

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. A. 632. 17/B 1921

Family..... INDO-EUROPEAN

Sub-Family..... ITALIC

Branch..... LATINIAN

Group..... ROMANCE

Language..... RUMANIAN

Dialect.....

Locality..... ROMANIA

Contents..... BIBLE

Version.....

Translator.....

Published by..... BFBS

Place..... București

Date..... 1921

Accession No. 903

Accession Date Nov. 1, 1931

Price..... 50

S F Â N T A

S C R I P T U R Ă

A

VECHIULUI ȘI NOULUI TESTAMENT.

EDIȚIUNE NOUĂ, REVĂZUTĂ DUPĂ TESTURILE ORIGINALE

ȘI PUBLICATĂ, DE SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

BUCUREȘTI

1921.

CUPRINDEREA VECHIULUI TESTAMENT.

Facerea. Întâia carte a lui Moisi are	50 cap.	Proverbele lui Solomon are	31 cap
Exodul. A doua carte a lui Moisi „	40 „	Eclesiastul „	12 „
Leviticul. A treia carte a lui Moisi „	27 „	Cântarea Cântărilor „	8 „
Numerii. A patra carte a lui Moisi „	36 „	Cartea lui Isaia „	66 „
Deuteronomul. A cincea carte a lui Moisi „	34 „	Cartea lui Ieremia „	52 „
Iosua „	24 „	Plângerile lui Ieremia „	5 „
Cartea Judecătorilor „	21 „	Cartea lui Ezekiel „	48 „
Cartea Rutei „	4 „	Cartea lui Daniel „	12 „
Cartea întâia a lui Samuel „	31 „	Cartea lui Osea „	14 „
Cartea a doua a lui Samuel „	24 „	Cartea lui Ioel „	3 „
Cartea întâia a Regilor „	22 „	Cartea lui Amos „	9 „
Cartea a doua a Regilor „	25 „	Cartea lui Obadia „	1 „
Cartea întâia a Cronicelor „	29 „	Cartea lui Iona „	4 „
Cartea a doua a Cronicelor „	36 „	Cartea lui Mica „	7 „
Cartea lui Ezra „	10 „	Cartea lui Nahum „	3 „
Cartea lui Neemia „	13 „	Cartea lui Habakuk „	3 „
Cartea Esterei „	10 „	Cartea lui Zefania „	3 „
Cartea lui Iov „	42 „	Cartea lui Haggai „	2 „
Cartea Psalmilor „	150 „	Cartea lui Zacharia „	14 „
		Cartea lui Malachi „	4 „

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENT.

Sfânta evanghelie dupre Matei are	28 cap.	Epistola apostolului Pavel întâia cătră Timotei are	6 cap.
Sfânta evanghelie dupre Marcu .	16 „	Epistola apostolului Pavel a doua cătră Timotei „	4 „
Sfânta evanghelie dupre Luca .	24 „	Epistola apostolului Pavel cătră Tit „	3 „
Sfânta evanghelie dupre Ioan .	21 „	Epistola apostolului Pavel cătră Filemon „	1 „
Faptele apostolilor	28 „	Epistola apostolului Pavel cătră Ebrei „	13 „
Epistola apostolului Pavel cătră Romani „	16 „	Epistola generală a lui Iacob .	5 „
Epistola apostolului Pavel întâia cătră Corinteni „	16 „	Epistola generală întâia a lui Petru „	5 „
Epistola apostolului Pavel a doua cătră Corinteni „	13 „	Epistola generală a doua a lui Petru „	3 „
Epistola apostolului Pavel cătră Galateni „	6 „	Epistola generală întâia a lui Ioan „	5 „
Epistola apostolului Pavel cătră Efeseni „	6 „	Epistola generală a doua a lui Ioan „	1 „
Epistola apostolului Pavel cătră Filippeni „	4 „	Epistola generală a treia a lui Ioan „	1 „
Epistola apostolului Pavel cătră Colossenii „	4 „	Epistola generală a lui Iuda .	1 „
Epistola apostolului Pavel întâia cătră Tessaloniceni „	5 „	Apocalipsul sfântului Ioan Teologul .	22 „
Epistola apostolului Pavel a doua cătră Tessaloniceni „	3 „		

FACEREA.

ÎNTÂIA CARTE A LUI MOISI.

Crearea lumii.

1 La ^ainceput ^bcreă Dumnezeu cerul și pământul. **2** Și fără formă și deșert eră pământul: și întunec eră preste fața adâncului; ^cși Spiritul lui Dumnezeu se purtă pe deasupra apei.

3 ^dȘi Dumnezeu zise: ^eSă fie lumină; și fu lumină. **4** Și văzù Dumnezeu lumina, că bună este; și Dumnezeu despărți lumina de întunec. **5** Și Dumnezeu numi lumina ^fziua: și întunecul îl numi noapte. Așă fu seara și fu dimineața ziua întâia.

6 Și Dumnezeu zise: ^gSă se facă un întins între ape, care să despartă ape de ape. **7** Și Dumnezeu făcù întinsul, ^hși despărți apele cele de sub acest întins de apele ⁱcele deasupra acestui întins; și se făcù așa. **8** Și Dumnezeu numi întinsul cer. Așă fu seara și fu dimineața ziua a doua.

9 Și Dumnezeu zise: ^jSă se adune apele cele de sub cer la un loc, și să se arate uscatul: și se făcù așa. **10** Și Dumnezeu numi uscatul pământ, și adunătura apelor o numi mări: și văzù Dumnezeu că *aceasta este bine*. **11** Și Dumnezeu zise: ^kSă producă pământul iarbă, verdeată purtând semântă, și pomi ^lfructiferi purtând fructe după felul lor, a căror semântă să fie într'înșii pe pământ: și se făcù așa. **12** Și pământul produse iarbă, verdeată purtând semântă după felul ei, și pomi purtând fructe cu semântă într'înșii după felul lor: și văzù Dumnezeu că *aceasta este bine*. **13** Așă fu seara și fu dimineața ziua a treia.

14 Și Dumnezeu zise: Să se facă ^mlu-

minători pe întinsul cerului, ca să despartă ziua de noapte, și cari să serve de semne ⁿpentru timpuri, zile și ani: **15** Și să fie luminători pe întinsul cerului, ca să lumineze pe pământ; și se făcù așa. **16** Și Dumnezeu ^ofăcù pre cei doi luminători mari: pre luminătorul cel mare, ca să guverneze ziua, ^pși pre luminătorul cel mai mic, ca să guverneze noaptea; ^qfăcù și stelele. **17** Și-i puse pre ei Dumnezeu în întinsul cerului, ca să lumineze pământul; **18** Și ^rsă guverneze ziua și noaptea, și să despartă lumina de întunec: și văzù Dumnezeu că *aceasta este bine*. **19** Așă fu seara și fu dimineața ziua a patra.

20 Și Dumnezeu zise: Să producă apele multime de animale viețuitoare, și pasări să sboare pe deasupra pământului, sub întinsul cerului. **21** Și ^sDumnezeu creă chiții cei mari, și toate animalele viețuitoare ce se mișcă, pre cari apele le-au produs cu abundență după felul lor, și toate pasările inaripate după felul lor; și văzù Dumnezeu că *aceasta este bine*. **22** Și Dumnezeu le binecuvântă, zicând: ^tCreșteți și vă înmulțiți, și umpleți apele în mări: și pasările să se înmultească pe pământ. **23** Așă fu seara și fu dimineața ziua a cincea.

24 Și Dumnezeu zise: Să producă pământul animale viețuitoare după felul lor, vite și târitoare și fiare pe pământ după felul lor: și se făcù așa. **25** Și Dumnezeu făcù fiarele de pe pământ după felul lor, și vitele după felul lor, și toate târitoarele de pe pământ după felul lor: și văzù Dumnezeu că *aceasta este bine*.

FACEREA.

Capul 1.

a Ioan 1. 1, 2.
Ebr. 1. 10.

b Ps. 8.3. & 33.6.
Fapt. 14. 15. &
17. 24.
Col. 1. 16. 17.
Ebr. 11. 3.

c Ps. 33. 6.
Isa. 40. 13. 14.
d Ps. 33. 9.
e 2 Cor. 4. 6.
f Ps. 74. 16.

g Iov. 37. 18.
Ps. 136. 5.
h Prov. 8. 28.
i Ps. 148. 4.

j Iov. 26. 10. &
38. 8.
Ps. 33. 7. &
95. 5.

k 2 Pet. 3. 5.
Ebr. 6. 7.
l Iuc. 6. 44.
m Dcut. 4. 1.4.

n Ps. 74. 17.
o Ps. 136. 7, 8,
9
p Ps. 8. 3.

q Iov. 38. 7.
r Ier. 31. 35.
s Cap. 6. 29
t Cap. 8. 17.

Omul chipul lui Dumnezeu.

26 Și Dumnezeu zise: ^u„Să facem om după chipul nostru, după asemănarea noastră. care ^vsă stăpânească preste peștii mării, și preste pasările cerului, și preste patrupede, și preste tot pământul, și preste toate târătoarele, cari se târăse pe pământ. 27 Și Dumnezeu creă pre om ^xdupă chipul său, după chipul lui Dumnezeu îl creă pre dânsul. ^ybărbat și femeie îi creă pre ei. 28 Și Dumnezeu îi binecuvântă, și Dumnezeu le zise: ^z„Creșteți și vă înmulțiți, și umpleți pământul, și-l supuneți pre dânsul, și domniți preste peștii mării, și preste pasările cerului, și preste toate animalele câte se mișcă pe pământ.

29 Și Dumnezeu zise: Iată v'am dat vouă toată iarba purtând semântă, care crește preste tot pământul, și tot pomul fructifer purtând semântă: acestea vor fi ^a„vouă spre mâncare: 30 Și la ^btoate animalele pământului, și la toate ^cpasările cerului, și la tot ce se târăște pe pământ și are în sine suflet viu, dau toată iarba verde spre mâncare. 31 Și se făcù așa. Și ^dDumnezeu se uită la toate câte făcù, și iată *erau* bune foarte. Așa fu seara și fu dimineața ziua a șasea.

Sabatul.

2 Așa s'a sfârșit cerul și pământul și ^atoată oștirea lor. 2 Și sfârșind Dumnezeu în ^bziua a șaptea lucrările sale, pre care le-a făcut, s'a repausat în ziua a șaptea de toate lucrările sale, care le-a făcut. 3 Și Dumnezeu ^cbinecuvântă ziua a șaptea, și o sfinți pre ea: că întrn aceasta s'a repausat el de toate lucrările sale, pre care Dumnezeu le creă și le făcù.

Omul în raiu.

4 ^dAșa fu nașterea cerului și a pământului, când acestea au fost create, în ziua în care Domnul Dumnezeu făcù pământul și cerul:

5 Și toată ^eplanta câmpului, care mai înainte nu eră pe pământ, și toată iarba câmpului care mai înainte nu răsărise; că Domnul Dumnezeu încă nu ^fploase pe pământ, și om nu *se află*, ca ^gsă lucreze pământul. 6 Și aburi se suiau depe pământ, și udau toată fața pământului.

7 Și Domnul Dumnezeu formă pre om *din* ^hpulberea pământului, și ⁱsufflă în ^jnările lui suflare de viciată, și *așa* ^kse făcù omul în ființă vie.

8 Și Domnul Dumnezeu plantă ^lgrădina în ^mEden despre ⁿrăsărit, și în aceasta ^opuse el omul pre care l-a făcut. 9 Și Domnul Dumnezeu făcù să răsără din pământ ^ptot felul de arbori frumoși la vedere și buni la mâncare; și ^qpomul vieții în mijlocul grădinii: ^rși pomul cunoștinții binelui și al răului. 10 Și fluviu ieșia din Eden, ca să adăpe grădina, și de acolo se despărția în patru râuri. 11 Numele unuia Pison: acela ^e care încunjură ^stot pământul Havila, unde *este* aur. 12 Și aurul acelu pământ *este* bun; acolo *este* ^tbdeliu și piatră onichină. 13 Și numele râului al doilea Ghihon: acela ^e care încunjură tot pământul Cuș. 14 Și numele râului al treilea ^uHiddekel: acela ^e care curge spre răsăritul Assiriei; și râul al patrulea Eufrat.

15 Și Domnul Dumnezeu luă pre om, și-l ^vpuse în grădina Eden, ca să o lucreze, și să o păzească.

Porunca lui Dumnezeu.

16 Și Domnul Dumnezeu porunci omului, zicând: Din toți pomii acestei grădini vei mânca: 17 ^xDar din pomul cunoștinții binelui și al răului, dintr'acesta ^ysă nu mănânci, că în ziua în care dintr'nsul vei mânca, ^zvei muri.

18 Și Domnul Dumnezeu zise: Nu *este* bine să fie omul singur: ^aîi voi face

^u Cap. 5. 1.
Ps. 100. 3.
Fapt. 17. 26.
1 Cor. 11. 7.
Col. 3. 10.
v Cap. 9. 2.
z 1 Cor. 11. 7.
y Cap. 5. 2.

Mat. 19. 4.
z Ps. 127. 3. &
128. 3. 4.
a Cap. 9. 3.
Ps. 101. 14. 15.
Fapt. 14. 17.
b Ps. 145. 15. 16.
c Iov. 38. 11.

d Ps. 104. 24.
1 Tim. 4. 1.
Capitol 2.
a Ps. 33. 6.
b Esod. 20. 11.
& 31. 17.
Ebr. 4. 4.

c Neem. 9. 14.
Isa. 58. 13.
d Ps. 90. 1. 2.
e Ps. 104. 14.
f Iov. 38. 26. 27.
28.
g Cap. 3. 23
h Cap. 3. 19. 23.

Ps. 103. 14.
Isa. 64. 8.
1 Cor. 15. 47.
i Iov. 33. 4.
Fapt. 17. 25.
j Isa. 2. 22.
k 1 Cor. 15. 45.

l Cap. 13. 10.
Isa. 51. 3.
m Cap. 3. 21.
n Cap. 4. 16.
o Vers. 15.
p Ezech. 31. 8.
q Cap. 3. 22.

Prov. 3. 18.
Apoc. 2. 7.
r Vers. 17.
s Cap. 25. 18
t Num. 11. 7.
u Dan. 10. 4.
v Vers. 8.

x Vers. 9.
y Cap. 3. 1. 3.
11. 17.
z Rom. 6. 23.
1 Cor. 15. 56.
a Cap. 3. 12.
1 Cor. 11. 9.

lui ajutor, care *să fie* asemenea lui. 19^b Că Domnul Dumnezeu, după ce formă din pământ toate animalele câmpului și toate pasările cerului. ^c adusu-le-au la Adam, ca să văză, cum să le numească; și la toată vietuitoarea numele ce i l-a dat Adam, acesta *fu* numele ei. 20 Și Adam puse nume la toate vitele și la pasările cerului, și la toate fiarele câmpului; și pentru Adam nu se află ajutor, care *să fie* asemenea lui.

Crearea femeii; Căsătoria.

21 Și Domnul Dumnezeu făcù să cadă preste Adam un ^d somn adânc, și el adormi; și luă una din coastele lui, și restrânse carnea la locul ei. 22 Și Domnul Dumnezeu, din coasta pre care o luase din Adam, formă pre femeie, și ^e o aduse la Adam. 23 Atunci zise Adam: Astădată, da, aceasta *este* ^f os din oasele mele, și carne din carnea mea!; aceasta se va numi bărbată (Ișă) că ^g din bărbat (Iș) este luată. 24 ^h De aceea bărbatul va lăsa pre părintele său și pre mama sa, și se va lipi de femeia sa: și vor fi un corp. 25 ⁱ Și amândoi erau goi, Adam și femeia sa, și nu ^j se rușinau.

Ispitirea și căderea omului.

3 Și ^a șerpele eră cel ^b mai viclean din toate animalele pământului, pre care le-a fost făcut Domnul Dumnezeu; și el a zis cătră femeie: Ce, se poate ca Dumnezeu să fie zis, ca voi să nu mâncați din toți pomii grădinei!.. 2 Și zise femeia cătră șerpe: Din fructele pomilor grădinei putem mânca: 3 ^c Dar din fructele pomului, cel din mijlocul grădinii, a zis Dumnezeu: Dintr'însul să nu mâncați, nici să vă atingeți de dânsul, ca să nu muriți. 4 ^d Și șerpele a zis cătră femeie: Nu veți muri; 5 Că Dumnezeu știe, că în ziua în care veți mânca dintr'însul, ^e se vor deschide ochii voștri, și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.

6 Și văzù femeia, că fructul pomului *este* bun la mâncare și plăcut ochilor, și de dorit pomul spre a face înțelept, și luă ea din fructul lui, și ^f mâncă: și dete și bărbatului ei împreună cu dânsa, ^g și el mâncă. 7 ^h Și se deschiseră ochii la amândoi, ⁱ și cunoscând că *erai* goi, prinseră frunze de smochin și-și făcură pestelce.

8 Și ei auziră ^j vocea Domnului Dumnezeu, umblând în recoarea zilei prin grădină: și Adam și femeia sa ^k se ascunseră dela fața Domnului Dumnezeu printre arborii grădini. 9 Și Domnul Dumnezeu strigă pre Adam, și îi zise: Unde ești? 10 Și el răspunsă: Vocea ta o auzii în grădină, ^l și mă temui, pentru că *sunt* gol; și mă ascunsei. 11 Și el zise: Cine ți-a spus tie că *ești* gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care ți poruncii ca să nu mănânci? 12 Și Adam zise: ^m Femeia pre care mi-ai dat-o *să fie* cu mine, aceea mi-a dat din pom, și am mâncat. 13 Și Domnul Dumnezeu zise cătră femeie: Pentru ce ai făcut aceasta? Iar femeia a zis: ⁿ Șerpele m'a amăgit, și am mâncat.

Blestemul și întăia fagăduință.

14 Și Domnul Dumnezeu zise ^o șerpelui: Fiindcă tu ai făcut aceasta, blestemat *să fi* tu între toate animalele și între toate fiarele pământului: pe pantecele tău vei umbla, și ^p pulbere vei mânca în toate zilele vieții tale. 15 Și dușmănie voiu pune între tine și între femeie, și între ^r seminția ta și între ^s seminția ei: ^t aceasta va zdrobi capul tău, și tu îi vei împunge călcâiul ei.

16 Și cătră femeie zise: Voiu înmulți durerile sarcinei tale: ^u tu cu durere vei naște fii, ^v și duple bărbatul tău *cor fi* dorințele tale, și el ^x te va stăpâni.

17 Și cătră Adam zise: ^y Fiindcă tu ai ascultat de vocea femeiei tale, ^z și ai mâncat din pomul, ^a despre care ți-an

b Cap. 1. 20. 24.	Efes. 5. 30.	j Isa. 47. 3.	1 Tim. 2. 14.	k Iov 31. 33.	1 Ioan 3. 8.	l Ps. 48. 6.	24.
c Ps. 8. 6.	g 1 Cor. 11. 8.	—	e Fapt. 26. 18.	l 1 Ioan 3. 20.	r Isa. 7. 14.	Isa. 13. 8.	1 Pet. 3. 1. 5. 6.
d Cap. 15. 12.	h Cap. 31. 15.	Capit. 3.	f 1 Tim. 2. 11.	m Iov 31. 33.	Mat. 1. 23. 25.	Ioan 16. 21.	x 1 Sam. 15. 13.
e Prov. 18. 22.	Mat. 19. 5.	a Apoc. 12. 9.	g Vers. 12. 17.	n 1 Tim. 2. 14.	35. Gal. 4. 4.	1 Tim. 2. 15.	y Vers. 6.
f Ebr. 13. 4.	1 Cor. 6. 16.	b Mat. 10. 16.	h Vers. 5.	o Isa. 65. 25.	s Rom. 16. 20.	u Cap. 4. 7.	z Cap. 2. 17.
g Cap. 29. 14.	Efes. 5. 31.	c Cap. 2. 17.	i Cap. 2. 25.	p Mat. 3. 7.	1 Ioan 5. 5.	e 1 Cor. 11. 3.	a Isa. 24. 5. 6.
2 Sam. 5. 1.	i Cap. 3. 7.	d 2 Cor. 11. 3	j Iov 38. 1.	Fapt. 13. 10.	Apo. 11. 7. 17.	Efes. 5. 22. 23.	Rom. 8. 20.

poruncit, zicând: Dintr'însul să nu mănânci. ^bblestemat *să fie* pământul din cauza ta. ^ccu dureri vei mânca dintr'însul în toate zilele vieții tale: 18 ^dSpini și pălămidă îți va crește ție, și ^evei mânca iarba câmpului: 19 ^fÎntru sudoarea feței tale vei mânca pâine, până ce te vei întoarce în pământul din care ești luat; ^gcă țărăna ești, și ^hîn țărăna te vei întoarce.

Isgonirea din raiu.

20 Și Adam chemă numele femeiei sale Eva: că fu muma tuturilor celor vii. 21 Și Domnul Dumnezeu făcù lui Adam și femeiei sale tunici de piele, și-i îmbrăcă pre ei.

22 Și Domnul Dumnezeu zise: ⁱIată Adam se făcù ca unul din noi, cunoscând binele și răul; dar ca nu cumva să înțindă mâna sa, și ^jsă ia și din pomul vieții, și mâncând să trăească în etern: 23 Deaceea Domnul Dumnezeu îl scoase pre el afară din grădina Eden, ^kca să lucreze pământul din care fu luat. 24 Așa alungă el pre Adam: și ^ldespre răsăritul grădinii Eden puse Cherubimi, și flacăra sabiei ce se învârtia, ca să păzească calea *la* pomul vieții.

Copiii lui Adam.

4 Și Adam cunoscù pre Eva femeia sa, care concepù, și născù pre Cain, și a zis: Am dobândit om prin Domnul. 2 Și ea mai născù pre fratele lui, pre Abel: și Abel eră păstor de oi, și Cain eră ^alucrător de pământ.

3 Și după câțva timp Cain a adus ^bdin fructele pământului dar Domnului. 4 Și Abel aduse și el ^cdin cele întâiu-născute ale oilor sale și din grăsimea lor. 5 Și Domnul ^dcăută spre Abel și spre darul lui: și spre Cain și spre darul lui nu căută; și Cain se aprinse foarte, ^eși fruntea i-se plecă. 6 Și zise Domnul cătră Cain: Pentru ce te-ai mâniat? și pentru ce fruntea ți-s'a plecat? 7 Au doară tu, când faci bine, nu ești cu fruntea rădicată? și când nu faci bine, pe-

deapsa păcatului să nu fie la ușă? De tine se ține dorința lui, și tu poți să-l stăpânești pre el.

Cain ucide pe frate-său.

8 Și Cain vorbi lui Abel fratelui său. Și când erau ei la câmp, s'a sculat Cain asupra fratelui său Abel. ^fși l-a omorât pre el.

9 Și Domnul zise cătră Cain: ^gUnde-i Abel fratele tău? Și el îi răspunse: ^hNu știu: au nu cumva păzitorul fratelui meu *sunt* eu? 10 Și *Dumnezeu* zise: Ce-ai făcut?; vocea sângelui fratelui tău ⁱstri-gă din pământ cătră mine. 11 Și acum blestemat *să fi* tu, *isgonit* din *acest* pământ, care și-a deschis gura sa, să primească sângele fratelui tău din mâna ta. 12 Când vei lucrà tu pământul, el să nu-ți mai dea ție puterea sa: și tu rătăcind și fugitiv vei fi pe pământ. 13 Și Cain zise cătră Dumnezeu: Pedeapsa mea *este* mai mare decât pot eu purtà. 14 ^jIată tu mă alungi astăzi depe acest pământ, și ^kdela fața ta să mă ascund: rătăcind voiu fi și fugitiv pe pământ: și va fi. ^l*că* oricine mă va aflà, mă va omori. 15 Și Dumnezeu îi zise: Deaceea oricine va ucide pre Cain, ^mde șapte ori mai mult se va pedepsi. Și Dumnezeu ⁿpuse semn lui Cain, pentru ca oricine l-ar aflà pre el, să nu-l omoare.

16 Și Cain ^oieși dela fața lui Dumnezeu, și locuì in pământul Nod, spre răsăritul Edenului.

Urmașii lui Cain.

17 Și Cain cunoscù pre femeia sa, care concepù, și născù pre Enoch: și el zidi cetate, ^pși cetatea o chemă Enoch, dupre numele fiului său. 18 Și lui Enoch se născù Irad: și Irad născù pre Mehujael; și Mehujael născù pre Metusael; și Metusael născù pre Lamech.

19 Și Lamech își luă două femei, numele uneia eră Ada, iar numele celei-

^b Iov 5. 7
^c Iov 31. 40.
^d Ps. 104. 14.
^e Eccl. 1. 13.
2 Thes. 3. 10

^f Cap. 2. 7.
^g Iov. 21. 26.
Ps. 104. 29.
Rom. 5. 12.
^h Vers. 5.

Ier. 22. 23.
ⁱ Cap. 2. 9.
^j Cap. 4. 2.
^k Cap. 2. 8.

^l Ps. 104. 4.
—
Capul 4.
^a Cap. 3. 23.

^b Num. 18. 12.
^c Prov. 3. 9.
^d Ebr. 11. 14.
^e Cap. 31. 2.

^f Mat. 23. 35.
^g Ps. 9. 12.
^h Ioan 8. 44.
ⁱ Ebr. 12. 24.

^j Iov. 15. 20—
24.
^k Ps. 51. 11.
^l Cap. 9. 6.

^m Ps. 79. 12.
ⁿ Ezech. 9. 4. 6.
^o 2 Reg. 13. 23
^p Ps. 49. 11

lalte Tila. 20 Și născu Ada pre Iabal: acesta fu părintele locuitorilor în corturi și al *păstorilor de vite*. Și numele fratelui său *eră* Iabal: acesta fu ^apărintele tuturilor cântătorilor cu citară și cu cimpoi. 22 Și Tila născu pre Tubal-Cain, care *eră* bătător de tot felul de instrumente de aramă și de fer: și sora lui Tubal-Cain *eră* Noema. Și Lamech zise femeilor sale:

23 Ada și Tila, ascultați vocea mea. Voi, femeile lui Lamech, luați în urechi cuvântul meu; Eu am ucis bărbat pentru ranele mele. 24 Și tânăr pentru vână-tăile mele: ^rDacă pentru Cain fu răsunarea de șapte ori, apoi pentru Lamech *va fi* de șaptezeci de ori câte șapte.

Set și Enos.

25 Și Adam cunoscu prefemeia sa, care născu un fiu, și ^sea chemă numele lui Set, *zicând*: Mi-a dat Dumnezeu altă semântă în locul lui Abel, pre care-l ucise Cain. 26 Încă și lui Set ^tse născu fiu, și el chemă numele lui Enos. Atunci începură ^ua invoca numele Domnului Dumnezeu.

Genealogia patriarhilor dela Adam până la Noe.

5 Și aceasta *este*^a cartea generațiunilor lui Adam: în ziua în care creă Dumnezeu pre om, după ^basemănarea lui Dumnezeu îl făcu pre dânsul. 2 ^cBărbat și femeie creă pre ei, și-i binecuvântă, și chemă numele lor om, în ziua în care-i creă pre ei.

3 Și Adam *eră* de o sută treizeci de ani, când născu *fiu* după chipul său, după asemănarea sa, și-i ^dchemă numele lui Set. 4 ^eȘi Adam trăi, după ce născu el pre Set, opt sute de ani: ^fși născu fii și fete. 5 Și toate zilele lui Adam, câte a trăit el, au fost nouă sute treizeci de ani; ^gși muri.

6 Și Set *eră* de o sută cinci ani, când ^hnăscu pre Enos. 7 Și Set trăi, după ce născu pre Enos, opt sute șapte ani: și născu fii și fete. 8 Și toate zilele lui

Set au fost nouă sute doisprezece ani: și muri.

9 Și Enos *eră* de nouăzeci de ani, când născu pre Cainan. 10 Și Enos trăi, după ce născu pre Cainan, opt sute cincisprezece ani: și născu fii și fete. 11 Și toate zilele lui Enos au fost nouă sute cinci ani: și muri.

12 Și Cainan *eră* de șaptezeci de ani, când născu pre Maalaleel. 13 Și Cainan trăi, după ce născu pre Maalaleel, opt sute patruzeci ani: și născu fii și fete. 14 Și toate zilele lui Cainan au fost nouă sute zece ani: și muri.

15 Și Maalaleel *eră* de șasezeci și cinci de ani, când născu pre Iared. 16 Și Maalaleel trăi, după ce născu pre Iared, opt sute treizeci de ani: și născu fii și fete. 17 Și toate zilele lui Maalaleel au fost opt sute nouăzeci și cinci de ani: și muri.

18 Și Iared *eră* de o sută șasezeci și doi de ani, când născu pre ⁱEnoch. 19 Și Iared trăi, după ce născu pre Enoch, opt sute de ani: și născu fii și fete. 20 Și toate zilele lui Iared au fost nouă sute șasezeci și doi de ani: și muri.

21 Și Enoch *eră* de șasezeci și cinci de ani, când născu pre Methusalah. 22 Și Enoch, după ce născu pre Methusalah, ^jumblă după Dumnezeu trei sute de ani, și născu fii și fete. 23 Și toate zilele lui Enoch au fost trei sute șasezeci și cinci de ani. 24 Și ^kEnoch, după ce umblase după Dumnezeu, nu se mai văzu, că Dumnezeu îl luă pre el.

25 Și Methusalah *eră* de o sută optzeci și șapte de ani, când născu pre Lamech. 26 Și Methusalah trăi, după ce născu pre Lamech, șapte sute optzeci și doi de ani: și născu fii și fete. 27 Și toate zilele lui Methusalah au fost nouă sute șasezeci și nouă de ani: și muri.

28 Și Lamech *eră* de o sută optzeci și doi de ani, când născu fiu. 29 Și

^g Rom. 4. 11, 12.
^r Vers. 15.
^s Cap. 5. 3.

^t Cap. 5. 6.
^u 1 Reg. 18. 21.
Iecl 2. 32.

1 Cor. 1. 2.
Capul 5.
^a Luc. 3. 38.

^b Eies. 4. 24.
Col. 3. 10.
^c Cap. 1. 27.

^d Cap. 4. 25.
^e 1 Cro. 1. 1, etc.
^f Cap. 1. 28.

^g Ebr. 9. 27.
^h Cap. 4. 26.
ⁱ Iuda 14. 15.

^j Cap. 6. 9. & 17. 1.
^k 2 Reg. 2. 11
Ebr 11. 5.
Ps. 16. 8

chemă numele lui Noe zicând: Aceasta ne va mângăia pre noi în lucrarea noastră și în osteneala mânilor noastre pe pământul, pre ^lcare l-a blestemat Dumnezeu. 30 Și Lamech trăi, după ce născu pre Noe, cinci sute nouăzeci și cinci de ani; și născu fii și fete. 31 Și toate zilele lui Lamech au fost șapte sute șaptezeci și șapte de ani; și muri. 32 Și Noe era de cinci sute de ani, când născu pre ^mȘem, pre Ham și ⁿpre Iafet.

Corupțiunea oamenilor.

6 Și ^acând începură oamenii a se înmulți, preste fața pământului, și fete se născură lor: 2 Văzură fii lui Dumnezeu pre fetele oamenilor, că *sunt* frumoase, și-și ^bluară lor de femei din toate, pre acele ce alegeau.

3 Și zise Dumnezeu: Nu va fi ^cspiritul meu totdeauna la oameni, pentru păcatele lor, ^dcă ei carne *sunt*; zilele lor vor mai fi o sută douăzeci de ani.

4 În zilele acelea erau urieșii pe pământ. Chiar și în urmă, după ce fiii lui Dumnezeu se împreună cu fetele oamenilor, și acestea născură lor *copii*: aceștia *sunt* puternicii cei din vechime, oameni cu renume.

5 Și văzând Dumnezeu, că răutatea oamenilor este mare pe pământ, și că toate ^eînchipuirile cugetelor inimii lor *sunt* numai rele în toate zilele, 6 S'a ^fcăit Dumnezeu, că a făcut pre om pe pământ, și s'a ^gintristat în inima sa.

7 Și zise Dumnezeu: Stărpi-voiu pre oamenii, pre cari i-am creat, depe fața pământului, dela om până la animal, până la târîtor, și până la pasările cerului: că mă căesc, că le-am făcut. 8 Și Noe ^hafă har în ochii lui Dumnezeu.

Noe.

9 Aceasta *este* istoria lui Noe: ⁱNoe eră om drept și perfect între contemporanii săi, ^jși după Dumnezeu umblă

Noe. 10 Și Noe născu trei fii: pre ^kȘem, pre Ham și pre Iafet. 11 Și pământul eră corupt ^lînaintea lui Dumnezeu, și ^mplin de violență eră pământul. 12 Și ⁿvăzù Dumnezeu pământul, și iată eră corupt; fiindcă tot corpul își corupsese calea sa pe pământ.

Vestirea potopului și construirea corăbiei.

13 Și Dumnezeu zise către Noe: ^oSfârșitul a orice corp a ajuns înaintea mea, că s'a umplut pământul de violența lor; ^pși iată eu îi voiu pierde pre ei cu pământul împreună. 14 Fă-ți o arcă din lemn de gofer; cu cămăruțe vei face arca, și o vei lipi pe dinăuntru și pe dinafară cu smoală. 15 Și o vei face așa: lungimea arcii de trei sute de coți; și lărgimea ei de cincizeci de coți; și înălțimea ei de treizeci de coți. 16 Ferestre luminoase vei face arcii, și o vei sfârși deasupra *la lărgime* de un cot; și ușa arcii o vei pune în lature; și-i vei face trei rânduri *de cămări*: unul jos, altul la mijloc, și al treilea sus. 17 ^qCă iată, eu voiu aduce potop de apă pe pământ, ca să piară tot corpul de sub cer, în care *este* suflare de vieată; și tot ce *este* pe pământ va muri. 18 Dar cu tine voiu întări legământul meu, și ^rtu vei intra în arcă, tu și fiii tăi, și femeia ta, și femeile fiilor tăi cu tine. 19 Și din toate animalele de tot felul vei aduce ^scâte două din fiecare, în arcă, ca să le păstrezi în vieată împreună cu tine: câte un mascul, și câte o femină să fie. 20 Din pasări duple felul lor, și din vite duple felul lor, și din toate târîtorele pe pământ duple felul lor, câte două din fiecare ^tvor intra cu tine, ca să le păstrezi în vieată. 21 Și tu ia-ți cu tine din toate bucatele, care se mănâncă, și strânge-ți-le, și vor fi ție și acestora spre mâncare.

22 ^uȘi Noe făcù toate: ^vdupre cum Dumnezeu îi porunci lui, așa *le* făcù.

^l Cap. 3. 17.
^m Cap. 6. 10.
ⁿ Cap. 10. 21.
—
Capul 6.
^a Cap. 1. 28.

^b Dent. 7. 3. 4.
^c Gal. 5. 16. 17.
^d 1 Pet. 3. 19. 20.
^e Ps. 78. 39.
^f Cap. 8. 21.
Mat. 15. 19.

^g Mal. 3. 6.
Iac. 1. 17.
^h Isa. 63. 10.
Efes. 4. 30.
ⁱ Cap. 19. 19.
Luc. 1. 30.

^j Cap. 7. 1.
Ezec. 14. 14. 20.
Rom. 1. 17.
^k Cap. 5. 22.
^l Cap. 5. 32.

^m Cap. 7. 1.
Luc. 1. 6.
Rom. 2. 13.
ⁿ Ezec. 8. 17.
Cap. 18. 21.

Ps. 14. 2.
^o Ier. 51. 13.
1 Pet. 4. 7.
^p Vers. 17.
^q Vers. 13.

Cap. 7. 4. 21,
22, 23.
^r 2 Pet. 2. 5.
Cap. 7. 1. 7. 13.
1 Pet. 3. 20.

^s Cap. 7. 8. 9,
15, 16.
^t Cap. 7. 9. 15.
^u Ebr. 11. 7.
^v Cap. 7. 5. 9. 16.

Noe intră în corabie.

7 Și Dumnezeu zise către Noe: ^aintră în arcă, tu și toată casa ta: că pre ^bține te văzui drept înaintea mea în generațiunea aceasta. 2 Din toate animalele ^ccurate ia cu tine câte șapte, masculul și femina lui, ^dși din animalele cele necurate câte două, masculul și femina lui. 3 Și din pasările cerului câte șapte, masculul și femina lui, ca să le păstrezi semanța preste tot pământul. 4 Că preste șapte zile voi lăsa să plouă asupra pământului ^epatruzeci de zile și patruzeci de nopți, și voi stărpi depe fața pământului toate ființele ce am făcut. 5 ^fȘi Noe făcù toate duple cum Dumnezeu îi porunci.

6 Și Noe ^{eră} de șase sute de ani, când veni potopul de apă asupra pământului.

7 ^gȘi intră Noe și fiii lui și femeia lui și femeile fiilor lui cu el în arcă, de apa deluviului. 8 Și din animalele cele curate, și din animalele cele necurate, și din pasări, și din toate cele ce se târăse pe pământ, 9 Întrară câte două-câte două la Noe în arcă, mascul și femină, duple cum porunci Dumnezeu lui Noe. 10 Și după ce trecură șapte zile, apele deluviului fură asupra pământului.

Potopul izbucnește.

11 În anul șase sute al vieții lui Noe, în luna a doua, în a șaptesprezecea zi a lumii, în ziua aceea, se desfăcură toate ^hisvoarele adâncului celui mare, și ⁱstavilele cerurilor se deschiseră. 12 ^jȘi ploaia căzù pe pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți. 13 Chiar în ziua aceea ^kintrară în arcă Noe cu Șem și Ham și Iafet, fiii lui Noe, și femeia lui Noe, și cele trei femei ale fiilor lui cu el. 14 ^lEi și toate animalele duple felul lor, și toate vitele duple felul lor, și toate târtoarele, ce se mișcă pe

pământ duple felul lor, și toate pasările duple felul lor, orice sboară de tot soiul: 15 Acestea ^mintrară la Noe în arcă câte două câte două din tot corpul în care ^{eră} spirit de viață. 16 Și cele ce intrară, intrară masculi și femine din tot corpul, ⁿprecum porunci lui Noe Dumnezeu: și după dânsul închise Dumnezeu ^{ușă}.

17 ^oȘi veni deluviul patruzeci de zile asupra pământului: și apa crescù și ardică arca, de se înălță deasupra pământului. 18 Și apa se întăria și creștea foarte pe pământ, ^pde înnotă arca pe deasupra apei. 19 Și apa se întăria foarte pe pământ, ^qde se acoperiră toți munții cei înalți de sub tot cerul. 20 Cincisprezece coți se înălță apa mai pe sus, după ce munții se acoperiră.

21 ^rȘi muri tot corpul ce se mișcă pe pământ, al pasărilor și al vitelor și al fiarelor, și al tuturilor celor târtoare, ce se mișcă pe pământ, și tot omul. 22 Toate ^sființele ^scâte aveau suflare de viață în nările lor, toate depe uscat au murit. 23 Și se stinse tot ce ^{eră} viu pe pământ: dela om până la animale, și dela târtoare până la pasărea cerului se stinseră depe pământ: și rămase numai ^tNoe și cele ce ^{eră} cu el în arcă. 24 ^uȘi apa acoperi pământul o sută cincizeci de zile.

Sfârșitul potopului.

8 Și Dumnezeu își ^aaduse aminte de Noe, și de toate fiarele, și de toate vitele, care ^{eră} cu dânsul în arcă. ^bȘi Dumnezeu lăsa să sufle vânt pe pământ, și apa scăzù, 2 ^cȘi se incuiară isvoarele adâncului și stavilele cerului, ^dși ploaia din ceruri fu oprită. 3 Și apa se retrăgea depe pământ, scurgându-se necontenit: și scăzù apa după ^eo sută cincizeci de zile.

4 Și a șaptesprezecea zi din luna a șaptea arca se opri pe muntele Ara-

Capul 7.	2 Pet. 2. 9.	f Cap. 6. 22.	j Vers. 4, 17.	n Vers. 2, 3.	Cap. 6. 13, 17.	2 Pet. 1. 5.	1 Sam. 2. 19
a Luc. 17. 26.	c Vers. 8.	g Vers. 1.	k Vers. 1, 7.	o Vers. 4, 12.	Mat. 24. 39.	u Cap. 8. 3, 4.	b Esod. 14. 21.
Ebr. 11. 7.	Lev. cap. 11.	h Cap. 8. 3.	l Pet. 3. 20.	p Ps. 104. 26.	2 Pet. 3. 6.	—	c Cap. 7. 11.
1 Pet. 3. 20.	d Lev. 10. 10.	Prov. 8. 28.	l Vers. 2, 3, 8, 9.	q Ps. 104. 6.	s Cap. 2. 7.	Capul 8.	d Iov 38. 37.
b Cap. 6. 9.	Ezec. 44. 23.	t Cap. 1. 7.	m Cap. 6. 10.	r Vers. 4.	t 1 Pet. 3. 20.	a Cap. 19. 29.	e Cap. 7. 24.
Ps. 33. 19.	e Vers. 12, 17.						

rat. 5 Și apa se împuțină tot mai tare până într'a zecea *lună*, și la întâia zi din luna a zecea se văzură vârfulurile munților.

6 Și după patruzeci de zile Noe deschise f fereastra arcii pre care o făcuse. 7 Și trimise pre corb, care după ce ieși, merse și iar merse, până ce se uscă apa depe pământ. 8 După aceea trimise pre porumb, ca să vază de a scăzut apa depe fața pământului. 9 Și porumbul, neaflând loc de repaus tălpilor picioarelor sale, s'a întors la dânsul în arcă, că apa eră încă preste fața a tot pământul. Și el întinzându-și mâna, l-a prins, și l-a luat la sine în arcă. 10 Și el mai așteptă încă alte șapte zile, și iarăși trimise pre porumb din arcă. 11 Și porumbul se întoarse la el despre seară; și iată el în gura lui aveă o frunză verde de oliv. Atunci cunoscu Noe, că apa a scăzut de pe pământ. 12 Și el mai așteptă alte șapte zile, și trimise *din nou* pre porumb, care nu se mai întoarse la dânsul.

Noe părăsește arca. legământul lui Dumnezeu cu dânsul.

13 Și în anul șase sute unul, în întâia *lună*, la întâia zi a lunii, apa se uscă depe pământ, și Noe, ardicând acoperișul arcii, se uită, și iată fața pământului se uscăse. 14 Și într'a doua lună, dela donăzeci și șapte ale lunii, pământul eră uscat.

15 Și Dumnezeu vorbi către Noe, zicând: 16 Ieși din arcă. *g* tu și femeia ta și fiii tăi și femeile fiilor tăi cu tine. 17 *h* Toate animalele, care *sunt* cu tine, de tot felul: pasările și patrupelele, și toate târătoarele ce se târăse pe pământ, scoate-le afară cu tine, ca să populeze cu abundență pământul. *i* să crească și să se înmulțească pe pământ. 18 Și așa Noe ieși, și fiii lui și femeia lui și femeile fiilor lui cu dânsul: 19 Și toate patrupelele, toate târitorile, și toate pa-

sările, tot ce se mișcă pe pământ după felul lor, ieșiră din arcă.

20 Și Noe zidi altar lui Dumnezeu, și luă din *j* toate vitele curate și din toate pasările curate, și aduse olocaust pe altar. Și Dumnezeu mirosi *k* miros plăcut; și zise Dumnezeu întru inima sa: 21 Nu voi mai *l* blestemă altădată pământul din cauza omului: că *m* cugetul inimii omului *este* rău din tinerețele lui: *n* nici nu voi mai omori tot ce *este* viu, cum am făcut. 22 *o* Câte zile va stă pământul, nu va încetă semănătura și secerișul, frigul și căldura, vara și iarna, *p* ziua și noaptea.

Legi pentru lumea nouă.

9 Și Dumnezeu binecuvântă pre Noe și pre fiii lui, și le zise: *a* Creșteți, și vă înmulțiți, și umpleți pământul. 2 *b* Și frica voastră și temerea voastră să fie preste toate patrupelele pământului, și preste toate pasările cerului, și preste tot ce se târăște pe pământ, și preste toți peștii mării; în mâinile voastre s'au dat. 3 *c* Tot ce se mișcă și viază va fi vouă de mâncare, ca pre *d* legumele verzi le-am dat vouă *e* toate. 4 Și *f* carne cu vicața ei într'însa, *care este* sângele ei, să nu mâncați. 5 Că eu cu adevărat voi recere sângele vieții voastre; *g* dela orice animal îl voi cere *h* și din mâna omului; din mâna fiecărui *i* om voi cere vicața fratelui său. 6 *j* Cel ce va vărsa sânge de om, și sângele aceluia se va vărsa de om; *k* că Dumnezeu după chipul său a făcut pre om. 7 Iar voi *l* creșteți și vă înmulțiți! Nașteți pe pământ și vă înmulțiți pe dânsul.

Legământul și curcubeul.

8 Și Dumnezeu vorbi lui Noe și fiilor lui, *cari erau* cu dânsul, zicând: 9 Și eu, *m* iată eu întăresc *n* legământul meu cu voi, și cu seminția voastră după voi: 10 *o* Și cu toate viețuitoarele, care *sunt* împreună cu voi: cu pasări, cu vite, cu

f Cap. 6. 16.
g Cap. 7. 13.
h Cap. 7. 15.
i Cap. 1. 23.
j Lev. cap. 11.

k Ezecl. 10. 41.
l Cap. 3. 17.
m Cap. 6. 5.
n Lev. 14. 4.
o Rom. 1. 31.

p Cap. 9. 11, 15.
q Isa. 54. 9.
r Ier. 33. 20, 25.
s —

Capul 9.
a Vers. 7, 19.
b Cap. 1. 58.
c Osea 2. 18.
d Deut. 12. 15.

e Cap. 1. 19.
f Rom. 14. 14, 20.
g Col. 2. 16.
h Lev. 17. 10, 11, 14.

i Fap. 15. 20, 19.
j Esod. 21. 28.
k Cap. 4. 9, 10.
l Ps. 9. 12

m Fapt. 17. 26.
n Esod. 21. 12, 14.
o Cap. 1. 27.

p Vers. 1. 19.
q Cap. 6. 18.
r Isa. 54. 9.
s Ps. 115. 9.

toate fiarele pământului, *care sunt* împreună cu voi, cu toate câte au ieșit din arcă: cu toate animalele pământului. 11 Da, *peu* întărește legământul meu cu voi, că nu se va mai pierde tot corpul de apa deluviului, și că nu va mai fi deluviu, ca să strice pământul.

12 Și a zis Dumnezeu: *q* Acesta este semnul legământului, care-l pun eu între mine și între voi și între toate viețuitoarele, care *sunt* cu voi, pentru toate generațiunile. 13 Eu am pus *r* arcul meu în nouri, și acesta va fi semn de legământ între mine și între pământ. 14 Și când eu voi acoperi pământul cu nouri, arcul se va arăta în nouri. 15 Și-mi *s* voi aduce aminte de legământul meu, ce este între mine și tine și între toate viețuitoarele de orice corp: și apa nu se va mai face în deluviu ca să piardă tot corpul. 16 Și arcul va fi în nouri, și eu îl voi vedea pre el, spre a-mi aduce aminte de *t* eternul legământ, *care este* între Dumnezeu și între toate viețuitoarele de orice corp, care *este* pe pământ. 17 Și Dumnezeu zise lui Noe: Acesta este semnul de legământ, pre care l-am întărit între mine și între tot corpul, ce *este* pe pământ.

18 Și fiii lui Noe, cari ieșiră din arcă, erau: Șem, Ham și Iafet; și *u* Ham eră părintele lui Canaan. 19 *v* Acești trei *sunt* fiii lui Noe. *w* și dela dânșii s'a populat tot pământul.

Blestemul și binecuvântarea lui Noe asupra copiilor săi.

20 Și Noe începù *să fie* agricultor, și plantă și via; 21 Și beă din vin, *y* și se îmbătă, și se desvâli în cortul său. 22 Și Ham, părintele lui Canaan, văzând goliciunea părintelui său, spuse celor doi frați ai săi deafară. 23 *a* Și Șem și Iafet luară o mantie, și o puseră pe amândoi umerii lor, și mergând eu dosul înainte, acoperiră goliciunea părintelui lor; și fețele lor *erau căutând*

înapoi, și ei nu văzură goliciunea părintelui lor. 24 Și Noe, după ce se trezi de vin, înțelegând ceace-i făcù lui fiul său cel mai tânăr, zise: 25 *b* Blestemat *fie* Canaan! *e* serv va fi el servilor fraților săi. 26 Și mai zise: *d* Binecuvântat *să fie* Doamul, Dumnezeu lui Șem: și Canaan va fi servul lui. 27 Dumnezeu va lărgi pre Iafet, *e* și va locui în corturile lui Șem; și Canaan va fi servul lui.

28 Și Noe după deluviu trăi trei sute cincizeci de ani. 29 Și toate zilele lui Noe fură nouă sute cincizeci de ani: și muri.

Istoria fiilor lui Noe; împrăștierea și așezarea lor.

10 Acestea *sunt* generațiunile fiilor lui Noe, Șem, Ham și Iafet, *a* cărora se născură fii după deluviu. 2 *b* Fiii lui Iafet *fură*: Gomer și Magog, Madai și Iavan, și Tubal, și Meșech, și Tiras. 3 Și fiii lui Gomer: Așkenas și Rifat și Togarma. 4 Și fiii lui Iavan: Elișa și Tarșiș, Chitim și Dodanim. 5 Dela aceștia s'au despărțit *e* țărmurile națiunilor în țerile lor, fiecare duple limba sa, duple neamurile lor, în națiunile lor.

6 *d* Și fiii lui Ham: Cuș și Mizraim și Put și Canaan. 7 Și fiii lui Cuș: Șeba și Havilah și Sabta și Raema și Sabteca. Și fiii lui Raema: Șeba și Dedan.

8 Și Cuș născù pre Nimrod; acesta începù a fi puternic pe pământ. 9 El eră *e* vânător puternic *f* înaintea lui Dumnezeu; deaceea se zicea: Vânător puternic înaintea lui Dumnezeu ca Nimrod. 10 *y* Și începutul împărăției lui fu Babel și Erech și Accad și Calne, în țara Șinar. 11 Și ieși din acea țară în Assiria, și zidi Niniva și Reehobot-Ir și Calach. 12 Și Resen între Niniva și Calach. Această *Ninivă este* cetate foarte mare. 13 Și Mizraim născù pre Ludimi și pre Anamimi, pre Leabimi și pre Naftuhimi; 14 Și pre Patrusimi, și pre Casluhimi (*h* din cari eșiră Filistenii), și pre Caftorimi.

p Isa. 54. 9.

q Cap. 47. 11.

r Esod. 28. 12.

s Lev. 26. 42, 45.

t Cap. 17. 13, 19.

u Cap. 10. 6.

v Cap. 5. 32.

w Cap. 10. 32.

y Cap. 3. 19, 23.

Prov. 12. 11.

z 1 Cor. 10. 12.

a Esod. 20. 12.

Gal. 6. 1.

b Deut. 27. 16.

c Ios. 9. 23.

d Ps. 144. 15.

Ebr. 11. 16.

e Eies. 2. 13, 14.

—

Capul 10.

a Cap. 9. 1. 7.

19.

b 1 Cro. 1. 5. etc.

c Ps. 72. 10.

d 1 Cro. 1. 8. etc.

e Ier. 16. 16.

—

f Cap. 6. 11.

g Mic. 5. 6.

h 1 Cron. 1. 12.

15 Și Canaan născu pre Sidon, pre întâiu-născutul său, și pre Het: 16 Și pre Iebuse și pre Amoreu și pre Ghergheseu; Și pre Heveu și pre Arkeu și pre Seneu: 17 Și pre Arvadeu și pre Zemareu și pre Hamateu: 18 Și după aceasta se împrăștiară neamurile Canancilor. 19 ⁱȘi hotarele Cauaneilor se întindeau dela Sidon prin Gherara până la Gaza, prin Sodoma, Gomora, Adma și Zeboim până la Lașa. 20 Aceștia *sunt* fiii lui Ham după neamurile lor și limbile lor, în țerile lor, în națiunile lor.

21 Și lui Șem, părintele tuturilor fiilor lui Eber și fratele cel mai mare al lui Iafet, se născură fii. 22 ^jFiii lui Șem: Elam, și Assur, și Arfachsad, și Lud, și Aram. 23 Și fiii din Aram: Uz și Hul și Gheter și Maș. 24 Și Arfachsad născu pre ^kȘelah, și Șelah născu pre Eber. 25 ^lȘi lui Eber se născură doi fii: numele unuia Peleg, că în zilele lui se împărți pământul: și numele fratelui său Ioktan. 26 Și Ioktan născu pre Almodad și pre Șelef și pre Azarmavet și pre Ierah. 27 Și pre Adoram și pre Uzal, și pre Dikla. 28 Și pre Obal și pre Abimael și pre Șeba. 29 Și pre Ofir și pre Havila și pre Iobab. Toți aceștia *sunt* fiii lui Ioktan. 30. Și locuința acestora eră dela Meșa până la Sefar, muntele dela răsărit. 31 Aceștia *sunt* fiii lui Șem dupre neamurile lor și limbile lor, în țerile lor, în națiunile lor. 32 Aceștia *sunt* neamurile fiilor lui Noe, dupre generațiunile lor în națiunile lor. Și dela aceștia s'au răspândit popoarele pe pământ după deluviu.

Zidirea turnului la Babilon.

11 Și eră preste tot pământul o singură limbă și o vorbire. 2 Și a fost, când porniră ei spre răsărit, că aflară o câmpie în pământul Șinar; și se așezară acolo.

3 Și ziseră unul cătră altul: Haideți să facem cărămizi, și să le ardem în foc; și cărămizile le serviră de piatră, și bi-

tumul le servi de bruftucală. 4 Și ziseră: Haideți să ne zidim o cetate și un turn ^acu vârful până la cer, și să ne facem nume, ca să nu ne răspândim preste tot pământul. 5 ^bAtunci Dumnezeu se pogori, ca să vază cetatea și turnul, pre care-l zidiau fiii oamenilor. 6 Și Dumnezeu zise: iată ^cun singur popor *este*, și toți ^do limbă au, și ce începură a face! și acum nimica nu-i va împedecă de a face toate câte ^eau cugetat. 7 Veniți dar, ^fsă ne pogorim, și să le amestecăm acolo limba lor, ca ei să ^gnu înțeleagă unul limba celuilalt. 8 Și ^hDumnezeu îi împrăștiă pre ei de acolo ⁱpreste fața a tot pământul, și ei încetară de a zidi cetatea. 9 Pentru aceea numele ei s'a chemat Babel, ^jcă Dumnezeu acolo amestecă limba a tot pământul, și deacolo îi împrăștiă pre ei Dumnezeu preste tot pământul.

Urmașii lui Sem până la Tava.

10 ^kAceștia *sunt* generațiunile lui Șem: Șem eră de o sută de ani când născu pre Arfachsad, doi ani după deluviu. 11 Și Șem, după ce născu pre Arfachsad, trăi cinci sute de ani; și născu fii și fete. 12 Și Arfachsad eră de treizeci și cinci de ani, când născu pre ^lȘelah: 13 Și Arfachsad, după ce născu pre Șelah, trăi patru sute trei ani; și născu fii și fete. 14 Și Șelah eră de treizeci de ani, când născu pre Eber: 15 Și Șelah, după ce născu pre Eber, trăi patru sute trei ani; și născu fii și fete. 16 ^mȘi Eber eră de treizeci și patru de ani, când născu pre ⁿPeleg: 17 Și Eber, după ce născu pre Peleg, trăi patru sute treizeci de ani; și născu fii și fete. 18 Și Peleg eră de treizeci de ani, când născu pre Reh. 19 Și Peleg, după ce născu pre Reh, trăi două sute nouă ani; și născu fii și fete. 20 Și Reh eră de treizeci și doi de ani, când născu pre ^oSerug; 21 Și Reh, după ce născu pre Serug, trăi două sute șapte ani; și născu fii și fete. 22 Și Serug

ⁱ Cap. 13. 12. | ^j 1 Cron. 1. 19. |

Capul 11. | ^a Deut. 1. 28. | ^c Fapt. 17. 26. | ^d Vers. 1. |

^b Cap. 18. 21. | ^e Ps. 2. 1

^f Cap. 1. 26. | ^g Cap. 42. 23. |

1 Cor. 14. 2, 11. |

^h Luc. 1. 51. |

ⁱ Cap. 10. 25, 32. |

^j 1 Cor. 14. 13. |

^k Cap. 10. 22. |

^l Luc. 3. 36. |

^m 1 Cron. 1. 19. |

ⁿ Luc. 3. 35. |

^o Luc. 3. 35. |

eră de treizeci de ani. când născu pre Nahor. 23 Și Serug după ce născu pre Nahor. trăi două sute de ani: și născu fii și fete. 24 Și Nahor eră de douăzeci și nouă de ani. când născu pre^p Terah: 25 Și Nahor. după ce născu pre Terah. trăi o sută nouăsprezece ani; și născu fii și fete. 26 Și Terah eră de șaptezeci de ani. când ^qnăscu pre Abram. pre Nahor și pre Haran.

Familia lui Tava; strămutarea la Haran.

27 Și acestea sunt generațiunile lui Terah; Terah născu pre Abram. pre Nahor și pre Haran: și Haran născu pre Lot. 28 Și Haran muri în prezența părintelui său Terah în pământul nașterii sale. în Ur, în Chaldeea. 29 Și Abram și Nahor își luară femei: numele femeiei lui Abram eră^r Sarai. și numele femeiei lui Nahor eră^s Milcha. fata lui Haran. *carele fu* părintele Milchei și părintele Ischei. 30 Și ^tSarai eră steapă și n'avea copii. 31 Și Terah^u luă pre Abram fiul său. și pre Lot fiul lui Haran. pre fiul fiului său. și pre Sarai. noră-sa. femeia fiului său Abram: și ieșiră împreună din^v Ur, în Chaldeea. ca să meargă în pământul Canaan: și venind până la Haran se așezară acolo. 32 Și zilele lui Terah erau două sute cinci ani: și Terah muri în Haran.

Chemarea lui Abram.

12 Și ^aDomnul zise lui Abram: ieși din pământul tău. și din locul nașterii tale. și din casa părintelui tău. în pământul care eu ți-l voi arăta ție. 2^b Și te voi face națiune mare. și ^cte voi binecuvânta. și voi face numele tău mare. ^dși vei fi binecuvântat: 3 ^eȘi voi binecuvânta pre cei ce te binecuvântă. și pre cei ce te va blestemă. îl voi blestemă. și ^fse vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului.

Călătoria lui Abram la Canaan.

4 Și Abram se duse precum Dom-

mul îi zise. și merse cu dânsul Lot. Și eră Abram de șaptezeci și cinci de ani. când ieși din Haran. 5 Și Abram luă pre Sarai femeia sa. și pre Lot. fiul fratelui său. și cu toate averile lor. pre care le agonisiseră. și ^gsutlețele ce le câștigaseră ei în^h Haran. și ieșiră să meargă în pământul Canaan: și ajunseră în pământul Canaan.

6 Și Abram ⁱstrăbătu pământul acela până la locul Sechem. ^jpână la stejarul More; ^kși Cananeii locuiau atunci pământul.

Întâia făgăduință dată lui Abram.

7 ^lȘi se arătă Domnul lui Abram. și-i zise: Pământul acesta îl voi da ^mseminției tale. Și Abram zidi acolo ⁿaltar Domnului. care se arătase lui.

8 Și de acolo trecu la muntele cel despre răsărit de Bethel. și-și întinse cortul său. *având* Bethelul spre apus. și Ai spre răsărit: și zidi acolo altar Domnului. și ^oinvocă numele Domnului. 9 Și Abram plecă. ^pmergând și înaintând spre miazăzi.

Abram ca străin în Egipt.

10 Și se făcu ^qfoamete în țară. și Abram ^rse pogori în Egipt. ca să petreacă acolo. că foametea eră ^sgrea în țară. 11 Și apropiindu-se el să între în Egipt. zise către Sarai. femeia sa: Iată eu cunosc că tu *esti* femeie ^tfrumoasă la față. 12 Și se poate întâmpla. ca Egiptenii. văzându-te pre tine. să zică: Femeia lui *este* aceasta: și ^upre mine să mă omoare. și pre tine să te lase vie. 13 ^vZi. te rog. *că ești* sora mea. ca pentru tine să-mi fie bine: și din cauza ta să trăească sufletul meu.

14 Și venind Abram în Egipt. ^wvăzură Egiptenii femeia. că eră frumoasă foarte. 15 Și văzând-o pre ea mai marii lui Faraon. o laudară către Faraon. și femeia ^yfu dînsă în casa lui Faraon. 16 Aceasta. pentru dânsa. ^zfăcu bine lui Abram. și el

^p Luc. 3. 31.	^u Cap. 12. 1.	Ebr. 11. 8.	Esod. 23. 22.	ⁱ Ebr. 11. 2.	^m Cap. 13. 15.	^r Ps. 105. 13.	^v Cap. 20. 5. 13
^q Ios. 24. 2.	^v Neem. 9. 7.	^b Cap. 17. 6.	^f Cap. 18. 18.	^j Deut. 11. 30.	ⁿ Cap. 13. 4.	^s Cap. 43. 1.	^x Cap. 39. 7.
^r Cap. 17. 15.	—	^c Cap. 24. 35.	Gal. 3. 8.	^k Cap. 10. 18.	^o Cap. 13. 4.	^t Vers. 14.	Mat. 5. 28.
^s Cap. 22. 20.	Cap. 12.	^d Cap. 28. 4.	^g Cap. 14. 14.	19.	^p Cap. 13. 3.	Cap. 29. 7.	^y Cap. 20. 2.
^t Cap. 16. 1, 2. & 18. 11. 12.	^a Cap. 15. 7.	Gal. 3. 14.	^h Cap. 11. 31.	^l Cap. 17. 1.	^q Cap. 26. 1.	^w Cap. 20. 11.	^z Cap. 20. 14.
	Egpt. 7. 3.	^e Cap. 27. 29.					

dobândi oi și boi și asini, servi și serve, și asine și cămăile. 17 Domnul ^alovî pre Faraon și casa lui cu mari plăgi pentru Sarai, femeia lui Abram. 18 Și Faraon chemă pre Abram, și-ⁱ zise: Pentru ce mi-ai făcut mie aceasta? pentru ce nu mi-ai spus, că ea *este* femeia ta? 19 Pentru ce ai zis: Sora mea *este* ea? Și eu eram să o iau mie de femeie. Și acum, iată-ți femeia ta!; ia-o, și te du! 20 Și Faraon dete ordin oamenilor *lui* pentru dânsul: și ei îl conduseră pre el și pre femeia sa și toate câte avea el.

Reîntoarcerea lui Abram la Canaan, și despărțirea sa de Lot.

13 Și Abram și femeia lui și cu toate ce avea, și Lot împreună cu dânsul, se sui din Egipt ^aspre miazăzi. 2 ^bȘi Abram *eră* foarte avut în vite, în argint și în aur. 3 Și el merse în călătoriile sale ^cdela miazăzi până la Bethel, până la acel loc, unde mai înainte fusese cortul său, între Bethel și Ai: 4 În ^dlocul altarului care-l făcuse el acolo mai înainte, și unde Abram ^einvocase numele Domnului.

5 Dar și Lot, care mergea cu Abram, avea oi și boi și corturi. 6 Și ^fpământul acela nu-i încăpea pre dânsii, ca să poată locui împreună, că averile lor erau mari, și deaceia ei nu puteau locui împreună. 7 Și se născu ^gceartă între păstorii vitelor lui Abram, și între păstorii vitelor lui Lot. (^hȘi Chananeii și Ferezeii locuiau atunci pământul *acela*). 8 Și Abram zise către Lot: Rogu-te, ⁱsă nu fie ceartă între mine și între tine, sau între păstorii mei și între păstorii tăi; că noi *suntem* frați. 9 ^jAu nu *este* tot pământul înaintea ta? rogu-te, desparte-te de mine; ^kdacă *vei merge* tu spre stânga, eu voi merge la dreapta; și de *vei merge* tu spre dreapta, eu voi merge spre stânga.

10 Și Lot rădicându-și ochii săi, se uită preste toată ^lcâmpia Iordanului, că *eră* adăpată preste tot, și mai înainte de ^ma strică Domnul Sodoma și Gomora *eră* ⁿca grădina Domnului, ca pământul Egiptului până spre ^oZoar. 11 Și Lot își alese toată câmpia Iordanului, și Lot apucă spre răsărit: *așu* se despărțiră unul de altul: 12 Abram locui în pământul Canaan, și Lot ^plocui în cetățile câmpiei, și-și ^qîntinse corturile sale până la Sodoma. 13 Și oamenii din Sodoma ^rerău răi, și ^spăcătoși foarte înaintea lui Dumnezeu.

Făgăduința lui Dumnezeu reînnoită.

14 Și Dumnezeu zise lui Abram, după ce Lot ^tse despărți de dânsul: înalță-ți ochii tăi, și uită-te din locul unde te affi ^uspre miazănoapte și spre miazăzi și spre răsărit și spre apus. 15 Că tot pământul care-l vezi, îl voi da ^vție și ^xseminției tale în etern. 16 Și ^yvoiu face ca seminția ta *să fie* ca pulberea pământului; dacă cineva poate număra pulberea pământului, atunci și seminția ta se va putea număra. 17 Scoală-te, preumblă-te în *acest* pământ, în lungul și în latul lui, că-l voi da ție. 18 Și Abram ridicându-și corturile, veni și ^zlocui aproape de stejarul lui Mamre, ^acare *este* lângă Ebron: și acolo zidi el altar Domnului.

Invaziunea Canaanului.

14 Și s'a întâmplat în zilele lui Amrafel, regele ^aȘinarului, a lui Arioch, regele Elasarului, a lui Chedorlaomer, regele ^bElamului, și a lui Tedal, regele din Goim. 2 *Că aceștia* făcură rebel cu Bera, regele Sodomei, cu Birșa, regele Gomorei, cu Șinab, regele ^cAdmei, și cu Șemeber, regele Zeboimului, și cu regele Belei, adică ^dal Zoarului. 3 Toți aceștia se întruniră în valea Siddim, ^eadică Marea-sărată. 4 De doisprezece ani ^ferău ei supuși lui Chedorlaomer, și în al

^a Cap. 20. 18.

Ebr. 13. 4.

Capul 13.

^a Cap. 12. 9.

^b Cap. 24. 35.

Ps. 112. 3.

^c Cap. 12. 7, 9.

^d Cap. 12. 7, 8.

^e Ps. 116. 17.

^f Cap. 36. 7.

^g Cap. 26. 20.

^h Cap. 12. 6.

ⁱ 1 Cor. 6. 7.

^j Cap. 20. 15.

^k Rom. 12. 17.

Ebr. 12. 14.

^l Cap. 19. 17.

^m Cap. 19. 24, 25.

ⁿ Isa. 51. 3.

^o Cap. 14. 2, 8, &

19. 22.

^p Cap. 19. 20.

^q Cap. 14. 12.

^r Ezecl. 16. 19.

^s 2 Pet. 2. 7, 8.

^t Cap. 18. 24.

^u Cap. 28. 14.

^v Cap. 12. 7.

^x 2 Cron. 20. 7.

Ps. 37. 29, &

112. 2.

^y Rom. 1. 16, 17.

18. Ebr. 11. 12.

^z Cap. 14. 13.

^a Cap. 35. 27, &

37. 14.

Capul 14.

^a Cap. 10. 10.

^b Isa. 11. 11.

^c Deut. 29. 23.

^d Cap. 19. 29.

^e Num. 34. 12.

Ios. 3. 16.

Ps. 107. 34.

^f Cap. 9. 26.

treisprezecelea se resculară. 5 Și în-
tr'al patrusprezecelea an veni Chedor-
laomer, și regii ce *țineau* eu dânsul, și
bătură pre ^gRefaimi în ^hAșteroth-Kar-
naim, și pre ⁱSusei în Ham, ^jși pre Emei
în Șave-Kiriathaim. 6 ^kȘi pre Horei la
muntele lor Seir, până la El-Paran care
este lângă pustiu. 7 Și întorcându-se,
veniră la En-Mispat, care *este* Kadeș, și
bătură toată câmpia Amalekiților, și pre
Amorei, cari locuiau în ^lAzazon-Tamar.

8 Și ieșiră regele Sodomei, și regele
Gomorei, și regele Admei, și regele Ze-
boimului, și regele Belei, care *este* Zoar,
și se așezară de bătaie asupra acelora în
valea Siddim: 9 Asupra lui Chedor-
laomer, regele Elamului, și asupra lui
Tidal, regele din Goim, și asupra lui
Amrafel, regele Șinarului, și asupra lui
Arioch, regele Elasarului: patru regi
asupra a cinci. 10 Și valea Siddimului
era plină de ^mpuțuri de bitum; și re-
gele Sodomei și cel al Gomorei fugiră,
și căzură acolo: și cei ce scăpară fugiră
ⁿla munte. 11 Și *acei regi* luară ^otoate
avuțiile din Sodoma și din Gomora, și
toate bucatele lor, și se duseră. 12 Și
luară și pre Lot, ^pfratelui lui Abram,
^qcare locuia în Sodoma, și *toată* averea
lui, și se duseră.

13 Atunci veniră din cei scăpați, și de-
teră de știre lui Abram Ebreul, ^rcare lo-
cuiă la Stejarul lui Mamre Amoreul, fra-
tele lui Eșcol, și fratele lui Aner, ^scari
erau confederații lui Abram. 14 Și
Abram auzind, că s'a luat captiv ^tfratele
său, înarmă pre servii săi, cei ^unăscuți
în casa sa, trei sute optsprezece *la nu-
măr*, și-i urmări ^vpână la Dan. 15 Și
impărțindu-se *în două* noaptea în contra
lor, el și servii săi, ^xii bătù, și-i urmări
până la Hoba ce *este* de-a stânga Da-
mascului. 16 Și aduse înapoi ^ytoate
avuțiile, și pre Lot fratele său: și toată
averea sa o aduse înapoi, și pre femei
și pre popor.

17 Și regele Sodomei ^zieși lui Abram
spre întâmpinare, ^adupă ce se întoarse
dela învingerea lui Chedorlaomer și a
celorlalti regi, cari *erau* eu dânsul, în
valea Șave, care *este* ^bvalea regelui.

Melchisedec binecuvintează pe Abram.

18 Și ^cMelchisedec, regele Salenmlui,
ii aduse pâne și vin: și el *eră* ^dpreot
Dumnezeului ^ecelui prea înalt. 19 Și
el îl binecuvântă, și zise: ^fBinecuvântat
fie Abram de Dumnezeu cel prea înalt,
^gStăpânul cerului și al pământului;
20 Și ^hbinecuvântat *să fie* Dumnezeu
cel prea înalt, care a dat pre inamicii
tăi în mânil tale. Și Abram îi dete
zecime ⁱdin toate.

21 Și regele Sodomei zise lui Abram:
Dă-mi mie oamenii, și avuțiile ia-ți-le
ție. 22 Și Abram răspunse regelui
Sodomei: Înălțat-am mâna mea cătră
Domnul Dumnezeu, cel prea înalt, Stă-
pânul cerului și al pământului, 23 *Ju-
rându-mă*, că nimic nu voi lua din
toate ale tale, dela fir de ață până la
cureua de încălțăminte; ea să nu zici:
24 Eu am înavuțit pre Abram; Afară
numai ceeace feciorii au mâncat, și par-
tea bărbaților Aner, Eșcol și Mamre,
cari au mers cu mine; aceia își vor
lua partea lor.

Dumnezeu făgăduște lui Abram un fiu.

15 După acestea fost-a cuvântul Dom-
nului cătră Abram ^aîn viziune, zi-
când: ^bNu te teme, Abrame! Eu *sunt*
^cscutul tău și ^drăsplătirea ta foarte mare.
2 Și Abram răspunse: Doamne
Dumnezeule! ce-mi vei da mie? ^eEu mă
trec din vicață fără copii, și moștenito-
rul casei mele *este* Damasceanul Elic-
zer. 3 Și Abram zise: Iată, nu mi-ai
dat seminție, și iată ^ffiul casei mele va
fi moștenitorul meu. 4 Și iată, cuvân-
tul Domnului a fost cătră dânsul, zi-
când: Nu acesta te va moșteni, ci cel-
ce ^gva ieși din coastele tale, acela te va
moșteni.

g Cap. 15. 20.

h Jos. 13. 4.

i Deut. 2. 20.

j Deut. 2. 10. 11.

k Deut. 2. 12. 22.

l 2 Cron. 20. 2.

m Cap. 11. 3.

n Cap. 19. 17. 30.

o Vers. 16. 21.

p Cap. 12. 5.

q Cap. 13. 13.

r Cap. 13. 18.

s Vers. 21.

t Cap. 13. 8.

u Cap. 15. 3.

v Deut. 34. 1.

w Isa. 41. 2. 3.

x Vers. 11. 12.

y Judc. 11. 34.

z Ebr. 7. 1.

b 2 Sam. 18. 18.

c Ebr. 7. 1.

d Ps. 110. 4.

e Ebr. 5. 6.

f Ebr. 16. 17.

g Rut. 3. 10.

h 2 Sam. 2. 5.

i Mat. 11. 25.

j Cap. 21. 27.

k Ebr. 7. 4.

Cap. 15.

a Dan. 10. 1.

b Cap. 26. 24.

c Luc. 1. 13. 30.

d Ps. 3. 3.

d Ps. 16. 5.

e Ebr. 7. 5.

f Cap. 14. 11.

g 2 Sam. 7. 12.

Credința lui Abram.

5 Și dusu-l-a pre el afară, și zise: Privește acum cerul, și^h numărăⁱ stelele, dacă le poți numără! *Jașa*, îi zise lui, va fi seminția ta. 6 Și *Abram*^k crezù lui Dumnezeu și *Dumnezeu* îi^l socoti aceasta spre dreptate.

Legământul lui Dumnezeu cu Abram.

7 Și el îi zise: Eu *sunt* Dumnezeu, care^m te-am scos pre tine dinⁿ Ur a Chaldeilor, ^oca să-ți dau pământul acesta spre a-l stăpâni. 8 Și *Abram* răspunse: Doamne Dumnezeule! ^pdepe ce voiu cunoaște, că-l voiu stăpâni? 9 Și *Dumnezeu* îi răspunse: Adu-mi o juncă de trei ani, și o capră de trei ani, și un berbec de trei ani, și o turtureă, și un porumb. 10 Și el îi aduse toate acestea, și le^q despica prin mijloc, și puse fiecare jumătate față cu cealaltă: și^r pasările nu le despica. 11 Și se coborâră pasări răpitoare preste stârvuri, și *Abram* le alungă.

12 Și pe la apusul soarelui un^s somn adânc căzù asupra lui *Abram*, și iată frică și întunecare mare îl cuprinsă pre dânsul. 13 Atunci *Dumnezeu* zise lui *Abram*: Cu adevărat să știi, ^tcă seminția ta va petrece într'un pământ, ce nu-ⁱ al ei, și că ea va servi *națiunii de acolo*, ^ucare o va asupri patru sute de ani. 14 Dar eu și pre nașna cea, la care vor fi servi, ^vo voi judeca: și după aceea ^xieși-vor cu mari averi. 15 Și ^ytu vei veni ^zla părinții tăi în pace, și ^ate vei înmormânta în bătrânețe fericite. 16 Și ei^b la a patra generațiune, se vor reîntoarce aici; că fărădelegea *Amoreilor* încă nu^d s'a îndeplinit. 17 Și apunând soarele, și făcându-se întunec, iată un cuptor fumegând, și flacără de foc care ^estrăbătea prin acele bucăți despicate.

18 În ziua aceasta ^ffăcù Dumnezeu legământ cu *Abram*, zicând: Eu, pământ-

tul acesta, l-am dat ^gseminției tale, dela fluviul Egiptului, până la fluviul cel mare, fluviul Eufrat: 19 Pre *Kenei* și pre *Kenizei* și pre *Kadmonei*; 20 Pre *Hetei* și pre *Ferezei* și pre *Refei*. 21 Și pre *Amorei*, și pre *Cananci*, și pre *Gherghesei*, și pre *Iebusei*.

Sarai dă lui Abram pe Agara de soție.

16 Și *Sarai* femeia lui *Abram*^a nu născù lui *copii*, și ea aveà o servă ^begipteană, al cărei nume erà *Agara*. 2 ^dȘi zise *Sarai* cătră *Abram*: Iată, Dumnezeu ^em'a închis, ca să nu nasc; rogu-te, ^fîntră la serva mea, poate voiu căpătà copii printr'însa. 3 Și *Abram* ^gascultă de cuvântul *Sarai*. Și *Sarai* femeia lui *Abram* luă pre *Agara* egipteană, serva sa, după ce *Abram*^h petrecuse zece ani în pământul *Canaan*, și o dete pre ea de femeie bărbatului său *Abram*. 4 Și el întră la *Agara*, care concepù; și văzând ea, că a conceput, ⁱdesprețui pe doamna sa. 5 Și *Sarai* zise cătră *Abram*: Injuria ce mi-se face, asupra ta *cade*; Eu am dat pre serva mea în sânul tău, și ea, după ce văzù, că a conceput, mă disprețuește în ochii ei: ^jjuduce Dumnezeu între mine și între tine. 6 ^kȘi *Abram* zise cătră *Sarai*: ^lIată, serva ta este în mâna ta, fă cu dânsa cum îți place. Și *Sarai* o maltrată: și^m ea fugi dinaintea ei.

Fuga și reîntoarcerea Agarei: nașterea lui Ișmael.

7 Și îngerul lui Dumnezeu află pre ea lângă un isvor de apă în pustiu, lângă ⁿisvorul din calea *cătră* ^oSur. 8 Și-ⁱ zise: *Agara*, serva *Sarai*, de unde vii? și unde mergi? Și ea-i răspunse: Fug de fața *Sarai*, doamnei mele. 9 Și îi zise îngerul lui Dumnezeu: Întoarce-te înapoi la doamna ta, și ^pte supune sub mâinile ei. 10 Și îngerul lui Dumnezeu mai zise: ^qVoiu înmulți seminția ta, de nu se va *putea* numără pentru

^h Ps. 147. 4.	^l Ps. 106. 31.	^r Lev. 1. 17.	^x Esod. 12. 36.	^d Dan. 8. 23.	Deut. 1. 7.	^e Cap. 20. 18.	^l Pet. 3. 7.
ⁱ Jer. 33. 22.	^m Cap. 12. 1.	^s Cap. 2. 21.	^{ps} Ps. 105. 37.	^{Mat.} 23. 32.	² Cron. 9. 26.	^f Cap. 30. 3. 9.	^l Jer. 38. 5.
^j Cap. 22. 17.	ⁿ Cap. 11. 28, 31.	^t Iov. 4. 13.	^y Iov. 5. 26.	¹ Thes. 2. 16.	^{Capit. 16.}	^g Cap. 3. 17.	^m Esod. 2. 15.
^k Rom. 4. 18.	^o Rom. 4. 14.	^u Esod. 12. 40.	^z Fapt. 13. 36.	^e Jer. 34. 18. 19.	^a Cap. 15. 2, 3.	^h Cap. 12. 5.	ⁿ Cap. 25. 18.
^l Ebr. 11. 12.	^p Cap. 21. 13. 11.	^v Fapt. 7. 6.	^a Cap. 25. 8.	^f Cap. 24. 7.	^b Cap. 21. 9.	ⁱ 2 Sam. 6. 16.	^o Esod. 15. 22.
^k Rom. 4. 3. 9. 22.	^{Luc.} 1. 18.	^u Esod. 1. 11.	^b Esod. 12. 40.	^g Cap. 12. 7. &	^c Gal. 4. 24.	^j Cap. 31. 53.	^p Tit. 2. 9.
^{lac.} 2. 23.	^q Jer. 34. 18. 19.	^v Esod. 6. 6.	^c 1 Reg. 21. 26.	^{13. 15. & 26. 4.}	^d Cap. 30. 3.	^k Prov. 15. 1.	^q Cap. 17. 20.

mulțimea ei. 11 Și îngerul lui Dumnezeu *mai zise*: Iată, tu ai conceput, și vei naște fiu, ^rși vei chema numele lui Ișmael: că Dumnezeu anzi întristarea ta. 12 Și acesta va fi om sălbatic; mâna lui *va fi* în contra tuturilor, și mâna tuturilor în contra lui, și față cu toți frații săi va locui. 13 Și ea chemă numele lui Dumnezeu care vorbiă ei: Tu *ești* El-Roi: că, zise ea: An nu văzui aicea din dos pre acela ce mă văzui? 14 Și fântâna aceea se numi fântâna ^sLahai-Roi; iată, fântâna *ce* este între Kadeș și Bered. 15 Și ^tAgara născu lui Abram fiu: și Abram chemă numele fiului său, pre care-l născu Agara, Ișmael. 16 Și Abram era de optzeci de ani, când Agara născu lui pre Ișmael.

Abram primește numele Abraam.

17 Și când eră Abram de nouăzeci și nouă de ani, ^ai-se arătă Dumnezeu și-i zise: ^bEu *sunt* Dumnezeul, cel a tot puternic, ^cumbă înaintea mea, și fii ^dintegru. 2 Și voi întări legământul meu între mine și tine, și ^ete voi împuternici foarte mult. 3 Și Abram ^fcăzu pe fața sa, și Dumnezeu îi vorbi, zicând: 4 *Încât* pentru mine, iată eu fac legământ cu tine, și tu vei deveni ^gpărinte a mulțime de națiuni. 5 Și numele tău nu se va mai chema Abram, ci ^hnumele tău va fi Abraam: ⁱcă te-am făcut părinte a mulțime de națiuni. 6 Și te voi împuternici foarte mult, și te voi face ^jsă devii națiuni, și ^kregi vor ieși din tine. 7 Și voi ^lîntări legământul meu între mine și tine, și între seminția ta după tine în generațiunile lor, ca legământ etern; ^mca să fii Dumnezeu ție și ⁿseminției tale după tine. 8 Și ^ovoi da ție și seminției tale după tine pământul ^punde tu petreci: tot pământul Canaan, în stăpânire eternă; și ^qvoi fi lor Dumnezeu.

Legământul circumciziunii.

9 Și Dumnezeu zise lui Abraam: Tu

să păzești legământul meu, tu și seminția ta după tine, în generațiunile lor. 10 Și acesta este legământul meu, care aveți voi să-l păziți între mine și tine, și între seminția ta după tine; că ^rtoată partea bărbătească dintre voi să se circumcează. 11 Voi veți circumceide carnea prepuțului vostru, și *aceasta* va fi ^ssemnul legământului meu între mine și între voi. 12 Tot pruncul parte bărbătească de opt zile, dintre voi și în toate generațiunile voastre, ^tse va circumceide: atât cel născut în casă, cât și acel cumpărat cu argint dela orice străin, care nu este din seminția ta. 13 Se va circumceide dar, tot cel născut în casă, cât și cel cumpărat cu argintul tău; și *așă* legământul meu va fi în corpul vostru ca legământ etern. 14 Și bărbatul necircumcis, la care carnea prepuțului nu va fi circumciză, ^ustărpî-se-va sufletul acela din mijlocul poporului său; a stricat legământul meu.

Făgăduința lui Isaac.

15 Și Dumnezeu zise lui Abraam: *Încât* pentru Sarai femeia ta, nu vei mai chema numele ei Sarai, ci Sara *va fi* numele ei. 16 Și o voi binecuvânta pre dânsa: și încă din ea îți voi ^vda fiu; eu pre dânsa o voi binecuvânta, și va fi *mama* ^wnațiunilor și regi ai popoarelor vor ieși din ea.

17 Și Abraam căzu preste fața sa, ^yși răsă, zicând în inima sa: An doară omul cel de o sută de ani va mai naște fii? Sau și Sara, fiind de nouăzeci de ani, va mai naște? 18 Și Abraam zise lui Dumnezeu: Fie ca Ișmael să trăească înaintea ta.

Făgăduința lui Isaac.

19 Și Dumnezeu zise: ^zCu adevărat Sara femeia ta îți va naște fiu, și tu vei chema numele lui Isaac. Și en voi întări legământul meu cu dânsul, ca să fie legământ perpetuu pentru seminția lui, după dânsul. 20 Încă și

^r Luc. 1. 13, 31.

^s Cap. 24. 62. &

25. 11.

^t Gal. 4. 22.

^a Capul 17.

^b Cap. 17. 1.

^c Cap. 28. 3.

^d Esod. 6. 3.

^e Cap. 5. 22.

^f Cap. 6. 9.

^g Mat. 5. 48.

^h Cap. 12. 2.

ⁱ Vers. 17.

^j Cap. 5. 22.

^k Rom. 4. 11, 12.

^l Mat. 1. 6, etc.

^m Cap. 26. 24.

ⁿ Rom. 9. 8.

^o Ps. 105. 9. 11.

^p Cap. 23. 4.

^q Esod. 6. 7.

^r Fapt. 7. 8.

^s Fapt. 7. 8.

^t Luc. 2. 21.

^u Gal. 3. 17.

^v Cap. 26. 24.

^w Esod. 4. 24.

^x Gal. 4. 31.

^y Cap. 23. 4.

^z Esod. 6. 7.

^{aa} Esod. 4. 24.

^{ab} Cap. 18. 10.

^{ac} Luc. 2. 21.

^{ad} Joan 7. 22.

^{ae} Filip. 3. 5.

^{af} Esod. 4. 24.

^{ag} Cap. 18. 10.

^{ah} Gal. 4. 31.

^{ai} Pet. 3. 6.

^{aj} Cap. 18. 12.

^{ak} Gal. 4. 28.

pentru Işmael te-am ascultat. Iată eu l-am binecuvântat pre dânsul, și-l voiu adăogi, și-l ^a voiu înmulți foarte: ^b doisprezece principii va naște, ^c și-l voiu face să devie o națiune mare. 21 Și legământul meu, îl voiu întări cu Isaac, pre ^d care ți-l va naște Sara în anul următor, tot pe timpul acesta.

22 Și Dumnezeu după ce încetă de a vorbi cu dânsul, se rădică dela Abraam.

Circumciziunea.

23 Și Abraam luă pre fiul său Işmael, și pre toți cei născuți în casa sa, și pre toți cei cumpărați cu argintul său, și pre toți de partea bărbătească din oamenii casei sale, și în ziua aceea le circumcise carnea prepuțului lor, cum îi zisese Dumnezeu. 24 Și Abraam *eră* de nouăzeci și nouă de ani, când își circumcise carnea prepuțului lui. 25 Și Işmael fiul său *eră* de treisprezece ani, când se circumcise carnea prepuțului său. 26 Și tot în aceeași zi, fură circumciși Abraam și Işmael, fiul său: 27 Și ^e toți oamenii casei sale, născuți în casa sa, sau cumpărați cu argint de la străin, fură circumciși cu dânsul împreună.

Vizita Domnului la Abraam.

18 Și Domnul se arată lui *Abraam* la ^a stejarii lui Mamre, când ședeà el la ușa cortului său, în inferbântarea zilei. 2 ^b Și rădicându-și ochii săi, se uită, și iată trei bărbați sta înaintea lui, și el ^c văzându-i, alergă dela ușa cortului înaintea lor, și se prosternă până la pământ, și zise: 3 Doamne! de am aflat har în ochii tăi, rogu-te, nu trece de *cortul* servului tău; 4 Să se aducă ^d puțină apă, ca să vă spălați picioarele, și apoi se vă repansați sub acest arbore. 5 Și ^e eu voiu aduce o bucată de pâne, ca ^f să vă întăriți inima voastră, apoi veți merge mai departe: ^g că deaceea v'ați abătut pe la servul vostru. Și ei au zis: Fă așa, cum ai zis.

6 Și Abraam se grăbi în cort la Sara,

și a zis: Adă curând trei măsuri de floarea făinei, și o frământă, și fă turte. 7 Și Abraam alergă la cireadă, și luă un vițel tânăr și bun, și-l dete unui băiat, ca iute să-l pregătească. 8 Și ^h aduse unt și lapte, și vițelul pre care-l pregătise, și *le* puse înaintea lor: și el sta lângă dânsii sub arbore; și ei mâncau.

Isac e încă odată făgăduit.

9 Și ei ziseră cătră dânsul: Unde *este* Sara, femeia ta? și el răspunse: Iat-o ⁱ în cort. 10 Și el zise: Eu *preste un an* iarăși ^j mă voiu întoarce la tine ^k tot pe acest timp, și iată ^l Sara femeia ta va avea un fiu. Și Sara auzià aceasta din ușa cortului, care *eră* în dosul lui. 11 Și ^m Abraam și Sara *erău* bătrâni și înaintați în zile; ba Sarei îi și încetase, de a se mai face ⁿ cele femeiești. 12 Și Sara ^o răsé în sine, și zise: ^p După ce dejă am îmbătrânit, se poate ca eu să mai am poftă, când și ^q domnul meu *este* bătrân? 13 Și Dumnezeu zise lui Abraam: Pentru ce råde Sara, zicând: Oare cu adevărat să mai nasc *find* eu bătrână! 14 ^r Au *este* la Dumnezeu ceva cu neputință? Eu ^s la anul tot pe timpul acesta iarăși mă voiu întoarce la tine: și Sara va aveà un fiu. 15 Atunci Sara tăgădui, zicând: N'am răs! că se temcă. Și el zise: Nu *este* așa, căci tu ai răs.

Se vestește prăpădirea Sodomului.

16 Și sculându-se de acolo acei bărbați, se uitară spre Sodoma, și Abraam mergeà cu ei ^t să-i petreacă. 17 Și Dumnezeu zise: ^u Au ascunde-voiu eu de Abraam ceace am să fac? 18 Fi-îndcă Abraam are să fie popor mare și tare, și ^v într'însul se vor binecuvânta toate națiunile pământului. 19 Că eu îl cunosc pre el, ^x că el va porunci fiilor săi și casei sale după dânsul, ca să păzească calea lui Dumnezeu, făcând dreptate și judecată: pentru ca Dum-

a Cap. 16. 10.	Capul 18.	e Jude. 6. 18.	i Cap. 24. 67.	Ebr. 11. 11,	q 1 Pet. 3. 6.	3, Ioa. 6.	Fapt. 3. 25.
b Cap. 25. 12. 16.	a Cap. 13. 18.	f Jude. 18. 5.	j Vers. 14.	12, 19.	r Ier. 32 17.	u Ps. 25. 11.	Gal. 3. 8.
c Cap. 21. 18.	b Ebr. 13 2.	Ps. 104. 15.	k 2 Reg. 4. 16.	n Cap. 31. 35.	Luc. 1. 37.	Ioan. 15. 15.	x Deut. 4. 9, 10.
d Cap. 21. 2.	c 1 Pet. 4. 9.	g Cap. 19. 8.	l Rom. 9 9.	o Cap. 17. 17.	s Cap. 17. 21.	v Cap. 12. 9 &	Io. 24 15.
e Cap. 18. 19.	d Cap. 19. 2.	h Cap. 19. 3.	m Cap. 17. 17	p Luc. 1. 18.	t Rom. 15. 24.	22. 18.	Efes. 6. 4.

nezeu să dea lui Abraam ceea ce i-a promis.

20 Și zise Domnul: Fiindecă ^ystrigarea Sodomei și a Gomorei este mare, și păcatele lor grele foarte, 21 ^zDecăceea acum mă voiu pogori, și voiu vedea, dacă ei au făcut toate pe deplin, după strigarea ce a venit la mine; sau dacă nu. ^aeu voiu să știu.

Rugămintea lui Abraam.

22 Și acei bărbați se întoarseră de acolo, ^bși merseră spre Sodoma; și Abraam ^cmai stete încă înaintea lui Dumnezeu.

23 Și Abraam ^dse apropiă, și zise: Nu cumva ^evei pierde tu pre cel drept dimpreună cu cel rău... 24 ^fPoate să fie în cetate cincizeci de drepti: au și pre aceștia îi vei pierde? Au nu vei iertă locul pentru cei cincizeci drepti ce se află într'însa? 25 Departe să fie de tine să faci tu una ca aceasta, de a ucide pre cel drept împreună cu cel rău, și ^gca cei drepti să fie ca cei răi: da, departe să fie una ca aceasta de tine! ^hAu judecătorul a tot pământul nu va face dreptate? 26 Atunci zise Domnul: ⁱDe voiu află în cetatea Sodoma cincizeci drepti, voiu iertă tot locul pentru aceștia. 27 Și Abraam răspunzând, zise: ^jIată eu cutezai acum a vorbi Domnului, deși nu sunt ^kdecât pulbere și cenușă; 28 Poate să lipsească cinci din cei cincizeci de drepti: au pentru cei cinci vei strică toată cetatea? Și Domnul zise: Nu o voiu strică, de voiu află într'însa patruzeci și cinci. 29 Și Abraam adaose a-i vorbi, zicând: Poate nu se vor află într'însa decât patruzeci! și el zise: Nu o voiu strică pentru acei patruzeci. 30 Și Abraam zise: Rogu-te, Doamne, să nu te mâni, de voiu mai vorbi: poate să se afle acolo treizeci! și Domnul răspunse: Eu nu o voiu strică, de voiu află într'însa treizeci. 31 Și Abraam zise: Iată acum eu am cutezat să vorbesc

Domnului: Poate se vor află acolo numai douăzeci. Și Domnul zise: pentru acei douăzeci nu o voiu strică. 32 Și Abraam zise: Rogu-te, Doamne! ^lnu te mânia, dacă voiu mai vorbi încă numai astădată? Poate să se afle acolo zece? Și Domnul îi zise: Nu o voiu strică pentru cei zece. 33 Și Domnul se duse, după ce încetă a mai vorbi cu Abraam. Și Abraam se întoarse la locul său.

Peirea Sodomei și Gomorei din pricina nelegiuirii.

19 Și ^acei doi îngeri veniră la Sodoma despre seară, și ^bLot, care șede la poarta Sodomei, văzându-i, se sculă spre întâmpinarea lor, și se prosternă cu fața la pământ: 2 Și zise: Domni mei! rogu-vă, ^cîntrați în casa servului vostru; rămâneți preste noapte, și ^dvă spălați picioarele voastre, și sculându-vă dimineată, vă veți duce în calea voastră. Și ei ziseră: ^eNu; ei în uliță vom mâne. 3 Și el stăruî mult, ca să între la dânsul. Și ei după ce intrară în casa lui, le ^ffacu el cină: și cocându-le azime, ei mâncară.

4 Și mai înainte de a se culca ei, bărbații cetății, oamenii din Sodoma, încunjurară casa, dela tânăr, până la bătrân: tot popor din toate părțile. 5 ^gȘi chemând ei pre Lot îi ziseră: Unde sunt acei bărbați, cari au venit astă noapte la tine? ^hscoate-i la noi afară, ca ⁱsă-i cunoaștem pre dânsii. 6 Și ^jLot ieși afară la ei dinaintea ușei; și ușa o încuiă după dânsul. 7 Și zise: Rogu-vă, fraților, să nu faceți rău acestora. 8 ^kIată eu am două fete, cari n'au cunoscut încă bărbat, pre acelea vă voiu scoate afară, și cu dânsele faceți cum vă va plăcea: numai acestor bărbați să nu faceți nimic: că ^ldeaceea au intrat ei sub umbra acoperământului meu. 9 Și ei ziseră: Fugi d'aici! și apoi ziseră: Unul singur ^ma venit ca să petreacă între noi, ⁿși acum se face judecător! Acum ție mai mult rău vom face, decât acelora.

y Cap. 4. 14.
z Cap. 11. 5.
a Deut. 8. 2.
ios. 22. 22.
2 Cor. 11. 11.

b Cap. 19. 1.
c Vers. 1.
d Ebr. 10. 22.
e Num. 16. 22.
f Ier. 5. 1.

g Iov. 8. 20.
h Iov. 8. 3.
Ps. 58. 11.
i Ier. 5. 1.
j Luc. 18. 1.

k Cap. 3. 19.
Iov. 4. 19.
j Cor. 5. 1.
l Iudc. 6. 39.

Capul 19.
a Cap. 18. 22.
b Cap. 18. 1.
c Ebr. 13. 3.

d Cap. 18. 4.
e Luc. 24. 28.
f Cap. 18. 8.
g Isa. 3. 9.

h Iudc. 19. 22.
i Rom. 1. 24, 27.
j Iudc. 19. 23.
k Iudc. 19. 24.

l Cap. 18. 5.
m 2 Pet. 2. 7.
8.
n Esod. 2. 14.

Și se repeziau cu putere asupra bărbatului, asupra lui Lot, și se apropiară să spargă ușa. 10 Și bărbații aceia tinzându-și mâinile, traseră pre Lot în casă la dânsii, și îneniară ușa. 11 Și pre bărbații, ^o cari erau la ușa casei, îi loviră cu orbire, dela mic, până la mare, de se osteniră mult căutând să afle ușa.

Scăparea lui Lot.

12 Și acei bărbați ziseră lui Lot: Pre cine mai ai tu aici? ginere, sau fii, sau fete, sau pre alteineva din ai tăi în cetate? ^p Scoate-i dintr'acest loc; 13 Că noi voim să stricăm locul acesta; că ^q mare este strigarea *păcatelor lor* înaintea lui Dumnezeu, și ^r el ne-a trimis, ca să o stricăm. 14 Lot atunci ieși și vorbi cu ginerii săi, ^s cari erau să ieă pre fetele lui, și le zise: ^t Sculați-vă și ieșiți din locul acesta, că Domnul va să strice cetatea. ^u Și ginerilor li-se părù, că el glumește.

15 Și îndată ce se revărsă de ziuă, îngerii siliră pre Lot zicând: ^v Scoală-te, ia-ți femeia ta și cele două fete ale tale, cari se află aici, ca să nu pieri și tu în pedepsirea cetății. 16 Și cum el întârziă, acei bărbați îl apucară de mână, pre el și pre femeia lui și pre cele două fete ale lui: ^x că Domnul voi să-l erute: și ^y scoțându-l, îl puseră afară din cetate. 17 Și după ce i-au scos pre ei afară, zise *unul dintre ei*: ^z Mântuește-ți viața; ^a înapoi să nu te uiți, nici să stai *undeva* în tot împrejurul acesta: *ei* la munte să scapi, ca să nu pieri și tu. 18 Și Lot le zise lor: ^b Oh nu! Doamne. 19 Iată servul tău a aflat bar în ochii tăi, și mare a fost îndurarea ta, ce ai arătat-o cătră mine, că mi-ai păstrat viața mea. Dar eu nu pot scăpă la munte, ca nu cumvă să mă ajungă răul, și să mor. 20 Ia vezi, rogu-te, această cetate *este* aproape, spre a fugi acolo, și ea *este* mică: rogu-te, lasă-mă să scap acolo. Au nu *este* ea mică? și sufletul meu va trăi. 21 Și *Domnul* îi răspunse: Iată ^c en-te-am

ascultat și în aceasta, ca să nu stric cetatea, despre care mi-ai vorbit. 22 Grăbește-te de scapă acolo, că ^d eu nu pot face nimic, până ce nu vei ajunge tu acolo. De aceea s'a chemat ^e numele acelei cetăți Zoar. 23 Soarele se înălță deasupra pământului, când Lot intră în Zoar.

Peirea Sodomei.

24 Și ^f Domnul făcù să plouă asupra Sodomei și a Gomorei pucioasă și foc dela Dumnezeu din cer. 25 Și el strică cetățile acestea, și toate câmpiile de prin prejur, și pre toți locitorii acelor cetăți, și tot ^g cecece creșteà din pământ. 26 Și femeia lui Lot se uită îndărăt, și se prefăcù în ^h stâlp de sare. 27 Și Abraam sculându-se foarte de dimineață, *venì* la locul unde ⁱ stătuse înaintea Domnului. 28 Și uitându-se spre Sodoma și Gomora și spre tot pământul câmpiei, văzù, și iată ^j fum se râdică din *acel* pământ, ca și fumegarea dintr'un cuptor.

29 Așa Domnul stricând cetățile câmpiei, ^k își aduse aminte Dumnezeu de Abraam, și scoase pre Lot din mijlocul stricăciunei, când strică cetățile în care locuia Lot.

Păcatul fetelor lui Lot.

30 Și Lot ieși din Zoar, și ^l locui pe munte, și cu el cele două fete ale lui, că se temeà să locuească în Zoar: și locuia într'o peșteră, el și cele două fete ale lui. 31 Și zise cea mai mare cătră cea mai mică: Părintele nostru *este* bătrân, și nimenia nu *este* în pământul acesta, care ^m să între la noi duple datina de pe tot pământul. 32 Vino! să îmbătăm pre părintele nostru cu vin, și să ne culcăm eu dânsul, ca din părintele nostru să ⁿ păstrăm seminție. 33 Și ele în noaptea aceea deteră părintelui lor vin să bea: și cea mai mare intră la părintele ei, și se culcă cu dânsul; și el nu o simți pre ea nici când se culcă, nici când se sculă. 34 Și a doua zi cea mai mare zise cătră

o Fapt. 13. 11. s Mat. 1. 18. v Num. 16. 24. c 1 Reg. 19. 3. p 2. Pet. 2. 7. 9. t Num. 16. 21. 26. a Filip. 3. 13. 14. e Cap. 13. 10. 2 Pet. 2. 6. h Luc. 17. 32. f Deut. 29. 23. g Cap. 14. 3. j Apoc. 18. 9. i Amos. 4. 11. Ps 107. 34. k Cap. 8. 1. l Vers. 17. 19. m Cap. 16. 2. 4. n Marc. 12. 19. Deut. 25. 5.

cea mai tânără: Iată eu în noaptea trecută am dormit cu părintele meu: să-l îmbătăm eu vin și în noaptea aceasta; și să întri tu *la dânsul*, și să te culci și tu cu el, ca din părintele nostru să păstrăm seminție. 35 Așa ele și în noaptea aceasta deteră părintelui lor vin să bea: și cea mai mică se sculă și se culcă cu dânsul: și el nu o simți pre ea, nici când se culcă, nici când se sculă. 36 Astfel *aceste* două fete ale lui Lot concepură dela părintele lor. 37 Cea mai mare născu un fiu, și-i chemă numele lui Moab. ^aAcesta *este* părintele Moabiților, până în ziua de astăzi. 38 Și cea mai tânără născu și ea un fiu, și chemă numele lui Ben-Ammi; și acesta *este* părintele Amoniților până în ziua de astăzi.

Abraam la Gherar se leapădă de femeia sa.

20 Și Abraam plecă ^ade acolo la țara cea despre miazăzi, și locuia între ^bKadeș și Șur, și ^cpetrecea în Gherar. 2 Și Abraam zise despre Sara, femeia sa: ^dEa *este* sora mea; și Abimelech, regele Gherarei, trimise, și ^eluă pre Sara.

3 Și ^fDumnezeu se arată ^gîn vis noaptea lui Abimelech, și zise: ^hIată tu vei muri pentru femeia pre care ai luat-o: că ea *este* femeia unui bărbat. 4 Și Abimelech nu se apropiase de dânsa, și zise: Doamne! nu cumva ⁱvei ucide tu și națiunea dreaptă? 5 Au nu el singur mi-a zis: Ea imi *este* soră? și ea încă mi-a zis: fratele meu *este!* Eu aceasta o făcui ^jîn integritatea inimii mele, și cu curățenia mânilor mele. 6 Și Dumnezeu îi zise în vis: Și eu știu, că tu în integritatea inimii tale ai făcut aceasta, și deaceea ^kte-am împedecat de a păcătui ^lîn contra mea, și nu ți-am permis de a te atinge de dânsa. 7 Și acum înapoiază femeia acestui om, ^mcă el *este* profet, și se va rugă pentru tine, și tu vei trăi; și de nu-ⁿi vei înapoiă-o, ⁿsă știi, că vei muri tu ^oși tot ce *este* al tău.

8 Și Abimelech, sculându-se dimineață,

chemă pre toți servii săi, și toate aceste vorbe le spuse în auzul lor: și toți bărbații se spăimântară foarte. 9 Și Abimelech chemă pre Abraam, și-i zise: Ce ne-ai făcut nouă? și cu ce am păcătuit în contra ta, ^pde ai adus asupra mea și asupra regatului meu păcat așa de mare? Tu ai făcut cu mine lucruri, ^qcare nu se cuvenia să faci. 10 Și a zis Abimelech lui Abraam: Ce ai văzut de ai făcut aceasta? 11 Și Abraam răspunse: Pentru că eugetai, că în locul acesta nu *este* nici o ^rtemere de Dumnezeu, și ^spre mine mă vor ucide din cauza femeiei mele. 12 Și cu adevărat ea-mi *este* mie soră, fata părintelui meu *este* ea, deși nu fata mamei mele, și mi-se dete mie de femeie. 13 Și scoțându-mă Dumnezeu din casa părintelui meu, eu am zis cătră dânsa: Asta *este* bunătatea pre care să mi-o faci: În tot locul unde vom veni, zi de mine: Frate-mi *este!*

Sara e înapoiată lui Abraam cu câștig.

14 Și Abimelech luă oi și boi, servi și serve, și *le* dete lui Abraam, și-i înapoiă și pre Sara femeia sa. 15 Și Abimelech zise: Iată țara mea înaintea ta, locuește unde-ți va plăcea. 16 Și cătră Sara zise: Iată, am dat o mie *siclii* de argint fratelui tău. Iată, aceasta să fie ție acoperământul ochilor înaintea tuturilor, cari *sunt* pe lângă tine, și în totul tu să fii justificată. 17 Și Abraam se rugă lui Dumnezeu, și Dumnezeu vîndecă pre Abimelech, pre femeia lui și pre servele lui, ca să nască. 18 Că Dumnezeu încuiase tot pântecile din casa lui Abimelech, din cauza Sarei, femeiei lui Abraam.

Nașterea lui Isaac.

21 Și Domnul ^acercetă pre Sara, ^bcuun zise, și Domnul făcu ei așa, cum vorbise. 2 Și Sara ^cconcepui, și născu lui Abraam fiu la bătrânețele sale, ^dpe acel timp, pre când i-a fost zis Dumnezeu. 3 Și Abraam chemă

^o Dent. 2. 9.

Capul 20.

^a Cap. 18. 1.

^b Cap. 16. 7, 14.

^c Cap. 26. 6.

^d Cap. 12. 13.

^e Cap. 12. 15.

^f Ps. 105. 14.

^g Iov. 33. 15.

^h Vers. 7.

ⁱ Cap. 18. 23.

^j 2. Cor. 1. 12.

^k Esod. 34. 21.

^l Ps. 51. 4.

1 Sam. 25. 26.

31.

^m 1 Sam. 7. 5.

lov. 12. 8.

1 Ioan 5. 16.

ⁿ Cap. 2. 17.

^o Num. 16. 32.

33.

^p Cap. 26. 10.

Esod. 32. 21.

^q Cap. 34. 7.

^r Cap. 42. 18.

^s Cap. 12. 12.

—

Capul 21.

^a 1 Sam. 2. 21.

^b Cap. 17. 19. &

18. 10. 14

—

Gal. 4. 23. 28.

^c Fapt. 7. 8.

Ebr. 11. 11.

^d Cap. 17. 21.

numele fiului său cel născut, pre care îl născuse Sara, ^eIsaac. 4 Și Abraam ^fcircumcise pre fiul său Isaac a opta zi. ^gcum îi poruncise Dumnezeu. 5 Și ^hAbraam ^{eră} de o sută de ani, când i-se născu lui fiul său Isaac. 6 Și zise Sara: ⁱRâs îmi făcù mie Dumnezeu, *că* oricine va auzi ^jva râde de mine. 7 Și ea zise: Cine ar fi zis lui Abraam: Sara va alăptă copii! totuși ^keu *i-am* născut *lui* un fiu la bătrânețele sale.

Isgonirea lui Ișmael și a mamei sale.

8 Și pruncul crescù, și fu înțăreat. Și Abraam făcù ospăț mare în ziua în care fu înțăreat Isaac. 9 Și Sara văzând pre fiul Agarei, ^lEgipteana, ^mcare-l născuse ea lui Abraam, ⁿbatjocorind, 10 Zise ea lui Abraam: ^oAlungă pre serva aceasta și pre fiul ei: că nu va moșteni fiul acestei serve dimpreună cu fiul meu, cu Isaac. 11 Și foarte rău s'a părut cuvântul acesta lui Abraam ^ppentru fiul său *Ișmael*. 12 Și Dumnezeu zise lui Abraam: Să nu-ți pară rău de copil și de serva ta; întru toate câte îți va zice ție Sara, ascultă cuvântul ei! că ^qîntru Isaac se va chemă seminția ta. 13 Dar eu și pre fiul acestei serve il voi face *să devină* ^ro națiune, fiindcă *este* semânța ta. 14 Și Abraam, sculându-se de dimineată, luă pâne și un foiu cu apă, și dându-le Agarei, *le-a* pus pre umerii ei, și ^sdându-i și pruncul, ^odemise.

15 Și ea mergând, rătăci în pustiu Beer-Șeba. Și după ce se sfârși apa din foiu, ea lepădă pre copil sub un ciriteu. 16 Și ea mergând șezù în fața *copilului* în depărtare de o aruncătură de arc; că zicea ea: Nu voi vedea pre copil murind. Și ea șezând față *cu dânsul*, își înălță vocea și plânse. 17 Și ^tDumnezeu auzi vocea copilului, și îngerul lui Dumnezeu strigă pre Agara din cer, și-i zise: Ce-ți *este* Agară? nu te teme; că Dumnezeu a auzit vocea copilului acolo unde *este*. 18 Scoală-te, ridică copilul, și-l ia de

mână, că ^ucu il voi face să devină o națiune mare. 19 Și ^vDumnezeu îi deschise ochii ei, și văzù o fântână cu apă, și merse *acolo*, și-și umplù foiful de apă, și dete și copilului să bea. 20 Și Dumnezeu ^xeră cu copilul, și el crescù mare și locuia în pustiu, și ^yse făcù săgetător. 21 Și locuia în pustiu Paran; și mama sa îi ^zluă femeie din pământul Egiptului.

Legământul lui Abraam cu Abimelech.

22 Și în zilele acelea ^aAbimelech și cu Pichol, capul armatei sale, vorbiau lui Abraam, zicând: ^bDumnezeu *este* cu tine întru toate câte faci tu: 23 Și acum ^cjură-mi pe Dumnezeu aicea, că nu vei minți nici mie, nici fiului meu, nici nepoților mei. Ci tot asemenea bunătate, ce eu ți-am făcut, vei face și tu mie, și țarei în care petreci tu. 24 Și Abraam răspunse: Jur. 25 Și Abraam se plânse la Abimelech pentru o fântână de apă, pre care servii lui Abimelech o ^drăpiseră. 26 Și Abimelech zise: Nu știu cine a făcut aceasta, că nici tu nu mi-ai spus, nici eu n'am auzit până astăzi. 27 Atunci Abraam luă oi și boi, și *le* dete lui Abimelech; și ^efăcură amândoi legământ. 28 Și Abraam puse la o parte șapte mioare din turma *sa*. 29 Și Abimelech zise lui Abraam: ^fCe *sunt* aceste șapte mioare ce tu le-ai pus la o parte. 30 Și el zise: Aceste șapte mioare le vei luă din mâna mea, ^gca să-mi fie mărturie, că eu am săpat fântâna aceasta. 31 Deaceea ^hse numi acest loc Beer-Șeba, că amândoi jurară acolo. 32 Și așa ei făcură legământ la Beer-Șeba. Apoi Abimelech cu Pichol, capul armatei sale, se sculară, și se întoarseră înapoi, în pământul Filistenilor.

33 Și *Abraam* plantă ciriteiu în Beer-Șeba, și ⁱchemă acolo numele Domnului, pre ^jDumnezeul eternității. 34 Și Abraam petrecù în pământul Filistenilor multe zile.

^e Cap. 17. 19.	^f Ps. 126. 2.	^l Cap. 16. 1.	^q Rom. 9. 7. 8.	^u Vers. 13.	^s Cap. 24. 4.	^d Cap. 26. 15.	^g Cap. 31. 48. 52.
^f Fapt. 7. 8.	Gal. 4. 27.	^m Cap. 16. 15.	Ebr. 11. 18.	^v Num. 22. 31.	^a Cap. 20. 2.	15. 20. 21. 22.	^h Cap. 26. 33.
^g Cap. 17. 10.	^j Luc. 1. 58.	ⁿ Gal. 4. 29.	^r Vers. 18.	^x Cap. 28. 15.	^b Cap. 26. 28.	^e Cap. 26. 31.	ⁱ Cap. 4. 26.
12.	^k Cap. 18. 11.	^o Gal. 4. 30.	^s Ioan 8. 35.	^y Cap. 16. 12.	^c Ios. 2. 12.	^f Cap. 33. 8.	^j Dent. 33. 27.
^h Cap. 17. 1. 17.	12.	^p Cap. 17. 18.	^t Esod. 3. 7.				

Sacrificarea lui Isaac.

22 Și după acestea ^aDumnezeu cercă pre Abraam, și-i zise lui: Abraame! și el răspunse: Iată-mă. **2** Și zise: Ia pre fiul tău, pre ^bunicul tău pre care îl iubești, pre Isaac, și mergi ^cîn pământul Moria, și-l adă acolo în olocaust, în unul din munții cari îți voi zice.

3 Și Abraam se culându-se de dimineață, puse șeaua pe asinul său, și luă pre doi din servii săi și pre Isaac fiul său, și, despiciând lemne de olocaust, se sculă, și merse la locul ce-i spuse Dumnezeu. **4** A treia zi, rădicându-și Abraam ochii săi, văzu locul de departe. **5** Și Abraam zise servitorilor săi: Rămâneți aicea cu asinul; că, eu cu băiatul, ne ducem până acolo, ca să ne închinăm, și apoi ne vom întoarce la voi. **6** Și Abraam luă lemnele, cele pentru olocaust, și ^dpuse pe Isaac fiul său; și în mână luă focul și cutitul; și merseră amândoi împreună. **7** Și Isaac zise lui Abraam, părintele său: Tată! și el îi răspunse: Iată-mă, fiule! și a zis: Iată, aici focul și lemnele, dar oaia de olocaust unde este? **8** Și Abraam zise: Fiul meu! Dumnezeu se va îngriji de oaia de olocaust; și merseră amândoi împreună.

9 Și după ce ajunseră la locul, la care-i zise Dumnezeu, Abraam zidi acolo altar, și clădi lemnele: și legând pre Isaac, fiul său, îl ^epuse pe altar, deasupra lemnelor. **10** Și întinzând Abraam mâna, luă cutitul, ca să junghie pre fiul său. **11** Dar ingerul Domnului îi strigă din cer, zicând: Abraame! Abraame! Și el răspunse: Iată-mă. **12** Și ^fingerul zise: Să nu pui mâna ta pe copil, nici să-i faci lui ceva, că ^gacum cunosc, că tu te temi de Dumnezeu; fiindcă tu n'ai cruțat nici chiar pre fiul tău, pre cel unic al tău, pentru mine. **13** Și rădicându-și Abraam ochii săi, se uită, și iată înaintea lui un berbec, cu coarnele încurcate într'un desiş: Și Abraam merse și luă

berbecul, și-l sacrifică olocaust în locul fiului său.

14 Și Abraam chemă numele locului aceluia Iehova-Jireh. De aceea până astăzi se zice: Pe muntele lui Dumnezeu vede.

Întărirea făgăduinței.

15 Și ingerul Domnului strigă lui Abraam din cer a doua oară; **16** Și zise: ^hM'am jurat însumi asupra mea, zice Domnul; că ai făcut aceasta, și n'ai cruțat nici pe chiar fiul tău, pe cel unic al tău. **17** Că eu te voi binecuvânta, și voi înmulți seminția ta ⁱca stelele cerului ^jși ca nisipul depe țărmurile mării, și că ^kseminția ta va stăpâni ^lporțile inamicilor săi. **18** ^mȘi întru seminția ta, se vor binecuvânta toate națiunile pământului. ⁿcă ai ascultat de vocea mea.

19 Și Abraam se întoarse la servii săi, și sculându-se, au mers împreună la ^oBeer-Șeba. Și Abraam locuia la Beer-Șeba.

Familia lui Nahor.

20 Și după acestea se vesti lui Abraam, zicând: Iată și ^pMilcha a născut fiul lui Nahor, fratele tău: **21** Pre ^qUz, întâi-născutul lui, și pre Buz fratele acestuia, și pre Kemuel, părintele ^rlui Aram; **22** Și pre Chesed, și pre Hazo, și pre Pildaș, și pre Iidlaf și pre Bethuel. **23** Și ^sBethuel născu pre ^tRebecca. Pre acești opt îi născu Milcha lui Nahor, fratele lui Abraam. **24** Și concubina lui, cu numele Reuma, și ea născu pre Tebah și pre Gaham și pre Tahaș și pre Maacha.

Moartea și înmormântarea Sarei.

23 Și zilele vieții Sarei fură o sută douăzeci și șapte de ani; ^uaceștia fură anii vieții Sarei. **2** Și muri Sara în ^aKiriat-Arba, care este ^bEbronul, în pământul Canaan; și Abraam veni acolo, ca să bocească pre Sara, și să o plângă.

3 Și Abraam se sculă de lângă mortul său, și vorbi fiilor lui Het, zicând:

Capul 22.
^a 1 Cor. 10. 13.
^b Ebr. 11. 17.
^c 2 Cron. 3. 1.
^d Ioan. 19. 17.
^e Ebr. 11. 17.
^f 1 Sam. 15. 22.
^g Iac. 2. 22.
^h Ps. 105. 9.
ⁱ Ebr. 6. 13, 14.
^j Cap. 15. 5.
^k Cap. 13. 16.
^l Cap. 24. 60.
^m Mic. 1. 9.
ⁿ Cap. 12. 3.

^o Vers. 3. 10.
^p Cap. 11. 29.
^q Cap. 26. 5.
^r Cap. 21. 31.
^s Cap. 24. 15.
^t Rom. 9. 10.
^u —
^a Jos. 14. 15.
^b Cap. 13. 13.

4^e Străin *sunt* eu și nemerme între voi, ^ddați-mi o moșie de îngropăciune, ca să immormântez mortul meu dinaintea mea.

5 Și fiii lui Het răspunseră lui Abraam, zicându-i: Domnule, ascultă-ne! 6 Tu între noi ești ^eprincipe a lui Dumnezeu, immormăntează-ți mortul tău în cel mai ales dintre mormintele noastre! Nimenca dintre noi nu-ți va refuză mormântul său, ca să nu-ți immormăntezi tu mortul tău.

7 Atunci Abraam se rădică, și se prosternă înaintea poporului țării, înaintea fiilor lui Het. 8 Și le vorbi lor, zicând: Dacă este cu voia voastră, ca eu să immormănteze mortul meu dinaintea feței mele, ascultați-mă, și vă rugați pentru mine la Efron, fiul lui Zoar. 9 Ca el să-mi dea peștera din Machpela, care este a lui în marginea țarinei sale; pentru tot argintul ce face, să mi-o dea în mijlocul vostru, de moșie de îngropăciune.

10 Și Efron ședeă între fiii lui Het. Și Efron Hetenul răspunse lui Abraam în auzul fiilor lui Het, a tuturilor acestora, cari ^fîntrau pe poarta cetății sale, zicând: 11 ^gNu, domnul meu! ascultă-ne! eu îți dau țarina, și-ți dau și peștera, care *este* într'însa, aceasta ți-o dau înaintea ochilor fiilor poporului meu: îngroapă-ți mortul tău. 12 Și Abraam se prosternă înaintea poporului țării. Și vorbi lui Efron în auzul poporului țării, zicând: 13 Dacă tu voești cu mine astfel, rogu-te, ascultă-mă: eu argintul țării ți-l dau, primește-l dela mine, și voi îngropa mortul meu.

14 Și Efron răspunse lui Abraam, și-i zise: 15 ascultă-mă, domnul meu: *Obucată* de pământ *ce face* patru sute ^hsiclii de argint, *ce este* aceasta între mine și tine? Îngroapă-ți mortul tău.

16 Și Abraam ascultă pre Efron, și ⁱcampăni Abraam lui Efron argintul,

despre care vorbise în auzul fiilor lui Het: patru sute siclii de argint, mergător la orice neguțător. 17 Și așa ^jțarina lui Efron dela Machpela, cea din dreptul Mamrei, atât țarina cât și peștera dintr'însa, și toți arborii depe țarină, și tot cuprinsul acela jur împrejur, 18 Se întări lui Abraam ca stăpânire a sa înaintea ochilor fiilor lui Het, a tuturilor aceloră cari intrau pe poarta cetății sale.

19 Și după aceasta Abraam immormăntă pre Sara, femeia sa, în peștera din țarina Machpela, în fața Mamrei, care *este* Ebronul, în pământul Canaan. 20 Și ^kse întări lui Abraam de cătră fiii lui Het țarina și peștera dintr'însa de moșie de îngropăciune.

Isac dobândește pre Rebeca de soție.

24 Abraam ^aeră bătrân și înaintat în zile, și Domnul ^bbinecuvântase pre Abraam întru toate. 2 Și zise Abraam ^cservului său, celui mai vechiu din casa sa, care *eră* ^dmai mare preste toate ale sale: ^ePune-ți, rogu-te, mâna ta sub coapsa mea: 3 Și-mi ^fjură pe Domnul Dumnezeu cerului și Dumnezeuul pământului, că ^gtu fiului meu nu vei luă femeie dintre fetele Canancilor, între cari locuiesc eu; 4 ^hCi, că vei merge ⁱîn pământul meu și în locul nașterii mele, și vei luă femeie fiului meu Isaac.

5 Și servul îi răspunse: Poate că nu va vrea fecioara să vină cu mine în pământul acesta; atunci întoarce-voiu pre fiul tău în pământul acela, din care ai ieșit?

6 Și Abraam îi zise: Fereste-te, ca nu cumva să reîntorci pre fiul meu acolo. 7 Domnul Dumnezeu cerului, care ^jm'a luat pre mine din casa părintelui meu și din pământul nașterii mele; și care mi-a vorbit și mi-a jurat, zicând: ^kseminției tale voi da pământul acesta: ^lel va trimite pre ingerul său înaintea ta, și tu vei luă de acolo femeie fiului meu. 8 Și dacă fecioara nu va voi să

o Cap. 17. 8. Rut. 4. 4.
Ps. 105. 12. g 2 Sam. 24.
d Fapt. 7. 5. 21—24.
e Cap. 13. 2. h Ezech. 45. 12.
f Cap. 34. 20. 24. i Ier. 32. 9.

j Cap. 25. 9.
Fapt. 7. 16.
k Rut. 4. 7. 8,
9, 10.

Capul 24.
a Cap. 18. 11. &
21. 5.
b Cap. 13. 2
Prov. 10. 22.

c Cap. 15. 2.
d Vers. 10.
e Cap. 47. 29.
f Cron. 29. 24.
g Cap. 26. 35.
h Cap. 23. 2.
i Esod. 34. 16.
j Cap. 12. 1.
k Cap. 12. 7.
l Esod. 32. 13.

Deut. 1. 8.
Fapt. 7. 5.
l Esod. 23. 20. 23.
Ebr. 1. 14.

vină cu tine. ^mscăpat vei fi de acest jurământ al meu: numai să nu reîntorci pre fiul meu acolo. 9 Și servul puse mâna sa sub coapsa lui Abraam, stăpânul său, și se jură lui pentru lucrul acesta.

10 Și servul luă zece cămile din cămilele stăpânului său, și merse, ⁿavând în mâna sa din toate bunătățile stăpânului său: și sculându-se, se duse în Mesopotamia, la ^o cetatea lui Nahor. 11 Și el despre seară, pre când ^pcele ce scoteau ^{apă} ieșiau, lăsă să ingemuneche cămilele afară de cetate, lângă o fântână de apă.

12 Și zise: ^aDoamne, Dumnezeul stăpânului meu Abraam, Rogu-te, ca ^rsă am întâlnire ^{fericită} astăzi, și arată milă stăpânului meu Abraam! 23 Iată ^seu stau lângă această fântână de apă, și ^tfetele locuitorilor din cetate ies, ca să scoată apă: 14 Fie dar, ca fecioara cătră care voi zice eu: rogu-te, pleacă-ți vadra ta, și-nu dă să beau; și ea va răspunde: bea, și încă și cămilele tale le voi adăpa: fă, rogu-te, ca aceasta să fie cea hotărâtă pentru servul tău Isaac; și ^uprintr'aceasta voi cunoaște, că tu ai arătat milă stăpânului meu.

15 Și înainte de a mântui el a vorbi, iată Rebeca, ficia lui Bethuel, fiul ^vMilchei, femeia lui Nahor, fratele lui Abraam, ieșii afară, avându-și vadra pe umărul ei. 16 Și fata eră la față ^xfrumescă foarte, fecioară ^{eră}, și bărbat n'o cunoscuse pre ea. Și ea pogorindu-se la fântână, și umplându-și vadra, se sui ^{iarăși} în sus. 17 Și servul îi alergă înainte, și-i zise: Lasă-mă, rogu-te, să beau puțină apă din vadra ta. 18 ^yȘi ea-i răspunse: Bea, Domnul meu! și ea îndată dând vadra sa jos, o luă în mână, și-i dete să bea. Și după ce îi dete lui să bea, îi zise: 19 Și pentru cămilele tale voi scotea, până ce vor încetă de băut. 20 Și curând deșer-

tându-și vadra sa în adăpătoare, alergă iarăși la fântână, ca să scoată ^{alta}; și scoase pentru toate cămilele lui. 21 Și acest om mirându-se de dansa, tăcea, ^{voind} să cunoască, dacă ^zDomnul a făcut să prospere calea lui au nu.

22 Și după ce cămilele încetară de băut, luă omul acela ^ao verigă de nas de aur, grea de jumătate de siclu: și două brățare pentru mâinile ei, grele de zece ^{sicli} de aur. 23 Și-i zise: A cui ficia ești tu? Spune-mi, rogu-te! oare nu este în casa părintelui tău loc, ca noi să mânem? 24 Și ea-i răspunse: ^bEu sunt ficia lui Bethuel, fiul Milchei, pre care l-a născut ea lui Nahor. 25 Și ea îi mai zise: Paie și nutreț ^{sunt} multe la noi, cum și loc de mas. 26 Și omul acesta se ^cînclină și se prosternă înaintea Domnului; 27 Și zise: ^dBinecuvântat să fie Domnul, Dumnezeul stăpânului meu Abraam, care n'a depărtat ^emila sa și adevărul său dela stăpânul meu: pe cale ^{dreaptă} l'm'a condus pre mine Dumnezeu la casa fraților stăpânului meu.

28 Și fecioara alergă și spuse în casa mamei sale aceste întâmplări. 29 Și Rebeca aveă un frate cu numele ^gLaban, și Laban alergă la acel om afară la fântână. 30 Și după ce văzî el veriga de nas și brățarele la mâinile surorii sale, și după ce auzî cuvintele Rebeciei, sora sa, care zicea: Omul acela așa mi-a vorbit; el veni la om, și iată acesta stă lângă cămilele sale la fântână. 31 Și ^hLaban îi zise: Vino înăuntru, binecuvântate al Domnului, pentru ce stai afară? Eu am pregătit casa, și loc ^{este} pentru cămile. 32 Și omul intră în casă, și ⁱLaban desăreimă cămilele, și ⁱdete paie și nutreț cămilelor, și apă de spălat pentru picioarele lui și pentru picioarele oamenilor cari eran cu dansul. 33 Și-i puse lui înainte de mâncare. Și el zise: ^jEu nu voi mân-

^m Ios. 2. 17, 20.
ⁿ Vers. 2.
^o Cap. 27. 43.
^p Esod. 2. 16.

^q Vers. 27.
^r Neem. 1. 11.
^s Vers. 43.
^t Cap. 29. 9.

^u Iudc. 6. 17.
37.
^v Cap. 11. 29.
^x Cap. 26. 7.

^y 1 Pet. 3. 9. &
4. 9.
^z Vers. 12. 56.
^a Esod. 32. 2. 3.

Isa. 3. 19, 20.
21.
^b Cap. 22. 23.
^c Vers. 52.

Esod. 4. 31.
^d Esod. 18. 10.
Rut. 4. 14.
Luc. 1. 68.

^e Cap. 32. 10.
Ps. 98. 3.
^f Vers. 48.
^g Cap. 29. 5.

^h Cap. 26. 29.
Ps. 115. 15.
ⁱ Cap. 43. 24
Iov. 23. 12.

că, până ce nu voi vorbi cele ce am de vorbit. Și *Laban* zise: Vorbeste!

34 Și el zise: Eu *sunt* servul lui *Abraam*; 35 Și Domnul^k a binecuvântat pre stăpânul meu foarte, și el s'a mărit; că i-a dat lui oi și boi, și aur și argint, și servi și serve, cămile și asini. 36 Și *Sara*, femeia stăpânului meu, ¹născu stăpânului meu fiu la bătrânețele ei, și el dete ^macestua toate câte are el. 37 Și stăpânul meu m'a jurat, zicând: Tu să nu iei fiului meu femeie din fetele *Cananeilor*, într'al căror pământ locuiesc eu; 38 Ci mai vartos să mergi la casa părintelui meu, și la neamul meu, și să iei femeie fiului meu. 39 Și eu zisei stăpânului meu: Dar poate fecioara nu va voi să vină cu mine. 40 Și el mi-a zis: Domnul, pe a căruia cărare umblu eu, va trimite ingerul său cu tine, și-ți va da norocire în calea ta, ca tu să iei femeie fiului meu din neamul meu și din casa parintelui meu. 41 Atunci tu vei fi scăpat de jurământul meu, dacă te vei duce la neamul meu, și ei nu-ți vor da ție *femeie*; atunci scăpat vei fi de jurământul meu. 42 Și venind astăzi la această fântână, am zis: Domnul, Dumnezeu stăpânului meu *Abraam*! dacă vești, ca eu să am noroc în calea pe care umblu, 43 Iată eu stau lângă această fântână de apă, și va fi, ca fecioara care va ieși ca să scoată apă, și eu îi voi zice: Dă-mi, rogu-te, să beau puțină apă din vadră ta. 44 Și ea-mi va răspunde: Bea tu, și după aceea și pentru cămilele tale voi scoate; aceea să fie femeia pre care Domnul a hotărât-o pentru fiul stăpânului meu. 45 Mai înainte de a sfârși eu cuvântul *acesta* întru inima mea, iată *Rebeca* ieși, având vadră pe umărul său, și pogorându-se la fântână a scos apă; și eu i-am zis: Lasă-mă, rogu-te, să beau! 46 Și ea curând și-a dat vadră jos, depe *umerii* ei, și zise: Bea tu, și voi adăpă și cămilele tale.

Și eu am băut, și ea mi-a adăpat și cămilele. 47 Și eu o întrebai pre ea, zicând: A cui fică ești tu? și ea răspunse: Eu *sunt* ficia lui *Bethuel*, fiul lui *Nahor*, pre care i-l-a născut *Milcha*. Atunci eu îi pusei veriga aceasta la nasul ei, și brățarele la mâinile ei. 48 Și eu mă închinai și mă prosternai înaintea Domnului, și binecuvântai pre Domnul Dumnezeu lui *Abraam*, al stăpânului meu, carele m'a condus pe cale dreaptă, ca eu să iau pentru fiul stăpânului meu pre fata fratelui lui. 49 Și acum dacă vreți să arătați dragoste și credință către stăpânul meu, spuneți-mi; și dacă nu, spuneți-mi, ca să mă întorc spre dreapta sau spre stânga.

50 Și *Laban* și *Bethuel* răspunseră, zicând: ⁿAcest lucru a ieșit dela Domnul, noi nu-ți putem spune nici rău nici bine. 51 Iată *Rebeca* înaintea ta, ia-o, și te du cu dânsa, și să fie femeie fiului stăpânului tău, după cum a vorbit Domnul. 52 Și auzind servul lui *Abraam* cuvintele lor, se prosternă până la pământ înaintea Domnului. 53 Și servul scoase ^oscule de argint și scule de aur și vestminte, și le dete *Rebeccei*, și ^plucruri prețioase dete el fratelui ei și mumei ei.

54 Și mâncară și băură, el și oamezii cari *erau* cu dânsul, și maseră *acolo*. Și sculându-se de dimineață, zise *servul*: Lăsați-mă să plec la stăpânul meu. 55 Și fratele *Rebeccei* și muma ei ziseră: Să mai rămână cu noi copila încă câteva zile, *cel puțin* zece, apoi să meargă. 56 Și el zise lor: Nu mă opriți, deoarece Domnul a norocit calea mea: lăsați-mă să merg la stăpânul meu. 57 Și ei îi ziseră: Să chemăm fata, și să-i întrebăm voia din chiar gura ei. 58 Și chemară pre *Rebeca*, și-i ziseră: Vrei tu să mergi cu omul acesta? și ea răspunse: Merg! 59 Astfel lăsară ei pre *Rebeca*, sora lor, și pre doica ei, să meargă cu servul lui *Abraam* și cu

oamenii lui. 60 Și ei binecuvântară pre Rebeca, și-i ziseră: Tu sora noastră. tu, să te înmulțești întru mii de zeci de mii. și seminția ta să stăpânească porțile inamicilor lor.

61 Și sculându-se Rebeca și servele ei. se suiră pe cămile. și se duseră după omul acela. Și servul luând pre Rebeca. plecară. 62 Și Isaac se întorcea dela fântâna Lahai-Roi: că el locuia în pământul despre miazăzi. 63 Că Isaac ieși la câmp, ca să cugete de cătră seară: și rădicându-și el ochii săi. se uită. și iată cămilele veniau. 64 Dar și Rebeca înălțându-și ochii săi. văzû pre Isaac. și sări jos depe cămila; 65 Că ea zisese cătră serv: Cine este bărbatul acela. carele vine pe câmp înaintea noastră? Și servul îi zisese: Acesta este stăpânul meu: atunci ea își luă vălul și se acoperi. 66 Și servul spuse lui Isaac toate lucrurile câte a făcut. 67 Și Isaac duse pre Rebeca în cortul Sarei. muma lui. și el luă pre Rebeca de femeie. și o iubi. Și Isaac se mângăie de moartea mumei sale.

Căsătoria a doua a lui Abraam.

25 Iar Abraam își luă altă femeie și numele ei era Ketură. 2 Și aceasta îi născu pre Zimran, și pre Iokșan. și pre Medan, și pre Madian, și pre Ișbak și pre Șua. 3 Și Iokșan născu pre Șeba și pre Dedan. 4 Și fiii lui Dedan au fost: Așurim, Letușim și Leumim. Și fiii lui Madian: Efa. și Efer. și Enoc. și Abidah și Eldaa. Toți aceștia au fost fiii din Ketură. 5 Și Abraam dete toată averea sa lui Isaac. 6 Și filor din concubinele sale le dete Abraam daruri; și încă trăind el, îi despărți de fiul său Isaac. trimițându-i spre răsărit în partea răsăritului.

Moartea și înmormântarea lui Abraam.

7 Și acestea sunt zilele anilor lui Abraam, câți a trăit: o sută șaptezeci și cinci de ani. 8 Și Abraam dându-și

sufletul. muri întru bătrâneță fericită. bătrân și sătul de viață, și fu adaos la poporul său. 9 Și-l înmormântară Isaac și Ișmael. fiii lui, în peștera dela Machpela. în țarina lui Efron. fiul lui Zohar Heteul. cea față în față cu Mamre: 10^b Țarina. care o cumpără Abraam dela fiii lui Het. Acolo dar fu înmormântat Abraam și Sara. femeia sa. 11 Și după ce muri Abraam. binecuvântă Dumnezeu pre Isaac. fiul său: Și Isaac locuia lângă fântâna Lahai-Roi.

Urmașii lui Ișmael.

12 Și acestea sunt generațiunile lui Ișmael, fiul lui Abraam, pre care l-a născut lui Abraam Agara Egipteanca, serva Sarei. 13 Și acestea sunt numele filor lui Ișmael, după numele lor. în generațiunile lor: Întâiu-născutul din Ișmael Nebaiot, și Kedar, și Adbeel și Mibsam; 14 Mișma și Duma și Massa: 15 Și Hadar, și Tema, Ietur, Nafiș și Kedema. 16 Aceștia au fost fiii lui Ișmael. și acestea sunt numele lor. ce li s'au dat după satele lor și după întăririle lor: douăsprezece căpetenii a popoarelor lor. 17 Și aceștia sunt anii vieții lui Ișmael: o sută treizeci și șapte de ani; Și el dându-și sufletul. muri, și fu adaos la poporul său. 18 Și ei locuiră dela Havilah până la Șur, cel față în față cu Egiptul, în mergerea cătră Assiria. Și el se așeză acolo înaintea tuturilor fraților săi.

Isav și Iacob.

19 Și acestea sunt generațiunile lui Isaac. fiul lui Abraam: Isaac născu pre Isaac: 20 Și Isaac era de patruzeci de ani. când luă de femeie pre Rebeca, fca lui Bethuel Sirianul din Padan-Aram, sora lui Laban Sirianul. 21 Și Isaac se rugă lui Dumnezeu pentru femeia sa, că era stearpă. și Domnul ascultă rugăciunea lui. și Rebeca femeia lui concepû. 22 Și copiii se loviau între sine în ea. Atunci zise ea:

g Cap. 16. 14. &
25. 11.
r Ios. 1. 8.
Ps. 1. 2.

Capul 26.
a 1 Cron. 1. 32.
b Cap. 24. 36.
c Cap. 21. 14.

d Jude. 6. 3.
e Cap. 15. 15.
f Cap. 35. 29. &
49. 33.

g Cap. 35. 29.
h Cap. 23. 16.
i Cap. 49. 31.

j Cap. 16. 14.
k Cap. 16. 15.
l 1 Cron. 1. 29.

m Cap. 17. 20.
n Vers. 8.
o 1 Sam. 15. 7.

p Cap. 16. 12.
q Mat. 1. 2.
r Cap. 22. 23.

s Cap. 24. 29.
t 1 Cron. 5. 20.
u Rom. 9. 10.

Dacă așa, pentru ce aceasta? ^vȘi merse, ca să întrebe pre Dumnezeu. 23 Și Domnul îi răspunse: ^xDouă națiuni *sunt* în pântecel tău, și două popoare se vor despărți din sânul tău; și ^yun popor *dintr'acestea* va fi mai tare decât celalt, și ^zcel mai mare va servi celui mai mic.

24 Și când se îndepliniră zilele ei ca să nască, iată doi gemeni *erau* în pântecel ei. 25 Și cel d'întăiu ieși roșu, ^apreste tot ca o mantie păroasă: și chemară numele lui Esau. 26 Și după dânsul ieși frate-său, ^bcarele cu mâna sa ținea de călcâiul lui Esau: deaceea ^cchemară numele lui Iacob. Și Isaac *eră* de șasezeci de ani, când *Rebeca* îi născu *lui* pre aceștia.

27 Și copii crescură mari, și Esau se făcu bărbat, ^ddibaciul la vânat și plugar; iar Iacob *eră* om ^esimplu, ^flocuind în corturi. 28 Și Isaac iubiă pre Esau: căci ^gvânatul *eră* mâncarea lui: ^hși Rebeca iubiă pre Iacob.

Esau își vinde dreptul său de întâiul-născut.

29 Și fierbând Iacob odată o fiertură, Esau veni dela câmp, fiind foarte ostenit. 30 Și Esau zise lui Iacob: Dă-mi, rogu-te, să mănânc din această *mâncare* roșie, că *sunt* ostenit. Deaceea fu chemat numele lui Edom. Și Iacob zise: vinde-mi astăzi întâiu-nașterea ta. 31 Și Esau zise: 32 Iată, eu tot merg spre moarte, ce-mi *mai* folosește întâiu-nașterea? 33 Și Iacob zise: Jură-mi acum: și el îi jură; și Esau ⁱși vându întâiu-nașterea sa lui Iacob. 34 Și Iacob dete lui Esau pâne și fiertură de linte, și el mănă și bău: și sculându-se, se duse. Așa Esau nescotă întâiu-nașterea sa.

Isaac în Gherar e binecuvântat de Dumnezeu.

26 Și se făcu foamete în țară afară de foametea ^acea d'întăiu, care a fost în zilele lui Abraam; și Isaac se duse la ^bAbimelech, regele Filistenilor în Gherar.

2 Și i-se arată Domnul, și-i zise: Să nu te pogori în Egipt. *ci* locuște în ^cpământul care ți-l voi spune: 3 ^dRămâi în pământul acesta, și ^eeu voi fi cu tine, și ^fte voi binecuvânta, căci ție și seminției tale ^gvoi da toate țările acestea și voi ține ^hjurământul, care l-am făcut lui Abraam, părintelui tău. 4 Și ⁱvoi înmulți seminția ta, ca stelele cerului, și voi da seminției tale toate țările acestea ^jși în seminția ta se vor binecuvânta toate popoarele pământului: 5 ^kPentru că Abraam a ascultat de cuvântul meu, și a păzit ceece i-am dat de păzit preceptele mele, statutele mele, și legile mele.

Rebeca e ocrotită de Abimelech.

6 Și Isaac locuî în Gherar. 7 Și când bărbații locului ^lîntrebară despre femeia sa, ^mel răspunse: Soră-mi *este*; că ⁿel se temu a zice, femeie-mi *este*; ca nu cumva bărbații locului aceleia să-l ucidă pentru Rebeca, că *eră* ⁿfrumoasă la privire. 8 Și petrecând acolo multe zile, Abimelech, regele Filistenilor, se uită pe fereastră, și văzu, și iată Isaac glumiă cu femeia sa Rebeca. 9 Și Abimelech chemă pre Isaac, și-i zise: Iată, aceasta femeie-ți *este*, și cum de ai zis: Soră-mi *este*? Și Isaac îi zise: Pentru că eu eugetai: Nu cumva să mă ucidă pentru ea. 10 Și Abimelech zise: Pentru ce ai făcut tu nouă aceasta? Că puțin a lipsit, ca unul din popor să se culce cu femeia ta, și ^otu să aduci vină asupra-ne. 11 Și Abimelech porunci în tot poporul său, zicând: Cine se ^pva atinge de omul aceasta sau de femeia lui, să se omoare.

Averea lui Isaac și certurile.

12 Și Isaac semănă în pământul acela, și culese în acel an ^qînsutit: că Domnul ^ril binecuvântă pre dânsul. 13 Și acest om ^sse mări, și el din ce în ce mergea, se măria, până ce fu mare foarte. 14 Și el aveă turmă de oi și

^v 1. Sam. 9. 9.	^a Cap. 27. 11,	^c Iov. 1. 1, 8.	ⁱ Ebr. 12. 16.	^e Cap. 12. 1.	^h Ps. 105. 9	^m Prov. 29. 25.	^q Mat. 13. 8.
^x Cap. 17. 16.	16, 23.	^f Ebr. 11. 9.	—	^d Ps. 39. 12.	^j Cap. 15. 5.	ⁿ Cap. 24. 16.	^r Iov. 42. 12.
^y 2 Sam. 8. 14.	^b Osea 12. 3.	^g Cap. 27. 19.	Capul 26.	^e Cap. 28. 15.	^k Cap. 12. 3.	^o Cap. 20. 9.	^s Cap. 24. 35.
^z Cap. 27. 29.	^c Cap. 27. 36.	25. 31.	^a Cap. 12. 10.	^f Cap. 12. 2.	^l Cap. 22. 16. 18.	^p Ps. 105. 15.	Ps. 112. 3.
	^d Cap. 27. 3, 5.	^h Cap. 27. 6.	^b Cap. 20. 2.	^g Cap. 13. 15.	ⁱ Cap. 12. 13.		

circadă de boi, și mare număr de servi; și Filistenii ⁴il pismuiau: 15 Așa, că toate fântânele ^uce le săpaseră servii părintelui său, încă în zilele părintelui său Abraam, Filistenii le astupară, umplându-le cu pământ. 16 Ba și Abimelech zise lui Isaac: Du-te dela noi, că ^vtu te-ai făcut cu mult mai tare decât noi.

17 Și Isaac plecă de acolo, și tăbăriră în valea Gherar, și locuia acolo. 18 Și Isaac iarăși destupă fântânele de apă, cari au fost săpate în zilele lui Abraam, părintelui său, și pre care Filistenii le astupaseră după moartea lui Abraam: ^vși el le dete tot același nume, cu care le-a numit părintele său.

19 Și servii lui Isaac săpară în *aceea* vale și aflară acolo fântână de apă vie. 20 Și păstorii din Gherar ^vse certară cu păstorii lui Isaac, și ziseră: Apa *este* a noastră; Și chemă numele fântânei aceleia Esec: căci ei se certară cu dânsul. 21 Și ei săpară altă fântână, și se gâlceviră și pentru aceasta, și Isaac o numi Sitna.

22 Și mutându-se el de acolo, săpă o altă fântână, pentru care nu se sfâdiră; și el acesteia îi dete numele Rehobot, și zise: Acum mi-a dat nouă Domnul *loc* larg, ^zși noi vom crește în acest pământ.

23 Și el se sui de acolo la Beer-Șeba. 24 Și Domnul i-se arată lui în noaptea aceea, și-i zise: ^aEu *sunt* Dumnezeuul părintelui tău Abraam, ^bnu te teme! că ^ceu cu tine *sunt*, că eu te voi binecuvânta, și voiu înmulți seminția ta, pentru Abraam servul meu. 25 el ^dzidi acolo altar, și ^echemă numele lui Dumnezeu; și întinzându-și acolo cortul, servii lui Isaac săpară o fântână.

26 Și Abimelech veni din Gherar la dânsul cu Ahusat, amicul său, și ^fPichol, capul armatei sale. 26 Și Isaac le zise lor: Pentru ce ați venit la mine? căci ^gvoi pre mine m'ați urât, și ^hm'ați alun-

gat dela voi. 28 Și ei ziseră: Noi bine vedem, că Domnul ⁱeste cu tine, de aceea am zis: Să fie jurământ între noi, *adică* între noi și între tine, și să facem legământ cu tine: 29 Că tu nouă nu ne vei face nici un răn, precum nici noi nu ne-am atins de tine, și precum ți-am făcut numai bine, și te-am lăsat să ieși în pace; ^jtu carele acum *ești* binecuvântat de Domnul. 30 Și *Isaac* făcù lor ospățuri, și ei mâncară și beură. 31 Și sculându-se de dimineată, jurară unul altuia: și Isaac îi demise, și ei se duseră dela dânsul în pace.

32 Și se întâmplă, că în ziua aceea servii lui Isaac veniră și-i spuseră despre fântâna, care au săpat, și-i ziseră: Am aflat apă. 33 Și el chemă numele ei Șeba: de aceea numele cetății aceleia este Beer-Șeba până în ziua de astăzi.

Întâia căsătorie a lui Esau.

34 Și când fu Esau de patruzeci de ani, luă de femeie pre Iudita, fca lui Beeri Heteul, și pre Bașema, fca lui Elou Heteul. 35 Și acestea aduseră *multă* amărăciune de suflet lui Isaac și Rebeci.

Jacob primește cu vicleșug binecuvântarea de întâiul-născut.

27 Și după ce Isaac îmbătrâni, și ^aochii lui se întunecară, de nu mai putea vedeà, chemă el pre Esau, fiul său, cel mai mare, și-i zise: Fiul meu! și *acesta* îi zise: Iată-mă. 2 Și *Isaac* îi zise: Iată eu am îmbătrânit, și ^bnu știu ziua morții mele. 3 ^cAcum dară ia-ți, rogu-te, armele tale, tolba ta și arcul tău, și ieși la câmp și-mi prinde ceva vânat. 4 Și-mi gătește bucate gustoase după-cum iubesc eu, și mi le adă, ca să mănânc, ca sufletul meu ^dsă te binecuvinteze înainte de a muri. 5 Iar Rebeca auzi când vorbi Isaac cătră fiul său Esau. Și Esau se duse la câmp ca să găsească și să aducă vânat *părintelui său*.

6 Și Rebeca zise lui Jacob, fiul ei: Iată eu auzii pre părintele tău, vorbind cu Esau fratele tău, zicând: Adă-mi mie

⁴ Ecl. 4. 4.
⁵ Cap. 21. 30.

^u Cap. 21. 31.
^y Cap. 21. 25.
^v Cap. 17. 6.

^a Cap. 17. 7.
Fapt. 7. 32.

^o Vers. 3. 4.
^d Cap. 12. 7.
^e Ps. 116. 17.

^f Cap. 21. 22.
^g Iudc. 11. 7.
^h Vers. 16.

ⁱ Cap. 21.22.23.
^j Ps. 115. 15.

Capul 27.
^a 1 Sam. 3. 2.
^b Prov. 27. 1.

^c Cap. 25.27.28.
^d Vers. 27. Cap. 48. 9. 5.

vânat și gătește-mi bucate gustoase, ca să mănânc, și să te binecuvântez înaintea Domnului, mai înainte de a muri. 8 Și acum, fiul meu! ascultă cuvântul meu, și fă precum îți zic. 9 Du-te la turma de oi, și adă de acolo doi iezi buni, și eu voi pregăti din ei bucate gustoase pentru părintele tău, precum iubește el. 10 Și tu le vei duce la părintele tău, ca el să mănânce, și să te binecuvinteze mai înainte de a muri.

11 Și Iacob zise cătră Rebeca muma-sa: Iată Esau, fratele meu păros, iar eu *sunt* neted. 12 Poate că părintele meu să mă pipăie, și eu să fiu înaintea lui ca un înșelător, și voi atrage asupra-mi blestem, și nu binecuvântare. 13 Și muma-sa zise cătră dânsul: Fiul meu, acel blestem al tău să fie asupra mea; tu ascultă numai de cuvântul meu: du-te și-mi adă. 14 El se duse, și aduse munei sale: și muma-sa egăti bucate gustoase, cum iubiă părintele său.

15 Și Rebeca luă *f* vestmintele cele mai prețioase ale lui Esau, feciorul cel mai mare, pre care ea le avea în casă la sine; și îmbracă *cu dânsule* pre Iacob, fiul ei cel mai mic. 16 Și cu pielea iezielor îi înfășură mânilor lui, și gâtul pe unde eră neted. 17 Și bucatele cele gustoase și pânea care o făcuse, le dete în mâna lui Iacob fiului său.

18 Și el intrând la părintele său, îi zise: Părintele meu! și el răspuse: Aici sunt! Cine ești tu, fiul meu? 19 Și Iacob zise cătră părintele său: Eu *sunt* Esau întâiu-născutul tău; făcui cum mi-ai zis; scoală-te dară, rogu-te, șezi, și mănâncă din vânatul meu. *g* ca să mă binecuvinteze sufletul tău. 20 Și Isaac zise cătră fiul său: Cum ai putut găsi așa de curând, fiul meu? Și el zise: Domnul Dumnezeuul tău mi-l aduse înainte. 21 Și Isaac zise cătră Iacob: Apropie-te, ca să te pipăi, fiul meu! dacă ești fiul meu Esau, au nu. 22 Și Iacob se apropié de Isaac, părintele său, și el îl pipăi,

și zise: Vocea *este* vocea lui Iacob, iar mânilor acesteă *sunt* mânilor lui Esau. 23 Și el nu-l cunoscu pre dânsul, căci *h* mânilor lui erau păroase, ca mânilor fratelui său Esau: și-l binecuvântă pre el. 24 Și *mai întâiu* îi zise lui: Au tu ești fiul meu Esau? Iar el îi zise: Eu *sunt*. 25 Și-i zise: Adă-mi să mănânc din vânatul tău, fiul meu, ca să te binecuvinteze sufletul meu. Și el îi aduse, și părintele lui mâncă; și-i mai dete și vin, și bău. 26 Și Isaac, părintele lui, zise cătră dânsul: Apropie-te, rogu-te, și mă sărută, fiul meu. Și el se apropié, și-l sărută. 27 Și mirosind Isaac mirosul vestmintelor sale, îl binecuvântă și zise: Iată, *i* mirosul fiului meu *este* ea și mirosul unei câmpii pre care Domnul a binecuvântat-o. 28 *j* Dumnezeu să-ți dea ție din *h* rona cernului, și din grăsi-mea pământului, și îndestulare de grâu și de must: 29 Popoarele să-ți servească ție, și națiunile să se prostearnă înaintea ta! Să fii stăpân fraților tăi, și fiii munei tale să se prostearnă înaintea ta; Blestemat *să fie* cel ce te va blestemă, și binecuvântat *să fie* cel ce te va binecuvântă. 30 Și după ce sfârși Isaac de a binecuvântă pre Iacob, și Iacob abiă ieșind dinaintea părintelui său, iată, Esau fratele lui se întorcea dela vânatoarea sa. 31 Că gătind și el bucate gustoase, le aduse părintelui său, și-i zise: Părintele meu, scoală-te, și mănâncă din vânatul fiului tău, ca să mă binecuvinteze sufletul tău. 32 Atunci îi zise Isaac părintele său: Cine ești tu? iar el răspuse: Eu *sunt* Esau, întâiu-născutul tău fiu. 33 Atunci spăimântându-se Isaac, tremură foarte, și zise: Cine *este* deci cel ce prinse vânatul, și-mi aduse, și eu mâncai din toate mai înainte de a veni tu, și eu îl binecuvântai: *l* Și binecuvântat va și fi. 34 Și auzind Esau cuvintele părintelui său, *m* strigă cu voce tare și amărită foarte, și zise părintelui său: Binecuvintează-mă și pre mine, părin-

tele meu! 35 Iar el *u* zise: A venit fraatele tău cu înșelăciune, și a luat binecuvântarea ta. 36 Atunci zise *Esau*: Cu tot dreptul se numește el Iacob, căci acum a doua oară mă înșală: el îmi luă întâiu-nașterea, și acum îmi luă și binecuvântarea. Mai zise el: N'ai păstrat și pentru mine vre-o binecuvântare?

37 Și Isaac răspunse lui Esau, și-i zise: *n* Iată, Domn l-am pus pre el preste tine, și pre toți frații săi i-am dat lui de servi, și cu grâu și cu must l-am dăruit pre el: acum ce mai pot face pentru tine, fiul meu?

38 Și Esau zise părintelui său: Numai această singură binecuvântare ai tu, părintele meu? binecuvintează-mă și pre mine, părintele meu! Și mălțându-și Esau vocea sa, *o* plânse. 39 Atunci Isaac, părintele său, îi răspunse, și zise: Iată de parte de pământ gras, și de roua cerului de sus, va fi *p* locuința ta: și cu sabia ta vei trăi: și fratelui tău *q* vei servi; Dar *r* că va veni timpul, când făcându-te stăpân, vei lepăda jugul lui de pe grumazul tău.

Esau cantă să ucidă pe fratele său.

41 Și Esau urî pre Iacob pentru binecuvântarea, cu care părintele său îl binecuvântase: și zise Esau în inima sa: Zilele de bocet pentru părintele meu se apropie; și *s* atunci voi uide pre Iacob fratele meu.

42 Și cuvintele lui Esau, fiul său cel mai mare, fură spuse Rebeci: și ea trimese să cheme pre Iacob, fiul ei cel mai mic, și-i zise lui: Iată, Esau fratele tău vrea să-și *t* răsbune asupra ta, și să te ucidă. 43 Acum dar, fiul meu, ascultă vocea mea: scoală-te și fugi la Laban fratele meu, în Haran: 44 Și rămâi la dânsul, până ce va trece furia fratelui tău: 45 Până ce va trece mânia fratelui tău asupra ta, și el va fi uitat cele ce tu i-ai făcut lui: atunci eu voi trimite, și te voi aduce de acolo. Pentru ce să mă lipsese de voi amândoi tot într'o zi.

46 Și Rebeca zise cătră Isaac: Mi-s'a urît viața din cauza acestor fete Hetiene! Dacă Iacob își va luă de femeie pre vre-una dintre fetele dintr'această țară, atunci ce-mi mai folosește viața?

Fuga lui Iacob la Haran.

28 Deci Isaac chemând pre Iacob *a* îl binecuvântă, și-i zise: *b* Să nu-ți iei femeie din fetele lui Canaan: 2 *Ci* *c* scoală-te, și te du în *d* Padan-Aram, la casa lui *e* Bethuel, părintele mumei tale: și de acolo îți ia femeie din fetele lui *f* Laban, fratele mumei tale. 3 *g* Și Dumnezeu cel atotputernic să te binecuvinteze, să te crească, și să te înmulțească, ca să ajungi o adunare de popoare: 4 Și să-ți dea *h* binecuvântarea lui Abraam, *h* și seminției tale cu tine, ca tu să stăpânești pământul *i* în care petreci acum, pre carele Dumnezeu l-a dat lui Abraam. 5 Și Isaac lăsă pre Iacob, și el plecă la Padan-Aram, la Laban fiul lui Bethuel Sirianul, fratele Rebeci, muma lui Iacob și Esau.

Căsătoria a doua a lui Esau.

6 Și Esau văzând, că Isaac binecuvântă pre Iacob, și-l trimise la Padan-Aram, ca să-și ia femeie de acolo: și că îl binecuvântă, și-i poruncește lui, zicând: Să nu-ți iei femeie din fetele lui Canaan: 7 Și că Iacob ascultă pre părintele său și pre muma sa, și merse la Padan-Aram: 8 Și văzând Esau *j* că fetele lui Canaan *sunt* rele în ochii lui Isaac părintelui său. 9 Esau se duse la Ișmael, și pe lângă alte femei ce mai aveà, luă de femeie pre *k* Mahalat, fata lui Ișmael, fiul lui Abraam, pre *l* sora lui Nebaiot.

Iacob vede scara cerului.

10 Și Iacob *m* plecă din Beer-Seba, și merse la *n* Haran. 11 Și ajungând la un loc, rămase acolo preste noapte, că soarele apusese. Și luând din pietrele acelu loc, și le puse sub capul său, și se culcă într'acel loc. 12 Și *o* el visă:

n Sam. 8. 14.
Vers. 29.

Ebr. 11. 20.
g 2 Sam. 8. 14.
Obad. 18, 19,
20.

r 2 Reg. 8. 20.
s Obad. 10.
t Ps. 64. 5.

Capul 28.
a Cap. 27. 33.
b Cap. 24. 3.
c Osea. 12. 12.

d Cap. 25. 20.
e Cap. 22. 23.
f Cap. 21. 29.

g Cap. 17. 1. 6.
h Cap. 12. 2.
i Cap. 17. 8.

j Cap. 24. 3.
k Cap. 36. 3.
l Cap. 25. 13.

m Osea 12. 12.
n Fapt. 7. 2.
o Cap. 41. 1.

și iată o scară așezată pe pământ, al căreia cap ajungea la cer, și iată, ^pîngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe dânsa. 13 ^qȘi iată, Domnul sta deasupra *scării*, și zise: ^rEu *sunt* Domnul Dumnezeul lui Abraam, părintele tău și Dumnezeul lui Isaac; ^spământul pe care tu dormi, ^tți-l voi da ție și seminției tale. 14 Și ^tseminția ta va fi ca pulberea pământului, și tu te vei întinde ^uspre apus, și spre răsărit, și spre miazăzi; și toate neamurile pământului se vor binecuvânta întru tine și întru seminția ta. 15 Și iată, ^veu cu tine *sunt*; și ^xte voi păzi ori încotro vei merge; și ^yte voi întoarce la pământul acesta: căci ^znu te voi părăsi. ^apână ce nu voi face ceea ce ți-am promis.

16 Și Iacob deșteptându-se din somnul său zise: Cu adevărat Dumnezeu este în ^blocul acesta; și eu n'am știut. 17 Și el temându-se a zis: Cât de înfricoșat *e* locul acesta! Aceasta nu *este* alta, decât casa lui Dumnezeu, da, aceasta e poarta cerului!

Făgăduința lui Iacob la Bethel.

18 Și Iacob sculându-se de dimineață, luă piatra, care a fost pusă sub capul său, și ^co așeză stâlp, ^dși turnă oleiu peste vârful ei. 19 Și el chemă numele ^elocului aceluia Bethel, iar numele cetății *eră* mai înainte Luz. 20 ^fȘi Iacob făcù vot, zicând: De ^gva fi Dumnezeu cu mine, și mă va păzi în calea aceasta pe care eu umblu: de-mi va da ^hpâne să măncânc, și vestminte să mă îmbrac; 21 Și de ⁱmă voi întoarce cu pace la casa părintelui meu; ^jatunci Domnul va fi Dumnezeul meu; 22 Și piatra aceasta, pe care o am pus stâlp, ^kva fi casa lui Dumnezeu, și ^ldin toate câte-mi vei da mie, zecimea lor ție o voi dărui.

Iacob servește lui Laban.

29 Și sculându-se Iacob, ^amerse în pământul fiilor răsăritului. 2 Și uitându-se, iată acolo o fântână în câmp

și iată trei turme de oi așezate lângă dânsa: că din fântâna aceea adăpau ei turmele; și piatra depe gura fântânei *eră* mare. 3 Și se adunau acolo toate turmele, apoi prăvăliau piatra depe gura fântânei, și adăpau oile; și iarăși puneau piatra pe gura fântânei la locul ei. 4 Și Iacob zise către dânsii: Frații mei, de unde *sunteți* voi? iar ei răspunseră: Din Haran suntem. 5 Și le zise lor: Cunoașteți pre Laban, fiul lui Nahor? și ei ziseră: Cunoaștem. Și le zise: ^bSănătos *este* el? iar ei răspunseră: Sănătos; și iată Rachel, fata lui, vine cu oile. 7 Și el zise: iată, încă e ziua mare, nu *e* timpul ca să adunați turmele, adăpați oile, și mergeți de *le* pașteți. 8 Și ei ziseră: Nu putem, până ce nu se vor aduna toate turmele, și se va resturna piatra depe gura fântânei; că atuncea adăpăm oile.

9 Și vorbind el cu ei, veni ^cRachela cu oile părintelui ei, că ea *le* pășteă. 10 Și văzând Iacob pre Rachela, fata lui Laban, fratele mumei sale; și oile lui Laban, fratele mumei sale, se apropie Iacob, și ^drăsturnă piatra depe gura fântânei, și adăpă oile lui Laban, fratele mumei sale. 11 Și Iacob ^esărută pre Rachela, și rădicându-și vocea lui plânse. 12 Și Iacob spuse Rachelei, că el *este* ^ffratele părintelui ei, și că el *este* fiul Rebeccei; ^gși ea alergă și spuse părintelui ei. 13 Și Laban îndată ce auzi știrea despre Iacob, fiul surorii sale, ^hîi alergă întru întâmpinare, și-l îmbrățișă, și-l sărută, și-l duse în casa sa. Atunci el spuse lui Laban toate cele întâmplate. 14 Și Laban îi zise: ⁱCu adevărat, osul meu și carnea mea *ești* tu. Și el rămase la dânsul o lună de zile.

15 Și Laban zise lui Iacob: Au nu cumvâ, pentru că tu *ești* fratele meu, îmi vei servi în dar? Spune-mi ce *să-ți fie* simbria ta? 16 Și Laban *avea* două fete; numele celei mai mari *eră* Lea, și numele celei mai mici Rachela. 17 Și

^p Ioan 1. 51. ^q Cap. 35. 1. ^r Cap. 26. 24. ^s Cap. 13. 15. ^t Cap. 13. 16. ^u Cap. 13. 14. ^v Cap. 12. 3. ^w Vers. 20. 21. ^x Ps. 121. 5, 7, 8. ^y Cap. 35. 6. ^a Deut. 31. 6, 8. ^b Num. 23. 19. ^c Esod. 3. 5. ^d Cap. 31. 13, 45. ^e Num. 7. 1. ^f Iudc. 1. 23, 26. ^g Cap. 21. 13. ^h Vers. 15. ⁱ 1 Tim. 6. 8.

^j Jude. 11. 31. ^k Deut. 26. 17. ^l Cap. 35. 7, 14.

Capit. 29.

^a Num. 23. 7. ^b Cap. 43. 27.

^c Esod. 2. 16. ^d Esod. 2. 17. ^e Cap. 33. 4. ^f Cap. 13. 8.

^g Cap. 24. 28. ^h Cap. 24. 29. ⁱ Jude. 9. 2. ^j Sam. 5. 1.

Lea avea ochi slabi, iar Rachelă eră frumoasă la față. 18 Și Iacob iubiă pre Rachelă, și-i zise lui: *j* Voiu servi ție șapte ani pentru Rachelă, fata ta cea mai mică. 19 Și Laban îi răspunse: Mai bine *este* să ți-o dau ție, decât să o dau altui bărbat; rămâi cu mine. 20 Și Iacob *k* servi pentru Rachelă șapte ani; și aceeaștia părăură în ochii lui ca prea puține zile, căci o iubiă.

Căsătoria lui Iacob.

21 Și Iacob zise lui Laban: Dă-mi femeia mea, ca să întru la dânsa: că zilele mele s'au împlinit. 22 *l* Și Laban admă pre toți bărbații locului aceluia, și *m* făcū ospăț. 23 Și seara el luă pre ficia sa Lea, și o duse pre dânsa la Iacob; și acesta intră la dânsa. 24 Și Laban dete pre serva sa Zilpa de servă Leei, ficei sale. 25 Și făcându-se dimineață, iată, aceasta eră Lea. Și el zise lui Laban: Ce-mi făcuși? au n'am servit eu la tine pentru Rachelă? pentru ce dar m'ai înșelat? 26 Și Laban îi răspunse: Nu se face așa în locul nostru, ca pre cea mai mică să o dee înaintea celei mai mari. *n* Împlinește-ți cu aceasta săptămâna, și-ți vom da și pre cealaltă, pentru serviciul ce-mi vei face încă alți șapte ani.

28 Și Iacob făcū așa, și-și împlini săptămâna cu aceasta, și Laban îi dete lui și pre Rachelă, ficia sa, de femeie. 29 Și Laban dete pre serva sa Bilha de servă Rachelei, ficei sale. 30 Și Iacob intră și la Rachelă, și *o* iubiă pre Rachelă mai mult decât pre Lea. Și el servi la dânsul *p* încă alți șapte ani.

31 Și *q* văzând Dumnezeu, că Lea *este* nesocotită, *r* deschise matricea ei, dar Rachelă eră stearpă. 32 Și Lea concepū, și născū fiu, și-i chemă numele lui Ruben, căci ea zise: Domnul *s* văzū întristarea mea, și de acum mă va iubi bărbatul meu. 33 Și ea iarăși concepū, și născū fiu: Și zise: Fiindecă Dumnezeu a auzit, că *sunt* nesoco-

tită, deaceea mi-a dat și pre acesta. 34 Și chemă numele lui Simeon. Și ea iarăși concepū, și născū fiu, și zise: De acum bărbatul meu se va alipi de mine, fiindecă i-au născut trei fii. Deaceea chemă numele acestuia Levi. 35 Și ea iarăși concepū și născū fiu, și zise: Astădată voiu lăudă pre Dumnezeu. Deaceea chemă numele lui Iuda. Și ea încetă de a mai naște.

Copiii lui Iacob.

30 Și Rachelă văzând că nu *a* face copii lui Iacob, Rachelă *b* pismui pre soră-sa, și zise lui Iacob: Dă-mi copii! *c* iar de nu, eu mor. 2 Și Iacob se aprinse de mânie asupra Rachelei, și zise: Nu cumvă *d* sunt eu în locul lui Dumnezeu, care ți-a oprit fruptul pântecelui? 3 Și ea zise: Iată *e* serva mea Bilha! intră la dânsa, *f* ca să nască pe genunchii mei, și *g* ca să am copii printr'însa. 4 Și ea-i dete lui pre Bilha, serva sa. *h* de femeie; și intră la dânsa Iacob. 5 Și Bilha concepū, și născū lui Iacob fiu. 6 Și Rachelă zise: Dumnezeu *i* a fost mie judecător și a ascultat vocea mea, și mi-a dat fiu: pentru aceea chemă numele lui Dan. 7 Și Bilha, serva Rachelei, concepū iarăși, și născū lui Iacob al doilea fiu. 8 Și zise Rachelă: Luptă mare mă luptai în contra surorii mele, și o învinsei și ea chemă numele lui *j* Neftali.

9 Atunci Lea văzând, că a încetat de a mai naște, luă pre Zilpa, serva sa, și o *k* dete lui Iacob de femeie. 10 Și Zilpa, serva Leei, născū lui Iacob fiu. 11 Și Lea zise: Noroc vine: și ea chemă numele lui Gad. 12 După aceea Zilpa, serva Leei, mai născū lui Iacob pe al doilea fiu. 13 Și Lea zise: Ferice de mine! căci pre mine *l* mă vor fericii femeile: și chemă numele lui Asser.

14 Și Ruben mergând la câmp, în timpul secerișului de grâu, află acolo mandragoare, și le aduse Leei, mumei sale.

j 2 Sam. 3. 14.
k Cap. 30. 26.
o s-a 12. 12.
l Judc. 15. 1.

m Judc. 14. 10.
n Judc. 14. 12.
o Vers. 20.
p Cap. 30. 26.

q Ps. 127. 3.
r Cap. 30. 1.
s Esod. 3. 7.

Ps. 25. 18. &
105. 14.

Capul 30.
a Cap. 29. 31.
b Cap. 37. 11.
c Iov. 5. 2.

d 1 Sam. 1. 5.
e Cap. 16. 2.
f Iov. 3. 12.

g Cap. 16. 2.
h Cap. 16. 3.
i Ps. 35. 21.

j Mat. 4. 13.
k Vers. 1.
l Prov. 31. 28.

Și Rachela zise cătră Lea: ^mDă-mi, rogu-te, și mie din mandragoarele fiului tău. 15 Iar ea-i răspunse: ⁿPuțin este, că mi-ai luat pre bărbatul meu, și vrei să iei și mandragoarele fiului meu? Atunci îi zise Rachela: Bine dar, culce-se el cu tine și în noaptea *aceasta* pentru mandragoarele fiului tău. 16 Iar seara, când veni Iacob dela câmp, Lea îi ieși înainte, și-i zise: Intră la mine, căci te-am cumpărat cu mandragoarele fiului meu. Și el se culcă cu dânsa și în noaptea aceea.

17 Și Dumnezeu ascultă pre Lea, și ea concepù, și născù lui Iacob pre al cincilea fiu. 18 Și zise Lea: Dumnezeu mi-a dat răsplătirea mea, pentru că eu dădui pre serva mea bărbatului meu. Și ea chemă numele lui Isahar. Și Lea concepù iarăși și născù lui Iacob pre al șaselea fiu. 20 Și Lea zise: *Cu dar frumos mă darui Dumnezeu: acum bărbatul meu va locui cu mine, căci i-am născut lui șase fii!* Și ea chemă numele acestuia ^oZebulon. 21 Și după aceasta născù ea fată, și chemă numele ei Dina.

22 Și Dumnezeu ^piși aduse aminte și de Rachela, și o ascultă pre ea, și ^qdeșchise matricea ei. 23 Și ea concepù și născù fiu, și zise: Dumnezeu ridică *de deasupra mea* ^rocara mea. 24 Și numele lui îl chemă Iosif, zicând: Dumnezeu ^ssă-mi adaoge și alt fiu.

Bogăția lui Iacob.

25 Și născând Rachela pre Iosif, zise Iacob cătră Laban: ^tLasă-mă ca să mă duc înapoi ^ula locul meu și la pământul meu. 26 Dă-mi femeile mele, ^vpentru care ți-am servit, și copiii mei, ca să merg; că tu știi serviciul meu, care ți-l-am făcut.

27 Și Laban îi răspunse: Fie, rogu-te, ca eu să aflu har înaintea ta! Eu ^xcunosc bine, că Dumnezeu m'a binecuvântat ^ypentru tine. 28 Și zise: ^zHotărăște-mi tu simbria ta, și eu ți-o voi da.

29 Și el îi răspunse: ^atu știi, cum

ți-am servit, și ce au devenit vitele tale cu mine. 30 Căci eră puțin ce aveai mai înainte *de a veni* eu la tine, și acum s'a înmulțit foarte, și Domnul te-a binecuvântat cu venirea mea *la tine*. Și acum când ^bsă fac și eu ceva pentru casa mea?

31 Și Laban zise: Ce să-ți dan ție.

Și Iacob răspunse: Nimica să nu-mi dai: *dar* dacă-mi vei face mie aceasta, eu iarăși voi u păste oile tale, și ți-le voi u păzi. 32 Eu astăzi voi u trece prin toată turma ta, despărțind de acolo toată oaia peștrită și pătată, și tot mielul sein dintre mei, și *tot aceeace este* pătat și peștrit, între capre: și ^caceasta să fie simbria mea. 33 Și așa în viitor ^ddreptatea mea va mărturisi pentru mine, când vei veni, ca *să-mi recunoști* simbria mea: tot ce nu va fi peștrit și pătat între capre și sein între mei se va socoti ca furat, *de se va afla* la mine.

34 Și Laban zise: Ei bine! fie duple cuvântul tău!

35 Și el în ziua aceea despărți țapii cei bălțați și pătați, și toate caprele cele peștrite și pătate, toate care *aveau* ceva alb, și pre tot ce *eră* sein între mei: și le dete în mâinile fiilor săi. 36 Și Laban puse cale de trei zile între sine și între Iacob. Și Iacob pășteà oile cele rămase ale lui Laban.

37 Și Iacob luă nucle verzi de plop, de migdal și de paltin, și despoindu-le de scoartă, făcù pre ele creștături albe. de se vedeà albul cel depe nucle. 38 Și el nuclele, pre care le curățise de scoartă, le puse înaintea turmelor, în rupturile de apă și în adăpătoarele, unde veniau oile să bea, și acestea se înfierbântau, când veniau să bea. 39 Și concepeau oile, *uitându-se* la nucle, și fătau bălțate, peștrite și pătate. 40 Și Iacob despărțià micii *aceștia*, și înturnà fețele oilor din turma lui Laban cătră cele seine și bălțate: și turmele lui le puneà la o parte, și nu le amestecà cu turmele lui La-

^m Cap. 25. 30. | ^p 1 Sam. 1. 19. | ^s Cap. 33. 17. | ^v Cap. 29. 20, 30. | ^y Cap. 16. 24. | ^a Cap. 31. 6, 38. | ^b 1 Tim. 5. 8. | ^d Ps. 37. 6.
ⁿ Num. 16. 9, 13. | ^q Cap. 29. 31. | ^t Cap. 24. 54, 56. | ^x Cap. 39. 3, 5. | ^z Cap. 29. 15. | 39. 40. | ^c Cap. 31. 8. | —
^o Mat. 4. 13. | ^r 1 Sam. 1. 6. | ^u Cap. 18. 33.

ban. 41 Și a fost, că, decâte ori oile cele mai tari aveau să conceapă, Iacob puneă nuelele în rupturi, înaintea ochilor oilor, pentru ca ele să conceapă, *uitându-se* la nuele. 42 Și de *erau* oile mai slabe, el nu puneă *nuelele*; și așa cele slabe deveniau ale lui Laban, iar cele tari ale lui Iacob. 43 Astfel omul acesta crescù foarte, și avù multe turme și servi și serve, și camile și asini.

Fuga lui Iacob cu ai săi.

31 Și auzi Iacob cuvintele fiilor lui Laban, cari ziceau: Iacob a luat toate ce *avù* părintele nostru, și din ceea ce *eră* a părintelui nostru își agonisì el *a* toată avuția aceasta. 2 Și văzù Iacob *b* fața lui Laban, și iată, ea nu *eră* *c* cătră dânsul ca ieri și ca alaltăieri.

3 Și Domnul zise cătră Iacob: *d* Înțoarce-te la pământul tău și la locul nașterii tale, și eu voi fi cu tine.

4 Și trimise Iacob și chemă pre Rachela și pre Lea la câmp la turma lui. 5 Și le zise: *e* Eu văd, că fața părintelui nostru, nu mai *este* cătră mine ca ieri și alaltăieri. Dar Dumnezeu părintelui meu *f* a fost cu mine; 6 Și *g* voi știți, că eu servii părintelui vostru cu toată puterea mea; 7 Și părintele vostru n'a înșelat, *h* și mi-a schimbat simbria mea *i* de zeceori; însă Dumnezeu *j* nu-l lăsă pre dânsul să-mi facă *nici* un rău; 8 Când îmi zise el: *k* Cele peștrite vor fi simbria ta, atunci toată turma făcă peștrite; și când zise el: Cele bălțate vor fi simbria ta; atunci toate oile fătară bălțate. 9 Și așa Dumnezeu *l* luă turmele părintelui vostru și le dete mie. 10 Și se întâmplă pe timpul conceperii turmelor, că eu înălțai ochii mei, și văzui în vis: Și iată berbecii, cari săriau pe turme *erau* bălțați, peștriți și pățați. 11 Atunci *m* îngerul lui Dumnezeu îmi zise în vis: Iacob! și eu îi zisei: Iată-mă! 12 Și el zise: Ridică-ți ochii și vezi: toți berbecii, cari sar pe oi, *sunt*

bălțați, peștriți și pățați: căci *n* eu văd toate câte-ți face ție Laban. 13 Eu *sunt* Dumnezeu din Beth-el, *o* unde ai uns tu stâlpul, unde tu-mi făcuși mie vot: acum *p* scoală-te, ieși din acest pământ, și te întoarce înapoi la pământul nașterii tale.

14 Și Rachela și Lea răspunseră, zicând: *q* Oare mai avem noi parte și moștenire în casa părintelui nostru? 15 Au n'am fost noi de el socotite ca străine, fiindcă *r* ne-a vândut pre noi? Da, au nu ne-a mâncat el pre noi și argintul nostru?.. 16 Căci toată avuția care o luă Dumnezeu dela părintele nostru, a noastră *este* și a copiilor noștri. Așa dar fă toate câte ți-a zis Dumnezeu.

17 Atunci se sculă Iacob, și își puse copiii săi și femeile sale pe cămile. 18 Și luă de acolo toate vitele sale, și toate averile sale, pre care le câștigase: vitele sale pre care le agonisise în Padan-Aram, ca să meargă la Isaac, părintele sen, în pământul Canaan. 19 Că Laban s'a fost dus, ca să-și tunză oile. Și Rachela fură *s* Terafimii părintelui ei. 20 Și Iacob amăgi inima lui Laban, Sirianul: că nu i-a spus, că el are să fugă. 21 Și așa fugi el cu toate ale sale, și sculându-se, trecù fluviul *Euftrat*, *t* îndreptându-și calea sa spre muntele Galaad.

Împăcarea cu Laban.

22 Și a treia zi spuseră lui Laban, că Iacob ar fi fugit. 23 Și el luând pre *u* rudele sale cu sine, îl urmări cale de șapte zile, și-*l* ajunsse la muntele Galaad. 24 Dar Dumnezeu *v* se arătă lui Laban, Sirianul, noaptea în vis, și-i zise: Fereste-te, ca *x* nu cumvă să vorbești cu Iacob nici bine nici rău. 25 Și Laban ajunsse pre Iacob, când Iacob își întinsese corturile sale pe munte. Și Laban întinse *pre ale sale* cu rudele sale în muntele Galaad.

26 Și Laban zise lui Iacob: Ce ai fă-

Capul 31.
a Ps. 49. 16.
b Cap. 4. 5.
c Deut. 28. 54.

d Cap. 28. 15,
20. 21.
e Vers. 2.
f Vers. 3.

g Vers. 38—41.
h Vers. 41.
i Num. 14. 22.

j Cap. 20. 6.
k Cap. 30. 32.
l Vers. 1, 16.

m Cap. 48. 16.
n Esod. 3. 7.
o Cap. 28. 18.

p Vers. 3.
q Cap. 2. 21.
r Cap. 29. 15, 27.

s Cap. 35. 2.
t Cap. 46. 28.
u Cap. 13. 8.

v Iov. 33. 15.
Mat. 1. 20.
x Cap. 24. 50.

cut, de mi-ai înșelat inima, și ^yfetele mele le-ai dus, ca pre niște prinse în resbel? 27 Pentru ce fugiși într'ascuns. și plecași pe furis dela mine? și dece nu mi-ai spus? ca eu să te fi lăsat cu bucurie, cu cântece, cu timpane și cu citare. 28 Și nu m'ai lăsat ^zsă sărut pre nepoții mei și pre ficele mele? Acum ^anebunește ai lucrat. 29 Și eu ași aveă puterea în mână a vă face vouă rău; însă ^bDumnezeul părintelui vostru mi-a vorbit ^castă noapte, zicând: Ferește-te, ca să nu vorbești cu Iacob nici bine nici rău. 30 Și acum că ai plecat, pentru că eu dor ai dorit de casa părintelui tău; pentru ce ^dmi-ai furat zeii mei?

31 Și Iacob răspunse, și zise lui Laban; Căci mă temeam, și eugetam poate că tu vei răpi fetele tale dela mine? 32 *Dar acela* la care vei află tu zeii tăi ^esă nu trăească. Cercetează aici în fața rudelor noastre, ce este la mine din ale tale, și să ți-le iei. Căci Iacob nu știă, că Rachela îi furase.

33 Atunci Laban intră în cortul lui Iacob și în cortul Leei, și în cortul amândoror servelor, și nu găsi. Și ieșind din cortul Leei, intră în cortul Rachelei. 34 Iar Rachela luase zeii, și-i pusese în șeaua unei cămile, și ședea deasupra lor. Iar Laban căută tot cortul, dar nu găsi. 35 Și *Rachela* zise cătră părintele ei: Să nu pară rău domnului meu! căci nu mă pot ^fscula înaintea ta, fiindcă datina femeilor mi-a *sosit*. Și el căută, și nu găsi Terafimii.

36 Atunci se mâniă Iacob, și se certă cu Laban, și Iacob răspunse și zise lui Laban: Care *este* crima mea? care *este* păcatul meu. de mă urmărești cu atâta aprindere? 37 Tu ai căutat toate lucrurile mele; ce-ai găsit din toate uneltele casei tale? Pune-le aici înaintea fraților mei și a fraților tăi, ca ei să judece între noi amândoi. 38 În cei douăzeci de ani, câți am petrecut la

tine, oile tale și caprele tale n'au rămas sterpe, și berbecii turmelor tale nu i-am mâncat. 39 *Pre cea sfâșiată de fiare*, a casă nu ți o-am adus, paguba aceea eu o-am suferit: tu ^hdin mâna mea cereai orice se fură ziua, și orice se fură noaptea. 40 *Unde* eram, ziua mă mănca căldura, și noaptea gerul, și somnul fugiă din ochii mei. 41 Așă ⁱservii eu douăzeci de ani în casa ta: patrusprezece ani pentru cele două fete ale tale, și șase ani pentru vitele tale; și tu simbria mea mi-ai ^jschimbat-o de zeceori. 42 ^kDacă Dumnezeu părintelui meu, Dumnezeu lui Abraam, și ^lteama lui Isaac, n'ar fi fost cu mine, tu acum m'ai fi trimes dela tine cu mâna goală. *Dar* ^mDumnezeu a căutat la întristarea mea, și la osteneala mânilor mele, și deaceea ⁿte muștră în noaptea trecută.

43 Și Laban răspunzând lui Iacob, îi zise: *Aceste fice sunt* ficele mele, și *acești fii sunt* fiii mei, și *aceste oi sunt* oile mele, și tot ce vezi tu *este* al meu. Și ce mai pot acum face fiicilor mele său fiilor lor, pre cari i-au născut? 44 Acum dar vino ^osă facem legământ, eu și tu, ^pcare să fie de mărturie între mine și între tine.

45 Atunci Iacob ^qluă o piatră, și o puse stâlp. 46 Și Iacob zise rudelor sale: Adunați pietre! și ei adunară pietre, și le făcură movilă; și mâncară acolo deasupra movilei. 47 Și Laban o numi: Iegar Sahaduta, iar Iacob o numi: Galaad.

48 Și Laban zise: ^rAceastă movilă *să fie* astăzi mărturie între mine și între tine! Deaceea el chemă numele ei Galaad; 49 Și ^sMișpa, pentru că *Laban* zise: Domnul va veghiă asupra mea și asupra ta, când vom fi despărțiți unul de altul. 50 Dacă tu vei asupri pre fetele mele, și dacă vei luă și *alte* femei afară de fetele mele, *deși* nu este nimenea între noi, dară vezi, că Dum-

^y 1 Sam. 30. 2.	^a 1 Sam. 13. 13	^d Vers. 19.	^g Esod. 22. 10.	ⁱ Cap. 29. 27, 28	^l Isa. 8. 13.	^o Cap. 26. 28	^r Ios. 24. 27.
^z Rot. 1. 9, 14.	^b Vers. 53.	^e Cap. 41. 9.	etc.	^j Vers. 7.	^m Esod. 3. 7.	^p Ios. 24. 27.	^s Iudc. 11. 29.
Fapt. 20. 37.	^c Vers. 24.	^f Esod. 20. 12.	^h Esod. 22. 12.	^k Ps. 124. 1, 2.	ⁿ 1 Cron. 12. 17.	^q Cap. 28. 16.	

nezeu *este* martor între mine și între tine. 51 Și mai zise Laban lui Jacob: Iată această movilă, și iată acest stâlp, care l-am ridicat între mine și între tine. 52 Această movilă *să fie* mărturie și acest stâlp *să fie* mărturie, că nici eu nu voi trece această movilă la tine: nici tu nu vei trece această movilă și acest stâlp la mine, spre a face rău. 53 Dumnezeu lui Abraam, și Dumnezeu lui Nahor, *șă fie* judecător între noi, Dumnezeu părinților lor! Și Jacob ^ajură pe teama lui Isac, părintele său.

54 Și Jacob junghiè jertfă pe munte, și chemă pre rudele sale să mănânce pâne; și ei mănâcând pâne, rămaseră preste noapte în munte. 55 Și a doua zi, sculându-se Laban de dimineață, sărută pre nepoții săi și pre fetele sale, și binecuvântându-i pre ei, se duse. Și Laban se întoarse la locul său.

Întâlnirea lui Jacob cu îngerii.

32 Și plecă Jacob în calea sa, și ^aîngerii lui Dumnezeu îl întâmpinară. Și Jacob îndată ce-i văzù zise: 2 Aceasta *este* ^boastea lui Dumnezeu: și chemă numele locului aceluia: Mahanaim.

Frica lui Jacob de Esau.

3 Și Jacob trimise înaintea sa soli la Esau, fratele său ^c în pământul Seir, ^dținutul Edom. 4 Și dându-le lor ordin, le zise: ^eAșă veți zice către Esau, Domnul meu: Așă zice Jacob, servul tău: Eu petrecui la Laban, și rămăsei până acum: 5 Și ^fagonisii boi și asini, oi și servi și serve; și *acum* trimit *pre oamenii mei*, ca să spună domnului meu, ca să ^gafliu har în ochii tăi.

6 Și trimișii întorcându-se la Jacob, ziseră: Noi am mers la fratele tău, la Esau, și iată, ^hel îți vine întru întâmpinare, și cu dânsul patru sute de bărbați.

7 Și Jacob se temù foarte, și ⁱse turbură; și el despărți pre oamenii, cari *erau* cu dânsul, și oile și boii și cămilele, în două cete: 8 Și zise: De va

veni Esau la una din aceste cete, și o va bate, atunci cealaltă ceată, ce a rămas, să scape.

Rugăciunea lui Jacob.

9 ^jȘi Jacob zise: ^kDumnezeul părintelui meu Abraam, și Dumnezeul părintelui meu Isaac! Doamne, ^lcare mi-ai zis: Întoarce-te în pământul tău și la locul nașterii tale, și-ți voi face ție bine: 10 Eu sunt mai mic decât cea mai mică din toate ^mîndurările, și de tot adevărul care tu le-ai arătat servului tău; că eu trecui *numai* cu ⁿtoiașul meu preste acest Iordan, și acum m'am făcut în două cete. 11 ^oScapă-mă, rogu-te, din mâna fratelui meu, din mâna lui Esau, că mă tem de dânsul, ca nu cumva să vină și să mă bată pre mine, pre ^pmumă împreună cu copiii: 12 Că ^qtu ai zis: eu adevărat voi face ție bine, și voi face, ca seminția ta să fie ca nisipul mării, care nu se poate numără de multimea *lui*.

Jacob caută să înlănzească pe Esau.

13 Și el mase acolo în noaptea aceea, și luă din tot aceea ce-i căzù în mână, *ca să facă* ^rdar lui Esau, fratele său: 14 Capre, două sute: tapi, douăzeci: oi, douăzeci: și berbeci, douăzeci: 15 Cămile alăptătoare, treizeci, cu mânzii lor; vaci, patruzeci: și junci, zece: asine, douăzeci: și asini, zece. 16 Și el dete în mâna servilor săi toată turma deosebi: și zise servilor săi: Treceți înaintea mea, și lăsați câtăva depărtare între turmă și turmă. 17 Și celui d'întâiu porunci, zicând: De te va întâlni Esau, fratele meu, și te va întrebă, zicând: Al cui *ești* tu? și unde mergi? și pentru cine *sunt* aceste de dinaintea ta? 18 Atunci tu să-i zici: Al servului tău Jacob: acesta *e* dar trimis domnului meu Esau, și iată și el *vine* după noi! 19 Tot astfel porunci și celui de al doilea și celui de al treilea, și tutulor cari mergeau după turmele acelea, zicându-le: Tot cu asemenea cuvinte să vorbiți lui

ⁱ Cap. 16. 5.

^{Capit} 32.

Luc. 2. 13.

^e Prov. 15. 1.

^h Cap. 33. 1.

^k Cap. 28. 13.

ⁿ Iov. 8. 7.

^q Cap. 28. 13.

^a Cap. 21. 23.

^a Ps. 91. 11.

^e Cap. 33. 1, 16.

^f Cap. 30. 4, 5.

ⁱ Cap. 35. 3.

^l Cap. 31. 3, 13.

^o Ps. 59. 1, 2.

1, 15.

^b Ios. 5. 11.

^d Ios. 24. 4.

^g Cap. 33. 8, 15.

^j Ps. 50. 15.

^m Cap. 24. 27.

^p Osea 10. 14.

^r Prov. 18. 16

Esau, când îl veți întâlni. 20 Și veți mai zice: Iată și servul tău Iacob vine în urma noastră: Că el zise: Eu voi ^simpăcă pre dânsul prin *acest* dar ce merge înaintea mea, și apoi voi vedea fața lui: poate mă va primi.

Lupta lui Iacob.

21 Și așa darurile trecură înaintea lui, iar el mase în noaptea aceea în tabără. 22 Și el se sculă în noaptea aceea, și luă pre cele două femei ale sale, și pre cele două serve ale sale, și pre cei unsprezece copii ai săi, și ^ttrecu vadul pârăului Iabbok; 23 Și după ce-i luă pre ei, și-i trecu acest pârâu, apoi trecu și ce mai avea.

24 Și Iacob rămase singur: și un om ^use luptă cu dânsul până la zori de ziuă: 25 Și văzând *acest om*, că pre Iacob nu-l poate învinge, îl apucă de ^vîncheietura coapsei lui, și se scrinti încheietura coapsei lui Iacob, pre când se luptă cu dânsul. 26 Și-i ^xzise *acela*: Lasă-mă, să mă duc, că se luminează de ziuă. Iar Iacob îi zise: Nu ^yte las, de nu mă vei binecuvântă.

Numele Israel.

27 Și-i zise: Cum îți *este* numele? și el îi răspunse: Iacob. 28 Și-i zise: ^zNumele tău nu se va mai chema Iacob, ci Israel, că tu te-ai ^aluptat cu Dumnezeu și ^bcu oameni, și ai învins. 29 Și Iacob întrebă, zicând: Spune-mi, rogu-te, numele tău: și acela zise: ^cPentru ce mă întrebi de numele meu? și el îl binecuvântă acolo. 30 Și Iacob chemă numele aceluia loc: Peniel că, *zise el*: ^dVăzui pre Dumnezeu față în față, și s'a mântuit sufletul meu.

31 Și răsăriă soarele, când trecea el de Peniel, și el schiopătă de coapsa sa. 32 De aceea fiii lui Israel nu mănâncă nici până în ziua de astăzi mușchiul nervului, care *se află* la încheietura coapsei, căci *acel om* apucase pre Iacob de mușchiul nervului dela încheietura coapsei.

Impăcarea lui Iacob cu Esau.

33 Și Iacob își înalță ochii săi, și să uită, și iată ^aEsau veniă, și patru sute de bărbați cu dânsul. Atunci el își împărți copiii la Lea, la Rachela și la cele două serve. 2 Și pre serve cu copiii lor le puse înainte, și pre Lea cu copiii ei după aceea, și pre Rachela cu Iosif în urmă. 3 Și el trecu înaintea lor, și de șapte ori se ^bprosternă la pământ până ce ajunse la frațele său.

4 ^cȘi Esau alergă spre întâmpinarea lui, îl îmbrățișă, și ^dcăzând pe grumazii lui îl sărută; și ei plânseseră. 5 Și Esau înălțându-și ochii săi, văzù femeile și copiii, și zise: Ce-ți *sunt* aceștia? Și Iacob zise: *Sunt* copiii. ^epre cari Dumnezeu îi dăruî servului tău. 6 Și apropiindu-se și servele cu copiii lor, se prosternară. 7 Și se apropiè și Lea cu copiii ei, și se prosternară; și la urmă se apropià Iosif și cu Rachela, și se prosternară și ei.

8 Și Esau zise lui Iacob: Ce ai să faci ^fcu toată turma aceea, pre care o întâlnești? Și el zise: *Aceasta este*, pentru ca să ^gafliu har în ochii domnului meu. 9 Și Esau zise: Eu destul am, fratele meu, fie al tău ceace *este* al tău. 10 Și Iacob zise: Nu! rogu-te! dacă aflai har în ochii tăi, primește darul meu din mâna mea; căci ^hvăzui fața ta, ca și cum ași fi văzut fața lui Dumnezeu, și eu bună-tate m'ai primit. 11 Primește, rogu-te, ⁱdarul meu ce ți-s'a adus, că Dumnezeu m'a miluit, și eu am de toate. ^jȘi-l sili, și el primi.

12 Și Esau zise: Să plecăm, și să mergem, și eu te voi însoți. 13 Și Iacob îi zise: Domnul meu știe, că eu am copii tineri, și am asupra mea oi și vaci ce alăptează, și de le vor sili o zi, ele toate vor muri. 14 Rogu-mă dar, să treacă domnul meu înaintea servului său, și eu voi veni în urmă încet, dupre pașii turmelor ce *sunt* înaintea mea, și dupre

^s Prov. 21. 14. | ^v Mat. 26. 41. | ^c 2 Reg. 17. 34. | ^e Iudc. 13. 18. | *Capul 33.* | ^c Cap. 32. 28. | Isa. 8. 18. | ^h Mat. 18. 10.
^t Deut. 3. 16. | ^x Luc. 24. 28. | ^a Osea 12. 3, 4. | ^d Esod. 24. 11. | ^a Cap. 32. 6. | ^d Cap. 45.14.15. | ^f Cap. 32. 16. | ⁱ Iudc. 1. 15.
^u Efes. 6. 12. | ^y Osea 12. 4. | ^b Cap. 25. 31. | — | ^b Cap. 18. 2. | ^e Ps. 127. 3. | ^g Cap. 32. 5. | ^j 2 Reg. 5. 23.

pașii copiilor. până ce voi ajunge la domnul meu ^k în Seir. 15 Și Esau zise: Rogu-te ca să las cu tine câțiva din oamenii *ce sunt* cu mine! și el răspunse: Pentru ce aceasta? *Destul*, că eu ^l aflai har înaintea domnului meu!

16 Și Esau se reîntoarce în ziua aceea pe calea sa la Seir.

Jacob se așează la Sichem.

17 Și Jacob plecă la ^m Succot, și pentru sine își zidi casă, și pentru turmele sale făcù colibi: de aceea se chemă numele locului aceluia: Succot.

18 Și Jacob ajunsese în ⁿ pace la cetatea ^o Șechem, care *este* pământ Canaan, când se întoarce din Padan-Aram, și tăbări dinaintea cetății. 19 Și ^p cumpără el din mâna fiilor lui Hemor, părintele lui Șechem partea din țarină, pe care își întinse cortul său, pentru o sută Kesite. 20 Și așază acolo altar, pe care-l numi: El-Elohe-Israel.

Dina și Sichem.

34 Și ^a Dina, fca Leei, pe care această o născuse lui Jacob, ^b ieși ca să vadă pre fetele locului. 2 Și Șechem, fiul lui Hemor Heveul, domnitorul țării, ^c văzând-o, ^d o luă, se culcă cu dânsa, și o umili. 2 Și inima lui se alipì de Dina, fca lui Jacob, și el iubiă pre fată, vorbindu-i fetei dupre inima ei. 4 Și Șechem ^e vorbi părintelui său Hemor, zicând: Ia-mi pre copila aceasta de femeie. 5 Și Jacob auzi: că Șechem ar fi pângărit pe Dina, fata sa: și fiii lui fiind la câmp cu vitele lui, Jacob ^f tăcù până se întoarseră ei.

6 Și Hemor, părintele lui Șechem, merse la Jacob, ca să vorbească cu dânsul. 7 Și fiii lui Jacob veniră dela câmp, și dacă auziră, se întristară acei oameni, și ^g se aprinseră de mânie foarte, că faptă ^h de rușine făcuse el în Israel, culcându-se cu fata lui Jacob; ⁱ că aceasta nu se cuveniă să se facă.

8 Și Hemor le cuvântă lor, zicând: Inima fiului meu Șechem dorește de fata

voastră: rogu-vă, dați-o lui de femeie. 9 Și vă încuscriți cu noi: dați-ne nouă pre fetele voastre, și pre fetele noastre luați-le voi: 10 Și locuiți cu noi: iată ^j pământul este înaintea voastră, locuiți-l ^k și-l străbateți pre el, și vă ^l câștigați într'insul stăpâniri. 11 Și Șechem zise părintelui ei și fraților ei: Să aflù har înaintea voastră, și ce-mi veți zice da-vă-voiu: 12 Cereți dela mine ^m pret cât de mare, și daruri de muntă, da-vă-voiu cum imi veți zice: numai dați-mi copila de femeie!

13 Și fiii lui Jacob răspunseră lui Șechem și lui Hemor, părintele său, și le vorbiră ⁿ cu viclesug, căci el pângărise pre Dina, sora lor. 14 Și le ziseră lor: Noi nu putem face lucrul acesta, ca să dăm pre sora noastră unui bărbat necircumcis, că aceasta de ocară ^o ar fi nouă. 15 Dar cu aceasta putem să ne învoim cu voi, dacă și voi vă veți asemăna nouă, și veți circumcide pre toți cei de parte bărbătească dintre voi. 16 Atunci noi da-vom fetele noastre vouă, și pre ale voastre luă-le-vom pentru noi, și locuim cu voi împreună, și fi-vom un popor.

17 Și de nu ne veți ascultă, ca să vă circumcideți, noi ne vom luà fata noastră, și vom plecă.

18 Și plăcură aceste cuvinte lui Hemor și lui Șechem, fiul lui Hemor. 19 Și tânărul nu întârziè să facă acel lucru: că lui îi plăcea fata lui Jacob, și el ^{eră} cel mai mărit decât toți acei din casa părintelui său. 20 Și Hemor și Șechem fiul său veniră la poarta cetății lor, și vorbiră cătră oamenii cetății lor, zicând: 21 Acești oameni *sunt* de pace, să locuească cu noi *acest* pământ, și să-l străbată; și iată pământul deschis este de amândouă laturile pentru dânsii; noi vom luà pre fetele lor de femei, și lor le vom da pre ale noastre. 22 Dar numai cu aceasta consimt bărbații a locui cu noi împreună, și să fim un popor, dacă toată partea

^k Cap. 32. 3.
^l Cap. 34. 11.
^m Ios. 13. 27.

ⁿ Ioan. 3. 23.
^o Ios. 24. 1.
^p Ios. 24. 32.

Capit. 34.
^a Cap. 30. 21.
^b Tit. 2. 5.

^c Iudc. 14. 1.
^d Cap. 20. 2.
^e Iudc. 14. 2.

^f 1 Sam. 10. 27.
^g 2 Sam. 13. 21.
^h Ios. 7. 15.

ⁱ 2 Sam. 13. 12.
^j Cap. 13. 9.
^k Cap. 42. 34.

^l Cap. 47. 27.
^m Esod. 22. 16.
17.

ⁿ 2 Sam. 13. 24, etc.
^o Ios. 5. 9.

bărbătească dintre noi se va circumcide, cum *sunt* și ei circumciși. 23 Turmele lor și averea lor și toate vitele lor, au nu *vor fi* ale noastre? numai să ne învoim cu ei, și vor locui cu noi împreună. 24 Și toți cei ce ieșiră pe poarta cetății lui, ascultară de Hemor și de Șechem, fiul său, și se circumseise toată partea bărbătească, toți cei ce ieșiau pe poarta cetății lui.

Măcelul dela Sichem.

25 Și a treia zi, când erau în durere, doi din fiii lui Iacob, Simeon și Levi, frații Dinei, luară fiecare sabia sa, și intrară cu îndrăsneală în cetate, și uciseră toată partea bărbătească. 26 Și uciseră ei și pre Hemor și pre Șechem, fiul său, cu ascuțitul sabiei, și luară pre Dina din casa lui Șechem, și se duseră: 27 Și fiii lui Iacob se aruncară asupra celor uciși, și prădară cetatea, căci ei pângăriră pre sora lor. 28 Și le luară oile și vitele și asinii lor, și tot ce *eră* în cetate și pre câmp. 29 Și luară toate averile lor; și pre copiii lor și femeile lor le robiră; și prădară tot ce *eră* în casele lor.

30 Și Iacob zise lui Simeon și lui Levi: Voi foarte m'ați turburat, făcându-mă urât locuitorilor pământului acestuia, Canaaneilor și Ferizeilor; și eu puțin fiind cu numărul, și ei adunându-se asupra-mi mă vor bate, și mă vor pierde pre mine și casa mea. 31 Iar ei ziseră: *Se cuveniă oare* să facă cu sora noastră ca eu o meritrice?

Iacob la Beth-el.

35 Și Dumnezeu zise lui Iacob: Scoală-te, suie-te la ^aBeth-el, și locuiește acolo; și fă acolo altar lui Dumnezeu, ^bcelui ce s'a arătat ție, ^ccând ai fugit dinaintea fratelui tău Esau. 2 Și zise Iacob către ^dcasa sa și către toți cei ce *erau* cu dânsul: Lepădați pre ^ezeii cei străini, cari *sunt* în mijlocul vostru, ^fvă curățiți, și vă schimbați vestmintele

voastre. 3 Și sculându-ne să ne suim la Beth-el, ea eu să fac acolo altar lui Dumnezeu, ^gcare m'a ascultat în ziua necazului meu, ^hși a fost cu mine în calea care am umblat. 4 Și ei dădură lui Iacob pre toți zeii cei străini căți *erau* în mâinile lor, și ⁱcerceii cari *erau* în urechile lor, Și Iacob îi ascunse sub un ^jstejar lângă Șechem. 5 Și ei plecară: și fu ^kspaima lui Dumnezeu pe cetățile cele de prin prejurul lor, și nu urmăriră pre fiii lui Iacob.

6 Și Iacob și toată mulțimea ce *eră* cu dânsul ajunseră la ^lLuz, care *este* în pământul Canaan, și *acum se cheamă* Beth-el. 7 Și ^mzidi acolo altar, și locul acela îl chemă El-Beth-el, că ⁿacolo Dumnezeu i-se arătă lui, când fugi el de dinaintea fratelui său.

8 Acolo muri ^oDebora, doica Rebecei; și fu înmormântată mai jos de Beth-el, sub un stejar, și-l numi pre el: Alon-Bacut.

9 Și ^pDumnezeu iarăși se arătă lui Iacob, când se întorcea el din Padan-Aram, și-l binecuvântă. 10 Și Dumnezeu zise către dânsul: ^qNumele tău *este* Iacob; *dar* numele tău nu se va mai chema Iacob; ^rei Israel va fi numele tău. Așa chemă numele lui: Israel. 11 Și Dumnezeu îi zise lui: ^sEu *sunt* Dumnezeul cel atotputernic: Crește și te înmulțește; ^tpopor, și mulțime de popoare să se nască din tine, încă și regi vor ieși din coapsele tale: 12 Și pământul, ^ucare l-am dat lui Abraam și lui Isaac, ție îl voi da; și seminției tale după tine voi da pământul *acela*. 13 Și Dumnezeu ^vse înălță dela dânsul din locul unde vorbise cu dânsul. 14 Și Iacob ^xpuse stâlp într'acel loc, unde vorbise cu dânsul, stâlp de piatră, și vin vărsă preste dânsa, și olei turnă deasupra. 15 Și Iacob chemă numele locului aceluia unde vorbise Dumnezeu cu dânsul ^yBeth-el.

Cap. 35.

a Cap. 28. 19. d Ios. 24. 15. h Cap. 28. 20. k Esod. 15. 16. n Cap. 28. 13. o Cap. 24. 59

b Cap. 28. 13.

e Cap. 31. 19,34.

i Osea 2. 13.

j Cap. 28. 19,22.

p Osea 12. 4.

q Cap. 17. 5.

r Cap. 32. 28.

s Cap. 17. 1.

t Cap. 17. 5, 6.

c Cap. 27. 43.

f Esod. 19. 10.

g Cap. 32. 7, 24.

m Eccl. 5. 4.

u Cap. 12. 7.

v Cap. 17. 22.

x Cap. 28. 18.

y Cap. 28. 19.

Moartea Rachelii.

16 Și plecară dela Beth-el, și fiind încă loc până să ajungă la Efrata. Rachela născu, și avu greutate mare în naștere. 17 Și născând ea cu greutate, zise moașa: Nu te teme, că și acesta îți este fiu. 18 Și dându-și sufletul, (că muriă), ea cheamă numele acelu *fiu*: Ben-Oni: iar părintele său îl numi Beniamin. 19 Și așa muri ^aRachela, și fu înmormântată lângă ealea cătră ^bEfrata, care este Beth-Lehem. 20 Și Iacob puse stâlp deasupra mormântului ei, care se zice stâlpul mormântului Rachelei. ^cpână în ziua de astăzi.

21 Și Israel plecă, și-și întinse cortul său dincolo de ^dMigdal-Edar.

Fiii lui Iacob.

22 Și pre când Israel locuia în pământul acela, a mers Ruben, și ^ese culcă cu Bilha, concubina părintelui seu: și Israel auzi *de aceasta*.

23 Și fiii lui Iacob fură doisprezece. Fiii Leei: ^fRuben întâiu-născutul lui Iacob, și Simeon, și Levi, și Iuda, și Isachar și Zebulon. 24 Fiii Rachelei: Iosif și Beniamin. 25 Și fiii Bilhei, serva Rachelei: Dan și Neftali. 26 Și fiii Zilpei, serva Leei: Gad și Asser. Aceștia fură fiii lui Iacob, cari i-se născură lui în Padan-Aram.

Moartea lui Isaac.

28 Și Iacob veni la Isaac părintele său în câmpia ^gMamrei, în ^hChiriath-Arba, care este Hebronul, unde au fost petrecut Abraam și Isaac. 28 Și zilele lui Isaac au fost: O sută optzeci de ani. 29 Și Isaac, dându-și sufletul, muri, și ⁱfu adaos la poporul său, bătrân și sătul de zile. Și Esau și Iacob, fiii lui, îl înmormântară pre dânsul.

Genealogia lui Esau.

36 Și acestea sunt generațiunile lui Esau. ^aadecă Edom: 2 ^bEsau și-a luat femeile sale dintre fetele Cananei-

lor: pre Ada, fca lui Elon, Heteul: și pre ^cOholibama, fca lui Ana, nepoata lui Zibeon, Heveul: 3 Și pre ^dBaşmat, fca lui Işmael, pre sora lui Nebaiot. 4 Și ^eAda născu lui Esau pre Elifaz: și Başmat născu pre Reguel. 5 Și Oholibama născu pre Ieus și pre Ialam, și pre Korah. Aceștia sunt fiii lui Esau, cari i-se născură lui în pământul Canaan.

6 Și Esau își luă femeile sale, și fiii săi, și fetele sale, și toate sufletele din casa sa, și turmele sale, și toate vitele sale, și toată averea sa, care o agonisise el în pământul Canaan, și se duse în alt pământ dela fratele seu Iacob. 7 ^fCă averile lor erau mari foarte, și nu puteau ei locui împreună: și ^glocul unde locuiau nu-i putea cuprinde pre ei pentru *mulțimea* vitelor lor. 8 Și Esau locui pe ^hmuntele Seir: ⁱEsau, carele se cheamă Edom.

9 Și acestea sunt generațiunile lui Esau, părintele Edomeilor, pre muntele Seir. 10 Și acestea sunt numele fiilor lui Esau: ^jElifaz, fiul Adei, femeia lui Esau: și Reguel fiul Başmatei, femeia lui Esau. 11 Și fiii lui Elifaz fură: Teman, Omar, Tefo, Gatam și Kenaz. 12 Și Timna eră concubina lui Elifaz, fiul lui Esau: și lui Elifaz îi născu pre ^kAmalek. Aceștia fură fiii Adei, femeia lui Esau. 13 Și fiii lui Reguel fură aceștia: Nathath, și Zerah, Şamma și Mizza. 14 Aceștia au fost fiii din Başmat, femeia lui Esau. Și aceștia fură fiii Oholibamei, fca lui Ana, nepoata lui Zibeon, și femeia lui Esau, pre cari ea îi născu lui Esau: Ieuş, Ialam și Korah.

15 Aceștia sunt domnitorii din fiii lui Esau: Din fiii lui Elifaz, întâiu-născutul lui Esau: domnitorul Teman, domnitorul Omar, domnitorul Tefo, domnitorul Kenaz. 16 Domnitorul Korah, domnitorul Gatam, și domnitorul Amalek. Aceștia sunt domnitorii din Elifaz, din pământul Edumeilor. Aceștia fură fiii

^a 1 Sam. 4. 20.	^d Mic. 4. 8.	^h Jos. 14. 15.	<i>Capul 36.</i>	^e Vers. 25.	^f Cap. 13. 6. 11.	ⁱ Vers. 1.	^k Esod. 17. 8. 14.
^a Cap. 45. 7.	^e 1 Cron. 5. 1.	ⁱ Cap. 15. 15.	^a Cap. 25. 30.	^d Cap. 28. 9.	^g Cap. 17. 8.	^j 1 Cron. 1. 25.	1 Sam. 15. 2.
^b Rut. 1. 2.	^f Cap. 46. 8.	—	^b Cap. 26. 34.	^e 1 Cron. 1. 35.	^h Jos. 24. 4.	etc.	3. etc.
^c 1 Sam. 10. 2.	^g Cap. 13. 18.						

din Ada. 17 Și aceștia *sunt* domnitorii din fiii lui Reguel, fiul lui Esau: domnitorul Nahat, domnitorul Zerah, domnitorul Șamma, domnitorul Mizza. Aceștia *sunt* domnitorii din Reguel, în pământul Edumecilor. Aceștia *fură* fiii din Bașmat, femeia lui Esau. 18 Și aceștia *sunt* domnitorii din fiii Oholibamei, femeiei lui Esau: domnitorul Ieuș, domnitorul Ialam, și domnitorul Korah: aceștia *fură* domnitorii din Oholibama, ficia Anei, femeia lui Esau. 19 Aceștia *sunt* fiii lui Esau, și aceștia *sunt* domnitorii dintre ei. *Esau* este Edom.

20 ^lAceștia *fură* fiii lui Seir. ^mHoreul, locuitorii aceluia pământ: Lotan și Șobal, și Zibeon, și Ana, și Dișon, și Eter și Dișan. 21 Aceștia *fură* domnitorii Horeilor, fiii lui Seir în pământul Edom. 22 Și fiii lui Lotan *fură*: Hori și Hemam; și sora lui Lotan, Timna. 23 Și fiii lui Șobal *fură* aceștia: Alvan și Manahat, și Ebal, Șefo și Onam. 24 Și fiii lui Zibeon *fură* aceștia: Aia și Ana. Aceștia-i Ana, care găsi izvoare calde în pustiu, când păștea asinii părintelui său Zibeon. 25 Și fiii lui Ana *fură* aceștia: Dișan și Oholibama, ficia lui Ana. 26 Și fiii lui Dișan *fură* aceștia: Hemdan și Eșban, și Itran și Cheran. 27 Și fiii lui Eter *fură* aceștia: Bilhan și Zaavan și Akan. 28 Și fiii lui Dișan *fură* aceștia: Uz și Aran. 29 Aceștia *fură* domnitorii Horeilor: Domnitorul Lotan, domnitorul Șobal, domnitorul Zibeon, domnitorul Ana; domnitorul Dișon, domnitorul Eter, domnitorul Dișan. 30 Aceștia *fură* domnitorii Horeilor, după șirul domniei lor în pământul Seir.

31 ⁿȘi aceștia *fură* regii, cari domniră în pământul Edomului, mai înainte de a domni regi preste fiii lui Israel: 32 Bela, fiul lui Beor, a domnit în Edom: și numele cetății sale *eră* Dinhaba. 33 Și murind Bela, în locul lui domni Iobab, fiul lui Zerah din Bozra. 34 Și murind Iobab, în locul lui domni Hușam din

pământul Temancilor. 35 Și murind Hușam în locul lui domni Hadad, fiul lui Bedad, care bătù pre Madianiți în câmpia Moabiților; și numele cetății sale *eră* Avit. 36 Și murind Hadad, în locul lui domni Samla din Masreka. 37 Și murind Samla, în locul lui domni Saul din Rehobot lângă râu. 38 Și murind Saul, în locul lui domni Baal-Hanan, fiul lui Achbor. 30 Și murind Baal-Hanan, fiul lui Achbor, în locul lui domni ^oHadar; și numele cetății sale *eră* Pahu; și numele femeiei sale *fu* Mehetabel, fata Matredei, a fetei lui Mezahab.

40 Și acestea *sunt* numele domnitorilor din Esau, după ale lor neamuri, după locurile lor, și cu numele lor; domnitorul Timna, domnitorul Alva, domnitorul Ietet: 41 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela, domnitorul Pinon: 42 Domnitorul Kenaz, domnitorul Teman, domnitorul Mibsar; 43 Domnitorul Magdiel și domnitorul Iram. Aceștia *fură* domnitorii din Edom, despre locuințele lor în pământul stăpânirii lor. Acesta *este* Esau, părintele Edomeilor.

Visurile lui Iosif.

37 Și Iacob locui în pământul, ^aunde a petrecut părintele său ca pribeag, în pământul Canaan.

Și aceasta este istoria lui Iacob:

2 Iosif *eră* de șaptesprezece ani, și păștea turmele cu frații săi, *fiind* tânăr cu fiii Billhei și ai Zilpei, femeile părintelui său. Și Iosif spunea părintelui său ^bvorbele cele rele ale lor. 3 Și Israel iubiă pre Iosif mai mult decât pre toți fiii săi, că el *eră* ^cfiu al bătrânelor sale; și-i făcù lui haină pestriță. 4 Și frații săi văzând, că părintele lor îl iubeste pre el mai mult decât pre toți frații lui, ^dil urau, și nici vorbă bună nu puteau vorbi cu dânsul.

5 Și Iosif visă un vis, și-l spuse fraților săi; și *pentru* aceasta ei îl uriră și mai mult. 6 Și el le zise lor: Ascultați, rogu-vă, visul meu, pre care l-am

visat: 7 ^eIată! noi legam snopi pe câmp, și iată snopul meu se ridică, și sta drept: și snopii voștri, încujurându-l, se înclină înaintea snopului meu. 8 Și frații săi ziseră către dânsul: Au nu cumvâ tu vrei să te faci rege preste noi, și să domnești preste noi? Și ei îl uriră și mai mult pentru visurile lui și pentru cuvintele lui. 9 Și el mai visă și alt vis, și-l spuse și pre acesta fraților săi, și zise: Iată mai visai un vis: și iată ^fsoarele și luna și unsprezece stele se închină mie. 10 Și spunând el aceasta părintelui său și fraților săi, îl muștră părintele său, și-i zise: Ce fel de vis *este* acesta, pre care-l visași tu? Nu cumvâ să venim noi, eu și muma ta și ^gfrații tăi, să ne plecăm ție la pământ? 11 Și ^hfrații săi îl invidiau, iar părintele său ⁱțină *aceste* cuvinte *întru sine*.

Iosif e vândut și dus în Egipt.

12 Și mergând odinioară frații săi să pască oile părintelui lor la Șechem, 13 Zise Israel către Iosif: Au frații tăi nu pase vite la Șechem? Vino să te trimit la dânsii. 14 Și el îi zise: Iată-mă! Și-i zise: Du-te de vezi, dacă frații tăi și vitele *sunt* bine, și-mi adă cuvânt. Și-l trimise pre dânsul din valea ^jHebron, și el veni la Șechem. 15 Și-l află pre el un bărbat, și iată el rătăciă pe câmp, și bărbatul îl întrebă pre el, zicând: Ce cauți? 16 Și el răspunse: Pre frații mei caut: ^kspune-mi, rogu-te, unde pase? 17 Și bărbatul zise: Ei plecară de aici: căci îi auzii zicând: Să mergem la Dothan. Și Iosif se duse după frații săi, și-i află la ^lDothan.

18 Și ei îl văzură de departe. Și până a nu se apropiă el de dânsii, ei ^mfăcură plan viclean în contra lui, ca să-l omoare. 19 Și ei ziceau unul către altul: Iată! Visătorul acela vine: 20 ⁿVeniți dar să-l omorim, și să-l aruncăm într-una din aceste cisterne: și vom zice:

Fiara rea l-a mâncat pre dânsul: și vom vedeà ce vor fi visurile lui. 21 Acestea auzind-le ^oRuben, îl scapă din mânele lor: căci zise: Să nu îl omorim pre dânsul! 22 Și Ruben le zise lor: Să nu vărsați sânge, *ci-l* aruncați în cisterna aceasta, cea în pustiu, iar mâna voastră nu o puneți pe dânsul; căci cereà să-l scape pre el din mânele lor, și să-l dea părintelui său.

23 Și Iosif îndată ce ajunse la frații săi, ei îl desbrăcară de haina sa, de haina cea peștită, depe dânsul: 24 Și ei apucându-l, îl aruncară în cisternă: și cisterna *eră* deșcartă, nu *eră* apă într'însa. 25 ^pApoi ei se așezară, ca să mănânce pâne, și rădicându-și ochii, se uitară, și iată caravană de ^qIșmaeliți venind dela Galaad, și cămilele lor încărcate de tămâie și de ^rbalsam și de smirnă; și mergeau ca să le ducă la Egipt. 26 Și Iuda zise către frații săi: Ce folos *nouă* eă vom ueide pre fratele nostru, și-i ^svom ascunde sângele său? 27 Veniți să-l vindem pre el acestor Ișmaeliți, și ^tmânile noastre să nu fie pe el, că *este* ^ufratele nostru, ^vcarnea noastră; și frații lui îl ascultară. 28 Și trecând bărbații, neguțatori ^xMadianiți, ei traseră și scoaseră pre Iosif din cisternă, ^yși-l vândură Ișmaeliților cu ^zdouăzeci de arginți, și *aceștia* duseră pre Iosif în Egipt. 29 Iar Ruben întorcându-se la cisternă, iată Iosif nu *eră* în cisternă; și-și ^asfsășiè vestmintele sale. 30 Și el se întoarse la frații săi, și zise: Băiatul ^bnu este, și eu unde să mă duc?

Jalea lui Iacob.

31 Atunci ei luară ^chaina lui Iosif, și junghiind un țap, muiară haina în sânge; 32 Și trimiseră haina cea peștită, ca să o ducă părintelui lor, zicând: Aceasta allarăm, cmoaște de *este* haina fiului tău au nu? 33 Și el o cunoscu, și zise: Haina fiului meu *este*: O ^dfiară

^e Cap. 42. 6. 9.

^f Cap. 46. 29.

^g Cap. 27. 29.

^h Fapt. 7. 9.

ⁱ Dan. 7. 28.

^j Cap. 35. 27.

^k Cânt. 1. 7.

^l 2 Reg. 6. 13.

^m 1 Sam. 19. 1.

ⁿ Ps. 31. 13.

^o Mat. 27. 1.

^p Marc. 14. 1.

^q Ioan. 11. 53.

^r Prov. 1. 11. 16

^s Cap. 42. 22.

^t 1 Sam. 18. 17.

^u Cap. 42. 21.

^v Ier. 8. 22.

^w Iov. 16. 18.

^x 1 Sam. 18. 17.

^y Cap. 45. 4. 5.

^z Mat. 27. 9.

^a Iov. 1. 20.

^b Ier. 31. 15.

^c Vers. 23.

^d Vers. 20.

rea îl mănca pre dânsul: Iosif *este* sfă-
șiat! 34 Și ^erupându-și Iacob vestim-
tele sale, își puse sac preste coapsele lui,
și plânse pre fiul său zile multe. 35 Și
toți fiii săi și toate fetele sale ^fse scu-
lară ca să-l mângăie, iar el refuză mân-
găiere, zicând: Plângând mă voi u co-
bori la fiul meu în mormânt! Așa îl
plânse pre el părintele său.

36 Și Madianiții îl vândură în Egipt
lui Potifar, dregătorul lui Faraon, capul
gardei domnești.

Păcatul lui Iuda.

38 Și în zilele acelea Iuda se pogori
dela frații săi, și ^atrase la un
Adulamitean, cu numele Hira. 2 Și
Iuda ^bvăzù acolo pre fata unui bărbat
Cananeu, cu numele ^cȘua; și o luă pre
ea *de femeie*, și intră la dânsa. 3 Și ea
concepù, și născù fiu: el chemă numele
lui ^dEr. 4 Și ea iarăși concepù, și
născù fiu, și ea chemă numele lui
^eOnan. 5 Și ea iarăși concepù, și
născù fiu, și chiemă numele lui ^fȘe-
lah; Și *Iuda* eră la Chesib, când născù
ea pre acesta.

6 Și Iuda ^gluă femeie lui Er întâiu-
născutul său, și numele ei *eră* Tamara.
7 Dar ^hEr întâiu-născutul lui Iuda fu
rău în ochii Domnului ⁱși Domnul îl
ucise pre dânsul. 8 Atunci zise Iuda
cătră Onan: Intră tu la femeia ^jfratelui
tău, și o ia pre ea duple datoria de
cumnat, și ridică semânța fratelui tău.
9 Și Onan cunoscând că semânța nu va
fi ^ka lui, de câte ori intră la femeia
frate-său, își risipiă *semânța* pe pământ,
ca el să nu dea semânță fratelui său.
10 Și ceeace făcea el fu rău în ochii
Domnului; și-l omori și ^lpre dânsul.
11 Și zise Iuda cătră Tamara, nora sa:
^mRămâi văduvă în casa părintelui tău,
până ce Șelah fiul meu va crește mare;
că el zicea: ca nu cumvâ și acesta să
moară ca și frații lui. Și Tamara se duse,
și șezù ⁿîn casa părintelui ei.

12 Și trecând zile multe, murì fata

lui Șua, femeia lui Iuda; și Iuda, după
ce ^ose mângăie, se suì în Timnat la tun-
zătorii oilor sale, împreună cu Hira
Adulamitul, amicul său. 13 Și oare-
cine spuse Tamarei, zicând: Iată, socrul
tău se suì ^pla Timnat, ca să-și tunză
oile. 14 Atunci ea lepădându-și vest-
mintele văduviei, se acoperi cu vălul, și
se invelì, și ^qșezù în poarta Enainului,
care *se află* în calea cătră Timna; căci
ea vazù ^rcă Șelah se făcu mare, și ea
tot nu-i fu dată lui de femeie. 15 Și
văzând-o Iuda, crezù că *este* meretrice:
că ea își acoperise fața. 16 Și el din
cale se abătù la dânsa, și-i zise: Haide,
voiu să intru la tine: că el nu o știă că
este noră-sa. Și ea îi răspunse: Ce-mi
vei da, ca să intri le mine? 17 El îi
zise: ^sEu *ți* voiu trimite un ied din
turme. Și ea zise: *fie așu*, de-mi vei da
arvună, până ce mi-*l* vei trimite. 18 Și
el zise: Ce arvună să-ți dau? Și ea zise:
Sigilul tău, și lanțul tău, și toiagul tău
care *il ai* în mână. Și el i-le dete, și
intră la dânsa, și ea rămase grea dela
dânsul. 19 Și după aceea se sculă ea,
se duse, și lepădându-și vălul, se îm-
bracă *iarăși* în vestmintele sale de vă-
duvie. 20 Și Iuda trimese iedul prin
acel Adulamit, amicul său, ca să-și pri-
mească arvuna din mâna acelei femei, și
n'o mai găsi. 21 Atunci el întrebă pre
oamenii locului aceuia, zicând: Unde
este meretricea, care *ședeà* la Enaim
pe cale? Și ei răspunseră, că n'a fost
aicea meretrice. 22 Și el se întoarse la
Iuda, și zise: Nu o am aflat; ba încă
oamenii locului aceuia mi-au zis, că
n'a fost acolo meretrice. 23 Atunci
zise Iuda: *Tie-le*, ca să nu ne facem de
rușine; iată, eu *i-am* trimis iedul, și tu
nu o ai aflat.

24 Și cam după trei luni înștiințară
pre Iuda, zicând: Tamara nora ta a
desfrânat, și iată ea este grea din des-
frânare. Și Iuda zise: Scoateți-o afară,
ca să se ardă. 25 Și ea, scoasă fiind

^e Vers. 23	^a Capul 38.	^b Cap. 34. 2.	^e Cap. 46. 12.	^h Cap. 46. 12.	^k Deut. 25. 6.	ⁿ Lev. 22. 13.	^g Prov. 7. 12.
^f 2 Sam. 12. 17.	^a Cap. 19. 3.	^c 1 Cron. 2. 3.	^f Cap. 46. 12.	ⁱ 1 Cron. 2. 3.	^l Num. 26. 19.	^o 2 Sam. 13. 39.	^r Vers. 11. 26.
—	2 Reg. 4. 8.	^d Num. 26. 19.	^g Cap. 21. 21.	^j Mat. 22. 24.	^m Rut. 1. 13.	^p Ios. 15. 10. 57.	^s Ezech. 16. 33.

afară, trimise la soerul său să-i zică: Eu de acel bărbat *sunt* grea ale cărui *sunt* lucrurile acestea; și-i mai adaose: cunoaște, rogu-te, ale cui *sunt* acestea sigilul și lanțul și toiagul acesta. Și Iuda le cunoșcî, și zise: 26 ^tEa este mai dreaptă decât mine; și aceasta mi-o făcî căci nu o dădui de soție lui Șela, fiul meu. Și el după aceea nu o mai cunoșcî pre dânsa.

27 Și cînd eră ea să nască, iată gemeni erau în pîntecele ei. 28 Și născînd ea, unul din ei scoase mîna afară, și moașa i-o apucă, și legă de ea un fir de carmesin, și zise: Acesta a ieșit întîiu. 29 Și după ce își trase mîna înapoi, iată ieși fratele său; și moașa zise: Ce spîrtură ai făcut? *această* spîrtură *fie* asupra ta; și se chemă numele lui ^vPeret.

30 Și după aceea ieși fratele său, care aveà la mîna sa *legat* cu firul de carmesin și se chemă numele lui Zerah.

Slujba lui Iosif la Potifar.

39 Și Iosif fiind dus în Egipt. ^aPotifar dregătorul lui Faraon, și capul gardei domnești, bărbat Egiptean, îl ^bcumpără dela Ismaeliți, cari-l aduseră pre dînsul acolo. 2 Și ^cDumnezeu eră cu Iosif, și eră om carele prosperă *între toate*; și eră în casa stăpînului său, a Egipteanului. 3 Și stăpînul său vîzînd, că Dumnezeu *este* cu dînsul, și că toate cîte el făcea, Dumnezeu le ^dface să prospereze în mînile lui; 4 ^eAflă Iosif har în ochii lui, și el îi serviă lui. Și-l puse pre dînsul ^fpreste casa sa; și toate cîte aveà el le dete în mîna lui. 5 Și din timpul cel l-a pus pre el preste casa și preste toate cîte aveà el. ^gDumnezeu binecuvîntă casa Egipteanului pentru Iosif; și binecuvîntarea Domnului eră preste toate ce aveà el acasă și la cîmp. 6 Așa lăsă el în mînile lui Iosif toate cîte aveà, și nu știă nimic ceace el aveà, decât numai pânea care o mîncă. Și Iosif ^heră frumos la chip, și frumos la față.

Fecioria lui Iosif.

7 Și după acestea femeia stăpînului său își înălță ochii săi spre Iosif, și-i zise: ⁱCuleă-te cu mine! 8 El însă refuză, și zise femeiei stăpînului său: Iată stăpînul meu nu știe nimic ce *este* în casa lui, ci toate cîte le are el, le-a dat în mîna mea. 9 Nu este mai mare în casa aceasta decât mine, și nimic nu mi-a oprit decât pre tine, fiindcă tu *ești* femeia lui: ^jCum dară să fac eu acest rău atât de mare, și ^ksă păcătuesc împotriva lui Dumnezeu? 10 Și ea vorbea cu Iosif în toate zilele, dară el nu o ascultă, să se culce lângă dânsa, *nici* să fie cu ea.

11 Și se întîmplă într'una din zile, că Iosif intră în casă, ca să-și facă lucrurile lui, și nefiind nimenea din oamenii casei în casă, 12 Ea îl ^lapucă de vestmînt, și-i zise: culcă-te cu mine! iar el, lăsîndu-și vestmîntul în mînile ei, fugi și ieși afară. 13 Atunci vîzînd ea, că el își lăsă vestmîntul său în mîna ei, și fugi afară. 14 Strigă pre oamenii casei, și le zise lor: Vedeți, el ni-a adus în casă un bărbat Ebreu, ca să-și bată joc de noi! El veni la mine, ca să se culce cu mine; dară eu strigaiu cu voce tare: 15 Și auzînd el, că eu înălțaiu vocea și strigaiu, își lăsă vestmîntul său lângă mine, și fugind ieși afară. 16 Și ea ținu vestmîntul lui lângă dânsa, până ce veni stăpînul său în casă. 17 Apoi ea ^mspuse lui tot acele cuvinte, și zise: Servul Ebreu, pre care l-ai adus nouă, veni la mine, și voi să-și bată joc de mine. 18 Însă, înălțînd eu vocea mea și strigînd, își lăsă vestmîntul său lângă mine, și fugi afară.

Iosif în temniță.

19 Și auzind stăpînul său cuvintele ce i-le spuse femeia sa, zicînd: Astfel îmi făcî servul tău, ⁿse aprinse de mînie. 20 Și stăpînul lui Iosif îl luă pre dînsul, și-l ^oaruncă în ^pînchisoare, în locul unde cei închiși ai regelui se țineau, și el eră acolo în închisoare.

^t 1 Sam. 21. 17.

^a Cap. 39.

^c 1 Sam. 16. 18

^e Cap. 18. 3.

^h 1 Sam. 16. 12.

^k Cap. 20. 6.

^m Esod. 23. 1.

^p Cap. 40. 3.

^u Iov. 34. 31. 32.

^b Ps. 105. 17.

^d Ps. 1. 3.

^f Cap. 21. 2

ⁱ 2 Sam. 13. 11.

^l Ps. 51. 4.

ⁿ Prov. 6. 34. 35.

15.

^v Mat. 1. 3.

^g Cap. 37. 28.

^e Ps. 1. 3.

^g Cap. 30. 27.

^j Prov. 6. 29. 32.

^l Prov. 7. 13. etc.

^o Ps. 105. 18.

21 Dar Dumnezeu erà cu Iosif, și-și revãrsã indurarea sa preste dânsul, și 1 facù ca el sã afle har în ochii mai marelui inehisorii 2 dãdù în mânile lui Iosif pre toți cei închiși, cei din închisoare, și toate câte ei făceau acolo, el erà cel ce le făcea. 23 Mai marele inehisorii nu mai revedeà nimic din toate câte erau date în mânile lui; cã 3 Dumnezeu erà cu dânsul, și Dumnezeu făcea ca toate sã prospereze câte făcea el.

Iosif tâlcuește visurile la doi întemnițați.

40 Și după acestea 4 cuparul regelui din Egipt, și pitarul lui păcãtuirã contra domnului lor. 2 Și Faraon 5 se mânia foarte pre amândoi diregãtorii sãi, pre mai marele cuparilor și pre mai marele pitarilor. 3 6 Și-i puse sub pazã, în casa capului gardei domnești, în închisoare, în locul unde erà Iosif inehis. 4 Și capul gardei domnești însãrcinã pre Iosif cu dânsii, și el serviã lor.

5 Și fiind ei 7 câteva zile în închisoare, cuparul și pitarul regelui din Egipt, cari erau închiși în închisoare, visarã amândoi vis, fiecare visul sãu în aceeași noapte, fiecare dupre însemnarea visului sãu. 6 Și Iosif intrã la dânsii dimineata, și-i cãutã pre ei, și iatã erau foarte triști. 7 Și el întrebã pre diregãtorii lui Faraon, cari erau cu el închiși în casa domnului lor, zicând: De ce fețele voastre sunt astãzi triste? 8 Și ei rãspunserã: 9 Noi vis visarãm, și nu este nimenea, cine se ni-le esplice. Și Iosif le zise lor: 10 Au esplicãrile lor nu vin dela Dumnezeu? rogu-vã spuneti-mi-l.

Visul pãharnieului.

9 Și mai marele cuparilor spuse visul sãu lui Iosif, și-i zise: În visul meu, iatã! vie erà înaintea mea. 10 Și într'aceia vie erau trei vițe, și germinând ele, înflorirã și produsera struguri copti. 11 Și cupa lui Faraon erà în mâna mea; și eu luaiu acei struguri, și-i storseiu în

cupa lui Faraon; și cupa o dãduiu în mâna lui Faraon. 12 Și Iosif îi zise: 1 Esplicarea visului este aceasta: cele trei vițe 2 sunt trei zile. 13 Și încã trei zile, și Faraon va 4 înãltã capul tãu, și iarãși te va așezã în locul tãu, și tu vei da cupa în mâna lui Faraon, ca și mai înainte, când erai cuparul sãu. 14 Darã 5 adu-ți aminte de mine, când vei fi în bine, și Jaibi milã de mine, și fă aminte de mine la Faraon, și sã mã scoți din această casã. 15 Cã eu am fost rãpit din pãmântul Ebreilor, 6 și nici aici n'am făcut nimic, ca sã fiu pus într'această groapã.

Visul pitarului.

16 Și vãzând mai marele pitarilor, cã esplicarea fu bunã, zise lui Iosif: Și eu am visat vis; și iatã trei panere albe erau pe capul meu. 17 Și în panerul cel mai deasupra erau de tot felul de bucate pentru Faraon, prãjituri alese; și pasãrile le mãncau din panerul depe capul meu. 18 Și Iosif rãspunzând zise: 9 Esplicarea lui este aceasta: Cele trei panere sunt trei zile: 19 10 Incã trei zile și Faraon va ridicã capul tãu, și pre tine te va spãnzurã de lemn, și pasãrile vor mãncã carnea de pe tine.

Implinirea visurilor.

20 Și în ziua a treia, 11 ziua nașterii lui Faraon, el 12 făcù ospãt tutulor servilor sãi; și 13 rãdicã capul mai marelui cuparilor și al mai marelui pitarilor, servii sãi. 21 Și pre mai marele cuparilor îl 14 așezã iarãși în pãharnicia lui, și el 15 dete cupa în mâna lui Faraon. 22 Iar pre mai marele pitarilor îl 16 spãnzurã, după cum le esplicã lor Iosif. 23 Dar mai marele cuparilor nu-și aduse aminte de Iosif, ei 17 uitã de dânsul.

Visurile lui Faraon.

41 Și după doi ani de zile se întãmplã, cã Faraon visã, și iatã el stã lângã fluviu. 2 Și iatã din acel fluviu se suiau șapte vaci frumoase la vedere,

g Esod. 3. 21. | s Vers. 2. 3. | b Prov. 16. 14. | Dan. 2. 11. 28.
Ps. 106. 46. | — | c Cap. 39. 20. 23. | 47.
Fapt. 7. 9. 10. | Capul 40. | d Cap. 41. 15. | f Vers. 18.
2 Cap. 40. 3. 4 | x Neem. 1. 11. | e Cap. 41. 16. | Dan. 2. 36.

g Cap. 41. 26. | k Cap. 39. 20. | o Marc. 6. 21. | s Vers. 19.
h 2 Reg. 25. 27. | l Vers. 12. | p Mat. 25. 19. | t Iov. 19. 14.
i Luc. 23. 42. | m Vers. 13. | q Vers. 13. | —
j Jos. 2. 12. | n Mat. 14. 6. | r Neem. 2. 1. |

și grase la carne: și pășteau prin mlaștini. 3 Și iată alte șapte vaci se suiau după acestea din fluviu, urâte la vedere și macre la carne: și stăteau lângă *celelalte* vaci pe marginea fluviului. 4 Și vacile cele urâte la vedere și macre, mâncară pre cele șapte frumoase la vedere și grase. 5 Și se deșteptă Faraon. Și adormind *iarăși*, visă a două oară: și iată șapte spice grase și frumoase ieșiau din un pain. 6 Și iată *alte* șapte spice suptiri și arse de vântul de răsărit, răsarau după dănsule. 7 Și spicele cele subțiri înghitiră pre cele șapte spice grase și pline. Și Faraon se deșteptă, și iată *eră* vis.

8 Și făcându-se dimineată, *a* spiritul lui *eră* turburat, și trimise se cheme pre toți *b* magii Egiptului și pre toți *c* înțelepții lui: și Faraon le spuse visurile lui: dar nimenea nu le putu esplică lui Faraon. 9 Și mai marele cuparilor vorbi lui Faraon, zicând: Eu astăzi îmi aduc aminte de păcatele mele: 10 Faraon *d* se mânie contra servilor săi: *e* pre mine mă puse supt pază, în casa capului gardei domnești, pre mine și pre mai marele pitarilor. 11 Și într'o noapte *f* visarăm câte un vis, eu și el: fiecare dupre însemnarea visului său noi am visat. 12 Și *eră* acolo eu noi un tânăr Ebreu, *g* serv al capului gardei domnești, căruia noi îi spuserăm visurile, și el ni-*le* *h* esplică fiecarea dupre însemnarea visului său. 13 Și *i* cum ne esplică el, așa ni-se și întâmplă: pre mine mă așeză iarăși în locul meu, dar pre acela îl spânzură.

Tălcuirea lui Iosif.

14 *j* Și Faraon trimise, și chemă pre Iosif, și ei îl *k* scoaseră curând *l* din temniță: și el, răsându-se și schimbându-și vestimintele, veni la Faraon. 15 Și Faraon zise lui Iosif: Eu vis am visat, și nu *este* nimenea care să-l esplice; *m* și am auzit de tine vorbind, *că* tu înțelegi a esplică vis.

16 Și Iosif răspunse lui Faraon, zicând: *n* Nu eu: *o* Dumnezeu va răspunde lui Faraon ceea ce-i va fi de bine.

17 Și Faraon zise lui Iosif: *p* În visul meu, iată eu stam pe marginea fluviului: 18 Și iată, se suiau din fluviu șapte vaci grase la carne și frumoase la vedere, și pășteau prin mlaștini. 19 Și iată, după dănsule se suiau din fluviu alte șapte vaci slabe și urâte la vedere foarte, și uscate la carne, cum n'am mai văzut așa de urâte în tot pământul Egiptului. 20 Și vacile cele uscate și urâte înghitiră pre cele dintâiu șapte vaci grase. 21 Și intrară în pântecile lor, fără să se cunoască că ele au intrat: căci ele erau tot așa de urâte, ca și mai înainte. Atunci mă deșteptai. 22 Și văzui *iarăși* în somn, și iată șapte spice pline și frumoase ieșiau dintr'un pai. 23 Și iată *alte* șapte spice suptiri, seci și arse de vântul de răsărit crescură după dănsule. 24 Și spicele cele seci înghitiră pre cele șapte spice frumoase. Și *q* eu *acestea* le spusei magilor, dară nici unul nu putu să-mi esplice.

25 Și Iosif răspunse lui Faraon: Visul lui Faraon este unul. *r* Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce voește să facă: 26 Cele șapte vaci frumoase *sunt* șapte ani, și cele șapte spice frumoase *sunt* șapte ani. Visul *este* tot unul. 27 Și cele șapte vaci macre și urâte, care se suiau după dănsule, *sunt* șapte ani: și cele șapte spice deșerte, și arse de vântul de răsărit, sunt *s* șapte ani de foamete. 28 *t* Și aceasta *este* ceea ce zisei lui Faraon; că Dumnezeu ceea ce voește să facă, arată lui Faraon. 29 Iată, vor veni *u* șapte ani, *în care va fi* mare belșug în tot pământul Egiptului. 30 Și după aceștia *v* vor urmă șapte ani de foamete, și tot acel belșug va fi uitat în pământul Egiptului: că foamea *x* va topi toată țara. 31 Încât acel belșug nu se va simți în

Capitol 41.
a Dan. 2. 1.
b Esod. 7. 11, 22.
Isa 29. 14.

Dan. 1. 20.
c Mat. 2. 1.
d Cap. 40. 2. 3.
e Cap. 39. 20.

f Cap. 40. 5.
g Cap. 37. 36.
h Cap. 40. 12.
etc.

i Cap. 40. 22.
j Ps. 105. 20.
k Dan. 2. 25.
l 1 Sam. 2. 8.

m Ps. 25. 14.
n Dan. 2. 30.
papt 3. 12.

o Cap. 40. 8.
p Vers. 1.
q Dan. 1. 7.

r Dan. 2. 28, 29.
45.
s 2 Reg. 8. 1.

t Vers. 25.
u Vers. 47.
v Vers. 51.
x Cap. 47. 11.

țară, din cauza foametei *ce va veni* după dânsa; că *va fi* foarte grea. 32 Iar încât este, că visul s'a arătat lui Faraon de două ori, *este*, că lucrul acesta *este* hotărît de Dumnezeu, și că Dumnezeu curând îl va face. 33 Acum dară să caute Faraon un bărbat înțelept și priceput, pre care să-l pună preste pământul Egiptului. 34 *Aceasta* să facă Faraon: Să așeze prefecți în țară, și să ia a cincia parte *de venit* din pământul Egiptului în cei șapte ani de belșug: 35 Și să adune toate bucatele acestor ani buni ce vor urmă; și să strângă grâu supt mâna lui Faraon, bucate în *toate* cetățile, și să le păstreze. 36 Și aceste bucate vor fi proviziunea țării în cei șapte ani de foamete, cari vor veni în pământul Egiptului; și așa țara *b* nu se va perde de foame.

Înmălțarea lui Iosif.

37 Și *c* cuvântul acesta plăcù în ochii lui Faraon și în ochii tuturor servilor săi. 38 Și Faraon zise cătră servii săi: Au doară se va găsi om asemenea acestuia, *d* în care *este* spiritul lui Dumnezeu? 39 Și zise Faraon cătră Iosif: Fiindeă Dumnezeu ție ți-a descoperit toate aceste, nimenea nu este priceput și înțelept ca tine. 40 *e* Tuvefi maimare preste casa mea, și de cuvântul tău va ascultă tot poporul meu; eu numai eu troml voiu fi mai pre sus decât tine. 41 Și mai zise Faraon lui Iosif: Iată te *f* pun preste tot pământul Egiptului. 42 Și Faraon, *g* scoțându-și inelul său din mână, îl puse în mâna lui Iosif, și-l *h* îmbracă cu vestmintele de in subțire, *i* puse lanț de aur la gâtul său. 43 Și-l sui pre dânsul în carul al doilea dintre ale sale, și *j* lăsă ca să strige înaintea lui: Abrech și-l puse pre dânsul *k* preste tot pământul Egiptului. 44 Și Faraon zise cătră Iosif: Eu *sunt* Faraon; și fără de voia ta nimenea să nu-și miște mâna sa sau piciorul său în tot pământul Egiptului. 45 Și Faraon chemă

numele lui Iosif: Zafnath-Paaneach și-i dete de femeie pre Asenath, fata lui Potifera, preotul din On. Și Iosif ieși *ca să vadă* pământul Egiptului.

46 Și Iosif avea treizeci de ani, când *l* sta înaintea lui Faraon, regele din Egipt. Și ieșind el dinaintea lui Faraon, merse prin tot pământul Egiptului.

Îngrijirea lui Iosif pentru Egipt.

47 Și pământul produse *bucate* în cei șapte ani de fertilitate cu mare belșug. 48 Și *Iosif* în acei șapte ani strânse toate bucatele câte erau în pământul Egiptului, și le așeză prin cetăți; bucatele, câte crescură pe câmpul din prejurul fiecărei cetăți, le puse într'insa. 49 Iosif dară adună grâu mult foarte *m* ca nisipul mării, încât încetară de a-l mai măsură: că eră fără număr.

50 Și mai înainte de a sosi *întâiul* an de foamete, *n* lui Iosif se născură doi fii, pre cari îi născu Asenath, fica lui Potifera, preotul din On. 51 Și Iosif chemă numele celui întâiu-născut Manase, căci, *zise el*, Dumnezeu mă făcù să uit tot necazul meu și toată casa părintelui meu. 52 Și chemă numele celui al doilea Efraim, căci, *zise el*, Dumnezeu mă făcù să fiu *o* fertil în pământul intristării mele.

53 Și trecură cei șapte ani de belșug, care au fost în pământul Egiptului, *p* și începură a veni cei șapte ani de foamete, *q* după cum prezise Iosif. 54 Și se făcù foamete în toate țările, dară în tot pământul Egiptului eră pâne. 55 În sfârșit și tot pământul Egiptului începù a flămânzi, și poporul strigă cătră Faraon pentru pâne; și Faraon zise cătră toți Egiptenii: Mergeți la Iosif, și faceți ceeace vă va zice el. 56 Și făcându-se foamete preste toată țara, Iosif deschise toate grânarele, și *r* vândù *bucate* Egiptenilor: că foametea se făcù tare în pământul Egiptului. 57 Și *s* toate țările venian la Egipt, să cumpere grâu dela Iosif: că foametea eră tare preste tot pământul.

y Num. 23. 19. | *b* Cap. 47. 15. 19. | *e* Ps. 105. 21. 22. | *h* Est. 8. 15.
z Prov. 6. 6. 7. 8. | *c* Ps. 105. 19. | *f* Dan. 6. 3. | *i* Dan. 5. 7. 29.
a Vers. 48. | *d* Num. 27. 18. | *g* Est. 8. 10.

j Est. 6. 9. | *l* 1 Sam. 16. 21. | *n* Cap. 46. 20. | *p* Ps. 105. 16.
k Fapt. 7. 10. | *m* Ps. 78. 27. | *o* Cap. 49. 22. | Fapt. 7. 11.

Călătoria întâia a fiilor lui Iacob în Egipt.

42 Și ^avăzând Iacob, că în Egipt este grâu, zise Iacob către fiii săi: Ce vă tot uitați umul la altul? **2** Și *le* zise: Iată, eu auzii, că în Egipt este grâu de vânzare: pogoriți-vă acolo și ne cumpărați grâu, ca să ^btrăim și să nu murim. **3** Și cei zece frați ai lui Iosif se pogoriră la Egipt, ca să cumpere grâu. **4** Dar pre Benjamin, fratele lui Iosif, nu-l trimise Iacob cu frații săi: că zicea el: ^cSă nu i-se întâmple *ceva* nenorocire.

5 Și fiii lui Israel ajunseră *în Egipt*, ca să cumpere grâu împreună cu cei ce *mai* veniseră; că foametea era ^dîn pământul Canaan. **6** Dar Iosif, *care* era guvernator ^eîn acea țară, vindea grâu la tot poporul pământului. Și veniră frații lui Iosif, și ^fse prosternară lui *cu* fața la pământ. **7** Și Iosif văzù pre frații săi, și-i recunoscu: dar prefăcându-se dinaintea lor, le vorbi aspru, și le zise: De unde veniți? Și ei ziseră: Din pământul Canaan, ca să cumpărăm grâu.

8 Și Iosif recunoscu pre frații săi, însă ei nu-l recunoscuseră pre dânsul. **9** Și Iosif ^gaducându-și aminte de visurile ce visase despre dânșii, le zise lor: Voi *sunteți* spioni, și ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țării.

10 Și ei răspunseră lui: Nu doamne: ei servii tăi au venit să cumpere bucate. **11** Noi toți *suntem* fiii unui singur om; suntem *oameni* onești; servii tăi n'au fost spioni.

11 Și el le zise: Nu *e* așa; ei voi ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țării. **13** Și ei ziseră: Noi, servii tăi, doisprezece *eram*, toți frați, fiii unui singur om în pământul Canaan; și iată, cel mai mic *se află* astăzi la părintele nostru; și unul ^hnu mai *este*.

14 Și Iosif le zise: Aceasta *este* ceea ce v'am vorbit eu vouă, zicând că *sunteți* spioni. **15** Întru aceasta voi veți fi cercăți; ⁱPe viața lui Faraon voi nu veți merge de aici, de nu va veni aici fratele vostru cel mai mic. **16** Trimiteți pre unul din

voi, ca să aducă pre fratele vostru, și voi veți rămâne *aici* închiși, și *prin aceasta* se vor cercă cuvintele voastre, dacă vorbiți adevărul; iar de nu, pe viața lui Faraon voi *sunteți* spioni.

17 Și-i puse pre ei supt pază trei zile.

18 Apoi a treia zi zise lor Iosif: Aceasta faceți, ca să trăiți, ^jcă eu mă tem de Dumnezeu. **19** De *sunteți oameni* onești, un frate dintre voi să rămână închiis în închisoarea unde vă aflați, iar voi mergeți și duceți grâul pentru trebuința caselor voastre.

20 Și ^kpre fratele vostru cel mai mic să mi-l aduceți la mine, ca cuvintele voastre să se adeverească, și voi să nu muriți; și ei făcură așa.

21 Atunci ziceau unul către altul: ^lNoi cu adevărat vinovați *suntem* pentru fratele nostru: că văzurăm întristarea sufletului său, când se rugă de noi, și nu-l ascultarăm; ^mpentru aceea nevoia aceasta veni preste noi. **22** Și Ruben răspunzându-le zise: ⁿAu nu v'am vorbit eu vouă și v'am zis: Nu păcătuiți contra băiatului? dar voi nu m'ați ascultat: deaceea, iată sângele lui ^ose cere.

23 Și ei nu știau că Iosif ^uîntelege *pre dânsii*, că interpretul era între ei. **24** Și se întoarse dela dânșii, și plânse, și iarăși venind la ei, vorbi cu dânșii: și luând pre Simeon dintre ei, îl legă înaintea ochilor lor.

25 Și porunci Iosif, ca să le umple sacii lor cu grâu, și argintul lor să li-l întoarcă, *puindu-l* fiecărnă în sacul său, și să le dea și merinde pentru cale; și ^pasa li-se făcu.

26 Și ei încercând grâul lor pe asini, plecară de acolo.

27 Și ^qunul din ei deslegându-și sacul, ca să dea de nutreț asinului său într'o ospătărie, văzù argintul său, și iată era în gura sacului. **28** Și zise fraților săi: Argintul meu mi-se dete înapoi, iată-l în sacul meu! Și inima lor leșină, încât ei se cutremurară foarte, zicând unul către altul: Ce *este* aceasta ce făcu Dumnezeu cu noi?

^a Fapt. 7. 12.
^b Isa. 38. 1.

^c Vers. 38.
^d Fipt. 7. 11.
^e Cap. 41. 41.

^f Cap. 37. 7.
^g Cap. 37. 5, 9.
^h Cap. 44. 20.

ⁱ 1 Sam. 1. 25
^j Lev. 25. 43.
^k Vers. 31.

^l Iov. 36. 8, 9.
^m Prov. 21. 12.
ⁿ Cap. 37. 21.

^o Cap. 9. 5.
^p Ps. 9. 12.
Luc. 11. 50, 51.

^q Mat. 5. 44.
Rom. 12. 17.

^r 21. 21.
^s Cap. 43. 21.

Întoarcerea fraților.

29 Și ei veniră la Iacob părintele lor în pământul Canaan, și spuseră lui toate câte se întâmplară cu dânsii, zicând: 30 Omul *care este* domnul țării ne ^rvorbî aspru, și ne trată ca pre niște spioni ai țării. 31 Iar noi îi răspunserăm lui: Noi suntem *oameni* onești, nu suntem spioni. 32 Noi *eram* doisprezece frați, fiii părintelui nostru; unul nu mai *este*, și cel mai mic *este* astăzi cu părintele nostru în pământul Canaan. 33 Și omul, domnul țării, ni-a zis: ^sÎntru aceasta voi ști, că sunteți *oameni* onești: Lăsați pre unul din frații voștri la mine, și luați *grăul* pentru trebuința caselor voastre, și mergeți. 34 Și aduceți la mine pre fratele vostru cel mai mic; atunci eu voi cunoaște, că voi nu *sunteți* spioni, ci *oameni* onești; și eu voi da vouă pre fratele vostru, și veți străbate în *toată* țara.

35 Și deșertând ei sacii lor, iată legătura argintului fiecăruia *eră* în sacul său; și văzând legătura cu argintul său, ei și părintele lor, se spăimântară. 36 Și Iacob, părintele lor le zise: Voi mă lipsiți *de fi!* Iosif nu mai *este*, Simeon nu mai *este*, și acum vreți și pre Benjamin să mi-l luați? toate au venit asupra mea. 37 Și Ruben zise părintelui său: Pre amândoi fiii mei să-i omori, de nu ți-l voi aduce pre el înapoi; dămi-l numai în mâna mea, și eu ți-l voi aduce înapoi. 38 Iar el zise: Fiul meu nu se va pogori cu voi: că fratele său e mort, și el a rămas singur; și de i s'ar întâmplă vre-o nenorocire pe drumul în carele mergeți, atunci voi căruntețele mele le veți pogori cu intristare în morământ.

Călătoria a doua la Egipt cu Benjamin.

43 Și foametea *eră* ^agreă pe pământ. 2 Și a fost, după ce sfârșiră de a mânca grăul, care-l aduseră din Egipt, le zise părintele lor: Duceți-vă iarăși și cumpărați bucate! 3 Și Inda vorbi cătră

dânsul, și-i zise: Acel om ne-a asigurat, zicând: Voi fața mea nu o veți vedeà, de nu *va fi* cu voi ^bfratele vostru *cel mai mic*. 4 *Deci* de vei trimite pre fratele nostru cu noi, noi ne vom pogori, și-ți vom cumpără bucate: 5 Iar de nu-l vei trimite, nu ne vom pogori; că omul acela ni-a zis: Voi nu veți vedeà fața mea, de nu *va fi* fratele vostru cu voi. 6 Și Israel zise: 6 Pentru ce mi-ați făcut *astfel* de rău. *de* ați spus omului că mai aveți un frate? 7 Și ei ziseră: Acel om întrebă cu deamănuntul de noi și de familia noastră, zicând: Mai trăește părintele vostru? *Mai* aveți vre-un frate? Și noi îi spuserăm dupre cuvintele acelea; de unde am putut noi ști, că el ne va zice: Aduceți pre fratele vostru.

8 Și Inda zise cătră Israel, părintele său: Trimite pre băiat cu mine, și ne vom seculă și vom merge, ca să trăim și să nu murim, și noi și tu și copiii noștri. 9 Eu răspund pentru dânsul, din mâna mea să-l ceri pre el: ^cde nu ți-l voi aduce, și nu ți-l voi pune înaintea ta, vinovat voi fi cătră tine *în* toate zilele *vieții mele*. 10 Că dacă nu ne întârziam *atâta*, până acum ne-am fi întors înapoi a doua oară.

11 Și Israel părintele lor le zise: De *este* dară așa, faceți aceasta: luați din cele mai laudate lucruri ale pământului în sacii voștri, și ^dduceți omului acela dar: puțin ^ebalsam, puțină miere, și dresuri, și smirnă, curmale și migdale. 12 Și luați din nou argintul în mâinile voastre; și argintul ^fcare l-ați aflat în gura sacilor voștri duceți-l înapoi în mâinile voastre; poate aceasta *s'a făcut* din greșală. 13 Și luați și pre fratele vostru, și sculându-vă întoarceți-vă la acel om. 14 Și Dumnezeu cel atotputernic să facă ca să aflați har înaintea omului, ca el să remită vouă pre celalalt frate al vostru și pre Benjamin: dară ^gdacă *este* ca eu să fiu lipsit *de fi*, lipsit să fiu.

^r Vers. 7. | *Capul 43.* | ^b Cap. 42. 20. | File. 18. 19.
^s Vers. 15-19, 20. | ^a Cap. 41. 54-57. | ^c Cap. 44. 32. | ^d Cap. 32. 29.

^e Cap. 37. 25. | Jer. 8. 22. | ^f Cap. 42. 25, 35. | ^g Est. 4. 16.

Primirea lor prietenoasă la Iosif.

15 Și acei bărbați luară darul, luară și argint indoit în mâinile lor, și pre Beniamin; și plecând, se pogoriră la Egipt, și steteră înaintea lui Iosif. 16 Și Iosif văzând pre Beniamin cu dâșii, zise către ^hcel ce *eră* preste casa sa: Du pre acești oameni în casă, și junghie vite, și le gătește: că cu mine vor mânca oamenii aceștia la ameză. 17 Și făcū acel bărbat după cum îi zise Iosif, și duse bărbatul pre oamenii în casa lui Iosif.

18 Dară oamenii se temură, *văzând* că-i duc în casa lui Iosif, și ziceau: Pre noi ne-a adus *în casă* pentru argintul, care dintru întâiu s'a fost pus în sacii noștri: ca să se năpustească și să se arunce vina asupra noastră, și să ne ia de servi, pre noi și pre asinii noștri. 19 Și ei se apropiară de bărbatul care *eră* preste casa lui Iosif, și-i vorbiră la ușa casei. 20 Și-i ziseră: Rugămu-ne, domnule! ⁱnoi întâiași dată ne pogorirăm, ca să cumpărăm bucate. 21 Și ^jdupă ce venirăm la o ospătărie, și deschiserăm sacii noștri, iată argintul fiecăruia *eră* în gura sacului său; argintul nostru după greutatea lui; deaceea iarăși l-am adus în mâna noastră. 22 Și alt argint am adus în mâna noastră, ca să cumpărăm bucate: nu știm cine a pus argintul nostru în sacii noștri. 23 Și el zise: Fiți în pace, nu vă temeți; Dumnezeuul vostru, și Dumnezeuul părintelui vostru v'a dat vouă tesaur în sacii voștri: argintul vostru a venit în mâna mea. Și le scoase lor pre Simeon.

24 Și bărbatul duse pre oameni în casa lui Iosif, și le ^kaduse apă, ca să-și spele picioarele, și dete și nutreț asinilor lor.

Ospătarea fraților la Iosif.

25 Și ei pregătiră darul lor, până când să vină Iosif la amiază: că ei auziră că au să prânzească acolo. 26 Și venind Iosif a casă, ei îi aduseră lui în casă darul ce *aveau*, și ^lse închină ră înaintea lui la pământ. 27 Iar el întrebând de

buna lor atare, le zise: Sănătos *este* părintele vostru, bătrânul acela, ^mdespre carele ați vorbit? mai trăește încă? 28 ⁿȘi ei se plecară și se închină ră. 29 Și el rădicându-și ochii săi, se uită la Beniamin fratele său cel ^ode o mumă, și zise: Aceasta *este* fratele vostru cel mai mic, ^pdespre care mi-ați vorbit? Apoi zise: Dumnezeu să te miluiască, fiul meu.

30 Și Iosif ^qturburându-se de mila fratelui său, se grăbi, cântând *unde* să plângă; și intrând în camera cea mai din lăuntru, plânse acolo. 31 Apoi spălându-și fața, ieși afară, și stăpânindu-se, zise: Dați bucatele. 32 Și lui îi puseră *bucatele* deosebi, și lor deosebi, și pentru Egiptenii, cari mâncău cu dânsul deosebi: că Egiptenii nu puteau mânca cu Ebreii împreună, că uriciune *este* aceasta la Egipteni. 32 Și șezură la masă înaintea lui, cel întâiu-născut după întâiu-nașterea sa, și cel mai mic după tineretele sale, așa încât ei cu mirare se uitau unul la altul. 34 Și le serviau lor bucatele *din cele ce erau* înaintea lui; și partea lui Beniamin *eră* de cinci ori mai mare decât a celorlalți. Și ei beură și se veseliră cu dânsul.

Frații lui Iosif să înspăimântă tare.

44 Și Iosif porunci celui ce *eră* preste casa sa, zicând: Uplete sacii oamenilor de bucate, pe cât vor putea purta, și pune argintul fiecăruia în gura sacului său. 2 Și pune cupa mea, cupa cea de argint, în gura sacului celui mai mic, împreună cu prețul grâului său. Și el făcū după cuvintele ce i-le zise Iosif.

3 Dimineata luminându-se de ziuă, acești oameni fură lăsați liberi, ei și asinii lor. Ei abia ieșiră din cetate, nu *merseră* departe, și Iosif zise celui ce *eră* preste casa sa: Scoală-te, și urmărește acei oameni, și ajungându-i, le zi lor: Pentru ce ați răsplătit rău pentru bine? 5 An nu aceasta *este* cupa din care domnul meu bea, și din care el ghicește? 6 Rău ați făcut ce ați făcut! Și-i ajunse

pre ei, și le zise cuvintele acestea. 7 Și ei răspunseră: Pentru ce vorbește domnul meu asemenea vorbe! Departe să fie de servii tăi ca să facă un lucru ca acesta. 8 Iată ^a argintul, care-l ailarăm în gura sacilor noștri și-l aduserăm iarăși din pământul Canaan; cum dară să fim furat noi aur sau argint din casa domnului tău? 9 Acela din servii tăi, la care se va afla *cupa*, ^b să moară; ba încă și noi vom fi domnului nostru servi. 10 Și el zise: Bine! *să fie* dupre cuvintele voastre: la care se va găsi, să fie servul meu, iar voi să fiți nevinovați. 11 Și curând depuseră ei fiecare sacul său pe pământ, și fiecare deșchise sacul său. 12 Și el căută, începând dela cel mai mare și sfârșind la cel mai mic; și *cupa* se găsi în sacul lui Benjamin.

Și ei își ^crupseră vestmintele lor; și încercându-și fiecare asinul său, se întoarseră în cetate. 14 Și Iuda cu frații sei intrară în casa lui Iosif, și el *eră* încă acolo; și ^d căzură înaintea lui la pământ. 15 Și Iosif le zise: Ce faptă *este* aceasta ce ați făcut voi? Au nu știți, că om ca mine știe să ghicească. 16 Și Iuda zise: Ce să zicem domnului meu? sau ce cuvinte să vorbim? și cum să ne îndreptăm? Dumnezeu a găsit păcatul servilor tăi: iată ^e noi *noi suntem* servii domnului meu, așa noi, precum și *cel* într'a cărui mână s'a găsit *cupa*. 17 Și *Iosif* răspunse: ^f Departe să fie de mine, ca eu să fac una ca aceasta! Acela într'a cărui mână s'a găsit *cupa*, acela va fi mie serv, iar voi întoarceți-vă cu pace la părintele vostru.

18 Atunci Iuda se apropiă de dânsul, și zise: Ascultă-mă, domnul meu! lasă pre servul tău să vorbească un cuvânt în auzul domnului meu, și ^g mânia ta să nu se aprindă contra servului tău; că tu *ești* întocmai ca Faraon. 19 Domnul meu întrebă pre servii tăi, zicând: Aveți voi părinte sau frate? 20 Și noi am răspuns domnului nostru: Noi avem un pă-

rinte bătrân, și *un frate*, ^h copil al bătrânețelor sale; și fratele lui a murit, și el a rămas singur de mamă-sa, și părintele său îl iubește pre dânsul. 21 Și tu ai zis servilor tăi: ⁱ Aduceți-l pre el la mine, ca să-l vadă ochii mei. 22 Și noi ziserăm domnului nostru: Băiatul nu va putea să lase pre părintele său, că, de va lăsa pre părintele său, *părintele* va muri. 23 Atunci tu ai zis servilor tăi: ^j Dacă fratele vostru cel mai mic nu se va pogori cu voi, voi nu veți mai vedea fața mea. 24 Și când noi ne-am suit la servul tău, părintele nostru, i-am spus lui cuvintele domnului nostru. 25 Și ^k părintele nostru ne zise: Duceți-vă iarăși, și cumpărați puține bucate. 26 Și noi ziserăm: Nu ne putem pogori; dacă fratele nostru cel mai mic va fi cu noi, atunci ne vom pogori, că noi nu putem vedea fața acelu om, dacă fratele nostru cel mai mic nu *va fi* cu noi. 27 Și servul tău, părintele nostru, ne zise: Voi știți, că ^l femeia mea mi-a născut doi *copii*. 28 Și unul se duse dela mine, *despre carele* am zis, că el cu adevărat este sfășiat; și nu l-am mai văzut nici până acum. 29 Și dacă imi veți lua și pre acesta de dinaintea mea, și i-se va întâmpla nenorocire, atunci voi căruntețele mele le veți pogori cu întristare în mormânt. 30 Acum dară, când eu m'aș întoarce la servul tău, părintele meu, și băiatul n'*ar fi* cu noi, fiindcă sufletul lui este legat de sufletul băiatului, 31 Se va întâmpla, ca el să moară, când va vedea că copilul nu este; și servii tăi vor pogori căruntețele servului tău părintelui nostru cu întristare în mormânt. 32 Că servul tău m'am pus siguranță pentru acest băiat la părintele meu, zicând: Dacă nu ți-l voiu aduce, vinovat să fiu înaintea ta *în toate zilele mele*. 33 Acum dară, rogu-te, ^l lasă pre servul tău să rămână el selav domnului meu în locul băiatului, și băiatul să se întoarcă cu frații săi. 34 Că cum mă întore

eu la părintele meu, fără să fie băiatul cu mine? să nu mai apuc eu a vedea întristarea, care ar întâmpina pre părintele meu.

Iosif se dă pe față fraților săi.

45 Și Iosif nu mai putu să se stăpânească înaintea tuturilor celor ce erau de față, și strigă: Scoateți pre toți afară dela mine; Și nimenea nu rămase cu dânsul, când Iosif se descoperi fraților săi. **2** Și el plângând înălță vocea sa; și auziră Egiptenii, ba încă și casa lui Faraon auzi. **3** Și Iosif zise fraților săi: *a*Eu sunt Iosif; trăește încă părintele meu? Dară frații lui nu-i putură răspunde, că se nimiră înaintea lui.

4 Și Iosif zise fraților săi: Rogu-vă, apropiați-vă de mine! și ei se apropiară. Și el zise: Eu sunt Iosif fratele vostru. *b*pre care l-ați vândut la Egipt. **5** Și acum *c*să nu vă întristați, nici să vă pară rău, că m'ați vândut aici; *d*că Dumnezeu pentru păstrarea vieții m'a trimis pre mine înaintea voastră. **6** Că deja doi ani este foamete în țară, și mai sunt încă cinci ani, în care nu va fi nici arătură nici seceriș. **7** Și Dumnezeu m'a trimis pre mine înaintea voastră ca prin mine să vă păstreze rămășița pe pământ, și să vă păstreze vieța prin scăpare mare. **8** Acum dară nu voi m'ați trimis pre mine aici, ci însuși Dumnezeu, care m'a pus de *e*părinte lui Faraon, și de domn preste toată casa lui, și guvernător preste tot pământul Egiptului. **9** Suiți-vă curând la părintele meu, și ziceți lui: Așa zice fiul tău Iosif: Dumnezeu m'a făcut domn preste tot Egiptul: coboară-te la mine: nu întârziă. **10** Și *f*vei locui în pământul Goșen și vei fi aproape de mine, tu și fiii tăi și fiii fiilor tăi, și oile tale și boii tăi, și toate câte sunt ale tale. **11** Și eu te voi susține acolo; că mai sunt încă cinci ani de foamete: ca să nu peri de lipsă, tu și casa ta, și toate câte sunt ale tale. **12** Și iată ochii voștri văd, și ochii lui Benia-

min fratele meu văd, că *g*gura mea vorbește cu voi. **13** Și spuneți părintelui meu toată mărirea mea în Egipt, și toate câte ați văzut: și grăbiți-vă *h*să aduceți pre părintele meu încoace.

14 Apoi căzând el pe grumazul lui Beniamin fratelui său, plânse; și Beniamin plânse pe grumazul lui. **15** Și el sărută pre toți frații săi, și plânse asupra lor. Și după aceasta frații lui vorbiau cu dânsul.

Iosif spuse tatălui său să vie în Egipt.

16 Și îndată se răspândi vuet în casa lui Faraon, zicând: Frații lui Iosif au venit; aceasta plăcui lui Faraon și servilor săi. **17** Și Faraon zise lui Iosif: zi fraților tăi: Aceasta să faceți: Încărcați-vă vitele voastre, și vă duceți în pământul Canaan; **18** Și luând pre părintele vostru și familiile voastre, veniți la mine, și eu voi da vouă cele mai bune din pământul Egiptului, și veți mânca *i*grăsimia pământului. **19** Și ție, *Iosife*, poruncese să le zici: Faceți acestea: Luați-vă care din pământul Egiptului pentru copiii voștri și pentru femeile voastre: și luați pre părintele vostru, și veniți. **20** Și să nu vă pară rău de uneltele voastre, că cele mai bune din tot pământul Egiptului ale voastre sunt.

21 Și fiii lui Israel făcură așa. Și Iosif le dete care dupre porunca lui Faraon; le dete încă și merinde pentru cale. **22** Și el le dăru, fiecăruia câte un rând de vestminte de schimb, dară lui Beniamin îi dete trei sute de arginți, și *j*cinci rânduri de vestminte de schimb. **23** Și părintelui său îi trimise: zece asini, încărcați cu cele mai bune lucruri din Egipt, și zece asine, încarcate cu grâu, cu pâne și *cu alte* nutriminte pentru părintele său pe cale. **24** Și el slobozind pre frații săi, ca să plece, le zise lor: Nu vă certați pre cale.

25 Și se suiră din Egipt, și veniră în pământul Canaan la Iacob părintele lor; **26** Și-i spuseră, zicând: Iosif trăește

încă. și este guvernător preste tot pământul Egiptului; ^kînsă inima lui rămâne neatinșă, că nu-i credeă pre dânsii. 27 Dară spuiindu-i ei toate cuvintele câte le zise Iosif, și văzând el și carele, pre care le trimise Iosif, ca să-l ducă pre dânsul. reînviă spiritul lui Iacob, părintele lor. 28 Și Israel zise: Ajunge atâta! Iosif fiul meu trăește încă: ducemă-voiu, și-l voiu vedeă pre dânsul mai înainte de a muri.

Călătoria lui Iacob în Egipt.

46 Și Israel plecă cu toate ale sale, și ajungând la ^aBeer-Șeba, junghiie sacrificiu ^bDumnezeului părintelui său Isaac. 2 Și Dumnezeu vorbi lui Israel ^cîn viziunea de noapte. zicând: Iacobe! Iacobe! Și el zise: Iată-mă! 3 Și zise: Eu *sunt* Dumnezeu, ^dDumnezeul părintelui tău; nu te teme de a te pogori în Egipt; că eu acolo te voiu ^eface popor mare. 4 ^fEu eu tine mă voiu pogori în Egipt. și *iarăși* te ^gvoiu sui: și ^hIosif va pune mâna sa pre ochii tăi. 5 Și ⁱIacob porni dela Beer-Șeba: și fiii lui Israel duseră pre Iacob părintele lor. și pre copilașii lor. și pre femeile lor, pe carele, ^jce Faraon le-a fost trimis ca să-l ducă pre dânsul. 6 Și huară și vitele lor. și averile ce le câstigase în pământul Canaan; și veniră în Egipt ^kIacob și toată seminția lui cu dânsul: 7 Pre fiii săi și pre fiii fiilor săi cu dânsul, pre fetele sale și pre fetele fiilor săi. și toată seminția sa o aduse el cu sine în Egipt.

Copiii lui Israel.

8 Și ^lacestea *sunt* numele fiilor lui Israel. cari veniră în Egipt: Iacob și fiii săi; întâiu-născutul lui Iacob: ^mRuben. 9 Fiii lui Ruben: Hanoch și Pallu și Hetron și Carmi. 10 Și ⁿfiii lui Simeon: Iemmel și Iamin și Ohad și Iachin și Tohar și Șaul. fiul unei Cananee. 11 Și fiii lui ^oLevi: Gherson. Kohath și Merari. 12 Și fiii lui ^pIuda: Er și Onan, și Oela,

și Peret și Zara. Iar ^qEr și Onan muriră în pământul Canaan. Și ^rfiii lui Peret erau: Hetron și Hamul. 13 ^sȘi fiii lui Isachar: Tolah, și Puva, și Iob și Șimron. 14 Și fiii lui Zabulon: Șered și Elon și Iahleel. 15 Aceștia *sunt* fiii din Lea, pre cari i-a născut ea lui Iacob în Padan-Aram, și Dina fca lui: toate sufletele fiilor și ficelor treizeci și trei. 16 Și fiii lui Gad: ^tTifion și Haggi. Șuni și Ezbon și Eri. și Arodi și Areli. 17 ^uȘi fiii lui Asser: Iimnah și Ișva și Ișvi. și Beria, și Șera sora lor: și fiii lui Beria: Heber și Malchiel. 18 ^vAceștia *sunt* fiii din Zilpa, ^xpre cari Laban o dete Leei fetei sale; și ea născu lui Iacob pre acestea: șasesprezece suflete. 19 Fiii Rachelei, ^yfemeii lui Iacob: Iosif și Beniamin. 20 ^zȘi lui Iosif se născură în pământul Egiptului Manase și Efraim. pre cari îi născu Asenath. fata lui Potifera, preotul din On. 21 ^aȘi fiii lui Beniamin: Bela și Becher și Așbel, Ghera și Naaman, ^bEli și Roș și ^cMuppm, și Huppm și Ard. 22 Aceștia *sunt* fiii din Rachela cari se născură lui Iacob; toate sufletele *erau* patrusprezece suflete. 23 ^dȘi fiii lui Dan: Hușim. 24 Și ^efiii lui Neftali: Iașteel. și Gumi, și Ieter și Șillem. 25 ^fAceștia *sunt* fiii din Bilha, pre ^gcare Laban o dete fetei sale Rachela, și ea născu pre aceștia lui Iacob: toate sufletele *erau* șapte.

26 ^hToate sufletele câte intrară cu Iacob în Egipt, cari au eșit din coapsele lui, afară de femeile fiilor lui Iacob, toate sufletele *au fost* șasezeci și șase. 27 Și fiii lui Iosif. cari i-se născură în Egipt, *au fost* sufletele două: ⁱtoate sufletele casei lui Iacob câte veniră în Egipt, *au fost* șaptezeci.

Primirea lui Iacob de către Iosif.

28 Și pre Iuda îl trimise el înainte la Iosif, spre a-i ^jmerge înainte la Goșen: și veniră în pământul Goșen. 29 Și

^k Iov. 29. 24. Luc. 24. 11, 41.	^c Iov. 33. 14, 15. ^d Cap. 28. 13. ^e Cap. 12. 2. Deut. 26. 5.	^h Cap. 50. 1. ⁱ Fapt. 7. 15. ^j Cap. 45. 19, 21. ^k Deut. 26. 5. Ios 24. 4. Isa. 52. 4.	^l Esod. 1. 1. ^m Num. 26. 5. ⁿ Esod. 6. 15. ^o 1 Cron. 6. 1. Ios 24. 4. ^p 1 Cron. 2. 3.	^q Cap. 38. 3, 7, 10. ^r Cap. 38. 29. ^s 1 Cron. 7. 1. ^t Num. 26. 15. etc.	^u 1 Cron. 7. 30. ^v Cap. 30. 10. ^x Cap. 29. 24. ^y Cap. 44. 27. ^z Cap. 41. 50.	^a 1 Cron. 7. 6. ^b Num. 26. 38. ^c Num. 26. 39. ^d 1 Cron. 7. 12. ^e 1 Cron. 7. 13.	^f Cap. 30. 5, 7. ^g Cap. 29. 29. ^h Esod. 1. 5. ⁱ Deut. 10. 22. ^j Cap. 31. 21.

Iosif înbămând la carul său, se sui întru întâmpinarea lui Israel, părintele său, la Goșen; și văzându-l căzû pe grumazul lui, și plânse mult pe grumazul lui. 30 Și Israel zise lui Iosif: Acum pot să mor, după ce văzuiu fața ta, că tu încă trăești. 31 Apoi Iosif zise cătră frații săi și cătră casa părintelui său: Eu mă voiu sui, și voiu spune lui Faraon, și-i voiu zice: Frații mei și părintele meu au venit la mine din pământul Canaan. 32 Și acești oameni *sunt* păstori de oi: totdeauna au ținut vite: și ei au adus oile lor și vitele lor, și toate câte au. 33 Deci dacă vă va chema Faraon, și va zice: Care *este* meseria voastră? 34 Voi să ziceți: Servii tăi totdeauna au fost oameni cari țin vite din tinerețele lor și până acum, atât noi, cât și părinții noștri: ca voi să puteți locui în pământul Goșen; că uriciune *este* la Egipteni tot păstorul de oi.

Locuința în Goșen.

47 Și Iosif ^aveni și spuse lui Faraon și zise: Părintele meu și frații mei cu turmele lor și cirezile lor și toate ale lor au venit din pământul Canaan, și iată *sunt* în ^bpământul Goșen. 2 Și el dintre frații săi luă cinci bărbați, și-i ^cprezentă lui Faraon. 3 Și Faraon zise cătră frații lui Iosif: ^dCare *e* meseria voastră? Ei răspuseră lui Faraon: ^eServii tăi *sunt* păstori de oi, atât noi cum și părinții noștri. 4 Și mai ziseră lui Faraon: Noi venim, ca ^fsă petrecem în acest pământ: pentru că *acolo* nu este pășiune pentru vitele, care le *au* servii tăi: ^gcă foamete grea *apasă* pe pământul Canaan: acum dară, rogu-te, învoește servilor tăi ca să ^hlocuim în pământul Goșen.

5 Și Faraon vorbi cătră Iosif, zicând: Părintele tău și frații tăi venim la tine: ⁱPământul Egiptului *este* înaintea ta: pune să locuească în partea cea mai bună a țării pre părintele tău și pre frații tăi: să locuească ^jîn pământul Goșen; și dacă

cunoști, că între dânșii se află bărbați capabili, pune-i mai mai mari preste *păstorii* vitelor mele.

Jacob în fața lui Faraon.

7 Și Iosif aduse și pre părintele său Jacob, și-l prezentă lui Faraon: și Jacob binecuvântă pre Faraon. 8 Și Faraon zise lui Jacob: Câte *sunt* zilele anilor vieții tale? 9 Și Jacob zise lui Faraon: ^kZilele anilor nemerniciei mele *sunt* o sută treizeci de ani: ^lpuține și rele au fost zilele anilor vieții mele, și ^mn'ajunseră la anii vieții părinților mei în zilele nemerniciei lor. 10 Și Jacob ⁿbinecuvântând pre Faraon, ieși de dinaintea lui Faraon.

11 Și Iosif așezând pre părintele său și pre frații săi în locuință, le dete lor stăpânire în pământul Egiptului în partea cea mai bună a țării, în pământul ^oRaamzes, ^pdupre cum poruncise Faraon. 12 Și Iosif susțineă pre părintele său, pre frații săi, și toată casa părintelui său cu pâne, dupre familiile lor.

Scumpetea în Egipt.

13 Și în toată țara nu *eră* pâne: că foametea *eră* grea foarte: și ^qpământul Egiptului și pământul Canaan periau înaintea foametei. 14 ^rȘi Iosif strânse tot argintul ce se află în pământul Egiptului și în pământul Canaan, pentru grâul ce ei cumpărau: și Iosif aduse acel argint în casa lui Faraon. 15 Și lipsind tot argintul în pământul Egiptului și în pământul Canaan, toți Egiptenii veniră la Iosif, zicând: Dăne pâne! ^spentru ce să murim înaintea ta? că argintul a lipsit. 16 Și Iosif le răspuse: Aduceți vitele voastre, și eu vă voi da *pâne* pentru vitele voastre, dacă argintul a lipsit. 17 Și ei aduseră lui Iosif vitele lor, și Iosif le dete lor pâne *în schimb* pentru cai, pentru turme și pentru cirezi și pentru asini. Astfel îi susțineă el cu pâne pentru toate vitele lor în anul acela.

18 Și trecând acel an, ei veniră într'al

Capit. 47. c Fapt. 7. 13. f Deut. 26. 5. i Cap. 20. 15.
 a Cap. 46. 31. d Cap. 46. 31. g Fapt. 7. 11. j Vers. 4.

Ebr. 11. 9, 13. n Vers. 7. p Vers. 6. r Cap. 41. 56
 l Iov. 14. 1. o Esod. 1. 11. q Fapt. 7. 11. s Vers. 19.
 m Cap. 25. 7.

doilea an, și-i ziseră: Nu putem ascunde înaintea domnului nostru, că argintul nostru ne lipsește, și vitele noastre *veniră* la tine, domnul meu; și n'a mai rămas înaintea domnului nostru decât corpurile noastre și țăriile noastre. 19 Pentru ce să murim înaintea ochilor tăi atât noi, cât și pământurile noastre? Cumpără-ne și pre noi, și pământurile noastre pentru pâne; și noi și pământurile noastre vom fi robi lui Faraon: da, dă-ne semință, ca să trăim și să nu murim, și ca pământurile să nu se pustieze. 20 Și Iosif cumpără toate pământurile din Egipt pentru Faraon, că Egiptenii își vândură fiecare țarina lui: că foametea îi apăsă foarte; și așa pământul se făcu al lui Faraon. 21 Și pre popor îl strămută prin cetăți, dela o margine a Egiptului până la *cealaltă* margine. 22 Numai pământurile preoților nu le-a cumpărat, fiind ele porție *hotărâtă* preoților de Faraon, și ei trăiau din porția ce o dedese lor Faraon; de aceea ei nu-și vândură pământurile lor. 23 Și Iosif zise către popor: Iată eu astăzi v'am cumpărat pentru Faraon, și pre voi și pământurile voastre; iată-vă și semință, semănați-vă pământul. 24 Și când va fi seceriș, veți da lui Faraon a cincea *parte*; iar *celelalte* patru părți vor fi ale voastre pentru semința câmpurilor, și de mâncare vouă și celor din casele voastre, și de mâncare a copilașilor voștri. 25 Și ei ziseră: Tu ne-ai mântuit vicața! ^uSă aflăm har în ochii domnului nostru, și noi vom fi servi lui Faraon. 26 Și Iosif făcu lege, *care ține* până în ziua de astăzi, asupra pământului din Egipt, *ca să-i dee* lui Faraon a cincea *parte*: ^vnumai pământurile preoților nu fură a lui Faraon.

Apropierea morții lui Iacob.

27 Și Israel ^xlocuî în pământul Egiptului, în ținutul Goșen, unde se făcură proprietari, și ^yplodiră și se înmulțiră foarte. 28 Și Iacob trăi în pământul

Egiptului șaptesprezece ani; și au fost zilele lui Iacob, anii vieții sale: o sută patruzeci și șapte de ani. 29 Și ^zapropiindu-se timpul, ca să moară Israel, el chemă pre fiul său Iosif, și-i zise: De am aflat har în ochii tăi, rogu-te, ^apune mâna ta supt coapsa mea, și-mi ^barată mie milă și credință; rogu-te, să nu mă ^cimmormântezi în Egipt: 30 Ci ^dsă dorm lângă părinții mei; tu să mă duci din Egipt, și să mă immormântezi în mormântul lor. Și el răspunse: Voiu face dupre cuvântul tău. 31 Și *Israel* zise: Jură-te mie! și-i jură. Și ^eIsrael se aplecă spre capul patului.

Iacob binecuvântează pe Efraim și pe Manase.

48 După aceste se zise lui Iosif: iată părintele tău *este* bolnav. Atunci luă el cu sine pre cei doi fii ai săi, pre Manase și pre Efraim. 2 Și se spune lui Iacob, zicând: iată Iosif fiul tău vine la tine. Și Israel, adunându-și puterile șeză pe pat. 3 Și Iacob zise către Iosif: Dumnezeu cel a totputernic mi-se arată mie în ^aLuz, în pământul Canaan, și mă binecuvântă. 4 Și-mi zise: Iată eu te voiu crește, și te voiu înmulți, și te voiu face adunare de popoare, și pământul acesta îl voiu da seminției tale după tine ^bîntru stăpânire eternă. 5 Acum dară acești ^cdoi fii ai tăi, cari se născură tie în pământul Egiptului, mai înainte de a veni eu la tine în Egipt, *să fie* ai mei, Efraim și Manase ai mei *să fie*, ca și Ruben și Simeon. 6 Însă fiii pre cari tu-i vei naște după dânsii, să fie ai tăi; și ei în moșternirea lor vor purtă numele fraților lor. 7 Că venind eu din Padan, mi-a murit ^dRachela în pământul Canaan, pe cale, în cătăva depărtare de Efrata; și eu o immormântaiu acolo lângă cale la Efrata, adevă Beth-Lehem.

8 Și văzând Israel pre fiii lui Iosif, zise: Cine *sunt* aceștia? 9 Și Iosif răspunse părintelui său: ^e*Sunt* fiii mei, pre

^f Ezra 7. 21.
^u Cap. 33. 15.

^x Vers. 11.

^y Cap. 46. 3.

^v Vers. 22.

^a Cap. 24. 2.

^b Cap. 24. 49.

^c Cap. 50. 25.

^d 2 Sam. 19. 37.

^e 1 Reg. 1. 47.

Ebr. 11. 21.

Capul 48.

^a Cap. 28.13.19.

^b Cap. 17. 8.

^c Cap. 41. 50.

^d Cap. 35. 9. 16.

^e Cap. 33. 5.

cari mi-i dete Dumnezeu aici. Și zise *Iacob*: Adu-mi-i încoace, ca *f* să-i binecuvintez! 10 Căci *g* ochii lui Israel erau slabi, din cauza bătrânețelor; el nu putea vede. Și *Iosif* îi apropiè de dânsul, și el îi *h* sărută pre ei, și-i îmbrățișe. 11 Și Israel zise lui *Iosif*: *i* Eu nici fața ta nu credeam să o mai văd, și iată Dumnezeu făcè ca eu să văd și semânța ta. 12 Apoi *Iosif* îi depărtă dela genunchii *părintelui* său, și se prosternă cu fața până la pământ. 13 Și *Iosif* luă pre amândoi, pre Efraim în dreapta sa, de-a stânga lui Israel, și pre Manase în stânga sa, de-a dreapta lui Israel; și-i apropiè *pre ei* de dânsul. 14 Și Israel își întinse mâna sa cea dreaptă, și o puse pe capul lui Efraim, care erà cel mai tinăr; și mâna sa cea stângă pe capul lui Manase. *j* puindu-și cu voce mânil sale *astfel*; că Manase erà întâiu-născutul.

15 Și *k* el binecuvântă pre *Iosif*, și zise: Dumnezeu, *l* înaintea căruia au umblat părinții mei *Abraam* și *Isaac*; Dumnezeu cel ce mă păscu pre mine dela nașterea mea, până în ziua de astăzi; 16 Îngerul *m* care mă răscumpără pre mine de tot răul, să binecuvânte pre acești copii, și ei să poarte *n* numele meu, și numele părinților mei, *Abraam* și *Isaac*; și să se immulțescă în mare număr pe acest pământ. 17 Și văzând *Iosif*, că părintele său *o* a pus mâna cea dreaptă pe capul lui Efraim, i-se părù cu greu: și apucă mâna părintelui său, ca să o iee depe capul lui Efraim, și să o pună pe capul lui Manase. 18 Și *Iosif* zise părintelui său: Nu așa, părintele meu! că acesta *este* cel întâiu-născut, pune-ți dreapta pe capul lui. 19 Dară părintele său respinse, și zise: *p* Eu știu, fiule! eu știu; și acesta se va face popor, și chiar el va fi mare; totuși *q* fratele său cel mai mic, mai mare va fi

decât dânsul, și seminția lui se va face mulțime de popoare. 20 Așa el în ziua aceea îi binecuvântă pre ei, zicând: Israel va binecuvântă *r* întru tine, zicând: Facă-te pre tine Dumnezeu ca pre Efraim și ca pre Manase! Astfel puse el pre Efraim înaintea lui Manase.

21 Și Israel zise lui *Iosif*: Iată eu mor, dar *s* Dumnezeu va fi cu voi, și vă va întoarcè în pământul părinților voștri; 22 Și *t* eu îți dau ție o parte din pământ mai mult decât fraților tăi, pre care o câștigaiu din mânil *u* Amoreilor cu sabia mea și cu arcul meu.

Binecuvântările profetice ale lui Iacob, date fiecăruia din fiii săi.

49 Și *Iacob* chemă pre fiii săi, și le zise lor: Adunați-vă, ca să vă *a* spun ce are să vi-se întâmple vouă *b* în timpurile viitoare.

2 Adunați-vă, și ascultați, fiii lui *Iacob*. *c* Ascultați pre Israel, părintele vostru! 3 *Ruben*, *d* întâiu-născutul meu! Tu, tăria mea *e* și începutul puterii mele, întâiul în demnitate și întâiul în putere! 4 Sumetindu-te ca apa, *f* nu vei aveà întâietatea; Că *g* te-ai suit în patul părintelui tău. Atunci *l*-ai întinat: în așternutul meu el se su!

5 *h* *Simeon* și *Levi* *i* frați *sunt*, *j* Instrumentele cruzimii *sunt* armele lor. 6 Sufletul meu *k* să nu între în consiliul lor; Și *l* gloria mea să nu se unească *m* în adunarea lor. Că *n* întru mânia lor au ucis oameni, Și ca să-și facă placul lor au ologit tauri. 7 Blestemată *fie* mânia lor, că violentă *a fost*; Și furia lor, că crudă *a fost*! *o* Împărți-voiu pre ei întru *Iacob*, Și-i voiu împrăștià întru *Israel*.

8 Pre tine, *p* *Iuda*! te vor lăudà frații tăi; *q* Mâna ta *va fi* asupra cerbicei inamicilor tăi; *r* Plecă-se-vor ție fiii părintelui tău. 9 *Iuda* *s* puiau de leu este. Fiul meu, din prăzi te-ai suit. *t* În-

f Cap. 27. 4.
g Cap. 27. 1.
h Cap. 27. 27.
i Cap. 45. 26.
j Vers. 19.
k Ebr. 11. 21.

l Cap. 17. 1.
m Cap. 58. 15.
n Amos. 9. 12.
o Vers. 14.
p Vers. 14.

q Num. 1.33.35.
Apoc. 7. 6, 8.
r Rut. 4,11,
12.
s Cap. 46. 4.
t Ios. 24. 32.

Ioan 4. 5.
u Cap. 15. 16.
Ios. 17. 14, etc.
Capul 49.
a Amos. 3. 7.

b Deut. 4. 30.
Jer. 23. 30.
Dan 2. 28. 29.
c Ps. 34. 11.
d Cap. 29. 32.
e Deut. 21. 17.

f 1 Cron. 5. 1.
g Deut. 27. 20.
h Cap. 29.33,34.
i Prov. 18. 9.
j Cap. 34. 25.
k Prov. 1.15,16.

l Ps. 26. 9.
Etes 5. 11.
m Ps. 16. 9.
n Cap. 34. 26.
o Ios. 19. 1.

p Cap. 29. 35.
q Ps. 18. 40.
r Cap. 27. 20.
s Osea 5. 11.
t Num. 23. 24.

genunchind, s'a culcat ca un leu. Și ca leoaică; cine-l va deșteptă? 10 ^a Sceptrul din Iuda nu se va depărtă, Nici ^v legislatorul ^x dintre picioarele lui, ^y Până ce va veni Șilo, ^z Și acelaia îi vor da popoarele ascultare. 11 Acela ^a leagă de viță asinul său, Și mânzul asinei sale de o viță nobilă. Spală în vin vestmântul său, Și în sânge de struguri mantia sa. 12 ^b Ochiul lui sunt roșatici de vin, Și dinții lui albi de lapte.

13 ^c Zabulon locuște lângă portul mării, Lângă portul navelor, Și hotarele lui se întind până la Sidon.

14 Isachar este ca asinul robust, Carele zace între staule. 15 El văzù repaosul, că este bun, Și pământul lui că este plăcut; Și-și supuse ^d umărul la purtarea de sarcină, Și se făcù serv tributar.

16 ^e Dan judecă pre poporul său. Ca una din semințiile lui Israel. 17 ^f Dan este ca șarpele în cale, Ca cerastul în cărare, Carele mușcă călcâiul calului, încât călărețul cade înapoi.

18 Doamne ^g mântuirea ta o aștept!

19 ^h Gad, cete mari îl împilă pre dânsul. Dară în urmă și el va împilă pre dânsule.

20 ⁱ Dela Asser vine pâne grasă, Și el dă mâncările gustoase regilor.

21 ^j Neftali este un terebint întins, Care face ramuri frumoase.

22 Pom fructifer este Iosif, Pomul fructifer lângă isvor; Ale cărui ramure se întind preste ziduri. 23 Și l-au ^k amarit săgetătorii, luptându-se în contra lui, și urându-l. 24 Dară ^l areul lui a rămas tare, și brațele mânilor lui s'au întărit, Prin mânilor ^m puternicului lui Iacob; ⁿ Prin ^o păstorul și ^p piatra lui Israel. 25 ^q Prin Dumnezeul părintelui tău, care te va ajuta, ^r Prin a totputernicul, ^s care te va binecuvântă, Cu binecuvântările cerului de sus, Cu binecu-

vântările adâncului de jos, Cu binecuvântările tătelor și ale pântecelui. 26 Binecuvântările părintelui tău sunt mai pe sus decât binecuvântările strămoșilor mei. ^t Până în vârfurile munților eterni; ^u Ele să vină asupra capului lui Iosif, Și asupra creștetului Nazarineamului între frații săi.

27 Beniamin este ^v lup răpitor; Dimineața sfășie prada, ^x Și seara împărtește răpirea.

28 Acestea toate sunt cele douăsprezece seminții ale lui Israel; și aceasta este ceeace le-a zis părintele lor, când îi binecuvântă pre dânsii, pre fiecare duple binecuvântarea sa îi binecuvântă pre ei.

Cea din urmă poruncă a lui Iacob și moartea sa.

29 Și le porunci lor, și le zise: Eu mă ^y adaog la poporul meu; ^z immormântați-mă lângă părinții mei ^a în peștera care este în țarina lui Efron Heteul. 30 În peștera cea din Machpela, din fața Mamrei, în pământul Canaan, pre ^b care o cumpără Abraam cu țarina împreună, dela Efron Heteul ca moșie de îngropăciune. 31 ^c Acolo immormântară pre Abraam și pre Sara femeia sa; ^d acolo immormântară pre Isaac și pre Rebeca femeia sa, și acolo immormântai eu și pre Leea. 32 Cumpărată fu țarina și peștera ce este într'însa dela fiii lui Het.

33 Și după ce sfârși Iacob de a porunci fiilor săi, își strânse picioarele sale în pat, și-și dădù sufletul, și ^e fu adaos la poporul său.

Iacob se immormântează în Canaan.

50 Și Iosif ^a căzând pe fața părintelui său, ^b plânse preste dânsul, și-l sărută pre el. 2 Apoi Iosif porunci servilor săi, medicilor, ca să ^c îmbălsămeze pre părintele său, și medicii îmbălsămară pre Israel. 3 Și trecând patruzeci de zile, (că atâtea țineau zi-

^a Num. 24. 17.	^s Isa. 2. 2.	Ios 19. 10. 11.	^f Deut. 33. 24.	^o Ps. 80. 1.	^u Deut. 33. 16.	² Sam. 19. 37.	Capul 50.
^v Ps. 60. 7.	Hag. 2. 7.	^d 1 Sam. 10. 9.	^j Deut. 33. 23.	^p Isa. 28. 16.	^v Jude. 20. 21. 25.	^a Cap. 50. 13.	^a Cap. 46. 4.
^x Deut. 28. 57.	Luc. 2. 30. 31.	^e Deut. 33. 22.	^k Cap. 37. 4. 24.	^q Cap. 28. 13. 21.	Ezec. 22. 25. 27.	^b Cap. 23. 16.	^b 2 Reg. 13. 14.
^y Isa. 11. 1. &	32.	^f Jude. 18. 27.	28.	^r Cap. 17. 1.	^x Num. 23. 24.	^c Cap. 23. 19.	^c Vers. 26.
62. 11.	^a 2 Reg. 18. 32.	^g Ps. 25. 5.	^l Iov. 29. 20.	^s Deut. 33. 13.	Ezec. 39. 10.	^d Cap. 35. 29.	Mat. 26. 12.
Mat. 21. 9.	^b Prov. 23. 29.	Isa. 25. 9.	^m Ps. 132. 2. 5.	^t Deut. 33. 15.	^y Cap. 15. 15.	^e Vers. 29.	Marc. 14. 8.
Luc. 1. 32. 33.	^c Deut. 33. 18. 19.	^h Deut. 33. 20.	ⁿ Cap. 45. 11.	Hab. 3. 6.	^z Cap. 47. 10.	—	Luc. 24. 1.

lele îmbălsămării). Egiptenii îl^d plânseră șaptezeci de zile. 4 Deci trecând acele zile de plâns, Iosif vorbi către *oamenii* ^ecasei lui Faraon, zicând: Rogu-vă, de am aflat har înaintea ochilor voștri, vorbiți lui Faraon, și-i ziceți: 5 *Părintele meu m'a jurat, zicând: Iată eu mor; înmormântează-mă în mormântul pe* ^g*care mi-l-am săpat eu în pământul Canaan! Acum lasă-mă, rogu-te! să mă sui să înmormântez pre părintele meu, și mă voiu întoarce.* 6 Și Faraon îi zise: Suie-te, și înmormântează pre părintele tău, cum te-a făcut să juri.

7 Și Iosif se sui să înmormânteze pre părintele său; și cu dânsul se suiră servii lui Faraon, cei mai bătrâni ai casei lui, și toți bătrânii din pământul Egiptului; 8 Și toată casa lui Iosif și frații săi și casa părintelui său: numai copiii lor, și turmele lor, și cirezele lor lăsară ei în pământul Goșen. 9 Și se suiră cu dânsul și care și călăreți, în cât ostirea aceea fu foarte mare. 10 Și ei ajunseră la aria Atad, care *este* dincolo de Iordau, și ^hfăcură acolo plângere mare și tare foarte; Și *Iosif* ⁱfăcù pentru părintele său jale de șapte zile. 11 Și Canaaneii, locitorii pământului, văzând jalea ce se făcù la aria Atad, ziseră: Jale mare *este* aceasta pentru Egipteni: deaceea s'a chemat numele ei Abel-Mitraim, iată *este* dincolo de Iordan. 12 Și ^jfiii lui *Iacob* făcură cu el după cum le poruncise el. 13 Îl duseră pre el fiii lui în pământul Canaan, și-l înmormântară pre el în peștera din țarina Machpela, față cu Mamre, pre care o ^kcumpărase Abraam împreună cu țarina dela Efron Heteul, ca moșie de îngropăciune. 14 Și Iosif se înturnă în Egipt, el și frații săi și toți ceice se duseră cu dânsul să înmormânteze pre părintele său, după ce înmormântă pre părintele său.

Asigurarea lui Iosif către frații săi.

15 Și frații lui Iosif văzând că părintele lor a murit, ^lziseră: Poate ca Iosif să aibă ură contra noastră, și să ne reîntoarcă nouă tot răul acela, cât i-am făcut lui. 16 Și ei trimiseră la Iosif să-i zică: Părintele tău înainte de a muri *ne* porunci zicând: 17 Așa să ziceți lui Iosif: Rogu-te! iartă acum fraților tăi nedreptatea lor și păcatul lor, că ^mrele ei ți-au făcut ție. Acum iartă-le lor, te rog, nedreptatea servilor ⁿDumnezeului părintelui tău. Și Iosif plângea, când îi vorbeau ei. 18 Apoi se duseră și frații lui, și se ^oînchinară înaintea lui, și-i ziseră: Iată-ne, servi *suntem* ție! 19 Și Iosif le zise: ^pNu vă temeți: ^qau doară în locul lui Dumnezeu *sunt* eu? 20 ^rVoi ați avut *cugete* rele în contra mea, *dară* ^sDumnezeu le-a întors spre bine, ca să facă ceeace *vedeți* astăzi, *adecă* să păstreze popor mult. 21 Acum dară nu vă temeți: ^teu voiu îngriji de voi și de copiii voștri. Astfel îi mângăia pre ei, și le vorbi dupre inima lor.

22 Și Iosif locui în Egipt, el cu casa părintelui său; și Iosif trăi o sută și zece ani. 23 Și Iosif văzù din fiii lui Efraim până ^uîntr'a treia *generațiune*; asemenea și ^vfiii lui Machir, fiul lui Manase se născură și ^xcrescură pe genunchii lui Iosif.

Moartea lui Iosif.

24 Și Iosif zise către frații săi: Eu mor: și ^yDumnezeu pre voi vă va cerceta, și vă va duce din pământul acesta în pământul, pre ^zcare eu jurământ l-a promis lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob. 25 Și ^aIosif puse pre fiii lui Israel să jure, zicând: Dumnezeu vă va cerceta, și voi să duceți oasele mele de aici. 26 Și Iosif muri, *fiind* de o sută și zece ani. Și-l îmbălsămară, și-l puseră în sicriu în Egipt.

^d Num. 20. 29. ^h 2 Sam. 1. 17. ⁱ Iov. 15. 21, 22. ^p Cap. 45. 5.
^e Est. 4. 2. ^j 1 Sam. 31. 13. ^m Prov. 28. 13. ^q Deut. 32. 35.
^f Cap. 47. 29. ^k Fapt. 7. 16. ⁿ Cap. 49. 25. ^r Rom. 12. 19.
^g Mat. 27. 60. ^l Cap. 23. 16. ^o Cap. 37. 7, 10. ^s Ebr. 10. 30.

^t Ps. 56. 5. ^u Iov. 42. 16. ^v Ebr. 11. 22. ^w Ios. 24. 32.
^s Fapt. 3. 13, 14. ^x Num. 32. 39. ^z Cap. 15. 18. ^y Fapt. 7. 16.
15. ^x Cap. 30. 3. ^a Eșod. 13. 19. —
^t Mat. 5. 41 ^y Cap. 15. 14.

EXODUL.

A DOUA CARTE A LUI MOISI.

Înmulțirea și împilarea Israelitilor.

1 ^a Acestea sunt numele fiilor lui Israel, cari intrară cu Iacob în Egipt, fiecare veni cu casa sa: 2 Ruben. Simeon, Levi și Iuda; 3 Issachar, Zabulon, și Benjamin; 4 Dan, și Neftali, Gad și Asser. 5 Și toate sufletele născute din coapsele lui Iacob erau ^b șaptezeci de suflete, cu Iosif împreună care și era în Egipt. 6 Și ^c Iosif muri. și toți frații săi, și toată acea generațiune. 7 ^d Și fiii lui Israel se înmulțiră foarte. și ei creșură și se împuterniciră foarte-foarte. și țara se umpluse de dânșii.

8 Și ^e se sculă un rege nou în Egipt. care nu cunoștea pre Iosif: 9 Acesta zise poporului său: Iată ^f poporul fiilor lui Israel este mai numeros și mai tare decât noi; 10 ^g Haideți dară, ^h să lucrăm înțelepțește cu dânșul, ca el să nu se înmulțească, și când s'ar întâmplă resbel, să se unească și el cu inamicii noștri, și să se lupte contra noastră, și să iese din țară. 11 Deci puseră preste dânșii prefecti, ⁱ ca să-i apese cu ^j munci grele. Și *poporul* zidi lui Faraon cetăți de proviziuni: Pitom și ^k Raamzes. 12 Și cu cât mai mult îi apăsă. ei cu atât mai mult se înmulțiau și se întindeau; și *Egiptenii*, se îngroziau de fiii lui Israel. 13 Și Egiptenii siliau cu asprime pre fiii lui Israel să muncească. 14 Astfel ei le ^l amăriră viața prin munci grele la ^m lut și la cărămizi și la toată munca depe câmp; și toată munca care au muncit *era* cu asprime.

15 Și regele Egiptului zise și moșelor ebreice. dintre care una se chemă Șifra, și cealaltă Pua. 16 Și zise: Voi, când moșiți la femeile ebreice. și le

vedeți în scaunul *de naștere*, de va fi băiat, să-l omoriți: iar de va fi fată, să trăească. 17 Dară moășele, ⁿ temându-se de Dumnezeu, nu făcură ^o după cum le zise lor regele Egiptului; ci ele lăsară pre băieți să trăească. 18 Atunci regele Egiptului chemă pre moășe. și le zise: Pentru ce ați făcut aceasta, de ați lăsat băieți în vieață. 19 Și ^p moășele răspunseră lui Faraon: Femeile ebreice nu sunt ca celea ale Egiptenilor; că sunt tari, și nasc mai înainte dece vin moășele la dănsule. 20 ^q Și Dumnezeu făcù bine moășelor; și poporul se înmulți și se împuternici foarte. 21 Și fiindcă moășele se temură de Dumnezeu, ^r familiile *poporului* se făcură mari. 22 Și Faraon porunci la tot poporul său, zicând: Pre ^s tot băiatul ce se va naște, să-l aruncați în râu, și toată fata lăsați-o să trăească.

Nașterea lui Moisi.

2 Și un ^a om din casa lui Levi merse, și-și luă *de femeie* din fetele lui Levi: 2 Și acea femeie concepù. și născù un fiu; și ^b văzându-l, că este frumos, îl ținù ascuns trei luni. 3 Și ne mai putându-l ascunde, făcù pentru dânșul un sicriăș de papură, și-l unse cu bitum și rășină; și culcând pre băiat într'însul, îl puse între trestie pe marginea râului. 4 ^c Iar sora lui stă de departe, uitându-se să *vază* ce se va face cu el.

Scăparea sa minunată și creșterea sa.

5 Și ^d fata lui Faraon se pogori la râu, ca să se scalde, și servele ei se preumblau pe marginea râului; și ea văzând sicriășul în papură, trimise pre una din serve; și-l aduse. 6 Și deschizându-l. văzù copilul; și iată copilul plângea, și

<i>Capul 1.</i>	<i>d</i> Fac. 46. 3.	Ps. 105. 25.	Ps. 81. 6.	<i>m</i> Ps. 81. 6.	<i>q</i> Prov. 11. 18.	<i>s</i> Fapt. 7. 19.	1 Cron. 23. 14.
<i>a</i> Fac. 46. 2.	<i>e</i> Fapt. 7. 18.	Prov. 16. 25.	<i>k</i> Fac. 47. 11.	<i>n</i> Prov. 16. 6.	Isa. 3. 10.	—	<i>b</i> Fapt. 7. 20.
<i>b</i> Fac. 46. 26. 27.	<i>f</i> Ps. 105. 24.	<i>i</i> Fac. 45. 13.	<i>l</i> Cap. 2. 23.	<i>o</i> Dan. 3. 16. 18.	Ebr. 6. 10.	<i>Capul 2.</i>	<i>c</i> Cap. 15. 20.
<i>c</i> Fac. 50. 26.	<i>g</i> Ps. 10. 2.	Dent. 26. 6.	Num. 20. 15.	Fapt. 5. 29.	<i>r</i> 1 Sam. 2. 35.	<i>a</i> Cap. 6. 20.	<i>d</i> Fapt. 7. 21.
Fapt. 7. 15.	<i>h</i> Iov. 5. 13.	<i>j</i> Cap. 2. 11.	Fapt. 7. 19. 34.	<i>p</i> Ios. 2. 4. etc.	Ps. 127. 1.	—	—

făcându-i-se milă. zise: Acesta *este* din copiii Ebreilor. 7 Și sora *copilului* zise fetei lui Faraon: Merge-voiu oare să chem o mană din femeile Ebreilor. care se alăpteze pe acest copil? 8 Și fata lui Faraon îi zise: Mergi. Și fecioara se duse. și chemă pre mama copilului. 9 Și fata lui Faraon îi zise ei: la copilul acesta. și-l alăptează: și eu *îți* voiu da plata ta. Și femeia luă copilul. și-l alăptă. 10 Și după ce crescû copilul mare, ea îl aduse la fata lui Faraon, care-l făcû *e* fiu; și ea chemă numele lui Moisi: că. zise ea. din apă l-am scos pre el.

11 Și se întâmplă în zilele acelea. *f* când Moisi eră mare, că el ieși la frații săi; și uitându-se la muncile lor, văzû și pre un Egiptean, cum bătea pre un Ebreu. *pre unul* din frații săi. 12 Și căutând el încoace și încolo. și văzând că nu *este* nimenea, omori pre Egiptean, și-l ascunse în nisip. 13 Și a doua zi ieșind el iarăși afară, văzû doi bărbați Ebrei certându-se: și zise celuiia care nu aveă dreptate: Pentru ce bați pre aproapele tău? 14 Și acela îi răspunse: Cine te-a pus pre tine domn și judecător preste noi? Au doară vrei să mă ucizi și pre mine, cum ai ucis ieri pre Egiptean? Atunci Moisi temându-se. zise: Cu adevărat acest lucru s'a vădit.

Fuga și căsătoria lui Moisi.

15 Și Faraon auzind de fapta aceasta, căută pre Moisi să-l omoare. Dară *g* Moisi fugi de fața lui Faraon, și se oprî în pământul Madian, așezându-se lângă *h* o fântână. 16 Și preotul din Madian aveă șapte fete, *i* care venind să scoată apă, umplură troacele, că să adape oile părintelui lor. 17 Și păstorii venind, le alungară. Și Moisi se sculă, și le apăără, și *j* adăpă oile lor. 18 Și venind ele la Reguel, părintele lor. *acesta* zise: Pentru ce ați venit astăzi așa curând?

19 Iar ele ziseră: Un om Egiptean ne-a scăpat pre noi de mâinile păstorilor. ba și *apă* ne-a scos. și *ne-a* adăpat oile. 20 Și el zise fetelor sale: Și unde *este* acela? Pentru ce ați lăsat pre acel om? chemați-l să *k* mănânce pâne. 21 Și Moisi să învoi. ca să rămână la acel om: și el dete lui Moisi pre Sephora. fca sa. 22 Și ea *îi* născû un fiu. și el chemă numele lui Gherșom: că. zise el *l* Străin sunt eu în pământ străin.

23 Și în acest *m* lung timp se întâmplă, că regele Egiptului muri: și fiii lui Israel *n* gemând de muncă, strigară. și *o* strigarea lor se înălță până la Dumnezeu, din munci. 24 Și Dumnezeu auzi suspinul lor, și-și *p* aduse aminte de *q* legământul său cu Abraam, cu Isaac și cu Iacob. 25 Și Dumnezeu *r* căută spre fiii lui Israel. și cunoscu Dumnezeu *starea* lor.

Chemarea lui Moisi.

3 Iar Moisi pășteă oile socrului său Iethro, *a* preotul din Madian; și mănând oile în deșert, el veni la *b* muntele lui Dumnezeu, la Horeb. 2 Și *e* ingerul lui Dumnezeu i-se arătă lui în flacăra de foc din rug; și el uitându-se, iată rugul ardea cu foc, și rugul nu se mistuia. 3 Și Moisi zise: Mă voiu duce acolo. ca să văd *d* această mare arătare. și pentru ce acel rug nu se mistue. 4 Și văzând Domnul că el se abătû. ca să vadă, *e* îi strigă Dumnezeu din mijlocul rugului, și-i zise: Moisi! Moisi! și el răspunse: Iată-mă. Și *Dumnezeu* îi zise! 5 Nu te apropiă aici, *f* scoate-ți încălțămintele tale din picioare, că locul pe carele tu stai *este* pământ sfânt. 6 Și el *îi* zise: *g* Eu *sunt* Dumnezeuul părintelui tău, Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob. Și Moisi ascunse fața lui că *h* se temeă să caute spre Dumnezeu.

7 Și Domnul zise: *i* Eu am văzut apăsarea poporului meu, care *este* în Egipt.

e Fapt. 7. 21. *j* Fac. 29. 10. *n* Num. 20. 16. *p* Ps. 105. 8. 42.
f Fapt. 7. 23. 24. *k* Fac. 31. 54. *o* Ps. 12. 5. *q* Fac. 15. 14.
g Fapt. 7. 29. *l* Fapt. 7. 29. *r* Fac. 18. 20. *s* Fac. 46. 4.
h Fac. 24. 11. *m* Fbr. 11. 13. 14. *t* Deut. 24. 15. *v* 1 Sam. 1. 11
i Fac. 24. 11. *n* Fapt. 7. 30. *u* Iac. 5. 4. *w* Luc. 1. 25.

Capul 3.

a Cap. 2. 16.
b 1 Reg. 19. 8.

c Deut. 33. 16.
d Ps. 111. 2.
e Deut. 33. 16.

f Fapt. 7. 33.
g Fac. 28. 13.
h Marc. 12. 21.
i Fapt. 7. 32.

k 1 Reg. 14. 13.
l Isa. 6. 1. 5.
m Cap. 2. 23, 24, 25.

și am auzit strigarea lor ^j pentru împilătorii lor, că ^k cunosc durerea lor: 8 Și ^l m'am pogorît. ^m ca să-i scap din mâna Egiptenilor, și să-i scot din pământul acela ⁿ într'un pământ bun și larg, într'un pământ în care ^o curge lapte și miere, în locul ^p Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Hiveilor și al Iebuseilor. 9 Și acum iată ^q strigarea fiilor lui Israel a ajuns până la mine, și am văzut și ^r apăsarea cu care Egiptenii apasă pre dânșii; 10 ^s Și acum vino, ca să te trimit la Faraon, să scoți pre poporul meu, pre fiii lui Israel, din Egipt.

11 Și Moisi răspuse lui Dumnezeu: ^t Cine *sunt* eu, ca să merg la Faraon, și să scot pre fiii lui Israel din Egipt? 12 Și Dumnezeu zise: ^u Eu voi fi cu tine; și acesta îți *va fi* semn, că eu te-am trimis: după ce vei fi scos pre poporul meu din Egipt, vă veți închină lui Dumnezeu pe muntele acesta.

13 Și Moisi zise lui Dumnezeu: Iată, mă voi duce la fiii lui Israel, și le voi zice: Dumnezeuul părinților voștri m'a trimis pre mine la voi; și de-mi vor zice mie, care *este* numele lui? ce să le răspund?

14 Și Dumnezeu zise lui Moisi: EU SUNT CEL CE SUNT; și-i mai zise: Așa vei zice fiilor Israel: *Cel ce se cheamă* ^v EU SUNT. acela m'a trimis la voi.

15 Și Dumnezeu mai adaoase lui Moisi: Așa vei zice fiilor lui Israel: Domnul, Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob m'a trimis la voi; acesta *este* ^x numele meu în etern, și aceasta *este* amintirea mea pentru toate generațiunile. 16 Mergi dară, ^y și adună pre bătrânii lui Israel, și zi lor: Domnul, Dumnezeul părinților voștri mi-s'a arătat mie, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Iacob,

și mi-a zis: ^z Eu v'am cercetat pre voi, și *am văzut* cele ce vi-se fac vouă în Egipt; 17 Și am zis: ^a Eu vă voi scoate pre voi din apăsarea Egiptului în pământul Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Hiveilor și al Iebuseilor, în pământul în care curge lapte și miere; 18 Și de vor ^b ascultă de cuvântul tău, vei intră tu și bătrânii lui Israel la regele Egiptului, și-i veți zice lui: Domnul, Dumnezeul Ebreilor ne-a ^c întâmpinat pre noi, rugămu-te dară, lasă-ne acum să mergem cale de trei zile în pustiu, ca să sacrificăm Domnului Dumnezeul nostru: 19 Dară eu știu, că regele Egiptului ^d nu vă va lăsa să mergeți, decât numai *silit* din mână tare. 20 Însă eu voi ^e întinde mâna mea, și voi bate Egiptul prin ^f toate minunile mele, care le voi face în mijlocul lui, și el ^g după aceea vă va lăsa să mergeți. 21 Și ^h voi face, ca poporul acesta să afle har înaintea Egiptenilor, și va fi, că ieșind voi *din Egipt*, nu veți merge cu mână goală; 22 ⁱ Ci fiecare femeie va cere dela vecina sa și dela oaspetea casei sale vase de argint, și vase de aur, și vestminte, *pre care* le veți pune pe fiii voștri și pe fiecele voastre, și ^j veți despoia pre Egipteni.

Înzestrarea lui Moisi cu darul de a face minuni.

4 Și răspunzând Moisi, zise: Dar iată ei nu mă vor crede, și nu vor ascultă de cuvântul meu: că vor zice; Domnul nu ți-s'a arătat ție.

2 Și Domnul zise lui: Ce *este* ceeace ai tu în mână? și el răspuse: Un ^a toiag. 3 Și Domnul îi zise: Aruncă-l pe pământ: și el îl aruncă pe pământ, și se făcù șerpe: și Moisi fugi de dânsul.

4 Și Domnul zise lui Moisi: Întinde-ți mâna ta, și-l ia de coadă: și el întinse mâna, și-l luă; și el iarăși se făcù toiag în mâna sa. 5 Ca să ^b creadă, *zise*, că ^c Domnul, Dumnezeul părinților lor,

^j Cap. 1. 11.
^k Fac. 18. 21.
^l Fac. 11. 5. 7.
^m Cap. 6. 6. 8. &
12. 51.
ⁿ Deut. 1. 25.

^o Ier. 11. 5.
Ezec. 20. 6.
^p Fac. 15. 18.
^q Cap. 2. 23.
^r Cap. 1. 11. 13.
14. 22.

^s Ps. 105. 26.
^t Isa. 6. 5. 8.
Ier. 1. 6.
^u Fac. 31. 3.
Rom. 8. 31.
^v Ioan 8. 58.

2 Cor. 1. 20.
Ebr. 13. 8.
^w Ps. 135. 14.
^y Cap. 4. 29.
^z Fac. 50. 24.
Luc 1. 68

^a Fac. 15. 14. 16.
^b Cap. 4. 31.
^c Cap. 5. 1. 3.
^d Num. 23. 3. 4.
15. 16.
^e Cap. 5. 2.

^f Cap. 6. 6.
^g Cap. 7. 3.
Egpt. 7. 34.
^h Cap. 12. 31.
ⁱ Cap. 11. 3.

Ps. 106. 45.
Prov. 16. 7.
^j Fac. 15. 14.
^k Iov. 27. 17.
Ezec. 39. 10.

Capul 4.
^a Vers. 17. 20.
^b Cap. 19. 9.
^c Cap. 3. 15.

Dumnezeul lui Abraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob, ți-s'a arătat ție.

6 Și Domnul ți mai zise lui: Vără mâna ta în sân: și el vârî mâna sa în sân, și scoțând-o, iată mâna sa eră albă de lepră. ^dca omăt. 7 Apoi zise Dumnezeu: Vără iarăși mâna ta în sân; și el vârî mâna sa în sân, și scoțând-o afară, iată ea iarăși ^ese făcù ca cealaltă carne a lui. 8 Și va fi, că de nu vor crede ție, și nu vor ascultă de cuvântul tău la semnul cel d'întăiu, vor crede cuvântul tău la semnul al doilea. 9 Și va fi, dacă nu vor crede ție și nici la aceste două semne, nici vor ascultă de cuvântul tău, să iei din apa râului, și să o torni pe uscat; și ^fapa, care o vei luă tu din râu, se va prefăce în sânge pe uscat.

10 Și Moisi zise Domnului: Rogu-mă, Doamne, că eu nu sunt bărbat ușor la vorbire, nici am fost odată mai înainte, nici chiar de când vorbești tu cu servul tău, ci ^gsunt greu la vorbe și greu la limbă.

11 Și Domnul zise cătră dânsul: ^hCine a făcut omului gură, sau cine a făcut om mut sau surd sau văzător sau orb? au nu eu Domnul? 12 Deci mergi, și eu voi fi ⁱcu gura ta, și te voi învăța ce să vorbești.

13 Și Moisi răspunse: Rogu-mă, Doamne, ^jtrimite pre cela ce ai să trimiți.

14 Și aprinzându-se Domnul de mânie asupra lui Moisi, îi zise: Au Aaron Levitul nu este fratele tău? Știu că el vorbește bine: și iată-l ^kiese întru întâmpinarea ta, și văzându-te, se va bucura din toată inima. 15 ^lVorbește dară cu dânsul, și ^mpune cuvinte în gura lui: și eu voi fi cu gura ta și cu gura lui, și vă voi ⁿînvăța cece aveți să faceți. 16 Și el va vorbi în locul tău cătră popor, și el va fi în loc de gura

ta, și ^otu-i vei fi lui în loc de Dumnezeu. 17 Și tu ia ^ptoiagul acesta în mâna ta, cu care ai să faci semne.

Moisi se întoarce în Egipt.

18 Atunci Moisi merse, și întorcându-se la Iethro, socrul său, îi zise! Rogu-te, lasă-mă să mă duc înapoi la frații mei cari sunt în Egipt, ca să văd dacă mai trăesc. Și Iethro zise lui Moisi: Mergi în pace.

19 Și Domnul, zise lui Moisi în Madian: Scoală-te și te întoarce în Egipt, că ^qtoți acei oameni cari căutau viața ta au murit. 20 Și Moisi luă pre femeia sa și pre fiii săi, și punându-i pe asini, se întoarse în pământul Egiptului. Și Moisi luă ^rtoiagul lui Dumnezeu în mâna sa. 21 Și Domnul zise lui Moisi: Mergând și întorcându-te în Egipt, vezi ca toate ^ssemnele, pre care le-am pus în mâna ta, să le faci înaintea lui Faraon; iar ^teu voi învârtoșă inima lui, încât el să nu lase pre popor să meargă: 22 Și tu vei zice lui Faraon: Așa zice Domnul: ^uIsrael este fiul meu, ^vcel întâiu-născut al meu: 23 Și eu zie ție: Lasă să meargă fiul meu, ca să servească mie: și dacă tu vei respinge de a-l lăsa, iată ^weu voi ucide pre fiul tău, cel întâiu-născut al tău.

24 Și eră pe cale într'o ospătărie, și Domnul îl ^yîntâmpină, și căută să-l ^zomoare pre el. 25 Și Sephora luă o ^apiatră ascuțită, și tăiă prepuțul fiului său, pre care aruncă la picioarele lui Moisi, și zise: Cu adevărat tu ești mie soț de sânge. 26 Atunci Domnul îl lăsa; iar ea zise: Soț de sânge ești prin circumciziune.

27 Și Domnul zise lui Aaron: Ieși ^bînaintea lui Moisi în pustiu: și el merse, și-l întâmpină la ^cmuntele lui Dumnezeu, și-l sărută. 28 Și Moisi ^dspuse lui Aaron toate cuvintele Domnului, cu care îl trimise, și toate ^esemnele care le porunci.

^d Num. 12. 10. ^f Cap. 7. 19.
² Reg. 5. 27. ^g Ier. 1. 6.
^e Num. 12. 13, 14. ^h Ps. 94. 8.
Deut. 32. 39. ⁱ Isa. 50. 4.
Mat. 8. 3. ^j Ier. 1. 9.

Luc. 12. 11. 12.
^f Iona 1. 3.
^k Vers. 27.
¹ Sam. 10. 2.
3. 5.

ⁱ Cap. 7. 1. 2.
^m Num. 22. 38.
Isa. 51. 16.
ⁿ Deut. 5. 31.
^o Cap. 7. 4.

^p Vers. 2.
^q Mat. 2. 20.
^r Num. 20. 8. 9.
^s Cap. 3. 20.
^t Cap. 7. 3. 13.

Ios. 11. 20.
Rom. 9. 18.
^u Osea 11. 1.
^v Ier. 31. 9.
Iac. 1. 18.

^x Cap. 11. 5.
^y Num. 22. 22.
^z Fac. 17. 14.
^a Ioa. 5. 2. 3.

^b Vers. 14.
^c Cap. 3. 1.
^d Vers. 15, 16.
^e Vers. 8. 9.

29 Moisi dară și Aaron *f* merseră, și adunară pre toți bătrânii fiilor lui Israel. 30 *g* Și Aaron le vorbi toate cuvintele, pre care Domnul le-a fost zis lui Moisi; și făcu semnele înaintea poporului; 31 Și poporul *h* crezû. Și auzind, că Domnul ar fi *i* cercetat pre fiii lui Israel, și că el ar fi *j* văzut apăsarea lor, se *k* plecară și se închinară.

Moisi e nesocotit de Faraon.

5 Și după acestea Moisi și Aaron veniră și ziseră lui Faraon: Așa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi sărbătorească în pustiu. 2 Dară Faraon zise: Cine *este* Domnul, de a cărui voce am eu să ascult, ca să las pre *fiii lui* Israel? nici pre Domnul nu-l cunosc, nici pre Israel nu-l voi lăsa să meargă.

3 Și ei ziseră: Dumnezeu Ebreilor ne-a întâmpinat pre noi, lasă-ne, rugămu-ne, să mergem cale de trei zile în deșert, și să sacrificăm Domnului, Dumnezeu nostru, ca el să nu trimită asupra noastră ciună sau sabie.

4 Iar regele Egiptului le zise: Voi Moisi și Aaron! pentru ce trageți pre popor dela lucrul său? Duceți-vă *ficare* la munca sa.

5 Și Faraon *mai* zise: Iată, *este* acum poporul prea numeros în țară, și voi vreți să-l împedecați dela munca sa.

Poporul se împilează și mai rău.

6 Și Faraon porunci într'acea zi împilătorilor poporului și prefectilor lor, zicând: 7 Mai mult să nu dați paiu poporului pentru facerea cărămizilor ca până acum, *ci* să meargă și să-și adune paiu. 8 Și totuși numărul cărămizilor, care făceau ei până acum, să-l impuneți; să nu-l micșorați lor; că *sunt* leneși: deaceea strigă, zicând: Să mergem *și* să sacrificăm Dumnezeului nostru.

9 Îngreue-se munca oamenilor acestora, ocupe-se de ea, și să nu se uite la vorbe deșerte.

10 Atunci împilatorii poporului și prefectii lor ieșiră, și vorbiră către popor, zicând: Așa zice Faraon: Mai mult nu vă mai dau paiu! 11 Duceți-vă singuri, și vă strângeți paiu de unde veți află: *dară* nimica nu se va micșora din munca voastră. 12 Deci poporul se risipi în tot pământul Egiptului, ca să strângă miriște în loc de paiu. 13 Și împilatorii *ii* siliau, zicându-le: Faceți munca voastră, cecece sunteți datori pe toată ziua, ca și atunci când a fost paiu. 14 Și prefectii fiilor lui Israel, pre cari împilatorii lui Faraon ii-au pus preste dânsii, fură bătuti, zicându-le: Pentru ce nu ați împlinit nici astăzi nici ieri suma hotărîtă de cărămizi, ca și mai înainte?

15 Și prefectii fiilor lui Israel veniră, și strigară la Faraon, zicând: Pentru ce faci așa cu servii tăi? 16 Paiu nu se dă servilor tăi, și *totuși* ni-se zice: Faceți cărămizi; și iată pre servii tăi ii bate, deși vina *este* a poporului tău. 17 Iar el zise: Voi leneși, leneși *sunteți*, deaceea ziceți: Să mergem, *ca* să sacrificăm Domnului!

18 Acum mergeți *și* lucrați, și paiu nu vi-se va da, și tot atâtea cărămizi veți face. 19 Și prefectii fiilor lui Israel văzură starea lor cea rea, deoarece li-s'a zis: Să nu micșorați din suma cărămizilor cea hotărîtă pentru toată ziua.

20 Și ieșind ei dela Faraon, întălniră pre Moisi și pre Aaron, cari stăteau înaintea lor: 21 Și ziseră lor: Caută Dumnezeu asupra voastră, și să judece; că uricios ați făcut mirosul nostru înaintea lui Faraon și înaintea servilor lui, dându-le sabie în mână, ca să ne ucidă.

22 Și Moisi se întoarse la Domnul, și zise: Doamne, pentru ce amărăști tu poporul acesta *astă*? Pentru ce m'ai trimis pre mine? 23 Că de când întrau eu la Faraon, ca să-*i* vorbesc în numele tău, el amărăște pre popor și *mai mult*, și tu n'ai scăpat *încă* pre poporul tău.

Moisi primește dela Dumnezeu alte porunci.

6 Atunci zise Domnul lui Moisi: Acum vei vedea ce voi face eu lui Faraon: căci *sîlit*^a de mână tare îi va lăsa să meargă, și tot așa *sîlit* de mână tare îi^b va gonî pre ei din pămîntul lui.

2 Și Dumnezeu vorbi către Moisi, și-i zise: 3 Eu *sunt* Iehova, care mă arătaiu lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, ca *c* Dumnezeu atotputernic, dară *eu* numele meu de *d* Iehova nu le fui lor cunoscut. 4 Și *e* eu întări și legămînt eu dânșii, ca *f* să dau lor pămîntul Canaan, pămîntul petrecerii lor, în care ei au petrecut. 5 *g* Și eu mai auzii și suspinul fiilor lui Israel, pre care Egiptenii îi asupresc, și mi-am adus amînte de legămîntul meu. 6 Drept aceea spune fiilor lui Israel: *h* Eu *sunt* Iehova; și vă *i* voi scoate pre voi din apăsarea Egiptenilor, și vă voi scăpa din robia lor, și eu vă voi *j* mîntui pre voi cu braț înalt și cu judecată mare. 7 Și vă *k* voi lua pre voi de poporul meu, și *l* voi fi Dumnezeu vostru, și veți cunoaște, că eu *sunt* Iehova Dumnezeu vostru, care vă scoate pre voi *m* din apăsarea Egiptenilor: 8 Și vă voi duce în pămîntul, pentru care am *n* ridicat mîna mea, că-l voi da lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob: da, pre acesta îl voi da vouă de moștenire. Eu *sunt* Iehova!

9 Și Moisi spuse aceste fiilor lui Israel, *o* dară ei nu ascultară pre Moisi pentru micșorimea lor de suflet și pentru munca lor cea grea.

10 Și Domnul vorbi către Moisi, zicînd: 11 Mergi și zi lui Faraon, regele Egiptului, ca să lase să meargă pre fiii lui Israel din pămîntul său. 12 Și Moisi vorbi înaintea Domnului, și zise: Iată, fiii lui Israel nu mă *p* ascultă pre mine, apoi cum mă va ascultă Faraon? *Maî ales* că *q* eu *sunt* gren la cuvînt. 13 Și Domnul vorbi către Moisi și că-

tră Aaron, și le porunci să meargă la fiii lui Israel și la Faraon, regele Egiptului, ca să scoată pre fiii lui Israel din pămîntul Egiptului.

Fiii lui Ruben și ai lui Simcon; genealogia lui Moisi și a lui Aaron.

14 Aceștia *sunt* capii caselor părinților lor: *r* Fiii lui Ruben, întâiu-născutul lui Israel: Hanoch și Pallu, Hezron și Carni. Acestea *sunt* familiile lui Ruben. 15 *s* Și fiii lui Simeon: Jemuel și Jamin și Ohad și Jaclin, și Zochar și Șaul, fiul din Cananea. Acestea *sunt* familiile lui Simeon.

16 Și acestea *sunt* numele *t* fiilor lui Levi dupre generațiunile lor: Gherson și Kohat și Merari: și anii vieții lui Levi *au fost* o sută treizeci și șapte de ani.

17 *u* Fiii lui Gherson: Libni și Šimi dupre familiile lor. 18 *v* Și fiii lui Kohat: Amram și Izhar și Hebron și Uzziel; și anii vieții lui Kohat *au fost* o sută treizeci și trei de ani. 19 Și *x* fiii lui Merari: Mahali și Muși: acestea *sunt* familiile lui Levi dupre generațiunile lor.

20 Și *y* Amram luă de femeie pre Iochebeda, mătușa sa, care îi născu lui pre Aaron și pre Moisi; și anii vieții lui Amram *au fost* o sută treizeci și șapte de ani. 21 Și *z* fiii lui Izhar: Korah și Nefeg și Zitri. 22 Și *a* fiii lui Uzziel: Mișael și Elzafan și Zitri. 23 Și Aaron își luă de femeie pre Elișeba, fca lui

b Amminadab, pre sora lui Naașon, care îi născu lui pre *c* Nadab și pre Abih și pre Eleazar și pre Itamar. 24 Și *d* fiii lui Korah: Assir și Elkanah și Abiasaf: Acestea *sunt* familiile Korahiților. 25 Și Eleazar, fiul lui Aaron, își luă de femeie pre *una* din fetele lui Putiel, *e* care îi născu lui pre Fineas: aceștia *sunt* capii părinților Levitiților dupre familiile lor.

26 Aceștia *sunt* acei Moisi și Aaron, *f* către cari zise Domnul: Scoateți pre fiii lui Israel din pămîntul Egiptului

Capul 6.
a Cap. 3. 19.
b Cap. 11. 1.
c Fac. 17. 1.
d Ioan. 8. 58.
 Apoc. 1. 4.
 Fac. 15. 18.
 Fac. 17. 8.
 Cap. 2. 24.
 Vers. 2. 8. 29.
 Ps. 81. 6.
 1 Cron. 17. 21.
 Neem. 1. 10.
 Deut. 4. 20.
 Sam. 7. 24.
 Fac. 17. 7. 8.
 Apoc. 17. 21.
 Cap. 5. 4. 5.
 Ps. 81. 6.
 Fac. 15. 18.

o Cap. 5. 21.
p Vers. 9.
q Ier. 1. 6.
r Fac. 46. 9.
s Fac. 46. 10.
 1 Cron. 4. 24.
 Fac. 46. 11.
 1 Cron. 6. 17.
 Num. 26. 57.
 1 Cron. 6. 19.
 Cap. 2. 1. 2.
 Num. 16. 1.
 Lev. 10. 4.
 Rut. 4. 19. 20.
 Lev. 10. 1.
 Num. 26. 11.
 Num. 25. 7. 11.
 Ios. 24. 33.
 Vers. 13.

dupre ^goștirile lor. 27 Aceștia *sunt* cari ^hvorbiau cu Faraon, regele Egiptului, ⁱca să scoată din Egipt pre fiii lui Israel; acești Moisi și Aaron.

28 Și a fost, când vorbi Domnul către Moisi în pământul Egiptului, 29 Domnul vorbi lui Moisi, zicând: ^jEu *sunt* Domnul; ^kspune lui Faraon, regele Egiptului, toate câte ți-am zis. 30 Și Moisi zise Domnului: Iată ^leu *sunt* greu la cuvânt, cum dară Faraon mă va ascultă?

Moisi și Aaron fac minuni în fața lui Faraon.

7 Și Domnul zise lui Moisi: Iată eu te-am pus pre tine să fi ^aDumnezeu lui Faraon, și Aaron, fratele tău, va fi ^bprofetul tău. 2 Tu toate să ^cvorbești câte ți-am poruncit; și Aaron, fratele tău, să le spună lui Faraon, ca el să lase pre fiii lui Israel din pământul său. 3 Și ^deu voi învârtoșă inima lui Faraon, și ^evoi îmmulți ^fsemnele mele și minunile mele în pământul Egiptului. 4 Și Faraon nu va ascultă de voi; iar ^geu voi pune mâna pe Egipt, și voi scoate oștirile mele, pre poporul meu, pre fiii lui Israel din pământul Egiptului ^hprin mari judecăți. 5 Atunci Egiptenii ⁱvor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, când ^jvoi întinde mâna mea preste Egipt, și voi scoate pre fiii lui Israel din mijlocul lor.

6 Și Moisi și Aaron ^kfăcură după cum Domnul le porunci; ei așa făcură. 7 Și Moisi *eră* de ^loptzeci de ani, și Aaron de optzeci și trei de ani, când vorbiră către Faraon.

8 Și Domnul vorbi către Moisi și către Aaron, zicând: 9 De vă va zice Faraon: ^mFaceți o minune; atunci tu să zici lui Aaron: ⁿIa toiagul tău, și ^laruncă înaintea lui Faraon, și el se va preface în șiarpe. 10 Atunci Moisi și Aaron intrară la Faraon, și făcură ^odupă cum a fost poruncit Domnul: Aaron aruncă toiagul său înaintea lui Faraon și a servilor săi, și ^pse prefăcù în șiarpe.

11 Atunci Faraon ^qchemă pre înțelepți și pre ^rfermecători; și acești încântători ai Egiptului ^sfăcură și ei asemenea cu fermecătoriile lor. 12 Fiecare își aruncă toiagul său, și ele se prefăcură în șerpi: dară toiagul lui Aaron înghiți pre toiagile lor. 13 Și inima lui Faraon se învârtoșă, și el nu ascultă de dânșii ^tdupă cum le spusese Domnul.

Întâia plagă asupra Egiptului — apa prefăcută în sânge.

14 Și Domnul zise lui Moisi: ^uInima lui Faraon s'a învârtoșat, el nu voește a lăsa pre popor. 15 Mergi la Faraon mâne dimineată, iată, el va ieși la apă; atunci tu să stai înaintea lui pe țărnul fluviului, și ia în mână ^vtoiagul care s'a prefăcut în șiarpe; 16 Și-i zi: Domnul, ^xDumnezeul Ebreilor m'a trimis către tine, ca să-ți zic: Lasă pre poporul meu să meargă, ^yca el să-mi servească în pustiu; și iată tu până acum n'ai ascultat. 17 Așa zice Domnul: Întru aceasta ^zvei cunoaște că eu *sunt* Dumnezeu; iată eu cu toiagul care-l ^{tin} în mână voi lovi apa cea din fluviu, și ^ase va preface ^bîn sânge. 18 Și peștii cei ce *sunt* în fluviu vor muri, și tot fluviul se va împuți; și Egiptenii se vor ^cingrețoșă foarte a bea din apa fluviului.

19 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Zi lui Aaron: Ia-ți toiagul tău, și-ți ^dîntinde mâna ta preste apele Egiptului, preste râurile lor, preste fluviile lor, preste lacurile lor și preste toate bălțile lor de apă; și ele se vor preface în sânge, și va fi sânge în tot pământul Egiptului, precum și în vasele de lemne și celea de piatră.

20 Și Moisi și Aaron făcură așa după cum poruncise Domnul; și el ^erâdicându-și toiagul, lovi apa fluviului înaintea ochilor lui Faraon și a servilor săi, și toate ^fapele din fluviu se prefăcură în

^g Cap. 7. 4.	^j Vers. 2.	Ier. 1. 10.	^g Cap. 10. 1.	Fapt. 7. 23, 30.	^q Fac. 41. 8.	^x Cap. 3. 18.	^o Vers. 24.
Num. 33. 1.	^k Vers. 11.	^b Cap. 4. 16.	^h Cap. 6. 6.	^m Isa. 7. 11.	^r 2 Tim. 3. 8.	^y Cap. 3. 12. 18.	^d Cap. 8. 5, 6.
^z Cap. 5. 1, 3.	^l Vers. 12.	^c Cap. 4. 15.	^z Ps. 9. 16.	Ioan. 2. 18.	^s Vers. 22.	^z Cap. 5. 2.	^e Cap. 17. 5.
^z Vers. 13.	—	^d Cap. 4. 21.	^j Cap. 3. 20.	ⁿ Cap. 4. 2, 17.	^t Cap. 4. 21.	^a Cap. 4. 9.	^f Ps. 78. 44.
Cap. 32. 7.	Capit. 7.	^e Cap. 11. 9.	^k Vers. 2.	^o Vers. 9.	^u Cap. 8. 15.	^b Apoc. 16. 4, 6.	—
Ps. 77. 20.	^a Cap. 4. 16.	^f Cap. 4. 7.	^t Deut. 29. 5.	^p Cap. 4. 3.	^v Cap. 4. 2, 3.		

sânge. 21. Și peștii cari erau în fluviu muriră, și fluviul se impută; și Egiptenii nu putură bea apă din fluviu, și eră sânge în tot pământul Egiptului. 22 Și descântătorii din Egipt făcură asemenea cu fermecătorii lor: și inima lui Faraon se învârtoșă, și nu ascultă de dânșii, după cum zisese Dumnezeu. 23 Și Faraon înturnându-se, intră în casa sa, și nici la aceasta nu plecă inima sa. 24 Și toți Egiptenii săpară împrejurul fluviului, caudând apă să bea: că nu puteau bea din apa fluviului. 25 Și se împliniră șapte zile de când Dumnezeu lovî fluviul acela.

A doua plagă—broaștele.

8 După acestea zise Domnul lui Moisi: Intră la Faraon, și vorbește lui: Așa zice Domnul: Lasă pre poporul meu ^aca să meargă să-mi servească. 2 Și de ^bnu vei voi de a-l lăsa, iată eu voi bate eu ^cbroaște tot cuprinsul tău. 3 Și râul va foi de broaște, cari se vor sui și vor veni la casa ta, în ^dcamera de dormit a ta, și pe patul tău, și în ale poporului tău, și în cuptoarele tale și în covețele tale. 4 Așa broaștele se vor sui preste tine și preste servii tăi, și preste poporul tău.

5 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Zi lui Aaron: ^eÎntinde-ți mâna ta cu toiagul tău asupra fluviilor și asupra râurilor și asupra lacurilor, și fă să vină broaște preste pământul Egiptului. 6 Și așa Aaron își întinse mâna sa preste apele Egiptului, și ieșiră ^fbroaște, încât acoperiră pământul Egiptului. 7 ^gȘi descântătorii din Egipt făcură asemenea cu fermecătorii lor, și scoaseră broaște preste pământul Egiptului.

8 Atunci Faraon chemă pre Moisi și pre Aaron, și le zise: ^hRugați-vă lui Dumnezeu, ca să depărteze broaștele dela mine și dela poporul meu; și eu voi lăsa pre popor să meargă, ca să sacrifice Domnului. 9 Și Moisi răspunse lui Faraon: Fălește-te înaintea mea! și

când oare rugamă-voiu pentru tine și pentru servii tăi și pentru poporul tău, ca el să curățe broaștele dela tine și dela casele tale, și numai în râuri să mai rămână? 10 Și el zise: Măne. Iar Moisi zise: Fie dupre cuvântul tău: ca tu să cunoști, că ⁱnu este altul ca Domnul Dumnezeu nostru: 11 Broaștele se vor depărta dela tine și din casele tale și dela servii tăi și dela poporul tău, și numai în râuri vor mai rămâne.

12 Și Moisi și Aaron ieșiră dela Faraon; și Moisi ^jstrigă către Dumnezeu pentru broaștele, care le trimisese el preste Faraon. 13 Și Domnul făcū dupre cuvântul lui Moisi, și broaștele muriră de prin case, de prin curți și de prin câmpuri. 14 Și Egiptenii le adunară tot grămezi, grămezi; și se impută pământul. 15 Și văzând Faraon că are ^kușurare, i-se ^linvârtoșă inima și nu ascultă de dânșii, după cum zisese Dumnezeu.

A treia plagă—țânțarii.

16 Și Domnul zise lui Moisi: zi lui Aaron: Întinde-ți toiagul tău, și lovește pulberea pământului, ca să se prefacă în muște rele în tot pământul Egiptului. 17 Și ei făcură așa: Aaron își întinse mâna sa cu toiagul său, și lovî pulberea pământului; și o mulțime mare ^mde muște rele veniră asupra oamenilor și asupra vitelor; toată pulberea pământului se prefacă în muște în tot pământul Egiptului. 18 Și ⁿdescântătorii făcură asemenea cu fermecătorii lor, ca să scoată muște rele, dară ^onu putură: și acea mulțime de muște rele fu și asupra oamenilor și asupra vitelor. 19 Și descântătorii ziseră lui Faraon: Acesta este ^pdegetul lui Dumnezeu! și totuși ^qinima lui Faraon se învârtoșă, și nu-i ascultă pre dânșii, după cum zisese Domnul.

A patra plagă—musca cănească.

20 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^rScoală-te de dimineață, și stai înaintea lui Faraon; iată el are să iasă la apă: și

<i>Capit. 8.</i>	<i>e Apoc. 16. 13.</i>	<i>f Ps. 78. 45.</i>	<i>g Fapt. 8. 21.</i>	<i>h Isa. 46. 9.</i>	<i>k Ecl. 8. 11.</i>	<i>n Cap. 7. 11.</i>	<i>q Vers. 15.</i>
<i>a Cap. 3. 12. 18.</i>	<i>d Ps. 105. 30.</i>	<i>g Cap. 7. 11.</i>	<i>i 2 Sam. 7. 22.</i>	<i>l Jer. 10. 6. 7.</i>	<i>l Cap. 7. 11.</i>	<i>o Luc. 10. 18.</i>	<i>r Cap. 7. 15.</i>
<i>b Cap. 7. 14.</i>	<i>e Cap. 7. 19.</i>	<i>h 1 Reg. 13. 6.</i>	<i>Ps. 86. 8.</i>	<i>j Vers. 30.</i>	<i>m Ps. 105. 31.</i>	<i>p 1 Sam. 6. 3. 9.</i>	

tu să-i zici: Așa zice Domnul: ^sLasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servească! 21 Că de nu vei lăsa poporul meu să meargă, iată, eu voi trimite preste tine, preste servii tăi și preste poporul tău și preste casele tale musca cânelui; și casele Egiptenilor, precum și pământul acela, care-l *locuesc* ei, se vor umplea de musca cânelui. 22 Și ^teu în ziua aceea voi deosebi pământul Goșen, în care locuște poporul meu, ca acolo să nu fie musca cânelui; ca tu să cunoști, că eu Domnul *sunt* în acel pământ. 23 Și voi face despărțire între poporul meu și poporul tău; mâne va fi acest semn. 24 Și Dumnezeu făcù așa; și ^uveni mare mulțime de musca cânelui în casa lui Faraon și în casele servilor săi și în tot cuprinsul Egiptului: se strică pământul de musca cânelui.

25 Și Faraon chemă pre Moisi și pre Aaron, și zise: Mergeți, sacrificați Dumnezeului vostru într'acest pământ! 26 Dară Moisi zise: Nu se cuvine nouă să facem așa: căci ceace noi am sacrifică Dumnezeului nostru, aceea este urăciunea pentru Egipteni; și dacă noi ^vurăciunea Egiptenilor o am sacrifică înaintea ochilor lor, au ei nu ne-ar ucide cu pietri? 27 ^xCale de trei zile vom merge în pustiu, și vom sacrifică Dumnezeului nostru, după cum ^yne va zice nouă. 28 Și Faraon zise: Eu vă voi lăsa pre voi să mergeți, ca să sacrificați Domnului Dumnezeului vostru în pustiu; dară numai să nu mergeți cumvă mai departe? ^zRugați-vă și pentru mine. 29 Și Moisi zise: Iată eu *acum* ies dela tine, și mă voi rugă lui Dumnezeu, și toată musca cânelui se va depărta mâne dela Faraon și dela servii lui, și dela poporul lui. Dară să nu mai adaogi a ne mai înșelă, o Faraone! nesălând pre popor să meargă ca să sacrifice lui Dumnezeu.

30 Și Moisi ieși dela Faraon, și se rugă lui Dumnezeu. 31 Și Dumnezeu făcù dupre cuvântul lui Moisi; și musca

cânelui se depărta dela Faraon și dela servii săi, și dela poporul său; nu mai rămase nici una. 32 Dară inima lui Faraon se învârtoșă și astădată, și nu lăsa pre popor să meargă.

A cincea plagă—ciuma vitelor.

9 Atunci Dumnezeu zise lui Moisi: ^aÎntră la Faraon, și zi lui: Așa zice Domnul, Dumnezeu Ebreilor: Lasă pre poporul meu, să meargă, ca să-mi servească! 2 Căci dacă ^bnu vei voi a-l lăsa, și-l vei mai ținea, 3 Iată ^cmâna Domnului va fi preste vitele tale cele de pe câmp, preste cai, preste asini, preste cămile, preste boi și preste oi; și va fi ciumă mare. 4 Și Domnul ^dva pune despărțire între vitele Israelitilor și între vitele Egiptenilor, și nimica nu va muri din ale fiilor lui Israel. 5 Și Dumnezeu îi însemnă *lui* și timpul, zicând: Mâne va face aceasta Domnul în pământul *acesta*.

6 Și Domnul făcù aceasta de a doua zi, și ^etoate vitele Egiptenilor muriră; dar din vitele fiilor lui Israel nici una nu muri. 7 Și Faraon trimise să vadă, și iată nici una din vitele fiilor lui Israel nu murise. Și totuși ^finima lui Faraon rămase învârtoșată, și nu lăsa pre popor să meargă.

A șasea plagă—vărsatul negru preste oameni și vite.

8 Și Dumnezeu zise lui Moisi și lui Aaron: Luați-vă mânilor pline de spuză din cuptor, și Moisi să o arunce spre cer înaintea lui Faraon. 9 Și aceasta va spulberă preste tot pământul Egiptului, și *dintr'înșă* se vor face ^gbube, ieșind în bășici preste oameni și preste vite, în tot pământul Egiptului. 10 Ei dară luară spuză din cuptor, și stătură înaintea lui Faraon; și Moisi o răsipì spre cer; și se făcù ^hbube *cu* beșici, ieșind la oameni și la vite. 11 Și ⁱdescântătorii nu putură stă înaintea lui Moisi din cauza bubelor; că și descântătorii aveau bube, ca și toți Egiptenii. 12 Și Domnul învârtoșă

^s Vers. 1.
^t Cap. 9. 4. 6.

^v Fac. 43. 32.
^x Cap. 3. 18.
^y cap. 3. 12.

^z Vers. 8.
1 Reg. 13. 6.

Capul 9.
^a Cap. 8. 1.

^b Cap. 8. 2.
^c Cap. 7. 4.

^d Cap. 8. 22.
^e Ps. 78. 50.

^f Cap. 7. 14.
^g Apoc. 16. 2.

^h Dent. 28. 27.
ⁱ 2. Tim. 3. 9.

inima lui Faraon, și nu ascultă pre ei. ^jdupă cum zisese Dumnezeu lui Moisi.

A șaptea plagă—grindină și foc.

13 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^kScoa-lă-te mâne de dimineață, și stă înaintea lui Faraon, și-i zi: Așa zice Domnul, Dumnezeul Ebreilor: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servească!

14 Căci eu astădată voi trimite toate plăgile mele preste tine și preste servii tăi și preste poporul tău, ^lca să cunoști, că nu e altul asemenea mie preste tot pământul.

15 Că eu acum mi-aș putea ^mîntinde mâna și să te bat cu moarte pre tine și pre poporul tău, și tu să fii pierdut depe fața pământului.

16 Dară eu ⁿpentru aceea te las să trăești, pentru ca să-ți arăt puterea mea, și ca numele meu să se facă cunoscut preste tot pământul.

17 Au te mai scoli tu asupra poporului meu, ca să nu-l lași să meargă?

18 Iată eu mâne tot la această oră voi face să cază grindină mare foarte, cum nu a fost asemenea în Egipt din ziua în care s'a întemeiat și până astăzi.

19 Acum dară, trimite să adune și toate vitele tale, și tot ce ai tu pe câmp; că toți oamenii și toate vitele câte se vor află pe câmp, și nu vor fi strânse în casă, căzând preste dânsii grindină, vor muri.

20 Acela dintre servii lui Faraon, care se temù de cuvântul lui Dumnezeu, își scapă pre servii săi, și vitele sale în casă.

21 Dară care nu luă aminte la cuvântul Domnului, își lăsă pre servii săi și vitele sale pe câmp.

22 Și Domnul zise lui Moisi: Întinde-ți mâna ta spre eer, și va cădeà ^ogrindină preste tot pământul Egiptului, preste oameni și preste vite și preste toată iarba câmpului în pământul Egiptului.

23 Moisi dară întinse toiagul său spre eer; și ^pDumnezeu dete tunete și grindină, și foc curgeà pe pământ, și plouà Dumnezeu grindină preste pământul Egiptului.

24 Și erà grindină și foc

arzător în grindină așa de mare, că asemenea nu a mai fost în tot pământul Egiptului, de când a stat pe dânsul popor. 25 Și grindina lovì în tot pământul Egiptului totul depe câmp, dela om până la vită; mai ^qlovi și toată iarba câmpului, și strică toți arborii depe câmp. 26 ^rNumai în pământul Goșen, unde *erau* fiii lui Israel, acolo nu a fost grindină.

27 Și Faraon trimise să cheme pre Moisi și pre Aaron, și le zise: Eu această dată ^sam păcătuit; ^tDomnul este drept, dară eu și poporul meu *suntem* vinovați; 28 ^uRugați-vă dară Domnului, (că acum ajunge), ca să nu *mai* fie tunete și grindină; și eu vă voi lăsă să mergeți, și nu veți mai rămâneà.

29 Și Moisi zise cătră dânsul: Îndată ce voi ieși din cetate, îmi voi ^vîntinde mâinile mele cătră Dumnezeu, și tunetele vor încetă, și grindina nu va mai cădeà, că tu să cunoști, că ^xa lui Dumnezeu *este* pământul. 30 Cât pentru tine și servii tăi, ^yștiu bine că încă nu vă temeți de Domnul Dumnezeu.

31 Și inul și orzul fură bătute, că ^zorzul înspicase, și inul înflorise. 32 Dară grâul și alacul nu se stricară, pentru că acestea se făcură mai târziu.

33 Și Moisi ieșind dela Faraon afară din cetate, își întinse mâinile sale cătră Domnul, și tunetele și grindina încetară, și ploaia nu se mai vărsă pe pământ. 34 Și Faraon, văzând că ploaia încetă, precum și tunetele și grindina, adaose a păcătui, și-și învărtoșă inima sa, el și servii lui. 35 Și așa inima lui Faraon învărtoșându-se, el nu lăsă pre fiii lui Israel să meargă, după cum zisese Dumnezeu prin Moisi.

A opta plagă — locuste.

10 Și Domnul, zise lui Moisi: Întră la Faraon, ^acă eu am învărtoșat inima lui și inima servilor lui, ^bpentru ca să fac între dânsii aceste semne ale

^j Cap. 4. 21.
^k Cap. 8. 20.
^l Cap. 8. 10.
^m Cap. 3. 20.

ⁿ Rom. 9. 17.
^o Apoc. 16. 21.
^p Ios. 10. 11.

Apoc. 8. 7.
^q Ps. 105. 33.
^r Cap. 8. 22.

Isa. 32. 18, 19.
^s Cap. 10. 16.
^t 2 Cron. 12. 6.

Ps. 129. 4.
Dan. 9. 14.
^u Cap. 8. 8, 28.

Fapt. 8. 24.
^v 1 Reg. 8. 22, 38.
^w Ps. 24. 1.

^y Isa. 26. 10.
^z Rut. 1. 22.

Capit. 10.
^a Cap. 4. 21.
^b Cap. 7. 4.

mele: 2 Și pentru ca ^etu să spui în urechile fiului tău și ale fiului fiului tău, cele ce am făcut eu în Egipt, și semenele mele, care le-am făcut în mijlocul lor, și să cunoașteți că eu *sunt* Dumnezeu.

3 Moisi dară și Aaron intrară la Faraon, și-i zise: Așa zice Domnul, Dumnezeul Ebreilor: Până când nu vei voi tu ^dde a te umili înaintea mea? 4 Lasă poporul meu să meargă, ca să servească mie; Că dacă nu vei voi de a lăsa poporul meu, iată eu mâne voi trimite ^elocuste în cuprinsul tău: 5 Și vor acoperi toată fața pământului, așa că pământul nu se va vedea: și ^fvor mânca toată rămășița ce a scăpat și ce va rămas de grindină; și vor mânca și totii arborii ce vă înverzesc pe câmp; 6 Și ^gvor umplea casele tale, și casele tuturilor servilor tăi, și casele tuturilor Egiptenilor, ceea ce n'au văzut părinții tăi, nici părinții părinților tăi, de când sunt pe pământ până în ziua de astăzi. Și întorcându-se se duse dela Faraon.

7 Și servii lui Faraon ziseră lui: Până când va fi nouă ^hcursă acest om? Lasă pre oameni să meargă și să servească Dumnezeului lor. Au nu vezi tu încă, că Egiptul *este* perdut? 8 Și ei întoarseră pre Moisi și pre Aaron la Faraon, care le zise lor: 9 Duceți-vă și serviți Dumnezeului vostru! *dară* cine *sunt* acei cari vor să meargă? Și Moisi răspunse: Noi vom merge cu tinerii noștri și cu bătrânii noștri, cu feciorii noștri, și cu fetele noastre, cu turmele noastre și cu cirezile noastre; că ⁱsărbătoare avem a serbă lui Dumnezeu. 10 Și el le zise: Așa să fie Dumnezeu cu voi, precum vă voi lăsa eu pre voi și pre copiii voștri! Vedeți că *cuget* rău aveți. 11 Nu așa; ci mergeți voi bărbații, și serviți lui Dumnezeu, că aceasta ați și cerut. Și-i goniră pre ei afară dela Faraon.

12 Și Domnul zise lui Moisi: ^jÎntinde-ți mâna ta spre pământul Egiptului pentru locuste, ca să vină preste pământul Egiptului, și ^ksă mănânce toată iarba pământului, tot ce a mai rămas de grindină. 13 Și Moisi își întinse toiagul său spre pământul Egiptului: și Domnul aduse preste pământ un vânt de răsărit toată ziua aceea și toată noaptea: și dimineată acel vânt de răsărit aduse locustele. 14 Și ^llocustele veniră preste tot pământul Egiptului, și se așezară în tot ținutul Egiptului în așa mare mulțime, încât ^mînaintea lor nici odată n'au mai fost atâtea, și nici după acestea vor mai fi atâtea; 15 Că ele ⁿacoperiră privirea a tot pământul, și pământul s'a întunecat, și ele ^omâncară toată iarba pământului, și toate fructele pomilor, pre care grindina le mai lăsase: Nu rămase ninica verdeată pe lemne, nici în iarba câmpului, în tot pământul Egiptului.

16 Și Faraon chemă curând pre Moisi și pre Aaron, și le zise: ^pPăcătui-am Domnului Dumnezeului vostru și vouă. 17 Iar acum, rogu-te, iartă-mi păcatul meu numai astădată; și ^qvă rugați Dumnezeului vostru, ca el să depărteze dela mine numai moartea aceasta. 18 El dară ^rieși dela Faraon, și se rugă lui Dumnezeu. 19 Și Domnul aduse un vânt de apus puternic foarte, care rădică locustele, și le aruncă ^sîn Marea-Roșie: și nici o locustă nu mai rămase în tot cuprinsul Egiptului. 20 Dară Domnul ^tînvârtoșă inima lui Faraon, și el nu lăsa pre fiii lui Israel.

A noua plagă — întunecarea de trei zile.

21 Atunci zise Dumnezeu lui Moisi: ^uÎntinde-ți mâna ta spre cer, și se va face întunecarea preste tot pământul Egiptului, încât întunecarea se va putea pipăi. 22 Și Moisi întinse mâna sa spre cer, și se făcū ^vîntunecarea foarte mare preste tot pământul Egiptului, trei zile.

^e Dent. 4. 9.	Iac. 4. 10.	Ioel 1. 4. & 2. 25.	1 Cor. 7. 15.	l Ps. 78. 46.	o Ps. 105. 35.	r Cap. 8. 30.	u Cap. 9. 22.
Ioel 1. 3.	1 Pet. 5. 6.	g Cap. 8. 3. 21.	i Cap. 5. 1.	m Ioel 2. 2.	p Cap. 9. 27.	s Ioel 2. 20.	v Ps. 105. 28.
d 1 Reg. 21. 29.	e Prov. 30. 27.	h Cap. 23. 35.	j Cap. 7. 19.	n Vers. 5.	q 1 Reg. 13. 6.	t Cap. 4. 21.	—
2 Cron. 7. 14.	f Cap. 9. 32.	ios. 23. 13.	k Vers. 4. 5.				

23 Nu se vedeà unul pre altul, și nimenia nu se seculă din locul său trei zile; dară toți fiii lui Israel aveau lumină în locuințele lor.

24 Atunci Faraon chemă pre Moisi, și-i zise: Mergeți, serviți lui Dumnezeu: numai turmele și cirezile voastre vor rămâne; chiar și pruncii voștri se pot duce cu voi. 25 Și Moisi răspunse: Tu vei da nouă și sacrificiile și olocaustele, ca să le facem Domnului Dumnezeului nostru; 26 Și chiar și vitele noastre vor merge cu noi, fără să rămână măcar unghie *de ele*; că dintr'însele avem să luăm, ca să servim Domnului Dumnezeului nostru: și noi nu știm cu ce vom servi lui Dumnezeu, până ce nu vom merge acolo.

27 Și Domnul învârtoșă inima lui Faraon, și el nu voi să-i lase să meargă. 28 Și Faraon zise lui Moisi: Du-te dela mine, și ferește-te, ca tu mai mult să nu vezi fața mea; că în ziua, în care vei vedeà fața mea, vei muri. 29 Atunci Moisi răspunse: Bine ai zis! Eu mai mult nu voi vedeà fața ta.

Eșirca din Egipt.

11 Și Domnul zise lui Moisi: Încă o plagă voi *mai* aduce preste Faraon și preste Egipt: și el după aceasta vă va lăsa de aici; ba, ^a când vă va lăsa, el încă vă va gonî cu goană. 2 Acum dară spune în auzul poporului, și-i zi, ca să împrumute fiecare dela vecinul său, și fiecare femeie dela vecina sa, ^b vase de argint și vase de aur. 3 ^c Și Dumnezeu făcù ca poporul său să aflu har în ochii Egiptenilor. Și omul ^d Moisi se făcù mare foarte în pământul Egiptului în ochii servilor lui Faraon și în ochii poporului.

Amenințarea plăgei a zecea.

4 Și Moisi zise: Așa zice Dumnezeu: ^e Pe la mijlocul nopții aceștia voi trece eu prin mijlocul Egiptului: 5 Și ^f tot întâiu-născutul va muri în pământul

Egiptului, dela întâiu-născutul lui Faraon care șede pe tronul său, și până la întâiu-născutul servei care *șade* la rășniță, și toți întâiu-născuții vitelor: 6 ^g Și va fi bocet mare în tot pământul Egiptului, căruia asemenea n'a mai fost, și asemenea căruia nu va mai fi. 7 ^h Dară asupra tuturilor fiilor lui Israel ⁱ nici un câine nu va ascuți limba sa, nici asupra oamenilor nici asupra vitelor; ca să cunoașteți, câtă despărțire a pus Domnul între Egipteni și Israeliti. 8 Atunci ^j toți acești servi ai tăi vor veni la mine, și se vor închină mie, zicând: Eși tu și poporul întreg, care-ți urmează ție: și eu atunci voi ieși. Și el ieși dela Faraon, aprins de mânie.

9 Și Domnul zise lui Moisi: ^k Faraon nu va ascultă de voi: pentru ca ^l minunile mele să se înmulțească în pământul Egiptului.

10 Și Moisi și Aaron făcură toate aceste minuni înaintea lui Faraon: ^m dară Domnul învârtoșă inima lui Faraon, și el nu lăsa pre fiii lui Israel din pământul lui.

Instituirea paștilor.

12 Și Domnul vorbi cătră Moisi și cătră Aaron în pământul Egiptului, zicând: 2 ^a Această lună va fi vouă începutul lunilor: ea va fi vouă întâia dintre lunile anului.

3 Spuneți la toată comunitatea lui Israel, zicând: În ziua a zecea a acestei luni fiecare din ei să ia câte un miel duple casele părinților, câte un miel de *toată* casa. 4 Și dacă o casă va fi prea mică, *ca să mănânce* un miel, atunci *părintele* să ia și pre vecinul său, cel mai aproape de casa sa, duple numărul sufletelor; duple mâncarea fiecăruia să numărați la un miel.

5 Și mielul să vă fie ^b fără cusur, mascul, de un an, dintre oi sau și dintre capre să-l luați. 6 Și să-l păstrați până la a ^c patrusprezecea zi a acestei luni:

Capul 11.
^a Cap. 12. 31,
33, 39.
^b Cap. 3. 22.

^c Ps. 106. 46.
^d 2 Sam. 7. 9.
^e Cap. 12. 12,
23, 29.

Amos 5. 17.
^f Cap. 12. 12, 29.
^g Cap. 12. 30.
^h Cap. 8. 22.

ⁱ Ios. 10. 21.
^j Cap. 12. 33.
^k Cap. 3. 19.

^l Cap. 7. 3.
^m Cap. 10. 20, 27.
Rom. 2. 5.

Capul 12.
^a Cap. 13. 4.

^b Lev. 22. 19,
20, 21.
Ebr. 9. 14.

^c Lev. 23. 5.
Num. 9. 3.
Deut. 16. 1. 6.

și atunci toată adunarea comunității lui Israel să-l junghie între amândouă serile.

7 Și vor lua din sângele lui, și-l vor pune pe amândoi ușorii ușii, și pe pragul de sus în casele în care-l vor mânca.

8 Și-i vor mânca carnea lui în noaptea aceea, friptă la foc și cu ^dazime, și cu *ierburi* amare îl vor mânca. 9 Și dintr'însul să nu mâncați nimica crud, nici fiert în apă, ci ^efript la foc, capul cu picioarele lui și cu măruntaile lui. 10 ^fȘi dintr'însul nimica să nu lăsați pe a doua zi, și dacă va rămâne ceva până a doua zi cu foc să o ardeți. 11 Astfel să-l mâncați pre el; *Fînducă* coapsele voastre încinse, încălțămintele în picioarele voastre, și toieicile voastre în mână, și să-l mâncați cu grăbire: *că este* ^gpasca lui Dumnezeu.

12 Că eu în noaptea aceasta voi ^htrece prin pământul Egiptului, și voi bate pre tot întâiu-născutul din pământul Egiptului, dela om până la vită; și voi face judecată ⁱîntulor zeilor din Egipt; ^jEu Domnul. 13 Și sângele acela va fi vouă sămăn pe casele acelea în care *veți fi*; că eu văzând sângele, să trec pe lângă voi, ca vouă să nu se întâmple plagă pierzătoare, când voi bate pământul Egiptului.

14 Și aceasta zi să fie vouă ^kspre amintire, ca să păziți pre ea ^lsărbătoare Domnului; ca ^mlege vecinică între generațiunile voastre o veți păzi. 15 ⁿȘapte zile să mâncați azime: din ziua d'întăia să scoateți tot ce este dospit din casele voastre, pentru că tot cel ce din ziua d'întăia și până într'a șaptea zi va mânca pâine dospită, ^ostârpi-se-va sufletul acela din Israel. 16 Iar ziua d'întăia se va ^pchemă sfântă, și ziua a șaptea se va chemă sfântă: nici o muncă să nu faceți în acelea *zile*, fără numai *câte* sunt de nevoie spre mâncare pentru fiecare

suflet. 17 Voi dară să păziți azimele, că eu ^qîn această zi am scos oștirile voastre din pământul Egiptului; păziți dară ziua aceasta ca lege vecinică între generațiunile voastre. 18 ^rÎn întâia *lună*, în a patrusprezecea zi a lunii d'întăia de cu seară începând, veți mânca azime până la ziua douăzeci și una ale acestei luni, seara. 19 ^sȘapte zile dospit să nu se alle în casele voastre; că tot cel ce va mânca dospit, ^tstârpi-se-va sufletul acela din comunitatea lui Israel, fie acela străin sau moștean. 20 Nimica dospit să nu mâncați, *ci* în toate locuințele voastre să mâncați azime.

Păzirea Paștelor.

21 Atunci Moisi chemă pre toți bătrânii lui Israel, și le zise: ^uAlegeți-vă, și luați vouă câte un miel, dupre familiile voastre, și-l junghiați pasca. 22 ^vȘi luați mănunchiu de isop, și-l muiati în sângele cel din strachină, și cu acel sânge din strachină ^xungeți pragul și cei doi usciori ai ușii: și nimenea să nu iasă pe ușa casei sale până dimineată. 23 ^yCăci Dumnezeu va trece, ca să bată pre Egipteni, și va vedeă sângele pe prag și pre cei doi usciori, și va trece Dumnezeu pe lângă ușa și ^znu va lăsa pre ^apierzător să între în casele voastre, ca să *vă* bată.

24 Voi dară păziți lucrul acesta ca lege pentru voi și pentru fiii voștri în veci. 25 Și va fi, când veți intra în pământul, pre care Domnul îl va da vouă, ^bcum a zis, veți păzi cultul acesta. 26 ^cȘi va fi, când vor zice vouă fiii voștri: Ce fel de cult este acesta? 27 Voi veți zice: ^dAcesta *este* sacrificiul de pască Domnului, care trecu în Egipt pe lângă casele fiilor lui Israel, când bătù el Egiptul, iar casele noastre le mântui. Și poporul își ^eplecă capul și se închină. 28 Și fiii lui Israel se duseră, și ^ffăcură, după cum porunciuse Dumnezeu lui Moisi și lui Aaron: *ci așa* făcură.

^d Cap. 31. 25.	ⁱ Num. 33. 4.	ⁿ Cap. 13. 6, 7.	^p Lev. 23. 7, 8.	^t Num. 9. 13.	^v Ebr. 11. 28.	^a 2 Sam. 24. 16.	^{ps} Ps. 78. 6.
^e Deut. 16. 7.	^j Cap. 6. 2.	Deut. 16. 3, 8.	^q Cap. 13. 3.	^u Vers. 3.	^x Vers. 7.	^b Cap. 3. 8, 17.	^d Vers. 11.
^f Cap. 23. 18.	^k Cap. 13. 9.	1 Cor. 5. 7.	^r Lev. 23. 5.	^{vos} 5. 10.	^y Vers. 12. 13.	^c Cap. 13. 8, 14.	^e Cap. 4. 31
^g Deut. 16. 3.	^l Lev. 23. 4, 5.	^o Fac. 17. 14.	^s Cap. 23. 15.	Mat. 26. 18. 19.	^z Ezec. 9. 6.	Ios. 4. 6.	^f Ebr. 11. 25.
^h Amos. 5. 17.	^m Vers. 24. 43.	Num. 9. 13.	1 Cor. 5. 7, 8.	Luc. 22. 7, etc.			

Sugrumarea întâiu-născuților.

29 ^g Și la miezul nopții ^h bătù Domnul tot întâiu-născutul în pământul Egiptului. ⁱ delă întâiu-născutul lui Faraon care se dea pe tromul lui, până la întâiu-născutul captivului din închisoare, până la întâiu-născutul vitelor. 30 Și Faraon se sculă în noaptea aceea, el și toți servii lui și toți Egiptenii, și se făcù ^j bocet mare în Egipt; că nu *eră* casă, în care să nu *fie* mort. 31 Și ^k el chemă pre Moisi și pre Aaron noaptea, și *le* zise: Sculați-vă, și ieșiți din poporul meu, ^l voi și fiii lui Israel: mergeți și serviți Domnului Dumnezeu, cum ați zis. 32 ^m Luați-vă și turmele și cirezile voastre, cum ați zis: duceți-vă și mă ⁿ binecuvântați și pre mine.

Începutul plecării.

33 ^o Și Egiptenii siliau pre popor foarte, și se grăbiau să-l facă să iasă din țară: căci ziceau: ^p Toți perim. 34 Și poporul luă aluatul său, mai înainte de a se dospì, cu covățele lor legate în vestmintele lor pe umeri. 35 Și fiii lui Israel făcură duple cuvântul lui Moisi, și împrumutară delă Egiptenii ^q vase de argint și vase de aur și vestminte. 36 ^r Și Domnul făcù ca poporul său să aflu har la Egipteni, și ei le împrumutară lor; și ^s așa se ei despoiară pre Egipteni.

37 Și ^t fiii lui Israel plecând din ^u Ramesi *veniră* la Succot, ca la ^v șase sute de mii de bărbați pedestri, fără de copii. 38 Și cu ei ieși amestecătură mare de străini, și turme de oi și de boi, vite multe foarte. 39 Și ei din aluatul ce l-an scos din Egipt au copt turte de azime: fiindcă nu *eră* dospit; că ei ^x fiind goniti de Egipteni să iese, nu putură să întârzie, și brană nu-și putură pregăti.

40 Iar locuirea fiilor lui Israel, cât au locuit în Egipt: ^y fu ^z patru sute și treizeci de ani. 41 Și a fost, că la încheierea a patru sute și treizeci de ani, tocmăi într'aceiași zi, ^a toate oștirile lui Dumnezeu ieșiră din pământul Egiptului.

42 Aceasta *este* ^a noaptea, ce trebuie a se păzi lui Dumnezeu, căci *atunci* i-a scos el pre dânșii din pământul Egiptului: aceasta *este* noaptea, ce trebuie a să păzi lui Dumnezeu de cătră toți fiii lui Israel în generațiunile lor.

Chipul cum trebuie să se prăznuască paștile.

43 Și Dumnezeu zise lui Moisi și lui Aaron: Aceasta *este* ^b legea paștilor: nici un străin nu va mânca dintr'însa. 44 Dară tot servul, cu argint cumpărat, după ce-l vei ^c circumcide, va mânca dintr'însa. 45 ^d Străin și năimit nu va mânca dintr'însa. 46 *Pasca* se va mânca într'o singură casă, și din carnea ei nu veți scoate *nimica* afară din casă: ^e și os dintr'însa să nu zdrobiți. 47 ^f Toată comunitatea lui Israel va face aceasta. 48 Și ^g un străin, de va locui cu tine, și de va voi să facă pasca Domnului, aceluia se va circumcide toată partea bărbatească, și atunci se va apropiă el ca să facă aceasta; și acela va fi ca și un moștean al țării; dară nici un necircumcis nu va mânca din ea. 49 ^h O lege va fi pentru moșteanul și pentru străinul ce va locui între voi.

50 Și toți fiii lui Israel făcură, cum porunci Dumnezeu lui Moisi și lui Aaron; ei *asă* făcură.

51 ⁱ Și aceasta a fost tocmăi în ziua aceea, când scoase Domnul pre fiii lui Israel din pământul Egiptului ^j duple oștirile lor.

Sfințirea celor întâiu-născuți.

13 Și Domnul vorbi cătră Moisi, zicând: 2 ^a sfințește-mi pre tot întâiu-născutul, pre tot cel ce deschide matricea între fiii lui Israel, delă om până la vită, accia ai mei *sunt*.

Porunca pâinei nedospite.

3 Și Moisi, zise poporului: ^b Aduceți-vă aminte de ziua aceasta, în care ați ieșit din Egipt, din casa robiei; că Domnul ^c cu mână tare v'a scos pre voi de acolo. ^d Într'însa să nu mâncați dos-

^a Cap. 11. 4.	^k Ps. 105. 38.	^p Fac. 20. 3.	^u Fac. 47. 11.	^{Gal.} 3. 17.	^d Lev. 22. 10.	ⁱ Vers. 41.	^{Luc.} 2. 23.
^h Num. 8. 17.	^l Cap. 10. 9.	^q Cap. 3. 22.	^v Fac. 12. 2.	^z Cap. 7. 4.	^e Ioan. 19. 33. 36.	^j Cap. 6. 26.	^b Cap. 12. 42.
ⁱ Ps. 78. 51.	^m Cap. 10. 26.	^r Cap. 3. 21.	^x Cap. 6. 1.	^a Deut. 16. 6.	^f Vers. 6.	^{Capul} 13.	^{Deut.} 16. 3.
^j Cap. 4. 23.	ⁿ Fac. 27. 34.	^s Fac. 15. 14.	^y Fac. 15. 13.	^b Num. 9. 14.	^g Num. 9. 14.	^a Vers. 12. 13. 15.	^c Cap. 6. 1.
^k Amos. 5. 17.	^o Cap. 11. 8.	^t Num. 33. 3. 5.	^{Fapt.} 7. 6.	^c Fac. 17. 12. 13.	^h Num. 9. 14.	^{Deut.} 15. 19.	^d Cap. 12. 5.

pit. 4 ^eVoi astăzi ieșiți în luna Abib. 5 Și va fi, când te va ^fduce pre tine Dumnezeu în pământul Cananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Heveilor, și al Iebuseilor, pre care el ^gcu jurământ l-a promis părinților tăi, că ți-l va da ție, în pământul, în care curge lapte și miere, atunci ^hsă păzești acest cult în luna aceasta. 6 ⁱȘapte zile să mâncați azime, și într'a șapte zi să fie sărbătoare Domnului. 7 Azime să mâncați în cele șapte zile, și ^jsă nu se vadă la tine dospit, nici măcar aluat dospit în toate ținuturile tale. 8 Și în ziua aceea să ^kspui fiilor tăi, zicând: *Acesta facem spre amintire* de ceea ce Domnul făcù mie, când ieșii din Egipt. 9 Și aceasta să fie ție spre ^lsemn pe mâna ta și spre amintire înaintea ochilor tăi, ca legea lui Dumnezeu să fie în gura ta; că cu mâna tare te-a scos pre tine Dumnezeu din Egipt. 10 ^mSă păzești dară această lege în toți anii la timpul său.

Consecrarea primogeniturii.

11 Și va fi, când te va duce pre tine Dumnezeu în pământul Cananeilor, cum a jurat ție și părinților tăi, și-l va da ție, 12 ⁿAtunci vei trece lui Dumnezeu tot ce deșchide matricea, și tot ce deșchide pânțelele dintre vitele tale, și partea bărbătească *va fi* lui Dumnezeu. 13 Și ^otot întâiu-născutul asinei vei răscumpără cu miel: și de nu o vei răscumpără, îi vei frânge gâtul. Dară pre tot întâiu-născutul de om între fiii tăi îl ^pvei răscumpără.

14 ^qȘi va fi, dacă în viitor te va întrebă fiul tău, zicând: *Ce însemnează aceasta?* Tu vei zice lui: *„Cu mâna tare ne-a scos pre noi Domnul din Egipt din casa robiei; 15 Și se întâmplă, ca Faraon să fie cu inimă împetrită și nu ne lăsă să ieșim, atunci ^sDumnezeu omori pre toți întâiu-născutul din pământul Egiptului, dela întâiu-născutul*

oamenilor, până la întâiu-născutul vitelor: pentru aceea sacrific eu lui Dumnezeu tot ce deșchide matricea, partea bărbătească; Iar pre tot întâiu-născutul fiilor mei îl răscumpăr. 16 Și aceasta va fi ție spre ^tsemn pe mâna ta și spre legături de amintire între ochii tăi, că cu mâna tare ne-a scos pre noi Domnul din Egipt.

Călătoria Israelitilor, Faraon îi urmărește, și se pierde cu armata sa.

17 Și a fost, după ce Faraon liberă pre popor, Dumnezeu nu-i conduse pre dânsii *prin* calea pământului Filistenilor, deși *eră* mai aproape; că Dumnezeu zise: *Ca nu cumva poporul văzând rebelul, să-i ^upară rău, și iarăși să se ^vîntoarcă în Egipt:* 18 ^wCi Dumnezeu făcù ca poporul să ocolească *pe* calea din pustiu spre Marea-Roșie. Și fiii lui Israel ieșiră înarmați din pământul Egiptului.

19 Și Moisi luă cu sine osemintele lui Iosif; căci *Iosif* jurase pre fiii lui Israel, zicând: ^yDumnezeu vă va cercetă pre voi, și voi veți duce oasele mele de aici.

20 Și ^zplecând din Succot, tăbăriră în Etham, *carele este* la marginea pustului.

Stâlpul de nor și foc.

21 Și ^aDumnezeu mergea înaintea lor, ziua în stâlp de nor, spre a le arătă calea, iar noaptea în stâlp de foc, spre a lumina lor, ca ei să poată merge ziua și noaptea: 22 Stâlpul de nor nu se depărtă ziua *de* dinaintea poporului, nici stâlpul de foc noaptea.

Sfârșitul eșirei din Egipt.

14 Și Dumnezeu vorbi către Moisi, zicând: 2 Spune fiilor lui Israel, ^aca să se întoarcă, și să tăbărască înaintea ^bPihahirotului, între ^cMigdol și mare, față cu Baal-Zefon: în dreptul lui să tăbăriți, lângă mare. 3 Că Faraon va zice despre fiii lui Israel: ^dEi s'au rătăcit prin țară, pustiul i-a închis. 4 Și ^eeu

ⁱ Cap. 23. 15.
^j Cap. 3. 8.
^k Cap. 6. 8.
^l Cap. 12. 25, 26.
^m Cap. 12. 15, 16.
ⁿ Cap. 12. 19.

^o Vers. 14.
^p Vers. 16.
^q Prov. 1. 9.
^r Isa. 49. 16.
^s Mat. 23. 5.
^t Cap. 12. 14, 21.

^u Vers. 2.
^v Num. 8. 17.
^w Ezech. 44. 30.
^x Cap. 34. 20.
^y Num. 3. 46, 47.

^z Cap. 12. 26.
^a Ios. 4. 6, 21.
^b Vers. 3.
^c Cap. 12. 29.
^d Vers. 9.

^e Cap. 14. 11, 12.
^f Deut. 17. 16.
^g Cap. 14. 2.
^h Fac. 50. 25.
ⁱ Ios. 24. 32.

^j Fapt. 7. 16.
^k Num. 33. 6.
^l Cap. 14. 19, 21.
^m Num. 9. 15.
ⁿ Deut. 1. 33.

^o Noem. 9. 12, 19.
^p Ps. 78. 14.
^q Isa. 4. 5.
^r 1 Cor. 10. 1.

^s Capul 14.
^t a Cap. 13. 18.
^u b Num. 33. 7.
^v c Ier. 44. 1.
^w d Ps. 71. 11.
^x e Cap. 4. 21.

voiu învârtoșă inima lui Faraon. ca el să-i urmărească pre ei: și eu ^f mă voiu glorifica în Faraon și în toată armata lui: ^g și Egiptenii vor cunoaște că eu *sunt* Dumnezeu. Și ei făcură așa.

5 Și dându-se în știre regelui din Egipt. că poporul fuge, ^h inima lui Faraon și a servilor lui în privirea popoului se schimbă. și ziseră: Ce *este* aceasta ce am făcut noi, de am lăsat pre Israel să meargă și să nu mai servească nouă? 6 Și el înhămă la carul său. și luă poporul său cu sine; 7 Și luă ⁱ șase sute de care alese și toate carele din Egipt. și preste toate *puse* căpetenii. 8 Și Dumnezeu ^j învârtoșă inima lui Faraon, regele Egiptului, și ei urmărirea pre fiii lui Israel. Dară ^k fiii lui Israel ieșiră cu mână înaltă. 9 Și ^l Egiptenii îi urmărirea pre ei, toți caii și carele lui Faraon și călăreții lui și toată armata: și-i ajunseră, tăbăriți fiind la Pihahiroth lângă mare în dreptul Baal-Zefonului.

10 Și când Faraon se apropiă, fiii lui Israel își ridicară ochii. și iată Egiptenii veniau în urma lor; și fiii lui Israel se temură foarte, și ^m strigară către Dumnezeu: 11 ⁿ Și ziseră lui Moisi: Au nu *erau* morminte în Egipt, de ne-ai scos pre noi să murim în pustiu? Ce *este* aceasta ce ne-ai făcut nouă că ne-ai scos din Egipt? 12 ^o Au nu *eră* acesta cuvântul. care l-am vorbit către tine în Egipt, zicând: Lasă-ne, și vom servi Egiptenilor? Că mai bine *eră* pentru noi. că să servim Egiptenilor. decât să murim în pustiu.

13 Atunci Moisi zise popoului: ^p Nu vă temeți. puneți-vă și așteptați să vedeți mântuirea cea dela Dumnezeu, pre care o va face vouă astăzi: Că acești Egipteni, pre cari îi vedeți voi astăzi, nu-i veți mai vedea în veci. 14 ^q Domnul se va luptă pentru voi, voi deci ^r tăceți.

15 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Ce

strigi către mine? zi fiilor lui Israel. ca să plece. 16 Iar tu ^s ridică-ți toiagul tău, și-ți întinde mâna ta spre mare. și o despică pre ea; și fiii lui Israel vor trece prin mare pe uscat. 17 Că iată eu voiu ^t învârtoșă inima Egiptenilor, ca ei să între în urma lor. și eu mă voiu ^u glorifica întru Faraon. și întru toată oastea lui. în carele lui, și în călăreții lui. 18 Și Egiptenii ^v vor cunoaște, că eu *sunt* Dumnezeu, când mă voiu glorifica întru Faraon, în carele și călăreții lui.

Perirea Egiptenilor în Marea-Roșie.

19 Atunci ingerul Domnului, ^x carele mergea înaintea taberei lui Israel, plecă. și merse în urma lor: și stâlpul de nor se rădică dinaintea lor, și stete dinapoia lor. 20 Și el veni între tabăra Egiptenilor și între tabăra lui Israel. Și ^y el *pentru unii* eră nor întunecos. iar *altora* le lumină noaptea, încât unii de alții nu se apropiară toată noaptea.

21 Și Moisi ^z întinzându-și mâna sa spre mare, Domnul printr'un vânt de răsărit făcu ca marea să se retragă toată noaptea, și ^a marea o făcu uscată, și apa se ^b despică. 22 ^c Și fiii lui Israel meraseră în mijlocul mării pe uscat; și apa le *eră* lor *ca* un ^d perete de-a dreapta și de-a stânga.

23 Și Egiptenii luându-se după dânșii, intrară în urma lor în mare, *adecă* toți caii lui Faraon. carele lui și călăreții lui. 24 Și *eră* ^{pe} la vegherea dimineții, și ^e Dumnezeu din stâlpul de foc și de cel de nor căută asupra armatei Egiptenilor. și armata Egiptenilor o turbură; 25 Și depărtă roatele carelor lor, încât îi duceau cu greutate. Atunci ziseră Egiptenii: Să fugim de dinaintea lui Israel, că Domnul ^f se luptă pentru dânșii asupra Egiptenilor! 26 Și Domnul, zise lui Moisi: ^g Întinde-ți mâna ta spre mare, și apa se va întoarce preste Egipteni. preste carele lor, și preste călăreții lor. 27 Și Moisi își întinse mâna

^f Cap. 9. 16.
^g Csp. 7. 5.
^h Ps. 105. 25.
ⁱ Cap. 15. 4.
^j Vers. 4.

^k Csp. 6. 1.
^l Cap. 15. 9.
^m Ios. 24. 7.
ⁿ Ps 106. 7, 8.
^o Cap. 5. 21.

^p 3 Cron. 20. 15, 17.
^q Vers. 25.
^r Ios. 10. 14, 42.
^s Isa. 30. 15.

^t Vers. 21, 26.
^u Vers. 8.
^v Vers. 4.
^w Vers. 4.
^x Cap. 13. 21.

Num. 20. 16.
Isa. 63. 9.
^y Isa. 8. 14.
^z Cor. 4. 3.
^a Vers. 16.

^b Ps. 66. 6.
^c Cap. 15. 8.
Ios. 3. 16.
Neem. 9. 11.
Ps. 74. 13.

^d Vers. 29.
Num. 33. 8.
1 Cor. 10. 1.
Ebr. 11. 29.

^e Hsb. 3. 10.
^f Ps. 77. 17. etc.
^g Vers. 14.
^h Vers. 16.

sa spre mare, și marea despre ziuă se ^hîntoarse în puterea sa *la locul ei*; și Egiptenii fugind o întâmpinară. Așa Domnul ⁱaruncă pre Egipteni în mijlocul mării. 28 Și ^jîntorcându-se apa înapoi. ^kacoperi carele și pre călăreții din toată oastea lui Faraon, cari intrașeră după Israeliți în mare: nici unul dintr'înșii nu mai rămase. 29 Dară ^lfiii lui Israel trecură pe uscat prin mijlocul mării și apa le-a *fost* lor perete de-a dreapta și de-a stânga.

30 Astfel ^mmântuî Domnul pre Israel în ziua aceea de mâna Egiptenilor, și Israel ⁿvăzù pre Egipteni morți pe țărmul mării. 31 Și Israel văzù mâna cea tare, care Domnul o arată în contra Egiptenilor. Și poporul se temù de Domnul, și crezù lui Dumnezeu și lui Moisi, servul său.

Cântarea fiilor lui Israel.

15 Atunci ^aMoisi și fiii lui Israel cântară această cântare lui Dumnezeu, și ziseră:

Voiu ^bcânta lui Dumnezeu, că măret s'a mărit, Pre cal și pre călăreți i-a aruncat în mare. 2 Tăria mea și ^clauda mea *este* Dumnezeu. Și-mi fu mie mântuire. Acesta *este* Dumnezeul meu, și-l voiu lăudă pre dânsul: Dumnezeul ^dpărintelui meu, și-l voiu ^eînălță pre dânsul.

3 Domnul *este* ^frăsboinic mare. Dumnezeu *este* ^gnumele lui: 4 Carele lui ^hFaraon și oastea lui a aruncat în mare: ⁱAleșii și căpeteniile lui s'au afundat în Marea-Roșie. 5 ^jAdâncimea i-a acoperit pre ei, ^kAfundatu-s'au întru adâncime, ca și o piatră. 6 ^lDreapta ta, Doamne, s'a mărit prin tărie; Dreapta ta, Doamne, a sfărâmat pre inamic. 7 Prin mărirea ^mmaiestății tale, sdrobești tu pre împotrivorii tăi; Tu trimiți mânia ta, *care-i* ⁿmistuește ^oca

pre miriste. 8 ^pLa suflarea nărilor tale apele s'au grămezit; Și ^qfluvii curgătoare au stat ca o movilă. Închiegatu-s'au adâncurile în mijlocul mării. 9 ^rInamicul zicea: Voiu urmări, ^uii voi ajunge. Voiu ^sîmpărți prada, sufletul meu se va sătura de dânsii. Trage-voiu sabia mea, mâna mea îi va stărpi. 10 Tu ai ^tsufflat cu suflarea ta, și ^umarea i-a acoperit pre dânsii. Ca plumbul s'au afundat în ape puternice. 11 ^vCine *este* asemenea între zei, Dumnezeului? Cine *este* ca tine ^xmăreț în sfințire, Înfricoșat *în* laude, ^yfăcător de minuni? 12 Întins-ai ^zdreapta ta, și pământul i-a înghițit pre dânsii. 13 Tu prin îndurarea ta ai ^acondus poporul acesta, *pre care* l-ai mântuit. Și cu puterea ta ^uîndreptai la ^blocuința ta cea sfântă.

14 ^cAuzit-au popoarele, și s'au cutremurat. ^dTremur a cuprins pre locuitorii Palestinei. 15 ^eAtunci se turburară ^tdomnitorii Edomului, Cutremur a cuprins pre ^gputernicii din Moab; Se topiră ^htoți locuitorii Canaanului. 16 ⁱSă cadă preste dânsii mare cutremur și frică. De mărirea brațului tău să stee amuțiți ^jca piatră. Până ce va trece poporul tău, Doamne: Până ce va trece poporul, *pre* ^kcare tu l-ai răscumpărat. 17 Să-i duci pre dânsii, și să-i ^lplantezi pe muntele moștenirii tale, *În* locul *pre care* tu l-ai gătit ție spre locuință, Doamne, *În* ^msanctuarul, *pre care* mâinile tale l-au așezat. Doamne! 18 ⁿDomnul va împărăți pururea și în veci.

19 Căci ^ocăii lui Faraon, cu carele sale, și cu calareții săi intrară în mare, și ^pDumnezeu aduse iarăși preste dânsii apa mării; dară fiii lui Israel trecură pe uscat prin mijlocul mării.

20 Și Maria, ^qprofeteasa, ^rsora lui Aaron, ^sluă în mâna sa timpan; și toate femeile ieșiră după dânsa ^tcu timpane și

^h Ios. 4. 18.	^{Ps.} 106. 12.	^g Cap. 6. 3.	^p Cap. 14. 21.	^{Ps.} 117. 18.	^a Ps. 77. 15, 20.	^h Ios. 5. 1.	ⁿ Ps. 10. 16.
ⁱ Cap. 15. 1. 7.	^b Vers. 21.	^h Cap. 14. 28.	^{iov.} 4. 9.	^u Vers. 5.	^b Ps. 78. 51.	ⁱ Deut. 2. 25.	^{Isa.} 57. 15.
^j Hab. 3. 8. 13.	^c Deut. 10. 21.	ⁱ Cap. 14. 7.	² Tbes. 2. 8.	^v 2 Sam. 7. 22.	^c Num. 14. 11.	^j 1 Sam. 25. 37.	^o Cap. 14. 23.
^k Ps. 106. 11.	^{Ps.} 18. 2.	^j Cap. 14. 28.	^q Ps. 78. 13.	¹ Reg. 8. 23.	^{ios.} 2. 9. 10.	^k Cap. 19. 5.	^{Prov.} 21. 31.
^l Vers. 22.	^{Isa.} 12. 2.	^k Neem. 9. 11.	^{hab.} 3. 10.	^{Ps.} 71. 19.	^d Ps. 48. 6.	^{Jer.} 31. 11.	^p Cap. 14. 28. 29.
^m Ps. 106. 8, 10.	^d Cap. 3. 15, 16.	^l Ps. 118. 15, 16.	^r Jude. 5. 30.	^{Jer.} 10. 6.	^e Fac. 36. 40.	^{Tit.} 2. 14.	^q Jude. 4. 4.
ⁿ Ps. 58. 10.	^e 2 Sam. 22. 47.	^m Deut. 33. 26.	^s Fac. 49. 27.	^r Isa. 6. 3.	^f Deut. 2. 4.	¹ Pet. 2. 9.	^r Num. 26. 59.
^{Capul} 15.	^{Ps.} 99. 5.	ⁿ Ps. 59. 13.	^{Luc.} 11. 22.	^x Ps. 77. 11.	^g Num. 22. 3.	^l Ps. 44. 2.	^s 1 Sam. 18. 6.
^a Iudc. 5. 1.	^r Ps. 24. 8.	^o Isa. 5. 24.	^t Cap. 14. 21.	^z Vers. 6.	^{hab.} 3. 7.	^m Ps. 78. 54.	^t Iudc. 11. 34.

în ehor. 21 Și Maria le ^arăspunse lor: ^cCântați Domnului, că măreț s'a mărit. Pre cal și pre călăreți i-a aruncat în mare.

Intrarea în pustiu. Mara și Elim.

22 Și Moisi rădică pre fiii lui Israel dela Marea-Roșie. și se duseră spre pustiu ^xȘur: și merseră trei zile prin pustiu. și apă nu aflau. 23 Și ajunseră la ^yMara: dară ei nu putură bea apă din Mara. că *eră* amară: deaceea se cheamă numele locului aceluia Mara. 24 Și poporul ^zmurmură în contra lui Moisi. zicând: Ce vom bea? 25 Atunci el ^astrigă către Domnul: și Domnul îi arată lui un lemn. ^bși-l aruncă în apă. și apa se îndulci. Acolo ^cpuse *Domnul poporului* legi și judecăți. și acolo îl și ^dcercă pre el. 26 Și zise: ^ede vei ascultă de cuvântul Domnului Dumnezeu-lui tăn. și vei face ceace este drept în ochii lui. și vei lua în urechi ordinele lui. și vei păzi toate legile lui. eu asupra ta nu voi aduce nici o ^fboală din acele ce am adus asupra Egiptului. că eu *sunt* Dumnezeu. ^gcare te vindec pre tine.

27 Și veniră la Elim. unde *erău* douăsprezece fântâni de apă. și șaptezeci de palmi; și tăbăriră lângă apă.

Dăruirea Manei și a prepelitelor.

16 Și ^aplecând ei din Elim. veniră toată comunitatea fiilor lui Israel în pustiu ^bSin. care *este* între Elim și Sinai. în ziua cincisprezecea a lunii a doua dela ieșirea lor din pământul Egiptului. 2 Și toată comunitatea fiilor lui Israel ^cmurmură în contra lui Moisi și a lui Aaron în pustiu: 3 Și le ziseră lor fiii lui Israel: 3 ^dMai bine să fi murit de mâna Domnului în pământul Egiptului. ^ecând ședeam lângă oalele cu carne. și mâncam pâne de ne săturam; că ne-ați adus în pustiu acesta. ca toată adunarea aceasta să o omoriți cu foame.

4 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Iată eu voi face să plouă vouă ^fpâne din

cer. și poporul să iasă ziua. și să adune cât îi va fi de ajuns pentru acea zi. ca să-i ^gcere pre ei. dacă umblă în legea mea. sau nu. 5 Și va fi. că în a șasea zi să pregătească aceace vor fi adus: și ^hva fi îndoit mai mult din aceace adunau ei pentru o zi.

6 Și Moisi și Aaron ziseră tutulor fiilor lui Israel: ⁱDe seară veți cunoaște. că Dumnezeu v'a scos pre voi din pământul Egiptului: 7 Și mâne veți vedeă ^jmărirea Domnului: că el a auzit murmurarea voastră în contra lui Dumnezeu: că noi ^kce *suntem*. de murmurăți în contra noastră? 8 Și Moisi zise: Când Dumnezeu vă va da carne să mâncați. și dimineața pâne să vă săturați. *va fi semu*. că Dumnezeu a auzit murmurile voastre. eu care murmurăți în contra lui: că noi ce *suntem?* murmurile voastre nu *sunt* în contra noastră. ci ^lîn contra lui Dumnezeu. 9 Și Moisi zise lui Aaron: zi către toată comunitatea fiilor lui Israel: ^mApropiati-vă înaintea lui Dumnezeu. că a auzit murmurile voastre.

10 Și a fost. când vorbiă Aaron către toată comunitatea fiilor lui Israel. se uitară spre pustiu. și iată! mărirea Domnului se ⁿarătă în nor. 11 Și Dumnezeu vorbiă către Moisi. zicând: 12 ^oAm auzit murmura fiilor lui Israel: spune lor. zicând: ^pÎntre amândouă serile veți mânca carne. și dimineața vă veți sătura de pâne. și veți cunoaște că eu *sunt* Domnul Dumnezeuul vostru.

13 Și seara veniră ^rprepelite de acoperiră tabăra. iar dimineața zăcău un strat de ^srouă împrejurul taberii. 14 Iar după ce acel strat de rouă dispăru. iată deasupra fetii pământului. ^tceva mărunț. desghiocat. mărunț ca bruma pe pământ. 15 Și fiii lui Israel văzând. ziseră unul către altul: Man hu. că ei nu știau ce *lucru este* acela. Și Moisi le-a zis: ^uAccasta *este* pânea. care va dat-o

^u 1 Sam. 18. 7.
^v Vers. 1.
^x Fac. 16. 7.
^y Num. 33. 8.
^z Cap. 16. 2.
^a Cap. 14. 10.
Ps. 50. 15.

^b 2 Reg. 2. 21.
^c Ios. 24. 25.
^d Cap. 16. 4.
Deut. 8. 2. 16.
^e Deut. 7. 12. 16.
^f Deut. 28. 27. 60.
^g Cap. 23. 25.

Ps. 41. 3. 4.
—
Capul 16.
^a Num. 33. 10. 11
^b Ezec. 30. 15.
^c Cap. 15. 24.

^d 1 Cor. 10. 10.
^e Plân. 4. 9.
^f Num. 11. 4. 5.
^g Ps. 78. 24. 25.
^h Ioan. 6. 31. 32.
ⁱ Cap. 15. 25.

^j Vers. 22.
^k Vers. 12. 13.
^l Vers. 10.
Isă. 35. 2.
Ioan. 11. 4. 40.
^m Num. 16. 11.

ⁿ 1 Sam. 8. 7.
Luc. 19. 16.
Rom. 13. 2.
^o Num. 16. 16.
^p Vers. 7.
1 Reg. 8. 10. 11.

^q Vers. 8.
^r Vers. 6.
^s Vers. 7.
^t Num. 11. 31.
Ps. 78. 27. 28.
^u Num. 11. 9.

^v Num. 11. 7.
Deut. 8. 3.
Ps. 78. 24.
^w Ioan 6. 31. 49.
53.
1 Cor. 10. 3.

Dumnezeu spre mâncare. 16 Și acesta e cuvântul, care l-a poruncit Dumnezeu: Strângeți dintr'însa, fiecare după mîncarea sa, de cap câte ^vun gomer; *dupre* numărul sufletelor voastre, câte le aveți fiecare *în* cortul său; să luați. 17 Și fiii lui Israel făcură așa, și culeseră unul mai mult, altul mai puțin. 18 Și după ce o măsurară cu gomerul, nici ^xcel ce strânse mai mult, n'avu mai mult; nici cel ce strânse mai puțin, n'avu mai puțin; *ci* fiecare strânse după mîncarea sa. 19 Și Moisi zise *cătră dînșii*: Nimenia să nu lase dint'aceasta până a doua zi. 20 Dară nu ascultară de Moisi, ci lăsară unii până a două zi, și aceasta făcū vermi și se împuți; și Moisi se mâniē pre ei foarte. Așa ei culeseră în toată dimineața, fiecare după mîncarea sa; și încălzindu-se soarele, se topiă.

22 Și în ziua a șasea ei culeseră pâine îndoită, de cap câte două gomere. Și toți mai marii comunității veniră și spuseră lui Moisi. 23 Și el răspuse lor: Aceasta este *aceea* ce a zis Domnul: Mâne este ^yrăpaus, sabbat sfânt Domnului: Coaceți azi ce aveți să coaceți, și fierbeți ceace aveți să fierbeți; și tot ce va întrece, strângeți, păstrând pentru mânc. 24 Și ei rămășița o strânseseră până a doua zi, după cum le poruncise Moisi; și nu se ^zîmpuți, nici vermi nu se făcură într'însa. 25 Atunci zise Moisi: Mâncați aceasta astăzi, că astăzi este sabbatul Domnului; aceasta nu veți afla astăzi pe câmp. 26 În ^așase zile să o culegeți, iar a șaptea zi este sabbat, în care nu va fi nimic. 27 Și a șaptea zi ieșiră *unii* din popor să culegă, și nu aflară. 28 Atunci zise Dumnezeu lui Moisi: Până când veți ^brespinge de a păzi ordiunile mele și legile mele? 29 Vedeti, pentru că Dumnezeu v'a dat vouă sabbatul, pentru aceea vă dă el vouă în ziua a șasea pâine pentru două zile: se șeada fiecare a casă, și nimenia să nu iasă din locul său în

ziua a șaptea. 30 Și așa poporul răpauză în ziua a șaptea. 31 Și casa lui Israel chemă numele ei Mana. Și ^eea seamănă cu sămânța de coriandru, alb, și *avea* gustul de turtă cu miere.

32 Și Moisi zise: Aceasta este ce a poruncit Dumnezeu; Umpleți un gomer de ea, spre a o păstră pentru generațiunile voastre, ca să vadă pânea cu care v'am nutrit eu pre voi în pustiu, după ce v'am scos pre voi din pământul Egiptului. 33 Deci Moisi zise lui Aaron: ^dIa un vas, și pune într'însul un gomer plin de mană, și o așează pre ea înaintea lui Dumnezeu, spre a se păstră pentru generațiunile voastre. 34 Și cum poruncise Domnul lui Moisi, așa puse Aaron *vasul cu mană* ^eînaintea mărturii, ca să se păstreze. 35 Iar fii lui Israel mîncară mană ^fpatru zeci de ani, până ce veniră în pământul locuit; mană mîncară ei, până ce ajunseră la hotarele pământului Canaan. 36 Iar un gomer este a zecea parte din Efă.

Dumnezeu trimete apă din stîncă.

17 Și ^atoată comunitatea fiilor lui Israel plecă din pustiu Sin în călătoriile lor, după ordinul lui Dumnezeu, și tăbăriră în Refidim; și poporul n'*avea* acolo apă se bea. 2 ^bȘi poporul se certă cu Moisi, și-i zicea: Dă-ne apă să bem! și Moisi le zise: Pentru ce vă certati cu mine? pentru ce ^eispitiți pre Dumnezeu? 3 Și poporul însetoșă acolo de apă; și poporul ^dmurmurà contra lui Moisi, și zise: Pentru ce ne-ai scos pre noi din Egipt, ca să ne omori cu setea, pre noi, pre pruncii noștri, și vitele noastre?

4 Și Moisi ^estrigă cătră Dumnezeu, zicând: Ce să fac eu cu poporul acesta? că puțin de nu m'a ^fucis cu pietri. 5 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^gTreci înaintea poporului, și ia cu tine din bătrâni lui Israel, și toiagul tău cu care ^hai lovit fluviul îți ia în mîna ta și

^r Vers. 36.
^x 2 Cor. 8. 15.
^y Fac. 2. 3.
Cap. 20. 8.

^z Vers. 20.
^a Cap. 20. 9. 10.
^b 2 Reg. 17. 14.
Ps. 75. 10. 22.

^c Num. 11. 7. 8.
^d Ebr. 9. 4.
^e Cap. 25. 16. 21.
Num. 17. 10.

Deut. 10. 5.
^f Num. 33. 38.
Noem. 9. 20, 21.

Capit. 17.
^a Cap. 16. 1.
^b Num. 20. 3, 4.

^c Deut. 6. 16.
Mat. 4. 7.
1 Cor. 10. 9.

^d Cap. 16. 2.
^e Cap. 14. 15.
^f 1 Sam. 30. 6.

Ioan. 8. 59.
^g Ezech. 2. 6.
^h Cap. 7. 20.

mergi. 6 ⁱIată eu voi înstă acolo înaintea ta pe piatră în Horeb. și tu vei lovi piatra. și dintr'însa va ieși apă. ca să bea poporul. Deci Moisi făcù așa în văzul bătrânilor lui Israel. 7 Și numele locului îl chemă ^jMassa și Meriba. din cauza certeii fiilor lui Israel. și pentru că ei au ispitit pre Domnul, zicând: Oare este Domnul între noi. au nu?

Învingerea Amalechiților.

8 ^kAtunci veni Amalech. și se bătù cu Israel la Refidim. 9 Și Moisi zise lui ^lIosua: Alege-ne bărbații. și ieși de te luptă cu Amalech. și eu mâne voi înstă pe vârful dealului. și ^mtoiagul lui Dumnezeu va fi în mâna mea. 10 Și Iosua făcù precum îi zise Moisi. Aaron și Hur se suiră pe vârful dealului. 11 Și a fost când Moisi își ⁿrădică mâinile. atunci. învingeà Israel. și când își lăsă el în jos mâinile. învingeà Amalech. 12 Și mâinile lui Moisi îngreuindu-se. luarăo piatră. și o puseră sub dânsul. și el șezù pre ea. Și Aaron și Hur îi țineà mâinile lui. unul de o parte și altul de alta; și *astfel* mâinile lui stătură răzimate până la apusul soarelui. 13 Și Iosua zdrobi pre Amalech și poporul său cu ascuțitul sabiei. 14 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^oSerie aceasta într'o carte spre amintire. și spune în urechile lui Iosua. că ^peu voi înstănge de tot amintirea lui Amalech de sub cer. 15 Și Moisi zidi altar. și chemă numele lui Iehova Nissi. 16 Și zise: Fiindeà mâna înălță contra tronului Domnului. Domnul se va luptă contra lui Amalech din generațiune în generațiune.

Ietro cercetează pre Moisi. și-l sfătuește pre dânsul.

18 Iar ^aIetro. preotul din Madian. socrul lui Moisi. auzind toate câte ^bDumnezeu făcuse lui Moisi și lui Israel poporul său: scoțând Domnul pre Israel din Egipt: 2 Ietro. socrul lui Moisi luă pre Sephora. femeia lui Moisi. după ce

el o retrimise pre dânsa: 3 Și pre cei ^cdoi fiii ai ei. din cari unul se ^dchemă Gherșom. că *Moisi* zise: Străin am fost eu în pământ străin. 4 Și celalt se chemă Eliezer. că *el* zise: Dumnezeucul părintelui meu *mi-a fost* ajutor. și m'a scăpat de sabia lui Faraon. 5 Și Ietro. socrul lui Moisi. veni la Moisi. cu fiii lui și femeia sa. în pustiu unde tăbărise. lângă ^emuntele lui Dumnezeu; 6 Și zise lui Moisi: Eu Ietro. socrul tău. vin la tine. și femeia ta și cei doi fiii ai ei cu dânsa. 7 Atunci Moisi ^fieși socrului său întru întâmpinare. și se plecà. și-l ^gsărută. întrebându-se unul pre altul de sănătate; și intrară în cort.

8 Și Moisi. spuse socrului său. toate câte a făcut Dumnezeu lui Faraon și Egiptenilor pentru Israel; și toate nevoile câte le-au aflat pe cale. și *cum* i-a ^hscăpat pre dânsii Dumnezeu. 9 Și Ietro se bucură de tot binele ce făcù Domnul cu Israel. că l-a scăpat din mâna Egiptenilor. 10 Și Ietro zise: ⁱBinecuvântat să fie Domnul. care v'a scăpat pre voi din mâna Egiptenilor și din mâna lui Faraon. și care a mântuit pre acest popor de sub puterea Egiptenilor! 11 Acum cunosc eu. că Dumnezeu este ^jmai mare decât toți zeii. ^kcă a triumfat contra semetei lor ^ltrufii. 12 Și Ietro. socrul lui Moisi. aduse arderi de tot și *alte* sacrificii lui Dumnezeu: și Aaron și toți bătrânii lui Israel. veniră să mănânce pâne cu socrul lui Moisi. ^mînaintea lui Dumnezeu.

Întemnicirea judecătorilor.

13 Și a doua zi șezù Moisi. ca să judece pre popor: și poporul stete înaintea lui Moisi de dimineața până seara. 14 Și văzând. socrul lui Moisi. toate câte făcea el poporului. zise: Ce *este* aceasta ce faci tu cu poporul? Pentru ce șezi singur. și tot poporul stă împrejurul tău de dimineața până seara? 15 Și Moisi. răspunse socrului său: ⁿPoporul vine la

ⁱ Num. 20. 10. 11.

^j Num. 20. 13.

Ps. 81. 7.

Ebr. 3. 8.

^k Fac. 36. 12.

^l Fapt. 7. 45.

Ebr. 4. 8.

^m Cap. 4. 20.

ⁿ Iac. 5. 16.

^o Cap. 34. 27.

^p Num. 24. 20.

1 Sam. 15. 3. 7.

Ezra 9. 14.

—

—

Capit. 18.

^a Cap. 2. 16.

^b Ps. 44. 1.

^c Fapt. 7. 29.

^d Cap. 2. 22.

^e Cap. 3. 1. 12.

^f Fac. 14. 17.

1 Reg. 2. 19.

^g Fac. 29. 13.

^h Ps. 78. 42.

ⁱ Fac. 11. 20.

2 Sam. 18. 28.

Luc. 1. 68.

^j 2 Cron. 2. 5.

Ps. 95. 3.

^k Cap. 1. 10. 16.

23.

^l 1 Sam. 2. 3.

Neem. 9. 10.

16. 29.

Iov. 40. 11. 12.

^m Deut. 12. 7.

1 Cor. 10. 18

21. 31.

ⁿ Lev. 21. 12.

mine, ca să întrebe de *judcata lui Dumnezeu*. 16 Când au ei ^o pricină, vin la mine: și eu judec între unul și între altul, și-ⁱ *învăț pre ei* poruncile lui Dumnezeu și legile sale.

17 Atunci socrul lui Moisi, îi zise: Nu *este* bine lucrul, care faci. 18 Prea te ostenești, și tu și tot poporul acesta, care *este* cu tine: acest lucru *este* prea greu pentru tine; și tu nu-l vei putea face singur. 19 Acum ascultă vocea mea: eu îți voi da sfat, și ^r Dumnezeu va fi cu tine. Tu fii ^s pentru popor înaintea lui Dumnezeu, și tu le ^t poartă pricinile lor către Dumnezeu: 20 Și-i ^u învață poruncile lui Dumnezeu și legile lui, și le arată lor ^v calea, pe care au să meargă, și ^x faptele, care au să le facă: 21 Și tu din tot poporul îți alege oameni ^y vrednici, ^z temători de Dumnezeu: ^a oameni ai adevărului, ^b cari să urască lăcomia: și-ⁱ pune preste dâșii capi preste o mie, capi preste o sută, capi preste cincizeci, și capi preste zece. 22 Aceștia să judece poporul ^c în tot timpul, ^d și să fie, ^{ca} toate pricinile cele mari să ți-le aducă ție, și toate pricinile mici să le judece ei. Și sarcina ta se va ușura, dacă ^e ei o vor purta împreună cu tine. 23 De vei face lucrul acesta, și Dumnezeu de-^{ți} va porunci, atunci tu vei ^f putea sta, și tot poporul acesta va putea ajunge cu pace la ^g locul său.

24 Și Moisi ascultă de cuvântul socrului său, și făcù toate câte zise el. 25 ^h Și Moisi alese din tot Israelul bărbați vrednici, și-ⁱ puse capi preste popor, capi preste o mie, capi preste o sută, capi preste cincizeci, și capi preste zece. 26 Și aceștia ⁱ judecară pre popor în tot timpul: ^j pricinile cele grele le aduceau lui Moisi, iar pre toate pricinile cele mici le judecau ei. 27 Și Moisi lăsă pre socrul său, care se duse la pământul lui.

Tăbărîrea la Sinai.

19 În *întâia zi* din luna a treia, după ieșirea fiilor lui Israel din Egipt, tot într-^a *același zi* ^a *veniră ei în* pustiiul Sinai. 2 Și ei plecară dela ^b Refidim, și *veniră în* pustiiul Sinai, și tăbărîră în deșert: Israel, *zic*, tăbărîră acolo în dreptul ^c muntelui. 3 Și ^d Moisi se suî la Dumnezeu. Și Domnul îl ^e chemă din munte, zicând: Așa să vorbești casei lui Iacob, și să dai în știre fiilor lui Israel: 4 ^f Voi ați văzut cecace am făcut Egiptenilor, și *cum* ^g v'am purtat pre voi ^{ca} pe aripi de vultur, și v'am adus la mine. 5 ^h Acum de veți ascultă de vocea mea, și veți păzi legământul meu, ⁱ veți fi mie popor ales între toate popoarele, că ^j al meu *este* tot pământul: 6 Și-mi veți fi mie ^k imperiu preotesc, și ^l națiune sfântă. Aceste *sunt* cuvintele ce le veți vorbi îniiilor lui Israel.

7 Deci Moisi veni, și chemă pre bătrânii poporului, și puse înaintea lor toate aceste cuvinte, cari îi poruncise Dumnezeu. 8 Și ^m tot poporul răspunse într-^{una}, și zise: Toate vom face câte a zis Dumnezeu. Și Moisi, reîntoarse lui Dumnezeu cuvintele poporului.

9 Și Dumnezeu, zise lui Moisi: Iată eu voi veni la tine ⁿ în nor des, ^o pentru ca poporul să auză, când voi vorbi eu cu tine, și să ^p creadă ție în vecei.

Pregătirea pentru a primi legea.

10 Și Moisi reîntoarse Domnului cuvintele poporului. Și Domnul, zise lui Moisi: Mergi la popor, ca să-ⁱ *asfințești* pre ei astăzi și mâine, și ei să-ⁱ *spele* vestmintele lor: 11 Și să fie gata pentru a treia zi: că în ziua a treia ^s se va cobori Domnul pe muntele Sinai, în văzul a tot poporul. 12 Și vei pune îngrădiri poporului jur împrejur, și-ⁱ vei zice: Feriți-vă *să nu* vă suiți pe acest munte, nici să vă atingeți de marginea lui, *că*

o Cap. 23. 7.	s Cap. 4. 16.	2 Sam. 23. 3.	g Fac. 18. 33.	b Cap. 17. 1. 8.	Ps. 135. 4.	l Lev. 20. 21, 26.	Ps. 18. 11. 12.
Deut. 17. 8.	t Num. 27. 5.	a Ezecl. 18. 8.	h Deut. 1. 15.	c Cap. 3. 1. 12.	f Cap. 9. 29.	Isa. 62. 12.	Mat. 17. 5.
2 Sam. 15. 3.	u Deut. 4. 1. 5.	b Deut. 16. 19.	Fapt. 6. 5.	d Cap. 20. 21.	Deut. 10. 14.	1 Cor. 3. 17.	o Deut. 4. 12, 36.
Fapt. 18. 15.	v Ps. 143. 8.	c Vers. 26.	i Vers. 22.	e Cap. 3. 4.	lov. 41. 11.	1 Thes. 5. 27.	Ioan. 12. 29, 30.
p Lev. 24. 15.	x Deut. 1. 18.	d Vers. 26.	j lov. 29. 16.	f Deut. 29. 2.	Ps. 24. 1.	m Cap. 24. 3. 7.	p Cap. 14. 31.
Num. 15. 35.	y Vers. 25.	Lev. 24. 11.	—	g Deut. 32. 11.	1 Cor. 10. 26, 28.	n Vers. 16.	q Lev. 11. 44, 45.
q Num. 11. 14, 17.	Deut. 1. 15, 16.	Num. 15. 33.	Capul 19.	h Deut. 5. 2.	k Deut. 33. 2, 3, 4.	Cap. 20. 21.	r Vers. 14.
Deut. 1. 9. 12.	Fapt. 6. 3.	e Num. 11. 17.	a Num. 33. 15.	i Deut. 4. 20.	1 Pet. 2. 5, 9.	Deut. 4. 11.	s Vers. 16. 18.
r Cap. 3. 12.	z Fac. 42. 18.	f Vers. 18.					

tot care se va atinge de munte, acela se va omori. 13 Nici o mână nu se va atinge de dânsul, că. *de se va atinge cinevâ*, se va uide cu pietri, sau se va săgeta: *fie vită. fie om*, nu va trăi. Când cornul va suna cu încordare atunci se vor sui pe munte.

14 Și Moisi se pogori depe munte la popor, și cîsfînți pre popor, și ei își spălară vestmintele lor. 15 Și el zise poporului: *Fiți gata în ziua a treia*: *de femeie să nu vă apropiați*.

Iuirea lui Dumnezeu pe muntele Sinai.

16 Și după trei zile, dimineața se făcură tunete și fulgere, și un nor gros pe munte, și un mare sunet de trâmbiță: și tot poporul cel din tabără se cutremură. 17 Și Moisi scoase pre popor din tabără spre întâmpinarea lui Dumnezeu, și ei rămaseră sub poalele muntelui. 18 Iar muntele Sinai fumegă tot: căci Dumnezeu se pogorise pe dânsul în foc; și fumul lui se sui ca și fumul cuptorului: și tot muntele se cutremură foarte. 19 Și sunetul trâmbiței mergea întărindu-se; Moisi vorbea, și Dumnezeu răspundeă lui eu voca.

20 Și Dumnezeu se pogori pe muntele Sinai, pe vârful muntelui: și Dumnezeu chemă pre Moisi în vârful muntelui, și Moisi se sui.

21 Și Dumnezeu, zise lui Moisi: Pogorâr-te și spune poporului, să nu străbată la Dumnezeu ca să-l vază, ca nu mulți dintr'înșii să cadă. 22 Chiar și preoții, cei ce se apropie de Domnul, să se sfințească: ca nu cumvâ să se arunce asupra lor Dumnezeu. 23 Și Moisi zise, lui Dumnezeu: Poporul nu se poate sui pe muntele Sinai, că tu mi-ai spus, zicând: Pune îngrădiri împrejurul muntelui, și-l sfințește pre el. 24 Și Dumnezeu zise cătră dânsul: Mer-

gi, pogorâr-te, și apoi te suie tu și Aaron eu tine; iar preoții și poporul să nu străbată să se suie la Dumnezeu, ca el să nu se arunce asupra lor. 25 Și Moisi se pogori la popor, și le spuse toate.

Cele zece porunci sfinte.

20 Și Dumnezeu cuvântă toate acestea cuvinte, zicând: 2 Eu sunt Domnul, Dumnezeuul tău, care te-am scos pre tine din pământul Egiptului, din casa robiei. 3 Să nu aibi alți zei, afară de mine.

4 Să nu-ți faci tie clip cioplit, nici altă asemănare de cele ce sunt în cer sus, sau jos pe pământ, sau în apă sub pământ: 5 Să nu te închini înaintea lor, nici să slujești lor; că eu sunt Domnul, Dumnezeuul tău, Dumnezeu gelos, care păcatele părinților pedepse în tii până într'a treia și a patra generațiune acelor cari mă urăse pre mine: 6 Și care fae milă până la a mia generațiune, celor ce mă iubesc și păzesc poruncile mele.

7 Să nu iei numele Domnului, Dumnezeului tău în deșert: că Dumnezeu nu va lăsa nepedepsit pre acela, care va lua numele lui în deșert.

8 Adu-ți aminte de ziua sabatului, ca să o sfințești pre ea! 9 Șase zile vei lucra, și-ți vei face toate lucrurile tale. 10 Iar ziua a șaptea sabatul, este Domnului Dumnezeului tău: nu vei face într'înșea nici un lucru, nici tu, nici servul tău, nici serva ta, nici vre-o vită a ta, nici străinul tău, care locuște în lăuntrul porților tale; 11 Că în șase zile a făcut Dumnezeu cerul și pământul, și marea, și tot ce este într'însele, și în ziua a șaptea a repausat: pentru aceea binecuvântă Dumnezeu ziua sabatului, și o sfinți pre ea.

12 Onorează pre părintele tău și pre mamă ta, pentru ca zilele tale să fie

t Ebr. 12. 20.
u Vers. 16, 19.
v Vers. 10.
x Vers. 11.
y 1 Sam. 21. 4, 5.
1 Cor. 7. 5.
z Ps. 77. 18.
a Vers. 9.
b Apoc. 1. 10.
c Ebr. 12. 21.

d Deut. 4. 10.
e Deut. 4. 11.
f Judc. 5. 5.
Ps. 68. 7, 8.
Hab. 3. 3.
f Cap. 3. 2.
2 Cron. 7. 1.
2 Cron. 7. 1.
g Fac. 15. 17.
Ps. 144. 5.

Apoc. 15. 8.
h Ps. 68. 8.
Ier. 4. 24.
Ebr. 12. 26.
i Vers. 13.
j Ebr. 12. 21.
k Neem. 9. 13.
l Cap. 3. 5.
m Lev. 10. 3.
n 2 Sam. 6. 7, 8.

Capul 20.
a Deut. 5. 22.
b Lev. 26. 1, 13.
Ps. 81. 10.
Osea 13. 4.
c Cap. 13. 3.
d Deut. 5. 7.
2 Reg. 17. 35.
Ier. 25. 6.
e Lev. 26. 1.

Deut. 4. 16.
Ps. 97. 7.
f Cap. 23. 24.
Ios. 23. 7.
Isa. 44. 15, 19.
g Cap. 34. 14.
Deut. 4. 24.
Ios. 24. 19.
Nah. 1. 2.
h Cap. 34. 7.

1 Reg. 21. 29.
Iov. 5. 4.
Ps. 79. 8.
Isa. 14. 10, 21.
Ier. 2. 9.
i Cap. 34. 7.
Deut. 7. 9.
Rom. 11. 28.
j Cap. 23. 1.

Deut. 5. 11.
Mat. 5. 33.
k Mic. 6. 11.
l Cap. 31. 13, 14.
Deut. 5. 12.
m Cap. 23. 12.
Lev. 23. 3.
Ezec. 20. 12.
Luc. 13. 14.

n Fac. 2. 2, 3.
o Neem. 13. 16,
17, 18, 19.
p Fac. 2. 2.
q Cap. 23. 26.
Deut. 5. 16.
Ier. 35. 7, 18, 19.
Mat. 15. 4.
Pfes. 6. 2.

multe pe pământul, pre care-l dă ție Domnul, Dumnezeuul tău.

13 ^rSă nu ucizi.

14 ^sSă nu preacurvești.

15 ^tSă nu furi.

16 ^uSă nu mărturisești mărturie mincinoasă asupra aproapelui tău.

17 ^vSă nu poțtești casa aproapelui tău; ^xsă nu poțtești femeia aproapelui tău, nici servul lui, nici serva sa, nici boul lui, nici asinul lui, nici nimica din cele ce *sunt* ale aproapelui tău.

18 Și ^ytot poporul ^zvedea tunetele și fulgerile și sunetul trâmbiții și muntele ^afumegând. Și poporul văzând *acestea*, se cutremură și stă departe; 19 Și zise către Moisi: ^bVorbește tu cu noi, și noi vom ascultă; și ^csă nu vorbească Dumnezeu cu noi, ca nu cumvâ să murim. 20 Și Moisi zise către popor: ^dNu vă temeți, ^ecă Dumnezeu a venit, ca să vă cerce pre voi, și ^fca temerea lui să fie între voi, ca să nu păcătuiți.

21 Și poporul stă departe, iar Moisi se apropie de ^gnegura în care *era* Dumnezeu.

Lege despre altar.

22 Și Dumnezeu, zise lui Moisi: Așa vei zice fiilor lui Israel: Voi ați văzut, că eu ^hdin cer am vorbit cu voi. 23 Să nu vă faceți vouă *zei* ⁱafară de mine: zeii de argint, zeii de aur să nu faceți vouă.

24 Fă mie altar de pământ, și-mi sacrifică pe dânsul arderile tale de totși jertfele de bucurie, ^joile tale și boii tăi. În tot ^klocul ori-unde voiu așeză amintirea numelui meu, voiu veni la tine, și te voiu ^lbinecuvântă. 25 ^mIar de vei face mie altar de piatră, să nu-l zidești din pietri cioplite: căci, cum vei pune ferul tău preste dânsul, îl pângărești. Nici să nu te sui pe trepte la altarul meu, ca să nu se descopere goliciunea ta.

Lege de robie.

21 Și acestea *sunt* legile pre care le vei ^apune înaintea lor:

2 ^bDe vei cumpără rob Ebreu, el să-ți servească șase ani, iar în al șaptelea să iasă el în dar. 3 De va veni singur, singur se iasă; de *va fi* bărbat al unei femei, și femeia să iasă cu dânsul. 4 De i-a dat lui domnul său femeie, și-i va naște lui fii sau fete, femeia și copiii vor fi ai stăpânului său, iar el se iese singur. 5 ^cȘi de va zice servul: Eu îmi iubesc pre domnul meu, pre femeia mea și copiii mei, nu voesc să ies liber; 6 Se-l aducă pre el domnul său înaintea ^djudecătorilor: și să-l pună aproape de ușe sau de stâlp; și domnul său cu o sulă ^esă-i găurească urechia lui; și el să-i servească în veci.

7 De va ^fvinde carevâ fata sa servă, ea să nu iasă ^gcum ies servii. 8 De nu va plăcea ea domnului său, după ce o luă de femeie, să o lase să se răscumpere; *dară* se nu aibă putere să o vândă la popor străin, după ce i-a fost fără credință.

9 Iar de o va mărită după fiul său, să facă cu dânsa după dreptul fetelor. 10 *Dară* de va luă lui și pe alta, atunci el acesteia să nu-i imputineze nimica din hrana ei, nici din vestmintele ei, nici din ^hpetrecerea ei. 11 Iar dacă el pe aceste trei lucruri nu le va face, să iese ea în dar fără argint.

Lege în privința uciderii.

12 ⁱDe va lovî cinevâ pe altul, și acesta va muri, acela să se omoare. 13 Iar ^jde nu l-a pândit, ci Dumnezeu l-a ^kadus sub mână, ^lhotări-voiu ție loc, unde acesta să fugă. 14 Iar de se va sculă carevâ ^mcu cuget în contra aproapelui său, spre a-l ucide pre dânsul, cu violenție, ⁿluă-vei pre acela și dela altarul meu, ca să moară. 15 Și cel ce

^r Deut. 5. 17.
Rom. 13. 9.
^s Deut. 5. 18.
Mat. 5. 27.
^t Lev. 19. 11.
Deut. 5. 19.
Rom. 13. 9.
^u 1 Thez. 4. 6.
^v Cap. 23. 1.
Mat. 19. 18.

^v Deut. 5. 21.
Hab. 2. 9.
Fapt. 20. 33.
Rom. 7. 7.
Mes. 5. 3. 5.
Ebr. 13. 5.
^x Iov. 31. 9.
^y Ebr. 12. 18.
^z Apoc. 1. 10. 12.
^a Cap. 19. 18.

^b Deut. 5. 27.
Gal. 3. 19, 20.
Ebr. 12. 19.
^c Deut. 5. 25.
^d 1 Sam. 12. 20.
Isa. 41. 10. 13.
Isa. 42. 1.
Deut. 13. 3.
^e Deut. 4. 10.
Isa. 8. 13.

^g Deut. 5. 5.
1 Reg. 8. 12.
^h Deut. 4. 36.
Neem. 9. 13.
ⁱ Cap. 32. 1, 2.
4. 1. Sam. 5.
4. 5.
Ezec. 20. 39.
Dan. 5. 4, 23.
Zer. 1. 5.

^j Lev. 1. 2.
^k Deut. 12. 5,
11, 21.
1 Reg. 8. 43.
2 Cron. 6. 6.
Ezra. 6. 12.
Neem. 1. 9.
Ier. 7. 10, 12.
^l Fac. 12. 2.

Deut. 7. 13.
^m Deut. 27. 5.
Ios. 8. 31.
—
Capit. 27.
^a Cap. 24. 3, 4.
Deut. 4. 14.
^b Ier. 34. 14.
^c Deut. 15. 16, 17.

^d Cap. 12. 12.
^e Ps. 40. 6.
^f Neem. 6. 5
^g Vers. 2. 3.
^h 1 Cor. 7. 5.
ⁱ Fac. 9. 6
Mat. 26. 52.
^j Num. 35. 22.
Deut. 19. 4, 5.

^k 1 Sam. 24. 4.
10. 18.
^l Num. 35. 11.
Ios. 20. 2.
^m Num. 15. 30.
Deut. 19. 11, 12.
Ebr. 10. 26.
ⁿ 1 Reg. 2. 28 —
31.
2 Reg. 11. 15.

va bate pre părintele său, sau pre muma sa, acela să se omoare.

16 Și dacă o cineva fură om, și *p* vinde; sau de se va afla *q* în mâinile lui, acela să se omoare.

17 *r* Cel ce va blestema pre părintele său, sau pre muma sa, să se omoare.

Legi privitoare la vătămarea trupului.

18 De se vor certă doi oameni, și unul va lovi pre celalt cu piatră, sau cu pumnul, și nu va muri, ci numai va cădea la pat, 19 De se va scula *lovitul*, și va umbla afară *s* pe toiag, cel ce *l*-a lovit să rămână nepelepsit, decât numai timpul cât a zăcut și leacurile le va plăti.

20 Și de va lovi careva pre servul său sau pre serva sa cu toiagul, de va muri sub mâna lui, acesta se va răsbună. 21 Iar de va mai trăi una sau două zile, nu se va răsbună; căci *t* banul lui este.

22 De se vor certă bărbați între sine, și vor lovi pre o femeie grea, și de va pierde ea pruncul ei; dară *altă* vătămare nu va fi; aceia se vor supune la *u* gloabă, cât va cere-o bărbatul femeii, și *va hotărî-o* judecătorii. 23 Iar dacă *altă* vătămare va fi, se va da vieată pentru vieată. 24 *v* Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior, 25 Arsură pentru arsură, rană pentru rană, umflătură pentru umflătură.

26 Iar de va lovi careva ochiul servului său, sau ochii servei sale, și-l va orbi, îl va lăsa pre el liber pentru ochiul lui. 27 Și de va face să cadă dintele servului său, sau dintele servei sale, el îl va lăsa liber pentru dintele lui.

28 De va împunge un bou bărbat sau femeie, încât să moară, *x* boul acela se va ucide cu pietri, și carnea lui nu se va mânca: iar domnul bouului *va fi* nevinovat. 29 Iar de va fi fost bou împungător de mai înainte, și de va fi prevăzut domnul său, și el nu l-a păzit, și *boul* a ucis bărbat sau femeie, bou cu pietri se va ucide, și încă și domnul său se va

omori. 30 Iar de i-se va impune lui un preț de răscumpărare, el de *y* răscumpărarea vieții sale va da atâta, cât se va impune lui. 31 Iar de va împunge ficior sau fată, judecata se va face după această lege. 32 Și de va împunge bou serv sau servă, să se dec stăpânului acestora *z* treizeci de sieli de argint, și *a* bou se va ucide cu pietri.

33 Și de va deschide careva groapă, sau de va săpa groapă, și nu o va acoperi, și de va cădea într'insa bou sau asin: 34 Domnul groapei să plătească, dând bani stăpânului lor, și stârvul va fi al lui.

35 Și de va împunge bou cuiva pre bou vecinului, ca acesta să moară, ei vor vinde bou cel viu, și prețul vor împărți; vor împărți și stârvul. 36 Iar de s'a știut, că bou și mai înainte a fost împungător, și domnul său nu l-a păzit, el va da bou pentru bou, iar stârvul al lui va fi.

Legi în privința jignirii proprietății aproapelui.

22 De va fură cineva bou sau oaie, și o va junghia, sau o va vinde, să plătească einci boi pentru bou, și *a* patru oi pentru oaie.

2 De se va afla furul *b* spărgând, și fiind lovit, va muri, *c* nu *va fi* pentru dânsul *vărsare* de sânge. 3 Iar de se va face *aceasta* după răsăritul soarelui, atunci *va fi* pentru dânsul *vărsare* de sânge; *furul* să plătească tot; și de nu va avea din ee, el să se *d* vândă pentru furtul său. 4 Iar furtul, de se va *e* afla viu încă în mâna lui, fie bou, fie asin, fie oaie, el să-l *f* plătească îndoit.

5 De va paște careva țarina sau via *altuia*, și de-i va mână vita sa, ca să pasea în țarina altuia, acela să plătească eu cele mai bune din țarina sa, și eu *e* este mai bun din via sa.

6 De va ieși foc, care să cuprindă spini, și să ardă clăi de grâu tăiat, sau încă în spice, sau țarină: cel ce a dat foc să plătească *toate*.

o Dent. 24. 7. r Lev. 20. 9 s Lev. 25. 45, 46. t Mat. 5. 38.
p Fac. 37. 25. Mat. 15. 4. u Vers. 30. x Fac. 9. 5.
q Cap. 22. 4. s 2 Sam. 3. 29. v Lev. 24. 20 y Vers. 22.

o Mat. 26. 15. Capul 22. b Mat. 24. 43 e Cap. 21. 16.
Filp. 2. 7. a 2 Sam. 12. 6. o Num. 35. 27. f Vers. 1.
a Vers. 28. Luc. 19. 8. d Cap. 21. 2. 7. Prov. 6. 31.

7 De va da carevâ vecinului său argint sau vase spre păstrare, și acestea se vor fură din casa lui; ^gde se va afla furul, el să întoarcă îndoit. 8 Iar de nu se va afla furul, domnul casei se va aduce ^h judecătorilor, că el n'a pus mâna pe lucrul aproapelui său. 9 În orice cauză de nedreptate, *fie* bou sau asin, sau oaie, sau vestmânt sau alt lucru pierdut, de care va zice *carevâ*: Acesta *este* al meu: ⁱcauza amândurora să vină înaintea judecătorilor, și acela, pre care judecătorii îl vor osândi, să plătească aproapelui său îndoit.

10 De va da carevâ aproapelui său spre păzire asin, sau bou, sau oaie, sau altă vită, și ea va muri, sau se va strică, sau se va răpi, fără ca nimenea să fi văzut; 11 ^jJurământul lui Dumnezeu să fie între amândoi, că n'a pus mâna pe lucrul aproapelui său, și domnul vitei va lua *stârvul*, și *celalt* nu va plăti *nimic*. 12 ^kIar de s'a furat din casa lui, el să plătească pre stăpânul aceluia. 13 De va fi fost sfâșiată, să aducă *vita* sfâșiată, de mărturie, și nu va plăti *nimic*.

14 De va lua carevâ dela aproapele său *vită* împrumut, și ea se va strică, sau va muri, și stăpânul nu *a fost* de față, *o* va plăti. 15 De față stăpânul *vitei fiind*, nu va plăti, de *a fost* un năimit, să socotească în simbric.

16 ^lDe va amăgi carevâ o fecioară, încă nelogodită, și se va culca cu dânsa, să o înzestreze, și să o ia lui de femeie. 17 Iar de nu va voi părintele ei să o dea lui, el va cumpăni argint dupre ^mzestrea fecioarei.

18 ⁿPre fermeceătoare să nu o lase să trăască.

19 ^oTot cel ce se împreună cu vită să se omoare.

20 ^pCel ce sacrifică *altor* zei, decât numai lui Dumnezeu, să se piardă de tot.

Legi împotriva așupririi săracilor etc.

21 ^qPre străin să nu-l strămtorezi, nici să-l asuprești, că și voi străini ați fost în pământul Egiptului.

22 ^rPre nici o văduvă să nu o asupriți, nici pre un orfan. 23 ^sDe-i veți asupri, și de vor ^sstrigă ei cătră mine, eu voi ^tauzi strigarea lor; 24 Și ^umânia mea se va aprinde, și pre voi vă voi uicide cu sabie, și ^vfemeile voastre vor rămâne văduve, și fiii voștri orfani.

25 ^xDe vei împrumută argint poporului meu, *anume* săracului care *este* lângă tine, să nu-i fii lui ca un camătar, și să nu-i impună camătă. 26 Și ^yde vei lua amanet vestmântul aproapelui tău, să-l înapoezi până la apusul soarelui; 27 Căci acesta *este* singurul lui acoperământ spre a-și *acoperi* pielea sa: în ce va dormi? Și va fi, când va ^zstrigă cătră mine, eu-l voi ascultă pre dânsul, că *eu sunt* ^aîndurător.

28 Pre ^bjudecători să nu-i blestemi, și pre domnitorul poporului tău să nu-l defaimi.

29 ^cCu ^cprinoasele ariei tale, și cu ale teascului tău să nu întârzi; pre ^dintâinăscutul dintre fiii tăi mi-l vei da. 30 ^eAșa să faci cu boul tău și cu oaia ta: ^fșapte zile vor fi ele cu muma lor, iar în ziua a opta mie le vei da.

31 Și voi să fiți mie oameni ^gsfinți, și ^hsă nu mâncați carne sfâșiată depe câmpuri; la câni să o aruncați.

Legi privitoare la dreptate și la iubirea aproapelui.

23 Nu ^aradică strigare mincinoasă, și să nu dai mână cu omul rău, ca să fii martur ^bmincinos. 2 ^cSă nu urmezi pre cei mulți, spre a *face* rău; și ^dîntr'o judecată să nu mărturisești, abătându-te cu mulțimea, așa ca să abați *dreptatea*. 3 Nici pre cel neavut în judecata lui să nu-l pârținești.

4 ^eDe vei întâlni boul inamicului tău

^g Vers. 4.
^h Cap. 21. 6.
ⁱ Deut. 25. 1.
^j Ebr. 6. 16.
^k Fac. 31. 39.
^l Dent. 22. 28. 29.
^m Fac. 34. 12.
ⁿ Dent. 19. 26. 31.
^o 1 Sam. 28. 3. 9.
^p Lev. 18. 23.

^q Num. 25. 2. 7. 8.
^r Cap. 23. 9.
^s Lev. 19. 33.
^t Jer. 7. 6.
^u Zech. 7. 10.
^v Dent. 10. 18.
^w Ps. 94. 6.
^x Isa. 1. 17. 23.
^y Ezech. 22. 7.
^z Iac. 1. 27.

^a Deut. 15. 9.
^b Iov. 35. 9.
^c Luc. 18. 7.
^d Vers. 27.
^e Iov. 34. 28.
^f Ps. 18. 6.
^g Iac. 5. 4.
^h Iov. 31. 23.
ⁱ Ps. 109. 9.
^j Plâng. 5. 3.

^k Lev. 25. 35. 36.
^l 37.
^m Neem. 5. 7.
ⁿ Ezech. 18. 8. 17.
^o Deut. 24. 6. 10. 13. 17.
^p Prov. 20. 16.
^q Amos. 2. 8.
^r Vers. 23.
^s Cap. 34. 6.

^t Ps. 86. 15.
^u Ecl. 10. 20.
^v Fapt. 23. 5.
^w Iuda 8.
^x Cap. 23. 16. 19.
^y Cap. 13. 2. 12.
^z Deut. 15. 19.
^a Lev. 22. 27.
^b Cap. 19. 6.
^c Deut. 14. 21.

^d Lev. 22. 8.
^e Copul 23.
^f Vers. 7.
^g Ps. 15. 3.
^h Prov. 10. 18.
ⁱ Cap. 20. 16.
^j Deut. 19. 16.
^k 17. 18.
^l Prov. 19. 5. 9. 28.

^m Mat. 26. 59. 60. 61.
ⁿ Fapt. 6. 11. 13.
^o Fac. 7. 1.
^p Cap. 32. 1. 2.
^q Ios. 24. 15.
^r 1 Sam. 15. 9.
^s Iov. 31. 34.
^t Prov. 1. 10. 11. 15.

^u Mat. 27. 24. 26.
^v Fapt. 24. 27.
^w Vers. 6. 7.
^x Lev. 19. 15.
^y Ps. 79. 2.
^z Dent. 22. 1.
^a Iov. 31. 29.
^b Rom. 12. 20.
^c 1 Thes. 5. 15.

sau asinul său rătăcind, mână-l lui acasă. 5 *f* De vei vedeà asinul celui ce te nrăște pre tine, că a căzut sub sarcina sa. ferește-te ca să nu-l lași pre acesta numai singur, ci il vei slobozi și descurcă.

6 *g* Dreptatea săracului tău să nu o abați în judecata lui. 7 *h* De toată hotărârea nedreaptă depărtează-te! pre cel nevinovat și drept să nu-l faci să se omoare: că *j* nu voi da dreptate celui rău. 8 Și *k* daruri să nu iei, că darurile orbesc și pre cei mai luminați, și întorc hotărârile celor drepti.

9 Și pre *l* străin să nu-l asuprești, că voi știți inima celui străin, că și voi străini ați fost în pământul Egiptului.

10 *m* Șase ani să sameni pământul tău, și să strângi fructele depe dânsul. 11 Și în anul al șaptelea să-l lași să stee, și să rămână nelucrat, pentru ca nevoeșii poporului tău să mănânce: Iar ce va mai rămâneà, să mănânce fiarele câmpului. Tot așa să faci tu și cu vita ta și cu maslinișul tău.

12 În *n* șase zile să faci lucrurile tale, iar în ziua a șaptea să repausezi, pentru ca boul tău și asinul tău să se repauseze, și pentru ca fiul servei tale și străinul să respire.

13 *o* Luați aminte la toate câte au vorbit vouă; și *p* numele zeilor străini să nu amintiți, și să nu se auză din gura voastră.

14 De *q* trei ori pe an să sărbătorești mie. 15 *r* Sărbătoarea azimelor să o păzești: șapte zile vei mânca azime, după cum am poruncit ție, pe timpul lunei Abib: pentru că în acea *lună* ai ieșit tu din Egipt: și înaintea mea *s* nimenea să nu se arăte cu mână goală: 16 Și *t* sărbătoarea secerișului, a prinoaselor lucrurilor tale, pre care le-ai se-

mănat pe câmp: și *u* sărbătoarea culesului la sfârșitul anului, când tu ți-ai cules bucatele tale depe câmp. 17 De *v* trei ori în an toată partea bărbătească a ta să se arete înaintea Domnului, Dumnezeuului tău.

18 *x* Să nu-mi aduci sângele sacrificiului meu cu dospit, nici să rămână grăsimea sărbătoarei mele pe dimineată.

19 *y* Prinoasele fructelor dintâiu ale pământului tău, să le aduci în casa Domnului, Dumnezeului tău.

z Să nu fierbi iedul în laptele mamei sale.

Dumnezeu făgăduiește și poruncește isgonirea Cananiților

20 *a* Iată eu trimit ingerul meu înaintea ta, ca să te păzească pe cale, și să te ducă în locul ce ți-am pregătit. 21 Ferește-te de dânsul, și ascultă vocea lui, și nu-l *b* mânià: că el *c* nu va iertă fărădelegile voastre: că *d* numele meu într'însul *este*.

22 Iar de vei ascultă de vocea lui, și vei face toate câte zic eu, *e* eu voi fi inamicul inamicilor tăi, și împrotivitor împrotivitorilor tăi. 23 *f* Căci ingerul meu va merge înaintea ta, și te va *g* duce în *pământul* Amoreilor, și al Heteilor, și al Ferezeilor, și al Canaueilor, și al Heveilor, și al Iebuseilor: și-i voi stârpi pre dânsii.

24 Să nu te *h* închini la zeii acestora, nici să slujești lor, și *i* după faptele lor să nu faci: *j* ci să-i sfărâmi pre ei, și stâlpii lor să-i ninnicești.

25 Ci voi să vă *k* închinați Domnului Dumnezeuul vostru, și *l* el va binecuvântă pânea ta și apa ta: și *m* eu voi depărtă boala din mijlocul tău.

26 *n* Nu va fi femeie, care să piardă, nici stearpă în pământul tău, și numărul zilelor tale îl voi *o* implini.

27 *p* Frica mea *o* voi trimite înaintea ta, și voi *q* turbură tot poporul, contra

<i>f</i> Deut. 22. 4.	Mat. 27. 4.	MaI. 3. 5.	<i>q</i> Cap. 34. 23.	Lev. 23.10,17.	Efes. 4. 30.	<i>g</i> Ios. 24. 8, 11.	<i>n</i> Deut. 7. 14.
<i>g</i> Vers. 2.	<i>j</i> Cap. 34. 7.	<i>m</i> Lev. 25. 8, 4.	Lev. 23. 4.	Num.18,12,13.	Ebr. 3. 10. 16.	<i>h</i> Cap. 20. 5.	Iov. 21. 10.
Deut. 27. 19.	Rom. 1. 18.	<i>r</i> Cap. 20. 8, 9.	<i>r</i> Cap. 12. 15.	Neem. 10. 35.	<i>o</i> Cap. 32. 34.	<i>i</i> Lev. 18. 3.	Mal. 3. 10. 11.
Isa. 10. 1, 2.	<i>k</i> Deut. 16. 19.	Luc. 13. 14.	Deut. 16. 8.	<i>s</i> Cap. 34. 26.	Ios. 24. 19.	Deut.12,30,31.	<i>o</i> Fac. 25. 8.
Ier. 5. 28.	1 Sam. 8. 3.	<i>o</i> Deut. 4. 9.	<i>s</i> Cap. 34. 20.	Deut. 14. 21.	Ier. 5. 7.	<i>j</i> Cap. 34. 14.	1 Cron. 23. 1.
Amos. 5. 12.	Ps. 26. 10.	Ios. 22. 5.	Cap. 34. 20.	<i>u</i> Cap. 14. 19.	Ebr. 3. 11.	<i>k</i> Deut. 6. 13.	Ps. 55. 23.
<i>h</i> Vers. 1.	Prov. 15. 27.	1 Tim. 4. 16.	Deut. 16. 16.	Num. 20. 16.	1 Ioan 5. 16.	Ios. 22. 5.	<i>p</i> Fac. 35. 5.
Iuc. 3. 14.	Amos. 5. 12.	<i>p</i> Num. 32. 33.	<i>t</i> Cap. 34. 22.	Ios. 5. 13.	Isa. 9. 6.	1 Sam. 7. 8.	Deut. 15,14,16.
Efes. 4. 25.	Fapt. 24. 26.	Deut. 12. 3.	<i>u</i> Deut. 16. 13.	Ps. 91. 11.	Ioan 10,30,38.	Mat. 4. 10.	Deut. 2. 25.
<i>i</i> Deut. 27. 25.	<i>l</i> Cap. 22. 21.	Ios 23. 7.	<i>v</i> Cap. 34. 23.	Isa. 63. 9.	<i>e</i> Fac. 12. 3.	<i>l</i> Deut. 7. 13.	Ios. 2. 9, 11.
Ps. 94. 21.	Ps. 94. 6.	Ps. 16. 4.	<i>x</i> Cap. 13. 8.	<i>b</i> Num. 14. 11.	Ier. 30. 20.	<i>m</i> Cap. 15. 26.	<i>q</i> Deut. 7. 23.
Ier. 7. 6.	Ezec. 22. 7.	Osea 2. 17.	<i>y</i> Cap. 22. 29.	Ps. 78. 40. 56.	<i>f</i> Vers. 20.	Deut. 7. 15.	

căruia vei merge, și voiți face, ca toți inamicii tăi să-și întoarcă spatele dinaintea ta. 28 Și ^rvoiu trimite vespi înaintea ta, cari vor alungă pre Hevei și pre Cananei și pre Hetei dinaintea ta. 29 ^sEu nu-i voi alungă pre ei de dinaintea ta într'un an, ca pământul să nu rămână deșert, și ca fiarele să nu se înmulțească contra ta. 30 *Cu* încetul cu încetul îi voi alungă de dinaintea ta, până ce te vei înmulți tu, și vei lua țara în stăpânire.

31 Și ^thotarele tale le voi pune dela Marea-Roșie până la Marea-Filistenilor, și dela deșert până la fluviu; că voi ^uda în mâinile voastre pre locuitorii aceluia pământ, ca tu să-i alungi pre dâșii de dinaintea ta. 32 ^vSă nu faci cu dâșii nici cu zeii lor legământ. 33 Ei să nu locuească în pământul tău, că nu cumvă să te tragă a păcătui contra mea: că de te vei închină zeilor lor, ^xaceasta va fi ție cursă.

Cartea legământului și jertfa legământului.

24 Și zise lui Moisi: *Suie-te la Dumnezeu, tu și Aaron și ^aNadab și Abih, ^bșaptezeci dintre cei mai bătrâni ai lui Israel, și să vă închinați de departe; 2 Și Moisi să se apropie ^csingur către Dumnezeu, iar aceia să nu se apropie, și nici poporul să nu se suie cu dâșul.*

3 Și Moisi veni, și spuse poporului toate cuvintele lui Dumnezeu și toate legile lui: și tot poporul răspuse cu o gură, zicând: ^dToate cuvintele, câte le-a vorbit Dumnezeu le vom face.

4 Și Moisi ^escrise toate cuvintele lui Dumnezeu; și sculându-se de dimineață, zidi altar sub munte, și doisprezece ^fstâlpi, după cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

5 Și trimise el pre tinerii fiilor lui Israel, cari aduseră arderi de tot, și sacrificară lui Dumnezeu boi drept sacrificiu

de bucurie. 6 Și Moisi ^gluă jumătate din sânge, și-l puse în strachină, și jumătate din sânge îl stropi preste altar. 7 Apoi ^hluă cartea legământului, și o ceti în auzul poporului; și ei ziseră: ⁱToate câte a vorbit Dumnezeu vom face, și vom ascultă. 8 Și Moisi luând sângele, stropi preste popor, și zise: Iată ^jsângele legământului, care-l făcu Domnul cu voi dupre toate aceste cuvinte.

Preoții și cei șaptezeci din cei mai bătrâni văd pe Dumnezeu.

9 Și ^kse suiră Moisi și Aaron, Nadab și Abih și șaptezeci din bătrânii lui Israel; 10 Și ^lvăzură pre Dumnezeul lui Israel; și sub picioarele lui ^meră ca un lucru din ⁿsafir, lucitor ca ⁿînsuși cerul, *când este senin.* 11 Și el nu-și ^oatinse mâna sa de cei mai aleși ai fiilor lui Israel; Și ^pei văzură pre Dumnezeu, și ^qmâncară și băură.

Moisi se suie iarăși pe munte.

12 Și Domnul zise lui Moisi: ^rSuie-te la mine pe munte, și rămâi acolo; și-ți voi da ^stable de piatră, adecă legea și ordinile cari eu le-am scris, spre a-i învăța pre ei. 13 Atunci Moisi se sculă cu Iosua, ^tservul său: și Moisi se ^usui pe muntele lui Dumnezeu; 14 Și zise către bătrâni: Rămâneți aici până ce ne vom reîntoarce noi la voi; și iată Aaron și Hur ^vsunt cu voi, ca oricine va avea certe să meargă la ei.

15 Și Moisi se sui pe munte, și ^wun nor acoperi muntele. 16 Și ^xmărirea lui Dumnezeu se așeză pe muntele Sinai, și norul îl acoperi șase zile. Iar în a șaptea zi chemă pre Moisi din mijlocul norului. 17 Și privirea mării lui Dumnezeu pe vârful muntelui ^yeră asemenea unui ^zfoc mistuitor în ochii fiilor lui Israel. 18 Și Moisi, întră în mijlocul norului, și se sui pe munte: și a fost ^zMoisi pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

^r Deut. 7. 20.	^v Cap. 34.12.15.	<i>Capul 24.</i>	^e Deut. 31. 9.	ⁱ Fac. 32. 30.	ⁿ Mat. 17. 2.	^r Vers. 2.15.18.	Num. 14. 10.
Ios. 24. 12.	Deut. 7. 2.	^a Cap. 28. 1.	^f Fac. 28. 18.	Judc. 13. 22.	^o Cap. 19. 21.	^s Cap. 31. 18.	^y Cap. 3. 2.
^s Deut. 7. 22.	^x Cap. 34. 12.	^b Cap. 1. 5.	^g Ebr. 9. 18.	Isa. 6. 1. 5.	^p Fac. 16. 13.	Deut. 5. 22.	Deut. 4. 36.
^t Fac. 15. 18.	Deut. 7. 16.	Num. 11. 16.	^h Ebr. 9. 19.	Cap. 33. 20.23.	Cap. 33. 20.	^t Cap. 32. 17.	Ebr. 12.18.29.
Ios. 1. 4.	Ios. 23. 13.	^c Vers.13.15.18.	ⁱ Vers. 3.	1 Tim. 6. 16.	Deut. 4. 33.	^u Vers 2.	^z Cap. 34. 28.
Ps. 72. 8.	1 Sam. 18. 21.	^d Vers. 7.	^j Ebr. 9. 20.	1 Ioan 4. 12.	Judc. 13. 22.	^v Cap. 19. 9.16.	Deut. 9. 9.
^u Ios. 21. 44.	Ps. 106. 36.	Deut. 5. 27.	1 Pet. 1. 2.	m Ezec. 1. 26.	^q Fac. 31. 54.	Mat. 17. 5.	—
Judc. 1. 4.	—	Gal. 3. 19, 20.	^k Vers. 1.		1 Cor. 10. 18	^x Cap. 16. 10.	

Porunci pentru zidirea cortului și pentru uneltele sale.

25 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: **2** Spune fiilor lui Israel, că să-mi aducă dar: acel dar al meu îl veți lua ^a dela tot omul pre care-l lasă inima să mi-l dea bucuros. **3** Și acesta este darul care veți lua dela dânsii: Aur și argint și aramă; **4** Și vânăt, purpuriu și carmezin-roșiu și bis alb și păr de capră; **5** Și piei de berbece roșite, și piei de vițel de mare, și lemn de sittim: **6** ^bOleiu pentru candelă, ^caromate pentru oleiul ungerii, și ^dtămâie mirositoare: **7** Pietri de onice, și pietri de înfipt. pentru ^eefod și pentru ^fpieptar. **8** Și să-mi faci mie ^gsanctuar, ca ^hcu să locuiesc în mijlocul lor.

9 ⁱDupă toate câte-ți voi arată, chipul lăcașului și chipul tuturilor vaselor lui, așa să faceți.

Chivotul.

10 Și ^jsă-mi faceți mie chivot de lemn de sittim; lungimea lui să fie de doi coti și jumătate, și lățimea lui de un cot și jumătate, și înălțimea lui de un cot și jumătate. **11** Și să-l îmbraci cu aur curat, pe din lăuntru și pe din afară să-l îmbraci, și să faci încadrare de aur pe deasupra lui jur împrejur. **12** Și să torni pentru dânsul patru verigi de aur, și pre acestea să le pună la cele patru colțuri ale lui; două verigi de o parte și două verigi de cealaltă parte a lui. **13** Și să faci pârghii din lemn de sittim, și să le îmbraci cu aur; **14** Și să pui pârghiile acelea în verigile cele din laturile chivotului, spre a se purtă chivotul cu ele. **15** Și ^kpârghiile vor rămânea în verigile chivotului, și nu se vor scoate din ele. **16** Apoi să pui în chivot ^lmărturia, pre care îți voi da-o.

Milostivitorul.

17 Și ^msă faci și acoperemânt propițiitor din aur curat; lungimea lui de

doi coti și jumătate, și lățimea lui de un cot și jumătate. **18** Și să faci și doi cheruvimi de aur; lucru bătut să-i faci pre ei, din amândouă laturile propițiitorului:

19 Și pre un cheruvim să faci la un capăt, și pre alt cheruvim la alt capăt; din propițiitorul să faci pre cheruvimi la amândouă capetele lui. **20** ⁿȘi cheruvimii vor fi cu aripile întinse pe deasupra, acoperind cu aripile propițiitorul, având fețele lor întoarse una către alta, iar privirea cheruvimilor va fi spre propițiitor. **21** ^oȘi propițiitorul să-l pui preste chivot deasupra, și ^pîn chivot să pui mărturia pre care o voi da ție.

22 ^qAcolo mă voi întru mi cu tine, și voi vorbi cu tine depe propițiitor, din mijlocul acelor doi cheruvimi, cei de deasupra chivotului mărturiei, toate câte voi porunci ție pentru fiii lui Israel.

Masa cu pânilă punerii înainte.

23 Și ^ssă faci și o masă de lemn de sittim; lungimea ei să fie de doi coti, și lățimea ei de un cot, iar înălțimea ei de un cot și jumătate. **24** Și să o îmbraci cu aur curat, și să faci și încadrare de aur jur împrejur; **25** Și să faci împrejurul ei și pervaz, lat de o palmă; și preste pervaz să faci încadrare de aur jur împrejur. **26** Și să faci și patru verigi de aur, și verigile să le pui la cele patru colțuri, care sunt la cele patru picioare ale ei. **27** Și verigile să fie aproape de pervaz, ca să se pună pârghii, spre a purtă masa. **28** Și să faci pârghiile de lemn de sittim, și să le îmbraci cu aur, ca cu ele să se poarte masa. **29** Și să faci ei ^ttalgere, cățiuie, cupe și urcioare, care servese la libațiuni: din aur curat să le faci pre ele. **30** Și pe masă să ^upui pâne de punere înainte, care să fie pururea înaintea mea.

^a Cap. 25.	^d Cap. 30. 34.	^k Cap. 29. 45	^j Cap. 37. 1.	1 Reg. 8. 9	1 Cron. 28. 18.	^r Num. 7. 89.	^s Cap. 37. 10.
Cap. 35. 5, 21.	^e Cap. 28. 4, 6	2 Cor. 6. 16.	Dent. 10. 3.	Ebr. 9. 4.	Ebr. 9. 5.	1 Sam. 4. 4.	1 Reg. 7. 48.
2 Cor. 8. 12.	^f Cap. 28. 15.	Ebr. 3. 6.	^l 1 Reg. 8. 8.	^m Rom. 3. 25.	^o Cap. 26. 34.	2 Sam. 6. 2.	Ebr. 9. 2.
^b Cap. 27. 20.	^g Cap. 35. 1, 3, 4.	Apoc. 21. 3.	ⁱ Cap. 16. 34.	Ebr. 9. 5.	^p Vers. 16.	Ps. 80. 1.	^t Cap. 37. 16.
^c Cap. 30. 23.	Ebr. 9. 1, 2.	ⁱ Vers. 40.	Dent. 10. 2, 6.	ⁿ 1 Reg. 8. 7.	^q Cap. 29. 42, 43.	Isa. 37. 16.	^u Lev. 24. 5, 6.

Sfeșnicul.

31 ^e Și să faci un policandru de aur curat, lucru bătut să faci policandru, fusul lui, și ramurile lui, și calicii lui, și globuleții lui și florile lui să fie din aceeași bucată. 32 Șase ramuri să iese din laturile lui, trei ramuri ale policandrului dintr'o lature, și trei ramuri ale policandrului din altă lature. 33 Într'o ramură să fie trei calici în forma florilor de migdal, cu globulețul și cu floarea: și la altă ramură să fie trei calici în forma florilor de migdal, cu globulețul și cu floarea; așa să fie la cele șase ramuri ce ies din policandru. 34 Și la policandru să fie patru calici în forma florilor de migdal, cu globuleții lor și cu florile lor. 35 Un globuleț să fie sub două ramuri ce ies din policandru, și alt globuleț să fie sub celelalte două ramuri ce ies din el, și al treilea globuleț să fie iarăși sub două ramuri ce ies din el: și tot așa să fie sub cele șase ramuri ce ies din policandru. 36 Globuleții și ramurile lui să fie ieșite dintr'însul, și tot policandru să fie bătut din o bucată, de aur curat. 37 Și să faci lui și șapte candel; și ^x aprinzându-le să le pui pe el, ca să ^y lumineze înaintea lui. 38 Și mucările lui și tigăile lui toate să fie din aur curat. 39 Policandru cu toate uneltele acestea se va face dintr'un talant de aur curat. 40 Și ^z vezi ca toate acestea să le faci după chipul ce s'a arătat ție pe munte.

Locașul cu covoare.

26 Și ^a locașul să-l faci din zece covoare de însubțire răsucit, de vânăt, purpuriu și carmezin-roșiu, cu cheruvimi în țesătură aleasă. 2 Lungimea unui covor să fie de douăzeci și opt de coți, și lățimea unui covor de patru coți, toate covoarele să aibă aceeași măsură. 3 Cinci covoare să fie prinse una cu alta, și celelalte cinci covoare să fie prinse una cu alta. 4 Și să faci chiotori vânăte pe marginea unui

covor, pe marginea unei împreunări; așa să faci și pe marginea covorului din urună, la altă împreunare. 5 Cincizeci de chiotori să faci la covorul întâiu, și cincizeci de chiotori să faci la marginea covorului, care este la împreunarea a doua: chiotorii vor veni în potrivă una cu alta. 6 Și să faci cincizeci de copci de aur, și cu copcile să împreuni covoarele unul cu altul; așa va fi locașul unul.

7 Și ^b să mai faci covoare și din păr de capră pentru cort deasupra locașului; unsprezece asemenea covoare să faci. 8 Lungimea unui covor să fie de treizeci de coți, și lățimea unui covor de patru coți; cele unsprezece covoare să aibă aceeași măsură. 9 Și să împreuni cinci covoare de o parte, și celelalte șase covoare de altă parte, și să îndoești al șaselea covor în fața locașului. 10 Și să faci cincizeci de chiotori pe marginea unui din covoarele cele din urmă, la împreunare; și cincizeci de chiotori pe marginea covorului al doilea, care se prinde. 11 Și să faci copci cincizeci de aramă, și să pui copcile în chitoare, și să împreuni cortul; și așa va fi unul. 12 Iar ceeace întrece din covoarele cortului, jumătatea covorului care întrece, să acopere partea dinapoi a lăcașului. 13 Și cotul dela o lature, și cotul dela cealaltă lature din ceeace va întrece din lungimea covoarelor cortului să fluture la laturile cortului ici și colo, spre a o acoperi.

14 Și ^c să mai faci preste cort alt acoperemânt din piei de berbece roșite, și alt acoperemânt din piei de vițel de mare, pe deasupra.

Schelele pentru cort.

15 Și pentru locaș să faci scânduri din lemn de sittim, puse în picioare. 16 Lungimea unei scândure să fie de zece coți, și lățimea unei scândure de un cot și jumătate. 17 Și câte două urechi să aibă fiecare scândură, ca ună

^e Cap. 37. 17. | ^x Cap. 27. 21. | ^y Num. 8. 2. | 1 Cron. 23. 11. | Ebr. 9. 2 | Cron. 13. 11. | ^z Cap. 26. 30. | 19.

Fapt. 7. 44. | Capul 26. | ^b Cap. 36. 14 | ^c Cap. 36. 19. | Ebr. 8. 5. | ^a Cap. 36. 8.

să se corespundă cu cealaltă; așa să faci la toate scândurile locașului.

18 Și să faci scândurile locașului. douăzeci scânduri din partea sudică, spre miazăzi. 19 Și să faci patruzeci de picioare de argint sub cele douăzeci de scânduri; două picioare sub o scândură, pentru amândouă urechile ei: și două picioare sub *altă* scândură pentru amândouă urechile ei. 20 Așa și de cealaltă parte a locașului despre miază-noapte să fie douăzeci de scânduri, cu cele patruzeci de picioare de argint ale lor; 21 Două picioare sub o scândură, și două picioare sub *altă* scândură. 22 Și în partea din fundul locașului despre apus să faci șase scânduri. 23 Și să mai faci două scânduri în cele două unghiuri din fundul locașului. 24 Și să fie împreunate jos, și să fie împreunate sus, și *unite* cu un cerc; și așa să fie cu amândouă, care au să fie în cele două unghiuri. 25 Și să fie opt scânduri cu picioarele lor de argint în șase-sprezece picioare: două picioare sub o scândură, și două picioare sub cealaltă scândură.

Zăvoarele.

26 Și să faci drugii de lemn de sittim, cinci pentru scândurile din o lature a locașului; 27 Și cinci drugii pentru scândurile din cealaltă lature a locașului; și cinci drugii pentru scândurile locașului din fund spre apus; 28 Și drugul dela mijlocul scândurilor, ajungând dela un cap la celalt. 29 Și scândurile să le îmbrăci cu aur, și verigile lor să le faci de aur, prin care vei petrece drugii: și drugii să-i îmbrăci cu aur.

30 Și așa să-mi faci locașul ^ddupre forma ce ți-s'a arătat pe munte.

Cele două perdele.

31 Și ^esă faci perdea vânătă, purpurie, carmezin-roșie, și din in subțire răsucit; în țăsătură aleasă să o faci, cu chervim pe dânsa. 32 Și să pui pre dânsa pe patru stâlpi de lemn de sittim, îmbră-

cați cu aur, cârligele lor de aur, *puse* pe patru picioare de argint. 33 Și să prinzi perdeaua de copci, și ^fchivotul mărturiei să-l pui în lăuntrul perdelei, și acea perdea să despartă vouă ^gsfânta de sfânta sfinților. 34 Și ^hsă pui propițătorul pe chivotul mărturiei în sfânta sfințelor. 35 Și ⁱmasa să o pui afară de perdea: și policandrul dinaintea mesei în partea despre amiază a locașului; și masa să o pui în partea despre miază-noapte.

36 Și la ușa cortului să faci o perdea vânătă, purpurie, carmezin-roșie, și din in subțire răsucit, broderie aleasă. 37 Și perdelei să-i faci cinci stâlpi de lemn de sittim, și să-i îmbrăci cu aur, și cârligele lor de aur; și acestora să le torni cinci picioare de aramă.

Jertfelnicul pentru arderea de tot.

27 Și să faci ^aaltar de lemn de sittim, lung de cinci coți, și lat de cinci coți: pătrat să fie altarul; și de trei coți înălțimea lui. 2 Și să faci lui coarne în cele patru unghiuri ale lui; coarnele lui să fie de o bucată cu el, și ^bsă-l îmbrăci cu aramă. 3 Și să-i faci oale pentru scoaterea cenușei, și lopeți și talere, și furculițe, și tigăi pentru cărbuni; toate uneltele lui să le faci de aramă. 4 Și să faci și un grătar de aramă în forma rețelei, și la grătar să faci patru verigi de aramă, la cele patru unghiuri ale lui. 5 Și grătarul să-l pui sub cuprinsul altarului de jos, ca grătarul să ajungă până la jumătatea altarului. 6 Și să faci pârghii altarului, pârghii din lemn de sittim, și să le îmbrăci cu aramă. 7 Și să petreci pârghiile să fie de amândouă laturi ale altarului, pentru a-l purta. 8 Și să-l faci din scânduri, să fie scobit: ^cdupă cum ți-s'a arătat ție pe munte, așa să-l faci.

Despre tindă.

9 Și locașului ^dsă-i faci curte în partea sudică, despre miazăzi, perdelele curții din in subțire răsucit, și lungimea

^d Cap. 25. 9. 40.
Fapt. 7. 44.
Ebr. 8. 5.

^e Cap. 36. 35.
Mat. 27. 51.

Ebr. 9. 3.
^f Cap. 25. 16.

^g Lev. 16. 2.
^h Cap. 25. 21.

ⁱ Cap. 40. 22.
Ebr. 9. 2.

Capitol 27.
^a Cap. 38. 1.

Ezec. 43. 13.
^b Num. 16. 38.

^c Cap. 25. 40.
^d Cap. 38. 9.

unei lature o sută de coți; 10 Și stâlpii ei douăzeci, cu picioarele lor *de aramă douăzeci*, și cărligele stâlpilor și betele *de argint*. 11 Asemenea și spre laturea despre miazănoapte *să aibă* perdele lungime de o sută *de coți*, cu stâlpii lor douăzeci, și cu picioarele lor *de aramă douăzeci*: și cărligele stâlpilor și betele *de argint*. 12 Lărgimea curții din lature despre apus de cincizeci *coți* perdele, cu stâlpii lor zece, și picioarele lor zece. 13 Și lărgimea curții din laturea despre est, despre răsărit, cincizeci de coți. 14 Și la o parte cincisprezece perdele, *cu stâlpii* lor trei, și *cu* picioarele lor trei. 15 Și la cealaltă parte cincisprezece coți perdele, cu stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei. 16 Și pentru poarta curții o perdea de douăzeci coți *din vânat*, purpuriu și carmezin-roșiu, și *din* în subțire răsucit, *cu stâlpii* lor patru, și *cu* picioarele lor patru. 17 Toți stâlpii curții *să fie* încinși *cu* verigi *de argint*; cărligele lor *să fie* de argint, și picioarele *de aramă*. 18 Lungimea curții *să fie* de o sută de coți, și lărgimea de câte cincizeci tde o pare și de alta; și înălțimea de cinci coți; și *să fie* de în răsucit, și picioarele *stâlpilor de aramă*. 19 Și toate uneltele locașului pentru tot serviciul lui, și toți țeruşii lui, precum și toți țeruşiiții enri *să fie* de aramă.

Despre untdelemnul sfânt.

20 Și ^e tu poruncește fiilor lui Israel, ca să-ți aducă oleiu curat din masline virgine spre luminare, pentru ca candelarele să ardă neîncetat. 21 În cortul intrării ^f afară de perdeaua, care *atârna* dinaintea mărturiei, le va pregăti ^g Aaron și fiii lui, ca *să arză* înaintea Domnului, de cu seară până dimineață. ^h *Aceasta va fi* lege vecinică care se va păzi de fiii lui Israel întru generațiunile lor.

Alegerea lui Aaron și a fiilor săi.

28 Iar tu cheamă la tine dintre fiii lui Israel pre fratele tău ^a Aaron, și pre fiii săi cu dînsul, ca să-mi fie mie

preoți: Aaron, Nadab și Abib. Eleazar și Itamar, fiii lui Aaron. 2 Și ^b să faci lui Aaron, fratele tău, vestminte sfinte spre onoare și spre podoabă. 3 Și ^c să vorbească tutulor bărbaților cu cuget înțelept, *tutulor acelora* ^d pre cari i-am împlinit cu cu spiritul înțelepciunii, ca să facă vestmintele lui Aaron pentru a-l sfinți, ca să-mi fie mie preot.

Îmbrăcămintea preotească.

4 Și acelea *sunt* vestmintele care le vor face: ^e Pieptarul, ^f efodul, ^g mantia și ^h tunica peștriță, mitra și brăul. Așa vor face ei vestminte sacre lui Aaron, fratele tău, și fiilor lui, ca să-mi fie mie preot. 5 Și vor lua aur, vânat, și purpuriu, și carmezin-roșiu, și în subțire.

Efodul.

6 ⁱ Și efodul să-l faci *din aur*, *din vânat*, *din purpur*, *din carmezin-roșiu* și *din* în subțire răsucit, țăsătură aleasă. 7 El să aibă doi umerari, cari se vor împreună la cele două capete, și *așu* va fi împreună. 8 Și cingătoarea cu care va fi încins, și care *va fi* pe deasupra *efodului* să fie tot asemenea lucrute și din o bucată cu el: *din aur*, vânat, purpur, carmezin-roșiu și *din* în subțire răsucit. 9 Și să iei și două pietri onice, și să sapi pe dânsele numele fiilor lui Israel: 10 Șase din numele lor pe o piatră, și numele celorlalți șase pe cealaltă piatră dupre *rândul* nașterii lor. 11 Lucru de piatră, *de săpătură* de sigil, să sapi pe două pietri numele fiilor lui Israel, și în legături de aur să le încasezi.

12 Și aceste două pietri să le pui pe umerii efodului, *ca ele să fie* pietri de amintire pentru fiii lui Israel; și ^j Aaron va purta numele lor înaintea lui Dumnezeu pe amândoi umerii săi ^k spre amintirea lor. 13 Și să faci sponci de aur; 14 Și două lanțugele *de aur* curat; fă-le pre acestea în forma sfoarei, lucru împletit, și pre aceste lanțugele împletite le pune în sponci.

^e Lev. 24. 2.
^f Cap. 26, 31, 33
^g Cap. 30. 8.

^h Cap. 28. 43.
Num. 18. 23.

Capit. 28.
^a Num. 18. 7.
Ebr. 5. 1, 4.

^b Cap. 29. 5, 29.
Num. 20, 26, 28.
^c Cap. 31. 6.

^d Cap. 31. 3.
^e Vers. 15.

^f Vers. 6.
^g Vers. 31.

^h Vers. 39.
ⁱ Cap. 39. 2.

^j Vers. 29.
^k Ios. 4. 7.

Engolpionul.

15 Și ^lsă faci și pieptarul judecării; țesătură aleasă, ca și țesătura efodului să-l faci pre el: *din* aur, vânăt, *din* purpur, carmezin-roșiu, și *din* iu subțire răsucit. 16 Să fie pătrat și dublu, și să aibă lungimea de o palmă, și lățimea de o palmă. 17 Și ^msă umpli plinul său cu pietri *prețioase*; patru șire de pietri: *În întâiul șir vor fi*: Un sardon, un topaz și un smaragd; *acesta să fie* șirul întâiu; 18 Și într'al doilea șir: Un carbuneul, un safir și un diamant. 19 În al treilea șir: Un liguriu, și un agat, și un ametist. Și în al patrulea șir: 20 Un chrisolit, un onichin și un iaspide: acestea în legături de aur se vor incasa. 21 Și pietrile acestea să fie în număr de douăsprezece, dupre numele fiilor lui Israel, săpate ca săpătura de sigil, fiecare cu numele său, dupre cele douăsprezece semintii. 22 Și să faci la pieptar lanțugele, în forma sfoarei, lucru împletit *din* aur curat. 23 Și să mai faci pieptarului două verigi de aur, și aceste două verigi să le pui la cele două colțuri ale pieptarului. 24 Și pre cele două lanțugele de aur împletite să le prinzi de cele două verigi din colțurile pieptarului. 25 Și *celelalte* două capete ale celor două lanțugele împletite să le prinzi de cele două sponci, și să le pui preste umerii efodului, în partea de dinainte. 26 Și să mai faci două verigi de aur, și să le pui la *celelalte două* colțuri de jos ale pieptarului, la marginea lui, care este dinlăuntru, despre efod. 27 Și să mai faci două verigi de aur, și să le pui la cei doi umerari ai efodului, de desubt, în partea anterioară a lui, tocmai în locul unde acestea se îmbină, deasupra de brăul efodului. 28 Și pieptarul cu verigile lui îl vor lega cu sfoară vânătă de verigile efodului, ca să stea țeapăn deasupra cingătoarei efodului, încât pieptarul să nu se miște depe efod. 29 Și așa va purta Aaron numele fiilor lui Is-

rael pe pieptarul judecării, deasupra inimii sale, când va intra în sanctuar. ⁿspre amintire vecinică înaintea lui Dumnezeu.

30 Și ^osă pui în pieptarul judecării Urin și Tumin, cari să fie deasupra inimii lui Aaron, când va intra el înaintea lui Dumnezeu. Și așa Aaron va purta neîncetat judecata fiilor lui Israil pe inima sa, înaintea lui Dumnezeu.

Mantia vânătă.

31 Și ^psă faci mantia de sub efod tot vânătă. 32 Și aceasta la mijloc să aibă gură, pentru intrarea capului, și o tivitură să fie împrejur; lucru țesut, ca gura unei platoșe să fie, ca să nu se rupă. 33 Și pe marginea lui să faci mere-granate în vânăt, purpur, carmezin-roșiu, pe marginea lui jur împrejur, și printre acestea clopoței de aur jur împrejur; 34 *Încât să fie* un clopoțel de aur și un măr-granat, un clopoțel de aur și un măr-granat, pe marginea mantiei jur împrejur. 35 Și Aaron se va îmbrăca cu dânsul la serviciu, ca sunetul lui să se audă, când va intra în sanctuar, înaintea lui Dumnezeu, și când va ieși; ca să nu moară.

Tabla dela frunte.

36 Și ^qsă faci o placă de aur curat, și să sapi pe dânsa cu săpătura de sigil: SFINTIRE DOMNULUI! 37 Și aceasta să o legi de sfoară vânătă, și va fi la mitră; în partea dinaintea mitrei să fie. 38 Și va fi pe fruntea lui Aaron; și Aaron va ^rpurta păcatele lucrurilor sfinte, pre care fiii lui Israel le vor fi sfințit în toate darurile lor; și va fi pe fruntea lui totdeauna, ca să-i facă ^splăcuți înaintea Domnului.

Tunica, mitra, cingătoarea și nădragii.

39 Și să țezi și tunica *din* in subțire; și mitra să o faci *din* in subțire; și cingătoarea să o faci broderie aleasă.

40 ^tȘi să faci fiilor lui Aaron tunice, și să faci pentru dânsii cingători, și să faci pentru dânsii căciule, spre onoare și spre podoabă. 41 Și să îmbraci pre ei

^l Cap. 39. 8.
^m Cap. 39. 10, etc.
ⁿ Vers. 13.

^o Num. 27. 21.
¹ Sam. 28. 6.
Ezra 2. 63.

^p Cap. 39. 22.
^q Cap. 39. 30.

^r Vers. 43.
Lev. 10. 17.

Num. 18. 1.
Ioan 1. 29.

Ebr. 9. 28.
1 Pet. 2. 24.

^s Lev. 1. 4.
Isa. 56. 7.

^t Vers. 4.
Ezec. 44. 17, 18.

cu acestea, pre fratele tău Aaron și pre fiii lui împreună cu dânsul: și să^u ungi pre ei; și să-i^v sfințești; și să-i santifici pre ei, ca să fie mie preoți. 42 Și să faci lor^x pulpane de in, care să le acopere goliciunea corpului lor, și care să fie de sub coapse până în sus de glesne. 43 Și cu ele vor fi îmbrăcați Aaron și fiii lui, când vor intra ei în cortul întrunirii, sau când se vor apropia^y de altar, spre a face serviciu în sanctuar; ca nu cumva^z purtând păcatul oare-cărei intinațiuni, să moară. ^a Această va fi lege vecinică pentru Aaron și pentru seminția lui după dânsul.

Sfințirea preoților și a altarului.

29 Și aceasta este ceeace vei face lor, când îi vei sfinți pre ei, ca să fie mie preoți: ^a Ia un vițel dintre vite, și doi berbeci fără cusur; 2 Și ^b pâni nedospite, și turte nedospite, frământate cu oleiu; și plăcinte nedospite, unse cu oleiu: acestea să le faci din floarea făinei de grâu; 3 Și punându-le într'un paner, adă-le în paner cu vițelul și cu cei doi berbeci; 4 Apoi adă pre Aaron și pre fiii săi la ușa cortului întrunirii, ^c și spală-i pre ei cu apă; 5 ^d Și ia vestimintele, și îmbracă pre Aaron cu tunica, și cu mantia efodului, și cu ^e efodul și cu pieptarul: și-l încinge cu cingătoarea efodului. 6 ^f Apoi pune pe capul lui mitra, și preste mitră diadema sfântă. 7 Și ia ^g oleiul ungerii, și-l toarnă pe capul lui, și unge pre el.

8 După aceea^h să aduci pre fiii lui, și să-i îmbraci cu tunicele. 9 Și încingând pre ei cu cingători, pre Aaron, și pre fiii lui, pe capul lor să pui căciuli; ca ⁱ preoția să fie între ei prin lege vecinică. Și astfel vei ^j sfinți pre Aaron, și pre fiii săi.

10 Și să aduci vițelul înaintea cortului întrunirii, și ^k Aaron și fiii săi să-și pună mânilor pe capul vițelului. 11 Și să junghii vițelul înaintea lui Dumnezeu la ușa cortului întrunirii.

12 Și ^l luând din sângele vițelului cu degetul tău, să pui pe ^m coarnele altarului, și celalt sânge să-l verși la picioarele altarului. 13 Și ⁿ să iei toată grăsimea care acopere măruntaile, și prapurul de pe maini, și amândoi rinichii cu grăsimea lor, și să le faci să fumege pe altar.

14 Și ^o carnea vițelului, pielea și baleza să le arzi cu foc afară de tabără; sacrificiu pentru păcat este.

15 Și ^p să iei și pre unul din berbeci; și Aaron și fiii săi să-și ^q pună mânilor pe capul berbecelui. 16 Și să injunghii berbecelul, și luând sângele lui, să-l stropești pe altar jur împrejur. 17 Apoi să tai berbecelul în bucăți, și să-i speli măruntaile și picioarele lui cu apă, și să le pui lângă celelalte bucăți, și preste capul lui. 18 Și să faci să fumege acest berbecel întreg pe altar: că ardere de tot este lui Dumnezeu, ^r miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu.

19 ^s Apoi să iei și pre al doilea berbecel, după ce Aaron și fiii lui își vor pune mânilor pe capul berbecelui; 20 Și să injunghii berbecelul, și luând din sângele lui să pui pe moalele urechii drepte a lui Aaron, și pe moalele urechii drepte a fiilor săi, și pe degetul gros al mâinei drepte a lor, și pe degetul cel mare a piciorului drept al lor, și cu ^t celalalt sânge să stropești preste altar jur împrejur. 21 Și luând din sângele ce este pe altar, și din ^u oleiul ungerii, să stropești pre Aaron și vestimintele lui, și pre fiii lui, și vestimintele fiilor lui cu dânsul; și astfel ^v se va sfinți el și vestimintele fiilor lui cu dânsul. 22 După aceea să iei grăsimea din berbecel, și coada lui, și grăsimea care acopere măruntaile, și prapurul mainii, și amândoi rinichii cu grăsimea de preste dânsii, și spata dreaptă; că acesta este berbecelul de consacrare. 23 ^w Și din panerul cel cu azime ce este înaintea lui Dumnezeu, să mai iei și o pâine, o turtă de oleiu și o

^u Cap. 29. 7.
^v Cap. 29. 9. etc.
Lev. cap. 8.
Ebr. 7. 28.
^x Cap. 39. 28.

Lev. 6. 10.
^y Cap. 20. 26.
^z Lev. 5. 1, 17.
Num. 9. 13.
^a Cap. 17. 21.

Lev. 17. 7.
Capul 29.
ⁿ Lev. 8. 2.
^b Lev. 2. 4.
^c Cap. 40. 12.

Ebr. 10. 22.
^d Cap. 28. 2.
Lev. 8. 7.
^e Cap. 28. 8
^f Lev. 8. 9.

^g Cap. 28. 41.
Num. 35. 25.
^h Lev. 8. 13.
ⁱ Num. 18. 7.
^j Cap. 28. 41.

Ebr. 7. 28.
^k Lev. 8. 13.
^l Lev. 1. 4.
^m Cap. 27. 2.
ⁿ Lev. 3. 3.

^o Lev. 4. 11, 12, 21.
Ebr. 13. 11.
^p Lev. 8. 18.
^q Lev. 1. 4—9.

^r Fac. 8. 21.
^s Vers. 3.
^t Cap. 30. 25, 31.
^u Vers. 1.
^v Lev. 8. 26.

plăcintă: 24 Și pre toate acestea să le pui în mâinile lui Aaron și în mâinile fiilor lui, și să le ^xmiști încoace și încolo *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 25 ^yȘi luându-le din mâinile lor, să le faci să fumege pe altar, deasupra arderei de tot, întrun miros plăcut lui Dumnezeu: sacrificiu cu foc lui Dumnezeu *este* acesta. 26 Și să iei și ^zpieptul berbecului de consacrare, carele *este* pentru Aaron, și după ce-l vei legăna *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu, ^ava fi partea ta. 27 Și vei sfinți ^bpieptul legănat și spata ridicată, care s'a legănat și s'a ridicat din berbecule de consacrare, care *este* pentru Aaron și pentru fiii lui. 28 Și acestea ^cprin lege perpetuă vor fi ale lui Aaron și ale fiilor săi, dela fiii lui Israel; că ^d*este* dar ridicat: și darul ridicat, pre care l-au adus fiii lui Israel din sacrificiile lor de bucurie, acel dar ridicat se cade să fie al lui Dumnezeu.

29 Și vestmintele sacre ale lui Aaron ^evor fi după dânsul ale fiilor lui, ca ei într'însele să se ungă, și în ele ^fsă se sfințească. 30 ^gȘapte zile se va îmbrăca cu ele ^hacela dintre fiii lui, care va urmă archieru în locul lui, și carele va intra în cortul întrunirii, ca să servească în sanctuar. 31 Apoi luând berbecule de consacrare, carnea lui să o ⁱfearbă în loc sfânt. 32 Și Aaron și fiii lui să mănânce carnea acestui berbecu, și ^jpânea cea din paner, *la* ușa cortului întrunirii. 33 ^kEi le vor mânca pre acestea, prin care s'a făcut espiarea, pentru a-i sacră, și a-i sfinți. Si ^laltul *dintr'însele* să nu mănânce, că *sunt* sfinte. 34 Și de va rămâneă ceva din această carne a consacrării și din pâne până a doua zi, ^mrămășița o vei arde cu foc: aceasta nu se va mânca, că lucru sfânt *este*.

35 Și vei face cu Aaron, și cu fiii lui, după cum am poruncit ție; ⁿșapte zile

vei sfinți pre ei. 36 Și în toată ziua vei mai ^osacrifică și un vițel *drept* sacrificiu pentru păcat, pe lângă sacrificiile de espiare, și vei curăți altarul, făcând espiare pentru el, ^pși-l vei unge, ca să se sfințească. 37 În șapte zile vei face espiare pentru altar, și-l vei sfinți pre el; ^qși așa altarul va fi lucru prea sfânt: ^rtot cel ce se va atinge de altar, sfânt să fie.

Jertfa zilnică.

38 Și aceasta *este* ^sceace vei sacrifică tu pe altar: ^sdoi miei de câte un an *vei aduce* tu ^tîn toată ziua neincetat: 39 Pre un miel îl vei sacrifică ^udimineata, și pre al doilea miel îl vei sacrifică între amândouă sările: 40 Și *vei pune* a zecea parte din efa din floarea fămei, frământată cu a patra parte din un hin de oleiu curat; și *ca* prinos, vin a patra parte de un hin, pentru un miel. 41 Și pre al doilea miel îl vei ^vsacrifică între amândouă sările; și vei urmă ca dânsul ca cu darul de pâne dimineata și *ca* cu prinosul turnător de vin, întrun miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 42 *Acosta va fi* ^xardere de tot necurmată în generațiunile voastre, *la* poarta cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu. ^yunde eu mă voi întruși cu voi, spre a-ți vorbi ție acolo. 43 Acolo mă voi întruși cu fiii lui Israel, și *locul acela* ^zse va sfinți de mărirea mea. 44 Și voi sfinți cortul întrunirii și altarul; și pre Aaron și pre fiii lui voi ^asfinți, ca să fie mie preoți. 45 Și ^bvoi locuși în mijlocul fiilor lui Israel, și voi fi lor Dumnezeu. 46 Și ei vor cunoaște că ^ceu *sunt* Domnul Dumnezeu lor, carele i-am scos pre dânsii din pământul Egiptului, ca să locuesc în mijlocul lor. Eu *sunt* Domnul Dumnezeu lor.

Altarul tămâierii.

30 Și să faci și ^aaltar ^bpentru ardere de tămâie; *din* lemn de sittim să-l faci pre el. 2 Lungimea lui *să fie* de

^x Lev. 7. 30.

^y Lev. 8. 28.

^z Lev. 8. 29.

^a Ps. 99. 6.

^b Lev. 7. 31, 31.

^c Lev. 10. 15.

^d Lev. 7. 34.

^e Num. 20. 26, 28.

^f Num. 18. 8.

^g Lev. 8. 35.

^h Num. 20. 26, 28.

ⁱ Lev. 8. 31.

^j Mat. 12. 4.

^k Lev. 10. 14, 15,

17.

^l Lev. 22. 10.

^m Lev. 8. 32.

ⁿ Esod. 40. 12.

^o Ebr. 10. 11.

^p Cap. 30. 26, 28,

29.

^q Cap. 40. 10.

^r Mat. 23. 19.

^s Num. 28. 3.

Ezra 3. 3.

^t Dan. 9. 27.

^u 2 Reg. 16. 15,

Ezec. 46. 13,

14. 15.

^v 1 Reg. 18. 29,

36.

Ps. 141. 2.

^x Vers. 38.

Dan. 8. 11, 12,

13.

^y Cap. 25. 22,

Num. 17. 4.

^z Cap. 40. 31.

² Cron. 5. 14.

Ezec. 43. 5.

Hag. 2. 7, 9.

^a Lev. 21. 15.

^b Esod. 25. 8.

Ioan 14. 17, 23.

^c Cap. 20. 3.

—

Capul 30.

^a Cap. 37. 25.

^b Vers. 7. 8. 10.

Apoc. 8. 3.

un cot, și lățimea lui de un cot: pătrat să fie; și înălțimea lui de doi coți; și coarnele lui să fie trase din el. 3 Și să-l îmbraci cu aur curat, atât acoperișul lui deasupra, cât și laturile lui jur împrejur, și coarnele lui; și să-i faci și încadrare de aur jur împrejur. 4 Și să-i faci două verigi de aur sub încadrare, la două din laturile sale, în cele două unghiuri, ca să servească pentru a petrece prin ele pârgăii, cu care se va purta. 5 Și să faci și pârgăiile lui din lemn de sittim, și să le îmbraci cu aur. 6 Și să-l pui dinaintea perdelei ce atârnă înaintea chivotului de mărturie, în fața ^eproprietarului, carele este deasupra mărturiei, unde mă voiu intruni cu tine. 7 Și Aaron va face să fumege preste dânsul ^dtămâie aromatică în toată dimineața; când ^eva pregăti el candelule, va face să fumege această tămâie. 8 Și între amândouă sările, când Aaron va face să fumege pururea tămâie înaintea Domnului, în generațiunile voastre. 9 Peste dânsul să nu aduceți nici o tămâie ^fde altfel, nici ardere de tot, nici dar de pâne, și nici prinos de turnare să nu vărsați preste dânsul. 10 Ci numai espiare va face ^gAaron preste coarnele acestuia odată pe an. Espiare va face el preste acest altar în tot anul o dată, întru generațiunile voastre, cu sângele sacrificiului de espiare pentru păcat. Prea sfânt lui Dumnezeu va fi acesta.

Contribuțiile pentru sanctuar.

11 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 12 ^hCând tu vei face dupre numărul lor numărarea fiilor lui Israel, tot însul va da lui Dumnezeu ⁱrăscumpărarea pentru sufletul său, când îi vei număra pre ei, ca să nu fie nici o ^jplagă, când îi vei număra pre ei. 13 ^kAceasta vor da: tot însul, care va trece prin numărare, va da o jumătate de siclu, dupre siclul sanctuarului: ^lsiclul are douăzeci de ghere. ^mO jumătate de siclu va fi dar

lui Dumnezeu. 14 Tot însul carele va trece prin numărare, de douăzeci de ani și mai sus, va da dar lui Dumnezeu. 15 ⁿAvutul nu va da mai mult, nici săracul mai puțin de o jumătate de siclu, când veți face dar lui Dumnezeu pentru ^oespiarea sufletelor voastre. 16 Și vei lua acel argint de espiare, și-l ^pvei da pentru lucrul cortului întrunirii, și va fi fiilor lui Israel spre amintire lui Dumnezeu pentru espiarea sufletelor voastre.

Ligheanul de aramă.

17 Și Dumnezeu mai vorbi lui Moisi, zicând: 18 ^rSă mai faci și un spălător de aramă, și piciorul lui de aramă, pentru spălăt, și să-l ^spună între cortul întrunirii și între altar, și să toarne apă într'însul. 19 Și Aaron și fiii lui își ^tvor spăla dintr'însul mânilor și picioarele lor. 20 Când vor intra ei în cortul întrunirii, se vor spăla cu apă, ca să nu moară: sau când se vor apropia de altar, ca să servească, ca să facă să ardă *vre-un* sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 21 Și-și vor spăla mânilor și picioarele lor, ca să nu moară. ^uAceasta va fi lor lege eternă, lui Aaron și seminției lui în generațiunile lor.

Oleiu de ungerii.

22 Și Dumnezeu mai vorbi lui Moisi, zicând: 23 Și să iei ^varomate de cele mai alese, ^xsmirna cea mai curată cinci sute sicli, și scortişoară aromatică pe jumătate atâta, două sute cincizeci sicli, și ^ycalam aromatic două sute cincizeci sicli; 24 Și ^zcasia cinci sute sicli, dupre siclul sanctuarului: și oleiu de masline un ^ahin. 25 Și să faci dintr'acestea oleiu pentru ungerea sacră, unsoare amestecată după meșteșugul făcătorilor de mir. 26 ^bOleiu de ungerii sacre va fi acesta. ^cȘi să ungi cu dânsul cortul întrunirii și chivotul mărturiei; 27 Și masa cu toate uneltele ei, și policandrul cu toate uneltele lui, și altarul tămâierii; 28 Și altarul de ardere de tot cu toate unel-

^c Cap. 25.21,22.	^g Lev. 16. 18.	^{ps} Ps. 49. 7.	^l Lev. 27. 25.	^p Cap. 18. 25.	^t Cap. 40.31, 32.	^o Ezeec. 27. 22.	^a Cap. 29. 40.
^d Vers. 34.	^h Num. 1. 2, 5.	^{mat} Mat. 20. 28.	^m Cap. 38. 26.	^q Num. 16. 40.	^{isa} Isa 52. 11.	^x Ps. 45. 8.	^b Cap. 37. 29.
¹ Sam. 2. 28.	² Sam. 24. 2.	¹ Tim. 2. 6.	ⁿ Iov. 34. 19.	^r Cap. 38. 8.	^{ebr} Ebr. 10. 22.	^y Ier. 6. 20.	^{ps} Ps. 89. 20.
^e Cap. 27. 21.	³ Num. 31. 50.	^j 2 Sam. 24. 25.	^{col} Col. 3. 25.	^s Cap. 40. 7, 30.	^u Cap. 28. 43.	^{ps} Ps. 45. 8.	^c Cap. 40. 9.
^f Lev. 10. 1.	^{lov} Iov. 33. 24.	^k Mat. 17. 24.	^o Vers. 12.				

tele lui, și spălătorul cu piciorul lui. 29 Și să le sfințești pre acestea, ca să fie prea sfinte; ^dtot ce se va atinge de dânsule sfânt să fie. 30 ^eAsemenea să ungi și pre Aaron și pre fiii săi, să-i sfințești pre ei, ca să fie mic preoți. 31 Și să vorbești fiilor lui Israel, zicând: Aceasta va fi mic oleiu de ungere sacră întru generațiunile voastre. 32 Nici un corp de om să nu se ungă cu *dânsul*, și nici după amestecătura lui să nu faceți lui asemenea; *că* ^facesta este *lucru sfânt*: *lucru sfânt* va fi vouă! 33 ^gOricine va face după amestecătură asemenea lui, sau cine va da dintr'însul altuia, ^hstârpî-se-va din poporul său.

Tămâierea.

34 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ⁱla aromate: Stacte și onice, și galbăn, aromate, și tămâie curată, *din* totul în greutate de o potrivă. 35 Și dintr'acestea să pregătești tămâie, amestecătură aromatică, *făcută* ^jdupre arta făcătorilor de mir; punând sare, *ca să fie curată și sfântă*. 36 Și *dintr'acestea* vei pisă mărunț, și dintr'insele vei pune dinaintea mărturiei în cortul întrunirii, ^kunde mă voiu întruni cu tine, ^lPrea sfânt va fi vouă. 37 Și tămâia ce veți face, după amestecătura acestuia ^msă nu vă faceți: acesta va fi *ție sfânt* lui Dumnezeu. 38 ⁿOricine va face acesteia asemenea, ca să miroase, stârpî-se-va din poporul său.

Rânduirea meșteșugarilor Bezaleel și Aholiab.

31 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 2 ^aVezi, eu anume am chemat pre Bezaleel, ^bfiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda: 3 Și-l ^cumplui cu spiritul lui Dumnezeu, cu înțelepciune, cu iscusință, cu știință și cu tot felul de artă. 4 Ca să nascoccească planuri spre a lucra în aur, în argint și în aramă. 5 A sculpta în pietri și a *le* legă, a tăia lemne, și tot *felul* de lucru a lucra. 6 Și iată i-am mai dat lui

pre ^dAholiab, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan: și iscusință am pus în tot omul ^ecu cuget înțelept, ca ei toate acelea să facă câte am poruncit *ție*. 7 ^fCortul întrunirii și ^gehivotul mărturiei, ^hpropitiătorul de deasupra acestuia, și toate uneltele cortului; 8 Și ⁱmasa cu toate uneltele ei, și ^jpoli-candrul cel *din aur* curat cu toate uneltele lui, și altarul tămâierii: 9 Și ^kaltarul de arderi de tot cu toate uneltele lui, și ^lspălătorul cu piciorul lui: 10 Și ^mvestmintele de serviciu, și vestmintele sacre ale arhierului Aaron, și vestmintele fiilor săi de preoție; 11 ⁿȘi oleiul ungerii și ^otămâia aromatică pentru sanctuar: să le facă așa, cum *ți-am* poruncit *ție*.

Sărbarea Sabatului.

12 Și Dumnezeu *mai* vorbi lui Moisi, zicând: 13 Și tu vorbește fiilor lui Israel, zicând: ^pCu adevărat, voi să păziți sabbatele mele, că acestea *sunt* semne între mine și între voi în generațiunile voastre: ca voi să știți, că eu *sunt* Dumnezeu care vă sfințesc pre voi. 14 ^qPăziți dar sabbatul! ca el *se cade să fie sfânt* vouă: ^rOricine îl va profana, se va omori: cine va face într'acea *zi* vre-un lucru, stârpî-se-va sufletul acela din poporul său. 15 ^sȘase zile se va lucra, și în a ^tșaptea *zi este* sabbatul, *zi* de repaos, sfântă lui Dumnezeu. Cine va face vre-un lucru în ziua sabbatului se va omori. 16 Așa fiii lui Israel să păzească sabbatul, sărbând sabbatul în generațiunile lor, *prin* legământ vecinic. 17 Acesta între mine și între fiii lui Israel *este* ^usemn vecinic: căci ^vîn șase zile făcu Dumnezeu cerul și pământul, și într'a șaptea zi se repauză și răsuflă.

Tablele legii.

18 Și *Domnul*, după ce sfârși vorbirea cu Moisi pe muntele Sinai, îi dete cele ^xdouă table ale mărturiei, table de peatră scrise cu degetul lui Dumnezeu.

d Cap. 29. 37.	Lev. 7. 20, 21.	m Vers. 32.	e Cap. 35. 31.	h Cap. 37. 6.	n Cap. 39. 1. 41.	q Cap. 20. 8.	u Vers. 13.
i Cap. 29. 7. etc.	i Cap. 25. 6.	n Vers. 33.	d Cap. 35. 31.	i Cap. 37. 10.	o Cap. 30. 25. 31.	Ezec. 20. 12.	Ezec. 20. 12. 20.
f Vers. 25. 37.	j Vers. 25.	Capul 31.	e Cap. 28. 3.	j Cap. 37. 17.	p Cap. 30. 3.	r Cap. 35. 2.	r Fac. 1. 31.
a Vers. 38.	k Cap. 29. 42.	a Cap. 35. 30.	f Cap. 36. 8.	k Cap. 38. 1.	p Lev. 19. 3. 30.	s Cap. 20. 9.	x Cap. 24. 12.
h Fac. 17. 14.	l Vers. 32.	b 1 Cron. 2. 20.	g Cap. 37. 1.	l Cap. 38. 8.	Ezec. 20. 12. 20.	t Fac. 2. 2.	z Cor. 3. 3.

Vițelul de aur.

32 Și poporul văzând, că Moisi ^aîn-
târzie foarte de a se pogori depe
munte. se adună poporul împrejurul lui
Aaron. și-i zise: ^bScoală-te! fă-ne zei,
cari să ^cmeargă înaintea noastră; că ce
s'a întâmplat cu acel om, cu Moisi, care
ne-a scos pre noi din pământul Egiptu-
lui. nu știm. **2** Și Aaron le răspunse:
Scoateți ^dcerecii de aur, cari *sunt* în
urechile femeilor voastre și în ale fiilor
voștri și în ale fetelor voastre, și-i adu-
ceți la mine! **3** Și tot poporul scoase
toți cerecii cei de aur, care *aveau* ei în
urechile lor. și-i aduseră lui Aaron:
4 ^eCarole luându-i din mânilor. după
ce cu dalta făcù formă. le făcù lor un
vițel turnat. Și ei ziseră: Aceștia *sunt*
zeii tăi, o Israele! cari te-au scos pre
tine din pământul Egiptului. **5** *Aceasta*
văzând Aaron. zidi altar înaintea lui, și
Aaron ^fstrigă, zicând: Sărbătoare lui
Dumnezeu *este* mâne! **6** Și ei se scu-
lară a doua zi de dimineață. și sacrifi-
cară arderi de tot. și aduseră sacrificii de
bucurie: și ^gpoporul se puse la mâncare
și băutură, și se sculară să joace.

7 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^hScoa-
lă, și te pogoară, că poporul tău. pre
care tu l-ai scos din pământul Egiptului,
s'a ⁱstricat. **8** Ei curând foarte s'au
abătut dela calea, care le-am fost ^jpo-
runcit eu: ei își făcură vițel turnat, și
se închinară înaintea lui. și-i sacrifi-
cară, și-i ziseră: ^kAceștia. o Israele!
sunt zeii tăi. cari te-au scos pre tine din
pământul Egiptului! **9** Și Dumnezeu
zise lui Moisi: ^lEu văd acest popor, și
iată. *este* popor tare la cerbice. **10** Acum
^mlasă-mă, ca ⁿmânia mea să se aprindă
asupra lor, și să-i mistnesc pre dânșii;
iar ^opre tine te voi face națiune mare.

11 ^pAtuncia Moisi se rugă Domnului,
Dumnezeului său. și zise: Pentru ce,
Doamne. se aprinde mânia ta asupra

poporului tău, pre care tu l-ai scos din
pământul Egiptului cu putere mare și
cu mână tare? **12** ^qPentru ce Egipt-
tenii să vorbească și să zică: El cu cuget
rău i-a scos pre ei, ca să-i omoare prin
acești munți. și să-i piardă depe fața
pământului? Întoarce-te dela aprinderea
mâniei tale. și te ^rîmblânzește de acest
rău *ce cugeți* poporului tău: **13** Adu-
ți aminte de Abraam și de Isaac și de Is-
rael, servii tăi. cărora tu le-ai ^sjurat pe
tine însu-ți, și le-ai promis: ^tEu voi
înmulți seminția voastră ca stelele ce-
rului: și tot pământul acesta pre care
l-am promis. îl voi da seminției voastre,
ca să-l moștenească în veci. **14** Și
Dumnezeu se ^uîmblânzi de acel rău, ce
cugetă să-l facă poporului său.

15 Și ^vMoisi se reîntoarce. și se po-
gori depe munte. *având* cele două table
ale mărturiei în mână. table *care erau*
scrise pe amândouă părțile lor. și din-
coace și dincolo scrise. **16** Și ^xtablele
erau lucrul lui Dumnezeu. și scriptura
eră scriptura lui Dumnezeu. săpată pe
table. **17** Și Iosua auzind vocea po-
porului în strigătul său, zise lui Moisi:
In tabără ^ye strigăt de rebel. **18** Și
el ^zîi răspunse: Această voce nu *e* stri-
gare nici de învingători. nici strigare
de învinși; *ei* eu aud voce de cântece
de joc.

Râvna lui Moisi pentru Dumnezeu.

19 Și apropiindu-se el de tabără, ^yvă-
zù vițelul și jocul în cor. și se aprinse
de mânie Moisi. și lăpădă din mânilor
sale tablele. și le sfărâmă sub munte.
20 ^zȘi luă el vițelul. pre care-l făcuseră
ei, și-l arse în foc, și-l zdrobi în pul-
bere mărumtă; și *pulberea* o presără în
apă. și făcù pre fiii lui Israel să bea
dintr'însa.

21 Și Moisi zise lui Aaron: ^aCe ți-a
făcut ție acest popor. de ai adus asupra
lui păcatul cel mare? **22** Și Aaron îi

Capitl 32.
a Cap. 21. 18.
b Fapt. 7. 40.
c Cap. 13. 21.
d Judc. 8.24.25
26, 27.

e Cap. 20. 23.
Deut. 9. 16.
1 Reg. 12. 28.
Neem. 9. 18.
Isa. 46. 6.
Fapt. 7. 41.

f Lev. 23. 2, 4.
21, 37.
g 1 Cor. 10. 7.
h Vers. 1.
Dan. 9. 24.
i Fac. 6. 11, 12

Deut. 4. 16.
Osea 9. 9.
j Cap.20.3.4.23.
k 1 Reg. 12.28.
l Cap. 33. 3, 5.
2 Cor. 30. 8.

m Fapt 7. 51.
n Deut. 9.14.19.
o Cap. 22. 24.
p Num. 14. 12.
q Deut. 9. 18.

Ps. 74. 1, 2.
q Num. 14. 13
r Vers. 14.
s Fac. 22. 16
t Fac. 12. 7.

u Deut. 32. 26.
Ps. 106. 45.
Ier. 18. 8.
Ioel 2. 13.
r Deut. 9. 15.

x Cap. 31. 18.
y Deut. 9. 16,
17.
z Deut. 9. 21.
a Fac. 20. 9.

răspunse: Mânia Domnului meu să nu se aprindă! ^bTu știi că poporul acesta *este pornit* spre rău. Ei îmi ziseră: 23 ^cFă-ne zei, cari să meargă înaintea noastră: că ce s'a întâmplat cu acel om, cu Moisi, care ne-a scos pre noi din pământul Egiptului, nu știm. 24 Și eu le-am zis: Cine *are* aur? să-l scoată: și ei mi-l deteră mie, și eu îl aruncaiu în foc, și ^dieși acest vitel.

25 Și Moisi văzând, că poporul *eră* despoiat, căci Aaron îl ^edespoese, *ca să fie* ocară la inimicii săi: 26 Stete în poarta taberei, și zise: Cine *este* al lui Dumnezeu? *să vină* la mine! Atuncia toți fiii lui Levi se strânseră pe lângă dânsul. 27 Și elle zise: Așa zice Domnul Dumnezeu lui Israel: Fiecare *din voi* să-și încingă sabia sa la coapsa sa, și să treceți, și să vă întoarceți prin tabără, dela o poartă, până la cealaltă: și să *fucidă* fiecare pre fratele său, și fiecare pre amicul său, și fiecare pe aproapele său. 28 Și fiii lui Levi făcură după cuvântul lui Moisi: și într'acea zi căzură *morți* din popor la trei mii bărbați. 29 ^gCăci Moisi le zise: Sfințiți-vă astăzi lui Dumnezeu, *ucizând* fiecare chiar pre fiul său, și pre fratele său: pentru ca să dea astăzi binecuvântarea *sa* vouă.

Moisi se roagă pentru popor.

30 Și a doua zi zise Moisi către popor: ^hVoi ați făcut păcat mare foarte: și acum mă voi sui la Dumnezeu, ⁱpoate voi ^jface espiare pentru păcatul vostru. 31 Și Moisi ^kse întoarse iarăși la Dumnezeu, și zise: O, *rogu-te!*, poporul acesta a făcut păcat mare foarte, căci își ^lfăcū zei de aur: 32 Acum sau iartă-le păcatul, sau de nu, ^mșterge-mă pre mine ⁿdin cartea ta, pre care ai scris-o. 33 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^oPre cel ce a păcătuit în contra mea, pre acel il voi șterge din cartea mea. 34 Și tu acum mergi, și condū pre poporul

acesta *la locul*, de care am vorbit tie; ^piată un înger al meu va merge înaintea ta: dar ^qîn ziua de pedepsire voi pedepsi și acest păcat al lor.

35 Așa Dumnezeu lovi pre popor pentru ^rfacerea vitelului, pre care-l făcū Aaron.

Moisi se roagă pentru poporul umilit.

33 Și Dumnezeu zise lui Moisi: Mergi! ^{sue-te} tu ^ași poporul pre care l-ai scos din pământul Egiptului, în pământul, pre care eu jurământ l-am promis lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, zicând: ^bSeminției tale il voi da pre el; 2 ^c(Și eu voi trimite un înger înaintea ta, ^dși voi alungă pre Cananei, și pre Amorei, și pre Hetei, și pre Ferezei, și pre Hevei, și pre Iebusei): 3 În ^epământul, unde curge lapte și miere: ^fdar eu nu mă voi sui în mijlocul tău, căci tu *ești* popor ^gtare la cerbice: ca să nu te ^hpierd într'această cale.

4 Și poporul auzind aceste dureroase cuvinte, toți se ⁱîntristară: ^jși nimenea nu puse pe sine podoabele sale. 5 Că Dumnezeu zise lui Moisi: Zi fiilor lui Israel: ^kVoi *sunteți* popor tare la cerbice; o clipă numai de aș pași ^lîn mijlocul tău, te-aș mistui: acum dară aruncă depe tine podoabele tale, și voi ^mvedea ceeace voi face cu tine. 6 Și fiii lui Israel își scoaseră podoabele lor la muntele Horeb.

7 Și Moisi luă cortul, și-l întinse afară de tabără, departe de tabără, ⁿși-l numi pre acesta — cortul întrunirii: și a fost, *că* oricine ^ocăută pre Dumnezeu, mergea la cortul întrunirii, care *eră* afară de tabără. 8 Și când ieși Moisi afară la acel cort, tot poporul se sculă, și fiecare stă ^pla ușa cortului său, și să uită după Moisi, până ce intră el în cort.

9 Și îndată ce intră Moisi în cort, stălp de nor se pogoră, și stă *la* ușa cortului, și *Domnul* ^qvorbiă cu Moisi.

^b Cap. 14. 11.
^c Vers. 1.
^d Vers. 4
^e 2 Cron. 28. 19.
^f Num. 25. 5.
^g Num. 25. 11, 12, 13.

1 Sam. 15. 18, 22.
Prov. 21. 3.
Mat. 10. 37.
1 Sam. 12. 20, 23.
Luc. 15. 18.

2 Sam. 16. 12.
Num. 25. 13.
k Dent. 9. 18.
l Cap. 20. 23.
m Ps. 69. 28.
n Ps. 56. 8.
Dan. 12. 1.

Filip. 4. 3.
o Ezec. 18. 4.
p Cap. 33. 2, 14, etc.
q Dent. 32. 35.
Amos 3. 14.
Rom. 2. 5, 6.

r 2 Sam. 12. 9.
Fapt. 7. 41.
—
Capit. 33.
s Cap. 32. 7.
t Pac. 12. 7.
o Cap. 32. 34.

d Dent. 7. 22.
Ios. 24. 11.
e Cap. 3. 8.
f Vers. 15. 17.
g Cap. 32. 9.
Dent. 9. 6, 13.
h Cap. 23. 21.

i Num. 14. 1, 39.
j Lev. 10. 6.
Ezra 9. 3.
Iov. 1. 20.
Isa. 32. 11.
k Vers. 3.
l Num. 16. 45. 46.

m Dent. 8. 2.
n Cap. 29. 42. 43.
o Dent. 4. 29.
2 Sam. 21. 1.
p Num. 16. 27.
q Cap. 25. 22.
Ps. 99. 7.

10 Și tot poporul vedeà stâlpul de nor stând la ușa cortului: și poporul se sculă tot, și se ^rînchină fiecare la ușa cortului său. 11 Și ^sDumnezeu vorbiă cu Moisi față în față, precum vorbește om cu amicul său: și *Moisi* se reînturnă în tabără, și ^tservul său Iosua, fiul lui Nun, om tânăr, nu se depărtă de cort.

12 Și Moisi zise cătră Dumnezeu: Iată, ^utu mi-ai zis: Du poporul acesta: Dară tu nu mi-ai făcut cunoscut pre acela, pre care vrei să-l trimiți cu mine: și tu ai zis: ^vEu te-am cunoscut pe nume, și ai aflat har în ochii mei. 13 Acum dar, ^xde am aflat har în ochii tăi, ^yarată-mi, rogu-te, calea ta, ca să te cunosc pre tine, și să aflu har în ochii tăi: și te uită, că acest popor *este* ^zpoporul tău. 14 Și *Domnul* zise: ^aFața mea va merge înainte, și eu îți voi da ție ^bliniște. 15 Și *Moisi* zise cătră dânsul: ^cDacă fața ta nu va merge înainte, atunci, nu ne mai duce de aici. 16 Și întru ce se va cunoaște, că am aflat har în ochii tăi, eu și poporul tău; ^ddacă nu într'aceasta, că tu vei merge împreună cu noi? așa ^enoi vom fi însemnați, eu și poporul tău, mai mult decât toate popoarele ce *sunt* pe fața pământului.

17 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^fEu și aceasta, ce zici tu acum, voi face: căci ^gtu ai aflat har în ochii mei, și eu te-am cunoscut pe nume.

Moisi cere se vază mărirea lui Dumnezeu.

18 Și *Moisi* îi zise: Rogu-te, Doamne! fă ca să văd ^hmărirea ta! 19 Și *Domnul* îi răspunse: ⁱVoiu face ca să treacă pe dinaintea ta toată bunătatea mea; și numele lui Dumnezeu îl voiu rosti înaintea ta, că ^jsunt îndurător cătră cela ce voiu să fiu îndurător, și miluesc pre cel ce voiu să miluesc. 20 Și-i zise: Tu fața mea nu o vei vedeà, că ^komul nu mă

poate vedeà, și să rămână viu. 21 Apoi zise Dumnezeu: Iată *aicia* un loc la mine! și tu stai pe acea stâncă. 22 Și va fi când va trece mărirea mea, te voiu pune ^lîn spărtura acelei stânci, și te voiu ^macoperi cu mâna mea, până ce voiu trece. 23 Apoi trăgând mâna mea *dela tine*, tu-mi vei vedeà dosul, dar fața mea ⁿnu se va vedeà.

Tablele noi ale legii.

34 Și Dumnezeu zise lui Moisi: ^aTăie-ți două table de piatră, asemenea acelor dintăiu, ^bși eu voiu scrie pe *aceste* table cuvintele, cari erau pe tablele cele dintăiu, pre care le-ai stricat. 2 Și fii gata de dimineată, ca de dimineată să te sui ^epe muntele Sinai: și acolo să stai pe vârful muntelui. 3 Și nimenea să nu se ^dsuie cu tine, și nimenea nici să se vadă pe tot muntele: nici oaie, nici bou să nu pască în apropierea muntelui aceluia.

4 Și Moisi tăie două table de piatră, asemenea celor dintăiu: și a două zi se sculă de dimineată, și se sui pe muntele Sinai, după cum îi poruncise *Domnul*; și luă în mână cele două table de piatră.

Arătarea lui Dumnezeu.

5 Și Dumnezeu se pogori în nor, și stete acolo cu dânsul, și ^eroști numele lui Dumnezeu. 6 Și Dumnezeu trecând pe dinaintea lui, roști: Doamne, Doamne. ^fDumnezeule îndurat și milostiv, îndelung-răbdător, plin de ^gmilă, și de ^hcredință: 7 ⁱCel ce păstrează milă în mii de *generațiuni*, ^jcel ce iartă nedreptatea, fărădelegea și păcatul, și ^kcarele *nimica* nu lasă nepedepsit: care pedepsește nedreptățile părinților în fii și în fiii fiilor, până într'a treia și a patra *generațiune*. 8 Și Moisi cu grăbire ^lplecându-se la pământ, se închină: 9 Și zise: Doamne!, de am aflat har în ochii tăi, rogu-te, Doamne! ^mvino în

^r Cap. 4. 31.
^s Fac. 32. 30.
Deut. 34. 10.
^t Cap. 24. 13.
^u Cap. 32. 34.
^v Vers. 17.
Ps. 1. 6.
Ioan 10.14,15.

² Tim. 2. 19.
^x Cap. 34. 9.
^y Ps. 25. 4.
^z Deut. 9.26,29.
Ioel 2. 17.
^a Cap. 13. 21.
Isa. 63. 9.
^b Dent. 3. 20.

Ios. 21. 44.
^c Vers. 3.
^d Num. 14. 14.
^e Cap. 34. 10.
² Sam. 7. 23.
Ps. 147. 20.
^f Fac. 19. 21.
Iac. 5. 16.

^g Vers. 12.
^h Vers. 20.
1 Tim. 6. 16.
ⁱ Cap. 34. 5,6,7.
Ier. 31. 14.
^j Rom. 9.15,16.
18.
^k Fac. 32. 30.

Isa. 6. 5.
^l Isă. 2. 21.
^m Ps. 91. 1, 4.
ⁿ Ioan 1. 18.
—
Capul 34.
^a Cap. 32.16,19.
^b Vers. 28.

Deut. 10. 2, 4.
^c Cap. 19. 20
^d Cap. 19. 12,
13, 21.
^e Cap. 33. 19.
^f Num. 14. 18.
2 Croa. 30. 9.
Ps. 86. 15.

Ioel 2. 13.
^g Ps. 31. 19.
Rom. 2. 4.
^h Ps. 57. 10.
ⁱ Cap. 20. 6.
Deut. 5. 10.
Dan. 9. 4.

^j Ps. 103. 3.
Dan. 9. 9.
Ets. 4. 32.
^k Cap. 23. 7, 21.
Iov. 10. 14.
^l Cap. 4. 31.
^m Cap. 33.15,16.

mijlocul nostru: că ⁿacesta *este* popor tare la cerbice; tu dar ne iartă nedreptățile noastre și păcatele noastre, și ne fă pre noi ^omoștenirea ta.

Reînnoirea legământului.

10 Și *Domnul* zise: Iată! ^veu fac legământ: în fața a tot poporul tău voi ^qface minuni, cari n'au mai fost în tot pământul, nici la toate națiunile; și tot poporul, în mijlocul căruia *ești* tu, va vedea lucrările lui Dumnezeu, că ^rînfricoșat *va fi* aceeace voi face eu cu tine. 11 ^sPăzește ceace-ți poruncii astăzi! Iată, ^teu voi alungă de dinaintea ta pre Amorei, și pre Cananei și pre Hetei, și pre Ferisei, și pre Hevei și pre Iebusei. 12 ^uFerește-te să nu faci legământ cu locuitorii pământului, în care vei intra, ca să nu să faci ^vcursă în mijlocul tău. 13 Că voi ^xaltarele lor ca să le stricați, și stâlpii lor îi sfărâmați, și ^ychipurile lor de Astarte să le tăiați. 14 Și să nu te închini la ^zalt zeu: că Dumnezeu se ^anumește gelos, el *este* Dumnezeu ^bgelos. 15 ^eCa nu cumvă să faci vre-un legământ cu locuitorii acelei țări, ca nu ^ddesfrânând după zeii lor, și sacrificând zeilor lor, *carevă* să te ^echeme și pre tine, și să ^fmănânci și tu din sacrificiile lor: 16 Și din ^gfetele lor să nu iei *femei* pentru fiii tăi, ca nu fetele lor ^hdesfrânând după zeii lor, să facă ea și fiii tăi să desfrâneze după zeii lor. 17 ⁱSă nu faci ție zei turnați.

18 Sărbătoarea ^jazimelor să o ții: șapte zile să mănânci azime, după cum am poruncit ție, la timpul hotărit al lunii Abib, că într'aceea lună al lui ^kAbib ai ieșit tu din Egipt. 19 ^lTot cel ce deschide matricea, al meu *este*: și tot *masculul* întâiu-născut din vitele tale, *fie din vacă, fie din oaie*. 20 Dar ^mîntăiu-născutul asinei să-l răscumperi cu

un miel; și de nu-l vei răscumpără pre el, să-i frângi gâtul. Pre tot întâiu-născutul dintre fiii tăi să-l răscumperi. Și înaintea mea *nimenea* să nu se arate ⁿcu mână goală.

21 ^oȘase zile să lucrezi, iar în a șaptea zi să odichnești, chiar în timpul aratului și al seceratului să odichnești.

22 ^pSă serbezi și sărbătoarea săptămânilor, a prinoaselor din secerișul de grân: precum și sărbătoarea culesului, la sfârșitul *fiecărui* an.

23 ^qDe trei ori pe an toată partea voastră bărbătească să se arate înaintea Domnului Dumnezeu, Dumnezeuul lui Israel.

24 Că eu voi ^ralungă pre națiuni de dinaintea ta, și voi ^slărgi hotarele tale: și când te vei sui tu, ca să te arăți înaintea Domnului, Dumnezeului tău, de trei ori pe an, atunci ^tnimenea nu va pofti pământul tău.

25 ^uSă nu aduci sângele sacrificiului meu cu aluat dospit; și ^vdin sacrificiul sărbătoarei paștilor să nu rămână *nimica* până dimineață. 26 Și ^xprinoasele întâilor tale fructe din țarina ta să le aduci în casa Domnului, Dumnezeului tău.

^yIedul să nu-l fierbi în laptele mamei sale.

27 Și Domnul, zise lui Moisi: Scrie-ți ^zaceste cuvinte! că eu în cuprinsul acestor cuvinte am încheiat legământ cu tine și cu Israel. 28 Și *Moisi* ^arămase acolo cu Dumnezeu patruzeci de zile și patruzeci de nopți, nemâncând pâne și nebând apă. Și *Domnul* ^bscrise pe acele table cuvintele legământului: cele zece cuvinte.

Fața strălucitoare a lui Moisi.

29 Și a fost, când se pogori Moisi de pe muntele Sinai, *ținând* în mânilor sale cele ^cdouă table ale mărturiei, când se pogori el de pe munte, Moisi nu știă, că pielea ^dfeții lui strălucia, vorbind el cu

ⁿ Cap. 33. 3.
^o Deut. 32. 9.
Ps. 28. 9.
Ier. 10. 16.
Zech. 2. 12.
^p Deut. 5. 2.
^q Deut. 4. 32.
2 Sam. 7. 23.
Ps. 77. 14.

^r Deut. 10. 21.
Isa. 64. 3.
^s Deut. 5. 32.
^t Cap. 33. 2.
^u Cap. 23. 32.
Deut. 7. 2.
Jude. 2. 2.
^v Cap. 23. 33.
^w Cap. 23. 24.

Jude. 2. 2.
^y Deut. 7. 5.
Jude. 6. 25.
2 Reg. 18. 4.
2 Cron. 31. 1.
2 Cron. 31. 1.
^z Cap. 20. 3, 5.
^a Isa. 9. 6.
^b Cap. 20. 5.
c Vers. 12.

^d Deut. 31. 16.
Ier. 3. 9.
^e Num. 25. 2.
1 Cor. 10. 27.
^f Ps. 106. 28.
1 Cor. 8. 4, 7, 10.
^g Deut. 7. 3.

Ezra 9. 2.
^h Num. 25. 1, 2.
ⁱ Cap. 32. 8.
^j Cap. 12. 15.
^k Cap. 13. 4.
^l Cap. 13. 2, 12.
Ezec. 44. 30.
Luc. 2. 23.

^m Cap. 13. 13.
ⁿ Cap. 23. 15.
1 Sam. 9. 7, 8.
^o Cap. 20. 9.
Luc. 13. 14.
^p Cap. 23. 16.
Deut. 16. 10, 13.
^q Cap. 23. 14, 17.

^r Cap. 33. 2.
Ps. 78. 55.
^s Deut. 12. 20.
^t Fac. 35. 5.
Prov. 16. 7.
Papt. 18. 10.
^u Cap. 23. 18.
^v Cap. 12. 10.

^x Cap. 23. 19.
^y Cap. 23. 19.
^z Vers. 10.
^a Cap. 24. 18
^b Vers. 1.
Deut. 4. 13.
^c Cap. 32. 15
^d Mat. 17. 2.

Dumnezeu. 30 Și Aaron și toți fiii lui Israel văzând pre Moisi, și că pielea feții lui strălucește, se temură a se apropia de dânsul. 31 Și Moisi îi chemă, și Aaron și toți mai marii comunității se întoarseră la dânsul. și Moisi vorbi cu ei. 32 Și după aceasta toți fiii lui Israel se apropiară, și ^e el porunci lor toate despre câte îi vorbise Dumnezeu pe muntele Sinai. 33 Și Moisi sfârșind de a vorbi cu ei, își puse ^f vâlul preste fața sa. 34 Și Moisi, ^g când intră înaintea lui Dumnezeu ca să vorbească cu dânsul, își scotea acel vâl, până ce ieșea. Și când ieșea, el spunea fiilor lui Israel ceeace i-se poruncise. 35 Atuncia fiii lui Israel vedeau fața lui Moisi, că pielea feții strălucia. Și Moisi iarăși puneă vâlul preste fața sa, până ce se întorcea, ca să vorbească cu dânsul.

Sabatul.

35 Și Moisi strânse toată comunitatea fiilor lui Israel, și le zise: ^a Acestea sunt lucrurile, pre care le-a poruncit Dumnezeu să le faceți: ^b Șase zile să lucrați. 2 Iar ziua a șaptea să fie vouă sfântă, sabbat de odihnă lui Dumnezeu: tot acela, care va lucra într'insul să se omoare. 3 ^c Să nu aprindeți foc nici într'una din locuințele voastre în ziua sabbatului.

Contribuții date de bună voe pentru cortul mărturieii.

4 Și Moisi zise cătră toată comunitatea fiilor lui Israel: ^d Acesta este cuvântul, pre care l-a poruncit Dumnezeu, zicând: 5 Aduceți din *averile* voastre dar Domnului, ^e fiecare, după cât îl va lăsa inima, bucuos să aducă Domnului: aur, și argint, și aramă; 6 Și vânăt, și purpur, și carmezin-roșiu, și în subțire, și *păr de capră*: 7 Și piei de berbeci înroșite, și piei de vițel de mare, și lemn de sittim; 8 Și oleiu pentru luminare, și ^f aromate pentru oleiu de ungere, și pentru tămâie mirositoare: 9 Și pietri onice, și pietri

de împodobit pentru efod și pentru pieptar. 10 Și ^g toți *oamenii* iseușiți dintre voi să vină, și să facă tot ceeace a poruncit Dumnezeu: 11 ^h Locașul cu cortul său, și acoperemântul său, cupele lui, scândurile lui, pârghiile lor, stâlpii lui cu picioarele lui; 12 ⁱ Chivotul și pârghiile lui, propitiatorul și perdeaua ce se întinde *dinaintea chivotului*. 13 ^j Masa cu pârghiile ei, și cu toate uneltele ei, și ^k pânila punerii înainte; 14 ^l Și policandrul pentru luminare, și uneltele lui, și candelile lui, și oleiul de luminat. 15 ^m Și altarul de tămâie, și pârghiile lui, ⁿ și oleiul de ungere, și ^o tămâie aromatică, și perdeaua dela ușe, dela ușa locașului: 16 ^p Altarul de ardere de tot, și grătarul său de aramă și pârghiile sale și toate uneltele sale, spălătorul și picioarele lui: 17 ^q Covoarele curții cu stâlpii și picioarele lor, și perdeaua dela ușa curții: 18 Țărușii locașului și țărușii curții cu sfoarele lor; 19 ^r Vestmintele de preoție pentru serviciu în sanctuar: vestmintele sacre ale arhierelui Aaron, și vestmintele fiilor lui, pentru preoție.

20 Și toată comunitatea fiilor lui Israel se duse de dinaintea lui Moisi; 21 Și veniră toți, pe cari îi ^s trăgea inima, și și toți pre cari spiritul îi înduplecă, aducând darul lui Dumnezeu pentru lucrul cortului intrunirii, pentru tot serviciul său și pentru vestmintele sacre. 22 Și veniră bărbații cu femeile, toți pre cari îi trăgea inima, și aduseră verigi de nas, cercei, inele, salbe și tot felul de lucruri de aur: toți aduseră dar de aur lui Dumnezeu. 23 Și ^t tot omul la care se află vânăt, purpur, sau carmezin-roșiu, sau în subțire, sau *peri de capră*, sau piei de berbeci roșite, sau piei de vițel de mare, le aducea. 24 Și tot *omul*, care putea să aducă dar, argint sau aramă, ei acest dar aduceau lui Dumnezeu. Și tot *omul*, la care se află lemn de sittim, pentru tot

^e Cap. 14. 3.	<i>Capul 35.</i>	Luc. 13. 14.	^f Cap. 25. 6.	^é Cap. 25. 10, etc.	^m Cap. 30. 1.	^g Cap. 27. 9.	1 Cron. 28. 2, 9.
^f 2 Cor. 3. 18.	^a Cap. 34. 32.	^e Cap. 16. 23	^g Cap. 31. 6.	^j Cap. 25. 23.	ⁿ Cap. 30. 23.	^r Cap. 31. 10.	Ezra 7. 27.
^g 2 Cor. 3. 16.	^b Cap. 20. 9.	^d Cap. 25. 1, 2.	^h Cap. 26. 1, 2.	^k Cap. 25. 30.	^o Cap. 30. 54.	^s Vers. 5, 22, 26.	2 Cor. 8. 12.
—	Lev. 23. 3.	^e Cap. 25. 2.	etc.	^l Cap. 25. 31, etc.	^p Cap. 27. 1.	29.	1 Cron. 29. 8.

felul de lucru spre servire, el îl aducea. 25 Și toate femeile cele^a iscusite cu mâinile lor torceau, și tortul îl aduceau: vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și în subțire. 26 Și toate femeile, a căror inimă se înduplecă la arta aceasta, torceau *păr de capră*. 27^v Și cei mai mari aduceau pietri onichine, și pietri de împodobit, pentru efod sau pentru pieptar: 28 Și ^xaromate și oleiu pentru luminat, și pentru oleiul de ungere, și pentru tămâie aromatică. 29 Fiii lui Israel aduseră ^yde bună voie dar Domnului, toți bărbații și toate femeile, pe cari îi înduplecă inima să dea pentru tot lucrul acela, pe care-l poruncise Dumnezeu prin Moise să se facă.

Chemarea meșterilor.

30 Și Moisi zise către fiii lui Israel: Vedeti! ^zDomnul a chemat anume pre Bezaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda: 31 Și l-a umplut cu spiritul lui Dumnezeu: cu iscusință, cu înțelegere, cu știință și cu tot felul de artă: 32 Și ca să nascocescă planuri, spre a lucra în aur, în argint și în aramă: 33 A sculpta în pietri, și a le lega: lemne cu măestrie a tăia, și a face tot felul de lucruri măestrite. 34 Și *mai* puse în inima lui *darul*, ca el și *pre altii* să învețe: *atât cât* și ^aAholiab, fiul lui Ahisamac, din seminția lui Dan. 35 Și-i ^bumplu de iscusință, spre a face tot lucrul săpătorului, a țesătorului măestru, și a cusătorului în vânăt, în purpur, în carmezin-roșiu, și în în subțire: și a țesătorului într-o singură boia, ca să facă și să nascocescă orice plan măestrit.

Dărnicia poporului.

36 Și Bezaleel și Aholiab, și toți bărbații ^acei iscușiți, cărora dăduse Dumnezeu iscusință și pricepere, ca să facă tot lucrul de trebuință pentru serviciul ^bsanctuarului, făcură toate, cum poruncise Dumnezeu. 2 Și Moisi chemă pre Bezaleel și pre Aholiab, și pre toți bărbații cei iscușiți într-a ^ccăror inimă

dăduse Dumnezeu iscusință în măestrie, și pre toți aceia, pre cari îi înduplecă inima, ca să păsească la acel lucru, și să-l facă pre el. 3 Și ei luară dinaintea lui Moisi toate acele daruri, pre cari fiii lui Israel le ^daduseră pentru lucrul serviciului sanctuarului, ca să-l facă. *Ei și după începerea lucrului* îi mai aduceau lui daruri de bună voie în toată dimineața. 4 De aceea veni ră toți măestrii cei iscușiți, cari făceau tot lucrul sanctuarului, fiecare dela lucrul ce-l făcea: 5 Și ziseră lui Moisi: ^ePoporul aduce mai mult decât *este* destul pentru lucrul, care Dumnezeu a poruncit să se facă. 6 Și Moisi porunci să se facă strigare mare prin toată tabăra, zicând: *Nimenca, bărbat sau femeie, să nu mai facă lucruri spre dăruirea sanctuarului*. 7 Așa opri el poporul de a mai aduce. Că materiile *aduse* erau de ajuns pentru a face tot lucrul acela, și încă mai rămănea.

Clădirea sanctuarului.

8^f Și toți oamenii cei iscușiți, împreună cu lucrătorii, făcură locașul *din zecce* covoare *de* în subțire răsucit, *din* vânăt, *din* purpur, și *din* carmezin-roșiu: țesătură aleasă *cu* cheruvimii le făcură pre ele. 9 Lungimea unui covor *eră* de douăzeci și opt de coți: și lărgimea unui covor de patru coți: toate covoarele *aveau* aceeași măsură. 10 Și cinci covoare fură împreunate unul cu altul, și 11 Și făcură și chiotori vânate la marginea unui covor, pe marginea unei împreunări: așa făcură la marginea covorului cel dela împreunarea depe urmă. 12 ^gCincizeci de chiotori făcură ei pe marginea întâiului covor, și cincizeci de chiotori pe marginea covorului cel dela împreunarea a doua; chiotorele una împotriva alteia *erau*. 13 Și făcū și cincizeci de copeii de aur, și cu copeiile împreună covoarele unul cu altul, așa că locașul *eră* unul.

^hȘi făcură și covoare *din păr de capră* pentru cort, deasupra locașului; unspre-

^a Cap. 28. 3. | ^e 1 Cron. 29. 6. | ^s Cap. 31.2, etc. | Isa. 28. 26. | ^b Cap. 25. 8. | ^d Cap. 35. 27. | ^f Cap. 26. 1. | ^h Cap. 26. 7.
Prov. 31. 19. | ^x Cap. 30. 23. | ^a Cap. 31. 6. | ^{Capul 36.} | ^c Cap. 35.21,26. | ^e 2 Cor. 8. 2, 3. | ^g Cap. 26. 5. | —
22. 24. | ^y Vers. 21. | ^b Vers. 31. | ^a Cap. 28. 3.

zece covoară făcură. 15 Lungimea unui covor *eră* de treizeci de coți, iar lărgimea unui covor de patru coți; cele unsprezece covoare o măsură *aveau*. 16 Și împreunară cinci covoare deosebi, și șase covoare deosebi. 17 Și făcù cincizeci de chiotori pe marginea covorului din urmă la împreunare, și cincizeci de chiotori pe marginea unui *alt* covor, a celui dela împreunarea cealaltă. 18 Și mai făcură și cincizeci de copcii *de* aramă, *cu care* să se împreuneze cortul, ca să fie unul.

19 Și pentru cort făcù acoperemânt *din* piei de berbece roșite, și *alt* acoperemânt *din* piei de vitel de mare pe deasupra.

20 Și scândurile pentru locaș le făcură *din* lemn de sittim, *punându-le* în picioare. 21 Lungimea unei scânduri de zece coți, și lărgimea unei scânduri de un cot și jumătate. 22 Și fiecare scândură aveă două urechi puse una împotriva alteia. Așa făcù el la toate scândurile locașului. 23 Și scândurile le făcù el pentru locaș, douăzeci pentru partea sudică, despre amezăzi. 24 Și făcù patruzeci de picioare de argint, *ca să le pună* sub cele douăzeci de scânduri, două picioare sub o scândură, pentru cele două urechi ale ei, și *iarăși* două picioare sub cealaltă scândură pentru cele două urechi ale ei. 25 Așa și pentru cealaltă parte a locașului despre miazănoapte făcù el douăzeci de scânduri: 26 Și cele patruzeci de picioare de argint ale lor: două picioare sub o scândură, și *iarăși* două picioare sub cealaltă scândură. 27 Și pentru partea din fund a locașului, despre apus, făcù el șase scânduri. 28 Și două scânduri făcù el în cele două unghiuri ale locașului în partea din fund. 29 Și *acestea* erau împreunate jos, și erau împreunate sus, și unite prin un cerc: așa făcù el cu amândouă, la cele două unghiuri. 30 Și *așu* erau opt scânduri cu cele șaseprezece picioare de argint, două picioare sub fiecare scândură.

31 Și făcù pârgii din lemn de sittim, cinci pentru scândurile dela o lature a locașului: 32 Și cinci pârgii pentru scândurile dela cealaltă lature a locașului, și cinci drugi pentru scândurile locașului la laturea despre apus. 33 Și pârgiia dela mijloc o făcù așa ca să treacă prin mijlocul scândurilor, dela un capăt la celalalt. 34 Și scândurile le îmbracă cu aur, și verigile lor le făcù *de* aur, ca să petreacă pârgiile printr'însele: și pârgiile le îmbracă cu aur.

35 Și perdeaua o făcù *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* în subțire răsucit, țesătură aleasă o făcù pre ea, *cu* cheruvimi. 36 Și făcù pentru dânsa patru stâlpi *din* lemn de sittim, și îi îmbracă cu aur; și cârligile lor *de* aur; și turnă pentru dânsule patru picioare de argint.

37 Și perdeaua pentru ușa cortului o făcù *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* în subțire răsucit, broderie aleasă. 38 Făcù și cinci stâlpi cu cârligile lor, ale căror căpătăe le îmbracă cu aur, precum și betele lor: și cele cinci picioare ale lor *erau de* aramă.

Uneltele sanctuarului.

37 După aceasta Bezaleel făcù și ^achivotul *din* lemn de sittim; lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate, și înălțimea lui tot de un cot și jumătate. 2 Și-l îmbracă cu aur curat pe dinlăuntru și pe din afară, și-i făcù încadrare de aur jur împrejur. 3 Și turnă patru verigi de aur pentru el la cele patru colțuri ale lui: două verigi de o lature, și două verigi de cealaltă lature. 4 Și făcù și pârgii *din* lemn de sittim, și le îmbracă *cu* aur. 5 Și petrecù pârgiile acelea în verigile cele din laturile chivotului spre a purtă chivotul.

6 Și făcù și ^bpropitiitorul *din* aur curat: lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate. 7 Și făcù și doi cheruvimi *de* aur: bătuti îi făcù pre ei de amândouă laturile propitiitorului. 8 Pre un cheruvim la un

capăt al *chivotului*, și pre celalalt la alt capăt al lui; din propițietor făcù el pre cheruvimi la amândouă capetele lui. 9 Și cheruvimii erau cu aripile întinse pe deasupra, acoperind cu aripile lor propițietorul, și *avându-și fetele lor întoarse* una către alta: privirea cheruvimilor erà spre propițietor.

10 Și făcù ^e și masa *din* lemn de sittim: lungimea ei de doi coți, și lărgimea ei de un cot, și înălțimea ei de un cot și jumătate. 11 Și o îmbracă cu aur curat, și-i făcù ei și încadrare de aur jur împrejur. 12 Și făcù împrejurul ei și un pervaz, lat de o palmă, și împrejur preste pervaz îi făcù încadrare de aur. 13 Și pentru dânsa turnă și patru verigi de aur, pre care le puse la cele patru colțuri ale celor patru picioare ale ei. 14 Și aproape sub pervaz erau verigile, ca într'insele să petreacă pârghiile, spre a purtă masa. 15 Și pârghiile le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbracă cu aur, ca să se poarte masa. 16 Și el făcù *din* aur curat și uneltele *de pus* pe masă: ^dtalgerele, cătuile, și cupele, și ulcioarele ei, din care se făcea prinos.

17 Și făcù și ^epolicandru *din* aur curat, bătut, și fusul lui, ramurile lui, calicii lui, globuleții lui și florile ce ieșiau dintr'insul. 18 Și șase ramuri ieșiau din coastele policandruului, trei ramuri dintr'o lature, și trei ramuri din cealaltă lature. 19 Intr'o ramură din aceste *erau* trei calici, în forma florilor de migdal, cu globuleți și cu flori: și trei calici în forma florilor de migdal cu globuleți și cu flori *erau* într'altă ramură: așa era la cele șase ramuri ce ieșiau din policandru. 20 Iar la policandru *erau* patru calici în forma floarei de migdal *cu* globuleții lor și *cu* florile lor. 21 Și erà un globuleț sub două ramuri ieșite din policandru, și alt globuleț sub *celelalte* două ramuri ieșite din el, și *al treilea* globuleț sub două ramuri ieșite din el: așa *erau* la toate șase ramuri ieșite din el: 22 Globuleții și ramurile lui

ieșiau din el, și tot *policandru* erà bătut din o bucată *de* aur curat. 23 Și-i făcù și candelile lui șapte, și mucărilor lui și tigăile lui *din* aur curat. 24 *Dintr'un* talant de aur curat făcù el policandru *cu* toate uneltele lui.

25 ^f Și făcù el și altarul de tămâiere *din* lemn de sittim: lungimea lui de un cot și lărgimea lui de un cot, pătrat *il făcù*; și înălțimea lui de doi coți, și coarnele lui ieșiau dintr'insul. 26 Și-l îmbracă *cu* aur curat: atât acoperișul de deasupra, cât și păreții lui jur împrejur, și coarnele lui. Și-i făcù lui și încadrare de aur jur împrejur. 27 Și-i făcù lui și două verigi de aur sub încadrare, în unghiurile lui de amândouă laturile, ca într'insele să se petreacă pârghiile, spre a-l purtă. 28 Și pârghiile lui le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbracă *cu* aur. 29 Și făcù ^goleiul ungerii sacre, și tămâia aromatică curată, dupre arta făcătorilor de mir.

Tinda și uneltele ei.

38 Și ^afăcù altarul de ardere de tot *din* lemn de sittim: lungimea lui de cinci coți, și lărgimea lui de cinci coți: pătrat: și înălțimea lui de trei coți. 2 Și făcù lui coarne în cele patru unghiuri ale lui: dintr'insul ieșiau coarnele lui: și-l îmbracă cu aramă. 3 Și făcù toate uneltele altarului: oalele, lopetele, talgerele, furculițele, și tigăile pentru cărbuni: toate uneltele lui le făcù el *de* aramă. 4 Și făcù pentru altar și un grătar de aramă, în forma rețelei, sub cuprinsul lui, jos până la mijloc. 5 Și turnă patru verigi la cele patru unghiuri ale grătarului de aramă, ca într'insele să petreacă pârghiile. 6 Și pârghiile le făcù *din* lemn de sittim, și le îmbracă cu aramă. 7 Și petrecù pârghiile prin verigile dela laturile altarului, spre a se purtă *cu* ele; și-l făcù din scânduri, scobit.

8 Și făcù ^bspălătorul de aramă și piciorul lui *de* aramă, din oglinzile *femeilor*, care se strânseseră în multime *la* poarta cortului întrunirii.

9 Și făcù și ^ecurtea în partea sudică, despre miazăzi, cu perdelele curții *din* în subțire răsucit, *în lungime* de o sută coți. 10 *Cu* stâlpii lor douăzeci, și cu picioarele lor de aramă douăzeci, și cârligile și bețele stâlpilor de argint. 11 Asemenea și în partea despre miază-noapte *alte perdele, în lungime* de o sută de coți, cu stâlpii lor douăzeci, și cu picioarele lor douăzeci de aramă; iar cârligile și bețele stâlpilor *de argint*. 12 Și în partea despre apus *erau* perdele *în lungime* de cincizeci de coți cu stâlpii lor zece, și cu picioarele lor zece, iar cârligile și bețele stâlpilor *de argint*. 13 Și în partea estică, despre răsărit, de cincizeci de coți. 14 Pe o parte *făcù* perdele de cincisprezece coți, cu stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei: 15 Și de altă parte a porții tindei *iarăși* perdele de cincisprezece coți, *așa ca să vină* tot atâtea perdele și de o parte și de cealaltă parte, cu stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei. 16 Toate perdelele curții jur împrejur *erau* *din* în subțire răsucit. 17 Și picioarele stâlpilor *erau* *de aramă*, și cârligile stâlpilor și bețele lor *de argint*, și căpătâile lor îmbrăcate *cu argint*, și stâlpii curții *erau încinși* cu bețe de argint. 18 Și acoperământul dela poarta curții il *făcù* țesătură aleasă, *din* vânat, purpur, carmezin-roșiu, și *din* în subțire răsucit; lungimea lui de douăzeci de coți, și lărgimea și înălțimea lui de cinci coți, după măsura perdelelor curții: 19 Cu cei patru stâlpi ai lor, și cu cele patru picioare ale lor *de aramă*; iar cârligile lor *de argint*, și îmbrăcătura capetelor și bețele lor, *de argint*; 20 Și toți ^dțărșii cortului și ai curții jur împrejur *de aramă*.

Cătimea aurului, argintului și a aramei.

21 Aceasta este socoteala pentru ^elocașul mărturiei, făcută după ordinul lui Moisi *prin întrebuințarea* Levitiilor. ^fsub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron,

preotul. 22 După ce ^gBezaleel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, din seminția lui Iuda, făcù toate, pre care le poruncise Dumnezeu lui Moisi: 23 Și cu el Aholiab, fiul lui Ahisamac din seminția lui Dan, săpător de pietri, și *cu ei* măestrii și lucrătorii în vânat, în purpur, în carmezin-roșiu și în în subțire.

24 Tot aurul întrebuințat în lucrarea pentru tot lucrul sanctuarului, aurul adus dar fu: douăzeci și nouă de talante, șapte sute treizeci de sicli, după ^hsic-lul sanctuarului.

25 Și argintul celor numărați ai comunității *fu*: o sută de talante, și o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli, după sic-lul sanctuarului. 26 Câte o ⁱbecă pe cap, *adică* jumătate de siclu, după sic-lul sanctuarului dela tot insul, care trecù prin numărătoare, de douăzeci de ani și mai sus: dela ^jșase sute trei mii, cinci sute și cincizeci *de inși*. 27 Din acest argint de o sută de talante se turnară picioarele sanctuarului, și picioarele perdelei; *adică* o sută de picioare la o sută de talante, câte un talant de picior. 28 Și din cei o mie șapte sute șaptezeci și cinci *de sicli* făcù el cârligile stâlpilor, și îmbrăcă capetele lor, și făcù și bețe la dânsele.

29 Și arama darului *fu*: șaptezeci de talante, și două mii patru sute de sicli. 30 Și dintr'insa făcù el picioarele cele dela poarta cortului întruirii, și altarul de aramă, cu grătarul său de aramă, și toate uneltele altarului; 31 Precum și picioarele stâlpilor împrejurul curții, și picioarele stâlpilor dela poarta curții, și toți țărșii dela locașul, și toți țărșii curții jur împrejur.

Vestmintele preoțești și podoba.

39 Și făcură *din* ^avânat, din purpur și din carmezin-roșiu, vestmintele preoților spre serviciu în sanctuar: și făcură și ^bvestmintele sacre pentru Aaron: ^cdupre cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

2 ^d Și făcù efodul *din* aur, *din* vânăt, *din* purpur, *din* carmezin-roșiu, și *din* în subțire răsucit. 3 Și întinseră plăci, și le tăiară în fire subțiri, pre care să le țese cu vânăt, purpur, carmezin-roșiu și cu în subțire, țesătură aleasă. 4 Și-i făcură umerari împreunați unul cu altul: la amândouă capetele se împreunau. 5 Și cingătoarea efodului, care erà deasupra lui, erà din aceeași materie și tot așa lucrată: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu și *din* în subțire răsucit: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

6 ^e Și făcură cele două pietri onichine, și le prinse în legături de aur, săpate cu săpătură de sigil după numele fiilor lui Israel. 7 Și le puseră pe umerarii efodului, *ca ele să fie* pietri de l'amintire pentru fiii lui Israel: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

8 ^g Și făcù și pieptarul, țesătură aleasă, lucrat ca și efodul: *din* aur, vânăt, purpur, carmezin-roșiu, și *din* în subțire răsucit. 9 Pătrat erà: și indoit făcură ei pieptarul: lungimea lui de o palmă, și lărgimea lui de o palmă, indoit. 10 ^h Și înșirară într'insul patru șiruri de pietri: în întâiul șir erau: sardoniu, topaz și smaragd: acesta fu întâiul șir; 11 Al doilea șir: carbuncul, safir și diamant: 12 Al treilea șir: liguriu, agat și ametist: 13 Și al patrulea șir: erisolit, onichiu, și iaspide. Acestea erau prinse în legături de aur *puse toate* în legăturile lor. 14 Și aceste pietri cu numele fiilor lui Israel erau douăsprezece, după numele lor, și săpate cu săpătură de sigil, fiecare cu numele său, după cele douăsprezece semintii. 15 Și făcură la engolpion lăntugele în forma sfoarei, împletitură aleasă *din* aur curat. 16 Și-i făcură și două sponci *de* aur, și două verigi de aur, și pre cele două verigi le puseră la cele două colțuri ale pieptarului. 17 Apoi pre cele două lăntugele împletite de aur le acățară de cele două verigi, din colțurile pieptaru-

lui. 18 Iar pre *celelalte* două capete ale celor două lăntugele împletite le acățară de cele două sponci, și le puseră preste cei doi umerari ai efodului, *ca să fie* în partea lui de dinainte. 19 Și-i mai făcură încă două verigi de aur, pre care le puseră la cele două colțuri *de jos* a pieptarului, la marginea lui pe dinăuntru despre efod. 20 Și-i mai făcură alte două verigi de aur, pre care le puseră la cei doi umerari ai efodului, de desupt în partea de dinainte a lui, în locul împreunării, deasupra de brăul efodului. 21 Și pieptarul cu verigile lui îl legară cu sfoară vânătă de verigile efodului, *ca să stea* teapăn deasupra de cingătoarea efodului, *ca* pieptarul să nu se miște depe efod: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 ⁱ Și făcură și mantia de supt efod, țesătură aleasă, tot vânăt. 23 Și acesta la mijloc *sus* aveà o gură, asemenea cu gura plătoasei, și împrejurul gurii aveà tivitură jur împrejur, *ca să nu se spântice*. 24 Și pe marginea acelei mantii făcură mere-granate, în *culoare* vânăt, purpur și carmezin-roșiu, în fire răsucite. 25 Și mai făcură și clopotei *de* aur curat: și puseră clopotei printre merele-granate la marginea mantiei, jur împrejurul merelor-granate: 26 *Ca să fie tot* un clopotel și un măr-granat, și iarăși un clopotel și un măr-granat pe toată marginea acelei mantii jur împrejur, pentru serviciu: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

27 ^k Și făcură și tunici *de* în subțire, țesătură aleasă, pentru Aaron și fiii lui: 28 ^l Și mitră de în subțire: și căciulele cele frumoase *din* în subțire: și ^m pul-pane *de* în subțire răsucit: 29 ⁿ Și cingătoarea *de* în subțire răsucit, *din* vânăt, purpur, carmezin-roșiu, broderie aleasă: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

30 ^o Și făcură și placă pentru diadema saeră *din* aur curat, și săpară pe dânsa cu săpătură de sigil: SFINTIRE DOM-

NULUI. 31 Și puseră preste ea sfoară vânăta, cu care să lege mitra, deasupra ei; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

Moisi binecuvintează lucrarea săvârșită.

32 Și așa se sfârși tot lucrul la locul cortului întrunirii; și fiii lui Israel făcură toate, cum poruncise Dumnezeu lui Moisi: ei așa făcură.

33 Și ei aduseră lui Moisi locașul, cortul, și toate uneltele lui, cârligile lui, și scândurile lui, pârghiile lui, stâlpii lui și picioarele lui; 34 Acoperemântul de piei de berbee roșite, acoperemântul de piei de vitel de mare, și perdeaua despărțitoare; 35 Chivotul mărturiei și pârghiile ei, și propitiatorul; 36 Masa cu toate uneltele ei, și pânea punerii înainte; 37 Policandru cel din aur curat, cu toate candelile sale, candelile în rând așezate, și toate uneltele lui; și oleiul pentru luminare; 38 Și altarul de aur; și oleiul de ungere; și tămâia aromatică, și perdeaua dela ușa cortului; 39 Și altarul de aramă, cu grătarul lui de aramă, pârghiile lui și toate uneltele lui; spălătorul și picioarele lui; 40 Perdelele curții: stâlpii ei și picioarele lor; perdeaua de dinaintea porții curții, funiile ei, țărșii și toate uneltele de serviciu pentru locașul cortului întrunirii; 41 Vestmintele țesute pentru serviciu în sanctuar: vestmintele sacre pentru Aaron, preotul, și vestmintele fiilor lui pentru preoție. 42 Așa fiii lui Israel făcură tot lucrul, cum poruncise Dumnezeu lui Moisi. 43 Și Moisi văzù toate lucrurile, și iată ei făcură toate cum poruncise Dumnezeu; ei așa făcură. Și Moisi îi binecuvântă pre dânșii.

Așezarea și târnosirea cortului.

40 Și Dumnezeu vorbi către Moisi, zicând: 2 În ziua întâia a ^alunei întâia să așezi ^blocașul cortului întrunirii; 3 Și ^cîntr'însul să pui chivotul mărturiei, și dinaintea chivotului să atârni perdeaua. 4 Apoi ^dsă pui masa,

și ^esă așezi pe dânsa cele de pus; după aceea ^fsă aduci policandru, și să aprinzi candelile lui. 5 ^gȘi altarul de aur pentru tămâie să-l pui dinaintea chivotului mărturiei, și să atârni perdeaua dinaintea ușei locașului. 6 Și să pui și altarul de arderi de tot înaintea ușei locașului cortului întrunirii. 7 Și ^hspălătorul să-l pui între cortul întrunirii și între altarul, și într'însul să pui apă. 8 Și să așezi curtea jur împrejur, și să pui perdeaua la ușa curții. 9 Și să iei oleiul de ungere, și să ⁱungi locașul și toate dintr'însul, și să-l sfințești pre el, și toate uneltele lui, ca să fie *lucru* sfânt. 10 Și să ungi și altarul de arderi de tot, și toate uneltele lui, și să sfințești altarul, că ^jsă fie altar prea sfânt. 11 Și să ungi spălătorul și picioarele lui, și să-l sfințești. 12 ^kApoi să aduci și pre Aaron și pre fiii lui înaintea ușei cortului întrunirii, și să-i speli pre ei cu apă.

13 Și să îmbraci pre Aaron cu vestmintele sacre, și să-l ^lungi, și să-l sfințești, ca să-mi preoțească. 14 Și să aduci și pre fiii lui, și să-i îmbraci cu tunici. 15 Și să-i ungi pre ei, cum ai uns și pre părintele lor, ca să-mi preoțească; și *această* ungere a lor va servi lor de ^mpreoție totdeauna în neamurile lor.

16 Și Moisi făcù toate, cum Dumnezeu a poruncit lui: așa le făcù. 17 Și în întâia ⁿzi a unei întâia din anul al doilea ^olocașul eră așezat. 18 Și Moisi așeză locașul, și punând picioarele lui, așeză scândurile lui, și le puse pârghiile lor, și întocmi stâlpii lor: 19 Și întinse cortul deasupra locașului, și preste cort puse acoperemântul: după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

20 Apoi luă ^pmărturia, și o puse în chivot, și puse pârghiile la chivot, și așeză propitiatorul pe chivot deasupra. 21 Și aduse chivotul în locaș, și ^qatârni perdeaua dinaintea lui, ca ea să acopere chi-

p Vers. 42, 43. | 2 Cron. 30. 27. | *b* Vers. 37. | *d* Vers. 22. | *f* Vers. 21, 25. | *i* Cap. 30, 26. | *l* Cap. 28, 41. | *o* Cap. 25, 16.
g Cap. 35, 10. | *Capul* 40. | *c* Vers. 21. | *e* Vers. 23. | *g* Vers. 26. | *j* Cap. 29, 36, 37. | *m* Num. 25, 13. | *p* Cap. 26, 33.
r Lev. 9, 22, 23. | *a* Cap. 12, 2. | Num. 4, 5. | Lev. 24, 5, 6. | *h* Vers. 30. | *k* Lev. 8, 1—13. | *n* Vers. 1.

votul mărturiei; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 ^qȘi puse masa în cortul întrunirii, în partea locașului despre miazănoapte, afară de perdea. 23 ^rȘi deasupra ei puse în rând pânile înaintea lui Dumnezeu; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

24 ^sApoi puse policandrul în cortul întrunirii, în dreptul mesei, de cealaltă parte a locașului despre miazăzi. 25 Și ^taprinsc candelile înaintea lui Dumnezeu; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

26 ^uApoi așeză și altarul cel de aur în cortul întrunirii, dinaintea perdelei. 27 ^vȘi deasupra lui făcù să fumege tămâie aromatică; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

28 ^xȘi așeză perdeaua la ușa locașului. 29 ^yȘi altarul de arderi de tot îl puse *dinaintea* ușei locașului în cortul întrunirii, și pe dânsul ^zaduse arderi de tot și dar de pâne; după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

30 ^aȘi puse spălătorul între cortul

întrunirii și altar, și într'insul puse apă de spălat. 31 Și Moisi și Aaron și fiii lui își spălau dintr'insul mânilor și picioarele: 32 Când intrau ei în cortul întrunirii, și când se apropiau de altar, se spălau; ^bdupă cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

33 ^cApoi făcù el curtea împrejurul locașului și a altarului, și puse perdeaua la ușa cortului. Așa Moisi sfârși lucrul.

Mărirea lui Dumnezeu cuprinde locașul.

34 ^dAtunci norul acoperi cortul întrunirii, și mărirea Domnului umplù locașul. 35 Și Moisi ^enu putea intra în cortul întrunirii, că norul se pusese peste dânsul, și mărirea Domnului umpluse locașul. 36 ^fȘi când norul se rădică depe locaș, fiii lui Israel plecau din loc: *aceasta se făcù* în toate călătoriile lor. 37 Și ^gdacă norul nu se rădică, nici ei nu porniau până în ziua, când acesta se rădică. 38 Că ^hnorul Domnului *eră* deasupra locașului ziua, iar noaptea *eră* foc într'insul, înaintea ochilor a toată casa lui Israel în toate călătoriile lor.

LEVITICUL.

A TREIA CARTE A LUI MOISI.

Legea arderii de tot.

1 Și Dumnezeu ^achemă pre Moisi, și vorbi către dânsul ^bdin cortul întrunirii, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și zi-le lor: ^cCând carevâ din voi va aduce dar de vite Domnului, să aducă darul său din cireadă sau din turmă.

3 De *va fi* darul său ardere de tot din cireadă, *atunci* să-l aducă din partea bărbătească ^dfără cusur la ușa cortului întrunirii; să-l aducă ca să-i placă lui Dumnezeu; 4 ^eȘi să-și pună mâna sa

pe capul jertfei; și-i va fi ^fbine primit ^gspre împăcarea lui: 5 Și să junghie ^hjuncul înaintea lui Dumnezeu, și fiii lui Aaron, ⁱpreoții, să aducă sângele *lui*, și să ^jstropescă sângele jur împrejur asupra altarului, care *este la* ușa cortului întrunirii: 6 Și să jupuească acea jertfă, și să-l taie în bucățile sale. 7 Și fiii lui Aaron, preotul să facă foc pe altar, și să ^kpună lemne pe foc. 8 Și fiii lui Aaron, preoții, să așeze bucățile *cu* capul și *cu* grăsimea deasupra lemnelor, ce *sunt* în

g Cap. 26. 35.
r Vers. 4.
s Cap. 26. 35.
t Vers. 4.
u Vers. 5.
v Cap. 30. 7.

x Vers. 5.
y Vers. 6.
z Cap. 21. 38, etc.
a Vers. 7.
b Cap. 30. 19, 20.
c Vers. 8.

d Cap. 29. 43.
Num. 9. 15.
Isa. 6. 4.
Hag. 2. 7, 9.
e Lev. 16. 2.
1 Reg. 8. 11

f Num. 9. 17.
g Num. 9. 19—22.
h Cap. 13. 21.
Num. 9. 15.

LEVITICUL.
—
Capul 1.
a Esod. 19. 3, 35.
b Num. 12. 4, 5.
c Cap. 22. 18, 19.

d Esod. 12. 5.
Efes. 5. 27.
Ebr. 9. 14.
1 Pet. 1. 19.
e Esod. 29. 10,
15, 19.

f Cap. 22. 21, 27.
Isa. 56. 7.
Rom. 12. 1.
g Cap. 4. 20, 26,
Rom. 5. 11.

h Mic. 6. 6.
i 2 Cron. 35. 11.
Ebr. 10. 11.
j Cap. 3. 8.
k Fac. 22. 9.

focul de pe altar. 9 Iar măruntaile lui și picioarele lui să le spele cu apă; și preotul să le ardă toate pe acel altar; *aceasta este* ardere de tot, sacrificiu cu foc. ^lmiros plăcut lui Dumnezeu.

10 Și de *va fi* darul său jertfă din turmă, din oi sau din capre, să aducă o parte bărbătească ^mfără cusur. 11 ⁿȘi să-l junghie pre el lângă altar, în partea despre meazănoapte, înaintea Domnului; și fiii lui Aaron, preoții, să stropească sângele lui asupra altarului jur împrejur. 12 Și să-l taie în bucăți, cu capul și cu grăsimea lui; și preotul să le pună deasupra lemnelor, care *sunt* pe focul cel de pe altar. 13 Și măruntaile și picioarele să le spele cu apă, și preotul să le aducă toate acestea, și să le ardă pe altar: și *va fi* ardere de tot, sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu.

14 Și de *va fi* darul ce *va aduce* jertfă lui Dumnezeu din pasări, el să aducă darul său din ^oturturele sau din pui de porumb. 15 Și preotul să-l aducă la altar, și să-i sugrume cu unghia capul, și să-l ardă pe altar, și sângele lui să se scurgă pe perețele altarului; 16 Și gusa sa cu penele împreună scoțându-le, să le arunce ^p lângă altar, despre răsărit, în locul cenușei: 17 Și să-l despice cu aripile sale, fără să ^o desfacă în două; și preotul să-l ardă pe altar, deasupra lemnelor, care *sunt* pe foc. ^r*Aceasta este* ardere de tot, sacrificiu cu foc: miros plăcut lui Dumnezeu.

Legea diferitelor jertfe de mâncare.

3 Și de *va aduce* ^a carevâ dar de mâncare lui Dumnezeu, să fie darul lui *din* floarea făinei: și să toarne preste dânsa oleiu, și să pună preste dânsa tămâie: 2 Și să ^o ducă la *unul din* fiii lui Aaron, preoții, și acesta să iee dintr'însa un pumn de acea făină și din acel oleiu și toată tămâia, și preotul să aprindă pe altar jertfă ^b amintirea sa de *drept* sacrificiu cu foc, miros plăcut lui

Dumnezeu. 3 Și ^c rămășița din acel dar de mâncare *va fi* a lui Aaron și a fiilor săi, ca ^d lucrul prea sfânt între sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu.

4 Și de vei aduce *ca* dar, jertfa coaptă în cuptor, *să fie* turte nedospite, din floarea făinei, frământate cu oleiu, sau plăcinte nedospite, ^e unse cu oleiu.

5 Și dacă darul tău de mâncare *va fi* dar *prăjit* în tigae, *atunci* să fie *din* floarea făinei, nedospită, frământată cu oleiu. 6 Îl vei frânge în bucăți, și vei turnă preste dânsul oleiu: dar de mâncare *este*.

7 Și de *va fi* darul tău de mâncare *fript* pe grătar, să se facă *din* floarea făinei, cu oleiu. 8 Și darul de mâncare făcut dintr'acestea, să-l aduci lui Dumnezeu, dându-l preotului, care-l va duce la altar: 9 Și preotul va lua din darul de mâncare ^f partea de amintire și o va aprinde pe altar: *acesta este* ^g sacrificiu cu foc, miros plăcut lui Dumnezeu. 10 Și ^h rămășița din darul de mâncare *să fie* a lui Aaron și a fiilor lui: lucru prea sfânt între darurile cu foc *făcute* lui Dumnezeu *este*.

11 Nici un dar de mâncare, care veți aduce lui Dumnezeu, nu se va face ⁱ dospit, că nimic dospit, nici cu miere, nu veți aprinde sacrificiu cu foc lui Dumnezeu.

12 ^j În darul de pârgă veți putea aduce și pre acestea lui Dumnezeu: dar nu se vor pune pe altar drept miros plăcut.

13 Și toate darurile tale de mâncare cu sare să le ^k sărezi; și ^l sarea legământului Dumnezeului tău să nu lași să lipsească de pe darurile tale; ^m în toate darurile tale să aduci sare.

14 Și dacă vei aduce lui Dumnezeu dar de mâncare din întâile fructe ale tale, ⁿ să aduci spice de curând coapte, prăjite la foc, și ^o grăunțe de spice pisate; *ca* darul din pârga ta; 15 Și ^p preste dânsul să torni oleiu, și să torni tămâie; *că* dar de pâne *este* acesta. 16 Și preotul

^l Fac. 8. 21.
Ezec. 20. 28. 41.
Filp. 4. 18.
^m Vers. 3.
ⁿ Vers. 5.

^o Cap. 5. 7.
Luc. 2. 24.
^p Cap. 6. 10.
^q Fac. 15. 10.
^r Vers. 9. 13.

Capit. 2.
^a Cap. 6. 14.
Num. 15. 4.
^b Vers. 9.

Isa. 66. 3.
Fapt. 10. 4.
^c Cap. 7. 9.
^d Esod. 29. 37.

^e Esod. 29. 2.
^f Vers. 2.
^g Esod. 29. 18.
^h Vers. 3.

ⁱ Mat. 16. 12.
1 Cor. 5. 8.
Gal. 5. 9.
^j Esod. 22. 29.

^k Marc. 9. 49.
Col. 4. 6.
^l Num. 18. 19.
^m Ezec. 43. 24.

ⁿ Cap. 23. 10.
14.
^o 2 Reg. 4. 42.
^p Vers. 1.

să aprinză ^apartea de amintire din grăunțele și din oleiu și cu toată tămăia: sacrificiu cu foc lui Dumnezeu *este aceasta.*

Legea sacrificiului de mulțumită.

3 Și de *va fi* darul *cuivâ*^a sacrificiu de mulțumiri, de-l va aduce din ci-readă, fie parte bărbătească sau femeiască să-l aducă lui Dumnezeu ^bfără cusur. **2** Și ^csă pună mâna sa pe capul darului său, și să-l înjunghie *la* ușa cortului întrunirii; și fiii lui Aaron, preoții, să stropescă sângele preste altar jur împrejur. **3** Și din acest sacrificiu de mulțumire să aducă el sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: ^dgrăsimea care acopere măruntaile și toată grăsimea dela măruntaie: **4** Și cei doi rărunchi cu grăsimea *lor* depe dâșii, cea depe coapse, și prapurul depe ficat; cu rărunchii împreună să le scoată. **5** Și fiii lui Aaron să le ^eaprinză pe altar, lângă arderea de tot, deasupra lemnelor, *ce sunt puse* pe foc, miros plăcut lui Dumnezeu, *este aceasta.*

6 Și de *va fi* darul său, care-l aduce el lui Dumnezeu drept sacrificiul său de mulțumită, dar din turmă, *fie* bărbat sau femeie, ^fsă-l aducă fără cusur. **7** De *va fi* acest dar al său un miel, să-l aducă înaintea lui Dumnezeu; **8** Și să pună mâna sa preste capul darului său, și să-l junghie dinaintea cortului întrunirii; și fiii lui Aaron să stropescă sângele lui asupra altarului jur împrejur. **9** Și *din* acest sacrificiu de bucurie să aducă sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: grăsimea lui, și toată coada, scoțându-le la osul spinării, și grăsimea care acopere măruntaile, și toată grăsimea dela măruntaie: **10** Și cei doi rărunchi cu grăsimea *lor* depe dâșii, cea depe coapse; și prapurul depe ficat; cu rărunchii împreună să le scoată. **11** Și preotul pre acestea să le aprinză pe altar, ^gmăncare de sacrificiu cu foc adus lui Dumnezeu.

12 Și dacă darul lui *va fi* capră, el

să o ^haducă înaintea lui Dumnezeu; **13** Și să pună mâna sa pe capul ei, și să o junghie dinaintea cortului întrunirii; și fiii lui Aaron să stropescă sângele ei asupra altarului jur împrejur. **14** Apoi dintr'aceasta să aducă darul său drept sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: grăsimea ce acopere măruntaile, și toată grăsimea dela măruntaie: **15** Și cei doi rărunchi și grăsimea depe dâșii, cea depe coapse, și prapurul depe ficat; cu rărunchii împreună să le scoată. **16** Și preotul pre acestea să le aprinză pe altar, mâncare de sacrificiu cu foc, miros plăcut. ⁱToată grăsimea *este* a lui Dumnezeu. **17** ^jLege vecinică *să fie aceasta* pentru neamurile voastre, ca nici ^kgrăsime și nici ^lsânge să nu mâncați.

Legea sacrificiului pentru ispășirea păcatelor.

4 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: Vorbește fiilor lui Israel, zicând: **2**^a De va păcătui carevâ prin neștiință în potriva oricăreia din poruncile lui Dumnezeu, *făcând* ceea ce nu se cade a face, anume dintr'acestea: **3** ^bDacă preotul cel uns va fi păcătuit, trăgând pre popor în păcat; el pentru păcatul său, ce-l va fi făcut, să aducă lui Dumnezeu drept sacrificiu pentru păcat un ^cvițel fără cusur; **4** Și să aducă vițelul ^dla ușa cortului întrunirii, înaintea lui Dumnezeu și să pună mâna sa pe capul vițelului, și să junghie vițelul înaintea lui Dumnezeu; **5** Și preotul cel uns ^esă ia din sângele vițelului, și să-l aducă la cortul întrunirii; **6** Și preotul să întingă degetul său în sânge, și de șapte ori să stropescă din sânge înaintea lui Dumnezeu spre perdeaua sanctuarului. **7** Și preotul ^fsă puie din acel sânge preste coarneau altarului de tămăie aromatică, carele *este* înaintea lui Dumnezeu în cortul întrunirii; și ^gtot sângele *vămas* al vițelului să-l toarne la piciorul altarului de ardere de tot, care *este la* ușa cortului întrunirii. **8** Și toată gră-

^g Vers. 2.
Capul 3.
^a Cap. 7. 11, 29
^b Cap. 1. 3.

^c Esod. 29. 10.
^d Esod. 29. 13, 22.
^e Esod. 29. 13.
^f Vers. 1, etc.

^g Cap. 21. 6, 8,
17. 21, 22.
Ezec. 44. 7.
^h Vers. 1. 7, etc.

ⁱ Cap. 7. 23, 25.
1 Sam. 2. 15.
^j Cap. 6. 18.
^k Deut. 32. 14.

Neem 8. 10.
^l Pac. 9. 4.
1 Sam. 14. 33.
Ezec. 44. 7, 15.

Capul 4.
^a Cap. 5. 15, 17.
1 Sam. 14. 27.
Ps. 19. 12.

^b Cap. 8. 12.
^c Cap. 9. 2.
^d Cap. 1. 3, 4.
^e Cap. 16. 14.

Num. 19. 4.
^f Cap. 8. 15.
^g Cap. 5. 9.

simea vițelului *adus ca* sacrificiu pentru păcat să o înalțe, *adecă* grăsimea ce acopere măruntaile, și toată grăsimea depe măruntaie; 9 Și cei doi rărunchi cu grăsimea depe dânsii, cea depe coapse, și prapurul depe ficat: cu rărunchii împreună să le scoată. 10 ^h Cum se scoată depe vițelul sacrificiului de mulțumire; și preotul să aprinză altarul arderei de tot. 11 ⁱ Și pielea vițelului cu toată carnea lui împreună cu capul lui, și picioarele lui, cu măruntaile și cu balega lui; 12 *Adecă* tot vițelul *rămas* să-l scoată afară din tabără într'un loc curat, ^j unde se lapadă cenușa; și ^k să-l arză cu lemne pe foc; unde se varsă cenușa.

13 Și ^l dacă toată comunitatea lui Israel va păcătui prin neștiință, ^m și fapta a fost neștiută de comunitate; și ei vor fi făcut vre-una din cele oprite de Dumnezeu, ce nu se cădea a face; și s'a făcut vinovată: 14 După ce păcatul ce l-a făcut i-se va face cunoscut, atunci comunitatea să aducă un vițel drept sacrificiu pentru păcat, aducându-l înaintea cortului întrunirii: 15 Și bătrânii comunității ⁿ să pună mâinile lor pe capul vițelului înaintea lui Dumnezeu, și să se junghie vițelul înaintea lui Dumnezeu. 16 ^o Și preotul cel uns să aducă din sângele vițelului la cortul întrunirii: 17 Și preotul să întingă degetul său în sânge, și de șapte ori să stropească *cu acesta* înaintea lui Dumnezeu spre perdea: 18 Și dintr'acel sânge să pună pe coarnele altarului, care *stă* înaintea lui Dumnezeu în cortul întrunirii. Și tot sângele *cel rămas* să-l toarne la piciorul altarului arderei de tot, ce *stă* la ușa cortului întrunirii. 19 Și toată grăsimea lui să o ia dintr'însul, și să o apriză pe altar. 20 Și să facă ^p cu vițelul, după cum a făcut cu vițelul sacrificiului pentru păcat, așa să facă cu el; ^q și preotul să facă ispășire pentru dânsii; și se va iertă lor. 21 Și vițelul *rămas* să-l scoată

afară din tabără, și să-l ardă, după cum a ars și pe vițelul cel de mai înainte. Acesta *este* sacrificiu pentru păcatul comunității.

22 Când va păcătui unul dintre mai mari, și va ^r face vre-una din cele oprite de Domnul Dumnezeu său, ce nu se cade a face, din nebăgare de seamă, se face vinovat: 23 ^s După ce păcatul prin care el a păcătuit i-se va face cunoscut; atunci el să aducă darul său un țap fără cusur: 24 Și ^t să-și pună mâna sa pe capul țapului, și să-l junghie în locul unde se junghie arderile de tot, înaintea lui Dumnezeu. Sacrificiu pentru păcat *este* aceasta. 25 ^u Și preotul să ia cu degetul din sângele sacrificiului pentru păcat, și să-l pună pe coarnele altarului arderei de tot, iar *celalalt* sânge să-l toarne la picioarele altarului de ardere de tot. 26 Și toată ^v grăsimea lui să o aprinză pe acest altar, ca și grăsimea sacrificiului de mulțumire: ^w și preotul să facă ispășirea pentru dânsul; și i-se va iertă lui.

27 Și ^y dacă carevâ din poporul de rând va păcătui prin neștiință, făcând vre-una din cele oprite de Dumnezeu, *adecă* din cele ce nu se cade a face, se va face vinovat: 28 După ce ^z păcatul ce l-a făcut i-se va face cunoscut, să aducă dar o iadă fără cusur pentru păcatul ce l-a făcut. 29 ^a Și să-și pună mâna sa pe capul sacrificiului pentru păcat, și să junghie sacrificiul pentru păcat în locul unde se junghie arderea de tot. 30 Și preotul să ia din sângele aceuia cu degetul, și să pună pe coarnele altarului arderei de tot: iar *celalalt* sânge al ei tot să-l verse la picioarele altarului. 31 Și ^b preotul să ia toată grăsimea lui, ^c după cum s'a luat grăsimea sacrificiului de mulțumire; și să o aprinză pe altar. ^d miros plăcut lui Dumnezeu; ^e Și preotul să facă ispășirea pentru dânsul, și i-se va iertă lui.

^h Cap. 3. 3. 4. 5.	^k Ebr. 13. 11.	ⁿ Cap. 1. 4.	^q Num. 15. 25.	^s Vers. 14.	^v Cap. 3. 5.	^w Vers. 23.	^y Cap. 3. 3.
ⁱ Esod. 29. 14.	^l Num. 15. 21.	^o Ebr. 9. 12. 13.	^r Dan. 9. 24.	^t Vers. 4. etc.	^x Vers. 20.	^a Vers. 4. 24.	^d Esod. 29. 18.
^j Num. 19. 5.	^m Cap. 5. 2. 3. 4.	14.	^u Rom. 5. 11.	^u Vers. 30.	^y Vers. 2.	^b Cap. 3. 14.	^e Vers. 26.
^j Cap. 6. 11.	17.	^p Vers. 3.	^v Vers. 2. 13.				

32 Iar de va aduce miel drept sacrificiu pentru păcat. ^f să-l aducă parte femeiască fără cusur; 33 Și să-și pună mâna sa pe capul sacrificiului pentru păcat, și să o junghie sacrificiu pentru păcat în locul unde se junghie arderile de tot: 34 Și preotul să ia cu degetul său din sângele aceluia sacrificiu pentru păcat, și să ungă coarnele altarului de ardere de tot; și *rămășița* sângelui să o verse la picioarele altarului. 35 Și toată grăsimea lui să o ia, după cum a luat grăsimea dela oaie pentru sacrificiul de mulțumire, și aceasta preotul să o facă să fumege pe altar ^g lângă sacrificiul cu focal lui Dumnezeu. ^h Așa să facă preotul ispășire pentru păcatul său care l-a făcut: și i-se va ierta lui.

Urmare despre jertfele pentru ispășirea păcatelor.

5 Și de va păcătuî carevâ, martor fiind, ^a după ce și-a auzit cuvintele jurământului, pentru cele ce a văzut, sau cari *altfel* a știut, și nu le-a descoperit, va ^b purta vina sa. 2 Sau ^c de se va atinge carevâ de un lucru necurat, fie mortăciunea unei fere necurate, sau mortăciunea unei vite necurate, sau mortăciunea unei târitoare necurate, și aceasta nu s'a știut de el: acela *ca fi* necurat și ^d vinovat: 3 Sau de se va atinge carevâ ^e de necurătenia unui om, fie orice necurătenie, prin care se pângărește omul, și aceasta n'a știut, și *în umă* i-s'a făcut cunoscut, vinovat va fi. 4 Sau de va jură carevâ, rostind în aprindere cu nșurintă, ca să ^f facă rău sau să ^g facă bine, după cum omul rostește, jurând: și el aceasta nu a știut, iar după aceea i-s'a făcut cunoscut, vinovat va fi într'una dintr'acestea. 5 Și când s'ar întâmplă, cuivâ într'una dintr'acestea să se facă vinovat, să ^h mărturisească păcatul, în care a păcătuî: 6 Și din turmele lui să aducă lui Dumnezeu sacrificiul său de vină pentru păcatul său, ce l-a

făcut, o oaie sau o capră, drept sacrificiu pentru păcat: și preotul va face ispășirea pentru dânsul, pentru păcatul lui.

7 Și ⁱ de nu-i va da mâna, ca să poată aduce oaie sau capră, să aducă lui Dumnezeu pentru păcatul său ce l-a făcut două ^j turturele, sau doi pui de porumb, unul sacrificiu pentru păcat și celalalt pentru ardere de tot. 8 Și pre acestea să le aducă la preot, care să aducă sacrificiul pentru păcat mai întâiu, și să ^k sugrume cu unghia capul lui dela grumaz, fără a-l despărți: 9 Și din sângele sacrificiului pentru păcat să stropească peretele altarului, iar ^l celalalt sânge să se stoarcă la picioarele altarului. Sacrificiu pentru păcat *este* acesta. 10 Iar pre celalalt să-l pregătească ardere de tot, după ^m datină. ⁿ Și preotul să facă ispășire pentru dânsul de păcatul său ce l-a făcut: și i-se va ierta lui.

11 Dară dacă nici atâta nu-i va da mâna, ca să aducă două turturele sau doi pui de porumb, atunci el, fiindcă a păcătuît, să aducă drept dar a zecea parte din Efă de floarea făinei ca sacrificiu pentru păcat: ^o oleiu să nu toarne, nici tămâie să nu pună peste dânsa: căci sacrificiu pentru păcat *este* aceasta. 12 Și să o aducă la preot: și preotul, luând dintr'insul pumnul plin ^p drept amintire, să aprinză pe altar, ^q lângă sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu. Aceasta *este* sacrificiu pentru păcat. 13 ^r Și preotul să facă ispășirea pentru dânsul de păcatul ce el l-a făcut în vre-unul din aceste lucruri; și i-se va ierta lui: Iar ^s *rămășița* va fi a preotului, ca și darul de pâne.

Legi în privința jertfelor pentru vină.

14 Dumnezeu mai vorbi lui Moisi, zicând: 15 ^t Când cinevâ va face vre-o nelegiuire, păcătuînd prin neștiută în cele consacrate lui Dumnezeu, ^u acela să aducă lui Dumnezeu sacrificiul pentru vina sa un berbec fără cusur, dintre oi,

^f Vers. 28.	^C Cap. 5.	^c Cap. 11, 24.	^d Vers. 17.	^g Marc. 6, 23.	^k Cap. 1, 15.	ⁿ Cap. 4, 26.	^r Cap. 4, 26.
^g Cap. 3, 5.	^a 1 Reg. 8, 31.	28, 31, 39.	^e Cap. 12.	^h Cap. 16, 21.	^l Cap. 4, 7, 18.	^o Num. 5, 15.	^s Cap. 2, 3.
^h Vers. 25, 31.	Mat. 26, 63.	Num. 19, 11.	^f 1 Sam. 25, 22.	ⁱ Cap. 12, 8.	30, 34.	^p Cap. 2, 2.	^t Cap. 22, 14.
—	^b Vers. 17.	13, 16.	Eapt. 23, 12.	^j Cap. 1, 14.	^m Cap. 1, 14.	^q Cap. 4, 35.	^u Ezra. 10, 10.

după prețuirea ta, în sieli de argint, după ^vsielul sanctuarului, potrivit cu vina. 16 Și ceace va fi păcătuit el în cele consacrate. să plătească: și pe deasupra ^xsă mai adaogă a cincea parte, care să o dea preotului: ^yși preotul prin acel berbece pentru vină va face ispășire pentru dânsul, și i-se va iertă lui.

17 Și dacă ^zcineva va păcătui. făcând vre-una din cele oprite de Dumnezeu. ce nu se cade a face; dară nu a știut, și s'a făcut vinovat: va purtă vina sa; 18 Și să aducă preotului un berbece fără cusur din turmă, după prețuirea ta, drept sacrificiu pentru vină; și preotul să facă o ispășire pentru greșala făcută de dânsul prin neștiință, și la care n'a luat seamă. și i-se va iertă lui. 19 Sacrificiu pentru vină *este* aceasta. *că* vinovat s'a făcut în contra lui Dumnezeu.

20 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi. zicând: 21 Când careva va păcătui. și va ^aface vre-o nelegimire în contra lui Dumnezeu, ^btăgăduind aproapelui lucrul ce i-l-a ^epus în păstrare, sau în mâinile lui l-a incredințat: sau lucrul ce s'a răpit. sau a ^dînșelat eu *cevă* pe aproapele său: 22 Sau ^eafând lucru perdut. pre acela îl va tăgădui, sau va ^fpune jurământ strâmb, asupra a orice lucru ce se întâmplă omului să facă. și ^{așă} a păcătuit: 23 Va fi. dacă el a păcătuit, și s'a făcut vinovat; atunci el să întoarcă acel lucru ce l-a răpit. și înșelăciunea cu care a înșelat. său pusul în păstrare. ce i-s'a incredințat. sau lucrul perdut care l-a găsit: 24 Sau orice alt lucru pentru care el a jurat strâmb. să ^gplătească întreg prețul. și se adaoge a cincea parte mai mult, și să-l dea celui. al cui *a fost* lucrul. în ziua sacrificiului său pentru vină. 25 Și să aducă lui Dumnezeu sacrificiu pentru vina sa. un ^hberbece fără cusur din turmă. după prețuirea ta, *aducându-l* preotului drept sacrificiu pentru vină. 26 ⁱȘi preotul

să facă ispășirea pentru el înaintea lui Dumnezeu, și i-se vor iertă lui toate acelea ce a făcut, prin care se face vinovat.

Despre arderile de tot.

6 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Poruncește lui Aaron și fiilor lui, zicând: Aceasta *este* legea arderii de tot: Arderea de tot *să fie* pe vatra depe altar toată noaptea până dimineata, și focul altarului să ardă asupra lui. 3 ^aȘi preotul fiind îmbrăcat cu vestmântul lui de in și cu pulpanele lui de in, să-și acopere goliciunea sa, și să-și rădice cenușa pre care o a făcut focul arderii de tot, mistuit pe altar, și să o verse ^blângă altar. 4 ^cȘi să se desbrace de vestmintele lui, și să se îmbrace cu alte vestimente, și să scoată cenușa afară din taberă la un loc curat. 5 Iar focul depe altar să ardă asupra lui, și să nu se stingă; și preotul în toate diminetile să ardă lemne pe dânsul, și asupra acestora să așeze arderea de tot, și să aprinză grăsimia sacrificiilor de bucurie. 6 Pururea să ardă focul pe altar; de loc să nu se stângă.

Despre jertfa de mâncare.

7 Și aceasta *este* legea darului de mâncare: Fiii lui Aaron să-l aducă înaintea lui Dumnezeu. înaintea altarului; 8 Și să ia din acest dar de mâncare un pumn din floarea făinei. și din oleiul ei, precum și toată tămăia ce *este* deasupra darului de mâncare; și să *le* aprinză pe altar. amintire a sa, spre miros plăcut lui Dumnezeu. 9 Iar ^drămășița dintr'insa să o mănânce Aaron și fiii săi; cu pâne nedospită să se mănânce în loc sfânt: în curtea cortului întrunirii să o mănânce. 10 Să nu se coacă dospit; *ca* partea lor am dat-o din sacrificiile mele cu foc; ^eprea sfântă *este*, ca și sacrificiul cel pentru păcat și cel pentru vină. 11 Numai partea bărbătească dintre fiii lui Aaron să mănânce dintr'insa: ^flege

^v Esod. 30. 13.

^x Cap. 6. 5.

^y Cap. 4. 26.

^z Cap. 4. 2.

^a Num. 5. 6.

^b Cap. 19. 11.

^c Fapt. 5. 4.

^d Col. 3. 9.

^e Esod. 22. 7.

^f Deut. 22. 1.

^g Deut. 22. 3.

^h Esod. 22. 11.

ⁱ Deut. 22. 1.

^j Deut. 22. 3.

^k Esod. 22. 11.

^l Jer. 7. 9.

^m Cap. 5. 16.

ⁿ Luc. 19. 8.

^o Cap. 5. 15.

^p Cap. 4. 26.

—

Capul 6.

^q Esod. 28. 39.

^r Cap. 1. 16.

^s Ezec. 44. 19.

^t Ezec. 44. 29.

^u Esod. 29. 37.

^v Cap. 3. 17.

vecinică *este aceasta* întru generațiunile voastre, pentru sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu. ⁹Tot cel ce se atinge de dânsle sfânt să fie.

12 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 13 ^bAcesta *este* darul lui Aaron, și al fiilor săi, spre care să-l aducă lui Dumnezeu, în ziua când carevă *dintre ei* se va unge: a zecea parte din ⁱefă floarea făinei drept dar vecinic de pâne; jumătate dintr'insa dinineața, și jumătate despre seară. 14 În tigiie să o pregătească cu oleiu, și bine prăjită să o aducă, și în bucăți mărunte să-mi aducă darul de pâne întru miros plăcut lui Dumnezeu.

15 Și preotul, *carele* dintre fiii lui Aaron se va unge în locul lui, acela pregătească acel dar; lege vecinică *este* aceasta; ^jtot să-l ardă lui Dumnezeu: 16 Căci tot darul de pâne a preotului să se ardă tot: să nu se mănânce.

Despre jertfa pentru păcate.

17 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 18 Vorbește lui Aaron și fiilor săi, zicând: Aceasta *este* legea sacrificiului pentru păcat: Se va junghia sacrificiul pentru păcat înaintea lui Dumnezeu, într'acel loc, unde se junghie arderea de tot; ^kprea sfânt *este*. 19 ^lAcel preot care aduce sacrificiul pentru păcat, acela să-l mănânce: să se mănânce ^mîn loc sfânt, în curtea cortului întrunirii; 20 ⁿTot cel ce se va atinge de carnea lui, să fie sfânt: și ceace din sângele acestuia se va stropi pe vre-un vestmânt, partea cea stropită să o speli în loc sfânt. 21 Și vasul de lut în care se va fi fiert, să se spargă; dară de va fi fost fiert în vas de aramă, să se frece, și să se spele cu apă. 22 Toată partea bărbătească dintre preoți să mănânce aceasta: prea sfânt *este*. 23 Și tot sacrificiul pentru păcat, din al cărnii sânge se va fi adus în cortul întrunirii, spre a face ispășirea în sanctuar, acela să nu se mănânce: cu foc să se ardă.

Alte legi de jertfe.

7 Și ^aaceasta *este* legea sacrificiului pentru vină, ^bprea sfânt *este*: 2 ^cÎn locul unde se junghie arderea de tot, să se junghie și sacrificiu pentru vină; și sângele ei să se stropească pe altar jur împrejur. 3 ^dȘi toată grăsimea ei dintr'insa să se aducă, *cu* coadă și *cu* grăsimea care acopere măruntaile: 4 Și cei doi rărunchi cu grăsimea lor depe dâșii, cea depe coapse, și prapurul depelificat: cu cei doi rărunchi împreună să le scoată. 5 Și preotul să le aprinză pe altar *ca* sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: sacrificiu pentru vină *este*. 6 ^eToată partea bărbătească dintre preoți să-l mănânce: în loc sfânt să se mănânce: ^fprea sfânt *este*.

7 Sacrificiul pentru vină *să fie* tot asemenea ca și ^gsacrificiul pentru păcat: aceeași lege *să fie* pentru unul și pentru altul. Acel preot, care va fi făcut ispășire cu dânsul, a lui este. 8 Și preotul, care a adus ardere de tot pentru carevă, acel preot va avea pentru sine pielea arderii de tot, care l-a adus.

9 Și ^htot darul de pâne, care se coace în cuptor, și tot ce se gătește pe grătar sau în tigae să fie a preotului care l-a adus.

10 Dară tot darul de pâne, frământat cu oleiu, sau *care este* uscat, să fie a tuturilor fiilor lui Aaron a unuia ca și a altuia.

11 Și ⁱaceasta *este* legea sacrificiului de mulțumită, pre care le veți aduce lui Dumnezeu. 12 Dacă acest dar îl veți aduce pentru mulțumire, atunci împreună cu acel sacrificiu de mulțumire să se aducă turte nedospite, frământate cu oleiu, și plăcinte nedospite, ^junse cu oleiu, și floarea făinei fiartă ca turte, frământată cu oleiu. 13 Pe lângă aceste turte va aduce *ca* dar și ^kpâne crescută, împreună cu sacrificiul de mulțumire pentru bucuriile sale. 14 Și el din toate acele daruri să aducă lui Dumnezeu câte

^g Esod. 29. 37.	^j Esod. 29. 25	^m Vers. 16.	^{Capul} 7.	^c Cap. 1.3, 5, 11.	Num. 18. 9, 10.	^h Cap. 2. 3. 10.	^j Cap. 2. 4.
^h Esod. 29. 2.	^k Vers. 17.	ⁿ Esod. 29. 37.	^a Cap. 5.	^d Esod. 29. 13.	^f Cap. 2. 3.	Ezec. 41. 29.	^k Amos. 4. 5.
ⁱ Esod. 16. 36.	^l Cap. 10, 17, 18	—	^b Cap. 10, 17, 18	^e Cap. 6. 16, 17.	^g Cap. 6. 25, 26.	ⁱ Cap. 3. 1.	

o bucată. drept dar ridicat; ^lși aceasta să fie a celui preot, care stropește sângele sacrificiilor de mulțumire. 15 ^mȘi carnea sacrificiului de mulțumire și de laudă să se mănânce tot într'aceeași zi, în care se va aduce; și să nu lase nimic dintr'insa până dimineța. 16 Și ⁿdacă sacrificiul care se aduce *va fi* făgăduința, sau un dar de bună voie, *atunci* acel sacrificiu al lui să se mănânce într'aceeași zi, în care se va aduce; și de va rămâneă ceva dintr'insul. să se mănânce a doua zi. 17 Și de va rămâneă ceva carne din acel sacrificiu și până a treia zi, să se ardă cu foc. 18 Și dacă cineva va mânca a treia zi din carnea acelui sacrificiu de mulțumire, nu va fi bine primit; și celui ce l-a adus, nu i-se va ^osocoti în bine; ^purăciune va fi; și acela care va mânca dintr'insul va purta vina sa. 19 Și carnea aceea, care se va atinge de *ceva* necurat, să nu se mănânce; cu foc să se ardă. Dar din *cealaltă* carne, tot cel curat să mănânce dintr'insa.

20 Și acela care ^qfiind necurat, va mânca din carnea sacrificiilor de mulțumire a lui Dumnezeu, ^rstârpi-se-va sufletul acela din poporul său.

21 Și acela, care se va atinge de *un lucru* necurat, *fie* ^snecurăție de om, *fie* ^tvită necurată, *fie* ^utăritor necurat, și va mânca din carnea sacrificiului de mulțumire, care *este* a lui Dumnezeu, ^vstârpi-se-va sufletul acela din poporul său.

22 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 23 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: ^wToată grăsimea de bou sau de oaie, sau de capră, să nu o mâncați. 24 Și grăsimea mortăciunii și grăsimea de *animal* sfășiat să *vă* servească la orice alt lucru, dară să nu o mâncați. 25 Că tot cel ce va mânca grăsimea unei vite, care se aduce sacrificiu cu foc lui Dumnezeu, acela ce a mâncat stârpi-se-va din poporul său. 26 ^yȘi sângele să

nu mâncați în toate locuințele voastre, nici de paseri, nici de vite. 27 Tot acela, care va mânca din orice sânge, stârpi-se-va sufletul său din poporul său.

28 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 29 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: ^zCel ce va aduce lui Dumnezeu sacrificiul său de mulțumire, acela să aducă el însuși darul său lui Dumnezeu din sacrificiul său de mulțumire: 30 Cu ^aînsăși mâinile sale să aducă sacrificiile cu foc lui Dumnezeu: să aducă grăsimea cu pieptul împreună, pentru ca să legene ^bpieptul *ca* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 31 Și ^cpreotul să ardă grăsimea pe altar, ^diar pieptul să fie al lui Aaron și al fiilor săi. 32 ^eȘi spata cea dreaptă din sacrificiile voastre, de mulțumire încă să o dați preotului, ca dar ridicat.

33 Și cea spată dreaptă să fie partea aceuia dintre fiii lui Aaron, care va fi adus sângele și grăsimea sacrificiului de bucurie. 34 Că eu luai dela fiii lui Israel ^fpieptul de legănare și spata de ridicare din sacrificiile lor de mulțumire, și datu-le-am lui Aaron, preotul, și fiilor lui Israel prin lege vecinică, dela fiii lui Israel. 35 Aceasta *este* partea ungerii lui Aaron și a ungerii fiilor lui, din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu *hotărâte* lor din ziua, în care *Moisi* îi înfățișă lui Dumnezeu, spre a fi lui preoți: 36 Pre care Dumnezeu porunci a se da lor de către fiii lui Israel, ^gdin ziua în care unsu-i-au el, prin lege vecinică în generațiunile lor.

37 Aceasta *este* legea pentru sacrificiul de ardere de tot, cel de pâine, cel pentru păcat, cel pentru vină, cel pentru consacrare, și cel pentru sacrificiile de mulțumire. 38 Pre care Dumnezeu o dădu lui Moisi pe muntele Sinai, în care zi el porunci fiilor lui Israel, ca ei să aducă darurile lor lui Dumnezeu, în pustiul Sinai.

^l Num. 18. 8. 11.	^o Num. 18. 27.	^r Fac. 17. 14.	^u Ezec. 4. 14.	^z Cap. 3. 1.	^c Cap. 3. 5, 11.	Num. 6. 20.	^g Esod. 40. 13.
^m Cap. 22. 30.	^p Cap. 11. 10.	^s Cap. 12.	^v Vers. 20.	^a Cap. 3. 3. 4.	16.	^f Esod. 29. 28.	15.
ⁿ Cap. 19. 6. 7. 8.	^q Cap. 15. 3.	^t Cap. 11. 24.	^x Cap. 3. 17.	9. 14.	^d Vers. 34.	Num. 18. 18.	---
		28.	^y Fac. 9. 4.	^b Esod. 29. 24. 27.	^e Vers. 34.		

Aaron și fiii lui consacrați de preoți; darurile lor mistuile prin foc din cer.

8 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 2^a Ia pre Aaron și pre fiii lui cu dânsul, și ^bvestimintele, și ^coleiul de ungere, și vitelul sacrificiului pentru păcat, și doi berbeci, și panerul cu azimă: 3 Și adună toată obștea la ușa cortului întrunirii. 4 Și Moisi făcù *așà*, după cum îi porunci Dumnezeu; și să adună toată comunitatea la ușa cortului întrunirii.

5 Și Moisi zise cătră obște: ^dAcesta este ceeace a poruncit Dumnezeu să se facă. 6 Și Moisi aduse pre Aaron și pre fiii săi, ^eși-i spălă cu apă: 7 ^fȘi pe dânsul puse ^gtunica, și-l încinse cu brăul, și-l îmbracă cu mantia, și puse pe dânsul efodul, și-l încinse cu cingătoarea efodului, și-i legă *efodul* ca aceasta: 8 Și-i ^hpuse pieptarul, și în pieptar puse Urim și Tummim: 9 Și-i ⁱpuse în cap mitra, și pe mitră în partea de dinainte îi puse placă de aur, diademă saeră: după cum ^jporuncise Dumnezeu lui Moisi.

10 ^kȘi Moisi luă oleiul ungerii, și unse locașul și toate câte *erau* într'însul, și le sfinți. 11 Și cu dânsul stropi altarul de șapte ori, și unse altarul și toate uneltele lui, și spălătorul cu piciorul lui, ca să le sfințească pre ele. 12 Și din ^loleiul ungerii turnă pe capul lui Aaron, și-l unse, ca să-l sfințească pre el. 13 ^mȘi Moisi apuse și pre fiii lui Aaron, și-i îmbracă cu tunicile *lor*, și-i încinse cu brăele, și le legă șepeile: după cum poruncise Dumnezeu.

14 ⁿȘi apropiè vitelul de sacrificiul pentru păcat; și Aaron și fiii săi ^opuseră mânilor pe capul vitelului de sacrificiu pentru păcat: 15 Și Moisi, jungându-l, ^pluă sânge, și cu degetul său unse coarcele altarului jur împrejur, și curăți altarul: iar *rămășița* sângelui o turnă la picioarele altarului; și *așà* îl consfinți, și făcù ispășire pentru dânsul.

16 ^qȘi Moisi luă toată grăsimea depe măruntaie, și prapurul *cel depe* ficat, și amândoi rărunchi cu grăsimea lor; Și Moisi *le* aprinse pe altar. 17 Iar pre vitelul *rămas*, *adecă* pielea lui, carnea lui și balega lui, le arse cu foc afară din tabără: după cum ^rporuncise Dumnezeu.

18 ^sȘi apoi *îi* aduse și berbecelul pentru arderea de tot; și Aaron și fiii săi își puseră mânilor pe capul acei berbece: 19 Și Moisi *îl* junghiă, și cu sânge stropi altarul jur împrejur. 20 Și tăia berbecelul în bucăți; și capul, bucățile și grăsimea le aprinse Moisi: 21 Iar măruntaiele și picioarele *lui* le spălă cu apă, și Moisi aprinse acel berbecel întreg pe altar: ardere de tot, miros plăcut *fu* acesta, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu: ^tdupă cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

22 Apoi ^uaduse și pre al doilea berbecel, pre berbecelul de consfințire, și-i puseră Aaron și fiii lui mânilor pe capul berbecelului: 23 Și Moisi, jungându-l, luă din sângele lui, și puse pe moalele urechii cele drepte a lui Aaron, și pe degetul cel gros al mâinei lui celei drepte, și pe degetul cel mare al piciorului lui cel drept. 24 Și aduse Moisi și pre fiii lui Aaron, și luă din sânge, și puse pe moalele urechii celei drepte a lor, și pe degetele cele groase ale mânilor lor drepte, și pe degetele cele mari ale picioarelor lor celor din dreapta: și cu sângele *rămas* stropi Moisi altarul jur împrejur. 25 ^vȘi luă grăsimea și coada și toată grăsimea cea depe măruntaie, și prapurul *depe* ficat, și pre cei doi rărunchi cu grăsimea lor împreună, și spata cea dreaptă; 26 Și din panerul cu azime, care *erau* înaintea lui Dumnezeu, luă el o turtă nedospită, și o turtă de pâne făcută cu oleiu, și o turtă, și *le* puse pe grăsime și pe spata cea dreaptă: 27 ^xȘi pre toate acestea le puse el ^ype mânilor lui Aaron și pe mânilor fiilor lui.

Capul R.	c Esod. 30. 24. 25	g Esod. 28. 4.	etc.	Ps. 123. 2.	p Esod. 29. 12. 36.	r Esod. 29. 14.	v Esod. 29. 22.
a Esod. 29. 1, 2, 3.	d Esod. 29. 4.	h Esod. 28. 30.	k Esod. 30. 26—29.	m Esod. 29. 8, 9.	Ezec. 43. 20. 26.	s Esod. 29. 15.	x Esod. 29. 23.
b Esod. 28. 2, 4	e Esod. 29. 4.	i Esod. 29. 6.	l Esod. 29. 7.	n Esod. 29. 10.	Ebr. 9. 22.	t Esod. 29. 18.	y Esod. 29. 21.
	f Esod. 29. 5.	Esod. 28. 37.		o Cap. 4. 4.	q Esod. 29. 13.	u Esod. 29. 19. 31.	

legându-le *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu. 28 Și Moisi le luă din mâinile lor, și le aprinse pe altarul jertfei de tot, drept dar de consacrare, întru miros plăcut, sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 29 Și Moisi luă peptul, și-l legăna *drept* dar legănat înaintea lui Dumnezeu: că acesta fu partea lui Moisi din acel berbece de consacrare; după cum poruncise Dumnezeu.

30 Și Moisi luă din oleiul ungerii și din sângele ce *eră* pe altar, și stropi pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui, și vestmintele fiilor lui cu el, și *așu* consfinți el pre Aaron și vestmintele lui, și pre fiii lui și vestmintele fiilor lui cu dânsul.

31 Și Moisi zise cătră Aaron și cătră fiii lui: Ferbeți carnea *la* ușa cortului întrunirii, și acolo o mâncați împreună cu pânea de consacrare cea din paner, după cum am poruncit eu, zicând: Aaron și fiii lui să le mănânce pre acestea. 32 Iar ce va rămâne din acea carne și din acea pâne, cu foc să ardeți: 33 Și din ușa cortului întrunirii ^zșapte zile să nu ieșiți, până ce nu se vor implini zilele consfințirii voastre: că voi *în* șapte zile aveți să fiți consfințiți. 34 ^aPrecum se făcù astăzi, *tot* *așu* porunci Dumnezeu să se facă și *de acum înainte*, spre a face ispășire pentru voi. 35 Și *la* ușa cortului întrunirii veți rămâne șapte zile, ziua și noaptea, ca să păziți ceeace a poruncit Dumnezeu să păziți, pentru ca să nu muriți; că așa-mi este poruncit. 36 Și făcù Aaron și fiii lui toate câte porunci Dumnezeu prin Moisi.

Cca dintâiu jertfă a lui Aaron este mistuită prin foc.

9 Și ^aa opta zi Moisi chemă pre Aaron și pre fiii săi, și pre bătrânii lui Israel; 2 Și zise lui Aaron: ^bIa un vitel spre sacrificiu pentru păcat, ^cși un berbece pentru ardere de tot, *amândoi* fără defect, și-i adă lui Dumnezeu. 3 Și

vorbește filor lui Israel, zicând: ^dLuati un țap spre sacrificiu pentru păcat, și un vitel, și un miel, *amândoi* de câte un an și fără cusur, pentru ardere de tot; 4 Și un taur, și un berbece pentru sacrificiul de mulțumire, spre a-i sacrifica înaintea lui Dumnezeu, și ^edar de pâne frământată cu oleiu: ^fcă astăzi se va arăta vouă Dumnezeu.

5 Și ei aduseră acele ce porunci Moisi înaintea cortului întrunirii; și toată obștea se apropiè, și stătù înaintea lui Dumnezeu. 6 Și Moisi zise: Aceasta este ceeace v'aporuncit Dumnezeu, faceți-o: și ^gmărirea lui Dumnezeu se va arăta vouă.

7 Și Moisi zise lui Aaron: Apropie-te de altar, și ^hfă sacrificiul tău pentru păcat, și arderea de tot, și fă ispășire pentru tine și pentru popor; și ⁱadă și darul pentru popor, și fă ispășire pentru dânsul, după cum porunci Dumnezeu.

8 Și Aaron se apropiè de altar, și junghiè vitelul sacrificiului pentru păcat care *eră* pentru dânsul; 9 ^jȘi fiii lui Aaron aduseră sângele la dânsul: și el, întingându-și degetul în sânge, ^kpuse pe coarnele altarului: iar *celalalt* sânge îl turnă la picioarele altarului. 10 ^lIar grăsimea, și rărunchii, și prapurul de pe ficatul sacrificiului pentru păcat, le aprinse pe altar, ^mdupă cum poruncise Dumnezeu lui Moisi; 11 ⁿȘi carnea cu pielea cu foc o arse afară din tabără. 12 Și junghiè el și ardere de tot: și fiii lui Aaron întinseră sângele la dânsul, ^oși el îl stropi preste altar jur împrejur. 13 ^pȘi-i întinseră lui și arderea de tot, *tâiată* în bucăți, și capul *lui*, și le aprinse pe altar. 14 ^qȘi spălând el măruntaele și *amândouă* picioarele le aprinse lângă arderea de tot pe altar.

15 ^rȘi aduse el sacrificiul cel pentru popor, și luând țapul sacrificiului pentru păcat, care *eră* pentru popor, îl junghiè, aducându-l drept sacrificiu pentru păcat, ca și pre cel dintâiu. 16 Apoi aduse

^e Ezec. 43. 25.
26.
^a Ebr. 7. 16.

Capul 9.
^a Ezec. 43. 27.
^b Esod. 29. 1.
^c Cap. 8. 18.

^d Cap. 4. 23.
Ezra 6. 17.
^e Cap. 2. 4.
^f Esod. 29. 43.

^g Esod. 24. 16.
^h 1 Sam. 3. 14.
Ebr. 5. 3.

ⁱ Cap. 4. 16, 20.
Ebr. 5. 1.
^j Cap. 8. 15.

^k Pac. 4. 7.
^l Cap. 8. 16.
^m Cap. 4. 8.

ⁿ Cap. 4. 11.
^o Cap. 1. 5.
^p Cap. 8. 20.

^q Cap. 8. 21.
^r Isa. 53. 10.
Ebr. 2. 17.

ardere de tot, și făcî cu dînsa ^sdupă dătină. 17 Și aduse și ^tdarul de pâne: și luând o mână plină dintr'însa, o aprinse pe altar. ^upe lângă arderea de tot cea de dimineată. 18 Și junghiè el taurul și berbecele ^{ca} sacrificiî de bucurie pentru popor: și fiii lui Aaron îi întinseră sângele, și el stropî pe altar jur împrejur: 19 Și grăsimea de taur și ^{cea} de berbece și coada, precum și ^{grăsimea} ce acopere ^{măruntăele} și răunchii, și prapurul ^{depe} ficat: 20 ^{Toate} aceste grăsimi le puse deasupra piepturilor, și ^xaprinse grăsimea pe altar. 21 Și piepturile și spata dreaptă le legăna Aaron ^yca dar legănat înaintea lui Dumnezeu, după cum porunci Moisi.

22 Și Aaron rădicându-și mâinile spre popor, ^zbinecuvîntat-a pre dînsul, și se pogori, după ce sfârși sacrificiul pentru păcat și arderea de tot și sacrificiile de mulțumire. 23 Și Moisi și Aaron intrară în cortul întrunirii, și ieșind ei ^{de acolo} binecuvîntară pre popor: și mărirea lui Dumnezeu se arată la tot poporul. 24 Și ^afoc ieși de dinaintea lui Dumnezeu, și mistui depe altar arderea de tot și grăsimia. Aceasta văzându-o poporul, strigă și căzură pe fețele lor.

Păcatul și pedepsirea lui Nadab și a lui Abihu; legi pentru preoți.

10 Și fiii lui Aaron, ^aNadab și Abih, ^bluând fiecare cățuiia sa, puseră într'însele foc, și puseră tămăie deasupra: și ei aduseră înaintea Domnului foc ^cstrăin, ceace el un l-a poruncit. 2 Și ^dfoc ieși de dinaintea Domnului, care-i mistui pre ei, și ei muriră înaintea Domnului. 3 Și Moisi zise lui Aaron: Aceasta ^{este} ceace vorbi Domnul, zicând: Sfinți-mă-voiu între cei ^ece se apropie de mine, și în fața a tot poporul mă voiu ^fmări. 4 ^gȘi Aaron tăceă. Și Moisi chemă pre Mișael și pre Elzafan, fiii lui ^hUziel, unchiul lui Aaron, și le

zise: Veniți, și ⁱluați pre frații voștri de dinaintea sanctuarului, afară din tabără. 5 Și ei se apropiară, și dus-au pre ei, ^{îmbrăcați} în tunicile lor, afară din tabără: după cum zisese Moisi.

6 Și Moisi zise lui Aaron și lui Eleazer și lui Itamar, fiii lui: Capetele voastre ^jsă nu descoperiți, și vestmintele voastre să nu le rupeți, ca să nu muriți: și ca ^{Domnul} să nu se ^kîntărite asupra a toată comunitatea: ei frații voștri, toată casa lui Israel, să plîngă pentru aceasta ardere, pre care o aprinse Domnul. 7 ^lȘi voi din ușa cortului întrunirii să nu ieșiți, ca să nu muriți: ^mcă oleiul ungerii cel dela Domnul ^{este} preste voi. Și ei făcură după cuvintele lui Moisi.

8 Și Domnul vorbi lui Aaron, zicând: 9 ⁿVin și băutură îmbătătoare să nu beți, nici tu, nici fiii tăi cu tine, când veți intra în cortul întrunirii, ca să nu muriți. ^oAceasta va fi lege în veci întru generațiunile voastre: 10 Pentru ca să puteți ^odeosebî între lucrul sfânt și între cel profan, și între cel curat și cel necurat: 11 ^pȘi pentru ca voi pre fiii lui Israel să-i învățați toate legile, pre care Domnul le-a vorbit lor prin Moisi.

12 Și Moisi vorbi cătră Aaron și cătră fiii lui cari rămaseră, Eleazer și Itamar, ^qzicând: ^qLuati darul de pâne, ce a rămas din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu și-l mâncați nedospit lângă altar: că ^{lucru}prea sfânt ^{este}: 13 Și-l mâncați în loc sfânt: că acesta ^{este} partea hotărîtă a ta și a fiilor tăi din sacrificiile cu foc ale lui Dumnezeu; că ^sașa mi-s'a poruncit. 14 Iar ^tpieptul legănat, și spata ridicată să le mâncați în loc curat, tu și fiii tăi, și fiicile tale cu tine: că partea hotărîtă a ta și fiilor tăi ^{sunt} acestea din sacrificiile de bucurie ale fiilor lui Israel. 15 ^{Că} spata ridicată,

^s Cap. 1. 3. 10.

^t Vers. 4.

^u Esod. 29. 38.

^v Cap. 3. 1. etc.

^x Cap. 3. 5. 16.

^y Esod. 29. 24.

^z 26.

^a Num. 6. 23.

Luc. 24. 50.

^a Fac. 4. 4.

Ps. 20. 3.

—

Capit. 10.

^a Cap. 16. 1.

Num. 3. 3. 4.

^f Cron. 21. 2.

^b Cap. 16. 12.

^c Esod. 30. 9.

^d Cap. 9. 24.

^e 2 Sam. 6. 7.

^e Esod. 19. 22.

Isa. 52. 11.

Ezec. 20. 41.

^f Isa. 49. 3.

Ioan 13. 31. 32.

2. Thes. 1. 10.

^g Ps. 39. 9.

^h Esod. 6. 18. 22.

ⁱ Luc. 7. 12.

^j Fapt. 5. 6. 9.

10.

^j Esod. 33. 5.

Cap. 13. 45.

Num. 6. 6. 7.

Deut. 33. 9.

Ezec. 24. 16.

17.

^k Num. 16. 22.

46.

Ios. 7. 1.

2 Sam. 23. 1.

^l Cap. 21. 12.

^m Esod. 28. 41.

ⁿ Ezech. 44. 21.

Luc. 1. 15.

1 Tim. 3. 3.

Tit. 1. 7.

^o Cap. 11. 47.

Jer. 15. 19.

Ezec. 22. 26.

^p Deut. 24. 8.

Mal. 2. 7.

^q Esod. 29. 2.

Num. 18. 9. 10.

^r Cap. 21. 22.

^s Cap. 2. 3.

^t Esod. 29. 24.

26. 27.

Num. 18. 11.

—

și pieptul legănat le vor aduce împreună en sacrificiile cu foc de grăsimi, *hotărîte*, ca să se legene drept dar legănat înaintea lui Dumnezeu: și aceasta va fi a ta și a fiilor tăi cu tine, prin lege de veci, după cum a poruncit Dumnezeu.

16 Și căutând Moisi cu deamănuntul tapul de sacrificiu pentru păcat, iată eră ars; și el se mânié foarte asupra lui Eliazer și Itamar, fii cei rămași ai lui Aaron, zicând: 17 Pentru ce n'ati mâncat sacrificiul pentru păcat în loc sfânt? că prea sfânt *este*, și vouă vis'a dat, ca să purtați nedreptatea comunitatii și să faceți espiare pentru dânsii înaintea lui Dumnezeu. 18 Iată sângele acehuia n'a fost adus în sanctuar, în cele din lăuntru: se cădeă să-l mâncați în loc sfânt, cum am poruncit eu. 19 Și Aaron răspunse lui Moisi: Iată ei astăzi au adus și sacrificiul lor pentru păcat, și arderea de tot înaintea lui Dumnezeu: încă și mie se întâmplă aceasta: și *de* ași fi mâncat astăzi din sacrificiul pentru păcat, oare acesta ar fi plăcut în ochii lui Dumnezeu? 20 Și auzind Moisi *aceasta* s'a mulțumit.

Lege pentru animalele cele curate și cele necurate.

11 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicându-le: 2 Vorbiți fiilor lui Israel, zicând: *a* Acestea *sunt* animalele, din care voi să mâncați dintre toate viețuitoarele pe pământ. 3 Toate câte au unghia despicateă, și care au piciorul înfureat, și rumegă, pre acestea să le mâncați. 4 Dară să nu mâncați din acelea ce rumegă *numai*, sau care au unghie despicateă *numai*, ca: cămila: că deși rumegă, dar unghiile nu are despicate: necurată *să fie* vouă: 5 Și iepurile de casă: că deși rumegă, dară unghiile nu le are despicate; necurat să fie vouă: 6 Și iepurile de munte: că *deși* rumegă, dară unghiile nu le are despicate; necurat *să fie* vouă. 7 Și porcul: că deși acesta are unghie despicateă, dară nu rumegă, *b* necurat *să fie*

vouă. 8 Din carnea lor să nu mâncați, și de stârvurile lor să nu vă atingeți; *c* necurat *să fie* vouă.

9 *d* Și acestea să mâncați dintre toate câte *sunt* în ape: toate ce au aripi și solzi în ape, în mări și în râuri, pre acestea să le mâncați. 10 Și toate câte n'au aripi nici solzi în mări sau în râuri, din toate câte foiese în ape și toate câte trăese în ape, *e* urâciune *să fie* vouă. 11 Da, urâciune să fie vouă: din carnea lor să nu mâncați, și stârvurile lor urâciune să fie vouă. 12 Tot ce n'are aripi nici solzi în ape, urâciune *să fie* vouă.

13 Iar dintre paseri *f* acestea să urîți, și să nu le mâncați, că în urâciune *sunt*: aquila, gripul și plictul; 14 Și vulturul, și uliul după felul său; 15 Tot corbul după felul său; 16 Și struții, și huhurezul; și encul, și curuiul după felul său; 17 Și bufnița, și mergul și ibidile; 18 Și cignul, și pelicanul și porfirionele; 19 Și cocostăreul, și cherodionele după felul său, și pupăza și liliacul.

20 Toată târitoarea aripată, care umblă pe patru *picioare*, urâciune *să fie* vouă. 21 Dar acestea să le mâncați din toată târitoarea ce zboară, care umblă pe patru *picioare*: cele ce au fluierul picioarelor de dinapoi mai lungi, ca să poată sări cu ele pe pământ. 22 Pre acestea din ele să le mâncați: *g* arbeul după felul său, și saleamul după felul său, și hargolul după felul său, și hagogul după felul său. 23 Dar toate *cele-lalte* târitoare cu aripi, cari au patru picioare, urâciune *să fie* vouă. 24 Și printr'insele vă veți face necurați: Tot acela, care se va atinge de mortăciunea lor, necurat sa fie până seara. 25 Și tot acela, care va purtă mortăciunea acestora, acela să-și *h* spele vestmintele sale, și necurat va fi până seara.

26 *Așu* toate animalele *patrupede*, care au unghii și nu au picioare înfurate, nici nu rumegă, necurate *să fie*

vouă; cel ce se va atinge de dânsule, necurat va fi. 27 Și tot ce umblă pe labe, din toate animalele câte umblă pe patru *picioare*, necurate *să fie* vouă; oricine se va atinge de mortăciunea lor, necurat va fi până seara. 28 Și cel ce va purta mortăciunea lor să-și spele vestimintele sale, și să fie necurat până seara; necurate *să fie* vouă acestea!

29 Și dintre târitoare, care se târăse pe pământ, acestea *să fie* vouă necurate: Nevestuica, și ⁱșoarecele și tăstoasa după felul său. 30 Arietul, și cameliionul, șopârla, melcul și cărtița. 31 Necurate *să fie* vouă acestea dintre toate târitoarele; tot cel ce se va atinge de dânsule, după ce vor fi murit, acela necurat să fie până seara. 32 Și tot aceea pe care va cădea *cevă* din acestea, după ce vor fi murit, necurat va fi: fie vase de lemn, sau vestminte, sau piele, sau sac; orice vas, carele servește la o trebuință, ^jsă se pună în apă, și necurat să fie până seara; după aceea curat va fi. 33 Și totuși vasul de lut, în care va cădea *cevă* din acestea, tot ce *va fi* într'însul necurat să fie, și ^ksă-l stricați. 34 Toată mâncarea care se mănăncă, preste care ar cădea *asemenea* apă, necurată să fie; și toată băutura, care se bea din *asemenea* vas, necurată să fie. 35 Și tot *lucrul*, preste care va cădea din mortăciunile acestora, necurat să fie: *fie acela* cuptor sau vatră, să se dărâne, *că necurate sunt*, și necurate să fie vouă. 36 Dar izvoarele și fântânele, *care sunt* adunături de apă, curate vor fi. Și cel ce se va atinge de mortăciunea acestora necurat să fie. 37 Și dacă din mortăciunea acestora va cădea pe carevă semăntă, care este a se semăna, aceea curată *va fi*. 38 Iar de se va turna apă preste semăntă, și va cădea din mortăciune preste dânsa, aceea necurată *să fie* vouă.

39 Și dacă va muri din vitele, care *sunt* vouă de mâncare, cel ce se va atin-

ge de mortăciunea acesteia, necurat să fie până seara. 40 Și ^lcel ce va mânca din *asemenea* mortăciune să-și spele vestimintele sale, și să fie necurat până seara; așa și acela, care va purta mortăciune, să-și spele vestimintele sale, și să fie necurat până seara.

41 Și toată târitoarea, ce se târăște pe pământ, uriciune *să fie* vouă; să nu se mănânce. 42 Și tot ce se târăște pe pântece, și tot ce umblă pe patru *labe*, sau tot ce are mai multe picioare, din toate târitoarele câte se târăse pe pământ, să nu mâncați; că uriciune *sunt*. 43 ^mNu vă necurațiți sufletele voastre prin târitoare ce se târăse, și nu vă întinați sufletele voastre printr'însele, făcându-vă necurați prin ele. 44 Că eu *sunt* Domnul, Dumnezeuul vostru; deci sfințiți-vă și ⁿsă fiți sfinți; că eu sfânt *sunt*; nici să vă întinați cu orice târitoare, ce se târăște pe pământ. 45 Că eu Domnul, eu *sunt*, carele v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu vouă Dumnezeu; voi dară sfinți să fiți, că eu sfânt *sunt*.

46 Aceasta *este* legea despre vite, și despre paseri, despre toată vietuitoarea ce se mișcă în apă, și despre toată vietuitoarea ce se târăște pe pământ. 47 Ca să puteți deosebi între necurat și între curat; și între animalele, cari se pot mânca, și între animalele, cari nu se pot mânca.

Curățirea femeilor după naștere de copii.

12 Și Domnul vorbi către Moisi, zicând: 2 Vorbeste fiilor lui Israel, zicând: ^aFemeia, care va concepe semăntă, și va naște parte bărbătească, ^bnecurată să fie șapte zile; ^cca și pe timpul firii ei, necurată să fie. 3 Și în ziua ^dopta să se tac împrejur carnea preputului lui. 4 Și ea în treizeci și trei de zile să șeară în sângele curățirii ei; de nimic sfânt să nu se atingă, și în sanctuar să nu intre, până ce nu se vor implini zilele curățirii ei. 5 Și de va

ⁱ Isa. 66, 17. | ^k Cap. 6, 28. | Deut. 14, 21. | ^m Cap. 20, 25. | 1 Thes. 4, 7. | *Capul 12.* | ^b Luc. 2, 22. | ^d Fac. 17, 12.
^j Cap. 15, 12. | ^l Cap. 17, 15. | Ezec. 4, 14. | ⁿ Exod. 19, 6. | 1 Pet. 1, 15, 16. | ^a Cap. 15, 19. | ^c Cap. 15, 19. | Luc. 1, 59.

^j Ican. 7, 22, 23.

naște parte femeiască, necurată să fie două săptămâni, ca și pe timpul firii ei; și șasezeci și șase de zile să șează în sângele curățirii ei.

6 Și ^eimplinindu-se zilele curățirii ei, pentru fiu, sau pentru fată, ea să aducă un miel de un an drept ardere de tot, și un pui de porumb sau o turturică drept sacrificiu pentru păcat, la preot. la ușa cortului intrării. 7 Și *acesta* să le aducă înaintea lui Dumnezeu, și să facă espiare pentru ea: și așa ea se va curăți de curgerea ei de sânge. Aceasta *este* legea pentru femeie ce naște parte bărbătească sau femeiască. 8 ^fȘi de nu-i va da mâna să aducă un miel, atunci să ia două turturele sau doi pui de porumb, unul drept ardere de tot, și altul drept sacrificiu pentru păcat: ^gși preotul să facă espiare pentru ea, și ea va fi curățită.

Semnele leprei depe oameni.

13 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicând: 2 Când pe pielea corpului cui^{vă} se va vede^a umflătură sau ^abubă, sau bășicuță, și acestea depe pielea corpului lui ar pute^a fi plagă de lepră: pre unul ca acela ^bsă-l aducă la Aaron, preotul, sau la unul dintre fiii lui, preoții. 3 Și preotul văzând plaga pe pielea corpului *acestuia*, și că părul dela plagă s'a schimbat în alb, și plaga la vedere *este* mai adâncă decât pielea corpului său: aceasta *este* plagă de lepră: și privind preotul pre unul ca acesta, să-l judece necurat. 4 Dacă bășicuța depe pielea corpului său *va fi* albă, și la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, și părul depe dânsa nu s'a schimbat în alb: preotul *pre cel eu* plagă să-l închidă șapte zile. 5 Și după șapte zile preotul *iarăși* să-l vadă: și iată *dacă* plaga după părerea lui stă în loc, și plaga nu s'a întins pe piele, preotul să-l închidă pre acesta a doua oară șapte zile. 6 Și preotul la a șaptea zi să-l vadă a doua oară: și iată *dacă* plaga a mai scăzut, și plaga nu s'a mai întins pe piele, pre

acesta preotul să-l judece curat; *că* bubă *este*; și acesta ^csă-și spele vestmintele sale, și va fi curat. 7 Și dacă buba s'ar întinde pe piele, după ce preotul pre acesta la văzut și curat l-a judecat, el să se arete încă odată preotului: 8 Și văzându-l acum preotul, și iată buba s'a întins pe piele, preotul să-l judece pre acesta necurat: lepră *este*.

9 De va fi plaga de lepră pe un om, acela să se aducă la preot. 10 ^dȘi după ce-l va vede^a preotul, și iată umflătura albă *este* pe piele, și aceasta a schimbat *fața* părului în alb, și în acea umflătură *se va vede^a* și carne vie. 11 Acea *este* lepră învechită pe pielea corpului aceluia; și preotul să-l judece necurat: și să nu-l închidă, că necurat *este*. 12 Și dacă lepra va înflori pe piele, și lepra va acoperi toată pielea *aceluia eu* plagă dela cap până la picioarele lui, până unde preotul îl va vede^a cu ochii: 13 Dară preotul îl va vede^a, și iată lepra va fi acoperit tot corpul *acestuia*, *pre cel eu* plagă *îl* va judecă curat, *că plaga* s'a schimbat toată în alb: curat *este*. 14 Și în ziua în care se va arăta pe dânsul carne vie, va fi necurat. 15 Și preotul văzând carnea vie, pre acesta îl va judecă necurat: carnea vie *este* necurată: lepră *este*. 15 Sau dacă carnea cea vie iarăși se va schimbă în alb; acela să meargă la preot. 17 Și dacă văzându-l preotul, iată plaga s'a schimbat în alb, preotul *pre cel eu* plagă să-l judece curat: curat *este*.

18 Și *dacă* pe pielea corpului *cui^{vă}* va fi ^erană, și aceea se va vindeca, 19 Și în locul unde a fost rana va rămâne^a umflătură albă, sau bășicuță albă, roșatică, acela să se arete preotului. 20 Și văzându-l preotul, și iată la vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, și părul depe dânsa s'a schimbat în alb, preotul pre acela să-l judece necurat: plagă de lepră *este*, care a ieșit din rană. 21 Iar dacă preotul îl va vede^a, și iată

^e Luc. 2. 22.

Luc. 2. 24.

^f Cap. 5. 7.

^g Cap. 4. 26

Capul 13.

^h Deut. 17. 8, 9.

^c Cap. 11. 25.

^e Esod. 9. 9.

^a Deut. 28. 27.

Luc. 17. 14.

^d Num. 12. 10, 12.

părul depe dânsul nu *va fi* alb, și ea nu *va fi* mai adâncă decât pielea. ba încă s'a tras: preotul pre acesta să-l închidă șapte zile. 22 Și dacă se va întinde pe piele, preotul pre acesta să-l judece necurat; plagă *este*. 23 Și dacă bășicuța va stă în loc, și nu se va întinde, uscarea acelei răni *este*; și preotul să-l judece curat.

24 Și dacă carnea are în pielea sa o inflamațiune arzătoare, și *carnea* vie a părții inflamate are o bășicuță albă, roșeatică sau albă *numai*, 25 Preotul să-l văză, și iată *dacă* părul s'a schimbat în alb în bășicuță, și *la* vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, lepră *este*, care a înflorit în inflamațiune: deci preotul pre acesta să-l judece necurat: plagă de lepră *este*. 26 Și dacă văzându-l preotul, iată păr alb în bășicuță nu *este*, și ea nu *este* mai adâncă decât pielea, și că ea a scăzut; preotul pre acesta să-l închidă șapte zile. 27 Și a șaptea zi preotul să-l vadă: și dacă ea s'a mai întins pe piele, preotul să-l judece necurat: plagă de lepră *este*. 28 Și dacă bășicuța a stat în loc, și nu s'a mai întins preste piele, și s'a tras, umflătura cu inflamațiune *este*; și preotul pre acesta să-l judece curat: că uscarea acelei inflamațiuni *este*.

29 Dacă unui bărbat sau unei femei se va arăta plagă la cap sau la barbă: 30 Și *dacă* preotul văzând plaga, iată la vedere ea *este* mai adâncă decât pielea, *având* într'însa păr subțire galben, pre acela să-l judece preotul necurat; porigine *este*, lepră de cap sau de barbă. 31 Și dacă văzând preotul acea plagă de porigine, iată la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, și părul depe dânsa nu *este* negru, preotul pre *acesta* cu plagă de porigine să-l închidă șapte zile; 32 Și în a șaptea zi văzând preotul acea plagă, și iată poriginea nu s'a întins, nici părul depe dânsa nu e galben, și poriginea la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, *cel cu plagă* să se radă,

dară *locul* cu poriginea să nu-l radă; 33 Și preotul pre *cel* cu poriginea să-l închidă a doua oară șapte zile. 34 Și în a șaptea zi să văză preotul poriginea, și iată *dacă* poriginea nu s'a întins pe piele, și la vedere nu *este* mai adâncă decât pielea, preotul pre acesta să-l judece curat; și spălându-și vestmintele sale, curat va fi. 35 Și dacă poriginea s'a întins pe piele, după ce acesta a fost judecat curat, preotul îl va vedeă. 36 Și iată *dacă* poriginea s'a întins pe piele, preotul să nu se mai uite după păr galben; necurat *este*. 37 Și dacă la părerea lui poriginea a stat pe loc, și dintr'însa a crescut păr negru; poriginea s'a vindecat: curat *este*; și preotul să-l judece curat.

38 Și dacă un bărbat sau o femeie are pe pielea corpului bășicuțe, bășicuțe albe, 39 Preotul îl va vedeă, și iată *dacă* bășicuțele pe pielea corpului lor *sunt* trase în alb, pată albă *este*, ce a înflorit în piele: curat *este*.

40 Și *dacă* unui bărbat a căzut părul depe cap, acela *este* pleș: curat *este*. 41 Și *dacă* i-a căzut părul depe cap numai dinainte, *este* pleș în partea dinainte: curat *este*. 42 Și dacă pe pleșuvia lui cea de dinapoi, sau pe pleșuvia cea de dinainte, se va ivi bubă albă roșeatică, lepră *este*, care înfloreste în pleșuvia capului lui, cea de dinapoi sau de dinainte. 43 Și preotul cercetându-l, iată *dacă* umflătura acelei bube *va fi* albă roșeatică pe pleșuvia de dinapoi sau de dinainte, asemenea cu lepra depe pielea carnei, 44 Om lepros *este*; necurat *este*; preotul să-l judece necurat: plaga *este* pe capul lui.

45 Și leprosul, care *va avea* această plagă, să aibă vestmintele rupte, și capul descoperit, și buzele de deasupra *f* acoperite, și să *g* strige: necurat, necurat! 46 Necurat să fie el în tot timpul, cât *va fi* această plagă pe dânsul; necurat *este*, și va locui singur; ^hafară de tabără să fie locuința lui.

Semnele leprei depe vestminte.

47 Și *dacă* carevâ vestmânt va fi atins de plagă de lepră, *fie* acela vestmânt de lână sau vestmânt de in: 48 *Fie* acela în urzeală, sau în bătătură de in sau de lână, sau în piele, sau în orice lucru de piele. 49 Și plaga va fi verde sau roșie în vestmânt sau în piele, *fie* în urzeală sau în bătătură, sau în orice lucru de piele, plagă de lepră *este*, și să se arete preotului. 50 Și preotul după ce va vede plaga, să închidă *vestmântul cu* plaga șapte zile. 51 Și *dacă* va vede el în a șaptea zi, că plaga s'a întins în acel vestmânt, *fie* în urzeală sau în bătătură sau în piele, sau în orice lucru făcut din piele, *acea plagă este* ⁱlepră rozătoare, *acel lucru este* necurat. 52 Și vestmântul să se arză, *fie* urzeală sau bătătură de lână, sau de in, sau orice lucru de piele, în care va fi plagă: că *aceasta este* lepră rozătoare; cu foc să se ardă.

53 Și *dacă* va vede preotul, și iată pata nu s'a întins în vestmânt, *fie* în urzeală, *fie* în bătătură, sau în oricare lucru de piele, 54 Preotul să poruncească, că *acea parte, unde este* pată, să se spele, și să o închidă a doua oară șapte zile. 55 Și *dacă* preotul pre *acel lucru cu* pată îl va vede, după ce s'a spălat, și iată pata nu și-a schimbat fața, și pata nu s'a mai întins, necurat *să fie*; cu foc să-l arzi: *lepră rozătoare este, fie* pe dos sau pe față. 56 Și *dacă* preotul îl va vede, și iată pata, după ce s'a spălat, s'a tras, el pre *aceea* să o rupă dela vestmânt, sau dela piele, dela urzeală sau dela bătătură: 57 Și *dacă* ea tot se va mai vede în vestmânt, sau pe urzeală sau pe bătătură sau pe orice lucru de piele, *aceea este* lepră care a înflorit; cu foc să arzi lucrul, pe care *este* plaga. 58 Și *acel vestmânt, fie* urzeală sau bătătură sau orice lucru de piele, pe care l-ai spălat, și plaga s'a dus, să se mai spele a doua oară; și curat va fi.

59 *Aceasta este* legea plăgei de lepră la vestminte de lână sau de in, la urzeală sau la bătătură, sau la orice lucru de piele, spre a le judeca curate sau necurate.

Curățirea leprei depe om.

14 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 *Aceasta este* legea pentru cel lepros în ziua curățirii lui: ^aSă se aducă la preot: 3 Și preotul să iasă afară din tabără, și să-l vadă preotul, și iată *dacă* plaga de lepră se va fi vindecat depe cel lepros. 4 Preotul să poruncească pentru cel care are să se curețe, ca să ia două paseri vii, curate, și lemn de ^bcedru, și ^ccarmezin-roșiu, și ^disop: 5 Și să poruncească preotul ca una din acele paseri să o junghie, *turnând sângele* într'un vas de lut, preste apă vie: 6 Și paserea cea vie și lemnele de cedru și carmeziul roșiu și isopul să le ia și cu paserea cea vie să le întingă în sângele paserii celei junghiate preste apa cea vie: 7 Și *cu acestea* ^esă stropească de ^fșapte ori preste acela care are să se curețe de lepră; Și să-l judece curat: și paserea cea vie să o lase pe câmpuri.

8 Și cel ce are să se curețe, ^gsă-și spele vestmintele sale, și să-și rază tot părul său, și ^hsă se scalde în apă, și curat va fi: și după *aceasta* să intre în tabără, și ⁱsă locuească afară de cortul său șapte zile. 9 Și a șaptea zi el să-și rază tot părul său, capul, barba, și sprâncenele; tot părul său să-l rază; și vestmintele sale să le spele, și corpul să-l scalde cu apă; și curat va fi.

10 Și a opta zi ^jsă ia doi miei fără eusur, și o oaie de un an fără eusur, și trei zecimi de floarea făinei frământată cu oleiu *pentru* ^kdar de pâne, și un log de oleiu. 11 Și preotul, acela ce curăță, să pună pre *cela* ce are să se curețe să stea, împreună cu acele lucruri, înaintea lui Dumnezeu, *la* ușa cortului întruirii. 12 Și preotul luând unul din miei, să-l ^laducă sacrificiu pentru vină,

și logul de oleiu: și pre acestea să le ^mlegene înaintea lui Dumnezeu *drept* dar legănat. 13 Și mielul să-l junghie ⁿîn locul, unde se junghie sacrificiile pentru păcat și arderile de tot, în loc sfânt: că ^oprecum sacrificiul pentru păcat, *așu* și cel pentru vină *sunt* ale preotului: lucru ^pprea sfânt *este*. 14 Și preotul să ia din sângele sacrificiului pentru vină, și să pună ^qpe moalele urechii drepte a celui care are să se curețe, și pe degetul gros al mâinei lui celei drepte, și pe degetul cel mare al piciorului celui drept:

15 Și preotul să ia din logul de oleiu, și să toarne în palma mâinei stângi a lui: 16 Și preotul, întingându-și degetul dreptei sale în oleiul ce *este* în mâna sa cea stângă, cu degetul său să stropească din oleiu de șapte ori înaintea lui Dumnezeu: 17 Și din oleiul rămas în mâna sa preotul să pună pe moalele urechii drepte a celui ce are să se curețe, și pe degetul cel gros al mâinei sale drepte, și pe degetul cel mare al piciorului drept al lui, deasupra preste sângele de sacrificiu pentru vină. 18 Și oleiul rămas în mâna dreaptă a preotului, să-l pună pe capul celui ce are să se curețe, ^rși preotul să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu: 19 Și preotul să aducă ^ssacrificiul pentru păcat, și să facă espiare pentru cel ce are să se curețe de necurătenia sa, și după aceea să junghie arderea de tot: 20 Și preotul să aducă arderea de tot și darul de pâne pe altar, și făcând preotul și espiarea pentru dânsul, curat va fi.

21 ^tȘi dacă *va fi* sărac, și nu-i va da mâna să aducă *aceasta*, să ia un miel ca sacrificiu pentru vină drept dar legănat, spre a face espiare pentru dânsul: și o zecime *de efă* de floarea făinei, frământată cu oleiu, pentru dar de pâne, și un log de oleiu; 22 ^uȘi două turturele sau doi pui de porumb, după a lui avere, dintre cari unul să fie sacrificiu

pentru păcat și altul ardere de tot. 23 ^vȘi să le aducă la preot a opta zi a curățirii sale, la ușa cortului întruirii, înaintea lui Dumnezeu. 24 ^xȘi preotul să ia mielul de sacrificiu pentru vină, și acel log de oleiu, și pre aceste legănându-le preotul, să le aducă dar legănat înaintea lui Dumnezeu: 25 Și preotul să junghie mielul de sacrificiu pentru vină, și ^yluând din sângele sacrificiului pentru vină, să pună pe moalele urechii drepte a celui ce are să se curețe și pe degetul cel gros al mâinei drepte și pe degetul cel mare al piciorului drept al său. 26 Și preotul să toarne și din oleiu în palma mâinei celei stângi a lui: 27 Și cu degetul mâinei celei drepte să stropească preotul din oleiul din mâna stângă de șapte ori înaintea lui Dumnezeu: 28 Și preotul din oleiul din mâna sa să pună pe moalele urechii drepte a celui ce are să se curețe, și pe degetul cel gros al mâinei sale drepte și pe degetul cel mare al piciorului său drept, pe locul sângelui din sacrificiu pentru vină. 29 Și oleiul rămas în palma mâinei preotului să-l pună pe capul celui ce are să se curețe, ca să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu. 30 Și să aducă una din ^zturturele, sau un pui de porumb dintr'acele care-i va da lui mâna: 31 Din ce-i va da mâna *să fie* sacrificiu pentru păcat și altul ardere de tot, cu darul de pâne: și preotul să facă espiare pentru cel ce are să se curețe înaintea lui Dumnezeu.

32 Aceasta *este* legea pentru cel ce are plagă de lepră, și nu-i dă mâna ^apentru curățirea sa.

Curățirea leprei la case.

33 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicând: 34 ^bDupă ce veți intra în pământul Canaan, pre care-l dau vouă întru moștenire; de voiu trimite plaga de lepră în vre-o casă din moștenirea voastră; 35 Să vină cela a cui *este* casa, și să arete preotului, zicând: Pare-mi-se

^m Esod. 29. 24. | ^o Cap. 7. 7.
ⁿ Esod. 29. 11. | ^p Cap. 2. 3.

^q Esod. 29. 20. | ^s Cap. 5. 1.
^r Cap. 4. 26. | ^t Cap. 5. 7.

^u Cap. 12. 8.
^v Vers. 10. 11.

^x Vers. 12.
^y Vers. 14.

^z Vers. 22.
^a Vers. 7.

^b Fac. 17. 8.

că *este ceva* ca ^e plaga în casa *mea*. 36 Atunci preotul să poruncească, ca să deserte casa aceea, mai înainte de a intra preotul într'însa, ca să vadă acea plagă; pentru ca să nu se facă necurate toate câte *sunt* în casă; și după aceea să între preotul spre a vedea casa. 37 Și va vedea el plaga, și iată *dacă* plaga *este* pe pereții casei aceleia, ca gropișoare verzi sau roșetice, și la vedere *sunt* mai adânci decât peretele, 38 Atunci preotul să iasă din casă la ușa casei, și să încuie casa șapte zile; 39 Și în a șaptea zi să se întoarcă preotul, și să *o* vază, și iată *dacă* plaga s'a întins pe pereții casei, 40 Preotul să poruncească să scoată pietrele pe cari *este* plaga, și să le arunce afară din cetate, într'un loc necurat. 41 Și casa să se răzăluască pe din lăuntru jur împrejur, și tencueala răzăluită să se arunce afară de cetate într'un loc necurat. 42 Și luând alte pietri, să se pună în locul pietrilor *scoase*, și altă tencueală să ia, și să tencuească *din nou* casa. 43 Și *dacă* plaga se va întoarce și va înflori în acea casă, după scoaterea pietrilor *ei*, și după ce casa s'a răzăluit și *din nou* s'a tencuit. 44 Preotul venind, să vadă și iată *dacă* s'a mai întins în casă, ^dlepră rozătoare *este* în acea casă; necurată *este*. 45 Și vor strică casa: pietrele ei, și lemnele ei, și toată tencueala casei; și *le* vor scoate afară din cetate într'un loc necurat: 46 Și cel ce va intra în acea casă în timpul cât va fi ea incuiată, necurat să fie până seara. 47 Și cel ce va dormi în acea casă să-și spele vestimintele sale; asemenea și cel ce va mânca în acea casă să-și spele vestimintele sale.

48 Și *dacă* preotul venind *o* va vedea, și iată plaga nu s'a întins în casă, după ce casa *din nou* se va tencui, preotul pre *acea* casă curată să *o* judece, căci plaga s'a vindecat. 49 Și el, spre a curăți casa, să ia două paseri și lemn de cedru și carmezin-roșiu și isop; 50 Și pre

una din paseri să *o* junghie, *turnând sângele* într'un vas de lut, preste apă vie. 51 Și să ia lemnul de cedru și isopul și carmezinul-roșiu și paserea cea vie, și pre toate să le intingă în sângele paserei acelei junghiate și în apă vie, și *cu ele* să stropască casa de șapte ori: 52 Și să curețe casa cu sângele paserei aceleia și cu apă vie, și cu paserea cea vie și cu lemnul de cedru, cu isopul și cu carmezinul. 53 Și paserea cea vie să *o* lase afară din cetate *să zboare* pe câmpuri; și *așa* să facă espiare pentru casa aceea; și curată va fi.

54 Aceasta *este* legea pentru toată plaga de lepră și de porigine; 55 Și pentru lepra de vestminte, și pentru cea de casă: 56 Și pentru umflătură, și pentru bube, și pentru bășicuțe. 57 Spre a ^e învăța, când *este cineva* necurat și când *este* curat. Aceasta *este* legea pentru lepră.

Legi despre necurătenia trupului.

15 Și Domnul vorbi lui Moisi, și lui Aaron, zicând: 2 Vorbiți fiilor lui Israel, și ziceți lor: ^aBărbatul căruia i-se va face curgere din carnea sa, curgerea sa *este* necurată. 3 Și necurătenia sa în curgerea sa este aceasta: când curgerea sa va lua carnea sa, sau că carnea sa va opri curgerea sa, necurătenia lui *este*. 4 Tot așternutul pe care se culcă cel ce are curgere, necurat este; și tot lucrul pe care șade, necurat este. 5 Și cel ce se atinge de așternutul acestuia, să-și spele vestimintele sale, și ^bsă se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 6 Și cel ce va șede pe lucrul, unde a șezut cel cu curgere, să-și spele vestimintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 7 Și cel ce se va atinge de corpul celui cu curgere, să-și spele vestimintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 8 Și *dacă* cel cu curgerea va scuipa pre unul ce este curat, acesta spălându-și vestimintele sale, să se scalde în apă, și necurat să fie până seara.

^e Prov. 3. 33. | ^d Cap. 13. 51. | ^e Deut. 24. 8. | Zech. 5. 4.

Ezec. 44. 23.

Capul 15.
^a Cap. 22. 4.

² Sam. 8. 29.
Mat. 9. 50.

Luc. 8. 43.

^b Cap. 11. 25.

9 Și toată șaua pre care va călări cel cu curgere, necurată va fi. 10 Și tot însul, care se va atinge de ceva lucru, ce a fost sub dânsul, necurat să fie până seara: și cel ce va purta acel lucru, spălându-și vestmintele sale, să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 11 Și tot însul de care se va atinge cel cu curgere, fără să-și fie spălat mâinile cu apă, acela să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 12 Și ^e vasul de lut, de care se va atinge cel cu curgere, să se spargă; și tot vasul de lemn să se spele cu apă. 13 Și când cel cu curgere se va curăți de curgere sa, ^d să numere șapte zile dela curățirea sa, și să-și spele vestmintele sale, și să-și scalde corpul său în apă vie; și curat va fi. 14 Și a opta zi să ia el ^e două turturele, sau doi pui de porumb, și să vină înaintea lui Dumnezeu, la ușa cortului întrunirii, și să le dea preotului: 15 Și preotul să aducă ^f pre una sacrificiu pentru păcat, și pre cealaltă ardere de tot. Și ^g preotul să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu pentru curgere sa.

16 Și ^h de va ieși vre-umnia semanța de împreunare, acela să-și spele tot corpul cu apă, și necurat să fie până seara. 17 Și tot vestmântul, și toată pielea, preste care va cădea semanța de împreunare, să se spele cu apă, și necurat să fie până seara. 18 Și femeia cu care se va culcă bărbatul *căruia i-se curge* semanța de împreunare, *amândoi* să se spele cu apă, și ⁱ necurați să fie până seara.

19 Și ^j când vre-o femeie va avea curgere, și curgere din corpul ei va fi sânge, despărțită să fie șapte zile; și tot însul care se va atinge de dânsa, necurat să fie până seara. 20 Și tot lucrul pe care se va culcă în timpul despărțirii ei, necurat să fie: și tot *lucrul* pe care va ședeă necurat să fie. 21 Și cel ce se va atinge de așternutul ei, să-și spele

vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 22 Și tot cel se va atinge de vre-un lucru, pe care ea a șezut, acela să-și spele vestmintele sale și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 23 Chiar și dacă acel *lucru va fi* pe așternut sau pe alt lucru, pe care ea tocmai ședeă, și ea se atinse de *acel lucru*, necurat să fie până seara. 24 Și ^k de se va culcă cineva cu dânsa, așa ca firea ei să fie pe el, și acela necurat să fie șapte zile: și tot așternutul, pe care s'a culcat, necurat să fie.

25 Și dacă vre-o ^l femeie va avea curgere de sânge mai multe zile, afară de timpul despărțirii ei, sau când ea va avea curgere preste zilele despărțirii ei, necurată să fie în tot timpul în care curge necurațenia ei, ea și în timpul despărțirii ei: necurată să fie ea. 26 Tot așternutul, pe care va dormi ea în toate zilele curgerii sale, să fie ei ca și așternutul din timpul despărțirii ei: și tot lucrul, pe carele va ședeă ea, necurat să fie, ea și în necurațenia despărțirii ei. 27 Și tot cel ce se va atinge de acestea, necurat să fie, și să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara. 28 Și ^m după ce se va curăți de curgere ei, să numere șapte zile, și atunci curată va fi. 29 Și a opta zi să-și ia turturele, sau doi pui de porumb, și să-i aducă preotului la ușa cortului întrunirii: 30 Și preotul să aducă unul sacrificiu pentru păcat, iar altul ardere de tot, și să facă preotul espiare pentru dânsa înaintea lui Dumnezeu, pentru curgere necurațeniei ei.

31 Așa să ⁿ despărțiți pe fiii lui Israel dela necurațeniile lor, ca să nu moară pentru necurațenia lor, ^o întinând locașul men care *este* în mijlocul lor.

32 Aceasta *este* legea pentru cel cu curgere, și *pentru cel* din care iese semanța de împreunare, și care prin aceasta se necurațește; 33 Și pentru femeia care are la fire *în timpurile* despărțirii

^e Cap. 6. 28.
^d Vers. 28.

^e Cap. 14. 22. 23.
^f Cap. 14. 30. 31.

^g Cap. 14. 19. 31.
^h Cap. 22. 4.

ⁱ 1 Sam. 21. 4.
^j Cap. 12. 2.

^k Cap. 20. 18.
^l Mat. 9. 20.

^m Vers. 13.
ⁿ Cap. 11. 47.

Ezec. 44. 23.
^o Num. 5. 3.

Ezec. 5. 11.
—

ei, și pentru oricine ce pătinește de curgere, fie bărbat sau femeie; și pentru bărbatul, care se va culcă cu femeie necurată.

Legea pentru ziua cea mare de espiare din fiecare an.

16 Și Domnul vorbi lui Moisi după ^amoartea celor doi fiii ai lui Aaron, când ei se apropiară de Domnul și muriră: **2** Și Domnul zise lui Moisi: Vorbește lui Aaron, fratele tău, ca să nu ^bîntre oricând în sanctuar, în lăuntru de perdeaua dinaintea propițiitorului, care *este* preste chivot, ca să nu moară: că ^ceu mă voi arăta în nor deasupra propițiitorului. **3** Cu acestea să ^dîntre Aaron în sanctuar: ^eCu un vitel drept sacrificiu pentru păcat, și cu un berbec drept ardere de tot. **4** Cu ^ftunică sacră de in să se îmbrace, punându-și pulpanele de in pe corpul său, și să se încingă cu cingătoarea de in, și *pe cap* să-și lege mitra de in: vestminte sacre *sunt* aceste; și el corpul său ^gsă-l spele cu apă, și să se îmbrace cu dânsle. **5** ^hȘi dela comunitatea fiilor lui Israel să ia doi tapi spre sacrificiu pentru păcat, și un berbec spre ardere de tot.

6 Și Aaron să aducă vitelul sacrificiului pentru păcat, care *este* pentru sine, și să ⁱfacă espiare pentru sine și pentru casa sa. **7** Și să ia pre cei doi tapi, și să-i pună să stea înaintea lui Dumnezeu, *la* ușa cortului întrunirii. **8** Și Aaron să arunce sorti pentru cei doi tapi: un sort pentru Dumnezeu, și celalt sort pentru tapul de trimis. **9** Și Aaron să aducă tapul, pe care a căzut sortul Domnului, și să-l pregătească *ca* sacrificiu pentru păcat. **10** Și tapul pre care a căzut sortul, ca să fie tapul de trimis, să se pună viu înaintea lui Dumnezeu, spre a face ^jespiare printr'însul, și spre a-l trimite *ca* tapul de trimis în pustiu.

11 Și Aaron să aducă vitelul cel de sacrificiu pentru păcat, cel pentru dâ-

sul, și să facă espiare pentru sine și pentru casa sa, și să junghie vitelul de sacrificiu pentru păcat, cel pentru dânsul; **12** Și luând ^kcățiuia plină de cărbuni aprinși depe altarul de dinaintea lui Dumnezeu, și amândouă mâinile pline de ^ltămâie aromatică mărunță, *pre acestea* să le aducă în lăuntru de perdelei. **13** ^mȘi tămâia să o pună pe foc înaintea lui Dumnezeu, ca norul acelei tămâi să acopere ⁿpropițiitorul carele *este* deasupra *chivotului* mărturiei, ca să nu moară: **14** Și ^oluând el din sângele vitelului, să ^pstrobească cu degetul său înaintea propițiitorului cătră răsărit: de șapte ori să strobească înaintea propițiitorului din sânge cu degetul său,

15 ^qȘi să junghie tapul de sacrificiu pentru păcat, cel pentru popor, și sângele lui să-l aducă în ^rlăuntru de perdelei; și să ^sfacă cu sângele lui după cum a făcut cu sângele vitelului, stropind cu el spre propițiitor și înaintea propițiitorului: **16** Și să facă el espiare pentru sanctuar, *curățindu-l* de necurățiile fiilor lui Israel și de nedreptățile lor în toate păcatele lor; așa să facă și cu cortul întrunirii, carele stă între ei, în mijlocul necurăției lor. **17** ^tȘi nici un om să nu fie în cortul întrunirii, când va intra el în sanctuar spre a face espiare, până ce nu va ieși și nu va fi făcut el espiare pentru sine și casa sa și pentru toată adunarea lui Israel. **18** Și să iasă la altar înaintea lui Dumnezeu, ca să ^ufacă espiare pentru acela, și luând din sângele vitelului și din sângele tapului, să-l pună pe coarnele altarului jur împrejur; **19** Și să strobească preste dânsul din sânge cu degetul său șapte ori, și *astfel* ^vsă-l curețe, și să-l sfințească pre el de necurățiile fiilor lui Israel.

20 Și sfârșind el facerea de ^xespiare a sanctuarului, a cortului întrunirii și a altarului, să aducă tapul cel viu: **21** Și Aaron să-și pună amândouă mâinile lui

<i>Capul 16.</i>	<i>d</i> Ebr. 9. 7, 12	Ezec. 44. 17.	Ezec. 45. 22.	<i>k</i> Cap. 10. 1.	<i>n</i> Esod. 25. 21	<i>r</i> Vers. 2.	<i>t</i> Esod. 34. 3.
<i>a</i> Cap. 10. 1, 2.	24, 25.	18.	23.	Apoc. 8. 5.	<i>o</i> Cap. 4. 5.	Ebr. 6. 19.	Luc. 1. 10.
<i>b</i> Esod. 30. 10.	<i>e</i> Cap. 4. 3.	<i>g</i> Esod. 30. 20.	<i>i</i> Cap. 9. 7.	<i>l</i> Esod. 30. 34.	Ebr. 9. 13. 25.	<i>s</i> Esod. 29. 36.	<i>u</i> Esod. 30. 10.
Ebr. 9. 7.	<i>f</i> Esod. 28. 39.	<i>h</i> Cap. 4. 14.	Ebr. 5. 2.	<i>m</i> Esod. 30. 1.	<i>p</i> Cap. 4. 6.	Ezec. 45. 18.	<i>v</i> Ezech 43. 29.
<i>c</i> Esod. 25. 22.	42, 43.	Ezra. 6. 17.	<i>j</i> 1 Ioan. 2. 2.	7. 8.	<i>q</i> Ebr. 2. 17.	Ebr. 9. 22. 21.	<i>x</i> Vers. 16.

pe capul țapului celui viu, și să mărturisească preste dânsul toate nedreptățile fiilor lui Israel și toate călcările lor de lege intru toate păcatele lor; și ^ypunându-le pre acestea pe capul țapului, *pre acesta să-l* trimeată prin om anume în pustiu; 22 Ca acel țap să ^zia pre sine toate nedreptățile lor, și să le ducă în pământ nelocuit; și acela să lase să se ducă țapul în pustiu.

23 Și Aaron să între în cortul întrunirii, ^ași să se desbrace de vestmintele sale de in, cu care se îmbrăcase, când a fost intrat în sanctuar, și să le lase acolo; 24 Și să-și spele corpul său cu apă într'un loc sfânt, și să se imbrace cu vestmintele sale: apoi să iasă afară și să ^bsacrifice arderea de tot sau și arderea de tot a poporului, și să facă espiare pentru sine și pentru popor. 25 Și ^cgrăsimea sacrificiului pentru păcat să o facă să fumege pe altar.

26 Și acela, care a lăsat să se ducă țapul de trimis, să-și spele vestmintele sale, și să-și ^dscalde corpul său în apă, și după aceea să între în tabără. 27 ^eȘi vițelul cel de sacrificiu pentru păcat, și țapul cel pentru păcat, al căror sânge s'a adus în sanctuar spre a face espiare, să se scoată afară din tabără, și să se ardă cu foc: pieile lor, carnea lor și balega lor. 28 Și cel ce va arde acestea să-și spele vestmintele sale, și să-și scalde corpul său în apă, și după aceea să între în tabără.

29 Și *aceasta* să fie vouă lege în veci: ^fîn luna a șaptea, a zecea zi a lunii, să vă amăriți sufletele voastre, și nici un lucru să nu faceți, nici moșteanul, nici străinul care petrece între voi. 30 Că în ziua aceasta se va face espiare pentru voi, spre a vă ^gcurăți de toate păcatele voastre, *ca* voi curați să fiți înaintea lui Dumnezeu. 31 Sabat de repaus să fie vouă aceasta, în care să vă amăriți sufletele voastre. Lege în veci să fie a-

ceasta! 32 Această espiare să o facă acel preot, care se va unge și se va consacra spre a preoți în locul părintelui său, după ce el se va fi îmbrăcat cu vestmintele cele de in, cu vestmintele sacre. 33 Și să facă espiare pentru sfântul sanctuar și pentru cortul întrunirii, și pentru altar să facă el espiare, și pentru preoți și pentru tot poporul acestei adunări. 34 Și aceasta să fie vouă lege în veci, ca să se facă espiare pentru fiii lui Israel, pentru toate păcatele lor, odată în tot anul.

Și Aaron făcù așa, după cum poruncise Dumnezeu lui Moisi.

Poruncă ca sacrificiile să se aducă numai la cort; mâncarea sângelui oprită.

17 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește lui Aaron și fiilor lui, și tutulor fiilor lui Israel, și zi lor: *Aceasta este* cuvântul, ce-l porunci Domnul, zicând: 3 Oricine din casa lui Israel va ^ajunghia în tabără bou sau miel sau capră, sau va junghia afară de tabără. 4 ^bȘi nu-l va duce la ușa cortului întrunirii, spre a-l aduce dar lui Dumnezeu înaintea locașului lui Dumnezeu, sângele acesta se va socoti omului ca sânge vărsat, și ^cstârpi-se-va omul acela din poporul său: 5 Pentru ca fiii lui Israel să aducă sacrificiile lor, pre ^dcare le sacrifică ei pe câmpuri, pre acelea să le aducă înaintea lui Dumnezeu, la ușa cortului întrunirii, la preot, și să le sacrifice lui Dumnezeu *ca* sacrificii de bucurie. 6 Și preotul să ^estrobească sângele *acelora* preste altarul lui Dumnezeu la ușa cortului întrunirii, și grăsimea lor să se ^ffacă să fumege întru miros plăcut lui Dumnezeu. 7 Și ei să nu mai sacrifice sacrificiile lor ^gdemonilor, cu cari au ^htrăit întru desfrânări; lege în veci să fie aceasta lor în generațiunile lor.

8 Și tu să zici lor: Tot omul din casa lui Israel, sau dintre cei străini ce locuiesc între voi, care aduce ardere de tot

^y Isa. 53. 6.
^z Isa. 53. 11. 12.
Ioan. 1. 29.
Ebr. 9. 28.
1 Pet. 2. 24.

^a Ezec. 22. 14.
^b Vers. 3. 5.
^c Cap. 4. 10.
^d Cap. 15. 5.
^e Cap. 4. 12, 21.

Ebr. 13. 11.
^f Esod. 30. 10.
Isa. 58. 3. 5.
Dan. 10. 3. 12.
^g Ps. 51. 2.

Ier. 33. 8.
Efes. 5. 26.
Ebr. 9. 13. 14.
1 Ioan. 1. 7. 9.
—

Capul 17.
^a Deut. 12. 5, 15, 21.
^b Deut. 12. 5, 6, 13, 14.

^c Fac. 17. 14.
^d Fac. 21. 33.
2 Reg. 16. 4.
2 Cron. 28. 4.
Ezec. 20. 28.

^e Cap. 3. 2.
^f Esod. 29. 18.
Num. 18. 17.
^g Deut. 32. 17.
Ps. 106. 37.

1 Cor. 10. 20.
Apoc. 9. 20.
^h Esod. 34. 15.
Ezec. 23. 8.

sau *alt* sacrificiu; 9 Și nu-l aduce la ușa cortului întrunirii, spre a-l sacrifica lui Dumnezeu. stârpi-se-va omul acela din poporul său.

E oprit de a mânca sânge și hoit.

10 Și tot omul din casa lui Israel, sau dintre cei străini ce locuiesc între voi, care va mânca orice sânge, ⁱ opune-voiu fața mea contra aceluia, care va fi mâncat sânge, și stârpi-l-voiu din poporul său. 11 Căci vieța corpului în sânge *este*, și eu pre el l-am dat vouă, *ca să-l puneți* pe altar, ^j spre a face espiare pentru sufletele voastre; ^k căci sângele *este*, prin care se face espiare pentru suflet. 12 Drept aceea am zis fiilor lui Israel: Dintre voi nimenea să nu mănânce sânge, nici străinul ce locuiește între voi să nu mănânce sânge.

13 Și tot omul dintre fiii lui Israel sau dintre străinii cari locuiesc între voi, cari, vânând, prinde fiară sau pasere care se mănâncă: sângele aceleia să-l scurgă, și să-l ^l acopere cu țărănă. 14 Că sufletul fiecărui corp în sângele lui *este*; vieța lui *este*; pentru aceea am zis fiilor lui Israel: Sângele din nici un corp să nu mâncați, că vieța a tot corpul *este* sângele lui; Tot cel ce-l va mânca stârpi-se-va.

15 ^m Și tot însul, care va mânca mortăciune sau sfășietură *de fiare*, *fie acela* moștean, fie străin, să-și spele vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurat să fie până seara; și atunci curat va fi. 16 Și dacă nu-și va spăla *vestmintele sale*, și corpul său nu-l va scaldă, va purta fărădelegea sa.

Înșoțirile nelegiuite și poștele rele oprite.

18 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: ^a Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 3 ^b După datinele din pământul Egiptului, unde ați locuit, să nu faceți; și ^c după datinele pământului Canaan, întru care

pre voi vă voiu aduce să nu faceți; și după legile lor să nu umblați. 4 *Ci* ^d judecățile mele să le faceți, și legile mele să le păziți, umblând între ele: Eu *sunt* Domnul, Dumnezeul vostru. 5 Păziți deci legile mele, și judecățile mele: pre ^e care de le va face omul, viu va fi într'insele: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

6 Om să nu se apropie de nici o rudenie aproape a sa, ca să-ⁱ descopere goliciunea ei: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu! 7 ^g Goliciunea părintelui tău, și goliciunea mamei tale, să nu o descoperi; mamă-ți *este*; să nu descoperi goliciunea ei. 8 ^h Goliciunea femeii părintelui tău să nu o descoperi: goliciunea părintelui tău *este*. 9 ⁱ Goliciunea sorei tale, fiica părintelui tău, sau fiica mamei tale, *fie* născută în casă sau afară din casă, goliciunea ei să nu descoperi. 10 Goliciunea fetei fiului tău sau a fetei ficei tale, goliciunea lor să nu o descoperi; că goliciunea ta *este*. 11 Goliciunea fetei femeii părintelui tău născută din părintele tău, soră-ți *este*, goliciunea ei să nu o descoperi. 12 ^j Goliciunea surorii părintelui tău să nu o descoperi, ea *este* rudă părintelui tău. 13 Goliciunea surorii mamei tale să nu o descoperi; că ea *este* rudă mamei tale. 14 ^k Goliciunea fratelui părintelui tău să nu o descoperi; de femeia lui să nu te apropii. ^l Ea *este* mătușa ta. 15 Goliciunea murei tale să nu o descoperi, femeie fiului tău *este*; goliciunea ei să nu o descoperi. 16 ^m Goliciunea femeii fratelui tău să nu o descoperi; goliciunea fratelui tău *este*. 17 ⁿ Goliciunea vre-unei femei și ficei ei să nu o descoperi; pre fiica fiului ei, și pre fiica ficei ei să nu le iei; ca să le descoperi goliciunea lor: rude *sunt*; aceasta-ⁱ desfrânare. 18 Și femeia pe lângă sora ei să nu o iei, ^o pentru a o amări, descoperind goliciunea ei, fiind ea în vieță.

ⁱ Ier. 44. 11.	1 Pet. 1. 2.	Deut. 14. 21.	Ezec. 2. 0. 5, 7,	^d Deut. 4. 1. 2.	Gal. 3. 12.	Amos. 2. 7.	Ezec. 22. 11.
Ezec. 14. 8.	1 Ioan. 1. 7.	Ezec. 4. 14.	19, 20.	Ezec. 20. 19.	^f Esod. 6. 2. 6.	1 Cer. 5. 1.	^m Cap. 20. 21.
^j Mat. 26. 28.	Apoc. 1. 5.	—	^b Ezec. 20. 7. 8.	^c Ezec. 20. 11,	29.	ⁱ Cap. 20. 17.	Mat. 14. 4.
Rom. 3. 25.	^k Ebr. 9. 22.	Capul 18.	^c Esod. 23. 24.	13, 21.	Mal. 3. 6.	^j Cap. 20. 19.	ⁿ Cap. 20. 14.
Efes. 1. 7.	^l Ezec. 24. 7.	^a Vers. 4.	Deut. 12. 4.	Luc. 10. 28.	^g Cap. 20. 11.	^k Cap. 20. 20.	^o 1 Sam. 1. 6. 8.
Col. 1. 14. 20.	^m Esod. 22. 31.	Esod. 6. 7.	30, 31.	Rom. 10. 5.	^h Fac. 49. 4.	ⁱ Fac. 38. 18. 26.	

19^p Și de femeie în despărțirea necu-răteniei ei, să nu te apropii, ca să-i descoperi goliciunea ei. 20 Și ^qcu femeia aproapei tău să nu te împreună, întinându-te cu dânsa. 21 Și din semănta ta să nu ^rtreci lui ^sMoloe, și să nu ^tprofanezi numele Dumnezeului tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. 22 ^uȘi cu bărbat să nu te împreună ca cu femeie: uriciune *este*. 23 ^vȘi nici unei vite să nu dai culcarea ta, ca să te întinezi cu ea; și femeie cu dobitoac să nu desfrâneze; ^xamestecătură *este*.

24 ^yCu nici una dintr'acestea să nu vă întinați, că ^zprin toate acestea s'au întinat națiunile, pre cari eu le alung de dinaintea voastră. 25 Și ^apământul s'a întinat, și ^beu fărădelegea lui o pedepse, și pământul varsă pre locuitorii lui. 26 Deci păziți legile mele și judecățile mele, și să nu faceți nici una din aceste uriciuni, nici moșteanul, nici străinul ce petrece între voi. 27 Că toate acestea uriciuni le făcură oamenii pământului acestuia, cari au fost înaintea voastră; și s'a întinat pământul: 28 Ca pământul să nu vă verse și pre voi, când il veți întina pre el, după cum vărsau națiunile cele înainte de voi. 29 Că oricine va face vre-una din aceste uriciuni, sufletul acela, care va face *aceasta* stârpi-se-va din poporul său. 30 Păziți dară cele ce v'am poruncit eu să păziți, ca să nu faceți nici una dintr'acele datini uricioase, care au fost făcute înainte de voi, și să nu vă întinați cu dânsele: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

Tălcuirea celor zece porunci.

19 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește cătră toată comunitatea fiilor lui Israel, și zi lor: ^aFiți sfințiți, că eu Domnul Dumnezeu vostru *sunt* sfânt.

3^b Fiecare să cinstească pre mama sa

și pre părintele său; și ^csabatele mele să le păziți, eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

4^d Să nu vă întoarceți la idoli, și ^ezei turnați să nu vă faceți vouă, că eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

5^f Și când sacrificați lui Dumnezeu sacrificiu de bucurie, sacrificați-l cu bună voie. 6 În care zi il veți sacrifica, tot într'acea zi să-l mâncați, și a doua zi: și ce va rămâne până a treia zi, aceea cu foc să se ardă. 7 Și dacă dintr'acela va mânca cineva a treia zi, aceea uriciune *este*; nu va fi bine plăcut. 8 Și ^goricine il va mânca va purta fărădelegea sa; că lucru sfânt lui Dumnezeu a profanat, și stârpi-se-va acel suflet din poporul său.

9 Și ^hcând veți seceră voi semănăturile pământului vostru, să nu seceri de tot laturile țarinei tale, nici spicele cele căzute din secerișul tău să nu aduni. 10 Și în via ta strugurii să nu strângi, și boabele cele căzute să nu le culegi în via ta: săracului și străinului să le lași pre acele: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

11ⁱ Să nu furați, nici să nu mințiți, nici să nu ^jînșelați unul pre aproapele său. 12 Și să nu ^kjurati strâmb întru numele meu, și să nu ^lprofanezi numele Dumnezeului tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. 13^l Pre aproapele tău să nu-lasuprești, nici să-l despoi; și ^msimbria năimii-tului să nu rămână preste noapte la tine până dimineață.

14 Pre cel surd să nu-l vorbești de rău, și ⁿîn calea orbului să nu pui pedică: ci ^oteme-te de Dumnezeu tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

15^p Să nu faceți nedreptate la judecată: să nu cauți la fața celui sărac, nici să te sfiști de fața celui mare; după dreptate să judeci pre aproapele tău.

^p Cap. 20. 18. ^q Ezech. 18. 6. ^r 1 Cor. 6. 9. ^s 1 Cor. 3. 17. ^t Cap. 19. 5. ^u Ezech. 20. 31. ^v 1 Tim. 1. 10. ^w z Cap. 20. 23. ^x 1 Pet. 1. 16. ^y 1 Reg. 11. 7. ^z Ezech. 20. 31. ^{aa} 1 Reg. 11. 7. ^{ab} 1 Reg. 11. 7. ^{ac} 1 Reg. 11. 7. ^{ad} 1 Reg. 11. 7. ^{ae} 1 Reg. 11. 7. ^{af} 1 Reg. 11. 7. ^{ag} 1 Reg. 11. 7. ^{ah} 1 Reg. 11. 7. ^{ai} 1 Reg. 11. 7. ^{aj} 1 Reg. 11. 7. ^{ak} 1 Reg. 11. 7. ^{al} 1 Reg. 11. 7. ^{am} 1 Reg. 11. 7. ^{an} 1 Reg. 11. 7. ^{ao} 1 Reg. 11. 7. ^{ap} 1 Reg. 11. 7. ^{aq} 1 Reg. 11. 7. ^{ar} 1 Reg. 11. 7. ^{as} 1 Reg. 11. 7. ^{at} 1 Reg. 11. 7. ^{au} 1 Reg. 11. 7. ^{av} 1 Reg. 11. 7. ^{aw} 1 Reg. 11. 7. ^{ax} 1 Reg. 11. 7. ^{ay} 1 Reg. 11. 7. ^{az} 1 Reg. 11. 7. ^{ba} 1 Reg. 11. 7. ^{bb} 1 Reg. 11. 7. ^{bc} 1 Reg. 11. 7. ^{bd} 1 Reg. 11. 7. ^{be} 1 Reg. 11. 7. ^{bf} 1 Reg. 11. 7. ^{bg} 1 Reg. 11. 7. ^{bh} 1 Reg. 11. 7. ^{bi} 1 Reg. 11. 7. ^{bj} 1 Reg. 11. 7. ^{bk} 1 Reg. 11. 7. ^{bl} 1 Reg. 11. 7. ^{bm} 1 Reg. 11. 7. ^{bn} 1 Reg. 11. 7. ^{bo} 1 Reg. 11. 7. ^{bp} 1 Reg. 11. 7. ^{bq} 1 Reg. 11. 7. ^{br} 1 Reg. 11. 7. ^{bs} 1 Reg. 11. 7. ^{bt} 1 Reg. 11. 7. ^{bu} 1 Reg. 11. 7. ^{bv} 1 Reg. 11. 7. ^{bw} 1 Reg. 11. 7. ^{bx} 1 Reg. 11. 7. ^{by} 1 Reg. 11. 7. ^{bz} 1 Reg. 11. 7. ^{ca} 1 Reg. 11. 7. ^{cb} 1 Reg. 11. 7. ^{cc} 1 Reg. 11. 7. ^{cd} 1 Reg. 11. 7. ^{ce} 1 Reg. 11. 7. ^{cf} 1 Reg. 11. 7. ^{cg} 1 Reg. 11. 7. ^{ch} 1 Reg. 11. 7. ^{ci} 1 Reg. 11. 7. ^{cj} 1 Reg. 11. 7. ^{ck} 1 Reg. 11. 7. ^{cl} 1 Reg. 11. 7. ^{cm} 1 Reg. 11. 7. ^{cn} 1 Reg. 11. 7. ^{co} 1 Reg. 11. 7. ^{cp} 1 Reg. 11. 7. ^{cq} 1 Reg. 11. 7. ^{cr} 1 Reg. 11. 7. ^{cs} 1 Reg. 11. 7. ^{ct} 1 Reg. 11. 7. ^{cu} 1 Reg. 11. 7. ^{cv} 1 Reg. 11. 7. ^{cw} 1 Reg. 11. 7. ^{cx} 1 Reg. 11. 7. ^{cy} 1 Reg. 11. 7. ^{cz} 1 Reg. 11. 7. ^{da} 1 Reg. 11. 7. ^{db} 1 Reg. 11. 7. ^{dc} 1 Reg. 11. 7. ^{dd} 1 Reg. 11. 7. ^{de} 1 Reg. 11. 7. ^{df} 1 Reg. 11. 7. ^{dg} 1 Reg. 11. 7. ^{dh} 1 Reg. 11. 7. ^{di} 1 Reg. 11. 7. ^{dj} 1 Reg. 11. 7. ^{dk} 1 Reg. 11. 7. ^{dl} 1 Reg. 11. 7. ^{dm} 1 Reg. 11. 7. ^{dn} 1 Reg. 11. 7. ^{do} 1 Reg. 11. 7. ^{dp} 1 Reg. 11. 7. ^{dq} 1 Reg. 11. 7. ^{dr} 1 Reg. 11. 7. ^{ds} 1 Reg. 11. 7. ^{dt} 1 Reg. 11. 7. ^{du} 1 Reg. 11. 7. ^{dv} 1 Reg. 11. 7. ^{dw} 1 Reg. 11. 7. ^{dx} 1 Reg. 11. 7. ^{dy} 1 Reg. 11. 7. ^{dz} 1 Reg. 11. 7. ^{ea} 1 Reg. 11. 7. ^{eb} 1 Reg. 11. 7. ^{ec} 1 Reg. 11. 7. ^{ed} 1 Reg. 11. 7. ^{ee} 1 Reg. 11. 7. ^{ef} 1 Reg. 11. 7. ^{eg} 1 Reg. 11. 7. ^{eh} 1 Reg. 11. 7. ^{ei} 1 Reg. 11. 7. ^{ej} 1 Reg. 11. 7. ^{ek} 1 Reg. 11. 7. ^{el} 1 Reg. 11. 7. ^{em} 1 Reg. 11. 7. ^{en} 1 Reg. 11. 7. ^{eo} 1 Reg. 11. 7. ^{ep} 1 Reg. 11. 7. ^{eq} 1 Reg. 11. 7. ^{er} 1 Reg. 11. 7. ^{es} 1 Reg. 11. 7. ^{et} 1 Reg. 11. 7. ^{eu} 1 Reg. 11. 7. ^{ev} 1 Reg. 11. 7. ^{ew} 1 Reg. 11. 7. ^{ex} 1 Reg. 11. 7. ^{ey} 1 Reg. 11. 7. ^{ez} 1 Reg. 11. 7. ^{fa} 1 Reg. 11. 7. ^{fb} 1 Reg. 11. 7. ^{fc} 1 Reg. 11. 7. ^{fd} 1 Reg. 11. 7. ^{fe} 1 Reg. 11. 7. ^{ff} 1 Reg. 11. 7. ^{fg} 1 Reg. 11. 7. ^{fh} 1 Reg. 11. 7. ^{fi} 1 Reg. 11. 7. ^{fj} 1 Reg. 11. 7. ^{fk} 1 Reg. 11. 7. ^{fl} 1 Reg. 11. 7. ^{fm} 1 Reg. 11. 7. ^{fn} 1 Reg. 11. 7. ^{fo} 1 Reg. 11. 7. ^{fp} 1 Reg. 11. 7. ^{fq} 1 Reg. 11. 7. ^{fr} 1 Reg. 11. 7. ^{fs} 1 Reg. 11. 7. ^{ft} 1 Reg. 11. 7. ^{fu} 1 Reg. 11. 7. ^{fv} 1 Reg. 11. 7. ^{fw} 1 Reg. 11. 7. ^{fx} 1 Reg. 11. 7. ^{fy} 1 Reg. 11. 7. ^{fz} 1 Reg. 11. 7. ^{ga} 1 Reg. 11. 7. ^{gb} 1 Reg. 11. 7. ^{gc} 1 Reg. 11. 7. ^{gd} 1 Reg. 11. 7. ^{ge} 1 Reg. 11. 7. ^{gf} 1 Reg. 11. 7. ^{gg} 1 Reg. 11. 7. ^{gh} 1 Reg. 11. 7. ^{gi} 1 Reg. 11. 7. ^{gj} 1 Reg. 11. 7. ^{gk} 1 Reg. 11. 7. ^{gl} 1 Reg. 11. 7. ^{gm} 1 Reg. 11. 7. ^{gn} 1 Reg. 11. 7. ^{go} 1 Reg. 11. 7. ^{gp} 1 Reg. 11. 7. ^{gq} 1 Reg. 11. 7. ^{gr} 1 Reg. 11. 7. ^{gs} 1 Reg. 11. 7. ^{gt} 1 Reg. 11. 7. ^{gu} 1 Reg. 11. 7. ^{gv} 1 Reg. 11. 7. ^{gw} 1 Reg. 11. 7. ^{gx} 1 Reg. 11. 7. ^{gy} 1 Reg. 11. 7. ^{gz} 1 Reg. 11. 7. ^{ha} 1 Reg. 11. 7. ^{hb} 1 Reg. 11. 7. ^{hc} 1 Reg. 11. 7. ^{hd} 1 Reg. 11. 7. ^{he} 1 Reg. 11. 7. ^{hf} 1 Reg. 11. 7. ^{hg} 1 Reg. 11. 7. ^{hh} 1 Reg. 11. 7. ^{hi} 1 Reg. 11. 7. ^{hj} 1 Reg. 11. 7. ^{hk} 1 Reg. 11. 7. ^{hl} 1 Reg. 11. 7. ^{hm} 1 Reg. 11. 7. ^{hn} 1 Reg. 11. 7. ^{ho} 1 Reg. 11. 7. ^{hp} 1 Reg. 11. 7. ^{hq} 1 Reg. 11. 7. ^{hr} 1 Reg. 11. 7. ^{hs} 1 Reg. 11. 7. ^{ht} 1 Reg. 11. 7. ^{hu} 1 Reg. 11. 7. ^{hv} 1 Reg. 11. 7. ^{hw} 1 Reg. 11. 7. ^{hx} 1 Reg. 11. 7. ^{hy} 1 Reg. 11. 7. ^{hz} 1 Reg. 11. 7. ^{ia} 1 Reg. 11. 7. ^{ib} 1 Reg. 11. 7. ^{ic} 1 Reg. 11. 7. ^{id} 1 Reg. 11. 7. ^{ie} 1 Reg. 11. 7. ^{if} 1 Reg. 11. 7. ^{ig} 1 Reg. 11. 7. ^{ih} 1 Reg. 11. 7. ⁱⁱ 1 Reg. 11. 7. ^{ij} 1 Reg. 11. 7. ^{ik} 1 Reg. 11. 7. ^{il} 1 Reg. 11. 7. ^{im} 1 Reg. 11. 7. ⁱⁿ 1 Reg. 11. 7. ^{io} 1 Reg. 11. 7. ^{ip} 1 Reg. 11. 7. ^{iq} 1 Reg. 11. 7. ^{ir} 1 Reg. 11. 7. ^{is} 1 Reg. 11. 7. ^{it} 1 Reg. 11. 7. ^{iu} 1 Reg. 11. 7. ^{iv} 1 Reg. 11. 7. ^{iw} 1 Reg. 11. 7. ^{ix} 1 Reg. 11. 7. ^{iy} 1 Reg. 11. 7. ^{iz} 1 Reg. 11. 7. ^{ja} 1 Reg. 11. 7. ^{jb} 1 Reg. 11. 7. ^{jc} 1 Reg. 11. 7. ^{jd} 1 Reg. 11. 7. ^{je} 1 Reg. 11. 7. ^{jf} 1 Reg. 11. 7. ^{jj} 1 Reg. 11. 7. ^{kg} 1 Reg. 11. 7. ^{kh} 1 Reg. 11. 7. ^{ki} 1 Reg. 11. 7. ^{kj} 1 Reg. 11. 7. ^{kl} 1 Reg. 11. 7. ^{km} 1 Reg. 11. 7. ^{kn} 1 Reg. 11. 7. ^{ko} 1 Reg. 11. 7. ^{kp} 1 Reg. 11. 7. ^{kq} 1 Reg. 11. 7. ^{kr} 1 Reg. 11. 7. ^{ks} 1 Reg. 11. 7. ^{kt} 1 Reg. 11. 7. ^{ku} 1 Reg. 11. 7. ^{kv} 1 Reg. 11. 7. ^{kw} 1 Reg. 11. 7. ^{kx} 1 Reg. 11. 7. ^{ky} 1 Reg. 11. 7. ^{kz} 1 Reg. 11. 7. ^{la} 1 Reg. 11. 7. ^{lb} 1 Reg. 11. 7. ^{lc} 1 Reg. 11. 7. ^{ld} 1 Reg. 11. 7. ^{le} 1 Reg. 11. 7. ^{lf} 1 Reg. 11. 7. ^{lg} 1 Reg. 11. 7. ^{lh} 1 Reg. 11. 7. ^{li} 1 Reg. 11. 7. ^{lj} 1 Reg. 11. 7. ^{lk} 1 Reg. 11. 7. ^{ll} 1 Reg. 11. 7. ^{lm} 1 Reg. 11. 7. ^{ln} 1 Reg. 11. 7. ^{lo} 1 Reg. 11. 7. ^{lp} 1 Reg. 11. 7. ^{lq} 1 Reg. 11. 7. ^{lr} 1 Reg. 11. 7. ^{ls} 1 Reg. 11. 7. ^{lt} 1 Reg. 11. 7. ^{lu} 1 Reg. 11. 7. ^{lv} 1 Reg. 11. 7. ^{lw} 1 Reg. 11. 7. ^{lx} 1 Reg. 11. 7. ^{ly} 1 Reg. 11. 7. ^{lz} 1 Reg. 11. 7. ^{ma} 1 Reg. 11. 7. ^{mb} 1 Reg. 11. 7. ^{mc} 1 Reg. 11. 7. ^{md} 1 Reg. 11. 7. ^{me} 1 Reg. 11. 7. ^{mf} 1 Reg. 11. 7. ^{mg} 1 Reg. 11. 7. ^{mh} 1 Reg. 11. 7. ^{mi} 1 Reg. 11. 7. ^{mj} 1 Reg. 11. 7. ^{mk} 1 Reg. 11. 7. ^{ml} 1 Reg. 11. 7. ^{mn} 1 Reg. 11. 7. ^{mo} 1 Reg. 11. 7. ^{mp} 1 Reg. 11. 7. ^{mq} 1 Reg. 11. 7. ^{mr} 1 Reg. 11. 7. ^{ms} 1 Reg. 11. 7. ^{mt} 1 Reg. 11. 7. ^{mu} 1 Reg. 11. 7. ^{mv} 1 Reg. 11. 7. ^{mw} 1 Reg. 11. 7. ^{mx} 1 Reg. 11. 7. ^{my} 1 Reg. 11. 7. ^{mz} 1 Reg. 11. 7. ^{na} 1 Reg. 11. 7. ^{nb} 1 Reg. 11. 7. ^{nc} 1 Reg. 11. 7. nd 1 Reg. 11. 7. ^{ne} 1 Reg. 11. 7. ^{nf} 1 Reg. 11. 7. ^{ng} 1 Reg. 11. 7. ^{nh} 1 Reg. 11. 7. ⁿⁱ 1 Reg. 11. 7. ^{nj} 1 Reg. 11. 7. ^{nk} 1 Reg. 11. 7. ^{nl} 1 Reg. 11. 7. ^{nm} 1 Reg. 11. 7. ⁿⁿ 1 Reg. 11. 7. ^{no} 1 Reg. 11. 7. ^{np} 1 Reg. 11. 7. ^{nq} 1 Reg. 11. 7. ^{nr} 1 Reg. 11. 7. ^{ns} 1 Reg. 11. 7. ^{nt} 1 Reg. 11. 7. ^{nu} 1 Reg. 11. 7. ^{nv} 1 Reg. 11. 7. ^{nw} 1 Reg. 11. 7. ^{nx} 1 Reg. 11. 7. ^{ny} 1 Reg. 11. 7. ^{nz} 1 Reg. 11. 7. ^{oa} 1 Reg. 11. 7. ^{ob} 1 Reg. 11. 7. ^{oc} 1 Reg. 11. 7. ^{od} 1 Reg. 11. 7. ^{oe} 1 Reg. 11. 7. ^{of} 1 Reg. 11. 7. ^{og} 1 Reg. 11. 7. ^{oh} 1 Reg. 11. 7. ^{oi} 1 Reg. 11. 7. ^{oj} 1 Reg. 11. 7. ^{ok} 1 Reg. 11. 7. ^{ol} 1 Reg. 11. 7. ^{om} 1 Reg. 11. 7. ^{on} 1 Reg. 11. 7. ^{oo} 1 Reg. 11. 7. ^{op} 1 Reg. 11. 7. ^{oq} 1 Reg. 11. 7. ^{or} 1 Reg. 11. 7. ^{os} 1 Reg. 11. 7. ^{ot} 1 Reg. 11. 7. ^{ou} 1 Reg. 11. 7. ^{ov} 1 Reg. 11. 7. ^{ow} 1 Reg. 11. 7. ^{ox} 1 Reg. 11. 7. ^{oy} 1 Reg. 11. 7. ^{oz} 1 Reg. 11. 7. ^{pa} 1 Reg. 11. 7. ^{pb} 1 Reg. 11. 7. ^{pc} 1 Reg. 11. 7. ^{pd} 1 Reg. 11. 7. ^{pe} 1 Reg. 11. 7. ^{pf} 1 Reg. 11. 7. ^{pg} 1 Reg. 11. 7. ^{ph} 1 Reg. 11. 7. ^{pi} 1 Reg. 11. 7. ^{pj} 1 Reg. 11. 7. ^{pk} 1 Reg. 11. 7. ^{pl} 1 Reg. 11. 7. ^{pm} 1 Reg. 11. 7. ^{pn} 1 Reg. 11. 7. ^{po} 1 Reg. 11. 7. ^{pp} 1 Reg. 11. 7. ^{pq} 1 Reg. 11. 7. ^{pr} 1 Reg. 11. 7. ^{ps} 1 Reg. 11. 7. ^{pt} 1 Reg. 11. 7. ^{pu} 1 Reg. 11. 7. ^{pv} 1 Reg. 11. 7. ^{pw} 1 Reg. 11. 7. ^{px} 1 Reg. 11. 7. ^{py} 1 Reg. 11. 7. ^{pz} 1 Reg. 11. 7. ^{qa} 1 Reg. 11. 7. ^{qb} 1 Reg. 11. 7. ^{qc} 1 Reg. 11. 7. ^{qd} 1 Reg. 11. 7. ^{qe} 1 Reg. 11. 7. ^{qf} 1 Reg. 11. 7. ^{qg} 1 Reg. 11. 7. ^{qh} 1 Reg. 11. 7. ^{qi} 1 Reg. 11. 7. ^{qj} 1 Reg. 11. 7. ^{qk} 1 Reg. 11. 7. ^{ql} 1 Reg. 11. 7. ^{qm} 1 Reg. 11. 7. ^{qn} 1 Reg. 11. 7. ^{qo} 1 Reg. 11. 7. ^{qp} 1 Reg. 11. 7. ^{qq} 1 Reg. 11. 7. ^{qr} 1 Reg. 11. 7. ^{qs} 1 Reg. 11. 7. ^{qt} 1 Reg. 11. 7. ^{qu} 1 Reg. 11. 7. ^{qv} 1 Reg. 11. 7. ^{qw} 1 Reg. 11. 7. ^{qx} 1 Reg. 11. 7. ^{qy} 1 Reg. 11. 7. ^{qz} 1 Reg. 11. 7. ^{ra} 1 Reg. 11. 7. ^{rb} 1 Reg. 11. 7. ^{rc} 1 Reg. 11. 7. rd 1 Reg. 11. 7. ^{re} 1 Reg. 11. 7. ^{rf} 1 Reg. 11. 7. ^{rg} 1 Reg. 11. 7. ^{rh} 1 Reg. 11. 7. ^{ri} 1 Reg. 11. 7. ^{rj} 1 Reg. 11. 7. ^{rk} 1 Reg. 11. 7. ^{rl} 1 Reg. 11. 7. ^{rm} 1 Reg. 11. 7. ^{rn} 1 Reg. 11. 7. ^{ro} 1 Reg. 11. 7. ^{rp} 1 Reg. 11. 7. ^{rq} 1 Reg. 11. 7. ^{rr} 1 Reg. 11. 7. ^{rs} 1 Reg. 11. 7. ^{rt} 1 Reg. 11. 7. ^{ru} 1 Reg. 11. 7. ^{rv} 1 Reg. 11. 7. ^{rw} 1 Reg. 11. 7. ^{rx} 1 Reg. 11. 7. ^{ry} 1 Reg. 11. 7. ^{rz} 1 Reg. 11. 7. ^{sa} 1 Reg. 11. 7. ^{sb} 1 Reg. 11. 7. ^{sc} 1 Reg. 11. 7. ^{sd} 1 Reg. 11. 7. ^{se} 1 Reg. 11. 7. ^{sf} 1 Reg. 11. 7. ^{sg} 1 Reg. 11. 7. ^{sh} 1 Reg. 11. 7. ^{si} 1 Reg. 11. 7. ^{sj} 1 Reg. 11. 7. ^{sk} 1 Reg. 11. 7. ^{sl} 1 Reg. 11. 7. sm 1 Reg. 11. 7. ^{sn} 1 Reg. 11. 7. ^{so} 1 Reg. 11. 7. ^{sp} 1 Reg. 11. 7. ^{sq} 1 Reg. 11. 7. ^{sr} 1 Reg. 11. 7. ^{ss} 1 Reg. 11. 7. st 1 Reg. 11. 7. ^{su} 1 Reg. 11. 7. ^{sv} 1 Reg. 11. 7. ^{sw} 1 Reg. 11. 7. ^{sx} 1 Reg. 11. 7. ^{sy} 1 Reg. 11. 7. ^{sz} 1 Reg. 11. 7. ^{ta} 1 Reg. 11. 7. ^{tb} 1 Reg. 11. 7. ^{tc} 1 Reg. 11. 7. ^{td} 1 Reg. 11. 7. ^{te} 1 Reg. 11. 7. ^{tf} 1 Reg. 11. 7. ^{tg} 1 Reg. 11. 7. th 1 Reg. 11. 7. ^{ti} 1 Reg. 11. 7. ^{tj} 1 Reg. 11. 7. ^{tk} 1 Reg. 11. 7. ^{tl} 1 Reg. 11. 7. tm 1 Reg. 11. 7. ^{tn} 1 Reg. 11. 7. ^{to} 1 Reg. 11. 7. ^{tp} 1 Reg. 11. 7. ^{tq} 1 Reg. 11. 7. ^{tr} 1 Reg. 11. 7. ^{ts} 1 Reg. 11. 7. ^{tt} 1 Reg. 11. 7. ^{tu} 1 Reg. 11. 7. ^{tv} 1 Reg. 11. 7. ^{tw} 1 Reg. 11. 7. ^{tx} 1 Reg. 11. 7. ^{ty} 1 Reg. 11. 7. ^{tz} 1 Reg. 11. 7. ^{ua} 1 Reg. 11. 7. ^{ub} 1 Reg. 11. 7. ^{uc} 1 Reg. 11. 7. ^{ud} 1 Reg. 11. 7. ^{ue} 1 Reg. 11. 7. ^{uf} 1 Reg. 11. 7. ^{ug} 1 Reg. 11. 7. ^{uh} 1 Reg. 11. 7. ^{ui} 1 Reg. 11. 7. ^{uj} 1 Reg. 11. 7. ^{uk} 1 Reg. 11. 7. ^{ul} 1 Reg. 11. 7. ^{um} 1 Reg. 11. 7. ^{un} 1 Reg. 11. 7. ^{uo} 1 Reg. 11. 7. ^{up} 1 Reg. 11. 7. ^{uq} 1 Reg. 11. 7. ^{ur} 1 Reg. 11. 7. ^{us} 1 Reg. 11. 7. ^{ut} 1 Reg. 11. 7. ^{uu} 1 Reg. 11. 7. ^{uv} 1 Reg. 1

16 ^qSă nu porți vorbe de rău în poporul tău, și să nu te rădăci asupra sângelui aproapelui tău: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

17 ^sSă nu urăști pre fratele tău întru inima ta; *ci* ^tsă mustri pre aproapele tău, că să nu porți păcat pentru dânsul. 18 Și ^usă nu fii răsbunător, și mânie să nu ții asupra fiilor poporului tău; *ve*ci iubește pre aproapele tău ca pre tine însuși: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu. Legile mele să le păziți.

19 Vitele tale *din* două soiuri deosebite să nu le lași a se împărechia; și în țarina ta ^xsă nu semeni deosebite soiuri de semânță; și ^yvestmânt din două soiuri de fire, de lână, și de in, să nu pui pe tine.

20 Și *dacă* vre-un bărbat se va culca cu femeie, și aceasta *va fi* sclavă păzită a unui bărbat, și ea nu s'a răscumpărat, nici libertate i-s'a dat; *amândoi* să se bicuiască; *dar* să nu se omoare, pentru că ea n'a fost liberă. 21 Și ^zel să aducă sacrificiul său pentru vină lui Dumnezeu la ușa cortului întrunirii, un berbec drept sacrificiu pentru vină; 22 Și preotul, prin acel berbec de sacrificiu pentru vină, să facă espiare pentru dânsul înaintea lui Dumnezeu, pentru păcatul lui ce l-a făcut; și i-se va iertă lui păcatul ce l-a făcut.

23 Și când veți intra în țară, și veți sădi orice pom, veți socoti prepuț roada lor; trei ani să vă fie vouă necircumcisă: să nu se mănânce *din ea*; 24 Și în anul al patrulea roada lor va fi *lucru* sfânt, ^a*întru* lauda lui Dumnezeu. 25 Și în anul al cincilea să mâncați roada lor, îmmulțind produsele lor între voi: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

26 ^bSă nu mâncați *nimic* cu sânge; ^cși în ghicitorii după vârcolaci și după nor să nu vă amestecați. 27 ^dMarginile părului capului vostru să nu le tăiați ro-

tund, și colturile barbei tale să nu le strici; 28 Și ^etăieri în corpul vostru pentru vre-un mort să nu vă faceți, și scrisori săpate să nu vă faceți asupra voastră! Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

29 ^fSă nu profanezi pre fica ta, dându-o pre ea a fi meretrice, ca pământul să nu se necurățească, și să nu se umple pământul de desfrânare.

30 ^gSabatele mele să le păziți, și sanctuarul meu ^hsă-l einștiți: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu.

31 ⁱLa necromanți să nu mergeți, nici pre magi să nu-i întrebați; ca să nu vă întinați cu dânsii; Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

32 ^jDinaintea părului cărunț te scoală, și fața acelui bătrân o onorează, și de Dumnezeu tău ^kteme-te: Eu *sunt* Dumnezeu.

33 ^lȘi dacă vre-un străin va petrece la tine în pământul vostru, pre el să nu-l asupriți. 34 ^mCa și moșteanul dintre voi să vă fie vouă cel străin, carele petrece între voi; și să-l iubești ca pre tine însuși; că străini ați fost și voi în pământul Egiptului: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

35 Să nu faceți nedreptate la judecată, în limii, în cumpene și în măsuri. 36 Cumpene drepte, pietri drepte, efa dreaptă și hin drept să aveți: Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru, care v'am scos pre voi din pământul Egiptului. 37 Pentru aceea să păziți toate legile mele, și toate judecățile mele, și să le faceți pre ele: Eu *sunt* Dumnezeu.

Pedepele pentru felurite păcate mari.

20 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Și spune și fiilor lui Israel: *De va fi* ^acineva dintre fiii lui Israel, sau dintre străinii cari locuiesc în Israel, care să dea din semânța sa lui Moloch, acela să se omoare, poporul pământului să-l ucidă cu pietri. 3 Și eu voi pune fața

^q Esod. 23. 1.	^s 1 Ioan 2. 9.11.	Efes. 4. 31.	^z Cap. 5. 15.	1 Sam. 15. 23.	^f Deut. 23. 17.	1 Tim. 5. 1.	Capul 20.
Ps. 15. 3.	^t Mat. 18. 15.	Iac. 5. 9.	^a Deut. 12. 17.	2 Cron. 33. 6.	^g Vers. 3.	^k Vers. 14.	^a 2 Reg. 17. 17.
Prov. 11. 13.	Gal. 6. 1.	1 Pet. 2. 1.	^b Cap. 17. 10.	Mal. 3. 5.	^h Esod. 5. 1.	^l Esod. 22. 21.	2 Cron. 33. 6.
Ezec. 22. 9.	1 Tim. 5. 20.	^v Mat. 5. 43.	etc.	^d Isr. 15. 2.	ⁱ Esod. 22. 18.	^m Esod. 12. 48.	Ier. 7. 31.
^r Esod. 23. 1. 7.	Tit. 1. 13.	Iac. 2. 8.	Deut. 12. 23.	Ier. 9. 26.	Ier. 8. 19.	49.	Ezec. 10. 26.
Mat. 26. 60.	^u Rom. 12. 17.	^x Deut. 22.9.10.	^c Deut. 18. 10.	^e Cap. 21. 5.	Fapt. 16. 16.	—	31.
61.	19.	^y Deut. 22. 11.	11. 14.	Ier. 16. 6.	^j Prov. 20. 29.		

mea împotriva omului acela, și-l voi pierde pre el din poporul său; că a dat din semănta sa lui Moloch, ca să ^bîntineze sanctuarul meu, și să întineze numele cel sfânt al meu. 4 Și dacă poporul pământului va închide ochii pentru asemenea om, când va da semănta sa lui Moloch, și nu-l va omori. 5 Eu voi pune fața mea împotriva celui om și împotriva neamului său, și-l voi pierde din poporul său, pre ei și pre toți aceia cari vor desfrâna după Moloch. 6 Și tot sufletul care se va duce la necromanți și la magi, spre a desfrâna cu ei, pune-voiu fața mea, împotriva celui suflet, și-l voi pierde din poporul său. 7 ^cVoi dară sfințiți-vă, și fiți sfinți, că eu *sunt* Domnul Dumnezeuul vostru. 8 Și păziți legile mele și le faceți: ^dEu *sunt* Dumnezeu carele vă sfințește pre voi.

9 ^eCă tot omul, carele va blestema pre părintele său sau pre muma sa, să se omoare; a blestemat el pre părintele său sau pre mama sa: sângele lui asupra lui.

10 ^fCel ce va comite adulter cu femeia altuia; acela carele va comite adulter cu femeia aproapelui său, să se omoare și bărbatul adulter și femeia adulteră.

11 Cel ce se va culcă cu femeia părintelui său, și goliciunea părintelui său va descoperi, amândoi să se omoare; sângele lor asupra lor.

12 Și de se va culcă carevâ cu nora sa, amândoi să se omoare, mestecătura au făcut: sângele lor asupra lor.

13 ^gȘi dacă un bărbat se va împreună cu bărbat, precum se culcă cu femeie, amândoi uriciune au făcut; să se omoare: sângele lor asupra lor.

14 ^hDacă cinevâ va lua femeie și *cu dânsa* și pre muma ei împreună; desfrânare *estè* aceasta; cu foc să se ardă și el și ele, pentru ca desfrânare între voi să nu fie.

15 Dacă carevâ se va împrenna cu

vită, acela să se omoare, și vita să o ucideți. 16 Și dacă carevâ femeie se va apropiă de vre-o vită, ca să se împreune cu dânsa, să ucizi și pre femeie, și vita să se omoare; sângele lor asupra lor.

17 Și dacă carevâ va lua pre soră sa: pre ficia părintelui său, sau pre ficia mumei sale, și-i va vedea goliciunea ei, și ea va vedea goliciunea lui, iubire ne-bună *este*; amândoi să se omoare înaintea ochilor fiilor poporului lor; el a descoperit goliciunea surorii sale, și fărădelegea sa o va purtă. 18 Și dacă carevâ bărbat se va culcă cu femeia ce va aveà la fire, și-i va descoperi goliciunea ei, isvorul ei îl descopere, și ea își desvelește isvorul sângelui ei; și amândoi stârpi-se-vor din mijlocul poporului lor.

19 Și goliciunea surorii mumei tale și a surorii părintelui tău să nu o descoperi, că acela descopere pre ruda sa: amândoi vor purtă fărădelegea lor.

20 Cel ce se va culcă cu femeia unchiului său, acela descopere goliciunea unchiului său, și vor purtă fărădelegea lor: fără copii vor muri! 21 Și de va lua carevâ pre femeia fratelui său, faptă necurată *este*, goliciunea fratelui său a descoperit: fără de copii vor fi!

22 Păziți deci toate legile mele, și toate judecățile mele, și le faceți, ca să nu vă verse pământul în care vă due ca să-l locuiți. 23 Și să nu umblați după datinele popoarelor acestora, pre care am să le alung de dinaintea voastră: că toate acestea le-au făcut ele, și ⁱpentru aceea le-am urit. 24 Și am zis vouă: Voi veți moșteni pământul lor, și eu îl voi da vouă întru moștenire, pământ în carele curge lapte și miere: Eu *sunt* Domnul Dumnezeuul vostru, carele v'am despărțit pre voi de *alte* popoare.

25 ^jDeci despărțiți vitele curate de cele necurate; și paserile necurate de cele curate; și ^ksă nu vă faceți uritè

^b Ezec. 5. 11. | ^c 1 Pet. 1. 16. | ^d Ezec. 37. 28. | ^e Esod. 21. 17. | ^f Deut. 27. 16. | ^g Mat. 15. 4. | ^h Deut. 22. 22. | ⁱ Deut. 23. 17. | ^j Deut. 23. 17. | ^k Fac. 19. 5.

^l 5 Jude. 19. 22. | ^m Deut. 27. 23. | ⁿ Deut. 9. 5. | ^o Deut. 14. 4. | ^p Deut. 27. 23. | ^q Deut. 9. 5. | ^r Deut. 14. 4. | ^s Deut. 27. 23. | ^t Deut. 11. 47. | ^u Deut. 14. 4.

sufletele voastre *mâncând* vite sau păseri sau alte târitoare, ce se târăse pe pământ, pre care eu vi le-am despărțit, ca să vă fie necurate. 26 Și voi să fiți mie sfinți, că ^leu Dumnezeu *sunt* sfânt, și ^mv'am despărțit pre voi de *alte* pooare, că să fiți ai mei.

27 ⁿȘi bărbatul său femeia, carele va fi necromant sau mag, acela să se omoare, cu pietri să-l ucideti; sângele lor asupra lor.

Legi pentru preoți și pentru sacrificiu.

21 Și Domnul zise lui Moisi: Vorbește preoților, fiilor lui Aaron, și zi lor: ^aNimenea să nu se spuree pentru vre-un mort în poporul său. 2 Fără numai pentru vre-o rudă aproape a sa: pentru muma sa, și pentru părintele său, pentru fiul său, pentru fica sa, pentru fratele său: 3 Și pentru sora sa. *care este* fecioară și-e lângă dânsul. și n'a fost măritată cu bărbat; pentru aceea se poate spurea. 4 El să nu se spuree, domn *find* în poporul său, ca să *nu* se profaneze. 5 ^bEi *pentru* mort să nu-și pleșuvească capul, nici să-și tundă colturile bărbei lor. nici tăieturi pe corpul lor să nu-și facă. 6 Sfânt să fie Dumnezeuului lor. și ^csă nu profaneze numele Dumnezeuului lor: că ei aduc sacrificiile cu foc ale Domnului. pânea Dumnezeuului lor: deci sfinți să fie.

7 ^dMeretrice sau profanată să nu-și ia de femeie, nici pe una ^elepădată de bărbatul său să nu-și ia. că sfânt *este* Dumnezeuului său. 8 De sfânt să-l aibi, că el pânea Dumnezeuului tău aduce; sfânt să-ți fie, ^fcă cu Dumnezeu, care vă sfințese pre voi, *sunt* sfânt. 9 ^gȘi fata unui preot de se va profana, făcându-se meretrice, profanează pre părintele ei: cu foc să se ardă.

10 ^hȘi arhiereul care *este* mai mare între frații săi. preste al cărui cap s'a turnat oleiul ungerii. și ⁱcare s'a consacrat spre a se îmbrăca cu vestmintele

sacre, ^jcapul să nu și-l descopere, și vestmintele sale să nu și-le rupă. 11 ^kȘi la nici un mort să nu între. și pentru părintele său însuși, nici pentru muma sa. să nu se profaneze. 12 ^lȘi din sanctuar să nu iasă, ca să nu profaneze sanctuarul Dumnezeuului său: că ^mcumna oleiul ungerii Dumnezeuului său *este* preste dânsul: Eu *sunt* Dumnezeu. 13 Și ⁿfemeia ce o va lua, *să fie* fecioară. 14 Să nu ia nici văduvă. nici lepădată, nici profanată, *nici* meretrice; pre nici *una dintr'*acestea să nu ia el: ci el să ia de femeie fecioară din poporul său. 15 Și să nu-și profaneze semânta sa în poporul său: că ^oeu Dumnezeu *sunt*, care-l sfințește pre el.

Preoții trebuie să fie fără prihană.

16 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 17 Vorbește lui Aaron, zicând: *Când* carevâ din semânta ta în generațiunile lor va avea cusur, acela să nu se ^papropie. ca să aducă pânea Dumnezeuului său. 18 Că nici un bărbat, întrn care *va fi* cusur, să nu se apropie: *nici* bărbat orb sau schiop, sau cu nasul turtit, sau cu ^qprisos în mădulările sale; 19 Nici bărbat cu piciorul frânt, sau cu mâna frântă. 20 Nici cel ghebos. nici cel uscat, nici cel cu albeață pe ochiu, nici cel cu ^rrâe, sau cu pecingine, nici cel cu ^ttesticuli frânți: 21 Nici un bărbat din semânta lui Aaron. preotul, care va avea cusur, să nu se apropie spre a ^saduce sacrificii cu foc lui Dumnezeu, cusur are. să nu se apropie ca să aducă pânea Dumnezeuului său. 22 Din pânea Dumnezeuului său, *fie* *aceea* din ^tcele prea sfinte, fie *numai* din cele sfinte, să o mănânce. 23 Dară să nu meargă la perdeă, nici să se apropie de altar: că cusur *are*; ca să nu profaneze sfintele mele, Că eu *sunt* Dumnezeu, care-i sfințește pre ei.

24 Și *acestea* le spuse Moisi lui Aaron și fiilor lui și tuturilor fiilor lui Israel.

^l Vers. 7. Cap. 19. 2.	ⁿ Esod. 22. 13. Deut. 18. 10. 11.	Capul 21. ^a Ezec. 44. 25.	^d Ezec. 44. 22. ^e Deut. 24. 1. 2.	ⁱ Esod. 28. 2. ^j Cap. 10. 6.	^m Esod. 28. 36. ⁿ Vers. 7.	^p Cap. 10. 3. Ps. 65. 4.	^s Vers. 6. ^t Cap. 2. 3, 10. Num. 18. 9.
¹ Pet. 1. 16. ^m Vers. 24. Tit. 2. 14.	1 Sam. 28. 7. 8.	^b Cap. 19. 27. 28. Ezec. 44. 20. ^c Cap. 18. 21.	^f Cap. 20. 7. 8. ^g Fac. 38. 24. ^h Esod. 29. 29, 30.	^k Num. 19. 14. ^l Cap. 10. 7.	Ezec. 44. 22. ^o Vers. 8.	^q Cap. 22. 23. ^r Deut. 23. 1.	—

Cine poate mânca din cele sfinte.

22 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: **2** Vorbește lui Aaron și fiilor lui, ca ei să se ^ațină departe de lucrurile sfinte ale fiilor lui Israel, ca ei să nu-mi profaneze numele meu cel sfânt în acelea pre cari ei mi-le-au ^bconsacrat mie: Eu *sunt* Dumnezeu. **3** Spune-le lor: În toate generațiunile voastre tot omul din sămânța voastră, care fiind necurat, se va apropia de lucrurile sacre, pre cari fiii lui Israel le vor fi consacrat lui Dumnezeu, stârpi-se-va acela dela fața mea: Eu *sunt* Dumnezeu. **4** Și oricine din semânța lui Aaron va fi lepros, sau va avea curgere, din cele sfinte să nu mănânce, până ce nu se va curăți: și ^ccel ce se va atinge de orice necurat prin *atingerea de mort*: sau de un bărbat, din care a curs semânța de împănare; **5** Sau ^dcare se va atinge de vre-un târător, prin care se face necurat: sau de un om, prin care se face necurat pentru orice necurătenie a lui: **6** Însul, care se va atinge de acesta, necurat să fie până seara: și să nu mănânce din cele sacre, fără numai după ce-și va fi ^espălat corpul său cu apă. **7** Iar când va apune soarele, curat va fi, și după aceea să mănânce din cele sacre, că pâinea lui *este*. **8** Mortăciune sau sfâșiat *de fiare* să nu mănânce, ca să nu se spurce printr'insa: eu *sunt* Dumnezeu. **9** Și așa ei să păzească cele de păzit, ^gca păcat să nu poarte pentru ele, și să nu moară profanându-le. Eu *sunt* Dumnezeu, care îi sfîntese pre ei.

10 Nici un străin din cele sfinte să nu mănânce, nici oaspetele preotului, nici năimitul *lui* din cele sfinte să nu mănânce. **11** Dacă preotul va fi cumpărat pre cineva cu argintul său, acela să mănânce din acelea: și cei născuți în casa sa, aceștia să mănânce din pâinea lui. **12** Și fata preotului, când *se va mărită* după bărbat străin, nici aceasta să nu mai mănânce din cele sfinte, aduse

dar. **13** Dacă fata preotului va fi văduvă, sau va fi lepădată, dacă nu va avea copii, și se va reîntoarce la casa părintelui ei, ^hca și în fetia sa, să mănânce ea pâinea părintelui ei: dară nici nu străin să nu o mănânce. **14** Dacă cineva din neștiință va mânca din cele sfinte, el cătră acelea să adoage a cincea *parte* dintr'însele, și să *le* dea preotului cu cele sfinte împreună. **15** Ca nu ei înșiși să profaneze cele sfinte ale fiilor lui Israel, pre care aceștia le aduc lui Dumnezeu. **16** Și așa să apese asupra-le păcatul *lor*, mănâcând din cele sfinte ale lor; că eu *sunt* Dumnezeu, care îi sfîntese pre ei.

Jertfele trebuie să fie fără cusur.

17 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: **18** Vorbește lui Aaron și fiilor lui și tuturor fiilor lui Israel, și le zi: ⁱ*Dacă* cineva din casa lui Israel și din străinii din Israel va aduce sacrificiul său, *fie* acela un vot al său, fie dar de bunăvoie ceea ce el aduce pentru ardere de tot lui Dumnezeu, **19** Să *aduceți* acestea cu bunăvoea voastră, mascul fără cusur, din boi, sau din oi, sau din capre. **20** ^jNici una din acele ce va avea cusur să nu aduceți, că nu vă va fi bine primită. **21** Și *când* careva va aduce lui Dumnezeu sacrificiu de bucurie, ^kîmplinirea unui vot al său, sau dar de bunăvoie din cirezi sau din turme, fără cusur să fie, ca să fie bine primit, nici un cusur să nu fie într'însul. **22** Nici un *animal* orb sau frânt, sau ciuntit, sau bubat, nici cu râe sau cu pecingine, acestea să nu aduceți lui Dumnezeu, și nici una dintr'acestea să nu dați lui Dumnezeu *drept* sacrificiu cu foc pe altar lui Dumnezeu. **23** Boul sau oaia, care va avea ceva de prisos, sau lipsă în mădularele sale, poți aduce dar de bunăvoie, dar pentru vot nu va fi bine primit. **24** Nici animale cu *testiculi* frânți, sau stricate sau întoarse sau tăiate să nu aduceți lui Dumnezeu, și nici să se facă *asemenea* în pământul vostru. **25** Și ^ldin

^a Cap. 22.	Deut. 15. 19.	^e Cap. 15. 5.	Ezec. 44. 31.	^h Cap. 10. 14.	Num. 15. 14.	Fbr. 9. 14.	Ecel. 5. 4. 5.
Num. 6. 3.	^c Num. 19. 11, 22.	Ebr. 10. 22.	^g Esod. 28. 43.	Num. 18. 11, 19.	^j Mal. 1. 8, 14.	1 Pet. 1. 19.	ⁱ Num. 15. 15,
Esod. 28. 38.	^d Cap. 11 24, 44.	^f Esod. 22. 31.	Num. 18. 22, 32.	ⁱ Cap. 1, 2, 3, 10.	Efes. 5. 27.	^k Ps. 61. 8.	16.

mâna străinului să nu luați nimica din acestea, spre a le aduce pâne Dumnezeului vostru, că^m stricăciunea lor se află într'însele, și cusur este într'însele; nu vor fi bine primite pentru voi.

26 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 27 Vițelul, sau mielul, sau iedul, după ce se va fătă, să fie șapte zile sub mumă-sa, și dela a opta zi și de aici înainte vor fi bine primite pentru sacrificiu cu foc lui Dumnezeu. 28 Și vaca, sau oaia, sau capra să nu o junghiați de sacrificiu tot într'aceeași zi cu fătul său.

29 Și cândⁿ sacrificați sacrificiu de mulțumire Domnului, sacrificați-l astfel ca să fie bine primit pentru voi. 30 Aceasta tot într'aceeași zi să se mănânce; nimica dintr'insul să nu lăsați pe dimineață: Eu sunt Dumnezeu.

31° Și să păziți legile mele, și să le faceți; eu sunt Dumnezeu. 32 Nici să profanați numele meu cel sfânt, pentru că^p eu să mă sfîntesc între fiii lui Israel: eu sunt Dumnezeu, care vă sfîntesc pre voi, 33 Și care v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu vouă Dumnezeu; Eu sunt Dumnezeu.

Sărbătorile cele mai sacre numărate și poruncile.

23 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: Cât pentru^a sărbătorile Domnului, pre cari voi le veți^b proclama zile sfinte, aceste sunt sărbătorile mele.

3^c Șase zile să se lucreze, dară a șaptea zi să fie sabbat de repaus, zi sfântă, nici un lucru să nu faceți; sabbat este Domnului în toate locuințele voastre.

Paștile.

4^d Acestea sunt sărbătorile Domnului, zile sfinte, pre cari voi să le proclamați la timpul lor.

5^e În luna întâia, în patrusprezece ale acelei luni, despre seară, pasca Domnului este. 6^f Și în ziua a cincisprezece a acestei luni este sărbătoarea azimelor,

consacrată Domnului; șapte zile să mâncați azime. 7 În ziua întâia vă va fi zi sfântă, nici un lucru de serv să nu faceți într'înșă. 8 Și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului în șapte zile; a șaptea zi este zi sfântă; nici un lucru de serv să nu faceți.

9 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 10 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: 9 Când veți intra în pământul, pre care eu îl dau vouă, și veți seceră sămănăturile lui, să aduceți un omer din^h prinoasele secerișului vostru la preot: 11 Și el vaⁱ legăna omerul înaintea Domnului, spre a fi bine primit pentru voi, a doua zi după sabbat îl va legăna preotul. 12 Și în ziua când veți legăna acest omer, să sacrificați un miel fără cusur, de un an, drept ardere de tot Domnului. 13^j Și darul lui de pâne să fie: două zecimi de efă floarea făinei, frământată cu oleiu, drept sacrificiu cu foc Domnului, întru miros plăcut; și prinosul lui de vin să fie a patra parte din un hin. 14 Și nici pâne, nici grăunți prăjite, nici grăunți în spice să nu mâncați până în ziua, până când voi dintr'acestea nu veți fi adus darul Dumnezeului vostru. Lege în veci să fie vouă aceasta în generațiunile voastre în toate locuințele voastre.

Rusalile.

15 Și^k de a doua zi după sabbat, dela ziua, când voi veți fi adus omerul legănat, să numărați, ca să fie șapte săptămâni întregi; 16 Până la a doua zi după săptămâna a șaptea să numărați^l cincizeci de zile, și atunci să aduceți^m dar nou de pâne Domnului. 17 Din locuințele voastre să aduceți două pâni drept dar legănat, care să fie din două zecimi de efă, din floarea făinei, cu dospit să se coacă; aceste suntⁿ prinoasele Domnului. 18 Și să aduceți pe lângă acea pâne și șapte miei de câte un an fără cusur: și un vițel și doi berbeci, cari vor fi ardere de tot Domnului. împreună

^m Mal. 1. 14.

ⁿ Ps. 107. 22. & 116. 17.

^o Amos. 4. 5. Cap. 19. 37.

Num. 15. 40.

Deut. 4. 40.

^p Mat. 6. 9. Luc. 11. 2.

Capitul 23.

^a Vers. 4. 37.

^b Esod. 32. 5. Ps. 81. 3.

^c Esod. 20. 9.

Luc. 13. 14.

^d Vers. 2. 37. Esod. 23. 14.

^e Esod. 12. 6.

14, 18.

Num. 9. 2, 3.

Ios. 5. 10.

^f Esod. 12. 16.

^g Esod. 23. 16.

Num. 15. 2. 18.

Deut. 16. 9.

^h Rom. 11. 16.

lac. 1. 18.

ⁱ Esod. 29. 24.

^j Cap. 2. 14. 15.

16.

^k Esod. 34. 22.

^l Fapt. 2. 1.

^m Num. 28. 26.

ⁿ Esod. 23. 16.

19.

Num. 15, 17—

21.

cu darul de pâne a lor, și eu prinoasele lor, *ca* sacrificiu cu foc, miros plăcut Domnului. 19 Și veți aduce și ^oun tap *ca* sacrificiu pentru păcat, și doi miei de un an drept ^psacrificiu de bucurie. 20 Și preotul pre acestea să le legene *drept* dar legănat înaintea Domnului, împreună cu pâmile cele de prinoase și cu cei doi miei: ^qsfinte să fie Domnului, pentru preot. 21 Și tocmai în această zi să proclamați zi sfântă, nici un lucru de serv *în ea* să nu faceți. Lege în veci *să fie vouă aceasta* în toate locuințele voastre, în generațiunile voastre.

22 Și ^rcând veți seceră semănăturile pământului vostru, să nu seceri de tot marginile ogorului tău, nici ^sspicele cele căzute din secerișul tău să nu le aduni; pre acestea săracului și străinului să le lași. Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

Anul nou.

23 Și Dumnezeu vorbi lui Moisi, zicând: 24 Vorbește fiilor lui Israel, zicând lor: În ^tluna a șaptea, în întâia zi a luni, să fie vouă zi de repaus, ^uamintire eu sunet de trâmbițe, și zi sfântă. 25 Nici un lucru de serv să nu faceți, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului.

Ziua împăcării.

26 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 27 ^vȘi *în ziua* a zecea tot a acestei luni a șaptea, *să fie* zi de espiare, zi sfântă să vă fie; și să vă amăriți sufletele voastre, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului. 28 Și nici un lucru să nu faceți în aceea zi: că ea zi de espiare *este*, ea să se facă espiare pentru voi înaintea Domnului, Dumnezeu vostru. 29 Că tot sufletul, care nu se va amări în ziua aceea, ^wstârpî-se-va din poporul său. 30 Și tot sufletul, carele va face ceva lucru în ziua aceasta, perde-voiu pre ^ysufletul acela din poporul său. 31 Nici o muncă să nu faceți; lege în veci în generațiunile voastre, în toate locuințele voastre. 32 Sabat de repaus

sa fie vouă aceea, și să vă amăriți sufletele voastre în a noua zi a luni, seara, din seară până în seară să serbați saba-tul vostru.

Cuștile.

33 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 34 Vorbește fiilor lui Israel, zicând: În ^zziua a cincisprezecea a luni aces-teia a șaptea, *să fie* sărbătoarea corturi-lor, *consecrată* Domnului șapte zile. 35 În ziua întâia *sa fie* zi sfântă; să nu faceți *într'însa* nici un lucru de serv. 36 Șapte zile să aduceți sacrificiu cu foc Domnului, și ziua a ^aopta să vă fie zi sfântă, și să aduceți sacrificiu cu foc Domnului; ^bînfrânare *este*; nici un lucru de serv să nu faceți; 37 ^cAcestate *sunt* sărbătorile Domnului, pre cari le veți proclama zile sfinte, spre a aduce Dom-nului sacrificiu cu foc, ardere de tot, da-ruri de pâne, sacrificiu, prinoase, ee trebuie pentru fiecare zi, la ziua sa. 37 ^dAfară de saba-tele Domnului, și afară de daru-rite voastre, și afară de toate voturile voastre, și afară de toate darurile cele de bunăvoie, pre care voi le dați Dom-nului. 39 Da, în a cincisprezecea zi a luni aces-tia a șaptea, după ce veți fi ^ecules venitul pământului, să serbați sărbătoarea Domnului șapte zile; în întâia zi *să fie* sabat, și a opta zi *să fie* sabat. 40 Și ^fîn întâia zi să vă luați fruct dintr'un arbore frumos, ramure de fenic, și ramuri de arbore tufosi, și săl-cii de părau, și să vă bucurați înaintea Domnului, Dumnezeu vostru șapte zile. 41 Și să serbați aceasta *ca* sărbătoare a Domnului șapte zile în an: lege în veci *să vă fie* în generațiunile voastre; în luna a șaptea să o serbați aceasta. 42 În colibi să locuiți șapte zile, fie-care moștean din Israel să locuească în colibi; 43 Ca generațiunile voastre să știe că eu am făcut ca fiii lui Israel să locuească în colibi, când i-am scos din pământul Egiptului. Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

^o Cap. 4. 23. 28.
Num. 28. 30.

^q Num. 18. 12.

^r Cap. 19. 9

^t Num. 29. 1.

^u Cap. 25. 9.

^v Cap. 16. 30.

^w Fac. 17. 14.

^y Cap. 20.3.5.6.

^z Esod. 23. 16,

Esra. 3. 4.

Ioan 7. 2.

^a Num. 29. 35.

Neem. 8. 18.

Ioan 7. 37.

^b Deut. 16. 8.

Ioel. 1. 14.

^c Vers. 2. 4.

^d Num. 29. 39.

^e Esod. 23. 16.

^f Neem. 8. 15.

—

44 Astfel spuse Moisi fiilor lui Israel sărbătorile lui Dumnezeu.

Oleiu pentru candelă; pâinea de punere înainte.

24 ² Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: ² Poruncește fiilor lui Israel, ca ei să-ți aducă oleiu curat, din masline zdrobit, pentru luminare, spre a ține candelă aprinse neîncetat. ³ Afară de perdeaua mărturiei, în cortul întrunirii, să le așeze pre aceste Aaron de cu seară până dimineață înaintea Domnului neîncetat. Lege în veci este aceasta întru generațiunile voastre. ⁴ În polican-drul ^b cel de aur curat, să așeze el acele candelă înaintea Domnului neîncetat.

⁵ Și să iai floarea făinei, și să coci dintr'insa douăsprezece ^c turte; de câte două zecimi de efă să fie turta; ⁶ Și să le pui pre acestea în două rânduri, câte șase într'un rând, pe masa ^d cea de aur curat, înaintea Domnului. ⁷ Și preste aceste rânduri pune tămâie curată, care să vă fie spre amintire pe pâne, sacrificiu cu foc Domnului. ⁸ ^e În tot sabbatul să le așeze înaintea Domnului neîncetat, dela fiii lui Israel, spre legământ în veci. ⁹ Și ^f acestea să fie ale lui Aaron, și ale fiilor lui, ^g cari să le mănânce în loc sfânt: că acestea prea sfinte sunt, cucerite lui din sacrificiile cu foc ale Domnului prin lege vecinică.

Pedeapsă pentru blestem.

¹⁰ Și ieși între fiii lui Israel fiul oarecării femei Israelite, care eră și fiu al unui bărbat Egiptean, și ei se certară în tabără, fiul *femeii* Israelite cu un Israelit. ¹¹ Și fiul femeii Israelite ^h blestemă numele *Domnului*, și-l ⁱ blestemă; și-l ^j aduseră pre el la Moisi; și numele mumei eră Șalomita, fata lui Dibri, din seminția lui Dan; ¹² Și-l ^k puseră pre el sub pază, ^l până ce i-se va hotări pedeapsă după cuvântul Domnului. ¹³ Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: ¹⁴ Scoate pre cel ce a blestemat afară din tabără, ca toți cei ce-l auziră să-și ^m pună mâ-

nile lor pe capul lui, și să-l ucidă cu pietri toată comunitatea. ¹⁵ Iar fiilor lui Israel să le vorbești, zicând: Oricine va blestemă pre Dumnezeul său, acela își ⁿ va purta păcatul său. ¹⁶ Și cel ce ^o blestemă numele Domnului, acela să se omoare; cu pietri să-l ucidă toată comunitatea, precum străinul așa și moșteanul; dacă va blestemă numele *Domnului*, să se omoare.

Pedeapsa pentru omucidere și pentru rănirea trupului.

¹⁷ ^p Și dacă cineva va lovi de moarte pre vre-un om, acela să se omoare. ¹⁸ ^q Și cel ce va lovi de moarte pre o vită să plătească vita cu vită. ¹⁹ Și dacă cineva va fi făcut aproapelui său ceva vătămare, cum a ^r făcut el, așa să se facă și lui; ²⁰ Frântură pentru frântură; ochiu pentru ochiu; dinte pentru dinte: vătămarea făcută cuiva de el, asemenea să se facă și lui. ²⁵ ^s Cel ce lovește de moarte o vită, să o plătească; ^t și cel ce lovește de moarte pre om, să se omoare. ²² ^u Asemenea judecată să faceți și străinului și moșteanului; că eu Domnul sunt, Dumnezeul vostru.

²³ Și Moisi vorbi fiilor lui Israel, ca să scoată pre cel ce blestemă afară din tabără, și să-l ucidă cu pietri. ²⁴ Și fiii lui Israel făcură după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Anul sabbatic.

25 Și Domnul vorbi cu Moisi pe muntele Sinai, zicând: ² Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: Voi când veți intra în pământul, pre care eu vi-l dau vouă, pământul să serbeze ^a repaus Domnului: ³ Șase ani să semeni ogorul tău, și șase ani să tai via ta, și să aduni venitul ei; ⁴ Iar în anul al-șaptelea să fie sabbat spre repaus pământului, sabbat *să fie* Domnului; ogorul tău să nu-l semeni, și via ta să nu o tai. ⁵ ^b Pre cele ce vor crește singure dela sine în urma secerișului, să nu le aduni, și strugurii

Capul 24.	Ebr. 9. 2.	g Esod. 29. 33.	j Esod. 18. 22, 26.	Num. 9. 13.	Iac. 2. 7.	Mat. 5. 38.	Capul 25.
a Esod. 27. 20, 21.	e Num. 4. 7.	h Vers. 16.	k Num. 15. 34.	o 1 Reg. 21. 10.	p Esod. 21. 12.	s Vers. 18.	a Esod. 23. 10.
b Esod. 31. 8.	f 1 Sam. 21. 6.	i Iov. 1. 5, 11.	l Esod. 18. 15, 16.	13.	q Deut. 19. 11, 12.	t Vers. 17.	2 Cron. 36. 21.
c Esod. 25. 30.	Mat. 12. 4.	22.	m Deut. 13. 9.	Ps. 74. 10, 18.	r Vers. 21.	u Esod. 12. 49.	b 2 Reg. 19. 29.
d 1 Reg. 7. 48.	Luc. 6. 4.	Isa. 8. 21.	n Cap. 5. 1.	Marc. 3. 28.	r Esod. 21. 21.	Num. 15. 16.	

din via cea netăiată a ta, să nu-i elegeți; an de repaus să fie pământului. 6 Și fructele acestui an de sabbat al pământului să servească vouă spre nutriție, ție și servului tău, și servei tale, și nămitului tău, și străinului tău, care petrece la tine. 7 Și vitelor tale, și fiarelor din pământul tău, tot venitul lui va fi spre nutriție.

Anul jubileu.

8 Și să numeri ție și șapte sabbate de ani, *adecă* de șapte ori șapte ani, așa ca cele șapte sabbate de ani să-ți facă patruzeci și nouă de ani. 9 Atunci să faci să răsume trâmbița de jubileu în luna a șaptea, în ziua a zecea a lunii; în ziua de espiare să faceți să răsume trâmbița în tot pământul vostru. 10 Și să sfințiți anul al cincizecilea și să proclamați în țară libertate tuturilor locuitorilor ei; jubileu să fie aceasta vouă: fiecare din voi să se întoarcă la neamul său. 11 Jubileu să fie vouă acest al cincizecilea an: voi să nu semănați, nici să secerăți cele dela sine crescute ale aceluia an, și nici strugurii vici lui celei netăiate să nu le adunați. 12 Căci aceasta este jubileu, sfânt să fie vouă: de pe câmp să-i mâncați fructele lui. 13 În acest an jubileu fiecare din voi să se întoarcă la moșia sa. 14 Și când vindeți ceva aproapei vostru, sau cumpărați ceva dela aproapele vostru, să nu nedreptățiți unul pre altul: 15 După numărul anilor după jubileu să cumpărați dela aproapele tău: și el după numărul anilor fructelor să-ți vândă. 16 După mulțimea anilor să mărești prețul, și după împuținarea anilor să scăzi prețul: căci numărul secerișurilor îți vinde el.

17 Deci nu vă nedreptățiți unul pre altul. Căci tu să te temi de Dumnezeuul tău, că eu Domnul sunt, Dumnezeuul vostru. 18 Că de veți împlini legile mele, și veți păzi judecățile mele, și veți

face pre ele, fără temere veți locui în pământul acela. 19 Și pământul își va da fructul său, și-l veți mânca întru saț, și veți locui întru insul fără temere.

20 Și de veți zice: Ce vom mânca în anul al șaptelea? noi nu vom semăna, nici vom elege venitul nostru! 21 Eu voi trimite preste voi binecuvântarea mea în anul al șaselea, și pământul va produce venit pentru trei ani. 22 Și când veți semăna voi în anul al optulea, veți mânca din venitul cel vechiu, până în anul al nouălea; până ce venitul acestuia va sosi, veți mânca din cel vechiu.

23 Pământul să nu se vînză de tot; că al meu este pământul, și voi sunteți la mine străini și nemernici.

Despre răscumpărare.

24 Drept aceea, voi în tot pământul moștenirii voastre, să învoiți dreptul răscumpărării pământului. 25 Dacă fratele tău va sărăci, și din moșia sa va vinde, să vină consăngeanul său cel mai de aproape, și să răscumpere lucrul cel vândut al fratelui său. 26 Și dacă careva nu are consăngean, și-i dă mâna și are de ajuns pentru răscumpărare, 27 Atunci el să socotească anii dela vindere, și ceea ce va întrece, să întoarcă înapoi aceluia, căruia vânduse, și iarăși să se întoarcă la moșia sa. 28 Și dacă n'a găsit de ajuns spre a înapoi, lucrul lui vândut să rămână în mâna cumpărătorului până la anul jubileu, și în anul jubileu cumpărătorul să iasă, și vânzătorul să reintre în moșia sa.

29 Și dacă cineva a vândut casa de locuit în cetate cu zid, el are dreptul a și-o răscumpăra până la sfârșitul anului vinderii sale: da, nu an deplin el are dreptul de răscumpărare. 30 Și dacă aceasta nu se va răscumpăra până la împlinirea unui an întreg, atunci casa din cetatea cu zid va rămâne de tot în mâna celui ce o a cumpărat, în genera-

e Cap. 23. 24. 27.	e Vers. 13.	1 Sam. 12. 3. 4.	l Vers. 43.	ler. 23. 6.	r Esod. 16. 29.	Ioel. 2. 18.	y Rut. 3. 2. 9.
d Isa. 61. 2.	f Vers. 5.	Mic. 2. 2.	m Cap. 19. 37.	o Ezech. 34. 25.	Deut. 28. 8.	v 1 Cron. 29. 15.	12.
ler. 34. 6. 15.	g Vers. 6. 7.	f Cap. 27. 18.	n Cap. 26. 5.	27. 28.	s 2 Reg. 19. 29.	Ps. 39. 12.	c Vers. 50. 51.
17.	h Vers. 10.	23.	Ps. 4. 8.	p Mat. 6. 25. 31.	t Ios. 5. 11. 12.	1 Pet. 2. 11.	52.
Luc 4. 19.	i Vers. 17.	k Vers. 14.	Prov. 1. 33.	q Vers. 4. 5.	u Deut. 32. 43.	x Rut. 2. 20.	a Vers. 13.

țiunile sale : în anul jubileu el să nu iese din ea. 32 Iar casele de prin sate, cari n'au ziduri împrejur, acele că fie socotite ca fondurile de pământ; vânzătorul să aibă dreptul de răscumpărare, și cumpărătorul să iese în anul jubileu. 32 Și cât pentru cetățile ^bLeviților, Leviții să aibă drept în veci de răscumpărarea caselor din cetățile moștenirii lor. 33 Și acela care va fi cumpărat o casă de a Leviților, ^csă iese la jubileu din casa vândută, sau din cetatea moșiei sale, căci casele din cetățile Leviților sunt moșia lor între fiii lui Israel. 34 Și nici ^dcâmpul cuprinsului din prejurul cetăților lor să nu-l vândă, căci acesta *este* moșia în veci a lor.

Oprirea camătei și a asprimei față de slugi.

35 Și când fratele tău va scăpăta, și averea lui se va clăti lângă tine, atunci ^edă-i ajutor, fie străin sau nemernic: ca să trăească cu tine. 36 ^fSă nu iei dela dânsul nici camătă, nici dobândă, ci ^gte teme de Dumnezeuul tău: ca fratele tău să trăească cu tine. 37 Bani tăi să nu-i dai cu camătă, nici bucatele tale să le împrumuți cu dobândă. 38 ^hEu *sunt* Domnul Dumnezeuul vostru, care v-am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să vă dau pământul Canaan, pentru ca să fiu vouă Dumnezeu.

39 Și ⁱde cumvâ fratele tău va scăpăta lângă tine, și el se va vinde ție, să nu-l pui pre dânsul să-ți facă muncă de sclav. 40 Ca un năimit, ca un nemernic să fie cu tine, și până la anul jubileu să servească la tine. 41 Și el atunci să iese dela tine, el și fiii lui împreună cu dânsul, și să se întoarcă la familia sa, și iarăși să între în moșia părinților săi. 42 Că ei *sunt* servii mei, pre cari i-am scos din pământul Egiptului; și să nu se vândă, precum se vând sclavii. 43 ^jTu să nu-l stăpânești cu asprime, ci să ^kte temi de Dumnezeuul tău. 44 Și servul tău, și serva ta, pre cari voești a-i avea,

să fie din națiunile cele din prejurul vostru: dintr'acestea să vă cumpărați servi și serve; 45 Precum și dintre fiii nemernicilor, cari petrec între voi, și dintr'aceștia vă puteți cumpără; și din familiile acelora, cari sunt cu voi, pre cari i-au născut în pământul vostru; și aceștia pot fi în stăpânirea voastră. 46 Și ^lsă-i luați pre ei de moștenire fiilor voștri după voi, ca ei să-i moștenească drept stăpânire, și să-i aveți pre ei de sclavi în veci; iar cât pentru frații voștri, fiii lui Israel, nimenea să nu stăpânească preste fratele său cu asprime.

47 Și dacă un străin sau un nemernic, ce petrece cu tine, va ajunge la avere, și fratele tău lângă dânsul va sărăci, și se va vinde străinului ce locuște cu tine, sau oare-cărei seminții din familie străină: 48 După ce acesta se va fi vândut, are dreptul de a se răscumpără; unul din frații săi îl poate răscumpără: 49 Sau unchiul său, sau fiul unchiului său, îl poate răscumpără; sau altul oare-care consăngeau din familia lui îl poate răscumpără; sau el însuși, de-i va da mâna, singur pre sine se poate răscumpără. 50 Atunci el să facă socoteală cu cumpărătorul său dela anul în care el i-s'a vândut până la anul jubileu; și banii vinderii sale să se socotească după numărul anilor, ^mca și zilele unui năimit ce ar fi fost la dânsul. 51 Și dacă mai *sunt* încă mulți ani, el după ei să înapoeze prețul răscumpărării sale din argintul vinderii. 52 Și dacă vor fi puțini ani până la anul jubileu, el să facă socoteală cu dânsul, și după numărul anilor să înapoeze prețul răscumpărării sale. 53 Ca și năimitul de an pe an, așa să fie el la dânsul; să nu-l stăpânească cu asprime înaintea ochilor tăi. 54 Și când el prin nici unul din aceste chipuri nu se va fi răscumpărat, să iese în anul jubileu, el și fiii lui cu dânsul; 55 Că ai mei servi

^b Num. 35. 2.
Jos. 21. 2. etc.
^c Vers. 28.
^d Fapt. 4. 36.37.

^e Deut. 15. 7. 8.
Ps. 37. 26.
Luc. 6. 35.
1 Ioan. 3. 17.

^f Esod. 22. 25.
Ps. 15. 5.
Ezec. 18. 8.
13. 17.

^g Vers. 17.
Neem. 5. 9.
^h Cap. 22.32.33.

ⁱ Esod. 21. 2.
Neem. 5. 5.
^j Efes, 6. 9.

^k Col. 4. 1.
Esod. 1. 17.21.
Deut. 25. 18.

Mal. 3. 5.
^l Isa. 14. 2.
^m Iov. 7. 1.

Isa. 16. 14. &
21. 16.
—

sunt fiii lui Israel, servii mei, pre cari i-am scos din pământul Egiptului; Eu *sunt* Domnul Dumnezeuul vostru.

Lege contra idololatriei; Binecuvântare făgăduită.

26 Să nu faceți vouă ^aidoli, nici chipuri cioplite, nici stâlpi să nu vă ridicăți, nici pietri figurate să nu puneți în pământul vostru, pentru ca să vă închinați înaintea lor; că eu *sunt* Domnul Dumnezeuul vostru.

2 ^bSabatele mele să le păziți, și sanctuarul meu să-l cinștiți; eu *sunt* Domnul.

3 ^cDacă voi veți umbla în legile mele, și veți țineă poruncile mele și le veți face,

4 ^dAtuncia eu vă voi da ploac la timpul său, ^eși pământul își va da rodul său, și arborii câmpului își va produce

fructul lor; 5 Și ^ftreeratul vostru va țineă până la culesul viilor, și culesul viilor va ajunge până la sămănătură, și

6 ^gpânea voastră o veți mânca cu saț, și ^hîn pământul vostru veți locui fără temere;

7 Și ⁱvoi da pace în acel pământ, ca ^jvoi să vă repauzați, și nu va fi cine să vă spăimânteze; și voi perde

^kfiarele cele sălbatice din acel pământ, și ^lsabia nu va trece prin pământul vostru.

8 Și ^mcinci din voi vor urmări o sută, și o sută din voi vor urmări zece mii; și inamicii voștri vor cădea de sabie înaintea voastră.

9 Și ⁿîntorcându-mă spre voi, ^ovă voi face să creșteți, și să vă înmulțiți; și voi întări legământul meu cu voi;

10 Și voi veți mânca ^pbucate vechi, de anul trecut, și pre cele vechi le veți scoate afară dinaintea celor nouă;

11 ^qȘi locașul meu îl voi pune între voi, și sufletul meu nu va ^rurî pre voi;

12 ^sȘi voi umbla între voi, și ^tvoi fi Dumnezeuul vostru, și voi imi veți fi mie popor.

13 ⁿEu *sunt* Domnul Dumnezeuul vostru, care v-am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să nu mai fiți selavii ^vlor; și am rupt legătura jugului vostru, făcându-vă să umblați cu capul ridicat.

Amenințarea blestemului.

14 ^xȘi dacă voi nu mă veți ascultă, și nu veți face aceste porunci;

15 Și dacă veți ^ylepădă legile mele, și sufletul vostru va desprețui judecățile mele, încât voi să nu faceți toate poruncile mele, și legământul cu mine să-l desfaceți;

16 Și eu voi face vouă acestea: voi trimite preste voi ^zspaimă și ^alingoare și friguri ferbinti, cari vă vor ^bconsumă ochii, și vă vor face sufletul a lăncezi, și ^csemânța voastră în zadar o veți semăna, că inamicii voștri o vor mânca pre ea.

17 Și ^deu voi îndreptă fața mea contra voastră, ca ^esă fiți bătuti de inamicii voștri; și ^fcei ce vă urăsc vor domni preste voi; și ^gvoi veți fugi, fără ca cineva să vă urmărească.

18 Și dacă nici după acestea nu veți ascultă de mine, eu vă voi pedepsi de ^hșapte ori mai mult pentru păcatele voastre;

19 Și voi ⁱsfărâma mândria puterii voastre; și ^jvoi face ca cerul vostru să fie de fier, și pământul vostru de aramă.

20 Și ^kputerea voastră se va consumă în zadar, căci ^lpământul vostru nu-și va mai da rodul său, nici arborii pământului nu-și vor da rodul lor.

21 Și voi, dacă veți umbla mie tot în contră, și nu veți voi a ascultă de mine, eu voi adăogi preste voi de șapte ori mai multe plăgi după păcatele voastre;

22 ^mCă voi trimite asupra voastră fiarele câmpului, cari să vă lipsească de copii, și să vă peardă vitele voastre, împuținându-vă și pre voi; și ⁿcărările voastre vor rămâneă deserte.

23 Și dacă voi nici prin acestea ^onu vă veți îndreptă, nu vă veți întoarce la

Capul 26.	Ezec. 34. 27.	j Iov. 11. 19.	o Fac. 17. 6, 7.	t Esod. 6. 7.	s Dent. 28. 65.	Ier. 19. 7.	l Deut. 11. 17.
a Esod. 20. 4. 5.	Zech. 8. 12.	Ps. 3. 5.	Ps. 107. 38.	Ier. 7. 23.	66. 67.	f Ps. 106. 41.	Hag. 1. 10.
b Deut. 5. 8.	f Amos 9. 13.	Ier. 30. 10.	p Cap. 25. 22.	Ezec. 11. 20.	Ier. 15. 8.	g Vers. 36.	m Deut. 32. 24.
c Ps. 97. 7.	g Cap. 25. 19.	Osea 2. 18.	q Esod. 25. 8.	u Cap. 25. 38.	a Dent. 28. 22.	h 1 Sam. 2. 1.	n Judc. 5. 6.
d Cap. 19. 30.	Ioel. 2. 19, 26.	Zef. 3. 13.	Ps. 76. 2.	42. 55.	b 1 Sam. 2. 33.	i 1 Sam. 2. 5.	Isa. 33. 8.
e Dent. 11. 13, 14, 15.	h Cap. 25. 18.	k 2 Reg. 17. 25.	Ezec. 37. 26.	v Ier. 2. 20.	c Dent. 28. 33, 35.	j Prov. 24. 16.	Zech. 7. 14.
f Ios. 30. 23.	lov. 11. 18.	l Ezech. 14. 17.	27. 28.	Ezec. 34. 27.	lov. 31. 8.	i Isa. 25. 11.	o Ier. 2. 30.
g Ios. 23. 24.	i 1 Cron. 22. 9.	m Dent. 32. 30.	r Cap. 20. 23.	z Dent. 28. 15.	Ier. 5. 17.	Ezec. 7. 24.	Amos. 4. 6-12.
h Ios. 23. 24.	Ps. 29. 11.	Isa. 23. 10.	Dent. 32. 19.	Mal. 2. 2.	d Cap. 17. 10.	j Dent. 28. 23.	
i Ps. 67. 6.	Isa. 45. 7.	n Esod. 2. 25.	s 2 Cor. 6. 16.	y 2 Reg. 17. 15.	e Dent. 28. 25.	k Ps. 127. 1.	

mine. ei veți umblă tot în potriua mea, 24^p Și eu voi umblă împotriva voastră. și vă voi bate încă de șapte ori mai mult pentru păcatele voastre. 25 Și ^qvoi aduce asupra voastră sabie, care va răsbună ruperea legământului; și de vă veți strânge în cetățile voastre, ^rvoi trimite preste voi ciumă; și vă veți predă în mâinile inamicilor voștri; 26^s Că vă voi frânge toiagul pânei; și zece femei vor coace pânea voastră într'un cuptor, și se va da vonă pânea voastră cu cumpâna, și ^tveți mânca, dară nu vă veți sătura.

27 Și ^udacă voi nici după acestea nu veți ascultă de mine. ei veți umblă tot împotriva mea, 28 Și eu ^vcu furie umblă-voi împotriva voastră, și încă de șapte ori mai mult vă voi pedepsi pentru păcatele voastre: 29^x Că veți mânca chiar carnea fiilor voștri, și carnea fetlor voastre o veți mânca. 30 Și ^yvoi sfărâmă înălțimile voastre, și voi nimicî sorii-statuele voastre: și ^zvoi aruncă cadavrele voastre preste cadavrele idolor voștri. și sufletul meu vă va ^aurî pre voi. 31^b Și cetățile voastre le voi aduce la pustiire, și ^csanctuarele voastre le voi pustii, și nu voi mai miroși miros plăcut dela voi. 32^d Da, eu acest pământ îl voi pustii, de se vor ^emiră de dânsul inamicii voștri, cari vor locui într'insul. 33 Și ^fpre voi vă voi risipi între națiuni, și voi scoate sabia în urma voastră, și și pământul vostru se va face pustiiu, și cetățile voastre deșerte. 34 ^gAtunci acest pământ se va bucură de sabatele sale în toate zilele cât va rămâne pustiiu, și până ce veți fi voi în țara inamicilor voștri; atuncia pământul se va repauză și se va bucură de anii săi sabatici. 35 Toate zilele câte va rămâne pustiit, va repauză, pentru cât nu a repauzat în ^hanii voștri sabatici, când locuiați voi într'insul.

36 Și celor rămași dintre voi, ⁱvoi aduce moliciunea în inima lor în țările inamicilor lor; și va gonî pre ei ^jsunetul frunzei ce se mișcă; și vor fugi. ca cum fug de sabie; și vor cădeă negonindu-i nimenea. 37^k unul va cădeă preste cel-alt ca dinaintea sabiei, negonindu-i nimenea; și ^lnu veți putea stă înaintea inamicilor voștri. 38 Și voi vă veți pierde între națiuni. și pământul inamicilor voștri vă va mânca. 39 Și cei rămași dintre voi ^mse vor pierde pentru fărădelegile lor prin țările inamicilor voștri; și încă și pentru fărădelegile părinților lor cu dânsii se vor pierde.

Reprimirea în zilele de apoi.

40ⁿ Și atunci ei deși vor mărturisi nedreptatea lor, și nedreptatea părinților lor. pentru păcatele cari au făptuit împotriva mea; 41 (Deaceea și eu am umblat în contra lor. și i-am adus în pământul inamicilor lor, ca să văd dacă inima lor ^ocea necircumcisă se va ^pumili, și ei vor primi pedeapsa păcatului lor); 42 Atunci și eu îmi voi aduce aminte de legământul meu cu Jacob și de legământul meu cu Isaac; încă și de legământul meu cu Abraam îmi voi aduce aminte; chiar și de pământ îmi voi aduce aminte.

43 Și acel pământ va fi părăsit de dânsii, și se va bucură de sabatele lui, rămânând pustiit pentru ei; și ei vor primi pedeapsa păcatului lor pentru aceea, pentru că ei au lepădat judecățile mele, și legile mele le-au urit sufletul lor. 44 Dar și când ei vor fi în pământul inamicilor lor, nu voi lepădă pre ei, și nu-i voi urî în atâta, ca să-i minicească de tot, și să stric legământul meu cu dânsii: că eu Domnul *sunt* Dumnezeul lor. 45 Dar pentru ei îmi voi aduce aminte de legământ cu strămoșii lor, pre cari i-am scos din pământul

p 2 Sam. 22. 27.
q Ezec. 5. 17.
r Num. 14. 12.
s Ps. 105. 16.
t Isa. 9. 20.
u Mic. 6. 14.
v Vers. 21, 24.

r Isa. 59. 18.
Ier. 21. 5.
Ezec. 5. 13. 15.
x Deut. 28. 53.
y 2 Reg. 6. 29.
z Ezec. 5. 10.
2 Cron. 34. 3, 4, 7.

Isa. 27. 9.
c 2 Reg. 23. 20.
a Lev. 20. 23.
Ps. 78. 59.
Ier. 14. 19.
b Neem. 2. 3.
Ier. 4. 7.
z Ps. 74. 8.

Plân. 1. 10.
Ezec. 9. 6.
d Ier. 9. 11.
e Deut. 28. 37.
1 Reg. 9. 8.
Ier. 18. 16.
f Deut. 4. 27.
Ps. 44. 11.

Ezec. 12. 15.
Zech. 7. 14.
g 2 Cron. 36. 21.
h Cap. 25. 2.
i Ezec. 21. 7.
12. 15.
j Vers. 17.
Iov. 15. 21.

k 1-a. 10. 4.
1 Sam. 14. 15. 16.
l Ios. 7. 12. 13.
m Deut. 4. 27.
Neem. 1. 8.
Ier. 3. 25.
Ezec. 4. 17.
Osea 5. 15.

Zech. 10. 9.
n Num. 5. 7.
1 Reg. 8. 33.
35. 47.
Neem. 9. 2.
Prov. 28. 13.
Dan. 9. 3. 4.
Loc. 15. 18

1 Ioan 1. 9.
o Ier. 6. 10.
Ezec. 44. 7.
Rom. 2. 29.
Col. 2. 11.
p 1 Reg. 21. 29.
q Esod. 2. 24.
Ps. 106. 45.
Ezec. 16. 60.

Egiptului înaintea ochilor națiunilor pentru ca să fie lor Dumnezeu, eu Domnul.

46 Acestea *sunt* statutele, și judecățile, și legile, pe care le-a așezat Domnul între sine și între fiii lui Israel pe muntele Sinai prin mâna lui Moisi.

Legi pentru voturi și zeceimi.

27 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: **2** Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: ^a Dacă cineva va face vot însemnat, înșii aceia să fie după estimarea ta a Domnului. **3** Și estimarea ce o vei face pentru partea bărbătească dela vârsta de douăzeci de ani până la șasezeci de ani, estimarea ta va fi de cincizeci de sicli de argint. ^b după sicliul sanctuarului. **4** Și de va fi parte femească, estimarea ta va fi de treizeci de sicli. **5** Și dacă *este* dela cinci ani până la douăzeci de ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătească douăzeci de sicli; iar pentru partea femească de zece sicli. **6** Și de va fi dela o lună până la cinci ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătească de cinci sicli de argint; iar pentru partea femească estimarea ta va fi de trei sicli de argint. **7** Și de va fi de șasezeci de ani sau mai sus, de va fi parte bărbătească, estimarea ta va fi de cincisprezece sicli; iar pentru parte femească zece sicli. **8** Și de va fi mai scăpat decât estimarea ta, pre acela să-l pună înaintea preotului, și preotul să-l estimeze; după îndemânarea celui ce a făcut votul să-l estimeze preotul.

9 Și dacă votul va fi din vite, din care se aduce sacrificiu Domnului, toate câte dintr'însele se dau Domnului, sfinte să fie. **10** El nu o va schimba, și nici va pune alta în locul ei, nici bună pentru rea, nici rea pentru bună; și dacă cumva va pune o vită pentru altă vită, atât aceasta cât și cealaltă, care a fost pusă în locu-i, sfinte să fie. **11** Și dacă votul cuivă va fi din vitele necurate, din care nu se aduce sacrificiu Domnului, atunci

el pre acea vită să o pună înaintea preotului; **12** Și preotul să o estimeze, după cum va fi bună sau rea; cât o vei prețui, o preote! atâta va face. **13** ^c Și dacă va voi să o răscumpere, el să adauge a cincia parte din prețul ei preste estimarea ta.

14 Și dacă își va consacra casa sa Domnului, să o estimeze preotul, după cum va fi bună sau rea; în cât o va estima preotul, așa să rămână. **15** ^d Și dacă cel ce a dăruit, va voi să-și răscumpere casa sa, să mai adauge a cincia parte preste argintul estimării tale, și să fie a lui.

16 Și dacă cineva va consacra Domnului din câmpul moșiei sale, estimarea ta să fie după semânta sa: un gomer de semântă de orz se va prețui cu cincizeci sicli de argint. **17** Dacă își va consacra câmpul său tocmăi din anul iubileu, prețul lui să rămână după estimarea ta. **18** Și dacă el își va consacra câmpul său după iubileu, preotul să-i ^e socotească argintul lui după numărul anilor, cari mai sunt până la anul jubileu, și suma aceasta să o scadă din estimarea ta. **19** ^f Și dacă cel ce a consacrat câmpul va voi să-l răscumpere, el să adauge încă a cincia parte preste argintul estimării tale, și să-i rămână lui. **20** Și dacă el nu voeste să-și răscumpere câmpul, sau acel câmp îl vinde altui om, nu se mai poate răscumpăra. **21** Și acel câmp, ^g când în anul jubileu va ieși, să fie sacru Domnului ca un câmp ^h consacrat lui Dumnezeu: să fie ⁱ moșia preotului.

22 Și dacă cineva consacra Domnului un câmp de dânsul cumpărat, care nu *este* din câmpul ^j moșiei sale, **23** ^k Preotul să-i socotească prețul estimării tale până la anul jubileu; și el pre acea estimare a ta să o dea tot într'aceeași zi ca lucru consacrat Domnului. **24** ^l În anul jubileu câmpul să se întoarcă la însul dela care el l-a cumpărat: la acela al cărnii și *este* stăpânirea fondului.

25 Și toată estimarea ta să fie după siclul sanctuarului; siclul să fie de ^m douăzeci de ghere.

26 Iar pre cel ⁿ întâiu-născut al viteilor, care prin întâietatea nașterii sale este a Domnului, pre acesta nimenea să nu-l poată consacra, fie bou sau miel, sau țap, că a Domnului *este*. 27 Și de va fi dintre vitele cele necurate, să-l răscumpere după estimarea ta, mai ^o adăogind pe deasupra și a cincia parte; și dacă nu va voi a-l răscumpăra, să se vândă după estimarea ta.

28 ^p Și nici un dar interzis, pre care cineva l-a consacrat lui Dumnezeu cu interdict. din toate câte are el moștenite, fie oameni, fie vite, sau câmpii, acestea să nu se poată vinde, nici răscumpăra; că tot lucrul consacrat cu interdict este prea sfânt lui Dumnezeu. 29 ^q Nici un interzis, consacrat cu inter-

dict dintre oameni, nu se poate răscumpăra, ci să se omoare.

30 Și ^r toată zecimea pământului și din semânța pământului și din fructul pomilor a lui Dumnezeu *este*; lucru consacrat lui Dumnezeu *este*. 31 ^s Și dacă cineva va voi să răscumpere câtva din zecimea sa, acela să mai adaoge încă a cincia parte.

32 Și toată zecimea din cireadă și din turmă, și din toate câte ^t petrec pe sub toiag, a zecea parte să fie sfântă lui Dumnezeu. 33 Să nu se aleagă nici cea bună nici cea rea; să nu se pună una pentru alta; și dacă se va pune una pentru alta, și vita schimbată și cea în locul ei pusă să fie lucru sfânt; nu se va putea răscumpăra.

34 Acestea *sunt* legile, pre care le dădu Dumnezeu lui Moisi pe muntele Sinai pentru fiii lui Israel.

NUMERII.

A PATRA CARTE A LUI MOISI.

Numărul bărbaților buni ca ostași.

1 Și Domnul vorbi lui Moisi ^a în pustiu Sinai, ^b în cortul întrunirii, în întâia zi a luni a doua, într-al doilea an după ieșirea lor din pământul Egiptului, zicând: 2 ^c Numărați capetele întregii comunități a fiilor lui Israel, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, pre toți bărbații după capetele lor; 3 Dela douăzeci de ani și mai sus, pre tot cel ce poate ieși la oaste în Israel, numărați-i pre ei după cetele lor, tu și Aaron. 4 Și să fie cu voi câte un bărbat din fiecare seminție, un bărbat, cap al casei sale părintești.

5 Și acestea *sunt* numele acelor bărbați, cari să stea cu voi: Din Ruben:

Elizur, fiul lui Ședeur. 6 Din Simeon: Selumiel, fiul lui Turisadai. 7 Din Iuda: Nahșon, fiul lui Aminadab. 8 Din Isachar: Netaneel, fiul lui Tuar. 9 Din Zabulon: Eliab, fiul lui Helon. 10 Din fiii lui Iosif; din Efraim: Elișama, fiul lui Amihud. Din Manasse: Gamaliel, fiul lui Pedazur. 11 Din Beniamin: Abidan, fiul lui Ghidoni. 12 Din Dan: Ahieser, fiul lui Amisaddai. 13 Din Asser: Pagieli, fiul lui Ochran. 14 Din Gad: Eliasaf, fiul lui ^d Dehuel. 15 Din Neftali: Ahira, fiul lui Enan. 16 ^e Aceștia *sunt* cei aleși de comunitate, mai marii între semințiile părinților lor, ^f capi ai miilor lui Israel.

17 Și Moisi și Aaron luară pre acești bărbați, cari au fost anume numiți;

^m Esod. 30. 1-3.	Num. 18. 17.	^p Vers. 21.	^r Fac. 28. 22.	^s Vers. 13.	NUMERII.	^b Esod. 25. 22.	^d Cap. 2. 14.
Num. 3. 47.	Deut. 15. 19.	Ios. 6. 17, 18,	2 Cron. 31. 5,	^t Ier. 33. 13.	—	c Esod. 30. 12.	e Cap. 7. 2.
ⁿ Esod. 13. 2.	^o Vers. 11. 12.	19.	6. 12.	—	Capul 1.	2 Sam. 24. 2.	1 Cron. 27. 16.
12.	13.	^q Num. 21. 2, 3.	Mal. 3. 8, 10.		^a Esod. 19. 1.	1 Cron. 21. 2	^f Esod. 18. 21, 25.

18 Și la întâia zi a lunei a doua adunară toată comunitatea: și se înscrise în registre după familiile lor, după casele lor părintești după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, după capetele lor. 19 După cum poruncise Domnul lui Moisi, așa el îi numără în pustiu Sinai.

20 Și fiii lui Ruben, a întâiu-născutului lui Israel, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, și după capetele lor; toți cei de partea bărbătească dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 21 Cei numărați ai lor din seminția lui Ruben erau: patruzeci șase mii cinci sute.

22 Dintre fiii lui Simeon, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, cei numărați ai lor după numărul numilor, după capetele lor, toți cei de partea bărbătească dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 23 Cei numărați ai lor din seminția lui Simeon erau: cincizeci și nouă mii trei sute.

24 Dintre fiii lui Gad, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 25 Cei numărați ai lor din seminția lui Gad erau: patruzeci și cinci mii șase sute cincizeci.

26 Dintre fiii lui Iuda, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 27 Cei numărați ai lor din seminția lui Iuda erau: șaptezeci și patru mii șase sute.

28 Dintre fiii lui Isachar, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste.

29 Cei numărați ai lor din seminția lui Isachar erau: cincizeci și patru mii patru sute.

30 Dintre fiii lui Zabulon, după ge-

nerațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 31 Cei numărați ai lor din seminția lui Zabulon erau: cincizeci și șapte mii patru sute.

32 Dintre fiii lui Iosif: fiii lui Efraim, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 33 Cei numărați ai lor din seminția lui Efraim erau: patruzeci mii cinci sute.

34 Dintre fiii lui Manase, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus; toți cari puteau ieși la oaste; 35 Cei numărați ai lor din seminția lui Manase erau: treizeci și două mii două sute.

36 Dintre fiii lui Benjamin, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani, și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 37 Cei numărați ai lor din seminția lui Benjamin erau: treizeci și cinci mii patru sute.

38 Dintre fiii lui Dan, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 39 Cei numărați ai lor din seminția lui Dan erau: șasezeci și două mii șapte sute.

40 Dintre fiii lui Asser, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus, toți cari puteau ieși la oaste; 41 Cei numărați ai lor din seminția lui Asser erau: patruzeci și una mii cinci sute.

42 Dintre fiii lui Neftali, după generațiunile lor, după familiile lor, după casele lor părintești, după numărul numilor, dela douăzeci de ani și mai sus; toți cari puteau ieși la oaste.

43 Cei numărați ai lor din seminția lui Neftali erau: cincizeci și trei de mii patru sute.

44 *g* Aceștia *sunt* cei numărați, precum Moisi și Aaron îi numărara, împreună cu mai marii lui Israel, doisprezece bărbați, câte unul de casa sa părintească. 45 Așa toți cei numărați dintre fiii lui Israel, după casele lor părintești, dela douăzeci de ani și mai sus, toți acei cari puteau ieși la oaste în Israel: 46 Toți cei numărați fură: *h* șase sute și trei mii cinci sute cincizeci.

47 Iar *i* Levitii după seminția părinților lor nu fură numărați în aceștia.

Deosebirea Leviților.

48 Că Domnul vorbise lui Moisi, zicând: 49 *j* Numai pre fiii lui Levi să nu-i numeri, și să nu numeri capetele lor între fiii lui Israel; 50 *k* Ci tu să așezi pre Levitii preste locașul mărturiei și preste toate uneltele lui, și preste toate câte *sunt* ale lui: aceștia să poarte locașul și toate uneltele lui, și ei să servească într'însul, și să *l* tăbărescă împrejurul locașului. 51 *m* Și când va plecà locașul, Levitii să-l desfacă: și când locașul se va opri, Levitii să-l așeze; și *n* nelevitul, care se va apropià *de dânsul*, să se omoare. 52 Și fiii lui Israel să tăbărescă *o* fiecare în tabăra sa, și fiecare după steagul lui, după cetele lor. 53 *p* Și Levitii să tăbărescă împrejurul locașului mărturiei, ca să nu vină *q* mânia preste comunitatea fiilor lui Israel; și Levitii să păzească cele de păzit ale locașului mărturiei. 54 Și fiii lui Israel făcură toate, după cum poruncise Domnul lui Moisi, așa facură.

Pozițiunea celor douăsprezece seminții împrejurul taberei, și rânduiala călătoriei lor.

2 Și Domnul vorbi lui Moisi, și lui Aaron, zicând: 2 *a* Fiecare din fiii lui Israel sub steagul său, la semnul casei sale părintești, să tabărescă; *b* dinaintea cortului întrunirii jur împrejur să tăbărescă.

3 Și despre răsărit, spre ost, să-și pună steagul taberei sale Iuda după oș-

tile sale: și mai marele fiilor lui Iuda să fie *c* Nahșon, fiul lui Aminadab; 4 Și oastea lui și cei numărați ai lui *fură*: șaptezeci și patru mii șase sute. 5 Și lângă dânsul să tăbărescă seminția lui Isachar: și mai marele fiilor lui Isachar să fie Nataneel, fiul lui Tuar; 6 Și oastea lui și cei numărați ai lui *fură*: cincizeci și patru mii patru sute. 7 Apoi seminția lui Zabulon; și mai marele fiilor lui Zabulon să fie Eliab, fiul lui Helon; 8 Și oastea lui și cei numărați ai lui cincizeci și șapte mii patru sute. 9 Toți cei numărați din tabăra lui Iuda: o sută optzeci și șase mii patru sute, după oștile lor; *d* aceștia să plece întâiu.

10 Despre miazăzi steagul taberii lui Ruben să fie după oștile sale; și mai marele fiilor lui Ruben să fie Elizur, fiul lui Sedeur; 11 Și oastea lui și cei numărați ai lui *fură*: patruzeci și șase mii cinci sute. 12 Și lângă dânsul să tăbărescă seminția lui Simeon; și mai marele fiilor lui Simeon să fie Șelumiel, fiul lui Turișaddai; 13 Și oștile lui și cei numărați ai lui *fură*: cincizeci și nouă mii trei sute. 14 Apoi seminția lui Gad, și mai marele fiilor lui Gad să fie Eliasaf, fiul lui Rehuel; 15 Și oștile lui cei numărați ai lui *fură*: patruzeci și cinci mii șase sute cincizeci. 16 Toți cei numărați din tabăra lui Ruben: o sută cincizeci și una mii patru sute cincizeci, după oștile lor; *e* și aceștia să plece al doilea.

17 *f* Atuncia să plece cortul întrunirii cu tabăra Leviților în mijlocul *celoralalte* tabere; după cum au fost tăbăriți, așa să plece, fiecare la locul său și sub steagul său.

18 Despre apus să fie steagul taberii lui Efraim după oștile sale: și mai marele fiilor lui Efraim să fie Elișama, fiul lui Amihud; 19 Și oștile lui, cei numărați ai lui *fură*: patruzeci mii cinci sute. 20 Și lângă dânsul seminția lui

g Cap. 26. 64. *j* Cap. 2. 33. *m* Cap. 10. 17. *p* Vers. 50.
h Esod. 38. 26. *k* Esod. 38. 21. 21. *q* Lev. 10. 6.
i Cap. 2. 33. *l* Cap. 3. 23, 29. *n* Cap. 3. 10, 38. 1 Sam. 6. 19.
1 Cron. 6. 35, 38. *o* Cap. 2. 2. 34. *r* Cap. 3. 7. 8.

1 Cron. 23. 32. *Capul 2.*
2 Cron. 13. 10. *a* Cap. 1. 52.
— *b* Ios. 3. 4.
— *c* Cap. 10. 14.
— *d* Cap. 10. 14.
— *e* Cap. 10. 18.
— *f* Cap. 10. 17, 21.

Manasse: și mai marele fiilor lui Manasse să fie Gamaliel, fiul lui Pedahsur: 21 Și oastea lui și cei numărați ai lui fură: treizeci și două mii două sute. 22 Atunci seminția lui Benjamin: și mai marele fiilor lui Benjamin să fie Abidan, fiul lui Ghidoni: 23 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: treizeci și cinci mii patru sute. 24 Toți cei numărați din tabăra lui Efraim: o sută opt mii o sută, după oștile lor; ^gși aceștia să plece al treilea.

25 Despre miazănoapte să fie steagul taberii lui Dan: și mai marele fiilor lui Dan să fie Eliezer, fiul lui Amişaddai: 26 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: șasezeci și două mii șapte sute. 27 Și lângă dânsul să tăbărăscă seminția lui Asser: și mai marele fiilor lui Asser să fie Paghuel, fiul lui Ocran: 28 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: patruzeci și una mii cinci sute. 29 Apoi seminția lui Neftali: și mai marele fiilor lui Neftali, să fie Ahira, fiul lui Enan: 30 Și oștile lui și cei numărați ai lui fură: cincizeci și trei mii patru sute. 31 Toți cei numărați din tabăra lui Dan fură: o sută cincizeci și șapte mii șase sute: ^haceștia să plece mai pe urmă cu steagurile lor.

32 Aceștia sunt cei numărați dintre fiii lui Israel, după casele lor părintești: toți cei numărați din tabere după oștile lor: ⁱșase sute și trei mii cinci sute cincizeci. 33 Iar Leviții nu fură numărați între fiii lui Israel, după cum poruncise Domnul lui Moisi. 34 Și fiii lui Israel făcură toate, după cum poruncise Domnul lui Moisi: astfel tăbărără după steagurile lor, și astfel plecară, fiecare după familia sa, după casa sa părintească.

Familia lui Aaron.

3 Și acestea sunt generațiunile lui Aaron și ale lui Moisi, în ziua când vorbi Domnul cu Moisi pe muntele Sinai. 2 Și acestea sunt numele fiilor

lui Aaron: ^acel întâiu-născut Nadab; apoi Abihu, Eleazar și Itamar. 3 Acestea sunt numele fiilor lui Aaron, ale ^bpreoților celor unși, cari fură consacrați la preoție. 4 ^cȘi Nadab și Abihu muriră înaintea Domnului, când aduseră foc străin Domnului în pustiu Sinai, și ei n'aură copii: și pentru aceea preoțiră Eleazar și Itamar sub Aaron, părintele lor.

Slujba Leviților.

5 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 6 ^dApropie seminția lui Levi, și o pune înaintea lui Aaron, preotul, ca să-i servească; 7 Și să păzească cele de păzit ale lui, și cele de păzit ale întregii comunități, înaintea cortului întrumirii, făcând ^eserviciul locașului. 8 Și să păzească toate uneltele cortului întrumirii, și cele de păzit ale fiilor lui Israel, făcând serviciul locașului. 9 Și ^fsă dai pre Leviți lui Aaron, și fiilor lui: aceștia sunt lui cu totul dați dintre fiii lui Israel. 10 Și pre Aaron și pre fiii săi să-i rânduești, ^gca să păzească preoția lor; și dacă un ^hlaic oarecare se va apropiă, să se omoare.

11 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 12 Iată ⁱeu pre Leviți i-am luat dintre fiii lui Israel în locul a tot întâiu-născutul, carele deschide matricea între fiii lui Israel: deci Leviții ai mei sunt. 13 Că al meu este ^jtot întâiu-născutul: ^kîn zina când bătui eu pre tot întâiu-născutul în pământul Egiptului, îmi consacrai eu tot ce este întâiu-născut în Israel, dela om până la vită, ai mei sunt; Eu sunt Dumnezeu.

Neamurile Leviților.

14 Și Domnul vorbi lui Moisi în pustiu Sinai, zicând: 15 Numără pre fiii lui Levi după casele lor părintești, după familiile lor: pre ^ltot cel de partea bărbătească de o lună și mai sus să numeri pre ei. 16 Și Moisi îi numără după cuvântul Domnului, cum i-se poruncise. 17 Și ^maceștia sunt fiii lui Levi după

^g Cap. 10. 12.

^h Cap. 10. 25.

ⁱ Esod. 38. 26.

Cap. 1. 46

Capul 3.

^a Esod. 6. 23.

^b Esod. 28. 41.

^c Lev. 10. 1.

1 Cron. 24. 2.

^d Cap. 8. 6.

^e Cap. 1. 50.

^f Cap. 8. 19.

^g Cap. 18. 7.

^h Vers. 38.

Cap. 1. 51.

ⁱ Vers. 41.

^j Esod. 13. 2.

Lev. 27. 26.

Luc. 2. 23.

^k Esod. 13. 12.

15.

^l Vers. 39.

^m Fac. 46. 11.

1 Cron. 6. 1.

16.

numele lor: Gherson și Kohat și Merari. 18 Și acestea *sunt* numele fiilor lui Gherson, după familiile lor: Libni și Șimeî. 19 Și fiii lui Kohat după familiile lor: ⁿAmram și Ițehar, Hebron și Uziel. 20 Și fiii lui Merari după familiile lor *erau*: Mahli și Muși: acestea *sunt* familiile lui Levi după casele lor părintești.

21 Din Gherson ieși familia Libniților și familia Șimeiților; acestea *sunt* familiile Ghersoniților. 22 Cei numărați ai acestora după numărul tuturilor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus: cei numărați ai acestora *fură*: șapte mii cinci sute. 23 Familiile Ghersoniților tăbăriră în dosul locașului, despre apus; 24 Și mai marele casei părintești a Ghersoniților *fu* Eliasap, fiul lui Lael. 25 Și cele de păzit ale fiilor lui Gherson în cortul întrunirii *eră*: Locașul și cortul, acoperemântul lui și covorul dela ușa cortului întrunirii. 26 ^oȘi perdelele curții, și acoperemântul dela ușa curții, cari *sunt* pe lângă locaș și pe lângă altar jur împrejur, și funiile lui pentru tot serviciul lui.

27 ^pȘi din Kohat ieși familia Amramiților, și familia Ițehariților, și familia Hebroniților, și familia Uzieliților. Acestea *sunt* familiile Kohatiților, 28 Cari după numărul tuturilor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus, *erau* opt mii șase sute, cari păziau cele de păzit ale sanctuarului. 29 Familiile fiilor lui Kohat tăbăriră de laturea locașului despre miazăzi: 30 Și mai marele casei părintești a familiei Kohatiților *fu* Elizafan, fiul lui Uziel.

31 Și cele de păzit a lor *erau*: Chivotul, și masa, și policandrul, și altarele, și uneltele sanctuarului, cu cari își făceau ei serviciul; și perdeaua, și toate ce servesc la ea. 32 Și mai marele mai marilor preste Leviți, Eleazar, fiul preotului Aaron, să aibă priveghierea preste cel cu paza sanctuarului.

33 Din Merari ieși familia Mahaliților

și familia Mușiților: Acestea *sunt* familiile din Merari. 34 Și cei numărați ai lor, după numărul tuturilor celor de partea bărbătească de o lună și mai sus *erau*: șase mii două sute. 35 Și Turiel, fiul lui Abihaih fu mai marele casei părintești a familiei lui Merari: aceștia tăbăriră de laturea locașului despre miazănoapte. 36 Și paza cu care fură însărcinați fiii lui Merari *eră*: scândurile locașului, și pârgھیile lui, și stâlpii lui, și picioarele lui, și toate uneltele lui, și toate ce servesc la el: 37 Și stâlpii curții jur împrejur, și picioarele lor, și țărushi lor, și funiile lor.

38 Și cei ce tăbăriră dinaintea cortului întrunirii din partea de dinainte a locașului, despre ost, *fură* Moisi, și Aaron cu fiii săi, cari păziau cele de păzit ale sanctuarului, în locul pazei fiilor lui Israel; și nepreotul ce se va apropia să se omoare. 39 Toți cei numărați din Leviți, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după familiile lor, după cuvântul Domnului: Toți cei de partea bărbătească de o lună și mai sus *erau*: douăzeci și două mii.

Răscumpărarea celor întâiu-născuți.

40 Și Domnul zise lui Moisi: Numără pre tot întâiu-născutul, pre cel de partea bărbătească dintre fiii lui Israel, de o lună și mai sus, și numărul numelor lor să-l iai. 41 Și să iai pre Leviți pentru mine, pentru mine Domnul, în locul tuturilor celor întâiu-născuți dintre fiii lui Israel, și vitele Leviților în locul tuturilor celor întâiu-născuți din vitele fiilor lui Israel. 42 Și Moisi numără, după cum îi poruncise Domnul, pre toți cei întâiu-născuți dintre fiii lui Israel; 43 Și toți întâiu-născuții din partea bărbătească, după numărul numelor de o lună și de mai sus, suma lor a fost: douăzeci și două mii două sute șaptezeci și trei.

44 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 45 Ia pre Leviți în locul tuturilor celor întâiu-născuți dintre fiii lui Israel, și vi-

tele Leviților în locul vitelor acelora, ca Leviții să fie ai mei: Eu *sunt* Domnul. 46 Cât pentru ^arăscumpărarea celor două sute șaptezeci și trei întâiu-născuți ai fiilor lui Israel, cari întrec preste numărul Leviților: 47 Să iai ^rcinci sicli de tot capul, după siclul sanctuarului să iai: ^sdouăzeci de ghere *fac* un sicl. 48 Și acel argint să-l dai lui Aaron și fiilor lui, preț de răscumpărare pentru cei ce întrec numărul lor. 49 Și Moisi luă acel preț de răscumpărare dela cei ce întreceau cu numărul preste cei răscumparați de Leviți: 50 Dela cei întâiu-născuți ai fiilor lui Israel luă el acel argint: o mie trei sute șasezeci și cinci *sicli*, după siclul sanctuarului. 51 Și Moisi pre acel argint dela cei răscumparați îl dădă lui Aaron și fiilor lui, după cuvântul Domnului, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Alte prescrieri pentru Leviți.

4 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicând: 2 Numărați capetele fiilor lui Kohat dintre fiii lui Levi, după familiile lor, după casele lor părintești. 3^a Dela treizeci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, pre toți cei cari vin în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii.

4 Acesta *este* lucrul fiilor lui Kohat în cortul întrunirii: Sfânta sfințelor: 5 Înainte de a plecă tabăra, Aaron și fiii lui să vină, și să dea jos perdeaua de dinainte, și cu dânsa să acopere chivotul mărturiei. 6 Și să pună preste dânsa acoperemânt de piele de vițel de mare, și să întindă preste tot un vestmânt vânăt, punând și pârgăhiile. 7 Și preste ^bmasa pânei de punere înainte să întindă un vestmânt vânăt, și pe acesta să pună blidele și cățuile și urcioarele și cupele: iar preste masă să fie pânea cea în veci. 8 Și preste acestea să întindă un vestmânt carmezin, și să-l acopere cu un acoperemânt de piele de vițel de mare, și să-i pună pârgăhiile lui. 9 Și

să ia un vestmânt vânăt, și să acopere policandrul de luminat, și candelile lui, și mucările lui și tigăile lui de cărbuni, și toate vasele de oleiu, cu care se servese la el. 10 Și *pre el*, cu toate uneltele lui, să-l pună într'un acoperemânt din piei de vițel de mare, și să-l pună pe pârgăhiile. 11 Și preste altarul de aur să întindă vestmânt vânăt, și să-l acopere cu acoperemânt din piei de vițel de mare, și să-i pună pârgăhiile. 12 Și să ia toate uneltele *lui* de serviciu, cu cari se servese în sanctuar, și să *le* pună în vestmânt vânăt: și să le acopere cu acoperemânt din piei de vițel de mare, și să *le* pună pe pârgăhie. 13 După aceea să curețe altarul de cenuse, și preste el să întindă un vestmânt purpuriu. 14 Și deasupra să pună toate uneltele lui, cu care se servese la dânsul: tigăile de cărbuni, furculițele și lopetele și bazinele, toate uneltele altarului; și preste dânsul să întindă acoperemânt de piei de vițel de mare, și să-i pună pârgăhiile. 15 Și după ce Aaron și fiii lui vor fi sfârșit de a acoperi sanctuarul și toate uneltele sanctuarului, când va fi ca tabăra să plece, să vină ^cfiii lui Kohat, ca să-l ducă; iar ei de *nimica din* cele sfinte să nu se atingă, ca să nu moră. Aceasta *este* sarcina fiilor lui Kohat la cortul întrunirii.

16 Și Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, să aibă sub a lui priveghiere oleiul pentru luminat, și ^dtămâia aromatică, și darul de pâne cel de toată ziua, și oleiul ungerii; și supraveghierea preste tot locașul și preste toate câte *sunt* într'insul, preste sanctuar și preste uneltele lui.

17 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicând: 18 Să nu lăsați, ca seminția familiilor lui Kohat să se stângă dintre Leviți; 19 Ci aceasta să faceți cu dânsii, ca ei să trăască, și să nu moară, când se apropie de sfânta sfințelor: Aaron și fiii săi să între, și să-i așeze fiecare la lucrul său și la sarcina

^g Esod. 13. 13.
Cap. 18. 15.

Cap. 18. 16.
^s Lev. 27. 25.
Ezec. 45. 12.

Capul 4.
^a Cap. 8. 24.

1 Cron. 23. 3.
24. 27.

^b Esod. 25. 23.
29. 30.

Lev. 24. 6, 8.
^c Deut. 31. 9.

2 Sam. 6. 13.
1 Cron. 15. 2, 15.

^d Esod. 30. 34.

sa; 20^e Iar ei să nu între, spre a vedea cum se învălesc cele sfinte, ca să nu moară.

21 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 22 Numără capetele fiilor lui Gherson, după casele lor părintești, după familiile lor. 23 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani numără-i, pe toți ce intră în ceată, spre a lucra în cortul întrunirii. 24 Aceasta este lucrul familiilor lui Gherson, la care ei au să lucreze și să poarte. 25 Ei să poarte covoarele locașului, și cortul întrunirii, acoperemântul lui și acoperemântul cel de piei de vitel de mare cel de deasupra lui, și covorul dela ușa cortului întrunirii. 26 Și perdelele curții, și covorul ușei dela poarta curții, care este pe lângă locaș, și pe lângă altar jur împrejur, și funiile lor, și toate uneltele lor de serviciu: și toate câte se țin de acelea să le facă. 27 Tot serviciul fiilor lui Gherson, toate câte au ei să poarte, și toate câte au ei să facă, să fie după cuvântul lui Aaron și a fiilor lui; și voi să-i însărcinați pre ei cu paza tuturilor acelora ce au să poarte. 28 Acesta este lucrul familiilor fiilor lui Gherson în cortul întrunirii; și supraveghierea preste dânsii să aibă Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

29 Iar pre fiii lui Merari, tu și pre aceștia să-i numeri după familiile lor, după casele lor părintești, 30 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani numără-i; pre toți cei ce intră în ceată, spre a lucra la cortul întrunirii. 31 Și aceasta să fie paza sarcinilor lor în toate lucrurile lor la cortul întrunirii: / Scândurile locașului și pârghiile lui, și stâlpii lui, și picioarele lui; 32 Și stâlpii curții de jur împrejur, și picioarele lor, și țărșii lor, și funiile lor, cu toate uneltele lor și câte mai sunt pentru serviciul lor; să însămnați fiecăruia sarcina din uneltele, pre cari are să le poarte. 33 Aceasta este lucrul familiilor fiilor lui Merari, din toate câte au ei să facă în cortul întrunirii, sub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul.

Numărarea Levitelor.

34 Și așa Moisi și Aaron și cei mai mari ai comunității numărară pre fiii Kohatitelor, după familiile lor și după casele lor părintești: 35 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, pe toți cei ce intrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii. 36 Și cei numărați dintr'înșii, după familiile lor fură: două mii șapte sute cincizeci. 37 Aceștia sunt cei numărați din familiile Kohatitelor, toți cari lucrară la cortul întrunirii, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după cuvântul Domnului prin Moisi.

38 Și cei numărați dintre fiii lui Gherson, după familiile lor și după casele lor părintești, 39 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce intrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii: 40 Cei numărați ai lor după familiile lor, după casele lor părintești erau: două mii șase sute treizeci. 41 Aceștia sunt cei numărați dintre familiile fiilor lui Gherson, toți cei ce lucrară la cortul întrunirii, pre cari-i numărară Moisi și Aaron după cuvântul Domnului.

42 Și cei numărați din familiile fiilor lui Merari, după familiile lor, după casele lor părintești, 43 Dela treizeci de ani, și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce intrară în această ceată, ca să lucreze la cortul întrunirii: 44 Cei numărați ai lor după familiile lor erau: trei mii două sute. 45 Aceștia sunt cei numărați dintre familiile fiilor lui Merari, pre cari Moisi și Aaron îi numărară după cuvântul Domnului prin Moisi.

46 Toți cei numărați, pre cari Moisi și Aaron și mai marii lui Israel îi numărară dintre Leviti, după familiile lor și după casele lor părintești. 47 Dela treizeci de ani și mai sus până la cincizeci de ani, toți cei ce veniră pentru facerea de orice lucru și pentru purtarea sarcinilor la cortul întrunirii: 48 Toți cei numărați ai lor erau: opt mii cinci

sute optzeci. 49 După cuvântul Domnului se numără prin Moisi, arătând el fiecăruia lucrul său și sarcina sa, după cum poruncise Domnul lui Moisi, așa fură numărați.

Depărtarea celor necurați din tabără.

5 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Poruncește fiilor lui Israel, ca ei să scoată afară din tabără pre toți cei ^aleproși, pre toți cei cu ^bcurgere, și pre toți cei necurați *prin atingere* de ^cmort: 3 Fie parte bărbătească, fie parte femeiască, să-i scoateți afară din tabără: să-i scoateți pre ei, ca să nu se necurățască taberele lor, ^dîn mijlocul cărora locuiesc eu. 4 Și fiii lui Israel făcură așa, și scoaseră pre aceștia afară din tabără: după cum vorbise Domnul lui Moisi, așa făcură fiii lui Israel.

Despăgubirea pentru nedreptate.

5 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 6 Spune fiilor lui Israel: ^eDacă bărbat sau femeie va face vre-un păcat omeneș, păcătând în contra lui Dumnezeu, și acel suflet s'a făcut vinovat, 7 / El să-și mărturisească păcatul său, pre care l-a făcut, și să întoarcă ^gsuma întreagă de care s'a făcut vinovat, și a cineia parte să adaoge pe deasupra, și să o dea aceluia, către care *este* vinovat. 8 Iar dacă acel om nu va avea nici un conșăngean, căruia acestea să poată întoarce, păcatul întors să fie al Domnului pentru preot, afară de ^hberbecele de espiare, cu care se va face espiare pentru el.

9 Și tot ⁱdarul ridicat din cele consacrate ale fiilor lui Israel, cari se aducă preotului, a lui să fie. 10 Și orice lucru consacrat a lui este, și ceace dă cinevă preotului, a lui să fie.

Apă de gelozie.

11 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 12 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când femeia unui bărbat se va abate, și-i va face necredință: 13 Și alt bărbat ^kse va culcă cu dânsa, ascuzându-se aceasta de ochii bărbatului ei, și ea în

taină s'a întinat, fără să fie vre-un martur în contra ei, nici să fie fost prinsă: 14 Dacă spiritul de gelozie a venit preste dânsul, ca el să fie gelos de femeia lui, și ea este întinată: sau dacă spiritul de gelozie a venit preste dânsul, ca el să fie gelos de femeia lui, și ea nu este întinată: 15 Acel bărbat să-și ducă pre femeia sa la preot, și să aducă darul său pentru dânsa: a zecea parte din o căfă de făină de orz să nu toarne oleiu deasupra, nici să pună tămâie preste dânsul: că dar de gelozie *este*, dar de aducere aminte, ^lcare amintește vina.

16 Și preotul să facă să se apropie ea, și să o pună să stea înaintea Domnului; 17 Și preotul să ia apă sfințită într'un vas de lut, și din pulberea ce va fi pe podeala locașului să ia preotul, și să o pună înacea apă. 18 Și preotul punând pre acea femeie să stea înaintea Domnului, să descopere capul acelei femei, și să-i pună pe palmele ei darul de aducere aminte, dar de gelozie; și preotul să aibă în mâna sa apa amară, cea aducătoare de blestem. 19 Și preotul să pună pre femeie să jure, zicându-i: Dacă nu s'a culcat nimenea cu tine, și dacă tu nu te-ai abătut cu altul în locul bărbatului tău, așa întinându-te, să nu fi atinsă de această apă amară, aducătoare de blestem. 20 Dară dacă tu te-ai abătut cu altul în locul bărbatului tău, și dacă te-ai întinat, și s'a culcat cu tine alt cinevă afară de bărbatul tău. 21 Preotul ^msă facă pre femeie să jure jurământul de blestem, și preotul să zică femeii: ⁿDea Domnul, că tu să fi în blestem și în jurământ în poporul tău: facă Domnul să-ți sece coapsele, și să-ți se umfle pântecel: 22 Și aceasta apă aducătoare de blestem ^osă intre în măruntaile tale, ca să-ți umfle pântecel, și să-ți putrezească coapsele! ^pși femeia să zică: Amin, Amin. 23 Apoi preotul să scrie acele blesteme pe o hârtie, și să le șteargă cu apa cea amară: 24 Și să

<i>Capit. 6.</i>	<i>c</i> Lev. 21. 1.	<i>2</i> Cor. 6. 16.	Ios. 7. 19.	<i>i</i> Esod. 29. 28.	Lev. 10. 13.	<i>m</i> Ios. 6. 26.	<i>o</i> Ps. 109. 18.
<i>a</i> Lev. 13. 3. 46.	<i>d</i> Lev. 26. 11.	<i>e</i> Lev. 6. 9. 3.	<i>g</i> Lev. 6. 5.	<i>f</i> zec. 44. 29.	<i>k</i> Lev. 18. 20.	<i>l</i> Sam. 11. 24.	<i>p</i> Deut. 27. 15
<i>b</i> Lev. 15. 2.	12.	<i>f</i> Lev. 5. 5.	<i>h</i> Lev. 6. 6. 7.	30.	<i>l</i> Reg. 17. 18.	<i>n</i> Ier. 29. 22.	

dea femeii, că să bea apă amară cea aducătoare de blestem. ca acea apă aducătoare de blestem să între într'insa. și amară să-i fie.

25 Și preotul să ia din mâna femeii darul de gelozie, pre care ^qlegându-l înaintea Domnului, să-l pună pe altar: 26 ^rȘi preotul să ia o mână din darul de pâne spre amintire, pre care să o facă să fumege pe altar; apoi să facă pre femeii să bea acea apă.

27 Și după ce-i va fi dat ei să bea această apă, va fi, că dacă ea s'a întinat, necredincioasă fiind cătră bărbatul ei, atunci acea apă aducătoare de blestem intrând într'insa, amară-i *va fi*, și pântecetele ei se va umflă, și coapsele ei vor putrezi; și acea femeie va fi blestemată în mijlocul poporului ei. 28 Și dacă acea femeie nu se va fi întinat, ei va fi curată, va rămâneă neatinsă, și va naște fi.

29 Aceasta *este* legea pentru gelozie, când femeia s'ar abate altului în locul bărbatului ei, și s'ar întina: 30 Sau când ar veni preste un bărbat spiritul de gelozie, și ar fi gelos de femeia sa: el să-și pună pre femeia sa înaintea Domnului, și preotul să facă cu dânsa după această lege. 31 Și bărbatul va fi nevinovat de acea vină; și acea femeie să-și poarte vina sa.

Lege despre Nazareat.

6 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Bărbat sau femeie. când se va ^adeosebi, făcând votul nazareu de a se înfrâna Domnului; 3 ^bAcela să se abțină de vin, sau de *altă* băntură îmbătătoare, și nici *un fel* de acritură de vin sau acritură de băntură îmbătătoare să nu bea: nici băntură din struguri storși să nu bea; și struguri nici proaspeți nici stafi-dați să nu mănânce. 4 În toate zilele nazareatului său să nu mănânce nimica din câte se face din vița de vie, dela sâmbure până la peliță. 5 În toate zi-

lele cât ține votul nazareatului său, ^cbri-ciul pe capul lui să nu treacă, până ce nu se vor împlini zilele înfrânării sale Domnului: sfânt să fie, și părul capului său să-l lase să crească. 6 În toate zilele cât se înfrână pentru Domnul, ^dla un mort să nu între: 7 ^eNici pentru părintele său, nici pentru muma sa, nici pentru fratele său, nici pentru sora sa. să nu se întineze, când aceștia vor fi morți, căci el nazareatul Dumnezeuului său poartă pe capul său. 8 El în toate zilele nazareatului său sfânt să fie Domnului. 9 Și dacă cineva pe neașteptate va muri pe lângă dânsul de moarte grabnică, și așa el și-ar întina capul nazareatului său, el să-și ^fradă capul în ziua curățirii sale, în ziua a șaptea să-l radă.

10 Și ^ga opta zi să aducă două turturele, sau doi pui de porumb preotului la ușa cortului întrunirii. 11 Și preotul pre una să o pregătească sacrificiu pentru păcat, iar pre cealaltă drept ardere de tot, și să facă espiare pentru el de păcatul, pre care l-a făcut *cu atingerea de acel mort*, și să-i sfințească capului lui într'acea zi. 12 Și să consacre zilele nazareatului său Domnului, și să aducă un miel de un an, drept ^hsacrificiu pentru vină, iar zilele cele trecute vor cădeă. fiindcă nazareatul său fu întinat.

13 Și aceasta *este* legea nazareatului în ziua ⁱcând zilele nazareatului său vor fi împlinite: Să-l aducă pre dânsul la ușa cortului întrunirii; 14 Și el să-și aducă sacrificiul său Domnului: un miel de un an fără cusur drept ardere de tot, și un miel de un an fără cusur ^jdrept sacrificiu pentru păcat, și un berbec fără cusur ^kdrept sacrificiu de bucurie. 15 Și un paner de turte, ^lazime de floarea făinei, amestecate cu oleiu: și de turte azime, ^munse cu oleiu, cu darul lor de pâne și cu ⁿprinoasele lor. 16 Și preotul să *le* aducă Domnului, și să pregătiască sacrificiul său pentru păcat și

^q Lev. 8. 27. | *Capul 6.*
^r Lev. 2. 2, 9. | *a* Lev. 27. 2.

Fapt. 21. 23.
b Amos. 2. 12.

Luc. 1. 15.
c Judec. 13. 5.
1 Sam. 1. 11.

d Lev. 21. 11.
e Lev. 21.1.2.11.
f Fapt. 18. 18.

g Lev. 5. 7.
h Lev. 5. 6.
i Fapt. 21. 26.

j Lev. 4.2.27.32.
k Lev. 3. 6.
l Lev. 2. 4.

m Esod. 29. 2.
n Cap. 15. 5. 7.
10.

arderea de tot. 17 Și berbecule să-l pregătească *drept* sacrificiu de bucurie Domnului, împreună cu panerul de azime, și preotul să pregătească darul său de pâne și primosul său. 18 ^o Apoi nazareul să-și radă nazareatul capului său *la* ușa cortului întruirii, și să ia părul capului nazareatului său, și să-l arunce în focul ce *este* sub sacrificiul de bucurie. 19 Și preotul să ia ^vspata cea feartă a berbecului, și o turtă nedospită din paner și o turtă azimă, ^qși să le pună pe mâinile nazareului, după ce acesta își va fi ras părul său. 20 Și după ce preotul le va fi legănat, drept dar legănat înaintea Domnului, ^racestea să fie sfinte, ale preotului, împreună cu pieptul legănat și cu spata ridicată și după aceea nazareul să bea vin. 21 Aceasta *este* legea nazareului, care a făcut vot, darul său Domnului pentru nazareatul său, afară de ceea ce îi va da mâna, după votul ce l-a făcut, așa sa facă, împreună cu legea nazareatului.

Formula de binecuvântare.

22 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 23 Spune lui Aaron și fiilor lui, zicând: Astfel ^ssă binecuvântați voi pre fiii lui Israel, zicând:

24 Dumnezeu să te binecuvinteze pre tine, ^tși să te păzească!

25 Dumnezeu ^usă-și lumineze fața sa preste tine, ^vși să-ți fie îndurător!

26 ^xDumnezeu să-și înalțe fața sa spre tine, și ^ysă-ți dea pace.

27 ^zAstfel să pună numele meu preste fiii lui Israel, și eu îi voi binecuvânta pre ei.

Darurile celor mai mari la consacrarea locașului.

7 Și în ziua, în care Moisi sfârși de a ^aașeză locașul, și-l unse, și-l consacra cu toate uneltele lui, și altarul cu toate uneltele lui, după ce le unse și le consacra pre ele. 2 Aduseră ^bmai marii lui Israel, capii caselor lor părintești, cari *erau* mai marii preste seminții, și

cari prezidau la numărare: Ei aduseră darurile lor Domnului: șase care acoperite, și doisprezece boi, câte un car pentru doi mai mari, și câte un bou pentru fiecare: ei pre acestea le aduseră înaintea locașului. 4 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 5 Ia-le dela dânsii, și să fie la trebuința cortului întruirii, și să le dai Leviților, fiecăruia după lucrul său. 6 Și Moisi luă carele și boii, și le dădu Leviților: 7 Două care și patru boi le ^cdădu fiilor lui Gerșon, după lucrul lor; 8 ^dȘi patru care și opt boi le dădu fiilor lui Merari, după lucrul lor, ^esub conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preotul. 9 Iar fiilor lui Kohat nu le dadu, că ^fgrija sanctuarului *eră* în sacrina lor, ^gpe umeri îl purtau.

10 Mai marii aduseră ^hdar de consacrarea altarului, în ziua în care fu uns, mai marii aduseră darurile lor înaintea altarului. 11 Și Domnul zise lui Moisi: Câte unul mai mare, în fiecare zi, să aducă darul său la consacrarea altarului.

12 Și în întâia zi, cel ce aduse darul său fu ⁱNahșon, fiul lui Aminadab, din seminția lui Iuda. 13 Și darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după ^jsicliul sanctuarului, amândouă pline cu floare făinei, frământată cu oleiu, drept ^kdar de pâne. 14 O tămâitoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu ^ltămâie. 15 ^mUn vițel tânăr, un berbec, un miel de un an, drept ardere de tot. 16 Un ied, drept ⁿsacrificiu pentru păcat. 17 Și drept ^osacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Nahșon, fiul lui Aminadab.

18 A două zi aduse Nataneel fiul lui Tuar, mai marele lui Isachar, 19 Și-a duse darul său: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint,

o Fapt. 21. 24. s Lev. 9. 22. v Fac. 43. 29. Dan. 9. 18. 19.
p 1 Sam. 2. 15. 1 Cron. 23. 13. x Ps. 4. 6.
q Esod. 29. 23. t Ps. 121. 7. y Ioan. 14. 27. Capul 7.
r Esod. 29. 27. z Thes. 3. 16. a Esod. 40. 18.
s Esod. 29. 27. 28. u Dan. 9. 17. c Deut. 28. 10. b Cap. 1. 4. etc.

c Cap. 4. 25. 10, 12, 14. i Cap. 2. 3. m Lev. 1. 2.
d Cap. 4. 31. k Deut. 20. 5. j Esod. 30. 13. n Lev. 4. 23.
e Cap. 4. 28. 33. p Zra. 6. 16. l Lev. 2. 1. o Lev. 3. 1.
f Cap. 4. 15. q Ps. 30. 1. l Esod. 30. 34.

grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne. 20 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 21 Un vițel tânăr, un berbec, un miel de un an, drept ardere de tot: 22 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 23 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Nataneel, fiul lui Tuar.

24 A treia zi *aduse* Eliab, fiul lui Helon, mai marele fiilor lui Zabulon. 25 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sute treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 26 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie, 27 Un vițel tânăr, un berbec, un miel de un an drept ardere de tot: 28 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 29 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliab, fiul lui Helon.

30 A patra zi *aduse* Elizur, fiul lui Sedeur, mai marele fiilor lui Ruben. 31 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului: amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 32 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie; 33 Un vițel tânăr, un berbec, un miel de un an, drept ardere de tot. 34 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 35 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Elizur, fiul lui Sedeur.

36 A cincia zi *aduse* Șelumiel, fiul lui Turisaddai, mai marele fiilor lui Simeon. 37 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu,

drept dar de pâne; 38 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 39 Un vițel tânăr, un berbec, un miel de un an; drept ardere de tot: 40 Un ied, drept sacrificiu pentru păcat: 41 Și drept sacrificiu de bucurie: doi berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Șelumiel, fiul lui Turisaddai.

42 A șasea zi *aduse* Eliasaf, fiul lui Dehuel, mai marele fiilor lui Gad; 43 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu. 44 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 45 Un vițel tânăr, un berbec, un miel de un an, drept ardere de tot: 46 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 47 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliasaf, fiul lui Dehuel.

48 A șaptea zi *aduse* Elișama, fiul lui Amihud, mai marele fiilor lui Efraim. 49 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu făină, frământată cu oleiu, drept dar de pâne. 50 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 51 Un vițel tânăr, un berbec, un miel de un an, drept ardere de tot. 52 Un ied drept sacrificiu pentru păcat. 53 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Elișama, fiul lui Amihud.

54 A opta zi *aduse* Gamaliel, fiul lui Pedazur, mai marele fiilor lui Manasse. 55 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu făină, frământată cu oleiu, drept dar de pâne; 56 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 57 Un vițel tă-

năr, un berbece, un miel de un an: drept ardere de tot: 58 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 59 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Gamaliel, fiul lui Pedazur.

60 A noua zi *aduse* mai marele fiilor lui Beniamin, Abidan, fiul lui Ghidoni. 61 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sute treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci de *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne. 62 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie. 63 Un vițel, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot. 64 Un ied, drept sacrificiu pentru păcat. 65 Și drept sacrificiu pentru bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Abidan, fiul lui Ghidoni.

66 A zecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Dan, Abiezer, fiul lui Amișaddai. 67 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 68 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 69 Un vițel tână, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot: 70 Un ied, drept sacrificiul pentru păcat: 71 Și drept sacrificiul de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Abiezer, fiul lui Amișaddai.

72 A unsprezecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Asser, Paghiel, fiul lui Ochran. 73 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne; 74 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie; 75 Un vițel, un berbece, un miel

de un an, drept ardere de tot: 76 Un ied drept sacrificiu pentru păcat: 77 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Paghiel, fiul lui Ochran.

78 A douăsprezecea zi *aduse* mai marele fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan: 79 Darul său *fu*: un blid de argint, greu de o sută treizeci *sicli*, o cupă de argint, grea de șaptezeci *sicli*, după siclul sanctuarului, amândouă pline cu floarea făinei, frământată cu oleiu, drept dar de pâne: 80 O tămâietoare de aur, grea de zece *sicli*, plină cu tămâie: 81 Un vițel, un berbece, un miel de un an, drept ardere de tot; 82 Un ied drept sacrificiu pentru păcat; 83 Și drept sacrificiu de bucurie: doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Ahira, fiul lui Enan.

84 Acestea *fură darurile* pentru consacarea altarului ale mai marilor, în ziua ungerii sale: Douăsprezece blide de argint, douăsprezece cupe de argint, douăsprezece tămâietoare de aur: 85 Fiecare blid de o sută treizeci *sicli*, și fiecare cupă de șaptezeci *sicli*; tot argintul acestor vase *făcèu*: două mii patru sute *sicli*, după siclul sanctuarului: 86 Cele douăsprezece tămâietoare de aur, pline cu tămâie, fiecare tămâietoare grea de zece *sicli*, după siclul sanctuarului; tot aurul tămâietoarelor *făcèu*: o sută douăzeci de *sicli*. 87 Toți boii pentru ardere de tot *erau* doisprezece, berbeci doisprezece, miei de câte un an doisprezece, cu darurile lor de pâne, și doisprezece iczi, drept sacrificiu pentru păcat. 88 Și toți vițelii pentru sacrificiul de bucurie *erau*: douăzeci și patru de vițel, șasezeci de berbeci, șasezeci țapi, șasezeci miei de câte un an. Acestea *fură darurile* consacarea altarului, după ce el *fu* uns.

89 Și Moisi intrând în cortul întrunirii, ca să vorbească Domnului, auzi voce, care vorbi către dânsul depe propițitor.

ce eră deasupra preste chivotul mărturiei, dintre cei doi cheruvimi, și vorbiă cătră dânsul.

Despre policandrul de aur.

8 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește lui Aaron, și zi lui: Când vei ^aaprinde candelile, cele șapte candelile să lumineze în partea de dinaintea policandrului. 3 Și Aaron făcù așa: el în partea de dinaintea policandrului aprinse candelile, după cum poruncise Domnul lui Moisi. 4 ^bȘi policandrul eră făcut *asă*: Eră din aur cioplit, dela trunchiul lui până la florile lui, ^ccioplit ^ddupă chipul, pre care-l arătă Domnul lui Moisi, așa făcù el policandrul.

Consecrarea Leviților.

5 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 6 Ia pre Leviții din mijlocul fiilor lui Israel, și curățește-i pre ei. 7 Și așa să faci cu ei pentru a-i curăți: Stropește preste dânsii ^eapă de curățire, și ei ^fsă lase să treacă briciul preste tot corpul lor, și să-și spele vestmintele lor, și *asă* să se curețe. 8 Atuncia să ia un vițel cu ^gdarul său, de pâne floare de făină frământată cu oleiu, și și alt vițel să ia, drept sacrificiu pentru păcat; 9 ^hȘi să faci să se apropie Leviții dinaintea cortului întrunirii. ⁱși adună toată comunitatea fiilor lui Israel. 10 Și după ce vei apropia pre Leviți dinaintea Domnului, să-și pună fiii lui Israel mânilor deasupra Leviților: 11 Și Aaron să legene pre Leviți, *ca* dar legănat înaintea Domnului dela fiii lui Israel, ca ei să fie întrebuințați la serviciul Domnului. 12 Și Leviții să-și pună mânilor pe capetele vițelilor, și să aduci pre unul sacrificiu pentru păcat, și pre celalt, *drept* ardere de tot Domnului, spre a face espiare pentru Leviți.

13 Și pune pre Leviți să stea înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, și leagă-nă pre ei, *drept* dar legănat Domnului. 14 Așa să deosebești pre Leviți din mijlocul fiilor lui Israel, ca Leviții să fie ai

mei. 15 Și după aceea să între Leviții, ca să servească în cortul întrunirii. Astfel să-i cureți, și să legeni pre ei, *drept* dar legănat. 16 Căci ei dăruiti *sunt* mie dintre fiii lui Israel: în locul tuturilor celor întâiu-născuți, cari deșchid matricea între fiii lui Israel, i-am luat mie. 17 Că al meu *este* tot cel întâiu-născut între fiii lui Israel, dela om până la vită; în ziua în care bătui pre tot întâiu-născutul în pământul Egiptului i-am consacrat mie: 18 Și luai pre Leviți în locul a tot întâiu-născutul între fiii lui Israel; 19 Și dădai pre Leviți *ca* dar lui Aaron și fiilor dintre fiii lui Israel, ca ei să facă serviciul fiilor lui Israel în cortul întrunirii, și ca ei să facă espiare pentru fiii lui Israel, pentru ca să nu vină plaga preste fiii lui Israel, dacă fiii lui Israel s'ar apropia de sanctuar.

20 Și Moisi și Aaron și toată comunitatea fiilor lui Israel făcură *asă* cu Leviții: după toate câte poruncise Domnul lui Moisi asupra Leviților, așa făcură fiii lui Israel cu dânsii. 21 Și Leviții se curățiră, și-și spălară vestmintele lor: Și Aaron îi legă-nă *ca* dar legănat înaintea Domnului, Și Aaron făcù espiare pentru dânsii, ca să-i curețe. 22 Și după acestea veniră Leviții, ca să-și facă serviciul lor în cortul întrunirii, înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui; cum poruncise Domnul lui Moisi asupra Leviților, așa făcură ei cu dânsii.

Timpul cât trebuie să slujească Leviții.

23 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 24 Aceasta *este* legea despre Leviți: Cel ce *este* de douăzeci și cinci de ani și mai sus să vină la ceată spre a face serviciu în cortul întrunirii. 25 Și cei ce au împlinit cincizeci de ani să iese din ceată, și să nu servească mai mult. 26 Dară să servească atuncia fraților lor în cortul întrunirii, păzind ce este de păzit; dară servicii să nu facă. Așa să faci tu cu Leviții intru ce se atinge de însărcinarea lor.

Pasca se ține; a două pască permisă.

9 Și Domnul vorbi lui Moisi în pustiu Sinai, în luna întâia din anul al doilea după ieșirea lui *Israel* din pământul Egiptului, zicând: **2** Fiii lui *Israel* să facă ^apaștile la timpul său. **3** În a patrusprezecea zi a luni acesteia, cătră seară să le faceți, la timpul său: după toate legile lor, și după toate datinele lor să le faceți. **4** Și Moisi vorbi fiilor lui *Israel*, ca ei să facă paștile. **5** Și ^bei făcură pasteles în luna întâia, în a patrusprezecea zi a luni, cătră seară, în pustiu Sinai: după toate câte porunci Domnul lui Moisi, așa făcură fiii lui *Israel*.

A doua pască pentru necurați și călători.

6 Și au fost bărbați, cari erau ^cnecurați, fiindcă se atinseseră de om mort, și nu puteau face paștile într'aceia zi: ^daceștia veniră înaintea lui Moisi și înaintea lui Aaron într'aceia zi: **7** Și acești bărbați ziseră: Noi necurați *suntem pentru atingerea* de om mort: pentru ce să fim lipsiți de a aduce dar Domnului la timpul său între fiii lui *Israel*? **8** Și Moisi le zise: Stați ^esă aud ce va porunci Domnul pentru voi.

9 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: **10** Vorbește fiilor lui *Israel*, zicând: Dacă carevâ dintre voi sau din generațiunile voastre ar fi necurat pentru *atingerea* de vre-un mort sau pe cale de parte, totuși el să facă paști Domnului: **11** ^fÎn luna a doua, în a patrusprezecea zi cătră seară, să le facă, și ^gcu azime și cu ierburi amari să le mănânce. **12** ^hEi dintr'insele să nu lase pe dimineață, și ⁱos să nu frângă dintr'insele; ^jdupă toate legile paștilor să le facă pre ele. **13** Iar bărbatul care nu *va fi* necurat, și nu va fi pe cale, și se va abține de a face paștile, ^kstârpi-se-va sufletul acela din poporul său, că el ^ln'a adus darul Domnului la timpul său; bărbatul acela va ^mpurtă păcatul său. **14** Și dacă va locui între voi vre-un străin, și acesta ar

voi să facă paștile Domnului, el să le facă după legea paștilor, și după datinele lor. ⁿTot aceeași lege să fie vouă pentru cel străin ca și pentru cel moștean.

Călătoria condusă prin nor și trâmbițe.

15 Și ^oîn ziua în care fu ridicat locașul, nor acoperi locașul cortului mărturiei; și ^pseara eră în chip de foc deasupra locașului până dimineața. **16** Așa a fost neîncetat: nor îi acoperea *ziua*, și noaptea se părea foc. **17** Și îndată ce se ^qridică norul depe cort, fiii lui *Israel* porneau; și în locul, unde stătea norul, acolo fiii lui *Israel* tăbărau. **18** După cuvântul Domnului plecau fiii lui *Israel*, și după cuvântul Domnului rămăneau în tabără: ^rîn toate zilele câte stătea norul deasupra locașului, rămăneau în tabără. **19** Și când stă norul zile multe deasupra locașului, atunci fiii lui *Israel* păzeau cele de păzit ale Domnului, și nu plecau. **20** Și dacă norul stă puține zile deasupra locașului, ei tăbărau după cuvântul Domnului, și plecau după cuvântul Domnului. **21** Și dacă norul stă de cu seară până dimineața, și dimineața norul se ridică, atunci și ei plecau: sau după o zi și noapte, dacă se ridică norul, ei plecau: **22** *Sau* două zile sau o lună sau timp mai lung, de stă norul deasupra locașului, rămânând pe el, fiii lui *Israel* rămăneau în taberile lor, și nu plecau; și de se ridică acesta, și ei plecau. **23** După cuvântul Domnului tăbărau, și după cuvântul Domnului plecau: păziau cele de păzit ale Domnului, după cuvântul Domnului *dat* prin Moisi.

Întrebuințarea trâmbițelor.

10 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: **2** Fă-ți două trâmbițe de argint: lucru bătut să le faci, și să-ți servească, spre a da *semn* pentru ^achemarea comunității și pentru plecarea din tabără. **3** Și când ^bse va sună din amândouă să se strângă toată comunitatea la tine la ușa cortului întrunirii: **4** Iar când se va sună *numai* din una, să se strângă la

Capul 9,
a Esod. 12. 1.
etc.
Lev. 23. 5.

Deut. 16. 1, 2.
b Ios. 5. 10.
c Cap. 5. 2.
Ioan. 18. 28.

d Esod. 18. 15,
19. 26.
e Cap. 27. 5.
f 2Cron 30.2.15.

g Esod. 12. 8.
h Esod. 12. 10.
i Esod. 12. 46.
Ioan. 19. 36.

j Esod. 12. 43.
k Fac. 17. 14.
l Vers. 7.
m Cap. 5. 31.

n Esod. 12. 49.
o Neem. 9. 12.
19.
Ps. 78. 14.

p Esod. 13. 21.
q Esod. 40. 36
Ps 80 2.
r 1 Cor. 10. 1

Capul 10,
a Isa. 1. 13.
b Ier. 4. 5.
Ioel. 2. 15.

tine mai marii. ^ecapii miilor lui Israel. 5 Și când veți suna alarmă, să plece ^dtaberile cele tăbărite despre resărit: 6 Și când veți suna alarmă a două oară, să plece taberile cele tăbărite ^edespre miazăzi. Alarmă să se sune la toată plecarea lor. 7 Și când veți aduna comunitatea, ^fsă suflați, dară ^gsă nu sunați alarmă. 8 ^hȘi în trâmbițe să sufle fiii lui Aaron, preoții: care *lucru* să fie lege a voastră în veci în generațiunile voastre. 9 Și ⁱcând veți ieși, la rebel în țara voastră în contra inamicului, care vă va *jasupri* atunci să sunați alarmă cu trâmbițele; și va fi, că Domnul Dumnezeu vostru își ^kva aduce aminte de voi, și vă veți mântui de inamicii voștri. 10 Și ^lla zilele cele de bucurie ale voastre, și la sărbătorile voastre, și la lunile cele nouă ale voastre, să sunați în trâmbițe la arderea de tot a voastră, și la sacrificiile de bucurie ale voastre, ca ele să fie vouă ^mde amintire înaintea Dumnezeului vostru. Eu *sunt* Domnul Dumnezeu vostru.

Călătoria dela Sinai la Paran; ordinea călătoriei.

11 Și în anul al doilea, în luna a două, în douăzeci ale lunii, ⁿse ridică norul depe locașul mărturiei. 12 Și fiii lui Israel plecară în ^ocălătoriile lor din ^ppustiul Sinai, și norul stătu în ^qpustiul Paran: 13 Ei dară plecară pentru întâia oară ^vdupă cuvântul Domnului dat prin Moisi.

14 ^sMai întâiu plecă steagul taberei fiilor lui Iuda, după oștile lor: și preste oastea sa *eră* ^tNahșon, fiul lui Aminadab. 15 Și preste oastea seminției fiilor lui Isachar *eră* Nataneel, fiul lui Tuar. 16 Și preste oastea seminției fiilor lui Zabulon *eră* Eliab, fiul lui Helon. 17 ^uAtunci locașul *eră* desfăcut, și fiii lui Gherson și fiii lui Merari, ^vcare duceau locașul, plecară. 18 După aceea plecă ^xsteagul taberei lui Ruben după oștile sale, și preste oastea sa *eră* Elizur,

fiul lui Ședeur: 19 Și preste oastea seminției fiilor lui Simeon *eră* Șelumiel, fiul lui Turisaddai: 20 Și preste oastea seminției fiilor lui Gad *eră* Eliasaf, fiul lui Dehuel. 21 Atunci plecară Kohatiții, cari duceau ^ysanctuarul, și aceea așezară cortul, până ce aceștia veniră. 22 După aceea plecă ^zsteagul taberei fiilor lui Efraim după oștile lor: și preste oastea sa *eră* Elisama, fiul lui Amihud. 23 Și preste oastea seminției fiilor lui Manasse *eră* Gamaliel, fiul lui Pedazur. 24 Și preste oastea seminției fiilor lui Benjamin *eră* Abidan, fiul lui Ghidoni. 25 Și plecă ^asteagul taberei fiilor lui Dan, cari *formau* coada tuturilor taberelor, după oștile lor: și preste oastea sa *eră* Ahiezer, fiul lui Amisaddai. 26 Și preste oastea seminției fiilor lui Asser *eră* Paghiel, fiul lui Ochran. 27 Și preste oastea seminției fiilor lui Neftali *eră* Ahira, fiul lui Enan. 28 ^bAstfel *fu* plecarea fiilor lui Israel după oștile lor, când ei plecară.

29 Și Moisi zise lui Hobab, fiul lui ^cReguel, Madainitul, socrul lui Moisi: Noi plecăm la locul, despre care a zis Domnul: ^dÎl voi da vouă; vino cu noi, și ^evom face ție bune, că ^fDomnul a promis bine lui Israel. 30 Și el îi răspunse: Nu voi merge, ci mă voi duce la țara mea și la locul nașterii mele. 31 Și *Moisi* zise: Rogu-te, nu ne lăsa, că tu cunoști *locurile*, unde putem să tăbărim în pustiu, și vei fi nouă ^gîn loc de ochi: 32 Și va fi, dacă vei veni cu noi, că ^hbinele ce ni-l va face nouă Domnul, vom face și ție asemenea.

33 Și ei plecară din ⁱmuntele Domnului cale de trei zile, și chivotul legii Domnului ^jmerse înaintea lor cale de trei zile, căutându-le loc de repaus. 34 Și ^knorul *eră* deasupra lor în ziua, când plecară din tabără.

35 Și când se ridică chivotul, Moisi zicea: ^lScoală-te, Doamne! ca să se ri-

^e Esod. 18. 21.
^d Cap. 2. 3.
^e Cap. 2. 10.
^f Vers. 3.
^g Ioel. 2. 1.
^h Ios. 6. 4.

ⁱ Cap. 31. 6.
^j 2 Cron. 13. 14.
^k Jude. 2. 18.
^l 1 Sam. 10. 18.
^m Ps. 106. 4.
ⁿ Fac. 8. 1.

^o Cap. 29. 1.
^p Ezra. 3. 10.
^q Ps. 81. 4.
^r Vers. 9.
^s Cap. 9. 17.
^t Esod. 40. 36.

^u Esod. 19. 1.
^v Cap. 1. 1.
^w Fac. 21. 21.
^x Deut. 1. 1.
^y Vers. 5. 6.
^z Cap. 2. 8, 9.

^a Cap. 1. 7.
^b Cap. 1. 51.
^c Cap. 4. 24, 31.
^d Cap. 2. 10, 16.
^e Cap. 4. 4, 15.
^f Cap. 2. 18, 24.

^g Cap. 2. 25, 31.
^h Ios. 6. 9.
ⁱ Cap. 2. 34.
^j Esod. 2. 18.
^k Fac. 12. 7.
^l Jude. 1. 16.

^m Fac. 32. 12.
ⁿ Esod. 3. 8.
^o Iov. 29. 15.
^p Jude. 1. 16.
^q Esod. 3. 1.
^r Deut. 1. 33.

Ps. 132. 8.
Ezec. 26. 6.
^s Esod. 13. 21.
^t Ps. 68. 2. 3.

sipească inimicii tăi, și să fugă dinaintea ta cei ce te urăse pre tine! 36 Și când stă, zicea: Întoarce-te, Doamne, la mi-riadele miilor lui Israel.

Focul din tabără.

11 Și ^apoporul murmură de osteneală în anzul Domnului, și Domnul au-zind, ^bmânia lui se aprinse, și ^cfocul Domnului arse între ei, și mistui *parte* din marginea taberei. 2 Și poporul strigă către Moisi: și ^drugându-se Moisi Domnului, focul se stinse. 3 Și numără locul acela Tabera, pentru că focul Domnului se aprinsese între ei.

Lăcomia poporului.

4 Și ^eamestecătură de tot felul de oameni, care *eră* între ei *eră* lăcomă foarte: și chiar și fiii lui Israel înce-pură a se plânge, zicând: ^fCine va da nouă carne să mâncăm? 5 ^gAdusu-ne-am aminte de peștii, pre care-i mâncam în Egipt degeaba, de castraveți și de ze-moși și de praji și de ceapă și de usturoiu: 6 Și acum ^hsufletul nostru s'a uscat: nimica nu *este*, decât numai mana aceasta *înaintea* ochilor noștri: 7 ⁱ(Și mana *eră* ca semănta de coriandru, și colorarea ei *eră* ca colorarea de ^jbedelion. 8 Și poporul merse; și culese: și o măcinară în moară, sau o zdrobiră în piuă, și o ferseră în oale și făcură din-tr'insa plăcinte; și ^kgustul ei *eră* ca și gustul unei plăcinte cu oleiu. 9 Și ^lcând cădea roua preste tabără noaptea, cădea și mana de asupra).

10 Și Moisi auzi pre popor plângând prin familiile lor, pre fiecare la ușa cortului său, și ^mmânia Domnului se aprinse foarte, și aceasta fu rău și înaintea lui Moisi. 11 ⁿȘi Moisi zise către Domnul: Pentru ce amărăști *într'atâta* pre servul tău? și pentru ce nu aflai har înaintea ochilor tăi, de ai pus asupra mea sar-cina întregului acestui popor? 12 Au doară eu am conceput pre tot poporul acesta? au doară eu l-am născut? ca

să-mi poți zice: ^oPoartă-l în sânul tău, cum poartă ^pdoica pre cel sugător, până la pământul, pre care tu cu ^qjurământ l-ai promis părinților săi. 13 De unde să iau carne, ca să dau la tot poporul acesta? că ei plâng către mine, zicând: Dă-ne carne, ca să mâncăm: 14 ^rDe unde să iau carne, ca să dau la tot po-porul acesta? că ei plâng către mine, zi-când: Dă-ne carne, ca să mâncăm: 14 ^sEu singur nu pot să port tot poporul, că *este* prea greu pentru mine. 15 Și dacă vrei să faci cu mine astfel, de am aflat har înaintea ta, rogu-te, ^tomoară-mă mai bine: ca să nu ^uvăd însu-mi ne-norocirea mea!

Șaptezeci de bătrâni ce provocese.

16 Și zise Domnul lui Moise: Adu-nă-mi ^vșaptezeci de bărbați dintre bă-trânii poporului și ^xcăpeteniile lui, și adu-i înaintea cortului întrunirii, și să stea acolo cu tine.

17 Și eu mă voi ^ypogori, și voi vorbi acolo cu tine, și ^zvoi lua din spiritul ce *este* în tine, și-l voi pune preste dânșii, ca ei cu tine împreună să poarte greutatea poporului, și tu să nu ^oporți singur. 18 Și poporului să zici: ^aSfin-țiți-vă pentru mâne, și veți mâncă carne: că ați plâns ^bla auzul Domnului, și ați zis: Cine ne va da carne, ca să mâncăm? că ^cmai bine *eră* nouă în Egipt; deaceea Domnul vă va da carne, ca să mâncăți. 19 Voi nu veți aveà de mâncat pentru o zi, nici pentru două zile, nici pentru cinci zile, nici pentru zece zile, nici pen-tru douăzeci de zile: 20 ^dCi pentru o lună de zile, până ce vă va ieși pe nas, și vi-se va face desgust; pentru că ați lepădat pre Domnul, care *este* între voi, și înaintea lui ați plâns, zicând: Oare ^epentru ce am ieșit din Egipt? 21 Și Moisi zise: Șase sute de mii de bărbați pedestri *este* ^fpoporul între cari *sunt* eu; și tu zici: Carne voi da lor, ca să mă-nânce o lună de zile. 22 ^gNu cum va

Capul 11.
a Deut. 9. 22.
b Ps. 118. 23.
c Lev. 10. 2.
d Reg. 1. 12.
Ps. 106. 18.

d Iac. 5. 16.
e Esod. 12. 38.
f Ps. 78. 18.
g Esod. 16. 3.

h Cap. 21. 5.
i Esod. 16. 14.
31.
j Fac. 2. 12.
k Esod. 16. 31.
l Esod. 16. 13, 14.

m Ps. 78. 21.
n Deut. 1. 12.
o Isa. 40. 11.
p Isa. 49. 23.
q 1 Thes. 2. 7.
q Fac. 26. 3.

Esod. 13. 5.
r Mat. 15. 33.
s Esod. 18. 18.
t 1 Reg. 19. 4.
u Iona. 4. 3.
v Zef. 3. 15.

e Esod. 24. 1. 9.
x Deut. 16. 18.
y Fac. 11. 5.
z Esod. 19. 20.
aa 1 Sam. 10. 6.
b Esod. 24. 1. 9.
c Deut. 16. 18.
d Ps. 106. 15.

Ioel. 2. 28.
a Esod. 19. 10
b Esod. 16. 7.
c Fapt. 7. 39.
d Ps. 106. 15.

e Cap. 21. 5.
f Fac. 12. 2.
g 2 Reg. 7. 2.
Mat. 15. 33.
Ioan. 6. 7. 9.

să se junghie *toate* cirezile și turmele pentru dansii ca să-i îndestuleze? Sau nu cumvâ să prindem toți peștii din mare pentru dansii, ca să-i îndestuleze? 23 Și Domnul zise lui Moisi: ^hNu cumvâ s'a scurtat mâna Domnului? acum vei vedeà, dacă ⁱcuvântul meu se împlineste sau nu.

24 Și Moisi ieși afară, și spuse poporului cuvintele Domnului, și ^jadună șaptezeci bărbați dintre bătrânii poporului, și-i puse să steà împrejurul cortului. 25 Și Domnul se ^kpogorî în nor, și vorbi cătră dânsul: și luă din spiritul ce *erà* într'însul, și-l puse preste cei șaptezeci de bătrâni; și ^lășezându-se spiritul preste dânsii, ^mei profetiră; dară nu urmară. 26 Iar doi bărbați au rămas în tabără, numele unuia *erà* Eldad, și numele celuilalt Medad, și preste aceștia se așeză acel spirit; căci și ei *erau* dintre cei înscși, deși nu ⁿieșiră afară la cort; și ei profeteau în tabără. 27 Atunci veni alergând un băeat, și spuse lui Moisi, zicând: Eldad și Medad profetesc în tabără. 28 Și Iosua, fiul lui Nun, care serveà pre Moisi din juneța sa, răspunse, zicând: Domnul meu, Moisi, ^ooprește-i pre ei! 29 Dară Moisi zise cătră dânsul: Nu cumvâ ești gelos pentru mine? ^pDea Domnul, ca toți din poporul Domnului să fie profeti, și ca Domnul să trimeată spiritul său preste dânsii.

Prepelițe și mormintele lăcomiei.

30 După aceea Moisi se întoarse în tabără, el și bătrânii lui Israel.

31 Și ^qvânt ieși delà Domnul, și aduse prepelițe de preste mare, și le așeză preste tabără, cale de o zi încoace și cale de o zi încolo: și în tot împrejurul taberei de doi coți pe deasupra pământului. 32 Și poporul se sculă, toată acea zi și toată acea noapte, și toată cealaltă zi, și culese prepeliți; și care culese mai puțin culese zece omeri; și le întinseră jur

împrejurul taberei. 33 Și încă fiind ^rcarnea între dinții lor, și până a nu fi încă mestecată, mânia Domnului se aprinse asupra poporului, și Domnul lovì pre popor cu plagă mare foarte. 34 Și locul acela îl numiră Kibrot-taava, pentru că acolo fură ^sîmmormântați *toți cei din popor*, cari erau lăcomi.

35 Delà Kibrot-taava plecă poporul la Hazerot, și se oprì la Hazerot.

Aaron și Maria murmură asupra lui Moisi, și se pedepsese; lepra Mariei.

12 Și Maria și Aaron vorbiră contra lui Moisi, pentru femeia cea Etiopeană, pre care o luase el: că ^ael își luase femeie Etiopeană. 2 Și ziseră: Au doară numai prin Moisi vorbește Domnul? au ^bnu vorbește și prin noi? 3 Și Domnul ^cauzi. (Și acest om Moisi *erà* blând foarte, mai mult decât toți oamenii depe fața pământului). 4 ^dȘi Domnul fără de știre zise lui Moisi și lui Aaron și Mariei: Ieșiți afară toți trei la cortul întrunirii; și ei ieșiră afară toți trei. 5 ^eȘi se pogorî Domnul în stâlp de nor, și stătù în ușa cortului, și chemă pre Aaron și pre Maria; și ieșiră amândoi. 6 Și el zise: Ascultați cuvintele mele! dacă vre-unul dintre voi este profet, eu, Domnul, mă voi arată lui ^fîn vis, și ^gîn somn voi vorbi cu dânsul. 7 ^hNu așa cu servul meu Moisi, ⁱcare *este* credincios în toată ^jcasa mea; 8 ^kGură cu gură vorbesc cu dânsul. ^lȘi în față și nu prin închipuire, și ^mchipul Domnului îl vede el; cum dară de ⁿnu v'ați temut să vorbiți contra lui Moisi? 9 Și mânia Domnului să aprinse contra lor; atunci el se duse. 10 Și norul se trase depe cort; și iată ^oMaria *erà* plină de ^plepră, albă ca omăntul; și Aaron uitându-se la Maria, iată *erà* leproasă. 11 Și Aaron zise lui Moisi: Rogu-te, domnul meu! nu mai ^qpune păcatul pe noi, că nebunește am lucrat, și am păcătuit. 12 Rogu-te, ca ea să nu fie ca o ^rlepădătură. a cărei carne, când

^h Isa. 50. 2.	Iool. 2. 29.	Ioan. 3. 26.	Capul 12.	Ezec. 35. 12. 13	Dan. 8. 2.	ⁱ Eor. 3. 2. 5.	ⁿ 2 Pet. 2. 10.
^j Cap. 23. 19.	1 Cor. 14. 1, etc.	^p 1 Cor. 14. 5.	^a Esod. 2. 21.	^d Ps. 76. 10.	Luc. 1. 11. 22.	^j 1 Tim. 3. 15.	^o Deut. 24. 9.
^l Vers. 17.		^q Esod. 16. 13.	^b Esod. 15. 20.	^e Cap. 11. 25.	^g Fac. 31. 10. 11.	^k Esod. 33. 11.	^p 2 Reg. 5. 27.
^l 2 Reg. 2. 15.	ⁿ 1 Sam. 20. 26.	Ps. 78. 26, 27, 28.	Mic. 6. 4.	^f Fac. 15. 1.	Mat. 1. 20.	^l 1 Cor. 13. 12.	^q 2 Sam. 19. 19.
^m 1 Sam. 10. 5, 6, 10.	Ier. 36. 5.		^c Fac. 29. 33.	Iov. 33. 15.	^h Ps. 105. 26.	^m Esod. 33. 19.	^r Ps. 88. 5.
	^o Marc. 9. 38.	^r Ps. 78. 30. 31.	Isa. 37. 4.	Ezec. 1. 1.			

iese din pântecul mamei sale pe jumătate este putredă. 13 Și Moisi strigă către Domnul, zicând: Dumnezeuule! rogu-te, vindecă-o pre ea. 14 Și Domnul zise lui Moisi: ^s Dacă părintele ei în mânia i-ar fi scuipat în față, au nu s'ar fi rușinat șapte zile? să se ^t închidă șapte zile afară de tabără, și după aceea să se primească. 15 Și așa ^u Maria fu închisă afară din tabără șapte zile; și poporul nu plecă, până ce Maria fu primită.

16 Și după aceea plecă poporul dela Hazerot, și tăbări în pustiu Paran.

Doisprezece oameni trimiși, spre a iscodi Canaanul.

13 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2^a Trimite bărbați, ca să iscodească pământul Canaan, pre care-l voi da fiilor lui Israel, câte un bărbat din toată seminția părinților lor să trimiteti, fiecare unul mai mare între ei. 3 Și Moisi îi trimise ^b din pustiu Paran, după porunca Domnului; toți bărbații capi între fiii lui Israel. 4 Și acestea *sunt* numele lor: din seminția lui Ruben: pre Șamua, fiul lui Zaccur. 5 Din seminția lui Simeon: pre Șafat, fiul lui Hori. 6 ^c Din seminția lui Iuda: pre ^d Caleb, fiul lui Iefune. 7 Din seminția lui Isachar: pre Ighal, fiul lui Iosif. 8 Din seminția lui Erafaim: pre ^e Osea, fiul lui Nun. 9 Din seminția lui Benjamin: pre Palti, fiul lui Rafu. 10 Din seminția lui Zabulon: pre Gad-diel, fiul lui Sodi. 11 Din a lui Iosif, din seminția lui Manase: pre Gaddi, fiul lui Susi. 12 Din seminția lui Dan: pre Ammiel, fiul lui Ghemali. 13 Din seminția lui Asser: pre Setur, fiul lui Michael. 14 Din seminția lui Neftali: pre Naabi, fiul lui Vafsi. 15 Din seminția lui Gad: pre Gheuel, fiul lui Machi. 16 Acestea *sunt* numele bărbaților, pre cari trimise Moisi, ca să iscodească pământul. Și pre Osea, fiul lui Nun, îl numi Moisi Iosua.

17 Și trimise pre ei Moisi, ca să isco-

dească pământul Canaan, și zise către dânșii: Mergeți de aici ^f spre miazăzi și ^g apoi vă suiți pe munte. 18 Și vedeți pământul cum *este*, și *ce fel este* poporul ce-l locuște. dacă *este* tare sau slab, *dacă este* mult sau puțin la număr: 19 Și ce fel *este* pământul în care locuște, dacă *este* bun sau rău; și ce fel *sunt* cetățile în cari locuște acesta, dacă el *șade* în tabere sau în locuri cu zid întărite: 20 Și iarăși cum *este* pământul, dacă *este* ^h gras sau sec, dacă sunt într'insul arbori sau nu? și ⁱ fiți cu inimă, și luați *cu voi* din fructele aceluia pământ.

Și zilele acelea *erau* zilele în care începe coacerea strugurilor. 21 Și ei plecară, și iscodiră pământul acela ^j din pustiu Zin până la ^k Rehob și până la Hemat. 22 Și ei se suiră și spre miazăzi, și veniră până la Hebron, și acolo *erau* ^l Ahiman, Șeșai și Talmi. ^m născuți din Hanak. (Și ⁿ Hebronul fu zidit cu șapte ani înainte de cetatea ^o Zoan în Egipt.) 23 ^p Și ei veniră până la valea Eșcol, și acolo tăiară o viță de vie cu strugur, și o duseră în prăjină; cum și din rodii și din smochini. 24 Și pre acel loc îl numiră Nahal-Eșcol pentru acel strugur, pre care fiii lui Israel îl tăiară de acolo.

Iscoadele se întorc și bagă frica în popor.

25 Și ei se întoarseră înapoi dela iscodirea pământului, la sfârșitul a patruzeci de zile. 26 Și ei ajungând, veniră la Moisi și la Aaron și la toată comunitatea fiilor lui Israel ^q în pustiu Paran la ^r Kadeș; și ducând știre și la toată comunitatea, le arătară și fructele pământului. 27 Și ei le spuseră, zicând: Noi am ajuns în pământul acela, la care ne-ați trimis, și cu adevărat acolo curge ^s lapte și miere, ^t și acesta e fructul lui: 28 Decât, ^u poporul ce locuște într'insul *este* tare foarte, și cetățile întărite și mari foarte; și încă și pre ^v fiii lui

^s Ebr. 12. 9.

^t Lev. 13. 46.

^u Deut. 24. 9.

^v Crea. 26. 20, 21.

Capit. 13.

^a Cap. 32. 8.

Deut. 1. 22.

^b Cap. 12. 16.

^c Cap. 34. 19.

^d Vers. 30.

los. 14. 6, 7.

13, 14.

^e Vers. 17.

^f Vers. 22.

^g Fac. 14. 10.

^h Neem. 9. 25.

35.

Ezeo. 34. 14.

ⁱ Deut. 31. 6, 7.

23.

^j Cap. 34. 3.

^k los. 19. 28.

^l los. 11. 21, 22.

^m Vers. 34.

ⁿ los. 11. 21.

^o Ps. 78. 12.

^p Isa. 19. 11.

^q Deut. 1. 24, 25.

^r Vers. 4.

^s Cap. 20. 1. 16.

los. 14. 6.

^t Esed. 3. 8.

^u Deut. 1. 25.

^v Deut. 1. 28.

^w Vers. 34.

Hanak îi văzurăm acolo. 29 ^xAmalekiții locuiesc în partea despre miazăzi; și Heteii, și Iebușeii și Amoreii locuiesc pe munte; și Cananei locuiesc pe lângă mare și pe lângă Iordan.

30 Și ^yCaleb liniștii pre poporul, ce murmură asupra lui Moisi, zicând: Hai-deți, să mergem, și pământul să-l luăm, că-i vom învinge. 31 ^zȘi bărbații, cei ce fuseră cu dânsul, ziceau: Noi nu vom putea merge contra aceluia popor, că el este mai tare decât noi. 32 Așa ei ^aaduseră știre rea fiilor lui Israel despre acel pământ, pre care-l iscodiră, zicând: Pământul, ce am străbătut, ca să-l iscodim, este un pământ, care mănâncă pre locuitorii lui, și ^btoți oamenii, pre cari i-am văzut acolo, sunt oameni mari la stat. 33 Și noi acolo am mai văzut și urieși, pre ^cfiul lui Hanak, cari se trag din urieși, și noi ne vedeam în ochii noștri ^dca lăcustele, și așa eram noi ^eîn ochii lor.

Poporul cântitor este pedepsit.

14 Și ridicându-se toată comunitatea, se puse a strigă, și ^apoporul plânse în noaptea aceea. 2 ^bȘi toți fiii lui Israel murmurară asupra lui Moisi și asupra lui Aaron, și toată comunitatea le zise: ^cCe bine eră, de am fi murit în pământul Egiptului, sau de am fi murit în acest pustiu! 3 Pentru ce ne-a adus Domnul în pământul acesta, ca să cădem de sabie, și femeile noastre și copilașii noștri să se facă pradă? Au nu este mai bine pentru noi să ne întoarcem în Egipt? 4 Și ziseră unii către alții: ^dSă ne punem cap, și ^esă ne întoarcem în Egipt.

5 Și ^fMoisi și Aaron căzură pe fețele lor, înaintea întregii adunări a comunității fiilor lui Israel. 6 ^gȘi Iosua, fiul lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefune, din cei ce iscodiră pământul, își rupseră vestmintele lor; 7 Și vorbiră către

toată comunitatea fiilor lui Israel, zicând: ^hPământul, pre care noi l-am străbătut ca să-l iscodim, este pământ bun foarte, foarte; 8 Dacă Domnul ⁱva fi cu bunăvoință pentru noi, el ne va aduce în pământul acela, și-l va da nouă. ^jPământ în care curge lapte și miere; 9 Numai ^knu vă sculați în contra Domnului, și ^lnu vă temeți de poporul pământului aceleuia, că ^mei pâne vor fi pentru noi: umbrirea lor s'a depărtat dela dânsii, ⁿși Domnul este cu noi; nu vă temeți de ei. 10 ^oIar toată comunitatea vorbi, ca să-i ucidă cu pietri.

^pȘi mărirea Domnului se arată în cortul întrunirii înaintea tuturilor fiilor lui Israel. 11 Și Domnul zise lui Moisi: Până când ^qmă va nesocoti poporul acesta? și până când ^rnu-mi vor crede ei, după toate semnele ce le făcui eu între dânsii? 12 Cu moarte îl voi lovi, și-l voi stârpî: iar pre ^stine te voi face să ajungi popor mai mare și mai tare decât dânsul.

13 Și ^tMoisi zise către Domnul: Auzit-au Egiptenii, că tu din mijlocul lor ai scos pre poporul acesta prin puterea ta. 14 Și au spus ei către locuitorii acestui pământ, ^ucari au auzit și ei că tu, o Doamne, ești în mijlocul acestui popor, că tu Domnul te arăți, că să te văză chiar cu ochii, și că ^vnorul tău șade deasupra lor, și că tu mergi înaintea lor, ziua în stâlp de nor, și noaptea în stâlp de foc: 15 Și ^wde cumvă ai omori pre poporul acesta ca pre un singur om, atunci națiunile, cari au auzit de numele tău, ar zice: 16 Fiindcă Domnul nu ^xputu să aducă pre poporul acesta în pământul, pre care cu jurământ l-a făgăduit lor, deaceea îi omori în acest pustiu. 17 Și acum, rogu-te, mărească-se puterea ta, Doamne! după cum ai făgăduit, zicând: 18 Domnul

^x Esod. 17. 8.	^a Cap. 14. 36.	<i>Capul 14.</i>	^f Fapt. 7. 39.	^{ps} Ps. 22. 8.	ⁿ Fac. 48. 21.	^t Esod. 32. 12.
Judec. 8. 3.	37.	^a Cap. 11. 4.	^f Cap. 16. 4, 22.	Isa. 62. 4.	Ios. 1. 5.	Ezec. 20. 9, 14.
1 Sam. 14. 48.	^b Amos. 2. 9.	^b Esod. 16. 2.	^g Vers. 24, 30, 38.	^j Cap. 13. 37.	Ps. 46. 7, 11.	^u Esod. 15. 14.
^y Cap. 14. 6, 24.	^c Deut. 1. 28.	Ps. 106. 25.	^h Cap. 13. 27.	^k Deut. 9. 7, 23.	Amos. 5. 14.	Ios. 2. 9, 10.
Ios. 14. 7.	^d Isa. 40. 22.	^c Vers. 28, 29.	ⁱ Deut. 10. 15.	24.	^o Esod. 17. 4.	^v Esod. 13. 21.
^z Cap. 32. 9.	^e 1 Sam. 17. 42.	^d Neem. 9. 17.	2 Sam. 15. 25.	ⁱ Deut. 7. 18.	^p Esod. 16. 10.	Ps. 78. 14.
Ios. 14. 8.	—	^e Deut. 17. 16.	26.	cap. 24. 8.	^q Vers. 23.	^x Deut. 9. 28.
					^r Deut. 1. 32.	
					Joan 12. 37.	
					Ebr. 3. 19.	
					^s Esod. 32. 10.	

este y îndelung-răbdător și plm de milă; care iartă fărădelegea și păcatul, și care nu lasă *nimic* nepedepsit: ^z care cercețează nedreptățile părinților în fii până în a treia și a patra *generațiune*. 19^a Iartă, *așu* te rog, fărădelegea ^b poporului acestuia, după mărimea milei tale, ^c și după cum ai iertat poporului acestuia din Egipt și până aici.

20 Și Domnul zise: Iertatu-l-am, ^d după cuvântul tău. 21 Și în adevăr, viu sunt, și mărirea Domnului va umplea ^e tot pământul: 22 ^f Că toți acei bărbați, cari au văzut mărirea mea și semnele mele, pre care eu le-am făcut în Egipt și în pustiul acesta, și cari m'au cercat ^g acum de zeceori, și de cuvântul meu n'au ascultat. 23 ^h Nici unul nu va vede pământul acela, pre care eu jurământ l-am făgăduit părinților lor; și toți aceia, ce m'au desprețuit, nu-l vor vede; 24 Numai pre servul meu ⁱ Caleb, fiindcă a fost alt spirit în el, și pe ^j deplin a urmat după voia mea, voi aduce pre el în pământul pre care l-a străbătut, și seminția lui îl va lua în stăpânire. 25 Amalekiții și Cananeii locuiesc în această vale, *deci* voi mâne întorceți-vă, și ^k plecați în pustiul pe calea spre Marea Rosie.

26 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicând: 27 ^l Până când să *rabd* eu această comunitate rea, care murmură în contra mea? ^m eu, murmură fiilor lui Israel, pre care le murmură în contra mea, le-am auzit. 28 Spune lor: ⁿ Vin sunt, zice Domnul, ^o după cum ați vorbit în auzul meu, *așu* voi face vouă. 29 În pustiul vor cădea leșurile voastre și a ^p tuturilor aceluora, cari au fost numărați dintre voi, după întreg numărul vostru, cei dela douăzeci de ani și mai sus, cari ați murmurat în contra mea; 30 Nu veți intra în pământul acela, *pentru* care mi-am ridicat mâna mea, că voi face să-l locuiți, ^q afară de Caleb,

fiul lui Iefune, și de Iosua, fiul lui Nun; 31 ^r Iar pre pruncii voștri despre cari ați zis voi, că ei se vor face pradă, eu pre aceia îi voi aduce, ca ei să cunoască pământul acela, care voi ^s ați desprețuit. 32 *Cât pentru* voi, ^t leșurile voastre vor cădea în acest pustiul; 33 Și fiii voștri vor ^u pășuna în acest pustiul ^v patruzeci de ani și vor ^x purta *pedeapsa* abaterii voastre, pâuă ce toate leșurile voastre se vor pierde în pustiul. 34 ^y După numărul zilelor, în cari voi ați iscodit pământul, ^z patruzeci de zile, de toată ziua câte un an, veți purta *pedeapsa* nedreptăților voastre, *adecă* patruzeci de ani, și veți cunoaște ce va să zică, când mă retrag *dela voi*. 35 ^a Eu Domnul am zis, și eu adevărat voi face aceasta întregii ^b acestei comunități rele, care s'a strâns asupra mea; ei în acest pustiul se vor pierde, și aici vor muri.

36 ^c Și bărbații aceia, pre cari îi trimisese Moisi, ca să iscodească pământul, și cari, după ce se întoarseră, făcură să murmure toată comunitatea în contra lui, foarte defăimând acel pământ: 37 Acei bărbați, cari vorbiseră rău de pământul acela, ^d muriră de plagă înaintea Domnului. 38 ^e Iar Iosua, fiul lui Nun, și Caleb, fiul lui Iefune, *rămaseră vii* din bărbații, cari merseră să iscodească pământul.

39 Și după ce spuse Moisi aceste cuvinte tuturilor fiilor lui Israel, ^f se boi poporul foarte. 40 Și sculându-se de dimineață, se suiră pe vârful muntelui, zicând: ^g Iată-ne! Să ne suim la locul acela, pre care l-a făgăduit Domnul; căci noi am păcătuit. 41 Atunci *le* zise Moisi: Pentru ce călcați *astfel* ordinele Domnului? căci aceasta nu va izbuti. 42 Nu vă suiți, că Domnul nu *este* în mijlocul vostru; ea nu cumvă să fiți bătuti de inamicii voștri. 43 Că Amalekiții și Cananeii acolo *sunt* dinaintea voastră, și de *a lor* sabie veți cădea; că

y Esod. 34. 6, 7.
Ps. 103. 8.
Iona 4. 2.
z Esod. 20. 5.
a Esod. 34. 9.
b Ps. 106. 45.

c Ps. 78. 38.
d Ps. 106. 23.
Iac. 5. 16.
e Ps. 72. 19.
f Deut. 1. 35.
Ps. 95. 11.

Ebr. 3. 17. 18.
g Fac. 31. 7.
h Cap. 32. 11.
i Deut. 1. 36.
Ios. 14. 6, 8.
9. 14.

j Cap. 32. 12.
k Deut. 1. 40.
l Mat. 17. 17.
m Esod. 16. 12
n Vers. 23.
Cap. 26. 65.

Ebr. 3. 17.
o Vers. 2.
p Cap. 1. 45.
q Vers. 38.
r Deut. 1. 39.
s Ps. 106. 24.

t 1 Cor. 10. 5.
Ebr. 3. 17.
u Cap. 32. 13.
Ps. 107. 40.
v Deut. 2. 14.
e Ezech. 23. 35.

y Cap. 13. 25.
e Ps. 95. 10.
a Cap. 23. 19.
b Vers. 27. 19.
1 Cor. 10. 5
c Cap. 13. 31, 32.

d 1 Cor. 10. 10.
Ebr. 3. 17.
Iuda 5.
e Cap. 26. 65.
f Esod. 33. 4.
g Deut. 1. 41.

voi încetând a urmà Domnului, nici Domnul nu va fi cu voi.

44 Și ei îndărătnicindu-se, se suiră pe vârful muntelui; dară chivotul legii Domnului și Moisi nu se mișcă din tabără. 45 Atunci se pogoriră Amalekiții și Cananeii, cari locuiau pe acel munte, și bătându-i îi împrăștiară până la Horma.

Lege pentru daruri de pâne și prinoase și alte sacrificii.

15 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 ^a Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când veți intra în pământul locuinței voastre, pre care eu vi-l dau vouă. 3 Și ^b veți aduce sacrificiu cu foc Domnului, ardere de tot, sau alt sacrificiu, ^c împlinind vre-un vot, sau dar de bunăvoie, sau ^d la sărbătorile voastre, făcând ^e miros plăcut Domnului, din cireadă, sau din turmă: 4 ^f Cel ce aduce sacrificiul său Domnului, să mai aducă ^g dar de pâne, floarea făinei, a zecea parte de efă, frământată cu oleiu a ^h patra parte de hin. 5 Și ⁱ vin pentru prinoase, a patra parte de hin să aduci pe lângă ardere de tot, sau și alt sacrificiu, de tot mielul. 6 ^j Sau de va fi berbece, să aduci dar de pâne două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, a treia parte de hin. 7 Și vin pentru prinoase să aduci a treia parte de hin, în miros plăcut Domnului. 8 Și de vei aduce un vițel drept ardere de tot, sau alt sacrificiu, împlinind un vot, sau ^k sacrificii de bucurie Domnului; 9 ^l Pelângă acel vițel să mai aduci și dar de pâne, de floarea făinei trei zecimi, frământată cu jumătate de hin de oleiu. 10 Și vin pentru prinoase să aduci o jumătate de hin, spre sacrificiu cu foc, miros plăcut Domnului. 11 Astfel să faci cu orice sacrificiu de bou, sau de un berbece, sau de un miel, sau de un ied. 12 După numărul ce veți sacrifica, să faceți cu fiecare după numărul lor. 13 Fiecare moștean să facă aceasta astfel, când va

aduce sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului. 14 Și de va locui vre-un străin între voi, sau altul oricine între generațiunile voastre, și el va voi să facă sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului, să-l facă așa, după cum îl faceți voi. 15 ^m Tot aceeași lege să fie pentru voi cei din comunitate, și pentru cel străin ce locuște între voi; lege în veci să fie aceasta întru generațiunile voastre: cel străin va fi ca și voi înaintea Domnului. 16 O lege și un drept va fi pentru voi și pentru cel străin, ce locuște între voi.

Despre pârga aluatului.

17 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 18 ⁿ Vorbește fiilor lui Israel, și zi lor: Când veți intra în pământul, în care eu vă aduc. 19 Și veți mânca din ^o pânea pământului aceluia, să aduceți dar ridicat Domnului. 20 ^p Din prinoasele aluatului vostru să aduceți o turtă drept dar ridicat; cum dați ^q darul de arie, așa să-l dați și pre acesta. 21 Din prinoasele aluatului vostru să aduceți dar ridicat Domnului în generațiunile voastre.

Despre păcatele din slăbiciune și din răutate.

22 Și ^r dacă voi veți greși, și nu veți face toate aceste porunci, pre care Domnul le-a dat lui Moisi: 23 Toate câte Domnul v'a poruncit prin Moisi, din ziua aceea, din care Domnul a dat poruncile sale lui Moisi, și de atunci înainte în toate generațiunile voastre; 24 Va fi, ^s dacă acel lucru s'a făcut prin greșală, fără știrea comunității, toată comunitatea să aducă un vițel ca ardere de tot, în miros plăcut Domnului, ^t ca darul său de pâne și cu prinosul său, după datină; și ^u un ied ca sacrificiu pentru păcat. 25 ^v Și preotul să facă ispășire pentru toată comunitatea fiilor lui Israel, și se va iertă lor; că greșală a fost. Și ei să-și aducă sacrificiul lor Domnului, sacrificiu cu foc, și sacrificiul lor pentru păcat înaintea Domnului, pentru gre-

Capul 15.

^a Vers. 18.

Deut. 7. 1.

^b Lev. 1. 2. 3.

^c Lev. 7. 16.

^d Lev. 23. 8, 12.

3^e.

Deut. 16. 10.

^e Fac. 8. 21.

^f Lev. 2. 1.

^g Esod. 29. 40.

^h Lev. 14. 10.

ⁱ Cap. 28. 7, 14.

^j Cap. 23. 12, 14.

^k Lev. 7. 11.

^l Cap. 28. 12, 14.

^m Esod. 12. 49.

ⁿ Vers. 2.

Deut. 26. 1.

^o Ios. 5. 11, 13.

^p Deut. 26. 2, 10.

^q Lev. 2. 14.

^r Lev. 4. 2.

^s Lev. 4. 13.

^t Vers. 8, 9, 10.

^u Lev. 4. 23.

^v Lev. 4. 20.

șeala lor. 26 Și se va iertă comunității întregi a fiilor lui Israel, și străinului ce petrece între ei, că aceasta *se întâmplă* tot prin greșeală.

27 Și ^xdacă va fi păcătuit un singur suflet din greșeală, acesta să aducă o capră de un an drept sacrificiu pentru păcat: 28 ^yȘi preotul să facă ispășire pentru acela, care va fi greșit, fiindcă a păcătuit din greșeală înaintea Domnului, pentru acela să facă el espiare: și i-se va iertă lui. 29 ^zO lege să fie pentru fiecare, care va fi păcătuit din greșeală, *fie* moștean dintre fiii lui Israel, sau străin ce petrece între dâșii.

30 ^aIar sufletul acela, care va păcătui din trufie, *fie* moștean, *fie* străin, acela pre Domnul defaimă: și stârpise-va sufletul acela din poporul său. 31 Pentru că cuvântul Domnului ^bl-a desprețuit, și ordinile lui le-a stricat, stârpise-va sufletul acela; ^cpăcatul lui asupra lui.

Pedeșirea omului care calcă sabbatul.

32 Și când erau fiii lui Israel în pustiu, ^daflară pre un om, adunând lemne în ziua sabbatului. 33 Și cei ce-l aflară strângând lemne, îl aduseră la Moisi și la Aaron și la toată comunitatea; 34 Și-l puseră ^esub pază, pentru că nu eră hotărât, ce au să facă cu el. 35 Și zise Domnul lui Moisi: ^facel om să se omoare: toată comunitatea să-l ^gucidă cu pietri afară din tabără. 36 Și-l duse toată comunitatea afară din tabără, și-l uciseră cu pietri, și el muri; după cum poruncise Domnul lui Moisi.

Semnul de amintire la vestminte.

37 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 38 Vorbește fiilor lui Israel, și zi ^hlor, ca să-și facă fimbri la marginile vestmintelor lor întru generațiunile lor; și preste fimbria *fiecărui* colț să pună fir vânat. 39 Și acest *fir* să fie preste fimbrie, ca de câte ori îl veți vedeà, să vă aduceți aminte de toate poruncile

Domnului, și să le faceți; și să ⁱnu urmați după *poftetele* inimii voastre, nici după *dorințele* ochilor voștri, după cari ^jvă desfrânați: 40 Ca să vă aduceți aminte, și să faceți toate poruncile mele, și să fiți ^ksfinți Dumnezeului vostru. 41 Eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, carele v'am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru; Eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru.

Răseularca lui Core și a cetei sale.

16 Și ^aCora fiul lui Izhar, a fiului lui Kohat, fiul lui Levi, s'a unit cu Datan, și Abiram, fiii lui Eliab, și cu On, fiul lui Pelet, fiii lui Ruben; 2 Și se seulară contra lui Moisi, ei cu două sute cincizeci de bărbați dintre fiii lui Israel, mai marii comunității, ^baleși la adunare, oameni renumiți: 3 Și ^cse adunară contra lui Moisi și contra lui Aaron, și le ziseră: Prea mult vă însușiți; că ^dtoată comunitatea, toți *sunt* sfinți, ^eși Domnul *este* între ei; pentru ce dară voi vă înălțați mai pe sus de adunarea Domnului?

4 Și Moisi auzind *accasta*, ^fcăzù pe fața sa; 5 Și vorbi cătră Cora și cătră toată ceata sa, zicând: Mâne dimineată va arătà Domnul pre acela, care *este* al lui și *care este* ^gsfânt, și-l va lăsa să se apropie de dâșul; *pre cel ce va* ^halege el, *îl* va lăsa să ⁱse apropie de el. 6 Aceasta să faceți: Luați-vă cățuii, Core și toată ceata lui; 7 Și puneți foc într'insele, și preste dâșele puneți tămâie înaintea Domnului, mâne: și omul pre care Domnul îl va alege, acela *va fi* sfânt. Fii ai lui Levi, prea mult vă însușiți vouă.

8 Și Moisi zise lui Cora: Ascultați, fii ai lui Levi! 9 Au ^jprea puțin *este* pentru voi, că Dumnezeul lui Israel a ^kdeosebit pre voi din comunitatea lui Israel, și v'a lăsat să vă apropiați de dâșul, ca să împliniți serviciul locașului Domnului, și să stați înaintea comuni-

^x Lev. 4. 27. 28.
^y Lev. 4. 35.
^z Vers. 15.
^a Deut. 17. 12.
Ps. 19. 13.

Ebr. 10. 26.
2 Pet. 2. 10.
b 2 Sam. 12. 9.
c Lev. 5. 1.
d Esod. 31. 14, 15.

e Lev. 24. 12.
k Esod. 31. 14, 15.
g Lev. 24. 14.
1 Reg. 21. 13.
Papt. 7. 58.

h Deut. 22. 12.
Mat. 23. 5.
i Deut. 23. 19.
Iov. 31. 7.
j Ps. 73. 27.

Iac 4. 4.
k Col. 1. 22.
1 Pet. 1. 15.
16.

Copul 16.
a Esod. 6. 21.
Iuda. 11.
b Cap. 26. 9.
c Ps. 106. 16.

d Esod. 19. 6.
e Esod. 29. 45.
f Cap. 14. 5.
g Lev. 21. 6, 7.
h. 12. 15.

h Esod. 28. 1.
Ps. 105. 26.
Cap. 3. 10.
Ezec. 40. 46.
j 1 Sam. 18. 23.
k Dent. 10. 8.

tății, servindu-i ei? 10 El pre tine și pre toți frații tăi, pre fiii lui Levi cu tine, te-a primit să te apropii *de dânsul*, și voi acum căutați și preoția? 11 Pentru aceea tu și toată ceata ta v'ați strâns contra Domnului, ^lși ce *este* Aaron, de murmurăți contra lui?

12 Și Moisi trimise să cheme pre Datan și pre Abiram, fiii lui Eliab, cari răspunseră: Nu vom veni! 13 ^mAu prea puțin *este*, că ne-ai scos din pământul, unde curge lapte și miere, ca să ne omori în pustiul acesta; tu mai voești încă ⁿsă te faci și domn preste noi? 14 Cu adevărat! nu ne-ai adus într'un ^opământ, unde curge lapte și miere, nici nu ni-ai dat de moștenire câmpuri sau vii! Acum vrei să scoți și ochii oamenilor acestora? Nu vom veni!

15 Și se mâniè Moisi foarte, și zise Domnului: ^pNu căută spre darul lor; că ^qeu nici măcar un asin n'am luat dela ei; nici pre nimeni dintre ei n'am nedreptățit. 16 Și zise Moisi lui Cora: ^rTu și toată ceata ta să stați ^sînaintea Domnului; tu, ei și Aaron mâne; 17 Și vă luați fiecare cățiuia sa, și puneți tămâie într'insele, și le aduceți înaintea Domnului, fiecare cățiuia sa, două sute cincizeci cățiuia; și tu și Aaron, fiecare cu cățiuia sa.

18 Și luară fiecare cățiuia sa, și puseră foc într'insele, și pe deasupra puseră tămâie, și stătură la ușa cortului întrunirii; asemenea și Moisi și Aaron. 19 Și Core strânse în contra lor toată comunitatea la ușa cortului întrunirii, și ^tmărirea Domnului se arată la toată adunarea.

Peirea cetei Cora.

20 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicând: 21 ^uDeosebiți-vă de adunarea aceasta, că ^vîntr'un moment voi mistui pre ei. 22 Și ei ^xcăzură pe fețele lor, și ziseră: Dumnezeuule, ^yDumnezeul spiritelor a tot corpul! de a păcătuit

un om, au mania o vărsă-vei asupra întregei adunări! 23 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 24 Vorbește cătră comunitate, zicând: Depărtați-vă din jurul locuințelor lui Core, Datan și Abiram!

25 Și se sculă Moisi, și merse la Datan și la Abiram, și după dânsul merseră și bătrânii lui Israel. 26 Și el vorbi cătră comunitate, zicând: ^zDepărtați-vă, rogu-vă, de corturile acestor oameni răi, și de nimic al lor să nu vă atingeți, ca să nu periți și voi întru tot păcatul lor. 27 Și ei se depărtară din jurul corturilor lui Core, Datan și Abiram; și Datan și Abiram ieșiră afară, și stătură la ușile corturilor lor, cu femeile lor, cu copiii lor și cu pruncii lor. 28 Și Moisi zise: ^aDintr'aceasta veți cunoaște, că Domnul a trimis pre mine ca să fac toate lucrările acestea că nu *le fac* din ^bcapul meu: 29 Dacă aceștia aicia vor muri, după cum mor toți oamenii; sau dacă îi va află pre dânsii asemenea soartă, ca și pre alți oameni, pre mine nu m'a trimis Domnul; 30 Iar dacă Domnul va creă ^cceva nou, și pământul își va deschide gura sa, și va înghiți pre ei împreună cu toate câte *sunt* ale lor, și ei ^dde vii se vor pogori în infern, voi să cunoașteți că acești oameni au defăimat pre Domnul. 31 ^eȘi a fost, că încetând el de a vorbi aceste cuvinte, pământul de desubtul lor se despică. 32 Și pământul deschizându-și gura sa, înghiți pre dânsii și casele lor, și pre ^ftoți oamenii, cari erau ai lui Core, și toată averea lor. 33 Se pogoriră ei și toate ale lor de vii în infern, și pământul îi acoperi; și ei periră din mijlocul adunării. 34 Și tot Israelul ce *eră* în jurul lor fugi de strigarea lor, că ziseră: Nu cumvă să ne înghiță și pre noi pământul. 35 Și ^gfoc ieși dela Domnul, și mistui pre ^hcei două sute cincizeci de bărbați, cari aduseră tămâie.

36 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 37 Zi lui Eleazar, fiul lui Aaron preotul,

^l Esod. 16. 8.
^m 1 Cor. 3. 5.
ⁿ Esod. 2. 14.
^o Fapt. 7. 27. 35.
^p Esod. 3. 7.

^q Fac. 4. 4. 5.
^r 1 Sam. 12. 3.
^s 2 Cor. 7. 2.
^t Vers. 6. 7.
^u 1 Sam. 12. 3. 7.
^v Esod. 32. 10.
^w Vers. 42.

^x Vers. 45.
^y Fac. 19. 17. 22.
^z Fapt. 2. 40.
^a Vers. 45.
^b Esod. 32. 10.
^c Vers. 45.

Cap. 14. 5.
^d Cap. 27. 16.
^e Iov. 12. 10.
^f Isa. 57. 16.
^g Ebr. 12. 9.
^h Fac. 19. 12. 14.

Isa. 52. 11.
ⁱ 2 Cor. 6. 17.
^j Apoc. 18. 4.
^k Esod. 3. 12.
^l Zech. 2. 9. 11.
^m Ioan. 5. 36.

ⁿ Cap. 24. 13.
^o Ier. 23. 16.
^p Ioan. 5. 30.
^q Iov. 31. 3.
^r Isa. 28. 21.
^s Vers. 33.

Ps. 55. 15.
^t Cap. 26. 10.
^u Deut. 11. 6.
^v Ps. 106. 17.
^w Vers. 17.

1 Cron. 6. 22-37.
^x Lev. 10. 2.
^y Ps. 106. 18.
^z Vers. 17.

ea să scoată cățiunile din mijlocul focului, și cărbunii *dintr'însele* să le lepede afară, căci ⁱ sfinite sunt. 38 Cățiunile acestora, ^j cari păcătuiră contra sufletelor lor proprii, să se facă din ele plăci late pentru acoperirea altarului: (căci ei pre acelea le aduseră înaintea Domnului, și sfinite sunt), ^k și să fie de semn fiilor lui Israel. 39 Și Eleazar, preotul, luă acele cățiuni de aramă, pre cari le aduseră cei arși, și le bătură în plăci *pentru* acoperirea altarului, 40 *Intru* amintirea fiilor lui Israel, ^l pentru ca nu vre-un nepreot, care nu *ar* fi din seminția lui Aaron, să se apropie spre a face să fumege tămâie înaintea Domnului, ca să nu-i fie tot ca lui Core și ca cetei lui: după cum îi poruncise Domnul prin Moisi.

41 Și a doua zi ^m toată adunarea fiilor lui Israel murmură contra lui Moisi și contra lui Aaron, zicând: Voi ați omorât pre poporul Domnului! 42 Și a fost, când se strânse comunitatea contra lui Moisi și contra lui Aaron, ei se întoarseră spre cortul întrunirii, și iată! ⁿ norul îl acoperise, și mărirea lui Dumnezeu apărură. 43 Atunci Moisi și ^o Aaron veniră înaintea cortului întrunirii: 44 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 45 ^p Despărțiți-vă de aceasta comunitate, și eu o voiu mistui într'un moment. Și ^q ei căzură pe fețele lor.

46 Și zise Moisi lui Aaron: Ia cățiuia și pune într'înșă foc depe altar, și deasupra pune tămâie, și du-te curând la comunitate, și fă ispășire pentru ea; ^r că mânie a ieșit dela fața Domnul: plagă a început.

47 Și Aaron luă *cățiuia*, după cum îi zisese Moisi, și alergă în mijlocul comunității, și iată, plaga începuse între popor: atunci el puse tămâia, și făcū espiare pentru popor. 48 Și stând el între morți și între vii, fu oprită plaga. 49 Și aceia, cari muriră de această plagă, au fost patrusprezece mii șapte sute, afară de aceia cari muriră pentru Core.

50 Și Aaron se întoarse la Moisi înapoi la ușa cortului întrunirii, după ce plaga fu oprită.

Seminția lui Levi aleasă prin înflorirea toiagului lui Aaron.

17 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Vorbește fiilor lui Israel, și ia dela ei un toiag după casele lor părintești, dela toți mai marii lor după casele lor părintești, douăsprezece toiage; și serie tu numele fiecăruia pe toiagul său. 3 Și numele lui Aaron serie pe toiagul lui Levi, că *de tot* mai marele caselor lor părintești *va fi* câte un toiag; 4 Și le pune în cortul întrunirii dinaintea mărturiei. ^a unde eu mă întrunesc cu voi. 5 Și va fi, *că* bărbatul acela, pre care îl voiu alege, toiagul lui va înverzî, și voiu înlătură dela mine murmurile fiilor lui Israel, care le ridică contra voastră.

6 Și Moisi vorbi fiilor lui Israel; și toți mai marii lor îi dădură câte un toiag, fiecare mai mare după casele lor părintești, câte un toiag; douăsprezece toiage; și toiagul lui Aaron *eră* între toiagele lor. 7 Și Moisi puse toiagele acelea înaintea Domnului, în ^b cortul mărturiei.

8 Și a doua zi, când intră Moisi în cortul mărturiei, iată toiagul lui Aaron, *care eră* pentru casa lui Levi, înverzise, și dăduse boboci, înflorise și produse migdale. 9 Și Moisi scoase afară toate acele toiage de dinaintea Domnului la toți fiii lui Israel, și ei văzându-le, fiecare își luă toiagul său.

10 Și Domnul zise lui Moisi: Du înapoi ^c toiagul lui Aaron înaintea mărturiei, *unde* să se păstreze spre semn pentru liii cei răsculători; ca murmurarea lor contra mea să înceteze, și să nu moară. 11 Și Moisi făcū *așa*; după cum îi poruncise Domnul, *așa* făcū.

12 Și fiii lui Israel vorbiră lui Moisi, zicând: Iată noi murim! noi perim! cu toții perim! 13 Tot acela ce se apropie de locașul Domnului moare; nu cumvă noi cu toții vom muri?

ⁱ Lev. 27. 28. ^k Cap. 17. 10. ^m Cap. 14. 2. ⁿ Esod. 40. 34. ^p Vers. 21, 24. ^r Lev. 10. 6. *Capul 17.* ^b Fapt. 7. 44.
^j Prov. 20. 2. ^l Cap. 3. 10. Ps. 106. 25. ^o Vers. 19. ^q Vers. 22. Ps. 105. 29. ^a Esod. 25. 22. ^c Ebr. 9. 4.
Hab. 2. 10. 1 Cron. 26. 18.

Služba preoților și a Leviților.

18 Și Domnul zise lui Aaron: ^a Tu și fiii tăi și casa părintelui tău cu tine, voi veți ^b purta nedreptatea sanctuarului, și tu și fiii tăi cu tine împreună veți purta nedreptatea preoției voastre. **2** Dară și pre frații tăi, din seminția lui Levi, seminția părintelui tău, să-i apropii de tine, ca ^c unindu-se cu tine ^d să servească ție; și ^e tu și fiii tăi cu tine să *serviți* înaintea cortului mărturiei. **3** Și ei să păzească cele de păzit ale tale și toate cele ce sunt ^f de păzit ale cortului; ^g însă de uneltele sanctuarului și de altar să nu se apropie, ^h ca să nu moară și ei și voi cu ei: **4** Și ei să se unească cu tine, ca să păzească cele de păzit ale cortului; ⁱ și nici un nelevit să nu se apropie de voi.

5 Și voi să păziți ^j cele de păzit ale sanctuarului și cele de păzit ale altarului. ^k ca să nu mai fie mânie asupra fiilor lui Israel. **6** Că iată eu pre frații voștri, pre Leviți, ^l i-am luat dintre fiii lui Israel, și ^m vi i-am dăruit dar Domnului, ca să facă serviciul cortului întrunirii. **7** Deci ⁿ tu și fiii tăi cu tine să păziți preoția voastră, întru toate cele ce se țin de altar, și cele din ^o lăuntru perdelii, ca *într'acestea* voi să serviți; că eu preoția voastră am dat-o *vouă drept* serviciu cu dar; și nepreotul, care se va apropia, să moară.

Întreținerea preoților.

8 Și Domnul zise lui Aaron: Iată ^p eu am dat ție paza darurilor mele ridicate, toate lucrurile cele consacrate de fiii lui Israel ție ți-le-am dat și fiilor tăi prin lege vecinică, ^q ca parte pentru ungerea ta. **9** Acestea vor fi ale tale din lucrurile cele prea sfinte, ce nu se ard: toate sacrificiile lor, toate ^r darurile lor de pâne, toate ^s sacrificiile lor pentru păcat, și toate ^t sacrificiile pentru vina lor, pre cari ei le aduc mie, aceste *lucruri* prea sfinte vor fi ale tale și ale fiilor tăi. **10** ^u În loc prea sfânt să le mănânci acestea, toți

cei de partea bărbătească să mănânce dintr'însele; lucru sfânt să fie. **11** Acestea încă *vor fi* ale tale: ^v darul ridicat din toate lucrurile, pre care fiii lui Israel le aduc ca daruri legănate: ^w eu ție le dau și fiilor tăi și fetelor tale cu tine prin lege vecinică; ^x tot cel curat în casa ta să mănânce dintr'însele. **12** ^y Tot ce e mai bun din oleiu, și tot ce e mai bun din must și din grâu, ^a prinoasele dintr'însele, pre care le aduc Domnului, ție le dau. **13** Întăiele fructe din toate ce *sunt* în pământul, pre ^b care ei le vor aduce Domnului, ale tale vor fi *toate*; ^c tot cel curat în casa ta să mănânce *dintr'însele*. **14** ^d Toate lucrurile consacrate prin interdict în Israel, ale tale vor fi. **15** Tot cel ce deschide ^e matricea din tot corpul, câte se aduc Domnului, dela om până la vită, al tău va fi; dară vei lăsa să se răscumpere ^f întâiu-născutul omului; asemenea să se răscumpere întâiu-născutul vitei necurate. **16** Și cei de răscumpărat, *întăiu-născutul oamenilor*, să se răscumpere dela vârstă de o lună, ^g după estimarea ta, de cinci sicli de argint, după sielul sanctuarului, ^h care *face* douăzeci de ghere. **17** ⁱ Dară cele întâiu-născute din vaci, și cele întâiu-născute din oi, și cele întâiu-născute din capre, să nu lași să se răscumpere, *că sunt lucruri sfinte*; ^j sângele lor să stropești asupra altarului, și grăsimea lor să faci să fumege ca sacrificiu cu foc în miros plăcut Domnului. **18** Și carnea lor va fi a ta, precum ^k pieptul de dar legănat și spata cea dreaptă ale tale sunt. **19** ^l Toate darurile rădicate din lucrurile cele sfinte, pre care fiii lui Israel le aduc Domnului, ție le dau, și fiilor tăi și fetelor tale cu tine, prin lege vecinică; ^m legământ de sare eternă *este acesta* înaintea Domnului pentru tine și pentru seminția ta cu tine.

Întreținerea Leviților.

20 Și Domnul zise lui Aaron: Tu în pământul lor nu vei avea nici o moște-

Capul 18.	f Cap. 3. 25, 31.	Lev. 24. 3.	p Lev. 6. 16, 18,	u Lev. 6. 16, 18,	11, 12. 13.	d Lev. 27. 28.	Ezec. 45. 12.
a Cap. 17. 13.	36.	k Cap. 16. 46.	26.	26, 29.	s Esod. 23. 19.	e Esod. 13. 2.	i Deut. 15. 19.
b Esod. 28. 38.	q Cap. 16. 40.	l Cap. 3. 12. 45.	q Esod. 29. 29.	v Esod. 29. 27. 28.	a Esod. 22. 29.	f Lev. 27. 26.	j Lev. 3. 2, 5.
c Fac. 29. 34.	h Cap. 4. 15.	m Cap. 3. 9.	r Lev. 2. 2, 3.	w Lev. 7. 30. 31.	b Esod. 23. 19.	g Esod. 13. 13.	k Esod. 29. 26. 28.
d Cap. 9. 6, 7.	i Cap. 3. 10.	n Vers. 5.	s Lev. 4. 22. 27.	x Lev. 10. 14.	Deut. 26. 2.	h Lev. 27. 6.	l Vers. 11.
e Cap. 3. 10.	j Esod. 27. 21.	o Ebr. 9. 3, 6.	t Lev. 5. 1.	y Lev. 22. 2, 3,	c Vers. 11.	i Esod. 30. 13.	m Lev. 2. 13.

nire, nici parte nu voi avea întru dânșii: ⁿeu *sunt* partea ta și moștenirea ta între fiii lui Israel. 21 Și ^ofiilor lui Levi, iată le dau drept moștenire toate zecimile lui Israel pentru serviciul, ^pce-l fac ei în cortul întrunirii. 22 ^qCă de acum înainte fiii lui Israel nu se vor mai apropia de cortul întrunirii. ^rca să nu se facă vinovați, și ca să nu moară. 23 ^sCi Leviții vor face sacrificiul în cortul întrunirii, și păcatele acelora vor purta: lege vecinică *să fie aceasta* în generațiunile voastre, ca ei între fiii lui Israel nici o moștenire să nu aibă.

24 ^tCă zecimile fiilor lui Israel, pre cari ei le vor aduce Domnului dar rădicat, le-am dat de moștenire Leviților; deaceea am zis despre dânșii, ca ^uei să nu aibă între fiii lui Israel nici o moștenire.

25 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 26 Și Leviților să le vorbești, și să le zici: Voi, când veți lua de la fiii lui Israel zecimile, pre care eu vi-le-am dat drept moștenirea voastră, dintr'acelea și voi să aduceți dar rădicat Domnului: ^vzecimi din zecimi. 27 ^xȘi *acest* dar al vostru se va socoti vouă ca și grâul din arie și ca prisosința din tease. 28 Așa și voi să aduceți dar rădicat Domnului din toate zecimile voastre, pre care le luați de la fiii lui Israel, și acel dar al Domnului să dați lui Aaron preotul. 29 Din toate darurile ce se aduc vouă, și voi să aduceți dar Domnului; tot ce *este* mai bun din ce *este* consacrat lui. 30 Deci să spui lor: Când voi din acestea veți aduce ce *este* mai bun, ^yatuncia se va socoti Leviților ca și venitul din arie, și ca venitul din tease. 31 Și din acestea să mâncați în tot locul, voi și familiile voastre; că ^zplata voastră *este* pentru serviciile voastre în cortul întrunirii; 32 Și voi pentru aceasta nu veți avea păcat, când dintr'insele veți aduce ce *este* mai bun; și lucrurile cele con-

crate ale fiilor lui Israel să nu le profanați ca să nu muriți.

Legea pentru apa de curățire, din cenușa unei vaci roș-ate.

19 Și Domnul vorbi lui Moisi și lui Aaron, zicând: 2 Acesta *este* statutul legii pre care l-a poruncit Domnul, zicând: Spune fiilor lui Israel, ca să-ți aducă o juncă roșie, întregă, care n'are usur, și ^acare nu a purtat jug. 3 Și să o dai lui Eleazar, preotul, și să o scoată ^bafară din tabără, și să se junghe în prezența lui. 4 Și Eleazar preotul să ia din sângele ei cu degetul său, și ^csă stropească spre fața cortului întrunirii din sângele ei de șapte ori: 5 Apoi să se ardă junca aceea înaintea ochilor lui: ^dpielea ei, și carnea ei, și sângele ei cu balega ei să se ardă. 6 Și preotul să ia ^elemn de cedru și isop și carmezinaroșiu, *pre care să le arunce în focul, unde se va arde junca.* 7 ^fȘi preotul să-și spele vestmintele sale, și corpul să-și scalde cu apă, și după aceea să între în tabără, și să fie preotul necurat până seara. 8 Asemenea și cel ce a ars-o să-și spele vestmintele sale cu apă, și corpul să-și scalde cu apă, și necurat să fie până seara. 9 Și om curat să strângă ^gcenușa acelei junci, și să o pună într'un loc curat afară din tabără, și să fie pentru comunitatea fiilor lui Israel întru păstrare ^hca apă de stropire: *pentru că curățire de păcat este.* 10 Și cel ce a strâns cenușa juncei, să-și spele vestmintele sale, și necurat să fie până seara; și aceasta să fie fiilor lui Israel și străinului ce locuște între ei lege vecinică.

11 ⁱCel ce se va atinge de vre-un mort, de leșul oricărui om, necurat să fie șapte zile, 12 ^jUnul ca acela să se curețe cu dansa a treia zi și a șaptea zi, și va fi curat; și dacă el nu se va curăți a treia zi și a șaptea zi, nu va fi curat. 13 Oricine se va atinge de mort, de leșul unui om de a murit, și nu

ⁿ Deut. 10. 9,
Is. 13. 14. 33,
Ps. 16. 5.
Ezec. 44. 28.
^o Lev. 27. 30, 32.

Neem. 10. 37,
Ebr. 7. 5, 8, 9,
^p Cap. 3. 7, 8.
^q Cap. 1. 51.
^r Lev. 22. 9.

^s Cap. 3. 7.
^t Vers. 21.
^u Vers. 20.
^v Neem. 10. 38.
^z Vers. 30.

^y Vers. 27.
^c Mat. 10. 10.
1 Cor. 9. 13.
1 Tim. 5. 18.
—

Capul 19.
^a Deut. 21. 3.
^b Lev. 4. 12, 21.
Ebr. 13. 11.
^c Lev. 4. 6.

Ebr. 9. 13.
^d Esod. 29. 14.
^e Lev. 14. 4. 6,
49.
^f Lev. 11. 25.

^g Ebr. 9. 13.
^h Vers. 13, 20,
21.
ⁱ Lev. 21. 1.

Cap. 5. 2.
Plân. 4. 14.
Hag. 2. 13.
^j Cap. 31. 19.

se va fi curățit, acela a^k întinat locașul Domnului: stârpî-se-va sufletul acela din Israel; căci ^lapa de stropire nu s'a stropit preste dânsul, necurat este, ^mnecurăția lui încă pe dânsul *este*. 14 Aceasta *este* legea, când un om va muri în carevâ cort: tot însul, carele întră în acel cort, și tot ce *este* într'acel cort, necurat să fie șapte zile. 15 Asemenea și totⁿ vasul descoperit, care nu va avea acoperemântul bine strâns, necurat *este*. 16 Și tot cel ce se va atinge în câmp de cel omorit de sabie, sau de carevâ mort, sau de vre-un os de om, sau de vre-un mormânt, necurat să fie șapte zile.

17 Și pentru cel necurat, să se ia din cenușa juncei celei arse spre curățire, și preste dânsa să se toarne apă vie într'un vas; 18 Și om curat să ia isop, și *pre acesta* să-l îmoaie în apă, și să stropescă pe cort și pe toate vasele și pre toți cari erau acolo, cum și pre cel ce se va fi atins de os sau de om ucis sau de om mort *de sine* sau de mormânt. 19 Și cel curat să stropescă pre cel ce nu *este* curat a treia zi și a șaptea zi, și să-l curețe pre el a șaptea zi; și el să-și spele vestimintele sale, și să scalde cu apă, și seara va fi curat. 20 Iar cel ce va fi necurat, și nu se va curăți, stârpî-se-va sufletul acela din mijlocul adunării, pentru că a întinat sanctuarul Domnului: apa de stropire nu s'a stropit preste dânsul; necurat *este*. Și aceasta să fie lor lege vecinică. 21 Și acela, care stropște cu apa de stropire să-și spele vestimintele sale, și acela, carele se atinge de apă de stropire, necurat să fie până seara. 22 Și tot, de orice se va atinge cel necurat, necurat să fie; și tot acela carele se atinge de dânsul, necurat să fie până seara.

Moartea Mariei. Poporul murmură după apă; stâncea se lovește.

20 Atuncia^a fiii lui Israel, toată comunitatea, ajunseră în deșertul Zin în luna dintăia; și poporul se opri

la Kadeș, unde^b muri Maria, și fu inmormântată acolo.

2^c Și comunitatea n'avea apă; ^datuncia se strâuse contra lui Moisi și a lui Aaron; 3 Și poporul^e se certă cu Moisi, și vorbi, zicând: O! bine eră de am fi murit și noi atuncia, ^fcând muriră frații noștri înaintea Domnului; 4 Că^g ați adus adunarea Domnului în pustiul acesta, ca să murim aici noi și vitele noastre. 5 Și pentru ce ne-ați scos din Egipt, aducându-ne în acest loc rău, unde nu *este* loc de sămănat, nici de smochini, nici de vii, nici de rodii, și unde nu *este* nici apă de băut?

6 Și Moisi și Aaron se retraseră dinaintea adunării la ușa cortului întrunirii, și ^hcăzură pre fețele lor; și ⁱmărirea Domnului se arătă lor. 7 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 8^j Ia toiagul, și adună comunitatea, tu și Aaron, frațele tău, și vorbiți pietrii acesteia înaintea ochilor lor, ca să-și dea apa sa; și^k să le scoți apă din piatră, și așa să adapi comunitatea și vitele lor.

9 Și Moisi luă toiagul ^ldinaintea Domnului, după cum îi poruncise. 10 Și Moisi și Aaron adunară comunitatea dinaintea pietrii, și el zise lor: ^mAscultați, voi turburătorilor: au din piatra aceasta vă vom putea noi scoate vouă apă? 11 Și Moisi rădicându-și mâna, lovi piatra cu toiagul său de două ori; și ⁿieși apă multă, încât avură să bea comunitatea și vitele lor.

12 Și Domnul zise lui Moisi și lui Aaron: Fiindcă^o voi n'ați crezut mie, ca să mă^p sfințiți înaintea ochilor fiilor lui Israel, deaceea voi nu veți duce această adunare în pământul, pre carele l-am dat lor. 13 ^q Aceasta *este* apa Meribei, unde fiii lui Israel se certau contra Domnului, și el se sfinți între ei.

Edomiții nu voesc a permite Israelitilor trecere prin țara lor.

14^r Și Moisi trimise soli dela Kadeș la regele Edomului, *cari să-i zică*: ^s Așa

^k Lev. 15. 31.

Capul 20.

^d Cap. 16. 19, 42.

^h Cap. 14. 5.

Ps. 78. 15, 16.

^m Ps. 106. 33.

^o Cap. 27. 14.

1 Pet. 3. 15.

^l Cap. 8. 7.

^a Cap. 33. 36.

^e Esod. 17. 2.

ⁱ Cap. 14. 10.

Isa. 43. 20.

ⁿ Esod. 17. 6.

^p Lev. 10. 3.

^q Dent. 33. 8.

^m Lev. 7. 20.

^b Esod. 15. 20.

^f Cap. 11. 1, 33.

^j Esod. 17. 5.

^r Cap. 17. 10.

1 Cor. 10. 4.

Ezec. 20. 41.

Ps. 95. 8.

ⁿ Lev. 11. 32.

^c Esod. 17. 1.

^g Esod. 17. 3.

^k Neem. 9. 15.

zice fratele tîn Israel: Tu cunoști toate năcazurile, câtene-au întîmpinat. 15 ^tCum părinții noștri se pogorîră în Egipt; ^uși noi locuirăm acolo mult timp, și ^vcum Egiptenii ne năcăjiră pre noi și pre părinții noștri; 16 Și ^xstrigînd noi cătră Domnul, el auzi vocea noastră, și ^ytrimise pre inger, care ne scoase din Egipt: și iată *suntem* în Kadeș, cetate în marginea cuprinsului tău. 17 ^zLasă-ne, rugămu-te, ca să trecem prin pămîntul tău: noi nu vom trece nici preste câmpuri, nici preste vii, și nici apă din fântâna *oarecuivă* nu vom bea: ei pe calea domnească vom merge, și nu ne vom abate nici la dreapta nici la stînga, pînă ce vom trece marginile tale. 18 Și Edom îi răspunse: Să nu treci prin *pămîntul meu*, ca eu să nu ies cu sabia înaintea ta. 19 Și fiii lui Israel ziseră cătră dânsul: Pe calea bătută vom merge; și de vom bea din apa ta eu și vitele mele, îți ^avom plăti prețul; alt nimic nu *cerem*, decât să trecem cu piciorul. 20 Și el răspunse: ^bSă nu treci! Și Edom îi ieși întru întîmpinare cu popor mult și cu mână tare. 21 Așa Edom ^cnu voi să lase pre Israel a trece hotarul său; și Israel ^dse abătî delă dânsul.

Aaron moare pe muntele Hor, și Eleazar îi urmează.

22 Și fiii lui Israel, toată comunitatea, pornind delă ^eKadeș, ^fveniră la muntele Hor.

23 Și Domnul vorbi lui Moisi, și lui Aaron la muntele Hor, aproape de hotarul pămîntului Edom, zicînd: 24 Aaron se va ^gadăogi la poporul său: căci el nu va întră în pămîntul, pre care l-am dat eu fiilor lui Israel, pentru că ^hvoi ^vați răscolat contra cuvîntului meu la apa certe. 25 ⁱIa pre Aaron și pre Eleazar fiul său, și-i sue pe muntele Hor; 26 Și desbracă pre Aaron de vestmintele lui, și îmbracă cu ele pre Eleazar, fiul său, și Aaron se va adăogi *la poporul său*, și

va muri acolo. 27 Și Moisi făcî așa, după cum îi poruncise Domnul; și ei se suiră pe muntele Hor înaintea ochilor comunității întregi. 28 ^jȘi Moisi desbracă pre Aaron de vestmintele sale, și îmbracă cu ele pre Eleazar, fiul său. Și ^kAaron muri acolo în vârful muntelui; și Moisi și Eleazar se pogorîră depe munte. 29 Și văzînd toată comunitatea, că Aaron a murit, plânse toată casa lui Israel pre Aaron ^ltreizeci de zile.

Israelitiții sunt atacați de Cananei la Ard; poporul murmurînd se pedepsește cu șerpi înfocați; șarpele cel de aramă.

21 Și cînd auzi Cananeul. ^aregele din Ard, carele locui spre miazăzi, că Israelul întră pe calea Atarim, se luptă cu Israel, și luă dintre ei mai mulți prinși. 2 ^bAtuncia făcî Israel vot Domnului, și zise: De-mi vei da pre poporul acesta în mâna mea, atunci eu cetățile lui le voi nimici cu totul. 3 Și Domnul ascultă vocea lui Israel, și dădî *în mânile lui* pre Cananei, și-i nimiciră cu totul, pre ei și cetățile lor, și se numi locul acela: Horma.

4 Și ^cei plecară delă muntele Hor spre Marea-Roșie, ca să ^docolească țara Edomului; și sufletul poporului fu descurajiat pe cale; 5 Și poporul ^evorbi contra lui Dumnezeu și contra lui Moisi, zicînd: ^fPentru ce ne-ați scos din Egipt, ca să murim în pustiul acesta? că nu *este* nici pîne nici apă, și ^gni-s'a îngrețosat sufletul de această mîncare așa de proastă.

6 Atuncia ^htrimise Domnul ⁱșerpi înfocați asupra poporului, și mușcară pre popor, și muri mult popor din Israel. 7 ^jAtuncia veni poporul la Moisi, și zise: ^kNoi am păcătuit, că am vorbit contra lui Dumnezeu și contra ta; ^lroagă-te lui Dumnezeu, că să depărteze șerpii delă noi; și Moisi se rugă pentru popor. 8 Și zise Domnul lui Moisi: Fă-ți un șarpe înfocat, și-l spînzură de o

† Jud. 11. 16, 17.	‡ Esod. 1. 11. etc.	§ Dent. 2. 27.	¶ Cap. 33. 37.	‡ Esod. 29. 29, 30.	§ Cap. 21. 4.	¶ Dent. 11. 17.	‡ Cap. 33. 37.	‡ Esod. 29. 29, 30.	¶ Cap. 21. 4.	‡ Dent. 11. 17.	‡ Dent. 8. 15.
§ Dent. 2. 4. etc.	¶ Fapt. 7. 19.	‡ Dent. 11. 17.	¶ Fac. 25. 8.	¶ Dent. 10. 6.	¶ Dent. 32. 50.	‡ Dent. 2. 27, 29.	¶ Dent. 32. 50.	¶ Dent. 10. 6.	¶ Dent. 32. 50.	‡ Dent. 2. 4, 5.	‡ Ps. 78. 34.
¶ Obad. 10. 12.	‡ Esod. 2. 23.	‡ Dent. 2. 27, 29.	¶ Dent. 32. 50.	‡ Dent. 31. 8.	‡ Dent. 11.	‡ Esod. 3. 2.	‡ Dent. 11.	‡ Dent. 31. 8.	‡ Dent. 11.	‡ Esod. 8. 8, 28.	‡ Ps. 78. 34.
‡ Fac. 46. 6.	‡ Esod. 3. 2.	‡ Dent. 2. 4, 5.	‡ Dent. 11.	‡ Dent. 31. 8.	‡ Dent. 11.	‡ Esod. 3. 2.	‡ Dent. 11.	‡ Dent. 31. 8.	‡ Dent. 11.	‡ Esod. 8. 8, 28.	‡ Ps. 78. 34.
‡ Esod. 12. 40.	‡ Cap. 31. 22.	‡ Dent. 2. 4, 5.	‡ Dent. 11.	‡ Dent. 31. 8.	‡ Dent. 11.	‡ Esod. 3. 2.	‡ Dent. 11.	‡ Dent. 31. 8.	‡ Dent. 11.	‡ Esod. 8. 8, 28.	‡ Ps. 78. 34.

prăjină: și va fi, că tot cel ce este mușcat și se va uita la dânsul, va trai. 9 Și ^mMoisi făcù un șarpe de aramă, și-l puse pe o prăjină: și fu, că de mușcă pre cinevă vre-un șarpe, acela se uita la șarpele de aramă, și trăia.

Alte călătorii ale Israelitilor.

10 Și fiii lui Israel plecară, și ⁿtăbăriră la Obot.

11 Și plecară dela Obot, și ^otăbăriră la Ije-Abarim, în pustiul carele este dinaintea Moabului, spre răsăritul soarelui.

12 ^pDe acolo plecară, și tăbăriră în valea Zared. 13 De acolo plecară, și tăbăriră dincolo de Arnon, care *curge* prin pustiul, ce iese din ținuturile Amoreilor; că ^qArnon este hotarul Moabului, între Moabiți și Amorei. 14 De aceea se zice în cartea despre războaiele Domnului: Vaheb în Sufa, Și păraiele lui Arnon, 15 Și scurgerile păraielelor, Cari se întorc spre hotarul Ar, ^rȘi se lasă spre hotarul Moabului.

16 Și veniră ^sla Beer. Aceasta este fântâna, unde zise Domnul lui Moisi: Adună pre popor, și eu le voi da apă,

17 ^tAtuncia cântă Israel cântarea aceasta: Înaltă-te, fântână: Cântați-i: 18 Fântâna, pre care o săpară mai marii, Pre care căpeteniile poporului o scobiră. Supt conducerea ^ulegislatorului cu toiegele lor.

19 Și din acest pustiu *veniră la Mattana*; Și dela Mattana la Nahaliel, și dela Nahaliel la Bamot; 20 Și dela Bamot în valea, care este în câmpul Moabului, în vârful muntelui Pisga, care caută ^vspre pustiul.

Biruesc pe Sihon.

11 Și ^xIsrael trimise soli la Sihon, regele Amoreilor, zicând: 22 ^yLasă-mă să trec prin pământul tău! Noi nu ne vom abate nici preste câmpii, nici preste vii, nici apă nu vom bea din fântânile tale: pe calea domnească vom

merge, până ce vom trece din hotarul tău. 23 ^zDară Sihon nu lăsă ca Israel să treacă prin pământul său: ci Sihon strânse tot poporul său, și ieși întru întimpinarea lui Israel în pustiul; și ^aveni la Iaaaz, și se luptă cu Israel. 24 Și ^bIsrael îl bătù cu ascuțitul sabiei, și-i cucerì pământul lui dela Arnon până la Iabok, până la fiii lui Ammon; că hotarele fiilor lui Ammon erau tari. 25 Și Israel luă toate cetățile acelea; și locuì Israel în toate cetățile Amoreilor, în Heșbon și în toate cetățile sale. 26 Că Heșbon erà cetatea lui Sihon, regele Amoreilor, care bătându-se cu regele de mai înainte al Moabului, luă din mâna lui tot pământul lui până la Arnon. 27 De aceea zic poezii: Veniți la Heșbon, Să se zidească și să se reîntemeiască cetatea lui Sihon; 28 Că ^cfoc ieși din Heșbon, Flacăra din cetatea lui Sihon, Care mistuì ^dArul Moabului. Și pre domni înălțimilor Arnonului. 29 Vai ție Moabe! Perdut ești tu, popor al ^eChemosului, El lăsă pre fiii săi, cari căutau să scape, Și pre fetele sale, să cadă în captivitate La Sihon, regele Amoreilor. 30 Săgetat-am asupra lor; Perduți sunt dela Heșbon ^fpână la Dibon, Amărit-am pre ei până la Nofa, Care se întinde până la ^gMedeba.

31 Și Israel locuì în pământul Amoreilor.

Biruința asupra lui Og.

32 Și Moisi trimise, ca să iscodească ^hIaazerul, și ei cuprinseseră cetățile sale, și alungară pre Amorei, cari erau acolo.

33 ⁱȘi se întoarseră, și se suiră pe calea cătră Basan, și Og, regele Basanului, ieși întru întimpinarea lor, el și tot poporul său, la bătaie ^jla Edrei. 34 Și Domnul zise lui Moisi: ^kNu te teme de dânsul, că în mâinile tale îl dau, pre el și tot poporul său și pământul său, și ^lsă-i faci după cum făcuși lui Sihon, regele Amoreilor, care locuia la

^m 2 Reg. 18. 4. ^q Cap. 22. 36. ^r Deut. 2, 18, 19. ^s Judc. 9. 21. ^t Esod. 15. 1. ^u Cap. 33. 43. ^v Cap. 33. 44. ^w Deut. 2. 13.

^x Ps. 103. 2. & 106. 12. ^y Isa. 33. 22. ^z Cap. 23. 28. ^a Deut. 2, 26, 27. ^b Deut. 2. 33. ^c Deut. 2. 33. ^d Deut. 2. 33. ^e Deut. 2. 33. ^f Deut. 2. 33. ^g Deut. 2. 33. ^h Deut. 2. 33. ⁱ Deut. 2. 33. ^j Deut. 2. 33. ^k Deut. 2. 33. ^l Deut. 2. 33.

^m 2 Reg. 18. 4. ⁿ Ps. 105. 10. 11. ^o Amos. 2. 9. ^p Ier. 48. 45. 46.

^q Deut. 2. 9, 18. ^r Judc. 11. 34. ^s Ier. 48. 7. 13. ^t Ier. 48. 18, 22.

^u Isa 15. 2. ^v Cap. 33. 1. ^w Deut. 3. 1. ^x Deut. 3. 1. ^y Jos. 13. 12.

^z Deut. 3. 2. ^a Vers. 24. ^b Ps. 135. 10, 11.

Heşbon. 35 Şi ei îl bătură, pre el şi pre fiii săi şi tot poporul său. de nu lăsă nici unul: şi-i moşteni pământul său.

Regele Moabului trimite după Balaam, ca el să blesteme pre Israel.

22 Şi ^afiii lui Israel plecară. şi tăbăriră în câmpia Moabului, dincoace de Iordan, în *dreptul* Ierichonului.

2 Şi Balak, ^bfiul lui Zippor, văzù toate câte făcuse Israel Amoreilor. 3 Şi Moab se temù foarte de popor, pentru că *eră* mare la număr, şi groază cuprinsese pre Moab pentru fiii lui Israel. 4 Şi Moab zise cătră ^dbătrânii Madianului: Acum această mulţime va mânca tot *ce este* împrejurul nostru, după cum mănâncă boul iarbă cea verde a câmpului. Şi Balak, fiul lui Zippor, *eră* regele Moabului pe timpul acela. 5 ^eŞi el trimise soli la Balaam, fiul lui Beor, la ^fPetor. *ce eră* lângă fluviu, în ţara fiilor poporului său, ca să-l cheme, zicând: Iată, un popor ieşi din Egipt; iată, el acopere faţa pământului, şi s'a aşezat lângă mine; 6 Acum dară vino, rogu-te, şi-mi ^gblestemă pre acest popor, că *este* mai tare decât mine; poate fi, *că* eu să-l pot bate, şi să-l gonesc din ţară; căci eu ştiu, *că* acela, pre care tu-l binecuvintezi, *este* binecuvântat; şi pre care tu-l blestemi, este blestemat. 7 Şi aşă merseră bătrânii Moabului cu bătrânii Madianului cu ^hdarurile în mânilor pentru gâcitor. Şi ajungând ei la Balaam. îi spuseră cuvintele lui Balak. 8 Şi el zise lor: ⁱRămâneţi aici preste noaptea aceasta; şi eu vă voi da răspunsul, după cum îmi va vorbi Domnul. Şi mai marii Moabului rămaseră la Balaam.

9 ^jŞi Dumnezeu veni la Balaam, şi-i zise: Cine *sunt* aceşti bărbaţi cu tine? 10 Şi Balaam zise cătră Dumnezeu: Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului, a trimis la mine, *zicându-mi*: 11 Iată, poporul, carele a ieşit din Egipt, acopere faţa acestui pământ! vino acum, şi mi-l blestemă, doară voi putea să mă bat cu

el, şi să-l gonesc. 12 Şi zise Dumnezeu lui Balaam: Să nu mergi cu ei, nici să blestemi pre popor. ^kcăci *este* binecuvântat.

13 Şi sculându-se dimineaţa Balaam, zise cătră mai marii lui Balak: Întoarceţi-vă la ţara voastră, că Domnul nu vrea să mă lase să merg eu voi. 14 Şi mai marii Moabului se sculară, şi veniră la Balak, şi ziseră: Balaam nu vrea să vină eu noi!

15 Şi Balak iarăşi a trimis la el mai mari mai mulţi şi mai însemnaţi decât accia. 16 Şi ei veniră la Balaam, şi-i ziseră: Acestea ^lîţi zice Balak, fiul lui Zippor: Rogu-te, nu mai face piedeci, şi vino cu mine! 17 Că mult foarte te voi onora, şi toate câte îmi vei zice, voi face, decât, rogu-te, ^mvino numai, şi-mi blestemă pre acest popor. 18 Şi Balaam răspunse, şi zise cătră servii lui Balak: ⁿDe mi-ar da Balak casa lui plină de argint şi de aur, ^oeu n'aş putea călca cuvântul Domnului Dumnezeu meu, să fac nici mic, nici mare. 19 Totuşi, rogu-vă, ^prămâneţi şi voi în această noapte aici, ca să ştiu ce va mai zice Domnul cătră mine.

20 ^qAtunci veni Dumnezeu la Balaam noaptea, şi-i zise: Dacă aceşti bărbaţi vin ca să te cheme. scoală-te, şi du-te cu ei, ^rdară numai cuvântul ce voi vorbi ţie, acela să-l faci.

Măgăriţa lui Bileam vorbeşte.

21 Şi sculându-se dimineaţa Balaam, a înşeuat asina sa, şi merse cu mai marii Moabului. 22 Şi Dumnezeu se aprinse de mânie, că el se duse; şi un ^sînger al Domnului se puse în drum, ca să-l oprească; şi el călăriă pe asina sa, şi cei doi feciori ai săi *erau* eu dânsul. 23 Şi ^tasina văzând pe îngerul Domnului stând în drum şi cu sabia sa scoasă în mână, asina se abătù din cale, şi merse spre câmp: şi Balaam bătù asina, ca să o întoarcă în cale. 24 Şi îngerul Domnului se puse într'o cărare între vii. *având pă-*

Capul 22.

^a Cap. 33. 48.

^b Judc. 11. 25.

^c Esod. 15. 15.

^d Cap. 31. 8.

^e Deut. 23. 4.

^f Ios. 13. 22.

^g 2 Pet. 2. 15.

Iuda 11.

Apoc. 2. 14.

^h Cap. 29. 7.

ⁱ Cap. 23. 7.

^j 1 Sam. 9. 7, 8.

^k Vers. 19.

^l Fac. 20. 8.

^m Rom. 11. 29.

ⁿ Vers. 6.

^o Cap. 24. 13.

^p 1 Reg. 22. 14.

^q Vers. 8.

^r Vers. 9.

^s Vers. 35.

^t Esod. 4. 34.

^u 2 Reg. 6. 17.

Dan. 10. 7.

Fapt. 22. 9.

rete de o parte și părete de altă parte. 25 Și asina văzând iarăși pre îngerul Domnului, se strânse spre zid, și ea strânse de zid și piciorul lui Balaam; și el iarăși o bătu. 26 Și îngerul Domnului iarăși merse mai departe, și stătù într'un loc strâmt, unde nu *eră* drum spre a se întoarce nici la dreapta nici la stânga. 27 Și asina văzând pre îngerul Domnului, se culcă sub Balaam. Și Balaam se aprinse de mânie, și bătu asina cu bățul. 28 Și ^tdeșchise Domnul gura asinei, și ea zise lui Balaam: Ce-ți făcui eu ție, de mă bătuși cu aceasta de trei ori? 29 Și Balaam răspunse asinei: pentru că ți-ai bătuț joc de mine! O, de ce n'am o sabie în mână; ^unumai decăt te-aș junghia! 30 ^vȘi asina zise lui Balaam: Au nu *sunt* eu asina ta pe care încaleci tu, de când mă ai și până în ziua de astăzi? Fost-am deprinsă să-ți fac asemenea? Și el zise: Nu. 31 Și Domnul ^xdeșchise ochii lui Balaam, și el văzù pre îngerul Domnului stând în drum, și sabia lui scoasă în mâna sa: și el ^yse plecă, și se închină cu fața la pământ. 32 Și îngerul Domnului zise cătră dânsul: Pentru ce bătuși pre asina ta acum de trei ori? Iată eu ieșii, ca să mă opun ție, căci calea pe care mergi tu, ^znu este dreaptă înaintea mea: 33 Și asina mă văzù, și ea se feri de mine acum de trei ori: dacă ea nu se feriă de mine, într'-a devăr! pre tine te-aș fi omorît, și pre ea o ași fi lăsat vie. 34 Și zise Balaam cătră îngerul Domnului: ^aEu am păcătuit, că n'am știut, că tu te-ai opus în contra mea în cale: acum dară, dacă aceasta este rău în ochii tăi, mă voi întoarce înapoi. 35 Și îngerul Domnului zise lui Balaam: Mergi cu bărbații aceștia; însă numai ceea ce îți voi zice eu, să vorbești: și Balaam merse cu marii lui Balak.

36 Și anzind Balak, că Balaam vine, îi ieși întru întimpinare până la cetatea Moabului, care *este* la hotarul Arnomului.

carele *este* hotarul țării. 37 Și Balak zise lui Balaam: Au n'am trimis la tine, ca să te cheme? pentru ce n'ai venit la mine? au doară cu adevărat nu pot eu să te onorez? 38 Și Balaam zise lui Balak: Iată, eu venii la tine; putea-voiu acum roști ceva? Ceeace Dumnezeu va pune în gura mea eu aceea voi vorbi. 39 Și merse Balaam cu Balak, și veniră la Chiriat-Huzot. 40 Și Balak sacrifică boi și oi, și *dintr'însele* trimise și lui Balaam și mai marilor, cari *erau* cu el.

41 Și a doua zi Balak luă pre Balaam, și-l sui pe înălțimile lui Baal, de unde putù el vedea o parte a poporului.

Blestemul lui Bileam se preschimbă de Dumnezeu de două ori în binecuvântare

23 Și Balaam zise lui Balak: ^aZidește-te-mi aici șapte altare, și-mi pregătește aici șapte viței și șapte berbeci. 2 Și Balak făcù, precum zise Balaam; și Balak și Balaam ^baduseră câte un vițel și câte un berbec pe *fiecare* altar. 3 Și zise Balaam lui Balak: ^cStăi lângă arderea de tot a ta, și eu mă voi duce; poate ^dmă va întâmpinà Domnul, și ceea ce-mi va arătà voi spune ție. Și el se duse pe un vârf de munte. 4 ^eȘi Dumnezeu întâmpină pre Balaam: și acesta îi zise: Eu șapte altare am făcut, și pe tot altarul am aduș câte un berbec și câte un vițel. 5 Și Domnul ^fpuse cuvântul în gura lui Balaam, și zise: Întoarce-te la Balak, și așa să-i vorbești. 6 Și el se întoarce la el, și iată el stă lângă arderea de tot a sa, el și toți marii Moabului. 7 Și ^groști el cuvântul său parabolic, și zise:

Din Siria mă aduse Balak, regele Moabului. Din munții răsăritului, *zicând*: ^hVino! blesteamă-mi pre Iacob, Vino, defaimă-mi pre Israel: 8 ⁱCum să blestem eu pre cel ce nu-l blestemă Dumnezeu? Și cum să defaim pre cel ce nu-l defaimă Dumnezeu. 9 Că mă uit depe vârfurile stâncilor. Și-l văd pre el depe dealuri. Iată! ^jacest popor locuește

^t 2 Pet. 2. 16

Luc. 24. 16. 31.

^a 2 Sam. 15. 24.

Capit. 25.

^e Cap. 24. 1.

Ier. 1. 9.

Ps. 78. 2.

^h Cap. 21. 6, 11,

^u Prov. 12. 10.

^y Esod. 34. 8

30.

^a Vers. 29.

^e Vers. 16.

^g Vers. 18.

Mic. 2. 4.

17,

^v 2 Pet. 2. 15.

^z 2 Pet. 2. 14,

Iov. 34. 31, 32.

^b Vers. 14, 30.

^f Cap. 22. 35.

Iov. 21. 1.

Hab. 2. 6.

ⁱ Isa. 47. 12, 13.

^x Fac. 21. 19.

16.

—

^c Vers. 15.

Dent. 18. 18.

^j Dent. 33. 28.

deosebit. Și ^knuse numără *la alte* popoare. 10 ^lCine poate număra pulberea lui Iacob și numărul *nunai* din a patra *parte* a lui Israel? O, de ar muri sufletul meu ^mmoartea celor drepti? Și sfârșitul meu să fie ca și al lor! 11 Și Balak zise lui Balaam: Ce mi-ai făcut? Eu ⁿte-am luat, ca pre inamicii mei să-i blestemi, și iată! tu-i binecuvintezi? 12 Și el răspunse, și zise: ^oAu nu voiu căută să vorbesc aceea ce mi-a pus Domnul în gură-mi? 13 Și Balak zise către dânsul: Vino, rogu-te, cu mine într'alt loc, de unde poți să-l vezi (că tu de aici numai o parte a lui o vezi, iar pre tot *poporul* nu-l vezi): și mi-l blestemă de acolo!

14 Și-l luă în țarina păzitorilor, spre vârful Pisga; și ^pzidi șapte altare, și pe *fiecare* altar aduse câte un vițel și câte un berbec. 15 Și *Balaam* zise lui Balak: Stăi aici lângă arderea de tot a ta, și eu acolo voiu întâmpina *pre Domnul*. 16 Și Domnul întâmpină pre Balaam, și ^qpusese cuvânt în gura lui, și zise: Întoarce-te la Balak, și așa să vorbești. 17 Și el veni la dânsul, și iată el stă lângă arderea de tot a sa, și cu dânsul mai marii Moabului. Și Balak zise lui: ce a zis Domnul? 18 Și rosti el cuvântul său parabolic, și zise:

^rScoală-te, Balak, și ascultă! Ia în urechi cuvintele mele, tu fiul lui Zippor! 19 ^sDumnezeu nu *este* om, sa să mință. Nici fiu de om ca să-i pară rău: El a zis, au nu va face? Vorbit-a, au nu va împlini? 20 Iată eu primit-am să binecuvintez; Da, ^tel a binecuvântat, și eu nu pot întoarce. 21 ^uEl nu zărește nici o răutate în Iacob, Și nu vede nici o nedreptate în Israel. ^vDomnul Dumnezeuul său *este* cu dânsul, Cânt triumfal de regi *se aude* în mijlocul lui. 22 ^xDumnezeu scoase pre ei din Egipt; Tăria lui *este* ca ^yaceea a unicornului. 23 Nu e descântec în contra lui Iacob, Nici găcitură în contra lui Israel: La timpul său se va

zice despre Iacob și despre Israel ^zcele ce a făcut Dumnezeu *cu el*. 24 Iată *acest* popor! ^aca un leu se va sculă, Și ca o leoaică se va rădică; ^bEl nu se va culcă, până ce nu-și va mânca prada, Și nu va bea sângele celor uciși. 25 Și zise Balak lui Balaam: Tu nici să nu-l blestemi, nici să nu-l binecuvintezi. 26 Iar Balaam răspunse și zise lui Balak: Au nu ți-am vorbit eu și ți-am zis, că eu voiu face toate câte-mi va zice Domnul?

27 Și Balak zise lui Balaam: Vino, rogu-te! te voiu duce într'alt loc: poate să placă lui Dumnezeu, ca tu să mi-l blestemi de acolo. 28 Și luând Balak pre Balaam, îl duse *pe vârful muntelui Peor*, care privește spre deșert. 29 Și Balaam zise lui Balak: Zidește-mi aici șapte altare, și-mi pregătește aici șapte viței și șapte berbeci. 30 Și Balak făcù așa, precum ^{îi}zise Balaam, și aduse pe *fiecare* altar câte un vițel și câte un berbec.

Bileam proroceste *iurăși bine* despre Israel.

24 Și Balaam văzând, că Domnului îi place să binecuvinteze pre Israel, nu merse ca ^aalte dăți, spre a căută descântece, ei-și înturnă fața sa spre pustiul. 2 Și ridicându-și Balaam ochii săi, văzù pre Israel ^bșezând în corturi, după semințiile sale; și ^cveni preste dânsul Spiritul lui Dumnezeu. 3 ^dȘi rosti cuvântul său parabolic, și zise:

Așa zice Balaam, fiul lui Beor. Așa zice bărbatul cel cu ochi deșchiși. 4 Așa zice acel ce aude cuvintele lui Dumnezeu, Cel ce vede viziunea aceluia Atotputernic. Care ^ecăzând în *uimire*, ochii își are deșchiși: 5 Cât de frumoase sunt corturile tale, Iacobe! Locuințele tale, Israele! 6 Se întind ca văile, Ca grădinile cele depe lângă râuri. ^fCa arborii de alee, pre ^gcare i-a plantat Domnul, Ca cedrii depe lângă ape! 7 Apa curge din galețele sale, Și seminția sa *este* ca ^hapele cele mari; Mai

^k Esod. 33. 16.

^l Efes. 2. 14.

^m Ps. 116. 15.

ⁿ Cap. 22. 11.

^o Cap. 22. 38.

^p Vers. 1. 2.

^q Cap. 22. 35.

^r Jude. 3. 20.

^s 1 Sam. 15. 29.

Rom. 11. 29.

Iac. 1. 17.

^t Fac. 12. 2.

^u Rom. 4. 7. 8.

^v Esod. 13. 21.

^x Cap. 24. 8.

^y Deut. 33. 17.

^z Ps. 31. 19.

^a Fac. 49. 9.

^b Fac. 49. 27.

—

^c Capul 24.

^d Cap. 23. 3. 15.

^e Cap. 2. 2. etc.

^f Cap. 11. 25.

^g 1 Sam. 10. 10.

^h Cap. 23. 7. 18.

ⁱ Sam. 19. 24.

Dan. 8. 18.

^j Cor. 12. 2.

^k 3. 1.

^l Ps. 1. 3.

Ier. 17. 8.

^m Ps. 104. 15.

ⁿ Ier. 51. 13.

mare de cât ⁱAgag regele lui, Și ^jimpărăția lui se înalță. 8 ^kDumnezeu îl scoase pre el din Egipt, Tăria lui *este* ca aceea a unicornului: El ^lperde pre națiunile, pre inamicii lui, Și ^moasele lor le sdrobește. Și cu săgețile sale ⁿîi străpunge. 9 ^oEl s'a plecat, el s'a culcat ca un leu, Și ca o leoaică: cine-l va deșteptă? Tot cel ce te binecuvintează pre tine, ^pbinecuvântat să fie, Și cel ce te blestemă pre tine, blestemat să fie.

Steaua din Iacob.

10 Și Balak se aprinse de mânie contra lui Balam, și ^qlovindu-și palmele, zise Balaam: ^rCa să-mi blestemi pre inamicii mei te-am chemat, și iată tu i-ai binecuvântat, acum de trei ori! 11 Acum dară fugi la locul tău; ^seu ziseiu: Te voi onora; dară iată Domnul te-a oprit de a fi onorat.

12 Și Balaam zise cătră Balak: Au n'am vorbit eu și trimișilor tăi, pre cari i-ai trimis la mine zicând: 13 ^tDe mi-ar da Balak casa sa plină de argint și de aur, eu n'aș putea călea cuvântul Domnului, și să fac nici bine nici rău din capul meu; ceeace-mi va zice Domnul, eu aceea voi vorbi. 14 Și acum iată, eu mă duc la poporul meu; *deci vino*, și ^ueu te voi învăța ceeace acest popor va face poporului tău ^vîn timpurile cele de apoi. 15 ^xSi el rosti cuvântul său parabolic, zicând:

Așa zice Balaam, fiul lui Beor, Așa zice bărbatul cel cu ochii deșchiși. 16 Așa zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu, Și care are cunoștința celui Prea înalt, *Cel ce vede viziunea celui Atotputernic, Carele căzând în uimire, ochii și-are deșchiși:*

17 ^yVăz pre acesta, deși încă nu *este*; Eu îl privesc, deși acum nu *este*: ^zO stea va resări din Iacob, Și un ^asceptru se va scula din Israel. Care va sfărîmă laturile Moabului, Și va perde pre toți fiii fortărețelor. 18 Și ^bEdomul va

fi stăpânirea sa, Și Seirul va fi moștenire inamicilor săi, Și Israel se va purta voi-nicește. 19 Și va domni ^ccel născut din Iacob. Și va perde pre cel scăpat din cetate. 20 Și văzând el pre Amalek, rosti cuvântul său parabolic, și zise:

Amalek *este* întâiul dintre națiuni. Dară sfârșitul lui *este* peirea. 21 Și văzând el pre Kenei, rosti cuvântul său parabolic, și zise: Tare foarte *este* locuința ta. Și pe piatră ți-ai pus cuibul tău. 22 Totuși Cain se va pustii! Până atunci, până ce Assur te va lua prins, 23 Și el rosti cuvântul său parabolic, și zise:

O! Cine va mai putea trăi, Când Dumnezeu va face aceasta! 24 Și corăbii vor veni din țărmurile ^dChittimului. Și vor asupri pre Assur, și vor asupri pre ^eEber, Și în urmă și el va peri. 25 Și Balaam se sculă, și merse și se întoarse la locul său; asemenea și Balak se duse pre calea sa.

Idololatria și desfrâul Israelitilor pedepsirea celor mai de frunte în păcatul acesta.

25 Și Israel locuind în ^aSittim, ^bpoporul începù a desfrâna cu fetele Moabului. 2 Și ele ^cchemară pre popor la ^dsacrificiile zeilor lor, și poporul mâncă, și ^ese închină zeilor lor. 3 Și Israel se alipì de Baal-Peor; și ^faprinse mânia Domnului asupra lui Israel. 4 Și Domnul zise lui Moisi: ^gIa pre toți cei mai mari ai poporului, și-i spânzură înaintea Domnului față cu soarele, ca să se întoarcă ^haprindearea mâniei Domnului dela Israel. 5 Și zise Moisi cătră ⁱ judecătorii lui Israel: ^jFieciné să-șiucidă pre oamenii săi, cari se alipiră de Baal-Peor.

6 Și iată un bărbat dintre fiii lui Israel venind, aduse la frații săi pre o Madianită înaintea lui Moisi și înaintea a toată comunitatea fiilor lui Israel. ^kcarri plângeau la ușa cortului întrunirii. 7 ^lAceasta văzând Fineas, ^mfiul lui Elea-

ⁱ 1 Sam. 15. 9.	ⁿ Ps. 45. 5.	^s Cap. 22. 17, 37.	^y Apoc. 1. 7.	^e Fac. 10. 27, 25.	^b 1 Cor. 10. 8.	^c Esod. 20. 5.	^j Esod. 42. 17.
^j 2 Sam. 5. 12.	^o Fac. 49. 9.	^t Cap. 22. 18.	^z Mat. 2. 2.	^f 1 Cor. 10. 8.	^c Ios. 22. 17.	^f Ps. 106. 29.	^k Ioel. 2. 17.
^k Cap. 23. 22.	^p Gal. 12. 3.	^u Mic. 6. 5.	^a Fac. 49. 10.	^{Capit. 25.}	^g Osea 9. 10.	^g Deut. 4. 3.	^l Ps. 106. 30.
^l Cap. 14. 9.	^q Ezeec. 21. 14.	^v Fac. 49. 1.	^b 1 Sam. 8. 14.	^a Cap. 33. 49.	^d Esod. 34. 15.	^h Deut. 13. 17.	^m Esod. 6. 25.
^m Ps. 2. 9.	17.	^w Dan. 2. 28.	^c Fac. 49. 10.	^{Mic. 6. 5.}	16.	ⁱ Esod. 18. 21, 25.	
^{ter.} 50. 17.	^r Cap. 23. 11.	^x Vers. 3. 4.	^d Fac. 10. 4.				

zar, fiul lui Aaron preotul, se sculă din mijlocul comunității, și luă în mână sa lancea: 8 Și întră după acel bărbat Israelit în cort, și-l străpuse pre amândoi prin pantece, pre bărbatul Israelit și pre acea femeie. Și *așă* ^uplaga fu oprită între fiii lui Israel. 9 Și ^ocei ce muriră într'aceasta plagă erau douăzeci și patru de mii.

10 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 11 ^pFineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron preotul, a întors mânia mea dela fiul lui Israel, prin zelul ce el avu pentru mine între dânsii, ca eu să nu pierd pre fiii lui Israel într'u ^qzelul meu. 12 Deaceea zi *lui*: ^rIată, eu îi dau legământul păcii: 13 Și el și ^sseminția lui după dânsul va aveà legământul ^tpreoției vecinice, fiindcă el a fost ^uzelos pentru Dumnezeuul său, și pentru fiii lui Israel a ^vfăcut espiare. 14 Și numele bărbatului Israelit, care fu ucis împreună cu Madianita, erà Simri, fiul lui Sallu, mai marele din casa părintească a Simeoniților. 15 Și numele femeii Madianite, care fu ucisă, erà Cosbi, fca lui Zur, care erà cap de seminție și de casă părintească între Madianiți.

16 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 17 Socotiți de inamici pre Madianiți, și-i bateți pre ei. 18 Căci ei v'au socotit pre voi de inamici prin violența lor, prin care v'au întins curse prin fapta lui Baal-Peor, și prin fapta surorii lor Cosbi, fca unuia dintre mai marii Madianiților, și carea fu ucisă în ziua plăgii, venite pentru fapta lui Peor.

Numărarea a doua a Israeliților pe câmpurile Moabului.

26 Și după acea plagă Domnul vorbi lui Moisi și lui Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, zicând: 2 ^aIa suma întregii comunități a filor lui Israel, ^bdela douăzeci de ani și mai sus, după casele lor părintești, pre toți cei ce pot ieși la oaste în Israel. 3 Și Moisi și

Eleazar, preotul vorbiră, cătră dânsii ^cîn câmpia Moabului, lângă Iordan, *în dreptul Ierichonului*, zicând: 4 *Să se facă numărarea* dela douăzeci de ani și mai sus, după cum ^dporunci Domnul lui Moisi și filor lui Israel, cari ieșiră din pământul Egiptului.

5 ^eRuben, întâiu-născutul lui Israel: fiii lui Ruben *fură*: dela Enoch, neamul Enochiților, dela Pallu, neamul Palluiților, 6 Dela Hesron, neamul Hesroniților, dela Carmi, neamul Carmiților. 7 Acestea *sunt* neamurile lui Ruben: și cei numărați *fură*: patruzeci și trei de mii șapte sute treizeci. 8 Și fiii lui Pallu: Eliab. 9 Și fiii lui Eliab: Nemuel, Datan și Abirani. Acesta *este* acei Datan și Abiram, cari erau din cei ^fche-mați la adunare, cari se răsulară contra lui Moisi și lui Aaron în ceata lui Cora, când aceștia se răsulară contra Domnului: 10 ^gȘi pământul deschizându-și gura sa, înghiți pre ei și pre Core, când muri ceata aceea, mistuind focul pre cei două sute cincizeci de bărbați, ^hcari *fură* drept exemplu. 11 Dară ⁱfiii lui Core nu muriră.

12 Fiii lui Simeon după neamurile lor: dela ^jNemuel, neamul Nemueliților, dela Iamin, neamul Iaminiților, dela ^kIachin, neamul Iachiniților. 13 Dela ^lZera, neamul Zeraiților, dela Șaul, neamul Șauliților: 14 Acestea *fură* neamurile lui Simeon, douăzeci și două de mii, două sute.

15 Fiii lui Gad după neamurile lor: dela ^mTefon, neamul Tefoniților: dela Haghi, neamul Haghiților, dela Șuni, neamul Șuniților. 16 Dela Osni, neamul Osniților, dela Eri, neamul Eriților; 17 Dela ⁿArod, neamul Arodiților, dela Areel, neamul Areliților. 18 Acestea *fură* neamurile din fiii lui Gad, după cei numărați ai lor, patruzeci de mii, unei sute.

19 ^oFii lui Iuda: Er și Onan: iar Er și Onan muriră în pământul Canaan.

ⁿ Ps. 106. 30.

Zef. 1. 18.

^u Fapt. 22. 3.

^b Cap. 1. 3.

^e Fac. 46. 8.

^g Cap. 16. 32.

² Pet. 2. 6.

^l Fac. 46. 10.

^o Dent. 4. 3.

^r Mal. 2. 4. 5.

^v Ebr. 2. 17.

^c Vers. 63.

² Esod. 6. 14.

³⁵

^j Esod. 6. 24.

^m Fac. 46. 16.

^p Ps. 106. 30.

^s 1 Cron. 6. 4. etc.

² Cron 5. 1.

^{Cap. 22. 1.}

^f Cap. 16. 1. 2.

^h Cap. 16. 25.

^j Fac. 46. 10

ⁿ Fac. 46. 16.

^q Esod. 20. 6.

^t Esod. 40. 15.

^a E-od. 30. 12.

^d Cap. 1. 1.

^f Cap. 16. 1. 2.

¹ Cor. 10. 6

^k 1 Cron. 4. 21.

^o Fac. 38 2, etc.

20 Și fii lui Iuda, după neamurile lor, fură: dela Șela, neamul Șelaiților; dela Perez, neamul Perezităilor; dela Zera, neamul Zeraiților. 21 Și fiii lui Perez fură: dela Hesron, neamul Hesroniților; dela Hamul, neamul Hamuliților. 22 Acestea fură neamurile lui Iuda, după cei numărați ai lor, șaptezeci și șase de mii, cinci sute.

23 ^a Fiii lui Isachar, după neamurile lor: dela Tola, neamul Tolaiților; dela Puva, neamul Puvaiților; 24 Dela Iașub, neamul Iașubiților; dela Șimron, neamul Șimroniților. 25 Acestea fură neamurile lui Isachar, după cei numărați ai lor, șasezeci și patru de mii, trei sute.

26 ^r Fiii lui Zabulon, după neamurile lor: dela Serec, neamul Sereciților; dela Elon, neamul Eloniților; dela Ialeel, neamul Ialeeliților. 27 Acestea fură neamurile lui Zabulon, după cei numărați ai lor, șasezeci de mii cinci sute.

28 ^s Fiii lui Iosif, după neamurile lor: Manase și Efraim. 29 Fiii lui Manase: dela ^t Machir, neamul Machiriților; și Machir născu pre Galaad; dela Galaad, neamul Galaadiților; 30 Aceștia fură fiii lui Galaad; dela ^u Iezer, neamul Iezeriților; dela Helec, neamul Helechiților; 31 Dela Asriel, neamul Asrieliților; dela Șechem, neamul Șechemiților. 32 Dela Șemida, neamul Șemidațiilor: și dela Hefer, neamul Heferiților. 33 Și ^v Zeloiead, fiul lui Hefer n'avea fii, ci numai fete, și numele fetelor lui Zeloiead *erau*: Mahla, Noa, Hegla, Milca și Tirza. 34 Acestea fură neamurile lui Manase: și cei numărați ai lor fură: cincizeci și două de mii șapte sute.

35 Aceștia fură fiii lui Efraim, după neamurile lor: dela Șutela, neamul Șutelaiților; dela Becher, neamul Becheriților; dela Tahan, neamul Tahanțiilor; 36 Și aceștia fură fiii lui Șutela: dela Eram, neamul Eramiților. 37 Acestea fură neamurile fiilor lui Efraim, după cei numărați ai lor: treizeci și două de

mii cinci sute; aceștia fură fii lui Iosif, după neamurile lor.

38 ^x Fiii lui Beniamin, după neamurile lor: dela Bela, neamul Belaiților; dela Așbel, neamul Așbeliților; dela Ahiran, neamul Ahiraniților. 39 Dela Șufam, neamul Șufamiților: dela Hufam, neamul Hufamiților. 40 Și fiii lui Bela fură: Ard și Naaman: dela Ard neamul Ardiților; și dela Naaman, neamul Naamaniților. 41 Aceștia fură fiii lui Beniamin, după neamurile lor; și cei numărați ai lor, patruzeci și cinci de mii, șapte sute.

42 ^y Aceștia fură fiii lui Dan după neamurile lor. 43 Toate neamurile Șuhamiților după cei numărați ai lor: șasezeci și patru de mii patru sute.

44 ^z Fiii lui Asser, după neamurile lor: dela Imna, neamul Imnaiților; dela Ișvi, neamul Ișviților; dela Beria, neamul Berițiilor. 45 Și dela fiii lui Beria: dela Heber, neamul Heberiților; dela Malchiel, neamul Malchieliților; 46 Și numele fetei lui Asser *fu* Sara. 47 Acestea fură neamurile fiilor lui Asser, după cei numărați ai lor, cincizeci și trei de mii patru sute.

48 ^a Fiii lui Neftali, după neamurile lor: dela Iahziel, neamul Iahzeliților; dela Guni, neamul Guniților; 49 Dela Iețer, neamul Iețeriților; dela Șillem, neamul Șillemiților. 50 Acestea fură neamurile lui Neftali, după neamurile lor; și cei numărați ai lor: patruzeci și cinci de mii patru sute.

51 ^b Aceștia fură cei numărați ai fiilor lui Israel: șase sute și una mii, șapte sute treizeci.

52 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 53 ^c Într'aceștia să se împartă pământul spre moștenire, după numărul numelor lor: 54 ^d Celor ce *sunt* mai mulți, să le dai mai multă moștenire, și celor ce *sunt* mai puțini, să le dai mai puțină moștenire, fiecăruia să i-se dea moștenirea după cei numărați ai săi. 55 Totuși ^e cu sorți să se împartă pământul: după numele semințiilor lor părintești să se

dea lor moștenirea. 56 Moștenirea fiecăreia seminții să se împartă între mare sau mică, după sort.

57 ^f Și aceștia fură cei numărați ai Levitilor, după neamurile lor: dela Gherșon, neamul Gherșoniților; dela Kohat, neamul Kohatiților; dela Merari, neamul Merariților. 58 Acestea fură neamurile lui Levi; neamul Libniților, neamul Hebroniților, neamul Maaliților, neamul Mușitilor, neamul Koreiților; Kohat născu pre Amram. 59 Și numele femeii lui Amram fu ^g Iochebeda, o fiică a lui Levi, carea lui Levi fu născută în Egipt; și ea născu lui Amram pre Aaron și pre Moisi și pre Maria, sora acestora. 60 ^h Și lui Aaron i-se născură Nadab și Abihu. Eleazar și Itamar. 61 ⁱ Și Nadab și Abihu muriră, când aduseră foc străin Domnului. 62 ^j Și cei numărați ai lor fură: douăzeci și trei de mii, toată partea bărbătească de o lună și mai sus; ^k că ei nu fuseră numărați între ceilalți fii ai lui Israel, că ^l lor nu li-s'a dat moștenire între fiii lui Israel.

63 Aceștia fură cei numărați de Moisi și de Eleazar, preotul, cari pre fiii lui Israel îi numărară ^m în câmpia Moabului, lângă Jordan, în dreptul Ierichonului. 64 ⁿ Și într'aceștia nici unul n'a fost din acei numărați de Moisi și de Aaron, preotul, când număraseră ei pre fiii lui Israel, în pustiu Sinai. 65 Că Domnul zisese despre dânșii: toți ^o să moară în pustiu; și așa nici unul dintr'înșii nu rămase, afară de Caleb, fiul lui Iefune, și de Iosua, fiul lui Nun.

Legea pentru moștenirea fetelor.

27 Și se apropiară fetele lui ^a Zelofead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din neamurile lui Manase, fiul lui Iosif; și numele fetelor sale erau acestea: Mahla, Noa, și Hogla, și Milea, și Tirza. 2 Și stând ele înaintea lui Moisi și înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea mai marilor și a toată

comunitatea, ^{la} ușa cortului întrunirii, ziseră: 3 Părintele nostru ^b muri în pustiu, și el nu fu în ceata celor ce se adunară contra Domnului, ^c în ceata lui Cora; ei el muri pentru păcatul său; și feciori nu avu. 4 Pentru ce dară să se stângă numele părintelui nostru din neamul său, că el n'a avut feciori? ^d dă-ne deci moștenire între frații părintelui nostru.

5 Și Moisi ^e aduse cauza lor înaintea Domnului. 6 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 7 Drept au vorbit fetele lui Zelofead; ^f Tu să dai lor stăpânire de moștenire între frații părintelui lor; și moștenirea părintelui lor să o treci asupra lor. 8 Și fiilor lui Israel să vorbești, zicând: Dacă va muri carevă, și nu va avea fiii, atunci să faceți ca moștenirea lui să treacă la fiica lui. 9 Și dacă nu va avea nici fiică, atunci moștenirea lui să o dați fraților lui. 10 Și dacă nu va avea nici frați, atunci moștenirea lui să o dați fraților părintelui său. 11 Și dacă nici părintele său nu va avea frați, atunci moștenirea lui să o dați rudei celei mai aproape din neamul său, și acela să o moștenească; aceasta să fie fiilor lui Israel ^g lege judecătorească, precum porunci Domnul lui Moisi.

Moisi înștiințat că are să moară; Iosua așezat să-i urmeze.

12 Și Domnul zise lui Moisi: ^h Suie-te pe acest munte Abarim, și te uită de vezi pământul, pre care l-am dat eu fiilor lui Israel. 13 Și după ce-l vei fi văzut, și tu ⁱ te vei adăogi la poporul tău, precum s'a adaos și Aaron, fratele tău. 14 Pentru că voi ^j v'ați răsculat contra cuvântului meu, în deșertul Zin, la cearta comunității unde se cuveniă ca voi să mă sfințiți la acea apă înaintea ochilor lor. Aceasta fu ^k apa de ceartă la Kadeș, în deșertul Zin.

15 Și Moisi vorbi Domnului, zicând: 16 ^l Domnul Dumnezeuul spiritelor a tot

^f Pac. 46. 11.	1 Cron. 24. 2.	Ios. 13. 14, 33.	1 Cor. 10. 3. 6	^b Cap. 14. 35.	^f Cap. 36. 2.	ⁱ Cap. 20. 24. 28.	Ps. 106. 32.
1 Cron. 6. 1, 16.	^j Cap. 3. 39.	^m Vers. 3.	—	^c Cap. 16. 1, 2.	^g Cap. 35. 29.	^j Cap. 20. 12.	^k Rsod. 17. 7.
^g Esod. 2. 1. 2.	^k Cap. 1. 49.	ⁿ Cap. 1.	Capul 27.	^d Ios. 17. 4.	^h Cap. 33. 47.	24.	^l Cap. 16. 22.
^h Cap. 3. 2.	^l Cap. 18. 20.	^o Cap. 14. 28.	^a Cap. 26. 33.	^e Esod. 13. 15.	Deut. 3. 27.	Deut. 1. 37.	Ebr. 12. 9.
ⁱ Lev. 10. 1. 2.	23. 24.	29.	Ios. 17. 3.	19.			

corpul. să pună un bărbat preste această comunitate, 17 ^m Care să iese înaintea lor și să între înaintea lor; și care să-i scoată și să-i ducă: *ca* comunitatea Domnului să nu fie ⁿ ca oile, cari n'au păstor.

18 Și zise Domnul lui Moisi: Ia-ți pre Iosua, fiul lui Nun, bărbatul ^o intru care *este* spiritul meu, și ^p pune preste dânsul mâna ta; 19 Și-l pune înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea a toată comunitatea, și-i ⁱ dă ordinele *tale* în prezența lor. 20 Și ^r pune preste dânsul din autoritatea ta, ca toată comunitatea fiilor lui Israel ^s să-l asculte. 21 ^t Și să stea el înaintea lui Eleazar preotul, și acesta să întrebe pentru dânsul pre Domnul prin judecata lui ^u Urim, și după cuvântul lui să iese, și ^v după cuvântul lui să între, el și toți fiii lui Israel cu dânsul, toată comunitatea.

22 Și Moisi făcù după cum îi poruncise Domnul: și luă pre Iosua, și-l puse înaintea lui Eleazar preotul, și înaintea comunității întregi; 23 Și puse mâinile sale pe dânsul, și-i dădù ^x ordinele *sale*, după cum vorbise Domnul prin Moisi.

Sacrificiul zilnic, și darurile pentru sabate și sărbători.

28 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Poruncește fiilor lui Israel și zi lor: Să luați aminte, ca darurile mele, ^a nutrimentul pentru sacrificiile mele, cu foc întru miros plăcut mie, să mi-le aduceți la timpul lor.

3 Și să zici cătră dânșii: ^b Acesta *este* sacrificiul cu foc, pre care-l veți aduce Domnului: miei de câte un an fără cusur, câte doi pe toată ziua, întru ardere de tot, în veci: 4 Pre un miel să-l sacrifici dimineața, și pre celalt miel să-l sacrifici între amândouă serile; 5 Și a ^c zecea parte de efa floarea făinei, frământată cu a patra parte de ^d hin de oleiu curat, drept ^e dar de pâne. 6 ^f Ardere de tot vecinică *este*, care s'a făcut în muntele Sinai, întru miros plăcut. sacri-

ficiu cu foc Domnului. 7 Și prinosul lui *să fie* vin, a patra *parte* de hin pentru un miel; în sanctuar să torni acest prinos din vin Domnului. 8 Și pre al doilea miel să-l sacrifici între amândouă serile, făcând ca și cu darul de dimineața, și ca cu prinosul său, sacrificiul cu foc întru miros plăcut Domnului.

Jertfele de Sabat și de lună nouă.

9 Și în ziua sabbatului, doi miei de câte un an fără cusur, și două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, drept darul de pâne și cu prinosul său. 10 Aceasta *este* ^g ardere de tot pentru fiecare sabbat, afară de arderea de tot cea vecinică și prinosul său.

11 Și ^h la începutul lunilor voastre să aduceți ardere de tot Domnului, doi viței și un berbece, șapte miei de câte un an fără cusur; 12 Și ⁱ trei zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* dar de pâne de fiecare vițel: și două zecimi de floarea făinei, frământată cu oleiu. *drept* dar de pâne pentru berbece: 13 Și câte o zecime de floarea făinei, frământată cu oleiu, *drept* dar de pâne pentru un miel; ardere de tot întru miros plăcut, sacrificiul cu foc Domnului *este*. 14 Și prinoasele lor să fie vin, jumătate de hin pentru un vițel, și a treia *parte* de hin pentru un berbece, și a patra *parte* de hin pentru tot mielul. Acesta *este* arderea de tot lunilor nouă, pentru fiecare lună a anului. 15 Și să se mai aducă Domnului și ^j un țap, drept sacrificiul pentru păcat, afară de arderea de tot cea în vecinică și de prinoasele sale.

Jertfele de paști.

16 ^k Și în luna întâia, în a patrusprezecea zi a luni, paștile Domnului *sunt*. 17 ^l Și în a cincisprezecea zi a luni acesteia *încă* sărbătoare: șapte zile pâne azimă să se mănânce. 18 În ^m ziua întâia zi sfântă *să fie*; nici un lucru de serv să nu faceți. 19 Și *drept* sacrificiul cu foc, ardere de tot, să aduceți Domnului;

^m Deut. 31. 2.	Judc. 3. 10.	1 Sam. 10. 6,	1 Sam. 22 10,	Mal. 1. 7. 12.	Amos. 5. 25.	Osea 2. 11.	Deut. 16. 1.
1 Sam. 8. 20.	1 Sam. 16. 13.	9.	13. 15.	^g Esod. 29 38.	^g Ezeec. 46. 4.	Col. 2. 16.	Ezeec. 45. 21.
1 Cron. 1. 10.	18.	^s Ios. 1. 16, 17.	^x Dent. 3. 28.	^o Esod. 16. 36.	^h Cap. 10. 10.	ⁱ Cap. 15. 4—12.	^l Lev. 23. 6.
ⁿ 1 Reg. 22. 17.	^p Deut. 34. 9.	^t Ios. 9. 14.	—	^d Lev. 2. 1.	Ezra. 3. 5.	^j Vers. 22.	^m Esod. 12. 16.
Mat. 9. 36.	^q Deut. 31. 7.	^u Esod. 28. 30.	Capul 28.	^e Esod. 29. 40.	Isa. 1. 13, 14.	^k Esod. 12. 6 18.	Deut. 15. 21.
^o Fac. 41 38.	^r Cap. 11. 17 28.	^v Ios. 9. 14.	^a Lev. 3. 11.	^f Esod. 29. 42.	Ezeec. 45. 17.		

doi viței și un berbece, și șapte miei de câte un an. *cari* fără cusur să fie vouă; 20 Și darul lor de pâne din floarea făinei, frământată cu oleiu, să aduceți trei zecimi pentru vițel, și două zecimi pentru berbece; 21 Și câte o zecime să aduci pentru fiecare miel din cei șapte miei; 22 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, spre a face ispășire pentru voi. 23 Afară de arderea de tot de dimineață, care *este* ardere de tot vecinică, să aduceți acestea. 24 Astfel să aduceți voi șapte zile, în toată ziua nutrimentul sacrificiului cu foc. miros plăcut Domnului; să se aducă acestea pe lângă arderea de tot vecinică și prinosul său. 25 Și ⁿîn ziua a șaptea zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceți.

Jertfele de rusalii.

26 Și ^oîn ziua întâielor fructe, când voi aduceți dar de pâne nouă Domnului, la încheerea *celor șapte* săptămâni ale voastre, zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceți. 27 Și să aduceți ardere de tot într-un miros plăcut Domnului: doi viței, un berbece, și șapte miei de câte un an; 28 Și cu darul lor de pâne din floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru un vițel, și două zecimi pentru un berbece: 29 Câte o zecime pentru fiecare miel din cei șapte miei: 30 Și un ied spre a face ispășire pentru voi. 31 Să aduceți *acestea*, afară de arderea de tot cea vecinică și darul său de pâne (care fără de cusur vor fi vouă) și prinoasele lor.

Jertfe în ziua trâmbiței.

29 Și în luna a șaptea, în *ziua* din-tăia a lunei, zi sfântă să fie vouă, nici un lucru de serv să nu faceți, ^azi de sunetul *trâmbiței* să fie vouă aceasta! 2 Și *drept* ardere de tot într-un miros plăcut Domnului să aduceți: un vitel, un berbece, și șapte miei de câte un an, fără cusur; 3 Și cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu.

trei zecimi pentru vițel, și două zecimi pentru berbece, 4 Și câte o zecime pentru fiecare miel din cei șapte miei; 5 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, spre a face ispășire pentru voi: 6 Afară de ^barderea de tot lunei nouă și de darul său de pâne și de ^carderea de tot cea vecinică, cu darul său de pâne și cu prinoasele lor, ^ddupă prescriere; *acesta este* sacrificiu cu foc într-un miros plăcut Domnului.

Jertfe pentru ziua împăcării.

7 Și ^ela zece a lunei acesteia a șaptea zi sfântă să fie vouă, și sufletele voastre ^fsă le amăriți: să nu faceți nici un lucru. 8 Și *drept* ardere de tot într-un miros plăcut să aduceți Domnului: un vițel, un berbece, și șapte miei de câte un an, ^g*cari* fără cusur să fie vouă; 9 Și cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru vițel, și două zecimi pentru berbece: 10 Câte o zecime pentru fiecare miel din cei șapte miei; 11 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de ^hsacrificiul de păcat cel pentru ispășire, și *afară* de arderea de tot cea vecinică, cu darul său de pâne și cu prinoasele lor.

Jertfele pentru sărbătoarea cuscilor.

12 Și ⁱla a cincisprezecea zi a lunei a șaptea, zi sfântă să fie vouă; nici un lucru de serv să nu faceți, *ci* să serbați sărbătoare Domnului șapte zile; 13 Și ^j*drept* ardere de tot, sacrificiu cu foc într-un miros plăcut Domnului să aduceți: treisprezece viței, doi berbeci, miei de câte un an patrusprezece, *cari* fără cusur să fie; 14 Și cu darul lor de pâne *din* floarea făinei, frământată cu oleiu, trei zecimi pentru fiecare vițel din cei treisprezece viței, două zecimi pentru fiecare berbece din cei doi berbeci: 15 Și câte o zecime pentru fiecare miel din cei patrusprezece miei; 16 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică, de darul său de pâne și de prinosul său.

ⁿ Esod. 23. 16.
Lev. 23. 10, 15.
Deut. 16. 10.

^fapt. 2. 1.
^o Lev. 23. 18, 19.

^{Capit} 29.
^a Lev. 23. 24.

^b Cap. 28. 11.
^c Cap. 28. 3.

^d Cap. 15. 11, 12.
^e Lev. 16. 29.

^f Ps. 35. 13.
^g Cap. 28. 19.

^h Lev. 16. 3, 5.
ⁱ Lev. 23. 34.

^j Ezec. 45. 25.
Ezra. 3. 1.

17 Și a donă zi să *aduceți*: doisprezece viței, doi berbeci, și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 18 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei după numărul lor, ^kdupă prescriere; 19 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinoasele lor.

20 Și a treia zi unsprezece viței, doi berbeci, și miei de câte un an patrusprezece fără cusur; 21 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei după numărul lor, ^ldupă prescriere; 22 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

23 Și a patra zi: zece viței, doi berbeci și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 24 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 25 Și un ied *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și prinosul său.

26 Și a cincea zi: nouă viței, doi berbeci, și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 27 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci, și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 28 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

29 Și a șasea zi: opt viței, doi berbeci și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor, pentru viței, pentru berbeci, și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 31 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

32 Și a șaptea zi: șapte viței, doi ber-

beci și miei de câte un an patrusprezece, fără cusur; 33 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci, și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 34 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

35 Și a opta zi să fie vouă ^mzi sfântă, nici un lucru de serv să nu faceți. 36 Și *drept* ardere de tot, sacrificiu cu foc întru miros plăcut Domnului, să aduceți; un vițel, un berbec, șapte miei de câte un an, fără cusur; 37 Și cu darul lor de pâne și prinoasele lor pentru viței, pentru berbeci și pentru miei, după numărul lor, după prescriere; 38 Și un țap *drept* sacrificiu pentru păcat, afară de arderea de tot cea vecinică și de darul său de pâne și de prinosul său.

39 Acestea să le aduceți Domnului în ⁿsărbătorile voastre, afară de ^ovoturile voastre și de darurile voastre cele de bunăvoie, și de arderile de tot ale voastre, și de darurile voastre de pâne, și de prinoasele voastre, și de sacrificiile voastre de bucurie.

40 Și Moisi spuse fiilor lui Israel toate câte porunci Domnul lui Moisi.

Legi pentru vot.

30 Și Moisi vorbi către ^acapii semințiilor fiilor lui Israel, zicând: Acesta *este* cuvântul, pre care-l porunci Domnul. 2^b Dacă bărbat va face vot Domnului, sau ^cjurământ va jură, sau va legă sufletul său cu legătură, să nu-și calce cuvântul său, *ci* să ^dfacă toate câte au ieșit din gura lui.

3 Și dacă femeia va face vot Domnului, sau se va legă cu legătură în casa părintelui ei, în junețea ei,.. 4 Și părintele ei va auzi votul ei sau legătura ei, cu care ea a legat sufletul ei, și părintele ei la aceasta nu va zice nimic, toate voturile ei vor stă, și toată legătura, cu care ea a legat sufletul ei, va

^k Vers. 3, 4, 9, 10.
^l Vers. 18.

^m Lev. 23. 36.
ⁿ Lev. 23. 2.
Ezra. 3. 5.

Isa. 1. 14.
^o Lev. 7. 11, 16.

Capul 30.
^a Cap. 1. 4, 16.

^b Lev. 27. 2.
Jude. 11. 30.

35.
Eccl. 5. 4.

^c Lev. 5. 4.
Fapt. 23. 14.

^d Iov. 22. 27.
Nah. 1. 15.

stă. 5 Iar dacă părintele ei o va opri în ziua în care a auzit-o, toate voturile ei și toate legăturile ei, cu cari ea a legat sufletul ei, nu vor stă: și Domnul va iertă pre ea, că părintele ei a oprit-o pre ea.

6 Și dacă ea măritându-se va avea asupra-și voturile ei, sau alt ceva ce a rostit cu ușurință cu buzele ei, prin care ea și-a legat sufletul ei; 7 Și dacă bărbatul ei o va auzi, și va tăcea în ziua în care a auzit-o, voturile ei vor stă, și legăturile ei, cu care a legat sufletul ei, vor stă. 8 Iar dacă bărbatul ei o va ^eopri în ziua în care a auzit, *atunci* desființat-a el votul ei ce-l avea ea asupra-și, și ceea ce a rostit ea cu ușurință cu buzele sale, prin care ea a legat sufletul ei; și Domnul va iertă pre ea.

9 Cât *pentru* votul văduvei, sau al despărțitei, tot cu ce va legă ea sufletul va stă asupra-i.

10 Și dacă ea *fiind încă* în casa bărbatului ei, a făcut vre-un vot, sau a legat sufletul ei cu legătură prin jurământ; 11 Și dacă bărbatul ei o va auzi, și-i va tăcea, și nu o va opri, toate voturile vor stă, și toată legătura, cu care ea a legat sufletul ei, va stă. 12 Iar dacă bărbatul ei le va desființa în ziua aceea în care va auzi, toate câte au ieșit din buzele ei, fie voturi, fie legături ale sufletului ei, nu vor stă; bărbatul ei le-a desființat, și Domnul va iertă pre ea. 13 Tot votul și toată legătura cu jurământ, de amărîrea sufletului ei, bărbatul ei le va face să stea, și bărbatul ei le va desființa. 14 Dară dacă bărbatul îi va tăcea din zi în zi, *prin aceasta* el va întări toate voturile ei sau toate legăturile ei, cari *sunt* asupra-i; le va întări, căci el a tăcut în ziua în care *le-a* auzit. 15 Iar dacă el le va desființa, după ce *le-a* auzit, el va purta păcatul ei.

16 Acestea *sunt* legile, pre care Domnul le-a poruncit lui Moisi, între bărbat și femeia sa, între părinte și ficia sa, *încă fiind* în tinerețele ei, în casa părintelui ei.

Învingerea Madianiților.

31 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 ^aRăsbună pre fiii lui Israel asupra Madianiților, și după aceea te ^bvei adaogi la poporul tău.

3 Și Moisi vorbi către popor, zicând: Bărbați dintre voi să se înarmeze de oștire, ca să incargă asupra Madianului, să facă răsbunarea Domnului contra Madianului. 4 Câte o mie de seminție, din toate semințiile lui Israel, să trimiteți la oștire. 5 Și se numărară din miile lui Israel câte o mie de *toată* seminția, douăsprezece mii de înarmați de oștire. 6 Și Moisi trimise pre aceștia la rebel, câte o mie dela toată seminția, pre ei și cu ei pre l'ineas, fiul lui Eleazar preotul, cu uneltele sacre și ^etrambușele de alarmă în mâna sa. 7 Și ei luptându-se contra Madianului, cum Domnul poruncise lui Moisi, ^duciseră toată ^epartea bărbătească. 8 Și uciseră pe lângă ceilalți uciși *de dânșii* și pre regii Madianului; pre ^fEvi și pre Rekem, pre Zur și pre Ur și pre Reba, pre cinci regi ai Madianului, și pre ^gBalaam, fiul lui Beor, îl uciseră cu sabia. 9 Și fiii lui Israel duseră prinse femeile Madianului și pre pruncii lor, prădându-i de toate vitele lor, de toate turmele lor și de toată averea lor. 10 Și le arseră cu foc toate cetățile lor, cu locuințele lor și toate castelele lor. 11 Și ^hei luară toată prada și toate jafurile de oameni și de vite. 12 Și pre cei prinși și jafurile și prăzile le aduseră la Moisi și la Eleazar preotul, și la comunitatea fiilor lui Israel, în tabăra din câmpia Moabului, lângă Iordan, *în dreptul* Ierichonului.

13 Și Moisi și Eleazar preotul, și toți mai marii comunității, le ieșiră spre întâmpinare, afară din tabără. 14 Și Moisi se aprinse de mânie pre căpeteniile oștirei, pre cei mai mari preste mii și pre cei mai mari preste sute, cari se întorceau dela rebel. 15 Și Moisi zise către dânșii: Ce! lăsați vii pre ⁱtoate

^e Fac. 3. 16.

Capul 31.

^b Cap. 27. 13.

^d Deut. 20. 13.

^e Judc. 6. 1, 2.

^f Jos. 13. 21.

^h Deut. 20. 13.

ⁱ 1 Sam. 15. 8.

—

^a Cap. 25. 17.

^c Cap. 10. 9.

1 Sam. 27. 9.

33.

^g Jos. 13. 22.

ⁱ Deut. 20. 14.

femeile? 16 Iată! *j*acestea *sunt* acelea. cari după *k* cuvântul lui Balaam. dădură prilej fiilor lui Israel ca să păcătuască în contra Domnului în fapta lui Peor, când *l*veni plaga aceea preste comunitatea Domnului. 17 Acum deci *m*ucideți toată partea bărbătească dintre prunci, cum și toată femeia, care a cunoscut împreunare de bărbat. ucideți-o. 18 Și pre toți pruncii de parte femeiască, care n'au cunoscut împreunare de bărbat, pre acelea vii lăsați-le vouă. 19 Și *n*voi să tăbăriți afară din tabără șapte zile, toți cari au ucis pre cineva, sau *o*cari s'au atins de careva ucis, ca să vă curățiți a treia și a șaptea zi, pre voi și pre cei prinși ai voștri. 20 Și toate vestmintele, și toate lucrurile de piele, și toate cele ce sunt făcute *din* păr de capră, și toate uneltele de lemn, să le curățiți.

21 Și Eleazar preotul, zise cătră bărbații de resbel, cari merseseră la bătaie: acesta *este* statutul de lege, pre care Domnul îl porunci lui Moisi: 22 Numai aurul și argintul, arama, ferul, coșitorul și plumbul, 23 Și tot ce poate suferi focul, să-*l* treceti prin foc, ca să se curețe; dară să se curețe și *p*cu apă de stropire; Iar toate ce nu pot suferi focul, să le treceti prin apă. 24 *1*Și să vă spălați vestmintele voastre în ziua a șaptea, și veți fi curăți; și după aceea veți intra în tabără.

Împărțirea prăzii.

25 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 26 Fă numărarea prăzii și a acelor prinși din oameni și din vite, tu și Eleazar preotul și cu capii caselor părintești ai comunității. 27 Și *r*prăzile le împarte în două între purtătorii resbelului, cari ieșiră la oștire și între toată comunitatea: 28 Și să iei și pentru Domnul dare dela bărbații de resbel, cari au ieșit la oștire: din toată cinci suta *s*câte un suflet, din oameni și din boi și din asini și din oi. 29 Din jumătatea lor să le luați *pre* acestea, și să le dai lui Eleazar

preotul, darul ridicat al Domnului. 30 Și din jumătatea fiilor lui Israel să iei de o *t*parte din toată cincizecea câte un suflet, din oameni, din boi, din asini și din oi, din toată vita; și să le dai Leviților. *u*cari păzesc cele de păzit în locașul Domnului. 31 Și Moisi și Eleazar preotul făcuseră, după cum poruncise Domnul lui Moisi.

32 Și prada ce *mai* rămăsese din jaful, ce făcuse poporul *ce ieșise* la oștire, eră: oi, șase sute șaptezeci și cinci de mii: 33 Și boi, șaptezeci și două de mii: 34 Și asini, șasezeci și una de mii: 35 Și sufletele de oameni, femei, cari n'au cunoscut împreunarea de bărbat, preste tot, treizeci și două de mii.

36 Și fu jumătatea *prăzii*, partea acelor, cari ieșiseră la oștire: numărul oilor, trei sute treizeci și șapte de mii, cinci sute. 37 Și darea pentru Domnul fu: oi, șase sute șaptezeci și cinci: 38 Și boi, treizeci și șase de mii: și darea Domnului dintr'aceștia *fu* șaptezeci și două. 39 Și asini, treizeci de mii cinci sute, și darea Domnului din aceștia: șasezeci și unul; 40 Și suflete de oameni: șasesprezece mii; și darea Domnului din aceștia: treizeci și două de suflete. 41 Și Moisi darea *luată drept* dar ridicat Domnului o dădu lui Eleazar preotul, *v*după cum poruncise Domnul lui Moisi.

42 Și din jumătatea fiilor lui Israel, ce Moisi a tras-o dela bărbații, ce merseseră la oștire, 43 (Și această jumătate a comunității fu: oi, trei sute treizeci și șapte de mii cinci sute. 44 Boi, treizeci și șase de mii; 45 Asini: treizeci de mii cinci sute: 46 Și oameni șasesprezece mii); 47 *x*Din această parte a fiilor lui Israel, Moisi puse la o parte din toată cincizecea câte unul din oameni și din vite, și le dădu Leviților, cari păziau cele de păzit în locașul Domnului, cum poruncise Domnul lui Moisi.

48 Și apropiatu-s'au căpeteniile cătră Moisi, mai marii preste mii și mai marii

j Cap. 25. 2.
k 2 Pet. 2. 15.

Apoc. 2. 14.
l Cap. 25. 9.

m Judc. 21. 11.
n Cap. 5. 2.

o Cap. 19. 11. etc.
p Cap. 19. 9. 17.

q Lev. 11. 25.
r Ios 22. 8.

s Vers. 30, 47.
t Vers. 42-47.

u Cap. 3. 7, 8,
25, 31, 36.

v Cap. 18. 8, 19.
x Vers. 30.

preste sute, și ziseră lui Moisi: 49 Servii tăi făcură numărarea bărbaților de rebel, cari *fuseră* sub conducerea noastră, și nu lipsește din noi nici unul; 50 Deci noi aducem dar Domnului, fiecare ceeace a găsit: scule de aur, salbe, brățări, inele, cercei și colete, spre a face ispășire pentru sufletele noastre înaintea Domnului. 51 Și Moisi și Eleazar preotul luară aurul dela dânsii, sculele lucrate. 52 Și tot aurul, care se aduse *drept* dar ridicat Domnului de cătră cei mai mari preste mii și cei mai mari preste sute, fu: șasesprezece mii șapte sute, cinzeci de sicli. 53 Că bărbații de oștire prădaseră fiecare pentru sine). 54 Și Moisi și Eleazar, preotul luară aurul dela mai marii preste mii și preste sute, și-l aduseră în cortul întrunirii drept amintire pentru fiii lui Israel înaintea Domnului.

Pământul cel cucerit la răsăritul Iordanului se împărțește între semințiile lui Ruben, a lui Gad și la o jumătate din Manase.

32 Și fiii lui Ruben și fiii lui Gad aveau mulțime mare foarte de vite; și ei văzură pământul ^a Iazer și pământul Galaad, că iată! locul acela *eră* loc pentru vite. 2 Și veniră fiii lui Gad și fiii lui Ruben, și vorbiră lui Moisi și lui Eleazar, preotul, și cătră mai marii comunității, zicând: 3 Atarot, și Dibon, și Iazer, și Nimra, și Heșbon, și Eleale, și Șebama, și Nebo, și Beon, 4 Pământul, pre care Domnul îl bătù înaintea comunității lui Israel, *este* pământ pentru vite, și servii tăi au vite. 5 Și ziseră *mai departe*: De am aflat har înaintea ochilor tăi, să se dea acest pământ servilor tăi spre stăpânire; nu ne trece preste Iordan!

6 Și Moisi zise cătră fiii lui Gad și cătră fiii lui Ruben: Nu cumvâ frații voștri au să meargă la rebel, și voi să ședeți aici? 7 Și pentru ce întoarceți inimile fiilor lui Israel, ca să nu treacă în pământul, pre care Domnul îl dă lor? 8 Așa făcură părinții voștri, când îi tri-

misei dela Kadeș-Barnea ca să vadă pământul; 9 Că ei se suiră până la valea Eșcol, și după ce văzură pământul, întoarseră inima fiilor lui Israel, ca să nu între în pământul, pre care Domnul îl dăduse lor. 10 Și se aprinse mânia Domnului în ziua aceea, și el jură, zicând: 11 Acești bărbați, cari ieșiră din Egipt, dela anii douăzeci și mai sus, nu vor vedeă acel pământ, pre care eu cu jurământ l-am promis lui Abraam și lui Isaac și lui Iacob, pentru că n'au urmat mie pe deplin; 12 Afară de Caleb, fiul Iefune, Kenezul, și de Iosua, fiul lui Nun; că ei au urmat pe deplin Domnului. 13 Și mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și-l lăsă să se rătăcească în pustiu patruzeci de ani, până ce se stânse toată acea generațiune, care făcù rău în ochii Domnului. 14 Și acum, iată voi v'ați sculat în locul părinților voștri clocitură de oameni păcătoși, ca să înmulțiți și mai tare focul mâniei Domnului contra lui Israel. 15 Că dacă voi vă ^bîntoarceți dela dânsul, el va mai lăsă pre ei în acest pustiu, și voi veți pierde tot poporul acesta.

16 Și ei se apropiară de dânsul, și-*î* ziseră: Staule de oi voim să facem aici pentru vitele noastre, și cetăți pentru copiii noștri: 17 Și ^cnoi ne vom înarmă, și curând *vom merge* înaintea fiilor lui Israel, până ce-i vom duce la locul lor; dară copiii noștri vor rămâne în aceste cetăți întărite, de frica locuitorilor acestui pământ. 18 Noi nu ne vom întoarce la casele noastre, până ce fiii lui Israel nu-și vor fi luat fiecare moștenirea sa. 19 Că noi nu vom moșteni cu ei împreună dincolo de Iordan, nici mai departe; că moștenirea noastră ne va veni dincoace de Iordan, despre răsărit.

20 Și zise Moisi cătră dânsii: De veți face aceasta, și de vă veți înarmă la rebel înaintea Domnului; 21 Și fiecare din voi înarmați vor trece Iordanul înaintea Domnului, până ce el va alungă pre inamicii săi de dinaintea sa, 22 Și

^y Esod. 30. 12, 16. | ^a Capul 32. | ¹ Jos. 13. 25. | ² Sam. 24. 6.

^b Jos. 22. 16, 18. | ^c Cron. 7. 19. | ^c Jos. 4. 12, 13.

numai după ce^d țara va fi supusă înaintea Domnului, vă veți întoarce înapoi, atunci veți fi nevinovați înaintea Domnului și înaintea lui Israel, și acest pământ va fi stăpânirea voastră înaintea Domnului; 23 Și de nu veți face aceasta, iată voi păcătuiți înaintea Domnului, și să știți, că^e păcatul vostru vă va ajunge pre voi. 24 Zidiți-vă *deci* cetăți pentru copiii voștri, și staule pentru oile voastre, și ceace a vorbit gura voastră faceți.

25 Și vorbiră fiii lui Gad și fiii lui Ruben către Moisi, zicând: Servii tăi vor face așa, după cum le poruncise domnul nostru: 26^f Copiii noștri, femeile noastre, turmele noastre, și toate vitele noastre vor rămâne aici în cetățile Galaadului; 27 Și servii tăi vor trece toți înarmați de oștire înaintea Domnului la rebel, după cum zise domnul nostru.

28 Și Moisi porunci în prezența lor lui Eleazar preotul, și lui Iosua, fiul lui Nun, și capilor caselor părintești din semințiile fiilor lui Israel. 29 Și Moisi zise către dânsii: Dacă fiii lui Gad și fiii lui Ruben vor trece cu voi Iordanul toți înarmați la rebel înaintea Domnului; și dacă țara va fi vouă supusă, atunci să dați lor pământul Galaad spre stăpânire; 30 Și de nu vor trece cu voi înarmați, atunci ei moștenirea lor o vor avea cu voi împreună în pământul Canaan. 31 Și răspunseră fiii lui Gad și fiii lui Ruben, zicând: Ceace a vorbit Domnul către servii săi vom face. 32 Noi vom trece înarmați înaintea Domnului în pământul Canaan, și stăpânirea moștenirii noastre să ne rămână dincoace de Iordan.

33 Și așa Moisi dădă lor, fiilor lui Gad și fiilor lui Ruben și la jumătate din seminția lui Manase, fiul lui Iosif, regatul lui Sihon, regele Amoreilor, și regatul lui Og, regele din Basan, țara cu cetățile ei și cu hotarele lor, cetățile acelei țări jur împrejur.

34 Și fiii lui Gad rezidiră Dibonul și

Atarotul și^g Aroerul. 35 Și Atrot-Sofanul și Iaserul și Iogbeha, 36 Și Betu-Nimra și Betu-Haranul, cetăți întărite, și staule pentru oi.

37 Și fiii lui Ruben zidiră Heșbonul și Elealul și Chiriataimul, 38 Și^h Nebo și Baal-Meonul, ⁱ schimbându-le numele, și Șibma; și puse alte nume cetăților pre care le rezidiră.

39 Și fiii lui^j Machir, fiul lui Manase, se duseră la Galaad, și-l luară, și alungară pre Amoreii *ce locuiau* într'insul. 40 Și Moisi^k dădă Galaadul lui Machir, fiul lui Manase, și el locui acolo. 41 Și Iair, fiul lui Manase, încă se duse, și luă satele lor, și le numi Havot-Iair. 42 Asemenea și Noba merse, și luă Kenatul și cetățile lui, și le puse numele Noba, după numele lui.

Locurile tăbărîrii Israeliților enumerate.

33 Acestea *sunt* stațiunile fiilor lui Israel, cari ieșiră din pământul Egiptului după oștirile lor, sub conducerea lui Moisi și a lui Aaron. 2 Că Moisi descrie pornirile lor, după cum staționară ei după porunca Domnului; și acestea *sunt* stațiunile lor după pornirile lor:

3 Ei^a plecară dela Rameses în luna^b întâia, în a cincisprezecea zi a lunii întâia; a doua zi după paști ieșiră fiii lui Israel, ^c cu mâna înaltă înaintea ochilor a tot Egiptului. 4 Și Egiptenii înmormantară pe toți întâiu-născuții, pre^d cari Domnul îi bătuse dintre ei, și Domnul făcū judecată chiar și^e asupra zeilor lor. 5^f Și fiii lui Israel plecară dela Rameses, și tăbărîră la Succot. 6 Și plecând dela^g Succot, tăbărîră la Etam, care *este* la marginea pustiului. 7 Și^h plecând dela Etam, se întoarseră înapoi la Pi-Hahiroț în dreptul Baal-Zefonului, și tăbărîră dinaintea Migdolului. 8 Și plecând dela Pi-Hahiroț, ⁱ trecură prin mijlocul mării către pustiul, și merseră cale de trei zile în pustiul Etamului, și tăbărîră în Mara. 9 Și plecând dela Mara, ^j veniră la Elim; și în Elim *erau* douăsprezece izvoare de

^d Deut. 3. 20.
Ios. 11. 23.

^f Ios. 1. 14.
^g Deut. 2. 36.
^h Isa. 46. 1.
ⁱ Vers. 3.

Esod. 23. 13.
Ios. 23. 7.
^j Pac. 50. 23.

^k Deut. 3. 12, 13, 15.
Ios. 13. 31.

Capul 33.
^a Esod. 12. 37.
^b Esod. 12. 2.
^c Esod. 14. 8.

^d Esod. 12. 29.
^e Esod. 12. 12.
Isa. 19. 1.

Apoc. 12. 8.
^f Esod. 12. 37.
^g Esod. 13. 20.

^h Esod. 14. 2, 9.
ⁱ Esod. 14. 22.
^j Esod. 15. 27

apă și șaptezeci feniți, și tăbăriră acolo. 10 Și plecând dela Elim, tăbăriră lângă Marea-Roșie. 11 Și plecând dela Maria-Roșie, tăbăriră în ^kpustiul lui Sin. 12 Și plecând din pustiul lui Sin tăbăriră în Dofca, 13 Și plecând dela Dofca, tăbăriră în Aluș. 14 Și plecând dela Aluș, tăbăriră la ^lRefidim, și aici poporul nu avu apă de băut. 15 Și plecând dela Refidim, tăbăriră în ^mpustiul Sinai. 16 Și plecând din pustiul Sinai, tăbăriră la ⁿKibrot-taava. 17 Și plecând dela Kibrot-taava, ^otăbăriră la Hazerot. 18 Și plecând dela Hazerot, tăbăriră la Ritma. 19 Și plecând dela ^pRitma, tăbăriră în Rimmon-Farez. 20 Și plecând dela Rimmon-Farez, tăbăriră în Libna. 21 Și plecând dela Libna, tăbăriră în Rissa. 22 Și plecând dela Rissa, tăbăriră în Kehelata. 23 Și plecând dela Kehelata, tăbăriră lângă muntele Șefer. 24 Și plecând dela muntele Șefer, tăbăriră în Harada. 25 Și plecând dela Harada, tăbăriră în Makelot. 26 Și plecând dela Makelot, tăbăriră la Tahat. 27 Și plecând dela Tahat, tăbăriră în Tarah. 28 Și plecând dela Tarah, tăbăriră în Mitca. 29 Și plecând dela Mitca, tăbăriră în Hașmona. 30 Și plecând dela Hașmona, tăbăriră în Moserot. 31 Și plecând dela Moserot, tăbăriră în Bene-Jaakon. 32 Și plecând dela ^rBene-Jaakon, ^vtăbăriră în Hor-Gidgag. 33 Și plecând dela Hor-Gidgag, tăbăriră în Jot-Bata. 34 Și plecând dela Jot-Bata, tăbăriră în Ebrona. 35 Și plecând dela Ebrona, tăbăriră în Ețion-Geber. 36 Și plecând dela Ețion-Geber, ^stăbăriră în ^tpustiul Zin, care *este* Kadeșul. 37 Și plecând dela ^uKadeș, tăbăriră lângă muntele Hor, la marginea pământului Edom.

38 Și se ^vsui Aaron preotul, pe muntele Hor, după porunca Domnului; și muri acolo în anul al patruzecilea, după ieșirea fiilor lui Israel din pământul Egiptului, în luna a cincia, în întâia zi alunei. 39 Și Aaron *eră* de o sută două-

zeci și trei de ani, când muri pe muntele Hor.

40 Și regele din Ard, Canaaneul, care locuia în *partea* despre miazăzi în pământul Canaan, auzi că vin fiii lui Israel.

41 Și plecând dela muntele Hor, tăbăriră în Zalmona. 42 Și plecând dela Zalmona, tăbăriră în Funon. 43 Și plecând dela Funon, tăbăriră în Obot. 44 Și plecând dela Obot, tăbăriră în Ije-Habarim, la marginea Moabului. 45 Și plecând dela Ijim, tăbăriră în Dibon-Gad. 46 Și plecând dela Dibon-Gad, tăbăriră în Almon-Diblataim. 47 Și plecând dela Almon-Diblataim, tăbăriră lângă muntele Abarim dinaintea *muntelui* Nebo. 48 Și plecând dela muntele Abarim, tăbăriră în câmpia Moabului lângă Iordan, în *dreptul* Ierichonului. 49 Și tăbăriră pe lângă Iordan, dela Bet-Ieșimot până la ^wAbel-Șittim, în câmpiile Moabului.

Dumnezeu poruncește ca Cananeii să se nimicească.

50 Și vorbi Domnul lui Moisi în câmpiile Moabului, lângă Iordan, în *dreptul* Ierichonului, zicând: 51 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: Voi, după ce veți trece Iordanul în pământul Canaan 52 ^yPre toți locuitorii pământului să-i alungați dinaintea voastră, și toate chipurile lor să le stricați, și chipurile turnate ale lor să le nimiciți, și toate înălțimile lor să le sfărmați. 53 Și după ce veți lua în stăpânire țara, voi să locuiți într'nsa, că eu v'am dat acest pământ, ca să-l moșteniți. 54 Și voi pre acest pământ să-l împărțiți între voi cu sorti după neamurile voastre: celor mai mulți să le dați mai multă moștenire, și celor mai puțini să le dați mai puțină moștenire: fiecare, unde-i va cădea sortul, *acolo* să aibă, după semințele părinților voștri să împărțiți între voi. 55 Și dacă voi pre locuitorii acelu pământ nu-i veți alungă dinaintea voastră, va fi, că aceia, pre cari ii veți lăsa din ei, *vor fi* ^zspini în ochii voștri, și ghimpi

^k Esod. 16. 1. ^o Cap. 11. 35. ^s Deut. 2. 8. ^v Cap. 20. 56.
^l Esod. 17. 1. ^p Cap. 12. 16. ^t Cap. 20. 1. ^w Cap. 28.
^m Esod. 16. 1. ^q Fac. 36. 27. ^u Cap. 20. 22. ^x Cap. 25. 1.
ⁿ Cap. 11. 34. ^r Deut. 10. 7. ^z 23.

ios. 2. 1. Deut. 7. 2. 5. ^y Jos. 23. 13. Esod. 23. 33.
^y Esod. 23. 24. Ios. 11. 12. Judec. 2. 3. Ezeec. 28. 24.
33. Judec. 2. 2. Ps. 104. 31. 36. —

în coastele voastre, și inamicii vor fi vouă, în pământul în care veți locui. 56 Și va fi, că precum am gândit să fac lor, voi face vouă.

Hotarele pământului celui promis; se vânduse bărbați pentru împărțirea lui.

34 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 2 Spune fiilor lui Israel, și le zi: Voi când veți intra în ^apământul Canaan, (acesta-i pământul, care vă va cădea de moștenire, pământul Canaan după hotarele lui).

3 ^bHotarul vostru despre miazăzi să fie: dela pustiul lui Zin în lungul Edomului; așa că, hotarul vostru despre miazăzi va începe dela marginea ^cMării-Sărate spre răsărit; 4 Și același hotar să se întoarcă despre miazăzi ^dcătră înălțimea Akrabim, și să treacă prin Zin; și ieșirea lui va fi spre miazăzi la ^eKades-Barnea, și să se întoarcă la ^fHazar-Addar, și să treacă până la Asmon. 5 Și acest hotar să se întoarcă dela Asmon ^gla râul Egiptului: și ieșirea lui să fie la mare.

6 Și hotarul cel despre apus: hotar să vă fie marca cea mare; aceasta să vă fie hotarul despre apus.

7 Și acesta să vă fie hotarul despre miazănoapte: dela marea cea mare să vă însemnați hotar până la ^hmuntele Hor. 8 Dela muntele Hor să vă însemnați, până ce ⁱvii la Hamat; și ieșirea acestui hotar să fie ^jTedad. 9 Și să iesă acest Hotar la Zifron, și să fie ieșirea lui la ^kHazar-Enan; acesta să vă fie hotarul despre miazănoapte.

10 Și vă însemnați hotar despre răsărit dela Hazar-Enan până la Șefan. 11 Și hotarul să se pogoare dela Șefan la ^lRibla despre răsărit de Ain; și să se pogoare acest hotar și să atingă țărnul mării ^mChineret spre răsărit. 12 Și acest hotar să se pogoare pe Iordan, și ieșirea lui să fie ⁿMarea-Sărată. Acesta să vă fie pământul vostru, după hotarele lui jur împrejur.

13 Și Moisi porunci fiilor lui Israel, zicând: ^oAcesta este pământul, pre care să-l împărțiți între voi prin sorți, pre care poruncise Domnul să se dea la nouă seminții și la o jumătate de seminție. 14 ^pCă seminția fiilor lui Ruben, după casele lor părintești, și seminția fiilor lui Gad, după casele lor părintești, și jumătate din seminția lui Manase, au primit moștenirea lor. 15 Aceste două seminții și jumătate seminție au primit moștenirea lor dincoace de Iordan, în dreptul Ierichonului despre răsărit.

Cum și prin cine trebuie să se împărțească țara.

16 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 17 Acestea sunt numele bărbaților, cari au să împartă pământul între voi: ^qEleazar preotul, și Iosua, fiul lui Nun. 18 Și din toată seminția să luați câte un mai mare pentru împărăția pământului. 19 Și numele bărbaților acelora sunt acestea: Din seminția lui Iuda: Caleb, fiul lui Iefunc. 20 Și din seminția fiilor lui Simeon: Șemuel, fiul lui Amihud. 21 Din seminția lui Benjamin: Elidad, fiul lui Chislon. 22 Și din seminția fiilor lui Dan: mai marele Bukki, fiul lui Joghi. 23 Dintre fiii lui Iosif: din seminția fiilor lui Manase: mai marele Haniel, fiul lui Efod. 24 Și din seminția fiilor lui Efraim: mai marele Kemuel, fiul lui Șif-tan. 25 Și din seminția fiilor lui Zabulon: mai marele Elizafan, fiul lui Parnach. 26 Și din seminția fiilor lui Isachar: mai marele Paltiel, fiul lui Asan. 27 Și din seminția fiilor lui Asser: mai marele Ahihud, fiul lui Șelomi. 28 Și din seminția fiilor lui Neftali: mai marele Pedahel, fiul lui Amihud.

29 Aceștia sunt aceia, cărora Domnul le porunci, ca ei să împartă fiilor lui Israel moștenirea în pământul Canaan.

Cetățile Leviților.

35 Și Domnul vorbi lui Moisi în câmpia Moabului lângă Iordan, în dreptul Ierichonului, zicând: 2 ^aZi fiilor lui Israel, ca ei, din moștenirea stăpânirii

Capul 34.

^a Fac. 17. 8.
Ps. 78. 55.
Ezec. 47. 14.

^b Ios. 15. 1.

^c Fac. 14. 3.

^d Ios. 15. 8.
^e Cap. 13. 26.

^f Ios. 15. 3, 4.

^g Fac. 15. 18.

Isa. 27. 12.
^h Cap. 33. 37.

ⁱ Cap. 13. 21

^j Ezec. 47. 15.

^k Ezec. 47. 17.
^l 2 Reg. 23. 33.

^m Deut. 3. 17.

Ios. 11. 2.

Mat. 14. 34.

Luc. 5. 1.

ⁿ Vers. 3.

^o Vers. 1.

^p Cap. 32. 33.

Ios. 14. 2, 3.

^q Ios. 14. 1.

Capul 35.

^a Ios. 14. 3, 4.

Ezec. 45. 1.etc.

lor, să dea Leviților cetăți spre locuire, și cuprinsul din jurul cetăților să mai dea Leviților. 3 Cetățile să fie ale lor spre locuire, și cuprinsul acestora să fie pentru vitele lor și pentru averea lor și pentru toate animalele lor. 4 Și cuprinsul cetăților, pre care le veți da voi Leviților, *fiecare să fie* de o mie de coți jur împrejur dela zidurile cetății în afară. 5 Și să măsurati pe din afara cetății, din partea despre răsărit două mii de coți, și despre miazăzi două mii de coți, și din partea despre apus două mii de coți, și din partea despre miazănoapte două mii de coți, ca cetățile să fie la mijloc: acestea să le fie cuprinsul cetăților. 6 Și din cetățile, pre care le veți da voi Leviților, ^bșase să fie cetăți de scăpare, pre care să le dați, ca într'însele să scape ucigașul: și afară de acestea să le mai dați ^cpatruzeci și două de cetăți. 7 Toate cetățile câte veți da voi Leviților: patruzeci și opt cetăți, ele cu cuprinsurile lor. 8 Și cetățile câte veți da ^ddin moștenirea fiilor lui Israel, ^edela *cei ce au multe* să luați multe, și dela *cei ce au puține*, să luați puține; fiecare să dea din cetățile sale Leviților, după moștenirea sa ce moștenește.

Cetățile de scăpare.

9 Și Domnul vorbi lui Moisi, zicând: 10 Vorbește fiilor lui Israel, și le zi: ^fDupă ce veți trece Iordanul în pământul Canaan, 11 ^gAlege-veți vouă cetăți, care să vă fie cetăți de scăpare, ca să poată scăpa într'însele cel ce din greșeală a ucis pre altul. 12 ^hAceste cetăți să vă servească de scăpare în contra răsbunătorului *de sânge*, ca ucigașul de om să nu moară, până ce nu va fi stat la judecată înaintea comunității. 13 Și din acele cetăți ce veți da voi, ⁱșase să fie vouă cetăți de scăpare: 14 ^jTrei cetăți să dați dincoace de Iordan, și trei cetăți să dați în pământul Canaan; cetăți de scăpare să fie vouă acestea. 15 Pentru liii lui Israel și pentru cel străin și ^kpen-

tru nemernicul *ce locuște* între ei, să fie acele șase cetăți de scăpare, ca într'însele să scape fiecare, care a ucis om din greșeală.

16 ^lȘi dacă *cineva* va fi lovit *pre altul* cu ceva unealtă de fer, și acesta moare, acela ucigaș este; și ucigașul să se omoare. 17 Și dacă-l va lovi cu o piatră *din mână*, de care poate muri, și acesta moare, acela ucigaș este, și ucigașul să se omoare. 18 Sau *dacă-l* va lovi cu vre-o unealtă de lemn *din mână*, de care poate muri, și acesta moare, acela ucigaș este, și ucigașul să se omoare. 19 ^mRăsbunătorul de sânge să omoare pe ucigaș: când îl va întâlni, să-l omoare. 20 Și ⁿdacă el din ură îl va împinge, sau ^opândindu-l va arunca *ceva* asupra lui, încât să moară; 21 Sau dacă el ^pdin vrăjmășie îl va lovi cu mâna sa, încât să moară: să se omoare cel ce a lovit, (*căci*) ucigaș este; răsbunătorul de sânge să omoare pre ucigaș, când îl va întâlni.

22 Iar dacă el din întâmplare, nu din vrăjmășie, îl va împinge pre dânsul, sau va arunca asupra-i vre-o unealtă, dară nu pândindu-l; 23 Sau el fără să-i fie inimicul său, și fără să-i voească răul, din nebăgare de seamă aruncă cu o piatră asupra-i, de care omul poate muri, și el moare; 24 ^qComunitatea să judece între cel ce a lovit și între răsbunătorul de sânge, după aceste legi. 25 Și comunitatea să mântuească pre ucigaș de mâna răsbunătorului de sânge; și comunitatea să-l întoarcă în cetatea de scăpare în care scăpase, și să ^rrămână acolo până la moartea arhierului, ^scare fu uns cu oleiul sacru.

26 Iar dacă ucigașul va ieși din hotarul cetăților sale de scăpare, în care scăpase. 27 Și răsbunătorul de sânge îl va afla afară din hotarul cetății sale de scăpare, și răsbunătorul va ucide pre ucigaș.... vinovăție de sânge nu va fi asupra-i. 28 Că el trebuia să rămână în cetatea sa de scăpare, până ce ar fi

^b Vers. 13. ^d Ios. 21. 3. ^g Esod. 21. 13. ^j Deut. 4. 41. ^l Esod. 21. 12. 14. ^o Esod. 21. 14. ^r Ios. 20. 6.
^c Ios. 20. 2, 7, 8. ^e Cap. 26. 54. ^h Deut. 19. 6. ⁱ Ios. 20. 8. ^m Deut. 19. 11. 12. ⁿ Fac. 4. 8. ^p Esod. 21. 13. ^s Esod. 29. 7.
^f Deut. 19. 2. ^k Vers. 6. ^q Vers. 12. ^o Sam. 3. 27. ^r Vers. 12.

murit arhieroul, și *numai* după moartea arhieroului; putea ucigașul să se reîntoarcă la pământul stăpânirii sale.

29 Și acesta să fie vouă ^tstatut de lege pentru voi din generațiunile voastre, în toate locuințele voastre.

30 Cel ce va omorî pre altul, ucigașul să seucidă după ^uspusa martorilor; iar un singur martor nu poate mărturisi împotriva cuivă, ca să nu moară. 31 Și răscumpărare nu luați pentru vieța ucigașului, celui vinovat de moarte: ci el să se omoare. 32 Și răscumpărare nu luați pentru cel fugit în cetatea de scăpare, ca el să se întoarcă spre a locui în patria sa, până la moartea arhieroului.

33 Să nu profanați pământul, în care *sunteți*; că sângele ^vprofanează pământul, și pământul nu se poate curăți de sângele cel vărsat într'însul, decât numai ^xcu sângele aceluia care l-a vărsat. 34 ^yDeci să nu întinați pământul acela în care locuiți, în mijlocul căruia locuiesc eu; că ^zeu Domnul locuiesc în mijlocul fiilor lui Israel.

Legi pentru moștenitoare; sfârșitul cărții acesteia.

36 Și se apropiară capii *caselor* părintești ai neamului fiilor lui ^aGalaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, din neamurile fiilor lui Iosif, și vorbiră înaintea lui Moisi și înaintea mai marilor caselor părintești ai fiilor lui Israel, 2 Și ziseră: ^bDomnul porunci domnului meu, ca el pământul acesta să-l dea prin sorți spre moștenire fiilor lui Israel; și ^cdomnului meu îi mai porunci Domnul, ca el să dea moștenirea fratelui nostru Zelothead fetelor lui: 3 Dară de se vor mărită ele după ori-cine din *altă* seminție a fiilor lui Israel, moștenirea lor se va lua dela moștenirea părinților noștri, și se va adăogi la moștenirea seminției ace-

leia, în care ele se vor fi *măritat*; și din sorțul moștenirii noastre se va lua. 4 Și când fiii lui Israel vor avea *anul*^d înobileu, moștenirea lor tot va rămâneadaos la moștenirea acelei seminții, în care ele se vor fi *măritat*, și dela moștenirea seminției părinților noștri se vor lua moștenirea lor.

5 Și Moisi porunci fiilor lui Israel după cuvântul Domnului, zicând: ^eDrept vorbește seminția fiilor lui Iosif. 6 Aceasta este ceeace porunci Domnul pentru fetele lui Zelothead, zicând: Mărite-se ele după cine le va plăcea, ^fdecât numai să se mărite după *unul* din familia seminției părinților lor: 7 Ca moștenirea fiilor lui Israel să nu treacă dela o seminție la alta, ci fiecare dintre fiii lui Israel să se ^gțină lipit de moștenirea seminției părinților lui.

8 Drept aceea ^htoată fata, care va lua de moștenire în vre-una din semințiile fiilor lui Israel, să se mărite după unul din neamul seminției părinților săi, pentru ca fiii lui Israel să moștenească fiecare moștenirea părinților săi; 9 Ca nici o moștenire să nu treacă dela o seminție la alta, ci fiecare din semințiile fiilor lui Israel să se țină lipită de moștenirea sa.

10 Și fetele lui Zelothead făcură întocmai după cum porunci Domnul lui Moisi. 11 Că Mahla, Tirza, Hogla și Milca și Noa, fetele lui Zelothead, se măritară după fiii unchilor lor: 12 După *bărbați, cari eruu* din neamurile fiilor lui Manase, fiul lui Iosif, se măritară și moștenirea lor rămase în seminția neamului părinților lor.

13 Acestea *sunt* poruncile și legile, pre cari Domnul le dădu fiilor lui Israel prin Moisi în câmpiile Moabului, lângă Iordan, în dreptul Ierichonului.

^f Cap. 27. 11.	² Cor. 13. 1.	^x Fac. 9. 6.	^z Esod. 29. 45.	<i>Capul 36.</i>	Ios. 17. 3.	^e Cap. 27. 7.	^g 1 Reg. 21. 3.
^u Dent. 17. 6.	Ebr. 10. 28.	^y Lev. 18. 25.	46. —	^a Cap. 26. 29.	^c Cap. 27. 1. 7.	^f Vers. 12.	^h 1 Cron. 23. 27
Mat. 18. 16.	^v Ps. 106. 38.			^b Cap. 26. 55.	^d Lev. 25. 10.		

DEUTERONOMUL.

A CINCIA CARTE A LUI MOISI.

Binefacerile lui Dumnezeu și nerecunoștința lui Israel.

1 Acestea sunt cuvintele, care le vorbi Moisi către tot Israelul, ^adineoace de Jordan, în pustiu, într'o câmpie în dreptul Sufului, între Paran și Tofel și Laban și Hazerot și Dizahab. **2** (*Depărtare este de unsprezece zile dela Horeb pe calea către muntele Seir* ^bpână la Kadeș-Barnea). **3** Și fu ^cîn anul al patruzecilea, în luna a unsprezecea, în ziua întâia a luni, *că* Moisi vorbi către fiii lui Israel toate câte Domnul îi poruncise pentru ei. **4** ^dDupă ce el bătù pre Sihon, regele Amoreilor, care locuia în Heșbon, și pre Og, regele Basanului, care locuia în Ashtarot, ^ela Edrei.

5 Dineoace de Jordan, în pământul Moabului începù Moisi a explica această lege, zicând: **6** Domnul Dumnezeul nostru vorbi nouă ^fîn Horeb, zicând: *Fie-vă* ^gde ajuns cât ați șezut pe muntele acesta. **7** Întoareți-vă și plecați, și veniți pe muntele Amoreilor și la toate vecinătățile lui pe câmpie, pe munți, și pe șesuri, și spre miazăzi, și la țărmul mării în pământul Cananeilor, și spre Liban, până la râul cel mare, râul Eufrata. **8** Iată, pus-am dinainte-vă țara: intrați și stăpâniți pământul, pre care Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinților voștri, lui ^hAbraam, lui Isaac și lui Iacob, *că-l va da lor și seminției lor după dânșii.*

9 Și vă ⁱvorbiam atunci, zicând: Eu nu vă pot purta singur; **10** Domnul Dumnezeul vostru ^va înmulțit, și iată, ^jvoi astăzi sunteți mulțime, ca stelele cerului: **11** ^k(Domnul Dumnezeul părinților voștri, să vă mai adauge din câți sunteți încă de o mie de ori, și să vă binecuvinteze, ^ldupă cum ^va făgăduit);

12 ^mCum voi purta singur supărările voastre și greutatea voastre și certele voastre? **13** ⁿLuati-vă bărbați înțelepți și pricepuți și cunoscuți între semințiile voastre, și pre aceștia îi voi pune de capi ai voștri. **14** Și voi mi-ați răspuns, și mi-ați zis: Bun lucru *este* a face, ce tu ai zis. **15** Atuncia luai eu pre capii semințiilor voastre, bărbați înțelepți și cunoscuți, ^oși-i pusei capi preste voi, mai mari preste mii și mai mari preste sute și mai mari preste cincizeci și mai mari preste zece, și dirigători în semințiile voastre. **16** Și eu poruncii într'acel timp judecătorilor voștri, zicând: Ascultați pre frații voștri între dânșii, și ^pjudecați eu dreptate între om și ^qfratele său, și străinul *ce este* eu dânșul. **17** ^rȘi nu căutați la față în judecată; precum pre eel mic, așa și pre cel mare să-l ascultați: de nimenea să nu vă temeți, *că* ^sjudecata *este* a lui Dumnezeu; și cauzele cari vă vor fi prea grele, ^taduceți-le la mine, și eu le voi asculta. **18** Și eu în timpul acela poruncii vouă toate câte aveți să le faceți.

19 Și noi plecărăm dela Horeb, și ^umerserăm prin tot pustiu acel mare și înfricoșat, pre care l-ați văzut, pe calea spre muntele Amoreilor, precum ne poruncise Domnul Dumnezeul nostru; și ^vvenirăm la Kadeș-Barnea; **20** Și eu am zis vouă: Voi ați ajuns la muntele Amoreilor, pre care Domnul Dumnezeul nostru îl dă nouă. **21** Iată, Domnul Dumnezeul tău ^wți-a dat acest pământ! Suie-te *dară*, ia-l, după cum Domnul Dumnezeul părinților tăi ^xți-a zis; ^xnu te teme, și nu te înfricoșă.

22 Și voi cu toții veniți la mine, și ziserăți: Să trimitem oameni mai înainte

DEUTERONOMUL.

^b Num. 13. 26.

^c Num. 33. 38.

^d Num. 21. 24.

^e Num. 21. 33.

Ios. 13. 12.

^f Esod. 31.

^g Esod. 19. 1.

^h Fac. 12. 7.

ⁱ Esod. 18. 18.

Num. 11. 14.

^j Fac. 15. 5.

^k 2 Sam. 24. 3.

^l Fac. 15. 5.

Esod. 32. 13.

^m 1 Reg. 3. 8. 9.

ⁿ Esod. 18. 21.

Num. 11. 16.

17.

^o Esod. 18. 25.

^p Cap. 16. 18.

Joan. 7. 24.

^q Lev. 24. 22.

^r Lev. 10. 15.

Iac. 2. 1.

^s 2 Cron. 19. 6.

^t Esod. 18. 22.

26.

^u Num. 10. 12.

Jer. 2. 6.

^v Num. 13. 26

^w Ios. 1. 9

^a Ios. 9. 1, 10.

de noi, cari să ne iscodească pământul, și să ne aducă răspuns de calea pe care avem să intrăm. 23 Și mie îmi plăcù cuvântul acesta; și^y eu luaiu dintre voi doisprezece bărbați, de toată semintia câte un bărbat; 24 Și^z aceștia plecând se suiră pe munte, și veniră până la valea Eșcol, și iscodiră pământul; 25 Și luând în mânilor lor din fructele pământului aceleia, aduseră nouă, și ne dădură știre, și ziseră: ^aBun este pământul, pre care Domnul Dumnezeu nostru ni-l dă nouă.

26 ^bIar voi nu voirăți să vă suiți, ci răsculatu-v' ați în contra cuvântului Domnului Dumnezeu vostru; 27 Și murmurăți în corturile voastre, și ziserăți: Fiindcă Domnul ne ^curăște, deaceea scosu-ne-a din pământul Egiptului, să ne dea în mânilor Amoreilor, ca să ne peardă. 28 Unde să ne suim? frații noștri ne muiară inima, zicând: ^dPoporul acela este mai mare și mai înalt decât noi: cetățile sunt mari și întărite până la cer; ba și pre ^efiii lui Enak îi văzurăm acolo.

29 Și eu zisei vouă: Nu vă spăimântați, și nu vă temeți de dânșii! 30 ^fDomnul Dumnezeu vostru, care merge înaintea voastră, acela se va luptă pentru voi, întru toate, cum făcù el pentru voi înaintea ochilor voștri în Egipt; 31 Și în pustiu, unde ai văzut, cum Domnul Dumnezeu tău ^gte-a purtat, după cum poartă omul pre fiul său, pe toată calea în care ați umblat, până ce ați ajuns în locul acesta.

32 Și totuși ^hvoi n' ați crezut Domnului Dumnezeu vostru, 33 ⁱCare mergea pe cale înaintea voastră, ^jcăutându-vă loc spre tăbărîre, noaptea în *stălp de foc*, ca să vă arete calea pe care aveți să mergeți, și ziua în nor.

34 Și Domnul auzi vocea cuvintelor voastre, și se mâniè, și ^kjurându-se, zise: 35 ^lNimenea din oamenii din această ge-

nerațiune rea nu va vedea acel pământ bun, pre care eu cu jurământ am făgăduit părinților voștri; 36 ^mAfară de Caleb, fiul lui Iefune: el îl va vedea, și lui îi voi da pământul acesta, pre care a călcat, și fiilor săi; pentru că ⁿel pe deplin a urmat Domnului. 37 ^oÎncă și pre mine se mâniè din cauza voastră, și zise: Nici tu nu vei intră acolo: 38 ^pIosua, fiul lui Nun, ^qcare stă înaintea ta, acela va intră într'insul: ^rîntărește-l; că el va face ca Israel să-l moștenească: 39 ^sȘi pruncii voștri, despre cari ^tați zis, că vor fi de pradă; și fiii voștri, cari astăzi ^unu cunosc nici bine nici rău, aceia vor intră într'insul; da, acelora îl voi da, și ei îl vor moșteni. 40 Și voi întoarceți-vă înapoi, și plecați în pustiu pe calea la Marea-Roșie!

41 Și voi îmi răspunserăți, și ziserăți cătră mine: Păcătuit-am împotriva Domnului; sui-ne-vom, și ne vom luptă, cum porunci nouă Domnul, Dumnezeu nostru. Și voi v' ați încins fiecare cu armele sale, și v' ați încumătat a vă sui pe munte. 42 Și Domnul zise cătră mine: Spune lor: Nu vă suiți, nici să vă luptați, că eu nu sunt în mijlocul vostru, ca nu cumvă să fiți bătuti de inamicii voștri. 43 Și eu vă spusei aceasta, iar voi n' ați ascultat, ci v' ați răsculat împotriva cuvântului Domnului, și sumețindu-vă vă suirăți pe munte. 44 Și Amoreii cari locuiau acel munte vă ieșiră spre întâmpinare, și vă urmăriră, cum fac albinele; și vă sdrobiră dela Seir până la Horma. 45 Și înturnându-vă înapoi, plânserăți înaintea Domnului; dară Domnul nu ascultă vocea voastră, nici vă întinse urechile: 46 Și așa voi locuirăți Kadeșul zile multe, zilele câte l-ați locuit.

Umblarea prin pustietate până la biruința asupra Sihonului.

2 Și ne întorserăm, și plecaram în pustiu, pe calea cătră Marea-Roșie. ^acum vorbise Domnul cătră mine; și

y Num. 13. 3.	c Cap. 9. 25.	Neem. 4. 20.	Iuda. 5.	l Num. 14. 22.	n Num. 14. 24.	t Sam. 16. 22.	u Isa. 7. 15, 16
z Num. 13. 22,	d Num. 13. 25,	Esod. 19. 4.	t Esod. 13. 21.	23.	o Num. 20. 12.	r Num. 27. 18.	Rom. 9. 11.
23, 24.	31, 32, 33	Isa. 46. 3, 4.	Ps. 78. 14.	m Num. 14. 24,	Ps. 106. 32.	19.	—
a Num. 13. 27.	e Num. 13. 28.	Osea. 11. 3.	j Num. 10. 33.	30.	p Num. 14. 30.	s Num. 14. 31.	Capul 2.
b Num. 14. 1, 2,	f Esod. 14. 14.	Papt. 13. 18.	k Cap. 2. 14, 15.	10s. 14. 9.	q Esod. 24. 13.	t Num. 14. 3.	a Num. 14. 25.
3. 4.	25.	h Ps. 106. 24.					

ocolirăm muntele Seir zile multe. 2 Și mi vorbi Domnul, zicând: 3 ^b Ajungă-vă de când tot ocoliți muntele acesta, întoarceți-vă spre miazănoapte. 4 Și porunci poporului, zicând: ^c Voi acum veți trece prin hotarele fraților voștri, fiilor lui Esau, cari locuiesc în Seir, și ei se vor teme de voi; dară voi feriți-vă foarte. 5 Să nu vă încăierați cu ei, că eu nu vă voi da ^d din pământul lor nici urmă de picior, că *de* moștenire am dat lui Esau muntele Seir. 6 Bucate cu argint să cumpărați dela dâșșii, ca să mâncați: și apă cu argint să cumpărați dela dâșșii, ca să beți: 7 Că Domnul Dumnezeuul tău te-a binecuvântat întru toate lucrurile mânilor tale: el a știut de călătoria ta prin acest mare pustiu: ^e într'acești patruzeci de ani Domnul Dumnezeuul tău a fost cu tine, nimica n'a lipsit tie.

8 ^f Și noi ne abăturăm dela frații noștri, fiii lui Esau, cari locuiau în Seir, dela calea câmpiilor prin ^g Elat și Etion-Geber, și ne întoarserăm și merserăm pe calea pustiului Moabului. 9 Și Domnul, îmi zise: Să nu vă îndușmăniți cu Moabiții, și să nu vă încăierați la luptă cu ei, că din pământul lor nu-ți voi da *de* moștenire: că ^h Arul l-am dat *de* moștenire ⁱ fiilor lui Lot. 10 ^j (Eminii locuiră mai înainte aici, poporul mare, mult la număr și înalt, ca și ^k Enakiții. 11 Uriși se socotiră aceștia, ca și Enakiții: iar Moabiții îi chemă Emiini. 12 Și ^l încă mai înainte locuiră în Seir Horeii, iar fiii lui Esau îi alungară, și-i pierdură dinaintea lor, și locuiră în locul lor; precum făcù Israel în pământul moștenirii sale, pre care Domnul îl dădù lor). 13 Deci ridicați-vă și treceți ^m pârăul Zered: și *așă* noi trecurăm pârăul Zered.

14 Și zilele de când plecarăm noi ⁿ dela Kadeș-Barnea până ce trecurăm preste pârăul Zered *fu* treizeci și opt de ani: ^o până se perdù din tabără toată acea

generațiune, *adecă* bărbații de resbel, ^p cum li-se jură Domnul. 15 Că ^q mâna Domnului eră asupra lor, ca să-i piardă pre ei din tabără, până ce *toți* se pierdură.

16 Și după ce toți bărbații de resbel din popor se pierdură și muriră, 17 Domnul vorbi către mine, zicând: 18 Tu astăzi vei trece pe lângă hotarele Moabului, preste Ar. 19 Și te vei apropiă de fiii lui Ammon: nu vă îndușmăniți cu ei, și să nu te încăieri cu dâșșii: că din pământul fiilor lui Ammon nu-ți voi da moștenire; ^r că fiilor lui Lot l-am dat *de* moștenire. 20 (Și acesta încă se socotia pământ al uriașilor; uriașii locuiră mai înainte într'ansul, și Ammoniții îi chemă ^s Sausumei: 21 ^t Popor mare, mult la număr și înalt, ca și Enakiții; iar Domnul îi pierdù pre ei dinaintea *Ammoniților*; și ei îi alungară, și locuiră în locul lor; 22 Cum făcù el fiilor lui Esau, ^u cari locuiesc în Seir, cari pierdură de dinaintea lor pre ^v Horei, și-i alungară: și ei locuiră în locul lor până în ziua de astăzi. 23 Asemenea și pe ^x Aveii, cari locuiau prin sate până la ^y Gaza. ^z Caftoreii, cari ieșiră din Caftor, îi perdură, și ei locuiră în locul lor). 24 Sculați-vă, plecați, și ^a treceți pârăul Arnon! iată, eu îți dau în mână pre Sihon, Amoreul, regele Heșbonului, și pământul lui: începe a stăpâni, încăieră-te cu el la luptă. 25 ^b De azi voi începe a aruncă temere și spaimă de tine preste popoarele de sub tot cerul, care auzind faima ta, se va cutremurà, și se va îngrozi de tine.

26 Și trimisei soli din pustiul Kedemot către Sihon, regele Heșbonului, ^c cu cuvinte de pace, zicând: 27 ^d Lasă-mă să trec prin țara ta, și eu tot pe cale voia merge, și nu mă voi abate nici lu dreapta nici la stânga. 28 Bucate să-mi vinzi pentru argint, ca să mânânc; și apă să-mi dai pentru argint, ca să beau: ^e numai cât să trec cu piciorul. 29 ^f (Precum îmi făcură fiii lui Esau, cari locuiesc

b Vers. 7. 14.

c Num. 20. 14.

d Fac. 36. 8.

e Cap. 8. 2, 3, 4.

f Jude. 11. 18.

g 1 Reg. 9. 26.

h Num. 31. 28.

i Fac. 19. 36, 37.

j Fac. 14. 5.

k Num. 13. 22.

l Fac. 14. 6.

m Num. 21. 12.

n Num. 13. 26.

o Num. 14. 33.

p Num. 14. 35.

q Eze. 20. 15.

r Ps. 78. 23.

s Fac. 19. 38.

t Pac. 14. 5.

u Vers. 10.

v Fac. 36. 8.

w Fac. 14. 6.

x Ios. 13. 3.

y Ier. 25. 20.

z Amos. 9. 7.

a Num. 21. 13, 14.

b Ios. 2. 9, 10.

c Cap. 20. 10.

d Num. 21. 21, 22.

e Nu. 10. 19.

f Num. 20. 18.

în Seir, și Moabiții, cari locuiesc în Ar), până ce voiu trece Iordanul, în pământul, pre care ni-l dă nouă Domnul Dumnezeu nostru. 30 ^gDară Sihon, regele Heșbonului, nu voi să ne ^hlase să trecem prin *pământul* lui; că ⁱDomnul Dumnezeuul tău i-a ⁱînvârtoșat spiritul său, și i-a îndărătnicit inima lui, ca să ^{ti}-l dea în mână, cum *se vede* astăzi.

31 Și zise Domnul către mine: Iată, eu încep a-ți ^jda ție pre Sihon și pământul lui: începe a stăpâni pământul său, spre a-l moșteni. 32 ^kȘi Sihon ne ieși întru întâmpinare la resbel, el și tot poporul său, la Iaaț. 33 ^lȘi Domnul Dumnezeuul nostru ni-l dădù în mână, și ^mnoi îl băturăm, pre el și pre fiii lui și pre tot poporul său. 34 Și noi într-^{acel} timp îi luarăm și toate cetățile lui, și ⁿcu desăvârșire îi stricarăm noi toate cetățile lui: bărbați, femei, și copii, nelăsând pe nimenea viu. 35 Numai vitele le răpirăm pentru noi, și prada cetăților ce le-am luat. 36 ^oDela Aroer, care *este* pe țărmul pârăului Arnon, și *dela* cetatea cea din vale, până la Galaad, nu fu nici o cetate prea tare pentru noi: ^pToate Domnul Dumnezeuul nostru ni-le dădù în mână. 37 Numai de pământul fiilor lui Ammon nu te apropiasi, *nici* de toată lătura pârăului ^qIabbok, nici de cetățile depe munte, nici de nimica ce Domnul Dumnezeuul vostru ne opri.

Biruința asupra lui Og la Basan.

3 Și noi întorcându-ne ne suirăm pe calea către Basan: și ^aOg, regele Basanului ne ieși întru întâmpinare la resbel, el și tot poporul său, ^bla Edrei. 2 Și Domnul zise către mine: Nu te teme de el, că eu îl voiu da în mâna ta, pre el, și tot poporul său și pământul său; ci tu să faci cu el, cum ai făcut cu ^cSihon, regele Amoreilor, care locuia la Heșbon. 3 Astfel Domnul Dumnezeuul nostru ne dădù în mână și pre Og, regele Basanului și tot poporul său, ^dși noi

il băturăm, până ce nu-i rămase nici unul. 4 Și noi în același timp luarăm și toate cetățile lui; nu a fost nici o cetate, pre care n'am luat noi dela dânșii: șasezeci de cetăți, ^etot ținutul Argob, regatul lui Og în Basan. 5 Toate aceste cetăți *erau* întărite cu ziduri înalte, *cu* porți și *cu* zăvoară, afară de cetățile cele deșebise, *cari erau* multe foarte. 6 Și noi cu desăvârșire le pierdurăm, cum făcurăm cu Sihon, regele ^fHeșbonului, pierzând cu desăvârșire din toate cetățile pre bărbați, pre femei și pre copii. 7 Iar toate vitele și prada cetăților le răpirăm pentru noi. 8 Și în acel timp luarăm pământul din mâna a doi regi ai Amoreilor, celor dincoace de Iordan, dela pârăul Arnon, până la muntele Ermon; 9 (Sidonii pre ^gErmon îl chemă Sirion, iar Amoreii îl ^hchemară Șenir); 10 ⁱToate cetățile din câmpie, și tot Galaadul, și ^jtot Basanul, până la Salca și Edrei, cetățile regatului lui Og în Basan: 11 ^k(Că numai singur Og, regele Basanului, mai rămăsese din ^lurieiși; iată, patul său *eră* pat de fer; au nu *este* el în ^mRabba, *cetatea* fiilor lui Ammon? lung de nouă coți, și larg de patru coți, după cotul unui om.)

Împărțirea pământului din partea dela răsărit a Iordanului.

12 Așa noi în timpul acela luarăm în stăpânire acel pământ, dela ⁿAroer, care *este* pe lângă pârăul Arnon, și jumătatea muntelui Galaad și ^ocetățile lui, și le dădui Rubeniților și Gaditilor: 13 ^pȘi rămășița din Galaad și tot Basanul, regatul lui Og, îl dădui la jumătatea seminției lui Manase; tot ținutul Argobului cu tot Basanul se chemă pământul urieșilor. 14 ^qIair, fiul lui Manase, luă tot ținutul Argobului ^rpână la hotarele Cheșuriților și ale Maacatiților, și pre acelea, Basan, el le ^schemă după numele lui: Habot-Iair până în ziua de astăzi. 15 ^tȘi dădui lui Machir Galaadul.

^g Num. 21. 23.	ⁱ Cap. 7. 2.	^p Ps. 44. 3.	<i>Capul 3.</i>	^d Num. 21. 35.	^h 1 Cron. 5. 23.	^m 2 Sam. 12. 26	^q 1 Cron. 2. 22.
^h Ios. 11. 20.	^m Num. 21. 24.	^q Fac. 32. 22.	^a Num. 21. 33.	^e 1 Reg. 4. 13.	ⁱ Cap. 4. 49.	ⁿ Cap. 2. 36.	^r Ios. 13. 13.
ⁱ Esod. 4. 21.	ⁿ Cap. 7. 2. 26.	—	etc.	^f Ps. 135. 10. 11.	^j Ios. 12. 5.	^o Num. 32. 33.	^s Num. 32. 41.
^j Cap. 1. 8.	^o Cap. 3. 12.	—	^b Cap. 1. 4.	12.	^k Amos. 2. 9.	^p Ios. 12. 6.	^t Num. 32. 39.
^k Num. 21. 23.	Ios. 13. 9.	—	^c Num. 21. 34.	^g Cap. 4. 48.	^l Fac. 14. 5.	^p Ios. 13. 29.	

16 Iar Rubeniților și Gadiților le dădă din Galaad până la pârăul Arnon. *până la mijlocul râului, carele este hotarul, și până la pârăul Iabbok.* ^u hotarul fiilor lui Ammon: 17 Și câmpia și Iordanul, carele *este* hotarul; dela ^v Chineret și ^x până la marea câmpiei, ^y la Marea-Sărată, jos sub poalele *muntelui* Pisga, spre răsărit. 18 Și eu poruncii vouă în timpul acela, zicând: Domnul Dumnezeu vostru vă dădă acest pământ, spre a-l stăpâni: ^z voi, toți *bărbații* cei buni de luptă, mergeți înarmați înaintea fiilor lui Israel, a fraților voștri. 19 Și numai femeile voastre și copiii voștri și vitele voastre (știu că aveți multe vite) să rămână în cetățile voastre, pre care eu le-am dat vouă, 20 Până ce Domnul va da repaus fraților voștri, ca și vouă, și *până ce* și ei vor fi luat în stăpânire pământul, pre care Domnul Dumnezeu vostru, îl dă lor, dincolo de Iordan; după aceea vă veți ^a întoarce fiecare la stăpânirea lui, pre care eu v'am dat-o.

21 Și ^b lui îi Iosua porunci în timpul acela, zicând: Ochii tăi văzură toate câte Domnul Dumnezeu făcū acestor doi regi; așa va face Domnul cu toate regatele, unde vei merge. 22 Nu vă temeți de el, că ^c Domnul Dumnezeu vostru, *este* cel ce se luptă pentru voi.

Moisi nu intră în țară.

23 Și ^d eu mă rugai Domnului în timpul acela, zicând: 24 Doamne, Doamne, tu începuși a arăta servului tău ^e mărirea ta și mâna ta cea tare: Că ^f cine *este* zeul în cer sau pe pământ, care să poată face lucruri ca ale tale, și ^a căruia putere să fie ca a ta? 25 Lasă-mă, rogu-te, să trec, și să văd ^g acel pământ bun, care ^e dincolo de Iordan, pre acel munte bun și Libanul! 26 Iar Domnul ^h eră mănios asupra mea pentru voi, și nu mă ascultă; și-mi zise Domnul: Ajungeți atâta! mai mult despre lucrul acesta să nu-mi vorbești! 27 ⁱ Suie-te pe vâr-

ful *muntelui* Pisga. și-ți înalță ochii tăi spre apus, și spre miazănoapte, și spre răsărit, și vezi cu ochii tăi. căci tu Iordanul acesta nu-l vei trece. 28 Și zi lui Iosua, și-l îmbărbătează, și-l întărește, că el va trece în fruntea acestui popor, și-l va face să mostenească pământul pre care-l vei vedea. 29 Și așa noi rămăserăm în valea aceea în dreptul Bet-Peorului.

Îndemnare ca să asculte de lege.

4 Și acum, o Israele, ascultă de ^a legile și judecățile, pre care eu vă învăț, să *le* faceți, ca să trăiți, și intrând să luați în stăpânire pământul, pre care Domnul Dumnezeu părinților voștri, îl dă vouă. 2 ^b Să nu adăugiti *nimica* la cuvântul, pre care eu vi-l poruncesc, și să nu scădeți *nimica* din el, ca să păziți poruncile Domnului Dumnezeului vostru, cari eu le poruncesc vouă. 3 Ochii voștri au văzut ceeace Domnul făcū pentru ^c Baal-Peor, că Domnul Dumnezeu tău pierdū din mijlocul tău pre tot omul, care a mers în urma lui Baal-Peor. 4 Iar voi, cari v'ati lipit de Domnul Dumnezeu vostru, *sunteți* și astăzi toți în viață.

5 Vedeti, eu pre voi vă învăț legi și judecați, cum îmi porunci Domnul Dumnezeu meu. ca voi așa să faceți în pământul, în care aveți să intrați, ca să-l stăpâniți! 6 Da, păziți-*le*, și *le* faceți, că aceasta *este* ^d înțelepciunea voastră și înțelegerea voastră înaintea ochilor popoarelor, cari auzind toate aceste legi, vor zice: Cu adevărat aceasta mare națiune, *este* popor înțelept și înțelegător! 7 Căci ^e care popor *este* ^{așa} de mare, încât să-și aibă pre ^f zeii săi ^{așa} aproape, cum *avem* noi pre Dumnezeu nostru. ori de câte ori îl chemăm? 8 Și care popor *este* ^{așa} de mare, încât să aibă legi și judecați ^{așa} de drepte, cum *este* toată această lege, care eu astăzi o pun înaintea voastră.

^u Num. 21. 24. | ^z Num. 32. 20. | ^d 2 Cor. 12. 8, 9. | ^g Esod. 3. 8.
^v Num. 34. 11. | etc. | ^e Cap. 11. 2. | ^h Num. 20. 12.
^z Num. 34. 12. | ^a Ios. 22. 4. | ^f Esod. 15. 11. | Ps. 106. 32.
^y Fac. 14. 3. | ^b Num. 27. 18. | ² Sam. 7. 22. | ⁱ Num. 27. 12.

^c Esod. 14. 14. | Ps. 71. 19.

Capul 4
^a Lev. 19. 37.
Ezec. 20. 11.
Rom. 10. 5.

^b Cap. 12. 32.
Prov. 30. 6.
Apoc. 22. 18,
19.

^c Num. 25. 4.
etc.
Ps. 106. 28, 29.
^d Iov. 28. 28.

Ps. 19. 7.
^e 2 Sam. 7. 23.
^f Ps. 46. 1 &
143. 18.
Isa. 55. 6.

9 Decât numai păzește-te, și-ți ^gfereste sufletul, ^hca să nu uiți lucrurile pe care le-au văzut ochii tăi, și să nu se depărteze din inima ta în toate zilele vieții tale, ci ⁱsă le faci cunoscute fiilor tăi și la fiii fiilor tăi: 10 ^jZiua aceea, când ai stat înaintea Domnului Dumnezeuului tău în Horeb, când zise Domnul către mine: Adună-mi poporul, ca să-l fac să audă cuvintele mele, ca învățându-le, să se teamă de mine în toate zilele câte vor trăi pe pământ, și să le învețe și pre fiii lor. 11 Și vă apropiarăți, și stăturați sub munte, și ^kmuntele ardea în foc până în inima cerului: și ^{eră} întunec, nour și negură deasă. 12 ^lȘi Domnul vorbi către voi din mijlocul focului: ^mvoi vocea cuvântului *lui* o auzi răți, iar nici o închipuire nu văzurăți, ⁿafară de acea voce. 13 ^oȘi el vă proclamă legământul său, pre care vi-l porunci să-l păziți, ^pcele zece cuvinte, și le ^qserise pe două table de piatră. 14 Și-mi ^rporunci Domnul în același timp, ca eu pre voi să vă învăț legi și judecați, pre care să le împliniți în pământul, în care mergeți ca să-l luați în stăpânire.

15 ^sDeci feriti-vă foarte sufletele voastre; că voi n'ati văzut nici o ^tînchipuire în ziua aceea, în care Domnul vorbi către voi în Horeb în mijlocul focului: 16 Ca să nu vă ^ucorumpeti, și să vă ^vfaceți vre-un chip cioplit, vre-o închipuire de idol ^xasemănare de bărbat sau femeie; 17 Asemănare de vre-un patruped de pe pământ: asemănare de vre-o pasăre înaripată, care zboară în cer; 18 Asemănare de vre-o târitoare de pe pământ, asemănare de orice pește din apă sub pământ. 19 Și ^yochii tăi să nu-ți ridici spre cer, să vezi soarele, luna și stelele, ^ztoată oastea cerului, și să te amăgești, și să te ^aînchini lor, și să servești lor, pre care Domnul Dumnezeuul tău le-a împărțit tutulor popoa-

relor de sub tot cerul. 20 Iar pre voi Domnul v'a luat, și v'a ^bscos din cupertorul cel de fer, din Egipt, ^cpentru ca să fiți lui popor de moștenire, cum și ^{sunteți} astăzi.

21 Și Domnul se ^dmăniè pre mine din cauza voastră, și se jură, că eu să nu trec Iordanul, și ca eu să nu intru în acel pământ bun, pre care Domnul, Dumnezeuul vostru, îl dă vouă ^ede moștenire. 22 Ci ^eeu am să mor în acest pământ, și ^fnu voiin trece dincolo de Iordan, dară voi veți trece dincolo, și veți lua în stăpânire ^gacel pământ bun.

23 Feriți-vă, ^hca să nu uitați legământul Domnului Dumnezeuului vostru, care-l făcu cu voi ⁱși să nu faceți vouă chip cioplit, ^{nici} asemănare de tot ce Domnul Dumnezeuul tău ^{ți-a} oprit. 34 Că ^jDomnul Dumnezeuul tău ^{este} foc mistuitor, ^kDumnezeu gelos.

25 Tu când vei naște fii și fii de fii, și ^lvă veți învechi în acel pământ, și vă veți corupe, și veți face vouă chip cioplit, asemănarea vre-unui *lucru*; sau ^mvei face rău în ochii Domnului Dumnezeuului tău, prin care să-l mâni; 26 ⁿIau astăzi de mărturie contra voastră cerul și pământul, că voi emând vă veți pierde de pe pământul, ca să-l luați în stăpânire: zilele *voastre* nu vor fi multe într'ânsul, ci de tot vă veți pierde. 27 Și Domnul vă va ^oimprăștià între popoare, și veți rămâneà puțini la număr în mijlocul națiunilor, între care Domnul vă va conduce. 28 Și ^pacolo veți servi la ei, lucru de mâni omenesci, lemn și piatră, ^qcare nu văd, nici aud, nici mănâncă, nici miroase.

29 ^rIar dacă de acolo vei căută pre Domnul Dumnezeuul vostru, ^{il} vei află, dacă-l vei căută din toată inima ta și din tot sufletul tău. 30 În strămtorările tale, când toate acestea te vor ajunge, ^sîn zilele cele de apoi, de te vei ^trein-

^g Prov. 4. 23.	^k Esod. 19. 18.	^r Esod. 21. 1.	ⁱ Iov. 31. 26, 27.	^{Cap.} 1. 37	^j Esod. 21. 17.	ⁿ Cap. 30. 18.	^r Lev. 25. 39, 40.
^h Prov. 3. 1, 3.	^l Cap. 5. 4, 22.	^s Ios. 23. 11.	^x Fac. 2. 1.	^e 2 Pet. 1. 13.	^{Isa.} 33. 14.	^{19.}	² Cron. 15. 4.
ⁱ Fac. 18. 19.	^m Vers. 33, 36.	^t Isa. 40. 18.	^a Rom. 1. 25.	^{14.} 15.	^{Ebr.} 12. 29.	^o Lev. 26. 33.	^{Isa.} 55. 6, 7.
^{Is.} 78. 5, 6.	ⁿ Esod. 20. 22.	^u Esod. 32. 7.	^b 1 Reg. 8. 51.	^f Cap. 3. 27.	^k Esod. 20. 5.	^p Cap. 28. 64.	^s Fac. 49. 1.
^{Ites.} 6. 4.	^o Cap. 9. 9, 11.	^v Esod. 20. 4, 5.	^c Esod. 19. 5.	^g Cap. 3. 25.	^l Vers. 16.	^{ler.} 16. 13.	^{Osea.} 3. 5.
^j E-od. 19. 9, 16.	^p Esod. 34. 28.	^x Rom. 1. 23.	^{Cap.} 9. 29.	^h Vers. 9.	^m 2 Reg. 17. 17.	^q Ps. 115. 4, 5.	^t Ioel. 2. 12.
^{Ebr.} 12. 18, 19.	^q Esod. 24. 12.	^y Cap. 17. 3.	^d Num. 20. 12.	ⁱ Vers. 16.	^{etc.}		

toarce la Domnul Dumnezeuul tău, și de vocea lui vei asculta; 31 (Că Domnul Dumnezeuul tău *este* ^u Dumnezeu îndurător), el pre tine nu te va lăsa, și nu te va strică, și nu-și va uita legământul ce l-a făcut părinților tăi și pre care s'a jurat lor.

32 Că ^vîntreabă zilele cele dintâin, care au fost înainte de tine, din ziua aceea, în care Dumnezeu făcu pre om pe pământ, și *cercetează* ^wdela o margine de cer până la *cealaltă*, dacă s'a făcut *ceva* ca acest lucru mare, și s'a mai auzit asemenea lui? 33 ^y*Dacă* vre-un popor a auzit vocea lui Dumnezeu vorbind din mijlocul focului, precum ai auzit tu, și tot mai trăiești? 34 Sau *dacă* vre-un zeu s'a încercat să vină și să-și ia națiune din mijlocul *altei* națiuni, ^zprin cercări, ^aprin semne și prin minuni și prin rebel, ^bcu mâna tare și ^ccu braț întins, și ^dprin lucrări mari și înfricoșate, cum *fuseră* toate acelea, pre care Domnul Dumnezeuul vostru le-a făcut pentru voi în Egipt înaintea ochilor tăi. 35 Ție *numai* ți-s'a arătat *aceasta*, pentru ea să cunoști, că Domnul singur *este* Dumnezeu, și că ^enu *este* altul afară de dânsul. 36 ^fDin cer te-a făcut să auzi vocea sa, ea să te învețe, și pe pământ ți-a arătat focul lui cel mare, și tu cuvintele lui le-ai auzit din mijlocul focului. 37 Și fiindcă ^gel a iubit pre părinții tăi, pentru aceea seminția lor a ales dânsii, și ^hte-a scos pre tine el în-suși cu puterea cea mare a sa din Egipt: 38 ⁱPentru ea să alunge dinaintea ta națiuni mai mari și mai tari decât tine, iar pre tine să te conducă, și să-ți dea pământul lor *de moștenire*, cum *se vede* astăzi.

39 Cunoaște dară astăzi, și ia în inimă, că ^jnumai Domnul *este* Dumnezeu și în cer sus și pe pământ jos, și altul nu *este*. 40 ^kDeci păzește legile lui și poruncile lui, pre care ți-le dau eu astăzi, ^lca să

fie bine ție și fiilor tăi după tine; și pentru-ca să trăiești zile multe în pământul, pre care Domnul Dumnezeuul tău îl dă ție pentru totdeauna.

Moisi rânduește cetățile de scăpare cele despre răsăritul Iordanului.

41 Atunci Moisi ^mdespărți trei cetăți dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui; 42 ⁿCa acolo să fugă ucigașul, care pre aproapele său l-ar omori fără știință, și fără ca el mai înainte să-i fi fost inimic, ca el să fugă într'una din aceste cetăți, și să trăească: 43 ^oBezerul în pustiu, în partea șesului, între Rubeniți; și Ramotul în Galaad, între Gaditi; și Golanul în Basan, între Manașiți.

44 Și aceasta *este* legea, pre care Moisi o puse înaintea fiilor lui Israel; 45 Acestea *sunt* mărturiile și legile și judecățile, pe cari le puse Moisi fiilor lui Israel, după ce ieșiră din Egipt: 46 Dincolo de Iordan ^pîn vale, în dreptul Bet-Peorului, în pământul lui Sihon, regele Amoreilor, care locuia în Hesbon, pre care Moisi și cu tiii lui Israel îl ^qbătură, după ce ieșiră din Egipt; 47 Și ei stăpâniră pământul său, și pământul ^rlui Og, regele Basanului: cei doi regi ai Amoreilor de dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui; 48 ^sDela Aroer, care *este* pe țărmurile pârăului Arnon până la muntele Sion, adică ^tHermon; 49 Și toată câmpia de dincoace de Iordan, despre răsăritul soarelui, până la marea câmpie, sub poalele *montelui* Pisga.

Repetiția celor zece porunci.

5 Și Moisi chemă tot Israelul, și-i zise: Ascultă, Israele, legile și judecățile, pre cari eu le vorbesc astăzi în auzul vostru, și să le învățați, și să căutați ale face. 2^a Domnul Dumnezeuul nostru, încheiă cu noi legământ pe Horeb: 3^b Nu cu părinții noștri încheiă Domnul acest legământ, ci cu noi, cu noi aceștia aicia, eu noi cu toți, cari ne aflăm astăzi

^u 2 Cron. 30, 9.
Ps. 116, 5.
Iona 4, 2.
^v Iov. 8, 8.
^x Mat. 24, 31.

^y Esod. 24, 11.
^c Cap. 7, 19.
^a Esod. 7, 3.
^b Esod. 13, 3.
^e Esod. 6, 6

^d Cap. 26, 8.
^e Cap. 32, 39.
1 Sam. 2, 2.
Isa. 45, 5, 18,
22.

Marc. 12, 29,
32.
^f Esod. 19, 9, 19.
Ebr. 12, 18.
^g Cap. 10, 15.

^h Esod. 13, 3, 9,
14.
ⁱ Cap. 7, 1.
^j Vers. 35.
^k Lev. 23, 31.

^l Cap. 5, 16.
Efos. 6, 3.
^m Num. 35, 6, 11.
ⁿ Cap. 19, 4.
^o Ios. 20, 8.

^p Cap. 3, 29
^q Num. 21, 24.
^r Num. 21, 35.
^s Cap. 2, 36.
^t Cap. 3, 9.

Ps. 133, 3.
Capul 5.
^a Esod. 19, 5.
^b Mat. 13, 17.
Ebr. 8, 9.

în viață. 4^e Față în față vorbi Domnul cu voi pe munte, din mijlocul focului: 5^d (Stând eu în timpul acela între Domnul și între voi, ca să spun vouă cuvântul Domnului; ^e că voi vă trămurăți de acel foc, și nu vă suirăți pe munte); și zise:

6^f Eu *sunt* Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei; 7^g Să nu aibi alți Dumnezei afară de mine.

8^h Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici *altă* asemănare *din cele ce sunt* în cer sus, sau pe pământ jos, sau în apă sub pământ; 9 Să nu te închini înaintea lor, nici să te închini lor; că eu Domnul Dumnezeuul tău *sunt* Dumnezeu gelos, ⁱ care păcatul părinților pedepsesc în fiii până într'a treia și a patra *generațiune* celor ce mă urăsc; 10 ^j Și care fac milă până într'a mia *generațiune* celor ce mă iubesc și păzesc poruncile mele.

11 ^k Să nu iai numele Domnului Dumnezeului tău în deșert; că Domnul nu va lăsa nepedpsit *pre cel* ce va lua numele lui în deșert.

12 ^l Păzește ziua sabbatului, ca să o sfintești, cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău. 13 ^m Șase zile vei lucra, și-ți vei face toate lucrurile tale; 14 Iar ziua a șaptea ⁿ sabbatește Domnului Dumnezeului tău: nu vei face *într'insa* nici un lucru, *nici* tu, *nici* fiul tău, *nici* fca ta, *nici* servul tău, *nici* serva ta, *nici* boul tău, *nici* asinul tău, orice din vitele tale, *nici* străinul tău care *locuște* în lăuntru porților tale, ca să se odihnească servul tău și serva ta, ca și tine. 15 ^o Și-ți adu aminte, că tu serv ai fost în pământul Egiptului, și Domnul Dumnezeuul tău te-a scos pre tine de acolo ^p cu mână tare și cu braț întins; pentru aceea ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău să păzești ziua sabbatului.

16 ^q Onorează pre părintele tău și pre mamă ta, cum ți-a poruncit Domnul

Dumnezeul tău, ^r pentru ca zilele tale să fie multe, și ca să-ți fie bine în pământul, pre care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

17 ^s Să nu ucizi.

18 ^t Să nu precurvești.

19 ^u Să nu furi.

20 ^v Să nu mărturisești mărturie mincinoasă contra aproapelui tău.

21 ^x Să nu poftesti femeia aproapelui tău, *nici* să poftesti casa aproapelui tău, *nici* țarina lui, *nici* servul lui, *nici* serva lui, *nici* boul lui, *nici* asinul lui, *nici* nimica din cele ce *sunt* ale aproapelui tău.

22 Aceste cuvinte le vorbi Domnul cătră toată adunarea voastră pe munte din mijlocul focului, din nor și din negură deasă, cu voce tare; și *nimic* n'a adaos; ^y și le scrisese pe două table de piatră, și le dădù mie. 23 ^z Și auzind voi acea voce din mijlocul întunerecului, (că muntele ardea în foc), venirăți către mine, toți capii semințiilor voastre, și bătrânii voștri.

24 Și ziserăți: Iată, Domnul Dumnezeuul nostru ne arată mărirea sa și mărirea sa, și ^a vocea lui o auzirăm din mijlocul focului; astăzi am văzut că Dumnezeu vorbește cu omul, și el ^b rămâne viu. 25 Și acum, pentru ce să murim? că acest foc mare tot ne mistuește: ^c De vom mai auzi încă vocea Domnului Dumnezeului nostru, vom muri: 26 ^d Căci care *este* ființa de carne, care să fi auzit vocea viului Dumnezeu din mijlocul focului vorbind, precum noi, și să fi rămas în viață? 27 Apropiă-te tu, și ascultă toate câte zice Domnul Dumnezeuul nostru, și ^e vorbește tu nouă toate câte Domnul Dumnezeuul nostru, va zice ție, și noi vom auzi, și vom face.

28 Și auzind Domnul vocea cuvintelor voastre, când vorbirăți către mine, zise către mine Domnul: Auzit-am vocea cuvintelor acestui popor câte a vorbit către tine; ei ^f câte le-au vorbit, toate bine le-au vorbit. 29 ^g Oh! de ar fi, ca

d Esod. 19. 9. 19.	Ps. 81. 10.	k Esod. 20. 7.	Esod. 16. 29,	Efes. 6. 2, 3.	a Esod. 20. 15.	y Esod. 24. 12.	e Esod. 20. 19.
d Esod. 20. 21.	q Esod. 20. 3.	Mat. 5. 33.	30.	Col. 3. 20.	Rom. 13. 9.	z Esod. 20. 18, 19.	fbr. 12. 19.
Gal. 3. 19.	h Esod. 20. 4.	l Esod. 20. 8.	Ebr. 4. 4.	r Cap. 4. 40.	r Eod. 20. 16.	a Esod. 19. 19.	f Cap. 18. 17.
e Esod. 19. 16.	i Esod. 34. 7.	m Esod. 23. 12.	o Cap. 15. 15.	s Esod. 20. 13.	z Esod. 20. 17.	b Cap. 4. 33.	g Ps. 81. 13.
Esod. 20. 2.	j Ier. 32. 18.	Ezec. 20. 12.	p Cap. 4. 34. 37.	t Esod. 20. 14.	Luc. 12. 15.	c Cap. 18. 16.	Isa. 48. 18.
etc.	Dan. 9. 4.	n Fae. 2. 2.	q Esod. 20. 12.	lac. 2. 11.	Rom. 7. 7.	d Cap. 4. 33.	Luc. 19. 42.

într'înșii să rămână totdeauna asemenea inimă, ca să se teamă de mine, și să ^hpăzească toate poruncile mele: ⁱca să fie bine lor și fiilor lor în veci! 30 Mergi! spune lor: Întoarceți-vă la corturile voastre. 31 Și tu să rămâi aicia la mine, ^jși eu îți voi spune toate poruncile și legile și judecățile, în care să-i înveți. ca ei pre acelea să le facă în pământul. pre care vi-l dau spre stăpânire. 32 Luați dar aminte. ca să faceți așa, precum a poruncit Domnul Dumnezeuul vostru; ^knu vă abateți *dela dânsese* nici la dreapta nici la stânga. 33 Și întru toate umblați ^lpe calea aceea, care a poruncit Domnul Dumnezeuul vostru; ca să trăiți. și să vă fie bine, și zilele voastre să fie multe pe pământul, pe care-l luați în stăpânire.

Tălcuirea poruncii întâiu despre dragostea către Dumnezeu.

6 Și acestea *sunt*^a poruncile, legile și judecățile, pre care Domnul Dumnezeuul vostru *mi-le-a* poruncit, ca să vă învăț; ca voi *pre acestea* să le faceți în pământul, în care treceți să-l luați în stăpânire. 2^b Că tu să te temi de Domnul Dumnezeuul tău, păzind toate legile lui și poruncile lui. pre care eu ți-le dau; tu și fiului tău și fiul fiului tău *în* toate zilele vieții tale, ^cși ca zilele tale să fie multe.

3 Ascultă dar. o Israele, și caută să le faci, ca să-ți fie bine, și să vă înmulțiți foarte în ^dpământul unde curge lapte și miere, ^edupă cum Domnul Dumnezeuul părinților tăi, ți-a promis.

4^f Ascultă, o Israele: Domnul Dumnezeuul nostru *este* unicul Domnul. 5^g Lu-bește dar pre Domnul Dumnezeuul tău, ^hdin toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toate puterile tale. 6 Și ⁱaceste cuvinte, cari ți-le spun astăzi, să le ai în inimă! 7 Și le ^jîntipărește în fiii tăi. și vorbește despre dânsese,

când șezi în casă, și când mergi pe cale. când te culci, și când te scoli; 8^k Și să le legi ca semn pe mână-ți și să-ți fie fruntar între ochii tăi; 9^l Și să le scrii pe usciorii casei tale și pe porțile tale.

10 Și va fi, că după ce Domnul Dumnezeuul tău, te va aduce în pământul, pre care el cu jurământ l-a promis părinților tăi. lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, că ți-l va da. *cu* cetăți mari și frumoase. pre ^mcare tu nu le-ai zidit; 11 Cu case pline de toate bunătățile, pre care tu nu le-ai împlinit; cu puțuri *de apă* săpate. pre care tu nu nu le-ai săpat: cu vii și cu maslini. pre cari tu nu le-ai plantat; *din cari* tu ⁿmâncând te vei sătura; 12 *Atuncia* ferește-te ca să nu uiți pre Domnul care te-a scos pre tine din pământul Egiptului, din casa sclăviei. 13 De Domnul Dumnezeuul tău, ^osă te temi. și lui să-i servești, și ^ppe numele lui să te juri; 14 Să nu ^qumblați după alți Dumnezei, ^rdintre zeii popoarelor. care *sunt* împrejurul vostru. 15 (Că ^sDomnul Dumnezeuul tău, *carele este* Dumnezeu gelos, *este* în mijlocul tău); ^tca nu cumvă mânia Domnului Dumnezeuului tău, să se aprindă asupra ta, și să te piardă depe fața pământului.

16^u Să nu ispititi pre Domnul Dumnezeuul vostru. ^vprecum l-ați ispitit la Masa. 17 Poruncile Domnului Dumnezeuului nostru, ^xsă le păziți, cum și mărturiile lui, și legile lui, pre care ți-le-a prescris. 18 Și ^ysă faci *ceceace cste* drept și bun în ochii Domnului. ca să-ți fie bine, și să intri, și să iai în stăpânire acel pământ, frumos, pre care Domnul Dumnezeuul tău cu jurământ l-a promis părinților tăi: 19^z Când pre toți inamicii tăi îi va alungă de dinaintea ta: după cum a făgăduit Domnul.

20^a Când fiul tău în viitor te va întreba, zicând: Ce *sunt* mărturiile și legile și judecățile acestea, pre care Dom-

^h Cap. 11. 1.
ⁱ Cap. 4. 40.
^j Gal. 3. 19.
^k Cap. 17. 20.
Ios. 1. 7.
Prov. 4. 27.
^l Ps. 119. 6.

Luc. 1. 6.
Capit. 6.
^a Cap. 4. 1. & 5.
31. & 12. 1.
^b Esod. 20. 20.
Ps. 111. 10.

Ecol. 12. 13.
^c Cap. 4. 40.
^d Esod. 2. 8.
^e Fac. 15. 5.
^f Isa 42. 8.
Marc 12. 29.
32.

Ioan 17. 3.
1 Cor. 8. 4. 6.
^g Cap. 10. 12.
Marc 12. 30.
^h 2 Reg. 23. 25.
ⁱ Cap. 11. 18.
Ps. 37. 31.

Prov. 3. 3.
^j Cap. 4. 9.
Efes. 6. 4.
^k Esod. 13. 9. 16.
^l Cap. 11. 20.
^m Ios. 24. 13.
ⁿ Cap. 8. 10, etc.

^o Cap. 10. 12. 20.
Mat. 4. 10.
^p Ps. 63. 11.
Isa. 45. 23.
Ier. 4. 2.
^q Cap. 8. 19.
Ier. 25. 6.

^r Cap. 13. 7.
^s Esod. 20. 5.
^t Cap 7. 4.
^u Mat. 4. 7.
Luc. 4. 12.
^v Esod. 17. 2. 7.
1 Cor. 10. 9.

^x Cap. 11. 13. 22.
Ps. 119. 4.
^y Esod. 15. 26.
Cap. 12. 28.
^z Num. 33. 53, 53.
^a Esod. 13. 14.

nul Dumnezeu nostru, le-a prescri- vouă? 21 Atuncia să zici fiului tău: Servi eram noi la Faraon în Egipt, și Domnul ne-a scos pre noi din Egipt^b cu mână tare: 22 ^cȘi Domnul făcū semn și minuni mari și rele în Egipt asupra lui Faraon și asupra a toată casa sa înaintea ochilor noștri; 28 Și pre noi ne scoase de acolo, ca să ne aducă aici, și să ne deă pământul acesta, pre care cu jurământ l-a promis părinților noștri. 24 Atuncia Domnul ne porunci, ca să facem toate acestea legi; ^dde Domnul Dumnezeu nostru, să ne temem; ^eca nouă bine să ne fie în toate zilele, și ca ^fsă ne ție în viață, cum *se face* și astăzi. 25 Și ^gaceasta va fi dreptatea noastră, de vom căută ca să împlinim toate aceste legi înaintea Domnului Dumnezeu nostru, precum ne-a poruncit nouă.

Petrecerea cu Cananeii oprită.

7 Când ^ate va aduce Domnul Dumnezeu tău, în pământul, în care intri acum ca să-l iei în stăpânire; și va a-lungă dinaintea ta multe națiuni: pre ^bHetei, și pre Gherghesei, și pre Amorei, și Cananei, și pre Feresei, și pre Hevei, și pre Iebusei, șapte națiuni ^cmai mari și mai tari decât tine; 2 Și când Domnul Dumnezeu tău, ți-le va ^dda în puterea ta, tu să le bați, ^esă le perzi cu desăvârșire: ^flegământ cu ele să nu închei, și milă de ele să nu-ți fie. 3 ^gNici să te încuscrești cu dânsele; pre fetele tale să nu le dai filor lor, și pre fetele lor să nu le iei pentru fiii tăi; 4 Că ele vor abate pre fiii tăi dela mine, ca să servească altor Dumnezei ^hși mânia Domnului se va aprinde asupra voastră, și el te va pierde curând. 5 Ci așa să faceți cu dânsele: ⁱaltarele lor să le surpați, și stâlpii lor să-i sfărâmați, și chipurile lor de Astarte să le tăiați, și idolii lor cu foc să-i ardeți.

6 ^jCă popor sfânt ești tu Domnului Dumnezeului tău: ^kpre tine te-a ales Domnul Dumnezeu tău, ca să-i fi popor al său, deosebit dintre toate popoarele care sunt pe fața pământului. 7 Nu doară, pentru că voi ați fi mai mulți decât toate *celelalte* popoare v'a iubit Domnul, și v'a ales, căci voi *sunteți* ^lcel mai mic dintre toate popoarele: 8 Ci ^mpentru că Domnul v'a iubit pre voi, și pentru că el ține ⁿjurământul, pre care l-a făcut cu părinții voștri, *deaceea* v'a ^oscos pre voi cu mână tare, și v'a răscumpărat din casa sclăviei, din mâna lui Faraon, regele Egiptului.

9 De aici dar să cunoști, că Domnul Dumnezeu tău, numai el *este* Dumnezeu, Dumnezeu ^pcredincos, ^qcare legământul și îndurarea sa le ține până într'a mia generațiune către aceea, care-l iubesc, și-i păzesc poruncile lui: 10 Dar ^rcare răsplătește în față celora ce-l urăsc, spre a-i pierde: ^sel nu întârzie cu aceea cari-l urăsc, *ci* le răsplătește în față. 11 Așa dar păzește poruncile și legile și judecățile câte astăzi îți spun, ca să le faci.

12 ^tȘi va fi, *că* de veți ascultă aceste judecăți, și *le* veți păzi, și *le* veți face, atuncia și Domnul Dumnezeu tău, îți va ține ^ulegământul și îndurarea, cu care s'a jurat părinților tăi. 13 Da, el pre tine ^vte va iubi, și te va binecuvântă, și te va înmulți, ^xși va binecuvântă fructul pântecelui tău, și fructul pământului tău: grâul tău, mustul tău și oleiul tău, fătul vacilor tale, și înmulțirea oilor tale în pământul, pre care cu jurământ l-a făgăduit părinților tăi, că ți-l va da. 14 Binecuvântat vei fi mai pe sus decât toate popoarele, ^ynu va fi întru tine sterp nici stearpă, nici între vitele tale. 15 Și Domnul va depărtă dela tine toată boala, și nici una din ^zacele molimi rele ale Egiptului, care le cunoști,

^b Esod. 3. 19.
^c Esod. 7.
Ps. 135. 9.
^d Vers. 2.
^e Cap. 10. 13.
Iov. 35. 7, 8.
^f Cap. 4. 1.
Ps. 41. 2.

Luc. 10. 28.
^g Lev. 18. 5.
Rom. 10. 3, 5.
Cap. 7.
^a Cap. 31. 3.
Ps. 44. 2, 3.
^b Fac. 15. 19.
etc.

^c Cap. 4. 38.
^d Vers. 23.
^e Num. 33. 52.
Ios. 6. 17.
^f Esod. 23. 32
Jude. 2. 2.
Ios. 2. 14.
Jude. 1. 24.

^g Ios. 23. 12.
Ezra 9. 2.
^h Cap. 6. 15.
ⁱ Esod. 23. 24.
Cap. 12. 2, 3.
^j Esod. 19. 6.
Ps. 50. 5.
Ier. 2. 3.

^k Esod. 19. 5.
Amos. 3. 2.
1 Pet. 2. 9.
^l Cap. 10. 22.
^m Cap. 10. 15.
ⁿ Esod. 32. 13.
Ps. 105. 8, 9.
10.

^o Esod. 13.3,14.
^p Isa. 49. 7.
1 Cor. 1. 9.
1 Thes. 5. 24.
2 Tim. 2. 13.
Ebr. 11. 11.
1 Ioan. 1. 9.

^q Esod. 20. 6.
Dan. 9. 4.
^r Isa. 59. 18.
Nah. 1. 2.
^s Cap. 32. 35.
^t Lev. 26. 3.
^u Ps. 105. 8, 9.

Luc. 1. 55, 72, 73.
^v Ioan. 14. 21.
^x Cap. 23. 4.
^y Esod. 23. 26, etc.
^z Esod. 9. 14.

nu le va pune preste tine, ci le va pune preste toți *aceaia* care te urăsc.

16 Și ^asă perzi toate popoarele, pre care Domnul Dumnezeuul tău, le va da ție: ^bochiul tău să nu le crute, și Dumnezeuilor lor să nu servești, căci ^ccursă *ar fi* aceasta pentru tine. 17 De vei zice în inima ta: Aceste popoare *sunt* mai numeroase decât mine, cum voi putea eu să le alung? 18 ^dNu te teme de ele, *ci-ți e* adu aminte de cele ce a făcut Domnul, Dumnezeuul tău, cu Faraon și cu toți Egiptenii: 19 De ^fcercările cele mari, pre care le-au văzut ochii tăi, și de semnele, și de minunile, și de mâna cea tare, și de brațul cel întins, cu care Domnul Dumnezeuul tău te-a scos pre tine; așa va face Domnul Dumnezeuul tău, tutulor popoarelor, de care tu-te temi. 20 ^gÎncă și vespi va trimite Domnul Dumnezeuul tău, asupra acelora, până ce se vor pierde cei ce au rămas și s'au ascuns de tine. 21 Nu te spăimântă de ei: că Domnul Dumnezeuul tău, *este* ^hîn mijlocul tău: ⁱDumnezeu mare și înfricoșat: 22 ^jȘi Domnul Dumnezeuul tău, va alungă aceste națiuni dinaintea ta încetul cu încetul; tu pre ele nu le vei stărpi curând, ca să nu se îmulțescă fiarele sălbatice depe câmp, în contra ta. 23 Dar Domnul Dumnezeuul tău, le va da ție în puterea ta, și le va îngrozi cu spaimă mare, până ce le va pierde. 24 Și pre ^kregii lor îi va da ție în mână, și tu să faci să piară numele lor ^lde sub cer, ^mNimenea nu va putea stă față în față cu tine, până ce nu-i vei pierde. 25 Chipurile cioplite ale zeilor lor ⁿsă le arzi în foc, ^osă nu poștești aurul sau argintul depe dânsule, ca să-l ții pentru tine, ca nu prin acestea ^psă te prinzi în cursă: că ^quriciune *este* aceasta înaintea Domnului Dumnezeuului tău. 26 Și uriciune în casa ta să nu aduci: ca să nu te faci și tu blestemat, ca și

acele lucruri; *ci* îngrozindu-te de ele, urește-le, ^rcă blestem *sunt*.

Îndemnările la ascultare, sprijinite de amintirea binefacerilor lui Dumnezeu și a relelor urmări ale neascultării.

8 ^aLuați aminte la toate poruncile, pre care eu astăzi vi-le spun, ca să le faceți, pentru ca să trăiți, și să vă îmulțiți, și să intrați și să luați în stăpânire pământul, pre care Domnul cu jurământ l-a promis părinților voștri. 2 Și-ți adu aminte de toată calea, pe care Domnul Dumnezeuul tău ^bte-a condus acești patruzeci de ani în pustiu, ca să te umilească, și ^csă te cercce: ^dca să cunoască cele ce *sunt* în inima ta, de vei păzi poruncile lui sau nu. 3 Așa el pre tine te umilă, și ^ete lăsă să flămânzești, și ^fte nutri cu mana, care n'ai cunoscut, nici nu au cunoscut părinții tăi, ca să-ți arate, că omul nu ^gtrăiește numai cu pâne, ci cu tot aceeace ese din gura Domnului trăiește omul. 4 ^hVestmintele tale nu se învechiră pre tine, și picioarele tale nu se umflară, acei patruzeci de ani. 5 ⁱCunoaște dar intru inima ta, că precum omul ceartă pre fiul său, *asă* te va certă pre tine Domnul Dumnezeuul tău. 6 Deci păzește poruncile Domnului Dumnezeuului tău, ^jca să umbli pe căile lui, și să te temi de dânsul.

7 Că Domnul Dumnezeuul tău, te va aduce în ^kpământ bun, în pământ cu pâraie de apă, cu fântâni și cu lacuri, care isvorăsc din văi și munți. 8 În pământ de grâu și de orz și de vii și de smochini și de rodii, pământ de olivi și de miere: 9 Pământ, unde tu nu vei mânca pânea ta cu scădere, unde tu nu vei avea lipsă de nimica, pământ, ^lale căruia pietre *sunt* fier, și dintr'ai căruia munți vei săpă aramă.

10 ^mCând vei mânca, și te vei sătura, să binecuvintezi pre Domnul Dumnezeuul tău, pentru pământul bun, ce ți l-a

^a Vers. 2.
^b Cap. 13. 8.
^c Esod. 23. 33.
Judc. 8. 27.
Ps. 106. 35.
^d Cap. 31. 6.
^e Ps. 105. 5.

^f Cap. 4. 34.
^g Esod. 23. 28.
Ios. 24. 12.
^h Num. 11. 20.
Ios. 3. 10.
ⁱ Cap. 10. 17.
Neem. 1. 5

^j Esod. 23. 29, 30.
^k Ios. 10. 24, 25, 42.
^l Esod. 17. 14.
^m Cap. 11. 25.
Ios. 1. 5.

ⁿ Vers. 5.
Esod. 32. 20.
1 Cron. 14. 12.
^o Ios. 7. 1, 21.
^p Judc. 8. 27.
^q Cap. 17. 1.
^r Lev. 27. 28.

Ios. 6. 17, 18.
—
Capul 8.
^a Cap. 4. 1.
^b Cap. 1. 3.
Ps. 136. 16.
Amos. 2. 10.

^c Esod. 16. 4.
^d 2 Cron. 32. 31.
Ioan 2. 25.
^e Esod. 16. 2, 3.
^f Esod. 16. 12, 14. 35.

^g Ps. 104. 29.
Luc. 4. 4.
^h Cap. 29. 5.
Neem. 9. 21.
ⁱ 2 Sam. 7. 14.
Ps. 89. 32.

Ebr. 12. 5, 6.
^j Cap. 5. 33.
^k Cap. 11. 10, 11, 12.
^l Cap. 33. 25.
^m Cap. 6. 11, 12.

dat. 11 Ferește-te, ca să nu uiți pre Domnul Dumnezeuul tău, așa ca să nu-ți păzești poruncile lui, judecățile lui și legile lui, pre care ți-le poruncese eu astăzi; 12 ⁿCa nu cumvâ, după ce tu vei mânca și te vei sătura, și case frumoase îți vei zidi, și vei locui *întrânsele*, 13 Și cierezile tale și turmele tale se vor înmulți, și argintul și aurul la tine se vor îngrămădi, și toate ale tale se vor înmulți, 14 ^oInima ta să se înalțe, și tu ^psă uiți pre Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei; 15 Care ^qte-a condus în pustiul cel mare și înfricoșat, ^runde erau șerpi înfocați, și scorpioni, în pământ sec, unde nu *eră* apă, și ^sel a făcut să curgă apă din peatră de cremină: 16 Care pre tine te-a nutrit în pustiu cu ^tmana, pre care părinții tăi n'au cunoscut-o, pentru ca să te umilească, și să te cerce, ca în cele din urmă să-ți ^ufacă bine; 17 ^vȘi să nu zici întru inima ta: Puterea mea și tăria mâinei *mele* mi-au câștigat această avere. 18 Ci-ți adu aminte, *că* Domnul Dumnezeuul tău *este* ^xacela, care-ți dă putere, ca să-ți câștigi averi; ^ypentru întărirea legământului său, pentru care s'a jurat părinților tăi, cum *se vede* astăzi.

19 Și va fi de vei uita pre Domnul Dumnezeuul tău, și vei umblă după alți Dumnezei și vei servi lor, și te vei pleca înaintea lor, ^zvă mărturisese astăzi, că voi de tot vă veți pierde. 20 Ca și popoarele, pre care Domnul le-a pierdut de dinaintea voastră. ^aasa veți peri voi, drept răsplătire, că nu ascultați de vocea Domnului Dumnezeului vostru.

Îndemnare ca să fim smeriți înaintea lui Dumnezeu.

9 Ascultă, Israele! tu astăzi ^atreci Iordanul, ca să întri, și să stăpânești popoare ^bmai mari și mai tari decât tine, cetăți mari și ^cîntărite până la cer; 2 Popor mare și înalt la stat, pre ^dfiii

Enakiților. pre cari-i cunoști, și *despre care* ai auzit, *zicând*: Cine poate stă înaintea fiilor lui Enak? Tu dar să știi, că Domnul Dumnezeuul tău, care ^emerge înaintea ta, *este f* foc mistuitor; ^gel îi va pierde, și-i va face ca să plece înaintea ta, ^hși tu-i vei alungă, și-i vei pierde curând, precum ți-a promis Domnul.

4 Și după ce Domnul Dumnezeuul tău, îi va alungă de dinaintea ta, ⁱsă nu cugeti întru inima ta, zicând: Pentru dreptatea mea m'a adus Domnul *aicia*, ca să iau acest pământ în stăpânire, ei ^jpentru nelegiuirea popoarelor acestora. Domnul le alungă de dinaintea ta. ⁵^kNu pentru dreptatea ta, nici pentru întregiunea inimii tale întri tu *în* pământul lor, ca să-^liei în stăpânire, ei pentru nelegiuirea popoarelor acestora. Domnul le alungă dinaintea ta, și pentru ca să-și împlinească ^lcuvântul, cu care s'a jurat părinților tăi: lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob.

6 Deci să ști tu, că nu pentru dreptatea ta Domnul Dumnezeuul tău, îți dă acest pământ bun, ca să-^liai în stăpânire; că *ești* popor ^mtare la cerbice; 7 Adu-ți aminte, și nu uită, că tu ai marniat pre Domnul Dumnezeuul tău, în pustiu! ⁿDin ziua aceea, în care ai ieșit din pământul Egiptului, până ce ai ajuns în locul acesta, răsculători ai fost împotriva Domnului. 8 Și ^oîn Horeb atâta întărâtară-ți pre Domnul, că el de mânie voi să vă piardă.

9 ^pCând mă suii pe munte, ca să iau tablele cele de piatră, tablele legământului, care-^lfacu Domnul cu voi, ^qeu rămăsei pe munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără ca pâne să mănânc sau apă să beau: 10 ^rȘi Domnul îmi dădu cele două table de piatră, scrise cu degetul lui Dumnezeu, și pe ele toate cuvintele, care le-a vorbit Domnul cu voi pe munte, din mijlocul focului, ^sîn ziua adunării. 11 Și la sfârșitul celor

ⁿ Cap. 28. 47. ^r Num. 21. 6. ^u Ier. 24. 5, 6. ^a Dan. 9. 11, 12.
 Prov. 30. 9. ^o Osea 13. 5. ^v Cap. 9. 4. —
 Osea 13. 6. ^s Num. 20. 11. ¹ Cor. 9. 7. *Capul 9.*
^o 1 Cor. 4. 7. ^p Ps. 78. 15. ^x Prov. 10. 22. ^a Cap. 11. 31.
^p Ps. 106. 21. ^t Vers. 3. ^y Cap. 7. 8. 12. ^los. 3. 16.
^q Isa. 63. 12, 13. ^{Esod.} 16. 15. ^z Cap. 4. 26. ^b Cap. 4. 38.

^c Cap. 1. 28. ^g Cap. 7. 23. ^k Tit. 3. 5. ^{Ps.} 106. 19.
^d Num. 13. 22. ^h Esod. 23. 31. ^l Fac. 12. 7. 26. ^p Esod. 24. 12.
 28, 32, 33. ⁱ Cap. 8. 17. ^m Vers. 13. ^{15.}
^e Cap. 31. 3. ^{Rom.} 11. 6. 20. ^{Esod.} 32. 9. ^q Esod. 24. 18.
^r Cap. 4. 24. ¹ Cor. 4. 4, 7. ⁿ Esod. 14. 11. ^r Esod. 31. 18.
^{Ebr.} 12. 29. ^j Fac. 15. 16. ^o Esod. 32. 4. ^s Esod. 19. 17.

patruzeci de zile și patruzeci de nopți, Domnul îmi dădă cele două table de piatră, tablele legământului. 12 Și Domnul zise către mine: ^tScoală-te, pogoară-te curând de aici; că poporul tău, pre care l-ai scos din Egipt, s'a corupt: ei ^ucurând s'au abătut dela calea, care le-am poruncit eu; ei și-au făcut chip turnat.

13 Și ^vDomnul mai vorbi către mine, zicând: Eu mă uitai la poporul acesta, și iată ^xel *este* popor tare la cerbice: 14 ^yLasă-mă să-l pierd, și ^znumele lui să-l stâng de sub cer, și ^apre tine te voi face popor mai tare și mai numărös decât acesta. 15 ^bȘi întorcându-mă și pogorându-mă depe munte, ^ccare arde în foc, *având* cele două table ale legământului în amândouă mâinile mele. 16 ^dEu mă uitai, și iată voi păcătuiră-ți contra Domnului Dumnezeuului vostru, și vă făcuseră-ți vițel turnat: curând vă abătuseră-ți dela calea, care v'o poruncise Domnul. 17 Atuncia luai cele două table, și le aruncai din mâinile mele, și le sfărâmai înaintea ochilor voștri. 18 Și mă ^eînchinai înaintea Domnului, ca și întâiași dată, patruzeci de zile și patruzeci de nopți, fără ca pâne să mănânc, sau apă să beau, pentru toate păcatele voastre, pre care le-ați făptuit, făcând ce *este* rău în ochii Domnului, ca să-l mâniati. 19 ^fCă eu mă temeam de iuțimea aceea, și de mânia, cu care Domnul a fost aprins asupra voastră: că voiă să vă piardă pre voi. ^gȘi Domnul mă ascultă și astădată. 20 Încă și asupra lui Aaron se mânia Domnul foarte, așa că *umblă* să-l piardă pre el: iar eu mă rugai în același timp și pentru Aaron. 21 Și ^h*fapta* păcatului vostru, pre care făcură-ți voi, vițelul, îl luai, și-l arsei cu foc, și-l pisai, sdrobindu-l foarte, până ce se făcù mărunt ca pulberea; și aceea pulbere o aruncai în pârâul ce curge din munte.

22 (Așa și la ⁱTabera, și la ^jMassa, și la ^kKibrot-Taavamăniară-ți pre Domnul. 23 Și ^lcând vă trimise Domnul dela Kadeș-Barnea, zicând: Suiți-vă și luați în stăpânire pământul acela, pre carele l-am dat vouă, voi și atunciă vă răsculară-ți împotriva Domnului Dumnezeuului vostru, și nu iați crezut lui, și ^mn'ati ascultat de vocea lui. 24 ⁿRăsculători ați fost în contra Domnului din ziua în care v'am cunoscut pre voi).

25 Și ^oeu mă închinai înaintea Domnului; patruzeci de zile și patruzeci de nopți *fuseră*, cât mă închinai: că Domnul zise, că vrea să vă piardă. 26 Și ^peu mă rugai Domnului, și zisei: Doamne, Doamne, nu strică pre poporul tău și moștenirea ta, pre care tu o ai răscumpărat-o prin puterea ta, și pre care tu l-ai scos din Egipt cu mână tare; 27 Adu-ți aminte de servii tăi: Abraam, Isaac și Iacob; nu căută la învârtoșarea poporului acestuia, nici la răutatea lui, nici la păcatul lui; 28 Ca nu cumvâ *în* țara, din care ne-ai scos, să se zică: ^qPentru că Domnul nu putù să-i aducă în pământul, pre care li-l promisese: și pentru ura sa către dânșii îi scoase, ca să-i omoare în pustiu. 29 ^rCă *ei sunt* poporul tău și moștenirea ta, pre care i-ai scos cu puterea ta cea mare, și cu brațul tău cel întins.

Tablele cele nouă.

10 În timpul acela zise Domnul către mine: ^aCioplește două table de piatră ca cele dintâiu, și suie-te la mine pe munte, și-ți fă și un chivot de lemn. 2 Și eu voi scrie pe aceste două table cuvintele, cari erau pe tablele cele dintâiu, care le-ai sfărîmat, și ^btu să le pui în chivot. 3 Și *așă* făcui chivotul din lemn de ^csittim, și cioplii două table de piatră ca cele dintâiu, și mă sui pe munte cu cele două table în mână-mi. 4 Și ^del scrise pe acele table, ca și pe cele dintâiu, cele zece cuvinte, care le vor-

^t Esod. 32. 7.
^u Cap. 31. 29.
Judc. 2. 17.
^e Esod. 32. 9.
^x Vers. 6.

² Reg. 17. 14.
^y Esod. 32. 10.
^c Cap. 29. 20.
Ps. 9. 5.
^a Num. 14. 12.

^b Esod. 32. 15.
^e Esod. 19. 18.
^d Esod. 32. 19.
^e Esod. 34. 28.
^f Esod. 32. 10, 11.

^g Esod. 32. 14.
Ps. 106. 23.
^h Esod. 32. 20.
ⁱ Num. 11. 1. 3.
5.

^j Esod. 17. 7.
^k Num. 11. 4. 34.
^l Num. 13. 3.
^m Ps. 106. 24. 25.
ⁿ Cap. 31. 27.

^o Vers. 18.
^p Esod. 32. 11.
etc.
^q Esod. 32. 12.
Num. 14. 16.

^r Cap. 4. 20.
Neem. 1. 10.
Ps. 95. 7.

Copul 10.
^a Esod. 34. 1, 2.
^b Esod. 25. 16. 21.
^c Esod. 25. 5, 10.
^d Esod. 34. 28.

bise Domnul către voi pe munte, din mijlocul focului în ziua adunării, și Domnul le dădù mie. 5 Și eu mă întorsei, și mă pogorii depe munte, și pusei tablele în chivotul, care-l făcusem, ca ele să fie într'însul, cum îmi porunci Domnul.

6 Și fiii lui Israel plecară dela^f Beerot-Bene-Iakan la Mosera, unde muri Aaron, și acolo fu și immormântat; și Eleazar, fiul său, se făcù preot în locul lui. 7^g De aici plecară ei la Gudgoda: și dela Gudgoda la Iotbat, pământ cu păraie de apă.

8 În timpul acela^h deosebì Domnul seminția lui Levi, ca să poarte chivotul legii Domnului, și înaintea Domnului să stea, ca să-i servească, și în numele lui să binecuvinteze, până în ziua de astăzi. 9ⁱ Deaceea Levi nu are parte, nici moștenire cu frații săi; Domnul este moștenirea lui, după cum Domnul Dumnezeuul tău, i-a promis.

10 Și^j eu rămăsei pe munte atâta ca și întâiași dată, patruzeci de zile și patruzeci de nopți; și Domnul mă ascultă și astădată, și Domnul nu voi să te piardă; 11^k Ci Domnul zise către mine: Scoală-te, du-te, ca să mergi înaintea acestui popor, ca intrând, să ție în stăpânire pământul, care cu jurământ l-am promis părinților săi, că-l voi da lor.

Ce cere Dumnezeu dela Israel?

12 Și acum, o Israele, ce cere Domnul Dumnezeuul tău dela tine, decât ca tu de Domnul Dumnezeuul tău să te temi, să umbli în toate căile lui, și să-l iubești; și Domnului Dumnezeului tău să-i servești din toată inima ta și din tot sufletul tău; 13 Ca să păzești poruncile Domnului, care-ți poruncese eu astăzi, ca bine să-ți fie. 14 Iată a Domnului Dumnezeului tău, este^l cerul și cerul cerurilor, ^mpământul și toate câte sunt într'însul! 15 Numai de părinții tăi i-a bine plăcut Domnului, și el i-a iubit pre ei, și seminția lor a ales-o după

dânșii, pre voi, din toate popoarele, cum se vede astăzi.

Tăierea împrejur a inimii.

16 Deci tăiați împrejurⁿ inimii voastre, și cerbicea voastră să nu v'o învățoșiți. 17 Că Domnul Dumnezeuul vostru, este^o Dumnezeuul Dumnezeilor, și Domnul Domnilor, Dumnezeuul cel mare, ^pcel tare și înfricoșat care nu caută la față, și nici daruri nu ia; 18^q Care face dreptate orfanului și văduvei, și iubește străinul, dându-i pâne și vestminte. 19^r Deci să iubiți și voi pre străin, că străini ați fost în pământul Egiptului. 20^s De Domnul Dumnezeuul tău să te temi, lui singur să-i servești, și de dânsul să te alipești, și pe numele lui să juri. 21 El să-ți fie lauda ta, și el să-ți fie Dumnezeuul tău, care a făcut pentru tine lucruri mari și înfricoșate, pre cari le-au văzut ochii tăi. 22^t Cu șaptezeci de suflete se pogoriră părinții tăi la Egipt, și acum le făcù Domnul Dumnezeuul tău, ca stelele cerului la multime.

Amintirea minunilor făcute de Dumnezeu cu poporul său.

11 Deci iubește pre Domnul Dumnezeuul tău, și păzește cele ce sunt către dânsul de păzit, și legile lui, și judecățile lui, și poruncile lui în toate zilele.

2 Și să recunoașteți astăzi: căci nu eu copiii voștri vorbesc eu, care nu știu nimica, și nu văzură certarea Domnului Dumnezeului vostru, mărirea sa, mâna sa cea mare, și brațul lui cel întins; 3 Și semnele lui și faptele lui, cari le făcù el în Egipt, lui Faraon, regele Egiptului, și în tot pământul lui: 4 Și câte a făcut el oastei Egiptenilor, cailor lor și carelor lor: ^acum făcù el să inunde apa Mării-Roșii preste ei, când ei vă urmăriră, și Domnul îi pierdù până în ziua de astăzi: 5 Și cele ce făcù el vouă în pustiu, până ce ajunserăți în locul acesta. 6 Și^b ceeace făcù el lui Datan și lui Abi-

e Esod. 34. 29.	i Num. 18. 20, 24.	l 1 Reg. 8. 27.	o Ios. 22. 22.	p 2 Cron. 19.	q Ps. 68. 5. & 146. 9.	Esod. 15. 2.	Capul 11.
f Num. 33. 31.	Cap. 18. 1, 2.	Ps. 115. 16. & 148. 4.	o Ios. 22. 22.	Iov. 34. 19.	146. 9.	Ps. 22. 3.	a Esod. 14. 27, 28.
g Num. 33. 32.	Ezec. 44. 28.	148. 4.	Ps. 136. 2.	Fapt. 10. 31.	r Lev. 19. 33, 31.	Ier. 17. 14.	Ps. 106. 11.
h Num. 3. 6. & 4. 4. & 8. 14. & 16. 9.	j Esod. 34. 28.	m Fac. 14. 19.	Dan. 2. 47.	Gal. 2. 6.	s Cap. 6. 13.	t Fac. 46. 27.	b Num. 16. 1, 31. Ps. 106. 17.
	k Esod. 32. 34. & 33. 1.	Esod. 19. 5.		Col. 3. 25.	Mat. 4. 10.	Esod. 1. 5.	
		Ps. 24. 1.		1 Pet. 1. 17.	Luc. 4. 8.	Fapt. 7. 14.	
		n Lev. 26. 41.					

ram. fiilor lui Eliab, fiul lui Ruben, când pământul își deșchise gura sa, și pre ei îi înghiți împreună cu familiile lor și cu corturile lor și cu toate averile, care le aveau ei, în mijlocul a tot Israel. 7 Că ochii voștri văzură toate lucrările Domnului cele mari, cari le făcū el.

Binecuvântarea ascultării și blestemul neascultării.

8 Păziți deci toate poruncile care vi-le poruncese astăzi, ca să vă ^eîntăriți, și să intrați, și să luați în stăpânire pământul, în care treceți, ca să-l luați; 9 Și ^dca zilele voastre să fie multe în pământul pre care Domnul cu jurământ l-a promis părinților voștri, să-l dea lor și seminției lor: pământ, unde curge lapte și miere.

10 Că pământul, în care mergi, ca să-i iai în stăpânire, nu *este* ca pământul Egiptului, din care ați ieșit, ^eunde tu sămănătura ta o sămănai, și cu piciorul o adăpai ca o grădină de legume. 11 Că pământul în care treceți, ca să-l luați în stăpânire, *este* pământ cu munți, și cu văi, care din ploaia cerului să adapă; 12 Pământ, de care Domnul Dumnezeuul tău poartă grijă, ^fasupra căruia ochii Domnului Dumnezeului tău, *privesc* neîncetat, dela începutul anului până la sfârșitul anului.

13 Și va fi, că dacă veți ascultă de poruncile mele, pre cari le poruncese vouă astăzi, ca să iubiți pre Domnul Dumnezeuul vostru, și să-i serviți din toată inima voastră și din tot sufletul vostru, 14 ^gEu voi da pământului vostru ploaie la timpul său, ^hploaie timpurie și ploaie târzie, ca tu să-ți poți strânge grăul tău, și mustul tău și oleiul tău; 15 ⁱȘi voi da iarbă pe câmpurile tale, pentru vitele tale, ca tu să mănânci și să te sature.

16 Păziți-vă ca nu inima voastră să se amăgească, și voi să vă abateți, și să serviți altor zei, și se vă închinați înaintea lor. 17 Și *atuncia* mânia Domnului să se aprindă asupra voastră, și el cerul să-l închidă, ca să nu cadă ploaie,

și pământul să nu dea venitul său, și voi curând se vă pierdeți depe pământul bun, ce-l dă vouă Domnul.

18 Puneți deci aceste cuvinte ale mele în inimile voastre, și în sufletele voastre, și le legați ca semne pe mâinile voastre, și să vă fie fruntar înaintea ochilor voștri: 19 Și cu acestea învățați pre fii voștri, și vorbește despre dănosele, când șezi în casă, și când mergi pe cale, când te culci, și când te scoli: 20 Și le scrie pe usciorii casei tale și pe porțile tale: 21 Ca ^jzilele voastre cum și zilele fiilor voștri să fie multe pe pământul, care Domnul cu jurământ l-a promis părinților voștri că-l va da lor, *cât vor fi* zilele cerului deasupra pământului.

22 Că de veți păzi toate aceste porunci, pre cari cu le poruncese vouă, să le faceți; *dacă* veți iubi pre Domnul Dumnezeuul vostru, și veți umblă în toate căile lui, și vă veți alipi de dânsul: 23 Atuncia Domnul va alungă pre toate aceste națiuni de dinaintea voastră, și voi veți stăpâni națiunii mai mari și mai tari decât voi. 24 ^kTot locul pe unde va călca talpa piciorului vostru, al vostru să fie ^ldela pustiu până la Liban, dela fluviu, fluviul Eufrat, până la marea despre apus va fi cuprinsul vostru. 25 Nimenea nu va putea stă înaintea voastră, *că* temere și cutremur de voi va pune Domnul Dumnezeuul vostru, să fie preste tot pământul pe unde veți călca, precum a promis vouă.

26 Iată, eu astăzi vă pun înainte și binecuvântare și blestem: 27 Binecuvântare, de veți ascultă de poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care le poruncese vouă eu astăzi: 28 Și blestem, de nu veți ascultă de poruncile Domnului Dumnezeului vostru, ci vă veți abate dela calea, care o poruncese vouă eu astăzi, umblând după alți zei, pre cari nu-i cunoașteți.

29 Și după ce Domnul Dumnezeuul tău, te va aduce în pământul, în care

^e Ios. 1. 6. 7. | ^f Prov. 10. 27. | ^f 1 Reg. 9. 3. | ^h Ioel 2. 23.
^d Cap. 4. 40. & | ^e Zech. 14. 18. | ^g Lev. 26. 4. | lac. 5. 7.

ⁱ Ps. 104. 14. | ^j Prov. 3. 2. & | ^k Ios. 1.3.&14.9. | Esod. 23. 31.
^j Cap. 4. 40. & | 4. 10. & 9. 11. | ^l Fac. 15. 18. | Num. 34.3 etc.
6. 2.

întri ca să-l iei în stăpânire. binecuvântarea să o pui pe muntele Garizim, și blestemul pe muntele Ebal. 30 Acești *munți* au nu *sunt* dincolo de Iordan, dinapoia căiei ce merge spre apusul soarelui, în pământul Cananeilor. care locuiesc în câmpii, în dreptul Ghilgalului. lângă stejarul More? 31 Că voi treceți Iordanul, ca să intrați și să luați în stăpânire pământul, care Domnul Dumnezeu vostru îl dă vouă ca să-l stăpâniți. și să locuiți într'ânsul. 32 Deci căutați ca să faceți toate legile și judecățile, câte eu astăzi vi-le pun înainte.

Stărpirea idolatriei.

12 ^a Acestea *sunt* legile și judecățile, pre cari să căutați a le face, în pământul, pre care Domnul Dumnezeuul părinților tăi ți-l dă, ca să-l stăpânești în toate zilele câte veți trăi pe acest pământ.

2 ^b Să surpați toate locurile, unde națiunile, pre cari le veți alungă, s'au închinat zeilor lor. pe munții cei înalți. pe dealuri, și sub orice arbore verde. 3 Și ^c să surpați altarele lor, și să sfărâmați stâlpii lor, și închipuirile Astartei lor să le ardeți cu foc, și chipurile zeilor lor să le tăiați. și să pierdeți numele lor din acel loc.

Locul și chipul adevăratei slujbe dumnezeesti.

4 Nu așa să faceți voi Domnului Dumnezeului vostru! 5 Ci locul care-l va ^d alege Domnul Dumnezeu vostru. din toate semințiile voastre. ca să-și pună numele lui acolo, această locuință a sa să cercetați. și acolo să veniți; 6 Și acolo să aduceți arderile de tot ale voastre, și sacrificiile voastre. și zecimile voastre. și darurile ridicate ale mânilor voastre, și voturile voastre. și darurile voastre de bunăvoie. și cele întâiu-născute ale vacilor voastre și ale oilor voastre. 7 Și acolo să mâncați înaintea Domnului Dumnezeului vostru. și ^e să vă bucurați voi și familiile voastre de tot lucrul mânilor voastre. cu care Domnul Dumnezeu vostru v'a binecuvântat.

8 Să nu faceți așa. precum facem noi astăzi aicia, ^f fiecare tot *ce este* drept în ochii săi. 9 Că până acum încă n'ați ajuns în repausul și moștenirea pre care Domnul Dumnezeu vostru v'o dă. 10 Deci *după ce* veți trece Iordanul. și veți locui pământul, care Domnul Dumnezeu vostru vi-l dă de moștenire, și el vă va da repaus de toți neamicii voștri de jur împrejur, încât să locuiți în siguranță; 11 Atuncia voi în ^g locul care Domnul Dumnezeu vostru și-l va alege, ca să facă să locuiască numele său acolo, să aduceți toate câte eu vă poruncesc: arderile de tot ale voastre și sacrificiile voastre, zecimile voastre, și darul ridicat al mânilor voastre, și toate cele mai alese din voturile voastre, pre care le-ați votat Domnului; 12 Și vă bucurați înaintea Domnului Dumnezeului vostru. voi și fiii voștri, și fetele voastre, și servii voștri, și servele voastre, și Levitul. care *este* înlăuntrul porților voastre; că el n'are parte nici moștenire cu voi.

13 ^h Ferește-te, ca arderea de tot a ta să nu o aduci în orice loc ce vei vedeă; 14 Ci în locul, care Domnul îl va alege într'una din semințiile tale. acolo să aduci tu arderile de tot ale tale. și acolo să faci tot ce eu îți poruncesc.

15 Totuși după toată pofta sufletului tău poți junghia și mânca carne în toate porțile tale, după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care o dă ție: cel necurat ca și cel curat pot să mănânce, ca și *acum cea de căprioară* și *cea de cerb*. 16 ⁱ Numai sângele să nu-l mâncați; pe pământ să-l vărsați ca apa.

17 Tu nu vei putea mânca între porțile tale zecimea grâului tău, nici a mustului tău, nici a oleiului tău, nici întâiu-născutele vacilor tale și ale oilor tale; nici vre-unul din voturile pre cari le-ai votat, nici darurile tale de bunăvoie. nici darul ridicat al mânilor tale: 18 Ci să

<i>Capul 12.</i>	Cap. 7. 5.	<i>d</i> Ios. 9. 27.	Ps. 78. 68.	15. & 26. 11.	& 21. 25.	Ps. 78. 68.	Lev. 7. 26.
<i>a</i> Cap. 6. 1.	<i>c</i> Num. 33. 52.	1 Reg. 8. 29.	<i>e</i> Lev. 23. 40.	& 27. 7.	<i>g</i> Ios. 18. 1.	<i>h</i> Lev. 17. 4.	Cap. 15. 23.
<i>b</i> Esod 34. 13.	Jud. 2. 2.	2 Cron. 7. 12.	Cap. 16. 11. 14.	<i>f</i> Judc. 17. 6.	1 Reg. 8. 29.	<i>i</i> Fac. 9. 4.	Vers. 23. 24.

mănânci pre acelea înaintea Domnului Dumnezeuului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău, tu și fiul tău, și fiica ta, și servul tău, și serva ta, și Levitul care *este* înăuntrul porților tale; și să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeuului tău de tot la ce ai pus mâinile tale. 19 Ferește-te, ca pre Levitul să nu-l părăsești cât vei trăi în pământul tău.

20 Când Domnul Dumnezeuul tău îți va lărgi hotarul *i* după cum a promis ție, și tu vei zice: Voiu să mănânc carne, fiindcă sufletul tău dorește să mănânce carnea: *atuncia* după toată pofta sufletului tău poți mânca carne. 21 Dacă locul acela, pre care Domnul Dumnezeuul tău il va alege ca să pună numele său acolo, va fi prea departe de tine, *atuncia* junghie din boii tăi, și din oile tale, pre cari Domnul le-a dat ție, cum ți-am poruncit eu: și mănâncă în porțile tale după toată pofta sufletului tău. 22 *Dar numai* așa să o mâncați, cum se mănâncă: *acum* căprioara și cerbul: cel necurat și cel curat asemenea o pot mânca. 23 Decât ferește-te, *k* ca sângele să nu-l mănânci, că sângele *este* suflet, și sufletul să nu-l mănânci cu carnea împreună; 24 Să nu-l mănânci: pe pământ să-l torni ca apa. 25 Să nu-l mănânci; *l* ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine, *m* de vei face *ce este* drept în ochii Domnului.

26 Însă *n* cele consacrate ale tale și voturile tale să le ridici, și să le aduci la locul, pre care Domnul il va alege; 27 Și să sacrifici arderile de tot ale tale, carnea și sângele, pe altarul Domnului Dumnezeuului tău: și sângele sacrificiilor tale să se verse pe altarul Domnului Dumnezeuul tău: iar carnea să o mănânci.

28 Păzește și ascultă toate aceste cuvinte, cari le poruncese ție; ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine în veci:

făcând tu *ce e* bun și drept în ochii Domnului Dumnezeuului tău.

29 După *ce* *o* Domnul Dumnezeuul tău, dinaintea ta va fi stărpit națiunile, la care mergi ca să le alungi de dinaintea ta, și după *ce* le vei fi alungat, și pământul lor il vei locui; 30 Ferește-te, ca să nu fii prius în cursă, urmându-le lor, după *ce* ei fură stărpiți dinaintea ta, și să nu cerei după zeii lor, zicând: Cum serviră națiunile acestea zeilor lor, așa voi face și eu. 31 *p* Tu să nu faci așa Domnului Dumnezeuului tău: că aceștia făcură zeilor lor toată uriciunea, *tot* *ce* urăște Domnul: că ei chiar și pre fiii lor și pre fetele lor le arseră cu foc zeilor lor. 32 Tot cuvântul *ce* vă poruncese, căutați să-l faceți; *q* nu-i adăugi, și nu-i scădeă nimic.

Pedeapsa profetilor mincinoși.

13 De se va sculă între voi profet sau *a* visător de vise, *b* care înaintea ta va face semn sau minune; 2 Și *c* semnul și minunea de s'ar împlini, despre care ți-a vorbit, când a zis: Să mergem după alți zei, pre care tu nu-i cunoști, și să ne închinăm lor! 3 Să nu ascuți de cuvintele acelu profet sau acelu visător: că Domnul Dumnezeuul vostru, vă *d* cearcă pre voi, ca să afle, dacă voi iubiți pre Domnul Dumnezeuul vostru din toată inima și din tot sufletul. 4 Voi Domnului Dumnezeuului vostru, *e* să urmați, și de el să vă temeți, și poruncile lui să le păziți, și vocea lui să ascultați, și lui să-i serviți, și *f* de dânsul să vă alipiți.

5 Și *g* acel profet sau acel visător să se omoare: fiindcă a învățat abatere dela Domnul Dumnezeuul vostru, care v'a scos pre voi din pământul Egiptului, și v'a rescumpărat din casa sclăviei, și *findeă* el a căutat să te momescă din calea, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-a poruncit, ca să umbli pe dânsa: *h* și așa să cureți răul din mijlocul tău.

j Fac. 15. 18. & 28. 14.
Esod. 34. 24.
Cap. 11. 24.
& 19. 8.

k Fac. 9. 4.
Iev. 17. 11, 14.
l Cap. 4. 40.
Isa. 3. 10.
m Esod. 15. 26.

Cap. 13. 18.
1 Reg. 11. 38.
n Num 5. 9, 10.
& 18. 19.
o Esod. 23. 23.

Cap. 19. 1.
Ios. 23. 4.
p Vers. 4.
Iev. 18. 3. 26.
30.

2 Reg. 17. 15.
q Cap. 4. 2. & 13.
18.
Ios. 1. 7.
Prov. 30. 6.

Apoc. 22. 18.
o *Capul* 13.
a Zech. 10. 2.
b Mat. 24. 24.
2 Thes. 2. 9.

c Ier. 28. 9
Mat. 7. 22.
d Mat. 24. 24.
1 Cor. 11. 19.
Apoc. 13. 14.

e 2 Reg. 23. 3.
f Cap. 10. 20.
g Ier. 14. 15.
Zech. 13. 3.
h 1 Cor. 5. 13

Pedeapsa ispitorilor către idolatrie.

6 ⁱ Dacă fratele tău, fiul mamei tale, sau fiul tău, sau feta ta, sau ^j femeia sâmului tău, sau amicul tău, pre ^k care-l iubești ca sufletul tău, te va îndemna în secret, zicând: Să mergem și să ne închinăm altor zei, pre cari tu nu-i cunoști și nici părinții tăi; 7 Dintre zeii popoarelor, cari *sunt* împrejurul vostru, aproape de tine sau departe de tine, dela o margine de pământ până la altă margine a pământului. 8 Tu să ^l nu te învoiești cu dânsul, nici să-l ascuți, nici ochiul tău să-l crute, nici să-ți fie milă de *dânsul*, nici să-l ascunzi: 9 Ci ^m să-l omori pre el: ⁿ mâna ta să fie cea dintâiu asupra lui, ca să-l omori: și pe urmă mâna poporului întreg. 10 Cu pietri să-l ucizi: căci a cercat să te momască dela Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos din pământul Egiptului, din casa sclăviei: 11 Ca ^o tot Israelul să auză, și să se teamă, și să nu mai facă acest lucru rău în mijlocul tău.

12 ^p Când vei auzi într'una din cetățile tale, pre cari Domnul Dumnezeuul tău le dă ție ca să locuiești acolo zicându-se: 13 Oameni înrăutățiți ^q iesiră din mijlocul vostru, care pre locuitorii cetății lor îi ^r momiră, zicând: ^s Să mergem, și să ne închinăm altor zei, pre cari nu-i cunoașteți; 14 Atuncia caută, și cercetează bine, și întreabă cu deamănuntul: și *dacă e* adevărat, și lucrul întemeiat, *că* aceasta uriciune s'a întâmplat în mijlocul tău: 15 Tu pre toți locuitorii cetății aceleia să-i bați cu ascuțitul săbiei, ^t perzând-o cu totul și tot ce *este* într'insa, chiar și vitele lor, cu ascuțitul săbiei. 16 Și toată prada ei să o strângi în mijlocul pieții; și cu foc să ^u arzi de tot cetatea și toate prăzile ei Domnului Dumnezeuul tău; și ea în veci să fie movilă, și să nu se mai rezidească. 17 Și nimica din acel blestem să nu se lipească de mâna ta: ca Domnul să se întoarcă dela iuțimea mâniei sale, și să-și

arate îndurare către tine, și să i-se facă milă de tine, și să te îmulțească, precum s'a jurat părinților tăi: 18 De vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeuului tău, și vei păzi toate poruncile lui, câte ți-le poruncesc eu astăzi, și vei face *ce este* drept în ochii Domnului Dumnezeuului tău.

Oprirea obiceiurilor păgâne de jale.

14 ^a Fii Domnului Dumnezeuului vostru *sunteți*; ^b să nu vă faceți creștături, nici să vă radeți între ochii voștri pentru mort. 2 ^c Că popor sfânt *ești* tu Domnului Dumnezeuului tău, și Domnul pre tine te-a ales dintre toate popoarele cari *sunt* pe fața pământului, ca să-i fii popor deosebit.

Mâncări curate și spurcate.

3 ^d Uriciune să nu mâncați. 4 ^e Acestea *sunt* vitele, pre cari le puteți mânca: boi, oi și capre; 5 Cerb și căprioară și ciută și gazelă și girafa, unicorn, camelopard; 6 Și toată vita ce are copite despicate în două, care rumegă între vite, pre aceste le puteți mânca: 7 Iar' acestea să nu le mâncați din cele ce rumegă, sau din acele ce au copite despicate: cămila, iepurele și vaberul; că ele rumegă, dară copitele nu le au despicate, necurate *să fie* vouă: 8 Și porcul, că copitele le are despicate, dară nu rumegă, necurat *să fie* vouă: din carnea lor să nu mâncați, ^f și de stârțul lor să nu vă atingeți!

9 ^g Acestea le puteți mânca din toate câte *sunt* în apă: tot ce are aripi și solzi puteți mânca. 10 Dar tot ce nu are aripi nici solzi să nu mâncați: necurate să fie vouă.

11 Toate pasările cele curate le puteți mânca. 12 ^h Și acestea sunt, pre cari nu le puteți mânca: aquila, gripul și plitul; 13 Și vulturul, uliul și gaia după felul său; 14 Și tot corbul după felul său; 15 Și struțul și huhurezul, și cucul și curuiul după felul său; 16 Și bufnița și ibidele și cignul; 17 Și pelicanul,

ⁱ Cap. 17. 2.
^j Fac. 16. 5.
Prov. 5. 20.
^k 1 Sam. 18. 1. 3.

^l Prov. 1. 10.
^m Cap. 17. 5.
ⁿ Fapt. 7. 58.
^o Cap. 17. 13.

^p Ios 22 11, etc.
^q 1 Ioan 2. 19.
Iuda 19
^r 2 Reg. 17. 21.

^s Vers. 2. 6.
^t Esod. 22. 20.
^u Ios. 6. 24.

Capul 14.
^a Rom. 8. 16.
Gal. 3. 26.

^b Ier. 16. 6.
^c 1 Thes. 4. 13.
Lev. 20. 26.

^d Ezec. 4. 14.
Fapt. 10. 13. 14.
^e Lev. 11. 2; etc.

^f Lev. 11. 26. 27.
^g Lev. 11. 9.
^h Lev. 11. 13.

și profirionele și murgul: 18 Și cocos-tăreul, și cherodionele după felul său, și pupăza și liliacul. 19 Și tot ⁱ tărîtorul ce zboară necurat să vă fie, ^jsă nu se mănânce. 20 Iar toate păsările curate le puteți mânca.

21 ^kSă nu mâncați din nici o mortăciune: străinului, care *este* în lăuntrul porților tale, poți să-i dai ca să mănânce: sau să-i vindă străinului: ^lcă tu ești popor sfânt Domnului Dumnezeului tău. ^mSă nu ferbi iedul în laptele mamei sale.

Legi pentru zecimi.

22 Din an în an ⁿsă-ți zecimezi tot venitul sămănăturii tale, ce este din ogorul tău. 23 ^oȘi să mănânci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul ce și-l va alege el, ca să facă ca numele său să locuească acolo, zecimea din grâul tău, din mustul tău și din oleiul tău, și ^pîn-tâiu-născutele vacilor tale, și ale oilor tale: ca să înveți a te teme de Domnul Dumnezeul tău în toate zilele.

24 Și de va fi calea prea departe, ca tu pe acestea să nu le poți duce *acolo*, ^qfiindcă locul care și-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să-și pună numele său acolo, va fi prea departe de tine, (că Domnul Dumnezeul tău așa te va binecuvântă): 25 Atuncia prefă-le în argint și argintul leagă-l bine, *ia-l* în mâna ta și mergi la locul, ce Domnul Dumnezeul tău și-l va fi ales; 26 Și argintul dă-l pe tot ce pofteste sufletul tău: boi sau oi, vin sau *altă* beaură îmbătătoare, sau orice pofteste sufletul tău: ^rși mănâncă acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău și te veselește, tu și casa ta. 27 Și pre ^sLevitul ce *este* în lăuntrul porților tale să nu-l părăsești, că ^tel n'are parte nici moștenire cu tine.

28 ^uLa sfârșitul anului al treilea să scoți toate zecimile venitului tău din anul acela, și să *le* pui în lăuntrul porților tale. 29 Atuncia să vină Levitul, (că el n'are parte nici moștenire cu tine), și străinul

și orfanul, și văduva, cari *sunt* în lăuntrul porților tale, și să mănânce și să se sature; pentru ca Domnul Dumnezeul tău să te binecuvinteze întru toate lucrările mânilor tale, cari le faci tu.

Despre anul de iertare.

15 La sfârșitul ^afiecărui al șaptelea an să faceți iertare. 2 Și iertarea *se va face* așa: Tot creditorul să ierte împrumutul dat aproapelui său: să nu-^bceară dela aproapele său și dela fratele său: că s'a prochiemat iertarea Domnului. 3 ^bDela străin poți cere; dar ceea ce vei avea la fratele tău, aceea să ierte mâna ta: 4 Ca întru tine să nu fie nici un sărac; ^ccă Domnul te va binecuvântă în pământul, pre care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă ție ca să-l stăpânești de moștenire. 5 Numai ^dde vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeului tău și vei căută să faci toate poruncile, câte-ți poruncesc eu astăzi. 6 Că Domnul Dumnezeul tău te va binecuvântă cum ți-a făgădui, și ^etu vei împrumută multe popoare, dar tu nu te vei împrumută: și ^ftu vei domni preste multe popoare, dar preste tine ele nu vor domni.

7 De va fi întru tine un nevoiaș dintre frații tăi, în una din cetățile tale în pământul tău, care ți-l dă ție Domnul Dumnezeul tău, ^gtu să nu-ți învârtoșezi inima ta, nici să-ți închizi mâna ta către fratele tău cel nevoiaș. 8 ^hCi să-i deschizi mâna ta, și să-l împrumuți cu atâta cât îi va fi de ajuns la nevoia lui în care se află. 9 Ferește-te să nu fie în inima ta *acel* cuget înrăutățit, ca să zici: Se apropie anul al șaptelea, anul iertării: ⁱși ochiul tău să fie rău în contra fratelui tău celui nevoiaș, încât să nu-i dai, și ^jasă ^jel să strige asupra ta către Domnul, și ^kpăcat să aibi. 10 Ci să-i dai, și ^lsă nu-ți pară rău întru inima ta, când îi dai: că ^mpentru aceasta te va binecuvântă Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrările tale, pe care vei pune

ⁱ Lev. 11. 20.
^j Lev. 11. 21.
^k Lev. 17. 15.
Ezec. 4. 14.
Vers. 2

^m Esod. 23. 19.
ⁿ Lev. 27. 30
Neem. 10. 37.
^o Cap. 19. 5, 6,
7, 17, 18

^p Cap. 15. 19, 20.
^q Cap. 12. 21.
^r Cap. 12. 7, 18.
^s Cap. 12. 12, 18,
19.

^t Num. 18. 20.
^u Amos. 4. 4.
—
Capul 15.
^a Esod. 21. 2.

Lev. 25. 2, 4,
Ier. 34. 14.
^b Cap. 23. 20.
^c Cap. 28. 8.
^d Cap. 28. 1

^e Cap. 28. 12,
44.
^f Prov. 22. 7.
^g 1 Ioan. 3. 17.
^h Mat. 5. 42.

ⁱ Prov. 23. 6. &
28. 22.
^j Cap. 24. 15.
^k Mat. 25. 41,
42.

^l 2 Cor. 9. 5, 7
^m Ps. 41. 1.
Prov. 22. 9.

mâna ta. 11 Căⁿ nevoiașii nu vor lipsi din pământul tău; deaceia eu poruncesc ție, zicând: Deschide mâna ta fratelui celui nevoiaș și sărac din pământul tău.

Despre slobozirea slugilor cumpărate.

12° Dacă din frații tăi, Ebreu sau Ebrece, se va vinde ție, și-ți va servi șase ani; atunci într'al șaptelea an să-l lași dela tine. 13 Și când îl vei lăsa să se ducă liber dela tine, să nu-l lași cu mâna goală. 14 Ci dar să-i dai din turmele tale și din aria ta și din teascul tău; tu să-i dai *din aceea*, cu ce Domnul Dumnezeu tău te-a^p binecuvântat pre tine. 15 Și-ți^q adu aminte, că serv ai fost în pământul Egiptului, și Domnul Dumnezeu tău te-a răscumpărat; pentru aceea îți poruncesc eu lucrul acesta astăzi.

16 Și când s'ar întâmplă^r ca el să zică către tine: Eu nu voiu să ies dela tine, fiindcă el te inbește pre tine și casa ta, că îi este bine cu tine; 17 Atuncia să iei sula, și s'o străpungi prin urechia sa și prin ușa ta, și *atuncia* va fi ție serv pentru totdeauna; așa să faci și servei tale. 18 Să nu-ți pară rău, când îl vei lăsa să se ducă liber dela tine, căci el ți-a servit șase ani, îndoitul simbriei a unui năinuit, și Domnul Dumnezeu tău, te va binecuvânta întru toate câte vei face.

Sfințirea întâiului-născut din vite.

19 Tot întâiu-născutul, ce se va naște din vacile tale și din oile tale, parte hărbătească, să-l sfințești^r Domnului Dumnezeuului tău. Să nu lucrezi cu întâiu-născutul vacii tale, nici să nu tunzi întâiu-născutul oilor tale. 20 Înaintea Domnului Dumnezeuul tău să-l mănânci, tu și casa ta în tot anul, în locul care Domnul și-l va alege.

21 Iar dacă într'insul va fi ceva cusur, șchiop sau orb, orice cusur rău, *atuncia* să nu-l sacrifici Domnului Dumnezeuului tău. 22 În lăuntru portilor tale să-l mănânci; cel necurat ca și cel

curat, *îl poate mânca, cum se mănâncă acum* căprioara și cerbul. 23 Numai sângele lui să nu-l mănânci: pe pământ să-l verși ca apa.

Cele trei sărbători anuale mai principale.

16 Păzește^a luna lui Abid, și serbează paștile Domnului Dumnezeuului tău: că^b în luna Abib te-a scos Domnul Dumnezeuul tău din Egipt^c noaptea. 2 Și sacrifică paști Domnului Dumnezeuului tău, oi și^d boi, în^e locul pre care Domnul Dumnezeuul tău îl va alege, ca acolo să pună numele său. 3^f *La paști* să nu mănânci dospit; șapte zile să mănânci cu ele azimă, pânea întristării; că cu iuteală ai ieșit tu din pământul Egiptului; pentru ca să-ți aduci aminte de ziua ieșirii tale din pământul Egiptului, *în toate zilele vieții tale*. 4^g Și dospit să nu se vadă la tine, în tot cuprinsul tău, șapte zile;^h nici din carnea, care vei junghia-o tu seara în ziua cea dintâi, să-ți rămână *ceva* preste noapte pe dimineață. 5 Tu paștile nu le vei putea sacrifica în ori-care din cetățile tale, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți le dă; 6 Ci în locul pre care Domnul Dumnezeuul tău îl va alege, ca să facă să locuească numele său într'insul, acolo să sacrifici tu paștile, ⁱseara, la apusul soarelui, tocmai în timpul când ieșiși din Egipt. 7 Și să *le*^j ferbi și să *le* mănânci^k în acel loc, care-l va alege Domnul: și dimineața să te întorci, și să te duci la corturile tale. 8 Șase zile să mănânci azime, iar^l în ziua a șaptea să fie ieșirea din sărbătoarea Domnului Dumnezeuului tău; să nu faci nici un lucru.

9^m Șapte săptămâni să-ți numeri: *de când* vei începe secerea holdei, să începi a număra șapte săptămâni. 10 Și să serbezi sărbătoarea săptămânilor Domnului Dumnezeuului tău, cu dar de bunăvoie cât îți dă mâna, ⁿdupă cum te va fi binecuvântat Domnul Dumnezeuul tău. 11 Și^o să te bucri înainte Domnului

ⁿ Mat. 26. 11.
^o Ioan 12. 8.
^o Esod. 21. 2.
Ier. 34. 11.

^p Prov. 10. 22.
^q Cap. 5. 15.
^r Esod. 21. 5, 6.

Capul 16.
^a E-od. 12. 2, etc.
^b Esod. 13. 4.
^c Esod. 12. 29, 42.

^d Num. 28. 19.
^e Cap. 12. 5, 26.
^f Esod. 12. 15.
^j Esod. 12. 15, 19, 39.

^g Esod. 13. 7.
^h Esod. 12. 10.
ⁱ Esod. 12. 6.
^j Esod. 12. 8, 9.

^k 2 Reg. 23. 23.
^l Ioan 2. 13, 23.
^l Esod. 12. 16.
Lev. 23. 8.

^m Esod. 23. 16.
Fapt. 2. 1.
ⁿ Vers. 17.

^o 1 Cor. 16. 2.
Cap. 12. 7, 12, 18.

Dumnezeului tău, tu și fiul tău, și fiica ta, și servul tău, și serva ta, și Levitul care *este* înlăuntrul porților tale, și străinul, și orfanul, și văduva, care *sunt* în mijlocul tău, în locul pre care Domnul Dumnezeuul tău îl va alege, ca să facă să locuească numele său acolo. 12^p Și-ți adu aminte, că ai fost serv în Egipt; și păzește și fă legile acestea.

13 ^qSărbătoarea corturilor să o serbezi șapte zile; după ce vei fi adunat din aria ta, și din teascul tău. 14 Și ^rte bucură în sărbătoarea ta, tu și fiul tău și fiica ta și servul tău și serva ta și Levitul, străinul și orfanul, și văduva, cari *sunt* înlăuntrul porților tale. 15 ^sȘapte zile să serbezi sărbătoarea *aceasta* Domnului Dumnezeuului tău, în locul care-l va alege Domnul; că Domnul Dumnezeuul tău te va binecuvânta pre tine întru tot venitul tău și întru toate lucrările mânilor tale; deci vesel să fii.

16 ^tDe trei ori în an să se arate tot insul de partea bărbătească, înaintea Domnului Dumnezeuului tău, în locul care-l va alege; în sărbătoarea azimelor, în sărbătoarea săptămânilor, și în sărbătoarea corturilor; dar ^unimenea să nu se arate înaintea Domnului cu mâna goală: 17 Fiecare cu darul, care-i *va da* mâna, ^vdupă binecuvântarea Domnului Dumnezeuului tău, care o va da ție.

Administrarea legii; datoriile judecătorilor și ale regilor.

18^xJudecătorii și dirigații să-ți pui în toate porțile tale, pre care Domnul Dumnezeuul tău are să ți-le dea în semnițele tale, ca aceia să judece poporul cu judecată dreaptă. 19 Să nu strimbatătești judecata; să nu cauți la față, nici să iei daruri, că darul orbeste ochii înțelepților, și întoarce cuvintele celor drepți. 20 Să urmărești dreptatea ca să trăești, și să stăpânești pământul, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă.

21 ^ySă nu-ți plantezi dumbravă, *nici* vre-un arbore lângă altarul Domnului Dumnezeuului tău, care ți-l vei face. 22 Nici să-ți înalți *vre-un* stâlp ce urăște Domnul Dumnezeuul tău.

Pedeapsa idolatriei.

17 Să nu ^asacrifici Domnului Dumnezeuului tău, nici bou, nici oaie, care să aibă vre-un cusur, *sau* orice lucru rău; că uriciune *este* aceasta Domnului Dumnezeuului tău.

2 ^bDe se va afla, în mijlocul tău, în vre-una din porțile tale, cari Domnul Dumnezeuul tău, ți-le va da, bărbat sau femeie, care să facă *ce este* rău în ochii Domnului Dumnezeuului tău, ^ccălcând legământul lui; 3 Și mergând se va închină la alți zei, și se va închină înaintea lor; ^dsoarelui, lunei, sau la toată ostirea cerului, ^eceeace eu n'am poruncit; 4 ^fȘi *aceasta* se va spune ție, și tu vei auzi; tu cercetează bine, și de *este* adevărat, *dacă* lucrul *este* întemeiat, și această uriciune s'a făcut în Israel: 5 Atuncia pre acel bărbat sau pre cea femeie, care va fi făcut această faptă rea, scoate-l afară la porțile tale, *fie* bărbat fie femeie, ^gși-l ucide cu pietri, ca să moară.

6 ^hDupă spusa a doi martori sau a trei martori să se omoare cel vinovat morții. Nimenea să nu se omoare după spusa unui martor. 7 ⁱMânile martorilor să fie cele dintâi asupra lui, ca să-l omoare, și mâinile poporului întreg mai pe urmă. Și *așa* ^jsă cureți răul și mijlocul tău.

Tribunalul cel mai mare al preoților.

8 ^kCând ți-se va părea greu foarte de judecat o cauză, ^lîntre sânge și sânge, între ceartă și ceartă, între rană și rană, *sau* alte lucruri de judecată în porțile tale, atuncia scoală-te ^mși suie-te la locul, ce Domnul Dumnezeuul tău îl va fi ales; 9 Și ⁿvino la preoții, cei din Leviți, și ^ola judecătorul, care va fi în acele zile,

^p Cap. 15. 15.
^q Esod. 23. 16.
^r Neum. 8. 9, etc.
^s Lev. 23. 39, 40.
^t Esod. 23. 14.
17.

^u Esod. 23. 15.
^v Vers. 10.
^z Cap. 1. 16.
1 Cron. 23. 4.
^y Esod. 31. 13.
1 Reg. 14. 15.

2 Reg. 17. 16.
2 Cron. 33. 3.
—
Capul 17.
^a Mal. 1. 8, 13, 14.
^b Cap. 13. 6.

^c Ios. 7. 11, 15.
Jude. 2. 20.
Osea 8. 1.
^d Cap. 4. 19.
Iov 31. 26.
^e Ier. 7. 23, 23, 31.

^f Cap. 13. 12, 14.
^g Lev. 24. 14, 16.
Ios. 7. 25.
^h Num. 35. 30.
Cap. 19. 15.
Ioan 8. 17.

1 Tim. 5. 19.
Ebr. 10. 28.
ⁱ Fapt. 7. 58.
^j Vers. 12.
Cap. 13. 5. &
19. 19.

^k 2 Cron. 19. 10.
Hag. 2. 11.
Mal. 2. 7.
^l Esod. 21. 13.
20, 22, 28.

Num 35. 11.
16, 19.
^m Cap. 12. 5.
ⁿ Ier. 18. 18.
^o Cap. 19. 17.

și-i întreabă; ^pși ei vor spune ție hotărîrea legii: 10 Și tu să faci după hotărîrea ce ei îți vor spune din locul, ce Domnul îl va fi ales: și tu caută să faci toate, precum te vor învăța ei. 11 Să faci după legea, care ei te vor învăța, și după judecata, care ei îți vor spune, să nu te abată dela hotărîrea, cari ei îți vor spune, nici *la dreapta* nici *la stînga*. 12 Și ^qbărbatul care s'ar încumetă să nu asculte de preotul ^rce stă acolo, servind Domnului Dumnezeuului tău, nici de judecător, bărbatul acela să se omoare. ^sși așa să cureți răul din Israel: 13 ^tCa tot poporul să audă, și să se teamă, și să nu se mai încumeteze.

Lege pentru rege.

14 După ce vei veni în pământul, ce Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă, și-l vei stăpâni, și vei locui într'insul, și vei zice: ^uPune-voiu preste mine rege, ca toate popoarele, cari *sunt* împrejurul meu: 15 *Atuncia* pre acela să-l pui preste tine rege. ^vpre care-l va alege Domnul Dumnezeuul tău: ^xdin mijlocul fraților tăi să-l pui preste tine rege; tu nu poți să pui preste tine om străin, pre nebratele tău; 16 Numai acesta să nu-și îmmulțescă ^ycaii, și pre popor să nu-l ^zîntoarcă în Egipt, ca să-și îmmulțescă caii; că ^aDomnul v'a zis: ^bmai mult să nu vă întoarceți pe această cale. 17 Și nici femei mai multe să nu aibă, ca ^csă nu i-se abată inima; încă nici argintul sau aurul să nu și-l prea îmmulțescă. 18 Și el îndată ce va ședeă pre tronul împărăției sale, să-și serie într'o carte, copie a acestei legi, depe aceasta *ce se află* la preoții, cei din Leviți. 19 Și el aceasta să o aibă lângă sine, și să citească dintr'însa *în* toate zilele vieții sale, pentru ca să învețe a se teme de Domnul Dumnezeuul său, ca să păzească toate cuvintele legii acesteia, și statele acestea, și să le facă: 20 Pentru ca inima lui să nu se înalte mai presus de frații săi, și ca

el să nu se abată dela această poruncă, nici *la dreapta* nici *la stînga*; pentru ca zilele lui să fie multe într'u împărăția sa, ale lui și ale filor lui în Israel.

Întreținerea preoților.

18 Preoții, cei din Leviți, și toată seminția lui Levi ^anu vor avea parte, nici moștenire în Israel: ^bsacrificiile cu foc ale Domnului, cari *sunt* moștenirea lor. *acestea* să le mănânce ei. 2 Moștenire nu vor avea între frații lor: Domnul *este* moștenirea lor, precum a zis lor.

3 Și acesta să fie dreptul preoților dela popor, cei ce junghie sacrificiu, *fie* bou sau oaie, ^csă dea preotului spata și amândouă fălcile și pânteccele; 4 ^dPrinoasele din grâul tău, din mustul tău, și din oleiul tău, și prinoasele tunderii oilor tale lui să le dai. 5 Că ^epre el l-a ales Domnul Dumnezeuul tău, din toate semințiile tale, ^fca să stea servind în numele Domnului, el și fiii săi, *în* toate zilele.

6 Și de va veni un Levit din vre-o cetate din tot Israelul, unde ^glocuște, și va veni cu tot dorul sufletului său, ^hîn locul ce-l va fi ales Domnul: 7 Și va servi Domnului Dumnezeuului său, ⁱca toți ceilalți frați ai săi Leviți, cari stau acolo înaintea Domnului: 8 El va mîncă-o deopotrivă ^jparte *cu ceilalți*, pre lângă cele ce a vîndut, cari le avea din averea părintească.

Să se ferească de vrăjitori și ghicitori.

9 După ce vei fi intrat în pământul, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție, ^ksă nu te înveți a face după uriciunile națiunilor acestora. 10 Nimeni să nu se aple întru tine, care ^lsă treacă pre fiul său, sau pre fca sa prin foc, *nici* ^mghicitor, *nici* pronosticător de timp, *nici* augur, *nici* fermecător: 11 ⁿNici descântător, *nici* care caută spiritul lui Pitone, *nici* mag, *nici* ^one-cromant. 12 Că uriciune *este* Domnului tot cel ce face unele ca acestea, și

^p Ezec. 44. 24.
^q Num. 15. 30.
Osea 4. 4.
^r Cap. 18. 5, 7.
^s Cap. 13. 5.

^t Cap. 13. 11.
^u 1 Sam. 8. 5.
19. 20.
^v 1 Sam. 9. 15.
^x Jer. 30. 21

^y 1 Reg. 4. 26.
Ps. 20. 7.
^z Isa. 31. 1.
Ezec. 17. 15.
^a Esod. 13. 17.

Num. 14. 3, 4.
^b Osea 11. 5.
Ier. 42. 15.
^c 1 Reg. 11. 3, 4.

Capul 18.
^a Num. 18. 20.
^b Num. 18. 8, 9.
^c 1 Cor. 9. 13.
^d Lev. 7. 30—34.

^d Esod. 22. 29.
^e Esod. 28. 1.
^f Cap. 10. 8.
^g Num. 35. 2, 3.
^h Cap. 12. 5.

ⁱ 2 Cron. 31. 2.
^j 2 Cron. 31. 4.
^k Lev. 18. 26, 27, 30.

^l Lev. 18. 21.
^m Lev. 11. 26, 31.
ⁿ Lev. 20. 27.
^o 1 Sam. 28. 7.

2 Pentru aceste uriciuni îi alungă pre ei Domnul Dumnezeuul tău. de dinaintea ta. 13 Tu să te ții în întregime, înaintea Domnului Dumnezeuului tău: 14 Că aceste popoare, pre care tu le alungi, ascultă de pronosticători și de ghicitori: cât pentru tine Domnul Dumnezeuul tău nu-ți învoește aceasta.

Făgăduința adevăratului profet.

15 ^qProfet din mijlocul tău, dintre frații tăi, asemenea mie, va sculă ție Domnul Dumnezeuul tău: pre acesta să-l ascultați. 16 Întoemai cum ai cerut tu dela Domnul Dumnezeuul tău în Horeb, ^rîn ziua adunării, zicând: ^sNu voiu să mai aud vocea Domnului Dumnezeuului meu, și acest foc mare nu voiu să-l mai văd, ca să nu mor. 17 Atuncia zise Domnul către mine: ^tBine au vorbit cele ce au vorbit. 18 ^uProfet le voiu sculă dintre frații lor asemenea ție, și ^vvoiu pune cuvintele mele în gura lui, și ^xacela va vorbi lor toate câte eu voiu porunci lui. 19 ^yȘi va fi, că tot cel ce nu va ascultă de cuvintele mele, pre care acela le va vorbi întru minele meu, le voiu cere dela dânsul.

20 Iar profetul, care s'ar încumetă a vorbi în numele meu, ceea ce eu nu-i voiu fi poruncit, și care va vorbi în numele altor zei, profetul acela să moară. 21 Și dacă tu vei zice întru inima ta: Cum vom cunoaște cuvântul, care Domnul nu l-a vorbit? 22 Când un profet va vorbi *ceva* în numele Domnului, și acel lucru nu se va întâmplă, nici va veni, atunci acesta *este* acel cuvânt, pre care Domnul nu l-a vorbit: eu încumetare profetul acela a vorbit: nu te teme de dânsul.

Legi pentru ucidere fără precugetare, și pentru omorîre.

19 Când Domnul Dumnezeuul tău ^ava fi stărpit popoarele acestea, al căror pământ Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție, și tu pre acelea le vei alungă, și vei locui în cetățile lor și în casele lor:

2 ^bAtuncia să-ți despartă trei cetăți în mijlocul pământului, ce Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ca să-l stăpânești. 3 Sa-ți gătești calea și cuprinsul pământului tău, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă de moștenire, și să-l împărțești în trei părți, ca orice ucigaș să fugă acolo. 4 Și ^caceasta să fie legea ucigașului, care va fugi acolo, ca să trăească: cine va ucide pre aproapele său, cu neștiință, fără să-l fi urit de mai înainte: 5 Precum și dacă va merge cu vecinul său în pădure, ca să taie lemne, și el ridicând cu mâna sa săcurea, ca să taie lemnul, ferul va ieși din coadă, și va lovi pre vecinul său, și acesta va muri: acela să fugă într'una din aceste cetăți, ca să trăească: 6 ^dCa nu cumva răsbunătorul de sânge să urmărească pre ucigaș, fiind inima lui aprinsă, și pre acesta să-l ajungă, pentru că calea este prea lungă, și să-l omoare, deși acesta nu *este* vinovat morții, neurindu-l mai nainte.

7 Pentru aceea îți poruncese eu, zicând: Desparte ție trei cetăți. 8 Și dacă Domnul Dumnezeuul tău, ^eți va lărgi cuprinsul tău, după cum s'a jurat părinților tăi, și-ți va da tot pământul, care l-a făgădnit părinților tăi că-l va da: 9 De vei păzi toate poruncile acestea, și vei face câte poruncese eu, ca să inbești pre Domnul Dumnezeuul tău, și pe căile lui să umbli în toate zilele. ^fAtuncia să-ți mai adaugi încă trei cetăți către aceste trei: 10 Ca să nu se verse sângele celui nevinovat în mijlocul pământului tău, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă de moștenire, nici să fie preste tine *vină* de sânge.

11 Dar, ^gcând un om va urî pre aproapele său, și-l va pândi, și se va sculă asupra lui, și-l va lovi de moarte ca să moară, și ^hapoi va fugi într'una dintr'aceste cetăți: 12 Atuncia bătrânii cetății sale să trimeată, ca să-l aducă de acolo, și să-l dea în mâna răsbunătorului de sânge, ca să moară. 13 ⁱOchiul

^p Lev. 18. 24. 25.
^q Ioan 1. 46.
Fapt. 3. 22.

^r Cap. 9. 10.
^s Esod. 20. 19.
^t Cap. 5. 28.

^u Ioan 1. 45.
Fapt. 3. 22.
^v Isa. 51. 16.

Ioan 17. 8.
^x Ioan 4. 25.
^y Fapt. 3. 23.

Capul 19.
^a Cap. 12. 29.
^b Esod. 21. 13.

^c Num. 35. 15.
^d Num. 35. 12.
^e Fac. 15. 18.

^f Ios. 20. 7. 8.
^g Esod. 21. 12.
etc.

Prov. 28. 17.
^h Cap. 13. 8.

tău să nu-l cruce, ⁱși tu să cureți din Israel *vina* sângelui celui nevinovat, ca bine să-ți fie.

Să nu se schimbe hotarul.

14 ^jSă nu muți hotarele aproapelui tău, pre care străbunii le-au pus în moșia ta. ce o vei moșteni în pământul pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă. ca să-l stăpânești.

Pedeapsa martorilor mincinoși.

15 ^kNumai un martor să nu stea împotriva cuiva, pentru orice nedreptate sau în orice păcat, ce va fi făcut; *ci* după spusa a doi martori sau după spusa a trei martori să se adeverească lucrul.

16 ^lDe va stă martor mincinos împotriva cuiva, pârându-l de călcare de lege;

17 Atuncia acei doi bărbați, între cari este cearta, să se înfățișeze înaintea Domnului, ^mînaintea preoților și a judecătorilor, cari vor fi în acele zile.

18 Și judecătorii să cerceteze cu de amănuntul; și dacă *se va afla*, că acel martor este martor mincinos, *și că* el a mărturisit minciună contra fratelui său; 19 ⁿAtuncia să-i faceți lui *așa* cum a cugetat el să facă fratelui său; și *așa* să cureți răul din mijlocul tău; 20 Pentru ca ceialaltă auzind, să se teamă; și să nu mai facă asemenea faptă rea în mijlocul tău. 21 Și ochiul tău să nu cruce; *ci să ceri* vieată pentru vieată. ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

Legile resbelului.

20 Tu când vei ieși la resbel în contra neamicilor tăi, și vei vedea ^acai și cară, și popor mai numeros decât tine, să nu te temi de ei; că Domnul Dumnezeuul tău, care te-a scos pre tine din pământul Egiptului, este ^bcu tine. 2 Și când veți fi aproape de luptă, preotul să înainteze, și să vorbească către popor. 3 Și să zici către dânșii: Ascultă, Israele! voi astăzi sunteți aproape de luptă contra neamicilor voștri, să nu se moaie inima voastră. nu vă

temeți, nici vă spăimântați și nu vă cutremurați înaintea lor. 4 Că Domnul Dumnezeuul vostru este, care merge cu voi ^cca să se lupte pentru voi contra neamicilor voștri, și ca să vă mântuească.

Legi despre libertate și slujba militară.

5 Și să vorbească dirigătorii către popor, zicând: Cine este bărbatul, care și-a zidit casă nouă, și încă nu a ^dconsacrat-o? acela să meargă și să se întoarcă la casa sa, ca nu cumvă să moară în această bătaie. și altul să o consacreze. 6 Și cine este bărbatul, care a plantat vie, și încă nu a mâncat dintr'insa? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa; ca să nu moară în această bătaie, și altul să mănânce dintr'insa.

7 Și ^ecine este bărbatul, care s'a logodit cu femeie, și nu a luat-o? acela să meargă. și să se întoarcă la casa sa, ca să nu moară în această bătaie, și altul să o ia. 8 Și să mai vorbească dirigătorii către popor, și să zică: ^fCine este bărbatul, ce se teme și are inima moale? acela să meargă, și să se întoarcă la casa sa, ca nu cumvă și inima fraților săi să se moaie, ca inima lui. 9 Și va fi, când dirigătorii vor fi sfârșit de a vorbi către popor. atuncia mai marii oștirilor, cei în fruntea poporului, să le rânduească.

Legi despre tractarea orașelor dușmane.

10 Când te vei apropiă de o cetate, ca să te lupți contra ei, ^gsă o chieme la pace. 11 Și va fi, dacă-ți va da răspuns de pace, și ți-se va deschide, atuncia tot poporul ce este într'insa să-ți fie ție tribut. și să servească ție.

12 Și dacă ea nu va face cu tine pace. ei se va război contra ta, să o impresori.

13 Și dacă Domnul Dumnezeuul tău, îți va da-o în mâni, ^hsă treci prin ascuțitul săbiei toată partea bărbătească din ea.

14 Decât numai pre femei și pre copii, și ⁱvitele. și orice va mai fi în aceea cetate, toată prada ei, răpește-le pentru tine, și ^jmănâncă prada dela neamicii

ⁱ Num. 35. 33. 34.
^j Cap. 27. 17.
Iov 24. 2.
Prov. 22. 28.

Osea 5. 10
^k Num. 35. 30.
Ioan 8. 17.
1 Tim. 5. 19.

Ebr. 10. 28.
^l Ps. 27. 12.
^m Cap. 17. 9.
ⁿ Prov. 19. 5. 9.

Capul 20.
^a Ps. 20. 7.
Isa. 31. 1.
^b Num. 23. 21.

2 Cron. 13. 12.
^c Cap. 1. 30.
Ios. 23. 10.
^d Neem. 12. 27.

Ps. 30. titlu.
^e Cap. 24. 5.
^f Judc. 7. 3.

^g 2 Sam. 20. 18.
20.
^h Num. 31. 7.

ⁱ Ios. 8. 2.
^j Ios. 22. 8.
—

tăi. pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-a dat-o ție.

15 Așa să faci tuturor cetăților. *cari sunt* departe de tine foarte. cari nu *sunt* dintre cetățile acestor popoare de aici. 16 Însă din cetățile acestor popoare. pre care Domnul Dumnezeuul tău le dă ție de moștenire. nici un suflet să nu lași viu. 17 Ci cu desăvârșire să-i perzi: pre Hetei și pre Amorei și pre Cananei și pre Ferezei. pre Hevei și pre Iebusei: *așa* cum ți-a poruncit Domnul Dumnezeuul tău: 18 Ca ei să nu vă învețe și pre voi să faceți după toate uriciunile lor. care le făcură ei zeilor lor și *așa* voi să păcătuiți contra Domnului Dumnezeului vostru.

19 Când vei impresurâ o cetate. zile multe. și o vei bate ca să o iai. pomii să nu-i strici. tăindu-i cu săcurea. ci să mănânci din ei; să nu-i tai pre ei. (că *viata* omului *sunt* pomii câmpului). ca să dispară de dinaintea ta în impresurare. 20 Numai arborele. pre care-l cunoști. că nu *este* arbore de mâncat. pre acela să-l strici și să-l tai. ridicând dintr'înșii țării contra cetății ce poartă rebel cu tine. până ce o vei supune.

Ispășire pentru omor, unde ucigașul nu e cunoscut.

21 Când în pământul ce-ți dă Domnul Dumnezeuul tău să-l stăpânești. se va găsi om ucis. zăcând în câmp și. nu se va ști cine l-a ucis: 2 Atuncia să iasă bătrânii și judecătorii tăi și să măsoare *spațiul* până la cetățile ce *sunt* împrejurul ucisului. 3 Și va fi. *că din* cetatea celui ucis bătrânii acelei cetăți vor lua o juncă. cu care încă nu s'a lucrat. și care încă n'a tras în jug. 4 Și bătrânii cetății aceleia să ducă pre acea juncă într'o vale răpoasă. care nu s'a arat nici s'a semănat *vre-odată* și acolo să taie gâtul juncei în acea vale: 5 Și să vină preoții. fii lui Levi. (căci Domnul Dumnezeuul tău *a* pre ei i-a ales. ca să-i servească și să binecuvinteze în numele Domnului. și *b* după spusa lor să se

judece toată cearta și toată vătămarea); 6 Și toți bătrânii cetății aceleia. celei mai aproape de cel ucis. *c* să-și spele mâinile lor deasupra juncei. căreia i-s'a tăiat gâtul în vale: 7 Și luând cuvântul. să zică: Mâinile noastre n'au vărsat sângele acesta. și ochii noștri nu l-au văzut *văr-sându-se*. 8 Iartă poporului tău pre Israel. pre care tu l-ai resemăpărat Doamne! *d* și nu lăsa ca *vina* sângelui celui nevinovat să fie în mijlocul poporului tău Israel: și *vina* de sânge va fi ispășită. 9 Așa *e* să cureți *vina* sângelui nevinovat din mijlocul tău. când vei face *ce este* drept în ochii Domnului.

Despre femeile prisoniere.

10 Când vei ieși la rebel asupra neamicilor tăi. și Domnul Dumnezeuul tău va da ție în mână și tu vei lua dintr'înșii prinși; 11 Și între cei prinși vei vedeă femeie frumoasă la chip. și acea îți va plăcea. și tu vei voi să o iai ție de femeie; 12 Atuncia du-o în casa ta. și ea să-și radă capul și să-și taie unghiile. 13 Și să-și îndepărteze vestmintele captivității ei. și să șează în casa ta. și *f* să plângă pre părintele său și pre muma sa o lună de zile: și după aceasta să intri la dansa și să-i fi bărbat și ea să-ți fie femeie. 14 Și va fi. dacă ea nu-ți mai place. să-i dai drumul. unde va voi ea; dară nu vei putea vinde pentru bani nici să te servești de ea ca sclavă. fiindcă ai *g* umilit-o.

Despre dreptul întâiului-născut la fii din două femei.

15 Dacă un bărbat va aveă două femei. una iubită *h* iar alta urită. și îi vor naște fii. și cea iubită și cea urită; și fiul cel întâiu-născut va fi al celei urite; 16 *i* Atunci în ziua când va împărți el filor săi averea sa. nu va putea face întâiu-născut pre fiul celei iubite înaintea fiului celei urite. *care este* cel întâiu-născut; 17 Ci el să recunoască de întâiu-născut pre fiul celei urite. *j* dându-i cele două părți din toată *averea* ce se va află la dansul; că *acesta este*

Capit. 21. *b* Cap. 17. 8. 9. *Mac.* 27. 24. *e* Cap. 19. 13. *a* 1 Cron. 23. 13. *c* Ps. 19. 12. *d* Ioan. 1. 14. *f* Ps. 45. 10.

g Fac. 34. 2. *h* Fac. 29. 33.

i 1 Cron. 5. 2.

j 1 Cron. 5. 1. 22. *2* Cron. 11. 19.

^kînceputul puterii sale; lui dară i-se cuvine ^ldreptul întâiu-nașterii.

Despre fiii neascultători.

18 Când cinevă va aveà fiu rău și îndărătnic, care nu ascultă de vocea părintelui său, nici de vocea mumei sale, și ei îl ceartă pre dânsul, și el *tot* nu ascultă de ei; 19 Atunci apucându-l pre el părintele său și muma sa, să-l scoată la bătrânii cetății sale și la poarta locului său. 20 Și să zică către bătrânii cetății sale: Fiul acesta al nostru *este* rău și îndărătnic, și nu ascultă de vocea noastră; *este* lacom și bețiv. 21 Și toți oamenii cetății sale să-l ucidă cu petrii, ca să moară; și^m așa să cureți răul din mijlocul tău; ⁿca tot Israelul să audă, și să se teamă.

Despre spânzurați.

22 Iar de va fi cinevă în păcat, ^ojudecat de moarte, și se va omori, și tu-l vei spânzura pe un lemn, 23^p Trupul celui mort să nu rămână preste noapte pe lemn, ci să-l înmormântezi pre el într'aceeași zi; (căci ^qblestemat de Dumnezeu *este* cel spânzurat); ca să nu-ți întinezi pământul, ce Domnul Dumnezeul tău ți-l dă de moștenire.

Felurite prescrieri, mai ales despre dragostea omenească și despre mila de animale.

22 De vei ^avedea boul fratelui tău, sau oaia lui rătăcind, să nu te ascunzi de ele: să le întorci la fratele tău. 2 Și dacă fratele tău nu *va fi* aproape de tine, sau nu-l vei cunoaște, mână *vitele lui* în casa ta, și ele să fie la tine, până ce le va căntă fratele tău pre ele, și tu să i-le înapoiezi. 3 Așa să faci și cu asinul său: și așa să faci și cu vestmântul său, și așa să faci cu tot lucrul pierdut al fratelui tău, ce i-s'a pierdut lui și tu l-ai aflat; tu nu poți să te ascunzi. 4^b De vei vedea asinul fratelui tău, sau boul lui zăcând căzuți în cale, să nu te ascunzi de ei, *ci* să-i ridici cu el împreună.

5 Vestminte bărbătești să nu poarte femeia, nici bărbatul să nu se îmbrace

cu vestminte femeiești: că uriciune Domnului Dumnezeului tău *este* tot cel ce face aceasta.

6 De vei afla cuib de pasăre înaintea ta pe cale, *sau* pe carevă arbore, sau pe pământ, *cu* pui sau *cu* ouă și muma lor va stă preste pui sau preste ouă: ^csă nu iai pre muma cu puii *ei* împreună. 7 *Ci* pre muma să o lași, iar pre pui să-i iai ție, ^dca să-ți fie bine, și zilele *tale* să fie multe.

8 Când îți vei zidi casă nouă, să-i faci grădej împrejurul coperișului tău, ca să nu aduci *vină de sânge* preste casa ta, când cinevă ar cădea depe ea.

9^e Să nu sameni în vicața ta două feluri de seminte, ca să nu întinezi productul seminței aceleia, ce ai semănat cu fructul viei împreună. 10^f Să nu ari cu un bou și cu un asin împreună. 11^g Să nu te îmbraci cu vestmânt din materie felurită, din lână și din in împreună.

12^h Fimbrii să-ți faci la cele patru colțuri ale mantiei tale, cu care te acoperi.

Legi pentru păcatele de curvie.

13 Dacă cinevă își va lua femeie, și ⁱva intră la dânsa, și *apoi* o va uri; 14 Și-i va impută ei lucruri de rușine, și-i va scoate nume rău, zicând: Eu pre aceasta o luai de femeie, și când m'am apropiat de dânsa, nu o aflai fecioară: 15 Atuncia părintele fetei și muma ei să iee semnele fecioarei fetei și să *le* aducă la bătrânii cetății, la poartă; 16 Și părintele fetei să zică către bătrâni: Eu pre fata mea o dădui acestui bărbat de femeie, dară el a prins ură asupra ei; 17 Și iacă! el *îi* impută lucruri de rușine, zicând: Eu pre fata ta nu o aflai fecioară; pre când *semnele* fecioarei fetei mele *sunt* acestea! și el atuncia să desfacă pânza înaintea bătrânilor cetății. 18 Și bătrânii cetății aceleia să iee pre bărbatul acela și să-l certe; 19 Și să-l condamne la gloabă de o sută *sicli* de argint, și să-ⁱ dea părintelui fetei, fiind-

^k Fac. 49. 3. ⁿ Cap. 13. 11. ^p Ios. 8. 29. ^q Gal. 3. 13.
^l Fac. 25. 31. 33. ^o Cap. 19. 6. Ioan. 19. 31. —
^m Cap. 13. 5. Fapt. 23. 29.

Capul 22. ^c Lev. 22. 28. ^f 2 Cor. 6. 14. ^h Mat. 23. 5.
^a Esod. 23. 4. ^d Cap. 4. 40. 15. 16. ⁱ Fac. 29. 21.
^b Esod. 23. 5. ^e Lev. 13. 19. ^g Lev. 19. 19. *

că a scos nume rău asupra unei fecioare alui Israel. Și ea să-i fie femeie; și el nu o va putea lăsa în toate zilele lui. 20 Iar dacă acel lucru va fi adevărat și semnele de feciorie nu s'au aflat la acea fată. 21 Atuncia pre acea fată să o scoată înaintea uși casei părintelui ei, și oamenii cetății ei să o ucidă cu pietri ca să moară: fiindcă a ^j făcut nebulie în Israel, desfrânând în casa părintelui ei; și ^k așă să cureți răul din mijlocul tău.

22 ^l De se va afla bărbat dormind cu femeie, cu femeie măritată, amândoi să moară, și bărbatul care a dormit cu femeia, și femeia: și așă să curăți răul din Israel.

23 Când o fată care este fecioară, va fi ^m logodită cu bărbat, și carevă gă-sind-o în cetate, se va culca cu dânsa: 24 Pre amândoi aceștia să-i scoateți la poarta cetății aceleia și să-i uicideți cu pietri ca să moară: pre fată, pentru că n'a strigat, fiind în cetate, și pre bărbat pentru că a ⁿ umilit femeia aproapei lui său. Și ^o așă să curăți răul din mijlocul tău. 25 Și dacă carevă bărbat va afla în câmp pre o fată, care este logodită, și dacă el apucând-o, se va culca cu dânsa, bărbatul acela care s'a culcat cu ea să moară singur. 26 Iar fetei să nu-i faci nimica: fata n'a făcut păcat, care să merite moartea: că precum un om se scoală asupra aproapei lui său, și-l omoară, așă fu lucrul acesta: 27 Că el a aflat pre ea singură în câmp, și fata eea logodită a strigat și nimenea n'a fost care să o scape.

28 ^p Când carevă va afla o fată care este fecioară, dară nelogodită, și apucând-o se va culca cu dânsa, și se va descoperi: 29 Bărbatul care s'a culcat cu ea să dea părintelui fetei cincizeci de sicli de argint, și ea să-i fie femeie; fiindcă a umilit-o: el să nu o poată lăsa în toate zilele sale.

30 Nimenea să nu iee pre femeia părintelui său: nici să descopere învelitura părintelui său.

Despre primirea și neprimirea în obștea Domnului.

23 Nimenea, care are testiculii săi zdrobiți, sau tăiați, nu va putea intra în adunarea Domnului. 2 Nici un bastard să nu între în adunarea Domnului, și nici a zecea lui generațiune să nu între în adunarea Domnului. 3 ^a Nici un Ammonit sau Moabit să nu între în adunarea Domnului, și nici a zecea generațiune a lor să nu între în adunarea Domnului, în vecinicie. 4 ^b Pentru că ei nu vă întâmpinară cu pâine și cu apă în cale, când ați ieșit din Egipt, și ^c pentru că ei năimira asupra ta pre Balaam, fiul lui Beor, din Peor în Mesopotamia, ca să te blasteme. 5 (Dară Domnul Dumnezeuul tău, nu voi să asculte de Balaam, și prefăcù Domnul Dumnezeuul tău, acel blestem în binecuvântare, fiindcă te-a iubit pre tine Domnul Dumnezeuul tău). 6 ^d Să nu cauți pacea lor, nici binele lor, în toate zilele tale, în vecinicie. 7 Pre Edomeu să nu-l urăști, ^e că el fratele tău este; pre Egiptean să nu-l urăști: că ^f străin ai fost tu în pământul său. 8 Fiii, cari se vor naște acestora, într'a treia generațiune să intre în adunarea Domnului.

Felurite legi.

9 Tu când vei ieși cu oștea asupra neamicului tău, ferește-te de tot lucrul rău. 10 ^g De va fi întru tine cinevă, care să nu fie curat din carevă întâmlare de noapte, acela să iasă afară din tabără, și să nu intre în tabără. 11 Și va fi, că apropiindu-se seara, ^h el să se spele cu apă, și apoi după ce va apune soarele, să intre în tabără. 12 Și să aibi loc afară din tabără, și acolo să ieși afară. 13 Și o lopată să aibi între unelte tale; și va fi, când vei voi să te pui afară, să sapi cu el, și apoi acopere-ți ceea ce a ieșit, din tine. 14 Că Domnul Dumnezeuul tău, ⁱ umblă prin mijlocul taberei tale, ca pre tine să te măntuească, și pre neamicii tăi să-i su-

^j Fac. 34. 7.

^m Mat. 1. 18, 19.

^p Esod. 22. 16, 17.

Capit. 23.

^a Num. 22. 5. 6.

^c Fac. 25. 24, 25,

^f Esod. 22. 21.

^h Lev. 15. 5.

^k Cap. 13. 5.

ⁿ Cap. 21. 14.

—

^a Neem. 13. 1, 2.

^d Ezra 9. 12.

26.

^g Lev. 15. 16.

ⁱ Lev. 26. 12.

^l Ioan 8. 5.

^o Vers. 21. 22.

^b Cap. 2. 29.

Obad. 10. 12.

pună ție; deaceea tabăra ta sfântă să fie: ca el nimica spurcăciune să nu vadă, și să nu se întoarcă dela tine.

15 ^jPre servul ce a fugit dela domnul său la tine să scape, să nu-l dai înapoi domnului său; 16 La tine să șează, în mijlocul tău, în locul care și-l va alege el, într'una din porțile tale, unde-i va plăcea ^ksă nu-l amărăști.

17 Să nu fie prostituată ^ldintre fetele lui Israel, nici *să fie* ^msodomit dintre fiii lui Israel; 18 Câștigul dela prostituată și prețul dela câne să nu-l aduci în casa Domnului Dumnezeuului tău, pentru carevâ vot; că uriciune *sunt* Domnului Dumnezeuului tău, amândouă acestea.

19 ⁿSă nu iei camătă dela fratele tău, camătă pentru bani, camătă pentru bucate, camătă pentru orice lucru, pentru care să ia camătă. 20 ^oDela cel străin poți să iei camătă: dară dela fratele tău să nu iei camătă: ^ppentru ca Domnul Dumnezeuului tău, să te binecuvinteze întru toate pre care vei pune mâna, în pământul în carele mergi ca să-l stăpânești.

21 ^qDacă faci vot Domnului Dumnezeuului tău, să nu întârzi a-l împlini: că Domnul Dumnezeuului tău, îl va cere dela tine, și *întârziând*, păcat vei avea asupra ta. 22 Iar de te vei abține de a face vot, păcat nu vei avea asupra ta.

23 ^rCeeace a ieșit din buzele tale, aceea să ții și să faci, după cum ai făcut vot Domnului Dumnezeuului tău: darul de bună voie, ce tu cu gura ta ai făgăduit.

24 De vei intra în via aproapei tău, poți să mănânci struguri, câți vei voi, până ce te vei sătura; dară în vas să nu pui. 25 De vei intra în holda aproapei tău, ^sspice poți să culegi cu mâna ta, dară secerea să nu o porți în holda aproapei tău.

Răvașul de despărțenie.

24 Când ^acinevă luându-și femeie, se însoară cu ea, și se întâmplă, că ea să nu aște har înaintea ochilor lui, fiindcă el a găsit în ea ceva uricios: el

să-i serie carte de despărțenie, și să i-o dea în mână, și să o lase afară din casa lui. 2 Și ieșind din casa lui, ea poate să se ducă, și să se mărite după alt bărbat: 3 Iar *dacă* acest al doilea bărbat o va urî, și-i va serie carte de despărțenie, și i-o va da în mână, și o va lăsa din casa lui, sau dacă acel bărbat din urmă, care o luă lui de femeie, va muri. 4 ^bBărbatul ei cel dintâi, care o lăsa, nu va putea a o lua, ca iarăși să-i fie femeie, după ce ea s'a închinat; că uriciune ar fi aceasta înaintea Domnului; și tu să nu aduci păcat preste pământul, ce ți-l-a dat Domnul Dumnezeuului tău de moștenire.

5 ^cCând cinevă va fi luat de curând femeie, acela să nu meargă la oaste, și să nu i-se pună nici o sarcină; scutit să fie în casa sa un an de zile, ^dveselind femeia ce și-a luat-o.

Felurite legi, mai ales în folosul săracilor, orfanilor și al străinilor.

6 Să nu iei amanet moară, nici piatră de moară, că tu vieața *aproapelui* ai lua amanet.

7 ^eDe se va află cinevă, care să fi furat vre-un om dintre frații săi, din fiii lui Israel, și se servește de dânsul ca de un sclav, sau îl vinde: să moară acel fur, și *așa* ^fsă cureți răul din mijlocul tău.

8 Ia aminte ca bine să te păzești de ^gplaga leprei, și să faci tot ce te învață preoții cei din Leviți; cum le-am poruncit eu, așa căutați să faceți. 9 ^hAdu-ți aminte de ceeace a făcut Domnul Dumnezeuului tău, ⁱMariei pe cale, când voi ați ieșit din Egipt.

10 Când vei avea drept să ceri aproapei tău un lucru ce ți-se datorește, tu să nu intri în casa lui, ca să iei amanetul dela dânsul; 11 Afară să stai, și omul, căruia i-ai împrumutat, să-ți aducă amanetul afară. 12 Și dacă acesta va fi om sărac, tu să nu te culci cu amanetul lui *la tine*. 13 ^j*Ci* tu ama-

^j 1 Sam. 30. 15.
^k Esod. 22. 21.
^l Prov. 2. 16.
^m Fac. 19. 5.

ⁿ Esod. 22. 25.
Ps. 15. 5.
Luc. 6. 34-35.
^o Lev. 19. 34.

^p Cap. 15. 10.
^q Num. 30. 2.
^r Num. 30. 2.
Ps. 66. 13. 14.

^s Mat. 12. 1.
Luc. 6. 1.

Capit. 24.
^a Mat. 5. 31.
Marc. 10. 4.
^b Ter. 3. 1.

^c Cap. 20. 7.
^d Prov. 5. 18.
^e Esod. 21. 16.

^f Cap. 19. 19.
^g Lev. 13. 2.
^h Luc. 17. 32.

1 Cor. 10. 6.
ⁱ Num. 12. 10.
^j Esod. 22. 26.

netul lui să i-l înapoiezi după apunerea soarelui, ca să doarmă în vestmântul său, și să te ^kbinecuvinteze, și ^laceasta va fi dreptatea ta înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14 Să nu ^mnedreptățești pre năimit, pre cel sărac și pre cel sărman din frații tăi, sau din străinii tăi, cari petrec în pământul tău, între porțile tale; 15 *Ci* într'aceeași zi ⁿsă-i dai plata lui, și soarele să nu apună preste dânsul, că sărac *este*, și de aceasta dorește sufletul său; ^oca să nu strige asupra ta către Domnul, și ție, să-ți fie păcat.

16 ^pPărinții să nu se omoare pentru fii, nici liii să nu se omoare pentru părinți; fiecare să se omoare pentru păcatul său.

17 ^qSă nu întorci dreptatea străinului *nici* a orfanului, și ^rvestmântul văduvei amanet să nu-l iei. 18 *Ci-ți* ^sadu aminte că serv ai fost în Egipt, și *că* Domnul Dumnezeuul tău te-a răscumpărat de acolo; pentru acea îți poruncesc ție, ca acestea să faci.

19 ^tCând vei seceră secerișul tău în câmp, și vei uită vre-un snop în câmp, să nu te întorci, ca să-l iei, *ci* al străinului, al orfanului și al văduvei să fie; ca Domnul Dumnezeuul tău să te ^ubinecuvinteze întru toate lucrările mânilor tale. 20 *Și* când vei scutura olivii tăi, să nu te întorci să culegi cele rămase în urmă-ți; ale străinului, ale orfanului și ale văduvei să fie acestea. 21 Când vei culege via ta, să nu poghirești în urma ta; ale străinului, ale orfanului și ale văduvei să fie. 22 *Și* adu-ți aminte, că serv ai fost în pământul Egiptului; pentru aceea îți poruncesc ție, ca acestea să faci.

Prescrierea în privința pedepsei de bătaie.

25 Când se naște ^aceartă între oameni, aceștia să vină la judecată, ca să-i judece, și ^bpre cel drept să-l îndrepteze, și pre cel vinovat să-i condamne. 2 *Și* dacă cel vinovat *va fi*

^emeritat bătaie, judecătorul să poruncească să-l pună jos, ^dși să-l bată înaintea ochilor lui, după măsura vinovăției lui. 3 ^ePatruzeci lovituri să-i dai; nu mai mult, ca nu dându-i mai multe lovituri, fratele tău să fie ^fdesprețnit în ochii tăi.

4 ^gSă nu legi gura boului, când treeră.

Porunca în privința căsătoriei cu văduva fratelui.

5 ^hCând frații vor locui împreună, și unul dintr'înșii va muri, și nu va avea copii, femeia mortului să nu se mărite afară, să iee om străin; *ci* cumnatul ei să între la dânsa, și să și-o iee de femeie, și să îplinească către dânsa datoria de cumnat. 6 *Și* va fi, *ca* întâiu-născutul, pre care-l va naște, ⁱsă urmeze în numele mortului său frate, ca să nu se șteargă numele lui din Israel. 7 *Și* dacă acestui om nu-i va plăcea ca să iee pre cumnata sa, ea, cumnata sa, să se suie în poartă la bătrâni, și să zică: Cumnatul meu nu voiește de a păstră fratelui său numele în Israel; el nu voiește să îplinească cu mine datoria de cumnat; 8 *Și* bătrânii cetății sale să-l chieime și să vorbească lui: și *dacă* el va rămâne statornic, și va zice: Nu-mi place ca să o iau. 9 Atuncia cumnata sa apropiindu-se de dânsul înaintea ochilor bătrânilor, și scoțând încălțăminte sa din picior, să-l scuipe în față; și luând cuvântul, să zică: Așa să se facă bărbatului, care nu voiește să zidească casa fratelui său. 10 *Și* numele lui să se chieime în Israel: Casa celui descălțat.

11 Dacă *doi* bărbați se vor certă între sine, bărbat cu fratele său, și femeia unuia se va apropiă, ca să scape pre bărbatul ei din mâna celui ce-l bate, și ea tinzându-și mâna sa, îl apucă de părțile sale rușinoase, 12 Atuncia mâna ei să i-o tai; ochiul tău să nu o cruțe.

Oprirea de a cântări și a măsură lipsă.

13 ^jTu să nu aibi în sacul tău *două* feluri de pietri de cumpănă, mare și mică.

^k Iov. 29. 11. 13.
^l 2 Cor. 9. 13.
^m Dan 4. 27.
ⁿ Mal. 3. 5.
^o Lev. 19. 13.

^p Iac. 5. 4.
^q 2 Reg. 14. 6.
^r Esod. 22. 21, 22.
^s Prov. 22. 23.

^t Ier. 5. 28 & 22. 3.
^u Zech. 7. 10.
^v Esod. 22. 26.
^w Vers. 22.

^x Lev. 19. 9. 10.
^y Cap. 15. 10.
^z Ps. 41. 1.
^{aa} Prov. 19. 17.

^{ab} Capul 25.
^{ac} Ezecl. 44. 24.
^{ad} Prov. 17. 15.
^{ae} Luc. 12. 48.

^{af} Mat. 10. 17.
^{ag} 2 Cor. 11. 24.
^{ah} Iov. 18. 3.
^{ai} Prov. 12. 10.

^{aj} 1 Tim. 5. 18.
^{ak} Mat. 22. 24.
^{al} Luc. 20. 28.
^{am} Fac. 38. 9.

^{an} I Lev. 19. 35. 36.
^{ao} Prov. 11. 1.
^{ap} Ezecl. 45. 10.
^{aq} Mic. 6. 11.

14 Și în casa ta să nu aibi *două* feluri de efă, mare și mică; 15 Peatră plină și dreaptă să aibi: și efă plină și dreaptă să aibi: ca zilele tale să fie multe în pământul, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă. 16 Că^k uriciune este Domnului Dumnezeuului tău, tot cel ce face nedreptatea.

Stărpirea Amalekiților.

17 Adu-ți aminte de cele ce-ți făcu Amalek în cale, când ieșirăți din Egipt: 18 Cum te întâmpină el în cale, și ucise în coada oștirei tale pre toți cei slabi, cari erau dinapoia ta: când tu erai oboșit și ostenit, și^l de Dumnezeu nu se temu.

19 Și va fi,^m când Domnul Dumnezeuul tău, îți va fi dat repaus de toți neamicii tăi de jur împrejur, în pământul care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă de moștenire, ca să-l stăpânești; tu să ștergi și amintirea lui Amalek de sub cer: să nu uiți!

Modul aducerii prinoaselor și a zecimilor.

26 Și va fi, când vei intra în pământul, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă de moștenire, ca să-l stăpânești, și vei locui într'insul; 2^a Să iei din roadele tuturor fructelor acelu pământ, pre cari tu le aduni din pământul tău, ce Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă; și să le pui într'un paner, și^b să te duci la locul, ce Domnul Dumnezeuul tău și-l va alege, ca să faci numele lui să locuească acolo: 3 Și venind la preotul, care va fi în zilele acelea: să-i zici: Eu astăzi mărturisese înaintea Domnului Dumnezeuului tău, că eu am intrat în pământul care Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinților noștri, că ni-l va da. 4 Și preotul să iec panerul din mâna ta și să-l pună dinaintea altarului Domnului Dumnezeuului tău.

5 Apoi tu luând cuvântul, să zici înaintea Domnului Dumnezeuului tău: părintele meu, un^c Sirian, eră aproape să peară, și^d se pogori la Egipt, și pe-

trecu acolo cu^e puținii oameni, și se făcu acolo popor mare, tare și numeros. 6 Și f Egiptenii ne asupra și ne amărură, și puseră preste noi muncă grea. 7 Iar^g noi strigarăm către Domnul Dumnezeuul părinților noștri; și Domnul auzind vocea noastră, se uită la amărirea noastră, la năcazul nostru și la apăsarea noastră: 8 Și^h Domnul ne scoase din Egipt cu mână tare, și cu brațul întins șiⁱ eu spaimă mare, prin semne și minuni: 9 Și ne aduse la locul acesta, și ne dădu pământul acesta, j pământ, în care curge lapte și miere. 10 Și acum iată! eu adusei prinoasele fructelor pământului, pre care tu mi-l-ai dat, o Doamne.

Și apoi pune-le înaintea Domnului Dumnezeuului tău, și te pleacă înaintea Domnului Dumnezeuului tău; 11 Și^k tu să te bucuri de toate bunătățile pre cari Domnul Dumnezeuul tău le-a dat ție și casei tale, tu și Levitul și străinul, ce locuește în mijlocul tău.

12 Când vei sfârși de a lua toate^l zecimile din venitul tău în anul al treilea, ^m anul zecimei, și de a le da Levitului, străinului, orfanului și văduvei, ca să mănânce ei în porțile tale și să se sature: 13 Atuncia să zici înaintea Domnului Dumnezeuului tău: Am dat afară cele sfinte din casa mea, și încă le dădui pre acestea Levitului și străinului, orfanului și văduvei, după toată porunca ta ce ni-ai poruncit: eu nimica din poruncile tale n'am călcat, șiⁿ nici n'am uitat. 14 Eu^o nimica n'am mâncat dintr'insele în jalea mea și nimica n'am dat din ele pentru vre-un necurat, nici pentru vre-un mort: eu am ascultat de vocea Domnului Dumnezeuului meu, și am făcut toate, cum tu mi-ai poruncit: 15^p Caută din locuința cea sfântă a ta, din cer și binecuvintează pre poporul tău Israel, și pământul pre care l-ai dat nouă, precum cu jurământ ai făgăduit părinților noștri: pământ în care curge lapte și miere.

k Prov. 11. 1.	Rom. 3. 18.	Capitul 26.	b Cap. 12. 5.	f Esod. 1. 11.	i Cap. 4. 34.	l Lev. 27. 30.	o Lev. 7. 20.
1 Tes. 4. 6.	m 1 Sam. 15. 3.	a Esod. 23. 19.	c Osea 12. 12.	g Esod. 2. 23,	j Esod. 3. 8.	n Cap. 14.28.29.	Osea 9. 4.
l Ps. 36. 1.	—	Num. 18. 13.	d Fac. 45. 1, 6.	24, 25.	k Cap. 12. 7. 12,	n Ps. 119. 141.	p Isa. 63. 15.
Prov. 16. 6.	—	Prov. 3. 9.	e Fac. 45. 27.	h Esod. 12.37,51	18.	—	—

Indemnare ca să asculte de Dumnezeu.

16 Astăzi îți poruncește Domnul Dumnezeuul tău, să faci aceste legi și judecări: deci păzește-le și fă-le din toată inima ta și din tot sufletul tău. 17 Tu astăzi ai ^qadeverit, că Domnul îți este Dumnezeu, și că vei umbla pre căile lui: și că vei păzi legile lui și poruncile lui și judecățile lui, și că vei asculta de vocea lui. 18 Și ^rDomnul astăzi a adeverit, că tu ești popor scump, după cum ți-a zis, de vei păzi toate poruncile lui: 19 Și că el pre tine te va ^sînălța mai pre sus decât toate popoarele câte a făcut el, cu lauda, cu renumele și cu mărirea: ca tu să fii Domnului Dumnezeului tău ^tpopor sfânt cum a făgăduit el.

Legea să se scrie pe table, și să se cetească cu eulavie.

27 Și Moisi cu bătrânii lui Israel porunci poporului, zicând: Toate aceste porunci să le păzești, câte vi-le dau astăzi: 2 Și va fi în ziua, în care ^aveți trece Iordanul, în pământul, ce Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ^bsă-ți ridici pietri mari și să le lipești cu var: 3 Și să înscrii pe ele toate cuvintele acestei legi, când ^{il}vei trece, ca să vii în pământul, ce Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă, pământ în care curge lapte și miere: precum Domnul Dumnezeuul tău ți-a făgăduit. 4 Și va fi, ^{că}voi, după ce veți trece Iordanul, să ridicați aceste pietri, pentru care eu astăzi vă poruncesc, ^cpe muntele Ebal: și să le lipiți cu var. 5 Și să zidești acolo altar Domnului Dumnezeului tău, altar de pietri: ^dpreste acestea ferul să nu treacă. 6 Din pietri întregi să zidești tu altar Domnului Dumnezeului tău, și deasupra lui să aduci arderea de tot Domnului Dumnezeului tău. 7 Și să sacrifici sacrificii de bucurie, și să mănânci acolo, și să te veselești înaintea Domnului Dumnezeului tău. 8 Și pre acele pietri să scrii toate cuvintele acestei legi foarte respicat.

9 Și Moisi și preoții cei din Leviți, vorbiră către tot Israelul, zicând: Ia aminte și ascultă Israele! ^eTu astăzi te-ai făcut poporul Domnului Dumnezeului tău. 10 Deci să ascuți de vocea Domnului Dumnezeului tău, și să faci poruncile lui și legile lui, pre cari ți-le poruncesc eu astăzi.

Blestemul depe muntele Ebal.

11 Și Moisi ^{mai}porunci poporului în ziua aceea, zicând: 12 Aceștia să stea ca să binecuvinteze pre popor, ^fpre muntele Garizim, după ce veți trece Iordanul: Simeon și Levi, Iuda și Isachar, Iosif și Benjamin. 13 Iar ^gaceștia să stea ca să blasteme pre muntele Ebal: Ruben, Gad și Asser, Zabulon, Dan și Neftali. 14 Atuncia ^hLeviții să înceapă a vorbi, și cu voce înaltă să zică către toți bărbații lui Israel:

15 ⁱBlestemat să fie bărbatul, care-și va face chip cioplit sau chip turnat: (*care este uricinne Domnului, lueru din mâni de meșter*) și-l va pune în *loc* ascuns! ^jȘi tot poporul să răspundă și să zică: Amin! 16 Blestemat să fie cel ce va desprețui pre părintele său, sau pre muma sa! Și tot poporul să zică: ^kAmin! 17 Blestemat să fie cel ce va strămută hotarul aproapelui său! ^lȘi tot poporul să zică: Amin! 18 ^mBlestemat să fie tot, care face pe cel orb să rățăcească pe cale! Și tot poporul să zică: Amin! 19 ⁿBlestemat să fie cel ce strămbătește dreptul străinului, al orfanului și al văduvei! Și tot poporul să zică: Amin! 20 ^oBlestemat să fie cel ce se va culcă cu femeia părintelui său: că acela descopere invelitura părintelui său! Și tot poporul să zică: Amin! 21 ^pBlestemat să fie cel ce se va culcă cu orice vită! Și tot poporul să zică: Amin! 22 ^qBlestemat să fie cel ce se va culcă cu soră-sa, fica părintelui său, sau fica mumei sale! Și tot poporul să zică: Amin! 23 ^rBlestemat să fie cel ce se va

^q Esod. 20. 19.
^r Esod. 6. 7.
^s Cap. 4. 7. 8.
Ps. 148. 14.
^t Esod. 19. 6.

1 Pet. 2. 9.
—
Capul 27.
^a Ios. 4. 1.
^b Ios. 8. 33.

^c Cap. 11. 29.
Ios. 8. 30.
^d Esod. 20. 25.
Ios. 8. 31.
^e Cap. 26. 18.

^f Ios. 8. 33.
Judc. 9. 7.
^g Cap. 11. 29.
^h Cap. 33. 10.
Dan. 9. 11.

ⁱ Esod. 20. 4. 23.
Isa. 44. 9.
Osea 13. 9.
^j Num. 5. 22.
Ier. 11. 5.

1 Cor. 14. 16.
^k Esod. 20. 12.
Lev. 19. 3.
^l Cap. 19. 14.
Prov. 22. 28.

^m Lev. 19. 14.
ⁿ Esod. 22. 21.
22
Mal. 3. 5.

^o Lev. 18. 8.
^p Lev. 18. 13.
^q Lev. 18. 9.
^r Lev. 18. 17.

culcă cu soacră-sa! Și tot poporul să zică: Amin! 24^s Blestemat să fie cel ce bate pre aproapele lui într'ascuns! Și tot poporul să zică: Amin! 25^t Blestemat să fie cel ce ia daruri, ca să omoare un suflet nevinovat! Și tot poporul să zică: Amin! 26^u Blestemat să fie cel ce nu va împlini cuvintele acestei legi, nici nu le va face! Și tot poporul să zică: Amin!

Binecuvântarea.

28 Și va fi, ^adacă tu vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeuului tău, căutând a face toate poruncile lui, pre cari ți-le poruncesc astăzi, Domnul Dumnezeuului tău, ^bte va pune mai pre sus decât toate popoarele pământului: 2 Și toate aceste binecuvântări vor veni preste tine, și ^cte vor ajunge, dacă tu vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeuului tău. 3 ^dBinecuvântat vei fi în cetate, și binecuvântat ^eîn câmp. 4 Binecuvântat va fi ^ffructul pântecelui tău, și fructul pământului tău și fructul vitelor tale, fătul vacilor tale și înmulțirea oilor tale. 5 Binecuvântată va fi coșnița ta și covata ta. 6 ^gBinecuvântat vei fi tu când vei intra, și binecuvântat când vei ieși. 7 Domnul ^hva face, ca neamicii tăi, cari se scoală asupra ta, să fie bătuti înaintea ta; pe o cale vor ieși asupra ta, și pe șapte căi vor fugi. 8 Domnul va ⁱtrimite binecuvântări preste tine în grânarele tale, și întru toate, ^jpe cari vei pune mâinile tale; și va binecuvântă pre tine în pământul pre care Domnul Dumnezeuului tău ți-l dă. 9 ^kPune-te-va Domnul ca să-*fi* popor sfânt, după cum el cu jurământ s'a jurat ție; dacă vei păzi poruncile Domnului Dumnezeuului tău, și vei umblă pe căile lui. 10 Și toate popoarele pământului vor vedeà că tu ^lte numești, după numele Domnului, și ^mse vor teme de tine. 11 Și ⁿDomnul te va face pre tine să prisosești în bunătăți; în fructul pântecelui tău, și în fătul vitelor tale, și

în fructul pământului tău, în pământul pre care Domnul Dumnezeuului tău cu jurământ l-a făgăduit părinților tăi, să ți-l dea. 12 Deșchide-va ție Domnul tezaurul său cel bun, cerul, ^oca să dea ploaie pământului tău la timpul său, și ^pca să binecuvinteze toată lucrarea mâinilor tale, și ^qtu vei imprumutâ multor popoare, dară tu nu vei luâ imprumut. 13 Și Domnul te va pune în ^rcap, iar nu în coadă, și tu vei fi numai deasupra, iar de desubt nu vei fi, dacă vei ascultă de poruncile Domnului Dumnezeuului tău, pre care eu ți-le poruncesc astăzi, ca să *le* păzești și să *le* faci; 14 ^sSă nu te abați dela nici unul din cuvintele, cari le poruncesc vouă astăzi, nici la dreapta, nici la stânga, mergând după zei străini, ca să vă închinați lor.

Blestemul.

15 Dar va fi, ^tdacă nu vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeuului tău, și nu vei căutâ a face toate poruncile lui și legile lui, cari le poruncesc ție astăzi, că vor veni preste tine toate blestemele acestea, și ^ute vor ajunge. 16 Blestemat vei fi ^vîn cetate, și blestemat în câmp. 17 Blestemată va fi coșnița ta, și covata ta. 18 Blestemat va fi fructul pântecelui tău, și fructul pământului tău, fătul vacilor tale, și înmulțirea oilor tale. 19 Blestemat vei fi tu când vei intra, și blestemat când vei ieși. 20 Trimite-va Domnul preste tine ^xblestem, ^yturburare și ^zrisipire întru toate, pe cari vei pune mâna ta, și vei face, până ce te vei stinge, și curând te vei pierde, pentru răutatea faptelor tale, prin cari pre mine m'ai părăsit. 21 Face-va Domnul ca ^aciurma să se lipească de tine, până ce el de tot te va stărpi din pământul, în care intri, ca să-l stăpânești. 22 ^bBate-te-va Domnul cu lingoare și cu friguri și cu inflamațiune și cu aprindere mare și cu secetă, și cu ^carsură în grâu, și cu gâlbe-

s E-od. 20. 13.
Lev. 24. 17.
t Esod. 21. 7. 8.
Ezec. 22. 12.
u Cap. 28. 15.
Ps. 119. 21.

ler. 11. 3.
Gal. 3. 10.
—
Capul 28.
a E-od. 15. 26.
Isa. 55. 2.

b Cap. 26. 19.
c Vers. 15.
d Ps. 128. 1, 4.
e Fac. 39. 5.
f Ps. 107. 38. &
127.3. & 128.3.

Prov. 10. 22.
1 Tim. 4. 8.
g Ps. 121. 8
h Lev. 26. 7, 8.
i Sam. 22. 38.
39, 41.

Ps. 89. 23.
i Lev. 25. 21.
j Cap. 15. 10
k Esod. 19. 5. 6.
l Num. 6. 27.
2 Cron. 7. 14.

Dan. 9. 18. 19.
m Cap. 11. 25.
n Prov. 10. 22.
o Lev. 26. 4.
p Cap. 14. 29.
q Cap. 15. 6.

r Isa. 9.14,15.
s Cap. 5. 32.
t Lev. 26. 14.
Dan. 9. 11, 13.
u Vers. 2.
v Vers. 3, etc.

z Mal. 2. 2.
y Zech. 14. 13.
z Ps. 80. 16.
a Lev. : 6. 25.
b Lev. 26. 16.
c Amos. 4. 9

nare; și te vor urmări, până ce te vei pierde. 23 Și ^dceriul tău, cel de deasupra capului tău, va fi aramă, și pământul cel de sub tine fer. 24 Face-va Domnul ploaie pământului tău, praf și pulbere, care din cer se va pogori pe tine, până ce de tot te vei stinge. 25 ^eȘi Domnul va face ca tu să fii bătut de neamicii tăi: pe o cale vei ieși asupra lor, și pe șapte căi vei fugi de dinaintea lor, și ^fvei fi în ură tuturor împărățiilor pământului. 26 Și ^gleșul tău va fi de mâncarea tuturor păsărilor ceriului și fearelor pământului, și nimenea va fi care să le sperie. 27 Bate-te-va pre tine Domnul cu ^hulcerul Egiptului, și cu ⁱemoroizi și cu râie și cu pecingine, de cari nu te vei putea vindeca. 28 Bate-te-va pre tine Domnul cu besmeticie, cu orbire și cu ^jturburare de spirit; 29 Și vei umbla ^kpipăind în amiază, cum pipăie orbul în întunec; și în căile tale norocire nu vei avea și vei fi numai apăsător și prădat în toate zilele tale: și nu va fi cine să te ajute. 30 ^lCu femeie te vei logodi, și altul se va culca cu dânsa, ^mcasă îți vei zidi, și nu vei șede într'însa; ⁿvie îți vei planta, și fructul ei nu-l vei culege. 31 Junglia-se-va boul tău înaintea ochilor tăi, și tu dintr'însul nu vei mânca; răpi-se-va asinul tău de înaintea ta, și la tine nu se va întoarce; da-se-vor oile tale neamicilor tăi, și nu va fi cine să te ajute. 32 Da-se-vor fiii tăi și fetele tale altui popor, și ochii tăi se vor ^otopi, plângând toată ziua după dânșii, și nici o putere nu vei avea. 33 ^pUn popor, pre care tu nu-l cunoști, va mânca fructul pământului tău și toată osteneala ta, și în toate zilele vei fi apăsător și zdrobit. 34 Și vei nebuni ^qde privirea celor ce vor vede ochii tăi. 35 ^rBate-te-va Domnul cu ulcer rău la genunchi și la coapse, de cari tu să nu te poți vindeca, dela talpele piciorilor până la creștetul

tău. 36 ^sDuce-te-va Domnul pre tine și pre regele tău, pre care-l vei pune preste tine la un popor, pre care nu-l cunoscuse-și, nici tu nici părinții tăi, și ^tacolo vei servi altor zei de lemn și de piatră. 37 Și vei fi de ^ugroază, de ^vproverb și de batjocură între toate națiunile, unde te va duce Domnul, 38 ^xSămânță multă vei scoate la câmp, și puțin vei strânge; că toată o vor mistui ^ylăcustele. 39 Vie vei planta, și o vei cultiva, dar vin nu vei bea, ba nici nu o vei culege; că vermi o vor mânca. 40 Măslini vei avea în tot cuprinsul tău, dar cu olei nu te vei unge, că măslinile vor cădea. 41 Fii și fete vei naște, dar aceștia nu vor fi ai tăi, că ^zvor merge în sclăvie. 42 Toți arborii tăi și fructul pământului tău îl vor strica omizile. 43 Străinul, care este în mijlocul tău se va înălța preste tine mai sus și mai sus, și tu vei cădea mai jos și mai jos. 44 ^aEl îți v'a împrumut, și tu lui nu-i vei împrumut: ^bel va fi în cap, și tu vei fi în coadă.

45 Și ^ctoate aceste blesteme vor veni asupra ta, și te vor urmări, și te vor ajunge, până ce vei peri, pentru că n'ai ascultat de vocea Domnului Dumnezeu-lui tău, de a păzi poruncile lui și legile lui, care ți le-a poruncit. 46 Și acestea să fie întru tine ^dde semne și de minuni, și întru seminția ta vecinică. 47 ^eFiindcă n'ai servit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu veselie de inimă, când aveai ^fîn prisosință toate. 48 Vei servi neamicului tău, pre care-l va trimite Domnul asupra ta, în foame și în sete, în goliciune și în lipsă de toate; și ^gva pune jug de fer asupra grumazului tău, până ce te va stârpi. 49 ^hAduce-va Domnul asupra ta o națiune din depărtare, dela marginea pământului, ⁱcum sboară vulturul, națiune, a cărei limbă tu nu o vei înțelege; 50 Națiune aspră la privire, ^jcare față

^d Lev. 26. 19.
^e Vers. 7.
Isa. 30. 17.
^f Ier. 15. 4.
Ezec. 23. 46.

^g 1 Sam. 17. 44.
46.
Ier. 7. 33.
^h Vers. 35.
ⁱ 1 Sam. 5. 6.
Ier. 4. 9

^k Iov. 5. 14.
^l Iov. 31. 10.
^m Iov. 31. 8.
Ier. 12. 13.
Zef. 1. 13.
ⁿ Cap. 20. 6.

^o Ps. 119. 82.
^p Vers. 51.
^q Vers. 67.
^r Vers. 27.
^s 2 Reg. 17. 4, 6.
2 Cron. 33. 11

^t Cap. 4. 28.
^u 1 Reg. 9. 7, 8.
Ier. 24. 9.
^v Ps. 44. 14.
^x Mic. 6. 15.
^y Ier. 1. 4.

^z Plin. 1. 5.
^a Vers. 12.
^b Vers. 13.
^c Vers. 15.
^d Isa. 8. 18.

^e Neem. 9. 35.
36, 37.
^f Cap. 32. 15.
^g Ier. 28. 11.
^h Ier. 5. 15.

ⁱ Luc. 19. 43.
Ier. 48. 40.
Ezec. 17. 3, 12.
Osea 8. 1.
^j 2 Cron. 36. 17.

celui bătrân nu respectează, și de copil n'are milă.

51 Și va mânca ^k fructul vitelor tale și fructul pământului tău, până ce te vei stârpi, și nu-ți va lăsa ție nici grâu, nici must, nici oleiu, nici fă-tul vacilor tale, nici turmele oilor tale, până ce de tot te vei pierde. 52 Și ^lte va împresură în toate părțile tale, până ce vor cădea zidurile tale cele înalte, și întărite, întru cari tu te-ai încrezut, în tot pământul tău; da, te va împresură în toate porțile tale, în tot pământul tău, pre care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție.

53 Și ^mvei mânca fructul pântecelui tău, carnea fiilor tăi și a fetelor tale, pre care ți-i va da Domnul Dumnezeuul tău, în împresurarea și în strâmtorarea, în care te va strâmtorâ neamicul tău. 54 Bărbatul cel gingaș dintre voi și delicat foarte ⁿse va uita cu ochi pismași asupra fratelui său, și asupra ^ofemeii sâmului său, și asupra rămășiței fiilor săi, ce i-au mai rămas: 55 Ca nici unuia din ei să nu dea din carnea fiilor săi, pre care o mănâncă el: că lui nimica nu i-a mai rămas din toate în împresurarea și în strâmtorarea, cu care neamicul tău pre tine te-a strâmtorat în toate porțile tale. 56 Femeia așa de gingașe și delicată dintre voi, care nici talpa picioarelor ei n'a îndrăsnit să pună pe pământ pentru delicatetea și gingășimea ei, ^pse va uita cu ochi pismași la bărbatul sâmului său, și la fiul ei și la fisa sa: 57 Și la ^qsoarta copilului ei, care ieși din coapsele ei, și la fiii ei, pre cari-i va fi născut, pentru că ea în lipsă de toate, îi va mânca în ascuns, în împresurarea și în strâmtorarea, cu care neamicul tău te va strâmtorâ în porțile tale.

58 De nu vei căută a face toate cuvintele legii acesteia, cari sunt scrise în cartea aceasta, ca să te temi de ^raccest nume prea mărit și înfricoșat, de

DOMNUL DUMNEZEUL TĂU: 59 A-tuncia Domnul va face ^sminunate ră-nile tale și rănila seminției tale, răni mari și îndelungate, boale rele și îndelungate.

60 Și el va întoarce asupra ta toate ^tdurerile Egiptului, de cari tu te cutremurai, și acelea se vor lipi de tine. 61 Către acestea Domnul va mai aduce asupra ta și toate boalele și toate rănila, cari nu *sunt* scrise în cartea legii acesteia, până ce tu te vei pierde. 62 Și voi ^uveți rămâneă puținii la număr, voi ce ați fost în mulțime ^vca stelele ceriului, pentru că tu n'ai ascultat de vocea Domnului Dumnezeului tău. 63 Și va fi, *că* precum ^xs'a bucurat Domnul de voi, ca să vă facă bine, și să vă înmulțească, așa ^yse va bucură de voi Domnul, ca să vă pierdă, și să vă stingă, și veți fi smulși din pământul, în care *acum* intri, ca să-l stăpânești; 64 Și ^zva împărăștia pre tine Domnul între toate popoarele, dela o margina a pământului până la *altă* margine a pământului, și tu ^aacolo vei servi altor zei, pre cari tu nu i-ai cunoscut, nici tu, nici părinții tăi, lemne și pietri. 65 Și ^bîntr'acele națiuni nu vei aveă repaus, și talpa piciorului tău nu va aveă repaus; ^ccă Domnul îți va da acolo inimă tremurândă și întunecare ochilor și ^ddureri sufletului: 66 Și vieța ta va fi spânzurată dinaintea ta, și te vei spăimântă noaptea și ziua, și nu vei fi sigur de vieța ta. 67 ^eDimineata vei zice: O, de ar veni seara! Și seara vei zice: O, de ar veni dimineata! în cutremurul inimii tale, de care tu te vei înfricoșă, și ^fde privirea *celor* ce cu ochii tăi vei vedea.

68 Și Domnul ^gte va întoarce în Egipt cu corăbii pe cale la acel *pământ*, despre care ți-am zis: Tu mai mult să nu-l vezi, și voi acolo vei veți vinde neamicilor voștri ca servi și ca serve, și nu *va fi* cine să vă cumpere.

^k Isa 1.7. & 62 8.
^l 2 Reg. 25. 1,
2, 4.
^m Lev. 26. 29.

ler. 19. 9.
Plân. 2. 20.
ⁿ Cap. 15. 9.
^o Cap. 13. 6.

^p Vers. 54.
^q Fac. 49. 10.
^r Esod. 6. 3.
^s Dan. 9. 12.

^t Cap. 7. 15.
^u Cap. 4. 27.
^v Cap. 10. 22.

^x Cap. 30. 9.
^y Prov. 1. 26.
Isa. 1. 24.

^z Lev. 26. 33.
^a Vers. 36.
^b Amos 9. 4.

^c Lev. 26. 36.
^d Lev. 26. 16.
^e Iov. 7. 4.

^f Vers. 31.
^g Osea 8. 13.
—

Legământul reînnoit; binecuvântarea și blestemul reînnoite.

29 Acestea sunt cuvintele ^alegământului, pre care Domnul porunci lui Moisi a-l încheia cu fiii lui Israel în pământul Moabului; afară de legământul, ce el încheia cu dânșii în Horeb.

2 Și Moisi chemă laolaltă tot Israelul, și zise lor: ^bVoi ați văzut toate câte a făcut Domnul înaintea ochilor voștri, în pământul Egiptului cu Faraon și cu toți servii lui, și cu tot pământul lui; 3 ^cCercările cele mari, pre cari le-au văzut ochii tăi, acele semne și minuni mari. 4 Dară ^dDomnul nu vă dădă inimă, ca să cunoașteți, nici ochi, ca să vedeți, nici urechi, ca să auziți, până în ziua de astăzi. 5 ^eȘi eu vă condusei patruzece de ani prin pustiu; ^fvestmintele voastre nu se învechiră pe voi, nici încălțămintele voastre nu se învechiră pe picioarele voastre. 6 ^gPâine n'ați mâncat, nici vin sau beutură îmbătătoare n'ați beut, ca să cunoașteți că eu Domnul sunt Dumnezeu vostru.

7 ^hȘi când venirăți la locul acesta, Sihon, regele Hesbonului, și Og, regele Basanului, ne ieșiră întru întâmpinare cu resbel, și noi îl băturăm. 8 Și luarăm pământul lor, și-l ⁱdădurăm de moștenire Rubeniților și Gadităilor și la jumătate din seminția Manașităilor. 9 ^jDeci păziți cuvintele acestui legământ, și le faceți, pentru ca să ^kprosperați, întru toate cele ce faceți.

10 Voi astăzi stați toți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, capii semințiilor voastre, bătrânii voștri, și diregătorii voștri, toți bărbații lui Israel: 11 Copii voștri, femeile voastre, și străinul tău, care este în mijlocul taberei tale, dela ^ltăiaătorul lemnelor tale, până la aducătorul apei tale: 12 Ca să intri în legământul Domnului Dumnezeului tău, și ^mîn jurământul său, pre care Domnul

Dumnezeul tău îl încheia cu tine astăzi: 13 Pentru ca el să te ⁿadeverească de popor al său, și el să-ți fie Dumnezeu, ^ocum a făgăduit ție, și ^pcum a jurat părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob. 14 Și eu acest legământ și acest jurământ, nu-l ^qîncheiu numai cu voi singuri, 15 Ci cu *acela* care astăzi este aici stând cu noi înaintea Domnului Dumnezeului nostru, ^rca și cu *acela* care astăzi nu este aici cu noi.

16 Că voi știți, cum am locuit noi în pământul Egiptului, și cum am trecut prin mijlocul națiunilor, prin cari voi ați trecut. 17 Și voi văzurăți uriciunile lor și idoli lor, lemn și peatră, argint și aur, cari *erau* la dânșii; 18 Ca nu cumva să fie între voi, careva bărbat sau femeie, neam sau seminție, ^sa căruia inimă să se întoarcă astăzi dela Domnul Dumnezeu nostru: să meargă, ca să servească zeilor acestor națiuni; ^tca nu cumva să fie între voi vre-o rădăcină, care să producă venin sau pelin; 19 Ca să nu se întâmple, ca oare-cine chiar și auzind cuvintele acestui blestem cu jurământ, el să se lingusească în inima sa, zicând: Bine-mi este, deși eu umblu ^udupă rătăcirea inimei mele, și ^vsă adaugă astfel beția la sete. 20 ^xPre acela Domnul nu-l va iertă, ci încă ^ymânia Domnului și ^zpizma lui se vor înfierbânta asupra acelu bărbat, și vor veni preste dânsul toate blestemele câte sunt scrise în cartea aceasta, și ^ava șterge Domnul numele lui de sub cer. 21 Și-l ^bva deosebi Domnul spre nenorocire, între toate semințiile lui Israel, după toate blestemele legământului, cari sunt în această carte a legii.

22 Și următoarea generațiune, fiii voștri, cari se vor scula după voi și străinii, cari vor veni din pământul depărtat, când vor vedeà plăgile pământului aceluia și boalele, cu cari Domnul l-a bătut; 23 Și *că* tot pământul lui nu va

Capul 29.	d Isa. 6. 9. 10.	f Cap. 8. 4.	i Num. 32. 33.	l Ios. 9. 21, 23, 27.	p Fac. 17. 7.	1 Cor. 7. 14.	x Ezecl. 14. 7. 8.
a Cap. 5. 2, 3.	Ioan 8. 43.	g Esod. 16. 12.	j Ios. 1. 7.	m Neem. 10. 29.	q Jer. 31. 31. 32.	s Cap. 11. 16.	y Ps. 74. 1.
b Esod. 19. 4.	Efes. 4. 18.	Ps. 78. 24, 25.	1 Reg. 2. 3.	n Cap. 28. 9.	r Ebr. 8. 7. 8.	t Fapt. 8. 23.	z Ps. 79. 5.
c Cap. 4. 31. & 7. 9.	2Thes. 2. 11. 12	h Num. 21. 23, 24, 33.	k Ios. 1. 7.	o Esod. 6. 7.	u Num. 15. 39.	v Isa. 30. 1.	a Cap. 9. 14.
	e Cap. 1. 3.						b Mat. 24. 51.

fi decât ^carsură de sulfură și de sărătură, încât nici se va putea sămăna, nici va crește *ceva*, și nici va răsări într'insa *ceva verdeată*; ^dasemenea surpărei dela Sodomă și Gomora, Admă și Seboim, pre cari le-a surpat Domnul întră mânia sa, și întră iuțeala urgiei sale: 24 Vor zice toate națiunile: ^ePentru ce a făcut Domnul astfel pământului acestuia? *ce este această iuțime mare de mânia?* 25 Și se va răspunde: Pentru că ei au părăsit legământul Domnului Dumnezeului părinților lor, care-l încheiasc cu dânșii, când îi scoase din pământul Egiptului. 26 Și ei mergând serviră altor zei, și se plecară înaintea lor, *la acci zei pre cari ei nu-i cunoscără, și pre cari el nu le-a împărțit.* 27 Deaceea se aprinse mânia Domnului asupra acelu pământ, ^fîncât el aduse asupra lui toate blestemele cari sunt scrise într'această carte: 28 Și ^gdesrădăcină pre ei Domnul din pământul lor cu mânia, cu iuțime și cu mare urgie, și-i aruncă într'alt pământ, cum *se vede* astăzi.

29 Cele ascunse *sunt* pentru Domnul Dumnezeul nostru; iar cele descoperite *sunt* pentru noi și pentru fiii noștri în vecinicie; ca *noi* să facem toate cuvintele legei acesteia.

Moisi vestește pocăiților har și binecuvântare, celor încăpăținați blestem și pedeapsă.

30 Și ^ava fi, după ce vor veni preste tine ^btoate acestea, binecuvântarea și blestemul, pre cari le-am pus înaintea ta, dacă ^ctu *le* vei închide în inima ta, între toate națiunile, între cari te va fi risipit Domnul Dumnezeul tău; 2 Și tu te ^dvei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, și vei ascultă de vocea lui după toate câte-ți poruncii eu astăzi, tu și fiii tăi din toată inima ta, și din tot sufletul tău: 3 ^eAtuncia Domnul Dumnezeul tău va reîntoarce pre captivii tăi, și se va îndură de tine; și iarăși ^fte va adună dintre toate națiunile, între cari Domnul Dumnezeul tău te va fi risipit.

4 ^gDacă cei risipiți ai tăi vor fi până și la marginea ceriului, de acolo te va adună Domnul Dumnezeul tău, și de acolo te va lua: 5 Și te va aduce Domnul Dumnezeul tău, în pământul, pre care l-au stăpănit părinții tăi, și tu-l vei stăpăni; și-ți va face bine, și te va înmulți mai mult, decât pre părinții tăi. 6 Și ^hDomnul Dumnezeul tău va tăia împrejur inima ta și inima seminției tale, ca să iubești pre Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, și din tot sufletul tău, ca să trăești. 7 Și Domnul Dumnezeul tău, toate aceste blesteme le va pune preste neamicii tăi, și preste accia ce te urăse și te-au urmărit. 8 Și de te vei întoarce, și vei ascultă de vocea Domnului, și vei face toate poruncile sale, pre cari ți-le poruncese astăzi. 9 ⁱAtuncia Domnul Dumnezeul tău te va face să prisosești întră toate lucrările mânilor tale, în fructul pântecelui tău, și în fructul vitelor tale, și în fructul pământului tău, spre bine; că Domnul iarăși ^jse va bucură de tine spre binele *tău*, cum s'a bucurat de părinții tăi: 10 Dacă vei ascultă de vocea Domnului Dumnezeului tău, păzind poruncile lui și legile lui, cari sunt scrise în această carte a legii; și dacă te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta și tot sufletul tău.

11 Că porunca aceasta, pre care ți-o poruncesc astăzi, nu *este* nici ^kprea grea pentru tine, nici *este* departe: 12 ^lNu *este* în cer, ca să zici: Cine să se sue pentru noi în cer și să-l aducă nouă ca noi auzindu-l, să-l facem? 13 Nici *este* dincolo de mare, ca să zici: Cine va trece pentru noi dincolo de mare, și să-l aducă nouă ca noi auzindu-l să-l facem? 14 Ci cuvântul acesta aproape foarte de tine *este*, în gura ta și în inima ta, ca să-l faci.

15 Iată! ^mEu astăzi pun înaintea ta vieața și binele, moartea și răul. 16 Că astăzi îți poruncesc, ca să iubești pre

^c Ps. 107. 34.

^d Fac. 19. 24, 25.

Ier. 20. 16.

^e 1 Reg. 9. 8, 9.

Ier. 22. 8, 9.

^f Dan. 9. 11, 13,

14.

^g Ps. 52. 5.

Prov. 2. 22.

—

Capul 30.

^a Lev. 26. 40.

^b Cap. 28.

^c Cap. 4. 29, 30.

1 Reg. 8. 47, 48.

^d Neem. 1. 9.

^e Ps. 106. 45.

Ier. 29. 14.

^f Ps. 147. 2.

Ezec. 34. 13.

^g Cap. 28. 64.

Neem. 1. 9.

^h Cap. 10. 16.

Ezec. 11. 19.

ⁱ Cap. 28. 11.

^j Cap. 28. 63.

^k Isa. 45. 19.

^l Rom. 10. 6, etc.

^m Vers. 1. 19.

Domnul Dumnezeuul tău, să umbli întru căile lui, și să păzești poruncile lui și legile lui și judecățile lui, ca să trăești și să te înmulțești, și ca Domnul Dumnezeuul tău să te binecuvinteze în pământul, în care intri ca să-l stăpânești. 17 Dară dacă inima ta se va întoarce, și tu nu vei asculta, și tu te vei amăgi, și te vei pleca înaintea altor zei, și lor le vei servi, 18 ⁿEu vă mărturisesc astăzi, că voi întru adevăr veți peri, și că nu veți fi multe zile în pământul pentru care treci Iordanul, ca să intri într'însul și să-l stăpânești. 19 ^oCeriu și pământul ehiem astăzi de mărturie contra voastră, că ^peu v'am pus înaintea viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege dară viața, ca să trăești tu și seminția ta: 20 Iubind pre Domnul Dumnezeuul tău, și ascultând de vocea lui, și lipindu-te de dânsul; că aceasta este ^qviața ta, și lungime zilelor tale; ca să locuești în pământul ce Dumnezeuul tău cu jurământ l-a făgăduit părinților tăi, lui Abraam, lui Isaac și lui Iacob, că ți-l va da.

Moisi își depune slujba și rânduește în locu-i pe Iosua.

31 Și Moisi merse și vorbi cuvintele acestea către tot Israelul; 2 Și el zise: Eu astăzi ^asunt de o sută douăzeci de ani: eu nu mai pot ^bieși și intra, și Domnul mi-a și zis: ^cTu preste Iordanul acesta nu vei trece! 3 Domnul Dumnezeuul tău, ^del însuși va trece înaintea ta, și el va pierde națiunile acestea de dinnaintea ta, ca tu să le stăpânești; Iosua, el va trece înaintea ta, ^edupă cum a zis Domnul; 4 ^fȘi Domnul va face eu dânsii, ^gcum a făcut eu Sihon și eu Og, regii Amoreilor, și eu pământul lor, pre carei-a pierdut. 5 ^hȘi Domnul dându-vi-i în mână, voi să faceți eu dânsii, după toate poruncile, cari vile-am poruncit. 6 ⁱÎntăriți-vă și vă îmbărbătați, ^jnu vă temeți, nici vă îngro-

ziți înaintea lor: că Domnul Dumnezeuul tău ^kel însuși este cel ce va merge împreună cu tine; ^lel nu te va părăsi și nu te va lăsa.

7 Și Moisi chemă pe Iosua, și-i zise înaintea ochilor a tot Israelul: ^mÎntărește-te și te îmbărbătează! că tu vei intra cu poporul acesta în pământul ce Domnul cu jurământ l-a făgăduit părinților lor că ți-l va da; și tu-l vei împărți lor spre moștenire. 8 Că Domnul însuși ⁿeste cel ce va merge înaintea ta și ^ova fi cu tine: el pre tine nu te va părăsi și nu te va lăsa; nu te teme nici nu te spăimântă!

9 Și Moisi scrise această lege și ^po dădă preoților, fiilor lui Levi, ^qcare purtau chivotul legii, și tuturor bătrânilor lui Israel. 10 Și Moisi porunci lor, zicând: După sfârșitul *fiecărui* al șaptelea an, pe ^rtimpul iertării, ^sla sărbătoarea corturilor, 11 Când va veni tot Israelul ^tsă se infățișeze înaintea Domnului Dumnezeuului tău, în locul ce el și-l va alege, ^usă cetești această lege înaintea a tot Israelul, în anzul lor. 12 Adună poporul, pre bărbați și femei, pre copii și pre străinul, ce ^vva fi întru porțile tale, ca să auză și să învețe, și să se teamă de Domnul Dumnezeuul vostru și să caute a face toate cuvintele legii acesteia. 13 Îneă și fiii lor, ^weari n'au nici o cunoștință, și aceia ^xs'auză și să se învețe a se teme de Domnul Dumnezeuul vostru în toate zilele, câte veți trăi în pământul, în care, trecând Iordanul, ^yintrați ca să-l stăpâniți.

14 Și Domnul zise lui Moisi: ^zIată, zilele tale s'au apropiat ca să mori; cheamă pre Iosua, și stați în cortul intrării, ca ^zeu să-i dau porunci. Și Moisi și Iosua merseră, și stătură în cortul intrării. 15 Și ^aDomnul se arată în cort, într'un stâlp de nor; și stâlpul de nor stă deasupra ușei cortului. 16 Și Domnul zise lui Moisi: Iată, tu te vei

ⁿ Cap. 4. 26.
^o Cap. 4. 26.
^p Vers. 15.
^q Ps. 27. 1.
^r Ioan 11. 25.

Capitul 31.
^a Esod. 7. 7.
^b Num. 27. 17.
^c Num. 20. 12.
^d Cap. 9. 3.

^e Num. 27. 21.
^f Cap. 3. 21.
^g Num. 21. 24, 33
^h Cap. 7. 2.
ⁱ Ios. 10. 25.

^j Cap. 1. 29.
^k Cap. 20. 4.
^l Ios. 1. 5.
^m Ebr. 13. 5.
ⁿ Ios. 1. 6.

ⁿ Esod. 13. 21, 22.
^o Ios. 1. 5, 9.
^p Vers. 25.
^q Num. 4. 15.

¹ Cron. 15. 12.
¹⁵.
^r Cap. 15. 1.
^s Lev. 23. 34.
^t Cap. 16. 16.

^u Ios. 8. 34, 35.
^v Neem. 8. 1, 2, 3. etc.
^w Cap. 11. 2.

^x Ps. 78. 6, 7.
^y Num. 27. 13.
^z Num. 27. 19
^a Esod. 33. 9.

culcă lângă părinții tăi, și poporul acesta^b se va scula, și^c se va desfrâna după zeii cei străini ai pământului acestuia, în care intră, și^d pre mine mă va părăsi, și^e va strică legământul meu, care l-am încheiat cu el. 17 Și mânia mea se va aprinde asupra lor în zilele acelea; ^f și-i voi părăsi și^g voi ascunde fața mea dela ei și ei vor fi spre pradă; și după ce-i vor ajunge pre ei multe rele și necazuri, vor zice în ziua aceea: ^h Au nu pentru că Dumnezeu nostru nu este în mijlocul nostru ⁱ m'au ajuns aceste rele? 18 Și ^j eu îmi voi ascunde fața mea dela dânșii în ziua aceea, pentru tot răul, care l-au făcut, că s'au întors la alți zei. 19 Și acum scrieți-vă această cântare și învață-o fiilor lui Israel; pune-o în gura lor, ca această cântare să-mi fie de ^k mărturie în contra fiilor lui Israel. 20 Că-i voi duce în pământul, pre care eu jurământ l-am făgăduit părinților lor, unde curge lapte și miere; și ei după ce vor mânca și ^l se vor îngrășa, ^m se vor întoarce la alți zei și vor servi lor și pre mine desprețuindu-mă, vor strică legământul meu. 21 Și va fi, ⁿ după ce pre ei îi vor ajunge rele și necazuri multe, atunci această cântare va stă înaintea lor ca mărturie, (că ea nu se va uita din gura seminției lor); că ^o eu cunosc cugetul lor și ^p ceace ei fac, chiar de astăzi, mai înainte de a-i duce eu în pământul pre care eu cu jurământ l-am făgăduit.

22 Și Moisi scrise în ziua aceea această cântare și o învață pre ea fiilor lui Israel. 23 Și Domnul porunci lui Iosua, fiul lui Nun, zicând: Întărește-te și te îmbărbătează! că tu ai să duci pre fiii lui Israel în pământul, pre care eu jurământ l-am făgăduit lor și eu voi fi eu tine.

Moisi dă legea în mâna Leviților și cântarea sa poporului.

24 Și după ce Moisi sfârși a scrie toate cuvintele legii acesteia în carte, fără a lăsa ceva: 25 Porunci Moisi Leviților,

cari duceau chivotul legii Domnului zicând: 26 Luați această carte a legii și o puneți alătura cu chivotul legii Domnului Dumnezeuului vostru, ca ea să-ți fie acolo ca mărturie în contra ta. 27 Că eu cunosc îndărătnicia ta și ^q cerbicia ta cea tare; că eu viu încă fiind eu voi, astăzi îndărătnici sunteți în contra Domnului, eu cât mai vărtos *veți fi* după moartea mea? 28 Adunați la mine pre toți bătrânii semințiilor voastre și pe toți diriguătorii voștri, ca să vorbesc în urechile lor cuvintele acestea, și să iau ceriul și pământul de mărturie în contra lor. 29 Că eu știu, că voi după moartea mea vă veți conrupe și vă veți abate dela calea, care v'am poruncit, pentru care pre voi vă vor ajunge nenorociri în zilele din urmă; fiindcă veți face ce este rău în ochii Domnului, spre a-l întărâta prin lucrările mânilor voastre.

30 Și Moisi vorbi în auzul a toată adunarea lui Israel cuvintele cântării acesteia până la sfârșit.

Cântarea lui Moisi.

32 Cериurilor, ^a ascultați și eu voi vorbi! Și pământule, ascultă cuvintele gurei mele! 2 ^b Să curgă ca ploaia învățatura mea, să cadă ca roaua cuvântul meu, ^c ca ploaia cea mărunță preste verdeață, ca ploaia mare preste iarba crescută. 3 Că eu invoc numele Domnului; ^d dați mărire Dumnezeuului nostru. 4 El este ^e stânca, ^f lucrările lui sunt desăvârșite. Că ^g toate căile cu dreptate sunt; ^h Dumnezeu al adevărului, ⁱ fără strâmbătate, el este just și drept. 5 ^j Ei s'au corupt în contra lui. Nu mai sunt fiii lui, ei ocara acelora. O ^k generațiune perversă și îndărătnică. 6 Tu așa ^l răsplătești Domnului, popor nebun și neînțelept? Au nu este el ^m părintele tău, care te-a ⁿ câștigat? Nu este el care te-a ^o făcut și te-a întemeiat? 7 Adu-ți aminte de ideile cele de demult. Luați

^b Esod. 32. 6.

^c Esod. 34. 15.

^d Cap. 32. 15.

^e Jud. 2. 20.

^f 2 Cron. 15. 2.

^g Isa. 8. 17.

Ezec. 39. 23.

^h Num. 14. 43.

ⁱ Judec. 6. 13.

^j Vers. 17.

^k Vers. 26.

^l Cap. 32. 15.

Osea 13. 6.

^m Vers. 16.

ⁿ Vers. 17.

^o Osea 5. 3.

^p Amos 5.52.26.

^q Esod. 32. 9.

Capit. 32.

^a Cap. 4. 26.

Ps. 50. 4.

Isa. 1. 2.

1er. 2. 12.

^b Isa. 55.10.11.

^c Ps. 72. 6.

Mic. 5. 7.

^d 1 Cron. 39.11.

^e 2 Sam. 22. 3.

Ps. 18.2,31,46.

^f 2 Sam. 22. 31.

^g Dan. 4. 37.

^h 1er. 10. 10.

ⁱ Iov. 34. 10.

^j Cap. 31. 29.

^k Mat. 17. 17.

Fil. 2. 15.

^l Ps. 116. 12.

^m Isa. 63. 16.

ⁿ Ps. 74. 2.

^o Isa. 27. 11.

aminte la anii generațiilor trecute. ^pÎntreabă pe părintele tău și el îți va spune, și pe bătrânii tăi și ei îți vor mărturisii. 8 Când cel prea înalt ^q împărți națiunilor moștenirea, când ^v deosebi el pre fiii omului *unii de alții*, el așează hotare națiunilor, după numărul fiilor lui Israel. 9 Că ^s partea Domnului *fû* poporul său, Iacob soartea moștenirii sale. 10 Aflatu-l-a în pământ deșert, ^t în loc singuratic, *plin* de urlete și de sălbătăcie, el îl conjură, îl ^u conduse, și-l ^v apără ca lumina ochiului. 11 ^x Precum vulturul mișcă cuibul, plutește preste puii săi, își întinde aripele sale: îi ia, îi poartă pe aripele lui: 12 Așa îl conduse Domnul singur, și nu *fû* cu dânsul zeu străin. 13 ^y Trecutu-l-a preste înălțimile pământului, ca să mănânce fructul câmpului, datu-i-a să ^z curgă miere din piatră și oleiu din stâncă vârtoasă: 14 Unt de vaci, lapte de oi, din grăsimea meilor și a berbecilor născuți în Basan și a țapilor, ^a cu grăsimea din rărunchii grăului: și băuși vinul, ^b sângele strugurului. 15 Și ^c Ieșurum se ingrășă, ^d asvârli din picior: ^e Te-ai ingrășat, te-ai ingrășat: te-ai lățit, și ^f părăsi pre Dumnezeu *care-l făcû*, și desprețui ^h stâncea mântuirii sale. 16 ⁱ Ei îl întărătară la pizmă prin *zei* străini, prin uriciune îl mâniară. 17 ^j Ei jertfiră demonilor și nedumnezeilor, zeilor, pre cari nu-i cunoscură, zeilor noi, de curând veniți, de cari părinții voștri nu s'au temut. 18 ^k Stâncea, *care* pre tine te-a născut, ai părăsit-o, și ai ^l uitat de Dumnezeu care te-a format. 19 ^m Și *aceasta* văzând Domnul și supărându-se, *Lepădă* ⁿ cu indignare pre fii săi și pre fetele sale; 20 Și zise: ^o Ascunde-voiu fața mea dela dânșii, voiu vedeà ce *va fi* sfârșitul lor: că *sunt* generație perversă. ^p Fii,

întru care nu *este* încredere. 21 ^q Ei pre mine mă întărătară la pizmă prin nedumnezei, și mă mâniară ^v prin deșertăciunile lor: Și ^s eu îi voiu întărăta la pizmă prin nepopor.

Și-i voiu mâniă prin o națiune ne-bună. 22 Că ^t focul s'a aprins în mânia mea, și va arde până la cele mai adânci ale iaduului, și va mistui pământul și fructele lui, și va arde temeliele munților. 23 Voiu ^u trimitte asupra-i *toate* nenorocirile, și ^v voiu aruncă în contra lor *toate* săgețile mele. 24 Ei după ce vor fi topiți de foame și stiuși de friguri ferbinți și distrugere amară, voiu trimitte asupra-le, și ^x dinții fearelor, cu veninul tăritoarelor prin pulbere. 25 ^y Pe din afară ^z îi va răpi sabia, pe din lăuntru spaima, pre tinăr și pre fecioară, pre sugător, cu omul alb de bătrânețe. 26 ^z Zisam: li voiu răpi, amintirea lor o voiu șterge dintre oameni; 27 De nu mă temeam de sfiderea neamicului, ca nu cumva neamicii lor, pre sine necunoscându-se, ^a să zică: Mâna noastră cea înaltă, și nu Domnul a făcut toate acestea! 28 Că ei *sunt* națiune ce se pierde prin sfaturile șale, ^b și nu *este* între dânșii înțelegere. 29 ^c O! De ar fi fost înțelept, și aceasta să înțeleagă, ^d de ar fi cugetat la viitorul lor! 30 Cum ar urmări ^e unul pre o mic, și doi ar fugări zece mii, dacă stâncea lor nu i-ar fi ^f vândut pre ei, și Domnul nu i-ar fi trădat! 31 Că ^g stâncea lor nu *este* ca stâncea noastră; ^h despre aceasta neamicii noștri însuși *să fie* judecători: 32 Că ⁱ viața lor *este* din viața Sodomei și din câmpia Gomorei; strugurii lor *sunt* struguri înveninați: bobite amare. 33 ^j Fiară de balaur *este* vinul lor și ^k otravă crudă de aspide! 34 Au nu *sunt* acestea ^l ascunse la mine, sigilate între tesaurile mele? 35 ^m A mea *este* răsbunarea, și

^p Esod. 13. 14.
Ps. 44. 1
^q Zech. 9. 2.
Ez. 17. 26.
^r Fac. 11. 8.
^s Esod. 15. 16.
Ps. 78. 71.
^t Cap. 8. 15.
Osea 13. 5.

^u Cap. 4. 36.
^v Ps. 17. 8.
Prov. 7. 2.
^x Esod. 19. 4.
^y Ezec. 36. 2.
^z Iov 29. 6.
^a Ps. 81. 16.
^b Fac. 49. 11.
^c Cap. 33. 5, 26.

Isa. 44. 2.
^d 1 Sam. 2. 29
^e Cap. 31. 20.
Ps. 17. 10.
Ier. 2. 7.
Osea 13. 6.
^f Cap. 31. 16.
Isa. 1. 4.
^g Isa. 51. 13.

^h 2 Sam. 22. 47.
Ps. 89. 26.
ⁱ 1 Reg. 14. 22.
1 Cor. 10. 22.
j Lev. 17. 7.
Ps. 106. 37.
^k Isa. 17. 10.
l Ier. 2. 32.
^m Judc. 2. 14

ⁿ Isa. 1. 2.
^o Cap. 31. 17.
^p Isa. 30. 9
Mat. 17. 17.
^q Vers. 16.
Ps. 78. 58.
^r 1 Sam. 12. 21.
^s Osea 1. 10.
^t Ier. 15. 14.

^u Isa. 26. 15.
^v Ps. 7. 12, 13.
^x Lev. 26. 22.
^y Plân. 1. 20.
^z Cor. 7. 5.
^a Ezec. 20. 13.
14, 23.
^b Ps. 140. 8.
Isa. 27. 11.

^c Cap. 5. 29.
Luc. 19. 42.
^d Isa. 47. 7.
Plân. 1. 9.
^e Lev. 26. 8.
Isa. 30. 17.
^f Ps. 44. 12.
Isa. 50. 1.
^g 1 Sam. 2. 2.

^h 1 Sam. 4. 8
ⁱ Isa. 1. 10.
^j Ps. 58. 4.
^k Ps. 140. 3.
Iov 14. 17.
Osea 13. 12.
Rom. 2. 5.
^m Ps. 94. 1.
Ebr. 10. 30.

voiu răsplăti la timpul său. Piciorul lor va începe să alunece, aproape *este*ⁿ ziua pierderii lor, și cele ce au să li-se întâmple, vin cu iuteală. 36° Că Domnul va judecă pre poporul său și de servii săi^p se va îndură: când va vedea că puterea lor a dispărut, și *nu vor* mai fi nici din cei închiși nici din cei liberi. 37 Și va zice: *Unde sunt* ziii lor, stâncă, în care puseră încrederea lor, 38 Cări grăsimă sacrificiilor lor o mâncău, vinul prinoaselor lor îl beau? Scoale-se, și să vă ajute, fie-vă loc de scăpare! 39 Vedeti acum, că *eu*, eu însumi, *sunt*, că *tu nu este* Dumnezeu afară de mine; *eu* omor și reînviez; eu rănesc și vindec, și nimenea nu scapă din mâna mea. 40^v Că eu ridic spre cer mâna mea, și zic: *Viu sunt* în veci! 41^x Când voiu ascuți fulgerul săbiei mele, și mâna mea o voiu pune pe judecată, *voiu* înturna răsbunarea asupra dușmanilor mei, și celor ce mă uresc, voi răsplăti. 42^z Îmbătă-voiu săgețile mele de sânge, și sabia mea *le* va mânca carnea, sângele celor uciși și prinși, din capetele^a mai marilor neamicului. 43^b Cântați de bucurie, neamurilor, voi poporul său, că el va *răsbună* sângele servilor săi, și *d* răsbunarea o va întoarce asupra neamicilor săi. Și *e* se va îndură de pământul său și de poporul său.

44 Și Moisi veni, și toate cuvintele cântării acesteia le vorbi în urechile poporului, el și Iosua, fiul lui Nun. 45 Și sfârșind Moisi de a vorbi toate aceste cuvinte către tot Israelul, 46 Zise către dânșii: *f* Puneți-vă inima la toate cuvintele acestea, pre cari eu le mărturisesc vouă astăzi, pre cari voi să le porunciți fiilor voștri, ca ei să caute a face toate cuvintele legii acesteia. 47 Că acest cuvânt nu în deșert *este pus* vouă; *g* el *este* viciața voastră, și prin acest cuvânt vi-se vor prelungi zilele *voastre* în pă-

mântul, la care treceți Iordanul ca să-l stăpâniți.

Și poruncii lui Moisi de a se sui pe muntele Nebo ca să moară.

48^h Și Domnul vorbi lui Moisi tot în acea zi, zicând: 49 Suie-te pe muntele Abarim, muntele Nebo, care *este* în pământul Moabului, în dreptul Ierichonului; și te uită la pământul Canaan, ce-l dau de moștenire fiilor lui Israel. 50 Și să mori pe muntele care te sui, și să te adaugi la poporul tău, precum Aaron fratele tău a murit pe muntele Hor, și fii ai adăos la poporul său; 51 Pentru că ați păcătuit în contra mea, în mijlocul fiilor lui Israel, la apa certei, la Kadeș, în pustiul Zin; și nu m'ați sfințit în mijlocul fiilor lui Israel; 52 Că tu numai de departe vei vedea pământul, și nu vei intra acolo, în pământul pre care-l dau fiilor lui Israel.

Binecuvântarea cea din urmă și provocirea sa despre cele douăsprezece seminții.

33 Și aceasta *este*^a binecuvântarea, cu care Moisi.^b omul lui Dumnezeu, a binecuvântat pre fiii lui Israel înaintea morții sale! 2 Și zise: *e* Domnul veni din Sinai, și le răsări din Seir, străluci din muntele Paran; și veni din *d* miriade de sfinți, *având* din dreapta lui focul legii pentru ei. 3 Cât *e* iubește el pe popor! *f* Toți sfinții săi *sunt* în mâna ta; ei *g* stau plecați la picioarele tale: toți au *h* primit cuvintele tale. 4 *i* Moisi ne-a dat legea, *j* moștenirea adunării lui Iacob. 5 Și el cră^h regē în *l* Iesurun, când se adunau capii poporului, Cu semințiile lui Israel. 6 Să trăiască Ruben și să nu moară, și mulți să fie bărbații săi! 7 Și acestea zise pentru Iuda! Ascultă Doamne, vocea lui Iuda! Și-l adu la poporul său; *m* Brațele sale fie-i de ajuns, și *n* ajutor în contra neamicilor săi tu să-i fi. 8 Și pentru Levi zise: *o* Tumimii tăi și Urimii tăi *sunt* ca bărba-

ⁿ 2 Pet. 2. 3.
^o Ps. 135. 14.
^p Judec. 2. 13.
Ps. 106. 45.
Ioel 2. 14.
^q 1 Reg. 14. 10.
^r Judec. 10. 14.

^s Ps. 102. 27.
Isa. 41. 4.
^t Cau. 4. 35.
Isa. 45. 5, 18, 22.
^u 1 Sam. 3. 6.
Ps. 68. 20.
Osea 6. 1.

^v Fac. 14. 23.
Num. 14. 30.
^x Isa. 27. 1.
^y Isa. 1. 24.
^z Ier. 46. 10.
^a Iov 13. 24.
^b Rom. 15. 10.

^c Apoc. 6. 10.
^d Vers. 41.
^e Ps. 85. 1.
^f Cap. 6. 6.
Ezec. 40. 4.
^g Cap. 30. 12.
Lev. 18. 5.

Prov. 3. 2, 22.
Rom. 10. 5.
^h Num. 27. 12, 13.
—
Caput 33.
^a Fac. 49. 28.
^b Ps. 90. titlu.

^c Esod. 19. 18, 20.
Hab. 3. 3.
^d Ps. 68. 17.
Fapt. 7. 53.
Gal. 3. 19.
Apoc. 5. 11.
^e Esod. 19. 5.

Ps. 47. 4.
Osea 11. 1.
Mal. 1. 2.
^f 1 Sam. 2. 9.
Ps. 50. 5.
^g Luc. 10. 39.
^h Prov. 2. 1.

ⁱ Ioan. 1. 17.
^j Ps. 119. 111.
^k Fac. 36. 31.
^l Cap. 32. 15.
^m Fac. 49. 8.
ⁿ Ps. 146. 5.
^o Esod. 28. 30.

tul cuvios al tău. ^ppre care tu l-ai încercat la Masa, pre care l-ai cercetat la apa Meriba. 9 Care zise de părintele său și de muma sa: Nu i-am văzut. Și ^qpre frații lui nu-i recunosc. și de fiii săi nu știu; ci ^rpăzi cuvintele tale. și ținî legămîntul tău: 10 ^sAceștia vor învăța pre Iacob judecățile tale, și pre Israel legea ta; ^tpune-vor fămăie sub nările tale. și ^uarderea de tot pe altarul tău. 11 Domnul binecuvîntează putera lui. și ^vlucrul mânilor lui fie-ți cu plăcere, sdrobește șelele celor ce se scoală asupra lui. și celor ce-l urăse, să nu se mai ridice. 12 Și pentru Beniamin zise: Iubit de Domnul. singur va locui cu dânsul. protege-l-vă în toate zilele. și între umerii lui va odihni. 13 Și pentru Iosif zise: ^xBinecuvîntat fie de Domnul pămîntul lui. cu cele alese ale ceriului. cu ^yrona și cu adâncul jos zăcător. 14 Și cu cele mai alese din fructul soarelui. și cu cele mai alese din câte odrășlește luna. 15 Și cu cele mai alese ale ^zcretșetelor munților cărunți. și cu cele mai alese ale ^adealurilor vecinice. 16 Și cu cele mai alese ale pămîntului și ale plinității lui; și bunăvoința ^bcelui ce șezî în rug. să ^cvină pe capul lui Iosif. și preste creștetul Nazereului (*celui deosebit*) dintre frații săi. 17 Ca ^da întâiu-născutului dintre tauri *este* frumșetea lui. și ^ecoarnele lui ca cornul unicornului: cu ele ^fva lovi la un loc pre popoare. până la marginea pămîntului. ^gAceștea *sunt* miricadele lui Efraim. și acestea miile lui Manase. 18 Și pentru Zabulon zise: ^hbucură-te. Zabuloane. de ieșirea ta. Și tu Isacare, de corturile tale! 19 Ei vor ⁱchemă pre popoare la munte: acolo ^jvor jertfi jertfe de dreptate; că ei sug avuțiile mării și tesaurile cele ascunse ale nisipului. 20 Și pentru Gad zise: binecuvîntat *să fie* cel ce a ^klărgit pre Gad. El zace întins ca un leu. și

sfășia brațe și capete. 21 El ^linceputurile *țării* și-a ales: că acolo *stă* ascunsă partea legislatorului. Și ^mel venind cu mai marii poporului îi făcî dreptate Domnul și judecată lui cu Israel. 22 Și pentru Dan zise: Dan *este* puiu de leu, care ⁿva sări din Basan. 23 Și pentru Neftali zise: O Neftali! ^osătul de bunăvoință și plin de binecuvîntarea Domnului: ^ptu la apus și la meazăzi să moștenești! 24 Și pentru Asser zise: ^qbinecuvîntat între fiu *este* Asser. bine plăcut să fie el fraților săi. ^rmuindu-și în oleiu piciorul său. 25 ^sFer și aramă *sunt* încuetoarele tale; ca zilele tale puterea ta. 26 ^tNimenea *este* asemenea Dumnezeului lui ^uIesurun: ^vtrece pe ceriuri întru ajutorul tău și întru mărirea sa pe nori. 27 *Acolo este* ^xlocnița Dumnezeului cărunt. Și jos: brațele cele vecinice; ^ycare fugări de dinnaninta ta pre neamic. și zise: perde-l! 28 ^zȘi Israel va locui cu siguranță și singur: ^aochiul lui Iacob *va căuți* spre un pămînt de grâu și de vin. ^bceriul său îi va picură rouă. 29 ^cFerice de tine Israele! ^dCine *este* ca tine, popor mîntuit. de Domnul. ^escutul ajutorului tău. sabia mării tale? Umili-se-vor neamicii tăi inaintea ta, și tu vei călea preste înălțimile lor.

Moisi moare, și Iosua îi urmează.

34 Și Moisi se sui din câmpia Moabului. ^ape muntele Nebo, în vârful *muntei* Pisga. cel din dreptul Ierichonului; și Domnul îi ^barăță tot pămîntul. dela Galaad ^cpână la Dan. 2 Și tot *pămîntul* lui Neftali, și tot pămîntul lui Efraim, și al lui Manase, și tot pămîntul lui Iuda ^dpână la marea despre apus: 3 Și partea despre meazăzi. și câmpia văii Ierichonului, ^ecetatea palmierilor, până la Zoar. 4 Și Domnul zise către dânsul: ^fAcesta *este* pămîntul, pre care cu jurămînt l-am făgăduit lui Abraam. lui Isaac și lui Iacob zicînd: Semintici

^p Esod. 17. 7.
Num. 20. 13.
Ps. 81. 7.
^q Esod. 32. 26,
27, 28.
^r Ier. 18. 18.
Mal. 2. 5. 6.
^s Ier. 10. 11

^t Esod. 30. 7, 8.
Lev. 1. 9, 13, 17.
Ps. 51. 19.
Ezec. 43. 27.
^v 2 Sam. 24. 23.
Ps. 20. 3.
Ezec. 20. 40, 41.
^z Fac. 49. 25.

^y Fac. 27. 28.
^c Fac. 49. 26.
^a Hab. 3. 6.
^b Esod. 3. 2, 4.
^c Fac. 49. 26.
^d 1 Cron. 5. 1.
^e Num. 23. 22.
^f 1 Reg. 22. 21.

^g Fac. 48. 19.
^h Fac. 49. 13, 14.
15.
ⁱ Isa. 2. 3.
^j Ps. 4. 5.
^k Ios. 13. 10, etc.
^l Num. 32. 16,
17, etc.

^m Ios. 4. 12.
ⁿ Ios. 19. 47.
^o Fac. 49. 21.
^p Ios. 19. 32, etc.
^q Fac. 49. 20.
^r Iov 29. 6.
^s Cap. 8. 9.

^t Esod. 15. 11.
Ier. 10. 6.
^u Cap. 32. 15.
^v Ps. 68. 4, 33, 34.
^x Ps. 90. 1.
^y Cap. 9. 3, 4, 5.
^z Num. 23. 9.

Ier. 23. 6.
^a Cap. 8. 7. 8.
^b Fac. 27. 28.
^c Ps. 144. 15.
^d 2 Sam. 7. 23
^e Ps. 115. 9, 10, 11.

Capul 34.
^a Num. 27. 12.
^b Cap. 3. 27.
^c Fac. 14. 11.
^d Cap. 11. 27.
^e Iudc. 1. 16.
^f 2 Cron. 28. 15
^g Fac. 12. 7.

tale voui să-l dau. ^gTe făcuii a-l vedei cu ochii tăi, dară într'insul nu vei intra.

5 ^hȘi Moisi, servul Domnului, muri acolo, în pământul Moabului, după cuvântul Domnului. 6 Și el îl înmormântă pre dânsul în acea vale, în pământul Moabului, față cu Bet-Peor; și nimenea nu-i știe mormântul lui, până în ziua de astăzi. 7 ⁱȘi Moisi *eră* de o sută douăzeci de ani, când muri; ^kochiul său nu se întunecase, nici puterea lui nu trecuse. 8 Și fiii lui Israel plânseră pre Moisi în câmpia Moabului ^ltreizeci de zile, până ce se impliniră zilele plânsului și jalei pentru Moisi.

9 Și Iosua, fiul lui Nun, *eră* ^mplin de spiritul înțelepciunii, că ⁿMoisi își pusese mâinile sale preste dânsul; și fiii lui Israel ascultau de el, și făceau precum poruncise Domnul lui Moisi.

10 Și nu se mai ^osculă profet în Israel, asemenea lui Moisi, pre ^pcare să-l fi cunoscut Domnul față în față: 11 În toate semnele și minunile, ce Domnul îl trimise a le face în pământul Egiptului, înaintea lui Faraon, și a tuturor servilor lui, și a tot pământul lui. 12 Și în toată acea mână tare și în toate acele mări și înfricoșate fapte, pre cari le făcui Moisi înaintea ochilor a tot Israelul.

IOSUA.

Iosua este întărit de Dumnezeu în chemarea sa.

1 Fost-a după moartea lui Moisi, servul Domnului, că a vorbit Domnul lui Iosua, fiul lui Nun, ^aservul lui Moisi, zicând: 2 ^bMoisi servul meu a murit: acum scoală-te, treci Iordanul acesta, tu și tot poporul acesta, în pământul pre care-l dau lor, fiilor lui Israel. 3 ^cTot locul, pe care va căleă talpa piciorului vostru, l-am dat vouă, cum am zis lui Moisi. 4 ^dHotarele voastre vor fi dela pustiul și Libanul acesta, până la fluviul cel mare, fluviul Eufrat, tot pământul Heteilor, și până la marea, cea mare către apusul soarelui. 5 ^eNimenea nu va putea să stea în contra ta, în toate zilele vieții tale; ^fcum am fost eu Moisi, *asa* ^gvoui fi cu tine: ^hnu te voui lăsa și nici te voui părăsi. 6 ⁱÎntărește-te și îmbărbătează-te: că tu vei da în stăpânire poporului acestuia pământul, ce cu jurământ l-am făgăduit părinților lor, că-l voui da lor. 7 Întărește-te numai, și îmbărbătează-te foarte, căutând a face după toată legea, pre ^jcare

și-a poruncit-o servul meu Moisi; ^knu te abate dela ea, *nici* la dreapta, *nici* la stânga, ca să prosperi, unde vei merge. 8 ^lSă nu se depărteze cartea legii acesteia din gura ta, ci să ^mcugeți asupra ei ziua și noaptea, căutând a face tot ce este scris în ea: că atunci vei face calea ta prosperă, și atunci vei fi fericit. 9 ⁿAu nu ție am poruncit: Întărește-te și îmbărbătează-te? ^oNu te teme și nici nu te spăimântă; că cu tine *este* Domnul Dumnezeuul tău ori-unde vei merge. *Poporul făgăduște lui Dumnezeu ascultare.*

10 Și Iosua porunci dirigaților poporului, zicând: 11 Treceți prin tabără, și porunciți poporului zicând: pregătiți-vă merinde: că ^pdupă trei zile voi veți trece Iordanul acesta, ca să intrați să stăpâniți pământul, ce Domnul Dumnezeuul vostru îl dă vouă de stăpânire.

12 Și Rubeniților și Gadților și la jumătatea de seminția lui Manase, vorbi Iosua, zicând: 13 Amintiți-vă de cuvântul ce Moisi, servul Domnului v'a dat, zicând: Domnul Dumnezeuul vostru

^g Cap. 3. 27.
^h Cap. 32. 50.
Ios. 1. 1, 2.
ⁱ Judc. 9.
^j Cap. 31. 2.

^k Fac. 27. 1.
Ios. 14. 10, 11.
^l Fac. 50. 3, 10.
Num. 20. 29.
^m Isa. 11. 2.

Dan. 6. 3.
ⁿ Num 27. 18, 23.
^o Cap. 18. 15, 18
^p Esod. 33. 11.
—

IOSUA
—
Capul 1.
^o Esod. 24. 13.
^b Deut. 34. 5.

^c Deut. 11. 24.
^d Fac. 15. 18.
^e Deut. 7. 24.
^f Esod. 3. 12.
^g Deut 31. 8, 23

Isa. 43. 2, 5.
^h Deut. 31. 6, 8.
Ebr. 13. 5.
ⁱ Deut. 31. 7, 23.
^j Num. 27. 23

^k Deut. 5. 32
^l Deut. 17. 18.
19.
^m Ps. 1. 2.

ⁿ Deut. 31. 7. 8.
23.
^o Ps. 27. 1.
^p Cap. 3. 2.
—

v'a repausat, și v'a dat țara aceasta: 14 Femeile voastre, copiii voștri și vitele voastre vor rămâne în pământul, pre care l-a dat vouă Moisi dincoace de Iordan; iar voi să treceți înarmați înaintea fraților voștri, toți viteji de oștire și să-i ajutorati. 15 Până ce va repausă Domnul pre frații voștri, ca și pre voi, și vor lua și ei în stăpânire pământul ce Domnul Dumnezeu vostru il dă lor: Atuncia vă veți întoarce în pământul stăpânirii voastre, și-l veți stăpâni. *a-nume pre aecla* ce la dat vouă Moisi servul Domnului, dincoace de Iordan, *către* răsăritul soarelui.

16 Și au răspuns el lui Iosua, zicând: Tot aceea ce ne-ai poruncit vom face, și ori unde ne vei trimite ne vom duce. 17 Cum am ascultat de Moisi în toate, așa vom ascultă și de tine: numai Domnul Dumnezeu tău să fie cu tine, cum a fost cu Moisi. 18 Tot insul ce se va ridică contra poruncilor tale, și nu va ascultă de cuvintele tale, în tot ce-i vei porunci, să se omoare. Întărește-te numai și îmbărbătează-te.

Rahab scapă pe doi spioni israeliți în Ierichon, în schimbul făgăduinții, că dânsa cu familia ei va fi crutată.

2 Și a trimis Iosua, fiul lui Nun, ^adin Șittim doi bărbați, spioni, în ascuns, zicând: Duceți-vă, vedeți țara, și Ierichonul. Și se duseră, și ^bveniră în casa unei femei meretrice, cu numele ^cRahab, și se culcară acolo. 2 Și ^dse spuse regelui din Ierichon, zicând: Iată, bărbați din fiii lui Israel au venit aici în această noapte, ca să cerceteze țara. 3 Și trimise regele Ierichonului la Rahab, zicând: Scoate bărbații ce au venit la tine, *cari* au intrat în casa ta: căci ca să cerceteze toată țara au venit ei.

4 ^eȘi femeia luă pre cei doi bărbați, și-i ascunse, și zise: În adevăr, bărbații au venit la mine, dară nu știam de unde *erau*; 5 Și spre seară pe când eră să se închidă poarta, bărbații au ieșit: nu

știu unde s'au dus bărbații: grabnic urmăriți-i, căci îi veți ajunge: 6 Iar ^fea îi suise pe acoperiș, și i-a ascuns în mănunchii de in, ce-și întinsese pe acoperiș. 7 Și bărbații se luară în urma lor pe calea Iordanului, lângă vaduri, și poarta se închise, după ce ieșiră cei ce-i urmăriau.

8 Și ei nu se culcaseră încă, și ea se sui pe acoperiș la ei. 9 Și a zis bărbaților: Știu că v'a dat Domnul pământul acesta, și că ^gfrica de voi a căzut preste noi, și că toți locuitorii pământului tremură înaintea voastră; 10 Că noi am auzit, cum că a ^hsecat Domnul apele Mărei-Roșii dinaintea voastră, când ați ieșit din Egipt, și ⁱce le-ați făcut celor doi regi ai Amoreilor ce erau dincolo de Iordan, lui Sihon și lui Og, pre cari i-ați nimicit cu desăvârșire. 11 De când noi am ^jauzit *acestea*, ^kinima noastră s'a muiat, și n'a mai rămas în nimenea curaj înaintea voastră: că ^lDomnul Dumnezeu vostru el *este* Dumnezeu în cer sus și pe pământ jos. 12 Acuma, rogu-vă, ^mjurati-mi pe Domnul, fiindcă am arătat bunăvoință către voi, că veți arată și voi bunăvoință către ⁿcasa părintelui meu, și ^odați-mi semn de siguranță. 13 Că veți crută viața părintelui meu, a mumei mele, și a fraților mei, a surorii mele, și a tuturor ce *sunt* ai lor, și că veți scăpa dela moarte suferitele noastre.

14 Și bărbații îi ziseră: Viața noastră pentru a voastră, dacă nu veți descoperi această vorbă a noastră: și va fi, când Domnul ne va da pământul acesta, ^pvom arată bunăvoință și credință către tine.

15 ^qȘi-i coborî ea cu o funie prin fereastră, că *eră* lângă zidul cetății casa ei, și lângă zidul *cetății* ea locuia. 16 Și a zis ea către ei: Duceți-vă la munte, ca să nu vă întimpine pre voi următorii, și ascundeți-vă acolo trei zile, până ce se vor înturnă următorii, și după aceea duceți-vă la calea voastră.

Capul 2.
a Num. 25. 1.
b Ebr. 11. 31.

Iac. 2. 25.
c Mat. 1. 5.
d Ps. 127. 1.

e 2 Sam. 17. 19,
20.
f Esod. 1. 17.

g Fac. 35. 5.
h Esod. 14. 21.

i Num. 21. 24,
34, 35.
j Esod. 15. 14, 15.

k Isa. 13. 7.
l Deut. 4. 39.
m 1 Sam. 20. 14.

15. 17.
n 1 Tim. 5. 8.
o Vers. 18.

p Jude. 1. 24
Mat. 5. 7.
q Fapt. 9. 25.

17 Și au zis bărbații către ea: *Așu vom fi*^r deslegați de jurământul, ce tu ne-ai făcut să jurăm: 18 ^sIată, *când* vom intra în țară, leagă funia aceasta cu fire carmezine la fereastra prin care ne-ai coborit; și ^tadună în casă la tine pre părintele tău, pre muna ta, pre frații tăi și pre toată casa părintelui tău. 19 Și va fi, *că* tot cel *ce* va ieși din ușile casei tale pe uliță, ^usângele lui *va fi* asupra capului lui și noi *vom fi* nevinoțați: și tot cel *ce* va fi cu tine în casă, sângele lui *va fi* asupra capului nostru, de se va pune mâna pe el. 20 Însă dacă tu vei descoperi această vorbă a noastră, suntem deslegați de jurământul ce tu ne-ai făcut să jurăm. 21 Și a răspuns ea: După cuvintele voastre, *așu să fie!* și lăsându-i să se ducă, s'au dus; și a legat ea funia cea carmezină de fereastra.

22 Și ei s'au dus, și au sosit la munte, și au șezut acolo trei zile, până ce următorii s'au înturuit; următorii căutat-au în tot drumul, și nu i-au găsit.

23 Și înturnându-se cei doi bărbați, pogorîră muntele, trecură *râul*, și veniră către Iosua, și spus'au lui tot ce li-s'au întâmplat. 24 Și ziseră lui Iosua: În adevăr, ^vDomnul a dat în mâinile noastre tot pământul, și toți locuitorii țării tremură înaintea noastră.

Trecerea preste Iordan: fără ca să-și ude picioarele.

3 Și sculându-se Iosua de dimineată, plecară ei ^adin Sittim, și veniră la Iordan, el și toți fiii lui Israel, și meraseră acolo noaptea aceea, înainte de a trece.

2 Și ^bla sfârșitul zilei a treia, trecură dirigătorii prin tabără. 3 Și porunci poporului, zicând: ^cCând veți vedeți chivotul legii Domnului Dumnezeuului vostru, ^dși preoții, Leviții, purtându-l, să plecați din locurile voastre, și să mergeți în urma lui. 4 ^eTotuși să fie depărtare între voi și el, ca la două mii coti

după măsură: nu vă apropiați de el, ca să cunoașteți calea pre care aveți să mergeți; că voi n'ați umblat în *această* cale până acum.

5 Și a zis Iosua către popor: ^fStințiți-vă; că mâine va face Domnul lucruri minunate între voi.

6 Și Iosua vorbi către preoți, zicând: ^gRidicați chivotul legii, și treceți înaintea poporului. Și ei ridicară chivotul legii, și meraseră înaintea poporului.

7 Și zise Domnul lui Iosua: În ziua aceasta voi începe a ^hte mări în ochii a tot Israelul, ca să cunoască ei, că ⁱprecum am fost cu Moisi, *așu* voi fi cu tine. 8 Tu dară poruncește ^jpreoților, cari poartă chivotul legii, zicând: Când veți sosi la marginea apelor Iordanului, ^kstați în Iordan.

9 Și a zis Iosua către fiii lui Israel: Apropiați-vă aicea, și auziți cuvintele Domnului Dumnezeuului vostru. 10 Și Iosua zise: Întru aceasta veți cunoaște că ^lDumnezeul cel viu *este* în mijlocul vostru, și ^mcă alungă de dinaintea voastră pre Cananei, pre Hetei, pre Hevei, pre Perizei, pre Ghirghesei, pre Amorei și pre Iebusei: 11 Iată chivotul legii ⁿDomnului a tot pământul trece înaintea voastră prin Iordan. 12 Acum luați-vă doisprezece bărbați din semințiile lui Israel, câte unul din fiecare seminție; 13 Și va fi, că îndată ce tălpile picioarelor preoților, cari poartă chivotul Domnului, Domnul a tot pământul, vor repausă în apele Iordanului, apele Iordanului se vor despică, *anume* apele ce se coboară din sus, și ^ovor stă grămadă.

14 Și plecând poporul din corturile sale, ca să treacă Iordanul, și preoții ce purtau ^pchivotul legii înaintea poporului: 15 Și purtătorii chivotului ajungând la Iordan, și picioarele preoților ce duceau chivotul muiându-se la marginea apei (că ^qIordanul răvărsase preste malurile sale toate zilele secerișului), 16 Apele ce se coborau din sus stătură,

^r Esod. 20. 7.
^s Vers. 12.
^t Cap. 6. 23.
^u Mat. 27. 25.

^v Esod. 23. 31.

Capit. 3.
^a Cap. 2. 1.

^b Cap. 1. 10, 11.
^c Num. 10. 33.
^d Deut. 31. 9, 25.
^e Esod. 19. 12.

^f Esod. 19. 10.
Ioel 2. 16.
^g Num. 4. 15.
^h Cap. 4. 14.

ⁱ Cap. 1. 5.
^j Vers. 3.
^k Vers. 17.
^l Deut. 5. 26.

Osea 1. 10.
Mat. 16. 16.
1 Thez. 1. 9
^m Esod. 33. 2.

Ps. 44. 2.
ⁿ Zech. 4. 14.
^o Ps. 78. 13.

^p Fapt. 7. 45.
^q 1 Crov. 12. 15.
Ier. 12. 5.

ridicându-se grămadă foarte de departe de la cetatea Adam, ce este alături de Zaretan; și cele ce se coborau ^rcătre marea șesului, ce este ^sMarea-Sărată, despiciându-se, dispărură; și poporul treceă în dreptul Ierichonului. 17 Și preoții ce purtau chivotul legii Domnului stătură tare pe uscat la mijlocul Iordanului; și tot Israelul treceă pe uscat, până ce tot poporul sfârși trecerea Iordanului.

Pietri de amintire întru trecerea minunată prin Iordan.

4 Și când tot poporul sfârși ^atrecerea Iordanului, vorbi Domnul lui Iosua, zicând: ²^bLuați-vă din popor doisprezece bărbați, câte unul din fiecare seminție. 3 Și porunciți-le, zicând: Luați-vă de aici, din mijlocul Iordanului, din locul unde ^cpicioarele preoților stătură tare, douăsprezece pietri, treceți-le cu voi, și puneți-le în ^dlocul unde veți mânca noaptea aceasta. 4 Și Iosua chemă pre cei doisprezece bărbați, pre cari i-a rânduit din fiii lui Israel, câte un bărbat din fiecare seminție; 5 Și zise lor Iosua: Treceți înaintea chivotului Domnului Dumnezeuul vostru, în mijlocul Iordanului, și ridicați-vă fiecare câte o piatră pe umărul său, după numărul semințiilor fiilor lui Israel; 6 Ca să fie aceasta semn între voi ^ecând ^{vă}vor întrebă fiii voștri în viitor, zicând: Ce sunt vouă pietrele acestea? 7 Și veți zice lor: ^fCă s'au despiciat apele Iordanului înaintea chivotului legii Domnului: când a trecut prin Iordan, apele Iordanului s'au despiciat. Și vor fi pietrele acestea spre ^gamintire fiilor lui Israel în veci.

8 Și făcură fiii lui Israel așa, cum le-a poruncit Iosua; și ridicară douăsprezece pietri din mijlocul Iordanului, cum a vorbit Domnul lui Iosua, după numărul semințiilor fiilor lui Israel, și le trecură cu dânșii la locul de mas, și le puseră acolo. 9 Și Iosua ridică a-

ceste douăsprezece pietri luate din mijlocul Iordanului, din locul în care stătură picioarele preoților cari purtau chivotul legii; și sunt acolo până în ziua de astăzi.

10 Și preoții, cari purtau chivotul, stătură în mijlocul Iordanului, până se îndepliniră toate lucrurile câte a poruncit Domnul lui Iosua ca să zică poporului, după toate câte a poruncit Moisi lui Iosua; și poporul se grăbiă a trece. 11 Și după ce sfârși tot poporul de a trece, a trecut și chivotul Domnului, și preoții ^{se puseră} înaintea poporului. 12 Și trecură ^hfiii lui Ruben, fiii lui Gad, și jumătatea de seminție a lui Manase, înarmați înaintea fiilor lui Israel, cum le vorbi Moisi. 13 Ca la patruzeci mii, gătiți de rebel, trecură înaintea Domnului în șesul Ierichonului, spre a se război.

14 În ziua aceea ⁱmărit-a Domnul pre Iosua în ochii întregului Israel, și ei se temeau de el, cum se temuseră de Moisi, în toate zilele vieții sale.

15 Și a vorbit Domnul lui Iosua, zicând: 16 Poruncește preoților, cari poartă ^jchivotul mărturiei, să iasă din Iordan. 17 Și Iosua porunci preoților, zicând: Ieșiți din Iordan. 18 Și după ce preoții, cari purtau chivotul legii Domnului, au ieșit din mijlocul Iordanului, și tălpile picioarelor preoților fură trase afară la uscat, apele Iordanului s'au întors la locul lor, și ^kcurgeau ca mai înainte preste toate malurile sale.

19 Și poporul ieși din Iordan în a zecea zi a lunii întâia, și tabăriră ^lîn Ghilgal, în partea resăriteană a Ierichonului. 20 Și ^macele douăsprezece pietri, pre cari ei le-au luat din Iordan, Iosua le-a înălțat la Ghilgal. 21 Și vorbi către fiii lui Israel, zicând: ⁿDacă fiii voștri vor întrebă în viitor pe părinții lor, zicând: Ce sunt pietrele acestea? 22 Veți spune fiilor voștri, zicând: ^oIsrael a trecut pe uscat Iordanul acesta.

^r Dent. 3. 17.
^s Fac. 14. 3.

Capul 4.
^a Deut. 27. 2.
^b Cap. 3. 12.

^c Cap. 3. 13.
^d Vers. 14. 20.
^e Ps. 44. 1.

^f Cap. 3. 13. 16.
^g Esod. 12. 14.

^h Num. 32. 20.
27. 28.
ⁱ Cap. 3. 7.

^j Esod. 25. 16. 22.
^k Cap. 3. 15.

^l Cap. 5. 9.
^m Vers. 3.

ⁿ Vers. 6.
^o Cap. 3. 17.

23 Că a secat Domnul Dumnezeuul vostru apele Iordanului de dinaintea voastră. până ce voi ați trecut. cum a făcut Domnul Dumnezeuul vostru Mării-Roșie, pre ^p care a secat-o de dinaintea noastră, până ce trecurăm: 24 ^q Pentru ca toate popoarele pământului să cunoască mâna Domnului. că ^r tare este: ca voi ^s să vă temeți de Domnul Dumnezeuul vostru, în toate zilele.

Frica Cananeilor.

5 Și după ce ^a auziră toți regii Amoreilor. cari *erau* în lătura Iordanului către apus, și toți regii Cananeilor. ^b cari *erau* lângă mare, că Domnul a secat apele Iordanului de dinaintea fiilor lui Israel. până ce au trecut, ^c înimă lor s'a muiat, și nu mai eră curaj în ei înaintea fiilor lui Israel.

Circumcisiune reînviată.

2 În acest timp zise Domnul lui Iosua: Fă-ți ^d cuțite de piatră, și circumcide din nou pre fiii lui Israel. 3 Și Iosua își făcù cuțite de piatră și circumcise pre fiii lui Israel, la dealul Arlot. 4 Și aceasta e cauza pentru care Iosua îi circumcise: ^e tot poporul ce a ieșit din Egipt, parte bărbătească, toți bărbații de rebel au murit în pustiu pe cale, după ce ieșiră din Egipt. 5 Că tot poporul ce a ieșit a fost circumcis; însă tot poporul ce s'a născut în pustiu pe cale după ieșirea din Egipt, nu s'a circumcis. 6 Că ^f patruzeci de ani fiii lui Israel umblară prin pustiu. până ce perî tot poporul, bărbații de rebel, ce ieșiră din Egipt, cari nu ascultară de vocea Domnului, căroră s'a jurat Domnul, că ^g nu-i va lăsa să vadă pământul, pre care l-a făgăduit Domnul părinților lor, că-l va da nouă. ^h pământul, în care eurge lapte și miere. 7 Și în locul lor el ridică ⁱ pre fii lor; pre aceștia Iosua îi circumcise, că necircumciși erau. fiind că pre cale nu s'au circumcis. 8 Și după ce sfârși de circum-

cis tot poporul, ei rămaseră pe loc în tabără, ^j până se vindecară. 9 Și Domnul zise lui Iosua: Astăzi am ridicat ^k o-cara Egiptului de deasupra voastră. Și s'a chemat numele acestui loc ^l Ghilgal până în ziua de astăzi.

Serbarea Paștilor. Mana încețează.

10 Și fiii lui Israel tăbăriră în Ghilgal și făcură paștile ^m în a patrusprezecea zi a luni, către seară, în câmpiile Ierichonului.

11 Și a doua zi de paști mâncară din grăul pământului, azime și prăjite, tocmai în ziua aceea.

12 Și ⁿ mana încetă a doua zi, după ce mâncară din grăul pământului și fiii lui Israel n'aură mai mult mană; ei ei mâncară în anul acesta din venitul pământului Canaan.

Descoperirea dumnezeiască la Iosua.

13 Și fiind Iosua aproape de Ierichon, ridică ochii săi și se uită și iată ^o un om stă dinaintea lui ^p cu sabia goală în mâna lui. Și Iosua merse la dânsul. și-i zisă: Dintre ai noștri ești tu, sau dintre neamicii noștri? 14 Și el zise: Nu, ei mai mare al oștirea Domnului acum am venit. Și ^q căzând Iosua cu fața la pământ, se închină și-i zise: Ce zice Domnul meu către servul său? 15 Și mai marele oștirea Domnului zise lui Iosua: Scoate-ți încălțămintele depe picioarele tale; că locul pe care stai, sfânt este.

Cucerirea și dărâmarea Ierichonului.

6 Și Iosua făcù așa. Și Ierichonul eră închis și păzit de frica fiilor lui Israel: nimenea nu ieșiă și nimenea nu intră. 2 Și Domnul zise lui Iosua: Iată ^a am dat în mâna ta Ierichonul, pe ^b regele său, și pe vitejii săi de oștire. 3 Voi să înconjurați cetatea, toți oamenii de rasbel, rotindu-vă în jurul cetății odată; așa să faci șase zile: 4 Și șapte preoți să poarte șapte trîmbiți din corn de berbece înaintea chivotului; și în ziua

^p Esod. 14. 21.
^q Ps. 106. 8.
^r Esod. 15. 16.
Ps. 89. 13.
^s Esod. 14. 31.

Ps. 89. 7.
—
Capul 5.
^a Esod. 15. 14. 15.
^b Num. 13. 29

Ps. 48. 6.
^c 1 Reg. 10. 5.
^d Esod. 4. 25.
e Num. 14. 29.
^f Num. 14. 33.

^g Num. 14. 23.
Ebr. 3. 11.
^h Esod. 3. 8.
ⁱ Num. 14. 31.
^j Fac. 34. 25.

^k Fac. 34. 14.
Ezec. 20. 7.
^l Cap. 4. 19
^m Esod. 12. 6
ⁿ Esod. 16. 35

^o Fac. 18. 2
Esod. 23. 23.
Fapt. 1. 10
^p Num. 22. 23.

^q Fac. 17. 3.
^r Esod. 3. 5.
Fapt. 7. 33.

Capul 6.
^a Cap. 2. 9, 24.
^b Deut. 7. 24.

a șaptea să încunjuțați cetatea de șapte ori: și ^epreoții să sune din trîmbiți. 5 Și va fi când cornul de berbece va suna într'o întinsoare, și voi veți auzi sunetul trîmbiței, tot poporul să strige cu tărie, și zidul cetății va cădea sub sine și poporul se va sui fiecare drept înaintea sa.

6 Și chemă Iosua, fiul lui Nun, preoții și le zise: Ridicați chivotul legii și șapte preoți să poarte șapte trîmbiți din corn de berbece înaintea chivotului Domnului. 7 Și zise către popor: Treceți și încunjuțați cetatea, și cei ce sunt înarmați să treacă înaintea chivotului Domnului.

8 Și când Iosua vorbi către popor, cei șapte preoți trecură înaintea, purtând șapte trîmbiți de berbece înaintea Domnului, ei sunau din trîmbiți, și chivotul legii Domnului veni în urma lor. 9 Și cei înarmați mergeau înaintea preoților, cari sunau din trîmbiți, și ^dcoada armatei mergea după chivot: mergând *preoții* sunau din trîmbiți. 10 Și Iosua porunci poporului, zicând: nu strigați, nici să se audă vocea voastră, și nici un cuvânt să iasă din gura voastră, până în ziua, în care vă voi zice: Strigați! atunci să strigați. 11 Și chivotul Domnului încunjuță cetatea, rotindu-se odată: și veni în tabără, și merse ră preste noapte în tabără.

12 Și Iosua se sculă a doua zi de dimineață, ^eși preoții ridicară chivotul Domnului. 13 Și șapte preoți purtând șapte trîmbiți de berbece înaintea chivotului Domnului, mergeau sunând din trîmbiți și cei înarmați mergeau înaintea lor, și coada armatei veni după chivotul Domnului, mergând și sunând din trîmbiți. 14 Și încunjuțară cetatea în ziua a doua odată și se întoarseră în tabără: așa făcură șase zile.

15 Și în a șaptea zi ei se sculară în zori de ziua, și încunjuțară cetatea în același chip de șapte ori: numai în aceea zi încunjuțară cetatea de șapte ori. 16 Și la a șaptea oară preoții sunară

din trîmbiți și Iosua zise către popor: strigați: că Domnul va dat vouă cetatea. Și cetatea să fie anatema Domnului, ea și tot ce este într'însa: numai Rahab meretrică să rămână în viață: ea și tot ce *este* cu dânsa în casă: fiindcă ^fea a ascuns trimișii, pre cari i-am trimis. 18 ^gNumai păziți-vă de lucrul anatema, ca să un fiți supuși anatemei, luând din lucrul anatemei și astfel să faceți tabăra lui Israel anatema, și să o ^hnenorociți pre ea. 19 Ci tot argintul și aurul și vasele de aramă și de fer *să fie* consacrate Domnului: ele să între în tesaurul Dumnezeesc.

20 Și poporul strigă, și *preoții* sunau din trîmbiți. Și când poporul auzi sunetul trîmbiței și începă a strigă cu tărie, ⁱzidul căzu sub sine și poporul se sui în cetate, fiecare drept înaintea sa: și cuprinsă cetatea. 21 ^jNimicind cu desăvârșire totul din cetate, dela om până la femeie, dela tânăr până la bătrân, și bou, oaie și asin, cu ascuțitul săbiei.

Rahab și casa ei sunt cruțate.

22 Și celor doi oameni, ce iscodiră țara le zise Iosua: intrați în casa femeii meretrică, și scoateți femeia și tot ce *este* al ei, ^kcum i-ați jurat ei. 23 Și intrară tinerii, cari iscodiră și scoaseră pe Rahab, părintele ei, pe muma ei, pe frații ei și tot ce *eră* al ei; toate rudele ei le scoaseră, și-i puseră afară de tabăra lui Israel.

24 Și cetatea o arseră cu foc, și tot ce *eră* într'însa: numai argintul și aurul, vasele de aramă și de fer, le puseră în tesaurul casei Domnului.

25 Și Iosua lăsă în viață pe Rahab meretrică, casa părintelui ei și tot ce *eră* al ei: și ea a locuit în mijlocul lui Israel până în ziua de astăzi: pentru că ea a ascuns trimișii, pre cari Iosua i-a trimis, ca să iscodească Ierichonul.

26 Și Iosua jură în acel timp, zicând: blestemat *să fie* înaintea Domnului, omul, care se va sculă și va zidi această cetate a Ierichonului: el o va întemeia asupra întâiu-născutului său, și asupra

^e Num. 10. 8.
^d Num. 10. 25

^e Deut. 31. 25.
^f Cap. 2. 4.

^g Deut. 7. 26.

^h Cap. 7. 26.

Iona 1. 12.

ⁱ Ebr. 11. 30.

^j Deut. 7. 2.

^k Ebr. 11. 31.

celui mai tinăr dintre fiii săi va pune porțile ei.

27 Și Domnul fîu cu Iosua, și faima lui se răspîndi în toată țara.

Sgârceania lui Achan descoperită și pedepsită.

7 Și fiii lui Israel păcătuiră în lucrul anatemei: că ^aAchan, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminția lui Iuda, a luat din anatemă: și se aprinse mânia Domnului în contra fiilor lui Israel.

2 Și Iosua trimise oameni din Ierichon la Ai, care se află lângă Bet-Aven în partea răsăriteană a Betului, și vorbi lor, zicând: Suiți-vă și iscodiți țara. Și bărbații se suiră și iscodiră Aiul. 3 Și întorcându-se ei la Iosua, îi ziseră: Să nu se suie tot poporul: *ei* ca la două mii, sau trei mii de oameni să se suie și ei să bată Aiul: nu osteni tot poporul acolo: că ei *nu sunt decât* puțini.

4 Și se suiră din popor acolo ca la trei mii de oameni; ^bși fugiră dinnaintea oamenilor din Ai. 5 Și oamenii din Ai uciseră dintre ei ca la treizeci și șase de oameni și-i urmăriră *de* dinaintea porții până la Șebarim și-i bătură la un prăvălac, și ^cinima poporului se miună și se făcîu ca apa.

6 Și Iosua ^drupse vestmintele sale și căzîu cu fața la pământ înaintea chivotului Domnului, până în seară, el și bătrânii lui Israel, ^eși-si preserară capul cu cenuse. 7 Și Iosua zise: Vai Doamne, ^fpentru ce tu ai trecut poporul acesta peste Iordan, ca să ne dai în mâna Amoreului, spre a ne pierde? O, dene-am fi mulțumit de a rămâne dincolo de Iordan! 8 O Doamne! ce voi zice, după ce Israel a întors dosul înaintea neamicilor săi? 9 Că Canancii și toți locuitorii țării vor auzi, și ne vor încunjura, și vor ^gșterge numele nostru de pe pământ și ^hce vei face tu marelui tău nume?

10 Și Domnul zise lui Iosua: Scoală-te! pentru ce cazii tu pe fața ta? 11 ⁱIsrael a păcătuit și a călcat legământul

meu, pe care i-l-am poruncit ^jși chiar a luat din anatemă și a furat, ^ka mințit; și cele *luate* le-au pus între vasele lor.

12 ^lPentru aceasta fiii lui Israel nu pot să stea înaintea neamicilor lor, ei au înturnat dosul înaintea neamicilor lor ^mfiindecă s'au făcut anatemă; nu voi mai fi cu voi, dacă nu veți nimici anatema din mijlocul vostru. 13 Scoală-te ⁿsfințește poporul și zi: ^oSfințiți-vă pe mâne; că așa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: anatemă *este* în mijlocul tău Israele, nu vei putea să stai înaintea neamicilor tăi, până ce nu veți scoate anatema din mijlocul vostru. 14 Deci voi să vă apropiați dimineța după semințiile voastre și seminția pre care ^pDomnul o va nimeri, să se apropie după neamuri: și neamul, pre care Domnul îl va nimeri, să se apropie după case, și casa pre care Domnul o va nimeri, să se apropie după capete. 15 ^qȘi va fi *că* cel ce se va nimeri cu lucru anatemă, să se ardă cu foc, pre el și tot *ce este* al lui; pentru că a ^rcălcat legământul Domnului și a ^sfăcut faptă de rușine în Israel.

16 Și Iosua se sculă de dimineată și apropiă pre Israel după semințiile sale; și seminția lui Iuda fîu nimerită. 17 Și apropiă neamurile lui Iuda, și nimeri neamul Zarhiților; și apropiind neamul Zarhiților după case, fîu nimerit Zabdi. 18 Și apropiind casa acestuia după capete, ^tfîu nimerit Achan, fiul lui Carmi, fiul lui Zabdi, fiul lui Zerah, din seminția lui Iuda.

19 Și Iosua zise lui Achan: fiul meu ^udă acum mărire Domnului Dumnezeului lui Israel, și ^vmărturisește lui, și ^xspune-mi acum cece ai făcut: nu ascunde nimic de mine. 20 Și Achan răspunse lui Iosua, și zise: Intr'adevăr, eu am păcătuit Domnului Dumnezeului lui Israel și am făcut cutare și cutare *lucru*; 21 Am văzut o mantie babilonică frumoasă și două sute sicli de argint și o placă de aur, în greutate de

Capul 7.	d Fac. 37.29, 34.	Iov 2. 12.	h Esod. 32. 12.	k Fapt. 5. 1, 2.	o Cap. 3. 5.	r Vers. 11.	Ioan 9. 24.
a Cap. 22. 20.	e 1 Sam. 4. 12.	f Esod. 5. 22.	Num. 14. 13.	l Num. 14. 45.	p Prov. 16. 33.	s Fac. 34. 7.	v Nom. 5. 6, 7.
b Lev. 26. 17.	2 Sam. 1. 2.	2 Reg. 3. 10.	i Vers. 1.	m Deut. 7. 26.	q 1 Sam. 14. 33.	t 1 Sam. 14. 42.	Dan. 9. 4.
c Ps. 22. 14.	Neem. 9. 1.	g Ps. 83. 4.	Cap. 6. 17. 18.	n Esod. 19. 10.	39.	u 1 Sam. 6. 5.	x 1 Sam. 14. 43.

cincizeci de sicle, și poftindu-le le-am luat: și iată *sunt* îngropate în pământ, în cortul meu și argintul *este* sub *mantie*.

22 Și Iosua trimise oameni, cari a-lergară la cort și iată, *mantia* ascunsă în cortul lui, argintul *eră* sub dânsa. 23 Și luară *acestea* din cort și le aduseră la Iosua și la toți fiii lui Israel, și le-a pus înaintea Domnului.

24 Și Iosua împreună cu tot Israelul luând pre Achan, fiul lui Zerah, cum și argintul și mantia și placa de aur și pe fiii săi și pre ficele sale, și boii săi și a-sinii săi și oile sale și cortul său și toate ale lui, le aduseră în ^gvalea Achor. 25 Și Iosua zise: ^zPentru ce ne-ai nenorocit? Domnul te va nenoroci pre tine în această zi. ^aȘi tot Israelul îi uciseră cu pietrii și-i arseră cu foc, după ce-i uciseră cu pietrii. 26 Și ei ^bridicară asupra lui o movilă mare de pietrii, *ce stă* până în ziua de astăzi. Și ^cDomnul se întoarse din aprinderea mâinii lui. Pentru aceea numele locului aceluia se chemă ^dValea lui Achor, până în ziua de astăzi.

Luarea și pierderea Aiului.

8 Și Domnul zise lui Iosua: ^aNu te teme și nu te spăimântă! Ia cu tine pre tot poporul de rebel și scoală-te și suie-te la Aiu: iată ^bam dat în mâna ta pre regele din Aiu, pre poporul său, cetatea sa și țara sa. 2 Și tu vei face *cetății* Aiu, cum și regelui ei, după cum ai făcut ^cIerichonului și regelui său: numai ^dprada ei și vitele ei să le prădați pentru voi. Pune pândiri cetății din îndărătul ei.

3 Și Iosua se sculă cu tot poporul de rebel, ca să se suie la Aiu: și Iosua alese treizeci mii de viteji de oștire și-i trimise noaptea. 4 Și el le porunci, zicând: Iată, voi *cari* ^eveți pândi cetatea din îndărătul ei, să nu vă depărtați mult de cetate, ei fiți toți gata: 5 Și eu și tot poporul, care *este* cu mine, ne vom apropia de cetate: și va fi, când ei vor eși întru întimpinarea noastră, ca

întăiași dată, ^fnoi vom fugi dinaintea lor. 6 (Că ei vor eși după noi), până ce îi vom trage dela cetate: că vor zice: ei fug de dinaintea noastră ca întăiași dată: deci noi vom fugi dinaintea lor. 7 Și voi vă veți scula dela pândă și veți cuprinde cetatea: că Domnul Dumnezeuul vostru o va da în mâinile voastre. 8 Și după ce veți lua cetatea, să o aprindeți cu foc: după cuvântul Domnului să faceți. ^gLuăți aminte, v'am poruncit. 9 Și Iosua îi trimise, și ei se duseră la locul de pândă și șezură între Betel și între Aiu, în partea apuseană dela Aiu: și Iosua rămase noaptea aceea în mijlocul poporului.

10 Și Iosua se sculă de dimineată și numără poporul și se suie, el și bătrânii lui Israel înaintea poporului, în spre Aiu. 11 ^hȘi tot poporul de rebel, *ce eră* cu dânsul, se suie și se apropia, și veniră înaintea cetății și tăbăriră în partea de miazănoapte dela Aiu: așa că valea *eră* între ei și între Aiu. 12 Și el luă ca cinci mii de oameni, pre cari îi puseră la pândă între Betel și Aiu, în partea apuseană dela Aiu. 13 Și poporul puse toată tabăra, *ce eră* în partea despre miazănoapte a cetății, și coada armatei în partea apuseană a cetății și Iosua merse, în noaptea aceea în mijlocul văii.

14 Și când regele dela Aiu *il* văzu, oamenii cetății se sculară de dimineată, se grăbiră și ieșiră întru întimpinarea lui Israel în rebel, atât el cât și poporul său *au ieșit* la locul întâlnirii, înaintea șesului. Și el ⁱnu știă că pândă *eră* în contră-i, din îndărătul cetății. 15 Și Iosua și tot Israelul ^jprefăcându-se a fi bătuti, fugiră pe cale spre pustiu. 16 Și tot poporul *ce eră* în Aiu fii chemat spre a-i urmări, și ei urmăriră pre Iosua, și *asă* fură trași din cetate. 17 Și nu rămase om în Aiu și în Betel, care să nu fi ieșit după Israel, lăsând cetatea deschisă și urmărind pre Israel.

18 Și Domnul zise lui Iosua: Întinde

^g Vers. 26. | ^b 2 Sam. 18. 17. | 2 Sam. 21. 14. | Osea 2. 15.
^z Cap. 6. 18. | Pl. 3. 53. | ^d Gal. 5. 12. | —

^a Deut. 17. 5

^e Deut. 13. 17.

Isa. 65. 10.

Capul 8.
^a Deut. 1. 21.

^c Cap. 6. 21.
^d Deut. 20. 14.

^f Jude. 20. 32.
^g 2 Sam. 13. 28.

ⁱ Jude. 20. 31.
^j Jude. 20. 36.
etc.

^b Cap. 6. 2.

^e Jude. 20. 29.

^h Vers. 5.

lancea ce *este* în mâna ta către Aiu; că o voiu da în mâna ta. Și Iosua întinse lancea. ce *eră* în mâna lui. către cetate. 19 Și pândașii se seculară cu grăbire din locul lor, și alergară îndată ce el întinse mâna sa. și veniră în cetate. și o luară. și grăbiră a da foc cetății. 20 Și oamenii din Aiu uitându-se îndărăt, priviră, și iată, fumul cetății se suia până la cer. și nu le eră îndemână a fugi încoace ori încolo: și poporul ce fugiă spre pustiu, se întoarse în contra celor ce-l urmăriau. 21 Și Iosua și tot Israelul văzând că pândașii au luat cetatea, și că fumul cetății se suia în sus, se întoarseră și bătură pre oamenii din Aiu. 22 Ceialtași asemenea ieșiră din cetate spre întâmpinarea lor, așa că ei erau în mijlocul Israelitelor, unii *fiind* dincoace și alții dincolo; și-i bătură. ^k încât nu le rămase mântuit și scăpat. 23 Și pre regele din Aiu îl prinseră viu și-l aduseră lui Iosua.

24 Și după ce Israel sfârși uciderea tuturor locuitorilor din Aiu în câmp și în pustiu. unde ei i-au urmărit, și toți căzură prin ascuțitul săbiei. până ce fură nimiciți, tot Israelul se întoarse la Aiu, și-l bătură cu ascuțitul săbiei. 25 Toți aceia cari căzură în această zi, dela om până la femeie. *fură* douăsprezece mii, toți oamenii din Aiu. 26 Și Iosua nu întoarse mâna sa, pre care o întinse cu lancea. până când se nimiciră cu desăvârșire toți locuitorii din Aiu. 27 ^l Israel prădă pentru sine numai vitele și prada acestei cetăți, după cuvântul Domnului, pre care-l ^m porunci lui Iosua. 28 Și Iosua arse Aiul, și-l prefăcù într'o ⁿ grămadă de ruini continui. până în ziua de astăzi. 29 ^o Și spânzură pre regele din Aiu de un lemn până la timpul sării; ^p și când soarele apuneă, Iosua porunci să se coboare cadavrul lui depe lemn, și ei îl aruncară la intrare, în poarta cetății și deasupra lui ^q înălțară o mare movilă de pietrii, până în ziua de astăzi.

Binecuvântarea și blestemul se citește pe muniți Ebal și Gherizim.

30 Și Iosua zidi altar Domnului Dumnezeului lui Israel, pre ^r muntele Ebal, 31 După cum Moisi, servul Domnului a poruncit filor lui Israel, cum *este* scris în ^s cartea legii lui Moisi: Un altar din pietri întregi, asupra cărora fierul nu s'a ridicat. Și ei aduseră deasupra lui arderea de tot Domnului și ^t sacrificară sacrificii de bucurie. 32 Și ^u el scrise acolo pe pietri o copie a legii lui Moisi, pre care el o scrise înaintea filor lui Israel. 33 Și tot Israelul și bătrânii săi și diregătorii și judecătorii săi au stătut dincoace și dincolo de chivot, față în față cu preoții cei din Leviți, cari purtau chivotul legii Domnului, atât străinul cât și moșteanul; jumătate din ei *erau* în dreptul muntelui Gherizim și *cealaltă* jumătate în dreptul muntelui Ebal, după cum Moisi, servul Domnului a poruncit întâiași dată, ca să binecuvinteze pre poporul lui Israel. 34 Și după aceea el ceti toate cuvintele legii, binecuvântările și blestemele, după tot ce *este* scris în cartea legii. 35 Nu eră cuvânt din toate câte a poruncit Moisi, pre care Iosua să nu-l fi cetit înaintea întregi adunări a lui Israel, și femeilor, copiilor și străinului, ce umblă în mijlocul lor.

Ghibeonții câștigă prin vicleșug învoiala de pace.

9 Și după ce auziră de *acestea* toți regii de dincoace de Jordan, *cei* din munte și din șes. și *cei* din tot malul ^a mării celei mari în dreptul Libanului: ^b Heteul, Amoreul, Cananeul, Ferizeul, Heveul și Iebuseul, 2 ^c Ei se adunară toți într'o înțelegere, spre a se bate cu Iosua și cu Israel.

3 ^d Auziră și locuitorii ^e Ghibeonului ceace Iosua a făcut Ierichonului și Aiului. 4 Și făcură și ei vicleșug: că se duseră, și-și pregătiră merinde, și luară saci vechi pe asinii lor și burdufuri vechi pentru vin, rupte și cărpite. 5 Și în-

^k Deut. 7. 2. | ^m Vers. 2. | ^p Deut. 21. 23. | ^s Esod. 20. 25. | ^u Deut. 27. 2. 8. | ^{Capul} 9. | ^b Esod. 3. 17. | ^d 2 Sam. 21.1,2.

^l Num. 31. 22. | ⁿ Deut. 13. 16. | ^q Cap. 7. 26. | ^t Esod. 20. 24.

26.

^o Ps. 107. 40.

^r Deut. 27. 4. 5.

^a Num. 34. 6.

^c Ps. 83. 3, 5.

^e Cap. 6. 27.

căltăminte vechi și cărpite în picioarele lor, cum și vestminte vechi asupra lor, și toate pânilor lor de merinde erau uscate și mucedă. 6 Și veniră la Iosua, ^f în tabără la Gbilgal, și-i ziseră lui și bărbaților lui Israel: Noi am venit dintr'o țară depărtată: acum deci încheiați legământ cu noi.

7 Și bărbații lui Israel ziseră către ^g Hevei: Poate, că voi locuiți între noi: și ^h cum vom încheia legământ cu voi? 8 Și ei ziseră lui Iosua: ⁱ Noi suntem servii tăi. Și Iosua zise lor: Cine sunteți, și de unde veniți? 9 Și ei îi ziseră: Servii tăi au venit ^j dintr'o țară foarte depărtată, pentru numele Domnului Dumnezeului tău; că noi am ^k auzit de renumele lui, și de tot ce-a făcut el în Egipt. 10 Și ^l tot ce-a făcut el celor doi regi ai Amoreilor, cari *erau* dincolo de Jordan, lui Sihon, regele Heșbonului, și lui Og, regele Basanului, care *eră* în Aștarot. 11 Și bătrânii noștri și toți locuitorii țării noastre ne-au vorbit, zicând: Luați în mâinile voastre merinde pentru drum, și mergeți întru întâmpinarea lor, și le ziceți: Noi suntem servii voștri, acum deci încheiați legământ cu noi. 12 Această pâne a noastră o luaram caldă din casele noastre, spre a ne *servi* de merinde, în ziua în care am ieșit spre a veni la voi, și acum iată, este uscată și mucedă: 13 Și aceste burduri de vin, pre cari le-am umplut, iată, s'au rupt, și aceste vestminte ale noastre și încălțămintele noastre s'au învechit de lungimea drumului

14 Și bărbații israeliți luară din merindele lor, și pe Domnul ^m nu-l întrebară. 15 Și Iosua ⁿ făcù pace cu ei, și încheia legământ cu ei, spre a-i lăsa să trăească; și mai marii comunității să jurară lor.

16 Și se întâmplă după trecerea de trei zile, după ce încheiară legământ cu ei, auziră că ei *erau* vecinii lor, și locuiau între ei: 17 Că fiii lui Israel plecară, și veniră în cetățile lor a treia zi. Și ce-

tățile lor *erau*: Ghibeon, Cefira, Beerot și Kiriat-Iearim. 18 Și fiii lui Israel nu-i bătură, ^p fiindcă mai marii comunității s'au jurat lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel.

Și toată comunitatea murmură asupra mai marilor. 19 Și toți mai marii ziseră către întreagă comunitatea: Noi ne-am jurat lor pe Domnul Dumnezeul lui Israel: deci nu ne putem atinge de ei. 20 Aceasta le vom face: vom cruța viața lor, ca să nu fie ^q asupra noastră mânie, pentru jurământul pe care l-am jurat lor. 21 Și mai marii ziseră lor: Să trăească, dară să fie tăiați de lemne și cărați de apă pentru întreaga comunitate, cum mai marii le făgăduiră.

22 Și Iosua îi chemă, și le vorbi, zicând: Petru ce ne-ați înșelat, zicând: Noi suntem foarte departe de voi, când locuiți în mijlocul nostru? 23 Și acum, voi sunteți ^r blestemați, și nu veți înceta a fi sclavi, tăiați de lemne și cărați de apă pentru casa Dumnezeului meu. 24 Și ei răspunseră lui Iosua, zicând: Fiindcă servii tăi au auzit ceea ce Domnul Dumnezeul tău a poruncit lui Moisi, servul lui, ca să dea vouă toată țara, și să nimicească pre toți locuitorii țării dinaintea voastră: pentru aceasta ^s temându-ne foarte față cu voi de viața noastră, am făcut aceasta. 25 Și acum iată-ne ^t în mâna ta, și după cum este bine și drept în ochii tăi, a ne face, fă! 26 Și el le făcù așa, și-i mântui din mâna fiilor lui Israel, și nu i-a omorit. 27 Și în ziua aceea îi făcù Iosua tăiați de lemne și cărați de apă pentru comunitatea și pentru altarul Domnului, până în ziua de ^u astăzi, în locul pe care el l-ar alege.

Cinci regi în amcaza Canaanului învinși.

10 Și dacă auzi Adoni-Tedec, regele Ierusalimului, că ^a Iosua a luat Aiul, și l-a nimicit, că precum a făcut Ierichomului și regelui său, așa a făcut ^b Aiului și regelui său, și ^c că locuitorii

^f Cap. 5. 10.

^g Cap. 11. 19.

^h Esod. 23. 52.

Jude. 2. 2.

ⁱ Deut. 20. 11.

^j Deut. 20. 15.

^k Esod. 15. 14.

^l Num. 21. 24, 33.

^m Num. 27. 21.

Isa. 30. 1, 2.

ⁿ Cap. 11. 19.

^o Ezra 2. 25.

^p Ps. 15. 4.

^q 2 Sam. 21. 1.

2, 6.

Ezec. 17. 13,

15, 18, 19.

Mal. 3. 5.

^r Fac. 9. 25.

^s Esod. 15. 14.

^t Fac. 16. 6.

^u Deut. 12. 5.

—

Capit. 10.

^a Cap. 6. 21.

^b Cap. 8. 22, 23.

28.

^c Cap. 9. 15

din Ghibeon au făcut pace cu Israel, și că erau în mijlocul lui, 2 ^dTremură foarte, fiindcă Ghibeonul *eră* cetate mare, ca una din cetățile domnești, și că ea *eră* mai mare decât Aiul, și toți bărbații ei erau viteji. 3 Și Adoni-Te-dee, regele Ierusalimului, trimise la Hoham, regele Hebronului, la Piram, regele Iarmutului, la Iafia, regele Lachișului, și la Debir, regele Eglonului, zicând: 4 Suiți-vă la mine și ajutați-mă, ca să batem Ghibeonul. ^ecă a făcut pace cu Iosua și cu fiii lui Israel. 5 Deci ^fse adunară și se suiră cei cinci regi ai Amoreilor, regele Ierusalimului, regele Hebronului, regele Iarmutului, regele Lachișului și regele Eglonului, ei și toată oastea lor; și tăbăriră înaintea Ghibeonului și se răsboiră contra lui.

6 Și Ghibeonii trimiseră la Iosua ^gîn tabăra la Ghilgal, zicând: Nu trage mâna ta dela servii tăi, suie-te cu grăbire la noi, mântuește-ne și ajută-ne: că s'au adunat contra noastră toți regii Amoreilor, cari locuiesc în munte. 7 Și Iosua se suie din Ghilgal, el și ^htot poporul de rebel cu dânsul, și toți cei viteji la luptă.

8 Și Domnul zise lui Iosua: ⁱNu te teme de ei, că în mâinile tale i-am dat: ^jnici unul din ei nu va stă înaintea ta. 9 Și Iosua fără veste veni asupra-le, toată noaptea suindu-se din Ghilgal. 10 Și Domnul îi ^kpuse în învălmășală, la vederea fiilor lui Israel, și-i bătură cu mare bătaie la Ghibeon, și i-au urmărit pe calea suişului. ^lcătre Bet-Horan, și i-au bătut până la ^mAzeca și până la Makkeda. 11 Și se întâmplă, când ei fugiau de dinaintea lui Israel, și ei erau la pogorișul Bet-Horan, ⁿcă Dumnezeu aruncă din cer pietrii mari asupra lor până la Azeka, și ei muriră: mai mulți *erău* cei ce ^oau murit de grindină, decât acei pre cari fiii lui Israel i-au ucis cu sabia.

12 Și Iosua vorbi către Domnul, în ziua în care Domnul a dat pre Amorei

fiilor lui Israel, și zise în fața lui Israel: ^pSoare, oprește-te asupra Ghibeonului, și *tu*, lună, în valea ^qAialonului.

13 Și soarele se opri, și luna stătù, până ce poporul își răsbună asupra neamicilor săi. ^rAu nu *este* scris aceasta în cartea lui Iasar? Și soarele stătù în mijlocul ceriului, și nu se grăbi de a apune o zi întreagă. 14 Și ^sn'a fost zi ca aceasta, nici înainte, nici după aceea, că Dumnezeu să asculte de vocea unui om; că ^tDumnezeu se luptă pentru Israel.

15 ^uȘi Iosua și tot Israelul cu dânsul se întoarse în tabără la Ghilgal.

16 Iar cei cinci regi au fugit, și s'au ascuns într'o peșteră la Makkeda.

17 Și se spuse lui Iosua, zicând: S'au aflat cei cinci regi într'o peșteră la Makkeda. 18 Și Iosua zise: Rostogoliți pietri mari la gura peșterei, și puneți oameni lângă ea, ca să-i păzească. 19 Și voi nu vă opriți, ei urmăriți pre neamicii voștri, bateți coada armatei lor, și nu-i lăsați să între în cetățile lor, că Domnul Dumnezeuul vostru i-a dat în mâinile voastre. 20 Și după ce Iosua și fiii lui Israel sfârșiră de a-i bate cu bătaie mare foarte, până la nimicirea lor, și cei ce scăpară dintre ei se traseră în cetățile întărite, 21 Tot poporul se întoarse în pace în tabără la Iosua, la Makkeda; nimenea nu-și ^vascuți limba sa asupra vre-unuia dintre fiii lui Israel.

22 Și Iosua zise: Deșchideți gura peșterei, și aduceți la mine pre cei cinci regi din peșteră. 23 Și ei făcură așa, și scoaseră la dânsul din peșteră pre cei cinci regi: pre regele Ierusalimului, pre regele Hebronului, pre regele Iarmutului, pre regele Lachișului și pre regele Eglonului. 24 Și după ce ei aduseră pre acei regi la Iosua, Iosua chemă pre toți bărbații lui Israel, și zise către căpeteniile bărbaților de rebel, cari meraseră cu dânsul: Apropiati-vă, ^wpuneți picioarele voastre preste grumazii acestor regi. Și ei se apropiară, și puseră

^d Esod. 15. 14. ^f Cap. 9. 2. ^h Cap. 11. 6. Isa. 28. 21. ⁿ Ps. 18. 13. 14. Hab. 3. 11. ^r Isa. 38. 8. ^u Esod. 11. 7.
^e Vers 1. ^g Cap. 5. 10. ⁱ Cap. 1. 5. ^j Cap. 16. 3. 5. Apoc. 16. 21. ^p Judec. 12. 12. ^s Deut. 1. 30. ^v Ps. 107. 40.
^h Cap. 8. 1. ^k Judec. 4. 15. ^m Cap. 15. 35. ^o Isaia 28. 21. ^q 2 Sam. 1. 18. ^t Vers. 43. ^w Mal. 4. 3.

pieioarelor preste grumazii lor. 25 Și Iosua zise către dânsii: ^xNu vă temeți. nici nu vă spăimântați, întăriți-vă și îmbărbătați-vă; că ^yașa va face Domnul tuturor neamicilor voștri, cu cari vă veți lupta.

26 Și Iosua după aceasta îi bătu, și-i ueise, și-i spânzură de cinci lemne. ^zrămând spânzurați de lemne până în seară. 27 Și către apusul soarelui Iosua porunci, ^ași-i cobori depe lemn, și-i aruncară în peștera, în care se ascunseseră, și au pus pietri mari la gura peșterei, *cari au rămas* până în ziua de astăzi.

Alte isbânzi ale lui Iosua.

28 Și în acea zi Iosua luă Makkeda, o trecu prin ascuțișul săbiei, și nimici pre regele ei și pre locuitorii ei, și nu lăsă să scape nimenea: și făcu regelui de Makkeda, ^bdupă cum făcu regelui Ierichonului.

29 După aceasta Iosua, și tot Israelul cu dânsul, trecu dela Makkeda la Libna; și se luptă cu Libna. 30 Și Domnul o dădu și pre ea în mâinile lui Israel și pre regele ei, și o trecu prin ascuțișul săbiei și pre locuitorii ei: nu lăsă să scape nimenea din cei ce *erau* în ea; și făcu regelui ei, după cum făcu regelui Ierichonului.

31 Și dela Libna trecu Iosua, și tot Israelul cu dânsul, la Lachiș, și tăbăriră înaintea lui, și se luptă cu el. 32 Și Dumnezeu dădu în mâinile lui Israel Lachișul, pre care-l luă în ziua a doua, și-l trecu prin ascuțișul săbiei, și pre toți locuitorii lui, după cum făcu Libnei.

33 Atuncia Horam, regele Gezerului, se suie spre a ajuta Lachișului. Și Iosua îl bătu, pre el și pre poporul său, că nu lăsă pre nimenea să scape.

34 Și Iosua, și tot Israelul cu dânsul, trecu dela Lachiș la Eglon, și tăbăriră înaintea lui, și se luptă cu el. 35 Și-l luară în acea zi, și-l trecură prin ascuțișul săbiei, și pre toți locuitorii lui îi

nimici în acea zi, după cum făcu Lachișului.

36 Și Iosua, și tot Israelul cu dânsul, se suie dela Eglon la ^eHebron, și se luptă cu el. 37 Și-l luară, îl trecură prin ascuțișul săbiei, pe regele lui, toate cetățile lui și toți locuitorii lui: nu lăsă să scape nimenea, după cum făcu Eglonului. Și el îl nimici, pe el și toți locuitorii lui.

38 Iosua, și tot Israelul cu dânsul, se întoarse la ^dDebir, și se luptă cu el. 39 Și-l luă cu regele lui, și toate cetățile lui, și-l trecu prin ascuțișul săbiei, și nimici toți locuitorii lui: nu lăsă să scape nimenea: după cum făcu Hebronului, așa făcu Debirului și regelui lui, și după cum făcu Libnei și regelui ei.

40 Astfel Iosua bătu toată țara, muntele, miazăzina, câmpia, poalele munților și pe toți regii lor: nu lăsă să scape nimenea: ei el nimici toată suflarea, după cum ^eporuncise Domnul Dumnezeu lui Israel. 41 Și Iosua îi bătu dela Kadeș-Barnea până la ^fGaza, și toată țara Goșen până la Ghibeon. 42 Și pre toți acești regi și țările lor le luă Iosua deodată: că Domnul Dumnezeu lui Israel, se luptă pentru Israel. 43 După aceasta se întoarse Iosua, și tot Israelul cu dânsul, în tabără la Ghilgal.

Cananeii de miazănoapte învinși și stârpiți.

11 Și dacă anzi Iabin, regele Hațorului *acestea*, ^atrimise la Iobab, regele Madonului, și la regele ^bȘimronului, și la regele Aesafului. 2 Și la regii cei de către miazănoapte în munți, și în câmpie spre miazăzi de ^eChinarot, și în șes, și în înălțimile dela ^dDor spre apus, 3 La Cananeii spre răsărit și apus, la Amoreu, la Heteu, la Ferezeu și Iebuzen în munți, ^eși la Hevei, sub ^fErmon ^gîn țara Mitpa. 4 Și ieșiră ei și toate taberile cu dânsii, popor mult ^hca nisipul cel mult depe țărmul mării, și cai și care multe foarte. 5 Și se întruniră toți acești regi, și veniră și tăbăriră îm-

^x Deut. 31. 6, 8. | ^a Deut. 31. 23. | ^d Cap. 15. 15. | ^f Fac. 10. 19.
^y Deut. 3. 21. | ^b Cap. 6. 21. | Judec. 1. 11. | —
^z Cap. 8. 29. | ^c Cap. 14. 13. | ^e Deut. 20. 16, 17.

Capit. 11. | ^e Num. 34. 11. | ^e Jud. 3. 3. | ^g Fac. 31. 49.
^a Cap. 10. 3. | ^d Cap. 17. 11. | ^f Cap. 13. 11. | ^h Fac. 22. 17.
^b Cap. 19. 15.

preună lângă apele Merom, ca să se lupte cu Israel.

6 Și Domnul zise lui Iosua: ⁱNu te teme de ei: că mâne pe timpul acesta îi voi da pe ei toți uciși înaintea lui Israel: ^jcailor lor le vei tăia vinele picioarelor, și carele lor le vei arde cu foc.

7 Și Iosua veni fără veste asupra lor, și tot poporul de rebel cu dansul, aproape de apele Merom, și se aruncară asupra lor.

8 Și Domnul îi dădă în mâna lui Israel, și ei îi bătură, și-i urmăriră până la Sidonul cel mare, până la ^kMisrefot-Maim, și până la valea Mițpa către răsărit, și-i bătură așa că nu scăpă nimeni.

9 Și Iosua le făcū ^lcum i-a zis Domnul; cailor lor le tăia vinele picioarelor, și carele lor le arse cu foc.

10 Și Iosua întorcându-se în acel timp, luă Hațorul, și pe regele lui îl trecū prin ascuțitul săbiei; că Hațorul mai înainte a fost capitala tuturor acestor regate.

11 Și trecură prin ascuțitul săbiei toate sufletele din el, nimicindu-le; nici o suflare n'a rămas; și arse cu foc Hațorul.

12 Și luă Iosua toate cetățile acestor regi, și pe regii lor îi trecū prin ascuțitul săbiei, și-i nimici: ^mdupă cum poruncise Moisi, servul Domnului.

13 Și toate cetățile ce stăteau în tăcere pe dealuri nu le arse Israel, afară de Hațorul singur, pre care l-a ars Iosua.

14 Și toată prada acestor cetăți și vitele le prădară fiii lui Israel pentru dansii; numai pre oameni îi trecură prin ascuțitul săbiei, până ce i-au nimicit: nu lăsă nici o suflare.

15 ⁿDupă cum Domnul a poruncit servului său Moisi, așa ^oporunci Moisi lui Iosua, ^pși Iosua făcū așa: el nu se depărtă în nimic de toate câte a poruncit Domnul lui Moisi.

16 Și Iosua luă toată țara aceasta, ^qmuntele, și toată miazăzina, ^rtoată țara Goșenului, șesul și câmpia, muntele lui Israel și șesul lui:

17 ^sDela muntele cel pleș, ce se înalță spre Seir, până la Baal-Gad în valea Libanului sub mun-

tele Ermon, și luă pre ^ttoți regii lor, îi bătū și-i ucise. 18 Multe zile Iosua făcū rebel cu toți acești regi.

19 Nu eră cetate, care să fi făcut pace cu fiii lui Israel, afară de ^uHeveii ce locuiau în Ghibeon: toate le luară prin rebel.

20 Că ^vaceasta eră dela Domnul, că învătoșă inimile lor, spre a se bate cu Israel, ca să-i nimicească fără a fi lor îndurare, ci să-i nimicească. ^xdupă cum Domnul a poruncit lui Moisi.

21 În acel timp veni Iosua, și nimici pre ^yAnakimi din Munți, din Hebron, din Debir, din Anab, din toți munții Indei și din toți munții lui Israel; Iosua îi nimici cu cetățile lor.

22 N'a rămas din Anakimi în țara fiilor lui Israel; numai în Gaza, în Gat și în Așdod a rămas *din ei*.

23 Și Iosua luă toată țara, după toate câte a zis Domnul lui Moisi; și o dădū Iosua spre moștenire lui Israel după împărțirea lor în seminții. Și țara se repausă de rebel.

Lista regiilor celor învinși.

12 Și aceștia *sunt* regii țării, pe cari-i bătură fiii lui Israel, și luară în stăpânire țara lor dincolo de Iordan, spre răsăritul soarelui, ^adela riul Arnon

^bpână la muntele Ermon, și toată câmpia spre răsărit: 2 Pre ^cSihon, regele Amoreilor, care locuia în Heșbon, domnind dela Aroer, ce *este* pe malul riului Arnon, și dela mijlocul riului, și jumătate de Galaad, până la riul Iabbok, hotarul fiilor lui Ammon.

3 Și ^ddela câmpie până la marea Chinnerot spre răsărit, și până la marea câmpiei, ce *este* Marea-Sărată, spre răsărit, pe ^ecalea către Bet-Eșimot, și dela miazăzi, sub ^fpoalele *muntelui* Pisga;

4 Și ^gținutul lui Og, regele Basanului, din ^hrămășița uriașilor, ⁱcare locuiau în Aștarot și în Edrei, 5 Și domnind ^jîn muntele Ermon, ^kîn Salca și în tot Basanul,

^lpână la hotarul Gheșurilor și a Maacatiților, și preste jumătate din Galaad,

ⁱ Cap. 10. 8.
^j 2 Sam. 8. 4.
^k Cap. 13. 6.
^l Vers. 6.

^m Num. 33. 52.
ⁿ Esod. 34. 11, 12.
^o Deut. 7. 2.
^p Cap. 1. 7.

^q Cap. 12. 8.
^r Cap. 10. 41.
^s Cap. 12. 7.
^t Deut. 7. 24.

^u Cap. 9. 3. 7.
^v Deut. 2. 30.
^x Deut. 20. 16, 17.
^y Num. 13. 22, 33.

Capul 12.
^o Num. 21. 24.
^b Deut. 3. 8. 9.
^c Num. 21. 24.

^d Deut. 3. 17.
^e Cap. 13. 20.
^f Deut. 3. 17.

^g Num. 21. 35.
^h Deut. 3. 11.
ⁱ Deut. 1. 4.

^j Deut. 3. 8.
^k Deut. 3. 10.
^l Deut. 3. 14.

hotarul lui Sihon, regele Heşbonului. ⁶*m* Pre aceştia Moisi, servul Domnului şi fiii lui Israel îi bătură; şi a dat ⁿMoisi, servul Domnului *pământul lor* moştenire Rubeniţilor, Gadiţilor şi la jumătatea din seminţia lui Manase.

7 Şi aceştia *sunt* regii ţării, pre cari i-au bătut Iosua şi fiii lui Israel dincoace de Iordan spre apus, dela Baal-Gad în valea Libanului până la muntele pleş, ce se înalţă către ^oSeir, şi ^odădă Iosua seminţiilor lui Israel spre moştenire după împărţirile lor; 8 ^pÎn munţi, în şesuri, în câmpii, la poalele munţilor, în pustiu, şi în miazăzi: pre ^qHetei, pre Amorei, pre Cananei, pre Ferezei, pre Hevei şi pre Iebusei: 9 Regele Ierichonului, unul; regele Aiului, care *eră* în lătura Betelului, unul: 10 Regele Ierusalimului, unul; regele Hebronului, unul: 11 Regele Iarmutului, unul; regele Lachişului, unul: 12 Regele Eglonului, unul; regele Ghezerului, unul: 13 Regele Debirului, unul; regele Gederului, unul; 14 Regele Hornei, unul; regele Ardului, unul: 15 Regele Libnei, unul; regele Adulamului, unul: 16 Regele Makkedei, unul; regele Betelului, unul: 17 Regele Tapuhei, unul; regele Heferului, unul; 18 Regele Afekului, unul, regele Laşuranului, unul; 19 Regele Madonului, unul; regele Haşorului, unul: 20 Regele Simron-Meronului, unul; regele Acaşului, unul; 21 Regele Taanahului, unul; regele Meghiddoului, unul: 22 Regele Kedesului, unul; regele Iokneamului în Carmel, unul; 23 Regele Dorului în înălţimea dela Dor, unul; regele Goimului în Ghilgal, unul; 24 Regele Tirtei, unul. Preste tot treizeci şi unul de regi.

Împărţirea ţării.

13 Şi Iosua ^aeră bătrân şi înaintat în zile, şi Domnul zise către dânsul: Tu ești bătrân şi înaintat în zile, şi a rămas mult pământ de stăpănit. 2 ^bA-

cesta *este* pământul ce a mai rămas: 3 ^cToate părţile Filistenilor şi tot ^dGheşurul ^edela Sihor, care *este* înaintea Egiptului, până la hotarul Ekronului, spre miazănoapte, care se socoteşte Cananeului; ^fcei unei domni ai Filistenilor: din Gaza, Aşdod, Aşkalon, Gat şi Ekron; şi pre ^gAvei: 4 Spre miazăzi toată ţara Cananeilor, şi peştera ce *este* a Sidonienilor, ^hpână la Afek, până la hotarul ⁱAmoreilor: 5 Şi ţara ^jGhibleilor şi tot Libanul spre răsăritul soarelui, ^kdela Baal-Gad sub muntele Ermon până la intrarea în Hamat; 6 Toţi locuitorii în munţi, dela Liban până la ^lMisrefot-Maim, pre toţi Sidonienii ^meu îi voi alungă de dinaintea fiilor lui Israel; numai tu ⁿîmparte *pământul* prin sorţi spre moştenire lui Israel, cum ţi-am poruncit.

7 Acum împarte pământul acesta ca moştenire celor nouă seminţii şi la jumătatea seminţiei lui Manase. 8 Rubeniţii şi Gadiţii cu *cealaltă* jumătate din ea au luat moştenirea lor, ^opre care le-a dat-o Moisi, dincolo de Iordan spre răsărit, după cum Moisi, servul Domnului le-a dat: 9 Dela Aroer, care *este* pe malul riului Arnon, şi cetatea care *este* în mijlocul riului, ^pşi toată câmpia Medeba până la Dibon: 10 Şi ^qtoate cetăţile lui Sihon, regele Amoreilor, care domniă în Heşbon, până la hotarul fiilor lui Ammon; 11 ^rŞi Galaadul, şi cuprinsul Gheşuriţilor şi al Maacatiţilor, şi tot muntele Ernon, şi tot Basanul până la Salca; 12 Tot regatul lui Og în Basan, care domniă în Astarot şi în Edrei, care a fost rămas din ^srămăşiţa uriaşilor; ^tcă pre aceştia Moisi îi bătă, şi-i alungă.

13 Şi fiii lui Israel nu alungară pre Gheşuriţi, şi pre Maacatiţi, ci Gheşuriţi şi Maacatiţi au locuit între fiii lui Israel, până în ziua de astăzi. 14 Numai seminţiei lui Levi el nu i-a dat moştenire: jertfele cu foc ale Domnului

^m Num. 21. 21. 33.
ⁿ Num. 32. 29.
^o Fac. 14. 6.
^p Cap. 10. 40.

^q Esod. 3. 8.
—
Cap. 13.
^a Cap. 14. 10.

^b Judc. 3. 1.
^c Ioel 3. 4.
^d Vers. 13.
2 Sam. 3. 3.

^e Ier. 2. 18.
^f Judc. 3. 3.
Zef. 2. 5.
^g Deut. 2. 23.

^h Cap. 19. 30.
ⁱ Judc. 1. 34.
^j 1 Reg. 5. 18.
Ezec. 27. 9.

^k Cap. 12. 7.
^l Cap. 11. 8.
^m Cap. 23. 13.
ⁿ Cap. 14. 1. 2

^o Deut. 3. 12. 13.
Cap. 22. 4.
^p Vers. 16.
^q Num. 21. 24. 25.

^r Cap. 12. 5.
^s Deut. 3. 11.
^t Num. 21. 24. 35.

Dumnezeului lui Israel, *sunt* moștenirea lor, după cum a zis el către dânșii.

Împărțirile semințiilor celor trei și jumătate de spre răsăritul Iordanului.

15 Și Moisi dădu *moștenire* seminției fiilor lui Ruben, după neamurile lor. 16 Cuprinsul lor fu: dela Aroer, ce *este* pe malul riului Arnon, și cetatea care *este* în mijlocul riului și toată câmpia de lângă Medeba: 17 Heșbonul și toate cetățile sale din câmpie: Dibonul, Bamot-Baalul, Bet-Baal-Meonul. 18 Iafa, Kedemotul, Mefaatul, Kiriati-Taimul, 19 Șibma și Tareț-Șaharul, în muntele văii. 20 Și Bet-Peorul, poalele *muntelui* Pisga, și Bet-Ieșimotul: 21 Și toate cetățile câmpiei, tot regatul lui Sihon, regele Amoreilor, care domniă la Heșbon, pre care-l bătù Moisi, pre el și mai marii Madianului, pre Evei, pre Rekem, pre Tur, pre Hur și pre Reba, căpetenii ale lui Sihon, locuind în țară. 22 Și pre Balaam, fiul lui Beor, ghicitorul, fiii lui Israel îl omoriră cu sabia între cei neși de ei. 23 Și hotarele fiilor lui Ruben fu Iordanul și vărsăturile sale. Aceasta fu moștenirea fiilor lui Ruben, după neamurile lor, cetățile și satele lor.

24 Și Moisi dădu *moștenire* seminției lui Gad, fiilor lui Gad, după neamurile lor. 25 Și cuprinsul lor fu: Iazer și toate cetățile Galaadului și ^a jumătate din pământul fiilor lui Ammon, până la Aroer, în dreptul ^v Rabbei: 26 Și dela Heșbon până la Ramat-Mitpe și Betonim; și dela Mahanaim până la hotarul Debirului; 27 Și în valea Bet-Haramul și Bet-Nirma și Succotul și Tafonul; rămășița regatului lui Sihon, regele Heșbonului: Iordanul și vărsăturile *sale* până în capătul mării Chinnarot, dincolo de Iordan spre răsărit. 28 Aceasta *este* moștenirea fiilor lui Gad după neamurile lor, cetățile și satele lor.

29 Și Moisi dădu *moștenire* jumătății din seminția lui Manase: și a rămas

moștenire jumătății din seminția fiilor lui Manase după neamurile lor. 30 Cuprinsul lor fu: dela Mahanaim, tot Basanul, tot regatul lui Og, regele Basanului și ^x toate satele lui Iair, cari *sunt* în Basan, șasezece de cetăți: 31 Și jumătate din Galaad și Aștarotul și E-dreiul, cetăți ale regatului lui Og în Basan, *erau* ale fiilor lui Machir, fiul lui Manase, *adecă* a jumătății fiilor lui Machir, după neamurile lor.

32 Acestea *sunt locurile* pre cari Moisi le-a dat spre moștenire în câmpia Moabului, dincolo de Iordan, în dreptul Ierichonului spre răsărit. 33 Dară seminției lui Levi nu i-a dat moștenire; Domnul Dumnezeu lui Israel, *este* moștenirea lor. ^y după cum el a vorbit către dânșii.

Împărțirea întâia a țării spre apusul Iordanului.

14 Acestea *sunt locurile*, pre cari fiii lui Israel le-au moștenit în pământul Canaan și ^a pre care le-a împărțit lor spre moștenire Eleazer preotul, și Iosua fiul lui Nun și capii *caselor* părintești ale semințiilor fiilor lui Israel, 2 ^b După sortii moștenirii lor, precum a poruncit Domnul prin Moisi, la nouă seminții și la o jumătate de seminție. 3 ^c Că Moisi a fost dat moștenire la două seminții și la o jumătate de seminție dincolo de Iordan; dară Leviților nu le-a dat moștenire între ele. 4 ^d (Că fiii lui Iosif erau două seminții, Manase și Efraim); de aceea nu s'a dat parte Leviților în pământ, afară de cetăți spre locuință cu cuprinsurile lor, pentru turmele lor și pentru averea lor. 5 ^e Cum a poruncit Domnul lui Moisi, așa făcură fiii lui Israel și împărțiră pământul.

Partea lui Iuda; Caleb câștigă Hebronul.

6 Și fiii lui Iuda se apropiară de Iosua în Ghilgal și Caleb, fiul lui Iefune, ^f Kenazeul, îi zise: Tu știi ^g cuvântul pre care Domnul l-a vorbit către Moisi, omul lui Dumnezeu, de mine și de tine ^h în Kadeș-Barnea. 7 De patruzeci ani

^u Comp. Num. 21, 26, 28, 29. & Judc. 11.13. ^x Num. 32. 41. Deut. 10. 9. & 15, etc. 1 Cron. 2. 23. 18. 1, 2. ^v Deut. 2. 19. ^w 2 Sam. 11. 1. ^y Num. 18. 20.

Capul 14. ^a Num. 34.17,18. ^b Num. 26. 55. ^c Cap. 13. 8, 32. 33. ^d Fac. 48. 5. ^e Num. 35. 2. ^f Num. 32. 12. ^g Num. 14. 24. 30. ^h Num. 13. 25.

eram eu, când Moisi, servul Domnului ⁱm'a trimis din Kadeş-Barnea, spre a iscodi pământul, și i-am adus lui știre, precum *eră* în inima mea. 8 Dară ^jfrații mei, ce s'au suit eu mine, făceau să se topească inima poporului, dară eu ^kurмам pe deplin Domnului Dumnezeuului meu. 9 Și Moisi jură în aceea zi, zicând: ^lÎn adevăr! pământul, ^mpre care a căleat piciorul tău, va fi spre moștenire ție și fiilor tăi în veci, că tu ai urmat pe deplin Domnului Dumnezeuului meu. 10 Și acum iată Dumnezeu mi-a păstrat viața, ⁿdupă cum a vorbit, acești patruzeci și cinci de ani, de când Dumnezeu a vorbit cuvântul acesta către Moisi, când Israel umblă prin pustiu: și acum iată, eu astăzi *sunt* de optzeci și cinci de ani. 11 ^oAstăzi încă *sunt* tot *așa* de tare ca și în ziua în care m'a trimis Moisi: cum *eră* puterea mea atunci, *așa este* puterea mea acum pentru resbel, pentru ^pa ieși și pentru a intra. 12 Acum deci, dă-mi muntele acesta, despre care Domnul a vorbit în ziua aceea: că tu ai auzit în ziua aceea, că acolo *sunt* ^qAnakimii și cetăți mari și întărite; ^rpoate Domnul *va fi* eu mine și-i ^svoiu alungă, după cum a vorbit Domnul.

13 Și Iosua ^tbinecuvântă pre Caleb, fiul lui Iefune, ^uși-i dădă Hebronul spre moștenire. 14 Astfel ^vHebronul se făcă moștenirea lui Caleb, fiul lui Iefune, Kenezeul, până în ziua de astăzi: pentru că pe deplin urmă el Domnului Dumnezeuului lui Israel. 15 Și numele Hebronului mai înainte *eră* Kiriat-Arba, care *eră* cel mai mare om între Anakimi: Și pământul se odihni de resbel.

Hotarele și orașele seminției lui Iuda.

15 Și acesta fu sortii seminției fiilor lui Iuda după neamurile lor: ^ala hotarele Edomului ^bpustiul Zin, spre miazăzi, *fu* hotarul cel mai despre miazăzi.

2 Și hotarul lor despre miazăzi începă dela capătul Mării-Sarate, dela sâ-

nul ce caută spre miazăzi; 3 Și ieșiă spre răsăritul ^csuișului Acrabbim, treceă spre Zin, și suindu-se dela miazăzi spre Kadeş-Barnea, mergeă mai departe spre Hetron: și suindu-se spre Adar, se întorceă spre Karkaa: 4 Și treceă ^dșpre Ațmon și ieșiă la riul Egiptului: *așa* că ieșirile acestui hotar erau la mare. Aceasta să fie hotarul vostru spre miazăzi.

5 Și hotarul spre răsărit *fu* Marea-Sarată, până la capătul Iordanului.

Și hotarul despre miazănoapte *se începeă* dela sânul mării *ce este* la capătul Iordanului. 6 Și acest hotar se suiă până la ^eBet-Hogla, și trecând în partea de către miazănoapte a Bet-Arabei, se suiă hotarul până ^fla piatra lui Bohan, fiul lui Ruben. 7 Și hotarul se suiă *mai departe* la Debir dela ^gvalea lui Aear, spre miazănoapte, căutând spre Ghilgal, care *este* în dreptul suișului Adunim, *ce este* în partea de miazăzi a riului; și hotarul treceă spre apele dela En-Semeș și ieșirile lui erau până la ^hEn-Rogel. 8 Și hotarul se suiă ⁱprin valea fiului lui Hinom către laturea ^jIebuseului spre miazăzi: acesta *e* Ierusalimul; și hotarul se suiă până la vârful muntelui, care *este* în drept cu valea lui Hinnom spre apus, la capătul ^kvăii Refaimilor, spre miazănoapte. 9 Și hotarul acesta se întindeă dela vârful muntelui, până ^lla fântâna apelor Neftoa și ieșiă la cetățile muntelui Efron: apoi hotarul se întindeă ^mla Baala, sau ⁿKiriariat-Iearim. 10 Și hotarul se întorceă dela Baala spre apus către muntele Seir, trecând spre laturea muntelui Iearim, sau Chesalon, spre miazănoapte; și se coboră la Bet-Şemeș, trecând spre ^oTimna. 11 Apoi hotarul ieșiă la laturea ^pEchronului spre miazănoapte; și se întindeă hotarul către Şicrom și mergând înainte spre muntele Baala, ieșiă la Iabneel; și ieșirile hotarului erau la mare.

12 Și hotarul despre apus *eră* ^qmarea cea mare, și marginea ei.

^f Num. 13. 6.

ⁿ Num. 14. 30.

Rom. 8. 31.

^v Cap. 21. 12.

^b Num. 33. 36.

^f Cap. 18. 17.

^j Jude. 1. 21.

ⁿ Jude. 18. 12.

ⁱ Num. 13. 31. 32.

^o Deut. 31. 7.

^s Judc. 1. 20.

—

^c Num. 34. 4.

^g Cap. 7. 25.

^k Cap. 18. 16.

^o Fac. 35. 13.

^k Num. 14. 24.

^p Deut. 31. 2.

^t Cap. 22. 6.

Capul 15.

^d Num. 34. 5.

^h 2 Sam. 17. 17.

^l Cap. 18. 15.

^p Cap. 19. 43.

^l Num. 11. 23. 24.

^q Num. 13. 28. 33.

^u Cap. 10. 37.

^a Num. 31. 3.

^e Cap. 18. 19.

ⁱ Cap. 18. 16.

^m 1 Cron. 13. 6.

^q Num. 31. 67.

^m Num. 3. 22.

^r Ps. 18. 32. 34.

Acesta *este* hotarul fiilor lui Iuda din jur împrejur, după neamurile lor.

13^r Și lui Caleb, fiul lui Iefune, i-s'a dat parte între fiii lui Iuda, după porunca Domnului către Iosua: ^s cetatea lui Arba, părintele lui Anak, care *este* Hebronul. 14 Și Caleb alungă de acolo pre ^t cei trei fii ai lui Anak: pre ^u Șesai, pre Alimam și pre Talmai, fiii lui Anak. 15 Și ^v de acolo se sui la locuitorii din Debir: iar numele Debirului mai înainte *eră* Kiriati-Sefer. 16^x Și Caleb zise: Celui ce va bate și va cuprinde Kiriati-Seferul, eu *îi* voi da pre ficia mea Acsa de femeie. 17 Și ^y Otniel, ^z fiul lui Kenaz, fiul lui Caleb, îl luă: și el *îi* dădă pre ficia sa Acsa de femeie. 18^a Și se întâmplă, când ea veni la *dânsul*, că ea s'a sfătuit cu el să ceară dela părintele ei o țarină: și ^b ea se dădă jos depe asin; și Caleb *îi* zise: Ce voiești? 19 Și ea a zis: Dă-mi ^c binecuvântare; că tu mi-ai dat pământ secetos, dă-mi și isvor de apă. Și el *îi* dădă izvoarele cele de sus și izvoarele cele de jos.

20 Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Iuda, după neamurile lor.

21 Și cetățile din capătul seminției fiilor lui Iuda către hotarul Edomului, spre miazăzi fură: 22 Kabteelul, Ederul, Iagurul; 23 Kina, Dimona, Adada; 24 Kedegul, Hațorul, Itnanul, Ziful, Telemul, Bealotul: 25 Hațorul, Hadata, Kiriutul, Hețronul, care *este* Hațorul: 26 Amamiul, Șema, Molada: 27 Hațar-Gada, Heșmonul, Bet-Paletul, 28 Hațar-Șualul, Beer-Șeba, Bizioțea: 29 Bala, Iimul, Ețemul; 30 Eltoladul, Chesilul, Horma; 31 ^d Tiklagul, Madmanna, Sansanna, Lebaotul, Șilhinul, Ainul și Rimmonul: toate cetățile: douăzeci și nouă cu satele lor.

33 În șes *erau*: ^e Eștaolul, Torea, Așna; 34 Zanoahul, En-Ganimul, Tapuahul, Enamul. 35 Iarmutul, Adulamul, Soco, Azeka. 36 Șaaraimul, Aditaimul, Ghedera, Ghederot-Taimul:

patrusprezece cetăți cu satele lor; 37 Tenanul, Hadașa, Migdal-Gadul, 38 Dileanul, Mițpe, ^f Iokteclul, 39 Lachișul, Boțkatul, Eglonul, 40 Cabbonul, Laamanul, Kitlișul, 41 Ghederotul, Bet-Dagonul, Naama, Makkeda: șasesprezece cetăți cu satele lor; 42 Libna, Eterul, Așanul. 43 Ifta, Așna, Nețibul, 44 Keila, Aczibul și Mareaș; nouă cetăți cu satele lor: 45 Ekronul cu cetățile și satele sale; 46 Dela Ekron până la mare, toate vecinătățile Așdodului, cu satele lor; 47 Așdodul cu cetățile și satele sale, Gaza cu cetățile și satele sale, până la ^g riul Egiptului, și ^h marea cea mare și marginile ei.

48 Și la munți *erau*: Șamirul, Iatirul, Soco, 49 Danna, Kiriati-Sanna, care *este* Debirul, 50 Anabul, Eștemo, Animul, 51 ⁱ Goșenul, Holonul și Ghilo, unsprezece cetăți cu satele lor: 52 Arabul, Duma, Eșeamul. 53 Ianumul, Bet-Tappua, Afeka. 54 Humta, ^j Kiriati-Arba, care *este* Hebronul, și Tiorul: nouă cetăți cu satele lor. 55 Maonul, Carmelul, Ziful, Iuta, 56 Ezreelul, Iokdeanul, Zanoa, 57 Cainul, Ghibeia, și Timna: zece cetăți cu satele lor; 58 Halul, Bet-Țurul, Ghedorul, 59 Maaratul, Bet-Anotul și Eltekonul: șase cetăți cu satele lor; 60 ^k Kiriati-Baalul, care *este* Kiriati-Iearimul, și Rabba; două cetăți cu satele lor.

61 În pustiu *erau*: Bet-Haraba, Middinul, și Secaca, 62 Nișșanul, Cetațea-Sării, și En-Ghedi: șase cetăți cu satele lor.

63 Și pre Iebusei, locuitorii Ierusalimului, ^l fiii lui Iuda nu-i putură să-i alunge; ci Iebuseii au locuit cu fiii lui Iuda în Ierusalim până în ziua de astăzi.

Părțile lui Efraim.

16 Și a căzut sorti fiilor lui Iosif, dela Iordan lângă Ierichon, până la apele Ierichonului către răsărit, spre pustiul ce se suie dela Ierichon spre munții

^r Cap. 14. 13.
^s Cap. 14. 15.
^t Judec. 1.10,20.

^u Num. 13. 22.
^v Cap. 10. 38.
^x Judec. 1. 12.

^y Judec. 1. 13.
^z Num. 32. 12.
^a Judec. 1. 14

^b Fac. 24. 64.
^c Fac. 33. 11.
^d 1 Sam. 27. 6.

^e Num. 13. 23.
^f 2 Reg. 14. 7.

^g Vers. 4.
^h Num. 34. 6.

ⁱ Cap. 10. 41.
^j Vers. 13.

^k Cap. 18. 14.
^l Judec. 1. 8, 21.

Bet-El. 2 Și ieșiă dela Bet-El spre ^aLuz, trecând la hotarul lui Arelî spre Atarot, 3 Și se coborâ spre apus, până la hotarul Iafleti, și până ^bla hotarul Bet-Horonului de jos, și până la ^cGezer: și ieșirile lui erau la mare. 4 ^dȘi fiii lui Iosif. Manase și Efraim, luară moștenirea lor.

5 Și hotarele fiilor lui Efraim după neamurile lor, hotarele moștenirii lor spre răsărit, erau: ^eAtarot-Addarul până ^fla Bet-Horonul de sus. 6 Și hotarul ieșiă spre mare la ^gMicmetah în partea de miazănoapte; și hotarul se întorcea spre răsărit până la Taanat-Șilo, și trecea spre răsărit la Ianoha; 7 Și pogorându-se dela Ianoha la Atarot ^hși la Naarat, atingeă Ierichonul, și ieșiă la Iordan. 8 Dela Tappua hotarul mergea spre apus până la ⁱpărăul Kana, și ieșirile lui erau la mare. Aceasta *este* moștenirea seminției fiilor lui Efraim, după neamurile lor. 9 Cu ^jcetățile ce s'au osebit pentru fiii lui Efraim între moștenirea fiilor lui Manase toate cetățile cu satele lor. 10 ^kȘi ei nu alungară pre Cananeii ce locuiau în Ghezer. ci Cananeii au rămas în mijlocul lui Efraim până în ziua de astăzi, și se făcură tributari.

Partea celeialalte jumătăți a lui Manase.

17 Și a fost sorții pentru seminția lui Manase, fiindcă el *eră* ^aîntăiu-născutul lui Iosif, *adecă* pentru ^bMachir, întăiu-născutul lui Manase, părintele lui Galaad, că el fu bărbat de resbel, pentru aceea el avu ^cGalaadul și Basanul. 2 Și a fost *sortii* pentru ^dceilalți fii ai lui Manase după neamurile lor, ^epentru fiii lui Abiezer, pentru fiii lui Helek, ^fpentru fiii lui Azriel, pentru fiii lui Șechem, pentru fiii lui Hefer, și pentru fiii lui Șemida. Aceștia *sunt* fiii de partea bărbătească ai lui Manase, fiul lui Iosif, după neamurile lor. 3 Și Te-lofead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, nu avu

fii, ci fete; și acestea *sunt* numele fetelor sale: Mahla. Noa, Hogla. Milea și Tirza. 4 Și ele se apropiară de Eleazar preotul, și de Iosua, fiul lui Num, și de mai mari, zicând: Domnul a poruncit lui Moisi să ni-se dea moștenire între frații noștri. Și el le-a dat lor, după porunca Domnului, moștenire între frații părintelui lor.

5 Și căzură lui Manase zece părți afară de pământul Galaad și Basan, cari *erau* dincolo de Iordan; 6 Fiindeă fetele lui Manase luară moștenirea între fiii lui: și pământul Galaad il avură ceilalți fii ai lui Manase.

7 Și hotarul lui Manase fu dela Asser până la Micmetah, *ce este* înaintea Șechemului, și hotarul mergea spre dreapta, până la locuitorii din En-Tappua. 8 Pământul Tappua căzu lui Manase, iar Tappua pe lângă hotarul lui Manase *eră* a fiilor lui Efraim. 9 Și hotarul se coborâ la părăul Kana, spre partea de miazăzi a părăului; aceste cetăți ale lui Efraim *erau* între cetățile lui Manase; și hotarul lui Manase *eră* spre partea de miazănoapte a părăului, și ieșirile lui erau la mare. 10 Spre miazăzi *eră* *partea* lui Efraim, și spre cea de miazănoapte a lui Manase; și marea *eră* hotarul lui, și se întâlneau către miazănoapte cu Asser și către răsărit cu Isachar. 11 Și Manase avu în Isachar și în Asser: ^gBet-Șeanul cu satele lui, Ibleamul cu satele lui; pre locuitorii din Dor cu satele lui, pre locuitorii din Endor cu satele lui, pre locuitorii din Taanac cu satele lui, și pre locuitorii din Meghiddo cu satele lui, *anume* trei coline. 12 Și fiii lui Manase nu putură alungă *pre locuitorii* cetăților acestora: ci Cananeii isbutiră a rămâneă în pământul acesta. 13 Și când fiii lui Israel se întăriră, tăcură pre Cananei tributari, dară nu-i alungară. 14 Și fiii lui Iosif vorbiră către Iosua, zicând: Pentru ce ai dat mie spre moștenire *numai* ^hun sort și *numai* o parte,

Cap. 16. | c 1 Cron. 7. 28. | f 2 Croo. 8. 5. | i Cap. 17. 9.
a Judc. 1. 26. | d Cap. 17. 14. | g Cap. 17. 7. | j Cap. 17. 9.
b Cap. 18. 13. | e Cap. 18. 13. | h 1 Cron. 7. 28 | k Judc. 1. 29.

Cap. 17. | c Dent. 3. 15. | e 1 Cron. 7. 18 | g 1 Sam. 31. 10.
a Fac. 41. 51. | d Num. 26. 29.— | f Num. 26. 31. | h Fac. 48. 22.
b Fac. 50. 23. | 32.

că eu *sunt* popor numeros, după cum Domnul m'a binecuvântat pe mine până acum? 15 Și Iosua le zise: Dacă *tu ești* popor numeros, suie-te la pădure, și taie-ți acolo, în pământul Ferizeilor și a Refaimilor, dacă muntele lui Efraim este strâmt pentru tine. 16 Și fiii lui Iosif ziseră: Muntele nu este în deajuns pentru noi, și toți Cananeii, cari locuiesc în pământul văii, și cei ⁱdin Bet-Sean cu satele sale, și cei din valea Ezreel au *j*care defer. 17 Și Iosua vorbi casei lui Iosif: lui Efraim și lui Manase, zicând: Tu *ești* popor numeros și ai putere mare, nu vei avea *numai* un sort. 18 Ci muntele va fi al tău: și de este pădure, taie-o, și vei avea ieșirile sale, că tu vei alungă pre Cananei, deși au care de fer, deși *sunt* puternici.

Cortul mărturieii așezat la Șilo: măsurarea și împărțirea pământului rămas.

18 Și toată comunitatea fiilor lui Israel se adună ^ala Șilo, și ^bașezară acolo cortul întrunirii, pământul fiindu-le supus.

2 Și au mai rămas între fiii lui Israel șapte seminții, cari nu luaseră moștenirea lor. 3 Și Iosua zise către fiii lui Israel: ^cPână când vă veți lenevi să mergeți să luați în stăpânire pământul, pre care vi-l'a dat Domnul Dumnezeuul părinților voștri? 4 Dați dintre voi trei oameni din *fiecare* seminție, ca să-i trimit; și ei să se scoale și să umble prin pământ, și să-l serie după moștenirile acestora, și să se întoarcă la mine. 5 Și să-l împartă în șapte părți: ^dIuda să stea în hotarele sale către miazăzi, și ^ecasa lui Iosif să stea în hotarele sale către miazănoapte. 6 Și voi scrieți pământul, *împărțindu-l* în șapte părți, și aduceți *scrierea* aicia la mine, ^fca să vă arune sorti aici înaintea Domnului Dumnezeului nostru. 7 ^gCă Leviții n'au parte între voi, căci preoția Domnului *este* moștenirea lor. ^hÎncă și Gad, Ruben și jumătate din seminția lui Manase au luat moștenirea lor dincolo de Iordan.

spre răsărit, pre care le-a dat-o Moisi, servul Domnului.

8 Și oamenii se sculară și merseră; și Iosua porunci celor ce merseră, ca să serie pământul, zicând: Mergeți și străbateți pământul, scrieți-l, și vă întoarceți la mine, și vă voiu aruncă aicia sorti, înaintea Domnului, în Șilo. 9 Și oamenii se duseră, și trecură pământul, și l-au scris într'o carte după cetăți, *împărțindu-l* în șapte părți; și s'au întors la Iosua în tabăra la Șilo. 10 Și Iosua aruncă lor sorti în Șilo, înaintea Domnului: și Iosua împărți acolo pământul fiilor lui Israel după împărțirile lor.

Părțile lui Benjamin.

11 Și a ieșit sortul seminției fiilor lui Benjamin după neamurile lor, și hotarul sortului lor mergea între fiii lui Iuda și între fiii lui Iosif.

12 ⁱȘi hotarul lor despre partea de miazănoapte fu dela Iordan; și hotarul se suiă către laturea Ierichonului spre miazănoapte, și se suiă în munte către apus, și ieșirile lui erau la pustiul Bet-Aven. 13 Și hotarul trecea de acolo spre Luz, către laturea de miazăzi a Luzului, ^jacesta e Bet-Elul: și hotarul se coboră la Atarot-Adar preste muntele ce *este* în partea de miazăzi a ^kBet-Horonului de jos.

14 Și hotarul se întindea, și se întoarcă către partea apusană, spre miazăzi dela muntele care zace către miazăzi înaintea Bet-Horonului, și ieșirile lui erau la Kiriati-Baal, acesta ^eKiriati-Iearimul, cetate a fiilor lui Iuda, Aceasta *este* partea apusană.

15 Laturea de miazăzi *se începea* dela capătul Kiriati-Iearimului, și hotarul ieșia spre apus, mergând spre isvorul apelor Neftoa. 16 Și hotarul se pogoră la capătul muntelui, care *este* înaintea văii Ben-Hinnom, care *este* în valea Refaimilor către miazănoapte și coboră la valea lui Hinnom în laturea de miazăzi a Iebuseilor și se coboră la En-Rogel: 17 Și se întindea dela miazănoapte la

ⁱ Jude. 1. 19.
^j 1 Reg. 4. 12.

^k Cap. 18.

^a Cap. 19. 51.

^b Jude. 18. 31.

^c Jude. 18. 9.

^d Cap. 15. 1.

^e Cap. 16. 1. 4.

^f Cap. 14. 2.

^g Cap. 13. 33.

^h Cap. 13. 8.

ⁱ Cap. 16. 1.

^j Fac. 28. 19.

Jude. 1. 23.

^k Cap. 16. 3.

Eu-Şemeş, mergând la Ghelilot, care *este* înaintea suişului Adimimului şi se pogorâ la piatra lui Bohan, fiul lui Ruben: 18 Şi treceă către laturea din dreptul Arabei spre miazănoapte, pogorindu-se până la Araba. 19 Şi hotarul treceă către laturea Bet-Hoglei spre miazănoapte şi ieşirile hotarului erau la sânul de miazănoapte a Mării-Sărate la capătul de miazăzi al Iordanului. Acesta eră hotarul de miazăzi.

20 Şi Iordanul eră hotarul lor în partea despre răsărit. Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Benjamin, după hotarele ei jur împrejur, după neamurile lor.

21 Şi cetăţile seminţiei fiilor lui Benjamin după neamurile lor erau: Ierihonul, Bet-Hogla, Emek-Keşiţiul, 22 Bet-Haraba, Temaraimul, Bet-Elul, 23 Avim, Para, Ofra, 24 Chefar-Ammonai, Ofni şi Gaba: douăsprezece cetăţi cu satele lor: 25 Ghibeonul, Rama, Beerotul, 26 Mitpe, Chefira, Moţa, 27 Rechemul, Irpeel, Tarala, 28 Tela, Eleful, Iebusul, adică Ierusalimul, Ghibeatul, Kiriatul: patrusprezece cetăţi cu satele lor. Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Benjamin după neamurile lor.

Moştenirea celor şase seminţii.

19 Şi a ieşit al doilea sort pentru Simeon, pentru seminţia fiilor lui Simeon după neamurile lor; ^aşi moştenirea lor fu în mijlocul moştenirii fiilor lui Iuda. 2 Şi ^bei avură în moştenirea lor: Beer-Şeba, Şeba, Molada, 3 Haţar-Şualul, Bala, Eţemul, 4 Eltoladul, Betulul, Horma. 5 Tiklagul, Bet-Markabotul, Haţar-Susa; 6 Bet-Lebatotul şi Şaruhenul: treisprezece cetăţi cu satele lor: 7 Ainul, Remonul, Eterul şi Aşanul: patru cetăţi cu satele lor. 8 Şi toate satele ce *erau* în jurul acestor cetăţi, până la Baalat-Beer, *sau* Ramatul de miazăzi. Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Simeon după neamurile lor. 9 Din partea fiilor lui Iuda, *s'a dat* moştenirea fiilor lui Simeon; că partea fiilor lui Iuda eră prea mare pentru ei;

edeaceea fiii lui Simeon avură moştenirea lor în mijlocul moştenirii acestora.

10 Şi al treilea sort a ieşit pentru fiii lui Zabulon după neamurile lor: şi hotarul moştenirii lor *fu* până la Sarid:

11 ^dŞi hotarul lor se suiă spre mare şi Marala, se atingeă de Dabeşet şi se atingeă de riul cel ^edin drept cu Iokneam;

12 Şi se întorceă dela Sarid către răsărit, către răsăritul soarelui, până la hotarul dela Chislot-Tabor, ieşiă la Daberat şi se suiă la Iafia;

13 Şi de acolo treceă către răsărit la Gitta-Hefer, la Ita-Kaţin şi ieşiă la Remmon, unde se întorceă până la Nea. 14 Şi hotarul se întorceă către miazănoapte la Hanaton şi ieşirile lui erau în valea Iftach-Elului:

15 Şi *cuprindeă* Kattatul, Nahalalul, Şimronul, Idala şi Bet-Lechemul; douăsprezece cetăţi cu satele lor.

16 Aceasta *este* moştenirea fiilor lui Zabulon după neamurile lor, aceste cetăţi cu satele lor.

17 Pentru Isachar a ieşit sortul al patrulea, pentru fiii lui Isachar după neamurile lor. 18 Şi hotarul lor fu până la Ezreel, la Chesullot, Şanem.

19 Hafriam, Şion, Anaharat. 20 Rabit, Chişion, Abeti. 21 Remet, En-Gannim, En-Hadda şi Bet-Patet.

22 Hotarul se atingeă de Tabor, Şabatima şi Bet-Şemeş şi ieşirile hotarului lor erau la Iordan: şasesprezece cetăţi cu satele lor.

23 Aceasta *este* moştenirea seminţiei fiilor lui Isachar după neamurile lor, cetăţile cu satele lor.

24 Şi a ieşit sortul al cincilea pentru seminţia fiilor lui Asser după neamurile lor. 25 Hotarul lor: Helkatul, Halî, Betenul, Aşaful.

26 Alamelechul, Amadul şi Mişéalul şi se atingeă de Carmel spre mare şi de Şihor-Libnat. 27 Şi se întorceă către răsăritul soarelui la Bet-Dagon şi se atingeă de Zabulon şi la valea Iftah-El spre miazănoapte de Bet-Emek şi Neiel, ieşind la Cabul din stânga,

28 Şi de Ebron, Rehob, Hammon şi Kana

f până la Sidonul cel mare. 29 Şi ho-

tarul se întorcea la Rama și până la cetatea întărită a Tirului: și hotarul se întorcea la Hosa și ieșirile lui erau la mare în partea către ^gAczib; 30 Și cuprindeu Umma, Afekul și Rehobul: douăzeci și două de cetăți cu satele lor. 31 Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Asser după neamurile lor. aceste cetăți cu satele lor.

32 Pentru fiii lui Neftali a ieșit sortul al șaselea, pentru fiii lui Neftali după neamurile lor. 33 Și hotarul lor fu dela Helef, dela Allon aproape de Taananim. Adami-Necheb și Iabneel, până la Lakum și ieșirile sale erau la Iordan. 34 Și hotarul se întorcea dela apus la Aznot-Tabor și de acolo ieșia la Hukkon și se atingea de Zabulon către miazăzi: și de Asser se atingea către apus și de Iuda la Iordan către răsăritul soarelui.

35 Și cetățile întărite erau: Tidimul. Terul. Hammatul, Rakkatul, Chinneretul. 36 Adama, Rama, Hațorul, 27 Kedesul, Edreiul, En-Hațorul. 38 Ironul, Migdal-Elul, Horemul, Bet-Anatul și Bet-Şemeşul: nouăsprezece cetăți cu satele lor.

39 Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Neftali după neamurile lor. cetățile cu satele lor.

40 Pentru seminția fiilor lui Dan după neamurile lor a ieșit sortul al șaptelea. 41 Și hotarul moștenirii lor fu: Torahul, Eștaolul, Ir-Şemeşul, 42 Şaalabbinul, Aialonul, Ietla, 43 Elonul, Timnata, Ekronul, 44 Elteke, Ghibetonul, Balatul, 45 Iibudul, Bene-Berakul, Gat-Rimimonul, 46 Me-Iarconul și Rakkonul cu hotarul în drept cu Iafu. 47 Și hotarul fiilor lui Dan ieșia preste acestea: că fiii lui Dan se suiră și dădură rebel cu Lesem, îl luară, îl trecură prin ascuțișul săbii, îl stăpâniră și locuiră în el, numindu-l pre Leşem-Dan, după numele lui Dan, părintele lor. 48 Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Dan după neamurile lor. aceste cetăți cu satele lor.

49 Și sfârșind de a împărți pământul după hotarele lui, dădură fiii lui Israel în mijlocul lor moștenire lui Iosua, fiul lui Nun. 50 După porunca Domnului îi dădură cetatea pe care o ceru, Timnat-Serah, pe muntele lui Efraim: și el zidi cetate și locuî într'însa.

51 Acestea sunt moștenirile, pre cari Eleazar, preotul și Iosua, fiul lui Nun și capii caselor părintești ale semințiilor fiilor lui Israel le împărțiră prin sorti în Şilo, inaintea Domnului la ușa cortului întrunirii. Și așa ei sfârșiră împărțirea pământului.

Rânduirea cetăților de scăpare.

20 Și Domnul vorbi către Iosua, zicând: 2 Vorbește către fiii lui Israel, zicând: ^aHotărâți-vă cetățile de scăpare, de cari v'am vorbit prin Moisi: 3 Ca acolo să fugă ucigașul, care a ucis pre un om din greșală, fără știință și ele vă vor fi spre scăpare de dinaintea răsbunătorului de sânge. 4 Și el să fugă la una din cetățile acestea, și să stea la intrare ^bîn poarta cetății și să spună în auzul bătrânilor acelei cetăți cuvintele sale și ei să-l primească la dânșii în cetate și să-i dea loc ca să locuească la dânșii. 5 ^cȘi dacă răsbunătorul de sânge îl va urmări, ei să nu dea pre ucigaș în mâna lui, fiindcă fără știință a ucis pre aproapele său și fără să-l fi urit mai înainte. 6 Ci el să rămână în cetatea aceasta ^dpână ce va stă înaintea comunității spre judecată și până la moartea arhierelui, care va fi în zilele acelea. Atuncia ucigașul să se întoarcă și să vină în cetatea și în casa sa, în cetatea de care el fugi.

7 Și ei sfintiră ^eKedesul în Galilea, în muntele lui Neftali. ^fŞechemul în muntele lui Efraim și ^gKiriati-Arba, sau Hebronul, în ^hmuntele lui Iuda.

8 Și dincolo de Iordan lângă Ierihon spre răsărit, hotărîră din seminția lui Ruben ⁱBețerul în pustiu în câmpie; ^jRamotul în Galaadul din seminția lui

^g Fac. 38. 5.

Capit. 20.

^b Rut. 4. 1, 2.

^d Num. 35. 12, 25.

ⁱ Cron. 6. 76.

² Cron. 10. 1.

^h Luc. 1. 39.

^j Cap. 21. 38.

^a Esod 21. 13.

^c Num. 35. 12.

^e Cap. 21. 32

^f Cap. 21. 21.

^g Cap. 14. 15.

ⁱ Deut. 4. 43.

Gad: și ^kGolanul în Basan din seminția lui Manase.

9 ^lAcestea fură cetățile hotărîte pentru toți fiii lui Israel, cum și pentru străinul ce petrece între ei, ca tot acel ce ucide pre un om din greșeală să fugă acolo și să nu moară de mâna răsbunătorului de sânge, până ce va stă înaintea comunității.

Cetățile Leviților.

21 Și au venit capii *caselor* părintești ale Leviților la ^aEleazar preotul, și la Iosua, fiul lui Nun și la capii *caselor* părintești ale semințiilor fiilor lui Israel. 2 Și vorbiră către dâșii în ^bȘilo, în pământul Canaan, zicând: ^cDomnul a poruncit prin Moisi să ni-se dea cetăți spre locuință, cu încunjurimile lor pentru vitele noastre. 3 Și fiii lui Israel dădură Leviților din moștenirea lor, după porunca Domnului aceste cetăți și încunjurimile lor.

4 Și a ieșit sortul pentru neamurile Kohatiților; și ^da căzut prin sorti ^efiilor lui Aaron preotul, cei din Leviți, treisprezece cetăți din seminția lui Iuda, din seminția lui Simeon și din seminția lui Benjamin.

5 Și ceialalți fii ai lui Kohat *avură* prin sorti din neamurile seminției lui Efraim și din seminția lui Dan și din jumătatea seminției lui Manase, zece cetăți.

6 Și fiii lui Geșon *avură* prin sorti din neamurile seminției lui Isachar și din seminția lui Asser și din seminția lui Neftali și din jumătatea de seminția lui Manase în Basan, treisprezece cetăți.

7 Fiii lui Merari după neamurile lor *avură* din seminția lui Ruben, din seminția lui Gad și din seminția lui Zabulon, douăsprezece cetăți.

8 Și fiii lui Israel dădură prin sorti Leviților cetățile acestea cu încunjurimile lor, după cum a poruncit Domnul prin Moisi.

9 Și ei dădură din seminția fiilor lui Iuda și din seminția fiilor lui Simeon cetățile acestea, cari *acia* se numesc pe

nume. 10 Și cari au fost ale fiilor lui Aaron, cei din neamul Kohatiților, fiii lui Levi: că pentru ei fu sortul dintâin. 11 Și ei dădură lor cetatea lui Arba, părintele lui Anak, care este Hebronul în muntele lui Iuda, cu încunjurimile ei. 12 Iar ^fcâmpiile cetății și satele ei, le dădură lui Caleb, fiul lui Iefune, în stăpânirea sa. 13 Astfel dădură fiilor lui Aaron preotul, cetatea de scăpare a ucigașului: Hebronul cu încunjurimile sale, și Libna cu încunjurimile sale, 14 Iatirul cu încunjurimile sale, Eștemoa cu încunjurimile sale. 15 Holonul cu încunjurimile sale, Debirul cu încunjurimile sale. 16 ^gAinul cu încunjurimile sale, Iutta cu încunjurimile sale și Bet-Șemeșul cu încunjurimile sale: nouă cetăți din aceste două seminții. 17 Și din seminția lui Benjamin; Ghibeonul cu încunjurimile sale, Gheba cu încunjurimile sale, 18 Anatotul cu încunjurimile sale și Almonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 19 Toate cetățile fiilor lui Aaron preotul erau: treisprezece cetăți cu încunjurimile lor.

20 Și neamurile fiilor lui Kohat, Leviții cei rămași din fiii lui Kohat, avură cetățile din sortul lor din seminția lui Efraim. 21 Căci ei dădură lor cetatea de scăpare a ucigașilor, *anume* Șechemul, cu încunjurimile sale, în muntele lui Efraim, Ghezerul, cu încunjurimile sale, 22 Kibțaimul cu încunjurimile sale și Bet-Horonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 23 Și din seminția lui Dan: Eltekea cu încunjurimile sale, Ghibetonul cu încunjurimile sale. 24 Aialonul cu încunjurimile sale și Gat-Rimmonul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 25 Și din jumătatea de seminție a lui Manase: Tanacul cu încunjurimile sale și Gat-Rimmonul cu încunjurimile sale: două cetăți. 26 Toate cetățile *erau* zece, cu încunjurimile lor, pentru neamurile rămașilor fii ai lui Kohat.

27 Și fiilor lui Geșon din neamurile

^k Cap. 21. 27.

^l Capul 21.

^d Cap. 18. 1.

^c Num. 35. 2.

^d Vers. 8. 19.

^e Cap. 24. 33

^f 1 Cron. 6. 56.

^g 1 Cron. 6. 59.

^k Num. 35. 15.

^a Cap. 14. 1.

Leviților *dădură* din *ceialaltă* jumătate a seminției lui Manase cetatea de scăpare a ucigașului: Golanul în Basan cu încunjurimile sale și Beeștera cu încunjurimile sale: două cetăți. 28 Și din seminția lui Isachar: Kișonul cu încunjurimile sale, Dabarea cu încunjurimile sale. 29 Iarmutul cu încunjurimile sale, En-Gannimul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 30 Din seminția lui Asser: Mișalul cu încunjurimile sale, Abdonul cu încunjurimile sale, 31 Helcatul cu încunjurimile sale și Rehobul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 32 Și din seminția lui Neftali. cetatea de scăpare a ucigașului: ^hKedeșul în Galilea cu încunjurimile sale: Hammot-Dorul cu încunjurimile sale și Kartanul cu încunjurimile sale: trei cetăți. 33 Toate cetățile Gherșuriților după neamurile lor *erau* treisprezece cetăți, cu încunjurimile lor.

34 ⁱȘi neamurilor fiilor lui Merari, celor rămași din Leviți, *dădură* din seminția lui Zabulon: Iocneamul cu încunjurimile sale, Karta cu încunjurimile sale, 35 Dimna cu încunjurimile sale, Nahalalul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 36 Și din seminția lui Ruben: ^jBeterul cu încunjurimile sale, Iața cu încunjurimile sale, 37 Kedemotul cu încunjurimile sale și Mefaatul cu încunjurimile sale: patru cetăți. 38 Și din seminția lui Gad *dădură* cetatea de scăpare ucigașului: ^kRamotul în Galaad cu încunjurimile sale. Mahanaimul cu încunjurimile sale. 39 Heșbonul cu încunjurimile sale și Iezerul cu încunjurimile sale: peste tot patru cetăți. 40 Toate cetățile *date* prin sorți fiilor lui Merari celor rămași din neamurile Leviților, după neamurile lor *erau* douăsprezece cetăți.

41 ^lToate cetățile Leviților în mijlocul stăpânirii fiilor lui Israel *fură* patruzeci și opt de cetăți cu încunjurimile lor. 42 Cetățile acestea aveau fiecare încunjurimi împrejurul său: așa *erau* toate cetățile acestea.

Făgăduința împlinită.

43 Și Domnul a dat lui Israel ^mtot pământul, pre care s'a jurat să-l dea părinților lor; și ei îl stăpâniră și locuiră într'insul. 44 ⁿȘi Domnul le dădù repaus din jur împrejur, după toate câte s'a jurat părinților lor și ^onimenea din toți neamicii lor nu putea să stea înaintea lor; pre toți neamicii lor i-a dat Domnul în mâna lor. 45 Și n'a căzut nici un lucru din toate lucrurile bune, pre cari le-a făgăduit Domnul către casa lui Israel; toate se îndeplîniră.

Cele trei seminții și jumătate întocmesc la Iordan un altar; poporul celalalt se împotrivesște, dar e potolit.

22 Atuncia chemă Iosua pre Rubeniți, pre Gadiți și jumătatea din seminția lui Manase, 2 Și le zise lor: Voi ați păzit ^atoate câte v'a poruncit Moisi, servul Domnului și ați ascultat de vocea mea în toate câte v'am poruncit vouă. 3 Voi nu ați părăsit pre frații voștri în aceste multe zile până în ziua de astăzi ^bși ați păzit cecece este de păzit, porunca Domnului Dumnezeu-lui vostru. 4 Și acum Domnul Dumnezeu-lui vostru a dat repaus fraților voștri, după cum le-a făgăduit. Acum întoarceți-vă și mergeți în corturile voastre, în pământul stăpânirii voastre, ^cpre care vi-l-a dat Moisi, servul Domnului, dincolo de Iordan. 5 Numai ^dluați aminte foarte, să faceți porunca și legea, pre care v'a poruncit-o Moisi, servul Domnului, ^ede a iubi pre Domnul Dumnezeu-lui vostru, de a umblă în toate căile lui, de a păzi poruncile lui, de a vă lipi de dânsul și de a-i servi din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

6 Și Iosua ^fîi binecuvântă și-i lăsă, și ei se duseră la corturile lor. 7 (Și jumătății din seminția lui Manase Moisi i-a dat *moștenire* în Basan, ^gși celeilalte jumătăți i-a dat Iosua *moștenire* între frații lor, dincoace de Iordan spre apus). Și când Iosua îi lăsă la corturile lor, îi

^h Cap. 20. 7. | ^j Cap. 20. 8. | ^m Fac. 13. 15. | ^o Dent. 7. 24.
ⁱ Vers. 7. | ^k Cap. 20. 8. | ⁿ Cap. 11. 23. | —

1 Cron. 6. 77. | ^l Num. 35. 7.

Capul 22. | ^c Num. 32. 33. | ^f Fac. 47. 7. | Luc. 24. 50.
^a Num. 32. 20. | ^d Deut. 6. 6, 17. | 2 Sam. 6. 18. | ^g Cap. 17. 5.
^b Cap. 1. 16, 17. | ^e Deut. 10. 12.

binecuvântă. 8 Și vorbi către dânșii, zicând: Cu multe avuții întoarceți-vă în corturile voastre, cu turme multe foarte, cu argint, cu aur, cu aramă, cu fier și cu vestimente multe foarte ^h împărțiți prada neamicilor voștri cu frații voștri.

9 Și fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase se întoarseră și se duseră dela fiii lui Israel din Șilo, care *este* în pământul Canaan, spre a merge în ⁱ pământul Galaad, în pământul stăpânirii lor, pre care-l stăpâniră după cuvântul Domnului prin Moisi.

10 Și când sosiră la țărmurile Iordanului, cari *sunt* în pământul Canaan, fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase zidiră acolo un altar lângă Iordan, un altar mare la vedere.

11 Și fiii lui Israel ^j auziră zicându-se: Iată fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase au zidit un altar în fața pământului Canaan, la țărmurile Iordanului, în lătura fiilor lui Israel. 12 Și când fiii lui Israel auziră *de aceasta*, ^k toată comunitatea fiilor lui Israel se strânse la Șilo, spre a merge a se luptă cu dânșii. 13 Și fiii lui Israel ^l trimiseră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătatea din seminția lui Manase în pământul Galaad pre ^m Fineas, fiul lui Eleazar preotul. 14 Și zecă mai mari cu el, câte un mai mare de *ocasă* părintească din toate semințiile lui Israel: ⁿ fiecare *eră* cap al casei părintești între miile lui Israel.

15 Și ei veniră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad și la jumătatea seminției lui Manase în pământul Galaad și le vorbiră, zicând: 16 Așa a zis toată comunitatea Domnului: Ce păcat *este* acesta, pre care voi l-ați făcut în contra Dumnezeului lui Israel, abătându-vă astăzi dela Domnul și zidindu-vă altar ^o spre a vă răscula în contra Domnului? 17 Puțin ne *este* fărădelegea ^p din Peor, de care noi nu suntem curățiți până în ziua de

astăzi, pentru care a fost plagă în comunitatea Domnului; 18 Și voi voiți astăzi a vă abate dela Domnul? Și va fi, *dacă* voi astăzi vă veți răscula în contra Domnului, mâne ^q el se va supăra asupra întregii comunități a lui Israel. 19 Însă *dacă* pământul stăpânirii voastre *este* necurat, treceți în pământul stăpânirii Domnului ^r unde *este* așezat locașul Domnului și luați stăpânire între noi: dară în contra Domnului nu vă răsculați, nici în contra noastră nu vă răsculați, zidindu-vă vouă altar afară de altarul Domnului Dumnezeului nostru. 20 ^s Au Acan, fiul lui Zerah, păcătuiind în anatema, n'a fost mânia preste toată comunitatea lui Israel? și acest om oare singur a murit pentru păcatele sale?

21 ^t Și fiii lui Ruben, fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manase răspunzând, ziseră către capii miilor lui Israel: 22 Atotputernicul Domnul Dumnezeu ^u știe și Israel însuși va ști; *dacă aceasta am făcut-o* pentru a ne răscula sau a păcătui în contra Domnului, să nu ne mântuească pre noi în zina aceasta: 23 Dacă noi ne-am zidit altar pentru a ne abate dela Domnul, și pentru a aduce asupra lui arderile de tot și daruri de pâine, sau pentru a aduce asupra lui sacrificii de bucurie, însuși Domnul ^v să ne ceară. 24 Și *dacă* nu am făcut aceasta *mai cu seamă* din frica *acestui* lucru, zicând: Mâne pot să vorbească fiii voștri către fiii noștri, zicând: Ce aveți voi a face cu Domnul Dumnezeul lui Israel? 25 Că Domnul a pus Iordanul hotar între noi și între voi, voi fii ai lui Ruben și fii ai lui Gad: voi nu aveți parte în Domnul! Și așa fiii voștri vor face pre fiii noștri să înceteze a se teme de Domnul. 26 Deaceia noi am zis: Să ne punem acum și să ne zidim altar, nu pentru arderea de tot nici pentru jertfă: 27 Ci *pentru ca să fie* ^x mărturie între noi și între voi și între generațiunile noastre după noi, pentru

^A Num. 31. 27. | ^j Deut. 13. 12, etc. | ^m Esod. 6. 25. | ^p Num. 25. 3, 4. | ^s Cap. 7. 1, 5 | ^u 1 Reg. 8. 39 | Ier. 12. 3. | ^v Deut. 18. 19.
^f Num. 32. 1, 26. | ^k Judc. 20. 1. | ⁿ Num. 1. 4. | ^q Num. 16. 22. | ^t Deut. 10. 17. | ^{lov} 10. 7. | 2 Cor. 11. 11, 31. | ^x Fac. 31. 48.
29.

ca^y să săvârșim servirea Domnului înaintea lui cu arderile de tot ale noastre și cu jertfele noastre și cu darurile de bucurie ale noastre și ca fiii voștri să nu zică mâne fiilor noștri: Voi nu aveți parte în Domnul! 28 Pentru aceasta noi am zis: Dacă s'ar întâmpla ca ei să zică așa către noi sau către generațiunea noastră mâne, atunci noi vom zice: Vedeți chipul altarului Domnului, pre care l-au făcut părinții noștri, nu pentru arderea de tot și nici pentru sacrificii, ci ea să fie mărturie între noi și între voi!

29 Departe de noi, ca să ne răsculăm în contra Domnului și să ne abatem astăzi dela Domnul^z prin zidirea unui altar pentru arderea de tot, daruri de pâne și jertfe, afară de altarul Domnului Dumnezeuului nostru, care este înaintea locașului lui.

30 Și Fineas preotul, și mai marii comunității și capii miilor lui Israel, cari erau cu dânsul, auzind cuvintele pre cari le vorbiră fiii lui Ruben, fiii lui Gad și fiii lui Manase, fură mulțumiți. 31 Și Fineas, fiul lui Eleazar preotul, zise către fiii lui Ruben, către fiii lui Gad și către fiii lui Manase: Astăzi cunoaștem că Domnul este^a în mijlocul nostru fiindcă nu ați făcut păcatul acesta în contra Domnului. Prin aceasta ați scăpat pre fiii lui Israel de mâna Domnului.

32 Și Fineas, fiul lui Eleazar preotul și mai marii se întoarseră dela fiii lui Ruben și dela fiii lui Gad din pământul Galaad în pământul Canaan, la fiii lui Israel și aduseră lor răspuns. 33 Și lucrul plăcut în ochii fiilor lui Israel: și fiii lui Israel^b binecuvântară pre Dumnezeu și nu mai ziceau să meargă în contra lor cu rebel să strice pământul, în care locuiau fiii lui Ruben și fiii lui Gad.

34 Și fiii lui Ruben și fiii lui Gad numiră altarul: *Ed*, că aceasta mărturie va fi între noi, că Domnul este Dumnezeu.

Îndemnările și înștiințările lui Iosua.

23 Și după multe zile, după ce Domnul^a a dat repaus lui Israel de toți neamicii săi de jur împrejur și Iosua^b eră bătrân și înaintat în zile, 2 Iosua^c chemă pe tot Israelul, pre bătrânii săi, pre capii săi, pre judecătorii săi și pre diregătorii săi, și zise către dânsii: Eu am îmbătrânit și sunt înaintat în zile; 3 Și voi ați văzut tot ce a făcut Domnul Dumnezeuul vostru tuturor popoarelor acestora pentru voi: că^d Dumnezeuul vostru este cel ce s'a luptat pentru voi. 4 Iată, ^e eu am împărțit prin sorți între voi aceste popoare rămase spre moștenire în semințiile voastre, cu toate popoarele pre cari le-am stârpit, dela Iordan și până la marea cea mare spre apusul soarelui.

5 Și Domnul Dumnezeuul vostru^f însuși le va isgoni de dinaintea voastră și le va alungă de dinaintea voastră; și voi veți stăpâni pământul lor, ^g după cum v'a făgăduit Domnul Dumnezeuul vostru. 6^h Îmbărbătați-vă deci foarte spre a păzi și a face tot ce este scris în cartea legii lui Moisi, ⁱ fără a vă abate din ea nici în dreapta nici în stânga: 7^j Să nu vă amestecați cu aceste popoare, ce au rămas între voi, nici^k să amintiți numele zeilor lor, nici să vă jurați *pe ei*, nici să serviți lor și nici să vă închinați lor. 8 Ci^l de Domnul Dumnezeuul vostru să vă lipiți, după cum ați făcut până în ziua de astăzi. 9^m Că Domnul a isgonit de dinaintea voastră popoare mari și puternice și înaintea voastrăⁿ nimenea n'a putut să stea până în ziua de astăzi. 10° Unul dintre voi a urmărit o mie; că Domnul Dumnezeuul vostru, el este cel ce să luptă pentru voi, ^p după cum v'a făgăduit.

11^q Luați aminte deci foarte de sufletele voastre, spre a iubi pre Domnul Dumnezeuul vostru. 12 Că dacă voi^r vă veți abate și vă veți lipi de rămășița acestor popoare, de acești rămași între

^y Deut. 12. 5, 6, 11, 12, 17, 18, 26, 27.
^z Deut. 12, 13, 14.
^a Lev. 26, 11, 12.

2 Cron. 15. 2.
^b 1 Cron. 29. 20.
Neem. 8. 6.
Dan. 2. 19.

Luc. 2. 28.
—
Capul 23.
^a Cap. 21. 44.
^b Cap. 13. 1.

^c Deut. 31. 28.
1 Cron. 28. 1.
^d Esod. 14. 14.
^e Cap. 13. 2, 6.
^f Esod. 23. 30.

Deut. 11. 23.
^g Num. 33. 53.
^h Cap. 1. 7.
ⁱ Deut. 5. 32.
^j Esod. 23. 33.

Prov. 4. 14.
Efes. 5. 11.
^k Esod. 23. 13.
Ier. 5. 7.
Zef. 1. 5.

^l Deut. 10. 20.
^m Deut. 11. 23.
ⁿ Cap. 1. 5.
^o Lev. 26. 8.
^p Esod. 14. 14.

Deut. 3. 22.
^q Cap. 22. 5.
^r Ebr 10, 38, 39.
2 Pet. 2, 20, 21.

voi și de^s vă veți încușeri și vă veți amesteca cu ei și ei cu voi: 13 Să știți desigur, că^t Domnul Dumnezeu vostru nu va mai alungă aceste popoare de dinaintea voastră: ^uei ele vor fi vouă lațuri și curse, și bici în coastele voastre și spini în ochii voștri, până ce veți fi nimicii de pe acest pământ bun, pre care Domnul Dumnezeu vostru l-a dat vouă.

14 Și iată eu astăzi^v mă duc pe calea a tot ce este pământesc: cunoașteți deci din toată inima voastră și din tot sufletul vostru, că^x nu a căzut nici un cuvânt din toate bunătățile, pre cari Domnul Dumnezeu vostru vi-le-a făgăduit vouă. Toate s'a întâmplat vouă nici unul din ele nu a căzut. 15^y Pentru aceasta, după cum a venit asupra voastră toate bunătățile pre cari le-a făgăduit vouă Domnul Dumnezeu vostru, așa Domnul va aduce asupra voastră^z toate relele, până ce vă veți nimici de pe acest pământ bun, pre care l-a dat vouă Domnul Dumnezeu vostru. 16 Când voi veți călea legământul Domnului Dumnezeului vostru, pre care l-a poruncit vouă și veți merge și veți servi altor zei, și vă veți închină lor, atunci se va aprinde mânia Domnului asupra voastră și veți peri curând de pe acest pământ bun, pre care el l-a dat vouă.

Iosua adună poporul, și revinoește legământul lui Dumnezeu cu el.

24 Și Iosua adună toate semințiile lui Israel la^a Șechem, și el^b chieamă, pre bătrânii lui Israel, pre capii săi, pre judecătorii săi și pre dirigătorii săi, și ei^c se înfățișară înaintea lui Dumnezeu.

2 Și Iosua zise către tot poporul: Așa zice Domnul Dumnezeu lui Israel: ^dDincolo de riu a locuit părinții voștri din vechime, Terah, părintele lui Abraam și părintele lui Nahor, și^e ei serviră altor zei; 3 Și^f eu am luat pre părintele vostru, pre Abraam, de dincolo de riu și l-am purtat prin pământul Canaan, și

am înmulțit sămânța lui,^g și i-am dat pre Isaac. 4 Și lui Isaac i-am dat pre^h Iacob și pre Esau: și luiⁱ Esau am dat muntele Seir, ca să-l stăpânească; ^jIar Iacob și fiii săi se coborîră la Egipt. 5^k Și am trimis pre Moisi și pre Aaron, ^lși am bătut Egiptul cu plăgi, precum am făcut în mijlocul lui: apoi v'am scos pre voi. 6 Și^m am scos pre părinții voștri din Egipt, șiⁿ ați venit la mare, și Egiptenii urmăriră pre părinții voștri cu care și călăreți până la Marea-Roșie. 7° Și ei^p strigară către Domnul, și^q el puse întunecere între voi și între Egipteni, și^r aduse asupra lor marea, care-i acoperi, și^s ochii voștri au văzut ce am făcut eu în Egipt. Și voi ați rămas în pustiu^t zile multe. 8 Și eu v'am adus în pământul Amoreilor, cari locuiră dincolo de Iordan, și^u ei se luptară cu voi; și eu i-am dat în mâinile voastre, și voi ați stăpânit pământul lor, și i-am stârpit de dinaintea voastră. 9^v Și Balak, fiul lui Zippor, regele Moabului se sculă, și se luptă în contra lui Israel, și^x trimise ca să chieame pre Balaam fiul lui Beor, ca să vă blesteme. 10^y Dară eu n'am voit să ascult pre Balaam,^z și el vă binecuvântă pre voi, și v'am scăpat din mâinile sale. 11 Și^a trecurăți Iordanul, și venirăți la Ierihon. Și^b se luptară cu voi locuitorii Ierihonului, Amoreii, Ferizeii, Cananeii, Heteii, Gherghescii, Heveii și Iebuscii, și eu i-am dat în mâinile voastre. 12 Și^c am trimis înaintea voastră vespea bondărească, și gonii de dinaintea voastră pre cei doi regi ai Amoreilor: ^ddară nu cu sabia ta nici cu arcul tău. 13 Și eu v'am dat un pământ, pentru care voi nu v'ați ostenit, și^e cetăți, pre cari nu le-ați zidit, și voi locuiți în ele; și vii și maslini, ce n'ați plantat, voi le mânceți. 14^f Te-meți-vă dară de Domnul, și serviți lui cu^g întregime și adevăr, și^h depărtați zeii, căroră au servit părinții voștri dincolo

^s Deut. 7. 3.

^t Judc. 2. 3.

^u Deut. 1. 23. 33.

^v Deut. 7. 16.

^w 1 Reg. 2. 2.

^x Cap. 21. 45.

^y Luc. 21. 33.

^g Deut. 28. 63.

^h Lev. 26. 16.

ⁱ Cap. 24.

^j Fac. 35. 4.

^k Cap. 23. 2.

^c 1 Sam. 10. 19.

^d Fac. 11. 26. 31.

^e Fac. 31. 53.

^f Fac. 12. 1.

^g Fac. 21. 2, 3.

^h Fac. 21. 2, 3.

ⁱ Fac. 25. 24, 25, 26.

^j Fac. 25. 24,

^k Fac. 36. 8.

^l Fac. 46. 1, 6.

^m Esod. 3. 10.

ⁿ Esod. 7.

^m Esod. 12. 37. 51.

ⁿ Esod. 14. 2.

^o Esod. 14. 9.

^p E-od. 14. 10.

^q Esod. 14. 20.

^r Esod. 14. 27. 28.

^s Deut. 4. 34.

^t Cap. 5. 6.

^u Num. 21. 21. 33.

^v Judc. 11. 25.

^w Num. 22. 5.

^x Deut. 23. 5.

^z Num. 23. 11. 20.

^a Cap. 3. 14, 17.

^b Cap. 6. 1.

^c Esod. 23. 28.

^d Ps. 44. 3, 6.

^e Deut. 6. 10, 11.

^f Deut. 10. 13.

^g Fac. 17. 1.

^h Ps. 119. 1.

ⁱ 2 Cor. 1. 19.

^j Eres. 6. 24.

^k Ezec. 20. 18.

de riu și în Egipt, și serviți Domnului. 15 Și dacă *este* rău în ochii voștri a servi Domnului, *j* alegeți-vă astăzi cui voiți a servi: sau *k* zeilor, cărora au servit părinții voștri dincolo de riu, sau *l* zeilor Amoreilor, în al căror pământ voi locuiți. *m* Încât pentru mine și casa mea, noi vom servi Domnului.

16 Și răspunse poporul, zicând: De parte de noi, de a părăsi pre Domnul spre a servi altor zei. 17 Că Domnul Dumnezeu nostru *este* cel ce ne-a scos pre noi și pre părinții noștri din pământul Egiptului, din casa sclaviei, și care a făcut înaintea noastră acele mari semne, și ne-a păzit în toată calea pe care am umblat, și în mijlocul tuturor popoarelor prin care am trecut. 18 Și Domnul a gonit pre toate popoarele de dinaintea noastră, pre Amorei, locuitori ai pământului: *deci* vom servi Domnului, căci el *este* Dumnezeu nostru.

19 Și Iosua zise către popor: *n* Voi nu puteți servi Domnului, că el *este* *o* Dumnezeu sfânt, *p* Dumnezeu gelos *este* el: *q* nu va iertă fărădelegile și păcatele voastre. 20 *r* Când voi veți părăsi pre Domnul și veți servi zeilor străini, *s* atunci el se va întoarce, și vă va face rău, și vă va mistui, după ce v'a făcut bine.

21 Și poporul zise către Iosua: Nu! Domnului vom servi.

22 Și Iosua zise către popor: Voi *sunt* teți martori în contra voastră înși-vă, că *t* voi ați ales vouă pre Domnul, spre a-i servi. Și ei ziseră: martori!

23 Și acum *zise* Iosua, *u* depărtați pre zeii cei străini, cari *sunt* în mijlocul vostru, și plecați inima voastră Domnului Dumnezeului lui Israel. 24 Și poporul zise lui Iosua: Domnului Dumnezeului

nostru vom servi, și de vocea lui vom ascultă.

25 Așa Iosua *v* încheiă în aceeași zi cu poporul legământ, și-i dădu lui lege și poruncă *x* în Șechem. 26 Și Iosua *y* scrisese aceste cuvinte în cartea legii lui Dumnezeu, și luă *z* o piatră mare, și *a* o ridică acolo *b* sub stejarul, ce *eră* lângă templul Domnului. 27 Și Iosua zise către tot poporul: Iată, această piatră să fie între noi de *c* mărturie, că *d* ea auzi toate cuvintele Domnului, pre cari le-a vorbit cu noi; deci ea să fie asupra-vă mărturie, ca să nu vă lepădați de Dumnezeu vostru. 28 Și așa *e* Iosua lăsă poporul pre fiecare la moștenirea sa.

Moartea lui Iosua și a lui Eleazar; înmormântarea oaselor lui Iosif.

29 *f* Fost-a după aceste lucruri, că Iosua, fiul lui Nun, servul Domnului, muri *fiind* de o sută zece ani. 30 Și ei îl înmormântară la hotarul moștenirii sale, în *g* Timnat-Serah, ce *este* în muntele lui Efraim, spre miazănoaptea muntelui Gaș.

31 *h* Și Israel servi Domnului toate zilele lui Iosua și toate zilele bătrânilor, cari trăiră multe zile după Iosua, și cari au *i* știut toate lucrurile Domnului, pre cari le-a făcut pentru Israel.

32 Și *j* oasele lui Iosif, pre cari fiii lui Israel le-au adus din Egipt, le înmormântară în Șechem, în partea țarinei, *k* pre care o cumpărase Iacob dela fiii lui Emor, părintele lui Șechem, cu o sută de kesite, și ea deveni moștenirea fiilor lui Iosif.

33 Și Eleazar, fiul lui Aaron, muri, și ei îl înmormântară pe movila lui *l* Fincas, fiul lui, care i-s'a dat în muntele lui Efraim.

<i>i</i> Ezech. 20. 7. 8.	Jude. 6. 10.	Isa. 5. 16.	<i>s</i> Cap. 23. 15.	1 Sam. 7. 3.	<i>s</i> Jude. 9. 6.	<i>e</i> Jude. 2. 6.	<i>f</i> Fac. 50. 25.
<i>j</i> Rut. 1. 15.	<i>m</i> Fac. 18. 19.	<i>p</i> Esod. 20. 5.	Fapt. 7. 42.	<i>v</i> Esod. 15. 25.	<i>a</i> Fac. 28. 18.	<i>f</i> Jude. 2. 8.	<i>h</i> Fac. 33. 19.
Ioan 6. 67.	<i>n</i> Mat. 6. 24.	<i>q</i> Esod. 23. 21.	<i>t</i> Ps. 119. 173.	2 Reg. 11. 17.	<i>b</i> Fac. 35. 4.	<i>g</i> Cap. 19. 50.	<i>i</i> Esod. 6. 25.
<i>k</i> Vers. 14.	<i>o</i> Lev. 19. 2.	<i>r</i> 1 Cron. 28. 9.	<i>u</i> Fac. 35. 2.	<i>x</i> Vers. 26.	<i>c</i> Fac. 31. 48, 52.	<i>h</i> Jude. 2. 7.	—
<i>l</i> Esod. 23. 24, 32.	1 Sam. 6. 20	Ier. 17. 13.	Jude. 10. 16.	<i>y</i> Deut. 31. 24.	<i>d</i> Deut. 32. 1.	<i>i</i> Deut. 11. 2.	

CARTEA JUDECĂTORILOR.

Expediția lui Iuda și Simeon contra Cananeilor.

1 Și după moartea lui Iosua fiul lui Israel ^a întrebă pre Domnul, zicând: Care din noi să se suie mai întâiu în contra Cananeilor. spre a se lupta cu ei?

2 Și Domnul zise: ^b Iuda să se suie; iată. eu am dat țara în mâna lui.

3 Și Iuda zise către Simeon fratele său: Suie-te cu mine în sortul meu, ca să ne luptăm în contra Cananeilor, și ^c eu de asemenea mă voi duce cu tine în sortul tău. Și Simeon merse cu dânsul.

4 Și Iuda se sui: și Domnul dădă pre Cananei și pre Ferizei în mâinile lor, și ei uciseră din ei în ^d Bezek zece mii de oameni.

5 Și ei aflară pre Adoni-Bezек în Bezek: și se luptară cu el, și bătură pre Cananei și pre Ferizei. 6 Și Adoni-Bezек fugi, și ei îl urmăriră, îl prinseră, și-i tăiară degetele cele mari ale mânilor și ale picioarelor sale. 7 Și Adoni-Bezек zise: Șaptezeci de regi, având tăiate degetele cele mari ale mânilor și ale picioarelor lor. adunau *mâncarea lor* sub masa mea: ^e după cum am făcut eu, așa mi-a răsplătit Dumnezeu; și ei îl aduseră la Ierusalim, și el murî acolo.

8 Și ^f fiii lui Iuda se luptară în contra Ierusalimului. îl luară, și-l bătură cu ascuțișul săbii, și cetatea o arseră cu foc. 9 ^g Apoi fiii lui Israel se pogoriră spre a se lupta cu Cananeii, cari locuiau în munte și către miazăzi și în șes.

10 Și Iuda merse asupra Cananeilor ce locuiau în Hebron, (numele Hebronului *fu* înainte ^h Kiriāt-Arba), și ei uciseră pre Șesai, pre Ahiman și pre Talmai.

11 ⁱ De acolo merse asupra locuitorilor Debirului, (numele Debirului *fu* înainte Kiriāt-Sefer).

12 ^j Și Caleb zise: Cel ce va bate Kiriāt-Seferul, și-l va lua, îi voi da de femeie pre Acsa. fca mea. 13 Și Ot-

niel. fiul lui Kenaz. ^k fratele cel mai mic al lui Caleb. îl luă: și el îi dădă de femeie pre Acsa. fca sa. 14 ^l Și când ea veni *la dânsul*, ea se sfătui cu el ca ea să ceară o țarină dela părintele ei. și ea se dădă jos depe asin, și Caleb îi zise: Ce vrei tu? 15 Și ea-i zise: ^m Dă-mi binecuvântare; că tu mi-ai dat un pământ secetos. dă-mi și isvoare de apă. Și Caleb îi dădă isvoarele de sus și isvoarele de jos.

16 ⁿ Și fiii Keneului, socrul lui Moisi, se suiră din ^o cetatea palmierilor cu fiii lui Iuda în pustiul lui Iuda, care *este* la miazăzi de ^p Ard. și ^q ei merseră și locuiră cu poporul.

17 ^r Și Iuda merse cu fratele său Simeon. și ei bătură pre Cananeii, ce locuiau în Tefat. și-i nimiciră. Și numele cetății s'a chemat ^s Horma. 18 Și Iuda luă ^t Gaza cu hotarele sale. Așkelonul cu hotarele sale, și Ekronul cu hotarele sale.

19 Și ^u Domnul fu cu Iuda. și el luă în stăpânire muntele: că el nu pută alungă pre locuitorii văii, că aveau ^v care de fer.

20 ^x Și ei dădură Hebronul lui Caleb, după cum a zis Moisi; și el alungă de-acolo pre cei trei fii ai lui Anak.

Nu toți Cananeii sunt isgoniți.

21 ^y Și fiii lui Beniamin nu alungară pre Iebuseii ce locuiau în Ierusalim. ei Iebuseii locuiesc cu fiii lui Beniamin în Ierusalim până în ziua de astăzi.

22 Și se suiră și *cei din casa* lui Iosif în contra Bet-Elului, ^z și Domnul *eră* cu dânsii. 23 Și *cei din casa* lui Iosif ^a iscodiră Bet-Elul, (numele cetății *fu* înainte ^b Luz). 24 Și păzitorii văzură un om ieșind din cetate, și-i ziseră: Arată-ne, rugămu-te, intrarea în cetate, și ^c noi vom face milă cu tine. 25 Și le arătă intrarea în cetate. și ei bătură cetatea cu ascuțișul săbiei; iar pre om și întreg

JUDECĂTORI.	^b Fac. 49. 8.	^{Iac.} 2. 13.	ⁱ Ios. 15. 15.	^m Fac. 33. 11.	^q Num. 10. 32.	^u Vers. 2.	^z Vers. 19.
—	^c Vers. 17.	^f Ios. 15. 63.	^j Ios. 15. 16, 17.	ⁿ Cap. 4. 11, 17.	^r Vers. 3.	^v Ios. 17. 16, 18.	^a Ios. 2. 1.
Capul 1.	^d 1 Sam. 11. 8.	^g Ios. 10. 36.	^k Cap. 3. 9.	^o Dent. 34. 3.	^s Num. 21. 3.	^x Num. 14. 24.	^b Fac. 28. 19.
^a Num. 27. 21.	^e Lev. 24. 19.	^h Ios. 14. 15.	^l Ios. 15. 18, 19.	^p Num. 21. 1.	^t Ios. 11. 22.	^y Ios. 15. 63.	^c Ios. 2. 12, 1

neamul său îl lăsară să se ducă. 26 Și omul se duse în pământul Heteilor, și zidi o cetate, și chemă numele ei Luz: care și este numele ei până în ziua de astăzi.

27 ^dȘi nici Manase nu alungă locuitorii Bet-Șeanului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Taanacului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Dorului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Ibleamului și ai satelor sale, nici pre locuitorii Megiddoului și ai satelor sale: ei Cananeii isbutiră a locui în acest pământ. 28 Și când Israel se făcù tare, ei făcură pre Cananei tributari, dară nu-i alungară.

29 ^eȘi nici Efraim alungă pre Cananeii ce locuiau în Gazer; ei Cananeii locuiau în mijlocul lui în Gazer.

30 Și nici Zabulon nu alungă pre locuitorii Kitronului și pre ^flocuitorii Nahaloului; ei Cananeii locuiau în mijlocul lui, și s'au făcut tributari.

31 ^gȘi nici Asser nu alungă pre locuitorii Aco, nici pre locuitorii Sidonului, nici pre cei din Ahlab, nici pre cei din Helba, nici pre cei din Afik și nici pre cei din Rehob. 32 Ci Asseriții locuiau în mijlocul Cananeilor, locuitori ai țării; că ei nu-i alungară.

33 Și nici Neftali nu alungă pre locuitorii Bet-Șemeșului, nici pre locuitorii Bet-Anatului; ei el locui în mijlocul Cananeilor, locuitori ai țării; dară locuitorii Bet-Șemeșului și ai Bet-Anatului li-se făcură tributari.

34 Și Amoreii strâmtorau pre fiii lui Dan în munte; că ei nu-i lăsau să se coboare în vale. 35 Dară Amoreii isbutiră a locui în muntele Heres, în Aialon, și în Șaalbim; dar mâna casei lui Iosif le fu grea, și ei se făcură tributari. 36 Și hotarul Amoreilor fu dela Maale-Acrabbim, dela Petra și în sus.

Îngerul Domnului mustră pre popor.

2 Și îngerul Domnului se suî din Ghilghal ^ala Bochim, și zise: Eu v'am scos pre voi din Egipt, și v'am adus în pământul, pre care eu jurământ l-am

făgăduit părintților voștri, și am zis: ^bEu nu voi strică legământul meu cu voi în veci; 2 Și ^cvoi să nu încheiați nici un legământ cu locuitorii pământului acestuia, și ^daltarele lor să le sfărîmați; ^edară nu ați ascultat de vocea mea: pentru-ce ați făcut aceasta? 3 Deci am mai zis: Eu nu-i voi isgoni de dinaintea voastră, ei ei vor fi ^fspini în coastele voastre, și ^gzeii lor vă vor fi ^hcurse.

4 Și când îngerul Domnului vorbi cuvintele acestea către toți fiii lui Israel, poporul își înalță vocea sa, și plânse. 5 Și ei chemară numele locului aceluia Bohim, și ei sacrificară acolo Domnului.

Schița generală a istoriei Israelitilor în timpul Judecătorilor.

6 Și ⁱIosua lăsă poporul, și fiii lui Israel se duseră fiecare la moștenirea sa, spre a luă în moștenire pământul.

7 ^jȘi poporul a servit Domnului, în toate zilele lui Iosua, și în toate zilele bătrânilor cari trăiră multe zile după Iosua, și cari au văzut faptele cele mari ale Domnului, pre care le-au făcut el pentru Israel.

8 Și ^kIosua, fiul lui Nun, servul Domnului, muri, fiind de o sută zece ani. 9 ^lȘi ei îl immormântară în hotarul moștenirii sale, în ^mTimnat-Heres, în muntele lui Efraim spre miazănoaptea muntelui Gaaș. 10 Și toată acea generațiune s'a adaos la părinții săi.

Și se sculă altă generațiune după dânșii, care ⁿn'a cunoscut pre Domnul, și nici faptele pre cari le-a făcut el pentru Israel. 11 Și fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, și serviră Baalilor. 12 Și ^oei părăsiră pre Domnul Dumnezeuul părintților lor, care i-a scos pre ei din pământul Egiptului, și urmară ^paltor zei, din zeii popoarelor ce erau în jurul lor, și ^qse închinară acestora, și mâniară pre Domnul. 13 Și ei părăsiră pre Domnul, și ^rserviră lui Baal și Astarteelor.

14 Și ^smânia Domnului se aprinse

^d Ios. 17. 11, 12, 13.
^e Ios. 16. 10.
1 Reg. 9. 16.

^f Ios. 19. 15.
^g Ios. 19. 24—30.
^h Ps. 106. 34, 35.

Capul 2.
^a Vers. 5.
^b Fac. 17. 7.
^c Deut. 7. 2.

^d Deut. 12. 3.
^e Vers. 20.
^f Ios 23. 13.
^g Cap. 3. 6.

^h Esod. 23. 33.
ⁱ Ios. 22. 6.
^j Ios. 24. 31.
^k Ios. 24. 22.

^l Ios. 24. 30.
^m Ios. 19. 50.
ⁿ Esod 5 2.
Gal. 4. 8.

2 Thes. 1. 8.
Tit. 1. 16.
^a Deut. 31. 16.
^p Deut. 6. 14.

^q Esod. 20. 5
^r Cap. 3. 7.
Ps. 106. 36.

asupra lui Israel, și el îi ^tdădù în mâna prădătorilor, cari-i prădară, și-i ^vvândù în mâna neamicilor lor de prin prejur: și ^vnu mai putură stă înaintea neamicilor lor. 15 Ori în cotro eieșiau, mâna Domnului eră asupra lor spre rău, după cum a vorbit Domnul, și ^wdupă cum Domnul s'a jurat lor; și ei erau strâmtorați foarte.

16 Și ^vDomnul le sculă judecători, cari-i mântuiau din mâna prădătorilor lor. 17 Dară ei nu voiau să asculte de judecătorii lor, ei ^zdesfrânau după alți zei, închinându-se lor; curând se abătură din calea pe care au umblat părinții lor; aceștia ascultaseră poruncile Domnului, iar ei nu făcură așa. 18 Și când Domnul le sculă judecători, ^aDomnul eră cu judecătorul, și-i mântuia din mâna neamicilor lor în toate zilele judecătorului; ^bcă Domnul se îndură *de ei* la suspinurile lor, din cauza apăsătorilor și împălătorilor lor.

19 Și ^ccând judecătorul muri, se corumpeau din nou mai mult decât părinții lor, umblând după alți zei, servindu-le și închinându-se lor, nelăsând nimica din răutățile lor și din îndărătniciile lor.

20 ^dȘi mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și el zise: Pentru că poporul acesta a ^ecălcăt legământul meu, pre care l-am poruncit părinților lor, și n'a ascultat de vocea mea, 21 ^f*Deaceea* și eu nu voi mai alungă de dinaintea lor pre nimenea din popoarele, pre cari le-a lăsat Iosua, când muri, 22 Pentru a ^gispiti ^hprin ele pre Israel, de vor păzi, au nu, calea Domnului, și vor umblă în ea, cum făcură părinții lor. 23 Și așa Domnul lășă popoarele acestea, fără de a le alungă cu grăbire, și nu le dădù în mâinile lui Iosua.

Idolatria și subjugarea Israeliților.

3 Și acestea *sunt* ^apopoarele pre cari le-a lăsat Domnul, pentru a ispiti prin ele pre Israel, pre toți acei cari n'au

cunoscut resbelele Canaanului, 2 Numai ca generațiunile fiilor lui Israel să știe, să se învețe resbelul, de care mai înainte nu știură: 3 ^bCei cinci domni ai Filistenilor, toți Cananeii, și Sidonienii, și Heveii, cari locuiau în muntele Liban, dela muntele Baal-Ermon până la intrarea în Hamat. 4 ^cȘi ei serviră de ispită lui Israel, ca să se cunoască, dacă ei vor ascultă de poruncile Domnului, pre cari el le porunci părinților lor prin Moisi.

Israeliții sunt apăsați de regele Mesopotamiei, și scăpați prin Otniel.

5 ^dȘi fiii lui Israel locuiră între Cananei, Hetei, Amorei, Ferizei, Hevei și Iebusei. 6 Și ^eei luară pre fetele acestora de femei pentru dânsii, și pre fetele lor le dădură fiilor lor, și serviră zeilor lor. 7 ^fȘi fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, uitând pre Domnul Dumnezeuul lor, și ^gserviră Baalilor și ^hAstarteelor. 8 Deci mânia Domnului se aprinse asupra lui Israel, și el îi ⁱvândù în mâna lui ^jCușan-Rișataim, regele Mesopotamiei. Și fiii lui Israel serviră lui Cușan-Rișataim opt ani.

9 Și fiii lui Israel ^kstrigară către Domnul, și Domnul ^lsculă mântuitor fiilor lui Israel, care-i mântui, pre ^mOtniel, fiul lui Kenas, fratele cel mai mic a lui Caleb. 10 Și ⁿspiritul Domnului eră preste dânsul, și el judecă pre Israel, și ieși la resbel, și dădù în mâna lui pre Cușan-Rișataim, regele Mesopotamiei, și mâna lui s'a întărit asupra lui Cușan-Rișataim. 11 Și pământul avù repaus patruzeci de ani, Și Otniel, fiul lui Kenas muri.

Regele Moabului apasă pre Israeliți cari sunt mântuiți prin Ehud; Șamgar.

12 ^oȘi fiii lui Israel iarăși făcură rele în ochii Domnului; și Domnul întări pre ^pEglon, regele Moabului, asupra lui Israel, că ei făcură rele în ochii Domnului. 13 El adună la sine pre fiii lui

^s Cap. 3 8.
^{Ps.} 105.40,41, 42.
^t 2 Reg. 17. 20.
^u Cap. 3 8
^{Ps.} 44. 12

^v Lev. 26. 37.
^x Lev. 26.
^y Cap. 3.9,10,15.
^{Fapt.} 13. 20.
^z Esod. 3: 15,16.

^a Ios. 1. 5.
^b Fac. 6 6.
^{Ps.} 105.44,45.
^c Cap. 3. 12
^d Vers. 14.
^e Ios. 23. 16.

^f Ios. 23. 13.
^g Cap. 3. 1, 4, 4.
^h Deut. 8.2,16.
—

Capul 3.
^a Cap. 2. 21. 22.
^b Ios. 13. 3.
^c Cap. 2. 22.
^d Ps. 106. 35.
^e Esod 34. 16.

^f Cap. 2 11.
^g Cap. 2. 13.
^h Esod. 3: 13.
ⁱ Cap. 2. 14.
^j Hab. 3. 7.

^k 1 Sam. 12. 10.
^l Cap. 2. 16.
^m Cap. 1. 13.

ⁿ Num. 27. 18.
^o 1 Sam. 11. 6.
^p 2 Cron. 15. 1.
^q Cap. 2. 19.
^r 1 Sam. 12. 9.

Ammon și 2ai lui Amalek, și ducându-se bătù pre Israel, și luă ^r cetatea palmierilor. 14 Și fiii lui Israel ^s serviră lui Eglon, regele Moabului, optsprezece ani.

15 Și când fiii lui Israel ^t strigară către Domnul, le sculă lor mântuitor pre Ehud, fiul lui Ghera, Beniaminitul, bărbat stângaci; și fiii lui Israel trimiseră prin el un dar lui Eglon, regele Moabului. 16 Și Ehud își făcù o sabie cu două ascuțisuri, lungă de o șchioapă, pre care o încinse sub vestmântul său, la coapsa lui cea dreaptă. 17 Și el aduse darul la Eglon, regele Moabului. Și Eglon *eră* om foarte gras. 18 Și sfârșind aducerea darului, dădù drumul oamenilor ce purtaseră darul. 19 Și se întoarse ^u dela pietrăriile de lângă Ghilgal, și zise: O rege! eu am o vorbă tainică cu tine. Și *Eglon* zise: tăcere! și toți cei ce stăteau lângă el au ieșit dela dânsul. 20 Și Ehud intră la dânsul; și el ședeà în foisorul cel de vară, ce *eră* numai pentru el. Și Ehud zise: Iată, cuvântul lui Dumnezeu la tine. Și *regele* se ridică depe scaun. 21 Și Ehud întinzând mâna sa cea stângă, apucă sabia dela coapsa lui cea dreaptă, și-o împise în pântecel lui. 22 Așa că intră și mănunchiul după fer, și grăsimea se strânse în urma ferului, și el nu putù scoate sabia din pântecel lui, că străbătuse până la perineu. 23 Și Ehud ieși prin portic, închise după sine ușile foisorului, și le încuiă. 24 Și ieșind el, veniră servii *regelui*, și uitându-se, iată, ușile foisorului *erau* încuiate, și ziseră: De sigur el își acopere picioarele sale în camera sa de vară. 25 Și așteptară până li-se urî, și iată, nimenea nu deschideà ușile foisorului, și ei luară cheia și descuiară, și iată, domnul lor zăceà pe pământ mort. 26 Iar pre când ei întârziară, Ehud scăpă, și el trecù pietrăriile, și scăpă la Seirat. 27 Și sosind. ^v sună în trîmbiță pe ^x muntele lui Ef-

raim, și fiii lui Israel se pogoriră cu dânsul depe munte. și el înaintea lor. 28 Și el zise către dânsii: Urmați după mine ^y că Domnul a dat pre neamicii voștri, pre Moabiți, în mânil voastre. Și ei se pogoriră *depe munte* după dânsul, cuprinseseră ^z vadurile Iordanului în contra Moabului, și nu lăsau pre niminea să treacă. 29 Și ei bătură atuncia din Moab ca la zece mii oameni, toți grași și viteji; și nici unul nu scăpă. 30 Și așa Moabul se plecă în ziua aceea sub mâna lui Israel, și ^a pământul avù repaus optzeci de ani.

31 Și după dânsul urmă ^b Șamgar, fiul lui Anat, care bătù dintre Filistenii șase sute de oameni cu un toiag de bou; Și scăpă și el pre Israel.

Israeliti apăsati de Iabin, regele din Canaan, și mântuiti prin Debora și Barak.

4 Și fiii lui Israel iarăși făcură rele în ochii Domnului, după ce Ehud murì. 2 Și Domnul îi vândù în mâna lui Iabin, regele Canaanului, care domnià în ^a Hator; și mai marele oștirii sale *fu* ^b Sisera, care locuia în Haroșet-Hagoim. 3 Și fiii lui Israel strigară către Domnul, că el aveà nouă sute care de fer, și împilătare pre fiii lui Israel de douăzeci de ani.

4 Și Debora, o profeteasă, femeia lui Lapidot, judecà Israelul în acel timp. 5 ^c Și ea ședeà sub finicul Deborei, între Rama și Bet-El, pe muntele lui Efraim; și fiii lui Israel să suiră la dânsa ca să-i judece. 6 Și ea trimise, și chiemă pre ^d Barak, fiul lui Abinoam, din Kadeș-Neftali, și zise către dânsul: Au nu a poruncit Domnul Dumnezeu lui Israel, *zicând*: Du-te și lătește-te în muntele Tabor, și ia cu tine zece mii de bărbați, din fiii lui Neftali și din fiii lui Zabulon; 7 Și ^e eu voi atrage către tine la ^f râul Kișon, pre Sisera, mai marele oastei lui Iabin, carele lui și mulțimea lui: și-l voi da pre el în mâna ta. 8 Și Barak zise către dânsa: Dacă tu vei merge cu mine, voi merge: iar

q Cap. 5. 14.
r Cap. 1. 16.
s Deut. 28. 48.

t Vers. 9.
Ps. 78. 34.
u Ios. 4. 20.

v Cap. 5. 14.
x Ios. 17. 15.

y Cap. 7. 9, 15.
z Ios. 2. 7.

a Vers. 11.
b 1 Sam. 13. 19, 22.

Capit. 4.
a Ios. 11. 1, 10.
b 1 Sam. 12. 9.

Ps. 83. 9.
c Fac. 35. 8.

d Ebr. 11. 32.
e Esod. 14. 4.

dacă nu vei merge cu mine. nu voi merge. 9 Și ea zise: da, voi merge cu tine; dară nu va fi ție laudă pe calea pre care tu mergi: că Domnul va da pre Sisera în mâna unei femei. Și Debora se sculă, și se duse cu Barak la Kedeș. 10 Și Barak echemă pre Zabulon și pre Neftali la Kedeș, și lui îi urmară zece mii de bărbați, și Debora se sui cu dânsul.

11 Și Heber, Keneul, din fiii lui ^gHobab, socrul lui Moisi. s'a despărțit de Kenei, și-i întinse cortul său până la stejărișul Taanaim. care este lângă Kedeș.

12 Și se spuse lui Sisera, că Barak fiul lui Abinoam s'a suit la muntele Tabor. 13 Și Sisera adună toate carele sale, nouă sute de care de fer, și pre tot poporul ce era cu dânsul dela Haroșet-Hagoiim până la râul Kișon.

14 Și Debora zise lui Barak: Scoal-te; că aceasta este ziua în care Domnul va da pre Sisera în mâna ta! ^hAu nu Domnul iese înaintea ta? Și Barak se repezi depe muntele Tabor, și zece mii de bărbați în urma lui. 15 Și Domnul bătù pre Sisera, toate carele *lui* și toată oastea *lui* cu ascuțișul săbii înaintea lui Barak; și Sisera se cobori din car. și fugi pe jos. 16 Și Barak urmări carele și oastea până la Haroșet-Hagoiim, și toată oastea lui Sisera căzù sub ascuțișul săbiei; n'a rămas nici unul.

Sisera e ucis de către Iael.

17 Și Sisera fugi pe jos la cortul Iaelei, femeia lui Heber. Keneul; că pace era între Iabin, regele Hațorului. și între casa lui Heber. Keneul. 18 Și Iael ieșind spre întâmpinarea lui Sisera, îi zise: Abate-te, domnul meu, abate-te la mine, nu te teme. Și el se abătù la dânsa în cort, și ea îl acoperi cu învălitoare. 19 Și el zise către dânsa: Dă-mi, rogu-te, puțină apă ca să beau; că-mi este sete. Și ea deșchise un foiu de lapte, îi dădù să beà, și-l înveli. 20 El mai zise către dânsa: Stai la ușa cortului. și dacă cinevã

va veni și te va întrebã, zicând: Este cinevã aici? să răspunzi: Nu. 21 Și Iael, femeia lui Heber. luã un țãruș a cortului, și luã un ciocan în mâna ei, și venind încet la dânsul, îi bătù țãrușul prin tâmplã, așa încât se înfipse în pãmânt: că el era adânc în somn și obosit. Și el muri. 22 Și iatã, *pe când* Barak, urmăriã pre Sisera, Iael ieși intru întâmpinarea lui, și-i zise: Și eu îți voi a-rãtã bărbatul, pre care-l cauți. Și când el veni în *cortul* ei. Sisera zăceã mort. și țãrușul în tâmpla lui.

23 Așa plecã Dumnezeu în ziua aceea pre Iabin, regele Canaanului, înaintea fiilor lui Israel. 24 Și mâna fiilor lui Israel se tot întãri asupra lui Iabin, regele Canaanului. până ce nimicirã pre Iabin, regele Canaanului.

Cântarea de laudã a Deborei.

5 Și Debora și Barak. fiul lui Abinoam, ^aau cântat în ziua aceea, zicând: 2 Mai marii au condus în Israel, ^bPoporul s'a oferit de bunăvoie; laudați pre Domnul! 3 ^cAscultați, regilor! Luați aminte, mai marilor! Eu, eu voi să cânt Domnului, Voiu să psalmodiez Domnului Dumnezeu lui Israel. 4 O Doamne. ^dcând tu ai ieșit din Seir, Când ai plecat din câmpiile Edomului. ^ePãmântul s'a cutremurat și ceriurile au picurat. Și norii au picurat apă, 5 ^fMunții se prãbușirã dinaintea Domnului, ^gAcest munte al Sinaiului înaintea Domnului Dumnezeu lui Israel! 6 În zilele lui ^hȘamgar, fiul lui Anat, În zilele ⁱIaelei, ^jcãile erau neumblate, Și călătorii umblau pe căi strâmbe. 7 Încetat-au cei puternici ai luã Israel, încetat-au; Până ce eu Debora, m'am sculat, M'am sculat eu ^ko mumã în Israel. 8 ^lDumnezei noi își alegeau ei. Îdatã resbelul era la porți, *Darã* ^mvãzutu-s'a oare un scut sau o lance, La patruzeci de mii în Israel? 9 Inima mea se întoarce către mai marii lui Israel, Cãtre cei ce ⁿs'au oferit de bună voie între popor; Laudați pre Dom-

^f 1 Reg. 18. 40.
Ps. 83. 9, 10.
^g Num. 10. 29.
^h Deut. 9. 3.

2 Sam. 5. 24.
Ps. 68. 7.
Isa. 52. 12.

Copul 5.
^a Esod. 15. 1.
^b 2 Cron. 17. 16.
^c Deut. 32. 1, 3.

^d Deut. 33. 2.
Ps. 68. 7.
^e 2 Sam. 22. 8.
Isa. 64. 3.

Hab. 3. 3, 10
^f Deut. 4. 11.
Ps. 97. 5.
Esod. 19. 18

^h Cap. 3. 31.
^j Cap. 4. 17.
Lev. 26. 22

Plau. 1 4. & 4.
18
^k Isa. 49. 23.
^l Deut. 32. 16.

^m 1 Sam. 13.
19, 22.
ⁿ Vers. 2.

nul! 10 Voi ^ocari încălecați pe asini albi, ^pCari ședeți pe tapete, Și cari umblați pe cale, ^qCântați! 11 Mai tare decât strigătul dăntuitorilor la adăpători, Acolo să se cânte *acum* ^rcântări de biruință Domnului, Biruințele conducerii sale în Israel. Și se pogori la porți poporul Domnului. 12 ^sDeșteaptă-te, deșteaptă-te, Debora, Deșteaptă-te, deșteaptă-te, întonează cântarea! Scoală-te, Barak, Și ^tdu în captivitate pre prizonierii tăi, Fiule a lui Abinoam! 13 Atuncia se pogori o ceată mică ^uîn contra unui popor puternic, Domnul se pogori cu mine asupra vitejilor; 14 Îvingătorul lui ^vAmalek veni ^xdin Efraim, după tine, Beniamin cu popoarele tale! Din ^yMa-chir se pogoriră căpeteniile, Și din Zabulon cei ce țin sceptrul conducătorului. 15 Și mai marii lui Isachar *fură* cu Debora, și Isachar ea și ^zBarak, veniră pe urma sa în vale. La păraiele lui Ruben, Hotărîri mari! 16 Ce zaci tu ^aîntre stăule, Spre a auzi fluierile turmelor? La păraiele lui Ruben, Mari sfătuirii! 17 ^bGaladul a rămas dincolo de Iordan, Și Dan, pentru ce a rămas lângă corăbii? ^cAsser șezù la țărmlul mării, Și a rămas în porturile sale. 18 ^dZabulon *este* un popor ce și-a espus viața la moarte, Și Neftali pe înălțimile câmpii. 19 Mai marii veniră, se răsboiră. Atuncia regii Canaanului se răsboiră În Taanac, la apele Meghidoului; ^eEi nu câștigară argint. 20 ^fDin ceriuri au combătut, ^gStelele din cursul lor s'au răsboit cu Sisera! 21 ^hRâul Kișon i-a luat pre ei, Vechiul râu, râul Kișon! Cu putere te-ai ridicat, o suflète al meu! 22 Atuncia copitele cailor se loviau de goana, de goana celor puternici. 23 Blestemați Merozul, zice îngerul Domnului, Blestemați pre locuitorii lui; ⁱCă ei n'au venit în ajutorul ^jDomnului, Spre ajutorul Domnului asupra vitejilor. 24 Binecuvântată să fie mai pre sus de *toate* femeile ^kIael,

Femeia lui Heber, Keneul; ^lBinecuvântată să fie ea mai pre sus de *toate* femeile *ce locuiesc* în corturi! 25 ^mApă a cerut el, și ea i-a dat lapte: În cupă domnească ea i-a dat. 26 ⁿMâna ei a întins-o la țaruș, Și dreapta ei la ciocanul lucrătorilor; Și cu ciocan ea lovì pre Sisera, sfărîmă capul lui; Pătrunse și străpunse tâmplele lui. 27 La picioarele ei el se ghemui, căzù și zăcù; La picioarele ei el se ghemui, căzù; Unde se ghemui, acolo căzù biruit. 28 Prin fereastră se uită muma lui Sisera, Și strigă prin zăbrele: Pentru ce întârzie carul său de a veni? Pentru ce întârzie mersul carelor sale? 29 Înteptele ei Doamne îi răspund, Și ea își răspunde însăși: 30 ^oAu nu au dat ei preste pradă: Au n' o împărțese: O fată, două fete pentru fiecare bărbat; Pradă *de* vestminte colorate pentru Sisera; Pradă *de* vestminte colorate în broderie; O pereche *de* vestmiute, colorate, brodate, *de pus* în jurul grumazului prăzii. 31 ^pAșa să peară toți neamicii tăi, o Doamne! Iar cei ce-l iubesc *să fie* ^qca soarele, ^rcând iese din puterea sa! Și pământul avù repaus patruzeci de ani.

Apăsarea Madianiților; Ghedeon este chemat de Dumnezeu, și adună o armată.

6 ^aȘi fiii lui Israel făcură rele în ochii Domnului, și Domnul îi dădù pre ei în mâna ^bMadianiților șapte ani. 2 Și mâna Madianiților eră puternică asupra lui Israel. Din cauza Madianiților fiii lui Israel își făcură ^csăpături în munți, peșteri și întăriri. 3 Și se întâmplă, când Israel sămănà, că veniau Madianiții și ^dAmalekiții și ^efiii răsăritului, și se suiau asupra lui; 4 Și tăbărau asupra lui, și ^fstricau venitul pământului până la Gaza, nelăsând mijloc de traiu în Israel, nici oi, nici boi, nici asini; 5 Că ei se suiau cu turmele lor și cu corturile lor, și veniau mulți ^gca lăcustele: *că* ei și cămilele lor erau fără număr, și veniau în

o Ps. 105. 2.

p Cap. 10. 4.

q Ps. 107. 32.

r 1 Sam. 12. 7.

s Ps. 57. 8.

t Ps. 68. 18.

u Ps. 49. 14.

v Cap. 3. 27.

x Cap. 3. 13.

y Num. 32. 39, 40

z Cap. 4. 14.

a Num. 32. 1.

b Ios. 13. 25. 31.

c Ios. 19. 29. 31.

d Cap. 4. 10.

e Ps. 44. 12.

f Ios. 10. 11.

g Cap. 4. 15.

h Cap. 4. 7.

i Cap. 21. 9, 10.

j 1 Sam. 17. 47.

k Cap. 4. 15.

l Luc. 1. 28.

m Cap. 4. 19.

n Cap. 4. 21.

o Esod. 15. 9.

p Ps. 83. 9 10.

q 2 Sam. 23. 4.

r Ps. 19. 5.

—

Capul 6.

a Cap. 2. 19.

b H b. 3. 7.

c 1 Sam. 13. 6.

Ebr 11. 38.

d Cap. 3. 13.

e Fac. 23. 1.

f Iov 1. 3.

g Lev. 26. 16.

h Mic. 6. 15.

i Cap. 7. 12.

țară, spre a o strică. 6 Și așa Israel se sărăci foarte de Madianiți; și fiii lui Israel^h strigară către Domnul.

7 Și Când fiii lui Israel strigară către Domnul din cauza Madianiților. 8 Domnul trimise pre un profet la fiii lui Israel, care zise către dânșii: Așa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: 9 Eu v'am seos pre voi din Egipt, da, v'am seos din casa sclăvici, și v'am scăpat din mâna Egiptenilor, și din mâna tuturor împilătorilor voștri, și i-am isgonit de dinaintea voastră, și v'am dat pământul lor; 10 Și am zis vouă: Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru^j să nu vă temeți de zii Amoreilor, într'a căror pământ voi locuiți; dară voi n'ați ascultat de vocea mea.

11 Și a venit îngerul Domnului, și s'a așezat sub stejarul din Ofra a lui Ioas. ^kAbi-Ezereul; și ^lGhedeon, fiul său, bătea grâu în teasc, spre a-l ascunde de Madianiți. 12 Și ^mse arată îngerul Domnului, și zise către dânșul: Domnul este ⁿcu tine, viteazule! 13 Și Ghedeon îi zise: Rogu-te, Domnul meu! De este Domnul cu noi, pentru ce toate acestea au venit asupra noastră? Și ^ounde sunt toate minunile sale, ^ppre cari nile-a spus părinții noștri, zicând: Au nu din Egipt ne-a seos pre noi Domnul? Și acum Domnul ne-a ^qpărăsit, și ne-a dat în mâna Madianiților. 14 Și Domnul căutând spre el, îi zise: ^rMergi cu această putere a ta, și mântue pre Israel din mâna Madianiților. 15 ^sAu nu eu te trimit? Și el zise către dânșul: Rogu-te, Domnul meu, Prin ce mijloc voiu mântui pre Israel? iată, ^tcasa mea este cea mai săracă în Manase, și eu sunt cel mai tânăr în casa părintelui meu. 16 Și Domnul zise către dânșul: ^uEu voiu fi cu tine, și tu vei bate pre Madianiți ca pre un singur om. 17 Și el zise către dânșul: Rogu-te, de am aflat har în ochii tei, ^vdă-mi un semn, că tu eu mine ai vorbit. 18 Rogu-te, ^xnu te depărtă de aicia, până voiu veni către

tine, și voiu aduce darul meu și-l voiu pune înaintea ta. Și el zise: voiu rămâne până tu te vei întoarce.

19 ^yȘi Ghedeon intră, pregăti un ied și azime dintr'o efă de făină: carnea o puse în paner, și zeama o turnă în oală, și i-le aduse afară sub stejar, și i-le oferî. 20 Și îngerul lui Dumnezeu zise către dânșul: Ia carnea și azimele, și ^zle pune pe acea stâncă, și zeama o ^avarsă. Și el făcù așa. 21 Și îngerul Domnului întinse vârful toiagului din mâna sa, și atinse carnea și azimele. Și ^bfoc se ridică din stâncă, și mistui carnea cu azimele: și îngerul Domnului se depărtă dela ochii sei.

22 Și Ghedeon ^cvăzù că acesta ^afost îngerul Domnului, și zise Ghedeon: Vai mie, Doamne, Dumnezeule, ^dcă am văzut îngerul Domnului față în față. 23 Și Domnul zise lui: ^ePace ție! nu te teme, nu vei muri!

24 Și Ghedeon zidi acolo un altar Domnului, și-l numi: Iehova-Șalom. Până în ziua de astăzi el este în ^fOfra Abi-Ezereului. 25 Și în noaptea aceea îi zise Domnul: Ia vițelul părintelui tău, și pre al doilea taur, cel de șapte ani și dărâmă altarul lui Baal al părintelui tău, și ^gtaie Astartea de lângă dânșul. 26 Și zidește un altar Domnului, Dumnezeului tău, pe vârful acestei stânci, în loc potrivit, și ia pre al doilea taur și-l adu ardere de tot cu lemnele Astarteei, pre care tu o vei tăia. 27 Și Ghedeon luă zece bărbați dintre servii săi și făcù după cum a vorbit către dânșul Domnul; și, fiindcă el se temeà de casa părintelui său și de oamenii cetății, ca să facă *accasta* ziua, el o făcù noaptea.

28 Și când oamenii cetății se sculară dimineată, iată altarul lui Baal eră dărâmat, și Astartea lângă dânșul tăiată, și taurul al doilea adus ardere de tot pe altarul zidit. 29 Și ei ziceau unul către altul: Cine a făcut acest lucru? Și cer-

^h Osea 5. 15.
ⁱ Ps. 44. 2, 3.
^j 2 Reg. 17. 35.
37, 38.

^k Ios. 17. 2.
^l Ebr. 11. 32.
^m Luc. 1. 11, 28.
ⁿ Ios. 1. 5.

^o Așa Ps. 89. 49.
^p Ps. 44. 1.
^q 2 Cron. 15. 2.
^r 1 Sam. 12. 11.

^s Ios. 1. 9.
^t 1 Sam. 9. 21.
^u Esod. 3. 12.
^v Esod. 4. 1—8.

^w Isa. 7. 11.
^x Fac. 18. 3, 5.
^y Fac. 18. 6, 7, 8.
^z Cap. 13. 19.

^a 1 Reg. 18. 33.
34.
^b Lev. 9. 21.
^c Cron. 7. 1.

^d Cap. 13. 21.
^e Fac. 16. 13.
Esod. 33. 20.

^f Dan. 10. 19.
^g Cap. 8. 32.
^h Esod. 34. 13.

cetară și căutară, și ziseră: Ghedeon, fiul lui Ioas, a făcut acest lucru. 30 Și ziseră oamenii cetății către Ioas: Scoate afară pre fiul tău, ca să moară; că a dărâmat altarul lui Baal, și Astartea de lângă dânsul a tăiat. 31 Și Ioas zise către toți cei ce stăteau în jurul lui: Voiți voi a apăra pre Baal? voiți voi a-i ajuta! care-l va apăra, să moară până dimineată; dacă el *este* un Dumnezeu, apere-se însuși, că altarul său s'a dărâmat. 32 Și lui i-s'a dat numele în ziua aceea de ^hIerubaal, zicându-se: Baal apere-se în contra lui; că el a dărâmat altarul său.

33 Și toți ⁱMadianiții, și Amalekiții și fiii răsăritului se adunară împreună, și trecură și tăbăriră în ^jvalea Ezreel. 34 Și ^kspiritul Domnului întări pre Ghedeon, și el ^lsună din trîmbiță, și chemă pre Abiezerei spre a-l urmă. 35 Și trimise soli prin tot Manase, și acesta încă fû chemat spre a-l urmă; și trimise soli în Asser, Zabulon și Neftali, și ei se suiră spre întâmpinarea lor.

36 Și Ghedeon zise către Dumnezeu: Dacă tu prin mâna mea vei mântui pre Israel, după cum ai zis: 37 ^mIată, eu voiu pune un val de lână în arie; dacă va fi rouă numai pe val, și pe tot pământul *va fi* uscat, voiu cunoaște că tu vei mântui pre Israel prin mâna mea, precum ai zis. 38 Și a fost așa: când el se sculă dimineată, strânse valul, și stoarse roua din val, o cupă plină de apă. 39 Și Ghedeon zise către Dumnezeu: ⁿSă nu se aprindă mânia ta contra mea, ca să mai vorbească odată: Rogu-te, ca să mai cerc odată cu valul. Rogu-te, să fie uscăciune numai pe val, și pe tot pământul să fie rouă. 40 Și Dumnezeu făcù așa în noaptea aceea, și uscăciune a fost numai pe val, și pe tot pământul a fost rouă.

Învingerea lui Ghedeon asupra Madianiților.

7 Și ^aIerubaal, adecă Ghedeon, și tot poporul ce *eră* cu dânsul, sculându-

se de dimineată, tăbăriră la fântâna Harod, așa că tabăra Madianiților *eră* lui spre miazănoapte, către colina More, în vale. 2 Și Domnul zise lui Ghedeon: Cu tine prea mult popor *este*, ca să dau eu pre Madianiți în mâinile lor: ca nu Israel ^bsă se laude în contră-mi, zicând: Mâna mea m'a mântuit. 3 Și acum grăiește în auzul poporului, zicând: ^cCine *este* fricos și se teme, acela să se întoarcă și să plece dela muntele Galaad. Și așa se întoarseră din popor douăzeci și două de mii; și zece mii au rămas.

4 Și Domnul zise lui Ghedeon: Poporul încă tot *este* prea mult, coboară-i la apă, și eu ți-i voiu alege acolo; și despre cari îți voiu zice: Acesta să meargă cu tine, acela va merge cu tine: și tot acela de care voiu zice către tine: Acesta să nu meargă cu tine, acela nu va merge. 5 Și el pogorî poporul la apă: și Domnul zise lui Ghedeon: Tot cel ce va limpi cu limba sa din apă, după cum limpește cănele, pe acela dă-l de o parte, cum și pre acela, care se va plecă pe genunchii săi ca să bea. 6 Și a fost numărul acelor cari limpiau în mâinile lor, *punându-le* la gură, trei sute de bărbați; și toată rămășița poporului s'a plecat pe genunchi, ca să bea apă. 7 Și Domnul zise lui Ghedeon: ^dCu cei trei sute de bărbați, cari au limpit, vă voiu mântui pre voi, și voiu da în mâna ta pre Madianiți; iar tot *celalalt* popor să meargă fiecare la locul său. 8 Și poporul luă în mâinile sale merindele și trîmbițele; și pre toți *ceilalți* bărbați ai lui Israel, el îi lăsă pre fiecare la cortul său și ținù pre cei trei sute de bărbați. Și tabăra Madianiților le *eră* jos, în vale.

9 Și în aceiași ^enoapte Domnul zise către dânsul: Scoală-te, coboară-te în tabără, că eu am dat-o în mâna ta; 10 Și dacă te temi a te coborî singur, coboară-te tu cu Pura servul tău în tabără. 11 Și tu vei ^fauzi ce vorbesc ei: și apoi mâinile tale se vor întări ca să

^h 1 S m 12. 11. | ^k 2 Cron. 24. 20. | ⁿ Fac. 18. 32. | ^a Cap. 6. 32.
ⁱ Ver. 3. | ^l Num. 10. 3. | — | ^b Deut. 8. 17.
^j Ios. 17. 16. | ^m Esod. 4. 3, 4, 6, 7.

Capul 7.
^a Cap. 6. 32.
^b Deut. 8. 17.

Isa. 10. 13.
1 Cor. 1. 29.

2 Cor. 4. 7.
^c Deut. 20. 8.

^d 1 Sam. 14. 6.
^e Fac. 46. 2. 3.

^f Vers. 13, 14, 15.
Fac. 24. 14.

mergi asupra taberei. Și el și servul său Pura se coborîră până la întâia strață a taberei. 12 Și Madianiții și Amalekiții și ⁹toți fiii răsăritului zăceau în vale. mulți ca locustele, și cămilele lor *erau* nenumerate, ca nisipul pe țărmul mării de multe. 13 Și Ghedeon veni, și iată, unul spunea altuia un vis, zicând: Iată am visat vis, și iată o pâne de orz se rostogolia prin tabăra Madianiților, și ea veni până la cort, și lovindu-l, căzû. și-l răsturnă cu susul *în jos*, și cortul căzû. 14 Și celalalt răspunse, zicând: Aceasta nu *este* decât sabia lui Ghedeon. fiul lui Ioasă, bărbat al lui Israel: Dumnezeu a dat în mâna lui pre Madianiți și toată tabăra. 15 Și când Ghedeon auzi spunerea visului și însemnarea lui, el se închină și se întoarse în tabăra lui Israel, și zise: Sculați-vă, că Domnul a dat în mâinile voastre tabăra Madianiților. 16 Și el împărți pre cei trei sute de bărbați în trei cete, și dădû fiecăruia în mână trimbiți și ulcioare deșerte, și făclii în ulcioare. 17 Și el zise către dâșii: *ceace* veți vedeă *că fac*, aceea să faceți și voi. Iată, eu mă voi duce la capătul taberei, și cum voi face eu, așa să faceți voi. 18 De voi sună în trimbiți eu, și toți cari *sunt* cu mine, să sunați de asemenea și voi din trimbiți împrejurul întregii tabere, și să ziceți: A Domnului și a lui Ghedeon.

19 Și Ghedeon și suta de bărbați ce *erau* cu dânsul veniră la capătul taberei, la începutul străjei a doua (de abia așezase păzitorii), și sunară din trimbiți, și sfărâmară ulcioarele din mâinile lor: 20 Atuncia cetele toate trei sunară în trimbiți, sfărâmară ulcioarele, apucară în mâna stângă făcliile și în mâna dreaptă trimbițile, spre ^a sună; și strigară: Sabia Domnului și a lui Ghedeon. 21 Și ei ^bstăteau fiecare la locul său împrejurul taberei, ⁱși toată tabăra alergă, strigând și fugind. 22 Și

sunând ei *în* cele trei sute de trimbiți, ^kDomnul întoarse ^lsabia unuia contra altuia în toată tabăra. Și toată tabăra fugi până la Bet-Sitta către Tererat, până la hotarul de Abel-Mehola, lângă Tabbat.

23 Și bărbații lui Israel se adunară din Neftali, din Asser și din tot Manase, și urmărirea pre Madianiți; 24 Și Ghedeon trimise soli în tot ^mmuntele lui Efraim, zicând: Pogoriți-vă spre întâmpinarea Madianiților, și luați-le lor apa până la Bet-Bara și Iordan. Și se adunară toți bărbații lui Efraim, și le ⁿluară apa până la ^oBet-Bara și Iordan. 25 Și ei prinseră ^pdoi domni ai Madianiților, pre Oreb și pre Zeeb, și uciseră pre Oreb la ^qstânca Oreb, și pre Zeeb îl uciseră la teascul Zeeb, și urmărirea pre Madianiți. Și aduseră capetele lui Oreb și a lui Zeeb la Ghedeon, dincolo de Iordan.

Ghedeon prigonește pre vrășmaș.

8 Și ^abărbații lui Efraim ziseră către dânsul: Dece ne-ai făcut nouă aceasta, că nu ne-ai chemat pre noi, când te-ai dus spre a te lupta cu Madianiții? Și ei se certau cu dânsul tare. 2 Și el le răspunse: Ce am făcut eu pre lângă voi? an nu *este* mai bună poghireitura din Efraim decât culesul din Abi-Ezer? 3 ^bDumnezeu a dat în mâinile voastre pre domni Madianului, pre Oreb și pre Zeeb; și ce am putut eu face pre lângă voi? Și ^cmânia lor se potoli deasupra lui, când el a zis cuvântul acesta.

4 Și Ghedeon veni la Iordan, și-l trecû el și cei trei sute de bărbați cari *erau* cu dânsul, obosiți și urmărind *pre ne-amic*. 5 Și el zise către bărbații din ^dSuccot: Dați, rogu-vă, pâni poporului, care mă urmează, că ei *sunt* obosiți; și eu voi urmări pre Zebah și pre Talmunna, regii Madianului. 6 Și mai marii Succotului ziseră: ^eZebah și Talmunna *sunt* deja în mâna ta, ca ^fsă dăm oștirii tale pâne? 7 Și Ghedeon răspunse: În adevăr! când Domnul va da pre Zebah și

^g Cap. 6. 5. 23. | ^j Ios. 6. 4. 16. 20. | ^l 1 Sam. 14. 20. | ^o Ioan 1. 28.
^h Esod. 14. 13. 14. | ² Cor. 4. 7. | ^m Cap. 3. 27. | ^p Cap. 8. 3.

ⁱ 2 Reg. 7. 7. | ^k Ps. 83. 9. | ⁿ Cap. 3. 28.

^q Isa. 10. 26.

Capul 8.

^a 2 Sam. 19. 41.

^c Prov. 15. 1.

^e 1 Reg. 20. 11.

^d Fac. 33. 17.

^f 1 Sam. 25. 11.

^b Filip. 2. 3.

pre Talmunna în mâna mea, ^g atuncia voiu scărpină corpurile voastre cu spinii pustiului și cu ciulini. 8 Și de acolo el se sui^h la Penuel, și vorbi către dânșii tot așa: și bărbații din Penuel îi răspunseră, după cum au răspuns bărbații din Succot. 9 Și el vorbi de asemenea bărbaților din Penuel, zicând: De ⁱ mă voiu întoarce în pace, ^j voiu dărâma turnul acesta.

10 Iar Zebah și Talmunna erau în Karkor, și taberele lor cu dânșii, ca la cincisprezece mii, toți câți au rămas din ^k toată tabăra fiilor răsăritului; că cei căzuți erau o sută douăzeci de mii bărbați, ce scoteau sabia. 11 Și Ghedeon se sui prin calea celor ce locuiau în corturi, spre răsărit dela ^l Noba și Iogbeha, și bătù tabăra, tabăra fiind ^m fără de grije. 12 Și Zebah și Talmunna fugiau; și el îi urmări, și ⁿ prinse pre cei doi regi ai Madianului, pre Zebah și pre Talmunna; și toată tabăra o spăimântă!

13 Și Ghedeon, fiul lui Ioasă, se întoarce dela resbel mai nainte de *răsăritul* soarelui; 14 Și prinzând pre un copil al bărbaților din Succot îl întrebă, și el îi scrise pre mai marii Succotului și pre bătrânii săi: șaptezeci și șapte de bărbați. 15 Și venind la bărbații din Succot, zise: iată Zebah și Talmunna, pentru cari ^o m' ați insultat, zicând: Zebah și Talmunna sunt ei deja în mâna ta, ca să dăm obosiților tăi bărbați pâne? 16 ^p Și el luă pre bătrânii cetății, spinii pustiului și ciulini, și pedepsi cu ei pre bărbații Succotului. 17 ^q Turnul din Penuel îl ^r dărâmă, și pre bătrânii cetății îi ucise.

18 Și el zise către Zebah și către Talmunna: Cum erau bărbații pre cari i-ați ucis la ^s Tabor? Și ei răspunseră: Ca tine, așa erau ei, fiecare semănă cu fiii unui rege. 19 Și zise el: Frații mei erau, fiii mumei mele: viu este Domnul, de i-ați fi lăsat în viață, eu nu v' aș ucide pre voi. 20 Și el zise întâiu-născutului său Ieter: Scoală-te, ucide-i! Dară co-

pilul nu scoase sabia sa, că să temeă, că era încă copil. 21 Și Zebah și cu Talmunna ziseră: Scoală-te tu, și te aruncă asupra noastră; că cum este bărbatul, așa este puterea lui. Și Ghedeon se sculă, și ^t ucise pre Zebah și pre Talmunna, și luă colanele ce erau la grumazii cămilelor. Ghedeon întocmește un serviciu divin greșit.

22 Și bărbații lui Israel ziseră lui Ghedeon: Domnește asupra noastră, tu și fiul tău, precum și fiul fiului tău, pentru că tu ne-ai mântuit din mâna Madianiților. 23 Și Ghedeon le zise: Nu voiu domni eu asupra voastră, și nici fiul meu va domni asupra voastră; ^u Domnul va domni asupra voastră. 24 Și Ghedeon zise către dânșii: Vă voiu face o cerere: dați-mi fiecare cerceii de nas ai prăzii sale (că cerceii de aur aveau ei, ^v căci Ismaeliți erau). 25 Și ei răspunseră: Dăm! Și ei întinseră o mantie, și aruncară acolo fiecare cerceii de nas ai prăzii sale. 26 Și cerceii de nas, cei de aur, pre cari el îi cerù, trăgeau o mie șapte sute de sicli de aur, afară de colanele și cerceii de mărgăritar și vestimintele de purpur, pre cari regii Madianului le aveau, și afară de lanțurile de gât, ce erau pe grumazii cămilelor lor. 27 Și Ghedeon făcù din aceasta un efod, și-l puse în cetatea sa, în Ofra; și tot Israelul desfrână după dânșii acolo, și fu lui Ghedeon și casei sale cursă.

Copiii lui Ghedeon și moartea sa.

28 Așa fură Madianiții umiliți înaintea fiilor lui Israel, și nu mai ridicară capul lor; și pământul avù repaus patruzeci de ani în timpul lui Ghedeon. 29 Și Ierubaal, fiul lui Ioasă, se duse, și locui în casa lui. 30 Și Ghedeon avù șaptezeci de fii ieșiți din coapsele sale, că avèa femei multe. 31 Și concubina lui ce era în Sechem încă și ea îi născù un fiu, și el îi dădù numele Abimelech. 32 Și Ghedeon, fiul lui Ioasă, muri în o bătrâneță fericită, și fu înmormântat în mormântul lui Ioasă, părintele său, în Ofra Abiezereilor.

^g Vers. 16. ⁱ 1 Reg. 22. 27. ^k Cap. 7. 12. ^m 1 Thes. 5. 3. ^o Vers. 6.
^h Fac. 32. 30. ^j Vers. 17. ^l Num. 32. 35. 42. ⁿ Ps. 83. 11. ^p Vers. 7.

^q Vers. 9. ^s Ps. 89. 13. ^u 1 Sam. 8. 7.
^r 1 Reg. 12. 25. ^t Ps. 83. 11. ^v Fac. 25. 13.

33 Și după ce Ghedeon muri, fiii lui Israel se întoarseră iarăși, și desfrânară după Baalimi, și-si făcură lor zeu pre Baal-Berit. 34 Și fiii lui Israel ^xnu-si mai amintiră de Domnul Dumnezeu lor, care i-a scăpat din mâna neamicilor lor din jur împrejur. 35 ^yȘi nu arătară iubire casei lui Ierubaal-Ghedeon, după toată bunătatea pre care el a arătat-o lui Israel.

Abimeleh ucide pe șaptezeci frați și se face rege.

9 Și Abimeleh, fiul lui Ierubaal, se duse la Șihem, la ^afrații mumei sale, și vorbi către dânsii și către tot neamul casei părintelui mumei sale, zicând: 2 Vorbiți, rogu-vă, la urechile tuturor locuitorilor Șihemului: Ce *este* mai bine pentru voi: Să domnească preste voi ^bșaptezeci de bărbați, toți fiii lui Ierubaal, sau să domnească preste voi un singur bărbat? și amintiți-vă, că ^cosul vostru și carnea voastră *sunt* eu. 3 Și frații mumei sale vorbiră de dânsul în urechile tuturor locuitorilor din Șihem toate cuvintele acestea, și inima lor se plecă spre Abimeleh; că ziseră: Acesta *este* ^dfratele nostru. 4 Și-i dădură șaptezeci de *sicli* de argint din templul lui ^eBaal-Berit, și cu ei tocmi Abimeleh oameni ^ffără căpătâiu și stricați, cari urmară după dânsul. 5 Și el veni în casa părintelui său ^gla Ofra, și ^hucise pre frații săi, pre fiii lui Ierubaal, șaptezeci de bărbați, pe o singură piatră; rămânând numai Iotam, mai micul fiu al lui Ierubaal; că s'a ascuns.

6 Și toți locuitorii Șihemului se adunară, și tot Bet-Millo, și ei se duseră, și făcură pre Abimeleh rege la stejarul monumental, cel din Șihem.

Pilda lui Iotam.

7 Și se spuse *aceasta* lui Iotam, care ducându-se stătù în vârful ⁱmuntelui Gherizim: și ridicându-și vocea lui, strigă, zicând către dânsii: Ascultați-mă, locuitori ai Șihemului, și Dumnezeu vă va ascultă pre voi: 8 ^jArborii se duseră ca să ungă un rege preste dânsii,

și ziseră către oliv: ^kDomnește preste noi! 9 Și olivul le zise: Părăsi-voiu eu grăsimea mea, ^lcu care Dumnezeu și oamenii se onorează, și duce-mă-voiu, spre a domni preste arbori? 10 Și arborii ziseră către smochin: Mergi tu, domnește preste noi! 11 Și smochinul le zise: Părăsi-voiu dulceața mea și fructul meu cel bun, și duce-mă-voiu spre a domni preste arbori? 12 Și arborii ziseră către vie: Mergi tu, domnește preste noi! 13 Și via le zise: Părăsi-voiu mustul meu, ^mcare veseleşte pre Dumnezeu și pre oameni, și duce-mă-voiu spre a domni preste arbori? 14 Și toți arborii ziseră către spin: Mergi tu, domnește preste noi! 15 Și spinul zise arborilor: Dacă într'adevăr voi mă ungeți pre mine rege asupra voastră, veniți, adăpostiți-vă sub ⁿumbra mea; iar de nu, ^ofoc să iasă din spini, și să mistue ^pcedrii Libanului. 16 Și acum, dacă voi în adevăr și în întregime ați făcut *aceasta*, punând pre Abimeleh rege, și dacă voi ați lucrat bine cu Ierubaal și cu casa sa, și dacă i-ați făcut lui ^qdupă vrednicia mânilor sale; 17 (Că părintele meu s'a luptat pentru voi și n'a cruțat vieța sa, și v'a scăpat din mâna Madianitilor; 18 ^rDară voi v'ați sculat astăzi asupra casei părintelui meu, și ați ucis pre fiii săi, șaptezeci de inși pe o singură piatră, și ați făcut pre Abimeleh, fiu al servei sale, rege preste locuitorii Șihemului, pentru că *este* fratele vostru): 19 Dacă în adevăr și în întregime ați lucrat cu Ierubaal și cu casa sa în această zi, ^sbucurați-vă de Abimeleh, și el să se bucure de voi! 20 Iar de nu, ^tfoc să iasă din Abimeleh și să mistue pre locuitorii Șihemului și pre Bet-Millo, și foc să iasă din locuitorii Șihemului și din Bet-Millo, și să mistue pre Abimeleh.

21 Și Iotam se dădù în lături, și fugi, și se duse la ^uBeer, și șezù acolo de frica lui Abimeleh, fratele său.

^x Ps. 78. 11, 32.
& 106. 13, 21.
^y Cap. 9. 16, 17,
18.

Ecl. 9. 14, 15.
—
Cap. 9.
^a Cap. 8. 31.

^b Cap. 8. 30.
^c Fac. 29. 14.
^d Fac. 29. 15.
^e Cap. 8. 33.

^f Prov. 12. 11.
Fapt. 17. 5.
^g Cap. 6. 24.
^h 2 Reg. 11. 1, 2.

ⁱ Deut. 11. 29.
Ios. 8. 33.
Ioan 4. 20.
2 Reg. 14. 9.

^k Cap. 8. 22, 23.
^l Ps. 104. 15.
^m Ps. 104. 15.
ⁿ Isa. 30. 2.

Dan. 4. 12.
^o Ezech. 19. 11.
^p Ps. 104. 16.
Isa. 2. 13.

^q Cap. 8. 35.
^r Vers. 5, 6.
^s Filip. 3. 8.
^t Vers. 15, 16, 57.
u 2 Sam. 20. 14.

Sfârșitul rușinos a lui Abimeleh.

22 Și Abimeleh domni preste Israel trei ani. 23 Atuncia ^vDumnezeu trimise spirit rău între Abimeleh și între locuitorii Șihemului, și locuitorii Șihemului ^xfură necredincioși lui Abimeleh. 24 ^yPentru ca cruzimea arătată celor șaptezeci fii ai lui Ierubaal, și sângele lor să cadă asupra lui Abimeleh fratele lor, care i-a ucis, și asupra locuitorilor Șihemului, cari întăriră mâinile sale spre a ucide pre frații săi. 25 Și locuitorii Șihemului îi puseră pândași pe vârfulile munților, prădând pre toți cei ce treceau pre cale pre lângă ei. Și se spuse aceasta lui Abimeleh. 26 Și veni Gaal, fiul lui Ebed, cu frații săi, și trecură la Șihem, și locuitorii Șihemului i-se încrezură. 27 Și ei ieșiră la câmp, și culeseră viile lor, și călcară, se veseliră, intrară în ^zcasa Dumnezeului lor, și mâncară și beură, și blestemară pre Abimeleh. 28 Și Gaal, fiul lui Ebed, zise: ^aCine este Abimeleh, și cine Șihem, ca să-i servim? Au nu este el fiul lui Ierubaal, și Zebul căpetenia sa? Serviți bărbaților lui ^bHamor părintele lui Șihem, că pentru ce am servi acestuia? 29 O, ^cde s'ar da acest popor în mâna mea, eu aș alungă pre Abimeleh! Și el zise lui Abimeleh: Immuțește oastea ta, și ieși!

30 Și Zebul, căpetenia cetății, auzi cuvintele lui Gaal, fiul lui Ebed, și mânia lui se aprinse; 31 Și el trimise într-o ascuns soli la Abimeleh, zicând: Iată! Gaal, fiul lui Ebed, și frații săi au venit la Șihem, și iată ei întărită cetatea asupra ta. 32 Și acum scoală-te de cu noapte, tu și poporul care este cu tine, și pândeste la câmp. 33 Și dimineață, la răsăritul soarelui, scoală-te, și lățește-te asupra cetății; și iată, el și poporul care este cu dânsul vor ieși în contră-ți, și tu vei face cu dânsul câte va putea mâna ta.

34 Și se sculară de cu noapte Abimeleh și tot poporul ce *eră* cu dânsul, și puseră de pândă contra Șihemului

patru cete. 35 Și Gaal, fiul lui Ebed, ieși, și stătă la intrarea porții cetății; și Abimeleh cu tot poporul ce *eră* cu dânsul se sculă dela pândă. 36 Și când Gaal văzū poporul, zise lui Zebul: Iată, poporul se coboară din vârfulile munților; iar Zebul îi răspunse: Tu vezi umbra munților, și *ți-se pare* că sunt oameni. 37 Și Gaal mai zise: iată, poporul se coboară depe înălțimea țării: (o ceată veniă pe calea Stejarului Gheicitorilor). 38 Și Zebul zise către dânsul: Unde *e* acum gura ta, cu care ^dziceai: Cine *e* Abimeleh, ca să-i servim? Nu este acesta poporul, pre care l-ai desprețuit; ieși acum, rogu-te, și te luptă cu el. 39 Și Gaal ieși în fruntea locuitorilor Șihemului, și se luptă cu Abimeleh. 40 Și Abimeleh îl gonī, și el fugi de dinaintea lui, și mulți căzură uciși până la intrarea în poartă. 41 Și Abimeleh se oprī în Aruma, și Zebul respinse pre Gaal și pre frații săi, de nu rămaseră în Șechem.

42 Și a doua zi poporul ieși la câmp, și se spuse *aceasta* lui Abimeleh. 43 Și el luă poporul, și-l împărți în trei cete, și șezū de pândă la câmp; și privind, iată poporul ieșī din cetate! și el se sculă asupra lor, și-i bătū. 44 Că Abimeleh și cetele ce *erau* cu dânsul se lățiră, și stătură la intrarea în poarta cetății; și două cete se lățiră asupra tuturor celor ce *erau* în câmpie, și-i bătură. 45 Și Abimeleh bătū cetatea toată ziua aceea, ^eluă cetatea, și ucise pre poporul ce *eră* într'însa, ^fsfărămă cetatea, și o preseră cu sare.

46 Și locuitorii turnului Șihemului auzind de *aceasta*, merseră în întăritura templului ^gzeului Berit. 47 Și se spuse lui Abimeleh, că toți locuitorii turnului Șihemului s'au adunat. 48 Și Abimeleh se sui pe muntele ^hTahmon, el și tot poporul ce *eră* cu dânsul, și Abimeleh luă în mâna sa o scūre, și tăiă o ramură de arbore, o ridică, și o puse pe umărul său, și zise către tot

^v 1 Sam. 16. 14.

^x Isa. 33. 1.

^y 1 Reg. 2. 32.

Ps. 7. 16.

Mat. 23.35,36.

^z Vers. 4.

^a 1 Sam. 25. 10.

^b Mac. 4. 2. b.

^c 2 Sam. 15. 4.

^d Vers. 28. 29.

^e Vers. 20.

^f Deut. 29. 23.

^g Cap. 8. 33.

^h Ps. 68. 14.

poporul ce *eră* cu dânsul: Ceeace vedeți că fac eu grabnic faceți ca mine. 49 Și tot poporul tăia fiecare ramura sa, și merseră după Abimeleh, și le puseră pe întăritură, aprinzând deasupra lor întăritura cu foc. Așa muriră toți bărbații turnului Șihemului, ca la o mie de bărbați și de femei.

50 Și Abimeleh se duse la Tebeț, impresură Tebețul, și-l luă. 51 Și un turn tare *eră* în mijlocul cetății, și fugiră acolo toți bărbații și femeile, toți locuitorii cetății, încuiară *porțile* după ei, și se suiră pe acoperișul turnului. 52 Și Abimeleh veni până la turn, îl bătù, și se apropiă până la intrarea în turn, spre a-l arde cu foc. 53 Iar o femeie *i* aruncă o piatră de râșniță pe capul lui Abimeleh, și-i sfărâmă creștetul. 54 Și *j* el îndată chemă la sine pre servul, care purtă armele sale, și-i zise: Scoate sabia ta, și omoară-mă ca să nu zică de mine: O femeie l-a ucis. Și servul său îl străpunse, și el murì. 55 Și bărbații lui Israel văzând că Abimeleh a murit, se duseră fiecare la locul său.

56 *k* Astfel Dumnezeu răsplăti lui Abimeleh răutatea, ce făcuse părintelui său, ucigând pre cei șaptezeci de frați ai săi. 57 Și toată răutatea bărbaților Șihemului, Dumnezeu a întors-o asupra capetelor lor: astfel blestemul lui Ioatam, fiul lui Ierubaal, veni asupra lor.

Tola și Iair, judecători.

10 Și *a* se sculă după Abimeleh, ca să mântue pre Israel, Tola, fiul lui Puah, fiul lui Dodo, bărbat din Isachar, și el locuia în Șamir, în muntele lui Efraim. 2 Și judecă pre Israel douăzeci și trei de ani; și murì, și se înmormântă în Șamir.

3 După dânsul se sculă Iar, Galaadleanul, și judecă pre Israel douăzeci și doi de ani. 4 Și el avù treizeci de fii, cari *b* încălecau pre treizeci de mânzi, și cari aveau treizeci de cetăți, *c* ce se numesc până în ziua de astăzi satele lui

Iair, și sunt în pământul Galaad. 5 Și Iair murì, și se înmormântă în Camon.

Filistenii și Ammoniții apasă pre Israel idolatru: Domnul îl miluește după pocăința sa.

6 Și *d* fiii lui Israel iarăși făcură rele în ochii Domnului, *e* servind Baalimilor, Astarteelor, *f* zeilor Siriei, zeilor *g* Sidonului, zeilor Moabului, zeilor fiilor lui Ammon și zeilor Filistenilor, și părăsiră pre Domnul, și nu serviră lui. 7 Și se aprinse mânia Domnului asupra lui Israel, și el îi *h* vândù în mâna Filistenilor și în mâna fiilor lui Ammon. 8 Și ei impilară și apăsară pre fiii lui Israel în timpul acela optsprezece ani, pre toți fiii lui Israel ce *erău* diucolo de Iordan, în pământul Amoreului, care *este* în Galaad. 9 Și fiii lui Ammon trecură Iordanul, spre a se lupta și cu Iuda și cu Beniamin și cu casa lui Efraim; și Israel *eră* strămtorat foarte.

10 *i* Și fiii lui Israel strigară către Domnul, zicând: Păcătuit-am ție, că am părăsit pre Dumnezeul nostru, și am servit Baalimilor. 11 Și Domnul zise către fiii lui Israel: Au nu *v'am* mântuit *j* de Egipteni, *k* de Amorei, *l* de fiii lui Ammon *m* și de Filistenii? 12 *n* Și Sidonienii *o* și Amalekiții și Maoniții *p* v'au impilat pre voi, și ați strigat către mine, și v'am mântuit din mâna lor. 13 *q* Dară voi m'ați părăsit, și ați servit altor zei; deaceea mai mult nu vă voi mântui. 14 Mergeți și *r* strigați la zeii, pre care i-ați ales vouă, ei să vă mântuească în timpul strămtorării voastre. 15 Și fiii lui Israel ziseră Domnului: Păcătuit-am, *s* fă-ne după cum este bine în ochii tăi; numai cât, rugămu-te, scapă-ne astăzi. 16 *t* Și ei depărtară pre zeii cei străini din mijlocul lor, și serviră Domnului: și *u* sufletul lui nu mai răbdă suferințele lui Israel.

17 Și fiii lui Ammon se adunară, și tăbăriră în Galaad: și fiii lui Israel se adunară și tăbăriră în *v* Mișpe. 18 Și poporul și mai marii Galaadului ziseră

i 1 Sam. 11. 21. *Capul 10.* *d* Cap. 2. 11. *h* Cap. 2. 14. *k* Num. 21. 21, 24. *n* Cap. 5. 19. *r* Ier. 2. 28. *u* Ps. 106. 44, 45.
j 1 Sam 31. 4. *a* Cap. 2. 16. *e* Cap. 2. 13. *i* 1 Sam. 12. 10. *o* Cap. 6. 3. *s* 1 Sam. 3. 18. *v* Fac. 31. 49.
k Iov 31. 3. *b* Cap. 5. 10. *f* Cap. 2. 12. *j* Esod. 14. 30. *l* Cap. 3. 12, 13. *p* Ps. 106. 42, 43. *t* 2 Cron. 7. 14.
Ps. 94. 23. *c* Deut. 3. 14 *g* 1 Reg. 11. 33. *m* Cap. 3. 31. *q* Ier. 2. 13. *u* Ier. 18. 7. 8.

unul către altul: Care *va fi* bărbatul ce va începe a se luptă cu fiii lui Ammon? El va fi capul tuturor locuitorilor Galaadului.

Iefta învinge pre Ammoniți.

11 Și ^aIefta, Galaadeanul, eră ^bviteaz; și el eră fiul unei meretrice; și Galaad a născut pre Iefta. 2 Și femeia lui Galaad i-a născut lui fii; și când fiii lui Galaad crescură, ei isgoniră pre Iefta, zicându-i: Nu vei aveă moștenire în casa părintelui nostru, că tu ești fiul unei alte femei. 3 Și Iefta fugi de dinaintea fraților săi, și locuiă în pământul Tob. Și se adunară la Iefta oameni ^cfără căpătai, și ieșiau cu dânsul.

4 Și după câțva timp se luptară fiii lui Ammon cu Israel. 5 Și când fiii lui Ammon se luptară cu Israel, bătrânii Galaadului se duseră, spre a luă pre Iefta din pământul Tob. 6 Și ei ziseră lui Iefta: Vino, și fii căpetenia noastră, ca să ne luptăm cu fiii lui Ammon. 7 Și Iefta zise bătrânilor Galaadului: ^dOare nu m'ați urit, și nu m'ați isgonit din casa părintelui meu; pentru ce deci veniți acum la mine, când sunteți în nevoie? 8 ^eȘi bătrânii Galaadului ziseră lui Iefta: Tocmai deaceea ^fne-am întors la tine, ca să mergi cu noi, și să te lupți cu fiii lui Ammon, și să fii ^gcap nouă și tuturor locuitorilor Galaadului. 9 Și Iefta răspunse bătrânilor Galaadului: Dacă voi mă aduceți înapoi, ca să mă bat cu fiii lui Ammon, și Domnul de-i va da în mâinile mele, fi-voiu eu capul vostru? 10 Și bătrânii Galaadului ziseră lui Iefta: ^hDomnul să fie martor între noi, dacă nu vom face după cuvântul tău. 11 Și Iefta se duse cu bătrânii Galaadului, și poporul îl puse ⁱcap și căpetenie preste dânsul: și Iefta vorbi toate cuvintele sale ^jînaintea Domnului în Mitpe.

12 Și Iefta trimise soli la regele fiilor lui Ammon, zicând: Ce *este* între mine și între tine, că tu ai venit la mine, spre

a face rebel în pământul meu? 13 Și regele fiilor lui Ammon răspunse trimișilor lui Iefta: ^kPentru că Israel a luat pământul meu, când a ieșit din Egipt, dela Arnon până la ^lIabbok și până la Jordan; și acum înapoiati-*mi-l* cu pace.

14 Și Iefta trimise iarăși soli la regele fiilor lui Ammon, 15 Și zise către dânsul: Așă zice Iefta: ^mIsrael n'a luat pământul Moabului nici pământul fiilor lui Ammon. 16 Căci când a ieșit Israel din Egipt, ⁿmerse el în pustiu la Marea-Roșie; și ^ososind la Kadeș, 17 ^pTrimise Israel soli la regele Edomului, zicând: Rogu-te, să trec prin pământul tău! ^qDară regele Edomului n'a voit să audă; și a trimis la regele Moabului, și nici el n'a voit. Deci Israel ^rrămase în Kadeș. 18 Atuncia umblând prin pustiu, ^socoli pământul Edomului și pământul Moabului; și ^tsosind în partea despre răsăritul pământului Moabului, ^utăbăriră dincolo de Arnon, dară nu veniră în hotarul Moabului: că Arnonul eră hotarul Moabului. 19 Și ^vIsrael trimise soli la Sihon, regele Amoreilor, regele Heșbonului; și Israel zise către dânsul: Rugămunte, ^xsă trecem prin pământul tău până la locul nostru. 20 ^yȘi Sihon neîncercându-se în Israel, ca să treacă pământul său, adună Sihon tot poporul său, și tăbări în Iahaz, și se luptă cu Israel. 21 Și Domnul Dumnezeu lui Israel dădă pre Sihon și pre tot poporul lui în mâna lui Israel, și ei îl ^zbătură; și Israel luă în stăpânire tot pământul Amoreilor, cari locuiau în acel pământ. 22 Și ei luară în stăpânire ^atot cuprinsul Amoreilor dela Arnon până la Iabbok, și dela pustiu până la Jordan. 23 Și acum, când Domnul Dumnezeu lui Israel a alungat pre Amorei de dinaintea poporului său Israel, *mai* ceri tu a-l stăpâni? 24 Au doară, cecece ^bChemoș. Dumnezeu tău, îți dă ție de stăpânire, aceea tu să nu stăpânești? așă și tot acecece ^cDomnul Dumnezeu nostru alungă de dinaintea

<i>a</i> Ebr. 11. 32.	<i>e</i> Cap. 10. 18.	<i>j</i> Cap. 10. 17.	<i>l</i> Fac. 32. 22.	<i>o</i> Num. 13. 26	<i>r</i> Num. 20. 1.	<i>v</i> Num. 21. 21.	<i>a</i> Deut. 2. 36.
<i>b</i> 2 Reg. 5. 1.	<i>f</i> Luc. 17. 4.	<i>k</i> Sam. 10. 17.	<i>m</i> Deut. 2. 9, 19.	Deut. 1. 46	<i>s</i> Num. 21. 4.	<i>x</i> Num. 21. 22.	<i>b</i> 1 Reg. 11. 7.
<i>c</i> Cap. 9. 4.	<i>g</i> Cap. 10. 18.	<i>l</i> Num. 21. 24.	<i>n</i> Num. 14. 25.	<i>p</i> Num. 20. 14.	<i>t</i> Num. 21. 11.	<i>y</i> Num. 21. 23.	Ier. 48. 7.
<i>d</i> Fac. 26. 27.	<i>h</i> Ier. 42. 5.	25. 26.	ios. 5. 6.	<i>q</i> Num. 20. 18, 21.	<i>u</i> Num. 21. 13.	<i>z</i> Num. 21. 24, 25.	<i>c</i> Deut. 9. 4, 5
	<i>i</i> Vers. 8.						

noastră, aceea vom stăpâni. 25 Și au doară *ești* tu mai bun decât ^dBalak, fiul lui Zippor, regele Moabului? Certatu-s'a el cu Israel, sau luptatu-s'a cu el? 26 Pe când Israel locuia în ^eHeșbon și în satele lui, în ^fAroer și în satele lui, și în toate cetățile, cari *sunt* la tărnișurile Arnonului, trei sute de ani, pentru ce nu le-ai dat slobozie în acel timp? 27 Da, eu nu am păcătuit în contra ta, ci tu rău faci cu mine, rășboindu-te în contra mea. Domnul ^gjudecătorul, ^hsă judece astăzi între fiii lui Israel și între fiii lui Ammon. 28 Și regele fiilor lui Ammon nu ascultă cuvintele lui Iefta, pre cari el i-le trimise.

Biruința și făgăduința lui Iefta.

29 Și ⁱspiritul Domnului veni asupra lui Iefta, și el trecu prin Galaad și Manase, și trecu prin Mițpe din Galaad, și dela Mițpe din Galaad trecu *asupra* fiilor lui Ammon.

30 Și Iefta ^jfacu vot Domnului, zicând: Dacă tu vei da în mâna mea pre fiii lui Ammon, 31 Ceeace va ieși din ușile casei mele spre întâmpinarea mea, când în pace mă voi întoarce dela fiii lui Ammon, ^kva fi a Domnului ^lși o vom aduce ardere de tot.

32 Și Iefta trecu spre fiii lui Ammon, spre a se lupta cu el; și Domnul i-a dat în mâna lui. 33 Și el îi bătù dela Aroer, până la ^mMinnit douăzeci de cetăți, și până la Abel-Cheramim cu ucidere mare foarte. Așă fiii lui Ammon fură umiliți înaintea fiilor lui Israel.

34 Și când Iefta veni la ⁿMițpe în casa lui, iată, ^ofiica lui ieșia întru întâmpinarea lui, cu timpane și cu danturi; ea *era* unică, el nu avea afară de dânsa fiu sau fiică. 35 Și când el o văzù, își ^prupse vestmintele sale, și zise: Ah! fiica mea, adânc mă lovești și mă turburi! că eu ^qam deșchis gura mea către Domnul, și ^rnu o pot întoarce. 36 Și ea zise către dânsul: Părintele meu! de ai deșchis gura ta către Domnul, ^sfă cu mine, cum a rostit gura ta, pentru că Domnul

i-a făcut rășbunare asupra neamicilor tăi, fiii lui Ammon. 37 Și ea zise către părintele ei: Fie-mi învoit aceasta; lasă-mă două luni, ca să mă duc și să mă cobor în munți, și să plâng fecioria mea, eu și tovarășele mele. 38 Și el zise: Du-te! și el o lăsă pre ea două luni. Deci ea se duse cu tovarășele ei, și plânse fecioria ei în munți. 39 Și după trecerea de două luni, ea se întoarse la părintele ei, și el împlini cu dânsa votul, pre care l-a votat. Și ea nu eunoscuse bărbat. Și a fost datină în Israel: 40 Din an în an ficele lui Israel mergeau spre a boei pre fiica lui Iefta Galaadeanul patru zile în an.

Sfârșimarea Efraimiților.

12 Și ^abărbații lui Efraim se adunară, și trecură către miazănoapte, și ziseră lui Iefta: Pentru ce ai trecut spre a te lupta cu fiii lui Ammon, și pre noi nu ne-ai chemat ca să mergem cu tine? Casa ta vom aprinde-o cu foc asupra ta. 2 Și Iefta le zise: Avut-am mari certe cu fiii lui Ammon, eu și poporul meu; și eu v'am chemat pre voi, și nu m'ați scăpat din mâinile lor. 3 Și când am văzut că tu nu voești a ^bmă ajuta, ^bam pus vieța mea în mâna mea, și am trecut asupra fiilor lui Ammon, și Domnul i-a dat pre ei în mâna mea! Și pentru ce veniți în ziua aceasta asupra mea, spre a vă lupta cu mine?

4 Și Iefta adună pre toți bărbații Galaadului, și se luptă cu Efraim; și bărbații Galaadului bătură pre Efraim, că ei au zis: ^cFugari ai lui Efraim *sunteți* voi; (Galaad *este* între Efraim și între Manase!) 5 Și Galaadiții cuprinseseră ^dvadurile Iordanului în contra lui Efraim, și când fugarii lui Efraim ziceau: Voi să trec! Bărbații Galaadului îi ziseră: *Ești* tu Efraimit? De zicea el! Nu!. 6 Atunci ei îi ziceau: Rugămu-te, zi Șibbolet, și el zicea Șibbolet, că el nu putea să pronunțe cum trebuie; și ei îl prindeau și-l junghiau la vadurile Iordanu-

^d Num. 22. 2. ^g Fac. 18. 25. ^j Fac. 28. 20. ^m Ezac. 27. 17. ^p Fac. 37.29.34. ^s 2 Sam. 18. 19. ^{Capul} 12. ^{Ps.} 119. 109.
^e Ios. 24. 9. ^h Fac. 16. 5. ^k Lev.27.2.3.etc. ⁿ Cap. 10. 17. ^q Eocl. 5. 2. ^{31.} ^a Cap. 8. 1. ^c 1 Sam. 25. 10
^f Num. 21. 25. ^l Cap. 3. 10 ⁱ Ps. 66. 13. ^o Esod. 15. 20. ^r Num. 30. 2. ^b 1 Sam. 19. 5. ^d Ios. 22. 11
^f Deut. 2. 36.

lui. Și căzură în acel timp patruzeci și două de mii din Efraim.

7 Și Iefta judecă pre Israel șase ani; și Iefta. Galaadeanul muri, și se înmormântă într'o cetate a Galaadului.

Ibțan, Elon și Abdon, judecători.

8 Și după dânsul judecă pre Israel Ibțan din Bet-Lehem. 9 Și el avu treizeci de fii și treizeci de fete, scoase din casa sa, și treizeci de fete aduse el de afară pentru fiii săi. Și el a judecat pre Israel șapte ani. 10 Și Ibțan muri, și se înmormântă în Bet-Lehem.

11 Și după dânsul a judecat pre Israel Elon, Zabuloneul, și el judecă pre Israel zecce ani. 12 Și Elon și Zabuloneul, muri, și se înmormântă în Ajalon, în pământul Zabulon.

13 Și după dânsul judecă pre Israel Abdon, fiul lui Hilel, Piratoneanul. 14 Și el avu patruzeci de fii și treizeci de nepoți, cari ^e umblau călări pe șaptezeci de mânzi de asină. El a judecat pre Israel opt ani. 15 Și Abdon, fiul lui Hillel, Piratoneanul, muri, și se înmormântă în Piraton, în pământul lui Efraim, ^f pe muntele Amalekiților.

Israelitiți apăsați prin Filistenii; nașterea lui Samson vestită printr'un înger.

13 Și fiii lui Israel ^a iarăși făcură rele în ochii Domnului, și Domnul îi dădù pre ei ^b în mâna Filistenilor patruzeci de ani.

2 Și a fost un bărbat ^c din Tora, din neamul lui Dan, și numele lui *eră* Manoah, și femeia lui *eră* stearpă, și n'a născut. 3 Și ^d îngerul Domnului se arătă femeii, și-i zise: Iată, tu *ești* stearpă, și n'ai născut; dară vei zămisli, și vei naște fiu. 4 Și acum păzește-te, și ^e nu beà vin nici beatură îmbătătoare, și nu mănecă nimica necurat. 5 Că iată, tu vei zămisli și vei naște fiu, și ^f brieiul nu se va pune pe capul lui; că pruncul va fi ^g nazareu al Domnului din pânțece; și el va ^h începe mântuirea lui Israel din mâna Filistenilor.

6 Și femeia veni, și spuse bărbatului ei, zicând: *Un om al lui Dumnezeu a venit la mine, și ⁱ fața îi erà ca fața îngerului lui Dumnezeu, înfricoșat foarte; dar nu l-am ^k întrebat de unde erà, nici numele său nu mi-l-a spus.* 7 Și el zise către mine: Iată, tu vei zămisli, și vei naște fiu; și acum nu beà vin nici băatură îmbătătoare, și nu mănecă nimica necurat; că nazareu al Domnului va fi pruncul *chiar* din sânul *mumei sale* până în ziua morții sale.

8 Atuncia Manoah se rugă Domnului, și zise: Rogu-te. Doamne. omul lui Dumnezeu, pe cari tu l-ai trimis, să mai vină încă odată la noi, și să ne învețe ce să facem cu pruncul ce se va naște. 8 Și Dumnezeu auzi vocea lui Manoah, și îngerul lui Dumnezeu mai veni odată la femeie, pe când ea ședeà în câmpie; dară Manoah, bărbatul ei, nu erà cu dânsa. 10 Și femeia se grăbi, și alergă, și spuse *aceasta* bărbatului ei, zicându-i: Iată, omul ce a venit în ziua *aceea* la mine, *iarăși* mi-s'a arătat. 11 Și Manoah se sculă, urmă femeii sale, și venind la omul acela îi zise: Tu *ești* omul ce a vorbit către femeie? Și el răspunse: Eu *sunt*. 12 Și Manoah zise: De se va împlini cuvântul tău, ce să se facă cu pruncul și ce să facă el? 13 Și îngerul Domnului zise lui Manoah: Femeia să se păzească de toate câte i-am zis. 14 Din toate câte ies din vița viei ea să nu mănance, ^l vin și beatură îmbătătoare să nu beà, nici *nimica* necurat să nu mănance. Toate câte i-am poruncit să le păzească.

15 Și Manoah zise, către îngerul Domnului: ^m Te-am întârzià, ca să-ți pregătim un ied. 16 Și îngerul Domnului zise lui Manoah: De mă întârzi, nu voi mănecă din pânea ta, și de voiești să faci ardere de tot, adă-l Domnului; că Manoah nu știà, că acesta *erà* îngerul Domnului. 17 Și Manoah mai zise către îngerul Domnului: Care *este* numele tău, că de

^e Cap. 5. 10.

Capul 13.

^c Ios. 19. 41.

^e Luc. 1. 15.

^f Cap. 3. 13. 27.

^a Cap. 2. 11.

^d Luc. 1. 11, 13.

^f Num. 6. 5.

—

^b 1 Sam. 12. 9.

28, 31.

^g Num. 6. 2.

^h 1 Sam. 7. 13.

ⁱ Dent. 33. 1.

Fapt. 6. 15.

^l Vers. 4.

2 Sam. 8. 1.

1 Reg. 17. 24.

^k Vers. 17. 18.

^m Fac. 18. 5.

1 Cron. 18. 1.

^j Mat. 28. 3.

se va împlini cuvântul tău, să te onorăm. 18 Și îngerul Domnului zise către dânsul: ⁿDe ce întrebi numele meu? că minunat este el. 19 Și Manoah luă iedul și darul de pâine, ^oaducându-l Domnului pe stâncă: și el făcù minune: și Manoah și femeia lui văzură: 20 Căci pe când flacăra se înălță depe altar la cer, îngerul Domnului se înălță în flacăra altarului, și Manoah și femeia lui văzură *aceasta*, și ^pcăzură cu fața la pământ. 21 Și îngerul Domnului nu se mai arată lui Manoah și femeii sale.

^qAtuncia Manoah cunoscu că acesta *eră* îngerul Domnului. 22 Și Manoah zise femeii sale: ^rVom muri, că noi am văzut pe Dumnezeu. 23 Și femeia lui îi răspunse: Dacă Domnul ar fi voit a ne omori, nu ar fi luat din mâna noastră arderea de tot și darul de pâine, nici ne-ar fi arătat toate acestea, și nici la timp nu ar fi vestit *un lucru* ca acesta.

24 Și femeia născu fiu, și chemă numele lui ^sSamson: și ^tpruncul crescù, și Domnul îl binecuvântă. 25 ^uȘi spiritul Domnului începù a-l împinge în Mahanedan, ^vîntre Torah și Eștaol.

Lupta lui Samson cu leul.

14 Și Samson se pogori ^ala Timna, și ^bvăzù o femeie în Timna din fetele Filistenilor. 2 Și el se suì, și spuse părintelui său și mumei sale, zicând: Am văzut femeie în Timna din fetele Filistenilor: și acum ^csă mi-o luați de femeie. 3 Și părintele său și muma sa ziseră: Au nu este între fetele ^dfraților tăi și în tot poporul meu *nici* o femeie, de te duci să iei femeie dintre Filistenii cei ^etăiați împrejur? Și Samson zise părintelui său: Pre ea ia-o mie, că ea îmi place. 4 Și părintele său și muma sa nu știau că aceasta *eră* ^fdela Domnul, că el căută prilej asupra Filistenilor; că în acest timp ^gdomneau preste Israel Filistenii. 5 Atuncia Samson cu părintele său și cu muma sa se pogoriră la Timna. Și când ei ajunseră la vilele din Timna, iată, un leu tinăr

mugind, *veniù* spre întâmpinarea lui. 6 Și ^hspiritul Domnului veni asupra lui, și el îl sfășie, după cum se sfășie un ied, și el *nu aveà* nimic în mâna lui. Dară el nu spuse părintelui său nici mumei sale ceeace a făcut. 7 Și el se pogori, și vorbi cu femeia, și ea plăcù lui Samson.

8 Și când el se întoarse după câțva timp spre a o luà, se abătù, spre a vedea stârvul leului, și iată, un roi de albine *erà* în stârvul leului, și miere. 9 Și el o luà în mâna sa, și ducându-se mergeà mâncând, și se duse la părintele său și la muma sa, și le-a dat din ea, și ei mâncară: dar nu le spuse, că din stârvul leului a scos mierea.

Căsătoria lui Samson și ghicitorile.

10 Și părintele său se pogori la femeie; și Samson făcù acolo ospăț: că așa făceau tinerii. 11 Și când ei îl văzură, luară treizeci de tovarăși, ca să fie cu dânsul. 12 Și Samson le zise: ⁱO cimilitură vă pun: de mi-o veți spune ^jîn cele șapte zile ale ospățului și ^ko veți ghici, vă voi da vouă treizeci de cămăși și treizeci de ^kvestminte de schimbat: 13 Iar de nu veți putea a mi-o spune, să-mi dați voi mie treizeci de cămăși și treizeci de vestminte de schimbat. Și ei îi ziseră: Pune cimilitura ta ca să o auzim. 14 Și el le zise:

Din cel ce mănâncă a ieșit mâncare. Și din cel tare a ieșit dulceață. Și ei nu putură să spuie cimilitura în trei zile. 15 Și în a șaptea zi ziseră ei către femeia lui Samson: ^lÎnduplecă pre bărbatul tău să ne spuie cimilitura, ^mca să nu te ardem pre tine și casa părintelui tău cu foc. Au pentru a ne sărăci ne-ai chemat pre noi? Au nu este *așu*? 16 Și femeia lui Samson plânse înaintea lui, zicând: ⁿTu mă urăști, și nu mă iubești. Cimilitură ai pus fiilor poporului meu, și mie nu mi-ai spus-o. Și el zise către dânsa: Iată, eu nu am spus-o părintelui meu și nici mumeimele, și ție să ți-o spun? 17 Și ea plânse în-

ⁿ Fac. 32. 29.
^o Cap. 6. 19. 20.
^p Mat. 17. 6.
^q Cap. 6. 22.

^r Fac. 32. 30.
^s Ebr. 11. 32.
^t 1 Sam. 3. 19.

^u 1 Sam. 11. 6.
Mat. 4. 1.
^v Ios. 15. 33.

Capit. 14.
^o Fac. 38. 13.
^b Fac. 31. 2.
^c Fac. 21. 21.

^d Fac. 24. 3. 4.
^e Fac. 34. 14
^f Ios. 11. 20.

^g Deut. 28. 48.
^h Cap. 3. 10.
1 Sam. 11. 6.

ⁱ 1 Reg. 10. 1.
Luc. 14. 7.
^j Fac. 29. 27.

^k Fac. 45. 22.
^l Cap. 16. 5.
^m Cap. 15. 6.
ⁿ Cap. 16. 15.

intea lui șapte zile, cât ținù ospățul. Și în a șaptea zi, el i-o spuse, că ea îl necăji; și ea spuse cimilitura fiilor poporului ei. 18 Și bărbații cetății ziseră către el în ziua a șaptea, mai înainte de apusul soarelui: Ce *este* mai dulce decât mierea? Și ce *este* mai tare decât leul? Și el zise către dânșii: De nu ați fi arat cu junca mea, nu ați fi ghicit cimilitura mea. 19 Și ^oveni asupra lui spiritul Domnului, și el se pogori la Așkalon, bătù dintr'înșii treizeci de bărbați, și luă vestmintele lor, și dădù vestmintele de schimb celor ce au ghicit cimilitura. Și mânia lui se aprinse, și el se suì la casa părintelui său.

20 Dară femeia lui Samson ^pa fost a tovarășului lui, ^qamicului lui.

Samson face Filistenilor pagubă mare.

15 Și după câțva timp, în zilele secerișului de grâu, Samson cercetă pre femeia sa cu un ied, și el zise: Voiu intră la femeia mea în cameră; iar părintele ei nu-i învoi ca să intre. 2 Și părintele ei zise: Eu am gândit că tu o ^aurăști; deci am dat-o amicului tău. Au sora ei cea mai mică nu *este* mai frumoasă decât ea? Rogu-te, fie ea a ta în locul ei.

3 Și Samson le zise: Astădată voiu fi nevinovat către Filistenii, de le voiu face rău! 4 Și Samson se duse, și prinse trei sute de vulpi, luă făclii, și întorcând coadă la coadă, puse o făclie la mijloc între două cozi. 5 Și el aprinse cu foc făcliile, și *vulpilor* le dădù drumul în țarinile Filistenilor, și aprinse atât grâul în snopi, cât și cel ce stă în picioare, cum și grădinile de olivi. 6 Și Filistenii ziseră: Cine a făcut aceasta? Și ei răspunseră: Samson, ginerile Timneanului; pentru că i-a luat femeia lui, și o dădù amicului său. ^bȘi Filistenii se suiră, și arseră cu foc pre ea și pre părintele ei.

7 Și Samson zise către dânșii: Dacă voi faceți una ca aceasta, îmi voiu răsună asupra voastră, și apoi voiu încetă. 8 Și el îi bătù la șold și la coapse cu ucidere mare; și se pogori, și locui în cră-

pătura stâncei Etam. 9 Și Filistenii se suiră, și tăbăriră în Iuda, și s'au răspândit ^cîn Lehi. 10 Și bărbații din Iuda ziseră: Pentru ce v'ați suit asupra noastră? și ei răspunseră: Spre a legă pre Samson noi ne-am suit, ca să-i facem lui, cum ne-a făcut nouă. 11 Și se pogoriră trei mii de bărbați din Iuda către crăpătura stâncei Etam, și ziseră lui Samson: Au nu știi tu, că Filistenii ^ddomnesc asupra noastră? Și pentru ce ne-ai făcut nouă aceasta? Și el le zise: După cum ei mi-au făcut, așa le-am făcut. 12 Și ei ziseră către dânsul: Ca să te legăm pre tine, noi ne-am pogorit, să te dăm în mâinile Filistenilor. Și Samson le zise: jurați-mi, că voi nu vă veți aruncă asupra-mi! 13 Și ei vorbiră către dânsul, zicând: Nu, ci te vom legă, și te vom da în mâna lor, dară nu te vom omori. Și ei îl legară cu două funii noi, și-l scoase din stâncă.

14 Și când el sosi la Lehi, Filistenii strigară de bucurie înaintea lui; și ^espiritul Domnului veni asupra lui, și funiile ce *erau* pe brațele lui se făcură ca fire de in, cari se aprind la foc, și legăturile se topiră depe mâinile lui. 15 Și gășind o falcă de asin neuscată încă, și întinzându-și mâna sa, o luă și ^fucise cu ea o mie de bărbați. 16 Și Samson zise:

Cu o falcă de asin o grămadă, două grămezi, Cu o falcă de asin, am ucis o mie de bărbați. 17 Și când el sfârși de a vorbi, aruncă falca din mâna lui, și numi acel loc Ramat-Lehi.

18 Și el însetă foarte, și strigă către Domnul, zicând: ^gTu ai dat prin mâna servului tău această mare mântuire: și acum să mor de sete, și să cad în mâna tăiaților împrejur? 19 Și Dumnezeu despică adâncătura cea în Lehi, și ieși dintr'insa apă, și el beù; și ^hspiritul lui se reîntoarse și reînviă. Și s'a chemat numele acelui loc En-Akkore, până în ziua de astăzi, și *se află* în Lehi.

20 Și el judecă pre Israel ⁱîn zilele Filistenilor douăzeci de ani.

^o Cap. 3. 10.
^p Cap. 15. 2.

^b Ioan 3. 28.

Capitul 15.

^a Cap. 14. 20.

^d Cap. 14. 15.

^c Vers. 19.

^e Cap. 14. 4.

^f Cap. 3. 10.

^g Lev. 26. 8.

^h Ps. 3. 7.

ⁱ Isa. 40. 29.

^j Cap. 13. 1.

Căderea lui Samson; puterea i-se redă și el se răsbună asupra Filistenilor.

16 Și Samson se duse la Gaza, și văzu acolo o meretrice, și intră la dânsa: **2** Și s'a spus Gazenilor: Samson a venit aicia: deci ei ^aimpresurară, și-l pândiră toată noaptea aceea la poartă, cetății, și fură în tăcere toată noaptea, zicând: *Fiiți în liniște până se va lumina de ziua, și atunci il vom ucide!* **3** Și Samson dormi până la miezul nopții, iar sculându-se la miezul nopții, apucă porțile cetății și amândoi stâlpii, și scoțându-le împreună cu zăvorul, le luă pe umerile sale, și le duse pe vârful muntelui din fața Hebronului.

4 Și se întâmplă în urma acestora, că el iubiă o femeie în valea Sorek, cu numele Dalila. **5** Și domnii Filistenilor se suiră către dânsa, și-i ziseră: ^bÎnduplecă-l, și vezi în ce *stă* puterea lui cea mare, și cu ce vom putea a-l învinge, ca să-l legăm, spre a-l slăbi, și noi îți vom da ție fiecare o mie și o sută de *sicli* de argint.

6 Și Dalila zise lui Samson: Rogu-te, spune-mi în ce *stă* marea ta putere, și cu ce trebuie tu să fii legat, spre a te slăbi. **7** Și Samson îi zise: Dacă mă va legă cu șapte funii nouă neuscate încă, eu voi slăbi, și mă voi face ca tot omul. **8** Și domnii Filistenilor îi aduseră șapte funii noi, neuscate încă, și ea-l legă cu ele. **9** Și pândășii ședeau la ea în cameră. Și ea-i zise: Filistenii asupra ta, Samsioane! și el rupse funiile, după cum se rupe o ață de călți, când miroase focul; și puterea sa nu s'a descoperit.

10 Și Dalila zise lui Samson: Iată, tu m'ai înșelat, și mi-ai spus neadevărul. Acum, rogu-te, spune-mi cu ce poți fi legat? **11** Și el zise către dânsa: Dacă mă va legă cu funii noi, cu cari nu s'a făcut nici un lucru, voi slăbi, și mă voi face ca tot omul. **12** Și Dalila luă funii noi, și-l legă cu ele, zicându-i: Filistenii asupra ta, Samsioane! Și pândășii ședeau în cameră. Și el le rupse depe brațele sale ca o ață.

13 Și Dalila zise lui Samson: Până acum m'ai înșelat, și mi-ai spus neadevărul. Spune-mi cu ce poți fi legat? Și el zise către ea: Dacă tu vei împleți cele șapte șuvițe ale capului meu în urzeala țesăturii. **14** Și ea le pironi în pământ cu o pană, și zise către dânsul: Filistenii asupra ta, Samsioane! Și el se deșteptă din somnul său, și scoase pana cu urzeală cu tot.

15 Și ea zise către dânsul: ^cCum zici: Eu te iubesc, când inima ta nu *este* la mine? Până acum de trei ori m'ai înșelat, și nu mi-ai spus în ce *stă* puterea ta cea mare. **16** Și supărându-l cu vorbele sale în toate zilele, și muncindu-l pre el, sufletul lui se întristă până la moarte: **17** Și-i ^ddescoperi toată inima lui, și zise către dânsa: ^eBriciu nu s'a pus pe capul meu, pentru că nazareu al lui Dumnezeu sunt eu din pântecetele mamei mele; dacă mă voi rade, puterea mea se va depărtă dela mine, și voi slăbi, și mă voi face ca tot omul.

18 Și Dalila văzând, că el îi descoperi toată inima sa, trimise să cheme pre domnii Filistenilor, zicând: Suiți-vă astădată, că el mi-a descoperit toată inima sa. Și domnii Filistenilor se suiră la dânsa, aducând argintul în mâinile lor. **19** Și ea îl adormi pe genunchii ei, chemă un bărbat, și puse să-i radă cele șapte șuvițe ale capului său, și prin aceasta începă a-l slăbi; că puterea lui îl părăsise. **20** Și ea zise: Filistenii asupra ta, Samsioane! Și el se deșteptă din somnul său, și zise: Voi ieși astădată ca altădată, și mă voi scutura. Dară el nu știă că Domnul ^gs'a depărtat dela el. **21** Și Filistenii îl prinseră, și-i scobiră ochii, și-l coboriră la Gaza, și-l legară cu lanțuri de aramă: și el învărtiă rășnița în inchiisoare.

22 Dară părul capului său începă să crească, după ce s'a ras. **23** Și domnii Filistenilor se adunară, spre a aduce un mare sacrificiu lui Dagon, zeul lor, și spre a se veseli; că ziceau; Zeul nostru

Capit. 16. Ps. 118. 10, 11. Fapt. 9. 24. Prov. 216—19.
a 1 Sam. 23. 26. 12. b Cap. 14. 15. c Cap. 14. 16.

d Mic. 7. 5. e Num. 6. 5. f Prov. 7. 26, 27. g Ios. 7. 12.

a dat în mâna noastră pre Samson, inimicul nostru. 24 Și poporul văzându-l, ^hlăudară pre zeul lor. că ziceau: Zeul nostru a dat în mâna noastră pre inimicul nostru, și pre pustiitorul țării noastre, care a înmulțit morții noștri. 25 Și când inima lor eră ⁱvoioasă, ei ziseră: Chemăți pre Samson, ca să ne desfăteze! Deci chemară pre Samson din închisoare. și el eră de rîs înaintea lor: și-l puseră pre el între stâlpi. 26 Și zise Samson către băiatul ce-l ținea de mână: Lasă-mă ca să pipăiu stâlpii, pe care este întărită casa; ca să mă razăm de ei. 27 Și casa eră plină de bărbați și de femei, și acolo *erau* toți domnii Filistenilor; chiar și pe *Jacoperiș erau* ca la trei mii de bărbați și de femei, cari priviau luarea în răs a lui Samson. 28 Și Samson strigă către Domnul, zicând: Doamne, Doamne, rogu-te, ^kadă-ți aminte de mine, și întărește-mă numai astădată. o Dumnezeule! ca să-mi răsbun asupra Filistenilor pentru cei doi ochi ai mei. 29 Și Samson îmbrățișă amândoi stâlpii diu mijloc, asupra căroro casa eră întărită, și se răzămă de ei, de unul cu dreapta lui și de altul cu stînga lui. 30 Și Samson zise: Stingă-se vieța mea împreună cu Filistenii! Și se apăsă cu putere; și casa căzù preste domni și preste tot poporul ce eră într'însa. Și morții pre cari el i-a ucis la moartea sa. erau mai mult decăt *acci* pre cari el i-a ucis în vieța.

31 Și frații săi și toată casa părintelui său se pogorîră, și-l ridicară; și suindu-se *înapoi*, îl immormântară între Torah și Estaol, în mormântul lui Manoah, părintele său. Și el a judecat pre Israel douăzeci de ani.

Mica întocmește idolatria.

17 Și a fost un om din muntele lui Efraim, cu numele Mica. 2 Și el zise către muma sa: Cei o mie și o sută de arginți ce ți-s'au luat, și pentru cari tu ai blestemat, și în auzul meu ai vor-

bit, iată. acești arginți *sunt* la mine, eu i-am luat. Și muma sa zise: ^aBinecuvântat să *fie* fiul meu de Domnul. 3 Și el înapoiè cei o mie și o sută *sicli* de arginți mumei sale; și muma sa zise: Consecrat-am argintul Domnului din mâna mea pentru fiul meu. spre a ^bface un chip cioplit și un chip turnat: și acum ți-l înapoiez. 4 Totuși el înapoiè argintul mumei sale; și muma sa ^cluă două sute *sicli* de arginți. și i-a dat aurarului; și el făcù un chip cioplit și un chip turnat. cari fură în casa lui Mica. 5 Și bărbatul Mica aveà o casă de zei. și făcù ^defod și ^eterafimi, și consacră pre unul din fiii sei, ca să-i fie preot. 6 ^fÎn zilele acelea nu eră rege în Israel: ^gfiecare făcea *ce eră* drept în ochii sei.

7 Și a fost un tinăr din Bet-Lehemul lui Iuda, din neamul lui Iuda, și acesta eră Levit, și petreceà acolo. 8 Și bărbatul se duse din cetatea ^hBet-Lehemul lui Iuda. ca să petreacă unde va aflà *loc*; și el veni în muntele lui Efraim, în casa lui Mica, urmându-și calea sa. 9 Și Mica zise către dânsul: De unde vii tu? Și el îi răspunse: Levit *sunt* eu din Bet-Lehemul lui Iuda, și mă duc, că să locuiesc unde voiu aflà *loc*. 10 Și Mica-i zise: Rămâi la mine, ⁱși-mi fi mie ^jpărinte și preot, și eu îți voiu da zece *sicli* de arginți pe an. un rând de vestminte și mijloace de traiu. Și Levitul intră. 11 Și Levitul se învoi a rămâneà la acel bărbat, și tinărul eră lui ca unul din fiii săi. 12 Și Mica consacră pre Levit, și tinărul fu preot. și rămase în casa lui Mica. 13 Și Mica zise: Acum știu că Domnul imi va face bine. pentru că am preot pre un Levit.

Seminția Dan cucerește Laisul și întocmește idolatria lui Mica.

18 În ^aacele zile nu eră rege în Israel, și în acele zile ^bseminția Daniților își căută moștenire spre locuire; că până atunci nu-i căzuse moștenire între semințiile lui Israel. 2 Și fiii lui Dan tri-

^h Dan. 5. 4.
ⁱ Cap. 9. 27.
^j Deut. 22. 8.

^k Ier. 15. 15.
—

Capul 17.
^a Fac. 14. 19.
^b Esod. 20.4,23

^c Isa. 46. 6.
^d Cap. 8. 27.
^e Fac. 31.19,30.

^f Cap. 18. 1.
^g Deut. 12. 8.
^h Ios. 19. 15.

Rut. 1. 1, 2.
Mic. 5. 2.
Mat. 2. 1,5, 6.

ⁱ Cap. 18. 19.
^j Iov 29. 16.
—

Capul 18.
^a Cap. 17. 6.
^b Ios. 19. 47.

miseră din neamul lor cinci bărbați din hotarele lor, bărbați viteji, din ^eTora și Eștaol. ^dspre a isodi țara și a o cerceta; și le ziseră: Mergeți, cercetați țara; și ei veniră în muntele lui Efraim până la casa lui Mica, și maseră acolo. 3 De abia sosiră la ^ecasa lui Mica, și ei cunoscură vocea tinărului, a Levitului. Și se abătură acolo, și-i ziseră: Cine te-a adus aici. ce faci tu aici, și ce ai tu aici? 4 Și el le zise: Așa și așa mi-a făcut mie Mica, și el ^fm'a tocmit, și *sunt* preotul lui. 5 Și-i ziseră: Rugămu-te, ^gîntrebă pre ^hDumnezeu, ca să știm, dacă calea pe care mergem va prospera. 6 Și preotul le zise: ⁱMergeți în pace, înaintea Domnului *este* calea voastră pe care mergeți.

7 Și cei cinci bărbați merseră, și veniră la ^jLaiș, și văzură pre poporul din ea ^klocuind în siguranță, după chipul Sidonienilor, liniștit și sigur, și nu *era* în țară nimenea, care să aibă putere a le face vre-un neajuns, și *erau* departe de Sidonieni, și n'aveau a face cu *alți* oameni. 8 Și venind la frații lor la ^lTora și Eștaol, ziseră frații lor către dânsii: Ce *aduceți* voi? 9 Și ei răspunseră: ^mHaidem! să ne suim asupra-le, că noi am văzut țara, și iată, ea *este* bună foarte. Ce! *Încă* stați ⁿîn tăcere? Nu vă leneviți a pleca și a merge să luați țara în stăpânire? 10 Când veți intra, veți veni la un popor ^osigur, și pământul *este* întins în toate lăturile: că Dumnezeu l-a dat în mâinile voastre, ^pun loc în care nu lipsește nimic din cele ce *sunt* pe pământ.

11 Și plecară deacolo din neamul lui Dan, din Tora și Eștaol șase sute de bărbați, încinși cu arme de rebel. 12 Și ei se suiră, și tăbăriră la ^qKiriat-Iearim în Iuda. Deaceea locul acesta s'a numit ^rMahane-Dan până în ziua de astăzi; iată, el *este* în dosul Kiriat-Iearimului. 13 Deacolo trecură la muntele lui Efraim, și veniră până ^sla casa lui Mica.

14 ^tȘi cei cinci bărbați, cari s'au dus ca să iscodească țara Laiș, răspunseră și ziseră fraților lor: Știți voi, că ^uîn casele acestea este un efod, terafimi și chip cioplit și chip turnat? gândiți-vă acum ce aveți de făcut. 15 Și se abătură acolo, și veniră în casa tinărului, a Levitului, în casa lui Mica, și-l întrebă de sănătate. 16 Și ^vcei șase sute de bărbați dintre fiii lui Dan, încinși cu armele lor de rebel, stătură la intrarea pe poartă. 17 Și ^xcei cinci bărbați, cari s'au dus să iscodească țara, se suiră, intrară acolo, și luară ^ychipul cel cioplit, efodul, terafimii și chipul cel turnat; și preotul stă la intrarea pe poartă cu cei șase sute de bărbați, încinși cu arme de rebel. 18 Aceștia venind la casa lui Mica, luară chipul cel cioplit, efodul, terafimii și chipul cel turnat. Și preotul zise către dânsii: Ce faceți? 19 Și ei ziseră: Taci, ^zpune mâna ta pe gura ta, mergi cu noi, și ^afi nouă părinte și preot. *Este* mai bine ca tu să fii preot al casei unui singur om, sau să fii preot al unei seminții și al unui neam în Israel? 20 Și inima preotului se bucură, și el luă efodul, terafimii și chipul cel cioplit și se duse în mijlocul poporului. 21 Și ei se întoarseră, și plecară, punând înaintea lor copiii, turmele și averile.

22 Acum se depărtaseră dela casa lui Mica, când se adunară bărbații, ce *erau* în casele de lângă casa lui Mica, și ajunseră pre fiii lui Dan; 23 Și strigară după fiii lui Dan, cari înturnându-și fețele lor, ziseră lui Mica: Ce ai tu că te-ai adunat? 24 Și el zise: Voi ați luat zeii ce mi-am făcut și pre preot, și v'ați dus, și ce-mi mai rămâne? Și acum imi ziceți: Ce ai tu? 25 Și fiii lui Dan îi ziseră: Nu fă să se audă vocea ta în urma noastră, ca să nu se arunce asupra ta oameni cu inima amărită, și *așu* tu să nimicești viața ta și viața casnicilor tăi. 26 Și fiii lui Dan merseră *în* calea lor. Iar Mica, văzând că ei *erau* mai tari decât

c Cap. 13. 25.

f Cap. 17. 10.

j Ios. 19. 47.

m Ios. 2. 23. 24

p Deut. 8. 9.

s Vers. 2.

v Vers. 11.

z Iov. 21. 5.

d Num. 13. 17.

g Isa. 30. 1.

k Vers. 27. Ps.

n 1 Reg. 22. 3.

q Ios. 15. 60.

t 1 Sam. 14. 28.

x Vers. 2. 14.

Prov. 30. 32.

e Cap. 17. 1.

h Cap. 17. 5.

i Vers. 2.

o Vers. 7. 27.

r Cap. 13. 25.

u Cap. 17. 5.

y Cap. 17. 4. 5.

a Cap. 17. 10.

dânsul. își înturnă fața, și se întoarse la casa sa.

27 Și ei luară ceea ce Mica a făcut, și pre preotul ce era la dânsul: și ^bvenind asupra Laișului, asupra unui popor liniștit și sigur. îl ^ctrecură prin ascuțișul săbii, și au ars cetatea cu foc. 28 Și nu ^{eră} nimenea să-l ajute, că el ^{eră} ^ddeparte de Sidon, și nu avea a face cu ^{alți} oameni; și ^{zăcea} în valea care ^{este} a ^eBet-Rehobului;

29 Și zidiră cetatea, și locuiră în ea. Și ^fei numiră cetatea ^gDan, după numele lui Dan, părintele lor, ce s'a născut lui Israel; dar mai înainte numele cetății ^{eră} Laiș. 30 Și fiii lui Dan înălțară chipul cel cioplit; și Ionatan, fiul lui Gherșom, fiul lui Manase, el și fiii săi erau preoții seminției Daniților, ^hpână în ziua captivării țării. 31 Și ei înălțară chipul cel cioplit al lui Mica, pre care el l-a fost făcut. ⁱtot timpul cât a fost casa lui Dumnezeu în Șilo.

Răutatea oamenilor din Ghîbea din seminția Beniamin.

19 Și se întâmplă în acele zile, ^acând nu ^{eră} rege în Israel, că ^{eră} un bărbat Levit, ce petrecea în lăturile muntelui lui Efraim, și care-și luă femeie concubină din ^bBet-Lehemul lui Iuda. 2 Și concubina sa se desfrână de el. și se duse dela dânsul în casa părintelui ei. în Bet-Lehemul lui Iuda, și fu acolo patru luni de zile.

3 Și bărbatul ei sculându-se, se duse după ea, spre a-i vorbi după inima ei, ca să o întoarcă. Și mai ^{eră} cu dânsul servul său și o pereche de asini. Și ea îl duse în casa părintelui ei, pre care văzându-l părintele tinerii femei, se bucură de întâlnirea lui. 4 Și-l țină socrul său, părintele tinerii femei, și el rămase la dânsul trei zile: și ei mâncară, beură și rămaseră acolo. 5 Și în ziua a patra. ei se sculară de dimineată, și el se sculă spre a se duce. Și părintele tinerii femei zise ginerelei său: ^cÎntărește inima

ta cu o bucată de pâne, și apoi vă veți duce. 6 Și ei se așezară, și mâncară și beură amândoi împreună; și părintele tinerii femei zise către bărbat: Rogu-te. rămâi ^{aicia}, ca inima ta să se vesească. 7 Totuși bărbatul se sculă spre a se duce, dară socrul său stă de el; deci rămase iarăși acolo. 8 Și el se sculă de dimineată în ziua a cincia. spre a se porni; și părintele tinerii femei zise: Rogu-te, întărește inima ta; și întârziază până ce ziua se pleacă ^{spre seară}: și ei mâncară amândoi. 9 Și bărbatul se sculă spre a se duce, el și concubina lui, și servul său. Și zise către dânsul socrul său, părintele tinerii femei: Rogu-te, privește, ziua a trecut, se face noapte, rogu-vă rămâneți toată noaptea. Iată, ziua se pleacă spre noapte, rămâneți ^{aicia}, ca inima ta să se vesească, și mâne veți mâneca pe calea voastră, și te vei duce la cortul tău. 10 Dară bărbatul nu voi a ^{mai} rămâne și în noaptea aceia; ci sculându-se plecă, și veni până în dreptul ^dIebusului, acesta ^e Ierusalimul, și cu dânsul ^{era} o pereche de asini înșeuati, și concubina lui.

11 Când ei ^{erau} aproape de Iebus, ziua ^{eră} plecată foarte; și servul zise către domnul său: Rogu-te vino, și să ne abatem către această cetate ^ea Iebuseilor, ca să rămânem în ea. 12 Și domnul său zise către el: Noi nu ne vom abate către o cetate străină, în care nu ^{sunt} fii de ai lui Israel; ^{ci} vom trece până la ^fGhîbea. 13 Și el zise servului său: Vino, ca să ne apropiem de unul din acele locuri, și să rămânem în Ghîbea sau în ^gRama. 14 Și trecură și merșeră; și soarele le apuse lor sub Ghîbea, ce ^e a lui Beniamin. 15 Și se abătură acolo, spre a intra și a rămâne în Ghîbea; și el sosi. și rămase în ulița cetății; că nimenea nu-i ^hprimiă în casă. ca să rămâie.

16 Și iată, un om bătrân veniă dela ⁱlucrul său din câmp către seară: ^{omul}

b Deut. 33. 22. | e Num. 13. 21. | h Ps. 78. 60, 61. | Capul 19. | b Cap. 17. 7. | d Ios. 18. 28. | f Ios. 18. 28. | h Mat. 25. 43.
c Ios. 19. 47. | f Ios. 19. 47. | i Ios. 18. 1. | a Cap. 17. 6. | e Ios. 15. 8, 63. | g Ios. 18. 25. | i Ps. 104. 23.
d Vers. 7. | g Fac. 14. 14. | —

era din muntele lui Efraim, și petrecea în Ghivea: iar locuitorii locului *erau* Beniamiti. 17 El ridicându-și ochii săi, văzù pre bărbatul călător pe ulița cetății, și zise bătrânul: Unde te duci, și de unde vii? 18 Și el zise: Noi călătorim din Bet-Lehemul lui Iuda până la laturile muntelui lui Efraim, de acolo *sunt* eu și am mers până la Bet-Lehemul lui Iuda; și mă duc *acum* la *o* casa Domnului: dar nimenea nu mă primește în casă: 19 Deși avem paiu și nutreț pentru asinii noștri, și am pâne și vin pentru mine, pentru serva ta și pentru băiatul *ce este* cu servii tăi: nu ducem lipsă de nimic. 20 Și zise bătrânul: *k* Pacea ție! ori cum lipsa ta *o iau* asupra mea *l* numai în uliță să nu rămâi. 21 *m* Și el îl aduse în casa sa, nutri asinii, și *n* ei își spălară picioarele, și mâncară și beură.

22 Pre când își veseliau inima, iată *o* locuitorii cetății, *p* oameni înrăutățiți, încunjurară casa, bătură la ușe, și ziseră către bătrânul, domnul casei: *q* Adu afară pre omul ce a venit în casa ta, ca să-l cunoaștem. 23 Și *r* domnul casei ieșind la dânșii, le zise: Nu, fraților mei, rogu-vă, nu lucrați *așa* de rău, după ce bărbatul acesta a venit în casa mea; *s* nu faceți această nelegiuire! 24 *t* Iată fata mea cea fecioară și concubina lui, scoatele-voiu afară, umiliți-le, și faceți cu ele ceeace este bun în ochii voștri; dar acestui bărbat nu faceți această nelegiuire. 25 Dară bărbații nu voră a-l ascultă. Deci bărbatul apucă pre concubina sa, și o scoase afară la dânșii, și o cunoseură, și-și bătură joc de dansa toată noaptea până dimineată, și o lăsară când se suiau zorile.

26 Și femeia veni către ziuă, și căzù la ușa casei omului, la care *era* domnul ei, pe când *incepù* a se lumina. 27 Când domnul ei se sculă dimineată, și deschizând ușile casei, voi să iasă afară, spre a se duce în calea sa, iată concubina sa zăcă la ușa casei, și mânilor ei pe prag.

28 Și el îi zise: Scoală, și să mergem! Dară nimenea nu răspunse. Și el o puse pe asin, și merse spre locul său.

29 Și când el ajunsese la casa sa, luă cuțitul, apucă pe concubina sa, și o îmbucătăți, carnea și oasele sale, în douăsprezece bucăți, și le trimise în tot cuprinsul lui Israel. 30 Și a fost, că oricine vedeă aceasta zicea: Nu s'a întâmplat și nu s'a văzut *una* ca aceasta, de când fiii lui Israel au ieșit din pământul Egiptului până în ziua de astăzi. Luați aminte de aceasta, sfătuiți și spuneți.

Celelalte seminții se resboiesc cu seminția lui Beniamin și o stârpesc aproape.

20 Și *a* toți fiii lui Israel ieșiră, și comunitatea se adună ca un singur om dela *b* Dan până la Beer-Șeba, cu pământul Galaadului, înaintea Domnului *c* în Mițpe. 2 Și stătură de față capii întregului popor, toate semințiile lui Israel în adunarea poporului lui Dumnezeu, patru sute de mii de oameni pedestrii, *d* cari scoteau sabia. 3 (Și fiii lui Beniamin auziră, cumcă fiii lui Israel s'au suit la Mițpe). Și fiii lui Israel ziseră: Spuneți, cum s'a întâmplat această faptă rea.

4 Și răspunse Levitul, bărbatul ucisei femei, zicând: *e* La Ghivea, *ce este* a lui Beniamin, venii eu și concubina mea, spre a rămâneă. 5 *f* Și locuitorii din Ghivea s'au sculat asupra mea, au încunjurat noaptea casa în contra mea, cugând a mă ucide pre mine: *g* și pre concubina mea o umiliră, încât muri. 6 Și *h* apucaii pre concubina mea, o făcui bucăți, și o am trimis în toate câmpiile stăpânirii lui Israel; că *i* desfrânare și fărădelege făcură ei în Israel. 7 Iată, voi toți *sunteți* fii ai lui Israel, *j* dați-vă socotință și sfătuiți aicia.

8 Și tot poporul se sculă ca un singur om, și zise: Nici unul să nu meargă la cortul său, și nici unul să nu se abată pe la casa sa. 9 Și acum aceasta *e* ceeace vom face cu Ghivea: *Vom aruncă* asupra ei sorti; 10 Și vom luă zece

j Ios. 18. 1. *m* Fac. 24. 32. *p* Deut. 13. 13. *s* 2 Sam. 13. 12.
k Fac. 43. 23. *n* Ioan. 13. 5. *q* Rom. 1. 26. 27. *t* Fac. 19. 8.
l Fac. 19. 2. *o* Fac. 19. 4. *r* Fac. 19. 6. 7. —

Capul 20. 1 Sam. 3. 20. *e* Cap. 19. 15. *h* Cap. 19. 29.
a Deut. 13. 12. *c* Cap. 10. 17. *f* Cap. 19. 22. *i* Ios. 7. 15.
Ios. 22. 12. 1 Sam. 7. 5. *g* Cap. 19. 25. 26. *j* Cap. 19. 30.
b Cap. 18. 29. *d* Cap. 8. 10.

bărbați din o sută din toate semințiile lui Israel, și o sută din o mie, și o mie din zece mii, cari vor lua merinde pentru popor, ca ei intrând în Ghivea lui Benjamin, să-i facă ei după toată fărădelegea ce ea a făcut în Israel.

11 Și toți bărbații lui Israel se adunară asupra acestei cetăți, uniți ca un singur om. 12^k Și semințiile lui Israel trimiseră oameni către toată seminția lui Benjamin, zicând: Ce faptă rea este aceasta, care s'a întâmplat între voi! 13 Și acum scoateți afară pre bărbații cei ^lînrautățiți ce *sunt* în Ghivea, ca să-i omorim, și *așa* să ^mcurățim răul din Israel. Dară fiii lui Benjamin nu voră a ascultă vocea fraților lor, a fiilor lui Israel. 14 Și fiii lui Benjamin se adunară din cetățile lor la Ghivea, spre a ieși la rebel cu fiii lui Israel. 15 Și aceiași zi se numărară fiii lui Benjamin din cetăți, douăzeci și șase de mii de bărbați, ce scoteau sabia; afară de locuitorii din Ghivea, cari se numărară, șapte sute de bărbați aleși. 16 Din tot poporul acesta *erau* șapte sute de bărbați aleși, ⁿstângaci: toți aceștia loviau cu piatra prăștici părul, și nu dădeau greșit. 17 Și se numărară bărbații din Israel afară de Benjamin, patru sute de mii de bărbați, ce scoteau sabia; toți aceștia oameni de rebel.

18 Și fiii lui Israel se sculară, și ^ose suiră la Bet-El, și ^pîntrebară pre Dumnezeu, și ziseră: Cine din noi să se suie mai întâiu la luptă cu Benjamin? Și Domnul răspunse: Iuda *se va sui* întâiu.

19 Și fiii lui Israel se sculară dimineața, și tăbăriră asupra Ghibeei. 20 Și bărbații lui Israel ieșiră la luptă cu Benjamin; și bărbații lui Israel se rânduiră în ordine de bătaie asupra lor lângă Ghivea. 21 Și ^qfiii lui Benjamin ieșiră din Ghivea, și în aceiași zi culcară la pământ din *oștirea* lui Israel douăzeci și două de mii de bărbați.

22 Și poporul, bărbații lui Israel, îmbărbătându-se, iarăși se rânduiră de res-

bel, în locul în care se rânduiseră în ziua întâia. 23^r (Și fiii lui Israel se suiră, și plânseră înaintea Domnului până în seară, și întrebă pre Domnul, zicând: Să mă mai sui oare la luptă cu fiii lui Benjamin, fratele meu? Și Domnul zise: Suiți-vă asupra lui). 24 Și fiii lui Israel se apropiară a doua zi de fiii lui Benjamin. 25 Și ^sa doua zi Benjamin ieșind din Ghivea spre întâmpinarea lor, mai culcară la pământ din fiii lui Israel optsprezece mii bărbați, cari toți scoteau sabia.

26 Și toți fiii lui Israel, tot poporul ^tse suiră, veniră la Bet-El, și plânseră: și șezând acolo înaintea Domnului, postiră în ziua aceea până în seară, și aduseră arderi de tot și sacrificii de bucurie înaintea Domnului. 27 Și fiii lui Israel întrebă pre Domnul, (acolo *se află*^u chivotul legii lui Dumnezeu în zilele acelea. 28^v Și Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, ^xstă înaintea lui în zilele acelea), zicând: Să mai ies încă la luptă cu fiii lui Benjamin, fratele meu, sau să conținesc? Și Domnul zise: Suiți-vă, că mâne-i voi da în mâna voastră.

29 Și Israel ^ypuse pândăși împrejurul Ghibeei. 30 Și fiii lui Israel se suiră în ziua a treia asupra fiilor lui Benjamin, și se rânduiră asupra Ghibeei, ca și în celelalte dați. 31 Și fiii lui Benjamin ieșiră spre întâmpinarea poporului, și fură trași afară din cetate, și începură a da în popor, ca și alte dați, în drumurile mari, (din care unul duce la Bet-El, iar altul la Ghivea în câmpie), și ca la treizeci de bărbați din Israel fură uciși. 32 Și fiii lui Benjamin, ziseră: Ei *sunt* bătuti înaintea noastră ca și întâiași-dată; dară fiii lui Israel, ziceau: Să fugim, ca să-i tragem afară din cetate în drumul mare. 33 Și toți bărbații lui Israel se sculară din locul lor, se rânduiră în Baal-Tamar, și pândă lui Israel ieși din locul său, din hotarul Ghibeei. 34 Și zece mii de bărbați aleși din tot Israelul veniră asupra Ghibeei,

^k Deut. 13. 14. | ^m Deut. 17. 12. | ^o Vers. 23. 26. | ^q Fac. 49. 27.
^l Deut. 13. 13. | ⁿ Cap. 3. 15. | ^p Num. 27. 21. | ^r Vers. 26. 27.

^s Vers. 21. | ^u Ios. 18. 1. | ^x Deut. 10. 8. | ^y Ios. 8. 4.
^t Vers. 18. | ^v Ios. 24. 33.

și lupta fu cumplită; ^zși *Beniamitii* nu știau, că nenorocirea se apropie de ei. 35 Și Domnul bătù pre Beniamin înaintea lui Israel; și fiii lui Israel culcară la pământ în ziua aceea din Beniamin douăzeci și cinci de mii, și o sută bărbați, cari toți scoteau sabia.

36 Că fiii lui Beniamin crezând că aceia sunt bătùți, ^abărbații lui Israel lăsaseră loc lui Beniamin, răzămându-se pe pânda, pe care o puseseră asupra Ghibeei. 37 ^bȘi pânda se grăbi, și se lăți asupra Ghibeei, și pânda merse și trecù toată cetatea prin ascuțișul săbiei. 38 Că o înțelegere eră între bărbații lui Israel cu pânda: Să lase să se înalte din cetate fum gros. 39 Și când bărbații lui Israel întoarseră dosul în luptă, și Beniamin începù a bate și a ucide din bărbații lui Israel ca la treizeci de inși, și ziseră: Da, ei sunt bătùți înaintea noastră, ca în lupta întâia! 40 Atunci un fum gros începù a se ridică din cetate în sus, un stâlp de fum, și Beniamin ^cintorcându-se, iată toată cetatea *prefăcută într'un fum* ce se suia la cer! 41 Și bărbații lui Israel se întoarseră, și bărbații lui Beniamin fură uimiți, văzând, că nenorocirea s'a apropiat de ei. 42 Și ei se întoarseră dela bărbații lui Israel către calea pustiului, și lupta îi urmăriă groaznic, și cei din cetăți îi culcară la pământ în mijlocul lor: 43 Ei încunjurară pre Beniamin, îl goniră, îl sdrobiră cu ușurință, până spre Ghibea, către răsăritul soarelui. 44 Și căzură din Beniamin optsprezece mii bărbați, toți bărbați viteji. 45 Și ei întoarseră *dosul*, și fugiră în pustiul, către stâncea ^dRimmon; și *Israelitii* culeseră din ei pe drumul cel mare cinci mii de inși, și-i urmăriă până la Ghibeon, bătând din ei două mii de bărbați. 46 Deci toți cei căzuți din Beniamin în ziua aceea fură douăzeci și cinci de mii de bărbați, cari toți scoteau sabia, toți oameni viteji. 47 Și din cei ce întoarseră *dosul* șase sute de bărbați scăpară în pustiul

la stâncea Rimmon, și rămaseră la stâncea Rimmon patru luni.

48 Și bărbații lui Israel se înturnară la fiii lui Beniamin, și-i trecură prin ascuțișul săbiei, prin oamenii *fiecărei* cetăți, și vitele și tot ce aflau: și dădură foc tuturor cetăților ce găsiră *în cale*.

Cum se restabilește iarăși seminția lui Beniamin.

21 Și ^abărbații lui Israel s'au jurat în Mițpe, zicând: Nimenea din noi să nu dea pre fata sa de femeie lui Beniamin. 2 Și poporul veni la ^bBet-El, rămase acolo până în seară înaintea lui Dumnezeu, și ei își înălțară vocile lor și plânseră tare, 3 Zicând: Pentru ce, o Doamne Dumnezeu lui Israel, s'a întâmplat aceasta în Israel, ca Israel să se lipsească de o seminție? 4 Și a doua zi poporul se sculă, ^czidi acolo un altar, și aduse arderi de tot și sacrificii de bucurie.

5 Și fiii lui Israel, ziseră: Cine dintre toate semințiile lui Israel nu s'a suit cu adunarea Domnului? ^dCă fu un jurământ mare asupra aceluia care nu se va sui la Domnul la Mițpe, zicând: El să se omoare. 6 Și fiilor lui Israel li-se făcù milă de Beniamin, fratele lor, și ziceau: Astăzi o seminție întregă s'a pierdut din Israel. 7 Ce să facem de femei pentru cei rămași! că noi ne-am jurat pe Domnul a nu le da lor din fetele noastre femei. 8 Și ei ziseră: *Este vre-una din semințiile lui Israel, care să nu se fi suit la Domnul în Mițpe?*

Și iată, nici unul din ^eIabeș-Galaad n'a venit în tabără la adunare. 9 Și poporul se numără, și iată, nu eră acolo nimenea din locuitorii Iabeș-Galaadului. 10 Și comunitatea trimise acolo douăsprezece mii de oameni din cei mai viteji, și le porunci, zicând: ^fMergeți, și treceți pre locuitorii din Iabeș-Galaad prin ascuțișul săbiei, și pre femei și pre copiii. 11 Și iată cecece veți face: ^gPre tot bărbatul, și pre toată femeia care s'a culcat cu bărbat, voi să-i nimiciți cu desăvârșire. 12 Și ei găsiră între locui-

^z Ios. 8. 14.
^a Ios. 8. 15.

^b Ios. 8. 19.
^c Ios. 8. 20.

^d Ios. 15. 32.

—

Capit. 21.

^a Cap. 20. 1

^b Cap. 20. 18. 26.

^c 2 Sam. 24. 25.

^d Cap. 5. 23.

^e 1 Sam. 11. 1.

^f 1 Sam. 11. 7.

^g Num. 31. 17.

torii din Iabeș-Galaad patru sute de fete fecioare, cari nu se culcaseră cu bărbat, și le aduseră în tabără la ^hȘilo, ce *este* în pământul Canaan.

13 Și toată comunitatea trimise, și vorbi către fiii lui Beniamin, ⁱcari *erau* în stâncea Rimmon, și le cuvântară pace.

14 Și Beniamin se întoarse în acel timp : și le dădură lor de femei pe acelea, precari le-au lăsat în viață dintre femeile Iabeș-Galaadului ; dară ele nu ajungeau pentru ei. 15 Și poporului ^ji-se făcù milă de Beniamin, că Domnul a făcut o știrbitură în semințiile lui Israel.

16 Și bătrânii comunității, ziseră : Ce să facem de femei pentru cei rămași ? că femeile s'au stârpit din Beniamin !

17 Și ei ziseră : Cei scăpați să stăpânească *ceace eră* a lui Beniamin, pentru ca să nu se stângă o seminție din Israel. 18 Dară noi nu putem să le dăm femei din fetele noastre, ^kcă fiii lui Israel s'au jurat, zicând : Blestemat *să fie* acela ce va da femeie lui Beniamin !

19 Și ei ziseră : Iată, sărbătoare Domnului *se face* din an în an în Șilo, care *este* spre miazănoapte de Bet-El spre ră-

săritul drumului celui mare, care duce dela Bet-El la Șihem, și spre miazăzi dela Lebona. 20 Și ei porunciră fiilor lui Beniamin, zicând : Mergeți și pândiți în vii : 21 Și când veți vedea că fetele din Șilo ies ^lspre a jucă în cor. ieșiți din vii, și răpiți-vă fiecare pre femeia sa din fetele din Șilo, și duceți-vă în pământul lui Beniamin. 22 Și dacă părinții lor sau frații lor vor veni spre a se certă cu noi, noi le vom zice : Din har către noi dați-le, fiindcă noi nu am luat câte o femeie pentru fiecare din ei în acest resbel ; și nu voi *sunteți cari* le-ați dat pre ele : atuncia numai ați fi vinovați. 23 Și fiii lui Beniamin făcură așa, și-și luară femei după numărul lor, dintre dântuitoarele, pre cari le-au răpit : și merseră și se întoarseră la moștenirile lor, și ^mrezidiră cetățile și locuirea în ele. 24 Și în acel timp fiecare din fiii lui Israel se duse la seminția sa și la neamul său și ieșiră de acolo fiecare la moștenirea sa.

25 ⁿÎn zilele acelea nu *era* rege în Israel : ^ofiecare făcea *ceace era* drept în ochii săi.

CARTEA RUT.

Elimeleh și fiii săi murind în Moab, văduva sa se reîntoarce împreună cu Rut în Bet-Lehem.

1 Și în zilele când judecau ^ajudecătorii, fost-a ^bfoamete pe pământ, și s'a dus un bărbat din ^cBet-Lehemul lui Iuda, ca să locuească în pământul Moabului, el și femeia sa, și cei doi fi ai săi. 2 Numele bărbatului *era* Elimeleh, și numele femeii sale Naomi. și numele celor doi fi ai săi *erau* Mahlon și Chilion, ^dEfraiți din Bet-Lehemul lui Iuda ; Și veniră ^eîn pământul Moabului, și locuirea acolo.

3 Și muri Elimeleh, bărbatul Naomiei ; și a rămas ea cu cei doi fi ai săi. 4 Și-și

luară lor femei Moabitene ; numele uneia *era* Orfa, și numele celei de a doua Rut ; și locuirea acolo ea la zece ani. 5 Și muriră și acești doi, Mahlon și Chilion : și rămase femeia fără cei doi fi ai săi și fără bărbatul ei.

6 Și se sculă ea cu nurorile ei, și se întoarse din pământul Moabului ; că auziă în pământul Moabului, că Domnul a ^fcercețat pre poporul său ^gdându-i pâne.

7 Și ea ieși din locul în care locuia, și cele două nurori ale sale cu dânsa ; și merseră pe cale. ca să se întoarcă în pământul lui Iuda. 8 Și zise Naomi către

^h Ios. 18. 1.

^k Vers. 1.

Jer. 31. 13.

^o Deut. 12. 8.

CARTEA RUT.

^b Fac. 12. 10.

^d Fac. 35. 19.

Luc. 1. 68.

ⁱ Cap. 20. 47.

^l Esod. 15. 20.

^m Cap. 20. 48.

—

Capul 1.

2 Reg. 8. 1.

^e Judc. 3. 30.

^g Ps. 132. 15.

^j Vers. 6.

1 Sam. 18. 6.

ⁿ Cap. 17. 6.

^a Judc. 2. 16.

^c Judc. 17. 8.

^f Esod. 4. 31.

Mat. 6. 11.

cele două nurori ale sale: Duceți-vă și ^hîntoarceți-vă fiecare în casa munii sale: ⁱfacă-și Domnul milă cu voi, cum ați făcut voi cu ^jcei răposați și cu mine. 9 Deie-vă Domnul, ca să aflați ^krepaus fiecare în casa bărbatului său! Și le sărută; și ele înălțară vocile lor, și plânsură. 10 Și-i ziseră: Cu tine vom să ne întoarcem la poporul tău.

11 Și Naomi zise: Întoarceți-vă ficele mele; pentru ce să mergeți cu mine? Au doară mai *am* fii în corpul meu, ^lca să vă fie bărbați? 12 Întoarceți-vă, ficele mele, duceți-vă; că sunt prea bătrână, spre a mai aveă bărbat; și de ași zice, că am speranță; chiar din această noapte *de* ași fi a unui bărbat, și *de* ași naște fii. 13 Așteptă-veți, până se vor face mari? Înfrână-vă-veți oare pentru ei, să nu fiți ale altor bărbați? Nu ficele mele, că mult mai amar îmi este mie decât vouă căci ^ms'a lăsat asupra mea mâna Domnului. 14 Și ele înălțară vocile lor, și plânsură iarăși. Și Orfa sărută pre soacra sa; dară Rut ⁿse ținea de ea.

15 Și zise Naomi: Iată, cumnata ta s'a întors la poporul ei și la ^ozeii ei, ^pîntoarce-te și tu după cumnată ta. 16 Dară Rut zise: ^qNu stă de mine ca să te părăsesc, și să mă depărtez din urma ta; că încotro vei merge tu, voi merge și eu: unde vei rămâneă tu, voi rămâneă și eu; ^rpoporul tău va fi poporul meu, și Dumnezeuul tău va fi Dumnezeuul meu; 17 Unde vei muri tu, voi muri și eu, și acolo mă voiu înmormântă; ^sașă să-mi facă Domnul, și încă mai mult, dacă altceva decât moartea mă va despărți de tine! 18 ^tȘi văzând Naomi, că ea eră hotărîtă să meargă cu dânsa, încetă de a vorbi către ea.

19 Și se duseră amândouă până ce ajunseră la Bet-Lehem; și după ce sosiră la Bet-Lehem, iată, ^utoată cetatea eră în mișcare pentru ele, și femeile ziceau: ^vaceasta e Naomi? 20 Și ea le zise: Nu mă chemați Naomi. *ci* chemați-mă

Mara, că Atotputernicul m'a amărit foarte: 21 Plină m'am dus, ^xși deșeartă m'a întors Domnul: pentru ce *deci* să mă mai chemați Naomi, fiindcă Domnul a mărturisit în contra mea, și Atotputernicul m'a întristat?

22 Și se întoarse Naomi cu Rut, Moabiteana, nora ei, care se întorcea din pământul Moabului; și veniră în Bet-Lehem la începutul secerișului orzului.

Rut culegând spice depe câmpul lui Booz, află har la dânsul.

2 Și bărbatul Naomiei aveă o ^arudă, om prea avut, din neamul lui Elimeleh, al căruia nume *era* ^bBooz. 2 Și zise Rut Moabiteana către Naomi: Rogu-te, lasă-mă să mă duc în țarină și să ^cculeg spice în urma *aceluia*, în ochii căruia voiu află har. Și-i zise: Du-te, fica mea. 3 Și ducându-se, ajunse într'o țarină, și culegea *acolo* pe urma secerătorilor; și cum i-se întâmplă, *țarina* aceasta *era* a lui Booz, care *era* din neamul lui Elimeleh.

Și iată, Booz veniă din Bet-Lehem, și zise secerătorilor: ^dDomnul *fie* cu voi! Și ei răspunseră: Binecuvinteze-te Domnul. 5 Și zise Booz servului său, ce eră pus preste secerători: A cui *este* tinăra aceasta? 6 Și servul ce eră pus preste secerători răspunse, și zise: Ea *este* o tinăra Moabiteană, carea ^es'a întors cu Naomi din pământul Moabului; 7 Și ea ne-a zis: Rogu-vă să culeg și să adun dintre snopi pe urma secerătorilor; și venind, a rămas de dimineată, și până acum; și puțin s'a repausat în casă.

8 Și Booz zise către Rut: Ascultă, fica mea: nu te duce să culegi în altă țarină, și nu te depărta de aici, ci ține-te de servele mele; 9 *Afințește-ți* ochii pe țarina în care vor seceră, și mergi pe urma lor. Au nu am poruncit servilor să nu te atingă? Și de-ți este sete, du-te la vase, și beă din *ceace* scot servii. 10 Și ea ^fcăzî pe față, se închină la pământ, și-i zise: cum de am a-

^h Nu. 24. 15.
ⁱ 2 Tim. 1. 16.
17. 18.
^j Vers. 5

^k Cap. 3. 1.
^l Fac. 38. 11.
^m Jude. 2. 15.
Iov. 19. 21.

Ps. 32. 4. & 38. 2.
ⁿ Prov. 17. 17.
^o Jude. 11. 24.
^p Luc. 24. 28.

^q 2 Reg. 2. 24, 6.
^r Cap. 2. 11, 12.
^s 1 Sam. 3. 17.

2 Reg. 6. 31.
^t Fapt. 21. 14.
^u Mat. 21. 10.

^v Isa. 23. 7.
^x Iov. 1. 21.

Capul 2.
^a Cap. 3. 2. 12.
^b Cap. 4. 21.
^c Lev. 19. 9.

^d Ps. 129. 7. 6.
^e Thcs. 3. 16.
^f Cap. 1. 22.
^f 1 Sam. 25. 23.

flat har în ochii tăi, ea tu să îngrijești de mine, de mine o străină? 11 Și răspunse Booz, și-i zise: *g*tot ee ai făcut soacerei tale după moartea bărbatului ei mi-s'a spus: cum tu ai părăsit pre părintele tău, pre muma ta și pământul nașterii tale, și ai venit la un popor, pre care mai înainte nu l-ai cunoscut. 12^h Răsplătească Domnul fapta ta, și fie deplină plata ta dela Domnul Dumnezeu lui Israel, *i* sub a căruia aripi ai venit să te adăpostești. 13 Și ea zise: *j* Să aflu har în ochii tăi, domnul meu, că tu ai mângăiat și ai vorbit inimii servei tale, *k* deși eu nu sunt chiar ea una din servele tale. 14 Și-i zise Booz către timpul mâncării: Apropie-te aici, și mănâncă din pâne, și întinge bucătura ta în oțet.

Și ea se puse lângă secerători; și el îi dădă grăunțe prăjite, și ea mâncă, *l* se sătură, și a și strâns. 15 Și se sculă să culeagă, și a poruncit Booz servilor săi, zicând: Lăsați-o să culeagă și între snopi, și să nu o rușinați; 16 Și chiar seoașteți pentru ea din mănunchi, și lăsați ea să culeagă, și nu o certati. 17 Și ea culesse din țarină până seara, și bătă ceeace a cules; și a fost ca o efă de orz. 18 Și luând-o a venit în cetate, și a văzut soacra ei ceeace a cules. Și Rut se-țind i-a dat *m* ceeace i-a rămas după ce s'a săturat.

19 Și i-a zis soacră-sa: Unde ai cules astăzi? și unde ai lucrat? fie binecuvântat cel ce a *n* îngrijit de tine! Și spuse soacerei sale la cine a lucrat, și zise: Numele bărbatului, la care am lucrat astăzi, *este* Booz. 20 Și a zis Naomi nurorii sale: *o* Binecuvântat fie el de Domnul; că *p* îndurarea lui nu a părăsit pre cei vii, nici pre cei morți; și a mai *adaos* Naomi: Acest bărbat ne *este* rudă, una din cele ce au dreptul răscumpărării. 21 Și Rut Moabiteana zise: Și a mai zis el către mine: Ține-te de servii mei, până ee vor sfârși tot secerișul.

22 Și Naomi zise către Rut, nora ei: Bine-*ți este*, fica mea. să ieși eu servele sale, ea să nu ți-se întâmple ceva pe altă țarină. 23 Așa ea se țină de servele lui Booz, ea să culeagă, până ce se sfârși secerișul orzului și secerișul grâului; și locuia eu soacră-sa.

Rut ascultă de sfatul Naomei.

3 Și Naomi, soacra ei, îi zise: Fica mea. *a* au nu-ți voi eu căută ție *b* repaus, ea să-ți fie bine? 2 Și acum Booz. *c* a cărui servă tu ai fost, nu *este* el ruda noastră? Iată el va vântură în noaptea *aceasta* orzul în arie. 3 Deci spală-te. *d* unge-te, și pune pe tine vestmintele tale, și coboară-te la arie: Nu te fă cunoscută bărbatului, până ee va sfârși de mâncat și de beut. 4 Și când se va culcă, inseamnă locul unde se va culcă, și ducându-te *acolo*, descoperi picioarele lui, și culcă-te; și el îți va spune ee ai să faci. 5 Și ea-i răspunse: Tot ce-mi ziei, voi eu face.

6 Și se coborî la arie, și făcū totul, cum i-a poruncit soacră-sa. 7 Și Booz a mâncat și a beut, și *e* s'a veselit inima lui, și s'a dus să se culce într'o parte a unei elăi. Și ea veni înceet, descoperi picioarele lui, și se culcă. 8 Și la mijlocul nopții se sperie bărbatul, și se plecă *spre ea*, și iată, o femeie eră culcată la picioarele lui. 9 Și el *îi* zise: Cine ești tu? Și ea răspunse: Eu sunt Rut, servă ta; *f* întinde poalele tale preste servă ta; că tu ești *g* ruda cea mai de aproape. 10 Și el zise: *h* Binecuvântată de Domnul să fi, fica mea! Bunăvoința aceasta a ta cea din urmă, ce tu *mi*-ai arătat, este mai mare decât *i* cea dintâiu; că nu te-ai dus după tineri, nici cei avuți, nici cei săraci. 11 Și acum, fica mea, nu te teme, tot ee-mi vei zice. voi eu face ție; că toată cetatea poporului meu știe, că tu ești *j* o femeie virtuoasă. 12 Și acum *este* adevăr că eu *sunt* *k* ruda ta, care am dreptul răscumpărării; dară *l* este o rudă mai aproape decât mine. 13 Rămâi

g Cap. 1. 14, 16, 17.
A 1 Sam. 24. 19.
i Cap. 1. 16.

Ps. 17. 8.
j Fac. 33. 15.
k 1 Sam. 25. 41.
l Vers. 18.

m Vers. 14.
n Ps. 41. 1.
o Cap. 3. 10.
2 Sam. 2. 5.

lov. 29. 13.
p Prov. 17. 17.
—

Capul 3.
a 1 Cor. 7. 36.
b Cap. 1. 9.
c Cap. 2. 8.

d 2 Sam. 14. 2.
e Judc. 19. 6, 9, 22.
f Ezec. 16. 8.

g Cap. 2. 20.
h Cap. 2. 20.
i Cap. 1. 8.

j Prov. 12. 4.
k Vers. 9.
l Cap. 4. 1.

noaptea aceasta *aicia*: dimineata de va voi să te răscumpere. bine, să te ^mrăscumpere: iar de nu va voi să te răscumpere el. te voi răscumpără eu. ⁿvin *este* Domnul, culcă-te *aicia* până dimineată.

14 Și s'a culcat ea la picioarele lui până dimineată; și s'a sculat înainte de a se cunoaște unul pre altul. că el zise: ^oNimenea să nu știe că a venit o femeie la arie. 15 Și *mai* zise: Adu mantia ce *este* pe tine, și ține-o. Și ea o ținu: și el îi măsură șase *măsurî* de orz, și le puse pe ea: și se duse el în cetate.

16 Și ea a venit la soacră-sa. care zise: Cum *mai este* cu tine. fca mea? și i-a spus ei tot ce i-a făcut bărbatul. 17 Și *mai* zise: Aceste șase *măsurî* de orz mi-a dat: că-mi zise: Tu să nu mergi cu mână goală la soacră-ta. 18 Și ea îi zise: ^pRămâi, fca mea. până ce vei ști cum va ieși lucrul *acesta*; că acest bărbat nu se va repauză. până nu va sfârși lucru chiar astăzi.

Căsătoria lui Booz și a Rutei; nașterea lui Obed, strămoșul lui David.

4 Și Booz se sui la poartă, și șezu acolo: și iată. ^aacel cu dreptul răscumpărării. de care a vorbit Booz, trecă; și i-a zis Booz: Hei cutare! abate-te, șezi *aicia*! Și se abătù. și șezù. 2 Și Booz luă zece bărbați din ^bbătrânii cetății. și zise: Ședeți *aicia*: și ei șezură. 3 Și el zise către rudă: Naomi. care s'a întors din țara Moabului. a vândut țarina fratelui nostru Elimeleh. 4 Și eu am gândit *că trebuie* să-ți fac cunoscut. și să-ți zic: ^cCumpără-o ^ddin fața celor ce șed *aicia*, și în fața bătrânilor popoului meu: de voești să o răscumperi. răscumpără-o; iar de nu voești să o răscumperi, spune-mi. ca să știu: ^ecă afară de tine nu este altul. care să o răscumpere, și după tine *sunt* eu. Și el zise: O voi răscumpără. 5 Și zise Booz: În ziua ce vei cumpără țarina din mâna Naomiei. vei cumpără-o și dela Rut. Moabiteana. femeia răposatului. ^fpentru

a păstră numele răposatului în moștenirea sa. 6 ^gȘi zise cel cu dreptul răscumpărării: Nu pot să o cumpăr. ca să nu stric moștenirea mea: cumpără pentru tine aceea ce am eu de răscumpărat. că nu pot să răscumpăr eu. 7 ^hȘi această *deprindere eră* în vechime în Israel în caz de răscumpărare și de schimb. ca să se întărească orice lucru: scotea încălțăminte. și o da aproapelui său: și aceasta *eră* mărturie în Israel.

8 Și răscumpărătorul zise lui Booz: cumpără-o pentru tine. și a scos încălțăminte sa.

9 Și zise Booz bătrânilor și *la* tot poporul: Voi astăzi *sunteți* martori, că am cumpărat din mâna Naomiei tot ce eră a lui Elimeleh. a lui Chilion și a lui Mahlon. 10 Încă și pre Rut. Moabiteana. femeia lui Mahlon. am cumpărat-o mie de femeie. ca să păstrez numele răposatului în moștenirea sa, și ⁱsă nu se piardă numele răposatului dintre frații săi și din poarta locului său: voi astăzi martori *sunteți*. 11 Și a zis tot poporul. ce *era* la poartă. și bătrânii: Martori *suntem*. ^jFacă Domnul pre femeia ce vine în casa ta ca Rabela și ca Lea. cari ^kau întemeiat amândouă casa lui Israel, câștigă-ți avuții în ^lEfrata. și-ți fă nume în Bet-Lehem: 12 Și casa ta să fie ca casa lui Peret. pre care ^mTamaru la născut lui Iuda, prin ⁿurmașii ce Domnul îți va da din această tinără.

13 Și Booz ^oluă pe Rut. și-i fu lui femeie; și el intră la dânsa; și ^pDomnul dându-i ei zămislire. ea născu un fiu. 14 Și ^qziseră femeile către Naomi: Binecuvântat *fie* Domnul, care n'a lăsat să-ți lipsească astăzi răscumpărător. și numele său să fie laudat în Israel. 15 Aceasta te va reînsufleți. și va fi îngrijitor bătrânețelor tale; că noră-ta, care te iubeste, și care-ți este ^rmai bună decât șapte fii. i-a născut lui. 16 Și luă Naomi copilul. și-l puse la sân. și-i ținu lui loc de doică. 17 ^sȘi vecinele i-au dat lui

^m Mat. 22. 24.
ⁿ Judc. 8. 19.
^o Rom. 12. 17.

1 Thes. 5. 22.
p Ps. 37. 3. 5.

Capul 4.
a Cap. 3. 12.
b 1 Reg. 21. 8.
c Ier. 32. 7. 8.

d Fac. 23. 18.
e Lev. 25. 25.
f Mat. 22. 24.
g Cap. 3. 12. 13.

h Deut. 25. 7. 9.
i Deut. 25. 6.

k Deut. 25. 9.
l Fac. 35. 16. 19.
m Mat. 1. 3.

n 1 Sam. 2. 20.
o Cap. 3. 11.
p Fac. 29. 31.

q Luc. 1. 58.
r 1 Sam. 1. 8.
s Luc. 1. 58. 59.

nume, zicând: Fiu s'a născut Naomiei: și l-a numit Obed: acesta e părintele lui Ișai, părintele lui David.

18 Și acestea sunt generațiunile lui Peret: ^tPeret a născut pre Hețron; 19 Hețron a născut pre Ram, și Ram a

născut pre Amminadab: 20 Amminadab a născut pre Nahșon; și Nahșon a născut pre Salmon; 21 Salmon a născut pre Booz, și Booz a născut pre Obed. 22 Obed a născut pre Ișai, și Ișai a născut pre David.

CARTEA ÎNTÂIA A LUI SAMUEL.

Rugăciunea Hannei și urmările ei.

1 Fost-a un om din Ramataim-Tofim, din muntele lui Efraim, a cărui nume era ^aElkana, fiul lui Ieroham, fiul lui Elihu, fiul lui Tohu, fiul lui Țuf. ^bun Efraitean; 2 Și el aveà două femei: numele uneia era Hanna, și numele ce-icialealte Penina. Penina aveà copii, iar Hanna nu aveà copii.

3 Și acest om se suia ^cdin cetatea sa din an în an, ^dca să se închine, și să jertfească Domnului *Dumnezeului* oștirilor în ^eȘilo, și acolo *erau* cei doi fii ai lui Elie, Hofni și Fineas, preoți ai Domnului. 4 Și în ziua, în care Elkana ^fsacrifică, el da femeii sale Penina și la toți fiii și fetele ei părți. 5 Iar Hannei îi da o parte îndoită; că iubiă pe Hanna. ^gDară Domnul închisese pântecul ei. 6 Și rivala ei ^ho împungea foarte, spre a o întrista, că Domnul închisese pântecul ei. 7 Și așa se întâmplă în fiecare an; și de câteori ea se suia în casa Domnului, așa o întrista, încât ea plângea și nu mânca. 8 Și Elkana, bărbatul ei, zise către dânsa: Hanna, de ce plângi? și de ce nu mănânci? și de ce e întristată inima ta? nu *sunt* eu ⁱmai bun ție decât zece fii?

9 Și Hanna se sculă, după ce ei mâncară și beură în Șilo, (și Elie preotul ședeà pe scaun lângă unul din usciorii templului Domnului). 10 ^kȘi ea *era* cu sufletul amărit, și se rugă Domnului și plângea; 11 Și ^lfăcù vot, și zise: Doamne *Dumnezeul* oștirilor, dacă vei ^mcăuțà spre întristarea servei tale, și

dacă îți vei ⁿaduce aminte de mine, și nu vei uita pre serva ta, și dacă vei da servei tale un copil parte bărbătească, eu îl voi da Domnului *pentru* toate zilele vieții lui, și ^obriciul nu se va sui pe capul lui.

12 Și când ea urmà a se rugă înaintea Domnului, Elie luă seama la gura ei. 13 Și Hanna vorbiă întru inima ei; numai buzele ei se mișcau, dară vocea ei nu se auziă. Și Elie socotiă că erà beată. 14 Și zise Elie către dânsa: Până când te vei îmbătă? Du-te de te trezește! 15 Iar Hanna răspunse, și zise: Nu, Domnul meu, femeie cu sufletul întristat *sunt* eu; nici vin nici orice *altă* beutură îmbătătoare nu am beut, ci am ^prevărsat sufletul meu înaintea Domnului. 16 Nu luà pre serva ta drept o femeie ^qfărădelege; că din mulțimea durerii mele și a întristării mele am vorbit până acum. 17 Și Elie răspunse și zise: ^rMergi în pace, și ^sDumnezeul lui Israel să împlinească cererea ta, ce tu i-ai făcut. 18 Și ea zise: ^t*Fie* ca serva ta să afle har în ochii tăi! Și femeia ^use duse în calea ei, și ea mânca, și fața ei nu mai era *tristă*.

19 Și ei se sculară de dimineață, se închinară înaintea Domnului, se înturnară, și veniră la casa lor în Rama. Și Elkana ^vcunoscù pre Hanna, femeia lui, și ^xDomnul își aduse aminte de ea.

Nașterea lui Samuil și consacrararea lui spre slujba sanctuarului.

20 Și după curgerea zilelor Hanna, zămislind, născù un fiu, și chemă nu-

^a 1 Cron 2. 4.
etc.

1 SAMUEL.

Capul 1.
^a 1 Cron 6.27,34

^b Rut. 1. 2.
^c Luc. 2. 41.

^d Deut. 12 5,6,7.
^e Ios. 18 1.

^f Deut. 12.17,18.
^g Fac. 30. 2.

^h Iov. 24. 21.
ⁱ Rut. 4. 15.

^j Cap. 3. 3.
^k Iov. 7. 11.

^l Fac. 28. 20.
^m Fac. 29. 32.

Ps. 25. 18.

ⁿ Fac. 8. 1.
^o Num. 6. 5.
^p Ps. 62. 8.

^q Deut. 13. 13.

^r Judc. 18. 6.
Luc. 7. 50.

^s Ps. 20. 4, 5.

^t Fac. 33. 15.

^u Eccl. 9. 7.
^v Fac. 4. 1.

^x Fac. 30. 22.

mele lui Samuel, că *zise ea*: Dela Domnul l-am cerut pre el.

21 Și bărbatul Elkana *y* se sui împreună cu toată casa sa, ca să jertfească Domnului jertfa de tot anul și votul său. 22 Și Hanna nu se sui: că *zise* bărbatului ei: *Nu voi merge* până ce pruncu-l va fi intereat și *atuncia* il voi *z* aduce, ca să-l înfățișez Domnului, și să *a* rămână acolo *b* pentru totdeauna. 23 Și *e* Elkana, bărbatul, ei îi *zise*: Fă ceeace *este* bun în ochii tăi, rămâi până ce-l vei fi intereat. *d* Numai să îndeplinească Domnul cuvântul său! Și femeia rămase, și alăptă fiul ei, până ce-l intereă.

24 Și întrecându-l, ea il sui cu dansa; și *luând* cu sine trei tauri, o efa din floarea făinii, și un foiu de vin, ea-l aduse în casa Domnului în Șilo. copilul *încă fiind* mic foarte. 25 Și junghiară un taur, și aruncă pruncul la Elie: 26 Și ea *zise*: O Domnul meu! viu *este* sufletul tău, domnul meu, cu *sunt* femeia, ce a stat aici înaintea ta, spre a se rugă Domnului. 27 *e* Pentru acest prunc m'am rugat: și Domnul mi-a îndeplinit cererea ce am făcut lui. 28 Deaceea il împrumut Domnului; pentru toate zilele *vieții* lui va fi împrumutat Domnului. Și ei *f* se închină acolo înaintea Domnului.

Cântarea Hannei de laudă și mulțumită.

2 Și Hanna *a* se rugă, și *zise*: *b* Inima mea s'a veselit întru Domnul, *c* Cornul meu s'a înălțat întru Domnul, gura mea s'a deschis asupra neamicilor mei. Că *d* m'am bucurat de ajutorul tău. 2 *e* Nimenea nu *este* sfânt ca Domnul. Că nu *estef* altul afară de tine, Și nu *este* stâncă ca Dumnezeu nostru. 3 Nu mai vorbiți cu mândrie, *g* Nici cuvinte îndrăznețe să nu iasă din gura voastră, Că Dumnezeu a tot știutor *este* Domnul, Și de el faptele se cumpănesc. 4 *h* Arcul vitejilor s'a sfărâmat. Și cei slabi sau incins cu putere. 5 *i* Cei sături s'au năimit pentru pâne, Și cei ce *erau* flămânzi au încetat

de a fi; Chiar *j* cea stearpă a născut șapte. Și *k* ceeace aveă fii mulți a lăncezit. 6 *l* Domnul omoară și invie. Coboară în mormânt, și face să invie. 7 Domnul *m* sărăcește și inavutește. *n* El umilește și înalță. 8 *o* El înalță din pulbere pe cel sărac, Ridică din gunoi pre cel lipsit. *p* Spre a-l pune alături cu domnii. Și tronul măririi il dă lor spre moștenire. Că *q* stâlpii pământului *sunt* ai Domnului, Și asupra lor a așezat lumea. 9 *r* Piccioarele cuvioșilor săi el le păzește. Iar cei violeni în întunec vor tăcea; Că nu prin putere învinge omul. 10 Împotrivitorii Domnului se vor *s* sfărîmă în bucăți; *t* Din ceriuri va tună asupra lor: *u* Domnul va judecă marginile pământului, Va da putere regelui său, Și va *v* înalță cornul unsului său. 11 Și Elkana se duse la Rama în casa sa, *x* și copilul serviă Domnului înaintea lui Elie preotul.

Răutatea filor lui Elie.

12 Și fiii lui Elie *erau* *y* oameni înrăutățiți, *z* ei nu cunoșteau pre Domnul. 13 Și deprinderea acestor preoți către popor *eră*: când aduceă cineva o jertfă, veniă servul preotului, pre când carnea se ferbiă, cu o furcă cu trei crăcane în mâna sa. 14 Și *o* vară în lighean, sau în oală, sau în căldare, sau în tigaie, și ceeace scoteă furca, o luă preotul. Așa făceau cu tot Israelul ce veniă acolo în Șilo. 15 Înainte încă dece grăsimea se *a* făcea să fumege, veniă servul preotului, și *zicea* omului care jertfea: Dă carnea de fript pentru preot, că el nu va luă dela tine carne fiartă, ci erudă. 16 Și *dacă* omul *zicea* către dânsul: Să fumege mai întâiu grăsimea, și *apoi* ia-ți, după cum dorește sufletul tău, atunci el îi răspundeă: *Nu*, ci acum tu *îmi* vei da; iar de nu, voi luă cu putere. 17 Așa păcatul acestor tineri *eră* mare foarte *b* înaintea Domnului; că oamenii *c* despretuiau darurile *aduse* Domnului.

y Vers. 3.
z Luc. 2. 22.
a Vers. 11, 28.
b Esod. 21. 6.
c Num. 30. 7.
d 2 Sam. 7. 25.

e Mat. 7. 7.
f Fac. 24, 26, 52.
—
Capul 2.
a Filip. 4. 6.
b Luc. 1. 46 etc.

c Ps. 92. 10.
d Ps. 9. 14.
e Esod. 15. 11.
f Ps. 86. 8.
f Deut. 4. 35.
2 Sam. 22. 32.

g Ps. 94. 4.
Iuda 15.
h Ps. 37. 15, 17.
i Ps. 34. 10.
j Ps. 113. 9.
k Isa. 54. 1.

l Deut. 32. 39.
m Iov. 1. 21.
n Ps. 75. 7.
o Ps. 113. 7. 8.
Luc. 1. 52.

p Iov. 36. 7.
q Iov. 38. 4. 5. 6.
r Ps. 24. 2.
Ehr. 1. 3.
r Ps. 91. 11.

s Ps. 2. 9.
t Cap. 7. 10.
u Ps. 96. 13.
v Ps. 89. 24.
x Vers. 18.

y Deut. 13. 13.
z Jude. 2. 10.
a Iov. 3. 3, 4, 5, 16.
b Fac. 6. 11.
c Mal. 2. 8.

18 ^dIar Samuel servià înaintea Domnului *fiind* copil, ^eînceins cu un efod de in. 19 Și o mantie mică i-a făcut muma sa, și i-o aduceà din an în an, când ^fse suià cu bărbatul ei, ca să jertfească jertfele de tot anul. 20 Și Elie ^gbinecuvântă pre Elkana și pre femeia lui, și zise: Deie-ți Domnul sământă din femeia aceasta, în locul împrumutului, care s'a ^hîmprumutat Domnului. 21 Și se duseră la locul lor. Și Domnul ⁱcerecătă pre Hanna, și ea concepù, și născù trei fii și două fete. Și copilul Samuel ^jcreșeù înaintea Domnului.

22 Și Elie erà bătrân foarte, și el auzi toate câte făceau fiii săi la tot Israelul, că ei s'au culcat cu ^kfemeile ce se adunau la ușa cortului întrunirii. 23 Și el le zise: Pentru ce faceți lucruri ca acestea? că eu aud faptele voastre cele rele cu tot poporul acesta. 24 Nu fiii mei! că nu este bună faima pre care o am auzit, că voi pre poporul Domnului îl trageți la păcat. 25 Dacă un om păcătuște contra altui om, judecătorul îl judecă; dar dacă un om ^lpăcătuște contra Domnului, cine se va rugà pentru dânsul? Și ei nu ascultară de vocea părintelui lor, ^mcăci Domnul voià a-i omori.

26 Și copilul Samuel ⁿmergeà crescând, și erà ^oplăcut Domnului și oamenilor.

Vestirea pedepsei asupra casei lui Elie.

27 ^pȘi un om al lui Dumnezeu veni la Elie, și-i zise: Așa zice Domnul: ^qOare nu m'am descoperit casei părintelui tău, când ei erau în Egipt, în casa lui Faraon? 28 Și l-am ^rales pre el din toate semințiile lui Israel mic de preot, ca să jertfească pe altarul meu, să facă să fumege tămâie, și să poarte efodul înaintea mea; și ^sam dat casei părintelui tău toate jertfele cu foc ale fiilor lui Israel. 29 Pentru ce ați ^tcălcat în picioare jertfa mea și darul meu, pre care l-am poruncit *în* ^ulocuința mea, și

onorezi pre fiii tăi mai mult decât pre mine, îngrășindu-vă cu darurile cele mai alese ale poporului meu, Israel? 30 De aceea, zice Domnul Dumnezeuul lui Israel: ^vEu am zis, că va umblă înaintea mea totdeauna casa ta și casa părintelui tău; și acum Domnul zice: ^xDepartate să fie *aceasta* de mine; că pre cei ce mă onorează îi ^yvoiu onora, și ^zcei ce mă desprețuesc vor fi desprețuiți. 31 Iată, ^azile vin, în cari voiu tăia brațul tău, și brațul casei părintelui tău, încât nu va fi nici un bătrân în casa ta. 32 Și tu vei vedea un neamic *în* locuința mea în loc de tot *binele* ce Domnul ar voi a face pentru Israel, și nu va fi ^bbătrân în casa ta în veci. 33 Și acela din *urmașii* tăi, *pre care* nu-l voiu stârpi dela altarul meu, va servi spre a te lipsi de ochii tăi, și sufletul tău să-l întristeze; și toți fiii casei tale vor muri în floarea vieții. 34 Și aceasta va fi ție de ^csemn, *adecă* ceeace se va întâmplă celor doi fii ai tăi, Hofni și Fineas: ^dÎntr'o singură zi vor muri amândoi. 35 Și ^eeu îmi voiu ridică mie preot credincios, *care* va face după inima mea și după sufletul meu, și-i voiu zidi lui casă singură, și va umblă înaintea unsului meu în veci. 36 Și va fi, *că* tot cel ce va fi rămas în casa ta, va veni spre a se închină lui pentru un ban de argint și o pâne, și va zice: Așază-mă, rogu-te, în vre-una din dregătoriile preotești, ca să mănânc o bucată de pâne.

Lui Samuel i-se dă întâia desvălire și e recunoscut ca profet credincios al Domnului.

3 Și ^acopilul Samuel servià Domnului înaintea lui Elie. Și ^bcuvântul Domnului erà scump în zilele acelea, visiuni nu se arătau. 2 Și în timpul acela Elie erà culcat în locul său, și ^cochii săi începeau a se întuneca, *încât* nu puteà vedea. 3 Și ^dcandela lui Dumnezeu încă fiind nestânsă, și Samuel culcat fiind ^eîn templul Domnului, unde erà chivotul lui Dumnezeu, 4 Chemă Domnul pre Sa-

^d Vers. 11.

^e Esod. 28. 1.

^f Cap. 1. 3.

^g Fac. 14. 19.

^h Cap. 1. 28.

ⁱ Fac. 21. 1.

^j Judc. 13. 24.

^k Esod. 38. 8.

^l Num. 15. 30.

^m Ios. 11. 20.

ⁿ Vers. 21.

^o Luc. 2. 52.

Fapt. 2. 47.

^p 1 Reg. 13. 1.

^q Esod. 4.14,27.

^r Esod. 28. 1, 4.

^s Lev. 2. 3, 10.

^t Deut. 32. 15.

^u Deut. 12. 5, 6.

^v Esod. 29. 9.

^x Ier. 18. 9. 10.

^y Ps. 18. 20. &

91. 14.

^z Mal. 2. 9.

^a 1 Reg. 2. 27.

Ezec. 44. 10.

^b Zech. 8. 4.

^c 1 Reg. 13. 3.

^d Cap. 4. 11.

^e 1 Reg. 2. 35.

Ezec. 44. 15.

—

Capul 3.

^a Cap. 2. 11.

^b Ps. 74. 9.

Amos. 8. 11.

^c Fac. 27. 1.

^d Esod. 27. 21.

^e Cron 13. 11.

^e Cap. 1. 9.

muel; și el răspunse: Iată-mă. 5 Atunci el alergă la Eli și zise: Iată-mă; că tu m'ai chemat. Dară el zise: Nu te-am chemat, întoarce-te și te culcă; și el se duse și se culcă. 6 Și Domnul iarăși strigă: Samuele! și Samuel se sculă, și se duse la Eli, și zise: Iată-mă; că tu m'ai chemat. Dară el zise: Nu te-am chemat, fiul meu, întoarce-te și te culcă. 7 (Și Samuel ^f nu cunoșteă încă pe Domnul, și cuvântul Domnului nu i-se descoperise). 8 Și Domnul mai strigă a treia oară: Samuele! și el se sculă, și se duse la Eli, și zise: Iată-mă; că tu m'ai chemat. 9 Și Eli înțelese, că Domnul chemă pre copil. Și Elie zise lui Samuel: Du-te și te culcă, și dacă te va mai chema Domnul, tu să zici: Vorbește. Doamne, că ascultă servul tău! Și Samuel se duse și se culcă în locul său. 10 Și Domnul veni, se așeză, și chemă ca mai înainte: Samuele, Samuele! Și Samuel zise: Vorbește, că ascultă servul tău!

11 Și Domnul zise lui Samuel: Iată, eu voi face un lucru în Israel, ^gca cine îl va auzi, să-i ținească amândouă urechile. 12 În ziua aceea voi îndeplini către ^hEli tot aceea ce am zis despre casa sa, dela început și până la sfârșit. 13 ⁱCă spusu-i-am, că voi ^jjudeca casa lui pentru totdeauna, pentru păcatul pre care l-a știut: că ^kfiii săi și-au atras blestem, și el ^lnu i-a împiedecat. 14 De aceea jurat-am casei lui Elie, că fărădelegea casei lui Elie ^mnu se va ispăși în veci nici prin jertfe nici prin dar de pâne.

15 Și Samuel rămase culcat până dimineața, și ⁿatuncia deschise ușile casei Domnului. Și Samuel se temeă de a se spune visiunea lui Eli. 16 Și Eli chemă pre Samuel, și ^oi zise: Samuele, fiul meu! Și el răspunse: Iată-mă. 17 Și el întrebă: Ce cuvânt a vorbit Domnul către tine? rogu-te, să nu ascuzi ^pnimic de mine. ^qAșă să-ți faci Dumnezeu și încă mai mult, dacă vei ascunde de mine

un cuvânt din toate cuvintele ce el ția zis. 18 Și Samuel îi spuse toate cuvintele, și n'a ascuns ^rnimic de el. Și Eli zise: ^sDomnul este acesta, facă ceea ce este bun în ochii săi.

19 Și Samuel se făcă mare, și Domnul eră cu dânsul, și nici unul din cuvintele sale n'a căzut pe pământ. 20 Și tot Israelul dela Dan și până la Beer-Seba cunoscù, că Samuel ^teră hotărît a fi profet al Domnului. 21 Și Domnul urnă a se arătă în Șilo, că Domnul se descoperiă lui Samuel în Șilo prin cuvântul său.

Sfărâmarea lui Israel prin Filistenii; răpirea chivotului. Moartea lui Eli și a fiilor săi.

4 Și cuvântul lui Samuel a fost către tot Israelul. Și Israel ieși spre întâmpinarea Filistenilor la luptă, și tăbărîră lângă ^uEben-Ezer, iar Filistenii tăbărîră în Afek. 2 Și Filistenii se rânduiră în șir de luptă asupra lui Israel: și lățindu-se lupta, Israel fu bătut de Filistenii, cari-i bătură la locul de luptă în câmpie ca la patru mii de bărbați.

3 Și venind poporul în tabără, bătrânii lui Israel ziseră: Dece ne-a lăsat să fim bătuti astăzi Domnul de Filistenii? Să ne aducem din Șilo chivotul legii Domnului, ca el să vie în mijlocul nostru, și să ne mântue din mâna neamicilor noștri. 4 Și poporul trimise la Șilo, și aduse de acolo chivotul legii Domnului, ^vDumnezeul oștirilor, ^wcare locuiește între ^xcheruvimi, și acolo ^yerau cei doi fii ai lui Eli, Hofni și Fineas, cu chivotul legii lui Dumnezeu.

5 Și când chivotul legii Domnului veni în tabără, tot Israelul ridică un strigăt mare, de se cutremură pământul. 6 Și Filistenii auzind vuietul strigării, ziseră: Ce ^zsă fie vuietul acestei strigări mari în tabăra Ebreilor? Și ei se îndușă, că chivotul Domnului a venit în tabără. 7 Și Filistenii se speriară, că ziceau: Dumnezeu a venit în tabără. 8 Și ^{aa}iarăși ziseră: Vai nouă! Una ca

f Papt. 19. 2. | i Cap. 2. 29, 30, | k Cap. 2. 12, 17, | m Isa. 22. 14.
g 2 Reg. 21. 12. | 31, etc. | 22. | n Rut. 1. 17.
h Cap. 2. 33-36. | j Ezecl. 7. 3. | l Cap. 2. 23, 25. | o Iov. 1. 21.

Ps. 39. 9. | Capul 4. | b 2 Sam. 6. 2. | c Esod. 25. 18.
Isa. 39. 8. | a Cap. 5. 1. | Ps. 80. 1. | 22.

aceasta n'a fost până acum. Cine ne va mântui din mâna acestor Dumnezeui puternici? Aceștia *sunt* Dumnezeuii cari bătură Egiptul cu tot felul de plagă în pustiu. 9 Filistenilor, ^dîntăriți-vă și fiți bărbați!, ca să nu deveniți servi ai Ebreilor, ^ecum ei au fost *servii* voștri: fiți bărbați și luptați-vă.

10 Și Filistenii se luptară, și ^fIsrael fu bătut; și ei fugiră fiecare la cortul său, și eră ucidere mare foarte: că din Israel căzură treizeci de mii pedestri. 11 Și ^gchivotul lui Dumnezeu fu luat, și ^hcei doi fii ai lui Eli, Hofni și Fineas, muriră.

12 Și un om din Benjamin alergă dela locul de luptă, și ⁱveni în Silo în aceeași zi, cu vestmintele lui rupte și ^jcu țărina pe capul său. 13 Și el veni, și iată, Eli ședeă pe scaun, despre lătura drumului, în așteptare fiind: că inima sa tremură pentru chivotul lui Dumnezeu. Și venind omul spre a spune *aceasta* în cetate, toată cetatea strigă. 14 Și Eli auzind vuietul strigării, zise: Ce să fie strigătul acestei mulțimi? Și omul grăbindu-se, veni, și înștiință pre Eli. 15 Și Eli eră de nouăzeci și opt de ani, și ochii săi *erau* întunecați, de nu te putea vedea. 16 Și omul zise către Eli: Eu *sunt* care vin dela locul de luptă, și eu dela locul de luptă am scăpat astăzi. Și el zise: ^kCum stă lucrul, fiul meu? 17 Și cel ce aducea știrea răspunse, și zise: Israel a fugit dinaintea Filistenilor, și ucidere mare a fost din popor; și cei doi fii ai tăi, Hofni și Fineas, au murit, și chivotul lui Dumnezeu s'a luat. 18 Și amintind el de chivotul lui Dumnezeu, Eli căzū depe scaun pe spate în lătura despre poartă, și-și frânse gâtul, și muri; că *eră* om bătrân și greu. Și el judecase pre Israel patruzeci de ani.

19 Și nora sa, femeia lui Fineas, eră împovărată și aproape de a naște; și auzind ea știrea, că s'a luat chivotul lui Dumnezeu, și că socrul ei și bărbatul ei

au murit, ea se încovăia și născu; că durerile veniră asupra-i. 20 Și când ea eră să moară, ^lfemeile, cari stăteau lângă dânsa, îi ziseră: Nu te teme, că fiu ai născut. Dară ea nu răspunse, și nici nu luă aminte la *aceasta*. 21 Și ea numi pre copil: I-Cabod, adecă: Depărtatu-s'a ^mmărirea din Israel: pentru luarea chivotului lui Dumnezeu, și pentru socrul și pentru bărbatul ei. 22 Și zise: Depărtatu-s'a mărirea din Israel, că chivotul lui Dumnezeu s'a luat!

Căderea lui Dagon înaintea chivotului; pedeapsa Filistenilor; reîntoarcerea chivotului.

5 Și Filistenii luară chivotul lui Dumnezeu, și-l duseră ^adela Eben-Ezer la Așdod. 2 Și luând Filistenii chivotul lui Dumnezeu, îl aduseră în casa lui ^bDagon, și-l așezară lângă Dagon. 3 Și sculându-se Așdodenii a doua zi de dimineată, iată, Dagon ^czăceă cu fața sa la pământ înaintea chivotului Domnului. Și ei luară pre Dagon, și-l ^dpuseră iarăși la locul său. 4 Și sculându-se ei a doua zi de dimineată, iată Dagon ^ezăceă cu fața la pământ înaintea chivotului Domnului, și ^ecapul lui Dagon cu amândouă mâinile sale tăiate pe prag!, rămânându-inumai *trunchiul* lui Dagon. 5 De aceea preoții lui Dagon și toți cei ce intră în casa lui Dagon, nu ^fcălcară pe pragul lui Dagon în Așdod până în ziua de astăzi.

6 Și ^gmâna Domnului se apăsă asupra Așdodenilor, și el îi ^hpustii, și-i bătū cu ⁱemoroide, atât Așdodul cât și hotarele sale. 7 Și locuitorii din Așdod văzând că *este* așa ziseră: Să nu rămână chivotul Dumnezeului lui Israel la noi, că grea este mâna sa asupra noastră și asupra zeului nostru Dagon. 8 Și trimiseră, și adunară pre toți domnii Filistenilor la dânsii, și ziseră: Ce să facem cu chivotul legii Dumnezeului lui Israel? și ei răspunseră: Să se ducă la Gat chivotul Dumnezeului lui Israel. Deci se duseră chivotul Dumnezeului lui Israel *acolo*. 9 Și după ce-l duseră *la Gat*,

^d 1 Cor. 16. 13.
^e Judc. 13. 1.
^f Ps. 78. 9. 62.
^g Cap. 2. 32.

^h Cap. 2. 34.
ⁱ 2 Sam. 1. 2.
^j Ios. 7. 6.

2 Sam. 13. 19.
Neem. 9. 1.
^k 2 Sam. 1. 4.

^l Fac. 35. 17.
^m Ps. 26. 8

Capul 5.
^a Cap. 4. 1. &
7. 12.
^b Judc. 16. 23.

^c Isa. 19. 1.
^d Isa. 46. 7.^e Ier. 50. 2.

^f Zef. 1. 9.
^g Ps. 32. 4.
^h Fapt. 13. 11.

ⁱ Cap. 6. 5.
^j Deut. 28. 27.
Ps. 78. 66.

În mâna Domnului apăsă asupra cetății cu groază mare foarte, și bătută pre locuitorii cetății dela mic până la mare și le deșchiseră emoroidele.

10 Deci ei trimiseră chivotul lui Dumnezeu la Ekron. Și sosind chivotul lui Dumnezeu la Ekron, Ekroniții strigară, zicând: Ei au adus la noi chivotul Dumnezeului lui Israel, spre a ne omori pre noi și pre poporul nostru. 11 Și ei trimiseră, și adunară pre toți domnii Filistenilor, zicând: Lăsați chivotul Dumnezeului lui Israel să se întoarne la locul său, și să nu ne omoare pre noi și pre poporul nostru. Că o groază de moarte eră în toată cetatea; și mâna lui Dumnezeu apăsă foarte. 12 Și oamenii ce nu muriau erau loviți de emoroide; și strigătul cetății se suiă la cer.

Chivotul încărcat cu daruri se întoarce îndărăt.

6 Și a fost chivotul Domnului în pământul Filistenilor șapte luni. 2 Și Filistenii^a chemară pre preoți și pre vrăjitori, zicând: Ce să facem cu chivotul Domnului? Spune-ți-ne cum să-l trimitem la locul său. 3 Și aceștia răspunseră: Dacă trimiteți îndărăt chivotul Dumnezeului lui Israel, să nu-l trimiteți^b cu mâna goală; ci aduceți-i lui^c jertfă pentru vină; atuncia vă veți vindeca, și^d cunoscut va fi vouă, de ce mâna sa nu se depărtează dela voi. 4 Și ei ziseră: Ce jertfă pentru vină îi vom da? Și ei răspunseră: *e* După numărul domnilor Filistenilor, voi veți da cinci emoroide de aur, și cinci șoareci de aur; că o asemenea plagă a fost pre voi toți și pre domnii voștri. 5 Și faceți chipurile emoroidelor voastre și chipurile șoarecilor voștri, cari vă^f strică pământul, și^g dați mărime Dumnezeului lui Israel: poate^h ridică-va el mâna sa de deasupra voastră, de deasupra zeilor voștri, și de deasupra pământului vostru. 6 Și pentru ce vă veți învârtoșă inima, după cum Egiptenii și Faraon și-au învârtoșat inima lor? Au nu după ce a săvârșit între ei lucruri minunate, ei au lăsat poporul să

se ducă și s'a dus. 7 Și acum faceți un ear nou, și luați două vaci tinere, ce alăptează, asupra cărora jug nu s'a pus; și înjugăți vacile la car, și mânați îndărăt acasă viteii lor. 8 Și luați chivotul Domnului, și puneți-l în car, și sculele de aur, pre cari i-le dați *ca* jertfă pentru vină, puneți-le în lada din lăturea lui, și trimiteți-l, ca să se ducă. 9 Și luați aminte la *ceace se va face*; dacă *chivotul* va sui calea hotarului său, către Bet-Șemeș, *atunci* el ne-a făcut acest rău mare; iar de nu, vom ști, că mâna sa nu ne-a atins, ci aceasta a venit asupra noastră din întâmplare.

10 Și oamenii făcură așa. Ei luară două vaci ce alăptau, și le înjugară la car, și viteii lor îi închiseră acasă. 11 Și ei puseră în car chivotul Domnului și lada și șoarecii de aur și cu chipurile emoroidelor lor. 12 Și vacile merseră drept pe cale, pe calea către Bet-Șemeș: un drum țineau, și mergând trăgeau; și nu se abăteau nici *la* dreapta nici *la* stânga. Și domnii Filistenilor merseră în urma lor până la hotarul Bet-Șemeșului. 13 Și *cei din* Bet-Șemeș, secerau grâul în vale; și ei ridicând ochii lor, văzură chivotul; și se bucurară văzându-l. 14 Și carul veni în câmpul lui Iosua, Bet-Șemeșul, și a stat acolo. Și acolo *eră* o piatră mare, și ei despieară lemnele carului, și vacile le aduseră ardere de tot Domnului. Și Leviții luară jos chivotul Domnului și lada ce *eră* lângă el, în care *se aflau* sculele de aur, și-l puseră pe aceea piatră mare; și locuitorii din Bet-Șemeș aduseră ardere de tot, și jertfiră jertfe în ziua aceea Domnului. 16 Și când *cei* cinci domni ai Filistenilor văzură *aceasta*, se înturnară în aceeași zi la Ekron.

17 Și aceasta *este numărul* emoroidelor de aur, pre cari Filistenii le aduseră *ca* jertfe pentru vină Domnului: Pentru Așdod una, pentru Gaza una, pentru Așcalon una, pentru Gat una, pentru Ekron una. 18 Șoarecii de aur *erau după* numărul tuturor cetăților *de sub*

^j deut. 2. 15.

^a Capul 6.

^{dan.} 2. 2.

^b Esod. 23. 15.

^a vers. 9.

Judc. 3. 3.

^g Ios. 7. 19.

^h Ps. 39. 10.

^a Fac. 41. 8.

Mat. 2. 4.

^c Lev. 5. 15, 16.

^e Ios. 13. 3.

^f Cap. 5. 6.

Ios. 42. 12.

ⁱ Ios. 13. 3.

cei cinci domni ai Filistenilor, *dela* cetățile cele întărite până la satele cele deschise, și până la piatra cea mare, (pe care ei au așezat chivotul Domnului, și care a rămas până în ziua de astăzi în câmpul lui Iosua, Bet-Șemeșul).

19 Și Domnul bătù pre locuitorii Bet-Șemeșului: că se uitară în chivotul Domnului; și bătù din popor șaptezeci de bărbați din cei cincizeci mii de bărbați ai cetății. Și bocì poporul, că Domnul îl lovì cu bătaie mare. 20 Și locuitorii din Bet-Șemeș ziseră: *j* Cine poate stă înaintea Domnului Dumnezeuului cel sfânt? și la cine să se suie el dela noi? 21 Și ei trimiseră soli la locuitorii din ^kKiriath-earim, zicând: Filistenii au adus înapoi chivotul Domnului: deci coboriți-vă, și luați-l la voi.

Căința Israelitilor și scăparea lor dela Filistenii; Eben-Ezer; administrarea lui Samuel.

7 Și locuitorii din ^aKiriath-earim venirà, și suirà chivotul Domnului, și-l aduseră în casa lui ^bAbinadab pe deal; și pre Eleazar fiul lui, îl sfințiră, spre a păzi chivotul Domnului.

2 Și din ziua în care chivotul a fost pus în Kiriath-earim, trecură zile multe. Și după douăzeci de ani, toată casa lui Israel s'a adunat spre a urmà Domnului. 3 Și Samuel vorbi către toată casa lui Israel, zicând: Dacă voi voiți a vă ^cînțoarea din toată inima voastră către Domnul, apoi ^ddepărtați pre zcii străini și ^eAstarteele din mijlocul vostru, și ^findreptați inimile voastre către Domnul, și ^glui singur serviți; și el vă va scăpa din mâna Filistenilor. 4 Și fiii lui Israel depărtară ^hBaalii și Astarteele, și serviră numai Domnului.

5 Și Samuel zise: ⁱAdunați tot Israelul la Mitpe, ca să mă rog pentru voi Domnului. 6 Și ei se adunară la Mitpe, ^jși scoaseră apă, și ^ovărsară înaintea Domnului; și ^kpostiră în ziua aceea, și ziseră tot în acel loc: ^lPăcătuit-am Dom-

nului! Și Samuel judecă pre fiii lui Israel la Mitpe.

7 Și auzind Filistenii, că fiii lui Israel s'au adunat la Mitpe, domnii Filistenilor se suiră asupra lui Israel; și fiii lui Israel auzind *aceasta*, se temură de Filistenii. 8 Și fiii lui Israel ziseră către Samuel: ^mNu încetă a strigă pentru noi către Domnul Dumnezeuul nostru, ca să ne mântue din mâna Filistenilor. 9 Și Samuel luă un miel de lapte, și-l aduse întreg ardere de tot Domnului, și ⁿSamuel strigă către Domnul pentru Israel, și Domnul îl ascultă. 10 Și când Samuel aducea arderea de tot, Filistenii se apropiară spre a se lupta cu Israel. ^oȘi Domnul tună cu un vuet mare în aceea zi asupra Filistenilor, și-i puse în învâlmășeală, și fură bătuti înaintea lui Israel. 11 Și bărbații lui Israel ieșiră din Mitpe, și goniră pre Filistenii, și-i bătură până pe sub Bet-Car. 12 Și Samuel ^pluă piatră, și ^o așeză între Mitpe și Sen, și chemă numele ei Eben-Ezer, și zise: Până aici ne-a ajutat Domnul.

13 ^qAșa Filistenii fură umiliți, și ^rnu mai veniră în cuprinsul lui Israel; și mâna Domnului apăsă pre Filistenii în toate zilele lui Samuel. 14 Și cetățile, pre cari Filistenii le luară dela Israel, se înapoiară lui Israel, dela Ekron și până la Gat: încă și hotarele lor le scăpă Israel din mâna Filistenilor; și a fost pace între Israel și între Amorei.

15 Și Samuel ^sjudecă pre Israel toate zilele vieții sale: 16 Și el mergea din an în an, și făcea înecunjurul Bet-Elului, Ghilgalului și Mitpe, și judecă pre Israel în toate locurile acestea. 17 Atuncia ^tse întorecă la Rama, că acolo *era* casa lui, și acolo judecă pre Israel. Și ^uzidi acolo altar Domnului.

Purtarea rea a fiilor lui Samuel; Israelitii cer rege.

8 Și când Samuel îmbătrâni, ^apuse pre ^bfiii săi judecători preste Israel. 2 Și

j Sam. 6. 9.
Mal. 3. 2.
k Ios. 18. 14.
Judc. 18. 12.

Capit 7.
a Ps. 132. 6.
b 2 Sam. 6. 4.
c Deut. 30. 2-10.
Isa. 55. 7.

Ioel. 2. 12.
d Fac. 35. 2.
e Judc. 2. 13.
f Iov. 11. 13, 14.
g Deut. 6. 13.

Mat. 4. 10.
h Judc. 2. 11.
i Judc. 20. 1.
j 2 Sam. 14. 14.
k Neem. 9. 1. 2.

Dan. 9. 3, 4, 5.
l Judc. 10. 10.
Ps. 106. 6.
m Isa. 37. 4.

n Ps. 99. 6.
o Ios. 10. 10.
p Fac. 28. 18.
Ios. 4. 9.

q Judc. 13. 1.
r Cap. 13. 5.
s Vers. 6.
t Judc. 2. 16.
u Cap. 8. 4.

u Judc. 21. 4.
Capit 8.
a Deut. 16. 18.
b Judc. 10. 4.

numele întâiu-născutului său fu Ioel, și numele celui de al doilea Abia: și ei erau judecători în Beer-Șeba. 3 Și fiii săi nu umblau în căile sale, ei se plecau^d la câștig, și luau mită, și strămbătățiau judecata.

4 Și adunându-se toți bătrânii lui Israel, veniră la Samuel în Rama: 5 Și-i ziseră: Iată tu ai îmbătrânit, și fiii tăi nu umblă în căile tale: deci^f pune preste noi rege să ne judece, cum au toate popoarele.

6 Și lucrul nu plăcui lui Samuel, când ei ziseră: Dă-ne rege, ca să ne judece. Și Samuel se rugă Domnului. 7 Și Domnul zise lui Samuel: Ascultă de vocea poporului, în tot aceeace vor zice către tine: că^g nu pre tine te-au lepădat, ei^h pe mine m'au lepădat ca să nu domnesc preste dânșii: 8 După toate faptele câte au făcut ei, din ziua în care i-am scos din Egipt, și până în ziua de astăzi, în care m'au părăsit și au servit altor zei, așa îți fac și ție. 9 Și acum, ascultă de vocea lor: numai mărturisește-le, șiⁱ spune-le ce va face lor regele, care va domni preste ei.

Samuel vestește drepturile regelui.

10 Și Samuel spuse toate cuvintele Domnului către poporul care cerea deladânsul rege. 11 Și el zise: ^j Acestea va face vouă regele, care va domni preste voi: ^k El va lua pre fiii voștri, și-i va pune la carele sale și între călăreții săi, ca ei să alerge înaintea carului său. 12 Și-i va pune mai mari preste mii și mai mari preste cincizeci, și vor trebui să are câmpul său, să secere secerișul său, să facă uneltele lui de resbel și uneltele carelor sale: 13 Și va lua pre fetele voastre, a le face amestecătoare de mir, bucatărese și pitărese. 14 Și^l câmpurile voastre, viile voastre și măslinii voștri cei mai buni îi va lua, și-i va da servilor săi. 15 Semintele voastre și viile voastre le va dijmu, și le va da dregătorilor săi și servilor săi: 16 Și pre servii voștri, pre

servele voastre, pre tinerii voștri cei mai aleși, și pre asinii voștri va lua, și-i va întrebuiță la lucrul său: 17 Și oile voastre le va dijmu, și voi îi veți servi. 18 Și voi veți strigă în ziua aceea asupra regelui voștru, pre care-l veți fi ales, dară Domnul^m nu vă va ascultă în cea zi.

19 Dară poporulⁿ nu voi să asculte de vocea lui Samuel, și ziseră: Nu! ei rege să fie preste noi: 20 Ca și noi să fim ca toate popoarele, și regele nostru să ne judece, și să iasă înaintea noastră, și să se lupte în luptele noastre. 21 Și Samuel anzi toate cuvintele poporului, și le spuse la urechile Domnului. 22 Și Domnul zise lui Samuel: Ascultă de vocea lor, și pune rege preste ei. Și Samuel zise către bărbații lui Israel: Duceți-vă fiecare la cetatea sa.

Saul vine la Samuel.

9 Și eră un om din Beniamin, al cărui nume eră^a Kiș, bărbat viteaz, fiul lui Abiel, fiul lui Teror, fiul lui Becorat, fiul lui Afiah, un Beniaminit: 2 Și el aveă un fiu, al cărui nume eră Saul, tânăr ales și frumos; și nimenea dintre fiii lui Israel nu eră mai frumos decât el; ^b dela umărul său și în sus el eră mai înalt decât tot poporul.

3 Și asinele lui Kiș, părintele lui Saul, se pierdură. Și Kiș zise către Saul, fiul său: Ia acum cu tine pre unul din servi, scoală-te, du-te de caută asinele. 4 Și el trecu muntele lui Efraim, și trecu prin pământul Salîșei, dară nu le găsi: atunci trecu prin pământul^c Șaalim, dară nu eră nicăirea: și trecură prin pământul lui Beniamin, dară nu le găsi. 5 Și când sosiră în pământul Tuf zise Saul servului său, ce eră en dânsul: Haide și să ne întoarcem, ca nu cumvă părintele meu să lase la o parte asinele, și să fie îngrijit de noi. 6 Și el zise: Iată, rogu-te,^d un om al lui Dumnezeu este în cetatea aceasta, un om onorat; ^e tot ceeace el zice, se întâmplă. Acum să mergem acolo, poate ne va spune calea pe care

^c Ier. 22. 15, 16.

¹ Tim. 3. 3.

^h Osea 13. 10, 11.

^k Cap. 14. 52.

^m Prov. 1. 25, 26.

ⁿ Ier. 44. 16.

Capit. 9.

^e 2 Reg. 4. 42.

^d Esod. 18. 21.

^e Deut. 16. 19.

ⁱ Vers. 11.

^l 1 Reg. 21. 7.

^o 27. 28.

^p Mic. 3. 4.

^a Cap. 14. 51

^d Deut. 33. 1.

^f Osea 13. 10.

^j Deut. 17. 16.

^q Ezech. 46. 13.

etc.

—

¹ Cron. 8. 33.

^e Cap. 3. 19.

^g Esod. 16. 8.

etc.

etc.

etc.

etc.

^b Cap. 10. 23.

etc.

să mergem. 7 Și Saul zise servului său: Și de vom merge *acolo*, *f* ce vom duce omului? că pânea s'a sfârșit din vasele noastre, și un dar nu *avem*. spre a-l duce omului lui Dumnezeu. Ce *avem* cu noi? 8 Și servul iarăși răspunse lui Saul, zicând: Iată! în mâna mea se află a patra parte dintr'un siclu de argint; aceasta o voi da omului lui Dumnezeu, ca să ne spună calea noastră. 9 (În vechime în Israel așa zicea fiecare, când *g* mergea să întrebe pre Dumnezeu: Haideti, să mergem până la văzător; că profetului de astăzi i-se zicea din vechime *h* văzător). 10 Și Saul zise servului său: Bun *este* cuvântul tău, haide, să mergem. Și ei se duseră la cetatea, unde *se află* omul lui Dumnezeu.

11 Și suind ei costișa cetății, *i* aflară fetele ce ieșau să scoată apă, și le ziseră: Aicia e văzătorul? 12 Și ele le răspunseră, zicând: Da, iată-l înaintea ta; grăbește-te acum; că astăzi a sosit în cetate, fiindcă *j* astăzi poporul *aduce* jertfe *k* pe înălțime. 13 Îndată ce veți intra în cetate, îl veți afla, mai înainte de a se sui pe înălțime, ca să mănânce: că poporul nu mănâncă până ce nu vine el, fiindcă el binecuvintează jertfa, și după aceea cei chemați mănâncă. Și acum suiți-vă că astăzi îl veți afla. 14 Deci ei se suiră în cetate. Și pe când ei intrau în cetate, iată, Samuel le ieși înainte, spre a se sui pe înălțime.

15 *l* Și Domnul descoperise lui Samuel cu o zi mai înainte de venirea lui Saul, zicând: 16 Mâne, pe acest timp, voi trimite către tine un bărbat din pământul lui Benjamin; pre *m* dânsul să-l ungi cap preste poporul meu Israel; și el va mântui pre poporul meu din mâna Filistenilor; căci *n* căutat-am spre poporul meu, și strigarea sa a venit până la mine. 17 Și Samuel văzând pre Saul, Domnul îi zise: *o* Iată bărbatul de care ți-am vorbit! acesta va domni preste poporul meu!

18 Și Saul se apropiă de Samuel la poartă, și zise: Rogu-te, spune-mi, unde *este* aicia casa văzătorului? 19 Și Samuel răspunse lui Saul, și zise: Eu *sunt* văzătorul. Suie-te înaintea mea pe înălțime, și voi veți mânca astăzi cu mine, și dimineata te voi lăsa, și tot ce *este* în inima ta îți voi spune. 20 Cât pentru *p* asinele ce ți-s'au pierdut astăzi trei zile, nu te îngriji de ele, că s'au găsit. Și către cine *use îndreaptă* toată dorința lui Israel, de nu către tine și către toată casa părintelui tău; 21 Și Saul răspunse, și zise: *r* Au nu *sunt eu* Beniaminit, din *s* cea mai mică din semințiile lui Israel, și *t* familia mea cea mai mică din toate familiile seminției lui Benjamin? Pentru ce deci vorbești către mine un cuvânt ca acesta?

22 Și Samuel luă pre Saul și pre servul său, și-i duse în bucătărie, și le dădu locul întâiu între cei chemați, cari *erau* ca la treizeci de inși. 23 Și Samuel zise bucătarului: Dă încoace porțiunea ce ți-am dat, despre care ți-am zis: Ține-o la tine. 24 Și bucătarul aduse *o* spată și ceeace *eră* pe dânsa, și le puse înaintea lui Saul. Și el zise: Iată, ceeace a fost păstrat! pune-o înaintea ta și mănâncă, că păstrat eră pentru tine pentru acest timp, de când am chemat poporul. Și Saul mănă cu Samuel în ziua aceea.

25 Și ei se pogoriră din înălțime în în cetate, și el vorbi cu Saul pe *v* acoperiș. 26 Și se sculară dimineata; și când se revărsau zorile, Samuel chemă pre Saul pe acoperiș, și-i zise: Scoală-te, și te voi lăsa să te duci. Și Saul se sculă, și ei ieșiră amândoi din casă, el și Samuel.

27 Și pe când ei se pogoriră la capătul cetății, Samuel zise către Saul: Zi servului să treacă înaintea noastră; (și el treci); și tu acum, oprește-te, ca să-ți fac cunoscut cuvântul lui Dumnezeu.

Saul e uns de către Samuel ca rege.

10 Și *a* Samuel luă un vas cu oleiu și-l turnă pe capul lui Saul, *b* îl sărută,

f Judc. 6. 18.
1 Reg. 14. 3.
g Fac. 25. 22.
h 2 Sam. 24. 11.

2 Reg. 17. 13.
Isa. 30. 10
i Fac. 24. 11.
j Fac. 31. 54.

k 1 Reg. 3. 2.
1 Papt. 13. 21.
m Cap. 10. 1.
n Esod. 2. 25.

o Cap. 16. 12.
Osea 13. 11.
p Vers. 3.

q Cap. 8. 5. 19.
r Cap. 15. 17.
s Ps. 68. 27.

t Judc. 6. 15.
u Ezec. 24. 4.
v Deut. 22. 8.

2 Sam. 11. 2.
Papt. 10. 9.

Capit 10.
a Cap. 9. 16.
2 Reg. 9. 3. 6.
b Ps. 2. 12.

și zise: Oare ^cDomnul nu te-a uns caprește ^dmoștenirea sa? 2 Când te vei duce astăzi dela mine, vei afla doi bărbați la ^emormântul Rahelei, în hotarul lui Beniamin, la ^fTeltah, și ei vor zice către tine: S'au găsit asinele, pre cari tu te-ai dus să le cauți, și dacă, părintele tău a lăsat la o parte îngrijirile pentru asine, și este îngrijit de voi, zicând: Ce să fac pentru fiul meu? 3 Și când vei merge de acolo mai departe, și vei sosi la stejarul din Tabor, te vor găsi acolo trei bărbați suindu-se ^gla Dumnezeu, la Bet-El, unul ducând trei iezi, și altul ducând trei pâni, și al treilea ducând un foiu de vin. 4 Și ei te vor întrebă de sănătate, și-ți vor da două pâni, pre cari le vei lua din mâna lor. 5 După aceea vei veni la ^hGhibea-Elohim ⁱunde este garnizoana Filistenilor. Și când vei intra acolo în cetate, vei întâlni o ceată de profeti coborindu-se ^jdepe înălțime cu harpă, cu timpană, cu fluer și cu citară înaintea lor, ^kși ei vor profeti: 6 Și ^lspiritul Domnului va veni asupra ta, și ^mtu vei profeti cu dânsii, și te vei preface în alt om. 7 Și când ți-se va întâmplă aceste ⁿsemne, fă ceea ce va afla mâna ta, că ^oDumnezeu este cu tine. 8 Și tu te coboară înaintea mea ^pla Ghilgal: și iată eu mă voi cobori spre tine, ca să aduc arderi de tot și să jertfesc jertfe de bucurie. ^qȘapte zile să mă aștepti ^{acolo}, până ce voi veni la tine, și-ți voi spune ce ai să faci.

9 Și fu că pe când el își intoarse dosul său spre a se duce dela Samuel, Domnul îi schimbă inima, și toate semnele acele se întâmplară în ziua aceea. 10 Și ^rsosind acolo, la Ghibea, iată ^so ceată de profeti ^îveni înainte, și ^tspiritul lui Dumnezeu veni asupra lui, și el profetiă în mijlocul lor. 11 Și când cei ce-l știau pre el de mai înainte, văzură că el profetește cu profeti, zis-a poporul unul către altul: C'e s'a întâmplat cu fiul lui Kiș? ^uAu și Saul este între profeti?

12 Și un om de acolo răspunse, și zise: Și cine este părintele lor? De aceea trecu în proverb: Au și Saul este între profeti? 13 Și sfârșind el profetiile sale, sosi pe înălțime.

14 Și unchiul lui Saul zise către dânsul și către servul său: Unde v'ați dus? și el răspunse: Spre a căuta asinele: și văzând, că nu ^{sunt} nicăiri, noi ne-am dus la Samuel. 15 Și unchiul lui Saul zise: Spune-mi, rogu-te, ce v'a spus Samuel? 16 Și Saul zise către unchiul său: El ne-a spus că asinele s'au găsit. Dară ceea ce Samuel i-a zis despre împărăție, nu i-a spus nimic.

Saul ales prin sorti ca rege.

17 Și Samuel adună poporul ^vînaintea Domnului, ^xla Mișpe. 18 Și el zise către fiii lui Israel: ^yAșa zice Dumnezeu lui Israel: Eu am scos pre Israel din Egipt, și v'am mântuit pre voi din mâna Egiptenilor și din mâna tuturor regatelor, cari vă apăsau. 19 ^zDară voi astăzi ați lepădat pre Dumnezeu vostru, care v'a mântuit de toate relele voastre și strămtorările voastre, și ați zis lui: Pune rege preste noi! Și acum înfățișați-vă înaintea Domnului după semințiile voastre și după miile voastre.

20 Și Samuel ^aapropiă toate semințiile lui Israel, și seminția lui Beniamin fu nimerită. 21 Și el apropiă seminția lui Beniamin după neamurile sale, și neamul lui Matri fu nimerit: atuncia Saul, fiul lui Kiș, fu nimerit; și căutându-l, nu-l găsiră.

22 Și ei iarăși ^bîntrebară pre Domnul, ^{zicând}: Venit-a oare bărbatul aicia? Și Domnul zise: Iată, el este ascuns între vase. 23 Și ei alergară, și-l luară de acolo: și stând el în mijlocul poporului, ^ceră mai înalt decât tot poporul dela umărul său în sus.

24 Și Samuel zise către tot poporul: Vedeti voi oare pre acest bărbat, ^dcare l-a ales Domnul, că asemenea lui nu este în tot poporul? 25 Și tot poporul strigă

^c Fapt. 13. 21.

^h Vers. 10.

¹ Cor. 14. 1.

Luc. 2. 12.

^r Vers. 5.

Ioan 7. 15.

^y Judc. 6. 8, 9.

^b Cap. 23. 2, 4,

^d Deut. 32. 9.

ⁱ Cap. 13. 3.

^l Num. 11. 25.

^o Judc. 6. 12.

^s Cap. 19. 20.

Fapt. 4. 13

^z Cap. 8. 7, 19.

10. 11.

^e Fac. 35. 19. 20.

^j Cap. 9. 12.

^m Vers. 10.

^p Cap. 11. 14, 15.

^t Vers. 6.

^v Judc. 11. 11.

^a Ios. 7. 14, 16, 17.

^c Cap. 9. 2.

^f Ios. 18. 28.

^k Esod 15. 20, 21.

ⁿ Esod. 4. 3.

^q Cap. 13. 8.

^u Cap. 19. 24.

^x Cap. 7. 5, 6.

Fapt. 1. 24. 26.

^d 2 Sam. 21. 6.

^g Fac. 28. 22.

de bucurie, și zise: ^eTrăcească regele! Și Samuel vorbi către popor^f de drepturile regatului, *le* scrise într'o carte, și *pre aceasta* a pus-o înaintea Domnului. Și Samuel trimise pre tot poporul, pre fiecare la casa sa.

26 Și Saul se duse acasă^g la Ghibeia, și cu dânsul se duseră vitejii, a căror inimă Dumnezeu o atinse. 27 ^hDară ⁱoamenii de nimica ziceau: Ce poate să ne ajute aceasta? Și ei îl desprețuiră, și ^jnu-i aduseră daruri; dară el se făcea surd.

Întâia biruință a lui Saul asupra Ammoniților. Mărinimia sa față de desprețuitorii săi; Jertfa de mulțumire dela Ghilgal.

11 Și ^aNahaș, Ammoniteanul, se sui, și tăbăriră asupra^b Iabeș-Galaadului. Și toți bărbații din Iabeș ziseră către Nahaș: ^cÎnceie alianță cu noi, și noi îți vom servi. 2 Și Nahaș, Ammoniteanul le zise: Cu această *condițiune* voi încheia *alianță* cu voi: ca să scot vouă tuturora ochiul cel drept, și să arunc această ^docară asupra întregului Israel.

3 Și bărbații din Iabeș ziseră către dânsul: Dă-ne timp de șapte zile, ca să trimitem soli în toate hotarele lui Israel, și dacă nu *va fi* cine să ne scape, ne vom supune ție. 4 Și solii veniră ^ela Ghibeia-Saul, și vorbiră aceste cuvinte în auzul poporului: și ^ftot poporul ridicându-și vocea, plânse. 5 Și iată, Saul veniă dela câmp în urma boilor, și zise: Ce *are* poporul, că plânge? Și i-sau spus toate cuvintele bărbaților din Iabeș. 6 ^gȘi spiritul lui Dumnezeu veni asupra lui Saul, când el auzi acele cuvinte, și mânia lui se aprinse foarte. 7 Și el luă o pereche de boi, îi ^hîmbucătăți, și-i trimise în tot cuprinsul lui Israel prin soli, zicând: ⁱCel ce nu va urmă după Saul și după Samuel, așa se va face cu boii săi. Și frica Domnului căzù asupra poporului, și ieșiră ca un singur om. 8 Și

el îi numără în ^jBezec; și fiii ^klui Israel erau trei sute de mii, și bărbații lui Iuda treizeci de mii.

9 Și ziseră către solii ce veniseră: Așa să spuneți bărbaților din Iabeș-Galaad: Măne, când soarele va încălzi, va fi vouă mântuire. Și solii veniră, și spuseră *aceasta* bărbaților din Iabeș, și ei s'au bucurat. 10 Și bărbații din Iabeș ziseră: Măne ne ^lvom supune vouă, și ne veți face după tot ce *va fi* bine în ochii voștri.

11 Și a doua zi ^mSaul așeză poporul ⁿîn trei cete, și ei intrară în tabăra *Ammoniților* în straja dimineții, și bătură pre Ammoniți până la căldura zilei, și cei rămași fură împrăștiați de n'au rămas dintre ei doi împreună.

12 Și poporul zise către Samuel: ^oCine este cel ce zise: Saul să nu domnească preste noi! ^pDați incoace pre aceia, ca să-i ucidem. 13 Și Saul zise: ^qNime-nu se va omori în ziua aceasta; că astăzi a făcut Domnul mântuire lui Israel.

14 Și Samuel zise poporului: Veniți și să mergem la Ghilgal, ca să reînoinim acolo regatul. 15 Și tot poporul se duse la Ghilgal, și făcură acolo rege pe Saul înaintea Domnului, în Ghilgal; și aduseră acolo jertfe de bucurie înaintea Domnului. Și Saul și toți bărbații lui Israel se veseliră acolo foarte.

Samuel se lapădă formal de guvern, și binecuvintează poporul.

12 Și Samuel zise către tot Israelul: Iată, eu am ascultat de ^avocea voastră, în tot aceea ce ați zis mie, și ^bam pus rege preste voi. 2 Și acum iată, regele ^cmerge înaintea voastră, ^dși eu am îmbătrânit, și am cărunțit; și fiii mei, iată-i *sunt* cu voi; și eu am umblat înaintea voastră din tinerețea mea, până în ziua de astăzi. 3 Iată-mă, mărturisiți în contra mea înaintea Domnului și înaintea ^eunsului său: ^fDela cine luat-am bou? Dela cine luat-am asin? Pre cine

^e 1 Reg. 1. 25. 39.
^f Deut. 17. 14 etc.
^g Judc. 20. 14.
^h Cap. 11. 12.
ⁱ Deut. 13. 13.

^j 2 Sam. 8. 2.
^k 2 Cor. 17. 5.
Ps. 72. 10.
Mat. 2. 11.

Capul 11.
^a Cap. 12. 12.
^b Judc. 21. 8.
^c Iov 41. 4.
Ezec. 17. 13.
^d Fac. 31. 14.

^e Cap. 10. 26.
^f 2 Sam. 21. 6.
^g Judc. 2. 4.
^h Judc. 3. 10.
ⁱ Judc. 19. 29.

^j Judc. 21. 5, 8, 10.
^k 2 Sam. 24. 9.
^l Vers. 3.

^m Cap. 31. 11.
ⁿ Judc. 7. 16.
^o Cap. 10. 27.
^p Luc. 19. 27.
^q 2 Sam. 19. 22.

Capul 12.
^a Cap. 8. 5. 19. 20.
^b Cap. 10. 24.
^c Num. 27. 17.
^d Cap. 8. 1. 5.

^e Vers. 5.
^f 2 Sam. 1. 14. 16.
^g Num. 16. 15.
^h Eapt. 20. 33.
ⁱ 1 Tes. 2. 5.

l-am silnicit? Pre cine am apăsât? Și din mâna cui luat-am mită, ca să^g întorc ochii mei dela dânsul? Și eu vă voi înapoiă aceasta. 4 Și ei ziseră: Nu ne-ai silnicit, nici ne-ai apăsât, nici ai luat ceva din mâna cuiva. 5 Și el zise către dânșii: Martor *este* Domnul contra voastră, și martor *este* unsul său în ziua aceasta,^h că nu ați aflatⁱ în mâna mea nimica. Și ei răspunseră: Martor *este*.

8 Și Samuel ziseră către popor: *Martor este* ^jDomnul, care a așezat pre Moisi și pre Aaron, și care a scos pre părinții voștri din pământul Egiptului. 7 Și acum înfățișați-vă, ca să mă^k duc eu voi înaintea Domnului, pentru toate binefacerile Domnului, pre cari le-a făcut către voi și către părinții voștri. 8 ^lCând Jacob veni în Egipt, părinții voștri^m strigară către Domnul, și Domnul trimise pre Moisi și pre Aaron, și scoaseră pre părinții voștri din Egipt, și-i așeză în locul acesta. 9 Dară ei uitară pre Domnul Dumnezeu lor, și el îi vându pre ei în mâna lui Sisera, capul armatei Hațorului, și în mâna Filistenilor și în mâna regelui Moabului, care se luptară cu ei.

10 Și ei strigară către Domnul, și ziseră: Noi am păcătuit, că am părăsit pre Domnul, și am servit Baalilor și Asarteelor; și acum scapă-ne din mâna neamicilor noștri, și vom servi ție. 11 Și Domnul trimise pe Ierubaal, pre Bedan, pre Iefta și pre Samuel, și v'a scăpat pre voi din mâna neamicilor voștri de jur împrejur, și ați locuit în siguranță. 12 Și când ați văzut, că Nahaș, regele fiilor lui Ammon, veniă asupra voastră, mi-ați zis: Nu, ei să domnească preste noi rege, deși Domnul Dumnezeu vostru *eră* regele vostru. 13 Și acum iată regele, pre cari l-ați ales, și pre cari l-ați cerut: că iată, Domnul a pus rege preste voi.

14 Dacă voi vă veți teme de Domnul, și veți ascultă de vocea lui, și nu

vă veți sculă în contra poruncilor Domnului, atunci atât voi cât și regele, care domnește preste voi, veți avea pre Domnul Dumnezeu vostru înaintea voastră. 15 Dară de nu veți ascultă de vocea Domnului, ei vă veți sculă în contra poruncilor Domnului, mâna Domnului va fi în contra voastră, cum *a fost* în contra părinților voștri. 16 Și acum stați, și vedeți acest lucru mare, pre care Domnul il face înaintea ochilor voștri. Au nu *este* astăzi secerișul grăului? 17 Eu voi strigă către Domnul, și el va da tunet și ploaie, ca voi să cunoașteți și să vedeți că mare *este* răutatea ce ați făcut în ochii Domnului, cerând vouă rege.

18 Și Samuel strigă către Domnul, și Domnul a dat tunet și ploaie în acea zi; și tot poporul foarte se temu de Domnul și de Samuel. 19 Și tot poporul zise către Samuel: ⁿRoagă-te pentru servii tăi la Domnul Dumnezeu tău, ca să nu murim; că la toate păcatele noastre am mai adaos răul *acesta*, cerând nouă rege.

20 Și Samuel zise către popor: Nu vă temeți! Voi ați făcut tot răul acesta; totuși nu vă *mai* abateți dela Domnul, ei serviți Domnului din toată inima voastră.

21 ^o Nu vă abateți, ^p că *abătându-vă, ați urmă* lucruri de nimică, cari nu folosesc și nici mântuesc, pentru că mineimi *sunt*. 22 ^q Că Domnul nu va părăsi pre poporul său^r pentru numele său cel mare: că ^sa voit Domnul a vă face popor al său. 23 Și cât pentru mine, departe să fie de mine, să păcătuiesc Domnului, ^t încetând a mă rugă pentru voi: ei^u eu vă voi învăță^v calea cea bună și dreaptă. 24 ^x Numai temeți-vă de Domnul, și serviți-i întru adevăr, cu toată inima voastră: că ^y priviți ce ^z lucruri mari a făcut pentru voi! 25 Dară de veți mai face rău, ^a veți peri și voi și regele vostru.

^g Deut. 16. 19.
^h Ioan 18. 38.
ⁱ Esod. 22. 4.
Mic. 6. 4.

^k Isa. 1. 18.
Mic. 6. 2, 3.
^l Fac. 46. 5, 6.
^m Esod. 2. 23.

ⁿ Esod. 9, 28, 10.
17.
Iac. 5. 15.
^o Deut. 11. 16.

^p Ier. 16. 19.
Hab. 2. 18.
1 Cor. 8. 4.
^q 1 Reg. 6. 13.

Ps. 94. 14.
^r Ios. 7. 9.
Ezec. 20, 9, 14.
^s Deut. 7. 7, 8.

Mal. 1. 2.
^t Egipt. 12. 5.
Rom. 1. 9.
Col. 1. 9.

^u 2 Tim. 1. 3.
^v Ps 34. 11.
^w 1 Reg. 8. 36.
Ier. 6. 16.

^x Ecl. 12. 13.
^y Isa. 5. 12.
^z Deut. 10. 21.
^a Ios. 24. 20.

*Năvălirea din nou a Filistenilor și apăsarea
Israeliților; neascultarea lui Saul.*

13 Și Saul domni un an, și domnind doi ani preste Israel. **2** Saul își alese trei mii din Israel. *din cari* el avea două mii cu sine în Micmaș și pe muntele Bet-El. iar o mie erau cu Ionatan în Ghibea lui Beniamin; și rămășița poporului o trimise pe fiecare la cortul său.

3 Și Ionatan bătu garnisoana Filistenilor, care *eră* în Gheba: Și auziră Filistenii *de aceasta*. Și Saul sună în trimbită prin toată țara, zicând: Ebreii să audă *aceasta*. **4** Și tot Israelul auzi zicându-se: Saul a bătut garnisoana Filistenilor, și *că* Israel se făcù urit Filistenilor: și poporul s'a adunat la Saul în Ghilgal. **5** Și Filistenii se adunară să se lupte cu Israel; *cu* treizeci mii de care, șase mii călăreți, și *cu* popor la mulțime ca nisipul cel depe țărmul mării: și ei se suiră, și tăbăriră la Micmaș spre răsărit de Bet-Aven.

6 Și bărbații lui Israel văzură, că erau în nevoie, că poporul *eră* amărit, și poporul se *a* ascunse în peșteri, în huceaguri, în stânci, în pivniți și în groape. **7** Și *mulți din* Ebrei trecură Iordamul în pământul lui Gad și în Galaad: iar Saul încă *eră* în Ghilgal, și tot poporul a urmat după dânsul, tremurând. **8** Și el așteptă șapte zile, până la timpul, pre care Samuel *l-a hotărît*; iar Samuel nu veniă la Ghilgal; și poporul se împrăștiă dela dânsul. **9** Și zise Saul: Aduceți la mine arderile de tot și jertfele de bucurie, și el jertfi arderile de tot.

10 Și de abia sfârși el de jertfit arderile de tot, și iată Samuel veniă, și Saul ieși întru întâmpinarea lui, spre a-l saluta. **11** Și Samuel zise: Ce ai făcut? Și Saul răspunse: Vedeam, că poporul se împrăștiă dela mine, și *că* tu nu vii la timpul hotărît, și *că* Filistenii erau adunați în Micmaș; **12** Deci am zis: Filistenii se vor cobori acum asupra mea la Ghilgal, și eu nu m'am rugat Domnului; și am cutezat, și am adus

arderile de tot. **13** Și Samuel zise către Saul: *b* Nebunește ai lucrat; nu ai păzit poruncile Domnului Dumnezeuului tău, ce el ți-a poruncit; că Domnul ar fi întărit acum domnia ta preste Israel în veci; **14** Dară acum domnia ta nu va țineă, *că* *e* Domnul și-a căutat un om după inima sa, și pre el l-a așezat Domnul domn preste poporul său, pentru că tu nu ai păzit *ceace* ți-a poruncit Domnul.

Alt rebel.

15 Și Samuel se sculă, și se sui din Ghilgal la Ghibea lui Beniamin; și Saul numără poporul care *se află* cu dânsul, și *eră* ca la șase sute de inși. **16** Și Saul și Ionatan, fiul său, și poporul care *se află* cu dânsii, ședeau în Ghibea lui Beniamin.

17 Și Filistenii tăbăriră în Micmaș. Și au ieșit trei cete din tabăra Filistenilor, spre a prădă: o ceată luă calea *către* *d* Ofra, în pământul Șual; **18** Și altă ceată luă calea *către* *e* Bet-Horon: și a treia ceată luă calea *către* hotarul ce căută spre valea Teboim, către pustiu.

19 Și în tot pământul lui Israel *f* nu se află nici un făurar; că Filistenii au zis: Să nu-și facă Ebreii săbii sau lănci. **20** Și toți Israeliții se pogorau la Filistenii, ca să-și ascuță ferul plugului lor, coasele lor, securile lor, și secerile lor. **21** Când *eră* tocit ferul plugului sau al coaselor, sau al furcilor celor cu trei crăcane, sau a securilor; și să facă vârf mănătorului. **22** Așa dar în ziua rebelului nu se găsiă sabie sau lance în mâna nici unuia din poporul ce *eră* cu Saul și cu Ionatan; numai la Saul, și la Ionatan fiul său, se află.

23 Și garnizoana Filistenilor ieși la trecătoarea Micmașului.

Vitejia lui Ionatan.

14 Și într-o zi zise Ionatan fiul lui Saul, către tânărul, ce purtă armele sale: Vino, și să trecem la straja Filistenilor, ce *este* dincolo de locul acesta;

dar părintelui său nu i-a spus *aceasta*.
 2 Și Saul petrecea la marginea Ghibeei sub Rimmon, ce este în Migron, și poporul ce eră en dânsul eră^a ca la șase sute de inși. 3 Și^b Ahia, fiul lui Abitub, fratele lui^c I-Cabod, fiul lui Fineas, fiul lui Eli, preot al Domnului în Șilo,^d purtă efodul. Și poporul nu știă că Ionatan s'a dus. 14 Și între trecătorile, preste cari Ionatan căută să treacă^e la straja Filistenilor, eră un pisc de stâncă de o parte, și un pisc de stâncă de cealaltă parte, și numele unuia eră Botet, și numele celuilalt Sene. 5 Și piscul uncea se înălță în partea de miazănoapte în dreptul Micmașului, și celalt pisc spre miazăzi în dreptul Ghibeei. 6 Și zise Ionatan către tinărul ce purtă armele sale: Vino, și să trecem la straja acestor ne tăiați împrejur; poate că Domnul va lucra pentru noi; că pre Domnul nimica nu-l împedecă^f de a mântui, fie prin mulți, fie prin puțini. 7 Și-i zise purtătorul armelor sale: Fă, tot ce este în inima ta; du-te acolo; dacă eu voi merge cu tine ori-unde vei voi. 8 Și Ionatan zise: Iată, noi vom trece la acei bărbați, și ne vom arăta lor. 9 Dacă ei ne vor vorbi așa: Așteptați până ce vom ajunge la voi, noi vom stă în locul nostru, și nu ne vom sui către dânsii. 10 Iar de vor zice așa: Suiți-vă la noi, atuncia ne vom sui: că Domnul i-a dat în mâna noastră. Deci^g aceasta ne va fi semn.

11 Și când amândoi se arătară strajei Filistenilor, Filistenii ziseră: Iată, Ebreii ies din bortele, în care s'au acuns. 12 Și bărbații strajei ziseră către Ionatan și către purtătorul armelor sale: Suiți-vă la noi, că avem a vă arăta ceva. Și Ionatan zise purtătorului armelor sale: Suie-te după mine; că Domnul i-a dat în mâna lui Israel. 13 Și Ionatan se sui pe mânil sale și pe picioarele sale, și purtătorul armelor sale după dânsul; și străjerii căzură înaintea lui Ionatan: și purtătorul armelor sale îi ucideă în

urma lui. 14 Această întâia învingere, ce bătù Ionatan și purtătorul armelor sale fu ca de douăzeci de inși, pe o întindere ca de jumătate de postată.

15 Și^h fu spaimă în tabără, în câmp, și în tot poporul: străjile chiar și i pradătorii se înspăimântară, și pământul se cutremură de erăⁱ frică mare foarte.

16 Și străjerii lui Saul din Ghibea lui Beniamin se uitară, și iată, mulțimea eră în invălmășeală, și^k fugiă în toate părțile. 17 Și Saul zise poporului ce eră cu dânsul: Numărați acum și vedeți cine s'a dus din noi. Și ei numărară, și iată, Ionatan și purtătorul armelor sale lipsiau. 18 Și Saul zise lui Ahia: Adu încoace chivotul lui Dumnezeu; că chivotul lui Dumnezeu eră în acele zile cu fiii lui Israel. 19 Și pe când^l vorbiă Saul cu preotul, vuetul ce eră în tabăra Filistenilor, mergea tot crescând; și Saul zise către preot: Retrage mâna ta!

20 Și Saul cu tot poporul ce eră cu dânsul se adunară, și veniră la resbel, și iată, Filistenii^m traseră săbiile unii asupra altora: eră amestec foarte mare. 21 Încă și Ebreii, cari erau la Filistenii mai de dinainte, cari s'au suit cu dânsii în tabăra din locurile de prin prejur, și ei s'au unit cu Israelitii, cari erau cu Saul și cu Ionatan. 22 Și toți bărbații lui Israel, cariⁿ erau ascunși în muntele lui Efraim, când auziră că Filistenii fugiau și ei îi urmăriră cu resbel. 23° În ziua aceea mântui Domnul pre Israel, și resbelul se întinse^p preste Bet-Aven.

Râvna netimpurie a lui Saul.

24 Și bărbații lui Israel fură foarte oboșiți în ziua aceea, și Saul^q blestemă poporul, zicând: Blestemat să fie omul care va gustă mâncare până în seară, și până nu-mi voi răsbună asupra neamicilor mei. Și tot poporul nu gustă mâncare. 25^r Și toți cei ai țării veniră într-o pădure, și^s miere eră pe întinsul câmpiei. 26 Și poporul venind în pădure, iată, mierea curgea: dară nimenea nu-și

Capul 14. | o Cap. 4. 21. | f Judc. 7. 4. 7. | i Cap. 13. 17. | l Num. 27. 21. | n Cap. 13. 6. | p Cap. 13. 5. | r Mat. 3. 5.
 a Cap. 13. 15. | d Cap. 2. 28. | g Fac. 21. 14 | j Fac. 35. 5. | m Judc. 7. 22. | o Esod. 14. 30. | q Ios. 6. 26. | s Esod. 3. 8.
 b Cap. 22. 9, 11, 20. | e Cap. 13. 22. | k Vers. 20.

l Num. 27. 21. | n Cap. 13. 6. | p Cap. 13. 5. | r Mat. 3. 5.
 m Judc. 7. 22. | o Esod. 14. 30. | q Ios. 6. 26. | s Esod. 3. 8.

apropiă mâna de gura lui; că poporul se temeă de jurământ. 27 Iar Ionatan nu auzise, când părintele său jură poporul; și el îndreptând capătul toiagului ce *eră* în mâna sa, îl întinse în fagurii de miere, duse mâna la gura sa, și ochii săi se luminară. 28 Și unul din popor luând cuvântul, zise: Părintele tău a jurat poporul, zicând: Blesmat să fie omul care va gustă mâncare astăzi; deși poporul *eră* obosit. 29 Și Ionatan zise: Părintele meu a turburat țara! Priviți, rogu-vă cât de luminați sunt ochii mei, pentru că am gustat puțin din mierea aceasta. 30 Dacă poporul ar fi mâncat astăzi din prada neamicilor săi, pre care a aflat-o, cu cât n'ar fi fost mai mare înviugerea asupra Filistenilor?

31 Și ei bătură în ziua aceea pre Filistenii dela Micmaș până la Ajalon. Și poporul se aruncă asupra prăzii; și ei luară oi, boiși vitei, junghiară (prăzile) pe pământ, și *le* mâncă poporul ^tîmpreună cu sânge. 33 Și se spuse lui Saul, zicând: Iată, poporul păcătuiește în contra Domnului, mâncând *carne* împreună cu sânge; și el zise: Voi nelegiuire faceți! Rostogoliți acum o piatră mare încoace. 34 Și zise Saul: Împrăștiati-vă prin popor și ziceți-i: Aduceți la mine fiecare boul său, și fiecare oaia sa, și *le* junghiați aicia și *le* mâncați; și nu păcătuți în contra Domnului, mâncând *carne* împreună cu sânge. Și tot poporul mână fiecare boul și cu mâna în aceeași noapte, și-i junghiară acolo. 35 Și Saul ^uzidi un altar Domnului; acesta fu întâiul altar ce el zidi Domnului.

36 Și Saul zise: Să ne pogorim la noapte, și să urmărim pre Filistenii, și să-i prădăm, până se va lumina de ziuă, și să nu lăsăm din ei nici unul. Și ei ziseră: Fă tot aceea ce este bun în ochii tăi; și preotul zise: Să ne apropiem *mai întâiu* aicia de Dumnezeu. 37 Și Saul întrebă pre Dumnezeu: Să mă pogor spre a urmări pre Filistenii? Îi vei da

tu în mâna lui Israel? Și în ziua aceea ^vnu i-a răspuns.

38 Și Saul zise: ^xApropiati-vă aicia toate căpeteniile poporului, cunoașteți și vedeți dela cine ne vine păcatul acesta astăzi? 39 Că ^vviu *este* Domnul, care mântuește pre Israel, că chiar dacă el ar veni dela Ionatan, fiul meu, el va muri. Și nimenea din tot poporul nui-arăspuns.

40 Și el *mai* vorbi către tot Israelul: Voi stați de astă parte, și eu cu Ionatan, fiul meu de cealaltă parte. Și poporul zise lui Saul: Fă ceea ce este bun în ochii tăi. 41 Și Saul zise către Domnul: Dumnezeu al lui Israel, ^zarată pre cel nevinovat! ^aȘi sortul căzù pe Saul și Ionatan, și poporul scăpă. 42 Și zise Saul: Aruncați *sortul* între mine și Ionatan, fiul meu; și sortul căzù pe Ionatan. 43 Și Saul zise către Ionatan: ^bSpune-mi ce ai făcut? Și Ionatan îi spuse, și zise: Cu capul toiagului ce *eră* în mâna mea, ^cam gustat puțină miere; iată-mă, voi muri. 44 Și Saul răspunse: ^dAșa să-mi facă Dumnezeu, și încă și mai mult, ^ede nu vei muri, Ionatane! 45 Dară poporul zise lui Saul: Să moară Ionatan care a făcut această mare mântuire în Israel? Departe fie una ca aceasta! ^fViu *este* Domnul, nici un păr din capul său nu va cădea pe pământ; că cu Dumnezeu a lucrat în ziua aceasta. Așa poporul scăpă pre Ionatan, ca să nu moară. 46 Și Saul se întoarse dela urmărirea Filistenilor; și Filistenii se duseră la locul lor.

Resbelele purtate de Saul; neamul său.

47 Și Saul apucă domnia preste Israel, și luptă în toate părțile asupra neamicilor săi: asupra Moabului, asupra fiilor lui ^gAmmon, asupra Edomului, asupra regilor din ^hToba și asupra Filistenilor. Ori încotro se înturnă, aducea spaimă. 48 El se arată viteaz, bătù pre Amalek, și scăpă Israelul din mâna prădătorului său.

49 Și fiii lui Saul fură: Ionatan, Ișvi și Melchișua; și numele fetelor sale *fură*:

^t Lev. 3. 17. ^e Cap. 28. 6.

^x Cap. 7. 17. ^z Ios. 7. 14.

^y 2 Sam. 12. 5. ^a Ios. 7. 16.

^b Prov. 16. 33. ^c Ios. 7. 19.

^d Rut. 1. 17.

^e Vers. 27. ^f 2 Sam. 14. 11.

^g Cap. 11. 11. ^h 2 Sam. 10. 6.

al celei mai mari Merab, și al celei mai mici Mical. 50 Și numele femeii lui Saul *fu*: Ahinoam, fata lui Ahimaat; și numele capului armatei sale: Abner, fiul lui Ner, unchiul lui Saul. 51 Că Kiș, părintele lui Saul, și Ner, părintele lui Abner, *fură* fiii lui Abiel.

52 Și rebelul asupra Filistenilor fu puternic în tot timpul lui Saul: și de vedeà Saul pre vre-un bărbat tare sau viteaz, el îl luă la sine.

Însărcinarea pusă de Saul asupra Amalekiților: neascultarea și lepădarea sa.

15 Și Samuel zise lui Saul: ^aPre mine m'a trimis Domnul să te ung rege preste poporul său, preste Israel. Și acum ascultă vocea cuvintelor Domnului. Așa zise Domnul *Dumnezeul* oștirilor: 2 Adusu-mi-am aminte de ceea ce a făcut Amalek lui Israel, ^bcum el i-s'a împotrivit pe cale, când ieșià din Egipt. 3 Acum du-te, și bate pre Amalek, și ^cstârpește tot ce este *al* lui; nu-l cruțà; ei-i omoară dela bărbat până la femeie, dela copil până la sugător, dela bou până la oaie, dela cămilă până la asin.

4 Și Saul adună poporul, și-l numără în Tekaim: și *fură* două sute mii de pedestri afară de zece mii de bărbați ai lui Iuda. 5 Și Saul veni până la cetatea lui Amalek, și se luptă în vale. 6 Și Saul zise către ^dKeniti: ^eDuceți-vă, depărtați-vă, și coboriți-vă din mijlocul Amalekiților, ca să nu vă nimicesc împreună cu ei: că ^fvoi ați arătat bunătate către toți fiii lui Israel, când se suiau din Egipt. Deci Keniti se depărtară din mijlocul Amalekiților. 7 ^gȘi Saul bătù pre Amalekiți dela ^hHavila până la ⁱSur, care *este* în fața Egiptului. 8 Și ^jel prinse viu pre Agag, regele Amalekiților, și pre tot poporul lui ^ktrecù prin ascuțișul săbiei. 9 Dară Saul și poporul ^lcruțară pre Agag și pre cele mai bune oi, boi, vite grase, miei, și tot ce *eră* bun, și nu voriră a le stărpi: dară tot lucrul prost și nebăgat în seamă îl stărpiră.

10 Și a fost cuvântul Domnului către Samuel, zicând: 11 ^mMă căese, că am pus pre Saul rege, fiindcă el ⁿs'a abătut dela mine, ^oși cuvintele mele nu le-a îndeplinit. Aceasta ^pmăhni pre Samuel, și el strigă către Domnul toată noaptea *aceea*. 12 Și Samuel se sculă de dimineată spre a întâmpinà pre Saul, și se spuse lui Samuel, zicând: Saul a venit la ^qCarmel, și iată, el și-a înălțat semn de biruință, a plecat mai departe, și s'a așezat la Ghilgal.

13 Și Samuel veni la Saul, și Saul îi zise: ^rBinecuvântat *fi* tu de Domnul! eu am îndeplinit cuvântul Domnului. 14 Și Samuel zise: Ce *este* sberarea aceasta a oilor întru urechile mele, și răgetul boilor care eu aud? 15 Și Saul zise: Dela Amalekiți le-au adus; ^scă poporul a cruțat cele mai bune oi și boi, ca să jertfească Domnului Dumnezeului tău; dară rămășița am stărpit-o. 16 Și Samuel zise către Saul: Îngăduie, și-ți voi spune ție ceea ce, a zis către mine Domnul, în noaptea aceasta. Și el zise către dânsul: Vorbește!

17 Și Samuel zise: Au nu ^tcând tu *erai* mic în ochii tăi, te-a făcut Domnul cap al semințiilor lui Israel, și te-a uns rege preste Israel? 18 Și te-a trimis în cale, și ^uți-a zis: Du-te și stârpește pre păcătoși, pre Amalekiți, și te luptă cu dânsii, până vor fi nimiciți. 19 De ce dară n'ai ascultat de vocea Domnului, ci te-ai aruncat asupra prăzii, și ai făcut ceea ce *este* rău în ochii Domnului? 20 Și Saul zise lui Samuel: Da, ^vam ascultat de vocea Domnului, și m'am dus în calea în care m'a trimis Domnul, și am adus pre Agag, regele Amalekiților, și am stărpit pre Amalekiți! 21 ^wDară poporul a luat din pradă oi și boi, cele mai bune din cele de stărpit, spre a jertfi Domnului Dumnezeului tău în Ghilgal.

22 Și Samuel zise: ^xAu îi place Domnului *mai bine* arderi de tot și jertfe decât ascultarea de vocea Domnului?

<i>Capul 15.</i>	<i>d Num. 24. 21.</i>	<i>g Cap. 14. 48.</i>	<i>j 1 Reg. 20. 34.</i>	<i>m 2 Sam. 24. 16.</i>	<i>q Ios. 15. 55.</i>	<i>t Cap. 9. 21.</i>	<i>x Ps. 50. 8. 9.</i>
<i>a Cap. 9. 16.</i>	<i>e Fac. 18. 25.</i>	<i>h Fac. 2. 11.</i>	<i>k 35. etc.</i>	<i>n Ios. 22. 16.</i>	<i>r Fac. 14. 19.</i>	<i>u Vers. 13.</i>	<i>Mic. 6. 6. 7. 8.</i>
<i>b Psod. 17. 8. 14.</i>	<i>Apoc. 18. 4.</i>	<i>i Fac. 16. 7.</i>	<i>l Cap. 30. 1.</i>	<i>o Cap. 13. 13.</i>	<i>Rut. 3. 10.</i>	<i>v Vers. 15.</i>	<i>Ebr 10. 6. 7. 8. 9.</i>
<i>c Ios. 6. 17. 21.</i>	<i>f Esod. 18. 10. 19.</i>		<i>l Vers. 3. 15.</i>	<i>p Vers. 35.</i>	<i>s Prov. 28. 13.</i>		

Iată, ^yascultarea este mai bună decât jertfa, și luarea aminte decât grăsimea berbecilor. 23 Căci *ca* și păcatul magiei este răsecularea și *ca* și fărădelegea idolatriei este opunerea. Pentru că tu ai lepădat cuvântul Domnului, și el te-a lepădat de a fi rege. 24^a Și Saul zise lui Samuel: Păcătuit-am, că am călcat porunca Domnului și cuvintele tale; că mă^b temeam de popor, și am ascultat de vocea lui. 25 Și acum, iartă-mi, rogu-te, păcatul meu, și întoarce-te eu mine, ca să mă închin Domnului.

26 Și Samuel zise lui Saul: Nu mă voi întoarce eu tine, ^ccă tu ai lepădat cuvântul Domnului, și Domnul te-a lepădat pre tine de a mai fi rege preste Israel. 27 Și Samuel întorcându-se ca să plece, ^del îl apucă de colțul mantiei sale, care se rupse. 28 Și Samuel îi zise: ^eAstăzi a rupt Domnul regatul lui Israel de deasupra ta, și l-a dat aproapelui tău, care este mai bun decât tine. 29 Și mărirea lui Israel ^fnu va minți, nici nu se va căi, că nu este el om ca să se căească. 30 Și el zise: Da, păcătuit-am: ^{totuși} ^gonorează-mă înaintea bătrânilor poporului meu și înaintea lui Israel, și întoarce-te eu mine, ca să mă închin Domnului Dumnezeuui tău. 31 Și Samuel se înturnă după Saul, și Saul se închină Domnului.

32 Și Samuel zise: Aduceți la mine pre Agag, regele Amalekiților. Și Agag veni la dânsul cu veselie. Și Agag zise: De sigur amăriciunea morții a trecut! 33 Și Samuel zise: ^hDupă cum sabia ta a lipsit femei de copii, așa să fie lipsită de copii muma ta între femei! Și Samuel tăia pre Agag înaintea Domnului, în Ghilgal. 34 Și Samuel se duse la Rama, și Saul se sui la casa sa în Ghibea lui Saul. 35 Și Samuel nu mai văzù pre Saul până în ziua morții sale; dară Samuel plângea pre Saul. Și Domnul se căi că a făcut pre Saul rege preste Israel.

Samuel unge pre David.

16 Și Domnul zise lui Samuel: ^aPână când vei plânge pentru Samuel, pentru că ^bl-am lepădat din domnirea preste Israel? ^cUmple-ți cornul tău cu oleiu, și mergi, că te voi trimite la Ișai, Betlehemitul, că ^dmi-am ales unul dintre fiii săi de rege. 2 Și Samuel zise: Cum să mă duc? Îndată-ce Saul va auzi *de aceasta*, mă va pierde. Și Domnul zise: Un vitel ia cu tine, și zi: ^eCa să jertfesc eu am venit. 3 Și chemă pre Ișai, la jertfă, și ^feu îți voi spune ce ai să faci, și ^gtu-mi vei unge *pre cel ce-ți voi spune*.

4 Și Samuel făcù ceeace Domnul zise: și se duse la Bet-Lehem; și bătrânii cetății îi eșiră înainte ^htremurând; și ei ziseră: ⁱPace este venirea ta? 5 Și el răspunse: Pace! ca să jertfesc Domnului am venit; ^jsfințiți-vă, și veniți eu mine la jertfă. Și el sfinți și pe Ișai și eu fiii săi; și-i chemă la jertfă.

6 Și când ei intrau, văzând el pre ^kEliab, ^lși zise: De sigur unsul Domnului este înaintea lui. 7 Și Domnul zise lui Samuel: Nu căută la ^mfața lui, nici la înălțimea staturii lui; că eu pre acesta l-am lepădat; ⁿcă Domnul nu se uită, cum ^ose uită omul; omul se uită la ochi, iar Domnul se uită la ^pinimă. 8 Și Ișai chemă pre ^qAbinadab, și-l trecù înaintea lui Samuel; și Samuel zise: Nici pre acesta nu l-a ales Domnul. 9 Și Ișai trecù pre ^rSamma; și el zise: Nici pre acesta nu l-a ales Domnul. 10 Și așa Ișai trecù pre cei șapte fii ai săi dinaintea lui Samuel; și Samuel zise lui Ișai: Nici pre aceștia n'a ales Domnul.

11 Și Samuel zise lui Ișai: Sunt aceștia toți fiii tăi? Și el zise: ^sA mai rămas cel mai mic, și iată, el păște oile. Și Samuel zise lui Ișai: ^tTrimite să-l aducă: că noi nu ne vom pune la masă, până nu va veni aicia. 12 El trimise deci să-l aducă. El ^ueră roșietic, cu ochi

y Eecl. 5. 1.
Osea 6. 6.
Marc. 12. 33.
c. Cap. 13. 14.
a. 2 Sam. 12. 13.
b. Esod. 23. 2.

Isa. 51. 12. 13.
c. Cap. 2. 30.
d. 1 Reg. 11. 30.
e. 1 Reg. 11. 31.
f. 2 Tim. 2. 13.
Tit. 1. 2.

g. Ioan 3. 44.
h. Esod. 17. 11.
Iude. 1. 7.
—
Capul 15
a. Cap. 15. 35.

b. Cap. 15. 23.
c. Cap. 9. 16
d. Ps. 78. 70.
e. Fapt. 13. 22.
f. Cap. 9. 12.

f. Esod. 4. 15.
g. Cap. 9. 16.
h. Cap. 21. 1.
i. 1 Reg. 2. 13.
j. Esod. 19. 10. 11.

k. Cap. 17. 13.
l. 1 Reg. 12. 26.
m. Ps. 147. 10. 11.
n. Isa. 55. 8.
o. 2 Cor. 10. 7.

p. 1 Reg. 8. 39.
Ps. 7. 9.
Ier. 11. 20.
Fapt. 1. 24.
q. Cap. 17. 13.

r. Cap. 17. 13.
s. Cap. 17. 12.
t. 2 Sam. 7. 8.
Ps. 78. 70.
u. Cap. 17. 42.

frumoși și față frumoasă. ^vȘi Domnul zise: Scoală-te, unge-l, că acesta *este!* 13 Și Samuel luă cornul de oleiu și ^xuns-a pre el în mijlocul fraților săi: și de atunci încolo ^yspiritul Domnului veni asupra lui David. Și Samuel se sculă și se duse la Rama.

David cântă din citară înaintea lui Saul.

14 Și ^zspiritul Domnului s'a depărtat dela Saul: și ^aun spirit nou dela Domnul îl muncia. 15 Și servii lui Saul ziseră către dânsul: Iată, un spirit nou dela Domnul te înspăimântă. 16 Poruncește deci domnul nostru, *ca* servii tăi, *cari sunt* ^bînaintea ta, să caute un bărbat ce știe a cânta din citară, și când spiritul cel rău dela Dumnezeu va fi asupra ta, el va ^ccânta cu mâna sa, și-ți va fi bine. 17 Și Saul zise servilor săi: Găsiți-mi, rogu-vă, un bărbat care știe a cânta bine, și aduceți-l la mine. 18 Și unul din servi răspunse, și zise: Iată, am văzut un fiu al lui Ișai, Betlehemitul, care știe a cânta, și *este* ^dviteaz foarte și războinic, vorbește bine, și *este* frumos la chip: și ^eDomnul *este* cu dânsul. 19 Și Saul trimise oameni la Ișai, și zise: Trimite-mi pre David, fiul tău, ^fcare *este* cu oile *tale*. 20 Și Ișai ^gluă un asin *încărcat* cu pâne, un foîn de vin, un ied, și *le* trimise pre David, fiul său, lui Saul. 21 Și David veni la Saul, și ^hstătî înaintea lui: și el îi plăcu foarte, și-l făcu purtătorul armelor sale. 22 Și Saul trimise la Ișai, zicând: Rămâie, rogu-te, David la mine; că a aflat har în ochii mei. 23 Și când spiritul lui Dumnezeu veni asupra lui Saul, David luă citara, și cânta cu mâna sa: și Saul se ușură, și-i *eră* bine, și spiritul cel rău se depărtă dela dânsul.

Biruința lui David asupra lui Goliat, el este iubit de popor.

17 Și Filistenii ^aadunară oștirile lor pentru rebel, și se străuseră la ^bȘoco, care *este cetate* a lui Iuda, și tăbăriră între Șoco și Azeka, în Efes-Dam-

min. 2 Și Saul și bărbații lui Israel se adunară, și tăbăriră în Valea Stejarului, și se rânduira în șiruri de bătaie asupra Filistenilor. 3 Și Filistenii stăteau pe muntele de dincolo, și Israelii stăteau pe muntele de dincoace, așa că valea *se află* între dânsii.

4 Și ieșiă din tabăra Filistenilor un uriaș, al cărui nume *eră* ^cGoliat din ^dGat: și înălțimea lui *era* de șase coți și o palmă. 5 Și coif de aramă *avea* pe capul său, și cu zale de solzi *eră* îmbrăcat, și greutatea zalei *eră* de cinci mii sicli de aramă. 6 Și tureci de aramă *avea* preste flurerile picioarelor sale, și lance de aramă între umerile sale. 7 Și ^emănunchiul lăncii sale *eră* ca sulul țesătorilor: și fierul lăncii sale *era* de șase sute sicli de fier: și purtătorii de paveze mergeau înaintea lui. 8 Și el stă, și strigă către rândurile lui Israel, și le ziceă: De ce ieșiți și vă rânduiri de bătaie? Au nu *sunt* eu Filistean și voi ^fservii ai lui Saul? Alegeți-vă un bărbat, ca să se pogoare la mine. 9 Dacă va putea să se lupte cu mine, și să măucidă, noi vom fi servi vouă, dară de-l voiu întrece eu, și-l voiu ucide, voi să fiți servii noștri, și să ^gserviți nouă. 10 Și Filisteanul zise: En ^hdefaim astăzi rândurile lui Israel: dați-mi un bărbat, ca să ne luptăm împreună. 11 Și auzind Saul și tot Israelul cuvintele acestui Filistean, se înfricoșară și se temură foarte.

12 Și David *eră* ⁱfiul unui ^jEfraitean din Betlehemul lui Iuda, cu numele Ișai, care *avea* ^kopt fii. Și acesta în zilele lui Saul *eră* bătrân, ajuns la *treapta* bărbaților *celor mai onorați*. 13 Și cei trei fii mai mari ai lui Ișai se duseră după Saul la rebel: și ^lnumele celor trei fii, ce merseră la rebel, *erau*: Eliab, întâiu-născutul; cel al doilea Abinadab, și cel al treilea Șamma. 14 Iar David *eră* cel mai mic: și cei trei mai mari mergeau după Saul. 15 Și David se duse, și se întoarse dela Saul, ^mca să pască

^e Cap. 9, 17.

Ps. 51, 11.

^c Vers. 23.

^e Cap. 3, 19.

^h Fac. 41, 46.

^b Ios. 15, 35.

^f Cap. 8, 17.

^j Fac. 35, 19.

^g Cap. 10, 1.

^a Judc. 9, 23.

² Reg. 3, 15.

^f Vers. 11.

Prov. 22, 29.

^c 2 Sam. 21, 19.

^g Cap. 11, 1.

^k Cap. 16, 10, 11.

^y Num. 27, 18.

^b Fac. 41, 46.

^d Cap. 17, 32, 34.

^g Fac. 43, 11.

Cap. 17.

^d Ios. 11, 22.

^h 2 Sam. 21, 21.

^l Cap. 16, 6, 8, 9.

^o Cap. 11, 6.

¹ Reg. 10, 8.

35, 36.

Prov. 18, 16.

^a Cap. 13, 5.

^e 2 Sam. 21, 19.

ⁱ Rut. 4, 22.

^m Cap. 16, 19.

oile părintelui său în Bet-Lehem. 16 Și Filisteanul se apropie *în toată* dimineata și seara, înfățișându-se patruzeci de zile.

17 Și Ișai zise lui David, fiul său: Ia acum pentru frații tăi această efa de grăunte prăjite, și aceste zece pâni, și du-le cu grăbire în tabără la frații tăi; 18 Și aceste zece cașuri, du-le mai marelu din mia *lor*. Și ⁿ întreabă despre sănătatea fraților tăi, și adu dovadă dela dânsii.

19 Și Saul și ei și toți bărbații lui Israel *erau* în Valea Stejarului, luptându-se cu Filistenii. 20 Și David se sculă de dimineată, încredință oile păzitorului, și luă *lucrurile*, și se duse, cum îi poruncise Ișai. Și el veni la întăritura carelor, și oștirea ieșiă să se rânduiască de bătaie, și ei aruncară strigăte de rebel. 21 Și Israelii și Filistenii se rânduiau de bătaie, oaste către oaste. 22 Și David se descărcă de sarcinile ce *erau* pe el, și le lăsă în mâna celui ce păzia sarcinile, și alergă la locul de luptă; și ajungând, întreabă pe frații săi de sănătate. 23 Și vorbind el cu ei, iată, se înfățișă uriașul Goliat, Filisteanul din Gat, din oștirea Filistenilor, și rosti ^a aceleași cuvinte *de altă dată*; și David le auzi. 24 Și toți bărbații lui Israel văzând pre acest bărbat, fugiau de dinaintea lui, și se temeau foarte.

25 Și bărbații lui Israel ziseră: Văzut-ați pre acest bărbat care s'a înfățișat? Ca să defaime pre Israel el s'a înfățișat. Și va fi, *că* bărbatul care-l va ucide, pre acela, regele îl va înavuți cu mari avuții, îi ^p va da pre fata sa de femeie, și casa părintelui său o va scuti în Israel.

26 Și David întreabă pre bărbații, cari stăteau lângă dânsul, zicând: Ce se va face omului, care va ucide pre Filisteanul acesta și va depărtă ^q ocară de deasupra lui Israel? Că cine *e* acest Filistean ^r netăiat împrejur, ca să ^s defaime oștirea Dumnezeuului ^t celui viu! 27 Și poporul îi răspunse în același chip, zicând: "Așa

se va face bărbatului, care-l va ucide. 28 Și Eliab, fratele său cel mai mare, auzindu-l vorbind cu bărbații, ^v se aprinse de mânie asupra lui David, și zise: De ce te-ai pogorît? Și cui ai încredințat tu în pustiu puținele *noastre* oi? Eu cunosc mândria ta și răutatea inimii tale, că tu te-ai pogorît să vezi lupta. 29 Și David zise: Ce am făcut acum? *astea sunt* numai vorbe. 30 Și el se întoarse dela dânsul către un altul, și vorbi aceleași cuvinte: și poporul îi răspunse ca și întâiași dată. 31 Și se auziră cuvintele, pre cari le-a vorbit David, și s'au spus lui Saul; și el îl chemă.

32 Și David zise lui Saul: Nimănui să nu-i tremure inima de el! servul tău va merge și se va lupta cu acest Filistean. 33 Și Saul zise lui David: Tu nu vei putea să mergi asupra Filisteanului acestuia, ca să te lupți cu dânsul, că tu *ești* tinăr, și el un bărbat de rebel din tinereta sa. 34 Și David zise lui Saul: Servul tău pășteă oile părintelui său, când veniră un leu și un urs, și răpiră un miel din turmă: 35 Și eu ieșit-am după dânsul, l-am lovit, și l-am scăpat din gura lui, și când se sculă asupra mea, apucatu-l-am de falcă, lovitul-am, și l-am ucis. 36 Și pre leu și pre urs i-a ucis servul tău; și acest Filistean netăiat împrejur va fi ca unul dintr'înșii: că a defăimat oștirea Dumnezeuului celui viu. 37 Și David *mai* zise: Domnul, care m'a scăpat din ghiarele leului și din labele ursului, mă va scăpa și din mâna Filisteanului acestuia. Și Saul zise lui David: Dute, și Domnul să fie cu tine.

38 Și Saul îmbracă pre David cu vestmintele sale, puse coif de aramă pe capul lui, și-l îmbracă cu zale. 39 Și David încinse sabia sa preste vestmintele sale, și se încercă să umble, că el nu eră deprins *cu ele*. Și David zise lui Saul: Nu pot să umblu cu acestea, că nu sunt deprins. Deci David le depărtă depe el. 40 Și el luă toiagul său în mâna sa, și-și

alese ciuci pietri netede din părau, și le puse în gluga sa de păstorie, în sac, și în mână *luă* praștia, și se apropie de Filistean. 41 Și Filisteanul se apropie tot mai mult de David, și purtătorul pazerii *sale* înaintea lui.

42 Și Filisteanul uitându-se, și văzând pre David, îl *x* desprețui; că el era tânăr, roșiatic și frumos la față. 43 Și Filisteanul zise lui David: Au căne *sunt* eu, de vii tu asupra-mi eu toiege? Și Filisteanul blestemă pre David de zeii săi. 44 Și Filisteanul zise lui David: Vino la mine, și voi da carnea ta păsărilor cerului și fiarelor câmpului.

45 Și David zise Filisteanului: Tu vii asupra mea cu sabia, lance și pavază, *y* dară eu vin asupra ta în numele Domnului Sabaot, Dumnezeu al oștirilor lui Israel, pre care tu l-ai defăimat. 46 În ziua aceasta te va da Domnul în mâna mea, te voi lovi, și-ți voi ridica capul, și voi da astăzi stărburile oastei Filistenilor, păsărilor cerului și fiarelor pământului; și *z* va cunoaște tot pământul, că Israel are Dumnezeu. 47 Și toată această adunare va cunoaște că nu prin sabie, nici *a* prin lance mântuește Domnul; că al Domnului *este* rebelul, și el vă va da în mâinile noastre.

48 Și când Filisteanul se sculă, și merse și se apropie spre întimpinarea lui David, David se grăbi, și alergă la locul de luptă spre întimpinarea Filisteanului. 49 Și David vârî mâna sa în glugă, și luă de acolo o piatră, o aruncă cu praștia, și lovi pre Filistean în frunte; și piatra se infipse în fruntea lui, și el căzu cu fața la pământ. 50 Așa învinse David pre Filistean cu praștia și cu piatra, și lovi pre Filistean, și-l ucise, fără *ca să fie* sabie în mâna lui David. 51 Și David alergă, stătu lângă Filistean, luă sabia lui, o scoase din teacă, și-l ucise, și-i tăia capul cu dânsa.

Și Filistenii văzând că a murit uriașul lor, *b* fugiră. 52 Și bărbații lui Israel și

ai lui Iuda se sculară, înălțară strigăt de bucurie, și urmăriră pre Filistenii până în vale și până la porțile Ekronului; și căzură răniții Filistenilor pre calea Șaraimului până la Gat și până la Ekron. 53 Și fiii lui Israel se întoarseră din urmărirea Filistenilor, și prădară taberile lor. 54 Și David luă capul Filisteanului, și-l duse la Ierusalim; și armele sale le puse în cortul său.

55 Și Saul văzând pe David ieșind spre întimpinarea Filisteanului, zise lui Abner, mai marele oștirii: Al cui *este* acest tânăr, Abuere? Și Abner zise: Vin *este* sufletul tău, rege, de știu. 56 Și regele zise: Întreabă tu al cui fiu *este* tânărul acesta? 57 Și David întorcându-se după uciderea Filisteanului, Abner îl aduse înaintea lui Saul cu capul Filisteanului în mâna lui. 58 Și Saul zise către dânsul: Al cui *ești* tu tinere? și David zise: Fiul servului tău Ișai, Betlehemiteanul, *sunt*.

David dobândește prietenia lui Ionatan și e lăudat de popor.

18 Și sfârșind el de vorbit cu Saul, *a* sufletul lui Ionatan se lipi de sufletul lui David *b* și Ionatan îl iubiă ca pre sufletul său. 2 Și Saul îl luă pre el în ziua aceea, *c* și nu-l lăsă să se mai întoarcă acasă la părintele său. 3 Și Ionatan făcu legământ cu David: căci îl iubiă ca pre sufletul său. 4 Și Ionatan desbrăcă mantia, ce *era* pre el, și o dădu lui David, și cu vestimintele sale până și sabia sa, areul său și cingătoarea sa.

5 Și David ieșiă, și ori încotro Saul îl trimitea, era norocit; și Saul îl puse preste bărbații de rebel. Și el plăcu la tot poporul și chiar și servilor lui Saul. 6 Și când veniau ei, David întorcându-se dela învingerea Filistenilor, *d* femeile ieșiră din toate cetățile lui Israel, cântând și dănuind spre a întimpina pre regele Saul: cu timpane, cu alăute și cu tricorde.

7 Și femeile *e* răspundeau *una alteia*,

x Ps. 123, 3, 4. *z* 2 Cor. 10, 4. Isa. 52, 10. Osea 1, 7. *b* Ebr. 11, 34. *Capul 18.* Deut. 13, 6. *d* Jude. 11, 34.
1 Cor. 1, 27, 28. Ebr. 11, 33, 34. Ps. 41, 6, 7. Zech. 4, 6. *a* Fac. 41, 30. *e* Cap. 17, 15. *e* Esod. 15, 21.
y Is. 124, 8. *z* 2 Reg. 19, 19.

b Ebr. 11, 34. *Capul 18.* Deut. 13, 6. *d* Jude. 11, 34.
— *a* Fac. 41, 30. *e* Cap. 17, 15. *e* Esod. 15, 21.
b 2 Sam. 1, 26.

cântând și zicând: *f* Saul a bătut pre miile sale, iar David miriadele sale.

8 Și Saul se aprinse de mânie foarte, și acest cuvânt îi *g* displăcù, și el zise: Lui David îi dau miriade, și mie-mi dau mi; numai *h* regatul îi mai lipsește. 9 Și Saul privi pre David cu ochi pismași din ziua aceea încolo.

Saul pismuește pre David și caută viața lui.

10 Și de a doua zi veni *i* duhul cel rău dela Dumnezeu asupra lui Saul, *j* și el se înfurie în mijlocul casei sale; Și David cântă cu mâna sa, ca și în celelalte zile; *k* și Saul *avea* lance în mână. 11 Și Saul *l* aruncă lancea, și zise: Voiu pironi pre David în perete; dară David scăpă de dinaintea lui de două ori.

12 Și Saul se *m* temeă de David: că *n* Domnul eră cu dânsul, iar dela Saul se *o* depărtase. 13 Și Saul îl depărtă dela sine, și-l puse mai mare preste o mie: și *p* el ieșiă și întră înaintea poporului. 14 Și David eră norocit în toate căile sale, și *q* Domnul *eră* cu dânsul. 15 Și Saul văzând, că el eră norocit foarte, se temù de el. 15 Și *r* tot Israelul și Iuda iubiă pre David, că el ieșiă și întră înaintea lor.

17 Și Saul zise lui David: Iată, Merab, fica mea cea mai mare, *s* îți voiu da-o de femeie, numai să fii viteaz, și să porți *t* resbelele Domnului; că Saul gândiă *întru sine*: *u* Să nu fie mâna mea pe el, ci mâna Filistenilor să fie pe el. 18 Și David zise lui Saul: *v* Cine *sunt* eu? Ce *este* viața mea și familia părintelui meu în Israel, ca să fiu ginere regelui? 19 Dară când pre Merab, fata lui Saul, trebuia să o dea lui David, ea fu dată de femeie lui *x* Adriel, *y* Mehola-teanul.

David primește pe Mical de nevastă.

20 Și Mical, fata lui Saul, iubiă pre David. Aceasta s'a spus lui Saul, și lucrul îi eră plăcut. 21 Și Saul zise: Îi voiu da-o, ca ea să-i fie cursă, și mâna Filistenilor să fie pe el. Și Saul zise lui

David: Prin *una din* amândouă să-mi fii mie astăzi ginere. 22 Și Saul porunci servilor săi: Vorbiți lui David în ascuns, zicând: Iată, regele te place, și toți servii tăi te iubesc: și acum fii ginere regelui. 23 Și servii lui Saul vorbiră în urechile lui David cuvintele acestea, și David zise: Au este ușor în ochii voștri a fi ginere regelui? că eu *sunt* om sărac și fără nume. 24 Și servii lui Saul îi spuseră, zicând: Aceste cuvinte a vorbit David. 25 Și Saul zise: Așa ziceți lui David: Regele nu dorește daruri de nuntă, ci o sută de tăieri împrejur de ale Filistenilor, ca regele să-și răsbune asupra neamicilor săi. Dară Saul *avea* de scop să facă pre David să cadă în mâna Filistenilor. 26 Și servii săi spuseră aceste cuvinte lui David: și lucrul plăcù lui David, de a fi ginere regelui. Și încă zilele nu se împliniseră. 27 Și David se sculă, și se duse, el și oamenii săi, și bătù între Filisteni două sute de inși, și David aduse tăierile împrejur, și le dădù în număr deplin regelui, pentru că să fie ginere regelui: și Saul îi dădù pre Mical, fica sa de femeie. 28 Și Saul văzù și cunoscu că Domnul *eră* cu David, și Mical, fica lui Saul, îl iubiă. 29 Și Saul se temù de David și mai mult decât mai nainte: și Saul eră neamic lui David totdeauna. 30 Atuncia mai marii Filistenilor ieșiră *la luptă*; și de câte-ori ieșiră, David eră mai norocit decât toți servii lui Saul, și numele său eră foarte prețuit.

David e prigonit de către Saul.

19 Și Saul zise lui Ionatan, fiul său, și tuturor servilor săi, ca să omoare pre David: 2 Dară Ionatan, fiul lui Saul, *a* iubiă pre David foarte: Și Ionatan spuse lui David, zicând: Părintele meu Saul caută să te omoare; acum deci păzește-te până dimineață, și șezi tănuit, și ascunde-te; 3 Și eu voiu ieși, și voiu stă lângă părintele meu în câmpul în care *vei fi*, și voiu vorbi părintelui meu

f Cap. 21. 11.

i Cap. 16. 14.

l Prov. 27. 4.

o Cap. 16. 14.

r Vers. 5.

t Num. 32. 20, 27.

v 2 Sam. 7. 18.

Capul 19.

y Eccl. 4. 4.

j Papt. 16. 16.

m Vers. 15. 29.

p 2 Sam. 5. 2.

s Cap. 17. 25.

29.

x 2 Sam. 21. 8.

a Cap. 18. 1.

h Cap. 15. 28.

k Cap. 19. 9.

n Cap. 16. 13, 18.

q Pac. 39. 2, 3, 23.

u 2 Sam. 12. 9.

y Judc. 7. 22.

de tine, și de voiu descoperi ceva, îți voi spune.

4 Și Ionatan ^bvorbi bine de David către Saul, părintele său, și zise către dânsul: Să nu ^epăcătuiească regele contra servului său David, că el n'a păcătuțit ție, și faptele sale *sunt* foarte de folos pentru tine. 5 Că el își luă ^dvieța în mână, și ^ebătù pe Filistean, și ^fDomnul a făcut mântuire mare în tot Israelul. Tu ai văzut și te-ai bucurat: ^gde ce dară voești a ^hpăcătuì contra sângelui nevinovat, și să omori pre David fără cuvânt. 6 Și Saul ascultă de vocea lui Ionatan, și Saul jură: Viu *este* Domnul, el nu va muri! 7 Și Ionatan chemă pre David, și Ionatan îi spuse toate cuvintele acestea: și Ionatan aduse pre David la Saul, și el fu înaintea lui ⁱca mai înainte.

8 Și rebelul urmă, și David ieși, și se luptă cu Filistenii, și făcù între eiucidere mare, și ei fugiră de dinaintea lui. *David scăpă de Saul, și fugi la Samuel în Rama.*

9 Și ^jspiritul cel rău dela Domnul veni asupra lui Saul, când el ședeà în casa sa cu lancea în mâna sa, și David cântă cu mâna. 10 Și Saul căută a pironi cu lancea pre David de perete, dară el scăpă de dinaintea lui Saul, care isbi lancea în perete. Și David fugi, și scăpă în acea noapte. 11 ^kȘi Saul trimise oameni în casa lui David, ca să-l pândească, și să-l omoare dimineța: dar Mical, femeia lui David, îi spuse *aceasta*, și zise: De nu vei scăpă vieța ta în noaptea aceasta, mâne vei fi omorît. 12 Și Mical ^lpogori pre David pe feastră, și el se duse, fugi și scăpă. 13 Și Mical luă un chip, și-l puse în pat, și puse o perină de *păr de capră* la capul său, și-l acoperi cu un vestmânt. 14 Și când Saul trimise oameni ca să ia pre David, ea zise: El *este* bolnav. 15 Și Saul trimise *iarăși* oameni, ca să vadă pre David, zicându-le: Duceți-l în pat la mine, ca să-l omor. 16 Și trimișii

sosind, iată, un chip *erù* în pat, și perina de *păr de capră* la capul lui. 17 Și Saul zise către Mical: Pentru ce m'ai înșelat astfel, și ai lăsat pre neamicul meu să scape? Și zise Mical lui Saul: El mi-a zis: Lasă-mă să mă duc: ^mpentru ce să te omor.

18 Și David fugi și scăpă, și veni la Samuel în Rama, și-i spuse toate câte i-a făcut Saul: și el se duse cu Samuel, și locuiră în Naiot.

Și Saul e între profeți.

19 Și s'a spus lui Saul, zicând: Iată, David *este* la Naiot în Rama. 20 Și ⁿSaul trimise oameni ca să ia pre David. ^oȘi când ei văzură adunarea profetilor, cari profetiau, și pre Samuel stând *ca* mai mare între ei, spiritul lui Dumnezeu veni asupra trimișilor lui Saul, și profetiră și aceștia. 21 Și spunându-se *aceasta* lui Saul, el trimise alți oameni, și profetiră și aceștia. Și Saul mai trimise un al treilea rând de oameni, și ^pprofetiră și aceștia. 22 Atuncia se duse și el însuși la Rama. Și ajungând la groapa cea mare, care *este* în Secu, el întrebă și zise: Unde *sunt* Samuel și David? și *i-s'a* răspuns: Iată *sunt* la Naiot în Rama. 23 Și el se duse la Naiot în Rama; și veni ^qspiritul lui Dumnezeu și asupra lui, și a mers profetind până ce ajunse la Naiot în Rama. 24 Și ^rdesbracă și el vestimintele sale, și profeti și el înaintea lui Samuel, și șezù ^sgol toată ziua aceea și toată noaptea aceea. De aceea ziseră: Au și Saul *este* între profeți?

Amicicia și legământul între David și Ionatan.

20 Și David fugind din Naiot din Rama, veni la Ionatan, și-i zise: Ce am făcut? Care *este* vina mea? Și care *este* păcatul meu înaintea părintelui tău, că el să caute vieța mea? 2 Și el îi zise: Ferească Dumnezeu, tu nu vei muri! Iată, părintele meu nu face nici un lucru mare sau mic, fără să mi-l descopere, și pentru ce părintele meu ar ascunde *aceasta* de mine? Nu *este* așa!

^b Prov. 31. 8, 9.
^c Fac. 42. 22.
Prov. 17. 13.

^d Jude. 9. 17.
Ps. 119. 109.
Cap. 17. 49, 50.

^f Cap. 11. 13.
^g Cap. 29. 32.
^h Mat. 27. 4.

ⁱ Cap. 16. 21.
^j Cap. 16. 14.
^k Ps. 59. titlu.

^l Ios. 2. 15.
^m 2 Sam. 2. 22.

ⁿ Ioan 7. 32, 35.
etc.

^o 1 Cor 14. 3, 24, 25.
^p Num. 11. 25.

^q Cap. 10. 10.
^r Isa. 20. 2.
^s Mic. 1. 8.

3 Și David se jură încă odată, și zise: Părintele tău știe prea bine, că am aflat har în ochii tăi, și el a zis: Aceasta să nu știe Ionatan, ca să nu se intristeze. Însă, viu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău, nu-*i* decât un pas între mine și moarte. 4 Și Ionatan zise lui David: Ce dorești ca să fac? și-ți voi face ție.

5 Și David zise lui Ionatan: Iată, mâne *este* ^alună nouă, și eu trebuie să șed cu regele la mâncare; dară tu dă-mi voie să mă duc și să mă ^bascund pe câmp până în seara a treia. 6 Dacă părintele tău va întrebă de mine, tu să zici: David se ceru de la mine ca să se repeadă ^cla Bet-Lehem, cetatea sa: căci acolo *este* pentru tot neamul jertfa de an. 7 ^dDe va zice: Bine: bine va fi servului tău; dar de se va mânia, să știi, că ^erăul s'a hotărât de dânsul. 8 ^fFă milă cu servul tău; că ^gîn legământul Domnului ai primit pre servul tău cu tine. Dară ^hde este vre-o vină în mine, omoară-mă tu însuși; de ce m'ai duce tu la părintele tău.

9 Și Ionatan zise: Să te ferească Dumnezeu! căci de așa ști că s'a hotărât de la părintele meu asupra-ți nenorocire, oare nu așa spune-o ție?

10 Și David zise lui Ionatan: Cine-mi va spune, ⁱdacă părintele tău va răspunde ție ceva aspru? 11 Și Ionatan zise lui David: Vino, și să ieșim la câmp! și ei ieșiră amândoi la câmp. 12 Și Ionatan zise lui David: Domnul Dumnezeu lui Israel — când voi fi cercat pre părintele meu mâne pe timpul acesta, *sau* poimâne, și de va ^jgândi bine despre David, și de nu voi trimite la tine, ca să-ți descoper această ție. 13 ^kAșa să facă Domnul lui Ionatan și încă mai mult! Dară și de va plăcea părintelui meu, *ca să-ți facă* vre-un rău, și *aceasta* voi descoperi ție, îți voi da drumul, și te vei duce în pace; și ^lDomnul va fi cu tine, după cum a fost cu părintele meu. 14 Și de voi mai trăi, oare arătă-vei către mine mila Domnului, ca să nu mor? 15 Să nu ^mtragi

mila ta de la casa mea nici odată, chiar când Domnul va fi stârpit pre toți neamicii lui David de pe fața pământului. 16 Și Ionatan făcu *legământ* cu casa lui David, și zise: ⁿSă ceară Domnul *aceasta* din mâna neamicilor lui David. 17 Și Ionatan mai făcu pre David să jure pe iubirea sa de dânsul: ^ocăci ea pre sufletul său îl iubiă pre el.

18 Și Ionatan îi zise: ^pMâne *este* lună nouă, și lipsa ta se va băga în seamă; că locul tău va fi deșert. 19 A treia zi coboară-te cu grabire, ca să ajungi la ^qlocul, unde erai ascuns în ziua acelei întâmplări, și sezi lângă piatra Ezel. 20 Și voi arunca trei săgeți în laturea ei, ca și când așa lovî la țintă. 21 Și iată, voi trimite servul, ^rzicând: Du-te găsește săgețile! de voi zice servului: Iată, săgețile *sunt* dincoace de tine, ia-le; atunci să vii: că *este* pace ție, și nimic de temut. ^sviu *este* Domnul: 22 Dară de voi zice tinărului așa: Iată, săgețile *sunt* dincolo de tine: du-te, că Domnul te trimite. 23 ^tCât pentru ^ucuvântul, pre care l-am vorbit noi, eu și tu, iată Domnul *va fi martor* între mine și tine în veci.

24 Și David se ascunse pe câmp, și când sosi lună nouă, regele se puse la masă să mănânce. 25 Și regele șezu pe scaunul său ca în celelalte dăți, în scaunul de lângă perete, Și Ionatan se sculă, și Abner șezu lângă Saul, dară locul lui David era deșert. 26 Și Saul nu zise nimic în ziua aceea, că el eugetă: Este o întâmplare, el ^vnu *este* curat; de sigur el nu *este* curat.

27 Și în ziua a doua a lunii nouă în a doua zi, locul lui David fiind deșert, Saul zise către fiul său Ionatan: De ce n'a venit fiul lui Ișai la masă și eri și astăzi. 28 Și Ionatan ^wrăspunse lui Saul: David s'a cerut de la mine până la Bet-Lehem. 29 Că el zise: Rogu-te, dă-mi drumul, că este o jertfă a neamului nostru în cetate, și fratele meu mi-a

Capit. 20. | ^a Cap. 16. 4. | ^e Cap. 25. 17. | ^k 2 Sam. 14. 32. | ¹ Cron. 22. 11, 16. | ^m Cap. 18. 1. | ^p Ier. 4. 2. | ^r Lev. 7. 21.
^o Num. 10. 10. | ^d Dent. 1. 21. | ^f Ios. 2. 14. | ^l Rut. 1. 17. | ² 2 Sam. 9. 1, 3, 7. | ⁿ Vers. 5. | ^q Vers. 14. 15. | ^s Vers. 6.
^b Cap. 19. 2. | ² Sam. 17. 4. | ^g Vers. 16. | ^{los.} 1. 5. | ³ 2 Sam. 4. 7. | ^o Cap. 19. 2.

poruncă să mă aflu acolo. Și acum, de am aflat dar în ochii tăi, rogu-te, dă-mi drumul, ca să văd pre frații mei. Deaceea n'a venit la masa regelui.

30 Și mânia lui Saul se aprinse asupra lui Ionatan, și el zise către dânsul: Fiu de femeie rea și neascultătoare! au nu știu eu că ți-ai ales pre fiul lui Ișai spre rușinea ta, și spre rușinea goliciumii mamei tale? 31 Căci cât va trăi fiul lui Ișai pe pământ, nu vei fi tare nici tu nici regatul tău. Și acum trimite, și-l adu la mine, că el este fiu al morții. 32 Și Ionatan răspunse părintelui său Saul, zicându-i: ^tDe ce să moară? Ce a făcut? 33 Și Saul aruncă lancea după dânsul, spre al ucide; și Ionatan cunoscu că hotărât este părintele său să omoare pre David. 34 Și așa Ionatan se sculă dela masă plin de mânie, și nu mănecă bucate în ziua a doua a lunei nouă; că era întristat pentru David, și pentru că părintele său l-a rușinat.

35 Și a doua zi Ionatan ieși la câmp la timpul hotărât cu David, și un copil eră cu dânsul; 36 Și el zise copilului: Aleargă, găsește acum săgețile, pre care le-am aruncat. Și copilul alergă, și el dădu drumul săgeții dincolo de dânsul. 37 Și când copilul ajunsese la locul săgeții, pre care Ionatan o aruncă, Ionatan strigă în urma copilului, și zise: Au nu este săgeata dincolo de tine? 38 Și Ionatan mai strigă copilului: Grăbește, iute! nu sta! și copilul lui Ionatan adună săgețile, și veni la domnul său. 39 Și copilul nu știă nimic; numai Ionatan și cu David știau lucrul acesta. 40 Și Ionatan dădu armele sale copilului ce eră cu dânsul, și-i zise: du-te, du-le în cetate.

41 Și când copilul se duse, David se sculă din partea de miazăzi, căzù cu fața la pământ, și se închină de trei ori, și ei se sărutară unul pre altul, și plânseră amândoi, și David plânse mai mult. 42 Și Ionatan zise lui David: Mergi în pace! Ceeace noi am jurat în numele Domnului, zicând: Domnul să fie între

sămânța mea și sămânța ta, rămâne tare în veci. Și el se sculă și se duse; și Ionatan veni în cetate.

David primește dela preotul Ahimeleh pânila de punere înainte și sabia lui Goliat.

21 Și David veni la Nob, la ^aAhimeleh, preotul; și Ahimeleh întimpină ^bcu spaimă pre David, și-i zise: De ce ești singur, și cu tine nimenea nu este? 2 Și David zise lui Ahimeleh, preotul: Regele o însărcinare mi-a dat, și a zis către mine: Nimenea să nu știe nimic de ce te trimit, și nici de ce ți-am poruncit; și pre oameni i-am pus să stea la cutare loc. 3 Și acum ce ai la îndemână? Dă-mi cinci pâni, sau ce se va găsi. 4 Și preotul răspunse lui David, și zise: Pâne comună nu am la îndemână, ci numai ^cpâne sfințită; ^ddoară numai dacă oamenii tăi sau ferit de femei.

5 Și David răspunse preotului, și-i zise: Da, femeile au fost depărtate de noi de trei zile, de când am ieșit; și ^evasele oamenilor mei sunt sfinte, și aceea pâne este ca și cea comună; mai cu seamă că astăzi din nou se sfințește, ca să se pună ^fîn vase. 6 Și preotul îi ^gdădu pâne sfințită, că nu eră acolo altă pâne decât pânila de punere înainte, ^hcare s'au luat de dinaintea Domnului, spre a pune pâne caldă, în ziua în care s'a luat *cecalaltă*.

7 Și eră acolo unul din servii lui Saul, care în aceea zi se oprise înaintea Domnului; și numele lui eră ⁱDoeg, Edomitul, mai marele păstorilor lui Saul. 8 Și David zise lui Ahimeleh: Nu ai aicia la îndemână lance sau sabie? Că nu am luat cu mine nici sabia mea nici armele mele; că însărcinarea regelui eră grabnică. 9 Și preotul zise: Sabia lui Goliat Filisteanul, pe care tu l-ai omorit în ^jValea-Stejarului, ^kiată, este invelită, în o pânzătură în dosul efodului: de voești să o iei, ia-o, că nu este alta decât aceasta aicia. Și David zise: Nu este alta asemenea ei, dă-mi-o.

^t Mat. 27. 23.

Capul 21.

^b Cap. 16. 4.

^d Esod. 19. 15.

^f Lev. 8. 26.

^h Lev. 24. 8, 9.

^j Cap. 17. 2, 50.

^k Cap. 31. 10.

^a Cap. 14. 3.

^c Mat. 12. 4.

^e Thes. 4. 4.

^g Luc. 6. 3, 4.

ⁱ Cap. 22. 9.

David fuge la regele dela Achiș.

10 Și David se sculă, și fugi în ziua aceea de dinaintea lui Saul, și veni la Achiș, regele Gatului. 11 Și ^lservii lui Achiș îi ziseră: Au nu *este* acesta David, regele țării? Au nu l-au cântat pre el în cor, zicând: ^m Saul a bătut miile sale, și David zecile de mii ale sale? 12 Și David ⁿluă aceste cuvinte în inimă, și se temu foarte de Achiș, regele Gatului. 13 Și ^oel schimbă purtarea sa înaintea lor, și făcu pre nebunul în mijlocul lor; scriă pre ușile porților, și lăsa să-i curgă balele pe barbă. 14 Și Achiș zise către servii săi: Iată, voi vedeți că omul este nebun, de ce l-ați adus la mine? 15 Am eu lipsă de nebuni, de l-ați adus pre acesta să nebunească înaintea mea? *Cum*, întră-va unul ca acesta în casa mea?

David fuge mai departe.

22 Și David plecă de acolo, și ^ascăpă ^bîn peștera Adulam. Și auzind *de aceasta* frații lui și toată casa părintelui său, se pogoriră acolo la dânsul. 2 Și se adunară la dânsul ^ctoți cei în nevoie și toți cei ce aveau creditori, și toți cei cu sufletul amărit, și el fu capul lor; și ea la patru sute de inși erau cu dânsul.

3 Și David se duse de acolo la Mișpe din Moab, și zise regelui Moabului: Rogu-te, lasă pre părintele meu și pre muma mea să iasă și să *fie* cu voi, până când voi ști ce va face Dumnezeu cu mine. 4 Și el îi aduse înaintea regelui Moabului, și ei rămaseră cu dânsul cât timp fu David în întăritură. 5 Și profetul ^dGad zise lui David: Nu ședeă în întăritură, *ci* du-te, și intră în pământul lui Iuda; și David se duse, și intră în pădurea Haret.

Saul ucide prin trădătorul Doeg optzeci și cinci preoți din Nob.

6 Și Saul auzi, că David s'a aflat, precum și oamenii *ce erau* cu dânsul. (Saul ședeă atunci în Ghibea sub stejarul de pre înălțime, cu lancea sa în mână, și toți servii săi stăteau înaintea lui). 7 Și

zise Saul servilor săi, cari stăteau înaintea lui: Ascultați acum, Beniaminiților! Fiul lui Ișai vă ^eva da el tuturor țarine și vii, și vă va pune el mai mari preste mii și mai mari preste sute. 8 Că voi toți v'ati unit asupra mea; și nimenea nu mi-a descoperit că ^ffiul meu a făcut *legământ* cu fiul lui Ișai; și n'a fost nimeni dintre voi care să se îndure de mine, și să-mi descopere, că fiul meu a resculat pre servul meu asupra mea, ca să *mă* pândească, cum *se vede* astăzi.

9 Atuncia răspunse ^gDoeg Edomitul, cel așezat preste servii lui Saul, și zise: Eu am văzut pre fiul lui Ișai venind la Nob, la ^hAhimeleh, fiul lui ⁱAhitub: 10 ^jȘi acesta întrebă pre Domnul pentru dânsul, și-i ^kdădă merinde, și-i dădă și sabia lui Goliat, Filisteanul.

11 Și regele trimise, ca să cheme pre Ahimeleh, fiul lui Ahitub, preotul, și toată casa părintelui său, pre preoții din Nob, și ei veniră toți la rege. 12 Și Saul zise: Ascultă acum, fiul lui Ahitub! Și acesta zise: Iată-mă, domnul meu! 13 Și Saul îi zise: De ce v'ati unit asupra mea tu și fiul lui Ișai, dându-i tu pâne și sabie, și întrebând pre Dumnezeu pentru dânsul, ca să se scoale asupra mea, și să *mă* pândească, cum *el face* astăzi. 14 Și Ahimeleh răspunse regelui, și zise: Și cine între voi servii tăi *este* ca David, credincios ginere al regelui, și cu intrare în sfatul tău, și onorat în casa ta? 15 Oare de astăzi am început a întrebă pre Dumnezeu pentru dânsul? Departe de mine una ca aceasta! Să nu arunce regele asupra servului său *o asemenea* vină, cum și asupra a toată casa părintelui meu: că servul tău din toate acestea n'a știut nimic, nici mic nici mare.

16 Și regele zise: Ahimeleh, tu vei muri, tu și toată casa părintelui tău. 17 Și regele zise alergătorilor, ce stăteau împrejurul său: Apropiati-vă, și omoriți pre preoții Domnului: că și ei țin cu David; ei știură că eră fugar, și nu mi-au

^l Ps. 56, titlu. | ⁿ Luc. 2. 19. | *Capul 22.* | ^b 2 Sam. 23. 13. | ^d 2 Sam. 24. 11. | ^f Cap. 18. 3. | ^h Cap. 21. 1. | ^j Num. 27. 21.
^m Cap. 18. 7. & 29. | ^o Ps. 34, titlu. | ^a Ps. 57, titlu. | ^c Jude. 11. 3. | ^e Jude. 8. 14. | ^g Ps. 52, titlu. | ⁱ Cap. 14. 3. | ^k Cap. 21. 6. & 9.

descoperit. Dar servii regelui ^lnu voră a întinde mâna lor ca să se arunce asupra preoților Domnului. 18 Și regele zise lui Doeg: Apropie-te tu, și aruncă-te asupra preoților, și el ucise în ziua aceea optzeci și cinci de inși, cari purtau efordul de in. 19 Și pre Nob, cetatea preoților, o trecu prin ascuțișul săbii, dela bărbat până la femeie, dela copil până la sugător: *încă și bou, asin și oaie trecu prin ascuțișul săbii.*

20 Iar un fiu al lui Ahimeleh, fiul lui Ahitub, al cărui nume era Abiatar, scăpă, și fugi la David. 21 Și Abiatar spuse lui David, că Saul a ucis pre preoții Domnului. 22 Și David zise lui Abiatar: Știut-am din aceea zi, că Doeg Edomitul *aflându-se* acolo, va spune aceasta lui Saul. Eu am căsunat *moartea* întregii case a părintelui tău. Rămâi cu mine, nu te teme: că cel ce caută viața mea, caută viața ta: dar eu mine *vei fi* bine păzit.

David scăpă Keila dela Filistenii: este urmărit de Saul, totuși îi cruță viața.

23 Și s'a spus lui David, zicând: Iată, Filistenii fac rebel cu ^aKeila, și ei pradă ariele. 2 Și David ^bîntrebă pre Domnul, zicând: Să mă duc, și să bat pre acești Filistenii? Și Domnul zise lui David: Du-te și bate pre Filistenii, și mântue Keila. 3 Și oamenii lui David ziseră către dânsul: Iată, aici în Iuda ne temem noi, cu cât mai mult, dacă ne vom duce la Keila asupra oștirii Filistenilor. 4 Și David mai întrebă pre Domnul, și Domnul îi răspunse, și zise: Scoală-te, coboară-te la Keila, că eu voi da pre Filistenii în mâna ta. 5 Și David cu oamenii săi se duse la Keila, să se bată cu Filistenii, și luă vitele lor, și făcî între ei mare neidere: așa David mântui pre locuitorii Keilei.

6 Și când Abiatar, fiul lui Ahimeleh, ^efugi la David în Keila, el se pogori, *având* efordul în mâna sa.

7 Și s'a spus lui Saul, că David a sosit la Keila. Și Saul zise: Dumnezen l-a dat

pre el în mâna mea, că el s'a închis, venind într'o cetate cu porți și zăvoare. 8 Și Saul chemă tot poporul la rebel, ca să se pogoare la Keila, și să impresoare pre David și pre oamenii săi.

9 Și David cunoscând, că Saul unelteste acest rău asupra lui ^dzise lui Abiatar, preotul: Adu încoace efordul! 10 Și David zise: O Doamne, Dumnezeul lui Israel! servul tău a auzit, că Saul caută să vie la Keila, ^espre a strică pentru mine cetatea. 11 Oare mai marii Keilei mă vor da în mâna lui? Pogori-se-va Saul, după cum a auzit servul tău? O Doamne! Dumnezeul lui Israel, rogu-te, spune *aceasta* servului tău. Și Domnul zise: El se va pogori. 12 Și David zise: Davor bărbații Keilei pre mine și pre oamenii mei în mâna lui Saul? Și Domnul zise: *Te* vor da.

13 Și David se sculă cu oamenii săi, ^fce erau ca la șase sute de inși, și ei ieșiră din Keila, și se duseră unde putură merge. Și lui Saul i-se spuse, că David a scăpat din Keila: deci el se oprî de a merge. 14 Și David locuia în pustiu, în locuri tari, și locuia pe ^gmulte în pustiu ^hZifu, și Saul îl ⁱcaută pre el în toate zilele: dar Dumnezeu nu-l dădă în mâna lui.

15 Și David văzând, că Saul a iesit spre a căuta viața sa, David ^{sezî} în pustiu Zif, în pădure. 16 Și Ionatan, fiul lui Saul, se sculă, și se duse la David în pădure, și-i întări mâinile cu Dumnezen. 17 Și el zise către dânsul: Nu te teme, că mâna lui Saul, părintele meu, nu te va afla, ci tu vei domni preste Israel, și eu voi fi al doilea după tine: și ^jaceasta Saul părintele meu bine știe. 18 Și ei ^kîncheiară amândoi legământ înaintea Domnului; și David rămase în pădure, iar Ionatan se duse acasă.

19 Și ^lse suiră, Zifenii către Saul în Ghibea, zicând: Iată, David s'a ascuns la noi în locuri tari, în pădure, în zelul Hachila, ce *este* spre miazăzi de pustiu. 20 Și acum, după toată dorința sufletu-

^l Esod. 1. 17.

Capit. 23.

^b 2 Sam. 5. 19, 23.

^d Num. 27. 21.

^f Cap. 22. 2.

^h Ios. 15. 55.

^j Cap. 24. 20.

^l Ps. 54, titlu.

—

^a Ios. 15. 44.

^c Cap. 22. 20.

^e Cap. 22. 19.

^g Ps. 11. 1.

ⁱ Ps. 54. 3, 4.

^k 2 Sam. 21. 7.

lui tău. rege, de a te pogori, pogoară-te, și *va fi*^m trebuia noastră de a-l da pre el în mâna regelui. 21 Și Saul zise: Binecuvântați *să fiți* voi de Domnul, că voi v'ati îndurat de mine. 22 Și acum mergeți. mai pândiți încă. însemnați și vedeți locul lui. pre care piciorul lui stă, și cine l-a văzut acolo; că mi-s'a spus că el este viclean foarte. 23 Vedeți și însemnați toate locurile pe unde el se ascunde. și întoarceți-vă la mine cu știri sigure, și mă voi duce cu voi: și dacă el este în țară. eu îl voi căuta între toate miile lui Iuda. 24 Deci ei se sculară. și se duseră la Zif înaintea lui Saul.

Iar David și oamenii săi *erau* în pustiulⁿ Maon în câmpia dinspre miazăzi de pustiul. 25 Și Saul cu oamenii săi se duse spre *a-l* căuta: și lui David se spuse aceasta, și el se pogori la stâncă. și se dea în pustiul Maon. 26 Și Saul mergea pe o lăture a muntelui, și David cu oamenii săi pe cealaltă lăture a muntelui, și David se grăbiă de a se duce de dinaintea lui Saul; iar Saul și cu oamenii săi încunjurară pre David și pre oamenii săi, ca să-i prindă. 27 Și un trimis veni la Saul. zicând: Grăbește. și vino. că Filistenii s'au aruncat asupra țării. 28 Și Saul se întoarse din urmărirea lui David. și s'a dus spre întimpinarea Filistenilor: deaceea s'a numit locul acela Sela-Hammaklakot. 29 Și David se sui de acolo, și locui în locurile tari din En-Ghedi.

David cruță pe Saul în peșteră și-l face ca să-și cunoască nedreptatea sa.

24 Și^a când Saul s'a întors dela urmărirea Filistenilor, i-s'a spus lui. zicând: Iată. David *este* în pustiul En-Ghedi: 2 Și Saul luă trei mii. de bărbați. aleși din tot Israelul, și^b se duse. ca să caute pre David și pre oamenii săi pre stâncile caprelor. 3 Și când el veni la staulele oilor lângă cale unde *eră* o peșteră, ^cSaul intră *în ea*, spre a-și^d face nevoile sale; iar ^eDavid cu oamenii săi sedeau în fundul peșterii: 4^f Atuncia

ziseră oamenii lui David către dânsul: Iată. ziua, de care Domnul a zis către tine: Iată, voi du pre neamienul tău în mâna ta, ca să faci cu dânsul după cum este bine în ochii tăi. Și David se sculă, și tăiă pe furis colțul mantiei lui Saul. 5 Dară după aceasta^g inima lui David să bătea, că a tăiat colțul *mantiei* lui Saul. 6 Și el zise către oamenii săi: ^hSă mă ferească Domnul. ca să nu fac una ca aceasta domnului meu. a unsului Domnului și ca să întind mâna mea asupra lui; că unsul Domnului *este* el. 7 Și David ⁱopri pre oamenii săi prin cuvinte, și nu-i lăsă de a se sculă asupra lui Saul. Și Saul se ridică din peșteră. și se duse în calea *sa*.

8 După aceea și David se sculă, ieși din peșteră. și strigă în urma lui Saul, zicând: Domnul meu, rege! Și Saul se uită în urma sa. și David se plecă cu fața la pământ. și se închină. 9 Și David zise lui Saul: ^jDe ce ascuți cuvintele oamenilor. cari zic: Iată, David caută răul tău! 10 Iată. în ziua aceasta văzură ochii tăi. cum Domnul te-a dat astăzi în mâna mea în peșteră, și *mi-se* zicea să te omor: dar eu te-am cruțat pre tine. și am zis: nu voi pune mâna mea pe domnul meu. că unsul Domnului *este* el. 11 O părintele meu! privește. da, privește colțul mantiei tale în mâna mea! Am tăiat colțul mantiei tale, și nu te-am ucis: cunoaște și vezi *dară*, că în mâna mea^k nu *este* nimic nelegiut și rău. și *că* nu ți-am păcătuit; totuși tu ^lpândești viața mea spre a o ridică. 12^mJudece Domnul între mine și tine; și Domnul să mă răsbune de tine; dar mâna mea nu se va ridica asupra ta. 13 Din cei răi iese răul, cum zice vechiul cuvânt! Dar mâna mea nu se va ridica asupra ta.

14 Și după cine a ieșit regele lui Israel? Pre cine urmărești? ⁿUn câne mort, ^oun purece? 15^p Domnul va fi judecător, și va judecă între mine și

^m Ps. 54. 3.

Capul 24.

^e Ps. 141. 6.

^f Cap. 26. 8.

ⁱ Rom. 12.17.19.

^l Cap. 26. 20.

ⁿ Iov 5. 8.

^o Cap. 26. 21.

ⁿ Ios. 15. 55

^a Cap. 23. 28.

^d Judec. 3. 24.

^g 2 Sam. 24. 10.

^j Ps. 141. 6.

^m Fac. 16. 5.

ⁿ Cap. 17. 43.

^p Vers. 12.

--

^b Ps. 38. 12.

^e Ps. 57. titlu.

^h Cap. 26. 11.

^k Ps. 7. 3.

tine, și ^g va privi, și va ^r apăra cauza mea, și mă va păzi de mâna ta.

16 Și David sfârșind de vorbit aceste cuvinte către Saul, zise Saul: Fiul meu David, vocea ta *este*? Și Saul își înălță vocea sa, și plânse. 17 Și el zise lui David: Tu *ești* mai drept decât mine, că tu mi-ai arătat bunătate, iar eu ți-am arătat răutate. 18 Și tu ai dovedit astăzi, că ai lucrat bine către mine; că Domnul m'a dat pre mine în mâna ta, și nu m'ai ucis. 19 De găsește cineva pre neamicul său, oare îl va lăsa să se ducă în cale bună? Domnul să-ți răsplătească cu bine aceeace tu mi-ai făcut în ziua aceasta. 20 Și acum, iată, eu știu că rege vei fi, și că regatul lui Israel va stă în mâna ta. 21 Și acum, jură-mi pre Domnul, că tu nu vei stârpi sămânția mea după mine, și că tu nu vei nimici numele meu din casa părintelui meu.

22 Și David jură lui Saul; și Saul se duse la casă sa, și David cu oamenii săi se suiră în întăritură.

Moartea lui Samuel: afacerile lui David cu Nabal și eu Abigail.

25 Și ^a Samuel muri, și tot Israelul se adună, și ^b îl plânse; și ei îl înmormântară la casa sa în Rama.

Și David se sculă, și se pogori ^c în pustiul Paran. 2 Și *eră* un bărbat ^d în Maon, a cărui avere *eră* în ^e Carmel; și omul *eră* foarte avut: aveă trei mii de oi și o mie de capre; și el se opri în Carmel, când se tundeau oile sale. 3 Și numele acestui bărbat *eră* Nabal, și numele femeii sale Abigail; și femeia *eră* de bună înțelegere și frumoasă la chip; dar bărbatul *eră* aspru și rău în faptele sale: și el *eră* din neamul lui Caleb. 4 Și David auzind în pustiul, că Nabal ^f tundeă oile sale. 5 Trimise David zece servi: și David zise servilor: Suiți-vă la Carmel, și mergeți la Nabal, și întrebați-l în numele meu de sănătate; 6 Și să ziceți: Să trăești; ^g pace ție și pace casei tale și pace la tot ce este al

tău. 7 Și acum am auzit, că ai de tuns; deși *să știu*, că păstorii tăi au fost cu noi, noi nu i-am supărat, ^h și nu le-a lipsit nimic în toate zilele, cât au fost ei la Carmel. 8 Întreabă pe servii *tăi*, și ei îți vor spune. Deaceea alle servii tăi har în ochii tăi: că într'o ⁱ zi bună am venit. Rugămu-te, dă servilor tăi și fiului tău David ceea ce mâna ta va afla.

9 Și servii lui David veniră, și vorbiră lui Nabal toate aceste cuvinte în numele lui David; și tăcură. 10 Și Nabal răspunse servilor lui David, și zise: ^j Cine *este* David, și cine-i fiul lui Ișai? Astăzi sunt mulți servi cari fug dela domnul lor: 11 ^k Eu să iau pâinea mea, apa mea, și ceea ce am junghiat pentru tunzătorii mei, și să o dau unor oameni, pre cari nu-i știu de unde *sunt*? 12 Și servii lui David se înturnară pe calea lor, se întoarseră, veniră, și-i spuseră lui toate cuvintele acestea. 13 Și David zise către oamenii săi: Încegeți fiecare sabia sa; și ei încinseră fiecare sabia sa, și David încinse și el sabia sa; și se suiră după David ca la patru sute de inși; iar două sute ^l rămaseră pe lângă unelte.

14 Și Abigailei, femeii lui Nabal, spuse unul din servi, zicând: Iată David a trimis oameni din pustiul spre a saluta pre domnul nostru, și el s'a purtat rău cu ei. 15 Și bărbații *au fost* buni cu noi, ^m nu am fost supărați, și nimic nu ne-a lipsit în toate zilele câte am umblat cu ei, când eram în câmpie. 16 ⁿ Zid ne-a fost nouă și noaptea și ziua, în toate zilele câte am umblat cu ei, păscând ei oile. 17 Și acum cugetă, și vezi ce este de făcut; că ^o rău s'a hotărât asupra domnului nostru și asupra casei sale: căci el *este* ^p atât de rău, că nimeni nu poate vorbi cu el.

18 Și Abigail se grăbi, și ^q luă două sute de pâni, doi foi de vin, cinci oi pregătite, cinci see de grăunțe prăjite, o sută de turte de stafide, și două sute de turte de smochine, și le puse pe asini.

^g 2 Cron. 24. 22.
^r Ps. 35. 1.

Capul 25.
^a Cap. 28. 3.
^b Num. 20. 29

^c Fac. 21. 21.
Ps. 120. 5.
^d Cap. 23. 24.

^e Ios. 15. 55.
^f Fac. 38. 13.
^g 1 Cron. 12. 18.

Luc. 10. 5.
^h Vers 15. 21.
ⁱ Neem. 8. 10.

^j Jude. 9. 28.
Ps. 73. 7, 8.
^k Jude. 8. 6.

^l Cap. 30. 24.
^m Vers. 7.
ⁿ Esod. 14. 22.

Iov 1. 10.
^o Cap. 20. 7.
^p Deut. 13. 13.
^q Fac. 22. 13.

19 Și ea zise către servii săi: ^rTreceți înaintea mea, iată vin în urma voastră; dar bărbatului său Nabal, nu i-a spus. 20 Și călătorind ea pe asin, și pogorându-se într'un loc tufos al muntelui, iată, David cu oamenii săi îi veniau înainte, încât ea îi întâlni pre ei.

21 Și David zise: În adevăr, în zadar am păzit cele ce acesta aveà în pustiu, de nu s'a pierdut nimic din toate câte *sunt* ale lui; că el ne-a ^srăsplătit cu rău pentru bine. 22 ^tAșă să facă Dumnezeu neamicilor lui David, și încă mai mult, dacă până dimineată voi ^ulăsa orice ^vparte bărbătească din toate ale lui!

23 Și Abigail văzând pre David, ea ^xs'a dat jos cu grăbire depe asin, căzù pe față înaintea lui David, și se plecã la pământ; 24 Și ea căzù la picioarele lui, și zise: Asupra mea *să fie* greșeala, domnul meu! și lasă pe serva ta să vorbească la urechile tale, și ascultă cuvintele servei tale: 25 Rogu-te, domnul meu să nu ia aminte la acest om de nimic, la Nabal; căci cum *este* numele lui, așa *este* el: Nabal *este* numele lui, și nebulie *este* într'ânsul; dar eu, serva ta, nu am văzut oamenii domnului meu, pre cari i-ai trimis. 26 Și acum, domnul meu, ^yviu *este* Domnul, și viu *este* sufletul tău, Domnul te-a ^zoprit ca să vii la *vărsare de sânge*, și să-ți ^aajuti cu chiar mâna ta. Și acum ^bfi ca Nabal neamicii tăi, și ceice caută *să facă* rău domnului meu. 27 Deci vezi ^cdarul ce serva ta îl aduce domnului meu, ca să se dea oamenilor cari urmează domnului meu. 28 Rogu-te, iartă fărădelegea servei tale! Că ^dDomnul va face domnului meu casă statornică; că domnul meu ^epoartă resbelele Domnului, și nu s'a văzut ^fnimic rău în tine în toate zilele tale. 29 Și dacă om s'a sculat spre a te urmări, și a căutat vieța ta, totuși vieța domnului meu va fi legată în legătura vieții cu Domnul Dumnezeu tău, și *el* vieța neamicilor tăi o va ^garuncă

din mijlocul praștiei. 30 Și când Domnul va face domnului meu tot binele, pre care ți l-a promis, și te va pune domn preste Israel; 31 Atunci aceasta nu va fi cădere și muștrare de cuget domnului meu, că a vărsat sânge nevinovat, și că domnul meu s'a ajutat singur. Și când Domnul va face bine domnului meu, atunci aduți aminte de serva ta.

32 Și David zise către Abigail: ^hBinecuvântat *fi* Domnul Dumnezeu lui Israel, care te-a trimis în ziua aceasta spre întimpinarea mea; 33 Și binecuvântată *fi* înțelegerea ta, și binecuvântată *să fi* tu, că m'ai ⁱoprit în ziua aceasta de a veni la *vărsare de sânge*, și a-mi ajutat cu chiar mâna mea. 34 Și cu adevărat viu *este* Domnul Dumnezeu lui Israel, care m'a ^joprit de ați face rău, că de n'ai fi venit cu grăbire spre întimpinarea mea, ^knu ar fi rămas lui Nabal până în zori nici o ființă de partea bărbătească. 35 Și David luă din mâna ei *ceace* ea i-a adus, și-i zise: ^lSuie-te cu pace la casa ta; privește eu am ascultat de vocea ta, și ^mam căutat la fața ta.

36 Și Abigail întorcându-se la Nabal, iată, ⁿel aveà ospăț în casa sa, ca ospățul unui rege, și inima lui Nabal *eră* veselă, și el *eră* foarte amețit; și ea nu i-a spus nici un cuvânt, mic, sau mare; până în faptul zilei. 37 Iar dimineata, când amețeala lui Nabal *eră* trecută, femeia lui îi spuse toate aceste lucruri, și inima sa amorți în el, și se făcù *ca* o piatră.

38 Și cam *după* zece zile, Domnul lovì pre Nabal, încât el murì. 39 Și David auzind, că a murit Nabal, zise: ^oBinecuvântat *să fie* Domnul, care mi-a ^pfăcut dreptate, pentru ocara ce am primit dela Nabal, și care a ^qoprit pre servul său dela rău, și a ^rîntors asupra capului lui Nabal răutatea sa.

Și David trimise să se spună Abigailei, că o va lua el de femeie. 40 Și servii lui David veniră la Abigail la Carmel, și-i vorbiră, zicând: David ne-a trimis

^r Fac. 32. 16. 20.	^v 1 Reg. 14. 10.	^z Fac. 20. 6.	^d 2 Sam. 7. 11. 27.	^h Fac. 24. 27.	^j Vers. 26.	^m Fac. 19. 21.	^p Prov. 22. 23.
^s Ps. 109. 5.	² Reg. 9. 8.	^a Rom. 12. 19.	^e Cap. 18. 17.	^{Luc} 1. 68.	^k Vers. 22.	ⁿ 2 Sam. 13. 23.	^q Vers. 26. 34.
^t Rut. 1. 17.	^x Ios. 15. 18.	^b 2 Sam. 18. 32.	^f Cap. 24. 11.	ⁱ Vers. 26.	^l Cap. 20. 42.	^o Vers. 32.	^r 1 Reg. 2. 44.
^u Vers. 34.	^y 2 Reg. 2. 2.	^o Fac. 33. 11.	^g Ier. 10. 16.				

la tine. spre a te lua de femeie. 41 Și ea se sculă. și se pleacă cu fața la pământ. și zise: Iată. ^sserva ta *să fie sclava ta*. spre a spăla picioarele servilor domnului meu. 42 Și Abigail se grăbi. și se sculă. și încălecă pe asin. având cu sine și cinci din servele ei. cari îi urmau: și se duse după trimișii lui David; și-i fu femeie. 43 Și David luă și pre Ahinoam ^tdin Ezreel. ^uși amândouă fură femeile sale. 44 Iar Saul dădu pre ^vMical. fata sa. femeia lui David, lui Palti. fiul lui Laiș. din ^xGalim.

David ia lui Saul sulița și năstrapa și-l dă a doua oară de rușine, cruțându-i viața.

26 Și Zifitii veniră către Saul la Ghibea, zicând: Iată. ^aDavid se află ascuns pe dealul Keila în dreptul pustiului. 2 Și Saul se sculă. și se pogori la pustiul Zif. și cu dânsul trei mii de inși. aleși ai lui Israel. ca să caute pre David în pustiul Zif. 3 Și Saul tăbări dealul Keila. care *este* în dreptul pustiului lângă cale. și David ședeă în pustiul; și înțelegând. că Saul a venit după dânsul în pustiul. 4 Trimise David spioni. și află că Saul într'adevăr a venit.

5 Și David se sculă. și veni la locu. unde Saul tăbărise. și David văzu locul unde Saul eră culcat cu ^bAbner. fiul lui Ner. mai marele oștirea sale. Și Saul eră culcat în palancă. și poporul tăbărit în jurul său. 6 Și David luă cuvântul. și zise către Ahimeleh. Heteul. și către Abişai. fiul ^cTeruici. fratele lui Ioab. zicând: Cine se va ^dpogori cu mine la Saul în tabără? Și Abişei zise: Eu mă voi pogori cu tine.

7 Și David și Abişai veni asupra poporului noaptea. și iată. Saul zăceă dormind în palancă. și lancea sa iufptă în pământ la căpătâiul său; și Abner și poporul zăceau în jurul lui. 8 Și Abişai zise lui David: Dat-a Dumnezeu astăzi pre neamicul tău în mână. și acum îl voi înșinge cu lancea în pământ cu o singură lovitură. și nu-i voi mai da a

doua. 9 Și David zise lui Abişai; să nu-l omori. ^ecă cine a întins mâna sa asupra unsului Domnului. și a rămas nepedepsit? 10 Și David *mai* zise: Viu *este* Domnul! numai ^fDomnului e dat de a-l lovi: sau ^gziua se va veni ca să moară. sau se ^hva pogori la rebel. și va peri. 11 ⁱSă mă ferească Domnul. ca să întind mâna mea asupra unsului Domnului. Și acum ia lancea. care-i le căpătâiul său. și ulciorul de apă. și să ne ducem. 12 Și David luă lancea și ulciorul de apă dela căpătâiul lui Saul; și ei sa duseră: și nimenea n'a văzut. nimenea n'a băgat în seamă. și nimenea nu s'a deșteptat: că toți dormiau ^jun somn adânc dela Domnul căzând asupra lor.

13 Și David trecu de ceea parte. și se puse pe vârful muntelui de departe. și depărtare mare *eră* între ei. 14 Și David strigă către popor și către Abner. fiul lui Ner. zicând: Au nu vei răspunde. Abner? Și Abner răspunse și zise: Cine *ești* tu. *care* strigi către rege? 15 Și David zise lui Abner: Au nu *ești* tu bărbat. și cine-i ca tine în Israel? Pentru ce dar n'ai păzit pre domnul tău. pre regele? Că a venit unul din popor spre a omori pre regele. domnul tău. 16 Nu *este* bine ceace ai făcut; viu *este* Domnul. fii ai morții *sunteți* voi. cari nu ați păzit pre domnul vostru. pre unsul Domnului. Și acum uită-te unde *este* lancea regelui și ulciorul de apă. ce *erau* la căpătul lui?

17 Și Saul cunoscu vocea lui David. și zise: Fiul meu David. ^kvocea ta *este* aceasta? Și David zise: Vocea mea. domnul meu. o rege. 18 Și *mai* zise: ^lPentru ce domnul meu urmărește pre servul său? Că ce am făcut. și ce *este* rău în mâna mea? 19 Și acum. rogu-te. să asculte domnul meu. regele. cuvintele servului său: Dacă Domnul te ^matâță asupra mea. fie ca el să primească darul de pâne *dela noi*; iar dacă liii oamenilor *te atâță*. blestemați *să fie* ei înaintea

^s Rut. 2. 10. 13. | ^v 2 Sam. 3. 14. | *Capul 26.* | ^e 1 Cron. 2. 16. | ^f Luc. 18. 7. | ⁱ Iov 7. 1. | ^l Cap. 24. 6. 12. | ^l Cap. 24. 9. 11.
^t Ios. 15. 56. | ^x Isa. 10. 30. | ^a Cap. 23. 19. | ^d Jude. 7. 10. 11. | ^g Rom. 12. 19. | ^j Ps. 37. 13. | ^j Fac. 2. 21. | ^m 2 Sam. 16. 11.
^z Cap. 27. 3. | — | ^b Cap. 14. 50 | ^e Cap. 24. 6. 7. | ^g Fac. 47. 29. | ^h Cap. 31. 6. | ^k Cap. 24. 16.

Domnului; ⁿcă ei astăzi m'au gonit, ca să nu fiu unit cu ^omoștenirea Domnului, zicând: Du-te, servește altor zei. 20 Și acum să nu cadă sângele meu pe pământ înaintea feței Domnului: că regele lui Israel a ieșit să mă caute *ca* pre un ^ppu-rece, sau cum o potârniche se urmărește în munte.

21 Și Saul zise: ^qPăcătuit-am, întoarce-te, fiul meu David, nu-ți voi mai face rău; că vieța mea fû în ziua aceea așa de ^rscumpă în ochii tăi. Iată, nebu-nește am lucrat, și de multe ori am greșit. 22 Și David răspunse, și zise: Iată lancea regelui, vină unul din oameni, și să o ia. 23 Și ^sDomnul să întoarcă fiecăruia după dreptatea sa și după credincioșia sa, că Domnul te-a dat astăzi în mâna *mea*, dară nu am voit a întinde mâna mea asupra unsului Domnului. 24 Și după cum vieța ta a fost astăzi scumpă în ochii mei, așa vieța mea va fi scumpă în ochii Domnului, și el mă va mântui de toată nevoia. 25 Și Saul zise lui David: Binecuvântat *să fi* tu, fiul meu David, de sigur tu vei reuși, da, vei ^tînvinge. Atuncia David se duse în calea sa, și Saul se întoarse la locul său.

David fuge la regele din Gat, și se oprește în Tiklag.

27 Și David zise în inima sa: Într'o zi voi perî de mâna lui Saul. Nimic nu *este* mai bine pentru mine decât să fug în pământul Filistenilor; nu-mai așa Saul se va lăsa de mine, de a mă mai căută în tot cuprinsul lui Israel, și voi scăpa de mâna sa. 2 Și David se sculă, ^ași trecu, el și cei șase sute de inși, cari *erau* cu dânsul, ^bla Achiș, fiul lui Maoc, regele Gatului. 3 Și David rămase cu Achiș în Gat, el și oamenii săi, fiecare cu familia sa, și David ^ccu amândouă femeile sale. Abinoam Ezreleana, și Abigail Carmeleana, femeia lui Nabal. 4 Și spunându-se lui Saul, că David a fugit la Gat, el nu-l mai căută.

5 Și David zise lui Achiș: Rogu-te, de am aflat har în ochii tăi, să mi-se dea un loc în una din cetățile țării, ca să șed acolo: De ce să șadă servul tău cu tine, în cetatea domnească? 6 Și Achiș îi dădu în ziua aceea cetatea ^dTiklag. De aceea Tiklagul a rămas al regilor din Iuda până în ziua de astăzi. 7 Și a fost numărul zilelor, pre care David le petrecu în pământul Filistenilor, un an și patru luni.

8 Și David se suia cu oamenii săi, și năvăliă asupra ^eGheșuriților, ^fGhezriților și ^gAmalekiților; că aceștia locuiau acel pământ de mai înainte, ^hpână la Șur și până la pământul Egiptului. 9 Și David bătea acel pământ, și nu lăsa în vieță nici bărbat nici femeie; și *le* luă oile, boii, asinii, cămilele și vestmintele; și apoi se întorcea înapoi, și veniă la Achiș. 10 Și Achiș zicea: Unde ați năvălit astăzi? Și David răspundeă: Spre miazăziua lui Iuda, spre miazăziua ⁱErahmeeleilor și spre miazăziua ^jKeneilor. 11 Și David nu lăsa în vieță nici bărbat nici femeie, pentru a aduce *știre* la Gat, zicând: Nu cumva să spună *cineva* de noi zicând: Aceasta a făcut David, și aceasta *a fost* deprinderea sa în toate zilele câte a sezut în pământul Filistenilor. 12 Și Achiș se încredea lui David, zicând: El s'a făcut uricios poporului lui Israel, și el îmi va fi mie totdeauna serv.

Înaintarea oștirii Filistenilor: Saul merge la o vrăjitoare din Endor.

28 Și ^aîn zilele acelea Filistenii adunară taberele lor în oștire, ca să se lupte cu Israel; și Achiș zise lui David: Să știi că vei ieși cu mine în tabără, tu și oamenii tăi. 2 Și David zise lui Achiș: De sigur, vei vedeă ce poate face servul tău, Și Achiș zise lui David: Pentru aceasta te voi pune păzitorul capului meu în toate zilele.

3 Și ^bSamuel murise, și tot Israelul îl plănsese, și-l înmormântaseră la Rama, în cetatea sa.

ⁿ Dent. 4. 28. ^p Cap. 24. 14. ^o 2 Sam. 14. 16. ^q Cap. 15. 24. ^r Cap. 18. 20.

^s Ps. 7. 8. ^t Fac. 32. 28.

Capul 27.
^a Cap. 25. 13. ^b Cap. 21. 10.

^c Cap. 25. 43. ^d Ios. 15. 31. ^e Ios. 13. 2.

^f Ios. 16. 10. ^g Esod. 16. 17. ^h Fac. 25. 18.

ⁱ 1 Cron. 2 9. 25. ^j Judc. 1. 16.

Capul 28.
^a Cap. 29. 1. ^b Cap. 25. 1.

Și Saul depărtase din țară pre ^enecromanți și pre vrăjitori.

4 Și când Filistenii se adunară, și veniră, și tăbăriră la ^dȘunem, adună și Saul tot Israelul, și tăbăriră în ^eGhilboa.

5 Și Saul văzând tabăra Filistenilor, el ^lse temu, și inima sa tremură foarte.

6 Și Saul întrebă pre Domnul, iar ^gDomnul nu-i răspunse, nici prin ^hvis, nici prin ⁱurimi, nici prin profeti. 7 Și Saul zise servilor săi: Căutați-mi o femeie necromantă, ca să mă duc la ea, și să întreb de ea. Și servii săi îi ziseră: Iată, o femeie necromantă *este* în En-Dor.

8 Și Saul se prefăcu, și îmbracă alte vestminte, și se duse, el și doi oameni cu dânsul, și ei sosiră la femeie noaptea: și ^jel zise: Rogu-te, ghicește-mi prin necromantism, și scoală-mi *pre acea* ce-ți voi zice: 9 Și femeia zise către dânsul: Iată, tu ști ce a făcut Saul, cum el a ^kstărpit din țară pre toți necromanții și pre vrăjitorii. De ce dară pui cursă vieții mele, ca să mă omori? 10 Și Saul i-se jură pe Domnul, zicând: Viu *este* Domnul, de ți-se va întâmpla vre-un rău din acest lucru. 11 Și femeia zise: Pre cine să-ți scol? Și el zise: Scoală-mi pre Samuel.

12 Și femeia văzând pre Samuel, strigă cu voce tare; și vorbi femeia către Saul, zicând: De ce n'ai înșelat, că tu *esti* Saul! 13 Și regele zise către dânsa: Nu te teme, ce ai văzut? Și femeia zise lui Saul: Am văzut o ființă dumnezească sculându-se din pământ. 14 Și el zise către dânsa: Ce chip avea? Și ea zise: Un om bătrân se sculă, și el *eră* acoperit cu o ^lmantie. Și Saul cunoscu că acesta *este* Samuel, și el se plecă cu fața la pământ, și se închină.

15 Atuncia Samuel zise lui Saul: De ce mă neliniștești, sculându-mă? Și Saul zise: ^mSunt strâmtorat foarte, Filistenii se luptă contra mea, și ⁿDumnezeu s'a retras dela mine, și ^onu-mi mai răspunde mie nici prin profeti, nici prin visuri:

Deaceea te-am chemat, ca să-mi faci cunoscut ce să fac. 16 Și Samuel zise: De ce mă întrebi, dacă Domnul s'a depărtat dela tine, și s'a făcut neamicul tău? 17 Că Domnul a făcut ^pdupă cum a vorbit prin mine: că Domnul a luat regatul din mâna ta, și l-a dat aproape-lui tău David. 18 ^qCă tu n'ai ascultat de vocea Domnului, și nici n'ai îndeplinit *hotărârea* aprinderii mâniei lui asupra lui Amalek: deaceea-ți face Domnul aceasta astăzi; 19 Și Domnul va da și pre Israel cu tine în mâna Filistenilor, și mâne tu și fiii tăi *veți fi* cu mine. Înceă și pre tabăra lui Israel o va da Domnul în mâna Filistenilor.

20 Și Saul căzu pe clipă întins la pământ, și se temu foarte de cuvintele lui Samuel, și nici o putere nu *eră* într'insul, că nu mâncase pâne toată ziua și toată noaptea aceea. 21 Și femeia venind la Saul, și văzând că el *eră* turburat foarte, îi zise: Iată, serva ta a ascultat de vocea ta, și eu mi-am ^rpus viața în mână, și am ascultat de cuvintele tale, pre cari tu le-ai vorbit către mine. 22 Și acum ascultă, rogu-te, și tu de vocea servei tale, că voi să-ți pun înainte o bucată de pâne, ca să mănânci, și să fie putere în tine, când vei plecă în cale. 23 Dar el nu primi, ci zise: Nu voi mâncă! Dar servii săi cum și femeia stătură de dânsul, și el ascultă de vocea lor, se sculă dela pământ, și se puse pe pat. 24 Și femeia aceasta aveă un vitel gras în casă; și ea se grăbi, și-l junghiiă, luă făină, o frământă, și a copt azime din ea. 25 Și ea *le* puse înaintea lui Saul și înaintea servilor săi, și ei mâncară. Apoi sculându-se, plecară în noaptea aceea.

David se trimite înapoi de mai marii Filistenilor.

29 Și ^aFilistenii adunară toate taberile lor ^bla Afek, și Israel tăbări la fântâna ce *eră* în Ezreel. 2 Și domnii Filistenilor înaintară cu sutele și cu

^c Esod. 22. 18. ^d Iov 18. 11. ^e Deut. 18. 10. 11. ^f Ios. 19. 18. ^g Cap. 31. 1.

^h Iov 18. 11. ⁱ Prov. 1. 28. ^j Num. 12. 6.

^k Esod. 28. 30. ^l Deut. 33. 8. ^m Deut. 18. 11.

ⁿ Isa 8. 19. ^o Vers 3. ^p 2 Reg. 2. 8, 13.

^q Prov. 5. 11, 12, 13. ^r Cap. 18. 12. ^s Vers. 6.

^t Cap. 15. 28. ^u 1 Croa. 10. 13. ^v Ier. 48. 10.

^w Iudc. 12. 13. ^x Iov. 13. 14.

^y Capul 29. ^z Cap. 28. 1. ^{aa} Cap. 4. 1.

miile lor, și David și oamenii săi întară mai în urmă ^ecu Achiș. 3 Dar mai marii Filistenilor. ziseră: Ce *caută* acești Ebrei? Și Achiș zise mai marilor Filistenilor: Acesta *este* David, servul lui Saul, regele lui Israel. care a fost cu mine ^daceste zile. sau *mai bine* acești ani, și nu am ^eaflat într'însul nici o vină, din ziua în care s'a dat *mie* până în ziua de astăzi. 4 Dar mai marii Filistenilor se mâniară pe dânsul: și ziseră către dânsul: ^fTrimite înapoi pre omul acesta, ca să se întoarcă la locul său, în care l-ai așezat, și să nu se pogoare cu noi la rebel, ca să nu fie protivnicul nostru ^gîn rebel. Că cu ce poate acesta a se face plăcut domnului său? Au nu cu capetele acestor oameni? 5 Au nu *este acesta* acel David, de care *femeile* cântau una alta în cor. zicând: ^hSaul a bătut miile sale, și David zecile de mii ale sale?

6 Și Achiș chemă pre David și zise către dânsul: Viu *este* Domnul! eu adevărat tu ești de bună credință, și bună *eră* în ochii mei ⁱieșirea ta și intrarea ta cu mine în tabără; că ^jnu am aflat în tine nimic de rău din ziua venirii tale la mine până în ziua de astăzi; dar mai marilor tu nu *ești* plăcut. 7 Și acum întoarce-te, și mergi în pace, ca să nu faci *cevă* rău în ochii capilor Filistenilor. 8 Și David zise lui Achiș: Ce am făcut, și ce ai aflat la servul tău, din ziua în care am fost înaintea ta până în ziua de astăzi, ca să nu merg să mă bat cu neamicii domnului meu regele? 9 Și Achiș răspunse, și zise lui David: Eu știu că tu *ești* bun în ochii mei ^kca un înger al lui Dumnezeu; dar mai marii Filistenilor zic: Să nu se sue cu noi la rebel. 10 Și acum te scoală de dimineată cu servii domnului tău care au venit cu tine, și sculați-vă de dimineată, și când vi-se va lumina, plecați.

11 Și David se sculă de dimineată, el și oamenii săi, ca să plece a doua zi, ca

să se întoarcă în pământul Filistenilor; iar Filistenii se suiră la Ezreel.

Amalekiții jefuesc Tiklagul, David le ia prada.

30 Și David și oamenii săi venind în ziua a treia la Tıglad, *găsiră* că ^aAmalekiții năvăliseră în partea despre miazăzi și în Tıklag, și bătuseră Tıklagul, și-l arseră cu foc; 2 Și luaseră prinse pre femeile ce *erau* acolo, dar nu uciseră pre nimenea, dela mic și până la mare: ei-i luară cu sine, și s'au dus în drumul lor. 3 Și David și oamenii săi venind în cetate, iată, *eră* arsă cu foc și femeile lor, fii lor și fetele lor erau luate prinse. 4 Și David și poporul ce *eră* cu dânsul înălțară vocele lor, și plânseră, până ce nu mai fu putere în ei de plâns. 5 Și ^bamândouă femeile lui David erau luate prinse: Ahinoam Ezreleana, și Abigail, femeia lui Nabal, Carmeleana. 6 Și David *eră* strămtorat foarte, ^ccă poporul engetă a-l ucide cu pietri; că tot poporul *avea* sufletul amărit, fiecare pentru fiii săi și pentru fetele sale. ^dCi David se întări în Domnul Dumnezeuul său.

7 ^eȘi David zise lui Abiatar, preotul, fiul lui Ahimeleh: Pune, rogu-te, efodul pentru mine. Și Abiatar puse efodul pentru David. 8 ^fȘi David întrebă pre Domnul, zicând: Să urmărească această ceată? Voi ajunge-o? și el îi zise: Urmărește, că *o* vei ajunge, și vei recăpăta *toate*. 9 Și David se duse, el și cei șase sute de inși ce *erau* cu dânsul, și sosiră la păraul Besor, unde cei ce rămăneau în urmă se opriră. 10 Și David continuă urmărirea, el și patru sute de inși; ^giar două sute de inși se opriră: că erau prea oboșiți spre a *mai* trece păraul Besor.

11 Și ei găsiră pre un Egiptean în câmp, îl duseră la David, și ei îi dădură lui pâne, și a mâncat; și-i dădură apă de beut. 12 Și ei îi mai dădură o bucată de turtă de smochine, și două turte de stafide, și ^hel mâncă, și-i reveni puterea; că el nu mâncase pâne nici bense

^c Cap. 28. 1. 2. | ^f 1 Cron. 12. 19. | ^h Cap. 18. 7. | ^k 2 Sam. 14. 17.
^d Cap. 27. 7. | ^g Precum Cap. | ⁱ 2 Sam. 3. 25. | 20.
Dan. 6. 5. | 14. 21. | ^j Vers. 3. | —

Capul 30. | ^e Esod. 17. 4. | ^c Cap. 23. 6. 9. | ^g Vers 21.
^a Cap. 15. 7. | ^d Ps. 42. 5. | ^f Cap. 23. 2. 4. | ^h Judc. 15. 19.
^b 2 Sam. 2. 2. | Hab. 3. 17, 18.

apă trei zile și trei nopți. 13 Și David îi zise: Al cui ești? Și de unde ești? Și el zise: Eu sunt un tânăr Egiptean, serv al unui Amalekit, și domnul meu m'a părăsit, fiindcă m'am îmbolnăvit, de trei zile. 14 Noi am năvălit în partea de miazăzi a iChereteilor, și în cea a lui Iuda. în partea de miazăzi a lui jCaleb; și Tiklagul l-am ars cu foc. 15 Și David zise către dânsul: Voiești să mă duci către acea ceată? Și el zise: Jură-mi pe Dumnezeu, că tu nu mă vei omori, și că nu mă vei da domnului meu, și te voi duce la acea ceată.

16 Și el îl duse, și iată, erau împrăștiați pe toată fața pământului. ^k mânăcând, bând, și ospătând din toate prăzile cele mari, ce le luaseră din pământul Filistenilor și din pământul lui Iuda. 17 Și David îi bătù din zori în ziua și până în seara zilei a doua, și n'a scăpat nici unul din ei, afară de patru sute de tineri, cari încălecară pe cămile, și fugiră. 18 Așa David scăpă tot ce Amalekiții luaseră; încă și pre amândouă femeile sale scăpă David. 19 Și nu le-a lipsit lor nici unul, dela mic până la mare, nici fii nici fete, nici din pradă *alt cevà*, din toate câte luaseră dela dânșii: ^l toate le aduse David îndărăt. 20 Și David luă rămășița oilor și boilor, și o mânăra înaintea turmii *luate*; și ziseră: Aceasta îi prada lui David.

21 Și David venind la cei ^m două sute de inși, cari erau prea obosiți, spre a merge după David, și pre cari-i lăsase la păraul Besor, ei ieșiră spre întâmpinarea lui David, și spre întâmpinarea poporului ce *erà* cu dânsul; și David apropiindu-se de popor, îi întrebă de sănătate. 22 Și toți cei răi, și ⁿ de nimic din oamenii, cari s'au dus cu David, luând cuvântul, ziseră: Pentru că ei n'au mers cu noi, nu le vom da din prada ce am recăpătat, ci fiecare să-și ia femeia sa și fiii săi, și să se ducă. 23 Iar David zise: Nu faceți așa, fraților. cu cea-

ce ne-a dat Domnul, care ne-a păzit pre noi, și pre ceata ce venià asupra noastră a dat-o în mâinile noastre. 24 Și cine vă va da ascultare în lucrul acesta? Că după cum *este* partea acelor, cari s'au pogorit la reshel, așa *va fi* și partea acelor, cari au rămas la unelte; de o potrivă vor împărți. 25 Și a fost *așà* din ziua aceea încolo; că el făcù aceasta așezământ și lege pentru Israel, până în zina de astăzi.

26 Și David, venind la Tiklag, el din pradă trimise bătrânilor din Iuda și amicilor săi, zicând: Iată darul ce *fac* vouă din prada neamicilor Domnului! 27 Celor din Bet-El, celor din Ramot de miazăzi, și celor din Iatir; 28 Celor din Aroer, celor din Sifmot, și celor din Eștemoa; 29 Celor din Racal, celor din cetățile Erahmeeliților, și celor din cetățile Keneilor; 30 Celor din Horma, celor din Cor-Așan, și celor din Atac; 31 Celor din Hebron, și în toate locurile, pe unde a umblat David, el și oamenii săi.

Israeliiți sunt învinși de Filistenii; moartea lui Saul și a fiilor săi.

13 Și ^a Filistenii se luptară cu Israel; și bărbații lui Israel fugiră dinaintea Filistenilor, și căzură uciși pe muntele ^b Ghilboa. 2 Și Filistenii ajunseră pre Saul și pre fiii săi, și bătură Filistenii pre ^c Ionatan, pre Abinadab și pre Malchi-Sua, fiii lui Saul. 3 Și ^d lupta fu grea pentru Saul, și-l ajunseră arcașii, bărbați cu arcuri; și el se temù foarte de arcași. 4 ^e Și Saul zise purtătorului armelor sale: Scoate sabia ta, și mă străpunge cu ea; ca nu cumvã să vinã ^f acești netăiați împrejur, și să mă străpungă, și să-și bată joc de mine. Iar purtătorul armelor sale nu voi; ^g că se temeà foarte. Deci Saul luă sabia, și ^h se aruncă preste dânsa. 5 Și purtătorul armelor sale, văzând că Saul *erà* mort, se aruncă și el preste sabia sa, și muri cu dânsul. 6 Așa muri împreună Saul, cei trei fii ai săi,

^d Ezech. 25. 16. ^j Ios. 14. 13. ^k Thes. 5. 3.

^l Vers. 8. ^m Vers. 10.

ⁿ Deut. 13. 13.

Capul 13. ^a 1 Cron. 10. 1.

^b Cap. 28. 4. ^c 1 Cron. 8. 33. ^d 2 Sam. 1. 6, etc.

^e Jud. 9. 54. ^f Cap. 14. 6.

^g 2 Sam. 1. 14. ^h 2 Sam. 1. 10.

purtătorul armelor sale și toți oamenii săi în ziua aceea.

7 Și bărbații lui Israel, ce erau dincolo de vale, și cei ce erau dincolo de Iordan, văzând că bărbații lui Israel au fugit, și că Saul și fiii săi erau morți, părăsiră cetățile, și fugiră: și veniră Filistenii și locuiră într'însele.

8 Și a doua zi Filistenii venind ca să desbrace pre cei uciși, ei aflară pre Saul și pre cei trei fii ai săi, căzuți pre muntele Ghilboa. 9 Și ei tăiară capul lui, și-l desbrăcară de armele lui, și trimiseră în pământul Filistenilor în toate

părțile, ca să strige *aceasta* în templele idolilor lor și înaintea poporului. 10 Și ei puseră armele lui în templul ^kAstarteelor, și ^lcorpul său îl atârnară de zidul ^mBet-Șanului.

11 ⁿIar auzind locuitorii din Iabeș-Galaad, ceea ce au făcut Filistenii lui Saul, 12 ^oSe sculară toți bărbații cei viteji, și merseră toată noaptea aceea, și luară corpul lui Saul, și corpurile fiilor săi de pe zidul Bet-Șanului; și venind la Iabeș, le ^parseră acolo. 13 Și ei luară oasele lor, și le ^qingropară sub stejarul din Iabeș, și ^rpostiră șapte zile.

CARTEA A DOUA A LUI SAMUEL.

Știrea morții lui Saul adusă lui David.

1 Și după moartea lui Saul, David întorcându-se dela ^abătăia Amalekitilor, rămase două zile la Tiklag. 2 Și a treia zi, iată, ^bun bărbat veni din tabăra dela Saul, ^ccu vestmintele lui rupte și cu țărână pe capul său. Și venind la David, căzù pe pământ, și se închină. 3 Și David îi zise: De unde vii? și el îi răspunse: Din tabăra lui Israel am fugit. 4 Și David îi zise: Cum merge treaba? Spune-mi, rogu-te. Și el zise: Poporul a fugit din luptă, și mulți din popor au căzut și sunt morți; încă și Saul și Ionatan, fiul său sunt morți.

5 Și zise David tânărului ce-i spusese *acestea*: De unde știi tu, că sunt morți Saul și Ionatan, fiul său? 6 Și zise tânărul, care-i spusese *acestea*: Eu venii din întâmplare pre ^dmuntele Ghilboa, și iată, ^eSaul eră plecat pre lancea sa, și iată, care și călăreți îl urmăriau. 7 Și el căutând înapoi, și văzându-mă, mă strigă: și eu zisei: Iată-mă! 8 Și el îmi zise: Cine ești tu? și eu îi răspunsei: Eu *sunt* Amalekit. 9 Și-mi mai zise: Pune-te, rogu-te, preste mine, și mă

omoiară! că mari dureri m'au cuprins, și vieața încă întreagă *este* în mine. 10 Deci mă pusei pre el, și-l ^fomorii; că știam că nu mai putea trăi după căderea sa. Și luai *această* coroană, care *eră* pe capul lui, și brățarul care *eră* pre brațul lui, și le adusei aici la domnul meu.

11 Și David luă vestmintele sale, și le ^grupse: așa și toți bărbații, ce *se aflau* eu dânsul. 12 Și ei jeli ră, și postiră până în seară pentru Saul și pentru Ionatan, fiul său, pentru poporul Domnului, și pentru casa lui Israel; pentru că ei au căzut prin sabie.

13 Și David zise către tânărul ce-i spusese *acestea*: De unde ești tu? Și el zise: *Sunt* fiul unui străin, un Amalekit. 14 Și-i zise David: ^hCum nu te-ai ⁱtemut să intinzi mâna ta, ca să omori pre unsul Domnului? 15 Și ^kDavid chemă pre unul dintre servi, și-i zise: Vino încoace, aruncă-te asupra lui! Și el îl lovi de muri. 16 Și David îi zise: ^lSângele tău *fie* asupra capului tău! că ^mgura ta a mărturisit în contra ta, zicând: Eu am omorît pre unsul Domnului.

^é 2 Sam. 1. 20.

^m Jos. 17. 11.

^a Amos 6. 10.

2 SAMUEL.

^b Cap. 4. 10.

^e 1 Sam. 31. 2.

^g Cap. 3. 31.

^j Ps. 105. 15.

^f Cap. 21. 9.

ⁿ Cap. 11. 3, 9, 11.

^g 2 Sam. 2. 4, 5.

Capul 1.

^c 1 Sam. 4. 12.

^h Num. 12. 8.

^k Cap. 4. 10, 12.

^l 1 Sam. 23. 9.

^p Judec. 2. 13.

^o 2 Sam. 2. 4-7.

^r Fac. 50. 10.

^a 1 Sam. 30. 17, 26.

^d 1 Sam. 31. 1.

^f Judec. 9. 54.

ⁱ 1 Sam. 31. 4.

^m Luc. 19. 92.

^l 2 Sam. 21. 12.

^p Ier. 34. 5.

Cântarea de jale a lui David pentru Saul și Ionatan.

17 Și David cântă această plângere pentru Saul și pentru Ionatan, fiul său: 18 Și el porunci, ca fiii lui Iuda să învețe *această plângere numită* Săgetarea: *iată este scrisă* în cartea lui Iaser.

19 Fala lui Israel, neisă pre înălțimile tale! ^oCum au căzut vitejii! 20 ^pNu o spuneti în Gat. Nu o vestiți în stratele Așkalonului. Ca să nu se bucore ^qficele Filistenilor. Ca să nu se laude ^rficele celor netăiați împrejur. 21 ^sVoi munți ai Ghilboei! Nici ^troua. nici ploaia să nu cadă pe voi. Nici câmpi roditori să se aflu pe voi; Că acolo fu păngărit scutul vitejilor. Scutul lui Saul. ^uneuns cu oleiu. 22 Fără de sângele celor uciși. Fără de grăsimea vitejilor. Nici *odată* ^vsângeata lui Ionatan nu se înturnă: Nici sabia lui Saul s'a întors goală. 23 Saul și Ionatan, *Cari* s'au iubit. *cari* în viață au fost dragostoși. Nici în moartea lor nu s'au despărțit: Mai iuți erau ei decât vulturii. ^xMai tari decât lei. 24 Fice ale lui Israel. plângeți după Saul. Care vă îmbracă în roș și în *alte* podoaabe. Care a pus găтели de aur pre vestmintele voastre! 25 Cum au căzut viteji în luptă! Ionatane. omorît pre înălțimile tale! 26 Mă doare după tine. fratele meu. Ionatane! Plăcut foarte îmi erai: Minunată a fost ^yiubirea ta pentru mine: Întreacă iubirea femeilor! 27 Cum au căzut vitejii! Și armele de rebel s'au pierdut!

David domnește preste Iuda, și Ișboșet preste Israel.

2 După aceea David ^aîntreabă pre Domnul. zicând: Să mă sui în vreuna din cetățile lui Iuda? Și Domnul îi zise: Suie-te! Și David zise: Unde să mă sui? Și el zise: la ^bHebron! 2 Deci David se sui acolo. și încă și cele ^cdouă femei ale sale. Ahinoam. Ezreeleana. și Abigail. femeia lui Nabal din Carmel. 3 Și ^dpre oamenii lui. *cari erau* cu dâ-

sul. David îi sui pre fiecare cu familia sa: și ei locuiră în cetățile Hebronului. 4 ^eȘi veniră bărbații din Iuda. și museră acolo pre David regele. preste casa lui Iuda.

Și s'a spus lui David: *că f* bărbații din Iabeș-Galaad *sunt accia* cari au îngropat pe Saul. 5 Și David trimise oameni la locuitorii din Iabeș-Galaad și le zise: ^gBinecuvântați *să fiți* de Domnul. că ați arătat această milă domnului vostru. lui Saul. și l-ați îngropat! 6 Și acum să arate și ^hDomnul vouă milă și credință: încă și eu vă voiu respălăi binele acesta. pentru că ați făcut acest lucru. 7 Și acum întărească-se mâinile voastre. și să fiți viteji: că domnul vostru. Saul. a murit. și casa lui Iuda m'a uns pre mine rege preste dânsa.

8 Dar ⁱAbner. fiul lui Ner. mai marele oastei lui Saul. luă pre Ișboșet. fiul lui Saul. și-l trecu la Mahanaim: 9 Și-l făcu rege preste Galaad. preste Așuriti. preste Ezreel. preste Efraim. și preste Benjamin: preste tot Israelul. 10 De patruzeci ani *eră* Ișboșet. fiul lui Saul. când se făcu rege preste Israel: și doi ani domni el. 11 Și ^jnumărul anilor. cât David a fost rege în Hebron. preste casa lui Iuda. a fost șapte ani și șapte luni.

12 Și Abner. fiul lui Ner. ieși cu servii lui Ișboșet. fiul lui Saul. din Mahanaim spre ^kGhibeon. 13 Și Ioab. fiul Teruiei. și servii lui David ieșiră: și ei se întâmpinară la ^liazul din Ghiben. Aceștia se așezară dincoace de iaz. și accia dincolo de iaz. 14 Atuncia zise Abner din Ioab: Să se scoale dintre tineri. și să se sbeguească inaintea noastră! 15 Și Ioab zise: Să se scoale! Și se sculară. și trecură după număr doisprezece din Benjamin. *adecă* al lui Ișboșet. fiul lui Saul. și doisprezece din servii lui David. Și apucară unul pre altul de cap: și *înfipseră* unul altuia sabia în coastă: și căzură deodată. Deaceia lo-

ⁿ Ios. 10. 13. ^q Esod. 15. 20. ^t Iov 3. 3. 4. ^x Jude. 14. 18.
^o Vers. 27. ^r Judc. 11. 34. ^y Ier. 20. 14. ^y 1 Sam. 18. 1. 3.
^p 1 Sam. 31. 9. ^v 1 Sam. 31. 4. ^u 1 Sam. 10. 1. —
^{mic.} 1. 10. ^s 1 Sam. 31. 1. ^r 1 Sam. 18. 4.

Capul 2.
^a Judc. 1. 1. ^d 1 Sam. 27. 2. 3. ^g Rut. 2. 20. ^j Cap. 5. 5.
^b 1 Sam. 30. 31. ^e 1 Cron. 12. 1. ^h Ps. 115. 15. ^k Ios. 18. 25.
^c Vers. 11. ^l 2 Tim. 1. 16. 18 ^l Ier. 41. 12.
^e 1 Sam. 30. 5. ^f 1 Sam. 31. 11. 13. ^l 1 Sam. 14. 50.

cul acela se numi: Helcat-Hazzurim. și *este* lângă Ghibeon.

Abner ucide pe Asahel.

17 Și tot în aceeași zi, fu o luptă grea: și Abner și bărbații lui Israel fură bătuti de servii lui David.

18 Și erau acolo^m trei fii ai Teruiei Ioab. și Abisai, și Asahel; și Asahel *eră* ⁿ vite de picioare. ^o ca căprioara câmpului. 19 Și Asahel urmări pre Abner, și nu se da nici într'o parte, nici spre dreapta nici spre stânga. din urma lui Abner. 20 Și Abner se întoarse. și zise: Tu *ești* Asahel? Și el răspunse: Eu *sunt*. 21 Și zise Abner către dânsul: Pleacă-te spre dreapta. sau spre stânga, și apucă pre unul din tineri, și-ți ia armătura sa! Dar Asahel nu voi să se dea în lături dindărătul lui. 22 Și mai zise Abner către Asahel: Depărtează-te dindărătul meu, *că* de ce să te trântesc la pământ? că cum ași putea să-mi ridic fața înaintea lui Ioab. fratele tău? 23 Dar el nu voi a se depărta; Deci Abner îi înfipse coada lancei^p în pânțec: și lancea ieși pe cea parte. Și el căzū acolo. și muri pre loc. Și toți câți veniau la locul acela. unde căzuse și murise Asahel. se opriau. 24 Iar Ioab și Abisai urmăriră pre Abner. Și când apuse soarele, ei ajunseră la dealul Anuma. care *este* în dreptul Giahului. pe drumul despre pustiul Ghibeonului.

25 Și se adunară Beniaminiții după Abner. și se făcură o ceată, și stătură pe vârful unui deal. 26 Atuncia strigă Abner către Ioab. și zise: Sfășia-va oare sabia fără încetare? Nu știi. că la sfârșit va fi amar? Și până când oare nu vei spune poporului. ca să se întoarcă dela urmărirea fraților săi? 27 Și Ioab zise: Viu *este* Dumnezeu! de nu ^q ați fi vorbit astă dimineată. de atunci chiar poporul s'ar fi reîntors. fiecare dela urmărirea fratelui său. 28 Și Ioab suflă în trâmbiță. și tot poporul se oprī. și ei nu mai urmăriră pre Israel. nici nu se mai luptară.

29 Și Abner cu bărbații săi merseră prin câmpie toată acea noapte. trecură Iordanul. și merseră prin tot Bitronul. și ajunseră la Mahanaim. 30 Și Ioab se întoarse dela urmărirea lui Abner: și adunând tot poporul, lipsiau din servii lui David *numai* nouăsprezece bărbați. și Asahel. 31 Dar servii lui David bătuseră din Benjamin și din bărbații lui Abner trei sute șasezeci de bărbați. *cari* au și murit. 32 Și ei luară pre Isahel. și-l înmormântară în mormântul părintelui său. care *eră* în Bet-Lehem. Și Ioab merse toată noaptea cu bărbații săi. și li-se revărsă zorii în Hebron.

Puterea sporitoare a lui David, și familia sa.

3 Și lupta a fost îndelungată între casa lui Saul și casa lui David. Și David din ce în ce se întări. iar casa lui Saul din ce în ce slăbi. 2 Și ^a lui David se născură în Hebron fii: Întăiu-născutul său fu Ammon ^b din Ahinoam, Ezreeleana: 3 Și al doilea, Chileab din Abigail, femeia lui Nabal din Carmel; Și al treilea. Absalom. fiul Maacheei, fca Talmaci. regele din ^c Ghesur: 4 Și al patrulea. ^d Adonia. fiul Hagetei: Și al cincilea. Dafatia. fiul Abitalei. 5 Și al șaselea. Etream din Eglā, femeia lui David. Aceștia se născură lui David în Hebron.

Abner trece la David, dar e ucis de Ioab.

6 Și pe când urmă resbelul între casa lui Saul și casa lui David. Abner s'a lipit tare de casa lui Saul. 7 Dar Saul aveā o concubină. al cărei nume *eră* ^e Ritpa, fca Abiei. Și *Ișboșet* zise lui Abner: De ce ai ^f intrat la concubina părintelui meu? 8 Și Abner se mănîe foarte de cuvintele lui Ișboșet, și zise: Au doară ^g cap de căne al lui Iuda *sunt* eu. care astăzi arăt milă către casa lui Saul. părintele tău. către frații săi. și către amicii săi. și pre tine nu te-am lăsat să cazi în mâna lui David: și tu acum mă ai de rău pentru păcătuirea cu o femeie? 9 ^h Așa să facă Dumnezeu lui Abner și încă mai mult. de nu voi face

^m 1 Cron. 2. 16. ^o Ps. 18. 33. ^q Prov. 17. 14. *Capit. 3.* ^b 1 Sam. 25. 43. ^d 1 Reg. 1. 5 ^f Cap. 16. 21. ^h Rut. 1. 17
ⁿ 1 Cron. 12. 8. ^p Cap. 3. 27. — ^a 1 Cron. 3. 1—4. ^c 1 Sam. 27. 8 ^e Cap. 21. 8, 10. ^g Deut. 23. 18.

așă, ⁱcum a jurat Domnul lui David: 10 De a iulătura regatul dela casa lui Saul, și de a ridică tronul lui David preste Israel și preste Iuda. ^jdela Dan și până la Beer-Șeba. 11 Și el nu mai putu răspunde lui Abner nici un cuvânt: că se temu de el.

12 Și Abner trimise soli la David, cari să-i zică din parte-i: A cui e țara? Și să-i zică: Încheie legământ cu mine; și iată, mâna mea *va fi* cu tine, spre a-ti aduce tot Israelul. 13 Și el zise: Bine! voiu încheia cu tine legământ: dar un lucru cer dela tine, adecă ^ksă nu vezi fața mea, până ce nu vei aduce pre ^lMical, fata lui Saul, când vei veni să vezi fața mea. 14 Și David trimise soli la Ișboșet, fiul lui Saul, zicând: Dă-*mi* pre femeia mea, Mical, cu care m'am logodit ^mpentru o sută de tăieri împrejur de ale Filistenilor. 15 Și Ișboșet trimise, și o luă dela bărbatul ei, dela ⁿPaltiel, fiul lui Laiș. 16 Și bărbatul ei merse cu dânsa, și plângea, mergând în urma ei până la ^oBahurim; atuncia zise Abner către dânsul: Du-te, întoarce-te! Și el se întoarce.

17 Și Abner vorbi bătrânilor lui Israel, zicând: Voi ați cerut altă dată pre David de rege preste voi. 18 Deci faceți-*ll!* ^pCă Domnul a vorbit către David, zicând: Prin David, servul meu, voiu scăpa poporul meu din mâna Filistenilor și din mâna tuturor neamicilor săi. 19 Și Abner mai vorbi la urechile lui ^qBeniamin. Și apoi se duse Abner, ca să spună lui David în Hebron tot ce eră bun în ochii casei întregi a lui Beniamin. 20 Și ajungând Abner la David în Hebron cu douăzeci de bărbați, David dădu lui Abner și bărbaților, cari *erau* cu dânsul, un ospăț. 21 Atuncia zise Abner lui David: Mă voiu scula, și mă voiu duce, ^rși voiu adună tot Israelul la domnul meu regele, ca să încheie cu tine legământ, și tu să ^sdomnești în totul cum dorește sufletul tău. Și David dădu drumul lui Abner, și el merse în pace.

22 Și iată, servii lui David și Ioab veniră dela *urmărirea* unei cete, și aduseră multă pradă cu dânsii și Abner nu mai *eră* la David în Hebron: că el îi dăduse drumul, și *Abner* se dusesse în pace. 23 Și Ioab și toată oastea ce *eră* cu el, sosind, se spuse lui Ioab, zicând: Abner, fiul lui Ner, a venit la rege, și zise; Ce ai făcut? Iată, Abner a venit la tine: pentru ce i-ai dat drumul, de s'a dus? 25 Tu cunoști pre Abner, fiul lui Ner; ca să te înșele venise el, și ca să afle ^tîntrarea ta și ieșirea ta, și ca să știe totul ce faci tu.

26 Și Ioab ieși dela David, și trimise soli după Abner, și ei îl întoarseră inapoi dela groapa Sira: iar David nu știă. 27 Și întorcându-se Abner la Hebron, Ioab il ^utrase de o parte sub poartă, spre a vorbi cu dânsul în ascuns: și acolo il lăvă ^vîn pânțele de muri, pentru sângele lui ^xAșahel, fratele său.

28 Și auzind David *aceasta* mai pe urmă, zise: Nevinovat *sunt* eu și regatul meu înaintea Domnului în veci de sângele lui Abner, fiul lui Ner. 29 ^ySă cadă *vina* preste capul lui Ioab, și preste toată casa părintelui său; și să nu lipsească nici odată în casa lui Ioab om ^zcu scurgere, sau lepros, sau care se razemă în cărji, sau care cade de sabie, sau lipsit de pâne. 30 Așă Ioab și Abisai, fratele său, au ucis pre Abner, pentru că el omorise pre ^aAșahel, fratele lor, în rebelul de lângă Ghibeon.

31 Și David zise către Ioab și către tot poporul care *eră* cu el: ^bRupeți vestimintele voastre, și vă ^cîncingeți cu saci, și bocțiți înaintea lui Abner. Și regele David mergea în urma sicriului. 32 Și înmormântară pre Abner în Hebron; și regele își ridică vocea sa, și plânse la mormântul lui Abner; și tot poporul plângea. 33 Și regele cântă *această* plângere pentru Abner, și zise:

Să moară Abner, cum moare ^dun mișel?
34 Mânile tale nu *erau* legate, nici pi-

ⁱ 1 Sam. 15. 28.
^j 1 Cron. 12. 23.
^k Judc. 20. 1.

^l Fac. 43. 3.
^m 1 Sam. 18. 20.
ⁿ 1 Sam. 25. 44.

^o 1 Sam. 18. 25.
^p Vers. 9.
^q 1 Cron. 12. 29.

^r Vers. 10. 12.
^s 1 Reg. 11. 37.
^t Isa. 37. 28.

^u 1 Reg. 2. 5.
^v Cap. 4. 6.
^w Cap. 2. 21.

^x 1 Reg. 2. 32, 33.
^y Lev. 15. 2.
^z Cap. 2. 23.

^a 1 Reg. 2. 32, 33.
^b Jos. 7. 6.
^c Fac. 37. 34.

^d Cap. 13. 12, 13.

cioarele încătușate: tu ai picat, cum se pică înaintea oamenilor celor vii!

35 Și tot poporul plânse mult după dânsul. Și veni tot poporul, ^eca să facă pre David să mănânce fiind încă ziua: dar David jură, zicând: ^fAșa să-mi facă Dumnezeu și încă mai mult, de voi gusta pâne sau alt ceva ^gînainte de apusul soarelui. 36 Și tot poporul văzu *aceasta*, și-i plăcù aceasta: că toate ee făcèa regele, plăcèa la tot poporul.

37 Și cunoscù în ziua aceea tot poporul și întreg Israelul, că n'a fost dela rege moartea lui Abner, fiul lui Ner. 38 Și regele zise servilor săi: Nu știți voi, că o căpetenie, și chiar un mare căpitan a căzut astăzi în Israel? 39 Și eu slab *sunt* astăzi, și *abiù* uns de rege, și acei bărbați, fiii Teruiei, ^hsunt prea puternici pentru mine. ⁱDomnul să răsplătească aceluia, care a făcut răul, după răutatea sa.

Ișboșet este ucis: ucigătorii săi pedepsiți de David.

4 Și auzind fiul lui Saul, că Abner murise la Hebron, îi ^aslăbiră mâinile, și tot Israelul s'a ^bturburat. 2 Și fiul lui Saul aveà doi capi preste cetele de resbel, numele unuia *erà* Boana, și numele celuilalt Recab, fii ai lui Rimmon, Beeroteanul, din fiii lui Beniamin. (Că ^cBeerosul încă se socotià către Beniamin. 3 Și Beerotenii fugiră la ^dGhetaim, și petrecură acolo până în ziua de astăzi).

4 Și ^eIonatan, fiul lui Saul, aveà un fiu, care *erà* olog de picioare: *erà* în vârstă de cinci ani, când veni știrea ^fdin Ezreel despre Saul și Ionatan: și doica sa îl luà și fugi; Și grăbindu-se ea să fugă, el a căzut, și a rămas olog: numele său *erà* Mefiboșet.

5 Și au mers Recab și Boana, fiii lui Rimmon, Beeroteanul, și au ajuns în ferbîntăca zilei în casa lui Ișboșet, care făcèa somnul său de amiază. 6 Și înaintară până în mijlocul casei, dându-se

de neguțător de grâu, și-l loviră ^gîn pân-tee: atunci Recab și Boana, fratele său, scăpară. 7 Căci, când intrară ei în casă, el *erà* culcat pe patul său în camera sa de dormit: și-l loviră, și-l omorîră, și-i tăiară capul: și luară capul său, și merseră drumul prin câmpie toată noaptea *aceea*; 8 Și aduseră capul lui Ișboșet la David la Hebron, și ziseră către rege: Iată, capul lui Ișboșet, fiul lui Saul, neamicul tău, ^hcare a căutat vieața ta: Așa a dat Domnul domnului meu regele astăzi răsbunare asupra lui Saul și asupra seminției lui.

9 Și răspuse David lui Recab și lui Boana, fratele său, fiilor lui Rimmon, Beeroteanul, și le zise: Viu *este* Domnul! ⁱcare a răscumpărat sufletul meu din toată strămtorarea: 10 Pre acela, care ^jmi-a dat de știre, zicând: Iată, Saul e mort! socotindu-se aducător de știre bună, l-am prins, și l-am ucis la Tiklag, spre a-i răsplăti pentru știre: 11 Cu atât mai mult, când acești răi au ucis pre un bărbat nevinovat în casa sa, pe patul său, să nu ^kcer eu sângele lui dela mâna voastră, și să văucid depe pământ? 12 Și David ^lporunci servilor săi, și ei îi uciseră, și le tăiară mâinile și picioarele, și-i spânzurară lângă iaz la Hebron. Și capul lui Ișboșet luându-l, ^la înmormântat, în ^mmormântul lui Abner în Hebron.

David se face rege preste tot Israelul.

5 Și ^aveniră toate semințiile lui Israel la David în Hebron, și ziseră: Iată-ne, ^bosul tău și carnea ta *suntem*. 2 Și chiar mai nainte, când Saul *erà* rege preste noi, tot ^ctu *erai* cel ce conduceai în afară și înlăuntru pre Israel: Și Domnul ți-a zis: ^dTu vei păstori poporul meu Israel, și tu vei fi conducătorul lui Israel. 3 ^eDeci veniră toți bătrânii lui Israel la rege în Hebron, ^fși regele David făcù eu dânsii legământ în Hebron ^gînaintea Domnului. Și ei unseră pre David rege preste Israel. 4 De treizeci de ani *erà*

^c Ier. 16. 7.
^f Rut. 1. 17.
^g Cap. 1. 12.
^h Cap. 19. 7.

ⁱ Ps. 28. 4.
2 Tim. 4. 14

Copul 4.
^a Ezra 1. 4.
^b Mat. 2. 3.
^c Ios. 18. 25.

^d Neem. 11. 33.
^e Cap. 9. 3.
^f 1 Sam. 29. 1, 11.
^g Cap. 2. 23.

^h 1 Sam. 19. 2.
10, 11.
ⁱ Fac. 48. 16.
Ps. 31. 7.

^j Cap. 1. 2, 4, 15.
^k Fac. 9. 5, 6.
^l Cap. 1. 15.
^m Cap. 3. 32.

Copul 5.
^a 1 Cron. 11. 1.
^b Fac. 29. 14.
^c 1 Sam. 18. 13.

^d Ps. 78. 71
^e 1 Cron. 11. 3.
^f 2 Reg. 11. 17.
^g Jude. 11. 11

David, când se făcù rege. ^hși patruzeci de ani a domniel. 5 În Hebron domni el preste Iuda ⁱșapte ani și șase luni: și în Ierusalim domni el treizeci și trei de ani preste tot Israelul și Iuda.

Cucerirea Ierusalimului.

6 Și regele se duse cu oamenii săi ^jla Ierusalim, în contra ^kIebuseilor, cari locuiau în locul acela. Și ei vorbiră lui Davi, zicând: Tu nu vei intra aici, de nu vei luă pre orbi și pre ologi, voind a zice: David nu va intra aici nici de cum. 7 Și David luă întăritura Sionului, ^laceasta e cetatea lui David. 8 Și David zise în aceea zi: Cine va bate pre Iebusei, și va pune mâna pre apaduct, și pre ologii și pre orbii, ^mce sunt urți sufletului lui David, ⁿcap și căpetenie va fi. Deaceea se zice: Orbul și ologul nu vor intra în casa *Domnului*.

9 Și David locuî în întăritură, și o numi ^ocetatea lui David. Și David ^pî făcù zid de jur împrejur, dela Millo și până înlăuntru. 10 Și mergea David tot crescând și măriindu-se, și Domnul Dumnezeu oștirilor, ^qeră cu dânsul.

Casa lui David și biruințele sale.

11 Și ^rHiram, regele Tirului, trimise soli la David, și lemn de cedru, și teslari și săpători de piatră, și zidiră casa lui David. 12 Și cunoscù David, că Domnul l-a întărit rege preste Israel, și că el a înălțat regatul său pentru poporul său Israel.

13 Și ^sDavid își mai luă concubine și femei din Ierusalim, după ce veni dela Hebron: și lui David se mai năseră fii și fete. 14 Și ^tacestea sunt numele celor ce i-se născură în Ierusalim: Șammua, Șobab, Natan, și Solomon: 15 Și Iihar, Elișuah, Nefeg, Iafia: 16 Și Elișama, Eliada, și Elifelet.

17 ^uȘi auzind Filistenii, că David s'a uns rege preste Israel, se suiră toți Filistenii să caute pre David. Și auzind David, ^vse pogori în întăritură. 18 Și Filistenii veniră și se răspândiră în ^wva-

lea Refaim. 19 Și ^xîntrebă David pre Domnul, zicând: Sui-mă-voiu asupra Filistenilor? Da-vei pre ei în mâna mea? Și Domnul zise lui David: Sui-te! căci da-voiu în mâna ta pre Filistenii. 20 Și David veni la ^yBaal-Peratim, și David îi bătù pre ei acolo, și zise: Rupt-a Domnul pre neamicii mei înaintea mea, cum se rup apele. Deaceea se și chiamă numele locului acela Iua Baal-Peratim. 21 Și ei lăsară acolo idolii lor: dar David și oamenii săi îi ^zluară.

22 ^{aa}Și Filistenii se suiră din nou, și se răspândiră în valea Refaim. 23 Și ^{ab}întrebă David pre Domnul, și el zise: Să nu te sui, ^{ac}ci să-i iei dindărăt, și să mergi asupra-le în dreptul duzilor. 24 Și când vei ^{ad}auzi în susul duzilor vuet ^{ae}ca de pași, grăbește: că ^{af}Domnul iese înaintea ta ca să bată tabăra Filistenilor. 25 Și David făcù așa, cum îi porunci Domnul, și bătù pe Filistenii dela ^{ag}Gheba, până la ^{ah}Gazer.

David aduce chivotul la Ierusalim. Batjocura lui Mihal.

6 Și David adună din nou pre toți aleșii lui Israel, trezeci de mii: 2 Și ^{ai}David se sculă și merse dela Baale a lui Iuda, cu tot poporul ce ^{aj}eră cu dânsul, ca să aducă de acolo chivotul lui Dumnezeu, care și-a chemat numele cu numele Domnului *Dumnezeului* oștirilor, ^{ak}ce șade între cherubimi.

3 Și ei puseră chivotul lui Dumnezeu ^{al}pe un car nou, și-l ridicară din casa lui Abinadab, ce ^{am}eră pre deal, și Uzza și Ahio, fiii lui Abinadab, conduceau carul cel nou. 4 Și-l ridicară din ^{an}cașa lui Abinadab, ce ^{ao}eră pe deal, cu chivotul lui Dumnezeu, și Ahio mergea înaintea chivotului. 5 Și David și toată casa lui Israel jecau înaintea Domnului din tot felul de *instrumente de lemn de brad*, din chitare și din harpe, din tîmpane, din fluere și din cimbale.

6 Și ajungând la aria lui ^{ap}Nachon, Uzza ^{aq}întinse mâna sa, și se apucă de

^h 1 Cron. 26. 31.

ⁱ 1 Reg. 2. 10.

^j Deut. 17. 17.

^k Ios. 15. 8.

^l 1 Cron. 14. 13.

^m 1 Cron. 14. 16.

ⁿ Cap. 6.

^o Num. 7. 9.

^l Cap. 2. 11.

^m 1 Cron. 11. 6—9.

^q 1 Cron. 3. 5.

^u 1 Sam. 23. 2, 4.

^z Vers. 19.

^a 2 Reg. 7. 6.

^b 1 Sam. 4. 4.

^d 1 Sam. 7. 1.

^j Judc. 1. 21.

ⁿ Vers. 7.

^r 1 Cron. 11. 16.

^v Isa. 28. 21.

^a 2 Reg. 7. 6.

^b Judc. 4. 14.

^c 1 Cron. 13. 9.

^e 1 Cron. 13. 9.

^k Ios. 15. 63.

^o 1 Reg. 5. 2.

^s Cap. 23. 14.

^x Deut. 7. 5, 25.

^y 1 Cron. 14. 13.

^z Vers. 19.

^a 1 Cron. 13. 5. 6.

^d 1 Sam. 7. 1.

^l Ios. 15. 63.

^o 1 Reg. 5. 2.

^s Cap. 23. 14.

^x Deut. 7. 5, 25.

^y 1 Cron. 14. 13.

^z Vers. 19.

^a 1 Cron. 13. 5. 6.

^d 1 Sam. 7. 1.

^l Ios. 15. 63.

^o 1 Reg. 5. 2.

^s Cap. 23. 14.

^x Deut. 7. 5, 25.

^y 1 Cron. 14. 13.

^z Vers. 19.

^a 1 Cron. 13. 5. 6.

^d 1 Sam. 7. 1.

^l Ios. 15. 63.

^o 1 Reg. 5. 2.

^s Cap. 23. 14.

^x Deut. 7. 5, 25.

^y 1 Cron. 14. 13.

^z Vers. 19.

^a 1 Cron. 13. 5. 6.

^d 1 Sam. 7. 1.

chivotul lui Dumnezeu, că boii erau să-l răstoarne. 7 Și se aprinse mânia Domnului preste Uzza, și ^gDumnezeu îl lovi acolo pentru păcatul său, și muri acolo lângă chivotul lui Dumnezeu. 8 Și s'amăhni David, că a izbucnit Domnul asupra lui Uzza, și se chemă numele locului aceuia Peret Uzza până în ziua de astăzi.

9 Și ^hDavid se temu în aceea zi de Domnul, și zise: Cum va intra la mine chivotul Domnului? 10 Și David nu voia să aducă chivotul Domnului la dânsul în cetatea lui David: ci l-a dus de o parte în casa lui Obed-Edom, a ⁱGhitteului. 11 Și chivotul Domnului rămase în casa lui Obed-Edom, a Ghitteului, trei luni. Și Domnul ^kbine-cuvântă pre Obed-Edom și toată casa lui.

12 Și i-se spuse regelui David, zicându-se: Domnul a binecuvântat casa lui Obed-Edom, și totul ce este a lui, pentru chivotul lui Dumnezeu. ^lAtuncia merse David, și aduse chivotul lui Dumnezeu din casa lui Obed-Edom în cetatea lui David, cu bucurie. 13 Și la toți șase pași ce făceau ^mpurtătorii chivotului Domnului, se jertfiă un ⁿbou și un vitel gras. 14 Și David ^ojucă din toate puterile înaintea Domnului, și David ^{eră} încins ^pcu efod de în subțire. 15 ^qAșa aduse David și toată casa lui Israel chivotul Domnului în strigăte de bucurie și în sunetul trambitelor.

16 Și ^rcând intra chivotul Domnului în cetatea lui David, Mical, fica lui Saul, se uită prin fereastră, și văzu pre regele David, saltând și jucând înaintea Domnului, și ea îl desprețui în inima ei.

17 Și ^ss'a adus chivotul Domnului și-l puseră la ^tlocul său în mijlocul cortului, pre care David îl întinse pentru el, și David ^uaduse arderea de tot și jertfe de bucurie înaintea Domnului. 18 Și, sfârșind David aducerea de ardere de tot și a jertfelor de bucurie, ^vbinecuvântă poporul în numele Domnului

Dumnezeului oștirilor; 19 ^xȘi împărți la tot poporul, la toată mulțimea lui Israel, la bărbați și la femei, fiecăruia câte o bucată de pâine și câte o bucată *de carne*, și câte o turtă de stafide. Și se duse tot poporul fiecare la casa sa.

20 ^yȘi David se întoarse să-și binecuvinteze casa: și ieși Mical, fica lui Saul, înaintea lui David, și zise: Cât de măreț s'a arătat astăzi regele lui Israel, ^zdesgolindu-se astăzi înaintea ochilor servelor, servilor săi, cum se desgolese ^acei nerușinați.

21 Și zise David către Mical: *Jucat-am* înaintea Domnului, ^bcare m'a ales mai mult, decât pre părintele tău, și toată casa sa, ca să mă pună conducător preste poporul Domnului, preste Israel; deci voi juca înaintea Domnului: 22 Și eu mă voi arăta și mai mic încă, decât astădată, și încă și mai înjosit voi fi în ochii mei; și ^ctotuși mărit voi fi de servele, de care ai vorbit. 23 Și Mical, fica lui Saul, n'avu nici un copil până în ziua morții sale.

Dorința lui David de a zidi Domnului un templu; răspunsul lui Dumnezeu către dânsul prin Natan.

7 Și a fost ^acând locui regele în casa sa, și Domnul îl repausase de toți neamicii lui de jur împrejur. 2 Că zise regele către Natan, profetul: Iată eu locuiesc în ^bcasa de cedru; ^ciar chivotul lui Dumnezeu locuiește în ^dcovoare. 3 Și Natan zise regelui: Tot ce este ^eîn inima ta, mergi și fă! că Domnul este cu tine.

4 Și a fost în aceea noapte, că se îndreptă cuvântul Domnului către Natan, zicând: 5 Mergi și zi servului meu, lui David: Așa zise Domnul: ^fÎmi vei zidi tu casă, ca să locuiesc în ea? 6 Că n'am locuit casă, ^gdin ziua în care am scos pre fiii lui Israel din Egipt până în ziua de astăzi: ci umblat-am în ^hcort, drept locuință. 7 Ori unde ⁱumblat-am, între toți fiii lui Israel, cuvântat-am un cuvânt vre-unuia din semințiile lui Israel, că-

^g 1 Sam. 6. 19.	^l 1 Cron. 15. 25.	^q 1 Croc. 15. 28.	^u 1 Reg. 8. 5, 6, 2.	^y Ps. 30, titlu.	<i>Capul 7.</i>	^a Papt. 7. 46.	^g 1 Reg. 8. 16.
^h Ps. 119. 120.	^m Num. 4. 15.	^r 1 Cron. 15. 29.	63.	^z Vers. 14. 16.	^a 1 Cron. 17. 1.	^d Esod. 26. 1.	^h Esod. 40. 18. 19.
ⁱ 1 Cron. 13. 13.	ⁿ 1 Reg. 8. 5.	^s 1 Cron. 16. 1.	^v 1 Reg. 8. 55.	^a Judc. 9. 4.	etc.	^c 1 Reg. 8. 17. 18.	34.
^j 1 Cron. 13. 14.	^o Esod. 15. 20.	^t 1 Cron. 15. 1.	^x 1 Cron. 16. 3.	^b 1 Sam. 13. 11.	^b Cap. 5. 11.	^f 1 Reg. 5. 3.	ⁱ Lev. 26. 11. 12.
^k Fac. 30. 27.	^p 1 Sam. 2. 18.						

ruia îi portaciam, să ^j pască poporul meu Israel, zicând: De ce nu-mi zidiți casă de cedru? 8 Acum deci, așa vei zice servului meu, lui David: Așa zice Domnul *Dumnezeul* oștirilor: ^k Luatu-te-am din staul din urma oilor, ca să fii conducător preste poporul meu, preste Israel: 9 Și ^l fost-am eu cu tine, ori unde mergeai. ^m și pre toți neamicii tăi stâr-pit-am de dinaintea ta, și făcutu-ți-am ⁿ nume mare, ca numele celor mari de pre pământ. 10 Și dat-am loc poporului meu, lui Israel; ^o și plantatu-l-am, ca să-l locuască, și să nu mai fie neliniștit, ^p și cei răi să nu-l mai apese, ca înainte, 11 Și ^q din ziua, în care pus-am judecători preste poporul meu Israel: pre tine *numai* ^r repausatu-te-am de toți neamicii tăi. Și Domnul îți spune *încă*, ^s că el casă-ți va zidi. 12 Și ^t de se vor implini zilele tale, și ^u vei dormi lângă părinții tăi, ^v ridică-voiu ție urmaș după tine, care va ieși din măruntaele tale, și voiu întări regatul lui. 13 ^x Acesta va zidi casă numelui meu, ^y și eu întări-voiu scaunul împărăției sale în veci. 14 ^z Eu îi voiu fi părinte, și el îmi va fi fiu: ^a nedreptăți de va face, îl voiu muștra eu toiagul bărbaților și eu bătai omenești: 15 Dar mila mea nu se va depărta de la el, ^b cum s'a depărtat de la Saul, pre care depărtatu-l-am de dinaintea ta. 16 ^c Întemeiată va fi casa ta și împărăția ta în veci înaintea ta; tronul tău întărit va fi în veci.

Rugăciunea lui David.

17 După toate aceste cuvinte și după toată această vedere, așa vorbi Natan lui David.

18 Și regele David intră, și se ținu înaintea Domnului, și zise: ^d Cine sunt eu, Doamne! Și ce este casa mea, că m'ai adus la atâta? 19 Și *încă* aceasta prea puțin s'a părut în ochii tăi, Doamne! ^e Și *încă* și casei servului tău ai dat făgăduință pentru îndelung. ^f Purtarea omului

este aceasta, Doamne? 20 Și ce să-ți mai zică David? Tu ^g cunoști pre servul tău. Doamne: 21 Pentru cuvântul tău și după inima ta făcut-ai toate aceste mari lucruri, *ce le-ai spus* servului tău. 22 Deaceea ^h mare ești, Doamne, Dumnezeule! ⁱ Nimenea nu este ca tine. Și nimenea nu este Dumnezeu afară de tine, după toate câte am auzit eu urechile noastre. 23 Că ^j cine este ca poporul tău, ca Israel? Popor unic pe pământ, pentru care s'a dus Dumnezeu, ca să-l răscumpere sic-și de popor, făcând lui-și nume; și făcând pentru ei aceste mari și înfricoșate lucruri, în pământul tău, înaintea ^k poporului tău, pre care l-ai răscumpărat din Egipt, *dela* popoarele și *dela* zeii lor; 24 Și ^l ai pus poporului tău Israel *să fie* ție popor în veci: ^m și tu, Doamne, te-ai făcut Dumnezeul lor. 25 Și acum, Doamne, Dumnezeule! cuvântul, pre care l-ai făgăduit tu servului tău și casei sale, îndeplinește-l în veci, și fă în ce chip ai zis! 26 Și mare să fie numele tău în veci, ca să se zică: Domnul *Dumnezeul* oștirilor este Dumnezeu preste Israel, și casa servului tău David să fie întemeiată înaintea ta. 27 Că tu, Doamne Sabaot, Dumnezeul lui Israel, ai descoperit servului tău, și ai zis: Casă voiu să-ți zidesc: deaceea a cutezat servul tău, ca să se roage către tine ruga aceasta. 28 Și acum, Doamne, Tu ești Dumnezeu, și ⁿ cuvintele tale adevăr sunt, și ai făgăduit bunătățile acestea servului tău. 29 Și acum învoește și binecuvintează casa servului tău, ea să fie în veci înaintea ta; că tu, Doamne, ai vorbit, și prin binecuvântarea ta casa servului tău va fi binecuvântată în veci.

Subjugarea Filistenilor, a Moabiților, a Sirienilor și a Edomiților; guvernul și dirigătorii lui David.

8 ^a După aceea bătù David pre Filistenii, și-i supuse pre ei: și David luă Meteg-Amma din mâna Filistenilor.

^j Mat. 2. 6.
^k 1 Sam. 16.11.
^l Ps. 78. 70.
^m 1 Sam. 18. 14.
ⁿ 1 Sam. 31. 6.

ⁿ Fac. 12. 2.
^o Ps. 44. 2.
^p Ier. 21. 6.
^q Amos 9. 15.
^r Ps. 89. 22.
^s Judec. 2.14,15.
16

Ps. 106. 42.
^t Vers. 1.
^u Esod. 1. 21.
^v 1 Reg. 2. 1.
^w Deut. 31. 16.
^x Fapt. 13. 36.
^y 1 Reg. 8. 20.

^z 1 Reg. 5. 5.
^a 1 Cron. 22. 10.
^b Ps. 89.4,29,36.
^c 37.
^d Ps. 89. 26, 27.
^e Ebr. 1. 5.

^f Ps. 89.30,31,32.
^g 33.
^h 1 Sam. 15.23, 28.
ⁱ Ioan 12. 34.
^j Fac. 32. 10.

^k Vers. 12. 13.
^l Isa. 55. 8.
^m Fac. 18. 19.
ⁿ Ps. 139. 1.
^o 1 Cron. 16. 25.
^p Ps. 48. 1.

^q Deut. 8. 24.
^r Ps. 86. 8.
^s Isa.45.5,18,22.
^t Deut. 4. 7, 32, 34.
^u Deut. 9. 26.

^v Deut. 26. 18.
^w Ps. 48. 14.
^x Ioan 17. 17.
^y Capul 8.
^z 1 Cron. 18. 1 etc.

2 Și ^bel bătù pre Moab, și-i măsură cu frânghie, punându-i pe pământ. Și măsură el două frânghii pentru cei de omorit, și o frânghie plină pentru cei de trăit. Și ^{așă}^cse făcură Moabiții servi ai lui David, și ^daduseră daruri.

3 Și David bătù pre Hadadezer, fiul lui Rehob, regele din ^eToba, când mergea el să redobândească ^fhotarele sale, dinspre râul Eufrat. 4 Și-i luă David o mie și șapte sute de călăreți, și douăzeci mii de oameni pedestri. Și David ^gtăia vinele *cailor de trăsuri*, reținând din ei *pentru* o sută de care. 5 ^hȘi veni ră Sirieni de la Damasc, lui Hadadezer, regele din Toba, în ajutor: și David ucise din Sirieni douăzeci și două mii de oameni. 6 Și după aceea puse David garnizoane în Siria Damascului; și Sirieni ⁱse făcură servi lui David, și-i aduseră daruri. 7 Și ajută Domnul pre David ori unde se ducea. 7 Și David luă ^kscuturile de aur, care erau la servii lui Hadadezer, și le aduse în Ierusalim; 8 Și din Betah și din Berotai, cetăți ale lui Hadadezer, luă regele David aramă multă foarte.

9 Și Toi, regele Hamatului, auzind, că David bătù toată oastea lui Hadadezer. 10 Trimise Toi pre ^lIoram, fiul său, la regele David, ca să-l întrebe de sănătate, și să-l binecuvinteze, că s'a luptat cu Hadadezer, și l-a bătut. Că Toi era în ceartă cu Hadadezer. Și în mâinile lui erau vase de argint și vase de aur, și vase de aramă. 11 Și pre acestea ^mle-a consacrat David Domnului, cu argintul și cu aurul consacrat din *prăzile* tuturor popoarelor, ce le-a subjugat: 12 Din Siria, și din Moab, și de la fiii lui Ammon, și de la Filistenii, și de la Amalekii, și din prada lui Hadadezer, fiul lui Rehob, regele din Toba.

13 Și David ⁿși făcu nume, când s'a întors de a bătut din Sirieni *ca la* ⁿoptsprezece mii de oameni în ^oValea-Sărată. 14 Și a pus el garnizoane în Edom; în tot Edomul a pus el garnizoane: și ^ptoți

Edomiții se făcură servi lui David. 15 Și ajută Domnul lui David ori unde mergea. 15 David domniă preste tot Israelul, și făcea judecată și dreptate la tot poporul său. 16 ^rȘi Ioab, fiul Teruiei, era preste armată, și ^sIosafat, fiul lui Ahilub, era cancelar: 17 Și ^tZadok, fiul lui Ahilub, și Ahimeleh, fiul lui Abiatar, erau preoți; și Seraia era scriitor: 18 ^uȘi Benaia, fiul lui Ehoiada, era preste ^vCreti și Pleti: și fiii lui David erau guvernatori.

Bunătatea lui David către fiul lui Ionatan.

9 Și zise David: Mai este cineva care să fie rămas din casa lui Saul? că voiu ^aface milă aceluia pentru Ionatan. 2 Și din casa lui Saul era un serv, al cărui nume era ^bTiba: și-l chemară pre el la David; și regele zise către el: Tu ești Tiba? Și el răspunse: Eu, servul tău, sunt acela. 3 Și zise regele: Mai este cineva din casa lui Saul? ca să fac ^cmila lui Dumnezeu cu el. Și zise Tiba către rege: Mai este un fiu al lui Ionatan, olog de amândouă picioarele. 4 Și zise regele către el: Unde este el? Și Tiba răspunse regelui: Iată! el este în casa lui Machir, fiul lui Ammiel din Lodebar. 5 Și trimise regele David, și l-a luat pre el din casa lui Machir, fiul lui Ammiel, din Lodebar.

6 Și venind Mefiboșet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, la David, el căzu cu fața în jos, și se plecă *lui*. Și David zise: Mefiboșet! Și el răspunse: Iată servul tău! 7 Și-i zise David: Nu te teme; că voiu face milă cu tine pentru Ionatan, părintele tău, și-ți voiu întoarce toate țărinele lui Saul, părintele tău; și tu vei mânca pururea pâine la masa mea. 8 Și el se plecă, și zise: Ce sunt eu, servul tău, de cauți la un câine mort asemenea mie?

9 Și chemând regele pre Tiba, servul lui Saul, zise către el: Toate câte au fost ale lui Saul și ale întregii sale case, le dau fiului domnului tău. 10 Și-i vei lucra pământul, tu și fiii tăi și servii tăi.

^b Num. 24. 14.
^c Vers. 6.
^d Ps. 72. 10.
^e Cap. 10. 6.

^f Fac. 15. 18.
^g Ios. 11. 6, 9.
^h 1 Reg. 11. 23.
24. 25.

ⁱ Vers. 2.
^j Vers. 14.
^k 1 Reg. 10. 16.
^l 1 Cron. 18. 10.

^m 1 Reg. 7. 51.
ⁿ 2 Reg. 14. 7.
^o 1 Cron. 18. 12.

^p Fac. 27. 29. 37.
p. 40.
^q Vers. 6.

^r Cap. 19. 13.
1 Cron. 11. 6
^s 1 Reg. 4. 3.

^t 1 Cron. 24. 3.
^u 1 Cron. 18. 17.
^v 1 Sam. 30. 14.

Capul 9.
^a 1 Sam. 18. 3.
^b Cap. 16. 1.
^c 1 Sam. 20. 14.

și vei aduce fiului domnului tău pânea, ca să o mănânce; iar Mefiboșet, fiul domnului tău, va mânca pururea pâne la masa mea. Și Tiba avea cincisprezece fii și douăzeci de servi. 11 Și zise Tiba regelui: După toate câte a poruncit domnul meu, regele, servului său, așa va face servul tău. Și Mefiboșet, zise David, să mănânce la masa mea ca unul din fiii regelui. 12 Și Mefiboșet avea un fiu mic, al cărui nume era Mica: și toți câți ședeau în casa lui Tiba erau servi lui Mefiboșet. 13 Și Mefiboșet locui în Ierusalim, și mânca pururea la masa regelui. Și era olog de amândonă picioarele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniții și Sirienii bătuti.

10 Și fost-a după aceea, că muri^a regele fiilor lui Ammon, și fiul său Hanun domni în locul său. 2 Și zise David: Voi face milă cu Hanun, fiul lui Nahaș, cum a făcut milă cu mine părintele său. Și David trimise să-l mângâie prin servii săi, pentru părintele său. Și servii lui David veniră în pământul fiilor lui Ammon: 3 Și ziseră mai marii fiilor lui Ammon către Hanun, domnul lor: Au socoti tu, că David, pentru ca să onoreze pre părintele tău a trimis mângâietori către tine? Au David n'a trimis pre servii săi la tine, ca să cerceteze cetatea, să o iscodească și să o surpe? 4 Atuncia Hanun luă pre servii lui David, și le rase barba lor pe jumătate, și tăia vestmintele lor pe jumătate^b până la șezutul lor, și le dădu drumul. 5 Și spunându-se *acestea* lui David, trimise el întru întâmpinarea lor: că bărbații erau rușinați foarte: și regele zise: Rămâneți în Ierichon, până vă vor crește barbele, și *atuncia* vă veți întoarce.

6 Și văzând fiii lui Ammon, ^ccă au căzut în uriciune la David, trimiseră fiii lui Ammon, și au tocmiți pre ^dSirienii dela Bet-Rehob, și pre Sirienii dela Toba, douăzeci mii de bărbați pedestri: și pre regele din Maaca cu o mie bărbați, și pre bărbații din Tob, douăsprezece mii.

7 Și auzind David *acestea*, trimise pre Ioab, și *cu el* toată oastea ^ecelor viteji. 8 Și ieșiră fiii lui Ammon, și se rânduiră de bătaie la intrarea porții: și ^fSirienii din Toba și din Rehob și *bărbații* din Tob și din Maaca, *se rânduiră* deosebi pe câmp. 9 Și văzând Ioab, că întocmit era rebelul, ca să-l apuce din față și din dos, ales-a el din toți aleșii lui Israel, și se rândui asupra Sirienilor. 10 Și rămasul poporului îl dădu sub mâna lui Ahișai, fratele său, și-l rândui asupra fiilor lui Ammon: 11 Și zise: De vor fi Sirienii mai tari decât mine, voi fi mie spre ajutor: iar de vor fi fiii lui Ammon mai tari decât tine, voi merge eu în ajutorul tău. 12^g Fii tare, și să ne ^himbărbătăm pentru poporul nostru și pentru cetățile Dunanezeului nostru, și ⁱDomnul să facă ce *va fi* bine în ochii lui!

13 Și Ioab se apropiă cu poporul ce era cu el la luptă asupra Sirienilor: și fugi-au *Sirienii* de dinaintea lui. 14 Și văzând fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră și ei *de* dinaintea lui Ahișai, și intrară în cetate. Și Ioab, înturnându-se dela fiii lui Ammon, intră în Ierusalim.

15 Și Sirienii văzându-se bătuti de Israel, se adunară la un loc. 16 Și Hadadezer trimise, și aduse și pre Sirienii de dincolo de riu, și veniră ei la Helam: și Șobach, mai marele oastei lui Hadadezer, în fruntea lor. 17 Și spunându-se aceasta lui David, adună el tot Israelul, trecu preste Iordan, și ajunse la Helam. Și Sirienii se rânduiră asupra lui David, și se bătură cu el. 18 Și fugiră Sirienii de dinaintea lui Israel, și frânse David șapte sute de care de ale Sirienilor și patruzece mii de ^jcălăreți: și pre Șobach, mai marele oastei lor, îl lovi și el muri acolo. 19 Și văzându-se toți regii, servii lui Hadadezer, bătuti de Israel, făcură pace cu Israel, și i-se supuseră. Și *asă* se temură Sirienii a mai ajuta pre fiii lui Ammon.

^a Copul 10.

^α 1 Cron. 19. 1.

^b Isa. 20. 4.

^d Cap. 8. 3, 5.

^f Vers. 6.

^h 1 Sam. 4. 9.

ⁱ 1 Sam. 3. 18.

^j 1 Cron. 19. 13.

etc.

^c Fac. 34. 30.

^e Cap. 23. 8.

^g Deut. 31. 6.

David comite adulter cu Bat-Şeba, și face să se ucidă Uria, bărbatul ei.

11 Și împlinindu-se anul, pe timpul când ies regii *la resbel*, ^a trimis-a David pre Ioab. servii săi și tot Israelul; și copleșiră pre fiii lui Ammon. și impresurară Rabba. Iar David rămase la Ierusalim.

2 Și a fost către seară. că David sculându-se din somn, ^b și preumblându-se pe acoperișul casei domnești, ^c văzù depe acoperiș o femeie scâldându-se: și femeia *erà* la vedere frumoasă foarte. **3** Și David trimițând să cerceteze pe femeie, *i-se zise*: Au nu *este* ea Bat-Şeba. fica lui Eliam, femeia ^d lui Uria. Heteul? **4** Și David trimise oameni, și o aduse. Și ea veni la dânsul, și ^e el se culcă cu ea; și ea ^f curățindu-se de necurătenia ei, se întoarse la casa ei. **5** Și femeia concepu. și trimise, și spuse *aceasta* lui David, și zise: *Sunt* grea. **6** Și trimise David la Ioab, *zicând*: Trimite-mi pre Uria, Heteul! Și Ioab trimise pre Uria la David.

7 Și venind Uria la dânsul, *il întrebă* David, cum stă Ioab. și cum stă oastea. și cum stă resbelul. **8** Și zise David lui Uria: Du-te jos în casa ta, și ^g spală picioarele tale! Și ieși Uria din casa regelui. și-l urmară daruri, *bucate* dela rege. **9** Și Uria se culcă la poarta casei regelui cu toți servii domnului său: dară nu s'a pogorît acasă. Și se spuse lui David, *zicând*: Uria nu s'a pogorît acasă. Și David zise lui Uria: Au nu vii tu dela drum, de ce nu te pogori acasă-ți? **11** Și zise Uria lui David: Când ^h chivotul și Israel și Iuda locuiesc în corturi. și ⁱ domnul meu Ioab. și servii domnului meu, sunt tăbăriți în câmp. duce-mă-voiu oare acasă. să mănânc. să beau, și să mă culc cu femeia mea? Viu *estî* și viu *este* sufletul tău! eu acest lucru nu-l voin face! **12** Și zise David lui Uria: Mai rămâi și astăzi aici. și mâne îți voin da drumul! Deci rămase Uria la Ierusalim în ziua aceea și cealaltă. **13** Și

David îl chemă să mănânce și să bea cu el; și-l ^j ameți. Și el ieși seara afară să se culce pe patul său ^k cu servii domnului său; dară nu se pogori acasă.

14 Și a doua zi ^l scrisse David scrisoare lui Ioab. și ^o trimise prin Uria. **15** Și scrisse el așa în scrisoare: Pune-ți pre Uria la locul cel mai greu al luptei. și trageți-vă de dinapoia lui, ca să ^m fie lovit și să moară.

16 Și după ce Ioab văzù de aproape cetatea, puse el pre Uria la locul unde știà că *sunt* bărbați mai tari. **17** Și bărbații cetății ieșiră afară, și se luptară cu Ioab; și căzură în popor, din servii lui David: și muri și Uria. Heteul.

18 Și trimise Ioab, și spuse lui David toată urmarea luptei. **19** Și porunci trimisului, *zicând*: După ce vei fi sfârșit de spus regelui toată urmarea luptei. **20** De se va mânià regele, și-ți va zice: De ce v'ați apropiat de cetate să o bateti; au n'ați știut voi. că vă vor săgeta depe zid? **21** Cine a ucis pre ⁿ Abimeleh. fiul lui Ierubbeșet? Au nu o femeie aruncă o bucată de piatră de moară depe zid, și el muri la Tebeț? de ce v'ați apropiat de zid. Atuncia zi: A murit și servul tău Uria, Heteul.

22 Și porni trimisul. și sosi. și spuse lui David toate. pentru care l-a trimis Ioab. **23** Și trimisul zise lui David: Fost-au ei mai tari decât noi, și au ieșit în câmp asupra noastră, și noi mers-am asupra lor, până la poarta cetății. **24** Și areasă săgetară depe zid asupra servilor tăi, și muriră *câțiva* din servii regelui, și muri și servul tău Uria, Heteul. **25** Și zise David către trimis: Așa să spui lui Ioab: Nu fie rău în ochii tăi aceasta: așa curmă sabia când pre unul, când pre altul: întărește resbelul asupra cetății. și o surpă; și *așà* îmbărbătează-l!

26 Și auzind femeia lui Uria. că Uria bărbatul ei, a murit, jelì după bărbatul ei. **27** Și după ce trecù jalea, trimise David *la ea*. și o luă în casa sa; și ea fu femeia lui, și-i năseu un fiu.

Dumnezeu mustră pre David prin Natan.

12 Însă cecece făcù David fu rău în ochii Domnului. Și Domnul trimise pre Natan la David. Si^a venind el către dânsul. ^bzise: Doi oameni erau într'o cetate. unul bogat și celalalt sărac. 2 Bogatul aveà oi și boi mulți foarte: 3 Iar săracul nu aveà nimic afară numai o mielusea. pre care a cumpărat-o. și a hrănit-o: și ea crescù cu el și cu copiii săi la un loc. mănca din bucata lui. și beà din paharul lui. și dormia la sânul său. și-i erà ca o fică. 4 Și veni un călător la cel bogat: și el nu se îndură să ia din oile sale și din boii săi. ca să ospăteze pre călătorul ce trăsese la el. și luà oaia celui sărac. și pregăti bărbatului ce trăsese la el.

5 Și se aprinse foarte mânia lui David asupra bărbatului *aceluia*; și el zise lui Natan: Viu *este* Domnul! muri-va cel ce a făcut aceasta: 6 Și oaia să o întoarcă ^cimpătrit, pentru că a făcut aceasta. și pentru că n'a avut milă.

7 Și zise Natan lui David: Acel bărbat tu *ești!* Așà zice Domnul Dumnezeu lui Israel: Eu te-am ^duns rege preste Israel, și te-am scăpat din mâna lui Saul; 8 Și ți-am dat ție casa domnului tău și și femeile domnului tău în sânul tău, și ți-am dat ție casa lui Israel și a lui Iuda; și de *ar fi fost aceasta* prea puțin, aș fi adaos altele la acestea. 9 ^eDece dară ai' desprețuit cuvântul Domnului. și ai făcut ce *e rău* în ochii săi? 9 Pre Uria, Heteul. de sabie l-ai omorit; pre femeia lui ai luat-o ție de femeie, și pre dânsul l-ai ucis cu sabia filor lui Ammon. 10 Și acum ^hsabia nu se va depărtà de casa ta în veci: pentru că pre mine m'ai desprețuit. și femeia lui Uria. Heteul. ai luat-o ție de femeie. 11 Așà zice Domnul: Iată! din casa ta ridică-voiu asupra ta nenorocire: ⁱluà-voiu femeile tale de dinaintea ochilor tăi, și aproapelui tău *le* voi da: și el se va culcà cu femeile tale în fața soarelui acestuia: 12 Căci

tu pe ascuns ai făcut *aceasta*; I dar eu voi face acest lucru în fața a tot Israelul și în fața soarelui.

David își mărturisește păcatele și primește iertarea. Nașterea lui Solomon.

13^k Și zise David lui Natan: ^lPăcătuit-am Domnului. Și Natan zise lui David: Domnul ^miartă-ți păcatul tău: tu nu vei muri. 14 Iar. pentru că prin fapta aceasta a întărâtatⁿ spre hulă pre neanicii Domnului. deaceea fiul tău ce ți-s'a născut. va muri. 15 Și s'a dus Natan la casa sa.

Și Domnul lovì pruncul, pre care femeia lui Uria îl născù lui David. de se îmbolnăvi foarte. 16 Și rugă David pre Dumnezeu pentru prunc. și David posti. și intră și ^oșezù la pământ toată noaptea.

17 Și bătrânii casei sale se seulară. și *veniră* la el. ca să-l ridice dela pământ; dar el nu voi: și nici mănca pâne cu ei.

18 Și în ziua a șaptea muri pruncul. Și se temură servii lui David de a-i spune că pruncul a murit; că ziseră ei: Iată! Că încă trăind pruncul. vorbitu-i-am. și el n'a ascultat vocea noastră: cât nu-l vom mâhnì încă. de-i vom spune acum: Pruncul a murit? 19 Iar văzând David. că servii lui șoptiau. înțeles-a David că pruncul a murit. Deci David zise servilor săi: *Așà e.* că pruncul a murit? Și ei ziseră: A murit! 20 Atuncia se sculă David dela pământ. și se spală. și se ^punse. și-și schimbă vestimintele sale. și merse în casa Domnului. și se ^qinchină.

Și intrând în casa sa. cerù de mâncare: și-i puseră dinainte. și mănca. 21 Și ziseră servii lui către dânsul: Ce *este* aceasta ce faci? pentru prunc. pe când trăia. tu ai postit. și ai plâns: și acum. când pruncul a murit. te scoli și mănânci pâne? 22 Și el zise: Când trăi pruncul postit-am și am plâns: ^rcă gândiam: Cine știe. poate Domnul se va îndură de mine. ca să lase pruncul în viață.

23 Dară acum. când a murit. de ce să postesc? Oare puteà-voiu a-l mai în-

Capul 12.
a Ps. 51. titlu.
b 1 Reg. 20. 35-41.

Isa. 5. 3.
c Esod. 22. 1.
Luc. 19. 8.
d 1 Sam. 16. 13.

e 1 Sam. 15. 19.
f Num. 15. 31.
g Cap. 11. 15, 16.
17, 27.

h Amos 7. 9.
i Deut. 28. 30.
j Cap. 16. 22.
k 1 Sam. 15. 24.

l Iov 7. 20.
Ps. 32. 5.
Prov. 28. 13.

m Cap. 21. 10.
Zech. 3. 4.
n Isa. 52. 5.

o Rom. 2. 24.
p Cap. 13. 31.
q Rut. 3. 3.

r Iov. 1. 20.
s Isa. 38. 1, 5.
Ion. 3. 9.

toarce? Eu duce-mă-voiu la el, dar ^s el nu va veni la mine.

24 Și mângăie David pre Bat-Șeba, femeia sa, și intră la ea, și se culcă cu ea. Și ^t ea născu un fiu, și el chemă numele său Solomon. Și pre acesta Domnul îl iubi. 25 Și el trimise prin Natan, profetul, și *acesta* chemă numele său Iedidia, pentru Domnul.

Împresurarea și luarea Rabbei, și supunerea Ammoniților.

26 Și Ioab bătù Rabba a fiilor lui Ammon, și luă cetatea domnească. 27 Și Ioab trimise oameni la David, să zică: Bătut-am Rabba, și luat-am cetatea apelor. 28 Și acum strânge rămășița poporului, tăbărește asupra cetății, și o ia tu, ca să nu iau eu cetatea, și să se cheme numele ei după numele meu. 29 Și strânse David tot poporul, și merse la Rabba, și o bătù și o luă. 30 Și el luă coroana regelui *Ammoniților* depe capul lui, a cărei greutate *era* un talant de aur cu pietri prețioase; și *se puse* pre capul lui David; și scoase el din cetate prăzi multe foarte. 31 Și pre poporul din ea îl scoase, și-l trecù prin ferestri, și prin suluri de fer, și prin topoare de fer, și-i puse în cuptoarele cărămizilor. Așa făcu el tuturor cetăților fiilor lui Ammon: Atuncia se întoarse David și tot poporul înapoi, la Ierusalim.

Amnon umilește pre soră-sa: Absalom omoară pre Amnon.

13 După aceea ^a Absalom, fiul lui David, având o soră frumoasă, care se chemă ^b Tamar, o iubi pre ea Amnon, fiul lui David. 2 Și *această patimă* atâta chinu pre Amnon, că bolii după Tamar, soră-sa. Că fecioară *era*, și lui Amnon preste putință se părea a-i face ceva. 3 Dar Amnon aveà un amic, al cărui nume *era* Ionadab, ^c fiul lui Șimea, fratele lui David; și Ionadab *era* bărbat iscusit foarte. 4 Și zise el lui *Amnon*: Fin al regelui, de ce din zi în zi atâta te usuci? Vei spune mie *durerea ta*? Și zise Amnon către el: Iubesc pre Tamar,

sora lui Absalom, fratele meu. 5 Și-i zise Ionadab: Culcă-te în patul tău, și prefă-te bolnav; și când va veni părintele tău să te vadă, să-i zici: Să vină, rogu-te, Tamar, soră-mea, să-mi dea de mâncare, și să gătească mâncarea înaintea ochilor mei, ca eu să ^e văd și să mănânc din mâna ei. 6 Amnon deci se culcă, și se prefăcu bolnav; și venind regele să-l vadă, zise Amnon regelui: Să vină Tamar, soră-mea, și să ^d gătească două turte înaintea ochilor mei, și să mănânc eu din mâna ei.

7 Și trimise David după Tamar în casă, și zise: Să mergi în casă la Amnon, fratele tău, și să-i gătești de mâncare. 8 Și așa Tamar merse în casă la Amnon, fratele ei, care *era* culcat. Și ea luă aluatul, ^h și frământă, și găti turte înaintea ochilor lui, și le-a fert. 9 Și ea luă tigiua, și ^e răsturnă înaintea ochilor lui; dar el nu voi să mănânce; și Amnon zise: ^e Să iasă dela mine tot omul! Deci ieșit-a dela el tot omul. 10 Și Amnon zise Tamar: Adu-mi mâncarea în cameră, și voiu mânca din mâna ta. Și luă Tamar turtele, ce le făcuse, și ⁱ le aduse lui Amnon, fratele ei, în cameră: 11 Și dându-i să mănânce, el se ^f apucă de ea, și-i zise: Viu, culcă-te lângă mine, sora mea!

12 Iar ea îi zise: Nu fratele meu! Nu mă umili, că ^g nu se face așa în Israel; nu fă această ^h faptă rușinoasă. 13 Că unde voi duce rușinea mea? și tu vei trece de nebun întru Israel. Și acum, rogu-te, vorbește cu regele, ⁱ că el nu mă va opri pentru tine. 14 Inșă el nu voi să asculte de vocea ei: ci o birui, și o ^j umili culcându-se cu ea.

15 Atuncia o urî Amnon cu o ură mare foarte: încât ura, cu care o urî, ^k fu mai mare decât iubirea cu care o iubise. Și Amnon zise către dânsa: Scoală-te, du-te? 16 Și ea îi zise: pentru care trebă! a mă respinge așa mai mare rău *este* decât răul întâiu ce mi-ai făcut. Dar el nu voi să o asculte. 17 Și el chemă pre

^s Iov. 7. 8, 9. 10. ^t Mat. 1. 6.

Capit. 13.

^a Cap. 3. 2. 3.

^b 1 Cron. 3. 9.
^c 1 Sam. 16. 9.

^d Fac. 18. 6.
^e Fac. 45. 1.

^f Fac. 39. 12.
^g Lev. 18. 9. 11.

^h Fac. 34. 7.
Judc. 19. 23.

ⁱ Lev. 18. 9. 11.
^j Deut. 22. 25.

servul său, ce-l serviă, și zise: Alungă-o pre ea dela mine, și include ușa după dânsa! 18 Și ea purtă^k rochie peștrită; că cu asemenea vestminte erau îmbrăcate fiecele regelui, care erau fecioare; și servul alungând-o, închise ușa după ea.

19 Și Tamar luând^l cenușe, o puse pe capul ei: și rochia cea peștrită, cu care eră îmbrăcată, o rupse: și^m puse mâna pe capul ei, merse și strigă. 20 Atuncia zise către ea Absalom, fratele ei: Au doară Amnon, fratele tău, umblat-a cu tine? Ci acum, soara mea, taci, că el este fratele tău, nu luă la inimă aceasta. Și Tamar rămase nemângăiată în casa lui Absalom, fratele ei.

21 Și auzind regele David toate acestea, se mâniă foarte. 22 Dar Absalom nu vorbiă cu Amnon fratele săuⁿ nici de rău nici de bine: Că Absalom^o urî pre Amnon, că el umilise pre Tamar, sora sa. 23 Și fost-a după doi ani de zile, că Absalom^p având tunderea oilor la Baal-Hazor, ce este lângă Efraim, chemă Absalom pre toți fiii regelui. 24 Și Absalom merse la rege, și zise: Iată, rogu-te servul tău face acum tunderea oilor: de ar binevoi și regele și servii săi să vină la servul său. 25 Și regele zise lui Absalom: Nu, fiul meu, nu vom merge noi toți, ca să nu-ți fim povară; și el mai stătù de dânsul; dar David nu voi să meargă, ci-l binecuvântă. 26 Și zise Absalom: Dacă nu, lasă măcar pre Amnon fratele meu, să meargă cu noi. Și regele zise către el: De ce să meargă el cu tine? 27 Și Absalom iarăși stătù de dânsul: și el lăsă pre Amnon să meargă cu el, precum și pre toți fiii regelui.

28 Și porunci Absalom servilor săi, zicând: Vedeti, dacă^q se va veseli inima lui Amnon de vin, și eu vă voiu zice: Loviți pre Amnon! Atuncia loviți-l; nu vă temeți: au doară nu eu vă poruncese? fiți tari și îmbărbătați-vă! 29 Și servii lui Absalom făcură lui Amnon, precum porunci lor Absalom. Atuncia toți fiii re-

gelui se sculară, și încălecară fiecare pre catărul său, și fugiră.

30 Și fost-a că ei încă fiind pre drum, știre veni către David, zicând: Ucis-a Absalom pre toți fiii regelui, și n'a rămas nici unul din ei. 31 Deci se sculă regele, și-și^r rupse vestmintele, și se^s culcă pre pământ, și toți servii săi stătură împrejurul lui cu vestmintele lor rupte. 32 Și răspunse^t Ionadab, fiul lui Șimea, fratele lui David, și zise: Să nu zică domnul meu, că pre toți copiii, fiii regelui, i-au omorit! Că Amnon singur e mort. Că cum mi-a zis Absalom, hotărît eră aceasta din aceea zi, când el umili pre Tamar, soră-sa. 33 Și acum^u să nu pună domnul meu regele la inima sa lucrul acesta, zicând: Toți fiii regelui au murit; că numai Amnon singur a murit.

Fuga lui Absalom.

34 Și Absalom fugi.

Și ridicându-și ochii servul, ce eră de straje, și uitându-se, iată mult popor venind pre drumul de dinapoia lui, din partea muntelui! 35 Și zise Ionadab regelui: Iată, fiii regelui vin! cum a spus servul tău, așa este. 36 Și fost-a, că el abia sfârșind de vorbit, iată fiii regelui veniau, și au ridicat vocea lor, și plângeau. Și regele chiar și toți servii lui plângeau cu bocet mare foarte.

37 Și Absalom fugi, și se duse la Talmai, fiul lui Amihud, regele Gheșurului. Și David jeleă după fiul său în toate zilele.

38 Iar Absalom fugi, și se duse la Gheșur, și rămase acolo trei ani. 39 Și pre David cuprinsu-l-a dorul să meargă la Absalom; că se mângăiasse de moartea lui Amnon.

Ioab dobândește milă pentru Absalom printr'o muiere dela Tekoa.

14 Și cunoscând Ioab, fiul Teruei, că inima regelui se întoarce^a spre Absalom, 2 Trimise Ioab la^b Tekoa, și aduse de acolo o femeie înțeleaptă, și zise către ea: Fă-te că plângi, și^c îm-

^k Fac. 37. 9.
Ps. 45. 14.
1 Cs. 7. 6.

^m 1er. 2. 37.
ⁿ Fac. 24. 50.
o Lev. 19. 17, 18.

^p Fac. 38. 12, 13.
^q Judc. 19. 6, 9.

Rut 3. 7.
Est. 1. 10
r Cap. 1. 11.

^s Cap. 12. 16.
^t Vers. 3.

u Cap. 19. 19.

^v Capul 14.
a Cap. 13. 39.

^b 2 Cron. 11. 6.
^c Rut. 3. 3.

bracă vestminte de jale, și nu te unge cu oleiu. ei fi ca o femeie, care de multe zile plânge după mort. 3 Și intră la rege. și vorbește către el după cuvântul acesta. Și ^d a pus Ioab cuvintele în gura ei.

4 Și vorbi femeia din Tekoa către rege. și ^e căzu cu fața la pământ, și se închină. și zise: ^f Ajută-mi. rege! 5 Și regele zise către ea: Ce *este* ție? Și ea răspunse: Cu adevărat, ^g femeie văduvă *sunt*. și bărbatul meu a murit. 6 Și serva ta avea doi fii, și s'au certat amândoi la câmp; și nu *eră* cine să-i despartă; și a lovit unul pre celalalt. și l-a ucis. 7 Și iată. ^h se scoală tot neamul în contra servei tale, și zice: Dă-*ne* pre cel ce a ucis pre fratele său, ca să-l omorim pentru viața fratelui său, pre carel-ancis: și vom pierde și pre moștenitor! Așa ei vor să stângă carbunele aprins. care mi-a *mai* rămas, ca să nu lase bărbatului meu *nici* nume nici rămășiță pre fața pământului. 8 Și zise regele către femeie: mergi la casa ta. și eu voi porunci pentru tine.

9 Și zise femeia din Tekoa către rege: ⁱ Asupra mea. domnul meu rege, *să fie* vina, și asupra casei părintelui meu: ^j dar regele și scaunul său *să fie* nevinovat. 10 Și zise regele: Pre cel ce va vorbi împotriva ta, adu-l mie. și el nu te va mai atinge. 11 Și ea zise: Adu-că-și aninte regele de Domnul Dumnezeu! și să nu suferi ca ^k răsbunătorul de sânge să adauge a mai face pierderi. și să nu stârpească pre fiul meu. Și zise el: ^l Viu *este* Domnul! nici un fir de păr al fiului tău nu va cădea pre pământ.

12 Atuncia zise femeia: Rogu-te, ca serva ta un cuvânt să vorbească către domnul meu, regele. Și el zise: Vorbește. 13 Și zise femeia: Pentru ce dar un lucru ca acesta ai gândit în contra ^m popoului lui Dumnezeu? Că zicând acestea regele, *nu se judecă oare el însuși* vinovat, deoarece regele nu lasă să se întoarcă ⁿ gonitul său? 14 Că noi ^o murim. și *suntem* ca apă vărsată pe pământ, ce

nu se mai strânge. Dumnezeu nu ia viața. ei ^p nascocoște mijloace ca cel gonit să nu rămână gonit dela dânsul. 15 Și acum de am venit să spun acest cuvânt regelui, domnul meu *este* că poporul m'a înspăimântat: și serva ta zise: Voi vorbi acum către rege: poate va îndeplini regele după cererea servei sale. 16 Căci *dacă* regele ascultă pre serva sa, ca s'o scape din mâna aceluia, *care caută* să mă piardă pre mine și pre fiul meu împreună din moștenirea lui Dumnezeu, 17 Apoi zis-a în *sine* serva ta: cuvântul regelui, domnul meu, *ne* va aduce repaus; căci ^q ca și un înger al lui Dumnezeu, așa *este* regele, domnul meu, ca să deosebească binele și răul. Deci Domnul Dumnezeu! tău, să fie cu tine!

18 Atuncia regele răspunse. și zise femeii: Să nu ascunzi către mine cuvântul, de care te voi întrebă. Și femeia zise: Rogu-mă. să vorbească domnul meu, regele. 19 Și zise regele: Au mâna lui Ioab *nu este* cu tine în toate acestea? Și femeia răspunse. și zise: Vin *e* sufletul tău, domnul meu, rege! Nimenia nu se poate abate nici în dreapta, nici în stânga în toate câte vorbește domnul meu, regele; că servul tău Ioab, el mi-a poruncit, și ^r el a pus în gura servei tale toate aceste cuvinte. 20 Și pentru ca să schimbe privirea lucrului. pentru aceea servul tău Ioab a făcut aceasta. Și domnul meu *este* înțelept, ^s ca înțelepciunea unui înger al lui Dumnezeu. și cunoaște toate. câte *se fac* în țară.

21 Și zise regele lui Ioab: Iată, tu ai făcut aceasta: deci mergi și adu înapoi pre tinărul Absalom! 22 Și Ioab căzu preste fața sa la pământ. și se închină. și mulțumi regelui: și Ioab zise: Astăzi a cunoscut servul tău. că am aflat har în ochii tăi, domnul meu, rege! că regele a îndeplinit cererea servului tău. 23 Și Ioab se sculă. și ^t merse la Gheșur. și aduse pre Absalom la Ierusalim. 24 Și regele zise: Întoarcă-se la casa sa: și

^d Esod. 4. 15. ^g Cap. 12. 1. ^{Mat.} 27. 25. ^l 1 Sam. 14. 45. ^o Iov 34. 15. ^p Num. 35. 15. ^q Cap. 19. 27. ^s Vers. 17.
^e 1 Sam. 20. 41. ^h Num. 35. 19. ^j 1 Reg. 2. 33. ^m Judc. 20. 2. ^r Ebr. 9. 27. ^t 25. 28. ^r Vers. 3. ^t Cap. 13. 37.
² Reg. 6.26.28. ⁱ Fac. 27. 13. ^k Num. 35. 19. ⁿ Cap. 13.37.38.

fațaⁿ mea să nu vădă. Și se întoarse Absalom la casa sa: dar fața regelui nu o vădă.

25 Și în tot Israelul nu era bărbat frumos ca Absalom. *Eră* delăudat foarte. ^aDe la talpa piciorului său și până în creștelul său nu era greș în el. 26 Și când își tundeă capul, (că se întâmplă din an în an, să-l tundă, căci îi era greu, deaceea îl tundeă) de trăgea părul capului său două sute de sicli după măsura regelui. 27 Și ^wse născură lui Absalom trei fii și o fiică, al cărei nume *eră* Tamar: *eră* femeie frumoasă la privire.

28 Și locui Absalom doi ani de zile în Ierusalim, și ^yfața regelui nu o vădă: 29 Și trimise Absalom după Ioab, spre a-l trimite la rege; dar acesta nu voi să vină la dânsul: și trimitând a doua oară, el tot nu voi să vină. 30 Atuncia zise servilor săi: Vedetei ogorul lui Ioab cel de alături cu mine, și pe care are orz! mergeti și aprindeți-l cu foc. Și servii lui Absalom dădură foc ogorului. 31 Și se sculă Ioab, și merse la Absalom în casă, și-i zise: De ce au dat foc servii tăi ogorului meu? 32 Și Absalom răspunse lui Ioab: Iată, eu am trimis după tine, și am zis: Vino aici! ca să te trimit la rege, să-i zici: De ce am venit eu din Gheșur? Mai bine îmi *eră să fi fost* tot acolo! Și acum să văd fața regelui, și de este *vre-o* vină asupra-mi, să măucidă. 33 Și Ioab merse la rege, și-i spuse. Și el chemă pre Absalom, și el veni la rege, și se plecă cu fața la pământ înaintea regelui. Și regele ^zsărută pre Absalom.

Răsecularea lui Absalom.

15 ^aFost-a după aceea, că Absalom și-a ^bgătit care și cai, și cincizeci bărbați fugiră înaintea lui. 2 Și Absalom se sculă, și se așază de laturile drumului la poartă. Și de aveă carevă ceartă, și mergea la judecată la rege, Absalom îl chema, și zicea: Din ce cetate *esti* tu? Și el zicea: Din una din semințiile lui

Israel *este* servul tău: 3 Și Absalom zicea către dânsul: Iată, cauza ta este bună și dreaptă: dar nu *este* nimenea, care să te asculte din partea regelui. 4 Și Absalom mai zicea: ^eO! de m'ar pune pre mine judecător în țară! La mine ar putea să vină tot insul, care ar aveă *vre-o* ceartă și judecată, și eu i-as da dreptate. 5 Și de se apropiă cineva *de el*, ca să se închine înaintea lui: el întindea mâna sa, îl apucă, și-l sărută. 6 Și așa făcea Absalom tuturor Israelitelor, care mergeau la judecată la rege: ^dși Absalom câștigă inima bărbaților lui Israel.

7 Și după trecerea de patruzeci de ani, zise Absalom regelui: Voiu să măduc, și să îndeplinesc votul meu la Hebron, pre care l-am făcut Domnului: 8 ^eCă vot a făcut ^fservul tău, ^gpe când locuiam la Gheșur în Siria, zicând: Dacă Domnul mă va întoarce la Ierusalim, voiu servi Domnului. 9 Și regele zise către dânsul: Mergi în pace! Și așa el se sculă, și merse la Hebron.

10 Și Absalom trimise spioni în toate semințiile lui Israel, zicând: Când veți auzi sunetul trâmbitei, veți zice: Absalom s'a făcut rege la Hebron. 11 Și cu Absalom merșeră două sute de bărbați din Ierusalim, cari *au fost* ^hchemati, și merșeră ⁱîn prostia lor, și nu știură nimic. 12 Și Absalom trimise după Ahitofel, Ghilonitul, ^jconsilierul lui David, din cetatea sa ^kGhilo, când aducea el jertfe. Și se făcū conjurare tare, și poporul ^ltot se îmmultiă lângă Absalom.

Fuga lui David.

13 Și a venit vestitor la David, zicând: ^mInimile bărbaților lui Israel sunt după Absalom. 14 Și zise David către toți servii săi, cari *erău* cu dânsul în Ierusalim: Sculați-vă, și să ⁿfugim! că nu va fi nouă scăpare de fața lui Absalom. S'arguiți de a merge, ca să nu sârguească el, și să ne ajungă, și să aducă nenorocire preste noi, și să treacă cetatea

^a Fac. 43. 3.
^r Isa. 1. 6.
^r Cap. 18. 18

^y Vers. 24.
^c Fac. 33. 4.

Luc. 15. 20.

Capit. 15.

^a Cap. 12. 11.
^b 1 Reg. 1. 5.

^e Judc. 9. 29.
^d Rom. 16. 18.

^f Fac. 28. 20, 21.
^g Cap. 13. 38.

⁴ Fac. 20. 5.
^j Ps. 41. 9.

^k Ios. 15. 51.

^l Ps. 3. 1.
^m Judc. 9. 3.
ⁿ Ps. 3. titlu.

prin ascuțișul săbiei. 15 Și servii regelui ziseră către rege: Tot ce domnul nostru regele alege, iată, noi *suntem* servii tăi!

16 Și ^oregele ieși cu toată casa sa în urma lui: și lăsă regele ^pzece concubine, ca să păzească casa. 17 Și așa ieși regele și tot poporul în urma sa, și stătura la o casă depărtată. 18 Și toți servii lui mergeau de alături cu el, și ^atoți Cretii și toți Pletii, și toți Gatiții, șase sute bărbați, cari l-au urmat de la Gat, mergeau înaintea regelui. 19 Atuncia regele zise lui ^rItai, Gatitul: De ce voești să mergi și tu cu noi? Întoarnă-te la locul tău, și rămâi cu regele; căci străin *est*i tu, și nemernicit de la locul tău. 20 Ieri ai venit, și astăzi să te las să mergi cu noi în rătăcire? Că eu merg ^sunde voi putea merge. Tu întoarnă-te, și ia pre frații tăi cu tine: mila și adevărul *fi*e cu tine; 21 Și Itai răspunse regelui, și zise: ^tViu *este* Domnul, și viu domnul meu, regele! în acel loc unde domnul meu regele este, fie spre moarte, fie spre viață, acolo va fi și servul tău. 22 Și David zise lui Itai: Du-te, și treci! Și trecu Itai, Gatitul, cu toți oamenii lui și toți copiii, cari *erau* cu dânsul. 23 Și toată țara plânse cu voce tare, și tot poporul trecu: și regele trecu preste pârâul Kedron, și tot poporul trecu în drumul către ^upustiul.

24 Și iată, acolo *eră* Zadok și toți Levitii cu dânsul ^vcare purtau chivotul legii lui Dumnezeu: și ei puseră jos chivotul lui Dumnezeu, și Abiatar se suiă, până a sfârșit tot poporul trecerea din cetate. 25 Și regele zise către Zadok: Du înapoi în cetate chivotul lui Dumnezeu! De voi afla har înaintea Domnului, ^xel mă va înturna, și mă va lăsa să văd *chivotul* său, și locașul său. 26 Și de va zice: ^yNu te voese, iată, eu *sunt*; ^zfacă el cu mine, după cum *este* bine în ochii lui. 27 Și regele zise lui Zadok, preotul: ^aVezi, întoarnă-te cu pace în cetate,

și Alimaaz, fiul tău, și Ionatan, fiul lui Abiatar: ^bfiii voștri ai amândurora cu voi. 28 Vedeți, ^ceu voiu mână în șesurile pustiului, până ce va veni cuvânt de la voi, ca să-mi dea de știre. 29 Deci duseră Zadok, și Abiatar chivotul lui Dumnezeu înapoi la Ierusalim: și rămaseră acolo.

30 Și David suiă suișul *muntelui* Olivilor, suind și plângând și cu ^dcapul acoperit, și el mergea ^edescult, și tot poporul ce *eră* cu el își ^facoperi fiecare capul său, și se suiă, suind și ^gplângând. 31 Și se vesti lui David, zicând: ^hAhitofel *este* între conjurații cu Absalom. Și zise David: Zădărnicește sfatul lui Ahitofel, Doamne.

32 Și David ajungând în vârf, unde se închină lui Dumnezeu, iată, că îi ieși înainte Hușai, Arenitul, cu vestmântul rupt și cu țărână pe capul său. 33 Și David zise către dânsul: De vei merge cu mine, de povară îmi vei fi. 34 Iar de te vei înturna în cetate, și vei zice lui Absalom: Voiu fi servul tău, o rege; *cum* înainte *am* fost servul părintelui tău, așa *voi*u fi servul tău acum, atuncia tu-mi vei zădărnici sfatul lui Ahitofel. 35 Au nu *sunt* cu tine acolo Zadok și Abiatar, preoții? Și totul ce tu vei auzi din casa regelui, spune lui Zadok și lui Abiatar, preoților. 36 Iată! acolo *sunt* cu dânsii fiii lor, ai amândurora: Ahimaaz al lui Zadok, și Ionatan al lui Abiatar. Trimiteți-mi printr'înșii tot cuvântul ce veți auzi. 37 Și așa a intrat Hușai, amicul lui David, în cetate: iar Absalom intră în Ierusalim.

Tiba înnegrește pe Mefiboșet.

16 Și ^adupă ce merse David puțin preste vârf, iată îi *ven*u înainte ^bTiba, servul lui Mefiboșet, cu o pereche de asini înșeuăți, și pe dânsii *erau* două sute de pâni, o sută de turte de poamă, și o sută de *bucăți* fructe uscate, și un foale cu vin. 2 Și regele zise către Tiba: Ce vrei cu acestea? Și Tiba răspunse:

^o Ps. 3, titlu.
^p Cap. 16, 21, 22.
^q Cap. 8, 18.

^r Cap. 18, 2.
^s 1 Sam. 23, 13.
^t Rut. 1, 16, 17.

^u Cap. 16, 2.
^v Num. 4, 15.
^w Ps. 43, 3.

^y Isa. 62, 4.
^z 1 Sam. 3, 18.
^a 1 Sam. 9, 9.

^b Cap. 17, 17.
^c Cap. 17, 16.
^d Cap. 19, 4.

^e Isa. 20, 2, 4.
^f Jer. 11, 3, 4.
^g Ps. 126, 6.

^h Ps. 3, 1, 2.

ⁱ Cap. 16.
^j Cap. 15, 30, 32.
^k Cap. 9, 2.

Asini *sunt* pentru casa regelui, pentru călărie, și pânile și fructele uscate pentru mâncarea servilor, și vinul de beut ^cpentru cei oboșiți în pustiu. 3 Și regele zise: Unde *este* fiul domnului tău? ^dȘi Tiba zise regelui: Iată, el rămâne în Ierusalim: căci el a spus: Astăzi casa lui Israel imi va inapoia regatul părintelui meu. 4 ^eȘi regele zise lui Tiba: Iată, totul *este* al tău, ce a fost al lui Mefiboset. Și Tiba zise: Mă inclin înaintea ta, că aflai har înaintea domnului meu, regele.

Șimei blestemă pe David.

5 Și regele David veni până la Bahurim, și iată, că ieși de acolo un bărbat din neamul casei lui Saul, al cărui nume *eră* Șimei, fiul lui Ghera: și ieșind blestemă. 6 Și aruncă cu pietri după David și după toți servii regelui David: și tot poporul și toți vitejii *mergeau* din dreapta lui și din stânga lui. 7 Și așa zise Șimei, când blestemă: Du-te, du-te, om al sângelui, ^gîn răutățile! 8 Domnul ți-a ^hrăsplătit tot ⁱsângele casei lui Saul, în locul căruia tu te-ai făcut rege: și Domnul a dat regatul în mâna lui Absalom, fiul tău. Iată, acum *ești* în nenorocirea ta, căci om al sângelui *ești* tu.

9 Atuncia zise Abişai, fiul Teruiei, regelui: Pentru ce ^jblestemă acest ^kcâne mort pre domnul meu, regele: Rogu-mă, să trec și să-i iau capul lui. 10 Și zise regele: ^lCe aveți voi de a face cu mine, voi fi de ai Teruiei? Lăsați-l să blesteme: că ^mDomnul i-a zis: Blestemă pre David! ⁿȘi cineva zice: De ce faci aceasta? 11 Și David zise către Abişai și către toți servii săi: Iată, ^ofiul meu, ^pcare a ieșit din coapsele mele, caută după vieta mea, eu cât mai mult dar acest Beniaminit? Lăsați-l să blesteme, că Domnul i-a poruncit. 12 Poate, se va uita Domnul la năcazul meu, și-mi va ^qrăsplăti eu bine pentru blestemarea lui de astăzi. 13 Și David își căută de

drum cu oamenii lui, și Șimei mergea pe coasta muntelui, în dreptul lui și blestemă mergând, și aruncă cu pietri după el, și ridică praful. 14 Și regele și tot poporul, ce *eră* cu el, veniră oboșiți, și se răsulară acolo.

Absalom ascultă de rușinosul sfat a lui Ahitofel.

15 Și ^rAbsalom și tot poporul, bărbații din Israel, veniră la Ierusalim, și Ahitofel cu dânsii. 16 Și întâmplatu-s'a, când Huşai, Architul, ^samicul lui David, veni la Absalom, zise Huşai lui Absalom: Să trăească regele! Să trăească regele! 17 Și Absalom zise lui Huşai: Aceasta *este* înbirea ta către amicul tău? ^tDe ce nu ai mers cu amicul tău? 18 Și Huşai zise lui Absalom: Nu! ei pre cine l-a ales Domnul și acest popor și toți bărbații lui Israel, acelu voiu să fiu, și lângă acesta voiu să rămân. 19 Și apoi ^ucui voiu servi? Nu înaintea fiului său? Cum am servit înaintea părintelui tău, așa voiu fi și înaintea ta.

20 Și Absalom zise lui Ahitofel: Faceți sfat ce vom face! 21 Atuncia zise Ahitofel lui Absalom: Întră la ^vconcubinele părintelui tău, pre care le-a lăsat să păzească casa: și când va auzi tot Israelul, că tu ^xai picat în miros rău la părintele tău, atunci mâinile tuturor, cari *sunt* lângă tine, se vor întări. 22 Deci se întinse pe acoperișul casei un cort pentru Absalom, și Absalom intră la concubinele părintelui său înaintea întregului Israel. 23 Și sfatul lui Ahitofel, pre care îl dădă în acele zile, *eră* ca și cum ar fi întreat pre Dumnezeu: așa *eră* tot sfatul lui Ahitofel atât la David cât și la Absalom.

Se zădărnicește sfatul viclean a lui Ahitofel, Sfârșitul său rușinos.

17 Ahitofel mai zise lui Absalom: Voiu alege douăsprezece mii de bărbați, și mă voiu ridica, și voiu urmări pre David în noaptea aceasta: 2 Și mă voiu aruncă preste dânsul, când *va fi* ^ao boșit

^c Cap. 15. 23.

^d Cap. 19. 27.

^e Prov. 18. 13

^f 1 Reg. 2. 8. 14

^g Deut. 13. 13.

^h Judc. 9. 24. 56.

57.

ⁱ Cap. 1. 16.

^j 1 Sam. 24. 14.

^k Esod. 22. 82.

^l 1 Pet. 2. 23.

^m Plân. 3. 38.

ⁿ Rom. 9. 20

^o Cap. 12. 11.

^p Fac. 15. 4.

^q Rom. 8. 28

^r Cap. 15. 37.

^s Cap. 15. 37.

^t Prov. 17. 17.

^u Cap. 15. 34.

^v Cap. 15. 16.

^x Fac. 31. 30.

Capul 17.

^a Deut. 25. 18.

și mâinile sale slăbite, și-l voiu înspăimântă; și tot poporul ce este cu el fugind. ^bpre rege singur îl voiu ucide. 3 Și voiu aduce tot poporul la tine; că bărbatul ce tu cauți *face* ca și cum toți s'ar înturna *către tine*; și tot poporul va fi în pace. 4 Și acest lucru plăcu lui Absalom și la toți bătrânii lui Israel. 5 Și Absalom zise: Cheamă. rogu-mă, și pre Hușai. Architul, ca să auzim și sfatul său.

6 Și venind Hușai la Absalom, Absalom vorbi către dânsul, zicând: Acest sfat a dat Ahitofel: să facem *după* sfatul său? iar de nu, vorbește tu. 7 Și zise Hușai lui Absalom: Nu *este* bun sfatul, pre care l-a dat astă dată Ahitofel. 8 Că, zise Hușai, tu cunoști pre părintele tău și pre bărbații lui, că *sunt* viteji și amăriți la suflet, ca ^co ursă, căreia i-s'au răpit puii pe câmp. Și părintele tău *este* om de rebel, și nu va sta noaptea cu poporul. 9 Iată, el stă ascuns acuma în vre-o groapă, sau în *alt* loc. Și va fi, de vom fi la început bătuți de către ei, că fiecare, care va auzi, va zice: S'a învins poporul ce a urmat pre Absalom. 10 Atuncia și cel mai viteaz, a cărui inimă *este* ca inima unui leu, se va ^dtopi; că tot Israelul știe, că părintele tău *este* puternic, și că bărbați viteji *sunt* cei ce *sunt* cu dânsul. 11 De aceea sfătuesc eu să se adune în jurul tău tot Israelul ^edela Dan până la Beer-Șeba, ^fca nisipul, ce *este* pe *țarmurile* mării, în mulțime; și *încă* însu-ți să ieși la luptă.

12 Și când vom veni noi la dânsul în vre-unul din acele locuri, unde se găsește el, vom tăbări asupra lui, cum cade roua de asupra pământului, așa ca să nu-i rămână nici unul din toți bărbații cari *sunt* cu dânsul. 13 Și dacă se va trage în vre-o cetate, atunci tot Israelul va duce funii la acea cetate, și o vom trage în părau, până ce nici o petricică din ea nu se va mai găsi.

14 Și ziseră Absalom și toți bărbații

din Israel: Mai bun *este* sfatul lui Hușai. Architul, decât sfatul lui Ahitofel. ^gCă Domnul hotărîse să se zădărnicească sfatul cel bun al lui Ahitofel, pentru ca Domnul se aducă nenorocire asupra lui Absalom.

15 ^hAtuncia zise Hușai lui Zadok și Abiatar, preoții: Așa și așa a sfătuit Ahitofel pre Absalom și pre bătrânii lui Israel: și așa și așa am sfătuit eu. 16 Deci trimiteți în grabă, și spuneți lui David, și ziceți: Nu rămâneă această noapte ⁱpe șesurile pustiului, ci du-te mai departe, ca să nu fie înghițit regele și tot poporul ce *este* cu dânsul.

17 ^jȘi Ionatan și Ahimaaz stăteau lângă ^kEu-Roghel, că ei nu cutezau să se arate, când veniau în cetate. Și o servă se duse, și le spuse *totul*; și ei se duseră, și spuseră regelui David. 18 Dar un băiat îi văzù, și spuse lui Absalom. Și ei amândoi merseră cu grabire, și intrară în casa unui bărbat ^lla Bahurim, care aveă o fântână în curtea sa, în care se pogoriră. 19 Și ^mfemeia luă un țol, și-l întinse preste gura fântânei, și împărăștia crupe de asupra. Așa lucrul nu se descoperi. 20 Că veniră servii lui Absalom la femeie în casă, și ziseră: Unde *sunt* Ahimaaz și Ionatan? ⁿȘi femeia zise către dânsii: Ei au trecut preste vadul păraului. Și ei *ii* cântară: dar negăsindu-i, se întoarseră inapoi la Ierusalim. 21 Și după ducerea acestora, ieșiră aceia din fântână, și merseră, și spuseră regelui David, și ziseră lui David: ^oRidicați-vă și treceți în grabă apa: că așa a sfătuit Ahitofel în contra voastră. 22 Și se ridică David și tot poporul ce *eră* cu el, și ei trecură Iordanul. Până la lumina dimineții nu rămase om, care să nu fi trecut Iordanul.

23 Și văzând Ahitofel, că sfatul lui n'a fost urmat, își înșeuă asinul, se ridică, și se duse la casa sa în ^pcetatea sa, și-și regulă casa sa, și se ^qspânzură, și muri, și fu înmormântat în mormântul părintelui său.

^b Zech. 13. 7. | ^d Ios. 2. 11. | ^f Fac. 22. 17. | ^h Cap. 15. 35. | ^j Cap. 15. 27, 36. | Cap. 16. 5. | ⁿ Esod. 1. 19. | ^p Cap. 15. 12.
^c Osea 13. 8. | ^e Iudc. 20. 1. | ^g Cap. 15. 31, 34. | ⁱ Cap. 15. 28. | ^k Ios. 15. 7. | ^m Ios. 2. 6. | ^o Vers. 15. 16. | ^q Mat. 27. 5.

24 Atuncia David veni la ^rMahanaim, și Absalom trecu Iordanul, el și toți bărbații lui Israel cu dânsul. 25 Și Absalom puse pre Amasa în locul lui Ioab preste armată. Și Amasa *eră* fiul unui bărbat, al cărui nume *eră* Itra, din Ezerel, care intră la ^sAbigail, fata lui Nahaș, sora Teruiei, muma lui Ioab. 26 Și Israel și Absalom tăbăriră în pământul Galaad.

27 Și când David veni la Mahanaim, Šobi, fiul lui Nahaș din Rabba a fiilor lui Ammon, și Machir, fiul lui Ammiel din Lodebar, și Barzillai, a Galaadiților din Roghelim. 28 Aduseră paturi, și cupe, și oale, și grâu, și orz, și făină, și grăunte prăjite, și bob, și linte, și uscături. 29 Și miere, și unt, și oi, și brânză de vaci, pentru David și poporul ce *eră* cu dânsul, spre mâncare. Că ziseră ei: Poporul *este* flămând și obosit și însetat în pustiu.

Absalom bătut e ucis de către Ioab.

18 Și David numără poporul care *eră* cu dânsul, și puse preste ei mai mari preste mii și mai mari preste sute. 2 Și puse David poporul, o treime sub Ioab ^ași o treime sub Abișai, fiul Teruiei și fratele lui Ioab, și o treime sub Itai, Gatitul. Și regele zise către popor: Voi merge și eu cu voi. 3 ^bIar poporul răspunse: Tu nu vei merge *cu noi*; că dacă vom fugi noi, ei nu vor lua seama la noi; și de va muri jumătate din noi, ei nu vor lua seama la noi: căci tu *faci* cât zece mii din noi. Așa dar mai bine *este*, ca tu să ne vii din cetate în ajutor. Și zise regele către dânșii: Voi face ce va fi bun în ochii voștri. 4 Și regele se puse de a lătura porții, și tot poporul ieși cu sutele și cu miile.

5 Și regele porunci lui Ioab și lui Abișai și lui Itai, zicând: Cruțați-mi tânărul, pre Absalom! ^cȘi tot poporul auzi, când regele a poruncit tuturor mai marilor pentru Absalom.

6 Și așa ieși poporul în câmp în contra lui Israel, și fu luptă în ^dpădurea lui

Efraim. 7 Și poporul lui Israel fu acolo bătut de servii lui David, și s'a făcut învingere mare în aceea zi, *ca* de douăzeci de mii. 8 Și se întinse de acolo lupta preste toată țara; și pădurea a mâncat în aceea zi mai mult popor, decât a mâncat sabia.

9 Și întâlni Absalom pre servii lui David; și Absalom călăriă pre un catâr: și catârul veniă sub desişul unui stejar mare, și capul lui se anină de stejar, și el plutea între cer și pământ, și catârul de sub dânsul se duse. 10 Și văzând *aceasta* un bărbat spuse lui Ioab, și zise: Iată! eu am văzut pre Absalom spânzurat de un stejar. 11 Și zise Ioab către bărbatul care i-a spus *aceasta*: Iată, dacă l-ai văzut, de ce nu l-ai abătut acolo la pământ? Că eu ți-ași fi dat zece *sicli* de argint și un brâu. 12 Și bărbatul zise către Ioab: Chiar de ași cumpăni în mâna mea o mie *sicli* de argint, *tot* n'ași întinde mâna mea în contra fiului regelui: ^ecă la auzul nostru ți-a poruncit regele ție și lui Abișai și lui Itai, zicând: Ferească-se fiecare *de a se atinge* de tânăr, de Absalom. 13 Altfel ași face o necredință cu prețul vieții mele, că nimic nu rămâne ascuns înaintea regelui, și însuși te-ai da la o parte. 14 Și Ioab zise: Nu voi întârziă atâta eu tine, și luă trei lănci în mâna sa, și le infipse în inima lui Absalom, care încă trăiă în mijlocul stejarului. 15 Și zece timeri, cari purtau armele lui Ioab, încuijurară pre Absalom il lovira, și-l omoriră.

16 Și suflă Ioab în trambită, și se întoarse înapoi din urmărirea lui Israel; că Ioab reținū poporul. 17 Și ei luară pre Absalom, și-l aruncară în pădure într'o groapă mare, ^fși puseră preste el o movilă de pietri mari foarte. Și tot Israelul fugi fiecare în cortul său.

18 Iar Absalom încă în viață fiind, își luă, și-și așeză un stâlp în ^gValea Regelui: căci zise el: ^hEu nu am nici fiu, ca să păstreze în amintire numele meu. Și el numi stâlpul după numele său, și

^r Fac. 32. 2. | ^s 1 Cron. 2. 17.

^{Opul} 18.

^b Cap. 21. 17.

^d Ios. 17. 15, 18.

^f Ios. 7. 26.

^g Fac. 14. 17.

^h Cap. 14. 27.

^a Cap. 15. 19.

^e Vers. 12.

^e Vers. 5.

se chemă stâlpul lui Absalom până în ziua de astăzi.

Solia lui Cuși.

19 Și Ahimaaz fiul lui Zadok, zise: Lasă-mă să alerg. și să aduc regelui aceste știri. că Domnul l-a apărât de mâna neamicilor lui. 20 Și Ioab zise către dânsul: Tu nu vei duce știre astăzi: iar altădată vei duce știre: astăzi nu vei duce știre, că fiul regelui a murit. 21 Și Ioab zise către Cuși: Mergi. spune regelui ce ai văzut! Și se închină Cuși înaintea lui Ioab. și alergă. 22 Și Ahimaaz. fiul lui Zadok, zise iarăși către Ioab: Fie ce va fi. voi alergă și eu după Cuși. Și Ioab zise: Dece să alergi. fiul meu? Că nu ai de dus o știre de folos *pentru tine?* 23 Fie ce va fi. voi alergă? Și zise către dânsul: Aleargă! Atuncia alergă Ahimaaz pe calea câmpiei. și întrecu pre Cuși.

24 Și David ședeă între cele două porți. Și păzitorul depe acoperișul porții se sui pe zid. și-și ridică ochii săi. și văzu. și iată. că aleargă un om singur. 25 Și strigă păzitorul. și spuse regelui. Și regele zise: Dacă *este* singur. bună știre în gura lui *este*. Și el tot se apropiă. 26 Și păzitorul văzu și alt om alergând: și păzitorul strigă la portar. zicând: Iată. aleargă un om singur! Și regele zise: Și acesta aduce știre. 27 Și păzitorul zise: Eu văd alergătura celui dintâiu ca alergătura lui Ahimaaz. fiul lui Zadok. Și regele zise: Om bun *este* acesta. și cu știre bună vine el.

28 Și strigă Ahimaaz. și zise către rege: Pace! și se închină înaintea regelui cu fața la pământ. și zise: Binecuvântat *fie* Domnul Dumnezeuul tău. care a dat *în mâinile noastre* pre bărbații. cari au ridicat mâna lor în contra domnului meu. regele! 29 Și regele zise: Bine este tânărului Absalom? Și Ahimaaz zise: Văzut-am mulțime mare. când Ioab trimise pre servul regelui și pre servul tău: dar n'am cunoscut ce *eră*. 30 Și regele zise: Dă-te de lături. și te pune aici! El se dădu dară în lături.

și stătù. 31 Și iată veni. Cuși: și Cuși zise: Știre să *primească* domnul meu. regele: Că Domnul te-a apărât de mâna tuturor. cari sau resculat asupra ta. 32 Și regele zise lui Cuși: Bine este tânărului Absalom? Și Cuși zise: Să fie ca și tânărului *acestuia* neamicilor domnului meu. regele. și la toți. cari se scoală în contra ta spre rău! 33 Și se cutremură regele. și se sui în camera *sa* cea de sus de asupra porții. și plânse. și așa zise el mergând: *J* Fiul meu. Absalom! Fiul meu. fiul meu. Absalom! fire-ași mort în locul tău. Absalom. fiul meu. fiul meu!

Jalea regelui.

19 Și se spuse lui Ioab: Iată regele plânge și bocește după Absalom! 2 Și se prefăcu isbânda din acea zi în plângere pentru tot poporul. Că poporul auzi în acea zi zicându-se. că regele este amărit pentru fiul său. 3 Și poporul se furisă în acea zi *în* înlauntrul cetății. cum se furisează un popor. care se rușinează. când fuge din luptă. 4 Iar regele *iși* acoperi fața sa. și bocì cu voce tare: *e* Fiul meu. Absalom! Absalom. fiul meu. fiul meu!

5 Și se duse Ioab în casă la rege. și zise: Tu rușinezi astăzi fața tuturor servilor tăi. cari au mântuit astăzi viața ta. și viața fiilor tăi și a ficelor tale. și viața femeilor tale. și viața concubinelor tale: 6 Pentru că tu iubești pre cei ce te urăsc. și urăști pre cei ce te iubesc: că tu dovedești astăzi. că mai marii și servii *tăi* nu-ți sunt nimic. Căci eu cunosc astăzi. că de ar mai trăi Absalom. și noi toți am fi murit. *aceasta* plăcut ar fi în ochii tăi. 7 Și acum scoală-te. ieși. și vorbește după inima servilor tăi: căci mă jur pre Domnul. de nu vei ieși. nu va rămâneă nici un *bărbat* cu tine noaptea aceasta: și aceasta va fi mult mai rău pentru tine. decât tot răul. care a venit asupra-ți din tinereța ta și până acum. 8 Deci se sculă regele. și șezù în poartă. Și i-se spuse întregului popor. zicând: Iată. regele șede în poartă. Și veni tot

poporul înaintea regelui: că Israelul fugise fiecare la cortul său.

Reîntoarcerea regelui la Ierusalim.

9 Și se certă tot poporul din toate seminiunile lui Israel, zicând: Regele ne-a scăpat din mâna neamicilor noștri, și ne-a mântuit din mâna Filistenilor: și acum a^d fugit el din țară dinaintea lui Absalom. 10 Și Absalom, pre care l-am uns preste noi, a murit în luptă: acum deci de ce nu punei cuvânt pentru întoarcerea regelui?

11 Și regele David trimise la Zadok și Abiatar, preoții, zicând: De ce ați fi voi cei din urmă pentru întoarcerea regelui la casa sa? că cuvântul a tot Israelul a ajuns la rege, în casa sa. 12 Voi *sunteți* frații mei; *e* osul meu și carnea mea *sunteți* voi. De ce deci ați fi cei din urmă pentru întoarcerea regelui? 13 Și către Amasa ziceți: Nu *ești* tu din osul meu și din carnea mea? *g* Așa să-mi facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă tu nu vei fi mai mare preste oaste înaintea mea în toate zilele în locul lui Ioab! 14 Și acesta plecă inima tuturor bărbaților din Iuda, *h* ca pre a unui om, încât ei trimiseră la rege, zicând: Întoarce-te tu înapoi, și toți servii tăi! 15 Și așa se întoarse regele înapoi. Și veni până la Iordan: și Iuda veni până la ⁱGhilgal, ca să întâmpine pre rege, și să petreacă pre rege preste Iordan.

Mărinimia și mulțumita regelui David.

16 Și se grăbi ^jȘimei, fiul lui Ghera, a Beniaminitului, din Bahurim, și se pogori cu bărbații din Iuda înaintea regelui David. 17 O mie bărbați din Beniamin *eran* cu dânsul, și ^kTiba, servul casei lui Saul, și cincisprezece fii ai lui, și douăzeci de servi ai lui cu dânsul, și merseră înaintea regelui preste Iordan. 18 Și după ce trecu luntrea, ca să treacă casa regelui, și să facă ce eră bun în ochii săi, căzù Șimei, fiul lui Ghera, înaintea regelui, când treceà el preste Iordan: 19 Și zise către rege: Domnul meu! ^lSă nu-mi socotească domnul meu fărăde-

legea, și să nu-și amintească de^m nedreptățile ce ți-a făcut servul tău în acea zi, când domnul meu regele ieșià din Ierusalim, ca să le ⁿpună regele la inimă. 20 Că servul tău cunoaște, că am păcătuit. Deci iată, eu am venit astăzi cel dintâiu din toată ^ocasa lui Iosif intru întâmpinarea domnului meu, regele. 21 Și Abigail, fiul Teruiei, răspunse, și zise: Să nu fie Șimei ucis pentru aceasta, că a ^pblestemat pre unsul Domnului? 22 Și David zise: ^qCe aveți voi cu mine, voi fi ai Teruiei, că vă faceți astăzi mie împotriviitori? ^rSă fie ucis carevâ în Israel astăzi? Au nu cunosc eu astăzi, că *sunt* rege preste Israel? 23 Deci ^sregele zise către Șimei: Nu vei muri: și regele îi jură.

24 Și Meliboșet, fiul lui Saul, se pogori întru întâmpinarea regelui. Și el nu-și gătise nici picioarele sale, nici barba sa, nici își spălase vestmintele sale, din ziua, în care s'a dus regele până în ziua, când se întoarse el în pace. 25 Și venind din Ierusalim, înaintea regelui, zise regele către dânsul: De ce nu ai mers tu cu mine, Meliboșet? 26 Și el răspunse: Domnul meu, regele! servul meu m'a înșelat. Căci servul tău zise: Voiu să-mi înșenez asinul, și să călărească pre el, și să merg cu regele; că servul tău *este* olog. 27 Și el a vorbit de rău de servul tău la domnul meu, regele; dar domnul meu, regele *este* ca ingerul lui Dumnezeu: fă deci *ce este* bun în ochii tăi.

28 Că *deși* toți cei din casa părintelui meu nu *sunt* decât bărbați vrednici de moarte față cu domnul meu, regele, totuși tu ai pus pre servul tău între cei ce mănâncă la masa ta. Și ce drept mai am eu, de a mai cere încă regelui? 29 Și regele zise către dânsul: Pentru ce mai vorbești încă de ale tale? Am zis-o: Tu și Tiba împărțiți câmpul. 30 Și Meliboșet zise către rege: Să ia el și totul, deoarece domnul meu, regele, în pace a venit în casa sa.

^d Cap. 15. 14. ^e Cap. 5. 1.

^f Cap. 17. 25. ^g Rut. 1. 17.

^h Judec. 20. 1. ⁱ Ios. 5. 9.

^j 1 Reg. 2. 8. ^k Cap. 9. 2. 10.

^l 1 Sam. 22. 15. ^m Cap. 16. 5, 6, etc.

ⁿ Cap. 13. 33. ^o Cap. 16. 5.

^p Esod. 22. 28. ^q Cap. 16. 10.

^r 1 Sam. 11. 15. ^s 1 Reg. 2. 8. 9. 37, 36.

31 Și ^tBarzillai, Galaaditul, se pogori dela Roghelin, și trecu cu regele preste Iordan, ca să-l petreacă peste Iordan. 32 Iar Barzillai *eră* bătrân foarte, de optzeci de ani; și el îngrijise de rege, pe când petrecea în Mahanaim: că el *eră* un bărbat avut foarte. 33 Și regele zise către Barzillai: Vino cu mine; că eu voi să îngrijesc de tine la mine în Ierusalim! 34 Și Barzillai zise regelui: Câte sunt *încă* zilele vieții mele, ca să mă sui cu regele la Ierusalim? 35 ^aOptzeci de ani am astăzi; pot eu oare deosebî între bine și rău? Poate să gustे oare servul tău ceeace mănânc și ceeace beau? Pot oare să mai aud vocea cântăreților și a cântărețelor? Dece dară să mai fie servul tău de povara domnului meu, regele? 36 Servul tău va mai merge puțin cu regele preste Iordan. Și dece să-mi facă regele asemene răsplată? 37 Lasă să se întoarcă servul tău, ca să mor în cetatea mea, lângă mormântul părintelui meu și al mumei mele! Iată servul tău, ^vChimham, va trece cu domnul meu, regele: și fă lui ce *este* bun în ochii tăi! 38 Și zise regele: Chimham să treacă cu mine, și eu îi voi face ceeace-ți va plăcea ție, și tot ce vei pofti dela mine îți voi da. 39 Și tot poporul trecu Iordanul; și când *il* trecu și regele, regele ^xsărută pre Barzillai, și-l binecuvântă; și *acesta* se întoarse înapoi la locul său. 40 Și regele merse la Ghilgal, și Chimham merse cu dânsul: și tot poporul lui Iuda petrecu pre rege, și chiar și jumătate din poporul lui Israel.

41 Și iată, toți bărbații din Israel veniră la rege, și ziseră către dândul: De ce te-au furat frații noștri, bărbații din Iuda, și au trecut pre rege și casa lui preste Iordan, și pre toți bărbații lui David cu dânsul? 42 Și răspunseră toți bărbații din Iuda bărbaților din Israel: Pentru că regele ne *este* mai aproape. Dece sunteți voi așa de aprinși pentru lucrul acesta? Măncat-am noi *ceva* dela rege? Sau datu-ni-s-au daruri? 43 Și

răspunseră bărbații din Israel bărbaților din Iuda, și ziseră: Zece părți avem în rege, și chiar în David *avem* mai mult decât voi; pentru ce dar voi ne-ați despretuit, și nu cuvântarăm noi cei din-tăiu pentru reîntoarcerea regelui nostru? Și cuvintele bărbaților din Iuda erau mai aspre decât cuvintele bărbaților din Israel.

Sfârșitul răscrăitorului Șeba. Uciderea lui Amasa prin Ioab.

20 Și *eră* acolo un om de nimic, al cărui nume *eră* Șeba, fiul lui Bichri, un Beniaminit. Acesta suflă în trâmbiță, și zise: ^aNoi nu avem nici o parte în David, și nici o moștenire în fiul lui Ișai! ^bfiecare la corturile sale! 2 Și așa se duseră toți bărbații din Israel dela David, și urmară după Șeba, fiul lui Bichri. Dar bărbații din Iuda se ținură de regele lor, dela Iordan până la Ierusalim.

3 Și venind David, la casa lui în Ierusalim, luă regele pre acele zece ^cconcubine, pre cari le lăsase să păzească casa, și le puse într-o casă sub pază, și se îngrijea de ele; dar nu intra la dânsese; și așa ele rămaseră închise până la ziua morții lor, și trăiră văduve.

4 Și regele zise către Amasa: ^dAdună-mi bărbații lui Iuda în trei zile, și apoi arată-te aicia! 5 Și Amasa merse să adune pre Iuda; dar întârzie preste timpul, ce i-se hotărise. 6 Și David zise către Abișai: Acum Șeba, fiul lui Bichri, ne va face mai mult rău decât Absalom; ia *deci* pre ^eservii domnului tău, și urmărește-l, ca să nu ajungă în cetățile cele întărite, și să scape de ochiul nostru. 7 Și merșeră pre urma lui bărbații lui Ioab, și ^fCretii și Pletii, și toți cei tari. Și ei ieșiră din Ierusalim, ca să urmărească pre Șeba, fiul lui Bichri.

8 Și *find* ei lângă piatra cea mare, care *este* în Ghibeon, le veni Amasa înainte. Și Ioab *eră* îmbrăcat în mantia sa, și preste dânsa *avea* cingătoarea săbii sale, care spânzură preste coapsa lui în teaca ei. Și ieșind el, ia căzu. 9 Și Ioab

^t 1 Reg. 2. 7. | ^v 1 Reg. 2. 7. | ^x Fac. 31. 55. | *Capit. 20.* | ^b 1 Reg. 12. 16. | ^c Cap. 15. 16. | ^e 1 Reg. 1. 33. | ^f 1 Reg. 1. 33.
^a Ps. 90. 10. | — | ^a Cap. 19. 43. | ² Cron. 10. 16. | ^d Cap. 19. 13.

zise către Amasa: *Ești bine, fratele meu?*
 9 Și apucă Ioab cu mâna dreaptă barba lui Amasa, ca să-l sărute. 10 Și Amasa nu luă seama sabia, ce *eră* în mâna lui Ioab: și așa^h el îl lovî cu eaⁱ în pânțele, și s'au vărsat măruntaiele pe pământ, și a doua oară nu l-a mai lovit, și el a murit. Și Ioab și Abişai fratele lui, urmăriră pre Şeba, fiul lui Bichri. 11 Și un bărbat din servii lui Ioab rămase lângă dânsul, și zise: Cine iubește pre Ioab, și cine *este* cu David, să *urmeze* pre Ioab. 12 Și Amasa se restogoliă în sângele său în mijlocul drumului: și bărbatul văzând că tot poporul stă, el a tras pre Amasa depe drum pe câmp, și aruncă un vestmânt deasupra lui, după ce văzù, că toți cari veniau la el, se opriau. 13 Și după ce fu scos din drum, merseră toți bărbații după Ioab, ca să urmărească pre Şeba, fiul lui Bichri.

14 Și aceasta trecù prin toate semințiile lui Israel până la^j Abel, adecă Bet-Maaca, și prin tot *pământul* Berimului, și ei se adunară, și merseră și ei după dânsul. 15 Și ei veniră, și-l impresurară în Abel-Bet-Maaca. Și ei^k ridicară un val împotriva cetății, înaintea zidului: și tot poporul care *eră* cu Ioab săpară zidul, ca să-l rupă. 16 Atunci o femeie înțeleaptă în cetate strigă: Ascultați, ascultați! Spuneți, rogu-vă lui Ioab, să se apropie până aici, și eu voi vorbi cu el. 17 Și el se apropie de dânsa: și femeia zise: Tu ești Ioab? Și el răspunse: Eu *sunt*. Și ea zise către dânsul: Ascultă cuvintele servei tale. 18 Și el răspunse: Ascult. Și ea zise: Se cădeă mai întăin să gândești, și să zici: Se cade a întrebă Abelul: și atunci *lucrul* s'ar fi sfârșit. 19 Eu *sunt* dintre iubitorii de pace și din credincioșii lui Israel; tu cauți să ucizi o cetate și mamă în Israel? Pentru ce voiești să înghiți^l moștenirea Domnului? 20 Și Ioab răspunse și zise: Departe, departe *este* de mine *aceasta!* Nu voiesc să înghit, și nu voiesc să stric. 21 Nu *stă* lucrul

asa: ci un bărbat din muntele lui Efraim, anume Şeba, fiul lui Bichri, a ridicat mâna lui în contra regelui, în contra lui David; pre el numai dați-l în mâna mea, și mă voiu depărta de cetate. Atuncia zise femeia către Ioab: Iată, capul său ți-se va aruncă preste zid. 22 Atuncia femeia se duse la tot poporul^m cu înțelepciunea ei; și ei tăiară capul lui Şeba, fiul lui Bichri, și-l aruncară lui Ioab. Și suflă el în trâmbiță, și ei se împrăștiară de lângă cetate, fiecare la cortul său. Și Ioab se întoarse înapoi la Ierusalim, la rege.

Dirigătorii cei mai de frunte ai lui David.

23 Și Ioab *eră* preste toată armata lui Israel, și Benaia, fiul lui Iehoiada, preste Cretii și preste Pletii. 24 Și Adoram preste dări, și Iosafat, fiul lui Ahilud, *eră* cancelar: 25 Și Şeva *eră* scriitor: și Zadok și Abiatar *erau* preoți. 26 Încă și Ira, Iairitul *eră* preot pre lângă David.

Foamete în Israel drept răsbunare pentru Ghibeoniți. Ritpa.

21 Și fu foamete în zilele lui David trei ani unul după altul. Și întrebă David pre Domnul. Și Domnul răspunse: Pentru Saul și pentru casa sa însângerată; că a ucis pre Ghibeoniți. 2 Și chemă regele pre Ghibeoniți, și zise către dânsii: (Ghibeoniții nu *erau* din fiii lui Israel, ei^a din rămășițele Amoritilor: și fiii lui Israel le juraseră: dar Saul căută să-iucidă în zelul său pentru fiii lui Israel și ai lui Iuda). 3 Deaceea zise David către Ghibeoniți: Ce să vă fac, și cu ce să *vă* împac, ca să binecuvântați^b moștenirea Domnului? 4 Și Ghibeoniții ziseră către dânsul: Nu voim nici argint nici aur dela Saul și dela casa lui; și nici să omori pentru noi vre-un bărbat din Israel. Și zise el: Ceeace veți zice voi, *aceea* vă voi face. 5 Și ei răspunseră regelui: Pe bărbatul, care ne-a sfârșit, și a uneltit pierderea noastră, ca să nu mai fim în tot cuprinsul lui Israel. 6 Dee-ni-se șapte bărbați dintre fiii lui, ca să-i spânzurăm Domnului^c la Ghibea

^g Mat. 26. 49. | ⁱ Cap. 2. 23. | ^h 2 Reg. 19. 32. | ^m Eccl. 9. 14, 15.
^h 1 Reg. 2. 5. | ^j 2 Reg. 16. 29. | ^l 1 Sam. 26. 19.

Capul 21.

^a Ios. 9. 3, 15, 16.

^b Cap. 20. 19.

^c 1 Sam 10. 26.

lui Saul. ^dalesul Domnului. Și regelezise: Vă voi da *pre ei*.

7 Iar regele cruță pre Mefiboșet, fiul lui Ionatan, fiul lui Saul, pentru ^ejurământul Domnului, care *eră* între dânșii, între David și Ionatan, fiul lui Saul. 8 Dar regele luă pre cei doi fi ai ^fRitpei, fica Aiei, pre cari-i născură lui Saul, Armoni și Mefiboșet, și pre cei cinci fi ai Micaliei, fica lui Saul, pre cari-i născuse lui Adriel, fiul lui Barzillai, Meholoteaanul. 9 Și-i dădă în mâna Ghibeonților: aceeaștia îi spânzurară pe munte ^gînaintea Domnului. Și căzură acești șapte împreună, și ei fură uciși în cele dintăiu zile ale culesului, la începutul culesului orzului. 10 Și ^hRitpa, fica Aiei luă un sac, și-l întinse pentru sine preste stâncă, ⁱdela începutul culesului până ce s'a vărsat apă preste ei din cer, și ea nu lăsă ca ziua să se reparzeze pasările cerului preste ei, nici noaptea fearele câmpului.

11 Și se spuse lui David ce făcără Ritpa, fica Aiei, concubina lui Saul. 12 Și merse David, și luă oasele lui Saul și oasele lui Ionatan, fiul său, dela locuitorii din ^jIabeș-Galaad, care le furaseră din piața Bet-Șanului, unde îi spânzuraseră ^kFilistenii în ziua, când Filistenii uciseră pre Saul *pe muntele* Ghilboa. 13 Și el aduse oasele lui Saul și oasele lui Ionatan, fiul său, de acolo. Și adunatu-s'au oasele spânzuraților. 14 Și s'au îngropat oasele lui Saul și ale lui Ionatan, fiul său, în pământul lui Beniamin, la ^lZeba, în mormântul lui Kiș, părintele său: și *așă* s'a făcut tot ce poruncise regele. Și după aceasta ^mDumnezeu împăcatu-s'a cu pământul.

Israeliiții se mai bat cu Filistenii și-i biruiesc.

15 Și Filistenii mai avură resbel cu Israel: și David se pogorî și servii lui cu dânșul, și se luptară cu Filistenii. Și David se osteni. 16 Și Ișbi din Nob, din fiii lui Rafa, a cărui lance eră grea de trei sute de *sicli* de aramă, și care eră

incîns cu *armătură* nouă, voi să lovească pre David. 17 Dar Ahișai, fiul Teruiei, îl ajută, lovî pre Filistean, și-l ucise. Și jurară bărbații lui David, zicând: ⁿTu să nu mai mergi cu noi la luptă, ca să nu stîngi ^ocandela lui Israel.

18 ^pȘi fost-a după aceea iarăși resbel cu Filistenii în Gob: atunci lovi ^rSibcai, Hușatitul, pre Saf din fiii lui Rafa. 19 Și urmă resbel cu Filistenii la Gob: și lovi Elhanan, fiul lui Iaare-Oreghim, Betlehemitul, pre Goliat, Ghiteul, și mănunchiul lancei lui *eră* ca un lemn de stative. 20 Și mai urmă resbel la Gat; și acolo eră un bărbat înalt foarte, și degetele mânilor lui, și degetele picioarelor lui *erău* șase și șase, douăzeci și patru la număr. Încă și el fu născut din Rafa. 21 Și batjocoriă pre Israel: și-l bătă pre el Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David. 22 Acești patru se născură lui Rafa la Gatu, și căzură prin mâna lui David și prin mâna servilor lui.

Cântarea de laudă a lui David.

22 Și David ^avorbi către Domnul cîntarea acestei cântări în ziua, *cînd* Domnul îl ^bmântui din mâna tuturor neamicilor săi și din mâna lui Saul. 2 Și el zise: ^cDomnul *este* stîncă mea și cetatea mea, 3 Și mantuitoarul meu! Dumnezeu *este* stîncă mea, ^dLa care voi eu căută adăpost, ^eScutul meu, și ^fcornul mîntuirii mele, ^gTurnul meu înalt, și ^hscăparea mea, Mantuitoarul meu! tu de silnicie mă vei scăpa. 4 Pre cel vrednic de laudă, pre Domnul, l-am chemat, Și de neamicii mei m'am mîntuit, 5 Pre mine valurile morții mă încunjurau, Și torențele fărădelegii mă spăimântau, 6 ⁱLegătura infernului mă cuprindea, Preste mine cădeau lanțurile morții, 7 În strămătorarea mea ^jchemai pre Domnul, Și strigai către Dumnezeu meu: Și el ^kauzi în templul său vocea mea, Și strigătul meu *venî* la urechile sale. 8 Atuncia ^ls'a sguduit și s'a cutremurat pământul: ^mTemeliile cerului s'au miș-

^d 1 Sam. 10. 24.
^e 1 Sam. 18. 3.
^f Cap. 3. 7.
^g Cap. 6. 17.

^h Cap. 3. 7.
ⁱ Deut. 21. 23.
^j 1 Sam. 31. 11.
12. 13.

^k 1 Sam. 31. 10.
^l Ios. 18. 28.
^m Ios. 7. 26.
ⁿ Cap. 18. 3.

^o Ps. 132. 17.
^p 1 Cron. 20. 4.
^q 1 Cron. 11. 29.

Capitol 22.
^a Esod. 15. 1.
^b Ps. 18. titlu.
^c Deut. 32. 4.

^d Ebr. 2. 13.
^e Pac. 15. 1.
^f Luc. 1. 69.
^g Prov. 18. 10.

^h Ps. 9. 9.
ⁱ Ps. 118. 3.
^j Ps. 116. 4.
Ioua 2. 2.

^k Esod. 3. 7.
Ps. 34.6, 15, 17.
^l Iudc. 5. 4
^m Iov 26. 11

cat și s'au sguđnit. Că el s'a máníat. 9 Fum se ridică din nările lui. Șiⁿ focul din gura lui mistuía. Cărbuní se aprindeau dintr'insul. 10 El^o plecă cerul. și se pogori. Și^p întunerec^{eră} sub picioarele sale. 11 El călăriă pe cherubim. și sbură. Și se arată^q pe aripile vântului. 12 Înjuru-i drept corturi pus-a^r întunecimi. Adunături de apă. nori deși. 13 Din strălucirea cea de dinaintea lui. ^sAprinsu-sau cărbuní de foc. 14 Domnul^t tmă din cer. Și cel prea înalt făcú să se audă vocea sa. 15 El aruncă^u săgețile sale. și-i împrăștiă. Pre fulger. și i-a risipit. 16 Și se văzură fundurile mării. Și temelíile lumii se descoperiră. Sub^v certarea Domnului. Prin suflarea vântului nărilor lui. 17^x El întinse mâna sa din înălțime. mă apucă. Mă scoase din ape puternice. 18^y El mă scăpă de puternicul meu neamic. De cei ce mă urau. Când erau mai tari decât mine. 19 Surprinsu-m'au în ziua neezului meu: Dar Domnul mi-a fost sprijin: 20^z Și mă scoase la larg: Mântuitu-m'a: că a^a binevoit pentru mine: 21^b Răsplătitu-mi-a Domnul după dreptatea mea: După^c curățenia mânilor mele mi-a întors. 22 Căci căile Domnului am^d păzit: Și nu am păcătuit Dumnezeui meu. 23 Că toate^e judecățile lui înaintea ochilor mei^{au} fost: Și de la legile lui nu m'am depărtat. 24 Eu^f nevinoat am fost înaintea lui. Și de fărădelege m'am păzit. 25^g De aceea răsplătitu-mi-a Domnul. după dreptatea mea. După curățenia mea înaintea ochilor lui. 26 Către^h cel bun. bun te-ai arătat. Către bărbatul întreg. întreg te-ai arătat. 27 Către cel curat. curat te-ai arătat. Și euⁱ cel strâmb. strâmb te-ai luptat. 28 Pre^j popor în năcaz l-ai mântuit tu: Dar ochii tăi preste^k cei mândri au fost. Să-i umilească^{pre ei}. 29 Căci tu. Doamne,

estí candela mea. Și Domnul întunerecul meu a luminat: 30 Că eu tîne alerg asupra mulțimei: Cu Dumnezeui meu sar preste zid. 31 Dumnezeule!^l desăvârșită^{este} calea sa: ^mCurat^{este} cuvântul Domnului: Scut^{este} el pentru toți. care caută într'insul adăpost. 32 Căⁿ cine^{este} Dumnezeu. afară de Domnul? Și cine^{este} stâncă. afară de Dumnezeul nostru? 33 Dumnezeu^o este cetățnia mea cea tare: ^pCu totul netedă-mi^q făcú calea mea. 34 El picioarele mele^r ca ale cerbilor le făcú. Și^s pe înălțimile mele m'a pus. 35^t El a deprins mânilor mele la luptă. Ca brațele mele să întindă arcul de aramă. 36 Tu-mi dăduși scutul mântuirii tale. Cu mila ta m'ai ridicat. 37 Tu ai^u lărgit pașii mei sub mine: Și glesuele mele nu s'au clătít. 38 Urmărit-am pre neamicii mei. și i-am stărpít. Și nu m'am întors. până ce i-am nimicit.

39 Nimicitu-i-am. sfărímatu-i-am. de nu s'au mai sculat: Căzut-au^v sub picioarele mele. 40 Că^x încinsu-m'ai cu putere spre luptă: Repus-ai pre^y protivnicii mei sub mine. 41 Și întors-ai mie^z spatele neamicilor mei. Și ale acelor ce mă urau. ca să-i nimicese. 42 Eí căutară împrejur. dar nu aflară mântuitor: ^aLa Domnul. dar el nu-i auzí. 43 Tocatu-i-am^b capul berea pământului. ^cCa pre tîna depe ulițe i-am călcat. Și i-am drobit. 44^d Mântuitu-m'ai din ceretele poporului meu. Păstratu-m'ai^e cap al popoarelor: ^fPoporul^{ce} nu am cunoscut mă servește. 45 Fiii străinilor mă linguşesc: ^gNumai^{auzind} de mine. se supun. 46 Fiii străinilor se vestejesc: Tremură în^g întăriturile lor. 47 Viu^{este} Domnul. Și binecuvântată^{este} stâncă mea: Prea înălțat^{este} Dumnezeu. ^hstâncă mântuirii mele! 48 Dumnezeui. care m'a răsbumat. Și popoarele m'le-aⁱ supus.

n Ps. 97. 3. 1 Sam. 2. 10.
o Ps. 144. 5. Isa. 30. 30.
Isa. 64. 1. u Deut. 32. 23.
p Esod. 20. 21. Hab. 3. 11.
Ps. 97. 2. v Ps. 106. 9.
q Ps. 104. 3. Mat. 8. 26.
r Ps. 97. 2. x Ps. 144. 7.
s Vers. 9. y Vers. 1.
t Judc. 5. 20. z Ps. 31. 8.

a Cap. 15. 26. Ps. 22. 8.
b Vers. 25. 1 Reg. 8. 32.
c Ps. 24. 4. d Fac. 18. 19.
e Deut. 8. 3. f Deut. 7. 12.
g Ps. 119. 30, 102.

f Fac. 6. 9. lov 1. 1.
g Vers. 21. h Mat. 5. 7.
i Lev. 26. 23, 24.
j Esod. 3. 7, 8.
k lov 40. 11, 12.

Isa. 2. 11, 12, 17.
Dan. 4. 37. l Deut. 32. 4.
m Ps. 12. 6. n 1 Sam. 2. 2.
o Esod. 15. 2. Ps. 27. 1.

Isa. 12. 2. p Ebr. 13. 21.
q Deut. 18. 13. lov 22. 3.
r Hab. 3. 19. s Deut. 32. 13.
t Ps. 144. 1. u prov. 4. 12.

v Mal. 4. 3. x Ps. 18. 32, 39.
y Ps. 44. 5. z Fac. 49. 8.
a Iov 27. 9. Mic. 3. 4.
b 2 Reg. 13. 7.

Dan. 2. 35. c Isa. 10. 6.
d Cap. 3. 1. e Deut. 28. 13.
f Isa. 55. 5. g Mic. 7. 17.
h Ps. 89. 26. i Ps. 144. 2.

49 Și din neamicii mei m'a smuls; Da-
dintre protivnicii mei m'a ridicat, De
j asupritor m'ai mântuit. 50 Deaceea
te laud eu Doamne! între^k popoare, Și
cânt numele tău. 51 El este turnul
mântuirii regelui său. Și arată milă un-
sului său, Lui David și seminției sale
în veci.

Cuvântarea cea depe urmă a lui David.

23 Și acestea sunt cele din urmă cu-
vinte ale lui David: Zice David,
fiul lui Ișai, Zice^a bărbatul cel ce s'a ri-
dicat în înălțime. ^b Unsul Dumnezeuului
lui Iacob, Și dulce cântăreț al lui Israel.
2 ^c Spiritul Domnului vorbește prin mine,
Și cuvântul lui este în limba mea. 3 Zise
Dumnezeul lui Israel, ^d stâncă lui Israel
vorbi către mine: Cel ce domnește preste
oameni cu dreptate, Cel ce domnește ^e în
frica lui Dumnezeu. 4 ^f Este ca lumina
dimineții, când răsare soarele, În dimi-
neța fără nori. Ca lumina soarelui,
care încolțește pământul după ploaie.
5 Nu așa este casa mea înaintea lui Dum-
nezeu? ^g Că făcut-a el cu mine legământ,
Întru toate statornic și cu credință păzit.
Toată mântuirea mea, și toate dorințele,
Au nu vor încolți? 6 Dar cei fărădelege
sunt cu toții ca spinii cei smulși. Pre care
nimenea cu mâna nu-i apucă: 7 Și cine
se atinge de dânșii, Cu fer și cu lemnul
lâncii se înarmează: Și ei cu foc se ard
la locul lor.

Numele vitejilor celor mai de frunte ai lui David.

8 Acestea sunt numele celor viteji ai
lui David: Ioșeb-Bașșebeset, Tachmo-
neul, mai marele căpeteniilor. El se
chemă Adino Ezneanul pentru cei opt-
sute, pre cari i-au omorât deodată. 9 Și
după dânșul^h Eleazar, fiul lui Dodo, fiul
lui Ahiho. Eră el unul dintre cei trei
tari, cari erau cu David: când batjoco-
rean pre Filistenii, aceștia s'au adunat
acolo la luptă, și bărbații lui Israel ie-
șiră și ei. 10 Acela se sculă, și bătù
pre Filistenii, până i-se obosi mâna, și
mâna lui se lipi de sabie. Și Domnul le

dădù în cea zi isbânde mari, și popo-
rul se luă după dânșul, numai pentru a
pradă.

11 După dânșulⁱ Șamma, fiul lui
Aghe, Harareanul. ^j Și Filistenii se adu-
nară în grămadă, și eră acolo un ogor
plin de linte. Și poporul fugi de dina-
intea Filistenilor. 12 Dar el se puse
chiar în mijlocul ogorului, și-l apăără și
bătù pre Filistenii. Și Domnul îi dădù
isbândă mare.

13 Și ^k trei dintre ceitreizeci capi se
pogoriră, și veniră la timpul culesului
la David în ^l peștera Adullam; și o
ceată de Filistenii tăbărise în ^m valea
Refaim. 14 Și David eră atunci ⁿ în
cetățuie, și garnizoana Filistenilor eră
atunci în Bet-Lehem. 15 Și poftind
David, a zis: Cine-mi va da de beut apă
din fântâna din Bet-Lehem, care este la
poartă? 16 Și cei trei viteji au năvălit
din tabăra Filistenilor, și scoaseră apă
din fântâna din Bet-Lehem cea dela
poartă, și luară, și au dus-o la David.
Dar el nu voi să o bea, ci o turnă Dom-
nului: 17 Și zise: Departe să fie aceasta
de mine, Doamne, să fac aceasta; Au
bea-voiu ^o sângele bărbaților, ce s'au dus
cu vicăta în mână? Și el nu voi să bea.
Aceasta făcură cei trei viteji.

18 Și ^p Ahișai, fratele lui Ioab, fiul Te-
ruiei, eră mai marele celor trei. Și el a
ridicat lancea asupra trei sute, și i-au
ucis. 19 Și el aveă nume între cei trei.
Cel mai laudat eră el între cei trei, și
mai marele lor a fost: iar până la cei
dintâiu trei nu a ajuns.

20 Apoi Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul
unui bărbat viteaz, care făcuse multe și
mari fapte, din ^q Kabzeel. ^r Acesta ucise
doi bărbați din Moab ca lei. Și el se
pogori, și ucise un leu într'o groapă în
timpul omătului. 21 Și el ucise pre un
Egiptean, bărbat frumos. Și în mâna E-
gipteanului eră lance; dar el se repezi
asupra lui cu un toiag, și smulse lancea
din mâna Egipteanului, și-l omorî cu

^j Ps. 140. 1.
^k Rom. 15. 9.

^a Capul 23.
Cap. 7. 8, 9.
Ps. 78. 70, 74.

^b 1 Sam. 16. 12.
13.
^c 2 Pet. 1. 21.
^d Deut. 32. 4, 31.

^e Esod. 18. 21.
^f Judc. 5. 31.
Osea 6. 5.

^g Isa. 55. 3.
^h 1 Cron. 11. 12.
ⁱ 1 Cron. 11. 27.

^j 1 Cron. 11. 13,
14.
^k 1 Cron. 11. 15.
^l 1 Sam. 22. 1.

^m Cap. 5. 18.
ⁿ 1 Sam. 22. 1, 5.
^o Lev. 17. 10.

^p Cron. 11. 20.
^q Ios. 15. 21.
^r Esod. 15. 15.

lancea sa. 22 Aceasta făcù Benaia, fiul lui Iehoiada, și el aveà nume între cei trei tari. 23 El erà mai lăudat decât cei treizeci, iar la *cei* trei nu ajungeà. Și David îl alese ^sde credinciosul său.

24 ^tAsabel, fratele lui Ioab, erà între cei treizeci: Elhanan, fiul lui Dodo, din Bet-Lehem; ^uŞamma, Harodeul: 25 Elik, Harodeul; Heleten, Palteul: 26 Ira, fiul lui Ikkeş, Tekoeul: 27 Abiezer, Anatoteul; Mebunnai, Huşateul: 28 Talmon, Ahoheul; Maharai, Netofateul: 29 Heleb, fiul lui Baana, Netofateul: Itai, fiul lui Ribai, din Ghibeaa a fiilor lui Benjamin: 30 Benaia, Piratoneul; Hid-dai, dela ^vNahale-Gaas: 31 Abi-Albon, Arbateul; Aţuavet, Barhumeul: 32 Eliabba, Şaallboneul; Bene-Iaşem: Ionatan: 33 Şamma, Harareul; Ahiam, fiul lui Şarar, Harareul: 34 Elifelet, fiul lui Ahasbai, a fiului lui Maachati; Eliam, fiul lui Ahitofel, Ghiloneul: 35 Hetrai, Carmeleul; Paarai, Arbeul: 36 Igal, fiul lui Natan, dela Toba; Bani, Gadeul: 37 Telek, Ammonitul; Naharai, Beeroteul, purtătorul armelor lui Ioab, fiul Teruiei: 38 Ira, Ietreul; Gareb, Ietreul; 39 Uria, Heteul: De toți treizeci și șapte.

Numărarea poporului: pedeapsa lui prin ciumă, și depărtarea acesteia.

24 Și ^amânia Domnului iarăși se aprinse asupra lui Israel. Și el ademeni pre David în contra lor, zicând: ^bMergi, numără pre Israel și Iuda! 2 Căci zise regele către Ioab, mai marele oastei, care erà cu dânsul: Trei prin toate semințiile lui Israel ^cdela Dan până la Beer-Şeba: și numărați poporul, ca să ^dștiu numărul poporului! 3 Și Ioab zise către rege: Să mai adaoge Domnul Dumnezeu tău la poporul acesta cât este acum încă de o sută ori atâta, și să vadă *accasta* ochii domnului meu, regele: dar pentru ce dorește lucrul acesta domnul meu, regele? 4 Totuși cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab și în contra celor mai mari ai oastei.

Și Ioab și cei mai mari ai oastei ieșiră de dinaintea regelui, ca să numere poporul lui Israel. 5 Și ei trecură Iordanul, și tăbăriră la ^eAroer, spre miazăzi dela cetate, care *se află* în mijlocul văii Gad, și până la ^fIater. 6 Atuncia ei veniră la ^gDan-Iaan și împrejur până la cetatea Tir și în toate cetățile Heveilor și a Canancilor, și ieșiră spre partea de miazăzi a lui Iuda către Beer-Şeba. 8 Și așa, după ce străbătură toată țara, veniră după trecerea de nouă luni și douăzeci de zile, la Ierusalim. 9 Și dădù Ioab regelui suma numărului poporului: ⁱși erau în Israel optsute de mii de bărbați tari, cari trăgeau sabia, și bărbații lui Iuda cinci sute de mii de bărbați.

10 Și-i ^jbătea lui David inima, după ce numărase poporul. Și David zise către Domnul: Foarte ^kam păcătuit, că am făcut aceasta. Și acum, Domnul iartă fărădelegea servului tău, că foarte ^lnebu-nește am păcătuit. 11 Că sculându-se David dimineata, veni cuvântul Domnului către ^mGad, profetul, ⁿvânzătorul lui David, zicând: 12 Du-te și spune lui David: Așa zice Domnul: Trei pun înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voiu-ție. 13 Și așa veni Gad la David, și-i spuse lui, și zise către dânsul: Să-ți vină ^oșapte ani foamete în pământul tău? Au să fugi trei luni înaintea neamicilor tăi, și să te gonească pre tine? Au să fie ciumă trei zile în pământul tău? Acum gândește-te, și vezi ce răspuns să duc aceleia, ce mi-a trimis. 14 Și zise David lui Gad: Eu în strămtoare mare sunt. Să cădem acum în mâna Domnului ^pcă mare *este* îndurarea lui: și ^qsă nu cad în mâna omului.

15 ^rDomnul trimise ciumă preste Israel de dimineată până la timpul hotărît. Și muriră din popor dela Dan până la Beer-Şeba șaptezeci de mii de bărbați. 16 ^sȘi întinzându-și îngerul mâna preste Ierusalim ca să-l strice, ^tîi părù rău Domnului de acel rău, și zise către îngerul,

^s Cap. 8. 18.

^t Cap. 2. 18.

^u 1 Cron. 11. 27.

^v Judc. 2. 9.

Capit. 24.

^a Cap. 21. 1.

^b 1 Cron. 27. 23.

24.

^c Judc. 20. 1.

^d Ier. 17. 5.

^e Deut. 2. 36.

^f Num. 22. 1. 3.

^g Jos. 19. 47.

^h Jos. 19. 28.

Judc. 18. 28.

ⁱ 1 Cron. 21. 5.

^j 1 Sam. 24. 5.

^k Cap. 12. 13.

^l 1 Sam. 13. 13.

^m 1 Sam. 22. 5.

ⁿ 1 Sam. 9. 9.

^o 1 Cron. 21. 13.

^p Ps. 103. 8, 13.

14.

^q Isa. 47. 6.

^r 1 Cron. 21. 14.

^s Exod. 12. 23.

^t Fac. 6. 6.

Ioel 2. 13, 14.

care strică pre popor: Destul! Oprește acum mâna ta. Și ingerul Domnului eră lângă aria lui ^aAravna. Iebuseul. 17 Și David văzând ingerul. care bătea pre popor. vorbi către Domnul și zise: Iată. ^veu sunt cel ce a păcătuit, și am făcut rău: dar aceste oi. ce au făcut? Mâna ta fie asupra mea și asupra casei părintelui meu!

18 Și veni Gad în ziua aceea la David, și zise către dânsul: ^xSuie-te. și ridică altar Domnului în aria lui Aravna. Iebuseul. 19 Și David se sui după cuvântul lui Gad. după cum a poruncit Domnul. 20 Și uitându-se Aravna. văzù pre rege și pre servii lui venind spre dânsul: și ieși Aravna, și se închină înaintea regelui cu fața la pământ. 21 Și Aravna zise: Pentru ce vine domnul meu. regele, la servul său? ^yȘi David zise:

Ca să cumpăr dela tine aria. ca să zidese altar Domnului și ca să înceteze ^zplaga în popor. 22 Și zise Aravna către David: Să o ia domnul meu. regele, și jertfească ce *este* bun în ochii lui. ^aIată. aicia sunt boi pentru arderi de tot, care și uneltele boilor în loc de lemne. 23 Pre toate acestea Aravna. o rege! le dă regelui. Și Aravna zise către rege: Domnul Dumnezeuul tău, ^bsă te primească! 24 Și zis-a regele către Aravna: Nu! ei voiu cumpără dela tine cu preț. și nu voiu aduce arderi de tot Domnului Dumnezeului meu. dar dat. Și așa ^ccumpără David aria și boii cu cincizeci sicli de argint. 25 Și David zidi acolo altar Domnului. și aduse arderi de tot și jertfe de bucurie. Și Domnul s'a împăcat cu pământul iarăși. și plaga a încetat de deasupra lui Israel.

CARTEA ÎNTÂIA A REGILOR.

Bătrânețea lui David; conjurarea lui Adonia; Solomon ridicat la tron.

1 Și regele David eră bătrân și înaintat în zile. și se acoperiă cu vestminte. dar nu se încălziă. 2 Deci ziseră servii săi către el. Să se caute pentru domnul nostru. regele. o fecioară tânără. ca să stea înaintea regelui și să îngrijească de el. și să se culce la sânul său. ca să se încălzească domnul meu. regele. 3 Și așa căutară în tot cuprînsul lui Israel o tânără frumoasă. și ațlară pre Abişag. ^aŞunamită; și o aduse la rege. 4 Iar tânăra *eră* frumoasă foarte. și îngrijî de rege. și serviă lui: dar regele nu o cunoscut.

5 Și ^bAdonia. fiul Haghitei. se sumeția. zicând: Eu voiu să fiu rege; și-si găti sie-si care și călăreți. și cincizeci de bărbați. cari alergau înaintea lui. 6 Și părintele său nici odată nu-l supăraseră

pre el. zicând: Pentru ce faci așa? *eră* și el frumos foarte la chip: și ^cmuma sa îl născu după Absalom. 7 Și el vorbi cu Ioab. fiul Teruiei. și cu ^dAbiatar. preotul: și aceștia urmând lui Adonia. l-au ajutat. 8 Iar Zadok. preotul. și Benaia. fiul lui Iehoiada. și Natan. profetul. și Şimei și Rei și vitejii lui David nu erau cu Adonia. 9 Și junghiă Adonia oi. boi și vitei grași lângă piatra Zoeltului. care *este* aproape de En-Roghel. și chemă pre toți frații săi. fiii regelui. și pre toți bărbații lui Iuda. servii regelui. 10 Iar pre Natan. profetul. și pre Benaia. și pre vitejii și pre fratele său Solomon. nu-i chemă.

11 Atuncia spuse Natan către BatŞeba. muma lui Solomon. zicând: Au n'ai auzit că se făcu rege Adonia. fiul ^eHaghitei. și domnul nostru David nu știe *aceasta*? 12 Și acum vino. rogu-te

^u 1 Cron. 21.15. | ^x 1 Cron. 21.18. | ^z Num. 16.48.50 | ^b Ezec. 20. 40.
^v 1 Cron. 21. 17. | etc. | ^a 1 Reg. 19. 21. | 41

^y Fac. 23. 8-16.

^c 1 Cron. 21.21.
25.

REGII.
Capit. 1.

^b 2 Sam. 3. 4. | ^d 2 Sam. 20. 25
^e 2 Sam. 3. 3. 4. | ^e 2 Sam. 3. 4.

^a Ios. 19. 18.

să-ti dau sfat, ca să scapi viața ta și viața fiului tău Solomon. 13 Du-te și intră la regele David, și-i zi: Domnul meu, rege, nu ai jurat tu servei tale, zicând: ^f Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședeă pre tronul meu? Dece dar domnește Adonia? 14 Iată! pre când încă vei vorbi tu acolo eu regele, voi intră și eu în urma ta, și voi întări cuvintele tale.

15 Și intră Bet-Șeba la rege în cameră; și regele eră bătrân foarte, și A²bișag. Șunamita, serviă regelui. 16 Și plecându-se Bat-Șeba, se închină înaintea regelui. Și regele zise: Ce este ție? 17 Și ea zise către dânsul: Domnul meu, tu ai jurat servei tale pre Domnul Dumnezeuul tău, zicând: Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședeă pre tronul meu. 18 Și acum, iată! Adonia se făcū rege. Și tu, domnul meu, rege, nu știi *aceasta*. 19 Și el junghie boi și viței grași și oi în mulțime, și chemă pre toți fiii regelui, și pre Abiatar, preotul, și pre Ioab, mai marele oastei; iar pre servul tău Solomon nu l-a chemat. 20 Și *la* tine, domnul meu, rege, la tine *sunt* ochii întregului Israel, ca să le spui cine va ședeă pre tronul domnului meu regele după el. 21 Iar de nu, va fi, *că* îndată ce domnul meu regele va adormi cu părinții săi, eu și fiul meu Solomon ne vom socoti vinovați.

22 Și iată! încă vorbind ea cu regele, a intrat și Natan, profetul. 23 Și spuseră regelui zicând: Iată Natan, profetul! Și intrând la rege, se închină înaintea regelui cu fața sa la pământ. 24 Și Natan zise: Domnul meu, rege, au tu ai zis: Adonia va fi rege după mine, și el va ședeă pre tronul meu? 25 Căci se pogori astăzi, și junghie boi și viței grași și oi în mulțime, și chemă pre toți fiii regelui și pre cei mai mari ai oastei și pre Abiatar, preotul, și iată ei mănăncă și beau înaintea lui, și zic: ^g Trăiască regele Adonia! 26 Iar pre mine, servul tău, și pre Zadok, preotul, și pre Benaia,

și pre Solomon, servul tău, n'a chemat. 27 Dela *tine*, domnul meu, rege, se făcū lucrul acesta, și nu ai înștiințat pre servul tău, cine va ședeă pre tronul domnului meu, regele, după dânsul?

28 Atuncia răspunse regele David, și zise: Chemați-mi pre Bat-Șeba. Și ea veni la rege, și stătū înaintea regelui. 29 Și jură regele, și zise: Vin *este* Domnul! cel ce a mântuit sufletul meu din tot năcazul, 30 Că precum jurai ție pre Domnul Dumnezeuul lui Israel, zicând: că fiul tău Solomon va fi rege după mine, și el va ședeă în locul meu, așa voi face în ziua aceasta. 31 Și Bat-Șeba plecându-și fața sa până la pământ, se închină regelui, și zise: ^h Trăiască domnul meu, regele David, în veci.

Ungerea lui Solomon ca rege.

32 Și regele David zise: Chemați-mi pre Zadok, preotul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada. Și ei veniră înaintea regelui. 33 Și zise către ei regele: Luați cu voi pre servii domnului vostru, și puneți călare pre Solomon, fiul meu, pre catărul meu, și pogorați-l pre el la ⁱ Ghihon; 34 Și să-l ungă pre el acolo Zadok, preotul, și Natan profetul, rege preste Israel: și ^j suflați voi în trîmbiță, și ziceți: Trăiască regele Solomon! 35 Și vă veți sui în urma lui, și el va veni, și va ședeă pre tronul meu; că el va fi rege în locul meu; căci am poruncit, ca el să fie domn preste Israel și preste Iuda. 36 Și ^k răspunse Benaia, fiul lui Iehoiada, regelui, zicând: Amin: așa să zică și Domnul Dumnezeuul domnului meu, regele! 37 ^k Precum Domnul a fost eu domnul meu, regele, așa să fie el și eu Solomon, și să mărească tronul lui mai mult decât tronul domnului meu, regele David.

38 Atuncia se pogoriră Zadok, preotul, și Natan, profetul, și Benaia, fiul lui Iehoiada, și Cretii și Pletii, și puseră pre Solomon pre catărul regelui David, și-l duseră la Ghihon. 39 Și luă Zadok,

preotul, cornul de ^lolei din cort, și-l unseră pre Solomon. Și suflară în trâmbiță, ^m și zise poporul întreg: Trăiască regele Solomon! 40 Și se sui tot poporul după dânsul; și cântă poporul în fluere, și se desfătă, cu bucurie mare, și a răsunat pământul de strigătele lor.

41 Și auzi *aceasta* Adonia și toți chemații, cari *erau* cu dânsul, cum sfârșiră de a mânca. Și auzind Ioab sunetul trimbiții, zise: Pentru ce *este* vuetul, de care cetatea răsună? 42 Încă vorbind el, iată, Ionatan, fiul lui Abiatar, preotul a sosit! Și-i zise Adonia: Intră că tu ești bărbat viteaz, și aduci știri bune. 43 Și răspunzând Ionatan, zise lui Adonia: *Banu*; domnul nostru, regele David, făcù rege pre Solomon; 44 Și trimise cu el regele pre Zadok, preotul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada, și pre Cretii și pre Plethii, și-l încălecară pre el pre catărul regelui; 45 Și-l unseră pre el Zadok, preotul, și Natan, profetul, rege în Ghihon; și se sui ră de acolo veselindu-se, și a răsunat cetatea. *Acesta este* vuetul, ce ai auzit. 46 *Ba* încă Solomon ⁿșcade pre tronul regatului. 47 Încă și servii regelui au venit să feliciteze pre domnul nostru, regele David, zicând: Să înbunească Dumnezeu numele lui Solomon mai mult decât numele tău, și să mărească tronul lui mai mult decât tronul tău; și regele se închină pre patul *său*. 48 Și regele mai vorbi așa: Binecuvântat *să fie* Domnul Dumnezeu lui Israel, care *mi-a* dat astăzi pre cel ce șade pre tronul meu văzând *aceasta* ochii mei.

49 Și toți cei chemați cari *erau* cu Adonia, s'au spăimântat, și sculându-se, se duse fiecare în calea sa. 50 Și Adonia se temù de Solomon; și sculându-se, se duse, și se apucă de coarnele altarului. 51 Și i-se spuse lui Solomon, zicând: Iată, Adonia se teme de regele Solomon, că nu va omori pre servul său cu sabie. 52 Și Solomon zise: De va

fi fiul virtuții, ^onici unul din perii lui nu va cădea pre pământ; iară de se va află răutate într'insul, va muri.

53 Și trimise regele Solomon, și-l pogori pre el dela altar; și el veni de se închină înaintea regelui Solomon; și zise către dânsul Solomon: Mergi la casa ta.

Însărcinarea dată de David lui Solomon; moartea lui David.

2 Și se apropiară ^azilele lui David, ca să moară; și porunci lui Solomon fiul său, zicând: 2^b Eu merg în calea a tot pământul; iar ^ctu întărește-te și să fi bărbat; 3 Și păzește cele de păzit ale Domnului Dumnezeuul tău, umblând în căile lui, păzind legile lui și poruncile lui și judecățile lui și mărturiile lui, precum este scris în legea lui Moisi, ca să fi ^dfericit în toate câte vei lucra, și ori-unde te vei întoarce, 4 Ca să ^eîntărească Domnul cuvântul său, care-l vorbi pentru mine, zicând: ^fDacă fiii tăi vor lua aminte la căile lor, ^gumblând înaintea mea cu credință, cu toată inima și cu tot sufletul lor, ^hnu va lipsi din tine bărbat de pe tronul lui Israel. 5 Și încă tu știi câte a ⁱfăcut mie Ioab, fiul Teruiei, ce a făcut la cei doi mai mari ai oștirilor lui Israel: lui ^jAbner, fiul lui Ner, și lui ^kAmasa, fiul lui Ieter, pre cari i-a ucis, și a vărsat în pace sângele de resbel, și a adus sângele resbelului în cingătoarea cea dela coapsa sa, și în încălțămintele dela picioarele sale. 6 Fă deci ^ldupă înțelepciunea ta; și căruntețea lui să nu se pogoare în pace în mormânt. 7 Iar către fiii lui ^mBarzillai din Galaad să arăți bunătate, și să fie ei din cei ce vor mânca la masa ta; căci ei veniră la mine, când eu am fugit dela fața lui Absalom, fratele tău. 8 Și iată! la tine *este* Șimei, fiul lui Ghera, Beniaminitul dela Bahurim, carele mă blestemă cu blestem greu, în ziua când mergeam la Mahanaim; dar se pogori spre întimpinarea mea la Iordan, și i-am jurat lui pe Domnul, zi-

ⁱ Esod. 30. 23, 25. ^m 1 Sam. 10. 24. ² Sam. 14. 11. ^{Capul} 2. ^e Deut. 17. 19, 20. ^f Ps. 132. 12. ⁱ 2 Sam. 3. 39. ^l Prov. 20. 26.
32. ⁿ 1 Cron. 29. 23. ^{Papt.} 27. 34. ^a Fac. 47. 29. ^d Ios. 1. 7. ^g 2 Reg. 20. 3. ^j 2 Sam. 5. 27. ^m 2 Sam. 19. 31.
Ps. 89. 20. ^o 1 Sam. 14. 45. ^b Ios. 23. 14. ^c 2 Sam. 7. 25. ^h 2 Sam. 7. 12, 13. ^k 2 Sam. 20. 10. ^{86.}

când: Nu te voi omori cu sabia. 9 Și acum nu-l lăsa pre el nepedepsit; că bărbat înțelept *esti* tu, și știi ce să-i faci tu, ca să pogori cu sânge cărunțetea lui în mormânt.

10 Și adormi David cu părinții săi, și se immormântă în cetatea lui David.

11 Și zilele câte aⁿ domnit David preste Israel, *fură* patruzeci de ani: șapte ani a domnit în Hebron, și treizeci și trei de ani a domnit în Ierusalim.

Domnia lui Solomon neîntărită, și neamicii săi pedepsiți.

12 Și șezù Solomon pe tronul lui David, părintele său: și se întări foarte regatul său. 13 Și Adonia, fiul Haghitei, a venit la Bat-Șeba, muma lui Solomon; și ea zise: Vii cu pace? Și el zise: Cu pace. 14 Și el zise: Cuvânt am a-ti spune: și ea zise: Vorbește. 15 Și el zise: Tu știi, că al meu eră regatul, și către mine tot Israelul a îndreptat fața, ca să fiu rege; dar se întoarse regatul, și se făcù al fratelui meu: căci dela Domnul ^a fost al lui. 16 Acum cer cerere dela tine: să nu mă respingi. 17 Și-i zise: Vorbește. Și el zise: Vorbește, rogu-te, către regele Solomon, (că el nu te va respinge), să-mi deă mie pre Abișag, Șunamita, de femeie. 18 Și Bat-Șeba zise: Bine, voi vorbi pentru tine cu regele. 19 Deci Bat-Șeba veni la regele Solomon, ca să vorbească cu dânsul pentru Adonia. Și regele se sculă înaintea ei, și ^pi-se închină, și se puse pe tronul său, și s'a pus tron pentru muma regelui, și ^qea șezù la dreapta lui. 20 Și ea zise: O mică cerere cer dela tine; nu mă respinge. Și-i zise regele: Cere, muma mea, că nu te voi respinge. 21 Și ea zise: Să se deă Abișag, Șunamita, lui Adonia, fratele tău, de femeie. 22 Și regele Solomon răspunse, și zise munei lui: Și pentru ce ceri pre Abișag, Șunamita, pentru Adonia? cere și domnia pentru dânsul, că el *este* fratele meu mai mare decât mine, și *cere* și pentru Abiatar, preotul, și pentru Ioab fiul lui Teruiei.

23 Și regele Solomon jură pe Domnul, zicând: Așa să-mi facă Domnul, și încă mai mult, dacă nu chiar în contra vieții sale vorbi Adonia acest cuvânt. 24 Și acum viu *este* Domnul, care mă întări, și mă puse pe tronul lui David, părintele meu, și care-mi făcù casă, precum a vorbit, astăzi se va omori Adonia. 25 Și regele Solomon trimise prin Benaia, fiul lui Iehoiada, și-l lovì de muri.

26 Și lui Abiatar, preotul, zise regele: Mergi la ^rAnatot pe câmpul tău, că tu *esti* om vinovat morții: iar astăzi nu te voi omori, că tu ai purtat chivotul Domnului, înaintea lui David, părintele meu, și ai suferit ce a suferit părintele meu. 27 Așa gonì Solomon pre Abiatar, ca să nu mai fie preot Domnului, spre a ^simplini cuvântul Domnului, care-l vorbi pentru casa lui Elie în Șilo.

28 Și veni știre lui Ioab: că Ioab s'a plecat după Adonia, iar după Absalom nu s'a plecat. Și Ioab fugì în cortul Domnului, și se apucă de coarnele altarului. 29 Și se spuse regelui Solomon, că Ioab a fugit în cortul Domnului, și iată, el *este* lângă altar. Și Solomon trimise pre Benaia în cortul Domnului, și-i zise: Așa zice regele: Ieși! Iar el zise: Nu: că aicia voi muri. Și Benaia aduse cuvântul regelui, zicând: Așa vorbi Ioab, și așa îmi răspunse. 31 Și-i zise regele: Fă după cum a zis, și lovește-l, și immormântează-l, și *așa* depărtează dela mine și dela casa părintelui meu sângele cel nevinovat, pre care l-a vărsat Ioab: 32 Și să întoarcă Domnul sângele lui pe capul lui; că a lovit pre doi bărbați mai dreți și mai buni decât dânsul, și i-a ucis cu sabia, și părintele meu David n'a știut: pre Abner, fiul lui Ner, mai marele oastei lui Israel, și pre ^tAmasa, fiul lui Ieter, mai marele oastei lui Iuda. 33 Sângele lor să se întoarcă ^upe capul lui Ioab și pe capul seminției lui în veci: ^viar lui David și seminției lui, și casei lui, și tronului său, să-i fie pace dela Domnul în veci. 34 Și așa se snì Benaia.

ⁿ 2 Sam. 5. 4.

¹ Cron. 29. 26, 27.

^o Prov. 21. 30. Dan. 2. 21.

^p Esod. 20. 12. ^q Ps. 45. 9.

^r Ios. 21. 18

^s 1 Sam. 2. 31—35.

^t 2 Sam. 20. 10. ^u 2 Sam. 3. 29.

^v Prov. 25. 5.

fiul lui Iehoiada, îl lovi și-l omori; și se înmormântă în casa sa, în pustiu. 35 Și regele a pus pre Benaia, fiul lui Iehoiada, în locul aceluia preste oastea, și pre ^xZadok, preotul, l-a pus regele în locul lui ^yAbiatar.

36 Și regele a trimis de a chemat pre ^zȘimei, și i-a zis: Zidește-ți o casă în Ierusalim, și să șezi acolo, și să nu ieși de acolo nici încoace nici încolo. 37 Că va fi, în ziua *când* vei ieși, și vei trece ^apărâul Kedron, să știi, că vei muri, și ^bsângele tău să vie pe capul tău. 38 Și zise Șimei către regele: Bun *este* cuvântul; după cum a vorbit domnul meu regele, așa va face servul tău. Și Șimei sezu în Ierusalim multe zile. 39 Și a fost, după trecerea de trei ani, că fugiră doi servi ai lui Șimei către ^cAchiș, fiul lui Maaca, regele din Gat; și se spuse lui Șimei, zicând: Iată! servii tăi *sunt* în Gat.

40 Și se sculă Șimei, și înșeuă asinul său, și se duse la Gat la Achiș, ca să caute pre servii săi; și se duse Șimei, și aduse pre servii săi din Gat. 41 Și se spuse lui Solomon, că Șimei s'a dus din Ierusalim la Gat, și s'a întors. 42 Și regele trimise de a chemat pre Șimei, și i-a zis: Oare nu te-am jurat pe Domnul, și ți-am mărturisit, zicând: În ziua *când* vei ieși, și te vei duce încoace și încolo, să știi, că vei muri; și tu mi-ai spus: Bun *este* cuvântul *ce* am auzit. 43 Pentru ce dar n'ai păzit jurământul Domnului, și porunca, pe care ți-am dat-o? 44 Și mai zise regele către Șimei: Tu cunoști ^dtot răul, și știe inima ta ce ai făcut lui David, părintele meu: acum ^eîntoarce Domnul răul tău pe capul tău; 45 Și regele Solomon *fie* binecuvântat și ^ftronul lui David *fie* întărit înaintea Domnului în vecei. 46 Și așa porunci regele lui Benaia, fiul lui Iehoiada, și el ieși, și-l lovi de muri. Așa regatul s'a întărit în mâna lui Solomon.

Căsătoria lui Solomon.

3 Și ^aSolomon se încuscri cu Faraon, regele Egiptului, și luă pre fca lui Faraon, și o aduse în ^bcetatea lui David, până să sfârșească de zidit ^ccasa sa, și ^dcasa Domnului, și ^ezidul Ierusalimului jur împrejur. 2 ^fIar poporul jertfi pe înălțimi; că nu eră zidită casă numelui Domnului până în zilele acelea. 3 Și Solomon ^gîmbiă pre Domnul, ^humblând după legile lui David, părintele său; numai că el jertfia și tămâia pe înălțimi. 4 Și ⁱdusu-s'a regele la Ghibeon, ca să jertfească acolo: ^jcăci aceasta eră înălțimea cea mare: o mie de arderi de tot aduse Solomon pe acest altar.

Rugăciunea lui Solomon.

5 ^kLa Ghibeon se arătă Domnul lui Solomon ^lîn visul nopții; și Dumnezeu zise: Cere ce să-ți dau ție? 6 ^mȘi Solomon zise: Tu ai arătat mare iubire servului tău David, părintele meu; că a ⁿumblat înaintea ta cu credință și cu dreptate și cu întregimea inimii către tine, și ai păstrat lui această mare iubire, și i-ai ^odat fiu, care șade pe tronul său, precum *este* astăzi. 7 Și acum Domnul Dumnezeul meu, tu ai făcut pre servul tău rege în locul lui David părintele meu, și ei *sunt* un copil mic, nu știu nici ^qsă ies, nici să întru. 8 Și servul tău *se află* în mijlocul poporului tău, pre care ^rl-ai ales, un popor mare, ^scare nu se poate socoti, nici numără, de mulțime. 9 ^tDeci dă servului tău inima, ce înțelege ^usă judece pre poporul tău, ^vsă deosebesc între bine și rău; că cine ar putea judeca pre poporul tău cel numeros foarte?

10 Și cuvântul eră bun în ochii Domnului, că ceru Solomon acest lucru. 11 Și Dumnezeu îi zise: Pentru că ai cerut acest lucru, și n'ai cerut ție zile multe, și n'ai cerut pentru tine avuție, și ^xn'ai cerut vieța neamicilor tăi, ci ai cerut pentru tine cunoștință de a înțelege judecata, 12 ^yIată! fac după cuvântul

x Num. 25. 11, 12. 13.
y Vers. 27.
z 2 Sam. 16. 5.
a 2 Sam. 15. 23.

b Lev. 20. 9.
los. 2. 19.
c 1 Sam. 27. 2.
d 2 Sam. 16. 5.
e Ps. 7. 16.

f Prov. 25. 5.
—
Capul 3.
a Cap. 7. 8. & 9. 24.

b 2 Sam. 5. 7.
c Cap. 7. 1.
d Cap. 6.
e Cap. 9.15,19.
f Lev. 17.3,4,5.

g Rom. 8. 28.
h Vers. 6. 14.
i 2 Cron. 1. 3.
j 1 Cron. 16. 39.
k Cap. 9. 2.

l Mat. 1. 20.
m 2 Cron. 1. 8.
etc.
n Ps. 15. 2.
o Cap. 1. 48.

p 1 Cron. 29. 1.
q Num. 27. 17.
r Deut. 7. 6.
s Fac. 13. 16.
t Iac. 1. 5.

u Ps. 72. 1, 2.
v Ebr. 5. 14.
x Iac. 4. 3.
y 1 Ioan. 5. 14, 15.

tău: *z* Iată! îți dau inimă înțeleaptă și cu cunoștință. încât asemenea ție n'a fost înaintea ta. nici asemenea ție nu se va scula după tine. 13 Și cecece n'ai cerut *a* îți dau: *b* avuție și onoare, încât nu va fi asemenea ție nimenea între regi, în toată viața ta. 14 Și dacă vei umbla în căile mele, păzind legile și poruncile mele, *c* precum a umblat David, părintele tău, apoi voiu *d* lungi zilele tale. 15 Și Solomon se *e* deșteptă, și iată, *a* fost vis. Și el veni la Ierusalim, și stătù înaintea chivotului legii Domnului, și aduse arderi de tot și jertfe de bucurie, și *f* făcù ospăț pentru toți servii săi.

Esemplu de înțelepciunea lui Solomon la judecată.

16 Atuncia veniră două femei meretrice la regele, și *g* stătură înaintea lui. 17 Și a zis una din femei: Rogu-mă domnul meu, eu și femeia aceasta ședem într'o casă, și eu născui la dânsa în casă. 18 Și s'a întâmplat în a treia zi după nașterea mea, că născù și această femeie, și noi *eram* împreună, nici un străin nu *eră* la noi în casă: numai noi amândouă *eram* în casă. 19 Și muri fiul acestei femei noaptea; că s'a culcat pre dânsul. 20 Și se sculă ea în mijlocul nopții, și luă pre fiul meu de lângă mine, pre când serva ta dormia, și-l culcă la sânul său, și pre fiul ei cel mort îl culcă la sânul meu. 21 Și mă sculai dimineța, ca să alăptez pre fiul meu, și iată *eră* mort! și cercetându-l pre dânsul dimineța, iată, nu *eră* fiul meu, pre care l-am născut! 22 Iar femeia cealaltă zise: Ba nu: ci fiul meu *este* cel viu, și fiul tău eel mort; iar aceea zise: Ba nu, ci fiul tău *este* cel mort, și fiul meu cel viu. Așa vorbiră ele înaintea regelui.

23 Atuncia zise regele: Aceasta zice: Acesta, eel viu, *este* fiul meu, și cel mort fiul tău; și aceea zice: Ba nu: ci acel mort *este* fiul tău și cel viu fiul meu. 24 Și regele zise: Aduceți-mi o sabie; și aduseră sabie înaintea regelui. 25 Și regele zise: Tăiați pre copilul cel viu în

doună; și dați jumătate uneia și jumătate celeilalte. 26 Atuncia zise femeia, al căreia fiul cel viu *eră*, către rege, căci *h* i-se turbură inima de milă pentru fiul ei, și ea zise: Rogu-te, domnul meu, dă-i ei pre copilul cel viu, și nu-l omori: iar aceea zise: Să nu fie nici al meu, nici al tău, tăiați-l. 27 Și răspunse regele, zicând: Dați-i pre copilul cel viu, și nu-l omoriți, că ea este muma lui.

28 Și tot Israelul auzi judecata, ce o judecă regele, și se temură înaintea regelui; căci văzură, că înțelepciunea lui Dumnezeu *eră* într'însul, de a face judecată.

Cartea și diregătorii lui Solomon; întinderea și prosperitatea regatului său.

4 Așa a fost regele Solomon, rege preste tot Israelul. 2 Și aceștia *au* fost cei mai mari ai lui: Azaria, fiul lui Zadok, preotul; 3 Elihoref și Abia, fii ai lui Șișa, scriitori; *a* Ioșafat, fiul lui Abilud, cancelar; 4 *b* Benaia, fiul lui Iehoiada, preste oaste; și Zadok și *c* Abiatar, preoți: 5 Și Azaria, fiul lui Natan, preste *d* diregători; și Zabud, fiul lui Natan, *e* preot, *f* amic al regelui; 6 Și Ahișar, preste casă; și *g* Adoniram, fiul lui Abda, preste dări.

7 Și Solomon aveà doisprezece diregători preste tot Israelul, care aduceau bucate regelui și casei sale: o lună în an aveà câte unul de adus venituri. 8 Și acestea *sunt* numile lor: Ben-Hur, preste muntele Efraim; 9 Ben-Dechar, preste Makaș și preste Șaalbim și Bet-Șemeș și Elon-Bet-Hanan; 10 Ben-Hesed, preste Arubot; și el *aveà* Șecoul și tot pământul Hefer; 11 Ben-Abinadab, preste tot cuprinsul Dorului; pre Tafat, fica lui Solomon, aveà el de femeie; 12 Baana, fiul lui Abilud, preste Taanat și Meghido și tot Bet-Șeanul, eel de lângă Tartana, de desubtul Ezreelului, dela Bet-Șean, până la Abel-Mehola, până dincolo de Iokneam; 13 Ben-Gheber, preste Romot-Galaad; el *aveà* *h* satele lui Iair, fiul

z Ecll. 1. 16.

a Mat. 6. 33.

b Prov. 3. 16.

c Cap. 15. 5.

d Ps. 91. 16.

e Fac. 41. 7.

f Fac. 40. 20.

Dan. 5. 1.

g Num. 27. 2.

h Fac. 43. 30.

Ier. 31. 20.

—

Capit. 4.

a 2 Sam. 8. 16.

b Cap. 2. 35.

o Cap. 2. 27.

d Vers. 7.

e 2 Sam. 8. 18.

f 2 Sam. 15. 37.

g Cap. 5. 14.

h Num. 32. 41.

lui Manase, cele din Galaad: el ⁱavea și cuprinsul Argob cel din Basan, șaptezeci cetăți mari cu ziduri și zăvoare de aramă: 14 Abinadab, fiul lui Ido, era preste Mahanaim: 15 Ahimaat ^{era} preste Neftali, și el avea pre fiica lui Solomon de femeie: 16 Baana, fiul lui Hușai, preste Asser și Alot; 17 Ioșafat, fiul lui Parua, preste Isachar; 18 Șimei, fiul lui Ela, preste Benjamin: 19 Gheber, fiul lui Uri, preste pământul Galaad, ^jpământul lui Sihon, regele Amoreilor, și al lui Og, regele din Basan: că numai el ^{era} dirigător în această țară.

20 Iuda și Israel ^{erau} numeroși la mulțime, ^kca nisipul depe lângă mare, ^lmâncând și bând și desfătându-se. 21 Și ^mSolomon domniă preste toate regatele dela ⁿfluviul *Eufrat* până la pământul Filistenilor și până la hotarul Egiptului: ^oȘi-i aduceau daruri, și-i serviau lui Solomon în toate zilele vieții sale.

22 Și hrana lui Solomon pentru o zi era: treizeci core de floarea făinii, și șasezeci core de ^{altă} făină; 23 Zece boi îngrășați, și douăzeci boi pășunați, și o sută oi; afară de cerbi, și de căprioare, și de ciute, și de păsări îngrășate. 24 Că domniă preste toate ^{țările} de dincoace de fluviu, dela Tifsah până la Gaza, preste ^ptoți regii de dincoace de fluviu. Și ^qavea pace pretutindenea împrejurul lui. 25 Și Iuda și Israel ^rlocuiau în siguranță. ^sfiecare sub via sa și sub smochinul său. ^tdela Dan până la Beer-Șeba, în toate zilele lui Solomon.

26 Și ^uavea Solomon patruzeci mii staule de ^vcai pentru trăsurile sale, și douăsprezece mii de călăreți. 27 Și ^xdirigătorii aceia aduceau bucate regelui Solomon, și tuturor, cari veniau la masa regelui Solomon, fiecare pe luna sa; și nu lăseau să fie vre-o lipsă. 28 Aduceau încă și orz și paie pentru cai și catări, în locul unde se aflau, fiecare după însărcinarea sa.

Marea înțelepciune a lui Solomon proverbele și poemele lui.

29 Și ^yDumnezeu a dat lui Solomon înțelepciune și înțelegere mare foarte, și știință întinsă ca nisipul depe tărmlul mării. 30 Și întrecu înțelepciunea lui Solomon înțelepciunea tuturor fiilor ^zrăsăritului, și toată ^aînțelepciunea Egiptului. 31 Căci era ^bmai înțelept decât toți oamenii, mai mult ^cdecât Etan, Esraheul, ^dși decât Heman și Chalcol și Darda, fiii lui lui Mahol; și numele lui se respândi împrejur la toate popoarele. 32 Și ^eel a spus trei mii de proverbe, și ^fcânturile lui erau o mie și cinci. 33 Și vorbi despre arbori, dela cedrul Libanului până la isopul, ce crește pre ziduri; vorbi încă despre cele cu patru picioare și despre păsări și despre târătoare și despre pești. 34 Și veniau dela toate popoarele, ca să audă înțelepciunea lui Solomon, dela toți regii pământului cari auziseră înțelepciunea lui.

Pregătirea pentru templu; învoiala lui Solomon cu Hiram.

5 Și ^aHiram, regele Tirului, trimise pre servii săi la Solomon; căci auzise, că l-a uns pre el rege în locul părintelui său: ^bcă a iubit Hiram pre David în toate zilele. 2 Și ^cSolomon trimise către Hiram, zicând: 3 Tu știi, că David, părintele meu, n'a putut să zidească casa numelui Domnului Dumnezeului său, ^dde resbele ce l-au încunjurat, până ce Domnul a pus pre ^{neamicii} săi sub picioarele sale. 4 Și acum Domnul Dumnezeu meu, îmi dădă ^erepaus de jur împrejur; nu ^{am} nici neamic, nici întimpinare rea. 5 ^fȘi iată, cu cuget să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, ^gdupă cum Domnul a făgăduit lui David, părintele meu, zicând: Fiul tău, pre care-l voi pune în locul tău pre tronul tău, acela va zidi casă numelui meu. 6 Și acum dă poruncă, să-mi taie mie ^hcedri din Liban; și servii mei vor fi împreună cu servii tăi, și-ți voi da

ⁱ Deut. 3. 4. | ^m 2 Cron. 9. 26. | ^g 1 Cron. 22. 9. | ^u Cap. 10. 26. | ^a Fac. 25. 6. | ^d 1 Cron. 2. 6. | *Capit. 5.* | ^d 1 Cron. 22. 8.
^j Deut. 3. 8. | ⁿ Fac. 15. 18. | ^r Ier. 23. 6. | ^v Deut. 17. 16. | ^a Fapt. 7. 22. | ^e Prov. 1. 1. | ^a 2 Cron. 2. 3. | ^e Cap. 4. 24.
^k Fac. 22. 17. | ^o Ps. 68. 29. | ^s Mic. 4. 4. | ^x Vers. 7. | ^b Cap. 3. 12. | ^f Cant. 1. 1. | ^b 2 Sam. 5. 11. | ^f 2 Cron. 2. 4.
^l Ps. 72. 3, 7. | ^p Ps. 72. 11. | ^t Jude 20. 1. | ^y Cap. 3. 12. | ^c 1 Cron. 15.19. | — | ^c 2 Cron. 2. 3. | ^g 2 Sam. 7. 13.
 | | | | | | | | ^h 2 Cron. 2.8,10.

plată pentru servii tăi, cum vei zice mie tu: că tu știi, că între noi nu *este* cine să știe a tăia lemne, ca Sidonienii.

7 Și cum auzi Hiram cuvintele lui Solomon, se bucură foarte, și zise: Binecuvântat *fie* Domnul astăzi, care a dat lui David fiu înțelept preste acest popor mare. 8 Și trimise Hiram către Solomon, zicând: Auzit-am *toate* câte mi-ai poruncit: și voi face toată voia ta pentru lemnele de cedru și pentru lemnele de pin: 9 Servii mei *le* vor pogori din Liban la mare, *i* și eu le voi pune pre mare în plute la locul ce-mi vei hotări, și le voi desface acolo și tu *le* vei lua: dar să-mi faci și tu voia mea, *j* dând hrană casei mele. 10 Și Hiram dădù lui Solomon lemne de cedru și lemne de pin, câte voi. 11 ^kȘi Solomon dădù lui Hiram douăzeci mii core de grâu pentru hrana casei lui, și douăzeci core de oleiu curat: atâta a dat Solomon lui Hiram pre an. 12 Și Domnul dădù lui Solomon înțelepciune, precum i-a făgăduit; și eră pace între Hiram și Solomon: și amândoi încheiară legământ.

13 Și regele Solomon ridică birnici din tot Israelul, și birul a fost de treizeci mii bărbați. 14 Și a trimes pre ei în Liban pre rând, câte zece mii pre lună: o lună ședeau în Liban, și două luni în casele lor; și preste bir *post-ă* Adoniram. 15 Și Solomon aveà șaptezeci mii purtători de sarcini și optzeci mii de tăietori pre munte: 16 Afară de diregători puși de Solomon preste lucrări, trei mii și trei sute *la număr*, cari porunciau poporului ce lucrà. 17 Și porunci regele, și aduseră pietri mari, pietri alese și pietri cioplite, spre a pune temelile casei. 18 Și ciopliră zidarii lui Solomon și zidarii lui Hiram și Ghibliții, și pregătiră lemnele și pietrele spre zidirea casei.

Clădirea templului.

6 ^aFost-a în anul patru sute optzeci dela ieșirea fiilor lui Israel din pământul Egiptului, și anul al patrulea al

domnirii lui Solomon asupra lui Israel, în luna Zif, care *este* a doua lună, că ^bîncepù a se zidi casa Dommului.

2 Și ^ccasa ce regele Solomon o zidi Dommului: *aveà* lungimea sa de șasezeci coți, și lățimea sa de douăzeci, și înălțimea sa de treizeci coți. 3 Și porticul, *ce erà* înaintea templului casei, *aveà* lungimea de douăzeci coți, în lățimea casei; și lățimea de zece coți înaintea casei. 4 Și făcù la casă ^dferestre, largi din lăuntru și strâmte din afară. 5 Și zidi lipite de zidul casei ^erânduri de cămări, *unul preste altul* jur împrejur, *sprîjinite* de zidurile casei de jur împrejurul templului ^fși a oraclui; așa făcù cămări jur împrejur. 6 Lățimea rândului de jos *erà* de cinci coți, și lățimea celui din mijloc de șase coți, și lățimea celui al treilea de șapte coți: căci pre din afara casei făcù arcade strâmte împrejur, *ca grinzile* să nu fie prinse în zidul casei. 7 Și ^gcasa în clădirea sa se făcea din pietri, pregătite mai nainte de a fi acolo aduse: așa că nici ciocan, nici săcure, *nici altă* unealtă de fer, nu se auzià la casă, la clădirea sa. 8 Și întra-rea rândului de mijloc *erà* la laturea dreaptă a casei, și se suiau la rândul de mijloc pre o scară spirală, și *asà* dela cel din mijloc la cel de al treilea. 9 ^hAsà zidi el casa, și o sfârși pre ea: și acoperi casa cu scânduri și cu grinzi de cedru. 10 Și clădi rândurile împrejurul întregii case, de cinci coți înălțimea; și prindeau de casă prin lemnele de cedru.

11 Și cuvântul Dommului a fost către Solomon, zicând: 12 Pentru casa aceasta ce tu o zidești, ⁱdacă vei umblă după legile mele, și vei face judecățile mele, și vei păzi toate poruncile mele, umblând după ele, voi întări cu tine cuvântul ^jce l-am vorbit către David, părintele tău: 13 Și ^kvoi locui în mijlocul fiilor lui Israel, și nu voi ^lpărăsi poporul meu Israel. 14 ^mAsà zidi Solomon casa, și o sfârși pe ea.

ⁱ 2 Cron. 2. 16. | ^k 2 Cron. 2. 10. |
^j Ezra. 3. 7. | — |
^l Fapt. 12. 20. |

^a Capul 6. | ^e Ezeec. 41. 1, etc. |
^b 2 Cron. 3. 1, 2. | ^d Ezeec. 40. 16. |
^c Fapt. 7. 47. | ^f Ezeec. 41. 6. |

^g Vers. 16. 19 20, 21, 31. |

^h Vers. 14. 38. | ⁱ Cap. 2. 4. |
^j 2 Sam. 7. 13. |

^k Esod. 25. 8. | ^l Apoc. 21. 3. |

^m Dent. 31. 6. | Vers. 38. |

15 Și îmbracă pereții casei pe din lăuntru cu scânduri de cedru, dela pardoseala casei până la acoperișul ei; cu lemne îi îmbracă pre ei pre din lăuntru, și pardoseala casei a îmbrăcat-o cu scânduri de pin. 16 Și mai îmbracă cu scânduri de cedru douăzeci coți în fundul casei, dela pardoseală până la creștetul zidurilor; și-l îmbracă pre din lăuntru, ca să fie oraculul: ⁿSfânta Sfințelor. 17 Iar casa, adecă templul, de dinaintea eră de patruzeci coți. 18 Și lemnele de cedru din lăuntru casei erau de colociți, cu săpături și cu flori deschise: toate erau de cedru, piatră nu se vede. 19 Și găti oraculul în fundul casei, ca să pună acolo chivotul legii Domnului. 20 Și oraculul aveà în față douăzeci coți lungime, și douăzeci coți lățime, și douăzeci coți înălțime: și-l acoperi cu aur curat: și acoperi altarul cu cedru. 21 Și Solomon acoperi casa pre din lăuntru cu aur curat; și întinse lanțuri de aur dinaintea oraculului, și-l acoperi cu aur. 22 Așà toată casa o acoperi cu aur, până ce sfârși toată casa; acoperi cu aur și ^otot altarul, ce erà înaintea oraculului.

23 Și în lăuntru oracului^p făcù doi cherubimi de lemn de oliv, fiecare de zece coți înălțime. 24 Și erà de cinci coți o aripă a cherubimului, și de cinci coți cealaltă aripă a cherubimului; dela vârful unei aripi până la vârful celeilalte aripi erau zece coți. 25 Și celalalt cherubim de zece coți; de aceeași măsură și în același chip erau amândoi cherubimii. 26 Înălțimea unui cherubim erà de zece coți, tot așà și a celuilalt cherubim. 27 Și puse pre cherubimi în fundul cel mai din lăuntru al casei; și se întinseră aripele cherubimilor așà, că aripa unuia atingeà de celalalt părete. Și aripile lor se atingeau între sine în mijlocul casei. 28 Și acoperi și pre cherubimi cu aur.

29 Și pre toți pereții casei jur împrejur făcù chipuri, săpate de cherubimi și de fenici și de flori deschise, în partea

din fund și din față. 30 Și pardoseala casei o acoperi cu aur în partea din fund și din față.

31 Și la intrarea în oracul, făcù uși de lemn de oliv; așà și pragul de sus, și ușorii ușilor în cinci muchi. 32 Făcù deci ușa în două canate de lemn de oliv, și săpă chipuri de cherubimi, și fenici și flori deschise, și le acoperi cu aur, punând aur preste cherubimi și fenici. 33 Așà făcù și la intrarea templului ușori de lemn de oliv în patru muchi; 34 Și amândouă ușile erau de lemn de pin; și cele ^rdouă bucăți ale unei uși erau canaturi, și celelalte două bucăți ale uși a doua erau canaturi. 35 Și săpă pre ele cherubimi și fenici și flori deschise, și le polii cu aur, bine întocmit preste săpături. 36 Zidi și curtea cea din lăuntru cu trei rânduri de pietri cioplite și cu un rând de grinzi de cedru.

37 În anul al patrulea, luna Zif, s'au pus temelile casei Domnului; 38 Și în anul al unsprezecelea, luna Bul, care este luna a opta, se sfârși casa, cu toate părțile ei și rânduielele ei; așà în șapte ani a zidit-o pre ea.

Celelalte zidiri mari ale lui Solomon.

7 Și zidi Solomon și casa sa în ^atreisprezece ani, și sfârși toată casa sa. 2 Și zidi casă numită Pădurea Libanului: lungimea ei erà de o sută coți, și lățimea ei de cincizeci coți, și înălțimea ei de treizeci coți; cu patru șiruri de stâlpi de cedru, cu grinzi de cedru preste stâlpi. 3 Și făcù acoperiș cu lemn de cedru deasupra camerilor, cari se razemă pe patruzeci și cinci stâlpi, câte cinsprezece la șir. 4 Și erau trei șiruri de ferestre, și răspundeà fereastră la fereastră de trei ori. 5 Și toate ușile și ușorii lor pătrate erau, ca și pragurile; și răspundeà fereastră la fereastră de trei ori. 6 Și făcù un portic de stâlpi; lungimea lui de cincizeci coți, și lățimea lui de treizeci coți; și porticul erà dinaintea acelora; că stâlpii și grinzile erau dinaintea acelora. 7 Și mai făcù un

ⁿ Esod. 26. 33. | ^{Ezec.} 45. 3. | ^{Ebr.} 9. 3. | ^o Esod. 30.1,3,6.

^p 2 Cron. 3. 10. | ^q Esod. 25. 20. | ^r Ezec. 41.23,24. | ^{Capul} 7. | ^a Cap. 9. 10.

11, 12.

25.

portie pentru tron, unde erà să judece. *numit* porticul judecătii: și erà așternut cu cedru, dela o margine a pardoselii până la alta. 8 Și casa sa, unde șezù, *aveà* o altă curte în lăuntru porticului, în acelaș chip zidită.

9 Solomon mai făcù o casă, ea și porticul acesta, pentru fata lui Faraon, pre ^b care o luă *de femeie*.

10 Toate acestea *erau de* pietri de preț, după măsură cioplite, ferestruite cu ferestrăul pre din lăuntru și pre din afară, din temelie până la strașină, și pre din afară până la curtea cea mare. 11 Și temelia *erà de* pietri de preț, pietri mari: pietri de zece coți, și pietri de opt coți. 12 Și pe deasupra *erau* pietri de preț, după măsură cioplite, și cedre. 13 Și curtea cea mare *erà făcută* jur împrejur din trei șiruri de pietri cioplite, și dintr'un șir de grinzi de cedru, cași curtea cea din lăuntru a casei Domnului, ^c și ca și porticul casei.

Cei doi stâlpi și unelte templului.

14 Și trimise regele Solomon, și aduse pre ^d Hiram din Tir. 15 Acesta *erà* fiul unei femei văduve, din seminția lui Nef-tali: și ^f părintele lui *fusesse* bărbat Tirean, arămar: și ^g erà plin de măiestrii, de înțelepciune, și de pricepere în a lucrà orice în aramă.

Și el veni la regele Solomon, și lucrà toate lucrurile lui. 16 Căci el vărsă ^h doi stâlpi de aramă, de optsprezece coți înălțimea fiecărui *stâlp*, și un fir de doisprezece coți ar fi încunjurat pre fiecare din ei.

17 Și făcù două capitele *de* aramă vărsată, de pus în capul stâlpilor; înălțimea unui capitel de cinci coți, și înălțimea celuilalt capitel tot de cinci coți. 18 Asemenea *făcù* înlanțuituri în chipul rețetelor, împletite ca lanțuri, pentru capitelele depe capul stâlpilor: șapte pentru un capitel și șapte pentru celalalt capitel. 19 Și făcù stâlpii, și două șiruri de rodii împrejurul rețelei, ca să acopere cu ele capitelele depe capul stâl-

pilor: așa făcù și la al doilea capitel. 20 Și capitelele cele depe capul stâlpilor porticului *erau* lucrata în chipul erimului, de patru coți. 21 Și capitelele depe cei doi stâlpi *aveau rodii* pe deasupra preste pântecel de lângă rețele: și rodile *erau* ⁱ două sute, însiruite împrejurul fiecărui capitel. 22 Și așeză stâlpii în ^k porticul templului: puse deci un stâlp la dreapta, și-l numi Iachinul, și pre celalalt stâlp îl puse la stânga, și-l numi Boazul. 23 Și pre capitelul stâlpilor *erau* chipuri de erin. Așa se sfârși lucrul stâlpilor.

24 Și el mai făcù ^l o mare vărsată de zece coți dela o margine până la cealaltă margine, și împrejur rotundă: și înălțimea ei de cinci coți, și un fir de treizeci coți ar fi încunjurat-o împrejur. 25 Și sub marginea ei jur împrejur o înceingeau sculpturi în chipul colocintei, câte zece la cot ^m încingeau marea jur împrejur: două șiruri de colociți, turnate odată cu marea. 26 Stă pre ⁿ doisprezece boi: *dintre* caritrei priveau către miazăzi, și treipriveau către apus, treipriveau către miazănoapte, și trei priveau către răsărit: și marea *sedea* pre ei: și toate dosurile lor *erau întoarse* în lăuntru. 27 Și grosimea ei *erà* de un lat de palmă, și marginea ei lucrată ca marginea potirului, ca floarea erimului: și încăpeă ^o două mii de baturi.

28 Și el mai făcù zece pedestale de aramă: *de* patru coți lungimea unui pedestal, și *de* patru coți lățimea lui, și *de* trei coți înălțimea lui. 29 Și făptura pedestalelor *erà* astfel: *aveà* pervaze, și pervazele *erau* încheiături. 30 Și pre pervazele dintre încheiături *erau* lei, boi și cherubimi; și deasupra pre încheiături *erà* un basen; și de desubtul leilor și a boilor *erau* ghirlande, făcute să spânzure. 31 Și fiecare pedestal *aveà* patru roți de aramă și osie de aramă: și cele patru unghiuri ale lui *aveau* umărare: și umărarile ei *erau* vărsate sub spălătoare, alătura cu fiecare ghirlandă.

^b 2 Cron. 8. 11. | ^d 2 Cron. 4. 11. | ^e 2 Cron. 2. 14. | ^f 2 Cron. 4. 16. | ^g Esod. 31. 3. | ^h 2 Reg. 25. 17.

ier. 52. 21. | ⁱ 2 Cron. 3. 17. | ^j 2 Cron. 3. 17. | ^k Cap. 6. 3. | ^l 2 Reg. 25. 13. | ^m 2 Cron. 4. 3. | ⁿ 2 Cron. 4. 4. 5. | ^o 2 Cron. 4. 5.

31 Și gura de ei din lăuntru capitelului și până deasupra *eră* un cot; și gura ei *eră* rotundă, lucrată ca basenul, de un cot și jumătate; și pre deasupra *acestei* guri *erau* săpături; și pervazele lor *erau* pătrate, nu rotunde. 32 Și sub pervaze *erau* patru roți, și osiile roților *se uniau* cu pedestalul: și înălțimea *fiecărei* roți *eră* un cot și jumătate de cot. 33 Și făptura roților *eră* ca cea a roților de trăsură; osiile lor, și obezile lor, și spițele lor și butucii lor, *erau* tot vărsate. 34 Și *erau* patru umărare la cele patru unghiuri ale fiecărui pedestal; umărarele *erau* trase din pedestal. 35 Și deasupra pedestalului *eră* o înălțime rotundă împrejur, de o jumătate cot; și deasupra pedestalului marginile și pervazele *pedestalului* *erau* dintr'insul trase. 36 Și pe plăcile laturilor ei și pe pervazele ei el săpă cherubimi, lei și fenici, în fiecare loc deșert, și ghirlande împrejur.

37 Așa făcù el cele zece pedestale: toate aveau aceeași vărsătură, aceeași măsură, și acelaș chip. 38. Și^p el mai făcù și zece spălători de aramă: în fiecare spălător încăpeă patruzeci baturi; fiecare spălător *eră* de patru coți: și pre fiecare din cele zece pedestale *stă* un spălător. 39 Și așeză pedestalele, cinci la laturea dreaptă a casei, și cinci la laturea stângă a casei; și puse marea la laturea dreaptă a casei spre răsărit din partea de miazăzi. 40 Și Hiram făcù spălători și lopeți și cupe.

Așa sfârși Hiram facerea tuturor lucrurilor, ce făcuse pentru regele Solomon, pentru casa Domnului: 41 Doi stâlpi și sferele capitelor depe capul celor doi stâlpi; și două^q rețele, ca să acopere cele două sfere ale capitelor depe capul stâlpilor; 42 Și patru sute de rodii pentru cele două rețele, două șiruri de rodii pentru fiecare rețea ca să acopere cele două sfere ale capitelor de stâlpi; 43 Și cele zece pedestale, și cei zece spălători depe pedestale; 44 Și

o mare, și cei doisprezece boi de sub mare; 45^r Și oalele și lopetile și cupele; Toate aceste vase, ce Hiram le făcù regelui Solomon pentru casa Domnului, *erau* de aramă lustruită. 46^s În șesul Iordanului le vărsă regele, în pământ argilos, între^t Succot și^u Tartan. 47 Și Solomon lăsă toate aceste vase *necum-pănite*, căci erau multe foarte, și greutatea aramei nu se putea socoti.

48 Și Solomon făcù toate vasele casei Domnului: ^valtarul cel de aur, și masa cea de aur, pre care *se puneau* pânile de punere înainte; 49 Și candelarele de aur curat, cinci de-a dreapta, și cinci de-a stânga, înaintea oraculului, și florile și lămpile și mucările *de aur*; 50 Și tipsiile și cuțitele și cupele și lingurile și cățuele *de aur* curat, și făținele *de aur*, dela ușile casei celei din fund, *adică* ale Sfintei Sfintelor, și dela ușile casei, *adică* a templului.

51 Și sfârșindu-se tot lucrul, ce-l făcù regele Solomon pentru casa Domnului, aduse Solomon într'insa toate cele consacrate de David părintele său: argintul și aurul și vasele; punându-le în tesaurul casei Domnului.

Consacrarea templului; rugăciunea și jertfa lui Solomon.

8. Și regele^a Solomon adună în Ierusalim pre bătrânii lui Israel și pre toți capii semințiilor, pre mai marii *caselor* părintești ai fiilor lui Israel la sine, ^b ca să aducă chivotul legii Domnului^c din cetatea lui David, adecă Sionul.

2 Și așa se adunară toți bărbații lui Israel la regele Solomon în^d sărbătoarea din luna Etanim, care *este* luna a șaptea.

3 Și veniră toți bătrânii lui Israel, ^e și preoții ridicară chivotul. 4 Și aduseră chivotul Domnului, și^f cortul întruniri, și toate vasele cele sacre, cari *erau* în cort: preoții și Leviții le aduseră pre ele.

5 Și regele Solomon și toată comunitatea lui Israel cea adunată la el, împreună cu el^g jertfiră înaintea chivotului oi și boi, de nu se puteau nici socoti, nici nu-

^p z Cron. 4. 6. | ^r Esod. 27. 3. | ^t Fac. 33. 17. | ^v Esod. 37. 25.
^q Vers. 17. 18. | ^s 2 Cron. 4. 17. | ^u Ios. 3. 16. | etc.

Capul 8. | ^b 2 Sam. 6. 17. | ^d Lev. 23. 34. | ^f Cap. 3. 4.
a 2Cron.5.2,etc. | ^e 2 Sam. 5.7,9. | ^g 2 Sam. 6. 13.

mărâ, de mulțimea lor. 6 Și preoții^h aduseră chivotul legii Domnuluiⁱ la locul său, în oraculul casei, în Sfânta Sfințelor,^j sub aripile cherubimilor. 7 Că cherubimii^{aveau} aripile întinse preste locul chivotului, și cherubimii acoperiau chivotul și pârguile lui pe deasupra. 8 Și^k pârguile^{așă} de lungi^{erau}, încât capetele pârguilor se vedeau din sanctuar de dinaintea oraculului; dar de afară nu se vedeau: și ele se află acolo până în ziua de astăzi. 9^l În chivot nu era nimic^m decât cele două table de piatră, pre cari Moisi leⁿ pusese acolo în Horeb,^o unde Domnul încheiă^{legământ} cu fiii lui Israel, când ieșiră din pământul Egiptului.

10 Și a fost, când ieșiră preoții din sanctuar, că nor^p umplu casa Domnului: 11 Și nu putură preoții să stea, ca să servească, de nor; că mărirea Domnului umpluse casa Domnului.

12^q Atuncia zise Solomon: Domnul a zis, că va locui în^r întunerec. 13^s Zidit-am^{ție} casă de locuință,^t loc ca să locuiești în veci.

14 Și întorcându-și regele fața sa^u binecuvântă toată adunarea lui Israel, (și toată adunarea lui Israel stă). 15 Și el zise: ^v Binecuvântat^{fie} Domnul Dumnezeu lui Israel, carele îndeplină prin mâna sa^{ceceace} a^x făgăduit cu gura sa lui David, părintele meu, zicând: 16^y Din ziua, în care am scos pre poporul meu Israel din Egipt, nu am ales dintre toate semințiile lui Israel nici o cetate, în care să se zidească casă, și^z în care să fie numele meu; ci pre^a David am ales, ca el să fie preste poporul meu Israel. 17 Și^b eră în inima lui David, părintele meu, ca să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israel. 18^c Dar Domnul zise lui David, părintele meu: Fiindcă este în inima ta să zidești casă numelui meu, bine faci, că este aceasta în inima ta. 19 Dar^d tu să nu zidești casa;

ci fiul tău, care va ieși din coapsele tale, acela să zidească casă numelui meu. 20 Și Domnul îndeplină cuvântul său, pre carel-a făgăduit: și m'am ridicat eu în locul lui David, părintele meu și sed pre tronul lui Israel,^e după cum a făgăduit Domnul: și am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israel. 21 Și am însemnat acolo loc pentru chivotul, în care^{se află} legământul Domnului, ce-l încheiă cu părintii noștri, când i-a scos pre ei din pământul Egiptului.

22 Și stând Solomon înaintea^g altarului Domnului, înaintea întregii adunări a lui Israel, își^h întinse mâinile sale către cer:

23 Și zise: Domnul Dumnezeu lui Israel!ⁱ nu este Dumnezeu asemenea ție, în cer sus și pre pământ jos, ^{tu},^j carele păzești legământul și îndurarea către servii tăi, ce^k umblă înaintea ta din toată inima lor; 24 Cel ce ai împlinit servului tău David, părintele meu, ^{tot} ce ai făgăduit lui: tu ai făgăduit cu gura ta și cu mâna ta ai îndeplinit, cum este în ziua aceasta. 25 Și acum Domnul Dumnezeu lui Israel, îndeplinește servului tău David, părintele meu, aceeace ai făgăduit lui, zicând: ^l Nu va lipsi din tine bărbat de dinaintea mea, șezător pe tronul lui Israel; numai de vor lua aminte fiii tăi la căile lor, ca să umble înaintea mea, cum ai umblat tu înaintea mea. 26^m Și acum, Dumnezeu lui Israel! rogu-mă să se adeverească cuvântul tău David, părintele meu,

27 Că oare cu adevăratⁿ va locui Dumnezeu pe pământ? Iată, cerul și^o ceriurile ceriurilor nu te încap: cu cât mai puțin casa aceasta, pre care am zidit-o eu! 28 Totuși privește la rugăciunea servului tău, și la cererea Domnului Dumnezeului meu să auzi strigarea și rugăciunea, cu care se roagă servul tău înaintea ta astăzi; 29 Fie ochii tăi deșchiși spre casa aceasta noaptea și ziua.

^h 2 Sam. 6. 17.
ⁱ Esod. 26. 33, 34.
^j Cap. 6. 27.
^k Esod. 25. 14, 15.
^l Esod. 25. 21.

^m Deut. 10. 5.
ⁿ Ebr. 9. 4.
^o Esod. 40. 20.
^p Esod. 31. 27, 28.
^q Esod. 40. 34, 35.

^r 2 Sam. 6. 1. etc.
^s Ps. 13. 11.
^t 2 Sam. 7. 13.
^u Ps. 132. 14.
^v 2 Sam. 6. 18.

^w Luc. 1. 68.
^x 2 Sam. 7. 5, 25.
^y 2 Sam. 7. 6
^z Vers. 29.
^a 1 Sam. 16. 1.

^b 2 Sam. 7. 2.
^c 2 Cron. 6. 8, 9.
^d 2 Sam. 7. 5, 12, 13.
^e 1 Cron. 28. 5, 6.

^f Vers. 9.
^g 2 Cron. 6. 12, etc.
^h Isa. 1. 15.
ⁱ Esod. 15. 11.

^j Deut. 7. 9.
^k Dan. 9. 4.
^l Fac. 17. 1.
^m 2 Sam. 7. 12, 16.

ⁿ 2 Sam. 7. 25.
^o Ier. 23. 24.
^p Papt. 7. 49.
^q 2 Cor. 12. 2.

spre locul, de carele ai zis: Numele meu va fi acolo: ca să auzi rugăciunea, cu care servul tău se roagă^p în locul acesta. 30^q Și ascultă cererea servului tău și a poporului tău Israel, cu care se vor ruga în locul acesta; și ascultă-i tu din locul șederii tale, din cer, și ascultându-i, iartă-i.

31 De va păcătui vre-un om asupra aproapelui său, ^ri-se va impune jurământ, și-l va face să se jure, și jurământul va veni înaintea altarului tău în casa aceasta; 32 Atuncia tu ascultă din cer, și fă, și judecă pre servii tăi, ^scondamnând pre cel vinovat, așa ca să se întoarcă preste capul lui fapta lui; și îndreptând pre cel drept, așa ca să faci lui după dreptatea lui.

33 ^tCând va fi lovit poporul tău de neamici, pentru că au păcătuit ție, și ^use va reîntoarce către tine, și va mărturisi numele tău, și va aduce ție rugi și cereri în casa aceasta: 34 Atuncia auzi din cer și iartă păcatul poporului tău Israel, și adu-i din nou în pământul, pre care l-ai dat părinților lor.

35 ^vCând se va închide cerul, și nu va fi ploaie, pentru că a păcătuit ție, de te vor ruga în locul acesta, și vor mărturisi numele tău, și se vor reîntoarce dela păcatele lor, după ce i-ai umilit pre ei: 36 Atunci ascultă-i din cer, și iartă păcatele servilor tăi și ale poporului tău Israel, ^xînvățându-i ^ycalea cea bună, pre care se cade să umble: și dă ploaie pre pământul tău, ce tu l-ai dat poporului tău de moștenire.

37 ^zFoamete de va fi pe pământ, ciumă de va fi, arsură în grâu, pălitură, lăcustă, sau omidă de va fi, neamicul lor în cetăți de i-ar împresură pre ei în cuprinsul lor, în orice plagă, în orice boală de vor fi; 38 Toată rugăciunea, toată cererea ce va face vre-un om, sau întreg poporul tău Israel, când va recunoaște fiecare rana inimii sale, și va întinde mâinile sale către casa aceasta, 39 A-

tuncia tu auzi din cer, din locul șederii tale, și iartă, și fă, și dă fiecăruia după căile lui, după cum vei cunoaște inimile lor; (căci tu, numai tu, ^acunoști inimile tuturor fiilor oamenilor); 40 ^bCa să se teamă de tine în toate zilele, câte vor trăi pe pământul, pre care l-ai dat părinților noștri.

41 Și pre străinul, carele nu este din poporul tău Israel, dar pentru numele tău vine din pământ depărtat; 42 (Căci vor auzi numele tău cel mare, și ^cmăna ta cea tare, și brațul tău cel întins, și vor veni, și se vor ruga în casa aceasta), 43 Auzi-l diu cer, din locul șederii tale, și fă lui toate, pentru care străinul strigă către tine; ^dca să cunoască toate popoarele pământului numele tău, și să se ^eteamă de tine, ca și poporul tău Israel; și ca să cunoască, că după numele tău se numește casa aceasta, ce eu am zidit.

44 Când poporul tău va ieși la luptă asupra neamicilor săi, acolo unde îl vei trimite pre el, și se va ruga Domnul spre cetatea ce tu ai ales, și spre casa ce am zidit numelui tău, 45 Atunci ascultă din cer rugăciunea lui și cererea lui, și fă-i dreptate.

46 Când vor păcătui ție, (^fcăci nu este om, care să nu păcătuiască), și te vei mânia asupra lor, și-i vei da în mâinile neamicului, așa că ^gînvingătorii lor îi vor duce prinși în pământul neamicului, departe sau aproape, 47 ^hȘi atuncia vor veni în sine-și în pământul, unde fură duși prinși, și se vor întoarce, și se vor ruga ție în pământul acelora, cari i-au dus prinși, ⁱzicând: Am păcătuit, am nelegiut, am nedreptățit; 48 Și ^jașu se vor întoarce către tine din toată inima lor, și din tot sufletul lor, în pământul neamicilor lor, cari iau dus prinși, și ^kse vor ruga ție, privind către pământul lor, ce tu l-ai dat părinților lor, către cetatea ce ai ales, și către casa ce am zidit numelui tău, 49 Atuncia ascultă din cer, din locul șederii tale, rugăciunea lor și ce-

^p Dan. 6. 10. | ^s Deut. 25. 1. | ^v Lev. 26. 19. | ^z Lev. 26.16,25, 26. | ^{Ps.} 11. 4. | ^d 1 Sam. 17. 46. | ¹ Ioan.1.8,10. | ⁱ Neem. 1. 6.
^q 2 Cron. 20. 9. | ^t Lev. 26. 17. | ^x Ps. 25. 4. | ^{26.} | ^b Ps. 130. 4. | ^e Ps 102. 15. | ^g Lev. 26.34,44. | ^j Ier. 29. 12, 13,
^r Eșod. 22. 11. | ^u Lev. 26.39,40. | ^y 1 Sam. 12. 23. | ^a 1 Sam. 16. 7. | ^c Deut. 3. 24. | ^f 2 Cron. 6. 36. | ^h Lev. 26. 40. | ^k Dan. 6. 10.

rerea lor, și fă lor dreptate: 50 Și iartă pre poporul tău, ce a păcătuit ție, și toate fărădelegile, prin care vinovați s'au făcut înaintea ta, și ^lfă ca ei să aflu îndurarea înaintea celor, ce i-au dus pre ei prinși, ca să aibă milă de ei: 51 Că ^mei poporul tău *sunt*, și moștenirea ta, pre care tu l-ai scos din Egipt, ⁿdin mijlocul cup-torului de fier. 52 Fie deci ochii tăi deșchiși spre cererea servului tău și spre cererea poporului tău Israel, ca să-î auzi pre ei în toate strigările lor către tine. 53 Căci deosebit-ai pre ei de toate popoarele pământului, *ca să fie* moștenirea ta, ^odupă cum ai făgăduit prin Moisi, servul tău, când ai scos pre părinții noștri din Egipt, Doamne.

54 Și sfârșind Solomon toată rugăciunea și cererea aceasta către Domnul, se sculă de dinaintea altarului Domnului, unde eră ingenuchiat pre genuchii săi, cu mâinile sale întinse către cer.

55 Și stătî, și ^pbinecuvântă toată adunarea lui Israel cu voce tare, zicând: 56 Binecuvântat *fi* Domnul, carele a dat repaus poporului său Israel, după toate câte a făgăduit; ^qn'a căzut nici unul din toate cuvintele cele bune, pre care le-a făgăduit lui Moisi, servul său. 57 Fie Domnul Dumnezeu nostru cu noi, cum a fost cu părinții noștri! ^rSă nu ne lase pre noi, nici să ne părăsească. 58 ^sSă plece inimile noastre spre el, ca să umblăm, în toate căile lui, și să păzim toate poruncile lui și legile lui și judecățile lui, *ce le dădî părinților noștri!* 59 Și aceste cuvinte ale mele, cu cari m'am rugat înaintea Domnului, să fie ziua și noaptea aproape dinaintea Domnului Dumnezeului nostru, ca să facă dreptate servului său, și dreptate poporului său Israel, după trebuința fiecăreia zile: 60 ^tCa să cunoască toate popoarele pământului, că "Domnul, el singur *este* Dumnezeu, și nimenea altul. 61 Fie deci ^vinima voastră întregă către Domnul Dumnezeu nostru, ca să umblați în legile lui,

și să păziți poruncile lui, ca și în ziua aceasta.

62 Și ^xregele, și tot Israelul cu el, aduseră jertfă înaintea Domnului. 63 Și jertfa de bucurie, ce aduse Solomon Domnului, *a fost*: douăzeci și două de mii de boi, și o sută douăzeci mii de oi. 64 ^yAșa sfințiră regele și toți fiii lui Israel casa Domnului. În aceeași zi sfinți regele mijlocul curții cea din fața casei Domnului, că acolo aduse arderi de tot și daruri de pâne și grăsimea jertfelor de bucurie: fiindcă ^zaltarul cel de aramă de dinaintea Domnului *eră* prea mic, spre a cuprinde arderea de tot și darul de pâne și grăsimea jertfelor de bucurie.

65 Și Solomon serbă atunci ^aserbătoare, și tot Israelul împreună cu dânsul: adunare mare *a fost* (^bdela intrarea Hamath până la ^crâul Egiptului, înaintea Domnului Dumnezeului nostru, ^dșapte zile și *alte* șapte zile, patrusprezece *în totul*). 66 Și ^ea opta zi dădî drumu poporului, și ei binecuvântară pre rege, și se duseră la corturile lor, bucurându-se și voioși pentru toate bunătățile ce Domnul făcî către David, servul său, și către Israel, poporul său.

Răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea lui Solomon.

9 Și ^asfârșind Solomon de zidit casa Domnului ^bși casa regelui și ^ctoate câte el dorî și voi să facă. 2 Se arată Domnul lui Solomon a doua oară, ^dprecum i-s'a arătat în Ghibeon.

3 Și zise Domnul către el: ^eAm auzit rugăciunea ta și cererea ta, cu care te-ai rugat înaintea mea: am sfințit casa aceasta, ce ai zidit-o ^fca să pun acolo numele meu în veci; ^gși ochii mei și inima mea vor fi acolo totdeauna. 4 Și tu, de vei ^humblă înaintea mea, ⁱcum a umblat David, părintele tău, în întregime inimii și în dreptate: de vei face toate câte am poruncit ție: de vei păzi legile mele și judecățile mele: 5 Atunci voi întări tronul regatului tău, în veci.

ⁱ Ezra. 7. 6.^p 2 Sam. 6. 18.^s Ps. 119. 36.^x 2 Cron. 7. 4. etc.^m Deut. 9. 29.^q Deut. 12. 10.^t Ios. 4. 24.^y 2 Cron. 7. 7.ⁿ Deut. 4. 20.^r Ios. 21. 45.^u Deut. 4. 35. 39.^z 2 Cron. 4. 1.º Esod. 19. 5.^v Deut. 31. 6.^w Cap. 11. 4.^a Lev. 23. 34.^b Num. 34. 8.*Capit. 9.*^c 2 Cron. 8. 6.^g Deut. 11. 12.^c Fac. 15. 18.^a 2 Cron. 7. 11.^d Cap. 3. 5.^h Fac. 17. 1.^d 2 Cron. 7. 8.

etc.

^e 2 Reg. 20. 5.ⁱ Cap. 11. 1. 6.

—

^b Cap. 7. 1.^f Cap. 8. 29.

38

deasupra lui Israel, ^j cum am făgăduit lui David. părintele tău, zicând: Nu va lipsi din tine bărbat depe tronul lui Israel. 6^k *Dar* de vă veți abate dela mine, voi și fiii voștri, și nu veți păzi poruncile mele și legile mele, ce am pus înaintea voastră, ci veți merge, și veți servi altor zei, și vă veți închină lor. 7 ^l Atuncia voiu sfârpi pre Israel depe pământul, ce l-am dat lor; și casa aceasta, ce am sfințit^m numelui meu, voiu arunca-o dela fața mea; ⁿ și Israel va fi de proverb și de batjocură între toate popoarele. 8 Și ^o casa aceasta, *cât de* înaltă este, tot cel ce va trece pre lângă ea, va rămâne încremenit, și va șueră, și va zice: ^p Pentru ce făcū Domnul așa pământului acestuia și casei acesteia? 9 Și se va răspunde: Fiindecă părăsiră pre Domnul Dumnezeu lor, care scoase pre părinții lor din pământul Egiptului, și se lipiră de alți zei, și se închinară lor, și serviră lor, pentru aceasta Domnul a adus asupra lor tot răul acesta.

Afacerile lui Solomon cu Hiram; dările plătite lui și flota lui.

10 Și ^q la sfârșitul celor douăzeci de ani, în care Solomon zidi cele două case: casa Domnului și casa regelui, 11 ^r (Și Hiram, regele Tirului, ajută pre Solomon cu lemne de cedru, și cu lemne de pin, și cu aur, după toată dorința lui), atuncia regele Solomon dădū lui Hiram douăzeci de cetăți în pământul Galileii. 12 Și ieși Hiram din Tir, ca să vadă cetățile, ce Solomon i-le dădū; și nu-i plăcură lui. 13 Și zise: Ce *sunt* cetățile acestea, ce mi-le-ai dat, fratele meu? ^s Și el le numi pre ele pământul Cabol până în ziua aceasta. 14 Și Hiram trimise regelui o sută douăzeci de talente de aur.

15 Și cuvântul, pentru care regele Solomon ^t a pus dar, *a fost*, ca să zidească casa Domnului și casa sa și ^u Millo și zidul Ierusalimului, și Hazorul și Meghiddoul și Ghezerul. 16 *Căci* Faraon,

regele Egiptului se suise, și cucerise Ghezerul, și l-a ars cu foc; și pre Cananeii, ce locuiau în cetate, i-a ucis, și-l dăduse zestre ficei sale, femeia lui Solomon. 17 Și zidi Solomon Ghezerul și Bet-Horonul de jos. 18 Și ^v Baalatul și Tadmorul în pustiu, în țară. 19 Și toate întăririle *caselor* pentru provisiune ce Solomon aveă, și întăririle pentru care, și întăririle pentru călăreți, și orice dori Solomon să zidească în Ierusalim și în Liban și în tot pământul stăpânirii sale.

20 *Și cât pentru* poporul rămas din Amorei și Hetei și Ferizei și Hevei și Iebusei, care nu *erau* din fiii lui Israel: 21 *Cât pentru* fiii acelora, ^x ce rămăseseră în țară după ei, și pre ^y care fiii lui Israel n'au putut a-i nimici; asupra acestora Solomon a pus dare de muncă până în ziua de astăzi. 22 Dar din fiii lui Israel Solomon pre nimenea n'a făcut serv; căci *erau* bărbați de resbel și servi ai săi, și mai mării și căpitaniii săi, și capi ai carelor, și călăreții săi. 23 Și snpraveghietorii mai mari preste tot lucrul lui Solomon *erau* cinci sute cincizeci, stând preste poporul ce serviă la lucru.

24 Și ficia lui Faraon se sui din cetatea lui David în casa sa, ce se zidise pentru ea, ^z când se zidi Millo.

25 Și aduceă Solomon de trei ori pe an arderi de tot și jertfe de bucurie pe altarul, ce zidise Domnului, și tămâie pe altarul, ce *sta* înaintea Domnului; așa sfârși casa.

26 Și regele Solomon *mai* făcū și o corabie la Etion-Gheber, cel aproape de Elat, la țărmul Mării Roșie, în pământul Edomului. 27 Și Hiram trimise în corabia cu servii lui Solomon pre servii săi marinari, corabieri deprinși cu marea. 28 Și veniră la Ofir, și luară de acolo patru sute douăzeci de talente de aur, și le aduseră la regele Solomon.

Visita reginei din Seba la Solomon.

10 Și ^a regina din Seba, auzind de renumele lui Solomon și de numele

^j 2 Sam. 7. 12, 16. | ^m Ier. 7. 14. | ^p Dent. 29. 24. | ^r 2 Cron. 8. 2. | ^u 2 Sam. 5. 9. | ^x Judc. 1. 21, 27. | ^z 2 Sam. 5. 9. | *Capul 10.*
^k Ps. 8. 30, etc. | ⁿ Ps. 44. 14. | 25, 26. | ^s Ios. 19. 27. | ^v Ios. 19. 44. | 29. | 2 Cron. 32. 5. | ^o Mat. 12. 42.
^l Dent. 4. 26. | ^o 2 Cron. 7. 21. | ^q Cap. 6. 37. 38. | ^t Cap. 5. 13. | ^y Ios. 15. 63. | — | Luc. 11. 31.

Domnului, veni, ^b ca să-l încerce prin întrebări grele. 2 Și veni la Ierusalim cu un alaiu mare foarte, cu cămile încărcate cu aromate și aur prea mult și pietri prețioase. Și venind la Solomon, a vorbit cu el de toate ce erau în inima ei. 3 Și Solomon deslegă toate întrebările ei, nu eră *nimica* ascuns regelui, care să nu fie deslegat ei. 4 Și văzând regina din Șeba toată înțelepciunea lui Solomon, și casa ce o zidise: 5 Și bucatele mesei lui, și locuința servilor lui, și rânduiala casnicilor săi, și vestimintele lor, și euparii lui, și ^c arderile de tot ce le aduceau în casa Domnului, rămase în uimire. 6 Și zise regelui: Adevărat eră cuvântul, ce în țara mea am auzit de lucrurile tale și de înțelepciunea ta. 7 Dar n'am crezut acelor cuvinte, până ce am venit și au văzut ochii mei, și iată, nici jumătate nu mi-s'a spus: înțelepciunea ta și fericirea ta întrec faima ce o auzii. 8 ^d Fericii *sunt* oamenii tăi, fericii acești servi ai tăi, ce pururea stau înaintea ta și ascultă înțelepciunea ta. 9 ^e Binecuvântat fie Domnul Dumnezeuul tău, că a binevoit întru tine, punându-te pe tronul lui Israel! Fiindecă Domnul a iubit în totdeauna pre Israel, deaceea te-a așezat pre tine rege. ^f ca să faci judecată și dreptate. 10 Și ea ^g dădău regelui o sută douăzeci talente de aur, și aromate multe foarte și pietri prețioase; n'a mai sosit în urmă atâtea aromate, ca cele ce regina din Șeba a dat regelui Solomon.

11 ^h Încă și corabia lui Hiram, care aduse aur dela Ofir, aduse dela Ofir și mare câtime de lemne de almughim și pietri prețioase. 12 ⁱ Și regele făcū din lemnele de ^j almughim îngrădiri la casa Domnului și la casa regelui, și citare și barpe pentru cântăreți; astfel de lemne de almughim n'a mai sosit, nici s'a mai văzut, până în ziua de astăzi. 13 Și regele Solomon dădū reginii din Șeba toate câte dori câte ^k îi cerū, pre lângă *cele* ce-i dădū dela sine regele Solomon; și așa

ea se înturnă și se duse în pământul ei, ea și servii ei.

Avuția, mărimca, comerțul și familia lui Solomon.

14 Și greutatea aurului, ce pre fiecare an veniă la Solomon, eră de șase sute șasezeci și șase talente de aur: 15 Afară *de cel străns* dela neguțătorii cei mari ^k și dela mărfurile neguțătorilor celor mici, și dela toți regii Arabiei, și dela guvernătorii țării.

16 Și a făcut regele Solomon două sute scuturi *de aur ciocănit* șase sute *sicli* de aur a pus de tot scutul: 17 Și ^l trei sute scuturi mici de aur ciocănit; trei mine de aur a pus de tot scutul; și le așeză regele în ^m casa *numită*: Pădurea Libanului.

18 ⁿ Și *mai* făcū regele un tron mare de fildis, și-l acoperi cu aur curat.

19 Tronul aveă șase trepte, și vârful tronului *era* rotund pre dinapoia sa, și răzămători *erau* de o parte și de alta a scaunului, și doi lei stăteau la răzămători. 20 Și pe cele șase trepte doisprezece lei de o parte și de alta stăteau: un astfel nu s'a făcut în nici un regat. 21 ^o Și toate vasele de băut ale regelui Solomon *erau* de aur; și toate vasele casei, *numită* Pădurea Libanului, *erau* de aur curat; nimic de argint: *argintul* drept nimic se socoti în zilele lui Solomon. 22 Că regele aveă pre mare o corabie ^p tarsică cu corabia lui Hiram; o dată la trei ani veniă corabia tarsică, aducând aur și argint, fildis și momiți și păuni.

23 Așa ^q s'a mărit regele Solomon în avere și în înțelepciune mai presus de toți regii pământului. 24 Și tot pământul căută la fața lui Solomon, ca să audă înțelepciunea, pre care Dumnezeu o pusese în inima lui. 25 Și pre tot anul aduceă fiecare din ei darul său: vase de argint, vase de aur, și vestimente, și armături, și aromate, și cai, și catări.

26 Și ^r Solomon a ^s adunat care și călăreți, și aveă o mie patru sute de care

^b Judc. 14. 12.
^c 1 Cron. 26. 16.

^e Cap. 5. 7.
^f Ps. 72. 2.
Prov. 8. 15.

^g Ps. 72. 10, 15.
^h Cap. 9. 27.
ⁱ 2 Cron. 9. 11.

^j 2 Cron. 9. 10.
^k 2 Cron. 9. 24.
^l Cap. 14. 26.

^m Cap. 7. 2.
ⁿ 2 Cron. 9. 17.
etc.

^o 2 Cron. 9. 20,
etc.

^p Fac. 10. 4.
^q Cap. 3. 12, 13.

^r Cap. 4. 26.
^s Deut. 17. 16.

și douăsprezece mii de călăreți, pre cari îi așază în întăririle pentru care, și aproape de rege, în Ierusalim. 27 ^tȘi regele făcù argintul să fie în Ierusalim ca pietrele, și cedrii să fie ca Sicomorii cei din vale, prin multimea lor. 28 ^uȘi aduseră lui Solomon cai și tot felul de marfă din Egipt, neguțătorii regelui cumpărau această marfă cu pret. 29 Și se aduse un car din Egipt pentru șase sute sicli de argint, și un cal pentru o sută cincizeci ^vși așa se aduseră și pentru toți regii Siriei, prin mâinile acelor *neguțători*.

Femeile cele străine ale lui Solomon și idolatria lui; mânia lui Dumnezeu.

11 Și ^aregele Solomon pre lângă fata lui Faraon ^biubi multe femei străine: Moabite, Ammonite, Edomite, Sidonene și Hetee. 2 Din popoarele, despre care Domnul zisese fiilor lui Israel: ^cSă nu intrați la ele, nici ele să între la voi, ca nu cumva să plece inimile voastre după zeii lor. De aceste se lipi Solomon cu iubire. 3 Și aveà femei princese șapte sute, și concubine trei sute: și femeile lui au abătut inima lui. 4 Căci s'a întâmplat, când a îmbătrânit Solomon, ^dfemeile lui i-au abătut inima lui la alți zei; și ^easa inima lui nu era întregă cu Domnul Dumnezeuul său, ^fca inima lui David, părintele său. 5 Și a umblat Solomon, după chipul ^gAstarteei, zeita Sidonenilor, și după Milcom, uriciunea Ammoniților, 6 Și Solomon făcù rele înaintea Domnului, și n'a umblat cu desăvârșire după Domnul, ca David părintele său. 7 ^hAtuncia zidi Solomon o înălțime lui ⁱChemoș, urăciunea Moabului, în ^jmuntele din fața Ierusalimului, și lui Moloch, urăciunea fiilor lui Ammon. 8 Și așa făcù pentru toate femeile sale cele străine, care tãmaiau și jertfiau zeilor lor.

9 Și s'a mâniat Domnul asupra lui Solomon, fiindcă ^kinima lui se abătuse dela Domnul Dumnezeuul lui Israel, ^lcare se arătase lui de două ori: 10 Și-i ^mdă-

duse poruncă pentru lucrul acesta: să nu meargă nici cum după alți zei: dar el nu păzi ceea ce-i poruncise Domnul. 11 Pentru aceasta zise Domnul lui Solomon: Fiindecă tu ai făcut aceasta, și nu ai ținut legământul meu și poruncile mele, ce ți-am poruncit ție, ⁿvoiu rupe regatul dela tine, și-l voiu da servului tău. 12 Dar nu voiu face aceasta în zilele tale, pentru David părintele tău: din mâinile fiului tău îl voiu rupe. 13 ^oDecât nu voiu rupe tot regatul: ^po seminție voiu da fiului tău, pentru David, servul meu, și pentru Ierusalim, pre ^qcare l-am ales.

Vrăjmașii lui Solomon și moartea sa.

14 Și ^rridică Domnul împotrivor lui Solomon, pre Hadad, Edomitul; acesta *eră* din seminția regilor Edomului. 15 ^sCăci s'a întâmplat, când David fu în Edom, și Ioab, mai marele oastei, se suise să înmormânteze pre cei uciși, și ^tucise pre toată partea bărbătească din Edom: 16 (Căci șase luni șezù acolo Ioab cu tot Israelul, până ce stârpì toată partea bărbătească din Edom): 17 Atuncia Hadad a fugit însuși, și cu dânsul câțiva Edomiți din servii părintelui său, ca să meargă în Egipt: iar Hadad *eră* copil mic. 18 Și purceseră din Madian, și veniră la Paran: și și-a luat cu sine oameni din Paran, și veniră în Egipt la Faraon, regele Egiptului, carele-i dădù casă, și-i rândui ale hrăni, și-i dădù lui pământ. 19 Și află Hadad mare trecere la Faraon, și-i dădù de femeie pre sora femeii sale pre sora reginii Taphenesa. 20 Și sora Taphenesii născù lui pre Ghenubat, fiul său, pre care Taphenesa îl întercă în casa lui Faraon; și *eră* Ghenubat în casa lui Faraon cu fiii lui Faraon. 21 Și ^uauzind Hadad în Egipt, că a adormit David cu părinții săi, și că a murit Ioab, mai marele oastei, zisese Hadad către Faraon: Lasă-mă să mă duc în țara mea. 22 Și zise către el Faraon: dar ce-ți lipsește lângă mine, de ceri să

^t 2 Cron. 1. 15—
17.
^u Deut. 17. 16.
^v Ios. 1. 4.

Capul 11.
^o Neem. 13. 26.
^b Deut. 17. 17.
^c Esod. 34. 16.

^d Deut. 17. 17.
^e Cap. 8. 61.
^f Cap. 9. 4.

^g 2 Reg. 23.
^h Num. 33. 52.
ⁱ Num. 21. 29.

^j 2 Reg. 23. 13.
^k Vers. 2. 3.
^l Cap. 3. 5.

^m Cap. 6. 12.
ⁿ Vers. 31.
^o 2 Sam. 7. 15.

^p Cap. 12. 20.
^q Deut. 12. 11.
^r 1 Cron. 5. 26.

^s 2 Sam. 8. 11.
^t Num. 24. 19
^u Cap. 2. 10, 34.

te duci în țara ta? Și răspunse: Nimica: dar lasă-mă, rogu-te.

23 Și ridică Dumnezeu lui *Solomon* și *alt* împotrivor, pre Reson, fiul lui Eliada: carele fugise dela domnul său ^vHadadezer, regele din Toba. 24 El adunând la sine bărbați, se făcù capul unei cete. ^xcând David ucise pre cei *din Toba*: și ei merseră la Damase, și locuiră acolo, și domniră la Damase; 25 Și fu neamie lui Israel în toate zilele lui Solomon, și făcù rele multe, pe lângă răul ce-l făcù Hadad: și urî pre Israel, domniul în Siria.

26 Și ^yIeroboam, fiul lui Nebat, Efraimean din Șereda, servul lui Solomon, a căruia mamă erà Teruea, femeia văduvă, ^zridică și aceasta mâna asupra regelui. 27 Și aceasta fu cuvântul, pentru care ridică mâna asupra regelui: ^aSolomon zidi Millo, și infundă spărturile cetății lui David, părintele său: 28 Și Ieroboam erà bărbat viteaz: și Solomon văzând, că tânărul erà muncitor, îl puse preste toată sarcina casei lui Iosif.

29 Și s'a întâmplat în timpul acela, când Ieroboam ieșià din Ierusalim, că-l află pre cale profetul ^bAhija, Șilonitul, îmbrăcat în vestmânt nou: și ei amândoi numai erau pre câmp. 30 Și apucă Ahija vestmântul cel nou, ce purtă, și-l ^crupse în douăsprezece bucăți; 31 Și zise către Ieroboam: ia-ți zece bucăți, căci ^dasa zice Domnul Dumnezeu lui Israel: Iată, voi rupe regatul din mâna lui Solomon, și voi da ție zece seminții: 32 (Dar va rămâneà lui o seminție, pentru servul meu David, și pentru Ierusalimul, cetatea ce am ales din toate semințiile lui Israel): 33 ^eFiindcă mă părăsiră pre mine, și se închinară Astarteei, zeița Sidonenilor, lui Chemoș, zeul Moabiților, și lui Milcom, zeul fiilor lui Ammon, și nu umblară în căile mele, ca să facă drepte înaintea mea, și să părăsească legile mele și judecățile mele, ca David părintele său. 34 Dar nu voi

lua tot regatul din mâna lui, ei-l voi țineà pre el domn în toate zilele vieții lui, pentru David, servul meu, pre care l-am ales, fiindcă el păzià poruncile mele și legile mele. 35 Dar voi lua regatul din mâna fiului său, și voi da ție zece seminții. 36 Iar fiului său voi da o seminție, ca ^gDavid, servul meu, să aibă lumină pururea înaintea mea în Ierusalim, cetatea ce am ales mie, ca să pun numele meu acolo. 37 Și te voi lua, și vei domni după toate câte va dori sufletul tău, și vei fi rege preste Israel. 38 Și va fi, de vei ascultà de tot ce-ți voi porunci, și vei umblà în căile mele, și vei face drepte înaintea mea, păzind legile și poruncile mele, cum a făcut David, servul meu, atuncià ^hvoi fi cu tine, și ⁱvoi zidi ție casă statornică, cum am zidit și lui David: și pre Israel îl voi da ție. 39 Și voi umili sămânța lui David pentru aceasta, dar nu pentru totdeauna.

40 Deaceea căută Solomon să omoare pre Ieroboam. Și sculându-se Ieroboam, fugi în Egipt la Șisak, regele Egiptului, și fu în Egipt până la moartea lui Solomon.

41 Și celelalte fapte ale lui Solomon și toate câte le făcù, și înțelepciunea lui, oare nu sunt scrise în Cartea Faptelor lui Solomon? 42 Și zilele ce a domnit Solomon în Ierusalim preste tot Israelul fură patruzeci ani. 43 Și adormi Solomon cu părinții săi, și se înmormântă în cetatea lui David, părintele său: și domni în locul său ^jRehoboam, fiul său.

Suirea la tron a lui Rehoboam; răscularea celor zece seminții.

12 Și ^aRehoboam se duse la Șechem: căci la Șechem venise tot Israelul, ca să-l facă rege.

2 Și cum auzi aceasta ^bIeroboam, fiul lui Nebat, care erà încă în ^cEgipt, (căci fugise de fața regelui Solomon, și Ieroboam locui în Egipt), 3 Că trimiseră, și-l chemară: și veni Ieroboam și toată

v 2 Sam. 8. 3. | x 2 Sam. 20. 21. | c 1 Sam. 15. 27. | e Vers. 5. 6. 7. | g Cap. 15. 4. | i 2 Sam. 7. 11. 27. | Copul 12. | b Cap. 11. 26.
x 2 Sam. 8. 3. | a Cap. 9. 24. | d Vers. 11. 13. | f Cap. 12. 16. 17. | h Ios. 1. 5. | j Mat. 1. 7. | a 2 Cron. 10. 1. | c Cap. 11. 40.
y 2 Cron. 13. 6. | b Cap. 14. 2.

adunarea lui Israel, și vorbi către Rehoboam, zicând: 4 Părintele tău a îngreuiat^d jugul nostru: deci tu ușurează acum serviciul cel aspru al părintelui tău, și jugul lui cel greu, ce el a pus asupra noastră; și vom servi tie. Și el le zise: Duceți-vă pre trei zile, și înturnați-vă la mine: și poporul se duse.

6 Și se sfătui regele Rehoboam cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Șolomon, părintele său, pre când încă trăia, zicând: Cum sfătuiți voi, să răspund poporului acestuia? 7 Și ei îi răspuseră, zicând: ^eDacă tu vei fi serv astăzi poporului acestuia, și vei servi, și-i vei răspunde, și vei vorbi cuvinte bune, atunci va fi și el servul tău pururea.

8 Dar el părăsi sfatul ce bătrânii i-au dat, și se sfătui cu tinerii, cari crescuseră cu el, și care stătura înaintea lui. 9 Și a zis lor: Cum sfătuiți voi să răspundem poporului acestuia, carele îmi vorbi, zicând: Ușurează jugul, pre care părintele tău a pus asupra noastră? 10 Și au răspuns lui tinerii, cari crescuseră cu el, zicând: Părintele tău a îngreuiat jugul nostru, dar tu ușurează-ni-l; așa vorbește lor: *Degetul* meu cel mic va fi mai gros, decât coapsele părintelui meu. 11 Și acum părintele meu de a pus asupra-vă jug greu, eu jugul vostru mai greu îl voi face; și de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă voi pedepsi.

12 Și a treia zi veni Ieroboam și tot poporul la Rehoboam, după cum poruncise regele, zicând întoarceți-vă la mine a treia zi. 13 Și regele răspunse aspru poporului, și părăsi sfatul ce bătrânii i-l-au dat: 14 Și le vorbi după sfatul tinerilor, zicând: Părintele meu de a îngreuiat jugul vostru, eu și mai greu voi face jugul vostru; și de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă voi pedepsi.

15 Și nu ascultă regele pre popor; căci așa s'a dat dela Domnul, ca să se adeverească cuvântul său, ce Domnul

vorbi prin Ahija, Șilonitul, lui Ieroboam, fiul lui Nebat.

16 Și văzând tot Israelul, că regele nu i-a ascultat, poporul răspunse regelui, zicând: ^hCe parte avem noi în David? Nici o moștenire n'avem în fiul lui Ișai; Israele, la corturile tale! acum, Davide, privește la casa ta. Și așa se duse Israel la corturile sale. 17 ⁱCât pentru fiii lui Israel, ce locuiau în cetățile lui Iuda, preste aceștia domni Rehoboam.

18 Și ^jtrimise regele Rehoboam pre Adoram, care *era* preste dări, și-l ucise tot Israelul de muri. Și se grăbi regele Rehoboam a se sui în carul său, ca să fugă la Ierusalim. 19 Așa s'a^krupt Israel dela casa lui David până în ziua de astăzi.

20 Și cum auzi tot Israelul, că Ieroboam s'a întors, trimiseră și-l chemară la adunare, și-l făcură rege preste tot Israelul; n'a urmat casei lui David decât ^lsingură seminția lui Iuda.

21 Și venind^m Rehoboam la Ierusalim, a adunat toată casa lui Iuda și seminția lui Beniamin: o sută optzeci mii de luptători aleși, ca să se lupte cu casa lui Israel, și spre a reduce regatul *sub stăpânirea* lui Rehoboam, fiul lui Șolomon. 22 Darⁿ cuvântul lui Dumnezeu a fost către Șemaia, omul lui Dumnezeu, zicând: 23 Vorbește către Rehoboam, fiul lui Solomon, regele lui Iuda, și către toata casa lui Iuda și a lui Beniamin, și către celalalt popor, zicând: 24 Așa zice Domnul: Nu vă suiți, nici vă luptați cu frații voștri, fiii lui Israel: Întoarceți-vă fiecare la casa sa: ^ocăci dela mine se făcù lucrul acesta. Și a ascultat de cuvântul Domnului, și s'a întors, să se ducă, după cuvântul Domnului.

Idolatria lui Ieroboam.

25 Atuncia zidi Ieroboam^p Șechemul pe muntele Efraim, și locu în el; apoi ieși de acolo, și ^qzidi Penuecul. 26 Și zise Ieroboam în inima sa: Acum se va reîntoarce regatul la casa lui David; 27 Dacă poporul acesta^r se va sui, să a-

^d 1 Sam. 8. | ^e 2 Cron. 10. 7. | ^g Cap. 11. 31. | ^h Cap. 11. 13. 36. | ⁱ 2 Reg. 17. 21. | ^m Cron. 11. 1. | ^o Vers. 15. | ^q Judc. 8. 17.
11—18. | ^f Judc. 14. 4. | ^h 2 Sam. 20. 1. | ^j Cap. 4. 6. | ^k Cap. 11. 13. 32. | ⁿ Cron. 11. 2. | ^p Judc. 9. 45. | ^r Deut. 12. 5. 6.

ducă jertfă în casa Domnului în Ierusalim. atunci inima poporului acestuia se va reîntoarce la domnul său. la Rehoboam, regele lui Iuda. 28 Deci regele se sfătui, și ^s făcù doi vitei *de aur*. și zise către popor: Prea mult este vouă de a vă sui în Ierusalim: ^t Iată zei tăi, Israele. cari te-au scos din pământul Egiptului! 29 Și puse pre unul în ^u Bet-El, și pre altul îl puse în ^v Dan. 30 Și se făcù fapta aceasta ^x prilejiu de păcățuire: căci mergeă poporul până la Dan, *să se închine* înaintea unuia. 31 Și făcù ^y casă de înălțime, și ^z puse preoți din mulțimea poporului. cari nu erau din fiii lui Levi. 32 Și întocmi Ieroboam sărbătoare în luna a opta, în ziua a cincisprezecea din lună, ca ^a sărbătoarea cea din Iuda. și jertfi pre altar. Așa făcù în Bet-El, jertfind viteilor. pre care i-a făcut. ^b și a așezat în Bet-El preoți ai înălțimilor. pre care el le-a făcut. 33 Și jertfi pre altarul, ce-l făcù în Bet-El, a cincisprezecea zi a lunii a opta, în luna ce el ^c născoci din inima sa: și făcù sărbătoare fiilor lui Israel: și a jertfit pre altar. și tămâie.

Un profet proorocește împotriva idolatriei dela Bet-El, face un semn lui Ieroboam, dar apoi e ispitit și ucis de un leu.

13 Și iată, ^a veni un om al lui Dumnezeu din Iuda la Bet-El prin cuvântul Domnului; ^b și Ieroboam stă lângă altar. ca să tămâieze. 2 Și a strigat spre altarul prin cuvântul Domnului și zise: Altare, altare! așa zice Domnul. Iată! fiu se va naște casei lui David. cu numele ^c Iosia. și va jertfi deasupra ta pre preoții înălțimilor. care tămâiază preste tine: și oase de om se vor arde preste tine. 3 Și în acea zi dădù ^d un semn, zicând: Acesta *este* semnul, că Domnul a vorbit: Iată. altarul se va despică, și cenușa depe el se va vărsa.

4 Și auzind Ieroboam, regele, cuvântul omului lui Dumnezeu. ce a strigat spre altarul din Bet-El, întinse mâna sa

depe altar. zicând: Prindeți-l. Și a secat mâna lui. pre care a întins-o către dansul. de nu putù să o întoarcă la sine. 5 Și se despică altarul. și se vărsă cenușa depe altar. după semnul. ce dăduse omul lui Dumnezeu prin cuvântul Domnului. 6 Și a răspuns regele. și zise către omul lui Dumnezeu: ^e Roagă-te Domnului Dumnezeului tău. și cere-ⁱ pentru mine. ca să se reîntoarcă mâna mea la mine. Și s'a rugat omul lui Dumnezeu către Domnul. și s'a întors mâna regelui la sine. și a fost ea și mai înainte. 7 Și regele zise către omul lui Dumnezeu: Vino cu mine acasă. și te înfiripează. și-ți ^f voi da dar. 8 Dar omul lui Dumnezeu zise regelui: ^g Jumătate din casa ta de-mi vei da. nu voi întră la tine: nici voi mănca pâne. nici voi bea apă în locul acesta. 9 Căci așa-mi este poruncit prin cuvântul Domnului. zicând: ^h Să nu mănânci pâne. și să nu bei apă. și să nu te întorci pe calea pe care ai mers. 10 Și se porni pe altă cale. și nuse întoarse pe calea. ce venise la Bet-El.

11 Iar în Bet-El locuia un bătrân profet: și au venit fiii săi. și-i spuseră toate faptele. ce le făcuse omul lui Dumnezeu în ziua aceea în Bet-El: au spus părintelui lor și cuvintele. ce le-a vorbit către rege. 12 Și zise către părintele lor: Pe ce cale a plecat? Că fiii lui văzură pe ce cale a plecat omul lui Dumnezeu. carele venise din Iuda. 13 Și zise fiilor săi: Puneți-mi șaua pe asin: și-i puseră șaua pe asin. și el încălecă pe el. 14 Și se duse pe urma omului lui Dumnezeu. și-l află sezând sub un stejar. și-i zise: Tu *ești* omul lui Dumnezeu. carele a venit din Iuda? Și el zise: Eu *sunt*. 15 Și a zis lui: Vino cu mine acasă. și mănâncă pâne. 16 Iar el a zis: ⁱ Nu pot să mă întorc cu tine. nici să mă duc cu tine: nici voi mănca pâne. nici voi bea apă ^{cu} tine în locul acesta. 17 Căci poruncitu-mi-s'a ^j prin cuvântul Domnului: Să nu mănânci pâne,

^s 2 Reg. 10. 29. | ^v Jude. 18. 29. | ^z Num. 8. 10. | ^c Num. 15. 39. | ^a 2 Reg. 23. 17. | ^e 2 Reg. 23. 15, 16. | ^f Fapt. 8. 24. | ⁱ Vers. 8. 9.
^t Esod. 32. 4. 8. | ^x Cap. 13. 31. | ^a Lev. 23. 33, 34 | — | ^d Isa. 7. 14. | ^g Num. 22. 18. | ^j Thes. 4. 15.
^u Fac. 28. 19. | ^y Cap. 13. 32. | ^b Amos. 7. 13. | ^e Esod. 8. 8. | ^h 1 Cor. 5. 11.

nici să bei apă acolo, nici să te întorci pe calea, pe care ai mers. 18 *Dar* el îi zise: Și eu profet *sunt* ca tine; și un inger îmi grăi mie prin cuvântul Domnului, zicând: Întoarce-l pre el cu tine în casa ta, spre a mânca pâne și a bea apă; *dar* el îi minți. 19 Și se întoarse cu el, și a mâncat pâne în casa lui, și a beut apă.

20 Și când ședeà la masă, veni cuvântul Domnului către profetul, care-l întorsese; 21 Și a strigat către omul lui Dumnezeu, ce venise din Iuda, zicând: Așa zice Domnul: Fiindcă n'ai ascultat de vocea Domnului, și n'ai păzit porunca, ce-ți dădu Domnul Dumnezeuul tău, 22 Ci te-ai întors, și ai mâncat pâne, și ai beut apă, în locul ^k de care ți-a zis: Să nu mânanci pâne, nici să bei apă; leșul tău nu va veni în mormântul părinților tăi. 23 Și după ce a mâncat pâne și a beut, pus-au ei șaua pe asin pentru profetul, pre care l-a întors. 24 Și el a plecat, și-l întâmpină ^l un leu pe cale, care-l omori; și leșul lui rămase aruncat în cale, și asinul stătù lângă el, și leul stătù lângă leș. 25 Și iată, bărbați trecură, și văzură leșul aruncat în cale, și leul, ce stă lângă leș: și venind, au spus *aceasta* în cetatea, unde locuia profetul cel bătrân. 26 Și când auzi profetul, ce l-a întors din cale, zise: Acesta *este* omul lui Dumnezeu, carele nu ascultă de vocea Domnului: pentru aceasta Domnul îl dădu pre el leului, care l-a sfâșiat, și l-a omorît, după cuvântul Domnului, ce el a zis lui. 27 Și vorbi către fiii săi, zicând: puneți-mi șaua pe asin; și ei i-au pus șaua.

28 Și se duse, și a aflat leșul acelaia aruncat în cale, și asinul și leul stând lângă leș: *dar* leul nu mâncase leșul, nici sfâșiasse asinul. 29 Și a ridicat profetul leșul omului lui Dumnezeu, și l-a pus pe asin, și l-a adus înapoi, și veni în cetate profetul cel bătrân, ca să plângă și să-l înmormânteze. 30 Și a pus leșul

aceluia în mormântul său, și l-a plâns, zicând: ^m Vai, fratele meu! 31 Și după ce-l înmormântă, a vorbit fiilor săi, zicând: După ce voiu muri, înmormântați-mă și pre mine în mormântul, unde se înmormântă omul lui Dumnezeu; și ⁿ puneți oasele mele lângă oasele lui. 32 ^o Căci se va împlini aceea, ce vorbi prin cuvântul Domnului despre altarul din Bet-El, și despre toate casele înălțimilor, care *sunt* în cetățile Samariei.

33 După întâmplarea aceasta nu se întoarse Ieroboam din calea lui cea rea, ei făcù iarăși din mulțimea poporului preoți pentru înălțimi: pre cine voi îl sfinti, și ei se făcură preoți ai înălțimilor. 34 Și se făcù acest privilegiu de păcătuire casei lui Ieroboam, ca să se stârpească și să se nimicească depe pământ.

Profeția lui Ahija despre Ieroboam și familia sa.

14 În acel timp se bolnăvi Ahija, fiul lui Ieroboam. 2 Și zise Ieroboam către femeia sa: Rogu-te, scoală-te, și schimbă-ți vestmintele, ca să nu se cunoască, că tu ești femeia lui Ieroboam: și mergi la Șilo: iată! acolo *este* Ahija, profetul, carele spusu-mi-a, că ^a voiu fi rege preste poporul acesta. 3 ^b Și ia în mâna ta zece pâni și turte și un vas de miere, și du-te la el: el îți va spune, ce are să se întâmple copilului. 4 Și făcù așa femeia lui Ieroboam; și sculându-se, ^c se duse la Șilo, și veni în casa lui Ahija. Iar Ahija nu puteà să vadă, căci ochii lui se întunecaseră de bătrânețe. 5 Și Domnul a zis lui Ahija: Iată, femeia lui Ieroboam vine să te întrebe ceva pentru fiul său, căci *este* bolnav: așa și așa vei vorbi ei: căci, când va intra, se va preface *a fi* alta.

6 Și cum auzi Ahija vuetul picioarelor ei, pre când intra pre use, zis-a el: Intra, femeie a lui Ieroboam! Pentru ce te prefaci *a fi* alta? *știri* aspre am a-ți da. 7 Mergi *de* zi lui Ieroboam: Așa zice Domnul Dumnezeuul lui Israel: ^d Fiindcă eu te-am înălțat din mijlocul poporului, și te-am așezat domn preste poporul meu.

^k Vers. 9. | ^m Ier. 22. 18. | ⁿ 2 Reg. 23. | ^o 2 Reg. 23.16.19
Cap. 20. 36. | 17. 18.

^{Capit} 14. | ^b 1 Sam. 9. 7. 8. | ^c Cap. 11. 29. | ^d 2 Sam. 12. 7. 8.
^a Cap. 11. 31.

Israel. 8 Și ^eripând regatul dela casa lui David. l-am dat ție, și tu nu te-ai arătat ca servul meu David. ^fcare păzi poruncile mele. și urmă după mine din toată inima sa. făcând numai drepte în ochii mei: 9 Ci ai întrecut în răutate pre toți câți au fost înaintea ta: ^gcăci ai mers. și ți-ai făcut ție alți zei și chipuri vărsate. spre a mă mâniă. și pre mine ^hm'ai aruncat dinapoia ta: 10 Pentru aceasta. iată. ⁱvoiu aduce nefericire asupra casei lui Ieroboam. și ^jvoiu stârpi din ai lui Ieroboam pre tot sufletul de partea bărbătească. pre cel închis și ^kpre cel liber din Israel. și voiu mătură în urna casei lui Ieroboam. cum mătură cineva gunoiul până la curat. 11 ^lCine din ai lui Ieroboam va muri în cetate. câinii ^{il} vor mânca; și cine va muri în câmp. paserile cerului ^{il} vor mânca: că Domnul ^{așă} vorbește. 12 Tu deci. scoală-te. du-te la casa ta: și ^mcând picioarele tale vor intra în cetate. copilul va muri. 13 Și-l va plânge tot Israelul. și-l vor înmormânta; căci acesta numai din al lui Ieroboam va veni în mormânt; pentru că ^{numai} în el din casa lui Ieroboam ⁿse află ceva bun înaintea Domnului Dumnezeuului lui Israel. 14 Și-si va ridică Domnul rege preste Israel. carele va stârpi casa lui Ieroboam în ziua aceea: și ce ^{zie}? chiar acum. 15 Căci Domnul va lovi pe Israel ^{de} se va elătină. ca trestia de apă. și va ^pdesrădăcina pe Israel din acest ^qpământ bun. ce-l dădă părinților lor. și-l va împrăștiă ^rdincolo de fluviu. ^sfindeă-si făcū Astartee. mâniând pre Domnul. 16 Și va părăsi pre Israel pentru păcatele lui Ieroboam. ^tcarele păcătui. și trase și pre Israel în păcat.

17 Și se seculă femeia lui Ieroboam. și se duse. și veni la ^uTirța: și ^vcum atinse pragul ușei. muri copilul. 18 Și-l înmormântară. și-l plânse tot Israelul ^xdupă cuvântul Domnului. ce el a vorbit prin servul său Ahija. profetul.

19 Și celelalte fapte ale lui Ieroboam. cum ^yse luptă. și cum domni. iată. aceste scrise ^{sunt} în Cartea Cronicelor regilor lui Israel. 20 Și zilele ce domni Ieroboam ^{fură} douăzeci și doi de ani: și adormi cu părinții săi. și în locul său domni Nadab. fiul său.

Domnia lui Rehoboam. a lui Abijam și a lui Asa în Iuda.

21 Și Rehoboam. fiul lui Solomon. domni preste Iuda. ^zDe patruzeci și unul de ani ^{eră} Rehoboam. când se făcū rege. și domni șaptesprezece ani în Ierusalim. cetatea. ^apre care Domnul a ales-o ^{sie}-și. ca să pună numele său acolo. ^bȘi numele mumei lui ^{eră} Naama. Ammonită. 22 ^cDar și Iuda făcū rele înaintea Domnului. și ^dîntărită gelozia lui prin păcatele lor. ce păcătui mai pre sus decât părinții lor. 23 Căci și aceștia își zidiră ^eînălțimi și stâlpi și ^fAstartee pe tot dealul înalt și ^gsub tot arborele verde. 24 ^hErau și sodomiți în țară. și făceau toate uriciunile popoarelor. pre care Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel.

25 ⁱȘi în anul al cincilea al regelui Rehoboam. Șișak. regele Egiptului. se sui asupra Ierusalimului; 26 ^jȘi luă tesaurile casei Domnului. și tesaurile casei regelui: toate le luă: luă încă și toate scuturile de aur ce Solomon le făcuse. 27 Și în locul acestora regele Rehoboam făcū scuturi de aramă. și ^{le}dădū în mâinile capilor alergătorilor. care păziau ușa casei regelui. 28 Și a fost. că oricând intra regele în casa Domnului. alergătorii le purtau: și iarăși le puneau în camera alergătorilor.

29 Și celelalte fapte ale lui Rehoboam. și toate câte le făcū. oare nu ^{sunt} scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 30 Și fu rebel între Rehoboam și Ieroboam în toate zilele ^{lor}. 31 Și Rehoboam adormi cu părinții săi. și fu înmormântat cu părinții săi în cetatea lui

^e Cap. 11. 31. | ⁱ Cap. 15. 29. | ⁿ 2 Cron. 12. 12. | ^r 2 Reg. 15. 29.
^f Cap. 11. 33. 38. | ^j Cap. 21. 21. | ^o Cap. 15. 27. | ^s Esod. 31. 13.
^g Cap. 12. 23. | ^k Deut. 32. 36. | 28. 29. | ^t Cap. 12. 30.
^h Neem. 9. 26. | ^l Cap. 16. 4. | ^p 2 Reg. 17. 6. | ^u Cant. 6. 4.
Ps. 50. 17. | ^m Vers. 17. | ^q Is. 23. 15 16 | ^v Vers. 12.

^x Vers. 13. | ^a Cap. 11. 36. | ^e Deut. 12. 2. | ⁱ Cap. 11. 30.
^y 2 Cron. 13. 2. | ^b Vers. 31. | ^f 2 Reg. 17. 9. 10. | ^j 2 Cron. 12. 9.
etc. | ^c 2 Cron. 12. 1. | ^g Isa. 57. 5. | 10, 11.
^z 2 Cron. 12. 13. | ^d 1 Cor. 10. 22. | ^h Deut. 23. 17. | —

David. Și numele mamei lui *erà* Naama, Ammonită. Și în locul său domni Abijam, fiul său.

Abijam.

15 Și ^aAbijam domni preste Iuda pre la al optsprezecelea an al domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat. **2** Trei ani domni el în Ierusalim; ^bși numele mamei lui *era* ^cMaaca, fica lui Abișalom. **3** Și umblă în toate păcatele, ce înainte făcuse părintele său; și nu *eră* ^dinima lui întregă cu Domnul, Dumnezeuul lui, ca inima lui David, părintele său. **4** Dar ^epentru David, Domnul Dumnezeuul său, îi dădă candelă în Ierusalim, înălțând pre fiul său după el, și cruțând Ierusalimul: **5** Fiindcă David ^ffăcuse cele drepte în ochii Domnului, și nu se abătă în toate zilele vieții sale dela toate, câte îi poruncise lui, ^gafară de fapta cu Uria, Heteul. **6** ^hȘi rebel fu între Rehoboam și Ieroboam în toate zilele vieții lui.

7 ⁱȘi celelalte fapte ale lui Abijam și toate câte le făcū, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și fu rebel între Abijam și Ieroboam. **8** ^jȘi Abijam adormi cu părinții săi, și-l înmormântară în cetatea lui David; și în locul său domni Asa, fiul său.

Asa.

9 Și în anul al douăzecilea al lui Ieroboam, regele lui Israel, domni Asa preste Iuda. **10** Și el domni în Ierusalim patruzeci și unul de ani: și numele mamei lui *era* Maaca, fica lui Abișalom. **11** ^kȘi Asa făcū cele drepte în ochii Domnului, ca și David, părintele său. **12** ^lȘi alungă din țară pre sodomiti, și depărtă toți idoli, ce făcuseră părinții săi. **13** Încea și ^mpre muma sa Maaca o depărtă, ca să nu *mai fie* regină: fiindcă ea făcuse chip Astarteei: Și Asa sfărâmă chipul ei, și-l ⁿarse lângă pârăul Kedron. **14** ^oDar înălțimile nu fură depărtate: totuși ^pinima lui Asa *eră* întregă cu Domnul, în toate zilele sale. **45** Și el aduse în casa Domnului *toate* cele sfintite de

părintele său și cele sfintite de sine: argint, aur și vase.

16 Și fu rebel între Asa și Baașa regele lui Israel, în toate zilele lor. **17** Și ^qse suă Baașa, regele lui Israel, asupra lui Iuda, și zidi ^rRama, ^sca să nu lase pre nimeni să iasă sau să între la Asa, regele lui Iuda.

18 Atuncia luă Asa tot argintul și aurul, ce rămăsese în tesaurile casei Domnului și în tesaurile casei regelui, și-l dădă în mâinile servilor săi, și-l trimise regele Asa către ^tBenhadad, fiul lui Tabrimon, fiul lui Hetion, regele Siriei, care locuia în ^uDamasc, zicând: **19** *Să fie* legământ între mine și tine, *cum a fost* între părintele meu și părintele tău; iată, îți trimit dar de argint și aur: mergi, desfă legământul tău cu Baașa, regele lui Israel, ca să se tragă dela mine. **20** Și Benhadad ascultă pre regele Asa, și trimise pre mai marii oștirilor sale asupra cetăților lui Israel, și bătură ^vIjonul și ^wDanul, și ^yAbel-Beth-Maaca, și tot Chinnerotul, dimpreună cu tot pământul Nef-tali. **21** Si cum auzi Baașa *de aceasta*, se oprî dela zidirea Ramei, și stătū în Tirța.

22 ^zAtuncia chemă regele Asa pre întregul Iuda, și nimenea nu fu cruțat: și ridicară dela Rama pietrele și lemnele ei, cu care Baașa zidise; și regele Asa zidi cu dănsule ^aGheba a lui Benjamin și ^bMitpa,

23 Toate celelalte fapte ale lui Asa, și toată puterea lui, și toate câte a făcut, și cetățile ce a zidit, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Iar ^cin timpul bătrănețelor sale se îmbolnăvi de picioare. **24** Și Asa adormi cu părinții săi, și se înmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său: ^dși în locul său domni ^eIosafat, fiul său.

Domnia lui Nadab, a lui Baașa, a lui Ela și a lui Zimri în Israel.

25 Și domni Nadab, fiul lui Ieroboam, preste Israel în al doilea an al lui Asa,

^a Capul 15.

^a 2 Cron. 13. 1.

^b 2 Cron. 11. 20.

21. 22.

^c 2 Cron. 13. 2.

^d Ps. 119. 80.

^e 2 Cron. 21. 7.

^f Cap. 14. 8.

^g 2 Sam. 11. 4. 15.

^h Cap. 14. 30.

ⁱ 2 Cron. 13. 2.

3. 22.

^j 2 Cron 14. 1.

^k 2 Cron. 14. 2.

^l Cap. 14. 24.

^m 2 Cron. 15. 16.

ⁿ Esod. 32. 20.

^o Cap. 22. 43.

^p Vers. 3.

^q 2 Cron. 16. 1.

etc.

^r Jos. 18. 25.

^s Cap. 12. 27.

^t 2 Cron. 16. 2.

^u Cap. 11. 23. 24.

^v 2 Reg. 15. 29.

^w Jude. 18. 29.

^y 2 Sam. 20. 14.

^z Cron. 16. 6.

^a Jos. 21. 17.

^b Jos. 18. 26.

^c 2 Cron. 16. 12.

^d 2 Cron. 17. 1.

^e Mat 1. 8.

regele lui Iuda : și el domni preste Israel doi ani. 26 Și făcù rele în ochii Domnului, și umblă pre calea părintelui său și în ^f păcatul lui, prin care a tras pre Israel în păcat.

27 ^g Și Baașa, fiul lui Ahija, din casa lui Isaehar, se conjură în contra lui, și-l bătù Baașa în ^h Ghibetonul Filistenilor : căci Nadab și tot Israelul impresurară Ghibetonul. 28 Și-l ucise Baașa în al treilea an al lui Asa, regele lui Iuda, și domni în locul său. 29 Și cum se făcù rege, stârpì toată casa lui Ieroboam ; nu lăsă diu ai lui Ieroboam nimic viu, până ce-l nimici, după cuvântul ce Domnul a vorbit prin servul său Ahija. Șiloneul : 30 Pentru păcatele lui Ieroboam, ce el a păcătuit, și prin care trase pre Israel în păcat, și pentru mânia, cu care mânie pre Domnul Dumnezeuul lui Israel. 31 Și celelalte fapte ale lui Nadab, și toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel ? 32 Și rebel fu între Asa și Baașa, regele lui Israel, în toate zilele lor.

33 În al treilea an al lui Asa, regele lui Iuda, domni Baașa, fiul lui Ahija, preste tot Israelul în Tirta : și el domni douăzeci și patru de ani. 34 Și făcù rele în ochii Domnului, și umblă în calea lui Ieroboam și în păcatele lui, prin care trase pre Israel în păcat.

Moartea lui Baașa.

16 Și a fost cuvântul Domnului către ^a Iehu, fiul lui Hanani, în contra lui Baașa, zicând : 2 ^b Fiindecă te-am ridicat din țărână, și te-am pus domn preste poporul meu Israel, și ^c tu ai umblat în calea lui Ieroboam, și ai tras pre poporul meu Israel în păcat, mâniându-mă prin păcatele lor ; 3 Iată, eu de tot voi ^d stârpì pre Baașa și casa lui, și voi ^e face casa ta cași casa lui Ieroboam, fiul lui Nebat ; 4 ^f Cine din ai lui Baașa va muri în cetate, câinii *îl* vor mânca ; și cine din ai lui va muri în câmp, păsările ceriului *îl* vor mânca.

5 Și celelalte fapte ale lui Baașa, și câte făcù, și puterea sa, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel ? 6 Și Baașa adormi cu părinții săi, și se immormântă în ^h Tirta : și în locul său domni Ela, fiul său.

7 Și a fost *iarăși* cuvântul Domnului prin ⁱ Iehu, profetul, fiul lui Hanani, în contra lui Baașa și în contra casei lui, pentru toate răutățile ce făcuse în ochii Domnului, mâniându-l prin faptele mânilor sale, fiind ca și casa lui Ieroboam : și *chiar și pentru aceea*, că ^j el a lovit-o pre ea.

Regii Ela și Simri.

8 În anul al douăzeci și șaselea al lui Asa, regele lui Iuda, începù a domni Ela, fiul lui Baașa, și domni preste Israel în Tirta doi ani. 9 ^k Și Complotă contra lui servul său Zimri, mai marele jumătății carelor *de rebel*, pre când *eră* în Tirta. 10 Și întră Zimri, îl lovì și-l ucise, în anul al douăzeci și șaptelea al lui Asa, regele lui Iuda, și domni în locul său.

11 Și cum se făcù rege, îndată ce sezù pre tronul său, lovì toată casa lui Baașa ; nu lăsă *din ai lui* ^l nici un suflet parte bărbătească, nici *din* rude, nici *din* amicii lui. 12 Ci Zimri stârpì toată casa lui Baașa, ^m după cuvântul, ce l-a vorbit Domnul în contra lui Baașa ⁿ prin Iehu, profetul. 13 Pentru toate păcatele lui Baașa și pentru păcatele lui Ela, fiul său, ce păcătuiră, și prin care traseră pre Israel în păcat, mâniând pre Domnul Dumnezeuul lui Israel, ^o prin deșertăciunile lor.

14 Și celelalte fapte ale lui Ela, și toate câte făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel ?

15 În anul al douăzeci și șaptelea al lui Asa, regele lui Iuda, domni Zimri șapte zile în Tirta. Și poporul tăbărind *pasupra* Ghibetonului, ce *eră* al Filistenilor, 16 Și auzind poporul, ce se află în tabără, zicându-se : Zimri a Com-

^f Cap. 12. 30. | ^g Cap. 14. 14. | ^h Ios. 19. 44. | ^a 2 Cron. 19. 2. | ^b Cap. 14. 7. | ^c Cap. 15. 34. | ^d Vers. 11. | ^e Cap. 14. 10. | ^f Cap. 14. 11. | ^g 2 Cron. 16. 1. | ^h Cap. 14. 17. | ⁱ Vers. 1. | ^j Cap. 15. 17. | ^k 2 Reg. 9. 31. | ^l 1 Sam. 25. 22. | ^m Vers. 3. | ⁿ Vers. 1. | ^o Deut. 32. 21. | ^p Iona. 2. 8. | 1 Cor. 8. 4. | ^q Cap. 15. 27.

plotat. și chiar a lovit pre rege: atuncia tot Israelul făcù pre Omri. mai marele oastei. rege în ziua aceea în tabără. 17 Și se sui Omri. și tot Israelul cu el. dela Ghibeton. și impresură Tirța. 18 Și cum văzù Zimri, că cetatea eră luată, intră în întăritura casei domnești. și aprinse cu foc deasupra sa casa domnească. și muri. 19 Pentru păcatele sale. ce păcătui. făcând rele în ochii Domnului; ^a fiindcă umblă în calea lui Iero-boam și în păcatele lui, ce a făptuit, trăgând pre Israel în păcat.

20 Și celelalte fapte ale lui Zimri. și complotarea ce o făcù el. oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

21 Atuncia se despărți poporul lui Israel în două părți; jumătatea poporului urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat. ca să-l facă rege: și jumătate urmă pre Omri. 22 Dar poporul, ce urmă pre Omri, răpuse pre poporul ce urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat: și așa Tibni muri. și Omri domni.

Domnia lui Omri și a lui Ahab în Israel: importarea cultului lui Baal, și alte crime.

23 În anul al treizeci și unulea al lui Asa, regele lui Iuda. începù a domni Omri, și domni preste Israel doisprezece ani: în Tirța domni el șase ani. 24 Și cumpără dela Șemer muntele Samariei, cu doi talanți de argint, și a zidit cetate pre munte. și chemă numele cetății ce-a zidit. după numele lui Șemer. stăpânul muntelui: ^r Samaria. 25 Și ^s Omri făcù rele în ochii Domnului, făptuind mai rele decât toți înaintășii săi. 26 Căci ^t umblă în toate căile lui Iero-boam, fiul lui Nebat, și în păcatele lui. prin care trase pre Israel în păcat. și mâniară pre Domnul Dumnezeu lui Israel. prin ^u deșertăciunile lor.

27 Și celelalte fapte ale lui Omri. ce le făcù, și puterea, ce o arătă. oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 28 Și Omri adormi cu pă-

rinții săi, și se înmormântă în Samaria: și în locul său domni Ahab. fiul său.

29 Și Ahab. fiul lui Omri. începù a domni preste Israel în anul al treizeci și optulea al lui Asa, regele lui Iuda: și Ahab. fiul lui Omri. domni preste Israel în Samaria douăzeci și doi de ani. 30 Și Ahab. fiul lui Omri. făcù rele în ochii Domnului, mai mult decât înaintășii săi. 31 Și ea și cum i-ar fi fost puțin lucru a umblă în păcatele lui Iero-boam, fiul lui Nebat, ^v el luă și de feneie pre Iezabel. fica lui Etbaal. regele ^x Sidonenilor. ^y și merse. și servi pre Baal. și i-se închină; 32 Și ridică altar lui Baal în lăuntru ^z casei lui Baal. ce o zidi în Samaria. 33 ^a Și Ahab făcù chip Astar-teei; și ca să mânie pre Domnul Dumnezeu lui Israel. ^b făcù Ahab *rele* mai mult decât toți regii lui Israel. cari au fost înaintea lui.

34 În zilele lui rezidi Hiel din Bet-El Ierichonul: pus-a el temeliiile acestuia asupra lui Abiram. întâiu-născutul său. și pus-a porțile sale asupra lui Segub. mai micul său *fiu*. ^c după cuvântul. pre care Domnul l-a vorbit prin Iosua. fiul lui Nun.

Ilie predică o uscăciune: se hrănește într'un mod minunat; înviează pre fiul unei văduve.

17 Și Ilie, Tișbitul, din locuitorii Ga-ladului. zise lui Ahab: ^a *Viu este* Domnul Dumnezeu lui Israel, ^b înaintea căruia stau. ^c nu va fi ^d în anii aceștia nici roadă nici ploaie. fără numai după cuvântul meu.

2 Și a fost cuvântul Domnului către el. zicând: 3 Du-te de aici. și apucă către răsărit. și te ascunde lângă pârăul Cherit, ce *este* în fața Iordanului. 4 Și vei bea din pârău; zis-am și corbilor să te nutrească acolo. 5 Și se duse el, și făcù după cuvântul Domnului. că merse, și șezù lângă pârăul Cherit, din fața Iordanului. 6 Și-i aduceau lui dimineață corbii pâne și carne. și seara pâne și carne: și el bea din pârău. 7 Și tre-

^q Cap. 12. 28. | ^s Mic. 6. 16.
^r Cap. 13. 32. | ^t Vers. 19.
Ioau. 4. 4. | ^u Vers. 13.

^v Deut. 7. 3. | ^z 2 Reg. 10. 21.
^x Judec. 18. 7. | 26. 27.
^y Cap. 21. 25, 26

^a 2 Reg. 13. 6. | ^c Ios. 6. 26.
^b Cap. 21. 25 | —

Capit. 17. | ^e Iac. 5. 17.
^α 2 Reg. 3. 14. | ^d Luc. 4. 25.
^β Deut. 10. 8.

când zile, secă părăul, fiindcă nu eră ploaie pre pământul acela.

8 Și a fost cuvântul Domnului către el, zicând: 9 Scoală-te, du-te la Tarepta Sidonului, și șezi acolo, că iată, zis-am acolo unei femei văduve să te nutrească. 10 Și sculându-se, se duse la Tarepta: și cum veni la poarta cetății, iată, acolo eră o femeie văduvă strângând vreascuri, și strigă către ea, și zise: Adu-mi, rogu-te, puțină apă în vas, ca să beau. 11 Și pe când, mergea să-i aducă, strigă el la dânsa, și zise: Adu-mi, rogu-te, și o bucată de pâne în mâna ta. 12 Iar ea zise: Viu este Domnul Dumnezeuul tău, azimă nu am, ci numai o mână de făină într'o vadră, și puțin oleiu într'un ulcior; și iată, eu strâng două lemnișoare, ca să merg, și să pregătesc aceasta pentru mine și fiul meu: și o vom mânca, și vom muri. 13 Iar Ilie îi zise: Nu te teme; mergi și fă, cum ai zis: dar fă mai întâiu o mică azimă pentru mine, adă-mi-o, și apoi fă și pentru tine și fiul tău, 14 Căci așa zice Domnul Dumnezeuul lui Israel: Vadra de făină nu va scădea și ulciorul de oleiu nu se va împuțina, până în ziua în care Domnul va da ploaie pre pământ. 15 Și ea merse, și făcù după cuvântul lui Ilie; și mânca ea și el și casa ei zile multe: 16 Vadra de făină nu scăzù, și ulciorul de oleiu nu se împuțina, după cuvântul Domnului, pre care-l vorbi prin Ilie.

17 Și după acestea se îmbolnăvi fiul femeii, stăpâna casei, și boala lui eră grea foarte, că nu mai rămase suflare în el. 18 Și ea zise lui Ilie: *f* Ce este mie și ție, omule al lui Dumnezeu? Venit-ăi oare la mine, ca să rechemi în amintirea mea nelegiuirile mele, și să omori pre fiul meu? 19 Și el zis-a ei: Dă-mi pre fiul tău. Și-l luă pre dânsul din sânul ei, și-l sui în camera de sus, unde locuia el, și-l culcă pre patul său; 20 Și strigă către Domnul și zise: Domnul Dumnezeuul meu! Oare tu dus-ai răul și preste văduva, la care locuiese eu,

omorînd pre fiul ei? 21 *g* Și se întinse de trei ori preste copil, și strigă către Domnul, și zise: Domnul Dumnezeuul meu, să se reîntoarcă, rogu-te, sufletul copilului acestuia într'însul! 22 Și Domnul auzi vocea lui Ilie: și se reîntoarse sufletul copilului într'însul, și trăi. 23 *h* Și Ilie luă pre copil, și-l pogori din camera de sus în casă, și-l dădù mumei sale. Și Ilie zise: Iată, fiul tău trăiește! 24 Și femeia zise către Ilie: Acum din aceasta *i* eunose, că tu ești om a lui Dumnezeu, și că cuvântul Domnului în gura ta este adevăr.

Ilie întâmpină pre Ahab: ucide pre profetii lui Baal și ai Astarteei, și la rugăciunea sa se redă ploaia.

18 Și după *a* multe zile fost-a cuvântul Domnului către Ilie, în anul al treilea, zicând: Du-te, arată-te lui Ahab; și *b* voiu da ploaie pre pământ. 2 Și se duse Ilie să se arate lui Ahab.

3 Și eră foamete mare în Samaria. Și Ahab chemă pre Obadia, care eră preste casa sa; (iar Obadia se temeă de Domnul foarte; 4 Căci când Iezabel stârpì pre profetii Domnului, Obadia luă o sută de profeti, și-i ascunse pre ei, câte cincizeci într'o peșteră, și-i nutri cu pâne și cu apă); 5 Și Ahab zise către Obadia: Cutreeră țara la toate isvoarele apelor și la toate râurile: poate vom află iarbă, spre a păstră vieța cailor și a catârilor, ca să nu ne lipsim de dobitoace. 6 Deci își împărțiră țara, ca să o cutreere pre ea; Ahab merse pre o cale deosebi, și Obadia merse pre altă cale deosebi.

7 Și mergând Obadia pre cale, iată îl întâmpină Ilie; și acela îl eunosecù, și căzù pre fața sa, și zise: Tu ești, domnul meu Ilie? 8 Și el a zis lui: Eu sunt; du-te, zi domnului tău: Iată, Ilie este aici! 9 Și zise acela: Ce am păcătuit, ca să dai pre servul tău în mâna lui Ahab, să mă omoare? 10 Viu este Domnul Dumnezeuul tău! nu este popor, nici regat, unde să nu fie trimis domnul meu, ca să te caute; și când i-s'a spus: Nu este,

e Obad. 20. *f* Luc. 5. 8.

g 2 Reg. 4.34,35. *h* Ebr. 11. 35.

i Ioan. 3. 2.

Chitul 18.

Luc. 5. 17.

b Deut. 28. 12

a Luc. 4. 23.

atuncia făcut-a el să jure regatul și poporul, că nu te aflară: 11 Și acum tu zici: Mergi, zi domnului tău: Iată Ilie este aicia! 12 Și va fi, *îndată ce* eu voi plecă dela tine; ^cSpiritul Domnului te va duce, unde eu nu știu: și când voi merge, și voi spune lui Ahab *de tine*, și el nu te va află, mă va omori. Dar eu, servul tău, mă tem de Domnul din tinerețea mea. 13 Au nu s'a spus domnului meu ce am făcut eu, când Iezabel ucise pre profetii Domnului, în ce chip am ascuns o sută de bărbați din profetii Domnului, câte cincizeci într'o peșteră, și i-am nutrit pre ei cu pâne și cu apă? 14 Și acum tu zici: Du-te, de spune domnului tău: Iată, Ilie este aicia; și el mă va omori. 15 Și Ilie zise: Viu este Domnul Dumnezeul oștirilor, căruia stau! astăzi mă voi arăta lui.

16 Plecă deci Obadia spre întâmpinarea lui Ahab, și spusu-i-a. Și Ahab merse spre întâmpinarea lui Ilie. 17 Și cum văzù Ahab pre Ilie, zise către el Ahab: ^dTu ești cel ce ^eamărăști pre Israel? 18 Iar el zise: Eu nu amărăsc pre Israel, ci tu și casa părintelui tău, ^fpentru că ai părăsit poruncile Domnului, și ai umblat după Baali.

19 Și acum trimite, și adună la mine pre tot Israelul pe muntele ^gCarmel, și pre cei patru sute de profeti ai Astarteelor, cari mănâncă la masa Iezabelei.

20 Și trimise Ahab către toți fiii lui Israel, și ⁱadună pre profeti pre muntele Carmel.

Judecata lui Dumnezeu depe muntele Carmel.

21 Și se apropie Ilie de tot poporul, și zise: ^jPână când veți schiopătă? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați-l pre dânsul; iar dacă Baal, ^kurmați pre acesta. Și poporul nu răspunse lui nici un cuvânt. 22 Atuncia zise Ilie către popor: ^lNumai eu am rămas profet al Domnului, ^miar profetii lui Baal sunt patru sute cincizeci de bărbați. 23 Deci

să ni-se deă doi junci, și ei să-și aleagă un junc lor, și să-l bucătească, și să-l pună pre lemne, dar foc să nu pună: și eu voi pregăti celalalt junc, și-l voi pune pre lemne, dar foc nu voi pune. 24 Și să chemați numele zeilor voștri, și eu voi chema numele Domnului: și *va fi, că zeul, carele* ⁿva răspunde cu foc, acela *să fie* Dumnezeu. Și răspunse tot poporul, și zise: Bun este cuvântul.

25 Și zise Ilie către profetii lui Baal: Alegeți-vă un junc, și pregătiți-l întâiu voi, căci *sunteți* mulți; și chemați numele zeilor voștri, dar foc să nu puneți.

26 Și ei luară juncul, ce-l dădù lor, și-l pregătiră, și chemară numele lui Baal de dimineață până la amiazăzi, zicând: Ascultă-ne pre noi, Baale! dar nu *eră*

^onici voce, nici ascultare; și săriau împrejurul altarului, pre care-l zidiseră. 27 Și la amiazăzi, Ilie bătându-și joc de ei, zicea: Chemați cu voce *mai* tare, căci zeu este el: sau vorbește, sau se află în treabă, sau este în călătorie, *sau*, poate, doarme, și se va trezi. 28 Și-l chemau cu voce tare, și ^pse tăiară după datina lor cu cuțite și cu lance, până ce sângele se revărsă preste ei. 29 Și trecând miezul zilei, și ei profetind până *la ora* pentru aducerea jertfei *de seară*, tot nu veni ^qnici voce, nici ascultare, nici luare aminte.

30 Atuncia zise Ilie către tot poporul: Aproiați-vă de mine. ^rȘi tot poporul se apropiă de dânsul. Și a dres altarul Domnului cel risipit. 31 Și luă Ilie douăsprezece pietri, după numărul semințiilor fiilor lui Iacob, către carele a fost cuvântul Domnului, zicând: ^sIsrael va fi numele tău: 32 Și cu pietrile zidi altar în numele Domnului; și a făcut groapă în jurul altarului, după lărgimea de două măsuri de sămănătură; 33 Și ^taseză lemnele, și bucăți juncul, și-l puse pe lemne; 34 Și zise: Umpleți cu apă patru vedre, și ^ule ^vvărsați preste arderi de tot și preste lemne. Și zise: Faceți

^c 2 Reg. 2. 16. | ^d Fapt. 8. 39. | ^e 2 Cron. 15. 2. | ^f Cap. 22. 6. | ^g Cap. 19. 10, 14. | ^h Ps. 115. 5. | ⁱ Cap. 19. 10. | ^j Lev. 1. 6, 7, 8.
^k Ezec. 3. 12, 14. | ^l d Cap. 21. 20. | ^m Jos. 19. 26. | ⁿ Mat. 6. 24. | ^o Vers. 19. | ^p Lev. 19. 28. | ^q Fac. 32. 28. | ^r u Jude. 6. 20.
^s Mat. 4. 1. | ^t e Jos. 7. 25. | ^u h Cap. 16. 33. | ^v h Jos. 24. 15. | ^w 1 Cron. 21. 26. | ^x q Vers. 26.

așu și de a doua oară: și au făcut a doua oară. Și zise: Faceți așu și de a treia oară: și au făcut a treia oară. 35 Și curgea apă împrejurul altarului, și ^vgroapa o umplu cu apă.

36 Și în ora când se aducea jertfa de seară, se apropiă Ilie, profetul, și zise: Doamne ^xDumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Israel, ^yfie știut astăzi, că tu ești Dumnezeu în Israel, și eu servul tău, și că după cuvântul tău ^zam făcut toate aceste lucruri. 37 Auzimă, Doamne; auzi-mă, ca să cunoască poporul acesta, că tu, Doamne, ești Dumnezeu, și tu întoarcă inima lor înapoi. 38 Atuncia ^aa căzut foc dela Domnul, și a mistuit arderile de tot și lemnele, și pietrele și țărână, și a supt și apa din groapă.

39 Și văzând tot poporul, căzù pe fața sa, și zise: ^bDomnul, acesta este Dumnezeu: Domnul, acesta este Dumnezeu. 40 Și zise lor Ilie: ^cPrinde-ți pre profetii lui Baal; nici unul din ei să nu scape; și-i prinseră; și-i pogori Ilie la pârâul Kișon, și-i ^djunghii acolo.

41 Și Ilie zise către Ahab: Suie-te, mănâncă și beà, căci se aude vuet de mare ploaie. 42 Și se sui Ahab să mănânce și să beà, și Ilie se sui în vârful Carmelului, ^eși s'a plecat la pământ, și-și puse fața sa în genunchele sale; 43 Și zise servului său: Suie-te acum, și caută spre mare; și se sui și caută, și zise: Nu e nimica. Și Ilie zise: Mergi iarăși, până la a șaptea oară. 44 Și a șaptea oară zise: Iată, un nor mic, ca o palmă de om, se ridică din mare! Și el zise: Suie-te, zi lui Ahab: Înhamă, și te pogoră, ca să nu te oprească ploaia. 45 Și s'a întâmplat între acestea, cerul se întunecă de ploaie și de vânt, și s'a făcut ploaie mare. Și se sui Ahab în trăsură sa, și se duse la Ezreel. 46 Și mâna Domnului a fost preste Ilie, și ^fîncingându-și coapsele sale, alergă înaintea lui Ahab până la intrarea în Ezreel.

Fuga lui Ilie în pustiu.

19 Și a spus Ahab Iezabelei toate câte le făcù Ilie, și cum a ^aomorit cu sabia pre toți profetii. 2 Și trimise Iezabel pre cineva la Ilie, să-i zică: ^bAșu să-mi facă zeei și încă mai mult, dacă mâne pe la ora aceasta nu voiu face vieța ta, ca vieța unuia dintre aceia. 3 Și văzând el *aceasta*, s'a sculat, și se duse, spre *a-și ferì* vieța sa, și veni la Beer-Șeba din Iuda, și lăsă acolo pre servul său. 4 Iar el se duse în pustiu eale de o zi, și a sosit, și a șezut sub un juniper, și ^cdorià în sine să moară: și zise: De ajuns acum, Doamne, ia suflul meu; căci nu *sunt* mai bun decât părinții mei. 5 Și culcându-se, adormi sub juniper, și iată! un înger il atinse, și i-a zis: Scoală-te, mănâncă! 6 Și s'a nitat, și iată, aproape de capul său o azimă coaptă pe cărbuni, și un ulcior cu apă. Și a mâncat, și a băut, și iarăși s'a culeat. 7 Și se întoarse îngerul Domnului a doua oară, și l-a atins, și zise: Scoală-te, mănâncă! căci lungă foarte *este* calea ta. 8 Și sculându-se, a mâncat și a băut; și în puterea mâncării aceleia, călători ^dpatruzeci de zile și patruzeci de nopți până la ^eHoreb, muntele lui Dumnezeu.

Dumnezeu se arată lui Ilie pe muntele Horeb.

9 Și a intrat acolo într'o peșteră, și mase acolo; și iată! *a fost* cuvântul Domnului către el, și-i zise: Ce faci aici, Ilie? 10 Și el zise: ^fAm fost ^gzelos foarte pentru Domnul Dumnezeu oștirilor: că fiii lui Israel au părăsit legământul tău: altarele tale le dărâmară, și ^hpre profetii tăi îi uciseră cu sabia, și ⁱam rămas eu singur, și ei caută a-mi lua vieța. 11 Și zise: Ieși, și stă ^jpre munte înaintea Domnului. Și iată, Domnul treceà, și ^kvânt tare și puternic despică munții, și sfărâmă stâncile înaintea Domnului; iar Domnul nu erà în vânt; și după vânt cutremur: iar Domnul nu erà în cutremur; 12 Și după cutremur

^v Vers. 32, 38. | ^e Num. 16, 28 | ^c 2 Reg. 10, 25. | ^f 2 Reg. 4, 29.
^z Esod. 3, 6. | ^a Lev. 9, 24. | ^d Deut. 13, 5. | —
^y Ps. 83, 18. | ^b Vers. 24. | ^e Iac. 5, 17, 18.

Capul 19. | ^c Iona 4, 3, 8, 28. | ^f Rom. 11, 3. | ⁱ Cap. 18, 22.
^a Cap. 18, 40. | ^d Mat. 4, 2. | ^g Num. 25, 11, 13. | ^j Esod. 24, 12.
^b Rut. 1, 17. | ^e Esod. 3, 1. | ^h Cap. 18, 4. | ^k Ezec. 1, 4.

foc; iar Domnul nu era în foc: și după foc o voce blândă și subțire. 13 Și cum auzi Ilie, ^lacoperi fața sa cu mantia, și ieși, și stătu la intrarea peșterei: ^mși iată, voce a fost către el, zicând: Ce faci aici, Ilie? 14 ⁿȘi el zise: Fost-am zelos foarte pentru Domnul Dumnezeu al oștirilor: că fiii lui Israel au părăsit legământul tău, altarele tale le dărâmară, și pre profetii tăi îi uciseră cu sabia, și am rămas eu singur, și ei caută a-mi lua viața. 15 Și zise Domnul către el: Mergi, întoarce-te pe calea ta, către pustiul Damascului: ^oși când vei ajunge, unge pre Hazael rege preste Siria: 16 Și pre ^pIehu, fiul lui Nimși îl vei unge rege preste Israel: și pre ^qElisei, fiul lui Șafat, dela Abel-Mehola, îl vei unge de profet în locul tău. 17 ^rȘi se va întâmplă, că cel ce va scăpa de sabia lui Hazael, îl va ucide Iehu, și cel ce va scăpa de sabia lui Iehu, îl ^sva ucide Elisei. 18 ^tȘi opritu-mi-am în Israel șapte mii, toate genunchele, câte nu s'au plecat lui Baal, ^uși toată gura, care nu l-a sărutat.

Elisa se face școlarul lui Ilie.

19 Și ducându-se de acolo, aflat-a pre Elisei, fiul lui Șafat, care ară, și douăsprezece perechi de boi erau dinaintea lui, și el eră la al douăsprezecelea: și trecu Ilie pe lângă el, și aruncă asupra lui mantia sa. 20 Și el lăsă boii, și alergă în urma lui Ilie, și zise: Rogu-te, ^vsă sărut pre părintele meu și pre mama mea, și apoi te voi urmă pre tine: și el zis-a lui: Du-te, întoarce-te: căci ce am făcut ție? 21 Și se întoarse de dinapoia lui, și luă o pereche de boi, și-i junghié, și cu uneltele boilor ^xa fript carnea lor, și o dădu poporului, care a mâncat-o. Atuncia sculându-se, a mers în urma lui Ilie, și-i servì lui.

Ahab bate pre regele Siriei de două ori; îl ia prins, și apoi îl eliberează.

20 Și Benhadad, regele Siriei, adună toată oastea sa; și cu el erau treizeci și doi de regi, și cai și care; și s'a suit, și a impresurat Samaria, și se luptă

în contră-i. 2 Și trimise soli în cetate către Ahab, regele lui Israel, și zise lui: Așa zice Benhadad: 3 Argintul tău și aurul tău este al meu, și femeile tale și copiii tăi cei frumoși sunt ai mei. 4 Și răspunse regele lui Israel, și zise: După cuvântul tău, doamne, rege, al tău sunt eu și toate câte am.

5 Și se întoarseră solii, și ziseră: Așa răspunde Benhadad, zicând: Fiindcă am trimis către tine, zicând: Argintul tău și aurul tău, femeile tale și copiii tăi, să-i dai mie: 6 Mâne pe la ora aceasta trimite-voiu servii mei la tine, și vor cercetă casa ta și casele servilor tăi; și orice va fi plăcut ochilor tăi, se va da în mâinile lor, și ei vor lua. 7 Atuncia chemă regele lui Israel pre toți bătrânii țării, și zise: Luați aminte, rogu-vă, și vedeți, cum acesta caută răutate; căci trimise cătră mine pentru femeile mele și copiii mei, argintul meu și aurul meu, și nu i-am oprit nimica. 8 Și ziseră lui toți cei bătrâni și tot poporul: Să nu ascuți, nici să-i învoești. 9 Deci zis-a el către solii lui Benhadad: Spuneți domnului meu, regele: Toate pentru câte ai trimis la servul tău la început voiu face; dar acest lucru nu pot să fac. Și solii merseră, și aduseră lui răspunsul.

10 Și trimise *din nou* Benhadad către el, și zise: ^aAșa să-mi facă zeii și încă mai mult, dacă țărâna Samariei va ajunge spre a umple mâna a tot poporul, care stă la picioarele mele. 11 Și-i răspunse regele lui Israel, și zise: Spuneți-i: Cel ce încinge *armele* să nu se mândrească, ca cel ce le scoate. 12 Și când Benhadad auzi cuvântul acesta, se află ^bbând, el și regii, în corturi, și zise servilor săi: Înșirați-vă de *bătăie*; și s'au înșirat de *bătăie* împotriva cetății.

13 Și iată, se apropiă de Ahab, regele lui Israel, un profet, zicând: Așa zice Domnul: Vezi toată mulțimea aceasta mare? Iată, ^ceu o voi da în mâna ta astăzi, și vei cunoaște că eu sunt Domnul. 14 Și Ahab zise: Prin cine?

^l Isa. 6. 2.
^m Vers. 9.

ⁿ Vers. 10.
^o 2 Reg. 8.12.13.

^p 2 Reg. 9.1-3.
^q Luc. 4. 27.

^r 2 Reg. 8. 12.
^s Osea 6. 5.

^t Rom. 11. 4.
^u Osea 13. 2.

^v Mat. 8. 21, 22.
^x 2 Sam. 24. 22.

Capul 20.
^a Cap. 19. 2.

^b Vers. 16.
^c Vers. 23.

Și el răspunse : Așa zice Domnul : Prin tinerii mai marilor preste provincii. Atunci zise *Ahab* : Cine va începe bătaia ? Și el răspunse : Tu. 15 Atunci el numără pre tinerii mai marilor preste provincii ; și au fost două sute treizeci și doi : și după ei numără pre tot poporul, pre toți fiii lui Israel, șapte mii. 16 Și au ieșit pela miazăzi. Iar Benhadad ^d bea și se îmbătă în corturi, el și regii, cei treizeci și doi de regi, cari-l ajutau. 17 Și ieșiră tinerii mai marilor preste provincii : și Benhadad trimise, și se spuse lui, zicând : Bărbați au ieșit din Samaria. 18 Și el zise : De au ieșit spre pace, prindeți-i vii : și de au ieșit spre rebel, prindeți-i vii. 19 Ieșit-au deci din cetate acești tineri ai mai marilor preste provincii, și oastea, care-i urmă pre ei : 20 Și lovî fiecare pre omul său : și Sirienii fugiră, și-i urmări pre ei Israel : și Benhadad, regele Siriei, scăpă pre un cal, împreună cu călăreții. 21 Și a ieșit regele lui Israel, și a lovit călăreții și carele, și făcù între Sirieni ucidere mare.

22 Și se apropiă profetul de regele lui Israel, și zis-a lui : Du-te, reintărește-te, și cugetă, și vezi ce faci ; ^e căci după împlinirea anului regele Siriei se va suî asupra-ți.

23 Iar servii regelui Siriei ziseră acestuia : Zeul lor *este* zeul munților, pentru acesta ne-a răpus ; iar dacă ne vom lupta cu dânsii în șes, desigur noi îi vom răpune pre ei. 24 Fă deci lucrul acesta : Scoate pre fiecare rege din locul său, și pune în locul lor căpitenii. 25 Iar tu întocmește-ți armata, cum a fost acea, care ai pierdut-o : cal în loc de cal și car în loc de car ; și să ne luptăm cu dânsii în șes ; și desigur îi vom răpune. Și el ascultă de vocea lor, și făcù așa.

26 Și după trecerea anului, numără Benhadad pre Sirienii, și se suî la ^f Afek, să se lupte cu Israel. 27 Și fiii lui Israel se numărară, și provăzându-se cu ale hrâniei, se duseră spre întâmpinarea lor : și tăbăriră fiii lui Israel în fața lor

ca două turme mici de capre ; iar Sirienii umplură țara.

28 Și se apropiă un om al lui Dumnezeu, și vorbi către regele lui Israel, și zise : Așa zice Domnul : Fiindecă Sirienii ziseră : Domnul *este* zeul munților, iar nu zeul văilor, deaceea ^g voui da în mână ta toată această mare mulțime : și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

29 Și ei stătură în tabără față unul către altul șapte zile : și în ziua a șaptea începură lupta, și bătură fiii lui Israel din Sirieni o sută de mii de pedestri într'o zi. 30 Iar cei rămași fugiră la Afek spre cetate : și căzî zidul preste douăzeci și șapte de mii din bărbații rămași. Și Benhadad fugi, și intră în cetate, și se ascunse în camera cea mai din lăuntru. 31 Și ziseră către el servii lui : Iată auzit-am, că regii casei lui Israel *sunt* regi miloși : Să ne ^h punem deci saci preste coapsele noastre și funii pre capetele noastre, și să ieșim înaintea regelui lui Israel ; poate lăsă-va ție viața. 32 Se încinseră deci cu saci preste coapsele lor și cu funii pre capetele lor, și veniră la regele lui Israel, și ziseră : Servul tău Benhadad, zice : Rogu-te, lasă-mă să trăiesc. Și el zise : Trăiește încă ? Fratele meu *este*. 33 Și bărbații aceștia socotiră *aceasta* drept semn bun, și se grăbiră a prinde cuvântul, ce el a scăpat a zice, și ziseră : Fratele tău Benhadad ! Și Ahab a zis : Duceți-vă, aduceți-l. Și când veni la dânsul Benhadad, îl suî în carul său. 34 Și Benhadad a zis către el : ⁱ Cetățile, ce a luat părintele meu dela părintele tău, le voui înapoi ; și-ți vei face uliți în Damasc, cum a făcut și părintele meu în Samaria. Și eu, *zis-a Ahab*, te voui lăsă să pleci cu acest legământ. Așa el făcù legământ cu dânsul, și-l lăsă să plece.

35 Și un bărbat din ^j fiii profetilor zis-a către aproapele său, ^k după cuvântul Domnului : Lovește-mă rogu-te : iar acest om nu voi să-l lovească. 36 Atunci el a zis lui : Fiindecă n'ai ascultat

^d Vers. 12. | ^e 2 Sam. 11. 1. | ^f Ios. 13. 4. | ^g Vers. 13.

^h Fac. 37. 34. | ⁱ Cap. 15. 20. | ^j 2 Reg. 2. 3, 5. | ^k Cap. 13. 17, 18. 7, 15.

de vocea Domnului, iată, ducându-te dela mine, un leu te va ucide. Și cum se duse dela el, ^lil află un leu, și-l ucise. 37 Aflând el pre alt om, zis-a: Lovește-mă rogu-te; și omul îl lovî, și-l răni. 38 Atuncia dusu-s'a profetul, și așteptat-a pre rege în cale, și prefăcutu-s'a, *punând* vâl pre ochii săi. 39 Și ^mcând regele treceà, el strigat-a către rege, și zis-a: Servul tău ieșit-a la rebel, și iată, un om retrăgându-se, aduse la mine un om, și zise: Păzește pre omul acesta; și dacă cumva va lipsi, atuncia ⁿvieața ta va răspunde pentru vieața lui, sau vei plăti un talant de argint. 40 Și pre când servul tău făcù *cevà* incoace și încolo, nu se mai află. Și zis-a către el regele lui Israel: Cutare *este* condamnarea ta, tu însuți ai hotărit-o. 41 Atunci el se grăbi, și-și ridică vâlul dela ochii săi; și-l cunoscu regele lui Israel, că *erà* dintre profeti. 42 Și zis-a către el: Așa zice Domnul: Fiindecă tu ai dat drumul din mâna ta omului, pre carele eu îl hotărisem pierderii: deaceea vieața ta va răspunde pentru vieața aceluia, și poporul tău pentru poporul său. 43 Și regele lui Israel dusu-s'a la casa sa trist și nemulțumit, și sosi în Samaria.

Omorîrea lui Nabot de către Ahab și Iezabel.

21 Fost-a după acestea, că Nabot, Ezreeleanul, aveà vie în Ezreel, aproape de palatul lui Ahab, regele Samariei. 2 Și vorbi Ahab către Nabot, zicând: Dă-mi mie ^avia ta, ca să-mi fie grădină de verdețuri, că *este* aproape de casa mea; și-ți voi da pentru dânsa o vie mai bună decât aceasta; *sau* de-ți place, îți voi da prețul ei în argint. 3 Iar Nabot zise lui Ahab: Să mă ferească Domnul ^ba-ți da moștenirea părinților mei.

4 Și intră Ahab trist și nemulțumit în casa sa de cuvântul, ce-i vorbise Nabot, Ezreeleanul, zicând: Nu-ți voi da moștenirea părinților mei. Și se culcă pre patul său, și-și întoarse fața sa, și nu mănăcă pâne. 5 Și veni la el Iezabel.

femeia sa, și-i zise lui: Pentru ce inima ta *este* tristă, și nu mănănci pâne? 6 Și el a răspuns ei: Pentru că am vorbit lui Nabot, Ezreeleanul, și am zis lui: Dă-mi via ta pentru argint, sau, de voiești, îți voi da *altă* vie în locul ei: iar el a zis: Nu-ți voi da ție via mea.

7 Și-i zise Iezabel, femeia sa: Oare mai domnești tu preste Israel? Scoală-te, mănăcă pâne, și fie voioasă inima ta; eu îți voi da via lui Nabot, Ezreeleanul.

8 Atuncia scrise ea epistole în numele lui Ahab, și *le* sigilă cu sigilul lui și trimise epistolele către bătrânii și către diregătorii, cari *erau* în cetatea lui Nabot, cari locuiau *acolo* împreună cu el. 9 Și ea scrise în epistole, zicând: Proche-mați un post, și puneți pre Nabot în fruntea poporului; 10 Și puneți doi oameni nelegiuți în față cu el, ca să mărturisească în contra lui, zicând: Tu

^eai blestemat pre Dumnezeu și pre rege. *Atuncia* scoateți-l, și ^ducideți-l cu pietri, ca să moară.

11 Și-i făcură bărbații cetății sale, bătrânii și diregătorii, cari locuiau în cetatea lui, după cum le-a poruncit Iezabel, și cum *erà* scris în epistolele, pre care ea le trimisese lor: 12 ^eEi proche-

mară un post, și puseră pre Nabot în fruntea poporului: 13 Și intrară doi oameni nelegiuți, și șezură în fața lui, și mărturisiră oamenii cei nelegiuți în contra lui Nabot înaintea poporului, zicând: Nabot blestemă pre Dumnezeu și pre rege. ^fAtuncia îl scoaseră din cetate, și-l uciseră cu pietri, până ce muri.

14 Și trimiseră către Iezabel, zicând: Nabot s'a ucis cu pietri, și a murit.

15 Și cum auzi Iezabel, că Nabot s'a ucis cu pietri, și că a murit, zise Iezabel lui Ahab: Scoală-te, stăpânește via lui Nabot, Ezreeleanul, care se împotrivi a o da ție pentru argint; că Nabot nu *mai* trăiește, ci a murit. 16 Și cum auzi Ahab, că Nabot a murit, el se sculă, și se pogorî în via lui Nabot, Ezreeleanul, ca să o stăpânească.

^l Cap. 13. 24.

ⁿ 2 Reg. 10. 24.

^G psu 21.

^b Ezec. 46. 18.

^m 2 Sam. 12. 1 etc.

^a 1 Sam. 8. 14.

^c Esod. 22. 28.

Papt. 6. 11.

^d Lev. 24. 14.

^e Isa. 58. 4.

^f 2 Reg. 9. 26.

Pedeapsa prezisă prin Ilie.

17^g Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, Tișbitul, zicând: 18 Scoală-te, și te pogoară spre întâmpinarea lui Ahab, regele lui Israel, ^hcare domnește în Samaria: iată, în via lui Nabot este, unde se pogori, ca să o stăpânească! 19 Și vei vorbi către dânsul, zicând: Așa zice Domnul: Ucis-ai, stăpânit-ai? Și vei mai vorbi către dânsul, zicând: Așa zice Domnul: În ⁱlocul, unde câinii au lins sângele lui Nabot, vor linge câinii și sângele tău; da, pre al tău.

20 Și zise Ahab către Ilie: ^jCe, mă aflași, neamice? Și el răspuns-a lui: Te-am aflat: căci ^kte-ai vândut pre tine, ca să faci rele în ochii Domnului. 21 Iată, vorbește Domnul: ^lRăutate voiu aduce preste tine, și voiu mătură în urma ta, și voiu stârpi din ai lui Ahab ^mpre tot sufletul parte bărbătească, și ⁿpre cel închis și pre celliber din Israel: 22 Și voiu face ^ocasa ta ca și casa lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și ca și casa lui ^pBașa, fiul lui Abija, pentru mânia, cu care ^{m'}ai mâniat, trăgând pre Israel în păcat. 23^q Și pentru Iezabel încă vorbește Domnul, zicând: Câinii vor mânca pre Iezabel aproape de zidul dela Ezreel.

24^r Cine din ai lui Ahab va muri în cetate, câinii ^{il}vor mânca, și cine va muri în câmp, păsările ceriului ^{il}vor mânca.

25 (Cu adevărat ^snimenea fusese asemenea ca Ahab, care se vându pre sine, ca să facă rele în ochii Domnului după cum ^til întărătă pre el Iezabel, femeia lui. 26 Și el făcu fapte urăcioase foarte, umblând după idoli, în totul ^ucum au făcut și Amoreii, pre cari Domnul îi alungă de dinaintea fiilor lui Israel).

27 Și, cum auzi Ahab cuvintele acestea, își sfâșia vestmintele sale, și ^vpuse sac pe carnea sa, și postî, și se culcă în sac, și umblă umilit. 28 Și a fost cuvântul Domnului către Ilie, Tișbitul, zicând: 29 Văzuși, cum s'a umilit Ahab

înaintea mea? Pentru că s'a umilit înaintea mea, nu voiu aduce rele în zilele sale, ^{ei} în zilele fiului său voiu aduce rele preste casa sa.

Ahab face legământ cu Iosafat; și rebel împotriva Sirienilor.

22 Șezură trei ani fără rebel între Siria și Israel. 2 Și în al treilea an ^aIosafat, regele lui Iuda, se pogori către regele lui Israel. 3 Și zise regele lui Israel către servii săi: Cunoașteți, că ^bRamot-Galaadul este al nostru, și noi tăceă-vom, și nu-l vom lua din mâna regelui Siriei? 4 Și zise el către Iosafat: Merge-vei cu mine la luptă pentru Ramot-Galaad? Și a zis Iosafat către regele lui Israel: ^cEu sunt ca și tine, poporul meu ca și poporul tău, și caii mei ca și caii tăi.

5 Și a zis Iosafat către regele lui Israel: Întrebă, rogu-te, cuvântul Domnului astăzi. 6 Și ^dadună regele lui Israel pre profeti, ca la patru sute de bărbați, și a zis către ei: Merge-voiu asupra Ramot-Galaadului la luptă, sau mă voiu lăsa? Și ei au zis: Stue-te, și domnul ^{il}va da în mâna regelui.

7 Și ^ea zis Iosafat: Oare nu mai este aici vre-un profet al Domnului, ca să-l întrebăm? 8 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Mai este un bărbat, Mica, fiul lui Imla, prin carele putem să întrebăm pe Domnul: dar ^{il}urăse, căci nu profetește despre mine bine, ci rău. Și Iosafat zise: Să nu zică așa regele.

9 Și chemă regele lui Israel un director, și zise: Grăbește-te ^aaduce pe Mica, fiul lui Imla. 10 Și regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, șezură fiecarele pe tronul său, îmbrăcați în vestimente ^{regești}, în loc deschis la intrarea porții Samariei; și toți profeti profetiră înaintea lor. 11 Și Zedekia, fiul lui Chenaana, își făcuse coarne de fer, și zise: Așa zice Domnul: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până îi vei nimici. 12 Și toți profeti profetiră așa, zicând:

^g Ps. 9. 12.
^h Cap. 13. 32.
ⁱ Cap. 22. 38.
Cap. 18. 17.

^k 2 Reg. 17. 17.
Rom. 7. 14.
^l Cap. 14. 10.

^m 1 Sam. 25. 22.
ⁿ Cap. 14. 10.
^o Cap. 15. 29.

^p Cap. 16. 3, 11.
^q 2 Reg. 9. 36.
^r Cap. 14. 11.

^s Cap. 16. 50, etc.
^t Cap. 16. 31.
^u Fac. 15. 16.

^v Fac. 37. 34.
^w 2 Reg. 9. 25.
—

Capul 22.
^a 2 Cron. 18. 2,
etc.
^b Deut. 4. 43.

^c 2 Reg. 3. 7.
^d Cap. 18. 19.
^e 2 Reg. 3. 11.

Suie-te la Ramot-Galaad, și prosperează: că Domnul îl va da în mâna regelui.

13 Și trimisul, care se dusese să cheme pre Mica, vorbi către el, zicând: Iată, cuvintele profeților toate într'una spun bine pentru rege: fie și cuvântul tău ca cuvântul unuia dintre ei, și vorbește-i de bine. 14 Iar Mica zise: Viu este Domnul! ^f ce-mi va zice Domnul, aceasta voi u vorbi.

Profetul Mica prorocoște că va fi bătut.

15 Și el veni către rege.

Și regele îi zise: Mica, merge-vom la Ramoth-Galaad la luptă, sau ne vom lăsa? Și el a răspuns lui: Suie-te, și prosperează; că Domnul îl dă pre el în mâna regelui. 16 Și regele a zis lui: De câte ori jură-te-voiu, ca să nu-mi spui decât adevărul în numele Domnului? 17 Și el a zis: Am văzut pre tot Israelul ^g împrăștiat pe munți, ca oile ce nu au păstor. Și Domnul a zis: Aceștia n'au domn: să se întoarcă fiecare la casa sa în pace.

18 Și a zis regele lui Israel către Iosafat: Nu ți-am spus oare, că nu va profeti bine despre mine, ci rău?

19 Și Mica mai zise: Ascultă deci cuvântul Domnului: ^h Am văzut pre Domnul șezând pe tronul său, ⁱ și toată oștirea cerului stând împrejurul lui, de a dreapta lui și de a stânga lui. 20 Și Domnul a zis: Cine va amăgi pre Ahab, ca să se suie și să cază în Ramoth-Galaad? Și unul zicea așa, și altul așa. 21 Și ieși un spirit, și stătù înaintea Domnului și zise: Eu îl voiu amăgi. 22 Și Domnul zisu-i-a: Cu ce? Și el a răspuns: Voiu ieși, și voiu fi spirit mincinos în gura tuturor profeților lui. Și a zis Domnul: ^j îl vei amăgi, și vei și isbuti, ieși deci și așa fă: 23 ^k Și acum, iată, Domnul a pus spirit mincinos în în gura tuturor acestor profeti ai tăi, și Domnul a vorbit rele de tine.

24 Atuncia se apropiă Zedekia, fiul lui Chenaana, și lovì pe Mica peste față, și zise: ^l Pe ce cale trecù spiritul Dom-

nului dela mine, spre a vorbi cu tine? 25 Și a zis Mica: Iată, vei vedeà în ziua aceea, când vei întrà în camera cea mai din lăuntru, ca să te ascunzi.

26 Și a zis regele lui Israel: Ia pe Mica, și-l du înapoi la Ammon, guvernatorul cetății, și la Ioas, fiul regelui; 27 Și zi: Așa zice regele: Puneți pe acesta în închisoare, și hrăniți-l cu pânea întristării și cu apa întristării, până ce mă voi u reîntoarce în pace. 28 Și a zis Mica: Dacă eu adevărat tu te vei reîntoarce în pace, *atuncia eu adevărat^m Domnul n'a vorbit prin mine: și adause: Ascultați voi, toate popoarele!*

Peirea lui Ahab.

29 Și se suiră regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, la Ramoth-Galaadul. 30 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Eu îmi voi u schimbà vestmintele, și voi u plecà la luptă, iar tu îmbracă vestmântul tău *de rege*. Și-și ⁿ schimbà vestmintele regele lui Israel, și plecà la luptă. 31 Iar regele Siriei a fost dat poruncă celor treizeci și două căpitenii asupra carelor sale, zicând: Nu vă luptați nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel. 32 Și cum văzură căpiteniile carelor pre Iosafat, ziseră: De sigur acesta *este* regele lui Israel. Și-l impresurară, ca să se lupte cu dânsul, și Iosafat ^o strigă. 33 Și când căpitanii carelor văzură, că nu *eră* regele lui Israel, se întoarseră dela el. 34 Dară un om trăgând din arcul său din întâmplare, lovì pre regele lui Israel între încheieturile armăturii; și el zise către conducătorul carului său: Întoarnă mâna ta, și scoate-mă din tabără, căci sunt rănit.

35 Și lupta s'a făcut tot mai crâncenă în acea zi, și regele *lui Israel* stătù pe car în fața Sirienilor, și către seară muri; și sângele curgeà din rană în lăuntru carului. 36 Și pe la apusul soarelui se făcù strigare în tabără, zicând: Fiecarele *să se retragă* la cetatea sa, și fiecarele în pământul său. 37 Și așa

muri regele. și fu dus la Samaria: și înmormântară pe rege în Samaria. 38 Și spălără carul în auzul Samariei: spălără încă și armele lui. Și câinii au lins sângele său. ^pdupă cuvântul Domnului. care el *l*-a vorbit.

39 Și celelalte fapte ale lui Ahab, și toate câte le făcù, și ^qcasa de fildis, ce o zidi, și toate cetățile, ce le zidi. oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 40 Și adormi Ahab cu părinții săi, și în locul său domni Ahazia. fiul său.

Iosafat domnește preste Iuda.

41 Și ^rIosafat. fiul lui Asa. începù a domni preste Iuda în al patrulea an al lui Ahab. regele lui Israel. 42 De treizeci și cinci de ani *eră* Iosafat. când se făcù rege, și el domni douăzeci și cinci de ani în Ierusalim: și numele mumei lui *eră* Azuba. ficia lui Șilhi. 43 Și ^sel umblă în toate căile lui Asa. părintele său: nu se depărtă dela ele, făcând cele drepte în ochii Domnului. Dar ^tînălțimile nu se depărtară. *că* poporul jertfi și tă-măia încă pe înălțimi: 44 Și ^uIosafat *eră* în pace cu regele lui Israel.

45 Și celelalte fapte ale lui Iosafat. și puterea ce *o* arătă. și cum se luptă. oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor re-

gilor lui Iuda? 46 ^vȘi rămășița celor sodomiti, ce rămăsese din zilele lui Asa. părintele său. o stărpì din țară.

47 ^xAtuncia nu *eră* rege în Edom, *ci* domniă un guvernator. 48 ^yIosafat ^zfăcù și corăbii tarșice. ca să meargă la Ofir pentru aur: ^adar nu merseră. căci corăbiile se sfărămară în ^bEțion-Gheber. 49 Atunci Ahazia. fiul lui Ahab. zise lui Iosafat: Să meargă servii mei dimpreună cu servii tăi pe corăbii: dar Iosafat nu voi.

50 ^cȘi Iosafat adormi cu părinții săi. și se înmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său: și în locul său domni Iehoram. fiul său.

51 ^dAhazia. fiul lui Ahab. începù a domni preste Israel în Samaria în anul al șaptesprezecelea al lui Iosafat. regele lui Iuda: și el domni doi ani preste Israel.

Ahazia domnește preste Israel.

52 Și făcù rele în ochii Domnului. și ^eumblă în calea părintelui său. și în calea mumei sale, și în calea lui Ieroboam. fiul lui Nebat. care a tras pre Israel în păcat: 53 Căci ^fservii lui Baal. și se închină lui. și măniă pe Domnul Dumnezeu lui Israel. întocmai cum făcù și părintele său.

CARTEA A DOUA A REGILOR.

SAU ÎN DE COMUN. A PATRA A REGILOR.

Ilie urmează a lueră; Știrea ce o dădù lui Ahazia. Boala lui Ahazia.

1 ^aDupă moartea lui Ahab ^bse resculă Moabul în contra lui Israel. 2 Și Ahazia căzù printre îngrădirile din camera de sus ^acasei ce *o* aveà în Samaria. și se îmbolnăvi: și trimise bărbați, zicându-le: Duceți-vă întrebați pre Baal-Zebub. zeul ^cEkronului. dacă mă voiu ridică din boala aceasta. 3 Dar ingerul Domnului zise lui Ilie. Tișbitul: Scoală-

te. suie-te spre întâmpinarea trimișilor regelui Samariei, și zi-le: Au nu *este* Dumnezeu în Israel. de mergeți și întrebați pre Baal-Zebub. zeul Ekronului? 4 Pentru aceea. așa zice Domnul: Nu te vei pogori din patul. în care te-ai suit. ci vei muri. Și Ilie s'a dus.

5 Și se întoarseră trimișii către dănsul. și el le zise: De ce v'ați întors? 6 Și ei îi ziseră: Un om s'a suit spre întâmpinarea noastră, și a zis nouă: Mergeți.

^p Cap. 21. 19.
^q Amos. 3. 15.

^s 2 Cron. 17. 3.
^t Cap. 14. 23.
^u 2 Cron. 19. 2.

^v Cap. 14. 24.
^z Fac. 25. 23.

^y 2 Cron. 20. 35.
etc.
^z Cap. 10. 22.

^a 2 Cron. 20. 37.
^b Cap. 9. 26.
^c 2 Cron. 21. 1.

^d Vers. 40.
^e Cap. 15. 26.
^f Judc. 2. 11.

2 REGII.
Capit. I.

^b Cap. 3. 5.
^a 1 Sam. 5. 10.

^a 2 Sam. 8. 2.

întoarceți-vă către regele, care vă trimise, și-i ziceți: Așa zice Domnul: Au nu *este* Dumnezeu în Israel, *de* trimiți să întrebe pre Baal-Zebub, zeul Ekronului? Deci nu te vei pogori din patul, în care te-ai suit, ci vei muri. 7 Și întrebat-a pre ei: De ce fel *eră omul*, care s'a suit spre întimpinarea voastră, și care a zis către voi cuvintele acestea? 8 Și ei îi ziseră: Un om ^dpăros și încins la coapse cu un brân de piele. Și *regele* zise: Ilie Tîșbitul, *este*.

Ilie face să cază foc din cer.

9 Atuncia trimise regele către el pre mai marele preste cincizeci, cu cei cincizeci ai săi. Și se suî către el, și iată, el ședeă pre vârful unui munte. Și zise către el: Omule al lui Dumnezeu, regele a zis: Pogoară-te. 10 Și răspunzând Ilie, zise către mai marele preste cincizeci: *De sunt* om al lui Dumnezeu, ^esă se pogoare foc din cer, și să te mistue pre tine și pre cei cincizeci ai tăi. Și se pogori foc din cer, și-l mistui pre el și pre cei cincizeci ai lui. 11 Și iarăși trimise către el pre alt mai mare preste cincizeci cu cei cincizeci ai săi. Și cuvântă și zise către el: Omule al lui Dumnezeu, așa vorbește regele: Grăbește a te pogori. 12 Și răspunzând Ilie, zise către dânșii: *De sunt* om al lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer, și să te mistue pre tine și pre cei cincizeci ai tăi. Și se pogori foc dela Dumnezeu din cer, și-l mistui pre el și pre cei cincizeci ai lui. 13 Și mai trimise pre un mai mare preste o a treia cincizeci cu cei cincizeci ai săi. Și suindu-se al treilea mai mare preste cincizeci, veni și îngenunchie înaintea lui Ilie, il rugă, și-i zise: Omule al lui Dumnezeu, ^faibă preț, rogu-mă, înaintea ochilor tăi vieța mea, și vieța servilor tăi, acestor cincizeci: 14 Iată, se pogori foc din cer, și mistui pre cei doi dintăiu mai mari preste cincizeci, și pre cincizecile lor; acum, aibă preț vieța mea înaintea ochilor tăi. 15 Și zise îngerul Domnului către Ilie: Pogoară-te

cu el, nu te teme de el. Și se sculă, și se pogori cu el la rege.

Moartea lui Ahazia.

16 Și-i zise: Așa zice Domnul: Fiindcă ai trimis bărbați, să întrebe pre Baal-Zebub, zeul Ekronului ca și cum n'*ar fi* Dumnezeu în Israel, ca să întrebi cuvântul lui, pentru aceasta nu te vei pogori din patul, în care te-ai suit, ci vei muri.

17 Și el muri după cuvântul Domnului, ce-l vorbise Ilie; și în locul său domni Iehoram, în al doilea an al lui Iehoram, fiul lui Iosafat, regele lui Iuda; că el nu aveă fiu. 18 Și celelalte fapte ale lui Ahazia, câte le făcū, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel?

Înălțarea lui Ilie la cer.

2 Și când voi Domnul să ^aridice pre Ilie la cer în vârtej de vânt, atunci Ilie și ^bElisei purceseră dela Ghilgal. 2 Și zise Ilie către Elisei: Șezi ^caicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Bet-El. Iar Elisei zise: Viu *este* Domnul, și ^dviu *este* sufletul tău! nu te voiu lăsa. Și se pogoriră la Bet-El. 3 Și au ieșit ^efiii profetilor din Bet-El la Elisei, și-i ziseră: Știi, că Domnul astăzi răpește pre domnul tău depe capul tău? Și el zise: Și eu cunosc *aceasta*, tăceți. 4 Și a zis Ilie către el: Elisei, șezi aicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Ierichon. Iar el zise: Viu *este* Domnul, și vii *este* sufletul tău! nu te voiu lăsa. Și sosiră la Ierichon.

5 Și s'au apropiat fiii profetilor din Ierichon la Elisei, și-i ziseră: Știi, că Domnul astăzi răpește pre domnul tău depe capul tău? Și el zise: Și eu cunosc *aceasta*, tăceți. 6 Și zise Ilie către el: Șezi aicia, rogu-te; căci Domnul mă trimite la Iordan. Iar el zise: vii *este* Domnul și vii *este* sufletul tău! nu te voiu lăsa. 7 Și merșeră amândoi. Și cincizeci de bărbați din fiii profetilor merșeră, și stătură în față, departe; și ei amândoi stătură lângă Iordan. 8 Și luă Ilie mantia sa, și o îndoî, și lovî apele, și

l se despărțiră într'o parte și într'alta, și trecură amândoi pre uscat.

9 Și după ce trecură, zise Ilie lui Elisei: Cere ce să fac ție, mai nainte de a fi răpît dela tine. Și Elisei zise: Să fie, rogu-te, o îndoită parte a spiritului tău pre mine. 10 Iar el zise: Greu lucru ai cerut; *dar* de mă vei vedeà răpiindu-mă dela tine, îți va fi așa: iar de nu, nu va fi *asă*.

11 Și a fost, precând încă umblau vorbind, iată, *g* un car de foc și cai de foc îi despărțiră pre amândoi: și se sui Ilie prin vârtej de vânt la cer.

Lucrarea și minunile lui Elisei.

12 Iar Elisei vedeà și strigă: ^h Părinte, carul lui Israel și călărimea lui! Și nu-l mai văzù pre el; și apucă vestimintele sale, și le sfășiă în donă bucăți. 13 Și ridicând mantia lui Ilie, ce căzuse de deasupra lui, se întoarse, și stătù pre tărmlu Iordanului. 14 Și luând mantia lui Ilie, ce căzuse de deasupra lui, lovì apele, și zise: Unde *este* Domnul Dumnezeuul lui Ilie? Și când lovì și el apele, *l* se despărțiră într'o parte și într'alta: Și Elisei trecù.

15 Și văzându-l fiii profetilor ^j, cei din fața Ierichomului, ziseră: Spiritul lui Ilie s'a așezat preste Elisei. Și veniră spre întâmpinarea lui, și i-se închinară până la pământ. 16 Și ziseră către el: Iată, cu servii tăi *sunt* cincizeci de bărbați puternici; rugămu-te, să meargă și să caute pre domnul tău; ^k poate, spiritul lui Dumnezeu l-a ridicat, și l-a aruncat pre vre-un munte, sau în vre-ovale. Și el zise: Nu trimiteți. 17 Dar l-au silit, până ce s'a rușinat: și el zise: Trimite-ți. Trimiseră deci cincizeci de bărbați, și-l căutară trei zile, dar nu-l aflară. 18 Și când se înturnară către el, (căci rămăsese în Ierichon), le zise el: Au nu v'am spus: Să nu mergeți.

Elisei vindecă un izvor la Ierihon și blestemă pre băieții din Bet-El.

19 Și ziseră bărbații cetății către Elisei: Iată, așezarea cetății *este* bună,

precum domnul meu vede, dar apele *sunt* rele, și pământul sterp. 20 Și el zise: Aduce-ți-mi un vas nou, și puneți sare în el. Și ei îi aduseră. 21 Și el ieși la izvorul apelor, și *l* aruncă acolo sarea, și zise: Așă zice Domnul: Am vindecat apele acestea: nu va mai fi din ele nici moarte, nici stărpiciune. 22 Și s'au vindecat apele până în ziua de astăzi, după cuvântul lui Elisei, ce l-a vorbit.

23 Și se sui de acolo la Bet-El; și pre când mergeà pre drum, ieșiră din cetate niște copii mici, și-l rideau, și-i ziceau: Suie-te, pleșuvule! suie-te, pleșuvule! 24 Iar el se întoarse, și văzându-i, îi blestemă în numele Domnului. Și ieșiră din pădure doi urși, și sfășiară dintr'înșii patruzeci și doi de copii. 25 Și se duse de acolo la muntele Carmel, și de acolo se întoarse la Samaria.

Lucrarea lui Elisei: ajutorul minunat al armatelor unite ale lui Israel, ale lui Iuda și ale Edomului.

3 ^a Iehoram, fiul lui Ahab, începù a domni preste Israel în Samaria în anul al optsprezecelea al lui Iosafat, regele lui Iuda; și el domni doisprezece ani. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, dar nu ca părintele său și ca muma sa: căci depărtă stâlpu lui Baal, ^b pe care-l făcuse părintele său. 3 Totuși el se lipi de ^c păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat: dela ele nu se depărtă.

4 Și Meșu, regele Moabului, aveà turme mari, și dădù regelui lui Israel o sută de mii de ^d miei și o sută de mii de berbeci cu lâna *lor*. 5 Dar după ce ^e muri Ahab, se răsculă regele Moabului în contra regelui lui Israel.

6 Și ieși regele Iehoram din Samaria în timpul acela, și numără tot Israelul. 7 Și se duse, și trimise către Iosafat, regele lui Iuda, zicând: Regele Moabului se răsculă contra mea; vei voi tu să te duci cu mine la rebel în contra Moabului? Și el zise: Mă voi duce; *f* eu ca tine *sunt*, poporul meu ca și poporul tău,

^g Ps. 104. 1.
^h Cap. 13. 14.

ⁱ Vers. 8.
^j Vers. 7.

^k Fapt. 8. 39.
^l Esod. 15. 25.

Ioan. 9. 9

Capit. 3.
^a Cap. 1. 17.

^b 1 Reg. 16. 31. 32.

^c 1 Reg. 12. 28.
^d Isa. 16. 1.

^e Cap. 1. 1.
^f 1 Reg. 22. 4.

și caii mei ca și caii tăi. 8 Și el zise: Pe ce cale ne vom sui? Și el răspunse: Pe calea pustului Edomului. 9 Și porniră regele lui Israel și regele lui Iuda și regele Edomului, și cutrierară cale de șapte zile: și nu eră apă pentru armată și pentru vitele, ce urmau după ei.

10 Și zise regele lui Israel: Vai! Domnul a întrunit pre acești trei regi, ca să-i dea în mâna Moabului. 11 Și Iosafat zise: Oare nu *este* aici vre-un profet al Domnului, ca să întrebăm printr'insul pre Domnul? Și răspunse unul din servii regelui lui Israel, și zise: *Este* aici Elisei, fiul lui Șafat, care a turnat apă pe mâinile lui Iie. 12 Și zise Iosafat: Cuvântul Domnului este cu el. Și ^bse pogoriră la el regele lui Israel și Iosafat și regele Edomului. 13 Și zise Elisei către regele lui Israel: ⁱCe este ție cu mine? ^jDu-te la ^kprofetii părintelui tău și la profetii numei tale. Și zise către el regele lui Israel: Nu, căci Domnul întruni pre acești trei regi, ca să-i dea pre ei în mâna Moabului. 14 Și zise Elisei: ^lViu *este* Domnul *Dumnezeul* oștirilor, înaintea căruia stau, de n'as căută fața lui Iosafat, regele lui Iuda, nu as voi să te privesc, nici să te văd. 15 Și acum aduceți *la* mine ^mun cântăret, și a fost, pe când cântă cântăretul, că ⁿa fost preste el mâna Domnului. 16 Și el zise: Așa zice Domnul: ^oFaceți valea aceasta plină de groape: 17 Că așa zice Domnul: Nu veți vedeà vânt, și nu veți vedeà ploaie, și valea aceasta tot se va umplea de apă, și veți beà voi și turmele voastre și vitele voastre. 18 Și aceasta este mic lucru în ochii Domnului: în mâna voastră va da și pre Moab. 19 Și veți sfărâma orice cetate întărită și orice cetate aleasă, și veți tăia orice arbore bun, și veți astupă toate izvoarele apelor, și veți strică cu pietri tot ogorul.

20 Și dimineata, pe când ^pse aduceà darul de pâne, iată, veni apă depe calea Edomului, și se umplu pământul de apă. 21 Și când auziră toți Moabiții, că se

suiră toți regii, ca să se lupte cu ei, adunară pre toți cei ce se încingeau cu brâu, și cei în sus, și stătură la hotar. 22 Și se sculară foarte de dimineată, și cum răsări soarele preste apă, văzură în dreptul lor Moabiții apele roșii cu sangele. 23 Și ziseră: Acesta *este* sânge: de sigur regii s'au nimicit, și s'au tăiat între sine: *aleargă* acum la pradă, Moabe! 24 Și când sosiră la tabăra Israelitilor, se ridicară Israelitii, și bătură pre Moabiți, încât ei fugiră de dinaintea lor: și tăindu-i, intrară în pământul Moabiților. 25 Și sfărâmară cetățile, și în tot ogorul cel mai bun aruncă fiecare piatra sa, și le umplură *de pietri*, și toate izvoarele apelor le astupară, și tot arborele bun îl tăiară, până ce nu lăsară pietri decât în Kir-Heraset, pre care încunjurându-l prăstiașii, îl bătură.

26 Și regele Moabului văzând, că eră să fie învins în luptă, luă cu sine șapte sute de bărbați iuți la sabie, ca să se răsbată până la regele Edomului, dar nu putură. 27 Atuncia luă pe întâiu-născutul său fiu, care eră să domnească în locul său, și-l aduse ardere de tot pe zid: și *aceasta* aprinse mare mânie în contra lui Israel: și *cei trei regi* retrăgându-se dela el, se reintoarseră la țările lor.

Înmulțirea oleiului de către Elisei.

4 Și o femeie din femeile ^afiilor profetilor strigă către Elisei, zicând: Servul tău, bărbatul meu, a murit, și tu știi, că servul tău se teme de Domnul: și creditorul a venit, ^bsă-i ia pe amândoi copiii, ca să fie servi. 2 Și Elisei îi zise: Ce voiu face pentru tine? Spune-mi, ce ai în casă? Și ea zise: Serva ta n'are nimic în casă, fără numai un vas cu oleiu. 3 Și zise *ei*: Mergi, împrumută-ți vase de afară, dela toți vecinii tăi, vase deșerte, ^cnu împrumută puțin. 4 Și apoi intră, și închide ușa după tine și după fiul tău, și varsă *din oleiu*, în toate vasele acelea, și cele umplute dă-le la o parte. 5 Și ea se duse dela el, și închise ușa după sine și după fii săi: și

^g 1 Reg. 22, 7. ⁱ Ezec. 14, 3. ^k 1 Reg. 18, 19. ^m 1 Sam. 10, 5. ^o Cap. 4, 3. ^q Isa. 16, 7, 11. ^{Capul 4.}
^h Cap. 2, 25. ^{But.} 1, 15. ^l 1 Reg. 17, 1. ⁿ Ezec. 1, 3. ^p Esod. 29, 39, 40. ^a 1 Reg. 20, 35. ^b Mat. 18, 25. ^c Cap. 3, 16.

ei îi întindeau vasele, și ea turnă. 6 Și după ce fură umplute vasele, zise ea către fiul său: Mai întinde-mi un vas: și el îi zise: Alt vas nu este. Și se opri oleiul. Atuncia ea se duse și spuse omului lui Dumnezeu. 7 Și el zise: Mergi, vinde oleiul, și plătește datoria ta, și din ce va rămâne, trăește tu și tiii tăi.

Elisei fâgăduiește Șunamitei un fiu și-l înviează.

8 Și, în una din zile trecu Elisei pe la ^dȘunem, unde eră o femeie avută, și ea îl ținu cu stăruință să mănânce pâne. 9 Și ea zise către bărbatul ei: Iată, eunose că acest om este om sfânt al lui Dumnezeu, care trece totdeauna pe la noi: 10 Să-i facem lui, rogu-te, o cameră mică de sus, și să-i punem lui acolo un pat, o masă, un scaun, și un sfeșnic: și va fi, când va veni pe la noi, că el se va abate acolo. 11 Și în într'una din zile el veni pe acolo, și se abătù în camera de sus, și se culcă acolo. 12 Și zise către Ghehazi, servul său: Cheamă pe Șunamita aceasta. Și după ce o chemă, stătù ea înaintea lui. 13 Și el zise lui Ghehazi: Zi către dânsa: Iată, tu ai făcut toate gătirile acestea pentru noi: ce voi face pentru tine? Ai de a te rugă pentru ceva regelui, sau mai marelui preste oaste? Și ea răspunse: Eu locuiesc în mijlocul poporului meu. 14 Și el zise către Ghehazi: Ce deci să fac pentru ea? Și Ghehazi răspunse: Cu adevărat ea n'are fiu, și bărbatul ei este bătrân. 15 Și el zise: Cheamă-o pe ea: și după ce o chemă, stătù ea la ușe. 16 Și el zise: ^eÎn anul viitor, pe la acest timp, vei îmbrățișa un fiu. Iar ea zise: Nu, domnul meu, omul lui Dumnezeu! ^fnu minți servei tale. 17 Și femeia zămisli, și născu un fiu în anul viitor, pe la timpul ce a spus ei Elisei.

18 Și după ce copilul se făcu mare, ieși într'o zi la părintele său, la secerători. 19 Și zise către părintele său: Capul meu, capul meu! Și el zise servului: Du-l la muma sa. 20 Și luându-l, îl duse la muma sa: și el șezu pe

genunchii ei, până la amiazăzi, și muri. 21 Și-l sui, și-l culcă pe patul omului lui Dumnezeu, și închise ușa după sine, și ieși. 22 Și chemă pe bărbatul său, zicând: Trinite-mi, rogu-te, pre unul dintre servi și una dintre asine, să alerg la omul lui Dumnezeu, și mă voiu întoarce. 23 Și el zise: Pentru ce te duci astăzi la el? Nu este nici lână nouă, nici sabbat. Iar ea zise: *Fii în pace.* 24 Și înșeuă asina, și zise servului său: Mână, și mergi: să nu mă oprești din călărit în drumul meu, până ce nu-ți voiu zice. 25 Și se duse, și sosi la omul lui Dumnezeu în muntele Carmel.

Și cum o văzu pre ea omul lui Dumnezeu de departe, zise către Ghehazi, servul său: Iată, Șunamita! 26 Și acum aleargă spre întâmpinarea ei, și-i zi: Bine ești? Bine este bărbatul tău? Bine copilul tău? Și ea zise: Bine. 27 Și după ce veni la omul lui Dumnezeu în munte, cuprinsese picioarele lui: iar Ghehazi se apropie ea să o înlătore. Dar omul lui Dumnezeu îi zise: Lasă-o, căci inima ei este amărită în ea, și Domnul îmi ascunse aceasta, și nu mi-a spus. 28 Și ea zise: Cerut-am oare eu fiu dela domnul meu? ^han n'am zis: Nu mă amăgi? 29 Și zise el către Ghehazi: ⁱÎncepe coapsele tale, și ia toiagul meu în mâna ta, și mergi: de vei întâmpina om, ^jsă nu-l salți: și de te va saluta, să nu răspunzi lui: și ^kpune toiagul meu pe fața copilului. 30 Și muma copilului zise: ^lViu este Domnul, și viu este sufletul tău! nu te voiu lăsa. Și se sculă, și o urmă pre ea. 31 Și Ghehazi trecu înaintea lor, și puse toiagul pe fața copilului: dar n'a fost nici voce, nici auzire. Și el se întoarce spre întâmpinarea lui, și-i spuse, zicând: ^mNu s'a deșteptat copilul. 32 Și când veni Elisei în casă, iată, copilul eră mort, întins pe patul său. 33 Și ⁿel intra, și închise ușa în urma lor amândoi, ^oși se rugă Domnului. 34 Și se sui, și se culcă pe copil, și puse gura sa pe gura lui, și ochii

^d Ios. 19. 18. | ^f Vers. 28. | ^h Vers. 16. | ^j Luc. 10. 4. | ^l Papt. 19. 12. | ^m Ioan. 11. 11. | ⁿ Mat. 6. 6. | ^o 1 Reg. 17. 20.
^e Pac. 18.10.14. | ^g Cap. 2. 25. | ⁱ 1 Reg. 18. 46. | ^k Esod. 7. 19. | ^h Cap. 2. 2.

săi pe ochii lui, și mâinile sale pe mâinile lui: și^p se întinse pe copil, și s'a încălzit carnea copilului. 35 Apoi se ridică, și se preumblă în casă, când înceace, când încolo: și se suie iarăși, și^q se întinse preste el, și^r copilul a strănutat de șapte ori, și a deschis copilul ochii săi. 36 Atuncia a chemat pe Ghehazi, și zise: Cheamă pe Sunamita aceasta. Și el o chemă: și când a intrat ea la el, zise el: Ia-ți pre fiul tău! 37 Și ea veni, și căzu la picioarele lui, și se închină la pământ, și^s luă pre fiul ei, și ieși.

Elisei face mâncări stricătioase, sănătoase și dă din puțin la mulți de mâncare.

38 Și Elisei s'a întors la^t Ghilgal. Și eră^u foamete în țară: și fiii profetilor^v ședeau înaintea lui: și el zise către servul său: Pune oala cea mare, și fierbe fiertură pentru fiii profetilor. 39 Și ieșind unul la câmp, să culegă verdeturi, a aflat un curpân, și a strâns depe el curcubetele, până ce se umplu vestmântul său: și înturnându-se, le-a turnat în oala de fiertură: căci nu le cunoșteă. 40 Apoi au turnat oamenilor să mănânce, și ei, cum mâncară din fiertură, strigară, și ziseră: Omul lui Dumnezeu, ^xmoarte este în oală. Și nu puteau să mănânce. Și el zise: Aduceți făină. 41 Și^y a aruncat-o în oală: apoi zise: Turnați poporului să mănânce. Și nu eră nimic rău în oală.

42 Și veni un om dela^z Baal-Șalișa, și^a aduse omului lui Dumnezeu pâne din prinoasele sale: donăzeci de pâni de orz, și spice proaspete de grâu, în săcușorul său. Și el zise: Dă poporului să mănânce. 43 Și servul său zise: ^bCe, să pun aceasta înaintea a o sută de oameni? Și el iarăși a zis: Dă-le poporului să mănânce: căci așa zice Domnul: ^cVor mânca, și încă va și rămâneă. 44 Și el le puse înaintea lor, și ei mâncară, ^dși lăsară rămășiță, după cuvântul Domnului.

Naaman vindecat de lepră.

5 Și^a Naaman, mai marele preste oastea regelui Siriei, eră^b un bărbat mare înaintea domnului său, și onorat: căci Domnul prin el dăduse mântuire Siriei: dar acest viteaz, eră acum lepros. 2 Și oare care cete ieșiseră din Siria, și aduseseră cu ele selavă o copilă mică din pământul lui Israel: și aceasta serviă femeii lui Naaman. 3 Și ea zise către doamna sa: O! de ar fi domnul meu înaintea profetului din Samaria, l-ar vindeca de lepra sa. 4 Și ducându-se cineva, a spus domnului său, zicând: Așa și așa vorbește copila cea din pământul lui Israel.

5 Și regele Siriei zise: Du-te, și eu voi trimite o scrisoare regelui lui Israel. Și el se duse, și^c luă în mâna sa zece talente de argint, și șase mii bucăți de aur, și zece rânduri de vestminte. 6 Și duse epistola către regele lui Israel, în care se zicea: Și acum, îndată ce va veni această epistolă către tine, iată, am și trimis pre servul meu Naaman către tine, ca să-l vindece de lepra lui. 7 Și cum ceti regele lui Israel epistola, își sfășia vestmintele sale, și zise: ^dOare Dumnezeu sunt eu, ca să omor, sau să înviez, de trimite acesta la mine, spre a vindeca un om de lepra sa? Cunoașteți deci, rogu-vă, și vedeți, că acesta caută pricină în contra mea.

8 Și cum auzi Elisei, omul lui Dumnezeu, că regele lui Israel a sfășiat vestmintele sale, trimise către rege, zicând: Pentru ce ai sfășiat vestmintele tale? Să vie acum la mine, și va cunoaște, că este profet în Israel. 9 Deci Naaman veni cu caii săi și cu carul său, și stătu la ușa casei lui Elisei. 10 Și trimise Elisei la el pre un bărbat, zicând: Mergi și^e spală-te de șapte ori în Iordan, și carnea ta se va face ca ună înainte, și te vei curăți. 11 Iar Naaman se mândă, și se duse, și zise: Iată, eu gândiam, că-mi va ieși, și va chema numele Domnului

^p Fapt. 20. 10. | ^s Ebr. 11. 35.
^q 1 Reg. 17. 21. | ^r Cap. 2. 1.
^v Cap. 8. 1. 5. | ^u Cap. 8. 1

^t Luc. 10. 30. | ^y Ioan. 9. 6.
Fapt. 22. 3. | ^z 1 Sam. 9. 4.
Esod. 10. 17. | ^a 1 Cor. 9. 11

Gal. 6. 6. | ^d Mat. 11. 20.
^b Luc. 9. 13. | —
^c Ioan. 6. 11.

Capit. 5. | ^e 1 Sam. 9. 8.
^a Luc. 4. 27. | Cap. 8. 8. 9.
^b Esod. 11. 3. | ^d Fac. 30. 2.
^c Ioan. 9. 7.

Dumnezeului său, și va purta mâna sa pe locul *rânii*, și va vindeca pre cel lepros. 12 Oare Amara și Parpar, fluviile Damascului nu *sunt* mai bune decât toate apele lui Israel? Nu voiu putea *așa de bine* să mă spăl în ele, și să mă curăț? Și întornându-se, se duse cu mânie. 13 Dară servii săi se apropiară, și vorbiră lui, și ziseră: Părinte, *dacă* profetul ți-ar fi zis vre-un lucru mare, nu *l-ai* fi făcut? Cu cât mai mult, când îți zice: Spală-te, și te vei curăți? 14 Și el se pogori, și se afundă de șapte ori în Iordan, după cuvântul omului lui Dumnezeu: și *l* carnea lui se făcu ca carnea unui copil mic, și el *se* curăți.

15 Și se întoarse la omul lui Dumnezeu, el și toată tovărășia lui, și veni, și stătu înaintea lui, și zise: Iată, acum am cunoscut, că *h* nu *este* Dumnezeu în tot pământul, ci numai în Israel: și acum primește, rogu-te, *i* darul *acesta* dela servul tău. 16 Iar el zise: *J* Viu *este* Domnul, înaintea căruia stau, *k* nu voiu primi. Și el îl sili să primească, dar el nu voi. 17 Și Naaman zise: Rogu-te, nu se va pteca da servului tău din pământul *acesta* o sarcină de doi catări? că servul tău nu va mai aduce de acum arderi de tot nici *altă* jertfă altor zei, fără numai Domnului. 18 Domnul să ierte servului tău *aceasta*, când domnul meu intră în casa lui Rimmon, ca să se închine acolo, și *l* se sprijini de mâna mea, și eu mă închin în casa lui Rimmon: dacă mă închin în casa lui Rimmon, Domnul să ierte pe servul tău pentru fapta *aceasta*. 19 Și el zise lui: Mergi în pace: și el se duse dela dânsul, și merse câtva.

Elisei pedepsește pe Ghehazi cu lepră, din pricina caliciei sale.

20 Iar Ghehazi, servul lui Elisei, omul lui Dumnezeu, zise: Iată, domnul meu a cruțat pe Naaman, Sirieanul, și n'a luat din mâna lui cecece *i-a* adus: dar, viu *este* Domnul! eu voim alerga în urma lui, și voim lua ceva dela el. 21 Și a alergat Ghehazi după Naaman: și când

il văzu Naaman alergând în urma lui, a sărit din car spre întâmpinarea lui, și zise: Bine *stă*? 22 Și el zise: Bine; domnul meu m'a trimis, zicând: Iată, au venit la mine tocmai acum din muntele lui Efraim doi tineri din fiii profetilor, dă, rogu-te, un talant de argint și două rânduri de vestimente. 23 Și Naaman zise: Ia mai bine două talante. Și l-a silit, și a legat donă talante de argint în doi saci, împreună cu două rânduri de vestimente, și *le-a* pus pe doi din servii săi, și *le* duceau înaintea lui. 24 Și când ajunsese la un deal, *le-a* luat din mâinile lor, și *le-a* strâns într'o casă, și dădu drumul oamenilor, și ei se duseră. 25 Și el intră, și stătu înaintea domnului său. Și Elisei îi zise: De unde *vi* Ghehazi? Și el zise: Servul tău n'a fost nicăirea. 26 Și el îi zise: Au spiritul meu n'a fost *cu tine*, când s'a întors omul din carul său spre întâmpinarea ta? *Este oare* timpul de a lua argint, și de a primi vestimente și olivi, vii, oi, boi, servi și serve? 27 Deaceea lepra lui Naaman *m* se va lipi de tine și de sămânța ta în veci. Și el ieși de dinaintea lui *n* lepros, *alb* ca omătul.

Elisei face ca să plutească un fer.

6 Și ziseră *a* fiii profetilor către Elisei: Iată acum, locul în care locuim noi cu tine, este prea strâmt pentru noi. 2 Să mergem, rogu-te, până la Iordan, și de acolo să luăm fiecare câte o grindă, și să ne facem acolo loc, unde să locuim. 3 Și el răspuse: Duceți-vă. Și unul zise: Primește, rogu-te, să mergi cu servii tăi: și el zise: Voi merge. 4 Și merse cu dânsii. Și venind la Iordan, au tăiat lemne. 5 Și pe când tăia unul o grindă, a căzut ferul *săcurii* în apă: și el strigă, și zise: O domnul meu, și *eră* încă de împrumut. 6 Și omul lui Dumnezeu zise: Unde a căzut? Și a arătat lui locul: atunci *b* a tăiat nu lemn, și *l* aruncă acolo, și ferul a plutit. 7 Și el zise: Ridicați-*l*: și întinzând mâna sa, l-a luat.

f Iov. 33. 25. *h* Dan. 2. 47. *j* Cap. 3. 14. Fapt. 8. 18. 20.
g Luc. 3. 27. *i* Pac. 33. 11. *k* Mat. 10. 8.

l Cap. 7. 2, 17. *n* Ecod. 4. 10.
m 1 Tim. 6. 10.

Capit. 6.
a Cap. 3. 38. *b* Cap. 2. 21.

Elisei ajută pre Israel contra Siriei, orbindu-i.

8 Și regele Siriei se luptă cu Israel, și se sfătuiă cu servii săi, zicând: În cutare și în cutare loc vom tăbări. 9 Și trimise omul lui Dumnezeu către regele lui Israel, zicând: Păzește-te, să nu treci prin locul acela, căci Sirienii s'au coborât acolo. 10 Și trimise regele lui Israel la locul, de care-i zisese omul lui Dumnezeu, și de care-l înștiințase. Și a stat acolo pe pază de multe ori.

11 Și se turbură inima regelui Siriei de lucrul acesta: și a chemat pre servii săi, și le zise: Nu-mi veți spune cine din voi este pentru regele lui Israel? 12 Și zise unul din servii lui: Nu, domnul meu, rege: ci Elisei, profetul cel în Israel, spune regelui lui Israel cuvintele, ce vorbește în camera ta de dormit. 13 Și el zise: Mergeți, și vedeți unde este, ca să trimit să-l prind. Și i-se spuse, zicând: Iată, se află în ^eDotam.

14 Deci el trimise acolo cai și care și oaste mare; și venind noaptea au înconjurat cetatea. 15 Și când se sculă de dimineată servul omului lui Dumnezeu, și a ieșit: iată, o oaste înconjurase cetatea cu cai și cu care. Și zise către el servul său: O domnule, ce vom face? 16 Iar el răspunse: Nu te teme, căci ^dmai mulți sunt eci cu noi, decât eci cu ei. 17 Și se rugă Elisei, și zise: Doamne, deschide, rogu-te, ochii lui, ca să vadă. Și Domnul deschise ochii servului, și el văzù: și iată, muntele ^eplin de cai și de care de foc împrejurul lui Elisei. 18 Și când s'au pogorît spre el Sirienii, se rugă Elisei Domnului, și zise: Lovește, rogu-te, poporul acesta cu nevedere. Și ^fi-a lovit pre ei cu nevedere, după cuvântul lui Elisei. 19 Și zise către ei Elisei: Nu este aceasta calea, nici aceasta cetatea: Urmați-mă și vă vom duce la omul, pre care-l căutați. Și-i duse pre ei la Samaria. 20 Și după ce sosiră în Samaria, zise Elisei: Deschide-le, Doamne, ochii lor, ca să vadă. Și Domnul deschise ochii lor, și

ei văzură, și iată, erau în mijlocul Samariei.

21 Și cum îi văzù regele lui Israel, zise către Elisei: Să-i lovească, să-i lovească părinte? 22 Iar el răspunse: Să nu-i lovești: făcutu-i-ai prizonieri cu sabia ta și cu areul tău, ca să-i lovești? ^gpune pâine și apă înaintea lor, să mănânce și să bea, și să meargă la domnul lor. 23 Și le făcù ospăț mare: și după ce mâncară și beură, le dădù drumul, și ei se dușeră la domnul lor; și ^hnu mai veniră cetele Siriei în pământul lui Israel.

Împresurarea și nevoia Samariei, și mântuirea minunată a ei.

24 Și după aceasta Benhadad, regele Siriei, a adunat toată oastea sa, și s'a suit, și a împresurat Samaria. 25 Și foamete mare eră în Samaria; și iată, o împresurare, până ce se vândù un cap de asin drept optzeci ^{de bucăți} de argint, și un pătrar de un cap de găinaț de porumb drept cincisprezece ^{bucăți} de argint. 26 Și pe când trecea regele lui Israel pe zid, o femeie îl strigă, zicând: Ajută, domnul meu, rege! 27 Iar el zise: Dacă Domnul nu te ajută, de unde să te ajute eu? oare dela arie, ori dela tease? 28 Și zise către ea regele: Ce ai? Și ea zise: Femeia aceasta mi-a zis: Dă pe fiul tău, ca să-l mâncăm astăzi, și mâine vom mânca pe fiul meu. 29 ⁱȘi am fiert pre fiul meu, și l-am mâncat: și zis-am ei a doua zi: Dă pre fiul tău, ca să-l mâncăm: dar ea a ascuns pre fiul său. 30 Și cum auzi regele cuvintele femeii, își ^jsfășie vestimintele sale, pe când trecea pe zid: și poporul privi, și iată, sac ^eeră în lăuntru pe pielea lui. 31 Și zise: ^kAșa să-mi facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă capul lui Elisei, fiul lui Șafat, va stă deasupra lui astăzi.

32 Și Elisei ședeă în casa sa, și ^lbătrânii ședeau cu dânsul; și trimise regele un bărbat de dinaintea sa: însă mai înainte de a veni la el trimisul, zise el către bătrâni: ^mNu vedeți, că acest fiu de ⁿucei-gaș a trimis să-mi ia capul? Luați seamă,

^e Fac. 37. 17.
^d 2 Cron. 2. 7.

Ps. 55. 18.
Rom. 8. 31.

^f Ps. 34. 7.
Fac. 19. 11.

^g Rom. 12. 20.
^h Cap. 5. 2.

ⁱ Lev. 26. 29.
^j 1 Reg. 21. 27.

^k Rut. 1. 17.
^l Ezc. 8. 1.

^m Luc. 13. 32.

ⁿ 1 Reg. 18. 4.

cum va veni trimisul, închideți ușa, și opriți-l la ușe: sunetul picioarelor domnului său nu este dinapoia sa. 33 Și vorbind încă cu ei, iată, s'a pogorît la el trimisul, și *regele* zise: Iată, dela Domnul este răul acesta: *o* ce să mai aștept dela Domnul?

Elisci vestește înaintea cu o zi, că va fi ieftinătate de grâu în Samaria, care se îndeplinește după fuga Sirienilor, în chip minunat de către Dumnezeu.

7 Atuncia zise Elisei: Ascultați cuvântul Domnului: așa zice Domnul: *a* Măne, pe la oara aceasta, în poarta Samariei se va rîde o măsură de floarea făinei pentru un siclu, și două măsurî de orz pentru un siclu. 2^b Și răspunse omului lui Dumnezeu căpetenia, pe mîna căreia se răzîmă regele, și zise: Chiar *c* dacă Domnul va face gurî cerului, întîmplă-se-va lucrul acesta? Iar el zise: Iată, vei vedea cu ochii, dar nu vei mânca din aceasta.

3 Și erau patru bărbați leproși^d la intrarea porții: și zise unul către altul: De ce să ședem noi aici, pînă vom muri? 4 De vom zice: Să intrăm în cetate, foamete e în cetate, și vom muri acolo: și de vom ședeă aici, vom muri: acum deci haideți, să ne furișăm în tabăra Sirienilor: de ne vor lăsa vii, vom trăi, și de ne vor omori, vom muri. 5 Și au plecat, cînd inseră, ca să intre în tabăra Sirienilor: și după ce veniră la capătul taberei Sirienilor, iată nu *eră* nici un om acolo. 6 Căci Domnul făcuse *e* să se audă în tabăra Sirienilor vuiet de care, tropot de cai și șgomot de oaste mare: și ziseră unul către altul: Iată, regele lui Israel a tocmit pre *f* regii Heteilor și pre regii Egiptului, ca să vină în contra noastră: 7 Drept care *g* ridicându-se, au fugit seara, și părăsiră corturile lor și caii lor și asinii lor și tabăra, cum *eră*, ca să scape viața lor.

8 Și după ce acești leproși veniră pînă la capătul taberei, au intrat într'un

cort, și au mîncat și au băut: și luînd de acolo argint și aur și vestminte, se duseră, și *le-au ascuns*: și întorcîndu-se, au intrat în alt cort, și au luat de acolo, au mers, și *le-au ascuns*. 9 Atuncia ziseră unul către altul: Noi nu facem bine: ziua aceasta este o zi de bună știre, și dacă noi vom tăcea și vom așteptă pînă la lumina dimineții, vre-o nenorocire poate să vină preste noi: veniți deci să mergem, spre a spune *aceasta* în casa regelui. 10 Deci veniră, și strigară către portarii cetății: și le-au spus, zicînd: Am intrat în tabăra Sirienilor, și iată, nu *eră* acolo nici om, nici voce de om, fără numai cai legați, și asinii legați, și corturile, cum *se aflau*. 11 Și au strigat pre portarii, care au și spus *aceasta* în lăuntru în casa regelui.

12 Și sculându-se regele noaptea, zise către servii săi: Acum vă vom arăta ce ne-au făcut Sirienii: au ștint, că *suntem* flămânzi: deci au ieșit din tabără, ca să se ascundă în câmpii, zicînd: Cînd vor ieși din cetate, îi vom prinde de vii, și vom intra în cetate. 13 Și răspunzînd unul din servii lui, zise: Să se ia, rogu-te, cinci din caii rămași, ce au mai rămas în cetate, (iată, și aceștia *sunt* ca și întreaga mulțime a lui Israel, ce a mai rămas în ea: iată, *sunt* ca și toată mulțimea Israelitilor, care s'a mistuit): și să-i trimitem, ca să vedem. 14 Deci luară două părechi de cai: și regele trimise la tabăra Sirienilor, zicînd: Mergeți, și vedeți.

15 Și meraseră în urma lor pînă la Iordan: și iată, toată calea *eră* plină de vestmintele și de vasele, pre care Sirienii le aruncaseră în graba lor. Și înturnându-se trimișii, spuseră *aceasta* regelui.

16 Și poporul ieși, și prădă tabăra Sirienilor: și *așa* s'a vîndut o măsură de floarea făinei drept un siclu, și donă măsurî de orz drept un siclu, după cuvîntul Domnului. 17 Și făcu regele mai mare preste poartă pre căpetenia, pe

^a Iov. 2, 9.

Capitol 7.

^b Vers. 17-19, 20. ^c Mat. 3, 10.

^d Lev. 13, 36. ^e Iov. 15, 21.

^f I Reg. 10, 29. ^g Ps. 38, 4, 5, 6.

mâna căreia se răzămă: și l-a culcat pe el poporul în poartă, și muri, după cum a zis omul lui Dumnezeu, care *așă* a a vorbit, când regele se pogori la el. 18 Și s'a întâmplat, precum a vorbit omul lui Dumnezeu către rege, zicând: Două măsură de orz drept un siclu și o măsură de floarea făinii drept un siclu se vor vinde mâne pe la oara aceasta în poarta Samariei: 19 Și căpetenia aceea răspunse omului lui Dumnezeu, și zise: Chiar dacă Domnul va face guri cerului, întâmplă-se-va lucrul acesta? Și acela zise: Iată, vei vedeà *aceasta* cu ochii tăi, dar nu vei mânca din ea. 20 Așă s'a și întâmplat lui: căci poporul îl călcă în poartă, și el muri.

Sunamita e ajutată de Elisei înaintea și după scumpete.

8 Și Elisei vorbi către femeia, ^ape al căreia copil l-a înviat, zicând: Scoală-te, și te du, tu și casa ta, și petrece unde vei petrece: că Domnul a ^bchemat foamete, și *foametea* chiar vine pe pământ pentru șapte ani. 2 Și seulându-se femeia, făcù după cuvântul omului lui Dumnezeu: și se duse, ea și casa ei, și a petrecut în pământul Filistenilor șapte ani. 3 Și la sfârșitul celor șapte ani s'a întors femeia din pământul Filistenilor, și ieși să strige către rege pentru casa ei și pentru țarinile ei. 4 Și a vorbit regele către ^cGhehazi, servul omului lui Dumnezeu, zicând: Spune-mi, rogu-te, toate lucrurile cele mari, ce a făcut Elisei.

5 Și pe când el spunea regelui, cum a ^dinviat pe mort, iată, femeia, pe al căreia copil îl înviase, a strigat către rege pentru casa sa, și pentru țarinile sale. Și Ghehazi zise: Domnul meu, rege, aceasta *este* femeia, și acesta fiul ei, pe care l-a înviat Elisei. 6 Și regele întrebă pre femeie, și ea spuse lui *fapta*. Și datu-i-a regele un dirigător, zicând: Întoarce-i toate ale ei, și toate veniturile țarinilor ei, din ziua în care părăsi țeara, până acum.

Hazael, rege în Siria.

7 Și Elisei veni la Damasc. Și Benhadad, regele Siriei, cră bolnav, și i-se spuse, zicând: Omul lui Dumnezeu a venit aici. 8 Și zise regele către ^eHazael: ^fLa un dar în mâna ta, și mergi spre întâmpinarea omului lui Dumnezeu, și ^gîntrebă prin el pre Domnul, zicând: Ridică-mă-voiu din boala aceasta? 9 Și așă s'a dus Hazael spre întâmpinarea lui, luând în mâna sa un dar din toate bunurile Damascului, o încărcătură de patruzeci de cămile: și venind, stătù înaintea lui, și zise: Fiul tău Benhadad, regele Siriei, m'a trimis la tine, zicând: Ridică-mă-voiu din boala aceasta? 10 Și zise către dânsul Elisei: Du-te, spune-i: Cu adevărat tu poți să te ridici: dar Domnul mi-a arătat, că ^hel va muri. 11 Și ațintì *spre Hazael* neclintit fața sa până se rusină: și a ⁱplâns omul lui Dumnezeu. 12 Și Hazael zise: De ce plânge domnul meu? și el răspunse: Pentru că știu câte ^jrele vei face fiilor lui Israel: Tărțile lor le vei da focului, pre tinerii lor îi vei ucide cu sabia, pre ^kpruncii lor îi vei strivi, și pre îngreacatele lor le vei spinteca. 13 Și Hazael zise: Ce? ^lservul tău căne *este*, ca să să facă acest lucru cumplit? Și Elisei răspunse: ^mDomnul mi-a arătat, că tu *vei fi* rege preste Siria. 14 Și a plecat dela Elisei, și a venit la domnul său: și acesta-i zise: Ce ți-a spus Elisei? Și el răspunse: Mi-a zis: Cu adevărat te vei ridica. 15 Și a doua zi a luat *Hazael* învălitoarea, și muiindu-o în apă, o întinse preste fața lui, și a murit: și în locul lui domni Hazael.

Domniia lui Iehoram.

16 Și în anul al cincilea al lui Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, pe când domniia Iosafat preste Iuda, se făcù rege ⁿIehoram, fiul lui Iosafat, regele lui Iuda.

17 ^oDe treizeci și doi de ani *erù*, când se făcù rege, și domni opt ani în Ierusalim.

Capul 8.
a Cap. 4. 35.

b Hag. 1. 11.
c Cap. 5. 27.

d Cap. 4. 35.
e 1 Reg. 19. 15.

f 1 Sam. 9. 7.
g Cap. 1. 2.

h Vers. 15.
i Luc. 19. 41.

j Amos. 1. 3.
k Amos. 1. 13.

l 1 Sam. 17. 43.
m 1 Reg. 19. 15.

n 2 Cron. 21. 3, 4.
o 2 Cron. 21. 5,
etc.

18 Și a umblat în calea regilor lui Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; căci ^pfata lui Ahab îi eră femeie: și făcū rele în ochii Domnului. 19 Iar Domnul nu voi să stărpească pre Iuda, din iubire către David, servul său, ^qcărnia i-a făgăduit, că-i va da candelă, lui și fiilor săi în toate zilele.

20 În zilele lui se rupse ^rEdomul de sub puterea lui Iuda, ^sși puseră rege preste dânsii. 21 Și trecū Iehoram la Zair, și toate carele ^tlui cu el: și sculându-se noaptea bătū pre Edumeii cei din jurul său, și pre capii carelor: și poporul fugi la corturile sale. 22 Totuși Edomul s'a rupt de sub puterea lui Iuda, până în ziua de astăzi. ^uTot atunci s'a rupt și Libna.

23 Și celelalte fapte ale lui Iehoram, și toate câte făcū, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 24 Și adormi Iehoram cu părintii săi, și se înmormântă cu părintii săi în cetatea lui David: și în locul său domni ^vAhazia, fiul său.

Ahazia.

25 În anul al doisprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, începū a domni Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda. 26 ^wDe douăzeci și doi de ani *eră* Ahazia, când se făcū rege: și domni un an în Ierusalim. Și numele mamei sale *eră* Athalia, fca lui Omri, regele lui Israel. 27 ^xȘi umblă în calea casei lui Ahab, și făcū rele în ochii Domnului, ca și casa lui Ahab: căci *eră* ginere casei lui Ahab. 28 Și merse ^ycu Ioram, fiul lui Ahab, la rebel contra lui Hazael, regele Siriei, la Ramot-Galaad: și au rănit Sirienii pre Ioram. 29 Și ^zs'a întors regele Ioram, ca să se vindece în Ezreel de rănilile, ce-i făcuseră Sirienii în Rama, când se luptă cu Hazael, regele Siriei. 30 Și Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda, se pogori în Ezreel, ca să vadă pre Ioram, fiul lui Ahab, căci eră bolnav.

Iehu uns de rege el acūle pre regele lui Israel și al lui Iuda, și pre închinătorii lui Baal, și domnește preste Israel.

9 Și chemă Elisei, profetul, pre unul din ^afiii profetilor, și-i zise: ^bÎnvinge-ți coapsele, și ea în mâna ta acest vas cu oleiu, ^cși du-te la Ramot-Galaad: 2 Și când vei sosi, vei vedeà acolo pe Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Nimși: și intră, și ridică-l din mijlocul ^dfratilor săi, și du-l în camera cea mai din lăuntru: 3 Și ^eluând vasul cu oleiu, varsă-^f pe capul său, și zi lui: ^fAșà zice Domnul: Unsu-te-am pe tine rege preste Israel. Atuncia deschizând ușa, fugi, și nu te întârzià. 4 Deci se duse tânărul, servul profetului, la Ramot-Galaad.

5 Și când sosi, iată, mai marii preste oaste ședeau: și el zise: Cuvânt am a-ți *spune* ție, mai marele oastei! Și Iehu zise: Cui dintre noi toți? Și el zise: Tie, mare al oastei. 6 Și sculându-se, a intrat în casă: și el turnă oleiul pe capul aceluia, și-i zise: Așà zice Domnul Dumnezeuul lui Israel: Unsu-te-am rege preste poporul Domnului, preste Israel: 7 Și vei lovì casa lui Ahab, domnul tău, și eu voi răsbună sângele servilor mei, al profetilor, și sângele tuturor servilor Domnului ^gasupra Iezabelei. 8 Căci toată casa lui Ahab se va stărpi, și ^hvoi nimicì din ai lui Ahab ⁱtot sufletul parte bărbătească, și pre ^jcel închis și pre cel liber din Israal: 9 Și voi face casa lui Ahab ca și casa lui ^kIeroboam, fiul lui Nebat, și ca și casa lui ^lBaasha, fiul lui Ahija: 10 Și ^mpre Iezabel câinii o vor mănca în țarina din Ezreel, și nu *va fi* cine să o înmormânteze. Și deschizând ușa, fugi.

11 Și Iehu ieși către servii domnului său: și zisu-i-a *cărevà*: Pace? pentru ce veni la tine ⁿnebulul acesta? Și el le zise: Voi cunoașteți pre omul și vorbele sale. 12 Și ei ziseră: Neadevăr *este*: spune nouă, rugă-mu-te. Și el zise: Așà și așà vorbi el către mine, zicând: Așà

^p Vars. 26.

^s 1 Reg. 22, 47.

^x 2 Cron. 22, 3, 4.

Capul 9.

^d Vers. 5, 11.

^q 2 Sam. 7, 13.

^t 2 Cron. 21, 10.

^y 2 Cron. 22, 5.

^a 1 Reg. 20, 35.

^e 1 Reg. 19, 16.

^r 1 Reg. 11, 36.

^u 2 Cron. 22, 1.

^v Cap. 9, 15.

^b Ier. 1, 17.

^f 1 Reg. 19, 16.

^w Pac. 27, 40.

^z 2 Cron. 22, 2.

^c Cap. 8, 28-29.

^g 1 Reg. 18, 4.

^x 1 Reg. 19, 16.

^y 1 Reg. 14, 10.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^b 1 Reg. 14, 10.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 15.

^g 1 Reg. 18, 4.

^z 1 Reg. 19, 16.

^a 1 Reg. 14, 10.

^b 1 Reg. 14, 10.

^c Cap. 8, 28-29.

^d Vers. 5, 11.

^w Pac. 27, 40.

^x 2 Cron. 22, 2.

^y 2 Cron. 22, 5.

^z Cap. 9, 15.

^a 1 Reg. 20, 35.

^v Pac. 27, 40.

^w 2 Cron. 22, 2.

^x 2 Cron. 22, 5.

^y Cap. 9, 1

zice Domnul: Unsu-te-am pre tine rege preste Israel. 13 Atuncia se grăbiră, și luând fiecare vestmântul său, le puseră sub dânsul pe treapta goală: și a suflat în trâmbiță, zicând: Iehu se făcî rege. 14 Și așa Iehu, fiul lui Iosafat, fiul lui Niusi, complotă în contra lui Ioram: (și Ioram veghiă în Ramot-Galaad, el și tot Israelul, în contra lui Hazael, regele Siriei. 15 Dar *p* se întoarse regele Ioram în Ezreel, ca să se vindece de rănille, ce-i făcuseră Sirienii, când se luptă în contra lui Hazael, regele Siriei).

Și Iehu zise: Dacă este voința voastră, să nu lasă nimenea, *nimenca* să nu fugă din cetate, ca să meargă să spună *aceasta* în Ezreel. 16 Și călărind Iehu, se duse la Ezreel: căci Ioram zăcea acolo. *q* Și Ahazia, regele lui Iuda, se pogorise, ca să vadă pe Ioram. 17 Iar pe turnul din Ezreel stă un custode, și văzând ceata lui Iehu venind, zise: Văd o ceată. Și Ioram zise: la un călăreț, și trimite-l spre întâmpinarea lui, să zică: Așa vorbește regele: Pace? 16 Și se duse un călăreț spre întâmpinarea lui, și zise: Pace? Și zise Iehu: Ce-ți pasă ție de pace! Întoarce-te înapoia mea. Și custodele spuse, zicând: Trimisul a mers la ei, dar nu se întoarse. 19 Și el trimise pre un al doilea călăreț, care sosind la ei, zise: Așa vorbește regele: Pace? Și Iehu răspunse: Ce-ți pasă ție de pace? Întoarce-te înapoia mea. 20 Și custodele spuse, zicând: El a mers la ei, dar nu se întoarse: și mănarea *este* ca mănarea lui Iehu, fiul lui Niusi: căci mână furios. 21 Și Ioram zise: Înhamăți: și inhămară la carul său, și *r* ieși Ioram, regele lui Israel, și Ahazia, regele lui Iuda, fiecare în carul său, și se duseră spre întâmpinarea lui Iehu, și-l aflară la țarina lui Nabot, Ezreeleanul.

22 Și cum văzî Ioram pre Iehu, zise: Pace, Iehu? Iar el răspunse: Cum pace, când *așa* multe *sunt* desfrânările mumei tale Iezabel, și fermecătorii ei? 23 Deci se întoarse Ioram ca să fugă, zicând lui

Ahazia: Vânzare, Ahazia! 24 Și apucând Iehu arenul *său*, lovi pre Ioram între brațele sale: și săgeata trecî prin inima lui, și el căzî în carul său. 25 Atuncia zise *Iehu* către Bidkar, căpetenia sa: Ia-l, și-l aruncă în țarina lui Nabot, Ezreeleanul: căci adu-ți aminte, că atuncia, când eu și tu mergeam împreună călări în urma lui Ahab, părintele său, *s* Domnul îl împovoră pre el cu sarcina aceasta: 26 Da, am văzut ieri sângele lui Nabot și sângele fiilor săi, zice Domnul: și-ți *t* voui răsplăti în ogorul acesta, zice Domnul. Și acum ridică-l, și aruncă-l în ogorul acesta, după cuvântul Domnului.

27 Iar Ahazia, regele lui Iuda, cum văzî *aceasta*, fugî pe calea casei din grădină, și-l urmări Iehu, și zise: Loviți și pre acesta în carul *său*, la suișul Gur, aproape de Ibleam. Și el fugî la Meghiddo, și murî acolo. 28 Și-l duseră servii săi în car la Ierusalim, și-l immormântară în mormântul său cu părintii săi, în cetatea lui David. 29 Și începî a domni Ahazia preste Iuda în anul al unsprezecelea al lui Ioram, fiul lui Ahab.

30 Și venî Iehu în Ezreel: și auzind Iezabel, *r* își unse sprâncenele sale, și-și împodobî capul său, și se uită prin ferestra. 31 Și pe când Iehu intră pe poartă, ea zise: *x* *Fost-a* norocit Zimri, cel ce a neis pre domnul său? 32 Și el ridicându-și fața sa spre ferestră, zise: Cine *este* eu mine? Cine? Și se uită doi, trei diregători către dânsul. 33 Și el zise: Aruncați-o jos, și o aruncară jos, și se stropiră de sângele ei zidul și caii: și au căleat-o pre ea *cu picioarele*. 34 Și după ce el a intrat, a mâncat, și a beut, zise: Duceți-vă de vedeți acum pre blestemata aceea, și o immormântați: căci *este* fată de rege. 35 Deci se duseră, ca să o immormanteze: dar nu aflară din ea, decât craniul, picioarele și palmele mânilor. 36 Și întorcându-se, îi spusera *aceasta*. Și el zise: Aceasta *este* cuvântul Domnului,

ce-l zis prin servul său Ilie. Tișbitul, zicând: În ogorul din Ezreel vor mânca câinii carnea Iezabelei. 37 Și cadavrul Iezabelei va fi^y ca gunoiul pe fața câmpului în ogorul din Ezreel, *așu* ca nici se va putea zice: Aceasta este Iezabel.

Iehu stârpește toată casa lui Ahab și se împrietenește cu Ionadab.

10 Și Ahab avea șaptezeci de fii în Samaria. Și scrisese Iehu epistole, și le trimise la Samaria către mai marii din Ezreel, către cei bătrâni și către crescătorii *fiilor* lui Ahab, zicând: 2 Și acum, îndată ce va sosi această epistolă la voi, fiindcă *aveți* pre fiii domnului vostru, care și cai și o cetate întărită, și arme. 3 Vedeți care din fiii domnului vostru este mai bun și mai vrednic, și-l puneți pe tronul părintelui său, și vă luptați pentru casa domnului vostru. 4 Dar ei se spăimântară foarte, și ziseră: Iată, doi regi nu putură stă înaintea lui, și cum vom stă noi? 5 Deci mai marele casei și mai marele cetății, și bătrânii, și crescătorii *fiilor* trimiseră către Iehu, zicând: Noi *suntem* servii tăi, și vom face orice ne vei zice: nu vom pune pe nimenea rege: fă *ce este* bine în ochii tăi!

6 Atuncia scrisese el către ei o a doua epistolă, zicând: De *sunteți* ai mei, și de ascultați de vocea mea, *apoi* luați capetele oamenilor, ale fiilor domnului vostru, și veniți la mine, la Ezreel, mâne la ora aceasta. (Iar fiii regelui, șaptezeci de oameni, erau cu mai marii cetății, care-l croșteau). 7 Și cum sosi epistola la dânșii, ei luând pre fiii regelui, ^a tăiară pre cei șaptezeci de oameni, și puseră capetele lor în panere, și le trimiseră lui la Ezreel. 8 Și veni uu trimis, și-i spuse, zicând: Au adus capetele fiilor regelui. Și el zise: Faceți-le două grămezi la intrarea porții până dimineată. 9 Și dimineata el sosi, și stând zise către tot poporul: Voi *sunteți* drepti: iată, ^b eu am complotat asupra domnului meu, și l-am ucis; dar pre toți aceștia cine i-a lovit? 10 Cunoașteți acum, că nu va ^c cădea pe

pământ nimic din cuvântul ce Domnul a vorbit asupra casei lui Ahab: căci Domnul a făcut câte le vorbi^d prin servul său Ilie. 11 Și așa Iehu ucise pre toți câți rămăsese^d din casa lui Ahab în Ezreel, și pre toți cei mari ai săi, și pre amicii săi și pre preoții săi, de nu lăsa nici o rămășiță.

12 Și sculându-se, plecă, și veni la Samaria. Și pe drum, ^e fiind în coliba unor păstori. 13 ^e Întâlni Iehu pre frații lui Ahazia, regele lui Iuda, și zise: Cine *sunteți* voi? Și ei ziseră: *Suntem* frații lui Ahazia, și ne pogorim, să salutăm pre fiii regelui și pre fiii reginei. 14 Și el zise: Prindeți-i vii. Și-i prinseră vii, și-i jungliară aproape de puțul colibeii păstorilor: patruzeci și doi de oameni: nu lăsară nici unul dintrînșii.

15 Și purcezând de acolo, el află pre ^f Ionadab, fiul lui ^g Recab, *venind* spre întâmpinarea lui: și-l salută, și-i zise: Este inima ta așa de dreaptă, precum inima mea este cu inima ta? Și Ionadab răspunse: Este. De este, ^h dă-mi mâna ta. Și-i dădu mâna sa: și-l sui în carul său. 16 Și el zise: Vino cu mine, și vezi ⁱ zelul meu pentru Domnul. Și-l sui în carul său.

17 Și venind la Samaria, *J* ucise pre toți cei rămași din Ahab în Samaria, până ce-l stârpi, după cuvântul ^k ce Domnul zise către Ilie.

Iehu nimiește serviciul lui Baal, dar nu pe celalalt serviciu idolatru.

18 Și adună Iehu pre tot poporul, și le zise: ^l Ahab a servit lui Baal puțin, dar Iehu îi va servi mult. 19 Și acum chemați-mi pre toți ^m profetii lui Baal, pre toți servii lui și pre toți preoții lui: să nu lipsească nimenea; căci am *a face* o mare jertfă lui Baal; ori cine va lipsi, nu va trăi. Dar Iehu făcu *accasta* cu înșelăciune, spre a pierde pre servii lui Baal. 20 Și Iehu zise: Vestiți sărbătoare mare pentru Baal. Și vestiră. 21 Și Iehu trimisă în tot Israelul, și veniră toți servii lui Baal, încât nu rămase ni-

^y Ps. 83. 10.

Capul 10.

^b Cap. 9. 14, 24.

^d 1 Reg. 21. 19.

^e 2 Cron. 22. 8.

^g 1 Cron. 2. 55.

^f 1 Reg. 19. 10.

^k 1 Reg. 21. 21.

^a 1 Reg. 21. 21.

^c 1 Sam. 3. 19.

21. 29.

^h Ezra. 10. 19.

^j 2 Cron. 22. 8.

^l 1 Reg. 16. 31, 32.

^m 1 Reg. 22. 6.

menea, care să nu vină. Și veură în casa lui Baal, și se umplu casa lui Baal dela un capăt la celalalt. 22 Și el zise către acela care *era* preste vestmântărie: Scoate vestminte pentru toți servii lui Baal; și le scoase vestminte. 23 Și Iehu și Ionadab, fiul lui Recab, intrară în casa lui Baal; și el zise către servii lui Baal: Cercetați, și vedeți să nu fie aici cu voi nimenea dintre servii Domnului, ci numai servii lui Baal. 24 Și după ce intrară, ca să aducă jertfe și ardere de tot, Iehu își puse afară optzeci bărbați, și zise: De va scăpa vre-umul din oamenii, ce eu am dat în mâinile voastre, *atuncia fiecare va răspunde* cu viața sa pentru viața aceia.

25 Și cum sfârși de adus ardere de tot, zise Iehu către alergători și către căpetenii: Intrați, loviți-i: nimenea să nu scape: și-i loviră alergătorii și căpeteniile cu ascutișul săbiei, și arneară afară *leșurile lor*, și *de acolo* se duseră la cetatea casei lui Baal: 26 Și scoaseră idolii casei lui Baal, și-i arseră, 27 Și sfărămară idolul lui Baal, și dărămară casa lui Baal, și o prefăcură într-o casă de gunoii până în ziua de astăzi.

28 Așa stărpi Iehu pre Baal din Israel. 29 Totuși Iehu nu se depărtă de păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat, *adecă* dela viteii de aur, cei din Bet-El și din Dan.

30 Și Domnul zise către Iehu: Fi-
indcă ai făcut bine, lucrând cele drepte în ochii mei, și ai făcut casei lui Ahab toate câte *erau* în inima mea, fiii tăi până la a patra generațiune vor șede pe tronul lui Israel. 31 Iar Iehu n'a luat aminte, să umble cu inima întreagă în legea Domnului Dumnezeu lui Israel; nu se depărtă de păcatele lui Ieroboam, care a tras pre Israel în păcat.

32 În zilele acelea Domnul începî a rupe din Israel; și Hazael îi bătî în toate hotarele lui Israel: 33 Dela Iordan spre răsărit tot pământul Galaadului,

pre Gaditi, pre Rubeniți, și pre Manasiți, dela Aroer, ce *este* pe râul Arnon, până la Galaad și Basan.

34 Și celelalte fapte ale lui Iehu, și toate câte le făcu, și toată puterea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 35 Și adormi Iehu cu părinții săi; și-l înmormântară în Samaria; și în locul său domni Ioahaz, fiul său. 36 Și timpul, cât Iehu domni preste Israel în Samaria, fu donăzeci și opt de ani.

Iudca. Usurparea Ataliei în Iuda; scăparca lui Ioaș, și ungerea sa de rege.

11 ^aAtalia, ^bmuma lui Ahazia, văzând că a murit fiul ei, se sculă, și stărpi toată sămânța regească. 2 Dar Iehosaba, fata regelui Iehoram, sora lui Ahazia, luând pre Ioaș, fiul lui Ahazia, îl fură din mijlocul fiilor regelui, care se omorîră, și-l puse pre el și pre doica sa în camera paturilor, și-l aseuse de Atalia, și *așu* nu fu omorit. 3 Și el fu ascuns cu dânsa în casa Domnului șase ani, iar preste țară domni Atalia.

4 Și în anul al șaptelea Iehoiada trimise, și luând pe sutașii Carienilor și ai alergătorilor, îi aduse la sine în casa Domnului, făcî legământ cu dânsii, îi jură în casa Domnului, și le arătă pre fiul regelui: 5 Și le porunci, zicînd: Acesta *este* lucrul, ce aveți a face: o treime din voi, *acei* care veți fi de săptămână, veți păzi casa regească. 6 Și o treime *ca fi* la poarta Sur, și o treime la poarta de dinapoia alergătorilor: așa veți păzi templul, ca să nu-l atace. 7 Și două cete dintre voi, toți aceia ce și-au făcut săptămâna, vor păzi casa Domnului de lângă rege. 8 Și veți încunjură pe rege de jur împrejur, fiecare cu armele sale în mâna sa: și cel ce va intra în șirurile voastre, să se omoare: și veți fi cu regele, când va ieși și când va intra.

9 Și făcură sutașii toate câte le porunci Iehoiada, preotul. Luă fiecare pre oamenii săi, atât cei ce intrau de săptămână, cât și cei ce ieșiau din săptămână,

^h Ezra. 6. 11. | ⁱ 1 Reg. 12, 28, 29. | ^j Amos. 1. 3. | ^k *Capul 11.*
Dan. 2. 5. | ^l 1 Reg. 14. 16. | — | ^m 2 Cron. 22. 10.

ⁿ Cap. 8. 26. | ^o 2 Cron. 23. 1. | ^p 1 Cron. 9. 25. | ^q 2 Cron. 23. 8. etc.

și veni ră la Iehoiada, preotul. 10 Și dăd ū preotul sutașilor lăncile și scuturile regelui David, care *erau* în casa Domnului. 11 Și alergătorii, fiecare cu armele sale în mână sa, stătura împrejurul regelui, dela lătura dreaptă a templului până la cea stângă, aproape de altar și de templu. 12 Atuncia scoase pre fiul regelui, și-i puse diadema, și-i dăd ū mărturia, și-l făc ū rege, și-l unse; și bătând din palme, strigară: / Trăcească regele! 13 ^gȘi auzind Atalia vocea alergătorilor și a poporului, veni și ea către popor la casa Domnului. 14 Și ea văz ū, și iată, regele stă lângă ^hstălp după datină, și căpeteniile și trâmbițașii lângă rege; și tot poporul țării se bucură și suflă din trâmbită. Și Atalia își sfășia vestmintele ei, și strigă: Vânzare, vânzare! 15 Și porunci Iehoiada, preotul, sutașilor, căpeteniilor preste oaste, și le zise: Scoateți-o din șiruri; și cine o va urmă, uicideți-l cu sabia. Căci preotul zise: Să nu ucidă în lăuntrul casei Domnului.

16 Și-i făcură loc, și când sosi la calea, pe care merg căii la casa regelui, fu ucisă acolo.

17 Și Iehoiada făc ū *acest* legământ între Domnul și rege și popor, că vor fi poporul Domnului; încă și între rege și popor. 18 Și intră tot poporul țării în casa lui Baal, și o dărămă; altarele lui și idoli lui le /sfărămă cu totul, și pre Matan, preotul lui Baal l-a omorit înaintea altarelor. Și așeză preotul custozii preste casa Domnului. 19 Și luă pre sutașii Carienilor și ai alergătorilor și tot poporul țării, și pogoriră pre rege din casa Domnului, și veni ră la casa regelui pe calea porții alergătorilor; și el sezu pe tronul regilor. 20 Și se bucură tot poporul țării, și se liniști cetatea. Iar pre Atalia au omorit-o cu sabia în casa regelui.

Domnia lui Ioăș în Iuda. Reparația templului.

21 De șapte ani *eră* Ioăș, când se făc ū rege.

12 În anul al șaptelea al lui Iehu se făc ū rege ^aIoăș; și Ioăș domni patruzeci de ani în Ierusalim; și numele mamei sale *eră* Tibia din Beer-Seba. 2 Și făc ū Ioăș drepte în ochii Domnului, în toate zilele în care îl învăță Iehoiada, preotul. 3 Totuși ^bînălțimile nu se depărtară; poporul jertfi și tămăia încă pe înălțimi.

4 Și zise Ioăș către preoți: ^cToți banii sfințiți, ce se aduc în casa Domnului, banii fiecărui care trece *prin uimăvătoare*, ^dbanii răscumpărării fiecărui, pre care ^edin indemnul inimii fiecare îi va aduce în casa Domnului. 5 Să-i ia preoții la sine, fiecare dela cunoscutul său, și să dreagă stricăciunile casei, unde s'ar afla stricăciune.

6 Dar în anul al douăzeci și treilea al regelnii Ioăș, ^fpreoții încă nu dreseră stricăciunile casei. 7 ^gDeci regele Ioăș chemat-a pre Iehoiada, preotul, și pre *ceilalți* preoți, și le zise: Pentru ce n'ati dres stricăciunile casei? Și acum să nu *mai* luați banii dela cunoscuții voștri, ci să-i dați pentru stricăciunile casei.

8 Și consimțiră preoții, să nu *mai* ia bani dela popor, și să nu dreagă stricăciunile casei: 9 Și Iehoiada, preotul, luă ^ho ladă, și făc ū o bortă la capacul ei, și o puse aproape de altar, la dreapta intrării în casa Domnului; și preoții, ce păziau pragul, puneau în ea toți banii, ce se aduceau în casa Domnului.

10 Și când vedeau, că *erau* mulți bani în ladă, se suiă cancelarul regelui, și arhiereul, și-i legă în saci, și numărău banii ce se aflau în casa Domnului. 11 Și dădeau banii cei numărați în mâinile acelor, care făceau lucrul, care aveau privegherea asupra casei Domnului; și ei îi împărțeau teslarilor și zidarilor, care lucrau la casa Domnului; 12 Și pietrarilor și cioplitorilor de pietri, și spre cumpărare de lemne și pietri cioplite, ca să dreagă stricăciunile casei Domnului, și pentru toate câte trebuiau la dregerea casei. 13 Dar din banii

^f 1 Sam. 10. 24. ^h 2 Cron. 34. 31. ^j Deut. 12. 3. ^{Cap. 12.}
^g 2 Cron. 23. 12. ⁱ 2 Sam. 5. 3. ^{2 Cron. 23. 17.} ^a 2 Cron. 24. 1.

^b 1 Reg. 15. 14. ^d Esod. 30. 13. ^f 2 Cron. 24. 5. ^h 2 Cron. 24. 8.
^c Cap. 22. 7. ^e Esod. 35. 5. ^g 2 Cron. 24. 6. etc.

ce se aduceau în casa Domnului. ⁱnu se făcù pentru casa Domnului cupe de argint, foarfeci, tîpsie, trîmbiți, nici un vas de aur, sau vas de argint: 14 Ci-i dădură lucrătorilor, și ei dregeau cu ei casa Domnului. 15 Și ^jnu cereau socoteală dela oamenii, în ale cărui mâni se dădeau banii, ca să-i împărțească lucrătorilor; căci ei lucrau cu credință. 16^kBanii jertfelor pentru vină, și banii jertfelor pentru păcate nu se aduceau în casa Domnului; ^laceștia erau ai preoților.

Pornirea lui Hazael către Ierusalim: Ioasă ucis.

17 Atuncia se suî^m Hazael, regele Siriei, și se luptă asupra Gatului, și-l cuceri; și-și ⁿintoarse Hazael fața sa, ca să se suie asupra Ierusalimului. 18 Și ^oluă Ioasă, regele lui Iuda, toate cele sfințite, câte le sfințiră Iosafat, Iehoram, și Ahazia, părinții săi, regii lui Iuda, și însăși darurile sfințite de el, și tot aurul, ce se află în tesaurile casei Domnului și ale casei regelui, și le trimise lui Hazael, regele Siriei; și *acesta* se retrase dela Ierusalim.

19 Și celelalte fapte ale lui Ioasă, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 20 Dar seulându-se ^pservii lui, făcură umeltire *între ei*, și uciseră pe Ioasă în în casa Millo, la pogorișul către Silla. 21 Căci Iozacar, fiul lui Șimeat, și Iehozabad, fiul lui Șomer, servii săi, îl loviră pre el, încât muri. Și-l înmormântară cu părinții săi în cetatea lui David; și în locul său domni Amazia, fiul său.

Domnia lui Ioahaz în Israel.

13 În anul al douăzeci și treilea al lui Ioasă, fiul lui Ahazia, regele lui Iuda, începù a domni Ioahaz, fiul lui Iehu, preste Israel în Samaria, și domni șaptesprezece ani. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, și urmă păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat; nu se depărtă de ele. 3 Și ^ase aprinse mânia Domnului asupra lui Is-

rael, și-l dădù în mâna lui ^bHazael, regele Siriei, și în mâna lui Benhadad, fiul lui Hazael. *în toate zilele lor.* 4 Și ^cse rugă Ioahaz Domnului, și-l ascultă pre el Domnul; căci ^dvăzù apăsarea lui Israel; că regele Siriei îi apăsă pre ei. 5 ^e(Și Domnul dădù lui Israel un mîntuitor; și ei scăpară de sub mâna Sirienilor, și locuiră fiii lui Israel în corturile lor, ca mai înainte. 6 Totuși ei nu se depărtară de păcatele casei lui Ieroboam, care a tras pre Israel în păcat; în ele umblau ei, și ^fchipul Astarteei stă încă în Samaria). 7 Căci nu lăsase lui Ioahaz din *tot* poporul decât cincizeci călăreți, zece care și zece mii de pedestri; căci regele Siriei i-a pierdut, și i-a făcut ca praful călcat *în arie*.

8 Și celelalte fapte ale lui Ioahaz, și toate câte le făcù, și puterea lui, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 9 Și adormi Ioahaz cu părinții săi, și-l înmormântară în Samaria; și în locul său domni Ioasă, fiul său.

Ioasă.

10 În anul al treizeci și șaptelea al lui Ioasă, regele lui Iuda, începù a domni Ioasă, fiul lui Ioahaz, preste Israel în Samaria, și domni șasesprezece ani. 11 Și făcù rele în ochii Domnului; nu se depărtă de toate păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pe Israel în păcat; în ele umblă. 12^kȘi celelalte fapte ale lui Ioasă, și ⁱtoate câte le făcù, și ^jputerea lui, cum se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 13 Și Ioasă adormi cu părinții săi; și pe tronul său șezù Ieroboam; și se înmormântă Ioasă în Samaria cu regii lui Israel.

Prorocirea lui Elisei pe patul de moarte. Leșul său înviează pe un mort.

14 Și Elisei se îmbolnăvi de o boală, de care muri; și se pogori către el Ioasă, regele lui Israel, și plânse pe fața lui, și zise: Părinte, părinte, ^kcarul lui Israel și călărimea lui! 15 Și Elisei zise că-

ⁱ 2 Cron. 24.14. | ^j Lev. 7. 7. | ^o 1 Reg. 15.18. | *Capul 13.* | ^e Ps. 78. 34. | ^f 1 Reg. 16.33. | ^k Cap. 14. 15. | ^j 2 Cron. 25.17.
^j Cap. 23. 7. | ^m Cap. 8. 12. | ^p 2 Cron. 24.25. | ⁿ Judc. 2. 14. | ^d Esod. 3. 7. | ^g Amos. 1. 3. | ^l Vers. 14 & 25. | etc.
^k Lev. 5. 15, 18. | ⁿ 2 Cron. 24.23. | ^b Cap. 8. 12. | ^e Cap. 14.25.27. | ^h Cap. 2. 12.

tre el: la un arc și săgeți: și el luă un arc și săgeți. 16 Și el zise către regele lui Israel: Pune mâna ta pe arc: și puse mâna sa: și Elisei puse mâinile sale pe mâinile regelui: 17 Și zise: Deșchide fereastră despre răsărit. Și o deșchise. Și Elisei zise: Săgetează: și săgetă. Și zise: *Aceasta e săgeata mântuirii Domnului, și săgeata mântuirii dela Sirieni: că vei bate pre Sirieni la Afek, până îi vei nimici.* 18 Și *mai* zise: la săgeți: și le-a luat: și zise către regele lui Israel: Lovește în pământ: și lovî de trei ori, și se oprî. 19 Și se mînié asupra lui omul lui Dumnezeu, și zise: Trebuie să fi lovit de cinci sau șase ori: atunci ai fi bătut pe Sirieni până la nimicire: dar acum *numai* de trei ori vei bate pre Sirieni.

20 Și muri Elisei, și-l inmormântară. Și la începutul anului cete de Moabiți năvăliră în țară. 21 Și s'a întâmplat pe când *unii* inmormântau pre un om, iată, au văzut o ceată: și aruncară pre un om în mormântul lui Elisei: și cum ajunsese omul, și se atinse de oasele lui Elisei, a înviat, și a stat pe picioarele sale.

22 Și Hazael, regele Siriei, a apăsut pe Israel în toate zilele lui Ioahaz. 23 Și Domnului i-se făcù milă, și se îndură de ei, și căută spre ei, ^m pentru legământul său cu Abraam, Isaac și Iacob, și nu voi să-i stărpească pe ei, și nu-i armcă dela fața sa, până acum. 24 Și Hazael, regele Siriei, muri, și în locul său domni Benhadad, fiul său. 25 Și Ioasă, fiul lui Ioahaz, luă iarăși din mâna lui Benhadad, fiul lui Hazael, cetățile, ce *Hazael* le luase cu rebel din mâna lui Ioahaz, părintele său, Ioasă de trei ori îi bătù, și luă inapoi cetățile lui Israel.

Domnia lui Amazia în Iuda; rebelul reînnoit între cele două regate.

14 În anul ^a al doilea al lui Ioasă, fiul Ioahaz, regele lui Israel, se făcù rege ^b Amazia, fiul lui Ioasă, regele lui

Juda. 2 De douăzeci și cinci de ani *eră* el, când se făcù rege, și domni douăzeci și nouă de ani în Ierusalim. Și numele munei lui *eră* Ioadan din Ierusalim. 3 Și făcù drepte în ochii Domnului, dar nu ca David, părintele său: a făcù cele ce făcù Ioasă, părintele său. 4 ^c Totuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfi și tămăia pe înălțimi. 5 Și cum se întări regatul în mâna lui, ucise el pre servii săi, ^d care uciseră pre regele, părintele său. 6 Dar pre fiii neigașilor nu-i ucise: după cum scris este în cartea legii lui Moisi, prin care Domnul porunci, zicând: ^e Părinții să nu se omoare pentru fii, nici fiii să nu se omoare pentru părinți, ci fiecare să se omoare pentru păcatul său. 7 El bătù din Edom zece mii în ^g Valea-Sării, și luă Sela cu rebel, ^h și chemă numele ei Iokteel până în ziua de astăzi.

8 ⁱ Atuncia trimise Amazia soli către Ioasă, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, regele lui Israel, zicând: Vino, să ne privim în față. 9 Și Ioasă, regele lui Israel, trimise către Amazia, regele lui Iuda, zicând: ^j Spinul din Liban a trimis către ^k cedrul din Liban, zicând: Dă pre fata ta de femeie fiului meu: dar o fiară din Liban trecù, și călcă spinul. 10 Pre Edom în adevăr l-ai bătut, și ^l iuima ta s'a înălțat: mulțumeste-te de mărirea ta, și rămâi în casa sa: pentru ce stărnești un rân, de care vei cădea tu și Iuda cu tine? 11 Dar Amazia nu ascultă. Deci Ioasă, regele lui Israel, se suî, și se priviră în față, el și Amazia, regele lui Iuda, în ^m Bet-Semeșul lui Iuda. 12 Și Iuda fu bătut de către Israel: și a fugit fiecare la cortul său. 13 Și Ioasă, regele lui Israel, prinse pre Amazia, regele lui Iuda, fiul lui Ioasă, fiul lui Ahazia, în Bet-Semeș: și venind la Ierusalim a sfărâmat zidul Ierusalimului, dela ⁿ poarta lui Efraim până la ^o poarta colțului, patru sute de coti. 14 Și luând tot ^p aurul și argintul și toate vasele, ce se aflau în casa

1 1 Reg. 20, 26. *Capul 14.* c Cap. 12, 3. f 2 Cron. 25, 11. i 2 Cron. 25, 17. k 1 Reg. 4, 33. m Jos. 19, 38. o Ier. 31, 38.
 m Esod. 32, 13. a Cap. 13, 10. d Cap. 12, 20. g 2 Sam. 8, 13. l Hab. 2, 1. n Neem. 8, 16. p 1 Reg. 7, 51.
 b 2 Cron. 25, 1. e Ezec. 18,4,20. h Ios. 15, 38. j Jude. 9, 8.

Domnului și în tesaurile casei regelui, și ostaticii, se întoarse în Samaria.

15 ^aȘi celelalte fapte ale lui Ioas, câte le făcù, și puterea lui, și cum se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 16 Și Ioas adormi cu părinții săi, și se înmormântă în Samaria cu regii lui Israel: și în locul său domni Ieroboam, fiul său.

17 ^rȘi Amazia, fiul lui Ioas, regele lui Iuda, a trăit după moartea lui Ioas, fiul lui Ioahaz, regele lui Israel, cincisprezece ani. 18 Și celelalte fapte ale lui Amazia au nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 19 Și ^sunel-tiră asupra-i *unii cu alții* în Ierusalim, și el fugi la Lachiș; dar trimiseră pe urma lui la ^tLachiș, și-l omorîră acolo. 20 Și l-au adus pe cai, și se înmormântă cu părinții săi în Ierusalim, în cetatea lui David.

21 Și tot poporul lui Iuda luă pe ^aAzaria, cel de șaptesprezece ani, și-l făcù rege în locul părintelui său Amazia. 22 El zidi ^cElatul, și-l aduse înapoi lui Iuda, după ce regele a adormit cu părinții săi.

Domnia lui Ieroboam II. în Israel.

23 În anul al cincisprezecelea al lui Amazia, fiul lui Ioas, regele lui Iuda, începù a domni în Samaria Ieroboam, fiul lui Ioas, regele lui Israel, și domni patruzeci și unul de ani. 24 Și a făcut rele în ochii Domnului: nu se depărtă dela toate păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pe Israel în păcat. 25 El a luat îndărăt hotarul lui Israel, dela ^vintrarea Hamat, până la ^wmarea din șes, după cuvântul ce Domnul Dumnezeu lui Israel, a vorbit prin servul său ^zIona, fiul lui Amitai, profetul, dela ^aGat-Hefer. 26 Că Domnul ^bvăzù strâmtorarea lui Israel cea amară foarte, căci ^cnu *eră* nici închis, nici liber, și nici *eră* cine să mântuie pre Israel. 27 Și Domnul nu zisese, că va șterge de sub cer numele lui

Israel: dar îl mântui prin mâna lui Ieroboam, fiul lui Ioas.

28 Și celelalte fapte ale lui Ieroboam, și toate câte le făcù, și puterea lui, și cum s'a luptat și cum a recăpătat Damascul, și Hamatul lui Iuda, pentru Israel, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 29 Și Ieroboam adormi cu părinții săi, cu regii lui Israel: și în locul său domni Zacaria, fiul său.

Domnia lui Azaria în Iuda.

15 În anul al douăzeci și șaptelea al lui Ieroboam, regele lui Israel, ^aîncepù a domni ^bAzaria, fiul lui Amazia, regele lui Iuda. 2 De șasesprezece ani *eră* el, când se făcù rege, și el domni cincizeci și doi de ani în Ierusalim. Și numele mamei sale *eră* Iecolia, din Ierusalim. 3 Și făcù lucruri drepte în ochii Domnului, în tocmă cum făcuse Amazia, părintele său. 4 ^cTotuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfiă și tămâia încă pe înălțimi.

5 Și Domnul ^dlovì pre rege, și el fu lepros până în ziua morții sale, și ^elocuia într-o casă deosebită. Și asupra palatului *eră* Iotam, fiul regelui, judecând poporul țării.

6 Și celelalte fapte ale lui Azaria, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda?

7 Și Azaria adormi cu părinții săi, ^fși-l înmormântară cu părinții săi în cetatea lui David: și în locul său a domnit Iotam, fiul său.

Domnia lui Zacaria.

8 În anul al treizeci și optulea al lui Azaria, regele lui Iuda, începù a domni în Samaria preste Israel Zacaria, fiul lui Ieroboam, și domni șase luni. 9 Și făcù rele în ochii Domnului, precum făcuseră părinții lui: nu se depărtă dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat. 10 Și în contra lui uelți Sallum, fiul lui Iabeș, ^gși-l lovì în fața poporului, îl omori, și domni în locul său.

q Cap. 13. 12. s 2 Cron. 25. 27. r 2 Cron. 26. 2. z Mat. 12. 39. 40.
r 2 Cron. 25. 25. t Ios. 10. 31. x Num. 13. 21. a Ios. 19. 13.
etc. u 2 Cron. 26. 1. y Deut. 3. 17. b Cap. 13. 1.

c Deut. 32. 36. — Capul 15. b 2 Cron. 26. 1. e Lev. 13. 46.
a 2 Cron. 26. 1. 3. 4. c Cap. 12. 3. f 2 Cron. 26. 24.
d 2 Cron. 26. 19. g Amos. 7. 9.
21.

11 Și celelalte fapte ale lui Zacaria, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel. 12 Acesta este^h cuvântul Domnului, ce-l spuse lui Iehu, zicând: Fiii tăi vor ședeă pe tronul lui Israel până la a patra generație. Și se făcū așa.

Șallum.

13 Șallum, fiul lui Iabeș, se făcū rege în anul al treizeci și nouălea al lui Uzia, regele lui Iuda, și el domni o lună de zile în Samaria. 14 Căci Menahem, fiul lui Gadi, se sui dela Tirta, și veni la Samaria, și lovi pre Șallum, fiul lui Iabeș, în Samaria, și-l ucise, și domni în locul său.

15 Și celelalte fapte ale lui Șallum, și conjurarea ce făcū, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel. 16 Atunci Menahem bătu^k Tifsbahul și pre toți cei dintr'insul, și hotarele lui, de către Tirta: căci nu-i deschise porțile; pentru aceasta îl bătu: și pe toate femeile îngrenate dintr'insule-a spintecat.

Menahem.

17 În anul al treizeci și nouălea al lui Azaria, regele lui Iuda, începū a domni Menahem, fiul lui Gadi, preste Israel, și domni zece ani în Samaria. 18 Și făcū rele în ochii Domnului: nu se depărtă în toate zilele lui dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat. 19 Atunci a venit^m Pul, regele Asiriei, asupra țării: și Menahem dădu lui Pul o mie talente de argint, ca să fie cu sine mâna lui, ca să întărească regatul în mâna sa. 20 Și Menahem scoase argintul din Israel, dela toți cei puternici în avere, câte cincizeci de sicli de argint dela fiecare, spre a le da regelui Asiriei. Și regele Asiriei se întoarse, și n'a stat acolo în țară.

21 Și celelalte fapte ale lui Menahem, și toate câte le făcū, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel? 22 Și Menahem adormi cu părintii săi: și în locul său domni Pekahia, fiul său.

Pekahia.

23 În anul al cincizecilea al lui Azaria,

regele lui Iuda, începū a domni Pekahia, fiul lui Menahem, preste Israel în Samaria, și domni doi ani. 24 Și făcū rele în ochii Domnului: nu se depărtă dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat. 25 Și un elti a su pră-i Pekah, fiul lui Remalia, căpetenia sa, și l-a lovit în Samaria, în palatul casei regesti, împreună cu Argob și Arie, având cu sine și cincizeci de bărbați dintre Galaadiți: il ucise, și domni în locul său.

26 Și celelalte fapte ale lui Pekahia, și toate câte le făcū, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel.

Pekah. Începutul robiei asiriene.

27 În anul al cincizeci și doilea al lui Azaria, regele lui Iuda, începū a domni Pekah, fiul lui Remalia, preste Israel în Samaria, și domni douăzeci de ani. 28 Și făcū rele în ochii Domnului: nu se depărtă dela păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat.

29 În zilele lui Pekah, regele lui Israel, veni Tiglat-Pileser, regele Asiriei, și luă Hionul, și Abel-Bet-Maaca, și Ianoahul, și Kedesul, și Hazorul, și Galaadul, și Galilea, tot pământul lui Neftali, și i-a adus pre ei prinși în Asiria.

30 Și Hoșea, fiul lui Ela, făcū conjurare asupra lui Pekah, fiul lui Remalia, il lovi, il ucise, și domni în locul său, în anul al douăzecilea al lui Iotam, fiul lui Uzia.

31 Și celelalte fapte ale lui Pekah, și toate câte le făcū, iată, *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Israel.

Domnia lui Iotam și a lui Ahaz în Iuda.

32 În anul al doilea al lui Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel, începū a domni Iotam, fiul lui Uzia, regele lui Iuda. 33 De douăzeci și cinci de ani eră el, când se făcū rege, și el domni șasesprezece ani în Ierusalim. Și numele mumei sale eră Ierusa, fata lui Tadok. 34 Și el făcū (lucruri) drepte în ochii Domnului: făcū toate câte le făcuse Uzia, părintele

^h Cap. 10, 30. ⁱ 1 Reg. 11, 17. ^j 1 Cap. 8, 12. ^m Cap. 11, 5. ^k Mat. 1, 8, 9. ^l 1 Reg. 4, 26. ⁿ Isa. 9, 1. ^o Isa. 7, 1.

^p 1 Cron. 5, 26. ^q 1 Reg. 15, 20. ^r Oseă 10, 3, 7, 15. ^s 2 Cron. 27, 1.

său. 35 Totuși înălțimile nu se depărtară: poporul jertfii și tămâia încă pe înălțimi. ^tAcesta zidi poarta cea mai înaltă a casei Domnului.

36 Și celelalte fapte ale lui Iotam, și toate câte le făcù, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda?

37 În zilele acelea începù Domnul a trimite asupra lui Iuda pre Rezin, regele Siriei, și pre Pekah, fiul lui Remalia. 38 Și Iotam adormi cu părinții săi, și se înmormântă cu părinții săi în cetatea lui David, părintele său. Și în locul său domni Ahaz, fiul său.

Ahaz rege.

16 În anul al șaptesprezecelea al lui Pekah, fiul lui Remalia, începù a domni ^aAhaz, fiul lui Iotam, regele lui Iuda. 2 De douăzeci de ani *eră* Ahaz, când se făcù rege, și el domni șasesprezece ani în Ierusalim; dar nu făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului Dumnezeu său, ca David, părintele său: 3 Ci umblă în calea regilor lui Israel. ^btrecù chiar pre fiul său prin foc, după ^curiciunile popoarelor, pre care Domnul le alungase dela fața fiilor lui Israel. 4 Și jertfii și tămâia pe înălțimi și ^dpe colini și sub tot arborele verde.

5 ^eAtuncia se suiră asupra Ierusalimului cu resbel Rezin, regele Siriei, și Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel; și impresurară pe Ahaz: dar nu putură să-^f învingă. 6 În timpul acela Rezin, regele Siriei, ^frecăpătă Elatul pentru Siria, și alungă pe Iudeii din Elat; și venind Sirienii la Elat, locuiră acolo până în ziua de astăzi. 7 Și Ahaz trimise soli ^gla Tiglat-Pileser, regele Asiriei, zicând: Eu *sunt* servul tău și fiul tău, suie-te, și mă scapă din mâna regelui lui Israel, care s'au sculat asupra-mi. 8 Și ^hluă Ahaz argintul și aurul, ce se află în casa Domnului și în tesaurile casei regelui, și *le* trimise dar regelui Asiriei. 9 Și-l ascultă pre el regele Asiriei, și se sui regele Asiriei în

contra Damascului, ⁱși-l luă, și strămută *pe popor* la Kir, și pe Rezin îl ucise.

10 Și se duse regele Ahaz la Damasc spre întâmpinarea lui Tiglat-Pileser, regele Asiriei, și văzù altarul din Damasc. Și trimise regele Ahaz lui Uria, preotul, desenul altarului, și forma lui după făptura lui întreagă. 11 Și Uria, preotul, zidi altarul în totul, cum trimisese regele Ahaz din Damasc. Așa ^j făcù Uria, preotul, până ce veni regele Ahaz din Damasc. 12 Și când regele veni din Damasc, regele văzù altarul; și ^kse apropié regele de altar, și aduse pe el *arderi de tot*. 13 Și făcù să fumege arderea de tot a sa și darul său de pâne, și vărsă primosul său, și stropi altarul cu sângele jertfelor sale de buemie. 14 Și strămută ^laltarul de aramă, cel de dinaintea Domnului, din fața casei dintre altarul său și casa Domnului, și-l puse de lăturea de către miazănoapte a *acestui* altar. 15 Și porunci regele Ahaz lui Uria, preotul, zicând: Să faci să fumege pe altarul cel mare ^marderea de tot de dimineață, și darul de pâne cel de seară, și arderea de tot a regelui și darul său de pâne, împreună cu arderea de tot a întregului popor al țării, și *cu* darul său de pâne și primosul său; și să stropești preste el tot sângele arderei de tot și tot sângele *celoralte* jertfe; iar altarul cel de aramă să fie pentru a întrebă *pre Dumnezeu*. 16 Și făcù Uria, preotul, în totul cum porunci regele Ahaz. 17 ⁿȘi tăie regele Ahaz ⁿpervazele dela pedestale, și depărtă depe ele spălătoarea, și cobori marea depe boii de aramă cei de desubtul ei, și o puse pe un așternut de piatră. 18 Și cărărușa cea acoperită pentru sabbat, care se zidise în templu, și intrarea regelui cea de afară, le depărtă din casa Domnului, pentru ^o*măgali* pre regele Asiriei.

19 Și celelalte fapte ale lui Ahaz, câte le făcù: oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 20 Și a-

^f 2 Cron. 27. 3. ^g Capul 16. ^h Ps. 106.37.38. ⁱ Isa. 7.1.4.etc. ^j Cap. 15. 29. ^k Amos. 1. 5. ^l 2 Cron. 4. 1. ^m 2 Cron.28.24.
etc. ⁿ 2 Cron. 28. 1. ^o Deut. 12. 31. ^p Cap. 14. 22. ^q Cap. 12. 18. ^r 2 Cron. 26. 16. ^s Esod.20.39.40. ^t 1Reg.7.27.28.
etc. ^u Deut. 12. 2. ^v 19

dormi Ahaz cu părinții săi, și se înmormântă cu părinții săi în cetatea lui David: și în locul său domni Hezekia, fiul său.

Domnia lui Hoșea în Israel.

17 În al doisprezecelea an al lui Ahaz, regele lui Iuda, începî a domni ^aHoșea, fiul lui Ela, în Samaria preste Israel, și domni nouă ani. 2 Și el făcî rele în ochii Domnului, dar nu ca regii lui Israel, care fuseseră înainte de el. 3 Și ^bSalmaneser, regele Asiriei, se sui contra lui: și Hoșea i-se supuse, și-i dădă tribut.

4 Dar regele Asiriei descoperi complotare în Hoșea, că el trimisese soli către So, regele Egiptului, și nu dădă tributul regelui Asiriei, ca în fiecare an; deci îl băgă într-o închisoare regele Asiriei, și-l închise. 5 Atuncia se sui ^cregele Asiriei prin toată țara, și sosind la Samaria, o impresură trei ani. 6 Iar ^dîn anul al nouălea al lui Hoșea, regele Asiriei luă Samaria, și ^estrămută pre Israel în Asiria, ^fși-i așază la Halah și la Habor, lângă râul Gozan, și în cetățile Mezilor.

Robia assiriană, ca pedeapsă, pentru ismenirea lui Israel.

7 Și acestea se întâmplară, pentru că fiii lui Israel păcătuiră în contra Domnului Dumnezeu lor, care-i scosese din pământul Egiptului, de sub mâna lui Faraon, regele Egiptului, și ei se închinară altor zei: 8 Și ^gumblară în așezămintele popoarelor, pe care le alungase Domnul de dinaintea fiilor lui Israel, și în cele pre care le făcură regii lui Israel. 9 Și fiii lui Israel făcură în asems fapte, care nu erau drepte, în contra Domnului Dumnezeu lor, și și-au zidit înălțimi în toate cetățile lor, ^hdela turnul custozilor, până la cetatea cea întărită. 10 ⁱȘi și-au ridicat stâlpi și ^jAstartee ^kpe toată colina și sub tot arborele verde. 11 Și acolo tănăiară pe toate înălțimile, ca și popoarele, pre care Domnul le alungase de dinaintea lor: și făcî rele, mîniând

pe Domnul. 12 Și serviră idolilor, ^lpentru care Domnul le zise: ^mSă nu faceți fapta aceasta.

13 Totuși Domnul deșteptă pe Israel și pe Iuda prin toți profetii și toți ⁿvăzătorii, zicând: ^oÎntoarceți-vă dela căile voastre cele rele, și păziți poruncile mele și legile mele, după tot *cuprinsul* legii ce am poruncit părinților voștri, și pre care am trimis-o vouă prin servii mei, profetii. 14 Dar ei nu ascultară, ei ^pîntăriră cerbicia lor, ca cerbicia părinților lor, cari nu crezură în Domnul Dumnezeu lor. 15 Și despretuiră legile lui și ^qlegănantul său, pe care-l încheiasse cu părinții lor, și mărturiile lui, pre care le dăduse lor: și urmară după ^rdeșertăcinne, și ^sse făcură deșerti, și merseră după popoarele din jurul lor, *despre* care Domnul le poruncise să ^tnu facă ca ele. 16 Și părăsiră toate poruncile Domnului Dumnezeu lor, ^uși-și făcură lor chipuri vărsate, cei doi vitei, ^vși făcură o Astartee, și se închinară la toată ostiirea cerului, ^wși serviră lui Baal. 17 ^yȘi-și trecură fiii lor și fiecele lor prin foc, și ^zse dădură la vrăji și la descântee, și ^ase vândură pe sine, ca să facă rele în ochii Domnului, mîniându-l. 18 Deci Domnul se mîniè foarte asupra lui Israel, și-l depărtă dela fața sa: nu rămase ^bdecât numai seminția lui Iuda. 19 Dar și ^cIuda nu păzi poruncile Domnului Dumnezeu său, ei umblă după deprinderile făcute de Israel.

20 Și Domnul lepădă pre toată seminția lui Israel, și-i umili, și-i ^ddădî pe mâna celor ce-i prădau, până ce-i aruncă dela fața sa. 21 Că Israel ^es'a rupt dela casa lui David, și ^ffăcî rege pre Ieroboam, fiul lui Nebat: și Ieroboam abătî pre Israel din calea Domnului, și-l trase în păcat mare. 22 Că fiii lui Israel umblară în toate păcatele, pre care Ieroboam le făcî: nu se depărtă dela ele: 23 Până ce Domnul depărtă pe Israel dela fața sa, ^gcum a zis prin toți

<i>a</i> Cap. 15. 30.	<i>e</i> Lev. 26. 32, 33.	<i>j</i> Mic. 5. 14.	<i>n</i> 1 Sam. 9. 9.	<i>r</i> Deut. 32. 21.	<i>v</i> 1 Reg. 14. 15.	<i>z</i> Deut. 18. 10.	<i>d</i> Cap. 13. 3.
<i>b</i> Cap. 18. 9.	<i>f</i> 1 Cron. 5. 26.	<i>k</i> Deut. 17. 2.	<i>o</i> Ier. 18. 11.	<i>s</i> Rom. 1. 21.	23.	<i>a</i> 1 Reg. 21. 20.	<i>e</i> 1 Reg. 11. 14, 31.
<i>c</i> Cap. 18. 9.	<i>g</i> Lev. 18. 3.	<i>l</i> Esod. 20. 3. 4.	<i>p</i> Prov. 29. 1.	<i>t</i> Deut. 12. 30, 31.	<i>x</i> 1 Reg. 16. 31.	<i>b</i> 1 Reg. 11. 13, 32.	<i>f</i> 1 Reg. 12. 20, 28.
<i>d</i> Osea. 13. 16.	<i>h</i> Cap. 18. 8.	<i>m</i> Deut. 4. 19.	<i>q</i> Deut. 29. 25.	<i>u</i> Esod. 32. 8.	<i>y</i> Ezech. 23. 37.	<i>c</i> Ier. 3. 8.	<i>g</i> 1 Reg. 14. 16.
	<i>i</i> Isa. 57. 5.						

servii săi, profetii. ^hAșa se strămută Israel din pământul său în Asiria, până în ziua de astăzi.

Originea Samarienilor.

24 ⁱȘi aduse regele Asiriei *oameni* ^jdin Babilon, dela Cuta, dela ^kAva, dela Hamat, și dela Sefarvaim, și-i așeză în cetățile Samariei în locul fiilor lui Israel, și ei luară în stăpânire Samaria, și locuiră în cetățile ei. 25 Și s'a întâmplat, la începutul locuirii lor acolo, că nu se închinară Domnului: deci trimise Domnul lei între ei, care-i sfășiau. 26 Și ei spuseră către regele Asiriei, zicând: Popoarele, pre care le-ai strămutat, și le-ai așezat în cetățile Samariei, nu cunosc datina Dumnezeului țării: pentru aceea el trimise lei printre ei, și iată, îi sfășie, fiindcă nu cunosc datina Dumnezeului țării. 27 Și regele Asiriei porunci, zicând: Duceți acolo pre unul din preoții, ce ați strămutat de acolo, ca să meargă și să locuiască acolo și să-i învețe pre ei de datina Dumnezeului țării. 28 Și unul din preoții, pre cari-i strămutaseră din Samaria, veni și locui în Bet-El, și-i învăță cum să se închine Domnului.

29 Și fiecare popor își făcù zei, și-i puse în casele înălțimilor, pre care Samaritenii le făcuseră, fiecare popor în cetățile, unde locuia: 30 Bărbații din ^lBabilon își făcură pre Sucot-Benot, și bărbații din Cuta își făcură pre Nergal, și bărbații din Hamot își făcură pre Asima. 31 ^mȘi Aveii își făcură pre Nibhaz și Tartak, și Sefarveii ⁿarseră pre fiii lor în foc lui Adramelec și lui Anamelec, zei Sefarveilor. 32 Așa se închinară Domnului, ^oși-și făcură încă din mulțimea lor preoți ai înălțimilor, care jertfiau pentru ei în casele înălțimilor. 33 ^pSe închinară Domnului, și serviră și zeilor lor, după datina popoarelor, de unde se strămutaseră.

34 Până în ziua de astăzi fac ei după datinele de mai înainte: nu se închină

Domnului, și nici nu fac după așezămintele lor, și după judecata lor, și nici după legea și porunca, pe care Domnul a poruncit-o fiilor lui Iacob, ^qpre care-l numi Israel. 35 Cu care Domnul făcuse legământ, și cărora a poruncit, zicând: ^rSă nu vă închinați la alți zei, și să nu ^svă plecați lor, nici să le serviți lor, nici să jertfiți lor: 36 Că Domnului, care v'a scos din pământul Egiptului cu putere mare și cu braț întins, de el să vă temeți, și lui să vă închinați, și lui să jertfiți. 37 Și așezămintele, judecățile, legea și porunca, pe care el le-a scris pentru voi, să căutați ale face în toate zilele: dar și la alți zei să nu vă închinați. 38 Și legământul, ce am făcut cu voi, să nu-l uitați, și să nu vă închinați la alți zei: 39 Că Domnului Dumnezeul vostru, să vă închinați: și el vă va scăpa din mâna tuturor neamicilor voștri. 40 Dar n'au ascultat, ei au făcut după datinele lor de mai înainte.

41 Astfel popoarele acestea se închinău Domnului, dar serviau și chipurilor lor cioplite, și fiii lor și fiii fiilor lor: precum făcură părintii lor, așa fac ei până în ziua de astăzi.

Domnia cea bună a lui Hezekia.

18 Și în anul al treilea al lui Hoșea, fiul lui Ela, regele lui Israel, începù a domni ^aHezekia, fiul lui Ahaz, regele lui Iuda. 2 De douăzeci și cinci de ani eră el, când se făcù rege: și douăzeci și nouă de ani domni el în Ierusalim. Și numele mamei lui eră ^bAbi, fata lui Zacaria. 3 Și el făcù (lucruri) drepte în ochii Domnului, în totul cum făcù David, părintele său, 4 ^cEl înălțimile le depărtă, și stâlpii îi dărâmă, și Astarteele le taie, și sfărâmă ^dșerpele cel de aramă, pre care Moisi l-a fost făcut: căci până în zilele acele fiii lui Israel îi tămădară: și-l numi Nehuștan. 5 El ^ese increzù în Domnul Dumnezeul lui Israel: / și nu mai fu după dânsul asemenea lui între toți regii lui Iuda: și nici între cei mai

^h Vers. 6.
ⁱ Ezra. 4. 2. 10.
^j Vers. 30.

^k Cap. 18. 31.
^l Vers. 24.
^m Ezra. 4. 9.

ⁿ Lev. 18. 21.
^o 1 Reg. 12. 31.
^p Zoi. 1. 5.

^q Fac. 32. 28.
^r Judc. 6. 10.

^s Esod. 20. 5.

Capul 18.
^a Mat. 1. 9.
^b 2 Cron. 29. 1.

^c 2 Cron. 31. 1.
^d Num. 21. 9.

lev. 13. 15.
Ps. 13. 5.
^e Cap. 23. 25.

înainte de el. ⁶ Căci ^g se lipi de Domnul: nu se depărtă de dinapoia lui, ci păzi poruncile, ce Domnul le porunci lui Moisi. ⁷ Și Domnul ^h eră cu el: unde ieșiă, el ⁱ prosperă: și ^j se răsculă asupra regelui Asiriei, și nu-i servi. ⁸ ^k El bătî pre Filistenii până la Gaza și hotarele ei, ^l dela turnul custozilor până la cetatea cea întărită.

⁹ Și ^m în al patrulea an al regelui Hezekia, care *eră* al șaptelea an al lui Hoșea, fiul lui Ela, regele lui Israel, Salmanser, regele Asiriei, se sui asupra Samariei, și o împresură. ¹⁰ Și după sfârșitul a trei ani o luă: în al șaselea an al lui Hezekia, care *este* ⁿ al nouălea an al lui Hoșea, regele lui Israel, se luă Samaria. ¹¹ ^o Și regele Asiriei strămută pre Israel în Asiria, și-i așeză la ^p Halah și la Habor *lângă* fluviul Gozan, și în cetățile Mezilor. ¹² ^q Căci ei nu ascultară de vocea Domnului Dumnezeu lor, ei căleară legământul său, toate câte le porunci Moisi, servul Domnului, și nu le ascultară, nici le făcură.

Ierusalimul împresurat de Sancherib.

¹³ Și ^r în al patrusprezecelea an al lui Hezekia, regele, se sui Senacherib, regele Asiriei, asupra tuturor cetăților întărite ale lui Iuda, și le luă. ¹⁴ Și trimise Hezekia, regele lui Iuda, către regele Asiriei în Lachiș, zicând: Păcătuit-am, retrace-te dela mine: ori ce-mi vei pune asupra-mi, voi în purtă. Și puse regele Asiriei asupra lui Hezekia, regele lui Iuda, trei sute talente de argint și treizeci talente de aur. ¹⁵ Și-i ^s dădî Hezekia tot argintul aflat în casa Domnului și în tesăurele casei regelui. ¹⁶ În timpul acela Hezekia tăie depe ușile templului Domnului, și depe usciorii, *aurul* cu care Hezekia, regele lui Iuda, *îi* acoperise, și-l dădî regelui Asiriei.

¹⁷ Și trimise regele Asiriei din Lachiș pre Tartan și pre Rabsaris și pre Rabsake, asupra regelui Hezekia cu putere mare la Ierusalim. Și ei se suiră, și ve-

niră la Ierusalim. Și după ce s'au suit, veniră și stătură lângă apeductul iazului de sus, ^t care *este* în calea cea mare a țarinei albitorului. ¹⁸ Și strigară către rege: și ieșiră la ei Eliakim, fiul lui Hilkia, care *eră* preste casă, și Șebna, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul.

¹⁹ Și zise către ei Rabsake: Spuneți, rogu-vă, lui Hezekia: Așa zice regele cel mare, regele Asiriei: "Care *este* încrederea, pe care te încrezi? ²⁰ Tu zici (dar *acestea* nu sunt decât vorbe): Sfatul și puterea *sunt de trebuință* la rebel: dar în cine te încrezi, de te-ai răsulat asupra-mi? ²¹ ^v Și acum iată, tu te încrezi în acel toiag de trestie frântă, în Egipt, pe care de se va răzîmă, cinevă, își va întepă mâna sa, și o va străpunge: așa *este* Faraon, regele Egiptului, către toți cei ce se încred în el. ²² Iar de-mi veți zice: În Domnul Dumnezeu nostru, ne încredem: oare nu *este* acela, ^w ale cărui înălțimi și altare le depărtase Hezekia, și zise lui Iuda și Ierusalimului: Înaintea acestui altar vă veți închină în Ierusalim? ²³ Și acum, dă ostatici domnului meu, regele Asiriei, și eu îți voi da două mii de cai, dacă poți din partea ta să dai *atâția* călăreți, *spre a încălceci* pe ei. ²⁴ Și cum vei întoarce îndărăt fața unui guvernator dintre cei mai mici servi ai domnului meu: și te încrezi în Egipt pentru care și călăreți? ²⁵ Și acum oare fără Domnul n'au suit eu asupra locului acestuia, ca să-l stric? Domnul îmi zise: Suie-te în contra țării acesteia, și o strică pre ea.

²⁶ Atuncia ziseră Eliakim, fiul lui Hilkia, și Șebna și Ioah către Rabsake: Rugămu-te, vorbește către servii tăi în limba siricană, căci *o* înțelegem: și nu ne vorbi în limba Iudeilor, în urechile poporului depe zid. ²⁷ Dar Rabsake le zise: Oare domnul meu către domnul tău și către tine m'a trimis, ca să vorbească cuvintele acestea? Oare nu *m'a trimis* către bărbații, care șed pe zid, ca să mă-

^g Ios. 23. 8. ^j Cap. 16. 7. ^k Cap. 17. 9. ^l Cap. 17. 6.
^h 2 Cron. 15. 2. ^m 1 Cron. 4. 41. ⁿ Cap. 17. 3. ^o Cap. 17. 6.
ⁱ 1 Sam 18. 11.

^p 1 Cron. 5. 26. ^q Isa. 36. 1, etc. ^r Isa. 7. 3. ^s Ezec. 29. 6, 7.
^t Dan. 9. 6. 10. ^u Cap. 16. 8. ^v 2 Cron. 32. 10. ^w Vers. 4.
etc. 2 Cron. 31. 1.

nănce balega lor, și să bea chiar udul lor cu voi?

28 Și a stătit Rabșake, și strigă în limba Iudeilor cu voce tare, și vorbi, zicând: Ascultați cuvântul regelui celui mare, al regelui Asiriei: 29 Așa zice regele: ^ySă nu vă înșele Hezekia! căci nu va putea să vă scape din mâna lui: 30 Și să nu vă mângâie Hezekia cu Domnul, zicând: Domnul ne va scăpa, și cetatea aceasta nu se va da în mâna regelui Asiriei. 31 Să nu ascultați de Hezekia: căci așa zice regele Asiriei: Faceți cu mine împăcăcinne, și ieșiți la mine: și mâncați fiecare din vița sa de vie, și fiecare din smochinul său, și beți fiecare din apele eisternei sale: 32 Până ce voi veni, și vă voi lua într'un pământ asemenea cu pământul vostru, ^zpământul grâului, și mustului, pământul pâinei și vici, pământul maslinilor și al mierei: ca să trăiți și să nu muriți: și nu ascultați de Hezekia, când vă înșelă, zicând: Domnul nu va scăpa. 33 ^aZeii cărui popor scăpat-au țara lor din mâna regelui Asiriei? 34 ^bUnde sunt zeii Hamatului și ai Arpadului? Unde sunt zeii Sefarvaimului, ai Henei și ai ^cIvei? Oare scăpat-au ei din mâna mea Samaria? 35 Cine dintre toți zeii țărilor își scapără țara din mâna mea, ^dpentru ca și Domnul să scape Ierusalimul din mâna mea?

36 Și poporul tăcu, și nu-i răspunse nici un cuvânt: căci porunca regelui eră: Să nu-i răspundeți.

37 Atuncia Eliakim, fiul lui Hilkia, care eră preste casă, și Șebua, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul, veniră la Hezekia ^ecu vestminte rupte, și-i spusera cuvintele lui Rabșake.

Rugăciunea lui Hezekia; Isaia fâgăduiește scăpare.

19 Și ^aregele Hezekia auzind *cuvintele aceastea*, își sfășie vestminte sale și se acoperi cu sac, și intra în casa Domnului. 2 Și trimise pre Eliakim, care

eră preste casă, și pe Șebua, secretarul, și pe cei mai bătrâni dintre preoți, acoperiți cu saci, la ^bIsaia, profetul, fiul lui Amoz. 3 Și-i ziseră: Așa zice Hezekia: Zi de străntorare, de certare, și de blestem *este* zina aceasta: căci pruncii au ajuns până la naștere, și nu *este* putere, ca să nască. 4 ^cPoate va auzi Domnul Dumnezeul tău, toate cuvintele lui Rabșake, ^dpe care regele Asiriei, domnul său, l-a trimis, se blesteme pe viul Dumnezeu, și să-l ^ecerte prin cuvintele, ce le auzi Domnul Dumnezeul tău: pentru aceasta înalță rugăciune pentru rămășița, ce a mai rămas.

5 Și *așa* veniră servii regelui Hezekia la Isaia. 6 ^fȘi le zise Isaia: Așa veți zice domnului vostru: Așa zice Domnul: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auzit, cu care ^gservii regelui Asiriei mă blestemară. 7 Iată, eu voi depune ^hspiritul său, ca el auzind știre, se va întoarce în țara sa: și-l voi face să cadă cu sabia în țara sa.

8 Și Rabșake se întoarce, și atla pre regele Asiriei luptându-se asupra Libnei: căci el auzise, că *regele* a purces ⁱdin Lachiș. 9 Și *regele*, ^jcum auzi zicându-se despre Tirhaka, regele Etiopiei: Iată, el ieși, ca să se lupte cu tine, a trimis iarăși soli către Hezekia, zicând: 10 Așa veți spune lui Hezekia, regele lui Iuda, zicând: Dumnezeul tău, ^kîn care te încrezi, să nu te înșele, zicând: Ierusalimul se va da în mâna regelui Asiriei. 11 Iată, tu ai auzit ce au făcut regii Asiriei tuturor țărilor, pe care le-au stricat: și oare tu vei scăpa? 12 Oare ^lzeii popoarelor scapără pre acelea, pe care părintii mei le stricără: Gozanul și Harnul, și Rezeul, și pre fiii ^mEdenului din Telasar? 13 ⁿUnde *e* regele Hamatului, și regele Arpadului, și regele cetății Sefarvaimului, al Henei și al Ivei?

14 ^oȘi luând Hezekia epistola din mâna solilor o ceti: și se sui Hezekia în casa Domnului, și o întinse inaintea Domnu-

^y 2 Cron. 32. 15. ^b Cap. 19. 13. ^c Isa. 33. 7.

Capul 19.
^a Isa. 37. 1, etc.
^b Luc. 3. 1.

^e 2 Sam. 16. 12. ^f Isa. 37. 6, etc. ^g Cap. 18. 14
^d Cap. 18. 35. ^h Cap. 18. 17. ⁱ 1 Sam. 23. 27.

^j Cap. 18. 33.
^k Ezech. 27. 23.
^l Cap. 18. 34.
^m Isa. 37. 14, etc.

lui. 15 Și se rugă Hezekia înaintea Domnului, zicând: Domnul Dumnezeul lui Israel, *p*cel ce sezi între cheruvimi. *q*Tu singur ești Dumnezeu al tuturor regatelor pământului: tu ai făcut cerul și pământul: 16 Doamne, *r*pleacă-ți urechia ta și ascultă: *s*desclide-ți, Doamne, ochii tăi, și vezi, și ascultă cuvintele lui Senacherib, și ale *t*celui trimis, ca să blesteme pe Dumnezeul cel viu. 17 Căci adevărat, Doamne, regii Asiriei nimiciră popoarele și țările lor: 18 Și armeară în foc zeii lor: pentru că nu *erau* zei, ci *u*făptura mâinilor oamenilor: lemne și pietri: pentru aceasta le nimiciră. 19 Și acum, Domnul Dumnezeul nostru, mântuiește-ne, rogu-te, din mâna lui: ca să cunoască *v*toate regatele pământului, că tu singur ești Domnul Dumnezeu.

20 Și trimise Isaia, fiul lui Amoz, către Hezekia, zicând: Așa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: *x*Câte te-ai rugat mie contra lui Senacherib, regele Asiriei, *y*le-am auzit.

21 Acesta este cuvântul, ce Domnul a zis pentru dânsul: Fecioara, *z*fiea Sionului, te desprețuiește și râde de tine, Fiea Ierusalimului *a*clătește din cap dinapoia ta. 22 Pe cine ai înjurat și ai blestemat? Și asupra cui ai înălțat vocea, Și ai ridicat sus ochii tăi? Asupra *b*Sfântului lui Israel! 23 Ai înjurat pre Domnul *c*prin solii tăi, și ai zis: *d*Cu mulțimea carelor mele nu am suit eu Pe înălțimea munților, pe coastele Libanului: Și am tăiat cedrii săi cei înalți și pinii săi cei aleși: Intrat-am până la locuințele sale cele mai îndepărtate, în pădurea Carmelului său: 24 Eu am săpat și am băut ape străine, Și cu talpele picioarelor mele am secat toate fluviile Egiptului. 25 N'ai auzit, că eu de demult *e*am făcut aceasta? *f*Sică din vechi am voit-o? Și eu am făcut, *g*Ca să fi spre prefacerea cetăților întărite în grămezi de ruine. 26 Deaceea locuitorii lor au slăbit, S'au înspăimântat, și s'au

rușinat: S'au prefăcut *ca* iarba câmpului, și *ca* verdeța. *Ca* și iarba de pe acoperișe, și *ca* grâul, cel părțit înainte de inspicare. 27 Dar *h*am cunoscut sederea ta, și eșirea ta, și intrarea ta, Și infurierea ta asupra mea. 28 Fiindcă furia ta asupra mea și mândria ta au ajuns la urechile mele, Deaceea *i*voiu pune veriga mea în nările tale, Și zăbadele mele în buzele tale, Și te voiu întoarce *j*pe calea, pe care ai venit. 29 Și aceasta *va fi* *k*ție semn: Anul acesta veți mânca ori ce crește singur dela sine: Și al doilea an ori ce va răsări din acestea: Și al treilea an să sămânați, să secerati, Și să plantați vie, și să mâncați fructul lor.

30 *l*Și rămășița casei lui Iuda, cât a rămas, iarăși va prinde rădăcini de desubt, și deasupra va da fructe. 31 Căci din Ierusalim va ieși rămășiță, Și din muntele Sion cei ce vor scăpa: *m*Zeul Domnului *al oștirilor* va face aceasta: 32 Pentru aceasta așa zice Domnul pentru regele Asiriei: Nu va intra în cetatea aceasta, nici va săgețâ în ea săgeată, Nici va stâ înaintea ei cu scutul, nici va ridicâ val asupra ei. 33 Pre calea, pe care a venit, pre aceea se va întoarce: Și în cetatea aceasta nu va intra, zice Domnul.

34 Căci *n*voiu apăra cetatea aceasta, ca să o mântuiesc, Pentru mine și *o* pentru servul meu David.

Minunata copleșire a Asirienilor, Sanherib piere.

35 Și *p*în noaptea acea ieși îngerul Domnului, și ucise în tabăra Asirienilor o sută optzeci și cinci de mii: și când *locuitorii* s'au sculat dimineța, iată, toți *zăceau* corpuri moarte. 36 Și a plecat Senacherib, regele Asiriei, și s'a dus, și s'a întors, și locuî în *q*Niniva. 37 Și a fost, precând se închină în casa lui Nisroc, zeul său, *r*Adramelec și Șarezer, fiii săi, îl loviră cu sabia, și fugiră în pământul Armeniei: și în locul său domni *s*Esarhaddon, fiul său.

p Ps. 80. 1

q 2 Cron. 6. 40.

r Isa. 37. 21. etc.

s Ps. 71. 22.

t Isa. 44. 6

u Vers. 4.

v Ps. 65. 2.

w Cap. 18. 17.

x Jer. 10. 10, 11.

y Ps. 115. 4.

z Plân. 2. 13.

a Ps. 20. 7.

b Ps. 31. 2.

c Ps. 83. 18.

d Iov. 16. 4.

e Isa. 45. 7.

f Isa. 10. 5.

g Ps. 129. 6.

h Ps. 139. 1. etc.

i Iov. 41. 2.

j Vers. 33. 36. 37.

k Luc. 2. 12.

l 2 Cron. 32. 22.

23.

m Isa. 9. 7.

n Cap. 20. 6.

o 1 Reg. 11. 12.

13.

p Isa. 37. 36.

q Fac 10. 11.

r 2 Cron. 32. 21.

s Ezra. 1. 2.

Boala și însănătoșarea lui Hezekia.

20 În ^azilele acele Hezekia se îmbolnăvi de moarte: și veni la el Isaia, profetul, fiul lui Amoz, și-i zise: Așa zice Domnul: Regulează-ți casa ta, căci vei muri, și nu vei trăi. ² Atuncia își întoarse fața sa la perete, și se rugă Domnului zicând: ³ O Doamne, ^bamîn-tește-ți, rogu-te, că am ^cumblat înaintea ta cu credință și cu inimă întregă, și am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi. Și a plâns Hezekia plângere mare.

⁴ Și mai înainte de a ieși Isaia în curtea din mijloc, fu cuvântul Domnului către el, zicând: ⁵ Întoarcete-te, și zi lui Hezekia, ^ddomnul poporului meu: Așa zice Domnul Dumnezeu lui David, părintele tău: ^eAnzit-am rugăciunea ta, văzut-am ^flacrimile tale: iată, te voi vindeca: a treia zi te vei sui în casa Domnului. ⁶ Și voi adăuga la zilele tale cincisprezece ani: și te voi scăpa pre tine și cetatea aceasta, din mâna regelui Asiriei, și ^gvoi apăra cetatea aceasta pentru mine și pentru servul meu, David. ⁷ Și ^hIsaia zise: Luați o turtă de smochine, și au luat și au pus-o la umflătură: și se însănătoșă.

⁸ Și Hezekia zise către Isaia: ⁱCare este semnul, că Domnul mă va vindeca, și că mă voi sui în casa Domnului a treia zi? ⁹ Și a zis Isaia: ^jAcesta va fi ție semnul dela Domnul, că Domnul va face lucrul ce a făgăduit: Voesti tu să treacă umbra zece trepte înainte, sau să se întoarcă zece trepte înapoi? ¹⁰ Și Hezekia răspunse: Ușor lucru este să se pogoare umbra zece trepte: dar nu așa: ci să se întoarcă umbra zece trepte înapoi. ¹¹ Și Isaia, profetul, strigă către Domnul, și ^kel întoarse înapoi umbra cu zece trepte, *pre treptele*, pre cari se pogorise în cadrulul lui Ahazu.

Deșertăciunea și fudulia lui Hiskia față de soli, moartea sa.

¹² În acel timp Berodac-Baladan, fiul lui Baladan, regele Babilonului, tri-

mise epistole și dar lui Hezekia: căci auzise că Hezekia a fost bolnav. ¹³ Și-i ^mascultă Hezekia, și a arătat lor toată casa lucrurilor sale celor prețioase: argintul, aurul, aromatele, și oleiurile cele prețioase, și *întreagă* casa sa de arme, și tot ce se află în tesaurile sale: n'a fost nimic în casa lui, nici în regatul său, ce Hezekia să nu le fi arătat. ¹⁴ Atuncia veni Isaia, profetul, către regele Hezekia, și-i zise: Ce au spus oamenii aceștia? și de unde au venit la tine? Și Hezekia zise: Din pământul depărtat au venit, dela Babilon. ¹⁵ Și el zise: Ce văzură în casa ta? Și Hezekia răspunse: ⁿVăzură tot ce *este* în casa mea: nimic nu este în tesaurile mele, care să nu le fi arătat lor.

¹⁶ Atuncia zise Isaia către Hezekia: Ascultă cuvântul Domnului: ¹⁷ Iată, vin zile, în care tot ce *este* în casa ta, și *tot* ce părinții tăi au adunat până în ziua de astăzi, ^ose va duce la Babilon: nu va rămâneă nimic, zice Domnul. ¹⁸ Și din liii tăi, ce vor ieși din tine, ce-i vei naște, ^pse vor lua, și se vor face eumeci în palatul regelui Babilonului. ¹⁹ Și zise Hezekia către Isaia: ^qBun *este* cuvântul Domnului, pre care l-ai vorbit. Și adause: Nu *este* așa, dacă va fi pace și siguranță în zilele mele? ²⁰ Și celelalte fapte ale lui Hezekia, și toată puterea lui, și în ce chip ^rfăcū iazul și apăductul, *prin care* ^taduse apa în cetate, oare nu sunt scrise în Cartea Cronicelor regilor din Iuda? ²¹ Și Hezekia, adormi cu părinții săi, și în locul său domni Manase, fiul său.

Domnia rea a lui Manase.

21 De ^adoisprezece ani *eră* Manase, când se făcū rege: și domni cincizeci și cinci de ani în Ierusalim: și numele numei lui *eră* Hefțiba. ² Și făcū rele în ochii Domnului, ^bdupă uriciunile popoarelor, pre cari Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel. ³ Căci a zidit iarăși înălțimile, ^cpre cari Hezekia, părintele său, le dărâmasese: și

Capul 20. d 1 Sam. 9. 16. h Isa. 38. 21. k Ios. 10. 12, 14. a Isa. 38. 1, etc. e Ps. 65. 2. i Isa. 7. 11, 14. l Isa. 39. 1, etc. b Neem. 13. 22. f Ps. 39. 12. j Isa. 38. 7, 8. m 2 Cron. 32. 27. c Fac. 17. 1. g Cap. 19. 34. 31.

n Vers. 13. p 2 Cron. 32. 32. o Ier. 27. 21, 22. s Neem. 3. 16. a 2 Cron. 33. 1. b Cap. 16. 3. c Cap. 18. 4. p 2 Cron. 33. 11. q 2 Cron. 32. 30. etc. q 1 Sam. 3. 18.

ridică altare lui Baal, și făcî Astartea, ^dcum făcuse Ahab, regele lui Israel: și ^ese închină la toată oștirea cerului, și le servi. 4 Și ^fa zidit altare în casa Domnului, despre care Domnul zisese: ^gÎn Ierusalim voi pune numele meu. 5 Și a zidit altare la toată oștirea cerului, în cele două curți ale casei Domnului. 6^h Și trecu pre fiul său prin foc, și preziceă ⁱ timpurile, și întrebunță descântecele, aveă lângă sine vrăjitori și magi, ca să-^j întărite: și făcî multe rele în ochii Domnului. 7 Și puse chipul cioplît al Astarteii, pre care l-a făcut el în casa, de care Domnul zisese lui David și lui Solomon, fiul său: ^kÎn casa aceasta și în Ierusalim, pre care l-am ales din toate semințiile lui Israel, voi pune numele meu în vecei: 8^h Și nu voi mai mută piciorul lui Israel din pământul, pre care l-am dat părinților lor: numai dacă vor căntă să facă toate, câte le-am poruncit lor, și după toată legea ce servul meu Moisi a dat lor. 9 Dar nu ascultară: ci ^li-a ademenit Manase, ca să facă mai rele, decât popoarele, pre cari Domnul le-a stărpit de dinaintea fiilor lui Israel. 10 Și a vorbit Domnul prin servii săi, profeti, zicînd: 11^m Pîndeă Manase, regele lui Iuda, făcî urciunile acestea, ⁿmai rele decât toate acelea, pre cari le făcură Amoreii cei înainte de el, și ^oa tras și pre Iuda în păcat prin Idolii săi. 12 De aceea, așa zice Domnul Dumnezeu lui Israel: Iată, eu voi aduce rele asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda, încât ^pvor hui amîndouă urechile ori cui, care va auzi de dăusele. 13 Și voi întinde preste Ierusalim ^qfrînghia Samarii, și cumpăna casei lui Ahab: și voi șterge Ierusalimul, precum șterge ^rcineră urciorul, și ștergîndu-^s răstoarnă eu gura în jos. 14 Și voi păși rămașița moștenirii mele, și o voi da în mâna neamicilor lor și vor ajunge spre jaf și spre pradă: 15 Că au făcut rele în ochii mei, și m'au întăritat din ziua,

în care părinții lor au ieșit din Egipt, pînă în ziua de astăzi.

16^r Manase vărsă și sânge nevinovat foarte mult, pînă ce a umplut Ierusalimul dela un capăt la celalalt, afară de păcatul său, prin care a tras pre Iuda în păcat, făcînd rele în ochii Domnului.

17^s Și celelalte fapte ale lui Manase, și toate câte le făcî, și păcatul său, ce a păcătuit, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 18 Și ^ta dormi Manase cu părinții săi și se înmormîntă în grădina casei sale, în grădina lui Uza. Și în locul său domni Amon, fiul său.

Domnia rea a lui Amon.

19^u De douăzeci și doi de ani ^veră Amon, când se făcî rege: și domni doi ani în Ierusalim: și numele mamei lui ^weră Meșulemet, fca lui Haruz din Iotba. 20 Și făcî rele în ochii Domnului, ^xcum făcuse Manase, părintele său: 21 Și umblă în toate căile, în care a umblat părintele său: și se înclină idolilor, căroră se închină părintele său: și se plecă înaintea lor. 22 Și ^ya părăsit pre Domnul Dumnezeul părinților săi, și n'a umblat în calea Domnului.

23^z Și complotară între ei servii lui Amon asupra lui: și au ucis pe rege în casa sa. 24 Iar poporul țării omori pe toți cei ce au fost complotat asupra regelui Amon: și poporul țării făcî rege în locul său pe Iosia, fiul său.

25 Și celelalte fapte ale lui Amon, câte le făcî, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 26 Și l-au înmormîntat în mormîntul său în grădina lui Uza. Și în locul său domni Iosia, fiul său.

Domnia lui Iosia^a reformele sale.

22 De ^aopt ani ^beră Iosia, când se făcî rege, și domni în Ierusalim treizeci și unul de ani: și numele mamei lui ^ceră Iedida, fata lui Adaia din ^dBozcat. 2 Și făcî (lucruri) drepte în ochii Domnului, și umblă în toate căile lui David, părintele

^d 1 Reg. 16.32.33

^e Dent. 4. 19.

^f Ier. 32. 34

^g 2 Sam. 7. 13.

^h Lev. 18. 21.

ⁱ Lev. 19.26.31.

^j 2 Sam. 7. 13.

Ps. 132.13.14

^k 2 Sam. 7. 10.

^l Prov. 29. 12.

^m Ier. 15. 1.

ⁿ 1 Reg. 21. 26.

^o Vers. 9.

^p Ier. 19. 3.

^q Isa. 34. 11.

Plîn. 2. 8.

Amos. 7. 7. 8.

^r Cap. 24. 1.

^s 2 Cron. 33.11—

19.

^t 2 Cron. 33.20.

^u 2 Cron. 33.21—

23.

^v Vers. 2. etc.

^x 1 Reg. 11. 33.

^y 2 Cron. 33.21.

25.

—

^z Cap. 22.

^a 2 Cron. 34. 1.

^b Ios. 15. 39.

său, și ^e nu se abătù nici în dreapta nici în stânga. 3^d Și în anul al optsprezecelea al regelui Iosia, trimise regele pre Șafan, fiul lui Azalia, fiul lui Meșullam, secretarul, în casa Domnului, zicând: 4 Suie-te către Hilkia, arhieroul, și zi-i să strângă argintul ^e intrat în casa Domnului, pre care ^f ușierii l-au adunat dela popor: 5 Și să-l dea în mâna lucrătorilor, cari au supraveghierea preste casa Domnului: și ei să-l ^g dea lucrătorilor la casa Domnului, ca să dreagă stricăciunile casei: 6 Teslarilor, zidarilor, petrarilor: și ca să cumpere lemne și pietri cioplite, ca să dreagă casa. 7 Iar ^h dela ei nu se luă seama de argintul, ce se da în mâinile lor, căci lucrau cu credință.

Cartea legilor e aflată.

8 Și Hilkia, arhieroul, zise către Șafan, secretarul: Am aflat cartea legii în casa Domnului. Și dădu Hilkia lui Șafan cartea: și el o ceti. 9 Și a venit la rege Șafan, secretarul, și spuse regelui cuvântul, și zise: Servii tăi au vărsat tot argintul, ce se află în casă, și l-au dat în mâna lucrătorilor, care au priveghierea preste casa Domnului. 10 Și spuse Șafan, secretarul, regelui, zicând: Hilkia, preotul, ne-a dat o carte. Și Șafan o ceti înaintea regelui. 11 Și cum auzi regele cuvântul cărții legii, și-a rupt vestimintele sale. 12 Și regele porunci lui Hilkia, preotul, și lui Ahikam, fiul lui Șafan, și lui Aebor, fiul lui Micaia, și lui Șafan, secretarul, și lui Asaia, servul regelui, zicând: 13 Duceți-vă întrebați pe Domnul pentru mine și pentru popor și pentru întregul Iuda pentru cuvintele cărții acesteia, ce s'a aflat: căci mare ^e este ^h mânia Domnului, care s'a aprins asupra-ne: pentru că părinții noștri nu au ascultat de cuvintele cărții acesteia, ca să facă după toate câte ne sunt scrise.

Profeta Hulda.

14 Și așa Hilkia, profetul, și Ahikam, Aebor, Șafan și Asaia duseră-s'au la Hulda, profetesa, femeia lui Șallum, fiul lui

^l Tikva, fiul lui Harhas, custodele vestimintelor: (iar ea locuia în Ierusalim, în Mișne): și au vorbit cu ea. 15 Și ea le-a zis: Așa zice Domnul: Dumnezeuul lui Israel: Spuneți omului, care v'a trimis la mine: 16 Așa zice Domnul: Iată, ^m eu voi aduce rele asupra locului acestuia și asupra locuitorilor lui, după toate cuvintele cărții, ce regele lui Iuda le-a cetit.

17ⁿ Fiindecă n'au părăsit, și au tămăiat la alți zei și n'au întărit prin toate faptele mânilor lor: pentru aceasta s'a aprins mânia mea preste locul acesta, și nu se va stinge. 18 Iar ^o către regele lui Iuda, care v'a trimis să întrebați pre Domnul așa să-i spuneți: Așa zice Domnul, Dumnezeuul lui Israel: Cuvintele, ce le-ai auzit, se vor împlini. 19 Dar fiindecă ^p inima ta s'a mulțit și te-ai ^q umilit înaintea Domnului, când ai auzit toate, câte am zis asupra locului acestuia și asupra locuitorilor lui, că va fi ^r pustiire și ^s blestem, și ți-ai rupt vestimintele tale, și ai plâns înaintea mea, pentru aceasta și eu te-am ascultat, zice Domnul. 20 Iată deci, eu te voi adăugi la părinții tăi, și ^t vei fi strâns la mormântul tău în pace, și nu vor vedeà ochii tăi toate relele, ce eu voi aduce asupra locului acestuia. Și dus'au răspunsul către rege.

Iosia reînnoește legământul poporului cu Dumnezeu.

23 Și ^a a trimis regele, și s'au adunat la el toți bătrânii lui Iuda și ai Ierusalimului. 2 Și regele s'a suit în casa Domnului și toți bărbații lui Iuda, și toți locuitorii Ierusalimului cu dânsul; și preoții, și profetii, și tot poporul, dela mic până la mare: și a cetit în urechile lor toate cuvintele cărții legământului, ^b ce s'a aflat în casa Domnului. 3 Și ^c stând regele lângă stâlp, a făcut un legământ înaintea Domnului, ce va umbla în urma Domnului, și va păzi poruncile lui, mărturiile lui și legile lui, din toată inima și din tot sufletul, ca să se adeverească

^c Deut. 5. 32.	^f Ps. 84. 10.	ⁱ Deut. 31. 24.	^l 2 Cron. 34. 22.	^o 2 Cron. 34. 36.	^r Lev. 26. 31. 32.	<i>Capul 23.</i>	^b Cap. 22. 8.
^d 2 Cron. 34. 8.	^g Cap. 12. 11. 12.	etc.	^m Deut. 29. 27.	etc.	^s Ier. 26. 6.	^a 2 Cron. 34. 29.	^c Cap. 11. 14. 17.
etc.	14.	^j 2 Cron. 34. 20.	ⁿ Deut. 29. 25. 26.	^p Ps. 51. 17.	^t Ps. 37. 37.	30. etc.	
^e Cap. 12. 4.	^h Cap. 12. 15.	^k Deut. 29. 27.	27.	^q 1 Reg. 21. 29	Isa. 57. 12.		

cuvintele legământului acestuia, ce sunt scrise în cartea aceasta: și tot poporul stătu la acest legământ.

Iosia desființează idolatria.

4 Și regele porunci lui Hilkia, arhierul, și preoților de rândul al doilea, și ușierilor, să scoată din templul Domnului toate vasele cele făcute pentru Baal și pentru^d Astartea și pentru toată oștirea cerului: și le-a ars afară din Ierusalim, în câmpiile Kedronului, și cenușelor au dus-o la Bet-El. 5 Și a desființat pre preoții idoloilor, pre cari regii lui Iuda îi rânduiseră, să tămăie pe înălțimi, în cetățile lui Iuda, și în împrejurimile Ierusalimului; *a desființat* și pre cei ce tămăiau lui Baal, soarelui, lunii, zodiilor și la^e toată oștirea cerului. 6 Și a scos *chipul*^f Astarteei din casa Domnului, afară din Ierusalim la pârăul Kedron, și-l arse la pârăul Kedron, și l-a prefăcut în pulbere, și pulberea o aruncă pre^g mormintele fiilor poporului. 7 Și a dărâmat casele^h sodomitilor, cari *erau* lângă casa Domnuluiⁱ unde femeile țeseau podoabe pentru Astartea.

8 Și strănse pre toți preoții din cetățile lui Iuda, și a spureat înălțimile, unde preoții tămăiaseră, dela^j Gheba până la Beer-Șeba, și a dărâmat înălțimile porților, ce *erau* la intrarea porții lui Iosua, mai marele cetății, ce *se aflau* în stânga porții cetății. 9^k Dar preoții înălțimilor nu se suiau la altarul Domnului în Ierusalim, ^lei mâncău azime între frații lor. 10 Și a spureat pre^m Tofetul dinⁿ valea fiilor lui Hinnom, ^oca nimenea să nu poată trece prin foc pre fiul său sau pre fata sa lui Molec. 11 Și desființă caii, ce regii lui Iuda îi consfințiră soarelui, la intrarea în casa Domnului, aproape de locuința lui Natan-Melec, dirigătorul, ce *eră* în Farvarim, și arse cu foc carele soarelui. 12 Și altarele^p depe acoperișul rândului de sus al lui Ahaz, pre care le făcuseră regii lui Iuda, și altarele, pre care le^q făcuse Mauase în am-

bele curți ale casei Domnului, le-a sfărâmat, și le-a dărânat acolo regele, și aruncă pulberea lor în pârăul Kedron.

13 Și înălțimile ce *erau* din fața Ierusalimului, cele din dreapta Muntelui stricăciunii, pe care le^r zidise Solomon, regele lui Israel, pentru Astartea, uriciunea Sidonienilor, și pentru Chemoș, uriciunea Moabiților, și pentru Mileom, uriciunea fiilor lui Ammon, *toute le* spurecă regele. 14 Și a^s sfărâmat statuetele, și a tăiat Astarteele, și umplu locurile lor cu oase de oameni.

15 Și altarul din Bet-El, înălțimea, pre^t care o făcu Ieroboam, fiul lui Nebat, care a tras pre Israel în păcat, pre acel altar și înălțime le dărâmă, și arse înălțimea, și o prefăcu în pulbere: arse-a^u încă și Astartea. 16 Și când se întoarse Iosia, și văzu mormintele, ce *erau* acolo pre munte, a trimis, și a luat oasele din morminte, și le arse pe altar, și-l spurecă, ^vdupă cuvântul Domnului, pre care l-a strigat omul lui Dumnezeu, când prochemă cuvintele acestea. 17 Și *regele* zise: Ce mormânt *este* acesta ce văd? Și bărbații cetății îi ziseră: ^wMormântul omului lui Dumnezeu, ce veniă din Iuda, și prochemă cele ce tu ai făcut cu altarul din Bet-El. 18 Și el zise: Lăsați-l; să nu miște nimenea oasele lui, Deci lăsară în pace oasele lui, împreună cu oasele^x profetului, ce venise din Samaria.

19 Așa și toate casele înălțimilor, ce *erau*^y în cetățile Samariei, pre cari le făcură regii lui Israel, ca să întărite pre^z Domnul, le depărtă Iosia, și făcu cu ele tot ce făcuse în Bet-El. 20 Și^a junghiat pre altare pre toți preoții înălțimilor, ce *erau* acolo, și^b a ars deasupra lor oase de oameni, și se întoarse la Ierusalim.

Iosia ține paștile; moartea sa.

21 Și porunci regele la tot poporul, zicând: ^cFaceți paștile Domnului Dumnezeu vostru, ^ddupă cele scrise în cartea aceasta a legământului. 22 Cu ade-

^d Cap. 21. 3. 7.
^e Cap. 21. 3.
^f Cap. 21. 7.
^g 2 Cron. 34. 4.

^h 1 Reg. 14. 24.
ⁱ Ezec. 16. 16.
^j 1 Reg. 15. 22.

^k Ezec. 44. 10—
14.
^l 1 Sam. 2. 36.
^m Isa. 30. 33

ⁿ Ios. 15. 8.
^o Lev. 18. 21.
^p Ier. 19. 13.
Zef. 1. 5.

^q Cap. 21. 5.
^r 1 Reg. 11. 7.
^s Esod. 23. 24.
^t 1 Reg. 12. 28. 33.

^u 1 Reg. 13. 2.
^v 1 Reg. 13. 1. 30.
^w 1 Reg. 13. 31.

^x 2 Cron. 31. 6. 7.
^y 1 Reg. 13. 2.
^z Esod. 22. 20.

^b 2 Cron. 34. 5.
^c 2 Cron. 35. 1.
^d Esod. 12. 3.

vărat astfel ^e nu se sărbătoriră paștile din zilele judecătorilor, care judecară pre Israel, nici în toate zilele regilor lui Israel și ale regilor lui Iuda: 23 Cum se sărbătoriră paștile acestea Domnului în Ierusalim, în anul al optsprezecelea al regelui Iosia.

24 Iosia stărpî încă și pre ^f necromanți, pre magi, pre terafimi, pre idoli și toate urciunile, ce se vedeau în pământul lui Iuda și în Ierusalim, ca să se adeverească cuvintele ^g legii, scrise în cartea, ce o află Hilkia, preotul, în casa Domnului. 25 ^h Și asemenea lui n'a fost mai înainte de el vre-un rege, care să se fi întors la Domnul din toată inima sa, din tot sufletul său și din toată puterea sa, după toată legea lui Moisi: nici se sculă după dănsul ^{vre-unul} asemenea lui.

26 Totuși Domnul nu se întoarse dela aprinderea mâniei sale celei mari, mânie care s'a aprins asupra lui Iuda ⁱ pentru toate întărătările, cu care l-a întărătat Manase. 27 Și Domnul zise: Și pe Iuda îl voi lepădă dela fața mea, cum ^j am lepădat pe Israel: și voi lepădă cetatea aceasta, Ierusalimul, pe care l-am ales, și casa, de care zisesem: ^k Numele meu va fi acolo.

28 Și celelalte fapte ale lui Iosia, și toate câte le făcî, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda?

29 ^l În zilele lui se sui Faraon-Neco, regele Egiptului, în contra Asiriei la fluviul Eufrat. Și regele Iosia merse spre întâmpinarea lui: acela, cum îl ^m văzî, îl omorî în ⁿ Meghiddo. 30 ^o Și servii lui îl duseră mort în car dela Meghiddo, și-l aduseră la Ierusalim, și-l inmormantară în mormântul său. Și ^p poporul țării a luat pe Ioahaz, fiul lui Iosia, l-a uns, și l-a făcut rege în locul părintelui său.

Domnia lui Ioahaz.

31 De douăzeci și trei de ani *eră* Ioahaz, când se făcî rege, și domni trei luni în Ierusalim. Și numele mamei lui

eră ^q Hamut. •), fata lui Ieremia din Libna. 32 Și făcî rele în ochii Domnului, în toate câte făcuseră părinții săi. 33 Și Faraon-Neco l-a pus în temniță în ^r Ribla, în pământul Hamatului, ca să nu domnească în Ierusalim: și puse asupra țării gloabă de o sută de talente de argint și de un talent de aur.

Ioakim.

34 Și ^s Faraon-Neco făcî pre Eliakim, fiul lui Iosia, rege în locul lui Iosia, părintele său, și ^t schimbă numele lui în ^u Ioakim: iar pre Ioahaz l-a luat, ^v și-l duse în Egipt, și el murî acolo. 35 Și Ioakim dădî lui Faraon ^x argintul și aurul: dar a pus bir asupra țării, ca să dea bani după porunca lui Faraon: el luă argintul și aurul dela poporul țării, după birul ^y cum l-a pus fiicărnia, ca să-l dea lui Faraon-Neco.

36 Ioakim *eră* de douăzeci și cinci de ani, când se făcî rege, și domni unsprezece ani în Ierusalim. Și numele mamei lui *eră* Zabuda, fata lui Pedaiia din Ruma. 37 Și făcî rele în ochii Domnului, după toate câte au făcut părinții săi.

Ioachim.

24 În ^a zilele lui se sui Nebucodonosor, regele Babilonului, și Ioakim îi stătî supus trei ani: și după aceea s'a s'a întors, și s'a răsculat asupra lui. 2 ^b Și Domnul trimise asupra lui cetele Chaldecilor, cetele Sirienilor, cetele Moabiților, și cetele fiilor lui Ammon: și le trimise asupra lui Iuda, ca să-l nimicească: ^c după cuvântul Domnului, pe care-l vorbi prin servii săi, profetii. 3 Cu adevărat după porunca Domnului se făcî *aceasta* lui Iuda, ca să-l depărteze dela fața sa, ^d pentru păcatele lui Manase, în toate câte el a făcut. 4 ^e Și pentru sângele nevinovat ce l-a vărsat, (căci a umplut Ierusalimul de sânge nevinovat): și Domnul nu voi să-l ierte.

5 Și celelalte fapte ale lui Ioakim, și toate câte le făcî, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? 6 ^f Și

^e 2 Cron. 35. 18. ^f Cap. 21. 6 ^g Lev. 19. 31 ^h Cap. 18. 5 ⁱ Cap. 21. 11, 12. ^j Cap. 17. 18, 20. ^k 1 Reg. 8. 29. ^l 2 Cron. 35. 20. ^m Cap. 14. 8. ⁿ Zech. 12. 11. ^o 2 Cron. 35. 24. ^p 2 Cron. 36. 1. ^q Cap. 24. 18. ^r Ier. 52. 27. ^s 2 Cron. 35. 24. ^t Dan. 1. 7. ^u Mat. 1. 11. ^v Ier. 22. 11. 12. ^w Vers. 33. ^x Cap. 24. ^y Dan. 1. 1. ^z Ier. 25. 9. ^a Cap. 20. 17. ^b Cap. 21. 2, 11. ^c Cap. 31. 16. ^d Ier. 22. 18, 19.

adormi Ioachim cu părinții săi, și în locul său domni Ioachim, fiul său.

7 Iar ^gregele Egiptului nu ieși mai mult din pământul său: căci ^hregele Babilonului cuprinse, dela pârâul Egiptului până la fluviul Eufrat, toate câte erau ale regelui din Egipt.

Ioachim. Impresurarea Ierusalimului prin Nebucodonosor. Începutul prizonierii babilonice.

8 ⁱDe optsprezece ani *eră* Ioachim, când se făcù rege, și domni trei luni în Ierusalim. Și numele mamei lui *eră* Nehușta, fata lui Elnatan din Ierusalim. 9 Și făcù rele în ochii Domnului, după toate câte le făcù părintele său.

10 ^jÎn acel timp suitu-s'au servii lui Nebucodonosor, regele Babilonului, asupra Ierusalimului, și se impresură cetatea. 11 Și când a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, asupra cetății, și servii lui o impresurau. 12 ^kLeși Ioachim, regele lui Iuda, înaintea regelui Babilonului, el și muma lui, servii lui, mai marii lui și diregătorii lui: și-l ^lprinse ^mregele Babilonului în ⁿanul al optulea al domniei sale: 13 ^oȘi scoase de acolo toate tesauzele casei Domnului, și tesauzele casei regelui, și ^psfărâmă toate vasele de aur, pre care le făcuse Solomon, regele lui Israel, în templul Domnului, ^qdupă cum a zis Domnul. 14 Și ^ra strămutat tot Ierusalimul, pre toți mai marii și pre toți bărbații de arme, ^szece mii de prinși, și pe ^ttoți teslarii și ferarii: nu rămase decât partea ^ucea mai săracă a poporului țării.

15 Și ^va strămutat la Babilon pe Ioachim și pe muma regelui, pe femeile regelui, pe diregătorii lui și pe puternicii țării: *pe toți i-a dus prinși din Ierusalim în Babilon.* 16 Și pe ^wtoți luptătorii, sapte mii, și pre teslari și pe ferari, o mie, și pre toți puternicii și vitejii deprinși la luptă, i-a strămutat regele Babilonului la Babilon. 17 Și ^xregele Babilonului făcù rege, în locul lui *Ioachim*,

pe Mattania, ^yfratele părintelui său, și ^zschimbă numele lui în Zedekia.

Domnia lui Zedekia.

18 ^bDe douăzeci și unul de ani *eră* Zedekia, când se făcù rege: și domni unsprezece ani în Ierusalim. Și numele mamei lui *eră* ^cHamutal, fata lui Ieremia din Libna. 19 ^dȘi făcù rele în ochii Domnului: în totul cum făcù Ioachim. 20 Din mânia Domnului asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda, ca să-i arunce dela fața sa, s'a făcù, ^ecă Zedekia se răsculă asupra regelui Babilonului.

Dărimarea Ierusalimului, prizoniera babilonică.

25 Și ^fîn anul al nouălea al domniei sale, în luna a zecea, în ^gziua a zecea a lunei, veni Nebucodonosor, regele Babilonului, el și toată oastea lui asupra Ierusalimului, și tăbări asupra-i: și au ridicat împotriva lui val împrejur. 2 Și cetatea fu impresurată, până în anul al unsprezecelea al regelui Zedekia. 3 Și în a noua ^hzi a lunei ^a ^bpatra foamea crescù în cetate, așa că nu ^ceră pâne pentru poporul țării. 4 Și ^ese sparse cetatea, și toți bărbații de rebel ^ffugiră noaptea pe calea porții celei dintre două ziduri, aproape de grădina regelui: (iar Chaldeii *erău* împrejurul cetății): și ^dapucară calea câmpului. 5 Iar oastea Chaldeilor urmări pre rege, și-l ajunse în sesurile Ierichonului: și toată oastea lui se împrăstie dela el. 6 Și au prins pe rege, și l-au dus la regele Babilonului ^eîn Ribla: și-l condamnă. 7 Și așa au jungheat pre fiii lui Zedekia înaintea ochilor lui, au ^forbit ochii lui Zedekia, și legându-l cu lanțuri de aramă, l-au dus în Babilon.

8 Și în luna a ciuccia, ^gîn a șaptea ^hzi a lunei, ⁱîn anul al nouăsprezecelea al lui Nebucodonosor, regele Babilonului, ^jveni asupra Ierusalimului Nebuzaradan, capul gardei domnești, servul regelui Babilonului: 9 ^kȘi arse casa Domnului, ^lși casa regelui, și toate casele din

^g Ier. 37. 5, 7. ⁱ Cap. 25. 27. ^q Ier. 20. 5. ^v 2 Cron. 36.10.
^h Ier. 46. 2. ^m Ier. 25. 1. ^r Ier. 24. 1. ^x Ier. 52. 28.
ⁱ 2 Cor. 36. 9. ⁿ Ier. 52. 28. ^s Ier. 52. 28. ^y Ier. 37. 1.
^j Dan. 1. 1. ^o Isa. 39. 6. ^t 1 Sam. 13. 19. 22. ^z 1 Cron. 3. 15.
^k Ier. 24. 1. ^p Dan. 5. 2, 3. ^u Ier. 40. 7. ^w 2 Cron. 36. 4.

^b 2 Cron. 36.11. ^{Capit. 25.}
^c Cap. 23. 31. ^a Ier. 34. 2, 4, 5. ^d Ier. 39. 4-7. ^h Cap. 21. 12.
^d 2 Cron. 36.12. ^e Ezeec. 21. 1. ^e Ier. 52. 9. ⁱ Ier. 39. 9.
^e Ezeec. 17. 15. ^b Ier. 39. 2. ^f Ier. 39. 7. ^j 2 Cron. 36. 19.
— ^c Ier. 39. 2. ^g Ier. 52. 12. 14. ^k Ier. 39. 8.

Ierusalim; și toate casele *oamenilor mari* le aprinse cu foc. 10 Și toată oastea Chaldeilor, cea *de sub* capul gardei domnești, ¹ a dărâmat zidurile Ierusalimului jur împrejur.

11^m Și rămășița poporului, ce rămăsese în cetate, și pe fugarii, cari fugiau către regele Babilonului, și rămășița multimii o strămută Nebuzaradan, capul gardei domnești. 12 Dar din ⁿ săracii țării capul gardei lăsă, ca *să fie* lucrători de vii și lucrători de pământ.

13 Și ^o stâlpii cei de ^p aramă din casa Domnului, și ^q pedestalele, și ^r marea de aramă din casa Domnului le-au sfărâmat Chaldei, și arama lor au luat-o la Babilon. 14 Au luat și ^s oalele și lopețile și foarfecele și lingurile și toate vasele cele de aramă, cu cari se făcea serviciul. 15 Capul gardei a luat și tămăietorile și cupele, și *tot ce era* de aur și de argint: 16 Cei doi stâlpi, marea și pedestalele, pre care le făcuse Solomon pentru casa Domnului; ^t arama tuturor vaselor acestora nu era de câmpănit. 17 ^u Înălțimea unui stâlp *era* de optsprezece coți: și capitelul de deasupra de aramă: și înălțimea capitelului de trei coți: și rețelele și roțile depe capitel jur împrejur *erau* toate de aramă. Tot aceleași aveă și al doilea stâlp, împreună cu rețeaua.

18 ^v Și capul gardei luă pe ^x Seraia, întâiul preot, și pe ^y Zefania, al doilea preot, și pre cei trei ușieri. 19 Și luă din cetate un dirigător, care *aveă* privighierea asupra bărbaților de rebel, și ^z cinci bărbați din cei ce erau *totdeauna* înaintea regelui, care se aflau în cetate, și pre secretarul mai marelui oastei, care scria la oaste pe poporul țării, și șasezeci bărbați ai poporului țării, care se aflau în cetate. 20 Și luându-i Nebuzaradan, capul gardei, îi duse la regele Babilonului în Ribla. 21 Și regele Babilonului îi lovi, și-i omori în Ribla, în

pământul Hamatului. ^a Așa se strămută Iuda din pământul său.

Ghedalia se așază guvernator de cătră Nebucodonosor, și este ucis de Ișmael; rămășița Iudeilor fuge în Egipt.

22^b Și *preste* poporul ce rămase în pământul lui Iuda, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, îl lăsase, așeză asupra-i pre Ghedalia, fiul lui Ahicam, fiul lui Șefan.

23 Și auzind toate ^c căpiteniile oștilor, ei și bărbații lor, că regele Babilonului ^a așezat pe Ghedalia, au venit la Ghedalia în Mițpa: Ismael, fiul lui Netania, și Iohanau fiul lui Kareah, și Seraia, fiul lui Tonhumet, Netofateul, și Iaazania, fiul unui Maacateu, ei și bărbații lor. 24 Și Ghedalia jură lor și bărbaților lor, și le zise: Nu vă temeți de a fi servii Chaldeilor: locuiți în țară, și serviți regelui Babilonului: și vă va fi bine.

25 Dar ^d în luna a șaptea Ișmael, fiul lui Netania, fiul lui Elișama, din sămânța regească, veni *având* cu sine zece bărbați, și lovi pre Ghedalia, încât muri; încă și pre Iudeii și Chaldeii ce *erau* cu el în Mițpa. 26 Și se ridică tot poporul, dela mic până la mare, și căpiteniile oștilor, ^e și s'au dus în Egipt: că s'au temut de Chaldei.

Prinsoarea lui Ioachim ușurată de Evil-Merodac.

27^f Și în anul al treizeci și șaptelea al strămutării lui Ioachim, regele lui Iuda, în a douăsprezecea lună, în douăzeci și șapte a luni, Evil-Merodac, regele Babilonului, în anul ce începù a domni, ^g înălță din închisoare capul lui Ioachim, regele lui Iuda. 28 Și cu bunăvoință a vorbit cu el, a pus tronul lui deasupra tronului regilor, ce *erau* cu dânsul în Babilon: 29 Și a schimbat vestmintele lui cele de închisoare: și el ^h mănca pâne înaintea lui totdeauna în toate zilele vieții sale. 30 Și hrana lui, hrană necurmată, i-se dădù din partea regelui pe fiecare zi, în toate zilele vieții sale.

1 Neem. 1. 3. o Ier. 27.19,22. r 1 Reg. 7. 23. u Ier. 52. 21. y Ier. 21. 1. b Ier. 40. 5. e Ier. 43. 4. 7. h 2 Sam. 9. 7.
m Ier. 39. 9. p 1 Reg. 7. 15. s Esod. 27. 3. v Ier. 52 24, etc. z Ier. 52. 25. e Ier. 40. 7. 8, 9. f Ier. 52.31, etc. —
n Ier. 39. 10. q 1 Reg. 7. 27. t 1 Reg. 7. 17. x 1 Cron. 6. 14. c Lev. 26. 33. d Ier. 41. 1. 2. g Fac. 40.13,20.

CARTEA ÎNTÂLA A CRONICILOR.

Genealogiile dela Adam până la Abraham.

1 Adam. ^aSet, Enos. 2 Kenan, Mahalaleel, Jared. 3 Henoc, Matuselah, Lameh. 4 Noa, Șem, Ham, și Iafet.

5 ^bFiii lui Iafet: Gomer, și Mogog, și Madai și Iavan, și Tubal, și Meșec, și Tiras. 6 Și fiii lui Gomer: Așchenaz, și Rifat, și Togarma. 7 Și fiii lui Iavan: Eliș, și Tarșis, Chittim, și Dodanin.

8 ^cFiii lui Ham: Cuș, și Mițraim, Put, și Canaan. 9 Și fiii lui Cuș: Seba, și Havila, și Sabta, și Raama, și Sabteca. Și fiii lui Raama: Șeba și Dedan.

10 Și Cuș ^dnăscu pre Nimrod: acesta începî a fi puternic pe pămînt. 11 Și Mițraim născu pre Ludimi, și Ananimi, și Lehabimi și Naftulimi.

12 Și Patrusimi și Caslulimi, (din cari ieșiră Filistenii), și pre ^eCastorimi. 13 Și Canaan născu pre Sidon, pre întăiu-născutul său, și pre Het.

14 Și pre Iebuseu și Amoreu și Ghergaseu. 15 Și pre Heveu, și Arken, și Sineu. 16 Și pre Arvaden, și Zemareu, și Hematen.

17 Fiii lui ^fȘem: Elam, și Assur, și Arpaesad, și Lud, și Aram, și Uz, și Hul, și Gheter, și Meșec.

18 Și Arpaesad născu pre Selah, și Selah născu pre Eber. 19 Și lui Eber i-se născură doi fii: Numele unuia *eră* Peleg: căci în zilele lui s'a împărțit pămîntul: și numele fratelui său *eră* Ioktan.

20 Și Ioktan născu pre Almodad, și Selef, și Hațarmavet, și Terah. 21 Și pre Hadoram, și Uzaal, și Dikla.

22 Și pre Ebal, și Abimael, și Șeba. 23 Și pre Ofir, și Havila, și Iobab. Toți aceștia *sunt* fiii lui Ioktan.

24 ⁱȘem, Arpaesad, Selah. 25 ^jEber, Peleg, Regu. 26 Serug, Nahor, Terah. 27 Abram, adică Abraham.

Genealogiile lui Abraham, ale lui Isaac, ale lui Esau și ale lui Iacob.

28 Fii lui Abraham: Isaac și Ișmael. 29 Aceștia *sunt* generațiunile lor: în-

taiu-născutul lui Ișmael, Nebaiot, apoi Kedar, și Adbeel, și Mibsam. 30 Mișma, și Duma, Massa, Hadad, și Tema. 31 Ietur, Nafis, și Kedema. Aceștia *sunt* fiii lui Ișmael.

32 Și ^kfiii Keturei, concubina lui Abraham: Ea născu pre Zimran, și Iokșan, și Medan, și Madian, și Ișbak, și Șuah: și fiii lui Iokșan: Șeba și Dedan. 33 Și fiii lui Madian: Efa, și Efer, și Henoc, și Abida, și Eldaa. Toți aceștia *sunt* fiii Keturei.

34 Și Abraham născu pre Isaac. Fiii lui Isaac *sunt*: Esau și Israel.

35 Fiii lui Esau *sunt*: Elifaz, Reuel și Ieuș, și Iaalam, și Korah. 36 Fiii lui Elifaz *sunt*: Teman, și Omar, Zofi, și Gatam, Kenar, și Timna, și Amalek.

37 Fiii lui Reuel *sunt*: Nahat, Zerah, Șamma, și Miza. 38 Și fiii lui Seir *sunt*: Lotan, și Șobal și Tibeon, și Ana, și Dișon, și Ețar, și Dișan.

39 Și fiii lui Lotan *sunt*: Hori, și Homam: și sora lui Lotan: Timna. 40 Fiii lui Șobal *sunt*: Alian, și Manahat, și Ebal, Șefi și Onam.

41 Și fiii lui Tibeon: Miah, și Ana. Fiii lui Ana *sunt*: ^lDișon: și fiii lui Dișon: Amram, și Esban, și Litran, și Cheran.

42 Fiii lui Ezer *sunt*: Bilbau, și Zaavan, și Iakan: fiii lui Dișan: Uz și Aran.

43 Și aceștia *sunt*: ^mregii, care domniră în pămîntul Edomului, înainte de a domni rege preste fiii lui Israel: Bela, fiul lui Beor: și numele cetății sale *eră* Dindhaba.

44 Și murind Bela, în locul său domni Iobab, fiul lui Zerah din Botra. 45 Și murind Iobab, în locul său domni Hușam, din pămîntul Tema-

neilor. 46 Și murind Hușam, în locul său domni Hadad, fiul lui Bedad, care bătî pe Madian în câmpia Moabului: și numele cetății sale *eră* Avit.

47 Și murind Hadad, în locul său domni Samla

1 CRONICA. *a* Fac. 1. 25, 26. *b* Fac. 10. 2, etc. *c* Fac. 10. 6, etc. *d* Fac. 10. 8, etc. *e* Fac. 10. 6, etc. *f* Deut. 2. 23.

g Fac. 10. 15, etc. *h* Fac. 10. 26. *i* Fac. 11. 15. *j* Fac. 36. 25. *k* Fac. 10. 22. *l* Luc. 3. 36, etc. *m* Fac. 25. 1, 2. *n* Fac. 36. 51.

din Masreka. 48ⁿ Și murind Saula, în locul său domni Șaul din Rehobod de lângă râu. 49 Și murind Saul, în locul său domni Baal-Hanan, fiul lui Acbor. 50 Și murind Baal-Hanan, în locul său domni Hadad: și numele cetății sale *eră* Pai: și numele femeiei sale *eră* Mehetabel, fata Matredei, fata lui Mezahab. 51 Și murind Hadad, fură domnitori în Edom: Domnitorul Timna, domnitorul Alia, domnitorul Ieter. 52 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela, domnitorul Pinon. 53 Domnitorul Kenaz, domnitorul Teman, domnitorul Mibtar. 54 Domnitorul Magdiel, domnitorul I-ran. Aceștia *sunt* domnitorii din Edom.

Urmașii lui Iuda, și locurile așezării lor.

2 Aceștia *sunt* fiii lui Israel: ^aRuben. Simeon, Levi și Iuda, Isachar și Zabulon. 2 Dan, Iosef și Beniamin, Nef-tali, Gad, și Asser.

3 Fiii lui ^bIuda: Er și Onan și Șela: acești trei i-se nascură dela fata ^cȘuei, Cananită. Și ^dEr, întâiu-născutul lui Iuda, *eră* rău în ochii Domnului și el îl ucise. 4 Și ^eTamara, nora lui, îi nascu pe Peret și Zerah. Toți fiii lui Iuda *erău* cinci.

5 Fiii lui ^fPeret *sunt*: Hețron și Hamul. 6 Și fiii lui Zerah: Zimri ^gși Etan, și Heman, și Caleol, și Dara: de toți cinci. 7 Și fiii lui ^hCarmi: Acar, cel ce a turburat pre Israel, și a păcătuit în *furtisagul* lanatemei. 8 Și fii lui Etan: Azaria. 9 Și fiii lui Hețron, cari-i se nascură: Ierahmeel și Ram și Chelubai.

10 Și Ram ⁱnascu pe Amminadab: și Amminadab nascu pe Nahșon, pe ^kcapul fiilor lui Iuda: 11 Și Nahșon nascu pe Salma: și Salma nascu pe Boaz: 12 Și Boaz nascu pe Obed: și Obed nascu pe Ișai: 13 ^lȘi Ișai nascu pe întâiu-născutul său pe Eliab, și pe Abinadab, al doilea, și pe Șamma, al treilea. 14 Pe Netaneel, al patrulea, pe Raddai, al cincelea. 15 Pe Ozem, al șaselea, David, al șaptelea. 16 Și surorile lor

erău: Ternia și Abigail. 17 ^mȘi fiii Ternieie *erău*: Abișai, și Ioab, și Asahel, trei. 18 Și ⁿAbigail nascu pe Amasa, și părintele lui Amasa *eră* Ieter, Ișmaelit.

19 Și Caleb, fiul lui Hețron, nascu cu femeia *sa* Azuba și cu Ieriota *fiu*: și aceștia *sunt* fiii lor: Ieșez, și Caleb își luă pe ^oEfrata, și ea îi nascu pe Hur. 20 Și Hur nascu pe Uri: și Uri nascu pe ^pBe-taleel. 21 Și Hețron intră după aceasta la fata lui ^qMachir, părintele lui Galaad: și el o luă de femeie, când *eră* de șasezeci de ani, și ea îi nascu pre Segub. 22 Și Segub nascu pre Iair: și acesta aveă douăzeci și trei cetăți în pământul Galaadului. 23 ^rȘi luă Ghesurul și Aramul cu satele lui Iair, și Kenatul cu cetățile lui șasezeci cetăți. Toți aceștia *erău* fiii lui Machir, părintele lui Galaad. 24 Și după moartea lui Hețron la Caleb-Efrata, nascu Abia, femeia lui Hețron, pre ^sAșur, părintele lui Tekoa.

25 Și fiii lui Erahmeel, întâiu-născutul lui Hețron, *erău*: întâiu-născutul Ram, apoi Buna, și Oren, și Ozem, și Abia. 26 Și Erahmeel mai avu o femeie, și numele ei *eră* Atara: aceasta *este* muma lui Onam. 27 Și fiii lui Ram, întâiu-născutul lui Ierahmeel, *erău*: Maat, și Iamin, și Eker. 28 Și fiii lui Onam *erău*: Șammai și Iada. Și fiii lui Șammai: Nadab și Abicur. 29 Și numele femeiei lui Abișur *eră* Abihail: și ea îi nascu pre Ahban și Molid. 30 Și fiii lui Nadab *erău*: Seled și Appaim: iar Seled muri fără copii. 31 Și fiii lui Appaim *erău*: Iiși: și fii lui Iiși: Șeșan: și ^tfiii lui Șeșan: Ahlai. 32 Și fiii lui Iada, fratele lui Șammai: Ieter și Ionatan. Și Ieter muri fără copii. 33 Și fiii lui Ionatan *erău*: Pelet și Zaza. Aceștia *erău* fiii lui Ierahmeel.

34 Și Șeșan nu aveă fii, ci fete. Și aveă Șeșan un serv Egiptean, al cărui nume *eră* Iarha. 35 Și Șeșan dadu pre fata sa lui Iarha, servul său, de femeie: și ea îi nascu pre Atai. 36 Și Atai nascu

ⁿ Fac. 36. 37.

Capit. 2.

^a Fac. 29. 32.

^b Fac. 38. 3.

^c Fac. 38. 2.

^d Fac. 38. 7.

^e Mat. 1. 3

^f Rut. 1. 18.

^g 1 Reg. 4. 31.

^h Cap. 4. 1.

ⁱ Ios. 6. 18.

^j Rut. 4. 19. 20.

Mat. 1. 4.

^k Num. 1. 7.

^l Sam. 16. 6.

^m 2 Sam. 2. 18.

ⁿ 2 Sam. 17. 25

^o Vers. 50.

^p Esod. 31. 2.

^q Num. 27. 1.

^r Ios. 13. 30.

^s Cap. 4. 5.

^t Vers. 34. 35.

pre Natan: și Natan născu pre^a Zabad: 37 Și Zabad născu pre Effal: și Effal născu pre Obed: 38 Și Obed născu pre Iehu: și Iehu născu pre Asaria. 39 Și Asaria născu pre Helet, și Helet născu pre Eleasa: 40 Și Eleasa născu pre Sisemai: și Sisemai născu pre Șallum: 41 Și Șallum născu pre Iekamia: și Iekamia născu pe Elișama.

42 Și fiii lui Caleb, fratele lui Ierahmeel, *erau*: Meșai, întâiu-născutul său: acesta *este* părintele lui Zif: și fiii lui Mareșai, părintele lui Hebron. 43 Și fiii lui Hebron *erau*: Corah, și Tappuah, și Rekem, și Șema. 44 Și Șema născu pre Raham, părintele lui Iorkoam, și Rekem născu pre Șammai. 45 Și fiul lui Șammai *eră* Maon: și Maon *eră* părintele Bet-Turului. 46 Și Efa, concubina lui Caleb, născu pre Haran, și Moza, și Gazez. Și Haran născu pre Gazez. 47 Și fiii lui Iahdai *erau*: Reghem, și Iotam, și Gheșan, și Pelet, și Efa, și Șaaf.

48 Concubina lui Caleb, Maaca, născu pre Șeber și Tirhana. 49 Și născu și pre Șaaf, pre părintele Madmanel, și Șeva, pre părintele Macbenei, și pre părintele Ghibei. Și fiica lui Caleb *eră* ^v Acsa.

50 Aceștia sunt fiii lui Caleb, fiul lui Hur, întâiu-născutul Efratei: Șobal, părintele Kiriati-Iearimului. 51 Salma, părintele Bet-Lehemului, Haref, părintele Bet-Gaderului. 52 Și fiii lui Șabal, părintele Kiriati-Iearimului, *sunt*: Haroc, și jumătatea Manahetiților. 53 Și familiile Kiriati-Iearimului *sunt*: Ietritiții, și Puhitii, și Șumatitii, și Mișraitii: dintre aceștia au ieșit Zareatiții, și Estauliții.

54 Fiii lui Salma: Bet-Lehem, și Netofatiții, Atarot, Bet-Ioab, și jumătatea Manahetiților, a Toriților: 55 Și familiile Soferimilor, care locuiau în Iabeș, ale Tirateilor, ale Șimeateilor, ale Sucateilor. Aceștia *sunt* ^x Keniții, care s'au născut dela Hamat, părintele casei lui ^y Recab.

Familia lui David.

3 Și aceștia sunt fiii lui David, care i-se născură lui în Hebron: întâiu-născutul, ^a Amnon, dela Ahinoan, ^b Ezeleana; al doilea, Daniel, dela Abigail, Carmelita: 2 Al treilea, Absalom, fiul Maachei, fiica lui Talmai, regele din Gheșur; al patrulea, Adonia, fiul Haghitei: 3 Al cincelea, Șefatia, dela Abital; al șaselea Itram, dela ^c Egla, femeia lui. 4 *Acești* șase i-se născură în Hebron, ^d unde el domni șapte ani și șase luni: și treizeci și trei de ani domni el ^e în Ierusalim.

5 ^f Și acestea i-se născură lui în Ierusalim: Șimea, și Șobab, și Natan, și ^g Solomon, patru, din Batsua, fata lui Ammiel: 6 Și Ibhar, și Elișama, și Elifelet. 7 Și Noga, și Nefeg, și Iafia. 8 Și Elișama, și Eliada, și Elifelet, ^h nouă. 9 Toți aceștia *sunt* fiii lui David, afară de fiii concubinelor: și ⁱ Thamara *eră* sora lor.

10 Și fiul lui Solomon *eră* ^j Rehoboam: fiul acestuia *eră* Abia: fiul acestuia, Asa: fiul acestuia, Iosafat: 11 Fiul acestuia, Ioram: fiul acestuia, Ahazia; fiul acestuia, Iehoăș: 12 Fiul acestuia, Amazia: fiul acestuia, Azaria: fiul acestuia, Iotam: 13 Fiul acestuia, Ahaz; fiul acestuia, Hezekia: fiul acestuia, Manase: 14 Fiul acestuia, Amon: fiul acestuia, Iozia.

15 Și fiii lui Iozia *erau*: întâiu-născutul, Iohanani: al doilea, Ioiakim: al treilea, Zedekia; al patrulea, Șallum.

16 Și fiii lui Ieiakim *erau*: Ieconia, fiul lui; Zedekia, fiul lui.

17 Și fiii lui Iaconia *erau*: Asir, fiul acestuia, Sealtiel, 18 Și Malchiram, și Pedaia, și Șenațar, Iekamia, Hoșama, și Nedabia.

19 Și fiii lui Pedaia *erau*: Zerubabel și Șemei; și fiii lui Zerubabel: Meșullam și Hanania; și Șelomita, sora lor; 20 Și Hașuba și Obel, și Berechia, și Hașadia, Inbaș-Hesed, cinci.

21 Și fiii lui Hanania: Pelatia și Ie-

^a Cap. 11, 41.
^v Ios. 15, 17.

^x Iudc. 1, 16.
^y Ier. 35, 2.

Capit. 3,
^a 2 Sam. 3, 2.

^b Ios. 15, 56.
^c 2 Sam. 3, 5.

^d 2 Sam. 2, 11.
^e 2 Sam. 5, 5.

^f 2 Sam. 5, 14.
^g 2 Sam. 12, 24.

^h 2 Sam. 5, 14,
15, 16.

ⁱ 2 Sam. 13, 1.
^j 1 Reg. 11, 43.

saia; fiii lui Refaia, fiii lui Arnan, fiii lui Obadia, fiii lui Șecania.

22 Și fiii lui Șecania: Șemaia. Și fiii lui Șemaia: ^kHatuș, și Igal, și Bariah, și Nearia, și Șafat; șase.

23 Și fiii lui Nearia: Elioenai, și Hezekia, și Azrikam, trei.

24 Și fiii lui Elioenai: Hodaia, și Eliașib, și Pelaia, și Akkub, și Iohanana, și Dalaia, și Anani, șapte.

Alți urmași ai lui Iuda, și locurile așezării lor.

4 Fiii lui Iuda sunt: ^aPeret, Hețron, și Carmi, și Hur, și Șobal. 2 Și Reaia, fiul lui Șobal, născu pre Iahat, și Iahat născu pre Ahumai și Lahad. Acestea sunt familiile Zoratitilor. 3 Și aceștia sunt ai părintelui lui Etam: Ezreel, și Ișma, și Idbaș; și numele surorii lor eră Hatelelponi. 4 Și Penuel eră părintele lui Ghedor, și Ezer, părintele lui Hușa. Aceștia sunt fiii lui ^bHur, întâi-născutul Efratei, părintele Bet-Lehemului.

5 Și ^cAșur, părintele Tekoei, aveă două femei: Hela și Naara. 6 Și Naara îi născu lui pre Ahuzam, și Hefer, și Temeni, și Haahaștari. Aceștia sunt fiii Naarei. 7 Și fiii Helei sunt: Teret, Iezoar, și Etnan. 8 Și Cozu născu pre Anub, și Hațobeba, și familiile lui Aharhel, fiul lui Harum.

9 Și Iabeț eră ^dmai onorat decât frații lui, și muma lui chieamă numele lui: Iabeț. (*trist*), zicând: Căci cu dureri l-am născut. 10 Și Iabeț chieamă pe Dumnezeu lui Israel, și zise: O! de m'ai bine cuvânta, și ai întinde hotarele mele, și mâna ta ar fi cu mine, și tu m'ai feri de nenorociri, ca să fiu ferit de dureri! și Dumnezeu îi dădu cecace ceru.

11 Și Chelub, fratele lui Șua, născu pre Mechir; acesta este părintele lui Eșton. 12 Și Eșton născu pre Bet-Rafa. Paseah, și Tehinna, pre părintele Ir-Nahașului. Aceștia sunt bărbații dela Recha. 13 Și fiii lui Kenaz sunt: ^eOtniel și Seraia. Și fiii lui Otniel: Hatat. 14 Și Meonotai născu pre Ofra, și Seraia nă-

scu pre Ioab, pre părintele locuitorilor / Văiei Teslarilor; căci ei erau teslari.

15 Și fiii lui Caleb, fiul lui Iefune, erau: Iru, Ela, și Naam; și fiii lui Ela: Kenaz.

16 Și fiii lui Iehalleleel erau: Zif, și Zifa, și Tiria, și Asarcel.

17 Și fiii lui Ezra erau: Ieter, și Mered, și Efer, și Ialon;

și ea născu pre Miriam, și Șammai, și Ișbah, pre părintele Eștemoaei.

18 Și femeia lui, Iehudia, născu pre Iered, pre părintele Ghedorului, și pre Heber, pre părintele Socoului, și pre Iekutiel, pre părintele Zanoahului. Aceștia sunt fiii Bitiei, fiicei lui Faraon, pe care o luase Mered.

19 Și fiii femeiei lui, Hodia, sora lui Naham, părintele Keilei, erau:

Garmi, și Eștemoa, Maacatitul. 20 Și fiii lui Simon erau: Amnon, și Rinna, Benhanan, și Tilon; și fiii lui Iși: Zohet și Ben-Zohet.

21 Și fiii lui Șela, ^gfiul lui Iuda, erau:

Iar, părintele Lecei, și al Laadei, părintele Mareșei, și al familiilor casei lucrătorilor de pânză din casa Așbeei,

22 Și Ioakim, și bărbații din Cozeba, și Ioaș, și Saraf, cari domniră preste Moab, și Iașubi-Lehem. Însă aceste sunt lucruri vechi.

23 Aceștia erau olari, și locuiau în livezi și în lunci pe lângă rege; pentru trebuința lui ședeau acolo.

Urmașii lui Simeon, și locurile așezării lor.

24 Fiii lui Simeon erau: Nemuel, și Iamin, Iarib, Zerah, și Saul;

25 Fiul acestuia eră Șallum: fiul acestuia, Mibsam: fiul acestuia, Mișma.

26 Și fiii lui Mișma erau: Hamuel; fiul acestuia, Zaccur; fiul acestuia, Șimei.

27 Și Șimei aveă șasesprezece fii și șase fete; dar frații lui nu aveau mulți fii, și toate familiile lor nu se înmulțiau, ca fiii lui Iuda.

28 Și ei locuiau la ^hBeer-Șeba, și la Molada, și la Hațar-Șual,

29 Și la Bilha, și la Ețem, și la Tolad. 30 Și la Betuel, și la Horma, și la Tiklag.

31 Și la Bet-Marcabot, și la Hațar-Susim, și la Bet-Birei, și la Șaaraim. Acestea erau cetățile lor, până ce David se făcu rege.

32 Și satele lor erau: Etam, și

^k Ezra. 8. 2.

Capul 4.

^b Cap. 2. 50.

^d Fac. 34. 19.

^e Ios. 15. 17.

^f Neem. 11. 3.

^g Fac. 38. 1. 5.

^h Ios. 19. 2.

Aim, Rimmon și Tochen, și Așan, cinci cetăți: 33 Și toate satele lor cele din jurul acestor cetăți, până la Baal. Acestea sunt locuințele lor; iar genealogia lor este: 34 Meșobab, și Iamlec, și Ioaș, fiul lui Amația, 35 Și Ioel, și Iehu, fiul lui Iosibia, fiul lui Seraia, fiul lui Asiel. 36 Și Elioenai, și Iacobab, și Ieșohaia, și Asaia, și Adiel, și Iesimiel, și Benaia, 37 Și Ziza, fiul lui Șifi, fiul lui Allon, fiul lui Iedaia, fiul lui Șimri, fiul lui Șemaia. 38 Acești, care aici s'au amintit după nume, erau capi ai familiilor lor; și casele lor părintești se înmulțiră foarte.

39 Și pentru aceea merseră, ca să între în Ghedor, până spre răsăritul văiei, căutând pășune pentru turmele lor. 40 Și găsiră și pășune grasă, bună, și pământ întins în toate părțile, și liniștit și pacinic: căci cei dela Ham locuiră mai înainte acolo. 41 Și veniră aceștia, cei seriși cu numele în zilele lui Hezekia, regele lui Iuda. ⁱși sfărâmară corturile și locuințele lor, care s'au găsit acolo, și le nimieiră, până în ziua de astăzi, și locuiră acolo în locul lor: căci acolo *eră* pășune pentru turmele lor. 42 Și se duseră din ei, dintre fiii lui Simeon, către munții Seir, cinci sute bărbați, și Pelatia și Nearia și Refaia și Uziel, fiii lui Iși, în fruntea lor. 43 Și bătură rămășița Amalekiților, cari scăpaseră, și locuiră acolo până în ziua de astăzi.

Urmașii lui Ruben.

5 Și fiii lui Ruben, întâiu-născutul lui Israel, (căci ^ael *eră* întâiu-născutul, dar fiindcă ^bpângărise patul părintelui său, se dăd^c dreptul de întâia-năștere fiilor lui Iosef, fiul lui Israel, dar nu așa ca să fie înscris în genealogii ca întâiu-născutul; 2 Căci ^dIuda *eră* ^ecel mai puternic între frații săi, și dintrânsul s'au tras domnitorii, dar dreptul de întâia-năștere *fu* a lui Iosef.) 3 Fiii lui ^fRuben, întâiu-născutul lui Israel, *erău*: Hanoc, și Pallu, Hețron, și Carmi. 4 Fii lui Ioel: Semaia; fiul acestuia *eră* Gog;

fiul acestuia, Simei; 5 Fiul acestuia, Mica; fiul acestuia Reaia; fiul acestuia, Baal; 6 Fiul acestuia, Beera: pre carele Tiglat-Pileser, regele Asiriei, îl duse prins; el *eră* capul Rubeniților.

7 Și frații lui după familie lor, ^gcum s'au înscris după genealogiile lor, *erău* capi; Iegiel, și Zecharia, 8 Și Bela, fiul lui Azaz, fiul lui Șema, fiul lui Ioel, care locuia la ^hAroer, și până la Nebo și Baal-Meon. 9 Și el locui la răsărit, până la intrarea în pustiul de lângă fluviul Eufrat; căci vitele lor se înmulțiră. ⁱîn pământul Galaad. 10 Și în zilele lui Saul purtară ei resbel ^jcu Hagaritenii, și aceștia picară prin mâna lor; și ei locuiră, în corturile lor, în tot răsăritul Galaadului.

Urmașii lui Gad; lupta cu Hagaritenii.

11 În fața lor locuiau fiii lui Gad în pământul ^kBasanului, până la Salca; 12 Ioel, capul, și Șafam al doilea, și Iaanai, și Șafat în Basan. 13 Și frații lor după casa lor părintească *erău*: Micael, și Meșullam, și Șeba, și Iorai, și Iacan, și Zia, și Eber, șapte. 14 Aceștia *erău* fiii lui Abihail, fiul lui Huri, fiul lui Iaroah, fiul lui Galaad, fiul lui Micael, fiul lui Ieșișai, fiul lui Iahdo, fiul lui Buz. 15 Ahi, fiul lui Abdiel, fiul lui Guni, *eră* capul caselor lor părintești. 16 Și ei locuiau în Galaad, în Basan, și în cetățile lui, și în toate înconjurmile ^lȘaronului, până la marginile lor. 17 Ei toți au fost înscriși *în cartea nașterilor*, în zilele lui ^mIotam, regele lui Iuda, și în zilele lui ⁿIeroboam, regele lui Israel.

18 Fiii lui Ruben, și Gadiții, și jumătatea seminției lui Manase, dintre bărbații luptători, cari purtau scut și sabie, și săgetau cu arc, și cunoșteau resbelul, *erău* patruzeci și patru de mii, șapte sute și șasezeci, cari au mers la oștire. 19 Și au purtat resbel cu Hagaritenii, și cu ^oIetur, și Nefiș, și Nodab. 20 Și ^pei îi învinseră, și Hagaritenii au fost dați în mânele lor, și toți câți *erău* lângă

ⁱ 2 Reg. 18. 8.

Capul 5.

^a Fac. 29. 32 & 49. 3.

^b Fac. 35. 22.

^c Fac. 48.15,22.

^d Fac. 49. 8, 10.

Ps. 60. 7.

^e Mic. 5. 2.

Mat. 2. 6.

^f Fac. 46. 9.

^g Vers. 17.

^h Ios. 13. 15. 16.

ⁱ Ios. 22. 9.

^j Fac. 25. 12.

^k Ios. 13. 11. 24.

^l Cap. 27. 29.

^m 2Reg.15.5.32.

ⁿ 2Reg 14.16.28.

^o Fac. 25. 15.

^p Vers. 22.

dânșii : căci către Dumnezeu au strigat ei în luptă, și el se înduplecă de *rugele* lor, fiindcă *q* aveau încredere în el. 21 Și au luat turmele lor : cămilele lor, cincizeci mii : și oile două sute și cincizeci mii : și asini, două mii : și oameni, o sută mii. 22 Căci mulți omorâți au picat ; că dela Dumnezeu *eră* lupta. Și au locuit ei în locul lor până la *r* strămutare.

Jumătate din Manase.

23 Și fiii jumătăței semniței lui Manase au locuit în țară, răspândindu-se la Basan, până la Baal-Hermon și Senir și pe muntele Hermon. 24 Și aceștia *erau* capii caselor lor părintești : Efer, și Iși, și Eliel, și Azriel, și Ieremia, și Hodavia, și Iahdiel, bărbați viteji, bărbați de nume, capii ai caselor lor părintești.

25 Dar ei au păcătuit în contra Dumnezeului părinților lor, și desfrânară cu zeii popoarelor țării, pre care Dumnezeu le stărpise de dinaintea lor. 26 Deci deșteptă Dumnezeu lui Israel sufletul lui Pul, regele Asiriei, și sufletul lui Tiglat-Pileser, regele Asiriei : și ei îi strămutară : pre Rubeniți, pre Gaditi, și jumătate din seminția lui Manase, și-i duseră la Halah, și Habor, și Hara, și la fluviul Gozan, până în ziua de astăzi.

Genealogia seminției lui Levi.

6 Fiii lui Levi *erau* : *a* Gherșom, Kehat, și Merari. 2 Și fiii lui Kehat : Amram, Ițhar, Hebron, și Uziel. 3 Și copiii lui Amram : Aaron, și Moisi, și Miriam. Și fiii lui Aaron : *b* Nadab, și Abihu, Eleazar, și Itamar. 4 Eleazar născu pre Fineas : Fineas născu pre Abișua ; 5 Și Abișua născu pre Bukki, și Bukki născu pre Uzzi ; 6 Și Uzzi născu pre Zerahia ; și Zerahia născu pre Meraiot. 7 Și Meraiot născu pre Amaria, și Amaria născu pre Abitub, 8 Și *c* Abitub născu pre Zadok, și *d* Zadok născu pre Ahimaat. 9 Și Ahimaat născu pre Azaria, și Azaria născu pre Iohanan. 10 Și Iohanan născu pre Azaria. (acesta *este* acela, *e* care *eră* preot în *f* casa, care o zidi Solomon în Ierusalim :) 11 Și *g* Azaria născu pre A-

maria, și Amaria născu pre Abitub. 12 Și Abitub născu pre Zadok, și Zadok născu pre Șallum. 13 Și Șallum născu pre Hilkia, și Hilkia născu pre Azaria. 14 Și Azaria născu pre *h* Seraia, și Seraia născu pre Iehoțadak. 15 Și *i* când Domnul strămută prin Nebucodonosor pe Iuda și pe Ierusalim, fu dus și Iehoțadak.

16 Fiii lui Levi *erau* : *j* Gherșom, Kehat, și Merari. 17 Și acestea *sunt* numile filor lui Gherșom : Libni și Șimei. 18 Și fiii lui Kehat : Amram, Ițhar, și Hebron, și Uziel. 19 Fiul lui Merari : Mahli și Muși.

Și acestea *sunt* familiile lui Levi după părinții lor : 20 Dela Gherșom : Libni, fiul său ; fiul acestuia *eră* Iahat : fiul acestuia, *k* Zimma : 21 Fiul acestuia, Ioah ; fiul acestuia, Iddo ; fiul acestuia, Zerah : fiul acestuia, Ieatrai. 22 Fiii lui Kehat : Amminadab ; fiul acestuia, Corah ; fiul acestuia, Asir : 23 Fiul acestuia, Elkana : fiul acestuia, Ebiasaf ; fiul acestuia, Asir : 24 Fiul acestuia, Tahat : fiul acestuia, Uriel ; fiul acestuia, Uzia : și fiul acestuia, Șaul. 25 Și fiii lui Elkana : *l* Amasai și Ahimot. 26 Elkana ; fiii lui Elkana *erau* : Tofai, fiul său : fiul acestuia, Nahat ; 27 Fiul acestuia, Eliab : fiul acestuia, Ieroham ; fiul acestuia, Elkana. 28 Și fiii lui Samuel : întâiu-născutul, Ieroham ; Vașni, și Abia. 29 Fiii lui Merari : Mahli, fiul acestuia, Libni : fiul acestuia, Șimei : fiul acestuia, Uza : 30 Fiul acestuia, Șimea : fiul acestuia, Haghia : fiul acestuia, Asaia.

Genealogiile Leviților cântăreți : Heman, Asaf și Etan.

31 Și aceștia *sunt* aceia, pre care i-a pus David pentru cântare, în casa Domnului, după ce *m* se dădă repaus chivotului. 32 Și ei serviau înaintea locașului cortului întrunirii cu cântări, până la zidirea casei Domnului, de către Solomon în Ierusalim : și ei serviau după rândul lor.

33 Ei și fiii lor *erau* aceia, care erau

q Ps. 22. 4, 5. | *Capitol 6.* | *b* Lev. 10. 1. | *d* 2 Sam. 15. 27. | *f* 1 Reg. 6. | *h* Neem. 11. 11. | *j* Esod. 6. 16. | *l* Vers. 35. 36.
r 2 Reg. 15. 29. | *a* Fac. 46. 11. | *c* 2 Sam. 8. 17. | *e* 2 Cron. 26. 17. | *g* Ezra. 7. 3. | *i* 2 Reg. 25. 18. | *k* Vers. 43. | *m* Cap. 16. 1

puși *acolo*. Dintre fiii lui Kehat: Heman, cântărețul, fiul lui Ioel, fiul lui Samuel. 34 Fiul lui Elkana, fiul lui Ierobam, fiul lui Eliel, fiul lui Toah. 35 Fiul lui Zuf, fiul lui Elkana, fiul lui Mahat, fiul lui Amasai. 36 Fiul lui Elkana, fiul lui Ioel, fiul lui Azaria, fiul lui Zefania. 37 Fiul lui Tahat, fiul lui Assir, fiul lui ^uEbiasaf, fiul lui Korah, 38 Fiul lui Ithar, fiul lui Kehat, fiul lui Levi, fiul lui Israel. 39 Și frațele său Asaf, care stă din dreapta lui: Asaf, fiul lui Berachia, fiul lui Șimea. 40 Fiul lui Micael, fiul lui Baaseia, fiul lui Malchia. 41 Fiul lui Etni, fiul lui Zerah, fiul lui Adaia. 42 Fiul lui Etan, fiul lui Zinma, fiul lui Șimei. 43 Fiul lui Iahat, fiul lui Gherșom, fiul lui Levi.

44 Și fiii lui Merari, frații lor, *car* stăteau din stânga: Etan, fiul lui Kiși, fiul lui Abdi, fiul lui Malluc. 45 Fiul lui Hașabia, fiul lui Amația, fiul lui Hilkia. 46 Fiul lui Amți, fiul lui Bani, fiul lui Șamer. 47 Fiul lui Mahli, fiul lui Muși, fiul lui Merari, fiul lui Levi. 48 Și frații lor, Levitii, *erau* puși spre tot serviciul în locașul casei lui Dumnezeu.

Familia lui Aaron, și datoriile sale.

49 Și Aaron și fiii lui tămăiau ^ope altarul arderei de tot, și ^ppe altarul de tămăiere, și *erau puși* spre tot serviciul sanctuarului, și spre a face ispășire pentru Israel, după toate, câte poruncise Moisi, servul lui Dumnezeu. 50 Și aceștia *erau* fiii lui Aaron: Fiul lui *eră* Eleazar: și fiul acestuia, Fineas: fiul acestuia, Abișua: 51 Fiul acestuia Bukki: fiul acestuia, Uzi: fiul acestuia, Zerahia: 52 Fiul acestuia, Meraiot; fiul acestuia, Amaria: fiul acestuia, Abitub: 53 Fiul acestuia, Zadok: fiul acestuia, Ahimaat.

54 ^qȘi acestea *sunt* locuințele lor, după satele lor, în hotarele lor, ale fiilor lui Aaron, din familia Kehatitilor. (căci pe dânsi a picat sortul). 55 ^rȘi li-se dădă Hebronul, în pământul lui Iuda, și împrejurimile sale: 56 ^sDar câmpul ce-

tății și satele lui se dădură lui Caleb, fiul lui Iefune. 57 Și ^tfiilor lui Aaron s'au dat cetățile lui Iuda: Hebronul, *cetatea* de scăpare, și Libna cu împrejurimile sale, și Iattirul, și Eștemoa cu împrejurimile lor. 58 Și Hilenul cu împrejurimile sale, și Debirul cu împrejurimile sale. 59 Și Așanul cu împrejurimile sale, și Bet-Șemeșul cu împrejurimile sale: 60 Și din semința lui Benjamin: Gheba cu împrejurimile sale, Allemetul cu împrejurimile sale: toate cetățile lor împreună *erau*: treisprezece, după familiile lor. 61 Și fiilor lui Kehat, ^ucare mai rămăseseră încă din familia seminției, *aceștia li-se dădă* prin sorti din jumătatea seminției, *adecă* din jumătatea seminției lui Manase, zece cetăți. 62 Și fiilor lui Gherșom, după familiile lor, *se dădură* din seminția lui Isachar, și din semința lui Asser, și din seminția lui Neftali, și din seminția lui Manase în Basan, treisprezece cetăți.

63 Fiilor lui Merari, după familiile lor, din seminția lui Ruben, și din seminția lui Gad, și din seminția lui Zebulon, prin sorti, ^xdouăsprezece cetăți. 64 Așa au dat fiii lui Israel Levitilor *aceste* cetăți cu împrejurimile lor. 65 Și au dat prin sorti din seminția fiilor lui Iuda, și din seminția fiilor lui Simeon, și din seminția fiilor lui Benjamin aceste cetăți, care se numesc cu numele lor.

66 Și ^y*ceilalți* din familiile fiilor lui Kehat aveau cetățile hotarului lor din seminția lui Efraim. 67 ^zȘi li-se dădă lor *din* cetățile de scăpare: Șechemul cu împrejurimile sale pe muntele lui Efraim: *li-se* mai dădă și Ghezerul cu împrejurimile sale, 68 ^aȘi Iokmeanul cu împrejurimile sale, și Bet-Horonul cu împrejurimile sale. 69 Și Aialonul cu împrejurimile sale, și Gat-Rimmonul cu împrejurimile sale: 70 Și din jumătatea seminției lui Manase: Anerul cu împrejurimile sale, și Bileamul cu împrejurimile sale, pentru familia celorlalți fiii ai lui Kehat.

ⁿ Esod. 6. 24. | ^p Esod. 30. 7. | ^r Ios. 21. 11, 12. | ^t Ios. 21. 13.

^o Lev. 1. 9. | ^q Ios. 21.

^s Ios. 14. 13.

^u Vers. 66.

^v Ios. 21. 5.

^x Ios. 21. 7, 34.

^y Vers. 61.

^z Ios. 21. 21.

^a Ios. 21. 22-35.

71 Fiilor lui Gherșom *s'au dat* din familia jumătăței seminției lui Manase: Golanul în Basan cu împrejurimile sale, și Aștarotul cu împrejurimile sale; 72 Și din seminția lui Isachar: Kedeșul cu împrejurimile sale; Daberatul cu împrejurimile sale, 73 Ramotul cu împrejurimile sale, și Anemul cu împrejurimile sale; 74 Și din seminția lui Asser: Mașalul cu împrejurimile sale, Abdonul cu împrejurimile sale, 75 Și Hukokul cu împrejurimile sale, și Rehobul cu împrejurimile sale: 76 Și din seminția lui Neftali: Kedeșul în Galilea cu împrejurimile sale, Hammonul cu împrejurimile sale, și Kiriataimul cu împrejurimile sale.

77 Celorlalti fii ai lui Merari *s'au dat* din seminția lui Zabulon: Rimmonul cu împrejurimile sale, și Taborul cu împrejurimile sale: 78 Și dincolo de Iordan, în fața Ierichonului, la răsăritul Iordanului, dela seminția lui Ruben: Bezerul în pustiu cu împrejurimile sale, și Iahza cu împrejurimile sale, 79 Și Kedemotul cu împrejurimile sale, și Mafaatul cu împrejurimile sale: 80 Și dela seminția lui Gad: Ramotul în Galaad cu împrejurimile sale, și Mahanaimul cu împrejurimile sale, 81 Și Heșbonul cu împrejurimile sale, și Iazarul cu împrejurimile sale.

Urmașii lui Isachar, ai lui Benjamin, ai lui Neftali, ai jumătăței lui Manase, ai lui Efraim și ai lui Asser: cu câteva locuri ale așezării lor, și fragmente din istoria lor.

7 Și fiii lui Isachar *erau*: ^aTola, Pua, Iașub, și Simron, patru. 2 Și fiii lui Tola: Uzi, Refaia, Ieriel, Iahmai, Ibsam, și Samuel, capii caselor lor părintești, *anume* ai lui Tola, bărbați viteji între generațiunile lor; ^bnumărul lor în zilele lui David *eră*: douăzeci și două mii, șasă sute. 3 Și fiii lui Uzi: Izrahia. Și fiii lui Izrahia: Micael, și Obadia, și Ioel, Ișaia, cinci; toți capi.

4 Și la dânsi, după generațiunile lor, după casele lor părintești, *erau* cete de

oameni de oaste, treizeci și șase mii; că ei aveau femei multe și fii *mulți*. 5 Și frații lor dintre toate neamurile lui Isachar, *erau* bărbați viteji; cu toții înscrși în cartea nașterilor; optzeci și șapte mii.

6 *Fiii* lui ^cBeniamin: Bela, Becher, și Iediael, trei. 7 Și fiii lui Bela *erau*: Etbon, și Uzi, și Uziel, și Ierimot, și Iri, cinci; capii caselor părintești, bărbați viteji: cu toți înscrși în cartea nașterilor *erau*: douăzeci și două mii, treizeci și patru. 8 Și fiii lui Becher: Zemira, și Ioăș, și Eliezer, și Elioenai, și Omri, și Ierimot, și Abia, și Anatot, și Alamet. Toți aceștia *erau* fiii lui Becher. 9 Și cei înscrși în cartea nașterilor lor, capii caselor lor părintești *erau*: douăzeci mii, două sute, bărbați viteji. 10 Și fiii lui Iediael: Bilhan. Și fiii lui Bilhan: Ieuș, și Benjamin, și Ehud, și Chenaana, și Zetan, și Tarșiș, și Ahișahar. 11 Toți aceștia *erau* fiii lui Iediael, după capii caselor părintești, șaptesprezece mii, două sute, bărbați viteji, care ieșiră cu oaste la luptă. 12 ^dȘi Șuppim și Huppim, fiii lui Ir, și Hușșim, fiii lui Aher.

13 Fiii lui Neftali *erau*: Iahțiel, și Guni, și Iețer, și ^eȘallum, fiii Bilhei.

14 Fiii lui Manase *erau*: Asriel, pre care l-a născut ea. Și concubina sa, Siriciana, născu pre Machir, pre părintele lui Galaad. 15 Și Machir luă de femeie pre *sora* lui Huppim și a lui Șuppim, și numele surorii sale *eră* Maaca; și numele celui de al doilea *eră* Telofehad; și Telofehad *avea numai* fete. 16 Și Maaca, femeia lui Machir, născu un fiu, și numi numele lui Pereș. Și numele fratelui *eră*: Șereș; și fiii acestuia *erau*: Ulam și Rekem. 17 Și fiii lui Ulam: ^fBedan. Aceștia *erau* fiii lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase. 18 Și sora lui, Hammolechet, născu pe Ișod, și ^gAbiezer, și Mahla. 19 Și fiii lui Șemida *erau*: Ahian, Șechem, Likhi, și Aniam.

20 Și ^hfiii lui Efraim *erau*: Șutelah; și fiul acestuia *eră* Bered; și fiul acestuia, Tahat; și fiul acestuia, Elada; și

acestui. Tahat: 21 Și fiul acestuia, Zabad; și fiul acestuia, Șutelah, și Ezer, și Elead. Și bărbații din Gat. moștenii pământului i-au ucis; căci se pogoriseră, ca să răpească vitele lor. 22 Și plânse Efraim. părintele lor, multe zile; și frații lui veniră, ca să-l mângăie. 23 Și el intră la femeia sa, și ea zămislî, și născu fiu, și el numî numele lui Beria; căci venise nenorocire preste casa sa. 24 (Și fiica sa *eră* Șeera: și ea zidi Bet-Horonul cel de jos, și cel de sus. și Uzen-Șeera.) 25 Și Refah *eră* fiul lui, și Reșef; și fiul acestuia *eră* Telah; și fiul acestuia, Tahan; 26 Fiul acestuia, Laadan; fiul acestuia, Ammihud; fiul acestuia, Elișama: 27 Fiul acestuia, Non; fiul acestuia, Iosua.

28 Și stăpânirile și locuințele lor *erau*: Bet-El cu cetățile sale; și spre răsărit, ⁱNaaronul; și spre apus, Ghezerul cu cetățile sale; și Sechemul cu cetățile sale, până la Gaza și cetățile sale; 29 Și câtră hotarul fiilor lui ^jManase: Bet-Șeanul cu cetățile sale; Taanacul cu cetățile sale, ^kMeghiddoul cu cetățile sale, Dorul cu cetățile sale. În aceasta au locuit fiii lui Iosef, fiul lui Israel.

30 ^lFiii lui Asser *erau*: Imma, și Ișva, și Ișvi, și Beria: și Sarah *eră* sora lor. 31 Și fiii lui Baria *erau*: Heber și Malchiel: acesta *este* părintele Birzavitului. 32 Și Heber născu pre Iaflet, și Somer, și Hotam, și pre Șua, sora lor. 33 Și fiii lui Iaflet: Pasac, și Bimhal, și Așfat. Aceștia *sunt* fiii lui Iaflet. 34 Și fiii lui Șamer: Ahi, Roga, Iehubba, și Aram. 35 Și fiii lui Helem, fratele său: Tofah, și Imma, și Șeleș, și Amal. 36 Fiii lui Tofah: Suah, și Harnefer, și Șual, și Beri, și Imra, 37 Beter, și Hod, și Șama, și Șilșa, și Itran, și Beera. 38 Și fiii lui Ieter: Iefune, și Pispă, și Ara. 39 Și fiii lui Ulla: Arah, și Hanniel, și Ritia.

40 Toți aceștia *erau* fiii lui Asser, capii caselor lor părintești, aleși, bărbați viteji, capii mai marilor. Și cei înscrși

ai lor în cartea nășterilor pentru serviciul la luptă, a fost: douăzeci și șase mii de oameni.

Altă listă a urmașilor lui Beniamin; genealogia lui Saul.

8 Beniamin născu pe ^aBela, întâiu-născutul său; pre Așbel, al doilea; Ahrah al treilea. 2 Noha, al patrulea; Rafa, al cincelea: 3 Și fiii lui Bela *erau*: Addar, Ghera, Abihud, 4 Abișua, Naaman, Ahoah, 5 Ghera, Șefufan, și Hiram. 6 Și aceștia *erau* fiii lui Ehud, care erau capii *caselor* părintești ai locuitorilor din Gheba, și ei îi strămutară la ^bManahat: 7 Adecă Naaman, Ahia și Ghera. Asesta îi strămută; și el născu pre Uza și Ahihud. 8 Și Șaharaim născu *copii*, în pământul Moabului, după ce a lepădat pre *femeia* sa; Husim și Baara *erau* femeile lui. 9 Și născu din Hodeș, femeia sa, pre Iobab, Tibia, Meșa, Malcam. 10 Ieuț, Șachia, și Mirma. Aceștia *erau* fiii lui, capii *caselor* părintești. 11 Și din Husim născu el pre Abitud și Elpaal. 12 Și fiii lui Elpaal *erau*: Eber, Mișam, și Șamed: acesta zidi Onoul și Lodul, și cetățile lor; 13 Și Beria și Șema, cari *erau* capii *caselor* părintești ai locuitorilor de Aialon; ei au alungat pre locuitorii Gatului. 14 Și Ahio, Șașak, Ieremot, 15 Zebadia, Arad, Ader, 16 Micael, Ispa, și Ioha, fiii lui Beria. 17 Și Zebadia, Mașullam, Hizki, Heber, 18 Ișmerai, Ezlia, și Iobab, fiii lui Elpaal. 19 Și Iakim, Zicri, Zabdi, 20 Elienai, Ziltai, Elliel, 21 Și Adaia, Beraia și Șimrat, fii lui Șimei. 22 Și Ișpan, Eber, Eliel, 23 Abdon, Zicri, Hanan, 24 Hanania, Elam, Antotio, 25 Ifdeia, și Penuel, fiii lui Șașak. 26 Și Șamșerai, și Șeharia, Atalia. 27 Iareșia, Elia, și Zicri, fiii lui Ieroham. 28 Aceștia *erau* capi ai *caselor* părintești între generațiunile lor, capi tură, și locuiau în Ierusalim.

29 Și în Ghibeon locuia părintele lui Ghibeon, și ^cnumele femeicii sale *eră* Maaca. 30 Și întâiu-născutul său *eră*

Abdon: și Tur, și Kiș, și Baal, și Nadab. 31 Și Ghedor, și Ahio, și Zacher. 32 Și Miklot născu pre Șimea. Și aceștia locuiau în fața fraților lor, cu frații lor la Ierusalim, 33 Și ^dNer născu pre Kiș; și Kiș născu pre Saul, și Saul născu pre Ionațan, Malchișua, Abinadab, și Eșbaal. 34 Și fiii lui Ionațan *eră* Merib-Baal: și Merib-Baal născu pre ^eMica. 35 Și fiii lui Mica *erău*: Piton, Melec. Tarea, și Ahaz. 36 Și Ahaz născu pre Iehoada, și Iehoada născu pre Alemet, Azvemet și Zimri: și Zimri născu pre Moța, 37 Și Moța născu pre Binea; fiul acestuia *eră* Rafa; fiul acestuia, Eleasa: fiul acestuia, Ațel. 38 Și Ațel aveă șasă fiii, și acestea *sunt* numele lor: Azrikam, Bocrn, Ișmael, Searia, Obadia, și Hanan. Toți aceștia *erău* fiii lui Ațel. 39 Și fiii lui Eșek, fratele său, *erău*: Ulam, întâiu-născutul său, Ieuș, al doilea, Elifelet, al treilea. 40 Și fiii lui Ulam *erău* bărbați viteji, cari întindeau arcul. Și ei aveau mulți fii și nepoți: o sută cincizeci. Toți aceștia *sunt* din fiii lui Beniamin.

Listă familiilor din felurite seminții, care locuiau în Ierusalim.

9 Așa ^atot Israelul s'a înscris în cartea nașterii: și iacă, scriși *sunt* în cartea regilor lui Israel. Și Iuda fu dus la Babilon, pentru păcatele lui.

2 ^bȘi cei ce au locuit din Ontei, în stăpânirile lor, în cetățile lor, *erău*: Israelitii, preoții, Leviții, și ^cservii templului. 3 Și la ^dIerusalim locuiau din fiii lui Iuda, și din fiii lui Beniamin, și din fiii lui Efraim și ai lui Manase:

4 Utal, fiul lui Ammihud, fiul lui Omri, fiul lui Imri, fiul lui Bani, din fiii lui Peteret, fiul lui Iuda. 5 Și din Șiloniți: Asaia, întâiu-născutul, și fiii săi. 6 Și din fiii lui Zerah: Ieuel, și frații lor, șasă sute nouăzeci.

7 Și din fiii lui Beniamin: Sallu, fiul lui Meșullam, fiul lui Hodavia, fiul lui Hasenua; 8 Ibneia, fiul lui Ieroham, și Ela, fiul lui Uzi, fiul lui Micri: și Me-

sullam, fiul lui Șefatia, fiul lui Reuel, fiul lui Ibnia: 9 Și frații lor, după nașterile lor: nouă sute cincizeci și șapte. Toți aceștia *erău* capi părintești ai caselor lor părintești:

10 ^eȘi din preoți: Iedaia, Iehoiarib, Iachin, 11 Și Azaria, fiul lui Hilkia, fiul lui Mesullam, fiul lui Zadok, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, mai marele casei lui Dumnezeu; 12 Și Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pașhur, fiul lui Malchia: și Maasai, fiul lui Adiel, fiul lui Iahzera, fiul lui Meșullam, fiul lui Meșillemit, fiul lui Immer; 13 Și frații lor, capi ai caselor lor părintești: o mie șapte sute și șasezeci, bărbați deștepți pentru lucrul serviciului, în casa lui Dumnezeu.

14 Și din Leviți: Șemaia, fiul lui Hașsub, fiul lui Azrikam, fiul lui Hasabia, dintre fiii lui Merari; 15 Și Bakbakkar, Hereș, Galal, și Matania, fiul lui Mica, fiul lui Zieri, fiul lui Asaf: 16 Și Obadia, fiul lui Șemaia, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun; și Berechia, fiul lui Asa, fiul lui Elkana, care locuia în satele Netofațiilor.

Șujbele sanctuarului.

17 Și ușierii: Șallum, Akkub, Tahon, Ahiman, și frații lor; Șallum *eră* capul. 18 Aceștia până atunci *au fost* la poarta regelui către răsărit; *erău* ușierii taberei fiilor lui Levi. 19 Și Șallum, fiul lui Kore, fiul lui Ebiasaf, fiul lui Korah, și frații săi din casa sa părintească, Korahiții, *erău* asupra lucrului serviciului, și custodiau pragurile cortului; și părintii lor *erău* preste tabăra Domnului, și custodiau intrarea. 20 Și ^fFineas, fiul lui Eleazar, a fost mai înainte domn preste dânsi, și Domnul *eră* cu dânsul. 21 Zecaria, fiul lui Meselemia, *eră* ușierul cortului întrunirii. 22 Toți aceștia, aleși ca să fie ușieri, *erău* două sute doisprezece. Ei erau înscrisi în cartea nașterilor după satele lor: ^gDavid și Samuel, ^hvăzătorul; îi așezaseră în serviciul lor. 23 El și fiii lor *fură* preste porțile

^a 1 Sam. 14. 51.

^e 2 Sam. 9. 12.

Capul 9.

^b Ezra. 2. 70.

^a Neem. 11. 1.

^e Neem. 11. 10.

^f Num. 31. 6.

^h 1 Sam. 9. 9.

^a Ezra. 2. 59.

^e Ios. 9. 27.

etc.

^g Cap. 6. 1, 2.

casei Domnului, *adecă* ale casei cortului, ca să *le* păzească. 24 După cele patru vânturi stăteau ușierii, spre răsărit, spre apus, spre mează-noapte, și spre mează-zi. 25 Și frații lor *locuiau* în satele lor, și veniau *pe* câte șapte zile, din când în când cătră dânsi. 26 Deci în serviciu statornic erau patru ușieri mai mari; ei *erau* Leviți, și puși preste cămărilor și tesauerele casei lui Dumnezeu. 27 Și ei mâneau împrejurul casei lui Dumnezeu; căci a lor *eră* paza și ei *aveau sarcina* a o deschide în toată dimineata. 28 Și *unii* din ei erau puși preste vasele serviciului: căci ei le aduceau în lăuntru după număr, și le scoteau după număr. 29 Și *unii* din ei *erau* puși preste vasele, preste toate vasele sanctuarului și preste făină, preste vin și olei, și tămâie și aromate. 30 Și *unii* din fiii preoților pregăteau *mirul* din aromate. 31 Și Matiti, *unui* din Leviți, întâiu-născutul lui Salmul, Korahitul, *eră* în serviciul statornic *asupra* celor ce se făceau în tigăi. 32 Și *alții* dintre fiii Kehatiților, frații lor, *erau* puși preste pânile punerei înainte, ca să le pregătescă în fiecare sabbat. 33 Și *dintr'aceștia* *erau* *cântăreții* Leviților, și ei *ședeau* în cameră, fără alt serviciu; căci erau în serviciul *acela* ziua și noaptea. 34 Aceștia *sunt* capi *caselor* părintești ai Leviților, după generațiunile lor: capi *fură* ei, și locuiau în Ierusalim.

Locuitorii din Ghibeon și casa lui Saul.

35 Și în Ghibeon locuia părintele lui Ghibeon, Iehiel; și numele femeiei sale *eră* *Maaca*. 36 Și întâiu-născutul lui *eră* Abdon: apoi Zur, Kiș, Baal, Ner, Nadab. 37 Ghedor, Ahio, Zecaria, și Miklot. 38 Și Miklot născu pre Șimeam. Și aceștia locuiau în fața fraților lor, cu frații lor în Ierusalim. 39 *Și* Ner născu pre Kiș, și Kiș născu pre Saul, și Saul născu pre Ionatan, Malchisua, Abinadab, și Eșbaal. 40 Și fiul lui Ionatan *eră* Merib-Baal: și Merib-Baal născu pre Mica. 41 Și fiii

lui Mica *erau*: Piton, și Melec, și Tahrea, și Ahaz. 42 Și Ahaz născu pre Iara, și Iara născu pre Alemet, Atmavet, și Zimri; și Zimri născu pre Moța, 43 Și Moța născu pre Binea; fiul acestuia *eră* Rafiaia; fiul acestuia, Eleasa: fiul acestuia, Azel. 44 Și Ațel avea șasă fii, și aceștia *sunt* numele lor: Azrikam, Boceru, Ișmael, Șearia, Obadia, și Hanan. Aceștia *sunt* fiii lui Ațel.

Moartea lui Saul și a lui Ionatan.

10 Și *Filistenii* se luptară cu Israel, și bărbații lui Israel fugiră de dinaintea Filistenilor, și căzură uciși pe muntele Ghilboa. 2 Și Filistenii urmăriră pre Saul și pre fiii lui: și Filistenii uciseră pre Ionatan, pre Abinadab, și pre Malchisua, fiii lui Saul. 3 Și se întâri lupta în jurul lui Saul, și-l ajunseră arcașii, și el fii rănit de arcași. 4 Și Saul zise către purtătorul său de arme: Trage sabia ta, și străpunge-mă cu ea, ca să nu vină acești necircumciși, și să-și bată joc de mine; dară purtătorul de arme al său nu voia: căci se temea foarte. Atuncia luă Saul sabia, și se aruncă preste dânsa. 5 Și văzând purtătorul său de arme, cumcă Saul *eră* mort, se aruncă și el preste sabie și muri. 6 Așa muri Saul, și cei trei fii ai săi: și toată casa lui muri împreună *cu el*. 7 Și văzând toți bărbații lui Israel, cari *locuiau* în vale, cumcă fugiau, și că Saul și fiii săi au murit, părăsiră cetățile lor, și fugiră: și veniră Filistenii, și locuiră acolo.

8 Și a doua zi veniră Filistenii, ca să desbrace pre uciși, și găsiră pre Saul și pre fiii săi căzuți pe muntele Ghilboa. 9 Și-l desbrăcară, și luară capul său și armele sale, și trimiseră în pământul Filistenilor de jur împrejur, ca să dea știre idolilor lor și poporului. 10 *Și* puseră armele sale, în casa zeilor lor, și capul lor îl pironiră în templul lui Dagon.

11 Și auzind toți *din* Iabeș-Galaad toate, câte Filistenii făcură lui Saul; 12 Se sculară toți bărbații viteji, și luară

l 2 Reg. 11. 5. | *k* Lev. 2. 5.
j Esod. 30. 23. | *l* Lev. 24. 8

m Cap. 6. 31.

n Cap. 8. 29.

o Cap. 8. 29.

p Cap. 8. 35.

Capul 10.

a 1 Sam. 31. 1. 2. | *b* 1 Sam. 31. 10.

corpul lui Saul, și corpurile fiilor săi, și le aduseră la Iabeș, și immormântară oasele lor supt stejarul din Iabeș, și postiră șapte zile.

13 Așa muri Saul pentru păcatul său, pre care l-a făcut în contra Domnului, ^econtra cuvântului Domnului, pre care nu l-a ținut, și ^dpentru că a întreat pre necromanți, sfātuindu-se *cu ei*: 14 Și *pentru că* nu întreat pre Domnul; de aceea l-a omorit, și a mutat regatul asupra lui David, fiul lui Ișai.

David se face rege la Hebron, și i-a Ierusalimul dela Iebusei.

11 Și s'a adunat ^atot Israelul la David în Hebron, și zise: Iacă! noi *suntem* osul tău și carnea ta. 2 Și chiar și mai înainte, pre când Saul eră rege, tu *erai* acela, care scoteai și aduceai pre Israel. Și Domnul Dumnezeuul tău zise către tine: Tu ^bsă paști pre poporul meu, Israel, și tu să fii domn preste poporul meu, Israel. 3 Deci veniră toți bătrânii lui Israel către regele în Hebron; și încheie David legământ cu dânșii în Hebron, înaintea Domnului; și ^eunseră pre David rege preste Israel, după cuvântul Dumnnului, prin ^dSamuel.

4 Și David ^eplecă cu tot Israelul la Ierusalim, adecă Iebus, căci ^facolo erau Iebusei, cari locuiau în țară. 5 Și ziseră locuitorii din Iebus către David: Tu nu vei intra aicea. Dar David luă cetățuea Sion, adecă cetatea lui David. 6 Că zis-a David: Cel ce va bate mai întâiu pre Iebusei, va fi cap și căpitanie. Și se sui mai întâiu Ioab, fiul Teruiei, și se făcù cap. 7 Și David locuî în cetățue; de aceea s'a numit cetatea lui David. 8 Și zidi cetatea jur împrejur, adecă dela Millo jur împrejur: și Ioab drese rămășița cetăței. 9 Și David se mări din ce în ce mai mult, și Domnul Dumnezeuul oștirilor, *eră* cu dânsul.

Vitejii lui David.

10 ^gȘi aceștia *sunt* capii vitejilor lui David, care se ținură tare lângă dânsul, pentru regatul său, cu tot Israelul, ca

să-l facă rege preste Israel după ^hcuvântul Domnului. 11 Acesta *este* numărul vitejilor lui David: Iașobeam, fiul lui Hacmoni, capul căpiteniilor; el își ridică lancea de odată preste trei sute, pre care îi ucise. 12 Și după dânsul Eliazar, fiul lui Dodo, Ahoheul; el *eră* între cei trei viteji. 13 Acesta eră lângă David la Pas-Dammim, când Filistenii se adunară acolo la luptă, și eră *acolo* o țarină acoperită cu orz. Și poporul fugi de dinaintea Filistenilor. 14 Și se opriră în mijlocul țarinei, și o apărară, și bătură pre Filiteni. Și Domnul le dădù isbândă mare.

15 Și trei din cei treizeci capi ⁱse pogorîră la stâncă, către David, în peșterea Adullam; și oastea Filistenilor eră tăbărită ^jîn valea Refaim. 16 Și David *eră* atuncia în întăritură, și garnisoana Filistenilor *eră* în Bet-Lehem. 17 Și dorî David, și zise: Cine îmi va da apă de beut din fântâna din Bet-Lehem, cea dela poartă? 18 Atuncia năvăliră cei trei în tabăra Filistenilor, și scoaseră apă din fântâna dela Bet-Lehem, cea dela poartă, și luară, și aduseră la David. Dar David nu voi să o beă, ci o vărsă Domnului; 19 Și zise: Dumnezeuul meu! departe fie de mine să fac lucrul acesta! Au doară voi bea sângele acestor oameni, vieața lor? Căci cu vieața lor adusau ei *apa* aceasta. Așa el nu voi să o beă. Aceasta făcură cei trei viteji.

20 ^kȘi Abișai, fratele lui Ioab, eră capul celor trei. Și el își ridică lancea preste trei sute, și-ⁱucise; și aveà nume între cei trei. 21 Și pentru că eră mai cu nume între cei trei decât cei doi, de aceea fu mai marele lor; totuși el nu ajunsse pre cei *dintâi* trei.

22 Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui bărbat din Kabteel, care *eră* avut în fapte, acesta ucise doi bărbați ai Moabului asemenea leilor. Și el se *mai* pogorî, și ucise un leu într'o groapă, în timpul omătului. 23 Și el *mai* ucise

^e 1 Sam. 13. 13.

Capul 11.

^b Ps. 78. 71.

^d 1 Sam. 16. 1. 12.

^d 1 Sam. 28. 7.

^a 2 Sam. 5. 1.

^e 2 Sam. 5. 3.

13.

^e 2 Sam. 5. 6.

^g 2 Sam. 23. 8.

ⁱ 2 Sam. 23. 13.

^k 2 Sam. 23. 18.

^f Judc. 1. 21.

^h 1 Sam. 16. 1. 12.

^j Cap. 14. 9.

—

pre un Egiptean, bărbat de statură mare, de cinci coți lungime. Și în mâna Egipteanului *eră* o lance, ca lemnul de stative: și el se repezi asupra-i cu un to-eag, și smulse lancea din mâna Egipteanului, și-l ucise cu chiar lancea sa. 24 Această făcù Benaia, fiul lui Iehoiada, și avù nume între cei trei viteji. 25 El *eră* mai cu nume între cei treizeci, dar la cei trei nu ajungeă. Și David îl alese de credinciosul său.

26 Și cei mai viteji *erau*: Asabel, fratele lui Ioab; Albanan, fiul lui Dodo din Ber-Lehem; 27 Șammot, Haroreul; Heleț, Peloneul; 28 Ira, fiul lui Ikkeș, Tekoetul, Abiezer, Antoteul; 29 Sibe-cai, Hușateul; Paul, Ahoheul; 30 Maharai, Netofateul; Heled, fiul lui Baana, Netofateul; 31 Ițai, fiul lui Ribai, din Ghibeaa a fiilor lui Benjamin; Benaia, Piratoneul; 32 Hurai, din Nahale-Gaas; Abiel, Arbateul; Ațmavet, Baharumeul; 33 Eliaba, Șaal-Boneul; Bene-Hașsem, Ghizoneul; 34 Ionatan, fiul lui Șaghe, Harareul; 35 Ahiam, fiul lui Sacar, Harareul; Elifal, fiul lui Ur; 36 Hefer, Mecherateul; Ahia, Peloneul; 37 Hețro, Carmeleantul; Naarai, fiul lui Ezbai; 38 Ioel, fratele lui Hatan; Mibcar, fiul lui Hagri; 39 Țelek, Ammonitul; Nahrai, Beroteul, purtătorul de arme al lui Ioab, fiul Țeruiei; 40 Iara, Itreul; Gareb, Itreul; 41 Uria, Hețeul; Zabad, fiul lui Ahlai; 42 Adina, fiul lui Șiza, Rubenitul, capitan al Rubeniților, și cu dânsul treizeci. 43 Hanan, fiul lui Maaca; Iosafat, Mitneul; 44 Uzia, Așterateul; Șama și Iehiel, fiii lui Hotam, Aroerul; 45 Iediael, fiul lui Șimri, și Ioha, fratele său, Tizeul; 46 Eliel, Mahaveul; Ieribai, și Ioșavia, fiii lui Elnam; și Itma, Moabitul; 47 Eliel, și Obed, și Iasiel din Mezobaia.

Lista celor ce se uniră cu David la Țiklag.

12 ^a Aceștia sunt aceia, cari au venit la David în ^bȚiklag, pre când se ținea închis de fața lui Saul, fiul lui Kiș, și ei *erau* între viteji, ajutoari în luptă!

2 Și *erau* înarmați cu arcuri, și cu dreapta și cu ^cstânga aruncau pietre, și săgetau din arc: 3 Din frații lui Saul, din Benjamin: Capul, Ahiezer, apoi Ioăș, *amândoi* fii ai lui Șemaa, Ghibeateul; Iezieul, și Pelet, fiii lui Azmavet; și Beraca, și Iehu, Antoteul; 4 Și Ișmaia, Ghibeonitul, un viteaz din cei treizeci, și *care eră* preste treizeci: Ierimia, Iahaziel, Iohanen, și Ioțabad, Ghederateul, 5 Eluzai, Ierimot, Bealia, Șemaria, și Șefatia, Harufeul; 6 Elkana, Iesia, Azareel, Ioeter, și Iașobeam, Korhei; 7 Ioelar, Zebadia, fiii lui Ieroham din Ghedor.

8 Și din Gaditi s'au despărțit către David în întăritura din pustiu, vitejii din oaste, bărbați armați de luptă, prevăzuți cu seut și cu lance, și fața lor *eră ca* fața leului, și ca ^dcăprioarele pe munți așa de iuți: 9 Ezer, capul; Obadia, al doilea; Eliaba, al treilea; 10 Mișmanna, al patrulea; Ierimia, al cincilea; 11 Ațai, al șaselea; Eliel, al șaptelea; 12 Iohanen, al optelea; Elzabad, al nouălea; 13 Ierimia, al zecelea; Macbannai, al unsprezecelea. 14 Aceștia *erau* din fiii lui Gad, capi ai oastei; cel mai mic s'a *luptat* cu o sută, cel mai mare cu o mie bărbați.

15 Ei *sunt* aceia, cari trecură preste Iordan în luna întâia, când acesta a ieșit din ^emalurile lui, și au luat pe fugă pre toți *locuitorii* văilor spre răsărit și spre apus.

16 Și veniră și din fiii lui Benjamin și ai lui Iuda, în întăritură, către David. 17 Și David ieși la dânsii și luând cuvântul, le zise: Dacă veniți spre bine la mine, ca să mă ajutați, va fi și inima mea unită cu voi; iar de *veniți*, ca să mă dați neamicilor mei, deși nici o nedreptate nu *este* în mânele mele, să vadă Dumnezeuul părinților noștri și să judece. 18 Și spiritul veni preste ^fAmasai, capul căpiteniilor, și el zise: David! ai tăi *suntem* și cu tine, fiule al lui Ișai! Pace, pace ție, și pace ajutoarilor tăi, căci pre

tine te ajută Dumnezeuul tău. Atunci îi primii David, și-i făcù capi ai cetelor.

19 Și unii din Manase trecură la David, ^gpre când el ieșiă cu Filistenii asupra lui Saul la luptă, dar nu-i ajutară, pentru că domniii Filistenilor cu sfat îl depărtaseră, zicând: Cu capetele noastre ^hva trece la Saul, domnul său. 20 Și mergând el spre Tiklag, trecură la el dela Manase: Adna, Iotabad, Iediael, Micael, Iozabad, Elihu, și Tiltai, capi preste miile din Manase. 21 Și aceștia ajutară pre David asupra ⁱcetelor; căci ei toți erau viteji de oaste, și ajunseră mai mari ai oastei. 22 Căci din zi în zi veniau la David, ca să-l ajute, pâne ce se făcù o tabără mare, ca tabăra lui Dumnezeu.

Lista acelora ce veniră la David în Hebron, ca să-l facă rege.

23 Și acesta este numărul bărbaților înarmați de luptă, care ^jveniră către David în Hebron, ca să ^kmute regatul lui Saul asupra lui, ^ldupă ordinul Domnului: 24 Fiii lui Iuda, cari purtau scutul și lancea, șase mii opt sute, înarmați pentru luptă; 25 Din fiii lui Simeon, voinici, viteji la luptă, șapte mii o sută; 26 Din fiii lui Levi, patru mii șase sute; 27 Și Iehoiada, mai marele Aaroniților, și cu dânsul trei mii șapte sute; 28 Și Zadok, tânăr voinic și viteaz, și casa sa părintească, douăzeci și doi mai mari. 29 Și din fiii lui Benjamin, frații lui Saul, trei mii; căci până atuncea partea cea mai mare dintrâși ținea cu casa lui Saul; 30 Și din fiii lui Efraim, douăzeci mii opt sute bărbați voinici, viteji renumiți în casa lor părintească; 31 Și din jumătatea seminției lui Manase, optsprezece mii, cari erau renumiți, veniră să facă pre David rege; 32 Și din fiii lui Isachar, ^mcari se înțelegeau ce trebuia să facă Israel, capi ai lor, două sute; și toți frații lor erau supt ordinele lor. 33 Dela Zabulon, cari (unii) porniră către armată, și cari (unii) erau înarmați pentru luptă cu tot felul de arme de resbel,

cincizeci mii, *gata* a se pune în șiruri cu inimă neclintită: 34 Și din Neftali *veniră* mai mari, o mie; și cu dânsi erau scuturi și lănci, treizeci și șapte mii. 35 Și din Daniți, înarmați de luptă, douăzeci și opt mii și șase sute: 36 Și din Asser, cei ieșiți la oștire și înarmați spre luptă, patruzeci mii: 37 Și din cei de dincolo de Iordan, din Rubeniți și din Gadiți, și din jumătatea seminției lui Manase, cu tot felul de arme de resbel, o sută și douăzeci mii.

38 Toți acești oameni de resbel, în șiruri de bătaie, veniră cu inima neclintită la Hebron, ca să facă pre David rege preste tot Israelul. Și toată rămășița lui Israel o inimă *avea*, ca să facă rege pre David. 39 Și fost-au ei acolo la David trei zile, și au mâncat, și au beut: căci frații lor pregătiseră pentru dânsi. 40 Și aceia, ce *locuiau* lângă dânsii în apropiere până încolo spre Isacar, Zabulon, și Neftali, aduseră pâne pe asini, pe cămile, pe catări, și pe boi, aluaturi, smochine, fructe uscate, vin, oleiu, boi, și oi multime: căci *eră* bucurie în Israel.

David ia chivotul din Kiriat-Iearim, și-l poartă la casa lui Obed-Edom.

13 Și se sfătui David cu mai marii preste mii și preste sute, și cu toți capii; 2 Și David zise către toată adunarea lui Israel: De *credeți* că e bine, și socotiți că *este plăcut* Domnului Dumnezeuului nostru, să trimitem preste tot locul jur împrejur la frații nostri ^acei rămași în toate țările lui Israel, și cu dânsi și la preoți și la Leviți în cetățile și împrejurimile lor, ca să se adune la noi: 3 Ca să ducem chivotul Dumnezeuului nostru la noi: ^bcăci în zilele lui Saul nu l-am întrebat. 4 Și zise întreaga adunare, că așa să se facă: căci lucrul *eră* drept în ochii poporului întreg.

5 Deci ^cadună David tot Israelul dela ^dSichor în Egipt până la intrarea Hematului, ca să ducă chivotul lui Dumnezeu ^edela Kiriat-Iearim. 6 Și plecă

^g 1 Sam. 29. 2. | ⁱ 1 Sam. 30. 1. | ^j 2 Sam. 2. 4. | ^l 1 Sam. 16. 1. 3.
^h 1 Sam. 29. 4. | 9. 10. | ^k Cap. 10. 14.

^m Est. 1. 13. | *Capitl 13.* | ^b 1 Sam. 7. 1. 2. | ^d Ios. 13. 3.
— | ^a Isa. 37. 4. | ^c 1 Sam. 7. 5. | ^e 1 Sam. 6. 21.

David cu tot Israelul spre *f* Baala, *adecă* Kiriath-learim, care *este* în Iuda, ca să ridice de acolo chivotul lui Dumnezeu, al Domnului, care *ședează între* cherubimi, cari se cheamă după numele său. 7 Și ei duseră chivotul lui Dumnezeu, *h* pe un car nou *i* din casa lui Abinadab. Și Uza și Ahio conduceau carul. 8 *j* Și David și tot Izraelul jucau înaintea Domnului din toate puterile, cu cântece și cu citare, cu harpă, cu tobe, cu cimbale, și cu trâmbițe. 9 Și venind ei la aria lui Chidon, întinse Uza mâna sa, ca să apuce de chivot: căci boii erau să-l răstoarne. 10 Și se aprinse mânia Domnului asupra lui Uza, și-l lovi; *k* pentru că și-a întins mâna spre chivot; și el *l* muri acolo înaintea lui Dumnezeu. 11 Și David se scârbi, că a făcut Domnul o spărtură cu Uza: și numi acel loc Pereț-Uza. (*spărtura lui Uza*), până în ziua de astăzi. 12 Și David se temu de Dumnezeu în acea zi, și zise: Cum voi duce chivotul lui Dumnezeu la mine? 13 Deci David nu trase chivotul la dânsul, în cetatea lui David, ci-l abătu în casa lui Obed-Edom, Gatitul.

14 *m* Și chivotul lui Dumnezeu rămase cu familia lui Obed-Edom în casa lui, trei luni. Și Domnul binecuvântă casa lui Obed-Edom și toate ce *erau* ale lui.

Palatul lui David și copiii săi.

14 Și *a* Hiram, regele Tirului, trimise soli către David, și lemn de cedru, și pietrari și teslari, ca să-i zidească casă. 2 Și cunoscu David, că Domnul îl întări rege preste Israel, și că regatul său s'a preă înălțat pentru poporul său, Israel.

3 Și David își mai luă femei în Ierusalim: și David mai născu fi și fete. 4 Și *b* acestea *sunt* numile copiilor săi, cari i-se născură lui la Ierusalim: Șamua, Șobab, Solomon. 5 Ibhar, Elișua, Elpatet, 6 Noga, Nefeg, Iafia, 7 Elisama, Beeliada, și Elifalet.

Biruintele lui David asupra Filistenilor.

8 Și auzind Filistenii, că *c* David s'a

uns rege preste tot Israelul, se suiră toți Filistenii, ca să caute pre David. Și auzind David *acesta*, el ieși într-o întâmpinare lor. 9 Și veniră Filistenii, și s'au întins *d* în valea Refaim. 10 Și David întrebă pre Dumnezeu, zicând: Sui-măvoiu asupra Filistenilor, și oare tu îi vei da în mâna mea? Și Domnul zise către dânsul: Sue-te! și-i voi da în mâna ta. 11 Deci ei se suiră la Baal-Peratim: și David îi bătù acolo. Și David zise: Rupt-a Dumnezeu pre neamicii mei prin mâna mea, asemenea unei isbucniri de apă. De aceea se numi numele locului aceluia: Baal-Peratim (*locul isbucnirii*). 12 Și ei lăsară acolo pre zeii lor, și David porunci, ca să se ardă cu foc.

13 *e* Și Filistenii se întinseră din nou în vale. 14 Și David întrebă iarăși pre Dumnezeu: și Dumnezeu zise către dânsul: Nu te sui după ei: întoarce-te dela dânsii *f* și mergi asupra lor prin partea de către duzi. 15 Și când vei auzi un fășnit de pași în vârful duzilor, atuncea vei ieși la luptă: căci Dumnezeu merge înaintea ta, ca să bată tabăra Filistenilor. 16 Deci David făcu, cum îi porunci Dumnezeu: și bătură tabăra Filistenilor, dela *g* Ghibeon, până la Gazer.

17 *h* Și numele lui David se răspândi în toate țările, și Domnul *i* puse spaima lui preste toate popoarele.

David aduce chivotul la Ierusalim.

15 Și David își făcu case în cetatea lui David, și pregăti loc pentru chivotul lui Dumnezeu, *a* și-i întinse lui cort. 2 Și zise David: *b* Chivotul lui Dumnezeu nimenea să nu-l poarte, decât Leviții: căci pre aceștia i-a ales Domnul, ca să poarte chivotul lui Dumnezeu, și să-i servească în veci.

3 Și *c* adună David tot Israelul la Ierusalim, ca să sue chivotul Domnului la locul său, pre care i l-a pregătit. 4 Și adună David pre fiii lui Aaron și pre Leviți: 5 Din fiii lui Kehath: Uriel, pre cel mai mare, și pre frații lui, o sută și

f Ios. 15. 9, 60. | *i* 1 Sam. 7. 1. | *l* Lev. 10. 2. | *Capul 14.*
g 2 Sam. 6. 2. | *j* 2 Sam. 6. 5. | *m* 2 Sam. 6. 11. | *a* 2 Sam. 5. 11
h Num. 4. 15. | *k* Num. 4. 15. | — | etc.

b Cap. 3. 5. | *e* 2 Sam. 5. 22. | *h* Ios. 6. 27.
c 2 Sam. 5. 17. | *f* 2 Sam. 5. 23. | *i* Deut. 2. 25.
d Cap. 11. 15. | *g* 2 Sam. 5. 25. | — |

Capul 15.
a Cap. 16. 1.
b Num. 4. 2, 15.
c 1 Reg. 8. 1.

douăzeci; 6 Din fiii lui Merari: Asaia, pre cel mai mare, și pre frații lui, două sute și douăzeci; 7 Din fiii lui Gherșom: Ioel, pre cel mai mare, și pre frații lui, o sută și treizeci; 8 Din fiii lui ^d Elezafan: Șemaia, pre cel mai mare, și pre frații lui, două sute; 9 Din fiii lui ^e Hebron: Eliel, pre cel mai mare, și pre frații lui, optzeci; 10 Din fiii lui Uziel: Amminadab, pre cel mai mare, și pre frații lui, o sută și doisprezece.

11 Și chemă David pre Zadok și Abiatar, preoții, și pre Leviți: Uriel, Asaia, Ioel, Șenaia, Eliel, și Amminadab. 12 Și zise către dâșii: Voi *sunteți* capii *caselor* părintești ale Leviților; sfințiți-vă pre voi și pre frații voștri, și suiți chivotul Domnului, Dumnezeu lui Israel, *în locul, pre care* eu i l-am pregătit; 13 ^f Fiindcă voi nu ați *făcut* aceasta întâiași dată, de aceea făcu ^g Domnul, Dumnezeu nostru, rupere între noi; căci nu i-am căutat după cuviință.

14 Și așa se sfințiră preoții și Leviții, ca să sue chivotul Domnului, Dumnezeu lui Israel. 15 Și fiii Leviților purtară chivotul lui Dumnezeu pe umerile lor, cu pârghele pe dâși, așa precum ^h porunci Moise după cuvântul Domnului.

16 Și zise David către cei mai mari ai Leviților, ca să așeze pre frații lor, cântăreții, cu instrumente de cântare, cu harpe, cu citare, și cu cimbale, și să sune din ele cântări răsunătoare de bucurie. 17 Deci Leviții așezară pre ⁱ Heman, fiul lui Ioel, și din frații lui, pre ^j Asaf, fiul lui Berechia; și din fiii lui Merari, frații lor, pre ^k Atan, fiul lui Kușaia; 18 Și cu dâșii *așezară ca cântăreți* de a doua *treaptă*, pre frații lor: Zecaria, Ben, Iaaziel, Șemiramot, Iehiel, Unni, Eliab, Benaia, Maaseia, Matitia, Elifele, Mikneia, Obed-Edom, și Ieiel, pre ușieri. 19 Și cântăreții, Heman, Asaf, și Etam, sunau cimbale de aramă; 20 Și Zecaria, Aziel, Semiramot, Iehiel, Unni, Eliab, Maaseia, și Benaia, cu harpe,

^l după Alamot; 21 Și Matitia, Elifele, Makneia, Obed-Edom, Ieiel, și Azazia, *jucau* din citare cu opt corzi, spre întârrirea sunetului.

22 Și Chenania, maestrul de cântări al Leviților, conducea cântarea; că *eră* iscusit. 23 Și Berechia și Elkana *erău* ușierii chivotului.

24 Și Șebania, Iosafat, Netaneel, Amasai, Zecaria, Benaia, și Eliezer, preoții, ^m suflau în trimbițe înaintea chivotului lui Dumnezeu. Și Obed-Edom și Iehia *erău* ușierii chivotului.

25 Și așa merseră ⁿ David, bătrânii lui Israel și cei mai mari preste mii, ca să ducă chivotul legii Domnului din casa lui Obed-Edom, cu bucurie. 26 Și fiindcă Dumnezeu ajută pre Leviții, cari purtară chivotul legii Domnului, ei jertfiră șapte tauri și șapte berbeci. 27 Și David *eră* îmbrăcat cu un vestmânt de in subțire, precum și toți Leviții, cari purtau chivotul, și cântăreții și Chenania, maestrul de cântări al cântăreților; și David *avea* pe dânsul efo^l de in. 28 ^o Așa duse tot Israelul chivotul legii Domnului cu strigăte de bucurie, și în sunetul trâmbițelor, cornurilor și cimbalelor; și răsunară harpele și citarele.

29 Și, ^p când ajunse chivotul legii Domnului în cetatea lui David, căută Mical, fata lui Saul, pe fereastră, și văzu pre regele David săltând și jucând, și ea-l desprețui în inima ei.

Rânduiriile lui David pentru cultul divin stând în legătură cu chivotul. Psalmii săi de laudă.

16 Așa ^a au adus chivotul lui Dumnezeu, și l-au pus în mijlocul cortului, pre care David îl întinsese pentru el, și aduseră arderi de tot și sacrificii de bucurie înaintea lui Dumnezeu.

2 Și sfârșind David aducerea arderilor de tot și a sacrificiilor de bucurie, el binecuvântă poporul în numele Domnului. 3 Și împărți între toți oamenii din Israel, între bărbați și femei, fiecăruia o pâne, o bucată de carne, și o turtă de stafide.

^d Esod. 6. 22.
^e Esod. 6. 18.
^f 2 Sam. 6. 3.

^g Cap. 13.10.11.
^h Esod. 25. 14.

Num. 4. 15.
ⁱ Cap. 6. 33.

^j Cap. 6. 39.
^k Cap. 6. 44.

^l Ps. 46, titlu.
^m Ps. 81. 3.

ⁿ 2 Sam. 6. 12,
13, etc.

^o Cap. 13. 8.
^p 2 Sam. 6. 16.

Capul 16.
^a 2 Sam. 6.17-
19.

4 Și înaintea chivotului Domnului el așeză *pre unii* dintre Leviți, cari să facă serviciul, și ^b să sărbătorească. să laude. și să mărească pre Domnul, Dumnezeuul lui Israel: 5 Pre Asaf. capul; Zecaria, al doilea după el; Ieiel, Semiramot, Iehiel, Matitia, Eliab, Benaia, Obed-Edom. și Ieiel făceau să răsune harpe și citare. și Asaf făcea să răsune cimbale. 6 Și Benaia și Iahaziel, preoții, *sufiau* neconținut în trâmbiți înaintea chivotului legei lui Dumnezeu.

7 În aceeași zi dădă David în mânele lui Asaf și a fraților săi *acești psalmi*, pentru ^c începutul sărbătoririi Domnului.

8 ^d Lăudați pre Domnul. chemați numele lui, Faceți cunoscute popoarelor faptele lui, 9 Cântați-i. cântați-i psalmi. Vorbiți de toate minunile lui. 10 Făliți-vă în numele său cel sfânt, Bucure-se inima acelora. cari caută pre Domnul. 11 Căutați pre Domnul și puterea lui, Căutați totdeauna fața sa. 12 Amintiți-vă de minunile sale. pre care le-a făcut, De semnele sale. și de judecățile gurei sale, 13 Voi, seminția lui Israel, servul său, Fii ai lui Iacob, aleșii săi! 14 El. Domnul, *este* Dumnezeuul nostru, Preste tot pământul *sunt* judecățile sale. 15 Amintiți-vă în veci de legământul său, De cuvântul, ce l-a poruncit pentru o mic de generațiuni, 16 Pre ^e care l-a încheiat cu Abraam. Și de jurământul său către Isaac; 17 Pre care l-a întărit lui Iacob drept lege, Lui Israel *drept* legământ vecinic, 18 Zicând: Davoiu ție pământul Canaan, Sort al moștenirii voastre: 19 Când erați încă un număr mic, ^f Puțini, și străini acolo. 20 Și ei merseră dela popor la popor, Și dela un regat la alt popor: 21 El nu învoii nimănui, ca să-i apese, Ci ^g pedepsi pre regi pentru dânșii, 22 *Zicând*: ^h Nu vă atingeți de unsul meu, Și profetilor mei nu faceți nici un rău! 23 ⁱ Cântă Domnului pământul întreg; Dați știre zi cu zi de mântuirea sa! 24 Spu-

neți popoarelor mărirea sa, Tuturor națiunilor minunile sale! 25 Căci mare *este* Domnul și vrednic foarte de laudă, Și înfricoșat preste toți zcii. 26 Căci toți zcii ^j popoarelor *sunt*; Dar Domnul a făcut cerul. 27 Mărire și măreția *sunt* înaintea lui, Puterea și bucuria în locul său. 28 Dați Domnului, voi neamurile popoarelor, Dați Domnului mărire și putere! 29 Dați Domnului mărire numelui său, Aduceți daruri, și veniți înaintea lui, 30 Închinați-vă Domnului în podoabă sfântă. Tremure înaintea lui tot pământul! Căci lumea s'a întărit, și ea nu se va clătina. 31 Bucure-se cerul. și veselească-se pământul; Și să se spună popoarelor: Domnul este regele! 32 Mugească marea, și tot ce o umple: Voios fie câmpul, și tot ce *este* asupra-i; 33 Să chiuie arborii pădurei Înaintea Domnului; căci el vine, Să judece pământul. 34 ^k Lăudați pre Domnul. căci bun *este* el. Căci vecinică *este* îndurarea sa. 35 ^l Și ziceți: Mântuește-ne, Dumnezeuul mântuirii noastre, Și ne adună. să ne scape dintre popoare. Ca să lăudăm numele tău cel sfânt, Și să ne fălim cu lauda ta. 36 ^m Binecuvântat fie Domnul, Dumnezeuul lui Israel, din veci și în veci!

Și tot ⁿ poporul zise: Amin: și lăudă pre Domnul.

37 Și el lăsă acolo înaintea chivotului legei Domnului pre Asaf, și pre frații lui, ca să servească totdeauna înaintea chivotului, cum cerea lucrul fiecărei zile: 38 Și pre Obed-Edom. și frații lor, șasezeci și opt; și pre Obed-Edom, pre fiul lui Iedutun, și pre Hosa, *să fie* ușieri; 39 Și pre Zadok. preotul, și pre frații lui, preoți, ^o înaintea locașului Domnului, ^p pe înălțimea din Ghibeon; 40 Ca să aducă pururea Domnului arderi de tot pe altarul arderului de tot, ^q dimineța și sarea, întocmai după cum este scris în legea Domnului. pre care a poruncit-o lui Israel: 41 Și cu dânși pre Heman, Iedutun, și pre ceilalți aleși, cari au fost numit cu numele. să laude pre

^b Ps. 38.^d Ps. 105.1-15.^f Fac. 34. 30.^h Ps. 105. 15.^j Lev. 19. 4.^l Ps. 106.47.48.ⁿ Deut. 27. 15.^p 1 Reg. 3. 4.^c 2 Sam. 23. 1.^e Fac. 17. 2.^g Fac. 12. 17.ⁱ Ps. 96. 1, etc.^k Ps. 106. 1.^m 1 Reg. 8. 15.º Cap. 21. 29.^q Esod. 29. 38

Domnul. căci *r* vecinică *este* îndurarea sa; 42 Și cu dânsii pre Heman, și Iedutun, ca să sune din trâmbiți, din cimbale, și din instrumentele de cântare ale lui Dumnezeu; și pre fiii lui Iedutun *i-a așezat* ușieri. 43 *s* Apoi se duse tot poporul, fiecare la casa sa, și David se întoarse, ca să binecuvinteze casa sa.

Dorința lui David de a zidi un templu: Dumnezeu îi trimite știre prin Natan: mulțumirea lui David.

17 *a* Fost-a, precând locuia David în casa sa, că a zis David către Natan, profetul: Iacă, eu locuiesc în casă de cedri, dară chivotul legii Domnului supt covoare! 2 Atuncea zise Natan către David: Tot ce *este* în inima ta, fă! că Dumnezeu *este* cu tine.

3 În aceeași noapte fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Natan, zicând: 4 Mergi, și spune lui David, servul meu: Așa zise Domnul: Tu să nu-mi zidești casă de locuință: 5 Căci nici într-o casă n'am locuit din ziua aceea, în care am scos pre Israel *din Egipt* și până astăzi: ci am mers din cort în cort, și din locaș *în locaș*. 6 Pretutindenea am călătorit cu tot Israelul: și oare vorbit-am cândva cuvânt către vreunul din judecătorii lui Israel, căroră le poruncisem să pască poporul meu, și zis-am: De ce nu-mi zidiți casă de cedri? 7 Și acum așa zi servului meu David: Așa zise Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Eu te-am luat din staulul oilor, de dinapoia oilor, ca să fii domn preste poporul meu, Israel. 8 Și fost-am pretutindenea cu tine, unde mergeai: și am stârpit de dinaintea ta pre toți neamicii tăi: și ți-am făcut nume asemenea numelui celor mari depe pământ. 9 Și dat-am poporului meu Israel un loc, și l-am sădit pre el, ca să locuiască pe locul său, și să nu mai fie neliniștit, și să nu-l mai frângă fiii răutăței, ca mai înainte. 10 Și din ziua aceea, în care am așezat judecători preste poporul meu Israel, am umilit pre toți neamicii tăi: și acum îți zic, că Dom-

nul îți va zidi casă. 11 Și când se vor împlini zilele tale, și tu te vei duce la părinții tăi, voiu ridica semanța ta după tine, care va fi din fiii tăi, și voiu întări regatul său. 12 Aceasta să-mi zidească casă, și eu voiu întări tronul său în veci. 13 *b* Eu îi voiu fi părinte, și el îmi va fi fiu; și nu voiu îndepărta dela el bunătatea mea, precum am îndepărtat-o dela cel ce a fost înainte de tine: 14 *c* Ci-l voiu așeză în casa mea și în regatul meu în veci, și tronul său va fi întemeiat în veci.

Rugăciunea lui David.

15 După toate aceste cuvinte, și după toată aceasta vedere, așa vorbi Natan către David.

16 *d* Atunci intra regele David, și se ținu înaintea Domnului: și zise: Cine *sunt* eu, Domnul, Dumnezeule, și ce *este* casa mea, că m'ai făcut să ajung la atâta! 17 Și, ca și cum aceasta preă puțin a părut în ochii tăi, Dumnezeule, tu ai dat încă și făgăduință casei servului tău pentru îndelung: și tu mi-ai arătat un rând *de urmași* suindu-se în depărtare, Doamne, Dumnezeule! 18 Ce să mai *vorbească* David către tine despre onoarea servului tău! 19 Tu cunoști pre servul tău, Doamne! pentru servul tău, și după inima ta, ai făcut toată această mărire, și ai prezis toate *aceste* mărimi. 20 Doamne! nimenea nu *este* asemenea ție, nici nu *este* Dumnezeu afară de tine, după toate cât am auzit cu urechile noastre. 21 Că cine *este* ca poporul tău, ca Israel? Popor unic pe pământ, pentru care s'a dus Dumnezeu, ca să-l răscumpere șiesi de popor, făcându-și nume mare și înfricoșat, alungând popoarele de dinaintea poporului tău, pre care l-ai răscumpărat din Egipt. 22 Așa ai pus poporul tău Israel *să fie* ție popor în veci: și tu, Doamne, te-ai făcut *Dumnezeul* lor. 23 Și acum Doamne! cuvântul, pre care l-ai făgăduit tu servului tău, și casei sale, să stea statornic până în veci, și fă în ce chip ai zis!

24 Și statornic să stea, și mare să fie numele tău în veci, ca să se zică: Domnul, *Dumnezeul* oștirilor și al lui Israel, este Dumnezeu preste Israel; și casa lui David, servul tău, *fie* întemeiată înaintea ta. 25 Căci tu, Dumnezeu meu, ai făgăduit servului tău, că-i vei zidi casă; de aceea a cutezat servul tău a se ruga înaintea ta. 26 Și acum, Doamne! tu *ești* Dumnezeu, și ai făgăduit bunătățile acestea servului tău. 27 Și acum învoiește și binecuvântează casa servului tău, ca să fie în veci înaintea ta; căci tu, Doamne, ai binecuvântat-o, și binecuvântată *va fi* în veci.

Biruințele lui David asupra Filistenilor, Moabiților, Edomiților și Sirienilor; dirigătorii săi.

18 După aceea ^abătù David pre Filistenii, și-i supuse; și luă Gatul și cetățile sale din mâna Filistenilor.

2 Și el bătù pre Moabiți, și Moabiții se supuseră lui David, și aduseră daruri.

3 Și David bătù pre Hadarezer, regele din Toba la Hamat, când mergea spre a-și întemeia domnia sa, la fluviul Eufrat.

4 Și-i luă David o mie de care, și ^bșapte mii călăreți, și douăzeci mii de oameni pedestri. Și David tăie vinele tuturor *cailor* de trăsuri, reținând din ei *pentru* o sută de care.

5 Și veniră Sirienii dela Damasc — lui Hadarezer, regele din Toba — în ajutor; și David ucise din Sirieni douăzeci și două mii de oameni. 6 După aceea puse David *garnizoane* în Siria Damascului, și Sirienii se făcură servi lui David, și aduseră daruri. Și Domnul ajută pre David oriunde se ducea. 7 Și David luă scuturile de aur, care erau la servii lui Hadarezer, și le aduse în Ierusalim. 8 Și din Tibhat și Chun, cetăți ale lui Hadarezer, luă David aramă multă foarte. Din aceasta ^cfăcù Solomon marea cea de aramă, și stâlpii, și vasele de aramă.

9 Și auzind Tou, regele Hamatului, că David bătù toată oastea lui Hadare-

zer, regele din Toba. 10 Trimise pre Hadoram, fiul său, la regele David, ca să întrebe de sănătatea sa, și să-l feliciteze, pentru că s'a luptat cu Hadarezer și l-a bătut (căci Tou era în coartă cu Harezer), și *eu dânsul* tot felul de vase de aur și argint și aramă. 11 Pre acestea consacratu-le-a și regele David Domnului, pe lângă argintul și aurul, pre care-l luase dela toate popoarele *acesteu*: Dela Edom, dela Moab, dela fiii lui Ammon, dela Filistenii, și dela Amalekiți.

12 Și Abişai, fiul Teruiei, bătù din Edomiți, în Valea-Sărei. ^doptsprezece mii de *oameni*. 13 ^eȘi el puse garnizoane în Edom, și toți Edomiții se făcură servi lui David.

Și ajută Domnul pre David oriunde se ducea.

14 Și David domniă preste tot Israelul, și făcea judecată și dreptate la tot poporul său. 15 Și Ioab, fiul Teruiei, *era* preste armată, și Iosafat, fiul lui Ahilud, *era* cancelar: 16 Și Zadok, fiul lui Ahitub, și Abimelech, fiul lui Abiatar, *erau* preoți; și Şavşa *era* scriitor: 17 ^fȘi Banaia, fiul lui Iehoiada, *era* preste Creți și Pleti; și fiii lui David *erau* cei dintâi, pe lângă regele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniții și Sirienii bătuti.

19 ^aFost-a după aceea, că muri Nahaş, regele fiilor lui Ammon, și fiul său domni în locul său. 2 Atuncia zise David: Voiu face milă cu Hanun, fiul lui Nahaş, căci și părintele său a făcut milă cu mine. Și David trimise soli spre a-l mângăia, pentru părintele său. Și venind servii lui David în pământul fiilor lui Ammon, la Hanun, spre a-l mângăia: 3 Atuncia ziseră cei mai mari ai fiilor lui Ammon către Hanun: Socotești tu oare, că David, pentru ca să onoreze părintele tău a trimis la tine mângăietori? Oare n'au venit servii săi la tine, ca să cerceteze țara, și să o surpe, și să o iscodească? 4 Atuncia luă Hanun pre servii lui David, și-i tunse, și tăie

Capul 18. | b 2 Sam. 8. 4. | c 1 Reg. 7. 13. | d 2 Sam. 8. 13. | e 2 Sam. 8. 14. | f 2 Sam. 8. 18. | Capul 19. | etc.
a 2 Sam. 8. 1. etc. | 23. | etc.

vestimintele lor pe jumătate, până la șezutul lor, și le dădù drumul. 5 Și ei se duseră; și spunându-se *aceasta* lui David despre bărbați, el a trimis întru întâmpinarea lor; căci bărbații erau rușinați foarte; și regele zise: Rămâneți în Ierichon, până ce vor crește barbele, și *atuncia* vă veți întoarce!

6 Și văzând fiii lui Ammon, că sunt în miros rău la David, trimiseră Hanun și fiii lui Ammon o mie talanți de argint, spre a-și tocmi care și călăreți din Mesopotamia, din Siria-Macca ^b și din Toba. 7 Și-și tocmiră treizeci și două mii care, și pre regele de Maaca cu poporul său: și ei veniră, și tăbăriră înaintea Madebei. Și fiii lui Ammon se adunară de prin cetățile lor, și veniră la luptă.

8 Și auzind *aceasta* David, trimis-a pre Ioab și pre toată oastea celor viteji. 9 Și ieșiră fiii lui Ammon, și se rânduiră de bătaie la intrarea cetății, și regii, cari veniseră. *erau* deosebi pe câmp. 10 Și văzând Ioab, că lupta eră întocmită asupra-i și din față și din dos, a ales din toți aleșii lui Israel, și se rânduî asupra Sirienilor. 11 Și rămășița poporului o dădù supt mâna lui Ahișai, fratele său, și-l rândui asupra fiilor lui Ammon; 12 Și zise: De vor fi Sirienii mai tari decât mine, tu vei fi mie întru ajutor: iar de vor fi fiii lui Ammon mai tari decât tine, te voi ajuta eu pre tine: 13 Fii tare, și să fim puternici pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru; și Domnul să facă *ce va fi* bine în ochii săi.

14 Și Ioab se apropie cu poporul ce eră cu el la luptă asupra Sirienilor: și *aceștia* fugiră de dinaintea lui. 15 Și văzând fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră și ei de dinaintea lui Ahișai, fratele său, și intrară în cetate. Și Ioab veni la Ierusalim.

16 Și Sirienii, văzându-se bătuti de Israel, trimiseră soli, și scoaseră pre Sirienii de dincolo de râu; și Șofah, mai marele oastei lui Hadarezer, eră în frun-

tea lor. 17 Și spunându-se aceste lui David, adună el tot Israelul, trecù Iordanul, și ajungându-i, se rândui de bătaie în contra lor. Și după ce David se rândui de bătaie asupra Sirienilor, ei se luptară cu dânsul. 18 Și fugiră Sirienii de dinaintea lui Israel; și frânse David șapte mii care de ale Sirienilor și patruzeci mii pedestri: și pre Șofah, mai marele oastei, îl ucise. 19 Și văzându-se servii lui Hadarezer bătuti de Israel, făcură pace cu David, și-i se supuseră. Și *așă* Sirienii nu mai voră să ajute pre fiii lui Ammon.

Cucerirea orașului amonitic Raba.

20 Și ^aimplinindu-se anul, pe timpul când regii ies *la rebel*, Ioab se duse cu puterea oastei, și pustiî pământul fiilor lui Ammon; și înaintă și împresură Rabba. Iar David rămase în Ierusalim; și ^bIoab bătù Rabba, și o sfărâmă. 2 Și David ^cluă coroana regelui lor de pe capul său, și o găsi în greutatea unui talant de aur, și într'insa *erau* pietre prețioase; și se puse pe capul lui David; și scoase prăzi din cetate multe foarte. 3 Și pre poporul din ea îl scoase, și-l ferestruî cu ferestraele și cu securi de fier, și cu topoare. *Așă* făcù David tuturor cetăților fiilor lui Ammon. *Atuncia* se întoarse David și tot poporul înapoi, la Ierusalim.

Trei biruințe asupra Filistenilor.

4 Și *atuncia* ^dse născù o luptă în Ghezer cu Filistenii, și bătù ^eSibbechai, Hușateul, pre Sippai, din fiii lui Rafa; și ei fură umiliți.

5 Și mai fu o luptă cu Filistenii; și bătù Elhanan, fiul lui Iair, pre Lahmi, pre fratele lui Goliat, Gatitul; și coada lancei sale eră ca un lemn de stative.

6 Și mai ^ffu o luptă în Gat, și fost-a un bărbat înalt foarte, care *avea* șase degete *la mâni*, și șase *la picioare*, douăzeci și patru: încă și el eră dintre fiii lui Rafa. 7 Acesta batjocori pre Israel; și-l ucise Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David. 8 *Aceștia* se născură lui

Rafa în Gat, și căzură prin mâna lui David, și prin mâna servilor săi.

Numărarea poporului: pedeapsa lui prin ciomă.

21 Și se sculă ^aSatana asupra lui Israel, și ademeni pre David să numere pre Israel. **2** Și David zise către Ioab și către cei mai mari ai poporului: Mergeți, numărați pre Israel dela Beer-Seba, până la Dan: ^bși aduceți-mi numărul lor, ca să-l cunosc. **3** Și Ioab zise: Domnul să facă pre poporul său încă de o sută ori pre cât *este* acuma! Domnul meu, rege, au nu *sunt* ei toți servii domnului meu? Pentru ce cere lucrul acesta domnul meu? Pentru ce să se facă aceasta intru păcatul lui Israel? **4** Totuși cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab. Și ieși Ioab, și merse prin tot Israelul; și se întoarse la Ierusalim. **5** Și dădu Ioab lui David numărul poporului numărat, și erau în tot Israelul o mie de mii și o sută mii bărbați, cari trăgeau sabia, și în Iuda erau patru sute șaptezeci mii bărbați, cari trăgeau sabia. **6** ^cIar pre Levi și Beniamin nu-i numărase într'aceștia: căci cuvântul regelui eră urit lui Ioab.

7 Și fu rău acest lucru în ochii lui Dumnezeu, și el bătù pre Israel. **8** Și zise David către Dumnezeu: ^dPăcătuit-am foarte, că am făcut aceasta. ^eȘi acum iartă păcatul servului tău; căci nebuște foarte am lucrat.

9 Și Domnul vorbi către Gad. ^fvăzătorul lui David, zicând: **10** Du-te și spune lui David, zicând: Așa zice Domnul: Trei *pedepse* pun înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voiu ție. **11** Și *așa* veni Gad la David, și zise către dânsul: Așa zice Domnul: **12** Alege ție: ^gsau trei ani foamete, sau în *timpul* de trei luni să fii nimicit, *alungat* de neamicii tăi, *așa* ca sabia neamicilor tăi să te ajungă, sau trei zile sabia Domnului, cioma în țară, și pre îngerul Domnului ucigând în toate hotarele lui Israel. Și acum vezi ce răspuns să duc

aceluia care m'a trimis! **13** Și zise David către Gad: Eu în strămtoare mare sunt: să cad eu în mâna Domnului; căci mare foarte *este* îndurarea sa; dar să nu cad în mâna omului!

14 Și trimes-a Domnul cioma preste Israel, și picară din Israel șaptezeci mii de bărbați.

Jertfa lui David la aria lui Ornan.

15 Și trimis-a Dumnezeu înger la Ierusalim, ca să-l strice. Și stricând el, văzù Domnul. ^hși-i părù rău de acel rău, și zise către îngerul, care strică: Destul! oprește acum mâna ta. Și îngerul lui stă lângă aria lui Ornan, Iebuseul. **16** Și ridică David ochii săi, și ⁱvăzù îngerul Domnului stând între pământ și între cer, și sabia sa trasă în mâna sa, întinsă preste Ierusalim. Atuncia căzură, David și bătrânii, cu fața *la pământ*, inveliți cu saci. **17** Și David zise către Dumnezeu: Oare nu *sunt* eu *acela*, care am zis să se numere poporul? Eu sunt acela, care a păcătuit și a făcut rău: dar aceste oi, ce au făcut ele? Doamne, Dumnezeul meu, rogu-te, să fie mâna ta preste mine și preste casa părintelui meu, dar nu preste poporul tău, ca să-l pierzi.

18 Și îngerul Domnului zise către Gad, să spună lui David, ca David să se sue, și să ridice altarul Domnului în aria lui Ornan, Iebuseul. **19** Și David se sui după cuvântul lui Gad, pre care l-a vorbit, în numele Domnului. **20** Și întorcându-se Ornan, și văzând îngerul, se ascunse el și cei patru fii ai săi, cari erau cu el. Și Ornan treieră grâu. **21** Și David veni la Ornan: și Ornan cântă, și văzù pre David, și ieși din arie, și se plecă lui David cu fața la pământ. **22** Și David zise către Ornan: Dă-mi locul ariei, ca să zidesc acolo altar Domnului. Pentru argint deplin dă-mi-l, și să înceteze plaga dela popor. **23** Și zise Ornan către David: Ia-ți-l și facă domnul meu, regele, *ce este* bun în ochii lui. Iacă eu dau boii pentru arderi

^a Capul 21. | ^b Cap. 27. 23. | ^c Cap. 27. 24. | ^d 2 Sam. 24. 10 | ^e 2 Sam. 12. 13. | ^f 1 Sam. 9. 9. | ^g 2 Sam. 24. 13. | ^h Fac. 6. 6. | ⁱ 2 Cron. 3. 1.

de tot, și carele de treerat pentru lemne, și grâul pentru darul de pâne; toate le dau. 24 Și regele David zise către Ornan: Ba nu! ei-l voi cumpără pentru argint deplin, și nu voi lua ce *este* al tău pentru Domnul, nici îi voi aduce arderi de tot, *lucru* de dar. 25 Și așa *î*dete David lui Ornan pentru loc șase sute sicli de aur cumpăniți. 26 Și David zidi acolo altar Domnului, și aduse arderi de tot și sacrificii de bucurie: și el se rugă Domnului, și el îl auzi prin foc din cer pe altarul arderilor de tot: 27 Și Domnul porunci ingerului, și el vâri sabia sa în teacă.

28 Din timpul acela, când văzù David, că Domnul îl auzise în aria lui Ornan, Iebuseul, sacrifică el acolo. 29^k Căci locașul Domnului, pre care-l făcuse Moisi în pustiu, și altarul arderilor de tot *erau* atunci pe înălțime în Ghibeon: 30^l Dar David nu putù să se ducă înaintea locașului, ca să întrebe pre Dumnezeu; căci el se temù de sabia ingerului Domnului.

Pregătirile lui David pentru templu: Solomon se hotărăște de succesori al său.

22 Și zise David: ^a Aceasta *este* casă lui Dumnezeu, Domnul, și acesta *este* altarul olocaustelor lui Israel.

2 Și ordonă David, ca să se adune ^b străinii, cari *erau* în pământul lui Israel: și el îi așază cioplitori de pietre, cari să taie pietre cioplite, ca să zidească casa lui Dumnezeu. 3 Și fier în mulțime, pentru cuișe la aripile porților și pentru scoabe, pregăti David, și aramă multă, ^e fără măsură; 4 Și lemne de cedru fără număr: căci ^d Sidonienii și Tirienii aduseră lui David lemne de cedru mulțime. 5 Și David zise: ^e Solomon, fiul meu *este* tânăr și gingaș; și casa, care se va zidi Domnului, să fie mare foarte, spre faimă și mărire în toate țările: eu voi pregăti deci *cele de trebuință*, spre *zidirea* ei. Așa pregăti David în mulțime înaintea morței lui.

6 Și el chieamă pre Solomon, fiul său, și-i ordonă ca să zidească casa Domnului, Dumnezeuul lui Israel. 7 Și David zise către Solomon: Fiul meu, ^f fost-a în inima mea să zidesc casă ^g numelui Domnului, Dumnezeuul meu; 8 Dar cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: ^h Tu sânge mult ai vărsat și rebele mari ai purtat: tu să nu zidești casă numelui meu: căci tu mult sânge ai vărsat pe pământ înaintea mea. 9ⁱ Iacă, fiu ți-se va naște: acesta va fi om al repausului: și-i voi da ^j repaus înaintea tuturor neamicilor săi de jur împrejur: căci Solomon (*pace*) va fi numele lui, și pace și liniște voi da lui Israel în zilele lui. 10^k Acesta va zidi casă numelui meu: și ^l el îmi va fi fiu, și eu îi *voi fi* părinte: și eu voi întări tronul regatului său preste Israel în veci. 11 Acum, fiul meu! ^m Domnul fie cu tine, să prosperi, și casă Domnului, Dumnezeuul tău, să zidești, precum a vorbit el de tine. 12 Numai ⁿ să-ți dea Domnul înțelepciune și minte, și să te pună preste Israel, pentru ca să păzești legea Domnului, Dumnezeuul tău. 13° Că atunci *numai* vei prospera, când vei căuta să faci legile și judecățile, pre care Domnul le-a dat lui Moisi pentru Israel. ^p Întărește-te și îmbărbătează-te! nu te teme și nu te spăimânta!

14 Iacă, cu toată neliniștea mea am pregătit pentru casa Domnului o sută mii talanți de aur, și de o mie ori de o mie talanți de argint: aramă și fier ^q fără măsură, mult foarte; și am pregătit lemne și pietre; și tu le vei mai adăugi. 15 Și eu tine *sunt* mulți lucrători: cioplitori de pietre, și pietrari, și teslari, și maistri pentru tot felul de lucru: 16 Aur, argint, aramă, și fier, fără număr. Scoală-te *dar*, și lucrează, și ^r Domnul fie cu tine.

17 Și David porunci tuturor mai marilor lui Israel să ajute pre Solomon, fiul său, *zicând*: 18 Au nu *este* Domnul, Dumnezeuul vostru, cu voi, ^s și el au nu

^j 2 Sam. 24. 24.
^k Cap. 16. 39.
^l 1 Reg. 3. 4.

2 Cron. 1. 3.
—
Capul 22.
a Deut. 12. 5.

2 Cron. 3. 1.
b 1 Reg. 9. 21.
c Vers. 14.
d 1 Reg. 5. 6.

e Cap. 29. 1.
f 2 Sam. 7. 2.
g Deut. 12. 5.
11

h 1 Reg. 5. 3.
i Cap. 28. 5
j 1 Reg. 4. 25.
k 2 Sam. 7. 13

1 Reg. 5. 5.
l Ebr. 1. 5.
m Vers. 16.

n Ps. 72. 1.
o Ios. 1. 7. 8.
p Deut. 31. 7. 8.
q Ios. 1. 6. 7. 9.

q Vers. 3.
r Vers. 11.
s Deut. 12. 10.

v'a dat repaus de jur împrejur? Că el a dat în mâna mea pre locuitorii țării, și țara s'a supus înaintea Domnului și înaintea poporului său. 19 Acum ^tpu-neți deci inima voastră și sufletul vostru, să caute pre Domnul. Dumnezeuul vostru. Sculați-vă deci și zidiți sanctuarul lui Dumnezeu. Domnul, ca să ^uaduceți chivotul legii lui Dumnezeu și uneltele cele sfinte ale lui Dumnezeu, în casa, ce este a se zidi ^v numelui Domnului.

Numărul și împărțirea Leviților.

23 Și îmbătrânid David, și sătul *find* de zile, făcù pre ^aSolomon, fiul său, rege preste Israel.

2 Și adună pre toți cei mari ai lui Israel, și pre preoți, și pre Leviți. 3 Și s'au numărat Leviții dela ^btreizeci ani și mai sus, și numărul lor erà, după capetele lor, treizeci și opt nui de bărbați. 4 Dintre aceștia douăzeci și patru mii erau *hotărâți* să aibe supraveghierea preste lucru la casa Domnului, și șase mii să fie ^c diregători și judecători. 5 Și patru mii să fie ^e ușieri, și patru mii să laude pe Domnul din instrumente, pre ^dcari eu le-am făcut, *zise David*, pentru cântare de laudă.

6 Și ^eDavid îi împărți în rânduri după fiii lui Levi: Ghersom, Kehat și Merari.

7 Dintre ^fGhersomiți erau: Laadan și Șimei. 8 Fiii lui Laadan: Capul, Iehiel; apoi Tetam, și Ioel, trei. 9 Fiii lui Șimei: Șelomitul, Haziel, și Haran, trei: aceștia erau capii *caselor* părintești ai lui Laadan. 10 Și fiii lui Șimei: Iahat, Zina, Ieuș, și Beria. 11 Acești patru erau fiii lui Șimei. Iahat erà cap, și Zita al doilea: dar Ieuș și Beria nu avură mulți fii. — pentru aceea s'au numărat drept o casă părintească.

12 ^gFiii lui Kehat erau: Amram, Ițhar, Hebron, și Uziel, patru. 13 Fiii lui ^hAmram, Aaron și Moisi. Și ⁱAaron fu deosebit, ca să sfințească lucrurile preă sfinte, el și fiii lui în veci; ^jsă tămâieze înaintea Domnului; ^ksă servească

și ^lsă binecuvinteze în numele său, în veci. 14 *Cât pentru* Moisi, omul lui Dumnezeu, fiii lui s'au numit după seminția lui Levi. 15 Fiii lui Moisi erau: Ghersom și Eliezer. 16 Din fii lui Ghersom Șebuet erà capul. 17 Și fiii lui Eliezer erau: Rehabia, capul. Și Eliezer n'aveà alti fii. 18 Și fiii lui Rehabia erau numeroși foarte. Din fiii lui Ițhar Șelomit erà capul. 19 Din fiii lui Hebron Ieria erà capul: Amaria al doilea: Iehaziel, al treilea; și Iekamean, al patrulea. 20 Din fii lui Uziel Mica erà capul, și Iișia al doilea.

21 Fiii lui Merari erau: Mahli și Muși. Fiii lui Mahli: Eleazar și Kiș. 22 Și muri Eleazar, și n'aveà fii, ci fice; și le luară *de femei* fiii lui Kiș, frații lor. 23 Fiii lui Muși erau: Mahli, și Eder, și Ieromot, trei.

24 Aceștia sunt fiii lui ^mLevi, după casele lor părintești, capii părinților, după cum s'au numărat, după numărul numilor, după capetele lor, *toți* cari împliniau serviciul, în casa Domnului, dela ⁿdoăzeci de ani și mai sus. 25 Căci David zise: Domnul, Dumnezeuul lui Israel, a dat repaus poporului său, și va locui în Ierusalim în veci; 26 Deci Leviții *mai mult* nu vor purtă locașul, și toate uneltele sale pentru serviciul său. 27 Că, după cuvintele cele din urmă ale lui David, se numărară fiii lui Levi, dela douăzeci de ani și mai sus; 28 Căci datorria lor erà, ca ei să stea alătura cu fiii lui Aaron spre serviciu, în casa Domnului, în curți și în camere, și spre curățirea tuturor celor sfinte și pentru împlinire serviciului, în casa lui Dumnezeu; 29 Și pentru pânile de punere înainte, și pentru floarea făinei a darului de pâne, și pentru ^oalnatul nedospit, și pentru cele din tigăi, și pentru prăjituri, și pentru toată măsura și greutatea; 30 Și ca să stea în toate dîmințile și în toate serile, să laude și să mărească pre Domnul; 31 Și ca să aducă Domnului toate

^t 2 Cron. 20. 3.
^u 1 Reg. 8. 6.
21.

^v 1 Reg. 5. 3.
—
Capul 23,
ⁿ 1 Reg. 1. 33—39.

^o Num. 4. 3, 17.
^c Deut. 16. 18.
^d 2 Cron. 29. 25.
26.

Amos. 6. 5.
^e Esod. 6. 16.
2 Cron. 8. 14

^f Cap. 26. 21.
^g Esod. 6. 18.
^h Esod. 6. 20.

ⁱ Ebr. 5. 4.
^j Esod. 30. 7.
^k Deut. 21. 5

^l Num. 6. 23.
^m Num. 10. 17,
21.

ⁿ Ezra. 3. 8.
^o Lev. 2. 4.

arderile de tot ^p la ziua sabbatului, la lună nouă, și la ^q serbători, după numărul și legea lor. purure înaintea Domnului; 32 Și să facă paza cortului întrunirii, și paza sanctuarului, și ^r paza fiilor lui Aaron, frații lor, la serviciul lor, în casa Domnului.

Impărțirea preoților, și genealogia Levitiilor.

24 Și rândurile fiilor lui Aaron erau acestea: ^a Fiii lui Aaron erau: Nadab, Abihu, Eleazar, și Itamar. 2 Și ^b Nadab și Abihu muriră înaintea părintelui lor, și nu aveau fii; deci Eleazar și Itamar se făcură preoți. 3 Și David îi împărți, adecă pre Zadok din fiii lui Eleazar, și pre Ahimelec din fiii lui Itamar, după rânduiele lor, în serviciul lor.

4 Și se găsiră mai mulți capi între fiii lui Eleazar decât între fiii lui Itamar: deci îi împărți așa: din fiii lui Eleazar, șasesprezece capi, după casele lor părintești, și din fiii lui Itamar opt, după casele lor părintești. 5 Prin sorti îi împărți, atât pre aceștia, cât pre aceia; căci mai marii sanctuarului și mai marii casei lui Dumnezeu erau ei din fiii lui Eleazar și din fiii lui Itamar.

6 Și Semaia, fiul lui Netaneel, scriitorul, unul din Leviți, îi inserise înaintea regelui și a mai marilor, și a lui Zadok, preotul, și a lui Ahimelec, fiul lui Abiatar, și a capilor părintești ai preoților și ai Leviților; câte o casă părintească era luată pentru Eleazar, și câte una era luată pentru Itamar.

7 Și ieși sortul întâiu pentru Iehoiarib; pentru Iedaia, al doilea; 8 Pentru Harim, al treilea; pentru Scorim, al patrulea; 9 Pentru Malchia, al cincelea; pentru Miamin, al șaselea; 10 Pentru Hakkoz, al șaptelea; pentru ^c Abia, al optulea; 11 Pentru Ieșua, al nouălea; pentru Șekania, al zecelea; 12 Pentru Eliașib, al unsprezecelea; pentru Iakim, al doisprezecelea; 13 Pentru Huppa, al treisprezecelea; pentru Ieșebab, al patrusprezecelea; 14 Pentru Bilga, al

cincisprezecelea; pentru Immer, al șasesprezecelea; 15 Pentru Hezir, al șaptesprezecelea; pentru Appițet, al optsprezecelea; 16 Pentru Petahia, al nouăsprezecelea; pentru Iehezekel, al douăzecilea; 17 Pentru Iachin, al douăzeci și unulea; pentru Gamul, al douăzeci și doilea; 18 Pentru Delaia, al douăzeci și treilea; pentru Maazia, al douăzeci și patrulea.

19 Și aceasta era rânduiala lor în serviciul lor, după care ^d să vină în casa Domnului, după îndatoririle date lor prin Aaron, părintele lor, așa precum îi poruncise Domnul, Dumnezeul lui Israel.

Capii Leviților.

20 Și ceilalți fii ai lui Levi erau: din fiii lui Anram: ^e Șubael; din fiii lui Șubael, Iehdeia. 21 Cât pentru ^f Rehabia: din fiii lui Rehabia: Ișșia era capul; 22 Din Ithariți, ^g Șelomot; din fiii lui Șelomot, Iahat. 23 Și fiii lui ^h Hebron: Ieria, întâiul; Amaria, al doilea; Iahaziel, al treilea; Iekameam, al patrulea. 24 Fiii lui Uziel: Mica; din fiii lui Mica, Șamir; 25 Fratele lui Mica, Ișșia; din fiii lui Ișșia, Zecaria. 26 ⁱ Fiii lui Merari: Mahli și Muși; fiii lui Iaazia: Beno. 27 Fiii lui Merari: din Iaazia: Beno, și Șoham, și Zaccur, și Ibri; 28 Din Mahli: Eleazar; și acesta nu avea fii. 29 Cât pentru Kiș: Fiul lui Kiș: Ierahmeel. 30 Și fiii lui Muși: Mahli, Eder, și Ierimot. Aceștia sunt fiii Leviților, după casele lor părintești. 31 Și aceștia au aruncat sorti lângă frații lor, fiii lui Aaron, înaintea lui David, regele, și a lui Zadok și a lui Ahimelec, și înaintea capilor caselor părintești ale preoților și ale Leviților, casa cea întâia părintească de o potrivă cu fratele său cel mai mic.

Așezarea și rânduirea cântăreților și a muzicanților.

25 Și deosebiră David și cei mai mari ai oastei spre serviciu din fiii lui ^a Asaf, ai lui Heman și ai lui Iedutun,

^p Num. 10. 10.
Ps. 81. 3.

^q Lev. 23. 4.
^r Num. 3. 6—9.

Capul 24.
^a Lev. 10. 1. 6.
^b Num. 3. 4.

^c Luc. 1. 5.
^d Cap. 9. 25.
^e Cap. 23. 16.

^f Cap. 26. 17.
^g Cap. 26. 18.

^h Cap. 23. 19. & 26.
31.
ⁱ Esod. 6. 19.

Cap. 23. 21.

Capul 25.
^a Cap. 6. 33, 39,
44.

care să cânte cântări cu citare, cu harpe, și cu cimbale. Și numărul oamenilor de lucru spre serviciul lor eră: 2 Din fiii lui Asaf: Zaccur, Iosef, Netania, și Asarela, fii ai lui Asaf; supt conducerea lui Asaf, care cântă cântări supt conducerea regelui. 3 Din Iedutun: pre fiii lui Iedutun: Ghedalia, Zeri, Ieșaiia, Hașabia, și Matitia, șase, supt conducerea părintelui lor, Iedutun, care cântă cântări cu citare, ca să laude și să mărescă pre Domnul. 4 Din Heman: pre fiii lui Heman: Bukkia, Mattania, Uziel, Șebuel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Ghiddalti, Romanti-Ezer, Ioșbekașa, Malloti, Hotir, și Mahaziot. 5 Toți aceștia erau fiii lui Heman, văzătorul regelui, în cuvintele lui Dumnezeu; ca să-i înalțe cornul: căci Dumnezeu dădù lui Heman patrușprezece fii și trei fiice. 6 Toți aceștia stăteau supt conducerea părintelui lor la cântare, în casa Domnului, cu cimbale, harpe, și citare, pentru serviciu în casa lui Dumnezeu, după porunca regelui, dat lui Asaf, lui Iedutun și lui Heman. 7 Și numărul lor cu cel al fraților lor, cari erau învățați în cântările Domnului, toți încercați, erau: două sute optzeci și opt.

8 Și aruncară sorti pentru rânduiala lor, pentru cel mic ca și pentru cel mare, pentru ^b învățător ca și pentru cel învățat; 9 Și pentru Asaf ieși întâiul sort lui Iosef; Ghedalia eră al doilea, *el*, frații săi și fiii săi, doisprezece; 10 Al treilea, Zaccur, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 11 Al patrulea, Iizri, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 12 Al cincelea, Netania, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 13 Al șaselea, Bukkia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 14 Al șaptelea, Ieșareala, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 15 Al optulea, Ieșaiia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 16 Al nouălea, Matania, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 17 Al zecelea, Șimei, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 18 Al unsprezecelea, Azareel, *el*, fiii săi și fra-

ții săi, doisprezece: 19 Al doisprezecelea, Hașabia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 20 Al treisprezecelea, Subael, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 21 Al patrușprezecelea, Matitia, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 22 Al cincisprezecelea, Ierimot, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 23 Al șasesprezecelea, Hanania, *el*, fiii săi și frații lor, doisprezece; 24 Al șaptesprezecelea, Ioșbekașa, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 25 Al optsprezecelea, Hanani, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 26 Al nouăsprezecelea, Malloti, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 27 Al douăzecelea, Iliata, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 28 Al douăzeci și unulea, Hotir, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 29 Al douăzeci și doilea, Ghiddalti, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 30 Al douăzeci și treilea, Mohaziot, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece; 31 Al douăzeci și patrulea, Romanti-Ezer, *el*, fiii săi și frații săi, doisprezece.

Osândirea ușierilor.

26 Și rândurile ușierilor: dintre Korahiți, Meșelemia, fiul lui Kore, din fiii lui Asaf. 2 Și fiii lui Meșelemia: Zecaria, întâi-născutul; Iediael, al doilea; Zebadia, al treilea; Iatniel, al patrulea; 3 Elam, al cincelea; Iehohanan, al șaselea; Elioenai, al șaptelea. 4 Fiii lui Obed-Edom: Șemaia, întâi-născutul; Iehozabad, al doilea; Ioah, al treilea; Sacar, al patrulea; Netaneel, al cincelea; 5 Ammiel, al șaselea; Issacar, al șaptelea; Peultai, al optelea; căci Dumnezeu îl binecuvântă. 6 Și lui Șemaia, fiul său, se născură fii, cari domniră în casa părinților lor: că ei erau bărbați deștepti. 7 Fiii lui Șemaia: Otni, Refael, și Obed-Elzabad; frații săi, bărbați deștepti, Elihu și Șemakia. 8 Toți aceștia erau din fiii lui Obed-Edom: ei, fiii lor și frații lor, bărbați deștepti, puternici pentru serviciu, șasezeci și doi din Obed-Edom. 9 Fiii și frații lui Meșelemia, bărbați deștepti optsprezece. 10 Fiii lui ^a Hoșa,

dintre fiii lui Merari: Simri, capul, (deși nu eră întâi-născutul, dară părintele său îl puse cap): 11 Hilkia, al doilea: Tebalia, al treilea: Zecaria, al patrulea; toți fiii și frații lui Hoșa, treisprezece.

12 Acestea erau rândurile ușierilor după capii lor bărbătești, și aveau sarcină împreună cu frații lor, de a servi în casa Domnului. 13 Și aruncară sorti, pentru cel mic ca și pentru cel mare, după casele lor părintești, pentru fiecare poartă. 14 Și sortul despre răsărit pică pe Selemia; și aruncară sorti pentru Zecaria fiul său, bărbat înțelept în sfat; și sortul său ieși spre mează-noapte: 15 Pentru Obed-Edom spre mează-zi, și pentru fiii săi casa de rezervă. 16 Pentru Șupim și Hosa spre apus, lângă poarta Șallechet, unde se urcă calea în sus, așa încât urmă custode după custode. 17 Către răsărit erau șase Leviți: către miază-noapte, patru pe zi; către miază-zi patru pe zi; și lângă casa de rezervă câte doi; 18 Lângă Parbar, către apus, patru pe cale, și doi lângă Parbar. 19 Acestea sunt rândurile ușierilor din fiii lui Kore și din fiii lui Merari.

Orânduirea vistierilor.

20 Și din Leviți eră Abia ^b preste tezaurele casei lui Dumnezeu și preste tezaurele celor consacrate. 21 Cât pentru fiii lui Laadan, fiii Gherșonitului Laadan, capii caselor părintești, adecă din Laadan, Gherșonitul, erau: Iehieli. 22 Fiii lui Iehieli: Zetam, și Ioel, frațele său, cari erau preste tezaurele casei Domnului. 23 Din Amramiți și din Ithariți, din Hebroniti, și din Uzieliti. 24 Eră ^c Șebuel, fiul lui Gherșom, fiul lui Moisi, mai marele preste tezaure. 25 Și frații săi din Eliezer: Rehabia, fiul său; Ieșaiia, fiul acestuia; Ioram, fiul acestuia; Zieri, fiul acestuia; și ^d Șelomit, fiul acestuia. 26 Acest Șelomit și frații săi erau preste toate tezaurele celor consacrate, pre care regele David și capii caselor părintești, cei mai mari preste

mii și preste sute, și cei mari ai oastei le consacraseră. 27 Din prada câștigată în resbele consacraseră *acestea*, pentru zidirea casei Domnului. 28 Și tot ce consacrase Samuel, ^e văzătorul, și Saul, fiul lui Kiș, și Abner, fiul lui Ner, și Ioab, fiul Teruiei; toate cele consacrate erau supt mâna lui Șelomit și a fraților săi.

Orânduirea judecătorilor.

29 Din Ithariți: Chenania și fiii săi erau pentru trebile de dinafară preste Israel, ca ^f diregători și ca judecători. 30 Din Hebroniti: Hoșabia și frații săi, o mie șapte sute bărbați deștepti erau puși preste Israel dincoace de Iordan către apus, la toate trebile Domnului și la serviciul regelui. 31 Din Hebroniti, ^g Ieria eră capul, după generațiunile Hebronitilor și după casele lor părintești. (În al patruzecilea an al domniei lui David fură ei căutați, și s'au găsit între dânșii ^h la Iazer în Galaad bărbați deștepti.) 32 Și frații săi bărbați deștepti, erau două mii șapte sute, capii caselor părintești: și David regele îi puse preste Rubeniti și Gaditi, și preste jumătatea seminției lui Manase, la toate trebile lui Dumnezeu și ⁱ ale regelui.

Cei doisprezece capi ai armatei.

27 Și fiii lui Israel după numărul lor, capii caselor părintești, mai mari preste mii și sute, și ai lor diregători, serviau regelui, în toate pe rânduri, cari intrau și ieșiau din lună în lună, în toate lunile anului: fiecare rând avea douăzeci și patru mii.

2 Preste rândul întâiu pentru luna întâia eră ^a Iașobeam, fiul lui Zabdiel; și la rândul său erau douăzeci și patru mii. 3 El eră din fiii lui Peret, capul tuturor mai marilor oastei pentru luna întâia. 4 Și preste rândul pentru luna a doua eră Dodai, Ahoheul, și din rândul său eră Miklot, deasemenea conducător: și în rândul său erau douăzeci și patru mii. 5 Cel mai mare al oastei a treia pentru luna a treia eră Benaia, fiul lui Iehoiada.

^b Cap. 28. 12. | ^c Cap. 23. 16. | ^d Cap. 23. 18. | ^e 1 Sam. 9. 9.

^f Cap. 23. 4. | ^g Cap. 23. 19. | ^h 2 Cron. 19. 11. | ⁱ Corpul 27. | a 2 Sam. 23. 3.

preotul, capul: și la rândul său *eran* douăzeci și patru mii. 6 Acest Benaia *eră* un ^bviteaz din cei treizeci, și preste cei treizeci: și la rândul său *eră* Ammizabad, fiul său. 7 Al patrulea, pentru luna a patra, *eră* ^cAsahel, fratele lui Ioab, și Zebadia, fiul său, după dânsul: și în rândul său *eran* douăzeci și patru mii. 8 Al cincelea, pentru luna a cincea, *eră* mai mare Șambut, Ibraheul; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 9 Al șaselea, pentru luna a șasea, *eră* ^dIra, fiul lui Ikkes, Tekoelul: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 10 Al șaptelea pentru luna a șaptea, *eră* ^eHelet, Peloneul, din fiii lui Efraim: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 11 Al optulea, pentru luna a opta, *eră* ^fSibecai, Hușateul, din Zarhiți: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 12 Al nouălea, pentru luna a noua, *eră* ^gAbiezer, Anetoteul, din Beniaminiți: și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 13 Al zecelea, pentru luna a zecea, *eră* ^hMaharai, Netofrateul, din Zarhiți: și în rândul său *eran* douăzeci și patru mii. 14 Al unsprezecelea, pentru luna a unsprezecea, *eră* ⁱBenaia, Piratoneul, din fiii lui Efraim, și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii. 15 Al doisprezecelea, pentru luna a douăsprezecea, *eră* ^jHeldai, Netofateul, dela Otmiel; și în rândul său *erau* douăzeci și patru mii.

Domnitorii semințiilor.

16 Și preste semințiile lui Israel *erau*: preste Rubeniți mai mare, Eliezer, fiul lui Sieri: preste Simeoniți, Șefatia, fiul Maachei: 17 Preste Leviți, Hașabia, fiul lui Kemuel: preste Aaroniți, Zadok: 18 Preste Iuda, ^kElihu, din frații lui David: preste Issacar, Omri, fiul lui Micael: 19 Preste Zabulon, Ișmaia, fiul lui Obadia: preste Neftali, Ierimot, fiul lui Azriel: 20 Preste fiii lui Efraim, Hoșea, fiul lui Azazia: preste jumătatea seminției lui Manase, Ioel,

fiul lui Pedaia: 21 Preste jumătatea *seminției* lui Manase în Galaad, Iddo, fiul lui Zecaria: preste Benjamin, Iasiel, fiul lui Abner: 22 Preste Dan, Azareel, fiul lui Ieroham. Aceștia *sunt* mai marii semințiilor lui Israel.

23 Numărul Israelitilor de douăzeci ani și mai jos, nu i-a pus David: căci ^lDomnul zisese, *că* va înmulți pre Israel, ca stelele cerului. 24 Ioab, fiul Teruiei, începù a numără, dar nu sfârși: căci ^mveni pentru aceasta mânia Domnului preste Israel: de aceea numărul nu s'a primit în istoria Cronicelor regelui David.

Servitorii și slujbașii curții.

25 Și preste tezaurele regelui *eră* Azmavet, fiul lui Adiel: și preste magazinele din câmp, din cetăți, din sate, și din turnuri, *eră* Ionatan, fiul lui Uzia. 26 Și preste lucrătorii câmpului la lucrarea pământului *eră* Ezri, fiul lui Ohelub; 27 Și preste vii *eră* Șimei, Ramateul: și preste magazinele de vin din vii *eră* Zabdi, Șifmeul. 28 Și preste olivi și sicomorii din vale *eră* Baal-Hanan, Ghedereul: și preste magazinele de oleiu, Ioăș. 29 Și preste boii, care pășteau în Șaron, *eră* Șitrai, Șaroneul; și preste boii din văi *eră* Șafat, fiul lui Adlai. 30 Și preste cămile *eră* Obil, Ișmaelitul: și preste asini, Iehdeia, Meronoteul. 31 Și preste oi *eră* Iaziz, Hagareul. Toți aceștia *erau* supraveghietori preste avutul regelui David.

32 Și Ionatan, unchiul lui David, *eră* consilier, bărbat cu minte și învățat: și Iehiel, fiul lui Haemoni, *eră* lângă fiii regelui: 33 Și ⁿAhitofel *eră* consilier al regelui: și ^oHușai, Aracheul, *eră* amic al regelui: 34 Și după Ahitofel *erau* Iehoiada, fiul lui Benaia, și ^pAbiatar: și mai marele oastei regelui *eră* Ioab.

David înfățișează poporului pe Solomon, ca pe urmașul său.

28 Și adună David pre toți mai marii lui Israel, pre ^amai marii semin-

^b 2 Sam. 23. 20, 22, 23. | ^d Cap. 11. 28. | ^e Cap. 11. 27.

^f 2 Sam. 21. 18 | ⁱ Cap. 11. 31. | ^g Cap. 11. 28. | ^j Cap. 26. 30. | ^h 2 Sam. 23. 28.

^k 1 Sam. 16. 6. | ^m 2 Sam. 24. 15. | ^l Fac. 15. 5. | ⁿ 2 Sam. 15. 12.

^o 2 Sam. 15. 37. | ^p 1 Reg. 1. 7. | ^a Cap. 27. 16. | *Capit. 26.*

țiilor, și pre ^b mai marii rândurilor, care serviau regelui, și pre ^c mai mari preste mii, și pre mai mari preste sute, și pre mai mari preste tot avutul, preste turmele regelui și preste fiii săi împreună cu diregătorii și cu cei ^d viteji, și pre toți bărbații tari, la Ierusalim.

2 Și David regele stătù în picioare, și zise: Ascultați-mă, frații mei, și poporul meu! ^e Fost-a în inima mea să zidesc casă de repaus pentru chivotul legii Domnului, și pentru ^f așternutul picioarelor Dumnezeului nostru; și pregătiri făcut-am pentru zidire. 3 Dar Dumnezeu zise către mine: ^g Tu să nu zidești casă numelui meu; căci *ești* om de resbel și ai vărsat sânge. 4 Domnul, Dumnezeul lui Israel. ^h m'a ales pre mine din toată casa părintelui meu, ca să fiu rege preste Israel în veci, căci pre ⁱ Iuda alesu-l-a conducător; și din casa lui Iuda, ^j casa părintelui meu; și ^k dintre fiii părintelui meu a binevoit întru mine, și ^{mă} făcù rege preste tot Israelul. 5 ^l Și dintre toți fiii mei, (căci mulți fii mi-a dat Domnul) ^m ales-a el pre Solomon, fiul meu. ca să șează pe tronul regatului Domnului, preste Israel. 6 Și el zise către mine: ⁿ Solomon, fiul tău, va zidi casa mea și curțile mele; căci eu mi-l-am ales de fiu, și eu îi voi fi părinte; 7 Și voi înțări regatul său în veci, ^o de va fi statornic în împlinirea poruncilor mele și judecăților mele, cași astăzi. 8 Și acum înaintea întregului Israel, adunarea Domnului, și înaintea urechilor Dumnezeului nostru, păziți toate poruncile Domnului, Dumnezeul vostru, pentru ca să rămâneți în stăpânirea acestui pământ bun, și să-l lăsați moștenire fiilor voștri după voi în veci.

9 Și tu, Solomon, fiul meu! ^p recunoaște pre Dumnezeul părintelui tău, și-i servește ^q cu toată inima și cu bunăvoință; căci ^r Domnul cercetează toate inimile, și înțelege toate închipuirile eugetelor. ^s De-l vei căută, el se va lăsa să

fie găsit de tine; dar de-l vei părăsi pre dânsul, și el te va lepădă pre tine în veci. 10 Cantă acuma; ^t căci Domnul alesu-te-a, ca să zidești casă pentru sanctuar. Fii statornic, și fă-o!

David îi dă lui Solomon tipul și proviziunile strănse pentru templu.

11 Și dădù David lui Solomon, fiul său, ^u forma porticului, și a caselor sale, și a tezaurelor sale, și a camerelor sale de sus, și a caselor sale din lăuntru, și a casei propitiătorului; 12 Și forma tuturor, cari erau în inima lui, a curților casei Domnului, și a tuturor camerelor de jur împrejur, ^v a tezaurelor casei lui Dumnezeu, și a tezaurelor celor consacrate: 13 Și pentru rândurile preoților și ale Leviților, și pentru toate lucrurile serviciului casei Domnului, și pentru toate uneltele serviciului în casa Domnului; 14 Și trasul în aur al tuturor uneltelor pentru fiecare serviciu, și trasul tuturor uneltelor de argint pentru toate uneltele fiecărui serviciu; 15 Și trasul policandrelor de aur, și a candelor lor de aur, trasul fiecărui policandru, și al candelor sale; și trasul policandrelor de argint, și al policandruului și al candelor sale, după serviciul fiecărui policandru; 16 Și trasul în aur pentru mesele pânelt punerii înainte, pentru fiecare masă și *trasul* în argint pentru mesele de argint: 17 Și în furci, și cupe, și plăci, în aur curat, și pentru cupele de aur, trasul fiecărei cupe, și în argint pentru cupele de argint, trasul fiecărei cupe; 18 Și trasul în aur curat pentru altarul tămâierii; și forma carului ^x cherubimilor de aur, care să se întindă și să acopere chivotul legii Domnului. 19 Toate *acestia*, tot lucrul formelor, ^y le-a însemnat și prin înscris. prin înțelepciune ce i-a dat Domnul.

20 Și David zise lui Solomon, fiul său: ^z Întărește-te, și îmbărbătează-te, și fă-o; nu te teme, și nu te spăimânta! căci Dumnezeu, Domnul, Dumnezeul meu. *este*

^b Cap. 27. 1, 2. ^f Ps. 99. 5. ⁱ Ps. 60. 7. ^l Cap. 3. 1, etc.
^c Cap. 27. 25. ^g 2 Sam. 7. 5, 13. ^j 1 Sam. 16. 1. ^m Cap. 22. 9.
^d Cap. 11. 10. ^h 1 Sam. 16. 7. ^k 1 Sam. 16. 12. ⁿ 2 Sam. 7. 13, 14.
^e Ps. 132. 3, 4, 5. ^o Cap. 22. 13.

^p Ier. 9. 24. ^u Ps. 7. 9. ^s 2 Cron. 15. 2. ^x 1 Reg. 6. 23 etc.
 Ioan. 17. 8. ^v Prov. 17. 3. ^t Vers. 6. ^y Esod. 25. 44.
^q Ps. 101. 2. ^w Ier. 11. 20. ^u Esod. 25. 40. ^z Deut. 31. 7, 8.
^r 1 Sam. 16. 7. ^x Apoc. 2. 23. ^v Cap. 26. 20. ^z Ios. 1. 6, 7, 9.

cu tine! ^aEl nu te va lăsa, nici nu te va părăsi, până nu vei sfârși tot lucrul pentru serviciul casei Domnului. 21 Și iacă! aicea *sunt* ^brândurile preoților și ale Leviților pentru tot serviciul casei lui Dumnezeu; și cu tine *sunt* pentru tot lucrul, ^ctot felul de oameni de bunăvoință, iscusiți pentru tot felul de lucru, și mai marii și tot poporul la toate poruncile tale.

Dărilor bogate pentru clădirea templului.

29 Și regele David zise către întreaga adunare: Solomon, fiul meu, singurul, pre care l-a ales Dumnezeu, *este* ^atânăr și gingaș, și lucru *este* mare: căci nu pentru oameni *e* palatul, ci pentru Domnul, Dumnezeu. 2 Și *acum*, după toate puterile mele, făcut-am pregătiri pentru casa Dumnezeului meu: aur pentru *cele* de aur, argint pentru *cele* de argint, aramă pentru *cele* de aramă, fier pentru *cele* de fier, și lemn pentru *cele* de lemn, pietre de ^bonice, și *pietre* de îmfibulat, pietre de împodobire și de diferite colori, și tot felul de pietre prețioase, și pietre de marmoră, în mulțime. 3 Și încă, fiindcă am binevoit pentru casa Dumnezeului meu, și având tezaure de aur și de argint, da-le-voiu casei Dumnezeului meu, pe lângă toate, pre care le-am pregătit pentru sfânta casă: 4 Trei mii talente de aur din aurul de ^cOfir, și șapte mii talente de argint curățit, pentru îmbrăcarea pereților caselor. 5 Și aur pentru *cele* de aur, și argint pentru *cele* de argint, și pentru toate lucrurile maistrilor. Și cine este gata a consacra astăzi serviciul său Domnului?

6 Și aduseră de bunăvoie ^dcapii *caselor* părintești, și capii semințiilor lui Israel, și cei mai mari preste mii și preste sute, și ^ecei mai mari preste avutul regelui; 7 Și dădură pentru lucrarea casei lui Dumnezeu, cinci mii talanți de aur, și zece mii drahme, și zece mii talanți de argint, și optsprezece mii talanți de aramă, și o sută mii talanți de

fier. 8 Și la cine s'au găsit pietre *prețioase*, acela *le-a* dat la tezaurul casei Domnului, în mâna lui ^fIehiel, Gherșonitul.

Rugăciunea de mulțumită a lui David.

9 Și poporul se bucură, căci *le* ^gaducea de bunăvoie; că din toată inima dăruiau Domnului: încă și David regele se bucură cu bucurie mare.

10 Și David binecuvântă pre Domnul înaintea întregii adunări, și zise: Binecuvântat *să* ^hfi tu, Doamne, Dumnezeul lui Israel, părintele nostru, din veci și în veci. 11 ^hA ta, Doamne, *este* mărirea, și puterea, mărirea și biruința, și măreția; căci totul în cer și pe pământ *este* ⁱal tău; a ta, Doamne, *este* împărăția, și tu ești înălțat cap preste toate. 12 ⁱȘi averea și onoarea dela tine *vin*; și tu ești domn preste toate, și în mâna ta *este* tărie și putere, în mâna ta *stă* de a face totul mare și tare. 13 Și acum, Dumnezeul nostru, îți mulțumim, și laudăm numele tău cel strălucit. 14 Căci cine *sunt* eu, și ce *este* poporul meu, ca să putem dărui atâtea? Căci dela tine *vine* totul, și din al tău *ți-am* dat noi; 15 Căci ^jstrăini *suntem* înaintea ta, și nemernici ca toți părinții noștri; ca o umbră *sunt* ^kzilele noastre pe pământ, și nu *este* nici o rămânere. 16 Domnul, Dumnezeul nostru! această întregă adunătură, ce am pregătit spre a-ți zidi casă pentru numele tău cel sfânt, din mâna ta *este* ea, și al tău *este* totul. 17 Știu, Dumnezeul meu, că ^lcerci inima, și că ^miubești dreptul. Și eu cu inima dreaptă am dăruiat toate acestea, și pre poporul tău, care se află aicea, l-am văzut cu bucurie dăruindu-ți. 18 Doamne, Dumnezeul lui Abraam, al lui Isaac și al lui Israel! părinții noștri păstrează în veci aceasta în închipuirea cugetelor inimii poporului tău, și îndreaptă inimile lor către tine. 19 Și ⁿlui Solomon, fiul meu, dă-i inimă desevârșită, ca să păzească poruncile tale,

^a Ios. 1. 5.
^b Cap. 24.
^c Esod. 35.25,26.

Capul 29.
^a 1 Reg. 3. 7.
Prov. 4. 3.

^b Isa. 54.11,12.
Apoc. 21. 18,
etc.
^c 1 Reg. 9. 28.

^d Cap. 27. 1.
^e Cap. 27. 25,
etc.

^f Cap. 26. 21.
^g 2 Cor. 9. 7.
^h Mat. 6. 13.
1 Tim. 1. 17.

Apoc. 5. 13.
ⁱ Rom. 11. 36.
^j 1 Pet. 2. 11.

^k Iov. 14. 2.
Ps. 90. 9.
^l 1 Sam. 16. 7.

^m Prov. 11. 20.
ⁿ Ps. 72. 1.

mărturiile tale și legile tale, și să facă toate *acestea* și să zidească palatul. *pen-
tru* care ^oam făcut pregătirile.

Ungerea lui Solomon.

20 Și David zise către toată adunarea: Binecuvântați pre Domnul, Dumnezeuul vostru. Și toată adunarea binecuvântă pre Domnul, Dumnezeuul părinților lor, și se plecară, și se plecară Domnului și regelui: 21 Și junghiară sacrificii Domnului, și aduseră a doua zi Domnului arderi de tot: o mie tauri, o mie berbeci, o mie miei, cu libațiunile lor, și alte sacrificii în mulțime, pentru tot Israelul. 22 Și mâncară și beură înaintea Domnului în aceeași zi cu bucurie mare.

— Și făcură pentru a doua dată pre Solomon, fiul lui David, rege, și-l ^vunseră Domnului *să fie* domn, și pre Zadok *să fie* preot.

23 Și Solomon șeză pe tronul Domnului ca rege în localul lui David, părințele său: și el prosperă, și tot Israelul îl ascultă pre el. 24 Și toți mai marii

și vitejii și toți fiii regelui David ²se supuseră lui Solomon, regele. 25 Și Domnul făcū pre Solomon mare foarte înaintea a tot Israelul, și-i ^vvăzū atâta strălucire regească, că asemenea acesteia n'avū nici un rege preste Israel mai înainte de el.

Moartea lui David.

26 Așa David, fiul lui Isai, domni preste tot Israelul. 27 ^sȘi zilele câte a domnit el preste Israel *fură* patruzeci ani. ^tLa Hebron a domnit șapte ani, și la Ierusalim a domnit treizeci și trei ani. 28. Și ^amuri în bătrânețe fericite, ^vsătul de zile, de avere și de onoare: și Solomon, fiul său, se făcū rege în locul său. 29 Și faptele lui David, regele, cele dintâi și cele de pe urmă, iacă *sunt* scrise în cartea lui Samuel, văzătorul, și în cartea lui Natan, profetul, și în cartea lui Gad, văzătorul, 30 Împreună cu toată domnia lui și cu toate faptele lui cele mari, ^xși cu timpurile, cari trecură preste dânsul și preste Israel și preste toate regatele țărilor.

CARTEA A DOUA A CRONICILOR.

Sacrificiul lui Solomon la Ghibeon.

1 Și ^aSolomon, fiul lui David, se întări în regatul său: și ^bDomnul, Dumnezeuul său, *eră* cu dânsul, și-l ^cfăcū mare foarte. 2 Și Solomon vorbi către tot Israelul, către ^dmai marii preste mii și preste sute, și către judecători, și către toți conducători ai tot Israelul, capi *ai caselor* părintești: 3 Și Solomon, și toată adunarea cu dânsul, se duseră la înălțimea ^eGhibeon: căci acolo *eră* cortul întrunirii lui Dumnezeu, pre carele Moisi, servul Domnului, îl făcuse în pustiu. 4 ^fIar chivotul lui Dumnezeu îl adusesese David dela Kiriat-Iearim în *locul*, pre care îl pregătise David: căci îi

întinsese cort la Ierusalim. 5 Dar ^galtarul de aramă, pre care îl făcuse ^hBețalcel, fiul lui Uri, fiul lui Hur, *eră* acolo înaintea locașului Domnului: deci Solomon și *toată* adunarea pre acesta îl căutară. 6 Și Solomon se sui acolo înaintea Domnului pe altarul de aramă, care *eră* înaintea cortului întrunirii, și ⁱaduse o mie de arderi de tot pe el.

Rugămintea, înțelepciunea și avuția lui Solomon.

7 ^jÎn aceeași noapte se arată Dumnezeu lui Solomon, și zise către dânsul: Cere ce să-ți dau ție? 8 Și Solomon zise către Dumnezeu: 'Tu ai arătat mare iubire lui David, părintelui meu, și

^o Vers. 2.	^s 2 Sam. 5. 4.	^v Cap. 23. 1.	2 CRONICA.	^b Fac. 39. 2.	^e 1 Reg. 3. 4.	^g Esod. 27. 1.	ⁱ 1 Reg. 3. 4.
^p 1 Reg. 1. 35, 39.	^t 2 Sam. 5. 5.	^x Dan. 2. 21.	—	^c 1 Cron. 29. 25.	^f 2 Sam. 6. 2.	2.	^j 1 Reg. 3. 5, 6.
^q Ecol. 3. 2.	^u Fac. 25. 8.	—	Capul 1.	^d 1 Cron. 27. 1.	17.	^h Esod. 31. 2.	
^r 1 Reg. 3. 13.			^a 1 Reg. 2. 46.				

^k m' ai făcut rege în locul său: 9 Acum Doamne, Dumnezeule, fă să se adeverească cuvântul tău. *dat* lui David, părintele meu: ^l căci tu m' ai făcut rege preste un popor numeros foarte, ea pulbera pământului. 10 ^m Drept care dă-mi înțelepciune și minte, ca să pot ⁿ ieși și intra înaintea acestui popor: căci cine poate judeca acest popor mare al tău?

11 ^o Și a zis Dumnezeu către Solomon: Pentru că aceasta este în inima ta, și tu n' ai cerut avuție, tezaure și onoare, nici viața neamieilor tăi, și n' ai cerut zile multe: ei ai cerut ție înțelepciune și minte, ca să poți judeca poporul meu, preste care te-am făcut rege: 12 Deci date-ți *sunt* înțelepciunea și mintea: și încă și avere și tezaure și onoare îți voi da, asemenea căroră ^p nu avură regii, cari *au fost* înainte de tine, și nici unul după tine nu le va avea.

13 Și plecă Solomon dela înălțimea din Ghibeon la Ierusalim, înaintea cortului întrunirii, și domni preste Israel.

14 ^q Și Solomon a adunat care și călăreți, și avea o mie patru sute de care, și douăsprezece mii de călăreți, pre cari îi așază în întăririle pentru care și aproape de rege, în Ierusalim.

15 ^r Și regele făcù ca argintul și aurul *să fie* în Ierusalim ca pietrele, și cedrii *să fie* ca sicomorii cei din vale, prin mulțimea lor. 16 ^s Și aduseră lui Solomon cai și tot felul de marfă din Egipt: neguțătorii regelui cumpărau această marfă cu preț. 17 Și ei aduseră din Egipt un car, pentru șase sute *sicli* de argint, și un cal pentru o sută cincizeci. Și așa se aduseră și pentru toți regii Heteilor și pentru regii Siriei prin mâinile acelor *neguțători*.

Întocmirile lui Solomon cu Hiram, și alte pregătiri pentru zidirea templului.

2 Și Solomon ^a hotări să zidească casă numelui Domnului, și o casă domnească. 2 ^b Solomon numără șaptezeci mii de salabori, și optzeci mii tăietori

pe munte, și trei mii șase sute supraveghețori preste aceștia.

3 Și Solomon trimise la Hiram, regele Tirului, zicând: ^c Precum ai făcut lui David, părintele meu, adevă i-ai trimis cedri, ca să-și zidească casă, ca să locuească într'însa, *fă și mie*. 4 Iacă, ^d zidesc o casă numelui Domnului, Dumnezeul meu, ca să *o* sfințesc lui, și ^e să tămăiez înaintea lui tămăie aromatică, și *să pun în ea f* în perpetuu pânile punerii înainte, și *să aduc g* arderi de tot dimineața și seara, și la sabbate, și la lunele noauă, și la serbătorile Domnului, Dumnezeul nostru: că așa *este* îndatorit în veci Israel. 5 Și casa, care *o* zidesc, *va fi* mare: căci ^h mai mare *este* Dumnezeul nostru decât toți zeii. 6 ⁱ Dar cine oare poate a-i zidi casă? Căci cerurile și cerurile cerurilor nu-l cuprind: și cine *sunt* eu, ca să-i zidesc casă, decât numai spre a tămăia înaintea lui?

7 Deci trimete-mi un bărbat, maistru în lucrarea aurului și a argintului și a arămei și a fierului și purpurului și a carmesinului și a vânățului, și care să știe să facă săpături, și *care să ajute* pre maistrui, ce am la mine în Iuda și în Ierusalim, pre ^j cari David, părintele meu, i-a pregătit; 8 ^k Și-mi trimite depe Liban lemn de cedru, de pin, și de algunaim: că știu, că servii tăi se înțeleg în tăiatul lemnelor de pe Liban, și iacă, servii mei *vor fi* cu servii tăi. 9 Și să-mi pregătească lemn mult: căci casa care *o* zidesc *va fi* mare și măreată. 10 ^l Și iacă, tăietorilor, servilor tăi, cari vor tăia lemnul, le voi da grâu treerat, douăzeci mii core, și orz douăzeci mii core, și vin douăzeci mii baturi, și oleiu douăzeci mii baturi.

11 Și Hiram, regele Tirului răspunse prin scrisoarea, pre care *o* trimise lui Solomon: ^m Fîndeă Domnul își iubește poporul său, de aceea te făcù rege preste dânsul. 12 Hiram mai zise: ⁿ Binecuvântat *fi* Domnul, Dumnezeul lui Is-

^k 1 Cron. 28. 5.	^o 1 Reg. 3. 11. 12.	^q 1 Reg. 4. 26.	^s 1 Reg. 10. 23.	^a 1 Reg. 5. 5.	^d Vers. 1.	^h Ps. 135. 5.	^k 1 Reg. 5. 6.
^l 1 Reg. 3. 7. 8.	13.	^r 1 Reg. 10. 27.	29	^e Esod. 30. 7.	ⁱ 1 Reg. 8. 27.	^l 1 Reg. 5. 11.	^l 1 Reg. 5. 11.
^m 1 Reg. 3. 9.	^p Eccl. 2. 9	Iov. 22. 24		^b 1 Reg. 5. 15.	^f Esod. 25. 30	Isa. 66. 1.	^m 1 Reg. 10. 9.
ⁿ Num. 27. 17.				^c 1 Cron. 14. 1	^g Num. 28. 3. 9. 11	^j 1 Cron. 22. 15.	ⁿ 1 Reg. 5. 7.

rael, ° care a făcut cerul și pământul, că dădă regelui David un fiu înțelept, priceput și cu minte, care va zidi casă Domnului și casă domnească pentru sine. 13 Și acum, *iacă*, trimit la tine un bărbat înțelept și cu minte, pre Hiram-Abi, 14 *r* Fiul unei femei din fiicele lui Dan, al cărui părinte *eră* un Tirian; că se înțelege în lucrarea aurului, a argintului, a arămei, a fierului, a pietrelor, a lemnului, a purpurului, a vânătoarei, a inului subțire și a carmezinelui, și la facerea a tot felul de sepătură, *care* și născocesc tot felul de planuri, ce i-se vor da cu cei înțelepți ai tăi, și cu cei înțelepți ai domnului meu David, părintele tău. 15 Și acum grâul și orzul și oleiul și vinul, de care a *v* vorbit domnul meu, să le trimeată servilor săi: 16 *r* Și vom tăia lemn de pe Liban, după toată trebuința ta, și ți-l vom aduce în plute pe mare la Ioppa, și tu-l vei sui la Ierusalim.

17 *s* Deci Solomon numără pre toți străinii, cari *erau* în pământul lui Israel, după numărarea, cu care *t* David, părintele său, îi număraseră: și s'au găsit: o sută cincizeci și trei de mii șase sute. 18 Din aceștia făcū el șaptezeci de mii salahori, și optzeci de mii tăietori pe munte, și trei mii șase sute supraveghietori, cari să îndemne pre popor la lucru.

Zidirea și pregătirea templului.

3 Și *a* Solomon începū a zidi casa Domnului în *b* Ierusalim, pe muntele Moria, unde *Domnul* s'a arătat părintelui său David, pe acel loc, pre carele l-a pregătit David: în aria lui *c* Ornan, Iebuseul. 2 Și începū a zidi, în *ziua* a doua a lunii a doua, în al patrulea an al domniei sale.

3 Și acesta *a* fost *d* planul lui Solomon pentru zidirea casei lui Dumnezeu; șasezeci coți lungimea și douăzeci coți lărgimea, după măsura veche *a* coților. 4 Și *e* porticul, care cu lungul său *veniă* în totul casei, aveă douăzeci coți, și o sută douăzeci coți în înălțime.

Și pe dinlăuntru o acoperi cu aur curat. 5 Și *f* casa cea mare o îmbracă cu lemn de pin, și îmbracă pre acesta cu aur curat, și făcū asupra acestora palmieri și înălțături: 6 Și acoperi casa cu pietre de preț spre frumusețe, și aurul *eră* aur din Parvaim. 7 Și îmbracă casa, grinzile, pragurile, pereții ei, și ușile ei, cu aur; și săpă cherubimi pe pereți.

8 Și făcū casa sfintei sfintelor: lungimea ei după lărgimea casei, douăzeci de coți, și lărgimea ei douăzeci de coți; și o îmbracă cu aur bun, șase sute talente. 9 Și greutatea aurului pentru euie *eră* de cincizeci sicli. Și camerele de sus le îmbracă cu aur.

10 *g* Și în casa sfintei sfintelor făcū doi cherubimi, lucru de săpător, și-i îmbracă cu aur. 11 Și lungimea aripelor cherubimilor *eră* de douăzeci de coți: aripa unuia, de cinei coți, atingeă perețele casei, și cealaltă aripă, *tot* de cinei coți, atingeă aripa celuilalt cherubim; 12 Și o aripă a celuilalt cherubim, de cinei coți, atingeă *celalalt* perete al casei, și aripa cealaltă a sa, *tot* de cinei coți, se lipiă de aripa celui dintâiu cherubim. 13 Așa că aripele acestor cherubimi se întindeau *în lungime* de douăzeci de coți. Și ei stăteau pe picioarele lor, și fețele lor *erau îndreptate* spre casă. 14 Și mai făcū o *h* perdeă de vână, și de purpur, și de carmesin, și de în suptire, și lucră cherubimi pe dânsa.

15 Și mai făcū înaintea casei *i* doi stâlpi, înalți de treizeci și cinci *de* coți; și capitellurile, cari *erau* pe creștetul fiecăruiă dintr'înși, *înalte* de cinei coți. 16 Și făcū rețele, *ca* și în oracul, și le puse pre capetele stâlpilor; și făcū *j* o sută de rodii, și le puse pe rețele. 17 Și *k* așeză stâlpii înaintea templului, unul de a dreapta și unul de a stânga; și numi cel din dreapta Iachin (*va întări*), și numi cel din stânga Boaz (*într'însul este putere*).

° Fac. 1. p 1 Reg. 7. 13, s 1 Reg. 5. 13, 15, C. pul 2.
Ps. 33. 6. 14 16. a 1 Reg. 6. 1.
Fapt. 4. 24. q Vers 10. t 1 Cron. 22. 2. etc.
Apoc. 10. 6. r 1 Reg. 5. 8, 9.

e 1 Cron. 21. 18. g 1 Reg. 6. 23. i Jer. 52. 24.
f 1 Reg. 6. 3. etc. j 1 Reg. 7. 20.
b Fac. 22. 2. f 1 Reg. 6. 17. h Mat. 27. 51. k 1 Reg. 7. 21.
14. Ebr. 9. 3.

Descrierea părților și a lucrurilor din templu.

4 Și făcù un ^a altar de aramă, douăzeci de coți lungimea sa, douăzeci coți lățimea sa, și zece coți înălțimea sa.

2 ^b După aceasta făcù el marea vărsată, zece coți dela o margine până la cealaltă margine, rotundă împrejur; și cinci coți înălțimea ei; și un fir de treizeci coți ar fi înconjurat-o. 3 ^c Și *erau* supt ea chipuri de boi de jur împrejur înconjurându-o: câte zece la cot înconjurau marea de jur împrejur: două rânduri de boi *erau*, turnați dintr'o vărsătură cu marea. 4 Ea sta pe doisprezece boi: trei priviau către mează-noapte, trei priviau către apus, trei priviau către mează-zi, și trei priviau către răsărit; și marea *ședeu* pe dânșii și toate dosurile lor *erau întoarse* înlăuntru. 5 Grosimea ei *eră* de un lat de palmă, și marginea ei făcută ca marginea unei cupe, în chipul floarei de crin; ^d trei mii baturi încăpeă în ea.

6 Și mai făcù și ^e zece spălătoare, și puse cinci de a dreapta, și cinci de a stânga, pentru spălarea în ele; pre cele junghiate pentru arderi de tot le spălau într'insele; și marea *serviă* preoților, ca să se spele în ea.

7 ^f Și mai făcù zece policandre de aur, ^g după forma ce trebuiau să aibă, și le puse în templu, cinci de a dreapta, și cinci de a stânga.

8 ^h Și făcù zece mese, și le puse în templu, cinci de a dreapta, și cinci de a stânga; și făcù o sută cupe de aur.

9 Și ⁱ făcù curtea preoților, și curtea cea mare, și uși spre curte, și îmbracă ușile lor cu aramă. 10 Și marea ^j o așeză pe partea dreaptă, către răsărit-miază-zi.

11 Și ^k Huram făcù oalele și lopețile și cupele. Și *așă* Huram sfârși de făcut lucrul, pre care-l aveà de făcut regele Solomon pentru casa lui Dumnezeu; 12 Doi stâlpi, și ^l sferele și capitelele de pe capul celor doi stâlpi, și cele două

rețele, ca să acopere cele două sfere ale capitelurilor, depe capul stâlpilor; 13 Și ^m patru sute de rodii pentru cele două rețele, două rânduri de rodii pentru fiecare rețea, ca să acopere cele două sfere ale capitelurilor depe stâlpi. 14 Și făcù și ⁿ pedestalele, și spălătorile depe pedestale. 15 Marea și cei doisprezece boi de supt ea; 16 Oalele, lopețile, furculițele, și toate uneltele lor le făcù ^o Huram-Abi regelui Solomon pentru casa Domnului din aramă lustruită. 17 ^p În șesul Iordanului le vărsă regele, în pământul argilos dintre Succot și Zeredata.

18 ^q Și făcù Solomon toate aceste unelte ^r multe foarte, așa că nu se cerea greutatea aramei. 19 Și ^s făcù Solomon toate uneltele casei lui Dumnezeu: altarul cel de aur, și mesele, de asupra cărora *se puseră* pânila punerii înainte; 20 Și policandrele și candelarele lor, ca să ardă, după datină, înaintea oraculului, de aur curat: 21 Și florile, și candelarele, și mucările, *de aur*; acestea *erau toate* de aur ales: 22 Și cuțitele, și cupele, lingurile, și tămâiatorile, *de aur curat*, și poarta casei, ușile sale din lăuntru spre sfânta sfintelor, și ușile casei templului, de aur.

Târnosirea templului.

5 Și sfârșindu-se ^a tot lucrul, pre care-l făcù Solomon pentru casa Domnului, Solomon aduse într'*insa toate* cele consacrate de David, părintele său; argintul și aurul și toate uneltele le puse în tezaurele casei lui Dumnezeu.

2 ^b Atuncia adună Solomon pre bătrânii lui Israel, și pre toți capii semințiilor, pre mai marii *caselor* părintești ale fiilor lui Israel, în Ierusalim, ca să aducă chivotul legii Domnului ^c din cetatea lui David, adecă Sionul.

3 ^d Deci se adunară la rege toți bărbații lui Israel ^e la sărbătoarea din luna a șaptea. 4 Și veniră toți bătrânii lui Israel: și Leviții ridicară chivotul. 5 Și aduseră chivotul și cortul întrunirii și

Capul 4.	c 1 Reg. 7. 24, 25.	f 1 Reg. 7. 49.	j 1 Reg. 7. 39.	n 1 Reg. 7. 27, 43.	r 1 Reg. 7. 48, 49.	Capul 5.	e 2 Sam. 6. 12.
a Ezech. 43. 13,	26.	g Esod. 25. 31, 40.	k 1 Reg. 7. 40.	o 1 Reg. 7. 14, 45.	50.	a 1 Reg. 7. 51.	d 1 Reg. 8. 2.
16.	d 1 Reg. 7. 26.	h 1 Reg. 7. 48.	l 1 Reg. 7. 41.	p 1 Reg. 7. 46.	s Esod. 25. 30.	b 1 Reg. 8. 1, etc.	e Cap. 7. 8, 9,
b 1 Reg. 7. 23.	e 1 Reg. 7. 38	t 1 Reg. 6. 36.	m 1 Reg. 7. 20.	q 1 Reg. 7. 47.	—		10.

toate uneltele sacre, care *erau* în cort; preoții și Leviții le duseră. 6 Și regele Solomon și toată comunitatea lui Israel, care se adunase la dânsul înaintea chivotului, sacrificară oi și boi, care nu se puteau nici număra, nici socoti pentru mulțimea lor. 7 Și așa preoții aduseră chivotul legei Domnului la locul său în oraculul casei, în sfânta sfintelor, sub aripile cherubimilor; 8 Și cherubimii întindeau aripile preste locul chivotului, și cherubimii acoperiau chivotul și pârghiile lui pe deasupra. 9 Și așa de lungi erau pârghiile, că capetele pârghiilor se vedeau, ieșite din chivot, înaintea oraculului: dar nu se vedeau din afară: și se află acolo până în ziua de astăzi. 10 Nimic nu *eră* în chivot, decât cele două table, pre care Moisi *f* le puse *în*lăuntru pre Horeb, unde Domnul încheiă *legământ* cu fiii lui Israel, când au ieșit din Egipt.

11 Și a fost, când ieșiau preoții din sanctuar, căci toți preoții cari *erau* de față, se sfințiră, că nu se mai păzira rândurile; 12 ^gÎncă și Leviții, toți cântăreții, *precum*: Asaf, Heman, Iedutun, și fiii lor, și frații lor, investmântați în in subțire, stătură cu cimbale și harpe și citare în partea de către răsărit a altarului, ^hși lângă dânsii o sută douăzeci preoți, care suflau din trâmbiță; 13 Pre când acei, cari suflau din trâmbiți, și acei, cari cântau, făceau să răsunе, ca cu o singură voce, laudă și mărire Domnului, și când ridicau vocea din trâmbițe și cimbale și alte instrumente de muzică, și când laudau pre Domnul *cântând*: ⁱBun este el, că în veci *ține* îndurarea sa; atuncia un nor umplu casa, *anume* casa Domnului; 14 Așa că preoții nu putură stă, ca să servească, de nor: ^jcăci mărirea Domnului umpluse casa lui Dumnezeu.

Rugăciunea lui Solomon la târnosirea templului.

6 Atuncia ^azise Solomon: Domnul a zis, că în ^bîntunecее va locui. 2 Dar zidit-am *ție* casă de locuință, și loc, ca

să locuești în veci. 3 Și întorcându-și regele față, binecuvântă toată adunarea lui Israel: și toată adunarea lui Israel stă.

4 Și el zise: Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeu lui Israel, care îndeplini prin mâna sa aceea, ce a făgăduit cu gura sa lui David, părintele meu, zicând: 5 Din ziua, în care am seos pre poporul meu, din pământul Egiptului, n'am ales dintre toate semințiile lui Israel nici o cetate, în care să se zidească casă, în care să fie numele meu, și n'am ales nici un bărbat, care să fie domn preste poporul meu Israel; 6 ^eCi Ierusalimul l-am ales, ca numele meu să fie acolo, și pre ^dDavid l-am ales, ca să fie preste poporul meu Israel. 7 Și ^eeră în inima lui David, părintele meu, să zidească casă numelui Domnului, Dumnezeu lui Israel; 8 Dar Domnul a zis lui David, părintele meu: Fîndcă este în inima ta să zidești casă numelui meu, bine faci, că este *aceasta* în inima ta: 9 Dar tu să nu zidești casa; ci fiul tău, care va ieși din coapsele tale, acela să zidească casă numelui meu. 10 Și Domnul îndeplini cuvântul său, pre care l-a făgăduit: că m'am ridicat eu în locul lui David, părintele meu, și sed pe tronul lui Israel, după cum a făgăduit Domnul, și am zidit casă numelui Domnului, Dumnezeu lui Israel; 11 Și am pus acolo chivotul, *f* în care *se află* legământul Domnului, pre care-l încheiă cu fiii lui Israel.

12 Și ^gstând înaintea altarului Domnului, înaintea întregii adunări a lui Israel, își întinse mâinile sale: 13 Căci Solomon făcuse o treaptă de aramă, și o așezase în mijlocul curței *celei mari*, cinci coți eră lungimea acesteia, și cinci coți lărgimea sa, și trei coți înălțimea sa: pe aceasta el stătù, și îngenunchie pe genunchile sale, înaintea întregii adunări a lui Israel, și-și întinse mâinile sale către cer. 14 Și zise:

Domnul Dumnezeu lui Israel! ^hnu este Dumnezeu asemenea *ție* în cer și

^f Deut. 10, 2, 5. ^h Ps. 136.

^j Esod. 40 35.

Capit. 6.

^b Lev. 16, 2.

^d 1 Cron. 28 4.

^f Cap. 5, 10.

^h Esod. 15, 11.

^g 1 Cron. 25, 1.

ⁱ 1 Cron. 16, 34, 41.

^a 1 Reg. 8, 12, etc.

^e Cap. 12, 13.

^e 2 Sam. 7, 2.

^g 1 Reg. 8, 22.

Deut. 4, 39.

pe pământ; tu carele păstrezi legământul și îndurarea către servii tăi, cari umblă înaintea ta din toată inima lor; 15 ⁱCare ai împlinit servului tău David, părintele meu, *tot* ce ai făgăduit lui: cu gura ta ai făgăduit, și cu mâna ta ai îndeplinit, cum *vede-se* în ziua de astăzi. 16 Și acum, Domnul, Dumnezeul lui Israel, îndeplinește servului tău David, părintele meu, aceea ce ai făgăduit lui, zicând: *Nici odată nu va lipsi din tine bărbat de dinaintea mea, șezător pe tronul lui Israel: ^knumai de vor lua aminte la calea lor, ca să umble în legea mea, cum ai umblat tu înaintea mea.* 17 Și acum, Doamne, Dumnezeul lui Israel, să se adeverească cuvântul tău, pre care l-ai făgăduit servului tău David! 18 Că oare cu adevărat va locui Dumnezeu cu oameni pre pământ? ^lIacă! cerul și cerurile cerurilor nu te încap, cu cât mai puțin casa aceasta, pre care am zidit-o eu. 19 Totuși privește la rugăciunea servului tău și la cererea lui, Doamne, Dumnezeul meu! Auzi strigarea și rugăciunea, cu care se roagă servul tău înaintea ta. 20 Fie ochii tăi deschiși ziua și noaptea preste casa aceasta, preste locul, în carele mi-ai zis să pui numele tău acolo! Auzi rugăciunea, cu care se roagă servul tău în locul acesta. 21 Și ascultă cererile servului tău și ale poporului tău Israel, cu care se vor ruga în locul acesta; ascultă-i din locul șederei tale, din cer; și ascultându-i, iartă-i.

22 De va păcătuî vre-unul asupra aproapelui său, și i-se va pune jurământ, și-l va face să jure, și jurământul va veni înaintea altarului tău în casa aceasta; 23 Atuncia tu ascultă din cer, și fă, și judecă pe servii tăi condamnând pe cel vinovat, așa ca să se întoarcă preste capul lui fapta lui; și îndreptând pe cel drept, să-i faci lui după dreptatea lui.

24 Și când poporul tău Israel va fi lovit de neamic, pentru că a păcătuît ție, și se va întoarce către tine, și va mărturisi numele tău, și va aduce rugi și

cereri ție, în casa aceasta: 25 Atuncia auzi-l din cer, și iartă păcatul poporului tău Israel, și adu-i iarăși în pământul, pe care l-ai dat lor și părinților lor.

26 Când ^mcerul se va închide, și nu va veni ploaie, pentru că au păcătuît ție, și se vor ruga în locul acesta, și vor mărturisi numele tău, și se vor întoarce dela păcatul lor, după ce i-ai umilit pe ei; 27 Atuncia ascultă-i din cer, și iartă păcatul servilor tăi și al poporului tău Israel, învățându-i calea cea bună, pe care să umble: și dă ploaie pre pământul tău, pre care l-ai dat poporului tău de moștenire.

28 ⁿFoamete de va fi pe pământ, ciu-mă de va fi, arsură în grâu, pălitură, lăcustă, au omizi de vor fi, sau dacă neamicul lor îi va impresură pre ei în țara lor, în cetățile lor, dacă vre-o plagă *va fi*, sau vre-o boală; 29 Atuncia toată rugăciunea și toată cererea, ce va face vre-un om, sau întregul tău popor Israel, când va cunoaște fiecare rana și durerea sa, și va întinde mâinile sale către casa aceasta; 30 Atuncia auzi-i din cer, *din* locul șederei tale, și iartă-i! și dă fiecăruia după căile lui, tu care cunoști inima lui: căci numai tu ^ocunoști inima fiilor oamenilor; 31 Ca să se teamă de tine, să umble în căile tale în toate zilele, câte vor trăi pe pământul, pre care l-ai dat părinților noștri.

32 Și pre străinul, ^pcare nu este din poporul tău Israel, dar va veni din pământ depărtat, pentru numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel întins, de va veni, și se va închina în casa aceasta; 33 Atuncia auzi-l din cer, *din* locul șederei tale, și fă toate pentru câte străinul va striga către tine; ca să cunoască toate popoarele pământului numele tău, și să se teamă de tine, ca și poporul tău Israel; și să cunoască, că după numele tău se numește casa aceasta, pre care eu am zidit-o.

34 Când poporul tău va ieși la luptă cu neamicul său pe calea, pe unde il vei

ⁱ 1 Cron. 22. 9. | ^j 2 Sam. 7. 12, 16. | ^k Ps. 132. 12. | ^l Isa. 66. 1. | ^m 1 Reg. 17. 1. | ⁿ Cap. 20. 9. | ^o 1 Cron. 28. 9. | ^p Ioan. 12. 20. | 1 Reg. 2. 4. | Papt. 7. 49. | Papt. 8. 27.

trinite, și se vor ruga ție. *privind* la cetatea aceasta. pre care ai ales-o, și spre casa, ce am zidit numelui tău; 35 Atuncia ascultă din cer rugăciunea lor și cererea lor, și fă-le dreptate.

36 Când vor păcătuți ție, (căci *nu este* om, care să nu păcătuiască), și te vei mâniă asupra lor, și-i vei da *în mâinile* neamicului, și așa că cei ce-i vor prinde îi vor duce prinși. în pământ departe sau aproape; 37 Și vor veni în sineși în pământul, unde fură duși prinși. și se vor întoarce și se vor ruga ție. în pământul acelora cari i-au dus prinși. zicând: Am păcătuțit, am nelegiuit, și am nedreptățit: 38 Și se vor întoarce către tine din toată inima lor și din tot sufletul lor, în pământul neamicilor lor, cari i-au dus prinși, și se vor ruga, *privind* către pământul lor, ce l-ai dat părinților lor, și *către* cetatea, pre care ai ales-o, și către casa, ce am zidit-o numelui tău: 39 Atuncia ascultă din cer, *din* locul șederei tale, rugăciunea lor și cererea lor, și fă-le dreptate; și iartă poporului tău cele ce a păcătuțit ție.

40 Și acuma. Dumnezeuul meu. deschizi fie ochii tăi, și urechile tale *fie* ascultătoare la rugăciunea din locul acesta! 41 Și *acum*, ridică-te, Doamne, Dumnezeule, *la* locul tău de repaus, tu și chivotul puterei tale! Fă ca preoții tăi, Doamne, Dumnezeule, să fie îmbrăcați cu mântuire. și sfinții tăi *să* se bucure întru bunătați. 42 Doamne, Dumnezeule! nu înturnă unsului tău fața *ta*; adu-ți aminte de milele tale către David, servul tău.

Sfârșitul târnosirii.

7 Și *a* după ce a sfârșit Solomon a se ruga. *b* se pogori foc din cer, și mistui arderea de tot și jertfirile. și *c* mărirea Domnului umplu casa. 2 *d* Și preoții nu putură intra în casa Domnului, pentru că mărirea Domnului umplu casa Domnului. 3 Și când toți fiii lui Israel văzură pogorindu-se pe casă focul și mărirea Domnului, căzură cu fața la pă-

mânt, păuă la pardoseala petrei, se închinară. și lăudară pre Domnul, *e zicând*: Bun *este* el, *f* și în veci *ține* îndurarea sa!

4 *g* Atuncia regele și tot poporul aduseră jertfe înaintea Domnului. 5 Și regele Solomon jertfi douăzeci și două mii de boi, și o sută douăzeci mii de oi. Astfel sfințiră regele și tot poporul casa lui Dumnezeu. 6 *h* Și preoții stătură la posturile lor, și Leviții cu instrumentele de cântare Domnului, pre cari le făcuse David. regele, ca să laude pre Domnul. *zicând*: Că vecinic *ține* îndurarea sa! cu cântarea de laudă a lui David în mâna lor; și *i* preoții suflau în trâmbiți înaintea lor, și tot Israelul stătù. 7 Și *mai* *j* sfinți Solomon mijlocul curtii, care *eră* înaintea casei Domnului; căci acolo aduse arderile de tot și grăsimea jertfelor de bucurie; căci altarul de aramă, pre care-l făcuse Solomon, nu putu cuprinde arderile de tot și darul de pâine și grăsimile.

8 *k* În timpul acela serbă Solomon serbătoarea de șapte zile, și tot Israelul cu dânsul. adunare mare foarte, dela intrarea Hamat. până la *l* pârăul Egiptului. 9 Și în ziua a opta făcură ieșirea; căci sfințirea altarului o făcură șapte zile, și sârbătoarea șapte zile. 10 Și în ziua a *m* douăzeci și treia a lunei a șaptea dădu el drumul poporului la corturile sale. bucurându-se și voioși pentru bunătațile, pre cari le făcuse Domnul lui David, lui Solomon, și lui Israel, poporul său.

A doua arătare a lui Dumnezeu.

11 Așa *n* sfârși Solomon casa Domnului și casa regelui: și tot ce a fost în cugetul lui Solomon să facă în casa Domnului și în casa sa. ii ieși cu norocire.

12 Atuncia se arată Domnul lui Solomon noaptea, și-i zise: Auzit-am rugăciunea ta, și *o* am ales mie locul acesta, drept casă de jertfă. 13 *p* De voiu închide cerul, și nu va fi ploaie, și de voiu

g Prov. 20. 9. *r* Ps. 132. 8, 9, 10. *t* Neem. 9. 25. *b* 1 Reg. 18. 38. *e* Ps. 136. 1. *h* 1 Cron. 15. 16. *k* 1 Reg. 8. 65. *n* 1 Reg. 9. 1, etc.
 Eccl. 7. 20. 16. *c* Ezeec. 10. 3, 4. *f* 1 Cron. 16. 41. *i* Cap. 5. 12. *l* Ios. 13. 3. *o* Deut. 12. 5.
 Iac. 3. 2. *s* 1 Cron. 28. 2. *a* 1 Reg. 8. 54. *d* Cap. 5. 14. *g* 1 Reg. 8. 62, 63. *j* 1 Reg. 8. 64. *m* 1 Reg. 8. 66. *p* Cap. 6. 26, 28.
 1 Ioan. 1. 8.

zice lacustelor să mânânce pământul, și de voi trimitе cîmă preste poporul meu: 14 De se va ^qumili poporul meu, care este numit după numele meu, și de se vor rugă, și vor căută fața mea, și se vor întoarce dela căile lor cele rele: ^ratuncia și eu voi ascultă din cer, și voi iertă păcatele lor, și voi vindecă pământul lor. 15 Și ^sochii mei vor fi deschisi, și urechile mele ascultătoare la rugăciunea, *ce vor face*, din locul acesta. 16 Și acum ^tam ales, și am sfințit casa aceasta, ca numele meu în veci să fie acolo: și ochii mei și inima mea vor fi acolo, în toate zilele.

17 ^uCât pentru tine, de vei umblă înaintea mea, cum a umblat David, părintele tău, și vei face tot ce am poruncit ție, și vei ține legile mele și judecățile mele: 18 Atuncia și eu voi întări trombul regatului tău, după *legământul* ce l-am încheiat cu David, părintele tău, zicând: ^vNu va lipsi din tine bărbat domnitor în Israel.

19 ^xDar de vă veți întoarce, și veți părăsi legile mele și poruncile mele, pre care le-am pus înaintea voastră, și veți merge, și veți servi altor zei, și vă veți închină lor: 20 Atuncia și eu îi voi stărpi din pământul meu ce l-am dat lor: și această casă, ce am sfințit-o numelui meu, o voi aruncă dela fața mea, și o voi face de proverb și de răs, între toate popoarele. 21 Și casa aceasta, cât de înaltă este, tot cel ce va trece pre lângă ea, va rămâneă incremenit, și va zice: ^yPentru ce făcū Domnul așa pământului acestuia și casei acesteia? 22 Și se va răspunde: Fiindcă părăsit-au pre Domnul, Dumnezeuul părinților lor, care i-a scos pre ei din pământul Egiptului, și se lipiră de alți zei, și se închinară lor, și serviră lor; de aceea aduse el tot răul acesta asupra lor.

Alte zidiri ale lui Solomon.

8 Și ^ala sfârșitul celor douăzeci de ani, în care Solomon a zidit casa Domnului și casa sa. 2 Zidi Solomon și ce-

tățile, pre care i-le dădū Hiram *înapoi*, și puse să locuească într'insele pre fiii lui Israel.

3 Atuncia plecă Solomon la Hamat-Toba, și a cuprins-o. 4 Și zidi Tadmorul în pustiu și toate întăriile pentru merinde, pre care le zidi în Hamat. 5 Și ^bzidi Bet-Horonul de sus și Bet-Horonul de jos, cetăți întărite cu ziduri, cu porți și cu zăvoare: 6 Și Baalatul, și toate întăriile pentru merinde, pre care le aveă Solomon, și toate întăriile pentru care, și întăriile pentru călăreți, și orice dorî Solomon să zidească în Ierusalim și în Liban și în tot pământul stăpânirei sale.

7 ^cCât pentru tot poporul, *ce rămasese din Heteii și Amoreii, și Feriseii, și Heveii, și Iobuseii, care nu erau din Israel*: 8 *Cât pentru fiii acelora, ce rămăseseră în țară după ei, și pre care fiii lui Israel n'au putut a-i nimici, asupra acestora Solomon a pus dare de muncă, până în ziua de astăzi.* 9 Dar din fiii lui Israel, Solomon n'a pus pre nimenea să servească la lucrul său: căci ei *erau* bărbați de rebel, și mai marii căpeteniilor săi, mai marii preste carele sale, și călăreții săi.

10 Și supraveghietori mai mari, pre cari îi aveă regele Solomon, *au fost* ^ddouă sute și cincizeci, care au stat preste popor.

11 Și ^eaduse Solomon pre fica lui Faraon, din cetatea lui David, în casa ce o zidi pentru ea: căci zise: Femeie nu-mi va locui în casa lui David, regele lui Israel: căci *locuri* slinte *sunt* acestea, în care chivotul Domnului a intrat.

Rânduiala la slujba bisericavească.

12 Atuncia Solomon adus-a Domnului ardere de tot, pe altarul Domnului, pre care-l zidise înaintea porticului: 13 Adecă după măsură hotărîită, jertfi el, zi cu zi, după legea lui Moisi, la sabbatele, la luncele nouă, și la sărbătorile ^fcele trei de preste an: la sărbătoarea azimelor, la sărbătoarea săptămânelor, și la

^q Iac. 4. 10.

^s Cap. 6. 49.

^u 1 Reg. 9. 4. etc.

^x Lev. 26. 14. 33.

^r Cap. 6. 27. 30.

^t 1 Reg. 9. 3.

^v Cap. 6. 16.

^y Ier. 22. 8. 9.

Cipul 8.

^b 1 Reg. 9. 17. etc.

^d 1 Reg. 9. 23.

^f Esod. 29. 38.

^z 1 Reg. 9. 10. etc.

^c 1 Reg. 9. 20. etc.

^e 1 Reg. 3. 1.

^f Esod. 23. 14.

sărbătoarea corturilor. 14 Și așază după porunca lui David, părintele său. ^h rându-
rile preoților la serviciul lor, și pre
ⁱ Leviți la posturile lor, ca să laude. și
să servească înaintea preoților, după tre-
buița fiecărei zile: și pre ^j ușieri, după
rându-
rile lor, la fiecare poartă; căci așa
eră porunca lui David, omul lui Dum-
nezeu. 15 Ei nu se abătură dela por-
unca regelui pentru preoți și Leviți, în
cele ce priviau orice serviciu, sau tezau-
rele. 16 Așa s'a îngrijit tot lucrul lui So-
lomon, din ziua întemeierii casei Dom-
nului, până ce sfârși casa Domnului cu
totul.

Navigațiune.

17 Atunci a s'a dus Solomon la ^k Etion-
Gheber, și la Elot, pe țărmul mării în
pământul Edomului. 18 ^l Și Hiram a
trimes lui, prin servii săi, corăbii și servi,
încercați pe mare; aceștia se duseră cu
servii lui Solomon la Ofir, și luară de
acolo patru sute și cincizeci talanți de
aur, și ^{îi} aduseră la regele Solomon.

Vizita reginei din Seba.

9 Și ^a regina din Seba auzind de renu-
mele lui Solomon, veni la Ierusalim,
ca să încerce pre Solomon prin întrebări
grele, cu un alaiu mare foarte, și cu
cămile, încărcate cu mirositoare și aur
prea mult și petre prețioase. Și venind
la Solomon, a vorbit cu el de toate ce
erau în inima ei. 2 Și Solomon deslegă
toate întrebările ei: nu *eră* nimic ascuns
lui Solomon, care să nu-i fi deslegat.

3 Și văzând regina din Seba înțelep-
ciunea lui Solomon, și casa ce o zidise.
4 Și bucatele mesei lui, și locuința ser-
vilor lui, și rânduiala slugilor sale, și
vestmintele lor, și cuparii lui, și vestmin-
tele lor, și treapta pe care se suiă el, în
casa Domnului, rămase în uimire. 5 Și
zise regelui: Adevărat *eră* cuvântul, ce
în țara mea am auzit de lucrurile tale
și de înțelepciunea ta: 6 Dar n'am
crezut acelor cuvinte, până ce am venit
și au văzut ochii mei, și iacă, nici jumă-
tate nu mi-s'a spus de mărima înțe-

lepciunei tale; tu întreci faima, ce auzii.
7 Fericiți *sunt* oamenii tăi, fericiți acești
servi ai tăi, ce pururea stau înaintea ta,
și ascultă înțelepciunea ta! 8 Binecu-
vântat fie Domnul, Dumnezeul tău, care
a binevoit întru tine, punându-te pe tro-
nul său rege, pentru Domnul, Dumne-
zeul tău! fiindcă Dumnezeul tău iubește
pre Israel, și voește a-l statornici în veci,
de aceea te făcù pre tine rege preste
dânșii, ca să faci judecată și dreptate.
9 Și ea dădù regelui o sută și douăzeci
talante de aur, și mirositoare multe foarte,
și petre prețioase; nici odată n'a mai
fost asemenea a *celor* ce regina din Seba
dădù regelui Solomon.

10 Și servii lui Hiram și servii lui
Solomon, ^b care aduseră aur dela Ofir,
aduseră încă și lemn de ^c algummin, și
petre prețioase. 11 Și regele făcù *din*
lemnul de algummin îngrădiri la casa
Domnului și la casa regelui; și citare și
harpe pentru cântăreți: astfel de *lemn*
nu s'a văzut până atunci în pământul lui
Iuda. 12 Și regele Solomon dădù regi-
nei din Seba toate, câte ea le dori, și câte
ea le cerù, afară de *darul pentru* cele
ce ea adusese regelui. Și așa ea se în-
turnă, și se duse în pământul ei, ea și
servii ei.

Avuția, înțelepciunea, mărima lui.

13 Și greutatea aurului, ce veniă la
Solomon pe fiecare an, *e à șase* sute șase-
zeci și șase talante de aur, 14 Afară
de cel strâns dela neguțătorii cei mari și
dela neguțătorii cei mici, și dela toți re-
gii Arabiei, și dela guvernatorii țarei,
care au adus aur și argint lui Solomon.

15 Și a făcut regele Solomon două
sute scuturi *de* aur ciocănit: șase sute
sicli de aur ciocănit a pus de tot scutul;
16 Și trei sute scuturi mici de aur cio-
cănit: trei sute *sicli* de aur a pus de tot
scutul. Și le așază regele în casa *numită*:
Pădurea Libanului.

17 Și mai făcù regele un tron mare de
fildeș, și-l acoperi cu aur curat. 18 Șase
trepte *aveà* tronul, și un așternut pentru

^h 1 Cron. 24. 1. | ^j 1 Cron. 9. 17. | ^k 1 Reg. 9. 26. | ^l 1 Reg. 9. 27.
ⁱ 1 Cron. 25. 1.

Capul 9. | *Mat. 12. 42.* | *b* Cap. 8. 18. | *c* 1 Reg. 10. 11.
a 1 Reg. 10. 1, etc. | *Luc. 11. 31.*

picioare, de aur, *care erà* tîntuit de tron, și răzămători de o parte și de alta a scaunului de ședere, și doi lei stăteau lângă răzămători; 19 Și doisprezece lei de o parte și de alta stăteau pe acele șase trepte. Un astfel nu s'a mai făcut în nici un regat. 20 Și toate vasele de băut ale regelui Solomon *erau* de aur, și toate vasele casei, *numită*: Pădurea Libanului, *erau* de aur curat, nimic de argint; *argintul* drept nimic se socotia, în zilele lui Solomon. 21 Că corăbiile regelui călătoriau la Tarșiș cu servii lui Huram; odată în trei ani veniau corăbiile dela Tarșiș, și aduceau aur, argint, fildeș, momite, și păuni.

22 Așa s'a mărit regele Solomon în avere și în înțelepciune, mai pre sus decât toți regii pământului. 23 Și toți regii pământului căutau fața lui Solomon, ca să auză înțelepciunea lui, pre care Dumnezeu o pusese în inima lui. 24 Și pe tot anul aduce, fiecare darul său: vase de argint, vase de aur, vestminte, armătură și mirositoare, cai și catări.

25 Și *d*avea Solomon patru mii de grajduri pentru cai și care, și douăsprezece mii de călăreți; și-i așeză în întăririle pentru care, și aproape de rege, în Ierusalim.

26 *e* Și domni Solomon preste toți regii *f* dela fluviu, până în pământul Filistenilor, și până la hotarul Egiptului. 27 Și *g* regele făcù argintul *să fie* în Ierusalim ca petrele, și cedri *să fie* ca si-comorii văieii, prin mulțimea *lo*. 28 *h* Și aduseră cai pentru Solomon din Egipt și din toate țările.

Mcartea lui Solomon.

29 *i* Și celelalte fapte ale lui Solomon, cele dintâi și cele depe urmă, oare nu *sunt* scrise în istoria lui Natan, profetul, în profeția lui *j* Achia, Șilonitul, și în visiunile lui *k* Iddo, văzătorul, despre Ieroboam, fiul lui Nebat? 30 *l* Și domni Solomon în Ierusalim, preste tot Israelul, patruzeci de ani. 31 Și adormi Solomon cu părinții săi, și-l înmormântară

în cetatea lui David, părintele său. Și Rehoboam, fiul său, domni în locul său.

Rehoboam urmează lui Solomon pe tron; cele zece semînții se rescoală asupra-i.

10 Și *a* s'a dus Rehoboam la Șechem: că la Șechem venise tot Israelul, ca să-l facă rege.

2 Și cum auzi *aceasta* Ieroboam, fiul lui Nebat, (carele *eră încă* în Egipt, *b* unde fugise de regele Solomon,) se înturnă Ieroboam din Egipt. 3 Și ei trimeseră și-l chemară, și veni Ieroboam și tot Israelul, și vorbiră către Rehoboam, zicând: 4 Părintele tău a îngreuiat jugul nostru: deci tu ușurează acum serviciul cel aspru al părintelui tău, și jugul său cel greu, ce el a pus asupra noastră; și-ți vom servi. 5 Iar el le zise: După trei zile veniți la mine! și poporul plecă.

6 Și se sfătui regele Rehobam cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomon, părintele său, pre când încă trăia, zicând: Cum sfătuiți voi să răspund poporului acestuia? 7 Și ei îi răspuseră, zicând: Dacă te vei arăta bun poporului acestuia, și vei plăcea lor, și le vei vorbi cuvinte bune, atunci *și* ei vor fi servii tăi, în toate zilele.

8 Dar el părăsi sfatul ce bătrânii i-au dat, și se sfătui cu tănării, care cresuseră cu el, și care stătură înaintea lui; 9 Și a zis lor: Cum sfătuiți voi să răspundem poporului acestuia, care îmi vorbi, zicând: Ușurează jugul, pre care părintele tău l-a pus asupra noastră? 10 Și i-au răspuns tănării, care cresuseră cu el, zicând: Așa vei vorbi poporului acestuia, care ți-a vorbit, zicând: Părintele tău a îngreuiat jugul nostru, dar tu ușurează-ni-l; așa vorbește-le: *Degetul* meu cel mic va fi mai gros, decât coapsele părintelui meu: 11 Și acum părintele meu de a pus asupra-va jug greu, eu jugul vostru mai greu îl voi face; și de v'a pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă *voiu* pedepsi.

12 Și a treia zi veni Ieroboam și tot

poporul la Rehoboam, cum poruncise regele, zicând: Întoarceți-vă la mine a treia zi. 13 Și regele le răspunse aspru: și părăsi regele Rehoboam sfatul bătrânilor: 14 Și le vorbi, după sfatul tânărilor, zicând: Părintele meu de a îngreuiat jugul vostru, eu și mai greu îl voi face: și de va pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpioane vă voi pedepsi.

15 Și nu ascultă regele pre popor: ^e căci așa s'a dat dela Dumnezeu, ca să adeverească Domnul cuvântul său, ce l-a vorbit prin ^dAhia, Șilonitul, lui Ieroboam, fiul lui Nebat. 16 Și văzând tot Israelul, că regele nu i-a ascultat, poporul răspunse regelui, zicând: Ce parte avem noi în David? Nici o moștenire n'avem în fiul lui Ișai; fiecare la cortul său, Israele! Acum, Davide, privește la casa ta: și așa tot Israelul se duse la corturile sale. 17 Cât pentru fiii lui Israel, ce locuiau în cetățile lui Iuda, preste aceștia domni Rehoboam. 18 Și trimese regele Rehoboam pre Hadoram, care era preste dări: și fiii lui Israel îl uciseră cu petre, de muri. Și se grăbi regele Rehoboam a se sui în carul său, ca să fugă la Ierusalim. 19 ^e Așa s'a rupt Israel dela casa lui David până în ziua de astăzi.

Dumnezeu oprește pe Rehoboam să facă rebel în povriva lui Israel.

11 Și ^avenind Rehoboam la Ierusalim, a adunat casa lui Iuda și a lui Beniamin, o sută și optzeci mii de bărbați, luptători aleși, ca să se lupte cu Israel, spre a aduce regatul iarăși *supt stăpânirea lui Rehoboam*. 2 Dar cuvântul Domnului a fost ^bcătre Șemaia, omul lui Dumnezeu, zicând: 3 Vorbește către Rehoboam, fiul lui Solomon, regele lui Iuda, și către tot Israelul lui Iuda și Beniamin, zicând: 4 Așa zice Domnul: Nu vă suiți, nici vă luptați cu frații voștri: întoarceți-vă fiecare la casa sa; căci dela mine se făcù lucrul acesta. Și a ascultat de cuvintele Domnului, și s'a întors dela ostire cu Ieroboam.

Măsurile lui Rehoboam, pentru întărirea regatului său, și reușirea sa.

5 Și Rehoboam șezù în Ierusalim, și zidi cetăți, spre întărirea în Iuda. 6 El zidi Bet-Lehemul, Etamul, Tekoa, 7 Bet-Zurul, Socoul, Adullamul. 8 Gatul, Mareașă, Ziful. 9 Adoraimul, Lachișul, Azeka. 10 Zora, Aialonul, și Hebronul, cari sunt cetăți întărite în Iuda și Beniamin. 11 Și întări *aceste* cetăți, și puse în ele căpitani și provisiuni de bucate, de oleu și de vin; 12 Și în fiecare cetate *a pus* scuturi și lănci, și le întări tare foarte, și ai lui erau Iuda și Beniaminul.

Partidul preoților ține cu Rehoboam.

13 Și preoții și Leviții, care erau în tot Israelul, se uniră cu el, *venind* din toate hotarele lor. 14 Căci Leviții părăsiră ^eimprejurmile lor și stăpânirile lor, și se duseră la Iuda și la Ierusalim: pentru că ^dIeroboam și fiii săi îi răspinseră dela diregătorii preoților lui Iuda. 15 ^eȘi-și așezase preoți pentru înălțimi, și pentru ^fțapii și ^gviteii, pre cari-i făcuse. 16 ^hȘi după ei *urmară* din toate semințiile lui Israel aceia cari-și îndreptau inima să caute pre Domnul, Dumnezeul lui Israel; și veniră la Ierusalim, ca să jertfească Domnului, Dumnezeul părinților lor. 17 Așa ei ⁱîntăriră regatul lui Iuda, și făcură tare pre Rehoboam, fiul lui Solomon, timp de trei ani; căci trei ani a urmat el calea lui David și a lui Solomon.

Muerile și copiii lui Rehoboam.

18 Și-și luă Rehoboam de femeie pe Mahalat, fca lui Ierimot, fiul lui David, și pre Abihail, fca lui Eliab, fiul lui Ișai. 19 Care a născut lui fii: pre Ieuș, Șemaria, și Zaham. 20 Și după aceasta luă pre ^jMaaca, fca lui Absalom; și ea îi născu pre Abia, Attai, Ziza, și Șelomit. 21 Și Rehoboam iubi pre Maaca, fca lui Absalom, mai mult decât pre toate femeile sale și concubinele sale; căci luă optsprezece femei și șasezeci de concubine, și făcù douăzeci și opt de fii și șasezeci de fete. 22 Și ^kpuse Reho-

^e 1 Sam. 2. 25. ^f 1 Reg. 12. 19.
^d 1 Reg. 11. 29.

Capit. 11.
^a 1 Reg. 12. 21, etc. ^b Cap. 12. 15.
^c Num. 35. 2.

^d Cap. 13. 9.
^e Osea 13. 2.

^f 1 Cor. 10. 20.
^g 1 Reg. 12. 28.

^h Cap. 15. 9.
ⁱ Cap. 12. 1.

^j 1 Reg. 15. 2.
^k Deut. 21. 15.
16. 17.

boam pre Abija, fiul Maachei, cap. *adecă* domn, preste frații săi: căci *eugetă* să-l facă rege. 23 Și lucră cu minte, și împărți pre toți ceilalți fii ai săi în tot pământul lui Iuda și al lui Beniamin, prin toate cetățile cele întărite, și le dădă hrană multă foarte. Și *le* căută femei multe.

Rehoboam și poporul său, părăsind legea lui Dumnezeu, se pedepsese prin năvălirea lui Șişak.

12 Și ^aîndată ce regatul lui Rehoboam s'a întărit și el se făcū tare, ^bel părăsī legea Domnului, și tot Israelul cu dānsul.

2 ^cDe aceea, în anul al cincelea al regelui Rehoboam, se suī Șişak, regele Egiptului, asupra Ierusalimului: căci păcătuiseră împotriva Domnului: 3 *Și cu dānsul* o mie două sute de care, și șasezeci mii de călăreți: și un popor fără număr, care veniā cu dānsul din Egipt: ^dLibieni, Sukkiți, și Etiopieni. 4 Și el luā cetățile cele întărite ale lui Iuda, și ajunsse până la Ierusalim.

5 Și veni ^eȘemaia, profetul, la Rehoboam și *la* mai marii lui Iuda, care se adunaseră la Ierusalim de teama lui Șişak, și zise către dānsi: Așā zice Domnul: ^fVoi m'ați părăsit, de aceea vă las și eu pre voi, în mâna lui Șişak. 6 Deci ^gse umiliră mai marii lui Israel și regele, și ziseră: ^hDrept *este* Domnul.

7 Și Domnul văzând, că se umilesc, ⁱa fost cuvântul Domnului către Șemaia, zicând: S'au umilit: nu-i voi strică, ^ei preste puțin îi voi mântui: și mânia mea nu se va revărsa preste Ierusalim prin mâna lui Șişak. 8 Dar ^jservi lui Șişak vor fi, ca să cunoască *ce deosebire este* ^ka servi mie, și a servi regatelor pământești.

9 ^lȘi se suī Șişak, regele Egiptului, în Ierusalim, și luā tezaurele casei Domnului și tezaurele casei regelui: luā toate: și luā scuturile de aur, pre care le ^mfăcuse Solomon. 10 Și în locul lor făcū

regele Rehoboam scuturi de aramă, și *le* dădū ⁿîn mânilor capilor alergătorilor, care păziau lângă intrarea casei regelui. 11 Și oricând intră regele în casa Domnului, veniau alergătorii, și le purtau, și iarăși le puneau în camera alergătorilor. 12 Și pentru că se umili, de aceea se întoarse mânia Domnului dela dānsul, și nu-l strică cu totul: căci erā în Iuda ceva bun.

13 Și așā se întări regele Rehoboam în Ierusalim, și domni: ^ode patruzeci și unul de ani *erā* Rehoboam, când se făcū rege, și șaptesprezece ani domni în Ierusalim, în ^pcetatea, pre care Domnul a ales-o, din toate semințiile lui Israel, ca să-și pună numele său acolo. Și numele mumei lui *erā* Naama, o Ammonită. 14 Și el făcū rele: căci nu-și îndreptă inima sa să caute pre Domnul.

15 Și faptele lui Rehoboam, cele din tainu și cele de pe urmă, oare nu *sunt* scrise în Cartea lui Șemaia, profetul, ^qși a lui Iddo, văzătorul, în cartea genealogicilor? ^rȘi *fu* rebel în toate zilele între Rehoboam și Ieroboam. 16 Și adormi Rehoboam cu părinții săi, și se înmormântă în cetatea lui David. Și ^sAbija, fiul său, domni în locul său.

Domnia lui Abija: biruința sa asupra lui Ieroboam.

13 ^aÎn anul al optsprezecelea al regelui lui Ieroboam se făcū Abija rege preste Iuda. 2 Trei ani domni el în Ierusalim: și numele mumei lui *erā* ^bMicaia, fca lui Uriel, din Ghibea.

Și a fost rebel între Abija și între Ieroboam. 3 Și Abija începū lupta cu oaste de viteji în oștire, patru sute mii de bărbați aleși: și Ieroboam înșirū de rebel asupra lui: opt sute mii de oameni aleși, bărbați viteji.

4 Și se puse Abija pe muntele ^cTemaraim, care *se află* pe muntele lui Efraim, și zise: Ieroboame, și întreg Israelule, ascultați-mă! 5 Oare nu știți, că Domnul, Dumnezeuul lui Israel, ^da dat

<i>Capul 12.</i>	<i>c</i> 1 Reg. 14. 24.	<i>f</i> Cap. 15. 3.	<i>i</i> 1 Reg. 21. 28.	<i>l</i> 1 Reg. 14. 25. 26.	<i>o</i> 1 Reg. 14. 21.	<i>s</i> 1 Reg. 14. 31.	etc.
<i>a</i> Cap. 11. 17.	25.	<i>g</i> Iac. 4. 10.	29.	<i>m</i> 1 Reg. 10. 16.	<i>p</i> Cap. 6. 6.	—	<i>b</i> Cap. 11. 20.
<i>b</i> 1 Reg. 14. 22.	<i>d</i> Cap. 16. 8.	<i>h</i> Esod. 9. 27.	<i>j</i> Isa. 26. 13.	17.	<i>q</i> Cap. 9. 29.	<i>Capul 13.</i>	<i>c</i> Ios. 18. 22.
23. 24.	<i>e</i> Cap. 11. 2.		<i>k</i> Deut. 28. 47. 48.	<i>n</i> 2. Sam. 8. 18.	<i>r</i> 1 Reg. 14. 30.	<i>a</i> 1 Reg. 15. 1.	<i>d</i> 2 Sam. 7. 13.

regatul preste Israel lui David în veci, lui și fiilor lui. ^e prin legământul de sare? 6 Dar Ieroboam, fiul lui Nebat, un serv al lui Solomon, fiul lui David, se sculă, și ^f se ridică asupra domnului său. 7 Și s'au adunat la dânsul ^g oameni netreb-nici, înrăutățiți, și se opuseră lui Rehoboam, fiul lui Solomon; când Rehoboam eră tânăr și slab la inimă, și nu putu a li-se împotrivi. 8 Și acum gândiți, că vă veți împotrivi regatului Domnului, în mâna fiilor lui David, pentru că *sunteți* în mulțime mare. și *aveți* eu voi viței de aur, pre care Ieroboam vi i-a ^h făcut zei. 9 ⁱ An nu ați răspins voi pre preoții Domnului, pre fiii lui Aaron, și pre Leviți, și v'ați făcut preoți, ca popoarele *altor țări*? ^j Tot cel ce veniă cu un bou tânăr și cu șapte berbeci, ca să se sfințiască, *acela* se făcè preot *celor ce nu sunt* Dumnezei. 10 Cât pentru noi, Domnul *este* Dumnezeul nostru, și nu l-am părăsit, și preoții, care *sunt* fiii lui Aaron, servesc Domnului, și Leviții *sunt* în diregătorie; 11 ^k Și ei fac să fumege Domnului ardere de tot, în toată dimineața, și în toată seara, și tămâieri miro-sitoare; și *pun* ^l pânile punerei înainte pe masa cea curată, și policandrul de aur cu candelile sale. ^m ca să ardă în toată seara; căci noi păzim cele de păzit către Domnul, Dumnezeul nostru; dar voi l-ați părăsit. 12 Și iacă, cu noi în frunte *este* Dumnezeu ⁿ și preoții săi, și trâmbițele răsunătoare, cari să răsunec în contra voastră. Fii ai lui Israel! ^o nu vă luptați cu Domnul, Dumnezeul părinților voștri, căci nu veți prospera.

13 Dar Ieroboam pusese pândasi, cari să vină pe din dosul lor, așa că *oștirea* eră în tața lui Iuda, și pândasi în dosul lor. 14 Și căutând Iuda, iacă, lupta eră din față și din dos! Atuncia strigară către Domnul, și preoții suflară din trâmbiți. 15 Și bărbații din Iuda sunară; și a fost când bărbații lui Iuda au sunat, că ^p lovi Dumnezeu pre Ieroboam și pre

Israelul înaintea lui Abija și a lui Iuda. 16 Și fiii lui Israel fugiră de dinaintea lui Iuda, și Dumnezeu îi dădu în mâna lor. 17 Și Abija și poporul său făcură ucidere mare între ei, și căzură morți din Israel: cinci sute mii de bărbați alesi.

18 Așa fură umiliți atuncia fiii lui Israel; și fiii lui Iuda se făcură tari; ^q căci s'au încrezut în Domnul, Dumnezeul părinților lor. 19 Și urmări Abija pre Ieroboam, și-i luă cetățile: Bet-Elul cu cetățile sale, Ieșana cu cetățile sale, și ^r Efraimul cu cetățile sale. 20 Și Ieroboam nu mai avu putere în zilele lui Abija; și Domnul ^s îl lovi, și el muri.

21 Și Abija se întări, și-și luă patru-sprezece femei, și făcu douăzeci și doi de fii și șasesprezece fete.

22 Și celelalte fapte ale lui Abija, și căile sale, și vorbele sale, *sunt* scrise în scrierile profetului Iddo. Și Abija adormi cu părinții săi, și-l înmormantară în cetatea lui David.

Domnia lui Asa; el desființează idolatria și se întărește.

14 Și ^a Asa, fiul său, domni în locul său. În zilele lui țara avu zece ani de pace.

2 Și făcè Asa *ce eră* bun și drept în ochii Domnului, Dumnezeul său; 3 Și depărtă altarele *zeilor* străini și ^b înălțimile, și ^c sfărâmă stâlpii, ^d și tăie Astarteele; 4 Și zise lui Iuda să caute pre Domnul, Dumnezeul părinților lor, și să îndeplinească legea și poruncile. 5 Și depărtă din toate cetățile lui Iuda înălțimile și chipurile soarelui. Și regatul avu pace supt dânsul.

6 Și zidi cetăți întărite în Iuda; căci țara aveà pace, și n'a fost nici un rebel asupra lui în acești ani: căci Domnul îi dădu repaus. 7 Și el zise către Iuda: Să zidim aceste cetăți, și să *le* înconjurăm cu ziduri, cu turnuri, porți și zăvoare. Țara mai *este* încă a noastră, pentru că am căutat pre Domnul, Dumnezeul nostru; noi l-am căutat, și el ne-a

^e Num. 18. 19. | ^h Osea 8. 6. | ^k Cap. 2. 4. | ⁿ Num. 10. 8. | ^q 1 Cron. 5. 20. | ^s 1 Sam. 25. 38. | ^a 1 Reg. 15. 8. | Cap. 15. 17.
^f 1 Reg. 11. 26. | ⁱ Cap. 11. 14. 15. | ^l Lev. 24. 6. | ^o Fapt. 5. 39. | ^r Ios. 15. 9. | ^p Cap. 14. 12. | ^u — | ^t etc. | ^b 1 Reg. 15. 14. | ^c Esod. 34. 13.
^g Judc. 9. 4. | ^j Esod. 20. 33. | ^m Esod. 27. 20. 21. | ^v Capul 14. | ^d 1 Reg. 11. 7.

dat repaus de jur împrejur. Deci zidiră și prosperară.

Asa biruește pe Etiopieni.

8 Și avu Asa o oaste din Iuda, trei sute mii, purtători de scuturi și de lănci, și din Beniamin două sute optzeci mii, purtători de scuturi, și intinzători de arc: toți aceștia erau bărbați viteji.

9 ^eȘi ieși în contra lor Zerah, Etiopianul, cu o oaste de o mie de mii, și trei sute care: și veni până la ^fMareșa. 10 Și ieși Asa înaintea lui, și se înșiruiră de bătaie în valea Tefata, lângă Mareșa. 11 Și ^gstrigă Asa către Domnul, Dumnezeul său, și zise: Doamne, ^hnimic nu-ți este a ajuta pre cel puternic, sau pre cel fără putere. Ajută-ne Doamne, Dumnezeul nostru! eăci pe tine ne răzămăm, și ⁱîn numele tău am venit asupra acestei mulțimi. Tu, Doamne, ești Dumnezeul nostru: în contra ta omul nu poate nimica. 12 Și ^jlovî Domnul pre Etiopieni înaintea lui Asa și a lui Iuda, și Etiopienii fugiră. 13 Și Asa și poporul, care ^{eră} cu dânsul, îi urmăriră până la ^kGherar, și căzură mulți dintre Etiopieni, că n'aveau mijloace de traiu: și fură sfărâmați înaintea Domnului și înaintea oștirea sale. Și Iuda duse ^{cu sine} o mulțime de pradă. 14 Și bătură toate cetățile dimprejurul Gherarului: eăci ^lspaima Domnului ^{eră} preste dânsii: și ei prădară toate cetățile: că pradă multă ^{eră} în ele. 15 Și lovîră corturile vitelor, și duseră ^{cu sine} oi multe și cămile: și se întoarseră în Ierusalim.

Cuvântul lui Dumnezeu către Asan prin Azaria; reformele lui Asa; pacea și prosperitatea poporului.

15 Și a fost ^aspiritul lui Dumnezeu preste Azaria, fiul lui Obed. 2 Și el ieși înaintea lui Asa, și zise către dânsul: Ascultați-mă, tu Asa și tot Iuda și Beniaminul! ^bDomnul este cu voi, când voi sunteți cu dânsul: ^cși de-l veți căuta, și el se va lăsa să fie găsit de voi; iar ^dde-l veți părăsi pre el, și el vă va pă-

răsi pre voi. 3 ^eMulte zile Israel a fost fără de adevăratul Dumnezeu, și fără de ^fpreot învățator, și fără de lege. 4 Dar ^gse întoarseră, în strămtorea lor către Domnul, Dumnezeul lui Israel, și-l căutară, și el se lăsa să fie găsit de ei. 5 ^hÎn acele timpuri nu ^{eră} pace pentru cel ce ieșea, și pentru cel ce intra: că mari turburări ^{veniră} preste toți locuitorii țărilor. 6 ⁱUn popor fii încăleat de ^{alt} popor, și o cetate de ^{altă} cetate: că Dumnezeu îi turbură cu tot felul de strămtorări. 7 Dar voi întăriți-vă și să nu slăbească mâinile voastre! Căci este răsplătire pentru lucrul vostru.

8 Și auzind Asa aceste cuvinte și profetia lui Oded, profetul, se întări, și depărtă uriciunile, din tot pământul lui Iuda și al lui Beniamin, și din cetățile, pre ^jcare le luase în muntele lui Efraim; și înălță altarul Domnului, care ^{stă} înaintea porticului Domnului. 9 Și adună pre tot Iuda și Beniaminul, și cu dânsii pre ^kstrăinii din Efraim și din Manase și din Simeon: eăci mulți din Israel trecură la dânsul, văzând că Domnul, Dumnezeul său, ^{eră} cu dânsul. 10 Și se adunară la Ierusalim în luna a treia a anului al cincisprezecelea al domniei lui Asa: 11 ^lȘi jertfiră Domnului în aceeași zi, din ^mprada, ^{pre care} o aduseră, șapte sute de boi, și șapte mii de oi: 12 Și ⁿintrară în legământ, de a căuta pre Domnul, Dumnezeul părinților lor, cu toată inima lor și cu tot sufletul lor: 13 ^oCa fiecare, ce nu ar căuta pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, ^{acela} psă se omoare, dela mic până la mare, dela bărbat până la femeie. 14 Și ei jurară Domnului, cu voce tare și cu strigăte de bucurie și cu trâmbiți și buciune. 15 Și întregul Iuda se bucură de ^{acest} jurământ; eăci cu toată inima lor juraseră, și cu toată voința lor l-au căutat: și el se lăsa să fie găsit de ei. Și Domnul le dete repaus jur împrejur. 16 Și pre Maaca, muma lui Asa, re-

^e Cap. 16. 8.
^f Ios. 15. 44.
^g Ps. 22. 5.
^h 1 Sam. 14. 6.

ⁱ Prov. 18. 10.
^j Cap. 13. 15.
^k Fac. 10. 19.
^l Fac. 35. 5.

Capul 15.
^a Num. 24. 2.
Judc. 3. 10.
^b Iac. 4. 8.

^c Ier. 29. 13.
Mat. 7. 7.
^d Cap. 24. 20.

^e Osea 3. 4.
^f Lev. 10. 11.
^g Deut. 4. 29.

^h Jude. 5. 6.
ⁱ Mat. 24. 7.
^j Cap. 13. 19.
^k Cap. 11. 16.

^l Cap. 14. 15.
^m Cap. 14. 13.
ⁿ 2 Reg. 23. 3.

^o Esod. 22. 20.
^p Deut. 13. 5,
9, 15.

gele, el o depărtă, ca să nu fie regină; fiindcă făcuse un chip al Astarteei. Și Asa tăie chipul ei, îl sfărâmă, și-l arse lângă pârâul Kedron. 17 Dar înălțimile nu s'au depărtat din Israel: totuși inima lui Asa eră întregă în toate zilele sale. 18 Și a adus în casa lui Dumnezeu pre cele sfintite de părintele său, și pre cele sfintite de sine însuși: argint și aur și unelte. 19 Și n'a mai fost nici un rebel, până la al treizeci și cincelea an al domniei lui Asa.

Năvălirea lui Baașa în Iuda; Asa, căutând ajutorul Sirienilor, e muștrat de un profet.

16 În anul al treizeci și șaselea al domniei lui Asa, se sui^a Baașa, regele lui Israel, asupra lui Iuda, și zidi Rama, ^bca să nu lase pre nimenea să iasă sau să între la Asa, regele lui Iuda. 2 Atuncia luă Asa argint și aur din tezaurele casei Domnului și ale casei regelui, și trimese la Benhadad, regele Siriei, care locuia la Damasc, zicând: 3 *Să fie* legătură între mine și între tine, cum a fost între părintele meu și părintele tău: iacă, îți trimet argint și aur: mergi, desfă legământul tău cu Baașa, regele lui Israel, ca să se tragă dela mine.

4 Și ascultă Benhadad pre regele Asa, și trimese pre mai marii oștirilor sale asupra cetăților lui Israel, și bătură Ijonul, și Danul și Abel-Maimul și toate întăririle de proviziuni ale lui Neftali.

5 Și cum auzi Baașa de acestea, se oprî dela zidirea Ramei, și puse capăt lucrului său. 6 Dar Asa, regele, luă pre întregul Iuda, și ridicară dela Rama petrele și lemnele ei, cu cari zidise Baașa; și el cu dânsele zidi Gheba și Mispa.

7 În acel timp veni^e Hanani, văzătorul, la Asa, regele lui Iuda, și zise către dânsul: ^dFiindcă te-ai răzâmat pre regele Siriei, și nu te-ai răzâmat pre Domnul, Dumnezeul tău, pentru aceea a scăpat oastea regelui Siriei din mâna ta. 8 Au nu erau^e Etiopienii și ^fLibienii

o oaste mare, cu multe care și călăreți? Dar fiindcă te-ai răzâmat pre Domnul, de aceea i-a dat în mâna ta. 9 ^gCăci ochii Domnului văd preste tot pământul, ca să se arăte tare către aceea, cari *sunt* cu inima întregă către dânsul. ^hTu ne-bunește ai lucrat în aceasta: deci de acum înainte ⁱvei avea resbele.

10 Și Așa se mâniă asupra văzătorului, ^jși-l puse în închisoare; căci *eră* înfuriat asupra lui pentru aceasta. Și tot în acel timp apăsă Asa *pre mi* din popor.

Moartea lui Asa.

11 ^kȘi iacă, faptele lui Asa cele dântâi și cele de pe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Iuda și ai lui Israel.

12 În al treizeci și nouălea an al domniei sale se îmbolnăvi Asa de picioare, și ^lboala sa se întări: dar nici în boala sa nu căută pre Domnul, ci pre doftori. 13 ^mȘi adormi Asa cu părinții săi, și muri, în anul al patruzeci și unulea al domniei sale. 14 Și-l înmormântară în mormântul său, pre care și-l săpase în cetatea lui David: și-l culcară pe un așternut, pre care îl umpluseⁿ cu mirosi-toare și cu tot felul de *unsori*, pregătite după meșteșugul făcătorilor de mir, și-i făcură o ardere mare foarte.

Domnia cea bună și fericită a lui Iosafat.

17 Și ^aIosafat, fiul său, domni în locul său, și se întări împotriva lui Israel. 2 Așeză *oameni de oaste* în toate cetățile întărite ale lui Iuda, și puse garnizoane în pământul lui Iuda și în cetățile lui Efraim, pre ^bcari Asa, părintele său, le luase. 3 Și Domnul eră cu Iosafat; căci umblă în căile cele dântâi ale lui David, părintele său, și nu căută pre Baali; 4 Ci pre Dumnezeul părintelui său căută el, și umblă după poruncile sale, și nu după ^efaptele lui Israel. 5 Și Domnul întări regatul în mâna lui, și întregul Iuda ^daduse daruri lui Iosafat, ^eși el avu avere și onoare multă. 6 Și inima lui se întări din ce în ce în

Capul 16.
a 1 Reg. 15. 17.
etc.
b Cap. 15. 9.

c 1 Reg. 16. 1.
d Isa. 31. 1.
Jer. 17. 5.

e Cap. 14. 9.
f Cap. 12. 3.
g Iov. 34. 21.
Prov. 5. 21

Zech. 4. 10.
h 1 Sam. 13. 13.
i 1 Reg. 15. 32.

j Jer. 20. 2.
Mat. 14. 3.
k 1 Reg. 15. 23.
l Jer. 17. 5.

m 1 Reg. 15. 24.
n Marc. 16. 1.
Ioan. 19. 39. 40.

Capul 17.
a 1 Reg. 15. 24.
b Cap. 15. 8.

c 1 Reg. 12. 28.
d 1 Sam. 10. 27.
e 1 Reg. 10. 27.

căile Domnului; și *l* depărtă chiar și înălțimile și Astarteele din Iuda.

7 Și în al treilea an al domniei sale trimise pre cei maimari ai săi: pre Ben-Hail, pre Obadia, pre Zecaria, pre Netaneel și pre Micaia, ^asă învețe în cetățile lui Iuda.

8 Și cu dânșii pre Leviții: pre Șemaia, pre Netania, pre Zebadia, pre Asahel, pre Șemiramot, pre Ionatan, pre Adonia, pre Toba și pre Tob-Adonia, Leviți: și cu dânșii pre Elișama, și pre Iorani, preoți.

9 ^bȘi ei învățau în Iuda, și *aveau* la sine cartea legii Domnului, și merseră prin toate cetățile lui Iuda, și învățau pre popor.

10 Și a fost ⁱteamă Domnului preste toate regatele țărilor, cele dimprejurul lui Iuda, și nu se luptau cu Iosafat.

11 Și dintre Filistenii ^jaduseră *unii* daruri, și argint drept dare, lui Iosafat. Și Arabii îi aduseră oi: șapte mii șapte sute de berbeci și șapte mii șapte sute de țapi.

12 Iosafat se făcù din ce în ce mai mare: și zidi palate în Iuda, și întăriri pentru merinde.

13 Și *avea* multă avere în cetățile lui Iuda, și oameni de resbel, ostași viteji, în Ierusalim.

14 Și aceasta *este* numărarea lor după casele lor părintești: Din Iuda *erau* mai mari preste mii: Adna, capul: *el avea* trei sute mii de bărbați viteji cu sine.

15 Și după dânșul *eră* Iohanana, mai marele: și *avea* două sute și optzeci de mii cu sine.

16 Și după acesta *eră* Amasia, fiul lui Zicri, ^kcarele se dădù pe deplin Domnului, și *avea* cu sine două sute mii de bărbați viteji.

17 Și din Benjamin: Eliada, bărbat viteaz: și *avea* cu sine două sute mii de bărbați, care *erau* înarmați cu arcuși și senturi.

18 Și după dânșul Iozabad: și *el avea* cu sine o sută optzeci de mii ostași înarmați.

19 Acestia *aveau* serviciul pe lângă rege afară de *accia*, pre cari i-a pus regele prin cetățile întărite în tot *pământul* lui Iuda.

18 Și ^a*avea* Iosafat avere și onoare multă, și ^b*se încuseră* cu Ahab.

2 ^cȘi după trecerea *cătorvâ* ani veni la Ahab în Samaria. Și Ahab îi junghie lui și poporului, ce *eră* cu dânșul, oi și boi mulți. Și el îl ademeni să se suie *cu el* asupra Ramot-Galaadului.

3 Că Ahab, regele lui Israel, zise către Iosafat, regele lui Iuda: Mergere-vei cu mine asupra Ramot-Galaadului? Și el zise către dânșul: Eu *sunt* ca și tine, poporul meu ca și poporul tău: *vom plecà* cu tine la luptă.

4 Și Iosafat zise către regele lui Israel: ^dÎntrebă, rogu-te, astăzi cuvântul Domnului.

5 Deci adună regele lui Israel pre profeti, patru sute de bărbați, și zise către dânșii: Mergere-vom la luptă asupra Ramot-Galaadului, sau ne vom lăsa? Și ei ziseră: Sui-te: căci Dumnezeu îl va da în mâna regelui.

6 Și a zis Iosafat: Oare nu mai *este* aici vre-un profet al Domnului, ca să-l întrebăm?

7 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Mai *este* un bărbat, prin carele putem să întrebăm pre Domnul: dar îl urăsc, căci nici odată nu-mi profetește bine, ei totdeauna rău. Acesta *este* Micaia, fiul lui Jimla. Și Iosafat zise: Să nu zică așa regele.

8 Și chemă regele lui Israel pre un dirigător, și zise: Grăbește-te *a aduce* pre Micaia, fiul lui Jimla.

9 Și regele lui Israel, și Iosafat regele lui Iuda, sezură fiecare pe tronul său, îmbrăcați cu vestminte *regești*, în loc deschis, la intrarea porței Samariei: și totii profetii profetiră înaintea lor.

10 Și Zedekia, fiu lui Chenaana, își făcuse coarne de fier și zise: Așa zice Domnul: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până îi vei nimici.

11 Și totii profetii profetiră așa, zicând: Sue-te la Ramot-Galaad, și prosperează; că Domnul *il* va da în mâna regelui.

12 Și trimesul, care se dusesese să chieме pre Micaia, vorbi către el, zicând: Iacă! cuvintele profetilor toate într-*una spun* bine pentru rege: rogu-te, dar, fie cuvântul tău ca al unuia dintre ei, și vorbește-*i* de bine! Iar Micaia zise:

13 Iacă! cuvintele profetilor toate într-*una spun* bine pentru rege: rogu-te, dar, fie cuvântul tău ca al unuia dintre ei, și vorbește-*i* de bine! Iar Micaia zise:

^f 1 Reg. 22, 43. ^h Neem. 8, 7. ^j 2 Sam. 8, 2. ^k Judec. 5, 2, 9. Cap. 15, 3. ⁱ Fac. 35, 5.

Cap. 18. ^b 2 Reg. 8, 18. ^c 1 Reg. 22, 2. ^d 1 Sam. 21, 2. ^e etc. 4, 9.

Viu *este* Domnul! ^e ce-mi va zice Dumnezeuul meu, aceea voiu vorbi.

Micaia proroceste doborîre.

14 Și venind la rege, zise regele către dânsul: Micaia, merge-vom la luptă asupra Ramot-Galaadului, sau ne vom lăsa? Și el răspunse: Suiți-vă și prosperați! Căci se vor da în mâna voastră.

15 Și regele a zis lui: De câte ori jurate-voiu, ca să nu-mi spui de cât adevărul, în numele Domnului! 16 Și el a zis: Am văzut pre tot Israelul împrăștiat pe munți, ca oile ce nu au păstor. Și Domnul a zis: Aceștia n'au domn; să se întoarcă fiecare la casa sa în pace.

17 Și a zis regele lui Israel către Iosafat: Nu ți-am spus oare, *că* nu va profeti bine despre mine, ci rău. 18 Și *Micaia* mai zise: Ascultați deci cuvântul Domnului: Am văzut pre Domnul, șezând pre tronul său, și toată oștirea cerului stând de a dreapta lui și de a stînga lui.

19 Și Domnul a zis: Cine va amăgi pre Ahab, pre regele lui Israel, să se sue și să cadă în Ramot-Galaad? Și unul zicea așa, și altul zicea așa.

20 Și ieși un spirit, și stătî înaintea Domnului, și zise: Eu îl voiu amăgi.

21 Și Domnul zisu-i-a: Cu ce? Și el a răspuns: Voiu ieși, și voiu fi ^f spirit mincinos în gura tuturor profetilor lui. Și a zis *Domnul*: Tu *îl* vei amăgi, și vei și isbuti: ieși deci, și fă așa.

22 Și acum iacă, ^g Domnul a pus spirit mincinos în gura acestor profeti ai tăi, și Domnul a vorbit rele de tine.

23 Atuncia se apropie Zedekia, fiul lui Chenaana, și ^h lovi pre Micaia preste față, și zise: Pe ce cale trecî spiritul Domnului dela mine, spre a vorbi cu tine? 24 Și Micaia zise: Iacă, vei vedea în ziua aceea, când vei intra în camera cea mai din lăuntru, ca să te ascunzi.

25 Și a zis regele lui Israel: Luați pre Micaia, și duceți-l înapoi la Ammon, guvernătorul cetății, și la Ioasă, fiul regelui: 26 Și ziceți: Așa zice regele: ⁱ Puneți pre acesta în închisoare, și hrăniți-l

cu pânea întristării și cu apa întristării, până ce mă voiu întoarce în pace. 27 Și a zis Micaia: Dacă eu adevărat tu te vei reîntoarce în pace, *atuncia* Domnul n'a vorbit prin mine. Și adause: Ascultați voi, toate popoarele!

Prăpădirea lui Ahab.

28 Deci se suiră, regele lui Israel și Iosafat, regele lui Iuda, la Ramot-Galaad. 29 Și regele lui Israel zise către Iosafat: Eu îmi voiu schimbă vestmintele, și voiu plecă la luptă: iar tu îmbracă vestmântul tău *de rege*! Și regele lui Israel își schimbă vestmintele, și plecă la luptă.

30 Iar regele Siriei a fost dat poruncă căpeteniilor carelor sale, zicând: Nu vă luptați nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel.

31 Și cum văzură căpeteniile carelor pre Iosafat, ziseră: Acesta *este* regele lui Israel: și-l impresurară, ca să se lupte *cu dânsul*; Și Iosafat strigă, și Domnul îl ajută, și Dumnezeu îi întoarse pre ei dela dânsul.

32 Căci, când căpeteniile carelor văzură, că nu *ea* regele lui Israel, se întoarseră dela el. 33 Dar un om trăgând cu arcul din întâmplare, lovi pre regele lui Israel între închiaturile armăturii: și el zise către conducătorul carului său: Întoarnă mâna ta, și scoate-mă din tabără, căci sunt rănit.

34 Și lupta s'a făcut tot mai crâncenă în acea zi: și regele lui Israel stătî pe car în fața Sirienilor până seara, și la apusul soarelui muri.

Guvernarea înțeleaptă a lui Iosafat, și măsurile sale pentru administrarea dreptății.

19 Și se întoarse Iosafat, regele lui Iuda, în pace la casa sa, la Ierusalim. 2 Și ieși Iehu, fiul lui Hanani, ^a văzătorul, înaintea lui, și zise către regele Iosafat: Cum de ai ajutat pre cel rău, și ^b ai iubit pre cei ce urăse pre Domnul! De aceea *va veni* preste tine ^c mânia Domnului. 3 Dar tot se mai găsește ^d ceva bun în tine, fiindcă ai stârpit Astarteele din țară, și ^e ai îndreptat inima ta a căută pre Dumnezeu.

^e Num. 22, 18. | ^f Iov. 1, 6. | Ezech. 14, 9. | Marc. 14, 65. | ⁱ Cap. 16, 10.
20, 35. | ^g Isa. 19, 14. | ^h Ier. 20, 2. | Fapt. 23, 2.

Cap. 19. | ^b Ps. 139, 21. | ^d Cap. 17, 4, 6.
a 1 Sam. 9, 9. | ^c Cap. 32, 25. | Cap. 12, 12.
e Ezra 7, 10.

4 Și Iosafat locuî în Ierusalim, și ieși iarăși spre cercetarea poporului, dela Beer-Seba, până la muntele lui Efraim, și-l întoarse iarăși la Domnul, Dumnezeul părinților lor.

5 Și așază judecători în țară, în toate cetățile întărite din Iuda, în fiecare cetate: 6 Și zise către judecători: Vedeti ce faceți! căci *f* nu judecați pentru oameni, ci pentru Domnul, *g* carele este eu voi la judecată. 7 Drept aceea fie în voi temerea de Domnul, luați aminte, și faceți-o! Căci *h* la Domnul, Dumnezeul nostru, nu este nici o nedreptate, nici *i* cântare la față, nici primire de daruri.

8 Și în Ierusalim *j* așază Iosafat Leviti și preoți, și capi ai caselor părintești din Israel, pentru judecățile Domnului, și pentru certe. Și când se întoarsă înapoi la Ierusalim, 9 Le porunci, zicând: Lucrați *k* în frica Domnului, cu credință și inimă întregă: 10 *l* La fiecare judecată, ce va veni înaintea voastră, dela frații voștri, cari locuiesc în cetățile lor, între sânge și sânge, între lege și porunci, între statute și judecăți, să-i învățați să nu se facă vinovați înaintea Domnului, ca *m* mânia lui să nu vină preste *n* voi și preste frații voștri. Așa lucrați, și nu veți fi vinovați. 11 Și iacă, Amaria, arhiereul, este preste voi *o* în toate trebile Domnului, și Zebadia, fiul lui Ișmael, guvernătorul preste casa lui Iuda, în toate trebile regelui: și Levitiții sunt dirigători înaintea voastră. Întăriți-vă și astfel lucrați, și Domnul va fi cu cel bun.

Năvălirea Moabiților și a altora; rugăciunea lui Iosafat; profetia de mântuirea lui Iehaziel, și îndeplinirea sa.

20 După acestea veniră fiii lui Moab, și fiii lui Ammon, și cu dânșii din Edomiți, asupra lui Iosafat cu resbel. 2 Și veniră unii și spuseră lui Iosafat, zicând: Vine asupra-ți mare mulțime de dincolo de mare, din Siria: și iacă, ei

sunt *a* la Hațaton-Tamar, adică *b* Engbedi. 3 Și se temu Iosafat, și-si îndreptă fața sa, spre a *c*ăută pre Domnul. Și *d* prochiemă post pentru întregul Iuda. 4 Și se adună Iuda să caute pre Domnul: și chiar din cetățile lui Iuda veniră să caute pre Domnul.

5 Și stătù Iosafat în adunarea lui Iuda și a Ierusalimului, în casa Domnului, înaintea porticului celui nou. 6 Și zise: Doamne, Dumnezeul părinților noștri! au nu ești tu *e* Dumnezeu în cer? nu ești tu *f* domnitorul preste toate regatele popoarelor? și nu este *g* în mâna ta tăria și puterea, așa că nimenea nu ți-se poate opune? 7 Nu *h* ai alungat tu, *i* Dumnezeu nostru, pre locitorii acestei țări de dinaintea poporului tău Israel, și ai dat-o seminției lui Abraam, care te *j* iubî în veci? 8 Și ei au locuit într'insa, și ți-au zidit templu pentru numele tău, zicând: 9 *k* Dacă va veni nenorocirea preste noi, sabia judecăței, sau ciurma, sau foametea, și vom sta înaintea acestei case, și înaintea feței tale (căci *l* numele tău este în această casă), și vom strigă la tine, în străntorarea noastră, tu să ne ascuți și să ne mântui. 10 Și acum iacă, fiii lui Ammon, și Moabul, și cei depe muntele Seir, prin ale căror țări *m* nu îngăduși lui Israel să treacă, când veniră din pământul Egiptului, ci *n* se abătură dela dânșii, și nu-i nimiciră: 11 Iacă, cum ne răsplătesc acum, *o* venind, să ne gonească din stăpânirea ta, pre care ne-ai dat-o nouă de moștenire. 12 Dumnezeu nostru, au nu-i vei *p* judecă pre ei! Căci noi nu avem nici o putere, înaintea acestei mari mulțimi, care vine asupra noastră, și nu știm ce să facem, ci *q* către tine îndreptăm ochii noștri. 13 Și întregul Iuda stă înaintea Domnului, chiar și pruncii lor, femeile lor și fiii lor.

14 Și *r* a fost spiritul Domnului în mijlocul adunării preste Iahaziel, fiul lui

f Dent. 1, 17. *g* Ps. 82, 1. *h* Dent. 32, 4. *i* Rom. 9, 14. *j* Fapt. 10, 34. *k* Gal. 2, 6. *l* Efes. 6, 9. *m* Col. 3, 25. *n* 1 Pet. 1, 17. *o* 1 Cron. 26, 30. *p* — *q* Capul 20. *r* Fac. 14, 7. *s* Is. 15, 62.

a Cap. 19, 3. *b* Ezra 8, 21. *c* Iona 3, 5. *d* Is. 2, 11. *e* Dent. 4, 17, 25. *f* Ps. 62, 11. *g* Mat. 6, 13. *h* Ps. 44, 2. *i* Esod. 6, 7. *j* Iac. 2, 23. *k* 1 Reg. 8, 33, 37. *l* Cap. 6, 20. *m* Dent. 2, 4, 9, 19. *n* Num. 20, 21. *o* Ps. 83, 12. *p* 1 Sam 3, 13. *q* Ps. 25, 15. *r* Num 11, 25, 26

Zecharia, fiul lui Benaia, fiul lui Ieiel, fiul lui Mattania, Levit din fiii lui Asaf; 15 Și zise: Ascultați, tot Iuda, și voi, locuitori ai Ierusalimului, și tu, rege Iosafat! așa zice Domnul către voi: ^s Nu vă temeți, și nu vă înspăimântați înaintea acestei mari mulțimi: căci lupta nu *este* a voastră, ci a lui Dumnezeu. 16 Măne pogoriți-vă asupra-le. Iacă, ei se suiau pe nălțimea Ziz, și voi îi veți întâlni la capătul râului, în dreptul pustiiului Ieruel. 17 ^t Nu veți *avea* a vă lupta în *lupta* aceea; așezați-vă, stați și priviți mântuirea ce Domnul vă va *da*. Iuda și Ierusalime! Nu vă temeți, și nu vă înspăimântați; măne ieșiți înaintea lor, și ^u Domnul *va fi* cu voi. 18 Și Iosafat își ^v plecă fața la pământ, și tot Iuda și locuitorii Ierusalimului căzură înaintea Domnului, ca să se închine Domnului. 19 Și Leviții, dintre fiii Kehatiților și din fiii Korahiților, se sculară, ca să laude cu voce tare pre Domnul, Dumnezeul lui Israel.

20 Deci ei se sculară de dimineă, și ieșiră spre pustiu Tekoa: și când ieșiau, stătu Iosafat, și zise: Ascultați-mă, Iuda și voi, locuitori ai Ierusalimului! ^x Incredeti-vă în Domnul, Dumnezeul vostru, și veți fi siguri; incrediți-vă în profetii lui, și veți prospera! 21 Și se sfătuî cu poporul, și așeză cântăreți Domnului, ^y cari cântau în podoabe sacre, în timp ce ieșiau înaintea celor înarmați, și zise; ^z Lăudați pre Domnul, ^a căci în veci *ține* îndurarea sa.

22 Și în timpul acela, când începură cu cântece și cu laudă, atunci ^b puse pândă asupra fiilor lui Ammon și ai lui Moab, și asupra *celor de pe* muntele Seir, cari veniseră contra lui Iuda; și fură bătuti. 23 Căci fiii lui Ammon și Moabul se puseră împotriva locuitorilor muntelui Seir, să-i stărpească pre ei, și să-i nimicească: și după ce sfârșiră cu locuitorii dela Seir, ajută unul să nimicească pre celalalt.

24 Și venind Iuda până la streaja din

pustiu, și căutând la mulțime, iacă toți *erau* cadavre, căzute pre pământ, și nici unul nu scăpase. 25 Și venind Iosafat și poporul său, ca să facă pradă dela dânși, și găsiră la dânșii mulțime de averse și cadavre, și vase prețioase; și au prădat, până ce nu mai putură duce: trei zile au prădat, *căci* multă pradă eră. 26 Și a patra zi se adunară în valea Berachia (*binecuvântării*); căci acolo binecuvântară pre Domnul; pentru aceea au numit numele acestui loc: Valea Berachia, până în ziua de astăzi.

27 Și plecară toți bărbații din Iuda și din Ierusalim, și Iosafat în fruntea lor, și se întoarseră cu bucurie în Ierusalim: căci Domnul ^e le dădu bucurie asupra neamicilor lor. 28 Și intrară în Ierusalim, în casa Domnului cu harpe, citare și trâmbiți. 29 Și veni ^d teama de Dumnezeu, preste toate regatele *acestor* țări: când auziră, că Domnul s'a luptat cu neamicii lui Israel. 30 Și regatul lui Iosafat *avea* pace: căci ^e Dumnezeul său îi dădu pace de jur împrejur.

Caracterul general al domniei lui Iosafat: legătura sa cu Ahazia, ce rămâne fără reușire.

31 ^f Și Iosafat domni preste Iuda: de treizeci și cinci de ani *eră* el, când se făcu rege, și douăzeci și cinci de ani domni în Ierusalim; și numele mamei lui *eră* Azuba, fiica lui Șilhi. 32 Și el umblă pe calea lui Asa, părintele său: nu se abătù din ea, ci făcea cele drepte în ochii Domnului. 33 Dar ^g înălțimile nu le depărtă: căci poporul tot încă nu și ^h îndreptă inima sa către Dumnezeul părinților lor.

34 Și celelalte fapte ale lui Iosafat, cele dintâi și cele de pe urmă, iacă, *sunt* scrise în istoria lui Iehu, fiul lui Hanani, ⁱ care *este* cuprins în Cartea Regilor lui Israel.

35 Și după aceasta ^j se unì Iosafat, regele lui Iuda, cu Ahazia, regele lui Israel, care *eră* păcătos în faptele sale. 36 El se unì cu dânșul, și ei făcură corăbii, ca să meargă la Tarșis; și făcură

^s Esod. 14. 13, 14. | ^u Num. 14. 9. | ^x Isa. 7. 9. | ^z Ps. 136. 1. | ^b Jude. 7. 22. | ^d Cap. 17. 10. | ^f 1 Reg. 22. 41 etc. | ^h Cap. 12. 14.
^t Esod. 14. 15, 14. | ^v Esod. 4. 31. | ^y 1 Cron. 6. 129. | ^a 1 Cron. 16. 41. | ^c Neem. 12. 43. | ^e Iov 34. 29. | ^g Cap. 17. 6. | ⁱ 1 Reg. 16. 1, 7. | ^j 1 Reg. 22. 18, 49.

corăbii la Ețion-Geber. 37 Atuncia profeti Eliczer, fiul lui Dodova, dela Mareșa, asupra lui Iosafat, zicând: Fiindecă te-ai unit cu Abazia, *de aceea* Domnul a rupt lucrările tale. ^kȘi corăbiile fură sfărâmate, și nu putură merge la Tarșiș.

Domnia cea rea a lui Iehoram.

21 Și ^aIosafat adornă cu părinții săi, și fu înmormântat lângă părinții săi, în cetatea lui David.

Și Iehoram, fiul său, domni în locul său. 2 Și aveă frați, fii ai lui Iosafat: Azaria, Iehiel, Zecaria, Azaria, Micael, și Șefatia: toți aceștia *erau* fiii lui Iosafat, regele lui Israel. 3 Și părintele lor le-a fost dat daruri multe în argint, în aur, și în lucruri prețioase, și cetăți întărite în Iuda: dar regatul îl dădă lui Iehoram; că el *eră* întâiu născutul. 4 Și Iehoram ajungând la regatul părintelui său, și întărindu-se, ucise pre toți frații săi cu sabia, și încă *căți-că* din mai marii lui Israel.

5 ^bDe treizeci și doi de ani *eră* Iehoram, când se făcū rege, și opt ani domni la Ierusalim. 6 Și umblă pe căile regilor lui Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; că o fată a lui ^cAhab îi *eră* femeie: și el făcū rele în ochii Domnului. 7 Dar Domnul nu voi să peardă casa lui David, pentru legământul, pre care-l închiase cu David, și fiindcă zisese, că îi va da candelă, lui și ^dfiilor lui pentru totdeauna.

Răscularea Edomiților.

8 ^eÎn zilele lui se rupse Edomul de supt stăpânirea lui Iuda, și puse rege preste sine. 9 Și ieși Iehoram cu mai marii oștirilor sale, și toate carele lui cu dânsul, și porni noaptea, și bătū pre Edomiți, cari îl înconjuraseră, și pre căpeteniile carelor lor. 10 Totuși Edomul se rupse de supt stăpânirea lui Iuda, până în ziua de astăzi. Tot în acel timp se rupse Libna de supt stăpânirea lui Iehoram; căci el părăsise pre Domnul, Dumnezeul părinților săi.

11 Și făcū înălțimi pe munții lui Iuda, și trase pre locuitorii Ierusalimului în ^fdesfrânare, și amăgi pre Iuda.

Scrisoarea lui Ilie.

12 Și veni o scrisoare dela Ilie, profetul, către dânsul, zicând: Așa zice Domnul, Dumnezeul lui David, părintele tău: Fiindecă n'ai umblat pe căile lui Iosafat, părintele tău, și pe căile lui Asa, regele din Iuda: 13 Ci ai umblat pe căile regilor lui Israel, și ^gai tras pre Iuda și pre locuitorii Ierusalimului în ^hdesfrânare, precum casa lui Ahab ⁱa tras în desfrânare *pre Israel*, și pre ^jfrații tăi, casa părintelui tău, cari *erau* mai buni decât tine, i-ai ucis: 14 Iacă, cu mare lovitură va lovi Domnul pre poporul tău, pre fiii tăi, și pre femeile tale, și toată averea ta: 15 Și tu *vei căde* în boală grea, în ^kboală de măruntaie, până ce de boală vor cădeă din tine măruntaiele zi de zi.

Moartea lui Ioram.

16 Și ^ldeșteptă Domnul asupra lui Iehoram spiritul Filistenilor și al Arabilor, cari *locuiau* lângă Etiopieni. 17 Și se suiră asupra lui Iuda, și năvăliră asupra-i, și duseră *cu ei* toată averea ce se află în casa regelui, precum și pre fiii lui și femeile lui, așa că nu-i rămase nici un fiu, afară de Ioabaz, cel mai tânăr din fiii săi. 18 Și în urma tuturor acestor, îl lovi pre el Domnul în măruntaiele sale cu o boală, fără de leac. 19 Și a fost, că *strecurându-se* zi cu zi, sfârșindu-se timpul de doi ani de zile, căzură măruntaiele sale de boala sa, și muri de boală grea; dar poporul său nu-i făcū arderi, după cum făcuse părinților săi. 20 De treizeci și doi de ani *eră* el, când se făcū rege, și opt ani domni la Ierusalim. Și muri fără să fie dorit: și l-au înmormântat, în cetatea lui David, dar nu în mormântul regilor.

Domnia cea rea a lui Abazia.

22 Și făcură locuitorii din Ierusalim pre ^aAbazia, fiul său cel mai tâ-

^k 1 Reg. 22. 48. | ^a 1 Reg. 22. 50. | ^c Cap. 22. 2. | Ps. 132. 11. etc. | ^f Lev. 17. 7. | ⁱ 1 Reg. 16. 31— | ^h Vers. 18. 19. | *Capul 22.*
^b 2 Reg. 8. 17. | ^d 2 Sam. 7. 12. | ^e 2 Reg. 8. 20. | ^g Vers. 11. | 33. | ^l 1 Reg. 11. 14. | ^a 2 Reg. 8. 24. |
Capul 21. | etc. | 13. | etc. | ^h Esod. 34. 15. | ^j Vers. 4. | 23. | etc.

năr. rege, în locul său, căci pre toți cei ^b mai mari în vârstă îi ucise ceata, care venise cu Arabii, în tabără. Așa se făcù Ahazia, fiul lui Iehoram, rege lui Iuda. 2 ^c De patruzeci și doi de ani *eră* Ahazia, când se făcù rege, și un an domni el în Ierusalim. Și numele mumei lui *eră* ^d Atalia, fca lui Omri. 3 Încă și el umblă pe căile casei lui Ahab, căci muma lui îi *eră* sfătuitoare, la facere de rele. 4 Și făcù rele în ochii Domnului, ca și casa lui Ahab: căci aceștia erau sfătuitoarii lui, după moartea părintelui său, spre stricăciunea lui. 5 După sfatul lor umblă el: și ^e merse cu Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, la luptă asupra lui Hazael, regele Siriei, la Ramot-Galaad: și Sirienii bătură pre Ieroham. 6 ^f Și se întoarse înapoi, să se vindece la Ezreel de rănilile, pre care le căpătase la Rama, când se luptă cu Hazael, regele Siriei.

Și Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda, se pogorî la Ezreel, ca să vadă pre Ioram, fiul lui Ahab, căci *eră* bolnav. 7 Și ^g *eră* dela Dumnezeu spre stricăciunea lui Ahazia, *că* veni la Ioram: căci cum veni, ^h ieși el cu Ioram asupra lui Iehu, fiul lui Nimși, pre ⁱ care Domnul l-a uns, ca să stărpească casa lui Ahab. 8 Și a fost, când Iehu ^j făcù judecată asupra casei lui Ahab, *eă* ^k găsi pre mai marii lui Iuda și pre fiii fraților lui Ahazia, cari serviau la Ahazia, și-i ucise și pre ei. 9 După aceea ^l căută el pre Ahazia, și-l prinseră, deși se ascunsese în Samaria; și-l aduseră la Iehu; și-l uciseră, și-l înmormântară pre el: căci ziseră: El *este* fiul lui Iosafat, ^m care a căutat pre Domnul cu toată inima sa.

Atalia ucide toată seminția regală.

Astfel casa lui Ahazia nu avù putere, spre a se ține în regat. 10 ⁿ Și văzând Atalia, muma lui Ahazia, *eă* fiul ei *eră* mort, se sculă, și stărpi toată seminția regească a casei lui Iuda. 11 Dar ^o Ieșoheat, fata regelui, luă pre Ioasă, fiul

lui Ahazia, și-l fură din mijlocul fiilor regelui, cari fuseseră uciși, și-l puseră pre el și pre doica lui în camera paturilor; și-l ascunse Ioșabeat, fata regelui Iehoram, femeia lui Iehoiada, preotul (căci *eră* sora lui Ahazia), de dinaintea Ataliei, ca să nu-l omoare: 12 Și a fost ascuns la dânsi, în casa Domnului, șase ani: și Atalia domni preste țară.

Ioasă se încoronează și se așează pre tron.

23 ^a În al șaptelea an se întări Iehoiada, și luă cu sine și făcù legământ cu sutașii, anume: pre Azaria, fiul lui Ieroham, pre Azaria, fiul lui Obed, pre Maaseia, fiul lui Adaia, și pre Elișafat, fiul lui Zicri: 2 Și merseră preste tot locul în Iuda, și adunară pre Leviții din toate cetățile lui Iuda, și pre capii *caselor* părintești din Israel, și veniră la Ierusalim. 3 Și toată adunarea încheie cu regele legământ în casa lui Dumnezeu. Și el zise către dânsi: Iacă, fiul regelui va domni, după cum a ^b făgăduit Domnul fiilor lui David. 4 Acesta *este* lucrul, ce aveți a face; o treime din voi, aceia ^c care veți fi de săptămână, atât preoți cât și Leviți, *să fie* ușieri: 5 Și o treime *să fie* în casa regelui, și o treime la poarta Iesod, și tot poporul în curțile casei Domnului. 6 Dar nimenea să nu vină în casa Domnului, de cât preoții și Leviții, cari sunt de serviciu; aceștia să vină, ^d căci *sunt* sfinți; și tot celalalt popor să păzească cele de păzit ale Domnului. 7 Și Leviții să înconjoare pre rege de jur împrejur, fiecarele cu armele lui în mână; și cine va pătrunde în casă, acela să se omoare; și voi să fiți pe lângă rege, când intră și când iese.

8 Și făcură Leviții, și tot Iuda, întocmai după cum porunci Iehoiada, preotul, și luă fiecare oamenii săi *cu sine*, pre cei cari erau de săptămână, și pre cei ce și-au făcut săptămâna; căci Iehoiada, preotul nu dădù drumul ^e rândurilor. 9 Și Iehoiada, preotul, dădù sutașilor lăncile și pavăzele și scuturile

^b Cap. 21. 17.
^c 2 Reg. 8. 26.
^d Cap. 21. 6.

^e 2 Reg. 8. 28,
etc.
^f 2 Reg. 9. 15.
^g Judc. 14. 4.

^h 2 Reg. 9. 21.
ⁱ 2 Reg. 9. 6, 7.
^j 2 Reg. 10. 10,
11.

^k 2 Reg. 10. 13,
14.
^l 2 Reg. 9. 27.

^m Cap. 17. 4.
ⁿ 2 Reg. 11. 1.
etc.

^o 2 Reg. 11. 2.

Capul 23.
^a 2 Reg. 11. 4,
etc.
^b 2 Sam 7. 12.

^c 1 Cron. 9. 25.
^d 1 Cron. 23. 23,
29.
^e 1 Cron. 24.

regelui David, cari *erau* în casa lui Dumnezeu; 10 Și așază tot poporul, pre fiecare cu arma sa în mână, dela partea dreaptă a casei până la stânga casei, dealungul altarului și al casei, jur împrejurul regelui. 11 Atuncia scoaseră pre fiul regelui, și-i puseră coroana, și-*i f dădură* mărturia, și-l făcură rege. Și Iehoiada, și fiii săi îl uuseră, și ziseră: Să trăiască regele.

Atalia e ucisă.

12 Și auzind Atalia strigătul poporului, care alergă și laudă pre rege, veni ea la popor, în casa Domnului: 13 Și se uită, și iacă! regele stătea la intrare și cântăreții cu trâmbițele lângă rege, și tot poporul țării era voios, și sună din trâmbiți, și cântăreții *cântau* din instrumente de muzică, și *g*intonau cântări de laudă. Atunci Atalia își rupse vestimintele sale, și zise: Vânzare! vânzare! 14 Dar Iehoiada, preotul, scoase pre sutasi, pre mai marii oastei, și zise către dânsii: Scoateți-o din șiruri, și cine o va urmă, să se ucidă cu sabia. Căci preotul zisese: Nu o ucideți în casa Domnului. 15 Și-i făcură loc, și când ajunse prin intrarea *h* porței eailor la casa regelui, acolo o uciseră.

Se desființează idolatria.

16 Și încheie Iehoiada legământ între sine și tot poporul și rege, ca să fie poporul Domnului. 17 Și tot poporul merse la casa lui Baal, și o dărâmară: și altarele sale, și chipurile sale le sfărâmară, și pre *i*Matan, preotul lui Baal, îl uciseră înaintea altarelor. 18 Și Iehoiada încredință dirigătoriile în casa Domnului preoților și Leviților, pre cari le *j*impărțise David preste casa Domnului, ca să se aducă Domnului arderi de tot, după cum *eră* scris în *k*legea lui Moisi, cu bucurie și cu cântări, după rândueala lui David. 19 *l*Și așază ușieri, pe la porțile casei Domnului, pentru ca nici un necurat prin verice lucru să nu între. 20 *m*Și luă pre sutasi, și pre cei

mai însemnați, și pre guvernatorii poporului, și pre tot poporul țării, și pogori pre regele din casa Domnului, și intrară prin poarta de sus în casa regelui, și puseră pre rege pre tronul regatului. 21 Și se bucură tot poporul țării, și cetatea era liniștită, dar pre Atalia a ucis-o cu sabia.

Ioas începe a domni bine și drege templul.

24 De *a*șapte ani *eră* Ioas, când se făcū rege, și patruzeci de ani domni el în Ierusalim: și numele mumei lui *eră* Tibia dela Beer-Șeba. 2 Ioas *b*făcū drepte în ochii Domnului, în toate zilele lui Iehoiada, preotul. 3 Și luă Iehoiada pentru dânsul două femei, și el născū fii și fete.

4 Și după acestea fost-a în inima lui Ioas, să înoiască casa Domnului: 5 Și adună pre preoți și Leviți, și zise către dânsii: Ieșiți în cetățile lui Iuda, și *a*strângeți bani dela tot Israelul, pentru dregerea casei Dumnezeului vostru, din an în an: și grăbiți-vă cu lucrul. Dar Leviții nu se grăbiră.

6 *d*Atuncia chiemă regele pre Iehoiada, capul, și zise către dânsul: Pentru ce n'ai luat seama de Leviți, ca să aducă din Iuda și din Ierusalim darea lui *e*Moisi, servul Domnului, și a adunării lui Israel, pentru *f*cortul mărturiei? 7 Căci *g*fiii Ataliei, ai păcătoasei, sfărâmaseră casa lui Dumnezeu, și *toate* *h*lucrurile sfințite ale casei Domnului le întrebuințaseră pentru Baali.

8 Și porunci regele *i*să se facă o ladă, și să se pună afară lângă poarta casei Domnului. 9 Și se prochiemă în Iuda și în Ierusalim, să se aducă Domnului *j*darea, *pe care* Moisi, servul lui Dumnezeu, *o puse* preste Israel în pustiu. 10 Și se bucurară toți mai marii și tot poporul, și aduseră, și aruncară în ladă, până ce s'a umplut. 11 Și când Leviții aduceau lada diu porunca regelui, *ceace făceau*, *k*când vedeau că *eră* argint mult în ea, atunci veniă scriitorul regelui și

f Deut. 17. 18.
 g 1 Cron. 25. 8.

i Deut. 13. 9.
 j 1 Cron. 23. 6.
 h Neem. 3. 28.
 30, 31.

k Num. 28. 2.
 l 1 Cron. 26. 1, etc.
 m 2 Reg. 11. 19.

Capul 24.
 a 2 Reg. 11. 21.
 b Cap. 25. 5.

c 2 Reg. 12. 4.
 d 2 Reg. 12. 7.

e Esod. 30. 12.
 13, 14, 16.

f Fapt. 7. 44.
 g Cap. 21. 17.
 h 2 Reg. 12. 4.

i 2 Reg. 12. 9.
 j Vers. 6.
 k 2 Reg. 12. 10

diregătorul arhierului, și deșertau lada, o ridicau, și o duceau înapoi la locul ei. Așa făceau în toate zilele, și strânseră argint mult. 12 Și regele și Iehoiada îl dădeau lucrătorilor zidirei casei Domnului și aceștia tocmiau cioplitori de pietre și teslari, spre a înoui casa Domnului, și lucrători de fer și de aramă, pentru dregerea casei Domnului. 13 Și lucrătorii lucrau, și dregerea se sfârși prin mâna lor, și restatorniciră casa lui Dumnezeu în starea ei, și o întăriră. 14 Și după ce o sfârșiră, aduseră argințul rămas înaintea regelui și a lui Iehoiada. Și ^lel făcù din acesta unelte pentru casa Domnului, unelte pentru serviciu și pentru jertfire, și lingure, și alte unelte de aur și de argint. Și ei aduseră în casa Domnului arderile de tot, în toate zilele lui Iehoiada.

15 Și Iehoiada se făcù bătrân și sătul de zile, și muri: de o sută treizeci de ani *eră* el, când muri. 16 Și fu înmormântat în cetatea lui David lângă regi: căci lucrase bine în Israel și către Dumnezeu și către casa sa.

Idolatria lui Ioaș

17 Și după moartea lui Iehoiada veniră mai marii lui Iuda, și se închinară regelui: atunci regele îi ascultă. 18 Și părăsiră casa Domnului, Dumnezeuul părinților lor, și serviau ^mAstarteelor și idolilor: și veni ⁿmânia Domnului peste Iuda și Ierusalim pentru această vină a lor. 19 ^oȘi trimese pre profeți la dânșii, ca să-i întoarcă la Domnul: și le mărturisì, dar ei nu ascultară.

20 Și ^pspiritul lui Dumnezeu îmbrăcă pre Zacaria, fiul lui Iehoiada, preotul, care stătù deasupra poporului, și zise către dânșii: Așa zice Dumnezeu: ^qPentru ce căleți porunciile Domnului, căci nu veți prospera. ^rFiindecă voi ați părăsit pre Domnul, de aceea și el v'a părăsit pre voi. 21 Și ei se jurară asupra lui, și-l ^suciseră cu pietri, după porunca regelui, în curtea casei Domnului. 22 Așa re-

gele Ioaș nu-și aminti de bunătatea, pre care i-o făcuse Iehoiada, părintele lui, ei ucise pre fiul acestuia. Și când muri acesta, zise: Vadă Domnul, și ceară.

Pedeapsa și moartea lui Ioaș.

23 Și după trecerea anului se suì asupra-i o ^toaste de Sirieni, și veniră la Iuda și la Ierusalim, și stârpiră pre toți mai marii poporului dintre popor, și toată prada lor o trimeseră la regele din Damasc. 24 Căci ^ueu puțin număr de oameni veni oastea Sirienilor, ^vdar Domnul dădù în mâna lor o oaste mare foarte, pentru că au părăsit pre Domnul, Dumnezeuul părinților lor. Astfel ^xfăcură ei judecată asupra lui Ioaș.

25 Și după ce se duseră dela dânsul, (căci l-au lăsat pre el în boală grea), se jurară asupra-i ^yservii săi, pentru sângele ^zfiilor lui Iehoiada preotul, și-l uciseră pre patul său, și muri: și-l înmormântară în cetatea lui David, dar nu l-au înmormântat în mormântul regilor. 26 Și aceia, cari s'au jurat asupra-i *erau*: Zabad, fiul Șimeatei, Ammonită: și Iozabad, fiul Șimritei, Moabită. 27 Cât pentru fiii lui, și mulțimea ^aprofeților în contra lui, și reîntemeierea casei lui Dumnezeu, iacă acestea *sunt* scrise în istoria Cărței Regilor. ^bȘi Amazia, fiul său, domni în locul său.

Domnia lui Amazia; el bate pre Edomiți, dar închinându-se zeilor lor este învins de regele lui Israel.

25 De ^adouăzeci și cinci de ani *eră* Amazia, când se făcù rege, și douăzeci și nouă de ani domni în Ierusalim; și numele mumei lui *eră* Ioadan din Ierusalim. 2 Și el făcù drepte în ochii Domnului, ^bdar nu cu inima întregă. 3 ^cȘi cum se întări regatul său, ucise pre servii lui, cari au ucis pre regele, părintele său. 4 Dar pre fiii lor nu i-a ucis: ei făcù, precum *este* scris în lege, în cartea lui Moisi, unde porunci Domnul, zicând: ^dPărintii să nu moară pentru fii, și nici fiii să nu moară pentru

^l 2 Reg. 12. 13.
^m 1 Reg. 14. 23
ⁿ Judec. 5. 8.
^o Cap. 36. 15.

Ier. 7. 25. 26.
^p Cap. 15. 1.
^q Num. 14. 41.
^r Cap. 15. 2.

^s Mat. 23. 35.
^t Fapt. 7. 58. 59.
^u 2 Reg. 12. 17.
^v Lev. 26. 8.

^w Lev. 26. 25.
^x Deut. 28. 25.
^y Isa. 10. 4.
^z 2 Reg. 12. 20.

^a Vers. 21.
^b 2 Reg. 12. 15.
^b 2 Reg. 12. 21.

Capit. 25.
^a 2 Reg. 14. 1.
etc.

^b 2 Reg. 14. 4.
^c 2 Reg. 14. 5.
etc.

^d Deut. 24. 16.
Ezec. 18. 20.

părinți, ci fiecare să moară pentru păcatul său.

5 Și adună Amazia pre Iuda, și-i puse pre ei după casele lor părintești mai mari preste mii și mai mari preste sute, preste tot Iuda și Beniaminul; și-i numără de la douăzeci de ani și mai sus, și-i găsi: trei sute de mii aleși, cari puteau ieși la oaste și a purta lancea și scutul. 6 Și tocmi din Israel o sută de mii bărbați viteji, pentru o sută talanți de argint.

7 Și veni către el un om al lui Dumnezeu, și zise: Rege! să nu meargă cu tine oastea lui Israel; căci Domnul nu este cu Israel, cu toți fiii lui Efraim: 8 Iar de vrei să mergi, fă ce voești, întârește-te de luptă: dar să știi, că Dumnezeu te va face să cazi înaintea neamicului: căci Dumnezeu are puterea de a ajuta, și de a face să cazi. 9 Și Amazia zise către omul lui Dumnezeu: Ce e de făcut cu cele o sută de talante, pre care le-am dat cetei lui Israel? Și omul lui Dumnezeu zise: *9 În puterea Domnului este a-ți da ție și mai mult decât aceasta.* 10 Atuncia deosebi Amazia ceata, care venise la dânsul dela Efraim, ca să meargă la locul ei. Și se aprinse foarte mânia lor preste Iuda, și se întoarseră înapoi, în mare mânie, la locul lor.

11 Și se întări Amazia, și conduse poporul său, și merse în Valea-Sărei, și bătù din fiii lui Seir zece mii. 12 Și alte zece mii prinseră vii fiii lui Iuda, și-i duseră pe vârful unei stâncei, și-i arunară depe vârful stâncei, așa că toți se zdrobiră.

13 Dar ceata, pre care o trimese Amazia înapoi, ca să nu meargă cu dânsul la luptă, se răsleți preste cetățile lui Iuda, dela Samaria, până la Bet-Horon, și bătù dintr'înșii trei mii înși, și făcù mare pradă.

14 Și cum se întoarse Amazia dela învingerea Edomiților, aduse pre zeii fiilor lui Seir, și-i așeză zeii șieși, și se închină lor, și le tămâie. 15 Și se aprinse mânia Domnului asupra lui Amazia, și trimese profet către dânsul,

care îi zise: Pentru ce cauți pre zeii poporului, care n'au putut mântui pre poporul lor din mâna sa? 16 Și cum vorbi el către dânsul, regele îi zise: Făcutu-te-au pre tine sfântitor al regelui? Lasă! Pentru ce să te lovească pre tine? Atuncia lăsă profetul, dar zise: Cunoșc, că Dumnezeu s'a sfătuit să te piardă, pentru că ai făcut aceasta, și n'ai ascultat de sfatul meu.

17 Și se sfătui Amazia, regele lui Iuda, și trimese către Ioasă, fiul lui Ioahaz, fiul lui Iehu, regele lui Israel, zicând: Vin să ne uităm în față! 18 Și Ioasă, regele lui Israel, trimese către Amazia, regele lui Iuda, zicând: Spinul din Liban a trimes către cedrul din Liban, zicând: Dă fata ta de femeie fiului meu. Dar o fiară din Liban trece, și calcă spinul. 19 Iacă, tu zici, că ai bătut Edomul, și inima ta te înalță, și tu te mândrești. Rămâi mai bine acasă! De ce stârnești un rău, prin care vei cădea tu și Iuda cu tine? 20 Dar Amazia nu ascultă, căci era dela Dumnezeu, ca să-i dea în mâna neamicilor lor, fiindcă au căutat pre zeii Edomului. 21 Atuncia se sui Ioasă, regele lui Israel, și se uitară în față, el și Amazia, regele lui Iuda, la Bet-Semeșul lui Iuda. 22 Și Iuda fu bătut înaintea lui Israel, și fugiră, fiecare la cortul său. 23 Și pre Amazia, regele lui Iuda, pre fiul lui Ioasă, fiul lui Ioahaz, îl prinse Ioasă, regele lui Israel, în Bet-Semeș, și-l duse la Ierusalim: și dărâmă din zidul Ierusalimului, dela poarta lui Efraim, până la poarta colțului, patru sute de coți: 24 Și luă tot aurul și argintul, și toate uneltele, care s'au aflat în casa lui Dumnezeu, la Obed-Edom, și tezaurele casei regelui, și ostatici, și se întoarse în Samaria.

25 Și Amazia, fiul lui Ioasă, regele lui Iuda, trăi după moartea lui Ioasă, fiul lui Ioahaz, regele lui Israel, cincisprezece ani. 26 Și celelalte fapte ale lui Amazia, cele dintâiu și cele depe urmă, au nu sunt scrise în Cartea Regilor lui

e Num. 1. 3. g Pr v. 10. 22. i Cap. 28. 24. k Ps. 96. 5.
f Cap. 20. 6. h 2 Reg. 14. 7. j Esod. 20. 3. 5. l Vers. 11.

m 1 Sam. 2. 25. n 2 Reg. 14. 8. o 1 Reg. 12. 15. q Cap. 21. 17.
p Vers. 14. r 2 Reg. 14. 17.
9. etc.

Iuda și a lui Israel? 27 Din timpul acela, când Amazia s'a abătut dela Domnul, se făcù o complotare asupra lui în Ierusalim, și el fugi la Lachiș: dar trimeseră după dânsul la Lachiș, și-l uciseră acolo.

28 Și l-au adus pre el pe cai, și l-au înmormântat lângă părinții săi, în cetatea lui Iuda.

Domnia fericită a lui Uzia.

26 Atuncia tot poporul lui Iuda luă pre ^aUzia, care *eră* de șasesprezece ani, și-l făcù rege în locul părintelui său Amazia. 2 El zidi Elotul, și-l aduse înapoi la Iuda, după ce adormi regele, cu părinții săi.

3 De șasesprezece ani *eră* Uzia, când se făcù rege, și cincizeci și doi de ani domni el în Ierusalim; și numele mumei lui *eră* Iecolia din Ierusalim. 4 El făcù drepte în ochii Domnului, întocmai cum făcuse Amazia, părintele său. 5 ^bEl căută pre Dumnezeu, în zilele lui Zecaria, om ^ccu pricepere în viziunile lui Dumnezeu; și cât a căutat pre Domnul, Dumnezeu i-a dat fericire.

6 El ieși, și ^dse luptă cu Filistenii, și sfărâmă zidul Gatului și zidul Iabnei și zidul Așdodului, și zidi cetăți în Așdod și între Filistenii. 7 Și Dumnezeu îl ajută asupra ^eFilistenilor și asupra Arabilor, cari locuiau în Gur-Baal, și asupra Meunilor. 8 Și Ammonitii ^fdădură lui Uzia daruri: și renumele lui se răspândi, până la intrarea Egiptului; căci se întărise foarte.

9 Și Uzia zidi turnuri în Ierusalim, deasupra ^gporței colțului, și deasupra porței văiei, și deasupra colțului *zidului*, și le întări.

10 Și zidi turnuri în pustiu, și săpă fântâni multe; căci aveă turme mari, atât în vale, cât și pe șes, plugari și vieri pe munți și pe câmpuri mănoase: căci iubiă *lucrarea* pământului.

11 Și aveă Uzia oaste de ostași, cari ieșeau la rebel în cete, după numărul

numărării lor prin Ieiel, scriitorul, și prin Maascia, căpitenia, supt conducerea lui Hanania. *unul* din mai marii regelui.

12 Tot numărul capilor *caselor* părințești ale bărbaților viteji *eră*: două mii șase sute. 13 Și supt conducerea lor *eră* o putere înarmată de trei sute șapte mii și cinci sute de ostași, puternici în oștire: ca să ajute pre rege asupra neamicului. 14 Și Uzia pregăti pentru toată oastea scuturi și lănci și coifuri și platoșe și arcuri și pietri de praștie. 15 Și făcù în Ierusalim mașini iscodite de maistru meșteșugit, cari să fie așezate pe turnurile și colțurile *zidurilor*, ca să arunce săgeți și pietri mari. Și renumele lui se răspândi departe; căci minunat a fost ajutat, până ce s'a întărit.

Semeția regelui, tămâind pre jertfelnic, e pedepsită cu lepră.

16 Dar ^hdupă ce s'a întărit, ⁱse înalță inima lui până la stricăciunea *sa*; căci el păcătui contra Domnului, Dumnezeuul său, și ^jmerse în templul Domnului, ca să ardă tămâie pe altarul tămâierei. 17 Și ^kAzaria preotul, mergea pe urma lui, și cu dânsul optzeci de preoți ai Domnului, bărbați viteji: 18 Și se opuseră lui Uzia regele, și ziseră către dânsul: Nu-ți ^le dat, Uzia, să tămâiezi înaintea Domnului, ci ^mpreoților, fiilor lui Aaron, cari sunt sfințiți să tămâieze. Ieși din templu, căci păcătuești, și nu ți-^{se} va socoti spre onoare de către Domnul Dumnezeu.

19 Atuncia se mâniè Uzia, și în mână-i *eră* tămâietcarea, spre a tămâia: și cum se mâniè pre preoți, răsări pe fruntea lui ⁿlepra, înaintea ochilor preoților, în casa Domnului, înaintea altarului tămâierei. 20 Și-l priviră Azaria, arhierul, și toți preoții, și iacă, *eră* lepros pre fruntea lui, și-l scoaseră cu grăbire de acolo, și chiar el ^ose silì să iasă, fiindcă Domnul îl lovise. 21 ^pȘi Uzia, regele, a fost lepros, până în ziua morței

Capul 26. | ^b Cap. 24. 2. | ^d Isa 14. 29. | ^f 2 Sam. 8. 2. | ^h Deut. 32. 15. | ^j 2 Reg. 16. 12, 13. | ^l Num. 16. 40. | ^o Pecum Est. 6. 22.
^a 2 Reg. 14. 21. | ^c Dan. 1. 17. | ^e Cap. 21. 16. | ^g 2 Reg. 14. 13. | ⁱ Deut. 8. 14. | ^m Esod. 30. 7, 8. | ⁿ Num. 12. 10. | ^p 2 Reg. 15. 5.

sale, și locuia într-o casă deosebită, fiindcă eră lepros, căci a fost depărtat de casa Domnului: și Iotam fiul său, eră preste casa regelui, și judecă poporul țării.

22 Și celelalte fapte ale lui Uzia, cele dintâin și cele depe urmă, le-a scris ^rIsaia, fiul lui Amoz profetul. 23 ^sȘi adormi Uzia cu părintii săi, și-l immormântară, lângă părintii săi, pe câmpul mormintelor regilor: căci zisu-s'a: *A fost lepros. Și Iotam fiul său domni în locul său.*

Domnia fericită a lui Iotam; biruința sa asupra Ammoniților.

27 De ^adouăzeci și cinci de ani eră Iotam, când se făcù rege, și șasesprezece ani domni el în Ierusalim: și numele mumei lui eră Ierușa, fiica lui Zadok. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, tocmăi că nu merse în templul Domnului: dar ^bpoporul tot mai mult se strică. 3 El zidi poarta de sus a casei Domnului: și la zidul Ofel (*turn*) zidi el multe.

4 Și zidi cetăți în muntele lui Iuda: și în păduri zidi palate și turnuri. 5 Și se luptă cu regele fiilor lui Ammon, și-i învinse: și fiii lui Ammon îi dădură în același an o sută talanți de argint, și zece mii core de grâu, și zece mii core de orz. Aceasta îi dădură lui fiii lui Ammon și în al doilea și în al treilea an. 6 Așa se făcù Iotam tare, fiindcă-și îndreptă căile lui înaintea Domnului, Dumnezeuul său.

7 Și celelalte fapte ale lui Iotam, și toate resbelele sale, și căile sale, iacă! acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda. 8 De douăzeci și cinci de ani eră el, când se făcù rege, și șasesprezece ani domni el în Ierusalim. 9 ^cȘi adormi Iotam cu părintii săi, și-l immormântară în cetatea lui David. Și Ahaz fiul său domni în locul său.

Domnia lui Ahaz; răutatea sa.

28 De ^adouăzeci de ani eră Ahaz, când se făcù rege, și șasesprezece ani domni el în Ierusalim: și nu făcù drepte în ochii Domnului, ca David, părintele său: 2 Ci umblă pre căile regilor lui Israel, și făcù ^bchipuri vărsate ^cBaalilor: 3 Și tămâie, în ^dvalea fiului lui Hinnom, și trecù pre ^efiii săi prin foc, după uriciunile popoarelor, pre care le alungase Domnul de dinaintea fiilor lui Israel. 4 Și jertfi și tămâie pe înălțimi și pe coline și supt tot arborele verde.

5 Și ^fDomnul Dumnezeuul său îl dădù în mâna regelui Siriei: și ei îl ^gloviră, și luară dela dânsul mulți prinși, și-i duseră la Damasc. Ba și în mâna regelui lui Israel fu dat: și acesta îl lovì, cu lovire mare. 6 Și ^hPekah, fiul lui Remalia, neise în Iuda o sută și douăzeci de mii într'o zi, toți bărbați viteji: fiindcă părăsiseră pre Domnul, Dumnezeuul părintilor lor. 7 Și Zieri, un viteaz din Efraim, omorî pre Maaseia, fiul regelui, pre Azrikam, mai marele casei, și pre Elkana, al doilea după rege. 8 Și fiii lui Israel luară prinși dela ⁱfrații lor două sute de mii femei, fii și fete: și luară mare pradă dela dânsii și aduseră pradă la Samaria.

Profetul Obed.

9 Dar eră acolo un profet al Domnului, al cărui nume eră Obed: el ieși înaintea oastei, care venia la Samaria, și zise către dânsa: Iacă! ^jfiindcă Domnul, Dumnezeuul părintilor voștri, s'a mâniat pre Iuda, de aceea datu-i-a în mâinile voastre, și voi ați ucis între dânsii cu o furie, ce ^kpână la cer a ajuns. 10 Și acum oare socotiți voi a vă supune pre fiii lui Iuda și ai Ierusalimului ^lservi și serve? Au nu sunt și între voi păcate asupra Domnului, Dumnezeuul vostru? 11 Și acum ascultați-mă și trimeteți înapoi pre prinșii, pre cari i-ați prins dela frații voștri: ^mcăci mânia

^g Num. 5. 2.
^r Isa. 1. 1.
^s Isa. 6. 1.

Capul 27.
^a 2 Reg. 15. 32,
etc.

^b 2 Reg. 15. 35.
^c 2 Reg. 15. 38.

Capul 28.
^a 2 Reg. 16. 2.
^b Esod. 34. 17.
^c Jude. 2. 11.

^d 2 Reg. 23. 10.
^e 2 Reg. 16. 3.
^f Isa. 7. 1.
^g 2 Reg. 16. 5.6.

^h 2 Reg. 15. 27.
ⁱ Cap. 11. 4.
^j Ps. 69. 26.
Isa. 10. 5.

Obad 10. etc.
Zech. 1. 15.
^k Ezra. 9. 6.
Apoc. 18. 5.

^l Lev. 25. 39,
42. 43, 46.
^m Iac. 2. 13.

Domnului *s'a aprins* asupra-vă. 12 Atunci se sculară *cătiva* bărbați dintre capii fiilor lui Efraim: Azaria, fiul lui Iohanan: Berechia, fiul lui Meșillemot: Hezekia, fiul lui Șallum, și Amasa, fiul lui Hadlai, asupra celor ce se înturnau din luptă. 13 Și ziseră către dânșii: Voi să nu aduceți aicea pre prinși: *Destul* de vinovați suntem Domnului, și voi mai căutați a adăugi încă la păcatele noastre și la vina noastră! căci mare este vina noastră, și mânia mare *este* asupra lui Israel. 14 Deci lăsară ostașii pre cei prinși și prada, înaintea celor mari și a toată adunarea. 15 Și se sculară bărbații, ⁿcari fură numiți cu nume, și luară pre cei prinși, și pre toți, cari dintr'înșii erau goi, îi îmbrăcară de pradă, și le dădură de îmbrăcat, de încălțat. ^ode mâncat și de băut; și-i unseră, și duseră pre toți, cari erau slabi, pre asini, și-i aduseră la Ierichon. ^pcetatea palmierilor, la frații lor: și apoi se întoarseră în Samaria.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra lui Ahaz.

16 ^qÎn acelaș timp trimese regele Ahaz la regii Asiriei, ca să-i ajute. 17 Că iarăși veniseră Edomiții, și bătură pre Iuda, și duseră *cu sine* prinși. 18 ^rȘi Filistenii se răsletiră preste cetățile din șes și dela mează-zi ale lui Iuda, și cuprinsură Bet-Semeșul, Aialonul, Ghederotul, și Șocoul cu cetățile sale, și Timina cu cetățile sale, și Ghimzoul cu cetățile sale: și locuiră acolo. 19 Căci Domnul umili pre Iuda, pentru Ahaz, regele lui ^sIsrael; căci el a ^ttras pre Iuda în desfrânare, și a păcătuit foarte asupra Domnului. 20 Și veni ^uTiglat-Pilneser, regele Asiriei, la dânșul, și-l străntoră, în loc de a-l ajuta. 21 Căci Ahaz luă o parte *a tezauretor* casei Domnului și ale casei regelui și ale mai marilor, și o dădù regelui Asiriei: dar el nu-l ajuta.

22 Și în timpul acela, când îl străntoră, păcătui el și mai mult asupra Domnului, acest rege Ahaz! 23 Căci ^vjertfi

zeilor din Damasc, cari-l bătuseră, și zise: Într'adevăr! zeii regilor Siriei îi ajută pre ei: le voiu jertfi, și ^xei mă vor ajuta. Dar fost-a aceasta spre cădere-lui și a tot Israelul. 24 Și luă Ahaz uneltele casei lui Dumnezeu la un loc, și sfărămă uneltele casei lui Dumnezeu, ^yși închise ușile casei Domnului, și-și făcù altare în fiecare colț în Ierusalim. 25 Și în toate cetățile lui Iuda făcù înălțimi, ca să tămâieze altor zei: și întărată mânia Domnului, Dumnezeu părinților săi.

26 ^zȘi celelalte fapte ale lui, și toate căile sale, cele dintăiu și cele depe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Iuda și a lui Israel. 27 Și adormi Ahaz cu părinții săi, și-l înmormântară în cetate, *adecă* în Ierusalim: dar nu l-au adus în mormintele regilor lui Israel. Și Hezekia, fiul său, domni în locul său.

Hezekia urmează părintelui său: restatornicește cultul lui Dumnezeu, și aduce jertfe mari de ispășire.

29 Hezekia ^ase făcù rege, când *eră* de douăzeci și cinci de ani, și douăzeci și nouă de ani domni în Ierusalim: și numele mumei lui *eră* Abia, fiica lui ^bZecaria. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, întocmai cum a făcut David, părintele său.

3 În anul întâiu al domniei sale, în luna întâia, ^cdeschise ușile casei Domnului, și le dresc. 4 Și porunci să vină preoții și Leviții, și-i adună pre locul deschis spre răsărit: 5 Și zise către dânșii: Ascultați-mă, voi Leviților: ^dSfințiți-vă acum, și sfințiți casa Domnului, Dumnezeu părinților voștri, și scoateți din templu necurătenia. 6 Căci părinții noștri au păcătuit, și au făcut rele în ochii Domnului, Dumnezeu nostru, și l-au părăsit, și ^efața lor o-au întors dela locașul Domnului, și *i-au întors* spatele. 7 ^fBa, ei au închis ușile porticului, și au stâns candelile, și n'au tămâiat tă-

ⁿ Vers. 12. | ^p Judc. 1. 16. | ^s Cap. 21. 2. | ^r Cap. 25. 14. | ^z 2 Reg. 16. 19. | *Capul 29.* | ^a Cap. 28. 24. | ^e Ier. 2. 27
^o Luc. 6. 27. | ^q 2 Reg. 16. 7 | ^t Esod. 32. 25 | ^x Ier. 44. 17. 18. | 20 | ^σ 2 Reg. 18. 1. | ^d 1 Cron. 15. 12 | ^f Cap. 28. 24
Rom. 12. 20. | ^v Ezecl. 16. 27. 57. | ^u 2 Reg. 15. 24. | ^y Cap. 29. 3. 7. | — | ^b 1 Cron. 26. 5.

mâie, nici n'au adus ardere de tot Dumnezeuului lui Israel în templu. 8 Pentru aceea *g* veni mânia Domnului preste Iuda și Ierusalim, și el i-a făcut de groază și de spaimă și de *h* bătaie de joc, precum vedeți cu ochii voștri. 9 Iacă, pentru aceea au căzut *i* părinții noștri de sabie, și fiii noștri și fetele noastre și femeile noastre *sunt* în captivitate. 10 Acum *este* în inima mea să încheiu *l* legământ cu Domnul, Dumnezeul lui Israel, ca să se întoarcă dela noi aprinderea mâniei sale. 11 Nu întârziati deci, fiii mei! căci pre voi *k* v'a ales Domnul să stați înaintea lui, să-i serviți, să fiți servii săi, și să-i tămăiați.

12 Atuncia se sculară Leviții: Mahat, fiul lui Amasai, și Ioel, fiul lui Azaria, dintre fiii Kehatiților; și dintre fiii Merariților: Kiș, fiul lui Abdi, și Azaria, fiul lui Iehalelel; și dintre Gherșoniți: Ioah, fiul lui Zimma, și Eden, fiul lui Ioah; 13 Și dintre fiii lui Elizafan: Șimri și Ieiel; și dintre fiii lui Asaf: Zecaria și Mattania; 14 Și dintre fiii lui Heman: Iehiel și Șimei; și dintre fiii lui Iedutun: Șemaia și Uziel; 15 Și adunară pre frații lor, și *l* se sfințiră și merșeră, după porunca regelui, în lucrul Domnului, *m* ca să curețe casa Domnului. 16 Și intrară preoții, în lăuntru casei Domnului, să *o* curețe, și scoaseră toate necurătenile, pre cari le-au găsit în templul Domnului, în curtea casei Domnului; și Leviții *le* adunară, spre a *le* scoate afară la pârâul Kedron. 17 Și ei începură a sfinți în *ziua* întâia a lunii întâiu, și în a opta zi a lunii veniră la porticul Domnului, și sfințiră casa Domnului în opt zile; și în ziua a șasesprezecea a lunii întâia erau gata.

18 Și merșeră în lăuntru, la regele Hezekia, și ziseră: Am curățit toată casa Domnului, și altarul de ardere de tot și toate uneltele sale, și masa pânilor de punere înainte, și toate uneltele sale. 19 Și toate acele unelte, pre cari le *n* de-

părtase regele Ahaz, în timpul domniei sale, în nelegiuirile sale, le-am gătit și sfințit; și iacă, *sunt* înaintea altarului Domnului.

20 Și Hezekia, regele, se sculă dimineața, și adună pre mai marii cetăței, și se sui în casa Domnului. 21 Și aduseră șapte boi, șapte berbeci, șapte miei și șapte țapi pentru *o* jertfirea de păcat, pentru regat și pentru templu și pentru Iuda. Și el porunci fiilor lui Aaron, preoților, ca să-i sfințească *pre ei* pe altarul Domnului. 22 Și ei junghiară boii, și preoții luară sângele, și *l* stropiră preste altar; și junghiară berbecii, și stropiră sângele preste altar; și junghiară miei, și stropiră sângele preste altar. 23 Și duseră țapii sfințirii pentru păcat înaintea regelui și a adunării, și aceștia puseră *m* mâinile lor pre dânșii; 24 Și-i junghiară preoții, și curățiră altarul cu sângele lor, *n* ca să facă ispășire pentru tot Israelul; căci pentru tot Israelul poruncise regele această ardere de tot și jertfirea pentru păcat. 25 *s* Și puse pre Leviți în casa Domnului cu cimbale, harpe și citare, *t* după rânduiala lui David și a lui *u* Gad, văzătorul regelui, și a lui Natan, profetul; *v* căci *astfel* *eră* poruncit dela Domnul prin profetia săi. 26 Și Leviții stătură cu instrumentele lui *x* David, și preoții cu *y* trâmbițele. 27 Și Hezekia porunci să se aducă arderile de tot pe altar; și în același timp, când se începură arderea de tot, *z* începură și cântarea Domnului cu trâmbițele și instrumentele lui David, regele lui Israel.

28 Și toată adunarea se închină, și cântăreții cântară, și trâmbițașii sunară; aceste toate *ținură*, până ce se sfârși arderea de tot.

29 Și sfârșindu-se arderea de tot, se plecară la pământ *a* regele și toți, câți se aflau cu el, și se închiuară.

30 Și regele Hezekia și mai marii ziseră Leviților, să laude pre Domnul cu

g Cap. 24. 18.
h Ier. 18. 16.

i Cap. 28. 5, 6,
8, 17.
j Cap. 15. 12.

k Num. 3. 6.
l Vers. 5.
m Cron. 1. 23. 28.

n Cap. 28. 24.
o Lev. 4. 3. 14.
p Ebr. 9. 21.

q Lev. 4. 15, 24.
r Lev. 14. 20.
s 1 Cron. 16. 4

t 1 Cron. 23. 5.
u 2 Sam. 24. 11.
v Cap. 30. 12.

x Amos. 6. 5.
y 1 Cron. 15. 24.

z Cap. 23. 18.
a Cap. 20. 18.

cuvintele lui David și ale lui Asaf, văzătorul; și-l laudară cu bucurie, se plecară, și se închinară.

31 Și Hezekia cuvântă și zise: Acuma v'ăți sfințit Domnului; apropiati-vă și aduceți jertfile și laude în casa Domnului! Și adunarea aduse jertfile și ^blaude: și fiecare, pre care l-a îndemnat inima, aduse ardere de tot. 32 Și numărul arderilor de tot, pre cari le aduse adunarea, eră: saptezeci de boi, o sută berbeci, două sute miei; ardere de tot Domnului *erau* toate acestea. 33 Și lucrurile sfințite *erau*: șase sute de boi și trei mii de oi. 34 Dar preoți erau puțini foarte, și nu putură despuia toate arderile de tot; deci îi ajutară frații lor, Leviții, până ce s'a sfârșit lucrul, și până ce s'au sfințit preoții; căci Leviții, mai din toată inima decât preoți, se sfințiră. 35 *Erau* multe foarte și ardere de tot, cu grăsimile jertfilor de bucurie, și cu libațiunile arderilor de tot. Astfel se întocmi serviciul casei Domnului. 36 Și se bucurară Hezekia și tot poporul, că Dumnezeu pregăti pre popor; căci pe neașteptate se făcù lucrul *acesta*.

Hezekia face să se serbeze paști mari pentru tot Israelul.

30 Și trimese Hezekia către tot Israelul și Iuda, și scrise epistole și către Efraim și Manase, ca să vină la casa Domnului în Ierusalim, să facă pasca Domnului, Dumnezeuul lui Israel. 2 Și se sfătuì regele cu mai marii săi și cu toată adunarea în Ierusalim, să facă pasca în a doua ^alună. 3 Că nu o puteau face ^bîn acel timp: ^ccă nu se sfințiseră indestul preoți, și poporul nu se adunase încă la Ierusalim. 4 Și lucrul eră drept în ochii regelui și în ochii a toată adunarea. 5 Așa se hotărâră să facă prochiemare în tot Israelul, dela Beer-Șeba până la Dan, ca să vină, să facă Domnului, Dumnezeuul lui Israel, pasca la Ierusalim; căci nu o făcuseră de mult după eum eră poruncit.

6 Și merseră alergătorii cu scrisorile regelui și ale mai marilor săi în tot Israelul și Iuda, și ziceau după porunca regelui: Voi, fiii lui Israel, ^dîntoarceți-vă către Domnul, Dumnezeuul lui Abraam, al lui Isaac, și al lui Israel, ca și el să se întoarcă la rămășița, ce a mai rămas din voi de mâna ^eregilor Asirici. 7 Și nu fiți ^fca părinții voștri, și ca frații voștri, cari au păcătuit asupra Domnului, Dumnezeuul părinților lor, *care* de aceea ^gi-a dat pustiirii, precum vedeti. 8 Dar nu fiți ^htari la cerbice, ca părinții voștri: dedați-vă Domnului, și veniți la templul său, pre care l-a sfințit în veci, și serviți Domnului, Dumnezeuul vostru, ⁱca să se întoarcă dela voi aprinderea mâniei sale. 9 Căci, când vă veți întoarce la Domnul, atunci și frații voștri și fiii voștri *vor afla* ^jcompătimire înaintea aceloră, cari îi țin prinși, și se vor întoarce în țara aceasta; căci ^kmilos și îndurător *este* Domnul, Dumnezeuul vostru, și nu-și va înturnă fața *sa* dela voi, dacă ^lvă veți întoarce la el.

10 Și trecură alergătorii, din cetate în cetate, prin pământul lui Efraim și al lui Manase, și până la Zabulon; dar ei ^mrăseră de dânsii, și-și bătură joc de dânsii. 11 Iar ⁿunii din bărbații din Asser și din Manase și din Zabulon se umiliră, și veniră la Ierusalim. 12 Și preste Iuda a fost ^omâna lui Dumnezeu, și le dădù o inimă, ca să împlinească porunca regelui și a mai marilor ^pîn lucrul Domnului.

13 Așa se adună popor mult la Ierusalim, ca să serbeze sărbătoarea azimelor, în a doua lună, o adunare mare foarte. 14 Și se sculară, și depărtară altarele, ^qcare *erau* în Ierusalim, și toate altarele de tămâiere le depărtară, și le aruncară în pârâul Kedron: 15 Și junghiară pasca, în patrusprezecea a lunei a doua; și preoții și Leviții ^rse rușinară, și se sfințiră și aduseră ardere de tot în casa Domnului. 16 Și se așezară în

^b Lev. 7. 12.

^c Num. 9. 10, 11.

^d Esod. 12. 6, 18.

^e Cap. 29. 34.

^f Ioel. 2. 13.

^g 2 Reg. 15. 19.

^h Ezec. 20. 18.

ⁱ Cap. 29. 8.

^j Deut. 10. 16.

^k Cap. 29. 10.

^l Ps. 106. 46.

^m Isa. 55. 7.

ⁿ Cap. 36. 16.

^o Filip. 2. 13.

^p Cap. 29. 25.

^q Cap. 28. 24.

^r Cap. 29. 34.

locul lor, după datina lor, după legea lui Moisi, omul lui Dumnezeu. Preoții stropiră sângele, *ce-l primiră* din mâna Leviților.

17 Căci mulți *erau* în adunare, cari nu se sfințiseră: ^spentru aceea Leviții luară asupra-și junghierea pascei pentru toți, cari nu *erau* curăți, spre a-i sfinți Domnului. 18 Căci mulți din popor, ^tmulți din Efraim, din Manase, din Isaacar și din Zabulon, nu se curățiseră; ^ucăci mâncară pasca altfel decât precum *eră* scris; dar Hezekia se rugă pentru dânșii, zicând: Domnul cel bun să ierte fiecăruia. 19 *Care* ^vși-a îndreptat inima, spre a căuta pre Dumnezeu, Domnul, Dumnezeuul părinților săi, deși nu *se curăți* după curățirea templului. 20 Și Domnul ascultă pre Hezekia, și vindecă pre popor.

21 Și așa serbară fiii lui Israel, cari se aflau în Ierusalim, ^xsărbătoarea azimelor șapte zile, cu bucurie mare, și Leviții și preoții laudau pre Domnul din zi în zi, *cântând* Domnului cu instrumente puternice. 22 Și Hezekia vorbi la inima tuturor Leviților, ^ycari aveau pricepere bună în lucrurile Domnului; și ei mâncară în timpul serbării acelor șapte zile, aducând jertfe de bucurie, și ^zmărturisiră Domnului, Dumnezeuul părinților lor.

23 Și toată adunarea se sfătui *a mai* serbă alte șapte zile: și sârbară *incă* șapte zile cu bucurie. 24 Căci Hezekia, regele lui Iuda, dădă adunării o mie de boi și șapte mii de oi: și mai marii dădură adunării o mie de boi și zece mii de oi; și se sfințiră preoți mulți foarte. 25 Și se bucură toată adunarea lui Iuda, și preoții, și Leviții, și toată adunarea *acelora*, cari veniseră din Israel, și străinii, cari veniseră din pământul lui Israel, și *aceia* cari locuiră în Iuda. 26 Și eră bucurie mare în Ierusalim, asemenea căreia nu *fusesse* în Ierusalim din zilele lui Solomon, fiul lui David, regele lui Israel. 27 Atuncia se scu-

lară preoții și Leviții, și binecuvântară pre popor; și vocea lor fu auzită, și rugăciunea lor veni până la locuința sa cea sfântă, la cer.

Hezekia desființază idolatria și restatornicește serviciul în templu.

31 Și sfârșindu-se toate acestea, ieși tot Israelul, câți se aflaseră în cetățile lui Iuda, și ^asfărâmară stâlpii, și tăiară Astarteele, și surpară înălțimile și altarele din tot Iuda și Beniaminul, din Efraim și Manase, până ce le nimiciră cu toții. Atuncia se întoarseră toți fiii lui Israel, fiecarele la stăpânirea sa, în cetățile lor.

2 Și așeză Hezekia ^brândurile preoților și ale Leviților, după rândurile lor, pre fiecarele după serviciul său, *după cel* al preoților, ^cpentru ardere de tot și jertfirile de bucurie, spre servire și spre mărire și spre laudă, pe la porțile taberelor Domnului. 3 Și *hotărî* partea regelui din averea sa, pentru arderile de tot, *adecă* pentru arderile de tot de dimineata și de seara, și pentru ardere de tot ale sabbatelor și ale lunelor nouă și ale sărbătorilor, după cum *este* scris în ^dlegea Domnului.

4 Și porunci poporului, carele locuia în Ierusalim, să dea preoților și Leviților ^epartea lor, pentru ea să se întărească în ^flegea Domnului. 5 Și ieșind porunca, aduseră fiii lui Israel în mulțime ^gprinoasele grăului, ale mustului, și ale oleului și ale mierei, și ale tuturor veniturilor câmpului; și aduseră zecimea dela toate în mulțime. 6 Și fiii lui Israel și ai lui Iuda, cari locuiau în cetățile lui Iuda, aduseră și ei zecimea din boi și oi, și ^hzecimea din lucrurile sfinte, cari erau sfințite Domnului, Dumnezeuul lor, și puseră grămezi lângă grămezi. 7 În luna a treia începură a pune grămezile, și în a șaptea lună le sfârșiră. 8 Și venind Hezekia și mai marii, și văzând grămezile, ei binecuvântară pre Domnul și pre poporul său Israel. 9 Atuncia Hezekia întrebă pre

^s Cap. 29. 34. | ^u Esod. 12. 43. | ^v Cap. 19. 3. | ^y Dent. 33. 10. | ^t Vers. 11. | etc. | ^x Esod. 12. 15. | ^z Ezra. 10. 11.

Capitol 31. | ^b 1 Cron. 23. 6. | ^d Num. 28. & 29. | ^f Mal. 2. 7. | ^a 2 Reg. 18. 4. | ^c 1 Cron. 23. 30. | ^e 1 Cron. 22. 29. | ^g Esod. 22. 29. | ^h Lev. 27. 30. | 31.

preoți și pre Levitii în privirea grămezilor. 10 Și-i răspunse Azaria, arhierul, din casa lui Zadok, și zise: ⁱDe când s'au început a se aduce darul ridicat în casa Domnului, noi am mâncat, ne-am îndestulat, și a rămas și mulțime; căci Domnul a binecuvântat pre poporul său: și ce a mai rămas, *este* grămada aceasta.

11 Și porunci Hezekia, ca să gătească cămări în casa Domnului: și le gătiră. 12 Și aduseră darul ridicat, și zecimea, și *lucrurile* sfințite, cu credință: și ^jmai mare asupra acestora *eră* Cononia, Levitul, și Șimei, fratele său, *eră* al doilea. 13 Și Iehiel, Azazia, Nohat, Asael, Ierimot, Iozabad, Eliel, Ismachia, Mahat, și Benaia, *erau* veghietori supt Cononia și Șimei, fratele său, după porunca lui Hezekia, regele, și al lui Azaria, mai marele casei lui Dumnezeu. 14 Și Kore, fiul lui Imma, Levitul, ușierul de către răsărit, *eră* preste darurile de bunăvoie ale lui Dumnezeu, a împărți darul ridicat al Domnului și lucrurile cele preăsfinte. 15 Și supt dânsul *erau* Eden, Minianin, Ieșua, Șemaia, Amaria, și Șecania, în ^k cetățile preoților, cu îndatorire statornică, să le împartă fraților lor după rânduri, celui mare precum și celui mic: 16 Afară de partea bărbătească, cari erau înseriși de trei ani și mai sus, a tuturor acelora, cari intrau în casa Domnului, după trebuința zilnică, după serviciul lor în slujba lor și în rânduiala lor. 17 Și a preoților cei înseriși după casele lor părintești, și a Levitilor, ^lde la douăzeci de ani și mai sus, în cele de păzit ale lor, după rândurile lor: 18 Și a tuturor pruncilor lor, a femeilor lor și a fiilor lor, și fetelor lor, cei înseriși din toată adunarea: căci cu îndatorire statornică fură sfințiți pentru *lucrurile* cele sfinte. 19 Și pentru fiii lui Aaron, preoții, în ^m câmpiele împrejurimilor cetăților lor *erau* în fiecare cetate bărbații, cari anume erau numiți, spre a împărți partea tuturor

celor de partea bărbătească dintre preoți, și la toți înserișii dintre Leviti.

20 Și așa făcù Hezekia în tot Iuda: și făcù *ce eră* bun, drept și adevărat înaintea Domnului, Dumnezeuul său. 21 Și în tot lucrul, pre care l-a început în serviciul casei lui Dumnezeu, al legii, și al poruncei, spre a căuta pre Dumnezeuul său, lucră cu toată inima sa, și prosperă.

Năvălirea lui Senacherib și împresurarea Ierusalimului; nimicirea armatei sale în chip minunat.

32 După ^a aceste lucruri și *această* statornicie, veni Senacherib, regele Asiriei, întră în Iuda, și tăbări asupra cetăților întărite, și se hotări a-și le lua.

2 Și văzând Hezekia, că veni Senacherib, și că țintiă să se lupte asupra Ierusalimului, 3 Se sfătui cu mai marii săi și cu vitejii săi, ca să astupe apele isvoarelor, cele din afară de cetate: și ei îl ajutară. 4 Și s'a strâns popor mult, și astupă toate isvoarele și pârăul, care curge prin mijlocul țarei, zicând: Pentru ce să vină regii Asiriei, și să găsească apă multă? 5 Și ^b el se întări, ^cși zidi tot zidul, care *eră* stricat, și înălță turnurile, și *zidi* pre din afară un alt zid, și întări ^d Millo, în cetatea lui David, și făcù arme și senturi mulțime: 6 Și puse mai mari de rebel preste popor, și-i adună la sine în locul deschis la poarta cetăței, și le vorbi la inimă, zicând: 7 ^e Fiți tari, și îmbărbătați-vă: ^f nu vă temeți, și nu vă înspăimântați, înaintea regelui Asiriei, nici de toată mulțimea ce *este* cu dânsul: căci ^g eu noi *sunt* mai mulți decât cu dânsul. 8 Cu dânsul *este* un ^h braț de carne, dar ⁱ eu noi *este* Domnul, Dumnezeuul nostru, ca să ne ajute, și să poarte resbelele noastre. Și poporul se rezămă pre cuvintele lui Hezekia, regele lui Iuda.

9 ^j După aceasta trimise Senacherib, regele Asiriei, pre servii săi la Ierusalim (el însuși împresură Lachișul, și toată puterea lui cu dânsul), către He-

ⁱ Mal. 3. 10.

^j 1 Cron. 23. 24. ^m Lev. 25. 34

Capul 32.

^b Isa. 22. 9, 10.

^d 2 Sam. 5. 9.

^f Cap. 20. 15.

^h 1 Ioan. 4. 4.

^j Neem. 13. 13.

27.

^a Isa. 36. 1, etc.

^c Cap. 25. 23.

^e Deut. 31. 6.

^g 2 Reg. 6. 16.

ⁱ Rom. 8. 31.

^k Ios. 21. 9.

2 Reg. 18. 17.

zekia, regele lui Iuda, către tot Iuda, care *eră* în Ierusalim, zicând: 10 Așa zice Senacherib, regele Asiriei: În ce vă credeți voi, de stați impresurați în Ierusalim? 11 Au nu vă amăgește Hezekia, ca să vă dea morței prin foamete și sete, când zice: Domnul, Dumnezeul nostru ne va mântui din mâna regelui Asiriei? 12 Au nu același Hezekia depărtă înălțimile sale și altarele sale, și a poruncit lui Iuda și Ierusalimului, zicând: Numai înaintea unui altar să vă închinați, și *numai* pe dânsul să tămăduiați? 13 Nu știți ce am făcut eu și părinții mei tuturor popoarelor țărilor? Putut-au mântui zeii popoarelor țărilor *acelora* pământul lor din mâna mea? 14 Care dintre toți zeii acelor popoare, pre cari părinții mei le pierdură, a putut mântui pre poporul său din mâna mea, așa ca și Dumnezeul vostru să vă poată mântui din mâna mea? 15 Și acum să nu vă înșele Hezekia, și să nu vă amăgească în chipul acesta! să nu vă credeți în el! Căci nici un zeu al vreunui popor sau regat n'a putut mântui pre poporul său din mâna mea și din mâna părinților mei: și cu atât mai puțin Dumnezeul vostru vă va putea mântui din mâna mea! 16 Și *attele* mai vorbiră servii săi, asupra Domnului Dumnezeu, și asupra lui Hezekia, servul său.

17 Și el scrise o epistolă, blestemând pre Domnul, Dumnezeul lui Israel, și vorbind în contra lui, zicând: Precum nici zeii popoarelor *celoralte* țări nu mântuiră pre poporul lor din mâna mea, așa nici Dumnezeul lui Hezekia nu va mântui pre poporul său din mâna mea. 18 Și strigară cu voce tare în limba Iudaică poporului din Ierusalim, care *eră* pre zid, spre a-i spăimânta, și a-i turbura, ca să poată lua cetatea: 19 Și vorbiră asupra Dumnezeului Ierusalimului, ca asupra zeilor popoarelor pământului, *cari sunt* făptura mânelor omenesti.

20 Și asupra acestora se rugară He-

zekia, regele, și Isaia, fiul lui Amoz, profetul, și strigară către cer. 21 Și trimise Domnul pre un înger, care nimici pre toți bărbații viteji și pre căpitenii și pre mai marii în tabăra regelui Asiriei: și așa el își întoarse cu rușine fața înapoi în țara sa, și merse în casa zeului său, și-l uciseră cu sabia cei ce ieșiseră din cipsele sale. 22 Așa mântui Domnul pre Hezekia și pre locuitorii Ierusalimului din mâna lui Senacherib, regele Asiriei, și din mâna tuturor *celoraltți*, și-i apără din toate părțile. 23 Și mulți aduseră daruri Domnului la Ierusalim, și lui Hezekia, regele lui Iuda, lucruri scumpe: și el se înalță după aceasta, în ochii tuturor popoarelor.

Boala lui Hezekia, ambiția, averea, fericirea și moartea sa.

24^k În zilele acelea Hezekia se îmbolnăvi de moarte, și se rugă către Domnul: și el vorbi către dânsul, și-i dădu semn. 25 Dar Hezekia ^lnu răsplăti după bunătatea *ce i-se arată*, ci inima lui se înalță: ^mde aceea veni, mâniē preste dânsul și preste Iuda și Ierusalim. 26 ⁿDar Hezekia se umili pentru înălțarea inimii sale, el și locuitorii Ierusalimului, și mânia Domnului nu veni preste dânsii. ^oîn zilele lui Hezekia.

27 Hezekia avu avere mare foarte și onoare, și-și făcū tezaure pentru argint și aur, pentru pietre prețioase, mirosi-toare și scuturi, și pentru tot felul de unelte prețioase. 28 Și case de rezervă pentru venitul grâului, al mustului și al oleiului, și staulē pentru tot felul de vite, și îngrădituri pentru turme. 29 Și-și zidi cetăți, și *avea* turme de oi și boi multime: căci Dumnezeu îi dăduse avere multă foarte.

30 ^pTot acest Hezekia a astupat și gura de sus a apei Ghidon, și a dus-o în jos, pe la partea despre apus a cetăței lui David. Și Hezekia prosperă în toate lucrările sale. 31 Numai în privința solilor mai marilor din Babilon, cari ^qtrimeseră la dânsul, ca să întrebe

despre minunea, ce s'a întâmplat în țară, îl părăsi Dumnezeu, ca să-l încerce, și să cunoască tot *ce erà* în inima lui.

32 Și celelalte fapte ale lui Hezekia, și lucrările sale cele bune, iacă, acestea *sunt* scrise în *viziunea* lui Isaia, profetul, fiul lui Amoz, în Cartea Regilor lui Iuda și a lui Israel. 33 ^s Și adormi Hezekia cu părinții săi, și-l înmormântară, în cel mai bun dintre mormintele fiilor lui David: și la moartea lui îl ^tonorară tot Iuda și locuitorii Ierusalimului. Și Manase, fiul său, domni în locul său.

Idolatria lui Manase.

33 De ^adoisprezece ani *erà* Manase, când se făcù rege, și cincizeci și cinci de ani domni el în Ierusalim. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, după ^buriciunile popoarelor, pre cari Domnul le alungase de dinaintea fiilor lui Israel. 3 Și zidi iarăși înălțimile, pre cari le ^csfărâmasese Hezekia, părintele său, și ridică altare pentru Baal, și ^dfăcù Astartei, și se închină înaintea a ^etoată oștirea cerului, și-i servi. 4 Și zidi altare în casa Domnului, despre care zisese Domnul: ^fÎn Ierusalim fi-va numele meu în veci. 5 Și zidi altare la toată oștirea cerului ^gîn amândouă porticele casei Domnului. 6 ^hȘi trecù pre fiii săi prin foc în valea fiului lui Hinnom. ⁱși întrebuință descântece și fermecătorii, și ^javea cu sine necromanți și magi: el făcù multe rele în ochii Domnului, întăritându-l. 7 Și ^kpuse un chip cioplit, idolul, pre care el l-a făcut, în casa lui Dumnezeu, despre care zisese Dumnezeu lui David și lui Solomon, fiul său: În ^laceastă casă și în Ierusalim, pre care l-am ales din toate semințiile lui Israel, voi pune numele meu în veci: 8 ^mȘi picior din Israel nu voi mai strămută din pământul, pre care l-am dat părinților voștri: numai dacă vor luà seama să facă tot ce le-am poruncit prin Moisi, după toată legea și așezămintele și judecățile.

9 Și Manase ademeni pre Iuda și pre locuitorii Ierusalimului, așa că făceau mai rău decât popoarele, pre cari le nimicise Domnul de dinaintea fiilor lui Israel. 10 Și Domnul deșteptă pre Manase și pre poporul său: dar nu voiau să asculte.

Captivitatea, pocăința și rugăciunea lui Manase.

11 ⁿDeci Domnul aduse preste dânșii pre mai marii oștilor regelui Asiriei, și aceștia prinseră pre Manase cu lanțuri, ^oil legară cu lanțuri, și-l duseră la Babilon. 12 Și când erà în strămtorare, se rugă Domnului, Dumnezeuul său, și ^pse umili foarte înaintea Dumnezeului părinților săi. 13 Și rugându-se el la dânsul, el l-a ^qauzit, și ascultă rugăciunea lui, și-l duse înapoi la Ierusalim în regatul său: și Manase ^rcunoscù, că Domnul *este* Dumnezeu.

14 Și după aceasta zidi un zid pe dinafară, *împrejurul* cetății lui David, pe partea despre apus *al apeii* ^sGhibon, în vale, până la poarta peștilor; și-l duse ^tîmprejurul lui Ofel (*turnul*), și-l făcù înalt foarte: și așeză mai mari de rebel în toate cetățile întărite ale lui Iuda. 15 Și depărtă pre ^uzeii străini și idolul din casa Domnului și toate altarele, pre cari le zidise pre muntele casei Domnului și în Ierusalim, și ^vle aruncă afară din cetate. 16 Și dresese altarul Domnului, și jertfi pre el jertfe de bucurie și ^wde laudă, și porunci lui Iuda să servească Domnului, Dumnezeuul lui Israel. 17 ^xDar poporul tot jertfia pe înălțimi, dar numai Domnului, Dumnezeuul lor.

18 Și celelalte fapte ale lui Manase și ruga sa către Dumnezeuul său, și cuvintele ^yvăzătorilor, cari îi vorbeau în numele Domnului, Dumnezeuul lui Israel, iacă, acestea *sunt scrise* în istoria regilor lui Israel. 19 Și ruga sa, și *cum* Dumnezeu il ascultă, și toate păcatele sale și nelegiuirile sale și locurile, pre unde a zidit înălțimi și a așezat Astartei și chipuri cioplite, înainte de a fi umilit, iacă,

^r Isa. 36.

^s 2 Reg. 20. 21.

^t Prov. 10. 7.

^u 2 Reg. 21. 1, etc.

^v Deut. 18. 9.

^w 2 Reg. 18. 4.

^x Deut. 16. 21.

^y Deut. 17. 3.

^z 1 Reg. 8. 29.

^{aa} Cap. 4. 9.

^{ab} Lev. 18. 21.

^{ac} Eze. 23. 37, 39.

^{ad} Deut. 18. 10.

^{ae} 11.

^{af} 2 Reg. 21. 6.

^{ag} 2 Reg. 21. 7.

^{ah} Ps. 132. 14.

^{ai} 2 Sam. 7. 10.

^{aj} Deut. 28. 36.

^{ak} Iov. 36. 8.

^{al} 1 Pet. 5. 6.

^{am} Ezra. 8. 23.

^{an} Dan. 4. 25.

^{ao} 1 Reg. 1. 33.

^{ap} Cap. 27. 3.

^{aq} Vers. 3, 5, 7.

^{ar} Lev. 7. 12.

^{as} Cap. 32. 12.

^{at} 1 Sam. 9. 9.

acestea *sunt* scrise în zicerile văzătorilor. 20 ^zȘi adormi Manase cu părinții săi, și-l înmormântară în casa lui. Și Amon, fiul său, domni în locul său.

Domnia cea rea a lui Amon.

21 De douăzeci și doi de ani *eră* Amon, când se făcù rege, și doi ani domni el în Ierusalim. 22 Și făcù rele în ochii Domnului, precum făcuse Manase, părintele său; că Amon jertfește tuturor chipurilor cioplite, pre cari le făcuse Manase, părintele său; și servi lor. 23 Și nu se umili înaintea Domnului, precum se umilise Manase, părintele său: ei Amon mai adause la vină. 24 Și se jurară asupra-i servii săi, și-l uciseră în casa sa.

25 Dar poporul țării ucise pre toți, cari se juraseră asupra regelui Amon: și poporul țării făcù pre Iosia, fiul său, rege în locul său.

Iosia distruge idolatria.

34 De ^aopt ani *eră* Iosia, când se făcù rege, și treizeci și unul de ani domni în Ierusalim. 2 Și făcù drepte în ochii Domnului, și umblă pe căile lui David, părintele său, și nu se abătù *nici* la dreapta, *nici* la stânga. 3 Căci în anul al optulea al domniei sale, tânăr încă fiind, începù ^ba căută pre Dumnezeu lui David, părintele său, și în al doisprezecelea an începù ^ca curăți Iuda și Ierusalimul ^dde înălțimi, de Astarte și de chipuri cioplite și vărsate. 4 ^eȘi ei sfărâmară înaintea feței lui altarele Baalilor, și tăiară stâlpii soarelui, cari *se aflau* deasupra lor, și Astarteele; și stricară și prefăcură în pulbere chipurile cioplite și vărsate, ^fși *le* împrăștiară pe mormintele aceloră cari le jertfiseră; 5 Și ^garse oasele preoților deasupra altarelor lor, și curăți Iuda și Ierusalimul. 6 *Accasta făcură* și în cetățile lui Manase, ale lui Efraim și ale lui Simeon, până la Neftali, cu topoarele lor, jur împrejur. 7 El sfărâmă altarele și Astarteele, și chipurile cioplite le strică, și *le* ^hprefăcù în pulbere, și tăiè stâlpii soa-

reli în tot pământul lui Israel. Și se întoarse la Ierusalim.

Iosia drege templul.

8 Și ⁱîn al optsprezecelea an al domniei sale, după ce curăți țara și casa, trimese pre Șafan, fiul lui Azalia, pre Maaseia, guvernatorul cetății, și pre Ioah, fiul lui Ioahaz, cancelarul, ca să dreagă casa Domnului, Dumnezeuul său. 9 Și ei merșeră la Hilkia, arhierul, și dădură ^jargintul, care s'a adus în casa lui Dumnezeu, și pre care-l strânseseră Leviții, ușierii, dela Manase și Efraim, și dela toată rămășița lui Israel și dela tot Iuda și Beniaminul: și se întoarseră la Ierusalim: 10 Și ei îl dădură în mâna meseriașilor, cari aveau supraveghierea preste casa Domnului: și aceștia îl dădură lucrătorilor, cari făceau *lucrările* în casa Domnului, spre întocmirea și dregerea casei. 11 Ei îl dădură teslarilor și pietrarilor, ca să cumpere pietri cioplite și lemn pentru grinzi, spre a pune grinzi preste casele, pre cari le stricară regii lui Iuda. 12 Și oamenii făcură lucrul cu credință: și preste ei *erau* rânduiți Iahat și Obadia, Leviți, dintre fiii lui Merari; și Zecaria și Meshullam, dintre fiii Kehatiților, ca să grăbească *lucrul*; și toți Leviții, cari cunoșteau instrumentele de cântare. 13 Și ei *erau* preste purtătorii de poveri, și *erau* îndemnători la lucru preste toți meseriașii a tot lucrul; ^kdintre Leviți *erau* și scriitorii, diregătorii și ușierii.

Cetirea regăsitei cărți de lege.

14 Și scoțând ei argintul, care fusese adus în casa Domnului, ^lgăsi Hilkia, preotul, cartea legii Domnului *dată* prin Moisi. 15 Și Hilkia luând cuvântul, zise către Șafan, scriitorul: Cartea legii am găsit în casa Domnului! Și Hilkia dădù lui Șafan cartea. 16 Și Șafan aduse cartea la rege, și spuse regelui, zicând: Tot, ce a fost poruncit servilor tăi, s'a făcut. 17 Au vărsat argintul, care se găsi în casa Domnului, și l-au dat în mâna supraveghietorilor și în mâna lu-

^z 2 Reg. 21. 18.

^{Cronica} 34.

^b Cap. 15. 2.

^d Cap. 33. 17, 22.

^f 2 Reg. 23. 6. | ^h Deut. 9. 21.

^j 2 Reg. 12. 4.

^k 1 Cron. 23. 4, 5.

—

^a 2Reg. 23. 1, etc.

^c 1 Reg. 13. 2.

^e Lev. 26. 30.

^g 1 Reg. 13. 2. | ⁱ 2 Reg. 22. 3.

etc.

^l 2Reg. 22. 8, etc.

crătorilor. 18 Apoi spuse Șafan, scriitorul regelui, zicând: O carte mi-a dat Hilkia, preotul. Și Șafan ceti într'însa înaintea regelui. 19 Și cum auzi regele cuvintele legii, își rupse vestmintele sale. 20 Și porunci regele lui Hilkia și lui Ahikam, fiul lui Șafan, lui Abdon, fiul lui Mica, lui Șafan, scriitorul, și lui Asaia, servul regelui, zicând: 21 Mergeți, întrebați pre Domnul pentru mine și pentru rămășița din Israel și din Iuda asupra cuvintelor cărții, care s'a găsit; căci mare *este* mânia Domnului, care s'a vărsat preste noi, fiindcă părinții noștri n'au ținut cuvântul Domnului, ca să facă în totul, ce *este* scris în această carte.

Profeta Hulda.

22 Deci se duseră Hilkia și trimesii regelui la Hulda, profeteasa, femeia lui Șallum, fiul lui ^mTikehat, fiul lui Hasra, păzitorul vestmintelor: (și ea locuia la Ierusalim, în despărțirea Mișne); și vorbiră în *chipul* acela către ea. 23 Și ea zise către dâșii: Așa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel: Spuneți bărbatului, care v'a trimis la mine: 24 Așa zice Domnul! Iacă, voi aduce nenorocire preste acest loc și preste locuitorii săi: toate blestemele cari *sunt* scrise în cartea, care s'a cetit înaintea regelui lui Iuda; 25 Fiindcă m'au părăsit, și au tămâiat altor zei, întăritându-mă cu toate lucrările mânilor lor: și mânia mea s'a vărsat preste acest loc, și nu se va stânge. 26 Dar către regele lui Iuda, care v'a trimis să întrebați pre Domnul, așa să-i ziceți: Așa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel: Cuvintele, ce le-ai auzit, *se vor împlini*. 27 Dar, fiindcă inima ta s'a înduioșit, și tu te-ai umilit înaintea lui Dumnezeu, când ai auzit cuvintele sale, asupra locului acestuia și asupra locuitorilor săi, și te-ai umilit înaintea mea, rupând vestmintele tale și plângând înaintea mea: de aceea și eu *te-am* auzit, zice Domnul. 28 Iacă, te voi adăugi la părinții tăi, și tu vei fi strâns în mor-

mântul tău în pace, și ochii tăi nu vor vedeà toată nenorocirea, pre care o voi aduce preste acest loc și preste locuitorii săi. Și ei aduseră regelui răspunsul.

Reînnoirea legământului.

29 ⁿAtuncia trimese regele, și adună pre toți bătrânii din Iuda și din Ierusalim. 30 Și regele se sui în casa Domnului, și *cu dânsul* toți bărbații din Iuda și locuitorii Ierusalimului, preoții și Leviții și tot poporul, dela mare până la mic; și el ceti înaintea urechilor lor toate cuvintele cărții legământului, care s'a găsit în casa Domnului. 31 Și stătù regele la ^olocul său, și încheiè legământ înaintea Domnului, să umble după Domnul și să țină poruncile sale, mărturiile sale și legile sale, cu toată inima lor și cu tot sufletul lor, și să împlinească cuvintele legământului, cari sunt scrise în această carte. 32 Și făcù ca toți, cari se găsiu în Ierusalim și în Beniamin, să steà *în legământ*: și locuitorii Ierusalimului făcură după legământul lui Dumnezeu, Dumnezeu părinților lor. 33 Și Iosia depărtă toate *purificările* din toate țările fiilor lui Israel, și făcù ca toți, cari se aflau în Israel, să servească Domnului, Dumnezeu lor: ^qtoate zilele lui nu se abătură dela Domnul, Dumnezeu părinților lor.

Iosia serbează paști mari.

35 Și ^afăcù Iosia în Ierusalim paști Domnului, și ei înjunghiară pasca în a ^bpatrusprezecea *zi* a luni întâi. 2 Și așeză el pre preoți în ^crânduecele lor, și-i ^dîncurajă la serviciul casei Domnului. 3 Și către Leviți, ^ecari învățau pre toți Israelii, și cari erau sfințiți Domnului, zise: Așezați chivotul cel sfânt ^fîn casa, pre care a zidit-o Solomon, fiul lui David, regele lui Israel. ^gEa nu va mai fi sarcină pe umerii voștri; acum serviți Domnului, Dumnezeu vostru, și poporul său lui Israel; 4 Și pregătiți-vă după ^hcasele voastre părintești și după rândurile voastre, după

^m 2 Reg. 22. 14. | ^o 2 Reg. 11. 14. | ^q Ier. 3. 10.
ⁿ 2 Reg. 23. 1. | ^p 1 Reg. 11. 5.
etc.

Capul 35.
^a 2 Reg. 23. 21.
22.

^b Ezra. 6. 19.
^c Ezra. 6. 18.

^d Cap. 20. 5. 11.
^e Dent. 33. 10.

^f Mal. 2. 7.
^g Cap. 5. 7.

^h 1 Cron. 23. 26.
1 Cron. 9. 10.

ⁱscrierea lui David, regele lui Israel, și după ^jscrierea lui Solomon, fiul său: 5 Și ^kstați în templu pentru rândurile caselor părintești ale fraților voștri, ale fiilor poporului, și pentru rândurile caselor părintești ale Levitiilor; 6 Și junghiați pasca, și ^lsfințiți-vă, și o pregătiți pentru frații voștri, ca să facă după cuvântul Domnului dat priu Moisi.

7 Și Iosia ^mdădă fiilor poporului miei și iezi, toate pentru pasca tuturor, cari se aflau, după număr treizeci de mii, și boi trei mii: aceștia erau din averea regelui. 8 Și mai marii săi dădură de bunăvoie poporului, preoților și Levitiilor: și Hilkia, Zecaria și Iehiel, capii casei lui Dumnezeu, dădură preoților pentru pască două mii șase sute de miei și trei sute de boi. 9 Și Conania, Semaia și Netaneel, frații săi, și Hașabia, Ieiel, și Iozabad, mai marii Levitiilor, dădură Levitiilor pentru pască cinci mii de miei și cinci sute de boi.

10 Așa se pregăti serviciul, și preoții ⁿse așezară la locul lor, și Levitiii după rândurile lor, după porunca regelui. 11 Și junghiară pasca: și preoții ^ostropiră sângele din mânele lor; și Levitiii ^pdespoiară pelea. 12 Și depărtară arderea de tot, ca să-o dea rândurilor caselor părintești ale fiilor poporului, ca să-o aducă Domnului, precum este scris ^qîn cartea lui Moisi: și tot așa făcură și cu boii.

13 Și ^rau fiert pasca cu foc, după prescriere: și cele sfinte ^sle-au fiert în oale, căldări și tigăi: și le întinseră tuturor fiilor poporului.

14 După aceasta pregătire pentru sine și pentru preoți: căci preoții, fiii lui Aaron, erau cuprinși până în noapte cu aducerea arderilor de tot și a grăsimilor: de aceea Levitiii au pregătit pentru sine și pentru preoții, fiii lui Aaron. 15 Și cântăreții, fiii lui Asaf, stăteau la locul lor, după ^trândueala lui David, a lui Așaf, a lui Heman, și a lui Iedutum,

văzătorul regelui: și ușierii ^ula fiecare poartă: nu trebuiau să se depărteze de serviciul lor, căci frații lor, Levitiii, pregăteau pentru dânsii. 16 Așa s'a pregătit în acea zi tot serviciul Domnului, ca să sârbeze paști, și să aducă arderile de tot pe altarul Domnului, după porunca regelui Iosia. 17 Și fiii lui Israel, cari se aflau acolo, serbară în același timp paști și sărbătoarea ^vazimelor, șapte zile.

18 Și ^xn'au fost paști, ca acestea, serbate în Israel din zilele lui Samuel, profetul: și nici un rege al lui Israel nu serbase așa paști, cum le serbară Iosia, preoții, Levitiii și tot Iuda și Israel, ce eră de față și locuitorii Ierusalimului. 19 În al optsprezecelea an al domniei lui Iosia fură serbate paștile acestea.

Iosia e ucis în rebelul cu Faraonul Neco.

20 După toate acestea, după ce Iosia întocmi casa, se suie Neco, regele Egiptului, să se lupte asupra Carchemișului, la Eufrat: și Iosia ieși întru întâmpinarea lui. 21 Și acela trimise soli la dânsul, zicând: Ce este mie și ție, rege al lui Iuda? Nu vin acum asupra ta, ci asupra casei, care are rebel cu mine: și Dumnezeu mi-a poruncit să mă grăbesc. Lasă-te de a te împotrivi lui Dumnezeu, care este cu mine, ca să nu te strice. 22 Dar Iosia nu-și întoarse fața sa dela dânsul, ci ^zse grăbi să se lupte cu el; nu ascultă cuvintele lui Neco din gura lui Dumnezeu, ci se duse, ca să se lupte în valea Meghiddo. 23 Și traseră săgetătorii asupra regelui Iosia; și regele zise către servii săi: Duceți-mă de aici, căci sunt rănit foarte. 24 Atuncia ^ail duseră servii săi din acel car, și-l așezară pe al doilea car al său, și-l duseră la Ierusalim. Și el murì, și fu înmormântat în mormintele părinților săi: și ^btot Iuda și Ierusalimul jeliară pre Iosia. 25 Și Ieremia ^ccântă plângeri pentru Iosia; și toți cântăreții și toate cântărețele vorbiră în plângerile lor de Iosia.

ⁱ 1 Cron. 23. ^j Ezra. 6. 20. ^o Cap. 29. 22. ^r Esod. 12. 8, 9. ^t 1 Cron. 25. 1, ^v Esod. 12. 15. ^y Jer. 46. 2. ^b Zec. 12. 11.
^k Cap. 8. 14. ^m Cap. 30. 24. ^p Cap. 29. 31. ^s 1 Sam. 2. 13. etc. ^x 2 Reg. 23. 22. ^z 1 Reg. 22. 30. ^c Plân. 4. 20.
^l Ps. 134. 1. ⁿ Ezra. 6. 18 ^q Lev. 3. 3 14, 15. ^u 1 Cron. 9. 17, 18. 23. ^a 2 Reg. 23. 30.

păuă în ziua de astăzi, și ^dele făcuto-s'au drept datină în Israel; și iacă, ele *sunt* scrise în plângeri.

26 Și celelalte fapte ale lui Iosia și lucrările sale cele bune, după cele scrise în legea Domnului, 27 Și istoria sa, cea întâia și cea depe urmă, iacă, acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda.

Domnia lui Ioahaz.

36 Și ^apoporul țării luă pre Ioahaz, fiul lui Iosia, și-l făcù rege în Ierusalim, în locul părintelui său. 2 De douăzeci și trei de ani eră Ioahaz, când se făcù rege, și trei luni domni el în Ierusalim. 3 Dar regele Egiptului îl detronă în Ierusalim, și a pus preste țară un tribut de o sută de talanți de argint și un talant de aur.

Ioiakim.

4 Și regele Egiptului făcù pre Eliakim, fratele aceluia, rege preste Iuda și Ierusalim, și schimbă numele lui în Ioiakim; și pre Ioahaz, fratele său, îl luă Neco, și-l duse în Egipt.

5 De ^bdouăzeci și cinci de ani eră Ioiakim, când se făcù rege, și unsprezece ani domni el în Ierusalim; și făcù rele în ochii Domnului, Dumnezeuul său. 6 ^cÎn contra lui se suî Nebucodonosor, regele Babilonului, și-l legă cu lanțuri, ca ^dsă-l ducă la Babilon. 7 ^eȘi din uneltele casei Domnului aduse Nebucodonosor la Babilon, și le așeză în templul său în Babilon.

8 Și celelalte fapte ale lui Ioiakim, și uriciunile sale, cari le-a făcut, și ce s'au găsit asupra-i, iacă! acestea *sunt* scrise în Cartea Regilor lui Israel și a lui Iuda. Și Ioiachin, fiul său, se făcù rege în locul său.

Ioiachin.

9 ^fDe opt ani eră Ioiachin, când se făcù rege, și trei luni și zece zile domni el în Ierusalim; și făcù rele în ochii Domnului. 10 Și după trecerea anului ^gtrimese regele Nabucodonosor, și-l a-

duse la Babilon, ^hîmpreună cu uneltele prețioase ale casei Domnului; și făcù pre ⁱZedekia, fratele său, rege preste Iuda și Ierusalim.

Zedekia. Captivitatea babilonică.

11 ^jDe douăzeci și unul de ani eră Zedekia, când se făcù rege, și unsprezece ani domni în Ierusalim. 12 Și făcù rele în ochii Domnului, Dumnezeuul său, și nu se umili înaintea lui Ieremia, profetul, care vorbiă după cuvântul Domnului; 13 Ci ^kse sculă în contra regelui Nebucodonosor, care îl pusese să jure pre Dumnezeu, și ^lîntări cerbicea lui, și-și învârtoși inima, așa că nu s'a întors la Domnul, Dumnezeuul lui Israel.

14 Și cei mai mari ai preoților și poporul nelegiuiră foarte, după toate uriciunile popoarelor, și spurcară casa Domnului, pre care el o sfințise în Ierusalim. 15 ^mȘi Domnul, Dumnezeuul părinților lor, trimese prin solii săi către dânsii, sculându-se de dimineață și trimetându-i; căci i-se făcù milă de poporul său și de locașul său. 16 Dar ⁿei batjocoriră pre trimesii lui Dumnezeu, ^oși despretuiră cuvintele lui, și ^pținură de amăgitori pre profetii lui, până ce isbueni ^qmânia Domnului preste poporul său, de nu mai fu vindecare.

17 ^rCăci lăsă să se suie în contra lor regele Chaldeilor, care ^sucise pre feciorii lor cu sabia, în casa templului lor, și nu cruță nici pe fecior, nici pre fecioară, nici pre bătrân, nici pre cel care se plecă de bătrânețe: totul dădù în mâna lui. 18 ^tȘi toate uneltele casei lui Dumnezeu, cele mari și cele mici, tezaurele casei Domnului, și tezaurele regelui și ale mai marilor săi, totul duse la Babilon. 19 ^uȘi arseră ei casa lui Dumnezeu, și stricară zidul Ierusalimului, și arseră toate palaturile sale cu foc, și nimiciră toate uneltele sale cele prețioase. 20 Și ^vpre cei ce mai rămaseră de sabie îi strămută la Babilon, ^xși ei îi fură servii lui și filor lui, până la domnia

^d Ier. 22. 20. Capul 36.	^b 2 Reg. 23. 36, 37.	^f 2 Reg. 24. 8.	ⁱ Ier. 37. 1.	^l 2 Reg. 17. 14.	^p Ier. 32. 3.	^s Ezra. 9. 7.	^u 2 Reg. 25. 9.
^a 2 Reg. 23. 30. etc.	^c 2 Reg. 24. 1. ^d Ier. 22. 18, 19.	^g 2 Reg. 24. 10— 17.	^j 2 Reg. 24. 18. ^k Ier. 52. 3.	^m Ier. 25. 3, 4. ⁿ Ier. 5. 12, 13.	^q Mat. 23. 34. ^r Ps. 74. 1.	^t Ps. 74. 20. ^v 2 Reg. 25. 13. etc.	^x Ps. 74. 6, 7. ^y 2 Reg. 25. 11. ^z Ier. 27. 7.
	^e Dan. 1. 1, 2.	^h Dan. 1. 1, 2.	^o Ezec. 17. 15, 18.	^o Prov. 1. 25, 30.	^r Deut. 28. 49.		

Persilor: 21 Ca să se împlinească cuvântul Domnului prin gura lui ^y Ieremia, până când pământul ^z se bucură de sabbatele sale: *căci* pe cât timp el a stat pustiit, ^a a ținut sabbat, până la împlinirea a șaptezeci de ani.

Prochiemarea lui Cir ce dă voie Iudeilor a se întoarce la țara lor.

22 ^b Dar în întâiul an al lui ^c Cir regele Persilor, deșteptă Domnul spiritul lui Cir, regele Persilor, ca să se impli-

nească cuvântul Domnului prin gura lui ^d Ieremia: și el făcù prochiemare în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând:

23 ^e Așa zice Cir, regele Persilor: Toate regatele pământului mi-le-a dat Domnul, Dumnezeuul cerului, și mi-a poruncit să-i zidesc casă, în Ierusalimul din Iuda. Cine între voi *este* din poporul său? Domnul Dumnezeuul său *fie* cu dânsul, și să se suie.

CARTEA LUI EZRA.

Prochiemarea lui Cir, ce dă voie Iudeilor a se întoarce și a rezidi templul.

1 În întâiul an al lui Cir, regele Persilor, deșteptă Domnul spiritul lui Cir, regele Persilor, ca să se împlinească cuvântul Domnului ^a prin gura lui Ieremia: și ^b el făcù prochiemare în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând:

2 Așa zice Cir, regele Persilor: Toate regatele pământului mi-le-a dat Domnul, Dumnezeuul cerului, și ^c mi-a poruncit să-i zidesc casă, în Ierusalimul din Iuda: 3 Cine între voi *este* din poporul său? Dumnezeuul său *fie* cu dânsul, și să se suie la Ierusalimul din Iuda, să zidească casa Domnului, Dumnezeuul lui Israel! ^d (El *este* Dumnezeu, cel ce *este* în Ierusalim.) 4 Și toți câți vor rămâneă, ori unde el ar petrece, să-l ajute oamenii locului său cu argint, cu aur, cu avere și cu vite, pre lângă darurile de bunăvoie pentru casa lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim.

5 Atuncia se sculară capii *caselor* părintești ale lui Iuda și ale lui Beniamin, și preoții și Leviții, cu toți aceia, al căroră spirit ^e l-a deșteptat Dumnezeu, ca să se suie, și să zidească casa Domnului, care *este* în Ierusalim. 6 Și toți, cari *erau* împrejurul lor, întăriră mânele

lor cu vase de argint, cu aur, cu avere, cu vite și cu lucruri pretioase, pe lângă acelea ce aduceă *fiecare* de bunăvoie.

7 ^f Și scoase regele Cir vasele casei Domnului, pre ^g care le scosese Nebucodonosor din Ierusalim, și le pusesese în casa zeilor săi. 8 Pre acestea le scoase Cir, regele Persilor, prin Mitridat, tesaurarul, și le numără lui Șeșbațar, mai marele lui Iuda. 9 Și acesta *este* numărul lor: treizeci blide de aur, o mie blide de argint, douăzeci și nouă de cuțite, 10 Treizeci cupe de aur, patru sute zece cupe de argint de al doilea rând, și alte vase o mie. 11 Toate vasele de aur și de argint *erau* cinci mii și patru sute. Pre toate *acestea* le sui Șeșbațar cu *cei* din captivitate, cari s'au suit din Babilon la Ierusalim.

Lista întâiei cele a Iudeilor, cari se întoarseră cu Zerubabel.

2 ^a Aceștia *sunt* fiii provinciei, cari s'au suit din captivitate, dintre aceia, ce au fost strămutați, pre ^b cari Nebucodonosor, regele Babilonului, îi strămută la Babilon, și cari se întoarseră la Ierusalim și în Iuda, fiecare în cetatea sa; 2 Cari au venit cu Zerubabel: Ieșua, Neemia, Seraia, Reelaia, Mordocheu, Bilșan, Mițpar, Bigvai, Rehum, și Baana.

^y Ier. 25. 9, 11, 12. | ^c Ier. 25. 12, 13.
^z Dan. 9. 2. | ^d Isa. 44. 28.
^a Lev. 25. 4, 5. | ^e Ezra. 4. 1, 2, 3.
^b Ezra. 1. 1.

EZRA.

Capul 1.
^a 2 Cron. 36. 22, 23.

Jer. 25. 12.
^b Cap. 5. 13, 14.

^c Isa. 44. 28.
^d Dan. 6. 26.
^e Filip. 2. 13.

^f Cap. 5. 14.
^g 2 Reg. 24. 13.

Capul 2.
^a Neem. 7. 6, etc.
^b 2 Reg. 24. 14.

Numărul bărbaților poporului lui Israel *a* fost acesta: 3 Fiii lui Paroș: două mii o sută șaptezeci și doi; 4 Fiii lui Șefatia, trei sute șaptezeci și doi; 5 Fiii lui Arah. ^cșapte sute șaptezeci și cinci; 6 Fiii lui ^dPahat-Moab, din fiii lui Ieșua și ai lui Ioabu: două mii opt sute doisprezece. 7 Fiii lui Elam: o mie două sute cincizeci și patru; 8 Fiii lui Zattu, nouă sute patruzeci și cinci. 9 Fiii lui Zaccai: șapte sute șasezeci; 10 Fiii lui Bani: șase sute patruzeci și doi; 11 Fiii lui Bebai: șase sute douăzeci și trei; 12 Fiii lui Azgad: o mie două sute douăzeci și doi; 13 Fiii lui Adonikam: șase sute șasezeci și șase; 14 Fiii lui Bigvai: două mii cincizeci și șase; 15 Fiii lui Adin: patru sute cincizeci și patru; 16 Fiii lui Ater, din ai lui Hezekia: nouăzeci și opt; 17 Fiii lui Bețai: trei sute douăzeci și trei; 18 Fiii lui Iorah: o sută doisprezece. 19 Fiii lui Hașum: două sute douăzeci și trei; 20 Fiii lui Ghibbar: nouăzeci și cinci; 21 Fiii lui Bet-Lehemului: o sută douăzeci și trei; 22 Bărbații din Netofa: cincizeci și șase; 23 Bărbații din Anotot: o sută douăzeci și opt; 24 Fiii lui Azmavet: patruzeci și doi; 25 Fiii lui Kiriat-Arimului, ai Chefirei și ai Beerotului: șapte sute patruzeci și trei; 26 Fiii Ramei și ai Gabei: șase sute douăzeci și unul; 27 Bărbații din Micmas: o sută douăzeci și doi. 28 Bărbații din Bet-El și din Ai: două sute douăzeci și trei; 29 Fiii lui Nebo: cincizeci și doi; 30 Fiii lui Magbiș: o sută cincizeci și șase; 31 Fiii celui-lalt ^eElam: o mie două sute cincizeci și patru; 32 Fiii lui Harim: trei sute și douăzeci; 33 Fiii lui Lod, ai lui Hadid și ai lui Ano: șapte sute douăzeci și cinci; 34 Fiii Ierichonului: trei sute patruzeci și cinci; 35 Fiii lui Senaa: trei mii șase sute și treizeci.

36 Preoții: fiii lui ^fIedaia, din casa lui Ieșua: nouă sute șaptezeci și trei; 37 Fiii lui ^gImmer: o mie cincizeci și

doi; 38 Fiii lui ^hPașhur: o mie două sute patruzeci și șapte; 39 Fiii lui ⁱHarim: o mie și șaptesprezece.

40 Leviții: fiii lui Ieșua și ai lui Kadmiel, din fiii lui Hodavia: șaptezeci și patru. 41 Cântăreții: fiii lui Asaf: o sută douăzeci și opt; 42 Fiii ușierilor: fiii lui Șallum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Akkub, fiii lui Hatita, fiii lui Șobai, toți: o sută treizeci și nouă.

43 ^jServii templului: fiii lui Tiha, fiii lui Hasufa, fiii lui Tabaot. 44 Fiii lui Keros, fiii lui Siaha, fiii lui Padon, 45 Fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Akkub. 46 Fiii lui Hagab, fiii lui Șamlai, fiii lui Hanan. 47 Fiii lui Ghiddel, fiii lui Gahar, fiii lui Reaia, 48 Fiii lui Rețin, fiii lui Nekoda, fiii lui Gazam. 49 Fii lui Uzza, fiii lui Paseah, fiii lui Besai. 50 Fiii lui Asna, fiii lui Meunim, fiii lui Nefusim. 51 Fiii lui Bakbuk, fiii lui Hacufa, fiii lui Harhur. 52 Fiii lui Bațlut, fiii lui Mehida, fiii lui Harșa. 53 Fiii lui Barkos, fiii lui Siseră, fiii lui Tamah. 54 Fiii lui Nețiah, fiii lui Hatifa; 55 Fiii ^kservilor lui Solomon: fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Peruda. 56 Fiii lui Iaala, fiii lui Darcon, fiii lui Ghiddel. 57 Fiii lui Șefatia, fiii lui Hattil, fiii lui Pocheret-Hatebaim, fiii lui Ami. 58 Toți ^lservii templului și fiii ^mservilor lui Solomon *erau*: trei sute nouăzeci și doi.

59 Și aceștia *sunt* aceia, cari se suiră dela Tel-Melah: Tel-Harșa, Cherub, Addon și Immer; dar nu putură arăta casa lor părintească și seminția lor, că *ar fi* din Israel: 60 Fiii lui Delaia, fiii lui Iobia, fiii lui Necoda: șase sute cincizeci și doi. 61 Și dintre fiii preoților: fiii lui Habaia, fiii lui Koț, fiii lui Barzillai, care a luat de femeie pre o fată a lui ⁿBarzillai, Galaaditul; și se numiau după numele ei. 62 Aceștia își căutară însemnarea lor, în cărțile nașterilor, dar nu o găsiră; ^ode aceea au fost alungați din preoți; 63 Și zis-a lor guvernatorul, că ^pnu pot mânca din cele sfinte,

^c Neem. 7. 10. | ^e Vers. 7.

^d Neem. 7. 11. | ^f 1 Cron. 24. 7.

^g 1 Cron. 24. 14.

^h 1 Cron. 9. 12.

ⁱ 1 Cron. 24. 8.

^j 1 Cron. 9. 2.

^k 1 Reg. 9. 21.

^m 1 Reg. 9. 21.

ⁿ 2 Sam. 17. 27.

^o Num. 3. 10.

^p Lev. 22. 2, 10, 15, 16.

până nu se va ridica un preot cu ^qUrim și Tummin.

64 ^rToată adunarea *eră*: patruzeci și două mii trei sute șasezeci. 65 Fără de servii lor și servele lor, cari *erau*: șapte mii trei sute treizeci și șapte. Aveau și cântăreți și cântărete două sute. 66 Caii lor *erau*: șapte sute treizeci și șase: cătării lor: două sute patruzeci și cinci: 67 Cămilele lor: patru sute treizeci și cinci: și asinii lor: șase mii șapte sute douăzeci.

68 Și *unii* din mai marii *caselor* părintești, când au ajuns la casa Domnului, care *este* în Ierusalim, dădură daruri de bunăvoie pentru casa lui Dumnezeu, spre a o întocmi la locul ei. 69 După putința lor dădură la tezaurul lucrului șasezeci și una mii drachme de aur, cinci mii mine de argint, și o sută de vestminte pretești.

70 Și așa preoții și Levitii, și cei din popor, și cântăreții și ușierii și servii templului locuiră în cetățile lor, și tot Israelul în cetățile sale.

Altarul se așază, și sacrificiile și sărbătorile se păzesc; rezidirea templului se începe.

3 Și sosind luna a șaptea, și fiii lui Israel *fiind* prin cetățile lor, se adună poporul ca un singur om la Ierusalim. 2 Atuncia se sculară Ieșua, fiul lui Ioțadak, și frații săi, preoții, și Zerubabel, fiul lui ^aȘealtiel, și frații săi, și zidiră altarul Dumnezeului lui Israel, ca să aducă pe dânsul ardere de tot, după cum ^bscris *este* în legea lui Moisi, omul lui Dumnezeu.

3 Și așezară altarul pe pedestalele sale: căci spaimă le *eră* de popoarele țării, și aduseră pe dânsul ^cardere de tot Domnului, ardere de tot de dinineată și de sară. 4 ^dȘi serbară sărbătoarea corturilor, ^edupă cum scris *este*: și ^faduseră ardere de tot, zi cu zi, după număr și după datină, după trebuința fiecărei zile; 5 Și după aceea ^garderea de tot perpetuu și cele de lunele nouă, și cele de toate săr-

bătorile cele sfinte Domnului, și *acelea* ce fiecare de bunăvoie aducea Domnului. 6 Din ziua întâia a luni a șaptea începură a aduce ardere de tot Domnului, deși *încă* nu se pusese temelia templului Domnului.

7 Și dădură argint cioplitorilor de pietri și teslarilor, și ^hbucate, băutură și oleiu Sidonenilor și Tirienilor, ca să aducă depe Liban lemne de cedru pe mare la ⁱIoppa, ^jdupă învoirea, *dată* lor de Cir, regele Perșilor.

8 Și în anul al doilea, dela sosirea în casa lui Dumnezeu la Ierusalim, în a doua lună, începură Zerubabel, fiul lui Șealtiel, Ieșua, fiul lui Ioțadak, și ceilalți frați ai lor, preoții și Levitii, și toți cari din captivitatea veniseră la Ierusalim, ^kși așezară pre Levitii de douăzeci de ani și mai sus, ca să aibă supraveghierea preste lucrul casei Domnului. 9 Și stătură ^lIeșua, fiii săi, frații săi, și Kadmiel și fiii săi, fiii lui Iuda, cu toți supraveghietorii preste lucrătorii în casa lui Dumnezeu: fiii lui Henadad, fiii lor, și frații lor, Levitii.

10 Și pre când zidarii puneau temelia templului Domnului, ^mașezat-au pre preoți în vestmintele lor cu trâmbiți, și pre Leviti, fiii lui Asaf, cu cimbale, ca să laude pre Domnul, după ⁿrânduiala lui David, regele lui Israel. 11 ^oȘi ei cântară, laudând și măriind pre Domnul: ^pCăci bun *este el*, ^qcă vecinic *ține* îndurarea sa preste Israel. Și tot poporul strigă cu strigare mare, laudând pre Domnul. 12 ^rDar mulți dintre preoți și Leviti și *dintre* capii *caselor* părintești, bătrânii, cari văzuseră casa cea dintâia, plânseră foarte, când se puse temelia acestei case înaintea ochilor lor: și mulți înălțau vocea lor cu strigare de bucurie. 13 Așa încât poporul nu putea deosebi vocea celor ce strigau de bucurie de vocea de plângere a poporului: că poporul înălță strigare de bucurie, și strigarea se auzia de departe.

^q Esod. 28. 30.	<i>Capul 3.</i>	^d Neem. 8. 14. 17.	^f Num. 29. 12.	ⁱ Fapt. 9. 36.	^l Cap. 2. 40.	^o Esod. 15. 21.	^q Ier. 33. 11.
^r Neem. 7. 65.	^a Mat. 1. 12.	Zech. 14. 16. 17.	etc.	^j Cap. 6. 3.	^m 1 Cron. 16. 5.	Neem. 12. 24.	^r Hag. 2. 3.
etc.	^b Deut. 12. 5.	^e Esod. 23. 16.	^g Esod. 29. 38.	^k 1 Cron. 23. 24. 27.	6. 42.	^p Ps. 136. 1.	—
—	^c Num. 28. 3. 4.	^h Fapt. 12. 20.	—	—	ⁿ 1 Cron. 6. 31.	—	—

Opunerea Samaritenilor, și amânarea zidirii templului, fiind pedici.

4 Și auzind ^ainamicii lui Iuda și ai lui Benjamin, cumcă fiii captivității zidesc templu Domnului, Dumnezeuul lui Israel. 2 Se apropiară de Zerubabel și de capii *caselor* părintești, și ziseră către dânsii: Lăsați-ne și pre noi să zidim cu voi: căci noi căutăm, ca și voi, pre Dumnezeuul vostru: și noi îi jertfim ^bdin zilele lui Asarhaddan, regele Asiriei, care ne-a adus pre noi aici. 3 Dar Zerubabel și Ieșua și ceilalți capi ai *caselor* părintești ale lui Israel le răspunseră: ^cCe este vouă și nouă, ca să zidiți casă Dumnezeului nostru: ei noi singuri vom zidi-o Dumnezeului lui Israel, precum ^dne-a poruncit regele Cir, regele Perșilor.

4 Atuncia ^epoporul țării slăbi mânele poporului lui Iuda, și-i turbură la zidire: 5 Și mituiră pre consilieri în contra lor, ca să zădărnicească sfatul lor în toate zilele lui Cir, regele Perșilor, până la împărăția lui Dariu, regele Perșilor.

6 Și supt împărăția lui Ahasver, la începutul domniei sale, scriseră pără asupra locuitorilor lu Iuda și ai Ierusalimului. 7 Și în zilele lui Artaxerxe scriseră Bișlam, Mitridat, Tabeel și ceilalți soți ai lor către Artaxerxe, regele Perșilor; și scrierea epistolei *eră* cu litere siriene și în limba siriană. 8 Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, scriseră epistolă asupra Ierusalimului către Artaxerxe, regele, în chipul următor: 9 Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, și ceilalți soți ai lor. ^fDinai, Afarsatcheii, Tarpeleii, Afarseii, Archeveii, Babilonienii, Susancheii, Delaveii, Elameii; 10 Și celelalte popoare, pre cari le-a strămutat marele și măritul Asnappar, și le-a pus în cetățile Samariei, și celelalte de dincoace de fluviu, și așa mai departe.

11 Aceasta *este* cuprinsul epistolei, pre care a trimes-o către dânsul, către Artaxerxe, regele: Servii tăi, bărbații de dincoace de fluviu, și așa mai departe:

12 Știut să fie regelui, că Indei, cari s'au suit dela tine la noi, au venit la Ierusalim, zidind *aceasta* cetate răsvrăitoare și rea, și zidurile le întăresc, și temeliele *le* încheie. 13 Deci știut să fie regelui, că dacă cetatea aceasta se va zidi și zidurile se vor întări, ei nu vor mai da ^gbir, dări și drumuri, și aceasta va fi spre pagubă tesaurului regilor. 14 Și fiindcă mâncăm sarea palatului, și nu ne ședeà bine să privim paguba regelui, pentru aceea am trimes și am adus *aceasta* la cunoștinta regelui; 15 Ca să se caute în Cartea Cronicelor părinților tăi, și tu vei găsi în Cartea Cronicelor, și vei ști, că cetatea aceasta *este* răsvrăitoare și vătămătoare regilor și țărilor, și cumcă în timpuri trecute, ei făcând răsvrătiri în ea, pentru aceea această cetate a fost nimicită. 16 Deci facem știut regelui, că, dacă această cetate se va zidi și zidurile sale se vor întări, tu pentru aceasta nu vei mai aveà partea de dincoace de fluviu.

17 Atuncia trimese regele răspuns către Rehum, cancelarul, *către* Șimșai, scriitorul, și către ceilalți soți ai lor, cari locuiau în Samaria, și *către* ceilalți de dincolo de fluviu: Pace, și așa mai departe: 18 Epistola, pre care ați trimes către noi, mi-s'a cetit lămurit. 19 Și datu-s'a poruncă de către mine, și s'a căutat, și s'a găsit, că această cetate din vechime s'a ridicat asupra regilor, și s'a făcut în ea răscoală și răsvrătire; 20 Și că au fost regi puternici în Ierusalim, cari au ^hdomnit preste tot *cuprinsul* de ⁱdincolo de fluviu, și li-s'a dat bir, dări și drumuri. 21 Deci dați poruncă, să oprească pre acești oameni, și cetatea aceea să nu mai fie zidită, până ce se va da poruncă de mine. 22 Luați aminte, să nu vă abateți dela aceasta; ca să nu crească răul, spre paguba regilor.

23 Deci cetindu-se cuprinsul epistolei lui Artaxerxe, regele, înaintea lui Rehum și a lui Șimșai, scriitorul, și a soților lor, merșeră ei în grabă la Ierusalim

^a Capul 4. ^b 2 Reg. 17. 24. ^c Neem. 2. 20. ^e Cap. 3. 3. ^d Cap. 1. 1, 2, 3. ^f 2 Reg. 17. 30, 31.

^g Cap. 7. 24. ^h Ps. 72. 8. ⁱ Fac. 15. 18. ^{los.} 1. 4.

la Iudei, și-i opriră cu silă și cu putere. 24 După aceasta se oprî lucrul casei lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim: și se oprî până în anul al doilea al domniei lui Darius, regele Persilor.

Zidirea templului începe iarăși; vizita și cercetarea guvernatorului.

5 Atuncia profeții. ^aHaggai, profetul, și ^bZecaria, fiul lui Iddo, profetiră Iudeilor, cari *erau* în Iuda, și în Ierusalim, în numele Dumnezeului lui Israel. 2 Și atunci se sculară ^cZerubabel, fiul lui Șaltiel, și Ieșua, fiul lui Ioțadak, și începură a zidi casa lui Dumnezeu, care *este* în Ierusalim, și cu dânși profeții lui Dumnezeu, cari îi ajutau.

3 În același timp veniră la dânșii ^dTatnai, guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai și soții lor, și ziseră așa către dânșii: ^eCine v'a dat poruncă să zidiți aceasta, și să întăriți zidul acesta? 4 ^fȘi mai ziseră: Cari sunt numele bărbaților, cari zidese aceste zidiri? 5 Dar ^gochiul Dumnezeului lor eră asupra bătrânilor Iudeilor, și nu i-au oprit, până ce știrea *despre aceasta* nu veni la Darius, și *nu* ^hs'a trimis poruncă sa pentru aceasta.

Raport către regele Darius.

6 Cuprinsul epistolei, pre care a trimis-o Tatnai, guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai ⁱși soții săi, Afarsatchei, cari *erau* dincoace de fluviu, către Darius, regele. 7 Ei trimeseră epistola către dânsul, și în ea eră scris așa:

8 Lui Darius, regele, pace întru toate! Știut să fie regelui, că am mers în provincia lui Iuda, la casa Dumnezeului celui mare, care se zidește cu pietri mari, și lemn se pune în păreți: și lucrul sporoste cu zel, și prosperă supt mânele lor. 9 Atuncia noi am întreat pre cei bătrâni, și am vorbit astfel către dânșii: ^jCine v'a dat poruncă să zidiți casa aceasta, și să întăriți zidul acesta? 10 Și de numele lor i-am întreat, ca să *ți-le* spunem, ca să seriem numele bărbaților,

cari *sunt* în fruntea lor. 11 Și ei ne dădură acest răspuns, zicând: Noi suntem servii Dumnezeului cerului și al pământului, și rezidim casa, care s'a zidit cu mulți ani mai înainte, și pre care a zidit-o și ^ka sfârșit-o un mare rege al lui Israel. 12 Dar, ^ldupă ce părinții noștri au mâniau pre Dumnezeul cerului, el îi dădă în mâna lui ^mNebucodonosor, regele Babilonului, Chaldeul, care nimici casa aceasta, și strămută poporul la Babilon. 13 Dar în anul întâiu al lui ⁿCir, regele Babilonului, dădă poruncă *acest* rege Cir de a zidi această casă a lui Dumnezeu: 14 Și chiar și ^ovasele de aur și de argint ale casei lui Dumnezeu, pre cari le scosese Nebucodonosor din templul din Ierusalim, și le aduse în templul din Babilon, le scoase regele Cir din templul din Babilon, și le dădă *uiuia*, ^pca cărnii mme eră Șeșbațar, pre care l-a așezat guvernator: 15 Și zise către dânsul: Ia aceste vase: mergi, du-te în templul din Ierusalim: și casa lui Dumnezeu să fie zidită pe locul ei. 16 Atuncia veni ael Șeșbațar, și ^qpusese temelgia casei lui Dumnezeu din Ierusalim: și din timpul acela până acum se zidește, și *încă* nu s'a sfârșit. 17 Și acum de va bine-place regelui, să se caute în casa tesaurului regelui, care *este* acolo în Babilon, dacă în adevăr s'a dat poruncă de către regele Cir, să se zidească aceasta casă a lui Dumnezeu în Ierusalim: și voința regelui asupra acestui lucru binevoiească a ne-o trînete.

După răspunsul priincios al lui Darius, templul se isprăvește și se târnosește și apoi se prăznuiese paștile.

6 Atuncia dădă poruncă regele Darius, și ^as'a căutat în casa archivei, unde se păstrau tesauerele în Babilon; 2 Și s'a găsit în Aemeta, în palatul, care *se află* în provincia Media, un tui, în care *este* scris această aducere aminte:

3 În anul întâiu al regelui Cir dădă poruncă *acel* rege Cir *pentru* casa lui

Capul 5.
a Hag. 1. 1.
b Zech. 1. 1.

c Cap. 3. 2.
d Cap. 6. 6.
e Vers. 9.

f Vers. 10.
g Ps. 33. 18.
h Cap. 6. 6.

i Cap. 4. 9.
j Vers. 3, 4.

k 1 Reg. 6. 1.
l 2 Cron. 36. 16.
m 2 Reg. 24. 2.
n Cap. 1. 1.
o Cap. 1. 7, 8.

p Hag. 1. 14.
q Cap. 3. 8, 10.

Capul 6.
a Cap. 5. 17.

Dumnezeu din Ierusalim: Să se zidească casă, pe locul unde se aduc jertfe, și temeliele ei să se întărească foarte, înălțimea ei să fie de șasezeci coți, și lățimea ei de șasezeci coți: 4^b Cu trei rânduri de pietri mari, și un rând de lemn nou: și cheltuețele să se dea din casa regelui.

5 Și vasele cele de aur și argint ale casei lui Dumnezeu, pre cari le scoase Nebucodonosor din templul, care este în Ierusalim, și le aduse la Babilon, să se dea înapoi, și ele să vină la locul lor, în templul, care este în Ierusalim, și să se așeze în casa lui Dumnezeu. 6^d Deci depărtați-vă deacolo, tu Tatnai, guvernatorul de dincolo de fluviu, Șetar-Boznai, cari sunteți dincolo de fluviu. 7 Lăsați în pace lucrul acelei case a lui Dumnezeu: guvernatorul Iudeilor și cei bătrâni ai Iudeilor să zidească aceea casă a lui Dumnezeu pe locul ei. 8 Încă și poruncă dau pentru cele ce aveți a face bătrânilor Iudeilor spre serviciu la zidirea acelei case a lui Dumnezeu: ca din tesaurile regelui, din dările de dincolo de fluviu, să se dea bărbaților acelora îndată cheltuețele, pentru ca să nu fie împedeți. 9 Și ce este de trebuință, adecă: junci, berbeci și miei pentru arderile de tot pentru Dumnezeu cerului, grâu, sare, vin și oleiu, după cererea preoților, cari sunt în Ierusalim, să li-se dea zi cu zi, așa încât să nu fie nici o lipsă.

10^e Pentru ca să aducă mirosuri plăcute Dumnezeului cerului, și f să se roage pentru viața regelui și a fiilor săi. 11 Încă și poruncă dau, ca oricine ar călca aceasta poruncă, să se scoată din casa lui o grindă, și el să fie ridicat și spânzurat pe ea, g și casa lui pentru aceasta să se prefacă în grămadă de gunoiu. 12 Și Dumnezeu, care a pus h numele său să locuiască acolo, să răstoarne pre tot regele și poporul, care va întinde mâna sa să calce porunca, și să nimi-

cească acea casă a lui Dumnezeu, care este în Ierusalim. Eu, Dariu, am dat porunca: cu grabă se fie făcută.

13 Atunci îndepliniră Tatnai, guvernatorul de dincoace de fluviu, Șetar-Boznai, și soții lor, cu grabă acelea, ce poruncise Dariu, regele.

14ⁱ Și bătrânii Iudeilor zidiră, și prosperară prin indemnarea lui Haggai, profetul, și a lui Zecaria, fiul lui Iddo; și ei o zidiră, și o sfârșiră, după porunca Dumnezeului lui Israel, și după porunca lui j Cir, a lui k Dariu, și a lui l Artaxerxe, regele Perșilor. 15 Și se sfârși casa aceasta în ziua a treia a lunii Adar, care eră anul al șaselea al domniei regelui Dariu.

16 Și serbară cu bucurie fiii lui Israel, preoții, și Levitii, și ceilalți fii ai captivității m sfîntirea casei acesteia a lui Dumnezeu: 17 Și n aduseră pentru sfîntirea acestei case a lui Dumnezeu o sută de boi, două sute de berbeci, patru sute de miei: și pentru jertfire de păcat pentru întregul Israel: doisprezece țapi, după numărul semințiilor lui Israel. 18 Și așezară pre preoți după o rândurile lor, și pre Leviti după p rândurile lor, la serviciul lui Dumnezeu, care este în Ierusalim, q după cele scrise în cartea lui Moisi.

19 Și serbară fiii captivității paști r în a patrusprezecea zi a lunii întâia. 20 Căci preoții și Levitii s se curățiseră cu toții: toți erau curați; și t tăiară pasca pentru toți fiii captivității și pentru frații lor, preoții și pentru sineși. 21 Și mâncară fiii lui Israel, cari se întoarseră din captivitate, și toți, cari s'au deosebit către dânși din u necurătenia popoarelor țării, spre a căuta pre Domnul, Dumnezeu lui Israel. 22 Și serbară cu bucurie v sărbarea azimelor șapte zile; căci Domnul îi bucurase, și x întorsese inima y regelui Asiriei către dânși, întărind mânele lor la lucrul casei lui Dumnezeu, Dumnezeu lui Israel.

b 1 Reg. 6. 36.

e Ier. 29. 7.

h 1 Reg. 9. 3.

k Cap. 4. 24.

n Cap. 8. 35.

q Num. 3. 6.

t 2 Cron. 35. 11.

x Prov. 21. 1.

c Cap. 1. 7, 8.

f 1 Tim. 2. 1, 2.

i Cap. 5. 1, 2.

l Cap. 7. 1.

o 1 Cron. 24. 1.

r Esod. 12. 6.

u Cap. 9. 11.

y 2 Reg. 23. 29.

d Cap. 5. 3.

g Dan. 2. 5.

j Cap. 1. 1.

m 1 Reg. 8. 63.

p 1 Cron. 23. 6.

s 2 Cron. 30. 15.

v Esod. 12. 15.

Ezra pleacă la Ierusalim cu însărcinare dela rege, și duce cu dânsul o mare ceată de Iudei.

7 După acestea, supt domnia lui ^a Artaxerxe, regele Persilor, se suă Ezra, ^b fiul lui Seraia, fiul lui Azaria, fiul lui Hilkia. 2 Fiul lui Șallum, fiul lui Zaddok, fiul lui Ahitub. 3 Fiul lui Amaria, fiul lui Azaria, fiul lui Meraiot. 4 Fiul lui Zeraia, fiul lui Uzi, fiul lui Bukki. 5 Fiul lui Abişua, fiul lui Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, arhierul: 6 Acest Ezra se suă din Babilon: și el *eră* cărturar ^ciscusit în legea lui Moisi, pre care a dat-o Domnul, Dumnezeuul lui Israel; și regele îi împlini toată cererea lui, ^dfiindcă mâna Domnului, Dumnezeuul său, *eră* preste dânsul. 7 ^eȘi se suiră *cu dânsul* la Ierusalim dintre fiii lui Israel, dintre preoți, *dintre* ^fLeviți, *dintre* cântăreți, *dintre* ușieri, și *dintre* ^gservii templului, în anul al șaptelea al lui Artaxerxe, regele. 8 Și el veni la Ierusalim, în luna a cincea, din anul al șaptelea al regelui. 9 Că în *ziua* întâia a luni întâia începî a se suă din Babilon, și în *ziua* întâia a luni a cincea veni la Ierusalim: ^hfiindcă mâna cea bună a Dumnezeuului său *eră* preste dânsul. 10 Că Ezra își pregăti inima, spre a ⁱcăuta legea Domnului, și a ^oface, și a ^jînvăta în Israel legile și judecățile.

11 Acesta *este* cuprinsul epistolei, pre care a dat-o Artaxerxe lui Ezra, preotul, cărturarul, *adecă* cărturar în cuvintele poruncilor Domnului și ale legilor lui pentru Israel:

12 Artaxerxe, ^kregele regilor, către Ezra, preotul, cărturarul în legea Dumnezeuului cerului, deplină *pace*, și așa mai departe: 13 Poruncă dau, ca fiecare din regatul meu, ce voește se meargă la Ierusalim de bunăvoie dintre poporul lui Israel, dintre preoții săi și Leviții săi, poate să meargă cu tine; 14 Tu ești trimis de rege și de cei ^lșapte consilieri ai lui, să cercetezi în Iuda și în Ierusalim, după legea Dumnezeuului tău, carea

este în mâna ta: 15 Și să duci *acolo* argintul și aurul, pre care l-au dat regele și consilierii lui cu bunăvoie Dumnezeuului lui Israel, ^mal cărui locaș *este* în Ierusalim: 16 ⁿȘi tot argintul și aurul, pre care-l vei găsi în toată provincia Babilonului, pe lângă darurile de bunăvoie, pre care ^ole va da poporul și preoții pentru casa Domnului lor, ce *este* în Ierusalim. 17 Ca să cumperi pe dată din argintul acesta viței, berbeci, miei, cu ^pdarurile lor de pâne și cu libațiunile lor, și ^qsă le aduci pe altarul casei Dumnezeuului vostru, ce *este* în Ierusalim. 18 Și ce se va părea bine ție și fraților tăi, ca să faceți cu rămășița argintului și a aurului, faceți după voia Dumnezeuului vostru. 19 Și vasele, cari ți-s-au dat pentru serviciul casei Dumnezeuului tău, pune-*le* înaintea lui Dumnezeu în Ierusalim. 20 Și ce va mai fi de trebuință pentru casa Dumnezeuului tău, cea ce va trebui să mai cheltuești încă, *aceea* vei luă din casa tesaurelor regelui. 21 Și poruncă dau, cu Artaxerxe, regele, către toți păzitorii tesaurului, cari *sunt* dincolo de fluviu, ca tot ce va cere dela voi Ezra, preotul, cărturarul în legea Dumnezeuului cerului, cu grăbire să se îndeplinească. 22 Până la o sută talante de argint, și o sută core de grâu, și o sută baturi de vin, și o sută baturi de oleiu, și sare fără măsură. 23 Tot, ce este voia Dumnezeuului cerului, să se îndeplinească întocmai, pentru casa Dumnezeuului cerului; căci pentru ce să vină mânia *sa* preste regatul regelui și al fiilor săi. 24 Și vă facem știut, că asupra tuturor preoților, Leviților, cântăreților, ușierilor, servilor templului și servilor acestei case a lui Dumnezeu, nu aveți nici o putere a pune bir, dare și drumuri. 25 Și tu, Ezra, ^rpune după înțelepciunea Dumnezeuului tău, care *este* în tine, judecători și diregători, cari să judece tot poporul, ce *este* dincolo de fluviu, pre toți, cari cunosc legile Dumnezeuului tău, și cari

Capul 7. | ^e Vers. 11, 12, 21. | ^f Cap. 8, 15, etc. | ^g Ps. 119. 45. | ^h Ezec. 26. 7. | ^m 2 Cron. 6. 2. | ^o 1 Cron. 29. 6, 9. | ^q Deut. 12. 5, 11.
^a Neem. 2. 1. | ^d Vers. 9. | ^g Cap. 2. 43. | ^j Neem 8, 1-8. | ^k Dan. 2. 37. | ^m Ps. 135. 21. | ^p Num. 15. 4, etc. | ^r Esod. 18. 21, 22.
^b 1 Cron. 6. 14. | ^c Cap. 8. 1. | ^h Neem. 2. 8, 18. | ^l Mai. 2. 7. | ⁿ Est. 1. 14. | ⁿ Cap. 8. 25.

nu le cunosc, pre aceia ^sînvățați-i. 26 Și fiecare, ce nu va îndeplini legea Dumnezeului tău, și legea regelui, să fie pe dată condamnat sau la moarte, sau la egziliu. sau la gloabă. sau la închisoare.

27 ^tBinecuvântat fie Domnul. Dumnezeul părinților noștri, care a pus mna ca aceasta în inima regelui, pentru ca să mărească casa Domnului, ce *este* în Ierusalim: 28 Și a întors spre mine îndurarea regelui, a sfetnicilor săi și a tuturor mai marilor, puternicilor regelui. Și m'am întărit; căci mâna Domnului, Dumnezeul meu, *eră* preste mine: și am adunat capii lui Israel, ca să se sue cu mine.

Tovarășii de călătorie ai lui Ezra.

8 Aceștia sunt capii caselor părintești și cartea nașterii acelor. cari s'au suit cu mine din Babilon, supt domnia lui Artaxerxe, regele: 2 Din fiii lui Fincas. Gerșom; din fiii lui Itamar, Daniel; din fiii lui David, ^aHattuș: 3 Din fiii lui Șecania, din fiii lui ^bParos, Zecaria. și eu dânsul, scriși în cartea nașterilor o sută cincizeci de bărbați. 4 Din fiii lui Pahat-Moab: Elioenai, fiul lui Zerahia. și eu dânsul două sute de bărbați. 5 Din fiii lui Șecania, fiul lui Iahaziel, și eu dânsul trei sute de bărbați. 6 Și din fiii lui Adin, Ebed, fiul lui Ionatan, și eu dânsul cincizeci de bărbați. 7 Și din fiii lui Elam, Ieșaia, fiul Ataliei, și eu dânsul șaptezeci de bărbați. 8 Și din fiii lui Șefatia. Zebadia, fiul lui Micael, și eu dânsul optzeci de bărbați. 9 Din fiii lui Ioab: Obadia, fiul lui Iehiel, și eu dânsul două sute optsprezece bărbați. 10 Și din fiii lui Șelomit, fiul lui Iosafia, și eu dânsul o sută șasezeci de bărbați. 11 Și din fiii lui Bebai, Zecaria, fiul lui Bebai. și eu dânsul douăzeci și opt de bărbați. 12 Și din fiii lui Atgad: Iohanan, fiul lui Hakkatan, și eu dânsul o sută zece bărbați. 13 Și din fiii cei depe urmă ai lui Adonikam, ale căroră nume *erau acestea*: Elifelet, Ieiel, și Șemaia,

și cu dânsii șasezeci de bărbați. 14 Și din fiii lui Bigyai: Utai și Zabbud, și cu dânsii șaptezeci de bărbați.

15 Și-i adunai la părâul, ce curge la Ahava; și noi rămăserăm acolo trei zile; și eu căutai între popor și între preoți. și nu găsii nici pre umul din ^efiii lui Levi. 16 Atuncia trimesei la Eliezer, de Aziel, la Șemaia, la Elnatan, la Iarib, la Elnatan, la Natan, la Zecaria. și la Meșullum, capii: și la Ioiarib, și la Elnatan, bărbați înțelepți: 17 Și i-am trimes către Iddo, capul din locul Casifia; și am pus în gura lor cuvintele, ce trebuie să se vorbească către Iddo și către frații săi, servii templului, la locul Casifia, ca se ne aducă servi pentru casa Dumnezeului nostru. 18 Și ei ne ^daduseră, fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului nostru *eră* preste noi, pre un bărbat cu minte din fiii lui Mahli, fiul lui Levi, fiul lui Israel; și pre Șerebia, pre fiii săi și pre frații săi, optsprezece; 19 Și pre Hasabia, și eu dânsul pre Ieșaia, din fiii lui Merari, pre frații săi și pre fiii lor, douăzeci; 20 ^eȘi dintre servii templului, pre cari i-a dat David și cei mai mari pentru servirea Levitilor, două sute și douăzeci de servi ai templului; ei toți au fost anume numiți.

Postul și darurile de sfințire.

21 Și ^fprochiemam acolo, la părâul Ahava, post, ca să ^gne umilim înaintea Dumnezeului nostru, ca să ne dea ^hcale bună pentru noi, pentru copiii noștri, și pentru tot avutul nostru. 22 Căci ⁱimi *eră* rușine, să cer dela rege oaste și călăreți, ca să ne ajute pe cale în contra neamicului, fiindcă ziseserăm către rege: ^jMâna Dumnezeului nostru *este* preste toți, cari-l cantă, spre ^kbine, dar puterea și mânia lui ^lpreste toți cei ce-l ^mpărăsesc. 23 Deci pentru aceasta am postit și am rugat pre Dumnezeul nostru, și el ne-a ⁿascultat.

24 Atunci am despărțit dintre mai marii preoților doisprezece: pre Șerebia,

^s Mal. 2. 7. | *Capul 8.* | ^c Cap. 7. 7. | ^f 2 Cron. 20. 3. | ^h Ps. 5. 8. | ^j Cap. 7. 6, 9, 28. | Rom. 8. 28. | ^m 2 Cron. 15. 2-
Mat. 23. 2, 3. | ^a 1 Cron. 3. 22. | ^d Neem. 8. 7. | ^g Isa. 58. 3, 5. | ⁱ 1 Cor. 9. 15. | ^k Ps. 33. 18, 19. | ^l Ps. 34. 16. | ⁿ Isa. 19. 22.
1 Cron. 29. 10. | ^b Cap. 2. 3. | ^e Cap. 2. 43.

pre Haşabia, şi cu dânşii zece dintre fraţii lor: 25 Şi le-am cumpănit ^oargintul, aurul şi vasele, darul, pentru casa Dumnezeului nostru, pre care l-au dăruit regele şi consilierii săi, mai marii săi şi toţi Israelitii, *cari erau* de faţă. 26 Şi le-am cumpănit pe mâna lor şase sute şi cincizeci de talante de argint, şi vase de argint de o sută talante, şi vase de aur de o sută talante: 27 Şi douăzeci de cupe de aur, câte o mie de drachme, şi două vase de aramă bună, strălucitoare, scumpă ca şi aurul. 28 Şi zisule-am: Voi *sunteţi* ^psfinţiţi Domnului, şi vasele *sunt* ^qsfinţite: şi argintul şi aurul *este* darul de bunăvoie pentru Domnul, Dumnezeul părinţilor voştri. 29 Fiţi deştepti, şi luaţi seama *asupra lor*, până ce *le* veţi cumpăni înaintea mai marilor preoţilor şi ai Levitilor, şi *înaintea* capilor *caselor* părinteşti ale lui Israel în Ierusalim, în camerele casei Domnului. 30 Aşa luară preoţii şi Levitii greutatea argintului, a aurului şi a vaselor, ca să le ducă la Ierusalim, în casa Dumnezeului nostru.

Sosirea la Ierusalim.

31 Şi noi plecărăm dela râul Ahava, în a douăzecia zi a lunii întâia, ca să mergem la Ierusalim: şi ^rmâna Dumnezeului nostru *eră* preste noi, şi ne scăpă din mâna neamicului şi a pânditorilor pe cale. 32 Şi ^svenirăm la Ierusalim, şi rămăserăm acolo trei zile. 33 Şi în ziua a patra s'au cumpănit argintul, aurul şi vasele, în casa Dumnezeului nostru, în mâna lui Meremot, fiul lui Uzia, preotul: şi cu dânsul *eră* Eleazer, fiul lui Fineas: şi cu ei Iotabad, fiul lui Ieşua, şi Noadia, fiul lui Binnui, Leviti. 34 După numărul şi greutatea fiecăruia: şi toată greutatea se însemnă a-tuncia.

35 Şi fiii celor strămutaţi, cei ce se întoarseră din captivitate, aduseră arderi de tot Dumnezeului lui Israel, doisprezece viţe pentru tot Israelul, nouă-

zeci şi şapte de berbeci, şaptezeci şi şapte de miei, doisprezece tapi, drept jertfe pentru păcat: toate acestea *erau* ardere de tot Domnului. 36 Şi dădură poruncile regelui satrapilor regelui şi guvernatorilor de dincoace de fluviu: şi aceştia ajutară pre popor şi casa lui Dumnezeu.

Încusurirea Iudeilor cu Păgânii; durerea şi rugăciunea lui Ezra: cântă şi îndreptarea Iudeilor.

9 După ce se sfârşi aceasta, se apropiară mai marii de mine, şi ziseră: Poporul lui Israel, preoţii şi Levitii nu s'au ^adeosebit de poporul pământului, (^bfăcând toate uriciunile lor), de Cananei, Hetei, Ferizei, Iebusei, Ammoniţi, Moabiţi, Egipteni şi Amorei. 2 Căci au ^cluat dintre fetele lor *de femei* pentru sine şi pentru fiii lor, şi au ^damestecat ^eseminţia sacră cu popoarele *acestor* ţări, şi mâna mai marilor şi a căpeteniilor mai întâiu a fost în fără-de-legea aceasta. 3 Şi auzind acestea, ^fam rupt vestmântul meu şi mantia mea, şi am smuls din părul capului meu şi din barba mea, şi am căzut ^guimit. 4 Atuncia se adunară la mine toţi, cari se ^htemeau de cuvintele Dumnezeului lui Israel, pentru fără-de-legea celor din captivitate, şi eu am şezut uimit până la ⁱjertfirea de sară.

5 Şi mă sculai la jertfirea de sară din umilirea mea, şi cu vestmântul şi mantia mea rupte plecat-am genunchile, şi am ^jîntins mânele mele către Domnul, Dumnezeul meu:

6 Şi zis-am: Dumnezeul meu! ^kimi este ruşine, şi mă roşesc, a ridică ochii mei către tine, Dumnezeule: că ^lfără-delegile noastre s'au înmulţit preste capetele *noastre*, şi vina noastră s'a ^mmărit până la cer. 7 Din zilele părinţilor noştri ⁿsuntem în mare vină, până în ziua de astăzi, şi pentru păcatele noastre ^oam fost daţi noi, regii noştri şi preoţii noştri în mâna regilor ţărilor, săbiei, în captivitate, în pradă, şi în ^pruşinea fetei, pre-

o Cap. 7, 15, 16. r Cap. 7, 6, 9, 28. Capul 9. b Dent. 12, 30, 31. e 2 Cor. 6, 14. h Isa. 66, 2. i Dan. 9, 7, 8. m Ps. 106, 6.
p Lev. 21, 6, 7, 8. s Neem. 2, 11. a Cap. 6, 21. c Neem. 13, 23. f Iov. 1, 20. i Esod. 29, 39. l Ps. 38, 4. n Neem. 9, 30.
q Num. 4, 4, 15. — d Esod. 19, 6. g Ps. 143, 4. Esod. 9, 29, 33. m Apoc. 18, 5. p Dan. 9, 7, 8, 19, 20.

cum se vede astăzi. 8 Și acum puțin-
tel s'a îndurat spre noi Domnul, Dum-
nezeul nostru, ca să ni-se lase mântuire,
și să ni-se dea întemeiere. în locul său
cel sfânt; ca Dumnezeuul nostru să ne
lumineze ochii, și să ne dea puțină ră-
sufare în selavia noastră. 9 Căci
servi eram noi: dar Dumnezeuul nostru
nu ne-a părăsit în selavia noastră. ci
ne-a făcut să găsim har înaintea rege-
lui Persilor. dându-ne răsuflare. ca să
ridicăm casa Dumnezeului nostru. și să
dregem ruinele ei. și dându-ne zid în
Iuda și în Ierusalim. 10 Ce deci să mai
zicem noi. Dumnezeuul nostru, după toate
acestea? că noi am părăsit poruncile tale,
11 Pre care le-ai dat prin mâna servilor
tăi. a profetilor, zicând: Pământul, în
care intrați, ca să-l stăpâniți, este pământ
necurat, mântit de popoarele țărilor,
prin uriciunile lor, cu cari l-au umplut.
dela un capăt până la celalalt. cu necu-
răteniiile lor.

12 Voi deci să nu dați fetele voa-
stre fiilor lor. și să nu luați fetele
lor pentru fiii voștri, și în veci să nu
cântați pacea și binele lor: ca să fiți
tari. și să mâncați binele pământului, și
să-l păstrați de moștenire pentru fiii
voștri în veci. 13 Și după toate câte au
venit asupra noastră prin faptele noastre
cele rele. și pentru păcatul nostru cel
mare. și pentru că tu. Dumnezeuul nos-
tru. ne-ai pedepsit mai puțin. decât
după fărădelegea noastră, și ni-ai dat
mântuirea aceasta. 14 Se cuvine oare
să călcăm iarăși poruncile tale. și să
ne încuserim cu popoarele acestor uri-
ciumi? Nu te vei mânia oare asupra
noastră până la nimicire, așa că nu va
rămâne nici o rămășiță și nici o mân-
tuire? 15 Doamne, Dumnezeuul lui Is-
rael! tu ești drept: căci noi am rămas
mântuiți, precum se vede astăzi; iacă,
suntem înaintea ta cu vina noastră;
că nu putem stă pentru această înain-
tea ta.

Femeile străine se bășcăluiesc de Israeliti.

10 Și după ce Ezra, plângând și stând
prosternat înaintea casei lui Dum-
nezeu. se rugă, și mărturisî păcatele, se
adună la el o mulțime mare foarte de
bărbați, de femei și de copii din Israel;
și poporul plângea foarte. 2 Și luă cu-
vântul Șecania. fiul lui Iehiel. unul
din fiii lui Elam, și zise către Ezra: Noi am
păcătuit contra Dumnezeului nostru.
că am luat femei străine din popoarele
țării; dar totuși este încă ceva speranță
pentru Israel intru aceasta. 3 Drept
aceea. să încheiăm legământ cu Dum-
nezeul nostru, că vom scoate toate fe-
meile, și tot ce s'a născut din ele, după
sfatul domnului meu și al acelor. cari
se tem de porunca Dumnezeului nos-
tru; și facă-se după lege. 4 Scoală-te!
căci a ta este treaba aceasta; și noi vom
fi cu tine. 9 Fii tare. și lucrează.

5 Atuncia se sculă Ezra, și puse să
jure pre cei mai mari ai preoților, ai
Leviților, și a tot Israelul, să facă după
cuvântul acesta: și ei jurară. 6 Atun-
cia se sculă Ezra de dinaintea casei lui
Dumnezeu, și merse în camera lui Io-
hanam, fiul lui Eliașib; și intrând acolo.
nu mănca pâne. și nici nu bea apă; căci
el bocia pentru păcatele celor din captivi-
tate. 7 Și ei prochiemară în Iuda și în
Ierusalim către toți fiii captivității, ca să
se adune la Ierusalim; 8 Și că averea
fiecărui. care nu va veni până în trei
zile, după sfatul mai marilor și al bătrâ-
nilor, să fie anatema; și să se deose-
bească din adunarea celor din captivi-
tate.

9 Atuncia se adunară toți bărbații din
Iuda și din Beniamin la Ierusalim în trei
zile; aceasta a fost în luna a noua. în a
douăzecea zi a luni: și tot poporul se-
deă pe locul deschis. înaintea casei lui
Dumnezeu, tremurând pentru aceasta și
de ploaie. 10 Și Ezra, preotul, se sculă,
și zise către dânșii: Voi ați păcătuit, că
ați luat femei străine, ca să adaugiți

q Ps. 13. 3. u Isa. 5. 2. y Deut. 23. 6. 2 Pet. 2.20,21.
r Neem. 9. 36. v Cap. 6. 21. z Prov. 13. 22. c Vers. 2.
s Ps. 136. 23. x Esod. 23. 32. a Ps. 103. 10. d Deut. 9. 8.
Cap. 7. 28. Deut. 7. 3. b Ioan. 5. 14. e Dan. 9. 14.

f Rom. 3. 19. Capul 10. d 2 Cron. 34. 31. g 1 Cron. 28. 10.
q 1 Cor. 15. 17 a Dan. 9. 20. e Cap. 9. 4. h Neem. 5. 12.
h Ps. 130. 3. b 2 Cron. 20. 9. f Deut. 7. 2, 3. i Deut. 9. 18.
— c Neem. 13. 27. j 1 Sam. 12. 18.

preste păcatul lui Israel. 11 Deci ^k dați mărturisire Domnului. Dumnezeuul părinților voștri, și faceți voia lui, și ^l deosebiți-vă de popoarele pământului și de femeile străine.

12 Și răspunse toată adunarea, și zise, cu voce tare: Precum ai zis, așa trebuie să facem. 13 Dar poporul *este* mult, și *este* timp ploios tare, și nu putem stă afară; și *aceasta* nici nu *este* lucru de una sau de două zile: căci noi suntem mulți, cari am păcătuit în aceasta. 14 Deci să se așeze mai marii din toată adunarea, și toți, câți au luat femei străine în cetățile noastre, să vină la timpuri hotărâte, și cu dânși cei bătrâni ai fiecărei cetăți și judecătorii ei, până ce se va întoarce dela noi ^m aprinderea mâniei Dumnezeului nostru pentru aceasta. 15 Și Ionatan, fiul lui Asael, și Iahazia, fiul lui Tikva, fură puși preste *lucrul* acesta; și Meșullam și Șabtai, Levitul, îi ajutară. 16 Asemenea făcură și fiii captivității.

Și se aleseră Ezra, preotul, și bărbații, capii părintești, după casele lor părintești, și toți aceștia, după numile lor, fură puși în ziua întâia a luni a zecea, ca să cerceteze lucrul. 17 Și în ziua întâia, din luna întâia, sfârșiră cu toți bărbații, care luaseră femei străine. 18 Și se găsiră dintre fiii preoților, cari au luat femei străine: dintre fiii lui Ieșua, fiul lui Ioțadak, și dintre frații săi: Maaseia, Eliezer, Iarib, și Ghedalia. 19 Și ei ⁿ dădură mâna lor, că vor scoate pre femeile lor; și cei vinovați aduseră un berbec din turmă, pentru vina lor. 20 Și dintre fiii lui Immer: Hanani și Zebadia,

21 Și dintre fiii lui Harim: Maaseia, Elia, Șemaia, Iehiel și Uzia. 22 Și dintre fiii lui Pașhur: Elioenai, Maaseia, Ișmael, Netaneel, Iozabad și Elasa. 23 Și dintre Leviți: Iozabad, și Șimeci, și Keliaia (acesta *este* Kelita), Petahia, Iuda și Eliezer. 24 Și dintre cântăreți: Eliașib; și dintre nșieri: Șallum, Telem și Uri. 25 Și din Israel: dintre fiii lui Paroș: Ramia, Iezia, Malchia, Meamin, Eleazar, Malchia și Benaia. 26 Și dintre fiii lui Elam: Mattania, Zecaria, Iehiel, Abdi, Ieremot și Elia. 27 Și dintre fiii lui Zattu: Elioenai, Eliașib, Mattania, Ieremot, Zabad și Aziza. 28 Și dintre fiii lui Bebai: Iohanan, Hanania, Zabbai și Atlai. 29 Și dintre fiii lui Bani: Meșullam, Malluc, Adaia, Iașub, Șeal și Ramot. 30 Și dintre fiii lui Palat-Moab: Adua și Chelal, Benaia, Maaseia, Mattania, Betaleel, Binnui și Manase. 31 Și *dintre* fiii lui Harim: Eliezer, Ișia, Malchia, Șemaia, Simeon, 32 Beniamin, Malluc și Șemaria. 33 Dintre fiii lui Hașum: Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Ieremai, Manase și Șimeci. 34 Dintre fiii lui Bani: Maadai, Amram, Uel. 35 Benaia, Bedeia, Chellu. 36 Vania, Meremot, Eliașib. 37 Mattania, Matnai, Ioășau. 38 Bani, Binnui, Șimeci. 39 Șelemia, Natan, Adaia. 40 Macnadbai, Șașai, Șarai. 41 Azarel, Șelemia, Șemaria. 42 Șallum, Amaria și Iosef. 43 Dintre fiii lui Nebo: Iehiel, Malitia, Zabad, Zebina, Iaddai, Ioel și Benai. 44 Toți aceștia luaseră femei străine, și unii dintr'înși aveau copii dela femeile acestea.

CARTEA LUI NEEMIA.

Neemia primește știri despre compatrioții săi: durerea și rugăciunea sa.

1 Cuvintele lui ^a Neemia, fiul lui Acaha. În luna Chisleu, în anul al douăzecilea al domniei lui Artaverxe, când eram în Șușan, cetatea palatului, 2 Veni

Hanani, unul dintre frații mei, el și niște bărbați din Iuda, și i-am întrebat despre Iudeii cei scăpați, cari rămăseseră din captivitate, și despre Ierusalim. 3 Și ei îmi ziseră: Rămășița ce a mai rămas din captivitate acolo în provincie, *este* în su-

părare mare și în ocară; și ^b zidul Ierusalimului *este* ^c ruinat și porțile lui s'au ars cu foc.

4 Și cum am auzit cuvintele acestea, am șezut și am plâns, și m'am bociț *câtevâ* zile, am postit, și m'am rugat înaintea Dumnezeului cerului: 5 Și am zis: Rogu-te, ^d Doamne, Dumnezeul cerului! Dumnezeul cel mare și înfricoșat, ^e care păzește legământul și mila către cei ce-l iubesc și păzesc poruncile lui. 6 Rogu-te, fie urechia ta ascultătoare și ^f ochii tăi deșchiși, ca să audă rugăciunea servului tău, ce eu mă rog înaintea ta ziua și noaptea pentru fiii lui Israel, servii tăi, și ^g mărturisesc păcatele fiilor lui Israel, ce noi ți-am păcătuit; eu și casa părintelui meu am păcătuit; 7 ^h Foarte ți-am neleginit, și ⁱ n'am păzit poruncile, legile și judecățile, ce ai poruncit servului tău Moisi. 8 Amintește-ți, rogu-te, de cuvântul, ce l-ai poruncit servului tău Moisi, zicând: ^j De veți nelegini, eu vă voi împrăștiă printre popoare. 9 ^k Dar *de* vă veți reîntoarce la mine și veți păzi poruncile mele, și le veți face, ^l chiar de ar fi aruncați *unii* dintre voi până la marginea cerului, încă și de acolo îi voi aduna, și-i voi aduce în locul, ce l-am ales, ca să fac să locuească numele meu acolo. 10 ^m Și acestea *sunt* servii tăi și poporul tău, pe care l-ai răscumpărat cu puterea ta cea mare și cu mâna ta cea tare. 11 Rogu-te, Doamne, ⁿ fie urechea ta ascultătoare, la rugăciunea servului tău și la rugăciunea servilor tăi, cărora ^o le place a se teme de numele tău: și fă, rogu-te, să prospere servul tău în ziua aceasta, și să afle har înaintea bărbatului acestuia. Căci eram ^p paharnicul regelui.

Neemia, primind însăreînarea dela rege, merge la Ierusalim, și încurajează pre popor a rezidi templul.

2 Și în luna Nisan, în anul al douăzecilea al regelui ^a Artaxerxe *eră* vin înaintea lui: și ^b luând vin, am dat rege-

lui. Și *nici odată* nu fusese trist înaintea lui. 2 De aceea regele îmi zise: Pentru ce fața ta *este* tristă, deși nu *ești* bolnav? Aceasta nu *poate fi* fără de cât ^c tristețea inimii. Atuncia m'am temut foarte. 3 Și zis-am regelui: ^d În veci să trăiască regele; de ce fața mea să nu fie tristă, deoarece ^e cetatea, locul mormintelor părinților mei, *este* pustiită și porțile ei *sunt* mistuite de foc?

4 Atuncia regele îmi zise: Ce voești să-*mi* ceri? Deci m'am rugat la Dumnezeul cerului. 5 Și am zis regelui: De va plăcea regelui, și dacă servul tău a aflat har înaintea ta, trimete-mă la Iuda, la cetatea mormintelor părinților mei, ca să o rezidesc.

6 Și zisu-mi-a regele (șezând lângă dânsul și regina): Cât de lungă va fi călătoria ta? Și când te vei reîntoarce? Și *așă* binevoi regele a mă trimete; și i-am hotărît ^f timpul. 7 Și am zis regelui: De va plăcea regelui, de-a-mi se epistole către guvernatorii de dincolo de fluviu, ca să mă petreacă, până voi sosii în Iuda: 8 Și o epistolă către Asaf, păzitorul pădurei regelui, ca să-mi dea lemne, ca să fac grinzi, pentru porțile palatului, care *se ține* ^g de casă, și pentru zidul cetății, și pentru casa în care voi intra. Și-mi incuviință regele *toate*; ^h căci mâna cea bună a Dumnezeului meu *eră* cu mine.

9 Deci am sosit la guvernatorii de dincolo de fluviu, și datu-le-am epistolele regelui. Și regele trimisese cu mine mai marii preste oaste și călăreți. 10 Iar Sanballat, Horoneul, și Tobia, servul Ammonitul, auzind *aceasta*, se supărară foarte, că a venit un om să caute binele fiilor lui Israel.

11 Și ⁱ am venit la Ierusalim, și am rămas acolo trei zile. 12 Și m'am sculat noaptea, eu și câțiva bărbați cu mine; și n'am spus nimănui ce pusese Dumnezeul meu în inima mea, ca să fac în Ierusalim; și alt animal nu *eră* cu mine.

^b Cap. 2. 17. ^f Dan. 9. 17. 18. ^j Deut. 4. 25, 26, 27. ^l Deut. 30. 4. ^o Isa. 26. 8.
^c 2 Reg. 25. 10. ^g Dan. 9. 20. ^m Dan. 9. 15. ⁿ Dan. 9. 15. ^p Cap. 2. 1.
^d Dan. 9. 4. ^h Ps. 106. 6. ^k Lev. 26. 39, etc. ⁱ Deut. 28. 15. ^e Esod. 20. 6. ⁱ Deut. 28. 15. etc.

^a Ezra. 7. 1. ^d Dan. 2. 4. ^g Cap. 3. 7.
^b Cap. 1. 11. ^e Cap. 1. 3. ^h Ezra. 5. 5.
^c Prov. 15. 13. ^f Cap. 5. 14. ⁱ Ezra. 8. 32.

fără numai animalul, pe care călăriam. 13 Și am ieșit noaptea ^j pe poarta văiei, și am venit în fața fântânei smeului, și pe poarta gunoiului, și am privit zidurile Ierusalimului, care erau ^kruinate, și porțile lui mistuite de foc. 14 Apoi am trecut la ^lpoarta fântânei și la iazul regelui, dar nu *eră* loc, pe unde să treacă animalul de supt mine. 15 Apoi m'am supt noaptea la ^mpârâu, și după ce am privit zidul, m'am întors, și am intrat iarăși pe poarta văiei; și *așu* m'am întors.

16 Și diregătorii nu știură, unde am mers, nici ce am făcut; căci nu spusese încă *aceasta* nici Iudeilor, nici preoților, nici mai marilor, nici diregătorilor, nici celorlalți, cari făceau lucrurile. 17 Și zisu-le-am: Vedeți starea rea, în care *ne aflăm*, cum Ierusalimul *este* pustiit și porțile lui arse de foc: aideți, să zidim zidul Ierusalimului, ca să nu mai fie ⁿde ocară. 18 Și le-am spus de ^omâna cea bună a Dumnezeului meu către mine, și încă și cuvintele regelui, ce le vorbise către mine. Și ei ziseră: Să ne sculăm, și să zidim. Așa ^ps'au întărit mâinile lor, pentru *acest lucru* bun.

19 Dar cum auziră Sanballat, Horoneul și Tobia, servul Ammonitul, și Gheșem, Arabul, ^qau răs de noi, și ne desprețuiră, și ziseră: Ce *este* fapta aceasta, ce o faceți? ^rVoiți să vă răsculați asupra regelui? 20 Atuncia răspunsurile-am și le-am zis: Dumnezeul cerului, acela ne va face să prosperăm; de aceea noi, servii săi, ne vom scula, și vom zidi: ^siar voi nu aveți nici parte, nici drept, nici amintire în Ierusalim.

Rezidirea zidurilor și a porților cetății.

3 Atuncia se sculă ^aEliașib, arhiereul, și frații săi, preoții, și ^bzidiră poarta oilor; o slintiră, și puseră ușile sale; și sfințiră ^cpană la turnul Mea, până la turnul lui ^dHananeel. 2 Și lângă el zidiră ^ebărbații din Ierichon; și lângă ei zidi Zaccur, fiul lui Imri.

3 ^fȘi poarta peștilor o zidiră fiii lui Asenaa, cari o îmbrăcară cu scânduri, și ^gpuseră ușile sale, incuetoarele sale, și zăvoarele sale. 4 Și lângă ei dresc Meremot, fiul lui Uriu, fiul lui Hakoz; și lângă ei dresc Meșullam, fiul lui Berechia, fiul lui Meșezabel; și lângă ei dresc Zadok, fiul lui Baana: 5 Și lângă ei dreseră Tekoții; dar fruntașii lor nu-și plecară cerbicea la ^hlucrul Domnului lor.

6 Și ⁱpoarta cea veche o dreseră Iehoiada, fiul lui Paseah, și Meșullam, fiul lui Besodia; aceștia o îmbrăcară cu scânduri, și puseră ușile sale, incuetoarele sale, și zăvoarele sale. 7 Și lângă ei dreseră Melatias, Ghibeonitul, și Iadan, Meroniteul, bărbații din Ghibeon și din Mițpa, până la ^jtrumul guvernatorului celor de dincoace de fluviu. 8 Lângă ei dresc Uziel, fiul lui Harhaia, dintre argintari; și lângă el dresc Anania, fiul *unuia dintre* făcătorii de mir; și ei întăriră Ierusalimul, până la zidul ^kcel lat. 9 Și lângă ei dresc Refaia, fiul lui Ur, mai marele preste jumătate din ținutul Ierusalimului; 10 Și lângă el dresc Iedaia, fiul lui Harumaf, pe dinaintea casei sale; și lângă el dresc Hattuş, fiul lui Hașabnia. 11 Malchia, fiul lui Harem, și Așub, fiul lui Pabat-Moab, dreseră cealaltă bucată ^lși turnul cuptoarelor. 12 Și lângă el dresc Șallum, fiul lui Haloheș, mai marele preste jumătate din ținutul Ierusalimului, el și fiecele sale.

13 ^mPoarta văiei o dreseră Hanun și locuitorii din Zanoa; aceștia o zidiră, și puseră ușile sale, și *făcură* o mie de coți din zid, până la ⁿpoarta gunoiului. 14 Și poarta gunoiului o dresc Malchia, fiul lui Recab, mai marele preste ținutul Bet-Haccheremului; acesta o zidi, și puse ușile sale, incuetoarele sale și zăvoarele sale. 15 Și ^opoarta fântânei o dresc Șallum, fiul lui Col-Oze, mai marele preste ținutul Mițpa; acesta o zidi, și o acoperi, și puse ușile sale, incuetoarele sale și zăvoarele sale *încă* și

^j 2 Cron. 26. 9.
^k Cap. 1. 3.
^l Cap. 3. 15.
^m Ier. 31. 40.

ⁿ Ier. 24. 9.
Ezec. 5. 14, 15.
^o Vers. 8.
^p 2 Sam. 2. 7.

^q Ps. 44. 13.
^r Cap. 6. 6.
^s Ezra. 4. 3.

Capul 3.
^a Cap. 12. 10.
^b Ioan. 5. 2.
^c Cap. 12. 39.

^d Ier. 31. 38.
^e Ezra. 2. 34.
^f Zef. 1. 10.

^g Cap. 6. 1.
^h Judc. 5. 23.
ⁱ Cap. 12. 39.

^j Cap. 2. 8.
^k Cap. 12. 38.
^l Cap. 12. 38.

^m Cap. 2. 13.
ⁿ Cap. 2. 17.
^o Cap. 2. 14.

zidul iazului *p* Siloa, de lângă grădina regelui și până la treptele de pogorire, din cetatea lui David.

16 După el drese Neemia, fiul lui Azbuc, mai marele preste jumătate din ținutul Bet-Zur, până în fața mormintelor lui David, și până la iazul cel făcut, și până la casa celor tari. 17 După el dreseră Levitiți: Reum, fiul lui Bani; și lângă el drese Asabia, mai marele preste ținutul Cheila, din ținutul său. 18 După el dreseră frații lor: Bavai, fiul lui Enadad, mai marele preste *cealaltă* jumătate din ținutul Cheila. 19 Și lângă el drese Ezer, fiul lui Ieșua, mai marele preste Mițpa, o bucată din dreptul suișului, la arsenalul *r* din unghiu. 20 După el Baruc, fiul lui Zabai, drese cu ardoare *cealaltă* bucată, din unghiu, până la intrarea casei lui Eliașib, arhiereul. 21 După el drese Meremot, fiul lui Uria, fiul lui Hacoș, o altă bucată, dela poarta casei lui Eliașib, până la sfârșitul casei lui Eliașib. 22 Și după el dreseră preoții, bărbații imprejurimilor. 23 După ei dreseră Beniamin și Hașub în fața caselor lor. După ei dreseră Azaria, fiul lui Maaseia, fiul lui Anania, lângă casa sa. 24 După el drese Binni, fiul lui Enadad, altă bucată, dela casa lui Azaria, până la *s*cotitură, și chiar până la unghiu. 25 Palal, fiul lui Uzai, *drese* înaintea cotituri și a turnului, care iese din casa cea înaltă a regelui, *ce este* lângă *t*curtea închisoarei; după el Nedaia, fiul lui Paroc.

26 Și *u*servii templului locuiau în *v*Ofel, și *dreseră*, până dinaintea *x*porței apelor, spre răsărit, și până la turnul ce iese afară.

27 După ei dreseră Tekoiții o altă bucată, din dreptul turnului celui mare, ce iese în afară, și până la zidul lui Ofel.

28 De deasupra *y*porței cailor, dreseră preoții, fiecare pe dinaintea casei sale. 29 După ei drese Zadok, fiul lui Immer, pe dinaintea casei sale; și după el drese Șemaia, fiul lui Șecania, păzitorul por-

tei despre răsărit. 30 După el drese Hanania, fiul lui Șelemia, și Hanun, al șaselea fiu al lui Zalaf, o altă bucată; după el drese Meșullam, fiul lui Berechia, pe dinaintea camerei sale. 31 După el drese Malehia, fiul argintarului, până la casa servilor templului și a neguțătorilor, pe dinaintea porței Mifkad, și până la suișul unghiului. 32 Și între suișul unghiului și poarta oilor dreseră argintarii și neguțătorii.

Opunerea neamicilor și măsurile prevăzătoare, luate în contra lor.

4 Și *a* cum auzi Sanballat, că noi zidim zidul, se mânie și se aprinse foarte, și răsede de Iudei: 2 Și vorbi înaintea fraților săi și a oastei Samariei, și zise: Ce fac *acești* Iudei neputincioși? Oare lăsă-se-vor să urmeze? Oare jertfi-vor? Oare sfârși-vor într'o singură zi? Din grămezi de moloz, și încă arse, vor face dresăturile? 3 Și lângă el *eră* *b*Tobia, Ammonitul, și zise: Chiar de l-ar zidi, o vulpe suindu-se, va dărâma zidul lor de pietri.

4 *c* Ascultă, Dumnezeul nostru! căci suntem batjocoriți; și *d* întoarce ocaralor asupra capului lor, și dă-i spre pradă, în pământul captivității: 5 Și *e* să nu acoperi nelegiuirea lor, și păcatul lor să nu se șteargă de dinaintea ta; căci necăjiră pre cei ce zidesc.

6 Așa am zidit zidul; și se încheie zidul până la jumătatea sa; căci poporul avea inimă la lucru.

7 Dar *f* când auziră Sanballat și Tobia și Arabii și Ammoniții și Așdodenii, că zidurile Ierusalimului se dreg, și că spărturile încep a se astupă, se mâniară foarte: 8 Și *g* se jurară toți împreună, ca să vină, să se lupte asupra Ierusalimului, și să-i facă stricăciuni. 9 Iar *h* noi ne-am rugat Dumnezeului nostru, și am pus strajă pentru ei ziua și noaptea, de teama lor. 10 Și Iuda zise: Puterea purtătorilor de poveri slăbește, și molozul *este* mult, și nu putem să zi-

p Ioan. 9. 7. | *s* Vers. 19. | *u* Ezra. 2. 43. | *x* Cap. 8. 1, 3.
q Isa. 22. 11. | *t* Ier. 32. 2. | *v* 2 Cron. 27. 3. | *y* Ier. 31. 40.
r 2 Cron. 26. 9.

Capul 4. | *c* Ps. 123. 3, 4. | *e* Ier. 18. 23.
a Cap. 2. 10, 19. | *d* Ps. 79. 12. | *f* Vers. 1.
b Cap. 2. 10, 19. | Prov. 3. 34. | *g* Ps. 83. 3, 4, 5.
h Ps. 50. 15. | *i* Num. 14. 9.

dim zidul. 11 Și neamicii noștri ziseră: Nu vor ști, nici nu vor vedeà *cevà*, până când vom veni în mijlocul lor, și-i vom ucide, și vom face să înceteze lucrul.

12 Și când veniră Iudeii, cari locuiau aproape de ei, ne spuseră de zece ori: *păziți* toate lucrurile, prin care comunicați cu noi. 13 De aceea am și pus, în locurile cele mai de jos de dinapoia zidului, în locuri tari, pre popor, după neamurile sale, cu săbiiile lor, cu lăncile lor și cu arcurile lor. 14 Și am văzut, și m'am sculat, și am zis către mai marii și către diregătorii și către cealalt popor: ⁱNu vă temeți de dânșii; amintiți-vă de Domnul ^jcel mare și înfricoșat, și ^kluptați-vă pentru frații voștri, fiii voștri, fetele voastre, femeile voastre și casele voastre.

15 Și când neamicii noștri auziră, că sfatul lor se făcù emnoscut nouă, ^lși că-l zădărnici-se Dumnezeu, ne-am întors cu toții la zid, fiecarele la lucrul său. 16 Și din ziua aceea, jumătate din oamenii mei lucrau la lucru, și cealaltă jumătate din ei țineau lancea, scuturile, arcurile și platoșele; și dinapoia lor erau căpeteniile a toată casa lui Iuda. 17 Și cei ce zidiau zidul, și cei ce încăreau pre purtătorii de poveri, cu o mână lucrau, și cu cealaltă țineau arma. 18 Căci pietrarii, fiecare *aveà* sabia sa încinsă preste coapsele sale, și *așu* zidià; și suflătorul din trâmbiță *erà* lângă mine. 19 Și am zis mai marilor, diregătorilor și celuiilalt popor: *Locul unde lucrăm este mare și lat, și noi suntem împrăștiați pe zid, departe unul de altul:* 20 *Deci* în ce loc veți auzi sunetul trâmbiței, acolo să vă adunați la noi: și ^mDumnezeul vostru se va lupta pentru noi.

21 Așu făceam lucrul, și jumătate din ei țineau lăncile din zorii zilei, până la ieșirea stelelor. 22 Și în același timp am zis poporului: Fiecare cu servul său să măie noaptea, în mijlocul Ierusalimului, ca noaptea de pază să ne fie, și ziua de lucru. 23 Și nici eu, nici frații mei,

nici servii mei, nici custozii ce mă urmau, nimenea dintre noi nu se desbracă de vestmintele sale: și fiecare cu arma sa *își aducea apă*.

Neemia întoarneste plângerile săracilor.

5 Și fu ^astrigare mare în popor și între femeile lor asupra Iudeilor, ^bfrații lor. 2 Căci erau *unii*, cari ziceau: Noi, fiii noștri și fetele noastre *suntem* mulți; drept care să luăm grâu, ca să mâncăm și să trăim. 3 Și eran *unii*, ce ziceau: Noi am pus amanet țarinele noastre, viele noastre și casele noastre, ca să luăm grâu în foamete. 4 Și *mai* erau *unii*, cari ziceau: Noi *pe* țarinele noastre și viele noastre ne-am împrumutat cu argint, pentru birul regelui. 5 Și acum ^ccarnea noastră *este* ca și carnea fraților noștri, și copiii noștri ca copiii lor: și iacă, noi ^dsupunem sclaviei pre fiii noștri și pre fetele noastre, ca să fie servi: și *unele* din fetele noastre chiar sunt și supuse, și nu *este* în puterea noastră *a le răscumpăra*; că ale altora sunt țarinele și viile noastre.

6 Și m'am mâniat foarte, auzind strigarea lor și cuvintele acestea. 7 Și m'am sfătuit în inima mea, și am muștrat pre mai marii și pre diregătorii, și le-am zis: ^eVoi luați fiecare camătă unul dela altul. Și am chemat asupra-lor o adunare mare. 8 Și le-am zis: Noi după puterea noastră am ^frăscumpărat pre frații noștri, Iudeii, cari erau vânduți popoarelor, și voi înși-vă veți vinde pre frații voștri? Oare *cadese*, ca ei să ne fie vânduți? Iar ei treceau, și n'au găsit *răspuns*.

9 Și am *mai* zis: Nu *este* bună *fapta*, ce voi faceți. Oare nu trebuie să umblați ^gîn temerea Dumnezeului nostru, ^hca să nu fim spre ocară popoarelor, neamicii noștri? 10 Eu, frații mei și servii mei încă i-am împrumutat cu argint și cu grâu, *dar* să le lăsăm, rogu-vă, datoria aceasta. 11 Întoarceți-le *dar*, rogu-vă, astăzi țarinele lor, viile lor, măslinii lor și casele lor, și o sutime

^j Deut. 10. 17. | ^k 2 Sam. 10. 12. | ^l 1 Iov. 5. 12. | ^m Esod. 14. 14, 25. | ^a Is. 5. 7. | ^b Deut. 1. 7. | ^c Is. 58. 7. | ^d Esod. 21. 7. | ^e Esod. 22. 25. | ^f Ezech. 22. 12. | ^g Lev. 25. 48. | ^h Rom. 2. 24. | ⁱ Lev. 25. 36. | ^j 1 Pet. 2. 12.

din argintul și grâul, din vinul și oleiul, ce cereți dela dânsii.

12 Atuncia ziseră ei: Vom întoarce, și nu vom cere nimica dela ei; cum zici, așa vom face. Atunci am chemat pre preoți, ⁱși-i făcură să jure, că vor face aceasta. 13 ^jAm scuturat și poalele mele și am zis: Așa să scuture Dumnezeu pre tot omul din casa sa și dela munca sa, care nu va întări cuvântul acesta, și așa să fie scuturat și deșertat. Și toată adunarea zise: Amin! și laudă pre Domnul. ^kȘi poporul făcu, după cuvântul acesta.

Desinteresul lui Neemia ca guvernator.

14 Și in ziua, în care am fost pus guvernator al lor, în pământul lui Iuda, dela anul al douăzeciilea, ^lpână la anul al treizeci și doilea al regelui Artaxerxe, *atdecă* doisprezece ani, eu și frații mei n'am ^mmăncat pâne de guvernator. 15 Iar guvernatorii de mai înainte, cari *fură* înainte de mine, însărcinau poporul, și luau dela el pâne și vin, afară de cei patruzeci sicli de argint: încă și servii lor domniau preste popor: dar ⁿeu n'am făcut astfel. ^otemându-mă de Dumnezeu. 16 Și m'am datat la lucrul zidului acestuia, și țarină n'am cumpărat: și toți servii mei erau adunați acolo la lucru. 17 Ba încă ^pla masa mea *erau* o sută cincizeci de bărbați din Iudei și din dirigători, afară de cei ce veniau la noi, dela popoarele din jurul nostru. 18 Și *ceea* ^qce se pregătia fiecare zi *pentru mine* *eră*: un bou și șase oi alese: și păseri se pregăteau pentru mine: și odată în zece zile *eră* mulțime de tot felul de vin: și cu toate acestea n'am cerut pânea de guvernator: căci lucrul apasă greu asupra poporului acestuia. 19 Dumnezeuul meu, adu-ți aminte de mine spre bine, *după* toate câte am făcut, pentru poporul acesta.

Uneltiri făcute asupra lui Neemia; credința și statornicia sa.

6 Și ^acum auziră Sanballat, Tobia și Gheșem, Arabul, și ceilalți neamici

ai noștri, că eu zidisem zidul, și *că* nu mai rămăsese spărtură la dânsul (^bdeși până la acel timp ușile încă nu le pusesem la poartă). 2 Sanballat și Gheșem ^ctrimeseră la mine, zicând: Veniți, să ne întâlnim împreună in *unul din* satele din Valea ^dOno: căci ^eeugetau a-mi face rău. 3 Și le-am trimes soli, zicând: Am un lucru mare de făcut, și nu pot să mă pogor: de ce să înceteze lucrul, lăsându-l, și pogorîndu-mă la voi.

4 Și ei trimeseră la mine de patru-ori *tot* în chipul acesta: și eu le-am răspuns *tot* în chipul acesta.

5 Atuncia trimise Sanballat la mine pre servul său, *tot* în chipul acesta, a cincea oară, eu o epistolă deschisă în mâna sa: 6 În care *eră* scris: S'a auzit între popoare, și Gașum *o* zice, *f*că tu și Iudeii eugetați să vă răsculați; după aceste vorbe, de aceea zidești zidul, ca să ajungi regele lor. 7 Și ai pus încă și profeti, ca să te prochieme în Ierusalim, zicând: *Este* rege în Iuda; și acum se va da în știre regelui după lucrurile acestea: și acum vino, și să ne sfătuim împreună.

8 Atunci am trimes la el, zicând: Ceeace zici nu este: ei dela tine o năseocești. 9 Căci toți aceștia voiau a ne înspăimântă, zicând: Mânele lor vor slăbi dela lucru, și nu se va sfârși. Și acum, *Dumnezeule*, întărește-mi mânele!

10 Și am intrat în casa lui Șemaia, fiul lui Delaia, fiul lui Mehetabeel, care se închisese pre sine: și el zise: Să ne întâlnim împreună, în casa lui Dumnezeu, în lăuntru templului, și să închidem ușile templului: căci ei vin să te ucidă: chiar noaptea vin să te ucidă. 11 Dar eu am răspuns: Un om ca mine fugi-va oare? Și cine, ca mine, ar intra în templu, ca să-și cruce viața sa? Nu voi intra! 12 Și iacă, am cunoscut, că Dumnezeu nu-l trimesese, ^gca să euvineteze profetia aceasta în contra mea; ei Tobia și Sanballat îl tocmiseră. 13 De

ⁱ Ezra. 10. 5. | ^fapt. 13. 51. | ^m 1 Cor. 9.4.15. | ^p 2 Sam. 9. 7. | *Copul* 6. | ^b Cap. 3. 1. 3. | ^d 1 Cron. 8. 42. | ^f Cap. 2. 19.
^l 1er. 34. 8. 9. | ^k 2 Reg. 23. 3. | ⁿ 2 Cor. 11. 9. | ^q 1 Reg. 4. 22. | ^a Cap. 2. 10. 19. | ^c Prov. 24. 24, 25. | ^e Ps. 37. 12. 32. | ^g Ezech. 13. 22.
^j Mat. 10. 14. | ^l Cap. 13. 6. | ^o Vers. 9.

aceea *eră* tocmit *de ei*, ca să mă înspăimânte, să fac așa, și să păcătnesc, și să-mi fac la ei nume rău, și să mă ocărească.

14 ^h Dumnezeu! amintește-ți de Tobia și Sanballat după faptele lor, și de ⁱ profeteasa Noadia, și de ceilalți profeti, cari voiau să mă înspăimânte.

15 Așa se sfârși zidul în a douăzeci și cincea zi a *lunii* Elul, în cincizeci și două de zile. 16 Și ^j când auziră toți neamicii noștri, atunci se temură toate popoarele din jurul nostru, și căzură foarte în ochii lor; căci ^k cunosură, că dela Dumnezeu nostru se făcū lucrul acesta.

17 Și în zilele acelea *mulți din* marii lui Iuda trimeteau epistole, *ce se duceau* lui Tobia, și *epistole* dela Tobia sosiau la ei. 18 Căci *erau* în Iuda mulți legați cu dănsul prin jurământ, că *eră* ginere al lui Șecania, fiul lui Arah; și Iohanani, fiul său, luase de femeie fata lui Meșullam, fiul lui Berechia. 19 Și încă istorisiau înaintea mea și binefacerile lui, și-i spuneau cuvintele mele. Și Tobia trimetea epistole, ca să mă înspăimânte.

Măsurile luate pentru siguranța cetății.

7 Și după ce se zidi zidul, și ^a așezai ușile, și fură puși ușierii și cântăreții și Levitii. 2 Am așezat pre Hanani, frațele meu, și pre Hanania, mai marele preste palat, asupra Ierusalimului; (căci el *eră* om credincios, și se ^b teneă de Dumnezeu mai mult decât mulți); 3 Și le-am zis: Să nu se deschidă porțile Ierusalimului, până se va încălzi soarele; și pe când ei erau încă acolo, porțile se închiseră bine; și custozi se rânduiră din locuitorii Ierusalimului, fiecare la straja sa, și fiecare dinaintea casei sale.

4 Și cetatea *eră* largă și mare, dar poporul puțin *foarte* în ea, și case nu *erau* zidite.

Numărarea poporului.

5 Și puse Dumnezeu meu în inima mea să adun pre mai mari, pre dirigă-

tori, și pre popor, ca să-i înscriu în cartea nașterilor. Și am aflat cartea nașterilor aceloră, cari să suiseră mai întâiu, și am aflat scris în ea:

6 ^c Aceștia *sunt* fiii provinciei, ce se suiră din captivitate, din cei ce fură strămutați, pre cari i-a strămutat Nebucodonosor, regele Babilonului, și *cari* s'an întors la Ierusalim și în Iuda, fiecare la cetatea sa: 7 Cari au venit cu Zerubabel: Ieșua, Neemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordachen, Bilșan, Mizperet, Bigvai, Nehum, Baana, Numărul bărbaților poporului lui Israel *eră* *aceasta*: 8 Fiii lui Paras, două mii o sută șaptezeci și doi; 9 Fiii lui Șefatia, trei sute șaptezeci și doi; 10 Fiii lui Arah, șase sute cincizeci și doi; 11 Fiii lui Pahat-Moab din fiii lui Ieșua și ai lui Ioab, două mii opt sute optsprezece; 12 Fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci și patru; 13 Fiii lui Zattu, opt sute patruzeci și cinci; 14 Fiii lui Zaecai, șapte sute șasezeci; 15 Fiii lui Binnui, șase sute patruzeci și opt; 16 Fiii lui Bebai, șase sute douăzeci și opt; 17 Fiii lui Azgad, două mii trei sute douăzeci și doi; 18 Fiii lui Adonikam, șase sute șasezeci și șapte; 19 Fiii lui Bigvai, două mii șasezeci și șapte; 20 Fiii lui Adin, șase sute cincizeci și cinci; 21 Fiii lui Ater dela Hezekia, nouăzeci și opt; 22 Fiii lui Hașum, trei sute douăzeci și opt; 23 Fiii lui Bezai, trei sute optzeci și patru; 24 Fiii lui Harif, o sută doisprezece; 25 Fiii lui Ghibeon, nouăzeci și cinci; 26 Bărbații din Bet-Lehem și Netofa, o sută optzeci și opt; 27 Bărbații dela Anatot, o sută douăzeci și opt; 28 Bărbații din Bet-Aznavet, patruzeci și doi; 29 Bărbații din Kiriath-Iarim, din Kefira și din Berot, șapte sute patruzeci și trei; 30 Bărbații din Rana și Gaba, șase sute douăzeci și unul; 31 Bărbații din Micmas, o sută douăzeci și doi; 32 Bărbații din Bet-El și Aiu, o sută douăzeci și trei; 33 Bărbații celuilalt Nebo, cincizeci și doi; 34 Fiii celuilalt

^dElam, o mie două sute cincizeci și patru. 35 Fiii lui Harim, trei sute și douăzeci; 36 Fiii Ierichonului, trei sute patruzeci și cinci. 37 Fiii lui Lod, lui Hadid și lui Ono, șapte sute douăzeci și unul; 38 Fiii lui Senaa, trei mii nouă sute și treizeci.

39 Preoții: Fiii lui ^eIedaia, din casa lui Ieșua, nouă sute șaptezeci și trei; 40 Fiii lui ^fImmer, o mie cincizeci și două; 41 Fiii lui ^gPashur, o mie două sute patruzeci și șapte; 42 Fiii lui ^hHarim, o mie și șaptesprezece.

43 Leviții: Fiii lui Ieșua, din Kadmiel, din fiii lui Hodava, șaptezeci și patru.

44 Cântăreții: Fiii lui Asaf, o sută patruzeci și opt.

45 Ușierii: Fiii lui Șallum, fiii lui Ater, fiii lui Talmon, fiii lui Akkub, fiii lui Hatita, fiii lui Șobai, o sută treizeci și opt.

46 Servii templului: Fiii lui Ziha, fiii lui Hașufa, fiii lui Tabaot. 47 Fiii lui Keros, fiii lui Sia, fiii lui Padon. 48 Fiii lui Lebana, fiii lui Hagaba, fiii lui Șalmal. 49 Fiii lui Hanan, fiii lui Ghidel, fiii lui Gaar. 50 Fiii lui Reaia, fiii lui Rezin, fiii lui Nekoda. 51 Fiii lui Ghazam, fiii lui Uzza, fiii lui Paseah. 52 Fiii lui Besai, fiii lui Memim, fiii lui Nefișeșim. 53 Fiii lui Bakbuk, fiii lui Akufa, fiii lui Harhur. 54 Fiii lui Bazlit, fiii lui Mehida, fiii lui Harsa. 55 Fiii lui Barkos, fiii lui Sisera, fiii lui Tamah. 56 Fiii lui Neția, fiii lui Hatifa. 57 Fiii servilor lui Solomon: Fiii lui Sotai, fiii lui Soferet, fiii lui Perida: 58 Fiii lui Iaala, fiii lui Darhon, fiii lui Ghidel. 59 Fiii lui Șefatia, fiii lui Hattil, fiii lui Pocheret dela Iebaim, fiii lui Amon: 60 Toți servii templului și fiii servilor lui Solomon *erau*: trei sute nouăzeci și doi.

61 ⁱȘi aceștia *sunt* accia ce se suiră dela Tel-Melah, și Tel-Hareșa, Cherub, Addon, și Immer; dar nu putură arăta casa lor părintească, nici seminția lor, de *sunt* din Israel: 62 Fiii lui Delaia,

fiii lui Tobia, fiii lui Nekoda, șase sute patruzeci și doi.

63 Și dintre preoți: Fiii lui Habaia, fiii lui Hakoz, fiii lui Barzillai, care și-a luat femeie din fetele lui Barzillai, Galaaditul, și s'a numit după numele lor. 64 Aceștia își cântară cartea nașterilor lor, dar n'o găsiră; pentru care s'au răspins din preoție; 65 Și Tirșata zis-a lor, să nu mânânce din cele preă sfinte, până ce nu se va ridica un preot cu Urimi și Tummimi..

66 Toată adunarea împreună *era* patruzeci și două mii trei sute șasezeci; 67 Afară de servii lor și de servele lor, cari *erau* șapte mii trei sute treizeci și șapte; și pe lângă aceștia două sute patruzeci și cinci de cântăreți și cântărete; 68 Caii lor, șapte sute treizeci și șase; cătării lor, două sute patruzeci și cinci; 69 Cămilele lor, patru sute treizeci și cinci, și asinii lor, șase mii șapte sute douăzeci.

Dari date de bună voie.

70 Și unii din capii *caselor* părintești dăruiră la lucrul *templului*; ^jTirșata dăruiră la tesaur o mie drachme de aur, cincizeci de cupe, cinci sute treizeci de vestimente preotești. 71 Și unii din capii *caselor* părintești dăruiră la tesaurul lucrului ^kdouăzeci mii drachme de aur, și două mii două sute mine de argint. 72 Și ce dăruiră celalalt popor *fu*: douăzeci mii drachme de aur, două mii mine de argint, și șasezeci și șapte de vestimente preotești.

73 Așa preoții, Leviții, ușierii, cântăreții, unii din popor, servii templului și tot Israelul locuiră în cetățile lor; ^lși când veni a șaptea lună, fiii lui Israel *erau* în cetățile lor.

Întipărire mare ce o produce cetirea legii.

8 Și tot ^apoporul s'a adunat, ca un singur om, în piața de ^bdinaintea porței apelor, și zise lui Ezra, ^ccărturarul, să aducă cartea legii lui Moisi, pre care a poruncit-o Domnul lui Israel. 2 Și ^dîn ziua întâia a luni a șaptea aduse

^a Vers. 12. | ^f 1 Cron. 24. 14. | ^h 1 Cron. 24. 8. | ^j Cap. 8. 9. | ⁱ Ezra 3. 1. | ^b Cap. 3. 26. | ^d Dent. 31. 11, 12.
^e 1 Cron. 24. 7. | ^g 1 Cron. 9. 12. | ⁱ Ezra. 2. 59. | ^k Ezra 2. 69. | ^c Ezra 7. 6.

Ezra, preotul, ^elegea înaintea bărbaților, a femeilor și a tuturor, cari putură auzi cu înțelegere. 3 Și ceti în ea piața cea de dinaintea porței apelor, de dimineată până la miază-zi, înaintea bărbaților, a femeilor și a celor cari putură înțelege; și urechile întregului popor *erau cu lu-are aminte* spre cartea legii. 4 Și Ezra, cărturarul, sta pe o înălțătură de lemn, ce o făcuseră înadins; și aproape de el stăteau la dreapta lui: Matitia, Șema, Anaia, Uria, Hilkia și Maaseia; și la stânga lui: Pedaia, Mișael, Mălchia, Hasum, Hasbadana, Zecaria și Meșullam. 5 Și Ezra deschise cartea înaintea a tot poporul, (căci eră mai sus de tot poporul), și când o deschise, tot poporul se *f*sculă. 6 Și Ezra binecuvântă pre Domnul, Dumnezeuul cel mare, și tot poporul *g*răspunse: Amin, amin; și ^hridicând mânele lor și ⁱplecându-se, s'au plecat Domnului cu fața la pământ. 7 Și le-sua, Bani, Șerebia, Iamin, Akkub, Șabetai, Hodija, Maaseia, Kelita, Azaria, Ioțabad, Hanan, Pelaia și Levitii ^jesplicau poporului legea; și poporul *sta* la locul său. 8 Și așa cetiră lămurit în cartea legii lui Dumnezeu, și arătau însemnarea *legii*, și esplicau cele cetite.

9 ^kȘi Neemia (acesta *este* Tirșata), și Ezra, preotul, cărturarul, ^lși Levitii, cari esplicau poporului, ziseră către tot poporul: ^mZiua aceasta *este* zi sfântă Domnului, Dumnezeuul vostru, nu ⁿbociți, nici plângeți. Căci tot poporul plânse, cum auzi cuvintele legii. 10 Și a zis către ei: Mergeți, mâncați *bucate* grase, și beți din *băuturi* dulci și ^otrimeteți părți la cei ce nu au *nimie* pregătit: căci ziua *aceasta* este zi sfântă Domnului nostru; și nu vă întristați: căci bucuria Domnului este puterea voastră. 11 Așa făcură Levitii ca să tacă tot poporul, zicând: Liniștiți-vă, căci *aceasta este* zi sfântă, și nu vă întristați. 12 Și așa se duse tot poporul, ca să mânânce și să bea, și să ^ptrimeată părți, și să facă desfătare

mare: căci ^qînțeleseră cuvintele, ce li-se cetiră.

Serbarea corturilor.

13 Și a doua zi se adunară capii *caselor* părintești din tot poporul, preoții și Levitii, la Ezra, cărturarul, ca să învețe din cuvintele legii. 14 Și aflară scris în legea, pre care Domnul a dat-o prin Moisi, ca să locuiască fiii lui Israel în ^rcorturi la sărbătoarea lunei a șaptea. 15 Și *aceasta* se ^sproclamă, și se dădă în toate cetățile lor și în ^tIerusalim, zicând: Ieșiți la munte, ^uși aduceți ramuri de oliv, și ramuri de pin, și ramuri de mirt, și ramuri de palmieri, și ramuri de arbori tufoși, ca să faceți colibi, după cele scrise. 16 Deci ieșind poporul, *le-au* adus, și și-au făcut colibi, fiecare pe ^vacoperișul casei sale, în curțile sale, și în curțile casei lui Dumnezeu, și în piața ^xporței apelor, și ^yîn piața porței lui Efraim. 17 Și toată adunarea celor ce se întoarseseră din captivitate își făcū colibi, și locū în colibi: căci din zilele lui Iosua, fiul lui Nun, până în acea zi, fiii lui Israel nu făcuseră astfel. Și se făcū ^zbucurie mare foarte.

18 ^aȘi în toată ziua, dela cea întâia zi până la cea depe urmă zi ceti în cartea legii lui Dumnezeu, și au făcut sărbătoare șapte zile, iar a opta zi *fu* ieșirea din sărbătoare, ^bdupă cele poruncite.

Un post național: mărturisirea păcatelor și rugăciuni: cînța și legământul sărbătorese al poporului.

9 Și în a douăzeci și patra zi a ^aacestei luni se adunară fiii lui Israel cu post, cu saci ^bși *cu* cenușă pe *capul* lor. 2 Și ^cs'a despărțit seminția lui Israel de toți străinii; și stând și-au mărturisit păcatele lor și nelegiuirile părinților lor. 3 Și stând la locul lor, ^dcetiră în cartea legii Domnului, Dumnezeuul lor, a patra parte de zi; și *altă* a patra parte mărturisiră, și se închinară Domnului, Dumnezeuul lor. 4 Atuncia se suiră pe înălțătură, *ce se făcuse*, dintre Leviti: Ieșua

^e Lev. 23. 21. ⁱ Esod. 4. 31. ^m Lev. 23. 24. ^q Vers. 7. 8. ^t Deut. 16. 16. ^y 2 Reg. 14. 13. ^b Num. 29. 35. ^h Ios. 7. 6. ^f Judc. 3. 20. ^j Mal. 2. 7. ⁿ Ecl. 3. 4. ^r Lev. 23. 34. 42. ^u Lev. 23. 40. ^e 2 Cron. 30. 21. ^g 1 Cor. 14. 16. ^k Ezra 2. 63. ^o Apoc. 11. 10. ^s Lev. 23. 4. ^v Deut. 22. 8. ^a Deut. 31. 10. ^{Capul 9.} ^{Cap. 8. 2.} ^{lov. 2. 12.} ^c Ezra. 10. 11. ^d Cap. 8. 7. 8.

¹ 1 Tim. 2. 8. ^l 2 Cron. 35. 3. ^p Vers. 10.

^z Cap. 12. 37. etc.

și Bani, Kadmiel, Șebania, Bunni, Șerebia, Bani și Chenani, și strigară cu voce tare către Domnul, Dumnezeul lor.

5 Și Leviții: Ieșua, Kadmiel, Bani, Hașabnia, Șerebia, Hodia, Șebania și Pehtahia, ziseră:

Sculați-vă, binecuvântați pre Domnul, Dumnezeul vostru, din veci în veci: și binecuvântat fie ^emăritul său nume, cel înălțat preste toată binecuvântarea și lauda; 6 ^fTu singur *ești* Domnul, tu ^gai făcut cerul, ^hcerurile cerurilor, și ⁱtoată oștirea lor, pământul și toate cele de deasupra lui, mările și toate cele dintr'insele, și tu ^jpăstrezi pre toate: și tie se închină oștile ceriurilor.

7 Tu *ești* Domnul, Dumnezeul, care ai ales pre ^kAbram, și l-ai scos din Urul Chaldeilor, și ^lAbraam ai pus numele lui; 8 Și ai aflat inima sa ^mcredincioasă înaintea ta, și ai încheiat cu el ⁿlegământ, că-i vei da pământul Chananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferizeilor, al Iebuseilor și al Ghergheseilor, că-l vei da, *zic*, seminției sale; și ^oai împlinit cuvintele tale, căci tu *ești* drept: 9 ^pȘi ai văzut strămtorarea părinților noștri în Egipt, și ^qai auzit strigarea lor la Marea-Roșie: 10 Și ^rai arătat semne și minuni asupra lui Faraon și asupra tuturor servilor săi, și asupra a tot poporul pământului său; căci ai cunoscut, că ^ss'au smetit asupra lor. Și *așa* ți-ai ^tfăcut nume, cum *se vede* astăzi. 11 ^uȘi ai despiciat marea înaintea lor, de au trecut pe uscat prin mijlocul mării; iar pre cei ce-i urmăreau, i-ai aruncat în adâncuri, ^vca piatra în ape puternice. 12 Și i-ai ^xcondus ziua în stâlp de nor și noaptea în stâlp de foc, ca să le luminezi calea, pe care erau să meargă.

13 ^yȘi te-ai pogorit pe muntele Sinai, și ai vorbit cu dânsii din cer, și le-ai dat ^zjudecăți drepte și legi adevărate, așezăminte bune și porunci: 14 Și le-ai

făcut cunoscut ^asabbatul tău cel sfânt, și le-ai dat porunci, așezăminte și legi prin mâna lui Moisi, servul tău: 15 Și ^bpâne din cer le-ai dat în foamea lor, și ^capa din stâncă le-ai scos la setea lor; și ai poruncit lor să ^dîntre, ca să stăpânească pământul, ce cu jurământ l-ai făgăduit că-l vei da lor.

16 ^eDar ei și părinții noștri s'au smetit, și ^fși-au întărit cerbicea, și n'au ascultat de poruncile tale: 17 Și n'au voit să asculte, și ^gnu și-au amintit de minunile tale, ce ai făcut pentru ei; ei și-au întărit cerbicea, și în răsvrătirea lor și-au pus ^hcap, ca să se întoarcă în robia lor; dar tu *ești* Dumnezeu iertător, ⁱmilos și îndurător, târziu la mânie și plin de bunătate, și nu i-ai părăsit. 18 Mai cu seamă ^jcând și-au făcut vitel vărsat, și au zis: Acesta *este* Dumnezeul tău, care te-a scos din Egipt, și au făcut mari hule. 19 Dar tu cu ^kîndurarea ta cea mare nu i-ai părăsit în pustiu; ^lstâlpul de nor nu s'a depărtat dela ei ziua, ca să-i conducă în cale, nici stâlpul de foc noaptea, ca să le lumineze calea, pe care erau să meargă.

20 Și le-ai dat ^mspiritul tău cel bun, spre a-i înțelepți; și n'ai tras ⁿmană ta din gura lor, și ^oapă le-ai dat la setea lor. 21 Și ^ppatruzeci de ani i-ai nutrit în pustiu, nimic nu le-a lipsit: ^qvestmintele lor nu s'au învechit, și picioarele lor nu s'au umflat. 22 Și le-ai dat regate și popoare, și i-ai împărțit în ținuturi; și au luat în stăpânire pământul lui ^rSihon, adevă pământul regelui Hesbonului, și pământul lui Og, regele Basanului. 23 ^sȘi ai înmulțit pre fiii lor ca stelele cerului; și i-ai adus în pământul, în care ai zis părinților lor să între, ca să-l ia în stăpânire. 24 Și au ^tintrat fiii lor, și ^uai supus lor pre locuitorii pământului, pre Chananei; și i-ai

^e 1 Cron. 29. 13.	^k Fac. 11. 31.	^r Esod. 7. 8, 9, 10.	^r Esod. 15. 5, 10.	Ioan. 6. 31.	^h Num. 14. 4.	^m Isa. 63. 11.	^r Num. 21. 21.
^f Isa. 37. 16, 20.	^l Fac. 17. 5.	12, 14, capuri.	^x Esod. 13. 21.	^d Esod. 17. 6.	ⁱ Ps. 86. 5, 15.	ⁿ Esod. 16. 15.	etc.
^g Fac. 1. 1.	^m Fac. 15. 6.	^s Esod. 18. 11.	^y Esod. 19. 20.	^c Deut. 1. 8.	Ioel. 2. 13.	^o Esod. 17. 6.	^s Fac. 22. 17.
^h Deut. 14. 7.	ⁿ Fac. 12. 7.	^t Isa. 63. 12, 14.	^z Ps. 19. 8, 9.	^e Ps. 106. 6.	^j Esod. 32. 4.	^p Deut. 2. 7.	^t Ios. 1. 2, etc.
ⁱ Deut. 10. 14.	^o Ios. 23. 14.	^u Ier. 32. 10.	^a Rom. 7. 12.	^f Deut. 31. 27.	^k Vers. 27.	^q Deut. 8. 4. &	^u Ps. 44. 2, 3.
^j Fac. 2. 1.	^p Esod. 2. 25.	Dan. 9. 15.	^a Fac. 2. 3.	^l Ier. 19. 15.	^l Esod. 13. 21, 22.	29. 5.	^v Ezech. 20. 6.
^j Ps. 36. 6.	^q Esod. 14. 10.	^u Ps. 78. 13.	^b Esod. 16. 14, 15.	^g Ps. 78. 11, 2, 4, 33.	^l Esod. 13. 21, 22.	1 Cor. 10. 1.	

dat în mânele lor pre dânsii, pre regii lor și pre popoarele pământului, ca să facă eu ei după voia lor. 25 Și au cuprins cetăți tari și ^vpământ gras, și au luat în stăpânire ^xcase pline cu toate bunătățile, puțuri săpate, vie, olivi și pomi roditori cu prisosință; și au mâncat, s'au săturat, ^ys'au îngrășat, și s'au desfătat din marea ta ^zbunătate.

26 Totuși ^as'au răsvrătit, și s'au răsculat asupra-ți, și au ^barnecat legea ta inapoia dosurilor lor, și au ucis pre ^cprofeții tăi, cari au mărturisit în contra lor, ca să-i întoarcă la tine; și au făcut hule mari. 27 ^dDe aceea datu-i-ai în mâna neamicilor lor, cari îi strămtorară; și în timpul strămtorării lor strigat-au către tine, și tu i-ai ^eauzit din cer; și în îndurarea ta cea mare ^fdatu-le-ai mântuitori, cari i-au mântuit din mâna neamicilor lor. 28 Dar, îndată ce aflară repaus, ^giarăși făcură rele înaintea ta: de aceea i-ai lăsat în mâna neamicilor lor, cari i-au stăpânit; și iarăși au strigat către tine, și tu i-ai auzit din cer, și de ^hmulte ori i-ai mântuit după îndurarea ta. 29 Și ai mărturisit în contra lor, ca să-i întorești la legea ta, dar ⁱs'au sumețit, și n'au ascultat poruncile tale, ei au păcătuit în contra judecăților tale. (pre ^jcare de le va face omul, viu va fi într'însele), și cerbicea lor și-an învățat, și n'au ascultat. 30 Și totuși mulți ani i-ai îngăduit, și ^ki-ai mărturisit prin spiritul tău, ^lprin profeții tăi, dar n'au ascultat; ^mpentru aceasta i-ai dat în mâna popoarelor țărilor. 31 Dar în îndurarea ta cea mare nu ⁿi-ai nimicit, nici i-ai părăsit: căci *estî* Dumnezeu ^omilos și îndurător.

32 Și acum Dumnezeu nostru, cel mare, cel ^pputernic, cel înfricoșat, cel ce păzești legământul și îndurarea! Să nu se pară mică înaintea ta toată strămtorarea ce a venit asupra noastră, asupra regilor noștri, a mai marilor noștri, a preoților noștri, a profetilor noștri, a

părinților noștri, și a tot poporul tău, ^qdin zilele regilor Asiriei, până în ziua de astăzi. 33 Dar ^rtu *estî* drept în toate câte au venit asupra noastră; căci tu ai făcut adevărul, dar ^snoi am păcătuit. 34 Și regii noștri, mai marii noștri, preoții noștri și părinții noștri n'au păzit legea ta, și n'au dat ascultare la poruncile tale și mărturiile tale, cu cari ai mărturisit în contra lor. 35 Căci ei, în timpul regilor lor, și în ^tmarea ta bunătate ce le-ai arătat, și în ^upământul cel lat și gras ce le-ai dat lor, nu ^vți-au servit, nici s'au întors dela faptele lor cele rele. 36 Iacă, ^xservi *suntem* în ziua aceasta, și ^yîn pământul ce ai dat părinților noștri, spre a mânca fructul lui și bunătățile lui, iacă, servi *suntem* într'însul. 37 Și ^zel dă venit mare regilor, pre cari i-ai pus asupra noastră pentru păcatele noastre; și ei ^{aa}domnise preste corpurile noastre și preste vitele noastre după placul lor; iar noi *suntem* în strămtoare mare.

38 De aceea, pentru toate acestea, noi am ^{ab}încheiat *legământul* statornic, și ^{ac}l-am scris, și mai marii noștri, Leviții noștri, și preoții noștri ^{ad}l-au sigilat.

Poporul se obligă eu jurământ să ție lege.

10 Și aceștia ^{ae}fură cei ce ^{af}l-au sigilat: ^{ag}^aNeemia, Tirșata, ^{ah}fiul lui Racaia, și Zedekia, ^{ai}²Seraia, Azaria, Ieremia, ^{aj}Pașhur, Amaria, Malchiia, ^{ak}4 Hatuș, Șebania, Malluc, ^{al}5 Harim, Meremot, Obadija, ^{am}6 Daniel, Ghineton, Baruc, ^{an}7 Meșullam, Abiia, Miamin, ^{ao}8 Maazia, Bilgai, Șemaia: aceștia ^{ap}fură dintre preoți.

9 Iar ^{aq}dintre Leviți: Ieșua, fiul lui Azania, Binnui din tii lui Henadad, Kadmiel, ^{ar}10 Și frații lor: Șebania, Hodia, Kefita, Pelaiia, Hanan, ^{as}11 Mica, Rehob, Hașabia, ^{at}12 Zaceur, Șerebia, Șebania, ^{au}13 Hodia, Bani și Beninu.

14 Căpii poporului: ^{av}^dParoș, Pahat-Moab, Elam, Zattu, Bani, ^{aw}15 Bunni,

^x Deut. 6. 11.
^y Deut. 32. 15.
^z Osea. 3. 5.
^{aa} Ezech. 20. 21.
^{ab} Ps. 50. 17.
^{ac} Mat. 23. 7.

^d Fapt. 7. 52.
^e Judc. 2. 14.
^f Ps. 106 11, 32.
^g Ps. 106 44.
^h Judc. 2. 18.

ⁱ Judc. 3. 11,
12, 30
^j Ps. 106. 13.
^k Vers. 16.
^l Ezech. 20. 11.

^m Rom. 10. 5.
ⁿ Gal. 3. 12.
^o 2 Reg. 17. 13.
^p Ier. 7. 25.
^q Fapt. 7. 51.

^r 1 Pet. 1. 11
^s Isa. 5. 5
^t Ier. 4. 27.
^u Vers. 17.
^v Eșod. 31. 6, 7.

^w 2 Reg. 17. 3.
^x Ps. 119. 137.
^y Dau. 9 5, 6, 8.
^z Deut. 28. 47.
^{aa} Vers. 25.

^{ab} Vers. 25.
^{ac} Deut. 28. 48.
^{ad} Deut. 28. 48
^{ae} Ezra. 10. 3.

Capul 10
^{af} Cap. 8. 9
^{ag} Cap. 1. 1.
^{ah} Cap. 12. 1—21.
^{ai} Ezra. 2. 3, 6, 7.

Azgad. Bebai. 16 Adonia. Bigvai. Adin. 17 Ater. Hizkia. Azur. 18 Hodia. Haşum. Bezai. 19 Harif. Anotot. Nebai. 20 Magpiaz. Meşullam. Hezir. 21 Meşezabeel. Zadok. Iadua. 22 Pelatia. Hanan. Anaia. 23 Hoşea. Hania. Haşub. 24 Haloheş. Peleha. Sobek. 25 Rehum. Haşabna. Maaseia. 26 Ahia. Hanan. Anan. 27 Malluc. Harim şi Baana.

28 ^eŞi celalalt popor. preoţii. Leviţii. uşierii. cântăreţii. servii templului. ^fşi toţi cari se deosebira de popoarele ţărilor. *ca se facă legea lui Dumnezeu. femeile lor. fiii lor. şi fetele lor. tot cel ce aveà cunoştinţă şi înţelegere.* 29 S'au lipit de fraţii lor. mai marii. şi ^gau intrat sub blestemul şi jurământul. că ^hvor umbla în legea lui Dumnezeu. cea dată prin Moisi. servul lui Dumnezeu. şi că vor păzi şi vor face toate poruncile Domnului. Dumnezeu nostru. judecăţile lui şi legile lui: 30 Şi că nu vom da ⁱfetele noastre la poporul ţării. şi fetele lor nu le vom lua pentru fiii noştri: 31 ^jŞi dacã poporul ţării va aduce mărfuri şi tot felul de grâne. ca să *le vândă* în ziua sabbatului. nu vom cumpăra *aceasta* dela ei în sabbat şi în zilele sfinte: şi *că* vom lăsa în anul al ^kşaptelea ^lcererea a toată datoria.

32 Şi ne-am impus lege. a ne însărcina în tot anul cu o treime de siclu pentru serviciul casei Dumnezeului nostru. 33 Pentru ^mpânile punerii înaintea. şi pentru ⁿdarul de pâne cel perpetuu. şi pentru arderea de tot cea perpetuă a sabbatelor. a lunelor nouă. a sărbătorilor. şi pentru cele sfinte. şi pentru jertfirile pentru păcat. spre a face ispăşire pentru Israel. şi *pentru* orice lucru în casa Dumnezeului nostru.

34 Şi am aruncat sorţi între preoţi. Leviţi şi popor pentru ^odarul lemnelor. de adus în casa Dumnezeului nostru. după casele noastre părinteşti. în timpuri hotărite din an în an. ca să ardă

pe altarul Domnului. Dumnezeu nostru. după ^pcele scrise în lege. 35 Şi să ^qaducem din an în an în casa Domnului prinoasele pământului nostru şi prinoasele tuturor fructelor din tot pomul; 36 Şi întâiu-născuţii fiilor noştri şi ai vitelor noastre. după cele scrise ^rîn lege. şi întâiu-născuţii boilor noştri şi ai turmelor noastre. să-ⁱ aducem în casa Dumnezeului nostru preoţilor. cari servese în casa Dumnezeului nostru: 37 ^sŞi să aducem primosul aluatului nostru şi darurile noastre ridicate. şi fructul din tot pomul. din must şi din oleiu preoţilor. la cămările casei Dumnezeului nostru; şi ^tzecimile pământului nostru Leviţilor. ca şi Leviţii să ia zecimile din toate cetăţile arăturii noastre. 38 Şi preotul. fiul lui Aaron va fi cu Leviţii. ^ucând Leviţii vor lua zecimile: şi Leviţii vor aduce zecimea zecimilor în casa Dumnezeului nostru. în ^vcămările casei tesaurului. 39 Căci fiii lui Israel şi fiii lui Levi ^xvor aduce darnurile ridicate din grâu. din must şi din oleiu în cămările. unde *sunt* uncelele templului. şi preoţii. cari servese. şi uşierii şi cântăreţii: şi nu vom părăsi casa Dumnezeului nostru.

Împărţirea poporului în Ierusalim şi în alte cetăţi.

11 Şi capii poporului locuiră în Ierusalim: şi celalalt popor aruncă sorţi. ca să aducă pre unul din zece să locuiască în Ierusalim. ^a cetatea sfântă. şi celelalte nouă părţi. în *alte* cetăţi. 2 Şi a binecuvântat poporul pre toţi oamenii. cari ^bde bunăvoie se înfăţişară să locuiască în Ierusalim.

3 ^cAceştia *sunt* capii provinciei. ce locuiră în Ierusalim; iar în cetăţile lui Iuda a locuit fiecare la moşia sa. în cetăţile lor: *adecă* Israel. preoţii şi Leviţii şi ^dservii templului şi ^efiii servilor lui Solomon. 4 ^fŞi în Ierusalim au locuit *unii* din fiii lui Iuda şi din fiii lui Beniamin:

Din fiii lui Iuda: Ataia. fiul lui Uzia. fiul lui Zecaria. fiul lui Amaria. fiul lui

^c Ezra 2. 34—43.

ⁱ Esod. 34. 16.

^l Deut. 15. 1. 2.

^p Lev. 6. 12.

^r Esod. 13. 2.

^t Lev. 27. 30.

^u Mat. 4. 5.

^d Ezra 2. 43.

^f Ezra. 9. 1.

^k Ezra 9. 12. 14.

^m Lev. 24. 5. etc.

^q Esod. 23. 19.

^s Lev. 23. 17.

^v 1 Cron. 9. 26.

^a Mat. 4. 5.

^e Ezra 2. 55.

^g Ps. 119. 106.

^j Esod. 20. 10.

ⁿ Num. 28.

^o Is. 40. 16.

^x Lev. 23. 17.

^y 1 Cron. 9. 26.

^b Judc. 5. 9.

^f 1 Cron. 9. 3.

^h 1 Reg. 23. 3.

^l Esod. 23. 10. 11.

^o Is. 40. 16.

^q Esod. 23. 19.

^r Num. 15. 19.

^t Deut. 12. 6. 11.

^u Mat. 4. 5.

^v 1 Cron. 9. 2. 3.

Şefatia, fiul lui Mahalaleel, din fiii lui ⁹Peret: 5 Şi Maaseia, fiul lui Barue, fiul lui Col-Hoze, fiul lui Hazaia, fiul lui Adaia, fiul lui Ioiarib, fiul lui Zecaria, fiul lui Şiloni; 6 Toți fiii lui Peret, cari locuiau în Ierusalim, *erau* patru sute șasezeci și opt bărbați viteji.

7 Și fiii lui Beniamin *sunt* aceștia: Sallu, fiul lui Meşullam, fiul lui Ioedu, fiul lui Pedaia, fiul lui Kolaia, fiul lui Maaseia, fiul lui Itiel, fiul lui Ieşaia: 8 Și cu dânsul: Gabai, Salai, nouă sute douăzeci și opt: 9 Și Ioel, fiul lui Zicri, *eră* supraveghietorul lor; și Iuda, fiul lui Semua, *eră* al doilea asupra cetății.

10 ^hDintre preoți: Iedaia, fiul lui Ioiarib, Iachin. 11 Seraia, fiul lui Hilkia, fiul lui Meşullam, fiul lui Zadok, fiul lui Meraiot, fiul lui Ahitub, *eră* capul casei lui Dumnezeu. 12 Și frații lor, cari făceau serviciul casei, *erau* opt sute douăzeci și doi: și Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui Pelalia, fiul lui Amzi, fiul lui Zecaria, fiul lui Paşhur, fiul lui Malchia, 13 Și frații lui, capii ai *caselor* părințești: două sute patruzeci și doi: și Amaşai, fiul lui Azareel, fiul lui Ahazai, fiul lui Meşilemot, fiul lui Immer, 14 Și frații lor, bărbați viteji, o sută douăzeci și opt: și supraveghietorul lor *eră* Zabdiel, fiul lui Ghedolim.

15 Și din Leviți: Semaia, fiul lui Haşub, fiul lui Azrikam, fiul lui Haşabia, fiul lui Bunni. 16 Și Şabetai și Ioabad, dintre capii Leviților, *erau* asupra lucrărilor de din afară ale casei lui Dumnezeu.

17 Și Mattania, fiul lui Mica, fiul lui Zabdi, fiul lui Asaf, *eră* conducătorul cântăreților de rugăciune; și Bakbukia, al doilea între frații săi, și Abda, fiul lui Şammua, fiul lui Galal, fiul lui Iedutun. 18 Toți Leviții în ^jsfânta cetate *erau* două sute optzeci și patru.

19 Și uşerii, Akkub, Talmon, și frații lor, cari păziau la porți, *erau* o sută șaptezeci și doi.

20 Și rămășița lui Israel, a preoților

și a Leviților *erau* în toate cetățile lui Iuda, fiecare la moștenirea sa.

21 ^kIar servii templului locuiau în Ofel; și Ziha și Ghispa *erau* preste servii templului.

22 Și supraveghietorul Leviților în Ierusalim *eră* Uzi, fiul lui Bani, fiul lui Aşabia, fiul lui Mattania, fiul lui Mica. Din fiii lui Asaf cântăreții *erau* asupra serviciului casei lui Dumnezeu. 23 Căci ^l*eră* o poruncă a regelui pentru ei, și o porțiune hotărîtă pe toată ziua cântăreților.

24 Și Petatia, fiul lui Meşezabeel, dintre fiii lui ^mZera, fiul lui Iuda, *eră* ⁿcomisar al regelui, pentru toate afacerile cu poporul.

25 Cât pentru satele cu câmpiile lor, *unii* din fiii lui Iuda locuiau în ^oKiriatarba și *în* satele sale, în Dibon și *în* satele sale, în Iekabzeel și *în* satele sale: 26 În Ieşua, în Molada, în Bet-Felet, 27 În Hazar-Şual, în Beer-Şeba și *în* satele sale, 28 În Tiklag, și în Mekona și *în* satele sale, 29 În En-Rimmon, în Zarea, în Iarmut, 30 Și în Zanoah, în Adullam și *în* satele lor, în Lachiş și *în* câmpiile sale, în Azeka și *în* satele sale. Și au locuit dela Beer-Şeba, până la valea lui Hinnom.

31 Și fiii lui Beniamin *locuiau* dela Gheba *în* Miemaş, *în* Ai, și *în* Bet-El și *în* satele lor. 32 *În* Anatot, *în* Nob, *în* Anania, 33 *În* Hazor, *în* Rama, *în* Ghittaim, 34 *În* Hadid, *în* Zeboim, *în* Nabalat, 35 *În* Lod, și *în* Ono, *în* ^pvalea teslarilor.

36 Și *unii* din Leviți *locuiau* în părțile lui Iuda și ale lui Beniamin.

Lista preoților și a Leviților, cari s'au întors dela Babilon.

12 Și aceștia *sunt* ^apreoții și Leviții, cari s'au suit cu Zerubabel, fiul lui Şealtiel, și cu Ieşua: ^bSeraia, Ieremia, Ezra, 2 Amaria, Maluc, Hattuş, 3 Şecania, Rehum, Meremot, 4 Iddo, Ghineto, ^cAbiia, 5 Miamin, Maadia, Bilga, 6 Semaia, și Ioiarib, Iedaia, 7 Sallu,

^g Fac. 38. 29.

^h 1 Cron. 9. 10, etc.

ⁱ 1 Cron. 26. 29, ^j Vers. 1.

^k Cap. 3. 26, ^l Ezra 6. 8. 9.

^m Fac. 38. 30, ⁿ 1 Cron. 18. 17.

^o Ios. 14. 15, ^p 1 Cron. 4. 14.

Capul 12.

^b Cap. 10. 2. 8, ^c Luc. 1. 5.

Amok, Hilkia, Iedaia; aceștia erau capii preoților și ai fraților lor în zilele lui ^dIeșua. 8 Și din Leviți: Ieșua, Binnui, Kadmiel, Șerebia, Iuda, și Mattania, ^e cel asupra cântărilor, ei și frații lui. 9 Și Bakbukia și Uni, frații lor, erau față cu dâșii preste custozi.

10 Și Ieșua născu pre Ioiakim, și Ioiakim născu pre Eliașib, și Eliașib născu pre Ioiada. 11 Și Ioiada născu pre Ionatan, și Ionatan născu pre Iadua.

12 Și în zilele lui Ioiakim erau preoți, capii caselor părintești: cel al casei lui Seraia, Meraia; cel al lui Ieremia, Anania: 13 A lui Ezra, Meșullam; a lui Amaria, Iohanana; 14 A lui Melicu, Ionatan; a lui Șebania, Iosef: 15 A lui Harim, Adna; a lui Meraiot, Helka; 16 A lui Iddo, Zecaria; a lui Ghinetan, Meșullam; 17 A lui Abiia, Zicri; a lui Meuiamin și a lui Moadia, Piltai: 18 A lui Bilga, Șamua; a lui Șemaia, Ionatan; a lui Ioiarib. 19 Mattenai; a lui Iedaia, Uzi: 20 A lui Salai, Kalai; a lui Amoc, Eber: 21 A lui Hilkia, Hașabia; a lui Iedaia, Netaneel.

22 Leviții în zilele lui Eliașib, Ioiada, Iohanana și Iadua, *fură* înscrși capi ai caselor părintești; și preoții *fură* înscrși supt domnia lui Dariu, Persul. 23 Fiii lui Levi, capii caselor părintești, *fură* înscrși în Cartea ^fCronicelor, până în zilele lui Iohanana, fiul lui Eliașib. 24 Și capii Leviților: Hașabia, Șerebia, și Ieșua fiul lui Kadmiel, și frații lor, erau față cu dâșii, ca să laude și să aducă mulțumiri lui Dumnezeu, ^gdupă porunca lui David, omul lui Dumnezeu, ^hrând pe rând. 25 Mattania, Bakbukia, Obadia, Meșullam, Talmon și Akkub, *fură* ușieri, făcând pază la pragurile porților. 26 Ei *fură* în zilele lui Ioiakim, fiul lui Ieșua, fiul lui Iotadok, și în zilele lui Neemia, ⁱguvernatorul, și ale preotului Ezra, ^jcărturarul.

Sfintirea zidurilor cetății.

27 Și la ^ksfintirea zidurilor Ierusalimului

au căutat pre Leviți din toate locurile lor, ca să-i aducă la Ierusalim, ca să facă sfintirea cu bucurie, ^lmulțumind și cântând în cimbale, psaltiri și citare. 28 Și s'au adunat fiii cântăreților, și din ținutul din jurul Ierusalimului și din satele Netofatului. 29 Încă și din casa Ghilgalului, și din câmpurile Geba și Azmavet; căci cântăreții își zidiră sate în jurul Ierusalimului. 30 Și se curățiră preoții și Leviții, și au curățit pre popor, porțile și zidul.

31 Atunci am suit pre capii lui Iuda pe zid, și am rânduit două mari coruri de cântăreți: ^munul mergea la dreapta, pe zidul ⁿdinspre poarta gunoiului; 32 Și în urma lor mergea Oșaia și jumătate din capii lui Iuda. 33 Încă și Azaria, Ezra, Meșullam, Iuda. 34 Beniamin, Șemaia și Ieremia: 35 Și unii din fiii preoților erau ^ocu trâmbiți: Zecaria, fiul lui Ionatan, fiul lui Șemaia, fiul lui Mattania, fiul lui Micaia, fiul lui Zaceur, fiul lui Asaf: 36 Și frații săi: Șemaia, și Azrael, Milalai, Ghilalai, Maai, Netaneel, Iuda și Hanani, cu ^pinstrumentele de cântări ale lui David, omul lui Dumnezeu, și Ezra, cărturarul, înaintea lor. 37 ^qȘi la poarta fântănei celei din față cu ei s'au suit pe ^rtreptele cetății lui David, pe ridicătura zidului, deasupra casei lui David și până la ^spoarta apelor despre răsărit.

38 ^tȘi celalalt cor al cântăreților mergea de cealaltă parte, și eu în urma lor, și jumătate de popor pe zidul de deasupra ^uturnului cuptoarelor și până la ^vzidul cel lat. 39 Și ^xpe deasupra porței lui Efraim, și pe deasupra ^yporței celei vechi, și pe deasupra ^zporței peștilor, a ^aturnului Hananeel și a turnului Mea, și până la ^bpoarta turmelor: și au stat la ^cpoarta înclisoarei.

40 Și așa au stat amândouă corurile cântăreților în casa lui Dumnezeu, și eu, și jumătate din diregători cu mine: 41 Și preoții, Eliakim, Maascia, Minia-

^d Hag. 1. 1. ^f 1 Cron. 9. 14. ⁱ Cap. 8. 9. ^l 1 Cron. 25. 6.
Zech. 3. 1. etc. ^j Ezra 7. 6, 11. ^m Vers. 38.
^e Cap. 11. 17. ^g 1 Cron. 23. ^k Deut. 20. 5. ⁿ Cap. 2. 13.
^h Ezra 3. 11. ^o Num. 10. 2. 8.

^p 1 Cron. 23. 5. ^s Cap. 3. 26. ^v Cap. 3. 8. ^a Cap. 3. 1.
^q Cap. 2. 14. ^t Vers. 31. ^x 2 Reg. 14. 13. ^b Cap. 3. 32.
^r Cap. 3. 15. ^u Cap. 3. 11. ^y Cap. 3. 6. ^c Ier. 32. 2.
^z Cap. 3. 3.

min. Micaița, Elioenai, Zecaria și Hania cu trâmbiți: 42 Și Maaseia, Șemaia, Eleazar, Uzzi, Iehohanan, Malchia, Elam și Ezer: și cântăreții înălțară vocea lor, cu Iezraia, conducătorul lor. 43 Și au adus în acea zi jertfe mari, și s'au bucurat: căci Dumnezeu îi bucurase cu bucurie mare. Și chiar femeile și copiii s'au bucurat, încât bucuria Ierusalimului se auzi până departe.

Așezarea dirgătorilor templului.

44^d În ziua aceea s'au rânduit oameni asupra camerelor tesaurilor, pentru darurile ridicate, pentru prinoase, și pentru zecimi, ca să adune în ele din țarinele cetăților părțile *hotărîte* de lege pentru preoți și Leviiți: căci Iuda avu bucurie de preoții și de Leviiți cei ce erau de față. Căci ei păziră cele de păzit ale Dumnezeului lor, și cele de păzit pentru curățire. 45 Și s'au mai *pus* cântăreți și ușieri, ^edupă rânduiala lui David și a lui Solomon, fiul său. 46 Căci de mai înainte, din zilele lui David ^fși ale lui Asaf, *s'au pus* capi preste cântăreți, și preste cântările de laudă și imnurile pentru Dumnezeu. 47 Și tot Izraelul în zilele lui Zerubabel și în zilele lui Neemia dădu părțile hotărîte cântăreților și ușierilor pe toată ziua: ^gși sfințiră Leviiților, și Leviiți sfințiră fiilor lui Aaron.

Neemia desfințează cu râvnă mare diferite abusuri.

13 În ziua aceea ^ase ceti în cartea lui Moisi în auzul poporului, și s'a aflat scris într'însa, ^bcă Ammoniiți și Moabiții nu se cădeau a intra în adunarea lui Dumnezeu nici odată: 2 Pentru că n'au întâmpinat pre fiii lui Israel cu pâne și cu apă, ei ^ctoemiră pre Balaam contra lor, spre a-i blestemă; ^ddar Dumnezeul nostru a prefăcut blestemul în binecuvântare. 3 Și cum auziră legea, ^eau deosebit din Israel toată amestecătura.

4 Iar mai înainte de acestea Eliașib, preotul, care eră preste camerile casei Dumnezeului nostru, *eră* rudă cu Tobia:

5 Și făcuse pentru el o câmară mare, ^funde mai înainte se puneau darurile de pâne, tămăia, uneltele și zecimile de grâu, de must și de oleiu, ^gpărțile ^hhotărîte pentru Leviiți, cântăreți și ușieri, și darurile ridicate ale preoților. 6 Și la toate acestea eu nu eram în Ierusalim: ⁱcăci în anul al treizeci și doilea al lui Artaxerxe, regele Babilonului, am venit la rege, și după câteva zile m'am cerut dela rege. 7 Și am venit la Ierusalim, și am văzut răul, ce făcuse Eliașib pentru Tobia. ^jfăcându-i o cameră în curțile casei lui Dumnezeu. 8 Și mi-a părut rău foarte: și am aruncat afară din locaș toate uneltele de casă ale lui Tobia. 9 Și am poruncit, și ^ks'a curățit camerele și am readus acolo uneltele casei lui Dumnezeu și darurile de pâne și tămăie.

10 Și am atlat, că părțile Leviiților ^knu *li-se* dădură: și că Leviiți și ^lcântăreții, cari făceau serviciul, fugiseră fiecare la țarina sa. 11 Și ^mm'am certat cu dirgătorii, și le-am zis: "Pentru ce s'a părăsit casa lui Dumnezeu? Și i-am adunat, și i-am reșezat la locul lor. 12° Atuncia tot Iuda începî a aduce în tesaur zecimea de grâu și de must și de oleiu. 13^p Și am așezat tesaurari preste tesaur: pre Șelemia, preotul, și pre Zadok, cărturarul, și dintre Leviiți pre Pedaia: și pre lângă dânșii pre Hanan, fiul lui Zaccur, fiul lui Mattania: căci erau socotiți ^qcredincioși, și însărcinarea lor *eră* să împărțască fraților lor.

14^r Amintește-ți de mine, Dumnezeul meu, despre aceasta, și să nu ștergi milele mele, ce le-am făcut către casa Dumnezeului meu și la serviciul ei.

15 În zilele acelea am văzut în Iuda ^rpre unii, cari căleau la tease ^sîn sabbat, și aduceau snopi, și încăreau asinul cu vin, cu struguri și cu smochine, și ^tcu orice fel de sarcini, pre ^ucare le aduceau la Ierusalim în ziua de sabbat; și am mărturisit *în contra lor* în ziua, când vindeau bucate. 16 Și Tirienii, cari lo-

^d 2 Cron. 31, 11, 12.

^e 1 Cron. 25.

^f 1 Cron. 25, 1, etc.

^g Num. 18, 21, 24.

Capul 13.

^a Isa. 34, 16.

^b Deut. 23, 3, 4.

^c Ios. 24, 9, 10.

^d Num. 23, 11.

^e Cap. 9, 2.

^f Cap. 12, 44.

^g Num. 18, 21, 24.

^h Cap. 5, 14.

ⁱ Vers. 1, 5.

^j 2 Cron. 29, 5.

15, 16, 18.

^k Mal. 3, 8.

^l Num. 35, 2.

^m Prov. 28, 4.

ⁿ Cap. 10, 39.

^o Cap. 10, 38, 39.

^p 2 Cron. 31, 12.

^q 1 Cor. 4, 2.

^r Vers. 22, 31.

^s Esod. 20, 10.

^t Ier. 17, 21, 22.

cuiau acolo, aduceau pești și tot felul de mărfuri, și le vindeau în sabbat la fiii lui Iuda și în Ierusalim. 17^a Și m'am certat cu mai marii lui Iuda, și le-am zis: Ce este această faptă rea, ce voi faceți, profanând ziua sabbatului? 18^v N'au făcut tot astfel părinții voștri, și n'a adus oare Dumnezeu nostru toate relele acestea asupra noastră și asupra cetății acesteia? Și voi mai adăugați mânia asupra lui Israel, profanând sabbatul.

19 Și când soarele ^xîncepù să întunece în părțile Ierusalimului înainte de sabbat, am poruncit, și s'au închis porțile, și am zis, să nu se deșchidă până după Sabbat; ^yși la porți am așezat *pre unii* din servii mei, ca să nu se aducă nici o greutate în ziua sabbatului. 20 Și așa neguțătorii și vânzătorii de orice marfă au mers noaptea afară din Ierusalim odată și de două ori. 21 Atunci am mărturisit asupra-le, și le-am zis: Pentru ce mânati noaptea dinaintea zidului? De veți mai face aceasta, voi pune mâna pe voi. De atunci n'au mai venit în sabbat.

22 Și poruncii Levitilor ^zsă se curățească, și să vină să păzească porțile, pentru a sfinti ziua sabbatului.

^aAmintește-ți de mine, Dumnezeu meu, și despre aceasta, și cruță-mă după mărima îndurării tale!

23 Pe lângă acestea în zilele acelea am văzut Iudei, cari ^bluaseră femei Aș-

dodiene, Ammonite și Moabite; 24 Și copiii lor vorbiau jumătate limbă Așdodului, și nu știau să vorbească limba Iudeilor, ci limba acestui sau a celui popor. 25 Și ^ei-am certat, și i-am blestemat, și am și bătut pe unii din ei, și am smuls părul lor, și ^di-am jurat pe Dumnezeu, *zicând*: Să nu dați fetele voastre fiilor lor, și să nu luați din fetele lor pentru fiii voștri, sau pentru voi însăși. 26e Au n'a păcătuit în acestea Solomon, regele lui Israel? Deși ^fprintre multe popoare nu erà rege asemenea lui, ^gcare să fi fost iubit de Dumnezeu său, și să-l fi pus Dumnezeu rege preste tot Israelul; ^hdar și pre el femeiele străine l-au tras în păcat. 27 Deci vom îngădui oare, să faceți tot acest rău mare, să ⁱnelegiuiți în contra lui Dumnezeu, luând femei străine?

28 Și *unul* din fiii lui ^jIehoiada, fiul lui Eliașib, arhiereul, erà ginere lui Sannaballat, Horoneul; pentru care l-am alungat de dinaintea mea. 29^k Amintește-ți de dânșii, Dumnezeu meu, căci au profanat preoția și ^llegământul preoției și al Levitilor.

30 Astfel i-am curățit de toți străinii, și am reșezat rândurile preoților și ale Levitilor, pre fiecare în serviciul său; 31 Și pentru darurile de lemne, în timpuri hotărite, și pentru prinoasele lor.

Dumnezeu meu, amintește-ți de mine spre bine.

CARTEA ESTEREI.

Ospățul cel mare dat de Ahasver. Vaști depusă din demnitatea de regină.

1 În zilele lui ^aAhasver (acest Ahasver domni ^bdela India, până la Etiopia, ^cpreste o sută douăzeci și șapte de provincii); 2 În zilele acelea, când regele Ahasver a ^dșezut pe tronul regatului său

în ^eSușan, cetatea palatului, 3 În anul al treilea al domniei sale, ^ffăcut-a el un ospăț tuturor mai marilor săi și servilor săi; *asă că toată* puterea Persiei și a Mediei, guvernatorii și mai marii provinciilor *au stat* înaintea lor. 4 Și atunci arătatu-le-a el *avuția* măririi regatului

^v Vers. 11.
^v Jer. 17. 21. 22.
23.
^x Lev. 23. 32.

^y Jer. 17. 21. 22.
^e Cap. 12. 30.
^a Vers. 11. 31.

^b Ezra 9. 2.
^e Prov. 28. 4.
^d Ezra 10. 5.

^e 1 Reg. 11. 1, etc.
^f 1 Reg. 3. 13.
^g 2 Sam. 12. 24.

^h 1 Reg. 11. 4, etc.
ⁱ Ezra 10. 2.
^j Cap. 12. 10, 22.

^k Cap. 6. 14.
^l Mal. 2. 4, 11, 12.

ESTERA.
Capul 1.
^a Dan. 9. 1.
^b Cap. 8. 9.

^c Dan. 6. 1.
^d 1 Reg. 1. 46.
^e Neem. 1. 1.
^f Marc. 6. 21.

său, și pompa mărireii strălucireii sale în multe zile: o sută optzeci de zile.

5 Și sfârșindu-se zilele acelea, făcăt-a regele ospăt poporului întreg, ce se află în Șuşan, *cetatea* palatului, dela mare până la mic, șapte zile, în curtea grădinei palatului domnesc. 6 *Ce eră împodobit cu covoare* albe, verzi și vânate, întinse pe fumii de în subțire și de purpur, pe verigi de argint, și pe stâlpi de marmură: *9* paturi de aur și de argint *erau* pe podeală de marmură roșie, vânată, albă și neagră. 7 Și turnau în pahare de aur (și paharele erau de deosebite forme), și vinul regelui cu prisosință, după bogăția regelui. 8 Și chipul de a bea *fost-a* așa: cum se poruncise, nimenia nu eră silit; căci așa rânduiseră regele tuturor iconomilor palatului său, ca să facă după voia fiecăruia. 9 Și Vaști, regina, a făcut femeielor un ospăt în casa domnească a regelui Ahasver.

10 Și în ziua a șaptea, vesel *h* de vin fiind regele, a poruncit lui Mehuman, lui Bițta, lui *i* Harbona, lui Bigta, lui Abagta, lui Zetar și lui Careas, celor șapte eunuchi, cari serviau înaintea regelui Ahasver, 11 Ca să aducă pre regina Vaști înaintea regelui cu diadema domnească, ca să arate frumusețea ei poporului și mai marilor; căci *eră* frumoasă de văzut. 12 Dar regina Vaști nu voi să vină, după porunca regelui, *ce i-s'a trimes* prin unul dintre eunuchi: de aceea regele se mâniă foarte, și urgia lui se aprinse în el.

13 Și zise regele către *j* înțelepți, *k* cari cunoșteau datina *țarei*, (căci așa *eră* chipul regelui cu toți cei ce știau legea și dreptul: 14 Și aproape de el *erau*: Carsena, Șetar, Admata, Tarșiș, Meres, Marsena, și Memucan, cei *l* șapte mai mari ai Persiei și ai Mediei, *m* cari vedeau fața regelui, și ședeau cei d'întăiu în regat): 15 Ce se va face reginei Vaști după lege, pentru că nu a făcut porunca regelui Ahasver *ce l-a trimes* prin eunuchii?

16 Și răspunse Memucan înaintea re-

gelui și a mai marilor: Regina Vaști n'a nedreptătit numai pre rege, ei și pre toți mai marii și pre toate popoarele, din toate provinciile regelui Ahasver. 17 Căci fapta reginei se va răspândi între toate femeile, și ele își vor *n* desprețui bărbații în față, când se va spune, că regele Ahasver a poruncit, ca să se aducă înaintea sa regina Vaști, și *că* ea n'a venit. 18 Și aztăzi doamnele Persiei și ale Mediei, câte vor auzi fapta reginei, vor vorbi *tot așa* către toți mai marii regelui; și *va veni* dispreț și mânie mare. 19 Deci *de este* plăcut regelui, să iasă un edict domnesc dela el, și să se scrie între legile Persilor și ale Mezilor, că să nu se schimbe: Ca să nu mai vină Vaști înaintea regelui Ahasver; și regele să dea titlul ei de regină la alta mai bună decât dânsa. 20 Și când edictul, ce regele îl va face, se va proclama în tot regatul său (că el este mare), toate femeile vor *o* da onoare bărbaților lor, dela mare până la mic.

21 Și cuvântul plăcū regelui și mai marilor: și regele făcū după sfatul lui Memecan: 22 Că trimese scrisori la toate provinciile regelui, în *p* fiecare provincie, după chipul scrierei sale, și la fiecare popor, după limba sa, pentru ca fiecare bărbat *q* să fie domn în casa sa; și s'a proclamat în limba fiecărui popor *al său*.

Estera se alege regină.

2 După întâmplările acestea, liniștindu-se mânia regelui Ahasver, își aduse aminte de Vaști, și de ceea ce făcuse ea, și *a* ce s'a hotărit asupra-i. 2 Atuncia servii regelui, cari îi serviau, ziseră: Să se caute pentru rege fecioare tinere, frumoase la chip: 3 Și să așeze regele dirigători în toate provinciile regatului său, și să adune în Șuşan, *cetatea* palatului, la casa femeilor, pre toate fecioarele tinere, frumoase la chip, supt paza lui Heghe, eunuchiul regelui, păzitorul femeilor, și să *li-se* dea dresuri. 4 Și tânăra, care va plăcea regelui, să fie re-

g Ezeec. 23. 41. *i* Cap. 7. 9. *Mat.* 2. 1. *l* Ezra 7. 14. *n* Efes. 5. 33. *l* Pet. 3. 1. *q* Efes. 5. 22. 23. *Capit.* 2.
Amos. 6. 4. *j* Ier. 10. 7. *k* 1 Cron. 12. 32. *m* 2 Reg. 25. 19. *o* Efes. 5. 33. *p* Mat. 8. 9. *24.* *a* Cap. 1. 19. 20.
Sam. 13. 28. *f* Tim. 2. 12.

gină în locul Vastei. Și cuvântul a plăcut regelui, și el așa a făcut.

5 În Șuşan, *cetatea* palatului, era un om, Iudeu numit Mordacheu, fiul lui Iair, fiul lui Șimei, fiul lui Kiș, Beniaminitul, 6^b Care a fost dus prins din Ierusalim cu cei prinși și duși cu Ieonia, regele lui Iuda, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, i-a dus prinși. 7 Și acesta creștă pre Hadassa, (adecă Estera) ^e ficia unchiului său: căci ea nu avea nici părinte, nici mămă; și tânăra *eră* frumoasă la chip și plăcută la vedere, și Mordacheu, după ce părintele și muma ei muriră, și-o înfiie.

8 Și cum se auzi edictul regelui și porunca lui, și după ce ^d se adunase în Șuşan, *cetatea* palatului, multe fecioare supt paza lui Heghe, a fost dusă Estera în casa regelui supt paza lui Heghe, păzitorul femeilor. 9 Și fecioara îi plăcū, și află har înaintea lui, și el se grăbi a-i da ^e dresurile ei și părțile ei, și a-i da și șapte tinere, alese din casa regelui; și o strămută pre ea și pre tinerele ei în *camera* cea mai bună în casa femeilor. 10 Și ^f Estera nu-și arată nici poporul său nici rudele sale: căci Mordacheu îi poruncise, să nu *le* arate. 11 Și în fiecare zi se preumblă Mordacheu pe dinaintea curții casei femeilor, ca să cerceteze cum se află Estera, și ce se face cu ea.

12 Și atunci veniă rândul de intrare la regele Ahasver a fiecărei fecioare, după ce stăteau douăsprezece luni, *spre a face* cele ce erau rânduite femeilor. (căci așa se îndeplineau zilele dresurilor lor: șase luni *se ungeau* cu oleiu de mir, și șase luni cu miroitoare și cu *alte* dresuri femeiești); 13 Așa intră fecioara la rege: și tot ce cerea, ca să iă cu sine din casa femeilor în casa regelui, i-se da. 14 Seara intră și dîmineața se înturnă în a doua casă a femeilor, *care eră* supt paza lui Șașgaz, eunuchiul regelui, care păziă concubinele și nu mai intră la rege, fără numai dacă regele nu avea plăcere de ea, și nu o cheamă anume.

15 Și venind rândul să intre la rege și la Estera, ^g fata lui Abihael, unchiul lui Mordacheu, care și-o înfiase, ea nu ceru nimic, decât cele ce-i rânduiseră Heghe, eunuchiul regelui, păzitorul femeilor, și Estera află har în ochii tuturor, cari o căutau. 16 Și așa Estera fu dusă la regele Ahasver, la casa sa domnească, în luna a zecea, adecă luna Tebet, în al șaptelea an al domniei sale. 17 Și regele iubi pre Estera mai mult decât pre toate femeile, și ea află har și iubire înaintea lui mai mult decât toate fecioarele; deci puse diadema domnească pe capul ei, și o făcū regină în locul Vastei. 18 Atunci ^h făcū regele un ospăț mare la toți mai marii săi și la servii săi, ospățul Esteriei, și ușură *sarcinele* provinciilor, și dădū daruri după bogăția regelui.

19 Și pre când străngeau un al doilea rând de fecioare, Mordacheu ședeă la poarta regelui. 20 Și Estera nu-și arătase rudele sale, nici poporul său, cum îi poruncise Mordacheu: căci ea făcea și acum ceea ce-i porunciă Mordacheu, ca și atunci când creștea lângă dânsul.

Mordacheu descopere o uneltire în contra regelui.

22 În una din zile, pre când Mordacheu ședeă în poarta regelui, doi din eunuchii regelui, Bigtan și Teres, din custozii pragului, se aprinseră, și căutau să pună mâna pe regele Ahasver. 22 Și Mordacheu înțelegând lucrul, ^{il} spuse Esteriei, regina, și Estera ^{il} spuse regelui în numele lui Mordacheu. 23 Și luându-se în cercetare lucrul, se află *așa*; deci amândoi fură spânzurați pe lemn, și se scrise în Cartea Cronicelor înaintea regelui.

Haman, mîniîndu-se, dobîndește un decret pentru stîrpirea Iudeilor.

3 După întîmplările acestea regele Ahasver mări pre Haman, fiul lui Hammedata, ^a Agagheul, și-l înălță, și puse pe scaunul său mai sus decât *al* tuturor mai marilor depe lângă el. 2 Și toți servii regelui, cari *erău* ^b la poarta rege-

^b Ier. 24. 1.
^c Vers. 15.

^d Vers. 3.

^e Vers. 3. 12.

^f Vers. 20.

^g Vers. 7.

^h Cap. 1. 3.

Capit. 3.
^a Num. 24. 7.

¹ Sam. 15. 8.
^b Cap. 2. 19.

lui, se plecau și se înclinau lui Haman: că așa poruncise regele pentru el. Dar Mordacheu ^e nu se plecă, nici nu se închină lui. 3 Atuncia ziseră servii regelui, cari *erau* la poarta regelui, către Mordachen: Pentru ce calei ^d porunca regelui?

4 Și ei în toate zilele îi ziceau *acea-sta*, dar el nu ascultă de ei: și ei spuseră lui Haman, ca să văză, dacă Mordacheu va fi statornic în hotărîrea *sa*, căci el le-a fost spus, că *este* Iudeu. 5 Și Haman văzând, că Mordacheu ^e nu se pleacă și nu se închină lui, Haman ^f se umplu de mânie. 6 Și crezî preă puțin pentru el de a pune mâna numai pe Mordacheu: căci i-se supusese poporul lui Mordacheu: de aceea ^g caută Haman să nimicească pre toți Iudeii, cari *erau* în tot regatul lui Ahasver, anume pre poporul lui Mordacheu.

7 În luna întâia, care *eră* luna Nisan, în anul al doisprezecelea al regelui Ahasver, ^h se aruncă Pur, adecă sort, înaintea lui Haman, din zi în zi, și din lună în lună, și *a căzut sortul* pe luna a douăsprezece, adecă luna Adar. 8 Și Haman zise către regele Ahasver: Este un popor imprăștiat și risipit printre popoarele din toate provinciile regatului tău; și ⁱ legile lui se deosebesc de *legile* tuturor popoarelor, și nu ține legile regelui: deci nu *este* în folosul regelui, ca să-i sufere. 9 De place regelui, *atuncia* să se scrie, ca ei să fie nimiciți: și cu voui cumpăni zece mii de talanți de argint în mânele celor însăreinați cu lucrul, ca să le aducă în tesaurile regelui. 10 Și ^j scoțând regele ^k inelul său din mâna sa, îl dădî lui Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, neamicul Iudeilor. 11 Și regele zise către Haman: Argintul țineti-l, și cu poporul fă cum îți va plăcea.

12 ^l Deci se chiamară scriitorii regelui în a treisprezecea zi a lunei întâia, și se scrise în totul, cum zise Haman către satrapii regelui și către guvernatorii

fiecărei provincii, și către mai marii fiecărui popor din fiecare provincie, ^m după chipul scrierei lor, și *către* fiecare popor în limba sa: ⁿ în numele regelui Ahasver se scrise, și se sigilă cu inelul regelui. 13 Și ^o se trimeseră scrisori cu alergători în toate provinciile regelui, ca să nimicească, să omoare și să peardă pre toți Iudeii, tineri și bătrâni, copii și femei, *pre toți* ^p într'o zi, în a treisprezecea ^q zi a lunei a douăsprezecea, adecă luna Adar, ^r și să pradă averile lor. 14 ^r Câte o copie depe scrisoare s'a trimes în toată provincia, ca să proclame ca edict către toate popoarele, ca ele să fie gata în acea zi. 15 Alergătorii, grăbiți de porunca regelui, ieșiră, și edictul se proclamă și în Șusan, *cetatea* palatului. Și regele și Haman se puseră la băut: iar ^s cetatea Șusan *eră* în neliniște.

Mordacheu se îndreptează către Estera, care se încearcă a împăcă pre rege.

4 Și Mordacheu înțelegând toate ce se făcuse, Mordacheu își ^a rupse vestimintele sale, și se îmbrăcă în sac și ^b cenușă, și ieși în mijlocul cetății, și ^c strigă strigăt tare și amar: 2 Și veni dinaintea porței regelui: că nimenea nu *putea* intra în poarta regelui îmbrăcat în sac. 3 Și în orice provincie, unde sosiă porunca regelui și edictul său, *eră* între Iudei bocet mare, post, plângere și strigăt: și mulți se culcară în sac și cenușă.

4 Și intrară tinerele Esterei și eunuchii ei, și-i spuseră *aeasta*. Și regina se sperie foarte, și trimese vestminte, ca să îmbrace pe Mordacheu, și să ia depe el sacul: dar el nu *le* primi. 5 Atuncia Estera chiamă pre Hatac, *unul* din eunuchii regelui, ce *eră* rânduit spre serviciul ei, și-l trimese la Mordacheu, ca să alle ce *este*, și pentru ce *se poartă* astfel. 6 Deci ieși Hatac către Mordacheu în piața cetății, ce *eră* în fața porței regelui. 7 Și Mordacheu îi spuse toate, ce i-se întâmplase, și ^d suma banilor, ce Haman a promis că va cumpăni în te-

c Ps. 15. 4.
d Vers. 2.
Vers. 2.

f Dan 3. 19.
g Ps. 83. 4
h Cap. 9. 21.

i Psalt. 16. 20.
j Fac. 41. 42.
k Cap. 8. 2, 5

l Cap. 8. 9.
m Cap. 1. 22.
n 1 Reg. 21. 8.

o Cap. 8. 10.
p Cap. 8. 12. etc.
q Cap. 8. 11.

r Cap. 8. 13, 14.
s Prov. 29. 2.

Capul 4.
a 2 Sam. 1. 11.
b Ios. 7. 6.

c Fac. 27. 34.
d Cap. 3. 9.

saurele regelui, ca să pearză pre Iudei. 8 Și-i dădă o ^e copie depe scrisoarea edictului, ce se proclamase în Șușan, pentru nimicirea lor, ca să o arate Esterei, să-i spună, și să o îndemne, ca să între la rege, să-l roage, și să stăruiască la el pentru poporul ei.

Mordacheu cere ajutorul Esterei.

9 Și veni Hatac, și spuse Esterei cuvintele lui Mordacheu. 10 Și Estera zise către Hatac, trimițându-l iarăși la Mordacheu: 11 Toți servii regelui știu, că orice bărbat ori femeie, care ar intra la rege în ^f curtea cea mai din lăuntru, fără a fi chemat, ^g o lege este a-i omori, afară de acela, ^h căruia va întinde regele sceptrul său cel de aur, ca să trăiască; și eu de treizeci de zile n'am fost chemată, ca să intru la rege. 12 Și se spuse lui Mordacheu cuvintele Esterei.

13 Atuncia Mordacheu zise, răspunzând Esterei: Nu-ți inchipui, că tu *singură* vei scăpa dintre toți Iudeii, *pentru că ești* în casa regelui. 14 Căci dacă tu vei tăcea cu totul în timpul acesta, va veni de aiurea ușurare și mântuire Iudeilor; iar tu și casa părintelui tău se va pierde: și cine știe, dacă tu n'ai venit la regat pentru un timp ca acesta?

15 Atuncia zise Estera să răspundă lui Mordacheu: 16 Mergi, adună pre toți Iudeii aflători în Șușan, și postiți pentru mine, și nici să mâncați nici să beți ⁱ trei zile, noaptea și ziua; și eu și tinerele mele vom posti de asemenea: după aceea voi intra astfel la rege, deși aceasta nu este după lege; dar ^j de este să pier, voi pieri. 17 Și ducându-se Mordacheu, făcù în toate după cum i-a poruncit Estera.

Estera merge la rege.

5 Și a ^a treia zi, îmbrăcându-se Estera cu *vestmântul ei* de regină, stătù în porticul ^b cel din lăuntru palatului regelui; și regele ședeà pre tronul său de rege în palatul său domnesc, în fața intrării palatului. 2 Și cum văzù regele pre regina Estera stând în curte, ^c ea află har înaintea sa; și ^d regele întinse Este-

rei sceptrul de aur, ce *eră* în mâna sa; deci se apropie Estera, și atinse vârful sceptrului. 3 Și regele zise către ea: ce-ți este, regină Estera, și care este cererea ta? *cere!* ^e și până la jumătatea regatului meu ți-se va da. 4 Și Estera răspunse: Dacă îi place regelui, să vină regele și Haman astăzi la ospățul, ce l-am pregătit pentru el. 5 Și regele zise: Cu grabă chemați pre Haman, ca să facă după cuvântul Esterei; și *așu* venirà regele și Haman la ospățul, ce-l pregătise Estera.

6 ^f Și la băntură de vin zise regele către Estera: ^g Care este rugăciunea ta? și ți-se va da: și care este cererea ta? *cere* și până la jumătatea regatului, și ți-se va face. 7 Și răspunzând Estera, zise: Rugăciunea și cererea mea este: 8 De-am aflat har înaintea regelui, și dacă va plăcea regelui să facă rugăciunea mea, și să îndeplinească cererea mea, să vină regele și Haman la ospățul ce-l voi pregăti pentru ei; și mâne voi face după cuvântul regelui.

Planul lui Haman pentru pierderea lui Mordacheu.

9 Și ieși Haman în acea zi voios și vesel; dar, văzând Haman pre Mordacheu în poarta regelui, ^h că nu s'a sculat, nici s'a mișcat pentru el, s'a umplut de mânie asupra lui Mordacheu. 10 Totuși ⁱ se stăpâni Haman: și intrând în casa sa, a trimes, și a chemat pre amicii sei și pre Zereș, femeia sa. 11 Și spus-a lor Haman mărirea averilor sale și mulțimea copiilor săi, și cum regele l-a mărit, și cum l-a înălțat mai pe sus de toți mai marii și servii regelui. 12 Și zis-a Haman: Chiar regina Estera n'a chemat împreună cu regele la ospățul ce-l pregăti, decât pre mine; și încă și mâne sunt chemat la dansa împreună cu regele; 13 Dar toate acestea nu-mi vor folosi nimic, pe cât timp voi vedea pre Mordacheu, Iudeul, șezând în poarta regelui. 14 Și zisu-i-a Zereș, femeia sa, și toți amicii săi: Să se facă o spân-

^e Cap. 3. 14, 15.
^f Cap. 5. 1.

^g Dan. 2. 9.
^h Cap. 5. 2.

ⁱ Cap. 5. 1.
^j Fac. 43. 14.

Capul 5.
a Cap. 4. 16.

^b Cap. 4. 11.
^c Prov. 21. 1.

^d Cap. 4. 11.
^e Marc. 6. 23.

^f Cap. 7. 2.
^g Cap. 9. 12.

^h Cap. 3. 5.
ⁱ 2 Sam. 13. 22.

zurătoare, înaltă de cincizeci coți, și mâncere dela rege, ca Mordacheu să fie spânzurat pe ea; și du-te apoi voios cu regele la ospăt. Și a plăcut aceasta lui Haman, și a făcut spânzurătoarea.

Haman e silit să onoreze în public pe Mordacheu.

6 În aceea noapte somnul fugi dela rege; și el porunci să se aducă^a cartea de amintire, cronicile; și se ceti înaintea regelui. **2** Și s'a aflat scris, că Mordacheu dăduse știre, că Bitgan și Tereș, doi din eunuchii regelui, dintre păzitorii pragului, cântaseră să pună mâna pe regele Ahasver.

3 Și zis-a regele: Ce onoare și mărire s'a făcut lui Mordacheu pentru aceasta? Atuncia tinerii, cari serviau regelui, ziseră: Nimic nu i-s'a făcut. **4** Și regele zise: Cine *este* în curte? Iar Haman venise în curtea^b din afară a casei regelui, ^cca să ceară dela rege punerea lui Mordacheu la spânzurătoare, ce o pregătise pentru dânsul. **5** Și tinerii regelui îi ziseră: Iacă, Haman este în curte! Și regele a zis: Să între.

6 Și cum intră Haman, zis-a lui regele: Ce se cade să se facă omului, pre care regele voește a-l onorà? Iar Haman cugetă în inima sa: Pre cine *altul* voește regele a-l onorà, decât pre mine? **7** Și Haman răspunse regelui: Omului, pre care regele voește a-l onorà, **8** Să i-se aducă vestmântul regelui, cu care se îmbracă regele, și^d să se pună diadema pe capul său; **9** Și vestmântul *acesta* și calul să se dea în mâna unuia dintre mai marii mai de frunte ai regelui, ca să îmbrace pe *acel* om, pre care regele voește a-l onorà; și ducându-l călare pe ulițele cetății, ^esă se strige înainte lui; așa se face omului, pre care regele voește a-l onorà.

10 Și zis-a regele către Haman: Grăbește-te, ia vestmântul și calul, cum ai zis, și fă așa lui Mordacheu, Iudeul, care șade în poarta regelui; să nu lipsească nimic din toate câte ai zis.

11 Deci luă Haman vestmântul și calul, și îmbracă pre Mordacheu, și-l duse călare pe ulițele cetăței, strigând înaintea lui: Așa se face omului, pre care regele voește a-l onorà.

12 Și s'a întors Mordacheu la poarta regelui; iar Haman s'a dus^f cu grabă la casa sa, trist foarte ^gși cu capul acoperit. **13** Și Haman spuse Zereșei, femeia sa, și tuturor amicilor săi toate ce i-se întâmplaseră. Și zis-au către el înțelepții săi și Zereș, femeia sa: Dacă Mordacheu, înaintea căruia ai început a cădea, *este* diu seminția Iudeilor, nu-l vei putea învinge, ci vei cădea înaintea lui.

14 Și pre când vorbeau cu el, veni ră eunuchii regelui, și se grăbiră să adueă pre Haman la^h ospățul, ce-l pregătise Estera.

Haman e spânzurat de spânzurătoarea pe care el o pregătise pentru Mordacheu.

7 Și *asă* veni ră regele și Haman, să ospăteze cu regina Estera. **2** Și zis-a regele către Estera și a doua zi^a la băutura de vin: Care *este* rugăciunea ta, regină Esteră? *cere!* și ți-se va da; și care este cererea ta? *cere* și până la jumătatea regatului, și se va face. **3** Atuncia răspunse regina Estera, și zise: De-am aflat har înaintea ta, o rege, și de va plăcea regelui, să mi-se dea viața mea la rugăciunea mea, și poporul meu la cererea mea: **4** Căci suntem^b vânduți, eu și poporul meu, spre nimicire, ucidere și pierdere. Dar de-am fi fost vânduți *numai* ca sclavi sau selave, aș fi tăcut, cu toate că neamicul n'ar putea răsplăti regelui perderea *ce ar veni din aceasta*.

5 Atuncia răspuns-a regele Ahasver, și zis-a către Estera, regina: Cine este el, și unde este acela, care s'a sumețit să facă aceasta? **6** Și Estera zise: Apăsătorul și neamicul *este* acest înreutățit Haman.

Atuncia se înspăimântă Haman înaintea regelui și a reginei. **7** Și sculându-se regele dela băutura de vin în ur-

Capul 6. | b Cap. 5. 1. | d 1 Reg. 1. 33. | e Fac. 41. 43. | f 2 Cron 26. 20. | g Ier. 14. 3. 4.

a Cap. 2. 23.

c Cap. 5. 14.

d 1 Reg. 1. 33.

e Fac. 41. 43.

f 2 Cron 26. 20.

g Ier. 14. 3. 4.

h Cap. 5. 8.

a Cap. 5. 6.

b Cap. 3. 9.

gia sa. *se duse* în grădina palatului; iar Haman stătù, ca să ceară viața sa dela regina Estera: căci a văzut, că regele eră hotărât a-l pierde.

8 Și întorcându-se regele din grădina palatului în camera ospătului, iacă, Haman eră aruncat pe ^epatul, pe care *ședeà* Estera. Și zis-a regele: *Cum, caută* chiar a sili și pe regina în fața mea, în casa *mea*? Și cum ieși vorba din gura regelui, îi și ^dacoperiră fața. 9 Și zise ^eHarbona, unul dintre eunuchi, înaintea regelui: Iacă, și o ^fspânzurătoare înaltă de cincizeci de coți, pre care Haman a făcut-o pentru Mordacheu, care a vorbit spre binele regelui, este în casa lui Haman! Și regele zise: Spânzurați-l pe ea. 10 Deci ^gspânzurară pre Haman la spânzurătoarea, ce o pregătise pentru Mordacheu. Și *așà* se linișți mânia regelui.

Înmălțarea lui Mordacheu.

8 În ziua aceea regele Ahasver dădu reginei Estera casa lui Haman, neamicul Iudeilor. Și veni Mordacheu înaintea regelui; căci Estera îi spusese ^ace-i eră el. 2 Și scoțând regele ^binelul său, pre care l-a luat dela Haman, îl dădu lui Mordacheu. Și Estera puse pre Mordacheu asupra casei lui Haman.

3 Și iarăși vorbi Estera către rege, și căzù la picioarele lui, și-l rugă cu lacrimi să se întâmpine răutatea lui Haman, Agagheul, și uneltirea, ce el uneltise Iudeilor. 4 Și ^eîntins-a regele sceptrul de aur către Estera. Și Estera se sculă, și stătù înaintea regelui; 5 Și zise: De va plăcea regelui, și de-am aflat har înaintea lui, și lucrul *se va părèa* drept regelui, și eu *sunt* plăcută în ochii lui, să se scrie, ca să desființeze scrisorile cele uneltite de Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, pre care le scrise, ca să nimicească pre Iudei din toate provinciile regelui; 6 Căci cum aș putea vedea ^drăul, ce ar cădeà preste poporul meu? Sau cum aș putea să văd pierderea rudelor mele?

7 Atuncia zis-a regele Ahasver către regina Estera, și către Mordacheu, Iudeul: Iacă ^eam dat Esterei casa lui Haman, și pre el l-au spânzurat la spânzurătoare; pentru că a întins mâna sa asupra Iudeilor. 8 Deci scrieți pentru Iudei, cum vi-se va părèa mai bine, în numele regelui, și sigilați cu inelul regelui; căci serisoarea scrisă în numele regelui și sigilată cu inelul regelui, ^fnu se desființază.

Un decret nou regal în folosul oxreilor.

9 ^gȘi chemară atunci pre scrütorii regelui în luna a treia, adecã luna Sivan, în a douăzeci și treia zi a ei, și se scrise în totul, după cum porunci Mordacheu către Iudei și către satrapi și guvernatori, și mai marii provinciilor, ^hdela Iudea până la Etiopia, o sută douăzeci și șapte de provincii, la fiecare provincie ⁱdupă chipul scrierei sale, și la tot poporul în limba sa, și către Iudei, după scrierea lor și în limba lor.

10 ^jȘi scrise scrisori în numele regelui Ahasver, și *le* sigilă cu inelul regelui, și *le* trimese prin alergători călări, cari călăriau pe cai iuți și pe cătări din iepe: 11 *Scrisori*, în cari regele învoia Iudeilor din orice cetate să se adune, și să-și apere viața lor, să piardă, să omoare, și se nimicească orice putere a poporului și a provinciei, ce i-ar apăsa, *stârpind* copiii și femeile, și ^kprădând averile lor. 12 ^lÎntr'o zi, în toate provinciile regelui Ahasver, *adecã* în a treisprezecea, a lunei a douăsprezecea, luna Adar, *se scrise*.

13 ^mCâte o copie depe *această* scrioare s'a dat ca edict, și s'a proclamat în fiecare provincie către toate popoarele, *poruncind* Iudeilor a fi gata în ziua aceea, ca să-și răzbune de neamicii lor. 14 Și *așà* ieșiră alergătorii, călărind pe cai iuți și pe cătări, grăbiți și siliți fiind din porunca regelui. Și edictul se proclamă și în Șușan, *cetatea* palatului.

15 Iar Mordacheu ieși de dinaintea

^e Cap. 1. 6.
^d Iov. 9. 34
^e Cap. 1. 10.

^f Ps. 7. 16.
Prov. 11. 5. 6.
^g Ps. 37. 35, 36.

Dan. 6. 24.
Capul 8.
^a Cap. 2. 7.

^b Cap. 3. 10.
^c Cap. 4. 11.

^d Neem. 2. 3.
^e Prov. 13. 22.
^f Dan 6.8,12,15.

^g Cap. 3. 12.
^h Cap. 1. 1.
ⁱ Cap. 1. 22.

^j 1 Reg. 21. 8.
^k Cap. 9. 10.
15. 16.

^l Cap. 3.13. etc.
^m Cap 3. 14, 15.

regelui în vestmânt de rege vânăt și alb, și cu coroană mare de aur și mantie de în subțire și de purpur; și ⁿ cetatea Șuşan se bucură, și se veselie. 16 Și pentru Iudei fu ^o lumină, veselie, bucurie și onoare. 17 Și în orice provincie și cetate, unde sosi porunca regelui și edictul său, bucurie și veselie, ospătare și ^pzi bună eră Iudeilor. Și mulți din poporul țării ^qse făcură Iudei; căci ^rfrica de Iudei căzuse preste ei.

Iudeii se opun neamicilor lor, și-i înving.

9 Și ^aîn luna a douăsprezecea, luna Adar, în a treisprezecea zi a ei, ^bcând porunca regelui și edictul său erau aproape să fie îndeplinite, în ziua în care neamicii Iudeilor sperau să domnească asupra lor (deși s'a întors lucrul, căci Iudeii ^cdomniau asupra celor, ce-i urau), 2 ^dSe adunară Iudeii în cetățile lor, în toate provinciile regelui Ahasver, ca să pună mâna pe cei ce ^ecăutau nenorocirea lor: și nimenea nu putu a-le stă înaintea, căci ^ffrica de dânși căzuse preste toate popoarele. 3 Și toți mai marii provinciilor și satrapii și guvernatorii și economii regelui ajutară pre Iudei; căci frica de Mordacheu căzuse preste ei. 4 Căci Mordacheu ^geră mare în casa regelui, și faima lui străbătuse în toate provinciile; că omul acesta, Mordacheu, ^hmergea mărindu-se.

5 Și lovira Iudeii pre toți neamicii lor cu lovitură de sabie, și cu ucidere și cu nimicire; și făcură cu neamicii lor după voia lor. 6 Chiar și în Șuşan, *cetatea palatului*, Iudeii uciseră și stărpiră cincisute de bărbați. 7 Și pre Parșandata, Dalfon, Aspata, 8 Pre Porata, Adalia, Aridata. 9 Pre Parmașta, Arisai, Arihai și Caezata: 10 ^hPre cei zece fii ai lui Haman, fiul lui Hammedata, neamicul Iudeilor, *pre toți îi uciseră*; ⁱdar nu au întins mâna lor spre pradă.

11 Și se spuse regelui în aceea zi numărul celor uciși în Șuşan, *cetatea palatului*. 12 Și regele zise către Estera,

regina: În Șuşan, *cetatea palatului*, Iudeii au ucis și stărpit cincisute de bărbați, și pre cei zece fii ai lui Haman; ce vor fi făcut în celelalte provincii ale regelui? Și acum *J*care *este* rugăciunea ta? *cere*, și ți-se va da; și care *este* cererea ta? și ți-se va face.

13 Și Estera zise: De-va plăceă regelui, să învoiască Iudeilor din Șuşan să facă și mâne ^kdupă edictul de astăzi; și pre cei zece fii ai lui Haman ^lsă-i spânzure în spânzurători. 14 Deci porunci regele, ca să se facă așa: și proclamă edict în Șuşan; și spânzurară pre cei zece fii ai lui Haman. 15 Și ^mse adunară Iudeii în Șuşan și în ziua a patrusprezecea a luni Adar, și uciseră trei sute de bărbați în Șuşan: ⁿdar nu au întins mâna lor spre pradă.

16 Și Iudeii din celelalte provincii ale regelui ^ose adunară, și-si apărară viața lor, și căpătară liniște din partea neamicilor lor, și uciseră din neamicii lor șaptezeci și cincisute de mii; ^p(dar nu au întins mâna lor spre pradă). 17 *Fost-a aceasta* în ziua a treisprezecea a luni Adar; iar în ziua a patrusprezecea se liniștiră, și o făcură zi de ospăt și de veselie. 18 Dar Iudeii cei din Șuşan se adunară ^qîn a treisprezecea zi a acestei luni, și în a patrusprezecea; și în a cincisprezecea zi a ei se liniștiră, și o făcură zi de ospătare și de desfătare. 19 Pentru aceasta Iudeii din sate, cari locuiau în cetăți nentărite, făcură a patrusprezecea zi a luni Adar ^rzi de desfătare și de ospătare ^sși zi bună, și de ^ttrimetere de daruri unul altuia.

Înstituirea sărbărei Purim; mărirea lui Mordacheu.

20 Și a scris Mordacheu lucrurile acestea, și a trimes scrisori către toți Iudeii din toate provinciile regelui Ahasver, către cei din apropiere și către cei din depărtare. 21 Poruncitu-le-a, ca să păzească ziua a patrusprezecea a luni Adar și a cincisprezecea zi a acesteia, pe

n Prov. 29. 2. o Ps. 97. 11. p 1 Sam. 25. 8. q Ps. 18. 43.

r Fac. 35. 5.

Capul 9.

a Cap. 8. 12. b Cap. 3. 13. c 2 Sam. 22. 41.

d Cap. 8. 11.

e Ps. 71. 13, 24. f Cap. 8. 17. g Prov. 4. 18.

h Iov. 18. 19.

i Ps. 21. 10. j Cap. 5. 6.

k Cap. 8. 11.

l 2 Sam. 21. 6, 9. m Cap. 8. 11. n Vers. 10.

o Cap. 8. 11.

p Cap. 8. 11. q Vers. 11. 15.

r Deut. 16. 11, 14.

s Cap. 8. 17. t Neem. 8. 10, 12.

fiecare an, 22 Zile, în care Iudeii s'au liniștit de neamicii lor; și luna, în care amărăciunea lor s'a^a prefăcut în bucurie, și bocetul în zi bună: ca să le facă zile de ospățare și de veselie, și de^v trimetere de daruri unul altuia, și de daruri săracilor. 23 Și Iudeii primiră să facă ceea ce au început, și ceea ce le-a scris Mordachen. 23 Căci Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, neamicul tuturor Iudeilor^x uneltise asupra Iudeilor, ca să-i peardă, și aruncase Pur, adecă sorti, ca să-i peardă și ca să-i nimicească. 25 Dar^y cum a venit *Estera* înaintea regelui, a poruncit prin epistole, să se^z întoarcă asupra capului lui uneltirea lui cea rea, ce a uneltit asupra Iudeilor, și spânzurat-au pre el și pre fiii lui în spânzurători. 26 Pentru aceasta au numit zilele acestea Purim, dela numele Pur. De acea după toate întâmplările^a scrisorei acesteia, și *ale celor* ce ei au văzut în lucrul acesta, și *după* cele ce s'au întâmplat lor. 27 Au așezat Iudeii și au luat asupra lor și asupra seminției lor, și asupra tuturor celor ce s'au^b unit cu ei, să nu lipsească vre odată de a păzi aceste două zile, după cele scrise și în timpul lor, în fiecare an: 28 Și zilele acestea să se amintească și să se păzească în toată generațiunea, în toată familia, în toată provincia, și în toată cetatea: și zilele

acestea Purim să nu lipsească din mijlocul Iudeilor, și să nu înceteze amintirea lor din seminția lor.

29 Atuncia *Estera*, regina, fata lui *Abihail*, și *Mordacheu*, Iudeul, au scris a doua oară în toată puterea, ca să întărească cele scrise pentru Purim. 30 Și au trimis scrisori către toți Iudei în cele o sută douăzeci și șapte provincii ale regatului lui *Ahasver*: cuvinte de pace și de adevăr: 31 Ca să întărească zilele acestea, Purim, în timpurile lor, cum le-a hotărit lor și *Mordacheu*, Iudeul, și *Estera*, regina, și cum le-a hotărit lor și seminției lor, *adăugând* post și rugăciune. 32 Și edictul *Esterei* a întărit hotărîrea aceasta a Purimului, și s'a scris în carte.

Puternicul Mordacheu ajută la starea bună a poporului său.

10 Și a pus regele *Ahasver* dare asupra pământului și asupra^a insulelor mării. 2 Și toate faptele puterii lui și ale țării lui, și descrierea mării lui *Mordacheu*,^b la care l-a ridicat regele, oare nu *sunt* scrise în Cartea Cronicelor regilor Mediei și ai Persiei? 3 Căci *Mordacheu*, Iudeul, *eră*^c al doilea după regele *Ahasver*, și mare între Iudei, și plăcut mulțimei fraților săi,^d căutând binele poporului său, și vorbind de pace pentru toată seminția sa.

CARTEA LUI IOV.

Prosperitatea lui Iov, durerea sa, și răbdarea sa.

1 Fost-a^a în pământul *Uz* un bărbat, al cărui nume *eră*^b *Iov*: și bărbatul acesta *eră*^c fără prihană și drept, și^d temător de Dumnezeu, și se feriă de tot lucrul rău. 2 Și i-se născură șapte fii și trei fete. 3 Și erau vitele lui: șapte mii de oi și trei mii de cămile, cinci sute părechi de boi și cinci sute de asine, cu multe mare de servi. Și *așa* bărbatul

acesta *eră* cel mai mare între toți fiii rășăritului.

4 Și mergeau fiii lui unul la altul, și dădeau ospete, fiecare în casa sa, în ziua sa; și trimeteau și chemau pre toate trei surorile lor, să mânânce și să bea cu dânșii. 5 Și când rândul ospetelor lor trecea, trimetea *Iov*, ca să-i sfințească; și se scula de dimineată foarte, și^e aducea ardere de tot, *după* numărul tuturor.

^v Ps. 30. 11.
^e Neem. 8. 10.
^x Cap. 3. 6, 7.
^y Cap. 7. b, etc.

^z Ps. 7. 16.
^a Vers. 20.
^b Isa. 56. 3, 6

Zech. 2. 11.

Capul 10.
^a Fac. 10. 5.
Ps. 72. 10.
Isa. 24. 15.

^b Cap. 8. 15.
^c Fac. 41. 40.
^d Ps. 122. 8, 9.

IOV.

Capul 1.
^a Fac. 22. 20, 21.
^b Ezech. 14. 14.
Iac. 5. 11.

^e Fac. 6. 9.
^d Prov. 8. 13.
^e Fac. 8. 20.

Căci zicea Iov: Poate, au păcătuit fiii mei, și *l*'s'au despărțit de Dumnezeu în inima lor. Așa făcâ Iov totdeauna.

Liniștea lui Iov în încercări grele.

6 Și *g* fost-a într'o zi, *h* că venind fiii lui Dumnezeu spre a se înfățișa înaintea Domnului, veni și Satana în mijlocul lor. 7 Și zise Domnul către Satana: De unde vii? Și Satana răspunse Domnului, și zise: *i* Din cutrecerarea și umblarea pe pământ. 8 Și Domnul zise către Satana: *j* Căutat-ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu *este* ca dânsul pe pământ, bărbat *k* fără prihană și drept, temător de Dumnezeu, și *care* se ferește de *tot* lucrul rău. 9 Răspuns-a Satana Domnului, și zise: Oare în zadar se teme Iov de Dumnezeu? 10 *l* Au nu l-ai îngrădit pre el și casa lui și toate ce sunt ale lui, de jur împrejur? *m* Lucrul mânelor lui ai binecuvântat, și vitele lui *le*-ai înmulțit pe pământ. 11 *n* Dar întinde acum mâna ta, și lovește toate ce sunt ale lui, și *să vedem, de nu* te va *o* blestema în față? 12 Și Domnul zise către Satana: Iacă, toate ale lui *fie* în mâna ta: numai asupra-i nu întinde mâna ta. Și ieși Satana din fața Domnului.

13 Și fost-a într'o zi, *p* că fiii lui și fetele lui mâncău și beau vin în casa fratelui lor cel întâiu-născut. 14 Și veni un trimis către Iov, și zise: Boii arau, și asinele pășteau lângă dânsii. 15 Și se aruncară Sebeii, și-i luară *cu sine*, și uciseră pre servii *tăi* cu ascuțitul săbiei: și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre. 16 Și încă vorbind acesta, veni și altul, și zise: Focul lui Dumnezeu pică din cer, și arse oile și servii *tăi*, și-i mistui: și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre. 17 Și încă vorbind acesta, veni și altul, și zise: Chaldeii, făcându-se trei cete, se aruncară asupra camilelor, și le luară *cu sine*, și uciseră pre servii *tăi* cu ascuțitul săbiei: și numai eu, eu singur am scăpat, spre a-ți da de știre. 18 Și încă

vorbind acesta, veni un al treilea, și zise: *q* Fiii tăi și fetele tale mâncău și beau vin în casa fratelui lor cel întâiu-născut: 19 Și iacă, veni vânt puternic dinspre pustiu, și lovì cele patru colțuri ale casei: și ea căzù preste tineri, și ei periră: și numai eu, eu singur am scăpat spre a-ți da de știre.

20 Atuncia se ridică Iov, *r* rupse mantia sa, și-și tunse capul său: *s* căzù pe pământ, și se plecà: 21 Și zise: *t* Gol am ieșit din mitra mamei mele, și gol mă voi întoarce acolo: Domnul *u* a dat, și Domnul *v* a luat: *c* binecuvântat fie numele Domnului! 22 În toate acestea Iov nu păcătui: și n'a însușit nici o prostie lui Dumnezeu.

Satana mai învinuște pe Iov înaintea Domnului, i-se dă boală, e necăjit de către soția sa și e cercetat de trei prieteni.

2 Și *a* fost-a într'o zi, când veniră fiii lui Dumnezeu spre a se înfățișa înaintea Domnului, că veni Satana în mijlocul lor spre a se înfățișa și el înaintea Domnului. 2 Și zise Domnul către Satana: De unde vii? Și *b* răspunse Satana Domnului, și zise: Din cutrecerare pe pământ și din preumblarea pe el. 3 Și Domnul zise către Satana: Căutat-ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu *este* ca dânsul pe pământ, bărbat *c* fără prihană și drept, temător de Dumnezeu, și *care* se ferește de *tot* lucrul rău: iacă, el este *d* statornic în neprihănirea sa, deși m'ai îmboldit asupra-i, *e* spre al pierde în zădar.

4 Și răspunse Satana Domnului, și zise: Pele pentru pele! toate, ce are omul, le va da pentru vicața sa. 5 *f* Însă întinde mâna ta acum, și lovește *g* oasele lui în carnea lui, și *să vedem, de nu* te va blestemă în față. 6 *h* Și zise Domnul către Satana: Iacă, el *fie* în mâna ta; numai de vicața lui păzește-te.

7 Și așa se duse Satana din fața Domnului, și lovì pre Iov cu ulcere mari, *i* dela talpa piciorului său, până la creștetul său.

f 1 Reg. 21. 10.
13.
g Cap. 2. 1.
h 1 Reg. 22. 19.
i Mat. 12. 43.

1 Pet. 5. 8.
j Cap. 2. 3.
k Vers 1.
l Ps. 34. 7.

Isa. 5. 2.
m Ps 123. 1, 2.
n Cap. 2. 5.
o Isa. 8. 21.

p Eccl. 9. 12.
q Vers. 4. 13.
r Fac. 37. 29.
s 1 Pet. 5. 6.

t Ps. 49. 17.
1 Tim. 6. 7.
u Eccl. 5. 19.
v Mat. 20. 15.

x Etes. 5. 20.
1 Thes. 5. 18.
Capul 2.
a Cap. 1. 6.

b Cap. 1. 7.
c Cap. 1. 1, 8.
d Cap. 27. 5, 6.
e Cap. 9. 17.

f Cap. 1. 11.
g Cap. 19. 20.
h Cap. 1. 12.
i Isa. 1. 6.

8 Și-și luă un hârb, și se scărpină cu el, și se zădărnici în cenușă.

9 Atuncia zise femeia sa către dânsul: ^kMai ești încă ^lstatornic în neprihănirea ta? 10 Blestemă pre Dumnezeu, și mori! Dar el zise către ea: Cum vorbesc cele proaste, așa vorbești și tu; ce! ^msă primim noi dela Dumnezeu bunul, și răul să nu-l primim? ⁿÎn toate acestea Iov ^onu păcătui cu buzele sale.

11 Și trei ^pamici ai lui Iov: Elifaz, ^qTemaneul, și Bildad, ^rȘuheul, și Zofar, Naamateul, auzind toate nenorocirile ce veniseră preste el, plecară fiecare dela locul unde eră, și se vorbiră între ei, să vină spre ^sa-l compătimi și a-l mângăia. 12 Și ridicând de departe ochii lor, nu l-au cunoscut; și înălțând vocea lor, plânseră, și rupseră fiecare mantia sa, și au ^taruncat pământ preste capetele lor spre cer: 13 Și sezură lângă dânsul pe pământ șapte zile și șapte nopți, și nici unul nu vorbi un cuvânt către dânsul; căci vedeau, că durerea sa eră mare foarte.

Plângerea lui Iov.

3 După acestea deschise Iov gura sa, și blestemă ziua sa. 2 Și Iov începù, și zise: 3 ^aPiară ziua, în care m'am născut; Și noaptea, care a zis: S'a zămislit un om! 4 Aceea zi să nu fie decât întunerec; Dumnezeu să nu o caute de sus; Și lumina să nu o lumineze; 5 Întunerecul și ^bumbra morței să și-o ceară; Nori groși să zacă preste ea; Eclipsul să o înspăimânte! 6 Aceea noapte întunerecul să o răpească, Să nu se numere între zilele anului. Să nu vină în numărul lunelor! 7 Iacă, aceea noapte să fie stearpă; Nici o bucurie să nu aibă loc într'insa! 8 Să o blesteme cei ce a-furisesc zilele, Cei ^cce cu iscusință deșteaptă Leviatanul. 9 Să se întunece stelele amurgului ei. Să aștepte lumina, și ea să nu vină. Da, să nu vadă genele zorilor! 10 Căci nu mi-a închis porțile mitrei mumei; Și n'a ascuns năcazul

înaintea ochilor mei! 11 ^dDe ce n'am murit în mitra mumei? Ieșind din pân-tece de ce n'am murit? 12 ^ePentru ce m'au primit genunchiile? Și pentru ce m'au primit țâțele, să le sug? 13 Căci acum aș zăcea și aș avea pace; Aș dormi și aș avea liniște. 14 Cu regii și cu guvernatorii pământului, Cari și ^fzidiră piramizi: 15 Sau eu cei mari, cari aveau aur, Și umpleau casele lor cu argint. 16 Sau de ce nu sunt ca ^go lepădătură îngropată; Ca pruncii, cari n'au văzut lumina! 17 Acolo răii incetează de a turbura, Și cei osteniți se liniștează. 18 Acolo cei în lanțuri cu toți află liniște; Și ^hnu aud vocea celui ce-i îmboldește. 19 Acolo sunt și cei mici și cei mari, Și servul ⁱe liber de domnul său. 20 ⁱPentru ce dă el lumina celui mișel, Și vieață celor ^jamăriți la suflet? 21 Cari ^kașteaptă moartea, și ea nu vine, Deși o caută mai mult, decât pre ^ltesaurele cele ascunse; 22 Care se bucură foarte, Se veselesc, când găsesse mormântul; 23 Pentru ce se dă lumină omului; căruia îi este ascunsă calea sa, ^mȘi pre care Dumnezeu l-a îngrădit? 24 Da, înaintea mâncării îmi vine suspinul; Și oftatul meu se revărsă ca apa. 25 Iacă, de ce m'am temut, aceea m'a lovit; De ce m'am înspăimântat, aceea m'a ajuns; 26 N'am nici liniște, nici pace, nici repaus. Și vijelia a venit preste mine.

Vorba întâia a lui Elifaz, Dumnezeu nu pedepsește pe nevinovatul.

4 Și începù Elifaz, Temaneul, și zise: 2 De amărăciune să-ți vorbim, oare mâniă-te-vei? Și cine poate oprì cuvântul? 3 Iată, pre mulți i-ai învățat tu, ^aȘi mâni slabe ai întărit; 4 Pre cel ce șovăia cuvintele tale l-au ridicat, Și ^bgenunchile cele ce se plecau le-ai întărit; 5 Și acum, când ți-se întâmplă aceasta, te mâni? Când te-a ajuns răul, tu te spăimâni? 6 Au nu ^ccuvioșia ta a fost ^dsperanța ta? Și nu neprihănirea căilor

^l 2 Sam. 13. 19.
Ezec. 27. 30.
Mat. 11. 21.
^k Cap. 21. 15.
^l Vers. 3.

^m Iac. 5. 10. 11.
ⁿ Cap. 1. 22.
^o Ps. 39. 1.
^p Prov. 17. 17.
^q Fac. 36. 11.

^r Fac. 25. 2.
^s Cap. 42. 11.
^t Neem. 9. 1.
Ezec. 27. 30.

Capul 3.
^a Ier. 15. 10.
^b Ier. 13. 16.
Amos. 5. 8.

^c Ier. 9. 17. 18.
^d Cap. 10. 18.
^e Fac. 30. 3.
^f Cap. 15. 28.

^g Ps. 58. 8.
^h Cap. 39. 7.
ⁱ Ier. 20. 18.
^j 1 Sam. 1. 10.

^k Apoc. 9. 6.
^l Prov. 2. 4.
^m Plân. 3. 7.

Capul 4.
^a Isa. 35. 3.
^b Isa. 35. 3.
^c Cap. 1. 1.
^d Prov. 3. 26.

tale *a* fost increderea ta? 7 Amintește-ți, rogu-te, *e* cine nevinovat fiind a pierit: Și drept fiind s'a stărpit? 8 Am văzut totdeauna, *că f* cei ce au arat nedreptatea, Și au sămănat fără de legea, au și secerat-o: 9 Pierind de suflarea lui Dumnezeu, Și mistuindu-se de strămutatul nărilor lui. 10 *El înăbușește* nugetul leului și strigătul leoaicei, Și zdrobește *g* dinții leilor tineri. 11 *h* Leul bătrân pierе din lipsă de pradă, Și puii leoaicei se împrăștie. 12 Un cuvânt mi-se furișă; Și urechia mea auzi șoapta lui. 13 *i* În gândurile visurilor de noapte, Când somnul adânc cade peste oameni, 14 Teamă și *j* cutremur m'a întâmpinat, Și făcù să se cutremure toate oasele mele: 15 Și un spirit trecù pe dinaintea mea, Și părul mi-se sburlì pe corp. 16 El stătù, dar nu cunoseai fața sa, Un chip *erù* înaintea ochilor mei: Și am auzit o voce slabă: 17 „Oare *k* fi-va omul mai drept decât Dumnezeu? Fi-va omul mai drept decât cel ce l-a făcut? 18 Iată, el *l* nu se crede servilor sei, Și găsește greșeli în ingerii săi. 19 Cu *m* cât mai mult *el nu se va crede* celor ce locuiesc în *n* case de lut, Cu temelia în țărănă, *Ce* se strivesc la întâlnirea moliciilor? 20 Ei *o* de dimineată până în seară sunt nimiciți, Pe nesimțite pier pentru totdeauna. 21 *Iacă, p* se răpește *toată* prea puterea lor: Mor fără înțelepciune.”

Urmare: Nelegiuitul pierе: cine se pleacă sub Dumnezeu, acela scapă.

5 Strigă acum, fi-va oare cine să-ți răspundă? Și oare la care din științe vei îndreptă? 2 Căci mânia ucide pre nebul, Și răvnă omoară pre cel prost. 3 *a* Văzut-am un nebul, care prindea rădăcini, Dar pe dată am numit blestemat locașul său. 4 *b* Fiii săi, departe de *a fi* în siguranță, Sunt striviți în judecată, *c* Fără ca nimenea să-*i* apere. 5 Hămitul mănâncă secerișul său; Pre care-l scoate chiar și din spini; Și *d* hotul în-

ghite averile sale. 6 Căci năcazul din pulbere nu răsare, Și truda *e* nu incoltește din pământ. 7 Ci omul se naște pentru trudă, Precum liii fulgerului se ridică spre a zbură. 8 De aceea în *locu-ți* aș căută spre cel Atotputernic, Aș îndreptă cuvintele mele către Dumnezeu: 9 *f* Care face lucruri mari, necuprinse, Lucruri minunate și fără număr; 10 *g* Care dă ploaia pe pământ, Și trimete apă peste câmpuri; 11 *h* Care înalță pre cei umiliți, Și ridică la mântuire pre cei ce plâng; 12 *i* Care zădărnicește sfaturile celor vicleni, Pentru ca mânele lor să nu îndeplinească cugetele *lor*; 13 *j* Care prinde pre cei iscușiți în viclenia lor, Și sfatul celor stricați se răstoarnă; 14 *k* Ziua îi întâmpină întunecul, Și în a mează-zi pipăese ca noaptea: 15 Și *așà l* el scapă pre sărman de sabia *lor*, Din gura lor, și de mâna celui puternic; 16 Și *m* astfel rămâne speranță săracului, Și nedreptatea amuțește. 17 *n* Iată, fericit *este* omul, pre care Dumnezeu îl ceartă: Deci nu respinge mustrarea celui Atotputernic; 18 *o* Căci el rănește și el leagă; El lovește, și *tot* mânele lui vindecă. 19 *p* Căci din nevoi de șase ori te va scoate, Și în a șaptea *q* nenorocirea tot nu te va ajunge; 20 *r* În foamete de moarte te va scăpă, Și în resbel de sabie; 21 *s* De biciul limbei te va ascunde, Și de pustiiri viitoare nu te vei teme. 22 În pustiiri și în foamete tu vei râde, Și *t* de fearele pământului nu te vei teme; 23 Până și *u* cu pietrele câmpului vei fi în înțelegere, Și vei fi în pace cu fearele; 24 Și pace vei află în cortul tău; Și cercetând stauiele tale, nimic nu-ți va lipsi. 25 Tu vei vedeà *v* seminția ta adăugindu-se, Și odraslele tale *crescând* ca *x* iarba pământului; 26 *y* Copt vei intră în mormânt, Ca snopul strâns la timpul său. 27 Iată, acestea *sunt* cele ce am *z* cercetat, Auzile, și cunoaște, *că sunt* spre folosul tău.

e Ps. 37, 25.

f Ps. 7, 17.

g Gal. 6, 7, 8.

h Ps. 34, 10.

i Cap. 33, 15.

j Hab. 3, 16.

k Cap. 9, 2.

l 2 Pet. 2, 4.

m Cap. 15, 16.

n 2 Cor. 3, 7.

o Ps. 90, 5, 6.

p Ps. 39, 11.

Capit. 5.

a Ps. 37, 35, 36.

b Ps. 119, 155.

c Ps. 109, 12.

d Cap. 18, 9.

e 1 Cor. 10, 13.

f Rom. 11, 33.

g Ier. 5, 24.

h Fapt. 14, 17.

i Ps. 113, 7.

j Ps. 33, 10.

Isa. 8, 10.

j Ps. 9, 15.

k 1 Cor. 3, 19.

l Deut. 28, 29.

m Ps. 35, 10.

n Ps. 107, 42.

o Ps. 94, 12.

Ebr. 12, 5.

Apoc. 3, 19.

o Deut. 32, 39.

Isa. 30, 26.

Osea 6, 1.

p Ps. 34, 19.

1 Cor. 10, 13.

q Ps. 91, 10.

r Ps. 33, 19.

s Ps. 31, 20.

t Isa. 11, 9.

Ezec. 34, 25.

u Ps. 91, 12.

Osea 2, 18.

v Ps. 112, 2.

w Ps. 72, 16.

y Prov. 9, 11.

z Ps. 111, 2.

Răspunsul lui Iov. Iov desvînovățește ticăloșia sa și se tânguiește despre asprimea prietenilor.

6 Și Iov răspunse, și zise: **2** O, de s'ar fi cumpănit supărarea mea! Și de s'ar fi pus în aceeași cumpănă cu suferințele mele! **3** Să se vadă că mai grele sunt^a decât nisipul mărilor: De aceea cuvintele mele sunt aspre. **4**^b Căci săgetele Atotputernicului sunt în mine, Și veninul lor bea spiritul meu: ^cSpai-mele lui Dumnezeu se înarmează asupra-mi! **5** Oare sbiară asimul sălbatic, când are verdeță? Sau rage boul, când are nutreț? **6** Se poate mânca ce este fără gust sau nesărat? Oare zărul este gustos? **7** Luerul, de care sufletul meu nu se atingeă. S'a făcut pânea desgustului meu. **8** De s'ar incuviința cererea mea! De ar împlini Dumnezeu speranța mea! **9**^d De ar plăcea lui Dumnezeu să mă sfărâme! Să întindă mâna sa, și să mă stârpească! **10** Aș avea încălțea acustă mângâiere, De care m'aș veseli în durerea cea mai crudă: Că^e nu m'am lăpădat de cuvintele f celui Prea Sfânt. **11** Dar care este tăria mea, pentru ca să mai pot spera, Și care este sfârșitul meu, pentru ca să pot suferi în răbdare? **12** Tăria mea este oare ca tăria pietrelor? Sau carnea mea este ea oare de aramă? **13** Oare nu sunt fără ajutor? Au n'a fugit mântuirea dela mine? **14**^g Nenorocitului se cuvine compătimire dela amicul său. Chiar de părăsește teama de Atotputernicul. **15**^h Frații mei sunt necredincioși ca un pârâu. Șiⁱ ca cursul pârâelor ce trec. **16** Pre cari o brumă le usucă, Și pre cari se ingrămădește omătul. **17** Când vine căldura, ele lipsesc. Căci, cum simt căldura, dispar. **18** Și se scurg din locul lor. Șerpuind pe drumurile scurgerei lor. Până se nimicese și pier. **19** Caravanele din^j Tema le caută, Și cetele din^k Șeba le așteaptă; **20** Dar ele^l se rușinează de speranța lor, Ajungând la dânsule, roșesc. **21** Așă^m sunteți și voi pentru mine;

Ați văzut nenorocirea mea, șiⁿ v'ati îngrozit. **22** Zisu-v'am oare: „Dați-mi ceva?” Sau: „Dăruiți-mi din avutul vostru?” **23** Sau: „Mântuiți-mă din mâna neamicului?” Sau: „Răscumpărați-mă din mâna hoților?” **24** Învățați-mă, și voi tăceă, Și arătați-mi în ce am greșit! **25** Cât de tari sunt cuvintele drepte! Dar la ce sunt bune muștrările voastre? **26** Oare n'aveți cuvinte, decât spre a mă muștra? Și ce sunt pentru voi cuvintele unui om disperat, decât vânt? **27** Voi v'ati aruncă chiar și asupra orfanului, Deoarece săpați groapă amicului vostru. **28** Și acum căutați, rogu-vă, spre mine, Și vede-ți, de mint înaintea voastră! **29** Întoarceți-vă în voi însivă, rogu-vă, ca să nu fie nedreptate: Întoarceți-vă, căci dreptul este în partea mea. **30** Oare să fie nedreptate în limba mea? Oare gustul meu nu poate deosebi între răutăți?

Iov se roagă la Dumnezeu său să-i ia vieța, sau să-l cruțe.

7 Au nu este omul pe pământ^a tot în luptă? Au nu sunt zilele lui ca zilele năimitului? **2** Ca un sclav dorește după umbră. Ca un năimit așteaptă simbria sa. **3** Așă mi-s'au dat^b luni de durere, Și mi-s'au numărat nopți pline de trudă: **4** De mă cule, zic: „Când mă voi sculă, și când oare noaptea își va încheia măsura sa?” Și sunt sătul de neodihnă până la răsăritul zorilor. **5** Carnea mea este^d acoperită de vermi și de mârșavia pulberii. Pelea mea crapă și puruiează. **6**^e Zilele mele trec mai repede decât mosorul țesătorului. **7** Aminteste-ți, că^f vieța mea nu este decât o suflare, Și că ochiul meu nu va mai vedea fericirea; **8**^g Ochiul celor ce mă privesc nu mă va mai vedea. Ochii tăi vor căută spre mine, și eu nu voi mai fi. **9** Ca norul, ce se împrăstie și trece, Așă și^h cel ce se pogară în mormânt nu se va mai sculă; **10** Nu se va mai întoarce la casa sa; Șiⁱ locul său nu-l va mai recunoaște. **11** De

Capit. 6.

a Prov. 27. 3.
b Ps. 38. 2.
c Ps. 88. 15, 16.

d 1 Reg. 19. 4.
e Fapt. 20. 20.
f Lev. 19. 2.
g Prov. 17. 17.

h Ps. 38. 11.
i Ier. 15. 18.

j Fac. 25. 15.

k 1 Reg. 10. 1.
l Ps. 72. 17.

m Ier. 14. 3.

n Cap. 13. 4.
o Ps. 38. 11.

Capit. 7.

a Ps. 39. 4.
b Cap. 29. 2.
c Deut. 28. 67.

d Isa. 14. 11.
e Isa. 38. 12.
f Iac. 4. 14.
g Ps. 78. 39.

h 2 Sam. 12. 23.
i Cap. 8. 18.
j Ps. 103. 16.

aceea ⁱnu voi mai stăpani gura mea. Voiu vorbi în străntorarea spiritului meu: Mă voiu ^ktângui în amăriciunea sufletului meu. 12 Oare sunt o mare, sau un bălaur, De m'ai îngrădit *astfel*? 13 ^lDacă zic: Patul mă va mângăia, Culeușul îmi va alina durerea mea: 14 Atuncia tu mă spăimănti prin visuri, Și mă tulburi cu vederi: 15 De aceea sufletul meu dorește zugrumarea, Mai bine moartea, decât oase ca ale mele! 16 ^mMă trec, nu voiu trăi în veci! ⁿLasă-mă, căci ^ozilele mele *sunt* o suflare! 17 Oare ^pce *este* omul, de-l mărești *atâta*, Și iei seamă de dânsul? 18 De-l cercetezi în toată dimineata, Și-l cerci pe fiecare clipeală? 19 Până când nu te vei depărtă dela mine, Și nu mă vei lăsa măcar ca să înghit scuipatul meu? 20 De am păcătuit, ce ți-am făcut, ^qpăzitorule de oameni? De ce ^rm'ai făcut să-ți fiu țintă, Și să fiu mie însuni de povară? 21 Și pentru ce nu ridici păcatul meu, Și *un* faci să treacă nedreptatea mea? Căci preste puțin voiu adormi în pulbere, Și mă vei cântă, dară eu nu *voiu* mai fi.

Vorba întâia a lui Bildad: numai pocăința e calea spre fericire: nelegiuții pier.

8 Și Bildad, Șuheul, răspunse, și zise: 2 Până când vei *mai* vorbi astfel, Și cuvintele gurei tale *vor fi* ca un vânt puternic? 3 Oare ^ava răsturnă Dumnezeu dreptul? Sau va răsturnă Atotputernicul dreptatea? 4 De ^bam păcătuit fiii tăi împotriva lui, Și el i-a dat în mâna fără de legei: 5 ^cDe vei cântă pre Dumnezeu, Și te vei rugă la Atotputernicul: 6 De ești curat și onest: *Atuncia* de sigur el va veghia preste tine, Și va ferici coliba dreptăței tale: 7 De a fost mic începutul tău: Sfârșitul tău va fi mare foarte. 8 ^dDa, întrebă, rogu-te, generațiunile trecute, Și îndreaptă-te pe urmă părinților lor: 9 (Căci ^enoi *suntem* de ieri, și nu suntem nimic, Pentru că zilele noastre pe pământ *sunt* o umbră:)

10 Și ei te vor învăța, îți vor spune, Și din înțelepciunea lor vor scoate cuvintele: 11 „Oare odrăsește papura fără de baltă? Oare crește trestia fără de apă? 12 *Verde fiind, fără să se taie*, Se nsucă înaintea tuturor ierburilor.” 13 „Așa *este* cursul tuturor celor, ce uită pre Dumnezeu, Așa se pierde ^gsperanța nelegiuitului! 14 Speranța lui se va curmă, Și increderea lui *va fi* ca o țesătură de păianjini: 15 El ^hse va răzămă de casa sa, dar ea nu va stă, El se va ține de dânsa, dar ea nu va ținea. 16 El la lucrea soarelui, încărcat de sucuri, Ca un *arbor* își întinde ramurile sale preste grădina sa. 17 Împletește rădăcimile sale în dreptul izvoarelor, Și îmbrățișează temelile clădirilor: 18 *Dar* ⁱde-l va scoate careva din locul său, *Acesta* nu-l va mai cunoaște, *ci va zice*: Eu nu te-am văzut nici odată. 19 Astfel *este* mersul său cel voios! Și ^jdin *aceeași* pulbere va odrăsi un altul.” 20 Așa Dumnezeu nu leapadă pre cel drept, Și nici ajută pre cel răi. 21 Și *de ai fi tu drept*, ar umplea cu răs gura ta, Și buzele tale cu strigăte de bucurie: 22 Cei ce te urăse s'ar ^kacoperi cu rușine: Dar corutul celor răi se va nimici.

Răspunsul lui Iov. Nimeni nu se poate măsura cu Atotputernicul.

9 Atuncia Iov răspunse, și zise: 2 Cu adevărat știu, că așa *este*; Căci cum ^as'ar îndreptă omul înaintea lui Dumnezeu? 3 De ar voi să se judece cu dânsul, Din o mie la nici una n'ar putea să-i răspundă: 4 *Lui*, ^bcelui înțelept la inimă și tare la putere, Cine i-s'a împotrivit, și a rămas în pace? 5 El fără veste strămută munții, Li răstoarnă în mânia sa: 6 El ^czgzudue pământul din locul său, De se cutremură ^dstâlpii săi: 7 El zice soarelui să nu răsară, Și ține stelele supt sigilul său. 8 El, ^eel numai pleacă cerul, Și pășește pe înălțimile mării: 9 *El* făcu Ursul, Orionul și

^j Ps. 39. 1, 9.
^k 1 Sam. 1. 10.
^l Cap. 9. 27.
^m Cap. 10. 1.
ⁿ Ps. 39. 13.
^o Ps. 62. 9.

^p Ps. 8. 4.
^q Ebr. 2. 6.
^r Ps. 36. 6.
^s Ps. 21. 12.
Plân. 3. 12.

Capul 8.
^a Fac. 18. 25.
Deut. 32. 4.
Dan. 9. 14.
Rom. 3. 5.

^b Cap. 1. 5, 18.
^c Cap. 5. 8.
^d Deut. 4. 32.
^e Fac. 47. 9.
1 Cron. 29. 18.

Ps. 39. 5.
^f Ps. 129. 6.
^g Cap. 11. 20
Ps. 112. 10.
Prov. 10. 28.

^h Cap. 27. 18.
ⁱ Cap. 7. 10.
^j Ps. 113. 7.
^k Ps. 35. 26.
—

Capul 9.
^a Ps. 143. 2.
Rom. 3. 20.
^b Cap. 56. 5.
c Isa. 2. 19, 21.

Hag. 2. 6, 21.
^d Cap. 26. 11.
^e Fac. 1. 6.
^f Fac. 1. 16.
Amos. 5. 8.

Pleiadele, Și camerele de către mează-zii. 10 ^g El face lucruri mari, nepătrunzătoare, Și minunate, fără număr. 11 ^h Iacă, de vine asupra-mi, eu nu-l văd; De trece înainte-mi, eu nu-l zăresc. 12 ⁱ Iacă, de apucă, cine-l oprește? Cine-i zice: Ce faci? 13 De nu rechemă Dumnezeu mâniă sa Se pleacă supt dansul chiar ^j ajutorii îndărătnici; 14 Cu cât mai puțin să-i răspund eu, Și să aleg eu cuvinte, ea să-i răspund! 15 ^k Chiar de aş fi în drept, nu i-aş răspunde. Ci ar trebui să mă rog judecătorului meu! 16 De aş strigă, și el mi-ar răspunde, Tot n'aş crede, că el a luat seamă la vocea mea! 17 El, care în furtună mă sdrumică, Și îmmulțește ranele mele ^l fără cuvânt; 18 Care nu mă lasă se respir, Ci mă satură de amărăciuni. 19 De este vorba de putere, iacă, el puternic este! De este de judecată, cine mă va apăra? 20 Drept de aş fi, chiar gura mea m'ar condamna; Nevinovat de aş fi, el m'ar învinovați. 21 Sunt drept; ce-mi pasă că trăiesc! Sunt desgustat de viața mea! 22 Totul vine la aceeași; de aceea am zis: ^m Ori nevinovat ori nelegiuit este cineva, El tot îl nimicește! 23 Dacă biciul ucide d'intr'una, El își râde de suferințele celor nevinovați; 24 Pământul este dat în mâinile nelegiuiților. ⁿ El astupă vederile judecătorilor săi; De nu el, apoi cine altul? 25 ^o Zilele mele trec mai repede decât un alergător, Ele trec, fără de a vedea fericirea; 26 Trec înainte, ca corăbiile cele iuți. ^p Precum vulturul se repedă asupra prăzei, 27 ^q Când zic: Voiu uită plângerea mea. Imi voiu lăsa întristarea, și voiu fi voios: 28 Atuncia chiar ^r mă spăimântă durerile mele, Știu, că ^s nevinovat nu mă vei țineă; 29 Deja sunt condamnat; Deci pentru ce să mă ostenesc în zădar? 30 Chiar ^t de m'aş scălda în apă de omăt, Chiar cu leșie de mi-aş curăți mânele, 31 Totuși m'ai afundă în noroiu, Ca să mă urască chiar

vestmintele mele. 32 În adevăr, ^u el nu este un om ca mine, ca să-i răspund, Și să ne ducem împreună înaintea judecăței; 33 Între noi nu este arbitru, Care să pună mâna preste amândoi. 34 Depărteze el varga lui de deasupra mea. Și spaima lui să nu mă turbure; 35 Atunci îi voiu vorbi, fără să mă tem de dansul; Dar în starea mea de acum, eu nu sunt firea mea.

Urmare: Iov se tânguește, că Dumnezeu încearcă prea greu pe făptura sa.

10 Mi-e ^a desgust de viață; Curs liber voiu da plângerei mele; ^b Voiu vorbi în amărăciunea sufletului meu. 2 Voiu spune lui Dumnezeu: Nu mă condamnă; Fă-mă să știu pentru ce te certî eu mine! 3 Oare îți place să apeși, Să desprețuești făptura mânelor tale, Și să strălucești în sfaturile celor răi! 4 Ai tu ochi de carne? Sau ^c vezi tu cum vede omul? 5 Sunt zilele tale ca zilele omului? Și anii tăi ca zilele omului? 6 Ca să cercetezi greșelele mele, Și să spionezi păcatul meu; 7 Deși ^d știi, că n'am păcătuit, Și că nimenea nu poate să scape din mâna ta? 8 ^e Mănele tale m'au făcut, Ele au rânduit toate părțile corpului meu; și tu să mă pierzi! 9 Amintește-ți, rogu-te, că ^f tu m'ai făcut din lut; Și oare să mă prefaci în pulbere? 10 ^g Au nu ca laptele m'ai muls? Și ca pre un caș m'ai închiegat? 11 M'ai îmbrăcat cu piele și cu carne, Cu oase și cu mușchi m'ai impletit? 12 Vieță și iubire mi-ai arătat, Și îngrijirea ta a păzit spiritul meu; 13 Și iacă ce ascundeai în inima ta! Acum știu care-ți eră gândul. 14 De am păcătuit, ^h tu m'ai pândit, Și nu mi-ai iertat păcatul; 15 De am greșit, ⁱ vai mie, ^j Drept de aş fi, tot nu mi-aş ridică capul, Sătul fiind de ocară, și ^k văzând mișelia mea. 16 Ea tot crește; ^l Tu mă urmărești ca un leu, Și te arăți tot mai înfuriat asupra-mi. 17 Tu-mi dai lovituri noauă, Și îmmulțești turiile tale

^g Ps. 71. 15.
^h Cap. 23. 8, 9.
ⁱ Isa. 45. 9.
Ier. 18. 6.
Rom. 9. 20.

^j Cap. 26. 12.
^k Cap. 10. 15.
^l Cap. 2. 3.
^m Eccl. 9. 2, 3.
ⁿ 2 Sam. 15. 30.

Ier. 14. 4.
^o Cap. 7. 6 7.
^p Hab. 1. 8.
^q Cap. 7. 13.
^r Ps. 119. 120.

^s Esod. 20. 7.
^t Ier. 2. 22.
^u Eccl. 6. 10.
Isa. 45. 9.
Ier. 49. 19.

Rom. 9. 20.
—
Capit. 10.
^a 1 Reg. 19. 4.
Iona 4. 3, 8.

^b Cap. 7. 11.
^c 1 Sam. 16. 7.
^d Ps. 139. 1, 2.
^e Ps. 119. 73.
^f Fac. 2. 7.

Isa. 64. 8.
^g Ps. 139. 14.
15, 16.
^h Ps. 139. 1.
ⁱ Isa. 3. 11.

^j Cap. 9. 12, 15, 20, 21.
^k Ps. 25. 18.
^l Isa. 38. 13.
Plân. 3. 10.

asupra-mi: Oaste după oaste *le trimeti* asupra-mi. 18 ^m Pentru ce oare m'ai scos din mitră! O, de aş fi murit, şi ochiul *nu* m'ar fi văzut! 19 *De* aş fi, ca şi cum n'aş fi fost. Din mitra *muimei* dus în mormânt! 20 ⁿ Au zilele mele *nu sunt* puţine? ^o Lasă-mă şi *vinde* părtează-te de mine, ca să răsullu puţin, 21 Înainte de a mă duce *acolo, de unde* nu mă voi întoarce: În *pământul întunerecului* şi al umbrei morţii. 22 *In* pământul întunecimei, cel asemenea umbrelor negre ale morţii, unde *nu este* nici o rânduială. Şi unde lumina cea mai strălucită *este* întunerecul.

*Vorba întâia a lui Zafar. Iov trebuie să se uni-
lească în faţa a totştiutorului Dumnezeu.*

11 Atuncia răspunse Zofar, Naamatenul, şi zise: 2 Să rămână fără răspuns atâtea cuvinte! Şi să crează limbutul, că are dreptate! 3 Au doară vorbele tale deşerte să amutească pre oameni! An doară *îţi* vei râde *de alţii*, fără ca nime-nea să te ruşineze! 4 Căci ^a ai zis: Dreaptă *este* învăţătura mea. Şi drept sunt în ochii tăi. 5 O, de ar vorbi Dumnezeu, De ar deschide buzele sale către tine. 6 Şi *ţi-ar* descoperi tainele înţelepciunii sale, Care *este* de două ori mai mare decât cea descoperită: Atunci ai cunoaşte, că ^b Dumnezeu *îţi* iartă *parte* din nedreptatea ta. 7 ^c Au poţi să pătrunzi taina Dumnezeirei? Să descoperi fundul înţelepciunii celui Atotputernic? 8 Înaltă ca cerurile *este!* Ce poţi face? Mai adâncă decât infernul! Ce poţi cunoaşte? 9 Măsura sa *este* mai lungă decât pământul, Şi mai lată decât marea! 10 ^d Dacă el apucă, include, şi chiamă *la judecată*, cine-l poate opri? 11 Căci ^e el cunoaşte pre făcătorii de rele. Şi vede şi *până şi* fără de legea *cea nepresupusă*. Dar ei nu vin la cunoştinţă. 12 ^f Vină dară omul cel deşert la minte. Şi mânzul asinului sălbatic prefacă-se în om! 13 *Iar* ^g de-ţi vei

^h pregăti inima. Şi vei ⁱ întinde mânele tale către dânsul. 14 Fărădelegea o vei depărtă din mâna ta. Şi ^j nici o nedreptate nu va locui în cortul tău: 15 ^k Atuncia *îţi* vei ridică fruntea fără pată; Vei fi tare, şi nu te vei teme *de nimic*; 16 Atuncia vei ^l uita ostenelele tale. Amintindu-ţi *de ele* ca de apa *cea* nestrecurată: 17 ^m Mai senină decât meazăzi *ţi-se* va ridică vieaţa: Şi întunerecul *de acum* se va preface în dimineată; 18 Plin de incredere şi de speranţă vei fi. Şi căutând *în jurul tău*, ⁿ vei odihni fără temere: 19 Te vei culcă, şi nime-nea nu *te* va spăimântă. Şi mulţi vor căută faţa ta. 20 Dar ^o ochii celor răi se vor pierde: Scăparea va perî pentru ei. Şi ^p speranţa lor *va fi* — darea sufletului.

Răspunsul lui Iov: el dojeneşte înţelepciunea înfumurată a prietenilor şi îi întrece, în descrierea puterii nemărginite a lui Dumnezeu.

12 Şi Iov răspunse, şi zise: 2 Cu ade-vărat, *sunteţi* un popor *întreg!* Şi înţelepciunea va muri cu voi! 3 ^a Am şi eu minte, ca voi: Şi decât voi nu *sunt* mai pe jos; Şi cine nu ştie aceasta? 4 ^b Sunt *ca* cel batjocorit de către amicul său, Care ^c chiamă pre Dumnezeu, şi el îl aude; Cel drept şi neprihănit *este* de batjocură. 5 Dispreţ nenorocitului, ce *este* aproape A alunecă cu piciorul! *aşă* eugură norocitul. 6 ^d Linişţite sunt cor-turile hoţilor: În siguranţă *sunt* cei ce întărită pre Dumnezeu, Cei ce poartă pre Dumnezeul lor în mâna lor! 7 Dar întreabă, rogu-te, de animale, şi ele te vor învăţă. Şi de păsările cerului, ele *îţi* vor spune: 8 Sau vorbeşte pământului, şi el te va învăţă; *Chiar* şi peştii mării *ţile* vor istorisi. 9 Cine nu cunoaşte toate acestea. Şi că mâna Domnului le-a făcut. 10 ^e În a cărui mână *este* sufletul a toată vieata. Şi sullarea tuturor muritorilor? 11 ^f Au doară urechia să nu cerceteze cuvintele, Cui gura gustă bu-

^m Cap. 3. 11.
ⁿ Ps. 39. 5.
^o Ps. 39. 13.
^p Cap. 7. 16, 19.
^q Ps. 88. 12.

^r Ps. 23. 4.
—
Capul 11.
^a Cap. 6. 10.
^b Ezra 9. 13.

^c Ecl. 3. 11.
^d Apoc. 3. 7.
^e Ps. 10. 11, 14.
^f Ps. 73. 22.
Ecl. 3. 18.

Rom. 1. 22.
^g Cap. 5. 8.
^h 1 Sam. 7. 3.
ⁱ Ps. 88. 9.
^j Ps. 101. 3.

^k Fac. 4. 5, 6.
^l Ioan. 3. 21.
^m Isa. 65. 16.
ⁿ Ps. 37. 6.
Isa. 58. 8, 10.

^o Lev. 26. 5, 6.
^p Lev. 26. 16.
Prov. 11. 7.

Capul 12.
^a Cap. 13. 2.
^b Cap. 16. 10.
^c Ps. 91. 15.
^d Ier. 12. 1.

Msl. 3. 15.
^e Dan. 5. 23.
Papt. 17. 28.
^f Cap. 31. 3.

catele! 12 ^gÎntelepciunea este la bătrâni. Și înțelegerea în lungimea vieții: 13 ^hLa Dumnezeu este înțelepciunea și tăria; La dânsul sfatul și înțelegerea. 14 Iacă, ⁱceace el surpă, ^jnimenca nu o va putea rezidi. Pre cine-l ^kleagă el, ^lnimenca nu-l va putea scăpa. 15 Iacă, el ^moprește apele, și ele seacă: El le ⁿdă drumul, și ele pustiesc pământul. ^oLa dânsul este puterea și înțelepciunea. 16 Supt dânsul sunt și rătăcitul și rătăcitorul: 17 El duce ^pcu sine pre consilierii ca pradă. Și ^qia mintea judecătorilor: 18 El desprinde pre cei legați de regi: Și pune cingătoare în jurul coapselor lor. 19 El duce ^rcu sine pre preoți ca pradă. Și răstoarnă pre cei puternici: 20 ^sEl ia vorba celor elocuenți. Și ia mintea bătrânilor: 21 ^tEl revarsă disprețul preste cei mai mari. Și slăbește brâul celor puternici; 22 ^uEl descopere adâncimile întunerecului. Și aduce la lumină umbra morții: 23 ^vEl immulțește națiunile, și le stârpește: El răslătește popoarele, și ^wiarăși le mărginește. 24 El ia mintea capilor popoarelor pământului. Și-i ^xlasă să rătăcească prin deșerturi fără căi. 25 ^yUnde ei pipăie prin întunerec fără lumină: Și-i lasă să se poticnească ca cei beți.

Urmare: Iov îndeamnă pe prieteni și le vorbește despre dreptatea lui Dumnezeu.

13 Iacă, pre toate le văzû ochiul meu. Urechia mea le auzi și le înțelese. 2^a Ceace voi știți, știu și eu; Decât voi nu sunt mai pe jos. 3 Dar ^bcu Atotputernicul aş voi să vorbească. Și cu Dumnezeu aş dori să mă judec: 4 Căci voi nu sunteți decât născocitori de minciuni, ^cNu sunteți cu toți decât niște medici nefolositori. 5 O, de ați fi tăcut! Câtă ^dînțelepciune ați fi arătat! 6 Ascultați întâmpinarea mea, Și luați seamă la apărarea buzelor mele! 7 *Se cuvîne* oare să vorbiți nedrepte pentru Dumnezeu? Și să spuneți minciuni pentru el?

8 *Se cuvîne* oare să fiți părtinitori pentru dânsul. Și să vă certăți pentru Dumnezeu? 9 Oare bine *vă* va fi, dacă *vă* va cerceta? Oare puteți voi să-l amăgiți, cum se amăgește omul? 10 De sigur el *vă* va mustra. Dacă în ascuns îi veți fi părtinitori. 11 Mărirea sa au nu *vă* înspăimântă? Și temerea de dânsul au nu cade preste voi? 12 Proverbele voastre sunt vorbe de cenușă. Și dovezile voastre sunt tărie de lut. 13 Tăceți înainte-mi. Și eu voi vorbi, orice *va* putea să *mi*-se întâmple: 14 Căci mi-am ^eluat carnea în dinți, Și mi-am ^fpus viața în mână. 15 Iacă, ^gsă mă omoare, să *nu* mai am nimic de sperat, Și ^htot voi apăra urmările mele înaintea lui. 16 Numai aceasta mă poate mântui: Căci fățarnicul nu poate stă în fața sa. 17 Ascultați cuvântul meu. Și vorbirea mea să *între* în urechile voastre! 18 Iacă, mi-am rânduit judecata mea. Știu, că voi fi îndreptat. 19 ⁱDe este cine să mă părăsască, *arate-se*; De voi tăcea, am să mor. 20 ^jNumai donă *lucruri* de nu-mi vei face. *Atuncia* nu mă voi asemna de dinaintea feței tale: 21 ^kTine departe mâna ta dela mine. Și spaima ta să nu mă înspăimânte. 22 *Atuncia* chiamă-mă, și eu voi răspunde; Sau lasă-mă să vorbesc, și tu să-mi răspunzi. 23 *Spune-mi*, câte sunt greșelile și păcatele mele? Fă-mă să cunosc nelegiuirile și păcatele mele! 24 ^lPentru ce îți ascunzi *astfel* fața, Și mă ^mții de neamicul tău? 25 Oare ești deprins a ⁿînspăimânta frunza purtată de vânturi. Și a urmări miriștea seacă? 26 De poruncești *astfel* de asprini împotriva mea. Și ^omă faci să moștenesc păcatele tineretelor mele: 27 ^pPui picioarele mele în butuc. Pândești toate urmările mele. Faci groapă în jurul talpelor picioarelor mele: 28 Și *faci* ca acest corp să treacă ca mucigaiul. Ca un vestmânt, pre care-l mănâncă molia.

g Cap. 32. 7.

h Cap. 9. 4.

i Cap. 11. 10.

j Apoc. 3. 7.

k 1 Reg. 8. 35.

l Fac. 7.11. etc.

m Vers. 13.

n 2 Sam. 15. 31.

o 1 Cor. 1. 19.

p Isa. 3. 1, 2, 3.

q Ps. 107. 40.

r Dau. 2. 22.

s 1 Cor. 4. 5.

t Ps. 107. 38.

u Isa. 9. 3.

v Ps. 107. 4. 40.

w Deut. 28. 29.

x —

y Capul 13.

z Cap. 12. 3.

b Cap. 23. 3.

c Cap. 6. 21.

d Prov. 17. 28.

e Cap. 18. 4.

f 1 Sam. 28. 21.

g Ps. 23. 4.

h Cap. 27. 5.

i Cap. 33. 6.

j Cap. 9. 34.

k Ps. 39. 10.

l Deut. 32. 20.

m Ps. 13. 1.

n Isa. 8. 17.

o Deut. 32. 42.

p Rut. 1. 21.

q Plân. 2. 5.

r Isa. 42. 3.

s Ps. 25. 7.

t Cap. 33. 11

u —

Înceiere. Iov se jalește despre nimicnicia omului și caută în zadar o nădejde mângâietoare.

14 Omul, născut din femeie. *Are puține zile, dar* ^a multe necazuri: ² ^b Răsare ca o floare, și se taie; Fuge ca umbra, și nu rămâne. ³ Și tu îți ^c îndrepti ochii tăi asupra unuia ca acesta! Și mă ^d tragi la judecată cu tine? ⁴ Cine ^e poate scoate un lucru curat din cel necurat! Nimenea! ⁵ ^f Dacă zilele lui sunt hotărâte, Numărul lunelor lui este în mâna ta, Și i-ai pus margine preste care să nu treacă: ⁶ *Atunci* ^g întoarce *privirea ta* dela dânsul, ca să se răsuflă puțin. Până ce va sfârși ziua sa ^h ca un nămuit. ⁷ Căci arborele are speranță; De va fi tăiat, ⁱ să odrăslească iarăși. Și mlăditele lui să nu înceteze a crește. ⁸ De îmbătrânește în pământ rădăcina sa. Sau de pierе în țărână trunchiul său. ⁹ De mirosul apei înflorește. Și dă ramuri, ca o plantă nouă. ¹⁰ Dar omul, *când* moare, rămâne întins; Când omul dă sufletul, unde *mai este*? ¹¹ *Cum* se pierd apele din lacuri, Și râul seacă și usucă. ¹² Așa și omul se culcă, și nu se *mai* scoală; ^j Cât va fi cerul, nu se vor deșteptă. Și nu se vor scula din somnul lor. ¹³ O, de m'ai ascunde în mormânt. De m'ai acoperi, până ce-ți va trece mânia; De mi-ai pune un termin, după care să-ți amintești *iarăși* de mine! ¹⁴ *Dar* de moare omul, reinvia-va oare? În toate zilele luptei mele ^k aș așteptă. ^l Până mi-ar veni schimbarea. ¹⁵ *Atuncia* ^m m'ai chema, și eu ți-as răspunde; *Căci* ai dori de făptura mânelor tale. ¹⁶ ⁿ Dar acum numeri pașii mei; Și pândești păcatul meu: ¹⁷ ^o Greselile mele în sac le sigilezi, Și *încă* născocеști păcate *asupra*-mi. ¹⁸ *Cum* se prăbușește și se desface un munte. Și o stâncă se mută din locul ei: ¹⁹ *Cum* apa sapă pietrile: *Cum* valurile duc cu sine pulberea pământului. Așa nimicеști speranța omului: ²⁰ Tu-l urmărești

nencetat, până ce pierе: Și-l trimеți după ce ai schimbat fața lui. ²¹ *De* ajung fiii săi la onoare, ^p el nu o știe; *De* sunt înjosiți, el nimic nu află de aceasta: ²² *Carnea* sa simte *numai* durerile sale. Sufletul său se chinuеște *numai* pentru sine.

Vorba a doua a lui Elifaz; el muștră pe Iov pentru curântarea semeată a lui Iov și descrie pacostea nelegiuitorilor.

15 Și Elifaz, Temaneul, răspunse, și zise: ² *Cade-se* oare ca înțeleptul să răspundă cu înțelepciune deșeartă; Și să-și umple peptul cu vânt de răsărit? ³ Să se apere cu cuvinte, cari nu ajută nimic. Sau cu vorbe, cari nu folosesc nici de cum? ⁴ Tu nimicеști temereă *de Dumnezeu*. Și desființezi rugăciunea către Dumnezeu: ⁵ Căci gura ta arată vina ta, Deși alegi limba viclenilor. ⁶ ^a Gura ta te condamnă, și nu eu; Da, buzele tale mărturisesc împotriva ta. ⁷ Au tu *ești* omul cel întâi-născut? Și ^b au *ești* făcut mai nainte de munți? ⁸ Au doară ^c auzit-ai sfatul lui Dumnezeu? Și *din el* ți-ai însușit înțelepciunea? ⁹ ^d Ce știi, ce noi nu știm? Ce înțelegi, ce noi nu înțelegem? ¹⁰ ^e Între noi sunt bătrâni și cărunți, Mai avuți de zile decât părintele tău. ¹¹ Mângâierile lui Dumnezeu oare *erai* prea puține pentru tine? Și envântul său cel atât de blând către tine? În cotro te trage inima ta? ¹² Și în cotro se ațintă ochii tăi? De-ți întorei în contra lui Dumnezeu suflarea ta? ¹³ Și de scoți din gura ta cuvinte *ca acestea*? Ce este omul, ca să fie curat: ¹⁴ ^f Ca să fie drept cel născut din femeie? ^g Iacă, în sfinții săi el nu se încrede. ¹⁵ Și cerurile nu sunt curate în ochii săi. ^h Cu cât *este* mai uricios și mai necurat omul, ¹⁶ ⁱ Care bea nedreptatea ca apa. Voiu să te învăț, ascultă-mă: ¹⁷ Și ce am văzut, voiu să-ți spun: Ceeace înțelepții *cunoscând* ^j dela părinții lor, au spus,

Capul 14

^a Ecl. 2. 23.
^b Ps. 90. 5, 6.
Isa. 40. 6.
Iac. 1. 10, 11.
ⁱ Pet. 1. 24.

^c Ps. 114. 3.
^d Ps. 143. 2.
^e Ioan. 3. 6.
Rom. 5. 12.
Eies. 2. 3.
^f Cap. 7. 1.

^g Ps. 39. 13.
^h Cap. 7. 1.
ⁱ Vers. 14.
^j Ps. 102. 25.
Rom. 8. 20.

² Pet. 3. 7, 10, 11.
Apoc. 20. 11.
^k Cap. 13. 15.
^l Vers. 7.
^m Cap. 13. 22.

ⁿ Prov. 5. 21.
Ier. 32. 19.
^c Dent. 32. 34.
Osea. 13. 12.
^p Ecl. 9. 5.

Isa. 63. 16.
—
Capul 15.
^a Luc. 19. 22.
^b Ps. 90. 2.
^c Rom. 11. 31.

¹ Cor. 2. 11.
^d Cap. 13. 2.
^e Cap. 32. 6, 7.
^f 1 Reg. 8. 46.
Prov. 20. 9.
Ecl. 7. 20.

¹ Ioan. 1. 8, 10.
^o Cap. 4. 13.
^h Ps. 14. 3.
ⁱ Prov. 19. 28.
^j Cap. 8. 8.

18 Și n'au ascuns: *neam curat*. Cărora singuri li-s'a dat pământul. 19 Și în al căror mijloc^k nici un străin n'a străbătut; Omul cel rău în toate zilele *sale este că în dureri de facere*. 20 Și *numai*^l un mic număr de ani este păstrat pentru cel aprig; Tipete de spaimă *răsună* în urechile sale. 21^m În mijlocul păcei *crede, că se aruncă* asupra pustiitorului: El nu speră, că va scăpa de întunerec. 22 Și se crede păstrat pentru sabie. ⁿ Aleargă *pretutindenea* după pâne, *zicând*: 23 Unde-i? Știe, că ^ozilele întunerecului îi sunt pregătite. Mișelia și strămtorarea îl spăimântă: 24 Ele îl cuprind ca un rege înarmat la luptă. 25 Căci el a întins mâna sa asupra lui Dumnezeu: Și s'a împotrivit celui Atotputernic. 26 El aleargă asupra-i cu gâtul *întins*. Cu partea cea mai tare a scuturilor sale: 27 Căci grăsimea i-a acoperit fața. Și a depus grăsime pe copsele *sale*. 28 Pentru aceea locuște în cetăți pustiite, în case nelocuite, Cari sunt hotărîte spre dărâmare. 29 El nu se va mai inavuți, și avutul său nu va ținea; Averea sa nu se va lăți pe pământ. 30 El nu va ieși din întunerec, Mlăditele sale le va arde flacăra. Și el va dispăre^p la suflarea gurei sale. 31 El, înșelatul, să nu se ^qîncreadă în deșertăciune: Căci deșertăciunea îi va fi răsplata. 32^r Înainte de timp se va împlini ziua sa; Și ramurile sale nu vor înverzî. 33 Ca și butucul de vie va arunca strugurul său necopt. Și ca maslinul va lepăda floarea sa. 34 Căci neroditor *este* neamul nelegiuitului, Și focul mistuește cortul mituirei: 35^s Concepe amărăciunea, și naște nenorocire: Și sânul său pregătește înșelăciune.

Răspunsul lui Iov: neînțeles de prietenii, se tânguește lui Dumnezeu.

16 Atuncia Iov răspunse, și zise: 2 De acestea multe am auzit: Toți *sunteți* niște^a mângâiatori supărăcioși. 3 Sfarșit-ai oare cu vorbele seci? Și ce te îmboldește să răspunzi? 4 Oare eu aș

vorbi ca voi. De ați fi voi în locul meu? Oare m'aș legă de voi cu cuvinte, Și aș^b clătină din cap la voi? 5 *Nu!* ei v'as încuraja cu gura mea. Și compătimirea buzelor mele ar^c dină *durerea voastră*. 6 De vorbesc, durerea mea nu se alină; Și de încetez, oare se depărtează măcar ceva de mine? 7 Dar acum puterile mi-au slăbit: Tu ai pustiit toate ale mele; 8 Tu m'ai apucat *ca pre un vinovat*; Dovadă este slăbiciunea mea. Care se ridică, și mă mărturisește în față. 9^e Mânia lui mă sfășie și mă urmărește: El din dinții săi scrășnește la mine; ^dNeamicul meu își ascute căutăturile sale în contra mea. 10^e Cască gura lor asupra-mi, Cu ocară ^flovesc obrajii *mei*; Cu toții ^gse adună asupra-mi. 11 Dumnezeu ^hm'a trădat nedreptilor. Și m'a aruncat în mânele reilor. 12 Liniștit eram, și el mă nimicî: *Mă* apucă de cerbice, și mă sfărâmă. Și mă ⁱluă drept țintă. 13 Arcașii săi mă înconjurară; El despică răunchii mei fără cruțare; El vărsă pe pământ terea mea. 14 Mă frânsă bucăți, bucăți, *Și se aruncă* asupra-mi ca un viteaz. 15 Am cusut un sac de plângere preste pielea mea, Și am ^jvărit cornul meu în colb; 16 Fața mea este roșită de plâns, Și pe genele mele *este culcată* umbra morței; 17 De și nu *este* nici o nedreptate în mânele mele, Și rugăciunea mea *este* curată. 18 Pământule, nu acoperi sângele meu, Și^k țipetul meu să nu afle margine! 19 Și acum iacă, chiar ^lmartorul meu în cer. Și în sus răspunzătorul meu! 20 Ride-și de mine amicii mei, Către Dumnezeu *în sus* lacrimă ochiul meu. 21^m Ah, de aș putea să mă judec cu Dumnezeu, Ca fiul omului cu aproapele său! 22 Căci puținii *mei* ani trec, Și euⁿ plec pe calea, *pe care* nu mă voiu *mai* întoarce.

Urmare: Iov vede în jurul său numai ticăloșie și în fața sa numai groapa.

17 Spiritul mi-se frânge, Zilele mele se sting; ^aMormântul mă așteaptă.

^k Ioel. 3. 17.

^l Ps. 90. 12.

^m 1 Thes. 5. 3.

ⁿ Ps. 59. 15.

^o Cap. 18. 12.

^p Cap. 4. 9.

^q Isa. 59. 4.

^r Ps. 35. 23.

^s Ps. 22. 7.

Isa. 59. 4.

Osea 10. 13.

—

Capul 16.

^a Cap. 13. 4

^b Ps. 22. 7.

^c Cap. 10. 16. 17.

^d Cap. 13. 24.

^e Ps. 22. 13.

^f Plân. 3. 30.

^g Ps. 35. 15.

^h Cap. 1. 15, 17.

ⁱ Cap. 7. 20.

^j Ps. 7. 5.

^k Cap. 27. 9.

Ps. 66. 18, 19.

^l Rom. 1. 9.

^m Eccl. 6. 10.

Rom. 9. 10.

ⁿ Eccl. 12. 5.

—

Capul 17.

^a Ps. 88. 3, 4.

2 În juru-mi *nu văd decât* derăzători. Și ochiul meu *nu vede decât* ^bcertele lor. 3 Depune, rogu-te, dă cautions pentru mine. *Căci* cine *altul* imi ^eva da mână? 4 Căci ai ascuns înțelepciunea din inima lor: Pentru aceea *nu-i* vei lăsa să învingă. 5 Cine dă spre pradă pre amicii *săi*, Ochiul fiului aceuia se vor topi. 6 El m'a făcut de ^dproverb pooarelor: Da, sunt ea un scuipat în față. 7 ^eOchiul meu se întunecă de întristare, Și membrele mele toate *sunt* ca o umbră. 8 Cei drepti se vor uimi de aceasta, Și nevinovatul se va aprinde asupra nelegiuitului. 9 Dar dreptul va urmă calea sa. Și cel cu ^fmănele curate *va* crește în putere. 10 ^gÎnturnați-vă și veniți cu toții. Și vă *voiu arăta*, că între voi nici unul nu e înțelept. 11 ^hZilele mele se trec, S'au nimicît planurile mele, *Pre cari* cu iubire *le* nutria inima mea. 12 Ei prefac noaptea în zi; Și lumina *voastră* seamănă întunerecului. 13 Să sper? Mormântul *e* casa mea: În întunerec imi aștern culeușul meu: 14 Strig mormântului: Tu *ești* părintele meu. Vermelui: Tu *ești* muma mea, sora mea! 15 Unde *este* dar speranța mea? Speranța mea cine o vede? 16 S'a pogorit ⁱsupt zăvoarele infernului, De *este* ^jliniște măcar în pulbere.

Vorba a doua a lui Bildad: el descrie, după ce mustră pe Iov, peirea neapărată a nelegiuitorilor.

18 Și Bildad, Șuheul, răspunse, și zise: 2 Când oare vei pune capăt vorbelor *tale*? Vino-ți în minte, și apoi vom vorbi? 3 Pentru ce ne socoți *atât* de ^adobitoci? Și suntem în ochii tăi *atât* de desprețuiți? 4 Oare pentru tine, ^bcare singur te sfășii în mânia ta. Să se părăsească pământul, Și să se strămute stânca din locul ei? 5 Da, ^clumina răului se va stinge. Și nu va lucî flacăra focului său; 6 Lumina se va întunecă în cortul său; Și ^dcandela sa se va stinge de deasupra

lui: 7 Se vor strămuta pașii săi cei puternici, Și chiar ^esfatul său se va răsturnă. 8 Căci ^fel va fi tras în cursă de chiar picioarele sale. Și va pași pe rețea. 9 Latul ^gîi va apucă călcăiul, Și ^gmreaja îl va prinde: 10 Căpeana, *în care se va prinde*, stă ascunsă în pământ. Și prinzătoarea în calea sa, 11 De jur împrejur îl ^himpresoară spaimetele. Și-l urmărese din pas în pas. 12 Puterea-ⁱ se pierde de foame, Și ⁱnenorocirea priveghiază la coastele sale; 13 Ea va miștîni membrele sale, Întăiu-născutul morței va roade oasele sale: 14 *Așă va* ^jfi smuls din cortul, *în care repauză* increderea sa; Și-l va mână spre regele spaimelor. 15 Străinii vor locui în cortul său, Și vor preseră pucioasă în locuința sa; 16 ^kJos se vor uscă rădăcinile lui, Și sus se vor vesteji ramurile lui. 17 ^lAmintirea lui va peri depe pământ, Și în pietre nu se va *mai* vorbi de numele lui. 18 Va fi împins din lumină la întunerec, Și se va gonî din lume. 19 ^mNu-i va rămâne în poporul său nici fiu nici nepot. Nici vr'o rămășiță în locuința sa. 20 Urmașii *lui* se vor uimi de ⁿsoarta lui, Și pre străbuni ^gîi va cuprinde groaza. 21 Da, *așă vor fi* locuințele păcătosului, Și locul *aceuia*, care ^on'a cunoscut pre Dumnezeu.

Răspunsul lui Iov: se plânge de asprimea prietenilor, descrie marca sa mizerie, dar apoi ajunge la siguranță fericită că mântuitorul său trăiește.

19 Atuncia Iov răspunse, și zise: 2 Până când veți întrista sufletul meu, Și mă veți sdrumică cu cuvintele *voastre*? 3 Până acum de ^azece ori m'ați înfruntat, Și fără de rușine m'ați condamnat. 4 Căci dacă cu adevărat am greșit, Greșeala mea pre mine mă apasă. 5 Iar de ^bvă ^bridicați asupra-mi. Ca să-mi imputați suferințele mele: 6 Atuncia să știți, că Dumnezeu m'a nedreptățit, Și m'a învelit în cursele sale.

b 1 Sam. 1. 6, 7.
o Prov. 6. 1.
d Cap. 30. 9.
e Ps. 6. 7.

f Ps. 24. 4.
g Cap. 6. 29.
h Cap. 7. 6.
i Cap. 18. 13.

j Cap. 3. 17, 18.
19. —
Capul 18.
a Ps. 73. 22.

b Cap. 13. 14.
c Prov. 13. 9.
d Ps. 18. 21.
e Cap. 5. 13.
f Ps. 9. 15.

g Cap. 5. 5.
h Cap. 15. 21.
Ier. 6. 25.
i Cap. 15. 23.

j Cap. 8. 14.
Ps. 113. 10.
k Amos. 2. 9.
Mal. 1. 1.
l Ps. 34. 16.

Prov. 2. 22.
m Isa. 44. 22.
n Ps. 37. 13.
o 1 Thes. 4. 5.
2 Thes. 1. 8.

Tit. 1. 16.
Capul 19.
a Fac. 31. 7.
b Ps. 38. 16.

7 Iacă, eu țin asupra silniciei, și nu sunt auzit; Strig, și totuși nu *mi-se face* dreptate. 8^c Calea mi-a îngredit, ca să nu pot trece. Și întunerecul l-a pus în cărările mele. 9^d Onoarea mi-a luat-o, Și coroana *depe* capul meu a răpit-o. 10 El în toate m'a sfărâmat, și eu pier; Ca pre un arbore a smuls speranța mea; 11 Aprinsu-s'a asupra-mi mânia lui, Și ^eca pre un neamic mă privește. 12 Cetele sale într'una înaintează. Și-si ^f fac calea către mine. Și au tăbărit în jurul cortului meu. 13^g Pre frații mei i-a depărtat de mine. Și pre cunoscuții mei i-a înstrăinat de mine; 14 Rudele mele m'au părăsit. Și cunoscuții mei m'au uitat; 15 Casnicii mei, chiar servele mele Ca pre un străin mă priveșe; Sunt nemernic în ochii lor. 16 *De* chiem pre servul meu, el nu-*mi* răspunde: *De și-l* rog cu chiar gura mea. 17 Sufierea mea a ajuns *a fi* nesuferită femeiei mele, Și chiar fiilor corpului meu trebuie să mă rog. 18 Încă și^h copiii mă desprețuesc: *Când* mă scol, ei mă vorbesc de rău. 19ⁱ Toți neamicii mei mă urăsc; Chiar și cei, pre cari i-am iubit, s'au întors asupra-mi. 20^j De piele și carne mi-se țin oasele. Și buzele abia acoper dinții mei. 21 Îndurați-vă de mine, îndurați-vă, amicii mei! ^kCăci mâna lui Dumnezeu m'a lovit. 22 Pentru ce mă ^lurmăriți, ca și Dumnezeu. Și nu vă săturați de carnea mea? 23 O; de ar fi scris envintele mele; În carte de ar fi săpate! 24 Cu condeiu de fier de ar fi tăiate. În plumb, în stâncă, în veci! 25 Dar știu, *că* răzbunătorul meu trăiește. Și *de va fi* cel depe urmă, *tot* se va arăta pe pământ: 26 Și *de și aceeaștă* piele este spărcuită. Tot^m voiu privi în carne pre Dumnezeu, 27 Pre dânsul îl voiu privi spre binele meu; Ochii mei îl vor vedea și nu ai altuia; *De acest dor* se consumă rănunchii mei în sânul meu. 28 Atunci veți zice: Pentru ce l-am urmărit. Și se va vădi rădă-

cina cuvintelor mele. 29 Temeți-vă de sabie; Căci mânia lui Dumnezeu vă va pedepsi prin sabie. Ca să știți că *este* o judecată.

Vorba a doua a lui Zofar: el repetă zicerea: Bucuria nelegiuitorilor nu ține mult.

20 Și Zofar, Naamateul, răspunse, și zise: 2 Tocmai d'aceea gândurile mele mă silesc să răspund, Și de aceea mă grăbesc: 3 Am auzit *îndreptându-mi-se* muștrare rușinoasă, Dar din adâncul conștiinței mele spiritul îmi răspunde. 4 Nu știi aceasta? *Ceeace a fost* din veci, De când omul este pe pământ: 5^a Că scurt *este* triumful răului, Și *că* bucuria fătarnicilor *nu ține decât* o clipeală? 6^b Dacă înălțarea sa s'ar ridica până la cer, Și capul său ar atinge norii, 7 El *tot* va perî ^cca lepădătura sa în veci, Și cei, cari l-au văzut, vor zice: Unde *este* el? 8^d Ca un vis va perî, și nu se va *mai* găsi: Va fugi ca o arătare a nopței, 9^e Ochiul, care l-a văzut, nu-*l* va mai *vedea*; Pre dânsul nu-*l* va mai zări locul său; 10 Fiii săi vor împacă pre sărmani, Și mânele lor ^f vor înapoiă iarăși averea *răpită* a lor, 11 Oasele sale, pline *de* ^g*păcatele* tinereței sale. ^hVor odibni eu dânsul în pulbere. 12 De și răutatea e dulce în gura sa, O ascunde supt limba sa. 13 Se desmeardă cu dansa, și nu o lasă. Ci o reține în gura sa: 14 *Totuși* hrana sa se va preface în măruntaiele sale: Venin de șearpe *va fi* launtrul său. 15 Tesaurile, pre cari le-a înghițit, iarăși le va vărsa. Din pântecel lui le va scoate Dumnezeu. 16 Venin de viperă va suga: Și-*l* va ucide limba năpârcei, 17 Nici odată nu va vedea ⁱpăraie, fluvii, Râuri de miere și lapte! 18 Cele câștigate le ^jva da înapoi, Fără să fi gustat *din ele* *cevă*; După averea *sa va fi* și ceeace el va înapoiă, și *de ea* nu se va bucura. 19 Fîindcă apăsă, și părăsi pre sărmani: Pradă case, pre cari nu le-a zidit; 20^k Fîindcă nici odată n'a crezut

c Cap. 3. 23.
d Ps. 89. 44.
e Cap. 13. 24.
f Cap. 30. 12.

g Ps. 31. 11.
h 2 Reg. 2. 23.
i Ps. 41. 9.
j Ps. 102. 5.

Plân. 4. 8.
k Cap. 1. 14.
l Ps. 69. 26.

m 1 Cor. 13. 12.
n Ioan 3. 2.

Capul 20.
a Ps. 37. 35, 36.
b Isa. 14. 13, 14.
Obad. 3. 4.

c Ps. 83. 10.
d Ps. 73. 20.
e Ps. 37. 36.
f Vers. 18.

g Ps. 25. 7.
h Cap. 21. 26.
i Ps. 36. 9.

j Ier. 17. 6.
k Vers. 10. 15.
l Ecl. 5. 13, 14.

îndestulat pântecetele său: Poftei lui nimic nu scăpă: 21 Nimic nu scăpă de lâcomia sa: Pentru aceea fericirea sa nu va ținea. 22 Lipsit va fi în plină îndestulare. Și vor cădeà preste el toate lovirile nevoiei. 23 Voind să umplè pântecetele său, *Dumnezeu* va trimete asupra-i aprinderea mâniei sale. Și o va plouà deasupra-i ^l drept mâncare. 24^m Va fugi de dinaintea armei de fier. Și-l va străpunge arcul de aramă: 25 *Săgeata* *abia* va ieși din corpul său. Și ⁿ oțelul scânteitor va străpunge ferea sa; ^o Groazele morței vor cădeà preste dânsul. 26 Întunerecul se va ascunde în lăuntrul său. ^p Un foc de sine atâtat îl va mistui: Nenoročit va fi cel rămas în cortul său. 27 Cerul va descoperi fără de legea sa. Și pământul se va ridicà asupra-i: 28 Averea casei sale se va pierde: *Totul* va peri în ziua mâniei sale. 29 Aceasta *este* dela Dumnezeu soartea omului rău. Și moștenirea hotărîtă pentru el dela Atotputernicul.

Răspunsul lui Iov: cu toate acestea nelegiuitor le merge adeseori bine până la judecată.

21 Și Iov răspunse, și zise: 2 Luați aminte la cuvântul meu! Aceasta să fie mângâierea voastră! 3 Îngăduiți-mă să vorbesc. Și după vorbirea mea veți putea să mă ^a râdeți! 4 *Este* oare tânguirea mea asupra vre-unui om? Și chiar dacâ *așu ar fi*, pentru ce să nu fiu nerăbdător? 5 Cântați la mine, și vă uimiți. ^b Și puneți mâna la gură! 6 Da, când îmi amintesc, mă cutremur. Și carnea mea se cuprinde de groază! 7 ^c Pentru ce răii trăiesc, Îmbătrânesc, sporesc în putere? 8 Seminția lor crește cu ei împreună. Și odrasla lor înaintea ochilor lor: 9 Casele lor *sunt* în pace, fără teamă. Și ^d varga lui Dumnezeu nu *vine* preste dânsi: 10 Taurul lor se prășește, și nu-și pierde *sămânța*. Vaca lor fată, și ^e nu leapădă: 11 Ei răspândesc pruncii lor ca pre o turmă. Și copiii lor saltă

în jurul lor. 12 Ei se desfată cu tîmpane și citare. Și se bucură la răsุมetul buciunului: 13 Ei își ^f petrec zilele în fericire. Și într'o clipeală se pogor în mormânt: 14^g De și ai zis lui Dumnezeu: „Depărtează-te dela noi: Căci cunoștința căilor tale nu o dorim! 15^h *Ce este* Atotputernicul, ca să-i servim? ⁱ *Ce ne folosește, de ne vom rugă lui?*” 16 *Au nu stă* în mâna lor fericirea lor? (^j Sfatul răilor departe fie de mine!) 17^k Oare adesea se stinge candelă răilor. *Adesea* vine asupra-le stricăciunea. Și sorturile lor le ^l împarte oare Dumnezeu în mânia sa? 18 Oare *adesea* sunt^m ca paie în fața vântului. Și ca pleava spulberată de furtună? 19 *Zice-veți:* „Dumnezeu păstrează ⁿ pentru fiii săi pedeapsa sa.“ Răsplătească-și-o lui însuși, ca el să o simtă. 20 Cu chiar ochii săi să vadă stricăciunea sa. ^o Beà singur din mânia Atotputernicului! 21 Căci ce-i pasă de casa sa în urma sa. Când numărul lunelor sale *i-s'a* împlinit? 22 ^p *Cine* va învăța minte pre Dumnezeu? *Pre dânsul*, care judecă pre cei mari? 23 Unul moare în mijlocul prosperității sale. Cu totul fericit și liniștit: 24 Vănele sale sunt pline de suc. Și adăpată este măduva oaselor sale; 25 Altul moare cu sufletul întristat. Fără să fi gustat de bine vre odată. 26 Dimpună sunt ^q culcați în pulbere. Și vermi acoper pre amândoi. 27 Iacă, cu cunosc gândurile voastre. Și hotărârile, *cu cari* mă nedreptățiți: 28 Căci ziceți: ^r *Unde este casa apăsătorului?* „Și unde cortul, *în care* locuiesc cei răi?“ 29 *De ce n'ati* întrebat de călători? Nu nesocotiți mărturiile lor: 30 ^s „Cel rău, *ziceți*, este păstrat pentru ziua pierderii. El se va aduce în ziua mâniei.“ 31 *Dar* cine va *cuteza a-i* spune ^t în față urmările sale? Și cine-i va răsplăti *cele ce* a făcut? 32 Îl due afară la morminte. Și-și priveghiază mausoleul: 33 *Lîn* zac a-

^l Num. 11 33.	^p Ps. 21. 9.	^c Ier. 12. 1.	^g Cap. 22. 17.	Prov. 1. 10.	Isa. 17. 13.	Ier. 25. 15.	^q Ecl. 9. 2.
^m Isa. 24. 18.	—	Hab. 1. 16.	^h Esod. 5. 2.	^k Cap. 18. 6.	Osea. 13. 3.	Apoc. 14. 10.	^r Cap. 20. 7.
Amos. 5. 19.	Cap. 21.	d Ps. 73. 5.	ⁱ Mal. 3. 14.	^l Luc. 12. 46.	ⁿ Esod. 20. 5.	p Rom. 11. 34.	^s Prov. 16. 4.
ⁿ Cap. 16. 13.	^a Cap. 16. 10.	^e Esod. 23. 26.	^j Ps. 1. 1.	^m Ps. 1. 4.	^o Ps. 75. 8.	1 Cor. 2. 16.	^t 2 Pet. 2. 9.
^o Cap. 18 11	^b Jude. 18. 19.	^f Cap. 36 11.					Gal. 2. 11.

supră-i brazdele văiei, Și el trage după sine o^a lume întreagă. Așa cum l-a precedat o mulțime nenumărată. 34 Deci, nu-mi dați decât mângăieri deșerte, Căci întâmpinările voastre nu sunt decât o minciună.

Cuvântarea cea depe urmă a lui Elifaz; el învinuiește d'a dreptul pe Iov de păcate mari, și spune să nu fie semet și-l îndeamnă să se pocăiască.

22 Și Elifaz. Temaneul. răspunse. și zise: 2^a Poate omul să folosească pre Dumnezeu? Chiar dacă șieși folosește înțeleptul. 3 *Este oare spre bincele celui Atotputernic, de ești drept? Sau spre câștigul său. de urmezi fără vină căile tale?* 4 De frică de tine certa-se-va cu tine? *Sau merge-va cu tine la judecată?* 5 Au doară răutatea ta nu este mare? Și fără capăt fără de legile tale? 6 Căci ai^b luat amanet fără temei de la frații tăi. Și ai despuiat pre cei goi de vestimintele lor: 7 N'ai dat apă de băut celui ostenit. Și ai^c oprit pânea ta celui flămând. 8 Dar tu puternic fiind, ai stăpânit pământul întreg. Și însemnat fiind, ai locuit singur într'insul. 9 Pre văduve le-ai dat afară cu mânele deșerte, Și brațul^d orfanilor l-ai frânt. 10 Pentru aceasta ești^e înconjurat de curse, Și spaima te uimește de odată. 11 Au nu vezi întunerecul. Și mulțimea^f apei, care te acopere? 12 Au nu este Dumnezeu în înălțimea cerului? Privește înălțimea stelelor, cât sunt de înalte! 13 Și tu zici: *g* „Ce poate să știe Dumnezeu? Cum poate să judece din dosul întunerecului de nori? 14^h Norii deși îl ascund, și-l opresc a vedea; Cutreeră cercul cerului.“ 15 Oare voești să urmezi calea cea veche, Pe care au umblat oamenii stricăciunei. 16 Cariⁱ au fost răpiți înainte de timp, Și preste a căror temelie s'a vărsat potopul: 17^j Cari ziseră către Dumnezeu: „Depărtează-te de noi! Căci^k ce ne poate face Atotputernicul?“

18 Deși umpluse casele lor cu bună-tăți; Dar departe fie de mine^l sfatul celor răi! 19^m *Aceasta o văd dreptii, și se bucură; Și cel nevinovat își râde de dânsii:* 20 „Iacă, va zice acesta, ne-amicul nostru este stârpit, Și averea lui mistuită de foc!“ 21 Fă-te cunoscut cu dânsul, și-țiⁿ va fi bine, Și fericirea prin aceasta iarăși îți va veni; 22 Primește învățătura din gura lui, Și^o ia în inimă cuvintele lui. 23^p De te vei întoarce către Atotputernicul, iarăși te vei restatornici: Depărtează^q deci nedreptatea din corturile tale; 24^r Aruncă aurul în pulbere. În prundul pâraielor aruncă aurul din Ofir: 25 Atunci Atotputernicul va fi aurul tău, Și argintul tău cel strălucitor; 26 Atuncia cu adevărat te vei^s bucură de Atotputernicul, Și^s vei ridică fața ta către Dumnezeu; 27^t Te vei rugă către dânsul, și el te va ascultă, Și-ți vei îndeplini votul; 28 În tot ce vei întreprinde, vei isbuti, Și pe căile tale va luci lumină. 29 Apăsărilor vei spune: Înălțați-vă, Căci^u pre cel cu ochii plecați Dumnezeu îl va scăpa. 30 Mântui-va chiar pre cel vinovat; Da, și acesta se va mântui prin curățenia mânelor tale.

Răspunsul lui Iov al șaptelea: el cere, deși fără speranță, să fie înfățișat înaintea tribunalului său.

23 Atuncia Iov răspunse. și zise: 2 *As-tăzi amară este plângerea mea: Și totuși suspinurile mele nu sunt de potrivă cu suferințele mele.* 3 O,^a de aș ști, unde l-aș putea găsi! Și să pot veni la tronul său! 4 Aș rândui judecata mea înaintea lui, Și gura mea aș umple-o cu dovezi. 5 Atunci aș ști cuvintele, ce mi-ar răspunde, Și aș auzi ce ar vorbi către mine. 6 Oare^b certas-ar cu atotputința sa împotriva mea? Nu, ei ar luă aminte la mine. 7 Atuncia drept fiind, m'aș judecă cu el, Și aș scăpa pentru totdeauna de judecăto-

^a Ebr. 9. 27.

—

Capul 22.

^a Luc. 17. 10.

^b Escd. 22. 26. 27.

Ezec. 18. 12.

^c Ezec. 18. 7. 18.

Mat. 25. 42.

^d Isa. 10. 2.

Ezec. 22. 7.

^e Cap. 18. 8. 9. 10.

^f Ps. 69. 1. 2.

Plân. 3. 54.

^g Ps. 10. 11.

^h Ps. 139. 11. 12.

ⁱ Ps. 55. 23.

Eccl. 7. 17.

^j Cap. 21. 14.

^k Ps. 4. 6.

^l Cap. 21. 16.

^m Ps. 58. 10.

ⁿ Isa. 27. 5.

^o Ps. 119. 11.

^p Cap. 8. 5. 6.

^q 2 Cron. 1. 15.

^r Isa. 58. 14.

^s Cap. 11. 15.

^t Ps. 50. 14. 15.

Isa. 58. 9.

^u Prov. 29. 23.

Iac. 4. 6.

¹ Pet. 5. 5.

—

Capul 23.

^a Cap. 14. 3.

^b Isa. 27. 4. 8.

rul meu. 8 ^e Iacă, îl caut înainte, dar el nu este acolo. Și îndărăt nu-l zăresc: 9 *Îl caut* la stânga, unde lucrează, Dar nu-l văd: La dreapta de asemenea se ascunde, Și nu-l descoper. 10 Dar el ^d cunoaște calea mea. ^e Cerce-mă el, ca aurul voiu ieși. 11 ^f De urma lui se țină piciorul meu. Pe calea lui am urmat, și *dela ca* nu m'am abătut. 12 Poruncile buzelor lui nu le-am călcat. ^g Mai mult decât hotăririle mele am păzit cuvintele buzelor sale. 13 Dar el *ține* de una, ^h cine-l poate opri? Ce ⁱ voeste, aceea face. 14 Deci va împlini cele ^j hotărâte cu mine. Și multe ca aceste are la îndemână. 15 De aceea tremur înaintea lui. Când euget *la aceasta*, mă înspăimânt de el. 16 Da, Dumnezeu a ^k muiat inima mea: Și Atotputernicul m'a înspăimântat. 17 O, de ce n'am fost răpit de dinaintea *acestui* întunecrec! Și nu mi-a fost ascunsă *această* întunecime!

Urmare: Îngăduința lui Dumnezeu, față de cei nelegiuți e o cimitidură.

24 Pentru ^a ce timpurile de judecată nu sunt păzite de Atotputernicul? Pentru ce cei, ce-l cunosc, nu văd zilele lui *de pedeapsă*? 2 *Unii* strămută ^b hotarele. Răpesc turme, și le pase: 3 Asinul orfanilor îl gonește, Și ^c bouul văduvei îl iau amanet: 4 Pre cei sărmani i-abat din calea *lor*. Și ^d săracii din țară sunt siliți a se ascunde. 5 Iacă, aceștia *ca și* asinii sălbatici ies în pustiu. Cântând cu muncă hrana: Deșertul *trebuie să le dea* mâncare pentru copiii *lor*! 6 Depe câmp își adună nutrețul, Și pândesc bobiteritul viei celui rău. 7 Îi cuprinde ^e noaptea goi, fără vestimente. Fără invelitoare în contra frigului. 8 Sunt muiati de ploile muntilor. Și neavând *alt* adăpost, ^f îmbrățișează stâncea. 9 *Accia* smulg dela peptul *mumei* pre orfan. Și iau amanet *tot ce are* săracul asupra-și. 10 Aceștia umblă goi, fără vestimente. Și flămânzi adună *znopii*. 11 Store oleiul

din ingrăditurile *acelora*, Calcă teascul, și sufăr de sete: 12 Din cetăți se aude gemetul murinzilor. Și strigătul celor răniți de moarte: Și Dumnezeu nu ascultă rugăciunea *lor*. 13 Alții sunt neamicii luminei. Nu cunosc căile sale, Și nu stau în căile ei: 14 ^g În zorul dimineții pleacă neigășul. Omoară pre cel sărac și lipsit. Și noaptea iese ca și hoțul. 15 ^h Ochiul celui adulter pândește amurgul, ⁱ Zicând: „Nici un ochiu nu mă va vedea.” Și-și învâlește fața. 16 *Când* e întunec, sparg casele: Ziua se închid în lăuntru: ^j Lumina nu o cunosc măcar. 17 *Căci lumina* dimineții este umbra morții pentru ei. Și când o văd, simt spaimetele umbrei morții. 18 *Dacă* moștenirea *lor* e blestemată pe pământ, Și nu mai pot apuca calea viilor. *Se arată* iscusiti pe fața apelor. 19 *În* secetă și în căldură pradă. *În* apele omătului adâncului păcătuiesc. 20 *Mitra mumei* îl va nită: Va fi de ospăț vermilor: ^k Nu se va mai aminti, Ci ca un arbore va smulge cel nedrept.

21 El apăsă pre *femeia* stearpă, care nu născu. Și văduvei *nici odată* nu i-a făcut bine: 22 Ba chiar pre cei puternici îi trage cu puterea sa: *Când* se scoală, *nimenca* nu este sigur de viața sa: 23 Și unuia ca acestuia dă *Dumnezeu* siguranță, îl sprijinește. Și ^l ochii săi sunt *ațintiți* asupra urmărilor sale. 24 Sunt mari; o clipeală, și nu mai sunt; Cad, mor, ca toți *ceilalți*; Ca spicele coapte sunt secerati. 25 Au nu este *așă*? Cine mă dă de minciună. Și va nimicii cuvântul meu?

Ultima vorbă a lui Bildad. Ce e omul față de Dumnezeu.

25 Atuncia Bildad, Șuheul, răspimse, și zise: 2 La dânsul *sunt* domnia și temerea. El păzește pacea în înălțimile sale.

3 Oare se pot numără oștile lui? Și preste cine nu răsare ^a lumina sa? 4 ^b Cum deci va putea omul să se îndrep-

^c Cap. 9, 11.
^d Ps. 139, 1, 2, 3
^e Ps. 17, 3.
Iac. 1, 12.

^f Ps. 44, 18.
^g Ioan. 4, 32, 34.
^h Cap. 9, 12, 13.
Rom. 9, 19.

ⁱ Ps. 115, 3.
^j 1 Thes. 3, 3.
^k Ps. 22, 14.

Capul 24.
^a Fapt. 1, 7.
^b Prov. 22, 28.
Osea. 5, 10.

^c Deut. 24, 6, 10, 12, 17.
^d Prov. 28, 28.
^e Esod. 22, 26, 27.

^f Plău. 4, 5.
^g Ps. 10, 8.
^h Prov. 7, 8.
ⁱ Ps. 10, 11.

^j Ioan. 3, 20.
^k Prov. 10, 7.
^l Ps. 11, 4.

Capul 25.
^a Iac. 1, 17.
^b Cap. 4, 17, etc.
Ps. 130, 3.

teze înaintea lui Dumnezeu? Și cum va fi curat cel născut din femeie? 5 Iacă, în ochii săi chiar luna nu luminează. Și nici stelele nu sunt curate: 6 Cu cât mai puțin omul, ^cmolia. Și fiul omului, veruele!

Răspunsul lui Iov al optulea: arată cumcă și dânsul recunoaște nepătrunsa mărire a lui Dumnezeu.

26 Și Iov răspunse, și zise: 2 Cum ai ajutat pre cel neputernic. Și ai sprijinit brațul celui fără tărie? 3 Cum *deci* ai dat sfat celui neștiitor. Și ai arătat înțelepciunea cu imbelșugare? 4 Cu al cui *ajutor* ai vorbit? Și a cui suflare ieși din tine? 5 Titanii se cutremură supt apă, Și locuitorii ei: 6 ^aGol *este* infernul înaintea lui. Și fără acoperiș adâncul. 7 ^bEl a întins mează-noapte asupra chaosului. Și a spânzurat pământul deasupra nimicului: 8 ^cEl a legat apa în norii săi. Fără ea norii să se spargă supt *greutatea* ei: 9 El a acoperit fața tronului său. Și a întins preste dânsul norii săi cei deși: 10 ^dEl a descris bolta de deasupra apei. Până la hotarele luminei și ale întunecului; 11 Stâlpii cerului se cutremură, Și se spăimântă la amenințarea lui. 12 Prin tăria sa, el ^eturbură marea. Și prin înțelepciunea sa frânge furia ei. 13 ^fPrin adierea sa înseninează cerul; Mâna sa a creat ^gdragonul zburător. 14 Iacă acestea *sunt* începuturile căilor sale, abia de am auzit murmurul lui *al lucrărilor* sale. Dar tunetul tăriei sale, cine-l poate cuprinde?

Urmarea vorbeii celei depe urmă a lui Iov: Arată nevinovăția sa și cât de trecător e norocul nelegiuitor.

27 Și Iov urmă cuvântul său de pildă, și zise: 2 *Jur* pe Dumnezeu cel viu, ^a*care* înlătură dreptul meu. Și pe Atotputernicul, *care*-mi amărește viața. 3 *Că* până *va fi* suflet în mine. Și suflarea lui Dumnezeu în nările mele: 4 Buzele mele nu vor vorbi nedreptăți. Nici limba mea *nu* va spune înșelăciune!

5 Să mă păzească Dumnezeu a vă da dreptate! Până voiu muri, ^bnu mi-se va lăsa nevinovăția mea. 6 ^eȚin tare la dreptatea mea, și nu o las: ^dConștiința mea nu condamnă nici una din zilele mele. 7 Întâmplă-se neamicului meu, cum *se întâmplă* celui rău. Și împotrivitorului meu, cum *se întâmplă* celui nelegiuit! 8 ^eCăci care *va fi* așteptarea fătarnicului. Când Dumnezeu va tăia, va trage la dânsul *firul* vieții sale? 9 Oare ^fva ascultă Dumnezeu rugăciunea lui. Când strămtorarea va veni preste el? 10 ^gVa putea el-să se bucure de Atotputernicul? Să chieime pre Dumnezeu în tot timpul? 11 Vă voiu învăța *ce este* în mâna lui Dumnezeu: *Cele ce sunt* la Atotputernicul nu *le* voiu ascunde. 12 Iacă, voi toți *le*-ați văzut. De ce *deci* adăugați deșertăciune preste deșertăciune? 13 *Ziceți*: ^h„Aceasta *este* soartea omului celui rău dela Dumnezeu. Și partea de moștenire a apăsătorilor. *Pre care* o primese dela Atotputernicul: 14 ⁱDe se înmulțese fiii săi, pentru sabie *se înmulțesc*; Și urmașii lui nu vor avea pâne cu indestulare: 15 Rămășița lui va află prin ciurmă mormântul său. Și *î*văduvele sale nu vor plânge; 16 De va adună argint ca pulberea, Și va pregăti vestimente ca lutul: 17 El *le* va pregăti, dar ^kdreptul *le* va îmbrăca, Și cel nevinovat va împărți argintul *său*: 18 Casa *ce*-și va zidi, *va fi* ea a moliei. ^tCa coliba, *ce* și-o face păzitorul țarinei.

19 Se va culea bogat, dar pentru cea din urmă dată; *Căci* își va deschide ochii săi, și nu *va* mai fi. 20 Ca valurile îl vor ajunge spaimetele. Fortuna îl va răpi *în timpul* nopței: 21 Îl va ridică vântul de răsărit, îl va duce. Și-l va spulberă din locul său: 22 *Dumnezeu* va arunca fără eruțare *săgeți* asupra-i. Și *urmărit* de mâna lui, nu va încetă de a fugi. 23 *Toți* vor bate în palme la el. Și din locul său îl vor șueră.”

^c Ps. 22. 6.

^b Ps. 24. 2.

^e Jer. 5. 22.

^f Ps. 33. 6.

^a Cap. 34. 5.

^d Fapt. 24. 16.

^g Cap. 22. 26. 27.

ⁱ Ps. 78. 64.

Capul 26.
^a Ps. 139. 8. 11.

^c Prov. 30. 4.
^d Prov. 8. 29.

^e Isa. 51. 15.
^f Jer. 31. 35.

^g Isa. 27. 1.

Capul 27.
^a Cap. 34. 5.
^b Cap. 2. 9.
^c Cap. 2. 3.

^e Mat. 16. 26.
^f Ioan. 9. 31.
Iac. 4. 3.

^h Cap. 20. 29.
ⁱ Dent. 28. 41.
Osea. 9. 13.

^k Prov. 28. 8.
^l Isa. 1. 8.

Cele tănuite ale naturii omul poate să le pătrundă cu mintea; înțelepciunea lui Dumnezeu e nepătrunzătoare; calea spre dânsa e temerea de Dumnezeu.

28 Argintul are vâna sa. Aurul un loc, pe unde se strecoară: **2** Fierul din pământ se scoate. Și topindu-se piatra, iese arama. **3** Omul pune capăt întunerecului, și cercetează până în adâncurile cele mai de jos. Până la piatra întunerecului și a umbrei morții. **4** El sapă, departe de drumurile bătute, șanțuri. Pre care piciorul nu le-a cunoscut, se agată și se elatină, departe de locuința oamenilor. **5** Pământul, din care răsare pânea. Pe de desupt se surpă ca de foc: **6** Petrișul său este locul safirului. Acolo se găsește și pulberea de aur: **7** Vulturul nu cunoaște calea aceasta. Și ochiul nu o zărește. **8** Fieralele sălbatice nu o calcă. Și leul nici o dată n'a trecut pe ea. **9** Omul pune mâna sa pe stâncea de cremene. Și răstoarnă muntii din rădăcina lor. **10** El sapă canaluri în stânci. Și ochiul său vede toate tesaurile lor: **11** El stăvilește râurile, ca să nu curgă. Și scoate la lumină cele ascunse. **12** ^a Dar înțelepciunea unde se va afla? Și unde este locul priceperei? **13** Omul nu cunoaște ^b prețul ei; Ea nu se află în pământul celor vii: **14** ^c Adâncul zice: „Nu este în mine“, și marea zice: „Nu se află la mine“. **15** Ea ^d nu se dă pentru aurul cel mai bun. Și nici argintul nu se cumpănește drept preț pentru ea: **16** Ea nu se schimbă nici cu aurul din Ofir. Nici cu onichiul cel prețios, nici cu safirul: **17** Nimie n'o egalează, nici aurul, nici diamantul; Ea nu se schimbă pentru vase de aur. **18** Nu mai amintesc de mărgean și de cristal: Prețul înțelepciunii întrece cu mult pre al mărgăritarului: **19** Ei nu se aseamănă cu topasul Etiopiei; Cu aurul cel mai curat nu se schimbă. **20** De unde vine deci înțelepciunea? Și unde este locul price-

periei? **21** De se ascunde de ochii tuturor celor vii. Și se tănuiește de paserile cerului: **22** Abisul și moartea zic: „Cu urechile noastre auzirăm faima ei.“ **23** Dumnezeu *singur* știe calea către dânsa. Și cunoaște locul ei. **24** Căci el vede până la marginile pământului. Și pătrunde tot ce este supt cer. **25** Când dădă greutate vântului. Și cumpăni apele cu măsură: **26** Când dădă legi ploaiei, și îndrumă fulgerul tunetelor: **27** Atunci o văzu, și o descoperi. O pregăti, și o pătrunse: **28** Și zise către om: Iacă, Temerea Domnului este înțelepciune, și ferirea de rele este priceperea!

Iov descrie fericirea lui de mai înainte.

29 Și Iov urmă cuvântul său pildit, și zise: **20**, de aș fi ^a ca în lunile trecute, Ca în zilele, când mă păziă Dumnezeu: **3** ^b Pre când încă candela lui lucia asupra capului meu. Și eu cu lumina lui umblam în întunec! **4** De aș fi ca în zilele prosperității mele, Când ^c amicizia lui Dumnezeu eră în cortul meu: **5** Când Atotputernicul eră încă cu mine. Și în jurul meu copiii mei; **6** Când ^d pașii mei se scaldau în lapte. Și ^e stânca îmi revărsă pâraie de oleiu. **7** Atuncia de ieșiam la poarta cea de d'inainte a cetății, Și ^f de-mi așezam scaunul meu în piață. **8** Tinerii văzându-mă, se trăgeau înapoi. Și bătrânii se sculau, și rămăneau în picioare; **9** Cei mai mari își opriau vorba. Și ^g puneau mâna pe gura lor: **10** Vocea frunțășilor amuția. Și ^h limba lor se lipia de cerul gurei lor: **11** Urechia celui ce mă auzia, mă fericia: Și ochiul aceluia ce mă vedea, mărturisia pentru mine. **12** Căci ⁱ măntuiam pre săracii, cari strigau. Pre orfan și pre cel fără ajutor: **13** Binecuvântarea celui ce eră să piară venia preste mine: Și inima văduvei o înveseliam: **14** ^j Cu dreptatea eram îmbrăcat, și ea îmi serviă de vestmânt; Mantie și diademă îmi eră neprihănirea: **15** ^k Orbului eram ochiu. Și ologului picior:

Capul 28.
a Ecl. 7. 24.
b Prov. 3. 15.

c Rom. 11. 33,
34.

d Prov. 3. 13,
14. 15.
—

Capul 29.
a Cap. 7. 3.
b Cap. 18. 6.

c Ps. 25. 14.
d Fac. 49. 11.

e Ps. 81. 16.
f Cap. 21. 5.

g Ps. 137. 6.
h Ps. 72. 12.
i Prov. 21. 13.

i Efes. 6.14. etc.
1 Thes. 5. 8.
j Num. 10. 31.

16 Celor săraci părinte. Și ^k judecata celui necunoscut o apărăm: 17 Sfărâmam ^l dinții celui nedrept. Și din gura lui scoteam prada: 18 Și-mi ziceam: ^m În cuibul meu voi muri, și ca nisipul *mărei îmi* voi immultă zilele. 19ⁿ Rădăcina mea se va întinde ^o în apă. Și roada va stă toată noaptea pe ramurile mele: 20 Mărirea mea se va reinnoi. Și ^p arcul meu se va întări în mâna mea. 21 Ei mă ascultau și așteptau, Și tăceau, *ca să audă* statul meu: 22 După cuvântarea mea *nimeni* nu mai vorbiă. Și asupra lor *ca roauă* picau cuvintele mele: 23 Mă așteptau, ca pre ploaie. Și *la vorbele mele* căseau gura lor. *ca la ploaie* târzie: 24 *De* le surădeam, nu le veniă a crede: Cu lăcomie căutau lumina feței mele.

25 *De* mergeam cu ei, ședeam în fruntea lor. Și tronam, ca un rege în mijlocul armatei. Ca mângâietor al celor triști.

Iov își descrie nenorocirea sa de față.

30 Iar acum răd de mine cei mai tineri decât mine, Pre ai căror părinți nu-i socotiam vrednici a fi puși alături cu câinii turmei mele. 2 Și ce-mi *folosia* puterea mânelor lor. Din care a pierit *toată* puterea? 3 Sfrijiți de lipsă și foame. Rodeau în pământuri stoarse, de demult sleite și pustiite: 4 Tăiau loboda tufărișului. Și rădăcina de juniper *eră* pânea lor: 5 Din mijlocul *oamenilor* erau alungați, Și se strigă la ei, ca *la* un fur. 6 Locuiau în văi spăimântătoare. În peșterile pământului și ale stâncilor: 7 Sbierau în tufărișuri. Și se adăpostiau în spiniișuri: 8 Fiii celor fără minte și ai celor neonești. Cu lovituri *de bice* au fost alungați din pământul *locuit*. 9^a Și acum am ajuns *a fi* batjocura lor. Și vorba lor; 10 Cu uriciune se depărtează de mine. Și nu se sfiesc ^b a mă scuipă în față; 11 Deslegându-mi chinga, mă chinuesc, Și frăul îl lasă asupra-mi; 12 O ploditură se ridică la dreapta mea,

Și cearcă să depărteze picioarele mele. Și ^c deschid asupra-mi căile stricăciunii lor: 13 Cărarea mea o închid. Peirea mea o gătesc. Ei, cei fără nici o putere! 14 *Ca printre* o spărtură mare, străbat. Cu vnet se rostogolese *acți*; 15 Spai-mele mă înconjoară. *Ca de* furtună s'a spulberat prosperitatea mea. Și ea norul a trecut fericirea mea. 16^d Și acum se topește în mine sufletul meu, Zile de întristare m'au cuprius: 17 Noaptea mi-se străpunge oasele. Și *relele* ee mă rod n'au astâmpăr: 18 *Ele*, prin puterea lor, s'au făcut vestmântul meu. 19 Și mă strâng, ca gulerul vestmântului meu. El m'a aruncat în tină. Și am ajuns pulbere și cenușă. 20 Eu strig către tine, și tu nu mă auzi; Stau *înainte-ti*, și nu mă vezi: 21 Crud te-ai făcut pentru mine. Cu *toată* tăria mâinei tale mă urmărești: 22 M'ai ridicat, m'ai dat vântului, *Cu* suflarea furtunei mă topești: 23 O știu, *la* moarte mă duci. Locul, ^e unde se vor întruni toți cei vii. 24 Dar oare cel strămtorat nu va întinde mâna *sa*? Cel în peire nu va strigă: Scăpare! 25 Oare ^f n'am plâns pre cel amărit? Pentru sărac au nu mi-am întristat sufletul? 26 Și *iacă*, ^g când așteptam fericirea, *imi* veni nefericirea: Așteptat-am lumina, și întunecereul căzu *asupra-mi*. 27 Măruntaiele mele fierb *în mine* fără încetare: Zilele suferinței m'au cuprins: 28^h Umblu înegrit, dar nu de soare. *De* mă scol în adunare, strig *de dureri*; 29 ⁱ M'am făcut frate șacalilor. Și soț struților: 30 ^j Pielea mi-s'a înegrit. Și ^k oasele mi-s'au useat de arsură; 31 De aceea în jale *întorsu-s'a* eitara mea. Și harpa mea în cântare de plângere.

Încheierea cuvântării lui Iov; el asigură că calea sa e nepătată în fața lui Dumnezeu și față de oameni.

31 Făcut-am legământ cu ^a ochii mei: Deci cum *aș fi* cutezat să caut la vre-o fecioară? 2 *Dar* ce ^b sorti dela

^k Prov. 29. 7.
^l Ps. 58. 6.
^m Ps. 30. 6.
ⁿ Cap. 18. 16.

^o Ps. 1. 3.
^p Fac. 49. 21.
^q Zech. 10. 1.

Capul 30.
^a Cap. 17. 6.
^b Num. 12. 14.
^c Ps. 35. 15.

^d Cap. 19. 12.
^e Ps. 42. 4.
^f Ps. 42. 3.
^g Ebr. 9. 27.

^h Ps. 35. 13. 14.
ⁱ Rom. 12. 15.
^j Ier. 8. 15.

^k Ps. 38. 6.
^l Ps. 102. 6.
^m Mic. 1. 8.

ⁿ Ps. 119. 83.
^o Plân. 4. 8.
^p Ps. 102. 3.

Capul 31.
^a Mat. 5. 28.
^b Cap. 20. 29.

Dumnezeu din sus! *Ce* moștenire dela Atotputernicul din înălțime! 3 Au nu celui fără de Dumnezeu *se cuvine* stricăciune. Și peire făcătorilor de rele? 4 Au *n'a* văzut el căile mele. Și au *n'a* numărat el toți pașii mei? 5 De am umblat cândva cu mineiună. Și a alergat piciorul meu spre înșelătură. 6 (Cumpănească-mă cu cumpăna dreaptă. Și Dumnezeu va recunoaște nevinovăția mea!) 7 De a părăsit piciorul meu calea. Pre ochii mei *d* de i-a urmat inima mea. Și de s'a lipit vr'o pată de mâinile mele: 8 *Atuncia* *c* *ceace* am semănat eu. mănânce altul: Ce am sădit, desrădăcineze-se! 9 De s'a amăgit inima mea de vr'o femeie. Sau *de* am pândit la ușa aproapelui meu. 10 *Atuncia* pentru un *f* altul să macine femeia mea. Și alții să se plece preste ea! 11 Căci faptă de rușine *ar fi* aceasta. O *g* fărădelege, *pedepsită* de judecători: 12 Ea *este* foc *ce* ar mistui până la stricăciune. Și ar pierde tot venitul meu. 13 De aș fi nesocotit dreptul servului meu, Sau al servei mele, când se certau cu mine. 14 Ce aș putea face, dacă *h* s'ar ridică Dumnezeu? Și de *mi*-ar cere seamă, ce i-aș răspunde? 15 Au *i* nu l-a făcut și pre dânsul acela, care m'a făcut pre mine, în mitra *mumei*? Și nu ne-a pregătit *tot* unul în mitră? 16 De am respins dorința sârmanilor: Sau ochii văduvelor de am lăsat să lăncezească; 17 De am mâncat singur bucată mea, Și din aceasta *n'a* mâncat și orfanul; 18 (Da din tinerețea mea a crescut el cu mine, *ca* *la* un părinte: Și din mitra *mumei* mele l-am condus:) 19 De am văzut pre cinevă pierind din lipsa de vestminte, Și fără înveliș pre cel sârman: 20 De nu m'au *j* binecuvântat coapsele lui, Și *de* *nu* s'a încălzit el de lăna mieilor mei; 21 De am ridicat mâna mea *k* asupra orfanului, Știindu-mă sigur la judecată: 22 *Atuncia* să-mi pice umerii din spete, Și brațul să mi-se rupă

din incheietura *sa*. 23 Dar *l* temut-m'am de pedeapsa lui Dumnezeu. Și n'am putut-*o*face de măreția sa. 24^m De am pus încrederea mea în aur. Sau de am zis aurului celui mai curat: *Tu ești* încrederea mea! 25ⁿ De m'am îngâmfat, pentru că mare-mi *eră* averea. Pentru că mult a câștigat mâna mea: 26° De m'am uitat la soare, pentru că luminează. Și la lună, pentru că măreț trece; 27 De s'a înșelat în ascuns inima mea. Și, *privindu-le*, gura mea mâna mea a sărutat: 28 (Și aceasta încă *este* *o*^p fărădelege, *pedepsită* de judecători. Căci m'aș fi lepădat de Dumnezeu din înălțimi). 29^q De m'am bucurat de nenorocirea neamicului meu. Și *de* m'au veselit, când relele l-au lovit: 30 (Dar *n* n'am dat voie gurei mele să păcătuiască. Cerând cu blestem sufletul său.) 31 De n'au întrebat oamenii cortului meu: „Mai este vre-unul, *care* nu s'a săturat de „pânea lui!“ 32 (Nici odată *s* străinul n'a inoptat pe drum, *Fără* *ca* să deschid călătorului ușile mele;) 33 De am ascuns *t* după obiceiul oamenilor greșelile mele. Și *de* am îndosît în sân vina mea: 34 Dacă neîndrăsnind *de* a *mă* arăta înaintea unei *u* mari mulțimi. Sau temându-mă de disprețul neamicilor. M'am ținut închis, fără să *cutez* a trece pragul *porței* mele: 35 Dar *v* cine-mi va fi auzitor? Iacă apărarea mea! *x* Atotputernicul răspundă-mi. Și pârășul meu să-mi scrie acuzarea: 36 Aș purta-o pe umerii mei, Și mi-aș lega-o *ca* o diademă.

37 Seamă i-aș dà de toate urmările mele, *Mândru* *ca* un domn, m'aș apropiã de el: — 38 De a strigat asupra-mi ogorul meu. Și de s'au plâns brazdele sale: 39 De *y* am mâncat fructele sale fără plată. Și *z* de am chinuit sufletul stăpânului său: 40 *Atuncia* să-*mi* răsără spini în loc de grâu. Și neghină în loc de orz! Sfârșite sunt cuvintele lui Iov.

a 2 Cron. 16. 9. *e* Lev. 26. 16. *h* Ps. 44. 21. *k* Cap. 22. 9.
d Num. 15. 39. *f* 2 Sam. 12. 11. *i* Prov. 14. 31. *l* Is. 13. 6.
Ezec. 6. 9. *g* Fac. 38. 24. *m* Mal. 2. 10. *o* Ioel. 1. 15.
Mat. 5. 29. Deut. 22. 22. *j* Deut. 24. 13. *n* Marc. 10. 24.

1 Tim. 6. 17. *p* Vers. 11. *1* Pet. 4. 9. *u* Cap. 33. 6.
n Ps. 62. 10. *q* Prov. 17. 5. *t* Fac. 3. 8, 12. *x* Cap. 13. 29.
o Deut. 4. 19. *r* Mat. 5. 14. Oseu. 6. 7. *y* Iac. 5. 4.
Ezec. 8. 16. *s* Ebr. 13. 2. *u* Esod. 24. 2. *z* 1 Reg. 21. 19.

Cuvântarea întâia a lui Elihu: el explică deși e tiner, totuși trebuie să ia cuvântul.

32 Și cei trei bărbați încetară de a mai răspunde lui Iov, căci în ochii lui el *tot*^a drept se socotia. **2** Atuncia se aprinse mânia lui Elihu, fiul lui Barachel, ^bBuzeanul, din neamul lui Ram: asupra lui Iov se aprinse mânia lui, fiindcă s'a judecat pre sine mai drept decât pre Dumnezeu: **3** Și încă și asupra celor trei amici ai săi se aprinse mânia lui, pentru că nu găsiră ce să răspundă, și totuș condamnă ră pre Iov. **4** Și Elihu încă nu răspunse lui Iov; căci aceia *erau* mai bătrâni de zile decât el. **5** Dar văzând Elihu, că răspuns nu *eră* în gura celor trei bărbați, deci se aprinse mânia lui. **6** Și Elihu, fiul lui Barachel, Buzenul, răspunse și zise: Tiner *sunt* de zile, ^cși voi bătrâni. De aceea m'am temut, și m'am ferit a vă spune părerea mea. **7** Zisu-mi-am: Zilele să vorbească, și mulțimea anilor să facă cunoscută înțelepciunea. **8** Dar *înțelepciunea este* un spirit *pus* în oameni. Și ^dsufflarea Atotputernicului, *care-i* face înțelegători. **9** ^eCei neînaintați *în zile* pot fi înțelepți; și cei cari nu sunt bătrâni, pot ști ce este drept. **10** Drept aceea zic: Ascultați-mă, și eu vă voi spune părerea mea. **11** Iacă, așteptat-am cuvintele voastre; Ascultat-am dovezile voastre. Până ce v'au lipsit cuvintele. **12** Luatu-v'am seamă: Dar iacă, nimenea din voi n'a fost, care să fi convins pre Iov; Nici unul din voi, care să fi răspuns cuvintelor lui. **13** ^fSă nu ziceți: Găsit-am *în el* înțelepciunea *însăși*, „Dumnezeu numai îl poate birui, iar omul nu!“ **14** Nu asupra mea și-a îndreptat el cuvântarea. Și nici eu nu-i voi răspunde cu cuvintele voastre. **15** Ei s'au uimit; nu mai răspund; Cuvântul depărtatu-s'a de ei. **16** Așteptat-am, până ce nu mai vorbiră. Până ce încetară de a mai răspunde. **17** *Atuncia zi u-mi-am*: Voiu răspunde din

parte-mi. Și vă voi spune părerea mea. **18** Căci sunt plin de cuvinte, și spiritul în lăuntru meu mă apasă. **19** Iată, lăuntru meu *ete* ca vinul fără răsuflare; Gata a erupe, ca un foale nou. **20** Voiu vorbi deci, și mă voi ușura: Voiu deschide buzele mele, și voiu răspunde: **21** ^gFața nici unuia nu voiu căută, și pre nici unul nu voiu linguși: **22** Căci nu știu linguși: *Altfel* într'o clipeală m'ar răpi Făcătorul meu!

Urmare: Elihu dojenește pe Iov pentru îndreptățirea sa proprie. Pedepsa lui Dumnezeu servește la mântuirea sufletului.

33 Deci Iov, rogu-te, ascultă vorbele mele. **2** Iată, deschis-am gura mea; Limba început-a a vorbi în gura mea; **3** Cuvintele mele *vor arăta* dreptatea inimii mele; și buzele mele vor mărturisii învățătură adevărată. **4** ^aSpiritul lui Dumnezeu m'a făcut, și sufflarea Atotputernicului mi-a dat viață: **5** De poți, răspunde-mi: Rândnește-te asupra-mi, fii gata! **6** ^bIată, ca și tine *sunt* eu înaintea lui Dumnezeu, Din lut sunt făcut și eu. **7** ^cIată, frica de mine nu te va spăimânta. Nici mâna mea nu va apăsa preste tine. **8** Da, zis-ai în auzul meu, și auzit-am vocea cuvintelor tale: **9** ^d„Sunt curat, fără păcat, *Sunt* fără prihană, și nici o vină nu este în mine. **10** Iată, el caută cuvinte asupra-mi, și ^emă socoate inamic al său; **11** ^fÎn butuc pus-a picioarele mele, și pândește toți pașii mei“. **12** Iată, îți răspund; *într'*aceasta n'ai dreptate: Căci Dumnezeu mai mare este decât omul. **13** De ce te ^gcerti cu dânsul? Căci el nu dă seamă *nimănui* de faptele sale. **14** ^hDumnezeu vorbește odată, și de două ori. De n'a luat seamă *omul* la întâia oară: **15** ⁱÎn vis, în vedere de noapte, Când somnul adânc vine preste oameni, și *sunt* adormiți în paturile lor, **16** ^jAtuncia el deschide urechea oamenilor, și le întipărește învățătura;

Capul 32.
a Cap. 33. 9.
b Fac. 22. 21.

c Cap. 15. 10.
d Dan. 1. 17.
Mat. 11. 25.

iac. 1. 5.
e 1 Cor. 1. 26.
f Ier. 9. 23.

1 Cor. 1. 29.
g prov. 24. 23.
Mat. 22. 16.

Capul 33.
a Fac. 2. 7.
b Cap. 9. 34, 35.

c Cap. 9. 34.
d Cap. 9. 17.
e Cap. 13. 21.

f Cap. 13. 27.
g Ier. 45. 9.
h Ps. 62. 11.

i Num. 12. 6.
j Cap. 36. 10, 15.

17 Ca să întoarcă pre om *dela* făptuirea sa. Ca să scape pre om de trufie: 18 Ca să oprească sufletul său *dela* pierdere. Și ca viața lui să nu piară de sabie. 19 El se chinuște cu durere pe patul său. Și toate oasele lui cu *suferinți* mari: 20 ^b Sufletul său urăște pâinea. Și pofta lui mâncarea cea mai aleasă: 21 Carnea lui pierе, văzând *cu ochii*. Și oasele lui, *care abia* se zăriau, se arată: 22 Sufletul său se apropie de mormânt. Și viața lui de *ingerul* pierzător. 23 *Dar* de se află la dânsul un trimес, un tâlcuitor. Unul din miile *oastei cerești*, *care* să spună omului datoria sa. 24 Și el se îndură de dânsul, și zice: „Apără-l, să nu se pogoare în mormânt. Am găsit cu cale a-*l* iertă”: 25 *Atuncia* carnea lui reînfloreste mai mult decât în copilărie. Și el reîntoarce în zilele tinereții sale; 26 Se roagă lui Dumnezeu, și el îi este cu milă. Îi lasă să-i priviască cu veselie fața. Și reîntoarce omului nevinovăția sa. 27 *Atuncia* acest om cântă între oameni, și ^lzice: Păcătuit-am, și dreptul strămbătățit-am. Dar nu mi-s'a ^mrăsplătit *după făptuirea mea*. 28 El ⁿapărat-a sufletul meu, să nu se pogoare în mormânt. Și viața mea vede lumina. 29 Iață toate acestea. Le face Dumnezeu de donă, de trei ori omului. 30 Ca să-l oprească *dela* peire. Și să-l lumineze cu lumina vieții. 31 Ia aminte, Iov, ascultă-mă! Taci! și voiu vorbi. 32 *Dar* de ai ceva de spus, răspunde-mi. Vorbește! căci doresc să te îndreptez: 33 Iar de nu, ascultă-mă: Taci! și înțelepime te voiu învăța.

Cuvântarea a doua a lui Elihu: el muștră pre Iov pentru vorbele sale semețe. Atotputernicul nu strică dreptatea sa.

34 Și Elihu urmă, și zise: 2 Ascultați, voi înțelepților, cuvintele mele, Și, voi scriitorilor, auziți-mă! 3 ^a Căci nrechia cercetează cuvintele. Precum gura gustă bucatele. 4 Să alegem ce

este drept. Și să vedem între noi ce *este* bun! 5 Căci Iov a zis: ^b „Sunt nevinovat. Și ^e Dumnezeu îmi ia dreptul meu. 6 ^d Pentru că apăr dreptul meu, să trec oare de mincinos! Rana îmi *este* fără vindecare, *deși sunt* fără vină.” 7 Ce om *este* acest Iov, ^e Care beă blestemul ca apa: 8 Care se însotește cu făcători de rele. Și umblă cu oamenii cei răi! 9 Căci *f* a zis: „Nimic nu folosește omului De a plăcea lui Dumnezeu.” 10 Deci ascultați-mă, voi bărbați ai priceperii: ^g Departe de Dumnezeu *este* răul. Și de Atotputernicul, nedreptatea. 11 ^h Căci *după* fapta omului el îi dă, Și după purtarea fiecăruiia îi răsplătește: 12 Nu, nu! Dumnezeu nu condamnă *pre nimeni* pentru nimic, Și Atotputernicul nu ⁱstrămbătătește pre cel drept. 13 Cine i-a dat stăpânirea asupra pământului, Și cine i-a incredințat universul? 14 De ar luă seamă numai la sine, Și ar ^jstrânge la sine suflarea și răspirarea, *dată* făpturilor. 15 *Atuncia* ^ktot ce e carne ar pieri. Și omul în pulbere s'ar reîntoarce. 16 De ai pricepere, ascultă aceasta, Ia seamă la vocea cuvintelor mele! 17 ^l Poate să domniască cel ce urăște dreptul? Condamna-vei pre cel Prea drept? Pre cel Atotputernic? 18 ^m Care zice către regi: Netrebnicilor! Către domni: Înrautățiților! 19 Care nu ⁿcaută la fața mai marilor. Și nu prețuește pre bogat mai mult, decât pre sărac: Căci ^o făpturi ale mânelor sale *sunt* și mul și altul. 20 *Cei tari* într'o clipeală, ^p în mijlocul nopții mor. Poporul se scoală și trece: Fără silnicie dispăre cel tare. 21 ^q Căci ochii lui Dumnezeu *sunt îndreptați* pe căile omului, Și el vede toți pașii săi. 22 ^r Nu *este* nici întunecare, nici umbră a morții. În care să se ascundă făcătorul de rele. 23 El n'are *trebuință* să privească de două ori pre om, Spre a-*l* trage înaintea sa la judecată. 24 ^s El zdrobește pre cei pu-

^k Ps. 107. 18. ⁿ Isa. 38. 17.
^l Luc. 15. 21. —
^m Ioan. 1. 9. *Capul 34.*
^m Rom. 6. 21. ^a Cap. 6. 30.
^b Cap. 33. 9.

^c Cap. 27. 2. ^g Ps. 92. 15.
^d Cap. 9. 17. ^h Rom. 9. 14.
^e Cap. 15. 16. ⁱ Prov. 24. 12.
^f Mal. 3. 14. ^j Eze. 33. 20.

Rom. 2. 6. ^l Eccl. 12. 7. ^o Gal. 2. 6. ^r Prov. 5. 21.
¹ Pet. 1. 17. ^m Fac. 18. 25. ^p Col. 3. 25. ^s Ier. 16. 17.
ⁱ Cap. 8. 3. ⁿ Esod. 22. 28. ^q Cap. 31. 45. ^t Ps. 139. 12.
^j Ps. 104. 29. ^o Esod. 12. 29. 30. ^u Amos. 9. 2, 3.
^k Fac. 3. 19. ^p Deut. 10. 17. ^v Fapt. 10. 31. ^q 2 Cron. 16. 9. ^w Dan. 2. 21.

ternici, fără cercetare. Și așează pre alții în locul lor; 25 Căci el cunoaște faptele lor, *Îi* răstoarnă noaptea, și-i zdrobește; 26 *Îi* lovește ca pre făcători de rele. În fața tuturilor; 27 Fiindcă s'au ^tabătut dela el. Și ^an'au băgat în seamă căile sale. 28 Așa că au ^vlăsat să vină înaintea lui strigarea săracilor; Și ^xau de strigarea celor apăsați. 29 De dă el liniște, cine poate a o turbură? De și-ascunde fața sa, cine o poate vedea? *De o ascunde*, fie de un popor, fie de un singur om; 30 *Ca să împedecă* domina celui rău. Și ^yamăgirea poporului. 31 Oare zis-a Iov către Dumnezeu: ^z„Suferit-am, *dară* nu voi *mai* păcătuî! 32 *Ce* nu înțeleg, învață-mă: De am făcut nedreptate, nu voi *mai* face.“ 33 *Bine! Răsplătească-ți el*, după părerea ta; Dacă o vei respinge sau o vei primi, *el o va răsplăti*, și nu eu: Deci spune ce cugeți! 34 Bărbații cu înțelegere îmi vor zice, Și *tot* omul înțelegt va conveni: 35 Iov n'a vorbit cu înțelepciune. Și cuvintele sale *sunt* fără înțeles: 36 Ei bine: Iov fie încercat cu desăvârșire. Căci a răspuns ca un făcător de rele; 37 El a adus păcat către păcat; *Își râde de noi* în fața noastră, Și *îmmulțește* cuvintele sale asupra lui Dumnezeu.

Cuvântarea a treia a lui Elihu: Prin tânguirea sa omul își strică lui însuși. Dumnezeu face judecată dreaptă.

35 Și Elihu urmă, și zise: 2 Socotiți drept aceasta, *când* zici: „Sunt mai drept decât Dumnezeu?“ 3 Când ^azici: „Ce-ți folosește *dreptatea*? Ce câștig eu mai mult *făcând-o*, decât când aș păcătuî?“ 4 Voiu răspunde și *la aceasta* ție. Și ^bamicilor tăi eu tine. 5 ^cCaută spre cer și vezi! Uită-te la nouri, și *vezi*, cât mai înalți sunt ei, decât tine! 6 De păcătuiești, ce-i faci ^dlui? Sau *de* vor fi fărădelegile tale încă pe atât de multe, ce-i faci? 7 ^eDe ești drept, ce-i

dai? Sau ce primește el din mâna ta? 8 *Numai* pre om, semenul *tău*, *poate se strice* răutatea ta, *Numai* fiului omului *poate folosî* dreptatea ta. 9 *Cei împilați* strigă pentru mulțimea apăsărilor. Se tânguesc de asuprirea celor puternici: 10 Dar nici unul nu zice: ^g„Unde este Dumnezeu, făcătorul meu? ^hCare dăruiește *pre ai săi* cu cântece noaptea; 11 Care ⁱne-a dat pricopere mai multă, decât vitelor pământului; Și ne-a dat înțelepciune mai multă, decât păsărilor cerului.“ 12 ^jEi strigă pentru îngâmfarea celor răi. Dar nimenea nu *le* răspunde. 13 ^kDa, Dumnezeu nu ascultă deșertăciunea. Și Atotputernicul nu caută la ea. 14 ^lCu atât mai puțin când zici, că nu-ți pasă de el; Judecata *ta este* înaintea lui, ^mAșteaptă-1! 15 Dară, fiindcă mânia sa nu ⁿpedepsește pe dată; Și el nu ia seamă la fărădelegea lui, 16 De aceea Iov deschide gura cu deșertăciune; Și vorbește atâtea cuvinte fără înțeles.

Sfârșitul vorbeii lui Elihu: El mai arată încă o dată dreptatea și mărirea lui Dumnezeu.

36 Și Elihu urmă, și zise: 2 Așteaptă puțin, și eu îți voi arăta; Căci *multe am* încă de vorbit pentru Dumnezeu. 3 De departe îmi voi aduce dovezile mele. Și voi îndreptăți pre Făcătorul meu. 4 *Și fii* sigur, fără înșelăciune *vor fi* cuvintele mele: Căci cu știință deplină *este* cel ce-ți vorbește. 5 Iată, Dumnezeu *este* mare și nu desprețuește *pre nimenea*, ^a*Este* mare prin tăria înțelepciunii sale. 6 El pre cel rău nu-*l* lasă să trăiască, Și celor apăsați le face dreptate: 7 ^bEl nu-și trage ochii săi dela cel drept. Ci-i *pune* pe tron ^ccu regii: Da, el îi pune pentru totdeauna, și-i înalță; 8 Și ^dcând *sunt* ferecați cu lanțuri. Prinși în funiile mișeliei, 9 Le pune înainte faptele lor. Și fărădelegile lor, cu cari s'au sumetit: 10 ^eLe deschide urechia spre îndreptare: Și *le*

^t 1 Sam. 15. 11. | ^y 1 Reg. 12. 28.
^u Ps. 28. 5. | 30.
^v Cap. 35. 9. | ^z Dan. 9. 7—14.
^x Esod. 22. 23.

Capul 35.
^a Cap. 21. 15.
^b Cap. 34. 8.
^c Cap. 22. 12.
^d Prov. 8. 36.
Ier. 7. 19.
^e Ps. 16. 2.
Rom. 11. 35.
^f Esod. 2. 23.
^g Isa. 51. 13.

^h Ps. 42. 8.
Fapt. 16. 25.
ⁱ Ps. 94. 12.
^j Prov. 1. 28.

^k Isa. 1. 15.
Ier. 11. 11.
^l Cap. 8. 11.
^m Ps. 37. 5. 6.

ⁿ Ps. 89. 32.
—
Capul 36.
^a Ps. 99. 4.

^b Ps. 33. 18.
^c Ps. 113. 8
^d Ps. 107. 10.
^e Cap. 33.16,23.

zice, să se întoarcă dela rele. 11 De ascultă și se supun. *Își*^f sfârșesc zilele lor cu fericire. Și anii lor cu bucurie; 12 Iar de nu ascultă: cad de sabie. Și mor prin nepricepere; 13 Da, cei nelegiuiți ^gingrămădesc *asupra-lor* mânia sa. Nu se roagă, când el îi ferecă; 14 ^hMor de tineri. Și *petrec* viața între cei desfrânați. 15 Pre cel suferind îl scapă prin suferința sa; Prin apăsare deschide urechia sa. 16 Pre tine chiar te-ar fi scos din gura apăsării. ⁱLa loc larg, unde nu *este* nevoie, Și ^jmasa ta ar fi încărcată cu ^kgrăsime. 17 Dar tu ai făcut pe deplin lucrul răului: *Deci* judecata și dreptatea te-au apucat. 18 *Și nu te măguli*, că vei amăgi mânia sa, Și speranța ^lunei mari răscumpărări să nu te rătăciască! 19 *Căci*^m lua-va oare el în seamă avuția ta! *Nu!* nici aurul, nici toate tezaurele avuției! 20 Nu-ți dori noaptea. *Noaptea* popoarelor din infern! 21 Păzește-te de a te maiⁿ întoarce la aceste cugete păcătoase. Care te-au făcut să ^oalegi mai bine moartea decât suferința. 22 Iată Dumnezeu este măreț în puterea sa: ^pCine dă învățătură ca el? 23 ^qCine-i prescrie calea sa? Și ^reiune-i poate zice: „Tu faci nedreptate?” 24 Mai bine gândește-te a ^sînălța faptele lui. Pre care oamenii le zăresc. 25 Toți oamenii le văd. Fiecare *le* privește de departe. 26 Iată, Dumnezeu *este* mare, și nu-l putem ^tpricepe. ^uNumărul anilor săi este preste toată pătrunderea. 27 El ^vtrage în sus picăturile apelor. *Care* răspândesc ploaia aburului său: 28 ^xNourii o strecor, *Și* o picură asupra oamenilor cu îmbelșugare. 29 *Cine* poate pricepe ruperea nourilor. Și bubuitul cortului său? 30 Iată, acum ^yrăspândește în juru-i lumina sa. Acum ascunde fundul mărilor. 31 Da, ^zprintr'înșii judecă pre popoare; *Și printr'înșii*^a dă de mâncare cu îmbelșug. 32 El ascunde în

mănele sale fulgerul. Și-l aruncă asupra celui, ce-i stă împotrivă. 33 ^bTunetul său îl dă de știre. *Până și turmele pre-simt* apropierea furtunii.

Incheierea cuvântării lui Elihu: Mărire lui Dumnezeu în furtună.

37 Da, la auzirea acesteia se cutremură inima mea. Și sare din locul ei. 2 Ascultați trăsnetul tunetului său. Și răsunetul, ce iese din gura lui! 3 Prin toate cerurile duce fulgerul *său*. Și-l duce până la marginile pământului. 4 În urmă-i se aude^a un bubuit: El tună din măreața sa voce; Și *fulgerile* nu le oprește, îndată ce răsună vocea sa. 5 Dumnezeu tună din minunata sa voce. El face^b lucruri mari, nepătrunse de noi: 6 ^cEl zice omătului: „Fii pe pământ!” Așa și burei și ploilor mari ale puterii sale: 7 Legând *astfel* mâna omului. ^dCa toți să recunoască lucrul său. 8 Chiar fiarele ^ese trag în peșterea lor Și se ascund în culcușul lor. 9 Dintr'o cameră dela mează-zi vine furtuna, Și dela mează-noapte frigul. 10 Prin suflarea lui Dumnezeu se face ghiata. Și apele cele mai late se strâng. 11 El stoarce nourii prin scurgerea lor: *Și* împrăstie negura *prin* lumina sa. 12 Ei se duc dintr'o parte în alta, supt conducerea sa. Ca să ^gimpliniască toate, câte le-a poruncit. Preste toată fața pământului: 13 ^hCând spre bici asupra ⁱfăpturilor sale. Când ^jspre îndurare le întrebuințază. 14 Iov, ascultă aceasta! Stă, și ^kia aminte la minunile lui Dumnezeu! 15 Oare știi cum Dumnezeu rânduește nourii. Și face să străluciască din ei fulgerul său? 16 ^lOare cunoști cumpănirea nourilor, Minunile ^mcelui Desăvârșit în înțelepciune? *Sau* cum se înferbântă vestimintele tale. 17 Când se înădușă pământul de *vântul de* meazezi? 18 Poți tu ⁿîntinde ca dansul cerul. Cel tare ca o oglindă turnată? 19 Învață-ne ce i-am putea spune? *Căci* nu

^f Isa. 1. 19, 20.
^g Rom. 2. 5
^h Cap. 15. 32.
ⁱ Ps. 18. 19.
^j Ps. 23. 5.
^k Ps. 36. 8.

^l Ps. 49. 7.
^m Prov. 11. 4.
ⁿ Ps. 66. 18.
^o Ebr. 11. 25.
^p Isa. 40. 13, 14.
^q Cor. 2. 16.

^r Cap. 34. 13.
^s Cap. 31. 10.
^t Ps. 92. 5.
^u 1 Cor. 13. 12.
^v Ps. 90. 2.

^w Ebr. 1. 12.
^x Ps. 147. 8.
^y Prov. 3. 20.
^z Cap. 37. 3.
^a Cap. 37. 13.

^b Ps. 136. 25.
^c Fapt. 14. 17.
^d 1 Reg. 18. 41.
45.

Copul 37.
^e Ps. 29. 3.
^f Apoc. 15. 3.
^g Ps. 147. 16, 17.
^h Ps. 109. 27.
ⁱ Ps. 104. 22.

^j Ps. 147. 17, 18.
^k Ps. 148. 8.
^l Esod. 9 18, 23.
^m Ezra. 10. 9.
ⁿ Cap. 38 26, 27.

^o 2 Sam. 21. 10
^p 1 Reg. 18. 45.
^q Ps. 111. 2.
^r Cap. 36. 29.
^s Cap. 36. 4.
^t Fac. 1. 6.

puteam rosti *nimic* din neștiința noastră. 20 Cine-i va spune cele ce vorbesc? Care e omul, ce dorește pierderea sa? 21 Și acum oamenii nu văd lumina cea curată, cea ascunsă în cer. Dar iată, un vânt trece, și-l curăță. 22 Dela mează-noapte ne vine aurora: O măreție înspăimântătoare a lui Dumnezeu! 23 Pre Atotputernicul *o* noi nu-l cuprindem. *p* Măreț în putere și judecată. Și plin de dreptate, el nu răspunde nimănui. 24 De aceea oamenilor, *q* temeți-vă de dânsul. *r* Înțelepții, toți împreună, nu-l pot vedeă.

Întâia curântare a Domnului către Iov. El descrie minunile creațiunii și cârmuirea lumii și combate curiozitatea lui Iov.

38 Atuncia Domnul răspuse lui Iov *a* din furtună, și zise: 2 *b* Cine este cel ce întuneacă sfatul *c* Prin cuvinte fără știință? 3 *Scoală-te, d* incinge coapsele tale ca un bărbat: Eu să te întreb, și tu să mă înveți! 4 *e* Unde erai, când am întemeiat pământul? Spune, de ai pricepere! 5 Cine a hotărât măsurile lui, de știi? Sau cine a tras măsura lui? 6 Pe ce sunt așezate temelile sale? Sau cine a pus piatra lui unghiulară. 7 *Atuncia* când stelele dimineții cântau în cor. Și toți *f* fiii lui Dumnezeu aruncau strigăte de bucurie? 8 *g* Cine a închis marea cu porți. *Atuncia* când, spărgând mitra *mumei* se arată? 9 Când îi dădui nourii de vestmânt, și întunerecul drept față: 10 Când îi *h* hotării hotarele, și i-am pus porți și zăvoare. 11 Și am zis: Până aicia să vii, și mai departe nu, și aicia *i* frângă-se sumetirea valurilor tale. 12 *j* Porumeit-ai tu cândvă dimineței? Sau însemnat-ai tu aurorei locul ei? 13 Ca să apuce de aripile pământului. Și să scuture *k* răii depe el: 14 Prefăcând *pământul*, ca sigilul pe lut. Și *cele depe el* făcându-i-se vestmânt: 15 Ca să opriască celor răi *l* lumina lor. Și să se frângă *tot m* brațul

ridicat *spre râu*. 16 *n* Ajuns-ai până la izvoarele mării. Sau umblat-ai pe fundul adâncului? 17 Deșchisu-ți-s'au *o* porțile morței? Și văzut-ai porțile umbrei morței? 18 Cuprins-ai întinsul pământului? Spune-mi, căei toate le știi! 19 Unde *este* calea către locașul luminii? Și unde-și *are* locul întunerecul? 20 Ca să le mâni la hotarele lor: Desigur, cărările *către* casa lor le cunoști: 21 Tu le cunoști, căci atunci erai *dejă* născut. Și mare *este* numărul zilelor tale? 22 Venit-ai până la *p* cămările omătului? Și văzut-ai cămările grindinei? 23 *q* Pre care le-am păstrat pentru timpul strămtorării, Pentru ziua de luptă și de rebel. 24 Pre care cale se împarte lumina? Se împrăstie vântul de răsărit preste pământ? 25 Cine *r* deșchide scurgerile torentului *de ploaie*, Și calea fulgerului? 26 Ca să plouă preste pământul nelocuit, Preste deșertul, lipsit de oameni: 27 *s* Ca să sature sălbăti-ciunea cea uscată. Și să facă să răsară colțul ierbei. 28 *t* Cine *este* părintele ploaiei? Sau cine a născut picăturile rouei? 29 Din al cui sân a ieșit ghiata? Sau *u* bruma cerului cine a născut-o? 30 *După care* se ascunde apa, *prefăcându-se* în piatră. Și fața adâncului se *v* leagă. 31 Prins-ai tu legăturile *x* Pleiadelor? Sau desprins-ai tu lanțurile Orionului? 32 Au tu faci să iasă zodiacul la timpul său. Și Ursa Mica cu fiii săi tu o conduci? 33 Cunoști tu *y* așezămintele cerului? Hotărit-ai tu domnia sa preste pământ? 34 Ridica-vei tu vocea ta către nour. Ca să te acopere mulțimea apei? 35 Au tu trimeti fulgerii, ca ei plecând, Să-ți zică: Iată-ne! 36 *z* Cine pune înțelepciune în rărunchi? Sau cine dă pricepere inimii? 37 Cine numără nourii prin înțelepciunea *sa*? Și foalele cerului, cine le revarsă? 38 De se adună pulbere și se îngroașă. Și brazdele se prind. 39 *a* Tu oare vâucezi le-

o 1 Tim. 6. 16.
p Cap. 36. 5.
q Mat. 10. 28.
r 1 Cor. 1. 26.

Capul 38.
a Nah. 1. 3.
b Cap. 34. 35.
c 1 Tim. 1. 7.

d Cap. 40. 7.
e Ps. 104. 5.
f Prov. 8. 29.
f Cap. 1. 6.

g Fac. 1. 9.
h Ps. 33. 7.
h Cap. 26. 10.
i Ps. 89. 9.

j Ps. 74. 16.
k Ps. 104. 35.
l Cap. 18. 5.
m Ps. 10. 15
n Ps. 77. 19.

o Ps. 9. 13.
p Ps. 135. 7.
q Apoc. 16. 21.
r Cap. 28. 26.

s Ps. 107. 35.
t Ps. 147. 8.
u Ps. 147. 16.
v Cap. 37. 10.

x Amos. 5. 8.
y Ier. 31. 35.
z Ps. 51. 6.
Ecl. 2. 26.
a Ps. 104. 21.

oaicii prada *sa*? Sau an doară tu alini foamea leilor tineri? 40 Când stau culcați în vizuinele lor, *Și* așteaptă, pândind în tufari. 41 ^bCine dă corbului hrana sa. Când puii săi strigă către Dumnezeu. Rătăcind fără mâncare?

Urmare: Miranile lumii animale, mărturisesc despre înțelepciunea lui Dumnezeu.

39 Știi tu timpul nașterii caprelor sălbatice? Păzit-ai tu ^afătutul cerboaicelor: 2 Numărat-ai tu lunile îngrecării lor. Sau știi tu timpul fătutului lor? 3 Ele îngenunchiază, față puilor lor. *Și* se ușurează de durerile lor. 4 Puiilor lor se îngrașă, crește supt cer. Se due, și nu se mai întorc la dânsule. 5 Cine a lăsat liber onagrul? *Și* cine a deslegat frânele asinului sălbatic? 6 ^bCăruia i-am dat deșertul drept casă. *Și* sărătura drept locuință? 7 El își râde de vuetul cetățitorilor. *Și* nu aude strigarea mânătorului: 8 Ce-și găsește în munți *este* hrana sa. *Și*-și caută pășunea ori-unde. 9 Oare-ți va lucră ^erinocerul de bunăvoie? Pune-se-va el la ierșele tale? 10 Putea-vei legă la brazdă rinocerul cu furie? Grăpa-va el văile în urma ta? 11 Încrede-te-vei lui, fiindcă mare *este* puterea lui? *Și* lăsa-vei lui lucrul câmpului tău? 12 Lăsa-te-vei pe el pentru căratul semănăturii tale. *Și* *o* va aduce el în aria ta? 13 Aripa struțului bate fără încetare. *Dar totuș* are ea oare aripa sau pana cocostăreului? 14 El încredințează pământului ouăle sale. *Și* lasă să se încălzească în nisip: 15 *Și* uită că piciorul le poate strivi. *Și* că fiarele câmpului le pot căleă. 16 Este ^dcrud cu puii săi. *ca și cum* nici n'ar fi ai săi: Deșertă-i *este* osteneala, nu poartă nici o grijă *de ei*: 17 Căci Dumnezeu l-a lipsit de înțelepciune. *Și* nu i-a ^edat pricepere. 18 *Iată-l!* cum se ridică. Râde de cal și de călărețul său. 19 Tu dat-ai putere calului. Tu îmbrăcat-ai gâtul său cu *coamă* mândră? 20 Tu-l faci să sară ca locusta? Cât de

măreț și înspăimântător *e* nechezatul său! 21 Bătând pământul, și vesel de puterea *sa*, ^fSe repede asupra celor înarmați: 22 Își râde de temere, și nu tremură. Nu dă îndărăt înaintea sabiei: 23 *Când* săgețile șueră deasupra lui. *Și* sulița și lancea lucese. 24 Nechează puternic, sapă pământul cu furie. *Și* nu are astâmpăr, de îndată ce răsună trâmbița: 25 La sunetul trâmbiței *pare* a zice: Haide! Din depărtare miroase lupta. Freamățul căpeteniilor și strigătul *armatei*. 26 Au priu înțelepciunea ta sboară uliul. *Și*-și întinde aripa sa către mează-zi? 27 Oare din porunca ta se ridică vulturul. *Și*-și ^gface cuibul său pe înălțimi? 28 El locuește și mâne pe stânci. În diuțătura stâncilor și *pe* locuri tari: 29 D'acî descoperă el prada. *Pre care* ochii săi *o* văd de departe: 30 Puiii săi *ii* sorb sângele, *Și* ^hunde *sunt* ueiși, acolo *este* și el.

Supunerea lui Iov la muștrărea lui Dumnezeu.

40 *Și* urmă Domnul, și zise lui Iov: 2 Mai voiești să te ^ajudeci cu Atotputernicul, *tu* pârătorul *său*? Muștrătorule de Dumnezeu, *mai ai* ce răspunde? 3 Atuncia răspunse Iov Domnului, și zise: 4 ^bIată, sunt preă mic: ce să-ți răspund? *Mai bine* ^evoiu pune mâna mea la gura mea! 5 Vorbî-am odată, dar nu voiu *mai* răspunde, Ba de două ori, dar nu voiu mai adăngi.

Cuvântarea a doua a Domnului, unde își descrie puterea în balaur și Leviatan.

6 ^d*Și* Domnul răspunse lui Iov din furtună, și zise: 7 *Scoală-te*, ^eînceinge coapsele tale ca un bărbat, ^fEu să te întreb, și tu să mă înveți! 8 ^gAu doar voiești să frângi dreptatea mea; Coudamna-mă-vei, spre a te îndreptă? 9 Ai tu braț ca al lui Dumnezeu; Sau detuni tu cu ^hvocea ca dânsul? 10 *De este astfel*, ⁱîmpodobește-te cu mărire și măreție. *Și* îmbracă-te cu strălucire și pompă! 11 Revarsă valurile mâniei tale; Privește pre toți ^jmândrii, și-i do-

^b Ps. 147. 9.
Mat. 6. 26.

Capitol 39.
^a Ps. 29. 9.
^b Osea 8. 9.

^c Num. 23. 22.
^d Plân. 4. 3.
^e Cap. 35. 11.

^f Ier. 8. 6.
^g Obăd. 4.
^h Mat. 24. 28.

Capitol 40.
^a Cap. 33. 13.
^b Ezra. 9. 6.

^c Cap. 29. 9.
^d Cap. 38. 1.
^e Cap. 38. 3.

^f Cap. 42. 4.
^g Rom. 3. 4.
^h Cap. 37. 5.

ⁱ Is. 93. 1.
^j Isa. 2. 12.
Dan. 1. 37.

boară; 12 Privește pre toți mândrii, și-i umilește. Și sfărâmă pe loc pe cei răi! 13 Ascunde-i pre toți în pulbere; Fața lor înveselește-o cu întunerecul! 14 Atuncia voi mărturisii și eu în lauda ta. Că dreapta ta poate să te mântuiască. 15 Iată Behemotul, pre care ca și pre tine eu l-am făcut. Ce mănâncă iarbă ca și bou. 16 Ia vezi, ce putere în coapsele sale. Și ce tărie e în mușchii pântecelui său! 17 El mișcă coada sa ca un cedru. Și nervii coapselor sale sunt întrețesuți; 18 Oasele sale sunt țevi de aramă, Și oscioarele sale drugii de fier; 19 El este capo-d'opera lui Dumnezeu; Făcătorul său i-a dăruit sabia sa; 20 Munții îi^k aduc hrana sa, Și toate fiarele câmpului joacă în juru-i; 21 Supt desişul lotului se odihnesc. Ascuns în trestie și mocirlă. 22 Desişul lotului îl acopere cu umbra sa. Sălciile pârâului îl ascund.

23 Iată, de se umple râul, el nu se spăimântă. Ar stă liniștit, chiar dacă Iordanul până la gura sa s'ar ridică. 24 Cine se va încumeta să-l atace în față! Cu latul să-i străpungă nasul!

Urmarea descrierii leviatanului.

41 Trage-vei^a Leviatanul cu undiță? Sau prinde-vei limba lui cu funie? 2 Petrece-vei papura prin nările lui, Sau străpunge-vei cu cârligul fălcile sale? 3 Îți va face oare multe rugăminti? Îți va vorbi oare cu blândețe? 4 Încheia-va legământ cu tine, Ca să-l iei serv pentru totdeauna? 5 Juca-te-vei cu el ca cu o pasăre? Sau lega-vei pre el cu un fir, spre petrecerea copilelor tale? 6 Soții face-vor din el prânzurile lor? Neguțătorii pot oare a-l împărți între dânșii? 7 Umple-vei pelea lui cu țepușe, Sau capul său cu ostia pescarilor? 8 Pune mâna ta pe dânsul: Vei ține o minte, și nu te vei mai încerca să înnoești lupta! 9 Iată, așteptarea de-al prinde este amăgită! Cazi numai la privirea lui! 10 Cine este atât de sumeț, ca să-l întarâte. Deci cine va putea stă înaintea

mea: 11^b Cine m'a îndatorit, ca să-i răsplătesc? ^cTot ce este supt întregul cer, este al meu! 12 Nu voiui tăcea de membrele sale, nici de puterea sa, Și nici de frumusețea armăturii sale. 13 Cine poate desveli poala vestmântului său. Cine se poate apropia de îndoita sa dințatură? 14 Cine poate desceleșta canaturile gurii sale? Șirurile dinților săi, Cât sunt de înspăimântătoare! 15 Minunatele părți ale zalelor sale, Strâns legate, ca supt sigil. 16 Se țin una de alta, Așa că aerul nu le străbate; 17 Una de alta lipite. Sunt prinse între dânsule, și nu se desprind. 18 Strănutatul lui face să luțiească fulgerul, Și ochii lui sunt ca geana zorilor: 19 Din gura lui isbucnesc flăcări, Și ies scânteii de foc. 20 Din nările lui iese fum. Ca dintr'un vas, ca dintr'o căldare ferbinte. 21 Suflarea lui aprinde cărbunii, Și flăcări ies din gura lui; 22 În cerbicea lui locește tăria, Și fiorul păsește înaintea sa. 23 Mușchii săi cărnoși, bine încordați. Stau ca turnați pe dânsul, neclintiți. 24 Inima lui este tare ca piatra. Da, tare ca piatra stătătoare de moară. 25 Când el se ridică, vitejii tremură. De spaimă ies din simțiri. 26 Caută cinevă a-l lovi cu sabie? Ea nu-l prinde, nici lancea, nici săgeata, nici pavăza. 27 Pentru dânsul fierul paiu este, Și arama lemn putred. 28 Săgeata nu-l face să fugă; În pleavă se prefac înainte-i pietrele praștilor. 29 Pleavă pentru dânsul este ghioaga; Și de sgomotul lăncilor își rade. 30 Poartă țesturi ascuțite supt dânsul, Ce lasă urme ca grapa în glod. 31 Ca o oală face să se elocotiască adâncul, Și prefac marea într'un amestec de mir. 32 El face să străluciască urma lui după dânsul, Și adâncul să pară cărunț de bătrânețe. 33 Nimic nu i-se aseamănă pe pământ: Este făcut, să nu cunoască frica; 34 Privește cu dispreț pre toate fiarele cele puternice, Este regele tuturilor răpitorilor.

Iov se mărturisește de păcătos.

42 Atuncia Iov răspunse Domnului, și zise: ² Știu, că ^a toate le poți. Și că hotărîrii tale nimenea nu se poate împotrivi. ³ ^b „Cine este cel ce întuneacă sfatul cu nepricepere?” Da, vorbiam de cele ce nu înțelegeam. ^c Lucruri mai înalte decât mine, pre care nu le puteam pătrunde. ⁴ Ascultă, rogu-te, și să vorbeșe: ^d „Te voi întrebă, și tu myată-mă!” ⁵ Cu auzul urechilor mele auzisesem de tine. Dar acum și ochiul meu te vede: ⁶ De aceea îmi ^e întorc cuvântul. Și mă căsesc în pulbere și cenușă.“

Dumnezeu desvîmuește pe Iov împotriva prietenilor săi.

⁷ Și după ce vorbi Domnul aceste cuvinte către Iov, zise Domnul către Elifaz, Temaneul: Aprinsu-s'a mânia mea asupra ta și asupra celor doi amici ai tăi: căci voi n'ati vorbit așa de drept de mine, ca servul meu Iov. ⁸ Și acum luați-vă ^f șapte tauri și șapte berbeci, și ^g mergeți la servul meu Iov, și aduceți-i ardere de tot pentru voi: și servul meu, Iov, se va ^h rugă pentru voi, căci eu îl voi primi, ca să nu vă fac *după* neînțelepciunea voastră; căci voi n'ati vorbit drept de mine, ca servul meu Iov.

⁹ Deci se duseră Elifaz, Temaneul, și Bildad, Șubeul, și Zofar, Naamateul, și

facută precum le zisese Domnul: și Domnul bine-primi pre Iov.

Dumnezeu binecuvîntează pe Iov, mai mult ca înainte.

¹⁰ Și Domnul scoase pre Iov din miselia sa, după ce se rugă pentru amicii săi: și Domnul redădu ⁱ jîndoit lui Iov toate câte avusese. ¹¹ Atuncia veni ră la dănsul ^k toți frații săi, toate surorile lui și toți cunoscutii săi de mai înainte, și mâncară cu dănsul pâinea în casa lui, și compătimiră pentru dănsul, și-l mângăiară de toate relele, pre care Domnul le adusese preste el: și-i dădură fiecare câte o kesită (*o monedă de argint*), și fiecare câte un inel de aur.

¹² Așa Domnul binecuvîntă mai mult ^l starea depe urmă a lui Iov, decât cea dintâiu, și el avu patru sprezece mii de oi, șase mii decămile, și o mie de părechi de boi, și o mie de asine. ¹³ Și avu șapte fii și trei fete; ¹⁴ Și chieamă numele unuia Iemima, și numele celei a doua Kezia, și numele celei a treia Keren-Happuc. ¹⁵ Și nu se află în tot pământul acela nici o femeie așa de frumoasă ca fetele lui Iov; și părintele lor le dădu moșteniri între frații lor.

¹⁶ Și Iov trăi după aceasta o sută patruzeci de ani, și văzù pre fiii săi și pre fiii fiilor săi, patru generațiuni. ¹⁷ Și muri Iov bătrân și sătul de zile.

CARTEA PSALMIOR.

Cartea întâia. Fericirea erlavioșilor. Nefericirea nelegiuitorilor.

1 Fericit ^a bărbatul, care nu umblă în sfatul nelegiuitorilor. Și în calea păcătoșilor nu stă. Și ^b în scaunul derăzătorilor nu șeade: ² Ci în legea Domnului este ^c plăcerea lui. ^d Și în legea lui eugetă ziua și noaptea. ³ Acela este ca pomul ^e sădit lângă eurgerea apelor, Care

fructul său îl dă la timpul său, și a căruia frunză nu vestejește. Și tot ce el face ^f prosperează. ⁴ Nu așa sunt nelegiuitorii. Ci ^g ca pleava, pre care o spulberă vântul. ⁵ De aceea nelegiuitorii nu se vor putea ține la judecată. Nici păcătoșii în adunarea dreptilor: ⁶ Căci ^h Domnul cunoaște calea dreptilor, Dar calea nelegiuitorilor va peri.

Capul 42. ^a Ps. 40. 5. ^b Mat. 5. 24. ^c Isa. 40. 2. ^d Marc. 10. 27. ^e Cap. 38. 3. ^f Luc. 18. 27. ^g Ezra. 9. 6. ^h Cap. 38. 2. ⁱ Num. 23. 1. ^j Ps. 14. 7. ^k Luc. 5. 11. 16. ^l Ioan. 6. 16. ^m Luc. 5. 11. ⁿ Cap. 19. 13.

PSALMI. ^a Ps. 119. 35. ^b Ps. 47. 92. ^c Ps. 1. ^d Prov. 4. 14. 15. ^e Ps. 26. 4. ^f Fac. 39. 3. 23. ^g Isa. 3. 10. ^h Iov. 21. 18. ⁱ Osea. 13. 3. ^j Ps. 37. 18. ^k Nah. 1. 7. ^l Ioan. 10. 14. ^m 2 Tim. 2. 19. ⁿ Ios. 1. 8. ^o Ier. 17. 8. ^p Ezech. 47. 12.

Prorocire despre împărăția fiului lui Dumnezeu și biruința asupra dușmanilor săi.

2 De ce ^as'au infuriat popoarele. Și națiunile eugetă deșerte? **2** Regii pământului s'au răsculat. Și mai marii împreună se sfătuesc. Asupra Domnului și asupra ^bUnului său *zicând*: **3** ^cSă rupem legăturile lor. Și să lepădăm de la noi funiile lor! **4** ^dCel ce locuște în cer ^erăde. Domnul își bate joc de dânsii: **5** Atuncia va vorbi către dânsii în mânia sa. Și în aprinderea sa îi va spăimânta: **6** „Uns-am, zice-vă el, pre regele meu în Sion, ^fmuntele meu cel sfânt.” **7** Voiu proclamă așezământul său: Domnul a zis către mine: **8** ^g„Tu ești fiul meu. Astăzi te-am născut. **9** ^hCere de la mine: Și-ți voi da popoarele drept moștenire. Și marginile pământului drept stăpânire: ⁱTu cu sceptru de fier îi vei zdrobi. Ca vasele olarului îi vei sfărâma.” **10** Și acum, regilor, înțelepțiți-vă. Învățați-vă judecatori ai pământului! **11** ^jServiți Domnului cu frică. Și bucurați-vă ^kcu cutremur! **12** ^lSărutați pre fiu, ca să nu se mânie. Și să *nu* pieriți în cale: Căci ^mmânia lui curând se aprinde: ⁿFerice de toți, cari se încred într'insul!

Încrederea în Dumnezeu în potriua tutulor dușmanilor săi.

3 Un psalm al lui David, când a fugit de fiul său Absalom. **2** Doamne, ^acât de mulți sunt inamicii mei! Mulți se răscoală asupra-mi. **3** Mulți zic de sufletul meu: ^b„Pentru dânsul nu e nici un ajutor la Dumnezeu. Sela.” **4** Dar tu, Doamne, ești ^cscut în jurul meu. Mărirea mea, și ^dînălțătorul capului meu. **5** Cu vocea mea am strigat către Domnul. Și ^eel mi-a răspuns din ^fmuntele său cel sfânt. Sela. **6** ^gEu m'am culcat, și am adormit; Desteptatu-m'am, căci Domnul mă sprijinește. **7** ^hNu mă tem de miriadele poporului, Care s'au rânduie asupra-mi

de jur împrejur. **8** Scoală-te, Doamne, ajută-mă. Dumnezeuul meu, ⁱCăci tu ai bătut *preste* fălci pre toți inamicii mei: Dintii nelegiuitorilor i-ai zdrobit **9** ^jLa Domnul *este* mântuire, Preste poporul tău este binecuvântarea ta. Sela.

Rugăciunea de seară al lui David, plină de credință împotriva dușmanilor. Dumnezeu dă de rușine pe prietenii descurajați.

4 Un psalm al lui David de cântat pe coarde. **2** Răspunde-mi, când strig. Dumnezeuul dreptății mele! Din strâmtorare la loc larg m'ai scos: Îndură-te de mine, și ascultă rugă mea! **3** O voi, fiii oamenilor! Până când mărirea mea va fi spre batjocură? *Până când* veți iubi deșertăciunea, și veți cănta minciuna? Sela. **4** Aflați deci, că ^aDomnul și-a ales pre cel cuvios: Domnul aude, când strig către dânsul. **5** ^bCutremurați-vă, și nu păcătuiți. ^cCugetați în inimile voastre Pe patul vostru, și tăceți. Sela. **6** Jertfiți ^djertfele de dreptate. Și ^eîncredeți-vă în Domnul. **7** Mulți zic: „Cine ne va arăta fericirea? ^fÎnaltă preste noi lumina feței tale, Doamne! **8** Tu ai dat ^gveselie în inima mea. Mai mare decât în timpul *când* grăul și mustul lor erau cu îmbelșugare. **9** ^hÎn pace mă voiu culca, și voiu dormi: ⁱCăci numai tu, Doamne, mă faci să locuiesc în siguranță.”

Rugăciunea de dimineață a lui David plină de încredere în ajutorul lui Dumnezeu drept, în potriua dușmanilor săi nelegiuitori.

Un psalm al lui David, de cântat pentru moștenire. **2** Ascultă, Doamne, cuvintele mele și ia aminte la gândirea mea. **3** Ascultă ^avocea strigării mele, regele meu și Dumnezeuul meu! Căci ^brogu-mă ție: Doamne, de dimineață vei auzi ^cvocea mea: **4** De dimineață *mă* voiu îndreptă către tine, și te voiu pândi. **5** Căci tu nu ești un Dumnezeu, căruia să-i placă nedreptatea.

<i>P</i> s. 2	<i>g</i> Fapt. 13. 33.	Ioan. 5. 23.	<i>b</i> 2 Sam. 16. 8.	Prov. 3. 24.	Apoc. 7. 10.	<i>d</i> Deut. 33. 19,	<i>i</i> Lev. 25. 18, 19
<i>a</i> Ps. 46. 6.	<i>h</i> Ps. 22. 27.	<i>m</i> Apoc. 6. 16, 17.	Ps. 71. 11.	<i>h</i> Ps. 27. 3.	—	Ps. 50. 14.	Deut. 12. 10.
<i>b</i> Ps. 45. 7.	<i>h</i> Dau. 7. 13, 14.	<i>n</i> Ps. 34. 8.	<i>c</i> Fac. 15. 1.	<i>i</i> Iov. 16. 10.	<i>P</i> s. 4.	2 Sam. 15. 12.	—
Ioan. 1. 41.	<i>i</i> Ps. 89. 23.	Rom. 9. 33.	Ps. 28. 8.	<i>P</i> s. 58. 6.	<i>a</i> 2 Tim. 2. 19.	<i>e</i> Ps. 37. 3.	<i>P</i> s. 5.
<i>c</i> Ier. 5. 5.	<i>j</i> Apoc. 2. 27.	1 Pet. 2. 6.	<i>d</i> Ps. 27. 6.	<i>j</i> Prov. 21. 31.	<i>b</i> Efes. 4. 26.	<i>f</i> Num. 6. 26.	<i>a</i> Ps. 3. 4.
<i>d</i> Ps. 11. 4.	<i>j</i> Ebr. 12. 28.	—	<i>e</i> Ps. 34. 4.	Isa. 43. 11.	<i>c</i> Ps. 77. 6.	<i>g</i> Isa. 9. 3.	<i>b</i> Ps. 65. 2.
<i>e</i> Ps. 37. 13.	<i>k</i> Filip. 2. 12.	<i>P</i> s. 3.	<i>f</i> Ps. 2. 6.	Ioan. 2. 9.	2 Cor. 13. 5.	<i>h</i> Iov. 11. 18, 19.	<i>c</i> Ps. 30. 5.
<i>f</i> 2 Sam. 5. 7.	<i>l</i> Fac. 41. 40.	<i>a</i> 2 Sam. 15.	<i>g</i> Lev. 26. 6.				

Cel rău cu tine nu va locui: ⁶ Smințitii nu vor putea sta înaintea ochilor tăi: Tu pre toți făcătorii de rele îi urăști: ⁷ Tu pre cei ce vorbesc minciuni îi pierzi. / Bărbatul sângiurilor și cel înșelător uricios este Domnului. ⁸ Iar eu întru mulțimea îndurării tale voi întra în casa ta. Și mă voi închina ⁹ în sfântul tău templu întru frica ta. ⁹ Doamne, ^hcondu-mă prin dreptatea ta: pentru cei ce mă pândesc. ⁱ Îndreaptă înaintea mea calea ta: ¹⁰ Căci în gura lor nu este adevăr. Lăuntru lor *este* însuși răutatea. ^j Gâtleejul lor un mormânt deschis. ^k Limbele lor lingusec. ¹¹ O Dumnezeule, judecă-i. Ca ^l să cadă prin plămuirile lor: Pentru mulțimea fărădelegilor lor alungă-i. Căci s'au răsculat asupra-ți. ¹² Dar să se ^m bucure toți cei ce se încred în tine. În vezi să se veseliască. și tu să-i aperi. Și să se laude întru tine cei ce iubesc numele tău. ¹³ Căci tu, Doamne, ⁿ binecuvintezi pre cel drept. Ca *cu* un sent îl acoperi cu bunăvoința ta.

Rugăciune de pocăință în dureri trapești și suferențe. Nădejde în ajutorul Domnului.

6 Un psalm al lui David de cântat pe opt coarde. ² ^a Doamne, nu mă muștră în mânia ta. Și nici nu mă pedepsi în urgia ta. ³ ^b Îndură-te de mine. Doamne, căci slab *sunt*; ^c Vindecă-mă. Doamne, căci cutremuratu-s'au oasele mele. ⁴ Chiar și sufletul meu s'a cutremurat foarte: Și tu, Doamne, ^d până când? ⁵ Reintoarce-te, Doamne, mântue sufletul meu: Ajută-mă pentru îndurarea ta. ⁶ ^e Căci în moarte nu este aducere-aminte de tine. În infern cine te va lauda? ⁷ Obosit-am de suspinare. În toată noaptea scald patul meu. În lacrimile mele moiu așternutul meu: ^f Ochii mei se tolesc de mâhnire. Îmbătrânesc din cauza tuturor inamicilor mei. ⁹ ^g Depărtați-vă dela mine, toți făcătorii de rele! Căci Domnul a auzit

vocea plângerii mele. ¹⁰ Domnul a auzit cererea mea. Domnul primește rugă mea. ¹¹ Să se rușineze și să se spăimânte foarte toți inamicii mei. Într-o clipă să se întoarcă rușinați.

Dumnezeul cel drept scapă nevinovăția lui David împotriva dușmanului nedrept.

7 Nevinovăția lui David despre care a cântat Domnului pentru cuvintele lui Cuș, Beniaminitul. ² Doamne, Dumnezeul meu, incredumă-ție, ^a Mântue-mă de toți cei ce mă urmăresc, și scapă-mă: ³ ^b Ca să nu răpiască ca un leu sufletul meu. ^c Sfășându-l, fără *să fie* cine să mă scape. ⁴ Doamne, Dumnezeul meu, ^d de am făcut aceasta. De *este* ^e nedreptate în mânele mele. ⁵ De am răsplătit cu rău celui ce trăia în pace cu mine. De *f* am prădat pre inamicul meu fără cuvânt: ⁶ Inamicul *meu* să urmăriască sufletul meu, și să-l ajungă. Să calce la pământ viața mea. Și sufletul meu în pulbere să-l tragă. Sela. ⁷ Ridică-te, Doamne, în mânia ta. ^g Înaltă-te împotriva furiei inamicilor mei. Și ^h scoală-te pentru mine, poruncește judecată. ⁸ Și adunarea popoarelor să te înconjoare. Și pune-te deasupra-i în înălțime. ⁹ Doamne, judecă popoarele: Judecă-mă, Doamne, ⁱ după dreptatea mea. Și după neprihănirea mea. ¹⁰ Pună-se capăt rezelor celor nelegiuiți. Și întărește pre cel drept: ^j Căci cercător al inimelor și al rărunchilor *este* Dumnezeul cel drept. ¹¹ Sentul meu *este* la Dumnezeu. Ajutătorul celor ^k drepti la inimă. ¹² Dumnezeu *este* judecător drept. Și Dumnezeu, ce se mânie pe toată ziua asupra celor nelegiuiți. ¹³ De nu se căește, el ^l ascute sabia sa. Arcul său îl întinde, și-l îndreaptă: ¹⁴ Și asupra lui îndreaptă armele morții. ^m Săgețile sale, *pre care* le-a făcut arzătoare. ¹⁵ ⁿ Iată, *nelegiuitul* zămisleşte nedreptate, și umblă îngreac cu răutate. Și naște deșertăciunea: ¹⁶ A săpat groapă, și a adâncit-o:

^d Hab. 1. 13.

ⁱ Ps. 25. 4.

ⁿ Ps. 115. 13.

^c Osea. 6. 1.

^g Ps. 119. 115.

^b Isa. 38. 13.

^g Ps. 94. 2.

^k Ps. 125. 4.

^e Apoc. 21. 8.

^j Luc. 11. 41.

—

^d Ps. 90. 13.

^e Ps. 50. 22.

^h Ps. 44. 23.

^l Deut. 32. 41.

^f Ps. 55. 23.

Rom. 3. 13.

—

^e Isa. 38. 18.

^d 2 Sam. 16. 7, 8.

ⁱ Ps. 18. 20.

^m Deut. 32. 23, 42.

ⁿ Deut. 32. 23, 42.

^j 1 Reg. 8. 29.

^k Ps. 62. 4.

^{Ps.} 6.

^f Iov. 17. 7.

^e 1 Sam. 24. 11.

^j 1 Sam. 16. 7.

^l Iov. 15. 35.

ⁿ Iov. 15. 35.

^h Ps. 35. 38.

^l 2 Sam. 15. 31.

^σ Ps. 38. 1.

^l Plau. 5. 17.

^{Ps.} 7.

^f 1 Sam. 24. 7.

^{Apoc.} 2. 23.

^{Iac.} 1. 15.

^h Ps. 25. 5.

^m Isa. 65. 13.

^b Ps. 41. 4

^a Ps. 31. 15.

^oDar va cădea în groapa ce a făcut. 17^pÎntoarce-se-va răutatea lui pe capul său însuși. Și pe ehiar creștetul lui pogori-se-va silnicieile sale. 18 Lăuda-voiu pre Domnul după dreptatea lui. Și voiu cânta numelui Domnului, celui Prea Înalt.

Mărire lui Dumnezeu în creațiune. Josimea și înălțimea fiului omului.

8 Un psalm al lui David de cântat pe Ghittith. 2 Doamne, Domnul nostru! Cât de ^amăreț este numele tău în tot pământul: *Tu*, cel ce ^bai pus măreția ta preste cer! 3 ^cDin gura pruncilor și a sugătorilor *Ti*-ai întemeiat puterea. Pentru inamicii tăi. Ca să amuțești pre ^dinamic și răz bunător. 4 Când ^eprivesc cerurile tale, lucrul degetelor tale. Luna și stelele, pre care tu le-ai așezat: 5 ^fCe *este* omul, de-ți amintești de dânsul. Și fiul omului, de iei seamă la el? 6 Cu puțin mai mic decât ingerii l-ai făcut. Cu onoare și cu mărire l-ai încoronat: 7 ^gL-ai făcut domn preste lucrurile mânilor tale, ^hToate le-ai pus supt picioarele lui: 8 Toate oile și *toți* boii. Ba și fiarele câmpului; 9 Paserile cerului și peștii mării, *Tot* ce străbate cărările mării. 10 Doamne, Domnul nostru! Cât de măreț *este* numele tău în tot pământul?

Cântare de mulțumită pentru scăparea de dușmani și rugă pentru ajutor.

9 Un psalm al lui David, despre frumoasa tinerețe. 2 Lăuda-voiu pre Domnul din toată inima mea. Spune-voiu toate minunile tale; 3 Mă voiu bucura și mă voiu ^alănda întru tine, Voiu cânta numelui tău, ^bPreainalte! 4 Pentru că inamiciei mei se întoarseră îndărăt. Căzură și pieriră înaintea feței tale. 5 Căci tu ai apărat dreptul meu și judecata mea. Șezând pre scaun ca un judecător al dreptății. 6 Muștrat-ai popoarele, Pierdut-ai pre cei nelegiuiți. Numele lor ^cl-ai stins în veci și nesfârșit. 7 *În* ruină

de veci sfârșitu-s'a inamicul, Și cetățile sale le-ai dărâmat; Pierit-a amintirea lor. 8 ^dDar Domnul va tronă în veci. Pus-a scaunul său spre judecată: 9 Și ^eel lumea cu dreptate va judecă. Cu îndreptare va judecă popoarele. 10 Da. ^fDomnul este scăpare celui apăsat, Scăpare în timp de strâmtorare: 11 În tine se încred cei ce ^gcunosc numele tău. Căci tu nu părăsești pre cei ce te caută. O Doamne! 12 Cântați Domnului ce locnește în Sion. ^hDați în știre între popoare de faptele sale! 13 ⁱCăci el, răz bunătorul sângelui, își aduce aminte de ei. Nu uită strigarea sârmanilor. 14 Îndură-te de mine. Doamne! Privește miselia mea din *partea* celor ce mă urăsc. Tu, care mă ridici din porțile morții: 15 Pentru ca să spun toate laudele tale, în porțile ficei Sionului, Ca să mă ^jbucur de ajutorul tău. 16 ^kPopoare s'au cufundat în groapa, ce ele au făcut-o; În cursa, pre care au ascuns-o, s'a prins piciorul lor. 17 Făcutu-s'a ^lcunoscut Domnul, făcând judecată; Împletind pre cel rău în ehiar lucrul mânilor sale. ^mHiggaion, Sela. 18 În mormânt se vor reîntoarce nelegiuiții, Toate popoarele ⁿce uită pre Dumnezeu. 19 ^oCăci nu pentru totdeauna va fi uitat sârcaul. *Nici* în veci se va pierde ^psperanța sârmanilor. 20 Scoală-te, Doamne, ca să nu se îndărătniciască muritorul; Ca popoarele să fie judecate înaintea feței tale. 21 Însuflă, Doamne, în ei temerea: Ca să cunoască popoarele, *că nu sunt decât* oameni! Sela.

Tânguire pentru zăbovirea ajutorului dumnezeesc, când dușmanii se însemețesc și rugăciune pentru scăparea asupraștilor.

10 De ce, Doamne, stai departe. Te ascunzi în timpurile de strâmtorare? 2 Nelegiuitul în mândria sa urmărește pre cel sârman: O! ^ade s'ar prinde ei înșiși în planurile, pre care le-au născocit! 3 Căci nelegiuitul se

^o Est. 7. 10.
Prov. 5. 22.
Ecl. 10. 8.
^p 1 Reg. 2. 32.
Est. 9. 25.

Ps. 8.
^a Ps. 148. 13.
^b Ps. 113. 4.
^c Mat. 11. 25.
1 Cor. 1. 27.

^d Ps. 44. 16.
^e Ps. 111. 2.
^f Ebr. 2. 6.
^g Fac. 1. 26, 28.
^h 1 Cor. 15. 27.

Ps. 9.
^a Ps. 5. 11.
^b Ps. 56. 2.
^c Prov. 10. 7.
^d Ps. 102. 12, 26.

Ebr. 1. 11.
^e Ps. 96. 13.
^f Ps. 32. 7.
^g Ps. 91. 14.
^h Ps. 107. 22.

ⁱ Fac. 9. 5.
^j Ps. 13. 5.
^k Ps. 7. 15, 16.
Prov. 5. 22.

^l Esod. 7. 5.
^m Ps. 19. 14.
ⁿ Iov. 8. 13.
^o Ps. 12. 5.

^p Prov. 23. 18.
—
^q Is. 10.
^a Ps. 7. 16.

^bfăleşte în dorințele sufletului său. Și ^csgârcitul blestemă și defaimă pre Domnul. 4 Nelegiuitul în mândria sa zice: ^d„El nu pedepsește: Nu este Dumnezeu”, acestea sunt toate ^eeugetările lui. 5 Căile sale prosperează în tot timpul. Departe ^fsunt judecățile tale de dânsul: Pre toți inamicii săi ^gii suflă. 6 ^hEl zice în inima sa: „Nu mă voi elăti, ⁱVoiu rămâne din generațiune în generațiune. Și nici odată nu voi fi în nevoie”.

7 ^jGura sa este plină de blestem, de vicleșug și de amărăciune. ^kSupt limba sa este răutate și ^lnedreptate. 8 El șade la pândă prin curți. ^mÎn locuri ascunse ucide pre cel nevinovat. ⁿOchii săi pândesc pre cel nefericit. 9 ^oEl pândeste în loc ascuns, ca un leu în tufar: Pândește, ca să prindă pre cel sărman; El prinde pre cel sărman, trăgându-l în cursa sa. 10 El se tupilează, se pleacă. Și nefericirii cad supt laba lui. 11 El zice în inima sa: „Dumnezeu uită: ^pEl ascunde fața sa, nu vede nici odată”. 12 Scoală-te, Doamne! Dumnezeule, ^qridică mâna ta! Nu uită pre cei sărmani! 13 Pentru ce defaimă nelegiuitul pre Dumnezeu. Și zice în inima sa: „Tu nu pedepsești?” 14 Tu vezi *aceasta*; Căci tu privești amărăciunea și întristarea, spre a le păstră în mâinile tale: Tie ^rți-se încredințează nefericitul: ^sOrfanului tu îi ești ajutor; 15 ^tSfârâmă brațul nelegiuitului și al răului. Pedepsește răutatea sa, ca să piară de dinaintea ta.

16 ^uDomnul este rege din veci și în veci. Perî-vor popoarele din pământul său. 17 Dorința celor sărmani ai ascultat-o, Doamne! Tu ^vîntărești inima lor, și faci să asculte urechia ta. 18 Ca să ^xfaci dreptate celui orfan și celui apăsat, Ca omul depe pământ să nu se mai teamă.

Strămtorat de dușmanii săi, David se bizuește în Dumnezeu.

11 Un psalm al lui David, de cântare. 2 ^aÎn Domnul mă încred; ^bCum de ziceți sufletului meu: „Sboară în munții voștri ca pasărea?” 3 Căci iată, ^cnelegiuiții întind arcu. ^dAșează săgețile lor pe coardă. Ca să săgeteze în întunecere pre cei drepti cu inimă. 4 *Căci* ^etemeliile de se surpă. Dreptul ce poate să facă? 5 ^fDomnul în sfântul său templu, Domnul, al cărui ^gtron este în cer. ^hOchii săi privesc, pleoapele sale ceareă pre fiii oamenilor. 6 Domnul ⁱceareă pre cel drept, iar pre cel nelegiuit și pre cel ce iubește silnicia, urăște sufletul său: 7 ^jEl va face să plouie preste cei nelegiuiți Fulgere, foc și pucioasă: Vânt arzător ^kva fi partea păharului lor. 8 Căci drept este Domnul, ^ldreptate iubește el. Dreptii văd ^mfața lui.

Tânguire despre scăderea erlavioșilor și sporirea nelegiuiților. Încrederea în ajutorul dumnezeesc.

12 Un psalm al lui David de cântat pe opt coarde. 2 Ajută, Doamne, căci ^acuvioșii se împuținează, Cei credincioși se sfârșesc dintre fiii oamenilor. 3 ^bDeșerte vorbesc unul altuia, ^cCu buze lingușitoare, cu inimă fătarnică vorbesc. 4 Stârpește, Doamne, toate buzele lingușitoare, Limba celor ce vorbește ^dcu sumeție; 5 Cari zic: „Prin limbile noastre suntem puternici, Buzele noastre sunt cu noi: cine ne este domn?” 6 Pentru apăsarea săracilor, pentru suspinul lipsiților, ^eMă voi scula acum, zice Domnul. ^fÎl voi mântui pe cel ce ^grăvnește. 7 Cuvintele Domnului sunt ^hcuvinte curate, Argintul curățit în cup-tor de pământ, curățit de șapte ori. 8 Tu, Doamne, îi vei păzi, li vei apăra de generațiunea aceasta în veci. 9 *Căci* nelegiuiții umblă pretutindenea, Când mișelia se înalță între fiii oamenilor.

^b Ps. 94. 4. ^h Ps. 30. 6. ⁿ Ps. 17. 11. ^t Ps. 37. 17. ^a Ps. 56. 11. ^f Hab. 2. 20. ⁱ Ps. 45. 7. ^c Ier. 9. 8.
^c Rom. 1. 32. ⁱ Eccl. 8. 11. ^o Mic. 7. 2. ^u Ps. 29. 10. ^g Fapt. 7. 49. ^m Iov. 36. 7. ^d Rom. 16. 18.
^d Ps. 14. 2. ⁱ Apoc. 18. 7. ^p Ezech. 8. 12. ^v Dan. 4. 34. ^h Apoc. 4. 2. ¹ Pet. 3. 12. ^d Dan. 7. 8, 25.
^e Ps. 14. 1. ^j Rom. 3. 11. ^q Mic. 5. 9. ^v 1 Cron. 29. 18. ^h Ps. 33. 13. ⁱ Ps. 33. 13. ^e Isa. 33. 10.
^f Prov. 24. 7. ^k Iov. 20. 12. ^r 2 Tim. 1. 12. ^x Isa. 11. 4. ⁱ Iao. 1. 12. ^f Ps. 12. ^f Ps. 10. 5.
^g Isa. 26. 11. ^l Ps. 12. 2. ¹ Pet. 1. 19. — ^j Ezech. 38. 22. ^a Mic. 7. 2. ^g Prov. 30. 5.
^g Ps. 12. 5. ^m Hab. 3. 14. ^s O-ea. 14. 3. — ^k Fac. 43. 31. ^b Ps. 10. 7. —

*Der după ajutorul ce a zăbovit mult timp sub
asuprirea dușmanilor. Nădejde sigură în bună-
tatea lui Dumnezeu.*

13 Un psalm al lui David de cântat. **2** Până când, Doamne, de tot mă vei uita? ^a Până când vei ascunde fața ta dela mine? **3** Până când voi pune sfaturi în sufletul meu. Dureri în inimă, ziua și noaptea? Până când se va înălța înamicul meu asupra-mi? **4** O, privește-mă, răspunde-mi, Doamne, Dumnezeul meu! ^b Luminează ochii mei. ^c ca să nu dorm *somnul* morții: **5** ^d Ca să nu zică înamicul meu: „L-am învins;“ Nici să se bucure apăsătorii mei, că mă clătesc. **7** Iar eu ^e în îndurarea ta m'am încrezut; Veseli-se-va *deci* inima mea de ajutorul tău: Cânta-voiu Domnului, Căci ^f mi-a făcut bine!

*Oftare după mântuirea din corupțiunea gene-
rală a oamenilor.*

14 Un psalm al lui David de cântat. **2** ^a Nebunul zice în inima sa: „Nu este Dumnezeu!“ ^b Stricați, urîți sunt în lucrările lor, Nici unul nu face bine. **3** ^c Domnul din cer se uită preste fiii oamenilor. Să vadă, de este vre-un înțelept, Care caută pre Dumnezeu: **4** ^d Toți s'au abătut, S'au stricat de tot, Nimenea nu face bine, nici unul chiar. **5** Au n'au pricepere toți făcătorii de rele, *Toți* câți ^e mânâncă pre poporul meu, *Precum* ar mânca pânc? ^f Domnului nu s'au rugat: **6** *Deci* cutremur i-a cuprins; Căci Dumnezeu este cu generațiunea celui drept. **7** Ați rușinat sfatul celui sărac; Dar Domnul *este* ^g scăparea sa. **8** ^h O, de *ar veni* din Sion mântuirea lui Israel! ⁱ Când Domnul va întoarce prizonierii poporului său, Bucura-se-va Iacob, vesele-se-va Israel.

Cine stă în fața lui Dumnezeu.

15 Un psalm al lui David. **2** Doamne, ^a cine va locui în cortul tău? Cine va petrece în ^b muntele tău cel sfânt? **3** ^c Cel ce umblă cu neprihănire și face

dreptate, Și ^d vorbește adevăr în inima sa; **4** ^e Nu clevețește cu limba sa, Nu face rău aproapelui său, Și ^f nu aduce rușinare asupra amicului său; **5** ^g În ochii căruia cel vrednic de despreț este urit, Și pre cei ce se tem de Domnul îi onorează, *Acela*, de s'a ^h jurat, *chiar* și în paguba sa, nu-și schimbă *cuvântul*! **6** ⁱ Banii săi nu-i dă cu camătă. Și mită în contra celui nevinovat nu ia: Cel ce face aceste în veci ^j nu se va clăti.

Frumoasa moștenire a sfântului și mântuirea sa de moarte.

16 O cântare de aur a lui David. **2** Păzește-mă, Dumnezeule; ^a Căci ție mă incred. **3** Zis-am Domnului: „Tu ești Dumnezeu meu! ^b Afară de tine nu *afiu* fericire“: **4** Și sfinților, ce sunt pe pământ: „Voi *sunteți* cei aleși, *în cari afiu* toată plăcerea mea.“ **5** Durerea își înmulțesc cei *ce* aleargă *după* un alt zeu: Eu nu voi aduce libațiunile lor de sânge, ^c Și nici nu voi lua numele lor pe buzele mele. **6** ^d Domnul *este* partea moștenirii mele și ^e paharul meu, Tu susții sortul meu. **7** Moștenirea mi-a căzut în *locuri* plăcute, Da, plăcută mi-i moștenirea. **8** Binecuvintez pre Domnul, care mi-a dat sfat, Încă și noaptea măindeamnă ^f rărunchii mei. **9** ^g Pururea pun pre Domnul înaintea mea, ^h El îmi *stă* de a dreapta, ⁱ nu mă voi clăti. **10** De aceea bucure-se inima mea, și ^j veselească-se sufletul meu. Și în siguranță locuește corpul meu. **11** ^k Căci tu nu vei lăsa infernului ^l sufletul meu, Nici nu vei lăsa pre cuviosul tău să vază mormântul; **12** Tu-mi faci cunoscută ^m calea vieții: Plinătatea bucuriilor ⁿ de dinaintea feței tale; Căci la dreapta ta *sunt* desfătări fără capăt.

Rugăciunea nevinovăției spre a scăpa de viclenia vrăjmașilor puternici și bogați.

17 O rugăciune al lui David. **2** Ascultă, Doamne, nevinovăția, Ia a-

Ps. 13.
a Isa. 59. 2.
b Ezra. 9. 8.
c Ier. 51. 39.
d Ps. 25. 2.
e Ps. 33. 21.

f Ps. 116. 7.
—
Ps. 14.
a Ps. 10. 4.
b Rom. 3. 10, etc.
c Ps. 33. 13.

d Rom. 3. 10, 11, 12.
e Ier. 10. 25.
f Amos. 8. 4.
g Isa. 64. 7.
h Ps. 9. 9.
i Ps. 53. 6.

j Iov. 42. 10.
—
Ps. 15.
a Ps. 24. 3, etc.
b Ps. 2. 6.
c Isa. 33. 15.
d Efes. 4. 25.

e Ps. 34. 13.
f Esod. 23. 1.
g Est. 3. 2.
h Jude. 11. 35.
i Esod. 22. 25.
j 2 Pet. 1. 10.
—

Ps. 16.
a Ps. 25. 20.
b Iov. 22. 2. 3.
c Rom. 11. 35.
d Osea. 2. 16, 17
e Ier. 10. 16.
f Plân. 3. 24.

e Ps. 11. 6.
f Ps. 17. 3.
g Fapt. 2. 25, etc.
h Ps. 73. 23.
i Ps. 15. 5.
j Ps. 30. 12.

k Fapt. 2. 27, 31.
l Lev. 19. 28.
m Mat. 7. 14.
n 1 Cor. 13. 12.
o Ioan. 3. 2.
—

minte strigarea mea. Ia în urechi ruga
 mea din buze fără vielenie. 3 Iese drep-
 tul meu din fața ta; Ochii tăi vadă drep-
 tatea. 4 Tu ai cercat inima mea. ^aCer-
 catu-*o*-ai noaptea: ^bCercatu-*m*'ai, și n'ai
 aflat *nimic*: Cugetarea *rea* n'a trecut
 prin gura mea. 5 În faptele oamenilor,
 după cuvântul buzelor tale. Feritu-*m*'am
 de cărările celui fărădelege, 6 ^cÎntă-
 rind pașii mei în căile tale: Picioarele
 mele nu s'au clătuit. 7 ^dTe chiem. Dum-
 nezeule; căci tu te-ai deprins a mă auzi;
 Pleacă urechia ta către mine, ascultă
 cuvântul meu; 8 ^eMinunate fă indu-
 rările tale, Tu, cel ce măntuești eu
 dreapta ta. Pre cei ce se încred în tine
 de cei ce stau împotriva ta! 9 ^fPă-
 zește-mă ca lumina ochiului, ^gSupt um-
 bra aripelor tale ascunde-mă. 10 De
 nelegiuții, cari m'au surprins, De ina-
 micii mei de moarte, cari mă înconjoară.
 11 ^hÎnchis-au inima lor. Cu gura lor
 vorbesc sumeții. 12 Acum, la tot pasul
 ce facem ne înconjoară, Și ^kcaută să ne
 dea la pământ. 13 Asemenea leului,
 lacom de pradă, Și puiului de leu, ce șeade
 ascuns. 14 Scoală-te! Doamne, întâmpină-
 l! doboară-l! Scapă sufletul meu
 de cel nelegiuit prin ^lsabia ta, 15 De
 oamenii aceștia prin mâna ta. Doamne,
 De oamenii lumii *aceștia*: ^mîn viața de
 toate zilele au ei partea lor; Și cu avuțiile
 tale ai umplut pântecul lor; Ei sunt
 avuți de fii, și prisosul lor îl lasă copiilor
 lor. 16 Dar eu numai prin dreptate
ⁿvăd fața ta: Când mă deștept, mă satur
 de chipul tău.

*Mulțumită pentru scăpare minunată și încre-
 dere în tarele ajutor al lui Dumnezeu.*

18 Maestrului de cântare. Un psalm
 al lui David, servul Domnului, care
 a vorbit către Domnul cuvintele cântării
 acesteia, în ziua când l-a măntuit Dom-
 nul din mâna tuturilor inamicilor săi și
 din mâna lui Saul, Și a zis: 2 ^aIubes-
 eu-te. Doamne, tăria mea! 3 Domnul
 este stâncă mea, cetatea mea și măntui-

torul meu, Dumnezeuul meu, stâncă mea,
^bla care voiu căută adăpost, Scutul meu
 și cornul mântuirii mele, turnul meu
 înalt. 4 ^cPre cel vrednic de laudă, pre
 Domnul, l-am chemat. Și de inamicii
 mei m'am măntuit. 5 Pre mine incon-
 juratu-*m*'au ^dlegăturile morții. Și toren-
 tele fărădelegii mă înspăimântau. 6 Le-
 găturile infernului mă înveliau. Preste
 mine căzură lațurile morții: 7 În strâm-
 torarea mea chemai pre Domnul, și
 strigai către Dumnezeuul meu: Și el auzi
 din templul său vocea mea. Și strigătul
 meu veni la urechile sale. 8 ^eAtuncia
 s'a sguduit și s'a cutremurat pământul.
 Și temeliiile munților s'au mișcat, și se
 clătiră. Că el s'a mâniat: 9 Fum se ri-
 dică din nările lui. Și foc ce mistui din
 gura lui. Cărbuni se aprinseră dintr'in-
 sul. 10 El plecă cerurile, și se pogori.
 Și întunerecul eră supt picioarele sale.
 11 El călăriă pe un cherubim, și sbură.
 Și plutiă pe aripile vântului. 12 Drept
 acoperemânt pus-a întunecimi, Drept
 cort în juru-i, Adunătură de apă, nouri
 deși. 13 Deci strălucirea cea dinaintea
 lui trecură prin nouri săi, Grindină și
 cărbuni de foc. 14 Și Domnul tună din
 cer, Și cel Preînalt făcù să audă vocea
 sa: Grindină și cărbuni de foc. 15 Ar-
 runcă săgețile sale, și-i împrăștiă. Ful-
 gere multe, și i-a risipit. 16 Și fun-
 durile apelor se văzură. Și temeliiile pământului
 se descoperiră. De certarea ta.
 Doamne! De suflarea vântului nărilor
 tale! 17 El întinse *mâna sa* din înăl-
 țime, mă apucă, Mă scoase din ape pu-
 ternice: 18 El mă scapă de puternicul
 meu inamic. Și de cei ce mă urau, Când
 erau mai tari decât mine. 19 Sur-
 prinsu-*m*'au în ziua neazului meu. Dar
 Domnul mi-a fost sprijin. 20 Și m'a
 scos la larg: Măntuitu-*m*'a, pentru că
 a binevoit pentru mine. 21 ^fRăsplă-
 titu-*mi*-a Domnul, după dreptatea mea.
 După curățenia mânelor mele m'a în-
 tors. 22 Căci căile Domnului am pă-

^a Ps. 17. 7.
^b Iov. 23. 10.
¹ Pet. 1. 7.

^c Ps. 119. 133.
^d Ps. 116. 2.
^e Ps. 31. 21.
^f Deut. 32. 10.

Zec. 2. 8.
^g Rut. 2. 12.
Mat. 23. 37.
^h Iov. 15. 27.

Ps. 73. 7.
ⁱ 1 Sam. 2. 3.
Ps. 31. 18.
^j 1 Sam. 23. 26.

^k Ps. 10. 8, 9, 10.
^l Isa. 10. 5.
^m Luc. 16. 25.

Iac. 5. 5.
ⁿ 1 Ioan. 3. 2.

Ps. 38.
^a Ps. 144. 1.
^b Ebr. 2. 13.
^c Ps. 76. 4.

^d Ps. 116. 3.
^e Ebr. 4. 31.
^f 1 Sam. 24. 19.

zit. Și nu am păcătuit Dumnezeuului meu. 23 Căci toate judecățile lui înaintea mea *au fost*, Și așezămintele lui nu le-am depărtat dela mine; 24 Fost-am nevinovat înaintea lui, Și de fărădelege păzitu-m'am. 25 De aceea Domnul răsplătitu-mi-a, după dreptatea mea, După curățenia mânelor mele înaintea ochilor săi. 26 ^gCătre cel bun, bun te-ai arătat; Către bărbatul integru, integru te-ai arătat; 27 Către cel curat, curat te-ai arătat. Și cu cel strâmb, strâmb te-ai luptat; 28 Și pre popor în necazul *său* l-ai mântuit. ^hȘi ochii cei mândri i-ai umilit. 29 Căci tu faci să lumineze candela mea, Doamne, Dumnezeuul meu, luminează întunecul meu. 30 Că cu tine alerg asupra mulțimii. Cu Dumnezeuul meu sar preste zid. 31 ⁱDesăvârșită *este* calea lui Dumnezeu; Curat este cuvântul Domnului, Scut *este* el pentru toți, cari se încred într'insul. 32 Căci cine *este* Dumnezeu, afară de Domnul? Și cine *este* stâncă, afară de Dumnezeuul nostru? 33 Dumnezeu, cel ce mă ^jînvinge cu putere, Desăvârșită face calea mea; 34 ^kEl picioarele mele ca ale cerbilor le făcu. Și pe înălțimile mele m'a pus; 35 El a deprins mânele mele la luptă. Ca brațele mele să întindă arecul de aramă. 36 Tu-mi dădu-și scutul mântuirii tale. Dreapta ta m'a sprijinit, Și mila ta m'a ridicat. 37 Tu ai lărgit pașii mei supt mine. Și glesuele mele nu s'au clătuit. 38 Urmărit-am pre inamicii mei, i-am ajuns. Și nu m'am întors, până ce n'au fost nimiciți; 39 Sfărâmatu-i-am, de nu s'au mai ridicat; Căzut-au supt picioarele mele. 40 Încinsu-m'ai cu putere spre luptă; Răpus-ai pre inamicii mei supt mine; 41 Și întors-ai spre mine spetele inamicilor mei. Și *ale celor* ce mă urau, ca să-i nimicesc. 42 Ei strigară, dar nu *afară* nici un mântuitor. ^lCătre Domnul, dar nu-i auzi; 43 Atuncia ca pulberea, *spulberată* de vânt, tocatu-i-am. Ca tina depe

uliți, i-am călcat. 44 ^mMântuitu-m'ai din certele poporului; Pusu-m'ai cap popoarelor; ⁿPopoare, *ce* nu am cunoscut, imi servesc; 45 *Numai* auzind de mine, mi s'au supus; ^oFiii celor străini mă lingușesc; 46 Fiii străinilor vestejesc, Și tremură în întăririle lor. 47 Viu *este* Domnul, binecuvântată *este* stâncă mea. Preaînalt *este* Dumnezeuul mântuirii mele; 48 Dumnezeuul, care m'a răsbunat, ^pȘi popoarele mi-a supus; 49 Din *mijlocul* inamicilor mei m'a smuls. Da, din *mijlocul* împotrivorilor mei m'a ridicat, De apăsători m'ai mântuit. 50 ^qDe aceea te laud, Doamne, între popoare. Și cânt numelui tău; 51 ^rCare mărește mântuirea regelui său. Și arată milă unsului său, Lui David și seminției sale în veii!

Măndrețea lui Dumnezeu în natură și în cuvântul său. Rugăciune pentru iertarea păcatelor și pentru ferirea de cele rele.

19 Un psalm al lui David de cântat. 2 ^aCerurile proclamă mărirea lui Dumnezeu, Și lucrul mânelor sale il arată întinsul. 3 Zilele una alteia revarsă poruncă. Și noptile una alteia dau știre, 4 Fără vorbe și fără cuvinte; Neauzită *este* vocea lor. 5 ^bÎn tot pământul *este* sunetul lor. Și până la marginile lumii zisele lor. Între ele așezat-a cort soarelui; 6 Și acesta ca un mire *ce* iese din camera sa de nuntă, ^cSe bucură ca un viteaz, făcându-și cursul *său*. 7 Dela o margine a cerului pleacă. Și drumul său *se încheie* la *cealaltă* margine a lui. Și nimic nu se ascunde de căldura sa. 8 ^dDesevârșită *este* legea Domnului: ea reînsufletește sufletul; Credincioasă *este* mărturia Domnului: ea înțelepțește pre cei simpli; 9 Drepte *sunt* așezămintele Domnului; ele inveselesc inima; ^eLuminate *sunt* poruncile Domnului; ele ^fluminează ochii; 10 Curată *este* frica de Domnul: ea rămâne în vechi; Adevărate *sunt* judecățile Domnului, în totul drepte; 11 Mai

^g 1 Reg. 8. 32
^h Ps. 101. 5.
Prov. 6. 17.
Deut. 32. 4.

Dan. 4. 37.
Apoc. 15. 3.
^j Ps. 91. 2.
^k 2 Sam. 2. 18.

Hab. 3. 19.
^l Iov. 27. 9.
Prov. 1. 28.
Isa. 1. 15.

Jer. 11. 11.
Ezec. 8. 18.
Mic. 3. 4.
Zech. 7. 13.

^m 2 Sam. 2.9.10.
ⁿ Isa. 52. 15. &
55. 5.
^o Deut. 33. 29.

Ps. 66. 3.
^p Ps. 47. 3.
^q Rom. 15. 9.
^r Ps. 144. 10.

Ps. 19.
^a Isa. 40. 22.
Rom. 1.19.20.
^b Rom. 10. 18.

^c Eccl. 1. 5.
^d Ps. 111. 7.
^e Ps. 12. 6.
^f Ps. 13. 3.

de dorit decât aurul. ^gda, decât mult aur curat. Și ^hmai dulci decât mierea și fagurul: 12 Și de ele se luminează servul tău; ⁱÎn păzirea lor mare răsplată este. 13 ^jGreșelile cele din neștiință cine le cunoaște? ^kDe cele ascunse ^lcurățește-mă. 14 ^mFerește încă pre servul tău de cei mândrii. ⁿCa ei să nu mă stăpânească: Atuncia voi fi nevinovat. Și curat de mari păcate. 15 ^oFie bineplăcute cuvintele gurii mele. Și cugetarea inimii mele înaintea ta. O, Doamne, stâncă mea și ^pmântuitorul meu!

Rugăciunea poporului pentru regele său, în timpul nevoilor de războiu.

20 Un psalm al lui David de cântat. 2 Auză-te Domnul în ziua strămtorării. Scutească-te ^anumele Dumnezeului lui Iacob; 3 Trimeată-ți ajutorul tău din ^btemplu. Și din Sion sprijinească-te; 4 Amintească-și de toate darurile tale de pâne. Și arderea de tot a ta fie bine primită. Sela. 5 ^cDea-ți după inima ta. Și tot sfatul tău să-l împlinească. 6 *Fie ea să ne* ^dbucurăm de mântuirea ta. Și ^eîn numele Dumnezeului nostru să ridicăm steagul; Împlinească Domnul toate cererile tale. 7 Acum cunosc, că Domnul ajută pre ^funsul său: El îi va răspunde din cerul său cel sfânt, Prin Atotputernicul ajutor al drepte sale. 8 ^gAceștia se reazămă în care, și aceia în caii lor: Dar noi ne amintim de numele Domnului, Dumnezeul nostru; 9 Ei s'au plecat, și au căzut: Dar noi stăturăm și ne ținurăm. 10 Domnul ajută pre rege: Răspunde-ne în ziua în care te vom chema.

Cântare de mulțumită pentru binefacerile și isbânzile date de Dumnezeu regelui.

21 Un psalm al lui David de cântare. 2 Doamne, bucore-se regele de puterea ta. Și mult veselească-se de ^aajutorul tău: 3 ^bTu dorința inimii sale ai făcut-o. Și cererea buzelor lui nu ai respins-o. Sela. 4 Căci întimpinatu-

l-ai eu binecuvântările fericirii, ^cPus-ai pe capul lui cunună de aur. 5 ^dVieață a cerut dela tine, și i-ai dat ^eLungime de zile în veci și perpetuu. 6 Mare este mărirea lui prin ajutorul tău. Strălucire și măreție pus-ai preste dânsul. 7 Căci tu pusu-l-ai ^fdrept binecuvântare în veci. ^fVeselitu-l-ai cu bucurie înaintea ta. 8 Căci regele se încrede în Domnul. Și prin îndurarea celui Preainalt ^gnu se va clăti. 9 ^hAjunge-vă mâna ta pre toți înamicii tăi. Ajunge-vă dreapta ta pre cei ce te urăse. 10 ⁱÎn cuptor de foc preface-i-vei în timpul mâniei tale: Domnul în urgia sa ^jnimici-vă pre ei. ^kȘi foc îi va mistui. 11 ^lPierde-vei fructul lor depe pământ, Și seminția lor dintre fiii oamenilor. 12 Căci au uneltit rele asupra-ți. Cugetat-au vicleșug, dar nu vor isbuti. 13 Căci tu îi vei face să întoarcă dosul. Cu săgețile tale îi vei tintui în față. 14 Înaltă-te, Doamne, în puterea ta: Cântă-vom și vom psalmodia puterea ta.

Suferința și mărirea dreptului. (Psalmul de suferință a lui Hristos.)

22 Un psalm al lui David de cântat. 2 ^aDumnezeul meu! Dumnezeul meu! de ce m'ai părăsit? Departe de ajutorul meu ^bsunt cuvintele strigării mele. 3 Dumnezeul meu! strig ziua, și tu nu mă auzi. Strig și noaptea, și nu atlu liniște! 4 Totuși tu sfânt ești, Tronând preste ^claudele lui Israel. 5 În tine s'au încrezut părinții noștri; S'au încrezut, și tu i-ai mântuit: 6 Către tine au strigat, și au fost scăpați: ^dÎn tine s'au încrezut, și n'au fost rușinați. 7 Dar eu ^everme sunt, și nu om. De ^frușine oamenilor și de dispreț poporului: 8 ^gToți câți mă văd își bat joc de mine. Deschid buzele, ^hclatină din cap, zicând: 9 ⁱ„Încrează-se în Domnul, scape-l el, ^jMântuiască-l, de are plăcere asupra-i.“ 10 ^kDar tu ești cel ce m'ai seos din mitră. Care ai îngrijit

^g Prov. 8. 10, 11, 19.
^h Ps. 119. 103.
ⁱ Prov. 29. 18.
^j Ps. 40. 12.
^k Ps. 90. 8.

^l Lev. 4. 2. etc.
^m Fac. 20. 6.
ⁿ Rom. 6. 12, 14.
^o Ps. 51. 15.
^p 1 Thes. 1. 10.

Ps. 20.
^a Prov. 18. 10.
^b 1 Reg. 6. 16.
^c Ps. 21. 2.
^d Ps. 9. 14.
^e Esod. 17. 15.

^f Ps. 2. 2.
^g Prov. 21. 31.
Isa. 31. 1.
Ps. 21.
^a Ps. 20. 5. 6

^b Ps. 20. 4. 5.
^c 2 Sam. 12. 30.
^d Ps. 61. 5. 6.
^e 2 Sam. 7. 19.
^f Papt. 2. 28.
^g Ps. 16. 8.

^h 1 Sam. 31. 3.
ⁱ Mal. 4. 1.
^j Ps. 56. 1. 2.
^k Isa. 26. 11.
^l 1 Reg. 13. 34.

Ps. 22.
^a Mat. 27. 46.
^b Ebr. 5. 7.
^c Deut. 10. 21.
^d Isa. 49. 23.
^e Rom. 9. 33.

^f Iov 25. 6.
^g Isa. 53. 3.
^h Mat. 27. 39.
ⁱ Iov 16. 4.
^j Mat. 27. 43.
^k Ps. 91. 14.
^l Ps. 71. 6.

de mine la țâțele mumiilor mele; 11 La tine m'am aruncat din sânul *mumiilor*; ^lDin mitra mumiilor mele tu ești Dumnezeuul meu. 12 Nu te depărtă dela mine, căci strămtorarea este aproape, și nu este nici un ajutor. 13 Înconjurat-am m'au ^mtauri mulți, *Tauri* puternici din Basan m'au ocolit; 14 ⁿDeschis-au la mine gura lor, Ca un leu ce sfășie și mugeste. 15 Ca apa m'am vărsat, ^oși s'au risipit toate oasele mele; ^pInima mea făcutu-s'a ca ceară, Topitu-s'a în măruntaiele mele; 16 ^qSecat-a ea un hârb puterea mea, și ^rlimba mea lipitu-s'a de cerul gurii mele, și în țărâna morții m'ai pus. 17 Că m'au înconjurat ^scâni mulți, Adunarea celor răi m'a euprins, ^tStrăpuns-au mânele și picioarele mele. 18 Pot număra toate oasele mele: ^uEi caută la mine și mă privesc. 19 ^vÎmpărțit-au vestimintele mele între ei, și pentru mantia mea au aruncat sorți. 20 Dar tu, Doamne, ^xnu te depărtă! Tăria mea, grăbește-te întru ajutorul meu! 21 Mântuie de sabie sufletul meu, Din mâna ^ycânelui pre ^zunicul meu; 22 ^aScapă-mă din gura leului. ^bAuzi-mă, și mă scoate din coarnele rinocerului! 23 ^cSpune-voiu numele tău ^dfraților mei, În mijlocul adunării te voiu lăuda. 24 ^eCei ce vă temeți de Domnul, lăudați-l, Toată seminția lui Iacob, măriți-l, și temeți-vă de el, toată seminția lui Iacob, măriți-l, și temeți-vă de el. toată seminția lui Israel! 25 Căci el n'a despretuit, și nici n'a urit apăsarea celui întristat, Nici n'a ascuns fața sa dela el, Ci ^fcând a strigat către dânsul. ^{l-a}ascultat. 26 ^gDela tine *va fi* lauda mea, în adunare mare: ^hVotul meu îl voiu îndeplini înaintea celor ce se tem de el. 27 ⁱMâncă-vor săracii și se vor sătura: Lăudă-vor pre Domnul cei ce-l caută; Vietui-va inima voastră în veci. 28 ^jAduce-și-vor aminte, și se vor întoarce către Domnul

^ktoate marginile pământului, și se vor închina înaintea ta ^ltoate neamurile popoarelor. 29 ^mCăci a Domnului este împărăția, și el domnește preste popoare. 30 Mâncă-vor și se vor închina ⁿtoți cei grași ai pământului; Înaintea lui vor plecă genunchiul ^otoți cei ce se ebor în țărână, și cel ce nu-și poate întreține vieța. 31 Seminția ce-i va servi, Soeoti-se-va drept neam Domnului: 32 Veni-va ea, și va proclamă dreptatea sa Poporului ce se va naște, că el a făcut *aceasta*.

Păstorul cel bun.

23 Un psalm al lui David. Domnul este ^apăstorul meu; ^bNimie nu-mi va lipsi: 2 ^cPe pășuni ierboase mă face să odihnesc; ^dLa apele odihnei mă conduce; 3 Sufletul meu îl întărește; ^eEl mă conduce pe cărări drepte, pentru numele său. 4 Deși umblă în valea ^fumbrelor morții, ^gDe nici un rău nu mă tem; ^hcăci tu cu mine ești; Toiagul tău și sprijinul tău, ele mă mângăie. 5 Tu gătești masa înaintea mea, în fața înamicilor mei, Cu oleiu uns-ai capul meu, și paharul meu plin este preste măsură. 6 Numai fericirea și îndurarea urmări-mă-vor toate zilele vieții mele, și loeui-voiu în casa Domnului, zile îndelungate.

Întrarea regelui mării.

24 Un psalm al lui David. Al Domnului este ^apământul și plinătatea lui, Lumea și cei ce locuiesc într'însa; 2 ^bCăci el l-a întemeiat pe mări, și pe fluvii l-a întărit. 3 ^cCine se va sui în muntele Domnului? și cine va stă în loeul său cel sfânt? 4 ^dCel ^enevinovat cu mânele, și eel ^feurat la inimă. Cel ce nu-și aplică sufletul la deșertăciune, și nu se ^gjură cu violenție: 5 El va luă binecuvântare dela Domnul, și răsplată dela Dumnezeuul mântuirii lui. 6 Acesta este neamul celor ce-l cercetează, Cari

^l Isa. 46. 3.	^s Apoc. 22. 15.	^a 2 Tim. 4. 17.	^h Eccl. 5. 4.	^o Filip. 2. 10.	^c Ezec. 34. 14.	^{Ps.} 24.	² Pet. 3. 5.
^m Deut. 32. 14.	ⁱ Ioan. 19. 23, 37.	^b Pap. 4. 27.	ⁱ Isa. 65. 13.	—	^d Apoc. 7. 17.	^a Esod. 9. 29.	^o Ps. 15. 1.
ⁿ Iov. 16. 10.	^u Luc. 23. 27, 35.	^c Eb. 2. 12.	^j Ioan. 6. 51.	^{Ps.} 23.	^e Prov. 8. 20.	ⁱ Iov. 41. 11.	^d Isa. 33. 15, 16.
^o Dao. 5. 6.	^v Luc. 23. 34.	^d Rom. 28. 9.	^k Ps. 2. 8.	^a Isa. 40. 11.	^f Iov. 3. 5.	¹ Cor. 10. 26,	^e 1 Tim. 2. 8.
^p Ios. 7. 5.	^x Ps. 10. 1.	^e Ps. 135. 19, 20.	^l Ps. 96. 7.	ⁱ Ioan. 10. 11.	^g Ps. 44. 19.	²⁸	^f M. t. 5. 8.
^q Prov. 17. 22.	^y Vers. 16.	^f Ebr. 5. 7.	^m Obad. 21.	¹ Pet. 2. 25.	^g Ps. 3. 6.	^b Fac. 1. 9.	^g Ps. 15. 4.
^r Iov. 29. 10.	^s Ps. 35. 17.	^g Ps. 35. 18.	ⁿ Ps. 45. 12.	^b Filip. 4. 19.	^h Isa. 43. 2.		

^hcaută fața ta, *Dumnezeul* lui Iacob. Sela.

7 ⁱRidicați, porților, capetele voastre; Ridicați-vă, porților vecinice! ^jCa să între regele măririi. 8 Cine *este* acest rege al măririi? Domnul cel tare și puternic, Domnul cel puternic în rebel. 9 Ridicați, porților, capetele voastre, Ridicați-vă porților vecinice! Ca să între regele măririi.

10 Cine este acest rege al măririi? Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, el *este* regele măririi. Sela.

Rugăciune pentru ocrotirea lui Dumnezeu, ca să ne povățuiască cu harul său și ca să ne ierte păcatele.

25 Un psalm al lui David. Către ^aține, Doamne, înalț sufletul meu. 2 Dumnezeul meu, în tine mă ^bîncred! Nu lăsa să fiu rușinat; ^cSă nu se laude inamicii mei asupra-mi. 3 Da, toți cei ce speră în tine, nu se vor rușina, Rușineze-se cei ce viclenesc fără cuvânt. 4 ^dCăile tale. Doamne, arată-mi. Cărările tale învață-mă; 5 Condu-mă în adevărul tău, și învață-mă; Căci tu *ești* Dumnezeul mântuirii mele, În tine sper în toate zilele. 6 Adu-ți aminte de ^eîndurările tale, Doamne, și de milele tale; Căci din veci *sunt* ele. 7 ^fPăcatele tinerețelor mele și abaterile mele nu le aminti, 8 După îndurarea ta adu-ți aminte de mine, Pentru bunătatea ta, Doamne! 8 Bun și drept *este* Domnul, De aceea el arată păcătoșilor calea. 9 El conduce pe cei umiliți în dreptate, Și învață pre cei umiliți calea lui. 10 Toate cărările Domnului *sunt* îndurare și adevăr, Pentru cei ce păzesc legământul său și mărturiile sale. 11 ^hPentru numele tău, Doamne, iartă-mi fărădelegea mea, ⁱCăci mare *este*. 12 Cine *este* omul, care se tem de Domnul, ^jLui îi arată calea, *ce trebuie* să aleagă; 13 ^kSufletul său întru bunătați va locui, Și ^lseminția sa va moșteni pământul. 14 ^mLă-

untrul său *deșchide* Domnul celor ce se tem de dânsul. Și el îi învață legământul său.

15 ⁿOchii mei *sunt* pururea către Domnul; Căci el va scoate din cursă picioarele mele. 16 ^oÎntoarce-te spre mine, și îndură-te de mine; Căci singur și întristat *sunt*. 17 Nevoile inimii mele se lătește; Din strâmtorarea mea scoate-mă; 18 ^pPrivește sărăcia mea și munca mea, Și iartă-mi toate păcatele mele; 19 Privește pre inamicii mei, căci mulți sunt, Și cu ură turbată mă urăsc. 20 Păzește sufletul meu și mântue-mă, Nu lăsa să fiu rușinat, căci în tine mă încred. 21 Neprihănirea și dreptatea *mea* să mă păzească, Căci în tine am sperat. 22 Scapă, Dumnezeule, pre Israel din toate nevoile sale.

Rugăciune pentru scăparea nevinovăției.

26 Un psalm al lui David. Judecămă, Doamne! Căci în neprihănirea mea am ^bumblat, Și în Domnul ^cm'am încrezut: nu mă voi clăti! 2 ^dCearcă-mă, Doamne, și cercetează-mă, Cearcă răunchii mei și inima mea. 3 Căci îndurarea ta este înaintea ochilor mei, Și ^eam umblat în adevărul tău. 4 ^fCu oameni deșerti n'am șezut, Și cu cei vicleni n'am umblat; 5 ^gUrăsc adunarea făcătorilor de rele, ^hȘi cu cei nelegiuți nu șed. 6 ⁱÎn nevinovăție spălăvoiu mânele mele, Și așa voiu înconjura altarul tău, Doamne! 7 Ca să fac să se audă vocea mulțumirii, Și să arăt toate minunile tale. 8 Doamne, ^jiubesc locașul casei tale, Și locul, în care locuiește mărireă ta, 9 ^kNu răpi sufletul meu cu păcătoșii. Nici vieța mea cu vărsătorii de sânge, 10 În ale căror mâni *este* răutate, Și dreapta căroră este plină de ^lmituire. 11 Iar eu în neprihănirea mea voiu umbla; Mântui-mă, și îndură-te de mine. 12 ^mPicioarul meu stă pe ⁿcalea cea dreaptă; ^oÎn adunări voiu binecuvântă pre Domnul.

^h Ps. 27. 8.
ⁱ Isa. 26. 2.
^j Hag. 2. 7.
1 Cor. 2. 8.

^l Ps. 26.
^a Plão. 3. 41.
^b Rom. 10. 11.
^c Ps. 13. 4.
^d Esod. 33. 13.
^e Isa. 63. 15.

Ier. 33. 11.
^f Iov 13. 26.
Ier. 3. 25.
^g Ps. 51. 1.
^h Ps. 31. 3.
ⁱ Rom. 5. 20.

^j Ps. 37. 23.
^k Prov. 19. 23.
^l Ps. 37. 11, 22, 29.
^m Prov. 3. 33.
Ioan 7. 17.

ⁿ Ps. 141. 8.
^o Ps. 69. 16.
^p 2 Sam. 16. 12.
—
^q Ps. 26.
^r Ps. 7. 8.

^b 2 Reg. 20. 3.
Prov. 20. 7.
^c Ps. 28. 7.
^d Ps. 7. 9.
^e 2 Reg. 20. 3.
^f Ier. 15. 17.

^g Ps. 31. 6.
^h Ps. 1. 1.
ⁱ Esod. 30. 19.
20.
1 Tim. 2. 3.
^j Ps. 27. 4.

^k 1 Sam. 25. 29.
^l Esod. 23. 8.
^m Ps. 40. 2.
ⁿ Ps. 27. 11.
^o Ps. 22. 22.
—

Și în timp de rebel, David e apărut de Dumnezeu.

27 Un psalm al lui David. Domnul este ^alumina mea și ^bmântuirea mea; De cine să mă tem? ^cDomnul este scutul vieții mele: De cine să mă înfricoșez? 2 De se apropiară de mine făcători de rele, ^dSpre a mânca carnea mea, Apăsătorii mei și inamicii mei: Ei se poticniră și căzură. 3 ^eDe tăbără asupra-mi o oaste chiar. Inima mea nu se temù; De se ridică asupra-mi resbelul, Totuși singur *am fost*. 4 ^fUna cer Domnului, Aceasta o caut: Să ^glocuiesc în casa Domnului toate zilele vieții mele, Ca să văd ^hfrumusețea Domnului, Și să cercetez templul său. 5 Căci el mă va ascunde în coliba sa ⁱîn ziua nefericirii, El mă va acoperi cu acoperemântul cortului său; ^jPe stâncă mă va înălța. 6 Și acum se va înălța ^kcapul meu asupra inamicilor mei din jurul meu. Și voi aduce în cortul său jertfe de bucurie; Voiu cânta și psalmodia Domnului. 7 Ascultă, Doamne, vocea mea. Eu strig; îndură-te de mine, și răspunde-mi. 8 *Tu ziseși: ^l„Căutați fața mea!“* Inima mea și-a răspuns: „Fața ta, Doamne, voiu cânta.“

9 ^mNu ascunde fața ta dela mine, Nu lepădă în mână pre servul tău; Tu, care ai fost ajutorul meu, nu mă lăsa, Nici nu mă părăsi, Dumnezeuul mântuirii mele! 10 ⁿCăci părintele meu și muma mea m'au părăsit; Dar Domnul mă primește. 11 ^oArată-mi, Doamne, calea ta, și condu-mă în calea cea dreaptă, De teama inamicilor mei; ^pNu mă lăsa în voia apăsătorilor mei; 12 Căci asupra-mi ridică-se ^qmarturi mincinoși, Și cel ce nu ^rrespiră decât silnicie. 13 *Aș fi pierdut*, de n'aș crede, că voiu vedeă bunățile Domnului ^sÎn pământul celor vii; ^tsperă în Domnul. 14 Întărește-te, și îmbărbătează inima ta: Da, speră în Domnul!

Rugă pentru a scăpa de nelegiuții. Multumită pentru ascultare.

28 Un psalm al lui David. Către tine, Doamne, strig! stâncă mea, să ^anu-mi taci! ^bCa nu, tăcându-mi, să mă aseamăn cu cei ce se pogoară în groapă. 2 Ascultă vocea cererei mele, când strig către tine, ^cCând ridic mânele mele ^dcătre sfântul tău oracul. 3 ^eNu mă răpi cu nelegiuții și cu făcătorii de rele, ^fCari cuvintează pacea aproapelui lor, Și răutatea este în inima lor. 4 ^gDă-le după faptele lor, După răutatea lucrărilor lor; După lucrul mânelor lor dă-le; Dă-le plată lor. 5 Căci ^hei nu iau aminte la faptele Domnului, Nici la lucrul mânelor sale; Surpă-i, și nu-i rezidi. 6 Binecuvântat *fie* Domnul, Pentru că a ascultat vocea cererii mele. 7 Domnul este ⁱputerea mea și scutul meu; În el ^js'a încrezut inima mea, și am fost ajutat; Veseli-se-vă deci foarte inima mea, Și prin cântarea mea îi voiu mulțumi. 8 Domnul *este* puterea *poporului*, Și ^ktăriă mântuirii unsului său este el. 9 Ajută pe poporul tău, și binecuvintează ^lmoștenirea ta, Păstorește-i, ^mși înalță-i până în veci.

Mărirea lui Dumnezeu în furtună.

29 Un psalm al lui David. ^aDați Domnului, fiii celor puternici! Dați Domnului mărire și putere! 2 Dați Domnului mărire cuvenită numelui său, Închinați-vă înaintea Domnului în ^bpoadoabă sfântă! 3 Vocea Domnului *este* preste ape: ^cDumnezeul măririi tună, Domnul *ce șade* pe ape multe; 4 Vocea Domnului este puternică, Vocea Domnului *este* măreață. 5 Vocea Domnului sfărâmă cedrii, Da, Domnul sfărâmă ^dcedrii Libanului. 6 Și-i face să salte ca un vițel, Pre Liban și pre Sirion ca pre un rinocer tiner. 7 Vocea Domnului varsă flacări de foc; 8 Vocea Domnului cutremură deșertul, Domnul cutremură deșertul Kadeș. 9 Vocea Dom-

Ps. 27.
a Ps. 84. 11.
Isa. 60. 19. 20.
b Esod. 15. 2.
c Ps. 62. 2, 6.
d Ps. 14. 4

e Ps. 3. 6.
f Ps. 26. 8.
g Luc. 2. 87.
h Ps. 90. 17.
i Ps. 31. 20.
j Ps. 40. 2.

k Ps. 3. 3.
l Ps. 24. 6.
m Ps. 69. 17.
n Isa. 49. 15.
o Ps. 25. 4.
p Ps. 35. 25.

q 1 Sam. 22. 9.
r Fapt. 9. 1.
s Ps. 56. 13.
t Isa. 25. 9.
Hab. 2. 3.

Ps. 28.
a Ps. 83. 1.
b Ps. 88. 4.
c 1 Reg. 6. 22, 23.

d Ps. 138. 2.
e Ps. 26. 9.
f Ps. 12. 2.
g 2 Tm. 4. 14
h Iov 84. 27.
i Ps. 18. 2.

j Ps. 13. 5.
k Ps. 20. 6.
l Deut. 9. 29
m Ezra 1. 4

Ps. 29.
a 1 Cron. 16. 28, 29.
b 2 Cron. 20. 21.
c Iov 37. 4, 5.
d Isa. 2. 13.

nului face ^ecerboaicile să nască, Și des-
golește pădurile, Și în templul său totul
zice: Mărire! 10 Domnul a ^fpreșezut
prestă deluviu. Și *ca* un rege va președe
în veci. 11 Domnul va da putere po-
porului său. Domnul va binecuvânta pre-
pe poporul său cu pace.

*Cantarea de mulțumită a lui David pentru
scăparea vieții sale.*

30 Un psalm, o cântare compusă la
sfințirea casei lui David. 2 Te
voiu înălța, Doamne: căci ^am'ai mântuit,
Și n'ai lăsat pre inamicii mei să se ^bbuc-
cure de mine. 3 Domnul, Dumnezeu
meu, strigat-am către tine, Și m'ai ^evin-
decat. 4 Doamne, ^dscos-ai din infern
sufletul meu, Păstratu-mi-ai viața, ca
să nu mă ^ecobor în groapă. 5 ^fCântați
Domnului, cei cuvioși ai săi! Și laudați
amintirea sa cea sfântă; 6 Căci o ^gclipă
ține mânia sa. ^hO viață bunăvoința sa:
Este seara plângerea. ⁱDimineata bucu-
ria. 7 Dar eu zis-am ^jîn fericirea mea:
„Nu mă voiu clăti în veci.“ 8 Doamne,
prin bunăvoința ta dat-ai tărie muntelui
meu: ^kAseuns-ai fața ta, și am fost în-
spăimântat. 9 Către tine, Doamne, am
strigat, Și pre tine, Doamne, te am ru-
gat: 10 „Ce folos *este* de sângele meu.
De mă voiu pogori în groapă? Au ^lpul-
berca te poate lauda, poate da în știre
de adevărul tău?“ 11 Ascultă, Doamne,
și îndură-te de mine: Doamne, fii aju-
tătorul meu! 12 ^mSchimbat-ai plânge-
rea mea în veselie, Deslegat-ai sacul
meu, și m'ai încins cu bucurie, 13 Ca
să-ți cânte sufletul *meu*, și să nu tacă:
Doamne, Dumnezeuul meu, în veci te
voiu lauda.

Nădejdea nu ne lasă să pierim.

31 Un psalm al lui David de cântare.
2 În ^atine, Doamne, mă incred. Nu
lăsă să fiu rușinat nici odată: ^bÎntra
dreptatea ta scapă-mă. 3 ^cPleacă spre
mine urecliua ta; Grabnic scapă-mă, fii
mie stâncă tare, Cetate, ca să mă mân-

tui. 4 ^dCăci stânca mea și cetatea mea
esti; Deci ^epentru numele tău în-
dreaptă-mă, și condu-mă; 5 Scoate-
mă din cursa, ce în ascuns ei mi-au în-
tins; Căci tu *ești* întărirea mea. 6 ^fMâ-
nei tale incredințez spiritual meu: Tu
m'ai mântuit, Doamne, Dumnezeuul a-
devărului! 7 Urăse pre cei ^gce se de-
dan deșertăciunilor amăgitoare; Și în
Domnul mă incred. 8 Fă să mă vese-
lesc și să mă bucur de îndurarea ta;
Căci ai văzut nișelia mea; Tu în străn-
toare ^hcăutat-ai spre sufletul meu;
9 Și nu m'ai ⁱdat în mâna inamicu-
lui; ^jPicioarul meu pusu-l-ai în larg.
10 Îndură-te de mine, Doamne, că
sunt în străntoare; ^kTopit de intristare
este ochiul meu, Sufletul meu și cor-
pul meu. 11 Căci viața mea se tre-
ce în necaz, Și anii mei în suspinuri:
Slăbită de suferință este puterea mea,
din vină de fărădelegea mea, Și ^loasele
mele se topesc. 12 Din cauza tuturilor
apăsătorilor mei ^majuns-am de ocară
ⁿVecimilor mei foarte. Și spaima cunos-
cuților mei; ^oCei ce mă văzură afară
Fugiră de dinaintea mea. 13 ^pDin a-
mintirea *tuturilor*, ca un mort, sunt uitat,
Ajuns-am ca vasul cel stricat. 14 ^qCăci
anzit-am pre mulți defăimându-mă, *Cu-
prinsu-m'a* ^rspaima din toate părțile;
Căci se ^ssfătuiesc la un loc asupra-mi;
Ungetând să-mi răpească viața. 15 Iar
eu în tine increzându-mă, Doamne, Zis-
am: „Tu ești Dumnezeuul meu.“ 16 În
mâna ta *sunt* timpurile mele, Mântue-
mă din mâna inamicilor mei, Și de cei
ce mă urmăresc. 17 ^tFă să lumineze
fața ta asupra servului tău, Ajută-mă
întru îndurarea ta. 18 Doamne! „nu
lăsă să fiu rușinat, căci pre tine te chieii;
Rușineze-se nelegiuții. ^utacă în infern.
19 ^xAmuțescă buzele minciunii, Cari
^yvorbesc asupra dreptului ueruşinat, Cu
mândrie și dispreț! 20 ^zCât de mare
este bunătatea ta, Pre care ai păstrat-o

^e Iov 36. 1, 2, 3.
^f Fac. 6. 17.
Iov 38. 8, 25

Ps. 30.
^a Ps. 28. 9.

^b Ps. 25. 2.
^c Ps. 6. 2.
^d Ps. 86. 13.
^e Ps. 28. 1.

^f 1 Cron. 16. 4

^g 2 Cron. 4. 17.
^h Ps. 63. 3.

ⁱ Ps. 126. 5.
^j Iov 29. 18.
^k Ps. 104. 29

^l Isa. 38. 18.
^m 2 Sam. 6. 14.

Ps. 31.
^a Isa. 49. 23.
^b Ps. 143. 1.

^c Ps. 71. 2.
^d Ps. 18. 2.
^e Ps. 23. 3.

^f Fapt. 7. 59.
^g Iona 2. 8.
^h Ioan 10. 27.

ⁱ Deut. 32. 30.
^j Ps. 4. 1.
^k Ps. 6. 7.

^l Ps. 32. 3.
^m Ps. 41. 8
ⁿ Iov 19. 13.

^o Ps. 64. 8.
^p Ps. 38. 4. 5.

^q Ier. 20. 10.
^r Ier. 6. 25.
Plân. 2. 22.

^t Num. 6. 25, 26
^u Ps. 25. 2.

^v 1 Sam. 2. 9.
^x Ps. 12. 3.
^y 1 Sam. 2. 3.
^z 1 Cor. 2. 9.

celor ce se tem de tine, *Pre care* ai făcut-o celor ce se încred în tine înaintea fiilor omului! 21^a Tu-i acoperi cu acoperământul feței tale de uneltirea oamenilor, ^bTu-i ascunzi în cortul tău de cearta limbilor. 22 Binecuvântat fie Domnul; Că ^cîn chip minunat prefăcutu-mi-a îndurarea sa ^dÎntr'o cetate tare. 23 Și ^eîn cutezarea mea zis-am: *f* „Răpît sunt de dinaintea ochilor tăi“; Dar auzit-ai vocea rugămintii mele, Când am strigat către tine. 24 Iubiți pre Domnul, toți cuvicioșii săi! Pre cei credincioși îi păzește Domnul, Și răsplătește cu priosos celor ce lucrează mândria. 25 Întăriți-vă, și îmbărbăteze-se inima voastră; Toți cei ce așteptați pre Domnul!

Fericirea celor ce li-se iartă păcatele.

32 O povățuire a lui David. Fericit bărbatul, căruia ^as'au iertat abaterile, *Al cărui* păcat este acoperit. 2 Fericit omul, căruia Domnul nu-i ^bsocotește păcatul, ^cÎn al cărui spirit nu este viclenie. 3 Tăcând, topitu-s'au oasele mele. Prin strigarea mea de toată ziua. 4 Căci ziua și noaptea ^dmâna ta s'a îngreuiat asupra-mi, Vлага mea prefăcutu-s'a în uscăciuni de vară. Sela. 5 Păcatele mele ți le-am mărturisit, Și fărădelegea mea nu am acoperit-o; ^ezis-am: Mărturisii-voiu abaterile mele Domnului, Și tu vina păcatelor mele ai iertat. Sela. 6 ^fPentru aceasta ^groage-se către tine Tot cuviosul în timpul cuvenit; Cu adevărat, de se vor revărsa ape multe, Pre el nu-l vor ajunge. 7 ^hTu-mi ești scăpare, De apăsare tu m'ai păzit, Cu ⁱcântări de mântuire m'ai înconjurat. Sela. 8 Învăța-te-voiu, și-ți voiu arată calea, în care să umbli, Cu ochiul meu te voiu învăța; 9 ^jNu fiți ca calul, Ca cătărul, ^kfără înțelegere; Cu frâu și cu zăbală, podoaba lor, Se înblânzesc; *Alt-fel* ei nu se apropiie de tine. 10 ^lMulte dureri cuprind pre cel nelegiuit; Iar pre

cel ^mce speră în Domnul cu îndurare îl înconjură. 11ⁿ Bucurați-vă în Domnul, și veseliți-vă, dreptilor! Și cântați cu bucurie, toți cei dreپți cu inimă?

Laudă atotputernicei bunătăți dumnezezești.

33 Bucurați-vă, dreptilor, ^aîn Domnul; ^bCelor dreپți se cuvine laudă. 2 Mulțumiți Domnului din gitară, Din harpă ^ccu zece strune cântați-i. 3 ^dCântați-i cântare nouă, Cântați-i cu măiestrie, cu strigăte! 4 Căci drept este cuvântul Domnului, Și toate faptele sale *sunt* cu credință; 5 ^eEl iubește dreptatea și judecata; ^fDe îndurarea Domnului pământul este plin. 6 ^gPrin cuvântul Domnului cerul s'a făcut, Și ^hprin suflarea gurei sale ⁱtoată oștirea lui. 7 ^jEl adună în grămezi apele mării, Și pune adâncurile în cămări. 8 Teamă-se de Domnul tot pământul, Cutremure-se de el toți locuitorii lumii! 9 Căci ^kel a zis, și s'a făcut, El a poruncit, și s'a zidit. 10 ^lDomnul nimicește sfaturile popoarelor, Cugetările națiunilor le zădărnicește. 11^mSfatul Domnului rămâne în veci, Cugetările inimii sale din generațiune în generațiune. 12 ⁿFericit poporul, al cărui Dumnezeu este Domnul, Și națiunea, *pre care* și-a ^oales-o de moștenire! 13 ^pDin cer caută Domnul, Vede pre toți fiii oamenilor. 14 Din locul șederii sale se uită Preste toți locuitorii pământului, 15 Cel ce a făcut inima lor, Cel ce ^qcunoaște toate faptele lor. 16 ^rRegele nu prin mulțimea oștirii învinge, Viteazul nu prin mărimea puterii scapă. 17 ^sZădarnic este calul pentru biruință, Și prin marea sa putere *călărețul* nu va scapă. 18 ^tIată, ochiul Domnului este ^upreste cei ce se tem de dânsul, Preste cei ce așteaptă îndurarea sa; 19 Ca să scape de moarte sufletele lor, ^vÎntreținându-i în foamete. 20^xSufletul nostru a sperat în Domnul, ^yEl este ajutorul

a Ps. 27. 5.	Iona 2. 4.	e Prov. 28. 13.	l Rom. 2. 9.	b Ps. 147. 1.	2 Pet. 3. 5.	l Isa. 8. 10.	r Ps. 44. 6.
b Iov 5. 21.	—	f 1 Tim. 1. 16	m Prov. 16. 20.	c Ps. 92. 3.	h Iov 26. 13.	m Iov 23. 13.	s Ps. 20. 7.
c Ps. 17. 7.	Ps. 32.	g Isa. 55. 6.	n Ps. 64. 10. &	d Isa. 42. 10.	i Fac. 2. 1.	n Ps. 65. 4.	t 1 Pet. 3. 12.
d 1 Sam. 24. 7.	a Rom. 4. 6, 7, 8.	h Ps. 9. 9.	o Apoc. 5. 9.	j Fac. 1. 9.	j Iov 26. 10.	o Esod. 19. 5.	u Ps. 147. 11.
e 1 Sam. 23. 26.	b 2 Cor. 5. 19.	i Esod. 15. 1.	p Ps. 11. 7.	k Iov 26. 10.	f Ps. 119. 64.	p 2 Cron. 16. 9.	v Iov 5. 20.
f Isa. 38. 11, 12.	c Iona 1. 47.	j Prov. 26. 3.	q Ps. 33.	l Iov 28. 24.	g Ebr. 11. 3.	q Iov 34. 21.	x Ps. 62. 1. 5.
g Plân. 3. 54.	d 1 Sam. 5. 6, 11.	k Iov. 35. 21.	r Ps. 32. 11.	—	—	—	y Ps. 115. 9, 10, 11.

nostru și scutul nostru. 21 Într'insul se va bucura^z inima noastră. Căci în sfântul său nume ne-am încrezut. 22 Fie îndurarea ta, Doamne, preste noi, După cum ne-am încrezut în tine.

Învioșare spre a preamări ajutorul lui Dumnezeu și a se teme de dânsul.

34 Un psalm al lui David, compus, când își prefăcî mintea înaintea lui Abimelec, care-l alungă, și el se duse. 2^a Binecuvântă-voiu pre Domnul în tot timpul: Pururea fie lauda lui în gura mea. 3 În Domnul ^blaude-se sufletul meu; Auzi-vor ^ccei săraci, și se vor bucura. 4^d Măriți pre Domnul cu mine, Și să înălțăm împreună numele său! 5^e Căutat-am pre Domnul, și el mi-a răspuns, Și de toate temerile mele m'a scăpat. 6 Ei căutară spre el, și erau plini de bucurie, Și fața lor nu se roși. 7^f Săracul acesta a strigat, și Domnul l-a auzit, Și ^gdin toate nevoile lui l-a mântuit. 8^h Îngerul Domnului ⁱtăbărăște în jurul celor ce se tem de dânsul, Și-i mântuie. 9^j Gustați și vedeți cât de bun *este* Domnul, ^kFericit bărbatul, *ce se încrede în el.* 10^l Temeti-vă de Domnul, voi sfinții săi, Căci nimic nu lipsește celor ce se tem de dânsul, 11^m Leii tineri sufăr lipsă și flămânzesc, ⁿIar cei ce caută pre Domnul nu duc lipsă de bine. 12 Veniți, fiilor, ascultați-mă, Temerea de domnul vă ^ovoiu învăța. 13^p Cine *este* omul, *ce dorește viață, Și iubeste zile multe, să vadă binele?* 14 Fereste limba ta de rău, Și buzele tale ^qde a vorbi violenție; 15^r Depărtează-te de răutate, și fă bine, ^sCaută pace, și urmează-o, 16^t Ochii Domnului *sunt* spre cei drepti, Și urechile lui spe^u strigarea lor; 17^v Fața Domnului *este* împotriva făcătorilor de rele, ^xCa să piardă depe pământ amintirea lor. 18 *Dreptii* strigă, și ^yDomnul aude, Și din toate nevoile lor îi scapă. 19^z A-

proape *este* Domnul ^acelor cu inima zdrobită, Și pre cei cu spirit umilit îi ajută. 20^b Multe *sunt* durerile drepților, Dar din toate îi scapă Domnul, 21 Cel ce păzește toate oasele lui, Ba ^cnici unul din ele să nu se frângă. 22 Pre cel rău îl ucide nefericirea. Și cei ce urăsc pre cel drept se vor pedepsi. 23 Domnul ^dmântue viața servilor săi, Și toți cei ce se încred în el nu se vor pedepsi.

Rugăciune spre a scăpa de vrăjmași îndârjiți.

35 Un psalm al lui David. ^aCeartă, Doamne, pre cei ce se ceartă cu mine; ^bLuptă-te cu cei ce se luptă cu mine. 2^c Ia pavăza și scutul. Și scoală-te în ajutorul meu. 3 Întinde lancea, Și închide *calea* celor ce mă urmăresc: Zi sufletului meu: „Ajutorul tău eu *sunt*“. 4^d Rușinați și înfrunțați să fie Cei ce caută sufletul meu; Fie ^efugăriți și rușinați Cei ce cugetă nefericirea mea: 5^f Fie ca pleava înaintea vântului, Și îngerul Domnului să-i urmărească; 6 Fie calca lor ^gîntunecată și lunecoasă; Și îngerul Domnului să-i gonească. 7 Căci fără cuvânt îmi ^hpuseră în groapă lațul lor, Fără cuvânt săpară *groapă* vieții mele. 8 ⁱVie preste dânsul pe neașteptate ruina, Și ^jlațul său pre care în ascuns l-a întins, să-l prindă; Cadă el în ruina sa. 9 Iar sufletul meu să se veselească în Domnul, ^kSă se bucure de mântuirea lui. 10^l Toate oasele mele să zică: „Doamne, ^mcine *este* ca tine? Care scapi pre cel sărman de cel ce este mai tare decât dânsul, Da, pre cel apăsător și pre cel sărac de prădătorul său“. 11ⁿ Martori nedrepți se scoală; De cele ce nu știam m'au întrebat; 12° Răsplătita-mi-au rău pentru bine, Văduvind sufletul meu. 13 Iar eu, ^pcând ei erau bolnavi, Imbrăcatură m'am cu sac, Amărit-am sufletul meu cu ajunare, Și ^qrugatu-m'am cu ca-

z Ps. 13. 5.

Ioan 16. 22.

b 1 Cor. 1. 31.

c Ps. 119. 74.

d Ps. 69. 30.

e Mat. 7. 7.

f Ps. 3. 4.

g 2 Sam. 22. 1

h Dan. 6. 22.

i Fac. 32. 1. 2.

j 1 Pet. 2. 3.

k Ps. 2. 12.

l Ps. 31. 23.

m Iov 4. 10, 11.

n Ps. 84. 11.

o Ps. 32. 3.

p 1 Pet. 3. 10, 11.

q 1 Pet. 2. 22.

r Ps. 37. 27.

s Ebr. 12. 14.

t 1 Pet. 3. 12.

u Vers. 6. 17.

v Lev. 17. 10.

x Prov. 10. 7.

y Ps. 145. 19, 20.

z Ps. 145. 18.

a Ps. 51. 17.

b 2 Tim. 3. 11, 12.

c Ioan 19. 36

d Ps. 11. 23

Plân. 3. 58.

Ps. 35.

e Ps. 43. 1.

f Plân. 3. 58.

g Esod. 14. 25.

h Isa. 42. 13.

i Ps. 40. 14, 15.

e Ps. 129. 5.

f Iov 21. 18

g Osea 13. 3.

h Ps. 73. 18

i Ps. 9. 15.

j 1 Thes. 5. 3.

k Prov. 5. 22

k Ps. 13. 5.

l Ps. 51. 8.

m Esod. 15. 11.

n Ps. 27. 12

o Ioan 10. 32.

p Iov 30. 25.

q Mat. 10. 13.

pul plecat la sân. 14 *Ca cu* un amic, *ca cu* un frate m'am purtat, ca cel ce plânge pre mumă-sa, Plin de durere, cu *capul* plecat. 15 Iar ei se bucurară de căderea mea, și se adunară; Se adunară asupra-mi *cu* oameni de nimic și necunoscuți, Mă *s* defăimară. și nu încetează; 16 Cu caraghioșii ospetelor *t* Crâșnesc dinții lor asupra-mi. 17 Doamne, până când vei *u* privi *aceasta*? Scapă sufletul meu din stricăciunea lor, De puii leului pre *v* unicul meu! 18 *x* Lăuda-te-voiu în adunare mare. În popor numeros te voiu mări. 19 O, *y* să nu se bucure de mine inamicii cei fără cuvânt ai mei, *z* Cei ce mă urăsc fără temeiu *a* să nu-și facă cu ochiul. 20 De pace ei nu vorbesc, Și împotriva celor liniștiți ai pământului cugetă cuvinte amăgitoare. 21 Și-au *b* largit gura asupra-mi, zicând: *c* Ha, ha! A văzut ochiul nostru *împlinirea dorinții noastre*. 22 *d* Văzut-ai aceasta, Doamne; *e* nu tăcea, Doamne! Nu te *f* depărtă de la mine! 23 *g* Scoală-te, și deșteaptă-te pentru dreptatea mea! Dumnezeuul meu și Domnul meu, pentru cearta mea! 24 *h* Judecă-mă *i* după dreptatea ta, Doamne, Dumnezeuul meu. Ca ei *j* să nu se bucure de mine; 25 *k* Să nu zică în inima lor: „Ha, dorința noastră *s'a* *împlinit!*“ Să nu zică: *l* „Înghițitu-l-am!“ 26 *m* Rușineze-se și roșcască-se dela olaltă, Cei ce se bucură de nefericirea mea; *n* Îmbrace-se cu rușine și ocară Cei ce se *o* îngâmăfă asupra-mi. 27 *p* Să se bucure, și să se veselească Cei ce doresc dreptatea mea: Și să zică pururea: „Mare este Domnul, Care voește pacea servului său.“ 28 Și limba mea va spune dreptatea ta. Toată ziua lauda ta.

Tânguire despre cei nelegiuți. Bunătatea lui Dumnezeu față de cei cuvioși.

36 Un psalm al lui David, robul Domnului. 2 Fărădelegile nelegiuitului

zic în inima mea: *a* Nu este temere de Dumnezeu înaintea ochilor săi. 3 Căci *fărădelegea* îi *b* măgulește vederea Cu nedescoperirea și nepedepsirea nelegiurii sale. 4 Cuvintele gurii sale *sunt* răutate și *c* viclesug, *d* Lăsatu-s'a de a fi înțelept, de a face bine. 5 *e* Răutate cugetă pe patul său, Pusu-s'a *f* pe o cale, *ce* nu este *bună*; Răul nu-l urăște. 6 Doamne, *g* până la cer *se întinde* îndurarea ta, Credincioșia ta până la nouri. 7 Dreptatea ta *este* ca munții cei înalți, *h* Judecățile tale *ca* adâncul cel mare; Pre *i* oameni și vite ajuți, Doamne! 8 *j* Cât de prețioase *sunt* îndurările tale. Dumnezeu! Și fiii oamenilor *k* se tragsupt umbră aripelor tale, 9 *l* Ei se satură din grăsimea casei tale. Și cu *m* torentul *n* desfătărilor tale îi adăpi. 10 *o* Căci la tine *este* izvorul vieții; *p* În lumina ta vedem lumina. 11 Urmează cu îndurarea ta *q* către cei ce te cunosc, Și cu dreptatea ta către cei drepti cu inimă. 12 Să nu mă calce piciorul mândrici, Și mâna nelegiuților să nu mă alunge! 13 Acolo căzură făcătorii de rele. Ei fură răsturnați, și nu putură să se scoale.

Fericirea nelegiuților să nu mânănească sufletul cuvioșilor.

37 Un psalm al lui David. *a* Nu te aprinde cu făcătorii de rele. Nu râvniți pre cei ce fac nelegiurie. 2 Căci curând se vor cosi *b* ca fânul, Și ca iarba verde vor veșteji. 3 Încrede-te în Domnul, și fă bine. Locuște pământul, și paște adevărul; 4 *c* Desfătează-te în Domnul: Și el îți va dà dorințele inimii tale. 5 *d* Încredințează Domnului calea ta, Și încrede-te în el, și el va face *aceasta*: 6 *e* Va scoate, ca lumina, dreptatea ta. Și judecata ta, ca miază-ziua. 7 *f* Fii liniștit înaintea Domnului, *g* și așteaptă-l; *h* Nu te aprinde asupra celuia ce sporește în calea sa. Asupra omului, ce aduce

r Iov. 30.1,8,12.	s Plân. 3. 52.	f Ps. 10. 1.	m Ps. 40. 14.	b Dent. 29. 19.	i 1 Tim. 4. 10.	p 1 Pet. 2. 9.	o Isa. 58. 14.
s Iov. 16. 9.	Ioan 15. 25.	g Ps. 44. 23.	n Ps. 109. 29.	c Ps. 12. 2.	j Ps. 31. 19.	q Ier. 22. 16.	d Ps. 55. 22.
† Plân. 2. 16.	a Iov 15. 12.	h Ps. 26. 1.	o Ps. 38. 16.	d Ier. 4. 22.	k Rut. 2. 12.	—	Luc. 12. 22.
† Hab. 1. 13.	b Ps. 22. 13.	i 2 Thes. 1. 6.	p Rom. 12. 15.	e Mica. 2. 1.	l Ps. 65. 4.	Ps. 37.	e Iov 11. 17.
v Ps. 22. 20.	c Ps. 40. 15.	j Vers. 19.	1 Cor. 12. 26.	f Isa. 65. 2.	m Iov 20. 17.	a Ps. 73. 3.	f Ps. 62. 1.
s Ps. 22. 25. 31.	d Rapt. 7. 34.	k Ps. 27. 12.	Ps. 36.	g Ps. 57. 10.	n Ps. 16. 11.	Prov. 23. 17.	q Isa. 30. 15.
y Ps. 13. 4.	e Ps. 28. 1.	7 Plân. 2. 16.	o Rom. 3. 18.	h Iov 11. 8.	o Ier. 2. 13.	b Ps. 90. 5, 6.	h Ier. 12. 1.

întu indepluine plaurile *sale*. 8 La-să-te de mânie, și părăsește furia: ⁱNu te aprinde spre facere de rău. 9 ^jCăci făcătorii de rele se vor stărpi; Dar cei ce speră în Domnul, aceia vor ^kmoșteni pământul. 10 ^lÎncă puțin, și nelegiuitul nu *va mai fi*, Și de ^mvei căută spre locul său, el nu *va mai fi*. 11 ⁿDar cei blânzi vor moșteni pământul. Și se vor desfătă între belșugul păcei. 12 Nelegiuitul urzește asupra celui drept, ^oȘi crașnește la dânsul din dinții săi: 13 ^pDomnul râde de el. Căci vede, că vine ^qziua lui. 14 Nelegiuiții scot sabia, și-și întind arcul. Ca să doboare pre cel sârman și sărac. Ca să junghie pre cei ce umblă pe calea cea dreaptă: 15 *Dar* ^rsabia lor va intra în inima lor, Și arcurile lor se vor sfărâmă. 16 ^sMai bun *este* puținul celui drept Decât prisosul multor nelegiuiți. 17 Căci ^tbrațele nelegiuiților se vor sfărâmă: Dar pre cei drepti îi sprijine Domnul. 18 Domnul ^uștie zilele celor fără prihană. Și moștenirea lor va fi ^vîn veci; 19 Ei nu vor fi rușinați în timpul nefericirii, Și ^xîn zilele foametei se vor sătură. 20 Iar nelegiuiții vor pieri. Și inamicii Domnului, ca grăsimea mieilor. Și se vor stinge. ^yîn fum se vor stinge. 21 Nelegiuitul împrumută, și nu plătește; Iar ^zdreptul *este* îndurător și dă: 22 ^aCăci cei binecuvântați de el vor moșteni pământul, Și cei blestămați de el ^bse vor stărpi. 23 ^cDe Domnul se îndreaptă pașii omului *celui drept*. Căci calea sa e bine plăcută lui. 24 Chiar ^dde va cădea, nu se va sdruncină. Căci Domnul sprijinește mâna lui. 25 Tiner am fost și am îmbătrânit. Și n'am văzut pre cel drept părăsit. Sau seminția lui ^ecerând pâne. 26 ^fÎn tot timpul *este* îndurător, și împrumută. Și seminția lui *este* binecuvântată. 27 ^gDepărtează-te de rău, și fă bine, Și vei rămâne în veci: 28 Căci

Domnul ^hiubește dreptatea. Și nu va părăsi pre cuvioșii săi: În veci vor fi păziți: ⁱDar seminția nelegiuitului se va stărpi. 29 ^jCei drepti vor moșteni pământul. Și vor locui într'insul în veci. 30 ^kGura dreptului grăește înțelepciune. Și limba lui vorbește dreptate. 31 ^lLegea Dumnezeului său *este* în inima sa. Și pașii săi nu se vor clăti. 32 Nelegiuitul ^mpândește pre cel drept. Și caută a-l omori. 33 Domnul ⁿnu-l va lăsa în mâna lui. Și nu-l va ^olăsa să fie condamnat, când ^{il} vor judecă. 34 ^pSperă în Domnul, și păzește calea lui. Și el te va înălța, ca să moștenești pământul; ^qStărpirea nelegiuiților o vei vedea. 35 ^rVăzut-am un nelegiuit cutezător. Întinzându-se ca un arbore verde pământean! 36 Totuși ^spieri, și iată, n'a mai fost. Căutatu-l-am, și nu se putu afla. 37 Ia seamă la cel nevinovat, și caută la cel drept: Căci ^tomul păcei are viitor. 38 ^uIar făcătorii de rele dela olaltă se stărpese, Viitorul nelegiuiților se nimește. 39 Dar ^vajutorul celor drepti *vine* dela Domnul, El *este* tăria lor ^xîn timp de nevoie. 40 Căci ^ypre ei îi ajută Domnul, și-i scapă: Îi scapă de cei nelegiuiți, și-i mântuie, ^zFiindcă se încred în el.

Tânguirea lui David fiind năpustit de suferinți și dușmănie. Rugă pentru ajutor.

38 Un psalm al lui David spre aducere aminte. 2 ^aDoamne nu mă muștră în mânia ta. Și nici nu mă pedepsi în urgia ta. 3 Căci ^bsăgețile tale s'au infipt în mine. Și ^cmâna ta mă apasă. 4 Nimic nu *este* sănătos în carnea mea. De mânia ta: ^dnici o liniște în oasele mele, De păcatul meu. 5 Căci ^enedreptățile mele au covârșit capul meu: Ca o sarcină grea ^fs'au îngreuiat preste mine. 6 Împutite, puruiate sunt rănile mele, din nebunia mea. 7 Încovăiat, ^ggârbovit sunt foarte: Toată ziua ^humblu plin

ⁱ Efes. 4. 26.
^j Iov 27. 13, 14.
^k Isa. 57. 13.
^l Ebr. 10. 36, 37.
^m Iov 7. 10.
ⁿ Mat. 5. 5.
^o Ps. 35. 16.

^p Ps. 2. 4.
^q 1 Sam. 26. 10.
^r Mica. 5. 6
^s 1 Tim. 6. 6
^t Esec. 30. 21.
etc.
^u Ps. 1. 6.

^v Isa. 60. 21.
^x Iov 5. 20
^y Ps. 102. 3
^z Ps. 112. 5, 9.
^a Prov. 3. 33.
^b Vers. 9.
^c 1 Sam. 2. 9.

^d 2 Cor. 4. 9.
^e Iov 15. 23.
^f Deut. 15. 8.
^g Ps. 34. 14.
^h Ps. 11. 7.
ⁱ Ps. 21. 10.
Isa. 14. 20.

^j Prov. 2. 21.
^k Mat. 12. 35.
^l Deut. 6. 6.
^m Ps. 10. 8.
ⁿ 2 Pet. 2. 9.
^o Ps. 109. 31.
^p Ps. 27. 14

Prov. 20. 22.
^q Ps. 52. 5. 6.
^r Iov 5. 3.
^s Iov 20. 5, etc.
^t Isa. 32. 17.
^u Ps. 1. 4.
^v Ps. 3. 8.

^x Ps. 9. 9.
^y Isa. 31. 5.
^z 1 Cron. 5. 20.
Dan. 3. 17, 28.
—
Ps. 38.
^a Ps. 6. 1.

^b Iov 6. 4.
^c Ps. 32. 4.
^d Ps. 6. 2.
^e Ezra 9. 6.
^f Mat. 11. 28.
^g Ps. 35. 14.
^h Iov 30. 28

de durere. 8 Căci coapsele mele *sunt* pline de ⁱarsură. Și ^jnimic nu *este* sănătos în carnea mea. 9 Înțepenit, sfărâmat sunt foarte, ^kMugesc de neliniștea inimii mele. 10 O Doamne, înaintea ta *este* tot dorul meu, Și suspinul meu de tine nu *este* ascuns; 11 Inima mea bate tare. părăsindu-m'a puterea mea, Și ^llumina ochilor mei. nici ea nu *este* cu mine. 12 ^mLubiții mei și amicii mei ⁿstau departe de rana mea. Și rudele mele ^os'au așezat departe. 13 Căci o ^pcursă *imi* întinseră cei ce caută sufletul meu, Și cei ce caută nefericirea mea au ^qhotărît ruina *mea*, Și ^rcugetă vicleșug toată ziua. 14 Dar ^seu, ca un surd, nu aud; ^tSunt ca un mut, *ce* nu-și deșchide gura sa: 15 Sunt ca un om, *ce* nu aude. Și în a cărui gură nu *este* răspuns. 16 Căci pre tine, Doamne. ^ute aștept; Tu vei răspunde, Doamne, Dumnezeuul meu! 17 Căci zis-am: *Ascultă-mă*. Căci ^valtfel ei se vor bucura de mine! Când ^wpiciorul meu se clătește, ei se ^yînaltă asupra-mi. 18 Căci aproape de cădere sunt, Și durerea mea *este* pururea înaintea mea. 19 Căci eu ^zmărturisesc fărădelegea mea, Mă ^aîntristez de păcatul meu. 20 Dar inamicii mei *sunt* vii. sunt tari, Și mulți sunt cei ce ^bfără cuvânt mă urăsc. 21 Și ^crăsplă-tind eu rău pentru bine. Mă urăsc. ^dpen-tru că urmez binele. 22 Nu mă părăsi, Doamne. Dumnezeuul meu! ^eNu te depărtă dela mine. 23 Grăbește-te spre ajutorul meu. Doamne, ^fmântuirea mea.

Văzând slăbiciunea omului ia hotărîrea de a tace cu răbdare. Rugăciune pentru mângâiere dumnezească.

39 Maestrului de cântare, lui Ieduton. Un psalm al lui David. 2 Zis-am: ^aPăzi-voiu căile mele. Ca să nu păcătuesc cu limba mea; Pune-voiu frâu ^bgurii mele, ^cCât va stă nelegiuitul înaintea mea. 3 ^dAmuțit-am în tăcere,

Tăcut-am chiar și binele; Dar durerea mea *tot* s'a ațâțat. 4 Inima mea înferbântatu-s'a în lăuntru meu, Și cugetând eu, ^efoc a cuprins-o; *Atuncia* vorbit-am cu limba mea: 5 ^fFă-mi cunoscut, Doamne, sfârșitul meu. Și măsura zilelor mele, cât *este*, *Ca* să știu, cât de trecător sunt. 6 Iată. pe degete urzit-ai zilele mele, Și ^gvieța mea nimic *este* înaintea ta: ^hDa. o suflare *este* tot omul, ori cât de tare *ar stă*. Sela. 7 Da, ⁱo nălucă umblă omul. Înzadar se neliniștește: ^jAdună *avutii*. și nu știe cine le va strânge. 8 Și acum *ce* să aștept, Doamne? ^kSperanța mea *este* în tine! 9 De toate fărădelegile mele scapă-mă. Nu mă face de ^lrușine nebunului. 10 ^mTăcut-am, gura mea n'am deșchis, Căci ⁿtu ai făcut *aceasta*. 11 ^oDepăr-tează dela mine rana ta. *Căci* pier de lovirea mâncii tale. 12 Când mustri pre om, și-l pedepsești pentru păcatul *său*, Tu faci ^psă se mistue, ca molia. cele mai dorite ale lui; Da, ^qnumai o suflare *este* tot omul. Sela. 13 Ascultă ruga mea. Doamne! Și ia în urechi strigarea mea: Ia lacrimile mele nu tăceă: ^rCăci străin *sunt* la tine. Nemernic. ^sea toți părinții mei. 14 ^tÎntoarce-te dela mine, ca să mai fiu voios, Mai înainte de a mă duce și ^ua nu mai fi.

Cuviosul mântuit, jertfește lui Dumnezeu mulțumită, ascultare și rugă.

40 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 ^aSperat-am în Domnul, Și el se plecă către mine, și auzi strigarea mea. 3 Și mă scoase din groapa stricăciunii, Din ^bțina noroioasă. Și ^cpuse pe o stâncă picioarele mele, ^dÎntărind pașii mei; 4 ^eȘi puse în gura mea o cântare nouă. Lauda Dumnezeului nostru, ^fMulți o vor vedeă. și se vor încrede în Dumnezeu. 5 ^gFericit bărbatul, *ce* pune speranța sa în Domnul, Și ^hnu caută spre cei îngâmfați și ⁱamicii

† Iov 7. 5.	p 2 Sam. 17. 1.	v Ps. 13. 4.	d 1 Ioan 3. 12.	e Ier. 20. 9.	l Ps. 44. 13.	s Fac. 47. 9.	e Ps. 27. 5.
j Vers. 3.	2. 3.	x Dent. 32. 35.	—	f Ps. 90. 12.	m Iov 40. 4, 5.	t Iov 10. 20, 21.	d Ps. 37. 33.
k Iov 3. 24.	q 2 Sam. 16. 7, 8.	y Ps. 35. 26	Ps. 39.	g Ps. 90. 4.	n 2 Sam. 16. 10.	u Iov 14. 10, 11,	e Ps. 33. 3.
l Ps. 6. 7.	r Ps. 35. 20.	c Prov. 28. 13.	a 1 Reg. 2. 4.	h Ps. 62. 9.	o Iov 9. 34	12.	f Ps. 52. 6.
m Ps. 31. 11.	s 2 Sam. 16. 10.	a 2 Cor. 7. 9, 10.	b Iac. 3. 2.	i 1 Cor. 7. 31.	p Osea. 5. 12.	Ps. 40.	g Ier. 17. 7.
n Luc. 10. 34, 32.	t Ps. 39. 2. 9.	b Ps. 35. 19.	c Col. 4. 5.	j Iov. 27. 17.	q Vers. 5.	r Ps. 27. 14.	h Ps. 101. 3, 7
o Luc. 23. 49.	u 2 Sam. 16. 12.	c Ps. 35. 12.	d Ps. 38. 13.	k Ps. 38. 15.	r 2 Cor. 5. 6.	b Ps. 69. 2. 14.	i Ps. 125. 6.

ai minciunii! 6 Doamne, Dumnezeul meu, *J* mari sunt minunile tale, pre care le-ai făcut; Și *k* eugetările tale, *pre care le arăți* nouă; ție nu *este* cine să se asemene: Voiu spune, și voiu vorbi *de dănsese*, De și nu se pot număra. 7 *l* Jertfe și daruri nu voești, Urechile mi-ai găurit. Arderile de tot și jertfele pentru păcat n'ai cerut. 8 Atuncia zis-am: Iată, vin; În tuiul cărței *m* scris *este* pentru mine; 9 *n* Îmi place să fac voia ta, Dumnezeul meu. Și legea ta *este* *o* în lăuntru meu: 10 *p* Predicat-am dreptatea ta în adunare mare: Iată, *q* buzele mele nu le-am oprit, Doamne, *r* tu *o* știi. 11 Dreptatea ta *s* n'am ascuns-o în inima mea. Credința ta și mântuirea ta am proclamat. N'am ascuns îndurarea ta și adevărul tău în adunare mare. 12 Tu, Doamne, nu vei opri îndurarea ta dela mine, *t* Mila ta și adevărul tău pururea mă vor păzi. 13 Căci înconjuratu-m'au nefericiri nenumărate, *u* Ajunsu-m'au fără-delegile mele, De nu pot vedea, Mai numeroase sunt decât părul capului meu, Și *v* bărbăția îmi lipsește. 14 *o*, *x* binevoește, Doamne, a mă mântui, Doamne, spre ajutorul meu grăbește-te! 15 *y* Rușineze-se și roșească toți Cei ce caută sufletul meu, ca să-l piardă; Dea înapoi și rușineze-se Cei ce doresc nefericirea mea. 16 Să se piardă, și să aibă rușinea de răsplată Cei ce-mi zic: Ha! Ha! 17 *Dar* bucure-se și veselească-se în tine Toți cei ce te caută; Să zică pururea: „Mare este Domnul!“ Cei ce iubesc ajutorul tău. 18 Deși sunt sărman și sărac, Dar *z* Domnul va îngriji de mine; Ajutorul meu și mântuitorul meu tu *ești*; Dumnezeul meu, nu întârziă!

Tânguire în timpul boalei, în privința dușmanilor ce-i poftesc peirea lui și în privința prietenilor necredincioși.

41 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Fericit *a* cel ce ia aminte celui sărac! În ziua nefericirii îl

va scăpa Domnul. 3 Domnul îl va păzi, și-l va ține în vicață. Și va fi binecuvântat pe pământ; *b* Tu nu-l vei da în voia inamicilor săi. 4 Domnul îl va sprijini pe patul durerilor; Tu vei face tot așternutul său în boala sa. 5 Eu am zis: „Doamne, îndură-te de mine, *c* Vindecă sufletul meu; căci am păcătuit ție.“ 6 Inamicii mei vorbesc rău de mine, „Când va muri și va pieri numele lui?“ 7 Și când *vre-unul* vine, să *mă* vadă. *d* Vorbește fățarnic. inima sa adună gânduri rele, Ele ies afară. și *o* spune. 8 Împreună șoptese asupra-mi cei ce mă urăsc; Cugetă sticăciunea mea; 9 „Boala rea se ține de dânsul, Și cel ce zace nu se va mai ridica!“ 10 *e* Chiar și omul, cu care eram în pace, în care mă încredeam, *f* Care mănca pâinea mea, ridicat-a călcâiul asupra-mi. 11 Dar tu, Doamne, îndură-te de mine. Și ridică-mă, ca să le răsplătesc! 12 În aceasta voiu cunoaște că ai plăcere de mine: Că inamicul meu nu se va veseli de mine. 13 *Căci* pre mine în neprihănirea mea tu m'ai sprijinit, Și *g* m'ai pus înaintea feței tale în veci. 14 Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeul lui Israel. Din veci și în veci! Amin și Amin.

CARTEA A DOUA.

Dor după templu și țară străină.

42 Maestrului de cântare. O învățătură dela fiii lui Korah. 2 Cum cerbul dorește după izvorul de apă, Așa dorește sufletul meu după tine, Dumnezeule! 3 *a* Sufletul meu însetează după Dumnezeu, după Dumnezeul *b* cel viu: „Când voiu veni și mă voiu arăta înaintea lui Dumnezeu?“ 4 *c* Lacrămile mele făcutu-s'au pâinea mea ziua și noaptea, Când *d* în toate zilele mi-se zicea: „Unde este Dumnezeul tău?“ 5 De acestea amintiam, *e* revărsând în mine sufletul meu: Când mergeam cu gloata, *când* *f* mă duceam la casa lui Dumnezeu, Cu strigăte de bucurie și de laudă, Cu mul-

j Esod. 15. 11. *o* 2 Cor. 3. 3. *s* Fapt. 20. 20.
Ps. 71. 15. *Mat.* 9. 13. *p* *Ps.* 22. 23, 25. *97.*
k Isa. 55. 8. *m* Luc. 24. 44. *q* *Ps.* 119. 13. *t* *Ps.* 43. 3.
J 1 Sam. 15. 22. *n* Ioan. 4. 34. *r* *Ps.* 139. 2. *u* *Ps.* 38. 4.
Ps. 50. 8. *Rom.* 7. 22. *v* *Ps.* 73. 26.

x *Ps.* 70. 1, etc. *Ps.* 41. *e* 2 Sam. 15. 12 *b* 1 Thes. 1. 9.
y *Ps.* 35. 4, 26. *a* Prov. 14. 21. *f* Obad. 7. *o* *Ps.* 80. 5.
s 1 Pet. 5. 7. *b* *Ps.* 27. 13. *g* Iov. 36. 7. *d* *Ps.* 79. 10.
— *c* 2 Cron. 30. 20. *Ps.* 42. *e* Iov. 30. 16.
d *Ps.* 12. 2 *a* Ioan. 7. 37. *f* Isa. 30. 29

ține ce serbătorie. ⁶ Ce ești întristat, suflete al meu? Și ce suspini în mine? ^h Așteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voi lauda. Pentru ajutorul feței sale. 7 Dumnezeu meu, sufletul meu este întristat în mine: De aceea îmi amintesc de tine din pământul Iordanului și al Hermonului, Din muntele Mizar. 8 ⁱ Adâncul pre adânc chiamă, la vuetul jghiaburilor tale, ^j Toate undele tale și valurile tale au trecut preste mine, 9 Domnul ziua ^k poruncește îndurarea sa. Și ^l noaptea cântarea lui este cu mine. Și ruga mea către Dumnezeu vieții mele. 10 Voi zice către Dumnezeu, stânca mea: „Pentru ce m'ai uitat? ^m De ce trebuie să umblu plin de durere supt apăsarea inamicului?“ 11 Când zdrobite erau oasele mele, batjocuritu-m'au apăsătorii mei, ⁿ Pe toată ziua, zicându-mi: „Ude este Dumnezeuul tău?“ 12 Ce ești întristat, suflete al meu, Și ce suspini în mine? Așteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voi lauda. Ajutorul feței mele, și Dumnezeuul meu!

Urmare.

43 ^a Judecă-mă, Dumnezeule, și ^b apără cauza mea. Împotriva unui popor necuvios; De omul vicleniei și al nedreptății scapă-mă. 2 Căci tu ești Dumnezeuul meu ^c scutitor! Pentru ce m'ai lepădat? ^d De ce trebuie să umblu plin de durere supt apăsarea inamicului? 3 ^e Trimete lumina ta și adevărul tău. Ca să mă conducă, Ca să mă ducă la ^f muntele tău cel sfânt și la locuințele tale: 4 Ca să vin la altarul lui Dumnezeu. La Dumnezeu, bucuria mea cea mare, Și să te laud din citară. Dumnezeule, Dumnezeuul meu! 5 ^g Ce ești întristat, suflete al meu. Și ce suspini în mine? Așteaptă pre Dumnezeu, căci încă îl voi lauda. Ajutorul feței mele și Dumnezeuul meu! *Tânguire că Dumnezeu a răspins pe poporul său.*

44 Maestrului de cântare. O învățatură dela fiii lui Korah. 2 Dum-

nezeule, cu urechile noastre am auzit: ^a Părinții noștri ne-au spus faptele, ce le-ai făcut în zilele lor, În zilele trecute. 3 ^b Tu prin mâna ta alungat-ai națiuni, Iar pre dânsii i-ai plantat; Perdut-ai popoare, Iar pre ei i-ai lătit. 4 Că ^c nu prin sabia lor luat-au pământul acesta în stăpânire, Și nu brațul lor ajutat-i-a pre ei; Ci dreapta ta și brațul tău și lumina feței tale; ^d Căci i-ai iubit. 5 ^e Tu ești regele meu, Dumnezeule! Fă mântuire lui Iacob. 6 Prin tine ^f vom împunge pre apăsătorii noștri, În numele tău călcă-vom în picioare pre împotrivorii noștri. 7 Căci ^g nu în arcu meu mă voiu încrede, Și sabia mea nu mă va ajuta: 8 Ci tu ajutat-ne-ai împotriva apăsătorilor noștri, Și ^h pre cei ce ne urăsc ai rușinat. 9 Pre ⁱ Dumnezeu laudăm toată ziua, Și numele tău îl mărturisim în veci. Sela. 10 Dar acum ^j lepădat-ne-ai, și ne-ai rușinat, Și nu ieși cu ostirile noastre: 11 Tu ne-ai făcut să ne ^k întoarcem îndărăt de dinaintea inamicilor noștri, Și cei ce ne urăsc și-au făcut prada lor, 12 ^l Făcutu-ne-ai ca oile hotărâte spre mâncare, Și ^m între popoare ne-ai împrăștiat. 13 ⁿ Vândut-ai pentru puțin poporul tău, Și n'ai suit prețul vânzării lor. 14 ^o Făcutu-ne-ai de rușine vecinilor noștri, De răs și de batjocură celor din împrejurul nostru. 15 ^p Făcutu-ne-ai de proverb între popoare, ^q De clătire cu capul între națiuni. 16 În toată ziua rușinarea mea stă înainte-mi, Și fața mea de rușine s'a acoperit, 17 La auzul vocii înjurătorului și a batjocuritorului, ^r La vederea inamicului și a celui lacom de răsbunare. 18 ^s Venit-au toate acestea preste noi, Dar noi nu te-am uitat, Nici n'am fost necredincioși legământului tău; 19 Inima noastră nu s'a întors îndărăt, Și ^t pasul nostru nu s'a abătut din calea ta: 20 De și ^u ca pre dragoni ne-ai zdrobit, Și ne-ai acoperit ^v cu umbrele morții. 21 De am

^g Ps. 43. 5.

^h Plân. 3. 24.

ⁱ Ier. 4. 20.

^j Iona 2. 3.

^k Lev. 25. 21.

^l Iov 35. 10.

^m Ps. 38. 6.

ⁿ Ioel 2. 17.

^o Mic. 7. 10.

—

Ps. 43.

^a Ps. 26. 1.

^b Ps. 35. 1.

^c Ps. 28. 7.

^d Ps. 42. 9.

^e Ps. 40. 11.

^f Ps. 3. 4.

^g Ps. 42. 5. 11.

—

Ps. 44.

^a Esod. 12. 26.

27.

^b Esod. 15. 17.

^c Deut. 8. 18.

^d Deut. 4. 37.

^e Ps. 74. 12.

^f Dan. 8. 4.

^g Osea. 1. 7.

^h Ps. 40. 14.

ⁱ Rom. 2. 17.

^j Ps. 60. 1. 10.

^k Ios. 7. 8. 12.

^l Rom. 8. 36.

^m Deut. 4. 27.

ⁿ Isa. 52. 3. 4.

^o Deut. 1. 28. 37.

^p Ier. 24. 9.

^q 2 Reg. 19. 21.

^r Ps. 8. 2.

^s Dan. 9. 13.

^t Iov 23. 11.

^u Isa. 34. 13.

^v Ps. 23. 4.

fi uitat numele Dumnezeului nostru. Și de am fi^x întins mânele noastre către un zeu străin: 22^y Au nu ar cercetă Dumnezeu aceasta? Căci el cunoaște ascunsurile inimei. 23^z Da, în toate zilele suntem uciși pentru tine, Socotiți ca oile hotărâte la jungchiere. 24^a Scoală-te! pentru ce dormi, Doamne? Deșteaptă-te! ^bnu ne lepădă pentru totdeauna. 25^c De ce ascunzi fața ta? De ce uii mișelia și apăsarea noastră? 26 Căci ^dplecat spre pulbere este sufletul nostru, Corpul nostru lipit de pământ. 27 Scoală-te întru ajutorul nostru, Și mântue-ne pentru îndurarea ta.

Cântare de laudă pentru unsul lui Dumnezeu și pentru mireasa sa.

45 Maestrului de cântare, pe Șoșanim. O învățătură sau o cântare dela fiii lui Korah, despre iubire. 2 Inima mea fierbe de o cântare frumoasă. Eu închin regelui lucrarea mea, Limba mea *este* condeiul unui scriitor iscusit! 3 Tu ești mai frumos decât fiii oamenilor, ^aHarul este vărsat pe buzele tale: De aceea Dumnezeu binecuvântatu-te-a în veci. 4^b Viteazule! Încinge la coapsă ^csabia ta, Mărirea ta și strălucirea ta; 5^d Prosperă în strălucirea ta. Înaintează pentru *apărarea* adevărului dreptății *strâmbătățite*, și a blândetei. Și dreapta ta te va învăța lucruri înfricoșate! 6 Ascutească-se săgețile tale, *străpungă* inimile inamicilor regelui; Supt pașii tăi cadă popoarele. 7^e Tronul tău, Dumnezeu, *stă* în veci și perpetuu. Sceptrul dreptății *este* sceptrul împărăției tale. 8^f Tu iubești dreptatea, și urăști nelegiuirea: De aceea ^gunsu-te-a ^hDumnezeu. Dumnezeuul tău ⁱcu oleiul ^jbucuriei mai mult decât presoții tăi. 9^j Smirnă și aloe și casie *sunt* toate vestmintele tale; În palaturi de fildeș cu cântări de organe te-au veselit. 10^k Fete de regi *sunt* între scumpele tale. ^lRegina stă la dreapta ta în aur de Ofir. 11 Ascultă, fică, și vezi.

și pleacă urechia ta: ^mUită pre poporul tău și casa părintelui tău. 12 Atuncia va pofti regele frumusețea ta: ⁿCăci el *este* domnul tău, și închină-te lui. 13 Și cu daruri, fică a Tirului. Vor saluta ^oavuții poporului fața ta. 14^p În-săși măreție *este* fata regelui în camera sa. Țesătură de aur *este* vestmântul ei. 15^q În vestminte pestrițe ea se aduce la rege, În urmă fecioarele, amicele ei, Se aduc la tine: 16 Se aduc cu bucurie și veselie, Întră în palatul regelui. 17 În locul părinților tăi vor fi fiii tăi. Pre ^rcarri-i vei pune domni preste toată țara. 18^s Voiu face să se amintească numele tău din generațiune în generațiune. Și popoarele te vor lauda în veci și perpetuu.

Cetate tare este Dumnezeul nostru.

46 Maestrului de cântare. O învățătură dela fiii lui Korah, pe Alamot. 2 Dumnezeu ne este ^ascăpare și putere, ^bAjutor cercat foarte în nevoi. 3 De aceea nu ne temem, *Chiar* când pământul s'ar răsturnă, Când munții s'ar mută în inimile mării; 4^c Când apele sale ar vui și ar spuma, Și munții s'ar clăti de urgia ei. Sela. 5 El *este* ^dfluviul. Ale cărui pâraie desfătează ^ecetatea lui Dumnezeu. Templul locuințelor celui Preainalt. 6 Dumnezeu *este* ^fîn mijlocul ei. Nu se va clăti: Dumnezeu o va ajuta la răvărsatul zorilor. 7^g Popoare au vuit, regate s'au clătit: El sună cu vocea sa. ^hpământul se topește; 8ⁱ Domnul. *Dumnezeul* oștirilor, *este* cu noi. Scăparea noastră *este* Dumnezeuul lui Iacob. Sela. 9^j Veniți, priviți lucrurile Domnului. Cel ce pustiiri a făcut pe pământ! 10^k El până la marginele pământului pune capăt resbelelor: Rupe arcul și sfărâmă lancea, Cu foc arde carele. 11 Fiți liniștiți, și recunoașteți, că eu *sunt* Dumnezeu. Înalt între popoare. Înalt pe pământ! 12 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, *este* cu noi.

^x Iov 11. 13.
^y Iov 31. 14.
^z Rom. 8. 36.
^a Ps. 7. 6.
^b Vers. 9.
^c Iov 13. 24.

^d Ps. 119. 25.
—
^e Luc. 4. 22.
^f Isa. 9. 6.
^g Apoc. 1. 16.

^d Apoc. 6. 2.
^e Ps. 93. 2.
^f Ps. 33. 5.
^g 1 Reg. 1. 39.
40.
^h Isa. 61. 1.

ⁱ Ps. 21. 6.
^j Cânt. 1. 3.
^k Cânt. 6. 8
^l 1 Reg. 2. 19.
^m Dent. 21. 18.
ⁿ Isa. 54. 5.

^o Ps. 22. 29.
^p Apoc. 7. 3.
^q Cânt. 1. 4.
^r 1 Pet. 2. 9.
^s Mal. 1. 11.

Ps. 46.
^a Ps. 62. 7. 8.
^b Deut. 4. 7.
^c Ps. 93. 3, 4.
Mat. 7. 25.

^d Isa. 8. 7.
^e Ps. 48. 1. 8.
^f Deut. 23. 14.
^g Osea. 11. 9.
Ioel 2. 27.

^g Ps. 2. 1.
^h Ios. 2. 9, 24.
ⁱ 2 Cron. 13. 12
^j Ps. 66. 5.
^k Isa. 2. 4

Scăparea noastră *este* Dumnezeuul lui Iacob. Sela.

Dumnezeu e rege.

47 Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Popoarelor toate. ^abateți în palme; Strigați lui Dumnezeu cu voce de bucurie! 3 Căci Domnul, cel Preainalt, ^bînfricoșat *este*, ^cRege mare preste tot pământul. 4 ^dEl supuse-ne-a popoarele, Și națiunile supt picioarele noastre; 5 Alesu-ne-a ^emoștenirea noastră. Fala lui Iacob, pre care l-a iubit. Sela. 6 ^fSuitu-s'a Dumnezeu cu strigări de bucurie, Domnul cu voce de trâmbiță. 7 Cântați lui Dumnezeu, cântați-*i*, Cântați regelui nostru, cântați-*i*! 8 ^gCăci rege preste tot pământul *este* Dumnezeu, ^hCântați-*i* cântare: 9 ⁱDumnezeu domnește preste popoare, Dumnezeu șede pe sfântul său tron. 10 Domnii popoarelor s'au adunat, ^jPoporul Dumnezeului lui Abraam: Căci ale lui Dumnezeu *sunt* scuturile pământului, El este înălțat foarte.

Bucuria Sionului pentru ajutorul lui Dumnezeu în strâmtorile de nevoi.

48 Maestrului de cântare. O cântare sau un psalm dela fiii lui Korah. 2 Mare *este* Domnul și vrednic de laudă, ^aÎn cetatea Dumnezeului nostru, pe ^bmuntele său cel sfânt. 3 ^cFrumoasă înălțime, ^dbucuria a tot pământul *este* muntele Sion; ^eÎnlaturile de către miazănoapte *este* ^fcetatea regelui celui mare. 4 Dumnezeu, în palaturile ei, este cunoscut ca o întărire înaltă. 5 Căci iată, ^gregii s'au adunat, Trecut-au dela olaltă. 6 O văzură; și se uimiră. Se spăimântară, și fugiră repede. 7 Tremur i-a ^hcuprins acolo, ⁱDureri, ca pre femeie în facere. 8 ^jPrin vântul de răsarit ^kai sfărâmat Corăbiile Tarșișului. 9 După cum am auzit, așa am și văzut În ^lcetatea Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, în cetatea Dumnezeului nostru; Dumnezeu o va ^mîntări în veci. Sela. 10 Cugetat-am, Dumnezeule, la ⁿindu-

rarea ta. În templul tău. 11 Cum *este* ^onumele tău, Dumnezeule! Așa *este* și lauda ta, până la marginile pământului: De dreptate este plină dreapta ta. 12 Muntele Sion se veselește, Și fiecele lui Iuda se bucură pentru judecățile tale. 13 Înconjurați Sionul, și-l ocoliți, Numărați turnurile sale; 14 Luați seamă la zidul său, priviți palaturile lui, Ca să spuneți *de ele* generațiunii viitoare. 15 Căci acest Dumnezeu *este* Dumnezeuul nostru în veci și perpetuu, Și el până la moarte ne va fi conducător.

Norocul nelegiuitorilor isprăvește cu moartea.

49 Maestrului de cântare. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Ascultați acestea, toate popoarele, Luați în ureche, toți locuitorii lumii! 3 Cel ^amic, ca și cel mare, Avutul și săracul împreună. 4 Înțelepciune *vă* va vorbi gura mea, Și cugetarea inimii mele *va fi* cu pricepere. 5 ^bPlecă-voiu urechea mea în parabolă, Cu citară descoperi-voiu adâncă mea știință. 6 De ce să mă tem în zilele de nefericire, *Când* mă înconjoară ^crăutatea celor ce mă pândesc, 7 Celor ce se ^dîncred în avuția lor, Și se fălesc în mulțimea averii lor? 8 Fratele pre frate nu poate răscumpăra de moarte, Nu poate ^eda lui Dumnezeu prețul răscumpărării sale; 9 (Prea scumpă este ^frăscumpărarea vieții lor. Și în veci nu se poate face;) 10 *Adecă*, să trăiască în veci, ^gSă nu vadă el mormântul. 11 Da, el îl va vedea; *chiar* ^hînțelepții mor, Și cu dânsii pere și nebunul și prostul, ⁱȘi lasă altora averea lor. 12 Lăuntru lor *se măgulește*, că casele lor *vor sta* în veci, *Și* locuințele lor din generațiune în generațiune: *Și* ^jnumesc *încă* cu numele lor pământurile lor. 13 Totuși ^kîn strălucire omul nu se poate ținea. *Ci* asemenea animalelor se sting. 14 Aceasta *este* calea lor, ^lnebulnia lor; Și pre dânsii îi urmează cei cărora le plac cuvintele lor. Sela. 15 Ca oile în infern

Ps. 47.	f Ps. 68. 24, 25	j Rom. 4. 11, 12.	Dan. 8. 9	h Esod. 15. 15.	n Ps. 26. 3.	b Mat. 13. 35.	g Ps. 89. 48.
a Isa. 55. 12.	g Zech. 14. 9.	—	d Ezeec. 20. 6.	i Osea. 13. 13	o Deut. 28. 68.	c Ps. 38. 4.	h Eccl. 2. 16.
b Neem. 1. 5.	h 1 Cor. 14. 15,	Ps. 48.	e Isa. 14. 13.	j Ier. 18. 17.	Ps. 113. 3.	d Marc. 10. 24.	i Prov. 11. 4.
c Mal. 1. 14.	16.	a Ps. 46. 4.	f Mat. 5. 35.	k Ezeec. 27. 26.	—	l Tim. 6. 17.	j Fac. 4. 17.
d Ps. 18. 47.	i Apoc. 19. 6.	b Isa. 2. 2, 3.	g 3 Sam. 10. 6,	l Vers. 1. 2.	Ps. 49.	e Mt. 16. 26.	k Ps. 39. 5.
e 1 Pet. 1. 4.	—	c Plân. 2. 15.	14, 16, 18, 19.	m Mic. 4. 1.	a Ps. 62. 9.	f Iov. 36. 18, 19.	l Luc. 12. 20.

vor fi puși, Moartea îi va păste; Și^m în dimineața *aceea* vor domni preste dânsii cei drepți, Șiⁿ mutra lor o va mânca infernul, lăcaș nu vor mai avea. 16 Dar Dumnezeu^o va răscumpăra sufletul meu din puterea infernului, Și mă va primi. Sela. 17 Nu te teme, când se înavuțește carevâ. Când se înmulțește mărirea casei sale: 18^p Căci nimic va lua *cu sine* la moartea sa, Mărirea lui nu se va pogori după dânsul. 19 Cu toate că a^q îndestulat sufletul său în viața sa. (Și ești laudat, când îți lucrezi bunuri), 20 El^r se va duce la generațiunea părinților săi, *Cari* în veci nu văd^s lumina. 21 Omul în mărire și fără de minte Asemenea vitelor va peri.

Adevărata jertfă de mulțumire.

50 Un psalm al lui Asaf. ^aAtotputernicul Dumnezeu, Domnul, vorbește, Și chiamă pământul, Dela răsăritul soarelui, până la apusul lui. 2 Din Sion, ^bdesăvârșirea frumuseței, ^cDumnezeu strălucește. 3 Dumnezeuul nostru vine, și nu tace; ^dFocul mistue înaintea lui. Și în jurul său vifor cumplit. 4 ^eEl chiamă cerul de sus și pământul, Ca să judece pre poporul său: 5 „Adunați-mi pre ^fcuvioșii mei, ^gCari au încheiat legământ cu mine prin jertfire.“ 6 Și ^hcerurile proclamă dreptatea lui, Căci ⁱDumnezeu *este* cel ce judecă. Sela. 7 ^j„Ascultă, poporul meu, și-ți voi vorbi, *Ascultă*, Israele, că voi mărturisi asupra-ți; ^kDumnezeu, Dumnezeuul tău, *eu* sunt. 8 ^lNu pentru jertfirile tale^m te voi mustră. Nici pentru arderile de tot ale tale, *ce* pururea *sunt* înaintea mea. 9ⁿ Nu voi lua din casa ta tauri. *Nici* din staulele tale țapi; 10 Căci ale mele *sunt* toate fiarele pădurei. Și vitele *ce pasc* în mii de munți: 11 Cunosc toate paserile munților. Și tot ce se mișcă pe câmp *îmi* este cunoscut. 12 De aș fi ilământ, nu ți-aș spune; ^oCăci a mea *este* lumea

și plinătatea ei. 13 Au mânâne eu carnea taurilor, Și beau sângele țapilor? 14^p Jertfește lui Dumnezeu mulțumire, Și ^qplătește celui Preainalt voturile tale; 15 Și ^rchiamă-mă în ziua nevoiei: „Eu te voi mântui, și tu^s mă vei mari.“ 16 Dar celui nelegiuit îi zice Dumnezeu: Ce ai tu să proclamai așezămintele mele? Și în gura ta să iei legământul meu? 17 ^tCăci urăști învățătura, Și ^ulapezi cuvintele mele înapoia ta. 18 De vezi un fur, *ești* ^vamic eu el, Și ^xcu adulterul este partea ta. 19 Gura ta împins-ai spre rele, Și ^ylimba ta urzește viclesug. 20 Șezi și vorbești asupra fratelui tău. Pre fiul mumei tale îl înnegrești. 21 Acestea ai făcut, ^zși eu am tăcut, ^aSocotit-ai *poate*, că eu ca tine *sunt*: Dar ^bte voi mustră, și voi pune *toate* înaintea ochilor tăi. 22 Luați deci seamă de aceasta, cei ce ^cuitați pre Dumnezeu! Ca să nu sfâșiu, fără *să fie* cine să vă scape. 23^d Cine jertfește laudă, mă onorează; Și ^ecelui ce ia aminte la calea sa, *Îi* voi arăta mântuirea lui Dumnezeu.“

Rugăciunea de pocăință a lui David.

51 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Compus când veni la dânsul profetul Natan, după ce a intrat la Bat-Șeba. 3 Miluește-mă, Dumnezeule. După mila ta; După mulțimea îndurărilor tale, ^aȘterge fărădelegea mea. 4 ^bSpală-mă de tot de fărădelegea mea, Și de păcatul meu curățește-mă. 5 Căci ^cfărădelegea mea o cunosc, Și păcatul meu *este* pururea înaintea mea. 6^d Numai ție unuia am greșit, Și *acest* rău ^eînaintea ta am făcut, ^fCa să te îndreptezi intru cuvintele tale, Și să fii curat în judecățile tale. 7 ^gCă ^giată, intru fărădelegi m'am născut, ^hȘi în păcate m'a zămislit muma mea. 8 Că iată, adevărul iubești ⁱîn lăuntrul *omului*, Și înțelepciunea ta m'ai învățat în ascun-

^m Dan. 7. 22.	^r Fac. 15. 15.	^d Dan. 7. 10.	^k Esod. 20. 2.	^p Ebr. 13. 15.	^x 1 Tim. 5. 22.	^e Gal. 6. 16.	ⁱ Luc. 15. 21.
Luc. 22. 30.	^s Iov. 33. 30.	^e Dent. 4. 26.	^l Osea. 6. 6.	^q Eccl. 5. 4, 5.	^y Ps. 52. 2.	—	^f Rom. 3. 4.
1 Cor. 6. 2.	—	^f Isa. 13. 3.	^m Isa. 1. 11.	^r Iov. 22. 27.	^z Eccl. 8. 11, 12.	^{Ps. 51.}	^g Ioan. 3. 6.
ⁿ Iov. 4. 21.	^{Ps. 50.}	^g Esod. 24. 7.	ⁿ Papt. 17. 25.	^s Ps. 22. 23.	^a Rom. 2. 4.	^a Col. 2. 14.	^h Efos. 2. 3.
^o Osea. 13. 14.	^a Neem. 9. 32.	^h Ps. 97. 6.	^o 1 Cor. 10. 26.	^t Rom. 2. 21, 22.	^b Ps. 90. 8.	^b Ebr. 9. 14.	^h Iov. 14. 4.
^p Iov. 27. 19.	^b Ps. 48. 2.	ⁱ Ps. 75. 7.	23	^u Neem. 9. 26.	^c Iov. 8. 13.	^c Ps. 32. 5.	ⁱ Iov. 38. 36.
^q Deut. 29. 19.	^c Dent. 33. 2.	^j Ps. 81. 8.		^v Rom. 1. 32.	^d Rom. 12. 1.	^d Fac. 20. 6.	

sul inimei mele. 9^j Stropi-mă vei cu isop. și mă voi curăți, Spală-mă-vei, și mai tare decât omătul^k mă voi albi. 10 Auzului meu dă bucurie și veselie. *Ca să^l se bucure oasele, ce le-ai sfărâmat.* 11^m Întoarce fața ta dela păcatele mele. ⁿȘterge toate fărădelegile mele. 12° Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, Și spirit drept înnoește în lăuntrul meu. 13 Nu mă lepădă^p dela fața ta, Și ^qspiritul tău cel sfânt nu-l lua dela mine. 14 Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale. Și cu ^rspirit bine-voitor sprijinește-mă. 15 *Atuncia* învăța-voiu pre cei fărădelege căile tale, Și cei păcătoși la tine se vor întoarce. 16 Scapă-mă de ^ssângiuri, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele, Și ^tbucură-se-va limba mea de dreptatea ta. 17 Doamne, deschide buzele mele. Și gura mea va cuvântă lauda ta. 18 Căci ^ujertfire de ai fi binevoit, aș fi dat: Ardere de tot nu ceri. 19^v Jertfirile lui Dumnezeu *sunt* un spirit sdrobot, O inimă înfrântă și sdrobotă nu vei urgisi, Dumnezeule. 20 Fă bine întru bunăvoința ta Sionului, Zidește zidurile Ierusalimului. 21 *Atuncia* vei bineprimi^x jertfirile dreptății, Prinoasele și arderile de tot; Și *atuncia* vor aduce pe altarul tău viței.

Mângăierea curiosului în ciuda clevetitorului.

52 Maestrului de cântare. O învățătură a lui David. 2 Compusă când Doeg, Edomitul, veni, și instiință pre Saul, și-i zise: David a venit în casa lui Ahimelec. 3 De ce te fălești întru răutate, ^aputernice? Îndurarea lui Dumnezeu pe toată ziua *se arată*. 4^b Limba ta nedreptate vorbește, ^cCa un briciu ascuțit, uneltind viclenie. 5 Tu iubesti răul mai mult decât binele, ^dA vorbi minciuna mai mult decât adevărul. Sela. 6 Iubesti toate cuvintele ruinătoare, Limbă vicleană! 7 De aceea Dumnezeu te va sfărâma pentru totdeauna, Te va răpi, și te va smulge din cort. Și te

va ^edesrădăcina din pământul celor vii. Sela. 8^f Cei drepti vor vedeà *aceasta*, și se vor teme, ^gȘi vor râde de el, *zicând*: 9 Iacă omul, *care* n'a luat pre Dumnezeu de scut al său. „Ci ^hs'a încrezut în mulțimea avuției sale, Și s'a răzâmat pe răutatea sa!“ 10 Iar eu ⁱca un măslin verde *sunt* în casa lui Dumnezeu! Mă încred în îndurarea lui Dumnezeu în veci și perpetuu. 11 Te voi lăuda în veci, pentru că ai făcut *aceasta*. Și voi spera în numele tău. Căci el *este* bun cuviosilor tăi.

Oftare după mântuirea din corupțiunea generală omenească.

53 Maestrului de cântare, pe Mahalat. O învățătură a lui David. 2^a Nebunul zice în inima sa: „Nu *este* Dumnezeu“. Stricați și urțiți sunt în fărădelegile lor, ^bNici unul nu face bine. 3 Dumnezeu din cer ^cprivește la fiii oamenilor, Să vadă, de este vre-un înțelept. Care ^dcaută pre Dumnezeu: 4 Toți s'au abătut. S'au stricat de tot; Nimeni nu face bine, chiar nici unul. 5 Au ^en'au știință făcătorii de rele, Cari mânăncă pre poporul meu, *Cum* ar mânca pânea? Lui Dumnezeu nu s'au rugat. 6^f Deci cutremur i-a cuprins, *unde* frica nu încăpea; Căci Dumnezeu a ^gimprăștiat oasele apăsătorilor tăi: Făcutu-*i*-ai de rușine, pentru că Dumnezeu i-a lepădat. 7 O! de *ar veni* din Sion mântuirea lui Israel! Când Dumnezeu va întoarce pre captivii poporului său, Bucură-se-va Iacob, vesel-se-va Israel.

Rugăciune pentru mântuire.

54 Maestrului de cântare pe coarde. O învățătură a lui David; 2 Compusă, când Zifeii veniră, și ziseră lui Saul: Iacă, David este ascuns la noi. 3 Dumnezeule, mântuie-mă prin numele tău. Și prin puterea ta apără dreptul meu! 4 Dumnezeule, ascultă ruga mea, Iă în urechie cuvintele gurei mele. 5 Căci ^astrăinii s'au sculat asupra-mi.

j Ebr. 9. 19.
k Isa. 1. 18.
l Mat. 5. 4.
m Ier. 16. 17.
n Vers. 1.

o Fapt. 15. 9.
p Fac. 4. 15.
q Rom. 8. 9.
r 2 Cor. 3. 17.
s 2 Sam. 11. 17.

t Ps. 35. 28.
u Num. 15. 27, 30.
v Ps. 34. 18.
x Mal. 3. 3.

Ps. 52.
a 1 Sam. 21. 7.
b Ps. 50. 19.
c Ps. 57. 4.
d Ier. 9. 4, 5

e Prov. 2. 22.
f Iov. 22. 19.
Mal. 1. 5.
g Ps. 58. 10.

h Ps. 49. 6.
i Osea. 14. 6.
—
Ps. 53.
a Ps. 10. 4.

b Rom. 3. 10.
c Ps. 33. 13.
d 2 Cron. 15. 2.
e Ier. 4. 22.

f Prov. 28. 1.
g Ezec. 6. 5
—
Ps. 54.
a Ps. 86. 14.

Și oamenii cumpliti caută viața mea. Cari nu pun pre Dumnezeu înaintea lor. Sela. 6 Iacă, Dumnezeu îmi *este* ajutor. ^bDomnul *este* între cei ce sprijinesc viața mea. 7 Răutatea lor o va întoarce asupra împotrivilor mei: ^cÎntru adevărul tăn nimicește-i. 8 Îți voi jertfi cu spirit binevoitor. Voi laudă numele tău, Doamne, ^dcăci *este* bun. 9 Căci din toată nevoia el m'a scăpat, Și asupra neamicilor mei ochiul meu a văzut *împlinirea dorinței sale*.

Rugăciune împotriva fraților falși. Mângâiere în Dumnezeu.

55 Maestrului de cântare pe coarde. O învățătură a lui David. 2 Iă în urechi, Dumnezeule, ruga mea. Și nu te ascunde de cererea mea! 3 Ascultă-mă, și răspunde-mi; ^aUmblu ră-tăcind în întristarea mea, și suspin 4 De vocea neamicului, De apăsarea nelegiuitului: ^bCăci ei aruncă preste mine nefericire. Și cu mână mă urăsc. 5 ^cInima mea tremură în mine, Și spaima de moarte au căzut preste mine. 6 Teme-re și cutremur au venit preste mine. Și groaza m'a acoperit. 7 Zis-am a-tuncia: „Cine-mi va da aripi ca de porumb? Să sbor, și să găsesc liniște. 8 Iacă, departe aș sbură. În pustiu m'aș oprî; Sela; 9 M'aș grăbi să scap dinaintea vântului aprig, de dinaintea furtunei“. 10 Nimicește-i, Doamne, im-parte limbele lor, Căci văd ^dsilnicie și ceartă în cetate: 11 Ziua și noaptea ocolesc zidurile ei, Și năcazul și neliniștea *sunt* în mijlocul ei: 12 Răutatea *este* în lăuntru ei; Apăsarea și viclesugul nu se depărtează din ulițele ei. 13 ^eCă nu un neamic m'a batjocorit: Aș fi suferit aceasta: Nu cel ce mă ură s'a f' sculat asupra-mi; M'aș fi ascuns de el: 14 Ci tu, omule, *care erai* de o potrivă mie, ^gAmicul meu și cunoscutul meu: 15 Avut-am dulci întrevorbiri, ^hÎmpreună mers-am în casa lui Dum-

nezeu cu mulțimea. 16 Surprindă-i moartea! ⁱCoboară-se de vii în infern! Căci răutate *este* în locuința lor, în lăuntru lor. 17 Strigă-voin către Dumnezeu, Și Domnul mă va mântui. 18 ^jSeara și dimineața și la amiază mă voiu tângui. Și voi suspină; Și el va ascultă vocea mea. 19 Scuti-va cu pace viața mea, în lupta ce *mi-se face*; Căci ^kmulți vin asupra-mi. 20 Dumnezeu va ascultă, și-i va umili. El, ^lcare tro-nează din vechime: Sela: *Pre ei*, pentru cari nu *este speranță* de schimbare. *Pre cei ce nu se tem de Dumnezeu.* 21 ^mPus-au mâinile lor pe cei ce ⁿerau în pace cu ei. Și au frânt legământul *făcut* cu ei. 22 ^oCuvintele gurii ori-că-rnia din ei sunt mai alunecoase decât untul, Dar resbelul *este* în inima sa: Cuvintele sale sunt mai moi decât oleul. Dar ele *sunt* tot atâtea săbii. 23 ^pA-runcă Domnului sarcina ta. Și el te va ușură; ^qNu va lăsa în veci ca cel drept să se clatine. 24 Ci pre ei Dumnezeu îi va coborî în adâncul mormântului, ^rBărbații sângiurilor și ai viclesugului ^snu vor ajunge nici la jumătatea zilelor lor: Dar eu, eu mă încred în tine.

Rugăciune de mângâiere în timpul prigonirei.

56 Maestrului de cântare, după Ionat-lem-rehakim. O cântare de aur a lui David, compusă când Filistenii îl prinseră în Gat. 2 ^aÎndură-te de mine, Dumnezeule! Căci un muritor forăște la mine, Toată ziua luptându-se, mă asuprește; 3 Toată ziua ^bforăesc neamicii mei; Că mulți *sunt* cei ce se luptă cu mine *din* înălțime. 4 În ziua când mă voiu teme, Încrede-mă-voiu în tine. 5 ^cÎn *tine*, Dumnezeule, al cărui cuvânt laud, În Dumnezeu încrede-mă-voiu: ^dnu mă voiu teme: Ce-mi poate face carnea? În tot timpul ei strămbătătesc cuvintele mele. Asupra-mi *sunt îndrep-tate* spre rău toate gândurile lor. 7 ^eSe adună, se ascund. Pândesc călcâiul meu;

b Ps. 118. 7.
c Ps. 89. 49.
d Ps. 52. 9.

Ps. 55.
a Isa. 38. 14.
b 2 Sam. 16. 7, 8.
c Ps. 116. 3.
d Ier. 6. 7.

e Ps. 41. 9.
f Ps. 35. 26.
g Ier. 9. 4.
h Ps. 42. 4.
i Num. 16. 30.

j Dan. 6. 10.
Luc. 18. 1.
k 1 Thes. 5. 17.
l 2 Cron. 32. 7, 8.

m Deut. 33. 27.
n Fapt. 12. 1.
o Ps. 7. 4.
p Ps. 28. 3.

q 1 Pet. 5. 7.
r Ps. 37. 24.
s Ps. 5. 6.
t Iov. 15. 32.

Ecol. 7. 17.
—
Ps. 56.
u Ps. 57. 1.

b Ps. 57. 3.
c Vers. 10, 12.
d Ebr. 13. 6.
e Ps. 59. 3.

f Căci caută sufletul meu. 8 Au doară întru răutatea lor vor scăpa? Dumnezeu, cu mânia *ta* sfărâmă popoarele *acestea*. 9 Tu ai numărat păsurile mele; În foi ai pus lacrimile mele; *g* Oare nu *sunt* ele în cartea ta? 10 Ori în ce zi te voiu chema, întoarce-se-vor înapoi neamicii mei; Aceasta o știu, căci *h* cu mine *este* Dumnezeu. 11 În Dumnezeu, al cărui cuvânt laud, În Domnul, al cărui cuvânt laud. 12 În Dumnezeu mă încred: nu mă tem; Ce-mi poate face omul? 13 Spre mine, Dumnezeu, *sunt* voturile tale, Jertfe de bucurie îți voiu plăti. 14 Căci de moarte ai mântuit sufletul meu, De alunecare picioarele mele; Ca să umblu înaintea lui Dumnezeu în lumina vieții.

Rugăciunea lui David pentru ajutor. Prea mărirea bunătății lui Dumnezeu.

57 Maestrului de cântare, după Altașet, O cântare de aur a lui David, compusă când fugi de d'înaintea lui Saul în peșteră. 2^a Îndură-te de mine, Dumnezeu, îndură-te de mine, Căci în tine se încrede sufletul meu. Și *b* supt umbra aripelor tale caut adăpost. *e* Până va trece fortuna. 3 Strigă-voiu către Dumnezeu cel Preaînalt, Către Dumnezeu, *d* care toate mi-a împlinit. 4 *e* El va trimete din cer, și mă va ajuta: Va batjocuri pre cel ce *f* forăște la mine. Sela. Dumnezeu *g* va trimete îndurarea sa și adevărul său, 5 *Să scape* sufletul meu *din mijlocul* leilor, Ce zac aprinși *în juru-mi*, De fiii oamenilor. *h* ai căror dinți *sunt* lănci și săgeți, Și *i* limba lor sabie ascuțită. 6 *j* Înalță-te mai sus de ceruri, Dumnezeu! Preste tot pământul *fi* mărirea ta! 7 *k* Ei pregătesc cursă pașilor mei, Sufletul meu se încovoie: Groapă sapă înaintea mea; Să cadă ei *înșiși* în ea. Sela. 8 *l* Gata *este* inima mea, Dumnezeu, gata *este* inima mea, Voiu cânta și voiu psalmodia, 9 Deșteaptă-te. *m* suflete al meu, deșteaptă-

te, harpă și citară! Să deștept zorile. 10ⁿ Lăudă-te-voiu între popoare, Dumnezeu, Cântă-te-voiu între națiuni. 11° Căci mare până la cer *este* îndurarea ta. Și până la nouri adevărul tău. 12 Înalță-te mai sus de ceruri, Dumnezeu, Preste tot pământul *fi* mărirea ta!

Dumnezeu mai e încă judecător pe pământ.

58 Maestrului de cântare, după Altașet. O cântare de aur a lui David. 2 Adecă adevăr, dreptate vorbiți judecătorilor? Judecați oare cu drept, voi fii ai oamenilor? 3 Dar în inimă uneltiți răutate, Și cu mânele voastre *a* cumpăniți silnicie pe pământ. 4^b Din mitra *mumei* lor se abat *dela lege* cei nelegiuți, Din sânul ei rătăcesc cei ce vorbesc minciuni. 5^c Venin este într'înși. ca și veninul de șearpe, *Sunt* ca *d* vipera cea surdă, *ce-și* astupă urechile sale: 6 Ce nu ascultă de vocea încântătorilor, De a fermecătorului celui mai iscusit. 7 Dumnezeu, *e* sfărâmă dinții lor în gura lor, Dinții măselari ai leilor celor tineri sdrobește-i, Doamne! 8^f Topească-se ca apa, ce se scurge; Întindă-și săgețile lui până se vor tâmpi. 9 Peară ca melecul, *care* târîndu-se, se topește, *g* Ca abortul femeiei, să nu vadă soarele. 10 Mai nainte de ce oalele voastre să vadă *focul* de spin, Pre cel verde, ca și pre cel uscat *h* îl va spulberă. 11ⁱ Cel drept se va bucura, că va vedea răsbumarea *sa*; *j* Picioarele sale le va spăla în sângele nelegiuitului; 12 *k* Și omul va zice: „Da, *este* răsplătire pentru cel drept, Da, *este* un Dumnezeu, care *l* judecă pământul.“

Rugăciunea pentru ajutorul lui Dumnezeu împotriva uneltirilor rele.

59 Maestrului de cântare, după Altașet. O cântare de aur a lui David, compusă când Saul trimese, și-i pândiră casa, ca să-l omoare. 2 Mântue-
a mă de neamicii mei, Dumnezeu!

f Ps. 71. 10.
g Mal. 3. 16.
h Rom. 8. 31.

a Ps. 56. 1.
b Ps. 17. 8.
c Isa. 26. 20.
d Ps. 138. 8.

e Ps. 144. 5, 7.
f Ps. 56. 1.
g Ps. 40. 11.
h Prov. 30. 14.
i Ps. 55. 21.

j Ps. 108. 5.
k Ps. 7. 15, 16.
l Ps. 108. 1. etc.
m Ps. 16. 9.

n Ps. 108. 3.
o Ps. 36. 5.
—
a Ps. 58.
a Ps. 94. 20.

b Ps. 51. 5.
c Ecl. 10. 11.
d Ier. 8. 17.
e Iov. 4. 10.

f Ios. 7. 5.
g Iov. 3. 16.
h Prov. 10. 25.
i Ps. 52. 6.
j Ps. 68. 23.

k Ps. 92. 15.
l Ps. 67. 4.
—
a Ps. 59.
a Ps. 18. 48.

Apără-mă de cei ce se scoală asupra-mi.
 3 Mântue-mă de făcătorii de rele. Și ajută-mă în contra bărbaților sângiurilor.
 4 Căci iacă, pândese sufletul meu. Asupra-mi se adună ^bcei puternici, ^cFără vinovat să fiu, și fără să fiu greșit. Doamne!
 5 Fără să am vină, aleargă, și se pregătesc: ^dDeșteaptă-te să mă ajuti, și privește.
 6 Tu, Doamne, Dumnezeu al ostirilor, Dumnezeu al lui Israel. Deșteaptă-te, să pedepsești toate popoarele: Nu te îndură de toți acești nelegiuiți vicleni. Sela.
 6 ^eEi se întore seara, urlă ca cânele, Și înconjoară cetatea.
 8 Iacă, ei varsă cuvinte cu gura lor: ^fSăbii sunt în buzele lor; Căci zic: ^g„Cine aude aceasta?“
 9 Dar ^htu, Doamne, îți râzi de dânșii. Îți bați joc de toate popoarele.
 10 Puterea mea, pre tine te aștept; ⁱCăci Dumnezeu este scăparea mea.
 11 Dumnezeu al îndurării mele mă va ^jpreîntâmpina, Dumnezeu ^kmă va face să văd *împlinirea dorinței mele* asupra neamicilor mei:
 12 ^lNu-i uicide, ca poporul meu să nu uite *aceasta*; Sgudue-i prin puterea ta, și surpă-i, Scutul nostru, o Doamne!
 13 ^mTot cuvântul gurei lor și al buzelor lor este păcat; Prindă-se deci în mândria lor. Pentru blestemul și minciuna ce vorbesc.
 14 ⁿNimicește-i în mânia ta, nimicește-i, ca să nu mai fie, ^oCa să știe, că Dumnezeu domnește în Iacob, Până la marginile pământului. Sela.
 15 Ei ^pse întore seara, urlă ca cânele, Și înconjoară cetatea:
 16 Ei ^qmerg din loc în loc după mâncare; Și mârăcesc de neșat.
 17 Dar eu voiu cântă puterea ta, Dimineța voiu laudă îndurarea ta; Căci tu mi-ai fost tărie și scăpare în ziua strâmtorării mele.
 18 Puterea mea, ție-ți voiu psalmodia; Căci Dumnezeu este tăria mea. Dumnezeu al îndurării mele.

Rugăciune în timpuri de rebel.

60 Maestrului de cântare, după Șușan-Edut. O cântare de aur a lui

David, spre învățătură: 2 compusă când cuceri Aram-Naharaimul și Aram-Zoba, și Ioab se întoarse și bătù din Edom în Valea-Sărei douăsprezece mii de inși.
 3 Dumnezeuule, ^atu ne-ai lepădat și ne-ai risipit, Te-ai mâniat; întoarcete-te iarăși spre noi.
 4 Cutremurat-ai pământul, l-ai despicat: ^bVindecă stricăciunile lui, căci se elatină.
 5 ^cFăcut-ai pre poporul tău să vadă asprimea, ^dAdăpatu-ne-ai eu vin îmbătător.
 6 *Dar pe urmă* ^edat-ai celor ce se tem de tine steag, Ca să-l înalte pentru *biruința* adevărului. Sela.
 7 Ca să se ^fmântuiască iubiții tăi. Ajută eu dreapta ta, și răspunde-mi.
 8 Dumnezeu al făgăduit în sfințenia sa; Bucură-mă-voiu, ^hîmpărțindu-vă ⁱSichemul, Și ^jvalea Sichemului măsurând-o:
 9 Al meu este Galaadul și al meu Manasse, ^kEfraimul este tăria capului meu.
^lIuda legislatorul meu:
 10 ^mMoabul este ligheanul meu, ⁿAsupra Edomului aruncă încălțăminte mea; ^oFilistio! bucură-te de mine.
 11 Cine mă va duce la Edom? Cine mă va duce la Edom?
 12 Au nu tu, Dumnezeuule, cel ce ^pne-ai lepădat? Și au nu tu, Dumnezeuule, cel ce ^qn'ai ieșit cu oștirile noastre?
 13 Dă-ne ajutor, ca să scăpăm din strâmtorare, Căci ^ramăgitor este ajutorul omului.
 14 Cu Dumnezeu ^sfacevom lucruri mărețe. Și el va ^tcălea în picioare pre neamicii noștri.

Rugăciunea regelui năpăstuit.

61 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm al lui David. 2 Ascultă, Dumnezeuule, strigarea mea, la seamă la ruga mea!
 3 Dela marginea pământului strig către tine. În lăncezirea inimii mele; Du-mă pe stâncă, *că* este preă înaltă pentru mine;
 4 Căci tu ai fost adăpostul meu, ^aTurnul meu cel tare înaintea neamicului.
 5 ^bFă-mă să locuiesc în cortul tău pururea, ^cSă aflù adăpost supt scutul aripelor tale. Sela.
 6 Căci tu, Dumnezeuule, ai ascultat vo-

b Ps. 56. 6. g Ps. 10. 11. 13. i Fac. 4. 12. 15 q Iov. 15. 23.
 a 1 Sam. 24. 11. h 1 Sam. 19. 16. m Prov. 12. 13. r Ps. 20. 5.
 d Ps. 35. 23. i Vers. 17. n Ps. 7. 9. s Ps. 108. 6, etc.
 e Vers. 14. j Ps. 21. 3. o Ps. 63. 18. t Ps. 89. 35.
 f Prov. 13. 18. k Ps. 54. 7. p Vers. 6. u Ps. 44. 9. v 2 Cron. 7. 14
 c Ps. 71. 20.

d Isa. 51. 17. 22. i Fac. 12. 6. o 2 Sam. 8. 1. t Isa. 63. 3.
 e Ps. 20. 5. j Ios. 13. 27. p Ps. 44. 9. u —
 f Ps. 108. 6, etc. k Deut. 33. 17. q Ios. 7. 12. v Ps. 61.
 g Ps. 89. 35. l Fac. 49. 10. r Ps. 118. 8. a Prov. 18. 10.
 h Ios. 1. 6. m 2 Sam. 8. 2. s Num. 24. 18. b Ps. 27. 4.
 i 2 Sam. 8. 11. n 2 Sam. 8. 11. c I's. 17. 8.

turile mele, *Mi-ai* dat moștenirea celor ce se tem de numele tău. 7^d Aduagă zile la zilele regelui. Anii săi *fie* ca șirul neamurilor; 8 Să troneze în veci înaintea lui Dumnezeu. Fă ca să-l păzească mila ^eși adevărul *tău*. 9 Așa voi cânta numelui tău pururea; Ca să plătesc voturile mele în fiecare zi.

Speranță tăcută în Dumnezeu. Nimicenia oamenilor.

62 Maestrului de cântare, lui Iedutun. Un psalm al lui David. 2 Numai ^aîn Dumnezeu este liniștit sufletul meu; Dela dânsul *vine* ajutorul meu. 3^b Numai el *este* stâncă mea și ajutorul meu, Scăparea mea: ^ccu totul nu mă voi clăti. 4 Până când vă veți repezi asupra unui singur om? Veți năvăli toți *asupra-i*.^d Ca la un perete, gata a cădea, Ca pe un zid, gata a se surpă? 5 Da, se sfătuesc să-l răstoarne din înălțimea sa, iubesc minciuna; ^eCu gura lor binecuvintează, și în inima lor blestemă. Sela. 6^f Numai în Dumnezeu este liniștit sufletul meu; Căci dela dânsul *vine* speranța mea. 7 Numai el *este* stâncă mea și ajutorul meu. Adăpostul meu: nu mă voi clăti. 8^g În Dumnezeu *este* ajutorul meu și onoarea mea; Stâncă puterii mele, adăpostul meu *este* în Dumnezeu. 9 Încrede-te în el în tot timpul, poporule, ^hVărsați înaintea lui inima voastră; Dumnezeu *este* ⁱadăpostul nostru. Sela. 10^j O suflare numai *sunt* cei mici, minciună cei mari, Puși în cumpănă, cu toții *sunt* mai ușori decât suflarea. 11 Nu sperați în apăsare sau în răpire; nu fiți deșești: ^kDe sporește avuția *voastră*, nu vă alipiți inima *de ea*. 12^l Odată vorbi Dumnezeu, de două-ori am auzit aceasta: Că ^mputerea *este* a lui Dumnezeu. 13 Și a ta, Doamne, *este* ⁿîndurarea; Căci ^otu răsplătești omului după fapta lui.

Dor de Dumnezeu în templul său.

63 Un psalm al lui David, compus când eră în deșertul lui Iuda. 2 Dum-

nezeule. Dumnezeuul meu tu *ești*: pre tine te caut; ^aSufletul meu însetează după tine, carnea mea lăncezește după tine Într'un pământ sec, uscat și fără apă; 3 Ca să văd ^bputerea ta și mărirea ta, Așa precum te-am văzut în templu. 4^c Căci mai bună *este* îndurarea ta decât viața; Buzele mele te vor lauda; 5 Așa te voi binecuvânta ^dîn viața mea; În numele tău voi ridică mânele mele. 6 Sufletul meu ^ese satură *de* măduvă și *de* grăsime, Și gura mea te laudă cu buze de bucurie: 7 Când îmi ^faduc aminte de tine în așternutul meu. În veghierile *noptei* cuget la tine. 8 Căci tu ai fost ajutorul meu, Și ^gsupt umbra aripelor tale voi căuta adăpost. 9 Sufletul meu este lipit de tine, Dreapta ta mă sprijinește. 10 Dar cei ce caută să piardă viața mea, Vor intra în adâncurile pământului. 11^h Vor cădea de sabie, Vor fi partea șacalilor. 12 Veseli-se-va regele în Dumnezeu: Laude-se ⁱtot cel ce se jură în *numele* său: Căci astupă-se-va gura celor ce vorbesc minciună.

Rugăciunea lui David pentru ocrotirea dumnezească împotriva clevetitorilor.

64 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. 2 Ascultă, Dumnezeule, vocea mea în plângerea mea; De spaima neamicului păzește viața mea. 3 Ascunde-mă de adunarea celor neglegiuți. De ceata făcătorilor de rele; 4^a Cari ascuț, ca o sabie, limba lor, ^bAruncă, *ea* pre săgeți, cuvintele lor amare; 5 Ca să săgeteze întru ascuns pre cel fără prihană; De odată îl săgetează, și nu se tem. 6^c Se întăresc *în* planul cel rău. Pun la cale, ca să întindă curse: ^dZic: „Cine va vedea?“ 7 Uneltesc rele: Sunt gata la planul uneltit! Lăuntru fiecareia și inima *lui sunt* adânci. 8^e Dar Dumnezeu îi va lovi de odată *cu* săgeata. Și rănile lor se vor ivi. 9^f Și însăși limbile lor îi vor răsturna; ^gClăti-va cu capul tot cel ce-i va privi. 10^h Și se

^d Ps. 21. 4.

^e Prov. 20. 28

^c Ps. 37. 24.

^d Isa. 30. 13.

^e Ps. 28. 3.

^f Vers. 1. 2.

^g Jer. 3. 23.

^h Plân. 2. 19.

ⁱ Ps. 18. 2.

^j Rom. 3. 4.

^k Luc. 12. 15.

1 Tim. 6. 17.

^l Iov 33. 14.

^m Apoc. 19. 1.

ⁿ Dan. 9. 9.

^o Rom. 2. 6.

1 Cor. 3. 8.

1 Pet. 1. 17.

Ps. 63.

^a Ps. 42. 2.

^b 1 Sam. 4. 21.

^c Ps. 30. 5.

^d Ps. 104. 33.

^e Ps. 36. 8.

^f Ps. 42. 8.

^g Ps. 61. 4.

^h Eiac. 35. 5.

ⁱ Zef. 1. 5.

Ps. 64.

^a Ps. 11. 2.

^b Ier. 9. 3.

^c Prov. 1. 11.

^d Ps. 10. 11.

^e Ps. 7. 12, 13.

^f Prov. 12 13.

^g Ps. 31. 11.

^h Ps. 40. 3.

vor teme toți oamenii, și ⁱ vor da în știre fapta lui Dumnezeu. Și vor înțelege lucrarea sa. 11 ^j Cel drept bucură-se-va în Domnul, și se va crede în el. Și se vor lauda toți cei dreți cu inimă.

O cântare de mulțumită a poporului lui Dumnezeu pentru binecuvântarea duhovnicească și trupească.

65 Maestrului de cântare. Un psalm sau o cântare a lui David. 2 ^{Ție}, Dumnezeule, cuvine-se laudă în Sion. Și ți-se va plăti votul. 3 Tu, cel ce ascuți rugăciunea, ^a Către tine aleargă toată ființa. 4 ^b Învinsu-m'au fărădelegile: Tu ^c ierți abaterile noastre. 5 ^d Fericit *bărbatul, pre care tu-l e alegi*. Și-l lași să se apropie, ca să locuiască în curțile tale. ^f Sătură-ne-vom de bunurile casei tale, Templul tău cel sfânt! 6 Tu ne răspunzi, *făcând* lucruri înfricoșate cu dreptate, Dumnezeul mântuirii noastre. Speranța ^g tuturilor *celor ce locuiesc*, până la marginile pământului. Și ale mării celei mai îndepărtate. 7 Tu, cel ce întărești munții prin puterea ta. *Tu, h cel ce ești încins cu tărie*: 8 ⁱ Care alină mugetul mărilor. Mugetul valurilor și ^j freamătul popoarelor. 9 Și cei ce locuiesc chiar la marginile *pământului*, se tem de semnele tale. Ieșirile dimineții și ale serei tu le faci să cânte de bucurie: 10 ^k Cercetezi pământul, și-l ^l adăpi: Și-l umpli de avuții. (Plin de apă este ^m pârâul lui Dumnezeu.) Tu pregătești grâul lor: Așa-l pregătești: 11 Brazdele sale adăpi, Bulgării săi îi netezești. Cu ploaie îi înmoi. Și binecuvintezi fructele sale: 12 Încumuni anul cu bunurile tale. Și dăra carnului tău stropeste grăsime. 13 Stropeste chiar și pășunile pustiului: Și colinele se împodobesc: 14 Cu turme se îmbracă câmpiile, și ⁿ văile în grâu se învelesc: Se înmândrește, și cântă.

Mulțumită lui Dumnezeu, pentru minunata sa povățuire a poporului său.

66 Maestrului de cântare. O cântare sau un psalm. Țărilor toate, ^a stri-

gați de bucurie lui Dumnezeu. 2 Cântați mării numele său. Dați-i mărire și laudă: 3 Ziceți lui Dumnezeu: „Cât de ^b înfricoșate *sunt* faptele tale! ^c De mărirea puterii tale neamicii tăi te lingușesc. 4 ^d Tot pământul ți-se pleacă, și-ți ^e cântă. Cântă numelui tău.“ Sela. 5 ^f Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu: Minunat *este* el în faptele sale asupra fiilor oamenilor: 6 ^g Prefăcut-a marea în uscat. ^h Prin fluviu trecură pe jos: Acolo ne-am bucurat de dânsul. 7 El domnește prin puterea sa în veci. ⁱ Ochii săi privesc popoarele, Ca să nu se înalțe răsculătorii. Sela. 8 Binecuvântați, popoarelor, pre Dumnezeul nostru. Și faceți să se audă vocea laudei sale. 9 Acelui ce a păstrat în viață sufletul nostru. Și ^j n'a lăsat să se clătească piciorul nostru. 10 Că ^k tu, Dumnezeule, ne-ai cercat pre noi. ^l Ne-ai curățit, cum se curăță argintul. 11 ^m Dusu-ne-ai în cursă: Pus-ai sarcină greă pe coapsele noastre: 12 ⁿ Lăsat-ai pre oameni să incalce pe capul nostru. ^o Trecut-am prin foc și prin apă: Și scosu-ne-ai la *loc* în belșugat. 13 ^p Veni-voiu în casa ta cu ardere de tot. Și-ți ^q voiu plăti voturile mele. 14 Pre care le-au cuvântat buzele mele. Și le-a vorbit gura mea, în strămtorarea mea. 15 Ardere de tot de *vite* grase îți voiu aduce, cu grăsimea berbecelui! Jertfi-voiu ție boi și țapi. Sela. 16 ^r Veniți și ascultați, toți cei ce vă temeți de Dumnezeu! Căci voiu spune ceea ce a făcut sufletului meu. 17 Către dânsul am strigat cu gura mea, Și cântare de laudă a fost supt limba mea.

18 ^s De aș fi eugetat rele întru inima mea, Domnul nu *m'ar* fi ascultat; 19 *Dar* cu adevărat! Dumnezeu a ascultat. A luat aminte de vocea rugăciunii mele.

20 Binecuvântat *fie* Dumnezeu. Care n'a *respins* rugăciunea mea, și n'a îndreptat dela mine îndurarea sa.

i Ier. 50. 28.

j Ps. 32. 11.

Ps. 65.

a Isa. 62. 23.

b Ps. 38. 4.

c Ebr. 9. 14.

1 Ioan 1. 7, 9.

d Ps. 33. 12.

e Ps. 4. 3.

f Ps. 36. 8.

g Ps. 22. 27.

h Ps. 93. 1.

i Mat. 8. 26.

j Isa. 17. 12, 13.

k Deut. 11. 12.

l Ier. 5. 24.

m Ps. 46. 4.

n Isa. 55. 12.

Ps. 66.

a Ps. 100. 1.

b Ps. 65. 5.

c Ps. 18. 44.

d Ps. 22. 27.

e Ps. 96. 1, 2.

f Ps. 46. 8.

g Esod. 14. 21.

h Ios. 3. 14, 16.

i Ps. 11. 4.

j Ps. 121. 3.

k Isa. 48. 10.

l Zech. 13. 9.

m Plân. 1. 18.

n Isa. 51. 23.

o Isa. 43. 2.

p Ps. 100. 4.

q Ecl. 5. 4.

r Ps. 34. 11.

s Iov 27. 9.

Iac. 1. 3.

Preamărire a binecuvântării dumnezeiești asupra tuturor popoarelor:

67 Maestrului de cântare, pe coarde. Un psalm sau o cântare. 2 Miluește-ne, Dumnezeule, și ne binecuvân-tează; ^a Fă să lucească fața sa preste noi. Sela. 3 Ca să se cunoască pe pământ ^b calea ta. Între toate popoarele ^c mântuirea ta. 4 ^d Să te laude pre tine, Dumnezeule! Să te laude pre tine toate popoarele! 5 Popoarele să se bucure și să-ți cânte de bucurie; Căci ^e popoarele cu dreptate le judeci, Și conduci națiunile pe pământ. Sela. 6 Pre tine să te laude popoarele. Dumnezeule! Pre tine să te laude toate popoarele! 7 ^f Pământul să dea fructele sale; Binecuvinteze-ne Doamne, Dumnezeul nostru; 8 Binecuvinteze-ne Dumnezeule, Și ^g să se teamă de el toate marginile pământului.

Cântare de biruință.

68 Maestrului de cântare. Un psalm sau o cântare a lui David. 2 ^a Scoale-se Dumnezeu, risipească-se neamicii săi, Și să fugă de dinaintea lui cei ce-l urăse! 3 ^b Cum se spulberă fumul, așa să-i spulberii, ^c Cum se topește ceara înaintea focului. Așa peară nelegiuirii de dinaintea lui Dumnezeu! 4 Iar ^d cei dreپți să se bucure, Și să se laude înaintea lui Dumnezeu, Să se veselească în desfătare! 5 ^e Cântați lui Dumnezeu, psalmodiați numelui lui. ^f Faceți calea celui ce călătorește prin deșerturi; ^g Iah este numele lui, și bucurați-vă înaintea lui. 6 ^h Părinte al orfanilor și judecător al văduvelor Este Dumnezeu în sfântul său locaș. 7 ⁱ Dumnezeu așează pre cei singuratici în familii, ^j Scoate pre cei încetușați la fericire; Iar ^k cei ce se abat locuesc pământ sterp. 8 Dumnezeule, ^l când ai ieșit înaintea poporului tău, Când ai pășit în pustiu, Sela: 9 ^m Cutremuratu-s'a pământul, Cerurile înseși vărsatu-s'au în ape înaintea lui Dumnezeu, Chiar și Sinaiul tremurat-a înain-

tea lui Dumnezeu. Dumnezeul lui Israel. 10 ⁿ Cu ploaie îmbelsugată stropit-ai, Dumnezeule, moștenirea ta: Și slabă fiind, ai întărit-o. 11 Turma ta locui într'însa; *Dar* ^o turmei apăsate tu pregătit-ai bunurile tale, Dumnezeule! 12 Domnul dă cuvânt, Mare este oștirea vestitoarelor lui. 13 *La auzul lui* ^p regii oștirilor fug. Și doamna acasă împarte prada lor, 14 ^q Când v'ați odihnit în staulele voastre, ^r Strălucind ați fost ca aripele argintii ale porumbului, Și ca penișul său, *ce bate în verde și auriu.* 15 Atuncia ^s când Atotputernicul împărștiind pre regii din mijlocul ei, Alb ca omățul *de oasele lor* a fost muntele Zalmon. 16 Munte înalt este muntele Basanului, Munte cu piscuri multe este muntele Basanului. 17 ^t De ce priviți cu pismă, munților cu piscuri multe, ^u *La muntele, pre care alesu-l-a Dumnezeu șieși spre locuința sa?* Da, Domnul va locui *pe el* în veci. 18 ^v Carele lui Dumnezeu *se numără* cu mii de mii, În mijlocul lor este Domnul; Sinai a ajuns Sionul în sfințenie. 19 ^w Suitu-te-ai pe înălțime, ^x luat-ai prizoneri, ^y Primit-ai daruri dela oameni, Chiar și *dela* ^z cei ^a ce s'au abătut, ^b ca să troneze acolo Domnul, Dumnezeu. 20 Binecuvântat fie Domnul în toate zilele; Sarcine *de* se pun asupra-ne, Dumnezeu este ajutorul nostru. Sela. 21 Dumnezeul nostru este Dumnezeu al mântuirii. Și ^c ale lui Dumnezeu, Domnul, sunt ieșirile din moarte. 22 Dar ^d Dumnezeu va sfărâmă capul neamicilor săi, ^e Creștetul păros al ace-luia, ce pururea umblă în păcatele sale. 23 Domnul a zis: „Din Basan ^f îi voiu ^g întoarce. ^h *Îi voiu întoarce* ⁱ din adâncurile mării; 24 ^j Ca piciorul tău, sfărâ-mându-i, *să calce în sângele lor;* ^k Și limba cânilor tăi să aibă parte de ne-amici.“ 25 *Iacă.* ei văd ducerea ta, Dumnezeule. Ducerea Domnului meu, Regelui meu, în templu. 26 Înainte

Ps. 67.	e Ps. 96. 10. 13.	b Isa. 9. 18.	h Ps. 10. 14. 18.	n Deut. 11. 11. 12.	f Ps. 114 4. 6.	y Judc. 5. 12.	e Ps. 55. 23.
a Num. 6. 25.	f Lev. 26. 4.	c Ps. 97. 5.	i 1 Sam. 2. 5.	o Deut. 26. 5. 9.	u Deut. 12. 5. 11.	z Fapt. 2. 4. 33.	f Num. 21. 33.
Ps. 4. 6.	g Ps. 22. 27.	d Ps. 32. 11.	j Fapt. 12. 6. etc.	p Ios. 10. 16.	v Dan. 7. 10.	a 1. Tim. 1. 13.	g Esod. 14. 22
b Fapt. 18. 25.	—	e Ps. 65. 4.	k Ps 107. 34. 40.	q Ps. 81. 6.	Ebr. 12. 22.	b Ps. 78. 60.	h Ps. 58. 10.
c Tit. 2. 11.	Ps 68.	f Deut. 33. 26.	l Hab. 3. 13.	r Ps. 105. 37.	Apoc. 9. 16.	c Deut. 32. 29.	i 1 Reg. 21. 19.
d Ps. 66. 4.	a Num. 10. 35.	g Esod. 6. 3.	m Esod. 19. 16. 18.	s Num. 21. 3.	x Efes. 4. 8.	d Hab. 3. 13.	

merg ^j cântăreții, în urmă cei ce joc din citară. În mijloc fecioarele ce cântă din timpane. 27 Binecuvântați în adunări pre Dumnezeu. Pre Domnul, *voi* cei din ^k izvoarele lui Israel! 28 Acolo *este* Benjaminul, ^l cel mai tiner, domnul lor. Mai marii lui Iuda, ceata lor. Mai marii lui Zabulon. mai marii lui Neftali. 29 Dumnezeuul tău a ^m rânduit puterea ta: Întărește, Dumnezeule. ceea ce ai făcut pentru noi. 30 Pentru templul tău cel din Ierusalim. ⁿ Aducă-ți regii daruri. 31 Muștră feara trestiei. ^o mulțimea taurilor cu viteii popoarelor. Ca să se ^p supună cu plăci de argint. El a risipit popoarele, *ce* inbesc resbelul. 32 ^q Mai marii Egiptului vin. ^r Etiopia întinde iute mânele sale către Dumnezeu. 33 Regate ale pământului, cântați lui Dumnezeu. Psalmodiați Domnului, Sela: 34 Lui, celui ce călărește pe cerurile cerurilor din vechime! Iacă, el face să răsună vocea sa, vocea puternică. 35 Dați putere lui Dumnezeu: Preste Israel *este* mărirea lui, și puterea lui în nouri. 36 Înfricoșat *ești*, Dumnezeule. din templele tale; Dumnezeuul lui Israel dă putere și tărie poporului, Binecuvântat *fie* Dumnezeu.

Robul lui Dumnezeu în suferința cea mai adâncă.

69 Maestrului de cântare, după Șoșanim. Un psalm al lui David. 2 Ajută-mă. Dumnezeule! Căci ^a apele au străbătut până la sufletul *meu*. 3 ^b Afundat sunt în nomol adânc. unde nu *este* loc de stătut; Am dat de adâncimile apelor și valurile m'au inundat. 4 ^c Obosit sunt de strigarea mea, uscat este gâtul meu, ^d Slăbesc ochii mei, așteptând pre Dumnezeul meu. 5 Mai mulți decât părul capului meu. Sunt cei ce mă ^e urăsc fără cuvânt; Tari *sunt* cei ce caută a mă pierde, pe nedreptul, neamicii ai mei; *Ceeace* n'am răpit, apucat *sunt* să plătesc. 6 Dumnezeule. tu știi

nebulia mea. Și greșelile mele nu sunt ascunse de tine. 7 Să nu se rușineze prin mine Cei ce speră în tine. Doamne, Domnul oștirilor! Să nu se rușineze prin mine Cei ce caută pre Dumnezeul lui Israel! 8 Căci pentru tine sufăr ocară. Rușinea acopere fața mea. 9 ^f *Ajunsam* străin fraților mei. Da, străin fiilor numei mele; 10 ^g Căci râvna pentru casa ta m'a pierdut: ^h Și defaima celor ce te defaimă, căzut-au preste mine. 11 ⁱ Și de am plâns. eu ajun *umilind* sufletul meu: *Chiar* și aceasta îmi fu de defaimă. 12 Și mi-am luat sac drept vestmânt. ^j Și fost-am lor de proverb. 13 De mine vorbesc cei ce șed în poartă, ^k Și de cântec *sunt* bețivilor. 14 Dar eu *îndreptat-am* la tine ruga mea. Doamne ^l în timpul binevoinei tale; După mulțimea îndurării tale, Dumnezeule. răspunde-mi cu adevărul ajutorului tău. 15 Scoate-mă din nomol, ca să nu mă afund. ^m Ca să scap de cei ce mă urăsc și din ⁿ adâncimile apelor; 16 Ca să nu mă inunde valurile apelor. Și să nu mă înghiță adâncul. Și puțul să nu-și ^o închidă asupra-mi gura sa. 17 Răspunde-mi, Doamne, ^p căci bună *este* îndurarea ta. După mulțimea milei tale ^q întoarce-te spre mine. 18 Și nu ^r ascunde fața ta dela servul tău. Căci strămtorat sunt; iute răspunde-mi! 19 Apropie-te de sufletul meu, scapă-l. Față cu neamicii mei mântue-mă. 20 Tu cunoști ^s ocară mea, rușinea mea și defaima mea, Înaintea ta *sunt* toți apăsătorii mei. 21 Ocară mi-a frânt inima. și bolnav de moarte am fost; Și ^t compătimire am așteptat: Dar n'am *găsit*: Și ^u mângâietori: și n'am aflat. 22 De mâncare datu-mi-au fiere, Și ^v în setea mea eu oțet m'au adăpat. 23 În ^x cursă prefacă-se masa lor înaintea lor. Și în laț celor fără de grijă; 24 ^y Întunece-se ochii lor. ca să nu vadă. Și fă ca coapsele lor pururea să se clatine!

j 1 Cron. 13. 8. | n 1 Reg. 10. 10. | r Fapt. 8. 27. | o Ps. 6. 6.
k Deut. 33. 28. | o Ps. 24. 25. | — | d Isa. 38. 14.
l 1 Sam. 9. 21. | o Ps. 22. 12. | Ps. 69. | e Ioan 15. 25.
m Ps. 42. 8. | p 2 Sam. 8. 2, 6. | a Iona 2. 5. | f Ioan 1. 11.
q Isa. 19. 19. 21. | b Ps. 40. 2. | g Ps. 119. 139

h Ps. 89. 50, 51. | l 2 Cor. 6. 2. | q Ps. 25. 16. | u Iov 16. 2.
i Rom. 15. 3. | m Ps. 144. 7. | r Ps. 27. 9. | v Ioan 19. 29.
j Ps. 35. 13, 14. | n Vers. 1, 2, 15. | s Isa. 53. 3. | x Rom. 11. 9, 10.
k Iov 30. 9. | o Num. 16. 33. | t Ps. 142. 4. | y Rom. 11. 10.

25^z Varsă preste dânsii mânia ta, Și a-prinderea mâniei tale apuce-i! 26^a Pustiească-se curțile lor. În corturile lor să nu fie locuitori! 27 Căci ^bpre cel ce tu l-ai lovit, ^cei il *mai* urmăresc. Și-și fac basme din durerea celor răniți de tine. 28^d Adauge-le vină preste vină. ^eȘi să nu între în dreptatea ta! 29^f Șteargă-se din cartea celor vii, ^gȘi cu cei drepți să nu se înscrie! 30 Dar pre mine, *care sunt* sărac și in suferinți. Ajutorul tău, Dumnezeu, mă va înălța. 31^h Lăudă-voiu numele lui Dumnezeu în cântare, Îl voiu mări în laude: 32ⁱ Mai plăcut va fi Domnului aceasta, decât tauri tineri Cu coarne și copite. 33 Vedeà-vor *aceasta* ^jcei săraci, și se vor bucurà; Cei ce căutați pre Dumnezeu, ^kreinsufletească-se inima voastră. 34 Căci Domnul ascultă pre cei lipsiți, și nu despretuește pre cei ^lincătușați ai săi. 35^m Lăudă-vor pre el cerul și pământul, Mările ⁿși tot ce se mișcă într'insele. 36 Căci Dumnezeu va mântui Sionul, și va rezidi cetățile lui Iuda, Și într'insele vor locui, și le vor stăpâni; 37 Și seminția servilor săi le va moșteni, Și cei ce iubesc numele lui vor locui într'insele.

Rugăciunea lui David pentru ajutor împotriva dușmanilor săi.

70 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David, spre amintire. 2^a Dumnezeu, spre mântuirea mea, Doamne, spre ajutorarea mea, grăbește-te. 3^b Rușineze-se și roșească cei ce caută sufletul meu: ^cÎntoarcă-se îndărăt plini de ocară 4 Cei ce doresc nefericirea mea. Cei ce zic: „Ha! Ha!“ 5 *Dar* bucore-se, și veselească-se în tine Toți cei ce caută; zică pururea: „Mare *este* Dumnezeu!“ cei ce iubesc ajutorul tău. 6^d Iar eu *sunt* sărac și lipsit; Dumnezeu, ^egrăbește-te către mine; Ajutorul meu și mântuitorul meu tu *ești*; Doamne, nu întârziă.

Rugăciune pentru harul lui Dumnezeu, când s'apropie bătrânețea.

71 La^a tine, Doamne, caut adăpost: Nu mă lăsa să fiu rușinat niciodată. 2 În dreptatea ta ^bmântue-mă și mă scapă: ^cPleacă urechea ta către mine și ajută-mă. 3^d Fii-mi stâncă de adăpostire, la care totdeauna să alerg; ^eDecretează mântuirea mea, căci stâncă mea și întărirea mea tu *ești*. 4 Dumnezeu meu, ^fscapă-mă din mâna nelegiuitului, Din palma celui rău și asupritor. 5 Căci tu *ești* ^gsperanța mea, Doamne, Dumnezeu: În tine mă încred din tinerețele mele. 6^h *Pe* tine mă sprijin din sânul *mumei*. Din mitra mumei mele tu *ești* îngrijitorul meu: În tine pururea *este* lauda mea. 7ⁱ Ca o arătare sunt pentru mulți: Dar tu *ești* scăparea mea cea tare. 8 *De* lauda ta *este* plină ^jgura mea. *De* mărirea ta toată ziua. 9^k Nu mă lepădă în timpul bătrânețelor. Nu mă lăsa când slăbesc puterile mele; 10 Căci neamicii mei vorbesc de mine, Și cei ce pândesc sufletul meu ^lse sfătuesc între ei, 11 Zicând: „Dumnezeu l-a părăsit, urmăriți-l, și-l apucați; Căci nu *este* nici un mântuitor *pentru el*.“ 12^m Dumnezeu, nu fii departe de mine. Dumnezeu meu, ⁿgrăbește-te întru ajutorul meu. 13° Rușineze-se, piardă-se Cei ce urăsc sufletul meu: Înveșelească-se cu ocară și rușine Cei ce caută nefericirea mea. 14 Dar eu pururea voiu așteptă. Și tot mai mult te voiu lăudă. 15^p Gura mea va spune dreptatea ta, Toată ziua ajutorul tău; Căci nu ^qle pot numără. 16 Voiu veni cu faptele cele mari ale lui Dumnezeu, Domnul, Voiu aminti dreptatea ta, *da*, numai a ta. 17 Dumnezeu, tu ai fost învățătorul meu din tinerețele mele, Și până acum proclam minunile tale; 18 Și *le* voiu *proclama* încă ^rpână la bătrânețe și cărunțete: Dumnezeu, nu mă părăsi, Până voiu dà în știre puterea ta generațiunei *ace-*

c 1 Thes. 2. 16.
o Mat. 23. 38.
b Isa. 53. 4.
d 2 Cron. 28. 9.
d Rom. 1. 28.
e Rom. 9. 31.

f Filip. 4. 3.
g Ezech. 13. 9.
h Ps. 28. 7.
i Ps. 50. 13. 14.
j Ps. 34. 2.

k Ps. 22. 26.
l Efes. 3. 1.
m Isa. 44. 23.
n Isa. 55. 12.

Ps. 70.
a Ps. 40. 13, etc.
b Ps. 35. 4, 26.
c Ps. 40. 16.
d Ps. 40. 17.

e Ps. 141. 1.
—
Ps. 71.
a Ps. 25. 2, 3
b Ps. 31. 1.
c Ps. 17. 6.

d Ps. 31. 2, 3.
e Ps. 44. 4.
f Ps. 140. 1. 4.
g Ier. 17. 7. 17.
h Isa. 46. 3.

i Isa. 8. 18.
1 Cor. 4. 9.
j Ps. 35. 28.
k Vers. 18.
l 2 Sam. 17. 1.

m Ps. 22. 11, 19.
n Ps. 70. 1.
o Ps. 35. 4, 26.
p Ps. 35. 28.
q Ps. 40. 5.
r Vers. 9

steia. Tăria ta tuturor *celor ce vor veni*. 19 Până în înălțime *este* ^s dreptatea ta, Dumnezeuule. Care ai făcut lucruri mari; ^t Dumnezeuule, cine *este* ca tine? 20^a Tu, care ne-ai făcut să vedem multe și grele nevoi. Iarăși ne vei ^v reinsufleți. Și din adâncimile pământului iarăși ne vei scoate. 21 Vei înmulți mărirea mea, Și te vei întoarce, ca să mă mângâi. 22 Deci iarăși te voi lauda ^x în harpă. Pentru credințioșia ta, Dumnezeuul meu! Îți voi psalmodia în gitară, Tie, ^y sfântul lui Israel! 23 Buzele mele să se buceure, Când îți cânt. Și ^z sufletul meu, pre care l-ai mântuit. 24 Și limba mea va vorbi toată ziua de dreptatea ta. Căci rușinați, căci roșiți sunt cei ce caută nefericirea mea.

Cântare de laudă pentru Domnitorul păcii și împărăția sa.

72 Un psalm al lui Solomon. Dumnezeuule, dă judecățiile tale regelui. Și dreptatea ta fiului regelui; 2 Ca^a să judece pre poporul tău cu dreptate, Și pe săracii tăi după drept. 3^b Munții să aducă pace poporului, Și colinele îmbelșugare. 4^c Să judece pre săracii poporului, Să ajute pe fiii săracului, Și să sfărâme pre cel apăsător. 5 Să se teamă de tine, ^d cât va luci soarele și luna se va arăta. În toate neamurile. 6^e Să se coboare ca ploaia pe iarba cosită, Ca picăturile ploaiei *ce* adapă pământul: 7 Înflorească în zilele lui cel drept, ^f Și belșugul păcii, până nu va mai fi lună: 8^g Domnească dela mare până la mare, Și dela râu până la marginile pământului; 9 Plece-i-se înainte ^h locuitorii deșerturilor. ⁱ Și neamicii săi să guste pulbere; 10^j Regii Tarșisului și al țărmurilor să-i aducă tribut, Regii din Seba și Seba să-i aducă daruri: 11 Și ^k înclină-i-se toți regii. Toate popoarele servească-i. 12 Căci el ^l va scăpa pre cel sărac, care strigă *după ajutor*, Și pre cel apăsător, care n'are nici un ajutător.

13 Va cruță pre cel nebăgat în seamă și pre cel sărac. Și sufletele lipsiților le va mântui; 14 De apăsare și asuprire va scăpa sufletele lor, Și ^m scump va fi sângele lor în ochii săi. 15 Și ei vor trăi, și el le va da din aurul Sebei. Și ei se vor rugă pentru dânsul pururea. Toată ziua il vor binecuvântă. 16 Belșug de grâu va fi pe pământ, pe vârfurile munților, Foșni-vor ca Libanul fructele sale. Și ⁿ oameni din cetate ca iarba pământului vor înflori. 17° Numele lui va fi în veci: cât va luci soarele, numele lui se va lăți; Și ^p se vor binecuvânta într'insul ^q Toate popoarele, și-l vor ferici. 18^r Binecuvântat *fie* Domnul, Dumnezeu, Dumnezeuul lui Israel. ^s Care singur face minuni! 19^t Și binecuvântat *fie* mărețul său nume în veci. ^u Și umple-se tot pământul *de* mărirea lui. Amin și Amin! 20 Sfârșitu-s'au rugăciunile lui David, fiul lui Ișai.

CARTEA A TREIA.

Ispita și mângăierea cuviosului pe când nelegiuții se află norociți.

73 Un psalm al lui Asaf. Da bun *este* Dumnezeu către Israel, Către cei cu inimă curată. 2 Dar mie picioarele mai mi-s'au clătit. Pașii mei puțin a lipsit să alunece. 3^a Căci pismuiam pre cei mândri. Văzând fericirea nelegiuților. 4 Căci moartea le *este* fără chin, Și gras *este* corpul lor. 5^b În necazurile oamenilor nu *sunt*. Și nu sunt loșiți ca *alți* oameni. 6 De aceea podoaba gâtului lor *este* mândria. Asuprirea îi învelește ^c ca un vestmânt. 7^d Ochii lor se bulbucă de grăsime. Ei covârșese poftele inimei lor: 8^e Batjocoresc și ^f vorbesc cu răutate de asuprire; ^g Vorbesc cu mândrie; 9 Înaltă gura ^h lor până la cer. Și limba lor cureeră pământul. 10 Pentru aceea întoarce-se spre ei poporul lor. ⁱ Și s'adapă cu belșug apele lor. 11 Zicând: *j* ..Oare știe Dumnezeu, Și cel Preainalt are oare știință *de* aceea-

^s Ps. 57. 10.
^t Ps. 35. 10.
^v Ps. 60. 3.
^u Ozea 6. 1, 2.
^x Ps. 92. 1, 2, 3.
Isa. 60. 9.

^c Ps. 103. 4.
—
Ps. 72.
^o Isa. 11. 2, 3.
^b Isa. 32. 17.

^c Isa. 11. 4.
^d Ps. 89. 36, 37.
^e 2 Sam. 23. 4.
^f Dan. 2. 44.
^g Esod. 23. 31.

^h Ps. 74. 14.
ⁱ Isa. 49. 23.
^j 2 Cron. 9. 21.
^k Isa. 49. 22, 23.
^l Iov 29. 12.

^m Ps. 116. 15.
ⁿ 1 Reg. 3. 20.
^o Ps. 89. 36.
^p Fac. 12. 3.
^q Luc. 1. 48

^r 1. Cron. 29. 10.
^s Esod. 15. 11.
^t Neem. 9. 5.
^u Zech. 14. 9.

Ps. 73.
^a Iov 21. 7.
^b Iov 21. 9.
^c Ps. 109. 18.
^d Iov 15. 27.

^e Ps. 53. 1.
^f Osea. 7. 16.
^g 2 Pet. 2. 18.
^h Apoc. 13. 6.
ⁱ Ps. 75. 8.
^j Iov 22. 13.

sta?^q 12 Iacă, aceștia *sunt* cei nelegiuiți. Și pururea ^k *fiind* fără grijă, adună avuții. 13 ^l Da, *în* zădar am lămurit inima mea, Și ^m am spălat în nevinovăție mânele mele; 14 În toate zilele am fost chinuit. Și pedepsit în toată dimineața. 15 De aș fi zis: „Voiu vorbi așa“, Iacă, aș fi fost necredincios *către* neamurile fiilor tăi. 16 ⁿ Totuși gândit-am a înțelege aceasta; Dar mi *s'a părut* cu anevie foarte, 17 Până ce ^o am intrat în templul lui Dumnezeu. Și am înțeles *ps* sfârșitul lor: 18 ^q Pusu-i-ai *numai* în locuri lunecoase, Lăsatu-i-ai să cadă în prăpastie. 19 Cum se pustiiră într'o clipă! Se perdură, periră de spaimă! 20 ^r Ca un vis după deșteptare. Doamne, ^s la trezirea *ta*, ai desprețuit chipul *lor*. 21 Când inima mea *astfel* ^t se frământă, Și *până* în rărunchii mei mă junghia, 22 ^u Nebun eram și fără înțelegere; Ca un dobitoc eram înaintea *ta*. 23 Totuși *sunt* pururea cu tine, Tu ai apucat dreapta mea. 24 ^v Prin sfatul tău condu-mă, Și în mărire primește-mă. 25 ^x Pre cine am în cer *afară de tine*? Și lângă tine nu cer nimic pe pământ. 26 ^y Carnea mea și inima mea se topesc; Dar Dumnezeu *este* stânca inimei mele și ^z partea mea în veci. 27 Căci, iacă, ^a cei ce sunt depărtați de la tine per, Tu perzi pre tot cel ce ^b desfrâncează dela tine. 28 Iar eu, fericirea mea *este* a mă ^c apropiă de Dumnezeu; Pun în Domnul, Dumnezeu, adăpostul meu. Ca să ^d spun toate faptele tale.

Rugăciune pentru ajutor în timpul pustiirii templului.

74 O învățătură a lui Asaf. Pentru ce, Dumnezeuule, ne-ai ^a lepădat pentru totdeauna, ^b Fumegă mânia ta preste ^c turma pășunei tale? 2 Adu-ți aminte de comunitatea ta, ^d *pre care* din vechime ^e *ți-ai câștigat-o*, De ^e seminția moștenirii tale, *pre care* tu ai răscumpărat-o, De muntele Sion, pre care ai locuit. 3 Ri-

dică pașii tăi spre ruinele din veci; Neamicul toate strică în templu. 4 ^f Muștit-au neamicii tăi în locașul tău. ^g Ridicatul-au semnele lor *drept* semne. 5 Erau la privire, ca cei ce ridică în sus Securile în desișul pădurei: 6 Așa sfărâmă ei acum toate ^h săpăturile lui Cu topoare și ciocane. 7 ⁱ Foc aruncară în templul tău, Pângărit-au locașul numelui tău ^j tot, până la pământ. 8 ^k Zisu-și-au în inima lor: „*Îi vom nimici cu totul*“; Ars-au toate locașurile lui Dumnezeu în țară. 9 Semnele noastre nu le mai vedem; ^l Nu mai *este* nici un protet, Și cu noi nu *este* nimenea care să știe, până când *va țineă aceasta*, 10 Până când, Dumnezeule, neamicul să-și bată joc, Să blesteme neamicul numele tău pururea? 11 ^m Pentru ce-ți retragi mâna ta și dreapta ta? *Scoate-o* din sânul tău, nimicește-i! 12 Căci din vechime *este* ⁿ Dumnezeu regele meu, Care a făcut mântuire pe pământ: 13 ^o Despiciat-ai marea prin puterea ta, ^p Sfărâmat-ai pe ape capetele crocodililor; 14 Sdrobit-ai capul Leviatanului, Datu-l-ai ^q *de* mâncare ^r unui popor, locuitori ai deșerturilor; 15 ^s Rupt-ai izvoare și pâraie, ^t Secat-i râuri pururea-curgătoare. 16 A ta *este* ziua și a ta noaptea, ^u Tu ai pregătit lumina și soarele; 17 Tu ai ^v așezat toate marginile pământului, ^x Vara și iarna tu le-ai făcut, 18 ^y Adu-ți aminte de aceasta, *că* neamicul și-a bătut joc de Domnul, Și *că* ^z un popor nebun a blestemat numele tău. 19 Nu da fearelor lăcome ^a turturica ta, Vieța săracilor nu o ^b uită pentru totdeauna: 20 Caută legământul, căci s'a umplut de locuințele asuprirei, *Chiar* și locurile cele mai indosite ale țării. 21 Cel împilat să nu se întoarcă rușinat. Cel sărac și lipsit să laude numele tău. 22 Scoală-te, Dumnezeule, apără dreptul meu, Adu-ți aminte de ocară asupra-ți a celui nebun totdeauna. 23 Nu uită strigătul neami-

^k Vers. 3.
^l Iov 21. 15.
^m Ps. 26. 6.
ⁿ Eccl. 8. 17.
^o Ps. 77. 13.
^p Ps. 37. 38.

^q Ps. 35.
^r Iov 20. 8.
^s Ps. 78. 65.
^t Vers. 3.
^u Ps. 92. 6.
^v Ps. 32. 8.

^x Filip. 3. 8.
^y Ps. 84. 2.
^z Ps. 16. 5.
^a Ps. 119. 155.
^b Esod. 34. 15.
^c Ebr. 10. 22.

^d Ps. 107. 22.
Ps. 74.
^e Ps. 44. 9, 23.
^f Deut. 29. 20.
^g Ps. 95. 7.
^h Esod. 15. 16.

ⁱ Deut. 32. 9.
^j Plân. 2. 7.
^k Dan. 6. 27.
^l 1 Reg. 6. 18.
^m 29. 32, 35.
ⁿ 2 Reg. 25. 9.

^o Ps. 89. 39.
^p Is. 83. 4.
^q Amos 8. 11.
^r Plân. 2. 3.
^s Ps. 44. 4.
^t Esod. 14. 21.

^u Is. 51. 9, 10.
^v Num. 14. 9.
^w Ps. 72. 9.
^x Is. 48. 21.
^y Is. 3. 13, etc.
^z Pac. 1. 14, etc.

^a Fapt. 17. 26.
^b Pac. 8. 22.
^c Apoc. 16. 19.
^d Ps. 39. 8.
^e Cânt. 2. 14.
^f Ps. 68. 10.

cilor tăi. sgomotul împotrivorilor tăi, Cari pururea se ridică asupra-ți.

Mulțumită pentru judecata lui Dumnezeu asupra trușășilor sau îngâmfaților.

75 Maestrului de cântare, după Altașet. Un psalm sau o cântare a lui Asaf. 2 *Tie-ți* mulțumim, Dumnezeu! *Tie-ți* mulțumim, și aproape este numele tău: Minunile tale istorisesc aceasta. 3 Când voiu lua timp cuvenit, *Atuncia* cu dreptate voiu judecă: 4 *Tara* se topia, și toți locuitorii ei; Dar eu întărit-am stâlpii săi. Sela. 5 *Zis-am* către cei îngâmfați: „Nu fiți îngâmfați“; Și către cei nelegiuți: „Nu înălțați cornul: 6 Nu înălțați în sus cornul vostru, *Nu* vorbiți cu gâtul dârj!“ 7 Căci nu dela răsărit, nici dela apus, Și nici din deșert nu vine înălțare! 8 Căci *Dumnezeu este* judecător: *El* umilește pre unul, și pre altul înalță. 9 Căci *o* cupă *este* în mâna Domnului. Și vinul spumegă *în ea*, *e* de amestecătură este plină; Și el toarnă dintr'însa: Cu adevărat, toți nelegiuții pământului vor suga din ea *f* drojdiele, și le vor bea. 10 Dar eu pururea voiu istorisi, Voiu psalmodia Dumnezeului lui Iacob. 11 Și toate coarneau nelegiuților se vor sdrobi: *Dar* coarneau celui drept se vor înalță.

Preamărîrea judecătorului ceres.

76 Maestrului de cântare. pe coarde. Un psalm sau o cântare a lui Asaf. 2 Cunoscut *este* Dumnezeu în *a* Iuda. În Israel mare *este* numele lui; 3 Fost-a în Salem cortul său, Și în Sion locuința sa. 4 *b* Acolo sfărâmat-a el fulgerile arcului, Scuturi, săbii și *toate ale* rebelului. Sela. 5 Strălucit, măreț *te-ai arătat*, *e* Pe *acești* munți ai prăzei, 6 Despuiatu-s'au *d* cei tari la inimă, *e* Dorm somnul lor, Și toți vitejii nu mai au putere în mânele lor. 7 *f* De musturarea ta, Dumnezeu lui Iacob! Cufundatu-s'au în somn adânc car și cal. 8 Tu, tu numai *ești* înfricoșat! Și *g* cine poate sta

înaintea ta, când te mâini? 9 Din cer *h* ai făcut să se audă judecata; *i* Îngrozitu-s'a pământul, și tăcu. 10 Când Dumnezeu *j* se sculă la judecată. Ca se seape pre toți cei apăsati ai țarei. Sela. 11 Căci *k* furia omului te laudă, Și cu rămășița furiei te încingi, 12 *l* Faceți și plătiți voturi Domnului, Dumnezeu vostru; *m* Toți cei de prin prejurul lui, aduceți daruri celui Înfricoșat. 13 El taie suflarea domnilor. Înfricoșat *este el* regilor pământului.

Oftare în nevoie grea; mângâiere din îndurarea lui Dumnezeu de mai înainte arătată poporului său.

77 Maestrului de cântare. lui Ieduton. Un psalm al lui Asaf. 2 *a* Îndreptat-am către Dumnezeu vocea mea, și am strigat; *Îndreptat-am* către Dumnezeu vocea mea, și el m'a ascultat. 3 *b* În ziua strâmtorării mele *c* căutat-am pre Domnul, Mâna mea *la el* eră întinsă noaptea fără încetare, Sufletul meu nu voia să fie mângâiat. 4 De Dumnezeu îmi amintiam, și suspinam, Cugetam, și *d* spiritul meu lăncezia. Sela. 5 Deșchise țineai pleoapele ochilor mei, Eram neliniștit, și nu puteam vorbi. 6 *e* Gândiam la zilele din vechime, La anii seculilor *treceți*; 7 Îmi aduceam aminte de *f* cântarea nopții, *g* Cugetam în inima mea, Și spiritul meu se-ntrebă: 8 *h* „Oare lepădatu-m'a Domnul pentru totdeauna? Oare *i* mai mult nu *mă* va milui? 9 Sfarșit-a pentru totdeauna îndurarea sa? Încetat-a *j* făgăduința sa din neamuri în neamuri?“ 10 *k* Uitat-a Dumnezeu de a fi îndurat? Oare închis-a în mânie îndurarea sa?“ Sela. 11 Și-*mi* ziceam: „Aceasta-*l* slăbiciunea mea, A crede schimbăcioasă dreapta celui Preainalt“. 12 *Dar* *m* amintitu-mi-am de faptele Domnului, Da, amintitu-mi-am de minunile tale din vechime; 13 Gândit-am asupra tuturor faptelor tale, Și cugetat-am asupra lucrărilor tale.

Psal. 75.
a Zech. 1. 21.
b Ps. 50. 6.
c 1 Sam. 2. 7.
d Iov 21. 20.

e Prov. 23. 36.
f Ps. 73. 10.
g Ps. 76.
a Ps. 48. 1. etc.

b Ps. 46. 9.
c Ezech. 38. 12, 13.
d Isa. 46. 12.
e Ps. 13. 3.
f Esod. 15. 1, 21.

Zech. 12. 4.
g Nah. 1. 6.
h Ezech. 38. 20.
i 2 Cron. 20. 29, 30.

j Ps. 9. 7, 8, 9.
k Esod. 9. 16.
l Eccl. 5. 4, 5, 6.
m 2 Cron. 32. 22, 23.

Psal. 77.
a Ps. 3. 4.
b Ps. 50. 15.
c Isa. 26. 9, 16.
d Ps. 142. 3

e Deut. 32. 7.
f Ps. 42. 9.
g Ps. 4. 4.
h Ps. 74. 1.
i Ps. 85. 1.

j Rom. 9. 6.
k Isa. 49. 15.
l Ps. 31. 23.
m Ps. 143. 5.

14 Dumnezeule, în slințenie *este* ⁿ calea ta; ^o Ce zeu *este atât de mare* ca Dumnezeu? 15 Tu *ești Dumnezeul*, care faci minuni: Tu ai arătat popoarelor puterea ta; 16 ^p Răscumpărat-ai cu brat *tare* pre poporul tău. Pre fiii lui Iacob și a lui Iosef. Sela. 17 ^q Văzutu-te-au apele, Dumnezeule, Văzutu-te-au apele, și se cutremurară. Și adâncurile tremurară. 18 Nourii vărsară apă. Cerul făcù să răsune vocea *sa*, ^r Și săgețile tale sburără încoace și încolo. 19 În vârtejuri *eră* vocea tunetului tău, ^s Fulgerile *tale* luminară lumea; ^t Se cutremură și se clăți pământul. 20 ^u Prin *mijlocul* mării *fu* calea ta. Și cărarea ta prin *mijlocul* apelor puternice. ^v Și urmele tale nu se cunoscără. 21 ^x Condus-ai, ca pe o turmă, pre poporul tău. Prin Moisi și Aaron.

Credințioșia lui Dumnezeu în povățuirea poporului său neascultător.

78 O învățătură a lui Asaf. ^a Ascultă. poporul meu, învățătura mea, Plecați urechea voastră la cuvintele gurei mele. 2 ^b Deșchide-voiu în parabole gura mea, Descoperi-voiu cele tănuite din timpii trecuți: 3 ^c Cele ce noi am auzit și am aflat. Și părinții noștri ne-au istorisit. 4 ^d Nu voim a *le* ascunde dela fiii lor, *Pentru ca și ei e* să spună lauda Domnului neamurilor viitoare, Puterea lui și minunile lui, ce le-a făcut. 5 Căci ^e el a așezat mărturie în Iacob, Și a pus lege în Israel, Poruncind părinților noștri, ^f Ca să *le* facă cunoscute fiilor lor; 6 ^g Ca să le cunoască neamurile viitoare, Fiii. *ce* se vor naște: *Ca* aceștia să se scoale și să *le* spună fiilor lor: 7 Să pună în Dumnezeu speranța lor, Și să nu uite faptele lui Dumnezeu. Și poruncile lui să le păzească; 8 Și ⁱ să nu ajungă ca părinții lor: ^j O generațiune neascultătoare și răsculătoare. O generațiune, ^k *ce* nu și-a pregătit inima, Și al cărei spirit nu *eră* credincios către Dum-

nezeu. 9 Fiii lui Efraim. arcași înarmați, Se întoarseră îndărăt în ziua luptei. 10 ^l Nu ținură legământul lui Dumnezeu, Și nu voră să umble în legea lui; 11 Și ^m uitară faptele sale, Și minunile sale, pre cari le-a arătat lor. 12 Înaintea părinților lor a făcut ⁿ minuni, În pământul Egiptului, ^o în câmpia Zoanului: 13 ^p Despică marea, și-i trecù, Și ^q făcù să stea apele ca o grămadă. 14 ^r Îi conduse ziua între nour. Și toată noaptea întru lumină de foc. 15 ^s Despică stânci în pustiu. Și-i adăpă. ca *din* adâncurile cele mari; 16 Scoase ^t din stâncă râuri. Făcù să curgă apă ca fluviu. 17 Dar ei tot urmară a păcătui asupra-i. ^u Răsculându-se asupra celui Preainalt în deșert. 18 Și ^v ispitiră pre Dumnezeu în inima lor, Cerând mâncare. după pofta lor. 19 ^x Și vorbiră asupra lui Dumnezeu, zicând: „Dumnezeu putea-va oare să pregătească masă în pustiu?“ 20 ^y Iacă, el lovi stânca și apele curseră, Și părăie se revărsară. Putea-va încă și pâne să dea? „Pregăti-va oare carne pentru poporul său?“ 21 Drept aceea auzind Domnul *aceasta*, ^z se mâniè: Și se aprinse foc în Iacob, Și urgie se ridică în Israel. 22 Căci nu ^a crezură în Dumnezeu, Și nu se încrezură în ajutorul lui. 23 Totuși el a poruncit nou-rilor celor de sus, ^b Și deșchise porțile cerului: 24 ^c Și plouă preste dânsii manna spre mâncare, Și datu-le-a grănele cerului. 25 Pânea celor puternici mănă fiecare, Hrană trimesu-le-a spre îndestulare. 26 ^d El porni în cer vântul de răsărit, Și conduse prin puterea sa pre cel de miază-zi. 27 Și plouă carne preste dânsii ca pulberea, Și pasări aripate ca nisipul mării: 28 Și ^e *le* făcù să cadă în mijlocul taberei lor, În jurul locuințelor lor. 29 ^f Și ei mîncară și prea se săturară; Că dorința lor le-o împlini. 30 Ei ^g *încă* nu-și pierduseră pofta, ^h Mîncarea lor *eră* încă în gura lor: 31 *Când*

ⁿ Ps. 78. 17.
^o Esod. 15. 11.
^p Esod. 6. 6.
^q Deut. 9. 29.
^r Esod. 14. 21.
^s Hab. 3. 11.

^s Ps. 97. 4.
^t 2 Sam. 23. 8.
^u Hab. 3. 15.
^v Esod. 14. 28.
^x Esod. 13. 21.

Ps. 78.
^a Isa. 51. 4.
^b Ps. 49. 4.
^c Ps. 44. 1.
^d Ioel 1. 3.
^e Esod. 12. 26, 27.

^f Ps. 147. 19.
^g Deut. 4. 9.
^h Ps. 102. 18.
ⁱ 2 Reg. 17. 14.
^j Esod. 32. 9.
^k 2 Cron. 20. 33.

^l 2 Reg. 17. 15.
^m Ps. 106. 13.
ⁿ Esod. 7.
^o Fac. 32. 3.
^p Esod. 14. 21.
^q Esod. 15. 8.

^r Esod. 13. 21.
^s Esod. 17. 6.
^t 1 Cor. 10. 4.
^u Deut. 9. 21.
^v Esod. 16. 2.

^x Num. 11. 4.
^y Esod. 17. 6.
^z Num. 11. 1, 10.
^a Ebr. 3. 18.
^b Fac. 7. 11.

^c Esod. 16. 4, 14.
^d 1 Cor. 10. 3.
^e Num. 11. 31.
^f Num. 11. 20.
^g Num. 11. 33.

mânia lui Dumnezeu se ridică asupra-le. Și ucise între grașii lor. Și doborî pre tinerii lui Israel. 32 Cu toate acestea *g*ei mai păcătuiră. *h*Și nu crezură în minunile lui. 33 *i*Deci el lăsă să piară ca suflarea zilele lor. Și anii lor cu spaimă. 34 *j*Când îi ucideă, atunci întrebau de el. Și se întorceau și căutau pre Dumnezeu: 35 Și-și aduceau aminte, că *k*Dumnezeu *este* stâncă lor. Și Dumnezeu cel Prea Înalt, *l*mântuitorul lor. 36 Dar il *m*imblânziau cu gura lor. Și cu limba lor îi mințiau: 37 Căci *n*inima lor nu eră statornică cu dânsul. Și nu erau credincioși legământului său. 38 *o*Totuși el îndurător *fund*, Iertă fără-delegile lor, și nu-i perdeă: Ci adeseori își *p*intorcea mânia sa. *q*Și nu se deșteptă toată urgia sa. 39 Căci *r*își amintia, *s*că nu sunt decât carne. *t*Un vânt, ce trece și nu se mai întoarce. 40 De câteori sculatu-s'au asupra-i în pustiu. *u*Amăritu-l-au în deșert! 41 Și *v*ispitit-au din nou pre Dumnezeu, Și *x*desonorat-au pre Sfântul lui Israel! 42 Neamintindu-și de mâna lui. *De* ziua, când i-a mântuit de neamie. 43 Când *y*a făcut în Egipt semnele sale. Și minunile sale în câmpia Zoanului: 44 *z*Când a prefăcut în sânge fluviile lor. Și ei *din* izvoarele lor nu putură bea. 45 Când *a* trimes asupra-lor tot felul de insecte, cari-i mâncău, Și *b*broaște, ce le aduceau stricăciune: 46 *e*Și venitul lor l-a dat omizelor. Și lucrul lor locustelor: 47 Când *d*a bătut cu grindină viile lor. Și sicomorele lor cu ploaie de piatră: 48 *e*Dând grindinei vitele lor. Și fulgerelor turmele lor: 49 Trimițând asupra-lor aprinderea mâniei sale, urgia, Furia și strâmtorarea: O solie de îngeri ai nefericirii. 50 Gătînd-a cale mâniei sale, Necruțând de moarte sufletele lor. Ci vieața lor dând-o eiumei. 51 *f*Și a bătut pre tot întâiu-născutul în Egipt, Începutul

puterei în *g*corturile lui Ham. 52 Și *h*a pornit pre poporul său ca pre oi. Și i-a *i* dus în pustiu ca pre o turmă. 53 Și i-a dus în siguranță, așa că nu s'a temut *de nimic*; Iar *j*pre neamicii lor marea i-a acoperit. 54 I-a adus în *k*sfântul său ținut, în acest munte, *l*Pre care l-a doblândit dreapta sa. 55 Și *m*alungă de dinaintea lor popoarele. Și *n*le însemnă sorturile moștenirii lor. Și făcū să locuiască în corturile lor semințiile lui Israel. 56 *o*Dar ei ispitiră pre Prea Înaltul Dumnezeu, și se răsculară *asupra-i*. Și mărturiile sale nu le păziră: 57 *p*Se abătură și se făcură necredincioși, ea și părinții lor. Se întoarseră *q*ca un are amăgitor. 58 *r*Îl mâniară eu *s*înălțimile lor. Și cu idoli lor l-au întăritat. 59 Auzi Dumnezeu *accasta*, și se mânie. Și luă în ură foarte pre Israel: 60 *t*Și părăsi locașul din Șilo. Cortul, ce și-l pusese între oameni. 61 *u*Și dădū în captivitate puterea sa. Și mărirea sa în mâna neamicului: 62 *v*Și dădū sabiei pre poporul său. Și asupra moștenirii sale se mânie: 63 Pre tinerii săi îi mistui focul. Și *x*fecioarele sale nu fură laudate cu *cântări de nuntă*: 64 *y*Preoții săi căzură de sabie, Și *z*văduvele lor nu plânsură. 65 Atuncia *a*se deșteptă Domnul ea din somn. *b*Ca un viteaz vesel de vin. 66 *e*Și lovi pre neamicii săi la spate. Și puse rușine nesfârșită preste dânsi. 67 Și lepădă cortul lui Iosef. Și nu alese seminția lui Efraim. 68 Ci alese seminția lui Iuda, pre muntele Sion. *d*Pre care-l iubi. 69 *e*Și zidî templul său înalt ca cerul. *Așezatu-l-a* ea pământul, pre care l-a întemeiat pentru veci.

70 *f*Și alese pre David, servul său. Și-l luă dela turmele oilor: 71 Din urma *g*oilor neîntercate luatu-l-a. Ca *h*să pască pre Iacob, poporul lui. Și pre Israel, moștenirea sa. 72 Și el îi păstori întru

g Num. 14, & 16. *m* Ezech. 33, 31.
h Vers. 22. *n* Vers. 8.
i Num. 14, 29, 35. *o* Num. 14, 18, 20.
j Osea 5, 15. *p* Isa. 48, 9.
k Deut. 32, 4. *q* 1 Reg. 21, 29.
 15, 31. *r* Ps. 103, 14, 16.
 Esod. 15, 13. *s* Fac. 6, 3.

t Iac. 4, 14
u Etes. 4, 30.
v Ebr. 3, 16, 17.
w Num. 14, 22.
x Vers. 20.
y Vers. 12.
z Esod. 7, 20.

a Esod. 8, 21.
b Esod. 8, 6
c Esod. 10, 13, 15.
d Esod. 9, 23, 25.
e Esod. 9, 23, 24, 25.
f Esod. 12, 29.

g Ps. 106, 22.
h Ps. 77, 20.
i Esod. 14, 19, 20.
j Esod. 14, 27, 28.
k Esod. 15, 17.
l Ps. 44, 3.
m Ps. 44, 2.

n Ios. 13, 7.
o Judc. 2, 11, 12.
p Ezech. 20, 27, 28.
q Osea 7, 16.
r Ezech. 20, 28.
s Deut. 12, 2, 4.
t 1 Sam. 4, 11.

u Judc. 18, 30.
v 1 Sam. 4, 10.
w Ier. 7, 34.
x 1 Sam. 4, 11.
y Iov 27, 15.
z Ps. 44, 23.
a Isa. 42, 13.
b 1 Sam. 5, 6, 12.

d Ps. 87, 2.
e 1 Reg. 6.
f 1 Sam. 16, 11.
 12.
g Sam. 7, 8.
h Isa. 40, 11.
i 2 Sam. 5, 2.

neprihănirea inimei sale, Și cu iscusința mânelor sale i-a condus.

Tânguire împotriva distrugătorilor Ierusalimului.

79 Un psalm al lui Asaf. Dumnezeu! popoare venit-au în ^amoștenirea ta. Întinat-au ^bsfântul tău templu, ^cÎn ruini prefăcut-au Ierusalimul. 2 Dat-au ^dstărvurile servilor tăi Măncare pasărilor cerului, Carnea cuvioșilor tăi Fiarelor pământului. 3 Vărsat-au sângele lor ca apa, în jurul Ierusalimului, ^eȘi nimenea nu-i înmormântă. 4 ^fDe ocară ajuns-am vecinilor noștri, De răs și de batjocură celor din jurul nostru. 5 ^gPână când. Doamne, te vei mânia? Oare pururea ca focul ^hva arde râvna ta? 6 ⁱVarsă mânia ta preste popoarele, ce ^jnu te cunosc. Și preste regatele, ce nu ^kchiamă numele tău; 7 Căci înghitiră pre Iacob, Și pustiiră locuințele sale. 8 ^lNu-ți aminti asupra-ne fărădelegile strămoșilor ^mnoștri; Iute să ne întâmpine îndurarea ta; Căci ⁿînjosiți foarte suntem. 9 ^oAjută-ne, Dumnezeul mântuirii noastre. Pentru mărirea numelui tău; Scapă-ne, și curățește păcatele noastre. ^pPentru numele tău. 10 ^qDe ce să zică popoarele: „Unde este Dumnezeul lor?“ Facă-se cunoscută între popoare înaintea ochilor noștri Răsbunarea sângelui vărsat al servilor tăi. 11 ^rVină înaintea ta suspinul celui încătușat: Păzește prin puterea ta cea mare pre cei ce sunt hotărâți morții; 12 Și întoarce vecinilor noștri ^sDe șapteori în sânul lor ^tDefaima, cu care te-au defăimat, Doamne! 13 Dar noi, poporul tău și oile pășunii tale, Îți vom mulțumi în veci: Din neam în neam vom proclama lauda ta.

Rugăciune pentru menținerea lui Israel ca viță lui Dumnezeu.

80 Maestrului de cântare, după Șoșanim-Edut. Un psalm al lui Asaf. 2 Păstorule al lui Israel! iă în urechi; tu cel ce conduci pre Iosef ^aca pre o

turmă, ^bTu cel ce sezi între cherubimi. c fă să lucească strălucirea ta. 3 Deșteaptă puterea ta ^dînaintea lui Efraim. a lui Beniamin și a lui Manase, Și vino într'ajutorul nostru. 4 Dumnezeu! ^ereîntoarce-ne iarăși, ^fȘi fă să lucească fața ta, ca să fim mântuiți. 5 Doamne, Dumnezeul oștirilor! Până când te vei mânia la ruga poporului tău? 6 ^gDatu-le-ai de mâncare pâne de lacrimi, Și adăpatu-i-ai de lacrimi cu plină măsură; 7 ^hPusu-ne-ai de ceartă vecinilor noștri, Și neamicii noștri își rād ⁱde noi. 8 Dumnezeu oștirilor! ^jreîntoarce-ne iarăși, Și fă să lucească fața ta, ca să fim mântuiți. 9 ^kUn butuc de vie strămutat-ai din Egipt, ^lGonit-ai popoarele, și i-ai sădit: 10 ^mLoc ⁿfăcut-ai înaintea lui. De a prins rădăcină. și a umplut țara; 11 Munții acoperitu-s'au ^ode umbra lui. Și ramurile lui ^perau ca cedrii cei înalți: 12 Întinse vițele sale până la mare. Și ^qpână la fluviu odraslele sale. 13 De ce ^rdar ^sai surpat gardurile lui, De-l smulg toți trecătorii pe drum? 14 Mistrețul sălbatic îl rămă. Și fiarele câmpului îl pase. 15 Dumnezeul oștirilor! rugămu-te, întoarce-te. ^tCaută din cer, uită-te, și cercetează via aceasta. 16 Și sprijină sadul ce a sădit dreapta ta, Și vița ^uce ți-ai întărit. 17 Arsă de foc, tăiată ^veste. De mustrarea feței tale piere. 18 Fie mâna ta pe bărbatul dreptei tale, Pe fiul omului, ^wpre care ți-l-ai întărit. 19 Și așa nu ne vom abate dela tine: Reînviază-ne, și numele tău îl vom chema. 20 Doamne, Dumnezeul oștirilor! reîntoarce-ne iarăși. Fă să lucească fața ta, ca să fim mântuiți.

Adevărata prăznuire.

81 Maestrului de cântare, după Ghitit. Un psalm al lui Asaf. 2 Cântați lui Dumnezeu, puterea noastră. Strigați cu bucurie Dumnezeului lui Iacob. 3 Sunați cântare, bateți timpana, Citara cea plăcută cu harpa împreună. 4 Su-

<i>Ps. 79.</i>	<i>e Ps. 141. 7.</i>	<i>l Ier. 10. 25.</i>	<i>o Ier. 14. 7. 21.</i>	<i>s Ps. 74. 18. 22.</i>	<i>Ps. 50. 2.</i>	<i>g Ps. 42. 3.</i>	<i>l Esod. 23. 23.</i>
<i>a Esod. 15. 17.</i>	<i>Ier. 14. 16.</i>	<i>j 2 Thes. 1. 8.</i>	<i>p Ps. 42. 10.</i>	<i>—</i>	<i>d Num. 2. 18—23.</i>	<i>h Isa. 30. 20.</i>	<i>m Ps. 72. 8.</i>
<i>b Ps. 74. 7.</i>	<i>Apoc. 11. 9.</i>	<i>k Ps. 53. 4.</i>	<i>q Ps. 102. 20.</i>	<i>Ps. 80.</i>	<i>e Plău. 5. 21.</i>	<i>i Ps. 44. 13.</i>	<i>n Ps. 89. 40. 41</i>
<i>c 2 Reg. 24. 9. 10.</i>	<i>f Ps. 44. 13.</i>	<i>l Isa. 64. 9.</i>	<i>r Fac. 4. 15.</i>	<i>a Ps. 77. 80.</i>	<i>f Num. 6. 25.</i>	<i>j Vers. 3. 19.</i>	<i>o Isa. 63. 15.</i>
<i>d Ier. 7. 33.</i>	<i>g Ps. 74. 1. 9. 10.</i>	<i>m Deut. 28. 43.</i>	<i>Luc. 6. 38.</i>	<i>b Esod. 25. 20. 22.</i>	<i>Ps. 4. 6.</i>	<i>k Ps. 44. 2.</i>	<i>—</i>

nați din trâmbiță la lună nouă. La lună plină, în ziua sărbărei noastre. 5 Căci pentru Israel ^a așezământ *este* aceasta. Lege a Dumnezeului lui Iacob. 6 Pre care a pus-o drept mărturie în Iosef, Când ieși asupra pământului Egiptului. ^b Vocea unui *popor* necunoscut am auzit. 7 ^c Depărtat-am de supt sarcină umerii săi. Mănele sale scutitu-s'au de ^d coșniță. 8 În strâmtorare ^e strigat-ai, și te-am mântuit. ^f Răspunsu-le-am în locul ascuns al tunetului. ^g Cercetatu-te-am la apa Meriba (ceartă). Sela. 9 ^h Ascultă, poporul meu, și voi mărturisii asupra-ți: De m'ai fi ascultat, Israele. 10 ⁱ Să nu fie în tine nici un *zeu străin*; Și să nu te închini vre-unui zeu străin; 11 ^k Eu Domnul, Dumnezeul tău. Care te-am scos din pământul Egiptului. ^l *Ți-ai fi zis*: ^m Lărgeste gura ta, și o voi umplea. 12 Dar poporul meu nu ascultă de vocea mea. Și Israel nu ⁿ mă voi: 13 ^o De aceea lăsatu-i-am în învârtosarea inimii lor. ^p Și ei umblară în sfaturile lor. 14 ^q O! de m'ar ascultă poporul meu! ^r De ar umblă Israel în căile mele! 15 În dată aș umili pre neamicii lor. Și asupra apăsătorilor lor aș întoarce mâna mea: 16 ^s Cei ce urăsc pre Domnul l-ar linguși. Iar zilele lor ar fi în veci. 17 ^t El i-ar da de mâncare din grăsimea grâului, și cu miere ^u din stâncă te-aș sătura.

Cuvântare amenințătoare către dirijătorii nedrepte.

82 Un psalm al lui Asaf. Dumnezeu ^a stă în adunarea sa. În mijlocul ^b zeilor judecă. 2 Până când veți judecă strâmb? Și veți fi ^c partinitor ai celor nelegiuți? Sela. 3 Judecați pre cel sărac și pre cel orfan: ^d Celui apăsător și celui sărman faceți dreptate: 4 ^e Scăpați pre cel sărac și pre cel lipsit. Mântuiți-i din mâna celor nelegiuți. 5 Ei ^f nu cunosc, nici nu înțeleg. Umblă în

intunerec: ^g Toate temeliiile pământului se clătesc. 6 ^h Zis-am: Sunteți zei, Din fiii ai celui Prea Înalt *sunteți* voi toți. 7 Da, ca *tot* omul ⁱ veți muri. Și ca unul din mai mari veți cădea. 8 Seoală-te, Dumnezeule, judecă pământul. Căci tu ești stăpânul tuturilor popoarelor.

Rugăciune pentru ajutor, împotriva dușmanilor lui Israel.

83 O cântare sau un psalm al lui Asaf. 2 Dumnezeule, ^a nu tăceă: Nu tăceă, nici nu te odihni. Dumnezeule! 3 Căci iacă, ^b neamicii tăi fac sgomot, Și cei ce te ^c urăsc ridică capul. Asupra poporului tău uneltesc planuri viclene. 4 Și se sfătuesc ^d asupra ocoțitilor tăi. 5 Zicând: „Haideți! ^e să-i stârpim din *numărul* popoarelor. Ca să nu se mai amintească numele lui Israel“. 6 Căci sfătuitu-s'au toți într'una. Asupra ta făcut-au legături: 7 ^f Corturile Edomului și Ismaeliții. Moabul și Agoriții. 8 Ghebalul, Ammonul și Amalekul. Filistia cu locuitorii Tirului: 9 Chiar și Asiria s'a unit cu dâșșii. Ajutând pre fiii lui Lot. Sela. 10 Fă-le ca ^g Madianului, ca lui ^h Sisera, ca lui Iabin la părâul Kișon: 11 *Cari* fură nimiciți în Endor. ⁱ Se făcură gunoiul pământului. 12 Fă pre ei, pre domnii lor, ca pre ^j Oreb și pre Zeeb: Ca pre ^k Zebah și pre Zalmuna, pre toți unșii lor. 13 Căci își ziseră: „Să luăm în stăpânire pentru noi Locașurile lui Dumnezeu.“ 14 ^l Dumnezeul meu! fă-i ca vârtejul, ^m Ca miriștea inaintea vântului, 15 Ca focul, ce mistue pădurea, și ca flacăra, ce ⁿ aprinde munții: 16 Așa urmărește-i cu furtuna ta, și spăimântă-i cu vijelia ta; 17 Umple fața lor cu rușine. Ca să caute numele tău. Doamne! 18 Rușineze-se și spăimânte-se pentru totdeauna, Roșească și piară. 19 Și să cunoască, că tu, al cărui nume *este* Dumnezeu, tu numai *Esti* cel Prea Înalt preste tot pământul.

<i>Ps.</i> 81.	<i>g</i> Esod. 17. 6, 7.	<i>m</i> Esod. 32. 1.	<i>r</i> Iov. 29. 6.	<i>d</i> Ier. 22. 3.	<i>i</i> Iov. 21. 32.	<i>d</i> Ps. 27. 5.	<i>j</i> Iudc. 7. 25.
<i>a</i> Lev. 23. 24.	<i>h</i> Ps. 50. 7.	<i>n</i> Fapt. 7. 42.	—	<i>e</i> Ier. 29. 12.	Ezec. 31. 14.	<i>e</i> Ier. 11. 19.	<i>k</i> Iudc. 8. 12, 21.
<i>b</i> Ps. 114. 1.	<i>i</i> Esod. 20. 3. 5.	Rom. 1. 24, 26.	<i>Ps.</i> 82.	<i>f</i> Mic. 3. 1.	—	<i>f</i> 2 Cron. 20. 1,	<i>l</i> Isa. 17. 13, 14.
<i>c</i> Isa. 9. 4.	<i>j</i> Deut. 32. 12.	<i>o</i> Deut. 5. 29.	<i>a</i> 2 Cron. 19. 6.	<i>g</i> Ps. 11. 3.	<i>Ps.</i> 83.	10, 11.	<i>m</i> Ps. 35. 5.
<i>d</i> Esod. 1. 14.	<i>k</i> Esod. 20. 2.	Isa. 48. 18.	<i>b</i> Esod. 21. 6.	<i>h</i> Esod. 22. 9, 28.	<i>a</i> Ps. 28. 1	<i>g</i> Num. 31. 7.	<i>n</i> Deut. 32. 22.
<i>e</i> Ps. 50. 15.	<i>l</i> Efes. 3. 20.	<i>p</i> Ps. 18. 45.	<i>c</i> Deut. 1. 17.	Ioan. 10. 31.	<i>b</i> Fapt. 4. 25.	<i>h</i> Iudc. 4. 15, 24.	—
<i>f</i> Esod. 19. 19.	—	<i>q</i> Deut. 32. 13, 14.	Prov. 18. 5	—	<i>c</i> Ps. 81. 15.	<i>i</i> Zef. 1. 17.	—

Dor după templu.

84 Maestrului de cântare, după Ghittit. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Cât de ^aiubite sunt locașurile tale. Doamne, *Dumnezeul* oștirilor! 3^bSufletul meu dorește, lăncezește. După curțile Domnului: Inima mea și carnea mea strigă Către viul Dumnezeu. 4 Da, paserea a aflat casă, rândunica cuib. Unde au depus puii lor: *Și eu* altarele tale. Doamne, *Dumnezeul* oștirilor, Regele meu și Dumnezeu meu! 5^cFericiti sunt cei ce locuiesc in casa ta. *Ce* pururea te laudă! Sela. 6 Ferice bărbatul, a cărui putere *este* in tine. Care iubește călătoriile *sfinte*; 7 Trecând prin valea ^dplângerii, in izvor o preface, *Și eu* binecuvântări o acoperă ploaia. 8 Ei merg ^edin putere in putere. ^fSe arată înaintea lui Dumnezeu in Sion. 9 Domnul, Dumnezeu oștirilor! ascultă ruga mea! Ia in urechi, Dumnezeu lui Iacob. Sela. 10 Privește, ^gDumnezeule, secul nostru. *Și* caută pre fața unsului tău. 11 Căci mai bună *este* o zi in curțile tale, decât o mie *aiurea*: Mai bucuros voiu păzi pragul in casa Dumnezeului meu. Decât să locuiesc in corturile celor nelegiuți. 12 Căci ^hsoare și ⁱscut *este* Domnul, Dumnezeu: Har și mărire dă Domnul: Nu va oprî nici un bun Dela cei ce umblă in neprihănire. 13 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, fericit *este* bărbatul. Ce se încrede in tine.

Rugă pentru binecuvântare nouă a poporului ce mai înainte a avut harul.

85 Maestrului de cântare. Un psalm dela fiii lui Korah. 2 Binevoit-ai, Doamne, pământului tău. ^aAdus-ai îndărăt prizonerii lui Iacob: 3^bIertat-ai fărădelegea poporului tău. Acoperit-ai toate păcatele lor. Sela. 4 Îndărăt tras-ai toată mânia ta. Potolitu-*te-ai* dela aprinderea mâniei tale. 5^cReîntoarc-ne iarăși, Dumnezeu mântuirii noastre! Fă să înceteze mânia ta asupra noastră.

6^dAu doar in veci te vei mânia asupra-ne? Prelungi-vei mânia ta din neamuri in neamuri? 7 Au nu ne vei ^ereînsulfeti iarăși. Ca poporul tău să se bucore in tine? 8 Arată-ne, Doamne, îndurarea ta. *Și* dă-ne mântuirea ta. 9^fVoiu ascultă cele ce va cuvântă Dumnezeu, Domnul: Căci ^gel cuvintează pace poporului său și cuvioșilor săi: Numai cât ^hsă nu se mai întoarcă la nebunia lor. 10 Da, ⁱaproape de cei ce se tem de dânsul *este* ajutorul său. ^jCa iarăși să locuiască mărire in pământul nostru. 11 Îndurarea și adevărul se vor întâmpină. ^kDreptatea și pacea *se* vor sărută: 12^lAdevărul din pământ va răsări, Dreptatea va căuță din cer: 13^mDa, Domnul va da bunuri. *Și* pământul nostru va da fructul său: 14 Dreptatea va umblă înaintea lui. *Și* va urmă pe calea pașilor săi.

Rugăciunea în strămtorare mare.

86 O rugăciune a lui David. Pleacă, Doamne, urechia ta, răspunde-mi, Căci sărac și lipsit sunt. 2 Păzește sufletul meu, căci cuvios sunt. Ajută, Dumnezeu meu, pre servul tău, ^acarele in tine se încrede. 3^bÎndură-te de mine, Doamne! Căci către tine strig toată ziua. 4 Veselește sufletul servului tău. ^cCăci către tine, Doamne, ridic sufletul meu. 5^dCăci tu, Doamne, *ești* bun și iertător. Plin de îndurare, către toți cei ce te chiamă. 6 Ia in urechi, Doamne, ruga mea. *Și* ascultă vocea cererilor mele. 7^eÎn ziua strămtorării mele te chiem, Căci tu mă vei auzi. 8 Nimenea nu *este* ca tine ^fintre zei, Doamne. *Și* ^gnimic ca faptele tale. 9^hToate popoarele, pre care le-ai făcut, Vor veni, și se vor închină înaintea ta, Doamne! *Și* vor mări numele tău. 10 Căci mare *ești* tu și ⁱfăcător de minuni. ^jNumai tu *ești* Dumnezeu. 11^kÎnvăță-mă, Doamne, calea ta. Să umblu in adevărul tău: Unesc inima mea, ca să se teamă de numele

^a Ps. 27. 4.	^e 2 Cor. 3. 18.	Ps. 115. 9, 10.	Ezec. 39. 25.	^g Zech. 5. 10.	^m Iac. 1. 17.	^d Ioel. 2. 13.	Ps. 72. 18.
^b Ps. 42. 1, 2.	^f Zech. 14. 16.	11.	^h Ps. 32. 1.	ⁱ 2 Pet. 2. 20, 21.	—	^e Ps. 50. 15.	^j Isa. 37. 16.
^c Ps. 65. 4.	^g Fac. 15. 1.	—	^e Ps. 80. 7.	ⁱ Isa. 46. 13.	Ps. 86.	^f Esod. 15. 11.	1 Cor. 8. 4.
^d 2 Sam. 5. 22, 23.	^h Isa. 60. 19.	Ps. 85.	^d Ps. 74. 1.	^j Zech. 2. 5.	^a Isa. 26. 3.	^g Dent. 3. 24.	Efes. 4. 6.
	ⁱ Fac. 15. 1.	^a Ezra 1. 11.	^e Hab. 3. 2.	^k Iac. 2. 14.	^b Ps. 56. 1.	^h Ps. 22. 31.	^k Ps. 25. 4.
		ler. 30. 13	^f Hab. 2. 1.	^l Isa. 45. 8.	^c Ps. 25. 1.	ⁱ Esod. 15. 11.	

tău. 12 Pre tine te voiu laudă. Doamne. Dumnezeuul meu. din toată inima mea. Și voiu mări numele tău în veci. 13 Căci îndurarea ta asupra-mi *este* mare. Și tu ai ^lmântuit sufletul meu din infernul cel mai de jos. 14 Dumnezeuule. cei ^mingâmfați răsculatu-s'au asupra-mi. Și cea-ta asupritorilor căutat-au sufletul meu. Și nu te-au pus pre tine înaintea lor. 15 ⁿDar tu. Doamne. Dumnezeu îndurător și milos *ești*. Târziu la mânie și plin de îndurare și adevăr. 16 Întoarce-te *dec*i către mine. și îndură-te de mine: Dă tăria ta servului tău. Și ajută pre fiul servei tale. 17 Arată-mi un semn spre bine. Ca să-l vadă cei ce mă urăsc. și să se rușineze: Căci tu. Doamne. m'ai ajutat. și m'ai mângăiat.

Mărire a Sionului prin întoarcerea păgânilor către Dumnezeu.

87 Un psalm sau o cântare dela fiii lui Korah. Întemeiat ^ape munți sfinți *este* Sionul: 2 ^bDomnul înbește porțile lui mai mult decât toate locuințele lui Iacob. 3 ^cMărețe se spun de tine. Tu cetate a lui Dumnezeu. Sela. 4 Amintescu-mi ^dRahabul și Babilonul. ca pre cunoscuții mei: Iacă *încă* și Filistia. Tirul și Etiopia. Și zic: „Acesta acolo s'a născut.“ 5 Iar *despre tot insul* din Sion zice-se-va: „El s'a născut într'insul.“ Căci însuși cel Prea Înalt l-a întărit. 6 ^eDomnul ^fînscrind popoarele. va număra: Acesta acolo s'a născut. Sela. 7 Chiar cântăreții și dântuitorii zice-vor: Toate cugetările mele spre tine sunt.

Rugăciune în ispită mare și în apropierea morții.

88 O cântare sau un psalm dela fiii lui Korah. Maestrului de cântare. pe Mahalatu-Leanot. O învățătură a lui Heman. Ezraheul. 2 Domnul. ^aDumnezeul mântuirii mele! ^bZiua și noaptea strigat-am înaintea ta. 3 Vie *dec*i înaintea ta ruga mea. Pleacă urechea ta spre strigarea mea. 4 Căci sătul de rele *este* sufletul meu. ^cȘi viața mea se a-

propie de infern. 5 ^dAsemănat sunt celor ce se coboară în mormânt: ^eSunt ca omul fără putere. 6 Între morți *este* culcușul meu cu cei uciși. Ce zace în mormânt. De cari nu-ți mai aduci aminte. Și cari s'au rupt ^fde supt mâna ta. 7 Pusu-m'ai în groapa cea mai de jos. În întumerec. în adâncime. 8 Asupra mea zace mânia ta. Și ^gcu toate valurile tale *mă* apeși. Sela. 9 ^hDepărtat-ai pre cunoscuții mei dela mine. Făcutu-m'ai uriciune lor: ⁱÎnchis *sunt*. și nu pot ieși. 10 ^jOchiul meu lăncezește de mișelie: ^kChiemu-te pre tine: Doamne. pe toată ziua ^lîntind către tine mâinile mele. 11 ^mOare morților le vei face minuni? Seală-se-vor umbrele. *ca* să te laude? Sela. 12 Oare spune-vor în mormânt de îndurarea ta? De credincioșia ta în peire? 13 ⁿCunoaște-se-vor în întumerec minunile tale. ^oȘi dreptatea ta în pământul uitării? 14 Și eu către tine. Doamne. strigat-am. ^pȘi dimineata ruga mea te-a preaintâmpinat. 15 ^qDe ce. Doamne. lepezi sufletul meu? ^rAscunzi fața ta dela mine? 16 Din tinerete în suferinți sunt și aproape de moarte. ^sRabd spaimetele tale. nu știu unde sunt: 17 Asupra-mi trec mâinile tale. Înfricoșările tale mă pierd: 18 Ca o apă pe toată ziua ^tmă înconjoară. Toate m'au cuprins. 19 ^uDepărtat-ai dela mine amic și soție. Cunoscuții mei sunt în întumerec.

Mângăiere pentru casa lui David din fâgă-duința lui Dumnezeu.

89 O învățătură a lui Etan. Ezraheul. 2 În veci ^acântă-voiu îndurările Domnului. Din neamuri în neamuri voiu proclamă cu gura mea ^bcredincioșia ta. 3 Căci zis-am: În veci îndurarea sa se va întemeia. Întări-vei credincioșia ta chiar și în cer. 4 ^cÎncheiat-am legământ cu alesul meu: ^dJurat-am lui David. servul meu: 5 În veci voiu întări ^eseminția ta. Voiu întemeia ^fdin nea-

^l Ps. 56. 13.
^m Ps. 54. 3.
ⁿ Enod. 34. 6.
Ps. 103. 8.
Ioel. 2. 13.

Ps. 87.
^a Ps. 48. 1.
^b Ps. 78. 67, 68.
^c Isa. 60.
^d Isa. 51. 9.
^e Ps. 22. 30.

^f Ezec. 13. 9.
—
Ps. 88.
^a Ps. 27. 9
^b Luc. 18. 7.
^c Ps. 107. 18.

^d Ps. 28. 1.
^e Ps. 31. 12.
^f Isa. 53. 8.
^g Ps. 42. 7.
^h Iov. 19. 13, 19.
ⁱ Plân. 3. 7.

^j Ps. 38. 10.
^k Ps. 86. 3.
^l Iov. 11. 13.
^m Ps. 6. 5.
ⁿ Iov. 10. 21.
^o Ps. 31. 12.

Ecl. 8. 10.
^p Ps. 5. 3.
^q Ps. 43. 2.
^r Iov. 13. 24
^s Iov. 6. 4.
^t Ps. 22. 16.

^u Iov. 19. 13.
—
Ps. 89.
^a Ps. 101. 1.
^b Ps. 109. 89.

^c 1. Reg. 8. 10.
^d 2. Sam. 7. 11.
etc.
^e Osa 3. 5
^f Vers 29. 36
^g Luc. 1. 12. 33

muri în neamuri tronul tău. Sela. 6 Și cerurile laudă minunile tale, Doamne! Și credincioșia ta în adunarea ^h sfinților. 7 Căci ⁱ cine în cer seamănă cu Domnul? Cine este asemenea Domnului între fiii zeilor? 8 Dumnezeu este preamărit în sfatul sfinților, Înfricoșat este preste toți cei din jurul lui! 9 Domnul, Dumnezeuul oștirilor! cine este ^k puternic ca tine, Doamne? Și credincioșia ta este în jurul tău. 10 Tu stăpânești îngâmfarea mării; Când valurile ei se ridică, tu le alini. 11 Tu ai sfărâmat, ca precei neși, Rahabul, Cu brațul tău cel tare ai risipit pre neamicii tăi. 12 Al tău este cerul, al tău pământul, Lumea și plinitatea ei tu le-ai întemeiat. 13 Miază-noaptea și miază-zuua tu le-ai făcut, Taborul și Hermonul se bucură în numele tău. 14 Braț puternic ai, Tare este mâna ta, înaltă dreapta ta. 15 Dreptatea și judecata sunt temeliiile tronului tău, Îndurarea și adevărul merg înaintea ta. 16 Fericit poporul, ce cunoaște sunetul trâmbiței, Ce umblă în lumina feței tale, Doamne! 17 El se bucură în numele tău toată ziua. Și se înalță prin mântuirea ta; 18 Căci tu ești pozoaba puterii lor. În bunăvoința ta înalți cornul nostru: 19 Căci Domnul este scutul nostru, Și sfântul lui Israel regele nostru. 20 În viziune cuvântat-ai odată către cuviosul tău. Și ai zis: Dat-am ajutor celui viteaz. Înălțat-am un tiner din popor: 21 Aflat-am pre David, servul meu, Cu oleiul meu cel sfânt unsu-l-am: 22 Cu el pururea va fi mâna mea, Și brațul meu îl va întări. 23 Neamicul nu-l va strimtoră, Și fiul răutăței nu-l va apăsă: 24 Voiu sfărâmă înaintea lui pre neamicii săi. Și voiu bate pre cei ce-l urăsc. 25 Credincioșia mea și îndurarea mea vor fi cu dânsul. Și în numele meu se va înalță cornul său. 26 Mâna lui o voiu

pune asupra mării, Și asupra fluviilor dreapta sa. 27 El va strigă către mine: Tu ești Părintele meu, Dumnezeuul meu, și stâncea mântuirii mele! 28 Da, eu îl voiu face întâiu-născutul meu, Înalt preste regii pământului. 29 În veci îi voiu păstră îndurarea mea, Și legământul meu cu dânsul va fi statornic. 30 Seminția sa o voiu face să ție în veci, Tronul său ca zilele cerurilor. 31 Fiii săi de vor părăsi legea mea, și în judecățile mele nu vor umblă; 32 De vor pângări așezămintele mele, Și poruucile mele nu le vor păzi: 33 Pedepsi-voiu cu toiag abaterile lor, Cu bătăi fărădelegile lor. 34 Dar nu voiu retrage îndurarea mea dela dânsul, Nici nu voiu minți credincioșiei mele. 35 Legământul meu nu-l voiu strică, Nici cecece a ieșit din buzele mele nu voiu schimbă. 36 Una am jurat pe sfințenia mea, și nu voiu minți lui David: 37 Seminția sa va fi în veci, Tronul său ca soarele înaintea mea; 38 Ca luna va fi în veci, Și ca martorul cel credincios în nouri. Sela. 39 Totuși lepădatu-l-ai și l-ai desprețuit, Mâniatu-te-ai asupra unsului tău, 40 Lepădat-ai legământul servului tău, Spurecat-ai coroana lui, la pământ aruncând-o; 41 Surpat-ai toate îngrădirile lui, În ruini prefăcut-ai întărirea lui. 42 Predatu-l-au toți trecătorii pe drum; De ocară ajuns-a vecinilor săi; 43 Înălțat-ai dreapta celor ce-l strimtorau, Veselit-ai pre toți neamicii săi; 44 Tocit-ai ascuțitul sabiei sale, Și făcutu-l-ai la luptă să nu poată stă. 45 Pus-ai capăt strălucirii sale, Tronul său datu-l-ai la pământ: 46 Scurtat-ai zilele tineretelor sale, Acoperitu-l-ai cu rușine. Sela. 47 Până când, Doamne, te vei ascunde? Oare pururea ca focul va arde mânia ta? 48 Adu-ți aminte, că trecător sunt; Au doară în deșert să fi făcut tu pre toți fiii oamenilor?

<i>g</i> Ps. 19. 1.	<i>l</i> Ps. 65. 7.	<i>q</i> Ios. 12. 1.	<i>z</i> Ps. 60. 17.	<i>g</i> 2 Sam. 22. 47.	<i>l</i> Ier. 33. 17.	<i>t</i> 2 Sam. 7. 16.	<i>c</i> Ps. 80. 12.
<i>Apok.</i> 7. 10,	<i>m</i> E-sod. 14. 26.	<i>r</i> Ps. 97. 2.	<i>a</i> 2 Sam. 7. 13.	<i>h</i> Col. 1. 15. 18.	<i>n</i> Deut. 11. 21.	<i>l</i> Ioan. 12. 34.	<i>a</i> Ps. 44. 13.
11. 12.	27. 28.	<i>s</i> Ps. 85. 13.	<i>b</i> 2 Sam. 7. 9.	<i>i</i> Num. 24. 7.	<i>o</i> 2 Sam. 7. 14.	<i>u</i> Ps. 72. 5, 17.	<i>b</i> Vers. 39.
<i>h</i> Vers. 7.	<i>Isa.</i> 30. 7.	<i>t</i> Num. 10. 10.	<i>c</i> Ps. 61. 7.	<i>j</i> Isa. 55. 3.	<i>p</i> Ps. 119. 53.	<i>l</i> Ier. 33. 20.	<i>c</i> Ps. 79. 5.
<i>i</i> Ps. 40. 5.	<i>n</i> Fac. 1. 1.	<i>u</i> Ps. 4. 6.	<i>d</i> Vers. 17.	<i>k</i> Vers. 34.	<i>q</i> 2 Sam. 7. 14.	<i>v</i> 1 Cron. 28. 9.	<i>d</i> Ps. 78. 63.
<i>j</i> Ps. 76. 7, 11.	<i>n</i> Ps. 24. 1, 2.	<i>v</i> Ps. 75. 10.	<i>e</i> Ps. 72. 8.	<i>l</i> Vers. 4. 6.	<i>r</i> 2 Sam. 7. 13.	<i>x</i> Deut. 32. 19.	<i>e</i> Iov 7. 7.
<i>k</i> Esod. 15. 11.	<i>o</i> Iov 26. 7.	<i>x</i> 1 Reg. 11. 34.	<i>f</i> 2 Sam. 7. 14.	<i>m</i> Isa. 9. 7.	<i>s</i> Amos 4. 2.	<i>y</i> Plân. 5. 16.	<i>e</i> Ps. 39. 5.
Ps. 85. 10.	<i>p</i> Ios. 19. 22.	<i>y</i> 1 Sam. 16. 1, 12.					

49^f Care *este* omul ce va trăi, și moartea ^gnu va vedea? Care va scăpa sufletul său de infern? Sela. 50 Unde *sunt* îndurările tale cele de mai înainte. Doamne! *Pre care* le-ai ^hjurat lui David pe credincioșia ta? 51 Adu-ți aminte, Doamne, de ocara servilor tăi. *Pre care* o port în sânul meu dela toate *aceste* multe popoare; 52 Prin care neamicii tăi *mă* defaimă. Doamne. Prin care defaimă urmele unsului tău. 53 Binecuvântat *fie* Domnul în veci. Amin și Amin.

CARTEA A PATRA.

Vecinicia lui Dumnezeu, vremelnicia oamenilor păcătoși. Rugă pentru har.

90 Rugăciunea lui Moisi, omul lui Dumnezeu. Doamne, ^afostu-ne-ai adăpost din neam în neam: 2^b Mai înainte de ce munții să se fi născut, Sau să se fi făcut pământul și lumea, Din veci și în veci tu *ești*, Dumnezeule! 3 În țărână prefaci pre om. Și zici: Fii ai oamenilor, *în pământ* ^creinturnați-vă. 4^d Căci o mie de ani în ochii tăi *Sunt* ca ziua de ieri, care a trecut, *Ca* o strajă de noapte. 5 *Ca* un șivoiu îi risipești; ^eun vis sunt: Dimineata ^f*sunt* ca iarba, *ce* crește, 6 *Ce* ^gdimineata înflorește și crește, *Dar* seara vestejește și seacă! 7 Că pierduți suntem prin mânia ta. Îngroziți de urgia ta: 8^h Pus-ai fărădelegile noastre înaintea ta, ⁱCele ascunse ale noastre înaintea luminei feței tale. 9 Că toate zilele noastre pier înaintea mâniei tale: Cu gândul petrecem anii noștri. 10 Zilele anilor noștri *sunt* șaptezeci de ani, Și de *sunt* puternice foarte, optzeci de ani; Și cea mai mândră din ele *nu-i decât* muncă și trudă; Căci iute trec și noi dispărem. 11 Cine cunoaște puterea mâniei tale? Căci după temerea de tine *este și* mânia ta. 12^j Învață-*ne* a număra zilele noastre, Să căpătăm o inimă înțeleaptă. 13 Întoarnă-te, Doamne! până când *te* vei *mâni*?^k Fie-ți

milă de servii tăi. 14 Satură-ne dimineata de îndurarea ta. ^lCa să ne bucurăm și să ne veselim în toate zilele noastre. 15 Bucură-ne atâtea zile, *pe câte* ne-ai apăsă, *Atâția* ani, *în câți* văzurăm nefericirea. 16 Arete-se servilor tăi ^mfaptele tale. Și mărirea ta fiilor lor. 17ⁿ Bunavoința Domnului, Dumnezeuul nostru, fie asupra-ne. Și ^oîntărește preste noi fapta mânilor noastre: Da, fapta mânilor noastre întărește-o!

Ocotirea Atotputernicului Dumnezeu în toate primejdiile.

91 Cel ^ace locuște supt adăpostul celui Prea Înalt. ^bSupt umbra Atotputernicului va și mânca. 2^c Zicevoiu către Domnul: Tu ești adăpostul meu și cetățuia mea, Dumnezeuul meu, în care mă încred. 3 Că ^del te va mântui de lațul păsărarului. De ciurma pierzătoare. 4e Cu aripile sale te va acoperi, Și supt penișul său te vei adăposti: Scut și pavază ^fîți va fi adevărul său. 5^f Nu te vei teme de ceeace înspăimântă noaptea. De săgeata, *ce* ziua zboară. 6 De ciurma, *ce* umblă prin întunec, De boala molipsitoare, *ce* pustiește la amiază: 7 Cădeà-va o mie de alătura ta, și zece mii de a dreapta ta: *Dar* nu se va apropià de tine. 8 Numai ^gvei privi cu ochii tăi, Și vei vedea răsplătirea celor nelegiuți; 9 Căci pre Domnul, ^hadăpostul meu, Pre cel Prea Înalt făcutu-l-ai ⁱlocașul tău; 10 De *aceea* ^jnici un rău nu ți-se va întâmpla. Nici o plagă nu se va apropià de cortul tău. 11^k Căci poruncă va dà pentru tine îngerilor săi. *Ca* în toate căile tale să te păziască; 12 Pe mâni te vor purtà, ^lCa de piatră să nu lovești piciorul tău. 13 Pe leu și viperă vei pași, Lei tineri și balauri cu picioarele vei căleà. 14 Fiindcă în mine pus-a iubirea sa, *zice* Domnul, De *aceea* îl voiu scăpa, și-l voiu înălța; Căci ^meu-nose numele meu. 15 El mă va chiemà, și eu îi voiu răspunde. În strâmtorare

^f Ps. 49. 9.
^g Ebr. 11. 5.
^h 2 Sam. 7. 15.

Ps. 90.
^a Deut. 33. 27.
^b Prov. 8. 25, 26.
^c Fac. 3. 19.
^d 2 Pet. 3. 8.

e Ps. 73. 20.
^f Ps. 103. 15.
^g Iov 14. 2.
^h Ps. 50. 21.
ⁱ Ps. 19. 12.

^j Ps. 39. 4.
^k Deut. 32. 36.
^l Ps. 85. 6.
^m Hab. 3. 2.
ⁿ Ps. 27. 4.

o Isa. 26. 12.
—
Ps. 91.
^a Ps. 27. 5.
^b Ps. 17. 8.

c Ps. 142. 5.
^d Ps. 124. 7.
^e Ps. 17. 8.
^f Iov 5. 19, etc.
Isa. 43. 2.

^g Ps. 37. 34.
^h Vorsa. 2.
ⁱ Ps. 71. 3.
^j Prov. 12. 21.
^k Luc. 4. 10, 11.

Ebr. 1. 14.
^l Iov 5. 23.
^m Ps. 9. 10.

cu dânsul voiu fi: Îl voiu mântui, și-l voiu mări. 16 Cu zile îndelungate îl voiu sătura, Și-i voiu arătă mântuirea mea.

Laudă lui Dumnezeu, care pedepsește pe nelegiuți și binecuvintează pe cei erlavioși.

92 Un psalm sau o cântare pentru ziua sabbatului. ² *Bine este a mulțumii Domnului. Și a cântă numelui tău, Prea Înalte;* ³ *Dimineța a^b spune îndurarea ta. Și noaptea credincioșia ta.* ⁴ *Pe instrumente cu zece strune și pe harpă, Pe higgsaion și pe gitară.* ⁵ *Că tu, Doamne, desfătatu-m' ai întru lucrurile mânilor tale. Bucură-mă-voiu întru lucrurile mânilor tale.* ⁶ *Cât de mari sunt lucrurile tale, Doamne!* ⁷ *Adânci foarte sunt cugetările tale.* ⁸ *Omul tâmpit nu cunoaște. Nebunul nu înțelege aceasta:* ⁹ *Că^g cei nelegiuți ca iarba răsar. Și toți făcătorii de rele înfloresc, Ca să se stărpească pentru totdeauna;* ¹⁰ *Dar tu, Doamne, în veci tronezi în înălțime! Căci iacă, neamicii tăi, Doamne.* ¹¹ *Căci iacă, neamicii tăi vor pieri;* ¹² *Risipi-se vor toți făcătorii de rele.* ¹³ *Dar tu înălțat-ai^j cornul meu ca pre al rinoceului;* ¹⁴ *Cu oleiu proaspăt sunt uns.* ¹⁵ *Și^k ochiul meu va vedea^l împlinirea dorinței sale* *Asupra celor ce mă pândesc. Și urechea mea va auzi^m ceeace doroste* *Asupra celor ce se scoală asupra-mi.* ¹⁶ *Ca palmierul vor înflori cei drepti. Crește-vor, ca cedrul pe Liban.* ¹⁷ *Sădiți în casa Domnului.* ¹⁸ *În curțile Dumnezeului nostru vor înflori:* ¹⁹ *Chiar în bătrânețe vor rodi. Plini de vlagă și verdeață vor fi:* ²⁰ *Ca să arete, că drept este Domnul.* ²¹ *stâncea mea. Și căⁿ nu este într'insul nici o nedreptate.*

Mărire împărăției lui Dumnezeu.

93 ^a *Domnul domnește.* ^b *cu măreție este îmbrăcat. Îmbrăcatu-s'a Domnul, cu tărie* ^c *încinsu-s'a: Întemeiatu-s'a lumea, și nu se va clăti:* ² *D'atunci întăritu-s'a și tronul tău; Din veci ești.* ³ *Doamne, înălțat-au fluviile. Înălțat-au*

fluviile vocea lor. Înălțat-au fluviile valurile lor. ⁴ *Din vocile apelor celor multe. Din valurile puternice ale mării se aude:* „Domnul este puternic în înălțime.“ ⁵ *Mărturiile tale sunt sigure foarte. Casei tale, Doamne, cuvine-se sfințire întru lungime de zile.*

Ragăciune împotriva asupritorilor poporului lui Dumnezeu.

94 *Doamne, Dumnezeul răzbunării, Dumnezeul răzbunării, arată-te?* ² *Înălță-te,* ³ *judecător al pământului. Dă răsplătire celor mândri!* ⁴ *Până când cei nelegiuți, Doamne, Până când cei nelegiuți să trăsalte!* ⁵ *Ei^e rostesc, vorbesc cu îngâmfare. Toți făcătorii de rele se laudă.* ⁶ *Pre poporul tău, Doamne, îl calcă^f în picioare. Și moștenirea ta o apasă.* ⁷ *Pre văduve și pre străini sugrumă, Și pre orfani îiucid,* ⁸ *Și zic: Domnul nu vede^g aceasta. Nici nu ia aminte^h aceasta* *Dumnezeul lui Iacob.* ⁹ *Întelegiți-vă odată voi cei tonți din popor, Și voi nebunilor, când vă veți face euminti?* ¹⁰ *Cel ce a sădit urechea, au nu vede? Cel ce a făcut ochiul, au nu vede?* ¹¹ *Cel ce înțelepțește popoarele, Cel ceⁱ învață pre oameni știință, să nu mustre!* ¹² *Domnul cunoaște cugetele oamenilor. Că desertăciune sunt.* ¹³ *Fericit este bărbatul, pre care tu-l înțelepțești, Domne, Și din legea ta îl înveți!* ¹⁴ *Ca să-l liniștești de zilele de nefericire. Până se va săpa groapa celui nelegiuit.* ¹⁵ *Căci Domnul nu va lăpăda pre poporul său. Și moștenirea sa nu o va părăsi;* ¹⁶ *Căci la dreptate se va reîntoarce judecata. Și pre dânsa o vor urma toți cei drepti cu inimă.* ¹⁷ *Cine se va scula cu mine asupra celor răi? Cine se va infățișa cu mine asupra făcătorilor de rele?* ¹⁸ *De n'ar fi fost mie întru ajutor Domnul, Puțin și sulletul meu ar fi zăcut în locul tăcerii.* ¹⁹ *De am zis: Se elatină piciorul meu, Pe dată îndurarea ta, Doamne, m'a spri-*

Ps. 92. a Ps. 147. 1. b Ps. 8. 1. c 1 Cron. 23. 5. d Ps. 40. 5. e Rom. 11. 33. 34. f Ps. 73. 22. g Iov. 12. 6. Ps. 37. 1. 2. 35. 38. h Ps. 56. 2. i Ps. 68. 1. j Ps. 89. 17, 24. k Ps. 23. 5. l Ps. 54. 7. m Ps. 52. 8. Osea 14. 5. 6. n Ps. 100. 4. o Deut. 32. 4. p Rom. 9. 14.

Ps. 93. a Ps. 96. 10. Apoc. 19. 6. b Ps. 104. 1. c Ps. 65. 6. Ps. 94. a Deut. 32. 35. b Ps. 7. 6. c Fak. 18. 25. d Iov. 20. 25. e Ps. 31. 18. f Ps. 10. 11. 13. g Ps. 73. 22. h Esod. 4. 11. i Iov. 35. 11. j 1 Cor. 3. 20. k Iov. 5. 17. l 1 Sam. 12. 22. m Ps. 124. 1. 2. n Ps. 38. 16.

jinit. 19 În mulțimea grijelor mele în
lăuntrul meu Mântuirile tale desfătat-au
sufletul meu. 20 Oare are cu tine împă-
rtașire ^otronul răutății. ^pCare hotăr-
rește nedreptate prin lege? 21 ^qEi se
adună ceată asupra sufletului celui drept.
Și ^rcondamnă sânge nevinovat. 22 Dar
Domnul îmi este ^sturn înalt. Și Dumne-
zeul meu îmi este stâncă de adăpostire.
23 ^tEl va întoarce asupra-le chiar unel-
tirea lor. Și prin răutatea lor îi va stârpi;
Îi va stârpi Domnul, Dumnezeul nostru.

*Învităre spre a lăuda pe Domnul. Să ne ferim
de neascultare.*

95 Veniți, să cântăm Domnului. ^aSă
strigăm cu bucurie ^bstâncei mân-
tuirii noastre! 2 Cu laude să venim
înaintea lui. Cu cântări de bucurie să-i
strigăm! 3 ^cCăci Domnul este Dumne-
zeu mare. Și rege mare preste toți zeii.
4 În mâna lui *sunt* locurile cele mai de
jos ale pământului. Ale lui *sunt* înălți-
mile munților. 5 A lui este ^dmarea, și
el a făcut-o. Și tot mânele sale au făcut
și uscatul. 6 Veniți, să ne închinăm și
să ne plecăm. Să ^eingenunchiem înaintea
Domnului, Făcătorul nostru: 7 Căci el
este Dumnezeul nostru. Și ^fnoi poporul
pășunii sale, și turma mânei sale. Chiar
și ^gastăzi, de veți asculta vocea lui:
8 Nu învățoași inima voastră, ca la
^hMeriba. Ca în zina ispitei în pustiu:
9 Unde ⁱpărinții voștri mă ispitiră, Mă
cercară, deși ^jvăzuseră lucrurile mele.
10 ^kPatruzeci de ani urit-am neamul
acela, și zis-am: Popor cu inimă rătă-
cită *sunt* ei. Și n'au cunoscut căile mele;
11 De aceea jurat-am în mânia mea. Că
nu vor intra în odihna mea.

*Vestirea împărăției lui Dumnezeu prin na-
țiuni.*

96 ^aCântați Domnului cântare nouă.
Să cânte Domnului tot pământul!
2 Cântați Domnului, binecuvântați nu-
mele lui. Zi cu zi proclamați ajutorul
său! 3 Spuneți între popoare mărirea

lui. Între toate națiunile miuunile sale!
4 Căci ^bmare este Domnul, și ^cfoarte de
lăudat. ^dÎnfricoșat este el preste toți zeii.
5 Căci ^etoți zeii popoarelor idoli *sunt*;
^fDar Domnul făcut-a cerul. 6 Măreția
și strălucirea înaintea lui *sunt*. ^gTăria
și podoaba în sanctuarul său. 7 ^hDați
Domnului voi neamurile popoarelor. Dați
Domnului mărirea și putere! 8 Dați
Domnului mărirea cuvenită numelui său.
Aduceți daruri, și veniți în curțile sale!
9 Închinați-vă Domnului ⁱdin podoabă
sfântă; Tremure înaintea lui tot pămân-
tul! 10 Cuvântați între popoare:
^jDomnul domnește! Întemeiatu-s'a lu-
mea, și nu se va clăti. El ^kpopoarele cu
dreptate le judecă. 11 ^lBucure-se ce-
rul, și veselească-se pământul. Mugească
marea și toate ce o umplu! 12 Trăsalte
câmpia și tot ce este pe ea. Veselească-se
toți arborii pădurei. 13 Înaintea Dom-
nului: căci vine: Vine să judece pă-
mântul; Va judecă lumea cu dreptate.
Și popoarele cu adevărul său.

*Bucuria Sionului, că Dumnezeu este cel mai
mare în toate țările.*

97 ^aDomnul domnește! veselească-se
pământul! ^bBucure-se insulele cele
multe! 2 ^cNor și negură *sunt* în jurul
lui. ^dDreptatea și judecata *sunt* temelie
tronului său. 3 ^eFoc merge înaintea
lui. Și cu flacări mistuește din toate păr-
țile pre neamicii săi. 4 ^fFulgerile sale
luminează lumea. Pământul vede și se
cutremură: 5 ^gMunții ca ceara se topesc
înaintea Domnului. Înaintea Domnului
a tot pământul. 6 ^hCerurile proclamă
dreptatea lui. Și toate popoarele văd
mărirea sa. 7 ⁱRușineze-se toți cei ce
serveșc la chipuri cioplite. Cei ce se
fălesc în idoli. ^jÎnchinați-vă lui, toți zeii!
8 Sionul a ascultat *aceasta*, și se bucură.
Și ficele lui Iuda se veseliră. Pentru
judecățile tale, Doamne! 9 Căci tu,
Doamne, ești ^kprea înalt preste tot pă-
mântul. ^lPrea înălțat preste toți zeii.

^o Amos 6. 3.
^p Ps. 58. 2.
^q Mat. 27. 1.
^r Esod. 23. 7.
^s Ps. 59. 9.
^t Ps. 7. 16.

^a Ps. 95.
^b Ps. 100. 1.
^c Deut. 32. 15.
^d Ps. 96. 4.
^e Ps. 1. 9, 10.
^f 1 Cor. 6. 20

^f Ps. 79. 13.
^g Ebr. 3. 7, 15.
^h Esod. 17. 2, 7.
ⁱ Ps. 78. 18, 40, 56.
^j Num. 14. 22.
^k Ebr. 3. 10, 17.

^{Ps. 96.}
^a 1 Cron. 16. 23—
33
^b Ps. 145. 3.
^c Ps. 18. 3.
^d Ps. 95. 3.

^e Ier. 10. 11, 12.
^f Ps. 115. 15.
^g Ps. 29. 2.
^h Ps. 29. 1, 2.
ⁱ Ps. 29. 2.
^j Ps. 93. 1.

^{Apoc. 11. 15.}
^k Ps. 67. 4.
^l Ps. 69. 31.
^{Ps. 97.}
^a Ps. 96. 10.
^b Isa. 60. 2.

^c 1 Reg. 8. 12.
^d Ps. 89. 14.
^e Ps. 18. 8.
^f Dan. 7. 10.
^g Esod. 19. 18
^h Ps. 77. 18.

^g Judec. 5. 5.
^{Nab. 1. 5.}
^h Ps. 19. 1.
ⁱ Esod. 20. 4.
^j Ebr. 1. 6
^k Ps. 83. 18.
^l Esod. 18. 11.

10^m Cei ce iubiți pre Domnul, urîți răul!
ⁿ El păzește sufletele cuvioșilor săi; ^o Din
 mâna celor nelegiuîți îi scapă. 11^p Pen-
 tru cel drept semănatu-s-a lumina, Și
 pentru cei neprihăniți în inimă, bucurie.
 12 Dreptilor, bucurați-vă în Domnul,
 Și serbați amintirea sfințeniei sale.

*Cântare de veselie pentru biruințele Domnului
 în toată lumea.*

98 Un psalm. ^a Cântați Domnului cân-
 tare nouă; Căci ^b nimini a făcut:
 Ajutatu-l-a pre el ^c Dreapta sa și sfântul
 său braț. 2^d Domnul arătat-a mântuirea
 sa: Înaintea ochilor popoarelor ^e Descoperit-
 a fericirea sa. 3^f Adusu-și-a
 aminte de îndurarea sa și de credincioșia
 sa Către casa lui Israel; ^g Toate marginile
 pământului văzut-au mântuirea Dumne-
 zeului nostru. 4^h Strige de bucurie
 Domnului, tot pământul! Chiuiți, stri-
 gați și cântați. 5 Cântați Domnului cu
 citară. Cu citară și cu cântec din gură:
 6ⁱ Cu trâmbiță și sunet de corn Cântați
 de bucurie înaintea Domnului, regele.
 7^j Mugească marea și tot ce o umple,
 Lumea și cei ce locuiesc într'însa;
 8^k Bată în palme fluviile, Munții cânte
 de bucurie cu toți împreună 9 Înaintea
 Domnului; ^l căci vine să judece pămân-
 tul; Va judecă lumea cu dreptate. Și po-
 poarele cu echitate.

Sfințenia domnește în împărăția Domnului.

99 ^a Domnul domnește; cutremure-se
 popoarele! ^b El tronează între che-
 rubimi, clătească-se pământul: 2 Dom-
 nul mare este în Sion, Și ^c înălțat preste
 toate popoarele. 3 Laude-se numele
 tău, ^d cel mare și înfricoșat; Căci sfânt
 este el: 4 *Lăudați* ^e puterea regelui, că
 dreptatea iubeste, Intemeiat-ai îndrep-
 țările; Judecată și dreptate făcut-ai în
 Iacob. 5^f Înălțați pre Domnul, Dum-
 nezeul nostru: Inchinați-vă înaintea
 9așternutului picioarelor sale: Căci ^h sfânt
 este el. 6ⁱ Moisi și Aaron fost-au dintre

preoții săi, Și Samuel dintre cei ce chiamă
 numele său; Ei ^j chemară pre Domnul,
 și el le-a răspuns. 7^k În stâlp de nour
 le vorbi; Ei păziră mărturiile sale, Și
 așezămintele ce le-a fost dat. 8 Dom-
 nul, Dumnezeul nostru! răspunsu-le-ai;
 Dumnezeu iertător fostu-le-ai, Și răz-
 bunător faptelor lor. 9 Înălțați pre
 Domnul, Dumnezeul nostru; Inchina-
 ți-vă în muntele cel sfânt al său! Căci
 sfânt este Domnul, Dumnezeul nostru.

*Cântare de laudă pentru poporul lui Dum-
 nezeu.*

100 Un psalm de mulțumire. Strige
^a de bucurie Domnului tot păm-
 ântul! 2 Serviți Domnului cu veselie!
 Cu cântare veniți înaintea lui! 3 Aflați,
 că Domnul este Dumnezeu: ^b El ne-a
 făcut, și nu noi înșine: ^c Poporul său
suntem, și turma pășunii sale. 4^d În-
 trați în porțile lui cu *cântări de mulțu-
 mire*, În curțile sale cu *cântări de laudă*:
 Mulțumiți-i, și binecuvântați numele său.
 5 Căci bun este Domnul, în veci îndu-
 rarea sa. Din neamuri în neamuri ține
 credincioșia sa.

Norma de guvernare a lui David.

101 Un psalm al lui David. Milă și
 judecată^a voi cântă, Tîe, Doamne.
 îți voi cântă. 2^b Voi luă aminte la ca-
 lea neprihănirii; Când vei veni la mine?
 Voi ^c umblă în nevinovăția inimii mele
 În lăuntrul casei mele. 3 Nu voi pune
 înaintea ochilor mei nici un rău. ^d Urăse
 lucrarea celor ce ^e se abat; Nu se va lipi
 de mine: 4 Inima îndărătnicită de mine
 departe fie. ^f Răutatea nu voi cunoaște.
 5 Pre ^g cel ce vorbește de rău într'ascuns
 de aproapele său, Îl voi stârpi: Pre
 cel ce are ochi mândri și inimă îngâm-
 fată, Nu-l voi suferi. 6 Ochii mei *vor*
 fi spre cei credincioși ai țării, ca ei să
 locuiescă cu mine; Cel ce umblă pe ca-
 lea neprihănirii, acela *numai* înti va servi.
 7 Cel ce vicleșug lucrează, nu va locui

m Ps. 34. 14.
 Amos. 5. 15
 n Ps. 31. 23
 o Dan. 3. 28.
 p Iov 22. 28.
 —

Ps. 98.
 a Ps. 33. 3.
 b Esod. 15. 11.
 c Esod. 15. 6.
 d Isa. 52. 10.

e Isa. 62. 2.
 f Luc. 1. 54. 55.
 72.
 g Isa. 49. 6.
 Luc. 2. 30. 31.
 Fapt. 13. 47.
 h Ps. 95. 1.

i Num. 10. 10.
 j Ps. 96. 11, etc.
 k Isa. 55. 12.
 l Ps. 96. 10. 13.
 —
 Ps. 99.
 a Ps. 93. 1.

b Esod. 25. 22.
 Ps. 18. 10.
 c Ps. 97. 9.
 d Deut. 28. 58.
 e Iov 36. 5, 6, 7.
 f Vers. 9.
 g 1 Cron. 28. 2.

h Lev. 19. 2.
 i Ier. 15. 1.
 j Esod. 14. 15.
 k Esod. 33. 9.
 —
 Ps. 100.
 a Ps. 95. 1.

b Ps. 119. 73.
 c Ps. 95. 7.
 d Ps. 66. 3.
 —
 Ps. 101.
 a Ps. 89. 1.

b 1 Sam. 13. 14.
 c 1 Reg. 9. 4.
 d Ps. 97. 10.
 e Ios. 23. 6.
 f Ps. 40. 4.
 f Mat. 7. 23.
 g Ps. 18. 27.

în lăuntru casei mele, Cel ce minciuni spune, înaintea ochilor mei nu va stă. ⁸ *In toate diminețile voi stărpi pre toți nelegiuții țării, Nimicind ⁱ din cetatea Domnului pre toți făcătorii de rele.*

Rugăciune de pocăință, ca să se restabilească Sionul.

102 Rugăciunea unui apăsător, când este în neliniște și revarsă înaintea Domnului plângerea sa. ² Doamne, ascultă ruga mea. Și strigarea ^a mea vie până la tine. ³ *Nu ascunde fața ta de mine în ziua nevoiei mele, ^c Pleacă urechia ta către mine în ziua când strig, Grăbește-te a-mi răspunde.* ⁴ *Căci zilele mele pier ca fumul. Și ^e oasele mele ca tăciune ard: ⁵ Lovită este inima mea, și s'a ^f uscat ca iarba; Căci uitat-am a mânca pâinea mea. ⁶ De vocea suspinului meu ^g Oasele mele se lipesc de carnea mea; ⁷ Ajuns-am ca și ⁱ pelicanul pustinului. Sunt sa cucuveaua între ruini. ⁸ Veghiez, și sunt ca paserea ^k singuratică pe acoperiș. ⁹ Toată ziua mă batjocoresc neamicii mei; Cei ce se ^l infurie asupra-mi ^m pe mine se jură. ¹⁰ Căci drept pânc mâncat-am cenușă, Și ⁿ băutura mea cu lacrimi am amestecat. ¹¹ De mânia ta și urgia ta; Căci tu ^o m'ai ridicat, și m'ai asvârlit. ¹² *Ca o umbră întinsă sunt zilele mele. Și eu ca iarba mă usuc. ¹³ Dar tu, Doamne, în veci tronezi. Și ^r amintirea ta ține din neamuri în neamuri. ¹⁴ Sculă-te-vei, ^s îndură-te-vei de Sion, Căci timp este să te înduri de el: Căci sosit-a ^t timpul hotărit. ¹⁵ Căci servilor tăi le place de ^u pietrele sale, Și iubesc pulberea lui. ¹⁶ Și ^v teme-se-vor popoarele de numele Domnului, Și toți regii pământului de mărirea ta. ¹⁷ Căci Domnul a rezidit Sionul, ^x În mărirea sa arătat-u-s'a. ¹⁸ *La rugăciunea celui nemângăiat plecatu-s'a, ^z Și cererea lor n'a nesocotit. ¹⁹ Scrie-se-va aceasta pentru neamurile***

viitoare, Ca ^b poporul renăscut să laude pre Domnul. ²⁰ Căci el ^e privit-a din sfânta sa înălțime, Domnul din cer s'a uitat pe pământ: ²¹ *Ca să audă suspinul celui încătușat. Ca să scape pre cei hotărâți la moarte: ²² Ca ei să ^e proclame în Sion numele Domnului. Și lauda lui în Ierusalim, ²³ Când se vor adună împreună popoarele Și regatele, ca să servească Domnului. ²⁴ Pe cale el a slăbit puterea mea, A ^f scurtat zilele mele. ²⁵ *Zisu-mi-am: Dumnezeul meu! nu mă răpi la jumătatea zilelor mele: Din neam în neam sunt ^h anii tăi: ²⁶ ⁱ Din vechime întemeiat-ai pământul, Și cerul lucrul mânelor tale este. ²⁷ ^j Ele vor pieri, dar ^k tu vei rămâne, Da, ca un vestmânt le vei schimba, și se vor schimba. ²⁸ Dar ^l tu tot același ^{vei fi}, Și anii tăi nu se vor svârși. ²⁹ Fiii servilor tăi locuitor, Și seminția lor întări-se-va înaintea ta.**

Preamăriră îndurării Domnului față de oamenii păcătoși și neputincioși.

103 Un psalm al lui David. Binecuvintează, suflete al meu, ^a pre Domnul! Și toate cele din lăuntru meu numele cel sfânt al său! ² Binecuvintează, suflete al meu, pre Domnul! Și nu uită toate binefacerile lui: ³ *Cel ce iartă toate fărădelegile tale, Cel ce ^e vindecă toate boalele tale! ⁴ Cel ce ^d scapă de mormânt vicața ta, Cel ce te ^e încumunează cu milă și îndurare! ⁵ Cel ce umple de bunătați sufletul tău, Așă ^{că} ^f se înnoiese, ca ale vulturului, ține-rețele tale. ⁶ ^g Dreptate și judecată face Domnul Tutulor celor apăsători. ⁷ ^h Făcut-a cunoscute lui Moisi căile sale, Fiilor lui Israel faptele sale. ⁸ ⁱ Îndurat și milostivit este Domnul, Târziu la mânie și plin de îndurare; ⁹ ^j Nu va muștra în veci, Nici pururea va ține ^{mânia} sa: ¹⁰ ^k După păcatele noastre nu ne-a*

^h Ps. 75. 10.
ⁱ Ps. 48. 2. 8.
—
Ps. 102.
^a Esod. 2. 23.
^b Ps. 27. 9.
^c Ps. 71. 2.
^d Ps. 119. 83.

^e Iov 30. 30.
Plân. 1. 13.
^f Ps. 37. 2.
^g Iov 19. 20.
Plân. 4. 8.
^h Iov 30. 29.
ⁱ Isa 31. 11.
^j Ps. 77. 4.

^k Ps. 38. 11.
^l Fapt. 26. 11.
^m Fapt. 23. 12.
ⁿ Ps. 42. 3.
^o Ps. 30. 7.
^p Iov 14. 2.
Recl. 6. 12.
^q Iac 1. 10.

^r Plân. 5. 19.
^s Ps. 135. 13.
^t Isa. 60. 10.
^u Isa. 40. 2.
^v Ps. 79. 1.
^w 1 Reg. 8. 43.
^x Isa. 60. 1. 2.
^y Neem. 1. 6, 11.

^a Rom. 15. 4.
^b Ps. 22. 31.
^c Deut. 26. 15.
^d Ps. 79. 11.
^e Ps. 22. 22.
^f Iov 21. 21.
^g Isa. 38. 10.
^h Ps. 90. 2.

ⁱ Ebr. 1. 10.
^j Isa 34. 4.
^k 2 Pet. 3. 7, 10,
11, 12.
^l Vers. 12.
^m Mal 3. 6.

Ps. 103.
^a Ps. 104. 1.
^b Ps. 130. 8.
Luc. 7. 47.
^c Esod. 15. 26.
^d Ps. 34. 22.

^e Ps. 5. 12.
^f Isa 40. 31.
^g Ps. 146. 7.
^h Ps. 147. 19.
ⁱ Esod. 34. 6, 7.
^j Ps. 30. 5.
^k Ezra 9 13.

făcut. Nici după fărădelegile noastre nu ne-a răsplătit. 11 ^lCăci, pe cât este înalt cerul preste pământ, Înălțatu-s'a mila sa spre cei ce se tem de dânsul: 12 Pe cât de departe este răsăritul dela apus, ^mDepărtat-a dela noi fărădelegile noastre. 13 ⁿÎn ce chip miluește părintele pre fiu. Miluește Domnul pre cei ce se tem de dânsul. 14 Căci cunoaște zidirea noastră. ^oAduce-și aminte, că ^pțărănă suntem. 15 Omul, ca iarba *sunt* ^qzilele lui. ^rCa floarea câmpului, așa va înflori: 16 Un vânt trece deasupra-i, și nu mai este, Și ^slocul său nu se mai cunoaște. 17 Dar mila Domnului *ține* din veci și în veci spre cei ce se tem de dânsul, Și mântuirea sa ^tspre fiii fiilor, 18 ^uCe păzesc legământul său. Și-și aduc aminte de poruncile lui, ca să le facă. 19 Domnul gătit-a în cer ^vtronul său. Și ^ximpărăția sa preste toate domnește. 20 ^yBinecuvântați pre Domnul, voi îngerii săi. Cei tari cu puterea, și cari ^zfaceți porunca lui. Ascultând de vocea cuvântului său! 21 ^aBinecuvântați pre Domnul, toate oștirile lui, ^bServii lui, cari faceți voia lui! 22 Binecuvântați pre Domnul, toate lucrurile lui. În toate locurile stăpânirii lui! Binecuvântează, suflete al meu, pre Domnul!

Preamăvirea lui Dumnezeu din fapăturile creațiunii.

104 Binecuvântează, suflete al meu, ^apre Domnul! Doamne, Dumnezeu meu, măritu-te-ai foarte. În măreție și strălucire ^bte-ai îmbrăcat. 2 ^cCel ce cu lumina, ca cu o mantie, te-ai învălit, ^dCel ce ai întins cerul ca un covor! 3 ^eCel ce cu ape zidit-a cămările lui cele mai de sus; ^fCel ce *din* nouri face carul său; ^gCel ce umblă pe aripel vântului; 4 ^hCel ce face vânturile trimășii săi, ⁱFlacăările de foc servii săi. 5 ^jIntemeiat-ai pământul pe temelii sale. Ca în veci și nesfârșit să nu se clă-

tească. 6 ^kCu adâncul, ca cu un vestmânt, l-ai acoperit; Apele preste munți stătut-au. 7 ^lFugit-au de muștrarea ta. La vocea tunetului tău luat-au înțe fugă. 8 ^m(Munții ridicându-se, văile plecându-se.) Spre ⁿlocul, care tu l-ai întemeiat. 9 ^oMargini pusu-le-ai, preste care să nu treacă, ^pSă nu se întoarcă, ca să acopere pământul. 10 Trimis-a izvoare în văi. Printre munți strecuratu-s'au *apele*. 11 Din ele adapă-se toate fiarele câmpiei. Asinii sălbaticiei își potolese setea lor. 12 Aproape de ele locuiesc paserile cerului. Care fac să răsunе vocea lor dintre ramuri. 13 ^qEl adapă munții din cămările sale. Din ^rfructul lucrurilor tale ^ssaturi pământul. 14 ^tEl face să răsară iarba pentru via. Și verdeată pentru trebuința omului: El scoate ^upâne din pământ, 15 Și ^vvinul, ce veselește inima omului, Și face să strălucească fața lui mai mult decât oleiul; Și pânea ce întărește inima omului. 16 Arborii Domnului se satură, Cedrii Libanului, pre ^xcari el i-a sădit: 17 În care paserea își face cuibul său: Cocostărcului brazii sunt locuință; 18 Căprioarelor munții cei înalți, ^yȘoarecelui de munte stâncele îi *sunt* adăpost. 19 ^zFăcut-ai luna pentru timpuri, Soarele ^acunoaște *timpul* apusului său. 20 ^bFăcut-ai întunerecul, ca să fie noapte. În care să se miște toate fiarele pădurei: 21 ^cPuii de leu, ce mugesă după pradă. Căutând dela Dumnezeu mâncarea lor. 22 Soarele răsare: ei se retrag. Și în vizuniile lor se culcă. 23 Omul iese la ^dlucrul său Și la munca sa, până în seară. 24 ^eCât de multe *sunt* lucrările tale, Doamne! Toate cu înțelepciune le-ai făcut. Plin este pământul de bunurile tale. 25 *Așa* și marea aceea, întinsă și largă; În ea *sunt* târi-toare fără număr, Animale mici și mari. 26 Pe ea plutesc corăbii, Și ^fLeviatanul,

^l Ps. 57. 10.
^m Isa. 43. 25.
ⁿ Mat. 3. 17.
^o Ps. 78. 39.
^p Fac. 3. 19.
^q Ps. 90. 5. 6.
^r Iak. 1. 10. 11.

^s Iov 7. 10.
^t Esod. 20. 6.
^u Deut. 4. 9.
^v Ps. 11. 4.
^w Dan 4. 25. 34.
^x Ps. 148. 2.
^y Mat. 6. 10.

^a Fac. 32. 2
^b Dan. 7. 9. 10.
^c Ebr. 1. 14.
—
^d Ps. 104.
^e Ps. 103. 1.
^f Ps. 93. 1.

^g Dan. 7. 9.
^h Isa 40. 22.
ⁱ Amos. 9. 6.
^j Isa. 19. 1.
^k Ps. 18. 10.
^l Ebr. 1. 7.
^m 2 Reg. 2. 11.

ⁿ Iov 26. 7.
^o Ecl. 1. 4.
^p Fac. 7. 19.
^q Fac. 8. 1.
^r Fac. 8. 5.
^s Iov 38. 10. 11.
^t Iov 26. 10.

^u Fac. 9. 11. 15.
^v Ps. 147. 8.
^w Ps. 65. 9, 10.
^x Ier. 10. 13.
^y Fac. 1. 29. 30.
^z Ps. 147. 8.

^a Iov 28. 5.
^b Ps. 136. 25.
^c Iudc. 9. 13.
^d Num. 24. 6.
^e Prov. 30. 26.
^f Fac. 1. 14.

^g Iov 38. 12.
^h Isa. 45. 7.
ⁱ Iov 38. 39.
^j Fac. 3. 19.
^k Prov. 3. 19.
^l Iov 41. 1.

pre care l-ai făcut. Ca să se joace într-însa. 27^g Toate pre tine te așteaptă. Ca să le dai mâncarea la timpul lor. 28 Le dai, ele adună: Deșchizi mâna ta, ele se satură de bunuri. 29 Ascunzi fața ta, ele se neliniștesc. ^h Iei suflarea lor, ele pier, și în pulbere se reintorc. 30 ⁱ Trimetiți spiritul tău, ele din nou se fac. Și ^{asă} tu înnoiești fața pământului. 31 Fie mărirea Domnului în veci: Domnul să ^j se bucure de lucrurile sale! 32 Privește spre pământ, și acesta ^k se cutremură. Atinge muntii, și ei fumegă. 33 Voiu cânta Domnului toată viața mea. Voi psalmodia Dumnezeului meu cât voiu fi. 34 Fie-i plăcută gândirea mea! *Căci* mă bucur în Domnul. 35 Peară păcătoșii depe pământ. Și cei nelegiuiți să nu mai fie! 36 *Dar*, suflete al meu, binecuvântează pre Domnul! *Toți*, lăudați pre Domnul!

Preamărirea lui Dumnezeu pentru binefacerile sale către Israel.

105 ^a Lăudați pre Domnul, chieamați numele lui! Intre popoare ^b faceți cunoscuta faptele lui! 2 Cântați-i, psalmodiați-i. ^c Vorbiți de toate minunile lui! 3 Lăudați-vă în sfântul său nume! Bucure-se inima celor ce caută pre Domnul! 4 Căutați pre Domnul și puterea lui. ^d Căutați pururea fața lui. 5 ^e Amintiți-vă de minunile lui, pre cari le-a făcut, De semnele lui și de judecățile gurei sale. 6 Voi, seminția lui Abraam, servul său, Fiii lui Iacob, aleșii săi! 7 *El*, Domnul, *este* Dumnezeul nostru. Preste tot pământul *sunt* ^f judecățile sale. 8 El pururea își ^g aduce aminte de legământul său. De cuvântul ce l-a poruncit la mii de neamuri: 9 ^h Pre care l-a încheiat cu Abraam. Și de jurământul său către Isaac. 10 Și pre care l-a întărit așezământ lui Iacob. Legământ de veci lui Israel. 11 *Zicând*: ⁱ Tie îți voiu da pământul Canaan. De sort al moștenirii voastre. 12 ^j Când erau *încă* puțini la

număr. Puțini foarte, ^k și străini acolo: 13 Când merseră din popor în popor. Din regat în alt popor: 14 ^l Nelăsând pre nimenea să-i apese. Și pre regi ^m pedepsindu-i pentru dânsii. *zicând*: 15 De unșii mei nu vă atingeți. Și profetilor mei nici un rău nu le faceți! 16 ⁿ Cluemă și foametea asupra pământului. Sfărâmand ^o sprijinul vieții, pânea. 17 ^p Trimese înainte-le un bărbat. Pre Iosef ^q cel vândut ca selav. 18 ^r În cătușe străns-au picioarele lui. Fierul străpuns-a sufletul său: 19 Până la timpul, când se împlini cuvântul său. ^s Cuvântul Domnului, care l-a cercat. 20 ^t Trimese-a regele, de l-au deslegat. Domnul popoarelor, de l-a pus în libertate. 21 ^u Făcutu-l-a domn preste casa sa. Și stăpân preste toată averea sa: 22 Ca să lege pre mai marii săi după voia sa. Pre bătrânii săi să-i înțeleptească. 23 ^v Și veni Israelul în Egipt. Și Iacob se opri ^x în pământul lui Ham. 24 Și ^y el înmulți foarte pre poporul său. Il făcu mai tare decât apăsătorii săi. 25 ^z Întoarse inima lor, ca să urască pre poporul său. Să facă viclesug servilor săi. 26 ^a Trimese pre Moisi, servul său. Pre Aaron, ^b pre care l-a ales: 27 ^c Ei făcură între dânsii semnele lui. ^d Și minuni în pământul lui Ham. 28 ^e El trimese întunecime, și se făcu întunec. Și nimic ^f nu se împotrivi cuvintelor lui. 29 ^g Prefăcu apele lor în sânge. Și omori peștii lor. 30 ^h Pământul lor foi de broaște. Până în cămarile regilor lor. 31 ⁱ Zise, și musca-cânelui veni. Muștele rele în tot cuprinsul lor. 32 ^j În loc de ploaie le dădu grindină. Flacări de foc în pământul lor: 33 ^k Bătù viile lor și smochinii lor. Și sfărâmă arborii cuprinsului lor. 34 ^l *Varăși zise*, și locusta veni. Și omizi fără număr: 35 Cari mâncară toată verdeața pământului lor. Și înghițiră fructul țarinei lor. 36 ^m El bătù pre tot întâiu-născutul în pământ-

^g Ps. 136. 25.
^h Iov. 34. 14, 15.
ⁱ Isa. 32. 15.
^j Fac. 1. 31.
^k Hab. 3. 10.

Ps. 105.
^a Isa. 12. 4.
^b Ps. 145. 4, 5,
11.
^c Ps. 77. 12.
^d Ps. 27. 8.

^e Ps. 77. 11.
^f Isa. 26. 9.
^g Luc. 1. 72.
^h Iuc. 1. 73.
ⁱ Ebr. 6. 17.
^j Fac. 13. 15.

^k Fac. 34. 30.
^l Ebr. 11. 9.
^m Fac. 35. 5.
ⁿ Fac. 12. 17.
^o Fac. 41. 54.
^p Ezeec. 4. 16.

^q Fac. 45. 5.
^r Fac. 37. 28, 26.
^s Fac. 39. 20.
^t Fac. 41. 25.
^u Fac. 41. 14.
^v Fac. 41. 40.

^w Fac. 46. 6.
^x Ps. 78. 51.
^y Esod. 1. 7.
^z Esod. 1. 8 etc.
^a Esod. 3. 10.
^b Num. 16. 5.

^c Ps. 78. 43 etc.
^d Ps. 106. 22.
^e Esod. 10. 22.
^f Ps. 99. 7.
^g Esod. 7. 20.
^h Esod. 8. 6.

ⁱ Esod. 8. 17, 24.
^j Esod. 9. 23, 25.
^k Ps. 78. 47.
^l Esod. 10. 1, 13, 14.
^m Esod. 12. 29

tul lor, ⁿPrinosul a toată puterea lor. 37 ^oScosu-i-a cu argint și cu aur, Și în semințiile sale nu *eră* nici unul, care să șovăiască; 38 ^pEgiptul bucuratu-s'a de plecarea lor, Căci frica de dânșii căzuse preste ei. 39 ^qEl întinse nour drept acoperemânt. Și foc spre a le lumina noaptea. 40 ^rEi cerură. și el aduse prepelite, Și ^scu pânea cerului îi sătură. 41 ^tDeschise stânca, și se vărsă apă, Ce, ca un părau, a curs prin locuri secetoase. 42 Căci amintitu-și-a de cuvântul său cel sfânt, De Abraam, servul său; 43 Și scoase pre poporul său în bucurie. În cântări de veselie pre aleșii săi. 44 Și le dădă țările națiunilor, Și stăpâniră *fructul* lucrului popoarelor; 45 Ca să păziască așezămintele lui. Și legile lui să le țină. Lăudați pre Domnul.

Cântare de laudă pentru harul lui Dumnezeu în ciuda tuturor călcărilor de lege a lui Israel.

106 Lăudați pre Domnul! ^aMulțumiți ^bDomnului, căci bun *este*, Și în veci *ține* îndurarea sa. 2 ^cCine poate spune faptele cele mărețe ale Domnului? *Cine va face să răsune* toată lauda sa? 3 Fericți cei ce se țin de judecată, Și ^ddreptate fac în ^etot timpul! 4 ^fAdu-ți aminte de mine. Doamne, întru bunăvoința. *ce porți* poporului tău. Cercetează-mă cu ajutorul tău: 5 Ca să văd fericirea aleșilor tăi; Să mă bucur de bucuria poporului tău. Și să mă laud cu moștenirea ta. 6 ^gPăcătuit-am și noi și părinții noștri, Strămbătate lucrat-am, nelegiuit-am: 7 În Egipt părinții noștri nu ținură seamă de minunile tale. Nu-și amintiră de mulțimea îndurărilor tale; ^hCi răsculatu-s'au la marea, la Marea Roșie. 8 Totuși el îi mântui ⁱpentru numele său, ^jCa să facă cunoscută puterea sa. 9 ^kCertat-a Marea Roșie, și ea a secat, Și ^ltrecutu-i-a prin adâncuri. ca prin pustiu. 10 ^mMântuitu-i-a

din mâna celui *ce-i* ura, Și *i-a* scăpat din mâna neamicului. 11 ⁿȘi apele acoperiră pe apăsătorii lor. Nici unul dintr'înșii nu rămase. 12 ^oAtuncia crezură în cuvintele sale. Cântară lauda lui. 13 Dar ^piute uitară faptele sale, Nu așteptară sfatul său; 14 ^qȘi se cuprinsură de poftă în pustiu. Ispitiră pre Dumnezeu în *mijlocul* deșertului. 15 ^rȘi el le dădă cererea lor, Dar ^strimise uscăciune în corpurile lor. 16 ^tȘi pizmuiră și pre Moisi în tabără, Pre Aaron, sfântul Domnului. 17 De *aceca* ^udeschisu-s'a pământul, și înghiți pre Datan, Și acoperi ceata lui Abiram; 18 ^vȘi focul aprinsu-s'a în ceata lor, Și flacările mistuiră pre cei nelegiuiți. 19 ^xUn vițel își făcură în Horeb, Și se închinară la un chip vărsat; 20 ^ySchimbând mărirea lor Cu chipul unui taur ce mânâncă iarbă. 21 ^zUitară pre Dumnezeu. mântuitorul lor. Care făcuse mărețe în Egipt, 22 Minunate în ^apământul lui Ham, Înfricoșate la Marea Roșie. 23 ^b*Drept aceca* zis-a: *li* voiui stărpi; Dar Moisi, alesul său, ^c*stătu*-a la spărtură înaintea lui. Ca să înlătore mânia lui de *a-i* nimici. 24 Și defăimară ^dpământul cel dorit, ^eNu crezură în cuvântul său; 25 ^fCi murmurară în corturile lor. Nu ascultară de vocea Domnului. 26 ^gAtuncia ^hridicată-a el asupra-le mâna sa, *Jurând*, *ce-i* va surpă în pustiu. 27 ⁱȘi *ce* va aruncă seminția lor între popoare, Și *ce-i* va risipi prin țări, 28 ^jȘi ei se alipiră de Baal-Peor, Și mâncară jertfele idoliilor fără vieată. 29 Și întăritară *pre Dumnezu* prin faptele lor. Și plagă isbucni între dânșii. 30 ^kAtuncia se sculă Fineas, și făcū judecată, Și plaga contenî. 31 Aceasta ^lspre dreptate i-se socoti, Din neam în neam până în veci. 32 ^mȘi *ei* îl mâniară la apa Meriba (ceartă), ⁿȘi ajunse râul *incă* și pre Moisi pentru ei; 33 ^oCăci amăriră spiritul

ⁿ Fac. 49. 9. ^t Esod. 17. 6.

^o Esod. 12. 35.

^p Esod. 12. 34.

^q Esod. 13. 21.

^r Esod. 16. 12.

etc.

^s Ps. 78. 24, 25.

—

^{Ps. 106.}

^a 1 Croa. 16.34.

^b Ps. 107. 1.

^c Ps. 40. 5.

^d Ps. 15. 2.

^e Fapt. 24. 16.

^f Ps. 119. 132.

^g Lev. 26. 40.

^h Esod.14.11,12.

ⁱ Eze. 20. 14.

^j Esod. 9. 16.

^k Esod. 14. 21.

^l Isa. 63. 11, 12,

13, 14.

^m Esod. 14. 30.

ⁿ Esod.14.27,28.

^o Esod. 14. 31.

^p Esod. 15. 24.

^q 1 Cor. 10. 6.

^r Num. 11. 31.

^s Isa. 10. 16.

^t Num. 16.1,etc.

^u Num.16.31,32.

^v Num.16.35,46.

^x Esod. 32. 4.

^y Ier. 2. 11.

^z Ps. 78. 11.

^a Ps. 78. 51.

^b Esod. 32. 10.

11, 32.

^c Eze. 13. 5.

^d Eze. 20. 6.

^e Ebr. 3. 15.

^f Num. 14.2,27.

^g Num.14.28,etc.

^h Esod. 6. 8.

ⁱ Lev. 26. 33.

^j Num. 25. 2. 3.

^k Osea 9. 10.

^l Num. 25. 7, 8.

^m Num. 25. 11,

12, 13.

ⁿ Num. 30. 3,13.

^o Num. 20. 12.

^p Num. 20. 10.

său. Până cuvântă nesocotite cu buzele sale. 34 Și^p nu stărpără popoarele. ^qPre cari le-a zis Domnul: 35 ^rCi se amestecară cu popoarele. Și învățară faptele lor; 36 Și^s serviră idolilor lor: ^tCari le fură spre cursă: 37 Și^u jertfiră pre fiii lor. Și pre fetele lor ^vdemonilor: 38 Vărsară sânge nevinovat: Sângele fiilor lor și al fetelor lor. *Pre cari-i* jertfiră idolilor Canaanului; Și^x pământul cu sânge s'a pângărit. 39 Și așa se ^ymănjiră prin faptele lor. Și^z desfrânară prin apucăturile lor. 40 Atunci ^a aprinsu-s'a mânia Domnului asupra poporului său. Și avu în ură ^bmoștenirea sa; 41 Și^c datu-i-a în mâinile popoarelor. De au domnit preste ei cei ce-i urau; 42 Și neamicii lor apăsatu-i-au. Și umiliții fură supt mâinile lor. 43 ^dDe multori el i-a scăpat, Dar ei tot îl amăriră cu sfatul lor. Și împilatu-s'au prin fărâdelegea lor. 44 Totuși el căutat-a la nevoia lor. Când ^eauzi strigătul lor. 45 ^fȘi-și aduse aminte de legământul său pentru ei. Și ^gse îndură ^hdupă mulțimea îndurării sale. 46 ⁱȘi-i făcu să afle milă Înaintea tuturilor celor ce i-au luat prinși. 47 ^jMântuie-ne. Doamne. Dumnezeu nostru, Și adună-ne dintre popoare, Ca să mulțumim sfântului tău nume, Ca să ne fălim în lauda ta. 48 Binecuvântat fie Domnul, Dumnezeu lui Israel. Din veci și în veci: Și tot poporul să zică: Amin! Lăudați pre Domnul!

CARTEA A CINCIA.

Cântare de mulțumită a mântuiților, cari au strigat la Dumnezeu în nevoia lor.

107 ^aMulțumiți Domnului, că ^bbun este, Și în veci ^cține îndurarea sa. 2 Așa zică cei mântuiți de Domnul, ^cPre cari i-a mântuit din mâna apăsătorului: 3 Și^d din țări i-a adunat: Dela răsărit și dela apus. Dela miază-noapte și dela miază-zi. 4 In ^epustiul ^fse rătațacia, în cale neumblată, Cetate de lo-

cuit nu aflau; 5 Flămânzi și setoși, Sufletul lor în ei lănceziă. 6 ^gAtuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Și el din strămtorările lor îi scăpă; 7 Și-i conduse pe ^hcale dreaptă, Ca să ajungă la cetate de locuit. 8 ⁱMulțumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor; 9 Căci ^jsăturat-a sufletul lăncezit. Și umplut-a de bunătăți sufletul flămând. 10 Cei ce ^kședeau în întunerec și în umbra morții, ^lÎncătușați în apăsare și fier: 11 *Pentru că* ^mse împotriviseră cuvintelor lui Dumnezeu, Șiⁿ sfatul celui Prea Înalt îl nesocotiseră; 12 De aceea umilit-a sufletul lor prin muncă: Căzut-au, și nu ^oeră ^ocine să le ajute. 13 ^pAtuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Și el din strămtorările lor i-a ajutat; 14 ^qScosui-a din întunerec și din umbra morții, Și rupt-a lanțurile lor. 15 ^rMulțumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor: 16 Că el a ^ssfărâmat porțile de aramă. Și zăvoarele de fier le-a tăiat. 17 Nebunii apăsatu-s'au ^tpentru calea lor păcătoasă. Pentru fărâdelegea lor, 18 *Până în atâta* că ^usufletul lor urî *orice* mâncare. Și ^vpână la porțile morții ajunseră. 19 ^xAtuncia strigară către Domnul în nevoia lor, Și el din strămtorările lor i-a ajutat. 20 ^yTrimese cuvântul său, ca ^zsă-i vindece, Și ^asă-i scape din groapele lor. 21 ^bMulțumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor: 22 ^cSă jertfească jertfe de laudă. Și ^dsă proclame faptele lui cu cântări de bucurie. 23 Cei ce în corăbii se pogoară pe mare, Cari fac negoț pe ape puternice: 24 Aceștia văd faptele Domnului. Și minunile lui în adâncuri. 25 Căci el zică, și ^ese ridică furtuna. Care înalță valurile mării; 26 La cer se ridică, În adâncuri se pogoară. ^fSufletul lor se topește în năcaz;

p Judc. 1.21,27, 28, 29, etc.	u 2 Reg. 16. 3.	b Deut. 9. 29.	i Ezra 9. 9.	o Ps. 106. 10.	j Ps. 34. 10.	q Ps. 68. 6.	y 2 Reg. 20.4,5.
q Deut. 7. 2. 16.	v 1 Cor. 10. 20.	c Judc. 2. 14.	j 1 Cron. 16.35, 36.	d Ps. 106. 47.	k Luc. 1. 79.	r Vers. 8.21.31.	z Ps. 30. 2.
r 1 Cor. 5. 6.	x Num. 35. 33	d Judc. 2. 16.	—	e Vers. 40.	l Iov 36. 8	s Isa. 45. 2.	a Iov 33, 28, 30
s Judc. 2. 12, 13, 17, 19.	y Ezech. 20. 18, 30. 31.	e Judc. 3. 9.	Is. 107.	f Deut. 32. 10.	m Plân. 3. 42.	t Plân. 3. 39.	b Vers. 8,15,31
t Esod. 23. 33.	z Lev. 17. 7.	f Lev. 26.41,42.	a Ps. 106. 1.	g Osea 5. 15.	n Ps. 73. 24.	u Iov 33. 20.	c Ebr. 13. 15.
	a Judc. 2.14,etc.	g Judc. 2. 18	b Mat. 19. 17.	h Ezra 8. 21.	o Ps. 22. 11.	v Iov 33. 22.	d Ps. 9. 11.
		h Plân. 3. 32.		i Vers.15.21.31.	p Vers. 6.19.28.	z Vers. 6.13.28.	e Iona 1. 4. Ps.22. 11.

27 Se clatină și șovăesc ca cel beat. Și toată înțelepciunea lor se pierde. 28^g Atunci ei strigă către Domnul în nevoia lor. Și el din strămtorările lor îi scoate. 29^h Oprește furtuna, în adiere o *preface*, Și valurile se alină. 30 Atunci ei se bucură, că s'au liniștit. Și el îi conduce la limanul dorit de ei. 31ⁱ Multumească Domnului *pentru* îndurarea lui, *Pentru* minunile lui către fiii oamenilor; 32 Să-l înalte *j* în adunarea poporului, Și să-l laude pe scaunul celor bătrâni. 33 El ^k*preface* râurile în deșert. Și izvoarele de apă în uscăciune: 34^l Pământul roditor în pământ sărătuos. Pentru răutatea locuitorilor lui; 35^m Preface deșertul în iezer de apă. Și pământul uscat în izvoare de apă: 36 Lăsând să locuiească acolo cei flămânzi, Să întemeieze cetatea de locuit: 37 Și să semene *campia*, și să sădească vii. Cari să producă fruct pe tot anul. 38 Și ⁿel îi binecuvintează, și ei ^ose înmulțesc foarte, Și nu lasă să se împuțineze vitele lor. 39 De sunt ^pîmpuținați și umiliți De apăsarea nefericirii și întristării. 40^q El varsă disprețul asupra mai marilor, În deșerturi fără cai îi face *să se rătăcească*. 41^r Dar el ridică pre cel lipsit din apăsare. Și ca pre turme ^sînmulțește neamurile lor: 42^t Cei drepti văd *acea-sta*, și se bucură. Și toată ^urăutatea își închide gura ei. 43^v Tot înțeleptul vadă aceasta. Și priceapă îndurările Domnului.

Preamărire a bunătății și credincioșiei dumnezești. Rugă pentru izbândă împotriva dușmanilor.

108 O cântare sau un psalm al lui David. 2^a Gata este inima mea. Dumnezeule! Voiu cânta, și voiu psalmodia; Așa și sufletul meu. 3^b Deșteaptă-te, harpă și gitară, Ca să deștept auzul. 4 Te voiu lauda între popoare. o! Doamne. Îți voiu psalmodia între națiuni. 5 Căci mare preste ceruri *este*

îndurarea ta. Și până la nouri adevărului tău. 6^c Înaltă-te preste ceruri. Dumnezeule. Preste tot pământul mărirează ta; 7^d Ca să fie mântuiți iubiții tăi. Ajută cu dreapta ta, și răspunde-mi; Dumnezeu a făgăduit în sfințenia sa: 8 Bucură-mă-voiu, împărțindu-vă Sichemul. Și valea Succotului măsurând-o: 9 Al meu este Galaadul, și al meu Manasse. Efraimul *este* tăria capului meu. ^eIuda legislatorul meu: 10 Moabul *este* ligheanul meu. Asupra Edomului voiu arunca încălțăminte mea. Asupra Filistiei voiu birui. 11^f Cine mă va duce la cetatea cea întărită? Cine mă va duce la Edom? 12 Au nu *tu* oare, Dumnezeule, cel ce ne-ai lăpădat? Și au nu *tu*, Dumnezeule, cel ce n'ai ieșit cu oștirile noastre? 13 Dă-ne ajutor *ca să scăpăm din* strămtorare. Căci amăgitor *este* ajutorul omului. 14^g Cu Dumnezeu vom lucra fapte mărețe. Și el va călca în picioare pre neamicii noștri.

Rugăciunea prigonitului spre a se pedepsi dușmanii săi și ca Dumnezeu să reverse asupra sa harul său în mizeria sa.

109 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. Dumnezeul laudei mele. ^anu tăceă. 2 Căci gura nelegiuitului și gura violenței s'au deschis asupra-mi; Vorbit-au cu mine cu limba minciunii. 3 Cu cuvinte de ură m'au înconjurat. Și ^bfără cuvânt se luptară cu mine. 4 Pentru iubirea mea ei mă părăsă; Dar eu, eu m'am rugat pentru ei. 5 Și ^cei pentru bine cu rău mi-au răsplătit. Cu ură pentru iubirea mea. 6 Pune preste dânsul pre cel nelegiuit, Și ^dpărătorul să stea de a dreapta lui. 7 Când va fi judecat, fă să iasă vinovat. Și ^eruga lui ca păcat să se socotească! 8 Puține *sic* zilele sale, Diregătoria sa ^faltul să o ia! 9^g Orfani *sic* fiii săi. Și femeia sa văduvă! 10 Rătăcească-se fiii săi și să cerșetorească, Să caute pâine în afara ruinelor lor! 11^h Împrumutătorul ră-

g Vers. 9, 18, 19.
h Mat. 8, 26.
i Vers. 8, 15, 21.
j Ps. 22, 22, 25.
k 1 Reg. 17, 1, 7.

l Fac. 13, 10.
m Ps. 114, 8.
n Isa. 41, 18.
o Eod. 1, 7.

p 2 Reg. 10, 32.
q Iov 12, 21, 24.
r 1 Sam. 2, 8.
s Ps. 78, 52.
t Iov 22, 19.

u Iov 5, 16.
v Ps. 64, 9.
w Osea 14, 9.

Ps. 108.
a Ps. 57, 7.
b Ps. 57, 8—11.
c Ps. 37, 5, 11.
d Ps. 60, 5, etc.

e Fac. 49, 10.
f Ps. 60, 9.
g Ps. 60, 12.

Ps. 109.
a Ps. 33, 1.
b Ps. 35, 7.
c Ps. 35, 7, 12.

d Zech. 3, 1.
e Prov. 28, 9.
f Eapt. 1, 20.
g Esod. 22, 24.
h Iov 5, 5.

pească toate ce sunt ale lui. Și străinii să prade munca sa! 12 Să nu aibă pre nimenea, care să întindă îndurare asupra-i. Nimenea să nu fie, care să aibă milă de orfanii săi! 13 ⁱ Stârpească-se urmașii săi. În neamurile viitoare fie șters ^j numele lor! 14 ^k Vina părinților lui amintească-se înaintea Domnului. Păcatul mamei sale să nu ^l se șteargă! 15 Pururea fie înaintea Domnului. Ca el să ^m stârpească depe pământ amintirea lor.

16 Fiindecă nu-și aduce aminte a face milă. Ci urmărește pre cel sărac și lipsit. Pre cel cu inimă ⁿ zdrobită până la moarte. 17 ^o Iubit-a blestemul, deci cadă asupra-i: Binecuvântarea n'a iubit, deci fie departe de dânsul. 18 Cu blestemul, ca cu un vestmânt, s'a îmbrăcat. Deci să ^p între ca apa în lăuntrul său. Ca oleiul în oasele lui! 19 Fie-i blestemul ca vestmântul, cu care se învelește. Ca cingătoarea, cu care se încinge totdeauna! 20 Aceasta fie plata păritorilor mei dela Domnul. A acelora ce vorbese de rău asupra-mi! 21 Dar tu lucrează pentru mine. Doamne, Dumnezeu. Pentru numele tău: Căci bună este îndurarea ta, scapă-mă. 22 Căci sărac și lipsit sunt. Și inima mea rănită în lăuntrul meu.

23 ^q Ca o umbră, ce se întinde, pier. Alungat sunt ca locustele. 24 ^r Genunchii mei se elatină de ajunare. Și carnea mea s'a scurs de grăsime: 25 Așa că am ajuns a le fi de ^s ocară: Când mă văd, ^t elatină din cap. 26 Ajută-mă. Doamne, Dumnezeu meu! Mântue-mă după îndurarea ta; 27 ^u Ca ei să cunoască, că aceasta este mâna ta. Că tu, Domnul, ai făcut-o. 28 ^v Blesteme ei, dar tu binecuvintează. De se vor scula, rușineze-se: Dar ^w servul tău să se bucure. 29 ^y Păritorii mei cu rușine să se îmbrace. În rușinea lor să se învelească, ca cu o mantie. 30 Mulțumii-

voim foarte Domnului cu gura mea. În mijlocul multora ^z îl voi lăuda. 31 Căci ^a el stă de a dreapta celui lipsit. Ca să-l scape de cei ce condamnă sufletul său.

Hristus vecinieul rege și mare preot.

110 Un psalm al lui David. Zis-a ^a Domnul Domnului meu: „Șezi de a dreapta mea. Până voi pune pre neamicii tăi așternut picioarelor tale“. 2 Toiagul puterii tale-l va trimete Domnului din Sion: Să domnești în mijlocul neamicilor tăi. 3 ^b Poporul tău va aduce daruri de bunăvoie în ziua puterii tale. ^c În podoaabă sfântă: ca din sânul aurorei. Îți va fi atuncia roana tinerețelor tale. 4 Domnul a jurat, și ^d nu se va căi: ^e „Tu ești preot în veci după chipul lui Melchisedek.“ 5 Domnul ^f de a dreapta ta va sfărâma Pre regi. ^g În ziua mâniei sale. 6 El va judecă între națiuni: De stărvuri le va umplea. ^h Va sfărâma pre capii multor țări. 7 Pe drumuri ⁱ din părau va bea. ^j De aceea își va ridica capul.

Cântare de mulțumită pentru binecuvântarea trupezască și sufletescă a Domnului.

111 Lăudați pre Domnul! ^a Lăuda-voiu pre Domnul din toată inima. În societatea celor drept și în adunarea lor. 2 ^b Mari sunt faptele Domnului. ^c Cântate de toți cei ce se plac într'insul. 3 ^d Măreție și strălucire este fapta sa. Și dreptatea sa ține în veci. 4 Vrednice de amintire făcut-a minunile sale: ^e Milos și îndurat este Domnul: 5 ^f Hrană dă celor ce se tem de dânsul. Își amintește în veci de legământul său. 6 Puterea faptelor sale descoperit-a poporului său. Dându-le moștenirea popoarelor. 7 Faptelor mânelor sale sunt ^g adevăr și dreptate. ^h Sigure sunt toate poruncile sale. 8 ⁱ Întărite în veci și în nesfârșit. ^j Păcute cu adevăr și dreptate. 9 ^k Răscumpărare a trimes poporului său. Datu-i-a în veci legământul său: ^l Sfânt și înfricoșat este numele lui. 10 ^m Începutul înțelepciunii este temerea de Domnul.

ⁱ Iov 18 19.
^j Prov. 10. 7.
^k Esod. 20. 5.
^l Neem. 4. 5.
^m Iov 18. 17.
ⁿ Ps. 34. 18.

^o Prov. 14. 11.
^p Num. 5. 22.
^q Ps. 102. 11.
^r Ebr. 12. 12.
^s Ps. 22. 6. 7.
^t Mat. 27. 29

^u Iov 37. 7.
^v 2 Sam. 16. 11, 12.
^w Isa. 65. 14.
^x Ps. 35. 26.
^y Ps. 35. 13

^z Ps. 16. 8.
—
Ps. 110.
^a Mat. 22. 14.
^b Jude. 5. 2.
^c Ps. 96. 9.

^d Num. 23. 19.
^e Ebr. 5. 6.
Zech. 6. 13.
^f Ps. 16. 8.
^g Rom. 2. 5.
^h Ps. 68. 21.

ⁱ Jude. 7. 5. 6
^j Isa. 53. 12.
—
Ps. 111
^a Ps. 35. 18.
^b Iov. 38

Apoc. 15. 3.
^c Ps. 143. 5.
^d Ps. 145. 1, 5, 10
^e Ps. 86. 5.
^f Mat. 6. 26, 34
^g Apoc. 15. 3.

^h Ps. 19. 7.
ⁱ Mat. 5. 48.
^j Ps. 19. 9.
^k Luc. 1. 68.
^l Luc. 1. 34.
^m Iov 28. 28.

Buni de minte sunt toți cei ce fac poruncile lui: Lauda lui fie în veci.

Fericirea evlavioșilor și a miloșilor.

112 Lăudați pre Domnul! ^aFericit este bărbatul, ce se teme de Domnul. ^bCe se place foarte în poruncile lui! ² ^cPuternică pe pământ va fi seminția sa; Neamul celor drepti va fi binecuvântat. ³ ^dBunuri și avuții *sunt* în casa sa, Și dreptatea sa în veci ține. ⁴ ^eLumină a răsărit în întunec pentru cei onești: *Ei sunt* miloși, îndurați și drepti. ⁵ ^fFericit este bărbatul, ce dăruiește și împrumută: El îngrijește afacerile sale ^gcu cuviință. ⁶ Căci ^hîn veci nu se va elăti. ⁱSpre amintire vecinică va fi cel drept.

⁷ ^jDe o știre rea nu se va teme. Tare este ^kinima sa. ^lÎncercându-se în Domnul: ⁸ Întărită inima sa, ^mnu se va teme. Până ce ⁿva vedea *împlinirea dorinței sale* asupra neamicilor săi. ⁹ ^oA împărțit, a dat săracilor. Dreptatea sa în veci ține. Cornul său se va înălța în mărire. ¹⁰ Nelegiuitul vede *aceasta*, și se măhnește. Dinții își crășnește și se topește: Pofta nelegiuitilor va peri.

Smeritului Dumnezeu îi dă harul său.

113 Lăudați pre Domnul! ^aLăudați voi servii Domnului. Lăudați numele Domnului. ² ^bFie numele Domnului binecuvântat. De acum și până în veci. ³ ^cDela răsăritul soarelui până la apusul lui. Fie numele Domnului lăudat. ⁴ ^dÎnalt preste toate popoarele *este* Domnul. ^ePreste ceruri mărire sa. ⁵ ^fCine *este* ca Domnul, Dumnezeu nostru? Care tronează în înălțime. ⁶ ^gCare se înjosește, spre a privi La ceruri și pe pământ: ⁷ ^hCare ridică pre cel sărac din pulbere, Care din tină înalță pre cel lipsit: ⁸ Ca ⁱsă-l pună alături cu cei mai mari; Alături cu mai marii popoului său: ⁹ ^jCare face ca stearpa casei să ajungă Mamă voioasă de copii. Lăudați pre Domnul!

Minunile lui Dumnezeu scoțând pre poporul său din Egipt.

114 Când ^aieși din Egipt Israel, Casa lui Iacob ^bdin mijlocul unui popor străin, ² ^cIuda făcutu-s'a templul său, Israel stăpânirea sa. ³ ^dMarea văzù și fugi. ^eIordanul se întoarse îndărăt: ⁴ Munții săltară ca berbecii, Colinele ca miei. ⁵ Ce-ți *este* ție, mare, de fugi? *Ție, Iordanule, de te întoreci îndărăt?* ⁶ Vouă, munților, *de săltați* ca berbecii, Vouă, colinelor, ca miei? ⁷ Înaintea Dumnezeului cutremură-te, pământule! Înaintea Dumnezeului lui Iacob: ⁸ Care preface stâncea *în* iaz de apă. Și cremenca în isvor de apă.

Numai lui Dumnezeu să-i dăm onoare.

115 Nu ^anouă. Doamne, nu nouă. Ci numelui tău dă-i mărire, Pentru îndurarea ta, pentru adevărul tău! ² Pentru ce să zică popoarele: ^b „Unde *este* Dumnezeul lor?” ³ ^cDar Dumnezeul nostru *este* în ceruri. Toate câte i-au plăcut, le-a făcut. ⁴ ^dIdolii lor *sunt* argint și aur. Lueru de mâni omenești. ⁵ Gură au, și nu vorbese; Ochi au, și nu văd: ⁶ Urechii au, și nu aud; Nas au, și nu miros; ⁷ Mâni au, și nu pipăesc, Picioare au, și nu umblă. Nu dau nici sunet prin gâtlejul lor. ⁸ ^eCei ce-i fac sunt ca dânșii, Tot cel ce se încrede în ei. ⁹ ^fIsraele, încrede-te în Domnul! Ajutorul lor și scutul lor *este*. ¹⁰ Casă a lui Aaron, încredeți-vă în Domnul. ^gAjutorul lor și scutul lor *este*.

¹¹ Cei ce vă temeți de Domnul, încredeți-vă în Domnul. Ajutorul lor și scutul lor *este*. ¹² ^hDomnul cel ce și-a adus aminte de noi, va binecuvânta: Va binecuvânta casa lui Israel, Va binecuvânta casa lui Aaron: ¹³ Va binecuvânta pre cei ce se tem de Domnul. Pre cei mici și pre cei mari, ¹⁴ Domnul să vă adauge. Vouă și fiilor voștri. ¹⁵ ⁱBinecuvântați *fiți* de Domnul. ^jCel

^a Ps. 112. 1.
^b Ps. 128. 1.
^c Ps. 119. 16, 35, 47, 70 143.
^d Ps. 25. 13.
^e Mat. 6. 33.

^f Iov 11. 17.
^g Ps. 37. 26.
^h Efes. 5. 15.
ⁱ Ps. 15. 5.
^j Prov. 10. 7.
Prov. 1. 34.

^k Ps. 57. 7.
^l Ps. 64. 10.
^m Prov. 1. 33.
ⁿ Ps. 59. 10.
^o 2 Cor. 9. 9.

^p Ps. 113.
^q Ps. 135. 1.
^r Dan. 2. 20.
^s Isa. 59. 19.
^t Ps. 79. 9.
^u Ps. 8. 1

^v Ps. 89. 6.
^w Ps. 11. 4.
^x 1 Sam. 2. 8.
^y Iov 36. 7.
^z Gal. 4. 27.

^{aa} Ps. 114.
^{ab} Esod. 13. 8.
^{ac} Ps. 81. 5
^{ad} Esod. 6. 7.
^{ae} Esod. 14. 21.
^{af} Ios. 3. 13, 16.

^{ag} Ps. 115.
^{ah} Isa. 48. 1.
^{ai} Ezec. 36. 32.
^{aj} Ios. 2. 17.
^{ak} Dan. 4. 35.
^{al} Deut. 4. 28.

^{am} Iona 2. 8.
^{an} Hab. 2. 18, 19.
^{ao} Ps. 118. 2. 3. 4.
^{ap} Ps. 33. 20.
^{aq} Ps. 128. 1, 4
^{ar} Fac. 14. 19.
Fac. 1. 1.

ce făcu cerul și pământul. 16 Cerurile sunt cerurile Domnului. Și pământul l-a dat fiilor oamenilor. 17 ^kNu morții laudă pre Domnul, Nici toți cei pogoriți în locul tăcerii; 18 ^lCi noi vom binecuvânta pre Domnul. De acum și până în veci. Lăudați pre Domnul!

Mulțumită și făgăduință pentru scăparea de primejdie mare mortală.

116 ^aTubesc pre Domnul: căci a auzit Vocea mea, plângerea mea. 2 Căci a plecat urechia sa către mine. În toate zilele mele îl voi chema. 3 ^bFuniile morții mă încunjuraseră, Strămtorările sfârșitului m'aflasseră. Nevoie și întristare întâmpinasem: 4 Atuncia chemat-am numele Domnului. „Ah, Doamnă, scapă sufletul meu!” 5 ^cMilos și ^ddrept este Domnul. Îndurat Dumnezeu nostru. 6 Domnul păzește pre cei simplii: Eram slab și m'a ajutat. 7 Întoarce-te, suflete al meu, la ^elimiștea ta, Căci ^fDomnul ți-a făcut bine. 8 ^gCăci tu ai scăpat sufletul meu de moarte. Ochiul meu de lacrimi, și picioarul meu de cădere. 9 Voiu umbla înaintea Domnului. ^hÎn pământul celor vii. 10 ⁱCrezut-am; de aceea am vorbit: Apăsat foarte am fost. 11 ^jZis-am în inimirea mea. ^k„Toți oamenii mint”. 12 Cum se răsplătesc Domnului Toate binefacerile lui către mine? 13 Păharul mântuirii voiu lua Și voiu chema numele Domnului. 14 ^lVoturile mele voiu plăti Domnului. Înaintea întregului său popor. 15 ^mScumpă este în ochii Domnului Moartea cuvioșilor săi. 16 Ah, Doamnă, în adevăr ⁿservul tău sunt, Servul tău. ^ofiul servei tale: Tu ai deslegat legăturile mele. 17 Ție-ți voiu jertfi jertfe de mulțumire. Și voiu chema numele Domnului. 18 ^pVoturile mele voiu plăti Domnului. Înaintea întregului său popor. 19 În curțile casei Domnului, În mijlocul tău, Ierusalime! Lăudați pre Domnul!

Învitare spre a lăuda pre Dumnezeu.

117 Lăudați pre Domnul, toate popoarele! Serbați-l, toate națiunile! 2 Căci mare este îndurarea lui spre noi. Și adevărul Domnului în veci. Lăudați pre Domnul!

Cântare de biruință a dreptilor.

118 ^aMulțumiți Domnului că bun este, Și în veci ține îndurarea sa. 2 ^bȘi Israel zică: Că în veci ține îndurarea sa. 3 Și casa lui Aaron zică: Că în veci ține îndurarea sa. 4 Cei ce se tem de Domnul, zică: „Că în veci ține îndurarea sa.” 5 ^cDin strămtorare chemat-am pre Domnul: Domnul mi-a răspuns, și ^dla loc larg m'a scos. 6 ^eDomnul este pentru mine: nu mă tem: Ce-mi poate face omul? 7 ^fDomnul este pentru mine, între ajutătorii mei. Și ^gvoi vedeți *împlinirea dorinței mele* asupra celor ce mă urăsc. 8 ^hMai bine este a se încrede în Domnul, Decât a-și pune încrederea în oameni. 9 ⁱMai bine este a se încrede în Domnul, Decât a-și pune încrederea în cei mari. 10 Toate popoarele m'au încunjurat: În numele Domnului le-am stărpit: 11 ^jÎncunjuratu-m'au, da, m'au încunjurat, În numele Domnului le-am stărpit. 12 M'au încunjurat ^kca albiuele, Se stinseră ^lca focul din spini: În numele Domnului le-am stărpit. 13 Îmbrâncitu-m'au foarte, ca să cad, Dar Domnul m'a ajutat. 14 ^mTăria mea și cântarea mea este Domnul, Și fostu-mi-a de ajutor. 15 Vocea cântărei de bucurie și de mântuire este în corturile celor drepti: „Dreapta Domnului face fapte mari”. 16 ⁿDreapta Domnului înaltă. Dreapta Domnului face fapte mari. 17 ^oNu voiu muri, ci voiu trăi. Și ^pvoi spune faptele Domnului. 18 Domnul m'a ^qmuștrătat: Dar nu m'a dat morții. 19 ^rDeschideți-mi porțile dreptății: Voiu intra printr'însele, voiu lăuda pre Domnul. 20 ^sAceasta este poarta Domnului, Cei drepti intră ^tprintr'înșa. 21 Lăuda-te-

^k Ps. 6. 5.
^l Dan. 2. 20.
—
Ps. 116.
^a Ps. 18. 1.
^b Ps. 18. 4, 5, 6.

^c Ps. 103. 8.
^d Ezra 9. 15.
^e Ier. 6. 16.
^f Ps. 13. 6.
^g Ps. 56. 13.

^h Ps. 27. 13.
ⁱ 2 Cor. 4. 13.
^j Ps. 31. 22.
^k Rom. 3. 4.
^l Iona 2. 9.

^m Ps. 72. 14.
ⁿ Ps. 119. 125.
^o Ps. 86. 16.

Ps. 118.
^a 1 Cron. 16. 8.
34.
^b Ps. 115. 9, etc.
^c Ps. 120. 1
^d Ps. 18. 19.

^e Ebr. 13. 6.
^f Ps. 54. 4.
^g Ps. 59. 10.
^h Ps. 40. 4.
ⁱ Ps. 146. 3.

^j Ps. 88. 17.
^k Deut. 1. 42.
^l Eccl. 7. 6
^m Esod. 15. 2.
ⁿ Esod. 15. 6.

^o Hab. 1. 12
^p Ps. 78. 28
^q 2 Cor. 6. 9.
^r Isa. 26. 2
^s Ps. 24. 7.
^t Isa. 35. 8

voiu, că ^u mi-ai răspuns; Și ^v mi-ai fost spre mântuire. 22 ^x Piatra, *pre care zidarii au lepădat-o*, Piatra unghiului s'a făcut. 23 Dela Domnul s'a făcut aceasta; Minunat *este* aceasta în ochii noștri. 24 Aceasta *este* ziua, *pre care Domnul a făcut-o*, Să ne bucurăm și să ne veselim într'însa. 25 Ah, Doamne, ajută, rogu-te: Ah, Doamne, trimete, rogu-te, prosperitate. 26 ^y Binecuvântat *fie* cel ce vine în numele Domnului: Binecuvântă-mă-vă *pre voi* cei din casa lui Israel. 27 Domnul *este* Dumnezeu, și ne luminează; Legați jertfele cu funii până la coarnele altarului. 28 Dumnezeul meu tu *ești*, și eu te voi lauda: Dumnezeul meu, te voi înălța. 29 Mulțumiți Domnului, că bun *este*. Că în veci *ține* îndurarea sa.

Măreția și mândrețea cuvântului lui Dumnezeu. (Numit și alfabetul de aur, de vreme ce în textul original fiecare opt verseturi au la început aceeași inițială, după ordinea alfabetică.)

ALEF.

119 Fericiti *sunt* cei fără prihană în cale, ^a Cari umblă în legea Domnului. 2 Fericiti cei ce păzesc mărturiile sale. Și-l caută din toată inima: 3 ^b Cei ce nu fac nici o fărădelege, Ci umblă în căile sale. 4 Tu *ne-ai* poruncit, poruncile tale Să le păzim cu îngrijire. 5 Ah, de s'ar întări căile mele. În păzirea așezămintelor tale. 6 ^c Atuncia nu m'as rușină, când aș privi la toate poruncile tale. 7 ^d Laudă-te-voiu în curătenia inimii, Învățându-mă judecățile dreptății tale. 8 Așezămintele tale voiu țineă. Nu mă părăsi de tot!

BET.

9 În ce clip tinerul calea sa curată va țineă? Când o va țineă după cuvântul tău. 10 Cu toată inima mea ^e te-am căutat: Nu mă lăsa să ^f rătăcesc dela poruncile tale. 11 ^g În inima mea ascuns-am cuvântul tău. Ca să nu-ți păcătuiesc. 12 Binecuvântat *fie* Domnul! ^h Învăț-mă așezămintele tale. 13 Cu

buzele mele ⁱ spus-am Toate judecățile gurei tale. 14 De calea mărturiilor tale mă bucur, Ca de toate avuțiile. 15 ^j Cugetă-voiu la poruncile tale. Și căută-voiu căile tale. 16 ^k Desfătă-mă-voiu în așezămintele tale: Cuvântul tău nu voi uita.

GHIMEL.

17 ^l Fă bine servului tău, *ca* să trăiesc: Și voi păzi cuvântul tău. 18 Deschide ochii mei, Ca să văd minunile legii tale. 19 ^m Străin *sunt* pe pământ, Nu ascunde dela mine poruncile tale. 20 ⁿ Sdrobit este sufletul meu. De dorul judecăților tale în tot timpul. 21 Muștrai-ai *pre* cei mândri, cei blăstemați. Cari ^o s'au rătăcit dela poruncile tale. 22 ^p Ridică de deasupra mea ocară și disprețul; Căci mărturiile tale le-am păzit. 23 Chiar și cei mai mari au șezut, și au vorbit asupra-mi; *Dar* servul tău la așezămintele tale ^q cugetă. 24 Și ^r mărturiile tale *sunt* desfătările mele, Sfătuitorii mei.

DALET.

25 ^s Lipitu-s'a de țărână sufletul meu: ^t Reinsufletește-mă după cuvântul tău. 26 Spus-am căile mele, și tu mi-ai răspuns: ^u Învăț-mă așezămintele tale. 27 Calea poruncilor tale fă-mă să înțeleg. Și ^v voi cugetă la minunile tale. 28 ^x Sufletul meu lacrimiază de întristare: Ridică-mă după cuvântul tău. 29 Calea minciunei depărtează dela mine. Cu legea ta miluește-mă. 30 Calea credincioșiei ales-am, Judecățile tale pus-am *înaintea mea*. 31 Lipit sunt de mărturiile tale; Doamne! nu lăsa să fiu rușinat. 32 Pe calea poruncilor tale voi alerga; Căci ^y la larg vei scoate inima mea.

HE.

33 ^z Învăț-mă, Doamne, calea așezămintelor tale. Și o voi păzi ^a până în sfârșit. 34 ^b Dă-mi înțelepciune, ca să păzesc legea ta, Și să o țin cu toată

u Ps. 116. 1.	z Est. 8. 16.	b 1 Ioan 3. 9.	g Luc. 2. 19, 51.	j Ps. 1. 2.	o Vers. 10, 110,	s Ps. 44. 25.	y 1 Reg. 4. 29.
r Vers. 14.	1 Pet. 2. 9.	c 1 Ioan 2. 28.	h Vers. 26, 33.	k Ps. 1. 2.	118.	t Vers. 40.	z Vers. 12.
x Efes. 2. 20	—	d Vers. 171.	64, 68, 108, 124.	l Ps. 116. 7.	p Ps. 39. 8.	u Ps. 25. 4.	a Mat. 10. 22.
1 Pet. 2. 4, 7.	Ps. 119.	e 2 Cron 15. 15.	125.	m Eber. 11. 13.	q Vers. 15.	v Ps. 145. 5, 6.	b Iac. 1. 5.
y Mat. 21. 9.	n Ps. 128. 1.	f Vers. 21. 1'8.	t Ps. 34. 11.	n Ps. 42. 1, 2.	r Vers. 77, 92.	x Ps. 107. 26.	

inima. 35 Fă-mă să umblu în calea poruncilor tale. Căci în ea ^eatlu plăcere. 36 Pleacă inima mea la mărturiile tale. Și nu la ^dsgârcenie. 37 ^eÎntoarcere ochii mei dela ^fcăutarea de deșertăciune; ^gRe-insufletește-mă în calea ta. 38 ^hÎndeplinește servului tău cuvântul tău. Ce ⁱl-ai făgăduit celor ce se tem de tine. 39 Depărtează ocară mea, de care mă tem; Căci judecățile tale bune *sunt*. 40 Iacă. ⁱduc dorul poruncilor tale; Întru dreptatea ta ^jre-insufletește-mă.

VAF.

41 Și ^kvină preste mine îndurările tale. Doamne, Mântuirea ta, după cuvântul tău: 42 Și voi răspunde celui ce mă defaimă; Că în cuvântul tău mă încred. 43 Și nu luă de tot din gura mea cuvântul adevărului. Căci judecățile tale am așteptat. 44 Și voi păzi legea ta pururea. În veci și perpetuu. 45 Și în larg voi umbla; Căci poruncile tale le caut. 46 ^lVoiu vorbi de mărturiile tale înaintea regilor. Și nu mă va rușina. 47 Și mă voi ^mdesfăta în poruncile tale. Pre care le iubesc. 48 Voiu ridică mânele mele spre poruncile tale, pre care le iubesc. Și voi ⁿcugetă la așezămintele tale.

ZAIN.

49 Adu-ți aminte de cuvântul *tău* către servul tău. Pre care m'ai făcut să-l ^oaștept. 50 Aceasta *este* ^pmângăierea mea în apăsarea mea; Căci cuvântul tău m'a reînsutlețit. 51 Cei mândri foarte și-au ^qrăs de mine; De legea ta nu m'am ^rdepărtat. 52 Adusu-mi-am aminte de judecățile tale din veci. Doamne, Și m'am mângăiat. 53 ^sFiori cuprinsu-m'au pentru cei nelegiuți. Cari părăsesc legea ta. 54 Cântări fostu-mi-au așezămintele tale. În casa nemerniciei mele. 55 Noaptea ^tadusu-mi-am aminte de numele tău, Doamne, Și am păzit legea ta. 56 Aceasta mi-s'a făcut; Căci poruncile tale le-am păzit.

HET.

57 ^u„Partea mea *tu ești*. Doamne!“ Zis-am, ca să păzesc cuvintele tale. 58 Din toată inima rugatu-m'am tie. Îndură-te de mine ^vdupă cuvântul tău: 59 *De dinainte* ^wcugetat-am la căile mele. Și am întors picioarele mele către mărturiile tale. 60 Grăbitu-m'am, și n'am întârziat. A păzi poruncile tale. 61 Cetele celor nelegiuți încunjuratu-m'au; Legea ta nu am uitat. 62 ^yLa miezul nopții seolu-mă spre a-ți mulțumi. Pentru judecățile dreptății tale. 63 Soț *sunt* tuturor celor ce se tem de tine. Și celora ce țin poruncile tale. 64 ^zDe îndurarea ta, Doamne, este plin pământul; ^aÎnvăță-mă așezămintele tale.

TET.

65 Făcut-ai bine servului tău, Doamne. După cuvântul tău. 66 Înțelegere bună și cunoștință învăță-mă. Căci cred poruncilor tale. 67 ^bMai înainte să fi fost umilit, greșit-am; Dar acum cuvântul tău îl păzesc. 68 ^cBun *ești* și bine-făcător; ^dÎnvăță-mă așezămintele tale. 69 Minciună au ^euneltit asupra-mi cei mândri; *Iar* eu cu toată inima păzesc poruncile tale. 70 ^fGrasă ca seul este inima lor; *Iar* eu ^gîn legea ta mă desfătez. 71 ^hSpre bine *fostu-mi-a*, că am fost umilit; Ca să învăț așezămintele tale. 72 ⁱMai bună-mi *este* legea gurei tale. Decât mii *de bucăți* de aur și de argint.

IOD.

73 ^jMânele tale m'au făcut, și m'au zidit; ^kÎnțelepțește-mă, ca să învăț poruncile tale. 74 ^lCei ce se tem de tine mă vor vedeă și se vor bucura; Căci ^mcuvântul tău am așteptat. 75 Știu, Doamne, că drepte *sunt* judecățile tale. Și ⁿ*că* eu credincioșie m'ai umilit. 76 Fie, rogu-te, îndurarea ta spre mângăierea mea. După cuvântul tău către servul tău. 77 ^oVie asupra-mi mila ta, ca să trăiesc; Căci ^plegea ta *este* desfătarea mea.

^c Vers. 16.
^d Ezec. 33. 31.
^e Isa. 33. 15.
^f Prov. 23. 5.
^g Vers. 40.
^h 2 Sam. 7. 25.

ⁱ Vers. 20.
^j Vers. 25, 37.
^k Ps. 106. 4.
^l Mat. 10. 18, 19.
Fapt. 26. 1 2.

^m Vers. 16.
ⁿ Vers. 15.
^o Vers. 74, 81, 147.
^p Rom. 15. 4

^q Ier. 20 7.
^r Iov 23. 11.
^s Ezra 9. 3
^t Ps. 63. 6
^u Plân. 3. 21.
^v Vers. 41.

^x Luc. 15. 17, 18.
^y Fapt. 16. 25.
^z Ps. 33. 5.
^a Vers. 12, 26.

^b Ebr. 12. 11.
^c Ps. 106. 1.
^d Vers. 12, 26.
^e Iov 13. 4
^f Fapt. 28. 27.

^g Vers. 35
^h Vers. 67.
ⁱ Vers. 127.
^j Iov 10. 8
^k Vers. 34, 144

^l Ps. 34. 2.
^m Vers. 49, 117.
ⁿ Ebr. 12. 10.
^o Vers. 41.
^p Vers. 24, 47, 174.

78 ^aRușineze-se cei mândri: ^rcăci fără cuvânt au nelegiuit asupra-mi: *Că eu la poruncile tale ^scuget,* 79 Întoarcă-se spre mine cei ce se tem de tine, Și cei ce eunose mărturiile tale. 80 Fie inima mea fără prihană în așezămintele tale. Ca să nu mă rușinez.

CAF.

81 ^tLâncezește sufletul meu după ajutorul tău; ^uCuvântul tău am așteptat. 82 ^vLânchezese ochii mei după cuvântul tău, Zicând: „Când mă vei mângăia?” 83 Căci ^wajuns'am eu ca un foale în fum; Așezămintele tale nu le-am uitat. 84 ^yCâte *sunt* zilele servului tău? ^zCând vei face judecată celor ce mă urmăresc? 85 Gropi săpatu-mi-au ^acei mândri, Cei ce nu *sunt* după legea ta. 86 Toate poruncile tale eu credincioșie *sunt*; ^bFără cuvânt ei mă ^curmăresc; ajuta-mă! 87 Puțin lipsit-a să mă șteargă de pe pământ; Dar eu poruncile tale n'am părăsit. 88 Dar îndurarea ta ^dreînsufletește-mă, Și voiu țineă mărturia gurei tale.

LAMED.

89 ^eÎn veci, Doamne, Stă cuvântul tău în ceruri, 90 Din neamuri în neamuri credincioșia ta: Întemeiat-ai pământul, și el stă. 91 *Totul* după ^frânduiala ta stă *până* astăzi; Căci toate serve ale tale *sunt*. 92 De nu ^geră legea ta desfătarea mea, Aș fi perit întru năcazul meu. 93 Nici odată nu voi uita poruncile tale; Căci printr'insele m'ai reînsuflețit. 94 Al tău *sunt*; mântuie-mă: Căci poruncile tale am căutat. 95 Nelegiuții mă așteaptă, ea să mă peardă: Dar eu iau aminte la mărturiile tale. 96 ^hLa toată desăvârșirea văzut-am margine; Dar porunca ta nemărginită *este*.

MEM.

97 Cât iubese legea ta! Toată ziua ⁱcugetarea mea ea *este*. 98 Mai mult decât pe neamicii mei mă ^jînțelepțești prin poruncile tale: Căci în veci *sunt*

cu mine. 99 Decât învățătorii mei mai înțelept am ajuns; ^kCăci mărturiile tale *sunt* cugetarea mea. 100 Decât bătrânii ^lmai cu minte sunt; Căci poruncile tale am păzit. 101 ^mOpriti-am piciorul meu dela orice cale rea. Ca să păzesc cuvântul tău. 102 De judecățile tale nu m'am depărtat, Căci tu m'ai învățat. 103 ⁿCât de dulci *sunt* cerului gurei mele cuvintele tale! Da, *mai dulci sunt* gurei mele decât mierea. 104 Din poruncile tale mă cumițese; Deaceea ^ourăse toată ealea mineiunei.

NUN.

105 ^pCandelă piciorului meu *este* cuvântul tău, Și lumina cărării mele. 106 ^qJuratu-m'am, și am ținut Paza judecăților dreptății tale. 107 Măhnit foarte sunt, Doamne! ^rReînsufletește-mă după cuvântul tău. 108 ^sDarurile de bunăvoie ale gurei mele primește-le. Doamne Și judecățile tale ^tînvațămă. 109 ^uSufletul meu pururea *este* în mâna mea, Și legea ta nu am uitat. 110 ^vÎntinsu-mi-au cursă nelegiuții; Dar dela poruncile tale ^xnu m'am rătaicit. 111 ^yMoștenire în veci luat-am mărturiile tale; Căci ^zele *sunt* bucuria inimei mele. 112 Plecat-am inima mea la împlinirea așezămintelor tale În veci, ^a*până* în sfârșit.

SAMECH.

113 Urăse pre eei nestatornici. Dar iubese legea ta. 114 ^bScăparea mea și scutul meu tu *ești*; ^cCuvântul tău îl aștept. 115 ^dDepărtați-vă dela mine, făcători de rele. Ca să păzese poruncile Dumnezeului meu. 116 Sprijinește-mă după cuvântul tău ca să trăese, Și nu lăsa să ^efiu rușinat în speranța mea. 117 Sprijinește-mă ca să fiu mântuit, Ca să caut pururea spre așezămintele tale. 118 Tu calci pre toți eei ce se ^fabat dela așezămintele tale: Căci minciuna *este* *unealta* violenței lor. 119 ^gCa șgură înlăturat-ai pre toți nelegiuții pământului; Deaceea

g Ps. 25. 3.
r Vers. 86.
s Vers. 23.
t Ps. 73. 26.
u Vers. 74, 114.

v Ps. 69. 3.
w Iov 30. 30.
x Ps. 39. 4.
y Apoc. 6. 10.
z Ps. 35. 7

a Ps. 35. 19.
b Vers. 78.
c Vers. 40.
d Ps. 89. 2.
e Ier. 33. 25.

f Vers. 24.
g Mat. 5. 18.
h Ps. 1. 2.
i Deut. 4. 6. 8.
j 2 Tim. 3. 15.

k Iov 32. 7, 8, 9.
l Prov. 1. 15
m Ps. 19. 10.
n Vers. 128.
o Prov. 6. 23.

p Neem. 10. 29.
q Vers. 88.
r Osea. 14. 2.
s Vers. 12. 26.
t Vers. 77. 92.
u Iov 13. 14.

v Ps. 140. 5.
w Vers. 10. 21.
x Deut. 33. 4.
y Vers. 77. 92.
z Vers. 33.

a Ps. 32. 7.
b Vers. 81.
c Ps. 6. 8.
d Ps. 25. 2.
e Vers. 21.
f Ezeec 22. 13.

iubesc mărturiile tale. 120 ^hCarnea mea se spăimântă de temerea ta. Și de judecățile tale mă tem.

AIN.

121 Făcut-am judecată și dreptate: Nu mă lăsă în puterea apăsătorilor mei. 122 ⁱAsigurează binele servului tău, Nu lăsă pre cei mândri să mă apese. 123 ^jOchii mei lăncezesc după ajutorul tău, Și după cuvântul dreptății tale, 124 Fă cu servul tău după îndurarea ta; Și așezămintele tale ^kînvață-mă. 125 ^lServul tău *sunt*. înțelepțește-mă, Ca să cunosc mărturiile tale. 126 *Este* timp. ca tu să lucrezi. Doamne, Ei stricat-au legea ta. 127 ^mDeaceea iubesc poruncile tale, mai mult decât aurul, Da, decât aurul curat. 128 Deaceea socotit-am drepte toate poruncile tale; Toată ealea minciunei am ⁿurît.

PE.

129 Minunate *sunt* mărturiile tale, Deaceea le-a păzit sufletul meu. 130 Descoperirea cuvintelor tale luminează; Pre cei simpli ^oînțelepțește. 131 Gura mea am deschis, și am sorbit; Căci după preceptele tale ^pam dorit. 132 ^qÎntoarce-te către mine, și îndură-te de mine, ^rCum obiceiuești către cei ce iubesc numele tău. 133 Pașii mei ^sîntărește-i prin cuvântul tău. Și ^tnu lăsă să domnească preste mine fărădelegea. 134 ^uDe apăsarea oamenilor seapă-mă, Ca să păzesc poruncile tale 135 ^vFața ta fă să lucească preste servul tău. Și ^wînvață-mă așezămintele tale. 136 ^xRâuri de apă curg din ochii mei; Căci nu se păzește legea ta.

ȚADI.

137 ^zDrept *ești*. Doamne, Și drepte *sunt* judecățile tale. 138 Drepte *sunt* ^amărturiile ce tu ai dat, Și sigure foarte. 139 ^bZelul meu m'a surpat, Căci apăsătorii mei au uitat cuvintele tale. 140 ^cLămurit foarte *este* cuvântul tău. Și servul tău îl iubește. 141 Mie *sunt* și desprețuit: Dar poruncile tale n'am uitat.

142 Dreptatea ta *este* dreptate în veci Și legea ta ^dadevăr. 143 Nevoie și strâmtorare au dat preste mine; *Totuși* poruncile tale *sunt* ^edesfătarea mea. 144 Dreptatea mărturiilor tale *este* în veci ^fÎnțelepțește-mă ca să trăesc.

KOF.

145 Din toată inima strig; răspunde-mi. Doamne! Așezămintele tale voi păzi. 146 Te ehiem: ajută-mă, Și voi păzi mărturiile tale. 147 ^gÎntrecut-am zorile, și am strigat, ^hAșteptând cuvintele tale. 148 ⁱÎntrecut-au ochii mei străjile *noptei*, Ca să cuget la cuvântul tău. 149 Ascultă vocea mea după îndurarea ta: Doamne, după judecățile tale ^jreinsuflește-mă, 150 Apropiatu-s'au cei ce urmăresc planuri vielene, Depărtatu-s'a de legea ta. 151 ^kAproape *ești*, Doamne. ^lȘi toate poruncile tale *sunt* adevăr. 152 De mult eunoscut-am din mărturiile tale, ^mCă în veci le-ai întemeiat.

REȘ.

153 ⁿPrivește apăsarea mea, și scapă-mă, Căci legea ta nu am uitat 154 ^oApără dreptul meu, și mântuie-mă, ^pReinsuflește-mă după cuvântul tău. 155 ^qDepart *este* mântuirea ta de cei nelegiuți; Căci așezămintele tale nu le caută. 156 Mare *este* îndurarea ta, Doamne! După judecățile tale ^rreinsuflește-mă. 157 Mulți *sunt* următorii mei și apăsătorii mei; Dar dela mărturiile tale ^snu m'am plecat. 158 Văzut-am căleători de lege, și ^tm'am îngrețosat: Căci cuvântul tău n'au păzit. 159 Vezi, cât iubese poruncile tale! Doamne, după îndurarea ta ^ureinsuflește-mă. 160 Temelia cuvântului tău *este* adevărul. Și în veci toată judecata dreptății tale.

SIN.

161 ^vCei mai mari fără cuvânt urmăritu-m'au, Dar inima mea tremurat-a *numai* înaintea cuvântului tău. 162 Ve-

^h Hab. 3. 16.
ⁱ Ebr. 7. 22.
^j Vers. 81. 82.
^k Vers. 12.
^l Ps. 116. 16.
^m Prov. 8. 11.

ⁿ Vers. 104.
^o Ps. 19. 7.
^p Vers. 20.
^q Ps. 106. 4.
^r 2 Thes. 1. 6, 7.

^s Ps. 17. 5.
^t Ps. 19. 13.
^u Luc. 1. 74.
^v Ps. 4. 6.
^w Ps. 19. 7, 8, 9.
^x Vers. 12. 16.

^y Ier. 9. 1.
Ezec. 9. 4.
^z Dan. 9. 7.
^a Ps. 19. 7, 8, 9.
^b Ps. 69. 9.

^c Ps. 12. 6.
^d Ioan. 17. 17.
^e Vers. 77.
^f Vers. 34. 73.
169.
^g Ps. 5. 3.

^h Vers. 74.
ⁱ Ps. 63. 1, 6.
^j Vers. 40, 151.
^k Ps. 145. 18.
^l Vers. 112.

^m Luc. 21. 33.
ⁿ Plân. 5. 1.
^o 1 Sam. 24. 15.
^p Vers. 40.
^q Iov. 5. 4.

^r Vers. 149.
^s Ps. 44. 18.
^t Ezec. 9. 4.
^u Vers. 88.
^v 1 Sam. 24. 11.
14.

selescu-mă de cuvântul tău. Ca cel ce găsește pradă mare. 163 Minciuna urăsc, și în ură o am. Legea ta iubesc. 164 De șapteori pe zi te laud. Pentru judecățile dreptății tale. 165^z Multă pace au cei ce iubesc legea ta. Și preste nici o piedecă nu dau. 166^y Sperat-am în ajutorul tău. Doamne. Și poruncile tale făcut-am. 167 Sufletul meu păzește mărturiile tale. Și le iubește foarte. 168 Păzit-am poruncile și mărturiile tale. ^z Căci toate căile mele sunt înaintea ta.

TAV.

169 Apropie-se tânguirea mea înaintea ta, Doamne. După cuvântul tău înțelepțește-mă. 170 Vie cererea mea înaintea ta: După cuvântul tău scapă-mă; 171 Ca buzele mele să izvorească laudă. Căci tu mă înveți așezămintele tale. 172 Vorbească limba mea de cuvântul tău; Căci toate poruncile tale sunt drepte. 173 Fie mâna ta în ajutorul meu: Căci poruncile tale am ales. 174 Doresc după ajutorul tău. Doamne. Și legea ta este desfătarea mea. 175 Trăiască sufletul meu. și laude-te. Și judecățile tale, ajute-mă. 176 Rătăcit sunt. ca oaia pierdută: caută spre servul tău: Căci poruncile tale nu le-am uitat.

Împotriva clevetitorilor.

120 O cântare de suire. Strigat-am către Domnul în ^astrămtorarea mea, Și el mi-a răspuns. 2 Doamne. scapă sufletul meu de buzele mincinoase. De limba vicleană. 3 Ce-ți dă ție, Ce-ți adaugă limba vicleană? 4 *Ele sunt ca săgețile ascuțite ale celui viteaz. Ca cărbunii de juniper.* 5 Vai mie, că nimericesc în ^bMeșec, ^cCă locnesc în corturile Kedarului! 6 Mult foarte locuit-a sufletul meu Cu cel ce urăște pacea. 7 Pace iubesc; dar când de ea vorbesc. Ei se gătesc de rebel.

Dumnezeu credinciosul păzitor al oamenilor.

121 O cântare de suire. Ridic ochii mei spre munți. De unde vine ajutorul meu. 2 ^aAjutorul meu vine

dela Domnul. Care a făcut cerul și pământul. 3^b Nu va lăsa să se clatine piciorul tău, ^cNu doarme păzitorul tău. 4 Iacă. nu doarme. Nici nu dormitează păzitorul lui Israel. 5 Domnul este păzitorul tău, Domnul ^dumbra ta ^ela dreapta ta. 6 Ziua ^fsoarele nu te va lovi. Nici luna noaptea, 7 Domnul te va păzi de tot răul, Va ^gpăzi sufletul tău. 8 Domnul va ^hpăzi ieșirea ta și intrarea ta, De acum și până în veci.

Măreția și mândrețea Ierusalimului.

122 O cântare de suire a lui David. Bucuratu-m'am, când mi-au zis: ^a„Să mergem la casa Domnului!“ 2 Picioarele noastre stau În porțile tale. Ierusalime! 3 Ierusalimul este zidit. Ca o cetate ^bbineîncheiată. 4 ^cUnde se suie semințiile. Semințiile Domnului. *după^d rânduiala dată* lui Israel, Ca să mulțamească numelui Domnului. 5 ^eCă acolo sunt așezate scaunele de judecată. Scaunele casei lui David. 6 Rugați-vă pentru pacea Ierusalimului. Să prospereze cei ce te iubesc. 7 Pace fie în lăuntrul zidurilor tale. Prosperitate în palaturile tale. 8 Pentru trații și amicii mei voi zice: „Pace ție.“ 9 Pentru casa Domnului. Dumnezeuul nostru. Voi căută fericirea ta.

Dorință după ajutor, fiind ocărît și batjocorit.

123 O cântare de suire. Către tine am ridicat ochii mei. Cel ce locuiești în ceruri. 2 Iacă, precum ochii servilor sunt îndreptați către mâna stăpânului lor, Precum ochii servei către mâna stăpânei sale, Așa ochii noștri sunt îndreptați către Domnul. Dumnezeuul nostru, Până se va îndurà de noi. 3 Îndurà-te de noi. Doamne, îndurà-te de noi: Căci sătui foarte suntem de dispreț; 4 De ajuns este săturat sufletul nostru, De batjocura celor fără de griji, De disprețul celor mândri.

Dumnezeu e cu noi în timp de nevoi.

124 O cântare de suire a lui David. De n'ar fi fost pentru noi Dom-

^z Prov. 3. 2. Ps. 120.
^y Fac. 49. 18. ^a Ps. 118. 5.
^z Prov. 3. 21. ^b Fac. 10. 2.

^c Fac. 25. 15.
Ps. 131.
^a Ps. 124. 8.

^b 1 Sam. 2. 9.
^c Ps. 127. 1.
^d Isa. 25. 4.

^e Ps. 16. 8.
^f Isa. 49. 10.
^g Ps. 41. 2.

^h Deut. 28. 6.
Ps. 122.
^a Isa. 2. 3.

^b 2 Sam. 5. 9.
^c Esod. 23. 17.
^d Esod. 16. 34.

^e Deut. 17. 8.

nul. ^aZică acum Israel: 2 De n'ar fi fost pentru noi Domnul. Când oamenii s'au sculat asupra-ne. 3 Atuncia de vii ^bne-ar fi înghițit. În aprinderea mâniei lor asupra-ne; 4 Atuncia apele preste noi s'ar fi răvărsat, Părău ar fi trecut preste sufletul nostru; 5 Atuncia apele umflate ar fi trecut preste sufletul nostru. 6 Binecuvântat *fi* Domnul. Că nu ne-a dat pradă dinților lor. 7 Sufletul nostru a scăpat ^cca o pasăre din lațul păsărilor; Lațul s'a rupt, și noi scăpați suntem. 8 ^dAjutorul nostru *este* în numele Domnului. Cel ce a făcut cerul și pământul.

Speranța nu te lasă ca să te prăpădești.

125 O cântare de suire. Cei ce se încred în Domnul *sunt* ca muntele Sion. Ce nu se clătește, ci stă în veci. 2 *Cum sunt* munții în jurul Ierusalimului. Așa *este* Domnul în jurul poporului său. De acum și până în veci. 3 Căci ^asceptrul răutății nu va liniști pe sorțul celor drepti. Ca să nu întindă cei drepti mânele lor la fărădelege. 4 Fă bine. Doamne, celor buni. Și celor drepti în inima lor. 5 Iar pre cei ce se abat în ^bcăi sucite, Domnul îi face să meargă cu făcătorii de rele. ^cPace preste Israel!

Mântuirea prinșilor Sionului.

126 O cântare de suire. Când a întors Domnul prinsoarea Sionului. ^aCa cei în visuri eram. 2 Atuncia ^bgura noastră de răs eră plină. Și limba noastră de cântare; Atuncia se zicea între popoare: „Lucruri mari făcut-a Domnul cu aceștia!” 3 *Da*, lucruri mari făcut-a Domnul cu noi: eram veseli. 4 Întoarce. Doamne, prinsoarea noastră. Ca pre pâraie într'un pământ sec. 5 Cei ce au sămănat în lacrimi. Seceră-vor în bucurie. 6 Ei merg și plâng, aruncând sămânța: *Dar* veni-vor cu bucurie, purtând snopii lor.

Toate depind de binecuvântarea lui Dumnezeu.

127 O cântare de suire, a lui Solomon. De ^an'ar zidi Domnul casa.

În zădar s'ar osteni cei ce o zidesc; De n'ar păzi Domnul cetatea. În zădar ar veghiă păzitorul. 2 În zădar vă seculăți dimineța, și priveghiați *până* târziu.

^bMăncând pâinea durerilor; El în somn dă *aceasta* iubitelui său. 3 Iacă. ^cfiii *sunt* moștenire dela Domnul. Fructul mitrei o răsplătire *este*. 4 Ca săgețile în mâna viteazului. Așa *sunt* fiii tineretelor. 5 Fericit bărbatul, care umplut-a cu ele tolba! *Unii ca aceștia* nu se vor rușina. Ci pre neamici îi vor nimici în poartă.

Binecuvântarea eclavioșilor în gospodăria lor.

128 O cântare de suire. Fericit ^a*este* tot cel ce se teme de Domnul, Cel ce umblă în căile lui. 2 ^bCăci tu vei mânca munca mânelor tale. Fericit *ești*, și bine îți *va fi*: 3 Femeia ta *va fi* ^cca butucul de vie roditor înlăuntrul casei tale. Fiii tăi ^dca ramurile de olivi în jurul mesei tale. 4 Iacă! așa va fi binecuvântat bărbatul. Ce se teme de Domnul. 5 ^eBinecuvinteze-te Domnul din Sion, Să vezi fericirea Ierusalimului, în toate zilele vieții tale; 6 Să ^fvezi pre fiii fiilor tăi; ^gPace preste Israel.

Copleșitorii lui Israel trebuie s'o pătească.

129 O cântare de suire. Mult m'au strâmtorat ei din ^atineretele mele. ^bZică acum Israel; 2 Mult m'au strâmtorat din tineretele mele: Dar nu m'au biruit. 3 Pe spinarea mea plugari au arat. Făcut-au brazde lungi. 4 Domnul *este* drept, Tăiat-a funia nelegiuitorilor. 5 Rușineze-se și întoarce-se îndărăt. Toți cei ce urăsc Sionul: 6 Fie ca ^ciarba *depe* acoperiș, Ce se usucă, înainte de a se smulge: 7 Cu care nu-și umple secerătorul mâna sa. Nici legătorul de snopi brațul său. 8 Și tre-cătorii nu *le zic*: ^d„Binecuvântarea Domnului preste voi! Vă binecuvântăm în numele Domnului!”

Rugăciune pentru iertarea păcatelor.

130 O cântare de suire. Din ^aadâncuri te chiem, Doamne! 2 Doamne, ascultă vocea mea. Ascultătoare *fi*

Ps. 124.

a Ps. 129. 1.

b Ps. 56. 1. 2.

c Prov. 6. 5.

d Ps. 121. 2.

Ps. 125.

a Prov. 22. 8.

b Prov. 2. 15.

c Gal. 6. 16.

Ps. 126.

a Napt. 12. 9.

b Iov. 8. 21.

Ps. 127.

a Ps. 121. 3, 4, 5.

b Fac. 3. 17. 19.

c Fac. 33. 5.

Ps. 128.

a Ps. 112. 1.

b Isa. 3. 10.

c Ezech. 19. 19.

d Ps. 52. 8.

e Ps. 134. 3.

f Fac. 50. 23.

g Iov. 42. 16.

Ps. 129.

a Ezech. 23. 3.

b Ps. 121. 1.

c Ps. 37. 2.

d Rut. 2. 4.

—

Ps. 130.

a Plân. 3. 55

urechile tale la vocea cererei mele!
 3 Doamne. ^bde vei luà aminte la fãrã-
 delegile *noastre*. Doamne. cine va *mai*
 stã? 4 Dar cu tine *este* ^ciertarea, Ca
^dtemut sã fii. 5 ^eAștept pre Domnul.
 sufletul meu *îl* așteaptã, *și* ^fîn cuvântul
 sãu sper. 6 ^gSufletul meu *așteaptã* pre
 Domnul. Mai mult decãt strãjerii dimi-
 neața, *Da, mai mult decãt* strãjerii dimi-
 neața. 7 ^hAșteaptã, Israele, pre Dom-
 nul; Cãci ⁱîn Domnul *este* îndurare. *Și*
 cu dãnsul *este* multã mãntuire: 8 *Și*
^jel va mãntui pre Israel Din toate fãrã-
 delegile lui.

Smerenie credincioasã a inimei.

131 O cântare de suire, a lui David.
 Doamne, inima mea nu s'a îngãmfat,
 Nici ochii mei nu s'au înãlțat,
 Nici n'am umblat întru cele prea mari,
 Nici întru cele prea înalte pentru mine;
 2 Ci domolit-am, și tãcerei supus-am suf-
 fletul meu; Ca cel întereat lângã muma
 sa, Ca un întereat este în mine sufletul
 meu. 3 Așteaptã, Israele, pre Domnul,
 De acum și pãnã în veci.

*Rugãciune pentru casa lui David în privința
 fãgãduinței lui Dumnezeu.*

132 O cântare de suire. Adu-ți aminte,
 Doamne, de David *Și* de toate
 suferințele lui; 2 Care jarã Domnu-
 lui, ^aFãcù vot ^bPuternicului lui Iacob:
 3 „Nu voi întrã în cortul casei mele,
 Nici nu mã voi sui pe patul, în care mã
 culc; 4 ^cNu voi dà somn ochilor mei,
 Nici pleoapelor mele dormitare: 5 Pãnã
 voi ^dafã un loc pentru Domnul, Locaș
 Puternicului lui Iacob.“ 6 Iacã, noi au-
 zirãm de aceasta ^eîn Efrata. ^fÎn câmpiile
 pãdurei ^gaflarãm. 7 Sã întrãm în lo-
 cașul sãu, ^hSã ne închinãm înaintea aș-
 ternutului picioarelor lui. 8 ⁱScoalã-te,
 Doamne. *și vino* la repausul tãu, Tu și
^jchivotul puterei tale. 9 Preoții tãi
^kîmbrace-se cu dreptate, *Și* cuvioșii tãi
 bucore-se. 10 Pentru David, servul
 tãu, Nu întoarce fața *ta dela* unsul tãu.

11 ^lDomnul a jurat lui David adevãr,
 Nu se va întoarce dela aceasta: ^m„Din
 fructul coapselor tale pune-voi pe tronul
 tãu. 12 De vor pãzi fiii tãi legã-
 mãntul meu. *Și* mărturiile mele, pre care
 le învăț, *Atuncia și* fiii lor vor ședeã
 pururea pe tronul tãu.“ 13 ⁿCãci Dom-
 nul a ales Sionul. Poftitu-*l-a* de scaun
 al sãu. 14 ^o„Acesta *este* locul meu de
 liniște în veci, Acì voi locui; cãci de
 acesta am poftit. 15 Hrana sa ^po voi
 binecuvãntã, Pre lipsiții sãi *de* pãne îi
 voi sãturã. 16 Pre preoții sãi ^qcu
 mãntuire îi voi îmbrãcã. ^rȘi cuvioșii sãi
 cântã-vor de bucurie. 17 ^sAcolo face-
 voi sã creascã cornul lui David, Can-
 delã pregãtit-am unsului meu. 18 Îm-
 brãcã-voi pre neamicii sãi cu rușine,
 Dar coroana lui pe el va înflori.“

Binecuvãntarea unirii frãțești.

133 O cântare de suire a lui David.
 Iacã, cât de frumos și cât de plă-
 cut *este*. Cãnd ^afrãții locuesc în unire!
 2 *Acesta-i* ca ^bmirul cel bun *turnat* pe
 cap, Ce curge pe barbã, pe barba lui
 Aaron. *Și* se scurge pe marginile vest-
 mintelor sale. 3 Ca roaua ^cHermonului.
 Ce cade pe munții Sionului; Cãci ^dacolo
 a așezat Domnul binecuvãntarea, Vieatã
 pãnã în veci.

Cântare de laudã noaptea în templu.

134 O cântare de suire. Iacã, bine-
 cuvãntați pre Domnul, Toți ser-
 vii Domnului, Cari stați noaptea în casa
 Domnului! 2 Ridicați mânele voastre
în templu, *Și* binecuvãntați pre Domnul!
 3 Din Sion sã te binecuvinteze Domnul,
 Care a fãcut cerul și pãmântul.

Atotputința lui Dumnezeu, neputința idolilor.

135 Lãudați pre Domnul! Lãudați nu-
 mele Domnului! ^aLãudați-*l*. voi
 servii Domnului: 2 ^bCei ce stați în casa
 Domnului, În ^ccurțile casei Dumnezeu-
 lui nostru! 3 Lãudați pre Domnul; cãci
^dbun *este* Domnul, Psalmodiați numele
 lui: ^ecãci *este* plăcut. 4 Cãci pre ^fIa-

^b Ps. 143. 2.
^c Esod. 34. 7.
^d 1 Reg. 8. 40.
^e Ps. 27. 14.
^f Ps. 119. 81.
^g Ps. 63. 6.

^h Ps. 131. 3.
ⁱ Isa. 55. 7.
^j Mat. 1. 21.

Ps. 132.
^a Ps. 65. 1.

^b Fac. 49. 24.
^c Prov. 6. 4.
^d Fapt. 7. 46.
^e 1 Sam. 17. 12.
^f 1 Cron. 13. 5.
^g 1 Sam. 7. 1.

^h Ps. 5. 7.
ⁱ Num. 10. 35.
^j Ps. 78. 61.
^k Iov. 29. 14.
^l Ps. 89. 3. 4.
^m Luc. 1. 69.

Fapt. 2. 30
ⁿ Ps. 48. 1. 2.
^o Ps. 68. 16.
^p Ps. 147. 14.
^q 2 Cron. 6. 41.

^r Osea. 11. 12.
^s Ezec. 29. 21.
 —
 Ps. 133.
^a Fac. 13. 8.
^b Esod. 30. 25. 30.

^c Deut. 4. 48.
^d Lev. 25. 21.
 —
 Ps. 135.
^a Ps. 113. 1.

^b Luc. 2. 37.
^c Ps. 92. 13.
^d Ps. 119. 68.
^e Ps. 147. 1.
^f Esod. 19. 5.

cob Domnul și-a ales. Pre Israel de moștenire a sa. ⁵ Căci știu, că ^gmare este Domnul, Și Domnul nostru mai pe sus de toți zeii. ⁶ ^hToate câte i-a plăcut le-a făcut Domnul în ceruri și pe pământ. În mări și în toate adâncurile; ⁷ ⁱEl ridică nourii depe marginea pământului, ^jEl face fulgerile pentru ploaie. Și scoate vântul din ^kcămarile sale. ⁸ ^lCel ce bătù pre întâi-născuții Egiptului, Dela om până la animal; ⁹ ^mTrimise semne și minuni în mijlocul tău, Egiptule! ⁿAsupra lui Faraon și asupra tuturilor servilor săi. ¹⁰ ^oCel ce bătù popoare multe, Și ucise regi puternici; ¹¹ Pre Sihon, regele Amoreilor, Pre Og, regele Basanului, Și ^ptoate regatele Canaanului: ¹² ^qȘi dădù pământul lor spre moștenire, Spre moștenire lui Israel, poporul său. ¹³ Doamne, ^rnumele tău este în veci; Doamne, amintirea ta din neamuri în neamuri. ¹⁴ ^sCăci Domnul apără dreptul popoului său, Și de servii săi se îndură. ¹⁵ Idolii popoarelor sunt argint și aur, Lucru de mâni omenеști. ¹⁶ Gură au, și nu vorbesc; Ochi au, și nu văd; ¹⁷ Urechii au, și nu aud; Și nici o suflare nu este în gura lor. ¹⁸ Cei ce-i fac sunt ea dânsi. Tot cel ce se încrede în ei. ¹⁹ Casă a lui Israel, binecuvântați pre Domnul! Casă a lui Aaron, binecuvântați pre Domnul! ²⁰ Casă a lui Levi, binecuvântați pre Domnul! Cei ce vă temeți de Domnul, binecuvântați pre Domnul! ²¹ Binecuvântat fie Domnul din Sion, Cel ce locuеște în Ierusalim. Lăudați pre Domnul!

Preamărireă vecinicei bunătăți a lui Dumnezeu și a minunilor sale.

136 ^aMulțumiți Domnului, că bun este. ^bȘi în veci ține îndurarea lui. ² Mulțumiți ^cDumnezeului zeilor. Căci în veci ține îndurarea lui. ³ Mulțumiți Domnului domnilor, Căci în veci ține îndurarea lui; ⁴ Celui ^dce singur

a făcut minuni mari, Căci în veci ține îndurarea lui: ⁵ ^eCelui ce a făcut cerurile cu înțelepciune. Căci în veci ține îndurarea lui; ⁶ ^fCelui ce a întins pământul preste ape. Căci în veci ține îndurarea lui: ⁷ ^gCelui ce a făcut pre luminătorii cei mari: Căci în veci ține îndurarea lui: ⁸ ^hSoarele, ca să guverneze ziua. Căci în veci ține îndurarea lui; ⁹ Luna și stelele, ca să guverneze noaptea, Căci în veci ține îndurarea lui: ¹⁰ ⁱCelui ce bătù pre Egipt în întâi-născuții săi, Căci în veci ține îndurarea lui: ¹¹ ^jȘi scoase pre Israel din mijlocul lor. Căci în veci ține îndurarea lui: ¹² ^kCu mână tare și cu braț întins, Căci în veci ține îndurarea lui; ¹³ ^lCelui ce împărți Marea-Roșie în două, Căci în veci ține îndurarea lui: ¹⁴ Și trecù pre Israel prin mijlocul ei. Căci în veci ține îndurarea lui; ¹⁵ ^mȘi aruncă pre Faraon și oștirea lui în Marea-Roșie. Căci în veci ține îndurarea lui; ¹⁶ ⁿCelui ce conduse pre poporul său prin pustiu, Căci în veci ține îndurarea lui; ¹⁷ ^oCelui ce bătù regi mari. Căci în veci ține îndurarea lui; ¹⁸ ^pȘi ucise regi puternici: Căci în veci ține îndurarea lui; ¹⁹ Pre ^qSihon, regele Amoreilor, Căci în veci ține îndurarea lui: ²⁰ Pre ^rOg, regele Basanului. Căci în veci ține îndurarea lui; ²¹ ^sȘi dădù pământul lor spre moștenire. Căci în veci ține îndurarea lui; ²² Spre moștenire lui Israel, servul său, Căci în veci ține îndurarea lui: ²³ Celui ce în înjosirea noastră ^tadusu-și-a aminte de noi. Căci în veci ține îndurarea lui; ²⁴ Și ne-a mântuit de apăsătorii noștri. Căci în veci ține îndurarea lui; ²⁵ ^uCelui ce dă hrană la toată carnea, Căci în veci ține îndurarea lui; ²⁶ Mulțumiți Domnului cerurilor. Căci în veci ține îndurarea lui.

Jeluirea prinșilor din Babilon.

137 Lângă fluviile Babilonului, acolo sezut-am, și plânserăm. Când a-

^g Ps. 95. 3.
^h Ps. 115. 3.
ⁱ Ier. 10. 13.
^j Iov 28. 25. 26.
^k Iov 38. 22.

^l Esod. 12. 12, 29.
^m Esod. 7.
ⁿ Ps. 136. 15.
^o Num. 21. 24.
^p Ios. 12. 7.

^q Ps. 78. 55.
^r Esod. 3. 15
^s Deut. 32. 36.

^t Ps. 136.
^u Ps. 106. 1.
^v 1 Cron. 16. 34.
^w 41.
^x Deut. 10. 17.

^y Ps. 72. 18.
^z Fac. 1. 1.
^{aa} Fac. 1. 9.
^{ab} Fac. 1. 14.
^{ac} Fac. 1. 16.

^{ad} Esod. 12. 29.
^{ae} Esod. 12. 51.
^{af} Esod. 6. 6.
^{ag} Esod. 14. 21, 22.
^{ah} Esod. 14. 27.

^{ai} Esod. 13. 18.
^{aj} Ps. 135. 10, 11.
^{ak} Deut. 29. 7.
^{al} Num. 21. 21.
^{am} Num. 21. 33.

^{an} Ios. 12. 1, etc.
^{ao} Fac. 8. 1.
^{ap} Ps. 101. 27.

du-su-ne-am aminte de Sion. 2 Pe săl-cile, ce *erau* acolo, spânzurat-am harpele noastre: 3 Căci acolo cântări cerutu-ne-au cei ce ne-au dus prinși. Și bucurie, cei ce ne-au^a despoiat: „Cântați-ne din cântecele Sionului.“ 4 Cum să cântăm cântarea Domnului. Pe pământ străin? 5 De te voi uita, Ierusalime! Uite dreapta mea *iscusința ei*: 6 Li-pească-se^b limba mea de cerul gurii mele, De nu-mi voi aduce aminte de tine, De nu voi pune Ierusalimul în culmea bucuriei mele. 7 Adù aminte. Doamne, ^cfiilor Edomului. În ziua Ierusalimului. Cări zis-au: Surpați-l. „Surpați-l până la temeliiile lui.“ 8 Fată a Babilonului. ^dceea pustiită. Fericit *este* cel ce ți-a răsplătit Plata ta, cu care ne-ai plătit. 9 Fericit *este* acela Ce a apucat pre pruncii tăi, și de piatră i-a zdrobit.

Cântare de mulțumită pentru ajutorul dumnezeu în strămtorare.

138 Lăudă-te-voiu din toată inima mea. ^aÎnainte zeilor îți voiu psalmodia: 2 ^bÎnainte sfântului tău templu ^cmă voiu închină. Și voiu lăuda numele tău pentru îndurarea ta și adevărul tău, Căci ^dmărit-ai făgăduința ta preste tot numele tău. 3 În ziua, când am strigat, răspunsu-mi-ai, încurajatu-m'ai: În sufletul meu *este o nouă putere*.

4 Laude-te, Doamne, ^etoți regii pământului; Căci auzit-au cuvintele gurei tale. 5 Și să cânte căile Domnului. Căci mare *este* mărirea Domnului. 6 ^fDe și înalt *este* Domnul, totuși ^gcaută spre cel umilit. Și de departe cunoaște pre cel mândru. 7 ^hDe umblu în strămtorare, tu mă reînsufletești, Asupra mâniei neamicilor mei întinzi mâna ta. Și dreapta ta mă ajută. 8 ⁱDomnul sfârși-va pentru mine *ceace a început*; Doamne, îndurarea ta *este* în veci; Lucrările mânelor tale ^jnu le părăsi.

Atotștiința și atotprezența lui Dumnezeu.

139 Maestrului de cântare. Un psalm al lui David. Doamne, ^acercatu-m'ai, și *mă* cunoști: 2 ^bCunoști șederea mea și scularea mea: Tu de departe ^cpricepi eugetele mele: 3 Umblarea mea și scularea mea ^dcercetat-ai. Și toate căile mele le cunoști. 4 Cuvântul nu *este încă* pe limba mea. Și iacă, Doamne, ^etu în totul îl știi. 5 Împresuratu-m'ai din dărăt și din față. Și pus-ai mâna ta pe mine. 6 ^fO știință *ca aceasta e* prea minunată pentru mine. Și *așă* de înaltă, în cât nu o pot *ajunge*. 7 ^gUnde să mă duc de dinaintea spiritului tău? Și unde să fug de dinaintea feței tale? 8 ^hDe mă voi sui în cer: tu acolo *ești*; Și ⁱde mă voi uculă în infern: iacă, tu și acolo *ești*; 9 Aripile aurorei de voiu luă, Și la marginile mării de mă voiu așeză: 10 Și acolo mâna ta mă va conduce. Și dreapta ta mă va apucă. 11 De voiu zice: Ca întunerecul să mă acopere, Și noaptea să fie lumina din jurul meu: 12 ^jÎntunerecul nu va întunecă înaintea ta, Ci noaptea ca ziua va lumina: Deopotrivă-ți *sunt* întunerecul și lumina. 13 Căci tu ai făcut rărunchii mei. M'ai acoperit în mitra mumei mele. 14 Mulțumescu-ți, că sunt făcut într'un chip *atât* de infri-coșat și minunat; Minunate *sunt* faptele tale. Și sufletul meu foarte bine știe *aceasta*. 15 ^kOasele mele nu ți-au fost ascunse. Când în ascuns am fost făcut. Și cu măestrie impletit în cele mai de jos ale pământului. 16 Ochii tăi văzut-au ființa mea, când eră plod, Și scrisu-s'au toate în cartea ta. Zilele, *câte-mi* fură hotărite, când *încă* nu eră nici una din ele. 17 O, ^lcât de pretioase îmi sunt eugetările tale, Dumnezeuule! Cât de mare este totul lor! 18 De aș voi să le număr: Mai numeroase sunt decât nisipul: Când mă deștept, cu tine sunt *încă*. 19 Dumnezeuule, o de ai ^mucide

Ps. 137.

a Ps. 79. 1.

l Ezech. 3. 26.

c Ier. 49 7, etc.

d Isa. 13. 1, 6,

etc.

Ps. 138.

a Ps. 119. 46.

b 1 Reg. 8. 29,

30.

c Ps. 28. 2.

d Isa. 42. 21.

e Ps. 102. 15. 22.

f Ps. 113. 5. 6.

g Prov. 3. 31.

h Ps. 23. 3. 4.

i Ps. 57. 2.

j Iov. 10. 3. 8.

k 2 Reg. 19. 27.

Ps. 139.

a Ps. 17. 3.

b 2 Reg. 19. 27.

c Mat. 9. 4.

d Iov. 31. 4.

e Ebr. 4. 13.

f Iov. 42. 3.

g Ier. 23. 24.

h Amos. 9. 2. 3. 4.

i Iov. 26. 6.

j Iov. 26. 6.

Ebr. 4. 13.

k Iov. 10. 8. 9.

l Ps. 40. 5.

m Isa. 11. 4.

pre cel nelegiuit! Deci ^adepărtați-vă
dela mine, bărbații sânginilor! 20 Căci
^avorbesc eu răutate asupra-ți, Neamicii
tăi iau în deșert *numele tău*. 21 ^pAu
nu voi urî, Doamne, pre cei ce te urăsc?
Și să *nu* am desgust de cei ce se scoală
asupra-ți. 22 Cu ură desăvârșită îi
urăsc, Neamicii ai mei făcutu-mi-s'au.
23 ^qCearcă-mă, Dumnezeule, și cunoaște
inima mea, Cercetează-mă, și cunoaște
eugetele mele. 24 Vezi, de *este* cale
rea în mine, Și du-mă în calea cea veci-
nică.

*Rugăciune pentru ajutor când te prigonesc
dușmanii vicleni.*

140 Maestrului de cântare, Un psalm
al lui David. 2 Mântuie-mă
Doamne, de omul rău, De omul aprig
^apăzește-mă; 3 Care eugetă răutate
în inima lor, Și ^btoată ziua atăță resbelul.
4 Ca șarpele ascut limba lor: Venin
de ^cviperă *este* supț buzele lor. Sela.
5 ^dFerește-mă, Doamne, de mânele celui
nelegiuit, De omul aprig ^epăzește-mă,
Care eugetă, să răstoarne picioarele mele.
6 ^fCei mândri cursă și lațuri ascunsu-
mi-au, Cursă întins-au în calea *mea*,
Pusî-mi-au capcane, Sela. 7 Zis-am
către Domnul: „Tu *esti* Dumnezeul meu:
„Ia în urechi vocea rugăciunei mele.
8 Doamne, Dumnezeule, puterea mân-
tuirii mele! Acopere capul meu în ziua
bătăiei. 9 Nu face, Doamne, dorin-
țele nelegiuitului, Nu lăsa să se împli-
nească eugetarea lui: ^g*Căci* s'ar sumeți.”
Sela. 10 ^hAcoperi-va răutatea buzelor
lor, Capetele celor ce mă impresoară.
11 ⁱCărbuni cădeă-vor asupra-le, În foc
îi va aruncă, În gropi adânci, ca să nu
se mai scoale. 12 Vorbitorul de rău nu
se va întări pe pământ: Pre cel aprig
nenorocirea îl va gonî până la peire.
13 Știu, că Domnul va ^japără cauza ce-
lui apăsât, Dreptul celor lipsiți. 14 Da,
cei drepti vor mulțămî numelui tău, Cei
fără prihană vor ședeă înaintea ta.

*Rugăciune ca Dumnezeu să ne ferească de
cel rău.*

141 Maestrului de cântare, Un psalm
al lui David, Doamne, strigat-am
către tine: ^agrăbește *a veni* la mine, Ia
aminte vocea mea, când strig către tine.
2 Îndrepte-se ^brugăciunea mea ^cca tă-
măia înaintea ta, ^dRidicarea mânelor
mele ^eca jertfa de scară. 3 Pune,
Doamne, strajă gurei mele, Păzește ușa
buzelor mele. 4 Nu abate inima mea
la lucruri rele, Ca să nu fac fapte rele
din răutate, cu oamenii făcători de rele:
^fȘi să nu mânânc din cele mai gustoase
măncări ale lor. 5 ^gCel drept lovească-
mă: milă-mi va fi *aceasta*: Mustre-mă:
Olein *pentru* capul meu va fi *acea-
sta*, Capul meu nu o va respinge: Ci
chiar rugă-mă-voiu în nenorocirile lor.
6 Când depe stânci aruncă-se-vor ju-
decătorii lor, *Atuncia* vor ascultă de
cuvintele mele, și *le* vor fi plăcute.
7 Cum se brăzduește și se spintecă pă-
mântul, *Așa* risipească-se oasele noastre
^hla gura mormântului. 8 De aceea
către tine, Doamne, Dumnezeule, ⁱîu-
drept ochii mei, Ia tine caut adăpost:
nu vărsă vicața mea. 9 Păzește-mă de
^jcursa, *ce* ei mi-au întins, Și de prin-
sorile făcătorilor de rele. 10 ^kCadă în
mrejele lor *toți* cei nelegiuiți, Până ce
voiu trece.

*Oftare după ajutorul lui Dumnezeu în
nevoie mare.*

142 O învățătură a lui David, O ru-
găciune, făcută când eră în pe-
steră. 2 Cu vocea mea strig către Dom-
nul, Cu vocea mea rogu-mă Domnului,
3 ^aVărs înaintea lui plângerea mea, Șpun
înaintea lui strămtorarea mea. 4 ^bCând
spiritul meu lăncezește în mine, Tu cu-
noști calea mea: ^cIn calea, în care umblu,
Ei mi-au ascuns cursă. 5 ^dCaută la
dreapta, și vezi: ^eNimenia nu mă cu-
noaște, Scăparea pierit-a dela mine, Ni-
menea nu se îngrijește de sufletul meu.

^p Ps. 119. 115.

^e Iuda 15.

^q 2 Cron. 19. 2.

^q Iov 31. 6.

Ps. 140.

^a Vers. 4.

^b Ps. 56. 6.

^c Ps. 58. 4.

^d Ps. 71. 4.

^e Vers. 1.

^f Ps. 35. 7.

^g Deut. 32. 27.

^h Ps. 7. 16.

ⁱ Ps. 11. 6.

^j 1 Reg. 8. 45.

—

Ps. 141.

^a Ps. 70. 5.

^b Apoc. 5. 8.

^c Apoc. 8. 3.

^d 1 Tim. 2. 8.

^e Esod. 29. 39.

^f Prov. 23. 6.

^g Prov. 9. 8.

^h 2 Cor. 1. 9.

ⁱ 2 Cron. 20. 12.

^j Ps. 119. 110.

^k Ps. 35. 8

—

Ps. 142.

^a Ps. 102. titlu.

^b Ps. 143. 4.

^c Ps. 140. 5.

^d Ps. 69. 20.

^e Ps. 31. 11.

6 Strig către tine, Doamne. Și zic: *f*. Tu ești adăpostul meu. 7 Partea mea în pământul celor vii. 7 Ia aminte la strigarea mea; căci sunt apăsătorii foarte: Scapă-mă de cei ce mă urmăresc. Căci mai tari decât mine sunt ei. 8 Scoate sufletul meu din închisoare. Ca să laude numele tău; Încunjură-mă-vor dreptii, Că mi-au făcut bine.“

Rugăciune pentru scăpare și povățuire dumnezească.

143 Un psalm al lui David. Doamne, ascultă rugăciunea mea, Ia în urechi cererea mea: Răspunde-mi^a în credincioșia ta, în dreptatea ta. 2 Și ^bnu intră în judecată cu servul tău. Căci nici un om viu nu poate fi drept ^cfață cu tine. 3 Căci inamicul urmărește sufletul meu. Calcă pe pământ viața mea, Pusu-mă la întunec, Ca precei de mult morți; 4^dȘi spiritul meu lăncezește în mine. Și inima mea este nemângăiată în lăuntru meu. 5^eAducu-mi aminte de zilele de demult: Gândescu-mă la toate faptele tale: La lucrul mânelor tale cuget; 6^fÎntind mânele mele către tine. 7 Sufletul meu după tine *îmsetează*, ca un pământ insetat. Sela. 7 Iute răspunde-mi, Doamne, *căci* se pierde sufletul meu: Nu ascunde fața ta dela mine, Încât să nu seamăn cu cei ce se coboară în mormânt. 8 Fă-mă să aud dimineata îndurarea ta. Căci în tine mă încred: Fă-mi cunoscută calea, în care să umblu. Căci către tine înalț sufletul meu.

9 Scapă-mă de inamicii mei, Doamne: În tine mă încred. 10 Învăță-mă să fac voia ta. Căci tu ești Dumnezeuul meu; Spiritul tău cel bun învețe-mă calea cea dreaptă. 11 Pentru numele tău, Doamne, reinsufletește-mă. Întru dreptatea ta scoate din strâmtorare sufletul meu. 12 Și întru îndurarea ta nimicește pre inamicii mei, Și pierde pre toți apăsătorii sufletului meu: Căci eu *sunt* servul tău.

Rugăciune pentru ocerotirea și binecuvântarea lui Dumnezeu pentru poporul său.

144 Un psalm al lui David. Bine este cuvântat Domnul, stâncă mea. ^aCel ce deprinde mânele mele la oștire. Degetele mele la rebel. 2 ^bÎndurarea mea și cetățuia mea, Turnul meu cel înalt și mântuitorul meu. Scutul meu, în care mă încred. Cel ce supune poporul meu supt mine. 3 ^cDoamne, ce este omul, că tu-l cunoști? Sau fiul omului, că iei seamă la el? 4 ^dOmul, suflărei se aseamănă. ^eZilele lui ca umbra trec. 5 Doamne, ^fpleacă cerurile tale, și te coboară, ^gAtinge-te de munți, și vor fumega. 6 ^hFulgeră fulgere, și-i risipește. Trimite săgețile tale, și-i învălmășește. 7 ⁱÎntinde mâna ta din înălțime, ^jMăntuie-mă și scapă-mă de apele puternice: Din mâna ^kfiilor celor străini. 8 A căror gură ^ldeșertăciune vorbește, Și a căror dreaptă este dreapta amăgirii. 9 Dumnezeu, ^mcântare nouă îți voi cânta. În harpă cu zece strune îți voi psalmodia: 10 Celui ce a dat regiilor biruință. Celui ce a mântuit pre David, servul tău, de sabia nenorocirei. 11 Măntuie-mă și scapă-mă din mâna fiilor celor străini, A căror gură vorbește deșertăciune, și a căror dreaptă este dreapta amăgirii. 12 Ca fiii noștri să fie ca plantele. Ce cresc în tinerețele lor. Fetele noastre ca pietrele de colț, Tăiate pentru podoaba unui palat: 13 Grânele noastre pline, Dând tot felul de bucate: Oile noastre înmulțescă-se cu miile, Cu zecile de mii în câmpiile noastre: 14 Boii noștri fie încăreți de grăsime: Nici o daună, nici o pierdere. Nici o strigare să nu fie în târgurile noastre. 15 O, fericit este poporul, căruia îi va merge astfel; Fericit este poporul, al cărui Dumnezeu este Domnul.

Harul și dreptatea lui Dumnezeu în împărăția sa.

145 O cântare de laudă a lui David. Înălță-te-voiu. Dumnezeuul meu.

f Ps. 46. 1.

Ps. 143.

Gal. 2. 16.

f Ps. 88. 9.

b 2 Sam. 22. 2.

e Ps. 102. 11.

i Ps. 18. 16.

m Ps. 33. 2, 3.

g Ps. 16. 5.

a Ps. 31. 1.

d Ps. 77. 3.

g Ps. 63. 1.

3, 40, 48.

f Ps. 18. 9.

j Vers. 11.

Plan. 3. 24.

b Iov 14. 3.

e Ps. 77. 5, 10.

Ps. 144.

c Iov 7. 17.

g Ps. 104. 32.

h Ps. 54. 3.

Ps. 145.

c Rom. 3. 20.

11.

a 2 Sam 22. 35.

d Iov 4. 19.

h Ps. 18. 13, 14.

i Ps. 12. 2.

a Ps. 100. titlu.

o rege. *Și* voi binecuvânta numele tău în veci și perpetuu. 2 În toată ziua te voi binecuvânta, *Și* voi lauda numele tău în veci și perpetuu. 3^b *Mare este* Domnul, și laudat foarte. *Și* ^cmărirea sa nepătrunsă. 4 Laudă-va un ^dneam către altul lucrurile tale. *Și* va spune faptele tale cele mari. 5 De strălucirea măririi măreției tale, *Și* de minunile tale voi vorbi. 6 *Și* se va istorisi puterea infricoșatelor tale fapte, *Și* de mărirea ta voi cuvânta. 7 Răspândi-va amintirea mării tale bunătați. *Și* bucură-se-
vor de dreptatea ta. 8^e *Îndurat și milos este* Domnul. Târziu la mânie și mare în îndurare. 9^f *Bun este* Domnul către toți, *Și* îndurarea sa preste toate lucrurile sale. 10 Laude-te, Doamne, ^gtoate lucrurile tale. *Și* cuvioșii tăi binecuvinteze-te. 11 Vorbî-vor de mărirea împărăției tale, *Și* istorisi-vor de puterea ta: 12 Ca să facă cunoscute faptele sale cele mari fiilor oamenilor. *Și* mărirea măreață a împărăției sale. 13^h *Împărăția ta este* împărăția de veci, *Și* domina ta în toate neamurile. 14 Doamne, sprijină pre toți cei căzuți, *Și* ⁱîndreaptă pre toți cei încovoiați. 15^j *Oclii tuturilor* pre tine te așteaptă. *Și* ^ktu le dai hrană la timpul convenit, 16 Deschizând mâna ta, ^l*Și* săturând dorința a tot ce este viu. 17 Drept *este* Domnul în toate căile sale. *Și* îndurat în toate lucrurile sale. 18^m *Aproape este* Domnul tuturilor celor ce-l chiamă, Tuturilor celor ce-l chiamă ⁿîntr'adevăr. 19 Dorința celor ce se tem de dânsul o împlinește, Strigarea lor o aude, și-i ajută. 20 Domnul păzește pre toți cei ce-l iubesc. Dar pre toți nelegiuții îi nimicește. 21 Lauda Domnului să spuie gura mea, *Și* numele lui cel sfânt să-l binecuvinteze toată carnea în veci și perpetuu.

Vecinicu credincioșie a lui Dumnezeu.

146 Laudați pre Domnul! ^aLaudă, suflete al meu, pre Domnul. 2 Voiu

lauda pre Domnul ^bcât voiu trăi. Voiu psalmodia Dumnezeului meu cât voiu fi. 3^c *Nu vă încredeți în cei mari, în fiii oamenilor, Ia care nu este* ajutor. ^dLeși-va spiritul său, și în țărână se va întoarce, *Și* în ziua aceea vor pieri ^eplanurile lui. 4^f *Fericit este acela, al cărui ajutor este* Dumnezeul lui Iacob, A cărui speranță *este* în Domnul Dumnezeul său: 5^g *Cel ce a făcut cerul și pământul, Marea și toate cele dintr'nsa; 6^hCel ce păstrează adevărul în veci; Cel ce face dreptate celor apăsați. 7ⁱCel ce dă pâne celor flămânzi; ^jDomnul desleagă pre cei încetușați. 8^kDomnul orbilor dă vedere. ^lDomnul îndreaptă pre cei încovoiați, Domnul iubește pre cei drepti! 9^mDomnul păzește pre cei străini, Pre orfan și pre văduvă ține; ⁿDar calea nelegiuților o strămbătătește. 10^oDomni-va în veci Domnul, Dumnezeul tău, Sioane, din neam în neam, Laudați pre Domnul!*

Preamărire pentru binecuvântările trupești și duhovnicești ale lui Dumnezeu.

147 Laudați pre Domnul! Căci ^abine este a psalmodia Dumnezeului nostru, ^bCăci frumoasă și plăcută *este* ^ccântarea de laudă. 2 Domnul ^dzidește Ierusalimul, Pre cei risipiți ai lui Israel îi ^eadună: 3^f *Vindecă inimile zdrobite, Și leagă rănile lor: 4^gNumărul stelelor* numără, Pre toate pe nume le numește. 5^h *Mare este* Domnul nostru și ⁱmult puternic, ^jÎntelepciunea lui *este* nemărginită; 6^k *Domnul ține* pre cei apăsați, *Dar* la pământ aruncă pre cei nelegiuți. 7 Întonați Domnului cântare de multumire, Psalmodiați în gitară Dumnezeului nostru! 8^l *Celui ce îmbracă cerul cu nouri, Celui ce gătește pământului ploaie, Celui ce răsare în munți iarbă. 9^mCelui ce dă vitei hrana ei, ⁿPuilor de corb, când strigă. 10^oNu de puterea calului se bucură, Nici bine voește omului ușor la picior. 11 Binevoi-va Domnul celor ce se tem de dânsul, Celor ce așteaptă*

^b Ps. 96. 4.
^c Rom. 11. 33.
^d Iss. 38. 19.
^e Esod. 34. 6, 7.
^f Ps. 100. 5.
^g Ps. 19. 1.

^h Ps. 146. 10.
ⁱ Ps. 146. 8.
^j Ps. 104. 27.
^k Ps. 136. 25.
^l Ps. 104. 21.
^m Deut. 4. 7.

ⁿ Ioan 4. 24.
—
Ps. 146.
^a Ps. 103. 1.
^b Ps. 104. 33.
^c Ps. 118. 8, 9.

^d Isa. 2. 22.
^e 1 Cor. 2. 6.
^f Ier. 17. 7.
^g Fac. 1. 1.
^h Ps. 103. 6.
ⁱ Ps. 107. 9.

^j Ps. 68. 6.
^k Mat. 9. 30.
^l Ps. 145. 14.
^m Deut. 10. 18.
ⁿ Ps. 147. 6.
^o Esod. 15. 18.

Ps. 147.
^a Ps. 92. 1.
^b Ps. 135. 3.
^c Ps. 33. 1.
^d Ps. 102. 16.
^e Deut. 30. 3.

^f Ps. 51. 17.
^g Fac. 15. 1.
^h 1 Cron. 16. 25.
ⁱ Nah. 1. 3.
^j Isa. 40. 28.
^k Ps. 146. 8, 9.

^l Iov 38. 26, 27.
^m Iov 38. 41.
ⁿ Mat. 6. 26.
^o Ps. 33. 16, 17, 18.

îndurarea sa. 12 Laudă. Ierusalime. pre Domnul! Laudă pre Dumnezeu tău. Sioane! 13 Căci el a întărit zăvoarele portilor tale. Și a binecuvântat pre fiii tăi în mijlocul tău. 14^p El dă pace hotarelor tale. Cu ^qgrăsimea grăului te satură; 15 ^rEl trimite cuvântul său pe pământ. Iute foarte aleargă cuvântul său; 16 El aruncă omătul ca fulgii de lână. Și presară bruma ca pre cenușă; 17 El asvârle în jos gheața sa în bucăți. Înaintea gerului său cine poate stă? 18 El trimite cuvântul său. și le topește. Face să adie vântul său. și apele curg. 19 El face cunoscut lui Iacob cuvântul său. Așezămintele și judecățile sale lui Israel. 20 Nu așa a făcut popoarelor; Și ele nu au cunoscut judecățile lui. Lăudați pre Domnul.

Toată lumea laudă pre Domnul.

148 Lăudați pre Domnul! Lăudați pre Domnul în ceruri! Lăudați-l în înălțime! 2^a Lăudați-l, toți îngerii săi! Lăudați-l, toate oștirile lui! 3 Lăudați-l, soare și lună! Lăudați-l, toate stelele luminei! 4 Lăudați-l. ^bcerurile cerurilor! Și ^capele, ce sunt preste ceruri! 5 Să laude numele Domnului. Căci ^del a zis, și s'a făcut: 6 Și ^ele-a așezat în veci și perpetuu. Lege impus-le-a, ce nu se calcă. 7 Să laude pre Domnul depe pământ. ^fBălaurii și toate adâncurile! 8 Focul și grîndina, omătul și negura. Furtuna ^gce împlinește cuvântul lui! 9 ^hMunții și toate colinele! Pomii roditori și toți cedrii! 10 Fiarele și toate vitele. Tăritoarele și pasările aripate! 11 Regii pământului și toate popoarele. Mai marii și toți judecătorii pământului! 12 Tinerii și fecioarele. Bătrânii și pruncii.

13 Să laude numele Domnului; Căci numai ⁱnumele lui este înalt. ^jMăreția sa este preste pământ și cer: 14^k Și el înalță cornul poporului său. ^lLauda tutulor cuviosilor săi, fiii lui Israel. ^mPoporul, ce este aproape de el: Lăudați pre Domnul.

Sionul laude pre Domnul.

149 Lăudați pre Domnul ^aCântați Domnului cântare nouă. Lauda lui în adunarea cuviosilor. 2 Bucure-se Israel de ^bFăcătorul său, Fiii Sionului veselească-se întru ^cregele lor. 3^d Laude numele lui în cor. În timpane și în citare să-i psalmodieze. 4 Căci ^eDomnul bine voește pentru poporul său. ^fÎmpodobeste pre cei săraci cu ajutorul său. 5 Tressalte cuviosii cu mărire. ^gCânte de bucurie pe paturile lor! 6 Înălțările lui Dumnezeu fie în gura lor, și ^hsabia cu două tăişuri în mâna lor: 7 Ca să facă răsbunări între popoare. Muștrări între națiuni: 8 Ca în cătușe să lege pre regii lor. Și pre cei măriți ai lor cu lanțuri de fer; 9 ⁱCa să facă între ele judecata cea scrisă: Această mărire au toți cuviosii săi. Lăudați pre Domnul.

Tot ce are suflet să laude pre Domnul.

50 Lăudați pre Domnul! Lăudați pre Dumnezeu în templul său, Lăudați-l în tăria puterii lui! 2^a Lăudați-l pentru faptele sale cele mari! Lăudați-l după mărimea ^bmăririi sale! 3 Lăudați-l în sunet de trâmbiță; ^cLăudați-l în harpe și citare; 4 Lăudați-l ^dîn timpane și în cor! Lăudați-l ^eîn strune și flaute! 5 Lăudați-l ^fîn cimbele binerăsunătoare. Lăudați-l în cimbele de alarmă! 6 Toată suflarea laude pre Domnul! Lăudați pre Domnul!

^p Isa. 60. 17, 18.
^q Ps. 132. 15.
^r Iov 37. 12.

Ps. 148.
^a Ps. 103. 20, 21
^b 1 Reg. 8. 27.
^c Fac. 1. 7.
^d Fac. 1. 1, 6, 7.

^e Ps. 89. 37.
^f Isa. 43. 20.
^g Ps. 147. 15—18.
^h Isa. 44. 23.

ⁱ Ps. 8. 1.
^j Ps. 113. 4.
^k Ps. 75. 10.
^l Ps. 149. 9
^m Eres. 2. 17.

Ps. 149.
^a Ps. 33. 3.
^b Iov 35. 10.
^c Zech. 9. 6.
^d Ps. 81. 2.

^e Ps. 35. 27.
^f Ps. 132. 16.
^g Iov 35. 10
^h Ebr. 4. 12.
ⁱ Deut. 7. 1, 2.

Ps. 150.
^a Ps. 145. 5, 6.
^b Deut. 3. 24.
^c Ps 81. 2.
^d Esod. 15. 20.

^e Ps. 33. 2.
^f 1 Cron. 15. 16, 19, 28.

PROVERBELE LUI SOLOMON.

Prietenosă strigare a înțelepciunii.

1 ^a Proverbele lui Solomon. Fiul lui David, regele lui Israel: **2** Pentru ea să se cunoască înțelepciunea și învățătura, Pentru ea să se priceapă cuvintele minții, **3** Pentru ea să ^bcapete învățătura prevederii, Dreptății, judecării *sănătoase* și echității: **4** Pentru a da agerime de minte ^ccelor proști, Cunoștință și prevedere celor tânări: **5** *Ca* ^dauzindu-le înțeleptul, mai învățat să se facă, Și cel cu pricepere *cârnuire de sine* să câștige; **6** Și să priceapă proverbul și vorbirea adâncă, Cuvintele înțeleptilor și ^eei militurile lor.

Îndemnări și deșteptări.

7 ^fÎnceputul științei *este* temerea de Domnul, Dar nebunii înțelepciunea și învățătura le nesocotesc. **8** Ascultă, ^gfiule, învățătura părintelui tău, Și nu părăsi ceace te-a învățat muma ta. **9** Căci ^heunună plăcută ele *vor fi* pentru capul tău. Și lant prețios în jurul gâtului tău.

A se feri de ispite.

10 Fiule, de *vor căuta* păcătoșii să te ademenească, ⁱtu nu te învoi: **11** De vor zice: „Vino cu noi; să ^jpândim sânge; Să întindem curse fără cuvânt celui nevinovat: **12** Să-i înghițim de vii, ca infernul, Și pre cei întregi, ^kca pre cei ce se pogoară în mormânt: **13** Să găsim averi scumpe de tot felul, Și să umplem casele noastre de prăzi: **14** Pune sortul tău cu noi, Și o pungă va fi pentru noi toți.“ **15** Fiule, ^lpe un drum cu ei să nu umbli, Ci ^moprește piciorul tău dela cărarea lor! **16** ⁿCă picioarele lor la răutate aleargă, Și grabnice sunt a vărsa sânge. **17** Nu în zădar se întinde lațul În fața a tot ce are aripi: **18** Așa pândesc aceștia sângele acelora, Și întind cursă *chiar* asupra vie-

tei lor; **19** ^oAșa *sunt* căile tuturilor celor ce caută un câștig nedrept: Posesorul lui îi ia viața.

Pedeapsa neascultătorilor.

20 Iar ^pînțelepciunea în locuri deschise țipă. În uliți face să se audă vocea ei: **21** Ea strigă în răspântii, În intrarea porților, în cetate, zice cuvintele acestea: **22** „Până când, proștilor, veți iubi prostia? Și batjocuritorii se vor plăcea în batjocură, Și nebunii vor urî cumintia? **23** Întoarceți-vă la îndemnul meu, Iacă, ^qvă voi revărsa spiritul meu, Vă voi face să cunoașteți cuvintele mele. **24** ^rDeoarece strigat-am, și n'ati voit a auzi, Și am întins mâna mea, și nimenea nu a ascultat: **25** Ci ^sati lepădat orice sfat al meu, Și n'ati voit de îndemnul meu: **26** *Deaceia* ^tși eu voi râde de nenorocirea voastră, Și-mi voi bate joc, când va ajunge frica voastră. **27** Când ^uca un vârtej *vă* va năvăli frica voastră, Și ca o furtună va sosi nenorocirea voastră, Când vor veni preste voi lipsă și strâmtorare; **28** ^vAtuncia mă vor chema, dar eu nu voi răspunde, Mă vor căuta, dar nu mă vor adă: **29** Fîmdeă ^xau urât știința, Și frica Domnului nu ^yau ales-o: **30** Sfatul meu ^znu l-au voit, Și au disprețuit orice îndemnul al meu: **31** ^aMânăncă deci fructul urmării lor, Și sature-se din sfaturile lor. **32** Căci pre cei proști însăși fărădelegea îi omoară, Și pre nebuni însăși nepăsarea lor îi pierde. **33** Dar cel ^bce pre mine mă ascultă, va locui în siguranță, Și liniștit, fără frică de orice rău.

Îndemnare ca să căutăm serios înțelepciunea spre a ne feri prin aceasta de amăgitori.

2 Fiule, de vei primi cuvintele mele, Și vei ^apăstră la tine zisele mele: **2** De va ascultă urechea ta de înțelep-

PROVERBE.	e Cap. 9. 4.	h Cap. 3. 22.	m Ps. 119. 101.	q Joel 2. 28.	u Cap. 10. 21.	iac. 4. 3.	a Iov 4. 8.
—	d Cap. 9. 9.	i Fac. 39. 7.	n Isa. 59. 7.	r Isa. 65. 12.	v Iov 27. 9.	x Iov 21. 14.	b Ps. 25. 12 13.
Capit. 1.	e Ps. 78. 2.	j Ier. 5. 26.	o 1 Tim. 6. 10.	s Ps. 107. 11.	Isa. 1. 15.	y Ps. 119. 173.	—
a 1 Reg. 4. 32.	f Iov 28. 28.	k Ps. 28. 1.	p Ioan 7. 37.	t Ps. 2. 4.	Zech. 7. 13.	c Ps. 81. 11.	Capit. 2.
b Cap. 2. 1, 9.	g Cap. 4. 1.	l Ps. 1. 1.					a Cap. 4. 21.

ciune. *Și* inima ta o vei plecă înțelegeri; 3 Da, de vei chemă *la tine* priceperea. *Și* vei îndreptă vocea ta înțelegerii: 4 ^bDe o vei cântă ca argintul. *Și* ca pre un tezaur o vei cercetă: 5 Atuncia vei pricepe frica de Domnul. *Și* vei găsi cunoștința lui Dumnezeu. 6 ^cCăci Domnul dă înțelepciunea. Din gura lui *ies* știința și înțelegerea; 7 El păstrează ajutor celor onești. ^d*Este* scut celor ce umblă în neprihănire: 8 El păzește cărările dreptății. *Și* ^eveghiază asupra căii cuvioșilor săi. 9 Atuncia vei cunoaște dreptul și dreptatea *Și* echitatea, toată calea cea bună. 10 De va intra înțelepciunea în inima ta. *Și* știința va fi plăcută sufletului tău; 11 *Atuncia* prevederea va veghiă preste tine. ^fCuminția te va păzi. 12 Ca să te scape de calea celui rău. De omul ce vorbește răutăți. 13 De cei ce au părăsit căile neprihănirii. Ca să ^gumblă în căile întunerecului. 14 De cei ce ^hse bucură a face rele. *Și* ⁱse veselească în răutățile celor răi: 15 ^jAle căror cărări *sunt* sucite. *Și* *cari sunt* înrăutățiți în căile lor. 16 Ea te va scăpa de ^kfemeia altuia, De străina. *care* ademeneste cu vorbele ei. 17 Care părăsește pre conducătorul junetei sale. *Și* uită legământul Dumnezeului său. 18 Căci spre moarte se afundă casa ei. *Și* spre umbre căile ei. 19 Toți cei ce merg la dânsa nu se mai întorc. *Și* nu mai ajung pe cărările vieții. 20 Umblă deci pe calea celor buni. *Și* păstrează cărările celor drepti! 21 Căci cei onești vor locui pământul. *Și* cei fără prihană vor rămâne pe el. 22 Iar nelegiuții se vor stărpi de pe pământ. *Și* cei fărădelege desrădăcina-se vor dintr'insul.

Folosul temerei de Dumnezeu și al înțelepciunii.

3 Fiule, nu uită învățătura mea. ^a*Și* inima ta păzească sfaturile mele. 2 Căci viață lungă, ani fericiți și ^bpace

ți vor adăugi. 3 Milă și adevărul să nu te părăsească: ^cLeagă-le în jurul gâtului tău; ^dScrie-le pe tabla inimei tale! 4 *Și* ^evei afla har și bună reușită În ochii lui Dumnezeu și ai omului. 5 Din toată inima ta ^fîncrede-te în Domnul. ^g*Și* nu te sprijini pe priceperea ta! 6 ^hÎn toate căile tale recunoaște-l, *Și* el va ⁱface drepte cărările tale. 7 ^jNu fi înțelept în ochii tăi: ^kTeme-te de Domnul. *Și* depărtează-te de rău. 8 Aceasta va fi vindecarea corpului tău. *Și* ^lmăduva oaselor tale. 9 ^mCinsteste pre Domnul din avutul tău. *Și* din prinoasele a tot venitul tău: 10 ⁿ*Și* se vor umplea grânarele tale cu belșug, *Și* teascurile tale vor revărsa mustul. 11 Învățătura Domnului. ^ofiule. nu o disprețui. *Și* nici să-ți fie greu de muștrarea lui: 12 Căci Domnul muștră pre cine iubeste. *Și*-i binevoeste. ^pca un părinte fiului său.

Fericirea ce urmează înțelepciunii adevărate.

13 ^qFericit este omul. *care* a aflat înțelepciunea, *Și* omul. *care* a câștigat înțelegere. 14 ^rCăci câștigurile ei mai bune *sunt* decât câștigurile argintului. *Și* venitul ei decât al aurului: 15 Mai prețioasă *este* decât mărgăritarele. *Și* ^stoate cele de dorit nu se aseamănă ei: 16 În dreapta ei *este* ^tlungimea zilelor. În stânga ei avuțiile și onoarea: 17 ^uCăile ei *sunt* căi plăcute. *Și* toate cărările ei *sunt* pace: 18 ^vPom al vieții *este* pentru cei ce o îmbrățișează. *Și* cei ce o cuprind *sunt* fericiți. 19 ^xDomnul prin înțelepciune a întemeiat pământul. Cu înțelegere a întărit cerul. 20 ^yPrin știința lui despicatu-s'au adâncurile. *Și* ^znourii picară roaună. 21 Fiule, să nu se depărteze acestea de dinaintea ochilor tăi. Păzește dreapta cunoștință și prevederea: 22 *Și* ele vor fi viață pentru sufletul tău. *Și* ^apodoabă pentru gâtul tău. 23 ^bAtuncia vei merge cu siguranță în calea ta. *Și* piciorul tău nu se va lovi. 24 ^cDe te vei culcă, nu

^b Mat. 13. 44.

^c Iac. 1. 5.

^d Ps. 84. 11.

^e 1 Sam. 2. 9.

^f Cap. 6. 23.

^g Ioan. 3. 19, 20.

^h Cap. 10. 23.

ⁱ Rom. 1. 32.

^j Ps. 125. 5.

^k Cap. 5. 20

—

—

Capul 3.

^a Deut. 8. 1.

^b Ps. 119. 163.

^c Esod. 13. 9.

^d Ier. 17. 1.

2 Cor. 3. 3.

^e Ps. 111. 1.

^f Fapt. 2. 47.

^g Rom. 14. 18.

^h Ps. 37. 3. 5.

ⁱ Ier. 9. 23.

^j 1 Cron. 28. 9.

^k Ier. 10. 23.

^l Rom. 12. 16.

^m Iov 1. 1.

ⁿ Iov 21. 24.

^o Esod. 22. 29.

—

^p Deut. 28. 8.

^q Iov 5. 17.

^r Deut. 8. 5.

^s Cap. 8. 34, 35.

^t Iov 28. 13, etc.

—

^u Mat. 13. 44.

^v 1 Tim. 4. 8.

^w Mat. 11. 29, 30.

^x Fac. 2. 9.

^y Ps. 104. 24.

—

^z Fac. 1. 9.

^a Deut. 33. 28.

^b Cap. 1. 9.

^c Ps. 37. 24.

^d Lev. 26. 6.

—

te vei teme. Și culeat de vei fi, dulce va fi somnul tău. 25^d De spaima năpraznică nu te vei teme. Nici de ruina celor nelegiuți, când *îi* va năvăli. 26 Căci Domnul va fi speranța ta. Și va feri piciorul tău d'a fi prins.

Deșteptări asupra nedreptății și a lipsei de bunățate.

27^e Nu opri binefacerea celui ce se cuvine. De stă în puterea mânei tale a o face. 28^f Nu zice către aproapele tău: „Du-te, și mai vino! Măne-ți voi da”, când ai cu tine. 29 Nu născoci vre-un rău asupra aproapelui tău. Deoarece fără temere locuște cu tine. 30^g Nu aveă judecată cu nimenea fără cuvânt. Dacă nu ți-a făcut nici un rău. 31 Pre bărbatul aprig ^h nu-l pizmui. Și nici alege vre-una din căile sale. 32 Căci uriciune *este* Domnului cel înrăutătit, ⁱ Dar el celor drepti *este* amic. 33^j Blestemul Domnului *este* în casa celui nelegiuit. Dar ^k el binecuvintează coliba dreptilor. 34 Deși ^l își bate joc de batjocuritori. Dă însă har celor umiliți. 35 Cei înțelepți vor moșteni mărire. Dar rușinea va răpi pre cei nebuni.

Îndemnare părintească, de a urmă și a asculta de învățăturile înțelepciunii.

4 Ascultați. ^a Fiilor, învățatura părintelui. Și luați seamă să învățați minte. 2 Căci vă dan bună învățătură: *Deci* nu părăsiți cele ce vă învăț. 3 Căci și eu am fost fiu al *unui* părinte, ^b Gîngăș și unic la muma mea. 4^c Care mă învăță, și-mi ziceă: „Inima ta cuprindă cuvintele mele, ^d Păzește sfaturile mele, și vei trăi.” 5^e Dobândește înțelepciune, dobândește pricepere. Nu uită, și nu te abate dela cuvintele gurei mele. 6 Nu le părăsi, și ele te vor păzi; ^f Inbește-le, și te vor păzi. 7^g *Acesta-i* începutul înțelepciunii: dobândește înțelepciune. Și întru toate câte *îți* vei dobândi, dobândește pricepere. 8^h Înaltă-o, și ea te va ridica, La mărire te va duce, de o vei imbrățișa. 9 Ea pune-

va pe capul tău *încunună* plăcută. Coroană strălucită *îți* va da. 10 Ascultă, fiule, și primește cuvintele mele. ⁱ Ca mulți să-ți fie anii vieții. 11 Te învăț calea înțelepciunii. Te conduc pe cărări drepte. 12 De vei umblă *pe ele*, ^k nu se vor strămăta pașii tăi. ^l Și de vei alerga, nu te vei clăti. 13 Tine-te de învățătură, și nu o părăsi! Păzește-o, căci ea *este* viața ta! 14^m Nu intră în cărarea celor nelegiuți. Și nu păși în calea celor răi. 15 Părăsește-o, nici nu trece pe lângă ea. Abate-te dela dânsa, și treci înainte! 16ⁿ Căci ei n'ar dormi, de n'ar fi făcut *vre-un* rău: Și somnul li-s'ar fi luat, de n'ar fi făcut *pe careva* să cadă. 17 Căci pânea răutății mănâncă, Și beau vinul fărădelegei.

18° Dar cărarea celor drepti *este* ca zorile strălucitoare. Care tot mai mult luminează până *se face* ziua deplină. 19^q Calea celor nelegiuți *este* ca întunerecul: Ei nu știu de ce se împedică. 20 Fiule, ia aminte la cuvintele mele. Pleacă urechia ta ziselor mele! 21 Să nu se depărteze din ochii tăi. Păzește-le înlăuntrul inimei tale! 22 Că viață *sunt* pentru cei ce le află. Și vindecare a tot corpul lor. 23 Cu toată sârguința păzește inima ta! Căci din ea *sunt* ieșirile vieții. 24 Depărtează dela tine strămbătatea gurei, Și lapadă dela tine răutatea buzelor. 25 Ochii tăi drept înainte să caute. Și pleoapele tale să se îndrepte înaintea ta. 26 Cumpănește calea, *pe care calcă* piciorul tău, Și toate căile tale vor fi temeinice. 27 Nu te abate *nici* la dreapta, nici la stînga. Depărtează piciorul tău de rele!

Ferește-te de desfrânare.

5 Fiule, ia seamă la înțelepciunea mea, Și pleacă urechea ta la mintea mea. 2 Ca să fii cu prevedere. Și buzele tale să ^a păstreze știință. 3^b Căci *ca* din faguri strecoară-se mierea din buzele femeii străine, Și ^c mai neted decât oleiul *este* cerul gurei sale: 4 Dar ^d amar ca

^d Ps. 91. 5.
^e Rom. 13. 7.
^f Lev. 13. 19.
^g Rom. 12. 18.

^h Ps. 37. 1.
ⁱ Ps. 25. 14.
^j Zech. 5. 4.
^k Ps. 1. 3.

^l Iac. 4. 6.
Capul 4.
^a Ps. 34. 11.
^b 1 Cron. 29. 1.

^c Efes. 6. 4.
^d Cap. 7. 2.
^e Cap. 2. 2, 3.
^f 2 Thes. 2. 10.

^g Mat. 13. 44.
^h 1 Sam. 2. 30.
ⁱ Cap. 1. 9.
^j Cap. 3. 2

^k Ps. 18. 36.
^l Ps. 91. 11, 12.
^m Ps. 1. 1.
ⁿ Isa. 57. 20.
^o Mat. 5. 14, 45.

^p 2 Sam. 23. 4.
^q Ier. 23. 12.
^r Ioan. 12. 35.
Capul 5.
^a Mal. 2. 7.

^b Cap. 2. 16.
^c Ps. 55. 21.
^d Recl. 7. 26.

peľinul sunt urmările *cu ea*. ^eStrăpungătoare, ca sabia cu două tăișuri. ^{5 f}Picioarele ei duc la moarte. Pașii săi ies la mormânt. ⁶Ca să nu cumpănești calea vieții, Schimbăcioase sunt cărările ei, *ea* să nu *le* poți cunoaște. ⁷Deci, fiilor, ascultați-mă. Și nu vă abateți dela cuvintele gurei mele. ⁸Depărtează calea ta dela dânsa. Și nu te apropiă de ușa casei ei! ⁹Ca nu cumva să dai floarea vieții tale altora. Și anii tăi celui erud: ¹⁰Ca să nu se sature străinul de puterea ta. Sau *să între* ostenețele tale în casa altuia: ¹¹Și tu pe urmă să *nu* gemi. Când carnea ta și corpul tău vor fi pierite: ¹²Și să *nu* zici: „O, cât am *g*urit învățatura. Și inima mea a ^hdesprețuit îndemnul: ¹³N'am ascultat de vocea învățătorilor mei. Și n'am plecat urechea mea la cei ce mă învățau: ¹⁴Puțin a lipsit, să nu cad în tot soiul de rele. Chiar în mijlocul adunării și al comunității.“ ¹⁵Beă apă *numai* din fântâna ta. Și din izvoarele puțului tău: ¹⁶Ca să se răspândească departe fântănele tale. *Ca* pâreiele de apă în uliți. ¹⁷Numai ale tale să fie. Nu și ale străinilor cu tine! ¹⁸Isvorul tău fie binecuvântat. Și bucură-te de ⁱfemeia tânăreței tale: ¹⁹^jCerboaică iubită, căprioară plăcută. Tățele ei indestuleze-te totdeauna, și *numai* în iubirea ei să te tot îmbeți. ²⁰Și de ce ai voi, fiule, să te îmbeți dela ^ko străină? Și să îmbrățișezi sânul unei alteia? ²¹^lOăci căile fiecăruia sunt înaintea ochilor Domnului. Și el cumpănește cărările lor. ²²Pre cel nelegimit ^mînsăși fărădelegile sale îl vânează, și în însăși funiile păcatelor se prinde; ²³ⁿEl din lipsă de învățatură va muri, și se va rătăci în multa sa nebulie.

Asupra chezășiei.

6 Fiule, ^ade ai dat chezășie pentru amicul tău, *Sau* de ai bătut palma ta pentru un străin, ²Tu te-ai înlanțuit prin cuvintele gurei tale. Te-ai prins prin cuvintele gurei tale. ³Fiule, fă deci

aceasta, și mântuie-te. Căci căzut-ai în puterea amicului tău: Mergi, grăbește-te, și silește pre amicul tău! ⁴^bNu dă somn ochilor tăi, Nici adormire pleoapelor tale. ⁵Mântuie-te, ca o ciută din mâna *vânătorului*. Și ca o pasăre din mâna păsărarului.

Ferește-te de lenecie.

⁶Mergi la furnică, lenesule. Vezi căile ei, și fii înțelept: ⁷Care, neavând nici căpetenie, nici cine să o privegheze, nici domn, ⁸*Își* gătește de eu vară hrana sa. *Și odată* cu secerișul adună bucate ⁹^dPână când, lenesule, vei zăcă? Când te vei scula din somnul tău? ¹⁰O leacă de somn, o leacă de adormitare, O leacă de ședere cu mânele tologite. ¹¹^eȘi sărăcia ta, ca un hoț, te va ajunge. Și lipsa ta, ca un haiduc.

Ferește-te de răutate.

¹²Om de nimica, înrântățit, *Este* cel ce umblă cu gură clevețitoare. ¹³^fCel ce clipește din ochii săi, Cel ce vorbește cu picioarele sale, Cel ce arată cu degetele sale: ¹⁴Răutate în inima lui totdeauna ^guneltește. *Și* ^hsamână desbinări. ¹⁵De aceea peirea lui într'o clipă îl va ajunge, Fără de știre ⁱva fi lovit, și ^jvindecare nu va avea. ¹⁶Aceste șease urăște Domnul. Ba, șapte *sunt* lucrurile ce-i sunt în uriciune: ¹⁷^kOchi mândri, ^llimbă mincinoasă. Și ^mmâni ce varsă sânge nevinovat: ¹⁸ⁿInima ce uneltește gânduri rele, ^oPicioarele cele grabnice a face rău: ¹⁹^pMarturul mincinos, *care* răsuflă mincimi, Și cel ^qce seamănă desbinări între frați.

Ferește-te de adulter.

²⁰Păzește, ^rfiule, sfatul părintelui tău, și nu părăsi învățatura munci tale! ²¹^sLeagă-le de a pururea de inima ta, și le prinde în jurul gâtului tău! ²²Și ^tcând vei merge, te vor conduce: Când vei fi culcat, ^uvor veghiă asupra-ți: Când te vei deșteptă, vor vorbi cu tine. ²³^vOăci candelă *este* sfatul meu, și luminează învățatura ei, și muștrările spre

^e Ebr. 4. 12.
^f Cap. 7. 27.
^g Cap. 1. 29.
^h Cap. 1. 25.

ⁱ Mal. 2. 14.
^j Cânt. 2. 9.
^k Cap. 2. 16.
^l O-ea. 7. 2.

Ebr. 4. 13.
^m Ps. 9. 15.
ⁿ Iov 4. 21.

Capit. 6.
^a Cap. 11. 15.
^b Ps. 132. 4.
^c Iov 12. 7.

^d Cap. 24. 33, 34.
^e Cap. 19. 4.
^f Iov 15. 12.
^g Mic. 2. 1.

^h Vers. 19.
ⁱ Ier. 19. 11.
^j 2 Cron. 36. 16.
^k Ps. 18. 27.
^l Ps. 120. 2, 3.

^m Isa. 1. 15.
ⁿ Fac. 6. 5.
^o Isa. 59. 7.
^p Ps. 27. 12.
^q Vers. 14.

^r Efes. 6. 1.
^s Cap. 3. 3.
^t Cap. 3. 23, 14.
^u Cap. 2. 11.
^v Ps. 19. 8.

învățătură *sunt* drumul vieții: 24^x Ca să te păzească de femeia rea. De limba lingușitoare a străineii. 25^y Nu dorî în inima ta frumusețea ei; Și nu lăsa să te prindă prin pleoapele ei. 26 Căci pentru femeie meretrice *ajunge omul* până la pânea cea depe urmă; Căci femeia altuia vânează însăși viața, cea *atât de scumpă omului*. 27 Au poate careva lua foc în sânul său. Fără să-și ardă vestmintele sale? 28 Au poate careva să umble pe cărbuni aprinși. Fără să i-se frigă picioarele? 29 Așa *întâmplesc* celui ce intră la femeia aproapei lui: Tot insul, care o va atinge, nepedepsit nu va rămâne. 30 Furului nu se trece cu vedere. Chiar de fură, ea să se sature, foame fiindu-i: 31 Căci, *de se va prinde*, înșeptit va împoi. *Până și toată averea casei sale o va da*. 32 *Dar* cel ce desfrânează cu femeia altuia *este* fără minte. Și peirea sufletului său va câștiga. 33 Loviri și rușine va suferi. Și ocara lui nu se va șterge. 34 Căci gelozia bărbatului *este* o furie. Și lui nu-i va fi milă *de el* în ziua răsunării. 35 El nu se va uita la nici o răscumpărare. Și nu va primi oricât vei înmulți darurile.

Descrierea ispitirei spre desfrânare și urmările sale nenorocite.

7 Fiule, păzește cuvintele mele, Și ^apăstrează cu tine sfaturile mele! 2 Sfaturile mele ^bpăzește-le, și vei trăi, ^cȘi învățătura mea ca lumina ochiului tău. 3 ^dÎnfășură-le în jurul degetelor tale. Scrie-le pe tabla inimii tale! 4 Zi înțelepciunii: „Fii sora mea!” Și chieamă „amică” mintea. 5 ^eCa să te ferească de femeia altuia, De străina, *care* lingușește cu cuvintele ei. 6 Căci prin fereastra casei mele, Prin gratiele mele privit-am: 7 Și căutat-am între cei proști. Văzut-am între tânări pre un tânăr *fără de minte*. 8 Treceă pe uliță, pe la colțul *casei* unei *asemenea*, Și ațineă drumul ce duce la casa ei: 9 ^gÎn amurg, în seara zilei. În noaptea neagră și intu-

necoasă: 10 Și iacă, o femeie îi *ieși* înainte, *Ca* o meretrice îmbrăcată și cu inima șireată. 11 ^hBună de gură, și fără astâmpăr. *Și* ⁱpicioarele în casă nu-i stăteau: 12 Când în uliță, când în drum, Și la toate colțurile pândind. 13 Ea îl cuprinse, și-l sărută. Și cu frunte nerușinată îi zise: 14 „Daruri de bucurie *am* asupra-mi. Astăzi plătit-am voturile mele. 15 Deaceea ieșitu-ți-am înainte. Să te caut, și te-am găsit! 16 Cu găтели împodobit-am patul meu. Cu așternut de ^jpânzuri de Egipt. 17 Stropit-am patul meu Cu smirnă, aloc și scortîșoară! 18 Vino, să ne îmbătăm cu iubire până dimineața. Cu iubire să ne desfătăm; 19 Căci bărbatul *meu* nu-i acasă, S'a dus în cale îndelungată: 20 Punga cu argint luând în mâna sa, D'abia înainte de lună plină se va înturna acasă.” 21 *Și* l-a atras cu ^kvorbele ei măgulitoare. L-a ademinit ^lcu buzele ei lingușitoare. 22 El degrabă a mers după ea. Cum merge bou la junghiere, Și ca nebunul, *legat* în lanțuri, la pedepsă. 23 Până săgeata îi va străpunge ficatul, Cum pasărea ce se grăbește la laț, Neștiind, că *este întins* asupra vieții sale. 24 Și acum, fiilor, ascultați-mă. Și fiți luători aminte la cuvintele gurei mele: 25 Nici odată inima ta să nu se abată în calea ei: Să nu te rătăcești în cărările ei: 26 Căci ea a făcut pre mulți să cadă răniți de moarte, Și mulți a ucis ea. 27 Calea spre infern *este* casa ei. Duceătoare la cămările morții.

Strigarea și făgăduința înțelepciunii care a fost din vezi la Dumnezeu.

8 Au ^aînțelepciunea nu strigă? Și mintea *nu* face să se audă vocea ei? 2 Pe vârful mălțimilor, pe drum, În respântii stă. 3 Ea strigă la porți, la intrarea cetății. La intrarea în porți: 4 „Către voi, bărbatilor, strig. 5 Și vocea mea *se îndreaptă* la fiii oamenilor: Învățați, proștilor, minte, Nebunilor, faceți-vă înțeleghători cu inimă! 6 As-

^x Cap. 2. 16.
^y Mat. 5. 28.

Capul 7.
^a Cap. 2. 1.
^b Isa. 55. 3.

^c Deut. 32. 10.
^d Deut. 6. 8.

^e Cap. 2. 16.
^f Cap. 6. 32.

^g Iov 24. 15.
^h Cap. 9. 13.

ⁱ 1 Tim. 5. 13.
^j Tit. 2. 5.
^k Isa. 55. 3.

^k Cap. 5. 3
^l Ps. 12. 2.

Capul 8
^a Cap. 1. 20.

cultați-mă, căci ^blucruri mărete voi vorbi. Și din buzele mele dreptate voi scoate. 7 Căci gura mea adevăr va vorbi. Și fărădelegea în uriciune *va fi* buzelor mele. 8 Cu dreptate *vor fi* toate cuvintele gurei mele. Și nimic răsucit sau strâmb în ele nu *va fi*; 9 Toate *vor fi* netede celui cu pricepere. Și drepte celor ce au câștigat știință: 10 Primiți învățătura mea, și nu argint. Și știința mai bine decât aurul ales! 11 ^cCăci înțelepciunea mai bună *este* decât mărgăritarele, Și toate cele de dorit cu ea nu pot să se asemene. 12 Eu, înțelepciunea, cu mintea locuesc, Și planurile cele mai iscusite descoper. 13 ^dTemerea de Domnul *este* a uri răul; ^eMândria și sumeția, Reaua purtare și ^fgura rea le urăsc. 14 Al meu *este* sfatul și iscusința; Eu *sunt* mintea, ^gla mine *este* puterea. 15 ^hPrin mine domnesc regii; Și domnii proclamă dreptatea: 16 Prin mine domnesc domnitorii. Și cei mari: toți judecătorii pământului; 17 ⁱEu iubesc pre cei ce mă iubesc. Și ^jcei ce mă caută de timpuriu, mă găsesc; 18 La mine *sunt* ^kaverea și onoarea, Bunurile statornice și fericirea. 19 Mai bun *este* ^lfructul meu decât aurul cel mai curat. Și câștigul meu *mai bun este* decât argintul cel mai ales. 20 Pe cărarea dreptății umblu. În calea judecății; 21 Ca să dau în moștenire bunuri statornice celor ce mă iubesc. Și să le umplu tezaurile lor. 22 ^mDomnul m'a zidit la începutul căilor sale. Înaintea lucrurilor sale, de demult. 23 ⁿDin veci doamnă am fost. Din început, înainte de a fi pe pământ. 24 Născută am fost, când adâncurile încă nu erau. Nici izvoarele încărcate cu apă. 25 ^oMai înainte de ce s'au înfipt munții. Înainte de colini am fost născută: 26 Când încă nu făcuse pământul și câmpiile, Nici începutul pulberii lumii. 27 Când gătia cerurile, acolo *eram*, Când

el trăgea cercul în jurul adâncurilor; 28 Când întăria nourii de sus. Și întăriri făcea adâncului: 29 ^pCând puneă mării așezământ. Ca apele *ei* să nu treacă preste țărnișurile ei, ^qȘi tari făcea temeliiile pământului: 30 ^rAtuncia lângă el eram, *ca un înfiat al său*, ^sBucuria *sa* de toate zilele, veselindu-mă pururea înaintea feței sale. 31 Și mă plăceam în lumea pământului său, Și ^tplăcerile mele *erau* cu fiii oamenilor. 32 Și acum, fiilor, ascultați-mă. Căci fericiți *vor fi* *cei ce* vor păzi căile mele! 33 Ascultați învățătura, și fiți înțelepți. Și n'o lăpădați. 34 Fericit *este* omul, care ascultă de mine, Veghiând la ușile mele în toate zilele, Păzind pragurile ușilor mele. 35 Căci cel ce mă găsește, viață găsește. Și bunăvoința Domnului câștigă; 36 Dar cel ce păcătuiește asupra-mi, neajuns sufletul său face: Toți cei ce mă urăsc, iubesc moartea.“

Strigarea prietenoasă a înțelepciunii.

9 ^aZidit-a înțelepciunea casa sa, Tăiat-a cei șapte stâlpi ai ei: 2 ^bJunghiat-a vitele sale, ^cDres-a vinul ei, și întins-a masa sa; 3 Selavele ei ^dtrimis-a; ^eEa strigă de ^fpe culmile locurilor înalte ale cetății, *zicând*: 4 ^g„Cel neînțelept abată-se *aicia!*“ Celui fără de minte zice: 5 ^h„Veniți, mâncați din pâinea mea. Și beți din vinul dres de mine: 6 Lăsați neînțelepciunea și veți trăi. Și umblați pe calea minții.“ 7 Cel ce învață pre luătorul în răs, rușine își câștigă, Și cel ce muștră pre cel nelegiuit, pată. 8 ⁱNu muștră pre luătorul în răs, ca să nu te urască. ^jMuștră pre cel înțelept și el te va iubi. 9 Dă *sfat* celui înțelept și mai înțelept se va face; Arată celui drept ^kși va adăugi a învăța. 10 ^lÎnceputul înțelepciunii *este* temere de Domnul, Și știința celui Sfânt *este* priceperea: 11 ^mCăci prin mine zilele tale se vor înmulți. Și ți-se vor adăugi anii de viață. 12 ⁿDe ești înțelept, pen-

δ Cap. 22. 20.
ε Ιov 28. 15. etc.
δ Cap. 16. 6.
ε Cap. 6. 17.
ζ Cap. 4. 24.

q Eccl. 7. 19.
h Dan. 2. 21.
i Ioan 14. 21.
j Iac. 1. 5.

k Mat. 6. 33.
l Cap. 3. 14
m Ioan 1. 1.
n Ps. 2. 6.

o Ιov 15. 7, 8.
p Fac. 1. 9, 10.
q Ιov 38. 4.
r Ioan 1. 1, 2, 18.

s Col. 1. 13.
t Ps. 16. 3.
—
Capul 9.
a 1 Pet. 2. 5.

b Mat. 22. 3. etc.
c Vers. 5
d Rom. 10 15.
e Cap. 8. 1, 2.
f Vers. 14.

g Mat. 11. 25.
h Ioan 6. 27
i Mat. 7. 6.
j Ps. 141. 5.
k Mat. 13. 12.

l Ιov 28. 28.
m Cap. 3. 2, 16.
n Ιov 35. 6, 7.
—

tru tine însuți înțelept ești. Și *de* ești derăzător, singur vei suferi. 13 Femeia ne bună, cea bună de gură, *E* fără înțelegere și nu știe nimic. 14 Ea s'așează în ușa casei sale, Pe scaun, în locurile înalte ale cetății. 15 Ca să chieime pre trecătorii depe drum. Cari merg drept în drumul lor, *zicându-le*: 16 „Cel prost abată-se aicia:“ Și celui fără de minte îi zice: 17 „Dulce este apa furată, Și pâinea *luată* pe ascuns plăcută.“ 18 Și el nici știe, că acolo *sunt* umbrele morții. Și că cei chemați de ea *sunt* în adâncul mormântului.

Binecuvântarea dreptății, blestemul păcatului.

10 Proverbele lui Solomon: ^a Fiul înțelept face bucurie părintelui său, Iar fiul nărod *este* întristare mamei sale. 2 ^b Nimic nu folosese tezaurele nedrepte, ^c Dar dreptatea mântuiește de moarte. 3 ^d Domnul nu lasă să flămânzească sufletul celui drept, Dar respinge pofta celor răi. 4 ^e Mâna leneșă sărăcește, Iar ^f mâna celor harnici se înavuțește. 5 Fiul înțelept adună de cu vară, Iar cel ce doarme pe *timpul* culesului *este* ^g fiu aducător de rușine. 6 Binecuvântări *sunt* pe capul celui drept, Iar ^h gura celor nelegiuți ascunde nedreptate. 7 ⁱ Amintirea dreptului *rămâne* în binecuvântare, Iar numele celor nelegiuți va putrezi. 8 Cel cu inima înțeleaptă primește sfaturile, ^j Iar cel cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncă. 9 ^k Cel ce merge în neprihănire, în siguranță umblă, Iar cel ce strâmbătește căile sale va fi cunoscut. 10 ^l Cel ce face din ochin aduce scârbă, ^m Și cel cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncă. 11 ⁿ Gura dreptului *este* izvorul vieții, Iar ^o gura celor nelegiuți ascunde nedreptate. 12 Ura scornește sfadă, Iar ^p iubirea tănuște toate păcatele. 13 Înțelepciunea se găsește în buzele celui cuminte, Dar ^q varga *este* pentru spinarea celui lipsit de minte. 14 Înțeleptii as-

cund știința lor, Iar ^r gura celui nesocotit *este* o ruină apropiată. 15 ^s Averele avutului *este* cetatea cea tare a sa, Ruina săracilor *este* sărăcia lor. 16 Lucrarea dreptului *duce* la viață, Iar câștigul celui rău la păcat. 17 Pe calea vieții *umblă* cel ce păzește învățătura, Iar cel ce nesocotește mustrarea, se rătăcește. 18 Cel ce tănuște ura, *are* buze mincinoase, Și ^t cel ce răspândește vorbirea de rău *este* nebu. 19 ^u În vorba multă greșelile nulipseșe, Iar ^v cel ce-și stăpânește buzele sale *este* înțelept. 20 Limba celui drept *este* ca argintul cel mai ales, Iar inima celor nelegiuți puțin *lucru* *este*. 21 Buzele dreptului pre mulți îi pase, Iar cei nesocotiți mor din lipsă de minte. 22 ^x Binecuvântarea Domnului, ea înavuțește, Și grija nimic nu adauge la ea. 23 ^y Precum nesocotitului îi *este* bucurie a face rele, *Așa* este înțelepciunea celui cuminte. 24 ^z De ce se teme răul, i-se va întâmplă, Dar ^a dreptilor *Dumnezeu* dorința lor o împlinește. 25 Precum treee furtuna, ^b așa cel nelegiuit nu va mai fi, Dar ^c cel drept *este* pe temelia de veci. 26 Precum dinților oțatul și ochilor tumul, *Așa* *este* leneșul pentru cei ce-l trimit. 27 ^d Temerea de Domnul înmulțește zilele, Iar ^e anii celor nelegiuți se scurtează. 28 ^f Așteptarea dreptilor *este* bucurie, Iar speranța nelegiuților va pieri. 29 Călea Domnului *este* scăpare celui fără de prihană, ^g Dar ruină făcătorilor de rele. 30 ^h Dreptul nici odată nu se va clăti, Iar nelegiuții nu vor locui pământul. 31 Gura dreptului scoate înțelepciune, Iar limba răsvrăitoare se va stărpi. 32 Buzele celui drept cumose bunăvoința, Iar gura nelegiuților *nu-i decât* răsvrăitoare.

Fericirea curvoșilor, nenorocirea răilor.

11 ^a Cumpăna amăgitoare *este* uriciune Domnului, Iar greutatele depline îi *sunt* plăcute. 2 ^b De vine înmândrirea, vine și rușinea, Iar cu cei modești *este*

Capul 10.
a Cap. 15. 20.
b Ps. 49. 6, etc.
c Dan. 4. 27.
d Ps. 10. 14.

e Cap. 12. 24.
f Cap. 13. 4.
g Cap. 12. 4.
h Est. 8. 8.
i Ps. 9. 5. 6.

j Vers. 10.
k Ps. 23. 4.
l Cap. 6. 13.
m Vers. 8.
n Ps. 37. 30.

o Ps. 107. 42.
p 1 Cor. 13. 4.
q 1 Pet. 4. 8.
r Cap. 26. 3.
s Cap. 18. 7.

t Tim. 6. 17.
u Ps. 15. 3.
v Ecl. 5. 3.
w Iac. 3. 2.
x Fac. 24. 35.

y Cap. 14. 9.
z Iov 15. 21.
a 1 Ioan 5. 14, 15.
b Ps. 37. 9, 10.
c Ps. 15. 5.

d Cap. 9. 11.
e Iov 15. 32, 33.
f Iov 8. 13.
g Ps. 1. 6.
h Ps. 37. 22, 29.

Capul 11.
a Lev. 19. 35, 36.
b Dan. 4. 30, 31.

înțelepciunea. 3^c Neprihănirea celor onești, ea îi conduce, Iar viclenia celor vânzători îi strică. 4^d Nimic nu folosește avuția în ziua mâniei, Iar^e dreptatea mântuie de moarte. 5 Dreptatea celui fără prihană dreaptă face ealea lui. Iar^f nelegiuitul în chiar nelegiuirea sa va cădea. 6 Dreptatea celor onești îl mântuie. Iar cei vânzători *chiar* în lăcomia lor se prind. 7^g Cu moartea omul rău pierde și așteptarea sa. Și speranța făcătorilor de rele va pieri. 8^h Dreptul se mântuie din nevoi; Și nelegiuitul vine în locul său. 9ⁱ Fățarnicul pierde pre aproapele său cu gura sa, Dar scapă-vor de ea prin înțelepciunea lor cei drepti. 10^j De fericirea dreptilor se bucură cetatea, Și la peirea nelegiuitorilor se face cântări de bucurie. Cetatea se înalță prin binecuvântarea celor onești. 11^k Dar se surpă prin gura celor nelegiuți. 12 Cel ce defaimă pre aproapele său este fără de minte, Iar eumintele tace. 13^l Vorbitorul de rău descopere secretele, Iar cel cu minte credincioasă ascunde lucrul. 14^m Unde nu este conduecre, poporul cade, Iar mântuirea vine dela mulțimea celor cu bunsfat. 15ⁿ Rău foarte ajunge cel ce se pune chezaș pentru un străin, Iar cel ce urăște darea de mână, este în siguranță. 16° Femeia plăcută capătă onoare. Și cei puternici capătă averi. 17^p Omul milos șișei face bine, Iar cel crud carnea sa însăși o chinuște. 18 Nelegiuitul își dobândește câștig amăgitor, Iar^q cel ce seamănă dreptate, plată sigură. 19 Precum dreptatea duce la vicață, Așa cel ce urmărește răul merge la moarte. 20 Uriciuni sunt Domnului cei cu inimă înrăutățită. Dar bineplăcuți îi sunt cei ce umblă în neprihănire. 21^r Din neam în neam cel rău nu va rămâne nepedepsit, Iar^s semănta celor drepti se va mântui. 22 Inel de aur în râtul porcului, Este femeia frumoasă fără de minte. 23 Do-

rința dreptilor nu este decât bună, Așteptarea reilor, ^tmânia. 24 Unul ^uîmparte, și mai avut încă se face, Altul oprește mai mult decât se cuvine, dar *numai* spre lipsa sa. 25^v Sufletul binefăcător se îngrășă. ^xȘi cel ce adăpă, însuși se va adăpă. 26^y Cel ce oprește grânele, pre acela îl blestemă poporul, Dar ^zbinecuvântare este pe capul celui ce te vinde. 27 Cel ce caută cele bune, bunăvoință capătă, ^aIar cel ce caută rele, rău i-se va întâmplă. 28^b Cel ce se crede în avuția sa, cădea-va. Dar^c ca frunza vor inverzi cei drepti. 29 Cel ce chinuște casa sa ^dvânt va stăpâni. Și cel nesocotit va ajunge selavul celui înțelept cu inima. 30 Fructul dreptului este pom al vieții, Și^e cel ce câștigă inimele, înțelept este. 31^f Iacă, dreptului i-se va răsplăti pe pământ. Cu cât mai mult, încă nelegiuitului și păcătosului.

Purtarea înțeleptului și a prostului.

12 Cel ce iubește poava, iubește știința, Iar cel ce urăște mustrarea, prost rămâne. 2^a Cel bun află bunăvoința dela Domnul, Iar pre omul uelcitor de rele îl condamnă. 3 Nimenea nu se va întări prin nelegiuire. Dar^b rădăcina dreptilor nu se va elăti. 4^c Femeia virtuasă este coroana bărbatului său. Iar cea aducătoare de rușine este^d ca putregaiul în oasele lui. 5 Gândurile dreptilor *șintese* la dreptate, Iar sfaturile nelegiuitorilor la înșelăciune. 6^e Vorbele nelegiuitorilor sunt la pândă sângelui, ^fIar gura celor onești îi va scăpă. 7^g Nelegiuitorii se răstoarnă, și nu mai sunt, Iar casa dreptilor va stă. 8 După a sa minte se laudă bărbatul, ^hIar cel ce are inimă înrăutățită, spre dispreț va fi. 9ⁱ Mai bun este *acela* ce nu se fălește, și are selav, ^jDecât cel ce face pre mândru, și n'are pâne. 10 Dreptul știe până și trebuințele animalelor sale, Iar inima nelegiuitorilor este crudă. 11^k Cel ce lucrează ogorul său, se va sătura de pâne;

c Cap. 13. 6.
d Zef. 1. 18.
e Fac. 7. 1.
f Cap. 5. 22.
g Cap. 10. 28.
h Cap. 21. 18.

i Iov 8. 13.
j Est. 8. 15.
k Cap. 23. 8.
l Lev. 19. 16.
m 1 Reg. 12. 1.
etc.

n Cap. 6. 1.
o Cap. 31. 30.
p Mat. 5. 7.
q Osea. 10. 12.
r Iac. 3. 18.
s Cap. 16. 5

t Ps. 112. 2.
u Rom. 2. 8. 9
v Ps. 112. 9.
w 2 Cor. 9. 6, 7.
x 9. 10.
y Mat. 5. 7.

z Amos. 8. 5. 6.
a Iov 29. 13.
b Est. 7. 10.
c Iov 31. 24.
d Ps. 1. 3.
e Ier. 17. 8.

f Ecl. 5. 16.
g Dan. 12. 3.
h 1 Pet. 4. 17, 18.

Orput 12.
a Cap. 8. 35.
b Cap. 10. 25.
c 1 Cor. 11. 7.
d Cap. 14. 30.
e Cap. 1. 11 18.

f Cap. 14. 3.
g Ps. 37. 36, 37.
h 1 Sam. 25. 17.
i Cap. 13. 7.
j Deut. 25. 4.
k Fac. 3. 19.

Iar cel ce umblă după deșertăciuni, ^leste lipsit de minte. 12 Nelegiuitul dorește întărirea răilor. Iar rădăcinele dreptilor dau *accestora* tăria lor. 13^m Este o cursă rea în păcatul buzelor. ⁿIar dreptul va ieși din strâmtorare. 14° Sătură-se-va omul de bunuri cu însuși fructul gurei sale, ^pși dă-se-va omului plata mânelor sale. 15^q În ochii nebunului dreaptă este calea sa. Dar cel ce ascultă sfatul, este înțelept. 16^r Nesocotitul pe dată își vedește mânia sa. Iar cel cu minte ascultă ocară. 17^s Cel ce mărturisește adevărul, dă mărturie drepte. Iar marturul mincinos înșelăciune. 18^t Vorbele unora sunt ca loviturile de sabie. Iar limba înțelepților este vindecare; 19 Buză adevărului în vezi se va întări. ^uIar limba minciunei numai o clipă. 20 Înșelăciune au în inimă cei ce urzesc rele. Iar cei ce sfătuesc la pace, simt bucurie. 21 Celui drept nici un rău nu i-se va întâmpla, iar cei nelegiuiți se vor covârși de nenorociri. 22^v Ūriceiune sunt Domnului buzele mincinoase. Iar aceia ce lucrează cu credincioșie, sunt plăcerea lui. 23 Omul cu minte ascunde știința. Iar inima nebunilor proclamă nebulnia lor. 24 Mâna celor bariici domnește. Iar cea leneșă plătește dare. 25 Întristare în inimă pleacă pre om, și cuvântul bun îl veselește. 26 Cel drept conduce și pre aproapele lui. Iar calea nelegiuiților îi răfăcește. 27 Leneșul nici nu frige ceea ce a vănat: Bun scump omului este hărnicia. 28 Pe cărarea dreptății este viața. Și calea cărării sale nu duce la moarte.

Urmare mai departe a descrierii purtării înțelepte și smintite.

13 Fiul cel înțelept ascultă învățătura părintelui. ^aIar cel derăzător nici mustrări nu ascultă. 2^b Cel bun mănăncă din fructele gurei sale. Iar sufletul celor fără credincioșie, silnicie. 3^c Cel ce-și păzește gura sa viața și-o păzește. Iar cel ce ească prea tare buzele sale, dărăpănare își pregătește. 4^d Sufletul

leneșului dorește dar nimic nu *capătă*. Iar sufletul celor bariici se satură. 5 Cuvântul minciunei îl urește cel drept. Iar cel nelegiuit cășunează rușine și ocară. 6^e Dreptatea păzește pre cel fără prihană în calea sa. Iar răutatea pierde pre cel păcătos. 7^f Cutare se dă de avut, nimica *având*. Și cutare se dă de sărac, averi mari *având*. 8 Unora averea lor nu le *scrrește* decât spre răscumpărarea vieții. În timp ce săracul nici n'aude amenințări. 9 Lumina dreptilor arde bine. ^gIar candela celor nelegiuiți se va stinge. 10 Mândria n'aduce decât certe. Iar cu cei ce primesc sfaturi este înțelepciunea. 11^h Avera cu înșelăciune *căștigată* scade. Iar cel ce o adună cu mâna sa o va înmulți. 12 Așteptarea îndelungată îmbolnăvește inima. Iar ⁱdorința împlinită este pom al vieții. 13 Cel ce nu bagă în seamă cuvântul, ruinase-va. Iar cel ce se teme de poruncă, răsplăti-se-va. 14^k Învățătura înțeleptului este un izvor al vieții. Ce-l depărtează dela ^llațurile morții. 15 Înțelegerea bună face pre om plăcut. Dar calea celor fără credincioșie este aspră. 16^m Toate le face cu minte cu știință. Iar nebuul dă de gol nebulnia sa. 17 Trimisul fărădelege cădea-va în nenorocire. Iar ⁿsolul credincios aduce vindecare. 18 Sărăcia și ocară vor *lovî* pre cel ce lapadă învățătura. Iar ^ocel ce se folosește de mustrări se va mări. 19 *Toată* ^ppofta împlinită este dulce sufletului. Deci urât este nebunilor de a se lăsa de rele. 20 Cel ce umblă cu înțelepții, înțelept va fi. Iar cel ce se însoțește cu nebunii, nebun va fi. 21^q Pre păcătoși îi urmărește răul. Iar pre drepți îi răsplătește binele. 22 Cel bun lăsa-va moștenirea fiilor săi. Iar ^ravera păcătosului păstrase-va pentru cel drept. 23 Buate multe sunt în țarina săracilor. Dar răpește-se avuția prin nedreptate. 24 Cel ce cruță vârga sa, urește pre fiul său. Iar cel ce iubește, îl ceartă de timpuriu. 25 Cel

^l Cap. 6. 32.
^m Cap. 18. 7.
ⁿ 2 Pet. 2. 9.
^o Cap. 13. 2.

^p Isa. 3. 10, 11.
^q Luc. 18. 11.
^r Cap. 29. 11.
^s Cap. 14. 15

^t Ps. 57. 4.
^u Ps. 52. 5.
^v Apoc. 22. 15.

Capul 13.
^a 1 Sam. 2. 25.
^b Cap. 12. 14
^c Iac. 3. 2.

^d Cap. 10. 4.
^e Cap. 11. 3, 5, 6.
^f Cap. 12. 9
^g Iov. 18. 5, 6

^h Cap. 10. 2.
ⁱ Vers. 19.
^j 3 Cron. 36. 16.
^k Cap. 10. 11.

^l 2 Sam. 22. 6.
^m Cap. 12. 23.
ⁿ Cap. 25. 13.
^o Cap. 15. 5, 31.

^p Vers. 12.
^q Ps. 39. 10.
^r Iov. 27. 16, 17.

drept mănâncă până la săturarea sufletului său. Dar lipsă va suferi pântecul celor nelegiuți.

Laudă înțelepciunii adevărate în viața omenească.

14 Toată ^a femeia înțeleaptă ^b zidește casa sa. Iar cea ne bună o surpă cu însăși mâinile sale. **2** Cel ce cu dreptate se poartă, teme-se de Domnul. ^c Iar cel, ale cărui căi strâmbe *sunt*, îl nesocotește. **3** Chiar gura nesocotitului *este* vargă pentru mândria sa, ^d Iar buzele înțelepților îi păzesc. **4** Unde nu *sunt* boi, ieslele curate *sunt*. Dar mult câștig se scoate din puterea bouului. **5** ^e Martorul credincios nu minte. Dar martorul mincinos minciuni spune. **6** Dărâzătorul caută înțelepciunea, dar nu o găsește. Iar ^f celui cu știință la îndemână îi *este*. **7** Depărtează-te de nebun. Căci nu vei afla *la dânsul* buzele științei. **8** Înțelepciunea celui cuminte *este* d'a înțelege calea sa, Iar nebunia nebunilor îi amăgește. **9** ^g Cei nesocotiți glumesc cu păcatele. Dar între cei onești *este* bunăvoință. **10** Inima singură știe întristarea sa, Și în bucuria ei nu se amestecă un străin. **11** ^h Casa celor nelegiuți dărâmă-se-va, Dar cortul celor drepti va înflori. **12** ⁱ Sunt căi ce drepte se par omului *că sunt*, Iar ^j la urmă *arată-se* căi *conducătoare* la moarte. **13** Chiar în mijlocul răsului se măhnește inima, Și ^k sfârșitul acelei bucurii *fi-va* întristarea. **14** Cel cu inimă abătută *dela* Domnul ^l sătură-se-va de căile lui, Și omul cel bun din *eeeace* *este* în el. **15** Prostul crede toate vorbele, Iar cel cuminte ia seamă la pașii săi. **16** ^m Înțeleptul se teme și se depărtează de rău. Dar nebunul se îngâmfează și este fără temere. **17** Cel iute la mânie face prostii. Și bărbatul viclean este urât. **18** Cei proști moștenesc prostii. Dar cei cumiți se cunună cu știință. **19** Răii se pleacă celor buni, Și cei nelegiuți înaintea porților celui drept. **20** ⁿ Să-

racul urât este chiar și aproapei său. Dar număroși *sunt* amicii celui avut. **21** Cel ce despretuește pre aproapele său păcătuește, ^o Iar acela ce se îndură de cei săraci *este* fericit. **22** Au nu se ră-tăcesc cei ce urzesc rele? Dar iubire și credincioșie *este* partea celor ce se gândesc de bine. **23** În tot lucrul este câștig, Dar bolboroseala buzelor *aduce* numai lipsă. **24** Cunună înțelepților *este* avuția lor, Dar nebunia nebunilor nebunie *rămâne*. **25** ^p Martorul adevărat mântuie suflete, Dar cel mincinos minciuni spune. **26** În temere de Domnul *este* siguranță tare. Și fiilor săi fi-va el adăpost. **27** ^q Temerea de Domnul *este* izvorul vieții, Ce depărtează pre om de lațurile morții. **28** Măreția regelui *stă* în mulțimea poporului, Și peirea domnilor în lipsă de popor. **29** ^r Cel târziu la mânie cu multă minte *este*, Iar cel iute la mânie înaltă nebunia. **30** Inima sănătoasă *este* viața corpului. Dar ^s pisma ^t putrezirea oaselor. **31** ^u Cel ce apasă pre sărac, batjocorește pre ^v Făcătorul său, Dar cel ce se îndură de cel lipsit, îl mărește. **32** În însăși răutatea sa va fi aruncat cel nelegiuit, Dar ^x dreptul aveă-va speranță *chiar* și la moartea sa. **33** În inima celui priceput zace înțelepciunea, Dar ^y *ce este* în pieptul nebunului se va ști. **34** Dreptatea ridică pre popor, Dar păcatul *este* rușinea națiunilor. **35** ^z Bunăvoința regelui, partea sclavului cuminte *este*, Dar *asupra* celui ce face rușine, mânia sa.

Înțelepciunea aduce cu sine fericire. Nebunia și păcatul aduce nenorocire.

15 ^a Răspunsul blând înlătură mânia. Iar ^b cuvântul aspru întărește mânia. **2** Limba înțelepților plăcută face știința. ^c Dar *din* gura nebunilor nebunia izvo-rește. **3** ^d În tot locul *sunt* ochii Dom-nului. Văzând pre cei răi și pre cei buni. **4** Limba *inbitoare* de pace *este* un pom al vieții, Iar răutatea în ea *face* spărtură sufletului. **5** ^e Nesocotitul nesocotește

Capul 14.

^a Cap. 24. 3.

^b Rut. 4. 11.

^c Iov 12. 4.

^d Cap. 12. 6.

^e Esod. 20. 16.

^f Cap. 8. 9.

^g Cap. 10. 23

^h Iov 8. 15.

ⁱ Cap. 16. 25.

^j Rom. 6. 21.

^k Cap. 5. 4.

^l Cap. 1. 31.

^m Cap. 22. 3.

ⁿ Cap. 19. 7.

^o Ps. 41. 1.

^p Vers. 5.

^q Cap. 13. 14.

^r Cap. 16. 32.

^s Ps. 112. 10.

^t Cap. 12. 4.

^u Cap. 17. 5.

^v Iov 31. 15, 16.

^x 2 Tim 4. 18.

^y Cap. 12. 16.

^z Mat 24. 45, 47.

Capul 15.

^a Judc. 8. 1, 2, 3.

^b 1 Sam. 25. 10.

etc.

^c Vers. 28.

^d Iov 34. 21.

^e Cap. 10. 1.

învățătura părintelui, / Iar cel ce ia aminte la muștrări cuminte se face. 6 In casa dreptului *este* un mare tezaur. Dar in venitul celui nelegiuit este neodihna. 7 Buzele înțelepților răspundesc știință. Dar inima neburilor nedreptate. 8 *Jertfa* celor nelegiuiți *este* uriciune Domnului. Dar ruga celor drepti plăcere sa. 9 Uriciune *este* Domnului calea nelegiuitului. Dar pre cel ce ^hurmează dreptatea il iubește. 10 ⁱGrea se pare pedeapsa pentru cel ce părăsește calea cea dreaptă, *Și j* cel ce urăște muștrarea, va muri. 11 ^kInfernul și adâncul *sunt* inaintea Domnului. Cu cât mai mult ^linimile fiilor oamenilor! 12 ^mDerăzătorul nu iubește să fie muștrat. Cu cei înțelepți el nu merge. 13 ⁿInima voioasă înveselește fața. Dar ^oprin tristetea inimei se trânge sufletul. 14 Inima înțelegătoare caută știință. Dar gura neburilor paște neburia. 15 Toate zilele apăsătorului *sunt* rele. ^pDar o inimă voioasă *este* un ospăț neintrerupt. 16 ^qMai bine *este* puținul cu temerea Domnului. Decât multe tezaure și neodihna cu dansele. 17 ^rMai bun *este* un prânz de legume cu iubire. Decât un bou îngrășat și ură cu dânsul. 18 ^sOmul mândros întârâtă svezile. Dar cel târziu la mândrie potolește cearta. 19 ^tDrumul leneșului *este* ca un gard de spini. Iar cărarea celor drepti *ca* calea bătută. 20 ^uFiul înțelept înveselește pre părintele său. Iar omul nebun nesocotește pre muma sa. 21 ^vNebunia *este* bucuria celui fără de minte, ^xDar bărbatul cuminte merge drept pe drumul său. 22 ^yUnde nu *este* sflat. planurile se nimicesc. Dar prin multa sfātuire se întăresc. 23 Omul are bucurie de răspunsul gurei sale. Și ^zun cuvânt la timpul său. cât de bun *este!* 24 ^aCalea vieții merge tot in sus pentru cel înțelept. Ca să se depărteze de infernul de jos. 25 ^bCasa mândrilor o surpă Domnul. Dar ^chotarul văduvei

il întărește. 26 Cugetele celui rău *sunt* uriciune Domnului. Dar *jertfele* cele mai curate *sunt* cuvinte plăcute. 27 Cel ce capătă câștig nedrept. turbură casa sa. Iar cel ce urăște mituirea va trăi. 28 Inima dreptului gândește *ce are* să răspundă. Dar *diu* gura nelegiuiților izvoresc cele rele. 29 Departe *este* Domnul de cei nelegiuiți. Dar ruga celor drepti o ascultă. 30 Lumina ochilor înveselește inima: Și știrea bună ingrașă oasele. 31 Urechea ce ascultă muștrarea *dătătoare* de viață. Între înțelepți va petrece. 32 Cel ce lapadă învățătura urește sufletul său. Iar cel ce ascultă muștrări capătă minte. 33 Temerea de Domnul *este* o învățătură a înțelepciunii. Și înainte de mărire *este* umilinta.

Dumnezeu vede faptele oamenilor.

16 ^aCugetele inimei ale omului *sunt*, ^bDar dela Domnul *vine* răspunsul limbei. 2 ^cÎn ochii omului toate căile sale *sunt* curate. Dar ^dDomnul cumpănește spiritele. 3 ^eTrebile tale încred-le Domnului. Și *astfel* planurile tale tari vor fi. 4 ^fDomnul toate le-a făcut *așa*, ca să răspundă una alteia. 5 ^gȘi chiar pre cel nelegiuit pentru ziua de nenorocire. 6 ^hUriciune *este* Domnului tot *cel ce are* inimă îngâmfată. ⁱDin neam in neam nu vor rămânea nepedepsiți. 7 ^jPrin iubire și adevăr se ispășește vinovăția. Și ^ktemerea de Domnul este fereirea de rău. 8 ^lDomnul de are plăcere de căile unui om. El și pre înamicii săi îi împacă cu dânsul. 9 ^mMai bun *este* puținul cu dreptate. Decât multul câștig cu nedrept. 10 ⁿInima omului cugetă la căile sale. ^oDar Domnul îndreaptă pașii săi. 11 ^pHotărâre dumnezească *fie* pe buzele regelui. Și la judecată gura sa să nu păcătuească. 12 ^qCântarul și cumpăna dreaptă ale Domnului *sunt*. Toate greutatele lucrul său *sunt*. 13 ^rUriciune *fie* regilor a face nelegiuire. Căci ^sprin dreptate se întărește tronul.

^f Cap. 13. 18.	^k Iov 26. 6.	^p Cap. 17. 22.	^u Cap. 10. 1.	^a Filip. 3. 20	^b Mat. 10. 19, 20.	^f Rom. 11. 36.	^k Cap. 14. 16.
^g Ier. 6. 20.	^l Papt. 1. 24.	^q Ps. 37. 16.	^v Cap. 10. 23	^b Cap. 12. 7.	^g Iov 21. 30.	^g Iov 21. 30.	^l Ps. 37. 16.
^h Amos. 5. 12.	^m 2 Tim. 4. 3.	^r Cap. 17. 1	^x Efes. 5. 15.	^c Cap. 21. 2.	^d 1 Sam. 16. 7.	^h Cap. 6. 12.	^m Vers. 1.
ⁱ 1 Tim. 6. 12.	ⁿ Cap. 17. 22.	^s Cap. 25. 21.	^y Cap. 11. 11.	^e Ps. 68. 5, 6.	^e Filip. 4. 6.	ⁱ Cap. 11. 21.	ⁿ Ps. 37. 23.
^j 1 Reg. 22. 8.	^o Cap. 12. 25.	^t Cap. 22. 5.	^z Cap. 25. 11.	^f —	^f —	^j Dan. 4. 27.	^o Lev. 19. 36.
^{Cap. 5. 12.}				^{Cap. 16.}	^{Cap. 16.}	¹ Pet. 5. 7.	^p Cap. 25. 5.
				^o Ier. 10. 23.			

13 ^qBuzele drepte *sie* plăcerea regilor. Și pre cel ce vorbește drept să-l iubească. 14 ^rMânia regelui *este* trimisul morții. Dar omul înțelept o va împacă. 15 În lumina feței regelui *este* vicată. Și ^sbunăvoința lui ^tca un nour de ploaie târzie. 16 ^uCâștigarea înțelepciunii cu cât *este* mai bună decât a aurului. Și câștigarea înțelegerii mai bună decât a argintului. 17 Calea bătută a celor drepti *este*. a se întoarce dela rău; Acela își păzește sufletul său. *care* ia aminte la calea sa. 18 ^vMândria merge înaintea dărăpănării. Și măreția înaintea căderii. 19 Mai bine *este* a fi umilit cu cei săraci. Decât a împărți prada cu cei mândri. 20 Cel ce-și ia seamă la vorbă. află bine. Și cel ce se ^xîncerează în Domnul. fericit *va fi*. 21 Cel înțelept cu inima cuminte se numește. Și vorbele plăcute înmulțesc învățătura. 22 ^yMintea *este* un izvor al vieții pentru stăpânul ei. Dar nebunia pedeapsă *este* pentru nebuni. 23 ^zInima înțeleptului face cuminte gura sa. Și înmulțește învățătura pe buzele lui. 24 Fagur de miere *sunt* vorbele plăcute. Dulci pentru suflet și tămăduire oaselor.

25 *Sunt* căi ce se par omului drepte *că sunt*. Iar la urmă arată-se căi *conducătoare* la moarte. 26 Cel ce lucrează. pentru el lucrează. Căci gura lui îl silențe *la lucru*. 27 Omul de nimic nenorocirea *își* sapă. Și pe buzele lui *este* ca un foc arzător. 28 Omul răsvrățitor seamănă sfadă; Și limbutul desbină pre amici. 29 Omul silnic amăgește pre amicul său. Și-l duce pe o cale ce nu *este* bună. 30 El închide ochii săi. ca să eugete răsturnări. Mișcându-și buzele. săvârșește nenorociri. 31 Părul cărunt *este* cunună de onoare: Ea găsi-se-va pe calea dreptății. 32 Cel târziu la mânie *este* mai mare decât un viteaz. Și cel ce știe a stăpâni sufletul său decât cel ce ia o cetate. 33 În sân se aruncă sortul. Dar dela Domnul *vine* toată hotărîrea lui.

Înțelepciune și nebunie, mai ales la vorbire.

17 Mai bună *este* o ^abucată de pâne seacă în pace. Decât o casă plină de cărnuri *pregătite*. cu ceartă. 2 Selavul cuminte va domni preste ^bfiul aducător de rușine. Și cu frații *acestui* va împărți moștenirea. 3 ^cTigaia *este* pentru *lămurirea* argintului. și cuptorul pentru a aurului. Dar Domnul cercetează inimile. 4 Făcătorul de rele pleacă urechea la buze nedrepte. Și mincinosul ascultă limba dărăpănării. 5 ^dCel ce râde de cel sărac își bate joc de Făcătorul său. ^eCel ce se bucură de nenorocirea *altuia*. nu va rămâne nepedepsit. 6 ^fCununa bătrânilor *sunt* fiii fiilor lor. Și fala fiilor părinții lor. 7 Cuvintele alese nu se potrivesc *în gura* nebunului. Cu cât mai puțin vorbele mincinoase *în gura* celor mai mari *ai poporului*. 8 ^gCa o piatră scumpă *este* darul în ochii celui ce-l primește. Ori unde se îndreaptă. isbutește. 9 ^hCel ce tănuște greșelile *altora*. caută iubire. ⁱIar cel ce istorisește lucrul. desbină pre amici. 10 Muștrarea pătrunde mai adânc pre cel cuminte. Decât o sută de lovituri pre cel nebun. 11 Cel rău caută numai răscoală. Dar trimite-se-va asupra-i un sol crud. 12 ^jMai bine să întâmpine pre om o ursoaică. lipsită de puii ei. Decât un nebun în nebunia lui. 13 Cel ce ^krăsplătește binele cu rău. Dela casa aceluia răul nu se va depărta. 14 Începutul sfezei *este* cași când s'ar dà drumul apelor. Deaceea ^lpărăsește cearta. înainte de a se aprinde. 15 ^mCel ce îndreptătește pre cel nelegiuit. și cel ce condamnă pre cel drept. Amândoi uriciume *sunt* Domnului. 16 La ce *servește* prețul în mâna nebunului. Să-și cumpere înțelepciune? ⁿDar îi lipsește mintea! 17 ^oAmicul iubește în tot timpul. Și la nevoie frate se face. 18 ^pLipsit de minte *este* cel ce dă mâna. Cel ce cheazăsește pentru aproapele său. 19 Cel ce iubește cearta. păcatul iubește. ^qCel ce zidește poarta sa prea înaltă.

^q Cap. 14. 35.
^r Cap. 19. 12.
^s Cap. 19. 12.
^t Iov 29. 23.

^u Cap. 8. 11. 19.
^v Cap. 11. 2.
^x Ps. 2. 12.

^y Cap. 13. 14.
^z Mat. 12. 34.

Capul 17.
^a Cap. 15. 17.
^b Cap. 10. 5.
^c Ier. 17. 10.

Mal. 3. 3.
^d Cap. 14. 31.
^e Iov 31. 29.
^f Ps. 127. 3

^g Cap. 15. 16.
^h Cap. 10. 12.
ⁱ Cap. 16. 28.

^k 1 Thes. 5. 15.
1 Pet. 3. 9.
1 Thes. 4. 11.
^l Isa. 5. 23.

^m Cap. 21. 25, 26.
ⁿ Rut. 1. 16.
^o Cap. 6. 1.
^p Cap. 6. 1.
^q Cap. 16. 18.

ruină caută. 20 Cel ce *este* rău de inimă, bine nu află. Și cel ce are ^r limbă suieală, în nenorocire cade. 21 ^s Cel ce naște pe nebun, supărare cu el va avea. Și nici o bucurie nu va avea părintele nebului. 22 ^t Inimă veselă dă sănătate corpului. ^u Iar sufletul frânt seacă oasele. 23 Mituirea din sân o ia cel nelegiuit, Ca să ^v sucească căile judecății. 24 ^x Înțelepciunea *se cetește* în fața celui cumințe, Iar ochii nebului *caută* la marginile pământului. 25 ^y Supărare părintelui său *este* fiul nebun. Și amărăciune celei ce l-a născut. 26 Nu e bine a ^z pedepsi pe cel drept. Nici a bate pe cei mari pentru dreptate. 27 ^a Cel cu știință înfrâncăză cuvintele sale. Și cel cu sânge rece *este* un om cumințe. 28 ^b Chiar când nebunul tace, se socotește înțelept. Și priceput, când închise ține buzele sale.

Prietenia și îngăduința.

18 Omul hursuz caută plăcerea lui. Sfădindu-se în toate trebile. 2 Celui nebun nu-i place cuminția. Ci *manai* descoperirea inimii sale. 3 Când vine cel nelegiuit, vine și disprețul. Și cu fapta de rușine vine ocară. 4 ^a Ape adânci *sunt* cuvintele gurei unui om; ^b Părâu curgător *este* izvorul înțelepciunii. 5 ^c Nu *este* bine a căuta în fața unui nelegiuit, Ca să înfrângi pe cel drept la judecată. 6 Buzele nebului vin în ceartă. Și gura lui cheamă loviturile. 7 ^d Gura nebului *este* ruina lui. Și buzele sale *sunt* latul vieții sale. 8 ^e Cuvintele clevețitorului *sunt* ca mâncările cele alese. Ele se coboară în lăuntru pântecelui. 9 Cel leneș la lucrul său Este / frate cu risipitorul. 10 ^g Turnul cel mai tare *este* numele Domnului: Într'insul va alerga cel drept și va fi ocrotit. 11 ^h Avuția avutului îi *este* cetatea sa cea tare. Și ca un zid înalt în închipuirea sa. 12 ⁱ Înainte de cădere se înalță inima omului, Și înainte de mărire *este* umi-

lință. 13 Cel ce răspunde, ^j înainte de a ascultă. Aceasta nebulie și rușine îi este. 14 Spiritul omului îl susține în neputința sa. Dar pe un suflet zdrobit cine-l poate susține? 15 Inima celui înțelegător câștigă știință. Și urechea înțelepților caută știință. 16 ^k Darul omului îi face loc. Și-l aduce înaintea celor mari. 17 Drept *pare-se* la judecată cel ce vine mai întâi. Dar vine celalalt și-l descoase. 18 Sortul face să conținească certele. El chiar și între cei puternici hotărăște. 19 Un frate injurat *este* mai *gren de vedobândit* decât o cetate tare. Și *certele lor sunt* ca zăvoarele unei înțărături. 20 ^l Din fructul gurei sale se satură corpul fiecărnii. Din venitul buzelor lui se satură. 21 ^m Moartea și viața *sunt* în puterea limbei. De aceea cei ce o iubesc, vor mânca din fructele sale. 22 ⁿ Cel ce a găsit o femeie *vednică*, găsit-a bunuri. Și bunăvoința deia Domnul a câștigat. 23 Cu cereri vorbește săracul. Dar ^o eu asprime răspunde avutul. 24 Cel ce iubește mulți soți, se va ruina. Dar amicul adevărat mai tare decât fratele se lipește de tine.

Sărăcie evvioasă. Paguba smintelii, lenevicii și a bățjocurei.

19 Mai bun ^a este săracul, care umblă în neprihănirea sa. Decât cel cu buze înrăutățite și nebun. 2 Ca sufletul să fie fără prevedere nu *este* bine. Și cel ce se grăbește cu picioarele, face greș. 3 Nebunia omului strâmbătătește calea sa. Și ^b inima lui se aprinde asupra Domnului. 4 ^c Avuția înmulțește numărul amicilor. Dar săracul se desparte *chiar* și de amicul său. 5 ^d Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit. Și *cel ce* spune minciuni nu va scăpa. 6 ^e Mulți lingusesse fața celui darnic. Și ^f fiecare *este* amicul celuiia ce dă daruri. 7 ^g Toți frații săracului îl urăse. Cu cât mai mult ^h se depărtează de dânsul amicii săi! El urmărește făgăduințele *lor*, dar ele nu

^r Iac. 3. 8.

^s Cap. 10. 1.

^t Cap. 12. 25.

^u Ps. 22. 15.

^v Esod. 23. 8.

^x Cap. 14. 6.

^y Cap. 10. 1.

^z Vers. 15.

^a Iac. 1. 19

^b Iov 13. 5.

—

Capit. 18.

^a Cap. 10. 11

^b Ps. 78. 2.

^c Lev. 19. 15.

^d Cap. 10. 14.

^e Cap. 12. 18.

^f Cap. 28. 24

^g 2 S im 22.3.51.

^h Cap. 10. 15.

ⁱ Cap. 11. 2

^j Ioan 7. 51.

^k Fac. 32. 20

^l Cap. 12. 15.

^m Mat. 12. 37.

ⁿ Cap. 19. 14.

^o Iac. 2. 3.

—

Capit. 19.

^a Cap. 28. 6.

^b Ps. 37. 7.

^c Cap. 14. 20.

^d Cap. 6. 19.

^e Cap. 29. 26.

^f Cap. 17. 8.

^g Cap. 14. 20.

^h Ps. 38. 11.

însucană nimic. 8 Cel ce-și dobândește minte, iubește sufletul său. Cel ce păzește cumintia, află bunuri. 9 Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit. Și cel ce spune minciuni va pieri. 10 Nebunului nu-i șade răsfățarea. Cu cât mai puțin sclavului a domni preste mai mari. 11 Mintea omului îl face târziu la mânie. Și fala lui este a trece cu vederea greșelile. 12 Ca mugetul leului este mânia regelui. Dar ca roauă pe iarbă bunăvoința sa. 13 Fiul nebun nenorocire este părintelui său. Și certe femeii o picurătură neîntreruptă. 14 Casă și avere sunt moșteniri dela părinți. Dar femeie cu minte este dela Domnul. 15 Lenea te face a cădea în adormire. Și sufletul leneș va flămânzi. 16 Cel ce păzește porunca, vieța și-o păzește. Dar cel ce nu ia seamă la căile sale, va muri. 17 Cel ce pre săraci miluește, împrumută pre Domnul. Și el îi va răsplăti fapta sa. 18 Pedepsește pre fiul tău, când încă este speranță. Și sufletul tău să nu poftască moartea sa. 19 Cel ce se lasă să cadă în mânie mare, își va purta pedeapsa. Și de vei căuta să-l scoți din ea, încă și mai mult vei mări mânia lui. 20 Ascultă sfatul și primește învățătura, Ca la sfârșitul tău înțelept să ajungi. 21 Multe sunt gândurile în inima omului. Dar numai hotărîrea Domnului se îndeplinește. 22 După plăcerea omului este și mila sa. Și mai bun este săracul decât omul mincinos. 23 Temerea de Domnul duce la vieță. Și cel ce o are, sătul va petrece: de rele nu va fi bătut. 24 Leneșul pune mâna sa în strachină. Dar nici nu o aduce la gura sa. 25 Bate pre batjocoritor. și încă și cel prost se face cuminte. Și muștră pre cel cuminte, și el va veni la înțelegere. 26 Fiul aducător de rușine și ocară, Pradă pre părinte, alungă pre mumă. 27 Păzește-te, fiule, a ascultă învăț-

turi. Cari abat dela cuvintele înțelepciunii. 28 Martorul de nimic își rade de dreptate. Și gura celor nelegiuiți înghite nedreptatea. 29 Pregătite sunt judecățile pentru pedepsirea batjocoritorilor. Și loviturile pentru spinarea nebunilor.

Ferește-te de îmbuibare cu băutură și mâncare.

20 Batjocoritor este vinul și sgomotoasă băutura îmbătătoare. Și cel ce se întrece în ele, nu este înțelept. 2 Ca mugetul leului este spaima de rege, Cel ce se aprinde asupra-i, păcătuiește asupra sa chiar. 3 Mărire este bărbatului a se lăsa de certe, Dar tot nebunul se vără într'ânsele. 4 De teama frigului leneșul nearând, Cerșetorește pela seceriș. dar înzadar. 5 Ca o apă adâncă este sflatul în inima omului. Dar omul cu minte îl scoate din el. 6 Cei mai mulți oameni se laudă cu bunătatea lor. Dar cine va afla pre bărbatul credincios? 7 În neprihănirea sa umblă cel drept. Fericiți fi-vor după dânsul fiii săi. 8 Regele sezând pe tronul judecării. Cu simplă privirea sa risipește tot răul. 9 Cine poate zice: „Curățit mi-am inima; Curățit sunt de păcatul meu?“ 10 Greutatea mare și mică, măsură mare și mică, Amândouă uriciuni sunt Domnului. 11 Cunoaște-se copilul chiar din jocurile sale. De are a fi cu purtare curată și dreaptă. 12 Auzul urechei și văzul ochiului. Domnul pre amândouă le-a făcut. 13 Nu iubi somnul, ca să nu sărăcești, Deschide-ți ochii tăi, și vei avea pâne de ajuns. 14 Rân, rău! zice cel ce cumpără. Dar cum se duce, se laudă eu cumpărătura sa. 15 Este aur și mărgăritare multe sunt. Dar scula cea mai scumpă sunt buzele înțelepte. 16 Ia-i vestmântul. căci a chezășuit pentru un străin. Și pentru femeia străină împlinește-l. 17 Dulce este bărbatului pânea înșelăciunii. Dar

î Cap. 16. 20.
j Vers. 5.
k Cap. 30. 22.
l Iac. 1. 19.
m Cap. 16. 32.
n Cap. 16. 14. 15.
o Osea. 14. 5.

p Cap. 10. 1.
q Cap. 21. 9. 19.
r 2 Cor. 12. 14.
s Cap. 18. 22.
t Cap. 6. 9.
u Cap. 10. 4.
v Luc. 10. 28.

x Ebr. 6. 10.
y Cap. 13. 24.
z Ps. 37. 37.
a Fapt. 5. 39.
b Rbr. 6. 17.
c 1 Tim. 4. 8.

c Cap. 15. 19.
d Cap. 21. 11.
e Deut. 13. 11.
f Cap. 9. 8.
g Cap. 17. 2.
h Iov. 15. 18.

Capul 20.
a Osea 4. 11.
b Cap. 16. 14.
c Cap. 8. 36.
d Cap. 17. 14.
e Cap. 10. 4.

f Cap. 19. 15.
g Cap. 18. 4.
h Luc. 18. 11.
i Ps. 12. 1.
j 2 Cor. 1. 12.
k Ps. 37. 26.

l Vers. 26
m 1 Cor. 4. 4.
n Ioan. 1. 8.
o Deut. 25. 13.
etc.
p Mat. 7. 16.

q Esod. 4. 11.
r Cap. 6. 9.
s Rom. 12. 11.
t Iov. 28. 12. 16.
u 17. 18. 19.
v Cap. 22. 26. 27.
w Cap. 9. 17.

la urmă cu prunziș umple-se gura lui. 18^u Prin consfătuiri se întăresc planurile. ^aDe aceea începe rebelul cu chibzuință. 19^v Vorbitorul de rău descoperă secretele; Cu cel^y limbuit deci nu umblă. 20^z Cel ce blestemă pre părintele său, sau pre muma sa. ^aLumina aceluia stingese-se va în întunecul cel mai negru. 21^b Moștenirea, pentru care cineva s'a prea grăbit la început. ^cLa urmă nu se va binecuvânta. 22^d Nu zice: „Cu rău voim răsplăti!” ^eAșteaptă pre Domnul și el te va ajuta! 23^f Uriciune este Domnului greutatea mare și mică. Și cumpăna înșelătoare nu este bună. 24^g De Domnul sunt îndreptați pașii omului. Căci omul, ce înțelege el din calea sa? 25^h Laț este pentru om a zice eu iuteală: „Sfinte sunt!” Și ^hapoi a cercetă voturile. 26ⁱ Regele înțelept risipește pre cei nelegiuiți. Și poartă roată preste ei. 27^j Lumină a Domnului este sufletul omului. Ea cereacă toate cămările cele din lăuntrul inimii. 28^k Iubirea și adevărul ocrotesc pre rege, Și prin iubire își sprijină tronul său. 29 Fala tânărilor este puterea lor. Și podoaba bătrânilor părul cărunt. 30 Mijloacele de vindecare pentru cel rău sunt bătăile, și vânățiile până la rană.

Promia cerească mână inimile și căile oamenilor.

21 Ca părăiele de apă este inima regelui în mâna Domnului. O îndreaptă ori unde voește. 2^a În ochii omului toate căile sale drepte sunt. ^bDar Domnul cumpănește inimile. 3^c A face dreptate și judecată Mai plăcut este Domnului decât jertfele. 4^d Privire sumeată și inimă îngâmfată: Și candela celor nelegiuiți păcate sunt. 5^e Gândurile celor harnici numai îndestulare aduc. Dar aceluia prea grabnic lipsă numai. 6^f Căstigare de tezaure cu limba înșelăciunii. Nu-i decât o deșertăciune, pre care o vânează cei ce caută moartea. 7 Pre

cei nelegiuiți însăși prădăciunea lor îi răpește. Căci nu voese a face dreptate. 8 Sucit este drumul celui îngreniat de păcate. Dar dreapta este munca celui curat. 9^g Mai bine este a locui în colțul unui acoperiș, Decât într'o casă mare cu o femeie sfădicioasă. 10^h Sufletul nelegiuitului rele poștește: Chiar și amicul său nu află har în ochii lui. 11ⁱ De se va pedepsi cel batjocoritor, atuncia și prostul se va face înțelept: De se va înălța cel drept, atuncia și știința va crește. 12^j Cel Preadrept ia samă la casa nelegiuitului. Și aruncă pre nelegiuiți în nenorocire. 13 Cel ce-și astupă urechea la strigătul săracului, Va chema și el, și nu va fi ascultat. 14^k Darul în ascuns îmblânzește mânia, Și mituirea în sân furia cea mai mare. 15 Bucurie este dreptului de a face drept. ^lDar pierdere făcătorilor de rele. 16 Omul ce se rătăcește din calea înțelepciunii, Liniști-se va în adunarea umbrelor. 17 Cel ce înbește petrecerile, om al lipsei va fi. Cel ce înbește vinul și oleiul, nu se va înavuți. 18^m Răscumpărare va fi cel nelegiuit pentru cel drept. Și vânzătorul pentru cei onești. 19ⁿ Mai bine este a locui în pământ pustiu, Decât cu o femeie sfădicioasă și supărătoare. 20° Tezaure prețioase și oleiu mult sunt în casa înțeleptului. Dar omul nebun le risipește. 21^p Cel ce urmează dreptatea și iubirea, Află viață, fericire și onoare. 22^q În cetatea celor tari întră înțeleptul. Și surpă tăria încrederei lor. 23^r Cel ce-și păzește gura sa și limba sa, Păzește și sufletul său de strămătorări. 24 Derăzător și mândru și îngâmfat este numele aceluia. Ce lucrează cu aprindere de mânie. 25^s Pre leneș îl omor poștele sale. Căci mânele lui nu voese a lucră. 26 Cel lacom toată zina numai în poște o duce. Dar ^tcel drept dă și nu cruță. 27^u Jertfa celor nelegiuiți uriciune este. Cu cât mai vartos

u Cap. 15. 22.	a Iov 18. 5. 6.	e 2 Sam. 16. 12.	j 1 Cor 2. 11.	b Cap. 24. 12.	g Vers. 19.	l Cap. 10. 29.	q Eccl. 9. 14. etc.
r Luc. 14. 31.	b Cap. 24. 20.	f Vers. 10.	k Ps. 101. 1	c 1 Sam. 15. 22.	h Jac. 4. 5.	m Cap. 11. 8.	r Iac. 3. 2.
x Cap. 11. 13.	c Hab. 2. 6.	g Ps. 37. 23.	—	d Cap. 6. 17.	i Cap. 19. 25.	n Vers. 9.	s Cap. 13. 4.
y Rom. 16. 18.	d 1 Tbes. 5. 15.	h Eccl. 5. 4, 5.	Capul 21.	e Cap. 10. 4.	j Mat. 7. 2.	o Ps. 112. 8.	t Ps. 37. 26.
z Mat. 15. 4.	1 Pet. 3. 9.	i Ps 101. 5. etc.	a Cap. 16. 2.	f 2 Pet. 2. 3.	k Cap. 17. 8. 23.	p Cap. 15. 9.	u Ps. 50. 9.

de-l aduc cu gând rău? 28^v Martorul mincinos va pieri. Dar cel ce *vorbește numai ceea ce aude*, vorbește cu isbândă. 29 Omul nelegiuit are căutătură obraznică, Dar cel onest ia aminte la cărările sale. 30^x Nici o înțelepciune, nici o minte, Nici un sfat nu *isbutește* asupra Domnului. 31^y Calul *poate fi* cât de bine pregătit pentru ziua de luptă. Dar ^zbiruința *vine* dela Domnul.

Despre nume bun, cum se dobândește și cum se pierde.

22 Mai de ales *este* un ^anume *bun* decât avuție mare, Și bunăvoința decât argintul și aurul. 2^b Avutul și săracul se întâlnesc unul cu altul. ^cDomnul i-a făcut pre toți. 3^d Cel cu minte vede răul și se ascunde, Dar cei proști trec *înainte* și sufer. 4^e Răsplata umilinței și a temerei de Domnul *este*: Avuția și onoarea și viața. 5^f Spini și zguri *sunt* în calea celui strâmb. Dar cel ce voește a-și păstra viața, să se lepărteze de dânsule. 6^h Învață pre copil calea, pe care *trebuie* să umble. Și când va îmbătrâni, nu se va abate dela ea. 7ⁱ Avutul domnește preste săraci. Și cel ce se imprumută, *se face* sclavul creditorului său. 8^j Cel ce seamănă nedreptate, nenorocire va culege. Și *însuși* pregătește varga pedepsei sale. 9^k Ochiul binevoitor binecuvântat va fi. Căci din pânea sa dă săracilor. 10^l Gonește pre batjocoritor și *cu dânsul* si sfada va ieși. Și cearta și ocară vor încetă. 11^m Cel ce iubește curătenia inimii Și buze plăcute, amicul aceuia rege *va fi*. 12 Ochiul Domnului apără știința. Dar surpă cuvintele vânzătorului. 13ⁿ Leneșul zice: „Leul *este* afară. „Voiu fi zugrămat în uliță.“ 14° Gura femeilor străine *este* o groapă adâncă. ^pAcela cade în ea, pre care-l mână Domnul. 15 Nebunia *este* legată de inima copilului, *Dar* ^qvarga pedepsitoare o va scoate din el. 16 Cel ce apasă pre

cel sărac, ca să se inavuțească. Și dă celui avut, numai lipsă va suferi. 17 Pleacă urechea ta, și ascultă cuvintele înțelepților, Și îndreaptă-ți inima la către înțelepciunea mea. 18 Căci *sunt* plăcute, de le vei păstra înlăuntrul tău. *De* se vor întări pe buzele tale. 19 Pentru ca încrederea ta să fie în Domnul. *De aceea* astăzi învățatu-te-am pre tine. 20 Au nu ți-am prescriș de demult ^rSfatul și știința? 21^s Ca să te învăț adevărul, cuvintele credincioase. ^tCa să răspunzi cu cuvintele adevărului celor ce te trimit. 22^u Nu despoia pre cel sărac, pentru că neputincios *este*. ^vNici nu apasă pre cel sărac la poartă. 23^x Căci Domnul apără dreptul lor. Și pradă viața celora ce-i pradă. 24 Nu te însoți cu bărbatul iute la mânie. Și nu petrece cu omul furios: 25 Ca să nu înveți deprinderile lui. Și să nu iei laturile în sufletul tău. 26^y Să nu fii *unul* dintre cei ce dau mâna. Dintre cei ce dau chezeșie pentru datorii. 27 Când n'ai nimic, cu ce plăti. De ce ^zsă-ți ia patul tău de supt tine? 28^a Nu mută piatra de hotar cea veche, pre care au pus-o părintii tăi. 29 Vezi tu un bărbat iscusit în trebile sale? *Să știi*, că va stă înaintea regilor. Și nu va stă înaintea oamenilor de jos.

Povețe filosofice și de curiozitate.

23 Când șezi la masa unui domu, Caută *numai* la cele ce *ți-se pun* înainte. 2 Ți-ai pune cuțitul la gât, *De te vei arăta* om lacom. 3 Nu pofti după mâncările lui cele alese. Căci pâne amăgitoare *sunt* ele. 4^a Nu te osteni să te inavuțești. *Ci* ^blasă-te de *aceasta* hotărâre a ta. 5 Au îți vei pune ochii tăi pe ceea ce în *curând* nu va mai fi. Căci ea aripi își va face, Și asemenea vulturului va sbură la cer. 6^c Nu mănecă din pânea ^dcelui pismătăreț, Și nu pofti mâncările lui cele alese: 7 Căci precum nepotrivire *este* în sufletul său, așa *este*

r Cap. 19. 5. 9.
z Fapt. 5. 39.
y Ps. 20. 7.
z Ps. 3. 8.

Capul 22.
a Eccl. 7. 1.
b 1 Cor. 12. 21.
c Iov 31. 15.
d Cap. 14. 16

e Ps. 112. 3.
f Cap. 15. 19.
g 1 Ioan 5. 18
h Efes. 6. 4.
i Iac. 2. 6.

j Iov 4. 8.
k 2 Cor. 9. 6.
l Fac. 21. 9, 10.
m Ps. 101. 6
n Cap. 26. 13.

o Cap. 2. 16.
p Eccl. 7. 26.
q Cap. 13. 24.
r Cap 8. 6.

s Luc. 1. 3, 4.
t 1 Pet. 3. 15.
u Esod. 23. 6.
v Zech. 7. 10.

x 1 Sam. 24. 12.
y Cap. 6. 1.
z Cap. 20. 16.
a Deut. 19. 14.

Capul 23
a 1 Tim 6. 9, 10
b Rom. 12. 16.
c Ps. 141. 4
d Deut. 15. 9.

și el. „Mănâncă și bea”^e îți zice. Dar inima sa nu este cu tine. 8 Bucata, ce ai mâncat-o, o vei vărsa. Și astfel pierdute îți vor fi vorbele frumoase ale tale. 9^f În urechile nebunului nu vorbi, Căci el vorbele tale, ori cât de înțelepte, le nesocotește. 10^g Nu mută piatra de hotar cea veche. Și nu intră în câmpul orfanilor: 11^h Căci răzbumătorul lor este puternic. El va apăra dreptul lor în contra ta. 12 Pleacă inima ta la învățătură. Și urechile tale la cuvintele științei. 13ⁱ Nu cruță copilului mustrare. Căci, de-l vei bate cu varga, nu va muri. 14 Bate-l cu varga. ^j Ca să scapi sufletul său de peire. 15 Fiule, ^k de va fi înțeleaptă inima ta. Bucură-se-va inima mea, da, eu insumi: 16 Și rărunchii mei se vor veseli, când buzele tale vor vorbi *ce este drept*. 17^l Inima ta să nu pizmuească pre cei păcătoși. Că^m toată ziua *fi* cu temere de Domnul. 18ⁿ Căci cu adevărat bun viitor vei avea. Și speranța ta nu se va stinge. 19 Ascultă, fiule, și fii înțelept. Și^o îndreaptă inima ta pe calea *cea bună*. 20^p Nu petrece cu beutorii de vin. *Nici* cu nesățioșii de cârmuri. 21 Căci bețivul și nesățiosul de cârmuri sărăcește. Și^q *beția* în zdrențe îmbracă pre cel somnoros. 22^r Ascultă pre părintele tău, care te-a născut. Și nu desprețui pre muma ta, când ea va îmbătrâni. 23^s Cumpără adevărul, și nu-l vinde. Înțelepciune, învățătură și minte. 24^t Părintele celui drept se va bucura. Și cel ce a născut pre cel înțelept, va avea bucurie de el. 25 Părintele tău și muma ta se vor bucura. Și aceea, care te-a născut, se va veseli. 26 Dă-mi, fiule, inima ta. Și ochii tăi să ia seamă la căile mele. 27^u Căci o groapă adâncă *este* meretricia. Și un put strămt *femeia* străină. 28^v Ea pân-dește ca un hoț. Și face pre mulți bărbați necredincioși. 29^w Ale cui *sunt* vaietele? Ale cui *sunt* oftările? Ale cui

sunt stezile? Ale cui *sunt* plângerile? Ale cui *sunt* zdrobirile înzădar? Ai cui^y ochii *sunt* slăbiți? 30 *Au nu* zai acelora, ce se întârzie la vin? Ai acelor ce merg să caute^a vinurile drese? 31 Nu te uită la vin, când e roșu. Și selipește în păhar, când alunecă ușor. 32 Căci la urmă mușcă ca un șarpe. Și împunge ca o viperă. 33 Și ochii îi vor căuta la femeii străine. Și inima ta va vorbi prostii. 34 Și vei fi ca cel ce doarme în mijlocul mării. Și ca cel ce doarme pe capătul cârmei: 35 Și *vei zice*:^b „Bătutu-m'au, și durere nu am simțit. Lovitu-m'au, și^c nici n'am știut *măcar*; Când oare mă voiu deșteptă, iarăși să-l caut.”

Îndemnări spre a fi mai răbdător și îngăduitor.

24 ^a Nu pizmuie pre oamenii răi. ^b Nici nu poți a fi cu ei: 2^c Căci stricăciune cugetă inima lor. Și buzele lor nenorocire vorbesc. 3 Cu înțelepciune se zidește o casă. Și cu cuminție se întărește. 4 Și cu știință se umplu cămările Cu toate tezaurele cele scumpe și plăcute. 5^d Bărbatul înțelept *este* puternic. Și bărbatul științei întărește puterea. 6^e Căci cu sfaturi bune poți să-ți faci resbelul. Și biruința *atârnă* dela multa sfătuire. 7^f Preaînaltă *este* nebnului înțelepciunea. La judecată nu-și deschide gura sa. 8 Cel ce^g se gândește a face rele, Chiemă-se-va uncltitor de răutăți. 9 Cugetarea nebnună *este* păcat, Și derăzătorul uriciune *este* omului. 10 De pierzi curagiul în ziua nevoii. Puterea ți-se va micșorâ. 11^h Scapă pre cei ce se duc la moarte. Și pre cei ce *sunt* aproape de a fi uciși. O, oprește *moartea* lor; 12 Că, de vei zice: „Iacă, n'am știut de una ca aceasta”. Au doarăⁱ cel ce cumpănește inimile n'a luat seamă? Și *nu* știe cel ce păstrează sufletul tău? Și *nu* va răsplăti fieceăriuia ^j după fapta sa? 13^k Mănâncă, fiule, miere, că plăcută *este*. Și fagurul cel dulce cerului gurei tale. 14 *Dar*

^e Ps. 12. 2.	^j 1 Cor. 5. 5.	^o Cap. 4. 23.	^s Cap. 4. 5. 7.	^y Fac. 49. 12.	^c Efes. 4. 19.	^e Ps. 10. 7.	^h 1 Ioan. 3. 16.
^f Mat. 7. 6.	^k Vers. 24. 25.	^p Rom. 13. 13.	^t Cap. 10. 1.	^z Cap. 20. 1.	—	^d Cap. 21. 22.	ⁱ Cap. 21. 2.
^g Deut. 19. 14.	^l Ps. 37. 1.	^q Efes. 5. 18.	^u Cap. 22. 14.	^a Ps. 78. 8.	Capitol 24.	^e Cap. 11. 14.	^j Rom. 2. 6.
^h Iov. 31. 21.	^m Cap. 28. 14.	^r Cap. 19. 15.	^v Cap. 7. 12.	^b Cap. 27. 22.	^a Ps. 37. 1, etc.	^f Ps. 10. 5.	^k Cant. 5. 1.
ⁱ Cap. 13. 24.	ⁿ Ps. 37. 37.	^s Cap. 1. 8.	^x Isa. 5. 11. 22.		^b Cap. 1. 15.	^g Rom. 1. 30.	

¹tot așa învăță înțelepciunea pre sufletul tău; Că de vei afla-o, ^mbun viitor vei avea, Și speranța ta nu se va stinge. 15 Tu, nelegiuitule, ⁿnu pândi locuința celui drept, Și nu despoia coliba sa cea liniștită; 16 ^oCăci de șapte ori va cădea cel drept, și iarăși se va scula; ^pDar nelegiuitii se aruncă în nenorocire. 17 ^qDe cade inamicul tău, nu te bucură, Și de se clătește, să nu se veselească inima ta: 18 Ca să nu vadă Domnul, și să fie *fapta ta* neplăcută în ochii săi. Și să-și întoarcă mânia sa dela dânsul! 19 ^rNu te aprinde asupra făcătorilor de rele. Nici nu pizmuie pre cei nelegiuiți: 20 ^sCăci pentru cel rău nu va fi viitor *bun*; ^tCandela nelegiuiților se va stinge. 21 ^uTeme-te de Domnul, fiule, și de rege; Și cu răsturnătorii nu te însoți; 22 Căci într'o clipă răsare ruina lor, Și nenorocirea dela amândoi cine o poate prevedea. 23 Încă și acestea le *avem* dela cei înțelepți: ^vNu *este* bine a căuta în față la judecată. 24 ^xCel ce zice nelegiuitului: „Drept ești“, Pre acela îl vor blestema popoarele și națiunile în ură îl vor avea. 25 Dar cei ce-*l* muștră, bine *le* va fi, Și preste ei va veni binecuvântarea celor buni. 26 Cel ce răspunde cu dreptate *cuiva*, Îi dă o sărutare cu buzele. 27 ^yMântuie afară lucrul tău, Și îngrijește-ți câmpul tău. Și apoi *apucă-te de-ți* zidește casa. 28 ^zFără cuvânt nu fii martur asupra aproapelui tău; Căci poți să amăgești *dreptatea* cu buzele tale. 29 ^aNu zice: „Precum mi-a făcut, *asă* îi voi face și eu, Voiu răsplăti *acestui* om după fapta sa.“ 30 Trecut-am pe lângă farina unui om leneș, Și pe lângă via unui om fără de minte:

31 Și iacă, ^b*erau* în totul numai scai înalți, Spinii le acoperiseră întinsul lor, Și îngrădirea lor de piatră eră surpată. 32 Văzut-am *acestea*, și le-am luat în inima mea, Am căutat, și am tras

această învățătură: 33 O leacă de somn, o leacă de dormitare, o leacă de ședere cu mâinile culcate. 34 Și sărăcia, *ca* un hoț, te va ajunge, Și lipsa, *ca* un haiduc.

Adevărata onoare e plata înțelepciunii.

25 Încă și ^aacestea *sunt* proverbe de ale lui Solomon. Pre cari le-au adunat bărbații lui Hezekia, regele lui Iuda: 2 ^bMărirea lui Dumnezeu *stă* în a ascunde un lucru. Dar mărirea regilor în ^ca cercetă un lucru. 3 Cerul pentru înălțimea *sa*, și pământul pentru adâncimea *sa*, Și inima regilor nepătrunzătoare *sunt*. 4 ^dScoate zgura din argint. Și va ieși argintarului un vas *ales*. 5 ^eDepărtează pre cel nelegiuit de dinaintea regelui. Și ^ftronul său prin dreptate se va întări. 6 Nu te sumeți înaintea regelui, Și nu stă în locul celor mari: 7 ^gCăci mai bine *este* să-ți zică: „Suiete aicia!“ Decât să te pogori de față celui mai mare, După ce l-au văzut ochii tăi. 8 ^hNu *fi* grabnic a ieși la judecată. De teamă ca nu la urmă să faci ceva rău. Dacă potrivnicul tău te va răpune. 9 ⁱ*Asă* poartă-*te* în neînțelegerea cu aproapele tău. Încât să nu descoperi taina altuia: 10 Ca să nu te defaime cel ce-*o* va auzi, Și să nu-ți *atragi* un nume rău, *care* nu se va duce *dela tine*. 11 ^jMere de aur în pănere de argint *Este* cuvântul zis la timp. 12 Cercul de aur și podoabă de aur *ales Este* înțeleptul ce muștră pentru o ureche ascultătoare. 13 ^kCa omătul răcoritor în timpul culesului, *Este* solul credincios pentru cei ce-l trimet; Căci el reînsufletește sufletul domnului său. 14 Ca ^lnourii și vântul fără ploaie, *Este* bărbatul ^mce se fălește cu un dar mincinos. 15 ⁿPrin îndelungă răbdare se înduplecă cel puternic. Și limba moale frânge oasele. 16 ^o*De* găsești miere, mănâncă *numai* cât îți este destul. Ca să nu te prea sature de ea, și să o versi. 17 Pune rar

^l Ps. 19. 10.

^m Cap. 23. 18.

ⁿ Ps. 10. 9. 10.

^o Iov 5. 19

^p Est. 7. 10

^q Iov 31. 29.

^r Ps. 37. 1.

^s Ps 11. 6.

^t Iov 18. 5, 6.

^u Rom. 13. 7

^v Lev. 19. 15.

Ioan 7. 24.

^x Cap. 17. 15.

^y 1 Reg. 5. 17, 18.

— Efes. 4. 25.

^a Mat. 5. 39, 44.

^b Fac. 3. 18.

—

Capul 25.

^a 1 Reg. 4. 32.

^b Rom. 11. 33.

^c Iov 29. 16.

^d 2 Tim. 2. 21.

^e Cap. 20. 8.

^f Cap. 16. 12

^g Iuc. 14. 8, 9.

10.

^h Mat. 5. 25.

ⁱ Mat. 5. 25.

—

^j Isa. 50. 4

^k Cap. 13. 17.

^l Iuda 12.

^m Cap. 20. 6.

—

ⁿ Fac. 32. 4,

etc.

1 Sam. 25. 24,

etc.

^o Vers. 27.

picioarul tău în casa amicului tău. Ca să nu se desguste de tine, și să te urască. 18^p Cel ce vorbește mărturie mincinoasă asupra aproapelui său *Este ca un cioacan, ca o sabie și o săgeată ascuțită.* 19 Încrederea *ce se pune* în timp de nevoie într'un necredincios. *Este ca dinte rupt și piciorul olog.* 20 Cel ce cântă cântări unei inimi triste *Este ca și cel ce se desbracă de vestminte într'o zi rece. Și ea oțetul pe tibișir.* 21 ^q De *este* flămând inamicul tău, satură-l cu pâine. Și de este însetat, adapă-l cu apă: 22^r *Căci astfel făcând,* cărbuni de foc aduni pe capul lui. ^s Și Domnul îți va răsplăti. 23 ^t Vântul de mează-noapte naște ploaie. Și limba cea clevetitoare o față scârbită. 24 Mai bine *este* a locui în colțul unui acoperiș. Decât într'o casă mare cu o femeie sfădicioasă. 25 O știre bună din țară depărtată. *Este ca apa răcoritoare pentru sufletul însetat.* 26 Dreptul *ce se elatină* înaintea celui nelegiuit *Este ea* o fântână turbure, și ea un izvor stricat. 27 Nu *este* bine a mânca prea multă miere. Și *nu este de* laudă a alerga după mărire. 28 *Ca o cetate surpată, fără ziduri, este* cel ce nu-și stăpânește sufletul său.

Oameni smintiți, țeneși și falși nu sunt vrednici de nici o cinste.

26 Precum omătul vara, ^a și ploaia la cules, Așa nu se cade mărire celui nebun. 2 Precum paserea, când sare ici și colea, precum rândunica: când zboară: Așa ^b blestemul cel nemeritat, Nu cade *pe capul nimănui.* 3 ^c Biciul *este* pentru cal, frâul pentru asin. Și varga pentru spinarea nebulilor. 4 Nu răspunde nebulului după nebunia sa. Ca să nu te faci asemenea lui. 5 ^d Răspunde nebulului după nebunia lui, Ca să nu fie înțelept în ochii săi. 6 Cel ce trimete știre printr'un nebun *Este ca* cel ce-și taie picioarele, ca cel ce bea dureri. 7 Picioarele ologului sunt slabe. Așa *este* proverbul în gura nebulilor.

8 *Ca* cel ce leagă piatra în praștie. Așa *este și* cel ce dă mărire celui nebun. 9 *Ca* un toiag de spini, încăput în mâna celui beat. Așa *este* proverbul în gura nebulilor.

10 *Ca* arcașul ce țintește în toate. Așa *este* cel ce-și năimește nebuni, *cel ce-și* năimește trecători. 11 ^e Cum se întoarcă cănele la vărsătura sa. ^f Așa nebulul se întoarcă la nebunia sa. 12 ^g Văzut-ai pre careva, că înțelept se crede? Mai multă speranță pentru un nebun *este* decât pentru dânsul. 13 ^h Leneșul zice: Leul *stă* la drum! Leul *stă* pe uliți! 14 *Cum* ușa se învârteste în tâțânele ei. Așa și leneșul în patul său. 15 ⁱ Leneșul pune mâna în strachină. *Dar* cu nevoie o duce la gură. 16 Leneșul mai înțelept *este* în ochii săi. Decât șapte oameni gata la tot răspunsul. 17 Cel ce în treacăt se amestecă cu prindere într'o ceartă, ce nu-l *privește*, Acela apucă de urechi un câne. 18 *Ca* nebulul ce aruncă foc, săgeți și moarte, 19 Așa *este* cel ce înșală pre amicul său. Și *apoi* zice: *J* Au n'am glumit? 20 Unde lemne nu mai *sunt*, focul se stinge. Și unde clevetitor nu *mai este*, cearta încetează. 21 *Cum* cărbunii *adaugă* la jăratie și lemnele la foc, Așa sfădiciosul la ațâtarea certei. 22 Cuvintele clevetitorului *sunt* ca mâncările cele alese. Și se coboară înlăuntru pântecelui. 23 Argint' plin de sgure, turnat preste vas de lut, *Sunt* buzele arzătoare și o inimă rea. 24 Inamicul cu buzele se preface. Și păstrează înșelăciunea în lăuntru său: 25 De-ți vorbește plăcut, nu-l crede. Căci șapte uri *sunt* în inima sa: 26 Ura *sa* se ascunde supt amăgire. *Totuși* răutatea sa se va da pe față în adunare. 27 Cel ce sapă groapă, însuși cădeă-va în ea, Și piatra cădeă-va asupra celui ce o rostogolește. 28 Limba mincinoasă urăște *pre cei ce* i-au doborât, Și gura lingusitoare aduce stricăciune.

^p Ps. 57. 4.
^q Dan. 6. 18.
^r Mat. 5. 44

Rom. 12. 20
^s 2 Sam. 16. 12.

Capitol 26.
^a 1 Sam. 12. 17.
^b Num. 23. 8.

^c Ps. 32. 9.
^d Mat. 16. 1—4.
^e 2 Pet. 2. 22.

^f Esod. 8. 15.
^g Luc. 18. 11.
Rom. 12. 16.

^h Cap. 22. 13.
ⁱ Cap. 19. 24.

^j Efes. 5. 4.

Ferește-te de preamărire proprie și de semetie.

27 ^aNu te laudă cu ziua de mâne: Căci nu știi ce poate aduce o zi. ^bAltul să te laude, iar nu gura ta. Străinul, iar nu buzele tale. ³Grea este piatra, și greu este nisipul, Dar mânia celui nebun mai grea este decât amândouă. ⁴Crudă este mânia, și ea o inundare este furia, Dar cine poate stă înaintea geloziei? ⁵Mai bună este ^dmuștrarea pe față decât iubirea în ascuns. ⁶Rănilile făcute de amic cu bună credință sunt. Dar amăgitoare sunt sărutările inamicului. ⁷Cel sătul calcă în picioare fagurul, Dar ^fcelui flămând toate amărăciunile dulci i-se par. ⁸Oa pasărea alungată din cuibul ei. Așa este bărbatul gonit din locul său. ⁹Oleul și tămâia veseleşe inima. Așa și dulceata amicului, *venită* dintr'un sfat din inimă. ¹⁰Pre amicul tău și pre amicul părintelui tău nu-i părăsi. Și în casa fratelui tău să nu întri în ziua năcazului: ⁹Mai bun este un vecin de apropiere, decât un frate în depărtare. ¹¹Fii înțelept, ^hfiule, înveselește inima mea: ⁱCa să pot da răspuns celui ce mă defaimă. ¹²^jCel cu minte vede răul, și se ascunde. Dar cei proști trec înainte, și sufăr. ¹³^kIa-i vestmântul! căci a chezășluit pentru un străin. Și pentru femeia străină împlinește-l. ¹⁴Cel ce binecuvintează pre amicul său cu vocea tare de dimineață. Drept blestem i-se va socoti. ¹⁵^lO picurătură neîntreruptă în zi de ploaie, Și o femeie sfădicioasă una sunt; ¹⁶Cel ce caută să o oprească este ca și cum ar căută să oprească vântul. Și să țină oleiul în dreapta sa. ¹⁷Ferul cu fer se ascute. Așa și vederea amicului ascute pre amic. ¹⁸^mCel ce păzește smochinul, va mânca din fructele sale. Și cel ce păzește pre domnul său, va fi onorat. ¹⁹Precum în apă față răspunde la față. Așa și inima unui om la inima altuia. ²⁰Precum ⁿjadul și adânceul nu se satură. Așa nu se satură

nici ochii omului. ²¹Precum tîgaia este pentru lămurirea argintului, și cup-torul pentru a aurului. Așa se cercă omul prin gura celor ce-l laudă. ²²Pre nebun chiar în puiă de-l vei scrobi la un loc cu grăuntele supt pilug. Dintr'insul tot nu se va duce nebunia. ²³Îngrijește-te bine de oile tale. Și ia seamă la turmele tale: ²⁴Căci avuția în veci nu ține. Nici coroana din neamuri în neamuri. ²⁵Fânul se strânge și otava se arată, Și ierburile din munți se adună: ²⁶Mieii îți sunt pentru a te îmbrăcă. Și berbecii sunt prețul ogorului tău. ²⁷Și laptele îmbelșugat al caprei este pentru hrana ta, Pentru hrana casei tale. Și mijloc de traiu pentru sclavele tale.

Fericirea evlaviei și a cinstei, nefericirea nelegiurii.

28 Cel ^anelegiuit fuge, fără ca nimeni să-l gonească. Dar curagioși ca leul sunt cei drepti. ²Pentru păcatele unei țări sunt mulți domni în ea, Dar printr'un om înțelept și cuminte ea capătă stabilitate. ³^bOmul sărac, care apasă pre cei lipsiți, Este ca și voitul de ploaie, ce aduce lipsă de pâne. ⁴Cei ce părăsesc legea, laudă pre nelegiuiți, ^dDar cei ce păzesc legea se ceartă cu dânși. ⁵Oamenii răi nu știu ce este drept. Dar ^fcei ce caută pre Domnul toate le înțeleg. ⁶^gMai bun este săracul, ce umblă în neprihănirea sa, Decât cel fătarnic în căile sale, și este avut. ⁷^hCel ce păzește legea este un fin cuminte. Dar cel ce umblă cu cei lacomi, rușine face părintelui său. ⁸ⁱCel ce immulțește averea sa prin camătă și prin dobânzi, O adună pentru cel ce miluește pre cei săraci. ⁹^jCel ce-și intoarnă urechea sa, ca să nu auză legea, ^kChiar și rugăciunea lui uriciune este. ¹⁰^lCel ce pe căi rele rătăcește pre cei onești. Cădeă-va în însăși groapa sa. ^mDar cei fără prihană cele bune moșteni-vor. ¹¹Omul avut trece de înțelept în ochii săi. Dar săracul cel cuminte

Capul 27.
a Luc. 12. 19. 20.
b Cap. 25. 27.
c 1 Ioan 3. 12

d Gal. 2. 14.
e Ps. 141. 5.
f Iov 6. 7.
g Cap. 17. 17.

h Cap. 10. 1.
i Ps. 127. 5.
j Cap. 22. 3.
k Esod 22. 26

l Cap. 19. 13.
m 1 Cor. 9. 7, 13
n Hab. 2. 5.
o Eccl. 1. 8.

Capul 28.
a Ps. 53. 8.
b Mat. 18. 28
c Ps. 10. 3

d 1 Reg. 18. 18.
21.
e Ps. 92. 6.
f Ioan 7. 17.

g Cap. 19. 1.
h Cap. 29. 3
i Iov 27. 16. 17.

j Zech. 7. 11.
k Ps. 66. 18.
l Cap. 26. 27.
m Mat. 6. 33

întelege. 12ⁿ Când biruiesc cei drepti, multă mărire *se face*. Dar când se scoală cei nelegiuiți, toți se ascund. 13° Cel ce ascunde fărădelegile sale nu va prospera. Dar cel ce *le mărturisește și le părăsește* va afla îndurare. 14 Fericit *este* cel *p* ce totdeauna se teme. *q* Dar cel ce-și invârtosează inima în năcaz va cădea. 15^r Leu mugitor și urs flămând *s* *Este* domnul rău preste un popor sărac. 16 Domnul lipsit de minte mare *este* în apăsările *sale*. *Dar* cel ce urăște sgarcenia prelungeste zilele *sale*. 17^t Omul împovorat cu sânge de om, Fugar va fi până la mormânt, nimenia apucându-l. 18 Cel ce umblă în neprihănire va fi mântuit. Dar cel fătarnic *în* căile *sale* pe dată va cădea. 19 Cel ce lucrează țarina sa, sătură-se-va de pâne. Dar cel ce se ia după *oameni* deșerti, de sărăcie se va sătura. 20 Bărbatul cu credincioșie bogat va fi în binecuvântări, Dar cel ce prea se grăbește să se înavuțească, nu va fi nevinovat. 21 Nu *este* bine a căntă la fața *cui*ca. Căci pentru o bucată de pâne el, *poate*, va păcătuî. 22 Cel pismaș aleargă după avere, Și nu știe, că lipsa îl va lovi. 23 Cel ce muștră pre oameni, Află-va în urmă mai mult har, Decât cel ce lingusește cu limba *sa*. 24 Cel ce pradă pre părintele său sau pre muma sa, Și zice: „Nu-îpăcat aceasta.“ Soț *este* cu hoțul. 25 Trufașul atâță sfada: Dar cel ce se încrede în Domnul se va îngrășa. 26 Cel ce se încrede în inima sa, nebun este, Dar cel ce umblă cu înțelepciune va scăpa. 27 Cel ce dă săracului, lipsă nu va suferi: Dar cel ce închide ochii săi, bogat va fi în blesteme. 28 Când cei nelegiuiți se scoală, oamenii se ascund, Dar când pier, dreptii se înmulțesc.

Întelepciunea aduce fericire, nebulnia și păcatul au ca urmare peirea.

29 ^a Cel ce cu *toate* muștrările rămânere tare la cerbice, Sfărâmă-se-va într'o clipă, fără vindecare. 2^b Când

dreptii se înmulțesc, se bucură poporul, Dar când cel nelegiuit domnește, ^c poporul geme. 3^d Cel ce înbește înțelepciunea înveștește pre părintele său, ^e Iar celui ce este soțul meretricilor risipește averea. 4 Regele țara prin dreptate o stăpânește, Dar cel ce ridică dări, o surpă. 5 Omul ce lingusește pre aproapele său, Întinde cursă pașilor lui. 6 În fărădelegea celui rău *este* lațul *său*, Dar cel drept va căntă, și se va bucura. 7^f Cel drept caută judecata săracilor, *Dar* cel nelegiuit nici nu voește să știe *de ea*.

8^g Cei batjocoritori scoală cetatea, Dar înțeleptii ^h împacă furia *ei*. 9 Cel înțelept, *când* cu nebunul se ceartă, ⁱ Sau de se mânie sau de râde, pace *tot n'are*. 10^j Bărbații sângiurilor urăsc pre cel fără prihană, Și caută vieata celor onești. 11^k Nebunul își arată toată mânia sa, Dar înțeleptul o stăpânește. 12 Când domnul dă ascultare cuvintelor minci-noase, Toți sclavii săi *sunt* nelegiuiți. 13 Săracul și apăsătorul ^l se întâlnesc: ^m Domnul ochii amândurora îi luminează.

14ⁿ Regele ce ^o cu credincioșie judecă pre săraci, Tronul aceluia în veci se va întări. 15^p Varga și muștrarea înțelepciune dau, Dar ^q copilul, lăsat *în* *voia sa*, rușine va aduce mumei *sale*. 16 Când nelegiuiții se înmulțesc, înmulțescu-se și păcatele, ^r Dar cei drepti vor vedeă peirea lor. 17^s Îndreaptă pre fiul tău, și el liniște îți va da, Da, bucurie va aduce sufletului tău. 18^t Unde viziunea *dumnezească* lipsește, poporul este destrănat. ^u Dar cel ce păzește legea *este* fericit. 19 Cu cuvinte *numai* nu se îndreaptă servul, Când pricepe că nimenia nu-*l* va pedepsi. 20 Vezi pre careva, *că se prea grăbește în cuvintele sale?* ^v Mai multă speranță pentru un nebun decât pentru dânsul este. 21 Cel ce desmeardă pe servul său din tânăretea sa, Până la urmă de fiu îl va aveă,

ⁿ Ecl. 10. 6.
^o 1 Ioan 1. 8, 9.
10.
^p Ps. 16. 8.

^q Rom 2. 5.
^r 1 Pet. 5. 8.
^s Mat. 2. 16.
^t Fac. 9. 6.

Capul 29.
^a 1 Sam. 2. 25.
^b Est. 8. 15.
^c Est. 3. 15.

^d Cap. 10. 1.
^e Luc 15. 13, 30.
^f Iov 29. 16
^g Cap. 11. 11.

^h Ezec. 22. 30.
ⁱ Mat. 11. 17.
^j Fac. 4. 5, 8.
1 Ioan 3. 12.

^k Iudc. 16. 17.
^l Cap. 22. 2.
^m Mat. 5. 45.
ⁿ Cap. 20. 28

^o Ps. 72. 2, 4,
13, 14.
^p Vers. 17.
^q Cap. 10. 1.

^r Ps. 37. 36.
^s Cap. 13. 24.
^t 1 Sam. 3. 1.
^u Ioan 13. 17.
^v Cap. 26. 12.

22^x Cel mânios atâta sfada; Și cel ce iute se aprinde multe păcate face. 23^y Trufia înjosește pe om, Dar cel cu spiritul umilit capătă onoare. 24 Cel ce împărțește cu furul, urește sufletul său. El aude blestemul și nu-l spune. 25 *Cel cu teamă de oameni curse își întinde*: Dar cel ce se încrede în Domnul va fi scăpat. 26 Mulți caută fața domnitorului, Dar dela Domnul vine judecata fiecăruia. 27 Nelegiuitul în uriciune este celor drepti, Și uriciune este celui nelegiuit cel onest în calea sa.

Mărturisirea lui Agur.

30 Cuvintele lui Agur, fiul lui Iake. *a* Învățătura, *pre care a cuvântat-o acest bărbat către Itiel, Cătră Itiel, și Ucal*: 2^b Cu adevărat mai tâmpit sunt decât oricine, Și mintea oamenilor nu o am. 3 Înțelepciune n'am învățat, Nici știința celor sfinți n'am. 4^c Cine s'a suit în ceruri și *înapoi s'a pogorit*? ^d Cine a adunat vântul în pumnii săi? Cine a întărit toate marginile pământului? Care este numele său? care numele fiului său? *spune, de știi*? 5^e Lămurite sunt toate cuvintele lui Dumnezeu? ^f Scut este acelora ce se incred într'insul. 6^g Nu adăugi *nimic* la cuvintele lui, Ca să nu te certe, și să *nu* te găsească minciuos.

Ruga lui Agur.

7 Pentru doauă lucruri te rog: Nu mi-le opri, înainte de ce voiu muri; 8 Deșertăciunea și cuvântul minciuos depărtează-le dela mine; Nu-mi dà nici sărăcie nici avuție; ^h Hrănește-mă din pânea ce mi-se cuvine: 9ⁱ Ca nu prea săturându-mă să te lapăd. Și să zic: „Cine este Domnul?” Sau prea sărac ajungând, să fur. Și să iau *în deșert* numele Dumnezeului meu!

Proverbele înțelepte ale lui Agur.

10 Nu cleveți pre sclav la domnul său. Ca să nu te blesteme, și să *nu* fii vinovat. 11 *Este un neam de oameni, cari blastemă pre părintele lor, Și nu binecuvăntează pre muma lor.* 12 *Este*

un neam *de oameni, cari sunt curăți în ochii lor, Și totuși nu sunt spălați de mârșăvia lor.* 13 *Este un neam de oameni, cari sunt k sumeți foarte în ochii lor, Și înalți în pleoapele lor.* 14^l *Este un neam, ai căror dinți sunt săbii, Și măselele lor cutite; m* Ca să mânânce pre cei săraci din țară. Și pre cei lipsiți *dintre* oameni. 15 Lipitoarea doauă fete are, *ce zic*: „Adu, adu.” Trei lucruri sunt *ce nu se mai satură, Da patru, ce nu zic*: Destul: 16ⁿ Infernul, mitra stearpă, Pământul neadăpat de apă, Și focul, ce nici odată nu zice: Destul. 17° Ochiul, *ce-și bate joc de părintele său, Și desprețuește a ascultă pre muma sa.* Să-l scobească pre el corbii, Și să-l mânânce puii de vultur! 18 Trei lucruri sunt prea grele pentru mine, ba *încă patru, pre cari nu le cunosc*: 19 Calea vulturului în aer, Calea șarpelui pe stâncă, Calea corăbiei în inima mării, Și calea bărbatului cu fecioară. 20 Așa este calea femeii adultere, Ea mânânce, își șterge gura, Și zice: „N'am făcut nici un rău.” 21 De trei lucruri se clatină pământul, Ba *încă de patru, pre cari nu le poate suferi*: 22 De sclav, când ajunge rege, Și de nebun, când se satură de hrană; 23 De o femeie urită, când se mărită; Și de o sclavă, când moștenește pe stăpâna sa. 24 Patru lucruri sunt mici pe pământ, Dar cu multă înțelepciune: 25 Furnicele, popor neputernic, Ce-și pregătesc de cu vara hrana lor: 26 Șoarecii de munte, popor neputincios, Ce-și fac prin stânci casele lor; 27 Locustele, popor fără de rege, Ce merg în cete: 28 Păiangenul, care cu mâinile se apucă, Și *totuși șade* în palaturile regelui. 29 Trei lucruri sunt, ce sunt mărețe în pașii lor, Ba *încă patru sunt cele ce merg frumos*: 30 Leul, cel mai puternic între animale, Care nu se întoarce dinaintea nici unuia: 31 Calul încins la coapse, și berbecel, Și regele cu poporul

^x Cap. 15. 18.
^y Iov 22. 29.
Mat 23. 12.

Fapt. 12. 23.

Capul 30.
^a Cap. 31. 1.
^b Ps. 73. 22.

^c Ioan 3. 13.
^d Iov 38. 4. etc.

^e Ps. 12. 6.
^f Ps. 18. 30.
^g Deut. 4. 2.

^h Mat. 6. 11.
ⁱ Deut. 8. 12, 14.
^j Luc. 18. 11.

^k Ps. 131. 1.
^l Iov 29. 17.
^m Ps. 14. 4.

ⁿ Cap. 27. 20.
^o Fac. 9. 22.

său lângă dansul. 32 De ai lucrat cu nebunie, sumețindu-te. Și de ai gândit rău. Pune-ți mâna pe gură. 33 Căci din bătutul laptelui se scoate untul. Din scărpinatul nasului se scoate sânge. Și din lovirea în furie se scoate ceartă.

Sfaturi date lui Lemuel de muma sa.

31 Cuvintele regelui Lemuel. ^aÎnvățătura, pre care l-a învățat muma sa: 2 ^o O fiule, ^bfructul mitrei mele. O tu, fiul voturilor mele: 3 ^cNu dà tăria ta femeilor. Nici căile tale ^dcelor ce strică pe regi. 4 ^eNu se cade regilor, o Lemuele, Nu se cade regilor a bea vin. Nici domnitorilor *aplecarea spre* beuturi îmbătătoare. 5 ^fCa nu bând să-și uite legea, Și să frângă dreptul tuturor săraicilor. 6 ^gDați beuturi îmbătătoare celui aproape de peire, Și vin celui cu suflet amărit. 7 Acesta să bea, ca să uite sărăcia sa, Și să nu-și mai amintească năcazul său. 8 ^hDeschide-ți gura pentru cel mut, ⁱPentru judecata tuturor orfanilor. 9 Deschide-ți gura, ^jjudecă în dreptate. Și ^kapără pre cel apăsător și lipsit.

Femeia bună descrisă și laudată.

10 ^lFemeie virtuoasă cine poate găsi? Căci prețul ei covârșește cu mult pre al mărgăritarilor. 11 În ea se încrede inima bărbatului ei. Și câștigul nu-i lipsește. 12 Ea-i arată binele și nici odată răul, În toate zilele vieții sale. 13 Ea caută de lână și în, Și lucrează cu mâinile sale sârguitoare. 14 Ea este ca și corabia neguțătorului. Ce de departe-și aduce hrana sa. 15 ^mSe scoală,

când încă-i noapte. Și ⁿdă de mâncare casnicilor ei. Și *împarte* lucrul de preste zi sclavilor ei. 16 Ea-și pune în gând un câmp, și-l cumpără: Din munca mânilor ei sădește vie. 17 Cu putere își înceinge coapsele ei. Și-și întărește brațele sale *la lucru*. 18 Ea simte, că bun *este* câștigul ei, Lumânarea sa nu se stinge nici *în puterea* nopții. 19 Ea pune mâinile pe furea. Și degetele sale apucă fusul. 20 ^oEa întinde mâna sa săracului. Da ea întinde mâinile sale celui lipsit. 21 Ea nu are teamă de omăt pentru casnicii săi. Căci toți casnicii săi au vestminte de *lână* roșie. 22 Singură își face învelitoarele de pat: În in subțire și în purpură *este* îmbrăcată. 23 Bărbatul ei este cunoscut în poartă. Căci șade alături cu bătrânii țării. 24 Face cămăși și le vinde. Și cingători dă neguțătorului. 25 *Întru* putere și măreție se îmbracă. Și-și râde de ziua ce vine. 26 Cu socoteală își deschide gura, Și legea bunătății *este* pe limba ei. 27 Ea veghiază purtarea casnicilor săi. Și nu mănâncă *din* pâinea lenevirii. 28 Fiii ei se scoală, fericită o numesc, Bărbatul ei o laudă, *zicând*: 29 „Multe fete au lucrat cu virtute. Dar tu pe toate le-ai întrecut.“ 30 Nourii *sunt* amăgitori, și frumusețea o deșertăciune. *Dar* femeia *ce* se teme de Domnul, aceea se va lauda. 31 Dați din fructele mânilor ei. Și să o mărească în porți însuși faptele ei.

ECCLEZIASTUL.

Deșertăciunea tuturor lucrurilor pământești.

1 Cuvintele ^aeccleziastului, fiul lui David, regele în Ierusalim. 2 ^bDeșertăciunea deșertăciunilor! zice eccleziastul: deșertăciunea deșertăciunilor! ^ctoate *sunt* deșertăciune! 3 ^dCe folos are

omul din toată truda sa cu care se trudește supt soare. 4 Un neam trece, și *alt* neam vine; ^edar pământul rămâne în veci. 5 ^fSoarele răsare, și soarele apune; și grăbindu-se la locul său, răsare acolo. 6 ^gVântul bate spre mează-

^a Cap. 30. 1.
^b Isa. 49. 15.
^c Cap. 5. 9.

^d Deut. 17. 17.
^e Eccl. 10. 17.
^f Osea 4. 11.

^g Ps. 104. 15.
^h Iov 29. 15, 16.
ⁱ I Sam. 19. 4.

^j Lev. 19. 15.
^k Iov 29. 12.
^l Cap. 12. 4.

^m Rom. 12. 11.
ⁿ Luc. 12. 42.
^o Efes. 4. 28.

ECCLESIAST.
Capul I.
^a Cap. 7. 27.

^b Ps. 39. 5, 6.
^c Rom. 8. 20.
^d Cap. 2. 22.

^e Ps. 104. 5.
^f Ps. 19. 5, 6.
^g Ioan 3. 8.

zi, și se întoarnă la miez-noapte: vântul tot se întoarnă și se întoarnă în cercurile sale. 7^h Toate râurile curg în mare, și marea nu se mai umple; la locul, de unde au venit râurile, acolo *iarăși* se întorc. 8 Toate lucrurile *sunt* în trudă, mai mult decât poate spune omul: ⁱochiul nu se satură de privire, și urechia nu se *mai* umple de auzire. 9 *Toate cele ce au fost, acele iarăși vor fi; și cele ce s'au făcut, acele iarăși se vor face; da, nimic nu este nou* supt soare. 10 Au este ceva, de care s'ar putea zice: „Iată, aceasta *este* nou!“ aceasta a fost și în timpul de demult, ce a fost înainte de noi. 11 *Cum nu este nici o aducere aminte de lucrurile trecute, așa nu va fi nici o aducere aminte de lucrurile, ce vor fi, la cei ce vor veni în urma lor.* 12^k Eu eccleziastul fost-am rege preste Israel în Ierusalim. 13 Și îndreptatu-mi-am inima în a cercetă și a adânci cu înțelepciune toate ce se fac supt cer: ^laceastă trudă grea dat-o-a Dumnezeu filor oamenilor, ca să se muncească cu ea.

14 Privit-am toate ce se făceau supt soare; și iată, toate *erau* deșertăciune și vânare de vânt! 15^m Ce este strâmb nimenea nu poate îndreptă; și lipsurile nici unul a le numără.

16 Vorbii-am cu inima mea, zicând: Iată, eu amⁿ mai mare și mai multă înțelepciune decât toți *cei* ce au fost înainte de mine în Ierusalim: da, inima mea a văzut multă înțelepciune și știință. 17° Și îndreptatu-mi-am inima mea, ca să cunosc înțelepciunea, și să cunosc nebunia și nesocotința; și aflat-am, că și aceasta este vânare de vânt. 18 Căci unde *este* multă înțelepciune, *acolo este* și mult amar; și ce ce înmulțește știința, înmulțește durerea.

Plăcerile pământești, chiar vesela plăcere a muncii e deșertă.

2 ^aZis-am în inima mea: Haide! să te încerc cu bucurie: deci gustă bi-

nele; și iată^b și aceasta *tot* deșertăciune *este*. 2^c Zis-am răsului: *Ești* nebun! și bucuriei: Ce folosești?

3^d Cugetat-am în inima mea cu vin să deprind corpul meu, și totuși inima mea să se dedea la înțelepciune, și să înțeleg nebunia, până voi vedea ce *este* mai bun pentru fiii oamenilor dintre toate câte fac supt cer în toate zilele vieții lor.

4 Făcutu-mi-am lucruri mari; ziditu-mi-am palaturi; săditu-mi-am vii; 5 Făcutu-mi-am grădini și raiuri; și săditu-mi-am într'insele tot *felul* de pomi roditori; 6 Făcutu-mi-am iazuri de apă, să adap din ele pădurea de pomi; 7 Cumpăratu-mi-am servi și serve; și avut-am o turmă de vite mari și mici, mai numeroasă decât toți cei ce au fost înainte de mine în Ierusalim; 8^e Adunatu-mi-am și argint și aur și tezaurele cele scumpe ale regiilor și ale provinciilor; ținutu-mi-am cântăreți și cântărețe, și desfătările fiilor oamenilor: femei multe. 9 Astfel ^f fost-am mai mare și mai avut decât toți cei ce au fost înainte de mine în Ierusalim; și înțelepciunea mea cu mine a rămas. 10 Și toate cele ce ochii mei au cerut, nu le-am îndepărtat dela ei; n'am oprit inima mea dela nici o mulțumire: căci inima mea s'a bucurat din toată truda mea. ^g Și aceasta a fost *toată* partea mea din toată truda mea. 11 Și *apoi* privit-am la toate lucrurile, pre cari le-au lucrat mâinile mele, și la truda *mea*, cu care m'am trudit, ca să *le* fac; și iată toate *erau*^h deșertăciune și vânare de vânt; și *în ele* n'am găsit nici un folos supt soare.

12 Întorsu-m'am deci să privesc înțelepciunea și ⁱ nebunia și prostia: căci ce *poate face* acela, care va urma pre rege? cele ce s'au mai făcut. 13 Și văzut-am, că înțelepciunea cu atâta mai de folos este decât nebunia, pecăt lumina este mai de folos decât întunere-

^h Iov 38. 10. ^k Vers. 1 ^m Cap 7. 13 ^o 1 Thes. 5. 21.
ⁱ Prov. 27. 20 ^l Fac 3. 19. ⁿ 1 Reg. 3 12 —

^a Capul 2. ^c Prov. 14. 13. ^f Cap. 1. 16. ^h Cap. 1. 3, 11.
^d Luc. 12. 19. ^e Cap. 1. 17. ^g Cap 3 22. ⁱ Cap 1. 17.
^b Isa. 50. 11 ^e 1 Reg. 9 25

cul. 14 ^jÎnteleptul în capul său are ochii săi, dar nebunul umblă în întunecare; dar iarăși am cunoscut, că ^kaceeași întâmplare se întâmplă la toți.

15 Și zis-am în inima mea: *Ci*, întâmplă-mi-se-va tocmăi ca și celui nebun? Deci pentru ca să fiu mai înțelept? Atuncia zis-am în inima mea: Și aceasta este deșertăciune. 16 Căci nu este aducere-aminte de cel înțelept, cum nu este nici de cel nebun în veci: căci toate cele din trecut se vor uita în zilele ce vor veni. Și înțeleptul moare întocmai ca și cel nebun!

17 Deaceea urit-am viața; căci mi-s'a făcut desgust de tot ce se face supt soare: căci toate sunt deșertăciune și vânare de vânt. 18 Și urit-am toate trudele mele, cu cari m'am trudit supt soare: fiindcă ^ltrebuie să le las celui ce va fi după mine. 19 Și cine poate ști, de va fi înțelept sau nebun? Totuși el va stăpâni tot lucrul meu, cu care m'am trudit și cu care m'am înțeleptit supt soare: deci și aceasta este o deșertăciune. 20 Și ajuns-am în atâta, că inima mea a pierdut tot curajul pentru tot lucrul meu, cu care m'am trudit supt soare.

21 Căci sunt oameni, cari au lucrat cu înțelepciune, cu știință și cu iscusință, și cari totuși au lăsat totul celor ce n'au lucrat, ca să fie partea lor: deci și aceasta este o deșertăciune și un rău mare. 22 ^mCăci ce are omul din toată truda sa și din poftele inimei sale, cu care s'a trudit supt soare? 23 Căci toate zilele lui nu sunt decât ⁿdurere, și ostenelele lui decât scârbă: nici noaptea inima lui nu are liniște: deci și aceasta este o deșertăciune.

24 Nu stă în puterea omului să mănânce și să bea, și să-și bucure inima de lucrul său. Și văzut-am, că și aceasta vine dela mâna lui Dumnezeu. 25 Căci cine a mâncat și s'a desfătat mai mult decât mine? 26 Căci el dă celui bun

înaintea sa înțelepciune, știință și bucurie: dar celui păcătos îi lasă osteneala d'a strânge și a aduna, ca să dea celui bun înaintea lui Dumnezeu: deci și aceasta este o deșertăciune și vânare de vânt.

Toată treaba omului își are timpul său. Ce face Dumnezeu rămâne.

3 Toate au timpul lor, și ^apentru tot lucrul supt cer este timp: 2 Timp este de a se naște, și ^btimp de a muri. Timp de a sădi, și timp de a smulge cele sădite: 3 Timp de a naide, și timp de a vindeca, timp de a surpă, și timp de a zidi; 4 Timp de a plânge, și ^ctimp de a râde; Timp de a jeli, și timp de a jucă; 5 Timp de a arunca pietri, și timp de a culege pietri; Timp de a îmbrățișa, și timp de a se depărta de îmbrățișare: 6 Timp de a câștiga, și timp de a pierde; ^dTimp de a ține, și timp de a lăpădă; 7 Timp de a rupe, și timp de a coase; Timp de a tăcea, și timp de a vorbi: 8 Timp de a iubi, și timp de a ^euri; Timp de rebel, și timp de pace. 9 ^fCe folos are cel ce lucrează de lucrul cu care se ostenește?

10 ^gVăzut-am munca, pre care a dat-o Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să se chinuască cu ea. 11 Pe toate făcutu-le-a frumoase la timpul lor: și pus-a înțelegerea în inima lor, ^hfără ca omul să poată înțelege, din început până în sfârșit, lucrul, pre care l-a făcut Dumnezeu. 12 ⁱCunoscut-am, că într'aceste nimic nu este bun, decât a se bucura și de a se veseli în viața lor. 13 Și chiar ^ja mănca și a bea și a gusta tot omul din bunurile ostenelelor sale, încă și aceasta este un dar dela Dumnezeu. 14 Știu bine, că tot ce face Dumnezeu, se face pentru totdeauna; ^knimic nu se poate adăugi la aceasta, și nimic nu i-se poate lua; și Dumnezeu face aceasta, ca omul să se teamă de el. 15 ^lCeeace este, a fost încă; și ceeace va fi, a fost de demult: și Dumnezeu rechiamă trecutul.

^j Prov. 17. 24.
^k Ps. 49. 10.
^l Ps. 49. 10

^m Cap. 1. 3.
ⁿ Iov 5. 7.

Capul 3.
^a Vers. 17.
^b Ebr. 9. 27.

^c Ioel 2. 16.
^d Amos. 5. 13.

^e Luc. 14. 26.
^f Cap. 1. 3.

^g Cap. 1. 13.
^h Cap. 8. 17.

ⁱ Vers. 22.
^j Cap. 2. 21.

^k Iac. 1. 17.
^l Cap. 1. 9.

*Teme-te de Dumnezeu și mulțumește-te cu
partea ta.*

16 Și mai ^mvăzut-am supt soare, că în locul de judecată, *tocmai* acolo eră nedreptate: în locul, *unde trebuie să se facă* dreptate, *tocmai* acolo eră nedreptate. 17 Și zis-am în inima mea: ⁿDumnezeu va judecă pre cel drept și pre cel nelegiuit: căci *este* ^otimp pentru tot lucrul, și el ia seamă la toată fapta. 18 Asupra vorbeii fiilor oamenilor, că Dumnezeu *mai* deosebit *decât* toate i-a făcut, gândit-am în inima mea, și văzut-am, că ei între ei *ca* vitele sunt. 19 ^pCăci soarta fiilor oamenilor *este* ca și soarta vitelor: a amândurora tot aceeași soartă *este*: cum unul moare, așa moare și celalalt: un suflet au toți: și nimic mai mult n'are omul decât vita; căci și unul și altul deșertăciune *sunt*. 20 Toți la acelaș loc se duc: ^qtoți sunt din pulbere, și toți se întorc la pulbere. 21 Cine știe, dacă sufletul fiilor oamenilor se sue în sus, și *dacă* sufletul vitelor se pogoară în jos la pământ? 22 Deaceea văzut-am, că nimic nu *este* mai bun, decât ca omul să se bucure de lucrurile sale; căci cine-l poate aduce *la aceea*, ca să se bucure de cele, ce vor fi în urma lui?

*Săracul e fără mângăiere, sânguitorul fără li-
niște, și chiar regele fără siguranță.*

4 Și văzut-am iarăș toate ^aapăsările, ce se fac supt soare: și iacă, lacrimile celor apăsați, celor ce n'au nici un mângăietor! și puterea *este* pe partea apăsaților lor: dar *acea* n'au nici un mângăietor. 2 ^bAtuncia am fericit pre cei morți, *pre* cei ce au și murit, mai mult decât pre cei vii, ce trăesc încă. 3 ^cIar mai norocit decât amândoi *este* cel ce încă n'a fost, care *încă* n'a văzut răutățile ce se fac supt soare.

4 Văzut-am de asemenea toată osteneala și iscusința maștrilor, că ea *nu-i decât* pizma unuia asupra altuia. *Deci* și aceasta *este* o deșertăciune și vânare de vânt.

5 ^dNebunul încrucisează mânele sale.

și mănucă însăși carnea sa. 6 Mai bine *este* o mână plină în pace decât amândoi pumnii *cu* osteneală și vânare de vânt.

7 Și văzut-am încă și *această* deșertăciune supt soare; *anume*: este unul *ce* nu *are* pe nimenea, chiar fiu sau frate nu are, și *totuși* munca lui n'are sfârșit, și ochiul său nu se satură de avuții; 8 Și *nu zice nici cum în inima* sa: „Pentru cine mă ostenesc, și lipsese de bunătați sufletul meu?“ Și aceasta este o deșertăciune și lucru rău.

9 Mai bine doi decât unul! căci *mai* bună plată au pentru munca lor. 10 Căci de cad, unul pe altul se ridică; dar vai de acela, *ce este* singur, când cade, și nu *este* cine să-l ridice! 11 Chiar de dorm împreună doi, le *este* cald; dar unul *singur* cum se va încălzi? 12 Apoi și dacă pre dânsul *singur* l'ar putea birui carevă, *dar* doi ar putea să-i stea împotriva: și un fir, pus în trei, nu se rupe curând.

13 Mai bun *este* un tânăr sărac și înțelept, decât un rege bătrân și nebun, care nu suferă să mai fie învățat. 14 Căci, *precum acela* poate ieși din închisoare, ca să domnească, așa și cel ce s'a născut rege poate săraci. 15 Văzut-am pre toți viețuitorii, ce umblă supt soare, în jurul aceluia tânăr, care îi urmă, și care îi luă locul. 16 Poporul, înaintea căruia a stat, eră fără număr, totuși cei ce vor veni mai pe urmă nu se vor bucura de dânsul: cu adevărat, că și aceasta *este* deșertăciune și vânare de vânt.

Nu vorbi nechibzuit și fără rost.

5 Păzește ^apiciorul tău, când mergi în casa lui Dumnezeu: și apropie-te *mai bine* spre a ascultă, ^bdecât să aduci jertfele nebunilor: căci *cei ce ast-fel se vor purta*, nu vor putea făptui rele. 2 Nu te grăbi cu gura ta, și nici inima ta să nu se prea grăbească a cuvântă înaintea lui Dumnezeu: căci Dumnezeu *este* în ceruri și tu pe pământ: pentru aceasta ^cpuține fie cuvintele tale! 3 Căci cu

^m Cap. 5. 8.

^o Vers. 1.

^q Fac. 3. 19.

^r Capul 4.

^b Iov 3. 17, etc.

^d Prov. 6. 10.

^a Capul 5.

^b 1 Sam. 15. 22.

ⁿ Rom. 2. 6, 7, 8.

^p Ps. 49. 12, 20

^a Cap. 3. 16.

^c Iov 3. 11, 16, 21.

^a Isa. 1. 12, etc.

^c Prov. 10. 19.

mulțimea grijelor visul vine, și^d vocea nebunului cunoaște-se din mulțimea cuvintelor.

4^e De ai făcut vot lui Dumnezeu, să nu întârzi a-l împlini: căci el nu se place cu nebunii; *f* ceea ce ai votat, plătește. 5^g Mai bine este să nu faci vot, decât să faci și plătești. 6 Nu învoi gurei tale să te tragă în păcat: și *h* nu zice înaintea trimisului lui Dumnezeu: „Că greșală a fost:” pentru ce să se mânie Dumnezeu de vorba ta, și să peardă lucrul mânelor tale. 7 Căci cum în mulțimea visurilor sunt multe desertăciuni, așa și în vorbele mele: deci *i* teme-te de Dumnezeu.

Deșertăciunea bogăției.

8 Când *j* vei vedea apăsarea celui sărac și siluirea dreptului și a dreptății într'o provincie, să nu te înspăimânți de aceasta: căci *k* unul mai înalt veghiază preste cel înalt și alții mai înalți preste aceștia. 9 Și în toate este un folos pentru țară: Regele dedat *lucru*ilor țării.

10 Cel ce iubește argintul, de argint nu se satură; nici cel ce iubește avuția, de venituri: aceasta iarăși este o desertăciune. 11 Când se înmulțesc bunurile, înmulțescu-se și cei ce le mănâncă: și ce folos are stăpânul lor, decât că le privește cu ochii săi? 12 Dulce este somnul lucrătorului, de mănâncă mult sau puțin; dar pre avut nu-l lasă să doarmă îmbelșugarea sa.

13 *l* Mai este un mare rău, pre care văzutu-l-am supt soare: avuție păstrată chiar spre răul celui ce o stăpânește. 14 Căci pierde-se această avuție prin o întâmplare rea: și de a născut el un fiu, nimic din ea nu rămâne în mâna lui; 15^m Precum a ieșit din mitra mumei, gol se va și întoarce, cum a venit: și nimic din tot câștigul său nu va lua să ducă cu dânsul. 16 Da, și acesta e un mare rău: așa, cum a venit, așa se și va duce: și *n* ce folos are, *o* că s'a ostenit în vânt? 17 Da, toate zilele lui *p* a mănecat

în întunerec, și a avut multă durere, grijă și supărare.

Mulțumirea cu puțin.

18 Iată, văzut-am aceasta, că *q* este bun și plăcut pentru om a mânca și a bea și a gusta bunurile din osteneala, cu care se ostenește supt soare, în zilele vieții sale cele puțin, câte i-a dat Dumnezeu: căci aceasta este partea sa. 19 Căci dacă unui om i-a dat Dumnezeu avuție și bunuri, și i-a dat putere să mănânce din ele și să-și ia partea sa, ca să se bucure de osteneala sa: aceasta un dar este dela Dumnezeu. 20 Căci el nu-și ia mult seamă la zilele vieții sale: căci Dumnezeu îl îndestulează prin bucuria cea de față a inimii sale.

Averea și onoarea sunt de asemenea desertăciuni.

6^a Mai văzut-am și alt rău supt soare și care des se întâlnește între oameni: 2 Sunt oameni, cărora le-a dat Dumnezeu avuții, bunuri, și onoare, *b* și nimic nu le lipsește din toate câte doresc: *c* dar Dumnezeu ne le-a dat puterea să guste dintr'insele, ei altul mănâncă din ele: și aceasta este o desertăciune și un mare rău. 3 De ar naște unul din aceștia o sută de copii, și ar trăi ani mulți, ori cât s'ar prelungi zilele vieții sale, dar sufletul său nu s'ar sătură de bunătați; și *d* chiar nici înmormântare n'ar avea, zic: *e* Mai norocit decât dânsul este cel născut înainte de timp. 4 Căci acesta în deșert a venit, și în întunerec s'a dus și în întunerec s'a acoperit numele său. 5 Chiar soarele nu l-a văzut, și nu l-a cunoscut: acesta mai mult liniște are decât acela. 6 Și chiar de ar mai trăi de două ori o mie de ani, și totuși bunătați nu va vedea; an nu toți se duc la acelaș loc?

7 *f* Toată osteneala omului este pentru gura sa, și totuși dorința sa nu se satură. 8 Cu cât deci este mai mult celui înțelept decât celui nebun? Cu cât mai bine este celui sărac, care știe a umbla înaintea

d Prov. 10. 19.
e Num. 30. 2.
f Ps. 66. 13, 14.

g Fapt. 5. 4.
h 1 Cor. 11. 10.
i Cap. 12. 13.

j Cap. 3. 16.
k Ps. 12. 5.
l Cap. 6. 1.

m 1 Tim. 6. 7.
n Cap. 1. 3.
o Prov. 11. 29.

p Ps. 127. 2.
q 1 Tim. 6. 17.

Capul 6.
a Cap. 5. 13.
b Iov 21. 10, etc.

c Luc. 12. 20.
d 2 Reg. 9. 35.

e Iov 3. 16.
f Prov. 16. 26.

celor vii? 9 Mai bună *este* lumina ochilor decât rătăcirea dorințelor; și aceasta *deci este* deșertăciune și vânare de vânt.

10 Ceeace este, de mult s'a chemat cu numele său; și ce este omul, se cunoaște; și *g* nici nu se poate să se judece cu cel ce este mai puternic decât dânsul.

11 Căci de sunt multe lucruri, cari îm-mulțesc deșertăciunea, ce folos are omul?

12 Căci cine știe ce *este* mai bun pentru om în viață în zilele cele puține ale vieții sale, pre care o petrece ca *h* o umbră? Căci cine va spune omului ce va fi după dânsul supt soare?

Recomandarea înțelepciunii, mulțumirii și a simplității.

7 Mai bun *este* un *a* nume bun decât oleiul prețios, Și ziua morții decât ziua nașterii. 2 Mai bine *este* a merge în case de jale decât a merge în case de ospete; Căci aceea *este* sfârșitul fiecărui om. Și *tot* muritorul se gândește la el.

3 Mai bună *este* mâhnirea decât râsul, *b* Căci prin mâhnirea feței inima mai bună se face. 4 Inima înțeleptului *este* în casă de jale, Iar inima celui nebun în casă de veselie. 5 *c* Mai bine *este* a ascultă mustrarea înțeleptului, Decât a ascultă cântarea celor nebuni. 6 *d* Căci ea fășiitul spinilor supt căldare, Așa *este* și râsul nebulului: și aceasta *este* o deșertăciune.

7 Apăsarea chiar și pre înțelept îl scoate din minte *e* Și mituirea strică inima. 8 Mai bun *este* sfârșitul unui lucru, decât începutul său. Mai bun *este* *f* cel cu suflet răbdător, decât cel cu suflet îngâmfat. 9 *g* Nu te grăbi să te mânii în sufletul tău, Căci mânia *numai* în sânul nebulilor se odihnește.

10 Nu zice: „Oare cum se face *aceasta*, că zilele trecute mai bune erau decât cele de acum?“ Căci nu cu înțelepciune întrebi de una ca aceasta. 11 Bună *este* înțelepciunea la un loc cu moștenirea. Și *h* cei ce văd soarele se folosese *de ele*.

12 Căci de adăpost *este* înțelepciunea, de adăpost *sunt* banii; Totuși

folosul științei *este*: *că* înțelepciunea păstrează viața celor ce o au. 13 Privește lucrul lui Dumnezeu! *i* Cine poate îndreptă ceea ce a strâmbat el? 14 Fii vesel *j* în ziua fericirii. Și păzește-te în ziua nenorocirii; Căci Dumnezeu a pus-o față cu ceealaltă, Ca omul să nu afle nimic *de zis* în urma ei.

15 Toate le-am văzut în zilele deșertăciunii mele: *k* găsescu-se oameni drepti, ce pier cu *toată* dreptatea lor; și sunt nelegiuți, ce trăese mai mult în răutatea lor.

16 *l* Nu fii prea drept, *m* și nu te face prea înțelept! pentru ce să te pierzi însuți?

17 Nu fii prea rău, și nu fii nebun! *n* pentru ce să mori înainte de timpul tău?

18 Bine *este* să te ții de aceasta, și să nu îngrijești de aceea; căci cel ce se teme de Dumnezeu din toate scapă.

19 *o* Înțelepciunea dă înțeleptului mai multă tărie decât zece domni puterniei.

20 *p* Nici un om nu *este* pe pământ *atât de* drept, încât să facă *numai* binele și să nu greșască.

21 Nu luă seamă la toată vorba ce se vorbește, ca să nu anzi, că servul tău te blestemă: 22 Căci inima ta știe, că și tu ai blestemat de multe ori pre alții.

23 Toate acestea cercatu-le-am cu înțelepciune, și *q* am zis: Mă voi înțelepti! Dar aceasta departe eră de mine; 24 *r* Departe a rămas ceeace *departe* eră, și *s* adânc ceeace adânc *eră*, cine le poate găsi?

25 *t* Îndreptatu-m'am pre mine și inima mea întru a cunoaște și a cercetă, și a căută înțelepciunea și mîntea, și a cunoaște răutatea nebuliei și prostia necuminției.

26 *u* Și aflat-am mai amară decât moartea pre femeie; laț *este* ea, și o rețea inima ei, și cătușe mâinile ei; cel ce este bun înaintea lui Dumnezeu, acela va scăpă de dânsa; iar păcătosul va fi prins de ea.

27 Iată, aflat-am aceasta, zice eccleziastul, *cercetând toate* una după alta, ca să affu socoteala *lor*; 28 Ceeace caută inima mea, dar n'a aflat, este aceasta: un bărbat dintr'o mie

g Iov 9. 32.
h Ps. 102. 11.

Capul 7.
a Prov. 15. 30.
b 2 Cor. 7. 10.

c Ps. 14. 15.
d Ps. 118. 12.
e Esod. 23. 8.

f Prov. 14. 29
g Prov. 14. 17.
h Cap. 11. 7.

i Isa. 14. 27.
j Cap. 3. 4.
k Cap. 8. 14.

l Prov. 25. 16.
m Rom. 12. 3.
n Iov 15. 32

o Prov. 21. 22.
p 1 Ioan 1. 8.
q Rom. 1. 22.

r Iov 28. 12. 20.
s Rom. 11. 33.
t Cap. 1. 17.
u Prov. 5. 3. 4.

am aflat; dar o femeie din toate acestea n'am aflat. 29 Iată, numai aceasta am aflat: că Dumnezeu a făcut pre om fără prihană, dar ei caută tot felul de umeliri.

Ascultare de divigație. Le merge bine aceluia care se tem de Dumnezeu.

8 Cine este ca cel înțelept? și cine pricepe înțelesul unui lucru? ^aÎnțelepciunea omului face să strălucească fața sa; și ^basprimea feței sale se schimbă înainte-i.

2 Păzește, zicu-ți, ^ccuvântul regelui, și cuvântul jurământului lui Dumnezeu.

3 ^dNu te grăbi de a te depărta dela fața lui; nu intră în punere de rele la cale: căci toate câte le voiește, le face: 4 Că puternic este cuvântul regelui, și ^ecine-i va zice: Ce faci?

5 Cel ce păzește porunca, nici un rău nu va suferi; și inima celui înțelept știe timpul și chipul său.

6 Căci ^ftot lucrul își are timpul său și chipul său; căci nefericirea omului este mare preste el.

7 ^gCăci nu știe ceace se va întâmpla, și cum se va întâmpla, cine-i va spune?

8 *Precum* ^hun om nu este stăpân ⁱpe vânt, și nu poate opri vântul; și *precum* nimenea nu este stăpân pe ziua morții, și *precum* nici o scăpare nu este în rebel; așa nici răutatea nu va scăpa pre cei ce o fac.

9 Toate acestea văzutu-le-am, și îndreptatu-mi-am inima mea la tot lucrul, ce se face supt soare; este un timp, când un om stăpânește pre altul spre nenorocirea sa însăși.

10 Și mai văzut-am pre cei nelegiuți immormântați și veniți la mărire, iar pre cei ce lucrară drept văzutu-i-am depărtați dela locul sfânt și uitați în cetate; și aceasta este o deșertăciune.

11 ^jFîndcă hotărîrea pentru fapta rea nu se îndeplinește pe dată, de aceea inima fiilor oamenilor este plină de facere de rele.

12 ^kFacă păcătosul chiar de o sută de ori rău, și rabde-l ori cât de îndelung *va voi Dumnezeu*; dar totuși știu, că ^lacelora va fi bine, căroră

li-e teamă de Dumnezeu și au frică de dânsul: 13 Dar bine nu va fi celui nelegiuit, și zilele nu i-se vor prelungi; *ci ca pieri* ca o umbră, pentru că nu s'a temut de Dumnezeu.

14 *Mai* este o deșertăciune ce se întâmplă pe pământ; că sunt drepti, căroră li-se întâmplă după faptele celor nelegiuți; și sunt nelegiuți, căroră li-se întâmplă după faptele celor drepti: deci zis-am, că și aceasta este o deșertăciune.

15 Atuncia laudat-am bucuria; că nimic mai bun are omul supt soare decât a mânca, și a bea și a se bucura; da, acestea îl însoțesc în ostenețele lui în zilele vieții sale, câte i-le-a dat Dumnezeu supt soare.

16 Când mi-am îndreptat inima mea, ca să cunosc înțelepciunea, și să văd lucrurile ce se fac pe pământ; (căci *sunt unii ce nu văd somn în ochii lor nici ziua nici noaptea*):

17 Atuncia văzutam tot lucrul lui Dumnezeu, că omul nu poate afla lucrurile ce se fac supt soare; căci deși s'ar osteni omul să le caute, dar totuși nu le va afla; și chiar de va zice cel înțelept, că le știe, totuși nu le poate afla.

Să nu te amăgească egalitatea exterioară a cuvioșilor și a reilor.

9 Da, pusu-mi-am în inimă toate acestea, ca să cercetez toate acestea: ^acum dreptii și înțeleptii și faptele lor sunt în mâna lui Dumnezeu; nici iubirea, nici ura omul nu le știe; toate au fost hotărîte înainte de ei.

2 ^bȘi unul și altul tot o soartă au; o soartă are cel drept ca și cel nelegiuit; cel bun și cel curat, ca și cel necurat; cel ce jertfește, ca și cel ce nu jertfește *nici odată*; cel bun, ca și cel păcătos; cel ce jură, ca și cel ce se teme de jurământ.

3 Da, este și aceasta un rău pe lângă toate *ecelaltele* ce se fac supt soare, că toți tot o soartă au; pentru aceea și inima fiilor oamenilor este plină de rele, și nebulia este în inima lor în viața lor, și apoi

se duc la cei morți. 4 Au face-se vr'o

Capul 8. a Prov. 1. 8, 9. b Deut. 28. 50. c 1 Croa. 29. 24. d Cap. 10. 4. e Iov. 34. 13. f Cap. 3. 1. g Prov. 24. 22. h Ps. 49. 6, 7. i Ps. 10. 6. j Ps. 37. 11, 18. k Isa. 65. 20. l Ps. 32. 11, 18. 19. Capul 9. a Cap. 8. 14. b Iov. 21. 7, etc.

scutire *dela aceasta* cuiva? Pentru toți cei ce trăiesc este o speranță; și un câneu viu este mai bun decât un leu mort. 5 Cei ce trăiesc, *cel puțin* știu, că vor muri; dar *cei morți* nu știu nimic, și nu au nici o răsplătire; căci chiar și *amintirea lor* se uită. 6 Și iubirea lor, și ura lor, și zelul lor, acum a pierit; și ei nu mai au parte, pentru totdeauna, din toate câte se fac supt soare.

Folosește-te în veselie de darurile lui Dumnezeu și fă ce ți-e poruncit.

7 Du-te *deci*, *mânâncă* în bucurie pâinea ta, și bea cu inimă veselă vinul tău, căci Dumnezeu are plăcere de lucrările tale de demult. 8 Totdeauna vestmintele tale să fie albe, și pe capul tău să nu lipsească oleiul. 9 Gustă vieța cu femeia ce o iubești, în toate zilele vieții tale celei deșerte, pre care ți-le-a dat supt soare în zilele deșertăciunii tale; *f* căci aceasta *este* partea ta în vicață și în ostenelele tale, cu care te ostenești supt soare. 10 Toate câte-ți sunt la îndemână, fă-le cu toată puterea ta; căci nu *este* nici lucru, nici minte, nici știință, nici înțelepciune în mormânt, unde te duci.

11 *g* Văzut-am încă supt soare, că nu a celor iuți *este* alergarea, nu a puternicilor resbelul, nu a înțelepților pâinea, și nu a celor cumințe avuția, și nu a celor înțelegători harul: ci pre toți îi află timpul și întâmplarea. 12 Căci *h* nici omul nu-și cunoaște timpul său; cum se prind peștii în mreajă, cum se prind pasările în laț, așa *i* se prind fiii omului în ora cea rea, când vine fără de știire asupra-le.

13 Văzut-am și această înțelepciune supt soare, și mare mi-a părut: 14 *i* *Eră* o cetate mică, și în ea puținii oameni; și veni asupra-i un rege mare, și a încunjurat-o, și a ridicat asupra-i valuri mari. 15 Dar s'a găsit în ea un om sărac, *însă* înțelept; și acesta scăpă cetatea cu înțelepciunea sa, deși nimenea

nu gândise la acest om sărac. 16 *k* Zis-am atunci: Mai bună *este* înțelepciunea decât tăria; chiar de *ar fi* desprețuită înțelepciunea celui sărman, și *ar rămâne* neascultate cuvintele lui. 17 Mai bune *sunt* cuvintele înțelepților *ce* se ascultă în tăcere. Decât strigătul celui mai mare între nebuni. 18 Mai bună *este* înțelepciunea, decât armele resbelului; Dar un singur păcătos multe bunuri strică.

Înțelepciunea și nebunia la mare și mic.

10 Precum muștele moarte fac să se imputească și să dospească oleiul amestecătorului de mir; *Așa face* și oleacă de nebunie *cu* cel însemnat prin înțelepciune și onoare. 2 Inima înțeleptului *stă* de a dreapta sa. Dar inima nebunului de a stânga sa, 3 Chiar dacă cel nebun merge pe cale, *îi* lipsește mîntea sa. *a* Și spune tuturor, că *este* nebun. 4 De se va ridica asupra-ți mânia domnitorului, *b* Nu părăsi locul tău; Căci *c* liniștea alină multe greșeli. 5 *Este* și acest *lucru* rău *ce* l-am văzut supt soare: Greșeala ieșind dela domnitor; 6 *d* Nebunia pusă în locuri înalte, Și cei avuți șezând în locuri de jos; 7 Văzut-am sclavii *e* pe cai, Și pre mai mari mergând pe jos ca sclavii. 8 *f* Cel *ce* *altuia* sapă groapă, însuși va cădea în ea. Și cel *ce* găurește zidul, șarpele îl va mușcă. 9 Cel *ce* rostogolește pietri, singur își va face dureri cu ele; Cel *ce* taie lemne, însuși se primejduiește cu ele. 10 Ferul, de este tocit și nu se ascute tăișul său, Mai multă putere trebuie să se pună. Deci înțelepciunea de folos *este* pentru o bună reușită. 11 Când mușcă șarpele, fiindcă *g* nu s'a descântat, Atuncia descântătorul nu-i de nici un folos. 12 *h* Cuvintele din gura înțeleptului microase și nurlii sunt, Iar *i* buzele nebunului pre el însuși îl pierd; 13 *Chiar* începutul cuvintelor gurei sale *este* prostie, Iar sfârșitul cuvântării sale *este* o nebunie pierzătoare. 14 *j* Nebu-

c Iov 14. 21. | *f* Cap. 2. 10, 24. | *i* 1 Thes. 5. 3. | *k* Prov. 21. 22.
d Iov 7. 8, 9, 10. | *g* Amos 2. 14 15. | *j* 2 Sam. 20. | —
e Cap. 8. 15. | *h* Cap. 8. 7. | 16—22.

Capit. 10. | *c* 1 Sam. 25. 24. | *e* Prov. 19. 10. | *h* Prov. 10. 32.
a Prov. 13. 16. | etc. | *f* Ps. 7. 15. | *i* Prov. 10. 14.
b Cap. 8. 3. | *d* Est. 3. 1. | *g* Ps. 58. 4, 5. | *j* Prov. 15. 2.

nul spune multe; *Dar* omul nu știe ce se va face: Căci cine-i poate^k spune ce se va face după aceea? 15 Pre nebuni ostenețele lor nu fac *decât* a-i osteni; Căci *între ei unul măcar* nu știe *drumul* de mers în cetate. 16 ^tVai de tine, țară! când regele tău *este* copil. Și *când* mai marii tăi se îndoapă dimineța. 17 Ferice de tine, țară! când regele tău *este* fiu de neam ales. Și *când*^m mai marii tăi mănâncă la timpul cuvenit. Ca să se întărească, iar nu ca să se imbecite. 18 Prin *multă* lene se afundă clădirea. Și din lenevirea mânilor ploauă în casă. 19 Pentru petrecere se pregătesc mâncările, șiⁿ vinul *pre toți* înveselește: Iar argintul este pentru toate. 20 Nici chiar în gândul tău ^onu vorbi de rău pre rege. Nici chiar în cămările tale de dormire nu vorbi de rău pre cel avut; Căci o pasăre a cerului va duce vocea *ta*, Și o inaripată va spune aceasta.

Seamănă-ți sămânță din vreme.

11 Aruncă pâinea ta ^ape suprafața apei. ^bȘi după multe zile o vei afla iarăși. ^cÎmparte-o ^dîn șapte. *ba* și în opt părți, ^eCăci nu știi ce nenorocire va cădea preste pământ. 3 Când nourii s'au umplut, ei revarsă *ploaia* pe pământ. Și când cade arborele spre mează-zi sau spre mează-noapte, Încotro cade arborele, acolo rămâne. 4 Cel ce se uită la vânt, nu va semăna. Și cel ce caută la nouri, nu va secera. 5 Cum ^fnu știi care *este* calea vântului, ^gNici cum *se fac* oasele în mitra celei îngreunate. Așa nu știi lucrările lui Dumnezeu, care pre toate le-a făcut. 6 Dimineța seamănă-ți semănta. Nici sara nu lăsa să se odihnească mâinile tale; Căci nu știi, care va reuși, aceasta sau aceea. Sau dacă amândouă *vor fi* deopotrivă bune. 7 Dulce *este* lumina, Si plăcut *este* ochilor a vedea soarele. 8 De ar trăi omul oricât de mulți ani, *tot* să se bucure de toate: Și să-și amintească zilele întunerecului. Cari multe vor fi: Totul ce are să vină, de-

șertăciune *va fi*. 9 Bucură-te, tânăre, în copilăria ta. Și inima ta să se veselească în zilele tânăreței tale. Și umblă în căile inimii tale, Și în cântările ochilor tăi; Dar să știi că pentru toate acestea Dumnezeu te va duce la judecată. 10 Depărtează deci scârba din inima ta. Și înlătorează durerea din corpul tău; Căci și copilăria și tânărețele deșertăciuni *sunt*.

Amintește-ți de Dumnezeu în tânărețea ta și atunci vei avea la bătrânețe mângâiere.

12 Dar ^aadu-ți aminte de Făcătorul tău în zilele tânăreței tale: 2 Înainte de ce să vină zilele cele rele. Și să sosească anii, ^bDe cari ai să zici: Nu am plăcere de ei: Înainte de ce să se întunece soarele și lumina. Și luna și stelele, Și de ce să se întoarne nourii *îndată* după ploaie. 3 Înainte de ce păzitorii casei (*mânele*) să tremure, Și să se încovoie cele tari (*picioarele*), Și *înainte de ce* cei ce macină (*dinții*) să înceteze, fiindcă s'au împuținat. Și *înainte de ce* cei caută prin ferestre (*ochii*) să se întunece. 4 Și *înainte de ce* ușile (*buzele*) de din afară să se închidă, Când vocea măcinătorilor slăbește, Și se ridică la vocea unei păseri: Și se pleacă toate ^eficele cântărei (*sunetele*); 5 Și *înainte de ce* să-ți fie teamă de *orice* înălțime, Și să te spăimânți pe cale. *Înainte de a-ți* înflori migdalul *cu peri albi*. Și să-ți-se facă supărătoare locusta; Și *înainte de ce* să-ți treacă poftele; Căci omul pășește spre ^dcasa sa vecinică, Și ^ebocitorii îl inconjoară afară. 6 Înainte de ce să se rupă funia de argint, Si să se sfărâme vasul de aur; Și ulciorul să se strice la fântână. Și roata puțului să se sfărâme; 7 Și ^fsă se întoarcă această pulbere în pământ, precum a fost, ^gȘi sufletul să se întoarne înapoi la Dumnezeu, ^hcare l-a dat. 8 ⁱDeșertăciunea deșertăciunilor, zice eccleziastul, toate *sunt* deșertăciuni! 9 Și afară de aceasta, eccleziastul fiind înțelept, mai învăță pre popor știință,

^k Cap. 3. 22.
^l Isa. 3. 4, 5, 12.
^m Prov. 31. 4.

ⁿ Ps. 104. 15.
^o Fapt. 23. 5.

Capitol 11.
^a Isa. 32. 20.
^b Mat. 10. 42.
2 Cor. 9. 8

^c 1 Tim. 6. 18, 19.
^d Mic. 5. 5.
^e Efes. 5. 16.

^f Ioan. 3. 8.
^g Ps. 189. 14, 15.

Capitol 12.
^a Prov. 22. 6.
^b 2 Sam. 19. 35.
^c 2 Sam. 19. 35.

^d Iov. 17. 13.
^e Ier. 9. 17.
^f Fac. 3. 19.

^g Cap. 3. 21.
^h Zech. 12. 1.
ⁱ Is. 62. 9.

cercetă și căută, și ^j făcū proverbe multe. 10 Eccleziastul caută să găsească cuvinte plăcute, și *ceace s' a scris eră adevărat*: cuvintele adevărului. 11 Cuvintele înțelepților *sunt* niște ghimpți, și ca niște piroane înfipte. *Ele* au fost date de un învățător *pentru* oamenii adunării. 12 Și afară de aceasta, fiule, păzește-

te; facerea multor cărți nu are sfârșit, și ^k prea multă cetire *este* obosire corpului. 13 Să ascultăm sfârșitul a tot lucrul: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile lui! căci aceasta *este* toată *datoria* omului. 14 Căci ^m toată fapta o va aduce Dumnezeu înaintea judecării, cu toate cele aseamse, fie bune sau rele.

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR.

Dragostea focoasă a mirelui și a miresei.

1 ^a Cântarea cântărilor lui Solomon. 2 Să mă sărute cu sărutările gurii sale! ^b Căci mai plăcute *sunt* desmerdările tale decât vinul. 3 Plăcute *sunt* mirosului aromele tale: Aromă revărsată *este* numele tău: Deaceea fecioarele te iubesc. 4 ^c Trage-mă după tine! ^d să alergăm! ^e Dusu-m'a regele în cămările sale: *Dar* ne vom veseli și ne vom bucura *numai* în tine: Aminti-ne-vom desmerdările tale *cele mai dulci* decât vinul; *Toate* cu dreptate te iubesc. 5 Neagră *sunt*, dar plăcută, ficelor Ierusalimului! Neagră ca corturile Kedarului, frumoasă ca covoarele lui Solomon. 6 Nu vă uitați, că *sunt* neagră: Căci soarele m'a privit; Mâniatu-s'au pre mine fiii mumei mele: Pusu-m'au păzitoare preste vii: *Dar* via *frumuseței* mele n'am păzit. 7 Spune-mi, tu, pre care iubește sufletul meu, unde pășunezi. Unde पोposești la amiază? Căci de ce să rătăcesc pela turmele soților tăi? 8 De nu știi tu, ^f cea mai frumoasă dintre femei. Ieși pe urmele oilor. Și paste-ți ieziū aproape de colibele păstorilor! 9 Te aseamăn, ^g scumpa mea. ^h Cu caii carului lui Faraon! 10 *Cât* de frumoși *sunt* ⁱ obrazii tăi cu lanțuțele. *Și* gâtul tău cu șiruri de mărgăritare! 11 Îți vom face deci lanțușoare de aur. Cu stropituri de argint. 12 Când regele *stă* la masă, Nar-

dul meu își răspândește mirosul său. 13 Iubitul meu *plăcut* îmi *este*, ca săculețul de mir. Ce se odihnește pe sânul meu. 14 Iubitul meu *plăcut* îmi *este*, ca strugurele de cipru. Din viile Enghedei. 15 Iată, frumoasă ești, scumpa mea. Iată, frumoasă ești *cu* ochii tăi de porumbiță. 16 Iată, frumos și plăcut ești, iubitul meu! Verdeța *este* așternutul nostru. 17 Cedrii *sunt* bărnele casei noastre. *Și* brazii bolțile noastre.

Dorul miresei după mirele ei.

2 Rosa Șaronului, Crinul văilor *sunt* eu. 2 Ca crinul între spini *Este* scumpa mea între fecioare. 3 Ca mărul între arborii pădurei *Este* iubitul meu între cei tănari: Îmi place umbra lui, supt ea petrec: *Și* dulce *este* ^a fructul său cerului gurei mele. 4 Dusu-m'a în easă de ospăt. *Și* iubirea sa *a fost* o flămură preste mine. 5 Întăriți-mă cu must de struguri: Recoriți-mă *cu* must de mere! Căci *sunt* bolnavă de iubirea lui. 6 ^b Stanga lui *fie* supt capul meu! *Și* dreapta sa să mă îmbrățișeze! 7 Fete ale Ierusalimului. ^c vă jur Pe gazelele și pe căprioarele câmpului. Nu treziți și nu deșteptați iubirea: căci de sine va veni. 8 *Aud* vocea iubitului meu! Iată, el vine sărind preste munți, Săltând pe colini! 9 Ca gazela, *ca* puiul de cerb *este* iubitul meu: Iată-*!* stă în dosul zidului nostru. 10 Prin fereastră se uită, printre

^j 1 Reg. 4. 32

^k Cap. 1. 18.

^l Dent. 6. 2.

^m Fapt. 17. 30.

81.

ⁿ 1 Cor. 4. 5.

CÂNTAREA.

Capit. I.

^a 1 Reg. 4. 32.

^b Cap. 4. 10.

^c Ioan 6. 44.

^d Filip. 3. 12.

^e Efes 2. 6.

^f Cap. 5. 9.

^g Ioan 15.14 15.

^h 2 Cron. 1. 16.

17.

ⁱ Ezek. 16. 11.

Capit. 2.

^a Apoc. 22 1.2.

^b Cap. 8. 3.

^c Cap. 3. 5.

gratii caută: Iubitul meu luat-a cuvântul, și mi-a zis: „Scoală-te, amica mea, frumoasa mea, și vino! 11 Căci *iată*, iarna a trecut, Trecut-au, trecut-au cu totul ploile: 12 Pe câmp s'au arătat florile, Timpul cântării *pasărilor* a sosit, Și vocea turturicei se aude în țarina noastră; 13 Smochinul umple cu mirositoare smochinele sale încă verzi, Vița înflorește, și răspândește mirosul său: Scoală-te, amica mea, frumoasa mea, și vino! 14 Porumbița mea, *ce stai* în crăpăturile stâncelor. În adânciturile prăpastiilor, Lasă-mă să văd fața ta, lasă-mă să aud vocea ta:” Căci dulce *este* vocea ta și plăcută *este* fața ta. 15 Prindeți-ne vulpile, vulpile cele mici, ce strică viile. Căci viile noastre înfloresc. 16 Al meu *este* iubitul meu, și eu a lui *sunt*. El paște printre crini. Până la răcoarea zilei, când umbrele fug, Întoarce-te, iubitul meu, aleargă ca gazela, *ca* puiul de cerb. Preste munții despărțirii.

Credincioșia miresei.

3 În patul meu ^a noaptea căutat-am pre cel ce iubește sufletul meu. Căutat-l'am, dar nu l-am găsit. 2 Deci sculatu-m'am, Și am cutreerat cetatea, Stradele și ulițele, Și am căutat pre cel ce iubește sufletul meu; Căutat-l'am, dar nu l-am aflat. 3 Aflatu-m'au păzitorii, ce umblă prin cetate și *i-am întrebat*: N'ați văzut pre cel ce iubește sufletul meu? 4 Și abia am trecut pre lângă ei, Și am aflat pre cel ce iubește sufletul meu, Apucatu-l'am, și nu l-am lăsat, Până ce *nu* l'am dus în casa mamei mele, În camera celei ce m'a născut. 5 Fete ale Ierusalimului, vă jur pe gazelele și pe căprioarele câmpului, Nu treziți, și nu deșteptați iubirea: căci de sine va veni.

Sosirea mirelui cu mare strălucire.

6 Ce *este* aceasta ce se ridică în desert? Acești stâlpi de fum, Parfumati cu mir și tămâie, Și cu toate dresurile neguțătorilor de mirositoare? 7 Iată, pătașca lui Solomon! Șasezeci de viteji il inconjoară din cei mai tari ai lui Israel;

8 Toți încinși cu săbii, deprinși la reșel, Fiecare *cu* sabia la coapsă, de teama nopții. 9 Făcutu-și-a regele Solomon *aceasta* pătașcă din lemnul Libanului; 10 Stâlpii ei făcutu-i-a *de* argint, Răzămătoarea ei *de* aur, și șezătoarea ei *de* purpură, Lăuntru ei frumos împodobit de fetele Ierusalimului. 11 Ieșiți, fetele Sionului, și priviți la regele Solomon, Cu cununa, cu care l-a încununat mamă-sa, În ziua cununiei sale, Și în ziua înveselirii inimii lui.

Însușirile alese ale miresei.

4 Iată, frumoasă *ești*, amica mea, iată frumoasă *ești*! Ochiul tău supt vâlul tău *sunt ca* ochii de porumbiță, Părul tău *este ca* o turmă de capre, Ce poposesc pe muntele Galaad: 2 Dinții tăi ca o turmă *de oi* tunse, Ce ies din scaldătoare, Cari toate nase gemeni, Și între cari nici o stearpă *nu se găsește*, 3 Ca firul de purpură *sunt* buzele tale, Și gura ta plină de dulceață: Ca bucățele de rodii *arată-se* obrajii tăi supt vâlul tău; 4 Gâtul tău ca turnul *de marmură* al lui David, zidit pentru paza armelor sale, De care atârnă o mie de scuturi, Toate scuturi de viteji. 5 Cele două țâțe ale tale *sunt ca* doi pui de gemeni ai unei gazele, Ce pasc între crini. 6 Către răcoarea zilei, când umbrele fug, Veni-voiu *la tine*, munte de mir, și colină de tămâie! 7 ^aDe tot frumoasă *ești*, amica mea, și nici un defect *nu este* în tine. 8 Depe Liban vino cu mine, mireasa *mea*, Cu mine depe Liban! Caută depe vârful *muntelui* Amana, Depe vârful *muntelui* Șenir ^bși Hermon, Din vizuniile leilor și din munții panterilor! 9 Răpitu-mi-ai inima, sora mea, mireasa *mea*! Răpitu-mi-ai inima *numai* cu o *căutătură* a ochilor tăi, *Numai* cu un lăntișor al gâtului tău! 10 Cât de dulci *sunt* desmerdările tale, sora *mea*, mireasa mea! Cu cât mai plăcute decât vinul *sunt* desmerdările tale! Și mirosul parfumurilor tale decât toate mirositoarele! 11 Mireasa *mea*, fagurii picură *din* buzele tale, ^cMiere și lapte *este* supt limba ta, Și mi-

rosul vestmintelor tale ^dca mirosul Libanului. 12 Grădină închisă *ești*, sora mea, mireasa *mea!* *Ești* un izvor închis, o fântână sigilată. 13 Vlăstările tale *sunt* o grădină de rodii cu fructe plăcute: 14 Chiparoși și narde, narde și șofran, Trestie mirositoare și scortisoară, cu tot soiul de tufari și tămâie, Mir și aloe, cu toată mirositoarele cele alese: 15 Fântână a grădinei, izvor de ^eapă vie, Ce curg din Liban. 16 Desteaptă-te, crivățule! și ridică-te, vântule de miază-zi! Aburește grădina mea, *Ca* să curgă mirositoarele sale! Vie iubitul meu în grădina sa, Să mănânce fructele sale cele plăcute.

Mircasa aude glasul mirelui, jehște despărțirea lui și laudă frumsețea sa.

5 ^aVenit-am în grădina mea, sora mea, mireasa *mea*, Smuls-am smirna mea cu plantele mele mirositoare. ^bMâncat-am fagurii mei și mierea mea, Băut-am vinul meu cu laptele meu; Mâncăți ^eamicilor și beti; și îmbătați-vă, iubiților! ² Dormit-am, dar inima mea veghiă; Vocea iubitului! ^del bate, și *zice*: „Deschide-mi, sora mea, amica mea, porumbița mea, neprihănită mea! Căci capul îmi *este* plin de roadă, Bucelele mele pline de picurăturile nopții.” ³ *Dar* m'am despoiat de vestminte, *zice ea*, Cum să mă îmbrac iarăși? Spălat-am picioarele mele; Cum să le feștelesc iarăși? ⁴ Întins-a iubitul meu prin crăpătura ușei mâna sa, Și *tot* lăuntrul meu s'a mișcat pentru dânsul. ⁵ Sculatu-m'am, să deschid iubitului meu, Șipieurat-au smirna mâinile mele, Și degetele mele smirna cea plăcută pe mânerul zăvorului. ⁶ Deschis-am iubitului meu; Dar iubitul meu se dusesse, fugise, Sufletul meu se topiă, când el vorbiă, Căutatu-l-am, dar nu l-am aflat, Chiamatu-l-am, dar nu mi-a răspuns, Aflatu-m'au păzitorii, ce eutricrau cetatea. ⁷ Bătutu-m'au, și m'au rănit, Păzitorii zidurilor vâlul mi-au rupt. ⁸ Fete ale Ierusalimului, vă jur, De veți afla pre iubitul meu, spuneți-i, Că *sunt* bolnavă de iubire. ⁹ Ce, oare iubitul

tău *este* mai mult decât un altul? O tu cea mai frumoasă dintre femei! Ce, oare iubitul tău *este* mai mult decât un altul, De ne juri astfel? ¹⁰ Alb și rumen *este* iubitul meu, Ales între zeci de mii! ¹¹ Capul său *este ca* aurul cel mai curat, Bucelele sale *ca* ramurile de palmieri, negre ca corbul; ¹² Ochii săi *sunt* ca porumbii la curgerile apelor, Scăldați în lapte, puși în ferecăături; ¹³ Obrajii lui *sunt* ca straturile *de flori* mirositoare, *ca* tufarii înalți, *plini* de aromă; Bucelele sale *ca* crinii, ce picură smirna ce se revarsă; ¹⁴ Mănele sale *ca* un sul de aur, ferecat cu crisolit, Corpul lui *ca* un chip de fildeș acoperit cu safir; ¹⁵ Șelele lui *ca* stâlpii de marmură, puși pe pedestal de aur curat; Privirea sa *ca* Libanul, un tânăr asemenea cedrului; ¹⁶ Dulce de tot *este* gura sa, cu totul plăcut *este* el; Așa *este* iubitul meu, Așa *este* amicul meu, Fete ale Ierusalimului!

Bucuria reîmpreunării.

6 Unde s'a dus iubitul tău, O tu, cea mai frumoasă dintre femei? În cotro s'a înturnat iubitul tău? Ca să-l căutăm cu tine. ² Pogoritu-s'a în grădina sa iubitul meu, La straturile *de flori* mirositoare, Să păască în grădini, și să culeagă crini. ³ A iubitului meu *sunt* eu și iubitul meu al meu *este*, El paște între crini. ⁴ Frumoasă ești, iubita mea, ca Tirza, Plăcută ca Ierusalimul, și cumplită ca cei ce se adun în jurul steagurilor! ⁵ Întoarce ochii tăi dela mine, Căci ei mă turbură: Părul tău *este* ca o turmă de capre, Ce poposește pe Galaad; ⁶ Dinții tăi *ca* o turmă de mioare, Ce ies din scaldătoare; Ce toate nasc gemeni, Și între care nici o stearpă nu *este*. ⁷ Ca bucățele de rodii *arată-se* obrajii tăi supt vâlul tău. ⁸ Șasezeci de regine și optzeci de concubine am, Și fecioare nenumărate; ⁹ *Dar* numai *aceasta este* porumbița mea, neprihănită mea; Unde *este* la mumă-sa, Cea mai aleasă a celei ce a născut-o. ¹⁰ Fecioarele au văzut-o, și au fericit-o; Reginele și concu-

binele *au văzut-o*, și au lăudat-o. *zicând*: Cine-*i* aceasta, ce se arată ca o auroră, Frumoasă ca luna, curată ca soarele. Și cumplită ca cei ce se adun în jurul steagurilor? 11 Mă pogorisem în grădina cu nucii, Ca să văd florile din vale: Să văd, de inverzeste viaa, Și de înflorește rodiile; 12 Și fără să știu, iubirea mea m'a prefăcut ca pre carele lui Aminadab. Întoarce-te, întoarce-te, Șulamito! 13 Întoarce-te, întoarce-te, să te vedem! Au doară veți privi la mine, Șulamita, ca la fecioarele ce dăuțuesc în chor?

Întrevorbire între mirele și mireasa.

7 Cât de frumoși sunt pașii tăi cu încălțămintele tale, fecioară aleasă! Rotundul coapselor tale este ca colanul, Lucru de mână de meșter: 2 Buricul tău este ca o cupă rotundă, Cârnuia nu-i lipsește nici odată vinul: Pântecelul tău ca un snop de grâu, Încins cu crini: 3^b Cele două tăte ale tale, Ca doi pui gemeni de gazelă: 4^c Gâtul tău este ca un turn de fildeș, Ochiul tău ca iazurile din Hesbon, lângă poarta Batu-Rabbimului: Nasul tău ca turnul Libanului, ce caută spre Damasc: 5 Capul tău pe fine ca Carmelul, Părul capului tău ca purpura: Un rege este încătușat în buclele tale! 6 Cât de frumoasă și cât de plăcută ești tu, iubito, în muri! 7 Statura ta seamănă cu palmierul, Tătele tale cu strugurii, 8 Gândit-am: O, de m'as putea sui în palmier! Să apuc ramurile sale, Și fire-ar tătele tale ca strugurii vitei! Mirosul respirației tale este ca de măr, 9 Cercul gurei tale ca vinul plăcut, Ce luncă ușor în gâtul iubitului meu, Și face să vorbească buzele celor adormiți, 10^d Eu sunt a iubitului meu: ^e Și el de mine dorește, 11 Haide, iubitul meu, să ieșim la câmp, Să petrecem în sat! 12 Dimineața ne vom duce la vie, ^f Să vedem, de a înflorit vița, De s'au deschis florile, și de au înflorit rodiile, Acolo îți voi da desmerdările mele, 13^g Mandragorele răspândesc mirosul

lor. Și la ușa noastră ^h sunt tot felul de fructe alese, noaună și vechi, Ce eu iubitul meu, ți-am păstrat.

Fidelitatea sau credințioșia celor pentru în veci împreunăți.

8 O de ai fi fratele meu, Care a supt tăta mamei mele! În uliță de te-ăș găsi, te-ăș sărută, Și nimenea nu m'ar ținea de rău: 2 Te-ăș duce și te-ăș aduce în casa mamei mele: Care m'ar învăță să te adap cu ^a vin aromat, Și cu mustul din rodiile mele, 3 O, de ar fi ^b stânga lui supt capul meu, Și dreapta lui m'ar îmbrățișă! 4 O fete ale Ierusalimului, ^c vă jur! Nu treziți și nu deșteptați iubirea, căci de sine va veni, 5^d Cine-*i* aceasta, ce se urcă din deșert? Răzămată pe iubitul ei? *zicând*: Deșteptatu-te-am de supt mărul, Unde te născu mună-ta, Unde te-a făcut ceea ce te-a născut, 6e Pune-mă ca un sigil pe inima ta, Ca un sigil pe brațul tău: Căci tare ca moartea este iubirea: Puternică ca infernul gelozia ei; Jăratecul ei un foc, o flacără a lui Dumnezeu, 7 Ape puternice nu pot stinge iubirea, Nici torențele a o incecă: ^f De ar dà cineva și tot avutul casei sale pentru iubire, Nimenea nu i-ar ținea socoteală, 8^g Mică este sora noastră, *ziseră frații ei*, Tătele încă-i lipsese: Ce vom face cu sora noastră, În ziua, când vor peți-o? De ar fi zid, am zidi un palat de argint pe ea: 9 De ar fi ușă, am închide-o cu scânduri de cedru, 10 Sunt zid, și tătele mele ca turnurile; Deaceea fost-am în ochii săi ca una ce află har, 11 Solomon aveà o vie la Baal-Hamon; ^h Dat-a păzitorilor via, Ca fiecare să-i aducă pentru roadele ei o mic de arginți, 12 Via mea este a mea pentru mine: Ale tale, Solomoane, fie cele una mic de arginți, Și donă sute celor ce păzesc roadele ei! 13 O, tu, cea ce locuiești în grădini! Soții așteaptă vocea ta: ⁱ Lasă-mă s'o aud! 14^j Pornește repede, iubitul meu, Iute ca gazela, ca puilul de cerb pe muntii de aromate!

Capul 7,
a Ps. 41. 13.
b Cap. 4. 5.

c Cap. 4. 4.
d Cap. 2. 16.
e Ps. 45. 11.

f Cap. 6. 11.
g Fac. 30. 14.
h Mat. 13. 52.

Capul 8,
a Prov. 9. 2.
b Cap. 2. 6.

c Cap. 2. 7.
d Cap. 3. 6.
e Isa. 49. 16.

f Prov. 6. 35.
g Ezeec. 23. 33.

h Mat. 21. 33.
i Cap. 2. 14.

j Apoc. 22. 17,
20.

PROFETUL ISAIA.

Apostasia și pedeapsa lui Israel.

1 ^aViziunea lui Isaia, fiul lui Amoz, pre care o văzù despre Iuda și Ierusalim în zilele lui Uzia, ale lui Iotam, ale lui Ahaz și ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda. ² ^bAuziți, cerurilor: și ascultă, pământule! Căci Domnul vorbește, *zicând*: ^cFii am hrănit și am crescut, Dar ei necredincioși mi-au fost. ³ ^dBoul cunoaște pre stăpânul său, Și asinul ieslele domnului său, Iar Israel ^enu m'a cunoscut, Poporul meu ^fnu ia aminte *la mine*, ⁴ Vai, națiune păcătoasă, popor încărcat de nedreptăți, ^gSămânță de făcători de rele, lii stricați! Au părăsit pre Domnul, Au desprețuit pre Sfântul lui Israel, S'au întors îndărăt. ⁵ ^hPe ce parte vă va mai bate? Voi și mai mult vă veți răscula: Tot capul *este* bolnav, toată inima moleșită: ⁶ Dela talpa piciorului până la cap nu *este* într'insul nimic întreg, Numai răni, vânătăi, și plăgi proaspete. *Ce încă* ⁱnici nu s'au stors, nici nu s'au legat, Nici nu s'au muiat cu oleiu. ⁷ ^jPământul vostru *este* pustiit, Cetățile voastre arse de foc; Pământul vostru vi-l mănâncă străinii în față, *Este* pustiit, stricat de străini. ⁸ Și fata Sionului a rămas ^kca o colibă în vie, Ca un pădul într'un câmp de castraveți, ^lCa o cetate împresurată. ⁹ ^mDe nu ne-ar fi lăsat Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, o mică rămășiță, Am fi ca ⁿSodoma, Ne-am asemăna cu Gomorra.

Poftirea de a se converti, în locul unei slujbe dumnezeiești esterioare sau în locul formalismului.

10 Ascultați cuvântul Domnului, domni ^oai Sodomei! Luați în urechi legea Dumnezeului nostru, popor al Gomorreii! **11** Ce-mi *trebuie* mulțimea ^pjertfelor

voastre? zice Domnul: Sătul sunt de arderile de tot de berbeci și *de* grăsimea îngrășatelor; Și nu *mai* voiesc sângele taurilor, al mieilor și al țapilor. **12** Când veniți ^qsă vă arătați înainte-mi, Cine cere aceasta dela voi, Ca să călcați curțile mele? **13** Să nu-*mi* mai aduceți ^rdaruri deșerte; Uriciune-mi *este* tămâia, Luna nouă și sabbatul, ^sconvocarea adunărilor; Nu pot suferi fărădelegea și sărbătorirea. **14** ^tLunile voastre cele noi și ^usărbătorile voastre le urește sufletul meu: Făcutu-mi-s'au sarcină; ^vNu le *mai* pot purta. **15** Deaceea, ^xcând veți întinde mânele voastre, Ascunde-voiu ochii mei dela voi; ^yChiar de veți face multe rugăciuni, nu le voiu ascultă: *Căci* mânele voastre sunt pline de ^zsânge. **16** ^aSpălați-vă *deci*, și curățiți-vă, Depărtați răutatea faptelor voastre de dinaintea ochilor mei; ^bÎncetați de a face rău; **17** Învățați-vă a face bine: ^cCăutați dreptatea, ajutați pre cel apăsător, Faceți dreptate orfanului, și apărați dreptul văduvei.

Făgăduință și amenințare.

18 Veniți acum, ^dsă ne judecăm, zice Domnul; De vor fi păcatele voastre *roșii* ca cărmăzul, ^eface-se-vor albe ca omătul; Și de vor fi roșii ca stacojul, vor ajunge *albe* ca lâna. **19** De veți voi, și ^fmă veți ascultă, Veți mânca bunățile pământului vostru. **20** Iar de nu veți voi, ei vă veți împotrivi, De sabie veți fi înghițiți; ^gCăci gura Domnului a vorbit *aceasta*. **21** ^hCetatea ceea credincioasă, cum s'a făcut curvă! Eră plină de drept, Dreptatea locuia într'insa; iar acum uci-gașii. **22** ⁱArgintul tău în sgură prefăcutu-s'a, Vinul tău amestecat-u-s'a cu apă. **23** ^jMai marii tăi *sunt* răsculători ^kjărtași furilor: ^lFiecare iubește mita, și umblă după plată, ^mOrfanului drep-

ISAIA.	c Cap. 5. 1, 2	h Cap. 9. 13.	m Rom. 9. 29.	r Mat. 15. 9.	x Iov. 27. 9.	c Ier. 22. 3, 16.	h Ier. 6. 28, 30.
Capul 1.	d Ier. 8. 7.	i Ier. 8. 22.	n Fac. 19. 24.	s Ioc. 1. 14.	y 1 Tim. 2. 8.	d Mic. 6. 2.	i Osea. 9. 15.
a Num. 12. 6.	e Ier. 9. 3, 6.	j Deut. 28. 51, 52.	o Deut. 32. 32.	t Num. 28. 11.	z Cap. 59. 3.	e Ps. 51. 7.	j Prov. 29. 24.
b Ezecl. 36. 4.	f Cap. 5. 12.	k Iov. 27. 18.	p 1 Sam. 15. 22.	u Lev. 23. 2, etc.	a Ier. 4. 14.	f Tit. 1. 2.	k Ier. 22. 17.
Mic. 1. 2.	g Mat. 3. 7.	l Ier. 4. 17.	q Esod. 23. 17.	v Cap. 43. 24.	b Ps. 34. 14.	g Ier. 2. 20, 21	l Ier. 5. 28.

tate nu fac. Și judecata văduvei nici nu ajunge până la ei. 24 Deaceea zi Doamne, Domnul oștirilor. Atotputernicul lui Israel: Vai! ^mpedepsi-voiu pe împotrivorii mei. Și răsbună-mă-voiu asupra inamicilor mei: 25 Și voiu întoarce mâna mea asupra ta. ⁿȘi voiu curăți, ca *cu* leșie. sgura ta, Și voiu depărtă *din tine* toată arama ta: 26 Voiu restatornicii judecătorii tăi, ^oca mai înainte. Și consilierii tăi, ca și la început: Și apoi ^pte vei numi. Cetatea Dreptății. Cetățuie Credincioasă. 27 Sionul se va răscumpără prin judecată. Și cei renturnați ai lui prin dreptate. 28 Dar dărâ-marea celor fărădelege și a păcătoșilor tot atunci *se va face*. Și cei ce au părăsit pre Domnul, se vor nimici. 29 Căci vă veți rușină de *dumbrăvile de stejari*, pre care *acum* le iubiți. Și vă veți roși de grădinele, pre care *acum* vi-le alegeți. 30 Că veți fi ca stejarul, care-și lapadă frunzele. Și ca grădina, în care nu este apă. 31 Și cel *mai* tare va ajunge ca călțul. Și lucrul său ca scânteia: Și amândoi vor arde împreună. Și nu *va fi cine să-i stângă*.

Mărirea Sionului în zilele depe urmă; judecările ce vor precede zilele acelea.

2 Cuvântul, pre care-l văzu Isaia, fiul lui Amoz, despre Iuda și Ierusalim: 2 ^a În zilele ^bdepe urmă, ^cMuntele casei Domnului Se va întemeia pe vârful munților, Și se va înălța preste colini: ^dȘi vor curge la dânsul toate națiunile. 3 Multe popoare se vor duce și vor zice: ^e „Veniți, să ne suim pe muntele Domnului. La casa Dumnezeului lui Iacob: Și ne va învăța căile lui, și vom umbla în cărările lui.” ^fCăci din Sion va ieși legea, Și cuvântul Domnului din Ierusalim. 4 Și el va judecă între națiuni, Și va hotări între popoare multe: Și-și ^gvor făuri săbiile lor în fiare de plug, Și lăncile lor în cosoare: Popor asupra *altui* popor nu-și va *mai* ridică sabia sa, ^hNici se vor mai dedă resbelului.

5 Casă a lui Iacob, veniți! Și ⁱumblăm în lumina Domnului! 6 Căci ai părăsit pre poporul tău, pe casa lui Iacob, Pentru că s'au umplut ^jde idololatria răsaritului. Și ^ksunt vrăjitori, ca Filistenii, ^lȘi s'au unit cu fiii străinilor. 7 ^mUmplut este pământul lor de argint și de aur, Și tezaurele lor n'au sfârșit: Și umplut este pământul lor de cai, Și n'au sfârșit carele lor: 8 Și ⁿumplut este pământul lor de idoli. S'au închinat la lucrul mânelor lor, *La* ceceace făcură degetele lor. 9 Deci omul se pleacă, Și bărbatul se umilește, Și tu nu-i ierți pe ei. 10 ^oÎntră în stâncă, și ascunde-te în pulbere, De arătarea înfricoșată a Domnului și de mărirea măreției sale; 11 *Căci* pochii cei măndri ai omului se vor umili, Și trufia bărbaților se va plecă; Și Domnul singur se va înălța ^pîn ziua aceea. 12 Căci ziua Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, *va fi* aceea, Preste tot cel măndru și înalt, Preste tot cel falnic, și el se va umili: 13 Și preste toți ^qcedrii Libanului, cei înalți și falnici, Și preste toți stejarii din Basan; 14 ^rPreste toți munții cei înalți, Și preste toate colinele cele falnice: 15 Preste tot turnul înalt, Și preste tot zidul întărit; 16 ^sPreste toate corăbiile Tarșișului, Și preste toate lucrurile de plăcere. 17 ^tMândria omului se va plecă, Trufia bărbaților se va umili, Și Domnul singur se va înălța ^vîn ziua aceea. 18 Și idolii îi va pierde *Domnul* de tot. 19 Și vor intra în ^xpeșterile stâncelor, Și în crăpăturile pământului, ^yDe arătarea înfricoșată a Domnului și de mărirea măreției sale, Când se va seculă, ^zca să înspăimânte pământul. 20 În ziua aceea omul va aruncă idolii săi de argint și idolii săi de aur, Pre care i-a făcut, ca să *li-se* închine. La cărtițe și la lilieci: 21 Ca să între în găurile stâncelor, Și în crăpăturile pietrilor, De arătarea înfricoșată a Domnului și de mărirea măreției lui, Când se va seculă, ca să înspăi-

^m Deut. 28. 63.

Capit. 2.

^d Ps. 72. 8.

^h Ps. 72. 3, 7.

ⁱ Ps. 106. 35.

^p Cap. 5. 15, 16.

^s Cap. 30. 25.

^x Luc. 23. 30.

ⁿ Ier. 6. 29.

^a Mic. 4. 1. etc.

^e Ier. 31. 6.

ⁱ Efes 5. 8.

^m Deut. 17. 16, 17.

^q Zef. 3. 11, 16.

^t 1 Reg. 10. 22.

^y 2 Thes. 1. 9.

^o Ier. 33. 7.

^b Fac. 49. 1.

^f Luc. 24. 47.

^j Num. 23. 7.

^o Ier. 2. 28.

^r Zech. 9. 16.

^u Vers. 11.

^z Ebr. 12. 16.

^p Zech. 8. 3.

^c Ps. 68. 15, 16.

^g Ps. 46. 9.

^k Deut. 18. 13.

^v Ier. 49. 21.

^r Cap. 14. 8.

^w Vers. 11.

mânte pământul. 22 Lăsați *deci* pre om, în ale cărui nări *este* suflare: Căci în ce se poate țineă socoteală de el?

Pedeapsa în privința păcatelor popoarelor, mai ales în privința luxului femeiesc.

3 Căci, iată, Doamne, Domnul oștirilor, ^aVa depărtă Ierusalimul și Iuda Din toată ^bsustinerea și sprijinul. Sustinerea de pâine, și susținerea de apă: 2 ^cPe cei viteji și pe bărbați de rebel. Pe judecător, pe profet, pe divinător și pe bătrân. 3 Pe mai marele preste cincizeci și pe *tot* omul cu însemnătate. Pe consilier, pe cel cunoscător în vrăjbi, și pe descântătorul iscusit: 4 Și le voi îndă, *zice Domnul*, ^dtânări drept guvernatori. Și copiii vor domni preste dânșii. 5 Și poporul va fi apăsător. Om de către om, și fiecare de aproapele său; Cel tânăr se va sumeți asupra bătrânului. Și cel desprețuit asupra celui onorat. 6 Că se va apucă omul de fratele său, din casa părintelui său, *zicând*: „Tu ai vestmânt, *deci* fii domn preste noi. Și ruina aceasta *fi* supt mâna ta!” 7 *Dar* el se va jură în ziua aceea, *zicând*: „Nu voi să fiu vindecător; Că în casa mea nu *este* nici pâine, nici vestmânt; Nu mă face *deci* domn preste popor!” 8 Căci ^eIerusalimul este ruinat, și Iuda este căzut. Pentru că limba lor, și faptele lor *sunt* împotriva Domnului. Întărâtând ochii mării lui. 9 Însăși privirea feței lor mărturisește asupra-le: *Și* se fălesc cu păcatul lor ca ^fSodoma; nu-l ascund. Vai de sufletul lor! căci ei lor înșiși își fac rău. 10 Spuneți celui drept, ^gcă bine *îi va fi*; ^hCăci vor mânca fructele faptelor lor. 11 Vai de cel nelegiuit! ⁱrău *îi va fi*; Căci răsplătirea mâinilor lui i-se va face. 12 *Cât pentru* poporul meu, ^jcopiii *sunt* apăsătorii săi. Și femeile domnesc preste el. Poporul meu! ^kconducătorii tăi *te* rătăcesc. Și strică urmele căilor tale. 13 Domnul s'a pus ^lsă părăscă, Și stă să judece popoarele. 14 Domnul va intra în judecată Cu bă-

trării poporului său și cu mai marii săi; Căci voi ați mâncat ^mvia, *Și* coeace ați răpit dela cel sărac *este* în casele voastre.

15 Ce socotiți, *de* ⁿzdrobiți pre poporul meu. Și sfărâmați fața săracilor? *Zice* Domnul, Dumnezeu al oștirilor. 16 Domnul mai *zice* încă: Fiindcă fetele Sionului s'au mândrit. Și umblă cu gâtul întins. Și fac *semne* cu ochii, Umblă mărunțel, Și cu glesnele lor fac să sune verigele *lor*; 17 Deaceia Domnul va ^opleșuvi Creștetul fetelor Sionului, Și Domnul va ^pgoli rușinea lor. 18 În ziua aceea Domnul *le* va ridică podoabele verigelor glesnelor *lor*, 19 Sorișorii și ^qlunișoarele, cerceii și brățările și vălurile; 20 Legăturile de cap, lănișoarele și brăiele. Cutiile de parfum și amuletele. 21 Inelele și cerceii de nas: 22 Vestmintele de serbători și eșarpele, Mantiele și pungile; 23 Oglinzi și cămășile, Tiarele și vălurile lungi. 24 Atuncia va fi, *că* în loc de miros plăcut va fi putere; În loc de cingătoare, funie; În loc de păr ineretit, ^rpleșuvie; În loc de vestmânt larg, sac; *Și* înferarea în loc de frumusețe. 25 Bărbații tăi vor cădea de sabie, Și puterea ta în rebel. 26 Și ^sportile *ficei* Sionului vor plânge, și vor jeli. Și singuratică *fiind*, ^tva ședeă pe pământ.

Despre mântuirca lui Mesia.

4 Și ^aîn ziua aceea șapte femei se vor apucă de un singur bărbat, *zicând*: „Vom ^bmâncă pâinea noastră, Și ne vom îmbracă *cu* vestmintele noastre. Numai să fim numiți după numele tău; Depărtează ^cocara noastră.” 2 În ziua aceea ^dodrasla Domnului va fi intru frumusețe și mărire. Și fructul pământului intru măreție și strălucire, Pentru cei scăpați ai lui Israel. 3 Și va fi, *că* cel lăsat în Sion, Și cel rămas în Ierusalim, ^eSe va numi sfânt, Fiecare ^fseris spre vieată în Ierusalim: 4 Când ^gDomnul va spală scârna fetelor Sionului, Și va stoarce sângele Ierusalimului din mijlo-

<i>Capul 3.</i>	<i>d</i> Eccl. 10. 16.	<i>h</i> Ps. 128. 2.	<i>l</i> Mic. 6. 2.	<i>p</i> Nah. 3. 5.	<i>t</i> Pîân. 2. 10.	<i>Capul 4.</i>	<i>d</i> Ier. 23. 5.
<i>a</i> Ier. 37. 21.	<i>e</i> Mic. 3. 12.	<i>i</i> Ps. 11. 6.	<i>m</i> Mat. 21. 33.	<i>q</i> Judc. 8. 21.	—	<i>a</i> Cap. 2. 11, 17.	<i>e</i> Cap. 60. 21.
<i>b</i> Lev. 26. 26.	<i>f</i> Fac. 13. 13.	<i>j</i> Vers. 4.	<i>n</i> Mic. 3. 2, 3.	<i>r</i> Cap. 22. 12.		<i>b</i> 2 Thes. 3. 12.	<i>f</i> Filip. 4. 3.
<i>c</i> 2 Reg. 24. 4.	<i>g</i> Eccl. 8. 12.	<i>k</i> Cap. 9. 16.	<i>o</i> Deut. 28. 27.	<i>s</i> Ier. 14. 2.		<i>c</i> Luc. 1. 25.	<i>g</i> Mal. 3. 2, 3.

eul lui. Prin spiritul judecării și prin spiritul stricăciunii. 5 Atuncia Domnul va crea preste toată întinderea muntelui Sion, Și preste adunările lui ^hNour și fum ziua. Și ⁱLucire de foc inflăcărat noaptea: Căci preste toată mărirea *va fi* adăpostire. 6 Și ziua *va fi* o colibă de adăpostire în contra căldurei, De adăpost și scăpare de vijelie și ploaie,

Parabola cu via neroditoare și însemnarea ei.

5 Cântă-voiu acum iubitelui meu Cântarea iubitelui meu de ^avia sa. Vie aveă iubitul meu Pe o câmpie mănoasă foarte: 2 El a săpat-o, de pietri a curățit-o, Și a sădit-o cu vițele cele mai alese; Zidit-a și turn în mijlocul ei. Și teasc săpat-a într'înșă: ^bAtunci a așteptat să facă struguri: Dar ea făcut-a struguri sălbatici. 3 Și acum, locuitorilor Ierusalimului și bărbaților lui Iuda! ^cJudecați, rogu-vă, *zice Domnul*, între mine și via mea: 4 Ce puteam să mai fac pentru via mea. Și *ce* nu i-am făcut? De ce *dar*, când mă așteptam să facă struguri. A făcut struguri sălbatici? 5 Și acum să vă spun Ce voiu face viei mele: ^dLuă-voiu gardul ei, și se va pășună: Surpă-voiu zidul ei, și va fi călcată; 6 Și o voiu pustii. Și va fi netăiată și nesăpată, Ca să răsară în ea scări și spini: Și voiu porneți norilor Să nu reverse ploaie preste ea. 7 Căci via Domnului, *Dumnezeul oștirilor, este casa lui Israel*, Și bărbații lui Israel planta cea plăcută a sa; Și el așteptă judecată, dar iată apăsarea! *Așteptă dreptatea, dar iată jale!*

Amenințarea cu judecățile dumnezeesti, mai ales cu o năvălire vrăjmașă.

8 Vai de cei ce înșiră ^ecasă lângă casă, Și lipese câmp către câmp, Până ce nu mai rămâne loc. Și ajungeți *de a fi* singuri locuitori ai țării. 9 În auzul meu *zis-a* Domnul, *Dumnezeul oștirilor*: Cu adevărat multe case vor rămâne pustii, Case mari și frumoase, fără locuitori; 10 Da, zece pogoane de vie vor da *numai* un ^gbat, Și un homer de sămânță

va da *numai* o efă. 11 ^hVai de cei cari, sculându-se de dimineată, alcargă după băuturi îmbătătoare. *De* cei ce șed până târziu noaptea, *până* ce-i înfierbântă vinul: 12 ⁱȘi citara și harpa, timpana și flautul, și vinul sunt la ospetele lor: Iar ^jlucrarea Domnului nu privesc. Și la lucrul mânilor lui nu iau seamă. 13 ^kDeaceea poporul meu este dus în prinsoare, ^lpentru lipsa de cunoștință: Fruntașii lui sufer de foame, Și mulțimea lui se topește de sete. 14 Deaceea se lărgește infernul, Și deschide gura sa cea fără de margini: Și mărirea lor, mulțimea lor, și vuctul lor, Și cei ce s'au desfătat se cobor într'insul. 15 Așa ^mse va plecă omul. Bărbatul se va umili, și ochii celor mândri se vor umili: 16 Dar Domnul, *Dumnezeul oștirilor*, se va înălța prin judecată, Și sfântul Dumnezeu se va sfinți prin dreptate. 17 Și *iată*, micii vor paște ca *din* pășunea lor, Și străinii se vor hrăni *din* locurile pustiite al ⁿavuților. 18 Vai de cei ce trag nedreptatea cu funiele minciunei, Și păcatul, ca cu frânghiile de car! 19 ^oCe zic: Să se grăbească el, să facă iute lucrul său, „Ca să-l vedem: Și hotărîrea Sfântului lui Israel apropie-se, și să vie, Ca să o aflăm.” 20 Vai de cei ce răului zic bun, și binelui rău. Ce fac întunerecul lumină, și lumina întunerec. Ce fac amarul dulceată și dulceata amar! 21 Vai de *cei ce sunt* ^pînțelepți în ochii lor. Și cumiți *numai* în părerea lor! 22 ^qVai de cei tari la băutul de vin. Și *de* bărbații viteji la amestecarea băuturilor îmbătătoare! 23 Cari ^rdreptătesc pe cel nelegiuit pentru daruri, Și dreptatea celui drept o răpesc dela el. 24 Deaceea, ^sprecum focul mistnie miriștea, Și flacăra mistuie paieile. Așa ^trădăcina lor ca putreziciunea va fi, Și floarea lor se va ridică ca pulberea: Fiindecă au lăpădat legea Domnului, *Dumnezeul oștirilor*. Și au desprețuit cuvântul Sfântului lui Israel. 25 ^uDeaceea mânia Domnului

^h Esod. 13. 21.

Capul 5.

^c Rom. 3. 4.

^f Cap. 22. 14.

ⁱ Amos. 6. 5, 6.

^l Cap. 1. 3.

^o 2 Pet. 3. 3, 4.

^s Esod. 15. 7.

ⁱ Zech. 2. 5

^a Mat. 21. 33.

^d Ps. 80. 12

^g Ezech. 45. 11.

^j Iov. 34. 27.

^m Cap. 2. 9, 11, 17.

^p Prov. 3. 7.

^t Iov. 18. 16.

—

^b Deut. 32. 6.

^e Mic. 2. 2.

^h Prov. 23. 29, 30.

^k Osea. 4. 6.

ⁿ Cap. 10. 16.

^q Vers. 11.

^u 2 Reg. 22. 13.

^r Prov. 17. 15.

17.

s'a aprins asupra poporului său, și a întins mâna sa asupra lui; și l-a lovit, de v s'au cutremurat munții. Și stârvurile lui s'au prefăcut ca tină în uliță.^x Și totuși mânia sa nu se întoarce. Și mâna lui tot întinsă stă. 26 Și va ridică steag popoarelor îndepărtate. Și le va flueră dela marginea pământului. Și iată, vor veni iute, în pripă; 27 Nici unul dintr'înși nu va fi obosit, nici unul șovăind: Nimenea nu va dormi, și nici va dormită, Nici nu-și va deslegă cingătoarea coapselor sale. Nici nu-și va rupe cureaua încălțămintelor sale. 28 Săgețile lor sunt ascuțite. Și toate arcurile lor întinse; Copitele cailor lor asemenea cu peatra, Și roatele *carelor* lor ca furtuna. 29 Mugetul lor este ca al leului. Da, mugesc ca puii de leu: Mugesc, și prind prada, O iean *cu dânsi*, și nimenea nu scapă. 30 În ziua aceea vor muși asupra-le ca mugetul mării; Vor căută la pământ, și iată întunec, și strămtorare. Și lumina se va întinecă în nouri triști.

Viziunea lui Isaia, mărirea Domnului și misiunea sa ca profet.

6 În anul morții ^a regelui Uzia ^b văzut-am pre Domnul șezând pe un tron înalt și ridicat, și poalele lui umplură templul. 2 Serafimi stăteau deasupra lui: câte șase aripi avea fiecare: cu două-și ^c acoperia fața sa, cu două își acoperia picioarele sale, și cu două sbură. 3 Și strigă unul către altul, și zicea: ^d „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul, Dumnezeu oștirilor: ^e Tot pământul este plin de mărirea lui.”

4 Și se cutremurau ușorii uși de vocea celui ce strigă, și ^f casa se umplu de fum.

5 ^g Atuncia zis-am: Vai mie, căci sunt pierdut: căci sunt om necurat la buze, și locuiesc în mijlocul unui popor necurat la buze; căci ochii mei au văzut pre Domnul, regele oștirilor. 6 Atuncia sbură spre mine unul din Serafimi, având în mâna sa un cărbune aprins *ce-l luase*

cu cleștele depe ^h altar. 7 Și-l ⁱ atinse de gura mea, și zise: Iată, atingându-se acesta de buzele tale, nedreptatea ta s'a depărtat, și împăcatu-s'a păcatul tău.

8 Și auzit-am vocea Domnului, ce zicea: Pre cine să trimet? și cine va merge pentru ^j noi? Și zis-am: Iată-mă, trimete-mă. Și el zise: 9 Du-te și spune poporului acestuia: ^k Auziți, dar nu înțelegeți; Și vedeți, dar nu cunoașteți. 10 Îngrașă ^l inima poporului acestuia. Îngreuează urechile lor, și orbește ochii lor.^m Ca să nu vadă cu ochii lor, nici să audă cu urechile lor. Nici să înțeleagă cu inima lor: Ca să nu se întoarcă, și să nu se însănătoșeze. 11 Atuncia zis-am: Doamne, până când? Și el a răspuns: ⁿ Până se vor pustii cetățile rămânând fără locuitori, Și casele fără oameni, Și pământul se va pustii cu totul; 12 ^o Și Domnul va depărtă pre om *depe dânsul*. Și pustiire mare va fi în țară. 13 Și de *va rămâne* într'înșă chiar numai a zeccea parte, Iarăși se va pustii: Dar precum terebinteii și stejarului la tăiere le rămâne tulpina, Așă și tulpina ei ^p sămânță sfântă va fi.

Strămtorarea Ierusalimului prin Sirieni și Israeliti.

7 Și în zilele lui ^a Abaz, fiul lui Iotam, fiul lui Uzia, regele lui Iuda, se sui Rezin, regele Siriei, și Pekah, fiul lui Remalia, regele lui Israel, asupra Ierusalimului, ca să-l bată; dar nu putură să-l învingă. 2 Și s'a spus casei lui David, zicând: Siria s'a unit cu Efraim. Atuncia se cutremură inima lui Ahaz și inima poporului său, cum se elatină arborii pădurei înaintea vântului.

3 Și zise Domnul către Isaia: leși spre întâmpinarea lui Ahaz, tu și ^b Șear-Iasub, fiul tău, la marginea ^c apeductului iazului de sus, pe calea țarinei albitorului; 4 Și zi-i: Ia seamă, și fii liniștit: nu te teme, și inima ta să nu se immoaie de cele două cozi ale acestor tăciuni fumegători, de aprinderea mâniei lui Rezin și a Si-

Jer. 4. 24.
x Lev. 26. 14.

Capul 6.
a 2 Reg. 15. 7.
b 1 Reg. 22. 19.

c Ezeec. 1. 11.
d Apoc. 4. 8.
e Ps. 72. 19.

f Esod. 40. 34.
g Esod. 4. 10.
h Apoc. 8. 3.

i Dan. 10. 16.
j Pac. 1. 26.
k Ioan. 12. 40.
Ps. 119. 70.

m Jer. 5. 21.
n Mic. 3. 12.
o 2 Reg. 25. 21.
p Rom. 11. 5.

Capul 7.

a 2 Reg. 16. 5.

b Cap. 10. 21.
c 2 Reg. 18. 17.
Cap. 36. 2.

reii și a fiului lui Remalia. 5 Fiindecă Siria, Efraim și fiul lui Remalia au sfătuțit rele asupra lui Iuda, zicând: 6 Să ne suim asupra lui Iuda și să-l strămtorăm, să-l spargem, și să ni-l luăm, și să punem rege în el pre fiul lui Tabeal; 7 De aceea așa zice Domnul:^d Aceasta nu va stă, nici va fi: 8 ^e Căci capul Siriei este Damascul, și capul Damascului Rezin; și în șasezeci și cinci de ani de acum Efraim se va sfărâma așa, că nu va mai fi un popor: 9 și capul lui Efraim este Samaria, și capul Samariei este fiul lui Remalia:^f De nu credeți aceasta, cu adevărat voi nu vă veți întări.

Făgăduință plină de mângăiere despre Emanuel.

10 și Domnul adause a vorbi către Ahaz, zicând: 11 ^g Cere-ți un semn dela Domnul, Dumnezeuul tău; Cere-l în adâncime, ori sus în înălțime. 12 Iar Ahaz zise: Nu voiu cere, nici voiu ispiți pre Domnul. 13 și el zise: Ascultă dar, casă a lui David: An prea puțin vă este a obosi pre oameni, De obosiți și pre Dumnezeuul meu? 14 De aceea Domnul însuși vă dă un semn:^h Iată, fecioara este grea, și va naște ⁱ un fiu, și va chema numele lui ^j Emmanuel (*Dumnezeu este cu noi*); 15 Unt și miere va mânca, Până când va ști să lapede răul și să aleagă binele. 16 ^k Căci înainte de ce va ști copilul, Să lapede răul și să aleagă binele, Va fi părăsit pământul, De ai cărui ^l doi regi te îngrozești.

Pedeapsa prezisă prin Assirieni.

17 ^m Domnul va aduce asupra ta, și asupra poporului tău, și asupra casei părintelui tău Zile, asemenea cărora n'au fost, Din ziua aceea, când ⁿ s'a rupt Efraim de Iuda: Regele Asiriei. 18 și în ziua aceea Domnul va șueră Muscei, ce este la marginea fluviilor Egiptului, și albinei, ce este în pământul Asiriei: 19 și vor veni, și ele toate se vor așeză. În văi deșerte și în crăpăturile stâncelor, Pe toate măcăcinile și pe toate pășunile.

20 În ziua aceea Domnul va rade cu brieiul. Tocmit de dincolo de fluviu, Cu regele Asiriei. Capul și părul piciorului: și barba o va lua. 21 și în ziua aceea Va nutri un om o juncă și două oi; 22 și din belșugul laptelui ce vor dă, el va mânca unt: Că unt și miere va mânca tot cel ce va fi rămas în țară. 23 și în ziua aceea, orice loc, În care se dă acum o mie de vițe pentru mie de sicli de argint, Se va preface în spini și scai. 24 Cu săgeți și arcuți vor veni, într'acolo: Căci în spini și scai se va preface toată țara. 25 și în toți munții, ce cu securea se curățese, Nu te vei mai duce, de teama de spini și de scai: Că se vor preface în pășune pentru boi, și în bățatură de oi.

Mângăierea credincioșilor în timp de nevoi.

8 și Domnul zise către mine: „Ia-ți o tablă mare, și ^a scrie pe dâusa cu condeiu de om: Maher-Șalal, Haș-Baz. (*Grăbește-te, pradă; Iute, răpire.*) 2 și mi-am luat martori credincioși, pre preotul ^b Uria, și pre Zecaria, fiul lui Ieberechia. 3 și n'am apropiat de profeteasa, care concepă și născu un fiu; și Domnul zise către mine: Chiamă numele lui: Maher-Șalalu, Haș-Baz. 4 ^c Căci înainte de a ști copilul să strige: Tatăl meu! și mamă-mea! se vor purtă ^d avuțiile Damascului și prăzile Samariei înaintea regelui Asiriei.

5 și Domnul mai vorbi către mine, zicând: 6 Fiindecă poporul acesta desprețuește apele cele lin-curgătoare ale ^e Șiloahului, și se bucură ^f de Rezin și de fiul lui Remalia: 7 De aceea, iată, Domnul va face să vie preste dânsii Apele cele puternice și multe ale fluviului, Pre ^g regele Asiriei cu toată oștirea lui; Acesta se va sui preste toate albiile râurilor, și va ieși din toate malurile sale: 8 și va străbate până la Iuda; Va inundă, și se va revărsă, ^h Va ajunge până la gât; și aripile sale cele întinse Vor umplea largimea pământului tău, ⁱ Emmanuele!

^d Prov. 21. 30. | ^g Mat. 12. 38. | ^j Cap. 8. 8. | ^m 2 Cron. 28. 19. | ^a Cap. 5. | ^c Cap. 7. 16. | ^f Cap. 7. 1. 2. 6. | ^h Cap. 30. 28.
^e 2 Sam. 8. 6. | ^h Mat. 1. 23. | ^k Cap. 8. 4. | ⁿ 1 Reg. 12. 16. | ^b Hab. 2. 2. | ^d 2 Reg. 15. 29. | ^g Cap. 10. 12. | ⁱ Cap. 7. 14.
^f 2 Cron. 20. 20. | ⁱ Cap. 9. 6. | ^l 2 Reg. 15. 30. | ^e Ioan. 9. 7.

9 ^jÎnfuriați-vă cât veți voi, popoarelor! voi tot vă veți descurajia; Ascultați voi toți, până la marginile pământului! Încingeți-vă! voi tot vă veți descurajia; Încingeți-vă! voi tot vă veți descurajia. 10^kSfătuți-vă! sfatul tot se va zădărnici! Vorbiți vorbe! ^lele nu vor stă; ^mCăci eu noi este Dumnezeu.

Îndemnare să credem în viul Dumnezeu.

11 Căci așa zis-a Domnul către mine în puterea inspirațiunii. Învățându-mă să nu umblu în calea poporului acestuia, 12 Zicând: Nu numiți complotare Toate cele ce ⁿpoporul acesta le numește complotare: ^oȘi deaceea, de care el se teme, voi să nu vă temeți, nici nu vă înfricoșați. 13 ^pPre Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, pre dânsul să-l sfințiți: ^qEl fie temerea voastră, el înfricoșarea voastră. 14 Și ^rel vă va fi templu; *Va fi și* ^spiatră de poticnire și stâncă de sdruncinare. Pentru amândouă casele lui Israel. Cursă și laț pentru tot locuitorul Ierusalimului; 15 Și mulți dintr'înși ^tse vor sdruncina, și vor cădea. Se vor sfărâma, vor da în cursă. Și se vor prinde. 16 Leagă *această* mărturie. Sigilează *această* învățătură între discipolii mei; 17 Și eu aștept pre Domnul, Care ^uascunde fața sa dela casa lui Iacob, Și ^vsper în el. 18 ^xIată, eu și copiii mei, pre cari mi i-a dat Domnul. ^ySunt semne și minuni în Israel dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, ce locuiește pe muntele Sion. 19 Și când vă vor zice: ^z„Întrebați pre necromanți și pre magi, ^aCe șoptese și murmură: Să nu întrebe un popor pre Dumnezeuul său? *Cade-se să întrebe* ^bpre cei morți pentru cei vii?“ 20 ^cLa lege și mărturie! *Căci penru ceti ce nu vorbesc după cuvântul acesta,* ^dNu le *va răsări* nici o lumină; 21 Ci vor cutreeră în acest *pământ* greu apăsați și flămânzi; Și când vor flămânzi, se vor infuria, Și vor blestemă pre regele lor și pre zeul lor; Și

de vor căută în sus, 22 Sau de vor privi pre pământ, Iată, nevoie și întunec: — *Dar* întunerecul apăsării și al nopții *se va risipi.*

Nașterea, numele și împărăția lui Messia.

9 Că nu *va mai fi* ^aîntunec pentru cel apăsat. În timpul ^bde demult el a desonorat Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali; Dar ^cîn cele din urmă a onorat partea cea, de lângă mare, dincolo de Iordan, Galilea națiunilor. 2^dPoporul ce umblă în întunec, vede *acum* o lumină mare. Asupra celor ce ședeau în pământul umbrelor morții, strălucește lumina. 3 Tu *immulțești* poporul. Și mărești bucuria sa; Se bucură înaintea ta ca cu bucuria secerișului. Cum se bucură, ^ecând împărtășe prada. 4 Căci jugul cel împovorat al său, Și ^ftoiagul depe spinarea lui, Și biciul apăsătorului său, Le-ai sfărâmat, ca în ziua ^gMadianului. 5 Căci toată armătura resbeluitorului în învălmășag, Și orice vestmânt tăvălit în sânge, ^hSe va arde, și *va fi* mâncare focului. 6ⁱCăci un copil ni-s'a născut, Un ^jfiu ni-s'a dat. Și ^kdomnie este pusă pe umerii săi; Și se va chema numele lui; ^lMinune, Sfătuitor, ^mDumnezeu Puternic, Părinte Vecinic, ⁿDomn al Păcei; 7 Creșterea domniei *lui* și a păcei *sale* ^onu *va avea* capăt Pe tronul lui David și în împărăția sa: Ca să o întărească și să o sprijinească Cu drept și cu dreptate. De acum și până în veci. ^pZelul Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, va face aceasta.

Pedepse prezise pentru Israel.

8 Cuvânt trimis-a Domnul asupra lui Iacob. Și a căzut asupra lui Israel. 9 Și să cunoască aceasta tot poporul, Efraim și locuitorii Samariei. Cari vorbesc cu mândria și trufia inimii lor: 10 „Cărămizi au căzut, dar noi vom zidi cu pietri cioplite; Și comori s'au tăiat, dar noi ũ vom schimba în cedri.“ 11 *Iată* pentru ce Domnul va ridica pre mai marii lui

^j Ioel. 3. 9, 11.	^o 1 Pet. 3.14,15.	^t Mat. 21. 44.	^z 1 Sam. 28. 8.	^a Capul 9.	^e Iudc. 5. 30.	ⁱ Luc. 2. 11.	^m Tit. 2. 13.
^k Iov. 5. 12.	^p Num. 20. 12.	^u Cap. 54. 8.	^a Cap. 29. 4.	^a Cap. 8. 22.	^f Cap. 10. 5.	^j Ioan. 3. 16.	ⁿ Efes. 2. 14.
^l Cap. 7. 7.	^q Ps. 76. 7.	^v Hab. 2. 3.	^b Ps. 106. 28.	^b 2 Reg. 15. 29.	^g Iudc. 7. 23.	^k Mat. 28. 18.	^o Dan. 2. 44.
^m Fapt. 5.38.39.	^r Ezec. 11. 16.	^x Ebr. 2. 13.	^c Luc. 16. 29.	^c Lev. 26. 24.	^h Cap. 66.15.16.	^l Iudc. 13. 18.	^p 2 Reg. 19.31.
ⁿ Cap. 7. 2.	^s 1 Pet. 2. 8.	^y Ps. 71. 7.	^d Mic. 3. 6.	^d Mat. 4. 16.			

Rezin asupra lui: Și pre inamicii săi îi va întărătă: 12 Pre Sirieni din față, și pre Filistenii din dos. Carii vor înghiți pre Israel cu toată gura; ⁴Și totuși mânia sa nu se întoarce. Și mâna sa tot întinsă stă. 13 Dar ⁵poporul nu se întoarce spre cel ce-l lovește, Și nu caută pre Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 14 De aceea Domnul va stărpi din Israel și cap și coadă, Finicul și rogozul, ⁶intr'o zi. 15 Bătrânul și fruntașul acesta e capul. Și profetul ce învață minciuni, acesta e coada. 16 Căci ⁷conducătorii poporului acestuia îl rătaeese, Și cei conduși de dânșii se pierd. 17 Deaceea ⁸de tânării lui nu se bucură Domnul, Și de orfanii săi și de văduvele sale nu se îndură: Pentrucă ⁹toți sunt fățarnicii și făcători de rele, Și toată gura vorbește nebulii. ¹⁰Și totuși mânia sa nu se întoarce. Și mâna lui tot întinsă stă. 18 Căci nelegiuirea ¹¹arde ea focul, Mistuie scări și spini, Și aprinde desișul pădurei, De se înalță stâlpi de fum. 19 De mânia Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, ¹²se aprinde pământul acesta, Și poporul se face mâncare focului: ¹³Nimenea nu se îndură de altul: 20 Răpește în dreapta, și tot flămânzește. Înghite în stânga, ¹⁴și tot nu se satură: ¹⁵Fiecare mănâncă carnea brațului său: 21 Manase se ridică asupra lui Efraim, și Efraim asupra lui Manase, Și amândoi împreună asupra lui Iuda; Deaceea mânia sa nu se întoarce, Și mâna sa tot întinsă stă.

Pedeapsa judecătorilor nedrepti.

10 Vai de cei ce ¹hotăresc hotăririle nedreptății, Și de scriitorii, ce scriu nefericirea; 2 Ca să depărteze pre sărac dela dreptate, Și să răpească dreptul lipsiților poporului meu, Ca să facă văduvele prada lor, Și să despoaie pre orfani. 3 Și ²ce veți face în ³ziua pedepsii, și a peirii ce vine de departe? La cine veți fugi pentru ajutor? Și unde veți lăsa mărirea voastră? 4 Părășiți de mine, vor ingenunchia între prinși,

Vor cădeă între uciși. ⁴Deaceea mânia sa nu se va întoarce, Și mâna lui tot întinsă stă.

Obrăznicia și smerirea lui Asur.

5 Vai de Asirian, ⁵toiagul mâniei mele! Bieul din mâna lui este nrgia mea. 6 Asupra unei ⁶națiuni nelegiuite l-am trimis, Și asupra poporului mâniei mele ⁷i-am dat porunci, Ca să prade prăzi, și să răpească răpiri, Și să-l calee, ca pre tina de pe uliță. 7 ⁷Dar el nu cugetă așa, Și inima sa nu se gândește astfel: Ci în inima lui este să piarză, Și să stârpească nu puține națiuni. 8 ⁸Căci zice: „Oare toți mai marii mei nu sunt regi? 9 Au nu este ⁹Calnoul ⁹ca și Carchemișul? Au nu este Hamatul ca și Arpadul? Au nu este Samaria ¹⁰ca și Damascul! 10 Precum mâna mea a lovit împărățiile idolilor, Ale căror chipuri cioplite erau mai multe decât ale Ierusalimului și ale Samariei; 11 Precum am făcut Samariei și idolilor săi, Au nu tot astfel voi face și Ierusalimului și chipurilor sale?“ 12 Deaceea după ce Domnul va sfârși tot lucrul său ¹²în muntele Sion și în Ierusalim, ¹³Voiu pedepsi gândurile îngâmfadei inimi a regelui Asiriei, Și trufia sumeților săi ochi. 13 ¹³Fîndcă a zis: „Prin puterea mâniei mele am făcut aceasta, Și prin înțelepciunea mea: căci sunt cuninte; Am strămutat hotarele popoarelor, Și tezaurele lor le-am prădat; Am surpat, ca un viteaz, locuitorii lor, 14 Și ¹⁴mâna mea a găsit, ca pre un cuib, avuția popoarelor: Și precum se strâng ouăle părăsite, Așa am strâns eu tot pământul, Și nimenea n'a fost, care să bată din aripă, Să deschidă gura, sau să cărâiască.“ 15 Au ¹⁵văfălește-se săcurea asupra celui ce taie cu dânsa? Au mândrește-se ferestrelul asupra celui ce-l mișcă? Ca și când toiagul ar mișcă pre cei ce-l ridică! Ca și când bățul ar ridică pre om! 16 Deaceea Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, va trimete Uscăciune ¹⁶celor grași

¹ Jer. 4. 8.

² Jer. 5. 3.

³ Cap. 10. 17.

⁴ Cap. 3. 12.

⁵ Ps. 147. 10, 11.

⁶ Mic. 7. 2.

⁷ Vers. 12. 21.

⁸ Mal. 4. 1.

⁹ Cap. 8. 22.

¹⁰ Mic. 7. 2. 6.

¹¹ Lev. 26. 25.

¹² Jer. 19. 9.

Capul 10.

¹ Ps. 58. 2.

² Iov. 31. 14.

³ Osea. 9. 7.

⁴ Cap. 5. 25.

⁵ Jer. 51. 20.

⁶ Cap. 9. 17.

⁷ Jer. 34. 22.

⁸ Fac. 50. 20.

⁹ 2 Reg. 18. 24.

¹⁰ Cap. 9. 17.

¹¹ Amos. 6. 2.

¹² 2 Cron. 35. 20.

¹³ 2 Reg. 16. 9.

¹⁴ 2 Reg. 19. 31.

¹⁵ Jer. 50. 18.

¹⁶ Isa. 37. 24.

¹⁷ Iov. 31. 25.

¹⁸ Jer. 51. 20.

¹⁹ Cap. 5. 17.

ai săi. Și supt mărirea lui va arde arșiță. Ca arșița focului. 17 Și lumina lui Israel în foc se va preface. Și Sfântul său în flacăra. ^sCe va aprinde și va înghiți spinii săi. Și scarii săi tot într'o zi. 18 Și va nimici mărirea pădurei sale și a ^tmănoasei sale câmpii, *Dela suflet până la carne*. De va fi ca și peirea bolnavului. 19 Și rămășița arborilor pădurei sale va fi puțină. Așa ca un copil va putea-o scrie.

Convertirea (întoarcerea) celor rămași în Israel.

20 Și în ziua aceea ^uNu se va mai răzămă rămașița lui Israel, Și cei scăpați ai casei lui Iacob. Pe cel ce i-a lovit: Ci se vor răzămă pe Domnul, Sfântul lui Israel, cu încredere. 21 ^vRămășița se va întoarce, Rămășița lui Iacob, către puternicul Dumnezeu. 22 ^xCăci chiar de ar fi poporul tău Israel ca nisipul mării, ^y*Nu-mai o rămașiță din ei se va întoarce*: 23 *Căci* ^znimicirea este hotărîtă, revărsătoare de dreptate. ^aCăci nimicire, da, *nimicire* hotărîtă, va face Domnul, Dumnezeu oștirilor. În mijlocul țării întregi. 24 De aceea așa zice Domnul, Dumnezeu oștirilor: ^bNu te teme, poporul meu, cela ce locuești Sionul, de Asirianul, Care te lovește cu toiag, Și *care* ridică biciul său asupra ta, după chipul ^cEgiptului. 25 ^dCăci, încă foarte puțin, ^eși urgia mea va încetă. Și mânia mea *se va îndreptă* spre nimicirea lor. 26 Și va ridică Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, ^fbiciul asupra lui, ^gCa în bătaia ^hMadianului la stânca Horeb: Și ^htoiagul său îl va înălță preste mare, Precum cândva în Egipt. 27 Și în ziua aceea ⁱSe va depărtă sarcina sa depe umărul tău, Și jugul său depe grumazul tău, Și se va sfărâmă jugul de multă ^jgrăsime. 28 El a venit la Aiat: a trecut prin Migron, a lăsat în Micmaș uneltele sale: 29 A trecut trecătoare, A rămas în Gheba; Rama se cutremură, Ghibea a lui Saul fuge. 30 Înălță vocea ta, fiică a Gallimului! Ascultă, Laiso! Sermane Anathot!

31 Madmena fuge. Locuitorii Gebimului fug grămadă. 32 Astăzi se mai oprește în Nob: El ridică *deja* mâna sa *asupra* muntelui fiicei Sionului, *Asupra* colinei Ierusalimului. 33 Iată, Domnul Dumnezeu oștirilor. Va rupe ramurile cu putere cumplită. Și cei înalți la statură se vor tăia, Și se vor umili cei sumeți. 34 Cu fer va tăia desimea pădurei. Și Libanul va cădea de mână puternică.

Domnia cea plină de pace și de prosperitate a lui Mesia.

11 Atuncia ^ava ieși o odraslă din tulpina lui ^bIșai, Și ^co ramură va crește din rădăcinile lui: 2 Și se va odihni pe el ^dspiritul Domnului, Spiritul înțelepciunii și al priceperii, Spiritul sfatului și al puterii, Spiritul științei și al temerii de Domnul. 3 Și plăcerea lui va fi în temerea de Domnul. Și nu va judecă după părerea ochilor săi, Nici nu va hotări după auzirea urechilor sale; 4 Ci ^eva judecă pre cei săraci cu dreptate. Și va hotări drept pentru cei sărmani ai țării; Va ^flovî pământul cu varga gurei sale, Și cu suflarea buzelor sale va ucide pre cei nelegiuți. 5 ^gDreptatea va fi cingătoarea coapselor sale, și credincioșia cingătoarea șelelor sale. 6 Atuncia ^hva locui lupul la un loc cu mielul, Și leopardul se va odihni împreună cu iedul: Vițelul și puiul leului și vitele îngrășate *vor fi* la un loc, Și un copil mic le va mână. 7 Vaca și ursoaica vor paște, Împreună se vor odihni puii lor: Leul va mânca puiu, ca și bou; 8 Și pruncul sugător se va jucă la gura *borței* viperei, Și în vizunia basiliscului va băgă mâna sa copitul *d'abia* întreat. 9 ⁱNu vor face nici un rău nici o dărăpănare pe tot muntele meu cel sfânt: Căci ^jplin va fi pământul de știința Domnului, Precum apele acoper *fundul* mării.

Mântuirea poporului risipit.

10 ^kȘi în ziua aceea ^lrădăcina lui Ișai, Ce va stă drept steag al popoare-

^a Cap. 9. 18.

^u 2 Reg. 19. 23.

^x 2 Reg. 16. 7.

^y Cap. 7. 3.

^z Rom. 9. 27.

^a Cap. 6. 13.

^b Cap. 28. 22.

^c Rom. 9. 28.

^d Cap. 27. 6.

^e Esod. 14.

^f Cap. 54. 7.

^g Dan. 11. 36.

^h 2 Reg. 16. 35.

ⁱ Judc. 7. 25.

^j Esod. 14. 26.

27.

^k Cap. 14. 25.

^l 1 Ioan. 2. 20.

—

Capit. 11.

^a Apoc. 5. 5.

^b Fapt. 13. 23.

^c Cap. 4. 2.

^d Ioan. 1. 32, 33.

^e Ps. 72. 2, 4.

^f Iov. 4. 9.

^g Efes. 6. 14.

^h Osea. 2. 18.

ⁱ Iov. 5. 23.

^j Hab. 2. 14.

^k Cap. 2. 11.

Rom. 15. 12.

lor. O vor căuta ^m națiunile: Și ⁿ locul ei de liniște va fi mărirea. 11 Și ^o în ziua aceea se va întâmplă. Că Domnul iarăși va întinde mâna sa, de a doua oară. Ca să redobândească rămășița poporului său. Ce va fi rămas ^p dela Asiria și dela Egipt, Dela Patros, dela Etiopia, și dela Elam, Dela Șinar, dela Hamat, și dela insulele mării. 12 Și va înălța steag națiunilor. Și va adună pre cei împrăștiați ai lui Israel. Și va strânge pre ^q cei răspândiți ai lui Iuda Din cele patru colțuri ale pământului. 13 Atuncia ^r pisma lui Efraim se va depărta. Și neamicia lui Iuda va încetă: Efraim nu va mai pis-mui pre Iuda. Și Iuda nu va mai duș-măni pre Efraim: 14 Ci vor sburâ pe spinarea Filistenilor către apus; Vor predă împreună pre fiii răsăritului: ^s Asupra Edomului și Moabului vor întinde mâna lor. Și fiii lui Ammon vor ascultă de ei. 15 Și Domnul va despica limba mării Egiptului, Și va mișcă mâna sa asupra Eufratelui în aprinderea mâniei sale. Și-l va lovi în șapte râuri. Și vor păși preste ^{dânsul} cu încălțăminte. 16 Și va fi o cale pentru rămășița poporului său, Ce va fi rămas dela Asiria; Precum a fost pentru Israel în ziua. Când a ieșit din pământul Egiptului.

Cântare de mulțumită a măntuiților.

12 Și vei zice ^a în ziua aceea: „Tie-ți multumesc, Doanme; Că mâniându-te pre mine, mânia ta s'a întors *dela mine*, Și m'ai mângăiat. 2 Iată, Dumnezeu îmi *este* măntuirea mea, *În el* mă încred, și nu mă tem: Căci ^b tăria mea și lauda *mea este* Iah, ^c Domnul; Și el s'a făcut mie spre măntuire. 3 Și cu veselie veți scoate ^d apă din izvoarele măntuirii. 4 Și în ziua aceea veți zice: ^e „Mulțumiți Domnului, Chemăți numele lui, ^f Faceți cunoscute faptele lui între popoare: Lăudați-l, căci ^g înălțat este numele lui. 5 ^h Cântați Domnului, căci fapte mari a făcut, Cunoscute *sînt* acestea pe tot

pământul! ⁱ Saltă, și bucură-te, locuitoare a Sionului. Căci mare *este* în mijlocul tău ^j Sfântul lui Israel.“

Profeția despre dărâmarea Babilonului prin Mezi.

13 ^a Profeția împovărătoare asupra Babilonului, pre care o văzù Isaia, fiul lui Amoz: 2 ^b Ridicați steag ^c pe muntele pleș! Înălțați spre ei vocea, ^d faceți cu mâna! Ca să intre în porțile puternicilor *Babilonului!* 3 Dat-am poruncă celor însărcinați de mine: Chienat-am pentru îndeplinirea mâniei mele pre ^e vitejii mei, Pre ^f cei voioși și falnici ai mei. 4 *Iată!* voce de multime pe munți, ea și *ceea* a unui popor numeros: Vocea vuetului popoarelor, adunate *din multe* țări: Domnul, *Dumnezeul* oștirilor cercetează oastea *gata* de resbel. 5 Ei vin din pământ de departe, Dela marginea cerurilor, Domnul și uneltele mâniei sale: Ca să strice toată țara. 6 Urlați, că aproape *este* ^g ziua Domnului: ^h Ea vine ca o dărâpanare dela Atotputernicul. 7 De aceea toate mânele slăbese, Și inima a tot omul se topește: 8 Ei se înspăimântă, ⁱ Durere și chinuri îi cuprind; Sunt în durere, ea o femeie în facere: Cu încremenire se uită unul la altul: *Fete de tla-cără sunt* fețele lor. 9 Iată! ^j ziua Domnului vine, Plină de groază, de urgie și de aprinderea mâniei: Ca să prefacă pământul acela în pustiu, Și să stârpească depe el ^k păcătoșii lui. 10 Căci stelele cerurilor și constelațiunile lor Nu-și vor dà lumina lor; Soarele se va ^l întinecă la răsăritul său, Și luna nu va răspândi lumina sa. 11 Și voi pedepsi lumea pentru răutatea *ei*, Și pre cei nelegiuiți pentru nedreptatea lor: ^m Voiu face să înceteze trufia celor sumeți, Și voiu umili îngâmfarea celor puternici. 12 Mai rar voiu face pre bărbat decât aurul curat, Și pre om decât aurul de Ofir. 13 ⁿ De aceea voiu cutremură cerurile, Și se va clăți pământul din locul său, La urgia

^m Rom. 15. 10
ⁿ Ebr. 4. 1. etc.
^o Cap. 2. 11.
^p Zech. 10. 10.
^q Ioan. 7. 35.

^r Ier. 3. 18.
^s Dan. 11. 41.

Capul 12.
^a Cap. 2. 11.
^b Esod. 15. 2.
^c Ps. 83. 18.

^d Ioan. 4. 10.14.
^e 1 Cron. 14. 16.
^f Ps. 145. 4, 5, 6.
^g Ps. 34. 3.
^h Esod. 15. 1.21.

ⁱ Zef. 3. 14.
^j Ps. 71. 22.

Capul 13.
^a Ier. 50. 8. 51.
^b Cap. 5. 26.
^c Ier. 51. 25.
^d Cap. 10. 32.

^e Ioel. 3. 11.
^f Ps. 149. 2. 5. 6.
^g Zef. 1. 7.
^h Iov. 31. 23.
ⁱ Ps. 48. 6.

^j Mal. 4. 1.
^k Ps. 104. 35.
^l Mic. 13. 24.
^m Cap. 2. 17.
ⁿ Hag. 2. 6.

Domnului. *Dumnezeul* oștirilor. Și în ziua aprinderii mâniei lui. 14 Și ca o căprioară vânăată. Ca oile, pre care nu le adună nimenea. ^pSe va întoarce fiecare către poporul său. Și va fugi fiecare către pământul său. 15 Cine *din ei* se va găsi, va fi străpunș. Și vor cădea toți cei uniți cu ei de sabie: 16 Copiii lor vor fi zdrobiți înaintea ochilor lor. Casele lor prădate, și femeile lor siluite. 17 ^rIată! voi deșteptă asupra lor pre Mezii. Ce nu pretuiesc argintul. Și nu au plăcere de aur. 18 Arcurile lor vor zdrobi pre tănări. Și de fructul mitrei nu se vor îndurâ: Ochiul lor nu va cruță nici chiar pre copii. 19 ^sAșa Babilonul, podoba împărățiilor: Mândria falnică a Chaldeilor, va ajunge Ca ^tSodoma și Gomorra, *pre care* Dumnezeu le-a nimicit. 20 ^u„În veci nu va trona. Nu va fi locuit din neam în neam; Nu-și va întinde acolo Arabul cortul său, Nici păstorii vor poposi acolo *turmele lor*, 21 Ci fiarele sălbatice ale deșerturilor se vor odihni acolo, Și bufnițe vor umplea casele lor: Acolo vor locui struții, Și caprele păroase acolo vor jucă. 22 Și șacalii vor urlă în palaturile lor. Și balaurii în casele lor de plăcere; Că aproape este să vină timpul lui, Și zilele lui nu se vor îndelungi.

Mântuirca lui Israel. Cântarca triumfală pentru răsturnarea regelui din Babilon.

14 Că ^ase va îndurâ Domnul de Iacob. Și ^biarăș va alege pre Israel. Și-i va așeză în pământul lor; Și ^cstrăinii se vor însoți cu dânșii, Și se vor lipi de casa lui Iacob. 2 Popoarele îi vor lua, ^dși-i vor aduce la locul lor; Dar casa lui Israel în moștenire îi va lua în pământul Domnului, Ca servi și serve; Și vor țineă robi pre cei ce i-au robit. ^eȘi vor stăpâni pre apăsătorii lor. 3 Și în ziua, când Domnul îi va dă liniște de năcazul tău, de turburarea ta, și de servitutea ta cea grea, la care ai fost supus. 4 ^fRidică-vei acest cuvânt bat-

jocurilor asupra regelui Babilonului; și vei zice: Iată, cum odihnește cel ce apăsă! *Iată*, cum odihnește cel glacom de aur! 5 „Domnul a sfărâmat ^htoiagul nelegiuitilor, Sceptrul domnitorilor! 6 Ceeace a bătut popoare cu urgie. Cu bătăi fără de încetare: Ceeace a domnit cu mânie preste națiuni, Da, însăși este acum prigonită fără contenire. 7 Tot pământul se odihnește, este liniștit. Și isbucnește în strigări de bucurie. 8 ⁱÎși rid de tine pinii. Și cedrii Libanului, *zicând*: De când tu dormi, Tăiător nu s'a sculat preste noi.“ 9 ^jInfernul de desupt s'a cutremurat pentru tine, Ca să te întimpine la venirea ta: Pentru tine el a deșteptat umbrele tuturor mai marilor pământului: El a sculat depe tronurile lor Pre toți regii popoarelor. 10 Toți aceștia iau cuvântul, și zic către tine: *Cum!* făcutu-te-ai și tu neputincios ca noi! Făcutu-te-ai și tu asemenea nouă!“ 11 În infern pogoritu-s'a fala ta. Sunetul harpelor tale: Vermele ^kîți este așternut supt tine, și vermii te acopăr. 12 ^kCum ai căzut din cer, Lucifer, fiu al aurorei! *Iată-te* aruncat la pământ. Călcătorule al popoarelor! 13 Căci tu ziceai în inima ta: ^l„Sui-mă-voiu în cer,^m Înălță-voiu tronul meu mai pe sus decât stelele lui Dumnezeu; Și voiș ședeă pe muntele intrumirii *zeilor*,ⁿ Pe nordul cel mai depărtat: 14 Sui-mă-voiu pe înălțimile nourilor, ^oVoiș fi asemenea celui Prea Înalt.“ 15 Dar ^pîn infern *iată-te* aruncat. În groapa cea mai adâncă! 16 Cei ce te văd, căutând la tine, aținându-te *vor zice*: „*Iată* omul! care făcū să se cutremure pământul! Care făcū să se elatine împărății! 17 *Care* prefăcū lumea într'un pustiiu, Și nimici cetățile ei! Care nu dădeă drumul prinșilor săi.“ 18 Toți regii popoarelor, da, toți Se liniștesc în mărire, fiecare în locașul său. 19 Iar tu zaci asvârlit fără mormânt, Ca o ramură putrezită, *Având de* vestmânt pre cei uciși, pre cei străpunși de sabie,

^o Ps. 110. 5.
^p Ier. 50. 16.
^q Ps. 137. 9.
^r Dan. 5. 28, 31.

^s Cap. 14. 4, 22.
^t Fac. 19. 24, 25.
^u Ier. 50. 3, 39.

Capul 14.
^a Ps. 102. 13.
^b Zech. 1. 17.

^c Cap. 60. 4, 5, 10.
^d Cap. 49. 22.

^e Cap. 60. 14.
^f Cap. 13. 19.
^g Apoc. 18. 16.

^h Ps. 125. 3.
ⁱ Cap. 55. 12.
^j Ezech. 32. 21.

^k Cap. 34. 4.
^l Mat. 11. 23.
^m Dan. 8. 10.

ⁿ Ps. 48. 2.
^o 2 Theș. 2. 4.
^p Mat. 11. 23.

Ce se pogoară la pietrele mormântului: *Esti* ca stârvul ce se calcă în picioare. 20 Nu te vei uni cu dânsii întru immormântare; Căci ai pustiit *chiar* pământul tău, și ai ucis *chiar* pre poporul tău; ^aSemănta celor făcători de rele renume *nu poate* dobândi. 21 Pregătiți înjungherea copiilor lui, ^v Pentru nedreptatea părinților lor; Ca să nu se scoale, nici să moștenească pământul: Nici să *mai* umple fața lumii de turburători. 22 Căci și eu mă voi uculă asupra lor. Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. Și voi uculă stârpă din Babilon ^s numele și ^t rămășița. ^u Fiul și nepotul, zice Domnul. 23 Îl voi uculă în moștenire ariciului, și în bălți de apă. Și-l voi uculă mătura cu mătura nimicirii, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor.

Prăpădirea Assirienilor și a Filistenilor.

24 Jurat-a Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, zicând: Da, cum am gândit, așa se va face. Și precum am hotărât, așa va rămâne. 25 Că voi uculă sfărâma pre Asirian în pământul meu; Și-l voi uculă în picioare pe munții mei; Atuncia jugul său se va depărta de pe ei. Și sarcina lui se va lua de pe umerii lor. 26 Aceasta *este* hotărârea hotărâtă asupra a tot pământul, și aceasta *este* mâna cea întinsă asupra popoarelor. 27 Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, a hotărât, și cine va zădărnici? Mâna lui s'a întins și cine o va întoarce? 28 În anul, în care a murit regele Abaz, fost-a această profecie împovărătoare. 29 Nu te bucură, tu, tot *pământul* Filistenilor. Că s'a sfărâmat toiagul celui ce te-a lovit: Căci din coada șarpelui va ieși basiliscul, și fructul său *va fi* șarpe sbrător. 30 Dar întâiu-născuții săracilor vor paște, și lipsiții vor odihni în siguranță; Dar voi omori rădăcina ta cu foame, și se va ucide rămășița ta. 31 Uculă, poartă! țipă, cetate! Tu, întregule *pământ* al Filistenilor, te vei topi: Căci fum vine dela meazănoapte, și nici un om nu *rămâne* singur de cetele sale.

32 *Și* ce se va răspunde solilor acestui popor? Că Domnul a întemeiat Sionul, și în el vor afla adăpost săracii poporului său.

Căderea Moabului prezisă.

15 ^aProfesia împovărătoare Moabului. Da, noaptea s'a preat ^bArul Moabului, și a pierit: Da, noaptea s'a preat Chirul Moabului, și a pierit. 2 *Poporul* ^cs'a suit în casa *idolilor*, și Dibonul pe înălțimi, ca să plângă; Uculă-va Moabul pentru *pierdere* Neboului și a Medibei; ^dToate capetele *sunt* pleșuve, Toată barba *este* tăiată. 3 În ulițe se încing cu saci; Cu toții uculă ^epe acoperișurile lor și în ulițele lor, Topindu-se de plâns. 4 Se vaită Heșbonul ^fși Elealul; Vaetul lor se aude până la Iaaz; Pentru acestea se bocesc cei înarmați ai Moabului, și este amăritsufletul lor. 5 ^gÎnima mea jelește pentru Moab. Ai cărui fugari *aleargă* până la Zoar, *până la* al treilea Eglat; Căci la suișul Lubitului plângând se suie, și în calea Horonaimului înaltă strigare de nimicire. 6 Apele Nimrimei s'au pustiit, și iarba s'a uscat, verdeata s'a dus. Nu mai este nimic verde. 7 De aceea bunurile pre care le-au câștigat, și *aveca* ce au păstrat, Ei *le* due dincolo de pârăul sălcicilor. 8 Strigare *lor* a înconjurat cuprinsul Moabului. Urletul său până la Eglaim, și urletul său până la Beer-Elim; 9 Căci apele Dimoniei se umplu de sânge; Căci asupra Dimoniei aduc cete noană: Lei asupra celui scăpat din Moab, și asupra rămășiței țării.

Urmarea prorocirii împotriva Moabului.

16 ^aTrimeteți mielul domnitorului țării ^bDela Seba prin deșert Către muntele fiicei Sionului! 2 Căci, ca pasărea ce se rătăcește, Gonită *fiind* din cuibul ei, *Așa* sunt fiicele Moabului, *Care stând* la trecătorile ^cArmonului, zic: 3 „Sfătuește-te, lucrează drept; Ca noaptea *cea mai adâncă* fă-ți umbra ta în ameaza zilei; Ascunde pre cei gonți. Nu da față pre cei fugari; 4 Cei gonți

q Iov. 18. 19.
r Esod. 20. 5.
s Prov. 10. 7.

t 1 Reg. 14. 10.
u Iov. 18. 19.

Capul 15.

b Num. 21. 28.
c Cap. 16. 12.
d Lev. 21. 5.

Ezec. 7. 18.
e Ier. 48. 38.

f Cap. 16. 9.
g Ier. 48. 31.

Capul 16.

a 2 Reg. 3. 4.
b 2 Reg. 14. 7.
c Num. 21. 13.

ai mei *din* Moab rămână la tine. Să fii lor *loc* de scăpare de fața prădătorului, Până va încetă apăsarea, Va trece dărăpănarea, Și va pieri cel încălător din țară: 5 Căci prin iubire ^ds'a întemeiat tronul tău. Și șade pe el cu credincioșie în cortul lui David ^eUn judecător. *ce* caută judecata, și se silește la dreptate. 6 Auzit-am *f* mândria Moabului. (*că* mândru foarte este.) De fala lui, îngâmfarea lui și mânia lui; ^gDar *denici* un razăm nu *mai sunt* minciunile lui. 7 Pentru aceasta Moabul ^hurlă pentru sine; Urlă cu toții; Suspina pentru strugurii ⁱKiru-Haresetului, Întristați cu totul. 8 Căci ^jcâmpiile Heșbonului lăncezesc. ^kVia Sibmei *se usucă*; Domnii popoarelor *i-au* nimicit vitele cele mai alese, *Care* ajungeau până la Gazer, Rătăceau *prin* pustiu. Și ale cărei ramuri se întinseră, trecuseră marea. 9 Deaceea cu plânsul lazerei ^lte plâng *și eu*, via Sibmei; *Și* te adap cu lacrimile mele, Heșbonule și Elealule: Căci asupra culesului fructelor tale, și asupra secerișului tău A repezit strigăt de rebel. 10 S'a luat bucuria și veselia din mânoasele *tale* câmpii, Și în viile tale nu se *mai* cântă cântări de bucurie, nici se *mai* chiuiește; Călătorul nu va călca vin în linuri: Strigătul *culesului tău* făcutul-an să înceteze. 11 Deaceea măruntaiele mele tac vuet, ca citara, pentru Moab, Și lăuntru meu pentru Kir-Hareș. 12 Și *iată*, Moabul, după ce s'a arătat, Și s'a obosit pe înălțimi, Vine în templul său, ca să se roage: Dar nu isbutește. 13 Acesta *este* cuvântul, pre care l-a vorbit Domnul despre Moab de demult; 14 Dar acum Domnul vorbește, zicând: „În trei ani, cum *sunt* anii unui nănnit, Mărirea Moabului se va înjosi. Cu toată marea mulțime *a lui*; Și rămășița *lui va fi* puțină, de tot nebăgată în seamă“.

Profeție asupra Damascului.

17 ^aProfeția împovărătoare Damascului. *Iată*, Damascul se ia dintre cetăți. Și va fi grămadă de ruini. 2 Ce-

tățile Aroerului se vor părăsi; Vor fi *de pășune* turmelor. De se vor odihni *pe locul* lor, și ^bnu va fi cine să *le sperie*. 3 Lipsi-va și lui Efraim ^cîntăriturile sale. Și Damascului regatul său; și rămășița Siriei Va fi ca și mărirea fiilor lui Israel, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 4 Și în ziua aceea mărirea lui Iacob se va micșoră, Și ^dgrăsimea corpului său se va uscă: ^eLe va fi ca și secerătorului ce culege grâul, Și seceră spicele cu bratul său: 5 Și *li-se* va întâmplă ca-și celui ce adună spice în valea Refaimului; 6 ^fDar le va rămâne bobițatură, cum *rămâne* la scuturatul olivului, Doi *sau* trei sămburi pe vârful ramurelor pomului, Patru *sau* cinci pe crengile sale cele mai rodite, Zice Domnul, Dumnezeul lui Israel. 7 În ziua aceea omul ^gprivi-va către Făcătorul său, Și ochii lui se vor uita spre Sfântul lui Israel; 8 Nu va *mai* privi către altarele lucrul mânelor sale, Nici nu se va uita la *acele* ce au făcut degetele lui, Nici la Astarteele, nici la chipurile soarelui. 9 În ziua aceea vor fi cetățile cele întărite ale sale ca o pădure păraginită, Și ca vârful muntelui, Pre care *Amoreii și Eveii* l-au părăsit de fața fiilor lui Israel; Și va fi pustiire. 10 Pentru-că ai uitat pre ^hDumnezeul mântuirii tale, Și nu ți-ai adus-aminte de stânca puterii tale, Deaceea tu poți plantă plante plăcute, Și poți sădi vâlstare străine: 11 Te poți trudi ziua să crească planta ta, Și te poți sili dimineata să înflorească seminția ta: Dar secerișul se va pierde în ziua durerei, Și a mahnirei descurăjătoare.

Provocire împotriva lui Israel.

12 Ah! vuetul multor popoare! *Ce* vuese, ca vuetul mării: Și mugetul națiunilor! *Ce* mugesc, ca mugetul apelor puternice. 13 Mugesc popoarele, ca mugetul multor ape; Dar *Dumnezeu* le va mustră, și vor fugi departe; Vor fi gonite, ca pleava munților înaintea vântului, Și ca pulberea vârtejului înaintea

^a Dan. 7. 14, 27. | ^g Cap. 28. 15. | ⁱ 2 Reg. 3. 25. | ^j Ier. 48. 32.
^e Ps. 72. 2. | ^h Ier. 48. 20. | ^k Cap. 24. 7. | —

^f Ier. 48. 29.

Capul 17. | ^b Ier. 7. 33. | ^e Ier. 51. 33. | ^h Ps. 68. 19.
^a Ier. 49. 23. | ^c Cap. 7. 16. | ^f Cap. 24. 13. | —
^d Cap. 10. 16. | ^g Mic. 7. 7. | —

furtunei. 14 În-de-seară *totul* va fi turburat. *Și mai înainte de auroră nu vor mai fi: Aceasta e partea celor ce ne-au predat. Și sortul celor ce ne-au răpit.*

Etiopia dă onoarea lui Dumnezeu.

18 *O tu, a* pământ cu umbră îndoită, Cel de preste râurile Etiopiei! 2 Cel ce trimeti soli pe mare. Și în vase de papură pe ape! Mergeți, trimiteți iuți, la *b* poporul *acela*, cel înalt la statură și strălucitor. La *acel* popor groaznic din începutul său și până acum. Popor ce măsoară cu frânghia, și incalcă *tot*, Pre al cărui pământ îl inudă fluviile. 3 Toți locuitorii lumii, și câți locuieți *acest* pământ. Luați seamă, *c* când se va înălța steagul pe munti! Ascultați, când se va suflă din trâmbiță! 4 Căci așa a zis Domnul către mine: Cu liniște privi-am Din locașul meu, Ca arșița strălucitoare pe iarbă verde, ca noul de roană în arșița secerișului; 5 Dar mai înainte de seceriș, după ce s'a trecut floarea, Și floarea s'a făcut aguridă, Atuncia tăiatu-s'au ramurile cu cosorul. Și s'au îndepărtat vitele, tăindu-se: 6 S'au lăsat toate pentru pasările răpitoare ale munților. Și pentru fiarele pământului; Ca să văreze în ele pasările răpitoare. Și să ierneze într'însele toate fiarele pământului. 7 În timpul *acela* *d* aduce-se-va dar Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, *Dela* poporul cel înalt la statură și strălucitor, *Dela* poporul groaznic din începutul său și până acum. Popor ce măsoară cu frânghia și incalcă *toate*, Pre al cărui pământ îl inudă fluviile, În locul numelui Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, *în* muntele Sion.

Preziceri de pedeapsă asupra Egiptului.

19 *a* Profetie apăsătoare Egiptului. Iată, Domnul *b* călărește pe un noușor. Și va intra în Egipt: Și *c* idolii Egiptului se vor clădi dinaintea lui. Și inima Egiptului se va topi în el. 2 Că voi *d* întărită pe Egipteni asupra Egiptenilor: Se vor bate unul cu altul. Și fiecare

cu aproapele său. Cetate cu cetate, Regat cu regat. 3 Și va pieri spiritul Egiptului din mijlocul său. Și voi răsturna sfatul său. Putea-vor atuncia să ese sfătuiască cu idolii și cu fermecătorii *lor*, Cu necromanții *lor* și cu magii *lor*! 4 Dar voi dă pre Egipteni *f* în mâna unui domn crud. Și un rege aspru îi va domni. Zice Domnul, Dumnezeu oștirilor. 5 *g* Apele vor seca din mări. Și râul va pieri, și se va usca: 6 Fluviile vor seca: Râurile *h* Nazorului se vor deșerta, și se vor usca. Trestia și papura se vor vesteji. 7 Livezile din *lungul* fluviului, dela gura fluviului. Și toată semănătura din *lungul* fluviului Se vor usca, se vor spulberă, și nu vor *mai* fi. 8 Și pescarii se vor boci, Toți cei ce aruncă cu undița în fluviu vor plânge, Și cei ce întind mreje asupra apelor vor lăncezi. 9 Cel ce lucrează *i* înul pestriț, Și cei ce împleteșc lese vor fi de batjocură. 10 Stâlpii țării se vor zdrobi. Și toți cei ce lucrează pentru simbrie *vor fi* cu inima întristată. 11 Cu adevărat inebunit-au mai marii *j* Zoanului. Sfatul înțelepților consilieri ai lui Faraon s'a prostit: Cum *mai* ziceți *deci* lui Faraon: „Noi suntem fiii înțelepților, Fiii vechilor regi?” 12 Dar *k* unde *sunt* înțelepții tăi, *Faraoane*? Spune-ți de știi și ei singuri, Ce a hotărât Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, asupra Egiptului! 13 Mai marii Zoanului au inebunit. *l* Mai marii Nofului s'au amăgit; Au rătăcit Egiptul capii semințiilor sale. 14 Domnul a turnat într'însul *m* un spirit de turburare. Și au rătăcit Egiptul în toate faptele lui. Cum se clătină cel beat în vărsătura sa: 15 Și nimic nu va ajuta pre Egipt Din *toate* câte le va putea face *n* capul sau coada, ramura sau papura.

Împreunarea Egiptului cu Asur și Israel spre închinarea adevăratului Dumnezeu.

16 În ziua aceea Egiptenii vor *o* fi ca femeile, Se vor spăimântă și se vor teme De mișcarea mâniei Domnului, *Dumne-*

Capul 18.
a Zef. 2. 12.
o Vers. 7.

c Cap. 3. 26.
d Zef. 3. 10.

Capul 19
a Ier. 46. 13.
b Ps. 18. 10.

c Ier. 43. 12.
d Jude. 7. 22.
e Cap. 8. 19.

f Ezech. 29. 19.
g Ier. 51. 36.
h 2 Reg. 19. 94.

i 1 Reg. 10. 28.
j Num. 13. 22.
k 1 Cor. 1. 29.

l Ier. 2. 16.
m 1 Reg. 22. 22.

n Cap. 9. 14.
o Ier. 51. 30.

zeul oștirilor. Pre ^pcare o va mișcă asupra lor. 17 Și pământul lui Iuda va fi spaima Egiptenilor; Fiecare, aducându-și aminte de el, se va infricoșă. Pentru sfatul Domnului, *Dumnezeul* oștirilor. Pre care l-a hotărît asupra lor. 18 În ziua aceea cinci cetăți vor fi în pământul Egiptului. ^vVorbind limba Canaanului. Și jurând pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Una se va numi: Heliopolja. 19 În ziua aceea ^rva fi altar Domnului în pământul Egiptului: Și un stâlp la hotarele lui pentru Domnul. 20 Și ^sva fi drept semn și mărturie Pentru Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, în pământul Egiptului: Căci strigând ei către Domnul de răul apăsătorilor. El le va trimite un mântuitor mare. Și-i va mântui. 21 Și se va cunoaște Domnul la Egipteni: Și Egiptenii vor cunoaște pre Domnul în ziua aceea. Și-l ^tvor servi cu jertfe și cu dar de pâine. Vor face voturi Domnului. Și le vor împlini. 22 Lovi-va Domnul Egiptul; ^{îl}va lovi și-l va mântui; Și se vor întoarce la Domnul. Care se va plecă la rugile lor, și-i va vindecă. 23 În ziua aceea ^uva fi cale mare dela Egipt la Asiria: Asirienii vor veni în Egipt. Și Egiptenii în Asiria: Și Egiptenii vor servi cu Asirienii *Domnului*. 24 În ziua aceea Israel va fi al treilea Cu Egiptul și cu Asiria. O binecuvântare pe pământ: 25 Pre care Domnul, *Dumnezeul* oștirilor i-a binecuvântat, zicând: *Fie* binecuvântat Egiptul, poporul meu. Și Asiria, ^vlucrul mânelor mele. Și Israel, moștenirea mea.

Profeție despre învingerea și prinoșirea Egiptenilor și a Etiopienilor.

20 În anul, când a venit ^aTartan în Așdod, (când l-a trimis Sargon, regele Asiriei), și s'a luptat asupra Așdodului, și l-a luat: 2 Tot în acel timp a vorbit Domnul prin Isaia, fiul lui Amoz, zicând: Du-te și desleagă ^bsacul dela coapsa ta, și scoate-ți încălțămintele tale din picioarele tale. Și a făcut

asă, ^cumblând gol și desculț. 3 Și a zis Domnul: Precum servul meu Isaia umblă gol și desculț, ^ddrept semn și simbol pentru cele ce se vor face în trei ani asupra Egiptului și asupra Etiopiei: 4 Așa regele Asiriei va duce pre Egiptenii prizonieri și pre Etiopienii prinși, pre tănări și bătrâni, goi și desculți, ^echiar și cu sezutul gol spre rușinea Egiptului. 5 Și se vor înspăimântă, și se vor rușină locuitorii din Așdod de Etiopia, încrederea lor, și de Egipt, fala lor. 6 Și locuitorii acestui țarm vor zice în ziua aceea: Iată ce este încrederea noastră! la care am fugit întru ajutor, ca să ne mântuim de regele Asiriei: și cum ne vom mântui!

Preziceri asupra Babilonului.

21 Profeție apăsătoare deșertului de lângă mare. Cum ^avârtejele de amiază-zi, ce cutrecără deșertul, Așa vine el din groaznicul său pământ! 2 Groaznică viziune mi-s'a arătat: ^bPrădătorul pradă, și răpitorul răpește; ^cUrcă-te, Elame! impresoară Media! „Iată, fac să înceteze toate suspinurile lor.“ 3 De-aceea ^dcoapsele mele s'au umplut de dureri: Și ^eclunuri m'au cuprins, ca chimurile femeii în facere: Sunt apăsat, de nu pot auzi: Mă turbur, de nu pot vedea. 4 Inima mi-se rătăcește. Groaza mă înspăimântă, ^fNoaptea desfătării mele mi-s'a schimbat în frică. 5 ^gEi pregătesc masa, straja veghează, mănâncă și beau: Sculați-vă, mai marilor! ungeți scuturile! 6 Căci Domnul așa a zis către mine: „Du-te, pune strajă, Ca să spună ce va vedea.“ 7 ^hȘi a văzut călăreți, călărind doi câte doi, Călăreți pe asini, călăreți pe cămile. 8 Și a ascultat cu hure aminte, cu multă hure aminte. Și a strigat ca un leu: „Doamne, ⁱde strajă stau meru ziua. Și la strajă am stat toate nopțile: 9 Și iată, incoace vin bărbați călăreți, doi câte doi!“ Și *profetul* a răspuns și a zis: ^j„A căzut, a căzut Babilonul! Și ^ktoate

^p Cap. 11, 15.
^q Zef. 3, 9.
^r Fac. 28, 18.
^s Ios. 4, 20.

^t Mal. 1, 11.
^u Cap. 11, 15.
^v Efes. 2, 10.

Capul 20.
^a 2 Reg. 18, 17.
^b Zech. 13, 4.
^c 1 Sam. 19, 24.

^d Cap. 8, 18.
^e Ier. 13, 22, 26.
^f Mic. 1, 11.

Capul 21.
^a Zeck. 9, 14.
^b Cap. 33, 1.

^c Ier. 49, 34.
^d Cap. 15, 5.
^e Cap. 13, 8.

^f Deut. 28, 67.
^g Dan. 5, 5.
^h Vers. 9.

ⁱ Hab. 2, 1.
^j Ier. 51, 8.
^k Ier. 50, 2.

chipurile cioplite ale zeilor săi *au căzut* sfărâmate la pământ, 10 ^lO, *poporul* meu strivit și călcat în picioare! Ceea-ce am auzit dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor și al lui Israel. Făcutu-ți-am cunoscut.

^m*Profeția asupra Dumei.*

11 Către mine *se strigă* din Seir: Păzitorule, cât *mai este* din noapte? Păzitorule, cât *mai este* din noapte? 12 Și păzitorul zise: „Iată, sosește dimineata, dar *întunecoasă* ca noaptea. De voîți să întrebați, întrebați: Și iarăși veniți.“

ⁿ*Profeția asupra Arabiei.*

13 În pădurea Arabiei inoptați, Caravane ale ^oDedaneilor! 14 Aduceți apă în întimpinarea celui setos, Locuitori ai pământului Teman! *Și reintimpli-nați* cu pâni pre cel fugar: 15 Căci fug de sabie, De sabie scoasă, De areul cel întins, Și de grentatea resbelului. 16 Căci așa a zis Domnul către mine: Încă un an, ^pprecum sunt anii unui năimit, Și va pieri toată mărirea ^qKedarei: 17 Și rămășița numărului arcurilor celor puternici ai fiilor Kedarei se va imputina; Căci Domnul, Dumnezeul lui Israel o zice.

Descriere profetică a împresurării Ierusalimului.

22 Profecție asupra văiei viziunei. Ce-ți este. De se suie tot *poporul* pe inelitori? 2 Tu cea plină de vuet, Cetate șgomotoasă, ^acetate voioasă! Ucișii tăi *n'au fost* uciși de sabie, Nici *n'au murit* în resbel. 3 Toți mai marii tăi au fugit împreună, De areurile *inamicilor* sunt închiși, Toți cei ce se află în tine cu toții sunt închiși, *Cari* din depărtare fugiseră *la tine*. 4 De aceea am zis: Întoareceți-vă *privirea* dela mine: ^bvoiu plânge cu amar: Nu vă *mai osteniți* a mă mângăia pentru dărăpănarea ficei poporului meu. 5 ^cOă *este* ziua de turbare, de strivire și de pustiire A văiei viziunei, ^ddela Domnul, Dumnezeul oștirilor: *Ziua* surpărei zidurilor Și a stri-

gărei, *ce răsbate* până la munți. 6 ^eȘi Elamul poartă tolba Cu cete de bărbați și de călăreți, Și ^fKirul desvălește scutul. 7 Văile tale cele alese s'au umplut de care, Și călăreții s'au așezat la porțile tale. 8 Atuncia s'a ridicat vălul *depe ochii* lui Iuda: Și te-ai uitat în ziua aceea la armele ^gdin casa pădurii: 9 Și ^hați văzut, că spărturile cetății lui David sunt multe: Și ați adunat apele iazului de jos: 10 Ați numărat casele Ierusalimului, Și ați stricat casele, ca să întăriți zidul: 11 Și ⁱați făcut între cele două ziduri șant, *Ca să cuprindă* apele iazului celui vechiu: Dar nu v'ați uitat la făcătorul acestora, Nici nu v'ați uitat la cel ce din vechime a pregătit acestea. 12 În ziua aceea Dumnezeu, Domnul oștirilor ^{v'a}^kchiamat La plâns și la bocet, 13 ^lLa plesuvie și la încingere cu sac; Dar iată! bucuria și veselie, Înjunghearea boilor și tăierea oilor, Măncarea cărnei și beutul vinului! ^m„Să mâncăm, și să bem, Căci mâne vom muri.“ 14 ⁿȘi s'a descoperit urechilor mele prin Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Cu adevărat, nedreptatea aceasta ^onu vi-se va iertă până la moartea voastră, Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor.

Șebna este alungat.

15 Așa zice Dumnezeul, Domnul oștirilor, Du-te, intră la acest tezaurar, Ia ^pȘebna, ^qmai marele preste palat, și zi: 16 Ce ai aci? și pre cine ai aci? Că aci-ți-ai săpat mormântul *tău*; ^rMormânt înalt își sapă, În piatră scobește locașul său. 17 Iată, Domnul te va aruncă dintr'o aruncătură, omule, ^sApucându-te cu putere: 18 Ca pre un ghem te va învărti, Și ca pre o minge *te va asvârli* într'un pământ întins: Acolo vei muri, Și acolo *vor fi* carele tale cele frumoase, *O tu*, rușinea casei domnului tău. 19 Te voiu alungă din starea ta, Și el te va smulge din postul tău.

Eliachim e înmălțat.

20 Și în ziua aceea Voiu chemă pre

^l Ier. 51. 33.
^m 1 Cron. 1. 30.
ⁿ Ier. 49. 28.
^o 1 Cron. 1.9,32.

^p Cap. 16. 14.
^q Ps. 120. 5.

^r Cap. 22.
^a Cap. 22. 13.
^b Ier. 4. 19.
^c Cap. 37. 3

^d Plân. 1. 5.
^e Ier. 49. 35.
^f Cap. 15. 1.

^g 1 Reg. 7. 3.
^h 2 Reg. 20. 20.
ⁱ Neem. 3. 16.

^j Cap. 37. 26.
^k Ioel. 1. 13.
^l Ezra. 9. 3.

^m Cap. 56. 12.
ⁿ Cap. 5. 9.
^o 1 Sam. 3. 14.

^p 2 Reg. 18. 37.
^q 1 Reg. 4. 6.
^r Mat. 27. 60.
^s Est. 7. 8.

servul meu ^lEliachim, pre fiul lui Hichia: 21 Îl voi îmbrăca cu vestmântul tău. Și-l voi învinge cu cingătoarea ta: Domnia ta o voi da-o în mâna lui, Și va fi părinte locuitorilor Ierusalimului. Și casei lui Iuda. 22 Și voi pune pe umărul său cheia casei lui David; Și va ^udeschide, și nimenea nu va închide. Și va închide, și nimenea nu va deschide. 23 Îl voi întări, *ca* pre ^vun drug pe loc tare. Și va fi ca un scaun de mărire la casa părintelui său: 24 Și pe dânsul va atârna toată mărire a casei părintelui său, Pre copiii și nepoții săi. Toate vasele cele mici, dela vasul cupelor până la vasul ulcioarelor. 25 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Drugul, înțepenit pe locul tare, se va depărta. Se va tăia și va cădea, Și sarcina deasupra lui va pieri: Căci Domnul o zice.

Căderea Tirului și restatornicirea sa în onoarea lui Dumnezeu.

23 ^aProfetia asupra Tirului. Urlați, corăbii ale Tarsișului, Căci *Tirul* s'a pustiit, De nu va mai fi într'insul nici casă nici intrare: ^bDin pământul Chitteilor vi-se va descoperi *aceasta*. 2 Amuțiți, locuitori ai țărmlui. Pre care-l umplură neguțătorii Sidonului. Ce trec pe fața mării: 3 Ale cărui venituri *erau* semanța Sihorului, secerișul Nilului, *adus* pe ape multe, De ^cse făcū târgul popoarelor. 4 Rușineză-te, Sidoeane! căci marea a vorbit, Cetatea mării, zicând: „Nu *mai* sunt în dureri de facere, nici nu *mai* nasc copii, Nici nu *mai* nutresc tănări, *nici nu mai* crește fecioare.” 5 ^dCând *va veni* știre Egiptului. Știre despre *Tir*, se vor cutremura. 6 Treceți la Tarsiș! Urlați, locuitori ai țărmlui! 7 Au nu *este* el ^e*cetatea* voastră cea sgomotoasă. Al cărui început *este* din zilele vechi? *Iată acum* picioarele ei o duc să locuiască departe! 8 Cine a hotărît *aceasta* asupra Tirului, ^fCare împărțiă cununi, Ai cărui târgo-

veti *erau* cei mai mari, Și ai cărui neguțători *erau* cei mai de seamă ai pământului? 9 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, a hotărît *aceasta*: Ca să rușineze mândria a toată mărire a, Ca să înjosească pre toți cei mai de seamă ai pământului. 10 Fată a Tarsișului, străbate pământul tău, ca un fluviu, Cingătoarea nu mai *este*. 11 Întins-a mâna sa asupra mării, Clătit-a regatele, Domnul dat-a poruncă împotriva *acestor* Cananei, Ca să se strice cetățile lor. 12 Și a zis: ^g„Nu te vei mai bucura, Fecioară siluită, fată a Sidonului; Scoală-te, ^htreci la Chittei: Nici acolo nu vei avea odihnă. 13 Iată pământul Chaldeilor! Poporul acesta nu eră nimic: Asirieanul l-a întemeiat pentru ⁱcei ce locuiesc deșertul: Și ei ridicară valuri asupra *Tirului*, Surpară palaturile lui, Și-l prefăcură în ruini. 14 ^jUrlați, corăbii ale Tarsișului: Că pustiitu-s'a cetatea voastră. 15 Și în ziua aceea *Tirul* va rămâne în uitare șaptezeci de ani, Cât *șin* zilele unui rege: Și la sfârșitul celor șaptezeci de ani se va cânta *de Tir ca de o* meretrică: 16 „Iă-ți citară, umblă prin cetate, Meretrică uitată, Joacă bine, cântă cântări multe, Pentru ca să-și aducă aminte de tine.” 17 Dar la sfârșitul celor șaptezeci de ani Domnul își va aminti de *Tir*, Și el se va întoarce iarăși la câștigul său. Și ^kva stă în legătură cu toate regatele lumii depe pământ. 18 Dar câștigul lui și plata lui ^lse vor sfînti Domnului: Nu se vor păstră și nu se vor strânge: Ci câștigul lui va fi pentru cei ce locuiesc înaintea Domnului, Ca să mănânce, să se sature și să aibă vestiminte trainice.

Judecata dumnezească asupra pământului.

24 Iată, Domnul deșartă țara, și o pustiește. O răstoarnă și risipește pre locuitorii săi! 2 Și va fi popoului ca și ^apreotului, Servului ca și domnului său, Servei ca și doamnei sale: ^bCumpărătorului ca și vânzătorului; Îm-

^l 2 Reg. 18, 18. | ^r Ezra. 9, 8.

^u Iov. 12, 14.

Cap. 23.

^a Ier. 25, 22.

^b Vers. 12.

^c Ezec. 27, 3.

^d Cap. 19, 16.

^e Cap. 22, 2.

^f Ezec. 28, 2, 12.

^g Apoc. 18, 22.

^h Vers. 1.

ⁱ Ps. 72, 9.

^j Ezec. 27, 25, 30.

^k Apoc. 17, 2.

^l Iech. 14, 20, 21.

Cap. 24.

^a Osea. 4, 9.

^b Ezec. 7, 12, 13.

prumutătorului ca și celui imprumutat; Creditorului ca și datornicului. 3 Se deșcartă țara și se pradă: Căci Domnul a zis cuvântul acesta. 4 Tara jelește, și se vestejește; Lumea lăncezește și se vestejește; Mai marii poporului țării lăncezește. 5 Că țara s'a pângărit prin locuitorii săi: Căci au călcat legile, au schimbat așezământul. Au frânt vecinicul legământ. 6 Pentru aceasta ^dblestemul a înghițit țara. Și locuitorii din ea s'au pedepsit; Pentru aceasta datu-s'a foc locuitorilor țării. Și numai foarte puținii oameni au rămas. 7 ^eMustul bocește, via lăncezește. Toți cei cu inima voioasă suspin. 8 Desfătarea ^ftimpanelor a încetat; Vuetul celor ce se veselesc a conținut; A încetat desfătarea citarei. 9 Nu mai beau vin cu cântece; Bentura cea îmbătătoare amară este celor ce o beau. 10 Cetatea cea deșcartă s'a sfărâmat; Toate casele s'au închis așa, că nimene nu mai intră într'însele. 11 O strigare este în toate părțile pentru vin; Trecut-a orice veselie, bucuria țării a fugit. 12 Pustiirea a rămas în cetate, și poarta cu ruini s'a lovit. 13 Căci face-se-va țării și semințiilor sale. ^gCa la scuturatul maslinilor, Ca la bobîțatură după sfârșitul culesului. 14 ^hPutinii acesteia ce vor rămâne, Vor înălță vocea lor, vor cântă de bucurie. Și cei de către mare vor laudă măreția Domnului. 15 Deaceia măriți ^hpre Domnul, Dumnezeul lui Israel, cei din insulele mării! 16 Din marginea pământului auzit-am noi cântările: „Mărire Dreptului.” Dar eu zis-am: Mă sting, mă sting, vai mie! ⁱPrădătorii pradă. Da, prădătorii pradă foarte. 17 ^jGroză și groapă și cursă ⁱsunt asupra ta, locuitorule al țării. 18 Și va fi ca cel ce va fugi de vuetul groazei, va cădea în groapă; Și cel ce se va ridica din groapă, se va prinde în cursă: căci ^kstavilele cerului s'au deschis, și ^ltemeliile pământului se clătesc. 19 ^mPământul s'a sfărâmat. Pământul s'a im-

bucătit. Pământul s'a smâncit din locul său; 20 Pământul se clatină incoace și încolo ca cel beat. Și se mișcă în toate părțile ca un leagăn spânzurat; Că neglegiuirea lui este grea preste el: Cade, și nu se va mai ridica.

Descelirea viitoare a mării Domnului pe muntele Sion.

21 Și în ziua aceea Domnul va pedepsi oștirea celor înalți intru înălțime. Și pre regii pământului depe pământ: 22 Și se vor adună. Cum se adună încătușatii la groapă, și vor fi închiși la închisoare; Și după zile multe vor fi pedepsiți. 23 Atuncia luna va roși și soarele se va rușina. Căci Domnul, Dumnezeul oștirilor, va domni pe muntele Sion. Și în Ierusalim și înaintea bătrânilor săi în mărire.

Preamărirea Domnului.

25 Doamne, tu ești Dumnezeul meu: Pre tine ^ate înalț, și laud numele tău; ^bCă tu ai făcut lucruri minunate. Și ^csfaturile tale cele de demult arătat s'au credincioase și adevărate. 2 Căci făcut-ai ^ddin cetăți movile de pietre, și ruini din cetățile întărite, Palaturile inamicilor, așa că ele cetăți nu mai sunt. Și nici odată nu se vor rezidi. 3 Deaceia te vor ^emări popoarele puternice. Și cetățile națiunilor celor dătătoare de groază se vor teme de tine: 4 Căci tu țarie ai fost săracilor. Țăria celor neavuți în strămtorarea lor. ^fLoc de scăpare în contra furtunei, umbră în contra arșiței: Căci suflarea mâniei groaznicilor inamici este ca furtuna pentru ziduri. 5 Cum se domolește arșița în uscăcinne. Ai umilit fala groaznicilor inamici; Ca pre arșiță prin umbra nourului, Așa ai umilit fala groaznicilor inamici.

Ospățul de veselie al popoarelor pe muntele Sion.

6 Și ^gDomnul, Dumnezeul oștirilor, va face pe ^hacest munte ⁱtuturilor popoarelor Ospete de vite grase, ospete de viuri pe drojdiile lor. De vite grase, plue

^c Fac. 3. 17.
^d Mal. 4. 6.^e Iocf. 1. 10. 12.

^f Ier. 7. 34.
^g Cap. 17. 5. 6.
^h Mal. 1. 11.

ⁱ Ier. 5. 11.
^j I Reg. 19. 17.
^k Fac. 7. 21.

^l Ps. 18. 7.
^m Ier. 4. 23.

ⁿ Ier. 25.
^a Esod. 15. 2.
^b Ps. 98. 1.

^c Num. 23. 19.
^d Cap. 21. 9.
^e Apoc. 11. 13.

^f Cap. 4. 6.
^g Prov. 9. 2.

^h Cap. 2. 2. 3.
ⁱ Dan. 7. 14.

de măduvă, de vinuri bine limpezite pe drojdiile lor. 7 Și în muntele acesta el va depărtă Acoperământul ce acopere toate popoarele, Și vălul ce învălește toate națiunile. 8 Va ^kinghiți moartea pentru veci; Și Domnul, Dumnezeuul, va ^lsterge lacrimile de pe toate fețele. Și va depărtă ocara poporului său de pe tot pământul; Căci Domnul a vorbit. 9 Și în ziua aceea vor zice: „Iată, acesta este Dumnezeuul nostru. Îl așteptăm, ca să ne mântuie; Acesta este Domnul: ^mÎl așteptăm; ⁿNe vom bucura și ne vom desfătă în mântuirea lui.” 10 Căci în muntele acesta mâna Domnului va odihni; Și Moabul va fi căleat supt dânsul. Cum se calcă paiele din bălegar. 11 Și va întinde mânele sale asupra lui, Cum întinde *mânele sale* înnotătorul, ca să înnoate; Și va uaii mândria lui Prin încovăerea mânelor sale. 12 Și inaltele țării ale zidurilor tale le va plecă, *Le* va înjosi, *le* va aruncă la pământ, în țărână.

Cântare de laudă a poporului lui Dumnezeu și speranța sa.

26 În ^aziua aceea în pământul lui Iuda se va cântă cântarea aceasta: Cetate tare avem. Și Dumnezeu pus-a în ea ^bmântuirea sa drept zid și val. 2 ^cDeschideți porțile. Și va intra în ele poporul drept, ce păzește credincioșia sa. 3 Pre cel cu cugetare statornică Îl vei păzi în pace desăvârșită; Căci în tine se încrede. 4 Încredeți-vă în Domnul pururea. ^dCăci stâncă vecinică este în Iah, Domnul. 5 Căci el înjosește pre cei ce locuiesc intru înălțime: El pleacă ^ecetatea cea înaltă; Până la pământ o pleacă, Aruncând-o în pulbere. 6 Piciorul o calcă, Picioarele săracului, pașii celor neavnuți. 7 Netedă este calea dreptului: ^fCalea dreptului tu o netezești. 8 Și ^gîn calea judecăților tale, Doamne, te-am așteptat: Dorința sufletului nostru a fost în numele tău și în amintirea ta. 9 ^hDin suflet noaptea te-am dorit; Da, cu spiritul men în lăuntru meu te-am

căutat; Căci, când judecățile tale sunt pe pământ, Locuitorii lumii învăță dreptatea. 10 ⁱCu cel nelegiuit *chiar* milă de se va face, El tot nu va învăță dreptatea; Ci în ^jpământul dreptății va nedreptăți. Și nu va căută la măreția Domnului. 11 Mâna ta, Doamne, înalță-se, *dar* ^kei nu o văd; *Dar* vor vedeă zelul tău pentru poporul tău, Focul mâniei, ce mistue pre inamicii tăi; Și se vor rușină.

12 Doamne, tu ne vei dă pacea; Căci toate lucrurile mari, ce ni-s'au făcut, tu le-ai lucrat. 13 Doamne, Dumnezeuul nostru, ^lalți domni afară de tine au domnit preste noi; *Dar acum* numai pre tine singur Și numele tău vom laudă. 14 Ei sunt morți; nu vor reînviă; Sunt umbră; nu se vor sculă; Căci tu i-ai pedepsit, i-ai stârpit, Și ai nimicit toată amintirea lor. 15 Înmulțit-ai poporul tău, Doamne, Înmulțit-ai poporul tău, te-ai mărit; Ai lărgit toate marginile țării lui. 16 ^mÎn strămtorarea lor pre tine te căutară, Doamne, Spre tine revărsară rînga lor, când pedeapsa ta eră asupra lor. 17 Ca o îngrecată, aproape de facere, Ce este în dureri de facere, și în durerile sale strigă, Așa eram noi înaintea Domnului: 18 Eram ⁿîngrecați, eram în dureri de facere; *Dar* ce am născut, vânt eră; Nici o mântuire n'am făcut pentru țară, Nici nu căzură ^olocuitorii lumii. 19 ^pMorții tăi vor trăi, Moartele mele corpuri se vor sculă. ^qSculați-vă și cântați, voi locuitori ai pulberii! Căci roaua ta este roaua ierburilor, Și pământul va aruncă afară pre cei morți. 20 Vino, poporul meu, intră în camerele tale, Și închide ușile tale după tine: Ascunde-te pentru puțin timp, până să treacă mânia mea. 21 Căci, iată, Domnul iese din locul său, Ca să pedepsească pre locuitorii pământului pentru nedreptatea lor; Și pământul va descoperi sângele lui, Și nu va mai acoperi pre ucișii săi.

^j 2 Cor. 3. 15. | ^m Tit 2. 13.
^k Osea. 13. 14. | ⁿ Ps. 20. 5.
^l Apoc. 7. 17.

Capul 26.
^a Cap. 2. 11.
^b Cap. 60. 18.

^c Ps. 118. 19, 20.
^d Cap. 45. 17.
^e Cap. 25. 12.

^f Ps. 37. 23.
^g Cap. 64. 5.
^h Ps. 67. 6

ⁱ Rom. 2. 4.
^j Ps. 143. 10.
^k Iov. 34. 27.

^l 2 Cron. 12. 8.
^m Osea. 5. 15.
ⁿ Cap. 13. 8.

^o Ps. 17. 14.
^p Ezech. 37. 1, etc.
^q Dan. 12. 2.

Umilirea puterilor lumești, străngerea lui Israel.

27 În zina aceea va pedepsi Domnul cu sabia sa cea grea și mare și tare, Pre Leviatan, pre șarpele cel repede. Da, pre ^aLeviatan, pre șarpele cel inelat: Și va ucide pre ^bcrocodilul din mare. **2** În zina aceea să ^ccântați via ^dcea plăcută: **3** ^e„Eu, Domnul, o păzesc: În toată clipa o ud: Ca *nimenca* să nu o vatăme. Noaptea-zina o păzesc. **4** Urgia nu *mai este* în mine: O de s'ar luptă / spinii și scali ei cu mine! Maș repezi asupra-le, pre toți i-aș arde. **5** Dar *mai bine* apuce-se ^gde mine, tăria lor. ^hFacă pace cu mine: Pace facă cu mine.“ **6** În zilele viitoare Iacob ⁱva prinde rădăcină, Israel va îmboboci, va înflori, Și va umplea fața lumii de fructe. **7** An doar lovitul-a pre el, cum a lovit pre cei ce-l loviră pre dânsul? *Sau* fost-a el ucis cu uciderea celor neși pentru dânsul? **8** Nu, ci ^jcu stămpărare te lupti cu el, Îl ^kalungi ca cu vânt puternic. În zina vântului de răsărit. **9** Deci cu aceasta *pedepsire* se va împacă nedreptatea lui Iacob: Și aceasta *va fi* fructul ei: îndepărtarea a tot păcatul său: Că va sfărâma toate pietrele altarului *idolilor*, ca pietrele de var. Și Astarteele și chipurile soarelui nu se vor *mai* ridica. **10** Dar cetatea cea întărită *va fi* singuratică. Ca o locuință lăsată și părăsită în pustiu: ^lPe locul ei vor paște viței, se vor odihni într'insa, Și vor mânca ramurile *arborilor crescuți* în ea. **11** Când ramurile ei se usucă, se vor rupe: Femeile venind, le vor aprinde; Că ^mfără de minte *este* poporul *acesta*: Deaceea Făcătorul său nu se îndură de dânsul, Și Creatorul său nu-l miluește. **12** Și în zina aceea Domnul va scutura *fructele* Dela canalul Eufratului, până la râul Egiptului, Și voi vă veți admira unul câte unul, voi fiii lui Israel. **13** Și *tot* în aceea zi se va suflă din trâmbița cea mare, Și vor veni cei gata de peire în

pământul Asiriei. Și cei risipiți în pământul Egiptului; Și se vor închina înaintea Domnului, pe muntele cel sfânt, în Ierusalim.

Pedeapsa semințiilor Efraim și Iuda.

28 Vai de ^acununa cea mândră a bețivilor lui Efraim, A căror ^bmăreată frumusețe *este ca* o floare veștejită, Depe colinele mănoasei văi a celor învinși de vin. **2** Iată, Domnul are la îndemână un *om* tare și puternic, ^cCare, ca ploaia, ca grindina, ca furtuna cea stricăcioasă, Ca curgerile cele puternice ale apelor ce inundă, O va surpa la pământ cu mâna sa. **3** ^dCununa cea mândră a bețivilor lui Efraim Va fi călcată în picioare. **4** Și floarea cea veștejită a ^emăreței lor frumuseți, Depe colinele mănoasei lor văi, Va fi ca un fruct timpuriu, copt înaintea verei; Pre care cineva n'apucă *bine* a-l vedea, Și-l ia în mână, și-l înghite. **5** În zina aceea Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, va fi cunună frumoasă, Și diademă măreată pentru rămășița poporului său. **6** Și spirit de judecată pentru cel ce șade la judecată, Și tărie la cei ce împing resbelul până la porți. **7** Dar și aceștia ^fse rătăcesc de vin, Și se elatină de beutura îmbătătoare; ^gPreotul și profetul se rătăcesc de beutura îmbătătoare; Sunt stăpâniți de vin, Se elatină de beutura îmbătătoare; Se rătăcesc, când profetesc, Se potienesc, *când* judecă. **8** Căci toate mesele sunt pline de vărsătură scârboasă; Nici un loc nu *este curat*. **9** *Ei zic*: ^h„Pre cine *voiește* el să învețe știința? Și pre cine *cantă* să facă să înțeleagă înțelepciune? Oare pre cei întreceți delatată? **10** *De ne dă* poruncă preste poruncă, poruncă preste poruncă, Învățătură preste învățătură, învățătură preste învățătură, Puțin aci, puțin acolo.“ **11** Deaceea cu ⁱbnze găngave, și cu limbă străină Va vorbi către acest popor **12** Cel ce a zis: Iată odihna! dați odihna celor osteniți: Și iată răcorirea!

Capul 27.
a Ps. 74. 13, 14.
b Cap. 51. 9.

c Cap. 5. 1.
d Ps. 80. 8.
e Ier. 2. 21.

e Ps. 121. 4, 5.
f 2 Sam. 33. 6.
g Cap. 25. 4.

h Iov. 22. 21.
i Osea. 14. 5, 6.
j Iov. 23. 6.

k Ps. 78. 38.
l Cap. 17. 2.
m Ier. 8. 7.

Capul 28.
a Vers. 3.
b Vers. 4.

c Ezec. 13. 11.
d Vers. 1.
e Vers. 1.

f Prov. 20. 1.
g Cap. 56. 10, 12.
h Ier. 6. 10.
i 1 Cor. 14. 21.

Dar ei nu vor să asculte. 13 De aceea cuvântul Domnului va fi către ei: Poruncă preste poruncă, poruncă preste poruncă, Învățătură preste învățătură. Puțin aici, puțin acolo, *Cum* să umble, și *cum* să cadă pe spate. *Cum* să se sfărâme, *cum* să se încuree, și *cum* să se prindă. 14 Pentru aceasta ascultați cuvântul Domnului, oameni batjocuritori, Cari cărmuiți poporul acesta din Ierusalim! 15 Pentru că ați zis: „Noi am încheiat legământ cu moartea, Și cu infernul am făcut învoială: Când biciul inundării va trece, el nu va ajunge la noi: Căci ne-am făcut minciună locul nostru de scăpare, Și supt mințire ne vom ascunde“:

Piatra unghiulară prețioasă.

16 Pentru aceasta, așa zice Domnul: Iată, pun în Sion ^kpiatră. Piatră cercată, prețioasă, *piatră unghiulară*, temelie puternică: Cel ce crede să nu se teamă! 17 Și voi pune judecata în linie; Și dreptatea în cumpănă; Și grindina va mătura ^llocul de scăpare al minciunei, Și apele vor inunda locul de ascundere; 18 Și legământul vostru cu moartea se va rupe, Și învoiala voastră cu infernul nu va stă; Și când biciul inundării va trece, Veți fi striviți de dânsul. 19 De câte ori va trece, vă va răpi: Căci pe fiecare dimineată va trece. Ziua și noaptea; Și numai știrea *despre venirea lui* va fi o spaimă grozavă. 20 Căci *împlinî-se-va proverbul*: În patul scurt nu te poți întinde; Și cu plăpoma îngustă nu te poți înfășura. 21 Căci Domnul se va scula, ca în muntele ^mPerezim. Se va repezi, ca în valea ⁿGhibeonului: Ca să facă lucrarea sa, lucrarea cea străină; Și să îndeplinească fapta sa, fapta cea străină *firei* lui. 22 Și acum nu batjocuriți. Ca să nu se facă mai tari lanțurile voastre: Căci auzit-am dela Domnul, Dumnezeu oștirilor, *Că s'a hotărît nimicire preste toată țara.*

Minunatul sfat al Domnului.

23 Luați în ureche și auziți vocea

mea; Ascultați și auziți cuvântul meu! 24 Au doar plugarul ară în toate zilele, ca să semene? Au doar el *neconținut* brăzdează și grăpează țarina sa? 25 Au doar, după ce a netezit fața ei, Nu va aruncă măzărice și nu va preseră chimenul: Și *nu* va pune grâul în rânduri, Și *nu* va semăna orzul la locul său, Și alacul împrejurul acestuia? 26 Dumnezeuul său îi arată ce trebuie să facă, Și-l învață *așa*. 27 Măzăricea nu se trece în leasă. Nici roata carului nu se învârtește asupra chimionului; Ci cu bățul se bate măzăricea și chimionul cu umbleciugul. 28 *Grâul* pentru pâne se mărunțește: Căci *treerătorul* nu vrea să-l treere neconținut: *Nici cu* roata carului se sfărâma, *Nici cu* caii nu se mărunțește. 29 Și aceasta a ieșit dela Domnul, Dumnezeu oștirilor. Cel minunat în sfat Și mare în fapte.

Ierusalimul va fi îngrozit și mântuit.

29 Vai de ^aAriel, de Ariel, De cetatea ^bîn care a tăbărit David; Adăugați an preste an; Întoarne-se sărbătorile în cere: 2 Tot voi strămtoni Arielul, Și va fi un bocet și vaet: Și-mi va fi un Ariel *adevărat*. 3 Și voi tăbări în jurul tău, Te voi strămtoni cu val. Și voi ridică întărituri asupra ta; 4 Așa vei fi înjosit, vei vorbi *ca* ^cdin pământ. Și vorba ta va fi slabă, *ca și cum ar ieși* din pulbere, Și vocea ta va fi ca a necromantului, *ieșind* din pământ, Și cuvântarea ta va fi *ca* o șoptă din țărână. 5 Dar ca pulberea cea mărunță va fi mulțimea ^dinamicilor tăi, Și mulțimea celor groaznici ^eca pleava spulberată: Și aceasta se va ^fface într'o clipă, de odată. 6 ^gEa va fi pedepsită de către Domnul, Dumnezeu oștirilor, Cu tunet, cu cutremur și cu vuet mare, Cu vifor și furtună, Și cu vulvatae de foc mistuitoare. 7 Da, ^hmulțimea tuturilor popoarelor, ce se vor luptă asupra Arielului. Toate câte se vor luptă asupra lui și asupra întăririlor lui, și-l vor strămtoni, Vor fi ⁱca visul ce se vede noaptea; 8 ^jVa

^j Amos. 2. 4. ^k 1 Pet. 2.6.7.8. ^m 2 Sam. 5. 20. ⁿ Copul 29. ^o Ezech. 43.15.16.

^l Efes. 2. 20. ^m Vers. 15.

ⁿ Ios. 10. 10. 12.

^o Ezech. 43.15.16.

^p 2 Sam. 5. 9. ^q Cap. 25. 5. ^r Cap. 30. 13. ^s Cap. 37. 36.

^t Cap. 8. 19.

^u Iov. 21. 18.

^v Cap. 28. 2.

^w Iov. 20. 8.

^x Ps. 73. 20.

fi Cum e visul celui flămând, căruia *îi pare* că mănâncă: Dar iată, se deșteaptă, și foamea lui este neinduplecată: Sau, cum e visul celui însetat, *căruia îi pare* că bea, Dar iată, se deșteaptă, și *este* slab, și setea lui *este* neastămpărată: Așa va fi mulțimea tuturilor popoarelor. Ce se vor lupta asupra muntelui Sion.

Poporul va fi orbit.

9 Înmărmuriți-vă și înlemniți, Orbiți-vă și fiți orbi, *Voi ce* ^k sunteți beți, ^l dar nu de vin, *Voi ce* vă clătinați, dar nu de beutură îmbătătoare: 10 Căci ^m Domnul a vărsat asupra voastră spirit de somn adânc, Și a ⁿ închis ochii voștri; Preste profetii și preste capii voștri, preste ^o văzătorii a pus vâl; 11 Așa că toată viziunea este pentru voi, Ca cuvintele unei cărți ^p sigilate, Ce se dă cuiva, ce știe carte, Zicându-*i-se*: Cetește aceasta, rogu-te; ^q Și el răspunde: Nu pot, că *este* sigilată; 12 Apoi se dă cartea celui ce nu știe carte, Zicându-*i-se*: Cetește aceasta, rogu-te; Și el răspunde: Nu știu carte. 13 Deaceea zice Domnul: ^r Fiindcă poporul acesta se apropie de *mine* cu gura sa, Și mă onorează cu buzele sale; Dar inima lui este departe de mine, Și temerea lui de mine este *ca* o poruncă ^s învățată dela oameni: 14 ^t Deaceea, iată, *lucruri* din ce în ce mai minunate voi săvârși asupra poporului acestuia, Minunate și strașnice: ^u Că înțelepciunea înțelepților lui va pieri, Și cumintia cumintilor săi se va ascunde. 15 ^v Vai de cei ce-și ascund adânc planurile lor de Domnul, Și faptele cărora sunt de întunec; Și zic: Cine oare ne va vede? Și cine oare ne va lua seamă? 16 O, ce zăpăciți sunteți, Au doar să se socoată olarul ca lutul? Au doar va zice zidirea de cel ce a zidit-o: Nu el m'a zidit? Sau va zice făptura de cel ce a făcut-o, Că nu se pricepe?

Preschimbare minunată.

17 Au nu încă preă puțin timp, Și Libanul se va schimba în câmpie rodi-

toare. Și câmpia roditoare se va socoti ca o pădure. 18 Și în ziua aceea surzii vor auzi cuvintele cărții, Și ochii orbitor vor vede din ceață și din întunec; 19 Și cei blânzi vor înmulți bucuria *lor* în Domnul, Și cei lipsiți între oameni se vor desfătă în sfântul lui Israel. 20 Căci cel groaznic se va sfârși, și cel batjocuritor va pieri, Și toți cei ce veghian nedreptatea se vor stărpi: 21 Cei ce condamnă pre om la judecată, Și pun cursă celui ce muștră la poartă, Și prin înșelăciune strică pre cel drept. 22 Deaceea Domnul, care a mântuit pre Abraam, așa zice despre casa lui Iacob: Iacob nu se va mai rușina, Și fața lui nu se va mai îngălbeni. 23 Căci, când vor vede pre copiii lor, lucrul mânelor mele, În mijlocul lor vor sfinți numele meu, Vor sfinți pre Sfântul lui Iacob, Și se vor teme de Dumnezeu lui Israel. 24 Și cei rățăciți cu spiritul vor învăța priceperea, Și cei îndărătniciți vor primi învățătură.

Vai de aceia ce se adăpostesc la Egipteni.

30 Vai de fiii neascultători, zice Domnul, ^a Cari iau sfatul, dar nu dela mine: Și cari fac legămintele, dar nu prin spiritul meu, ^b Ca să adauge păcat preste păcat: 2 ^c Cari se pogoară în Egipt, ^d Fără să întrebe gura mea; Ca să se întărească cu puterea lui Faraon, Și să se increadă în umbra Egiptului! 3 ^e De aceea puterea lui Faraon va fi rușinea voastră, Și increderea în umbra Egiptului ocară voastră. 4 Căci mai marii lor fură *trimiși* în ^f Zoan, Și solii lor au ajuns până în Hanes. 5 ^g Toți se vor rușina de un popor, ce nu putu să le folosească, *Ce* nu poate ajuta nici folosi, *Dar le va fi* de rușine și de ocară. 6 Iată ^h vitele încărcate și *gata de mers* spre mează-zi, În pământul întristării și al strămtorării, Unde *se află* leul cel tare și leul batrân, ⁱ Vipera și șarpele sburător cel vâpăios: Acolo aduc avuțiile lor pe spinarea asinilor, Și tezaurele lor pe ghebul cămilelor, La un popor, *ce nu le*

k Cap. 28. 7, 8 | n Ps. 69. 23. | q Dan. 12. 4, 9. | s Col. 2. 25 | v Cap. 30. 1. | t Cap. 29. 19. | e Cap. 20. 5. | h Cap. 57. 9
 l Cap. 51. 21. | o 1 Sam. 9. 9. | r Marc. 7. 6, 7. | t Hab. 1. 5. | u 1 Cor. 1. 19. | f Cap. 19. 11. | g Ier. 2. 36. | i Deut. 8. 15.

va folosi. 7 ^jCăci Egiptenii în deșert și fără folos vor ajuta; Deaceea numesc pre acesta: ^kRahav Hem Șavet. 8 Acum du-te. ^lserie aceasta înaintea lor pe tablă. Însemnează-o în carte, Ca să fie pentru zilele viitoare în vezi și nesfârșit: 9 Că^m acesta este popor rescălător, fii mincinoși. Fii, cari nu vor să audă legea Domnului: 10 ⁿCari zic către văzători: „Nu vedeți;” Și către profeti: „Nu profetiți pentru noi cele drepte: ^oCuvântați-ne lucruri plăente. Profetiți profetii măgulitoare: 11 Depărtați-vă din cale. Dați-vă în lături din cărare. Luați de dinaintea noastră pre Sfântul lui Israel.” 12 Deaceea așa zise Sfântul lui Israel: Fiindcă nesocotiți cuvântul acesta. Și vă încredeți în apăsare și violenții. Și vă răzâmați pe ele: 13 Deaceea fi-va pentru voi acest păcat ^pca spărtura unui zid înalt. Care spărgându-se, amenință să cadă, Și a cărui prăbușire ^qse face deodată, într'o clipă. 14 Și-l ^rva sfărâma, Cum se sfărâma vasul olarului, Ce se sfărâma fără milă. De nu se mai găsește nici un hârb în sfărâmurile lui, Cu ce să se ia foc din vatră. Sau să se scoată apă din puț. 15 Căci așa zice Dumnezeu, Domnul, Sfântul lui Israel: ^sPrin întoarcere și odihnă ați fi fost mântuiți: În liniște și în încredere ar fi fost puterea voastră; ^tdar n'ați voit; 16 Ci ați zis: Nu, căci vom fugi pe cai; Deaceea veți fugi: Și iarăși ați zis: Vom încălecă pe cai înți: Deaceea gonașii voștri vor fi iuți; 17 ^uO mie va fugi înaintea amenințării unuia. Și voi toți de amenințările a cincei veți fugi. Până când veți rămâneă ca un stâlp pe vârful unui munte, Și ca un steag ridicat pe o colină.

Fericiti cari se încred în puterea Domnului.

18 Totuși va așteptă Domnul, ca să vă miluiască, Și totuși se va înălța, ca să se indure de voi: Pentru că Domnul este Dumnezeu al judecării; ^vFericiti toți aceia, cari-l așteaptă. 19 Căci, popo-

rule din Sion, tu cel ^xce locuești în Ierusalim. Să nu mai plângi: Că el te va mihui la vocea strigării tale: Când te va auzi, îți va răspunde. 20 Și Domnul îți va da ^yPâne în strămtorare și apă în întristare. Și ^zinvățătorii tăi nu se vor mai ascunde: Ci ochii tăi vor vedeă pre invățătorii tăi; 21 Și urechile tale vor auzi cuvânt înapoia ta, zicând: „Aceasta este calea, umblați în ea, fără a vă abate din ^adrum, nici la dreapta, nici la stânga. 22 ^bȘi veți socoti de pângărire Vălul chipurilor voastre ferecate cu argint. Și chipurile idolilor voștri îmbrăcate de aur; Și le vei lepădă, ca pre o sdreanță necurată. ^cZicându-le: „Afară.” 23 ^dAtuncia el va da ploaie pentru semanța ta. Cu care vei fi semănat țarina ta; Și pânea venitului pământului tău Va fi grasă și hrănitoare; În ziua aceea vitele tale vor paște în pășuni întinse. 24 Și boii și asinele tale, care lucrează pământul. Vor mânca paie curate. Cernute prin eiur și prin vânturătoare. 25 Și se vor ivi ^epe tot muntele înalt. Și pe toată colina ridicată. Fluvii și râuri de apă: Fi-vor acestea în ziua învingerii celei mari a Asirienilor. Când turnurile vor cădeă. 26 Atuncia ^flumina lunii va fi ca lumina soarelui, Și lumina soarelui va fi de șapte ori pe atâta, ca lumina a șapte zile, În ziua în care Domnul va drege spărtura poporului său.

Pedeapsa asupra lui Assur.

27 Iată, numele Domnului vine de departe! Aprinsă este mânia lui și flacăra grea; Buzele lui sunt pline de furie, Și limba lui ca focul mistuitor. 28 Și ^gsuflarea lui ca râul inundător, Ce ^hajunge până la grumaz: Ca să cearnă națiunile în sita peirei, Și să pună pe fălcile popoarelor ⁱun frâu al rătăcirii. 29 Dar pentru voi va fi cântare, ca și în noaptea ^jserbătorirei unei serbări, Și bucuria inimii, ca și a aceluia care merge cu fluere, Ca să vină la muntele Domnului, către stânca lui Israel. 30 Și

^j Ier. 37. 7.
^k Vers. 15.
^l Hab. 2. 2.
^m Dent. 32. 20.

ⁿ Ier. 11. 21.
^o 1 Reg. 22. 13.
^p Ps. 62. 3.

^q Cap. 29. 5.
^r Ps. 2. 9.
^s Cap. 7. 4.

^t Mat. 23. 37.
^u Ios. 23. 10
^v Ps. 2. 12.

^x Cap. 65. 9.
^y 1 Reg. 22. 27.
^z Ps. 74. 9.
^a Ios. 1. 7.

^b 2 Cron. 31. 1.
^c Osea. 14. 8
^d Mat. 6. 33.

^e Cap. 2. 14, 15.
^f Cap. 60, 19, 20.
^g 2 Thes. 2. 8

^h Cap. 8. 8.
ⁱ Cap. 37. 29.
^j Ps. 42. 4.

va face Domnul să se audă vocea sa cea măreață. Și va arăta coborîrea brațului său. Cu aprinderea urgiei lui, și cu flacăra de foc mistuitor. *Cu furtună și cu ploaie și cu pietri de grindină.* 31 Căci prin vocea Domnului se va dărâma Asiria. Pre care o va bate cu toiagul său. 32 Și toată trecerea toiagului său celui hotărît. Pre care Domnul îl va lăsa să stea asupra ei. *Cu timpane și citare se va însemna:* Căci cu vnetul resbelelor se va lupta cu dânsa. 33 Căci Tofetul ei este demult pregătit. Da, pentru regele ei este pregătit, *Dumnezeul* l-a făcut adânc și lat: Rng gătit focului cu lemn inde-stul. Pre care suflarea Domnului ca un rău de pucioasă îl va aprinde.

Ajutoral zădarnic al Egiptenilor. Biruință divină împotriva Asirienilor.

31 Vai de cei ^ace se coboară în Egipt pentru ajutor, și se ^brazămă pe cai. Și se încred în care, pentru că sunt multe, și în călăreți, pentru că sunt puternici foarte: și nu se uită la Sfântul lui Israel. ^cnici pre Domnul nu-l caută. 2 Și totuși el este cel ce este înțelept. *El este cel ce a adus relele, și care* ^dnu întoarce cuvintele sale: Ci se scoală asupra casei făcătorilor de rele, și asupra ajutorului celor ce fac nedreptatea. 3 Dar Egiptenii sunt ^eoameni și nu Dumnezeu. Și caii lor cărnuri și nu spirit: Când Domnul întinde mâna sa. Atuncia cel ce ajută se poticnește, și cel ajutat cade. Și amândoi pier împreună. 4 Căci așa a zis Domnul către mine: *f* După cum leul sau puilul de leu mugește asupra prăzei. Și *chiar* de s'a adunat asupra-i mulțime de păstori, Nu se teme de vocea lor. Nici nu se umilește la strigarea lor: ^gAșa Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, se va cobori, ca să se lupte Pe muntele Sion și pe colinele lui. 5 ^h Ca pasărilor sburătoare *pe puilii lor.* Așa Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, va apăra Ierusalimul. ⁱApărându-l îl va mântui. Curățându-l îl va scăpa. 6 Înturnați-vă la acela. *Dela care voi, fii ai lui Israel. J*atâta v'ați abă-

tut. 7 Căci în ziua aceea, *când* fiecare va lepăda Idolii săi de argint și idolii săi de aur. Pre care mânele voastre cele păcătoase vi-le-au făcut: 8 Atuncia Asiria va cădea de sabie, nu de om. Și o sabie nu de om o va slășiă: Și va fugi de sabie, și tănării ei se vor robi: 9 Și de teamă va trece pe dinaintea cetății ei. Și mai marii săi, spăimântându-se, vor *părăsi* steagul. Zice Domnul, al cărui foc este în Sion. Și captorul său în Ierusalim.

Starea fericită a poporului lui Dumnezeu supt un rege drept, după ce vor fi fost mai înainte pedepse mari.

32 Iată, ^aregele va domni cu dreptate. Și mai marii vor guvernă după drept: 2 Și fiecare va fi ca un adăpost împotriva vântului. Și *ca* ^bun loc de scăpare împotriva furtunei. Ca pâraie de apă în locuri secetoase. Ca umbra unei stânci mari pe un pământ insetat. 3 ^cOchii celor ce văd nu vor fi întunecați. Și urechile celor ce aud vor fi ascultătoare. 4 Și inima nesocotiților va cunoaște înțelepciunea. Și limba gângavilor se va grăbi să vorbească curat. 5 Prostul nu se va mai numi nobil, *Nici* sgârceitul nu se va mai numi darnic: 6 Căci prostul spune prostii, și inima lui lucrează nedreptatea. Făptuind răutate, și proclamând rătăcire împotriva Domnului: Așa că face să lanzezească sufletul celui flămând, și să lipsească adăparea la cel insetat. 7 Și unelteile sgârceitului sunt rele: El cugetă viclenii, Ca să piardă pre cei săraci cu cuvinte minci-noase, *Chiar și atunci* când cei săraci cer dreptul lor. 8 Iar nobilul cugetă *fapte nobile.* Și prin *fapte* nobile trăește. 9 Scuțați, femei ^dfără grijă! Auziți vocea mea, fete fără teamă! Luați în urechie cuvintele mele! 10 Multe zile și *mulți* ani veți fi neliniștite, voi cele fără teamă: Căci eulesul *vîlor* a pierit, și scererea nu va mai veni. 11 Tremurați, cele fără de grijă! Turburăți-vă cele fără de teamă! Desbrăcați-vă și desgoliți-vă,

Capul 31.

c Dan. 9. 13.

e Ps. 146. 3, 5.

g Cap. 42. 13.

i Ps. 37. 40.

Capul 32.

Zech. 9. 9.

c Cap. 29. 15.

a Ezech. 17. 15.

d Num. 23. 19.

f Osea. 11. 10.

h Deut. 32. 11.

j Osea. 9. 9.

a Ps. 45. 1. etc.

b Cap. 4. 6.

d Amos. 6. 1.

b Ps. 20. 7.

Și încingeți *cu sac* coapsele 12 Și tă-tele *voastre*; plângând câmpiile cele plăcute. Viile cele roditoare: 13 *Căci* ^e pe pământul poporului meu spini și scai vor răsări. *Da*, pe toate casele bucuriei *din* cetatea cea sgomotoasă. 14 ^g *Căci* părăsi-se-vor palaturile. Sgomotul cetății va încetă; Întăriturile și turnurile vor fi tot atâtea spelunci în veci. Locuri de desfătare pentru asinii sălbatici. ^h de pășune turmelor: 15 Până când spiritul din înălțime se va revărsa asupra noastră. Și ⁱ deșertul se va prelface în câmpie roditoare. Și câmpia roditoare pădure se va socoti. 16 Atuncia judecata se va așeza în pustiu. Și dreptatea va locui în câmpia cea roditoare: 17 ^j Și lucrarea dreptății va fi pacea. și fructul dreptății liniștea și asigurarea în veci. 18 Și poporul meu va locui în colibă pacinică. În locuințe liniștite și în locuri fără grijă: 19 ^k Dar va cădea grindină asupra ^l pădurii doborînd-o. Și orașul va fi adânc înjosit. 20 Fericiti voi cei ce veți semăna toate *acele locuri adăpate de apă*. Și veți da drumul bouului și asinului.

Răsbunarea lui Dumnezeu asupra Asirienilor și celor păcătoși din Sion; fericirea și înălțarea cuvioșilor din Sion.

33 Vai ție, ^a pustiiitorule, care *singur* n'ai fost pustiiit! Și ție, prădătorule, care *singur* n'ai fost prădat! ^b Când vei încetă de a pustii, vei fi pustiiit; Când vei sfârși de a prăda, vei fi prădat. 2 Doamne, miluește-ne: pre tine ^c te așteptăm. Fii ajutorul *poporului tău* în toate diminetele, Și mântuirea noastră în timp de strămtorare. 3 De vocca *ta* cea groaznică fugit-au popoarele: Când tu te-ai sculat, împrăștiatu-s'au națiunile. 4 Și prada voastră, *Asirienilor!* se culege, *cum* se culege mușița. Și sare preste ea, cum sare locusta ici și colo. 5 ^d Domnul s'a înălțat, Tronează în înălțime. Umplut-a Sionul de judecată și dreptate. 6 Și înțelepciunea și știința

sunt întărirea timpurilor tale. *Israele!* Puterea mântuirii: Temerea de Domnul *este* tezaurul lui. 7 Iată, vitejii săi strigă afară. ^e Solii păcii plâng cu amar: 8 ^f Căile sunt deșerte: Călătorii înce-tează: ^g El a rupt legământul *de pace*, a desprețuit cetățile. Nesocotește pre om. 9 ^h Pământul jelește, lancezește. Libanul se rușinează, vestejește: Caronul seamănă a pustiiu: Și Basanul și Carmelul s'au desbrăcat cu totul *de frunze*. 10 ⁱ Acum scolu-mă, zice Domnul; Acum mă înalț, acum mă ridic! 11 ^j Sunteți îngrecați cu fân. *Asirienilor!* nașteți miriște: Suflarea voastră *este* un foc ce vă mistuie: 12 Așa că poporul *vostru* arde ca varul: ^k *Ca* spinii tăiați se ard cu foc. 13 ^l Cei de departe, auziți ce am făcut! Și voi cei de aproape, recunoașteți puterea mea! 14 Păcătoși în Sion se înfricoșează; Groază cuprinde pre cei neghiuși și ei zic: „Cine dintre noi poate locui cu focul mistuitor? Cine dintre noi poate locui în flacări vecinice?“ 15 Cel ce ^m a umblat în dreptate și *cel ce* a vorbit dreptate. Cel ce a desprețuit câștigul prin asupriri, *Cel ce* și-a scuturat mânele *sate* ca să nu ia mită, *Cel ce* și-a astupat urechea, ca să nu audă de *vărsarea de sânge*. Și cel ⁿ ce și-a închis ochii, ca să nu vadă răul: 16 Acela locuește pe înălțimi; Tăriile stâncelor *sunt* scăparea sa; Pânea sa i-se dă. Apa lui *este* sigură. 17 Ochii tăi văd pre rege în frumusețea lui. Văd o țară întinzându-se în depărtare. 18 Și acum inima ta cugetă la groaza trecută și zice: „Unde este cel ce împuneă tribut? Unde este cel ce-l cumpăniă? Unde este cel ce numără turnurile?“ 19 ^p Poporul cel sălbatic nu-l *mai* vezi. Poporul cu limbă încălțită, *de* n'o puteai înțelege, Cu limba gângavă, *de* n'o puteai pricepe. 20 *Iar acum* vezi Sionul, cetatea serbătorilor noastre; Ochii tăi văd Ierusalimul, locaș liniștit, Cort *care* nu se va desface; Drugii căruia nu se vor

^e Cap. 34. 13.

^f Cap. 22. 2.

^g Cap. 27. 10.

^h Ps. 104. 30.

ⁱ Cap. 29. 17.

^j Iac. 3. 18.

^k Cap. 30. 30.

^l Zech. 11. 2.

Capul 33.

^a Hab. 2. 8.

^b Apoc. 13. 10.

^c Cmp. 25. 9.

^d Ps. 97. 9.

^e 2 Reg. 18. 18.

^f Jude. 5. 6.

^g 2 Reg. 18. 14.

15, 16, 17.

^h Cap. 24. 4.

ⁱ Ps. 12. 5.

^j Ps. 7. 14.

^k Cap. 9. 18.

^l Cap. 49. 1.

^m Ps. 15. 2.

ⁿ Ps. 119. 37.

^o 1 Cor. 1. 30.

^p 2 Reg. 19. 32.

strămută nici odată. Și nici una din fumiile lui nu se va rupe: 21 *Că Domnul Atotputernicul este acolo pentru noi: El ține locul fluviilor și râurilor late. În care totuși nu intră corăbii cu vase. Nici nu trece o corabie puternică.* 22 *Căci Domnul este judecătorul nostru: Domnul este legiuitorul nostru: Domnul este regele nostru; el ne-a mântuit.* 23 *Fumiiile tale s'au lăsat. Nu mai apucă puternic de catargul lor. Nu mai întind pânzele: Deaceia prada se împarte în așa mulțime. Că și ologii se împărțasese din pradă.* 24 *Și nici unul din locuitorii Sionului nu mai zice: Sunt bolnav; Poporului ce locuiește într'insul, i-se iartă păcatul său.*

Pedepsele lui Dumnezeu asupra tuturor dușmanilor poporului său, mai ales asupra lui Edom.

34 ^a *Apropiati-vă, popoarelor, ca să auziți: Și națiunilor, ca să ascultați.* ^b *Andă pământul și plinitatea lui. Lumina și toată făpturile dintr'însa!* 2 *Căci mânia Domnului este peste toate națiunile. Și urgia lui peste toate oștirile lor: Cu desăvârșire le-a nimicit. Le-a dat jungherei.* 3 *Și ucișii lor și cadavrele lor se aruncă. ^cPutoarea lor se ridică. Și muntii se topesc de sângele lor.* 4 ^d *Toată oștirea cerului piere. Cerurile ^ese înfășură ca o carte: ^fȘi toată oștirea lor cade. Cum cade frunza de viță. Și ca ^gfrunza vestejită din smochin.* 5 *Căci ^hsabia mea s'a adăpat în ceruri: Iată, asupra Edomului ⁱse coboară. Și asupra poporului blestemul meu, la judecată.* 6 *Sabia Domnului este plină de sânge. S'a îngrășat cu grăsime, Cu sângele meilor și al tașilor. Cu grăsimea răunchilor berbecilor: Fiindcă ^jDomnul are jertfiri în Bozra. Și junghere mare în pământul Edomului.* 7 *Și la un loc cu rinocerii se coboară Viței și tauri: Și pământul lor se adapă de sânge, Și țărâna lor se îngrășă de grăsime.* 8 *Căci este ziua ^krăsbunării Domnului. Anul răs-*

plătirilor luptei Sionului. 9 ^l *Și râurile lui se prefac în smoală. Și țărâna lui în pucioasă: Și țara lui se face smoală ce arde: 10 ^mȘi nu se va stinge nici noaptea, nici ziua: ⁿFumul ei se va sui în veci. ^oDin neam în neam va rămâneă deșertă: Nimenea nu va trece prin ea în veci și nesfârșit.* 11 ^p *Că pelicanul și ariciul o vor moșteni. Și bufnița și corbul vor locui în ea: Și Domnul va întinde preste ea funia de peire. Și câmpăna deșertăciunei.* 12 *Chemă-vor la regat pre fruntașii săi. Dar nu se va găsi nici umul: Că toți mai marii ei în nimic s'au prefăcut.* 13 *Și spinii vor răsări în palaturile ei. Urzici și scai în țăriile ei. Și ea va fi locașul șacalilor. Curtea struților.* 14 *Și fiarele deșerturilor se vor întâlni într'însa cu șacalii; Și satirul va strigă către sotul său.* 15 *În ea se va adăposti și nălca noapții. Găsindu-și loc de odihnă. În ea va embari corbul de noapte, ce va ouă. Va cloci și-și va adună ^qpuii supt umbra sa: Acolo se vor însoți vulturii Unul cu altul.* 16 *Căutați în cartea Domnului și cetiți: Nici una din acestea nu va lipsi. Nici una din ele nu va da greș: Căci aceasta a poruncit gura mea și suflarea sa le-a adunat.* 17 *Și el le-a aruncat sortul Și mâna lui le-a împărțit cu măsurătoarea acest ^rpământ; Și-l vor moșteni în veci. Din neam în neam vor locui într'insul.*

Starea strălucită a poporului lui Dumnezeu, după suferințele biruite.

35 ^a *Pustiul și uscatul se vor bucura, Deșertul se va veseli și va înflori ca roza: 2 ^bVa înflori și se va veseli, Da, se va veseli și va cânta de bucurie: Dă-se-va la mărirea Libanului, Măreția Carmelului și a Șaronului: Aceste vedeă-vor mărirea Domnului. Mărirea Dumnezeului nostru.* 3 ^c *Împuterniciți mânele slabe. Și întăriți genunchile cele șovăitoare! 4 Spuneți către cei slabi de inimă: „Fiți tari, nu vă temeți: Iată, Dumnezeul vostru vine cu răsbunare, Dum-*

Capul 34.
a Ps. 49. 1.
b Deut. 32. 1.

c Ioel. 2. 20.
d Mat. 23. 29.
e Pet. 3. 10.

f Apoc. 6. 14.
g Cap. 14. 12.
h Apoc. 6. 13.

i Ier. 46. 10.
j Ier. 49. 7, etc.
k Zec. 1. 7.

l Cap. 63. 4.
m Deut. 29. 23.
n Apoc. 14. 11.

o Mal. 1. 4.
p Apoc. 18. 2.

Capul 35.
a Cap. 55. 12.

b Cap. 32. 15.
c Iov 4. 3, 4.

nezeu *vine cu* răsplătire. El vine, și va mântuie!“ 5 Atunci ^dochii orbilor se vor deschide. Și ^eurechile surzilor se vor destupă. 6 Atunci ^fologul va sări ca cerbul. Și limba mutului va cântă: Căci în pustii vor isbucni ape. Și râuri în desert. 7 Marea de nisip în lac se va preface. Și pământul însetat în fântâni de apă: Locul unde locuiesc șacalii. *Va fi* locul trestiei și al papurei. 8 Și *fi-vă* acolo o cale și un drum. Ce se va numi: Drumul Sfânt: Cel necurat printr'insul nu va trece, ci *fi-vă* el *numai* pentru cei *mântuiți*: Călcătorii, chiar și cei ce nu cunosc calea, nu se vor rătăci. 9 Leu acolo nu va fi. Nici fiara sălbatică nu se va sui pe dânsul; Nu se va află pe el: Ci cei mântuiți vor umblă *pe dânsul*. 10 Și cei mântuiți ai Domnului se vor înturna: Vor veni cu cântare de bucurie în Sion. Cu bucurie vecinică pe capul lor: Veselie și bucurie vor dobândi, Iar păsul și suspinul vor fugi.

Năvălirea lui Senacherib în Iuda.

36 ^aÎn al patrusprezecelea an al lui Hezekia, regele, Senacherib, regele Asiriei se sui asupra tuturor cetăților întărite ale lui Iuda și le luă.

2 Și trimese regele Asiriei pre Rabșake din Lachiș la Ierusalim, către regele Hezekia cu putere mare. Și stătă lângă apeductul iazului de sus în calea cea mare a țarinei albitorului. 3 Și ieșiră la el Eliakim, fiul lui Hilkia, care *eră* preste casă, Șebna secretarul și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul.

4 ^bȘi zise către ei Rabșakia: Spuneți, rogu-vă lui Hezekia: Așa zice regele cel mare, regele Asiriei: Care *este* încrederea aceasta, pe care te încrezi? 5 Eu zic, *zici tu* (dar *acestea* nu sunt decât vorbe): Sfatul și puterea *sunt de trebuință* la rebel; acum în cine te încrezi, de te-ai răsculat asupra-mi. 6 Iată, te încrezi în ^eacel toiag de trestie frântă, în Egipt; pe care de se va răzămă cinevă, își va întepă mâna sa și o va străpunge; așa *este* Faraon, regele Egiptului, către

toți cei ce se încred în el. 7 Iar de-mi vei zice: În Domnul, Dumnezeul nostru ne încredem; oare nu *este* el acela, ale cărui înălțimi și altare le depărtă Hezekia și zise lui Iuda și Ierusalimului: Înaintea acestui altar vă veți închină? 8 Și acum dă ostateci domnului meu, regelui Asiriei, și eu îți voi dau două mii de cai, dacă poți din partea ta să dai *atâția* călăreți *spre a-i încăleca*. 9 Și cum vei întoarce îndărăt fața unui guvernător dintre cei mai mici servi ai domnului meu, și te vei încrede în Egipt pentru care și călăreți? 10 Și acum, oare fără Domnul m'am suit eu asupra pământului acestuia, ca să-l stric. Domnul îmi zise: „Sue-te asupra pământului acestuia și-l strică.“

11 Atuncia ziseră Eliakim și Șebna și Ioah către Rabșake: „Rugămu-te, vorbește către servii tăi în limba Siriană, căci o înțelegem; și nu ne vorbi în limba Iudeilor, în urechile poporului de pe zid.“ 12 Dar Rabșake zise: „Oare domnul meu m'a trimis către domnul tău și către tine, ca să vorbească cuvintele acestea? Oare nu *m'a trimis* către bărbații, cari șed pe zid, ca să mănânce balga lor, și să bea chiar udul lor cu voi.“

13 Și a stat Rabșake, și strigă în limba Iudeilor cu voce tare, și zise: „Ascultați cuvintele regelui celui mare, ale regelui Asiriei: 14 Așa zice regele: Să nu vă înșele Hezekia; căci nu va putea să vă scape. 15 Și să nu vă mângăie Hezekia cu Domnul, zicând: Domnul ne va scăpa; și cetatea aceasta nu se va da în mâna regelui Asiriei.“ 16 Să nu ascultați de Hezekia; căci așa zice regele Asiriei: „Faceți cu mine împăcăciune, ieșiți la mine, ^dși mâncați fiecare din vița sa de vie, și fiecare din smochinul său, și beți fiecare *din* apele cisternei sale; 17 Până ce voi veni, și vă voi lua într'un pământ asemenea cu pământul vostru, pământul grâului și al mustului, pământul pâinei și al viei. 18 Să nu vă amăgească Hezekia, zicând: „Domnul ne va scăpa.“ Zeii cărnii popor scăpatu-și-au pământul

^d Ioan. 9. 6, 7. | ^e Mat. 11. 5. | ^f Fapt. 3.2, etc. | ^a Capul 36. | ^a 2Reg.13 13,17.

^b 2 Reg. 18. 19. | ^c Ezec. 29. 6, 7. | ^d Zech. 3. 10. etc.

lor din mâna regelui Asiriei? 19 Unde *sunt* zeii Hamatului și ai Arpadului? Unde *sunt* zeii Safarvaimului? Oare scăpat-au Samaria din mâna mea? 20 Cine dintre toți zeii țărilor acelora a scăpat țara sa din mâna mea, ca Domnul să scape Ierusalimul din mâna mea?”

21 Dar ei tăcură și nu-i răspunseră nici un cuvânt; căci porunca regelui era, zicând: „Să nu-i răspundeți.”

22 Atunci Eliakim, fiul lui Hilkia, care *era* preste casă, Șebna, secretarul, și Ioah, fiul lui Asaf, cancelarul, veniră la Hezekia cu vestimente rupte și-i spusă cuvintele lui Rabsake.

Rugându-se Hiskia, puterea Asirienilor e bătută într-o noapte.

37 Și ^aregele Hezekia auzind, își rupse vestimintele sale, se acoperi cu sac, și intră în casa Domnului. 2 Și trimise pre Eliakim, care *era* preste casă, pe Șebna, Secretarul, și pe cei mai bătrâni dintre preoți, acoperiți cu saci, la Isaia, profetul, fiul lui Amoz: 3 Și-i ziseră: Așa zice Hezekia: „Zi de străntorare, de cercetare și de blestem *este* ziua aceasta; căci pruncii au ajuns până la naștere, și nu *este* putere, ca să nască. 4 Poate, va auzi Domnul, Dumnezeuul tău, cuvintele lui Rabsake, pe care regele Asiriei, domnul său, l-a trimis să blesteme pe viul Dumnezeu, și să-l ocărăscă cu cuvintele, ce le auzi Domnul, Dumnezeuul tău; de aceea înaltă rugăciunea *ta* pentru rămășița ce a *mai* rămas.”

5 Și *așa* veniră servii regelui Hezekia la Isaia. 6 Și le zise Isaia: „Așa veți zice domnului vostru: Așa zice Domnul: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auzit, cu care servii regelui Asiriei mă blesteară. 7 Iată eu voi dispune spiritul *său*, ca el auzind știre, să se întoarcă în țara sa; și-l voi face să cadă de sabie în țara sa.”

8 Și Rabsake se întoarse, și află pre regele Asiriei luptându-se asupra Libnei; căci el auzise, că *regele* a purces din Lachiș. 9 Și *regele*, cum auzi zicându-se despre Tirhaka, regele Etio-

piei: *Iată*, el ieși, ca să se lupte cu tine. 10 Auzind *accasta*, trimise *iarăși* soli către Hezekia, zicând: „Așa veți spune lui Hezekia, regele lui Iuda, zicând: Dumnezeuul tău, în care te încrezi, să nu te înșele, zicând: Ierusalimul nu se va da în mâna regelui Asiriei. 11 Iată tu ai auzit, ce au făcut regii Asiriei tuturor țărilor pre cari le-au stricat: și oare tu vei scăpa? 12 Oare zeii popoarelor scăpară pe accia, pe care părinții mei le stricară: Gozanul, Haranul, Rezeul și pe fiii Edenului din Thelassar? 13 Unde *este* regele ^bHamatului, regele Arpadului, și regele cetăților Sefarvaim, Hena și Iva?”

14 Și luând Hezekia epistola din mâna solilor, o cetă; și se suă Hezekia în casa Domnului, și o întinse înaintea Domnului. 15 Și se rugă Hezekia Domnului, zicând: 16 „Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel, cel ce șezi *între* cherubimi, tu singur *ești* Dumnezeu al tuturor regatelor pământului; tu ai făcut cerul și pământul. 17 Doamne, ^cpleacă-ți urechea, și ascultă; deschide-ți, Doamne, ochii, și vezi; și ascultă toate cuvintele lui Senacherib, care a trimis, ca să blesteme pe Dumnezeu cel viu. 18 În adevăr, Doamne, regii Asiriei nimieiră toate popoarele și țările lor; 19 Și aruncară în foc pe zeii lor; pentru că nu *erau* zei, ci făptura mânelor oamenilor, lemne și pietri; pentru aceasta le nimieiră. 20 Și acum Domnul, Dumnezeuul nostru! mântuie-ne din mâna lui, ca să cunoască toate regatele pământului, că tu *ești* Domnul, numai tu singur.”

21 Atuncea trimise Isaia, fiul lui Amoz, către Hezekia, zicând: Așa zice Domnul, Dumnezeuul lui Israel: Câte te-ai rugat mie asupra lui Senacherib, regele Asiriei, *le-am auzit*. 22 Acesta *este* cuvântul, ce Domnul a zis pentru dânsul: Fecioara, fiica Sionului, te desprețuește, Și râde de tine: Fiica Ierusalimului clătește din cap dinapoia ta. 23 Pe cine ai injurat și ai blestemat?

Asupra cui ai înălțat vocea? Și ai ridicat sus ochii tăi? Asupra Sfântului lui Israel. 24 Ai înjurat pe Domnul prin servii tăi, și ai zis: „Cu mulțimea carelor mele m'am suiat Pe înălțimea munților, pe coastele Libanului, Și am tăiat cedrii săi cei înalți și pinii săi cei aleși; Întrat-am până la înălțimile sale cele mai îndepărtate în pădurea Carmelului său. 25 Eu am săpat și am beut ape străine, Și cu tălpile picioarelor mele am secăt toate fluviile Egiptului.“ 26 N'ai auzit, că eu de demult am făcut aceasta, Și că din vechiu am voit-o? Acum am făcut-o, Ca să fii spre prefacerea cetăților întărite În grămezi de ruini. 27 De aceea au slăbit locuitorii lor, S'au inspăimântat și s'au rușinat; S'au făcut ca iarba câmpului, ca verdeata. Ca iarba depe acoperișe, Și ca grâul cel părțit înainte de inspicare. 28 Dar am cunoscut șederea ta, ieșirea ta, intrarea ta, Și infurierea ta asupra-mi. 29 Fiindecă furia ta asupra mea și mândria ta au ajuns la urechile mele. De aceea ^dvoiu pune veriga mea în nările tale. Și zăbelele mele în buzele tale. Și te voiu întoarce pe calea, pe care ai venit. 30 Și aceasta va fi ^etie semn: Anul *acesta* veți mânca orice crește singur dela sine: Și în al doilea an orice va răsări din aceasta: Și în al treilea an să semănați și să secerati. Să sădiți vii și să mâncați fructul lor. 31 Și rămășița casei lui Iuda, cât a *mai* rămas, Iarăși va prinde rădăcini de deșupt, Și deasupra va da fruct. 32 Căci din Ierusalim va ieși o rămășiță, Și din muntele Sion *toți* cei ce vor scăpa: ^eRâvna Domnului, *Dumnezeul* oștirilor, va face aceasta. 33 Pentru aceasta așa zice Domnul de regele Asiriei: Nu va intra în cetatea aceasta, Nici va săgeta în ea săgeata, Nici va stă înaintea ei cu seutul, Nici va ridica val asupra ei. 34 Pe calea pe care a venit, pe aceea se va întoarce; Și în cetatea aceasta nu va intra, zice Domnul. 35 Căci eu voiu ^fapără cetatea aceasta, ea să o mântuiesc,

Pentru mine, și pentru servul meu David. 36 Atunci a ieșit ^gingerul Domnului și ucise în tabăra Asirienilor o sută optzeci și cinci de mii: și când *locuitorii* s'au sculat dimineata, iată, *toți zăceau* corpuri moarte. 37 Și a plecat Senacherib, regele Asiriei, se duse, și se întoarce; și locui în Ninive. 38 Și a fost, pe când se închină în casa lui Nisroc, zeul său, Adramelec și Sarezzer, fiii săi, il loviră cu sabia; și fugiră în pământul Armeniei; și în locul său domni Esahaddon, fiul său.

Boala și însănătoșirea minunată a lui Hezekia: și psalmul său de mulțumire.

38 În ^azilele acelea Hezekia se îmbolnăvi de moarte; și veni la el Isaia, profetul, fiul lui Amoz, și-i zise: Așa zice Domnul: ^b„Regulează-ți casa: căci vei muri, și nu vei trăi.“ 2 Atuncia își întoarce Hezekia fața la perete, și se rugă Domnului și zise: 3 „O Doamne, ^camintește-ți acum, rogu-te, că am umblat înaintea ta cu credință și cu inima întregă, și am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi.“ Și a plâns Hezekia plângere mare.

4 Atuncia veni cuvântul Domnului către Isaia, zicând: 5 Mergi și zi lui Hezekia: Așa zice Domnul, Dumnezeul lui David, părintele tău; Auzit-am rugăciunea ta, văzut-am lacrimile tale; iată, voiu adăugi la zilele tale cincisprezece ani: 6 Și te voiu scăpa pre tine și cetatea aceasta din mâna regelui Asiriei, și ^dvoiu apăra cetatea aceasta. 7 Și aceasta va fi ^esemnul dela Domnul, că va face Domnul lucrul, ce a făgăduit: 8 Iată, voiu întoarce înapoi cu zece trepte umbra treptelor, care se pogorise în cadrulul lui Ahaz, și s'a întors soarele zece trepte, pe treptele pe care se pogorise.

9 Scrisoarea lui Hezekia, regele lui Iuda, când s'a îmbolnăvit, și s'a vindecat din boala sa: 10 Zis-am pe la mează-ziua zilelor mele: Mă voiu duce la porțile infernului, Lipsi-mă voiu de rămășița anilor mei. 11 Zis-am: Nu voiu *mai* vedea pe Domnul. Pe Domnul ^fîn

^d Ezeec. 38. 4. | ^f 2 Reg. 20. 6. | ^g 2 Reg. 19. 35. | *Capitol 38.*
^e 2 Reg. 19. 31. | ^a 2 Reg. 20. 1.

etc. | ^b 2 Sam. 17. 23. | ^d Cap. 37. 36. | ^f Ps. 27. 13.
^c 2 Cron. 32. 24. | ^e Neem. 13. 14. | ^e 2 Reg. 20. 8.

pământul celor vii: Nu voi mai vedea pe oameni, locuitorii lumii. 12^a Locașul mi-se rupe și se mută dela mine, ca un cort de păstori: Tăia-se-va viața mea, ca țesătura țesătorului; Tăia-mă-va din ițe; De dimineată până în seară imi va pune capăt. 13 Deci așteptat-am până dimineată, spre a vedea, De-mi va sfărâma, ca un leu, toate oasele mele; De dimineată până în seară de-mi va pune capăt. 14 Ca rândunica, ea cocorul, așa ciripiam: ^hMă văitam ca turturica: Ochii mei lănceziau, ațintindu-se în sus: Doamne sunt în strâmtorare, scapă-mă. 15 Ce să zic? El mi-a făgăduit, și a făcut: Duce-mă-voiu în toți anii mei în locașul său. ⁱCând sufletul meu va fi amărit. 16 Doamne, în acestea trăesc oamenii. Și în toate acestea se află viața, sufletului meu: Căci tu m'ai întărit, și m'ai vindecat. 17 Iată, amărăciunea mea cea mare s'a prefăcut în pace, Și tu în iubire ai scăpat sufletul meu din groapa stricăciunii: Căci ai aruncat la dosu-ți toate păcatele mele. 18 Căci ^jnu infernul te va lăuda, Nici moartea te va mări: Nici cei ce se cobor în groapă vor aștepta credințioșia ta. 19 „Ci cel ce trăește, cel ce trăește te va lăuda, precum fac eu în ziua aceasta; ^kPărintele va da în știrea fiilor săi credințioșia ta. 20 Domnul a venit să mă mântuească: De aceea vom cânta cântarea mea în instrumente pe strune. În toate zilele vieții noastre, în casa Domnului.”

21 Căci ^lzis-le-a Isaia, ca ei să ia o turtă de smochine, și să o pună ca captivă pe umflătură, și se va vindeca. 22 Și ^mzis-a Hezekia: Care este semnul, că eu mă voi sui în casa Domnului?

Solia din Babilon.

39 În ^aacel timp Merodac-Baladan, regele Babilonului, trimise epistole și dar lui Hezekia; căci auzise, că a fost bolnav și s'a vindecat. 2 ^bȘi s'a bucurat de acestea Hezekia, și le-a arătat casa lucrurilor celor prețioase ale

sale: argintul, aurul, mirositoarele și mirurile cele prețioase, și întreaga casă de arme, și tot ce se află în tezaurele sale: n'a fost nimic în casa lui, nici în regatul său, pre care Hezekia să nu le fi arătat.

3 Atuncia veni Isaia, protetul, către regele Hezekia, și-i zise: Ce au spus oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine? Și Hezekia zise: Din pământ depărtat au venit ei la mine, dela Babilon. 4 Și el zise: Ce văzură în casa ta? Și Hezekia răspunse: Văzură tot ce este în casa mea; nimic nu este în tezaurele mele, care eu să nu le fi arătat.

5 Atuncia zise Isaia către Hezekia: Aseultă cuvântul Domnului, Dumnezeuul oștirilor: 6 Iată, vin zile, ^cîn care tot ce este în casa ta, și tot ce părinții tăi au adunat până în ziua de astăzi, se va duce la Babilon: nu va rămâne nimic, zice Domnul. 7 Și din fiii tăi ce vor ieși din tine, ce-i vei naște, se vor lua, și se vor face eunuchi în palatul regelui Babilonului.

8 Atuncia zise Hezekia către Isaia: ^dBun este cuvântul Domnului, pre care l-ai vorbit. Și mai zise: Au nu este așa, dacă va fi pace și siguranță în zilele mele.

Israel mângăiat prin făgăduință de o arătare nouă a Domnului ca Mântuitor.

40 Mângăiați, mângăiați pre poporul meu. Zice Dumnezeuul vostru. 2 Vorbiți la inima Ierusalimului, și strigați către dânsul, Că timpul oștirii lui s'a împlinit. Că iertatu-s'a păcatul său: ^aCăci a luat din mâna Domnului Îndoită pedeapsă pentru toate păcatele lui. 3 ^bO voce strigă în pustiu: ^cGătiți calea Domnului, ^dDreaptă faceți calea în deșert Dumnezeuului nostru. 4 Înalte-se toată valea, Umilească-se tot muntele și toată colina, ^eDreaptă facă-se orice cotitură, Și netezească-se locurile cele gloduroase: 5 Ca să se arete mărirea Domnului, Și toată carnea la un loc să o vadă: Căci gura Domnului a vorbit. 6 Zis-a vocea:

^g Iov. 7. 5.
^h Cap. 59. 11.
ⁱ Iov. 7. 11.

^j Ps. 6. 5.
^k Deut. 4. 9.
^l 2 Reg. 20. 7.

^m 2 Reg. 20. 8.

Capul 39.
^a 2 Reg. 20. 12.
etc.

^b 2 Cron. 32. 31.
^c Ier. 20. 5.

^d 1 Sam. 3. 18.

Capul 40.
^a Iov. 42. 10.
^b Mat. 3. 3

^c Mal. 3. 1.
^d Ps. 68. 4.
^e Cap. 45. 2.

Strigă; și el a zis: Ce să strig?^f „Toată carnea este iarbă, Și tot nurul său ca floarea câmpului. 7 Iarba se usucă, floarea vestejește, Pentru că^g vântul Domnului a suflat preste ea; Cu adevărat iarba este poporul; 8 Iarba se usucă, floarea vestejește, Dar^h cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veci. 9 Tu, cel ce aduci în Sion știri bune, Urcă-te pe muntele cel înalt; Tu, cel ce aduci știri bune la Ierusalim, Înaltă puternic vocea ta; Înaltă-o, nu te teme; Zi cetăților lui Iuda: Iată, Dumnezeul vostru!“ 10 Iată, Domnul, Dumnezeul, va veni cu putere, Șiⁱ brațul său va stăpâni pentru el: Iată, Jplata lui este cu dânsul, Și răsplătirea lui înaintea lui. 11 Va^k paște turma sa ca un păstor, Va strânge miei în brațul său, Și-i va purta în sânul său; Și va conduce blând pre cei ce sug.

Dumnezeirea unică a Domnului dovedită prin lucrurile sale ca Creator, Păzitor și Domn al tuturor, și ca protectorul lui Israel.

12^l Cine a măsurat apele În deșertul mânei sale, Și a măsurat cerurile cu palma sa, Și a cuprins într'o singură măsură țărâna pământului, A cântărit munții cu cântarul, Și colinele cu balanța? 13^m Cine a îndreptat spiritul Domnului? Sau fiind sfetnicul său l-a învățat? 14 Cu cine s'a sfătuit, și i-a dat înțelegerea, Și l-a învățat calea dreptului; Și l-a învățat cunoașterea, Și i-a arătat calea înțelepciunii? 15 Iată popoarele sunt socotite ca picăturile din vadră, Ca praful din balanță; Iată, el ridică insulele, ca praful. 16 Libanul nu este în deajuns pentru pregătirea focului. Nici animalele lui nu sunt destule pentru arderile de tot ale sale. 17 Toate popoarele oⁿ nimică sunt înaintea sa, o Mai puțin decât nimicul, și decât deșertăciunea socotescu-se de dânsul. 18 Cu cine dar veți^p asemăna pre Dumnezeu? Sau cu ce asemănare îl veți asemăna? 19^q Cel meșter varsă un chip, Și aurarul îl îmbracă cu aur, Și-i toarnă lanțuri de argint. 20 Cel prea sărac

pentru aceste alege un lemn ce nu putrezește, Și-si caută un meșter iscusit, r ca să-i facă un chip, care să nu se clatine. 21^s Nu cunoașteți? n'ati auzit? Nu vi-s'a dat în știre dela început? N'ati înțeles dela întemeirea pământului? 22 Acesta este cel ce șeade deasupra cercului pământului, Și locuitorii lui sunt ca locustele; Cel ce^t întinde cerurile ca un văl, Și le lățește ca un cort spre locuință; 23 Cel ce preface în nimică pre^u domni, Și face în nimic pre judecătorii pământului. Deabia s'au sădit; Deabia s'au semănat; 24 Deabia s'a înrădăcinat în pământ tulpina lor; El suflă preste ei, și se usucă, Și vârtejul îi smulge ca pre o pleavă. 25^v Cu cine dar mă veți asemăna. Ca să fim de o potrivă, Zice cel Sfânt. 26 Ridicați în sus ochii voștri și vedeți! Cine a făcut acestea? Scoțând oștirea lor după număr:^x Chiemând toate cu numele lor; Înaintea mării puterii sale, și a mării sale puteri, Nimic nu lipsește. 27 De ce zici, Iacoabe, și vorbești Israele: Calea mea este ascunsă Domnului, Și judecata mea se nesocotește de Dumnezeul meu? 28 Nu o cunoști tu? n'ai auzit? Dumnezeul cel vecinic, Domnul. Făcătorul marginilor pământului, El nu ostenește, nici nu se obosește^y Înțelepciunea lui nu se poate cuprinde. 29 El dă tărie celor osteniți, Și crește puterea celor neputincioși; 30 Căci copiii ostenesc și se obosesc, Și chiar tânării se poticnesc; 31 Dar cei ce așteaptă pre Domnul înnoesc puterea lor, Înaltă aripele lor ca vulturii, Aleargă, și nu se obosesc; Umblă, și nu ostenesc.

Dumnezeu cheamă pe robul său spre mângăerea ticăiților și spre rușinea păgânilor.

41^a Tăceți înaintea mea, țări depărtate, Și popoarele înnoescă-și puterea; Apropie-se, și vorbească; Să venim împreună la judecată! 2 Cine a sculat pre învingătorul^b dela răsărit? Cine l-a chemat, ca să-l urmeze pas cu pas? Cine a^c supus popoarele înaintea lui, Și l-a

^f Iov. 14. 2. ^g Ps. 103. 16. ^h Ioan. 12. 34.

ⁱ Cap. 59. 16. ^j Cap. 62. 11. ^k Ebr. 13. 20.

^l Prov. 20. 4. ^m 1 Cor. 2. 16. ⁿ Dan. 4. 35.

^o Ps. 62. 9. ^p Fapt. 17. 29. ^q Ier. 10. 3. etc.

^r Ier. 10. 4. ^s Ps. 19. 1. ^t Iov. 9. 8

^u Iov. 12. 21. ^v Vers. 18. ^x Ps. 147. 4.

^y Rom. 11. 33. —

Capit. 41.
^a Z ch. 2. 13.
^b Cap. 46. 11.
^c Fac. 14. 11, etc.

făcut domn preste regi? Prefăcând în praf sabia lor, Și arcurile lor ca paie de purtate de vânt. 3 El i-a urmărit și a trecut în siguranță, Pe o cale, *pre care* nu călcașeră picioarele sale. 4^d Cine a lucrat și a făcut *aceasta*, Chiamând generațiunile dela început? Eu Domnul, ^ecel întâiu, Și cu cei din urmă; eu sunt. 5 Tărmurile îndepărtate văzură, și se temură. Marginile pământului se cutremurară, Se apropiară, și veniră. 6^f A ajutat fiecare pre aproapele său, Și a zis unul cătră altul: Fii tare! 7^g Lemnarul îmbărbătă pe argintar, Și cel ce bătea cu ciocanul pre cel ce bătea *cu ilăul* pe nicovală, Zicând de îmbinare: Bună este; Și *apoi* și cu cuie întărit-au *idolul*, ^hca să nu se clatine. 8 Dar tu, Israele, servul meu, Iacobe, pre care te-am ⁱales Sămânța lui Abraam, ^jamicul meu: 9 Tu, pre care te-am luat din marginile pământului, Și te-am chemat dela hotarele lui, Și ți-am zis: Tu *ești* servul meu; Eu pre tine te-am ales, și nu te voi lepăda.

10^k Nu te teme; ^lcăci eu cu tine *sunt*; Nu te înspăimântă, căci eu *sunt* Dumnezeul tău, Eu te voi întări, și te voi ajuta, Te voi scuti cu dreapta mea cea învingătoare. 11 Iată, toți cei ce s'au mâniat asupra ta, Se vor ^mrușina și vor roși; Vor fi nimiciti; Și cei ce ți se vor împotrivi vor pieri. 12 Tu-i vei căuta, dar nu-i vei găsi, Pre cei ce s'au certat cu tine; Cei ce s'au luptat asupra ta Vor fi nimiciti, pierduți. 13 Căci eu, Domnul, Dumnezeul tău, *sunt cel ce țin* dreapta ta. Zicând către tine: ⁿNu te teme, eu te voi ajuta. 14 Nu te teme, vierme al lui Iacob, grămăzioară a lui Israel! Eu te voi ajuta, Zice Domnul, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel. 15 Iată, ^oeu te voi face treerătoare ascuțită, nouă, cu multe tășuri; Vei treeră munții, și-i vei mărunți, Și vei face colinele ca pleava. 16 Le vei ^pvântura, și vântul le va duce, Și vârtejul le va risipi;

Iar tu te vei bucura în Domnul, ^qTe vei fâli în Sfântul lui Israel. 17 Când săracii și neavuții tăi vor căuta apă, și negăsind-o, Limba lor se va usca de sete, Eu Domnul îi voi asculta, Eu Dumnezeul lui Israel nu-i voi părăsi. 18 Voi deschide ^rfluvii pe înălțimi, Și fântâni în văi; Voi face ^sdeșertul baltă de apă, Și pământul uscat isvoare de apă; 19 Sădi-voiu în pustiu cedrul, sălcii, Mirul și olivul; Voi pune în deșert ciparosul La un loc cu pinul și cu bradul; 20^t Ca să vadă, și să cunoască, Să priceapă, și să înțeleagă cu toții, Că mâna Domnului a făcut aceasta. Și *că* Sfântul lui Israel a creat aceasta. 21 Aduceți judecata voastră, zice Domnul; Apropiati-vă cu dovezile voastre, zice regele lui Iacob. 22^u Apropie-se, și spună-ne ce se va întâmplă; Spună cele ce *au fost* mai înainte, Ca să ne gândim *la* ele, și ca să pricepem ieșirea lor; Sau facă-ne să auzim cele viitoare. 23^v Spuneți cele ce se vor întâmplă la urmă, Ca să cunoaștem că *sunteți* zei; Da, ^xfaceți bine sau faceți rău, Ca să ne mirăm și să vedem cu toții. 24 Iată, ^y*sunteți* nimic Și lucrul vostru *mai puțin* decât nimicul; Urâciune este cel ce v'a ales. 25 Sculatu-l-am de mează-noapte, și el a venit, Dela răsăritul soarelui ^za chemat numele meu, Și a călcat preste domni, ca *pe* lut, Cum calcă olarul lutul. 26 Cine *ne-a* spus *acestea* dela început, ca să le cunoaștem, Și mai înainte *de a se întâmplă*, ca să zicem: „Drept?“ Nimenea n'a fost, care să le fi dat în știre, Nimenea n'a fost, care să le auzit cuvintele voastre. 27 *Eu sunt* cel d'întăi *care spun* Sionului: Iată, iată acestea! Și dau Ierusalimului un spunător de știre bună. 28 Căci m'am uitat, și nu *eră* nimenea, Da, între dânșii nu *eră* nici unul, care să-i sfătuească, Care să fi răspuns un cuvânt, când i-am întrebat. 29 Iată, toți *sunt* deșertăciune, Lucrurile lor nimic; Chipurile cele cioplite ale lor sunt vânt și deșertăciune.

d Cap. 44. 7. g Cap. 40. 19. j 2 Cron. 20. 7. m Esod. 23. 22. p Ier. 51. 2. s Ps. 107. 35. v Ioan. 13. 19. o Ezra. 1. 2.
e Cap. 43. 10. h Cap. 40. 20. k Vers. 13. 14. n Vers. 10. q Cap. 45. 25. t Iov. 12. 9. x Ier. 10. 5.
f Cap. 40. 19. i Deut. 7. 6. l Deut. 31. 6, 8. o 2 Cor. 10. 4, 5. r Cap. 35. 6, 7. u Cap. 45. 21. y 1 Cor. 8. 4.

Servul lui Dumnezeu Messia, în blândetea sa, o lumină pentru păgâni și un povățuitor al poporului orb.

42 Iată ^aservul meu, pre care-l sprijin; Alesul meu, *întru care* ^bbinevoiește sufletul meu: ^cPus-am spiritul meu preste dânsul: Va răspândi dreptul între națiuni. 2 Nu va strigă nici nu va ridică vocea sa. Nici nu va face să o audă pe uliță. 3 Trestia zdrobită nu o va sfărâma. Nici nu va stinge mucul ce se trece: Va răspândi dreptul adevăr: 4 Nu va obosi, nici va slăbi. Până ce va întemeia dreptul pe pământ. *Până* și ^dțările depărtate vor așteptă învățătura lui. 5 Așa zice Domnul, Dumnezeu, ^eCel ce a creat cerurile, și le-a întins; ^fCel ce a lătit pământul cu făpturile lui, ^gCel ce dă suflare poporului depe dânsul, Și spirit la cei ce umblă pe el: 6 ^hEu Domnul chematu-te-am spre mântuire, Și voi sprijini mâna ta; ⁱTu voi păstră, și te voi face legământ poporului, ^jLumina națiunilor; 7 ^kCa sa deschizi ochii celor orbi, ^lCa se scoți din închisoare pre cei legați, Pre cei ce șed în ^mîntunerecul din prinsoare. 8 Eu *sunt* Domnul, acesta *este* numele meu; Și nu voi da ⁿmărirea mea altuia. Nici lauda mea chipurilor cioplite. 6 Iată, s'au împlinit cele d'întâi. Și *alte*le nouă *vă* dau în știre; Înainte de ce ele să se arete, vi-le dau în știre. 10 ^oCântați Domnului cântare nouă. Lauda lui, *voi* cei dela marginea pământului, ^pVoi, ce vă coboriți pe mare, și cele d'intr'ansa; Țări îndepărtate, și locuitorii lor: 11 Pustiul și cetățile lor ridice-și *vocea*. Cătuțele, *pre care* locuiește Kedarul; Să cânte locuitorii stâncei, Răcenească din vârful munților; 12 Dea mărire Domnului, Și spuie lauda sa în țări îndepărtate. 13 Domnul ese ca un viteaz, Deșteaptă râvna lor, ca un luptător: Strigă și mugește, Biruiește pre neamicii săi. 14 Mult timp tăcut-am, Stătut-am în tăcere, Și m-am stăpănit! *Acum* voi strigă, ca

femeia în facere: Voiu sfărâma, și voiu inghiți laolaltă: 15 Voiu pustii muntii și colinele, Și voiu uscă ierburile lor: Voiu preface fluviile în pământ uscat. Și bălțile le voiu uscă. 16 Și voiu conduce pre orbi pe calea, *ce* nu o știau. Îi voiu îndreptă în cărările, pe care nu le cunoșteau: Întunerecul lumină îl voiu face înaintea lor. Și cele strâmbe drepte: Acestea le voiu face pentru ei, și nu-i voiu părăsi. 17 Înturnă-se-vor înapoi, rușină-se-vor, Cei ce se incred în chipuri cioplite. Cei ce zic chipurilor turnate: „Voi *sunteți* zeii noștri.“ 18 Ascultați, surzilor! Și Căutați, orbilor! ca să vedeți. 19 Cine *este* orb, afară de servul meu? Sau surd, ca solul meu *pre care* l-am trimis? Cine *este* orb, ca cel ascultător? Și *cine este* orb, ca servul Domnului? 20 Vezi multe, dar nu iai seamă *la ele*. Deschizi urechile, dar nu auzi. 21 Plăcutu-i-a Domnului, din mila sa, Ca legea să se mărească, și măreață să fie. 22 Dar acesta *este* popor jefuit și răpit; Ei toți *sunt* prinși în spelunci, Și ascunși în închisori: Ei sunt de pradă fără mântuitor, De jaf, și nimenea nu zice: Dă înapoi. 23 Care din voi va lua aceasta, în urechi, Va ascultă și va auzi pentru viitor? 24 Cine a dat pre Iacob jafului, Și pre Israel prădătorilor? Au nu Domnul, asupra căruia noi am păcătuit? Căci în căile lui n'au voit să umble, Și de învățătura lui n'au ascultat. 25 De aceea a răvărsat el asupra lor, Aprinderea mâniei sale și puterea resbelului: L-a aprins de jur împrejur; Dar el n'a înțeles; L-a ars, dar el n'a luat la inimă.

Dumnezeu își mântuiește poporul, după cum a făgăduit și din harul său îi iartă vina sa.

43 Și acum așa zice Domnul, ^aCreatorul tău, Iacobe. ^bȘi Făcătorul tău, Israele: Nu te teme: ^ccăci eu te-am mântuit, ^d*Te-am* chemat pe numele tău; al meu *ești*. 2 ^eCând vei trece prin ape, ^fcu tine *voiu* fi; Și prin fluvii, nu te vor acoperi: Când vei ^gumblă prin

Capul 42.
a Filip. 2. 7.
b Mat. 3. 17.

c Ioan 3. 34.
d Fac 49. 10.
e Zech. 12. 1.

f Ps. 136. 6.
g Fapt. 17. 25.
h Cap. 43. 1.

i Cap. 49. 8.
j Fapt. 13. 47.
k Cap. 35. 5.

l Ebr. 2. 14, 15.
m Cap. 9. 2.
n Cap. 48. 11.

o Ps. 73. 3.
p Ps. 107. 23.

Capul 43.
a Vers. 7.
b Cap. 44. 2, 21.
c

d Cap. 44. 6.
e Cap. 42. 6.
f Ps. 66. 12.
g Deut. 31. 6, 8.
h Dan. 3. 25, 27.

foc, nu te vei frige, Nici nu te va arde flacăra; 3 Căci eu, Domnul, Dumnezeuul tău, Sfântul lui Israel, *sunt* Mântuitorul tău. ^hPentru răscumpărarea ta dat-am Egiptul. Pentru tine *dat-am* Etiopia și Seba.

4 Fiindcă ești scump în ochii mei. *Fiindcă* ești onorat, și te-am iubit: Deaceia dat-am oameni *mulți* pentru tine. Și popoare pentru viața ta. 5 ⁱNu te teme: căci eu *sunt* eu tine: Dela răsărit voi aduce seminția ta. Și dela apusuri te voi aduna: 6 Zice-voiu către mează-noapte: Dă. Și către meazăzi: Nu-l opri; Ado pre fiii mei din depărtare. Și pre fetele mele dela marginile pământului; 7 Pre tot cel ce se ^jchiamă eu numele meu, Pre cel ce ^kl-am creat pentru mărirea mea, pre care ^ll-am format. Și l-am făcut. ^mScoate pre poporul cel orb, ce are ochi. Și pre cel surd, ce are urechi; 9 Adune-se toate națiunile. Și stringă-se *toate* popoarele! ⁿCare dintre ele poate să ne spună aceasta? Să ne dea în știre cele de mai înainte? Aducă pre marturii lor, ca să se îndrepteze. Ca să se audă, și să se zică: Cu adevărat! 10 ^oVoi *sunteți* marturii mei, zice Domnul. ^pȘi servul meu, pre care l-am ales: Ca să cunoașteți, și să credeți în mine. Și să înțelegeți că eu *sunt*: ^qÎnainte de mine nici un Dumnezeu n'a fost. Nici va fi după mine. 11 Eu, eu ^rsunt Domnul: Și afară de mine mântuitor nu *este*. 12 Eu am prezis, și am mântuit. *Și datu-v'am* în știre, precând ^szeu străin încă nu era între voi: ^tDeaceia voi sunteți marturii mei, zice Domnul. Că eu sunt Dumnezeu. 13 ^uDela începerea zilelor sunt. Și nu este cine să mântuiască din mâna mea: Lucrez, și cine *mă* va ^vimpedecă? 14 Așa zice Domnul, Răscumpărătorul vostru, Sfântul lui Israel. Pentru voi am trimis la Babilon, Și am dat jos toate zăvoarele lui; Și cântarea de bucurie a

Chaldeilor în suspinuri *am prefăcut-o*. 15 Eu *sunt* Domnul, Sfântul vostru, Făcătorul lui Israel, Regele vostru. 16 Așa zice Domnul. Care ^xa făcut drum prin mare. Și ^ycărare în apele cele puternice: 17 Cel ce ^za scos care și cai, armată și putere: *Toți* la un loc stau întinși jos, nu se vor *mai* scula. Trecutu-s'au, stinsu-s'au, ca mucul. 18 ^aSă nu vă aduceți aminte de cele de mai nainte? Și să nu vă gândiți la cele din vechime? 19 Iată! fac ^bun lucru nou: Curând se va ivi: nu-l cunoașteți? Da, ^cfac drum în pustiu, Fluvii în locuri secetoase. 20 Fiarele câmpului, Șacalii și struții onoră-mă-vor: Pentru că ^ddan ape în pustiu, Fluvii în locuri secetoase: Ca să adăp poporul cel ales al meu. 21 ^ePre poporul, pre care mi-l-am format; El să proclame lauda mea. 22 Dar tu, Iacoabe, nu m'ai invocat. ^fObositu-te-ai de mine, Israele: 23 ^gTu nu mi-ai adus mieii arderilor de tot ale tale. Nici nu m'ai onorat cu jertfirile tale; Nici nu te-am îngreniat cu darurile de pâne; Nici nu te-am obosit, *aducându-mi* tămăiere: 24 Tu pentru mine cu argint trestie mirositoare n'ai cumpărat, Nici m'ai îndestulat din grăsimea jertfirilor tale; Ci îngreniatu-m'ai cu păcatele tale, ^hObositu-m'ai cu fărădelegile tale. 25 Eu, eu *sunt* cel ce ⁱșterge fărădelegile tale, ^jpentru mine. Și păcatele tale nu mi-le voi aminti. 26 Adu-mi aminte, să ne judecăm împreună. Vorbește, ca să te îndreptezi: 27 Arhierul tău a păcătuit. Și profetii tăi au nelegiuit împotriva mea: 28 Pentru aceea pângărit-am pre marii templului. Și am dat pre Iacob blestemului, Și pre Israel ocărei.

Vărsarea duhului și harului.

44 Iar acum, ascultă, servul meu. ^aIacoabe. Și Israele, pre care *te-am* ales: 2 Așa zice Domnul, care te-a făcut. ^bȘi te-a format din mitră, *care* te va ajuta; Nu te teme, servul meu. Ia-

^h Prov. 11. 8.
ⁱ Ier. 30. 10, 11.
^j Iac. 2. 7.
^k 2 Cor. 5. 17.

^l Vers. 1.
^m Ezec. 12. 2.
ⁿ Cap. 41. 21.
22, 26.
^o Cap. 44. 8.

^p Cap. 42. 1.
^q Cap. 41. 4.
^r Osea. 13. 4.
^s Deut. 32. 16.

^t Cap. 44. 8.
^u Ps. 90. 2.
^v Iov. 9. 12.
^x Esod. 14. 16, 22.

^y Ios. 3. 13, 16.
^z Esod. 14. 4-9.
25.
^a Ier. 16. 14.
^b 2 Cor. 5. 17.

^c Esod. 17. 6.
^d Cap. 48. 21.
^e Efes 1. 5, 6.
^f Mal. 1. 13.
^g Amos. 5. 25.

^h Mal. 2. 17.
ⁱ Fapt. 3. 19.
^j Ezec. 36. 22.
etc.

Capul 44.
^a Ier. 30. 10.
^b Cap. 43. 1, 7.

coabe, Și tu ^e Ieșurune, pre care te-am ales; 3 Căci ^d răspândi-voiu apă pe locurile seci, Și fluvii pe uscat; Răspândi-voiu spiritul meu preste seminția ta, Și binecuvântarea mea preste urmașii tăi: 4 Vor răsări ca firele din iarbă, Ca sălăcia lângă pâraiele de apă. 5 Unul zice-va: Eu sunt al Domnului: Și altul numi-se-va cu numele lui Iacob: Și un altul seriè-va cu mâna sa: Al Domnului sunt, Și se va numi cu numele lui Israel.

Nebunia idolatriei.

6 Așă zice Domnul, regele lui Israel, ^e Și răscumpărătorul lui, Domnul, Dumnezeu oștirilor: ^f Eu sunt eel d'întăiu și cel din urmă, Și afară de mine nu este Dumnezeu. 7 ^g Și cine poate zice, că este asemenea eu mine? Proclamă-se, și spuie, și să înșire toate câte s'au întâmplat! Apoi să spună cele viitoare, Cele ce au să fie. 8 Nu te teme, nici nu te înspăimântă! ^h Au nu ți-am dat în știre din început, și au nu ți-am spus acestea; ⁱ Voi sunteți marturii mei: Că nu este alt Dumnezeu afară de mine, ^j Nici altă stâncă: Unul ca acesta nu-l cunosc. 9 ^k Făcătorii de idoli toți sunt deșertăciune, Și lucrurile lor cele mai frumoase nu folosesc: Și apoi ei înșiși mărturisesc asupra-le, spre rușinea lor; Căci ^l nu văd, nici nu înțeleg. 10 Cine a format un zeu, Sau a turnat un chip cioplit, ^m ce de nici un folos nu este? 11 Iată, toți soții lui ⁿ roșese de dânsul! Căci înșiși maestrii săi sunt oameni; Se adună toți împreună, să stea, Se tem și se rușinează la un loc. 12 ^o Unul taie o bucată de fier cu maiul, Lucrează cu cărbuni și cu ciocanele îi dă formă; O lucrează cu brațul său cel tare, Și flămânzind, slăbește; Nebând apă, obosește. 13 Altul lucrează lemne, întinde dreptarul, îl însemnează cu condeiul; Îl netezește cu oblul; Îl însemnează cu compasul, Și-l face după chipul unui om, După frumșetea omenească; Ca să rămână în casă. 14 Își taie cedri: Își ia ciparosul și stejarul, Pre

care și-i alege din arborii pădurei; El sădește pinul, și ploaia îl ajută să crească. 15 Și pe urmă servește omului de ars; El ia dintr'însul, și se încălzește; Arde dintr'însul, și coace pâne; Și apoi își mai face și un zeu, și se închină lui, Îl face chip cioplit, și ingenuchiază înaintea lui! 16 O parte dintr'însul a ars-o cu foc; Cu ceealaltă parte mănâncă carnea; Frige friptură, și se satură; Și se încălzește, zicând: „M'am încălzit, văzut-am focul;“ 17 Și rămășița din el o face zeu, chip cioplit, Ingenunchiază înaintea lui, și i-se închină, i-se roagă, și zice: „Scapă-mă, căci tu ești zeul meu!“ 18 ^p Ei nu cunosc și nu înțeleg: Căci ^q și-au tânănit ochii lor, ca să nu vadă, Și inimile lor, ca să nu înțeleagă. 19 Și nu ^r s'au socotit cu sine, Nici nu este cunoștință și înțelegere într'însii, ca să zică: „Ars-am o parte dintr'însul în foc, Copt-am pâne pe cărbunii lui, Fript-am carne, și am mâncat-o, Și rămășița din el să o fac uriciune, Ingenunchia-voiu la butucul de lemn.“ 20 Paște cenușă; ^s inima lui amăgită l-a rătăcit, Ca să nu-și poată mântui sufletul, nici să zică: „La dreapta mea oare nu este minciună?“

Jertarea și mântuirea lui Israel.

21 Ține minte acestea, Iacoabe și Israele. Căci ^t serv al meu ești: Eu te-am format; serv al meu ești; Israele, nu vei fi uitat de mine. 22 ^u Făcut-am să piară, ca arborii, fărădelegile tale, Și ea pre un nou, păcatele tale; Întoarce-te la mine, că ^v eu te-am răscumpărat. 23 ^x Cântați, cerurilor! căci Domnul a făcut aceasta; Strigați, cele de supt pământ! Scoateți cântare de bucurie, voi munților! Pădurilor, și toți arborii din ele! Căci Domnul a răscumpărat pre Iacob, Și s'a mărit întru Israel. 24 Așă zice Domnul, ^y Răscumpărătorul tău. Și ^z care te-a format din mitra mumei: Eu sunt Domnul, care a făcut toate; ^a Care singur a întins cerurile; Care dela sine a lătit pământul: 25 Care zădărnicește semnele vor-

^e Deut. 32. 15. | ^f Apoc. 1. 8, 17. | ^g Cap. 48. 10, 12. | ^h Ps. 115. 4, etc. | ⁱ Deut. 32. 28. | ^j Cap. 41. 4, 22. | ^k Deut. 4. 35, 39. | ^l Ier. 10. 5. | ^m Cap. 43. 1, 14. | ⁿ Cap. 41. 22. | ^o Cap. 41. 24, 29. | ^p Ps. 97. 7.

^q Cap. 40. 19. | ^r Cap. 46. 8. | ^s Cap. 43. 25. | ^t Cap. 43. 14. | ^u Cap. 45. 20. | ^v O-ea. 4. 12. | ^w 1 Pet. 1. 18, 19. | ^x Cap. 43. 1. | ^y 2 Thes. 2. 11. | ^z Vers. 1. 2. | ^a Ps. 69. 34. | ^b Iov. 9. 8.

bitorilor de minciuni, Și dă de sminteală pre ghicitori; Care întoarce îndărăt pre cei înțelepți, Și prostește știința lor; 26 Care întărește cuvântul servului său. Și împlinește sfatul solilor săi; Care zice către Ierusalim: „Vei fi locuit;” Și către cetățile lui Iuda: „Vă veți rezidi, Și voi ridica ruinele lui.” 27 Care zice către adâncime: „Usucă-te, Secă-voiu fluviile tale;” 28 Care zice către Cîr: „*Acesta este păstorul meu, Care va îndeplini toată voia mea;*” Și care zice către Ierusalim: „Te vei rezidi:” Și către templu: „Se vor așeză temeliile tale.”

Cores (Cîr) unealtă Atotputernicului spre umilirea idolilor și spre mântuirea lui Israel.

45 Așa zice Domnul către unsul său, Către Cîr, pre care l-am ținut la ^adreapta; ^bCa să supun popoarele înaintea lui, Ca să desleg coapsele regilor, Ca să deschid ușile înaintea lui; Și porțile să nu se închidă: 2 Eu merge-voiu înaintea ta, ^cȘi netezi-voiu înălțimile cele mărețe: ^dSfărâmă-voiu ușile de aramă, Și tăia-voiu zăvoarele de fier; 3 Și-ți voi dă tezaurele întunerecului, Și avuțiile ascunse: ^eCa să cunoști: că eu, Domnul, Care ^fpe nume te chiem, *Sunt Dumnezeu* lui Israel. 4 Pentru ^gIacob, servul meu, Și *pentru* Israel, alesul meu, Te-am chemat pe numele tău; Te-am numit, deși ^hnu m'ai cunoscut. 5 Eu ⁱsunt Domnul, ^jși alt *Dumnezeu* nu este, Afară de mine nu este alt Dumnezeu; ^kEu te-am încins, de și nu m'ai cunoscut; 6 ^lCa să cunoască dela răsăritul soarelui, Și dela apus, că afară de mine nu este nimenea: Eu *sunt* Domnul, și nu este altul; 7 Cel ce face lumina, și creează întunerecul, Cel ce face pacea, și ^mcreează răul, Eu Domnul fac toate acestea. 8 ⁿPicurați de sus, cerurilor! Și nourilor, faceți să curgă fericirea! Deschidă-se pământul și nască mântuirea, Și dreptatea răsară împreună! Eu Domnul am făcut aceasta. 9 Vai celui,

care se ceartă cu ^oFăcătorul său, Un hârb dintre hârburile țărânei: ^pLutul să zică oare către formatorul său: „Ce faci?” Sau făptura ta: „El n'are mâni?” 10 Vai celui ce zice părintelui său: „Ce naști?” Sau către femeie: „La ce ai dureri de facere?” 11 Așa zice Domnul, Sfântul lui Israel și Făcătorul său: Au doară întreba-mă-veți de cele viitoare de ^qfiii mei? Și dă-mi-veți poruncă pentru ^rlucrul mânelor mele? 12 ^sEu am făcut pământul. Și ^tam creat omul depe dânsul: Eu cu mânele mele am întins cerurile, Și am dat poruncă la ^utoată oștirea lor. 13 ^vEu am sculat pre acela spre mântuire, Și voi face drepte toate căile lui: El va ^xzidi cetatea mea, și va dă drumul prizonierilor mei, ^yNu pentru preț, nici pentru daruri. Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 14 Așa zice Domnul: ^zCâștigul Egiptului și comerciul Etiopiei, Și al Sabeilor, bărbați mari de corp, Vor trece la tine, *Ierusalimule*, și ale tale vor fi; Din dărăt te vor urmă; ^acu lanțuri vor trece, ^bȚi-se-vor plecă, și se vor închină înaintea ta, *Zicând:* ^cNumai în tine este Dumnezeu, ^dNu este alt Dumnezeu afară de *dânsul!* 15 Cu adevărat tu ești Dumnezeu, tu cel ^ece te ascunzi, Dumnezeu al lui Israel, Mântuitorul! 16 Se vor rușină și vor roși cu toții, Vor ajunge de rușine la un loc *Toți* ^ffacătorii de idoli. 17 ^g*Dar* Israel se va mântui prin Domnul cu mântuire vecinică; Nu vă veți rușină, nici veți roși în veci și nesfârșit. 18 Căci așa zice Domnul, cel ^hce a creat cerurile, Acest Dumnezeu care a format pământul, l-a făcut, Și l-a întemeiat; Nu înzădar el l-a creat, ⁱci l-a format ca să se locuească; ^jEu sunt Domnul, și un altul nu este. 19 N'am vorbit ^kîn ascuns, în vreun loc întunecos al pământului; N'am zis către seminția lui Iacob: Căutați-mă înzădar; ^lEu, Domnul, vorbese dreptatea, spun cele drepte. 20 Adunați-vă, și veniți!

Capul 45.

a Cap. 41. 13.
b Dan. 5. 30.
c Cap. 40. 4.

d Ps. 107. 16.
e Cap. 41. 23.
f Esod. 33. 12, 17.
g Cap. 44. 1.
h 1 Thes. 4. 5.

i Deut. 4. 35. 39.
j Vers. 14. 13, 21, 22.
k Ps. 18. 32. 39.
l Ps. 102. 15.

m Amos. 3. 6.
n Ps. 72. 3.
o Cap. 64. 8
p Rom. 9. 20.
q Ier. 31. 9.

r Isa. 29. 23.
s Ier. 27. 5.
t Fac. 1. 26, 27.
u Fac. 2. 1.
v Cap. 41. 2.

x 2 Cron. 36. 22.
y Rom. 3. 24.
z Ps. 68. 31.
a Ps. 149. 8.

b 1 Cor. 14. 25.
c Vers. 5.
d Ps. 44. 24.
e Cap. 44. 11.
f Rom. 14. 26.

g Cap. 42. 5.
h Vers. 5.
i Deut. 30. 11
j Ps. 19. 8.

Apropiati-vă împreună, voi cei scăpați ai popoarelor! ^k Sunt fără pricepere *toți câți* poartă lemn de chip cioplit. Și se roagă către un zeu *ce nu-i* poate mântui. 21 Spuneți-*le*, și aduceți-*i* încoace; Și sfătuiască-se: Au doară ^l cine a dat în știre aceasta din vechime? *Sau cine* a spus-o de atunci? Au nu eu, Domnul? ^m Nu *este* alt Dumnezeu afară de mine: Dumnezeu drept și mântuitor: afară de mine un altul nu *este*. 22 ⁿ Căutați la mine, și mântuiți-vă toate marginile pământului! Căci eu *sunt* Dumnezeu, și altul nu *este*. 23 ^o Pe mine însu-mi m'am jurat; Mântuirea a ieșit din gura mea, Un cuvânt, *ce nu se va înturna*: Că ^p tot genunchiul se va plecă înaintea mea, Toată limba *îmi* va jură; 24 Și-*mi* vor zice: „Numai în *tine*, Doamne“ *este* mântuirea și puterea: La el vor veni, Și se vor rușina toți cei ce se mânia asupra lui: 25 În Domnul se va îndrepta, și se va fâli, Toată seminția lui Israel.

Dumnezeirea Domnului arătată în răsturnarea idolilor și idolatriilor din Babilon.

46 Bel ^a căzut-a pe genunchi, înco-văiatu-s'a Nebo. *Idolii* săi pusu-s'au pe animale și pe vite; *Idolii*, precare erați deprinși a-i purta, *le-au* împovărat; ^b Ei *sunt* o sarcină pentru animalul ostenit. 2 Ei se încovoiaie, cad pe genunchi. Nu pot scăpa sarcina; ^c Și ei înșiși sunt duși în prinsoare. 3 Ascultați-mă, casă a lui Iacob, Și toată rămășița casei lui Israel, *Voi*, ^d cu care m'am însărcinat din mitra *mumei*. *Voi toți*, precari i-am purtat din sânul ei! 4 Până la bătrânețele *voastre* ^e eu același *voiu fi*; Până la peri cărunți ^f eu vă *voiu purta*; Eu ^v'am făcut, și eu vă *voiu duce*, Da, vă *voiu duce*, și vă *voiu scăpa*. 5 ^g Cu cine mă veți asemăna și mă veți potrivi? Cu cine asemănându-mă, deopotrivă vom fi? 6 ^h Ei varsă aurul din sac, Și cum-pănesc argint eu balanță: Năimesc pre argintar, ca să-l pretacă în zeu; Și *apoi*

ingenuchiază, și se închină *lui*: 7 ⁱ Îl ridică pe umeri, il aduc, Și-^l așează la locul său, ca să stea; Din locul său nu se mai mișcă; Și ^j *de* strigă *care-va* către el, el nu poate răspunde; Din nevoia sa nu poate să-l mântuiască. 8 Tineți minte aceasta, și arătați-vă bărbați, ^k Lu-ați-o la inimă, voi cei fărădelege: 9 ^l Tineți minte cele de mai nainte, din vechime: Căci eu *sunt* Dumnezeu, și altul nu *este*; Eu sunt Dumnezeu și nimenea asemenea mie; 10 Care din început spun sfârșitul, Și de mai nainte cele neîntâmpate, Zicând: „Statul meu va stă, Și *voiu* împlini toată voința mea:“ 11 Chemând paserea răpitoare dela răsarituri. Pre bărbatul sfatului meu din țară îndepărtată; Da, am zis-o, și o *voiu* face să vină. Am cugetat-o, și o *voiu* și face. 12 Ascultați-mă, voi cei tari de inimă, Cei depărtați dela mântuire! 13 Am apropiat fericirea mea; nu mai *este* departe, Și mântuirea mea nu va întârziă: *Voiu* da Sionului mântuirea, Pentru Israel, mărirea mea.

Peirea îndârjitului și superstițiosului Babilon.

47 ^a Coborâra-te, și ^b șezi în țărână, fecioară, fată a Babilonului. Șezi pe pământ, Fără tron, fată a Chaldeilor! Căci nu te vei mai numi moale și gingașă. 2 ^c Ia rășnița, și macină făină! Ridică vâlul, suflecă-ți poalele! Desgolește-ți șoldurile, treci râurile! 3 ^d Goliciunea ta se va desgoli, Da, rușinea ta se va vedeă. ^e Răsbunare *voiu* lua, Și nu *voiu* cruța pre nimenea. 4 *Cât pentru* ^f răsbunătorul nostru, Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, *este* numele lui, Sfântul lui Israel. 5 Șezi ^g tăcând, și intră în întunec, fată a Chaldeilor! ^h Căci nu te vei mai numi regina regatelor. 6 ⁱ Măniatu-m'am asupra poporului meu, ^j Pângărit-am moștenirea mea, Și i-am dat în mâna ta: *Dar* tu nu le-ai arătat îndurare: ^k Ai îngreniat foarte jugul tău *chiar* și asupra bătrânului. 7 Și ai zis:

^k Rom. 1. 22. 21. ^p Rom. 14. 11. ^l Cap. 41. 22. ^m Cap. 44. 8. ⁿ Ps. 22. 27. ^o Ebr. 6. 13.

Capit. 46.
^a Cap. 21. 9.

^b Ier. 10. 5. ^c Ier. 48. 7. ^d Esod. 17. 4. ^e Ps. 102. 27.

^f Ps. 48. 14. ^g Cap. 40. 18, 25. ^h Cap. 40. 19. ⁱ Ier. 10. 5.

^j Cap. 45. 20. ^k Cap. 44. 19. ^l Deut. 32. 7.

Capit. 47.
^a Ier. 48. 18. ^b Cap. 3. 26. ^c Mat. 24. 41.

^d Nah. 3. 5. ^e Rom. 12. 19. ^f Ier. 50. 34. ^g 1 Sam. 2. 9.

^h Dan. 2. 37. ⁱ 2 Sam. 24. 14. ^j Cap. 43. 28. ^k Deut. 28. 50.

„În veci voi fi ^lregină“: *Și n'ai*^m gândit aceasta în inima ta, ⁿNici ți-ai adus aminte de cele depe urmă. 8 Acum dar ascultă aceasta, tu cea dedată plăcerilor. Ceeace locuești fără grijă. Ceeace zici în inima ta: ^o„Eu *sunt*, și afară de mine alta nu *este*; ^pNu voișede văduvă. Și nu voișe cunoaște pierderea de copii.“ 9 Dar amândouă acestea vor veni asupra-ți deodată, într-o zi: Pierderea de copii și văduvia, Vor veni preste tine în *toată* plinitatea lor, Pentru mulțimea farmecelor tale, *Și* pentru multa îmbelșugare a descântecelor tale. 10 Și ai fost sigură în răutatea ta; Ai zis: „Nu mă vede nimenea“. Înțelepciunea ta și știința ta te-au amăgit: Și ai zis în inima ta: „Eu *sunt*, și afară de mine altu nu *este*.“ 11 Pentru aceea va veni nefericirea preste tine, Fără să o poți abate prin încântările *tale*; Și nevoia va cădea preste tine, Fără să poți a o împacă; Și peirea va veni preste tine deodată, pe neașteptate. 12 Oprește-te acum eu descântecetele tale, Și cu mulțimea farmecelor tale, Cu care te-ai muncit din tănărețele tale; Poate, vei trage *din ele* vre-un folos, Poate, vei reuși! 13 Oare obositu-te-ai în mulțimea sfaturilor tale? Scoale-se acum și să te ajute cei ce impart cerul, privitorii stelelor, Cei ce prezic pe toată luna De cele ce se vor întâmplă! 14 Iată, ei vor fi ca miriștea, Pre care focul o arde: Ei nu vor putea să se mântuiască de puterea flacărei, *Care cu adevărat nu va fi* ca cărbunele, *cu care* să se poată încălzi careva, *Nici* ca jărațicul, ca să stea careva înaintea lui. 15 Așa îți vor fi aceia, cu care te-ai ostentit, Cu care ai avut a face din tănărețele tale; Fiecare se va trage la o parte. Nimenea nu te va mântui.

Învitarea lui Dumnezeu către poporul său în-căpătânat, să crează miloasa sa mântuire și să-l asculte.

48 Ascultă aceasta, casă a lui Iacob. *Voi* cei ce vă chemați cu numele

lui Israel. Și *voi*^a cei ieșiți din izvoarele lui Iuda: ^b*Cei* ce jurați în numele Domnului: Și mărturisiți pre Dumnezeuul lui Israel, ^c*Dar* nu eu adevăr, nici în dreptate. 2 Căci ei își iau numele ^ddela cetatea cea sfântă, Și ^ese razămă pe Dumnezeuul lui Israel. Pe Domnul, al cărui nume *este* Dumnezeuul oștirilor. 3 ^fSpus-am de demult cele de dinainte; Ieșit-au din gura mea, și le-am dat în știre; Pe neașteptate făcutu-*le-am*, ^gși s'au întâmplat. 4 Pentru că știam, că *ești* îndărătnic. ^hGrumazul tău vâna de fier, Și fruntea ta *de* aramă: 5 ⁱDeaceea spusu-ți-am de demult *acestea*; Până a nu se face, datu-ți-*le-am* în știre, Ca să nu zici: Idolul meu le-a făcut, Și chipul meu cel cioplit și chipul meu cel vărsat le-au poruncit. 6 *Le-ai* auzit: *deci* vezi-le toate: Au nu *le* veți mărturisi? Și acum, *iată!* îți dau în știre lucruri nouă Și ascunse, pre care nu le știai. 7 Acum se făcură, nu de demult, Înaintea zilei *acesteia* n'auziși de dânsele: Ca să nu zici: Iată, le știam! 8 Nici auziși, nici știuseși, Nici de demult nu se deschise urechea ta; Căci știam, că eu necredincioșie te porți, Și că ^jdin mitra *minei* neascultător te chemi. 9 ^kPentru numele meu ^lamân mânia mea, Și pentru lauda mea mă stăpânesc. Să nu te stărpească. 10 Iată, ^mtopitu-te-am, dar *n'am* aflat argint, Alesu-te-am în cuptorul strămtorării. 11 ⁿPentru mine, pentru mine făcut-am *aceasta*: Căci *altfel* ^ocât de mult *nu s'ar fi* pângărit numele meu! Dar ^pnu dau altuia mărirea mea. 12 Ascultă-mă, Iacobe, Și tu, Israele, pre care te-am chemat. ^q*Eu sunt*: eu *sunt* ^rcel dintâin și cel din urmă: 13 ^sMâna mea întemeiat-a chiar și pământul, Dreapta mea întins-a și cerurile: Când ^tle chem, toate se infățișează. 14 ^uAdunați-vă voi toți, și ascultați: Care din ei prezisu-^va *acestea*? ^vDomnul l-a iubit: *deci* ^xva face voia lui asupra Babilonului, Și brațul său *va fi* preste Chaldei. 15 Eu, eu am vor-

^l Apoc. 18. 7.	^p Apoc. 18. 7.	^{Capitul} 48	^d Cap. 52. 1.	^h Esod. 32. 9.	ⁱ Ps. 78. 38.	^p Cap. 42. 8.	^t Cap. 40. 26.
^m Cap. 46. 8.	—	^a Ps. 68. 26.	^e Mic. 3. 11.	ⁱ Vers. 3.	^m Ps. 66. 10.	^q Deut. 32. 39.	^u Cap. 41. 22.
ⁿ Deut. 32. 29.	—	^b Deut. 6. 13.	^f Cap. 41. 22.	^j Ps. 58. 3.	ⁿ Vers. 9.	^r Cap. 41. 4.	^v Cap. 15. 1.
^o Zef. 2. 15.	—	^c Ier. 1. 2.	^g Ios. 24. 45.	^k Ps. 79. 9.	^o Deut 32. 26. 27.	^s Ps. 102. 25.	^x Cap. 44. 28.

bit; da, ^y eu l-am chemat, L-am adus, și calea sa a prosperat. 16 Apropiați-vă de mine, ascultați aceasta: Dela început ^z n'am vorbit pe ascuns; Când vre-un *lucru* s'a hotărît, acolo *eram*. Și acum ^a Domnul m'a trimis pre mine, și pre Spiritul său. 17 Așa zice ^b Domnul, Răscumpărătorul tău, Sfântul lui Israel; Eu *sunt* Domnul, Dumnezeuul tău, cel ce te învăță pentru folosul tău, ^c Cel ce te conduce pe calea, *pe care* să mergi; 18 ^d Ah, de ai fi ascultat de poruncile mele! ^e Atuncia pacea ta ar fi fost ca un fluviu, Și fericirea ta ca valurile mării; 19 ^f Seminția ta ar fi fost ca nisipul, Și urmașii măruntaielor tale ca prundișul ei, Numele lui nu s'ar fi stârpit nici s'ar fi șters de dinaintea mea! 20 ^g Ieșiți din Babilon! Fugiți de Chaldei! Cu voce de cântare spuneți, dați în știre aceasta; Răspândiți aceasta până la marginile pământului; Spuneți: „Domnul a ^h răscumpărat pre servul său Iacob!“ 21 Și ei ⁱ nu însetară, *când* îi conducă prin deșerturi; ^j Făcut-a să curgă pentru dânșii ape din stâncă, Despicat-a stâncă, și apele au curs. 22 Pace nu *este* pentru cei nelegiuiți, zice Domnul.

Servul lui Dumnezeu lumina păgânilor și mântuirea lui Israel.

49 Auziți-mă, ^a țărilor! Și ascultați, popoare îndepărtate; ^b Domnul m'a chemat din mitră, Din sânul mumei mele a amintit numele meu, 2 Și a făcut ^c gura mea ca sabie ascuțită; ^d Supt umbra mânei sale m'a ascuns, Și m'a făcut ca ^e o săgeată poleită; În tolba sa m'a închis; 3 Și a zis către mine: ^f „Tu ești servul meu, Israele, ^g în care mă voiu mări.“ 4 ^h Iar eu zis-am: „Înzădar m'am ostenit, În deșert și fără folos mi-am risipit puterea; Dar dreptul meu *este* cu Domnul, Și răsplătirea mea cu Dumnezeuul meu.“ 5 Și acum, zice Domnul, ⁱ Care m'a făcut din mitră, *să-i* *fiu* serv, Ca să întorc la el pre Iacob: „Deși Is-

rael ^j nu se *mai* strânge: Totuș voiu fi măreț în ochii Domnului, Și Dumnezeuul meu va fi puterea mea.“ 6 Și a zis: „Este *lucru* puțin să fii servul meu; Ca să ridici semințiile lui Iacob, Și să întorci pre cei scăpați ai lui Israel: Te voiu face și ^k lumină popoarelor, Ca să fi mântuirea mea, până la marginea pământului.“ 7 Așa zice Domnul: Răscumpărătorul lui Israel, Sfântul său, ^l Către acela, pre care fie-cine îl desprețuește, Către acela, pe care-l defaimă poporul, Către servul domnilor: ^m „Regii te vor privi, și se vor scula, Și domnii; și se vor închină *ție*, Pentru Domnul, care este credincios, *Pentru* Sfântul lui Israel, care te-a ales.“ 8 Așa zice Domnul: ⁿ În timpul îndurării te-am ascultat, Și în ziua mântuirii te-am ajutat, Și te voiu păzi, ^o și te voiu dà de legământ poporului: Ca să reîntocmești țara, și să faci să moștenească moștenirile pustiite; 9 Ca să zici ^p celor închiși: „Ieșiți!“ Celor din întunec: „Arătați-vă!“ Vor paște pe lângă căi, Și pășunile lor *vor fi* pe toate înălțimile; 10 Nu vor ^q flămânzi, nici nu vor înseta, ^r Nu-i va lovi nici arșița, nici soarele; Căci cel ce-i miluește ^s îi va conduce, Și pe lângă izvoarele de apă îi va purta. 11 ^t Și voiu face toți munții mei căi, Și căile mele se vor înălța. 12 Iată! ^u aceștia vin de departe, Și iată! aceștia dela miază-noapte și dela apus. Și aceștia din pământul Sinimului! 13 ^v Cântați, cerurilor! și bucură-te, pământule! Scoateți cântări, munților! Căci Domnul a mângăiat pre poporul său, Și pre cei strămtorați ai săi i-a miluit.

Sion se mângăie cu Mântuitorul său.

14 ^x Zis-a Sionul: Domnul m'a părăsit, Și domnul meu m'a uitat. 15 Au doar ^y putea-va femeia să uite *până la atâta* pre sugătorul ei, *Încât* să n'aibă nici milă de fiul mitrei ei? Și chiar de va uită ea, ^z Dar eu pre tine nu te voiu uită.

y Cap. 45. 1, 2, etc.
z Cap. 45. 19.
a Zech. 2. 8, 9, 11.
b Cap. 43. 14.
c Ps. 32. 8.

d Deut. 32. 29.
e Ps. 119. 165.
f Fac. 22. 17.
g Zech. 2. 6, 7.
h Esod. 19. 4, 5, 6.

i Cap. 41. 17, 18.
j Esod. 17. 6.
—
k Apoc. 1. 16.
l Cap. 51. 16.
m Ps. 45. 5.

n Ioan. 10. 36.
o Gal. 1. 15.
p Ebr. 4. 12.
q Apoc. 1. 16.
r Cap. 51. 16.
s Ps. 45. 5.

t Zech. 3. 8.
u Eres. 1. 6.
v Ezech. 3. 19.
w Vers. 1.
x Mat. 23. 37.

y Fapt. 13. 47.
z Mat. 26. 67.
a Ps. 72. 10, 11.
b 2 Cor. 6. 2.
c Cap. 42. 6.

d Zech. 9. 12.
e Apoc. 7. 16.
f Ps. 121. 6.
g Ps. 23. 2.
h Cap. 40. 4.

i Cap. 43. 5, 6.
j Cap. 44. 23.
k Cap. 40. 27.
l Mat. 7. 11.
m Rom. 11. 29.

16 Iată ^a pe palmele mele te-am săpat, Zidurile tale totdeauna sunt înaintea mea! 17 Fiii tăi aleargă; Dar ^b cei ce te-au surpat și te-au pustiit, se duc dela tine. 18 ^c Înaltă în jur ochii tăi, și vezi! Toți aceștia se adună, vin către tine! Viu sunt, zice Domnul, Cu toți aceștia, ^d ca eu o podoabă te vei îmbrăca. Și cu ei te vei încinge, ca o mireasă *sculele ei*. 19 Căci deșerturile tale, și locurile cele pustiite ale tale, și pământul tău cel stricat. ^e Vor fi acum prea strâmte pentru locuitorii lui: Iar cei ce te mâncau, se vor îndepărta de tine. 20 ^f Fiii, pre cari îi vei căpăta, ^g după pierderea ta de ceialaltă, Vor zice încă la urechile tale: „Strănt este locul pentru mine; Fă-mi loc să locuiesc.“ Atuncia vei zice în inima ta; 21 Cine-mi născu pre aceștia? Eram fără de copii și stearpă. „Roabă și înstrăinată: cine deci a crescut pre aceștia? Iată, rămăsesem singură; unde *erau ei?*“ ^h Așa zice Domnul: 22 Iată, înalță-voiu mâna mea către națiuni, Și ridică-voiu steagul meu către popoare: Și vor aduce pre fiii tăi în brațe, Și pre fetele tale le vor duce pe umeri; ⁱ Și regii vor fi hrănitorii *copiilor tăi*. 23 Și reginele lor doicele tale, Închină-se-vor ție cu fața la pământ, Și vor ^j linge țărâna picioarelor tale! Și vei cunoaște, că eu sunt Domnul, Și că ^k cei ce mă așteaptă nu se vor rușina. ^l Poate-se luă prada dela cel tare, 24 Sau cel prins să scape dela învingător? Iar Domnul așa zice: 25 Chiar și cel prins luă-se-va dela cel tare, Și prada scăpă-se-va dela cel puternic: Căci eu mă voiu certă cu cei ce se ceartă cu tine. Și voiu mântui pre fiii tăi. 26 Dar pre cei ce te-au apăsă ^m voiu face să-și mănânce însăși carnea lor, Și se vor îmbăta, ca de must, cu însuși ⁿ sângele lor: Și ^o va cunoaște toată carnea, Că eu, Domnul, sunt Mântuitorul tău și Răscumpărătorul tău, Puternicul lui Iacob.

Israel e lepădat prin propria lui vină; robul lui Dumnezeu aduce mântuire.

50 Așa zice Domnul: Unde este ^a carnea de despărtenie a mumei voastre. Pre care am lepădat-o? Sau cine este dintre ^b împrumutătorii mei, la care v'am vândut? Iată! pentru nedreptățile voastre ^c v'ați vândut. Și pentru fărădelegile voastre este lepădată muma voastră! 2 Pentru ce, când am venit, nu eră nimenea? ^d Când am chemat, nu eră nimenea, ca să răspundă? ^e Mâna mea este ea atât de scurtă, încât să nu poată răscumpăra? Sau n'am putere de a mântui? Iată, eu ^f eu mustrarea mea ^g usuc marea, Și ^h fluviile în deșerturi le prefac, ⁱ Peștii lor se imputesc de lipsa de apă, Și de sete mor; 3 ^j Eu cerurile cu întunerec le îmbrac, ^k Și sac le pun drept înveliş. 4 ^l Domnul, Dumnezeu, mi-a dat o limbă iscusită, Ca să știu, cum să vorbesc cuvântul la timp către ^m cel obosit; Îmi deșteaptă în toată dimineța, îmi deșteaptă urechea, Ca să ascult, ca un ucenic *învățătura lui*. 5 Domnul, Dumnezeu, ⁿ mi-a deschis urechea, Și eu n'am fost ^o neascultător, Nici nu m'am dat înapoi. 6 ^p Dosul meu datu-l-am celor ce mă băteau, Și ^q fălcile mele celor ce mă smulgeau; Batjocurei și scuipatului n'am ascuns fața mea. 7 Dar Domnul, Dumnezeu, m'a ascultat; De aceea nu m'am rușinat; De aceea ^r făcutu-mi-am fața, ca pre o cremene, Și știu, că nu mă voiu rușina. 8 ^s Aproape este cel ce mă va îndreptăți; Cine se va judecă cu mine? să stăm împreună! Care este potrivnicul meu? apropie-se de mine! 9 Iată, Domnul, Dumnezeu, mă ajută! Cine mă va condamna? ^t Iată, toți aceștia se vor învechi ca un vestmânt; ^u Molia îi va mânca. 10 Cine între voi se teme de Domnul, Și ascultă de vocea servului lui? Acela, chiar și ^v în întunerec de va umbla, și luminează de nu va avea, *Totuși să* ^x se încreadă în nu-

^a Esod. 13. 9.
^b Vers. 19.
^c Cap. 60. 4.
^d Prov. 17. 6
^e Cap. 54. 1, 2.

^f Cap. 60. 4.
^g Mat. 3. 9.
^h Cap. 60. 4.
ⁱ Ps. 73. 11.
^j Ps. 72. 9.

^k Ps. 31. 22.
^l Mat. 12. 29.
^m Cap. 9. 20.
ⁿ Apoc. 14. 20.
^o Ps. 9. 16.

Capul 60.
^a Dent. 24. 1.
^b Mat. 18. 25.
^c Cap. 52. 3.
^d Prov. 1. 24.

^e Num. 11. 23.
^f Ps. 106. 9.
^g Esod. 14. 21.
^h Ios. 3. 16.
ⁱ Esod. 7. 18, 21.

^j Esod. 10. 21.
^k Apoc. 6. 12.
^l Esod. 4. 11.
^m Mat. 11. 28.
ⁿ Ps. 40. 6, 7, 8.

^o Mat. 26. 39.
^p Mat. 26. 67.
^q Plân. 3. 30.
^r Zzec. 3. 8, 9.
^s Rom. 8. 32.

33. 34.
^t Iov. 13. 28.
^u Cap. 51. 8.
^v Ps. 23. 4.
^x 2 Cron. 20. 20.

mele Domnului. Și să se razăme în Dumnezeul său. 11 Iată, voi toți, cei ce atătați focul, Și puneți tăciuni. Umblați în lumina focului vostru. Și în tăciunii, *pre cari* i-ați aprins. ^yDin mâna mea vi-se trage aceasta, *ca* să zăceți ^zîn dureri.

Cei drepti se întorc din amărăciune mare și în Sion e bucurie.

51 ^aAscultați-mă ^bvoi cei ce urmăriți dreptatea. Cei ce căutați pre Domnul: ^cCăutați la stânca, *din care* sunteți ciopliti, Și la gaura groapei, *din care* v'ati tras. 2 Căutați la Abraam, părintele vostru. Și la Sara, *care* v'a născut: ^dCăci eu l-am chemat, *pre când* singur era: ^eL-am binecuvântat și l-am înmulțit. 3 Căci Domnul ^fva mângăia Sionul: Va mângăia toate ruinele lui: Va face pustiul lui asemenea Edenului, Și desertul lui ^gasemenea grădinei Domnului: Aflăse-vor într'insul bucurie și veselie. Mulțumire și voce de cântare. 4 Ascultă-mă, poporul meu, Și ia în urechi, națiunea mea! ^hCăci lege va ieși dela mine. Și voi pune judecata mea ⁱpentru lumina popoarelor. 5 ^jMântuirea mea aproape *este*; fericirea mea a ieșit. ^kȘi brațele mele vor face dreptate popoarelor: ^lTările depărtate mă așteaptă, Și speră ^mîn brațul meu. 6 ⁿÎnălțați ochii voștri la ceruri. Și căutați la pământ jos: Căci ^ocerurile, *ca* fumul, vor dispărea. ^pȘi pământul se va învechi, *ca* un vestmânt, Și cei ce locuesc într'insul vor muri *ca* muștele: Dar mântuirea mea va fi în veci. Și fericirea mea nu se va frânge. 7 ^qAscultați-mă, voi ce cunoașteți dreptatea: *Tu* poporul, ^rîn inima căruia *este* legea mea. ^sNu vă temeți de ocară, oamenilor. Nici vă înspăimântați de batjocurile lor: 8 Căci ^tîi va mânca molia, *ca* pre un vestmânt. Îi va mânca viermele, *ca* pre lână: Dar mântuirea mea va fi în veci. Și fericirea mea din neam în neam. 9 ^uScoală-te, scoală-te, ^vîmbracă-te cu putere, *tu* brațul Dom-

nului! Scoală-te, ^x*ca* în zilele din vechime, *ca* în neamurile trecute! ^yAu nu *ești* tu cel ce ai tăiat ^zRaabul. *Care* ai rănit ^acrocodilul? 10 Au nu *ești* tu cel ce ai ^buscăat marea, Apele adâncului celui mare? Cel ce ai făcut adâncurile mării *ca*le de trecut celor răscumparați? 11 Astfel ^ccei răscumparați ai Domnului se vor înturna. Vor veni în cântare de bucurie în Sion, Și bucurie vecinică *ca* fi pe capul lor; Veselie și bucurie vor dobândi, Și întristarea și suspinul vor fugi. 12 Eu, eu *sunt* ^dmângăiatorul vostru, Tu, cine *ești*, *ca* te temi ^ede un om muritor. Și de fiul omului, *care* ajunge *ca* iarba? 13 Și uiți pre Domnul, Făcătorul tău, ^gPre cel ce a întins cerurile, și a întemeiat pământul; Și te temi în toate zilele totdeauna De urgia apăsătorului. *Ca* și cum ar fi gata să te piardă. ^hȘi au unde *este* urgia apăsătorului? 14 Cel apăsător curând va fi deslegat. ⁱȘi nu va muri în groapă, Nici nu-i va lipsi pâinea sa: 15 Căci eu *sunt* Domnul, Dumnezeul tău, ^jCel ce stârnesc marea. Și fac să vucască valurile ei: Domnul, Dumnezeul oștirilor, *este* numele lui. 16 ^kAm pus și cuvintele mele în gura ta. Și ^lte-am acoperit cu umbra mâinei mele. ^mCa să plantez cerul, și să întemeiez pământul, Și să zic către poporul Sionului: „Tu *ești* poporul meu?“ 17 ⁿScoală-te, scoală-te, deșteaptă-te. Ierusalime, Tu, care ^oai beut din mâna Domnului cupa mâniei sale, ^pBeut-ai, desertat-ai cupa ceea mare a ametelei. 18 Nu *este* cine să-l conducă Din toți fiii, *pre cari* i-a născut: Din toți fiii, *pre cari* i-a crescut, nici unul nu este, Care să-l ia de mână. 19 ^qVenit-au aceste două asupra ta: Cine te va milui? Dă-răpânarea cu sfărâmarea, și foamea și sabia, ^rPrin cine să te mângăi? 20 ^sFiii tăi s'au lăncezit, Zac la răspântiile tutilor căilor, *ca* un taur sălbatic *prins* în lațuri: Sunt plini de mâniă Domnului, *De*

y Ioan. 9. 39.
z Ps. 16. 4.
Capul 51.
a Vers. 7.
b Rom. 9. 30,
31, 32.

c Rom. 4. 1. 16.
d Fac. 12. 1, 2.
e Fac. 24. 1. 35.
f Ps. 102. 13.
g Iecl. 2. 3.
h Cap. 2. 3.

i Cap. 42. 6.
j Rom. 1. 16. 17.
k Ps. 67. 4.
l Cap. 60. 9.
m Rom. 1. 16.
n Cap. 40. 26.

o Ps. 102. 26.
p Cap. 50. 9.
q Vers. 1.
r Ps. 37. 31.
s Mat. 10. 28.
t Cap. 50. 9.

u Ps. 44. 23.
v Ps. 93. 1.
x Ps. 44. 1.
y Iov. 26. 12.
z Ps. 67. 4.
a Ps. 74. 13. 14.

b Esod. 14. 21.
c Cap. 35. 10.
d 2 Cor. 1. 3.
e Ps. 118. 6.
f 1 Pet. 1. 24.
g Iov. 9. 8.

h Iov. 20. 7.
i Zech. 9. 11.
j Iov. 26. 12.
k Deut. 18. 18.
l Cap. 49. 2.
m Cap. 65. 17.

n Cap. 52. 1.
o Iov. 21. 20.
p Deut. 28. 28, 34.
q Cap. 47. 9.
r Amos. 7. 2.
s Plão. 2. 11. 12.

mustrarea Dumnezeului tău. 21 Deci, ascultă aceasta, tu *ce ești* întristat. Și îmbătat. ^tdar nu de vin: 22 Așa zice Domnul tău, Domnul. Și Dumnezeul tău, ^ucare apără dreptul poporului său: Iată! luat-am din mânele tale cupa ametelei. Cupa cea mare a urgiei mele: Mai mult nu vei bea din ea: 23 Ci o voi pune în mâna apăsătorilor tăi, Cari zis-au sufletului tău: „Pleacă-te: căci vom trece“; Și tu ai făcut corpul tău una cu pământul, Ca o uliță pentru trecători.

Mântuirea Sionului vestită prin soli ai păcii.

52 Scoală-te, ^ascoală-te, îmbracă-te cu puterea ta, Sioane: Îmbracă vestimintele tale cele mărețe, Ierusalime. ^bcetate sfântă: Căci ^cmai mult nu va intra la tine Cel necircumcis, ^dnici cel necurat. 2 ^eScutură-ți țărâna! Șezi drept, Ierusalime! ^fDesleagă legăturile dela grumazul tău. Fiecă prisoneră a Sionului! 3 Căci așa zice Domnul: *Pre-cum* ^gpe nimica ați fost vinduți. Așa și răscumpărați veți fi fără argint. 4 Căci așa zice Domnul: Poporul meu coboritu-s'a odată în ^hEgipt. Ca să petreacă acolo: Așa și Asirienii fără cuvânt i-au apăsât. 5 Și acum ce-mi *este* aicea, zice Domnul, Că poporul meu pe nimic a fost luat? Cei ce-l stăpânesc, urlă *la el*, zice Domnul, Și numele meu ⁱse blestemă totdeauna, în toate zilele. 6 Deaceea poporul meu va cunoaște numele meu. *Cunoaște-va* în ziua aceea. Că eu *sunt* cel ce cuvântez; iată, eu. 7 ^jCât de frumoase sunt pe munți Picioarele celui ce dă în știre binele, celui ce face să se audă pacea, Celui ce dă în știre binele, celui ce face să se audă mântuirea, Celui ce zice către Sion: ^kDumnezeul tău domnește! 8 Vocea custozilor tăi! ei înaltă vocea. Ei cântă cu toții: Căci văd, ochiu către ochiu, Că Domnul s'a întors în Sion. 9 Tresăltați, cântați cu toatele, Voi, ruine ale Ierusalimului: ^lCăci Domnul a mângăiat poporul său.

^ma răscumpărat Ierusalimul. 10 ⁿDomnul a desgolit sfântul său braț Înaintea ochilor tuturilor popoarelor: Și ^otoate marginile pământului Văd mântuirea Dumnezeului nostru. 11 ^pDepărtați-vă! depărtați-vă! ieșiți d'acolo! Și de necurat să nu vă atingeți! Ieșiți din mijlocul lui! ^qCurățiți-vă voi *toți*, cari purtați uneltele Domnului! 12 Căci ^rnu veți ieși cu ințeleală. Nici cu fugă veți merge: ^sCăci Domnul merge înaintea voastră. ^tȘi Dumnezeul lui Israel *este* coada-armiei voastre.

Profeția despre servul cel drept al Domnului: arătarea, suferințele și răsplătirea sa.

53 Iată, servul meu va prospera. Se va ridică, și se va înălța, și va fi înalt foarte! 2 Precum mulți îngrozitus-au de tine, (Atâta eră fața lui stricată mai mult decât la ori care, Și chipul său mai mult decât al fiilor oamenilor:) 3 Așa trage-va *la sine* popoare multe: Regii vor astupă gurile lor asupra-i: Că vor vedeă *ceace încă* nu li-se spusese. Și vor înțelege *ceace încă* nu auziseră. 4 Cine ^acrezut-a în știrea noastră? Și ^bbrațul Domnului cui s'a descoperit? 5 Căci ^ccreșcut-a înaintea lui ca o odraslă fragedă. Ca o rădăcină din pământ uscat: ^dN'avea nici chip, nici frumusețe; Și noi văzându-l, Arătos nu eră, ca să-l dorim. 6 ^eFu desprețuit și cel mai din urmă între oameni, Omul durerilor și ^fcunoscut cu pășuri: Fu ca și cel ce-și aseunde fața *lui* de noi: Desprețnitul-am și ^gnu l-am socotit. 7 Dar ^hel a purtat păsurile noastre, Și cu durerile noastre s'a încăreat; Dar noi socotirăm, *că* dela Dumnezeu *este* bătut, lovit și chinuit. 8 Dar el ⁱrănit-u-s'a pentru fărădelegile noastre. Sdrobitu-s'a pentru nelegiuirile noastre; Pedeapsă, *aducătoare* noauă de pace, eră asupra lui. Și prin ^jrămile lui noi ne-am vindecat. 9 ^kNoi toți rătăcitu-ne-am, ca oile. Înturnatu-ne-am fiecare în calea sa; Iar

^l Vers. 17.	^a Cap. 85. 8.	^h Fac. 46. 6.	^m Cap. 48. 20.	^r Esod. 12. 33. 39.	^e Filip. 2. 9.	^b Rom. 1. 16.	^q Ioan. 1. 10, 11.
^u Ier. 50. 34.	^d Apoc. 21. 27.	ⁱ Ezeec. 36. 20. 23.	ⁿ Ps. 98. 2. 3.	^s Mic. 2. 13.	^x Ps. 22. 6, 7.	^c Cap. 11. 1.	^h Mat. 8. 17.
Capit. 52.	^e Cap. 3. 26.	^j Nah. 1. 15.	^o Luc. 3. 6.	^t Num. 10. 25.	^y Fapt. 2. 33.	^d Marc. 9. 12.	ⁱ Rom. 4. 25.
^a Cap. 51. 9, 17.	^f Zech. 2. 7.	^k Ps. 93. 1.	^p 2 Cor. 6. 17.	Esod. 14. 19.	Capit. 53.	^e Ps. 22. 6.	^j 1 Pet. 2. 24.
^b Neem. 11. 1.	^g Ps. 44. 12.	^l Cap. 51. 3.	^q Lev. 22. 2 c c	^u Cap. 42. 1.	^a Ioan. 12. 38.	^f Ebr. 4. 15.	^k Ps. 119. 176.

Domnul lăsat-a să-l nimerească fărădelegea noastră a tuturilor. 10 El apăsât și chinuit eră, Și totuș ^ln'a deschis gura sa; ^mAdusu-s'a ca un miel spre junghiere; Și ca oaia mută înaintea tunzătorului ei, N'a deschis gura sa. 11 Răpit a fost de apăsare și judecată; Dar neamul lui cine-l va spune? Căci ⁿstărpitu-s'a din pământul celor vii; Lovit a fost pentru fărădelegea poporului meu. 12 ^oȘi s'a făcut mormântul său cu nelegiuirii, Și cu cel avut a fost înmormântarea lui; Deși nedreptate n'a făcut, Nici s'a aflat ^pvicleșug în gura lui. 13 Dar plăcutu-i-a Domnului să-l lovească, Să-l întristeze; Dar după ce sufletul său se va aduce ^qjertfă pentru vină, Vedeà-va urmași, ^rîndelungi-se-vor zilele lui, Și ^svoinea Domnului va prosperă în mâna lui. 14 Vedeà-va fructele durerii sufletului său și se va sătura: ^tPrin cunoașterea lui ^uservul ^vmeu cel drept pre mulți va ^xîndreptă; ^yCăci purtat-a fărădelegile lor. 15 ^zDeaceea parte îi voi da între cei mari, ^aȘi cu cei puternici își va împărți prada; Căci dat-a la moarte sufletul său, Și ^bnumeratu-s'a cu cei fărădelege, A purtat păcatele multora, Și s'a rugat pentru cei fărădelege.

Dumnezeu făgăduiește poporului său înprăștiere în toată lumea și îi asigură vecinicul său har.

54 Bucură-te, ^acea stearpă, tu care nu nașteai! Scoate cântare de bucurie și strigă, tu care n'aveai dureri de facere! Căci ^bmai mulți vor fi copiii celei părăsite, Decât copiii celei căsătorite, zice Domnul. 2 ^cLărgeste locul cortului tău, Și întindă-se covoarele locașurilor tale; Nu te opri; lungește funiile tale, Și întărește țăruii tăi. 3 Căci te vei întinde la dreapta și la stânga, ^dȘi seminția ta va moșteni popoarele, Și va face să se locuească cetățile cele pustiite. 4 Nu-ți fie teamă; căci nu te vei rușina, Nici nu vei roși; căci rușine nu-ți se va face; Că vei uită rușinea tânărețelor tale,

Și nu-ți vei mai aminti de ocară văduvici tale. 5 ^eCăci Făcătorul tău este bărbatul tău, ^fDomnul, *Dumnezeul* oștirilor, este numele lui, Și Răscumpărătorul tău este Sfântul lui Israel; El se va numi ^gDumnezeul a tot pământul. 6 Căci Domnul ^hte-a chemat, ca pre o femeie părăsită și întristată la suflet, Da, *pre tine*, femeia tânăreței, deși fuseși lepădată, zice Dumnezeuul tău. 7 ⁱPentru puțin timp te-am părăsit, Dar cu îndurare mare te voi readună. 8 În pornirea mâniei ascuns-am fața mea dela tine pentru o clipeală; ^jDar cu milă vecinică te voi milui, Zice Domnul, Răscumpărătorul tău. 9 Căci aceasta-mi este ca apele lui ^kNoe; Că *precum* am jurat, Că apele lui Noe nu vor mai trece asupra pământului; Așa am jurat, Că nu mă voiu mâniă *mai mult* asupra ta, nici te voiu muștra. 10 Căci ^lmută-se-vor munții, Și clătină-se-vor colinele; ^mDar mila mea nu se va strămută dela tine, Nici legământul păcii mele nu se va clătină, Zice Domnul, cel ce se îndură de tine. 11 O tu cea strămtorată, tu cea aruncată de furtună, cea nemângăiată! Iată, așterne-voiu în ⁿrubinuri pietrele tale, Și pune-voiu safirul drept temeliiile tale; 12 Voiu face crestele tale de agat, Porțile tale de carbuncul, Și toate hotarele tale de pietri scumpe. 13 Și toți fiii tăi vor fi ^oucenicii Domnului, Și mare va fi pacea fiilor tăi. 14 Prin dreptate te vei întări; Fi-vei departe de spăimântare, căci nu vei aveà a te teme *de ea*; Și de frică, căci nu se va apropià de tine. 15 Iată! pot să se mânie *inamicii tăi*; dar nu dela mine va veni aceasta! Câți se vor mâniă asupra ta, *mai pe urmă* vor trece la tine. 16 Iată! eu am făcut pre făurar, Pre cel ce suflă cărbunii în foc, Și scoate unealta pentru lucrul său; Și eu am făcut pre pustiitor, ca să nimicească. 17 Nici o armă gătită asupra ta nu va prosperă, Și toată limba, ce se va ridică asupra ta, tu

^l 1 Pet. 2. 23.
^m Fapt. 8. 32.
ⁿ Dan. 9. 26.
^o Mat. 27. 57.

^p 1 Pet. 2. 22.
^q 2 Cor. 5. 21.
^r Rom. 6. 9.
^s Etes. 1. 5, 9

^t Ioan. 17. 3.
^u Cap. 42. 1.
^v 1 Ioan. 2. 1.
^x Rom. 5. 18, 19.

^y Vers. 4. 5.
^z Ps. 2. 8.
^a Col. 2. 15.
^b Marc. 15. 28.

Capul 54.
^a Gal. 4. 27.
^b 1 Sam. 2. 5.
^c Cap. 48, 19, 20.

^d Cap. 55. 5.
^e Ier. 3. 14.
^f Luc. 1. 32.
^g Zech. 14. 9.

^h Cap. 62. 4.
ⁱ Ps. 30. 5.
^j Cap. 55. 3.
^k Fac. 8. 21.

^l Ps. 46. 2.
^m Ps. 89. 33 34.
ⁿ 1 Cron. 29. 2.
^o 1 Thes. 4. 9.

o vei condamna la judecată. Aceasta *este* moștenirea servilor Domnului, Și îndreptarea lor de mine, zice Domnul.

Binecuvântările împărăției lui Mesia; toată lumea chemată a căuta mântuire în el.

55 ^aO voi toți cei însetați, Veniți la ape; Și cei ce n'au argint, ^bveniți, cumpărați și mâncați; Da, veniți, cumpărați vin și lapte, Fără argint și fără preț. **2** De ce cumpăniți argintul pentru *ceeace* nu *este* pâne? Și câștigul vostru pentru *ceeace* nu satură? Ascultați-mă și veți mânca bunătăți, Și sufletul vostru se va desfătă în grăsime. **3** Plecați urechea voastră și ^cveniți la mine; Ascultați, și sufletul vostru va trăi, ^dȘi voi încheia cu voi legământ vecinic, ^eÎndurările cele adevărate ale lui David. **4** Iată! l-am dat *de f* martur popoarelor, ^gConducător și căpetenie popoarelor; **5** ^hIată! vei chema un popor, *pre care* n'ai cunoscut; ⁱȘi popoare, *cari* nu te cunoșteau, vor alerga la tine, Pentru Domnul, Dumnezeuul tău, Și pentru Sfântul lui Israel; ^jcăci te-a mărit. **6** ^kCăutați pre Domnul, cât încă se poate afla, Chemați-l, cât încă este aproape; **7** ^lPărăsească nelegiuitul calea sa, Și nedreptul ^mcugetările sale. Și întoarne-se la Domnul, ⁿși-l va milui, Și la Dumnezeuul nostru, că multe îi va iertă. **8** ^oCăci cugetările mele nu *sunt* cugetările voastre, Nici căile voastre căile mele, zice Domnul. **9** Ci ^pcât este înalt cerul dela pământ, Așa sunt de înalte căile mele de căile voastre, Și cugetările mele de cugetările voastre. **10** Că ^qprecum se pogoară ploaia și omătul din cer, Și nu se rentoarge; Ci adapă pământul, Și-l face să rodească și să odrăslească, Ca să dea semință celui ce seamănă și pâne celui ce mănâncă; **11** Așa va fi cuvântul meu, care iese din gura mea; Nu se va întoarce la mine desert, Ci va împlini *toate* câte am voit, Și va prospera în toate câte l-am trimis. **12** Căci cu bucurie veți ieși, Și

veți fi conduși în pace; Munții și colinele vor răsuna cu cântări înaintea voastră, Și toți arborii câmpului vor bate în mâni. **13** În locul spinilor va răsări ciparosul, Și în locul urzicei va răsări mirtul, Și aceasta va fi la Domnul spre nume, Spre semn în veci, care nu va lipsi.

Îndemnare spre eclavie. Convertirea păgânilor.

56 Așa zice Domnul: Păziți judecată, și faceți dreptate: ^aCă aproape *este* să vină mântuirea mea. Și fericirea mea să se descopere. **2** Fericit bărbatul, *ce* face aceasta, Și fiul omului, *ce* ține tare de aceasta: ^bCel ce păzește sabbatul, ca să nu-l pângărească, Și-și stăpânește mâna, ca să nu facă nici un rău. **3** Și ^cfiul străinului, cel ce s'a lipit către Domnul, să nu spună, Zicând: Domnul m'a despărțit de poporul său, Nici eunuchul să nu zică: Iată, eu *sunt* arbore uscat. **4** Căci așa zice Domnul către eunuchi, Căți păzesc sabbatele mele, Își aleg cele plăcute mie, Și țin tare de legământul meu: **5** Dă-le-voiu în ^dcasa mea, Și în lăuntrul zidurilor mele, loc și ^enume, Mai bun decât al feciorilor și al fecioarelor; Dă-le-voiu nume vecinic, Care nu se va stinge, **6** Și pentru fiii străinului, care se lipesc către Domnul, ca să-i servească, și să inbească numele Domnului, Ca să fie servii lui; Căți păzesc sabbatul nepângărindu-l, Și țin tare de legământul meu; **7** Îi voiu ^faduce la sfântul meu munte, Și-i voiu desfătă în casa mea de rugăciune; ^gArderile de tot și jertfirile lor *vor fi* bineprimite pe altarul meu: Căci ^hcasa mea se va numi: Casă de rugăciune ⁱpentru toate popoarele. **8** Așa zice Domnul, Dumnezeuul, ^jcel ce adună pre cei răs-pândiți ai lui Israel: ^kVoiu adună încă și *pre alții* la dansii, Afară de cei ce sunt *acum* adunați.

Pedepsirea păstorilor răi ai poporului.

9 Veniți, mâncați, ^ltoate vitele câmpului! Toate fiarele pădurii! **10** ^mOrbi *sunt* păzitori săi; toți *sunt* fără înțele-

Capul 55.
 a Ioan 4. 14.
 b Mat. 13. 44, 46.
 c Mat. 11. 28.
 d Ier. 32. 40.
 e 2 Sam. 7. 8.
 etc.
 f Ioan 18. 37.
 g Ier. 30. 9.
 h Efes. 2. 11, 12.
 i Cap. 60. 5.
 j Fapt. 3. 13.
 k Ioan 7. 34.
 l Cap. 1. 16.
 m Zech. 8. 17.
 n Ps. 130. 7.

o 2 Sam. 7. 19.
 p Ps. 103. 11.
 q Deut. 32. 2.
 Capul 56
 a Rom. 13. 11 12.
 b Cap. 58. 13.
 c 1 Pet. 1. 1
 d 1 Tim. 3. 15.
 e Ioan 1. 12.
 f 1 Pet. 1. 1, 2.
 g Rom. 12. 1.
 h Mat. 21. 13.
 i Mal. 1. 11.
 j Ps. 147. 2.
 k Ioan 10. 16.
 l Ier. 12. 9

legere; ⁿToți câni muți, neputând să latre; Aiurează, stau tolăniți, le place să doarmă. 11 Da, *sunt* ^ocâni lacomi, ce ^pnu cunosc satul; Și *sunt* păstori, ce nu înțeleg *nimic*; Toți s'au întors în calea lor, Fiecare în partea sa pentru câștigul său. 12 Veniți, *zice* *fiecine*, aduce-voiu vin, Și să ne îmbătăm cu beutură îmbătătoare; ^qȘi ziua de mâncă să fie ca și aceasta, Și încă și mai mare.

Dreptii și în moarte au pace, nelegiuții neliniște.

57 Piere dreptul, și nimen ea nuse sinchisește, Răpescu-se ^abărbații curioși. ^bși nimenea nu ia aminte, Că cel drept se răpește de dinaintea nefericirii, 2 Întră în pace; se odihnește în ^cpaturile lor, Cei ce au umblat *fiecare* în dreptatea lui. 3 Dar voi apropiați-vă aci, ^dfiii fermecătoresei, Seminție a adulterului și a meretricii! 4 De cine vă bateți joc, asupra lui lărgiți gura, Și scoateți limba? Au nu *sunteți* fii ai fărădelegii, seminția minciunii? 5 Cei ce vă aprindeți după idoli, ^eSupt tot arborele verde: ^fCei ce înjunghiați pre fiii *voștri* în văi, În crepăturile stâncilor? 6 Partea ta *este* între pietrile netede ale văii, Acestea, *acestea* sunt moștenirea ta; Și acestora ai vărsat libațiune, Ai adus dar de pâne; Au să *nu* mă răsbun pentru acestea! 7 Pusu-ți-ai ^gpatul ^hpe muntele înalt și ridicat; Acolo te-ai urcat, ca să aduci jertfire. 8 Și în dosul ușelor și al ușorilor pus-ai amintirea ta; Că desgolitu-te-ai *altuia* decât mine; Snitute-ai, și ți-ai lărgit patul tău, Și te-ai umit cu aceea; ⁱIubit-ai patul lor, cântatu-ți-ai loc *îndemânatic*. 9 ^jDusu-te-ai chiar la rege cu uleiuri *scumpe*, Și ai înmulțit mirurile tale; Ai trimis soli de departe, Și te-ai umilit până la infern. 10 Ostenitu-te-ai în drumul tăn cel îndelungat: ^kDar n'ai zis: „În deșert.” Allat-ai *încă* putere în mâna ta; Deaceea nu te întristezi. 11 Și ^lde cine te-ai sfiit, sau te-ai temut, Ca

să ajungi necredincioasă. Și să nu-ți aduci aminte de mine, nici să-ți iei *aceasta* la inimă? *Au doar pentru că* ^meu îndelung am tăcut. Deaceea nu te-ai temut de mine? 12 Eu datu-ți-am în știre fericirea, dar faptele tale nu te folosesc. 13 Când vei strigă, să te scape mulțimile tale *de idoli*! Dar vântul îi va răpi pre toți, O suflare *îi* va lua; Dar cel ce se încrede în mine, Va moșteni țara. Și va stăpâni sfântul meu munte: 14 Și va zice: ⁿÎnălțați, înălțați, pregătiți calea, Scoateți afară piedicele din calea poporului men. 15 Căci așa zice cel Prea Înalt și Înălțat, Cel ce tronează în veci, ^oNumele căruia *este* Sfântul: ^pEu locuiesc întru înălțime, și în *loc* sfânt, Dar și cu ^qcel sdrobot și umilit la suflet; ^rSpre a reinsufleți sufletul celor umiliți. Spre a reinsufleți inima celor sdrobotiți. 16 ^sCăci nu voiu certă în veci, Nici voiu fi totdeauna mânios; Fîndcă ar lipsi dinaintea mea spiritul, Și sufletele ^tce le-am făcut. 17 Pentru nedreptatea ^usgârceniei sale m'am mâniat, și l-am lovit; M'am ascuns, și m'am mâniat; Atunci el a urmat cu neascultare drumul inimei sale. Am văzut căile lui, și-l voiu vindecă, 18 Îl voiu conduce, și-i voiu dà iarăș mângăieri, Lui și plângătorilor lui. 19 *Eu sunt cel ce fac* fructul buzelor: Pace, pace *celui* depărtat și celui de aproape, Zice Domnul: și-l voiu vindecă. 20 Dar nelegiuții *sunt* ca marea turburată, Când nu se poate liniști, Și valurile ei aruncă afară tină și lut. 21 Pacea nu *este* cu nelegiuții, zice Dumnezeuul meu.

Pedeapsa fățarniciei.

58 Strigă cu gură mare, nu te opri. Ca o trâmbiță înalță vocea ta, Și spune poporului meu fărădelegile lui, Și casei lui Iacob păcatele sale. 2 În toate zilele mă caută, Le place să afle căile mele, Ca un popor, ce lucrează dreptatea, Și n'a părăsit porunca Dumnezeuului său; Cer dela mine hotărâri drepte,

^m Mat. 15. 14.
ⁿ Filip. 3. 2.
^o Mic. 3. 11.
^p Ezech. 34. 2, 3

^q Ps. 10. 6.

Capit. 57.
^a Ps. 12. 1.
^b 1 Reg. 14. 13.
2 Reg. 22. 20.

^c 2 Cron. 16. 14.
^d Mat. 16. 4.
^e 2 Reg. 16. 4
^f Ier. 13. 21.

^g Ezech. 23. 41.
^h Ezech. 16. 16, 25.
ⁱ Ezech. 16. 26, 28.
^j Osea 7. 11.

^k Ier. 2. 25.
^l Cap. 51. 12, 13.
^m Ps. 50. 21.
ⁿ Cap. 40. 3.

^o Iov 6. 10.
^p Ps. 68. 4.
^q Ps. 34. 18.
^r Ps. 147. 3.

^s Ps. 85. 5.
^t Num. 16. 2.
^u Ier. 6. 13.

Le place să se apropie de Dumnezeu. ³ *a* Cum postim, *zic ei*, și tu nu vezi? ^b Chinuina sufletul nostru, și tu nu îți seamă? Iată, *pentru că* în zilele posturilor voastre vă găsiți plăcerile voastre, și necăjiți pre toți servii voștri! ⁴ *c* Iată, postiți spre ceartă și sfadă. Și bateți cu pumnul nelegiurii: Nu postiți cum *se cade în acea zi*. Ca să se audă sus vocea voastră. ⁵ Oare ^d acesta este postul, pre care l-am ales? Să-și chinuască omul sufletul ^e o zi! Să-și plece capul ca papura. Și *supt dânsul* ^f să-și aștearnă sac și cenușă! Post vei numi acesta și zi bine primită Domnului? ⁶ Au nu *este* acesta postul, pre care l-am ales? Să deslegi lanțurile nelegiurii. ^g Să desfaci legăturile jugului. ^h Să lași liber pre cei apăsați. Și să sfărâmi orice jug? ⁷ Au nu *este*, ca ⁱ să împărți pâinea ta celui flămând. Și să duci în casa ta pre săracii cei fără adăpost? ^j Când vezi pre cel gol, să-l îmbraci. Și să nu te ascunzi ^k de însăși carnea ta? *De vei face aceasta*, ^l ⁸ Atuncia lumina ta va răsări ca zorile. Și sănătatea ta iute va crește: Fericirea ta va merge înaintea ta, și ^m mărirea Domnului va fi coada armiei tale. ⁹ Atuncia vei chema, și Domnul va răspunde. Vei striga, și el va zice: Iată-mă! De vei depărta din mijlocul tău jugul, Arătarea cu degetul și ⁿ vorbirea nelegiurii. ¹⁰ *De* vei întinde sufletul tău către cel flămând, și vei sătura sufletul întristat; Atuncia lumina ta va răsări în întunecere, și întunecerea tău *va fi* ca mează-ziuă: ¹¹ Și Domnul te va conduce pururea. Va sătura sufletul tău în secetă, și va întări oasele tale: și vei fi ca o grădină adăpată, și ca un izvor de apă, Apele cărnii nu lipsesc. ¹² Și *cei* dela tine vor rezidi ruinele cele vechi: Vei ridica temelile multor națiuni: și te vei numi: Întocmitorul stricăciunilor, Restatornicitorul căilor de locuire. ¹³ De vei trage piciorul tău din sabbat, Nefăcând plăcerea ta în sfânta mea zi: și *de* vei numi

desfătăciune sabbatul. Zi sfântă, cinstită a Domnului: și *de* o vei cinsti, neurmând căile tale. Nefăcând plăcerea ta. Nici bolborisind vorbe *deșerte*: ¹⁴ Atuncia te vei desfătă întru Domnul; și eu te voi face să te sui pe înălțimile pământului, și te voi face să guști moștenirea părintelui tău, Iacob: Căci gura Domnului a cuvântat.

Răutatea poporului nelegiuit.

59 Iată, mâna Domnului nu ^a s'a scurtat, ca să nu *vă* poată mântui; Nici urechea lui s'a îngreuiat, ca să nu poată auzi; ² Ci fărădelegile voastre au pus despărțiri între voi și între Dumnezeu vostru: și păcatele voastre au ascuns fața lui dela voi, ca să nu audă. ³ Căci ^b mâinile voastre sunt pângărite cu sânge, și degetele voastre cu nedreptate: Buzele voastre vorbesc minciuni: Limba voastră spune nedreptate. ⁴ Nimenea nu strigă după dreptate, nimenea nu se judecă într'adevăr; Se încred în desertațiune, și vorbesc minciuni. ^c Zămislese răutate și nase nefericire. ⁵ Clocesc ouă de basilisc, și țin pânză de păianjen: Cine mănâncă din ouăle lor, moare. și *de* se calcă *vreunul*, iese *din el* vipere. ⁶ ^d Teșăturile lor nu sunt *bune* de vestminte. Nici nu se vor acoperi din lucrurile lor: Lucrurile lor *sunt* lucrurile răutății. Și fapta silniciei *este* în mâinile lor. ⁷ ^e Picioarele lor alcargă spre rău, și se grăbesc să verse sânge nevinovat; Cugetările lor *sunt* cugetările răutății. Dărâpânarea și nimicirea *sunt* în căile lor. ⁸ Călea păcii ei n'o cunosc, și nu *este* dreptate în pașii lor. și ^f *sucese* cărările lor: Cel ce umblă într'ansele, nu va cunoaște pace. ⁹ De aceea mântuirea este departe de noi, și fericirea nu se ajunge: ^g Sperăm lumina, dar iată întunecere, Lucirea, dar umblăm în întunecime. ¹⁰ ^h Pipăim zidul, ca orbii. Da pipăim, ca *cei* ce n'au ochi: În ameză ne împiedicăm, ca în amurg. Ca morții în întunecime. ¹¹ Toți mormăim, ca urșii, și ⁱ ne vâi-

Capul 58. ^a Mal. 3. 14. ^b Lev. 16. 29. 31. ^c 1 Reg. 21. 9. 12. 13. ^d Zech. 7. 5. ^e Lev. 16. 29. ^f Dan. 9. 3. ^g Neem. 5. 10. 11. 12. ^h Ier. 34. 9. ⁱ Ezech. 18. 7. 17. ^j Iov 31. 19. ^k Fac. 29. 14. ^l Iov 11. 17.

^m Esod. 14. 19. ⁿ Ps. 12. 2.

Capul 59. ^a Num. 11. 23. ^b Cap. 1. 15.

^c Iov 15. 35. ^d Iov 8. 14. 15. ^e Prov. 1. 16. ^f Ps. 125. 5.

^g Ier. 8. 15. ^h Deut. 28. 29. ⁱ Cap. 38. 14.

tăm, ca turturelele; Fericirea așteptăm, dar nu *este*; Mântuirea, *dar* este departe de noi. 12 Căci fărădelegile noastre s'au înmulțit înaintea ta. Și păcatele noastre mărturisesc asupra noastră; Căci *sunt* cu noi fărădelegile noastre. Și noi cunoaștem nedreptățile noastre. 13 Păcătuirăm și mințirăm Domnului, și ne depărtarăm de la Dumnezeuul nostru, Cuvântarăm apăsare și neascultare; Zămislind și cugetând *din* inimă cuvinte de minciună. 14 Deci mântuirea s'a întors îndărăt, Și tericirea stă departe; Căci adevărul a poticnit în cale, Și dreptatea nu poate să intre. 15 Da, lipsește adevărul, Și cel *ce* se lapădă de rău, se ține de nebun. Și a văzut Domnul, Și nu i-a plăcut, că nu *eră* mântuire;

Făgăduința unui Mântuitor.

16 ^kȘi a văzut, că nu *este* om, ^lȘi s'a mirat, că nu *este* cine să se pună la mijloc; ^mDe aceea ajutatu-l-a brațul său. Și mântuirea lui, ea l-a sprijinit. 17 ⁿȘi s'a îmbrăcat cu mântuirea, ea cu o pavăză, Și *a pus* pe cap coiful fericirii; S'a îmbrăcat ea cu un straiu, cu vestimintele răsbunării, Și, ca într'o mantie, s'a înfășurat cu zelul. 18 ^oDupă faptele *lor*, așa va răsplăti; Urgie împotriviților săi, răsplată inamicilor săi: Face-vă răsplată țărilor depărtate. 19 ^pAtuncia teme-se-vor de numele Domnului *cei* dela apus, Și de mărirea lui *cei* dela răsăritul soarelui; Când inamicul va năvăli ^qca un fluviu, Spiritul Domnului îl va pune în fugă; 20 ^rȘi Răscum-părătorul va veni în Sion, Și către cei din Iacob, *ce* se vor întoarce dela fărădelegile *lor*, zice Domnul. 21 ^sCât pentru mine, acesta *este* legământul meu cu dânșii, zice Domnul: Spiritul meu cel de deasupra ta, Și cuvintele mele, pre care le-am pus în gura ta, Nu se vor depărtă *din* gura ta, Nici *din* gura seminției tale, Nici *din* gura seminției seminției tale, zice Domnul. De acum și până în veci.

Mărirea Sionului. Convertirea păgânilor.

60 Scoală-te, ^aluminează! căci lumina ta a venit. Și ^bmărirea Domnului a răsărit asupra ta. 2 Căci, iată! întunerecul acopere pământul, Și un nor des pre popoare; Dar asupra ta va răsări Domnul, Și mărirea lui se va arăta asupra ta. 3 Și ^cpopoarele vor veni la lumina ta. Și regii la strălucirea ta cea răsărindă. 4 ^dRidică împrejur ochii tăi, și vezi! Toți aceștia se adună, ^evin la tine; Fiii tăi vin de departe, Și ficele tale se poartă pe brațe. 5 Atuncia, *făcându-se aceasta*, vei vedea și te vei bucura. Și inima ta va bate, și se va lărgi; Pentru că ^fplinitatea mării se va înturna spre tine. Averile popoarelor vor veni la tine. 6 Mulțime de cămile te vor acoperi, Dromadirele Madianului și ale ^gEfeii. Toți cei dela ^hȘeba vor veni; ⁱAur și tămăie vor aduce, Și vor proclamă laudele Domnului. 7 Toate oile ^jKedaru-lui se vor adună la tine; Berbecii Nebaotului vor fi pentru trebuința ta; Aducându-se pe altarul meu, vor fi bineprimiți, Și ^keu voi mări casa măririi mele. 8 Cine *sunt* aceștia *ce* sboară ca norii, Și ca porumbii în porumbarele lor? 9 ^lDa, țări îndepărtate mă vor aștepta, Și mai întâiu corăbiile tarsice. ^mCa să aducă de departe pre fiii tăi. ⁿArgintul lor și aurul lor cu dânșii, ^oPentru numele Domnului, Dumnezeuul tău, Și pre Sfântul lui Israel; ^pcăci te mărește. 10 Și ^qfiii celor străini vor rezidi zidurile tale, Și ^rregii lor îți vor servi; Căci ^sin mânie te-am lovit; ^tDar în mila mea mă voi îndura de tine. 11 Și porțile tale ^uvor fi totdeauna deschise. Nu se vor închide ziua și noaptea, Ca să se ducă la tine averile popoarelor, Și *ca* pre prinși pre regii lor. 12 ^vCăci poporul și regatul, Ce nu vor voi să-ți servească, vor pieri; Da, popoarele *acele* de tot se vor stărpi. 13 ^xMărirea Libanului va veni la tine, Ciparosul, pinul și bradul împreună, Ca

^j Mat. 12. 34.
^k Ezech. 21. 30.
^l Marc. 6. 6.
^m Ps. 98. 1.

ⁿ Efes. 6. 14. 17.
^o Cap. 63. 6.
^p Ps. 113. 3.
^q Apoc. 12. 15.

^r Rom. 11. 26.
^s Ebr. 8. 10.
—
Capul 60.
^a Efes. 5. 14.

^b Mal. 4. 2.
^c Cap. 49. 6, 23.
^d Cap. 49. 18.
^e Cap. 49. 20,
21, 22.

^f Rom. 11. 25.
^g Fac. 25. 4.
^h Ps. 72. 10.
ⁱ Mat. 2. 11.

^j Fac. 25. 13.
^k Hag. 2. 7, 9.
^l Ps. 2. 10.
^m Gal. 4. 26.
ⁿ Ps. 68. 30.

^o Jer. 3. 17.
^p Cap. 55. 5.
^q Zech. 6. 15.
^r Cap. 49. 23.
^s Cap. 57. 17.

^t Cap. 54. 7, 8.
^u Apoc. 21. 25.
^v Zech. 14. 17, 19.
^x Cap. 35. 2.

să împodobească ^ylocul templului meu; Și voi mări locul picioarelor mele. 14 Și fiii celor ce te-au străntorat vor veni, închinându-se ție; Și toți cei ce te-au desprețuit ^zse vor aruncă la tălpile picioarelor tale; Și te vor numi: Cetatea Domnului, ^aSionul Sfântului lui Israel. 15 Și de unde ai fost părăsită și urată, Încât nimenea nu treceă prin tine, Te voi face mărire vecinică, Bucuria multor neamuri. 16 Și ^bvei suga laptele popoarelor. Da, vei suga țâțele regilor; Și vei cunoaște, că ^ceu, Domnul, *sunt* Mântuitorul tău, Și răscumpărătorul cel puternic al lui Iacob. 17 În loc de aramă voi aduce aur, În loc de fier voi aduce argint, Și în loc de lemn, aramă, Și în loc de pietri, fier; Și voi face pacea pre dirigătorii tăi, Și dreptatea pre judecătorii tăi. 18 Nu se va mai auzi silnicia în pământul tău, Dărăpănarea și nimicirea în hotarele tale; Ci vei numi ^dzidurile tale: Mântuire, Și porțile tale: Laudă.

Domnul, lumina vecinică a poporului său.

19 Nu ^eva mai fi în tine soarele lumina zilei, Nici luna prin lucirea ei nu te va lumina; Ci Domnul va fi ție lumina vecinică, Și ^fDumnezeul tău măreția ta. 20 ^gSoarele tău nu va mai apune, Nici nu se va trage luna ta *dela tine*; Căci Domnul va fi vecinica ta lumina, Și zilele plângerii tale vor fi sfârșite. 21 Și ^hpoporul tău *vor fi* toți drepti, ⁱVor moșteni pământul în veci, ^jOdrasla sădinei mele, ^kLucrul mânelor mele, ca să mă măresc. 22 Cel mic mie se va face, Și puținul popor, tare; Eu, Domnul, voi grabi aceasta în timpul său.

Evangelia despre venirea plină de har a lui Mesia.

61 ^aSpiritul Domnului, Dumnezeului, este asupra mea, Fiindeă Domnul ^bm'a uns, Ca să binevestesc celor sărmani: M'a trimis ca să ^cvindec pre cei sdrobiți la inimă; 2 Ca să proclam ^dlibertatea celor prinși, Și deschiderea inehisorii celor încătușați; ^eCa să proclam anul în-

durării Domnului, Și ^fziua răsbunării Dumnezeului nostru; 3 ^gCa să mângâi pre toți, cari plâng în Sion: Căci ^hli-se va dà podoaba în locul cenușei, Oleiul bucuriei în locul plângerii, Și vestmântul laudei în locul sufletului întristat: Ca să se numească: Arbori ai dreptății, ⁱSădire a Domnului; ^jca să se mărească. 4 Și vor ^krezidi ruinele cele vechi: Vor ridica pustiirile de mai înainte: Și vor reinnoi cetățile pustiite, Cele ruinate de multe neamuri. 5 Și ^lstrăinii vor stă, și vor pășună turmele voastre. Și fiii străinilor *vor fi* plugarii voștri și vierii voștri; 6 ^mIar voi vă veți numi: Preoți ai Domnului; Servii Dumnezeului vostru vă vor zice: ⁿVeți mânca bunurile, popoarelor, Și în mărirea lor vă veți fali. 7 ^oÎn locul rușinei voastre *veți aveà* îndoită *onoare*; Și în *locul* ocării se vor veseli în moștenirea lor: Deci în pământul lor vor moșteni îndoit; Vecinică bucurie vor aveà. 8 Căci ^peu, Domnul, iubesc dreptatea, Urăsc răpirea și nedreptatea; Deci le voi dà plata lor în credință, Și voi încheia cu dânșii un legământ vecinic. 9 Și seminția lor va fi cu nume între popoare, Și urmașii lor între națiuni; Toți, văzându-i, vor cunoaște, Că *sunt* seminția, *pre care* Domnul a binecuvântat-o. 10 Mă bucur în Domnul, Sufletul meu este vesel în Dumnezeu meu; Căci m'a îmbrăcat cu vestmântul mântuirii, M'a învălit cu mantia fericirii, Ca pre un mire, *ce-și* pune podoaba, și ca pre o mireasă, *ce se* împodobește cu sculele ei. 11 Căci precum pământul face să răsară vlăstarul său, Și precum grădina face să crească sămăntururile sale, Așa Domnul, Dumnezeu, va face fericirea și lauda Să răsară înaintea tuturilor popoarelor.

Strălucirea viitoare a Sionului.

62 Pentru Sion nu voi tăcea, Și pentru Ierusalim nu voi încetă; Până când fericirea lui va ieși ca lucirea, Și mântuirea lui ca făclia ce arde. 2 ^aȘi

^y 1 Cron. 28. 2.	^d Cap. 21. 1.	^h Apoc. 21. 27.	<i>Orup 61.</i>	^d Cap. 42. 7.	^g Cap. 57. 18.	^k Cap. 49. 8.	^o Cap. 40. 2.
^c Apoc. 3. 9.	^e Apoc. 21. 23.	ⁱ Ps. 37. 11, 22.	^a Iu.: 4. 18.	^e Lev. 25. 9.	^h Ps. 30. 11.	^l Efes. 2. 12.	^p Ps. 11. 7.
^a Ebr. 13. 22.	^f Zech. 2. 5.	^j Ioan 15. 2.	^b Ps. 45. 7.	^f 2 Thes. 1. 7.	^t Cap. 60. 21.	^m 1 Pet. 2. 5, 9.	<i>Orup 62.</i>
^b Cap. 49. 23.	^g Amos. 8. 9.	^k Kfes. 2. 10.	^c Ps. 147. 3.	^{8, 9.}	^l Ioan 15. 8.	ⁿ Cap. 60. 5, 11.	^a Cap. 60. 3.
^c Cap. 43. 3.						¹⁶	

vor vedea popoarele fericirea ta: Și toți regii mărirează ta: ^bȘi te vei numi cu nume nou. Pre care-l va numi gura Domnului. 3 Și vei fi ^ccunună măreață în mâna Domnului, Și diademă regească în palma Dumnezeului tău. 4 ^dNu te vei mai numi: ^epărăsită; Nici țara ta nu se va mai numi: ^fDeșertă; Ci te vei numi: Hefziba (*plăcerea mea este într'ânsa*); Și țara ta: Beula (*măritată*); Căci Domnul are plăcere în tine, și țara ta va fi măritată. 5 Căci *precum* tânărul se însoară cu o fecioară. Așa fiii tăi se vor însură cu tine; Și *precum* mirele se bucură de mireasă, ^gAșa Dumnezeul tău se va bucura de tine. 6 Pe zidurile tale, Ierusalime, ^ham așezat păzitori. *Cari* niciodată nu vor tăcea nici ziua, nici noaptea; 7 Câți chemați pre Domnul nu vă odihniți. Și nu-i dați liniște. Până când va întemeia Ierusalimul, și-l va face ⁱde laudă pe pământ. 8 Domnul a jurat pe dreapta sa, și pe brațul său cel puternic: Nu voi mai ^jdă grâul tău. Hrană inamicilor tăi: Nici fiii străinului nu vor *mai* bea vinul tău. Pentru care tu te-ai ostenit. 9 Ci cei ce l-au adunat, il vor mânca. Și vor lauda pre Domnul; Și enegători de vii il vor bea. ^kÎn curțile mele cele sfinte. 10 Treceți, treceți prin porți! Pregătiți drumul poporului! Înălțați, înălțați calea! Scoateți afară pietrele! Înălțați steag popoarelor! 11 Iată! Domnul a proclamat până la marginile pământului: Spuneți fiicei Sionului: Iată, mântuirea ta vine: Iată, plata lui *este* cu dânsul, și răsplătirea lui înaintea lui! 12 Și-i vor numi: Popor sfânt, Răscumpărații Domnului; Și tu te vei numi: Căutată, Cetate nepărăsită.

Domnul calcă dușmanii.

63 Cine *este* acesta, ce vine din Edom? În vestminte roșii, din Bozra? Acest om măreț în vestmântul său, Umblând în plinitatea puterii sale? „Eu cel ce vorbesc de fericire, *Cel ce* am putere, ca să

mântuiesc?“ 2 De ce ^asunt aceste pete roșii în vestmântul tău? De ce *sunt* hainele tale ale călcătorului în lin? 3 ^b„Călcat-am singur în lin, Și nimenea din popor nu *eră* cu mine; I-am strivit în mânia mea, Și i-am călcat în furia mea; Sângele lor a stropit vestmintele mele. Și am mânjit toată îmbrăcămintea mea. 4 Căci ^cziua răsbunării *eră* în inima mea. Și sosise anul celor răscumpărați ai mei. 5 ^dȘi uitându-mă împrejur, ^enu *eră* nici un ajutor: Și m'am mirat, că nu *eră* cine să *mă* sprijine; Deci *numai* ^fbrațul meu a lucrat mântuire pentru mine, Și *numai* urgia mea m'a sprijinit. 6 Am călcat poporul în mânia mea. ^gL-am îmbătat cu urgia mea. Și am vărsat la pământ sângele lor.“

Laudă pentru mântuirile de mai înainte.

7 Voiu aminti îndurările Domnului. Laudele Domnului. După toate bunătățile câte ne-a făcut Domnul. Și bunătatea *sa* cea mare către casa lui Israel. Pre care a făcut-o pentru ei după îndurarea sa. Și după multa sa milă. 8 Căci a zis: Da, poporul meu *sunt* aceștia. *Sunt* fi, nu-*mă* vor fi necredincioși; Și el a fost mântuitorul lor. 9 ^hÎn toată strămtorarea lor fost-a și el în strămtorare. ⁱȘi ingerul feței lui i-a mântuit, ^jÎntru iubirea sa și mila sa i-a răscumpărat. ^kI-a ridicat și i-a purtat în toate zilele din vechime. 10 Dar ei ^lfură neascultători, ^mși supărară stântul său Spirit: ⁿDeci schimbatu-s'a în inamic pentru ei. Și a luptat *singur* asupra lor. 11 Atuncia și-a adus aminte de poporul său și de zilele din vechime, ale lui Moisi: Cum i-a ^oseos din mare. Cu păstorul turmei sale; ^pCum a pus pre sfântul său Spirit în mijlocul lor; 12 Conducându-i la dreapta lui Moisi ^qcu mărețul său braț; ^rDespicând apele înaintea lor, Pentru ca să-și facă nume vecinic: 13 ^sConducându-i prin adâncuri, Ca un cal pe drum neted; *așu* nu se poticniră. 14 Ca pre o vită, *ce* se coboară în vale,

^b Cap. 65. 15.
^c Zech. 9. 7. 8.
^d Osea 1. 5.
^e Cap. 49. 14.

^f Cap. 54. 1.
^g Cap. 65. 19.
^h Ezec. 3. 17.
ⁱ Cap. 61. 11.

^j Deut. 28. 31.
etc.
^k Dent. 12. 12.

Capit. 63.
^a Apoc. 19. 13.
^b Plân. 1. 15.
^c Cap. 34. 8.

^d Cap. 41. 28.
^e Ioan. 16. 32.
^f Ps. 98. 1.
^g Apoc. 16. 6.

^h Judc. 10. 16.
ⁱ Esod. 14. 19.
^j Fapt. 12. 11.
^k Dent. 7. 7, 8.

^l Esod. 19. 4.
^m Ps. 78. 56.
ⁿ Fapt. 7. 51.
^o Esod. 23. 21.

^p Ier. 2. 6.
^q Dan. 4. 8.
^r Esod. 15. 6.
^s Ios. 3. 16.
^t Ps. 106. 9.

Așa spiritul Domnului l-a odihnit: Așa ai condus tu pre poporul tău. ^tCa să-ți faci nume mărit.

Rugăciune pentru mântuire.

15 ^uCaută din cer. Și vezi ^vdin locul tău cel sfânt și mărit! Unde *este* zelul tău și puterea ta. ^xMila ta și îndurarea ta? Opritu-s'au pentru mine? 16 ^yDa, tu *ești* părintele nostru: Chiar de ^znu ne știe Abraam, Și Israel nu ne cunoaște: Tu, Doamne, *ești* părintele nostru, răscumpărătorul nostru, Din vecinătate *este* numele tău. 17 De ce, Doamne, ^alăsatu-ne-ai să rătăcim dela căile tale. Și să se ^binvărtoșeze inima noastră, încât să nu ne temem de tine? Întoarnă-te pentru servii tăi. Semințiile moștenirii tale. 18 Poporul tău cel sfânt puțin a fost în moștenirea sa, Inamicii noștri au călcat în picioare templul tău; 19 Ajuns-am *ca accia*, asupra cărora niciodată n'ai domnit. Nici nu s'a chemat după numele tău.

Urmarea rugăciunii pentru mântuire.

64 Ah! de ^aai despică cerurile, și te ai pogori. ^bMunții s'ar topi înaintea ta. 2 Ca de un foc, ce mistue vrea-seurile, *Ca de un foc, ce face să cloco-tească* apa: Ca să faci numele tău cunoscut la împotrivorii tăi, *Ca să se spăimânte* popoarele înaintea ta! 3 Când ^cfaceai lucrurile înfricoșate, *ce nu le așteptam*. Te-ai coborît, și munții s'au topit înaintea ta. 4 Căci din veci ^dnu s'a pomenit, Nici cu urechea nu s'a auzit. Nici ochiul n'a văzut *alt* Dumnezeu afară de tine, *Care să fi făcut unele ca acestea* la cei ce sper într'însul. 5 Întâmpinat-ai pre cei ce erau în bucurie. ^eÎncercând cele drepte, ^f*Care-și aduceau* aminte de tine în căile tale: Iată, mâniatu-te-ai, pentrucă ^gîndelung păcătuirăm în contra lor; Și totuși vom fi mântuiți. 6 Făcutu-ne-am cu toții necurați: Și toate ^hdreptățile noastre ca cârpa celei ce are la fire: Deaceea ⁱve-

stejitu-ne-am cu toții ca frunza. Și fără-delegile noastre, ca vântul, ne-au răpit. 7 Și ^jnimenea nu cheamă numele tău. Nici se scoală, ca să ție de tine. Căci ți-ai ascuns fața ta dela noi. Și ne-ai făcut să pierim prin fărădelegile noastre. 8 ^kȘi acum, Doamne, tu *ești* părintele nostru, Noi *suntem* lutul. ^lși tu olarul nostru: Toți suntem ^mlucrul mânelor tale. 9 Nu te ⁿmâniă tare, Doamne. Nici nu ține minte în veci fărădelegea *noastră*. Iată! uită-te, noi poporul tău *suntem* toți. 10 Sfintele tale cetăți în pustiu prefăcutu-s'au, Sionul este un pustiu, Ierusalimul o pustietate, 11 Sfânta și frumoasa noastră casă. În care părinții noștri te lăudau. S'a ars cu foc. Și toate cele plăcute ale noastre s'au pustiit: 12 După *toate* acestea, opri-te-vei, Doamne? *Tăceă-vei încă*, și ne vei strâmtora atâta?

Răspunsul Domnului la acea rugăciune. Primirea națiunilor și o rămășiță din Israel.

65 Ajuns-am ^acăutat de *cei ce* nu întrebau *de mine*; Aflatu-m'au *cei ce* ^bnu mă căutau: Zis-am: Iată-mă, iată-mă. Unui popor, *ce nu se numiă după numele meu*. 2 ^cÎntins-am mânele mele toată ziua Unui popor neascultător. Care umblă în o cale, *ce nu e bună*. După cugeterile lor: 3 Un popor ^dce mă întărită totdeauna chiar în fața mea: ^eCare jertfește în dumbravi. Și tămăiază pe acoperișe: 4 ^fCare șade în morminte. Și noptează în peșteri. ^gMâncând carne de porc. Și *în vasele sale are* zeamă de animale urțioase; 5 ^hCare zice: Re-trage-te, nu mă atinge: Că sunt mai sfânt decât tine. Fum *sunt* acestia în nările mele, Foc ce arde toată ziua. 6 Iată! ⁱseris *este* înaintea mea. ^jNu voiui tăceă, ^kei voiui răsplăti. Da, le voiui răsplăti în sânul lor. 7 Fărădelegile voastre, zice Domnul, și ^lfărădelegile părinților voștri ale tuturor: ^mCăți au tămăiat pe munți, Și ⁿm'au desonorat pe coline:

t 2 Sam. 7. 23. z Iov 14. 21.
u Deut. 26. 15. a Ps. 119. 10.
v Ps. 33. 14. b Rom. 9. 18.

Capul 64.
a Ps. 144. 5.
b Iudc. 5. 5.
c Hab. 3. 3, 6.
d Ps. 31. 19.

e Fapt. 10. 35.
f Cap. 26. 8.
g Mal. 3. 6.
h Filip. 3. 9.
i Ps. 90. 5, 6.

j Osea 7. 7.
k Cap. 63. 16.
l Rom. 9. 20, 21.
m Efes 2. 10.
n Ps. 74. 1, 2.

Capul 65.
a Efes. 2. 12, 13.
b Cap. 63. 19.
c Rom. 10. 21.
d Deut. 32. 21.

e Cap. 1. 29.
f Deut. 18. 11.
g Cap. 66. 17.
h Mat. 9. 11.
i Deut. 32. 34.

j Ps. 50. 9.
k Ezec. 11. 21.
l Esod. 20. 5.
m Ezec. 18. 6.
n Ezec. 20. 27, 28.

Pentru aceea voi răsplăti în sânurile lor fapta lor cea dintâiu. 8 Așa zice Domnul: Precum *când* se află must în strugure, Zice-se: Nu-l strică, căci *este* binecuvântare în el: Așa voi face pentru servii mei, ca să nu-i pierd pre toți. 9 Voi scoate o seminție din Iacob, și un moștenitor al munților mei din Iuda; și *p*aleșii mei vor moșteni pre ei, și servii mei vor locui acolo. 10 Și *q*Saronul va fi stâna turmelor, și *r*valea Achorului loc de odihnă pentru oi. Pentru poporul meu, care mă caută.

Pedeapsa poporului decăzut.

11 Dar pre voi, cei ce părăsiți pre Domnul, Cari uitați *s*sfântul meu munte, Cari pregătiți *t*masă lui Gad (*Norocul*), și cari faceți libațiune lui Meni (*Destinul*), 12 Vă voi hotărî sabiei, și toți vă veți plecă spre junghere; *u*Pentru că chemam și nu răspundeți; Cuvântam și nu auziați; Ci făceați rău în ochii mei, și alegeați *lucruri*, de care nu am plăcere. 13 Deci, așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată! servii mei vor mânca; Dar voi veți fi flămânzi; Iată! servii mei vor bea; Dar voi veți înseta; Iată! servii mei se vor bucura; Dar voi vă veți rușina; 14 Iată! servii mei vor cânta în veselia inimii; Dar voi veți strigă în durerea inimii, și *v*veți urla de sdrobirea sufletului. 15 Și veți lăsa numele vostru la *x*aleșii mei *y*drept blestem; Căci Domnul, Dumnezeu, te va omori. 16 Și *z*cu alt nume va numi pre servii săi; *a*Că cine se binecuvintează pre sine pe pământ, să se binecuvinteze în Dumnezeu credincioșiei; și *b*cine se jură pre pământ, să se jure pe Dumnezeu credincioșiei: Că strămtorările cele de mai nainte s'au uitat, și s'au ascuns dela ochii mei.

Cer nou, pământ nou.

17 Căci iată! creez *c*ceruri noauă și un pământ nou, Așa că nu se vor aminti cele de mai nainte, Nici nu vor veni în minte. 18 Ci vă veți bucura și vă veți veseli în

veci *De cele* ce creez; Căci iată! eu fac Ierusalimul *spre* bucurie, și pre poporul lui *spre* desfătare. 19 Și *d*mă voi bucura de Ierusalim; și mă voi veseli de poporul meu, și *e*nu se va mai auzi în el vocea de plângere, Nici vocea de jale. 20 Nu va mai fi acolo prunc cu zile puține, Nici bătrân care să nu împlinească zilele lui; Căci, *ca* un copil, va muri *cel de* o sută de ani, *f*și *cel ce moare* de o sută de ani va fi blestemat *ca* un păcătos. 21 *g*Vor zidi case, și vor locui *în ele*; Vor sădi vii, și vor mânca fructul lor. 22 Nu vor sădi ei, și altul să mănânce; Căci *h*zilele poporului meu vor fi *ca* zilele arborelui, și aleșii mei vor gustă mult timp lucrul mânelor lor. 23 Nu vor munci în deșert, Nici nu vor naște spre moarte grabnică; Căci *sunt* seminția celor binecuvântați ai Domnului, și urmașii lor cu ei. 24 Și până a nu *mă* chema ei, eu voi răspunde, și încă ei vorbind, *îi* voi auzi. 25 Lupul și mielul vor paște împreună; și leul va mânca paie, *ca* boul; și pânea șarpei *va fi* țărâna: În tot Sfântul meu munte nu vor dăuna, nici strică, Zice Domnul.

Pedeapsa fățarnicilor.

66 Așa zice Domnul: *a*Cerul *este* tronul meu, și pământul așternutul picioarelor mele; Ce casă veți zidi pentru mine? și ce loc *veți găsi* pentru odihna mea? 2 Căci mâna mea a făcut toate acestea. *Ca* toate acestea să fie, zice Domnul; *b*și la acesta mă uit; *c*La cel sărman și *la cel* sdrobit cu sufletul, Care *d*tremură de cuvântul meu. 3 *e*Cel ce injunghie un bou, *este ca* cel ce ucide un om; Cel ce jertfește un miel, *ca* cel ce *f*taie gâtul cânelui; Cel ce aduce dar de pâne, *ca și cel ce aduce* sânge de porc; Cel ce arde tămâie, *ca* cel ce binecuvintează pre un idol. *Pre-cum* și-au ales ei căile lor, și sufletul lor se bucură de uriciunile lor, 4 Așa și eu voi alege nefericirea lor, și voi a-

o Ioel 2. 14.

p Mat. 24. 22.

q Cap. 33. 9.

r Ios. 7. 24, 26.

s Cap. 56. 7.

t Ezech. 23. 41.

u 2 Cron. 36. 15,

16.

v Mat. 8. 12.

x Vers. 9. 22

y Ier. 29. 22.

z Fapt. 11. 26.

a Ps. 72. 17.

b Deut. 6. 13.

c 2 Pet. 3. 13.

d Cap. 62. 5.

e Apoc. 7. 17.

f Eccl. 8. 12.

g Amos 9. 14.

h Ps. 92. 12.

Capul 66.

a Fapt. 7. 48, 49.

b Cap. 57. 15.

c Ps. 34. 16.

d Ezra 9. 4.

e Cap. 1. 11.

f Deut. 23. 18

duce asupra lor *toate* acele, de care se tem: ^gPentru că chemam și nimenea nu răspundea, Cuvântam și nu auziau; Ci alegeau *lucruri*, de care n'aveam plăcere. 5 Ascultați cuvântul Domnului. ^hVoi cei ce tremurați de cuvântul său: Frații voștri, cari vă urese, *Și* vă lapădă pentru numele meu, au zis: ⁱMărească-se Domnul: Dar ^jel se va arăta spre bucuria voastră, și aceia se vor rușina. 6 Voce de vuet din cetate! Voce din templu! Vocea Domnului, care răsplătește inamicilor săi! 7 Mai nainte de a suferi dureri de facere, a făcut, Până a nu-i veni durerile, s'a ușurat de copil! 8 Cine a auzit asemenea lucruri? Cine a văzut asemenea lucruri? Poate o țară aveă dureri de facere într'o zi? *Sau* o națiune a se naște deodată? Căci *fieca* Sionului, îndată ce avu durerea de facere, a și născut pre fiii săi. 9 Au doară deschide-voiu mitra, și nu voiu face. să se nască? zice Domnul, Au doară face-voiu să se nască, și *în naștere* voiu include *mitra*? zice Dumnezeuul tău. 10 Bucurați-vă cu Ierusalimul, Și veseliți-vă cu dânsul. toți cei ce-l iubiți. Bucurați-vă cu bucurie cu dânsul, Toți cei ce au plâns pentru dânsul: 11 Ca să sugeți și să vă săturați din țatele mângăierilor lui, Ca să sugeți și să vă desfătați din plinitatea măririi lui. 12 Căci așa zice Domnul: Iată! ^kface-voiu să curgă în el pacea, ca pe un râu, Și avuția popoarelor, ca un pârâu ce se revarsă; Atuncia veți ^lsuge. Veți fi ^mpurtați pe brațe, Și veți fi desmerdați pe genunchi. 13 Ca un *copil*, pre care-l mângăie mamă-sa, Așa eu vă voiu mângăia; Da, vă veți mângăia în Ierusalim. 14 Și veți vedeà *accasta*. și inima voastră se va bucură, Și ⁿoasele voastre vor înflori, ca iarba; Și mâna Domnului se va cunoaște la servii săi. Dar mânia *lui*

la inamicii lui. 15 ^oCăci iată! Domnul vine cu foc, Și cu carele lui, ca un vârtej. Ca să verse urgia sa cu văpaie, Și mustrarea sa cu flacăra de foc: 16 Căci cu focul și cu ^psabia lui Va judecă Domnul toată carnea: Și mulți vor fi cei uciși de Domnul. 17 ^qCei ce se sfințesc și se curăță în dumbrăvi, *Umblând* unul după altul. Cari mănâncă carne de porc și uriciuni și șoareci. Vor pieri împreună. zice Domnul; 18 Căci eu *voiu pedepsî* faptele lor și cugetele lor. *Dar* va veni *timpul*, când voiu adună toate popoarele și limbile: Și vor veni și vor vedeà mărirea mea; 19 ^rȘi voiu pune semn între dânșii; Și pre cei scăpați dintr'înșii voiu trimite la popoare: *La* Tarsiș, Pul și Lud, cari întind areul, *La* Tubal, Iavan și *la* insulele depărtate, cari nu auziră faima mea, Nici nu văzură mărirea mea; ^sȘi vor dà în știre mărirea mea între popoare. 20 Și vor aduce pre frații voștri din toate popoarele, ^t*Ca* un dar, la Domnul, Pe cai, în care și pe țârgi, Pe catări și pre dromadiri, La sfântul meu munte. Ierusalimul, zice Domnul, Precum fiii lui Israel aduc daruri În vase curate în casa Domnului. 21 Și dintr'aceștia voiu luà, *Ca să fie* ^upreoți și Leviți, zice Domnul. 22 Căci. precum ^vcerurile cele nouă și pământul cel nou, Pre care le voiu face. Se vor statornici înaintea mea, zice Domnul. Așa va stà statornic seminția voastră și nunele vostru. 23 Și ^xse va întâmplă. dela o lună nouă până la cealaltă, Și dela un sabbat până la celalalt. Că ^yva veni toată carnea, ca să se închine înaintea mea. Zice Domnul. Și vor ieși. și vor vedeà cadavrele oamenilor, Cari au nelegiuit asupra mea; Căci vermele lor nu va muri, Nici focul lor nu se va stinge; Și vor fi ură la toată carnea.

^g Prov. 1. 24.
^h Vers. 3.
ⁱ Cap. 5. 19.

^j 2 Thes. 1. 10.
^k Cap. 48. 18.
^l Cap. 60. 16.

^m Cap. 49. 22.
ⁿ Ezeec. 37. 1, etc.
^o 2 Thes. 1. 8.

^p Cap. 27. 1.
^q Cap. 65. 3, 4.

^r Luc. 2. 34.
^s Mal. 1. 11.

^t Rom. 15. 16.
^u 1 Pet. 2. 9.

^v Apoc. 21. 1.
^w Zeeb. 14. 16.

^y Ps. 65. 2.
—

CARTEA LUI IEREMIA.

Chemarea lui Ieremia și misiunea sa de profet; și două viziuni simbolice.

1 Cuvintele lui Ieremia, fiul lui Hilkia, **1** unul dintru preoții, cari erau^a în Anatot în pământul lui Beniamin: **2** Către care a fost cuvântul Domnului în zilele lui Iozia, fiu lui Amon, regele lui Iuda, ^b în anul al treisprezecelea al domniei acestuia. **3** Asemenea a fost și în zilele lui Iehoiakim, fiul lui Iozia, regele lui Iuda, ^c până la sfârșitul anului al unsprezecelea al lui Zedekia, fiul lui Iozia, regele lui Iuda: *adecă*, ^d până la strămutarea Ierusalimului ^e în luna a cincina.

4 Atuncia cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: **5** Mai nainte de a te ^f formă în mitra *mumei*, ^g eu te-am cunoscut; Mai nainte de a ieși tu din matrice, eu ^h te-am sfințit. *Și* te-am hotărît profet popoarelor. **6** Atuncia am răspuns: ⁱ O Doamne, Dumnezeule! Iată, eu nu știu să vorbesc, că tânăr sunt. **7** Și Domnul a zis către mine: Nu zice: tânăr sunt: Că tu vei merge către toți *acei la* cari te voi trimite, *Și le* vei vorbi ^j toate câte îți voi porunci. **8** ^k Nu te teme de dânșii, că ^l eu cu tine *sunt*, Ca să te scap, zice Domnul. **9** Atuncia^m întins-a Domnul mâna sa, și atinse gura mea; și Domnul a zis către mine: Iată, ⁿ pus-am cuvintele mele în gura ta. **10** ^o Vezi, eu astăzi pusu-te-am preste popoare și preste regate, ca să ^p smulgi și să strici, ca să nimicești și să surpi, ca să zidești și să sădești. **11** Cuvântul Domnului fost-a iarăși către mine, zicând: Ce vezi, Ieremia? Și am răspuns: „Văd un toiag de migdal (*veghețor*).“ **12** Și a zis Domnul către mine: Bine ai văzut, căci eu veghez, ca să implinesc cuvântul meu. **13** Și fost-a cuvântul Domnului către mine a doana oară, zicând: Ce vezi? Și am răspuns: „Văd

un ^q cazan fierbând, și fața lui *întoarsă* către mează-noapte.“ **14** Și Domnul a zis către mine: Dela ^r mează-noapte se va vărsa răul Preste toți locuitorii țării. **15** Căci iată, eu voi ^s chema toate neamurile regatelor dela mează-noapte. Zice Domnul: și vor veni. Și va ^t pune fiecare tronul său La intrarea porților Ierusalimului, Și împrejurul tuturilor zidurilor, Și al tuturilor cetăților lui Iuda. **16** Și voi proclama judecățile mele asupra *locuitorilor* lor pentru toată răutatea lor; ^u Fiindcă mă lasară și tămăiară zeilor străini. Și se închinară înaintea faptelor mânelor lor. **17** Tu deci ^v încinge coapsele tale și scoală-te, Și spune-le toate câte îți poruncesc; ^w Nu te teme de dânșii. Ca să nu te stărâm înaintea lor. **18** Căci iată, eu te-am făcut astăzi ^x cetate întărită și stâlp der fier. Și zid de aramă preste țara întreagă. Preste regii lui Iuda și preste mai marii lui. Preste preoții lui și preste poporul țării. **19** Și se vor luptă asupra ta; Dar nu te vor învinge: Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul, Ca să te scap.

Nerecunoștința și pedepsirea lui Israel.

2 Și cuvântul Domnului fost-a către mine, zicând: **2** Du-te și strigă în urechile Ierusalimului, zicând: Așa zice Domnul: Adusu-mi-am aminte de tine. *De credincioșia ta* ^a în tânărețea ta. *De iubirea din timpul* logodirii tale. ^b Când ai venit după mine în pustiu. Într'un pământ nesămănat. ^c Israel *eră* atuncia sfânt Domnului. ^d Pârğa veniturilor sale: **3** ^e Toți câți voiau să-l înghită, au fost pedepsiți; Răul a venit preste dânșii. Zice Domnul! **4** Ascultă cuvântul Domnului, casă a lui Iacob! Și *voi*, toate neamurile casei lui Israel! **5** Așa zice Domnul: ^f Ce nedreptate aflare în mine părinții voștri. De se depărtară dela mine, ^g Și umblară după deșertăciune, și se fă-

IEREMIA.	c Cap. 39. 2.	g Esod. 33. 12.	k Ezec. 2. 6.	p 2 Cor 10. 4. 5.	u Deut. 28. 20	d Iac. 1. 18.
—	d Cap. 52. 12. 15.	h Luc. 1. 15. 41.	l Fapt. 26. 17.	q Ezec. 11. 3. 7.	v 1 Pet. 1. 13.	e Cap. 12. 14.
Capul 1.	e 2 Reg. 25. 8	i Esod. 4. 10.	m Isa. 6. 7.	r Cap. 4. 6.	x Esod. 3. 12.	f Isa. 5. 1.
α Ios. 21. 18.	f Isa. 49. 1, 5.	j Mat. 28. 20.	n Isa. 51. 16.	s Cap. 5. 15.	y Isa. 50. 7.	g 2 Reg. 17. 15.
β Cap. 25. 3.			o 1 Reg. 19. 17.	t Cap. 39. 3.	—	
					Capul 2.	
					a Osea 2. 15.	
					b Deut. 2. 7.	
					c Esod 19. 5. 6.	

eură deșerti? 6 Și nu ziseră: Unde *este* Domnul? Care ne-a ^hscos din pământul Egiptului, Care ne-a condus prin ⁱpuștiin, Prin pământul deșerturilor și al prăpăștiilor. Prin pământul secetei și al umbrei morții. Prin pământul prin care nu trecuse nici un om. Și unde nimenea nu locuise. 7 Și v'am adus într'un ^jpământ roditor. Ca să mâncați fructele lui și bunurile lui: Dar după ce ați intrat, ați ^knecurățit pământul meu, Și ați prefăcut moștenirea mea în uriciune; 8 Preoții nu *mai* ziseră: Unde *este* Domnul? Și cei ce se țin de ^llege nu mă cunosc; Păstorii se răsculară asupra mea. ^mȘi profetii profetiră pentru Baal. Și umblară după *lucruri* ⁿfără de folos. 9 Pentru aceasta ^omă voi certă cu voi, zice Domnul. Și ^pcu fiii fiilor voștri mă voi certă. 10 Căci treceți în insulele Chittim și vedeți: Și trimiteți la Kedar, și luați seamă bine; Și vedeți, dacă se întâmplă ceva asemenea? 11 ^qSchimbat-a vreun popor pre zeii *săi*, de și aceștia ^rnu sunt zei? ^sDar poporul meu a schimbat mărirea sa cu ^tun lucru fără de folos. 12 ^uSpăimântați-vă, cerurilor, de aceasta. Și înfricoșați-vă! Cntremurați-vă foarte, zice Domnul. 13 Căci poporul meu făcū donă rele: Mă lăsă pre mine, ^vizvorul apelor vii. Și-și săpă șieși puțuri, puțuri crepate, Care nu pot țineă apă. 14 Oare *este* Israel ^xsclav, sau fiu de sclav? Dece a ajuns pradă? 15 ^yPuii de leu mugit-au asupra-i, ridicatu-și-au vocea. Și făcut-au pământul său un deșert; Cetățile sale arsu-s'au, și au rămas fără locuitori. 16 Chiar și fiii Nofului și ai ^zTahapanesului își vor paște creștetul capului. 17 ^aAn nu ți-ai făcut singur aceasta, Părăsind pre Domnul, Dumnezeuul tău. Pre când ^bel te conduceă pe cale? 18 Și acum ce ai a face ^cîn calea Egiptului. Ca să bei *din* apa ^dNilului? Sau ce ai a face în calea Asiriei. Ca să bei *din* apa Eufratului?

19 ^eRăutatea ta are să te pedepsească. Și abaterile tale au să te mustre; Cunoaște dar și vezi. Cât de răn și amar *este*, Că ai lăsat pre Domnul, Dumnezeuul tău, Și că nu *este* frică de mine în tine. Zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor. 20 Căci de demult ai sfărâmat jugul tău. Ai rupt legăturile tale; Și ^fai zis: Nu voi *mai* ascultă. Căci ^gpe toată colina înaltă. Și supt tot arborele verde. Te-ai culcat, ^hca o curvă. 21 Dar eu te ⁱsădisem viță aleasă, *Din* sad eu totul curat; Deci cum te-ai prefăcut înaintea mea într'o ⁱcoardă de viță sălbatică? 22 Căci și ^kcu nitru de te vei spală. Și săpun mult îți vei lua, ^lPăcatul tău tot va rămâneă scris înaintea mea, Zice Domnul, Dumnezeu. 23 ^mCum poți zice: Nu m'am necurățit, N'am urmat Baalilor? Vezi calea ta ⁿîn valea *fiului lui Hinnom*. Cunoaște ce ai făcut; 24 ^oDromadir ușor *ești*, ce bate toate drumurile. Asină sălbatică deprinsă în pustiu, Ce în aprinderea sa înghite vântul: Pofta sa cine o poate îndestulă? Toți eăți o caută nu trebuie să se ostenească; În luna ei o vor află. 25 Ferește piciorul tău, să nu umble desculț. Și gâtul tău dela sete: Dar ^ptu ai zis: „Înzădar, nu! Căci iubit-am ^qzeii străini. Și în urma lor voi merge.“ 26 Precum furul se rușinează, când se prinde. Așă se va rușină casa lui Israel. Ei, regii lor, mai marii lor. Preoții lor și profetii lor; 27 Cari zic lemmului: „Tu *ești* părintele meu“: Și pietrii: „Tu m'ai născut“: Căci au întors spre mine dosul și nu fața: Dar în timpul ^rnenorocirii lor zic: Scoală-te și mântuie-ne! 28 Dar ^sunde sunt zeii tăi, pre cari ți-ai făcut? Ei să se scoale, de ^tpot să te mântuească în timpul nenorocirii tale: Căci ^ueăte sunt cetățile tale, *atâția* sunt zeii tăi, o Iuda. 29 ^vPentru ce vă certați cu mine? Voi toți v'ați răsculat asupră-mi, zice Domnul. 30 Înzădar am

^h Isa. 63. 9, 11, ⁱ Deut. 8. 15, ^j Num. 13. 27, ^k Lev. 18. 25, 27, 28, ^l Mal. 2. 6, 7.

^m Cap. 23. 13 ⁿ Hab. 2. 18, ^o Ezech. 20. 35, 56, ^p Esod. 20. 5, ^q Mic. 4. 5.

^r Ps. 115. 4, ^s Ps. 106. 20, ^t Vers. 8, ^u Isa. 1. 2, ^v Ps. 36. 9, ^x Esod. 4. 22.

^y Isa. 1. 7, ^z Cap. 43. 7, 8, 9, ^a Cap. 4. 18, ^b Deut. 32. 10, ^c Isa. 30. 1, 2.

^d Ios. 13. 3, ^e Isa. 3. 9, ^f Esod. 19. 8, ^g Deut. 12. 2, ^h Esod. 31. 15, 16.

ⁱ Luc. 20. 9, ^j Deut. 32. 32, ^k Iov 9. 30, ^l Deut. 32. 34, ^m Prov. 32. 12.

ⁿ Cap. 7. 31, ^o Iov 39. 5-8, ^p Cap. 18. 12, ^q Deut. 32. 16, ^r Cap. 3. 13.

^s Judec. 10. 10, ^t Deut. 32. 37, ^u Isa. 45. 20, ^v Cap. 11. 13, ^w Vers. 23. 36.

^xlovit pre fii voștri; N'au primit îndreptare; Sabia voastră a ^ysfășiat pre profetii voștri, Ca un leu pierzător. 31 O voi neamuri de astăzi! Socotiți cuvântul Domnului, care zice: „Oare ^zfost-am un pustiu lui Israel? Un pământ al întunecului? De ce zice poporul meu: ^aSuntem domni *preste noi*, ^bNu vom mai veni la tine?“ 32 Au poate fecioara să uite podobeale sale, sau mireasa găteala sa? Totuși poporul meu ^cm'a uitat de zile nemmărate. 33 Cât îți îmbunătățești calea ta, căutând iubire! Cu adevărat chiar pre cele mai rele le-ai învățat căile tale.

34 Și în poalele tale aflatu-s'a ^dsângele sufletelor sărmanilor nevinovați, Pre cari nu i-ai prins spărgând zidul; 35 ^eȘi totuși tu zici: „Sunt nevinovată, Cu drept cuvânt mânia lui se va întoarce dela mine.“ Iată, ^feu mă voi judeca cu tine, ^gFiindcă zici: N'am păcătuit. 36 ^hDe ce alergi atât de mult, schimbându-ți drumurile? Rușină-te-vei de Egipt. Cum te-ai rușinat de Asiria: 37 Da, tu vei ieși de aicea Cu mânele tale pe capul tău; Fiindcă Domnul a lăpădat pre cei în care te încrezi, Și nu vei prospera cu dânșii.

Invitare spre pocăință.

3 Zice-se: Dacă cineva lasă pre femeia sa, Și ea se duce dela dânsul, și se face *femeia* altui bărbat, ^aMai poate acela să se întoarcă la dânsa? Au ^bpământul acela nu ar fi cu totul necurat? Iată, ^cdesfrănat-ai cu mulți iubiți: ^dȘi tu *mai gândești* a te reinturna la mine, zice Domnul. 2 Ridică ochii tăi ^espre locurile înalte, Și caută, unde nu te-ai necinstit; ^fAținitu-le-ai calea. Ca Arabul în pustiu: ^gȘi ai pângărit țara Cu desfrânările tale și cu relele tale. 3 De aceea ^hopritu-s'au ploile, Și *nici măcar* ploaie târzie nu s'a dat; ⁱFrunte de curvă ai avut, Nici rușine n'ai voit să ai. 4 Au nu *este așa*: și acum să mai strigi către

mine: „Părintele meu, tu *ești* ^jconducătorul ^ktânăreței mele! 5 ^l„Au țineă-va *mânia sa* pentru totdeauna? Până în veci o va păzi?“ Iată, *așa* ai vorbit, și *tot* ai făcut rele, cât ai putut. 6 Domnul iarăși a zis către mine în zilele regelui Iozia: Văzut-ai ce a făcut *fiica lui* Israel ^mcea neascultătoare? ⁿDusu-s'a pe toată colina înaltă, și supt tot arborile verde, și a desfrănat acolo. 7 ^oȘi după ce a făcut toate acestea, zisu-*i*-am: Întoarce-te către mine; dar nu s'a întors. Și văzut-a *aceasta* ^psoră-*sa* cea necredincioasă, *fiica* lui Iuda. 8 Și am văzut, că, ^qdeși am ^rlăsat pre *fiica lui* Israel cea neascultătoare, pentru adulterul său, și i-am dat cartea de despărțenie, Iuda, ^ssoră-*sa* cea necredincioasă, nu s'a temut; ei s'a dus și s'a desfrănat. 9 Și prin desfrânarea nesocotită a ei a ^tpângărit țara, și a făcut adulter cu ^upietritele și cu lemnele. 10 Și pe lângă toate acestea, Iuda, soră-*sa* cea necredincioasă, nu s'a întors către mine ^vdin toată inima sa, ei cu minciuni, zice Domnul.

Făgăduința harului dumnezeesc.

11 Și Domnul a zis către mine: *Fiica lui* Israel ^xcea neascultătoare s'a îndreptat înaintea mea mai mult decât Iuda cea necredincioasă. 12 Mergi și proclamă cuvintele acestea spre ^ymează-noapte și zi: Întoarce-te, Israele neascultător, zice Domnul, Și nu voi face ca să cadă mânia mea preste voi; Căci sunt ^zmiilos, zice Domnul; Și nu voi mai țineă *mânia* pentru totdeauna. 13 ^aNumai cunoaște-ți păcatul tău, Că ai păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului tău, Și ai ^balergat încoace și ^cîncolo la străini, ^dSupt tot arborile verde; Și n'ați ascultat de vocea mea, zice Domnul. 14 Întoarceți-vă, fii neascultători, zice Domnul; ^eCăci eu am dreptul soțului asupra voastră; Și vă voi lua ^fcâte unul din cetate și câte doi din neam, Și

^x Isa. 1. 5.
^y 1 Theș. 2. 15.
^z Vers. 5.
^a Ps 12. 4.
^b Deut. 32. 15.
^c Ps. 106. 21.

^d Ps. 106. 38.
^e Vers. 23. 29.
^f Vers. 9.
^g Prov. 28. 13.
^h Osea 5. 13.

Capul 3.
^a Deut. 24. 4.
^b Cap. 2. 7.
^c Cap. 2. 20.
^d Zech. 1. 3.
^e Deut. 12. 2

^f Pac. 33. 14.
^g Cap. 2. 7.
^h Lev. 26. 19.
ⁱ Cap. 5. 3.
^j Prov. 2. 17.
^k Osea 2. 15.

^l Ps. 77. 7, etc.
^m Vers. 11. 14.
ⁿ Cap. 2. 20.
^o 2 Reg. 17. 13.
^p Ezech. 16. 46.
^q Ezech. 23. 9.

^r 2 Reg. 17. 6.
^s Ezech. 23. 11, etc.
^t Cap. 2. 7.
^u Cap. 2. 27.

^v 2 Cron. 34. 33.
^w Ezech. 16. 51.
^y 2 Reg. 17. 6.
^z Ps. 86. 15.
^a Lev. 26. 40, etc.

^b Ezech. 16. 15, 24, 25.
^c Cap. 2. 25.
^d Deut. 12. 2.
^e Cap 31. 32.
^f Rom. 11. 5.

vă voi duce la Sion; 15 Și vă voi duce ^gpăștori după inima mea, Cari vă vor ^hpaște eu știință și cu minte. 16 Și când vă veți înmulți, și veți erește în țară, În zilele acelea, zice Domnul, Nu vor mai zice: Chivotul legii Domnului; ⁱNici *le* va veni în gând, Nici își vor aduce aminte de el: nici *il* vor cerceta: Nici nu se va mai face. 17 În timpurile acelea vor numi Ierusalimul: Tronul Domnului, Și toate popoarele se vor aduna către dânsul, ^jLa numele Domnului, la Ierusalim; Și nu vor mai ^kurmă învățării inimii lor celei rele. 18 În zilele acele ^leasa lui Iuda va umbla cu easa lui Israel, Și vor veni împreună din pământul dela ^mmează-noapte În ⁿpământul, pre care eu l-am dat de moștenire părinților voștri. 19 Dar eu ziseseam: Cum să te pun între fiii *mei*. Și să-ți dau ^opământul plăcut, Moștenirea, podoaba între podoabele popoarelor! Dar gândit-am: Tu mă vei numi ^ppărinte, Și nu te vei *mai* întoarce dela mine. 20 Cu adevărat, *precum* o femeie este necredincioasă iubitului său, Așa ^qv'ăți făcut necredincioși și voi mie, Casă a lui Israel, zice Domnul. 21 O voce s'a auzit din ^rlocurile înalte, Plângerea și rugăciunea fiilor lui Israel; Pentru că suiceră calea lor, Uitaseră pre Domnul, Dumnezeu lor. 22 ^sÎntoarceți-vă, fii abătuți, Și ^tvoi vindecă abaterile voastre. „Iată, noi venim la tine, Pentru că tu *ești* Domnul, Dumnezeu nostru. 23 ^uCu adevărat, în deșert *se așteaptă mântuire* dela înălțimi, Și dela mulțimea munților: Numai la Domnul, Dumnezeu nostru *este* mântuirea lui Israel. 24 Da, *idolii*, rușinea noastră, au mâncat din tânărețea noastră câștigul părinților noștri. Oile lor și boii lor, Pre fiii lor și pre fetele lor. 25 În rușinea noastră zăcem, Și necinstea noastră ne acopere; Căci am păcătuit împotriva Domnului, Dumnezeului nostru, Noi și părinții noștri din tânărețea noastră, până în

ziua de astăzi, Și n'am ascultat de vocea Domnului, Dumnezeului nostru.“

Predică de pocăință repetată.

4 Israele, de te vei ^aîntoarce, Zice Domnul, *de* te vei întoarce către mine; Și de vei depărta de dinaintea mea uriciunile tale, Și nu vei mai rătăci; 2 ^bȘi *de* te vei jură: Viu *este* Domnul! ^cÎn adevăr, în drept și în dreptate; Atuncia ^dpopoarele se vor binecuvânta într'insul, Și ^ese vor lăuda într'insul. 3 Căci așa zice Domnul Către bărbații lui Iuda și ai Ierusalimului: ^fArați pământul vostru cel înțelenit, Și ^gnu sămânați în spini! 4 Voi bărbați ai lui Iuda și locuitori ai Ierusalimului. ^hCircumcideți-vă Domnului, Și depărtați prepuțul inimei voastre; Ca nu cumva să izbucnească mânia mea, ca un foc, Și să ardă, și nimenea să nu poată să o stingă, De răutatea faptelor voastre.

Profeție despre pustiirea țării evrești.

5 Spuneți *aceasta* în Iuda, Și o proclamați în Ierusalim, și cuvântați, Suflați în trâmbiță în *toată* țara: Strigați cu voce tare și ziceți: ⁱ„Strângeți-vă și să intrăm în cetățile cele întărite!“ 6 Înălțați steagul spre Sion; Fugiți, nu stați: Că aduce răul dela ^jmează-noapte, Și nenorocire mare. 7 ^kLeul s'a ridicat din tufarul său, Și ^lpierzătorul popoarelor a plecat; A ieșit din locul său ca să ^mprefacă pământul tău în pustiiu; Și cetățile tale se vor nimici din lipsa de locuitori. 8 Deaceea ⁿîncepeți-vă cu saci, plângeți și urlați; Pentru că mânia cea înfocată a Domnului nu s'a întors dela noi. 9 Și în ziua aceea, zice Domnul, Inima regelui și inima mai marilor se va pierde, Și preoții se vor spăimânta și profetii se vor îngrozi. 10 Atuncia am zis: O Doamne, Dumnezeule! Da, ^oai amăgit pre poporul acesta și Ierusalimul, ^pZicând: Veți avea pace; Deoarece sabia a ajuns până la suflet. 11 În timpul acela se va zice poporului acestuia și Ierusalimului: ^q„Un vânt arzător *sufală* depe locu-

^g Efls. 4. 11.

^h Papt. 20. 28.

ⁱ 1-a. 65. 17.

^j Isa. 60. 9.

^k Cap. 11. 8.

^l Isa. 11. 13.

^m Cap. 31. 8.

ⁿ Amos 9. 15.

^o Dan. 8. 9.

^p Isa. 63. 16.

^q Isa. 48. 8.

^r Isa. 15. 2.

^s Osea 14. 1.

^t Osea 6. 1.

^u Ps. 121. 1, 2.

Capul 4.

^a Icel 2. 12.

^b Deut. 10. 20.

^c 1-a. 48. 1.

^d Gal. 3. 8.

^e Isa. 45. 25.

^f Osea 10. 12.

^g Mat. 13. 7. 22.

^h Col. 2. 11.

ⁱ Cap. 8. 14.

^j Cap. 1. 13. 14.

15.

^k Dan. 7. 4.

^l Cap. 25. 9.

^m Isa. 1. 7.

ⁿ Isa. 22. 12.

^o 2 Thes. 2. 11.

^q Cap. 5. 12.

^mleul din pădure îi va lovi. ⁿLupul deșertului îi va pustii. ^oLeopardul va pândi cetățile lor: Tot cel ce va ieși din ele va fi sfâșiat: Pentru că s'au înmulțit păcatele lor. Și s'au mărit abaterile lor. 7 Cum? să te iert pentru aceasta? Fiii tăi m'au lăsat. Și ^pjură pe *cei* ^qce nu sunt zei: ^rDupă ce i-am îndestulat, apoi au săvârșit adulter. Și se adunară în casa curvei. 8 ^sSunt *ea* niște cai sătui și cotoioși. ^tNechează fiecare după femeia aproapei lui său. 9 ^uSă nu pedepsesc pentru aceasta? zice Domnul; ^vȘi sufletul meu să nu se răsbune asupra unui așa popor? 10 ^xSuți-vă pe zidurile lui, și *le* sfărâmați; ^yDar să nu *le* nimiciți cu totul. Smulgeți curpenii lui: Că nu sunt ai Domnului. 11 Căci ^zcasa lui Israel și casa lui Iuda. S'au purtat către mine cu necredință, zice Domnul. 12 ^aSe lăpădară de Domnul, și au zis: ^b„El nu *este*, și nici nu va veni asupra-ne *vreun* rău. ^cNici vom vedea nici sabie, nici foamete: 13 Și profetii se vor preface în vânt. Și cuvântul *Domnului* nu *este* într'înșii.” Așa li-se va întâmpla lor înșiși. 14 Deaceia așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor: Fiindcă voi cuvântați aceste cuvinte; ^dIată, eu voi face vorbele mele *să fie ca* focul în gura ta. Și pre poporul acesta *să fie ca* lemnele, și-i va mistui. 15 O, casă a lui Israel, zice Domnul: ^eIată, aduc asupra-vă un ^fpopor de departe: Popor puternic, un popor vechiu. Un popor, a cărui limbă nu o cunoști. Nici înțelegi ce vorbește: 16 Tolba lui *este* ca un mormânt deschis, Toți *sunt* viteji. 17 Vor mânca ^gsecerișul tău și pâinea ta. *Pre cari* fiii tăi și fetele tale trebuiau să *le* mănânce; Vor mânca oile tale și turmele tale; Vor mânca viile tale și smochinii tăi; Și vor nimici prin sabie cetățile tale cele întărite, În care te încrezi. 18 Dar cu toate acestea, zice Domnul, în zilele acelea, ^hNu vă voi nimici cu totul.

19 Și va fi, când veți zice: ⁱPentru ce ne-ai făcut Doamne, Dumnezeul nostru, toate acestea? Atuncia le vei răspunde: Precum ^jm'ati lăsat. Și ati servit pre zeii străini în pământul vostru: Așa ^kveți servi pre străini într'un pământ, *care nu este* al vostru. 20 Spuneți aceste casei lui Iacob, Și dati în știre acestea în Iuda, zicând: 21 ^lO, popor nebuu și fără de minte, ascultă acum acestea: *Voi*, cari aveți ochi, și nu vedeți: Cari aveți urechi, și nu auziți: 22 ^mAu nu vă temeți de mine? zice Domnul. Și nu tremurați înaintea mea? Cel ce am pus nisipul ⁿhotar mării, După o poruncă nesfârșită, preste care nu poate trece; Se muncese valurile ei, dar nu-l pot birui: Ele mugesc, dar nu-l pot trece. 23 Dar acest popor are o inimă dârjă și îndărătnică: S'au răsculat și s'au dus: 24 Și nu zic în inima lor: Să ne temem de Domnul, Dumnezeuul nostru. ^oCare dă ploaie ^pimpurie și *ploaie* târzie, la timpul său: Și ^qpăzește pentru noi săptămânile hotărâte ale culesului. 25 ^rNedreptățile voastre le-au îndepărtat, Și păcatele voastre au oprit *aceste* bunătăți dela voi. 26 Căci află-se în poporul meu nelegiuți, *Ce* ^sse pun la pândă, cum se pleacă păsărarii; Așează rețeaua, prind pre oameni. 27 Precum cușca este plină de paseri, Așa și casele lor *sunt* pline de înșelăciune: Prin ea s'au mărit și s'au înavuțit; 28 S'au ^tîngrășat, s'au făcut tari. Și trec cu vederea faptele celor răi; Nu fac ^ujudecată, Judecata orfanului, ^vca să prospereze; Nici dreptatea săracilor nu o fac. 29 ^xSă nu pedepsesc pentru acestea? zice Domnul; Și sufletul meu să nu se răsbune asupra unui așa popor? 30 *Lucruri* înspăimântătoare și cumplite se întâmplă în țară: 31 Profetii profetesc minciuni, Și preoții domnesc cu ajutorul lor: Și poporului meu îi place aceasta: Și ce veți *mai* face *până* în sfârșit?

^m Cap. 4. 7.	^r Deut. 32. 15.	^x Cap. 39. 8.	^e Cap. 14. 13.	^h Cap. 4. 27.	^m Apoc. 15. 4.	^r Cap. 3. 3.	^u Isa. 1. 23.
ⁿ Ps. 104. 20.	^s Ezech. 22. 11.	^y Cap. 4. 27.	^d Cap. 1. 9.	ⁱ Deut. 29. 24.	ⁿ Iov 26. 10.	^s Prov. 1. 11, 17.	^v Iov 12. 6.
^o Osea 13. 7.	^t Cap. 13. 17.	^z Cap. 3. 20.	^e Deut. 28. 49.	^j Cap. 2. 13.	^o Fapt. 14. 17.	18.	^x Mal. 3. 5.
^p Ios. 23. 7.	^u Vers. 29.	^a 2 Cron. 36. 16.	^f Isa. 39. 3.	^k Deut. 28. 48.	^p Deut. 11. 14.	^t Deut. 32. 15.	—
^q Gal. 4. 8.	^v Cap. 44. 22.	^b Isa. 28. 15.	^g Lev. 26. 16.	^l Rom. 11. 8.	^q Fac. 8. 22.		

Asupra poporului ce pare a fi sigur și asupra amăgitorilor săi vin dușmani înversunați.

6 Fii ai lui Beniamin, fugiți Din mijlocul Ierusalimului, Și trâmbițați în Tekoa, Și ridicați un semn de foc în ^a Beth-Haccherem: ^b Căci răul se apropie dela mează-noapte, Și o ruină mare. **2** Pre cea frumoasă și gingasă, Pre fata Sionului o voi dărâma. **3** Păștorii și turmele lor vin la dânsa; ^c Așează corturi în jurul ei; Fiecare paște pe partea lui. **4^d** Pregătiți resbelul asupra ei: Sculați-vă și să ne suim ^e către mează-zi; Păcat pentru noi, că ziua se pleacă, Că se întind umbrele de seară. **5** Dar sculați-vă, și ne vom sui noaptea, Și vom ruina palaturile sale. **6** Căci așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor: Taiati arbori, Și faceți un val asupra Ierusalimului; Aceasta este cetatea de pedeapsă, Intr'insa nu este decât apăsare. **7^f** Precum fântâna izvorește apa sa, Așa izvorește ea răutatea ei; ^g Silnicia și răpirea se aud într'insa? Înaintea mea neîncetat se înfățișează suferinți și plângeri. **8** Înțelepțește-te, Ierusalime! Ca nu cumva ^h să se tragă sufletul meu dela tine; Ca nu cumva să te prefac într'un deșert, într'un pământ nelocuit. **9** Așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor! Vor culege, ca pre o vie, rămășițele lui Israel; Mai întindeți mâna, cași culegătorul eu panerul său! **10** Către cine voi vorbi? Sau pre cine voi deșteptă, să mă asculte? Iată, ⁱ urechea lor nu este circumcisă, Și nu pot să audă; Iată, ^j cuvântul Domnului le este de batjocură. Nu au plăcere de dânsul. **11** Deaceea eu sunt plin de mânia Domnului; ^k Sunt sătul de a o mai purtă: O voi vărsa ^l asupra pruncilor pe cale, Și asupra adunării tânărilor; Căci prinde-se-vor și bărbatul și femeia, Și bătrânul și cel sătul de zile. **12** Și ^m casele lor vor trece în stăpânirea altora, Cu țarinele și femeile lor împreună; Căci voi întinde mâna mea Asupra locuitorilor pământului acestuia, zice

Domnul. **13** Căci dela cel mai mic al lor până la cel mai mare al lor, Fiecare s'a datat ⁿ interesului său personal; Și dela profet până la preot, Fiecare lucrează înșelăciune. **14** Și ^o vindecă cu ușurință rănile poporului meu, ^p Zicând: Pace, pace! Și pace nu este. **15** Oare ^q rușinatu-s'au când au făcut uriciune! Nu, nici decum nu s'au rușinat, Nici nu cunosc ce este rușinea: Deaceea vor cădea unul preste altul; Când îi voi pedepsi, vor cădea, zice Domnul. **16** Așa zice Domnul: Stați în drumuri, și căutați, Și întrebați de ^r cărările cele vechi, Care este calea cea bună; și umblați pe dânsa; Și așa veți afla ^s odihnă pentru sufletele voastre. Dar ei au zis: „Nu voim să umblăm pe ea.“ **17** Pus'am încă și ^t custozi preste voi, Cări să zică: „Ascultați sunetul trâmbiței;“ Dar ei au zis: „Nu voim să auzim.“ **18** Deaceea ascultați, popoarelor! și tu, comunitate, cunoaște, Ce se petrece între aceștia. **19** ^u Ascultă, pământule! Iată, eu voi aduce asupra poporului acestuia nenorocire, ^v Fructul cugetărilor lor; Pentru că n'au ascultat de cuvintele mele, Nici de legea mea; ei au lăpădat-o. **20^x** La ce-mi folosește tămăia adusă ^y din Seba? Și trestia mirositoare din pământ depărtat? ^z Arderile de tot ale voastre nu-mi sunt bineprimite, Și jertfile voastre nu-mi plac. **21** Deaceea așa zice Domnul: Iată, eu voi pune pietrii de potienire poporului acestuia. De cari și părinții și fiii lui se vor potieni; Vecinul și amicul lui vor pieri. **22** Așa zice Domnul: Iată, vine un popor din pământul de către ^a mează-noapte, Și o națiune mare se ridică dela marginea pământului. **23** Arc și lance are în mâni; Sunt cruzi și fără de milă; Vocea lor ^b mugește ca marea, Și vine călare pe cai, Înșirați, ca bărbații de resbel Asupra-ți, fiică a Sionului. **24** Noi auzit-am faima lor; Slăbit-au mânele noastre; Agonia ne-a cuprins, Și chinuri, ca ale unei femei în facere.

Capul 6

a Ne-em. 3. 14.

b Cap. 1. 14.

c 2 Reg. 25. 1.4.

d Ioel 3. 9.

e Cap. 15. 8.

f Isa. 57. 20.

g Ps. 55. 9, 10, 11.

h Ezec. 23. 18.

i Fapt. 7. 51.

j Cap. 20. 8.

k Cap. 20. 9.

l Cap. 9. 21.

m Deut. 28. 30.

n Isa. 56. 11.

o Cap. 8. 11.

p Cap. 4. 10.

q Cap. 3. 8.

r Luc. 16. 29.

s Mat. 11. 29.

t Isa. 21. 11.

u Isa. 1. 2.

v Prov. 1. 31.

x Muc. 6. 6. etc.

y Isa. 60. 6.

z Cap. 7. 21.

a Cap. 1. 15.

b Isa. 5. 30.

25 Nu ieșiți la câmp, nici nu umblați pe cale; Căci sabia inamicului și groaza de el este pretutindenea. 26 Fată a poporului meu, încinge-te cu sac, Și culcă-te în cenușă, Fă-ți jale. *ca pentru fiul unuia-născut, Și plângeri amare; Că puștiitorul a venit fără de știre asupra noastră.* 27 *Ca un topitor de aur te-am pus în mijlocul poporului meu, Ca să cunoști și să cercetezi urmările lor.* 28 *Toți sunt neascultători, vorbitori de rău, Aramă și fier: cu toții sunt stricați.* 29 Foile s'au ars; Plumbul s'a mistuit de foc: Topitorul topește înzădar, Căci răii nu s'au despărțit. 30 Argint lăpădat se vor numi, Pentru că Domnul i-a lăpădat.

Slujba dumnezească esterioră, fără pocăință, e în fața lui Dumnezeu uriciune.

7 Cuvântul, care a fost dela Domnul către Ieremia, ^azicând: 2 Stai în poarta casei Domnului, și proclamă acolo cuvântul acesta, și zi: Auziți cuvântul Domnului, toți *oamenii* lui Iuda, Câți intrați prin porțile acestea, ca să vă înclinați Domnului. 3 Așa zice Domnul, Dumnezeu al oștirilor și al lui Israel: ^bÎndreptați căile voastre și faptele voastre, Și vă voi lăsa să locuiți în locul acesta. 4 ^cNu vă încredeți în cuvinte mincinoase, zicând: „Templul Domnului, Templul Domnului, Templul Domnului e acesta!“ 5 Căci de veți îndrepta căile voastre și faptele voastre; De veți ^dface judecată între om și aproapele său; 6 De nu veți asupri pre străin, pre orfan și pre văduvă, Și nu veți vărsa sânge nevinovat în locul acesta. ^eNici nu veți urma pre zeii străini spre dauna voastră; 7 ^fA-tuncia vă voi lăsa să locuiți în locul acesta, În ^gpământul pre care l-am dat părinților voștri, în veci și nesfârșit. 8 Iată, ^hvoi vă încredeți în ⁱcuvinte mincinoase, ce nu folosese nimic. 9 *Cum!* ^jI furati, ucideți și tămăiați lui Baal, Și ^kurmați altor zei, pre cari nu-i cunoașteți, 10 ^lȘi apoi veniți și stați înaintea mea în casa aceasta, ^mCare se numește după numele

meu, Și ziceți: „Suntem scăpați!“ și iarăși faceți toate aceste uriciuni! 11 ⁿ Casa aceasta, care se numește după numele meu, Au doară făcutu-s'a în ochii voștri ^opeșteră de tâlhari? Iată, eu însumi am văzut *acestea*, zice Domnul. 12 Dar duceți-vă acum la ^plocul meu, care *eră* în Șilo, ^qUnde am pus numele meu la început, Și vedeți ^rce i-am făcut, Pentru răutatea poporului meu Israel! 13 Și acum, fiindcă ați făcut toate acestea fapte, zice Domnul, Și v'am vorbit, ^sSculându-mă de dimineța, și vorbind, Dar n'ați auzit, Și ^tv'am strigat, dar n'ați răspuns: 14 Pentru aceasta voi face casei, care se numește după numele meu, În care vă încredeți, Și locului, pre care l-am dat vouă și părinților voștri, Precum am făcut ^uȘiloului: 15 Vă voi arunca dela fața mea, ^vPrecum am aruncat pre toți frații voștri. ^xPre toată seminția lui Efraim. 16 Deaceea ^ynu te rugă pentru poporul acesta, Nici nu ridică cerere sau rugăciune pentru dânsul, Nici nu mijloci către mine; ^zCă nu te voi asculta. 17 Nu vezi ce fac ei în cetățile lui Iuda, Și în ulițele Ierusalimului? 18 ^aFiii culeg lemne, și părinții aprind focul, Și femeile frământă aluatul, Ca să facă turte reginei cerului. Și să ^bverse libațiuni zecilor străini, Ca să mă întărite. 19 ^cOare nu pre ei înșiși spre rușinea fetelor lor? 20 Deaceea, așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, mânia mea și furia mea se va vărsa asupra locului acestuia, Asupra omului și asupra animalului; Asupra arborilor câmpului, Și asupra fructelor pământului: Și va arde și nu se va stinge. 21 Așa zice Domnul, Dumnezeu al oștirilor și al lui Israel: ^dAdăugați arderile de tot ale voastre *la jertfele voastre*, Și mâncați *din carnea lor*. 22 ^eCăci n'am vorbit cu părinții voștri, nici nu le-am dat porunci, În ziua, în care i-am seos din pământul Egiptului, Pentru arderi de tot și jertfe: 23 Ci cuvântul acesta le-am poruncit, zicând: ^fAscultați de

Capit. 7, d Cap. 22. 3, h Vers. 4, l Ezech. 23. 39
 a Cap. 2. 2, e Dent. 6. 14. 15, i Cap. 5. 11, m Cap. 32. 34.
 b Cap. 18. 11, f Dent. 4. 40, j 1 Reg. 18. 21, n Isa. 56. 7.
 c Mic. 3. 11, g Cap. 3. 18, k Esod. 20. 3, o Mat. 21. 13.

p Ios. 18. 1, t Prov. 1. 24, y Esod. 32. 10, c Dent. 32. 16, 21
 q Dent. 12. 11, u 1Sam. 4. 10. 11, z Cap. 15. 1, d Isa. 1. 11.
 r 1Sam. 4. 10. 11, v 2 Reg. 17. 23, a Cap. 44. 17. 19, e 1 Sam. 15. 22.
 s 2 Cron. 36. 15, x Ps. 78. 67. 68, b Cap. 19. 13, f Esod. 15. 26.

vocea mea, Și ^geu vă voi fi Dumnezeu, Și voi îmi veți fi popor: Și umblați pe toate căile, câte vi-le pun înainte. Ca să vă fie bine. 24^h Dar n'au ascultat, nici nu și-au plecat urechea: Ci ⁱau umblat după sfaturile și învârtosirea inimii lor celei rele; ^jS'au dat înapoi, și n'au mers înainte. 25 Din ziua în care au ieșit părinții voștri din pământul Egiptului. Până în ziua de astăzi. Am ^ktrimis la voi pre toți servii mei, pe profeți, ^lSculându-mă în fiecare dimineață, și trimițându-i: 26^m Totuși nu m'au ascultat, nici nu și-au plecat urechea: Și ⁿs'au încăpățânat. ^oAu făcut mai rău decât părinții lor. 27 Și chiar ^pde le vei vorbi toate aceste cuvinte, Nu te vor ascultă; Și de vei strigă la dânșii, Nu-ți vor răspunde. 28 Deaceea zi-le lor: Acesta *este* un popor, care nu ascultă de vocea Domnului, Dumnezeul său, ^qNici nu primește învățături; ^rAdevărul a pierit și s'a stins din gura lor. 29 ^sTunde-ți părul tău, *Ierusalime!* și-l lapădă, Și scoate boeet pe locurile înalte! Că Domnul a lăpădat și a părăsit neamul *acesta* al mâniei sale. 30 Căci fiii lui Iuda au făcut rele înainte-mi, zice Domnul; ^tAu pus uriciunile lor în casa, Care se numește după numele meu. Ca să o necurățească: 31 Și au zidit ^uînălțimile Tofetului, Care *este* în valea fiului lui Hinnom, Ca să ^vardă pre fiii lor și pre fetele lor în foc: ^xCeeace n'am poruncit, și în cuget nu mi-a intrat. 32 Deaceea, iată, ^yvin zilele, zice Domnul. În care nu se va numi Tofet, Nici Valea Fiului lui Hinnom. Ci Valea Tăierii; ^zCăci vor immormântă în Tofet, ne mai fiind *aiurea* loc. 33 Și ^acadavrele acestui popor se vor face hrană Paserilor cerului și fiarelor pământului: Și nu *va* fi cine să le sperie. 34 Și voi face să ^binceeteze din cetățile lui Iuda, Și din ulițele Ierusalimului, Vocea bucuriei și vocea veseliei, Vocea mirelui și vocea

miresei: Căci pământul *acesta* în pustiu se va preface.

Ocara cea mai mare, pustiirea cea mai mare și surghiunul cel mai mare cad asupra poporului din pricina apostasiei.

8 În timpul acela, zice Domnul, vor scoate oasele regilor lui Iuda, și oasele mai marilor lui. Oasele preoților, și oasele profetilor, Și oasele locuitorilor Ierusalimului, din mormintele lor; 2 Și le vor întinde în fața soarelui și a lunii, Și în fața tuturilor oștirilor cerești, pre care le-au iubit, Pre care le-au servit, și pre care le-au urmat, Pre care le-au căutat, și ^acărora s'au închinat. Nu se vor *mai* adună, ^bnici nu se vor immormântă; Ci se vor face ^cgunoiiu pe fața pământului. 3 Și ^dmoartea va fi mai dorită decât vieța De toată rămășița celor ce vor fi rămași din ael neam rău. Ce va fi rămasă în toate locurile, unde-i voi fi alungat. Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 4 Și iarăși zi către ei: Așa zice Domnul: *De cade cinevă*, au nu se scoală? *De rătăcește cinevă*, au nu se întoarce? 5 De ce *deci* poporul acesta al Ierusalimului a ^erătăcit, Cu rătăcire desfărșită? ^fEi țin tare la înșelăciune, Și ^gnu voiesc să se întoarcă. 6^h I-am ascultat, și *i-am* auzit; Nu vorbese drept; Nu *este* nimenea, *cărui*a să-i pară rău de răutatea sa, *Sau* să zică: Ce am făcut? Fiecare se întoarce la alergătura sa. Cu calul *ce* se aruncă în luptă. 7 Chiar și ⁱcocostăreul de supt cer cunoaște timpul său; ^jTurturica, rândunica și cocorul păzese timpul venirii lor: Dar ^kpoporul meu nu cunoaște dreptul Domnului. 8 Cum ziceți: Suntem înțelepți, ^lȘi legea Domnului *este* cu noi? Cu adevărat, în zădar ea s'a făcut: Pana scriitorilor *o-au* prefăcut în minciună. 9^m Înțelepții sunt rușinați, Se spăimântă și sunt prinși; Iată, ei lăpădară cuvântul Domnului; Ce înțelepciune *deci este* într'înșii? 10 Deaceea ⁿvoiu da femeile

^g Esod. 19. 5.
^h Ps. 81. 11.
ⁱ Deut. 29. 19.
^j Cap. 2. 27.
^k 2 Cron. 36. 15.

^l Vers. 13.
^m Cap. 11. 8.
ⁿ Ne-em. 9. 17.
^o Cap. 16. 12.
^p Ezech. 2. 7.

^q Cap. 5. 3.
^r Cap. 9. 3.
^s Iov 1. 20.
^t Dan. 9. 27.
^u 2 Reg. 23. 10.

^v Ps. 106. 38.
^w Deut. 17. 3.
^x Cap. 19. 6.
^y 2 Reg. 23. 10.
^z Deut. 28. 26.

^b Isa. 24. 7. 8.
—
Capul 8.
^a 2 Reg. 23. 5.

^d Cap. 22. 19.
^c 2 Reg. 9. 36.
^d Iov 3. 21, 22.
^e Cap. 7. 24.
^f Cap. 9. 6.

^g Cap. 5. 3.
^h 2 Pet. 3. 9.
ⁱ Isa. 1. 3.
^j Căut. 2. 12.

^k Cap. 5. 4. 5.
^l Rom. 2. 17.
^m Cap. 6. 15.
ⁿ Deut. 28. 30.

lor altora. Și țarinele lor *altor* stăpâni: Pentru că fiecare, dela cel mai mic până la cel mai mare, ^oVăd numai de interesul lor propriu; Dela profet până la preot. Fiecare lucrează înșelăciune. 11 Și ^pvindecă cu nșurintă rănila fiicei poporului meu. Zicând: *«Pace! pace! Și pacea nu este.»* 12 Oare ^vrușinatu-s'au, când au făcut uriciuni? Nu, nici decum nu s'au rușinat. Nici nu cunosc ce *este* rușinea: Deaceea vor cădeă unul preste altul: Când îi voi pedepsi, vor cădeă, *Zice* Domnul. 13 Cu totul îi voi mistui, *zice* Domnul: Nu *se vor afla* struguri ^sîn vie. Nici smochine pe ^tsmochini; Și frunza va veșteji; Și *binurile, pre care* le-am dat, se vor duce dela dânsii. 14 De ce ședem? ^uAdunați-vă să întrăm în cetățile întărite. Și să tăcem acolo: Căci Domnul, Dumnezeu nostru ne-a adus la tăcere, Și ne-a adăpat ^vcu fiere: Că Domnului am păcătuit. 15 ^xAșteptat-am pace, dar nici un bine nu *ne-a venit*: Timp de vindecare, și iată! spaimă. 16 Forăitul cailor lui s'a auzit dela ^yDan: Tot pământul s'a mișcat De sunetul nechezăturii *cailor* lui ^zcelor puternici: Căci veni ră și mistuiră țara și tot ce eră într'insa. Cetatea și locitorii ei. 17 Și, iată, *mai* trimit asupra-vă șerpi, basilisci, Pentru care ^anu *este* nici un descântec. Și ei vă vor mușcă, *zice* Domnul. 18 Unde să află vre-o mângăiere în întristarea mea! Inima mea *estē* bolnavă în mine. Iată, vocea de strigare a fiicei poporului meu din ^bpământ îndepărtat! 19 „Au nu *este* Domnul în Sion? Regele lui au nu *este* într'insul? De ce m'a ^cîntăritat prin chipurile lor cioplite? Prin deșertăciuni străine? 20 Treenu-s'a secerișul, sfârșitu-s'a vara, Și noi *încă* nu suntem mântuiți.“ 21 ^dEu sunt rănit pentru rana fiicei poporului meu, ^eSunt în jale, spaima m'a cuprins! 22 Oare nu *este* ^fbalsam în Galaad? Oare nu *este* acolo vreun medic? De ce oare fiica poporului meu nu se vindecă?

Pângere pentru depravarea și demoralizarea poporului carele cu inima înpetrită desprețuește unica cale a mântuirii.

9 Ah, ^ade s'ar preface capul meu în apă. Și ochii mei într'un izvor de lacrimi. Ca să plâng ziua și noaptea Preucișii fiicei poporului meu! 2 O, de aș aveă o colibă de călător în pustiu! Mi-aș lăsa poporul meu, și m'aș duce dela el: Căci ^btoți *sunt* adulteri. O, adunătură de făcători de rele! 3 ^cÎntind limba lor, areul lor de minciună. Și în pământul *lor* nu biruese prin adevăr; Ci trec din răutate în răutate, Și ^dde mine nu știu, *zice* Domnul. 4 ^ePăziți-vă tot insul de aproapele său. Și nu vă încredeți în nici un frate; Căci până și fratele *pre frate* înșeală. Și tot amicul se poartă *ca* ^fun vorbitor de rău. 5 Da, tot insul înșeală pe aproapele său. Și nu vorbese adevărul; Au deprins limba lor ca să vorbească minciună, Și se ostenește într'a face rele. 6 Locașul tău *este* în mijlocul înșelăciunii. Și prin înșelăciune nu voiese să mă cunoască, *zice* Domnul. 7 Deaceea, așa *zice* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, ^gîi voiu topi, și-i voiu cerea; ^hCăci ce *alta* să fac pentru fiica poporului meu? 8 Limba lor *este* *ca* o săgeată ucigătoare: Ea vorbește ⁱamăgire; Fiecare vorbește ^jde pace cu gura lui către aproapele său. Dar în inimă îi pune pândă. 9 ^kSă nu-i pedepsese pentru acestea? *zice* Domnul: Și sufletul meu să nu-și răsbune asupra unui așa popor? 10 (Pentru munți voiu scoate plângeri și țipete, Și ^lpentru pășunile deșertului, bocire; Căci pustiitu-s'au, încât nici un om nu poate să treacă *preste* ei, Nici nu se aude vocea de turme *în* ei; Fugit-au ^mpaserile cerului și animalele, Depărtatu-s'au:) 11 Și voiu preface Ierusalimul în ⁿgrămezi, în ^olocuință de șacali, Și cetățile lui Iuda le voiu face un deșert, fără locuitori. 12 ^pCine este omul cel înțelept, care poate să înțeleagă aceasta? Și către cine

^o Isa. 56. 11.
^p Cap. 6. 14.
^q Ezech. 13. 10.
^r Cap. 3. 3.
^s Isa. 5. 1, etc.

^t Mat. 24. 19.
^u Cap. 4. 5.
^v Cap. 9. 15.
^x Cap. 14. 19.

^y Cap. 4. 15.
^z Judec. 5. 22.
^a Ps. 58. 4, 5.
^b Isa. 39. 3.

^c Deut. 32. 21.
^d Cap. 4. 19.
^e Ioel 2. 6.
^f Fac. 37. 25.

Capul 9.
^a Isa. 22. 4.
^b Cap. 5. 7, 8.
^c Ps. 64. 3.

^d 1 Sam. 2. 12.
^e Cap. 12. 5.
^f Cap. 6. 28.
^g Isa. 1. 25.

^h Osea 11. 8.
ⁱ Ps. 12. 2.
^j Ps. 28. 3.
^k Cap. 5. 9, 29.
^l Cap. 12. 4.

^m Cap. 4. 25.
ⁿ Isa. 25. 2.
^o Isa. 13. 22.
^p Ps. 107. 13.

a cuvântat gura Domnului, ca să spună, Pentru ce țara s'a pierdut. Și s'a pustiit ca un pustiu. încât nimenea nu poate să treacă *prin ea*? 13 Domnul a mai zis: Pentru că lăsară legea mea. Pre care le-am pus-o înainte. Și nu ascultară de vocea mea, Nici nu umblară după dânsa: 14 Ci au ^qumblat după învârtoșarea inimii lor, Și după Baali, ^rpe care i-au învățat părinții lor, 15 Deaceea așa zice Domnul. Dumnezeu oștirilor și al lui Israel: Iată, eu îi voi ^s hrăni, pre acest popor *al meu*, ^tcu pelin, Și-i voi adăpa cu apă de fiere; 16 Și-i voi ^uîmprăștiă printre popoarele, Pe care nici ei nici părinții lor nu le cunoscuseră: ^vȘi voi trimite sabia în urma lor. Până când îi voi nimici. 17 Așa zice Domnul, *Dumnezeu oștirilor*: Căutați și chemați ^xplângătoarele, ca să vină; Și trimiteți după cele deprinse *a jeli*, ca să vină; 18 Să se grăbească, și să ridice plângere pentru noi; Ca ^yochii noștri să lase lacrimi. Și pleoapele noastre să izvorească apă. 19 Căci ^zvoce de jale se aude din Sion: „Cât suntem de nimiciți! suntem rușinați foarte! Căci trebuie să părăsim țara; Căci au surpat locuințele noastre.” 20 Ascultați deci, femei! cuvântul Domnului, Și să primească nrechea voastră cuvântul gurei sale. Și învățați pre fiicele voastre plângere. Și *toată* femeia pre vecina sa cântarea de jale. 21 Căci moartea se suie prin ferestrele noastre, Intră în palaturile noastre, Ca să stârpească pre ^aprunci în uliță, Și pre tănări în piețe. 22 Zi, așa zice Domnul: Cadavrele oamenilor vor cădea ^bca gunoiul pe fața pământului. Și ca snopul în urma secerătorului, Și *pre care* nime nu-l culege. 23 Așa zice Domnul: ^cSă nu se laude înțeleptul cu înțelepciunea sa, Să nu se laude puternicul cu puterea sa, Să nu se laude avutul cu avuția sa; 24 Ci ^dcel ce se laudă să se laude cu aceasta, Că *mă* înțelege și

mă cunoaște. Că eu *sunt* Domnul cel ce face milă. Dreptul și dreptatea pe pământ. ^eCăci în acestea mă plac, zice Domnul 25 Iată, vin zilele, zice Domnul: Când ^fvoiu pedepsi pe toți, și pe circumceiși și pe necircumceiși: 26 Pe Egipt, pe Iuda, și pe Edom. Pe fiii lui Ammon și pe Moab, Și pe toți câți ^gtaie marginile *părului capului* lor, Cari locuiesc în pustiu: Căci toate *acestea* popoare *sunt* ^hnecircumcise, Și toată casa lui Israel *este* necircumcisă la inimă.

Pe idoli și pe idolatrii viul Dumnezeu îi va nimici, dar pe poporul său îl va pedepsi aspru.

10 Ascultați cuvântul, pre care vi-l zice Domnul, casă a lui Israel! 2 Așa zice Domnul: ^aNu vă deprindeți în urmărirea păgânilor. Și nu vă spăimântați de semnele cerului. Deși păgânii se sperie de ele. 3 Căci datinele păgânilor *sunt* deșertăciuni: Căci ^bei taie un lemn din pădure, Mânile de meșter îl lucrează cu secura: 4 Îl împodobesc cu argint și cu aur; Îl ^cîntăresc cu cuie și cu ciocane, Ca să nu se clatine. 5 *Stau* ca un *stâlp* de palmier, lucrat în strug, ^dDar nu vorbesc; ^eSunt duși de *alti*: Căci nu pot să umble. Nu vă temeți de dânsii: că ^frău nu pot să facă, Nici a face bine nu pot. 6 Nimenea nu *este* ^gasemenea ție, Doamne! Ești mare, și numele tău *este* mare în putere. 7 ^hCine să nu se teamă de tine, Rege al popoarelor! Căci *aceasta* ți-se cuvine; Căci ⁱîntre toți înțelepții popoarelor, Și între toate regatele lor nu *este* nimenea asemenea ție. 8 Ci cu toții sunt ^jproști și nebuni, *Chiar* lemnul *însuși* *este* musttrarea deșertăciunii lor. 9 Argint ciocănit se aduce din Tarsis, Și ^kaur din Ufaz, Lucru de maestru. Și de mână de argintar: Vestmântul lor *este* vânat și purpur; Toate *acestea sunt* ^llucruri de *oameni* iscusiti: 10 Dar Domnul *este* Dumnezeu cel adevărat, *Este* ^mDumnezeu cel viu, și ⁿRegele vecinic, De mânia lui pământul se cutremură. Și popoarele

^q Cap. 3. 17.

^r Gal. 1. 14.

^s Ps. 80. 5.

^t Plân. 3. 15, 19.

^u Lev. 26. 33.

^v Lev. 26. 33.

^x 2 Cron. 35. 25.

^y Cap. 14. 17.

^z Lev. 18. 28.

^a Cap. 6. 11.

^b Cap. 8. 2.

^c Eccl. 9. 11.

^d 1 Cor. 1. 31.

^e Mic. 6. 8.

^f Rom. 2. 8. 9.

^g Cap. 25. 23.

^h Lev. 26. 41.

ⁱ Capul 10.

^j Lev. 18. 3.

^k Isa. 40. 19. 20.

^l Isa. 41. 7.

^m 1 Cor. 12. 2.

ⁿ Ps. 115. 7.

^o Isa. 41. 23.

^p Esod. 15. 11.

^q Apoc. 15. 4.

^r Ps. 89. 6.

^s Ps. 115. 8.

^t Dan. 10. 5.

^u Ps. 115. 4.

^v 1 Tim. 6. 17

^w Ps. 10. 16.

nu pot să poarte urgia lui. 11 (Aşa veţi vorbi către ei: „^oZeii, cari n'au făcut cerul şi pământul ^pvor pieri depe faţa pământului şi de supt cerul acesta.“) 12 El ^afacu pământul cu puterea sa. ^vÎntemeie lumea cu înţelepciunea sa. Şi ^sîntinse cerurile cu mintea sa. 13 ^lLa vuetul *ce se face*, când el pune mulţimea apelor în ceruri. Şi ^uridică nourii dela marginile pământului. Întoarnă fulgerile în ploaie. Şi scoate vântul din tezaurile sale: 14 *Atuncia* ^vomul se arată *cât este de* ^xprost cu ştiinţa sa; Şi tot ^yargintarul rămâne ruşinat de chipurile sale cele cioplite; ^zCăci chipul său turnat *este* o minciună. Şi nici o suflare nu *este* într'insul. 15 *Sunt* deşertăciuni, lucru de amăgire. La timpul pedepsei lor ^avor pieri. 16 ^bMoştenirea lui Iacob nu *este* ca aceştia. Căci el *este* Făcătorul a toate; Şi ^cIsrael *este* sămânţa moştenirii lui; ^dNumele lui *este* Domnul *Dumnezeu*loştirilor. 17 ^eAdună depe pământ lucrările tale. Tu, cel ce locneşti în împresurare! 18 Căci aşa zice Domnul. Iată, eu de astădată voi *l*asvârli *departe* pre locuitorii ţării: Căci i-am năpustit. ^gca să-i găsească. 19 ^hVai mie de durerea mea! Rana mea este mare; şi am zis: „ⁱOricum, aceasta-i o boală, *je* *trebuie să o sufer*, şi o voi suferi: 20 ^kCortul meu s'a pustiit, şi toate fumiile mele s'au rupt: Fiii mei sau dus dela mine, şi nu mai sunt. Nu *este* cine să mai întindă cortul meu, s'au să ridice covoarele mele.“ 21 Căci păstorii s'au improstit. Şi n'au căutat pe Domnul. Pentru aceasta nu prosperează. Şi toate turmele lor s'au risipit. 22 Vocea vestei, iată vine! Şi mişcare mare din ^lpământul dela mează-noapte; Pentru ca să prefacă cetăţile lui Iuda într'un deşert, În locuinţă pentru şacali. 23 Doamne, cunosc, că nu a omului *este* ⁿcalea sa. *Că nu este în puterea omului ce umblă de a-şi îndreptă paşii*

săi. 24 Doamne, ^opedepseşte-mă dar cu astâmpăr: Nu cu mânia ta, ca să nu mă nimiceşti. 25 ^pVarsă mânia ta asupra popoarelor, ^qcari nu te cunosc, Şi asupra neamurilor, cari nu chiamă numele tău; Căci au mâncat pre Iacob, L-au mâncat, l-au nimicit. Şi au pustiit locuinţa lui.

Legământul lui Dumnezeu.

11 Cuvântul, care a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Ascultaţi cuvintele legământului acestuia, şi spune bărbaţilor lui Iuda şi locuitorilor Ierusalimului; şi zi către ei: 3 Aşa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel: ^aBlestemat *fie* omul, care nu ascultă de cuvintele legământului acestuia; 4 Pre care l-am dat părinţilor voştri. În ziua *în care* i-am seos din pământul Egiptului. ^bDin cuptorul de fier, zicând: ^cAscultaţi de vocea mea, şi faceţi Toate câte vă poruncesc; Aşa *casă-mi* fiţi popor. Şi eu să vă fiu Dumnezeu: 5 Ca să împlinesc ^djurământul, ce l-am jurat părinţilor voştri. De a le dă un pământ, în care curge lapte şi miere. Precum *se vede* în ziua de astăzi. Atuncia eu am răspuns, şi am zis: Aşa să fie, Doamne. 6 Domnul a mai zis către mine: Proclamă toate cuvintele acestea în cetăţile lui Iuda. Şi pe ulitele Ierusalimului, zicând: Ascultaţi cuvintele legământului acestuia, ^eŞi faceţi-le 7Căci am mărturisit pre părintii voştri. În ziua *în care* i-am seos din pământul Egiptului până în ziua de astăzi. ^fSculându-mă de dimineată, deşteptându-i, şi zicând: Ascultaţi vocea mea. 8 ^gDar n'au auzit, şi nu şi-au plecat urechea: Ci au ^humblat fiecare după învârtoşarea inimii lor celei rele; Pentru aceasta voi adnce asupra lor *cuprinsul* tuturor cuvintelor legământului acestuia. Pre care *le* am poruncit de a *le* face, dar nu *le* au făcut.

Necredinţioşia poporului.

9 Şi Domnul zise către mine: Între bărbaţii lui Iuda, Şi între locuitorii Ie-

^o Ps. 96. 5.
^y Zech. 13. 2.
^g Fac. 1. 1, 6, 9
^r Ps. 93. 1.
^s Iov 9. 8.

^l Iov 38. 34.
^u Ps. 135. 7.
^v Cap. 51. 17, 18.
^x Prov. 30. 2.
^y Isa. 42. 17.

^z Hab. 2. 18.
^a Vers. 11.
^b Ps. 16. 5.
^c Deut. 32. 9.
^d Isa. 47. 4.

^e Ezek. 12,3, etc.
^f 1 Sam. 25. 29.
^g Ezech. 6. 10.
^h Cap. 4. 19.
ⁱ Ps. 77. 10.

^j Mic. 7. 9.
^k Cap. 4. 20.
^l Cap. 1. 15.
^m Cap. 9. 11.
ⁿ Prov. 16. 1.

^o Ps. 6. 1.
^p Ps. 79. 6.
^q 1 Thes. 4. 5.

Capul 11.
^a Gal. 3. 10.
^b Deut. 4. 20.
^c Lev. 26. 3, 12.

^d Deut. 7. 12, 12.
^e Rom. 2. 12.
^f Cap. 7. 13, 25.
^g Cap. 7. 26.
^h Cap. 3. 17.

Ierusalimului este ⁱ un complot: 10 S'au rentors la ^j fărădelegile strămoșilor lor, Cari nu voră să audă de cuvintele mele, Și au urmat după alți zei, ca să le servească: Casa lui Israel și casa lui Iuda au rupt legământul meu, Pre care l-am făcut cu părinții lor. 11 Deaceea așa zice Domnul: Iată voi aduce preste ei nenorocirea, De care nu vor putea scăpa; Și ⁱ vor strigă către mine, Dar nu voi ascultă: 12 Ci meargă cetățile lui Iuda și locuitorii Ierusalimului, Și ^k strige către zeii, cărora le tămăiară: Dar ei nu vor putea să-i scape. În timpul nenorocirii lor. 13 Căci câte ^m sunt cetățile tale, atâția sunt și zeii tăi, o Iuda! Și după numărul ulitelor Ierusalimului Ați ridicat altare de rușine, Altare de tămăiere lui Baal. 14 Și acum ⁿ nu te rugă pentru poporul acesta, Nici nu ridică cerere, nici rugăciune pentru dânsii: Căci nu-ⁱ voi ascultă, când vor strigă către mine, Din nenorocirea lor.

15 ^o Ce va face iubita mea în casa mea. *Deoarece* atâția ^p săvârșesc desfrânarea lor *acolo*. Și s'a luat dela tine ^q carnea cea sfântă? Căci când faci răul, atuncia ^r te bucuri. 16 Domnul te-a numit: ^s Oliv pururea verde, frumos, cu fructe mărețe; Dar cu voce de alarmă mare s'a aprins focul preste dânsul, Și ramurile lui s'au rupt. 17 Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, ^t care te-a sădit, Ți-a cuvântat nenorocire, Pentru răutatea casei lui Israel și a casei lui Iuda, Pre care ei au făcut-o, Întărâtându-mă, și tămăiând lui Baal.

Viata lui Ieremia în primejdie.

18 Și Domnul mi-a dat în știre, ca să ^o cunosc; De demult arătatu-mi-a faptele lor. 19 Dar eu eram ca un miel desmerdat, *pre care-l* duc spre jungHERE; Și n'am înțeles, că ei au ^u făcut uneltiri asupra-mi, *zicând*: „Să nimicim pomul și fructul lui, ^v Și să-l

stărpim din ^x pământul celor vii, Ca nici numele lui să nu se mai amintească.“ 20 Dar, o Doamne, *Dumnezeul* oștirilor, cel ce judeci drept, Cel ce cerci ^y răunchii și inima. Fă ca să văd răsunarea ta asupra acestora. Pentru că ție ți-am încredințat pricina mea. 21 De aceea așa zice Domnul De bărbații din Anatot. ^z cari caută după viața ta, zicând: ^a Să nu profetești în numele Domnului, Ca să nu mori de mâinile noastre: 22 Deaceea așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, eu îi voi pedepsi: Tânării vor muri de sabie; Fiii lor și fetele lor vor muri de foame: 23 Și nu va fi nici o rămășiță din ei; Căci voi aduce rele preste bărbații din Anatot. *Adecă*, ^b anul pedepșii lor.

Starea tristă a țării din pricina păcatelor locuitorilor săi.

12 Drept ^a ești Doamne când mă judec cu tine: Totuși te întreb de judecățile *tale*: Dece calea răilor prosperază? Dece sunt fericiți toți cei ce se poartă cu necredincioșie? 2 Săditu-i-ai, și au prins rădăcină; Cresc, și încă și fructul dau; ^c Tu ești aproape de gura lor, Dar departe de răunchii lor. 3 Dar tu, Doamne, ^d mă cunoști; M'ai văzut, și ai ^e cercat inima mea către tine: Trage-i ca pre oi la jungHERE. Și pregătește-i pentru ^f ziua înjungherii! 4 Până când ^g țara va jeli, Și iarba se va uscă depe toată câmpia ^h De răutatea locuitorilor ei? ⁱ Vitele și paserile s'au stărpit: Căci zis-au ei: *Domnul* nu vede viitorul nostru. 5 Dacă fugind cu cei pedestri te făcură să ostenești, Atuncia cum te vei întrece cu caii? Și *de n'ai* siguranță într'un pământ de pace. *Atuncia* ce vei face la ^j umflarea Iordanului? 6 Căci și ^k frații tăi și casa părintelui tău, Și aceștia s'au purtat cu necredincioșie către tine: Da, aceștia au strigat în urma ta *cu voce tare*. ^l Nu te încrede în ei, Chiar de

^t Ezec. 22. 25. ^m Cap. 2. 28.

^j Ezec. 20. 18. ⁿ 1 Ioan 5. 16.

^k Ps. 18. 41. ^o Ps. 50. 16.

ⁱ Deut. 32. 37. ^p Ezec. 16. 25.

38

^q Hag. 2. 12, 13.

14.

^r Prov. 2. 14.

^s Ps. 52. 8.

^t Isa. 5. 2.

^u Cap. 18. 18.

^v Ps. 83. 4.

^x Ps. 27. 13.

^y 1 Sam. 16. 7.

^z Cap. 12. 5. 6.

^a Isa. 30. 10.

^b Luc. 19. 44.

—

Capul 12.

^a Ps. 51. 4.

^b Iov. 12. 6.

^c Isa. 29. 13.

^d Ps. 17. 3.

^e Cap. 11. 20.

^f Iac. 5. 5.

^g Cap. 23. 10.

^h Ps. 107. 34.

ⁱ Cap. 4. 25.

^j Ios. 3. 15.

^k Cap. 9. 4.

^l Prov. 26. 25.

vor vorbi cu tine cuvinte plăcute.

7 Părăsit-am casa mea. Lăsat-am moștenirea mea. Dat-am pre iubita sutlețului meu în mâinile inamicilor ei.

8 Moștenirea mea făcutu-s'a pentru mine ca un leu în pădure; Dat-a asupra-mi vocea sa; Deaceea eu am urit-o.

9 Moștenirea mea făcutu-s'a pentru mine o pasere răpitoare peștită: Paseri răpitoare *deci fi-vor* în jurul ei:

^mVeniți, adunați-vă toate fiarele câmpului, Veniți să o mâncați. 10 Mulți

ⁿpăștori stricat-au ^ovia mea, Au ^pcălcat în picioare partea mea. Prefăcut-au partea mea cea *atât de* plăcută într'un pustiu deșert.

11 Prefăcutu-o-au într'o pustietate; *Și* pustiită *fiind*, ea ^qjelește în juru-mi. Toată țara s'a pustiit. Pentru că nu *este* ^rnimenea, care să o ia la inimă.

12 Pe toate înălțimile în pustiu veni răpădători; Căci sabia Domnului mistue Dela o margine a țării până la cealaltă; Nici un muritor n'are pace.

13 ^sSămănat-au grâu. dar vor secera spinii; Ostenitu-s'au, dar nici un folos nu vor avea. Vă veți rușina de venitul vostru, Pentru aprinderea mâniei Domnului.

Prorocirea asupra popoarelor învecinate.

14 Așa zice Domnul: Asupra tuturor vecinilor mei celor răi, Cari ^tse ating de moștenirea, ce am dat-o în stăpânire poporului meu Israel: Iată, îi voi ^usmulge depe pământul lor, *Și* voi ^usmulge casa lui Israel din mijlocul lor.

15 ^vȘi va fi, după ce îi voi ^usmulge. Că iarăși îi voi milui, ^wși voi ^uintoarce Pre fiecare la moștenirea sa, și pre fiecare la pământul său.

16 *Și* va fi, de vor învăța căile poporului meu, *Și* ^yvor jură pre numele meu: *Viu este Domnul!* Cum învățat-au poporul meu să jure pe Baal; Atuncia ei vor fi

^zîntăriți în mijlocul poporului meu: 17 Dar de nu vor ^aascultă, Voi ^usmulge pre aceste popoare, smulgându-le și nimicindu-le, Zice Domnul.

Pedeapsa evreilor arătată prin două simbole.

13 Așa a zis Domnul către mine: Du-te, și cumpără-ți o cingătoare de in, pune-o în jurul coapselor tale, dar să nu o dai la apă.

2 Deci cumpărat-am cingătoare, după cuvântul Domnului, și am pus-o în jurul coapselor mele.

3 *Și* a fost către mine cuvântul Domnului de a doua oară, zicând: 4 Ia cingătoarea ce ți-ai cumpărat, și care *este* în jurul coapselor tale, și sculându-te, mergi la Eufrat, și o ascunde în crepătura *vreunei* stânci.

5 Deci dusu-m'am, și am ascuns-o lângă Eufrat, precum Domnul mi-a poruncit.

6 *Și* după trecerea a mai multor zile a zis Domnul către mine: Scoală-te, mergi la Eufrat, și ia de acolo cingătoarea, de care ți-am poruncit, ca să o ascunzi acolo.

7 Atuncia dusu-m'am la Eufrat, săpat-am, și am luat cingătoarea din locul, în care o ascunsesem: și iată, cingătoarea eră stricată, și nu eră bună de nimic.

8 Atuncia cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 9 Așa zice Domnul: Astfel ^avoiu strică mândria lui Iuda, *Și* mândria cea mare a Ierusalimului.

10 Acest popor rău, care nu voiește să asculte de cuvintele mele, Ci ^bumblă după învârtoșarea inimei lor, *Și* merg după alți zei, Ca să le servească și să li-se închine: Preface-se-vor ca cingătoarea aceasta, ce nu este bună de nimic.

11 Căci, precum cingătoarea este lipită de coapsele omului, Așa și eu am lipit de mine toată casa lui Israel, *Și* toată casa lui Iuda, zice Domnul, Ca să-mi ^cfie mic popor. *Și* ^drenume, laudă și mărire: Dar n'au voit să asculte.

12 Deaceea le vei zice cuvântul acesta: Așa zice Domnul Dumnezeu lui Israel: Tot burduful se umple cu vin: *Și* ^ede-ți vor zice: Da, nu știm că tot burduful se umple cu vin?

13 Atuncia le vei zice: Așa zice Domnul, Iată, voi ^eumplea ^ede beție pre toți locuitorii pământului acestuia, Pre regii, cari șed pe

^m Isa. 56. 9. ^p Isa. 63. 18. ^s Lev. 26. 16. ^u Deut. 30. 3. ^x Amos 9. 14. ^y Etes. 2. 20, 21. ^{Capul 13.}
ⁿ Cap. 6. 3. ^q Vers. 4. ^r Zech. 2. 8. ^v Ezech. 28. 25. ^y Cap. 4. 2. ^a Isa. 60. 12. ^a Lev. 26. 19. ^d Cap. 33. 9. ^c Esod. 19. 5.
^o Isa. 5. 1, 5. ^r Isa. 42. 23. ^b Cap. 9. 14. ^e Isa. 51. 17, 21.

tronul lui David. Pre preoții, pre profetii. Și pre toți locuitorii Ierusalimului. 14 Și-i^f voi ciocni pre ei unii de alții, Pre părinți și pre fii la un loc, zice Domnul: Nu mă voi îndură. nici nu-i voi cruța. nici nu-i voi milui. Ci-i voi nimici.

Transportarea poporului.

15 Auziți și ascultați, și nu vă îngâmfati, căci Domnul a vorbit; 16^g Dați mărire Domnului. Dumnezeuului vostru. Mai nainte de a aduce el^h întunerecul, Și mai nainte de ce să se împedece picioarele voastre pre munți întunecoși. Și voiⁱ așteptând lumina, El o va schimba în^j umbră de moarte. Și o va preface în întunec des. 17 Iar de nu veți ascultă aceasta, Sufletul meu va plânge în ascuns pentru sumetirea voastră; Și^k ochii mei vor plânge amar, și vor scoate lacrimi: Că turma Domnului se va duce în prinsoare. 18 Spuneti^l regelui și reginei: Umiliți-vă, înjosiți-vă: Căci depe capetele voastre este căzută Coroana voastră cea măreață. 19 Cetățile dela mează-zi sunt închise. Și nu este cine să le deschidă; Tot Iuda se duce în prinsoare. Se face prizonier cu totul. 20 Ridicați ochii voștri. și uitați-vă la cei^m ce vin dela mează-noapte: Unde este turma dată ție. frumoasa ta turmă? 21 Și ce vei zice. când acești străini te vor pedepsi? Căci tu i-ai deprins să fie mai mari și capi preste tine. Au doară nu te vor cuprindeⁿ dureri, ca pre o femeie în facere? 22 Și de vei zice în inima ta: ^oDece mi-s'a întâmplat aceasta? Răspund: Pentru mulțimea fărădelegilor s'au descoperit^p poalele tale. S'au desgolit cu sâlnicie călcăile tale. 23 Poate Etiopceanul să schimbe pielea lui, sau pantera petele sale? Atuncia veți putea și voi să faceți bine, voi cei ce sunteți deprinși a face răul. 24 Deaceea îi voi împrăștiă, ^qca pre paiete. Ce se duc de vântul desertului. 25^r Aceasta este

soartea ta. partea ta cea hotărîtă de mine, zice Domnul: Căci m'ai uitat, și te-ai încrezut în^s minciună. 26 De aceea^t voi desgoli poalele tale, și le voi dă preste cap, Și se va arătă rușinea ta. 27 Văzut-am adulteriile tale și^u nechezările tale, Desfrânarea ta cea rea, Și uriciunile tale. ^vPe dealuri și pe câmpuri; Vai de tine, Ierusalime! Tot nu te curățești, ah, până când!

Vestirea secetei și foametei.

14 Cuvântul Domnului, care a fost către Ieremia despre secetă: 2 Iuda jelește. și^a porțile Ierusalimului sunt lăncezite; ^bZac în jale pe pământ; Și ^cse suie la ceruri strigătul Ierusalimului. 3 Și cei puternici ai lor trimit pre supușii lor după apă: Ei vin la fântână. și apă nu găsesc, Se întore cu vasele lor deșerte; ^dSe rușinează. și roșesc. ^eȘi-și învălesc capetele. 4 Căci pământul a crăpat. Pentru că n'a plouat pe pământ: Plugarii s'au rușinat, Înelituși-au capetele. 5 Chiar cerboanca pe câmp, Născând pre puii săi. îi părăsește. căci nu este iarba; 6^f Și asinii sălbatici stau pre locurile înalte, Își trag suflarea. ca șacalii; Ochii lor se întunecă, căci nu este iarba; 7 Doamne. deși fărădelegile noastre mărturisesc asupra noastră, Fă totuși^g pentru numele tău: Da. abaterile noastre, sunt multe; Păcătuitu-ți-am. 8^h Speranță a lui Israel, mântuitorul său la timp de strămtorare! De ce ești ca un străin în țară. Și ca un călător ce se abate, ca să măie? 9 De ce ești ca un om surprins. Ca un viteaz, ⁱce nu poate să ajute? Dar tu. Doamne, ^jești în mijlocul nostru. Și noi ne numim după numele tău; Nu ne lăsă. 10 Așa zice Domnul către poporul acesta: ^kFiindecă le-a plăcut a ră-tăci, Și n'au oprit picioarele lor: De aceea Domnul n'are plăcere de dânșii; ^lAcum își aduce aminte de fărădelegea lor, Și pedepsește păcatele lor. 11 Și Domnul a zis către mine: ^mNu te rugă

^f Ps. 2. 9.
^g Ios. 7. 19.
^h Amos 8. 9.
ⁱ Isa. 59. 9.

^j Ps. 44. 19.
^k Plân. 1. 2. 16.
^l 2 Reg. 24. 12.
^m Cap. 6. 22.

ⁿ Cap. 6. 24.
^o Cap. 5. 19.
^p Isa. 3. 17.
^q Ps. 1. 4.

^r Iov 20. 29
^s Cap. 10. 14.
^t Osea 2. 10.
^u Cap. 5. 8.

^v Isa. 63. 1.
Capul 14.
^w Isa. 3. 36.
^x Cap. 8. 21.

^y 1 Sam. 5. 12.
^z Ps. 40. 14.
^{aa} 2 Sam. 15. 30.
^{ab} Cap. 2. 24.

^{ac} Ps. 25. 11.
^{ad} Cap 17. 13.
^{ae} Isa. 59. 1.
Esod. 29. 45. 46.

Lev. 26. 11. 12.
^{af} Cap. 2. 23. 24.
25.
^{ag} Osea 8. 13.
^{ah} Esod. 32. 10.

pentru poporul acesta spre binele *lui*.
 12ⁿ De vor postî, nu voi ascultă strigarea lor. Și^o de vor aduce ardere de tot și daruri de pîne nu le voi primi; Ci îi^p voiu nimici prin sabie, Prin foamete și prin ciumă. 13^q Atuncia zis-am: O Doamne, Doamne! Iată profetii le zic: „Nu veți vedeà sabie, nici veți aveà foamete; Ci vă voiu dà pace adevărată, *zice Domnul*, în locul acesta. 14 Și Domnul a zis către mine: ^r Profetii profetesc minciuni în numele meu: ^s Eu nu i-am trimis, nici nu le-am poruncit. Nici n'am vorbit cu dânșii: Ei vă profetesc viziuni mincinoase, mofturi, Deșertăciunea și înșelăciunea inimii lor. 15 De aceea așa zice Domnul: Cât pentru profetii ce profetesc în numele meu, precari eu nu i-am trimis, ^t Și cari zic: „Sabie și foamete nu vor fi în pământul acesta:“ Prin sabie și foamete se vor nimici profetii aceștia: 16 Și poporul, căruia ei profetesc, Vor fi aruncați pre ulișile Ierusalimului, Dinaintea foametei și a săbiei; ^u Și nu *va fi* cine să-i inmormânteze, Pre ei, pre femeile lor, pre fiii lor și pre fiicele lor: Așa voi vârsà preste dânșii *pedeapsa* răutății lor. 17 De aceea spune-le cuvintele acestea: ^v Ochii mei varsă lacrimi noaptea și ziua. Și nu încetează: ^w Căci fecioara, fiica poporului meu, cu sdrobire mare S'a sdrobit, și cu rană duioasă foarte. 18 De ies în^y câmp, Iată, cei uciși de sabie! Și de întru în cetate, Iată, cei ce mor de boalele foametei! Chiar și profetul și preotul, Cutreeră pământul, și nu știu *ce să facă*. 19^z Lepădat-ai pre Iuda? Sufletul tău îngreșatu-s'a de Sion? Dece ne-ai lovit întru atâta, de nu *este* nici vindecare pentru noi? Așteptat-am pace, dar nici un bine nu *ne-a venit*; Timpul vindecării, și iată neliniște! 20 Cunoaștem, Doamne, răutatea noastră, Și fărădelegea părinților noștri; Căci ți-am păcătuit. 21 Pentru numele tău nu

ne lepădă: Nu lăsà de batjocură scaunul măririi tale: Adu-ți aminte de legământul tău cu noi, și nu-*l* rupe. 22 Au este între idolii popoarelor *vreunul* care să poată dà ploaie? Sau oare cerurile *de sine* dau ploaie? Oare nu ești tu acela, o Doamne, Dumnezeuul nostru? De aceea sperăm în tine: Căci tu faci toate acestea.

Prăpădirea poporului e neîncunjurabilă; dar rămășița va află har.

15 Și *iarăși* a zis Domnul către mine: ^a Chiar ^b Moisi ^c și Samuel de ar stà înaintea mea, Sufletul meu *n'ar fi* pentru poporul acesta; Alungă-*i* dela fața mea, ca să se ducă. 2 Și va fi, de-ți vor zice: Unde să ne ducem? Atuncia le vei răspunde: Așa zice Domnul: ^d Căți *sunt* hotărîți spre moarte, la moarte: Și căți spre sabie, la sabie, Și căți spre foamete, la foamete; Și căți spre prinsoare, la prinsoare. 3 Căci ^e hotărît-am asupra lor patru neamuri *de pedepse*, zice Domnul. Sabie, ca să ucidă; și câni, ca să sfășie; ^f Paserile cerului și fiarele pământului, Ca să mănânce și să strice. 4 Și-i voiu dà ^g apăsărei tuturilor regatelor pământului. Pentru ^h Manase, fiul lui Hezekia, regele lui Iuda, Pentru câte a făcut în Ierusalim. 5 Căci ⁱ cui îi va fi milă de tine, Ierusalime? Sau cine va jeli pentru tine? Și cine se va întoarce, ca să te întrebe de sănătate! 6 ^j Tu m'ai părăsit, zice Domnul, Ai ^k mers îndărăt; De aceea voiu întinde mâna mea asupra ta, și te voiu strică: Căci ^l sunt sătul de a milui. 7 Și-i voiu vântură cu vânturătoare în porțile țării, ^m Îi voiu lipsi de copii, și voiu nimici pre poporul meu: Că^m nu se întore dela căile lor. 8 Văduvele lor se vor immulți mai mult decât nisipul mării: Adus-am asupra lor, asupra mumei tănărilor lor, Un prădător în ameză-zi. Făcut-am să cadă asupra-le deodată cutremur și spaimă. 9ⁿ Ceeace născuse șapte, *acum* lăncezește, Își dà sufletul,

ⁿ Prov. 1. 28.
^o Cap. 6. 20.
^p Cap. 9. 16.
^q Cap. 4. 10.

^r Cap. 27. 10.
^s Cap. 23. 21.
^t Cap. 5. 12, 13.
^u Ps. 79. 3.

^v Cap. 9. 1.
^x Cap. 8. 21.
^y Ezec. 7. 15.
^z Plân. 5. 22.

Capul 15.
^a Ezec. 14. 14, etc.

^b Esod. 32 11, 12.
^c 1 Sam. 7. 9.
^d Zech. 11. 9.
^e Lev. 26. 16, etc.

^f Deut. 28. 26.
^g Deut. 28. 25.
^h 2 Reg. 21. 11, etc.

ⁱ Isa. 51. 19.
^j Cap. 2. 13.
^k Cap. 7. 24.

^l Osea 13. 14.
^m Isa. 9. 13.
ⁿ 1 Sam. 2. 5.

o Îi apune soarele încă ziuă *find*. Rușinatn-s'a, și a roșit: Și rămășița lor o voiu da săbii, Înaintea inamicilor lor, zice Domnul. 10^v Vai de mine muma mea. Că m'ai născut, *ca să fiu* bărbat de ceartă, și bărbat de sfadă țării întregi! Nici nu am împrumutat *pre cineva*, nici nu m'am împrumutat dela el. *Și totuși* toți mă blastemă. 11 Zis'a Domnul: Cu adevărat te voiu mântui spre binele *tău*. Face-voiu ca *inamicul* să te cruțe În timpul nenorocirii și al strămtorării. 12 Oare frânge-va fierul pre fierul dela mează-noapte și arama? 13 Avutul tău, și tezaurele tale le voiu da^r pradă fără preț; Și *acestea* pentru toate păcatele tale, și în toate hotarele tale. 14 Și *te* voiu duce cu inamicii tăi^s Într'un pământ, *pre care* tu nu-l cunoști; Pentru că focul mânicii mele a isbucnit, și s'a aprins asupra voastră.

Cuvinte de mângăiere deosebite pentru Ieremia.

15 Tu, Doamne,^o știi: adu-ți aminte de mine. Și caută la mine, și^v mă răsună de cei-ce mă urmăresc: Cu îndelunga ta răbdare nu mă răpi; Cunoaște, că^x pentru tine ocară am suferit. 16 *Cum* au ajuns cuvintele tale,^y sorbitu-le-am; Și^z cuvântul tău fost-a mie bucurie și veselie inimii mele! Căci eu mă numesc după numele tău, Doamne. Dumnezeu al oștirilor! 17 În adunarea celor veseli n'am șezut, nici nu m'am veselit *cu ei*; Șezut-am singur pentru inspirațiunea ta: Căci tu m'ai umplut de mânia *ta*. 18 De ce durerea mea este nesfârșită, Și rana mea atât de grea, *că* nu poate a se vindeca? Au fi-vei pentru mine *ca izvorul* cel amăgitor? *Ca apele ce* nu țin? 19 Deaceia așa zice Domnul: Dacă te vei întoarce, eu te voiu reaseză, *Și* vei stă înaintea mea: Și de vei deosebi *ce este* de preț și *ce este* fără preț. Vei fi ca gura mea; Ei să se întoarcă la tine, Dar tu să nu te întorci la ei. 20 Și te voiu face *să fi* către

acest popor zid tare de aramă; Se vor luptă cu tine, dar nu te vor birui: Căci eu *sunt* cu tine, ca să te mântui, Și să te scap, zice Domnul. 21 Da, te voiu scăpa din mâna celor răi, Și te voiu mântui din mâna celor ce *te* îngrozesc.

Pustiirea și surghiunul Iudei din pricina idolatriei sale.

16 Și cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 2 Femeie să nu-ți iei. Nici să nu ai fiu, nici fete în locul acesta. 3 Căci așa zice Domnul De fiii și fetele născuți în acest loc, Și de mumele lor, care i-au născut, Și de părinții lor, care i-au făcut în pământul acesta: 4 Ei vor muri de^a boală grea; Nu vor fi^b plânși, nici immormântați; Vor ajunge^c ca gunoii pre fața pământului; Și se vor nimici de sabie și de foame; Și^d cadavrele lor vor ajunge de hrană Paserilor cerului și fiarelor pământului. 5 Căci așa zice Domnul: ^eSă nu intri în casă de jale, Nici să te duci să jalești, sau să plângi pentru dânsii; Căci tras-am dela poporul acesta pacea mea, Bunătatea și îndurarea *mea*, zice Domnul. 6 Muri-vor și cei mari și cei mici în pământul acesta: Nu vor fi immormântați, ^fnici plânși; Nici nu ^gface tăieri în *corpurile lor*, Nici nu ^hse vor pleșuvi pentru dânsii; 7 Nici le va împărți *careva pâni* în timpul jelinei. *Ca să-i mângăie* pentru cel mort; Nici nu-i va ⁱadăpa cu păharul mângăierii. Pentru părintele lor sau pentru muma lor. 8 Să nu intri în casă de ospăț, *Ca să șezi* cu dânsii mâncând și bând. 9 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu al oștirilor și al lui Israel: Iată, ^jvoiu face ca să înceteze din locul acesta. Înaintea ochilor voștri și în zilele voastre, Vocea bucuriei și vocea veseliei, Vocea de mire și vocea de mireasă. 10 Și va fi, când vei spune poporului acestuia toate cuvintele acestea, și-ți vor zice: ^kDe ce Domnul a cuvântat toată nenorocirea aceasta mare asu-

o Amos 8. 9. | r Ps. 44. 12. | u Cap. 12. 3. | y Ezec. 3. 1, 3.
p Iov 3. 1, etc. | s Cap. 16. 13. | v Cap. 11. 20. | z Iov 23. 12.

Capul 16 | e Ps. 83. 10. | f Cap. 22. 18. | i Prov. 31. 6, 7.
a Cap. 15. 2. | d Ps. 79. 2. | g Lev. 19. 28. | j Izn 24. 7, 8.
b Cap. 22. 18, 19 | e Ezec. 24. 17, | h Isa. 22. 12. | k Deut. 29. 24.
22. 23.

pră-ne? și care *este* fărădelegea noastră? și care *este* păcatul nostru, cu care am păcătuit asupra Domnului. Dumnezeuul nostru? 11 Atuncia să le răspunzi:

^lPentru că m'au părăsit părinții voștri, zice Domnul. Și au urmat după alți zei. Le-au servit, și li-s'au închinat. Dar pre mine părăsindu-m'au, și n'au păzit legea mea: 12 Și voi ați făcut^m mai rău decât părinții voștri: Și iată, ⁿfiecare din voi umblă după învârtoșarea inimii sale celei rele. Nevoind să mai ascultați de mine; 13 ^oDeaceea vă voi arunca din pământul acesta, ^pÎntr'un pământ, pre care nu l-ați cunoscut, *nici* voi, *nici* părinții voștri: Și acolo veți servi altor zei ziua și noaptea: Căci nu voiesc a vă face îndurare.

Reducerea lui Israel din Babilon.

14 Deaceea iată ^qveni-vor zilele, zice Domnul. Când nu se va mai zice: Viu *este* Domnul! Care a scos pre fiii lui Israel din pământul Egiptului: 15 Ci: Viu *este* Domnul! Care a scos pre fiii lui Israel din pământul dela mează-noapte. Și din toate țările, nude i-a alungat: Căci ^rii voi întoarce iarăși în pământul lor. Pre care l-am dat părinților lor. 16 Iată, trimite-voi ^spescari mulți, zice Domnul. Care-i vor pescui: Și după aceea trimite-voi vânători mulți. Care-i vor vâna depe toți munții. Depe toate colinele și din toate crăpăturile stâncilor. 17 Căci ^tochii mei *sunt îndreptați* în spre toate căile lor; Ele nu sunt ascunse dela fața mea. Nici fărădelegea lor nu este ascunsă de dinaintea ochilor mei. 18 Dar mai întâiu răsplăti-voi ^uîndoit fărădelegea lor și păcatul lor. Pentru că ^vau pângărit pământul meu; Cu urciunile și spurcăciunile lor cele fără de vicață. Au umplut moștenirea mea. 19 Doamne, ^xputerea mea, cetatea mea, Și ^yscăparea mea în zi de strâmtorare! La tine veni-vor popoarele dela marginile pământului. Și vor zice: Cu adevărat,

părinții noștri au moștenit minciună. Deșertăciune, și lucruri ^zfără de folos. 20 Au omul *cade-se* să-și facă zei. Pre cei-ce nu *sunt* zei? 21 Deaceea iată, ii voi face de astădată să cunoască. Ii voi face să cunoască mâna mea și puterea mea: Și vor cunoaște, că numele meu *este* Domnul.

Pedepsirea idolatriei, a bizuirii în oameni, a amăgirii.

17 Păcatul lui Iuda scris *este* cu ^acondei de fier. Cu muchie de diamant: *Este* ^bsăpat pe tabla inimii lor. Și pe coarnele altarelor voastre. 2 Ca amintirea fiilor lor, *așu* le *sunt* și altarele și ^cAstarteele lor. De lângă arborii verzi, pe colinele inalte. 3 *Ierusalime*, munte cu câmp *cu tot!* ^dDă-voiu prăzii avutul tău și toate tezaurele tale. Și înălțimile tale, pentru păcatul *ce l-ai făcut* în toate cuprinsurile tale.

4 Și tu pentru păcatul tău vei lăsa în liniște Moștenirea ta, pre care eu ți-am dat-o, Și te voi face să servești pre inamicii tăi. Într'un ^epământ, pre care nu l-ai cunoscut: Căci ^ffoe ați aprius în mânia mea. *Care* va arde în veci. 5 *Așu* zice Domnul: ^gBlestemat fie omul ce se încrede în om. Și-și face ^hdin carne sprijinul său, Și inima cărnii se depărtează de Domnul. 6 Fi-va el ⁱca un arbore sec într'un deșert. Și ^jnu va vedea venirea binelui; Ci locni-va în locuri uscate în deșert. ^kÎntr'un pământ sărat și nelocuit. 7 ^lBinecuvântat *este* omul ce se încrede în Domnul. Și a cărui speranță *este* Domnul: 8 Fi-va el ^mca un arbore sădit lângă ape. *Ce* întinde rădăcinele sale până la râu, Și nu simte venirea arșitei; Deaceea verde ii este frunza. Și nu se teme de anul de secetă. Nici nu încetează de a face fructe. 9 Inima mai înșelătoare decât totul *este*. Și stricată foarte; cine poate să o cunoască? 10 Eu, Domnul, ⁿcercetez inima. Cere rărunchii, ^oCa să dau fie-

^l Deut. 29. 25.
^m Cap. 7. 26
ⁿ Cap. 13. 10.
^o Deut. 4. 26.

^p Cap. 15. 14.
^q Isa. 43. 18.
^r Cap. 21. 6.
^s Amos 1. 2.

^t Iov 34. 21.
^u Isa. 40. 2.
^v Ezec. 43. 7, 9
^x Ps. 18. 2.

^y Cap. 17. 17.
^z Isa. 44. 10.

^a Cap. 17.
^b Iov 19. 24.
^c Prov 3. 3.
^d Isa. 1. 29.

^e Cap. 15. 13.
^f Cap. 16. 13.
^g Cap. 15. 14.
^h Isa. 30. 1, 2

ⁱ Isa. 31. 3.
^j Cap. 48. 6.
^k Iov 20. 17.
^l Deut. 29. 23

^m Ps. 2. 12
ⁿ Iov 8. 16.
^o 1 Sam. 16. 7.
^p Ps 62. 12.

căruia după urmările sale. Și după fructul faptelor sale. 11 *Precum* potârnichea crește *puii*, pre cari nu i-a născut. *Așa și cel ce adună cu nedreptul avuții. P*Le va lăsa în mijlocul zilelor sale. Și la sfârșitul său va fi *q*un nebun. 12 Locul templului nostru *este* Un scaun de mărire, *înălțat* dela început. 13 Doamne. *r*speranța lui Israel! *s*Toți cei ce te părăsesc se vor rușina. Și cei ce se abat *dela tine*. vor fi *t*scriși în țărână; Pentru că au părăsit pre Domnul, *u*isvor de apă vie. 14 Doamne. vindecă-mă. și voi fi vindecat: Mântuie-mă. și voi fi mântuit; Căci *v*tu *ești* lauda mea. 15 Iată. aceștia zic cătră mine: *x*Unde *este* cuvântul Domnului? Să vină acum! 16 Dar eu *y*nu m'am dat îndărăt de a te urmă. ca un păstor. Nici n'am dorit ziua nenorociri; Tu bine *o* știi: Cele ieșite din buzele mele sunt *drepte* înaintea ta. 17 Nu-mi fi de spaimă, *z*Tu. speranța mea în zi de nenorocire! 18 *a*Rușineze-se cei ce mă urmăresc. Dar *b*nu eu să mă rușinez: Spăimânte-se ei, Dar nu eu să mă spăimânt; Adă asupra lor ziua nenorocirii, Și *c*sdrobește-i cu sdrobire îndoită.

Porunca de a sfinți sabatul.

19 *Așa* zice Domnul către mine: Mergi și stai în poarta fiilor poporului, prin care intră și prin care ies regii lui Iuda, și în toate părțile Ierusalimului; 20 Și zi către dânșii: *d*Ascultați cuvântul Domnului, regi ai lui Iuda, și tot Iuda, precum și toți locuitorii Ierusalimului, cari intrați prin porțile acestea? 21 *Așa* zice Domnul: *e*Luați seamă asupra-vă, și să nu purtați sarcină în ziua sabbatului. nici să *o* aduceți prin porțile Ierusalimului; 22 Nici să scoateți sarcina din casele voastre în ziua sabbatului, și nici *o* muncă să nu faceți; ei sfințiți ziua sabbatului, precum am *f*poruncit părinților voștri. 23 *g*Dar ei n'au ascultat. nici n'au plecat urechea lor. ei și-au întărit cerbicia lor. ca să

nu audă. și să nu primească învățătură. 24 Și va fi, de mă veți ascultă, zice Domnul, neaducând sarcină prin porțile cetății acesteia în ziua sabbatului; și de veți sfinți ziua sabbatului. nefăcând nici un lucru într'insa: 25 *h*Atuncia vor intra prin porțile cetății acesteia regi și mai mari, șezând pe tronul lui David. trasi în trăsuri și călări. ei și mai marii lor. oamenii lui Iuda și locuitorii Ierusalimului; și cetatea aceasta va fi locuită în veci. 26 Și vor veni din cetățile lui Iuda. și din *i*împrejurimile Ierusalimului. și din pământul lui Beniamin. dela *j*șes, dela munți și dela *k*meazăzi aducând ardere de tot și jertfe, daruri de pâne și tămâieri. și aducând *l*jertfe de mulțumire în casa Domnului. 27 Dar de nu mă veți ascultă. ca să sfințiți ziua sabbatului. și să nu purtați sarcină, și să *nu* intrați prin porțile Ierusalimului în ziua sabbatului; atunci *m*voiu aprinde foc în porțile lui, care va arde palaturile Ierusalimului și nu se va stinge.

Pocăința te păstrează, nepocăința te prăpădește.

18 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Scoală-te, și pogoară-te în casa olarului, și acolo voi face să auzi cuvintele mele. 3 Deci pogoritu-m'am în casa olarului; și iată, lucră cu roata. 4 Și s'a stricat în mâinile olarului vasul din lut, pre care-l făcuse: și făcū un alt vas, *așa* cum îi plăcū olarului să-l facă. 5 Atuncia a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 6 Casă a lui Israel! *a*Au nu pot eu să vă fac, Precum acest olar? zice Domnul. Iată, *b*precum lutul în mâinile olarului. *Așa sunteți și voi*. casă a lui Israel. în mâna mea. 7 În clipa, *în care* voi zice de un popor sau de un regat, Că-l voi *c*smulge și-l voi surpă, și-l voi nimici; 8 *d*Dacă acel popor. de care am vorbit. Se va întoarce dela răutatea lui: *Atuncia și eu* mă voi căuta de răul, ce am voit să-i fac. 9 Și în clipa, *în care* voi zice de un popor

p Ps. 55. 23.
q Luc. 12. 20.
r Cap. 14. 8.
s Ps. 73. 27.

t Luc. 10. 20.
u Cap. 2. 13.
v Deut. 10. 21.
x 1-a. 5. 19.

y Cap. 1. 1. etc.
c Cap. 16. 19.
a Ps. 35. 4.
b Ps. 25. 2.

e Cap. 11. 20.
d Cap. 19. 3.
e Num. 15. 32.
etc.

f Esod. 20. 8.
g Cap. 7. 24. 26.
h Cap. 22. 4.
i Cap. 32. 44.

j Zech. 7. 7.
k Zech. 7. 7.
l Ps. 107. 22.
m Amos 1. 4. 7.

10. 12.
—
Capit. 18.
a Isa. 45. 9.

b Isa. 64. 8.
c Cap. 1. 10.
d Ezech. 18. 21.
e Cap. 26. 3.

san de un regat, Că-*l* voi^z zidi și-*l* voi^z sădi: 10 Dacă va face rău înaintea mea, și nu va ascultă de vocea mea: Atuncia și eu mă voi^z căi de binele, ce am zis că-*i* voi^z face. 11 Și acum spune bărbatilor lui Iuda, Și locuitorilor Ierusalimului, zicând: Așa zice Domnul: Iată, eu pregătesc rele asupra-vă: Și uneltesc plan în contra voastră; *f* Întoarceți-vă deci fiecare dela calea sa cea rea, Și îndreptați urmările voastre și faptele voastre. 12 Dar ei au zis: *g* Înzădar: Căci vom urmă eugetelor noastre. Și fiecare va face *după* învârtogărea inimii sale celei rele. 13 De aceea așa zice Domnul: *h* Întrebați acum popoarele, Cine a auzit unele ca acestea? Fecioara lui Israel a făcut *i* un lucru grozav foarte. 14 Lăsă-va oare *carevă* pentru locuri stâncose un câmp *udat de omătul Libanului*? Au lăsă-va *carevă*, pentru ape depărtate, să se usuce apele cele reci ce eurg *din fântâna sa*? 15 Totuși poporul meu *j* m'a uitat, a tămâiat *k* deșertăciunii, Și s'a abătut din calea lor, *din* *l* căile cele vechi: Au umblat pe cărări, *pe* căi nebătute; 16 Punând pământul lor în *m* pustiere, într'o *n* batjocorire nesfârșită: Tot insul ce trece prinr'insul rămâne uimit, și elatină din capul său. 17 *o* Imprăștiă-voi pre ei de dinaintea inamicului, *p* ca eu vântul de răsărit; *q* Arătă-le-voiu dosul și nu fața în ziua nenorocirii lor.

Tânguirea și rugăciunea lui Ieremia.

18 Atuncia zis-au: *r* Veniți, și să facem uneltiri asupra lui Ieremia; *s* Căci legea nu va pieri dela preot, Nici sfatul dela înțelept, Nici cuvântul dela profet: Haideți, și să-l lovim cu limba, și să nu luăm seamă la cuvintele lui! 19 Ia seamă la mine, Doamne, Și anzi vocea celor ce se ceartă cu mine. 20 *t* Au eu rău se răsplătește binele? Căci au săpat groapă pentru viața mea. Adu-ți aminte cum am stat înaintea ta, ca să vorbesc de bine pentru dânșii, Ca să întore mă-

nia ta dela dânșii. 21 De aceea dă pre fiu lor foametei. Și pre ei dă-*i* săbiei: Femeile lor să fie lipsite de copii și *să* *ajungă* văduve; Bărbații lor să fie loviți de moarte. *Si* tânării lor *să* fie bătuti de sabie în luptă. 22 Auză-se strigăt din casele lor, când cetele aduse de tine *vor cădeu* de o dată asupra-le: Căci au săpat groapă, ca să mă prindă. Și au ascuns curse pentru picioarele mele. 23 Tu, Doamne, *cel* ce cunoști toate sfaturile lor împotriva mea, pentru uciderea *mea*, Nu le iertă fărădelegea, Și păcatul lor să nu-l ștergi de dinaintea ta: Fie răsturnați înaintea ta: Lucrează împotriva lor în timpul mâniei tale.

Pustiirea Ierusalimului închipuită prin spargerea unui borean.

19 Așa zice Domnul: Du-te și cumpără-ți un vas de lut de olar, și ia *eu* *tine câțivă* din bătrânii poporului și din cei mai bătrâni ai preoților: 2 Și ieși în *a* Valea Fiului lui Hinnom, care *este* la intrarea porții olarilor, și proclamă acolo cuvintele ce-ți voi^z spune. 3 Și *b* zi: Ascultați cuvântul Domnului, regi ai lui Iuda, și locuitori ai Ierusalimului! Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel: Iată eu voi^z aduce asupra locului acestuia nenorociri, de cari tot cel ce le va auzi, îi vor *c* țipă urechile. 4 Pentru că *d* m'au părăsit, au pângărit locul acesta, și au tămâiat aici altor zei, pre care nu-*i* cunoscuseră, nici ei, nici părinții lor, nici regii lui Iuda; și au umplut locul acesta de *e* sângele nevinovaților: 5 Și *f* au zidit în nălțimi lui Baal, ca să ardă pre fiu lor în foc, *drept* arderi de tot lui Baal: *g* aceea ce n'am poruncit, nici n'am vorbit, și nici în gând nu mi-a venit: 6 De aceea iată, veni-vor zilele, zice Domnul, când locul acesta nu se va mai numi Tofet, nici *h* Valea Fiului lui Hinnom, ci Valea Tăierei. 7 Și voi^z nimici în locul acesta sfatul lui Iuda și al Ierusalimului; *i* și-*i* voi^z face să cadă de sa-

f 2 Reg. 17. 13.
g Cap. 2. 25.
h 1 Cor. 5. 1.
i Cap. 5. 30.

j Car. 2. 13. 32.
k Cap. 10. 15.
l Cap. 6. 16.

m Cap. 19. 8.
n Mic. 6. 16.
o Cap. 13. 21.

p Ps. 48. 7.
q Cap. 2. 27.
r Cap. 11. 19.

s Lev. 10. 11.
t Ps. 109. 4, 5.

Capul 19.
a Ios. 15. 8.
b Cap. 17. 20.
c 1 Sam. 3. 11.

d Deut. 28. 20.
e 2 Reg. 21. 16.
f Cap. 7. 31, 32.

g Lev. 18. 21.
h Ios. 15. 8.
i Lev. 26. 17.

bie înaintea inamicului lor, și de mâna celor ce caută viața lor; și ^jcadavrele lor le voi da spre mâncare paserilor cerului și fiarelor pământului; 8 Și voi prefăce această cetate într'un ^kdeșert și în batjocură: tot cel ce va trece pe lângă ea va rămâne îngrozit, și *batjocurindu-o* va flueră pentru toate răurile ei. 9 Și voi face, ca să mănânce ^lcarnea filor lor și carnea fetelor lor; și va mânca fiecare carnea amicului său în *timpul* împresurării și al străntorării, cu care inamicii lor și cei ce caută viața lor îi vor străntora. 10 ^mAtuncia să strici vasul înaintea ochilor oamenilor, ce vor ieși cu tine; 11 Și să zici către ei: Așa zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor: ⁿAșa voi sfărâma pre acest popor și această cetate, precum sfărâmă *carevâ* vasul olarului, ce nu se mai poate drege; și vor ^oimmormântă în Tofet, ne *mai fiind* loc de immormântare *aiurea*. 12 Așa voi face locului acestuia, zice Domnul, și locuitorilor lui, și voi face cetatea aceasta asemenea Tofetului. 13 Și casele Ierusalimului și casele regilor lui Iuda vor fi necurate, ^pca locul Tofetului, cu toate casele, pe acoperișul cărora tămâiară tutulor oștirilor cerești, și vărsară libațiuni altor zei. 14 Atuncia s'a întors Ieremia din Tofet, unde Domnul l-a trimis să profetească; și stând în curtea casei Domnului, zis-a către tot poporul: 15 Așa zice Domnul. Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Iată, voi aduce asupra cetății și asupra tutulor orașelor ei toate nenorocirile, câte am hotărât asupra-i; pentru că și-au întărit cerbi-cea lor, neascultând cuvintele mele.

Ieremia împilat de către Pașur, vestește prinsoarea babilonică.

20 Dar Pașur, fiul lui ^aImmer, preotul, care *eră* și supraveghetor în casa Domnului, auzind pre Ieremia profetind lucrurile acestea: 2 Atuncia Pașur lovî pre Ieremia, profetul, și l-a

pus în butucul din poarta de sus a lui Beniamin, în casa Domnului. 3 Și a doua zi a scos Pașur pre Ieremia din butuc: și Ieremia a zis către el: Domnul nu te-a chemat Pașur, (*Noroc din toate părțile*), ci Magor-Misabib (*spaimă în toate părțile*). 4 Căci așa zice Domnul: Iată, eu te voi face de spaimă și tutulor amicilor tăi; și vor cădea de sabia inamicilor lor, și ochii tăi vor vede *aceasta*; și voi da pre tot Iuda în mâna regelui Babilonului, care îi va duce prinși la Babilon, și-i va ucide cu sabie. 5 ^bȘi voi da toată averea cetății acesteia, și tot câștigul ei, și toate cele de preț ale ei, și toate tezaurile regilor lui Iuda, în mâna inamicilor lor, care-i vor prădă, îi vor lua, și-i vor duce la Babilon. 6 Și tu, Pașur, și toți cei ce locuiesc în casa ta, veți merge în prinsoare: și tu vei veni la Babilon, acolo vei muri, și acolo te vor immormântă pre tine și pre toți amicii tăi, cărora le-ai ^cprofetit minciuni.

Ieremia se vaită, că s'a făcut profet.

7 Doamne, amăgitu-m'ai, și m'am amăgit: ^dTu ai fost mai tare decât mine, și ai biruit, ^eAjuns-am de răs în toate zilele: Fiecare mă batjocurește. Căci de câte ori vorbesc, ^fȘi *Tip pentru silnicie*, și strig *pentru* dărăpănarea *ce mi-se face*. Căci cuvântul Domnului mi s'a făcut, Spre rușine și batjocură în toate zilele. 9 Deci zisu-*mi-am*: Nu voi aminti de Domnul, Nici nu voi mai vorbi în numele lui; Dar *cuvântul său* *eră* în inima mea ca un ^gfoc aprins, închis în oasele mele; Ostenitu-m'am purtându-le, și ^hnu mai pot. 10 ⁱCăci am auzit ocări dela mulți: frică din toate părțile; Ei *zic*: Părăți-l; îl vom pari; ^jToți câți erau în pace cu mine pândit-au greșelile mele, *zicându-și*: Poate se va amăgi, și-l vom birui, Și ne vom răsbună de dânsul. 11 Dar Domnul *este* cu mine, ca un viteaz pu-

^j Ps. 79. 2.
^k Cap. 18. 16.
Plan. 4. 10.

^m Cap. 51. 63. 64.
ⁿ Ps. 2. 9.
^o Cap. 7. 32.

^p 2 Reg. 23. 10.

Capul 20.
^a 1 Cron. 24. 14.
^b 2 Reg. 20. 17.

^c Cap. 14. 13. 14.
^d Cap. 1. 6. 7.
^e Plan. 3. 14.

^f Cap. 6. 7.

^g Iov 32. 18. 19.
^h Iov 32. 18.
ⁱ Ps. 31. 13.

^j Iov 19. 19.

ternic; Deaceea cei ce mă urmăresc vor cădea, și nu vor birui: Se vor rușina foarte, că nu vor isbuti. *Cu rușine vecinică, ce nu se va mai nită.* 12 Da, Doamne, *Dumnezeul* oștirilor, cel ce încerci pre cel drept, Cel ce vezi răunchii și inima, Lasă-mă să văd răsunarea ta asupra lor; Căci ție ți-am încredințat judecata mea. 13 Cântați Domnului, lăudați pre Domnul, Căci a mântuit viața săracului din mâna celor răi. 14 Blestemată *fie* ziua, în care m'am născut: *Acea zi* în care muma mea n'a născut, să nu fie binecuvântată. 15 Blestemat *fie* omul, care a dat de știre părintelui meu. Zicând: Ți-s'a născut un fiu, Bucurându-l foarte. 16 Omul acela ție ca cetățile, Pre care Domnul le-a stricat, și fără îndurare: Să se audă dimineța strigătul său. Și la amează-zi urletele sale. 17 De ce n'am fost ucis din mitra *mumci* mele, De ce muma mea n'a fost mormântul meu, Sau *de ce* mitra ei *n'a rămas* pururea îngrecată *de mine?* 18 De ce am ieșit din mitră, Ca să văd osteneala și întristarea, Să se sfârșească zilele mele cu rușine?

La întrebarea lui Zedekia, Ieremia vestește dărâmarea Ierusalimului și care e unica cale a scăpării.

21 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia, când a trimis la dânsul regele Zedekia pre ^aPașur, fiul lui Melchia, și pre ^bZefauia, fiul lui Maaseia, preotul zicând: 2 ^cÎntrebă, rogu-te, pre Domnul pentru noi; căci Nebucodonosor, regele Babilonului, se luptă cu noi; poate că Domnul va lucra pentru noi după toate minunile sale, ca *acela* să se ducă dela noi. 3 Și Ieremia le-a răspuns: Așa să spuneți lui Zedekia: 4 Așa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel: Iată, armele de reșel, ce *sunt* în mâinile voastre, cu care vă luptați asupra regelui Babilonului și al Chaldeilor, ce vă împresoară, le voi

intoarce de din afară zidurilor *voastre*, și le^d voi strânge în mijlocul cetății aceștia; 5 Și mă voi lupta asupra voastră cu ^emână întinsă și cu braț puternic, eu mânie și furie și cu aprindere mare. 6 Și voi lovi pre locuitorii cetății acesteia, și om și vite; și vor muri de ciună mare. 7 Și după acestea, zice Domnul, ^f voi da pre Zedekia, regele lui Iuda, pre servii săi, pre popor, și pre cei ce vor fi rămași în cetatea aceasta, după ciună, sabie și foamete, în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, și în mâna inamicilor lor, în mâinile celor ce caută viața lor; și el îi va lovi cu ascuțitul săbiei; ^g nu-i va cruța, nici nu va compătimi *cu dânsii*, și nici nu se va îndura *de dânsii*. 8 Și poporului acestuia să zici: Așa zice Domnul: Iată ^h eu vă pun înainte calea vieții și calea morții: 9 Cine ⁱ va rămâne în cetatea aceasta va muri de sabie, de foamete sau de ciună; iar cine va ieși, și va trece la Chaldeii ce vă împresoară, va trăi. ^j Și viața lui îi va fi drept pradă. 10 Căci ^k pus-am fața mea preste cetatea aceasta spre rău, dar nu spre bine, zice Domnul; și ^l se va da în mâinile regelui Babilonului, care ^m cu foc o va arde. 11 Și către casa regelui lui Iuda *vei zice*: Ascultați cuvântul Domnului, 12 *Voi din casa* lui David! Așa zice Domnul: ⁿ Judecați drept ^o dimineța, și mântuiți pre cel prădat din mâinile apăsătorului; ca nu cumva mânia mea să isbuenească, ca un foc, și să ardă, fără ca să fie cine să o stingă, pentru răutatea faptelor voastre. 13 Iată ^p sunt și împotrivă-ți, tu cel ce zaci în vale, tu stâncea câmpului, zice Domnul: *sunt împotrivă-ți, tu cel ce zici*: ^q Cine se va pogori asupra-mi? și cine va intra în locuințele noastre? 14 Dar eu vă voi pedepsi după ^r fructul faptelor voastre, zice Domnul; Căci voi aprinde foc în pădurile lui, care va mistui toate împrejurimile lui.

Capul 21.
a Cap. 38. 1.
b 2 Reg. 25. 18.

c Cap. 37. 3, 7.
d Isa. 13. 4.
e Esod. 6. 6.

f Cap. 37. 17.
g Deut. 28. 50.
h Deut. 30. 19.

i Cap. 38. 2, 17, 18.
j Cap. 36. 18.

k Lev. 17. 10.
l Cap. 38. 3.
m Cap. 34. 2, 22

n Cap. 22. 8.
o Ps. 101. 8.

p Ezecl. 13. 8.
q Cap. 49. 4.

r Isa. 3. 10, 11.

*Prorocire împotriva regilor Sallum (Ioahas)
Ioachim și Ieconia.*

22 Așa zice Domnul: Pogoară-te în casa regelui lui Iuda, și vorbește acolo cuvântul acesta, ² Și zi: ^aAscultă cuvântul Domnului, rege al lui Iuda! *tu* cel ce șezi pe tronul lui David, tu, servii tăi și poporul tău, cari intrați prin porțile acestea. ³ Așa zice Domnul: ^bFaceți drept și dreptate. Și scăpați pre cel prădat din mâinile apăsătorului; Și ^cnu nedreptățiți, nici nu siluiți Pre străin, pre orfan și pre văduvă; Și nu vărsați în locul acesta sânge nevinovat. ⁴ Căci de veți face aceasta, ^dAtuncia vor intra prin porțile casei acesteia Regi ce șed pe tronul lui David, Trași de trăsuri și călări, Ei, servii lor și poporul lor. ⁵ Dar de nu veți ascultă cuvintele acestea, ^eMă jur pe mine însu-mi, zice Domnul. Că casa aceasta se va preface în ruini. ⁶ Căci așa zice Domnul de casa regelui lu Iuda: Tu-mi *ești* mic ca Galaadul, și ca un vârf al Libanului; *Dar* te voi preface în pustiu, În cetăți nelocuite. ⁷ Și voi pregăti asupra-ți pierzători, Pre fiecare cu armele sale, Și vor tăia ^fcedrii tăi cei aleși, ^gȘi-i vor aruncă în foc. ⁸ Și popoare multe trecând pe dinaintea acestei cetăți, Vor zice unul către altul: ^hDece Domnul a făcut astfel acestei cetăți mari? ⁹ Și vor răspunde; ⁱPentru că părăsiră legământul Domnului, Dumnezeuului lor, Și se închinară la alți zei, și le serviră ¹⁰Nu plângeți pre ^jcel mort, Și nu vă purtați în negru pentru dânsul; Plângeți mai bine ^kpre cel dus; Căci nu se va mai întoarce, Și nu va mai vedeă pământul nașterii sale. ¹¹ Căci așa zice Domnul De ^lȘallum, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, Care domniă în locul lui Iosia părintele său, Și ^mcare a ieșit din locul acesta: Aicea nu se va mai întoarce; ¹² Ci va muri în locul. În care l-au dus prins; Și nu va mai vedeă pământul acesta. ¹³ ⁿVai de

cel ce zidește casa sa pe nedreptate. Și cămările sale pe nedrept; ^o*Cel ce se servește de aproapele său pe nimica, Și nu-i dă plată;* ¹⁴ Cel ce zice: Îmi voi zidi casă mare Și cămări întinse: Și-i face ferestre, Și ^oacopere cu cedru, și ^ovăpsește cu roșu. ¹⁵ Oare rege ești ca să te întreci cu cedrii? ^pAu părintele tău nu mănacă și beă și *el?* Și ^qcând făcea drept și dreptate, Atuncia ii mergeà bine. ¹⁶ ^rCând apăra dreptul săracului și lipsitului, Atuncia ii ^qmergeà bine: Au aceasta nu *este* a mă cunoaște? zice Domnul. ¹⁷ ^rDar ochii tăi și inima ta nu *sunt îndreptate* decât către sgârbenia ta, Și la vărsarea de sânge nevinovat, Și către facerea apăsării și a silniciei. ¹⁸ Deaceea așa zice Domnul De Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda: ^sNu-l vor plânge, ^tzicând: ^tVai de fratele meu, și vai de soră mea! Nu-l vor plânge, ^tzicând: Vai doamne! și vai măreția sa! ¹⁹ ^uCi ^use va înmormântă cu înmormântare de asin, Târât și aruncat dincolo de porțile Ierusalimului. ²⁰ Suie-te *Ierusalime*, în Liban, Și strigă, Ridică vocea ta din Basan. Și strigă din Abarim! Pentru că au pierit toți iubii tăi. ²¹ Vorbit-am cu tine în *timpul* prosperității tale: *Dar* ai zis: Nu voiesc să ascult. ^vAceasta *a fost* purtarea ta din tănărețele tale. Că n'ai ascultat de vocea mea. ²² Vântul va paște pre toți ^wpăștorii tăi, Și ^wiubiții tăi vor merge în prinsoare; Atuncia te vei rușină, și vei roși, Pentru toată răutatea ta, ²³ Tu care locuești în *lemn din Liban*, Care faci cuibul tău în cedri, Cât ai să fii vrednic de plâns, când vor veni durerile asupra-ți, ^zChinul, ca al unei femei în facere! ²⁴ *Viu sunt!* zice Domnul, Și ^adacă *tu*, Conia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, ^bAi fi un sigil pe mâna mea cea dreaptă, Chiar și de acolo te-aș smulge. ²⁵ Da, date-voiu în mâna celor ce caută vieța ta, Și în mâinile *acelora* de ale căror fețe

<i>Capul 22.</i>	<i>d</i> Cap. 17. 25.	<i>h</i> Deut. 29. 24. 25.	<i>i</i> 1 Cron. 3. 15.	<i>p</i> 2 Reg. 23. 25.	<i>t</i> 1 Reg. 13. 30.	<i>x</i> Cap. 23. 1.	<i>a</i> 2 Reg. 24. 6, 8.
<i>a</i> Cap. 17. 20.	<i>e</i> Ebr. 6. 13, 17.	<i>i</i> 2 Reg. 22. 17.	<i>m</i> 2 Reg. 23. 34.	<i>q</i> Ps. 128. 2.	<i>u</i> 2 Cron. 36. 6.	<i>y</i> Vers. 20.	<i>b</i> Cânt. 8. 6.
<i>b</i> Cap. 21. 12.	<i>f</i> Isa. 37. 24.	<i>j</i> 2 Reg. 22. 20.	<i>n</i> 2 Reg. 23. 35.	<i>r</i> Ezec. 19. 6.	<i>v</i> Cap. 3. 25.	<i>z</i> Cap. 6. 24.	—
<i>c</i> Vers. 17.	<i>g</i> Cap. 21. 14.	<i>k</i> Vers. 11.	<i>o</i> Iac. 5. 4.	<i>s</i> Cap. 16. 4, 6.			

te temi. În mâinile lui Nebucodonosor, regele Babilonului. Și în mâna Chaldeilor. 26 Și te voi arunca, pre tine, Și pre muma ta, care te-a născut, Într'un pământ străin, în care nu v'ați născut: Și acolo veți muri; 27 Dar în pământul, unde dorese să se întoarcă, Acolo nu se vor întoarce. 28 Acest om Conia, *este el oare un vas desprețuit și sfărâmat? O uncaltă de nici o treabă? De ce s'au asvârlit el și semăntia lui, Și s'au aruncat într'un pământ, pre care nu-l cuposc?* 29 O pământe! pământe! pământe! ascultă cuvântul Domnului. 30 Așa zice Domnul: Scrieți pe omul acesta fără copii. Un om *ce* nu va prospera în zilele lui; Căci nu va prospera din semăntia lui nici un om. Care să șadă pe tronul lui David, Și să domnească încă în Iuda.

Împotriva păstorilor răi. Făgăduința bunului păstor și rege din neamul lui David.

23 Vai ^ade păstorii, ce stric și risipesc oile pășunii mele, Zice Domnul. 2 De aceea, așa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel, De păstorii ce păstorese pre poporul meu: Voi ați împărșiat oile mele, și le-ați alungat, Și n'ați luat seamă de dânsule; ^bIată, eu vă voi pedepsi Pentru răutatea faptelor voastre, zice Domnul; 3 Și ^cvoi aduna rămășița oilor mele Din toate țările, unde le-am alungat, Și le voi aduce iarăși la stauțele lor. Și vor crește, și se vor înmulți. 4 Și voi ridica ^dpăstori preste dânsule, cari le vor păstori: Și nu se vor mai teme, nici se vor înspăimânta, Și *nici unul* dintr'înși nu va lipsi, zice Domnul. 5 Iată, ^evin zile zice Domnul. Că voi ridica lui David odraslă dreaptă, Și rege va domni, și va prospera, ^fȘi va face drept și dreptate pe pământ. 6 ^gÎn zilele sale Iuda se va mântui, Și Israel ^hva locui în siguranță; Și ⁱacesta *este* numele lui, cu care se va numi: Domnul, Mântuirea Noastră. 7 De aceea iată, ^jvin zile,

zice Domnul. Că nu vor mai zice: Viu *este* Domnul, Care a scos pre fiii lui Israel din pământul Egiptului; 8 Ci: Viu *este* Domnul, Care a scos și care a adus sămănta casei lui Israel Din pământul dela mează-noapte ^kși din toate țările, unde-l alungasem; Și vor locui în pământul lor.

Mustrări și amenințări îndreptate către profetii cei mincinoși.

9 Către profetii. Inima mea se sfărâma în mine. Tremură ^ltoate oasele mele: Sunt ca omul cel beat, și ca omul repus de vin, De teama Domnului, Și de teama cuvintelor celor sfinte ale lui. 10 Căci ^mpământul *acesta* este plin de adulteri; ⁿPentru blesteme jelește țara. Și ^opășunile pustiiului s'au uscat: Purțarea lor *este* răutatea, și puterea lor cu nedreptate. 11 Căci ^pși profetul și preotul au nelegiuit; Chiar și ^qîn casa mea eu am aflat răutățile lor, zice Domnul. 12 ^rDe aceea calea lor va ajunge pentru ei, Ca *locurile* alunecoase în întunec: Vor fi împinși, și vor cădea într'însa; Căci ^svoi aduce asupra lor rele: Anul pedepsei lor, zice Domnul. 13 Văzut-am prostia și în profetii Samariei; ^tAu profetit în *numele* lui Baal, și ^uau amăgit pre poporul meu Israel: 14 Și chiar între profetii Ierusalimului am văzut un lucru înfricoșat: ^vFac adulter, ^wumblă cu minciuni, Și ^xîmpunericesc mâinile răilor, Așa că nici unul nu se întoarce dela răutatea sa: Toți aceștia ajuns-au înaintea mea ca ^ySodoma, Și locuitorii lui ca ai Gomorei. 15 De aceea așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, de profetii: Iată, eu îi voi nutri cu ^zpelin, Și-i voi adăpa cu apă de fiere; Căci dela profetii Ierusalimului Ieși nelegiuirea preste tot pământul *acesta*. 16 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Nu ascultați cuvintele profetilor cari vă profetesc; Aceștia vă ademenesc la deșertăciune, ^{aa}Vorbind viziuni din inima lor, Și nu din gura

Capul 23.	d Ezech. 34. 23.	g Deut. 33. 28.	k Isa. 43. 5. 6.	o Cap. 9. 10.	s Cap. 11. 23.	v Cap. 29. 23.	z Deut. 32. 32.
a Cap. 10. 21.	etc.	h Cap. 32. 37.	l Hab. 3. 16.	p Cap. 6. 13.	t Cap. 2. 8.	x Vers. 25.	aa Cap. 8. 14.
b Esod. 32. 34.	e Isa. 4. 2.	i 1 Cor. 1. 30.	m Cap. 5. 7. 8.	q Cap. 7. 30.	u Isa. 9. 16.	y Ezech. 13. 22.	b Cap. 14. 14.
c Cap. 32. 37.	f Ps. 72. 2.	j Cap. 16. 14. 15.	n Osea 4. 2. 3.	r Ps. 35. 6.			

Domnului. 17 Ei zice celor ce mă des-
prețuesc: *Așa* zice Domnul: ^e „Pace
veți avea.“ Și *mai* zice către tot cel ce
umblă după învățoșarea inimii sale:
^d „Nu va veni răul asupra voastră.“
18 Dar ^e cine a fost de față la sfătuirea
Domnului. Încât să fi priceput și să fi
auzit cuvântul său? Cine a ascultat cu-
vântul său, încât să-*l* fi auzit? 19 Iată,
^f furtuna Domnului, furia *sa*, iese, Și
un vârtej puternic. Care va învălui capul
celor nelegiuiți. 20 ^g Mânia Domnului
nu se va întoarce. Până ce nu se va face,
și până ce nu va întări cugetările inimii
sale; ^h În zilele de apoi veți înțelege
aceasta pe deplin. 21 ⁱ N'am trimis
eu pre acești profeti, totuși ei au alergat:
Nu le-am vorbit, totuși ei profetesc.
22 Căci de ar fi ^j fost la sfătuirea mea,
Atuncia ar fi făcut pre poporul meu să
audă cuvintele mele. Și ^k i-ar fi întors
dela calea lor cea rea. Și delă răutatea
faptelor lor. 23 Oare *numai* de aproape
sunt Dumnezeu, zice Domnul, Și nu
sunt și de departe Dumnezeu? 24 *De*
^l se ascunde cineva în locuri ascunse.
Au doară nu pot eu să-l văd? zice Dom-
nul; ^m Au nu umplu cerul și pământul?
zice Domnul. 25 Auzit-am ce zice pro-
feti. Cei ce profetesc în numele meu
minciună. Zicând: Am visat! am visat!
26 Până când va fi *aceasta* în inimile
profetilor, ce profetesc minciuna? *Ale*
celor ce profetesc *numai* înșelăciunile
inimii lor: 27 Ei cugetă să facă pre
poporul meu Să uite numele meu prin
visurile lor, Pre care le spune unul al-
tuia, ⁿ Precum uitară părinții lor numele
meu pentru Baal. 28 Profetul care vi-
sează, să spună visul *său*; Și acela ce
are cuvântul meu, să proclame cuvântul
meu într'adevăr. Ce *are a face* paietele
cu grâul? zice Domnul. 29 Au nu *este*
ca un foc cuvântul meu? zice Domnul.
Și ca un ciocan, ce sfărâmă stânca?
30 Deaceea iată, ^o eu *sunt* împotriva
profetilor, zice Domnul, Cari fură cuvîn-

tele mele, unul dela altul. 31 Iată, eu
sunt împotriva profetilor, zice Domnul.
Cari deprind limba lor, ca să zică:
Domnul zice. 32 Iată, eu *sunt* împo-
triva celor, ce profetesc visuri minci-
noase, zice Domnul, Și le spun și amă-
gese pre poporul meu Cu minciunile lor
și cu ^p sumeția lor: Și tot nu i-am tri-
mis, nici nu le-am poruncit; Și nici nu
folosesc poporului acestuia. Zice Dom-
nul. 33 Și dacă poporul acesta, sau
profetul, sau preotul Te vor întreba,
zicând: „Care *este* sarcina Domnului?“
Atuncia le vei răspunde: „Care *este*
^q sarcina? *Aceasta*: „Voiesc să vă pără-
sesc, zice Domnul.“ 34 *Cât* pentru
profetul sau preotul sau poporul. Care
ar zice: „Sarcina Domnului!“ Eu voi
pedepsi pre unul ca acesta și casa lui.
35 *Așa* să vorbiți unul către altul, Și
fiecare către fratele său: „Ce a răspuns
Domnul?“ Sau: „Ce a zis Domnul?“
36 Dar să nu mai vorbiți de „sarcina
Domnului“; Căci cuvântul unuia ca
acestuia va fi sarcina sa. Fiindcă suciți
cuvintele Dumnezeului celui viu, Ale
Domnului, Dumnezeu al oștirilor și al
nostru. 37 *Așa* să ziceți profetului:
Ce ți-a răspuns Domnul? Sau: Ce a zis
Domnul? 38 Dar fiindcă ziceți: „Sar-
cina Domnului“. 39 Deaceea *așa* zice
Domnul: Fiindcă spuneți cuvântul acesta:
„Sarcina Domnului“. Și eu am trimis
către voi, zicând: Să nu ziceți: „Sarcina
Domnului;“ Deaceea iată, eu vă voi
alungă. Și vă voi lepăda dela fața mea.
Și cetatea ce v'am dat vouă și părinților
voștri: 40 Și voi aduce asupra voastră
ocară nesfârșită, Și rușine vecinică, care
nu se va nită.

*Partea bună și cea a poporului arătată prin
emblema a două panere de smochine bune și rele.*

24 ^a Domnul mă făcū să văd, și iată,
două panere de smochine *erau*
puse înaintea templului Domnului, du-
păce strămutase Nebucodonosor, ^b regele
Babilonului, din Ierusalim pre ^c Ieconia.

^e Cap. 6. 14.
^d Mic. 3. 11
^e Iov 15. 8.

^f Cap. 25. 32.
^g Cap. 30. 24.
^h Fac. 49. 1.

ⁱ Cap. 14. 14.
^j Vers. 18.
^k Cap. 25. 5.

^l Ps. 139. 7, etc.
^m 1 Reg. 8. 27.
ⁿ Iudc. 3. 7.

^o Deut. 18. 20.
^p Zef. 3. 4.

^q Mal. 1. 1.
—

Capul 24.
^b 2 Reg. 24. 12,
etc.
^c Cap. 22. 24, etc.

fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, pre mai marii lui Iuda, pre teslari și pre ferari, și i-a dus la Babilon. 2 Un paner *aveà* smochine bune foarte, ca smochinele cele întâi, dar celalalt paner *aveà* smochine rele de tot, care de rele ce erau, nu puteau fi mâncate. 3 Atuncia m'a întrebat Domnul, *zicând*: Ce vezi, Ieremia? și am răspuns: Smochine, smochine bune, bune foarte; și rele, rele foarte, de nu pot fi mâncate, de rele ce sunt. 4 Și a fost cuvântul Domnului către mine, *zicând*: 5 Așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Precum aceste smochine sunt bune, Așa voi recunoaște pre cei strămutați din Iuda, Pre cari i-am trimis din locul acesta, În pământul Chaldeilor, spre binele lor: 6 Căci voi îndreptă asupra lor ochii mei spre bine. Și-i ^dvoi întoarce în pământul acesta, Și-i ^evoi zidi, și nu-i voi surpă. Și-i voi sădi, și nu-i voi desrădăcină. 7 Și le voi da ^finimă, ca să mă cunoască, Că eu *sunt* Domnul: Și ei ^gimi vor fi popor, Și eu le voi fi Dumnezeu; Căci se vor întoarce către ^hmine din toată inima lor. 8 Și precum *acele* ⁱsmochine rele nu pot fi mâncate, de rele ce sunt, Așa zice Domnul: Astfel voi da pre Zedekia, regele lui Iuda, Pre mai marii lui, Pre rămășița Ierusalimului, care rămâne în pământul acesta, Și ^jpre cei ce locuiesc în pământul Egiptului, 9 Îi voi da tutulor regatelor pământului, *Ca să fie* ^kde apăsare, de nenorocire, ^lde rușine, Și de proverb, de răs și de blestem. În toate locurile, unde îi voi alungă. 10 Și voi trimite asupra-le sabie, foamete și ciură. Pânăce se vor nimici de pe pământul, pre care l-am dat lor și părinților lor.

Preziceri despre prinsoarea de șapte-zeci ani.

25 Cuvântul care a fost către Ieremia despre tot poporul lui Iuda, în ^aanul al patrulea al domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, care

a fost anul întâiu al lui Nebucodonosor, regele Babilonului: 2 Pre care Ieremia profetul l-a vorbit către tot poporul lui Iuda, și către toți locuitorii Ierusalimului, *zicând*: 3 ^bDela anul al treisprezecelea al lui Iosia, fiul lui Amon, regele lui Iuda, până în ziua aceasta, care *este* anul al douăzeci și treilea, cuvântul Domnului a fost către mine, și eu v'am vorbit, sculându-mă de dimineață și vorbind: ^cdar n'ați ascultat. 4 Și a trimis Domnul către voi pre toți servii săi, pre profeti, ^dsculându-se de dimineață și trimitându-i; dar n'ați ascultat, nici ați plecat urechea voastră, ca să auziți. 5 El a zis: ^eÎntoarceți-vă fiecare dela calea sa cea rea și dela răutatea faptelor sale, și locuiți pe pământul, ce Domnul v'a dat vouă și părinților voștri în veci și nesfârșit. 6 Și nu urmați după alți zei, ca să le serviți și să vă închinați lor; și nu mă întârătați prin lucrurile mânilor voastre; și *atuncia* nu vă voi face nici un rău. 7 Dar n'ați ascultat de mine, zice Domnul: *așa* că m'ați ^fîntărătat prin lucrurile mânilor voastre, spre dauna voastră. 8 Deaceea așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Fiindecă n'ați ascultat de cuvintele mele; 9 Iată, eu voi trimite, și voi adună ^gtoate neamurile dela mează-noapte, zice Domnul, și pre Nebucodonosor, regele Babilonului, ^hservul meu, și le voi aduce asupra pământului acestuia, asupra locuitorilor lui, și asupra tutulor popoarelor acestora de jur împrejur, și le voi nimici: le ⁱvoi face de groază, de dispreț și de ruină vecinică. 10 Și voi face să înceteze dintre dânșii ^jvocea bucuriei și vocea veseliei, vocea de mire și vocea de mireasă, ^kvuetul pietrei de moară și lumina de candelă, 11 Și tot pământul acesta va fi *prefăcut în ruină și pustietate*: și popoarele acestea vor servi pre regele Babilonului șaptezeci de ani.

^d Cap. 12, 15.

^e Cap. 32, 41.

^f Deut. 30, 6.

^g Cap. 30, 22.

^h Cap. 29, 13.

ⁱ Cap. 29, 17.

^j Cap. 43.

^k Euf. 28, 26, 27.

^l Ps. 44, 13, 14.

—

Cap. 25.

^a Cap. 36, 1.

^b Cap. 1, 2.

^c Cap. 7, 13.

^d Cap. 7, 13, 25.

^e 2 Reg. 17, 13.

^f Deut. 32, 21.

^g Cap. 1, 15.

^h Cap. 27, 1.

ⁱ Cap. 18, 16.

^j Isa. 24, 7.

^k Eccl. 12, 1.

Prăpădirea Babilonului

12 Dar ^lla împlinirea celor șaptezece de ani voi pedepsi, zice Domnul, pre regele Babilonului și pre poporul acela pentru nelegiuirea lor, și pre pământul Chaldeilor, pre^m care-l voi preface într'o pustietate vecinică. 13 Și voi face să vină asupra pământului acela toate cuvintele mele, pre care le-am vorbit asupra lui, *adecă* tot ce este scris în cartea aceasta, ce Ieremia a profetit asupra tuturilor popoarelor. 14ⁿ Căci multe popoare și ^oregi mari le vor^psupune și pre dânsese; ^qși le voi răsplăti după faptele lor, și după fapăturile mânilor lor.

Cupa de mânie pentru toate popoarele.

15 Căci așa zice către mine Domnul, Dumnezeuul lui Israel: Ia această ^rcupă de vin a mâniei *mele* din mâna mea, și adapă din ea pre toate popoarele, către care te voi trimite. 16 ^sVor bea, vor șovăi, și se vor infuria de sabia, pe care o voi trimite între ele. 17 Atuncia am luat cupa din mâna Domnului, și am adăpat toate popoarele, la care Domnul m'a trimis: 18 *Adecă*: Ierusalimul și cetățile lui Iuda, pre regii lui și pre mai marii lui, ca să-i aducă ^tîn pustiire, în groază, în batjocură și ^uîn blestem, precum *sunt* astăzi: 19 Pre ^vFaraon, regele Egiptului, pre servii lui, pre mai marii lui, și pre tot poporul său; 20 Și pre tot^xpoporul cel amestecat, și pre toți regii ^ypământului Uz, și pre ^ztoți regii pământului Filistenilor, și Askalonul, și pre Gaza, și Ekronul, și ^arămășița Așdodului: 21 ^bEdomul, și ^cMoabul, și pre fiii lui ^dAmmon; 22 Pre toți regii ^eTirului, și pre toți regii Sidonului, și pre regii insulelor, care *se află* dincolo de ^fmare; 23 ^gDedanul și Tema, și Buzul, și pre toți cei ce taie marginile *părului capului*; 24 Și pre ^htoți regii Arabiei, și pre toți regii ⁱpopoarelor amestecate,

care locuiesc în pustiie; 25 Pre toți regii Zimrei, pre toți regii ^jElamului, și pre toți regii Mezilor; 26 Pre ^ktoți regii dela mează-noapte, *pre cei* de departe și *pre cei* de aproape, unul cu altul, și pre toate regatele țărilor, *ce se află* pe suprafața pământului: ^lși regele Șesacului (*Babilonului*) va bea după dânsii. 27 Și le va zice: Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel ^mBeți până ⁿce vă veți îmbătă, veți vărsa și veți cădea, așa ca să nu vă mai sculați, de sabia pe care o voi trimite între voi. 28 Și de nu vor voi să ia cupa din mâna ta, ca să bea, atuncia să le zici: Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Tot veți bea; 29 Căci iată, ^oeu încep a aduce răul asupra cetății ^pce se numește după numele meu, și voi veți rămâne oare nepedepsiți? nu veți rămâne nepedepsiți: că ^qeu voi chema sabia asupra tuturilor locuitorilor pământului, zice Domnul *Dumnezeul* oștirilor. 30 Deaceea tu profetește asupra-le toate cuvintele acestea, și zi-le lor: Domnul ^rtună din înălțime, Și face să răsunе vocea lui din ^slocașul său cel sfânt; Tună puternic asupra ^tcolibei sale; Scoate ^ustrigăte, ca ale călătorilor *de vin*, Asupra tuturilor locuitorilor pământului. 31 Vuetul pătrunde până la marginile pământului; Căci Domnul ^vse va judeca cu popoarele: ^xEl a proclamat hotărîrea *sa* asupra tuturilor muritorilor, Și va da săbiei pre toți nelegiuții. Zice Domnul. 32 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, răul iese dela popor la popor, Și un ^yvârtej mare se ridică Dela marginile pământului. 33 Și în ziua aceea ^zuceșii de Domnul vor zăcea Dela o margine a pământului până la *cealaltă* margine a lui; Nu vor fi plânși, nici strânsi, nici *chiar* immormântați: Vor fi *ca* gunoiul pe fața pământului. 34 Urlați, păstorilor și strigați! Tăvăliți-vă *în pulbere*,

^l Dan. 9. 2.

^m Isa. 13. 19.

ⁿ Cap. 50. 9.

^o Cap. 50. 41.

^p Cap. 27. 7.

^q Cap. 50. 29.

^r Iov 21. 20.

^s Nah. 3. 11.

^t Vers. 9. 11.

^u Cap. 24. 9.

^v Cap. 46. 2, 25.

^x Vers. 24.

^y Iov 1. 1.

^z Cap. 47. 1, 5, 7.

^a Isa. 20. 1.

^b Cap. 49. 7, etc.

^c Cap. 48. 1.

^d Cap. 49. 1.

^e Cap. 47. 4.

^f Cap. 49. 23.

^g Cap. 49. 8.

^h 2 Cron. 9. 11.

ⁱ Ezec. 30. 5.

^j Cap. 49. 34.

^k Cap. 50. 9.

^l Cap. 51. 41.

^m Hab. 2. 16.

ⁿ Isa. 51. 21.

^o 1 Pet. 4. 17.

^p Dan. 9. 18, 19.

^q Ezec. 38. 21.

^r Isa. 42. 13.

^s Ps. 11. 4.

^t 1 Reg. 9. 3.

^u Isa. 16. 9.

^v Osea 4. 1.

^x Isa. 66. 16.

^y Cap. 23. 19.

^z Isa. 66. 16.

—

conducători ai turmei! Căci au venit zilele sfășierii voastre și ale împrăștierii voastre: Și veți cădea *pe pământ*, ca un vas de preț. 35 Și păstorii nu vor avea nici o scăpare: Și conducătorii turmei nu vor avea nici un adăpost. 36 Răsună strigarea păstorilor. Și urletul conducătorilor turmei: Căci Domnul a pustiit pășunea lor. 37 Și colibebele cele pacinice amuțesc. De aprinderea mâniei Domnului. 38 El a părăsit tufarul său, ca un leu; Căci pământul lor s'a prefăcut într-o pustietate. Înaintea furiei *săbiei* pierzătoare. Și înaintea aprinderii mâniei sale.

Ieremia prezice nimicirea templului; și cu anevoie scapă de moarte.

26 La începutul domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, a fost cuvântul acesta dela Domnul către Ieremia, zicând: 2 Așa zice Domnul: Pășește în ^a porticul casei Domnului, și vorbește tuturilor cetăților lui Iuda, care vin să se închine în casa Domnului, ^b toate cuvintele, ce-ți voi porunci să le vorbești: ^c nu lăsa nici un cuvânt. 3 ^d Poate că vor anzi, și se vor întoarce fiecare dela calea sa cea rea, și mie îmi va ^e părea rău de răul, ce am în gând să le fac pentru răutatea faptelor lor. 4 Și spune-le: Așa zice Domnul: ^f De nu mă veți asculta, ca să umblați după legea mea, ce v'am pus-o înainte, 5 Și ca să ascultați de cuvintele servilor mei, profetilor, pre ^g care-i trimit către voi, sculându-mă de dimineață și trimitându-i; de nu mă veți asculta: 6 Atuncia voi face casa aceasta ca ^h Șiloul, și pre cetatea aceasta o voi face ⁱ de blestem tuturilor popoarelor pământului. 7 Și au auzit preoții și profetii și tot poporul pre Ieremia vorbind cuvintele acestea în casa Domnului. 8 Și după ce Ieremia a încetat de a vorbi toate câte i-a poruncit Domnul să vorbească către tot poporul, preoții și profetii și tot poporul l-au prins, zicând: Trebuie să mori. 9 Pentru ce ai

profetit în numele Domnului, zicând: Casa aceasta va ajunge ca Șiloul, și cetatea aceasta se va pustii *așa* că nu va fi cine să locuiască *într'însa*? Și tot poporul s'a adunat asupra lui Ieremia în casa Domnului. 10 Și auzind mai marii lui Iuda aceste lucruri, s'au suit din casa regelui în casa Domnului, și au șezut la intrarea porții celei nouă *a casei* Domnului. 11 Atuncia preoții și profetii au vorbit către mai marii și către tot poporul, zicând: Pedeapsă de moarte *se cuvine* omului acestuia, ^j pentru că a profetit *rele* asupra cetății acesteia, cum cu urechile voastre ați auzit. 12 Atuncia Ieremia vorbi către toți mai marii și către tot poporul, zicând: Domnul m'a trimis, ca să profetesc asupra casei acesteia și asupra cetății acesteia toate cuvintele, pe care le-ați auzit. 13 Și acum îndreptați ^k urmările voastre, și faptele voastre, și ascultați de vocea Domnului, Dumnezeului vostru; și Domnului ^l îi va părea rău de răul ce a proclamat asupra-vă. 14 Dar ^m eu *sunt* în mâinile voastre: faceți cu mine cum *este* bine și drept în ochii voștri. 15 Dar să știți că dacă mă veți omori, veți aduce sânge nevinovat asupra voastră, asupra cetății acesteia, și asupra locuitorilor ei; căci Domnul cu adevărat m'a trimis, către voi, ca să vorbesc în urechile voastre toate cuvintele acestea.

16 Atuncia ziseră mai marii și tot poporul către preoți și către profeti: Pedeapsă de moarte nu *se cuvine* omului acestuia; că a vorbit către noi în numele Domnului, Dumnezeului nostru. 17 ⁿ Atuncia s'au ridicat oare-cari din bătrânii țării, și au vorbit către toată adunarea poporului, zicând: 18 ^o Micha, Moșteneul, profeti în zilele lui Hezekia, regele lui Iuda, și vorbi către tot poporul lui Iuda, zicând: Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Sionul se va ară *ca* un ogor, și Ierusalimul va ajunge o grămadă de pietre, și muntele

Capul 26. | ^b Ezec. 3. 10. | ^d Cap. 36. 3. | ^f Lev. 26.14, etc. | ^h 1 Sam. 4.10, 11. | ^j Cap. 38. 4. | ^l Vers. 3. 19. | ⁿ Fapt. 5.34, etc.
 a Cap. 19. 14. | ^c Fapt. 20. 27. | ^e Iona 3. 8. 9. | ^g Cap. 7. 13. 25. | ⁱ Isa. 65. 15. | ^k Cap. 7. 3. | ^m Cap. 38. 5. | ^o Mic. 1. 1.

templului *se va face* ca locurile înalte ale unei păduri. 19 Oare Hezekia, regele lui Iuda, și tot Iuda l-a omorât? Au nu s'a temut de Domnul, și au nu a rugat pre Domnul, și Domnului i-a părut rău de răul ce a cuvântat asupra-le? Noi am face deci un rău mare sufletelor noastre. 20 S'a sculat încă și un om, care profeti în numele Domnului, *adecă*, Urija, fiul lui Șemaia, din Kiriatu-Iearim, și profeti asupra cetății acesteia și asupra pământului acestuia, după toate cuvintele lui Ieremia; 21 Și când a auzit regele Iehoiakim, și toți puternicii lui, și toți mai marii *lui*, cuvintele lui, regele a căutat să-l omoare; dar când auzi Urija, se temu, și fugi, și se duse în Egipt; 22 Și regele Iehoiakim trimise oameni în Egipt: pre Elnatan, fiul lui Acbor, și câți-va cu dânsul în Egipt; 23 Și scoaseră pre Urija din Egipt, îl aduseră către regele Iehoiakim, care-l ucise cu sabie, și aruncă corpul său mort în mormintele fiilor poporului de rând. 24 Dar mâna lui Ahikam, fiul lui Șafan, eră cu Ieremia, ca să nu-l dea în mâinile poporului, ca să-l omoare.

Profetul sfătuște pre Iudei și pre popoarele din vecinătate de a se supune lui Nebucodonosor.

27 La începutul domniei lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, ^a regele lui Iuda, a fost acest cuvânt dela Domnul către Ieremia, zicând: 2 Așa zice Domnul către mine: Făți legături și juguri, ^b și le pune pe grumazul tău; 3 Și le trimite regelui Edomului, regelui Moabului, regelui fiilor lui Ammon, regelui Tirului, și regelui Sidonului, prin mâinile solilor, cari au să vină la Ierusalim către Zedekia, regele lui Iuda; 4 Și poruncește-le să zică domnilor lor: Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel: așa veți zice domnilor voștri: 5 ^c Eu am făcut pământul, *zice Domnul*, pre om, și animalele depe fața pământului, cu puterea mea cea mare și cu brațul meu cel întins; și ^d l-am dat cui

mi-a plăcut. 6 ^e Și acum eu am dat toate aceste țări în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, ^f servul meu; și chiar și pre ^g fiarele câmpului datu-i-le-am, ca să-i servească. 7 ^h Și toate popoarele îl vor servi, pe el și pe fiul său, și pe fiul fiului său, ⁱ până când va veni și timpul pământului său; ^j și atuncia popoare multe și regi mari îl vor supune și pre dânsul. 8 Și pe poporul și pe regatul, care nu va servi pe Nebucodonosor, regele Babilonului, și care nu va voi să pună grumazul său supt jugul regelui Babilonului, pre poporul acela îl voi pedepsi, *zice Domnul*, cu sabie, cu foamete și cu ciumă, până când îl voi nimici prin mâna aceluia. 9 Dar voi să nu ascultați de profetii voștri, nici de găcitorii voștri, nici de visătorii voștri, nici de vrăjitorii voștri de timp, nici de fermecătorii voștri, cari vorbesc către voi, zicând: Nu veți servi pre regele Babilonului; 10 ^k Căci ei vă profetesc minciună, ca să vă depărteze din pământul vostru, să vă alungă, și ca voi să pieriți. 11 Dar pe poporul, care va pune grumazul său supt jugul regelui Babilonului, și-l va servi, pre acela îl voi lăsa să rămână încă în pământul său, *zice Domnul*: îl va lucra, și va locui în el. 12 Vorbit-am și lui ^l Zedekia, regele lui Iuda, după toate cuvintele acestea, zicând: Puneți grumazii voștri supt jugul regelui Babilonului, și-l serviți, pre el și pre poporul său; și veți trăi. 13 ^m Dece să muriți, tu și poporul tău, de sabie, de foamete și de ciumă, precum Domnul a zis de poporul, ce nu va servi pre regele Babilonului? 14 Deaceea să nu ascultați de cuvintele profetilor, cari vă vorbesc, zicând: Nu veți servi pre regele Babilonului; căci ei vă profetesc ⁿ minciună. 15 Căci eu nu i-am trimis, *zice Domnul*; dar ei profetesc minciună în numele meu, ca să vă alung, și ca să pieriți voi și profetii, cari profetesc către voi. 16 Vorbit-am și profetilor și la

^a Capul 27.

^b Cap. 28. 10, 12.

^d Dan. 4. 17. 25.

^e Cap. 28. 14.

^f Ezec. 29. 18, 20.

^g Cap. 28. 14.

ⁱ Dan. 5. 26.

^k Vers. 14.

^m Ezec. 18. 31.

ⁿ Cap. 14. 14.

tot poporul acesta, zicând: Așa zice Domnul: Să nu ascultați de cuvintele profetilor voștri, cari vă profetesc zicând: Iată. ^ovasele casei Domnului se vor aduce îndărăt în curând din Babilon: căci ei vă profetesc minciună. 17 Nu-i ascultați: serviți pre regele Babilonului, și veți trăi; de ce această cetate să se prefacă în ruine? 18 *De sunt* profeti, și cuvântul Domnului de este cu dânșii, să se roage acum Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, ca să nu fie duse la Babilon vasele, cari au rămas în casa Domnului și în casa regelui lui Iuda și în Ierusalim. 19 Căci așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, ^ppentru stâlpii, pentru marea, pentru pedestalele și pentru celelalte vase, ce au *mai* rămas în cetatea aceasta; 20 Pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, nu le-a luat, când a strămutat din Ierusalim în Babilon pre Ieconia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre fruntașii lui Iuda și ai Ierusalimului: 21 Da, așa zice Domnul, Dumnezeu oștirilor și al lui Israel, pentru vasele ce au *mai* rămas în casa Domnului și în casa regelui lui Iuda și în Ierusalim: 22 Ele vor fi duse în Babilon, și vor rămâne acolo până în ziua, în care imi voi aduce aminte de ele, zice Domnul: atunci le voi sui iarăși, și le voi aduce îndărăt în locul acesta.

Un profet mincinos; Hanania se împotrivește lui Ieremia; acesta îi prezice moartea, care și urmează în același an.

28 Și ^aîn același an, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, *adecă* pe la anul al patrulea, în luna a cincea, Hanania, fiul lui Azur, profetul care *eră* din Ghibeon, a vorbit către mine în casa Domnului, înaintea preoților și a tot poporul, zicând: 2 „Așa spune Domnul, Dumnezeu oștirilor și al lui Israel, zicând: Sfărâmat-am ^bjugul regelui Babilonului. 3 ^cPână în doi ani de zile voi aduce îndărăt în locul acesta toate vasele casei Domnului,

pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, le-a luat din locul acesta, și le-a dus în Babilon. 4 Și voi aduce îndărăt în locul acesta, zice Domnul, pre Ieconia, fiul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre toți prinșii lui Iuda, cari s'au dus în Babilon: căci voi sfărâma jugul regelui Babilonului.” 5 Atuncia a zis Ieremia, profetul, către profetul Hanania înaintea preoților, și înaintea a tot poporul, cari stăteau în casa Domnului; 6 A zis profetul Ieremia: ^dAmin: Domnul să facă așa; Domnul împlinească cuvintele tale, pre cari tu le-ai profetit, să aducă îndărăt din Babilon în locul acesta vasele casei Domnului și pre toți prinșii. 7 Dar, rogu-mă, ascultă cuvântul acesta, pre care-l spun eu la auzul tău, și la auzul a tot poporul: 8 Profetii, cari erau înainte de mine și înainte de tine din vechime, au profetit multor țări și regatelor mari, de rebel, rele și ciună. 9 ^eProfetul care profetește pace, când cuvântul profetului se va întâmplă, *atuncia* se va cunoaște profetul, că în adevăr Domnul l-a trimis. 10 Atuncia Hanania, profetul, a luat jugul depe grumazul profetului Ieremia, și l-a sfărâmat. 11 Și a vorbit Hanania înaintea a tot poporul zicând: Așa zice Domnul: Astfel voi sfărâma jugul lui Nebucodonosor, regele Babilonului, depe grumazul tuturilor popoarelor până în doi ani de zile. Și profetul Ieremia s'a dus în calea sa. 12 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, după ce Hanania, profetul, a sfărâmat jugul depe grumazul profetului Ieremia, zicând: 13 Du-te și spune lui Hanania, zicând: Așa zice Domnul: Tu ai sfărâmat jugurile de lemn: dar în locul acestora vei face juguri de fier. 14 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu oștirilor și al lui Israel: Jug de fier pus-am pe grumazul tuturilor acestor popoare, ca să servească pre Nebucodonosor, regele Babilonului; și-l vor servi; și chiar și pre fiarele câmpului datu-i-le-am. 15 Atuncia a

^o I Ian. 1. 2.

^p 2 Reg. 25. 13.
etc.

Copul 28.
^a Cap. 27. 1.

^b Cap. 27. 12.

^c Cap. 27. 16.

^d 1 Reg. 1. 36.

^e Deut. 18. 22.

zis Ieremia. profetul, către Hanania. profetul: „Ascultă, rogu-mă, Hanania: Domnul nu te-a trimis; ci tu faci pre poporul acesta să se încreadă în minciună. 16 Deaceea așa zice Domnul: Iată. aruncă-te voi depe fața pământului: în anul acesta vei muri, că ai cuvântat răscurare asupra Domnului“. 17 Și a murit Hanania în anul acela. în luna a șaptea.

Scrisoarea către Iudeii cei prinși din Babilon, cu amenințări asupra profetilor mincinoși.

29 Acestea sunt cuvintele scrisoarei, ce Ieremia. protetul, a trimis din Ierusalim către rămășița bătrânilor din prinsoare, către preoții, către profetii, și către tot poporul, pre care Nebucodonosor l-a luat prins din Ierusalim în Babilon; 2 (După ce^a Ieconia, regele și regina, și eunuchii. mai marii lui Iuda și ai Ierusalimului, teslarii și fierarii, au ieșit din Ierusalim;) 3 Prin Elasa, fiul lui Șefan, și prin Ghemaria, fiul lui Hilkia, (pre care Zedekia, regele lui Iuda, îl trimisese în Babilon către Nebucodonosor, regele Babilonului). zicând: 4 Așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, către toți cei prinși, pre care i-am strămutat din Ierusalim în Babilon: 5^b Zidiți case, și le^c locuiți: sădiți grădini, și mâncați fructul lor: 6 Luați femei, și nașteți fii și fete; luați femei pentru fiii voștri, și dați pre fetele voastre după bărbați, să nască fii și fete; și vă împutinați acolo, și nu vă imputinați. 7 Și căutați pacea cetății. în care v'am strămutat: ^eși vă rugați Domnului pentru dansa: căci în pacea ei veți avea și voi pace. 8 Căci așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Să nu vă^d înșele profetii voștri, care se află în mijlocul vostru, și ghicitorii voștri; și nu luați seamă la visurile voastre, pe care le faceți să se viseze: 9^e Căci vă profetesc minciună în numele meu; eu

nu i-am trimis. 10 Căci așa zice Domnul: După ce se vor împlini^f șaptezecide ani pentru Babilon, îmi voi aduce aminte de voi. și voi întări pentru voi cuvântul meu cel bun. că vă voiu reîntoarce în locul acesta. 11 Căci eu cunosc, zice Domnul, cugetele ce eu cuget pentru voi, cugete de pace. și nu de rău, ca să vă dau sfârșitul, *pre care-l doriti*. 12 Atuncia mă veți^g chema. veți veni. și vă veți închină mie, și eu vă voiu ascultă. 13^h Mă veți căută, și mă veți află; căci mă veți căutăⁱ din toată inima voastră. 14 Și^j mă voiu lăsa să fiu găsit de voi. zice Domnul: voi reîntoarce pre prinșii voștri, și^k vă voiu adună dintre toate popoarele și din toate locurile. unde v'am alungat. zice Domnul; și vă voiu reîntoarce în locul de unde v'am strămutat. 15 Fiindcă ați zis: Domnul a sculat pentru noi profetii în Babilon: 16 Deaceea cunoașteți, că așa zice Domnul de regele. ce șeade pe tronul lui David. și de tot poporul. ce locuște în cetatea aceasta. de frații voștri, care n'au mers cu voi în prinsoare: 17 Așa zice Domnul, *Dumnezeul oștirilor*: Iată eu voi trimite asupra lor^l sabie. foamete și ciumă, și-i voiu face ca^m smochinele stricate, care, de rele ce sunt. nu pot fi mâncate; 18 Și-iⁿ voiu urmări cu sabie. cu foamete, și cu ciumă: și-i voiu dà tutulor regatelor pământului, ca să fie de apă sare, ^ode blestem. de groază. de dispreț și de ocară tutulor popoarelor, unde îi voiu alungă: 19 Pentru că n'au ascultat de cuvintele mele. zice Domnul. când^p am trimis la dânsii pre servii mei. profetii, sculându-mă de dimineată și trimițându-i: și n'ați ascultat. zice Domnul. 20 Ascultați deci cuvântul Domnului. voi toți cei strămutați, pre care i-am trimis din Ierusalim în Babilon: 21 Așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, de Ahab, fiul lui Kolaiia. și de Zedekia. fiul lui

Capul 29.

^a 2 Reg. 24. 12.

^b Vers. 28.

^c 1 Tim. 2. 2.

^d Cap. 14. 14.

^e Vers. 31.

^f 2 Cron. 36. 21.

22.

^g Dan. 9. 3. etc.

^h Lev. 26. 39, 40, etc.

ⁱ Cap. 24. 7.

^j Deut. 4. 7.

^k Cap. 23. 3, 8.

^l Cap. 24. 10.

^m Cap. 24. 8.

ⁿ Deut. 28. 25.

^o Cap. 26. 6.

^p Cap. 25. 4.

Maaseia, care vă profetese minciuni în numele meu: Iată eu îi voi da în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, care îi va ucide înaintea ochilor voștri. 22^a Și din ei se va lua blestem între toți prinșii lui Iuda, care se află în Babilon, zicând: Domnul să te facă ca pre Zedekia și ca pre Ahab, pre care regele Babilonului i-a fript în foc: 23 Pentru că făcură lucruri de rușine în Israel, săvârșind adulter cu femeile aproapelor lor, și vorbind cuvinte mincinoase în numele meu: cecace eu nu le-am poruncit; da, eu știu și sunt martor zice Domnul.

24 Vei vorbi și lui Șemaia, Nehelameul, zicând: 25 Așa vorbește Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel, zicând: Fiindecă tu ai trimis scrisori în numele tău, către tot poporul din Ierusalim, și către Zefania, fiul lui Maaseia, preot, și către toți preoții, zicând: 26 „Domnul te-a pus preot în locul lui Iehoiada, preotul, ca să fii supraveghetor în casa Domnului preste tot omul, ce este nebun și care profetește, și să-l pună în butuc și în lanțuri: 27 Și acum de ce n'ai mustrat pre Ieremia din Anatot, care profetia către voi? 28 Căci deaceea el a trimis către noi în Babilon, zicând: „Prinsoarea aceasta va fi lungă; zidiți case, și locuiți în ele; și sădiți grădini, și mâncați fructul lor.“ 29 Și Zefania, preotul, ceți scrisoarea aceasta în auzul profetului Ieremia. 30 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 31 Trimite către toți cei din prinsoare, zicând: Așa zice Domnul de Șemaia, Nehelameul: Fiindecă Șemaia a profetit către voi, fără ca eu să-l fi trimis, și v'a făcut să vă încredeți în minciună; 32 Deaceea așa zice Domnul: Iată, eu voi pedepsi pre Șemaia, Nehelameul, și seminția sa; el nu va avea nici un om, care să locuească în mijlocul poporului acestuia, nici va vedea binele, ce eu voi face poporului meu, zice Dom-

nul: pentru că el a cuvântat răscolirea asupra Domnului.

Făgăduințe de mântuire și restatornicirea lui Israel și Iuda, și de venirea unsului.

30 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, zicând: 2 Așa vorbește Domnul, Dumnezeuul lui Israel, zicând: Scrie-ți în carte toate cuvintele, ce le-am vorbit către tine; 3 Căci iată, vin zilele, zice Domnul, când^a voi întoarce pre cei prinși ai poporului meu, pre Israel și Iuda, zice Domnul: ^bși-i voi rentoarce în pământul, pre care l-am dat părinților lor, și-l vor lua iarăși în stăpânire. 4 Și acestea sunt cuvintele, ce a vorbit Domnul de Israel și de Iuda. 5 Așa zice Domnul: Auzit-am noi voce de spaimă și de frică, și nu este pace. 6 Întrebați și vedeți: Au are bărbatul dureri de facere? De ce dar văd pre tot bărbatul cu mâinile pe coapsele sale, ^cCa pre o femeie în facere, și toate fețele lor îngălbenite? 7^d Vai! căci mare este ziua aceea; ^eAsemenea ei n'a fost; Este timpul strămtorării lui Iacob: Totuși el va scăpa din ea. 8 Și în ziua aceea, zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor, Voiu sfărâma jugul său depe grumazul tău, și voi rupe legăturile tale așa, Că străinii nu-l vor mai supune; 9 Ci vor servi pre Domnul, Dumnezeuul lor, și pre^f David, regele lor, pre care-l voi^g scula lor. 10 Deci tu, servul meu, Iacobe, ^hnu te teme, zice Domnul: Nici nu te înspăimântă, Israele: Căci iată, eu te voi mântui din țări depărtate, și seminția ta ⁱdin pământul prinsorii lor: și Iacob se va rentoarce, și va fi în pace și liniștit; și nimenea nu-l va înspăimântă. 11 Căci eu sunt cu tine, zice Domnul, ca să te mântui; și ^jdeși voiu nimici pre toate popoarele, între care te-am împrăștiat, ^kPre tine însă nu te voiu nimici, Ci te voiu mustra ^ldupă dreptate, și nu te voiu lăsa cu totul nepedepsit. 12 Căci așa zice Domnul: ^mLovitura ta este fără de vindecare, și rana ta este

^g Fac. 48. 20.
^r Dan. 3. 6.

Capul 30.

^b Cap. 16. 15.
^c Cap. 4. 31.

^d Ioel 2. 11. 31.
^e Dan. 12. 1.

^f Isa. 55. 3. 4.
^g Luc. 1. 69.

^h Isa. 41. 13.
ⁱ Cap. 3. 18.

^j Amos 9. 8.
^k Cap. 4. 27.

^l Ps. 6. 1.
^m 2 Cron. 36. 16.

dureroasă. 13 Nu *este* cine să apere dreptul tău, ca să te vindeci: ⁿPentru tine nu *se găsesse* leacuri de tămăduire. 14 ^oToți iubiții tăi te-au uitat: Nu te căută; Căci eu te-am lovit cu lovitură ^pde inanie. Cu o pedeapsă ^qerudă. Pentru mulțimea fărădelegilor tale. ^rPăcatele tale cele multe. 15 Dece ^sdar ^sstrigi pentru rana ta? Durerea ta *este* fără vindecare pentru mulțimea fărădelegilor tale; *Și pentru* păcatele tale cele multe *ți-am făcut* acestea. 16 Totuși toți cei ce te mănâncă ^tvor fi mâncați; *Și toți* inamicii tăi cu toții vor fi duși prinși; *Și cei ce te despoaie* vor fi despoiați. *Și toți* cei ce te pradă *ți* voi trădă prăzii. 17 ^uCăci voi pune cataplasme pe tine. *Și te* voi vindeca de rănilile tale, zice Domnul; Deși te-au numit „Cel alungat“, *zicând*: „Acesta *este* Sionul, de care nimenea nu întreabă.“ 18 Așa zice Domnul: Iată. ^veu voi intoarce pre prinșii corturilor lui Iacob. *Și* ^xmă voi milui de locuințele lui; *Și* cetatea se va rezidi pe ruinele sale. *Și* palatul va fi locuit ca și mai înainte.

19 *Și* ^ydin gura lor va ieși laudă. *Și* vocea celor ce se bucură: ^zȘi-i voi îmulfii. *Și* nu se vor împuțina: *Și-i* voi mări. *Și* nu se vor înjosi. 20 *Și* copiii lor vor fi ca mai înainte. *Și* adunarea lor se va întări înaintea mea. *Și* voi pedepsi pre toți apăsătorii lor. 21 *Și* mai marele lor va fi dintre dâșii. *Și* guvernatorul lor va ieși din mijlocul lor: *Și-l* voi pleca, ca să se apropie de mine. Căci cine oare își pleacă inima, ca să se apropie de mine? Zice Domnul. 22 *Și* veți fi mie popor, *Și* eu vă voi fi Dumnezeu. 23 Iată, furtuna Domnului, furia sa, iese. *Și* un vârtej eumplit: el se va învălui preste capul celor nelegiuți. 24 Aprinderea mâncii Domnului nu se va întoarce, până ce nu va face. *Și* nu va împlini cugetele inimei

sale. În zilele de apoi veți înțelege aceasta.

Tot despre fericirea viitoare a Israelului și a Iudei.

31 În ^a timpul acela, zice Domnul, ^bFi-voiu Dumnezeu tuturilor neamurilor lui Israel. *Și* ei imi vor fi popor. 2 Așa zice Domnul: Poporul cel scăpat de sabie aflat-a har în pustiu. Israel, când ^cse ducea în pământul de odihnă. 3 De departe arătatu-mi-s'a Domnul. *zicând*: ^dIubitu-te-am cu ^eiubire vecinică: Deaceea ^fprelungit-am mila mea către tine. 4 ^gEu te voi rezidi. *Și* vei fi rezidită, fecioară a lui Israel! Te vei împodobi iarăși cu ^htimpanele tale, *Și* vei ieși iarăși în mijlocul corului celor ce joacă. 5 ⁱVei sădi iarăși vii pe munții Samariei: Săditorii vor sădi *și* vor mânca *fructul lor*. 6 Căci va fi o zi. În care eustozii vor strigă pe muntele lui Efraim: ^j„Sculați-vă, să ne suim în Sion. La Domnul, Dumnezeuul nostru!“ 7 Căci așa zice Domnul: ^kCântați cântări de bucurie pentru Iacob. *Și* chiniți în fruntea națiunilor: Dați în știre, laudați, *și* ziceți: Mântuie, Doamne, pre poporul tău, pre rămășița lui Israel. 8 Iată, eu *ți* voi aduce ^ldin pământul de mează-noapte, *Îi* voi ^maduna dela marginile pământului. *Și* eu dâșii *și* pre orbul *și* pre șchiopul. Pre femeia cea grea, *și* pre ceace naște. Adunare mare se va întoarce aci. 9 ⁿVor veni cu plâns. *Și-i* voi aduce în rugi: *Îi* voi conduce ^ope lângă isvoarele apelor. Pe cale netedă, în care nu se vor poticui: Căci eu sunt părintele lui Israel. *Și* Efraim *este* ^pîntâiu născutul meu. 10 Ascultați, popoare, cuvântul Domnului! *Și* spuneți țarilor îndepărtate, *și* ziceți: Celce a imprăștiat pre Israel, ^qiarăși *îl* va aduna. *Și-l* va păzi, ca păstorul pre turma sa. 11 Căci ^rDomnul a mântuit pre Iacob, *Și* ^sl-a răseumpărat ^tdin mâna celui mai tare decât dânsul. 12 Vor

ⁿ Cap. 8. 22.
^c Plân. 1. 2.
^p Iov 13. 34.
^q Iov 30. 24.
^r Cap. 5. 6.

^s Cap. 15. 18.
^t Esod. 23. 22.
^u Cap. 33. 6.
^v Vers. 3.

^x Ps. 102. 13.
^y Isa. 35. 10.
^z Zech. 10. 8.

Capul 31.
^a Cap. 30. 24.
^b Cap. 30. 22.
^c Num. 10. 33.
^d Mat. 1. 2.

^e Rom. 11. 28, 29.
^f Osea 11. 4.
^g Cap. 33. 7.
^h Esod. 15. 20.
ⁱ Isa. 65. 21.

^j Isa. 2. 3.
^k Isa. 12. 5. 6.
^l Cap. 3. 12. 18.
^m Ezech. 20. 34, 41.

ⁿ Ps. 126. 5. 6.
^o Isa. 35. 8.
^p Esod. 4. 22.
^q Isa. 40. 11.

^r Isa. 44. 23.
^s Isa. 49. 24, 25.
^t Ezech. 17. 23.
^u Osea 3. 5.

veni, și vor cânta pe ^t înălțimea Sionului, Și vor alerga la ^u binecuvântarea Domnului În grâu, în must și în oleiu, În oi și în boi; Și sufletul lor va fi ca o ^v grădină udată; ^x Și nu se vor mai întrista. 13 Atuncia fecioara se va bucura în jocuri, Și cu dansa tânării și bătrânii; Căci voi schimbă jalea lor în bucurie; Li voi mângăia, și-i voi înveseli, ^{scăpându-i} din întristare. 14 Și voi sătura sufletul preoților de grăsimi; Și poporul meu se va sătura de bunul meu. Zice Domnul. 15 Așa zice Domnul: ^y O voce s'a auzit în ^z Rama, Bocet și plângere amară: Rahela plângând pre fiii săi. Nu voiește a fi mângăiată pentru fiii ei, căci ^a nu mai sunt. 16 Așa zice Domnul: Oprește-ți vocea dela plâns. Și ochii tăi dela lacrimi: Căci fapta ta va fi răsplătită, zice Domnul; Și ^b se vor rentoarce din pământul inamicului. 17 Și este speranță pentru viitorul tău, zice Domnul; Și fiii tăi se vor rentoarce în cuprinsul lor. 18 Auzit-am pre Efraim plângându-se: „Tu m'ai învățat, și m'am învățat, Ca un junc nedeprius *la jug*: ^e Întoarce-mă, și mă voi întoarce; Căci tu ești Domnul, Dumnezeu men! 19 Și eu adevărat, ^d după ce m'am întors, m'am căit; Și după ce m'am învățat, coapsa *mi-am* lovit; Rușinat-m'am și roșit-am; Căci purtat-am ocară tânărețelor mele.“ 20 Efraim *nu-mi este* oare un fiu scump? Un copil plăcut? Căci de câteori vorbese de dânsul, *Cu gingășie* imi aduc aminte de el: ^e De aceea măruntaile mele se mișcă pentru el, ^f Și mă miluese asupra lui, Zice Domnul. 21 Pune-ți semne pe cale. Fă-ți stâlpi de pietre; ^g Ațintește inima ta spre calea cea bătută. *Spre calea, pe care te-ai dus*: Întoarce-te, fecioară a lui Israel! Întoarce-te în aceste cetăți ale tale. 22 Până când ^h vei rățaci, ⁱ fiece neascultătoare, Căci Domnul a făcut un cer nou pe pământ; Femeia va peți pre bărbat. 23 Așa zice Domnul.

Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Vor zice încă și cuvântul acesta În pământul lui Iuda, și în cetățile lui. Când voi rentoarce pre prinșii lor: *J*, „Domnul să te binecuvinteze, locaș al dreptății. ^k Munte sfânt!“ 24 Și va locui într'insul Iuda, Și ^l în toate cetățile lui cu dânsul Plugarii și cei *ce* pornesc cu turmele. 25 Căci voi adună pre *tot* sufletul obosit, Și voi îndestulă pre *tot* sufletul întristat. 26 La acestea m'am deșteptat, și m'am uitat; Și dulce mi-a fost somnul. 27 Iată vin zilele, zice Domnul. Când ^m voi sămăna casa lui Israel, și casa lui Iuda Cu sământă de om și cu sământă de vite: 28 Și precum am ⁿ veghiat asupra lor, ^o Ca să-i desrădăcinez, să-i sfărăm, să-i surp, Să-i pierd, și să le fac rău: Așa voi veghia asupra lor, ^p Ca să-i zidese, și să-i sădese. Zice Domnul. 29 ^q În zilele acelea nu vor mai zice: Părinții au mâncat aguridă, Și dinții fiilor s'au strepezit; 30 ^r Ci fiecare va muri pentru fărădelegea sa, Și tot omul, care va mânca aguridă, Ai săi dinți se vor strepezi. 31 Iată, ^s vin zilele, zice Domnul, Când voi încheia legământ nou Cu casa lui Israel, și cu casa lui Iuda: 32 Nu ea legământul, ce l-am încheiat cu părinții lor, În ziua, *în care* ^t i-am luat de mână. Ca să-i scot din pământul Egiptului; Legământ, pre care l-au frânt, Deși aveam dreptul soțului asupra lor, Zice Domnul. 33 ^u Ci acesta *este* legământul, Pre care-l voi încheia cu casa lui Israel: După zilele acelea, zice Domnul, ^v Voi pune legea mea înlăuntrul lor, Și o voi scrie în inimile lor: ^x Și le voi fi Dumnezeu; Și ei imi vor fi popor. 34 Și nu vor mai învăța fiecare pre aproapele său, și fiecare pre fratele său, Zicând: Cunoașteți pre Domnul: Căci toți ^y mă vor cunoaște Dela cel mai mic al lor până la cel mai mare al lor, zice Domnul; Căci ^z voi iertă fărădelegile lor, Și nu-mi voi mai aminti de păcatul lor.

v Isa. 58. 11.
x Isa. 35. 10.
y Mat. 2. 17, 18.
Ios. 18. 25.

a Fac. 42. 13.
b Osea 1. 11.
c Plân. 5. 21.
d Deut. 30. 2.

e Deut. 32. 36.
f Isa. 57. 18.
g Cap. 50. 5.
h Cap. 2. 19, 23.
24.

i Cap. 3. 6, 8, 11,
12, 14, 22.
j Ps. 122. 5, 6,
7, 8.

k Zech. 8. 3.
l Cap. 33. 12, 13.
m Ezech. 36. 9, 10,
11.

n Cap. 44. 27.
o Cap. 1. 10.
p Cap. 24. 6.
q Ezech. 18. 2. 3.

r Gal. 6. 5, 7.
s Cap. 32. 40.
t Deut. 1. 31.
u Cap. 32. 40.

v 2 Cor. 3. 3.
x Cap. 24. 7.
y 1 Ioan 2. 20.
z Fapt. 10. 42.

35 Aşa zice Domnul, ^aCel ce dă soarele spre lumina zilei. *Şi* aşezămintele lunii şi ale stelelor spre lumina nopţii, Cel ce mişcă ^bmarea, ca valurile ei să mugească; Domnul. *Dumnezeul* oştirilor, *este* numele lui: 36 Aceste aşezăminte de vor pieri de dinaintea mea, zice Domnul. *Atuncia* sămânţa lui Israel va încetă de a fi popor înaintea mea pentru totdeauna. 37 Aşa zice Domnul: Dacă sus cerul se poate măsura, *Şi* jos temeliele pământului a se cercetă, *Atuncia* şi eu voi lepăda toată sămânţa lui Israel, Pentru toate câte a făcut, zice Domnul. 38 Iată vin zilele, zice Domnul. Când cetatea se va rezidi Domnului, Dela turnul lui Hanameel până la poarta dela unghi: 39 *Şi* frânghia de măsură va trece încă prin dreptul ei. Preste colina Gareb. *Şi* se va întoarce spre Gaat. 40 *Şi* toată valea cadavrelor şi a cenuşei. *Şi* toate ogoarele până la râul Kedron, *Şi* până la unghiul porţii cailor spre răsărit. *Vor fi* sfinte Domnului; Nu se vor mai smulge. Nici nu se vor mai surpă în veci.

Jeremia cumpără o țarină ca semn al reînnoirii din Babilon.

32 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Jeremia ^aîn anul al zecelea al lui Zedekia, regele lui Iuda, care *este* anul al opt-spre-zecelea a lui Nebucodonosor. 2 *Atuncia* oastea regelui Babilonului impresură Ierusalimul: *şi* profetul Jeremia eră închis ^bîn curtea închisorii, ce *se află* în casa regelui lui Iuda. 3 Căci Zedekia, regele lui Iuda, îl închisese, zicând: Pentru ce profeţeşti *şi* zici: „Aşa zice Domnul: ^cIată, eu voi dă cetatea aceasta în mâinile regelui Babilonului, care o va cuprinde; 4 *Şi* Zedekia, regele lui Iuda, ^dnu va scăpa de mâna Chaldeilor, ei va fi dat în mâna regelui Babilonului, *şi* va vorbi cu dânsul gură către gură, *şi* ochii săi vor vedea ochii lui: 5 *Şi* va duce pre Zedekia în Babilon; *şi* acolo va rămânea

^epână când îmi voiu aminti de dânsul, zice Domnul: ^fşi de vă veţi lupta cu Chaldeii, nu veţi birui.“ 6 *Şi* a zis Jeremia: Cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 7 Iată Hanameel, fiul lui Şallum, unchiul tău, va veni la tine, *şi-ţi* va zice: Cumpără-ţi ogorul meu din Anatot: căci al tău *este* ^gdreptul de răscumpărare; ca să-*l* cumperi. 8 *Şi* a venit la mine Hanameel, fiul unchiului meu, în curtea închisorii, după cuvântul Domnului, *şi* a zis către mine: Cumpără, rogu-te, ogorul meu din Anatot, din pământul lui Beniamin; căci al tău *este* dreptul de moştenire, *şi* a ta *este* răscumpărarea; cumpără-*l* pentru tine. *Atuncia* am cunoscut, că cuvântul Domnului *a fost* acesta. 9 Deci am cumpărat dela Hanameel, fiul unchiului meu, ogorul din Anatot, *şi* am ^hcumpănit pentru el bani, *adecă* şapte-spre-zece sicli de argint. 10 *Şi* am scris contractul, *l-am* sigilat, am luat marturi, *şi* am cumpănit banii în cumpănă. 11 *Şi* am luat contractul de vânzare, sigilat *după* lege *şi* învoială, cum *şi* pre cel deschis. 12 *Şi* am dat contractul de vânzare lui ⁱBaruc, fiul lui Neria, fiul lui Maaseia, de faţă cu Hanameel, *fiul* unchiului meu, *şi* de faţă cu ^jmarturii, care au subscris contractul de vânzare, *şi* de faţă cu toţi Iudeii, care se aflau în curtea închisorii. 13 *Şi* am poruncit lui Baruc de faţă cu ei, zicând: 14 Aşa zice Domnul, Dumnezeul oştirilor *şi* al lui Israel: Ia contractele acestea, contractul acesta de vânzare, *şi* cel sigilat *şi* cel deschis: *şi* le pune într'un vas de lut, ca să rămână *acolo* zile multe. 15 Căci aşa zice Domnul, Dumnezeul oştirilor *şi* al lui Israel: Case, ogoare *şi* vii ^kiarăşi se vor cumpăra în pământul acesta.

Jeremia se închină şi primeşte iarăşi fâgăduinţa dumnezească a mântuirii lui Israel.

16 După ce am dat contractul de vânzare lui Baruc, fiul lui Neria, m'am rugat Domnului, zicând: 17 O, Doamne,

^a Fac. 1. 16
^b Isa. 51. 15.

Capul 32.
^a 2 Reg. 25. 1, 2.

^b Neem. 3. 25.
^c Cap. 34. 2.

^d Cap. 34. 3.
^e Cap. 27. 22.

^f Cap. 21. 4.

^g Lev. 25. 24, 25,
32.

^h Fac. 23. 16.
ⁱ Cap. 36. 4.

^j Isa. 8. 2.
^k Vers. 37, 43.

Dumnezeule! Iată, ^ltu ai făcut cerul și pământul cu puterea ta cea mare și cu brațul *tău* cel întins; ^mpentru tine nimic nu este cu neputință: 18 Tu *cel ce faci* ⁿmilă la mii, și răsplătești fărădelegea părinților în sânul fiilor lor după dânsii; Dumnezeu mare, ^oputernic, ^pDomnul *Dumnezeul* oștirilor, *este* numele lui. 19 ^qMare în sfaturi, puternie în fapte: ai cărui ^rochi *sunt* deschși asupra tuturilor urmărilor fiilor oamenilor, ^sea să plătești fiecăruia după urmările sale și după fructul lucrurilor sale; 20 Cel ce a făcut semne și minuni în pământul Egiptului, *cunoscute* până în ziua aceasta, și în Israel și *altor* oameni: Și ^tți-ai făcut nume, ca în ziua de astăzi: 21 Și ^uai seos pre poporul *tău* Israel din pământul Egiptului cu semne și minuni, cu mână tare, și cu braț întins, și cu groază mare; 22 Și le-ai dat pământul acesta, pre eare cu jurământ l-ai făgăduit părinților lor, că ^vl vei da lor, ^vpământ în care curge miere și lapte; 23 Și ei au intrat *aicea*, și l-au luat în stăpânire; dar ^xn'au ascultat de vocea ta, nici n'au umblat după legea ta; n'au făcut *nimic* din cele ce le-ai poruncit să facă: de aceea ai adus asupra lor tot răul acesta. 24 Iată, valurile au ajuns și până la cetate, ea s'o cucerească; și cetatea ^yeste gata a se da în mâinile Chaldeilor, care o bat, și *va cădea* prin ^zsabie, foamete și ciură; și *tot* ce ai vorbit s'a împlinit; și iată, tu o vezi. 25 Și tu, Doamne, Dumnezeule, ai zis către mine: Cumpără-ți un ogor eu bani, și ia martori; cu toate că cetatea ^aeste gata a se da în mâinile Chaldeilor. 26 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 27 Iată, eu *sunt* Domnul, ^bDumnezeul a toată carnea; ^coare este pentru mine ceva cu neputință? 28 De aceea așa zice Domnul: Iată, ^deu voi da cetatea aceasta în mâinile Chaldeilor

și în mâinile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, care o va lua: 29 Și Chal-deii, care bat cetatea aceasta, vor veni și vor ^epune foc cetății acesteia, și o vor arde, pre ea și casele. ^fpe acoperișurile cărora au tămâiat lui Baal, și au vărsat libațiuni altor zei, ca să mă întărate. 30 Căci fiii lui Israel și fiii lui Iuda ^gnumai rele au lucrat înaintea mea din tânărețea lor: da, fiii lui Israel alta n'au făcut, decât să mă întărate prin faptele mâinilor lor, zice Domnul. 31 Căci cetatea aceasta de mânie și de urgie mi-a fost, din ziua în care s'a zidit și până în ziua aceasta; ^hca să o lapăd dela fața mea. 32 Pentru toată răutatea fiilor lui Israel și a fiilor lui Iuda, ce au făcut ca să mă întărate, ⁱei, regii lor, mai marii lor, preoții lor, profeții lor, bărbații lui Iuda și locuitorii Ierusalimului; 33 Și au întors ^jspatele spre mine, și nu fața; deși i-am învățat, ^ksculându-mă de dimineată și învățându-i: dar n'au ascultat, ca să primească învățătură. 34 Ci au ^lpus uriciunile lor în casa, ce se numește după numele meu, ea să o necurătească: 35 Și au zidit înălțimi lui Baal, din Valea Fiului lui Hinnom, ea să ^mtreacă prin foc pre fiii lor și pre fetele lor lui ⁿMoloc; ^ocecece eu nu le-am poruncit, nici în gând nu mi-a venit, ca ei să facă uriciunea aceasta, și să tragă pre Iuda în păcat. 36 Și totuși așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, despre cetatea aceasta, de care voi ziceți, că ^pse va da în mâinile regelui Babilonului prin sabie, foamete și ciură; 37 Iată, eu îi voi ^qadună din toate țările, unde i-am alungat în mânia mea și în furia mea, și în aprinderea *mea* cea mare: îi voi întoarce în locul acesta, și-i voi face ^rsă locuească în siguranță: 38 Și ei ^simi vor fi popor, și eu le voi fi Dumnezeu; 39 Și le voi ^tda o inimă și o urmare, ea să se teamă de mine în

l 2 Reg. 19. 15.
m Fac. 18. 14.
n Esod. 20. 6.
o Isa. 9. 6.
p Cap. 10. 16.

q Isa. 28. 29.
r Iov. 34. 21.
s Cap. 17. 10.
t Esod. 9. 16.
u Ps. 136. 11, 12.

v Esod. 8. 8, 17.
x Neem. 9. 26.
y Vers. 25, 36.
z Cap. 14. 12.

a Vers. 24.
b Num. 16. 22.
c Vers. 17.
d Vers. 3.

e Cap. 21. 10.
f Cap. 19. 13.
g Cap. 2. 7.
h 2 Reg. 23. 27.

i Isa. 1. 4. 6.
j Cap. 2. 27.
k Cap. 7. 13.
l Cap. 7. 30, 31.

m Cap. 7. 31.
n Lev. 18. 21.
o Cap. 7. 31.
p Vers. 24.

q Ezec. 37. 21.
r Cap. 23. 6.
s Cap. 24. 7.
t Ezec. 11. 19, 20.

toate zilele, pentru binele lor și al fiilor lor după dânsii. 40 Și^a voi încheia cu ei legământ de veci, că eu nu mă voi întoarce îndărăt dela dânsii, *încetând* de a le face bine: și voi pune frica mea în inima lor, ca să nu se abată dela mine. 41 Mă voi bucura de dânsii, ca să le fac bine: și-i voi sădi în pământul acesta într'adevăr, din toată inima mea și din tot sufletul meu. 42 Căci așa zice Domnul: Precum am adus asupra poporului acestuia toate aceste rele mari, așa voi aduce asupra lor toate bunurile, ce eu le-am făgăduit. 43 Și se vor cumpără ogoare în pământul acesta, de care ziceți: „Este deșert, fără de om și fără de vită, este dat în mâinile Chaldeilor.“ 44 Vor cumpără ogoare pentru argint, vor subscrie contracte, și le vor sigilă, și vor lua marturi în pământul lui Beniamin, în împrejurimile Ierusalimului, în cetățile lui Iuda, în cetățile muntelui și în cetățile șesului, și în cetățile despre mează-zi; căci voi întoarce pre prinșii lor, zice Domnul.

Prorocie despre scăparea din Babilon.

33 Și a fost cuvântul Domnului de a doua oară către Ieremia, precând eră ^aînchis în curtea închisorii, zicând: 2 Așa zice Domnul, ^bcel ce va face aceasta, Domnul, cel ce o va desăvârși, întemeiând-o: ^cDomnul *este* numele lui. 3 ^dStrigă către mine, și-ți voi răspunde, Și-ți voi da în știre lucruri mari și nepătrunse, Pre care tu nu le cunoști. 4 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu lui Israel, Pentru casele cetății acesteia, Și pentru casele regiilor lui Iuda, Cari se sfărâmară prin ^evaluri și prin sabie: *Fîndeă locuitorii ei* ^fse luptă cu Chal-deii, Ea se umple cu cadavrele oamenilor, 5 Pre care-i lovesc în mânia mea și aprinderea mea, Și pentru răutatea căroră eu am ascuns fața mea dela cetatea aceasta: 6 Iată, ^gii voi da sănătate și însănătoșare, și-i voi vindeca.

Și-i voi face să vadă indestulare de pace și de adevăr. 7 ^hVoi întoarce pre cei prinși ai lui Iuda, Și pre cei prinși ai lui Israel. Și-i voi rezidi, ⁱca mai nainte. 8 Ii voi ^jcurăți de toate fărădelegile lor. Cu cari au păcătuit asupra-mi, Și voi ^kiertă toate fărădelegile lor, Cu cari au păcătuit, Și prin cari s'au rupt dela mine. 9 ^lȘi *cetatea accasta* îmi va fi mie un nume de bucurie, *De* laudă și mărire înaintea tuturilor popoarelor pământului, Cari vor auzi tot binele, ce-i voi face; Și se vor ^mspăimântă și se vor cutremură de tot binele, Și de toată prosperitatea, ce-i voi aduce. 10 Așa zice Domnul: Iarăși se va auzi în locul acesta, ⁿ*De* care voi ziceți: „Este deșert, fără de om și fără de vită“, În cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului. Cari sunt deșerte fără de oameni, Și fără de locuitori, și fără de vite: 11 ^oVocea de bucurie și vocea de veselie, Vocea de mire și vocea de mireasă. Vocea celor ce zic: ^p„Lăudați pre Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Căci bun *este* Domnul. Căci în veci ^q*ține* îndurarea lui,“ Și ^rvocea celor ce aduc ^qjertfe de mulțumire în casa Domnului: Căci ^vvoi întoarce pre cei prinși ai pământului *acestuia*, *Ca să fie* ca mai nainte, zice Domnul. 12 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^sÎn locul acesta, care *este* deșert, Fără de om și fără de vită, Și în toate cetățile lui, Iarăși vor fi colibi de păstori, Cari vor face să poposească turmele lor. 13 ^tÎn cetățile muntelui și în cetățile șesului, În cetățile dela mează-zi, și în pământul Beniamin, În împrejurimile Ierusalimului și în cetățile lui Iuda, Vor ^utrece iarăși turme Prin mâinile celui ce le numără, zice Domnul.

Prorocie despre Mesia.

14 ^vIată, vin zilele, zice Domnul. Când ^xvoi întări cuvântul cel bun, pre care l-am făgăduit Casei lui Israel și casei lui Iuda. 15 În zilele acelea, și

^a Isa. 55. 3. ^c Esod. 15. 3. ^f Cap. 32. 5. ⁱ Isa. 1. 26. ^l Isa. 62. 7. ^o Cap. 7. 34. ^r Vers. 7. ^u Lev. 27. 32.
^b Cap. 32. 2, 3. ^d Ps. 91. 15. ^g Cap. 30. 17. ^j Ezecl. 36. 25. ^m Isa. 60. 5. ^p 1 Cron. 16. 8, 34. ^s Isa. 65. 10. ^v Cap. 23. 5.
^e Cap. 32. 2, 3. ^e Cap. 32. 24. ^h Cap. 30. 3. ^k Cap. 31. 34. ⁿ Cap. 32. 43. ^q Lev. 7. 12. ^t Cap. 17. 26. ^x Cap. 29. 10.
^f Isa. 37. 26.

în timpul acela Voiu face să răsară lui David o *vodraslă* dreaptă. Și va face drept și dreptate pe pământ. 16 ^zÎn zilele acelea Iuda va fi mântuit. Și Ierusalimul va locui în siguranță: Și acesta *este numele*, cu care cetatea se va numi: Domnul, Mântuirea Noastră. 17 Căci așa zice Domnul: ^aNu va lipsi lui David bărbat. Care să șadă pe tronul casei lui Israel: 18 Nici dintre preoți, Leviți, nu va lipsi lui David bărbat înaintea mea, Care ^bsă aducă arderi de tot, să facă să tumege darurile de pâine. Și să facă jertfe în toată ziua.

Prorocie despre vecinicul legământ dumnezeesc.

19 Și a *mai* fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 20 Așa zice Domnul: ^eDe puteți să rupeți legământul meu de zi, și legământul meu de noapte. Așa ca nici ziua, nici noaptea să nu *mai* fie la timpul său: 21 *Atuncia* se va rupe și legământul meu cu David, servul meu. Încât să nu aibă fiu, care să domnească pe tronul său. Sau cu Leviți, preoții, cari mă servesc. 22 Precum ostirea cerului nu se poate număra. Nici nisipul mării a se măsură. Așa voiu înmulți sămânța lui David, servul meu. Și pe Leviți, cari mă servesc. 23 Și a *mai* fost cuvântul Domnului către Ieremia, zicând: 24 Au doară n' ai luat seamă ce a vorbit poporul acesta, zicând: „Cele două neamuri, pre care Domnul le-a ales. El le-a lăpădat?” Întru atâta au desprețuit pre poporul meu. Încât nu le mai este popor. 25 Așa zice Domnul: De n' am făcut legământul zilei și al nopții. Și de n' am întemeiat așezămintele cerului și ale pământului: 26 *Atuncia* voiu lepădă sămânța lui Iacob și a lui David, servul meu. Încât să nu iau dintre urmașii săi domni Preste sămânța lui Abraam, a lui Isaac și a lui Iacob: Căci rentoarce-voiu pre priușii lor, și mă voiu îndură de dânșii.

Se vestește regelui Zedekia și poporului său, pedepsa dumnezească pentru că au căleat legea anului de slobozenie.

34 Cuvântul ce a fost către Ieremia dela Domnul, ^acând Nebucodonor, regele Babilonului, și ^btoată oastea lui, și toate regatele pământului de supt stăpânirea mânei sale, și toate popoarele se luptară asupra Ierusalimului și asupra tuturilor cetăților sale, zicând: 2 Așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Mergi, și vorbește lui Zedekia, regele lui Iuda, și-i zi: Așa zice Domnul: Iată ^ceu voiu da cetatea aceasta în mâinile regelui Babilonului, ^dcare o va arde cu foc: 3 Și ^etu nu vei scăpa din mâna lui, ci vei fi prins, și vei fi dat în mâna lui.: ochii tăi vor vedea ochii regelui Babilonului, și gura ta va vorbi cu gura lui, și vei merge la Babilon. 4 Totuși tu, Zedekia, rege al lui Iuda, ascultă cuvântul Domnului: Așa zice Domnul de tine: Nu vei muri de sabie: 5 Vei muri în pace: și cu *toate* arderile de *mirositoare* făcute părintților tăi, regilor de mai nainte, cari au domnit mai nainte de tine, ^gtot cu aceste îți vor face arderi, și ^hte vor plânge, *zicând*: Vai, doamne! căci eu am cuvântat *acest* cuvânt, zice Domnul. 6 Și a vorbit profetul Ieremia către Zedekia, regele lui Iuda, toate cuvintele acestea în Ierusalim. 7 Și oastea regelui Babilonului se luptă asupra Ierusalimului și asupra tuturilor cetăților lui Iuda, cari rămăseseră *neluate*: Lachișul și Azeka; ⁱcăci aceste cetăți întărite mai rămăseseră *neluate* între cetățile lui Iuda. 8 *Acesta este* cuvântul, ce a fost către Ieremia dela Domnul, după ce regele Zedekia a încheiat legământ cu tot poporul *ce se află* în Ierusalim, ca să proclame *libertate* între dânșii: 9 *Anume*, ^kca fiecare să lase liber pre servul său, și fiecare pre serva sa, Ebreu sau Ebreă: ^lca nimenea să nu se servească de vreun Iudeu, fratele său, ca selav; 10 Și

^y Isa. 4. 2.
^z Cap. 23. 6.
^a 2 Sam. 7. 16.

^b Rom. 12. 1.
^c Ps. 89. 37.

Capul 34.
^a 2 Reg. 23. 1.
etc.

^b Cap. 1. 15.
^c Cap. 21. 10.
^d Cap. 32. 29.

^e Cap. 32. 4.
^f 2 Cron. 16. 14.
^g Dan. 2. 46.

^h Cap. 22. 18.
ⁱ 2 Reg. 18. 13.

^j Esod. 21. 2.
^k Neem. 5. 11.

^l Lev. 25. 39-46.

când auziră toți mai marii și tot poporul, care intră în legământ, ca fiecare să lase liber pre servul său, și fiecare pre serva sa, ca să nu se servească de ei *ca sclavi*, atunci au ascultat, și i-au lăsat. 11 Dară^m după aceea își schimbă gândul, și aduseră îndărăt pre servii și servele, pre cari-i lăseseră liberi, și-i siliră să fie servi și serve. 12 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia dela Domnul, zicând: 13 Așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Încheiat-am legământ cu părinții voștri, în ziua în care i-am seos din pământul Egiptului, din casa șerbiei, zicând: 14 La sfârșitul aⁿ șapte ani fie-care să lase pre fratele său, Ebreu, care s'a vândut tie, și ți-a servit șase ani, atunci să-l lași liber dela tine; dar părinții voștri nu m'au ascultat, nici nu au plecat urechea lor. 15 Și acum v'ați întors, și ați făcut cele drepte înaintea mea, proclamând fiecare libertatea aproapelui său: și ați^o încheiat legământ înaintea meaⁿ în casa, ce se numește după numele meu: 16 Dar îndată v'ați schimbat gândul, ați pângărit numele meu, și ați adus îndărăt fiecare pre servul său, și fiecare pre serva sa, pre cari i-ați fost lăsat liberi la voia lor, și i-ați silit ca să vă fie iarăși servi și serve.

17 Deaceea așa zice Domnul: Voi nu m'ați ascultat, ca să proclamați fiecare libertate fratelui său, și fiecare aproapelui său, și iată, zice Domnul, ^reu proclam asupra voastră libertatea^s săbiei, ciumei și foametei: și vă voi da spre^t apăsare tuturilor regatelor pământului. 18 Și voi da pre oamenii, cari au călcat legământul meu, și cari n'au implinit cuvintele legământului, ce au încheiat înaintea mea, când au tăiat vițelul în două și au trecut prin bucățile lui: 19 Pre mai marii lui Iuda și pre mai marii Ierusalimului, pre eunuchi și pre preoți, și pre tot poporul țării, care a trecut printre bucățile vițelului, 20 Îi voi da în mâinile inamicilor lor, și în

mâinile celor ce caută sufletul lor: și cadavrele lor vor fi spre mâncare paserilor cerului și fiarelor pământului. 21 Și pre Zedekia, regele lui Iuda, și pre mai marii lui îi voi da în mâinile inamicilor lor: în mâinile celor ce caută viața lor, și în mâinile oastei regelui Babilonului, care s'a dus dela voi. 22 Iată, voi porunci, zice Domnul, și-i voi aduce iarăși la cetatea aceasta: și ei o vor bate, o vor cuprinde, și o vor arde cu foc; și voi preface cetățile lui Iuda într'un deșert, fără locuitori.

Ieremia arată Iudeilor pre Rechabiți drept exemplu de ascultare și de răsplătirea ei.

35 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia în zilele lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, zicând: 2 Du-te la casa^a Rechabiților, și vorbește cu ei, și adu-i în casa Domnului, în una din^b chilii: și dă-le vin să bea.

3 Atuncia am luat pre Jazania, fiul lui Ieremia, fiul lui Habazinia, pre frații săi, pre toți, fiii săi, și pre toată casa Rechabiților; 4 Și i-am adus în casa Domnului, în chilia fiilor lui Hanan, fiul lui Igdalia, omul lui Dumnezeu, ce este aproape de chilia mai marilor, de asupra camărei lui Maaseia, fiul lui Șallum, ^eușierul. 5 Și am pus înaintea fiilor casei Rechabiților vase pline de vin și cupe: și le-am zis: „Beți vin!”

6 Dar ei au răspuns: „Noi nu vom bea vin: căci^d Ionadab, fiul lui Rechab, părintele nostru, ne-a poruncit, zicând: Să nu beți vin, nici voi, nici fiii voștri în veci; 7 Nici să zidiți casă, nici să sămânați sământă, nici să sădiți vii, nici să le aveți; ci în corturi să locuiți în toate zilele voastre, ^eca să trăiți mult timp pe pământul în care petreceți. 8 Și noi ascultăm de vocea lui Ionadab, fiul lui Rechab, părintele nostru, în toată aceea ce ne-a poruncit, ca să nu bem vin în toate zilele noastre, noi, femeile noastre, fiii noștri și fetele noastre; 9 Nici să zidim case, ca să le locuim; și nici să avem

^m Cap. 37. 5. | ^o 2 Reg. 23. 3. | ^q Esod. 20. 7. | ^s Cap. 32. 24, 36.
ⁿ Esod. 21. 2. | ^p Cap. 7. 10. | ^r Mat. 7. 2.

^t Deut. 28. 25, 64.

Capul 35.

^b 1 Reg. 6. 5.

^d 2 Reg. 10. 15.

^a 2 Reg. 10. 15.

^c 2 Reg. 12. 9.

^e Esod. 20. 12.

vii. sau țarină. sau sămânță: 10 Ci locuim în corturi. și am ascultat. și am făcut după toate ce ne-a poruncit Ionadab. părintele nostru. 11 Dar când Nebucodonosor. regele Babilonului. s'a suit în *acest* pământ. am zis: Veniți. să mergem în Ierusalim de dinaintea oastei Chaldeilor și a oastei Sirienilor; așa locuim în Ierusalim.

12 Atuncia a fost cuvântul Domnului către Ieremia. zicând: Așa zice Domnul. Dumnezeu oștirilor și al lui Israel: 13 Mergi și vorbește oamenilor lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului: Oare nu veți *f* primi învățătură. ca să ascultați de cuvintele mele? zice Domnul. 14 Cuvintele lui Ionadab. fiul lui Rechab. care a poruncit fiilor săi să nu bea vin. se îndeplinesc; căci până în ziua de astăzi nu beau. ei ascultă de porunca părintelui lor. *g* Dar eu v'am cuvântat. sculându-mă de dimineata și vorbind: și totuși nu m'ați ascultat. 15 Și am trimis la voi pre toți servii mei. pre profeti. sculându-mă de dimineata. și trimițându-i ca să *vă* vorbească: Întoarceți-vă fiecare dela casa sa cea rea. și îndreptați-vă faptele. și nu urmați după alți zei. ca să le serviți; și *atuncia* veți locui în pământul. pre care l-am dat vouă și părinților voștri? dar n'ați plecat urechea voastră. și nu m'ați ascultat. 16 Pentru că fiii lui Ionadab. fiul lui Rechab. îndeplinesc porunca. ce părintele lor a poruncit lor. dar poporul acesta nu m'a ascultat: 17 Deaceea așa zice Domnul. Dumnezeu oștirilor și al lui Israel: Iată. eu voi aduce asupra lui Iuda și asupra tuturor locuitorilor Ierusalimului toate relele ce le-am cuvântat asupra lor; pentru că le-am cuvântat. dar ei nu m'au ascultat: și am strigat către dânșii. dar ei nu *mi*-au răspuns.

18 Și a cuvântat Ieremia către casa Rechabiților: Așa zice Domnul. Dumnezeu oștirilor și al lui Israel: Fiindecă ați ascultat de porunca lui Ionadab. părintele vostru. și ați păzit toate porun-

cile lui. și ați făcut după toate cele ce v'a poruncit el: 19 Deaceea așa zice Domnul. Dumnezeu oștirilor și al lui Israel: Nu va lipsi lui Ionadab. fiul lui Rechab. bărbat care să stea înaintea mea în veci.

Profețiile lui Ieremia celite în empla și înaintea regelui. care arde tuiul. în care ele erau scrise. dar după porunca Domnului se scriu încă odată.

36 Și în anul al patrulea al lui Iehoiakim. fiul lui Iosia. regele lui Iuda. a fost către Ieremia cuvântul acesta dela Domnul. zicând: 2 Iați un *a* tui de carte. și *b* serie într'insul toate cuvintele. ce ți-am cuvântat asupra lui Israel și asupra lui Iuda. și asupra *c* tuturor popoarelor. din ziua *în care* am vorbit către tine. din zilele lui *d* Iosia. până în ziua aceasta: 3 *e* Poate. că va auzi casa lui Iuda toate relele. ce eu am de gând să-i fac. pentru ca să *f* se întoarcă fiecare dela calea sa cea rea. și eu să iert fărădelegea lor și păcatul lor.

4 Atuncia a *g* chemat Ieremia pre *h* Baruc. fiul lui Neria: și Baruc a scris în tuiul de carte. în gura lui Ieremia. toate cuvintele Domnului. ce le-a vorbit către dânsul.

5 Și a poruncit Ieremia lui Baruc. zicând: Eu *sunt* inclus. nu pot să intru în casa Domnului; 6 Deci intră tu. și cetește depe tuiul în auzul poporului cuvintele Domnului ce le-ai scris din gura mea. în casa Domnului. în *i* zi de post; și cetește aceasta și în auzul întregului Iuda. *la toți* câți vor veni din cetățile lor. 7 *j* Poate. că rugăciunea lor va ajunge înaintea Domnului. și *kă* se va întoarce fiecare dela calea sa cea rea: căci mare *este* mânia și furia. ce Domnul a cuvântat asupra acestui popor.

8 Și a făcut Baruc. fiul lui Neria. după toate cele ce i-a poruncit Ieremia. profetul. cetind depe carte cuvintele Domnului în casa Domnului.

9 Și în anul al cincelea al lui Iehoiakim. fiul lui Iosia. regele lui Iuda. în luna

f Cap. 32. 33.
g 2 Cron. 36. 15.

Capul 36.
a Isa. 8. 1.

b Cap. 30. 2.

c Cap. 25. 15.
etc.

d Cap. 25. 3.
e Vers. 7.

f Iona 3. 8.
g Cap. 32. 12.

h Cap. 45. 1.
i Fapt. 27. 9.

j Vers. 3.

a noua, s'a proclamat post înaintea Domnului, pentru tot poporul din Ierusalim. și pentru tot poporul ce venia de prin cetățile lui Iuda în Ierusalim. 10 Și a cetit Baruc depe carte, în auzul a tot poporul. cuvintele lui Ieremia în casa Domnului, în chilia lui Ghemaria, fiul lui Șafan, secretarul, în curtea de sus, la ^kintrarea porții celei nouă a casei Domnului.

11 Și a auzit Micaia, fiul lui Ghemaria, fiul lui Șafan, toate cuvintele Domnului din cartea aceasta. 12 Și s'a pogorît spre casa regelui în camera secretarului; și iată, toți mai marii ședeau acolo; *adecă*: Elișama, secretarul; Delaia, fiul lui Șemaia; Elnatan, fiul lui Achor: Ghemaria, fiul lui Șafan, și Zedekia, fiul lui Hanannia; toți mai marii. 13 Și le-a spus Micaia toate cuvintele, care le-a auzit, când Baruc cetia din carte în auzul poporului. 14 Și au trimis toți mai marii către Baruc pre Iehudi, fiul lui Netania, fiul lui Șelemia, fiul lui Cuși, zicând: Tuiul, ce au cetit în auzul poporului, ia-l în mâinile tale și vino. Deci a luat Baruc, fiul lui Neria, tuiul în mâinile sale, și a venit la dânșii. 15 Și ei i-au zis: Acum șezi și cetește-l în auzul nostru: și a cetit Baruc în auzul lor.

16 Și cum auziră toate cuvintele, s'au uitat înspăimântați unul la altul, și au zis către Baruc: Vom spune regelui toate cuvintele acestea. 17 Și au întrebat pre Baruc, zicând: Spune-ne acum cum ai scris toate cuvintele acestea din gura lui? 18 Și le-a răspuns Baruc: Din gură mi-a spus toate cuvintele acestea, și eu *le-am* scris cu negreală în carte. 19 Și au zis lui Baruc mai marii: Du-te, și te ascunde, tu și Ieremia: și să nu știe nimenea unde vă aflați.

20 Și au intrat la regele în curte; dar au lăsat tuiul în camera lui Elișama, secretarul; și au spus în auzul regelui toate cuvintele. 21 Deci a trimis regele pre Iehudi să ia tuiul; și l-a luat din camera lui Elișama, secretarul. Și

l-a cetit Iehudi în auzul regelui și în auzul tuturilor mai marilor, cari stăteau împrejurul regelui. 22 Dar regele ședeà în ^lcasă de iarnă, în luna a noua și *erà* înaintea lui un foc de cărbuni aprinși, 23 Și îndată ce Iehudi cetia trei sau patru fețe, *regele* le tăia cu cuțitaș de condee, și *le* aruncă în focul din mangal, până când s'a mistuit tot tuiul în focul din mangal. 24 Dar nu s'au spăimântat, nici și-au ^mrupt vestmintele lor, *nici* regele, nici servii lui, cari au ascultat cuvintele acestea. 25 Dar Elnatan și Delaia și Ghemaria se rugaseră de rege, ca să nu ardă tuiul: dar el nu i-a ascultat. 26 Și a poruncit regele lui Ierameel, fiul lui Hamelee, lui Seraia, fiul lui Azriel, și lui Șelemia, fiul lui Abdeel, să prindă pre Baruc, cărturarul, și pre Ieremia, profetul, Dar Domnul i-a ascuns.

27 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, după ce regele a ars tuiul, și cuvintele pre care le-a scris Baruc din gura lui Ieremia, zicând: 28 Ia-ți un alt tui, și serie într'insul toate cuvintele de mai înainte, care au fost *scrise* în tuiul întâiu, ce l-a ars Iehoiakim, regele lui Iuda: 29 Și lui Iehoiakim, regele lui Iuda să-i spui: Așa zice Domnul: Tu ai ars tuiul acesta, zicând: De ai scris într'insul, zicând: Regele Babilonului va veni, și va strică pământul acesta, și va stârpi depe el oameni și vite? 30 Deaceea așa zice Domnul de Iehoiakim, regele lui Iuda: Nu va avea pre nimenea, care să șeadă pe tronul lui David; și cadavrul lui se va lepădă la căldura zilei și la frigul nopții; 31 Și-l voiu pedepsi, pre el, pre urmașii săi, și pre servii săi pentru fărădelegea lor, și voiu aduce asupra lor, și asupra locuitorilor Ierusalimului, și asupra oamenilor lui Iuda, toate relele, ce le-am vorbit pentru ei, și *pre care* nu le-a ascultat.

32 Și a luat Ieremia un alt tui, și l-a dat lui Baruc, fiul lui Neria, cărturarul,

care a scris în el din gura lui Ieremia toate cuvintele cărții, pre care a ars-o Iehoiakim, regele lui Iuda, în foc; și s'au adaus încă și alte asemenea cuvinte.

Ieremia e bătut și închis.

37 Și în locul lui Conia, fiul lui Iehoiakim, se făcù rege ^aZedekia, fiul lui Iosia, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, îl făcù rege în pământul lui Iuda. ² ^bDar nici el, nici servii lui, nici poporul țării, nu ascultară cuvintele, pre care Domnul le-a vorbit prin Ieremia, profetul.

³ Și a trimis regele Zedekia pre Iehucal, fiul lui Șelemia, și pre ^cZefania, fiul lui Maaseia, preotul, cătră profetul Ieremia, zicând: Roagă-te pentru noi Domnul, Dumnezeul nostru. ⁴ Și Ieremia intră și ieșiă prin popor; căci nu-l puseseră încă în închisoare. ⁵ Și a ieșit ^doastea lui Faraon din Egipt; ^eși când Chaldeii cari impresurau Ierusalimul, au auzit de știrea lor, s'au depărtat de Ierusalim.

⁶ Și a fost cuvântul Domnului cătră Ieremia, profetul, zicând: ⁷ Așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel: Așa să spuneți regelui lui Iuda, ^fcare v'a trimis la mine, ca să mă întrebați: Iată, oastea lui Faraon, care a ieșit spre ajutorul vostru, se va întoarce în pământul său, în Egipt. ⁸ ^gȘi Chaldeii iarăși vor veni, și vor bate cetatea aceasta, o vor cuprinde, și o vor arde cu foc. ⁹ Așa zice Domnul: Nu vă înșelați, zicând: Chaldeii se vor depărta de noi; căci nu se vor depărta. ¹⁰ ^hCăci chiar de ați fi bătut toată oastea Chaldeilor, cari se bat cu voi, și ar fi rămas din ei numai bărbați răniți, tot s'ar sculă aceștia fiecare în cortul său, și ar arde cetatea aceasta cu foc.

¹¹ Și când oastea Chaldeilor s'a depărtat de Ierusalim de frica oastei lui Faraon, ¹² Atuncia a ieșit Ieremia din Ierusalim, ca să se ducă în pământul lui Beniamin, ca să ia *moștenirea sa* în mijlocul poporului; ¹³ Și

sosind el în poarta lui Beniamin, *aflatu-s'a* acolo căpetenia străjei, și numele ei *eră* Iriia, fiul lui Șelemia, fiul lui Anania; și el a prins pre profetul Ieremia, zicând: Tu treci la Chaldei. ¹⁴ Și a răspuns Ieremia: Minciuni; nu trec la Chaldei: dar nu l-a ascultat: deci Iriia apucă pre Ieremia, și l-a dus la mari. ¹⁵ Și mai marii se mâniară asupra lui Ieremia, și bătându-l, îl puseră în închisoare, în casa lui Ionatan, secretarul, căci din ea au fost făcut prisoare. ¹⁶ Ieremia intrând în închisoare și în groapă, și șezând Ieremia acolo zile multe, ¹⁷ Trimis-a Zedekia, regele și l-a scos: și l-a întrebat regele în ascuns în casa sa, și a zis: Este *vreun* cuvânt dela Domnul? Și Ieremia a răspuns: Este; și a adaus: Vei fi dat în mâinile regelui Babilonului. ¹⁸ Și a zis Ieremia regelui Zedekia: Ce am greșit înaintea ta, sau înaintea servilor tăi, sau înaintea poporului acestuia, de m'ați pus în închisoare? ¹⁹ Și unde *sunt* profetii voștri, cei ce v'au profetit, zicând: Regele Babilonului nu va veni asupra voastră și asupra pământului acestuia? ²⁰ Deaceea ascultă acum, rogu-te, domnul meu rege, și fie primită înaintea ta, rogu-te, rugăciunea mea: să nu mă trimiți iarăși în casa lui Ionatan, secretarul, ca să nu mor acolo. ²¹ Atuncia a poruncit regele Zedekia, de au închis pre Ieremia în curtea închisorii, și-i dădă acolo pe toată ziua o pâne din ulița pitarilor, până când s'a sfârșit toată pânea din cetate. Așa a rămas Ieremia în curtea închisorii.

Ieremia e aruncat într'o groapă; în urma poruncii regelui e scos, și îi cere acestuia să i-se predeă dușmanului.

38 Și ^aau auzit Șefatia, fiul lui Matatan, Ghedalia, fiul lui Pașur, ^bIucal, fiul lui Șelemia, și ^cPașur, fiul lui Malchia, cuvântul ce Ieremia a cuvântat la tot poporul zicând: ² „Așa zice Domnul: ^dCine va rămâneă în cetatea aceasta va muri de sabie, de foamete și

Capul 37.

^b 2 Cron. 36.12.

^d 2 Reg. 23. 7.

^f Cap. 21. 2.

^h Cap. 21. 4, 5.

Capul 38.

^b Cap. 21. 8.

^d Cap. 21. 9.

^a 2 Reg. 24. 17.

^c Cap. 21. 1, 2.

^e Vers. 11.

^g Cap. 34. 22.

^a Cap. 21. 1.

^c Cap. 37. 8.

de ciună: dar cine va ieși la Chaldei va trăi, și vicața lui îi va fi de pradă, și va trăi“: 3 Și: „Așa zicea Domnul: „Cetatea aceasta se va da în mâinile oastei regelui Babilonului, care o va cuprinde.“

4 Deci au zis mai marii către rege: /Să se omoare omul acesta; căci prin acesta se moleșează mâinile bărbaților de rebel, cari au rămas în cetatea aceasta, și mâinile a tot poporul, cuvântându-le el astfel de cuvinte: căci omul acesta nu caută binele poporului acestuia, ci răul. 5 Și a răspuns Zedekia, regele: Iată el *este* în mâinile voastre: căci regele nu poate nimic împotriva voastră. 6 ^gAtuncia au luat pre Ieremia, și l-au aruncat în groapa lui Malchia, fiul lui Hamelec, care *se află* în curtea închisorii: și au pogorit pre Ieremia *acolo* cu frânghii: și în groapă nu *era* apă, ci *numai* tină: și Ieremia s'a afundat în tină.

7 ^hȘi când Etiopianul Ebed-Melec, unul dintre eunuchii ce se aflau în casa regelui, a auzit, că au pus pre Ieremia în groapă, pre-când regele ședea în poarta lui Benjamin. 8 A ieșit Ebed-Melec din casa regelui, și a vorbit regelui, zicând: 9 Domnul meu rege, oamenii aceștia au făcut rău în toate câte au făcut profetului Ieremia, pre care l-au aruncat în groapă: și el *tot* ar fi murit de foame în locul unde *era*: căci nu mai este pâine în cetate. 10 Și a poruncit regele lui Ebed-Melec, Etiopianul, zicând: Ia de aicea treizeci de oameni cu tine, și scoate pre profetul Ieremia din groapă, mai înainte de a muri.

11 Deci a luat Ebed-Melec oameni cu sine, și a intrat în casa regelui dedesubtul tezaurului, și a luat de acolo petice de sdrențe vechi, și le-a pogorit cu funii în groapă la Ieremia. 12 Și a zis Ebed-Melec, Etiopianul, lui Ieremia: Pune acum sdrențele și peticele cele rupte supt suoarele tale și preste funie: și a făcut Ieremia așa. 13 ⁱȘi

au tras pre Ieremia cu funiile, și l-au scos din groapă: și a rămas Ieremia ^jîn curtea închisorii.

14 Și a trimis Zedekia, regele, și au adus pre Ieremia profetul la dânsul în intrarea a treia, care *se află* în casa Domnului, și a zis regele lui Ieremia: Am să te întreb ceva; să nu ascunzi nimic de mine. 15 Și a răspuns Ieremia lui Zedekia: De-ți voi spune, au nu mă vei omori? și de te voi sfătu, *tot* nu mă vei asculta. 16 Și a jura, în ascuns Zedekia, regele lui Ieremiai zicând: Viu *este* Domnul, ^kcare ne-a dat acest suflet, *că* nu te voi omori, nici nu te voi da în mâinile oamenilor acestora, cari caută vicața ta.

17 Atuncia Ieremia zise lui Zedekia: Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: De vei ^lieși ^mcătră mai marii regelui Babilonului, sufletul tău va trăi, și cetatea aceasta nu se va arde cu foc: vei trăi și tu și casa ta; 18 Dar de nu vei ieși ⁿcătră mai marii regelui Babilonului, atunci cetatea aceasta se va da în mâinile Chaldeilor, cari o vor arde cu foc, și ^otu nu vei scăpa din mâinile lor.

19 Și a zis Zedekia regele ^ocătră Ieremia: Mă tem de Iudeii, cari au trecut la Chaldei, ca nu cumva să mă dea în mâinile lor, și ^psă-și bată joc de mine.

20 Atuncia Ieremia a răspuns: Nu te vor da. Ascultă vocea Domnului în cele ce-ți vorbese: și-ți va fi bine, și sufletul tău va trăi. 21 Dar de nu vei voi să ieși, acesta *este* cuvântul ce Domnul mi-a arătat: 22 Iată toate femeile, ce au rămas în casa regelui lui Iuda, se vor scoate ^qcătră mai marii regelui Babilonului, și ele vor zice: Amicii tăi te înșelără, și te răpuseră: Picioarele tale se afundară, și au dat îndărăt.

23 Și toate femeile tale și toți copiii tăi se vor lua de Chaldei, și tu nu vei scăpa din mâinile lor, ci vei fi prins de regele Babilonului: și vei face ca cetatea aceasta să fie arsă cu foc.

^r Cap. 21. 10.
^f Cap. 26. 11.

^g Cap. 37. 21.
^h Cap. 39. 16.

ⁱ Vers. 6.
^j Cap. 37. 21.

^k Isa 57. 16.

^l 2 Reg. 24. 12.

^m Cap. 39. 3.

ⁿ Cap. 32. 4.

^o 1 Sam. 31. 4.

24 Și a zis Zedekia către Ieremia: Să nu știe nimenea cuvintele acestea, și atuncia nu vei muri. 25 Dar de vor auzi mai marii, că am vorbit cu tine, și vor veni la tine, și-ți vor zice: „Spune-ne ce ai vorbit cu regele; nu ascunde aceasta de noi; și nu te vom omori; și ce ți-a răspuns regele”; 26 Atuncia răspunde-le: Eu am înfățișat cererea mea înaintea regelui, să nu mă întorcă în casa lui Ionatan, spre a muri acolo. 27 Venit-au deci toți mai marii la Ieremia, și l-au întrebat; și le-a spus după toate aceste cuvinte, ce i-a poruncit regele; și ei au încetat de a-l mai întreba; căci lucrul nu li se făcuse cunoscut. 28 Și a rămas Ieremia în curtea închisorii până în ziua în care s'a cuprins Ierusalimul; și a fost acolo, când Ierusalimul s'a cuprins.

Ierusalimul cuprins de Nebucodonosor; Zedekia e dus cu ochii scoși la Babilon.

39 În anul^a al nouălea al lui Zedekia, regele lui Iuda, în luna a zecea, a venit Nebucodonosor, regele Babilonului, și toată oastea lui, asupra Ierusalimului, și l-a împresurat.

2 Și în anul al unsprezecelea al lui Zedekia, în luna a patra, la nouă a lunii, s'a spart cetatea. 3^b Și toți mai marii regelui Babilonului au intrat și au șezut în partea de mijloc: *adecă*, Nergal-Șarezzer, Șamgar-Nebo, Sarsechim, mai marele eunuchilor, și Nergal-Șarez, mai marele magilor, și ceilalți mai mari ai regelui Babilonului.

4^c Și cum i-a văzut Zedekia, regele lui Iuda, și toți bărbații de rebel, au fugit, și au ieșit noaptea din cetate, pe calea grădinii regelui, prin poarta dintre două ziduri, și *regele* apucă drumul pe șes. 5 Dar oastea Chaldeilor i-a urmărit; și ^da ajuns pre Zedekia în șesurile din Iericho, l-a prins, și l-a dus la Nebucodonosor, regele Babilonului, în^e Ribla din pământul Hamitului, care l-a și condamnat. 6 Și a tăiat regele Babilonului

pre fiii lui Zedekia în Ribla înaintea ochilor lui; și a tăiat regele Babilonului pre toți mai marii lui Iuda. 7 Și ^fa scos ochii lui Zedekia, și l-a legat cu două lanțuri de aramă, ca să-l ducă în Babilon. 8^g Și Chaldeii au ars cu foc casa regelui și casele poporului, și au stricat zidurile Ierusalimului.

9^h Dar rămășița poporului, care a rămas în cetate, și pre cei ce au trecut la dânsul, pre *toată* rămășița poporului ce a *mai* rămas, a dus-o prinsă în Babilon Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*. 10 Dar din popor, pre cei săraci, cari n'aveau nimic, i-a lăsat Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, în pământul lui Iuda, și le-a dat vii și țarine în ziua aceea.

Ieremia, oerotit de Nebucodonosor, îi vestește și lui Ebed-Melech, că a scăpat.

11 Și a dat poruncă Nebucodonosor, regele Babilonului, lui Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, pentru Ieremia, zicând: 12 Ia pre acesta, să aibi ochii asupra lui, și să nu-i faci vre-un rău; ci cum îți va zice, așa să-i faci. 13 Și au trimis Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești* și Nebușasban, mai marele eunuchilor, și Nergal-Șarezzer, mai marele magilor, și toți mai marii regelui Babilonului: 14 Au trimis, ⁱși au luat pre Ieremia din curtea închisorii, și l-au dat ^jlui Ghedalia, fiul lui ^kAbikam, fiul lui Șafan, ca să-l ducă în casa *lui*; și a locuit în mijlocul poporului.

15 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia, precând eră închis în curtea închisorii, zicând: 16 Du-te, și vorbește, lui ^lEbed-Melech, Etiopeanul, zicând:

Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel: Iată^m eu voiu împlini cuvintele mele asupra cetății acesteia. Spre rău, și nu spre bine; Și se vor întâmpla înaintea ta în ziua aceea. 17 Dar pre tine te voiu scăpa în ziua aceea, zice Domnul; Și nu vei fi dat în mâinile oamenilor. De care te temi;

Capul 39. | *b* Cap. 38. 17. | *d* Cap. 32. 4. | *f* Ezec. 12. 13. | *h* 2 Reg. 25. 11. | *i* Cap. 38. 28. | *k* Cap. 26. 24. | *m* Dan. 9. 12.
a 2 Reg. 25. 1-4. | *c* 2 Reg. 25. 4, etc. | *e* 2 Reg. 23. 33. | *g* 2 Reg. 25. 9. | etc. | *j* Cap. 40. 5. | *l* Cap. 38. 7, 12

18 Căci te voi scăpa, și nu vei cădea de sabie; Ci vieața ta îți va fi drept pradă; Pentru că te-ai încrezut în mine, zice Domnul.

Jeremia rămâne în țară la guvernatorul Ghedalia.

40 Cuvântul ce a fost dela Domnul către Ieremia, ^a după ce Nebuzar-Adan, capul gardei domnești, l-a lăsat liber din Rama. după ce l-a fost luat, pre când eră legat în lanțuri împreună cu toți cei strămutați din Ierusalim și din pământul lui Iuda, care au fost duși prinși la Babilon.

2 Și a luat capul gardei domnești pre Ieremia. și ^bi-a zis: Domnul, Dumnezeul tău a cuvântat toate relele acestea asupra locului acestuia. 3 Domnul deci a adus *acestea*, și a făcut precum a zis: ^c pentru că ați păcătuit înaintea Domnului, și n'ați ascultat de vocea lui, pentru aceasta vi s'au întâmplat acestea: 4 Și acum iată, eu te desleg de lanțurile, care *se află* pe mâinile tale: și de-ți ^d place să mergi cu mine în Babilon. vino; și eu voi avea ochii asupra-ți; dar dacă nu-ți place a merge cu mine în Babilon, lasă-te; iată, ^e toată țara este înaintea ta! unde vei socoti că este bine și drept să mergi. acolo du-te. 5 Și pre când se învârteă *cu gândul zisu-i-a*; Întoarce-te deci la Ghedalia. fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan. ^f pre care regele Babilonului l-a pus preste cetățile lui Iuda, și locuște cu dânsul în mijlocul poporului; sau du-te unde îți place să mergi. Și i-a dat capul gardei domnești merinde și daruri, și-i dădă drumul. 6 ^g Deci s'a dus Ieremia la Ghedalia. fiul lui Ahikam, în ^h Mizpa. și a locuit cu dânsul în mijlocul poporului ce rămăsese în țară.

Ghedalia nu vrea să creadă că se uneltește un complot împotriva sa.

7 ⁱ Dar auzind toate căpeteniile oștirilor ce *se aflau* în câmp, ei și bărbații lor, că regele Babilonului a pus pre

Ghedalia. fiul lui Ahikam, preste țară, și că i-a încredințat pre bărbații, femeile și copiii, și dintre săracii țării pre acei ce nu se strămutaseră în Babilon; 8 A venit la Ghedalia în Mizpa, Ișmael. fiul lui Netania, Iohanan și Ionatan, fiii lui Kareah, și Șeraia, fiul lui Tanhumet, și fiii lui Efai, Netofateul, și Iezania, fiu al unui Maacatean, ei și bărbații lor.

9 Și a jurat lor și bărbaților lor Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, zicând: Nu vă temeți a fi servi Chaldeilor; locuiți în țară, și serviți regelui Babilonului, și vă va fi bine. 10 Dar iată, eu voi locui în Mizpa, ca să primesc pre Chal-deii. ce vor veni la noi; și voi adunați vinul, fructele și oleiul, și le puneți în vasele voastre; și locuiți în cetățile voastre, pre care le stăpâniți.

11 Așa și toți Iudeii *ce se aflau* în Moab, și între fiii lui Ammon, și în Edom, și în celelalte țări, când au auzit că regele Babilonului a lăsat o rămășiță în Iuda. și că preste dânsii a pus pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan; 12 Atuncia s'au întors toți Iudeii din toate locurile, unde erau împrăștiați, și au venit în pământul lui Iuda către Ghedalia în Mizpa, și au cules vinul și fructe multe foarte.

13 Dar Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștirilor, ce *se aflau* în câmp, au venit la Ghedalia în Mizpa, 14 Și i-au zis: Știi. că Baalis, regele fiilor lui Ammon, a trimis pre Ișmael, fiul lui Netania, ca să te omoare? Dar Ghedalia, fiul lui Ahikam, nu i-a crezut. 15 Atuncia Iohanan, fiul lui Kareah. a vorbit în ascuns lui Ghedalia în Mizpa, zicând: Să mă duc. rogu-te, și să ucid pre Ișmael, fiul lui Netania, fără ca nimenca să știe: dece să te ucidă. și așa toți Iudeii, care sunt adunați în jurul tău să se împrăștie, și rămășița lui Iuda să peară? 16 Dar Ghedalia, fiul lui Ahikam, a răspuns lui Iohanan, fiul lui Kareah: Să nu faci lucrul acesta: căci vorbești minciuni de Ișmael.

^a Capul 40.
^c Cap. 39. 14.

^b Cap. 50. 7.

^c Dan. 9. 11.

^d Cap. 39. 13.
^e Fac. 20. 15.

^f 2 Reg. 25. 22,

^g Cap. 39. 14.

^h Judc. 20. 1.

ⁱ 2 Reg. 25. 23,
 etc.

Işmael ucide pe Ghedalia, pe mai mulți evrei și Chaldei.

41 Și în luna a șaptea^a veni ră Işmael, fiul lui Netania, fiul lui Elişama, din neamul regelui. *având* cu sine mai marii regelui, zece bărbați, la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în Mizpa, și ei au mâncat pâine împreună în Mizpa. **2** Atuncia s'au sculat Işmael, fiul lui Netania, și cei zece bărbați ce erau cu dânsul, și^b au lovit pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Şafan, cu sabia: au omorît pre acela, pre care regele Babilonului îl pusese preste țară. **3** Și a mai omorît Işmael pre toți Iudeii, ce erau cu dânsul, cu Ghedalia, în Mizpa, și pre Chaldeii ce se aflau acolo. bărbați de rebel.

4 Și a doua zi după ce au omorît pre Ghedalia, fără ca nimenea să știe, **5** Veni ră bărbați din Sechem, din Silo, și din Samaria, optzeci de bărbați, ^cavând barbele rase și vestimintele sfâșiate și cu tăieturi, *ținând* în mâinile lor daruri de pâine, și tămâie, ca să le aducă în^d casa domnului. **6** Și a ieșit Işmael, fiul lui Netania, spre întâmpinarea lor din Mizpa, și mergând plângea; și când i-a întâlnit, le-a zis: Intrați la Ghedalia, fiul lui Ahikam.

7 Și când au venit în mijlocul cetății, îi tăie Işmael, fiul lui Netania, el și bărbații ce *erau* cu dânsul: și *i-a aruncat* în groapă. **8** Dar aflatu-s'au între aceștia zece bărbați, care ziseră lui Işmael: Nu ne omori; căci noi avem în câmp tezaure de grâu, orz, oleiu, și de miere. Deci i-a lăsat, și nu i-a ucis cu frații lor.

9 Și groapa, în care Işmael-a aruncat toate cadavrele oamenilor, pre care i-a ucis pe lângă Ghedalia, *eră* aceea, ^ece o făcuse regele Aşă pentru Baaşă, regele lui Israel; pre aceasta Işmael, fiul lui Netania, a umplut-o cu cei uciși.

10 Și Işmael a dus prinsă toată rămășița poporului, *rămasă* în Mizpa, pre fetele regelui și pre tot poporul, ce ră-

măsese în Mizpa, pre cari Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, îi incredințase lui Ghedalia, fiul lui Ahikam; și i-a dus prinși Işmael, fiul lui Netania, și s'a dus, ca să treacă la fiii lui Ammon.

Iohanan prigoneste pre Işmael. Evreii vor să plece în Egipt.

11 Dar când a auzit Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștilor, ce *erau* cu dânsul, toate relele ce a făcut Işmael, fiul lui Netania. **12** Au luat pre toți oamenii lor, și s'au dus să se lupte cu Işmael, fiul lui Netania, și l-au aflat aproape de apele cele mari, ce *se află* în Ghibeon. **13** Și cum a văzut tot poporul, ce *eră* cu Işmael pre Iohanan, fiul lui Kareah, și pre toate căpeteniile oștilor ce *erau* cu dânsul, s'au bucurat. **14** Și tot poporul, pre care-l dusese prins Işmael din Mizpa, s'a întors, s'a înturnat și s'a dus la Iohanan, fiul lui Kareah. **15** Dar Işmael, fiul lui Netania, a fugit de Iohanan cu opt oameni, și s'a dus la fiii lui Ammon.

16 Și a luat Iohanan, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștirilor, cari *erau* cu dânsul, pre toată rămășița poporului, pre care a adus-o înapoi dela Işmael, fiul lui Netania, din Mizpa, după ce *acesta* ucise pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, *adecă* pre bărbații de rebel, pre femei, pre copii și pre eunuchi, pre cari i-a adus înapoi din Ghibeon. **17** Și s'au dus, și au locuit în Gherut-Chimham, ce vine aproape de Bet-Lehem, ca să se ducă în Egipt. **18** De frica Chaldeilor; căci se temeau de dânsii, pentru că Işmael, fiul lui Netania, a ucis pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, pre care regele Babilonului îl pusese asupra țării.

După porunca Domnului, Ieremia oprește pe Iohanan și pe ceilalți evrei să plece în Egipt.

42 Atuncia se apropiară toate căpeteniile oștilor, ^ași Iohanan, fiul lui Kareah, și Iezania, fiul lui Hoşaia, și tot poporul, dela mic până la mare. **2** Și au zis profetului Ieremia: Să fie, rugămu-ne, primită ruga noastră de tine, și

^bRoagă-te pentru noi Domnului, Dumnezeului tău, pentru toată rămășița aceasta: căci ^cdin mulți am rămas puțini, precum ne văd ochii tăi; 3 Ca să ne arate Domnul, Dumnezeul tău ^d, calea, pe care trebuie să umblăm, și lucrul ce trebuie să facem.

4 Atuncia le-a răspuns profetul Ieremia: Auzit-am: iată mă voi ruga Domnului, Dumnezeul vostru, după cuvintele voastre; și ^e orice cuvânt vă va răspunde Domnul, eu ^f voi spune; nu voi ^f ascunde nimic de voi.

5 Și ei au zis lui Ieremia: ^g Domnul să fie între noi martur adevărat și credincios, că noi vom face după cuvintele, pentru cari Domnul, Dumnezeul tău, te trimite la noi: 6 Sau bine sau rău, vom ascultă de vocea Domnului, Dumnezeului nostru, către care noi te trimitem. ^h ca să ne fie bine, de vom ascultă de vocea Domnului, Dumnezeului nostru.

7 Și după zece zile cuvântul Domnului a fost către Ieremia. 8 Și a chemat pre Iohanah, fiul lui Kareah, și pre toate căpeteniile oștilor ce *erau* cu dânsul, și pre tot poporul, dela mic până la mare; 9 Și le-a zis: Așa zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, către care voi m'ați trimis, ca să-i înfățișez cererea voastră: 10 De veți urmă să locuiți în pământul acesta, atuncia vă voi zidi, și nu *vă* voi surpă, ⁱ vă voi sădi, și nu *vă* voi smulge: căci ^j rău îmi pare de nenorocirea ce v'am făcut. 11 Nu vă temeți de regele Babilonului, de care *acum* vă temeți: nu vă temeți de dânsul, zice Domnul; ^k căci eu *sunt* cu voi, ca să vă mântui, și să vă scap din mâinile lui. 12 Și ^l vă voi arăta milă, ca el să se miluiască de voi, și să vă rentoarcă în pământul vostru. 13 Dar de ^m veți zice: Nu voim să locuim în pământul acesta, neascultând de vocea Domnului, Dumnezeului vostru, 14 Zicând: Nu! ei vom merge în pământul Egiptului, unde nu vom vedea resbel, nici nu vom auzi voce

de trâmbiță, nici nu vom avea lipsă de pâne; și vom locui acolo. 15 Ascultați deci cuvântul Domnului, voi rămășiță din Iuda: Așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: De ⁿ vă veți îndreptă ^o fețele voastre, ca să mergeți în Egipt, și să vă duceți, ca să petreceți acolo. 16 Atuncia sabia, ^p de care vă temeți, vă va ajunge acolo în pământul Egiptului; și foametea, de care vă spăimântați, se va lipi de voi acolo în Egipt, și veți muri acolo; 17 Și toți oamenii, câți își vor îndreptă fețele, ca să se ducă în Egipt, să petreacă acolo, vor muri ^q de sabie, de foamete și de ciună; și ^r nimenia din ei nu va rămâne, nici va scăpa de relele ce voi aduce asupra lor. 18 Căci așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Precum mânia mea și aprinderea mea ^s s'au vărsat asupra locuitorilor Ierusalimului, așa se va vărsa mânia mea asupra voastră, de veți intra în Egipt; și ^t veți fi spre blestem și spre groază, spre afurisenie și spre ocară; și nu veți mai vedea locul acesta.

19 Domnul a zis despre voi, rămășiță din Iuda: ^u Nu vă duceți în Egipt; *deci* să știți, că astăzi am mărturisit asupra-vă. 20 Căci înșivă v'ați înșelat, când m'ați trimis la Domnul, Dumnezeul vostru, zicând: ^v „Roagă-te Domnului, Dumnezeului nostru, pentru noi, și spune-ne tot ce va zice Domnul, Dumnezeul nostru; și noi vom face.“ 21 Și *acum* astăzi spusu-v'am; dar voi nu ați ascultat de vocea Domnului, Dumnezeul vostru, nici de cele pentru cari el m'a trimis la voi. 22 Și acum să știți, că ^x veți muri de sabie, de foamete și de ciună, în locul unde vă place a merge ca să petreceți.

În ciuda îndemnării lui Dumnezeu, Evreii pornesc spre Egipt și iau cu dânsii pe însuși profetul, care proroceste acolo despre năvălirea lui Nebucodonosor.

43 Și încetând Ieremia de a spune către tot poporul toate cuvintele

^b 1 Sam. 7. 8. ^c 1 Reg. 22. 14. ^d Deut. 6. 3. ^e Isa. 43. 5. ^f Deut. 17. 16. ^g Cap. 24. 10. ^h Cap. 18. 16. ⁱ Ezech. 6. 11.
^e Lev. 26. 22. ^f 1 Sam. 3. 18. ^g Cap. 24. 6. ^h Ps. 106, 45, 46. ^o Luc. 9. 51. ^p Cap. 44, 14, 28. ^q Deut. 17. 16. ^r Ezech. 6. 11.
^d Ezra. 8. 21. ^g Fac. 31. 50. ^j Deut. 32. 36. ^m Cap. 44. 16. ^p Ezech. 11. 8. ^s Cap. 7. 20. ^v Vers. 2.

Domnului, Dumnezeuului lor, pentru care Domnul, Dumnezeuul lor îl trimisese la dânsii, *adeacă* toate cuvintele acestea. 2^a Atuncia a vorbit Azaria, fiul lui Hoşaia, și Iohanah, fiul lui Kareah, și toți bărbații cei sumeți, zicând lui Ieremia: Minciuni spui! Domnul, Dumnezeuul nostru nu te-a trimis să spui: „Nu vă duceți în Egipt, ca să petreceți acolo“: 3 Ci Baruc, fiul lui Neria te ațată asupra-ne, ca să ne dai în mâinile Chaldeilor, să ne omoară și să ne ducă prinși în Babilon. 4 Deci n'au ascultat Iohanah, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștirilor, și tot poporul de vocea Domnului, să locuiască în pământul lui Iuda.

5 Ci Iohanah, fiul lui Kareah, și toate căpeteniile oștirilor au luat ^bpre toată rămășița lui Iuda, care se întorsese de prin toate popoarele, unde se împrăștiase, ca să petreacă în pământul lui Iuda. 6 Pe bărbați, pe femei, pe copii, ^cpe fetele regelui și ^dpe tot insul, ce Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, lăsase cu Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, și pre Baruc, fiul lui Neria: 7 Și au intrat în pământul Egiptului: căci n'au ascultat de vocea Domnului: și au venit până la ^eTahpanes.

8 Și a fost cuvântul Domnului către Ieremia în Tahpanes, zicând: 9 Ia în mâinile tale pietri mari, și ascundé-le înaintea ochilor bărbaților lui Iuda în lutul cuptorului de cărămizi, ce *se află* la intrarea casei lui Faraon din Tahpanes. 10 Și zi către ei: Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel: Iată, voi trimițe, și voi lua pre Nebucodonosor, regele Babilonului, ^fservul meu, și voi pune tronul său deasupra acestor pietri, pre care le-am ascuns; și va întinde cortul său deasupra lor. 11 Și va veni și va lovi pământul Egiptului, și va dă pre cei *hotărâți* morții la moarte; pre cei *hotărâți* pentru prinsoare prizonierii; și pre cei pentru sabie săbiei. 12 Și voi aprinde foc în casele zeilor

Egiptului: și casele le va arde, și *pre zei* îi va duce prinși: și se va îmbrăcă cu pământul Egiptului, cum se îmbracă păstorul cu vestmântul său: și va ieși deacolo cu pace. 13 Și va sfărâma coloanele din Bet-Semeș (*casa soarelui*), ce *se află* în pământul Egiptului: și casele zeilor Egipteni le va arde cu foc.

Exreii din Egipt sunt amenințați de Dumnezeu cu pedepse grele din pricina idolatriei lor.

44 Cuvântul ce a fost către Ieremia asupra tuturilor Iudeilor, cari locuiau în pământul Egiptului, locuind în ^aMigdol, în ^bTahpanes, în ^cNof și în pământul Patros, zicând:

2 Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel: Voi ați văzut toate relele, ce am adus asupra Ierusalimului și asupra tuturilor cetăților lui Iuda: și iată, ele astăzi *sunt* o ^druină, și nu *este* cine să locuească într'insele: 3 Pentru răutățile, ce au făcut, întărâtându-mă, ducându-se ^esă tămâieze, și ^fsă servească altor zei, pre cari nu i-au cunoscut, nici ei, nici voi, nici părinții voștri. 4 Și *gam* trimis la voi pre toți servii mei, pre profeti, sculându-mă de dimineată și trimițându-*i*, ca să vă zică: Nu faceți această uriciune, pre care o urăsc. 5 Dar n'au ascultat, nici nu au plecat urechea lor, ca să se întoarcă dela răntatea lor, încât să nu tămâieze altor zei. 6 Deaceia ^hs'a vărsat aprinderea mea și mânia mea, și s'a aprins în cetățile lui Iuda și în ulitele Ierusalimului, de s'au pretăcut ele în ruină și pustiire, cum *se vede* în ziua aceasta.

7 Și acum așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor, Dumnezeuul lui Israel: Dece faceți *acest* rău mare ⁱsufletului vostru, ca să se stărpească dintre voi, din mijlocul lui Iuda, bărbat și femeie, copil și prunc, și ca să nu vi se lase nici o rămășiță? 8 ^jÎntărâtându-mă prin fapăturile mâinilor voastre, și tămâiând altor zei, în pământul Egiptului, unde ați venit să petreceți, încât să vă stăr-

Capul 43.
a Cap. 42. 1.
b Cap. 10.11.12.

c Cap. 41. 10.
d Cap. 39. 10.

e Cap. 2. 16.
f Ezeec 29.18.20.

Capul 44.
a Esod. 11. 2

b Cap. 43. 7.
c Isa. 19. 13.

d Cap. 9. 11.
e Cap. 19. 1.

f Deut. 13. 6.
g 2 Crön. 36. 15.

h Cap. 42. 18.
i Num. 16. 38.
j Cap. 25. 6, 7.

pească, și să ajungeti^k de blestem și de ocară la toate popoarele pământului. 9 Au doară uitat-ați relele părinților voștri, relele regilor lui Iuda, relele femeilor lor, relele voastre, și relele femeilor voastre, pe care le-au făcut în pământul lui Iuda, și în ulițele Ierusalimului? 10 Nu s'au umilit până în ziua de astăzi, nici^l s'au temut, nici n'au umblat în legea mea și în așezămintele mele, pe care eu vi le-am dat vouă și părinților voștri.

11 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel: Iată eu^m îndrept fața mea către voi spre rău, ca să stârpesc pre tot Iuda. 12 Și voi lua rămășița lui Iuda, care și-a îndreptat fețele, ca să meargă în pământul Egiptului, spre a petrece acolo, șiⁿ se vor nimici toți în pământul Egiptului, vor cădea de sabie, și se vor nimici de foamete; vor muri dela mic până la mare, de sabie și de foamete; și^o vor ajunge de blestem, de groază, de afurisenie și de ocară. 13 Și^p voi pedepsi pre cei ce locuiesc în pământul Egiptului, cum am pedepsit Ierusalimul, prin sabie, foamete și ciumă; 14 Și nime-nia din rămășița lui Iuda, care s'a dus în pământul Egiptului, ca să petreacă acolo, nu va scăpa, nici nu va rămâne ca să se întoarcă în pământul lui Iuda, unde dorește sufletul lor, ca să se întoarcă și să locuească acolo; căci^q nu se vor întoarce, decât puținii ce vor scăpa.

15 Atuncia toți bărbații, care cunoscuseră că femeile lor au tămâiat altor zei, și toate femeile ce erau de față, adunare mare, anume, tot poporul ce locuie în pământul Egiptului, în Patros, a răspuns lui Ieremia, zicând:

16^r Nu-ți vom ascultă cuvântul, ce ne-ai vorbit în numele Domnului; 17 Ci vom face^s tot ce a ieșit din gura noastră, tămâiând^t reginei cerului, și vărsându-i libațiuni, cum făceam noi, părinții noștri,

regii noștri și mai marii noștri, în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului; căci^u atuncia eram sătui de pâine, ne aflam bine, și nu văzurăm nici un rău. 18 Dar de când am încetat să tămâiam reginei cerului, și să-i vărsăm libațiuni, ne-am lipsit de toate, și am fost nimiciți de sabie și de foamete. 19^v Și când noi tămâiam reginei cerului, și-i vărsam libațiuni, au doară fără de bărbații noștri îi făceam turte. în care o închipuim, și-i vărsam libațiuni?

20 Și a răspuns Ieremia către tot poporul, către bărbați și femei, către tot poporul, care îi dăduse acest răspuns, zicând: 21 Au nu de tămâierile ce ați făcut în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, voi și părinții voștri, regii voștri, mai marii voștri, și poporul țării, și-a adus aminte Domnul, și au nu aceasta i-s'a suit la inimă? 22 De nu mai putu Domnul a vă îngădui, pentru răutatea faptelor voastre și pentru uriciunile ce ați făcut; pentru care pământul vostru a ajuns^v pustiu de groază și de blestem, fără locuitori, ^x cum *se vede* astăzi. 23 Pentru că ați tămâiat, și pentru că ați păcătuit împotriva Domnului, și n'ați ascultat de vocea Domnului, și n'ați umblat în legea lui, în așezămintele lui, și în mărturiile lui, ^y deaceea vi s'a întâmplat nenorocirea aceasta, ce *se vede* astăzi.

24 Și a zis Ieremia către tot poporul și către toate femeile: Ascultați cuvântul Domnului, toți Iudeii, ^z ce *se află* în pământul Egiptului! 25 Așa vorbește Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lui Israel, zicând: ^a Voi și femeile voastre ați vorbit cu gura voastră, și ați implinit cu mâinile voastre *cele ce ați zis*: „Vom țineă voturile noastre, pe care le-am făcut, tămâiând reginei cerului, și vărsându-i libațiuni“; impliniți deci votul vostru, și faceți cele votate. 26 Deci ascultați cuvântul Domnului, toți Iudeii, câți locuiți în pământul

^k Cap. 42. 18.
^l Prov. 28. 14.
^m Lev. 17. 10

ⁿ Cap. 42. 15,
16, 17, 22.

^o Cap. 42. 18.
^p Cap. 43. 11.

^q Vers. 28.
^r Cap. 6. 16.

^s Num. 30. 12.
^t Cap. 7. 18.

^u Cap. 7. 18.
^v Cap. 25. 11,
18, 38.

^x Vers. 6.
^y Dan. 9. 11, 12.

^z Cap. 43. 7.
^a Vers. 15, etc.

Egiptului: Iată ^b eu m'am jurat pe numele meu cel mare, zice Domnul, că numele meu nu se va mai chema de gura a nici unui om din Iuda în tot pământul Egiptului, zicând: Vin *este* Domnul! 27 ^d Iată eu voi veghea asupra lor spre rău, și nu spre bine; și toți bărbații lui Iuda, ce *sunt* în pământul Egiptului, ^e se vor nimici de sabie și de foamete, până ce eu totul voi pieri. 28 ^f Iar' cei ce vor scăpa de sabie, puțini la număr, se vor întoarce din pământul Egiptului în pământul lui Iuda; și toată rămășița lui Iuda ce s'a dus în pământul Egiptului, ca să petreacă acolo, vor cunoaște al cui cuvânt se va întări, al meu sau al lor.

29 Și aceasta vă *va fi* semn, zice Domnul, că eu vă voi pedepsi în locul acesta, ca să cunoașteți, că cuvintele mele se vor întări asupra voastră spre rău: 30 Așa zice Domnul: Iată voi da pre Faraon-Hofra, regele Egiptului, în mâinile inamicilor săi, și în mâinile celor ce caută vieața sa, cum am dat pre Zedekia, regele lui Iuda, în mâinile lui Nebucodonosor, regele Babilonului, inamicul său, celui ce caută vieața sa.

Mângăiere îndreptată lui Baruc.

45 ^a Cuvântul, pre care profetul Ieremia l-a vorbit lui Baruc, fiul lui Neria, când *acesta* a scris cuvintele acestea în carte din gura lui Ieremia, în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iozia, regele lui Iuda, zicând: 2 Așa zice Domnul, Dumnezeuul lui Israel, despre tine, Baruce: 3 Zis-ai: Vai mie! Că Domnul a adaus întristare preste durerea mea; Ostenit-am în suspinurile mele, Și nu aflu odihnă. 4 Deci zi către el: Așa zice Domnul: Iată, ^b *ceea* ce am sădit voi ruiua: Și *ceea* ce am sădit voi smulge; Adecă, tot pământul acesta. 5 Și tu ceri oare pentru tine lucruri mari! Nu cere! Căci iată, eu voi aduce rele asupra a toată carnea, zice Domnul; Dar *ție* îți voi

dă vieața ta spre pradă. Ori unde vei merge.

Profeții împotriva Egiptului.

46 Cuvântul Domnului, care a fost către Ieremia profetul asupra ^a popoarelor: 2 Asupra Egiptului, ^b asupra oastei lui Faraon-Neco, regele Egiptului, care eră aproape de fluviul Eufrat în Charechemiş, pre care Nebucodonosor, regele Babilonului, a bătut-o în anul al patrulea al lui Iehoiakim, fiul lui Iosia, regele lui Iuda. 3 ^c Pregătiți scutul și pavăza. Și apropiați-vă de luptă! 4 Înhamăți caii, și încălecați, călăreților! Înșirați-vă cu coifuri! Ascuțiți lăncile, îmbrăcați zalele! 5 De ce îi văd înspăimântați, și dând dosul? Da, vitejii lor sunt sfâșiiați, Și fug, fără să caute îndărăt; ^d Frica *se răspândește* în toate părțile, zice Domnul. 6 Cel iute nu va putea fugi, și cei viteji nu vor scăpa; ^e Vor poticni și vor cădea, Spre meazănoapte lângă fluviul Eufrat. 7 Cine *este* acesta, *care* se suie ^f ca un fluviu. Ale căruia ape se rostogolesc, ca *apele* fluviilor; 8 Egiptul se suie ca un fluviu, Și *apele lui* se rostogolesc ca *apele* fluviilor; Și zice: „Mă voi sui, voi acoperi țara, Voiu nimici cetățile, și pre locuitorii lor!“ 9 Suiți-vă, cailor! alergați cu furie, carelor! Și iasă vitejii, Cei din Etiopia și din Lidia, care mănesc scutul, Și Nubienii ^g care mănesc și întind areul! 10 Căci această ^h *zi este* pentru Domnul, Dumnezeuul oștirilor, Zi de răsbunare, ca să-și răsbune asupra inamicilor săi: Cu ⁱ sabie să-i mănânce, Ca să se sature, și să se imbețe de sângele lor; Căci Domnul, Dumnezeuul oștirilor ^j ține o jertfă În pământul despre mează-noapte, lângă fluviul Eufrat. 11 ^k Suic-te în Galaad, și ia balsam, ^l Fecioară, fiică a Egiptului! Înzadar întrebunțezi leacuri multe; Căci ^m vindecare nu *este* pentru tine. 12 Popoarele aud rușinea ta, Și strigă-tul tău umple *toată* țara. Căci vitejii se

^b Fac. 22. 16.

^e Vers. 12.

Capul 45.

Capul 46.

^b 2 Reg. 23. 29.

^e Dan. 11. 19.

^h Isa. 13. 6.

^k Cap. 8. 22.

^c Ezec. 20. 39.

^f Isa. 27. 13.

^a Cap. 36. 1, 4, 32.

^a Cap. 25. 15.

^c Nah. 2. 1.

^f Isa. 8. 7, 8.

ⁱ Deut. 32. 42.

^l Isa. 47. 1.

^d Cap. 1. 10.

^b Isa. 5. 5.

etc.

^d Cap. 6. 25.

^g Isa. 66. 19.

^j Isa. 34. 6.

^m Ezec. 30. 21.

potienese unul de altul. Amândoi cad împreună.

13 Cuvântul ce a vorbit Domnul profetului Ieremia, când eră să vie Nebucodonosor regele Babilonului, ca să ⁿlovească pământul Egiptului. 14 Spuneți în Egipt, și dați în știre în Migdol, și dați în știre în Nof și Tahpanes; Ziceți: ^oÎnșiră-te, și te pregătește! Căci ^vsabia va mânca *pre cei* din prejurul tău: 15 Dece *ți s'au răpit vitejii tăi*? Nu s'au împotrivit, pentru că Domnul i-a gonit: 16 A făcut pe mulți să se poticneasă. Da, ^qsă cadă unul preste altul: Acum zic ei: Sculați-vă! și să ne înturnăm la poporul nostru. Și în pământul nașterii noastre. De dinaintea săbiei pierzătoare. 17 Ei strig acolo: Faraon, regele Egiptului, este pierdut. „A lăsat să treacă timpul potrivit!“ 18 Vin *sunt*, zice Regele, ^rAl cărui nume este Domnul. Dumnezeul oștirilor, Cum este Taborul între munti, Și Carmelul lângă mare, *așa inamicul vine*. 19 ^sLocuitoare, față a Egiptului! Pregătește-ți ^tunelte prinsorii; Că Noful se va pustii, Și va ajunge un deșert, fără locuitori. 20 „Juncă prea frumoasă, Egiptule! Junghetorii *tăi* vin, vin ^vdela mează-noapte! 21 Năimiții lui în mijlocul lui *sunt* ca vitejii cei îngrășați: Căci și aceștia întore *dosul*, Fug cu toții, nu se oprese. Căci ^xziua pierzării lor a venit preste ei, Timpul pedepsirii lor. 22 ^yVocea lui fășie, ca *vocea* unui șearpe: Căci ei se apropie cu putere de oaste, Și vin cu topoare asupra lui, Ca tăiatorii de lemne. 23 Vor ^ztăia, zice Domnul, pădurea lui; De și este fără capăt; Sunt mai număroși decât ^alocustele. Da, *sunt* fără număr. 24 Rușină-se-va fiica Egiptului; Dă-se-va în mânilor ^bpoporului de meazănoapte. 25 Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel, zice: Iată, voi pedepsi pre Amon, *zeul* din ^cNo. Pre Faraon și Egiptul, ^dPre zcii lor și pre

regii lor. Da, pre Faraon și pre cei ce se incred în el; 26 ^eȘi-i voi da în mânilor celor ce caută vieța lor, În mânilor lui Nebucodonosor, regele Babilonului. Și în mânilor servilor lui: Și ^fapoi va fi locuit. Ca și mai nainte, zice Domnul.

Mângâiere pentru Israel.

27 ^gDar tu, servul meu, Iacobe! nu te teme. Nici nu te înspăimântă, Israele! Căci iată, te voi mântui din *țări* depărtate. Și pre semânta ta din pământul pedepsii sale. Și Iacob se va rentoarce, va avea liniște și odihnă, și nu *va fi* cine să-l înspăimante. 28 Nu te teme, servul meu, Iacobe! Căci eu *sunt* cu tine, zice Domnul; Căci ^{și} de voi niște de tot pre toate popoarele. Între care te-am împrăștiat. Dar pre tine nu te voi niște de tot; Ci te voi mustră după dreptate. Și nu te voi lăsa cu totul nepedepsit.

Supunerea Filistenilor prezisă.

47 Cuvântul Domnului, care a fost către profetul Ieremia ^aasupra Filistenilor, ^bmai nainte de ce Faraon a lovit Gaza: 2 *Așa* zice Domnul: Iată ^cape se ridică ^ddela mează-noapte, Și se fac fluvii ce varsă, Și inundă țara și totul depe ea. Cetatea și locuitorii săi; Și oameni vor strigă. 3 Și toți locuitorii țării vor urlă. ^eDe troitul copițelor puternicilor săi *cai*, De uritul carcelor sale. ^{și} de scârțitul roților sale: Părinții nu se vor întoarce spre copiii lor, În atâta *li* se vor moleși mânilor, 4 Din ziua ce vine. Să jăfuească pre toți Filistenii, Să stârpească din ^fTir și din Sidon Tot ajutorul, ce *le-a mai rămas*: Căci Domnul va niște pre Filistenii. ^gRămășița insulei ^hCaftor. 5 Pre Gaza a și ajuns-o ⁱplesuvia, ^jAșkelonul cu rămășița văii sale a amuțit în tăcere! Până când ^kți vei face tăieri? 6 O ^lsabia a Domnului! Până când nu vei încetă? Întră în teaca ta, Liniștește-te,

ⁿ Isa. 19. 1.
^o Vers. 3. 4.
^p Vers. 10.
^q Lev. 26. 37.
^r Isa. 47. 4.

^s Cap. 48. 18.
^t Isa. 20. 4.
^u Osea. 10. 11.
^v Cap. 1. 14.
^w Ps. 37. 13.

^y Isa. 29. 4.
^z Isa. 10. 34.
^a Jude. 6. 5.
^b Cap. 1. 15.

^c Ezec. 30. 14.
15. 16
^d Cap. 43. 12. 13.
^e Cap. 47. 30.

^f Ezec. 29. 11.
13. 14.
^g Isa. 41. 13. 14.

— *Capul 47.*
^a Zef. 2. 4. 5.
^b Amos. 1. 6, 7, 8.
^c Isa. 8. 7.

^d Cap. 1. 14.
^e Cap. 8. 16
^f Cap. 25. 22.
^g Ezec. 25. 16.
^h Fac. 10. 14.

ⁱ Amos. 1. 7.
^j Cap. 25. 20.
^k Cap. 16. 6.
^l Deut. 32. 41.

și amuțește! 7 *Dar* cum să înceteze? Când Domnul ^mi-a dat poruncă Asupra Așkelonului și țărmlui mării? Într'a-colo ⁿa îndreptat-o.

Pustiirea Moabului prezisă.

48 Asupra ^aMoabului. Așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Vai de ^bNebo! căci este pustiit. Rușinatu-s'a ^cKiriataimul, cuprinsu-s'a: Misgabul rușinatu-s'a. și s'a sfărâmat! 2 ^dSfârșitu-s'a mărirea Moabului; În ^eHeșbon (*gândire*) gânditu-s'au relele asupra lui: „Haideți! să-l stărpim, ca să nu mai fie un popor!“ Și tu, Madmenule (*ruină*) vei fi ruinat, Urmărite-va sabia. 3 ^fUn strigăt se aude din Horonaim, „Dărăpănare și nimicire mare.“ 4 Moabul s'a sfărâmat! Micii săi scot strigăte; 5 ^gCăci la suișul Lubitului Înaltă-se vaet presté vaet; Căci la coborișul Horonaimului, *Chiar* inamicii aud strigătul lor de nimicire. 6 ^hFugiți, scăpați-vă vieața! Și faceți-vă ea ⁱdespotații nevoiași singuraticii ai pustiului! 7 Pentru că te-ai încrezut în întăriturile tale și în tezaurele tale, Vei fi cuprins; Și ^jChemoș va fi dus în prinsoare, ^kPreoții săi, și mai marii săi cu toții. 8 Și va veni ^lprădătorul în toată cetatea; Niei o cetate nu va scăpa: Și valea va pieri, Și șesul se va nimici, Cum a zis Domnul. 9 ^mDați aripi Moabului. Ca să sboare, și să fugă! Căci cefățile sale se vor preface într'un deșert. Și nu va fi cine să locnească într'insele. 10 ⁿBlestemat fie cel ce va face cu lenevire acest lucru al Domnului. Și blestemat fie cel ce va împiedeca sabia sa dela vărsarea sângelui. 11 Din tănărețea sa Moabul rămas-a liniștit. Și ^ostat-a nemișcat pe drojdiile sale. N'a fost turnat dintr'un vas în altul. Niei n'a fost dus în prinsoare; Deaceea gustul său a rămas într'insul. Și mirosul său nu s'a schimbat. 12 Deaceea, iată vin zilele zice Domnul. Când voi tr-

mité la dânsul ridicători. și-l vor ridica; Și vor vărsa vasele lui. și vor strică borcanele lui: 13 Și Moabul se va rușina pentru ^pChemoș, Cum ^qs'a rușinat casa lui Israel pentru ^rBet-El. increderea lor. 14 Cui ziceți: ^s„Suntem viteji, Și bărbați voinici în rebel?“ 15 ^tMoabul s'a predat, cetățile lui s'au ars. Și tănării lui cei aleși ^us'au plecat junglierii, zice ^vRegele. Al cărui nume este Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 16 Pierderea Moabului este aproape să vină. Și nenorocirea lui se grăbește foarte. 17 Toți cei ce-l încunjurați. jeliți-! Și toți cei ce cunoașteți numele lui. ziceți: ^w„Cum s'a sfărâmat sceptrul său eel puternic, Toiagul său cel măreț!“ 18 Pogoară-te din mărirea ta. și șezi în secete. ^yTu locuitoare. fiecă a ^zDibonului, Căci ^animicitorul Moabului se suie deasupra ta, Sfărâmând întăririle tale. 19 ^bStai lângă cale. și uită-te. Locuitoare a ^cArverului! Întreabă pre fugari și pre cea scăpată. Zi: „Ce s'a făcut?“ 20 Rușinatu-s'a Moabul, pustiitu-s'a; ^dVăitați-vă și strigați: Spuneți-o în ^eArnon. că Moabul s'a pustiit. 21 Și judecata a sosit în pământul ^fșesului Asupra Holonului, asupra Iaazei și asupra Mefaatului. 22 Asupra Dibonului, asupra Neboului, și asupra Bet-Diblataimului. 23 Și asupra Kiriataimului, asupra Betgamului și asupra Bet-Meonului. 24 Asupra ^gKiriotului și asupra Bozrei, și asupra tuturilor cetăților pământului Moabului, cele de departe, și cele de aproape. 25 Frântu-s'a ^hcornul Moabului. Și sfărâmatu-s'a ⁱbrațul său, zice Domnul. 26 ^jÎmbătați-l! Căci s'a sumețit asupra Domnului, Ca să se tăvălească Moabul în vărsătura sa. Și să ajungă și el de răs. 27 ^kAu Israel nuți-a fost de batjocură? ^lAu fost-a el prins cu furii? De clatini din cap. de câte ori vorbești de dânsul. 28 Locuitori ai Moabului! Lăsați cetățile, și ^mlocuiți în

^m Ezech. 14. 17.
ⁿ Mic. 6. 9.

^c Num. 32. 37.
^d Isa. 16. 14.

ⁱ Cap. 17. 6.
^j Num. 21. 29.

^o Zef. 1. 42.
^p Judc. 11. 24.

^u Cap. 50. 27.
^v Cap. 46. 18.

^a Vers. 8.
^b Deut. 2. 36.

^e Num. 21. 13.
^f Vers. 8.

ⁱ Ezech. 30. 21.
^j Cap. 27. 15, 27.

^a Amos. 2. 1, 2.
^b Num. 32. 38.

^e Isa. 15. 4.
^f Vers. 5.
^g Isa. 15. 5.

^k Cap. 49. 3.
^l Cap. 6. 26.
^m Ps 55. 6.

^q Osea 10. 6.
^r 1 Reg. 12. 29.
^s Isa. 16. 6.

^y Isa. 47. 1.
^z Num. 21. 30.

^c 1 Sam. 4. 13,
16.
^d Isa. 16. 7.

^g Vers. 41.
^h Amos. 2. 2.

^k Zef. 2. 8.
^l Cap. 2. 26.
^m Ps. 55. 6, 7.

stânci. și faceți-vă caⁿ porumbul. *Ce-și* face cuibul său pe la laturile gurii crăpăturii *stâncelor*. 29 Auzit-am de^o *fudulia Moabului*, (este foarte năzuros) *De* înfumurarea lui, și *de* trufia lui, *De* sumețirea și îngâmfarea inimii lui. 30 Cunosce furia ta, zice Domnul: Mincinoase *sunt* cuvintele lui, ⁿMincinoase faptele lui. 31 Deaceea^q eu mă vait pentru Moab, Da, strig pentru tot Moabul, Suspină-se pentru oamenii din Kir-Heres. 32 O^r *vie* din Sibma! Plâng pentru tine mai mult decât am plâns pentru Iazer: Curpenii tăi au trecut preste mări, Ajuns-au până la marea Iazerului; Jăfuitorul căzut-a asupra fructelor tale de vară și asupra eulesului tău. 33^s *Bucuria* și mulțumirea au pierit Din câmpul cel mănos și din pământul Moabului, Și am făcut să lipsească vinul din teasc. Și nimenea nu-^l va călca în strigăte de eules; Strigăt de resbel, nu de eules! 34^t *Delă* Heșbon *răsună* strigătul până la Eleade; Până la Iahaz se ridică vocea lor, ^u*Dela* Zoar până la Horonaim, până la al treilea Eglat; Căci și apele Nimrimului în deșerturi s'au prefăcut. 35 Și voi face să piceară din Moab, zice Domnul. ^v*Cel* ce se sue pe înălțimi, Și pre cel ce tămâiază zeilor săi. 36 Deaceea^x inima mea bocește pentru Moab, ea fluerele, Da, ca fluerele bocește inima mea pentru bărbații din Kir-Heres: Pentru că *toate* ^y*bunurile* câștigate de dânsul au pierit. 37^z Pe tot capul *fi-vă* pleșuvie, Și rasă va fi toată barba; Pe toate mâinile *fi-vor* tăieri, Și^a saci pe eoapse. 38 Pe toate acoperișurile Moabului și pe ulițele lui, Numai un boeet; Căci sfărâmat-am Moabul, Ca pre^b un vas neplăcut, zice Domnul. 39 Cât e de sfărâmat! urlați! Cât de tare a întors Moabul dosul, și s'a rușinat! Da, Moabul s'a făcut de răs, Și de înfricoșare pentru toți cei ce-l înconjoară. 40 Căci așa zice Domnul: *Iată, înamicul* ^c*sboară* ca un vultur, Și

^d*întinde* aripile sale asupra Moabului; 41^e *Cetățuile sale* s'au aprins, și întăririle sale s'au luat: Și^f inimile vitejilor Moabului fi-vor în zina aceea, Ca inima femeii în facere. 42 Și Moabul se va dărâma, ^g*ca să nu mai fie* popor, Pentru că s'a sumețit împotriva Domnului. 43^h *Frică*, groapă și cursă *vin* asupra ta, Locuitorule al Moabului, zice Domnul, 44 Cel ce va fugi de frică va cădea în groapă. Și cel ce va ieși din groapă va fi prins în cursă; Căci eu aduc asupra-i, asupra Moabului. Anul pedepsii lui, zice Domnul. 45 La umbra Heșbonului se vor opri Fără putere fugarii; Dar foc va izbucni din Heșbon, Și flacăra din mijlocul Sihonului, Și va mistui unghiurile Moabului, Și eraniul celor ce se fălesc. 46 Vai de tine, Moabe. Poporul din Chemoș va fi pierdut; Căci fiii tăi vor fi prinși, Și fiicele tale prinse. 47 Dar eu voi reînturna pe prinșii Moabului În zilele cele depe urmă, zice Domnul. Până aicea merge judecata Moabului.

Pedeapsa Ammoniților pentru purtarea lor către Israel; cu o făgăduință de rentoarcere.

49 De^a fiii lui Ammon. Așa zice Domnul: Au Israel nu are fii? Nu are moștenitori? De ce *deci* Milcam a moștenit pre^b Gad, Și poporul său locuiește în cetățile acestuia? 2 Deaceea. *iată* vin zilele, zice Domnul, Când voi face să se audă strigare de resbel în^c Rabba a fiilor lui Ammon; În grămezi de ruine se va preface, Și cetățile ei se vor arde cu foc; Atuncia Israel va moșteni pre cei ce au moștenit pre dânsul, zice Domnul. 3 *Țipă*, Heșboane! căci Aiul se va pustii, Strigați, fiice ale Rabbei!^d *Înceingeți-vă* eu saci; Jeliți și umblați în jurul zidurilor! Căci Milcam se va duce prins, Cu^e preoții și cu mai marii săi. 4 Dece te îngâmfezi eu văile *tale*? Valea ta se va seurge, ^f*fiică* neascultătoare! Ce se încrede în tezaurerele sale, ^g*zicând*: Cine va veni asu-

ⁿ Cânt. 2. 14.

^o Isa. 16. 6, etc.

^p Isa. 16. 6.

^q Isa. 15. 6.

^r Isa. 16. 8, 9.

^s Isa. 16. 10.

^t Isa. 15. 4, 5, 6.

^u Isa. 15. 5, 6.

^v Isa. 15. 2.

^w Isa. 15. 5.

^y Isa. 15. 7.

^z Isa. 15. 2, 3.

^a Fac. 37. 34.

^b Cap. 22. 28.

^c Deut. 28. 49.

^d Isa. 8. 8.

^e Vers. 24.

^f Isa. 13. 8.

^g Ps. 83. 4.

^h Isa. 24. 17, 18.

Capit. 49.

^a Ezec. 21. 28.

^b Amos. 1. 13.

^c Ezec. 25. 5.

^d Isa. 32. 11.

^e Cap. 48. 7.

^f Cap. 3. 14.

^g Cap. 21. 13.

pră-mi? ⁵ Iată, eu voi aduce asupra ta frică. Zice Domnul, Dumnezeul oștirilor, Dela toți vecinii tăi: Și vă veți imprăștiă fiecare drept înaintea sa. Și nu va fi cine să adune pe fugari. ⁶ Dar ^hdupă aceea voi rentoarce pre cei prinși ai filor lui Ammon, Zice Domnul.

Pustiirea Edomului prezisă.

⁷ De Edom. Așa zice Domnul, *Dumnezeul oștirilor*: ^j Au nu mai este înțelepciune în Teman? ^k Pierit-a sfatul dela cei cuminte? Răpitu-li-s'a înțelepciunea? ⁸ Fugiți, locuitori ai ^m Dedanului! întoarceți *dosurile*, faceți gropi de locuire! Căci voi aduce asupra Edomului nenorocire. Timpul, *în care-l* voi pedepsi. ⁹ De ți-ar veni ⁿ culegători. Au nu ți-ar lăsa bobitături? De *ți-ar veni* noaptea furii, strică-vor *mai mult* decât până s'ar îndestulă? ¹⁰ Dar voi desgoli pe Esau, Voi descoperi locurile sale ascunse, Ca să nu se *mai* poată ascunde; Semanția lui va fi nimicită, cu frații săi și vecinii săi. Și ^p nu va *mai* fi cine să zică: ¹¹ „Lasă pe orfanii tăi, eu *îi* voi ținea. Și văduvele tale să se încreadă în mine.“ ¹² Căci așa zice Domnul: Iată ^q accia, căroră nu li se cădeă să bea din cupă, au băut-o; Și tu, tu să rămâi nepedepsit! Nu vei rămâne nepedepsit, ci o vei bea. ¹³ Căci ^r juratu-m'am pe mine însumi, zice Domnul, Că ^s Bozra va fi dată pustiirii, Și toate cetățile ei se vor preface într'o ruină continuă. ¹⁴ Auzit-am ^t știre dela Domnul, Și solie trimisu-s'a la popoare, *să zică*: „Adunați-vă, și mergeți asupra-i. Și sculați-vă la luptă!“ ¹⁵ Căci iată te voi face mică între popoare, Și desprețuită între oameni. ¹⁶ Frica de tine, înmândrirea inimei tale. Te-au amăgit, tu ceeace locuești în crepăturile stâncilor, Cel ce stăpânești înălțimea munților Și ^u chiar de-ți vei înălța ^v cuibul tău, ca vulturul, *Îneă* și ^x de acolo te voi cobori, zice Domnul: ¹⁷ Și Edomul va ajunge pustiu.

^y Tot cel ce va trece pe lângă el, se va îngrozi. Și va batjocuri pentru toate plăgile lui. ¹⁸ Precum Sodoma și Gomora și vecinătățile lor S'au surpat, zice Domnul, Așa nu va locui nici un om acolo. Nici fiu de om nu va petrece acolo. ¹⁹ Iată *inamicul* se ridică. Ca un leu la ^b vărsarea Iordanului, Către locurile tari *ale tale*; Dar în curând te voi face să fugi și de acolo; Și asupra-i voi pune pre alesul *meu*: Căci ^c cine este deopotrivă cu mine? Și cine mă va chema la judecată? Și ^d cine este păstorul, care să poată stă înaintea mea? ²⁰ De aceea ascultați hotărîrea Domnului, Ce el a luat-o asupra Edomului, Și gândurile lui, pre care le-a gândit asupra locuitorului Temanului: Că adevărat *îi* vor răpi, *ea* pre cei mici ai turmei; Cu adevărat staulele lor surpă-se vor cu ei împreună. ²¹ De sunetul căderii lor ^f se va clăti pământul, Vocea bocetului ei se va auzi până la Marea Roșie. ²² Iată, ^g se va înălța, și va sbură ca un vultur, Și va întinde aripile sale asupra Bozrei; Și în ziua aceea inima vitejilor Edomului Va fi ca inima femeii în facere.

Preziceri despre nimicirea Damascului.

²³ De Damasc. Rușinatu-sa Hamatul și Arpadul, Auzit-au știre rea, și s'au topit; ⁱ Lângă mare este turburare, Nu poate să se liniștească. ²⁴ Damascul a slăbit, S'a întors pe fugă, Și tremur l-a cuprins; ^j Chinuri și dureri l-au apucată, Ca pre o femeie în facere. ²⁵ Cum de n'a fost cruțată ^k cetatea cea frumoasă, Cetatea bucuriei mele! ²⁶ Da, ^l tânării săi vor cădeă pe ulițele ei, Și toți bărbații de rebel vor fi nimiciți în ziua aceea, Zice Domnul, *Dumnezeul oștirilor*. ²⁷ Și voi aprinde ^m foc în zidurile Damascului, Care va arde palaturile lui Ben-Hadad.

Judecăți asupra Kedarului și a Hazorului prezise.

²⁸ De ⁿ Kedar și de regatele Hazoru-

^h Vers. 39.	ⁱ Vers. 30.	^p Isa. 17. 14.	^t Obad. 1. 2. 3.	^y Cap. 18. 16.	^b Cap. 12. 5.	^f Cap. 50. 46.	^j Isa. 13. 8.
ⁱ Ezec. 25. 12.	^m Cap. 25. 23.	^q Obad. 16.	^u Obad. 4.	^z Fac. 19. 25.	^c Esod. 15. 11.	^g Cap. 4. 13.	^k Cap. 33. 9.
^j Obad. 8.	ⁿ Obad. 5.	^r Fac. 22. 16.	^v Iov 39. 27.	^a Cap. 50. 44.	^d Iov. 41. 10.	^h Isa. 17. 1.	^l Cap. 50. 30.
^k Isa. 19. 11.	^o Mal. 1. 3.	^s Isa. 34. 6.	^x Amos. 9. 2.	etc.	^e Cap. 50. 45.	ⁱ Isa. 57. 20.	^m Amos. 1. 4.
							ⁿ Isa. 21. 13.

lui, pre care le-a bătut Nebucodonosor, regele Babilonului, Așa zice: Domnul: Sculați-vă și vă suiți asupra Kedarului, Și jefuiți pre ^o fiii răsăritului! 29^p Corțurile lor și turmele lor se vor lua, Vor lua pentru dânșii chioșcurile lor, Toate vasele lor și cămilele lor; Și vor strigă către dânșii: ^a „Frică din toate părțile.“ 30 ^r Fugiți, duceti-vă departe. Faceți gropi adânci de locuire, locuitori ai Hazorului, zice Domnul; Căci Nebucodonosor, regele Babilonului, sfătuește planuri asupra-vă, Și a luat hotărîre asupra voastră. 31 Sculați-vă, și vă suiți la ^s poporul cel liniștit, Ce locuiește în siguranță, zice Domnul; Care n'au nici porți, nici zăvoare. *Cari* ^t locuiesc singuri. 32 Și cămilele lor vor fi spre pradă, Și mulțimea vitelor lor de despoiere. Și-i voi imprăști în toate vânturile, pre cei ce au părul *capului* tăiat; Și le voi aduce nenorocirea Din toate părțile lor, zice Domnul. 33 Și Hazorul va ajunge locaș șacalilor. Un deșert vecinie: Omul acolo nu va locui, nici va petrece într'insul fiu de om.

Prezicere despre surparca și imprăștierea Elamului, cu o făgăduință de rentoarcere viitoare.

34 Cuvântul Domnului care a fost către Ieremia, profetul, asupra Elamului, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, zicând: 35 Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor: Iată, eu voi frânge arcu Elamului, Puterea lor cea mai mare. 36 Și voi aduce asupra Elamului cele patru vânturi, Dela cele patru margini ale cerului, Și-i voi imprăști la toate aceste vânturi; Și nu va fi nici un popor, La care alungații Elamului să nu merge. 37 Și voi face să tremure Elamul înaintea inamicilor săi, Și înaintea celor ce caută viața lui; Și voi aduce rele asupra-i, Aprinderea mâniei mele, zice Domnul; Și voi trimite sabia pe urma lor, Până când îi voi nimici. 38 Și voi așeză tronul meu în Elam, Și voi stărpi de acolo Pre rege

și pre mai mari, zice Domnul. 39 Dar în zilele depe urmă Voiu rentoarce pre prinșii Elamului, zice Domnul.

Profeții despre nimicirea Babilonului, și despre scăparea și rentoarcerea lui Israel.

50 Cuvântul ce Domnul a cuvântat ^a asupra Babilonului, asupra pământului Chaldeilor prin Ieremia, profetul: 2 Spuneți între popoare, Dați în știre, și ridicați steagul! Dați în știre, nu ascundeți! Ziceți: „Babilonul s'a cuprins! ^b Bel este rușinat, Merodacul este sfărâmat! ^c Rușinatu-s'au idoli săi, Și chipurile sale sfărâmatu-s'au!“ 3 ^d Căci dela mează-noapte se suie un ^e popor asupra-i, Care va preface pământul său într'un deșert, Și nu *va fi* cine să locuiească în el: Dela om până la vită, Strămută-se-vor, fugi-vor. 4 În zilele acelea și în timpul acela, zice Domnul, Veni-vor fiii lui Israel, ^f Ei și fiii lui Iuda împreună, ^g Mergând și plângând; Umbli-vor, ^h și vor căuta pre Domnul, Dumnezeul lor. 5 Întrebă-vor de calea Sionului, Și întorcând fețele lor într'acolo, zice-vor: „Veniți, și să ne lipim de Domnul Cu ⁱ legământ vecinie, care nu se va uita.“ 6 Ajuns-a poporul meu *ca* ^j oile pierdute: Păstorii lor i-au rătăcit, Și i-au făcut să cuture ^k munții; Trecut-au depe munte pe colină, Uitat-au bătătura lor. 7 Toți câți i-au găsit, ^l sfășiatu-i-au, Și ^m inamicii lor au zis: ⁿ „Nu suntem vinovați: Căci păcătuit-au asupra Domnului în ^o locașul mântuirii, Da asupra Domnului, ^p speranța părinților lor.“ 8 ^q Fugiți din Babilon! Și ieșiți din pământul Chaldeilor! Și fiți ca țapii înaintea turmelor! 9 ^r Că iată, voi scula, Și voi aduce asupra Babilonului, O adunătură de popoare mari din pământul dela mează-noapte, Și ^s se vor înșiră asupra-i: Și apoi va fi cuprins. Săgetile lor *fi-vor* ca ale viteazului biruitor; ^t Nu se vor întoarce deșerte. 10 Și Chaldea va ajunge o pradă, Și ^u toți prădătorii ei se vor indestulă, zice

^o Jude 6 3.
^p Ps. 120. 5.
^q Cap. 6. 25.
^r Vers. 8.

^s Erec. 58. 11.
^t Num. 23. 9.

Capul 50.

^a Isa. 13. 1.
^b Isa. 46. 1.

^c Cap. 43. 12 13.
^d Cap. 51. 48.
^e I-a. 13. 17.
18, 20

^f Osea. 1. 11.
^g Ezra. 3. 12. 13.
^h Osea. 3. 5.
ⁱ Cap. 31. 31.

^j Isa. 53. 6.
^k Cap. 2. 20.
^l Ps. 79. 7.
^m Cap. 40. 2. 3.

ⁿ Dan. 9. 16.
^o Ps. 90. 1.
^p Ps. 22. 4.
^q Isa. 48. 20.

^r Cap. 25. 14.
^s Vers. 14 29.
^t 2 Sam. 1. 22.
^u Apoc. 17. 16.

Domnul. 11 ^vPentru că v'ăți bucurat și v'ăți veselit, Prădători ai moștenirii mele, Pentru că ați sburdad, ^xca junca în mijlocul verdeței. Și ați nechezat, ca niște cai; 12 *Deaceea* muma voastră rușinatu-s'a foarte. Și născătoarea voastră a roșit: Iată, *ea va fi* între popoare cea mai depe urmă. Pustie, pământ sterp și deșert. 13 Din mânia Domnului fi-va nelocuită. ^yPreface-se-va eu totul într'un deșert: ^zTot cel ce va trece pe lângă Babilon va rămâne îngrozit, Și-l va batjocuri pentru toate plăgile lui. 14 ^aÎnșirați-vă asupra Babilonului de jur-împrejur, Toți cei ^bce întindeți arcurile! Săgetați asupra-i, nu cruțați săgețile! Căci a păcătuit asupra Domnului. 15 Strigați asupra-i din toate părțile! El ^cîntinde mâinile, Temeliile lui cad. ^dZidurile sale se surpă: Căci ^eaceasta-i răsbunarea Domnului; Răsbunați-vă asupra-i; ^fCum el a făcut, faceți-i. 16 Stârpiți din Babilon pre sămănător. Și pre cel ce ține secere în timpul secerisului! De dinaintea săbiei pierzătoare. ^gÎntoarce-se-va fiecare la poporul său. Și va fugi fiecare la pământul său. 17 Israel *este ca* ^hoia cea rățăcită: ⁱLeii au gonit-o; Mai întâiu a sdrobit-o ^jregele Asiriei. Și după aceea acest ^kNebucodonosor, regele Babilonului, i-a sfărâmat oasele. 18 *Deaceea așa* zice Domnul, Dumnezeu oștirilor și al lui Israel: Iată, eu voi pedepsi pre regele Babilonului și pământul său. Cum am pedepsit pre regele Asiriei: 19 ^lȘi voi întoarce pre Israel la locașul său. Și va paște pe Carmel și pe Basan. Și sufletul lui se va îndestulă Pe muntele lui Efraim și pe Galaad. 20 În zilele acelea și în timpul acela, zice Domnul, ^mFărădelegea lui Israel se va căuță, și nu *va fi*, Și păcatele lui Iuda, și nu se vor află; Căci iertă-voiu pre cei ⁿce voi fi lăsat rămășiță. 21 Asupra pământului îndoitei răsculări, Suie-te a-

supră-i și asupra locuitorilor pământului ^opedepsei; Pustieste și nimiceste în urmă-le, zice Domnul. Și fă întocmai ^peu-m ți-am poruncit. 22 ^qVoce de rebel în țară, Și nimicire mare! 23 Cum s'a rupt și s'a sfărâmat ^rciocanul a tot pământul, cum a ajuns Babilonul de groază *tuturilor* popoarelor! 24 Întinsu-ți-am cursă, și te-ai prins *în ea*, Babilonule! ^sfără să prinzi de știre, Aflatu-te-ai, și te-ai prins: Căci te-ai sculat asupra Domnului. 25 Domnul deschis-a tezaurul său. Și a scos ^tarmele mâniei sale: Căci Domnul, Dumnezeu oștirilor, are de lucru Asupra pământului Chal-deilor. 26 Veniți asupra-i dela margi-nile *pământului*; Deschideți grânarele sale: Puneți-l în grânezi și-l sfărâmați, Și să nu-i rămână nici o rămășiță! 27 Junghiați toți ^utaurii săi; Pogoare-se la junghiere! Vai de ei! că venitu-le-a zina, Timpul ^vpedepsii lor. 28 Vocea fugarilor și a celor scăpați din pământul Babilonului, ^xCa să proclame în Sion răsbunarea Domnului, Dumnezeu-lui nostru, Răsbunarea templului său! 29 Adunați-vă asupra Babilonului, arcașilor! ^yToți cei ce încordați arcu-l, Tăbărâți asupra-i jur-împrejur! Să nu scape nimenea din *locuitorii* săi: ^zRăsplătiți-i după faptele sale, După câte el a făcut, faceți-i: ^aCăci s'a sumețit asupra Domnului, Asupra Sfântului lui Israel. 30 ^b*Deaceea* tânării săi cădeă-vor pe ulițele *sale*, Și toți bărbații săi de rebel fi-vor nimiciți în ziua aceea, zice Dom-nul. 31 Iată, eu *sunt* asupra-ți, sume-țule! Zice Domnul, Dumnezeu oștirilor: Căci venit-a ^cziua ta, timpul *în care* te voi pedepsi. 32 Cel sumeț poticni-se-va, și va cădeă, Și nu *va fi* cine să-l ridice: Și ^dvoiu aprinde foc în cetățile lui, Care va arde toate împrejurimile lui. 33 *Așa* zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Fiii lui Israel și fiii lui Iuda *post-au* împreună apăsați, Și toți cei ce i-au luat

^v Isa. 47. 6.
^x Osea. 10. 11.
^y Cap. 25. 12.
^z Cap. 49. 17.
^a Vers. 9.

^b Cap. 49. 25.
^c 1 Cron. 29. 24.
^d Cap. 51. 58.
^e Cap. 51. 6. 11.
^f Ps. 137. 8.

^g Isa. 13. 14.
^h Vers. 6.
ⁱ Cap. 2. 15.
^j 2 Reg. 17. 6.

^k 2 Reg. 24. 10, 14.
^l I-a. 65. 10.
^m Cap. 31. 34.

ⁿ Isa. 1. 9.
^o Ezeec. 23. 23.
^p 2 Sam. 16. 11.
^q Cap. 51. 51.

^r I-a. 14. 6.
^s Cap. 51. 8, 31.
^t 31, 57.
^u Isa. 13. 5.

^v Ps. 22. 12.
^w Cap. 48. 44.
^x Cap. 51. 10, 11.
^y Vers. 11.

^z Apoc. 18. 6.
^a Isa. 17. 10.
^b Cap. 49. 26.
^c Vers. 27.
^d Cap. 21. 14.

prinși, ținutu-i-au strâns, *Și n'au voit a te dà drumul.* 34 *Dar e* Mântuitorul lor *este* puternic; *f* Numele lui *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; El va apăra dreptul lor; *Și* ca să liniștească pământul, El va turbura pre locuitorii Babilonului. 35 *Sabie* asupra Chaldeilor! zice Domnul, *g* Asupra locuitorilor Babilonului! Asupra mai marilor săi și asupra *h* înțelepților săi! 36 *Sabie* *i* asupra amăgitorilor *săi*, ca să inebunească! *Sabie* asupra vitejilor săi, ca să se spăimânte! 37 *Sabie* asupra cailor săi și asupra carelor sale, *Și* asupra *j* amestecăturii *lui*, *ce se află* în mijlocul lui, *Ca* *h* să ajungă ca femeile! *Sabie* asupra tezaurilor lui, ca să se răpească! 38 *Us-căciune* asupra apelor lui, ca să se usuce! *Căci este* pământul *m* chipurilor cioplite, *Și locuitorii lui* au nebunit cu idolii lor. 39 *n* Deaceea fiarele sălbatice ale deșertului, *Și șacalii* vor locui *acolo*, *Și* struții vor locui într'insul; *o* În veci nu va fi locuit, *Nimenea* nu va locui într'insul din neam în neam. 40 *p* Cum a surpat Dumnezeu Sodoma și Gomora și vecinătățile lor, zice Domnul, *Așa* nici un om nu va locui acolo, *Nici* un fiu de om nu va petrece într'insul. 41 *q* Iată, un popor vine dela mează-noapte, și o națiune mare; *Și* regi mulți se scoală dela marginile pământului! 42 *r* Apucă arcul și sulița; *s* *Sunt* cruzi și fără de milă; *t* *Voc*ea lor răsună ca marea, *Ei* încalecă pe cai, *Și sunt* înșirați ca bărbați de resbel, *Asupra-ți*, fiică a Babilonului! 43 *Regele* Babilonului auzit-a știrea de dânșii, *Și* mâinile sale s'au molesit; *O* agonie l-a cuprins. *Dureri*, ca ale femeii în facere. 44 Iată, *inamicul* se ridică, *Ca* un leu la răvârsarea Iordanului, *Către* locurile tari *ale talé*; *Dar* în curând te voi face să fugi și deacolo. *Și* asupra-i voi pune pre alesul *meu*. *Căci cine este* deopotrivă cu mine? și cine mă va chema la judecată? *Și* cine *este* păstorul, care să

poată stă înaintea mea? 45 Deaceea ascultați hotărîrea Domnului, *Ce* a luat el asupra Babilonului, *Și* gândurile lui, pre care le-a gândit asupra pământului Chaldeilor: *Cu* adevărat îi vor răpi *ca* pre cei mici ai turmei, *Cu* adevărat stau-lele *lor* surpă-se-vor cu ei împreună. 46 *De* strigătul: „Babilonul s'a cuprins“ se va clăti pământul, *Și* bocetul lor auzi-se-va între popoare.

Urmare: Babilonul e distrus prin Mezi; Evreii se pot întoarce acasă.

51 *Așa* zice Domnul: Iată, voi scula asupra Babilonului, *Și* asupra celor ce locuiesc în mijlocul impotrivorilor mei. *a* Un vânt stricător; 2 *Și* voi trimite asupra Babilonului *b* vânturători, *Cari-l* vor vântura și vor deșertă pământul său; *c* *Căci* în ziua nenorocirii de jur-împrejur vor stă asupra-i! 3 *Vino*, arcașule! asupra *d* *celui* ce întinde arcul. *Și* asupra *celui* ce se îngâmfează în ziua sa! *Nu* cruțați pre tânării săi; *e* *Nimi-citi* toată oastea sa; 4 *Ca* să cadă răniți de moarte în pământul Chaldeilor, *f* *Și* străpunși pe ulițele lor. 5 *Căci* Israel nu *este* lăsat, *Nici* Iuda, de Dumnezeu săn, de Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, *De* Sfântul lui Israel; *căci* pământul acelora umplutu-s'a de păcate. 6 *g* *Fugiți* din Babilon! *Și* mântuiți-vă fiecare vieața: *Ca* să nu pieriți pentru fărădelegea lui; *Căci* *h* *acesta este* timpul răsbunării Domnului; *i* *El* îi răsplătește *pentru* cele ce el a făcut. 7 *j* Babilonul *fost-a* o cupă de aur în mâinile Domnului, *Care* îmbătă tot pământul; *k* *Din* vinul lui băut-au popoarele: *Deaceea* popoarele *l* au nebunit. 8 *De* odată *m* căzut-a Babilonul, și s'a sfărâmat! *n* *Văi-tați-l!* *o* *Luați* balsam pentru durerea lui, *Poate* că se va vindecă. 9 *Căutat-am* să vindecăm Babilonul, *Dar* nu s'a vindecat; *Părăsiți-l*, și *p* să ne ducem fiecare la pământul său! *q* *Căci* judecata lui ajunge până la cer, *Se* înalță până

e Apoc. 18. 8. | j Cap. 25.20,24. | n Isa. 13. 21,22. | s Isa. 13. 18.
f Isa. 47. 4. | k Cap. 51. 30. | o Isa. 13. 20. | t Isa. 5. 30.
g Dan. 5. 30. | l Isa. 44. 27. | p Fac. 10. 25. | —
h Isa. 47. 13. | m Cap. 51. 14. | q Apoc. 17. 16. | —
Isa. 44. 25. | 47, 52. | r Cap. 6. 23. | —

Capul 51. | d Cap. 50. 14. | i Cap. 25. 14. | n Apoc. 18. 9.
e Cap. 50. 21. | j Apoc. 17. 4. | o Cap. 46. 11.
a 2 Reg. 19. 7. | k Apoc. 14. 8. | p Isa. 25. 14.
b Cap. 15. 7. | l Cap. 25. 16. | q Apoc. 18. 5.
c Cap. 50. 14. | m Isa. 21. 9.

la nori. 10 Domnul a ^rscos mântuirea noastră: Haideți! Și să ^s spunem în Sion fapta Domnului, Dumnezeului nostru. 11 ^tAscuteți săgețile, apucați pavezele! ^uDomnul a deșteptat spiritul regilor Mezilor; ^vCăci gândul său *este* asupra Babilonului, ca să-l strice; Căci *este* ^xrăsbunarea Domnului, Răsbunarea templului său. 12 ^yRidicați steag pe zidurile Babilonului, Întăriți pază, puneți custozi, Pregătiți pândași! Căci Domnul a gândit și a făcut Ceece a cuvântat asupra locuitorilor Babilonului. 13 ^zO tu, cel ce locuiești pe ape multe, *ccl ce ești* avut în tezaure, Venit-a sfârșitul tău, măsura lăcomiei tale. 14 ^aDomnul, *Dumnezeul* oștirilor, juratu-s'a pe sine, zicând: Cu adevărat, umplea-te-voi de oameni, ^bca de locuste; Și voi ^cridică asupra-ți strigăt de rebel. 15 ^dEl a făcut pământul cu puterea sa, Întemeie lumea cu înțelepciunea sa, Și ^ea întins cerurile cu mintea sa. 16 ^fLa vuetul *ce se face*, când el pune mulțimea apelor în ceruri. Și ^gridică nori dela marginile pământului, Și întoarnă fulgerile cu ploaie, Și scoate vântul din tezaurele sale. 17 *Atuncia* ^htot omul se arată *cât este de* prost cu știința sa, Și tot argintarul rămâne rușinat de chipurile *sale* cioplite; ⁱCăci chipul său turnat *nu-i decât* minciună. Și nici o suflare *nu este* într'insul. 18 ^j*Sunt* deșertăciuni, lucru de amăgire; La timpul pedepsii lor vor pieri, 19 ^kMoștenirea lui Iacob *nu este* ca aceștia: Căci el este făcătorul a toate, Și *Israel este* sămânța moștenirii lui; Numele lui *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 20 ^lTu *ai fost* ciocanul meu, armele *mele* de rebel; Prin tine am sfărâmat popoare, Și prin tine am stricat regate; 21 Prin tine am sfărâmat pe cal și călărețul său; Prin tine am sfărâmat carul și conducătorul lui; 22 Prin tine am sfărâmat pe bărbat și pe femeie; Prin tine am

sfărâmat pe ^mbătrân și pe tânăr; Prin tine am sfărâmat pe fecior și pe fecioară; 23 Prin tine am sfărâmat pe păstor și turma sa; Prin tine am sfărâmat pe plugar și părechia lui de boi, Și prin tine am sfărâmat pre guvernatori și căpetenii. 24 ⁿȘi voi răsplăti Babilonului, Și tutulor locuitorilor Chaldeei, Toată răutatea lor ce au făcut în Sion, Înaintea ochilor voștri, zice Domnul. 25 Iată, eu *sunt* asupra-ți, ^omunte stricător, zice Domnul, Care ai stricat tot pământul; Voi întinde mâna mea asupra-ți, Te voi rostogoli depe stânci, ^pȘi te voi pretace în munte mâncat de foc. 26 Din tine piatră de unghiu nu se va lua, Nici piatră de temelie; ^qCi fi-vei prefăcut într'un deșert vecinic, zice Domnul. 27 ^rRidicați steag în țară; Sunați din trâmbiță între popoare! ^sPregătiți popoarele asupra-i! Chemați asupra-i ^tregatele Araratului, ale Minniului și ale Așchenazului! Puneți asupra-i căpetenii, Încălecați pe cai, ca locustele sburlite! 28 Pregătiți asupra-i pre popoare, pre ^uregii Mediei, Pre guvernatorii săi, pre căpeteniile sale, Și pre tot pământul stăpânirii sale; 29 Pământul să se clătească, și să tremure! Căci tot gândul Domnului se va săvârși asupra Babilonului, ^vDe a preface pământul Babilonului într'un deșert, Fără de locuitori. 30 Vitejii Babilonului încetează de a se *mai* bate; Ei stau în întăriturile *lor*; A pierit puterea lor, ^xAjuns-au ca femeile; Ard locuințele lui, ^yS'au rupt zăvoarele *porților* lui. 31 ^zUn curier întâmpină pre altul, Și un vestitor întâmpină pre altul, Ca să spună regelui Babilonului, Că cetatea lui s'a cuprins din *toate* părțile; 32 Și că ^avadurile sunt luate, Și că s'a ars cu foc trestişul, Și *că* bărbații de rebel s'au îngrozit. 33 Căci așa zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel: Fiica Babilonului *este* ^bca o arie,

r Ps. 37. 6.

s Cap. 50. 28.

t Cap. 46. 4.

u Isa. 13. 17.

v Cap. 50. 45.

x Cap. 60. 28.

y Nah. 2. 1.

z Apoc. 17.1,15.

a Cap. 49. 13.

b Nah. 3. 15.

c Cap. 50. 15.

d Fac. 1. 1, 6.

e Iov 9. 8

f Cap. 10. 13.

g Ps. 135. 7.

h Cap. 10. 14.

i Cap. 50. 2.

j Cap. 10. 15.

k Cap. 30. 15.

l Isa. 10. 5. 15.

m 2 Cron. 36.17.

n Cap. 50.15,29.

o Isa. 13. 2.

p Apoc. 8. 8.

q Cap. 50. 40.

r Isa. 13. 2.

s Cap. 25. 14.

t Cap. 50. 41.

u Vers. 71.

v Cap. 50. 13.

39, 40.

r Isa. 19. 16.

y P.ân. 2. 9.

z Cap. 50. 24.

a Cap. 50. 38.

b Isa. 21. 10.

^e În timpul treerării ei; Încă puțin,^d și va veni timpul secerișului ei. 34 Nebucodonosor, regele Babilonului. ^e m'a mâncat, M'a zdrobit, M'a făcut un vas deșert, Înghițitu-m'a ca un șacal, Și a umplut pântecul său din dulceturile mele, M'a alungat, 35 Silnicia făcută asupra mea și asupra corpului meu. *să vină* asupra Babilonului! Vor zice locuitorii Sionului; Și sângele meu *să fie* asupra locuitorilor din Chaldea! Va zice Ierusalimul. 36 Deaceea așa zice Domnul: Iată,^f voi apăra dreptul tău, și voi răsbună răsbunarea ta; Dar^g voi pface marea lui în uscat, și voi ușa izvoarele lui. 37^h Și Babilonul se va face în grămezi, În locaș al șacalilor, În lucru de ⁱgroază și de batjocură, fără de locuitori. 38 Mugî-vor toți, ca lei. Strigă-vor, ca puii de leu. 39 Când vor fi înfierbântați *cu vin* pregăti-le-voi ospete, Și-i^j voi îmbătă, ca să se înveselească. Și să doarmă un somn vecinic, și să nu se mai deștepte. Zice Domnul.

40 Îi voi pogori, ca pe micii la jungchiere, Ca pe berbeci și țapi. 41 Cum s'a luat^k Șeșacul! Și cum s'a prins *cele eră*^l fala a tot pământul! Cum a ajuns Babilonul de groază popoarelor! 42^m Înălțatu-s'a marea preste Babilon Acoperitu-s'a de mulțimea valurilor ei. 43ⁿ Cetățile sale ajuns-au un pustiu, pământ sec și deșert, Pământ, în care nu locuiește nici un om, Nici fiu de om nu trece prin el. 44° Și voi pedepsi pre Bel în Babilon, Și voi scoate din gura lui câte a înghițit: Și popoarele nu se vor mai aduna la dânsul; Și^p zidul Babilonului va cădea. 45^q Poporul meu, ieșiți dintr'insul! Și mântuiți-vă fiecare viața De aprinderea mâniei Domnului! 46 Ca nu inima voastră să se moaic, Și să vă temeți^r de știrea ce se va auzi în *toată* țara; *Că* veni-va știrea aceasta în anul *acesta*. Și după aceea *altă* știre în anul *următor*, Și *fi-va*

silnicie în țară, domn asupra domnului. 47 Deaceea iată, vin zilele, Când^s voi face judecată chipurilor cioplite ale Babilonului, Și tot pământul său va fi rușinat. Și toți răniții săi vor cădea în mijlocul lui. 48 Atuncia^t cerul și pământul și cele dintr'insele vor cântă de bucurie asupra Babilonului. Căci^u pustiitorii vor veni asupra-i dela meazănoapte, zice Domnul. 49 Și Babilonul va cădea ucisilor ai lui Israel! Și cu Babilonul cădea-vor răniții a tot pământul. 50^v Cei ce ați scăpat de sabie, fugiți! Nu stați! Aduceți-vă aminte de departe de Domnul. Și Ierusalimul să se suie în gândul vostru. 51^x Rușinatu-ne-am, căci ocară am auzit; Rușinea acoperit-a fața noastră: Căci au intrat străinii în sanctuarele casei Domnului. 52 Deaceea, iată, vin zilele, zice Domnul,^y Când imi voi face judecată chipurilor sale cioplite, Și preste tot pământul său vor geme răniții. 53 *Că*^z Babilonul și până la cer de s'ar înălță. Și chiar de ar întări înălțimile întăririlor sale; Și *acolo* vor veni asupra-i dela mine stricători, zice Domnul. 54^a Voce de strigare din Babilon, Și o sfărâmare mare din pământul Chaldealilor! 55 Căci Domnul a pustiit Babilonul, Și nimicește din mijlocul său sgomotul cel mare. Căci valurile lui mugesc, ca ape puternice: Aude-se vuetul vocii lui. 56 Căci stricătorii au venit asupra-i. Asupra Babilonului; Vitejii lui sunt prinși, Toate arcurile lor s'au frânt; ^b Căci Domnul, Dumnezeuul răsplătii, *îi* răsplătește. 57^c Voi îmbătă pe mai marii săi și pe înțelepții săi, Pe guvernatorii săi, pe căpeteniile sale și pe vitejii săi; Și vor dormi un somn de veci, și nu se vor *mai* deșteptă, Zice^d Regele, al cărui nume *este* Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 58 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ^e Zidurile cele late ale Babilonului se vor strică cu totul, Și porțile lui cele înalte se vor

^c Isa. 41. 15.^d Isa. 17. 5, etc.^e Cap. 50. 17.^f Cap. 50. 34.^g Cap. 50. 38.^h Isa. 13. 22.ⁱ Cap. 25. 9, 18.^j Vers. 57.^k Cap. 25. 26.^l Isa. 13. 19.^m Isa. 8. 7. 8.ⁿ Cap. 50. 39, 40.º Isa. 46. 1.^p Vers. 58.^q Vers. 6.^r 2 Reg. 19. 7.^s Cap. 50. 2.^t Isa. 44. 23.^u Cap. 50. 3. 41.^v Cap. 44. 28.^x Ps. 44. 15, 16.^y Vers. 47.^z Obad. 4.^a Cap. 50. 22.^b Ps. 94. 1.^c Vers. 39.^d Cap. 46. 18.^e Vers. 44.

arde cu foc. Așă *f* că înzădar s'a ostenit. Și națiunile pentru foc s'au obosit.

59 Porunca, ce profetul Ieremia a dat lui Seraia, fiul lui Neria, fiul lui Maaseia, când el a mers la Babilon cu Zedekia, regele lui Iuda, în anul al patrulea al domniei sale. Iar Seraia *eră* cămărașul cel mai mare. 60 Și a scris Ieremia într'o carte toate relele, ce erau să vină asupra Babilonului: toate aceste cuvinte, care sunt scrise asupra Babilonului. 61 Și a zis Ieremia lui Seraia: Când vei veni la Babilon, să te uiți, și să cetești toate cuvintele acestea. 62 A-tuncia să zici: Doamne, tu ai vorbit asupra locului acestuia, că-l vei strică așă, încât să nu *fie* cine să locuească într'însul, dela om până la vită: ci să fie un deșert vecinic. 63 Și după ce vei slărși de cetit cartea aceasta, să o legi de o piatră, și să o arunci în mijlocul Eufrațelului; 64 Și să zici: Așă să se cufunde Babilonul, și să nu se scoale din relele, ce eu voi aduce asupra lui: și *Babilonienii* vor ajunge neputincioși.

Până aici *sunt* cuvintele lui Ieremia.

Împresurarea a doua a Ierusalimului de către Nebucodonosor: cuprinderea și surparea sa; iăfwirea templului, și strămutarea multora din popor.

52 De *a* douăzeci și unul de ani *eră* Zedekia, când se făcù rege: și domni unsprezece ani în Ierusalim; și numele mumei sale *eră* Hamutal, fata lui Ieremia din Libna. 2 Și făcù rele în ochii Domnului, în totul cum făcù Iehoiakim. 3 Căci din mânia Domnului asupra Ierusalimului și a lui Iuda, ca să-i alunge dela fața sa, s'a făcut, că Zedekia se răsculă asupra regelui Babilonului.

4 Și *b* în anul al nouălea al domniei sale, în luna a zecea, în *ziua* a zecea a luni, veni Nebucodonosor, regele Babilonului, el și toată oastea lui, asupra Ierusalimului, și tăbăriră asupra-i, și a ridicat val asupra-i de jur-împrejur. 5 Și cetatea fù împresurată până în anul al unsprezecelea al regelui Zedekia.

6 În a noua *zi* a luni a patra foamea creșcù în cetate, așă că nu *eră* pâne pentru poporul țării. 7 Și se sparse cetatea, și toți bărbații de resbel fugiră, și au ieșit din cetate noaptea pe calea porții, celei dintre două ziduri, aproape de grădina regelui: și apucară calea câmpului; (iar Chaldeii *erău* împrejurul cetății) 8 Dar oastea Chaldeilor urmări pre rege, și ajunse pre Zedekia în șesurile Ierichonului; și toată oastea lui se împrăstie dela el. 9 *c* Și a prins pre rege, și l-a dus la regele Babilonului în Ribla, *ce se află* în pământul Hamatului; și l-a condamnat. 10 *d* Și a junghiat regele Babilonului pre fiii lui Zedekia înaintea ochilor săi: a junghiat încă în Ribla și pre toți mai marii lui Iuda. 11 Și regele Babilonului a orbit ochii lui Zedekia, și legându-l cu lanțuri de aramă, l-a dus în Babilon, și l-a ținut în casa închisorii până la ziua morții sale.

12 *e* Și în luna a cincea, la zece a luni, *f* în anul al nouăsprezecelea al lui Nebucodonosor, regele Babilonului, veni asupra Ierusalimului Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, care serviă pre regele Babilonului. 13 Și arse casa Domnului și casa regelui; și toate casele din Ierusalim și toate casele *bărbaților* mari le aprinse cu foc. 14 Și toată oastea Chaldeilor, cea *de desupt* capul gardei *domnești*, a dărâmat toate zidurile Ierusalimului de jur-împrejur.

15 *h* Și Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, strămutat-a în Babilon dintre cei săraci ai poporului, și pre rămășița poporului ce rămăsese în cetate, și pre fugarii, cari treceau la regele Babilonului, și pre rămășița poporului. 16 Dar din *alți* săraci ai țării Nebuzar-Adan, capul gardei *domnești*, lăsă ca să *fie* lucrători de vie și lucrători de pământ. 17 *i* Și *j* stâlpii de aramă din casa Domnului, și pedestalele și marea de aramă din casa Domnului, le-au sfărâmat Chaldeii: și toată arana lor au dus-o în Ba-

f Hab. 2. 13. *Capul* 52. *b* 2 Reg. 25. 1— *c* Cap. 32. 4. *e* Zech. 7. 5. *g* Cap. 39. 9. *i* Cap. 27. 19. *j* 1 Reg. 7. 15.
— *a* 2 Reg. 24. 18. 27. *d* Ezech. 12. 13. *f* Vers. 29. *h* Cap. 39. 9. 23, 27, 50.

bilon. 18 Luat-au și ^koalele și lopetile, și foarfecele, și cupele, și lingurile și toate vasele cele de aramă, cu care se făcea serviciul. 19 Luat-a încă capul gardei *domnești* și strachinele, și tămâiătoarele, și cupele, și oalele, și polican-drele, și lingurile, și buțile, și tot *ce erà* de aur și de argint: 20 Cei doi stâlpi, o mare, și cei doisprezece viței de aramă, care *erau* supt pedestalele *lor*, pre care-i făcuse regele Solomon pentru casa Dom-nului: ^larama tuturilor vaselor acestora nu *erà* de cumpănit. 21 Și *cât pentru* ^mstâlpi, înălțimea unui stâlp *erà* de opt-sprezece coți, și un fir de doisprezece coți îl cuprindeà; și grosimea lui *erà* de patru degete; și *erà* desert. 22 Și căpătâiul depe stâlp *erà* de aramă; înălțimea unui căpătâiu *erà* de cinci coți; și rețeaua și rodiile de prin prejurul căpătâiului *erau* toate de aramă; toate acelea aveau și stâlpul al doilea și rodiile. 23 Și erau nouăzeci și șase de rodii pe toate părțile; și ⁿtoate rodiile din jurul unei rețele *erau* o sută.

24 Și ^ocapul gardei luă pre Seraia întâiul preot, ^pși pre Zefania al doilea preot, și pre cei trei ușieri. 25 Și luă din cetate un diregător, care aveà privegherea asupra bărbaților de resbel și șapte bărbați din acei ce erau *totdeauna* înaintea regelui, cari se aflau în cetate; și pre secretarul mai marelui oastei, care scrià la oaste pre poporul țării, și șasăzeci din bărbați din poporul țării, cari se aflau în cetate. 26 Și luându-i Ne-

buzar-Adan, capul gardei *domnești*, îi duse la regele Babilonului, în Ribla. 27 Și-i lovì regele Babilonului, și-i omori în Ribla în pământul Hamatului. Așa se strămută Iuda din pământul său.

28 ^aAcesta *este* poporul, pre care l-a strămutat Nebucodonosor; în ^ranul al șaptelea *el a strămutat* ^strei mii și douăzeci și trei de Iudei; 29 *Iar* ^tîn anul al optsprezecelea al lui Nebucodonosor a strămutat din Ierusalim opt sute treizeci și două de suflete; 30 În anul al douăzeci și treilea al lui Nebucodonosor, Nebuzar-Adan, capul gardei, a strămutat dintre Iudei șapte sute patruzeci și cinci de suflete; toate sufletele *au fost preste tot patru mii și șase sute*.

Prinsoarea lui Iehoiakim se ușurează de Evil-Merodac.

31 ^uIar în anul al treizeci și șaptelea al strămutării lui Iehoiakin, regele lui Iuda, în a douăsprezecea lună, la douăzeci și cinci a luni, Evil-Merodac, regele Babilonului, în anul ce *începù* a domni, ^vînaltă capul lui Iehoiakin, regele lui Iuda, și l-a scos din casa închisoarei. 32 Și cu bunăvoință i-a vorbit, și a pus scaunul său d'asupra scaunului regilor ce *erau* cu dânsul în Babilon. 33 Și a schimbat vestmintele cele de închisoare; ^xși el mănca pâne înaintea lui totdeauna în toate zilele vieții sale. 34 Și hrana lui, hrană necurmată; i-se dădù din partea regelui Babilonului pe fiecare zi până la ziua morții lui, în toate zilele vieții sale.

PLÂNGERILE LUI IEREMIA.

Elegia I^a. Înjosirea Ierusalimului, și păcatele și suferințele poporului.

1 Cum șcade singuratică cetatea cea avută de popoare! ^aAjuns-a ea o văduvă, cea mare între popoare! ^bDoamna

țărilor făcutu-s'a birnică! 2 Chiar și ^cnoaptea ^dplânge, și lacrimile ei *cad* pe obrazii ei, Și ^enu este cine să o mângâie ^fdin câți o iubiau; Toți amicii ei cu necredincioșie purtatu-s'au cu ea;

^k Esod. 27. 3. ^m 1 Reg. 7. 20. ^q 2 Reg. 24. 2. ^t Cap. 39. 9. ^v Fac. 40.13,20. PLANGERILE. ^b Ezra. 4. 20. ^e Ier. 4. 30.
^l 1 Reg. 7. 47. ^o 2 Reg. 25. 18. ^r 2 Reg. 24. 12. ^u 2 Reg. 25. 27. ^x 2 Sam. 9. 13. Capul 1. ^c Ier. 13. 17. ^f Vers. 9. 16, 17.
ⁿ 1 Reg. 7. 15. ^p Cap. 21. 1. ^s 2 Reg. 24. 14. 28, 29, 30. ^a Isa. 47. 7, 8. ^d Iov 7. 3. 21.

făcātu-i-s'au inamici. 3 *Din loc în loc* strămută-se Iuda, pentru suferință și servire grea; ^hEl locuște printre popoare, nu află odihnă; Toți câți îl urmăriau, ajunsu-l-au în strămtorile lui. 4 Căile Sionului boeese, căci nu este nimenia care să vină la sărbători; Toate porțile lui sunt pustiite; preoții săi suspin, Fecioarele lui sunt intristate, și el însuși este plin de amărăciune. 5 Protniciei lui ⁱajuns-au căpii lui, inamiciei lui prosperează; Căci Domnul l-a intristat ^jpentru mulțimea fărădelegilor lui; ^kPruncii săi dusu-s'au prinși înaintea inamicului. 6 Și luatu-s'a dela fiica Sionului toată mărirea ei: Mai marii săi ajuns-au asemenea cerbilor, cari nu află pășune, Și fug fără de putere înaintea gonașului. 7 Ierusalimul în zilele lui de suferință și de ticăloșie aduce-și aminte De toate cele plăcute, ce erau în zilele cele de mai nainte. Când a căzut poporul său în mâna inamicului, și nu eră cine să-i ajute, Văzutu-l-au și răs-au de peirea lui. 8 ^lPăcătuit-a greu Ierusalimul: deaceea ajuns-a de ură; Desprețuitu-l-au toți câți l-au einstit, căci^m au văzut goliciunea lui; El însuși suspină, și se întoarce îndărăt. 9 Necurătenia lui *lăsat-o-au* în poalele lui; ⁿNu și-a adus aminte de sfârșitul său; Deaceea s'a înjosit până în atâta, și ^onu este cine să-l mângâie. Vezi, o Doamne, suferința mea; căci inamicul se îngâmfează. 10 Întins-a inamicul mâna sa peste ^ptoate cele mai plăcute ale lui: Da, văzut-a pre ^qpopoare intrând în templul său, De care tu ai zis, ^rsă nu între în adunarea ta. 11 Suspină tot poporul său ^scăutându-și pânea, Datu-și-au toate cele prețioase ale lor pentru hrană, ca să prindă la suflet. Caută, Doamne, și vezi cât de desprețuit am ajuns. 12 Au nu vă *pasă* nimica, vouă tutulora câți *treceți pe cale?* Căutați și vedeți, ^tde este durere asemenea cu durerea mea, care mi s'a făcut, Cu care m'a întristat

Domnul în ziua aprinderii mâniei sale. 13 Aruncat-a din înălțime foc în oasele mele, care le-a cuprins; ^uIntins-a mreje picioarelor mele, întorsu-m'a îndărăt: Făcutu-m'a nemângăiat, bolnav toată ziua. 14 ^vJugul fărădelegilor mele strânsu-s'a cu mâna sa; împletitu-s'au; Și pusu-s'au pe grumazul meu; scăzut-a puterea mea, Datu-m'a Domnul în mâni, *din care* nu pot să scap: 15 Răsturnat-a Domnul pre toți puternicii mei în mijlocul meu; Chemat-a asupra-mi o adunare, care să sfărâme pre tânării mei; ^xCălcăt-a, ca în teasc, Domnul pre fecioara, fiica lui Iuda. 16 Deaceea plâng; ^yochii mei, ochii mei isvoresc lacrimi; Căci departe de mine este ^zmângăietorul, care să răcorească sufletul meu; Fiii mei sunt nemângăiați, căci inamicul a învins. 17 ^aSionul întinde mâinile sale, și ^bnu este cine să-l mângâie: Domnul chemat-a asupra lui Iacob pe inamiciei săi de jur împrejur: De ură ajuns-a Ierusalimul între ei. 18 ^cDrept este Domnul, căci^d răsculatu-m'am împotriva cuvântului său. Ascultați, popoarelor toate, și vedeți durerea mea! Fecioarele mele, și tânării mei dusu-s'au prinși. 19 Strigat-am pe iubii mei, *dar* ^eei m'au amăgit; Murit-au în cetate preoții mei și bătrânii mei, ^fDeși li s'a căutat hrană, ca să prindă la suflet. 20 Caută, Doamne! căci sunt în strămtorare; ^gard măruntaele mele: Inima mea se bate în mine, căci am fost răsculător. Afară *mă* ucide sabia, în casă ciurma. 21 Aude-se, cum suspin, *dar* nu este cine să mă mângâie; Toți inamiciei mei auzit-au nenorocirea mea, și s'au bucurat, că tu ai făcut *aceasta*. Fă' să vie ziua, în care tu ai proclamat ca ei să fie asemenea mie. 22 Să vie înaintea ta toată răutatea lor; Și fă-l cum ai făcut și mie pentru toate fărădelegile mele; Căci multe *sunt* suspinurile mele, și bolnavă *este* inima mea.

g Ier. 52. 27.

h Deut. 28.64,65.

i Deut. 28.43,44.

j Ier. 30. 14 15.

k Ier. 52. 28.

l 1 Reg. 8. 46.

m Ier. 13. 22. 26.

n Deut. 32. 29.

o Vers. 2. 17, 21.

p Vers. 7.

q Ier. 51. 51.

r Deut. 23. 3.

s Ier. 38. 9.

t Dau. 9. 12.

u Ezech. 12. 13.

v Deut. 28. 48.

x Isa. 63. 3.

y Ier. 13. 17.

z Vers. 2. 9.

a Ier. 4. 31.

b Vers. 2. 9.

c Neem. 9. 33.

d 1 Sam. 12. 14.

e Ier. 30. 14.

f Vers. 11.

g Iov 30. 27.

Elegia II-a. Împresurarea și foametea, cuprinderea și surparea Ierusalimului.

2 Cum Domnul în mânia sa a acoperit cu nour pe fiica Sionului! ^a Cum a aruncat din cer pe pământ ^b mărirea lui Israel. Și nu și-a adus aminte în ziua mâniei sale ^c de așternutul picioarelor sale! **2** Domnul a pierdut toate locașurile lui Iacob, și ^d nu le-a cruțat; Surpat-a în mânia sa *toate* întăririle fiicei lui Iuda: Aruncatu-le-a la pământ. ^e Pângărit-a regatul și pe mai marii lui. **3** Frânt-a în aprinderea mâniei sale toată puterea lui Israel: ^f Întors-a îndărăt dreapta sa de dinaintea inamicului: ^g Și s'a aprins asupra lui Iacob, ca para focului, care mistue de jur împrejur. **4** ^h Întins-a arcul său ca un inamic, încordatu-s'a dreapta sa ca un protivnic. Și a ucis ⁱ tot ce eră plăcut ochilor în cortul fiicei Sionului: Vărsat-a mânia sa ca un foc. **5** ^j Făcutu-s'a Domnul ca un inamic, pierdut-a pe Israel. ^k Pierdut-a toate palaturile sale: stricat-a întăririle sale. Și a înmulțit fiicei lui Iuda suspinul și gemetul. **6** A ^l răsturnat și îngrădirea sa, ^m ca pre a unei grădini, stricat-a locul întrunirilor sale: ⁿ Făcut-a Domnul să se uite în Sion sărbătoarea și sabatul: În urgia mâniei sale lepădat-a și pe rege și pe preot. **7** Lepădat-a *dela sine* Domnul altarul său, urit-a templul său; Dat-a în mâinile inamicilor zidurile palaturilor sale: ^o Scos-au strigăte în casa Domnului, ca în ziua sărbătorii: **8** Domnul hotărîtu-s'a să strice zidul fiicei Sionului, ^p Întins-a funie, mâna nu și-a tras dela pierderea ei; A făcut să bocească zidul de dinafară și zidul *din* lăuntru: amândouă s'au nimicit. **9** Cufundatu-s'au porțile lui în pământ; nimicit-a și a ^q sfărâmat zăvoarele lui; ^r Regele lui și mai marii săi *sunt* între popoare, ^s Legea nu mai este, ^t nici profetii lui nu mai văd viziuni dela Domnul. **10** Bătrânii

fiicei Sionului ^u sed la pământ în tăcere; ^v Presărat-au cenușă pe capul lor, ^x încinsu-s'au cu saci; Fecioarele Ierusalimului plecat-au capetele lor spre pământ. **11** ^y Ochii mei pier de lacrimi, ^z măruntaiele mele ard, și ^a ficatul meu vărsatu-s'a la pământ De sfărâmarea fiicei poporului meu: Căci ^b copiii și sugătorii leșinat-au în ulițele cetății. **12** Zis-au către numele lor: „Unde este grâul și vinul? Când au leșinat în ulițele cetății, ca răniții. Când vărsau sufletul lor în sânul mumelor lor. **13** Cum să-ți mărturisesc de bine? ^c Cu ce să te asemăn, fică a Ierusalimului? Cu cine să te alăturez, ca să te mângâi, fecioară, fiica Sionului? Căci sfărâmarea ta este mare, ca marea; cine poate să te vindecă? **14** ^d Profetii tăi văzut-au pentru tine *viziuni* deșerte și amăgitoare. Și n'au ^e descoperit fărădelegea ta, ca să oprească strămutarea ta; Ci văzut-au pentru tine *viziuni* deșerte și amăgitoare. **15** ^f Toți trecătorii pe cale ^g bătutu-și-au în palme, Șuerat-au, și ^h dat-au din capete fiicei Sionului; *zicând*: „Aceasta-i cetatea, care se numi: ⁱ Desăvârșirea frumuseței, bucuria a tot pământul!“ **16** ^j Deschisu-și-au asupra-ți gura lor toți inamicii tăi. Șuerat-au, și serășnit-au din dinți, zicând: ^k „Am înghițit-o: Cu adevărat aceasta-i ziua, pre care am așteptat-o, am aflat-o, ^l am văzut-o.“ **17** Domnul a făcut ce el ^m hotărît; a împlinit cuvântul său, pe care din vechime l-a poruncit, ⁿ Nimicit-a și n'a cruțat, și făcut-a pre inamic ^o să se bucore de tine; Ridicatu-puterea apăsătorilor tăi. **18** Inima lor strigat-a către Domnul: ^p O zid al fiicei Sionului! ^q Să verși lacrimi ziua și noaptea, ca un părau; Odihnă să nu afli, lumina ochilor tăi să nu înceteze *dela plânge*! **19** Scoală-te, ^r strigă noaptea, când străjile încep: ^s Varsă inima ta, ca o apă, înaintea feții Domnului; Ridică

Capul 2.

^a Ps. 89. 39.	^k 2 Reg. 25. 9.	^q Ier. 51. 30.	^x Isa. 15. 3.	^d Ier. 2. 8.	^j Iov 16. 9, 10.	^o Ps. 38. 16.
^f Ps. 74. 11.	^l Ps. 80. 12.	^r Deut. 28. 36.	^y Isa. 6. 7.	^e Isa. 58. 1.	^k Ps. 56. 2.	^p Vers. 8.
^g Ps. 89. 46.	^m Isa. 1. 8.	^s 2 Cron. 15. 3.	^z Cap. 1. 20.	^f 1 Reg. 9. 8.	^l Ps. 35. 21.	^q Ier. 14. 17.
^b 2 Sam. 1. 19.	^h Isa. 63. 10.	^t Ps. 74. 9.	^a Iov 16. 13.	^g Eze. 25. 6.	^m Lev. 26. 16, etc.	^r Ps. 119. 147.
^c 1 Cron. 28. 2.	ⁱ Eze. 24. 25.	^u Iov 2. 13.	^b Vers. 19.	^h 2 Reg. 19. 21.	ⁿ Vers. 2.	^s Ps. 62. 8.
^d Vers. 17. 21.	^j Vers. 4.	^p 2 Reg. 21. 13.	^v Iov 2. 12.	^e Dan. 9. 12.	ⁱ Ps. 48. 2.	

spre dânsul mâinile tale pentru viața pruncilor tăi. ^tCari lăncezesc de foame prin unghiurile tuturilor ulițelor. 20 Caută Doamne! și vezi cui ai făcut astfel; ^vSă mănânce femeile fructul mitrei lor, pe prunci din fașa lor? ^xSă fie ucși în templul lui Dumnezeu preot și profet? 21 ^yCopilul și bătrânul zac la pământ pe uliță; Fecioarele mele și tânării mei au căzut de sabie; ^zUcisu-i-ai în ziua mâniei tale, junghiatu-i-ai fără crutare. 22 Chemat-ai pre ^aapăsătorii mei din toate părțile, ca într-o zi de sărbătoare. Și nimenea n'a fost mântuit, nici n'a scăpat în ziua mâniei Domnului; ^bPre acei ce i-am înfășat și i-am crescut nimieitu-i-a inamicul meu.

Elegia III^v. Durerile lui Ieremia pentru suferințele sale și ale poporului său și mângâierea sa.

3 Sunt omul, care a văzut suferința supt varga mâniei sale: 2 Condu-su-m'a, și m'a făcut să umblu în întunec, și nu în lumină; 3 Cu adevărat, el întorsu-s'a asupra-mi; întins-a asupra-mi mâna sa pe toată ziua. 4 ^aÎnvechit-a carnea mea și pielea mea; ^bsfărâmat-a oasele mele. 5 Zidit-a val în juru-mi, încunjuratu-m'a cu amărăciune și suferință: 6 ^cPusu-m'a în întunec, ca pre cei morți de demult. 7 ^dÎngrăditu-m'a, ca să nu mai ies: îngreuiat-a lanțul meu. 8 Chiar ^ecând strig și mă rog, oprește ruga mea. 9 Astupat-a cu pietrii cioplite căile mele, strămbat-a cărările mele. 10 ^fFăcutu-s'a mie, ca ursul la pândă, și ca leul în ascunzătorile sale. 11 Abătut-a căile mele, și ^gm'a sfâșiat, făcutu-m'a nemângăiat. 12 Întins-a areul său, și ^hpusu-m'a de țintă săgetei. 13 Înfipt-a în rărunchii mei ⁱsăgetile tolbei sale. 14 Ajuns-am ^jde răs la tot poporul meu, și de ^kcântecul lor toată ziua. 15 ^lSăturatu-m'a de amărăciune, îmbătatu-m'a cu pelin. 16 Și sdrobotu-mi-a dinții

^mcu pietrii; acoperitu-m'a cu cenușă. 17 Și sufletul meu este departe de pace, uitat-am fericirea. 18 ⁿȘi zisu-mi-am: Pierdutu-s'a încrederea mea și speranța mea în Domnul. 19 Aducerea aminte de strămtorarea mea și de mișelia mea este ca ^opelinul și fierca! 20 Aduce-și aminte sufletul meu *de ele*, și el este sdrobot în lăuntrul meu. 21 Atâta mai am la inimă, deaceea și sper. 22 ^pÎndurarea Domnului este, că m'am fost stins de tot, că mila sa încă nu s'a scurs. 23 Ea se înnoește ^qpe toată dimineața: mare este credincioșia ta. 24 Domnul este ^rmoștenirea mea, zisu-și-a sufletul meu: deaceea voi spera într'insul. 25 Bun este Domnul pentru cei ^sce-l așteaptă, pentru sufletul ce-l cantă. 26 Bine este a spera ^tși a așteptă în liniște mântuirea Domnului. 27 ^uBine este pentru om, să poarte jugul în tânărete; 28 ^vSă șeză și să tacă, căci i-l-a pus Dumnezeu; 29 ^xSă pună gura sa în țărână, de este vr'o speranță: 30 ^ySă-și dea obrazul la cel ce-l lovește: să se indestuleze de ocară. 31 ^zCăci Domnul nu lapadă pentru totdeauna: 32 Ci de întristează, apoi și miluește după mulțimea îndurării sale. 33 Căci ^anici strămtorează, nici întristează bu-curos pre fiii oamenilor. 34 Când se cale în picioare toți cei încătușați ai pământului: 35 Când se strămbătătește dreptul omului înaintea feței celui Prea Înalt: 36 Când se nedreptătește un om în judecată; ^bDomnul au nu vede *acea-sta*? 37 Cine ^czice: „Să se facă”, fără ca Domnul să nu poruncească? 38 An ^drăut și binele nu ies din gura celui Prea Înalt? 39 ^eDe ce deci ar murmură omul ce trăiește, ^fomul pentru pedeapsa păcatelor sale? 40 Să căutăm căile noastre, să le cercetăm, și să ne întoarcem la Domnul. 41 ^gSă înălțăm inimile cu mâinile noastre spre Dumnezeu în cer, *zicând*: 42 ^hPăcătuit-am.

^t Vers. 11.
^u Isa. 51. 20.
^v Lev. 26. 29
^x Cap. 2. 13, 16.
^y 2 Cron. 36. 17.

^c Cap. 3. 43.
^a Ps. 31. 13.
^b Osea. 9. 12, 13

Capul 3.
^a Iov 16. 8.
^b Ps. 51. 8.
^c Ps. 88. 2, 6.
^d Iov 3. 23.

^e Iov 30. 20.
^f Iov 10. 16.
^g Osea. 6. 1.
^h Iov 7. 20.
ⁱ Iov 6. 4
^j Ier. 20. 7.

^k Iov 30. 9.
^l Ier. 9. 15.
^m Prov. 20. 17.
ⁿ Ps. 31. 22.
^o Iov. 9. 15.
^p Mal. 3. 6.

^q Isa. 33. 2.
^r Ps. 16. 5.
^s Ps. 130. 6.
^t Ps. 37. 7.
^u Ps. 94. 12.
^v Ier. 15. 17.

^x Iov 42. 6.
^y Isa. 50. 6.
^z Ps. 94. 14.
^a Ezec. 33. 11.
^b Hab. 1. 13.
^c Ps. 33. 9.

^d Iov 2. 10.
^e Prov. 19. 3.
^f Mic. 7. 9.
^g Ps. 86. 3.
^h Dan. 0. 5

răsculatu-ne-am; și nu ne-ai iertat. 43 Învălitu-te-ai cu mânia și ne-ai urmărit; ⁱomoritu-ne-ai fără erutare. 44 Învălitu-te-ai cu nouri, ^jca să nu străbată la tine rugăciunea *noastră*. 45 Făcutu-ne-ai *ca* ^kgunoiu și lepădătură între popoare. 46 ^lToți inamicii noștri deschis-au gura lor asupra-ne. 47 ^mFrica și cursa, ⁿpustiirea și nimicirea venit-au asupra-ne. 48 ^oRâuri de apă varsă ochiul meu pentru nimicirea fiicei poporului meu. 49 ^pOchiul meu lăcrimează, și nu se oprește, și nu află odihnă, 50 Până când Domnul din cer ^qse va uita și va privi. 51 Ochiu-mi mă întristează pentru toate fiicele cetății mele. 52 Urmărescu-mă inamicii mei ^rfără cuvânt, ca pre o pasăre. 53 Nimicit-au vicața mea ^sîn groapă, ^taruncând cu pietri asupra-mi. 54 ^uRevărsatu-s'au apele preste capul meu: ^vzis-am: „Sunt pierdut!“ 55 ^xEu chem numele tău, Doamne, din groapa cea mai adâncă. 56 ^yAuzi vocea mea, nu ascunde urechea ta dela chemarea mea, dela strigarea mea. 57 În ziua, *în care* te chem, ^zapropie-te; zi: „Nu te teme.“ 58 ^aApără, Doamne, dreptatea mea; ^bmântuie vicața mea. 59 Vezi, Doamne, nedreptatea, *ce mi-se face*; ^cjudcă judecata mea. 60 Vezi toate răsbunările lor, toate uneltirile lor asupra-mi. 61 Auzi, Doamne, ocările lor, toate ^duneltirile lor asupra-mi; 62 Cuvintele celor ce s'au seulat asupra-mi, planurile lor asupra-mi în toată ziua. 63 Caută, când ei ^eșed și când se scoală, ^feu *sunt* de cântecul lor. 64 ^gRăsplătește-le, Doamne, după lucrul mânilor lor. 65 Dă-le învârtoșare din inimă, blestemul tău asupra-le! 66 Urmărește-i cu mânie, și stârpește-i de supt cerurile Domnului.

Elegia IV^a. Mizeria feluritelor clase ale poporului.

4 Cum s'a întunecat aurul! *cum* s'a schimbat aurul cel fin! *Cum* piatrile

templului s'au împrăștiat ^aprin colturile ulițelor! 2 Cum fiii cei scumpi ai Sionului, cari ca aurul cel mai curat erau prețuiți, S'au socotit ^bca vasele de lut, lucru al mânilor olarului! 3 Chiar și bălaurii apleacă țâțele, și alăptează puilor; *Dar* fiica poporului meu *făcutu-s'a* crudă ^cca struții deșertului. 4 ^dLimba sugătorului de sete lipitu-s'a de cerul gurei sale! ^eCerut-au pâne pruncii, dar nu *eră* nici cine să le o rupă. 5 Cei ce mâncau bucate alese, pierit-au pe ulițe; Cei creșeuți în purpură ^fîmbrățișat-au grămăzile de gunoiu. 6 Și pedeapsa fărădelegii fiicei poporului meu mai mare este decât pedeapsa păcatului Sodomei, Care ^gsurpatu-s'a într'o clipă, fără ca mână *de om* să se fi ostenit pentru aceea. 7 Mai marii *săi* mai curați erau decât omățul, mai albi decât laptele, Mai strălucitor cu chipul decât mărganul, și fața lor decât safirul; 8 *Dar acum* ^hîntunecatu-s'a fața lor mai mult decât negreala; pe uliță nu se mai cunosc; ⁱLipitu-s'a pielea lor de oasele lor; uscatu-s'a, ajuns-a ca lemnul. 9 Cei uciși de foame; Căci aceștia pierit-au încetul cu încetul, străpunși *de lipsa* roadelor câmpului. 10 ^jMânilor femeilor ^kcelor duiioase fiert-au pre copiii lor; Fostu-le-au ^lspre mâncare în *timpul* sfărâmării fiicei poporului meu! 11 Domnul îndestulatu-și-a mânia, ^mvărsat-a apriinderea mâniei sale, Și în Sion ⁿapriins-a foc, ce a mistuit temelile lui. 12 Nu au crezut regii pământului și toți locuitorii lumii, Că va intra apăsătorul și inamicul în porțile Ierusalimului. 13 *Întâmplatu-s'a aceasta* ^opentru păcatele profetilor *săi*, și pentru fărădelegile preoților *săi*, ^pCari vărsau sângele celor dreți în mijlocul lui. 14 Rătăcitu-s'au ca orbii în ulițe, ^qmânjitu-s'au cu sânge, ^rÎncât nimenea nu *mai* putu să se atingă de vestimintele lor. 15 „Dați-

ⁱ Cap. 2, 2, 17, 21.
^j Vers. 8.
^k 1 Cor. 4. 13.
^l Cap. 2. 16.
^m Isa. 24. 17.
ⁿ Isa. 51. 19.

^o Ier. 4. 19.
^p Ps. 77. 2.
^q Isa. 63. 15.
^r Ps. 35. 7. 19.
^s Ier. 37. 16.

^t Dan. 6. 17.
^u Ps. 69. 2.
^v Ps. 31. 22.
^w Ps. 130. 1.
^x Ps. 3. 4.

^y Iac. 4. 8.
^z Ps. 35. 1.
^a Ps. 71. 23.
^b Ps. 9. 4.
^c Ier. 11. 19.

^d Ps. 139. 2.
^e Vers. 14.
^f 2 Tim. 4. 14.
—
^g Cap. 4.
^h Cap. 2. 19.

ⁱ Isa. 30. 14.
^j Iov 39. 14, 16.
^k Ps. 22. 15.
^l Cap. 2. 11, 12.
^m Iov 24. 8.
ⁿ Fac. 19. 25.

^o Nah. 2. 10.
^p Ps. 102. 5.
^q Cap. 2. 20.
^r Isa. 49. 15.
^s Deut. 28. 57.
^t Ier. 7. 20.

^u Deut. 32. 22.
^v Ier. 5. 31.
^w Mat. 23, 31, 37.
^x Ier. 2. 34.
^y Num. 19. 16.
^z Lev. 13. 46.

vă îndărăt. ^s necuraților!“ strigau către dâșii: dați-vă îndărăt. dați-vă îndărăt! nu vă atingeți *de noi!* ^{Și} când fugiau și rătăceau, zisu-s'a între popoare: „Să nu mai locuiască *cu noi.*“ 16 Mânia Domnului i-a împrăștiat. ^{și} el nu mai caută spre dâșii; ^t Nu caută la fața preoților, nu miluește pre cei bătrâni. 17 ^{Și} pre când încă eram, ^u ochii noștri lăncează-au după zădarnicul nostru ajutor; Pre când *încă* speranță aveam. speram într'un popor, *ce* nu putea să *ne* mântuie. 18 ^v Ei pândesc pașii noștri, ca să nu umblăm pe ulițele noastre; Apropiatu-s'a sfârșitul nostru, zilele noastre s'au împlinit, da, ^x venit-a sfârșitul nostru. 19 Următorii noștri sunt mai ușori decât vulturii cerului; Urmăritu-ne-au prin munți, pânditu-ne-au în pustiu. 20 Suflarea nărilor noastre, unsul Domnului, prinsu-s'a în groapele lor, *Acela* de care ziceam: „Supt umbra lui vom trăi între dopoare.“ 21 Bueură-te și desfătează-te, fiica Edomului, ceea ce locuiești în pământul Uz! Trece-va și la tine cupa; Îmbăta-te-vei, și te vei desgoli. 22 Fiică a Sionului! pedeapsa fărădelegii tale împlinitu-s'a, el nu te va mai strămuta; *Dar* va pedepsi fărădelegea ta, fiica a Edomului, descoperi-va păcatele tale.

Elegia V-a. Poporul plânge păcatele și suferințele sale, și se roagă pentru îndurare.

5 ^a Adu-ți aminte, Doamne, de cele ce s'au făcut cu noi: Caută, și vezi ^b o-cara noastră. 2 ^c Moștenirea noastră întorsu-s'a la alții. Casele noastre la străini. 3 Ajuns-am orfani, fără de

părinți, Mamele noastre. văduve. 4 Pe bani băut-am apa noastră; Cumpăratu-ne-am lemnele noastre, 5 ^d Până la grumaz ne urmărește: Ne ostenim. *și* nu avem odihnă. 6 ^e Întins-am mâna *noastră* *la* Egipteni. *La* Asirieni, ca să ne indestulăm de pâine. 7 ^g Păcătuit-au părinții noștri, ^{și} ^h nu mai sunt, ^{Și} noi purtăm fărădelegile lor. 8 ⁱ Servii stăpânesc asupra-ne; Nu *este* cine să *ne* răpească din mâna lor. 9 Ne aducem pâinea *cu* *pretul* vieții noastre. De teama săbiei pustiului. 10 Ca un cuptor arde ^j pielea pe noi. De aprinderea foamei, 11 ^k Silit-au femeile *noastre* în Sion, ^{Și} fecioarele în cetățile lui Iuda. 12 Mai marii *noștri* spânzuratu-s'au de ei. ^l Fețele bătrânilor n'au eînstit, 13 Tănării fost-au puși ^m să răsnească. ^{Și} copii au căzut supt *povara* lemnelor. 14 Bătrânii încetat-au *de a șede* în judecată, ^{Și} tănării *de a mai* cântă. 15 Încetat-a bucuria inimelor noastre; Danțurile noastre prefăcutu-s'au în bocet. 16 Căzut-a ⁿ cununa *depe* capul nostru; Vai de noi! căci am păcătuit. 17 Deaceea ^o bolnavă este inima noastră, ^p Deaceea ochii noștri s'au întunecat, 18 Pentru muntele Sionului, *ce* este pustiu; Pre-umble-se vulpile în el. 19 Doamne, tu tronezi în veci: Tronul tău *este* din neam în neam. 20 Dece să ne niți pentru totdeauna? Să ne părăsești atâta timp? 21 Întoarce-ne, Doamne, la tine, ^{Și} ne vom întoarce; înnoiește zilele noastre, ea mai nainte. 22 Lepădatu-ne-ai cu totul: Măniatu-te-ai asupra-ne foarte.

CARTEA LUI EZEKIEL.

Arătarea măririi lui Dumnezeu asupra Cheruvimilor.

1 În anul al treizecelea, în luna a patra, la einci a lunei, pe când eram cu cei

prinși ^a lângă râul Chebar, ^b deschisu-s'a cerul, și am văzut ^c viziuni dumnezești. 2 În ziua a cincea a lunii, care *eră* anul al cincelea al ^d prinsorii regelui Iehoi-

ⁱ Cap. 5. 12.

^u 2 Reg. 24. 7.

^v 2 Reg. 25. 4. 5.

^x Ezech. 7. 2, 3, 6.

Capul 5.

^a Ps. 89. 50, 51.

^b Ps. 79. 4.

^c Ps. 79. 1.

^d Deut. 28. 48.

^e Fac. 24. 2.

^f Osea. 12. 1.

^g Ier. 31. 29.

^h Fac. 42. 13.

ⁱ Neh. 5. 15.

^j Iov. 30. 30.

^k Isa. 13. 16.

^l Isa. 47. 6.

^m Iudc. 16. 21.

ⁿ Iov. 19. 9.

^o Cap. 1. 22.

^p Ps. 6. 7.

—

EZEKIEL.

—

Capul 1.

^a Vers. 3.

^b Mat. 3. 16.

^c Cap. 8. 3.

^d 2 Reg. 24. 12.

15.

chin, 3 A fost cuvântul Domnului către Ezekiel, profetul, fiul lui Buzi, în pământul Chaldeilor, lângă râul Chebar. și acolo ^e mâna Domnului a fost asupra-i.

4 Am văzut, și iată, un vârtej veni^a dela mează-noapte, un nour mare, și focul înlăntuindu-se; și în jurul noului *eră* strălucire, și în mijlocul focului ca coloarea arămii de aur.

5 ^hȘi în mijlocul lui *se vede* chipul al patru animale. Și ⁱaceasta *eră* privirea lor: aveau ^jchip de om. 6 Și fiecare ave^a patru fețe, și fiecare din ele ave^a patru aripi. 7 Și picioarele lor *erau* picioare drepte; și talpa picioarelor lor *semănă* cu talpa copitei vitelului; și scânteiau ^kca coloarea arămii strălucitoare. 8 ^lȘi *aveau* mâni de om supt aripele lor la *toate* patru părțile lor; și *toate* patru aveau fețe și aripi. 9 ^mAripele lor se prindeau una de alta: și ⁿmergând nu se înturnau, *ei* fiecare merge^a drept înainte. 10 Cât pentru ^ochipul fețelor lor, toate patru ^paveau *câte* o față de om; ^qși *aveau câte* o față de leu la dreapta: ^rși *toate* patru la stânga *câte* o față de bou; ^sși *toate* patru aveau *câte* o față de vultur. 11 Așa *erau* fețele lor; și aripele lor *erau* întinse în sus: *câte* două la fiecare se prindeau una de alta, și ^t*câte* două acoperiau corpurile lor. 12 Și ^umergeau fiecare drept înainte: ^vîn cotro *le* eră dat să meargă, ^xmergeau: și mergând nu se întorceau. 13 Cât pentru chipul animalelor, privirea lor *eră* asemenea cărbunilor de foc aprinși, ^yca privirea făcliilor: focul se purtă printre animale; și străluce^a și fulgeri ieșeau din foc. 14 Și animalele, ^zalergând și întorcându-se, ^a*erau* la privire ca fulgerul.

15 Am mai văzut animalele, și iată, *eră* și ^bo roată pe pământ aproape de animală la *toate* patru fețele lor. 16 ^cPrivirea roatelor și lucrul lor *eră* ^dca coloarea de crizolit: *toate* patru un chip

aveau; și privirea lor și lucrul lor *erau* ca și cum ar fi roată în roată. 17 Când voiră să meargă, putură să meargă în *toate* patru laturile lor; ^eși mergând nu se învârteau. 18 Iar obezele lor erau așa de înalte, că făceau spaimă: și obezele a *toate* patru roatele *erau* de jur împrejur ^fpline de ochi.

19 Și ^gcând animalele mergeau, mergeau și roatele lângă dânsese: și când animalele se înălțau dela pământ, se înălțau și roatele. 20 ^hUnde le eră dat să meargă, ele *acolo* mergeau; *că* într'acolo le eră dat să meargă: și roatele se înălțau împreună cu ele; ⁱcăci duhul animalelor *eră* în roți. 21 ^jCând mergeau acele, mergeau și *acestea*: și când acelea stăteau, stăteau și *acestea*; și când acelea se înălțau dela pământ, și roatele se înălțau împreună cu ele; ^kcăci duhul animalelor *eră* în roți.

22 ^kȘi chip de boltă *eră* deasupra capetelor animalelor, ca coloarea cristallului strălucitor, întinsă pe deasupra capetelor lor. 23 Și de desuptul boltii aripele *erau*, îndreptate una cătră cealaltă: fiecare ave^a câte două aripi, care le acopereau corpurile. 24 ^lȘi când umblau, auziam bătaia aripelor lor, ^mca sunetul de ape puternice, ca ⁿtunetul celui Atotputernic; și vocea vorbeii lor *eră* ca sgomotul oastei; și când stăteau, lăsau în jos aripile lor. 25 Și o voce răsună de deasupra boltii, *ce eră* preste capul lor; când ele stăteau, lăsau în jos aripele lor.

26 Și d'asupra boltii, *ce eră* preste capul lor, se *vede* chip de tron, asemenea pietrei de safir, și pe chipul de tron *se vede* alt chip, asemenea unui om *ce șede* pe tron. 27 Și am văzut ca coloarea de aramă de aur, asemenea unui foc, înlăuntru și împrejur: dela chipul coapselor omului în sus, și dela chipul coapselor lui în jos, văzut-am chipul de foc, *ce străluce* de jur îm-

^e 1 Reg. 18. 46.
^f Ier. 23. 19.
^g Ier. 1. 14.
^h Apoc. 4. 6, etc.
ⁱ Cap. 10. 8, etc.

^j Vers. 10.
^k Dan. 10. 6.
^l Cap. 10. 8, 21.
^m Vers. 11.

ⁿ Vers. 12.
^o Apoc. 1. 7.
^p Num. 2. 10.
^q Num. 2. 3.
^r Num. 2. 18.

^s Num. 2. 25.
^t Isa. 6. 2.
^u Vers. 9.
^v Vers. 20.
^x Vers. 9. 17.

^y Apoc. 4. 5.
^z Zech. 4. 10.
^a Mat. 24. 27.
^b Cap. 10. 9.

^c Cap. 10. 9, 10.
^d Dan. 10. 6.
^e Vers. 12.
^f Cap. 10. 12.
^g Cap. 10. 16, 17.

^h Vers. 12.
ⁱ Cap. 10. 17.
^j Vers. 19. 20.
^k Cap. 10. 17.
^l Cap. 10. 1.

^m Cap. 10. 5.
ⁿ Apoc. 1. 15.
^o Iov. 37. 4, 5.

prejur. 28 Și *eră* privirea acestei străluciri de jur împrejur asemenea curcubeului, care se face în nour într'o zi de ploaie.

Privirea chipului măririi Domnului *eră* aceasta. Și văzându-o, căzut-am pe fața mea. Și am auzit vocea vorbind:

Chemarea lui Ezekiel ca profet.

2 Și zis-a către mine: Fiul omului, ^astai în picioarele tale, și voiu vorbi cu tine. 2 Și vorbind cu mine, ^bintrat-ă în mine dubul, și pusu-m'a pe picioarele mele; și am auzit pre cel ce vorbiă cu mine.

3 Și zis-a către mine: Fiul omului, eu te trimit la fiii lui Israel, către poporul răsculător, care s'a răsculat asupra-mi: ^cei și părinții lor lepădatu-s'au de mine până în ziua de astăzi; 4 ^d*Sunt* fii obraznici și cu inimă îndărătnică. Eu te trimit la dânsii, și vei zice către ei: Așa zice Domnul: 5 ^eȘi ei, sau *te* vor ascultă, sau se vor lăsa. (căci *sunt* o casă răsculătoare), ^fsă știi că un profet a fost între ei.

6 Și tu, fiul omului, ^gnu te teme de dânsii, și nu te spăimântă de cuvintele lor; deși *sunt* către tine ^hpălămizi și spini, și *ca* scorpile: ⁱnu te teme de cuvintele lor, nici de fața lor să nu te înspăimânti. ^jdeși *sunt* o casă neascultătoare. 7 ^kȘi spune-le cuvintele mele, ^lascultă, sau nu; căci *sunt* neascultători.

8 Iar tu, fiul omului, ascultă aceea ce eu îți zic: Nu fi neascultător ca această casă neascultătoare; deschide gura ta, ^mși mănâncă aceea ce-ți dau. 9 Și am văzut, și iată, o mână întinsă spre mine, care ținea un tuin de carte. 10 Și l-a desfășurat înaintea mea, și *eră* scris și în lăuntru și în afară: și în el *erau* scrise bociri, plângeri și văitări. *Dumnezeu dă profetului să mănânce o scri-soare.*

3 Și zis-a către mine: Fiul omului, mănâncă aceea ce afli: ^amănâncă a-

cest tuu: și mergi și vorbește casei lui Israel. 2 Deci am deschis gura mea, și-mi dădū să mănânc acel tuu. 3 Și zis-a către mine: Fiul omului, fă să mănânce pânțelele tău, și umple măruntaiele tale cu acest tuu, ce-ți dau. Și l-am ^bmăncat, și *eră* în gura mea dulce ^cca mierea.

4 Și zis-a către mine: Fiul omului, mergi de te dū la casa lui Israel, și vorbește cuvintele mele către dânsii. 5 Căci nu ești trimis către un popor adânc la cuvânt și greu la limbă, *ci* către casa lui Israel: 6 Nu către popoare multe, adânci la cuvânt și grele la limbă, a căroră cuvinte nu le înțelegi. Cu adevărat, ^dde te-aș trimite către acestea, ele te-ar ascultă. 7 Dar casa lui Israel nu va voi să te asculte, ^ecăci pre mine nu voiese să mă asculte; ^fcăci toată casa lui Israel *este* sfruntată și cu inimă îndărătnică. 8 Iată, am obrăznicia ta asupra obrăzniciei lor, și sfruntarea ta asupra sfruntării lor; 9 Și făcut-am fruntea ta ^gca un diamant, mai tare *decât* cremenea: ^hnu te teme de dânsii, și nu te spăimântă de fața lor, deși sunt o casă încăpățanată.

10 Și zis-a către mine! Fiul omului, ia în inima ta și ascultă cu urechile tale toate cuvintele mele, pre care ți-le voiu zice. 11 Mergi și te du la cei din prisoare, la fiii poporului tău, și le vorbește, și spune-le: ⁱAșa zice Domnul, Dumnezeuul, sau *te* ascultă, sau nu.

Ezekiel e răpit în văzduh.

12 Și ^jm'a ridicat spiritul, și am auzit d'inașia mea vuet de cutremur mare, *care zicē*: „Binecuvântată *fi*e mărirea Domnului din locul său.” 13 Și *am* auzit bătaia aripelor, animalelor care se lovian una de alta și duruitul roatelor în același timp, și vuet de cutremur mare. 14 Și ^km'a ridicat spiritul, și m'a luat: și am mers cu amărăcinne, și aprinde-rea spiritului meu: și ^lmâna Domnului *eră* tare preste mine.

Capul 2. a Dan. 10. 11. b Cap. 3. 24. c Ier. 3. 25. d Cap. 3. 7. e Cap. 3. 11, 26. 27. f Cap. 33. 33. g Ier. 1. 8, 17. h Isa. 9. 18. i 1 Pet. 3. 14. j Cap. 3. 9, 26, 27. k Ier. 1. 7, 17. l Vers. 5. m Apoc. 10. 9.

Capul 3. a Cap. 2. 8, 9. b Apoc. 10. 9. c Ps. 19. 10. d Mt. 11. 21, 23. e Ioan. 15. 20. f Cap. 2. 5, 7. g Isa. 50. 7. h Ier. 1. 8, 17. i Cap. 8. 3. j Vers. 14. k Cap. 8. 3. l 2 Reg. 3. 15.

Ezekiel e orânduitorul păzitorului casei lui Israel.

15 Atuncia am venit la cei din prisoare la Tel-Abib, cari locuiau lângă râul Chebar; ^mși am șezut și eu acolo, unde ședeau ei, și am rămas acolo între dânșii îngrozit șapte zile.

16 Și la sfârșitul celor șapte zile, cuvântul Domnului a fost către mine, zicând: 17ⁿ Fiul omului, pusu-te-am ^o păzitorpreste casa lui Israel, ascultă deci cuvânt din gura mea și povățuește-i din partea mea. 18 Când zic celui nelegiuit: „Vei muri“, și tu nu-l vestești și nu vorbești, ca cel nelegiuit să se întoarcă dela calea sa nelegiuită, ca să-și mântuiască vieța, acel nelegiuit ^p muri-va în fărădelegea sa; dar din mâna ta voi cere sângele său. 19 Iar de vei înștiință pe cel nelegiuit, și el nu se va întoarce dela nelegiuirea sa și dela calea sa nelegiuită, el muri-va în fărădelegea sa; ^q dar tu îți vei scăpa sufletul.

20 Așa și dacă ^r cel drept se va abate dela dreptatea sa și va face fărădelege, pune-voiu *piatră de potecnire* înaintea lui, și el va muri; dacă nu-l povățuești, el va muri în păcatul său; nu se vor aminti dreptățile, pre care le-a făcut; dar din mâna ta voiu cere sângele său. 21 Dar dacă tu vei înștiință pe cel drept, ca cel drept să nu păcătuască, și el nu va păcătui; el va trăi, pentru că a fost înștiințat; și tu îți vei scăpa sufletul.

Profetul vede iarăși mărirea lui Dumnezeu.

22 Și a fost acolo mâna Domnului asupra-mi, și zis-a către mine: Scoală-te, ieși la vale, și acolo voiu vorbi cu tine. 23 Deci m'am sculat și am ieșit la vale; și iată mărirea Domnului stă acolo, ca mărirea, pre care am văzut-o lângă râul Chebar; și am căzut pe fața mea. 24 Și a intrat Duhul în mine, m'a pus pe picioarele mele, și a vorbit către mine, și a zis către mine: Mergi de te închide înlăuntrul casei tale. 25 Și tu, fiul omului, iată pune-te-vor în funii, și te vor lega cu dânsele, ca să nu ieși între ei.

26 Și voiu lipi limba ta de cerul gurei tale, vei fi mut, și nu vei fi pentru dânșii *om muștrător*; căci sunt-o casă neascultătoare. 27 Dar când voiu vorbi către tine, deschide-voiu gura ta, și le vei zice: Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Cel ce aude să audă: și cel ce neglijează să neglijeaze; căci sunt o casă neascultătoare.

Împresurarea Ierusalimului descrisă în profetie.

4 Și tu, fiul omului, ia-ți o cărămidă, și pune-o înaintea ta, și sapă pe dânsa o cetate, Ierusalimul. 2 Și pune împresurare în juru-i, zidește întărituri împotriva ei, și ridică val în jurul ei; atuncia pune tabără împotriva ei, și ridică berbeci asupra-i de jur-împrejur. 3 Și ia-ți o placă de fier și o pune *ca zid de fier* între tine și cetatea, și îndreaptă fața ta spre ea, *ca ea să fie împresurată*, și așa o vei împresura. ^a Semn va fi aceasta pentru casa lui Israel.

4 Și tu culcă-te pe coasta stângă, și pune fărădelegea casei lui Israel preste ea; *după* numărul zilelor, ce vei stă culcat pe ea, vei purtă fărădelegea lor. 5 Căci pune-voiu preste tine anii fărădelegii lor, după numărul zilelor, trei sute nouăzeci de zile; și ^b *asă* vei purtă fărădelegea casei lui Israel. 6 Și după ce vei fi împlinit aceste zile, culcă-te apoi pe coasta dreaptă; și vei purtă fărădelegea lui Iuda patruzeci de zile; eu pusu-ți-am pentru un an ziua. 7 Și-ți vei întoarce fața spre împresurarea Ierusalimului, și brațul tău *va fi gol*, și vei proteji asupra-i. 8 ^c Și iată, punete-voiu în funii, și nu te vei întoarce depe o coastă pe alta, până nu vei sfârși zilele împresurării. 9 Și ia-ți grâu, orz, bob, linte, meu și alac, și le pune într'un vas, și fă-ți din acestea pâni; *după* numărul zilelor, ce vei stă culcat pe coastă-ți, trei sute nouăzeci de zile vei mânca din ele. 10 Și mâncarea, ce vei mânca, *va fi* cu măsură douăzeci de sicli pe zi; din când în când vei mânca din ele. 11 Și apă

^m Iov. 2. 13.

^o Isa. 52. 8.

^p Cap. 33. 6.

^q Isa. 49. 4. 5.

^r Cap. 18. 24.

^a Capul 4.

^b Numi. 14. 34.

^c Cap. 3. 25.

ⁿ Cap. 33. 7, 8, 9.

^a Cap. 12. 6, 11.

vei bea cu măsură, o șesime de hin; și vei bea din când în când. 12 Și o vei mânca, ca turte de orz, pre care le vei coace în balega lăpădăturii omului înaintea ochilor lor.

13 Și a zis Domnul: Așa ^d vor mânca fiii lui Israel pâinea lor, spurcată, între popoarele printre care îi voi împrăști.

14 Și am zis: ^e Ah! Doamne, Dumnezeule, iată sufletul meu nu s'a spurcat încă; căci din tânărețea mea până acum n'am mâncat nici ^f mortăciune și sfâșiată: și nici a intrat în gura mea ^g carne de uriciune.

15 Și zis-a către mine: Iată, îți dau balegă de bou în loc de lăpădătura omului, și cu aceasta vei coace pâinea ta.

16 Și zis-a către mine: Fiul omului, iată, eu voi sfărâma în Ierusalim toiagul pâinei; și vor mânca pâine cu cumpănă și cu grijă: și vor bea apa cu măsură și cu spaimă. 17 Căci vor duce lipsă de pâine și de apă: și vor căuța unul la altul cu înfiorare, și vor pieri prin fărădelegea lor.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra orașului Ierusalim.

5 Și tu, fiul omului, ia-ți un cuțit ascuțit, briciu de bărbier să-ți iei, ^a și trece-ți-l pe cap și pe barbă; și ia-ți o cumpănă cu talgere, și împarte părul; ² ^b O treime să o arzi în foc în mijlocul cetății, când se vor împlini ^d zilele împresurării, și o treime să o iei, și să o tai cu cuțitul împrejur: și o treime să o împrăștii în vânt: și eu voi scoate după ea sabie. 3 ^e Și să iei puțin ^{peri}, și-i leagă la poalele tale. 4 Atuncia din această să mai iei, să-i ^f arunci în mijlocul focului, și să-i arzi cu foc; va ieși din ei foc în toată casa lui Israel.

5 Așa zice Domnul, Dumnezeul: Aceasta este Ierusalimul; Iată l-am pus în mijlocul popoarelor. Și țărilor din jurul lui. 6 Dar el răsculatu-s'a împotriva judecăților mele, eu mai rea înrântățire decât a popoarelor. Și împotriva așeză-

mintelor mele mai mult decât țărilor din jurul său, Căci au lăpădat judecățile mele, și așezămintele mele; N'au umblat într'însele. 7 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeul: Pentru că v'ați infuriat mai mult decât popoarele din jurul vostru, Neumblând în așezămintele mele, Și n'ați făcut judecățile mele; Și ^g nici măcar după datinele popoarelor din jurul vostru n'ați făcut: 8 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeul: Iată, și eu sunt împotriva ta, Și voi face judecăți în mijlocul tău, înaintea popoarelor. 9 ^h Îți voi face aceea ce n'am mai făcut, Și asemenea căruia nu voi mai face. Pentru toate uriciunile tale.

10 Căci în tine părinții ⁱ lor mânca pre fiii lor; Și fiii vor mânca pre părinții lor: Așa îți voi face judecăți; Și pre rămasita ta o voi ^j împrăști în toate vânturile. 11 Deaceea, viu sunt, zice Domnul; Cu adevărat, fiindcă tu ai ^k pângărit templul meu cu toți idoli tăi, Și cu toate uriciunile tale; Deci și eu te voi împuțina. ^m Și ochiul meu nu te va cruța, Nici nu mă voi mai îndura de tine: 12 ⁿ O treime din tine va muri de ciună. Și va pieri de foame în mijlocul tău; O treime va cădea de sabie în jurul tău; Și o treime ^o voi împrăști în toate vânturile, Și ^p voi scoate sabia după ea.

13 Așa ^q se va împlini mânia mea, Și voi ^r odihni furia mea pe ei, Și ^s mă voi răsbună: ^t Și vor cunoaște, că eu, Domnul, am zis aceasta în răvna mea. 14 Când voi împlini mânia mea asupra lor, ^u Te voi preface într'un deșert, Și de oară între popoarele din jurul tău. În ochii a tot trecătorul. 15 Și ^v pământul tău va ajunge de oară și de batjocură, De învățătură și de groază Popoarelor din jurul tău, Când îți voi face judecăți În mânie și aprindere și în ^x mustrarea furiei: Eu, Domnul, am zis: 16 Când ^y voi trimite asupra-le săgețile cele rele ale foametei, Cele stricătoare, Pre care le voi trimite, ea să

^d Osea 9. 3.

^e Fapt. 10. 14.

^f Esod. 22. 31.

^g Deut. 14. 3.

Capit. 5.

^a Lev. 21. 5.

^b Vers. 12.

^c Cap. 4. 1.

^d Cap. 4. 8, 9.

^e Ier. 40. 6.

^f Ier. 41. 1, 2.

^g Ier. 2. 10, 11.

^h Plân. 4. 6.

ⁱ Lev. 26. 29.

^j Lev. 26. 33.

^k 2 Cron. 36. 14.

^l Cap. 11. 21.

^m Cap. 7. 4, 9.

ⁿ Ier. 15. 2.

^o Ier. 9. 16.

^p Lev. 26. 33.

^q Plân. 4. 11.

^r Cap. 21. 17.

^s Deut. 32. 36.

^t Cap. 36. 6.

^u Lev. 26. 31, 32.

^v Deut. 28. 37.

^x Cap. 25. 17.

^y Deut. 32. 23, 24.

vă nimicească, Atuncia voi grămădi foamea asupra-vă, Și vă voi sfărâma toiagul pâinii. 17 Voi trimite asupra-vă foamete și fiare rele, Care te vor lipsi de copii; Și ciumă și omorul vor trece prin tine; Și voi aduce sabie asupra-ți; Eu, Domnul, am zis.

Pustiirea țării plină de idolatrie.

6 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 2 Fiul omului, ^aîndreaptă fața ta spre ^bmunții lui Israel, și profetește asupra-le. 3 Și zi: Munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului, Dumnezeului; Așa zice Domnul, Dumnezeul, către munți și către dealuri, Către pârăe și către văi: Iată voi aduce asupra-vă sabia, Și voi ^cnimici înălțimile voastre. 4 Și altarele voastre se vor pustii, Și chipurile soarelui vostru se vor sfărâma; Și ^dvoi face să cadă ucișii voștri înaintea idolilor voștri; 5 Și voi așterne cadavrele fiilor lui Israel înaintea idolilor lor; Și voi împărstia oasele voastre în jurul altarelor voastre. 6 În toate locuințele voastre, cetățile vor ajunge deșerturi. Și înălțimile se vor pustii, Așa că altarele voastre se vor pustii și se vor nimici, Și idolii voștri se vor sfărâma și vor încetă, Și chipurile soarelui vostru se vor tăia, Și făpturile *mânilor* voastre vor pieri. 7 Și vor cădea în mijlocul vostru ucișii; Și ^eveți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 8 ^fDar voi lăsa o rămășiță, Ca să scape *unii* dintre voi de sabie între popoare, Când vă veți împărstia prin țări. 9 Și acești scăpați ai voștri își vor aduce aminte de mine între popoarele, unde vor fi duși prinși. Căci ^gfrânge-voiu inima lor cea desfrânată, Care se abătea dela mine, Și pre ^hochii lor, care desfrânau după idolii lor; Și ⁱse vor desgusta de relele, câte au făcut în toate uriciunile lor. 10 Și vor cunoaște că eu *sunt* Domnul, Și că nu înzădar am zis, că voi aduce asupra-le aceste rele. 11 Așa zice Dom-

nul: Bate cu mâinile *în coapse*, Și lovește cu piciorul tău, și zi: Vai! pentru toate uriciunile cele cumplite ale casei lui Israel! Căci va cădea de sabie, de foamete și de ciumă. 12 Cel ce va fi departe va muri de ciumă, Și cel ce va fi aproape va cădea de sabie; Și cel ce va fi cruțat și va fi împresurat va muri de foamete: Așa voi împlini asupra-le furia mea. 13 Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, Când cei uciși dintre dâșii vor zăcea printre idolii lor în jurul altarelor acestora, Pe tot dealul înalt și pe toate vârfurile munților, Supt tot arborele verde și supt tot stejarul stufos, Locuri, unde aduceau mirosoare plăcute tuturilor idolilor lor. 14 Și voi *mai* întinde mâna mea asupra-le, Și voi preface pământul *lor* într'un deșert, Mai deșert decât deșertul Diblatai, În toate locuințele lor; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Pedepse îngrozitoare ale lui Dumnezeu asupra Israelului.

7 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând; 2 Și tu, fiul omului, *ascultă*; așa zice Domnul, Dumnezeu, de pământul lui Israel: ^aSfârșit! venit-a sfârșitul Preste cele patru colțuri ale țării. 3 Acuma *vă veni* sfârșitul asupra-ți: Voi trimite asupra-ți mânia mea, Și ^bte voi judeca după urmările tale, Și-ți voi răsplăti pentru toate uriciunile tale. 4 ^cOchiul meu nu te va cruța, Și nu mă voi îndura: Ci-ți voi răsplăti pentru urmările tale, Și uriciunile tale se vor vădi în mijlocul tău; ^dȘi veți cunoaște că eu *sunt* Domnul. 5 Așa zice Domnul: Iată răul! vine răul! 6 Vine sfârșitul, vine sfârșitul! Sculatu-s'a asupra-ți! iată, vine! 7 ^eNenorocirea vine asupra-ți, locuitor al țării! ^fVine timpul, s'apropie ziua învâlmășagului. Iar nu a strigării de bucurie pe munți! 8 Acum pe dată voi ^gvărsa furia mea asupra-ți, Voi împlini mânia mea asupra ta; ^hȘi te voi judeca

Capul 6. | ^c Lev. 26. 30. | ^f Ier. 44. 28. | ⁱ Iov 42. 6.
^a Cap. 20. 46. | ^d Lev. 25. 30 | ^g Ps 78. 40 | --
^b Cap. 36. 1. | ^e Vers. 13. | ^h Num. 15. 39.

Capul 7. | ^b Vers. 8, 9. | ^d Cap. 6. 7. | ^f Zef. 1. 14, 15.
^a Mat. 24. 6 13, | ^c Cap. 5. 11. | ^e Vers. 10. | ^g Cap. 20. 8. 21.
14. | | | ^h Vers. 3.

după urmările tale. Și-ți voi răsplăti pentru toate uriciunile tale. 9 ⁱOchiul meu nu te va cruță, și nici nu mă voi îndura: După urmările tale îți voi răsplăti. Și uriciunile tale se vor vădi în mijlocul tău: ^jȘi vei cunoaște că eu *sunt* Domnul, care *vă* lovește. 10 Iată, ziua, iată vine! ^kNenorocirea ivește-se! Toiagul inflorește, sumeția odrăsește! 11 ^lSilnicia a crescut în toiag al fărădelegii! *Nu va rămâneă nimic*, nici din ei, nici din mulțimea lor, nici din sgomotul lor. ^mȘi nici nu *se va face* plângere pentru ei. 12 ⁿVine timpul, apropie-se ziua! Să nu se bucare cel ce cumpără *tarina*, și să nu plângă cel ce o vinde! Căci mânia *vine* peste toată mulțimea lor. 13 Căci cel ce vinde nu se va mai întoarce la *tarina* vândută, Chiar de va fi între cei vii: Căci viziunea *este* pentru toată mulțimea lor: *Nimenea* nu se va *mai* întoarce, și *nimenea*, care trăește în fărădelegea sa, Nu se va întări. 14 Ei sună din trâmbiță, și toate se gătesc: Dar *nimenea* nu se va duce la luptă: Căci mânia mea *vine* peste toată mulțimea lor. 15 ^oAfară *va fi* sabie, și în lăuntru ciună și foamete; Cel ce *va fi* la câmp va muri de sabie: Iar pe cel din cetate îl vor mânca foametea și ciuna. 16 Și ^pfugarii lor *deși* vor scăpa, Dar vor fi pe munți, ca porumbii văilor, Toți văitându-se, fiecare pentru fărădelegea sa. 17 Toate ^qmănilor vor slăbi, și toate genunchile *ca* apa vor ajunge. 18 Cu saei ^rse vor încinge, și ^sgroază-ți va acoperi: Rușine *va fi* pe toată fața, și pe toate capetele lor plesnie. 19 Lepădă-voiu pe uliți argintul lor, și aurul lor, ajunge-va ^tca necurățenie: Argintul și aurul lor nu va putea să-i scape în ziua mâniei Domnului: Nu *vor putea* să sature sufletele lor, și nu vor putea să umple corpul lor: Căci ele au fost ^ucauza fărădelegii lor. 20 Și această podoabă frumoasă a lor prefăcut-o-au în sumeție,

și ^vfăcut-au din ea chipurile uriciunilor lor și ale idolilor lor: Deaceea și eu o voiu face să ajungă în necurățenie pentru ei. 21 Și o voiu da în mâna străinilor spre răpire, și spre pradă nelegiuților pământului; și o voiu pângări. 22 Și voiu întoarce fața mea dela dânșii: și prădătorii vor pângări templul meu: Vor intra într'insul, și-l vor pângări. 23 Fă lanț: ^wCăci pământul este plin de vină de sânge, și cetatea este plină de silnicie. 24 Deaceea voi aduce popoarele cele mai rele, și vor stăpâni casele lor: și voiu face să înceteze sumeția celor puternici, și sfintele lor locuri vor fi pângărite. 25 Nimicirea vine! Vor căuta pace, dar nu *va fi*. 26 ^xNenorocire peste nenorocire va veni, și știre peste știre va fi: ^yAtuncea vor cere viziune dela profet: Dar pierită va fi legea dela preot, și sfatul dela cei bătrâni. 27 Regele va jeli, și mai marele se va îmbrăca cu plângerea, și mânilor poporului țării se vor întepeni. După urmările lor le voiu face, și după judecățile lor îi voiu judeca: și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

O viziune arătând păcatele cele cumpănite făcute în Ierusalim, și judecățile dumnezeiești hotărâte poporului.

8 Și în anul al șaselea, în a cincea zi a lunii a șasea, precând ședeam în casa mea, și ^abătrânii lui Iuda ședeau înaintea mea, ^bmâna Domnului, Dumnezeuului, căzut-a acolo peste mine. 2 ^cȘi am văzut, și iată un chip, ca asemănarea focului! Dela asemănarea coapselor lui în jos *eră* foc; și dela coapsele lui în sus *eră* ca privirea luminei, ^dca coloarea arămii aurului. 3 Și a ^eîntins chipul unei mâni, și m'a apucat de zulfii capului meu, și ^fridicându-mă Du-lul între pământ și cer, ^gadusu-m'a în viziumile lui Dumnezeu la Ierusalim, la ușa porții de dinlăuntru ce caută spre mează-noapte, ^hunde *eră* scaunul ido-

ⁱ Vers. 1.
^j Vers. 4.
^k Vers. 7.
^l Ier. 6. 7.

^m Ier. 16. 5, 6.
ⁿ Vers. 7.
^o Deut. 32. 25.
^p Cap. 6. 8.

^q Isa. 18. 7.
^r Isa. 3. 24.
^s Ps. 55. 5.
^t Prov. 11. 4.

^u Cap. 14. 3, 4.
^v Ier. 7. 30.
^w 2 Reg. 21. 16.
^x Deut. 32. 23

^y Ps. 74. 9.

Capit. 8.
^a Cap. 14. 1.
^b Cap. 1. 3.

^c Cap. 1. 26, 27.
^d Cap. 1. 4.
^e Dan. 5. 5.

^f Cap. 3. 14.
^g Ier. 11. 1, 24.
^h Ier. 7. 30.

lului geloziei, ⁱ care întărește la gelozie.
4 Și iată, mărirea Dumnezeului lui Israel *eră* acolo, ca în viziunea ce ^j am văzut-o în vale.

5 Și zis-a către mine: Fiul omului, ridică ochii tăi *spre* calea despre mează-noapte. Și am ridicat ochii mei *spre* calea despre mează-noapte, și în poarta altarului *eră* idolul acesta al geloziei la intrarea *altarului*.

6 Atuncia zis-a către mine: Fiul omului, vezi tu ce fac aceștia? uriciunile cele mari, ce casa lui Israel face acolo, ca să mă depărteze de templul meu? Dar uriciuni și mai mari vei vedea.

7 Și m'a adus în poarta curții, și am văzut, și iată, o gaură în perete! 8 Și zis-a către mine: Fiul omului, sapă în perete: și am săpat în perete, și iată, o ușă. 9 Și zis-a către mine: Întră și vezi uriciunile cele cumplite ce aceștia fac aicea. 10 Și am intrat și am văzut: și iată, toate chipurile de târiitoare și de animale uricioase, și toți idoli casei lui Israel *erau* săpați pe pereți de jur împrejur. 11 Și stăteau înaintea lor șaptezeci bărbați din bătrânii casei lui Israel, iar în mijlocul lor stă Jaazania, fiul lui Șafan; și *țineă* fiecare în mâna sa tămâiatoarea sa; și se sui în sus un nou des de tămâie.

12 Și zis-a către mine: Fiul omului, văzut-ai ce fac la întunec bătrânii casei lui Israel, fiecare în camerile chipurilor sale? Căci zic: ^k „Domnul nu ne vede; Domnul a părăsit țara“. 13 Și zis-a către mine: Dar uriciuni și mai mari vei vedea că fac.

14 Și m'a dus la intrarea porții casei Domnului, ce *caută* spre mează-noapte, și iată, acolo ședeau femei, ce plâneau pentru Tamuz.

15 Și zis-a către mine: Văzut-ai, fiul omului? dar uriciuni și mai mari decât acestea vei vedea.

16 Și m'a dus în curtea cea din lăuntru a casei Domnului: și iată, în ușa templului Domnului. ^l între portie

și altar, ^m ca la douăzeci și cinci de bărbați, ⁿ cu dosurile lor spre templul Domnului, și cu fețele lor spre răsărit; se închinau ^o soarelui spre răsărit.

17 Și zis-a către mine: Văzut-ai, fiul omului? Au mic este *aceasta* pentru casa lui Iuda, ca să facă uriciunile, ce aceștia fac aicea? umplând de silnicie toată țara, și tot mai mult mâniându-mă, și iată, ei pun în nările lor ramură *sfântă*! 18 De-aceea și eu voi lucra cu furie; ochiul meu nu-i va cruța, nici nu mă voi îndura; și când vor striga în auzul meu cu voce tare, nu-i voi asculta.

Măcelărare mare în Ierusalim, dar se cruță evlavioșii.

9 Și a strigat în auzul meu cu voce tare, zicând: Să se apropie supraveghetorii cetății, fiecare *cu* arma sa de stricăciune în mâna sa. 2 Și iată, șese bărbați veniau de pe calea porții celei de sus, ce caută spre mează-noapte, *având* fiecare în mâna sa arma sa de nimicire; și ^a unul din ei, om îmbrăcat în in, *avea* la coapsele sale o călămară de scriitor; și intrând, a stătut aproape de altarul de aramă. 3 Atuncia ^b mărirea Dumnezeului lui Israel se înălță deasupra eheruvimului, deasupra căruia ea *eră*, către pragul casei.

Și a strigat către bărbatul îmbrăcat în in, care *avea* la coapsele sale călămară de scriitor; 4 Și a zis Domnul către dânsul: Trece prin cetate, prin Ierusalim, și fă ^c semn pe frunțile bărbaților, cari ^d gem și suspină pentru toate uriciunile, ce se fac în mijlocul lui. 5 Iar către ceilalți a zis în auzul meu: Treceți în urma acestuia prin cetate, și loviți; ^e să nu cruțe ochiul vostru, și nici să nu vă îndurați; 6 ^f Ucideți, până veți nimici pre bătrâni, tânări, fecioare, prunci și femei; dar ^g nu vă apropiați de tot omul, pe care *este* semnul; ^h și începeți dela templul meu.

ⁱ Deci ei au început dela bărbații cei bătrâni, cari *se aflau* înaintea casei. 7 Și le-a zis: Necurățiți casa, și um-

ⁱ Deut. 32. 16, 21.

^j Ieol. 2. 17.

^k Ier. 2. 27.

Capitol 9.

^b Cap. 3. 23.

^d 2 Cor. 12. 7.

^f 2 Cron. 36. 17.

^h Ier. 25. 29

^j Cap. 1. 28.

^m Cap. 11. 1.

^o Deut. 4. 19.

^a Lev. 16. 4.

^c Esod. 12. 7.

^e Vers. 10.

^g Apoc. 9. 4.

ⁱ Cap. 8. 11, 12

^k Cap. 9. 9.

pleți curțile de *oameni* neși: ieșiți! Și au ieșit, și au ucis prin cetate.

8 Și când aceștia îi ucideau, rămânând eu singur acolo, *J* căzut-am pe fața mea, strigat-am, și am zis: *k* Ah! Doamne, Doamne! Vei stărpi oare pre toată rămășița lui Israel, vărsând mânia ta asupra Ierusalimului?

9 Și zis-a către mine: Fărădelegea casei lui Israel și a lui Iuda *este* mare foarte, și *l* țara este plină de sânge, și cetatea plină de nedreptate; căci ei zic: *m* „Domnul a părăsit țara, și *n* Domnul nu vede *nimic*.” 10 Deaceia ochiul meu nu-i va cruța, și nici nu mă voi îndura? și voi răsplăti preste capul lor urmările lor.

11 Și iată, bărbatul îmbrăcat în in, care *purtă* călimara la coapsele sale, adus-a răspuns, zicând: Făcut-am precum mi-ai poruncit.

Mărirea lui Dumnezeu asupra Cheruvimilor.

10 Atuncia am văzut, și iată, pe *a* bolta cea depe capul cheruvimilor se vedeă deasupra lor ca peatră de safir, și la privire asemenea unui tron. 2 *b* Și a vorbit bărbatul îmbrăcat în in, și *i*-a zis: Întră între roatele de supt Cheruvimi, și umple-ți mâna cu *e* cărbuni de foc din mijlocul cheruvimilor, și-*i* *d* împăraștie preste cetate. Și a intrat înaintea ochilor mei.

3 Și cheruvimii stăteau la dreapta casei, când omul intră; și nourul a umplut curtea cea din lăuntru. 4 *e* Și mărirea Domnului s'a înălțat deasupra cheruvimului spre pragul casei; și *f* s'a umplut casa de nour, și curtea s'a umplut de strălucirea mării Domnului. 5 *g* Și bătaia aripelor cheruvimilor se auzeă până în curtea de dinafară, ca *h* vocea lui Dumnezeu celui Atotputernic, când vorbește.

6 Și când a poruncit bărbatului îmbrăcat în in, zicând: „Ia foc dintre roatele, dintre cheruvimi”, atunci el intră, și stătù lângă roți. 7 Și un cheruvim a atins mâna sa dintre cheruvimi către

focul, ce *eră* între cheruvimi, și luând *din el*, l-a pus în mâinile *bărbatului* îmbrăcat în in; și el luându-*l* a ieșit. 8 Și se văzù asemănare de mână de om la cheruvimi supt aripele lor.

9 Și am văzut, și iată, patru roți lângă cheruvimi: câte o roată lângă fiecare cheruvimi; și asemănarea roatelor *eră* ca colorarea pietrii de crizolit. 10 Și *cât* pentru privirea lor, *toate* patru aveau acelaș chip, ca și când *eră* o roată în roată. 11 Și când mergeau, mergeau pe *toate* patru laturile lor; și când mergeau, nu se învârteau: ci încotro mergeă capul, într'acolo îl urmau: nu se învârteau, când mergeau. 12 Și tot corpul *cheruvimilor*, spetele lor, mâinile lor, și aripele lor, și roatele, toate patru roatele lor, erau pline de ochi de jur împrejur. 13 Și s'a strigat roatelor în anzul meu: „Galgal” (*roată ușoară*). 14 Și tot *animalul* aveă patru fețe: fața unuia *eră* față de cheruv, și aceluia al doilea față de om; a celui al treilea față de leu, și a celui al patrulea față de vultur. 15 Atuncia cheruvimii s'au înălțat: acesta *este* animalul ce l-am văzut lângă râul Chebar.

16 Și când umblau cheruvimii, umblau și roatele lângă ei; și când cheruvimii ridicau aripile lor, ca să se înalte dela pământ, roatele nu se depărtau de ei. 17 Și când ei stăteau, stăteau și *ele*; și când se înălțau ei, se înălțau și *roatele* cu dânșii; căci duhul animalelor *eră* în roți.

18 Atuncia mărirea Domnului a ieșit de deasupra pragului casei, și a stat deasupra cheruvimilor. 19 Și cheruvimii au ridicat aripile lor, și s'au înălțat dela pământ înaintea mea; când ieșiau ei, *ieșiau* și roatele lângă ei; și *fiecare din ei* a stat în ușa porții despre răsăritul casei Domnului; și mărirea Dumnezeului lui Israel *eră* deasupra lor. 20 Acesta *este* animalul, ce l-am văzut supt Dumnezeul lui Israel lângă râul Chebar; și am cunoscut, că erau cheruvimi.

f Num. 14. 6. | *l* 2 Reg. 21. 16. | *n* Ps. 10. 11. | *Capul* 10. | *b* Cap. 9. 2 3 | *d* Apoc. 8. 5. | *f* 1 Reg. 8. 10. 11. | *h* Ps. 29. 3, etc.
k Cap. 11. 13. | *m* Cap. 8. 12. | — | *a* Cap. 1. 22. 26 | *c* Cap. 1. 13. | *e* Vers. 18. | *g* Cap. 1. 24. | —

21 Fiecare aveà câte patru fețe, și fiecare câte patru aripi; și *erau* asemănări de mâni de om supt aripile lor. 22 Și *cât pentru* chipul fețelor lor, *erau* fețele ce le-am văzut lângă râul Chebar. chipul lor și ele însăși *tot aceleași erau*; și fiecare mergeà drept înainte.

Domnitorii din Iudeia sunt pedepsiți, surghiuniți, mângâiați.

11 Și iarăși ^a m'a ridicat duhul, și m'a adus în poarta ^b despre răsăritul casei Domnului, ce caută spre răsărit; și iată. ^c în ușa porții douăzeci și cinci de bărbați, și între aceștia am văzut pre Iaazania, fiul lui Azur, și pre Pelatia, fiul lui Benaia, mai marii ai poporului. 2 Și zis-a către mine: Fiul omului, aceștia *sunt* oamenii, ce uneltesc nedreptatea, și *cei* ce dau sfaturile cele rele în cetatea aceasta: 3 Cei ce zic: „*Timpul încă* ^d nu s'a apropiat ca să zidim case noi; ^e cetatea aceasta *este* ca oala, și noi carnea.“ 4 Deaceea profetește asupra-le, profetește, fiul omului! 5 ^f Și Duhul Domnului a căzut asupra-mi, și mi-a zis: Vorbește: Așa zice Domnul: Așa ați zis, casă a lui Israel! Căci eu știu ce vă vine în minte. 6 ^g Ați omorât pre mulți în cetatea aceasta, și ați umplut ulitele ei de uciși. 7 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: ^h Ucișii voștri, pre cări i-ați pus în mijlocul cetății, Aceștia *sunt* carnea, și ea oala: ⁱ Dar pre voi vă voi scoate din mijlocul ei. 8 Vă temeți de sabie. Și sabie voi aduce asupra-vă, zice Domnul, Dumnezeu: 9 Și vă voi dà în mâinile străinilor; Și ^j voi împlini asupra-vă judecățile *mele*: 10 ^k Cădeaveti de sabie: Și vă voi judeca la ^l hotarele lui Israel; ^m Și veti cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 11 ⁿ Cetatea aceasta nu va *mai* fi pentru voi oală: Nici voi nu veti fi carnea din ea: La hotarele lui Israel vă voi judeca: 12 Și ^o veti cunoaște, că eu *sunt* Domnul; Pentru că n'ați umblat în așezămintele mele, Nici n'ați făcut judecățile mele; Ci ^p ați făcut

după datinele popoarelor, ce *sunt* în jurul vostru.

13 Și precând profetiam, murit-a ^q Pelatia, fiul lui Benaia. Atuncia ^r căzut-am pe fața mea, și strigat-am cu voce tare, și am zis: Vai, Doamne, Dumnezeu, au nimici-vei cu totul rămășița lui Israel? 14 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 15 Fiul omului, frații tăi, bărbații rudeniei tale, și toată casa lui Israel, ei *sunt* acei către cari zis-au locuitorii Ierusalimului: „Depărtați-vă dela Domnul, datu-ni-s'a pământul acesta de moștenire. 16 Deaceea zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Deși depărtatu-i-am între popoare, Deși împrăștiatu-i-am prin țări. ^s Dar fi-voiu pentru ei un templu mic În țările, unde au venit. 17 Deaceea zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: ^t Vă voi aduna dintre popoare, Și vă voi strânge din țările, în cari sunteți împrăștiați, Și vă voi dà pământul lui Israel. 18 Și venind acolo, ^u Vor depărta din el toti idolii lui și toate uriciunile lui. 19 Și ^v le voi dà inimă neîmpărțită: Și voi pune în voi ^x un duh nou: Și voi lua din corpul lor ^y inima cea de piatră, Și le voi dà inimă de carne: 20 ^z Ca să umble în așezămintele mele, Ca să păzească judecățile mele, și să le facă: ^a Și-mi vor fi popor, și eu le voi fi Dumnezeu. 21 Iar *pentru* aceia, a căror inimă umblă După inima idolilor lor și *după* uriciunile lor, ^b Eu voi răsplăti asupra capului lor urmările lor, zice Domnul, Dumnezeu.

22 Atuncia cheruvimii își ^c ridicară aripile, și roatele împreună cu ei; și mărirea Dumnezeului lui Israel *eră* sus deasupra lor. 23 Și ^d mărirea Domnului s'a suit din mijlocul cetății, și a stat ^e pe muntele cel de către răsăritul cetății.

24 Și iarăși m'a ridicat Duhul și m'a dus în viziune prin Duhul lui Dumnezeu în Chaldea, la cei din prinsoare. Atuncia viziunea ce am văzut-o, s'a suit dela mine. 25 Și am spus celor

Capul 11. ^a Cap 3. 12, 14. ^b Cap. 10. 19. ^c Cap. 8. 16. ^d 2 Pet. 3. 4. ^e Ier. 1. 13. ^f Cap. 2. 2. ^g Cap. 7. 23. ^h Mic. 3. 3. ⁱ Vers. 9. ^j Cap. 5. 8. ^k 2 Reg. 25. 19, 20, 21. ^l 1 Reg. 8. 65. ^m Ps. 9. 16. ⁿ Vers. 3. ^o Vers. 10.

^p Lev. 18. 3, 24, etc. ^q Ier. 24. 5. ^r Fapt. 5. 5. ^s Cap. 9. 8. ^t Ps. 90. 1. ^u Ier. 24. 5. ^v Cap. 37. 23. ^w Ier. 32. 39. ^x Ps. 51. 10. ^y Zech. 7. 12. ^z Ps. 105. 45. ^a Ier. 24. 7. ^b Cap. 9. 10. ^c Cap. 1. 19. ^d Cap 8. 4. ^e Zech. 14. 4.

din prinoare toate lucrurile, câte mi-a arătat Domnul.

Prinsoarea regelui și a poporului reprezentată prin simbole și cum se vestește împlinirea repede a acestei prorociri.

12 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: **2** Fiul omului, tu locuiești în mijlocul ^aunei case neascultătoare, care are ^bochi să vadă, și nu vede: are urechi să audă, și nu aude: ^ccăci este casă neascultătoare. **3** De aceea tu, fiul omului, pregătește-ți unelte de fugă, și fugi ziua înaintea ochilor lor: fugi înaintea ochilor lor dintr'un loc într'alt loc: poate, că vor cunoaște, că sunt casă neascultătoare. **4** Și scoate unelte tale ziua înaintea ochilor lor, ca unelte de fugă: și ieși seara înaintea ochilor lor, ca cei ce ies când fug. **5** Înaintea ochilor lor sapă-i *gaură* în zid, și scoate-le prin ea. **6** Înaintea ochilor lor du-le pe umeri, și scoate-le în întunerec: acopere fața ta, ca să nu vezi pământul: ^dcăci pusu-te-am drept semn casei lui Israel.

7 Și am făcut așa, cum mi-s'a poruncit: scos-am afară unelte mele ziua, ca pre unelte de fugă, și seara săpat-am în zid *gaură* cu mâna: și le-am scos în întunerec, ducându-le înaintea ochilor lor pe umeri.

8 Și dimineața fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: **9** Fiul omului, casa lui Israel, ^ecasa cea neascultătoare, de te va întreba: ^fCe faci? **10** Răspunde-le: Așa zice Domnul, Dumnezeu: ^gSarcina aceasta *privește* și pre domn în Ierusalim, și pre toată casa lui Israel, în care *sunt* el și *mai marii* lui.

11 Zi: ^hEu *sunt* semnul vostru; Cum am făcut eu, așa și cu ei se va face: ⁱMerge-vor prinși în captivitate. **12** Și ^jDomnul, ce *este* în mijlocul lor, va duce *uneltele sale* pe umeri În întunerec, și se va duce: Săpă-vor zidul, ca să scoată prin el *uneltele sale*; Acoperi-va fața sa, ca să nu vază pre pământ cu ochii *săi*.

13 Dar voiți întinde ^kmreața mea preste dânsul, și se va prinde în firele mele: Și-l ^lvoiți duce în Babilon, în pământul Chaldeilor. Dar nu-l va vedea, deși va muri acolo. **14** Și ^mvoiți imprăștiă în toate vânturile Pre toți cei ce-l înconjoară, ca să-l ajute, și toate oștile lui: Și ⁿvoiți scoate sabia în urma lor. **15** ^oȘi vor emoaște, că eu *sunt* Domnul. Când îi voiți imprăștiă printre popoare, Și-i voiți preseră prin țări. **16** ^pDar lăsa-voiți puțin din ei, *Cari să scape* de sabie, de foamete și de ciună, Ca să arate toate uriciunile lor Popoarelor, unde se duc, Și să cunoască, că eu *sunt* Domnul. **17** Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: **18** Fiul omului, ^qmănâncă pâinea ta cu cutremur, Și bea apa ta cu frică și cu întristare: **19** Și vorbește poporului țării: Așa zice Domnul, Dumnezeu, de locuitorii Ierusalimului și de pământul lui Israel: Mănâcă-vor pâinea lor cu întristare, Și bea-vor apa lor cu groază, Căci pământul lor se ^rva pustii, *lipsindu-se* de plinitatea sa, ^sPentru silnicia tuturilor celor ce locuiesc în el. **20** Cetățile cele locuite se vor pustii, Și pământul în deșert se va preface; Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

21 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: **22** Fiul omului, ce *este* proverbul, ce aveți în pământul lui Israel, zicând: ^tZilele se îndelungesc, și viziunea *tot* nu se împlinește. **23** De aceea zi către ei: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Face-voiți să înceteze proverbul acesta, Și nu-l vor mai întrebuința în Israel: Ci zi-le: ^uAproprie-se zilele Și împlinirea tuturilor viziunilor. **24** Căci nu va mai fi nici o viziune mincinoasă, Nici ghicitoare lingusitoare în casa lui Israel. **25** Căci eu, Domnul *o* zic, Și cuvântul, ce eu zic, se va face, Și nu va mai întârziă: Ci în zilele voastre, O casă neascultătoare, voiți spune cuvântul, Și-l voiți împlini, zice Domnul, Dumnezeu.

Copul 12.

^a Cap. 2. 3, 6, 7, 8.^b Isa. 6. 9.^c Cap. 2. 5.^d Isa. 8. 18.^e Cap. 2. 5.^f Cap. 17. 12.^g Mal. 1. 1.^h Vers. 6.ⁱ 2 Reg. 25. 4.

5, 7.

^j Ier. 39. 4.^k Iov 19. 6.^l 2 Reg. 25. 7.^m 2 Reg. 25. 4, 5.ⁿ Cap. 5. 2, 12.º Ps. 9. 16.^p Cap. 6. 8, 9, 10.^q Cap. 4. 16.^r Zech. 7. 14.^s Ps. 107. 34.^t Vers. 27.^u Ieol. 2. 1.

26 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 27 Fiul omului, iată casa lui Israel zice: Viziunea, ce acesta vede, *este* pentru zile multe. Și el profetește pentru timpuri depărtate. 28 Deaceea zi către ei: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Nici un cuvânt al meu nu se va îndelungi. Ci cuvântul ce am zis, implini-se-va, Zice Domnul, Dumnezeu.

Soartea holărită profetilor mincinoși.

13 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profetește asupra profetilor lui Israel, cari profetesc, și zi ^a celor ce profetesc *numai* din ^b inima lor: Ascultați cuvântul Domnului! 3 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Vai de profetii nebuni, Cari umblă după duhul lor, și n'au văzut nimic! 4 Israele, profetii tăi sunt ^c ca vulpile în deșert. 5 Nu ^d v'ati suit pe spărturile *zidurilor*, Nici n'ati ridicat ziduri în jurul casei lui Israel, Ca să poată stă la luptă în ziua Domnului. 6 ^e Văzut-au *viziuni* deșerte și ghicitori mincinoase: și zic: „Domnul zice“: și Domnul nu i-a trimis: Și *singuri* au ajuns să creadă. Că cuvântul *lor* se va implini. 7 Au doară nu vizinni deșerte ati văzut. Și nu ghicitori mincinoase ati vorbit? Totuși ziceți: „Domnul a zis“. Iar eu nici decum n'am vorbit. 8 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că vorbiți deșertăciuni, și vedeți minciuni, Deaceea iată, sunt împotriva voastră, Zice Domnul, Dumnezeu. 9 Și mâna mea va fi asupra profetilor. Cari văd deșertăciuni, și ghicesc minciuni: Ei în adunarea poporului meu nu vor *mai* fi, ^f Și în cartea casei lui Israel nu se vor *mai* înscrie, ^g Și nici nu vor intra în pământul lui Israel; ^h Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeu. 10 Pentru că, da, pentru că au amăgit pre poporul meu. Zicând: ⁱ Pace; și pacea nu *eră*; Și unul a zidit un zid: Și iată, altii l-au ^j tâncuit cu albeală. 11 Spune celor ce l-au tâncuit cu albeală, că va cădea,

^k Fi-va o ploaie revărsătoare, Și voi, pietrilor de grindină, veți cădea. Și un vânt cu vișor va năvăli. 12 Iată, după ce zidul va fi căzut, au nu vi-se va zice: Unde *este* albeala, cu care l-ati tâncuit? 13 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Repezi-voiu în mânia mea un vânt cu vișor: Și în furia *mea* va fi o ploaie revărsătoare. Și în aprinderea mea *cădea-vor* pietri de grindină, ca să-l nimicească. 14 Și voiu surpă zidul. Pre care cu albeală l-ati tâncuit: Îl voiu aruncă la pământ. Și se vor descoperi temeliele lui; Va cădea, și voi veți fi nimiciți supt dânsul: ^l Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

15 Așa voiu implini mânia mea asupra zidului. Și asupra celor ce cu albeală l-au tâncuit; Și vă voiu zice: Zidul nu *mai este*, nici cei ce l-au tâncuit! 16 *Adecă*, profetii lui Israel, cari profetesc pentru Ierusalim, Și cei ^m ce văd vizioni de pace pentru dânsul, Și pacea nu *este*, zice Domnul, Dumnezeu. 17 Și tu, fiul omului, ⁿ Îndreaptă-ți fața spre fiecele poporului tău, ^o Cari profetesc din inima lor; 18 Profetește împotriva lor, și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Vai de accia ce cos perine pentru coatele mânilor, Și fac legături pentru capetele de toată mărimea, ca să vâneze suflete! Au doar sufletele poporului meu ^p veți vâna. Și sufletele voastre veți păstră în vieată? 19 Căci mă pângăriți la poporul meu. ^q Pentru mâni pline de orz și bncate de păuc. Zicând, că vor muri accia, cari nu vor muri, Și că vor trăi suflete, cari nu vor trăi, Spunând minciuni poporului meu, ce ascultă minciunile *voastre*. 20 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, eu *sunt* asupra perinelor voastre. Cu cari vânați sufletele, *ea* pe paseri; Și le voiu rupe din brațele voastre. Și voiu lăsa sufletele să fugă. Sufletele pre care voi le vânați, ca pre paseri. 21 Voiu rupe legăturile voastre, Și voiu scăpa poporul meu din mâinile voastre. Și nu vor mai fi în mâinile

^a Cap. 13.
^a Vers. 17.
^b Ier. 14. 14.

^c Cap. 2. 15.
^d Ps. 106. 23, 30.

^e Vers. 23.
^f Ezra. 2. 59, 62.

^g Cap. 20. 38.
^h Cap. 11. 10, 12.

ⁱ Ier. 6. 14.
^j Cap. 22. 28.

^k Cap. 38. 22.
^l Vers. 9, 21, 23.

^m Ier. 6. 14.
ⁿ Cap. 20. 46.

^o Vers. 2.
^p 2 Pet. 2. 14.
^q Prov. 28. 21.

voastre spre vânzare: ^rȘi veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 22 Pentru că eu minciuni ați întristat sufletul celui drept. Pre care eu nici *odată* nu l-am întristat: Și ^sați întărit mâinile celui nelegiuit. Așa că nu s'a mai întors dela calea sa cea rea. Făgăduindu-i vieată: 23 Deaceea ^tnu veți mai vedeà desertăciune, și nu veți mai ghici ghicituri; Căci voi scăpa pre poporul meu din mâinile voastre: ^uȘi veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Întrebătorii idolatriei nu primese răspuns dela Dumnezeu.

14 Atuncia ^avenit-au la mine unii din bătrânii lui Israel, și au șezut înaintea mea. 2 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 3 Fiul omului, bărbații aceștia ridicatu-și-au idoli în inimile lor, și pusu-și-au înaintea lor ^bpiatra de poticnire a nedreptății lor: și ^clăsă-mă-voiu să fiu întrebat de dânșii? 4 Deaceea vorbește către ei, și zile: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Tot omul din casa lui Israel, care își va ridică idoli în inima sa și-și va pune piatra de poticnire a nedreptății sale înaintea feței sale, și va veni la profetul, eu Domnul răspunde-voiu aceuia după *fărădelegea* sa și după mulțimea idoliilor săi; 5 Ca să prind casa lui Israel prin însăși inima lor: căci toți s'au străinat dela mine prin idoliilor lor.

6 Deaceea zi casei lui Israel: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Căiți-vă, și întoarceți-vă dela idoliilor voștri, și întoarceți-vă fețele voastre dela toate uriciunile voastre. 7 Căci la tot omul din casa lui Israel, și dintre străinii ce locuiesc în Israel, care se va depărta dela mine, și-și va ridică idoli în inima sa, și-și va pune piatra de poticnire a nedreptății sale înaintea feței sale, și va veni la profet, ca să-l întrebe de mine; eu, Domnul, singur îi voi răspunde pentru mine. 8 Și ^dvoiu îndreptă fața mea împotriva omului aceia și-l voi face spre ^esemn și spre proverb și-l voi stârpi din po-

porul meu: ^fși veți cunoaște că eu *sunt* Domnul.

9 Și de se va amăgi profetul, vorbind vr'un cuvânt, eu, Domnul, ^gamăgit-am pre profetul acela: și voi întinde mâna mea asupra-i, și-l voi nimici din poporul meu Israel. 10 Și vor primi pedeapsa fărădelegii lor: pedeapsa profetului va fi ca și pedeapsa celui ce-l întreabă: 11 Pentru ca casa lui Israel să nu se mai ^habată dela mine, și să nu se mai pângărească în toate fărădelegile lor: ⁱei să-mi fie popor, și eu să le fiu Dumnezeu, zice Domnul, Dumnezeu.

Pedeapsele ce vin asupra Ierusalimului nu se pot oprî nici prin rugăciunea celor mai evlavioși.

12 Și a ^{mai} fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 13 Fiul omului, când o țară îmi va păcătui, făptuind fărădelege; și-mi voi întinde mâna asupra-i, și voi sfărâmă ^jtoiagul pâinii ei, trimițând asupra-i foametea, și stârpind și om și animal din ea: 14 Atuncia ^kde ar fi acești trei bărbați, Noe, Daniel și Iov în ea, aceștia și-ar mântui *numai* sufletele lor ^lprin dreptatea lor, zice Domnul, Dumnezeu.

15 De voi face să treacă prin țară ^mfiare rele, ca să o despoaie *de popor*, și să ajungă pustiu, încât nimenea să nu poată trece prin ea de fiare, 16 ⁿDe ar fi acești trei bărbați în ea vin sunt, zice Domnul, Dumnezeu, ei nici pre fii nici pre fete n'ar mântui: ei numai pre dânșii s'ar mântui, dar țara se va pustii.

17 Sau de ^ovoiu aduce sabia asupra țării aceia, și voi zice să treacă sabia prin țară, și voi ^pstârpi din ea om și vită: 18 ^qDe ar fi acești trei bărbați în ea, viu sunt zice Domnul, Dumnezeu, ei nici pe fii nici pe fete n'ar mântui: ei numai pre dânșii s'ar mântui.

19 Sau ^rde voi trimite *ciună* asupra țării aceia, și voi vărsa asupra-i mă-

^r Vers. 9.

^s Ier. 23. 14.

^t Mic. 3. 6.

^u Vers. 9.

Capit. 14.

^a Cap. 8. 1.

^b Cap. 7. 19.

^c 2 Reg. 3. 13

^d Lev. 17. 10.

^e Num. 26. 10.

^f Cap. 6. 7.

^g 2 Thes. 2. 11.

^h 2 Pet. 2. 15.

ⁱ Cap. 11. 20.

^j Lev. 26. 26.

^k Ier. 15. 1.

^l Prov. 11. 4.

^m Lev. 26. 22.

ⁿ Vers. 14, 18, 20.

^o Lev. 26. 25.

^p Zef. 1. 3.

^q Vers. 14.

^r 2 Sam. 24. 15.

nia mea cu sânge, ca să stârpesc din ea om și vite: 20 De *ar fi* în ea Noe, Daniel și Iov, viu sunt zice Domnul, Dumnezeu, ei nici pre fi nici pre fete n'ar mântui; ei *numai* pre dânșii singuri s'ar mântui prin dreptatea lor.

21 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu: Cu atâta mai mult, când voi trimite asupra Ierusalimului cele patru judecăți cumplite ale mele: sabia, foamea, fiare rele, și ciurma, ca să stârpesc din el om și vită! 22 Dar iată, va rămâne în el o rămășiță, care se va scoate: fi și fete; Iată, aceștia vor ieși la voi, și veți vedeà urmările lor și faptele lor; și vă veți mângăia pentru toate relele, ce le-am adus asupra Ierusalimului, pentru toate câte am adus asupra-i. 23 Și aceștia vă vor mângăia, când veți vedeà urmările lor și faptele lor; și veți cunoaște, că eu n'am făcut fără cuvânt toate câte i-am făcut, zice Domnul, Dumnezeu.

Lemnul de viță netrebuincios.

15 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, ce *preț* are lemnul de vie mai mult decât alt lemn? Vițele de vie *mai mult decât* acelea ce sunt între lemnele pădurii? 3 Au luà-se-va din el lemn, bun de lucru? Au luà-se-va din el un cârlig, ca să fie de animat în el vr'o unealtă? 4 Iată, ^ael se dă focului, *să-i fie* de mâncare: Focul mănâncă amândouă capetele lui, Și mijlocul lui se pârlește; Au este acesta de *vre-un* folos? 5 Iată, când erà întreg, nu erà bun de lucru, Cu cât mai puțin va mai fi bun de lucru. Când focul l-a mâncat, și s'a pârlit! 6 De aceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Cum *este* lemnul viei între lemnele pădurii, Pre care l-am dat de mâncare focului, Așa face-voiu locuitorilor Ierusalimului: 7 ^bVoiu îndreptà fața mea asupra-le; De ^cvor scăpa dintr'un foc. Un *alt* foc îi va mânca: Și, când voi îndreptà fața mea asupra-le, Veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 8 Și voi

preface țara într'un desert; Căci au făcutuit fărădelege, zice Domnul, Dumnezeu.

Nemulțumirea și necredințioșia lui Israel către Dumnezeu, pedeapsa și rușinea sa în urmarea acestor păcate cu făgăduinți de restatornicire.

16 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, ^afă pre Ierusalim să cunoască uriciunile sale, și zi: 3 Așa zice Domnul, Dumnezeu, către Ierusalim: Obârșia ta și ^bnașterea ta *trage-se* din pământul Chauaamului; ^cPărintele tău *fost-a* Amoreu, și mamă-ta Heteiă. 4 Și *la* nașterea ta, ^dÎn ziua, în care te-ai născut, buricul tău nu s'a tăiat, Și în apă nu te-ai scaldat spre curățire; Cu sare nu te-ai sărat: și în scutece nu te-ai înfășat. 5 Nici un ochiu nu s'a îndurat de tine, să-ți facă ceva din acestea. Din milă către tine: Ci aruncată a-i fost pe câmp, de scârbă către tine. În ziua în care te-ai născut. 6 Atuncia trecut-am pe lângă tine, și văzutu-te-am tăvălită în sângele tău. Și zisu-ți-am, *fiind tu încă* în sângele tău: Trăește! Da, zisu-ți-am, *fiind tu încă* în sângele tău: Trăește! 7 ^eFăcutu-te-am spre mii de mii, ca pre iarba câmpului; Și ai crescut, te-ai mărit, Și ai ajuns la culmea frumuseței: Ridicatu-ți-s'au țatele, și perii ți-au crescut: Dar erai goală și fără vestiminte, 8 Atuncia trecut-am pe lângă tine, și te-am văzut. Iată, vârsta ta *erà* vârsta iubirii: ^fȘi întinzându-mi poalele asupra-ți, acoperit-am goliciunea ta, Și juratu-m'am ție, și am intrat în legământ cu tine, Zice Domnul, Dumnezeu; și ^gajuns-ai a mea. 9 Și te-am scaldat în apă, Am spălat sângele tău depe tine, Și te-am uns cu oleiu; 10 Și te-am îmbrăcat cu vestiminte împestrițite, Te-am încălțat cu șandali de piele de vitel de mare, Te-am încălțat cu in subțire. Te-am îmbrăcat cu mătăasă; 11 Și te-am împodobit cu scule, ^hPu-

Capul 15. | ^b Lev. 17. 10. | ^c Isa. 24. 18. |

a Ioan. 15. 6. |

Capul 16. |

a Cap. 20. 4. |

^b Cap. 21. 30. |

c Vers. 45. |

^d Osea. 2. 3. |

e Esod. 1. 7. |

^f Rut. 3. 9. |

g Esod. 19. 5. |

^h Fac. 21. 22, 27. |

s'am bratele pe mâinile tale, și ⁱsalbă pe grumazul tău. 12 Pus-am inel în nara ta, și cercei în urechile tale, și cunună frumoasă pe capul tău. 13 Așa ai fost împodobită cu aur și argint: și vestmintele tale erau de in subțire, de mătăasă, și vestminte împestrițite. ^jMăncat-ai floarea făinei, miere și oleiu: și făcutu-te-ai ^kfrumoasă foarte, foarte, și ^lai ajuns a fi doamnă. 14 Și numele tău străbătut-a între popoare pentru frumuseța ta; Căci erai desăvârșită în podoabele, Ce le-am pus pe tine, zice Domnul, Dumnezeu. 15^m Dar tu încrezutu-te-ai în frumuseța ta, ⁿși desfrânat-ai din cauza renumelui tău, și răvărsat-ai desfrânările tale la tot trecătorul, făcându-te a lui. 16 ^oȘi ai luat din vestmintele tale, și ți-ai făcut înălțimi împestrițite, și ai destrânat pe dânsule, *Așa cum niciodată* nu s'a văzut, nici se va vedea. 17 Și ai luat sculele tale cele mărețe, Făcute din aurul și argintul meu, ce eu ți-am dat, și ai făcut chipuri de bărbat, și ai desfrânat cu dânsule: 18 Și ai luat vestmintele tale cele pestrice, și acoperitu-le-ai cu ele: și pusu-le-ai înainte oleiul meu, tămâia mea. 19^p Și pânea mea, ce eu ți-am dat-o, Floarea făinei, oleiul și mierea, cu care te-am hrănit, Pe acestea pusu-le-ai înaintea lor spre miros plăcut: *Așa* s'a întâmplat, zice Domnul, Dumnezeu. 20 ^qȘi luat-ai pre fiii tăi și pre fiicele tale, Pre care mi i-ai născut, și i-ai sacrificat lor spre mâncare, Au doară prea puțin lucru era desfrânarea ta, 21 De ai junghiat și pre fiii mei, și i-ai dat, Ca să-i treci prin foc pentru dânsule? 22 Și în toate urăciunile tale și desfrânările tale Nu ți-ai adus aminte de zilele ^rtănărețelor tale, ^sCând erai goală și fără vestminte, tăvălindu-te în sângele tău. 23 Și după toată răutatea ta, (Vai, vai de tine! zice Domnul, Dumnezeu.) 24 ^tZiditu-ți-ai movili, și ^ufăcutu-ți-ai

înălțimi în toate ulițele: 25^v În capătul a tot drumul ziditu-ți-ai înălțimi, și făcut-ai scârboasă frumuseța ta, și crăcitu-ți-ai picioarele la tot trecătorul, Înmulțind desfrânările tale. 26 Și ai desfrânat cu ^xEgiptenii, vecinii tăi, Cei mari la corp: Mult desfrânat-ai, ca să mă mâni. 27 Deaceea, iată, întins-am mâna mea spre tine, și imputinat-ți-am hrana cea hotărîtă, și te-am lăsat în voia celor ce te urau. ^yFiișelor Filistenilor, care se rușinau de calea ta cea desfrânată. 28 ^zAi desfrânat și cu Asirienii: Căci ești nesățioasă: Da, desfrânat-ai cu ei, și tot nu te-ai săturat. 29 Și ai înmulțit destrânarea ta În pământul Canaanului ^apână la Chaldea: și nici cu aceasta nu te-ai săturat. 30 Cât este de desfrânată inima ta, zice Domnul, Dumnezeu, De faci toate acestea! Lueruri, ca ale celei mai nerușinate curve! 31 Căci ^bziditu-ți-ai movili la capătul a tot drumul, și făcutu-ți-ai înălțimi în toată ulița; Dar nici ea o curvă n'ai fost: căci ai desprețuit plata: 32 Ci ai fost ca o femeie adulteră, Ce primește pre străini în locul bărbatului ei. 33 Tutulor meretricelor se dă plată, Dar ^ctu dat-ai plată tutulor iubiților tăi, și dărnitu-i-ai, ca să între la tine din toate părțile, Să desfrâneze cu tine. 34 Așa desfrânarea ta a fost altfel decât la alte femei: Căci după tine nimenea nu s'a luat să desfrâneze: Ci tu datu-le-ai plată, și ei plată nu ți-a dat: Deci fost-a cu tine cu totul altfel. 35 Deaceea ascultă, curvă, cuvântul Domnului: 36 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Fiindcă cazanul tău s'a revărsat, și goliciunea ta s'a descoperit în desfrânările tale cu iubiții tăi, și cu toți idoli tăi cei scârboși, și în ^dsângele fiilor tăi, ce datu-i-ai lor: 37 Deaceea, iată, ^evoiu adună pre toți iubiții tăi, Cu cari te-ai desmerdat, și pre toți, câți i-ai iubit, Împreună cu toți *aceia*, pe cari i-ai urit; Îi voiu a-

ⁱ Prov. 1. 9.
^j Dent. 32. 13, 14.

^l Plân. 2. 15.
^m Mic. 3. 11.
ⁿ Isa. 1. 21.

^o 2 Reg. 23. 7.
^p Osea. 2. 8.
^q 2 Reg. 16. 3.

^r Jer. 2. 2.
^s Vers. 4, 5, 6.
^t Vers. 31.

^u Isa. 57. 5, 7.
^v Prov. 9. 14.
^x Cap. 8. 10, 14.

^y 2 Cron. 28. 18, 19.
^z 2 Reg. 16. 7, 10.

^a Cap. 23. 14, etc.
^b Vers. 24, 39.

^c Isa. 30. 6.
^d Vers. 20.
^e Jer. 13. 22, 26.

dună împotriva-ți din toate părțile, Voiu descoperi goliciunea ta înaintea lor. Și vor vedeà toată goliciunea ta. 38 Și te voiu judecà *După* judecàțile adulterelor și *ale acelorà* ce *g* varsă sânge; Și voiu aduce asupra-ți sângele mâniei și al geloziei! 39 Și te voiu dà în mâinile lor: Vor dărâmà *h* movilele tale, Și vor nimici înălțimile tale: *i* De vestimintele tale te vor desbracă, și-ți vor lua sculele tale cele mărețe, Și te vor lăsa goală și fără vestminte. 40 *J* Și vor aduce asupra-ți mulțimea, *k* Care cu pietrii te va ucide, Și te vor străpunge cu săbiile lor. 41 Cu foc vor *l* arde casele tale, Și vor *m* îndeplini asupra-ți *aceste* judecàți înaintea multor femei: Așà te voiu face să *n* încetezi de a fi curvă, Și plată nu vei mai dà. 42 Și așà *o* voiu pune capăt mâniei mele asupra-ți, Și gelozia mea se va depàrtà dela tine: Și mă voiu liniști, și nu mă voiu mai mânia. 43 Pentru că *p* nu ți-ai adus aminte de zilele tănàrețelor tale, Ci te-ai înfuriat asupra-mi în toate aceste *lucruri*. Deaceea, iată, *q* și eu voiu răsplăti urmările tale asupra capului *tău*. Zice Domnul, Dumnezeu; Și nu vei *mai* face *după* desfrânarea aceasta în toate uriciunile tale. 44 Iată, tot *omul*, care se servește de proverbe, face-va *acest* proverb asupra-ți. Zicând: „Cum *este* muma, *așà* și fata ei.“ 45 Tu ești fata mumei tale. Care s'a desgustat de bărbatul ei și de copiii săi; Și ești sora surorilor tale, Care s'au desgustat de bărbatii lor și de copiii lor; *r* Muma ta *a* *fost* Heteiã, și părintele tău Amoreu. 46 Sorã-ta cea mare *este* Samaria, Ea și fetele ei ce locuesc la stânga ta; Și *s* sorã-ta cea mai tănãrã, ce locuește la dreapta ta. *Este* Sodoma și fetele ei. 47 Dar tu n'ai umblat *numai* în cãile lor, Și n'ai făcut *după* uriciunile lor: Ci, ea și cum *ar fi fost* *acestea lucruri* prea mici. *t* Făcutu-te-ai mai stricată decât dânsule în toate cãile tale. 48 Vin

sunt, zice Domnul, Dumnezeu: Sorã-ta, *u* Sodoma, n'a făcut, nici ea și nici fetele ei. Cum ai făcut tu și fetele tale. 49 Iată, aceasta a fost fărădelegea surorii tale, Sodoma: Îngâmfarea, *v* îndesutularea de pâne și lipsă de grijă Aveau ea și fetele ei: Dar pe cel sărac și pe cel neavut nu-l ajutau: 50 Ci se îngâmfau, și *x* făceau uriciuni înaintea mea; Și *acestea* văzându-le eu, *y* le-am depàrtat. 51 Așà și Samaria n'a păcătuit nici cu jumătate din păcatele tale; Ci tu făcut-ai mai multe uriciuni decât aceea; Și *așà* *z* ai îndreptățit pe surorile tale prin toate uriciunile câte le-ai făcut. 52 Deci poartă rușinea, pre care ai imputat-o surorilor tale. Pentru păcatele tale, cu care te-ai făcut mai urită decât dânsule: Decât tine ele mai drepte sunt. Deci rușinează-te și tu, și poartă rușinea ta; Căci ai îndreptățit pe surorile tale. 53 *a* Și voiu întoarce pe prinșii lor. Pe *b* prinșii Sodomei și ai fetelor sale. Și pe prinșii Samariei și ai fetelor ei; Și cu ei *întoarce-voiu* și pe prinșii inelisorii tale. Ca să porți rușinea ta. 54 Ca să te rușinezi pentru toate câte ai făcut, Și să le fii *e* de mângâiere. 55 Când sorã-ta Sodoma și fetele ei se vor întoarce în starea lor de mai nainte. Și Samaria și fetele ei se vor întoarce în starea lor de mai nainte; Atuncia tu și fetele tale vă veți întoarce în starea voastră de mai nainte. 56 Deși în gura ta nu s'a auzit de sorã-ta Sodoma În zilele îngâmfării tale, 57 Mai nainte de ce s'a văzut răutatea ta: Cum *se vãdise*, când *d* te-au ocãrit fetele Siriei. Și toate cele ce o înconjoarã, *e* fetele Filistenilor, Care te uresc din toate părțile. 58 *Așà* *f* ai purtat *pedeapsa* desfrânării tale Și a uriciunilor tale, zice Domnul. 59 Căci așà zice Domnul, Dumnezeu: După ce îți voiu fi făcut, cum ai făcut tu, Care ai *g* desprețuit *h* jurãmântul, cãlcând legãmântul, 60 Îmi *i* voiu aduce aminte

f Lev. 20. 10.
g Fac. 9. 6.
h Vers. 23, 31.
i Cap. 23. 26.

j Cap. 23. 46, 47.
k Ioan. 8. 5, 7.
l Deut. 13. 16.
m Cap. 5. 8.

n Cap. 23. 27.
o Cap. 5. 13.
p Ps. 78. 42.
q Cap. 9. 10.

r Vers. 3.
s Deut. 32. 32.
t 2 Reg. 21. 9.
u Mat. 10. 15.

v Fac. 13. 10.
x Fac. 13. 13.
y Fac. 19. 24.
z Ier. 3. 11.

a Isa. 1. 9.
b Ier. 20. 16.
c Cap. 14. 22, 23.

d 2 Reg. 16. 5.
e Vers. 27.
f Cap. 23. 49.

g Cap. 17. 13, 16.
h Deut. 29. 12, 14.
i Ps. 106. 45.

de legământul meu cu tine, *Ce l-am încheiat* în zilele tânărețelor tale: Și voi întări cu tine un *legământ* de veci. 61 Și atuncia îți^k vei aduce aminte de urmările tale, și te vei rușina. Când vei primi *la tine* pe surorile tale, pe cele mai mari și pe cele mai mici: Și îți le voi da de *fliețe*. Dar nu după legământul, ce făcuși *odată cu ele*. 62 Și voi întări legământul meu cu tine. Și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul: 63 Ca să-ți aduci aminte, și să te rușinezi. Și să nu-ți mai deschizi gura de rușine. Când îți voi ierta toate câte ai făcut. Zice Domnul, Dumnezeuul.

Cimilitură despre prezența și viitorul casei lui David.

17 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, pune o cimilitură, și spune parabola *aceasta* casei lui Israel. 3 Și zi: Așa zice Domnul: ^aUn vultur mare cu aripi mari. *Cu aripi lungi, pliu de pene pestrice*. Venit-a în Liban, și ^ba răpit din cedru ramura cea mai de sus: Rupt-a vârfulurile vlăstarelor lui, 4 Și dusu-le-a într'o țară de negoț; Pusu-le-a într'o țară de neguțători. Atunci a luat din sămânța țării 5 Și a pus-o ^cîn țarină de sămânătură: A dus-o lângă ape multe, a sădit-o ^dca pre o salcie. Și ea a crescut, și s'a făcut butuc de vie, puternic, ^edar mic; 6 Vitele sale se îndreptau spre dânsul, și rădăcinile sale supt dânsul; Așa a ajuns butuc de vie. A făcut vițe, și a dat butași. 7 Și mai eră un vultur mare, cu aripi mari și cu pene multe: Și iată, ^fbutucul de vie și-a plecat rădăcinile sale spre dânsul, și și-a întins vitele sale spre el. Pentru ca să o adape în straturile sădirii sale; 8 *Deși* eră sădită în pământ bun, lângă ape multe, Ca să facă vițe, Și să deă fruct, Și așa să ajungă o vie aleasă. 9 Zi: Așa zice Domnul, Dumnezeuul: izbuti-va? *Vulturul cel dintâiu* ^gau nu va rupe rădăcinile ei, Și nu va tăia fructul ei, ca ele

să se usuce. Și să sece toate frunzele odraslelor sale. Fără *să fie nevoie* de o putere mare sau de un popor mult, ca să o scoată din rădăcinile ei? 10 Iată, *este* sădită! dar oare izbuti-va? ^hAu nu se va usca, *cași* cum un vânt de răsărit s'ar atinge de ea? Uscă-se-va în straturile, unde crește. 11 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 12 Zi acum ⁱcasei celei neascultătoare: Au nu știți ce *înseamnă* acestea? Zi-le: Iată, ^jregele Babilonului a venit în Ierusalim, A luat pe regele lui și pe mai marii lui, Și i-a adus la sine în Babilon: 13 ^kȘi a luat *pe unul* din neamul regelui, a încheiat legământ cu el. ^lȘi l-a pus să jure, Luând cu sine și pe cei fruntași ai țării: 14 Ca regatul ^msă se umilească. Și să nu se *mai* ridice; *Ci numai* păzind legământul său să poată stă. 15 Dar ⁿel răsculatu-s'a, trimițând solii săi în Egipt, ^oCa să-i deă cai și popor mult. ^pIzbuti-va oare? Scăpă-va cel ce face acestea? Oare călcând legământul mântui-se-va? 16 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeuul: ^qUnde *locuște* regele, care l-a pus pe dânsul rege, Al cărui jurământ l-a despretuit, și al cărui legământ l-a călcat, *Acolo* cu dânsul va muri, în Babilon. 17 ^rȘi Faraon, cu *toată* oastea lui cea puternică și cu mulțimea lui cea mare, nu va face pentru dânsul *nimic* în rebel. Când *inamicul* ^sva înălța valuri și va zidi întăriri, ca să stârpească suflete multe. 18 Căci a despretuit jurământul, călcând legământul: Și iată, *după* ce ^ta dat mâna sa, A făcut toate acestea: el nu va scăpă. 19 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeuul: Viu sunt, pe jurământul meu, ce l-a despretuit, Și pe legământul meu, pe care l-a călcat. Le voi răsplăti pe capul lui. 20 Voi ^uîntinde mreața mea asupra-i. Și se va prinde în firele mele: Il voi aduce în Babilon, Și acolo ^vmă voi judeca cu dânsul pentru abaterea lui. *Cu care*

^j Ier. 32. 40.
^k Cap. 20. 43
^l Isa. 54. 1.

Gal. 4. 26, etc.

Capul 17.

^a Vers. 12, etc.

^b 2 Reg. 24. 12.

^c Deut. 8. 7, 8, 9.

^d Isa. 44. 4.

^e Vers. 14.

^f Vers. 15.

^g 2 Reg. 25. 7.

^h Osea. 13. 15.

ⁱ Cap. 2. 5.

^j 2 Reg. 24. 11—

16.

^k 2 Reg. 24. 17.

^l 2 Cron. 36. 13.

^m Cap. 29. 14.

ⁿ 2 Reg. 24. 20.

^o Deut. 17. 16.

^p Vers. 9.

^q Ier. 32. 5.

^r Ier. 37. 7.

^s Ier. 52. 4.

^t 1 Cron. 29. 24.

^u Cap. 12. 13.

^v Cap. 20. 33.

s'a abătut dela mine. 21 Și^xtoți fugarii lui și toate cetele lui vor cădea de sabie, Și cei rămași vor fi împrăstiați în toate vânturile; Și veți cunoaște că eu Domnul am vorbit. 22 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Voiu luă din^yramura cea mai de sus a cedrului celui înalt, și o voiu sădi; Voiu tăia din mlădițele lui cele tânăre^zo mlădiță fragedă, Și^ao voiu sădi pe munte înalt și ridicat; 23^bPe muntele cel înalt al lui Israel o voiu sădi; Și va face mlădițe, va da fruct, și se va face un cedru mare; ^cSupt dânsul va locui tot felul de sburătoare și toată paserea; La umbra ramurelor sale vor locui. 24 Și toți arborii câmpului vor cunoaște. Că eu Domnul^dam umilit pre arborele cel înalt, și am înălțat pre arborele cel mic. Uscat-am pre arborele cel verde, și făcut-am să înverzească arborele cel uscat; Eu, Domnul, am vorbit și am făcut.

Fiecare moare numai pentru păcatele sale.

18 Și a mai fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 *Ce este vouă că ziceți în pământul lui Israel proverbul acesta: ^aPărinții au mâncat aguride, și dinții fiilor s'au sterpezit?* 3 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeu: Nu vă va mai fi *loc* a vă servi de proverbul acesta în Israel. 4 Iată, toate sufletele sunt ale mele: Precum sufletul părintelui, așa și sufletul fiului al meu este; ^bOmul ce păcătuiește, acela va muri. 5 Dar de este un om drept, Care face drept și dreptate: 6^cNu mănâncă pe munți, Nu-și ridică ochii către idoli casei lui Israel, Nu^dpângărește pe femeia aproapelui său, Și nu se apropie de femeia, ^ece este în necurătenia ei; 7 Nu^fînșeală pre nimenea, *Ci* întoarce datornicului^yamanetul său; Nu face nici o răpire, *Ci*^hdă pâne celui flămând, Și îmbracă cu vestimente pe cel gol; 8 Nu dă cuⁱdobânzi, Și nu ia mai mult decât a dat; Își întoarce mâna dela nedreptate, Și^jface judecată dreaptă între om

și om; 9 Umblă în așezămintele mele, Și păzește judecățile mele, în adevăr făcându-le: Acela este drept: va^ktrăi, zice Domnul, Dumnezeu. 10 *Dar* de naște un fiu nelegiuit, ^lvărsător de sânge, Și care face vre unul din aceste *păcate*, 11 Și nu face nici una din acele *datorii*; *Ci* și pe munți mănâncă, Și pe femeia aproapelui său pângărește. 12 Pe cel sărac și lipsit îl înșeală, Și face răpiri, Amanetul nu-l întoarce, Și își ridică ochii către idoli,^mFăcând uriciuni; 13 Dă cu dobânzi, Și ia mai mult decât a dat: *Trăi*-va *unul* ca acesta? Nu va trăi; Făcut-a toate uriciunile acestea: va muri; ⁿSângele său va fi asupra lui. 14 Iată, *de* naște *acesta* un fiu, Care, văzând toate păcatele, ce a făcut părintele său, Ia seamă, și nu face unele ca acestea; 15^oPe munți nu mănâncă, Și nu-și ridică ochii către idoli casei lui Israel, Nu pângărește pe femeia aproapelui său. 16 Nu înșeală pe nimenea, Amanetul nu-l oprește, Și nu face răpire; *Ci* dă pâne celui flămând. Cu vestmânt acopere pe cel gol. 17 Și întoarce mâna *dela nedreptățirea* celui sărac, Și dobânzi sau mai mult decât a dat nu ia, *Ci* face judecățile mele, și umblă în așezămintele mele: Acesta nu va muri pentru fărădelegea părintelui său: *ei* va trăi. 18 Părintele său, fiindcă apăsă foarte, Făcă răpiri dela frate-său, Și făcă în mijlocul poporului său *ceea* ce nu eră bine: Iată, ^pacesta va muri în fărădelegea sa. 19 Dar voi ziceți: *Ce?* ^qAu doară fiul nu poartă fărădelegea părintelui său? Când fiul face drept și dreptate, Și păzește toate așezămintele mele, și le face, el va trăi. 20^rOmul ce păcătuiește, acela va muri. ^sFiul nu va purta fărădelegea părintelui, Nici părintele nu va purta fărădelegea fiului; ^tDreptatea celui drept va fi asupra lui, ^uȘi fărădelegea celui nelegiuit va fi asupra lui.

^x Cap. 12. 14.
^y Isa. 11. 1.
^z Isa. 53. 2.
^a Ps. 2. 6.

^b Isa. 2. 2, 3.
^c Dan. 4. 12.
^d Luc. 1. 52.

Capul 18.
^a Ier. 31. 29.
^b Rom. 6. 23.

^c Cap. 22. 9.
^d Lev. 18. 20.
^e Lev. 18. 19.
^f Esod. 22. 21.

^g Esod. 22. 26.
^h Deut. 15. 7, 8.
ⁱ Esod. 22. 25.
^j Deut. 1. 16.

^k Cap. 20. 11.
^l Fac. 9. 6.
^m Cap. 8. 6, 17.
ⁿ Fapt. 18. 6.

^o Vers. 6, etc.
^p Cap. 3. 18.
^q Esod. 20. 5.
^r Vers. 4.

^s Deut. 24. 16.
^t Isa. 3. 10, 11.
^u Rom. 2. 9.

Dumnezeu se bucură când nelegiuitul se întoarce.

21 Dar ^vde se va întoarce cel nelegiuit dela toate păcatele ce a făcut. Și va păzi toate așezămintele mele, și va face drept și dreptate. *Atuncia* va trăi, nu va muri. 22^x Toate fărădelegile, câte a făcut, nu i-se vor aminti: El va trăi în dreptatea ce a făcut. 23^y Au doară placu-mă în moartea celui nelegiuit? Zice Domnul, Dumnezeu. *Și* nu în întoarcerea lui dela căile sale, ca să trăească. 24 Dar ^zcând cel drept se va întoarce dela dreptatea lui. Și va făptui nedreptatea. Și va face după toate micuniile câte le face cel nelegiuit. El trăi-va? ^aToată nedreptatea ce a făcut-o, nu i-se va aminti: În fărădelegea, în care a nelegiuit, și în păcatul, în care a păcătuit, n ele va muri. 25 Dar voi ziceți: Urmarea Domnului nu este dreaptă. Și acum ascultă, casă a lui Israel! Urmarea mea au nu este dreaptă? Au nu urmările voastre sunt nedrepte? 26 Când cel drept se abate dela dreptatea lui. Și face nedreptate, și moare într'insa, El moare pentru nedreptatea, pre care a făcut; 27 Și când cel fărădelege se întoarce Dela fărădelegea ce a făcut, Și face drept și dreptate, El se ține în viață; 28 Fiindcă a luat seamă, Și s'a întors dela fărădelegile, câte a făcut, Va trăi, nu va muri. 29 Dar casa lui Israel zice: Urmarea Domnului nu este dreaptă! Casă a lui Israel, urmarea mea au nu este dreaptă? Au nu urmările voastre *sunt* nedrepte? 30 De aceea casă a lui Israel, vă voi judeca, Pe fiecare după urmările sale, zice Domnul, Dumnezeu: Căiți-vă și întoarceți-vă dela toate fărădelegile voastre; Și *atuncia* nedreptatea voastră nu va fi spre ruina voastră. 31 Lepădați dela voi toate fărădelegile, câte le ați făcut, Și faceți-vă o inimă nouă și un dui nou; Dece să muriți, casă a lui Israel? 32 Căci eu nu mă plac în moartea celui

ce moare. Zice Domnul, Dumnezeu; deaceea întoarceți-vă și trăiți.

Israel o leoaică jelițoare și un butuc de viță stricată.

19 Iar tu ^aridică plângere pentru mări marii lui Israel. 2 Și zi: Ce a fost mumă-ta! o leoaică: Ea ședeă cu leii. *Și* a crescut pre puii săi între puii de leu. 3 Și a ridicat pre unul din puii săi, *Până* ^bs'a făcut leu. Și s'a deprins a răpi prăzi, și a mânca oameni, 4 Și auzind popoarele de dănsul, L-au prins în groapa lor, Și l-au adus în lanțuri în pământul ^cEgiptului. 5 Și *leoaica* așteptându-l, Văzând, că deșeară eră așteptarea ei. Luatu-si-a ^dalt pui. Și l-a făcut leu: 6 ^eCare umblând cu leii, ^fFăcutu-s'a leu. Și s'a deprins a răpi prăzi, și a mânca oameni; 7 A năvălit în palaturile lor, Și a pustiit cetățile lor; Așa că s'a spăimântat *acel* pământ și toate din el De mugetul răcnetului lui. 8 ^gAtuncia popoarele din țările din jurul *lui* pusu-s'au asupra-i, Întinsu-i-au mrejele lor. *Și* ^hprinsu-l-au în groapa lor. 9 Și l-au pus în pușcă cu lanțuri, ⁱȘi l-au dus înaintea regelui Babilonului; Punându-l în întăriri. Ca să nu se mai audă vocea lui Pe ^jmuntii lui Israel. 10 Mumă-ta eră, — ^kzi în parabola ta, — ca o vie sădită lângă ape; Ajungeă ^lroditoare și plină de mlădițe, de mulțimea apelor; 11 Și se făceau din ea toege tari, *ce serviau* de sceptre domnilor; Și ^mtulpina ei se înalță în mijlocul mlădițelor tifoase; Așa că se însemnă prin înălțimea ei și prin mulțimea ramurelor ei. 12 Dar fost-a cu furie smulsă, Și aruncată la pământ; Un ⁿvânt de răsărit a uscat fructele ei, *Și* toegele cele tari ruptu-s'au, s'au uscat. Și focul le-a mistuit. 13 Și acum ea *este* sădită în pustiu. Într'un pământ sec și uscat. 14 ^oȘi izbucnind focul din o mlădiță a ramurelor sale, Mistuit-a fructul ei, Și în ea nu mai *este* nici un toiag tare, *ce ar servi* de sceptru dom-

^v Cap. 33. 12, 19. ^z Cap. 3. 20. ^y Cap. 33. 16. ^a 2 Pet. 2. 20. ^g 2 Pet. 3. 9.

Capul 19.

^b 2 Reg. 23. 31, 32. ^c 2 Reg. 23. 33.

^d 2 Reg. 23. 34. ^e Jer. 22. 13—17. ^f Vers. 3.

^g 2 Reg. 21. 2. ^h Vers. 4. ⁱ 2 Cron. 36. 6.

^j Cap. 6. 2. ^k Cap. 17. 6. ^l Deut. 8. 7, 8, 9.

^m Dan. 4. 11. ⁿ Osea. 13. 15. ^o Judc. 9. 15.

nilor.^p Aceasta-i plângere, și plângere va fi.

Neascultarea lui Israel în trecut și în prezent.

20 În anul al șaptelea, în luna a cincea, la zece a lunii venit-au ^ahătrâniile lui Israel, ca să întrebe pe Domnul, și au șezut înaintea mea. **2** Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: **3** Fiul omului, vorbește bătrânilor lui Israel, și zi-le: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Au doară veniți să mă întrebați? Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeu, ^bnu voi fi întrebător de voi. **4** Să nu te ^cjudeci cu ei? fiul omului, să nu te ^djudeci? ^dFă-i să știe uriciunile părinților lor: **5** Și zi-le: Așa zice Domnul, Dumnezeu: În ziua, în care ^eam ales pe Israel, și am ridicat mâna mea spre seminția casei lui Iacob, și m'am făcut lor ^fcunoscut în pământul Egiptului, Când am ridicat mâna mea spre dânșii, zicând: ^gEu sunt Domnul, Dumnezeu vostru; **6** În ziua aceea înălțat-am mâna mea spre dânșii. ^hCă-i voi scoate din pământul Egiptului La un pământ, pe care l-am descoperit pentru ei, *Un pământ*, în care curge miere și lapte, ⁱCel mai frumos din toate pământurile: **7** Atuncia zis-am către ei: ^jSă lepădați fiecare ^kuriciunile ochilor voștri, și să nu vă spurcați cu ^lidolii Egiptului; Eu sunt Domnul, Dumnezeu vostru. **8** Dar ei s'au răsculat asupra-mi, și n'au voit să mă asculte: Nici unul n'a lepădat uriciunile ochilor săi, și n'a părăsit idolii Egiptului. Atuncia zisu-mi-am: ^mVărsă-voiu furia mea asupra lor, Să împlinesc mânia mea asupra lor, În pământul Egiptului. **9** ⁿDecât pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor, Între care ei *se aflau*, și înaintea cărora m'am făcut lor cunoscut, Lucrat-am, scoțându-i din pământul Egiptului. **10** I-am ^oscos din pământul Egiptului, și i-am adus în pustii,

11 ^pDatu-le-am așezămintele mele. Și făcutu-le-am cunoscute judecățile mele. ^qPre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; **12** Și datu-le-am încă și ^rsărbătorile mele. Ca să fie spre semn între mine și dânșii; și să cunoască că eu sunt Domnul, cel ce-i sfințește. **13** Dar casa lui Israel ^ssculatu-s'a în pustiu asupra-mi: În așezămintele mele n'a umblat. Ci a ^tdesprețuit judecățile mele, Pre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; și sărbătorile mele le-au ^upângărit foarte; Atuncia zisu-mi-am: Vărsă-voiu mânia mea asupra-le în ^vpustiu, ca să-i nimicesc. **14** ^xDecât, lucrat-am pentru numele meu, Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor. Înaintea cărora i-am scos. **15** Și iată, ^yridicat-am mâna mea asupra lor în pustiu. *Jurându-mă* că nu-i voi aduce în pământul, pre care *le-am* fost dat, În care curge miere și lapte, ^zCel mai frumos din toate pământurile; **16** ^aPentru că au desprețuit judecățile mele. Și n'au umblat în așezămintele mele, și au pângărit sărbătorile mele; Căci ^binimile lor umblau după idolii lor. **17** ^cTotuși ochiul meu crutat-i-a, ca să nu-i stric, și nu i-am nimicit în pustiu. **18** Ci zis-am fiilor lor în pustiu: ^dNu umblați în așezămintele părinților voștri, și nu păziți judecățile lor, și nu vă spurcați cu idolii lor: **19** Eu sunt Domnul, Dumnezeu vostru; În așezămintele mele să umblați, și judecățile mele să păziți, și să le faceți; **20** ^eși sfințiți sărbătorile mele, și ele să fie între mine și voi spre semn, și să cunoașteți, că eu sunt Domnul, Dumnezeu vostru. **21** Dar și fiii s'au sculat asupra-mi; N'au umblat în așezămintele mele, și n'au căutat să facă judecățile mele, ^fPre care *de* le va face omul, va trăi prin ele; Ci au pângărit sărbătorile mele; Atuncia zisu-mi-am: ^gVărsă-voiu furia mea asupra lor, Să

^p Plân. 4. 20.

^a Cap. 8. 1.

^b Vers. 31.

^c Cap. 22. 2.

^d Cap. 16. 2.

^e Esod. 6. 7.

^f Esod. 3. 8.

^g Esod. 20. 2.

^h Esod. 3. 8, 17.

ⁱ Ps. 48. 2.

^j Cap. 18. 31.

^k 2 Cron. 15. 8.

^l Lev. 17. 7.

^m Cap. 7. 8.

ⁿ Esod. 32. 12.

^o Esod. 13. 18.

^p Deut. 4. 6.

^q Gal. 3. 12.

^r Esod. 20. 8.

^s Num. 14. 22.

^t Prov. 1. 25.

^u Esod. 16. 27.

^v Num. 14. 29.

^x Vers. 9, 22.

^y Num. 14. 28.

^c Vers. 6.

^a Vers. 13, 24.

^b Num. 15. 39.

^c Ps. 78. 38.

^d Dent. 5. 32.

^e Ier. 17. 22.

^f Num. 25. 1, 2.

^g Vers. 11, 13.

^h Vers. 8, 13.

împlinesc mânia mea asupra lor în pustiu. 22 ⁱ Totuși oprit-am mâna mea. Și ^jlucrat-am pentru numele meu. Ca să nu se pângărească înaintea popoarelor. Înaintea cărora i-am scos. 23 Ridicată-am asupra lor iarăși mâna mea în pustiu. Ca ^ksă-i împrăștiu printre popoare. Și să-i risipesc prin țări; 24 ^lPentru că judecățile mele n'au făcut, Ci au desprețuit așezămintele mele. Au pângărit sărbătorile mele. Și ^mochii lor au fost după idolii părinților lor. 25 Deaceea ⁿdatu-le-am și eu așezăminte, *ce nu erau bune*. Și judecări prin care nu putură trăi. 26 Și i-am lăsat să se spurce cu însăși darurile lor. Tre-când ei *prin foc* pre toți întâiu născuții lor; Ca eu să-i pustiesc, Ca ^psă cunoască, că eu *sunt* Domnul. 27 Deaceea fiul omului, vorbește casei lui Israel, și zi-le: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Și părinții voștri în aceasta ^qm'au batjocurit: Făcând și *aceasta* fărădelege împotriva mea. 28 *Că*, după ce dusu-i-am în pământul, *Pentru* care ridicat-am mâna, *jurând* că-l voi da lor; ^rEi au căutat la toată înălțimea și la tot arborele tufos; Acolo au jertfit jertfele lor, Acolo au pus darurile lor aducătoare de mânie, Acolo au pus ^smirosurile lor cele plăcute, Acolo au vărsat libațiunile lor. 29 Deci zis-am către ei: *Ce înseamnă* înălțimea la care mergeți? Și numele ei a rămas Bama (*înălțime*) până astăzi.

Pedepse și făgăduință.

30 Deaceea zi casei lui Israel: Așa zice Domnul, Dumnezeu: *Cum!* vă spurcați în căile părinților voștri. Și desfrânați după urciunile lor, 31 Și vă spurcați cu toți idolii voștri până astăzi. Aducând ^tdarurile voastre. Și trecând pe fiii voștri prin foc: Și ^ueu să *mai* fiu întrebat de voi, casă a lui Israel! Viu sunt, zise Domnul, Dumnezeu, nu voi mai fi întrebat de voi. 32 Și ^vce vă vine în gând, Că ziceți: Voim a fi ca popoarele, Ca neamurile țărilor, ser-

vind lemnelor și pietrilor: Nu se va face. 33 Viu sunt, zice Domnul Dumnezeu, Cu mână puternică, și ^wcu braț întins, Și cu mânie revărsată, voi domni preste voi; 34 Vă voi scoate dintre popoare. Și vă voi aduna din țările, unde sunteți împrăștiți, Cu mână puternică, cu braț întins. Și cu mânie revărsată. 35 Și vă voi duce în pustiu popoarelor, Și acolo ^yjudecămă-voiu eu voi față în față. 36 ^zCum m'am judecat cu părinții voștri în pustiu pământului Egiptului. Așa mă voi judeca cu voi, zice Domnul, Dumnezeu: 37 Și vă voi ^atrece pe supt tocag, Și vă voi aduce în legăturile legământului. 38 ^bVoiu deosebii dintre voi pe cei răsculători, Și pe cei ce se abat dela mine: Pe aceștia îi voi scoate din pământul, în care locuiesc. Și ^cnu vor reîntra în pământul lui Israel: ^dȘi veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 39 Și voi, casă a lui Israel, așa zice Domnul, Dumnezeu: ^eMergeți de serviți fiecare pre idolii săi; Și de acum înainte, de nu voiți să mă ascultați! ^fDar nu mai pângăriți numele meu cel sfânt Cu darurile voastre și cu idolii voștri. 40 Căci ^gpe muntele meu cel sfânt, Pe muntele înălțimei lui Israel, zice Domnul, Dumnezeu, Acolo mă va servi toată casa lui Israel în țară. Acolo ^hmă voi plăcea întru ei, Și acolo voi cere darurile voastre, Și prinoasele darurilor voastre cu toate lucrurile cele sfinte ale voastre. 41 Plăcă-mă-voiu între voi, *ca* întru ⁱmiroasele cele plăcute ale voastre. Când vă voi scoate dintre popoarele, Și vă voi aduna din țările, în care sunteți împrăștiți; Și mă voi sfinti în voi înaintea popoarelor. 42 ^jȘi veți cunoaște că eu *sunt* Domnul, ^kCând vă voi aduce în pământul lui Israel. În pământul, *pentru* care am ridicat mâna mea, *Jurându-mă*, că-l voi da părinților voștri. 43 Și ^lacolo vă veți aduce aminte de urmările voastre, Și

ⁱ Ps. 78. 38. ^m Cap. 6. 9. ^q Rom. 2. 24. ^u Vers. 3.
^j Vers. 9. 14. ⁿ 2 Thes. 2. 11. ^r Isa. 57. 5. etc. ^v Cap. 11. 5.
^k Lev. 26. 32. ^o 2 Reg. 17. 17. ^s Cap. 16. 19. ^x Ier. 21. 5.
^l Vers. 13. 16. ^p Cap. 6. 7. ^t Vers. 26. ^y Ier. 2. 9. 35.

^z Num. 14. 21. ^e Ier. 44. 4. ^j Isa. 1. 13. ⁱ Efez. 5. 2.
^a Lev. 27. 32. ^d Cap. 6. 7. ^g Isa. 2. 2, 3. ^j Vers. 38. 4.
^b Mat. 23. 32. ^e Jude. 10. 11. ^h Isa. 56. 7. ^k Cap. 11. 17.
^f Mat. 23. 32. 33. ^l Cap. 16. 61.

de toate faptele cu care v'ati spurcat; Și^m vă veți desgusta de voi înși-vă Pentru toate relele. câte le-ați făcut. 44ⁿ Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. Când vă voi face *aceasta* ^o pentru munele meu. Nu după urmările voastre cele rele, nici după faptele voastre cele stricate. Casă a lui Israel. zice Domnul. Dumnezeuul.

Nimicirea cea deaproape a Ierusalimului.

45 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 46^p Fiul omului. îndreaptă-ți fața spre mează-zi, Și picură-ți *cuvântul* spre mează-zi, Și profetește asupra pădurii din câmpul de mează-zi: 47 Și zi pădurii de către mează-zi: Ascultă cuvântul Domnului! Așa zice Domnul. Dumnezeuul: Iată, ^qvoiu aprinde foc în tine. Care va mistui în tine^r tot arborele verde, Și tot arborele uscat; Flacăra arzătoare nu se va stinge; Ci toată fața *pământului* dela mează-zi și până la mează-noapte se va arde de ea. 48 Și toată carnea va vedeă, că eu. Domnul. am aprins-o; Nu se va stinge. 49 Atuncia zis-am: Vai, Doamne, Doamne! Ei îmi zic: *Om*ul acesta au nu vorbește în parabole?

Sabia Chaldeilor împotriva Iudeilor și Amoniților.

21 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2^a Fiul omului, îndreaptă-ți fața spre Ierusalim, Și^b picură-ți *cuvântul* spre locurile cele sfinte, Și profetește asupra pământului lui Israel. 3 Zi pământului lui Israel: Așa zice Domnul. Dumnezeuul; Iată, eu *sunt* împotriva-ți, Și voi scoate sabia mea din teaca ei, Și voi stârpi din tine și^c pe cel drept și pe cel nelegiuit. 4 Fiindcă voiese să stârpese din tine și pe cel drept și pe cel nelegiuit, De aceea sabia mea va fi scoasă din teaca ei Împotriva a toată carnea^d dela mează-zi și până la mează-noapte. 5 Și va cunoaște toată carnea, Că eu, Domnul,

am scos sabia mea din teaca ei; Ea ^e nu se va mai întoarce *într'însa*. 6 De aceea tu, fiul omului, ^fSuspină până se vor sparge răunchii *în tine*; Suspină cu amar înaintea lor. 7 Și când îți vor zice: „De ce suspini tu?” Vei răspunde: „Pentru știrea; căci vine. Și toată inima se va topi, ^gtoate mâinile se vor muia, Toate spiritele se vor întuneca, și toate genunchile vor ajunge *ca apă*: Iată, vine, și se face! zice Domnul. Dumnezeuul.“ 8 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 9 Fiul omului, profetește și zi: Așa zice Domnul; Zi: ^hSabia, sabia se ascute și se oțelește: 10 Se ascute spre jungchiere. Se oțelește, ca să lucească; Un gemet ce scânțiază, Un biei cu văitare, ce desprețuiește tot lemnul! 11 Și *Domnul* a dat-o să se oțelească, ca să se ia în mână: Ascuțitu-s'a și oțelitu-s'a sabia aceasta, Pentru a o pune în mâna ⁱcelui ce va ucide. 12 Strigă, și vaită-te, fiul omului! Căci asupra poporului meu este ea, Asupra tuturilor mai marilor lui Israel; Groazele săbiei *acesteia* cuprind-vor pe poporul meu, De aceea ^jbate-te preste șolduri. 13 Căci spre ^kcercare se trimite: Și ce, dacă sceptrul, cel *atod*desprețuitor, ^lVa pieri, zice Domnul, Dumnezeuul? 14 De aceea tu, fiul omului, profetește. Și^m lovește cu o mână în cealaltă. Și indoește sabia, și întreiește sabia celor uciși; Aceasta-ⁱ sabia ucisului celui mare, Care va străbate până în ⁿmăruntaele lor. 15 Pus-am sfâșiere de sabie în toate porțile lor, Ca să se topească *toată* inima, și să se prăpădească mulți; Vai, ^ofăcutu-s'a să fulgere. Ascuțitu-s'a pentru ucidere, 16 ^pÎntărește-te *sabie*! Lovește în dreapta, în stânga. Oriunde se va îndreptă ascuțișul tău. 17 Și eu voi ^qlovî cu o mână în cealaltă, Și-mi^r voi săvârși mâniă mea; Eu, Domnul am vorbit. 18 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 19 Și tu,

^m Lev. 26. 39.
ⁿ Vers. 38.
^o Cap. 36. 22.
^p Cap. 6. 2.

^q Ier. 21. 14.
^r Luc. 23. 31.

Capul 21.
^a Cap. 20. 46.
^b Deut. 32. 2.

^c Iov. 9. 22.
^d Cap. 20. 47.
^e Isa. 45. 23.
^f Isa. 23. 4.

^g Cap. 7. 17.
^h Deut. 32. 41.
ⁱ Vers. 19.

^j Ier. 31. 19.
^k Iov. 9. 23.
^l Vers. 27.

^m Num. 24. 10.
ⁿ 1 Reg. 20. 30.
^o Vers. 10, 28.

^p Cap. 14. 17.
^q Vers. 14.
^r Cap. 5. 13.

fiul omului, fă-ți două căi. Prin care să străbată sabia regelui Babilonului; Amândouă *căile* să plece din o țară. Și fă-ți un semn: Fă-*l* la intrarea căiei către cetate. 20 Fă-ți o cale, prin care să vină sabia la *s*Rabba a fiilor lui Ammon, și *alta* în Iuda asupra Ierusalimului celui întărit. 21 Căci regele Babilonului stă la răspântia căilor, la capătul amânduror căilor ca să-i dea cu bobii; El scutură săgețile. Întreabă pe terafimi. Și caută ficatul. 22 La dreaptă-i stă sortul pentru Ierusalim, ca să îndrepteze *asupra-i* berbecii. Să îmbărbăteze la ucidere. Să *ridice* strigătul de alarmă. Să *îndrepteze* berbecii asupra porților. Să *ridice* valuri, și să zidească întăriri. 23 Dar aceasta fi-va o vrăjitorie deșertă în ochii Acelora, care au *jurat* jurăminte *minci-noase*; Dar el *le* va aduce aminte de necredincioșia lor. Ca să fie prinși. 24 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că v'a amintit necredincioșia voastră. Descoperind fărădelegile voastre. De s'au vădit păcatele voastre în toate faptele voastre; Pentru că v'a adus aminte, *zic*, Fi-veți prinși cu mâna. 25 Și tu, *domn* fărădelege și nelegiuit al lui Israel, *va* cărnia zi a sosit. Fiind că fărădelegea *ta ajuns-a la culmea ei*, 26 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Să *i-se* scoată diadema, și să *i-se* ia coroana! Aceasta nu *va mai fi*, cum a fost; *Înaltă* pre cel umilit, și umilește pre cel înălțat: 27 O voiu răsturnă, o voiu răsturnă, o voiu răsturnă, și *a* nu va *mai* stă, până ce nu va veni *acela* a căruia este dreptul; Și *acestui* a voiu dà. 28 Și tu, fiul omului, profetește, și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu, *b* de fiii lui Ammon, și de batjocura lor: da, zi: *c* Sabia, sabia *este* scoasă. Oțelită pentru sfășiere. Ca să nimicească, fulgerând. 29 Pe când ei *d* văd pentru tine *vrăjitorii* deșerte, Pe când ei dau în știre pentru tine *ghicitorii* minci-

noase, *Teși, sabie*, de te pune pe grumazul celor uciși. Acelor fărădelege, *e* căroră le-a venit ziua: Căci fărădelegea lor *a ajuns la culme*. 30 *Oare* voiu întoarce-o în teaca ei? *Te* voiu judecă în locul, unde ai fost făcut. În pământul obârșiei tale; 31 Și voiu vărsă *asupra-ți* mânia mea; Voiu suflă *asupra-ți* focul aprinderii mele. Și te voiu dà în mâni de oameni infuriați, maestrii în stricăciune. 32 Vei ajunge de hrană focului; Sângele tău se va *vărsă* pe pământ. Și nu-și vor *mai* aduce aminte de tine; Căci eu, Domnul am vorbit.

Păcatele și pedeapsa Ierusalimului și a lui Iuda.

22 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Și tu, fiul omului, *a* an doară vei pedepsi? Au vei pedepsi *b* cetatea sângiuirilor? Deci fă-o să știe toate uriciunile ei; 3 Și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Cetate, *ce* verși sânge în mijloc, grăbindu-ți timpul. Și care faci idoli, spureându-te; 4 Făcutu-te-ai vinovată prin sângele, ce ai *vărsat*: Spureatu-te-ai cu idoli tăi, ce ai făcut; Și apropiat-ai sfârșitul zilelor tale. Și ai ajuns până la *capătul* anilor tăi: *d* Deaceea făcutu-te-am de ocară popoarelor. Și de batjocură tuturilor țărilor. 5 Și *cele* aproape și cele departe de tine își vor bate joc de tine, Cea spureată cu numele și plină de turburare. 6 Iată, *e* mai marii lui Israel Fost-au în tine, ca să verse sânge, fiecare după puterea sa: 7 În tine, *f* despretuescu-se și părintele și mama; În mijlocul tău *g* se fac asupriri străinului; În tine înșeală-se și orfanul și văduva. 8 Tu *h* despretuești lucrurile mele cele sfinte. Și *i* pângărești sărbătorile mele; 9 În tine sunt *j* bărbați vorbitori de rău, spre vărsare de sânge: *k* În tine se mânăcă în munți: În mijlocul tău se fac desfrânări: 10 În tine *l* se desvâlește goliciunea părintelui; În tine umilese

s Ier. 49. 2.
t Ier. 51. 14.
u Cap. 4. 2.

v Cap. 17. 13,
15, 16, 18.
x 2 Cron. 36. 14.
y Vers. 29.

z Cap. 17. 24.
a Ioan. 1. 49.
b Ier. 49. 1.

c Vers. 9. 10.
d Cap. 12. 24.
e Iov. 18. 20.
f Ier. 47. 6, 7.

g Fac. 15. 14.
—
Capit. 22.
a Cap. 20. 4.

b Cap. 24. 6, 9.
c 2 Reg. 21. 16.
d Dan. 9. 16.
e Isa. 1. 23.

f Deut. 27. 16.
g Exod. 22. 21, 22.
h Vers. 26.

i Lev. 19. 30.
j Exod. 23. 1.
k Cap. 18. 6, 11.
l 1 Cor. 5. 1.

pre cea^m necurată prin firea ei: 11 Unul face uriciuniiⁿ cu femeia aproapei lui său. Și celalalt^o spureă cu desfrânare pe noră-sa: Un altul umilește în tine pe^p soră-sa, pe fiica părintelui său: 12 u^t tine^q se ia daruri pentru vărsare de sânge: Se ia dobândă și mai mult decât s'a dat. Și tu cauți câștig dela aproapele tău, apăsându-l. Și^s mă uiti pe mine, zice Domnul, Dumnezeu. 13 Iată, deaceea^t bătut-am din mâni Pentru câștigul tău cel nedrept, ce ți-ai făcut. Și pentru sângiuirile ce sunt în mijlocul tău. 14^u Inima ta putea-va să se țină? fi-vor tari mâinile tale, În zilele, în care voi lucra împotriva-ți? ^vEu, Domnul, am vorbit, și voi face. 15^x Te voi împrăști printre popoare. Și te voi risipi prin țări, Și^y voi mistui din tine necurațenia ta. 16 Și te vei pângări pe tine însuți înaintea popoarelor; Și^z vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 17 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, ^a ajuns-a pentru mine casa lui Israel ca sgură; Toți *sunt* aramă și cositor, fier și plumb în topitoare: Sunt sgură de argint. 19 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că voi toți ați ajuns sgură: Iată, deaceea vă voi aduna în mijlocul Ierusalimului. 20 *Precum* se adună în topitoare argintul, arama, fierul, plumbul și cositorul. Ca să sufle focul asupra-i, să le topească; Așa în mânia mea și în aprinderea mea *vă* voi aduna. *Vă* voi pune *acolo*, și vă voi topi: 21 Da, *vă* voi aduna, și voi^b sufla asupra voastră cu focul mâniei mele, Și vă veți topi într'ânsul. 22 Precum argintul se topește în topitoare, Așa vă veți topi într'ânsul; Și veți cunoaște, că eu Domnul am ^c vărsat mânia mea asupra voastră. 23 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 24 Fiul omului, zi-i: Tu *ești* un pământ, ce nu s'a curățit. Și preste care n'a ploat în ziua mâniei. 25 În^d *este* un complot

de profeti; *Ei sunt* ca un leu, ce muște și sfășie prada: Ei ^e au înghițit suflete. ^f Au luat avuții și lucruri pretioase. Și au înmulțit văduvele lui în mijlocul lui. 26^g Preoții lui au silnicit legea mea. Și au^h pângărit lucrurile mele cele sfinte: N'au făcutⁱ deosebire între sfânt și pângar. Și între curat și necurat ei deosebire n'au făcut, Și si-au ascuns ochii lor dela sărbătorile mele; *Așa* m'au pângărit în mijlocul lor. 27^j Mai marii lui *sunt* în mijlocul lui ca niște lupi, ce sfășie prada. Ca să verse sânge, și să piardă suflete. Ca să câștige câștiguri nedrepte. 28 Și^k profetii ei tăncuitu-i-au cu albeală. ^l Văzând *viziuni* deșerte, și predicându-le minciuni, zicând: *Așa* zice Domnul, Dumnezeu: și Domnul n'a vorbit. 29^m Poporul țării face apăsări și săvârșește răpiri. Înșală pe cel sărac și pe cel lipsit. Și pe cel străinⁿ îl asuprește fără drept. 30° Și am căutat între ei pe un bărbat. Care să dreagă zidurile. Și să stea în spărturile *lor* înaintea mea Pentru țară, ca să nu o stric; Dar n'am aflat. 31 Deaceea am vărsat mânia mea asupra lor: Ei i-am mistuit în focul mâniei mele; Și am răsplătit urmările lor asupra capetelor lor. Zice Domnul, Dumnezeu.

Idolatria Samariei și a Ierusalimului se compară cu purtarea a două curve.

23 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, erau^a două femei, Fete ale aceleiași mume: 3 Și^b s'au desfrânat în Egipt; Au desfrânat în ^c tânărețea lor: Acolo au fost strânse țatele lor. Și acolo a fost atins sânul lor feciorese. 4 Numele lor *erau*: a celei mai mari: Ahola, și a surorii ei, Aholiba;^d Fost-au ale mele, și au născut fii și fiice. Și numele lor: Ahola *este* Samaria, și Aholiba Ierusalimul. 5 Și Ahola a desfrânat, fiind a mea. Eră nebună după iubii ei, după ^e Asirieni, vecinii săi. 6 Cari *erau* în-

^m Lev. 18. 19.
ⁿ Lev. 18. 20.
^o Lev. 18. 15.
^p Lev. 18. 9.
^q Esod. 23. 8.

^r Esod. 22. 25.
^s Deut. 32. 18.
^t Cap. 21. 17.
^u Cap. 21. 7.

^v Cap. 17. 24.
^x Deut. 4. 27.
^y Cap. 23. 27, 48.
^z Ps. 9. 16.

^a Isa. 1. 22.
^b Cap. 21. 31.
^c Cap. 20. 8, 33.
^d Osea. 6. 9.
^e Mat. 23. 14.

^f Mic. 3. 11.
^g Mal. 2. 8.
^h Lev. 22. 2, etc.
ⁱ Lev. 10. 10.

^j Isa. 1. 23.
^k Cap. 13. 10.
^l Cap. 13. 6, 7.
^m Ier. 5. 26, 27, 28.

ⁿ Esod. 22. 21.
^o Ier. 5. 1.
^p Capul 23.
^q Ier. 3. 7, 8, 10.

^r Lev. 17. 7.
^s Cap. 16. 22.
^t Cap. 16. 8, 20.
^u Reg. 15. 19.

brăcați în vânăt, *si erau* guvernatori și diregători. Toți tănări și plăcuți, călăreți, călărind pe cai. 7 Și a făcut desfrânările sale cu dânsii. Cari *erau* toți cei mai aleși ai Asirienilor: Și cu toți *accia*, după care înnebuniă. Se spureă cu toți idoli lor. 8 Nici n'a părăsit desfrânările sale *f* din Egipt: Căci cu ea s'au culcat ei din tănărețea ei. Și-i atinseră sânul său cel feciorese, Și vărsau desfrânarea lor preste dânsa. 9 De aceea am dat-o în mâinile iubiților săi, În mâinile *g* Asirienilor, după care nebuniă. 10 Aceștia *h* desvălit-au goliiciunea ei. Luat-au pe fiii săi și pe fetele sale, și pe dânsa o-au ucis cu sabie: Așă rămas-a cu nume între femei: Căci făcut-au judecăți asupra-i. 11 Și *i* când soră-sa Aholiba a văzut *aceasta*, *j* Stricatu-s'a în nebuniă ei și mai mult decât ea. Și în desfrânările ei mai mult decât soră-sa în desfrânările ei: 12 Nebunit-a după *k* Asirieni vecinii săi. *l* Guvernatori și diregători, frumos îmbrăcați, Călăreți, călărind pe cai. Toți tănări plăcuți. 13 Și văzut-o-am spureându-se. Amândouă un druu *având*. 14 Dar ea înmulțiă *din ce în ce* desfrânările ei: Căci cum vedeă bărbați zugrăviți pe pereți, Chipuri de ale Chaldeilor, zugrăviți cu roș. 15 Înceși cu braie preste coapsele lor, *Purtând* pe capetele lor cununi de felurite colori, *Și că* toți semănau *a fi* fruntași, după chipul Babilonenilor din Chaldea, pământul nașterii lor. 16 *m* Îndată ce-i zăria cu ochii săi, ea se înnebuniă după dânsii, Și îndrumă după ei trimiși în Chaldea. 17 Și Babilonenii au venit la dânsa în patul de iubire, Și au spurcat-o cu desfrânările lor. Și ea se spureă cu ei; și *după aceea* *n* sufletul ei se înstrăină de dânsii. 18 Când a dat pe față desfrânările ei, și a desvelit goliiciunea ei. Atuncia *o* sufletul meu s'a înstrăinat de ea. Cum se înstrăinase sufletul meu de soră-sa. 19 Totuși ea a

înmulțit desfrânările ei. Amintindu-și de zilele tănăreții ei. *p* Când făcă desfrânare în pământul Egiptului. 20 Căci ea *tot* înnebuniă după iubiții ei. *q* *După* cei cu vânăt, ca vânăt de măgar. Și cu eurgerea, ca eurgerea de armăsar. 21 Așă adusu-ți-ai aminte *fără încetare* de desfrânările tănăreții tale, Când se atingeau Egiptenii de sânul tău. Pentru țatele tale feciorești.

Când a dat desfrânările ei pe față și a desvelit goliiciunea ei.

22 De aceea, Aholibo, așă zice Domnul, Dumnezeuul: Iată, *r* voiu scula asupra-ți pe iubiții tăi, De care s'a înstrăinat sufletul tău. Și-i voiu aduce asupra-ți din toate părțile: 23 Pe Babiloneni, și pe toți Chaldeii, *s* Pekodul, Șoa și Koa, și pe toți Asirienii cu dânsii, *t* Toți tănări plăcuți, Guvernatori și diregători, fruntași și mai mari, Toți călăreți pe cai. 24 Și vor veni asupra-ți cu cară, căruțe și roți, Și cu mulțime de popor; *Cari* vor rânduî asupra-ți scuturi, pazeze și coifuri; Și dă-le-voiu judecata. Și te vor judecă, după legile lor. 25 Și voiu întoarce gelozia mea împotriva-ți, Și se vor purta cu tine în furie: Îți vor tăia nasul și urechile; Și ce va rămânea din tine va cădea de sabie: Ei vor lua pe fiii tăi și pe fiicele tale; Și ce va rămânea din tine se va mistui în foc. 26 *u* Te vor desbrăca și de vestmintele tale, Și-ți vor lua sculele tale cele de preț. 27 Așă *v* voiu face să înceteze din tine desfrânarea ta, Și *e* desfrăul tău *adus* din pământul Egiptului: Și nu-ți vei mai aduce aminte de Egipt. 28 Căci așă zice Domnul, Dumnezeuul; Iată, te voiu da în mâinile *acelora*, *y* pe care tu îi urăști. În mâna *acelora*, *z* de care s'a înstrăinat sufletul tău: 29 Și se vor purta cu tine cu ură: Vor lua tot câștigul tău. *a* Te vor lăsa goală și fără vestminte, Și se va desveli goliiciunea rușinei tale. Desfrânarea ta și desfrăul tău. 30 Aceștia-ți voiu face, Pentru

f Vers. 3. *h* Cap. 16.37.41. *k* 2 Reg. 16.7.10. *n* Vers. 22. 28 *q* Cap. 16. 26. *t* Vers. 12. *x* Vers. 3. 19. *o* Vers. 17.
g 2 Reg. 17. 3. *i* Ier. 3. 8. *l* Vers. 6. 23. *o* Ier. 6. 8. *r* Cap. 16. 37. *u* Cap. 16. 39. *y* Cap. 16. 37. *a* Cap. 16. 39.
4, 5, 6, 23. *j* Ier. 3. 11. *m* 2 Reg. 24. 1. *p* Vers. 3. *s* Ier. 50. 21. *v* Cap. 16. 41.

că ai^b desfrănat după popoare. *Cu* care te-ai spurcat cu idolii lor. 31 *Fiindcă* ai umblat în urmele surorii tale. De aceea voiu pune în mâna ta^c *cupa* ei. 32 Așa zice Domnul, Dumnezeu! *Cupa* surorii tale vei bea. *cupa* adâncă și largă, *Ca* să cuprindă multe; *Și*^d vei fi de răs și de batjocură; 33 Uplea-te-vei de îmbătare și de întristare. *Bând* din această *cupă* de groază și uimire, Din *cupa* surorii tale. Samaria. 34 Da, vei^e bea din ea. *o* vei suga. Vei roade hârburile ei, *Și*-ți vei rupe țâțele; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeu, 35 De aceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că^f m-ai uitat, și^g m-ai aruncat la dosu-ți, De aceea poartă și tu *pedeapsa* desfrânării tale și a desfrârilor tale. 36 *Și* zisu-mi-a Domnul: Fiul omului, au *nu*^h te vei judeca cu Ahola și Aholiba? Deciⁱ fă-le să știe urciunile lor: 37 Căci au făcut adulter, și *este*^j sânge pe mâinile lor. Au făcut adulter cu idolii lor. *Și* pe fiii lor, ^k pe care ele mi i-au născut. Trecuru-i-au lor *prin foc*, spre mâncare. 38 Făcutu-mi-au încă și aceasta: În aceeași zi spurcat-au și templul meu. *Și* l-au pângărit sărbătorile mele, 39 Căci, când au junghiat pe fiii lor, idolilor lor. Atuncia în aceeași zi intrară în templul meu, ca să-l pângărească; Iată,^m așa făceau în casa mea. 40 Da, trimis-au chiar bărbați, care veniră de departe. Către ceiⁿ după care îndrumară trimiși, și iată au venit; Pentru aceștia^o scaldatu-te-ai. Văpsitu-ți-ai ochii, și imtrumșetatu-te-ai cu picioare. 41 *Și* șezut-ai pe un pat mareț, și înaintea lui *stă* masa gata. Pe care ai pus tânăia mea și oleiul meu. 42 *Și* vocea de mulțime veselă *eră* în juru-i. *Și* eu oamenii de rând intrau Sabeenii din desert: *Și* pusu-și-au *amândouă* brațele pe mâinile lor. *Și* cununi frumoase pe capetele lor. 43 Atuncia zis-am de cea îmbătrânită în adulterii: Au vor

mai face desfrânări cu ea, fiind ea *astfel*! 44 Totuși ei intrau la dansa; Precum intră *cineva* la o femeie curvă, Așa intrau la Ahola și la Aholiba, femeile cele desfrămate. 45 De aceea bărbații drepti o vor judeca după legile adulterelor. *Și* după legea femeilor, ce varsă sângele; Căci *sunt* adultere, și sânge *este* pe mâinile lor. 46 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu: Voiu aduce asupra-le o mulțime *de oameni*, *Și* le voiu da apăsării și răpirii. 47 *Și* mulțimea le va ucide cu pietri. *Și* le va tăia cu săbiile; Va ucide pe fiii și pe fiicele lor. *Și* casele lor le va arde cu foc. 48 Așa voiu face să înceteze desfrânarea din țară: Ca să se învețe toate femeile, să nu facă după desfrânările voastre. 49 Vi se vor răsplăti desfrânările voastre. *Și* veți purta păcatele idolilor voștri; *Și* veți cunoaște, că eu sunt Domnul, Dumnezeu.

Dărâmarea Ierusalimului închipuită prin oala eu apă feartă în cloote și prin moartea soției lui Hezekiel.

24 În anul al nouălea, în luna a zecea, la zece a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, scrie-ți numele zilei, al zilei acesteia; *căci*^a în această zi regele Babilonului s'a îndreptat asupra Ierusalimului. 3^b *Și* pune înaintea casei neascultătoare o parabolă, și zi-le: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Pune oala, ^c Pune-o, și toarnă apă în ea; 4 Strânge în ea bucățile ei, Toate bucățile cele bune, șoldul și umărul; *Și* umple-o cu ciolanele cele mai alese. 5 Ia și din cele mai alese ale turmei, și supt oală *fă* o grămadă din ciolanele *cele proaste*. Fierbe bine, ca să fearbă în ea și ciolanele din ea. 6 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu: Vai de^d cetatea sângiurilor. De oala, a cărei rugină *este* în ea, și a cărei rugină n'a ieșit din ea! Scoate bucățile ei una după alta, să nu se arunce^e sort^e preste dansese. 7 Căci sân-

b Cap. 6. 9.	e Ps. 75. 8.	h Cap. 20. 4.	k Cap. 16. 20, 21.	l Cap. 22. 8.	n Isa. 57. 9.	Capul 24.	e Ier. 1. 13.
o Ier. 25. 15, etc.	f Ier. 2. 32.	i Isa. 58. 1.	36. 43.	m 2 Reg. 21. 4.	o Rat. 3. 3.	a 2 Reg. 25. 1.	d Cap. 22. 3.
d Cap. 22. 4. 5.	g 1 Reg. 14. 9.	Cap. 16. 38.				b Cap. 17. 12.	e Nah. 3. 10.

gele ei este în mijlocul ei. Pusu-l-a pe
 peatră uscată: ^f Nu l-a vărsat pe pământ,
 ca să-l acopere cu țărână. ^g Pus-am și
 eu sângele ei pe peatră uscată. Ca să
 rămână descoperit. 8 Pentru ca să
 atâte mânia spre lucru de răsbunare.
 9 Deaceea așa zice Domnul, Dumne-
 zeul: ^h Vai de cetatea sângiurilor! mă-
 ri-voi rugul ei. 10 Îngrămădește lemne,
 aprinde focul, Mistuie carnea, și ames-
 tecă bine, ca să ardă și ciolanele. 11 Și
 apoi pune-o deșartă pe carbuni, să se
 înfierbânte arama ei, și să ardă. Ca ⁱ să
 se topească în ea necurătenia ei, și să
 se ducă rugina ei. 12 Zădarnică este
 osteneala: Căci rugina ei cea mare n'a
 ieșit dintr'însa; Rugina ^{nic} cu focul
 nu s'a scos. 13 Este cumplită necu-
 rătenia ta: Căci am voit să te curăț de
 necurătenia ta, tot nu te-ai curățit. Nici
 nu te vei mai curăți. ^j Până ce voi face
 să repauzeze mânia mea asupra-ți.
 14 ^k Eu, Domnul, am zis: *Pedeapsa*
 vine, și eu o fac; Nu mă voi întoarce.
^l Nu *vă* voi cruța, nici nu mă voi căi:
 Te voi judeca, după urmările tale și
 după faptele tale. Zice Domnul, Dum-
 nezeul. 15 Și a *mai* fost către mine
 cuvântul Domnului, zicând: 16 Fiul
 omului, iată, eu voi lua dela tine plă-
 cerea ochilor tăi dintr'o lovire; Totuși
 să nu jalești, să nu plângi și să nu
 curgă lacrimile tale. 17 Oprește-te
 dela suspin, și ^m nu plânge *ca* la morți.
ⁿ Încinge cu turban capul tău, și ^o pune
 în picioarele tale încălțăminte tale, și
 nu ^p acoperi buzele *tale*, și pânea oame-
 nilor *în jale* n'o mănecă. 18 Deci am
 vorbit poporului dimineța, și seara a
 murit femeia mea; și *a doua zi* dimi-
 neța am făcut, cum mi-s'a poruncit.
 19 Și zisu-mi-a poporul: ^q Au nu ne
 vei spune ce *înseamnă* pentru noi ceea
 ce faci? 20 Și le-am răspuns: Cu-
 vântul Domnului a fost către mine, zi-
 când: 21 Spune casei lui Israel: Așa
 zice Domnul, Dumnezeul: Iată, ^r eu

voi pângări templul meu, fala puterii
 voastre. ^s Atât de plăcut ochilor voștri.
 Atât de dorit de sufletele voastre! ^t Și
 fiii voștri și fiicele voastre, ce i-ați lă-
 sat, vor cădea de sabie. 22 Și veți
 face voi, cum am făcut eu: "Nu veți
 acoperi buzele *voastre*, și nu veți mânca
 pânea oamenilor *în jale*. 23 Și tur-
 banele voastre *vor fi* pe capetele voastre.
 Și încălțăminte voastre în picioarele
 voastre; ^u Nu veți jeli, nici nu veți
 plânge; Ci ^x veți lăncezi pentru fără-
 delegile voastre. Și veți suspină unul
 către altul: 24 Și ^y Ezekiel vă este
 semu: Toate câte a făcut el, veți face
 și voi: Și când aceasta se va întâmpla,
 veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dum-
 nezeul. 25 Cât pentru tine, fiul omu-
 lui, În ziua *aceea*, când voi lua dela
 dânsii puterea lor, Bucuria mării lor,
 plăcerea ochilor lor, Și dorința suflete-
 lor lor: Pe fiii lor și pe fiicele lor:
 26 În ziua aceea va veni la tine un scă-
 pat, Ca să facă să audă urechile tale.
 27 În ziua aceea gura ta se va deschide
 către cel scăpat, Și vei vorbi, și nu vei
 mai fi mut: Și vei fi pentru dânsii semu:
 Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Judecări prezise asupra Ammoniților.

25 Și a fost către mine cuvântul Dom-
 nului, zicând: 2 Fiul omului,
^a îndreaptă-ți fața ^b către fiii lui Ammon,
 și profetește asupra-le: 3 Și spune
 fiilor lui Amon: Ascultați cuvântul
 Domnului, Dumnezeului: Așa zice Dom-
 nul, Dumnezeul: ^c Pentru că ai zis: Ha!
 ha! templul meu, s'a pângărit, Și pă-
 mântul lui Israel, s'a pustiit, Și casa
 lui Iuda, s'a dus în prisoare: 4 De-
 aceea iată, eu te voi da de moștenire
 popoarelor răsăritului, Și ei vor așeză
 stauțele lor în tine, Și vor face locuin-
 țele lor în tine; Vor mânca fructele
 tale, și vor bea laptele tău; 5 Și voi
 face din ^d Rabba ^e staul de cămile, Și din
pământul fiilor lui Ammon stână de oi.
^f Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

^f Lev. 17. 13.
^g Mat. 7. 2.
^h Vers. 6.
ⁱ Cap. 22. 15.

^j Cap. 5. 13.
^k 1 Sam. 15. 29.
^l Cap. 5. 11.
^m Ier. 16. 5, 6, 7.

ⁿ Lev. 10. 6.
^o 2 Sam. 15. 30.
^p Mic. 3. 7.

^q Cap. 12. 9.
^r Ier. 7. 14.
^s Ps. 27. 4.

^t Cap. 23. 47.
^u Ier. 16. 6, 7.
^v Iov 27. 15.

^x Lev. 26. 39.
^y Isa. 20. 3.

Capul 25.
^a Cap. 6. 2.
^b Ier. 49. 1, etc.

^c Prov. 17. 5.
^d Cap. 21. 20.
^e Isa. 17. 2.
^f Cap. 24. 24.

6 Căci așa zice Domnul, Dumnezeuul: Pentru că ^gai bătut în mâni, și ai lovit cu piciorul. Și ^hte-ai bucurat cu tot disprețul sufletului tău de pământul lui Israel: 7 Deaceia iată, voi ⁱintinde mâna mea asupra-ți. Și te voi da de răpire popoarelor. Și te voi stârpi dintre popoare. Și te voi pierde dintre țări: Te voi nimici; și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Prezicere împotriva Moabiților.

8 Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Pentru că ^jMoabul și ^kSeirul zic: Iată, casa lui Iuda *este* ca și toate popoarele; 9 Deaceia iată, eu voi deschide latura Moabului dinspre cetățile, Dinspre cetățile lui depe hotarele lui, fala țării. Dinspre Bet-Ieșimot, Baal-Meon, și Kiriati-Aim: 10 ^lPopoarelor răsăritului, *ce vin* asupra fiilor lui Ammon; Și le voi da lor de moștenire, Ca ^msă nu se mai amintească fiii lui Ammon între popoare. 11 Și voi face judecăți asupra Moabului; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Prezicere împotriva Edomiților.

12 Așa zice Domnul, Dumnezeuul: ⁿPentru că Edomul s'a purtat cu răsbunare către casa lui Iuda, Și s'a făcut vinovat, și s'a răsbunat asupra-i: 13 Deaceia așa zice Domnul, Dumnezeuul: Voi intinde mâna mea asupra Edomului. Și voi stârpi depe el om și vită. Și-l voi preface într'un deșert, dela Teman până la Dedan: Vor cădea de sabie. 14 Și ^ovoi împlini răsbunarea mea asupra Edomului prin mâna poporului meu Israel, Și vor face Edomului după mânia mea și după furia mea. Și vor cunoaște răsbunarea mea, Zice Domnul, Dumnezeuul:

Prezicere împotriva Filistenilor.

15 Așa zice Domnul, Dumnezeuul: ^pPentru că Filistenii s'au purtat cu răsbunare. Și s'au răsbunat cu dispreț în suflet, Ca să-l nimicească din neamici *lor* cea veche: 16 Deaceia așa zice Domnul, Dumnezeuul: Iată, eu voi in-

tinde mâna mea asupra Filistenilor, Și voi stârpi pe Creți. Și voi pierde rămășița malurilor mării: 17 Și voi împlini asupra-le prin muștrări furioase o răsbunare mare: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. Când voi împlini asupra-le răsbunarea mea.

Profeții despre dărâmarea orașului Tir.

26 În anul al unsprezecelea, în ziua întâia a luni, a fost către mine cuvântul Domnului, zicându-*mi*: 2 Fiul omului, ^apentru că Tirul a zis asupra Ierusalimului: ^b„Ha, ha! *cea care eră* poarta popoarelor s'a sfărâmat. Aceasta a trecut la mine: Eu mă voi umplea, *căci* ea a ajuns un deșert“: 3 Deaceia așa zice Domnul, Dumnezeuul: Iată, eu *sunt* asupra-ți, Tirule! Și voi ridica asupra-ți popoare multe. Precum marea ridică valurile sale. 4 Acestea vor strică zidurile Tirului, Și vor surpa turnurile lui; Eu voi rade pulberea lui depe dânsul. Și-l voi preface în stâncă seacă; 5 Și va fi locul de unde să se întindă mrejele în ^dmijlocul mării; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeuul: Și va ajunge de pradă popoarelor. 6 Și cetățile lui cele din câmp se vor nimici de sabie: ^eȘi vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 7 Căci așa zice Domnul, Dumnezeuul: Iată, eu voi aduce asupra Tirului Pe Nebucodonosor, regele Babilonului. ^fRegele regilor, dela meazănoapte. Cu cai și cu cară. Cu călăreți și cu adunătură de multe popoare: 8 El va nimici cu sabia cetățile tale cele din câmp; Va ^gelădi întăriri asupra-ți, Va ridică valuri asupra-ți, Și va înălța paveze împotriva-ți. 9 Va da bătaii de berbeci zidurilor tale. Și cu sacurile sale va dărâma turnurile tale. 10 Pulberea dela mulțimea cailor săi te va acoperi; Zidurile tale vor tremura de vuetul călăreților. Al roatelor și al carelor, Când va intra în porțile tale. Cum intră oamenii într'o cetate stricată. 11 Cu copitele cailor lui va călea toate ulițele tale; Pe poporul tău îl va omori cu sa-

^g Iov 27. 23. | ^j Isa. 15. & 16. | ^l Vers. 4. | ⁿ 2 Cron. 28. 17. | ^o Isa. 11. 14. | ^p Ier. 25. 20.

^h Cap. 36. 5. | ^k Cap. 35. 2. 5. 12. | ^m Cap. 21. 32. | ^a Isa. 23. | ^b Cap. 25. 3. | ^c Vers. 14. | ^d Cap. 27. 32. | ^e Cap. 25. 5. | ^f Ezra 7. 12. | ^g Cap. 21. 22.

ⁱ Cap. 35. 3.

^a Cap. 26.

^b Cap. 25. 3.

^c Vers. 14.

^d Cap. 27. 32.

^e Cap. 25. 5.

^f Ezra 7. 12.

^g Cap. 21. 22.

bie, Și stâlpii tăi cei tari vor fi trântiți la pământ. 12 Apoi vor prădă avuțiile tale, Vor răpi mărfurile tale: Vor dărâma zidurile tale, Vor ruina casele tale cele frumoase: Și vor arunca pietrele tale, lemnele tale și pulberea ta, În mijlocul apei. 13^h Voiu face să înceteze vuetul ⁱcântărilor tale, Și nu se va mai auzi sunetul citarelor tale; 14^j Te voi face stâncă seacă: Vei ajunge un loc de unde să se întindă mrejele; Și nu te vei mai rezidi: Căci eu Domnul am vorbit, zice Domnul, Dumnezeu. 15 Așa zice Domnul, Dumnezeu, către Tir: Au nu vor^k tremură țărnișurile la vuetul căderii tale, Când răniții tăi vor geme, Când uciderea va fi în mijlocul tău? 16 Atuncia toți ^lmai marii mării^m se vor pogori depe tronurile lor, Se vor desbrăca de manșiele lor, și se vor desbrăca de vestimintele lor cele brodate, Și se vor îmbrăca cu spaimă: ⁿVor ședeà la pământ, Vor ^otremură în toată clipa: Și^p se vor îngrozì de tine: 17 Și vor ridicà ^qplângere asupra-ți, și-ți vor zice: „Cum ai pierit tu, cel ce erai locuit de cei ce se duc pe mări, Cetate renumită, care erai ^rtare pe mare, Tu și locuitorii tăi, Care însuflau spaimă la toți, câți locuiau lângă dânsul: 18 Acum țărnișurile tremură în ziua căderii tale, Da, țărnișurile din mare sunt incremenite de peirea ta”. 19 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu: Când te voiu preface în cetate deșcartă, Ca pe cetățile neloenite: Când voiu aduce asupra-ți adâncul, Și ape multe te vor acoperi: 20 Când te voiu pogori Cu cei ce se pogoară în groapă, la poporul străvechiu, Și te voiu pune în cele dedesupt ale pământului, în locurile deșerte din vechime, Cu cei ce se pogoară în groapă, ca să nu mai fii locuit; Și când voiu pune mărirea mea în pământul celor vii: 21 Într'o clipă te voiu pierde, ca să nu mai fii; Vei fi căutat, și nu vei mai fi atlat în veci, zice Domnul, Dumnezeu.

Cântare de jale asupra Tirului.

27 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Și tu, fiul omului, ^aridică plângere asupra Tirului; 3 Și zi Tirului: ^bTu cel ce șezi la intrările mării, Cel ^cce faci negoț cu popoarele multor țărnișuri, Așa zice Domnul, Dumnezeu: Tirule, tu ai zis: ^d„Eu sunt desăvârșit în frumusețe”. 4 Hota-rele tale sunt în mijlocul mărilor, Ziditorii tăi au desăvârșit frumusețea ta: 5 Au zidit toate laturile ^ecorăbiilor tale de ciparos din ^fSenir: Au luat cedri din Liban, ca să facă catargurile tale; 6 Din stejarii Basanului au făcut vasele tale; Și lățile tale le-au făcut din fildes, În-cadrate în tisă, adusă din ^ginsulele Chitimilor. 7 Pânzele tale erau din in subțire cu horbotă de Egipt, și-ți erau spre steag: Vânăț și stacojiu, din insulele Elișei, Eră cortul tău. 8 Locuitorii Sidonului și ai Arvadului erau vaslașii tăi, Cei mai iscusiti din tine, Tirule, aceștia erau cărnacii tăi. 9 Bătrânii ^hGhebalului și cei mai iscusiti ai lui erau cei ce dregeau spărturile tale: Toate corăbiile mării și marinarii lor erau în tine, spre a face negoțul tău. 10 Perșii și Lizii, și ⁱPutii erau în oastea ta, bărbații tăi de rebel: Ei spânzurau în tine pavezele și coifurile: Aceștia făceau măreția ta! 11 Bărbații Arvadului erau cu oastea ta pe zidurile tale de jur împrejur, Și bărbații viteji în turnurile tale; Ei spânzurau pe zidurile tale de jur împrejur pavezele lor: Aceștia desăvârșiau ^jfrumusețea ta. 12 ^kTarșișul făcea negoț cu tine, cu tot felul de avuții; Veniau la târgul tău cu argint, cu fier, cu cositor și cu plumb. 13^l Lavanul, Tubanul și Meșecul erau neguțătorii tăi; Făceau cu tine negoț cu ^moameni și vase de aramă. 14 Cei din casaⁿ Togarme aduceau la târgul tău cai, călăreți și catări. 15 Bărbații din ^oDedan erau neguțătorii tăi; Țărnișuri multe luau mărfurile tale: Adu-

^h Isa. 14. 11.
ⁱ Isa. 23. 16.
^j Vers. 4. 5.
^k Ier. 49. 21.

^l Isa. 23. 8.
^m Iona 3. 6.
ⁿ Iov 2. 13.
^o Cap. 32. 10.

^p Cap. 27. 35.
^q Cap. 27. 32.
^r Isa. 23. 4.

Capul 27.
^a Cap. 19. 1.
^b Cap. 28. 2.

^c Isa. 23. 3.
^d Cap. 28. 12.
^e Deut. 3. 9.

^f Ier. 2. 10.
^g 1 Reg. 5. 18.
^h Ier. 16. 9.

ⁱ Vers. 3.
^j Fac. 10. 4.
^k Fac. 10. 2.

^l Apoc. 18. 13.
^m Fac. 10. 3.
ⁿ Fac. 10. 7.

ceau la tine bucăți de fildes și abanos în schimb. 16 Siria făcea negoț cu tine, cu mulțimea lucrurilor făcute de tine: Cu smaragd, purpur și horbotă; Cu în subțire, mărgear și agat veniau la târgul tău. 17 Iuda și pământul lui Israel erau neguțătorii tăi. Cu ^ogrâu de ^pMinit și cu turte. Cu miere, cu oleiu și cu ^qbalsam, veniau la târgul tău. 18 Damascul *era* neguțătorul tău cu mulțimea lucrurilor făcute de tine, Cu tot felul de avuții. Pentru vinul de Elbon și lăna albă. 19 Damul, Iavanul și Moselul veniau la târgul tău Cu fier lucrat, casie și trestie: *Cu acestea* făceau negoț cu tine. 20 ^rDedanul negustoria cu tine cu pânzăturile de preț pentru care. 21 Arabia și toți mai marii ^sKedarului erau neguțătorii tăi. Cari negoțiau cu tine Cu miei, berbeci și țapi. 22 Neguțătorii din ^tȘeba și din Raama negoțiau cu tine, Cu miruri alese; Cu tot *felul de* pietrii scumpe și cu aur veniau la târgul tău. 23 ^uHaranul, Cannehul și Edenul, Neguțătorii ^vȘebei, ai Assurului și ai Chihnadului negoțiau cu tine. 24 Negoțiau cu tine în tot *felul de lucruri*: Cu vestminte în vânăt și brodate, Și cu lăzi de adamasc, legate cu funii, și făcute din cedru. La târgul tău. 25 ^xCorăbiile Tarșisului erau caravanele negoțului tău; Așa erai umplut. Și ajunseseși mareț foarte, ^yîn mijlocul mărilor. 26 Vâslașii tăi te duceau pe ape mari: *Dar* ^zvântul de răsarit te-a sfărâmat în mijlocul mărilor. 27 ^aAvuțiile tale și târgurile tale, Negoțul tău, marinarii tăi și cărmacii tăi, Cei ce dregeau spărturile tale, și cei ce făceau negoțul tău, Și toți bărbații tăi de rebel, *ce erau* în tine, Și toată mulțimea din tine, Căzut-au în mijlocul mării, în ziua căderii tale. 28 Timururile *tale* ^bs'au cutremurat. La vnetul strigătului cărmacilor tăi: 29 Și ^ctoți vâslașii, Marinarii și toți cărmacii mării, Pogorindu-se din corăbiile lor, Se pun

pe pământ: 30 Strigă cu vocea lor asupra-ți, Și se plâng cu amar, ^dPresară pulbere pe capetele lor, Și ^ese tăvălesc în cenușă: 31 ^fSe rad *până la* pleșuviu pentru tine, Se îmbracă în saci, Și te plâng cu amărăciunea sufletului, cu plângere amară. 32 În vaetul lor ^gridică plângere pentru tine, Și te plâng, *zicând*: ^h„Cine mai este ca Tirul, Cel amuțit în mare“? 33 Când mărfurile tale treceau mările, Tu săturai popoare multe: Cu mulțimea averilor tale și a negoțului tău, Ai inavuțit pe regii pământului. 34 Și acum *când* ești sfărâmat de mări, în adâncurile apelor, Negoțul tău și toată mulțimea ta a căzut cu tine! 35 Toți locuitorii țârmurilor se îngrozesc de tine, Și regii lor se înfioară, Fețele lor se turbură. 36 Neguțătorii popoarelor fluieră asupra-ți: *Intr'o* clipă te-ai pierdut, și în veci nu vei mai fi.

Împotriva regelui dela Tir.

28 A mai fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, vorbește către Domnul Tirului: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că inima ta *s'a* înălțat, și ^aai zis: „Eu *sunt* Dumnezeu, Și *șed* pe scaunul lui Dumnezeu ^b, în mijlocul mărilor“; ^cDeși ești om și nu Dumnezeu; Și-ți înalți inima, ca și *cum ar fi* inima de Dumnezeu: 3 Iată-te ^dmai înțelept decât Daniel! Nici o taină nu te doboară; 4 Cu înțelepciunea ta și cu mintea ta făcutu-ți-ai avere, Și ai adunat în tezaurele tale aur și argint: 5 ^eCu desăvârșirea înțelepciunii tale înmulțitu-ți-ai avuțiile tale cu negoțul tău; Deci de avuție înălțatu-ți-ai inima. 6 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că ți-ai înălțat inima, ca și *cum ar fi* inimă de Dumnezeu, 7 Iată, deaceea voi aduce asupra-ți pe străini, Pe ^fcele mai grozave dintre popoare, Și vor scoate săbiile lor asupra frumuseții înțelepciunii tale, Și vor pângări strălucirea ta. 8 În

^o 1 Reg. 5. 9. 11.
^p Jude. 11. 33.
^q Ier. 8. 22.
^r Fac. 25. 3.

^s Fac. 25. 13.
^t Fac. 10. 7.
^u Fac. 11. 31.
^v Fac. 25. 3.

^x Ps. 48. 7.
^y Vers. 4.
^z Ps. 48. 7.
^a Prov. 11. 4.

^b Cap. 26. 15, 18.
^c Apoc. 18. 17, etc.

^d Iov. 2. 12.
^e Est. 4. 1. 3.
^f Ier. 16. 6.

^g Cap. 26. 17.
^h Apoc. 18. 18.

Capit. 28.
^a Vers. 9.
^b Cap. 27. 3, 4.

^c Isa. 31. 3.
^d Zech. 9. 2.
^e Ps. 62. 10.
^f Cap. 30. 11.

groapă te vei pogori, Și vei muri cu moartea celor uciși. în mijlocul mărilor.

9 Au mai ^gzice-vei: „Sunt Dumnezeu! celui ce te va ucide! Căci om și nu Dumnezeu *vei fi*. În mâinile celui ce te va răni de moarte. 10 Muri-vei de mâna străinilor. cu moartea celor ^hnecirencuși: Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeu. 11 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 12 Fiul omului. ⁱ înaltă plângere asupra regelui Tirului, Și-i zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: *Ajuns-ai* până la desăvârșirea cea mai înaltă, *Ești j* plin de înțelepciune, și desăvârșit în frumusețe. 13 Fost-ai în ^kEden, grădina lui Dumnezeu: Tot *felul de* pietrii prețioase te-au acoperit: Sardonicul, topazul și adamantul. Crisolitul, onicul și berilul, Safirul, smaragdul, carbunculul și aurul. Acordul ^ltamburelor tale și al flautelor tale eră pregătit pentru tine. Pentru zina nașterii tale. 14 Erai un ^mcheruvin cu *aripi* întinse și acoperitoare, Și pusu-te-am pe ⁿmuntele cel sfânt al lui Dumnezeu; Umblat-ai în mijlocul pietrilor infocate. 15 Fost-ai desăvârșit în căile tale. din ziua nașterii tale. Până când s'a aflat nedreptate în tine. 16 De mărirea negotului tău. Umplutu-s'a lăuntrul tău de silnicie, și ai păcătuit; Deaceea te voi arunca de pe muntele lui Dumnezeu, ca pe un *lucru* spurcat; Și te voi nimici, ^ocheruvinule acoperit, din mijlocul pietrilor infocate. 17 De frumusețea-ți ^p înălțatu-ți-s'a inima; Stricatu-ți-ai înțelepciunea, prin strălucirea ta; *Dar* te voi arunca la pământ; Și te voi da înaintea regilor, ca să fii de priveriște. 18 Prin mulțimea fărădelegilor tale, prin nedreptatea negotului tău, Pângărit-ai templurile tale; Deaceea voi scoate foc din tine. Care te va mistui, și în cenușă te voi prefăce pe pământ. Înaintea tuturilor celor ce te privesc. 19 Toți câți te cunosc între popoare se vor îngrozi de tine;

^q*Intr'o* clipă vei fi pierdut, și în veci nu vei mai fi.

Căderea Sidonului.

20 Și a mai fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 21 Fiul omului, îndreaptă-ți fața ^scătre Sidon, și profetește asupra-i, 22 Și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: ^tIată, eu *sunt* împotriva-ți, Sidonule. Și mă voi mări în mijlocul tău; Și ^uvor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. Când voi face judecățile *mele* într'insul, Și mă voi ^vsfinți în el. 23^x Căci voi trimite asupra-i ciună, și sânge pe ulițele lui, Și cei de moarte răniți, vor cădea în mijlocul său. De sabia, *ce va veni* asupra-i din toate părțile; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 24 Și nu va mai fi pentru casa lui Israel Nici un ^yspin împungător, și nici un scaiu aducător de dureri. Din partea celor ce-l inconjoară, și-l desprețuesc; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeu.

Liniaștea sigură a Israelului.

25 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Când voi ^zalună casa lui Israel dintre popoarele, Între care sunt imprăștiati. Și mă voi ^asfinți între ei înaintea popoarelor; Atuncia vor locui în pământul lor, pe care l-am dat servului meu Iacob. 26 Vor ^blocui într'insul în siguranță. Vor ^czidi case, și vor ^dsădi vii; Da, vor locui în siguranță. Când voi săvârși judecățile mele, asupra tuturilor celor de prin prejur, care-i desprețuesc; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeu lor.

Profetii asupra Egiptului.

29 În anul al zecilea, în luna a zecea, la douăsprezece ale lunii, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, ^aîndreaptă-ți fața împotriva lui Faraon, regele Egiptului, și profetește asupra-i și ^basupra a tot Egiptul; 3 Vorbeste și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: ^cIată, eu *sunt* împotriva-ți, Faraone, rege al Egiptu-

^g Vers. 2.
^h Cap. 31. 18.
ⁱ Cap. 27. 2.
Cap. 27. 3.

^k Cap. 31. 8, 9.
^l Cap. 26. 13.
^m Esod. 25

ⁿ Cap. 20. 40.
^o Vers. 11.
^p Vers. 2, 5

^q Cap. 26. 21.
^r Cap. 6. 2.
^s Isa. 23. 4, 12.
^t Esod. 11. 4, 17.

^u Is. 9. 16.
^v Cap. 20. 41.
^x Cap. 38. 22.
^y Num. 33. 55.

^z Isa. 11. 12.
^a Vers. 22.
^b Ier. 23. 6.

^c Isa. 65. 21.
^d Ier. 31. 5.

Capul 29.
^e Cap. 28. 21.
^f Isa. 19. 1.
^g Ier. 44. 30.

lui!^d Crocodilul cel mare, ce șade culcat, în mijlocul fluviilor sale; ^e Care a zis: „Fluviul acesta *este* al meu, și eu pentru mine l-am făcut”. 4 Dar ^f voi pune cârligul în fălcile tale. Și voi lipi de solzii tăi pe peștii fluviului tău, Și te voi scoate din mijlocul fluviilor tale. Cu toți peștii fluviilor tale, *ce* sunt lipiți, de solzii tăi. 5 Și te voi arunca în pustiu. Pe tine și pe toți peștii fluviilor tale: Vei cădea pe fața câmpului; ^g Nu te vei aduna, nici vei fi strâns; ^h Te voi duce spre mâncare Fiarelor pământului și paserilor cerului; 6 Și toți locuitorii Egiptului Vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Pentru că ai fost *ca* ⁱ un tocag de trestie pentru casa lui Israel. 7 ^j Când ei s'au agățat cu mâna de tine, Tu te-ai rupt, și le-ai străpuns tot umărul lor; Și când ei s'au răzâmat de tine, Te-ai rupt, și ai scrântit șoldurile lor. 8 De aceea, așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, eu voi aduce asupra-ți sabie. Și voi stârpi din tine om și vită: 9 Și pământul Egiptului va ajunge pustiu și deșert; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul; Pentru că el a zis: „Fluviul *este* al meu, și eu l-am făcut”. 10 De aceea iată, eu *sunt* împotriva ta și împotriva fluviilor tale; Și voi face pământul Egiptului cu totul deșert și pustiu, Dela Migdol, până la Siene și până la hotarul Etiopiei. 11 Picior de om nu va trece printr'insul, Nici picior de vită nu va trece printr'insul. Și nici va fi locuit patruzeci de ani. 12 Căci voi prefăce pământul Egiptului într'un pustiu. În mijlocul țărilor deșerte. Și cetățile lui vor fi prefăcute într'un deșert, în mijlocul cetăților pustiite, patruzeci de ani: Și voi împrăști pe Egipteni între popoare, Și-i voi risipi prin țări. 13 Totuși așa zice Domnul, Dumnezeu: La sfârșitul celor patruzeci de ani voi aduna pe Egipteni. Dintre popoarele, între care au fost împrăștiați: 14 Voi întoarce pe prinșii Egiptului. Și-i voi aduce iarăși în pământul Patros, În pă-

mântul obârșiei lor; Și acolo vor ajunge un regat umilit. 15 Va fi mai umilit decât *toate* regatele. Și nu se va mai înălța preste popoare; Căci eu îi voi micșora, ca să nu mai domnească preste popoare. 16 Și el nu va mai fi casei lui Israel spre încredere, Amintindu-*i* fărădelegea *ei*, *ce a făcut-o*. Pecând căutau la el; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeu. 17 Și în anul al douăzeci și șaptelea, în luna întâia, în ziua întâia a luni, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, Nebucodonosor, regele Babilonului, a făcut pe oastea sa Să servească serviciu mare asupra Tirului; Tot capul a pleșuit, și tot umărul s'a jupuit, Dar n'a luat dela Tir, nici el, nici oastea lui, plată. Pentru serviciul ce a făcut asupra-i. 19 De aceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată eu dau pământul Egiptului lui Nebucodonosor, regele Babilonului, Care va lua mulțimea lui, Va răpi prada lui, și-l va jăfui; Și aceasta va fi plata oastei lui. 20 *Ca* o plată a sa, pentru care a servit, datu-i-am pământul Egiptului. Pentru că a lucrat pentru mine, zice Domnul, Dumnezeu. 21 În ziua aceea voi face să înflorească cornul casei lui Israel, Și-ți voi da deschiderea gurii în mijlocul lor; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Nebucodonosor dăvămă puterea Egiptului, a aliaților și a regelui său.

30 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profetește, și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: ^a Văitați-vă. „Vai de ziua!” 3 Căci ^b aproape *este* ziua, Da, ziua Domnului *este* aproape; Zi *plină* de noură va fi timpul *sfârșitului* popoarelor. 4 Căci va veni asupra Egiptului sabia, Și va fi cutremur mare în Etiopia, Când, cei de moarte răniți, vor cădea în Egipt, Și ^c se va lua mulțimea lui, Și se vor surpa ^d temelile lui: 5 Etiopia și Libia și Lidia, Și ^e tot poporul cel amestecat, și Chubul. Și fiii țării aliate. Vor cădea cu dânșii

^d Ps. 74. 13, 14.
^e Cap. 28. 2.

^f Isa. 37. 29
^g Ier. 8. 2

^h Ier. 7. 33.

ⁱ 2 Rez. 18. 21.
Isa. 36. 6.

^j Ier. 37. 5, 7, 11.

Capitol 30.
^a Isa. 13. 6.

^b Zef. 1. 7.
^c Cap. 29. 19.

^d Ier. 50. 15.
^e Ier. 52. 20, 24.

de sabie. 6 Așa zice Domnul. Vor cădea și cei ce sprijinesc pe Egipt: Și îngâmfarea în puterea sa se va înjosi: / Dela Migdol, până la Siene vor cădea într'insul de sabie, Zice Domnul, Dumnezeuul. 7^g Și se vor pustii în mijlocul țărilor pustiite, Și cetățile lui vor fi în mijlocul cetăților pustiite. 8 Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voi pune foc în Egipt, Și *când* se vor sfărâma toți cei ce-l ajutau. 9 În ziua aceea ^hvor ieși dela mine soli în corăbii, Ca să spăimânte pe Etiopienii cei fără temere; Și va veni asupra-le cutremur mare, ca în ziua Egiptului; Căci iată, vine! 10 Așa zice Domnul, Dumnezeuul: ⁱVoiu face să înceteze mulțimea Egiptului, Prin mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului. 11 El și poporul său cu dânsul, ^jcei mai groaznici dintre popoare Vor fi aduși să strice țara, Și vor scoate săbiile lor asupra Egiptului, Și vor umplea țara de uciși: 12 Și ^keu voiu secă râurile: Și voiu ^ldă țara în mâinile răilor; Și voiu pustii țara și tot ce este într'însa, Prin mâinile străinilor; Eu Domnul am vorbit. 13 Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Voiu ^mnimici și idolii, Și voiu face să înceteze chipurile din Nof; ⁿȘi nu va mai fi Domn din pământul Egiptului; ^oȘi voiu răspândi temere în pământul Egiptului. 14 Și voiu pustii ^pPatrosul, Și voiu pune foc ^qîn Zoan, ^rși voiu săvârși judecăți în No; 15 Și voiu vărsa mânia mea asupra Sinului, (*Pelus*) cetățuea Egiptului, Și voiu stărpi mulțimea din No. 16 Și voiu pune foc în Egipt; Chinurile vor cuprinde Sinul, Noul se va despică, Și Noful de inamici, ziua *mare*: 17 Tănării Avenului și ai Pibesetului vor cădea de sabie, Și se vor duce prinși. 18 În Tafnes se va întuneca ziua, Când voi sfărâma acolo zăvoarele Egiptului; Și îngâmfarea în puterea sa va încetă într'insul; Nour îl va acoperi, Și fiicele sale se vor duce prinse. 19 Așa voi săvârși judecățile *mele* asupra Egiptu-

lui; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 20 Și în anul al unsprezecelea, în *luna* întâia, la șapte ale lunii, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 21 Fiul omului, eu am sfărâmat brațul lui Faraon, regele Egiptului: Și iată, nu i-se vor face legături, ca să se tămăduască, Ca *nu* înfășurându-se cu legături să capete putere, spre a țineă *sabia*. 22 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeuul: Iată, eu *sunt* împotriva lui Faraon, regele Egiptului, Și-i voi frânge *amândouă* brațele sale, pe cel tare și pe cel frânt; Și voi face, ca să cadă *sabia* din mâna lui. 23 Și voiu imprăștiă pe Egipteni între popoare, Și-i voi risipi prin țări. 24 Și voiu întări brațele regelui Babilonului, Și voiu pune în mâna sa *sabia* mea; Dar brațele lui Faraon le voi sfărâma, Și va suspină înaintea lui cu suspinele celui rănit de moarte. 25 Dar brațele regelui Babilonului le voi întări; Și brațele lui Faraon vor cădea, Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voi pune *sabia* mea, în mâna regelui Babilonului, Și o va întinde asupra pământului Egiptului. 26 Și când voiu imprăștiă pe Egipteni între popoare, Și-i voi risipi prin țări; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Atât regele Egiptului cât și regele Asiriei vor fi răsturnați.

31 Și în anul al unsprezecelea, în *luna* a treia, la *ziua* întâia a lunii, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, zi lui Faraon, regele Egiptului, și mulțimei sale: ^aCu cine te asemeni în mărirea ta? 3^b Iată, Asiriianul *eră* ca cedrul Libanului cel cu crengi frumoase, Cu pălcuri adumbritoare și înalte; Până la vârful său *eră* tufos. 4^c Apele îl hrănian, adâncul îl creștea; Cu râurile sale curgând în jurul rădăcinilor lui, Și trimitând pâracle sale la toți *ceilalți* arbori ai câmpului, 5 Deaceea ^dînălțimea lui s'a ridicat mai presus de toți arborii câmpului, Crengile

^f Cap. 29. 10.

^g Cap. 29. 12.

^h Isa. 18. 1, 2.

ⁱ Cap. 29. 19.

^j Cap. 28. 7.

^k Isa. 19. 5, 6.

^l Isa. 19. 4.

^m Isa. 19. 1.

ⁿ Zech. 10. 11.

^o Isa. 19. 16.

^p Cap. 29. 14.

^q Ps. 78. 12, 43.

^r Nah. 3. 8, 9, 10.

Capitol 31.

^a Vers. 18.

^b Dan. 4. 10.

^c Ier. 51. 36.

^d Dan. 4. 11.

lui s'au înmulțit, și ramurile lui s'au lungit, Întinzându-se de mulțimea apelor. 6 Toate ^epaserile cerului în ramurile lui își făceau cuiburile lor: Toate fiarele câmpului fătau supt crăcile sale. Și la umbra lui ședeau toate popoarele cele mari. 7 Eră deci frumos prin mărima sa, Prin lungimea crăcilor sale; Căci rădăcinile lui erau lângă ape mari. 8 Nici un cedru din ^fgrădina lui Dumnezeu nu-l întrecea: Ciparoșii nu se asemănau nici cu crăcile sale, Și castanii nu erau nici ca ramurile lui; Nici un arbore în grădina lui Dumnezeu nu-i sămănă în frumusețe. 9 Făcutu-l-am frumos prin mulțimea ramurilor sale, Încât toți arborii Edenului, *ce se aflau* în grădina lui Dumnezeu îl pizmuiau. 10 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că te-ai înălțat cu statura, *Și ai făcut cași acela* al căruia și vârful eră între tufiș, Și ^gși-a înălțat inima sa pe înălțarea sa: 11 Deaceea l-am dat în mâinile celui mai tare dintre popoare, Care s'a purtat cu dânsul după răutatea sa: L-am alungat. 12 Și străinii, popoarele ^hcele mai cumplite, l-au tăiat. Și l-au părăsit; Căzut-au crăcile sale ⁱpe munți și în toate văile, Și ramurile lui ruptu-s'au de toate păraele pământului; Și toate popoarele pământului s'au tras dela umbra lui, Și l-au părăsit. 13 ^jPe dânsul, *acuma* căzut, șed toate paserile cerului. Și toate fiarele câmpului sunt pe ramurile lui. 14 Ca nici un arbore *adăpat* de apă să nu se înalțe pentru statura sa. Și să nu-și facă vârful între tufiș; Și pentru ca nici *unul din toți* arborii adăpați de apă, Să nu se încumeteze întru înălțimea sa; Căci ^ktoți sunt dați morții, ^lcelor mai de desupt ale pământului, Între fiii oamenilor, Cu cei ce se pogoară în groapă. 15 Așa zice Domnul, Dumnezeu: În ziua, în care s'a pogorit în infern, făcut-am să plângă *pentru dânsul*; Am acoperit adâncul pentru el; Am oprit fluviile lui,

și opritu-s'au apele cele mari *ale lui*; Și am făcut ca Libanul să poarte jale pentru dânsul. Și toți arborii câmpului lăncezitu-s'au pentru el. 16 Făcut-am să se ^mînsăimănțe popoarele de vuetul căderii sale, Când ⁿl-am pogorit în infern cu cei ce se pogoară în groapă; Și toți arborii Edenului, cei aleși și frumoși ai Libanului, toți câți sunt adăpați de apă, S'au mângăiat în cele de desupt ale pământului! 17 Și aceștia s'au pogorit cu dânsul în infern, La cei uciși de sabie: Și ajutătorii lui, *cari* locuiau supt umbra lui, În mijlocul popoarelor. 18 Cu cine te asemeni deci tu în mărime. Și în mărime între arborii Edenului? Totuși te vei pogori cu arborii Edenului. În cele mai de desupt ale pământului; Culcă-te-vei între cei necircumciși. Cu cei uciși de sabie; *Da*, el. Faraon, și toată mulțimea lui, zice Domnul, Dumnezeu.

Egiptenii trebuie să între și ei în mormânt ca și celelalte popoare.

32 Și în anul al doisprezecelea, în luna a douăsprezecea, în *ziua* întâia a lunii, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, ^aridică plângere pentru Faraon, regele Egiptului, și-i zi: ^bTu semeni între popoare cu leul tânăr, ^cȘi ești ca crocodilul în mări; Ai plecat către fluviile tale, Ai turburat apele cu picioarele tale, și ai ^dcăleat fluviile lor. 3 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Deaceea eu, cu adunătură de multe popoare, voi ^eîntinde mrejele mele preste tine, Și te vor trage în lațul meu; 4 ^fTe voi arunca pe pământ, Te voi asvârli pe fața câmpului; ^gVoiu face să stea pe tine toate paserile cerului; Voiu sătura din tine fiarele a tot pământul: 5 Voiu pune carnea ta ^hpe munți, Și voiu umplea văile cu stârvul tău; 6 Voiu adăpa cu sângele tău pământul, unde tu plutești. Până la munți; Și păraele se vor umplea de tine. 7 Și când te vei stinge,

^e Dan. 4. 12.
^f Fac. 2. 8.
^g Dan. 5. 20.

^h Cap. 28. 7.
ⁱ Cap. 32.

^j Isa. 18. 6.
^k Ps. 82

^l Cap. 32. 13.
^m Cap. 26. 15.

ⁿ Isa. 14. 15.
—

Capitul 32.
^a Cap. 27. 2.
^b Cap. 19. 3. 6.

^c Cap. 29. 3.
^d Cap. 34. 18.
^e Osea. 7. 12

^f Cap. 29. 5.
^g Cap. 31. 13.
^h Cap. 31. 12.

ⁱVoiu acoperi cerul, și voiu întuneca stelele lui; Voiu înveli cu noui soarele, și luna nu va luci cu lumina sa. 8 Pentru tine voi face să se întunece toți luminătorii cei străluciți ai cerului, Și voi pune întunecere preste pământul tău, zice Domnul, Dumnezeuul. 9 Și voi face ca să se înspăimânte inima multor popoare, Când voi aduce *știrea* sfărâmării tale între popoarele Din țările, ce tu nu le-ai cunoscut. 10 Și voi face ca multe popoare să se îngrozească de tine. Și regilor lor li se va sârbi părul asupra-ți. Când imi voi mișca sabia pe dinaintea lor: Și pe *toată* clipa^k vor tremura. Fiecare pentru sine, în ziua căderii tale. 11 ^lCăci așa zice Domnul, Dumnezeuul: Sabia regelui Babilonului va veni asupra-ți: 12 Voi face să cadă mulțimea ta, prin săbiile celor viteji. Cari toți sunt^m cei mai cumpliți ai popoarelor: ⁿVor răsturna mândria Egiptului, Și toată mulțimea lui se va nimici. 13 Și voi face să peară toate vitele lui, de lângă apele cele mari, Și ^opicior de om nu va mai turbura aceste *ape*. Și nici copite de vită nu le vor mai turbura. 14 Atuncia voi face să se liniștească apele lor, Zice Domnul, Dumnezeuul. 15 Când voi face pământul Egiptului pustiu, Și țara o voi deșerta de *tot ce este* într'însa: Când voi lovi pe toți cei ce locuiesc în ea, ^pAtuncia vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 16 Și aceasta *este* ^qplângerea, ce vor cânta: Fiicele popoarelor o vor cânta: O vor cânta pentru Egipt Și pentru toată mulțimea lui, zice Domnul, Dumnezeuul. 17 Și în anul al doisprezecelea, în a cincisprezecea *zi* a lunei, a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 18 Fiul omului, suspină pentru mulțimea Egiptului, și spune cum ^rse va pogori Și el și fetele popoarelor celor mărețe, În cele mai de desupt ale pământului, cu cei pogoriți în groapă. 19 ^sDecât cine ești tu mai

frumos? ^tPogoară-te, și culcă-te între cei necircumciși! 20 Cădea-vor în mijlocul celor uciși de sabie; Sabia s'a și dat *inamicului!* Trageți-l în mormânt pe el și pe toată mulțimea lui. 21 ^uCei mai puternici dintre viteji de dânsul vor vorbi, Din mijlocul infernului, și de cei ce l-au ajutat: ^vPogoritu-s'au și culcatu-s'au necircumcișii uciși de sabie. 22 Acolo *este*^x Asirianul și toată ceata lui; mormintele ei *stau* în juru-i; Toți *sunt* uciși, căzuți de sabie. 23 ^yMormintele lor pusu-s'au în locul cel mai adânc al groapei, Și mormintele cetii lui *stau* în juru-i; Toți *sunt* uciși, căzuți de sabie, Cei ce ^zrăspândeau teamă în pământul celor vii. 24 Acolo *este*^a Elamul și toată mulțimea lui, în jurul mormântului său, Toți *sunt* uciși, căzuți de sabie, ^bPogoriți necircumciși, în cele de desupt ale pământului, ^cCei ce răspândeau teama de ei, în pământul celor vii; Și duc rușinea lor cu cei pogoriți în groapă. 25 Pusu-i-s'a patul, lui și mulțimei sale, În mijlocul celor morți; și mormintele lor *stau* în juru-i, Acești toți necircumciși, uciși de sabie; Deși frica de ei eră răspândită în pământul celor vii, Totuși duc rușinea lor la cei pogoriți în groapă, Și se pun la un loc cu cei uciși. 26 Acolo *este*^d Meșecheanul, Tubaleanul, Și toată mulțimea lui; și mormintele lor *stau* în jurul lor; Aceștia toți *sunt* necircumciși, uciși de sabie, Deși frica de ei eră răspândită în pământul celor vii. 27 Să nu se culce cu cei mai viteji dintre necircumcișii cari *au* căzut? Cari s'au pogorit în infern cu armele lor de rebel, Și cari au pus săbiile lor supt capetele lor, Și *unelte*le fărădelegilor lor pe oasele lor; Deși *erau* frica celor puternici în pământul celor vii. 28 Da, sfărâmă-te-vei și tu și cei necircumciși, Și te vei culca cu cei uciși de sabie. 29 Acolo *este* Edomul, regii săi și toți mai marii săi, Cari cu *toată* puterea lor șed *acuma* între

ⁱ Isa. 13. 10.
^j Cap. 27. 35.
^k Cap. 26. 16.

^l Jer. 46. 26.
^m Cap. 28. 7.
ⁿ Cap. 29. 19.

^o Cap. 29. 11.
^p Esod. 7. 5.
^q 2 Sam. 1. 17.

^r Cap. 26. 20.
^s Cap. 31. 2, 18.
^t Vers. 21. 24.
etc.

^u Isa. 1. 31.
^v Vers. 19. 25,
etc.

^x Vers. 24, 26,
29, 30.
^y Isa. 14. 15.

^z Cap. 25. 17.
^a Jer. 49. 34, etc.
^b Vers. 21.

^c Vers. 23.
^d Fac. 10. 2.

cei uciși de sabie: Culeatu-s'au cu cei necircumciși și cu cei pogoriți în groapă. 30 Acolo *sunt* domniile dela meazănoapte: toți aceștia și toți Sidonienii s'au pogorit cu cei uciși. Cu *toată* teama, ce răspundeau prin puterea lor, sunt rușinați. Și s'au culeat necircumciși cu cei uciși de sabie. Și duc rușinea lor cu cei pogoriți în groapă. 31 Pe aceștia îi va vedeă Faraon. Și se va mângăia pentru toată mulțimea lui. Faraon și toată oastea lui, cei uciși de sabie, zice Domnul, Dumnezeu. 32 Deși am și răspândit teama de dânsul în pământul celor vii; Totuși el se va culea cu cei necircumciși. Cu cei uciși de sabie, Faraon și toată mulțimea lui, zice Domnul Dumnezeu.

Despre datoria păzitorilor duhovnicești.

33 Post-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, vorbește^a fiilor poporului tău, și zi-le: ^bCând voi aduce sabia asupra *vre-*unei țări, și poporul acestei țări va lua un om oarecare din mijlocul său, și și-l va pune^c păzitor: 3 Și acesta văzând sabia venind asupra țării, va suflă din trâmbiță, și va deșteptă pe popor: 4 Atuncia cel ce a auzit vocea trâmbiței, și nu se va feri. Și sabia venind, îl va răpi, ^dSângele aceluia fi-va pe capul său. 5 A auzit vocea trâmbiței, și nu s'a ferit: Sângele lui va fi asupra lui; Dar cine se va feri, își va mântui viața. 6 Iar dacă păzitorul, văzând că sabia vine, nu va suflă din trâmbiță, și poporul nu se va feri, și sabia venind, va răpi pe *vre-*unul din ei; ^ePentru fărădelegea sa răpi-se-va acesta, Dar sângele său îl voiu cere din mâna păzitorului. 7 ^fȘi tu, fiul omului! Eu te-am pus păzitor preste casa lui Israel; Ascultă deci cuvântul din gura mea, și-i deșteaptă din partea mea. 8 Când zic celui nelegiuit: Nelegiuitule, vei muri; și tu nu vei vorbi, ca să deștepți pe cel nelegiuit dela calea sa. Acest nelegiuit

muri-va pentru fărădelegea sa. Dar din mâna ta voiu cere sângele său. 9 Iar dacă tu vei deșteptă pe cel nelegiuit, ca să se întoarcă dela calea sa, și el nu se va întoarce dela calea sa, El va muri pentru fărădelegea sa. Dar tu îți vei mântui viața.

Bunătatea și dreptatea lui Dumnezeu.

10 Deaceea tu, fiul omului, zi casei lui Israel: Voi așa vorbiți și ziceți: „Dacă fărădelegile noastre și păcatele noastre *sunt* asupra noastră, și noi pentru ^gdânsele pierim, Atuncia ^hcum de mai trăim?” 11 Zi-le: Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeu, ⁱNu mă plac în moartea celui nelegiuit, Ci să se întoarcă cel nelegiuit dela calea sa, și să trăească; Întoarceți-vă, întoarceți-vă dela căile voastre cele rele! Căci ^jde ce să muriți, casă a lui Israel? 12 Deaceea tu, fiul omului, zi fiilor poporului tău: ^kDreptatea celui drept nu-l va mântui În ziua nelegiuirii lui; Nici cel nelegiuit ^lnu va muri pentru neleguirea sa În ziua, în care se va întoarce dela ea; Nici cel drept nu va trăi pentru *dreptatea* sa În ziua, în care va păcătuî. 13 Când voi zice celui drept, Că va trăi, și el, ^mîncercându-se în dreptatea sa, va face nedreptate; Toată dreptatea lui nu se va *mai* aminti. Ci va muri în nedreptatea, ce a făcut-o. 14 Și ⁿcând voi zice celui nelegiuit: Vei muri: Dar el, întorcându-se dela păcatul său, va face drept și dreptate: 15 *Dacă* cel nelegiuit va ^oînapoiă amantel; Va ^pîntoarce lucrul răpit; Va umbla în ^qașezămintele vieții, nefăcând nedreptate: El va trăi, nu va muri; 16 ^rToate păcatele ce a făcut, nu i-se vor *mai* aminti; A făcut drept și dreptate; va trăi. 17 ^sDar fiii poporului tău zic: „Calea Domnului nu este dreaptă:” Dar calea lor nu este dreaptă. 18 ^tCând cel drept se va întoarce dela dreptatea lui, și va face nedreptate, În ea va muri. 19 Și când cel nelegiuit se va întoarce dela neleguirea sa, și va

Capul 33.
a Cap. 3. 11.
b Cap. 14. 17.

c Osea. 9. 8.
d Cap. 18. 13.
e Vers. 8.

f Cap. 3. 17, etc.
g Ci p. 24. 25.
h Isa. 49. 14.

i 2 Pet. 3. 9.
j Cap. 18. 31.
k Cap. 3. 20.

l 2 Cron. 7. 14.
m Cap. 3. 20
n Cap. 3. 18, 19

o Cap. 18. 7.
p Luc. 19. 8.

q Lev. 18. 5.
r Cap. 18. 22.

s Vers. 20.
t Cap. 18. 26, 27.

face drept și dreptate. În ele va trăi. 20 Dar voi ziceți: „Calea Domnului nu este dreaptă:” Casă a lui Israel, judecâ-vă-voi pe fiecare după căile sale.

Știre despre dărâmarea Ierusalimului.

21 Și în anul al doisprezecelea ^val strămutării noastre, în luna a zecea, la cinci ale lunii, a venit la mine ^xun scăpat din Ierusalim, zicând: ^y„Cetatea este bătută.

22 Și ^zmâna Domnului a fost asupra mea seara, mai înainte de a veni scăpatul acela, și mi-a deschis gura, înainte de a veni *acela* la mine dimineața; și ^aam deschis gura mea, și n'am mai tăcut.

23 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 24 Fiul omului,

^bcei ce locuiesc ^cruinele acele, în pământul lui Israel, vorbesc și zic: ^d„Abraam numai unul a fost, și a moștenit *acel* pământ, ^edar noi *suntem* mulți, *cu atât mai mult* datu-ni-s'a pământul spre moștenire: 25 De aceea zi-le: Așa zice

Domnul, Dumnezeu: ^fVoi mâncați *carne* cu sânge, și ^gridicați ochii voștri spre idolii voștri, și ^hvârsați sânge: Și să moșteniți pământul *acela*!

26 Vă încredeți în sabia voastră, Faceți uriciuni, și ⁱpângăriți fiecare pe femeia apropielui său, și să moșteniți pământul *acela*!

27 Vorbește astfel către ei: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Viu sunt!

^jcei ce *șed* în ruini de sabie vor cădea, și pe cel ce *șeade* în câmp, il ^kvoiu da fiarelor spre mâncare: Și cei ce *șed* în

întărituri și ^lîn peșteri, vor muri de ciumă. 28^m„Căci voiu *face* pământul *vostru* pustiu și desert, și ⁿmândria puterii lui va încetă; și ^omunții lui Israel vor rămâneă deșerti, fără să fie cine să treacă prin ei.

29 Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul, Când voiu face pământul *vostru* pustiu și desert, Pentru toate uriciunile câte au făcut,

rului tău vorbesc de tine, Pe la ziduri și din pragurile caselor. Și ^pvorbesc unul către altul, și fiecare către fratele său, zicând: Veniți, și auziți cuvântul. Ce a ieșit dela Domnul: 31 Și ^qvin către tine, cum vine poporul, și poporul meu ^rstă înaintea ta, și ascultă cuvintele tale, dar nu le fac: ^s„Căci ei fac *dintr'însele* o cântare plăcută gurei lor, *Dar*

^tînima lor umblă după câștig nedrept. 32 Și iată, tu *ești* pentru dânși ca o cântare plăcută A unui *om* cu voce frumoasă, Sau care cântă frumos din instrumente: Căci ei ascultă cuvintele tale, dar nu le fac.

33 Dar când va veni *știrea* (și *iată*, se apropie), Atuncia vor cunoaște, că a fost un profet în mijlocul lor.

Prorocie împotriva păstorilor necredincioși.

34 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 Fiul omului, profeteste împotriva ^apăstorilor lui Israel, profeteste, și zi-le: Așa zice Domnul, Dumnezeul păstorilor: ^bVai de păstorii lui Israel, ce se păstoresc pe sine înșiși! Au păstorii nu trebuie să păstorească turmele? 3^c Voi mâncați grăsimea, și vă îmbrăcați cu lână, ^dJunghiați *oile* cele îngrășate, *dar* pe turmă n'o păstoriti: 4^e Pe cele slabe nu le întăriți, și pe cele bolnave nu le vindecați, Pe cele *cu picioarele* frante nu le legați, Pe cele fugărite nu le întoarceți, și nici nu ^fcăutați pe cele rătăcite; Cile sfăpâniți cu ^gsilă și cu asprime. 5^h Și ele se ⁱîmprăstie, căci *n'au* păstor; ^jși ajung de mâncare tuturor fiarelor câmpului, și se împrăstie. 6 Oile mele rătăcesc pe toți munții și pe tot dealul malt; Da, pe toată fața pământului s'au împrăstiat oile mele, și nu *este* cine să iutrebe *de dânsele* și să le caute. 7 De aceea ascultați, păstorilor, cuvântul Domnului: 8 Viu sunt, zice Domnul, Dumnezeu: Cu adevărat, fiindcă oile mele au ajuns de pradă, și turma mea ^ka ajuns de mâncare tuturilor fiarelor câm-

Predică nouă de mustrare.

30 Și tu, fiul omului! *Iată*, fiii popo-

v Vers. 17.
w Cap. 1. 2.
x Cap. 24. 26.
y 2 Reg. 25. 4.
z Cap. 1. 3.

a Cap. 24. 27.
b Cap. 34. 2.
c Vers. 27.
d Isa. 54. 2.
e Mic. 3. 11.

f Fac. 9. 4.
g Cap. 18. 6.
h Cap. 22. 6, 9.
i Cap. 18. 6.
j Vers. 24.

k Cap. 39. 4.
l Jude. 6. 2.
m Ier. 44. 28, 22.
n Cap. 7. 24.

o Cap. 6. 2, 3, 6.
p Isa. 29. 13.
q Cap. 14. 1.
r Cap. 8. 1.

s Ps. 78. 36, 37.
t Mat. 13. 22.
—
Capul 34.
a Cap. 33. 24.

b Ier. 23. 1.
c Isa. 56. 11.
d Cap. 33. 25, 26.
e Vers. 16.
f Luc. 15. 4.

g 1 Pet. 5. 3.
h Cap. 33. 21, 28.
i 1 Reg. 22. 17.
j Isa. 56. 9.
k Vers. 5. 6.

pului. Fiindcă n'au păstor, și păstorii mei nu caută oile mele; ¹Ci păstorii *numai* pe sine se păstoresc, dar oile mele nu le păstoresc: 9 Deaceea ascultați, păstorilor, cuvântul Domnului: 10 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, eu *sunt* împotriva păstorilor! Și^m voi, cere oile mele din mâinile lor. Și-i voi face să înceteze de a *mai* păstori oile *mele*; Și nu se vor maiⁿ păstori păstorii pe sine inșiși; Căci eu voi mântui din gura lor oile mele, Și nu le vor *mai* fi de mâncare.

Domnul însuși creă să pască oile sale și să le porcătuască.

11 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, eu voi cerceta de oile mele, și le voi căuta: 12 Ca păstorul, care, fiind în mijlocul turmei sale, Caută oile sale cele împrăștiate: Așa voi căuta oile mele, Și le voi mântui din toate locurile. În care s'au împrăștiat, în ziua ^a*plină* de nour și întunecoasă. 13 ^pLe voiuscoate dintre popoare. Le voi aduna dintre țări, Și le voi aduce în pământul lor; Și le voi păstori pe munții lui Israel. În văi și în toate locurile locuite ale pământului *lor*. 14 ^qLe voi păstori în pășune bună, Și stâna lor va fi pe munții înălțimei lui Israel: ^rAcolo se vor odihni în staul bun, Și vor fi păstorite *în* pășuni grase, în munții lui Israel. 15 Eu voi păstori oile mele, și le voi face să se odihnească, Zice Domnul, Dumnezeu. 16 ^sVoi căuta cele rătăcite. Voi întoarce pe cele fugărite. Voi lega pre cele *cu picioarele* frânte, Și voi întări pre cele slabe; Voi nimici pe ^tcele grase și tari; *Dar pe celelalte* le voi^u păstori cu dreptate. 17 Și voi, turma mea, așa zice Domnul, Dumnezeu: ^vIată, eu voi judeca între oaie și oaie, între berbeci și țapi. 18 *Au* pentru voi puțin lucru *este*, că pășunați pășunea cea bună, Iar rămășița pășunei voastre o călcați în picioare? Și că beți apă curată, Iar pe cealaltă o turburați

cu picioarele voastre, 19 Așa că oile mele pășunează cele călcate de picioarele voastre. Și beau cele turburate de picioarele voastre! 20 Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeu, de dânezele; ^xIată, eu voi judeca între oaia cea grasă și oaia cea slabă. 21 Pentrucă împingeti din coaste și din umeri. Și împingeti cu coarneau voastre pe toate *oile* cele slabe, Până ce le goniți afară; 22 Deaceea eu voi mântui oile mele, și nu vor mai fi de pradă; Și^y voi judeca între oaie și oaie.

Făgăduința unicului adevăratului păstor din casa lui David.

23 Și le voi ridica ^zpăster, care le va paște. ^aPe servul meu David: El le va paște, și le va fi păstor. 24 ^bEu, Domnul, le voi fi Dumnezeu, Și servul meu David va fi ^cdomn în mijlocul lor; Eu, Domnul, am vorbit. 25 ^dVoi încheia cu dânezele legământ de pace: Și ^evoi face să înceteze depe pământ fiarele celele; ^fÎn siguranță vor locui *chiar* și în pustiu, și vor dormi în păduri. 26 Voi face pe acestea și împrejurimile ^gcolinei mele ^hbinecuvântare. Și voi ⁱface să cadă ploaia la timp; ^jPloaia binecuvântării va fi. 27 ^kArborele câmpului își va da fructul său, Și pământul își va da venitul său, Și vor fi siguri în pământul lor; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. Când voi ^lsfărâma legăturile jugului lor, Și-i voi scăpa din mâinile celor ^mce s'au servit de dânșii. 28 Nu vor mai fi de pradă popoarelor, Și fiarele pământului nu-i vor *mai* mânca: Ci vor locui în siguranță, și nu *va fi* cine să-i spăimânte. 29 Și le voi ridica o odraslă cu renume, Și nu vor mai fi răpiți de foame în țară. Și nu vor mai purta rușinea popoarelor: 30 Și vor cunoaște, că eu Domnul, Dumnezeu lor, *sunt* cu dânșii. Și *că* ei, casa lui Israel, *sunt* poporul meu, Zice Domnul, Dumnezeu. 31 Și voi, oile mele, oile pășunei mele, voi oameni *sunteți*, Și eu

^l Vers. 2, 10.
^m Cap. 3, 18.
ⁿ Vers. 2, 8.
^o Cap. 30, 3.

^p Isa. 65, 9, 10.
^q Ps. 23, 2.
^r Ier. 33, 12.
^s Luc. 5, 32.

^t Isa. 10, 16.
^u Ier. 10, 24.
^v Mat. 25, 32, 33.
^x Vers. 17.

^y Vers. 17.
^z 1 Pet. 2, 25.
^a Ier. 30, 9.
^b Esod. 29, 45.

^c Cap. 37, 22.
^d Cap. 37, 26.
^e Osea. 2, 18.

^f Ier. 23, 6.
^g Isa. 56, 7.
^h Fac. 12, 2.

ⁱ Lev. 26, 4.
^j Ps. 68, 9.
^k Lev. 26, 4.

^l Lev. 26, 13.
^m Ier. 25, 14.

sunt Dumnezeuul vostru. zice Domnul. Dumnezeuul.

Nimicirea Edomului, inamicul lui Israel.

35 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: ² Fiul omului, ^a îndreaptă-ți fața către ^b muntele Seir, și ^c profetește împotriva-i. ³ Și-i zi: Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Iată, munte al Seirului, eu *sunt* împotriva-ți. Și ^d voi întinde mâna mea asupra-ți. Și te voi face pustiu și deșert. ⁴ ^e Cetățile tale în ruine le voi preface, și vei fi pustiu. Și vei cunoaște, că eu *sunt* Domnul! ⁵ ^f Pentrucă din vechiu ai purtat ură. Și ai dat sabiei pe fiii lui Israel în timpul nenorocirii lui. ^g Când fărădelegea lui a ajuns la culme: ⁶ Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeuul. Te voi preface într'un lac de sânge, și sângele te va urmări: ^h Fiindecă n'ai urit *vărsarea* de sânge, deaceea sângele te va goni. ⁷ Și voi preface muntele Seir în pustiu și deșert; Voi stârpi dintr'insul și ⁱ pe cel ce duce și pe cel ce se întoarce. ⁸ ^j Și voi umplea munții lui de ucișii lui; Și vor cădea cei uciși de sabie. În munții tăi, în văile tale și în toate râurile tale. ⁹ ^k Te voi preface într'un deșert vecinie, și cetățile tale nu se vor mai locui; ^l Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. ¹⁰ Pentru că ai zis: Ale mele vor fi cele două popoare și cele două țări, Și noi le vom ^m moșteni. Deși ⁿ Domnul eră acolo: ¹¹ Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeuul, Mă voi purta cu tine ^o după mânia ta și după gelozia ta. Cu care te-ai purtat din ură către ei; Și mă voi face lor cunoscut, când te voi judeca; ¹² ^p Și vei cunoaște, că eu, Domnul, am auzit toate blestemele, Ce le-ai spus asupra munților lui Israel, zicând: „Ajuns-au pustii, datu-ni-s'au spre mâncare.“ ¹³ Și ^q eu gurile voastre v'ati fălit asupra-mi, Și ati înmulțit cuvintele voastre asupra mea; eu le-am auzit. ¹⁴ Așa zice Domnul, Dumnezeuul: ^r Când tot pământul se va bucura,

atunci pe tine te voi preface în pustiu. ¹⁵ ^s Cum te-ai bucurat de moștenirea casei lui Israel. Fiindecă ea se pustii: Așa-ți voi face ție: Vei ajunge pustiu, munte al Seirului și tot Edomul, da, tot: Și vor cunoaște, ca eu *sunt* Domnul.

Mântuirea Israelului.

36 Și tu, fiul omului, profetește ^a munților lui Israel: Munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului! ² Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Pentrucă ^b inamicul a zis de voi: Ha, ha! ^c până și înălțimile cele vecinice au ajuns ^d moștenire nouă: ³ Deaceea profetește, și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Fiindecă, *da*, fiindecă v'au prefăcut în deșert, și v'au înghițit cei din jurul vostru. Ca să ajungeți moștenirea celorlalte popoare, ^e Și v'ati făcut de batjocură limbei. Și de ocară popoarelor: ⁴ Deaceea munți ai lui Israel, ascultați cuvântul Domnului, Dumnezeului; Așa zice Domnul, Dumnezeuul, munților și dealurilor, Râurilor și văilor, Ruinelor pustii și cetăților părăsite, Cari ^f au ajuns de pradă și ^g de batjocură Celorlalte popoare de prin prejur; ⁵ *Da*, deaceea așa zice Domnul, Dumnezeuul; ^h Cu adevărat, în focul geloziei mele am vorbit De celelalte popoare și de tot Edomul, ⁱ Care și-au însușit pământul meu. Cu toată bucuria inimii lor, Și cu disprețul sufletului, ca să-l dea prăzii: ⁶ Deaceea profetește de pământul lui Israel, Și spune munților și dealurilor, Râurilor și văilor: Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Iată, în gelozia mea și în mânia mea am vorbit: Pentrucă ati ^j purtat ocară popoarelor, ⁷ Deaceea așa zice Domnul, Dumnezeuul: Eu am ^k ridicat mâna mea, *Jurându-mă*, că popoarele din jurul vostru vor purta rușinea lor. ⁸ Dar voi, munți ai lui Israel, veți dà crengi. Și veți purta fructe pentru poporul meu Israel; Căci vor veni curând. ⁹ Căci iată, eu sunt pentru voi, și mă voi întoarce spre voi. Și veți fi lucrați și semănați. ¹⁰ Și voi înmulți

Capul 35. a Cap. 6. 2. c Ier. 49. 7. 8. d Cap. 6. 14. e Vers. 9. f Obad. 10. g Ps. 137. 7.

h Ps. 109. 17. i Judc. 5. 6. j Cap. 31. 12. k Ier. 49. 17. 18. l Cap. 6. 7. m Ps. 83. 4. 12. n Ps. 48. 1. 3. o Mat. 7. 2.

p Ps. 9. 16. q 1 Sam. 2. 3. r Isa. 65. 13. 14. s Obad. 12. 15.

Capul 36. a Cap. 6. 2. 3. c Deut. 28. 37. e Deut. 28. 37. f Cap. 34. 28. g Ps. 79. 4. h Deut. 4. 24. i Cap. 35. 10, 12. j Ps. 123. 3. 4. k Cap. 20. 6.

oamenii în voi. Pe toată casa lui Israel, *da*, pe toată; Și cetățile se vor locui, și ^lruinele se vor rezidi. 11 ^mVoiu înmulți în voi oamenii și vitele, Și se vor înmulți, și vor aduce fruct; Vă voi face să fiți locuiți ca mai nainte. Și *vă* voi face bine mai mult decât la începutul vostru: ⁿȘi veți cunoaște, ca eu sunt Domnul. 12 *Da*, voi face ca să umble în voi oameni, *anume* poporul meu Israel; ^oȘi vă vor stăpâni, și le veți fi de moștenire, Și de acum nu-i veți mai ^plipsi de popor. 13 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Pentru că v'au zis: ^qTu ești un pământ, care mănânci pe oameni, și stârpești popoarele tale; 14 De aceea nu vei mai mânca oameni, Nici vei mai stârpi popoarele, zice Domnul, Dumnezeu: Și nu voi mai face să audă în tine defaima popoarelor. 15 Și ^rnu vei mai purta ocară popoarelor, Și nu vei mai face sterpe pe popoarele tale, zice Domnul, Dumnezeu.

Făgăduința unei inimi noi.

16 Și a fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 17 Fiul omului, când casa lui Israel a locuit în pământul lor, ^sei au pângărit-o prin urmările lor și prin faptele lor; Urmarea lor era înaintea mea ca ^tnecurătenia lunară a unei femei necurate; 18 De aceea am vărsat asupra-le mânia mea. Pentru sângele, ce au vărsat pe pământ. ^uPentru idolii lor, cu cari l-au pângărit; 19 I-am ^vrisipit între popoare, Și au fost împrăstiați prin țări: I-am judecat ^xdupă urmările lor și după faptele lor. 20 Și ajungând la popoarele, în mijlocul cărora au venit, Au ^ypângărit numele meu cel sfânt; Căci se zicea de dânșii, „Acestia sunt poporul Domnului, care au ieșit din pământul său.“ 21 Dar m'am îndurat ^zde numele meu cel sfânt, pe care l-a pângărit casa lui Israel între popoarele, în mijlocul cărora au venit. 22 De aceea zi casei lui Israel: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Nu pentru voi, casă a lui Israel,

fac *aceasta*. ^aCi pentru numele meu cel sfânt, pe care l-ați pângărit între popoarele, în mijlocul cărora ați venit. 23 Căci voi sfinți numele meu cel mare, care s'a pângărit între popoare, Pe care l-ați pângărit în mijlocul lor: Și vor cunoaște popoarele, că eu *sunt* Domnul, Zice Domnul, Dumnezeu. Când mă voi ^bsfinți între voi înaintea ochilor lor. 24 Căci ^cvă voi lua dintre popoare, Și voi aduna din toate țările. Și vă voi aduce în pământul vostru. 25 ^dȘi voi stropi preste voi apa curată, și veți fi curați; ^eVă voi curăți de toate necurăteniiile voastre Și de toți idolii voștri: 26 ^fVă voi da o inimă nouă, Și voi pune în voi un spirit nou; Voi depărta din corpul vostru inima cea de piatră, Și vă voi da inimă de carne: 27 Voi pune în voi ^gspiritul meu. Și voi face să umblați în așezămintele mele, Să păziți judecățile mele, și să le faceți. 28 ^hȘi veți locui în pământul, pe care l-am dat părinților voștri, ⁱȘi-mi veți fi popor, și eu vă voi fi Dumnezeu. 29 Și ^jvă voi mântui de toate necurăteniiile voastre; ^kVoi chema grâul, și-l voi înmulți, Și ^lnu voi mai aduce asupra-vă foamete. 30 ^mȘi voi înmulți fructul arborilor și venitul câmpului, Ca să nu mai purtați între popoare ocară foametei. 31 Atuncia ⁿvă voi aduce aminte de urmările voastre cele rele, Și de faptele voastre cele rele, Și ^oveți fi desgustați de voi înșivă Pentru fărădelegile voastre și pentru uriciunile voastre. 32 ^pNu pentru voi voi face *aceasta*, zice Domnul, Dumnezeu, Știut să vă fie; Rușinați-vă și roșiți pentru urmările voastre, casă a lui Israel!

Făgăduința unei țări binecuvântate.

33 Așa zice Domnul, Dumnezeu: În ziua, în care vă voi curăți de toate fărădelegile voastre, *Atuncia* voi face și cetățile să fie locuite, ^qȘi ruinele să se rezidească. 34 Și pământul cel deșert se va lucra, De unde eră pustiu în ochii

^l Isa. 58. 12
^m Ier. 31. 27.
ⁿ Cap. 35. 9.
^o Obad. 17 etc.

^p Ier. 15. 7.
^q Num. 13. 32.
^r Cap. 34. 29.
^s Lev. 18. 25.

^t Lev. 15. 19.
etc.
^u Cap. 16. 36, 38.
^v Cap. 22. 15.

^x Cap. 7. 3.
^y Isa. 52. 5.
^z Cap. 20. 9. 14.
^a Ps. 106. 8.

^b Cap. 20. 41.
^c Cap. 34. 13.
^d Isa. 52. 15.
^e Ier. 33. 8.

^f Ier. 32. 31.
^g Cap. 11. 19.
^h Cap. 28. 25.
ⁱ Ier. 30. 22.

^j Mat. 1. 21.
^k Ps. 105. 16.
^l Cap. 34. 29.
^m Cap. 34. 27.

ⁿ Cap. 16. 61, 63.
^o Lev. 26. 39.
^p Deut. 9. 5.
^q Vers. 10.

a tot trecătorul. 35 Și vor zice: Pământul acesta, care a fost pustiu, ^r ajuns-a ca grădina Edenului. Și cetățile cele ruinate, pustuite și surpate *S'au* întărit, și s'au locuit. 36 Și popoarele, care vor rămâne în juru-vă, vor cunoaște, Că eu Domnul am zidit cele surpate și am sădit cele pustuite: Eu Domnul am vorbit, și voi face. 37 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Și încă *va trebui* să fie căutat de casa lui Israel, spre a le face *aceasta*: Îi voi înmulți în oameni, ca pe turma: 38 Ca turma cea sfântă, ca turma Ierusalimului în sărbătorile lui, Așa cetățile cele pustuite vor ajunge pline de turme de oameni: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Învierea lui Israel.

37 Fost-a asupra-mi ^a mâna Domnului, și m'a scos Domnul ^b în duh și m'a pus în mijlocul unei văi, plină de oase. 2 Și m'a făcut să trec pe lângă dânsle de jur împrejur; și iată, ele multe foarte *erau* pe fața văii, și iată, *erau* uscate foarte.

3 Și zisu-mi-a: Fiul omului, au putea-vor învia oasele acestea? și am răspuns: Doamne, Doamne, ^ctu știi.

4 Și zisu-mi-a: Profetește oaselor acestora, și le zi: Oase uscate, ascultați cuvântul Domnului! 5 Așa zice Domnul, Dumnezeu, oaselor acestora: Iată, eu voi ^dface să între în voi suflare, și veți învia; 6 Și înșiră-voi vinele pe voi, și voi face să crească carne pe voi, și vă voi acoperi cu piele, și voi pune în voi suflare, și veți învia: ^eși veți cunoaște că eu *sunt* Domnul.

7 Și am profetit, cum mi s'a poruncit: și când am profetit, s'a făcut un vuet, și iată un foșnet, și oasele s'au împrenat la loc, os la os. 8 Și am văzut, și iată, vine și carne au crescut pe dânsle, și pielea le-a acoperit deasupra: dar suflarea nu *eră* într'insele.

9 Și zisu-mi-a: Profetește suflării, profetește, fiul omului, și zi suflării:

Așa zice Domnul, Dumnezeu: ^fSuflare, vino din cele patru vânturi, și suflă asupra acestor morți, ca să învie.

10 Deci am profetit cum mi-s'a poruncit, ^gși suflarea a intrat într'inșii; și au înviat, și au stătut pe picioarele lor, o oaste mare foarte, foarte.

11 Și zisu-mi-a: Fiul omului, aceste oase sunt toată casa lui Israel; iată, ei zic: ^hOasele noastre s'au uscat, și speranța noastră s'a nimicit; noi suntem pierduți. 12 Deaceea profetește, și le zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, ⁱpoporul al meu, eu voi deschide mormintele voastre, Și vă voi scoate din mormintele voastre. Și vă voi ^jaduce în pământul lui Israel. 13 Și veți cunoaște, că eu *sunt* Domnul. Când, poporul al meu, voi deschide mormintele voastre; Și vă voi scoate din mormintele voastre; 14 Când ^kvoi pune suflarea mea în voi, ca să înviați, Și vă voi așeză în pământul vostru: Atuncia veți cunoaște, că eu Domnul am vorbit și am făcut. Zice Domnul.

Restabilirea și readunarea Israelului.

15 Și a *mai* fost către mine cuvântul Domnului, zicând: 16 Și tu, fiul omului, ^lia-ți un tocag, și scrie pe dânsul: „Pentru Iuda și pentru ^mfiii lui Israel, soții săi.“ apoi ia-ți un alt tocag și scrie pe dânsul: „Pentru Iosif (toeagul lui Efraim) și *pentru* toată casa lui Israel, soții săi.“ 17 Și ⁿîmpreunează-le unul cu altul într'un tocag, ca să fie *numai* unul în mâna ta.

18 Și când liii poporului tău te vor întrebă, zicând: ^oAu nu ne vei spune ce *înseamnă* acestea? 19 ^pRăspunde-le: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, eu voi lua ^qtoeagul lui Iosif, ce *se află* în mâna lui Efraim, și a semințiilor lui Israel, soții săi, și-l voi pune preste dânsul, *adecă*, preste toeagul lui Iuda, și voi face dintr'inșii un tocag, și vor fi unul în mâna mea. 20 Și toegele, pe care tu ai scris, vor fi ^rînaintea ochilor

^r Ioel. 2. 3.

Capul 37.

^c 2 Cor. 1. 9.

^f Ps. 104. 30.

ⁱ Isa. 26. 19.

^l Num. 17. 2.

ⁿ Vers. 22. 24.

^q Vers. 16. 17.

^a Cap. 1. 3.

^d Ps. 104. 30.

^g Apoc. 11. 11.

^j Cap. 36. 24.

^m 2 Cron. 11. 12.

^o Cap. 12. 9.

^r Cap. 12. 3.

^b Cap. 3. 11.

^e Cap. 6. 7.

^h Ps. 141. 7.

^k Cap. 36. 27.

13, 16.

^p Zech. 10. 6.

lor în mâna ta. 21 Și le zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, ^seu voi lua pe fiii lui Israel Dintre popoarele, unde s'au dus; Îi voi aduna din toate părțile, Și-i voi aduce în pământul lor; 22 Și ^tvoi face din ei un singur popor în țară. în munții lui Israel; Și ^uun singur rege va domni preste dânșii toți: Nu vor mai fi două popoare. Nici nu vor mai fi despărțiți în două regate; 23 ^vȘi nu se vor mai spurcă cu idoli lor, Nici cu urciunile lor, Nici cu toate fărădelegile lor; Ci-i ^xvoi scoate din toate locuințele lor, în care au păcătuit. Și-i voi curăți; Ei îmi vor fi popor. și eu le voi fi Dumnezeu; 24 Și ^yDavid. servul meu, *va fi* rege preste dânșii; Și ^zva fi pentru dânșii toți un păstor; ^aVor umbla în judecățile mele, Vor păzi așezămintele mele, și le vor face; 25 ^bȘi vor locui în pământul, pe care l-am dat servului meu Iacob. Unde au locuit părinții voștri; Vor locui într'însul. Ei, fiii lor și fiii fiilor lor, ^cîn veci: Și David, ^dservul meu, le *va fi* domn în veci. 26 Și voi încheia cu dânșii ^elegământ de pace. Legământ vecinic va fi cu ei; Și-i voi așeză. și-i voi ^fînmulți; Și voi pune ^gtemplul meu în mijlocul lor în veci. 27 Și ^hlocașul meu va fi în mijlocul lor: Și eu le voi fi Dumnezeu, și ei îmi vor fi popor. 28 Și vor cunoaște popoarele, că eu Domnul *sunt* cel ce sfîntesc pe Israel. Când templul meu va fi în mijlocul lor în veci.

Prorocire despre năvălirea lui Gog în țara lui Israel și despre sfărâmarea sa.

38 Fost-a către mine cuvântul Domnului, zicând: 2 ^aFiul omului, ^bîndreaptă-ți fața către ^cGog, din pământul lui Magog, și domn preste Roș, ^dMeșec și Tubal; profetește împotriva-i: 3 Și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, eu *sunt* împotriva ta. o Goge, Domnul Roșului, al Meșecului și al Tubalului! 4 ^eTe voi ademîni, Și voi pune

cârlige în fălcile tale, și te voi scoate pe tine Și pe toată oastea ta, cai și călăreți. ^fToți frumos îmbrăcați, Adunătură mare, *înarmată* cu scuturi și cu paveze, Care toți mănuesc sabia; 5 Cu dânșii pe Persia. Etiopia și Libia, Toți *înarmați* cu scuturi și cu coifuri: 6 ^gGomerul și toate cetele lui, Pe casa ^hTogarmeii din fundul mează-noptii, și toate cetele sale, Și pe *alte* popoare cu tine: 7 ⁱFii gata și pregătește-te, Tu și toată mulțimea adunată la tine, Și le fii conducător! 8 ^jDupă multe zile ^kvei fi așezat conducător; În anii cei depe urmă vei năvăli în pământul celor scăpați de sabie. ^lȘi adunați dintre multe popoare, În ^mmunții lui Israel, care au fost deșerti îndelung; Dar care *acum* sunt scoși dintre popoare, Și ⁿlocuesc toți în siguranță.

9 Te vei sui și vei năvăli, ^oca o furtună; Vei sămăna ^pcu un nour ce acopere pământul. Tu, toate cetele tale, și *alte* popoare multe cu tine. 10 Așa zice Domnul, Dumnezeu: În ziua aceea *multe* lucruri îți vor veni în minte, Și planuri rele vei unelti: 11 Și vei zice: Sui-mă-voi în pământul cetăților deschise; ^qNăvăli-voi asupra celor liniștiți, *asupra* ^rcelor ce locuesc în siguranță, *Asupra* tuturor celor ce locuesc în cetăți deschise, și care n'au nici zăvoare, nici porți; 12 Ca să iei jafuri și să faci prădăciuni, Ca să pui mâna ta pe ^sdeșerturile *astăzi* locuite, ^tȘi pe poporul *acum* adunat dintre popoare, Caștigându-și vite și bunuri, locuind pe locurile înalte din țară. 13 ^uȘeba. ^vDeedanul și neguțătorii ^xTarșișului, Și toți ^yleii lor cei tănări îți vor zice: Au doară venit-ai să faci jafuri? Adunat-ai mulțimea ta ca să jăfuești? Ca să răpești argint și aur, Ca să iei vite și bunuri, ca să faci pradă mare? 14 Deaceea, fiul omului, profetește, și zi lui Gog: Așa zice Domnul, Dumnezeu: ^zÎn ziua

^s Cap. 36. 24.

^t Isa. 11. 13.

^u Ioan. 10. 16.

^v Cap. 36. 25.

^x Cap. 36. 25.

^y Osea. 3. 5.

^e Ioan. 10. 16.

^a Cap. 36. 27.

^b Cap. 36. 28.

^c Isa. 60. 21.

^d Ioan. 12. 34.

^e Ps. 89. 3.

^f Cap. 6. 10, 37.

^g 2 Cor. 6. 16.

^h Ioan. 1. 14.

Capul 38.

^a Cap. 39. 1.

^b Cap. 35. 2, 3.

^c Apoc. 20. 8.

^d Cap. 32. 26.

^e 2 Reg. 19. 28.

^f Fac. 23. 12.

^g Fac. 10. 2.

^h Cap. 27. 14.

ⁱ Isa. 8. 9, 10.

^j Fac. 49. 1.

^k Isa. 29. 6.

^l Vers. 12.

^m Cap. 36. 1, 4, 8.

ⁿ Ier. 23. 6.

^o Isa. 28. 2.

^p Ier. 4. 13.

^q Ier. 49. 31.

^r Vers. 8.

^s Cap. 36. 34, 35.

^t Vers. 8.

^u Cap. 27. 22, 23.

^v Cap. 27. 15, 20.

^x Cap. 27. 12.

^y Cap. 19. 3, 5.

^z Isa. 4. 1.

aceea, când poporul meu Israel ^a va locui în siguranță, Tu vei afla aceasta.

15 ^bȘi vei veni din locul tău din fundul mează-noptii, Tu ^cși popoare multe cu tine, toți călărind pe cai, Adunătură mare și oaste puternică; 16 ^dTe vei sui asupra poporului meu Israel, ca un nor, Acoperind pământul: ^eÎn zilele cele din urmă se va întâmpla *aceasta*; Că te voi aduce asupra pământului meu, ^fCă să mă cunoască popoarele, când mă voi sfînti prin tine. O Goge, înaintea lor. 17 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Au nu ești tu acela, de care am vorbit în zilele de mai nainte, Prin servii mei, profeții lui Israel, Cari au profețit în zilele acelea ani *mulți*. Că te voi aduce asupra-le? 18 Și în ziua aceea, în ziua, *In care* Gog va năvăli asupra pământului lui Israel, zice Domnul, Dumnezeu. Mânia mea se va sui în nările mele. 19 Căci ^gîn gelozia mea, ^hîn mânia mea cea înfocată, am vorbit: ⁱCu adevărat în ziua aceea va fi un cutremur mare în pământul lui Israel. 20 ^jPeștii mării și păsările cerului, Și fiarele câmpului, și toate târâtoarele, ce se târăse pe pământ, Și toți oamenii depe fața pământului, Se vor cutremura înaintea mea; Și ^kmunții se vor prăbuși, Stâncele se vor surpa, Și tot zidul va cădea la pământ. 21 Și voi ^lchemă asupra-i ^msabie În toți munții mei, zice Domnul, Dumnezeu: ⁿSabia a tot omul va fi *îndreptată* asupra fratelui său. 22 Și ^omă voi judecă cu dansul prin ciumă și sânge; Și voi plouă asupra-i, asupra cetelor sale, Și asupra popoarelor celor multe ce *sunt* cu dansul, O ploaie inundătoare cu grindină de piatră, cu foc și cu pucioasă. 23 Așa mă voi mări, și mă voi sfînti. Și mă voi face cunoscut de popoare multe: Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul.

Urmare despre prorocirea sfărâmării lui Gog.

39 Și ^atu, fiul omului, profetește împotriva lui Gog, și zi: Așa zice Domnul, Dumnezeu: Iată, eu *sunt* îm-

potrivă-ți. Goge, Domn al Roșului, al Meșecului și al Tubalului! 2 Te voi ademeni, și te voi trage, ^bTe voi sui din fundul mează-noptii, Și te voi aduce în munții lui Israel; 3 Voi lovi arecul tău din stânga ta, Și voi face să cadă săgețile tale din dreapta ta. 4 Vei cădea în munții lui Israel, ^cTu, toate cetele tale, și popoarele care *vor fi* cu tine; ^dTe voi da paserilor răpitoare de tot felul, Și fiarelor câmpului, spre mâncare; 5 Cădea-vei în câmp; Căci eu am vorbit, zice Domnul, Dumnezeu. 6 ^eȘi voi trimite foc asupra Magogului, Și asupra celor ce locuiesc în siguranță lângă ^ftărâni; Și vor cunoaște, că eu *sunt* Domnul. 7 ^gȘi voi face cunoscut numele meu cel sfânt în mijlocul poporului meu Israel: Și nu-*i* voi mai lăsa să ^hpângărească numele meu cel sfânt; ⁱȘi vor cunoaște popoarele, că eu *sunt* Domnul, Sfântul lui Israel. 8 ^jIată, *aceasta* va fi, și se va face, zice Domnul, Dumnezeu; *Fi-va* aceasta în ziua, ^kde care am vorbit. 9 Și cei ce locuiesc cetățile lui Israel vor ieși, Vor pune în foc și vor arde armele, Pavezele și scuturile, Arcurile și săgețile, dardele și lăncile; Șapte ani vor hrăni focul cu dansele. 10 Nu vor lua lemne din câmp, Și nici *le* vor tăia din păduri; Căci vor hrăni focul cu armele *acestea*. ^lȘi vor prăda pe cei ce i-au prădat, Și vor despoia pe cei ce i-au despoiat, Zice Domnul, Dumnezeu. 11 Și în ziua aceea voi da lui Gog loc de înmormântare acolo în Israel, *în* valea *prin care* se trece spre răsăritul mării, și va împiedecă pe trecători; și acolo vor înmormânta pe Gog și pe toată mulțimea lui, și *o* vor numi: Valea lui Amon-Gog (*mulțimea lui Gog*). 12 Și casa lui Israel șapte luni îi va înmormânta, ^mea să curețe pământul. 13 Da, toți locuitorii țării *îi* vor înmormânta; și va fi pentru dansii renume în ziua, în care ⁿmă voi mări, zice Domnul, Dumnezeu. 14 Și vor rândui oameni, cari

^a Vers. 8. ^b Cap. 39. 2. ^c Vers. 6. ^d Vers. 9. ^e Vers. 8. ^f Esod. 14. 4. ^g Cap. 36. 5. 6. ^h Ps. 89. 46. ⁱ Hag. 2. 6, 7. ^j Osea. 4. 3. ^k Ier. 4. 24. ^l Ps. 105. 16. ^m Cap. 14. 17. ⁿ Judc. 7. 22. ^o Isa. 66. 16.

Capul 39.

^a Cap. 38. 2, 3. ^b Cap. 38. 15.

^c Cap. 38. 21. ^d Cap. 33. 27. ^e Cap. 38. 22. ^f Ps. 72. 10.

^g Vers. 22. ^h Lev. 18. 21. ⁱ Cap. 38. 16, 23. ^j Apoc. 16. 17.

^k Cap. 38. 17. ^l Isa. 14. 2. ^m Deut. 21. 23. ⁿ Cap. 28. 22.

să nu facă alt ceva decât să entriere țara, și cari, împreună cu trecătorii, să înmormânteze pe cei rămași în țară. ^oca să-o curețe: după sfârșitul celor șapte luni vor începe aceștia să caute. 15 Și trecătorii ce trec prin țară, văzând un os de om, vor pune un semn lângă dânsul, până ce cioclii îl vor înmormânta în Valea Amon-Gogului. 16 Și chiar numele cetății *celei de aproape va fi Amona (mulțimea)*. Așa vor ^pcurăți țara.

17 Și tu, fiul omului, așa zice Domnul, Dumnezeu: ^qZi paserilor de tot felul și tutulor fiarelor câmpului: ^rAdunați-vă și veniți, Strângeți-vă din toate părțile la ospățul meu, pe care l-am pregătit pentru voi. La ospățul mare ^sdin munții lui Israel. Ca să mâncați carne, și să beți sânge! 18 ^tMâncați carnea celor viteji. Și beți sângele domnilor pământului, *Carnea și sângele berbecilor, a mieilor, a tăpilor și a taurilor*. Care toate *sunt* vite ^uîngrășate de ale Basanului: 19 Și mâncați grăsimi, până ce vă veți sătura. Și beți sânge, până ce vă veți îmbăta. Din ospățul meu, pe care l-am pregătit pentru voi. 20 ^vȘi săturați-vă la masa mea de cai și călăreți. ^xDe viteji și de oameni de resbel, Zice Domnul, Dumnezeu. 21 ^yȘi voi pune mărirea mea între popoare, Și toate popoarele vor vedea judecata, pe care voi face-o, Și ^zmâna mea, pe care o voi pune preste ele. 22 ^aȘi va cunoaște casa lui Israel, că eu *sunt* Domnul, Dumnezeu lor. Din ziua aceea și de atunci înainte. 23 ^bȘi popoarele vor cunoaște, că casa lui Israel fost-a dusă prinsă pentru fărădelegea sa: Pentru că au nelegiuit, de aceea am ^cascuns fața mea dela dânsii. Și i-am ^ddat în mâna inamicilor lor; Și au căzut cu toții de sabie. 24 *Că eu le-am făcut* ^edupă necurătenile lor și după fărădelegile lor. Ascunzând dela dânsii fața mea. 25 De aceea așa zice

Domnul, Dumnezeu: ^fAcum voi întoarce pe cei prinși ai lui Iacob. Și mă voi îndura de ^gtoată casa lui Israel, Și voi râvni pentru numele meu cel sfânt. 26 ^hȘi vor purta rușinea lor, Și toate fărădelegile, cu care au nelegiuit asupra-mi, Când ⁱlocuiau în siguranță în pământul lor, și nu *eră* cine să-i înspăimânte. 27 ^jCând îi voi întoarce dintre popoare. Și-i voi aduna din țările inamicilor lor. Și ^kmă voi sfinți printre înșii înaintea ochilor multor popoare: 28 ^lAtuncia vor cunoaște că eu *sunt* Domnul, Dumnezeu lor; După ce îi voi fi dus prinși între popoare, Și-i voi fi adunat în pământul lor. Și nu voi mai lăsa acolo pe nici unul dintr'înșii, 29 ^mȘi nu voi mai ascunde fața mea de dinaintea lor: Căci am ⁿrevărsat duhul meu asupra casei lui Israel, Zice Domnul, Dumnezeu.

Viziune despre templul nou. Tindele sale, porțile sale și sălile sale.

40 În anul al douăzeci și cincilea al strămutării noastre, la începutul anului, la zece a luni, în anul al patrusprezecelea după ^aluarea cetății, tocmai în acea zi ^bmâna Domnului a fost asupra-mi, și dusu-m' a acolo, 2 Adusu-m' a ^cîn viziunea lui Dumnezeu în pământul lui Israel, ^dși m' a pus pe munte înalt foarte, în care *eră*, în partea despre mează-zi, ca o clădire de cetate.

3 Dusu-m' a acolo, și iată un om, care la privire ^esemănă cu aramă, și *avea* în mâna lui ^fo sfoară de in ^gși o măsură de trestie; și el stă în poartă. 4 Și zisu-mi-a omul *acela*: ^hFiul omului, privește cu ochii, Și ascultă cu urechile, Și îndreaptă-ți inima spre toate, câte îți voi arăta, Căci ea să-ți arăt *acestea, fost-ai* adus aicea: *Deci* ⁱspune casei lui Israel Tot ce vei vedea.

5 Și iată, ^jun zid *eră* pe din afara casei de jur împrejur, și în mâna omului *eră* o măsură de trestie de șase coți,

^o Vers. 12.	ⁱ Apoc. 19. 18.	^z Esod. 7. 4.	^d Lev. 26. 25.	ⁱ Lev. 26. 5, 6.	ⁿ Ioel 2. 28.	<i>Capul 40.</i>	^e Dan. 10. 6.
^p Vers. 12.	^u Deut. 32. 14	^a Vers. 7, 28.	^e Cap. 36. 19.	^j Cap. 28. 23, 26.	^o Fapt. 2. 17.	^a Cap. 33. 21.	^f Cap. 47. 3.
^q Apoc. 19. 17.	^v Ps. 76. 6.	^b Cap. 36. 18, 19,	^f Ier. 30. 3, 18.	^k Cap. 36. 23.		^b Cap. 1. 3.	^g Apoc. 11. 1.
^r Isa. 18. 6.	^x Apoc. 19. 18.	20, 23.	^g Cap. 20. 40.	^l Cap. 34. 30.		^c Cap. 8. 3.	^h Cap. 44. 5.
^s Vers. 4.	^y Cap. 38. 16, 23.	^c Isa. 59. 2.	^h Dan. 9. 16.	^m Isa. 54. 8.		^d Apoc. 21. 10.	ⁱ Cap. 43. 10.

dar cotul de o palmă mai lung decât cel comun; și măsurând lărgimea clădirii, *eră de o trestie*, și înălțimea ei *eră iarăși de o trestie*.

6 Apoi a venit la poarta ce caută spre răsărit, s'a suit pe treptele ei, și a măsurat pragul porții; și lățimea lui *eră de o trestie*, și pragul celalalt lățime tot o trestie *aveă*. 7 Și fiecare câmară *eră lungă de o trestie*, și lată de o trestie, și sala între cămări *eră de cinci coți*; și pragul porții de lângă porticul porții din lăuntru *eră de o trestie*. 8 Apoi a măsurat porticul porții din lăuntru, și *eră de o trestie*. 9 Și a măsurat porticul porții, și *eră de opt coți*, și stâlpii ei *erau de câte doi coți*, și porticul porții *eră pe din lăuntru*. 10 Și camerele porții despre răsărit *erau* trei dincoace și trei dincolo; și toate trei *erau* de aceeași măsură; și stâlpii aveau aceeași măsură și de o parte și de alta. 11 Și a măsurat lărgimea deschizăturii porții, și *eră de doi coți*, și lungimea porții *eră de treisprezece coți*. 12 Și *eră* înaintea camerelor de o parte o deschizătură de un cot, și de cealaltă parte o deschizătură de un cot; și camerele *erau* fiecare de șase coți de o parte, și de șase coți de cealaltă parte. 13 Apoi a măsurat poarta dela acoperișul unei camere până la acoperișul celeilalte; și lățimea ei *eră de douăzeci și cinci de coți*, și *eră* o ușă în fața altei uși. 14 Și a făcut stâlpii de șasezeci de coți, și în jurul stâlpilor *eră* curte cu porți de jur împrejur. 15 Și dela fața porții de din lăuntru *erau* cincizeci de coți. 16 Și *erau*^k ferestre îngădite la camere și la stâlpii lor pe din lăuntru porții de jur împrejur; așa *eră* și la brăiele stâlpilor: ferestre *erau* și pe din lăuntru de jur împrejur; și pe fiecare stâlp *erau* palmieri.

17 Atuncia m'a dus în^l curtea de din afară, și iată,^m camere și caldărâm așternut în curte de jur împrejur; și *erau*ⁿ treizeci de camere la caldărâm. 18 Și

caldărâmul depe laturile porților de a lungul porților, *eră* caldărâm de jos. 19 Și a măsurat lățimea de dinaintea porții de jos până în fața curții de din lăuntru, și *aveă* pe din afară o sută de coți spre răsărit și spre mează-noapte.

20 Și a măsurat poarta curții de din afară, ce caută spre mează-noapte, lungimea ei și lățimea ei. 21 Și camerele ei *erau* trei dincoace și trei dincolo; și stâlpii ei *cum* și brăiele lor *erau* după măsura porții întâia; *adecă* lungimea ei *eră* de cincizeci de coți, și lățimea ei de douăzeci și cinci de coți. 22 Și ferestrele lor și brăiele lor și palmierii lor *erau* după măsura porții ce caută spre răsărit; și se suiau la dânsa pe șapte trepte; și brăiele lor *erau* înaintea lor. 23 Și poarta curții de din lăuntru *eră* în fața porții despre mează-noapte și despre răsărit; și a măsurat dela o poartă până la altă poartă, și *erau* o sută de coți.

24 Și m'a dus spre mează-zi, și iată, o poartă ce caută spre mează-zi, și a măsurat stâlpii ei și brăiele ei, și *erau* după aceleași măsuri. 25 Și *erau* ferestre la dânsa și la brăiele ei de jur împrejur, cum *erau* și ferestrele celelalte; și poarta *eră* lungă de cincizeci de coți, și lată de douăzeci și cinci de coți. 26 Și *erau* șapte trepte spre suire pe dânsa, și brăiele ei *erau* înaintea lor; și *erau* palmieri pe stâlpii ei, unul de o parte și altul de altă parte. 27 Și *eră* poartă în curtea de dinlăuntru spre mează-zi, și a măsurat dela o poartă la alta spre mează-zi o sută de coți.

28 Atuncia m'a dus în curtea de din lăuntru prin poarta despre mează-zi; și a măsurat poarta despre mează-zi după aceleași măsuri. 29 Și camerele ei și stâlpii ei și brăiele ei *erau* după aceleași măsuri; și *erau* ferestre la dânsa și la brăiele ei de jur împrejur, care *erau* lungi de cincizeci de coți, și late de douăzeci și cinci de coți. 30 Și brăiele de jur împrejur *erau* lungi de o două-

zeci și cinci de coți, și late de cinci coți. 31 Și brăiele ei erau spre curtea de din afară; și palmieri erau pe stâlpii ei; și ca să te sui erau opt trepte.

32 Și m'a dus la poarta de din lăuntru, cea despre răsărit, și a măsurat-o după aceleași măsuri; 33 Și camerele ei, stâlpii ei și brăiele ei erau după aceleași măsuri; și erau la dânsa ferestre și la brăiele ei de jur împrejur, care erau lungi de cincizeci de coți, și late de douăzeci și cinci de coți. 34 Și brăiele ei erau spre curtea de din afară, și palmieri pe stâlpii ei, de o parte și de cealaltă; și ca să te sui erau opt trepte.

35 Și m'a dus la poarta despre mează-noapte, și a măsurat-o după aceleași măsuri; 36 Camerele ei, stâlpii ei, brăiele ei, și ferestrele ei de jur împrejur: și eră lungă de cincizeci de coți, și lată de douăzeci și cinci de coți. 37 Și stâlpii ei erau spre curtea de din afară; și pe stâlpii ei erau palmieri de o parte și de cealaltă; și ca să te sui erau opt trepte.

38 Și erau acolo camere, ale căror intrări erau între stâlpii porților, unde spălau arderile de tot. 39 Și în porticul porții erau două mese de o parte, și două mese de altă parte, pentru jungherea pe dânsule a arderilor de tot, și a jertfei pentru păcat și a jertfei pentru vină. 40 Și la laturea din afară cum te sui la intrarea porții despre mează-noapte, erau două mese; și la laturea cealaltă, care eră spre porticul porții, erau alte două mese. 41 Patru mese erau de o parte, și patru mese de cealaltă parte la laturile porții: opt mese erau, deasupra cărora se junghie. 42 Și patru mese pentru arderi tot de piatră cioplită, lungi de un cot și jumătate, și late de un cot și jumătate, și înalte de un cot: Și pe acestea puneau uneltele, cu care junghiau arderile de tot și celelalte jertfe. 43 Și pe din lăuntru erau perverzuri, late de o palmă, puse de jur

împrejur; și pe mese se puneă carnea jertfei.

44 Și în partea de din afară a porții de din lăuntru erau camerele ^rcântăreților, în curtea de din lăuntru, ce eră pe laturile porții despre mează-noapte; și fața lor eră spre mează-zi, și una eră la laturea porții despre răsărit, care caută spre mează-noapte. 45 Și zisumi-a: Camera aceasta ce caută spre mează-zi, este pentru preoții ^sce păzesc cele de păzit ale casei; 46 Și camera, ce caută spre mează-noapte, este pentru preoții, ^tce păzesc cele de păzit ale altarului; aceștia sunt fiii lui ^uZadok între fiii lui Levi, care se apropie de Domnul, ca să-l servească.

47 Atuncia a măsurat curtea, și eră lungă de o sută de coți, și lată de o sută de coți; eră pătrată; a măsurat și altarul cel de dinaintea casei.

48 Atuncia m'a dus în porticul casei, și a măsurat fiecare stâlp al porticului, cinci coți de o parte, și cinci coți de cealaltă parte; și lățimea porții eră de trei coți pe o parte și de trei coți pe cealaltă parte. 49 Lungimea porticului eră de doisprezece coți, și lățimea lui de unsprezece coți; și se suiau pe dânsul pe trepte: și erau pe lângă stâlpii aceștia alți stâlpi, unul de o parte și altul de cealaltă parte.

Descrierea templului lăuntric.

41 Atuncia m'a dus în templu, și a măsurat stâlpii, și eră lățimea lor de șase coți pe o parte, și de șase coți pe cealaltă parte, ca și lățimea cortului. 2 Și lățimea intrării eră de zece coți, și canaturile intrării erau de cinci coți de o parte, și de cinci coți de cealaltă parte; și a măsurat lungimea templului, patruzeci de coți, și lățimea lui de douăzeci de coți.

3 Atuncia a intrat mai în fund, și a măsurat ușorii ușei, doi coți, și ușa șase coți, și lățimea ușei, șapte coți; 4 Și stând înaintea templului, ^aa măsurat lungimea lui de douăzeci de coți, și

lățimea lui *tot de douăzeci de coți*; și zisu-mi-a: Aceasta-*i* Sfânta Sfințelor.

5 Și a măsurat zidul casei, șase coți: și lățimea *fiecărei* cameri despre laturi din jurul casei din toate părțile patru coți. 6 Și ^bcamerile depe laturi *erau câte* trei, cameră preste cameră, de treizeci de ori; și ele erau așezate în zidul ce *avea* casa de jur împrejur pentru camerele depe laturi, pentru ca ele să se razăme *pe dânsul*, fără însă ca camerele să se razăme pe zidul casei. 7 Și ^cde ce te *suiai* în sus, camerele depe laturi tot mai largi *erau*; căci lățimea casei în sus din ce în ce crește de jur împrejurul casei; deaceia casa tot mai largă *eră* în sus dela rândul de jos la cel deasupra prin mijloc; 8 Și am văzut înălțimea casei de jur împrejur; și temelile camerelor depe laturi *erau de* ^do trestie întregă, de șase coți mari.

9 Lățimea zidului camerelor depe laturile de din afară *eră de* cinci coți; și locul rămas deșert *eră* locul camerelor depe laturile de din lăuntru. 10 Și locul dintre cameri *eră de* douăzeci de coți de jur împrejurul casei. 11 Și ușile camerelor depe laturi *priviau* către locul deșert, o ușă spre mează-noapte, și o ușă spre mează-zi; și lățimea locului rămas deșert *eră de* cinci coți de jur împrejur.

12 Iar clădirea din fața locului despărțit spre apus *eră largă de* șaptezeci de coți; și zidul clădirii *eră larg de* cinci coți de jur împrejur, și lung *de* nouăzeci coți. 13 Și a măsurat casa, o sută de coți lungime; și locul despărțit și clădirea cu zidurile sale *erau lungi de* o sută de coți; 14 Și lățimea feței casei și a locului despărțit spre răsărit *eră o* sută de coți.

15 Și a măsurat lățimea clădirii din fața locului despărțit de dinapoia casei și a coridoarelor lui depe o parte și depe alta, o sută de coți; și *într'însul eră* templul din lăuntru și porticele curții. 16 Și a măsurat stâlpii porții, și ^eferes-

trile cele îngrădite și coridoarele de prin prejur din *toate* trei rândurile lor din fața unei uși. *care* toate erau de lemn de jur împrejur, și dela pământ până la ferestri: și ferestrele *erau* acoperite; 17 Până deasupra uși și până la casa de mai din lăuntru și din afară, și tot zidul de jur împrejur. pe din lăuntru și pe din afară *după aceleași* măsuri.

18 Și *eră* lucrat ^f în cheruvimi și în palmieri, așa că un palmier *eră făcut* între doi cheruvimi; și *fiecare* cheruvim *avea* două fețe: 19 ^gO față de om spre palmierul dintr'o parte, și o față de leu spre palmierul din cealaltă parte; și *așa eră* făcută toată casa de jur împrejur. 20 Dela pământ până deasupra uși *erau* săpați cheruvimi și palmieri în zidul templului. 21 Ușorii templului *erau* pătrați *ca și* fața sanctuarului; și privirea lor *eră ca și* privirea celor de mai nainte.

22 ^hAltarul *eră de* lemn, *de* trei coți înalt, și lung *de* doi coți; și coarnele lui și masa lui cum și laturile lui erau de lemn; și zisu-mi-a: Aceasta-*i* ⁱmasa de punere înainte *ja* Domnului.

23 ^kȘi templul cum și sanctuarul *aveau* câte două uși. 24 Și canaturile *aveau* *câte* două pături, care se întorceau una preste cealaltă; două *pături* la un canat și două pături la celalalt. 25 Și *erau* săpați pe dânsule, pe ușile templului, cheruvimi și palmieri, cum *erau* săpați și pe ziduri; și în fața porticului de din afară *erau* grinzi mari. 26 Și *erau* ferestri îngrădite, și palmieri de o parte și de cealaltă, pe de laturile porticului, și la camerele pe de laturile casei, și la grinzile cele mari.

Descrierea tindei preotești și a părții dela răsărit.

42 Atuncia m'a dus în curtea de din afară, *pe* drumul de către mează-noapte; și m'a dus în ^acamerile din fața locului despărțit și din fața clădirii despre mează-noapte, 2 Cu fața de o lungime de o sută de coți, și la intrarea

^b 1 Reg. 6. 5, 6.

^d Cap. 40. 5.

^f 1 Reg. 6. 29.

^h Esod. 30. 1.

ⁱ Cap. 42. 16.

^j Esod. 30. 8.

^k 1 Reg. 6. 31—35.

Capul 42.

^a Cap. 41. 12, 15.

despre mează-noapte; dar lățimea *eră* de cincizeci de coți. 3 În dreptul celor douăzeci *de coți* ai curții de din lăuntru, în dreptul caldărâmului curții de din afară *erau*^b coridoare lângă coridoare în trei *rânduri*. 4 Și în fața camerilor *eră* o trecătoare lungă de zece coți în lăuntru, *cu* un drum de un cot; și ușile lor *erau* spre mează-noapte. 5 Și camerele din rândul de sus *erau* mai strâmte decât camerele de jos și cele din mijloc ale clădirii, fiindcă coridoarele ocupau loc. 6 Căci *camerile erau* în trei *rânduri*, și n'aveau stâlpi, ca stâlpii curților; deaceia erau mai înguste ca rândul de jos și ca cel din mijloc.

7 Și zidul depe din afară din fața camerilor, *ce ducă* la curtea de din afară în fața camerilor, *eră* lung *de* cincizeci coți. 8 Căci lungimea camerilor curții de din afară *eră* *de* cincizeci coți; și iată, în fața templului *erau* o sută de coți.

9 Și de desupt intrarea la camerele acestea *eră* despre răsărit, cum mergi spre dănsule dela curtea de din afară. 10 Și *camerile erau* de grosimea zidului curții dinspre răsărit, din fața locului despărțit, și din fața clădirei. 11 Și *duceă*^c un drum înaintea lor ca și înaintea camerilor despre mează-noapte, deaceiași largime și deaceiași lățime; și toate ieșirile lor și *toate* întocmirile lor și ușile lor tot astfel *erau*. 12 Și *tot așa erau* ușile camerilor despre mează-zi, o ușă la începutul drumului, a drumului pe unde se intră la dreapta în fața zidurilor despre răsărit.

13 Și zisu-mi-a: Camerele despre mează-noapte, și camerele despre mează-zi, *ce sunt* în fața locului despărțit, *sunt* camere sfinte, unde preoții, *ce se apropie* de Domnul, ^dvor mânca cele prea sfinte: acolo vor pune cele prea sfinte și darurile de pâine, jertfele pentru păcat și jertfele pentru vină: căci sfânt *este* locul *acesta*. 14 Când preoții vor intra acolo, nu vor ieși din *locul* sfânt în curtea de din

afară; ei vor pune acolo vestmintele lor, în care servesc; căci sfinte sunt; și se vor îmbrăca cu alte vestminte, și vor intra în *curtea* pentru popor.

15 Și sfârșind măsurile casei pe din lăuntru, scosu-m'a spre poarta ce caută spre răsărit, și a măsurat-o de jur împrejur. 16 A măsurat laturea despre răsărit cu măsură de trestie de jur împrejur, cinci sute de trestii. 17 Și a măsurat cu măsură de trestie de jur împrejur laturea despre mează-noapte cinci sute de trestii. 18 Măsurat-a și laturea despre mează-zi cu măsură de trestie, cinci sute de trestii. 19 Atuncia s'a întors și spre laturea despre apus, și a măsurat cu măsură de trestie cinci sute de trestii. 20 Și a măsurat în *toate* patru laturile zidurile acestea de jur împrejur, lungimea de cinci sute *de trestii*, și lărgimea, cinci sute, ca să facă despărțire între locul cel sfânt și cel nesfânt.

Intrarea solemnă a Domnului în templu.

43 Atuncia m'a dus la poarta, la poarta ^ace caută spre răsărit: 2^b Și iată, mărirea Dumnezeului lui Israel venia pe drumul despre răsărit, și ^cvocea sa *eră* ca vuetul de ape multe; și ^dstrălucia pământul de mărirea lui. 3 Și viziunea ce am văzut-o ^esemănă cu viziunea ce am văzut-o când am venit ^fsă sfărâm cetatea; și aceasta viziune semănă cu viziunea ce am văzut-o la ^grâul Chebar; și am căzut preste fața mea.

4^h Și mărirea Domnului a intrat în casă pe drumul porții ce caută spre răsărit. 5ⁱ Și m'a sculat dubul, și m'a dus în curtea din lăuntru; și iată, ^jcasa *eră* plină de mărirea Domnului.

6 Și ^kam auzit vorbindu-mi din casă, și ^lun om stă lângă mine, 7 Și *Domnul* zis-a către mine: Fiul omului, *Acesta este* ^llocul tronului meu. Și ^mlocul talpelor picioarelor mele, ⁿUnde voiui locui în mijlocul fiilor lui Israel în veci: Și pe numele meu cel sfânt ^onu vor mai pângări casa lui Israel, *Nici* ei, nici regii

^l Cap. 41. 16. | ^d Lev. 6. 16, 26.

^c Vers. 4.

Capitol 43.

^a Cap. 10. 19.

^b Cap. 11. 23.

^c Apoc. 1. 15.

^d Apoc. 18. 1.

^e Cap. 1. 4, 28.

^f Ier. 1. 10.

^g Cap. 1. 3.

^h Cap. 10. 19.

ⁱ Cap. 3. 12, 13.

^j 1 Reg. 8. 10, 11.

^k Cap. 40. 3.

^l Ps. 99. 1.

^m 1 Cron. 28. 2.

ⁿ 2 Cor. 6. 16

^o Cap. 39. 7.

lor cu desfrânările lor, Nici prin ^pidolii cei morți ai regilor depe înălțimile lor, 8 ^qPunând pragurile acestora lângă pragurile mele, Și ușorii lor lângă ușorii mei, Așa că *nu eră decât* un zid între mine și ei; Fiindcă au pângărit numele meu cel sfânt Cu uriciunile, pe care le-au făcut; Deaceia și eu i-am mistuit în mânia mea. 9 *Dar* acum ei vor depărtă dela mine desfrânările lor, Și pe ^ridolii cei morți ai regilor lor, ^sȘi eu voiu locni în mijlocul lor în veci, 10 Tu, fiul omului, ^tarată templul *acesta* casei lui Israel. Ca să se rușineze de fărădelegile lor. Și să măsoare planul *elădirii acesteia*. 11 Și de se vor rușină de toate câte le-au făcut. Arată-le forma casei și întocmirea ei, Ieșirile ei și intrările ei. Toate formele ei și toate așezămintele ei. Toată forma ei și toate legile ei; Și serie-o înaintea lor, Ca să păzească toată forma ei Și toate așezămintele ei, și să le facă.

12 *Aceasta este* legea casei: Tot cuprinsul *templului* acestuia, *care va fi* pe ^uvârful muntelui, *va fi* cel preasfânt. Iată, *aceasta este* legea casei.

13 Și *acestea sunt* măsurile altarului în coți: ^vcotul de un cot și o palmă; iar gavanul *altarului va fi înalt* de un cot, și larg de un cot; și gardina depe marginile lui de jur împrejur de o palmă: *acesta-i* umărul altarului. 14 Și dela gavanul dinspre pământ până la pervazul cel mai de jos *vor fi* doi coți, și lățimea, de un cot; și dela pervazul cel mai mic până la pervazul cel mai mare, patru coți, și lățimea, de un cot. 15 Și altarul *va fi* patru coți *de înalt*; iar dela altar în sus *vor fi* patru coarne. 16 Și altarul *va fi* de doisprezece coți de lung, și doisprezece coți de lat: pătrat *va fi* în toate patru laturile lui. 17 Și pervasul *va fi* de patrusprezece coți în lung, și de patrusprezece în lat din *toate* patru laturile lui; și cingătoarea *lui* de jur împrejur de o jumătate de cot; și ga-

vanul lui de jur împrejur, de un cot; și ^xtreptele lor vor căută spre răsărit.

18 Și zisu-mi-a: Fiul omului, așa zice Domnul, Dumnezeu: *Acestea sunt* așezămintele pentru altar în ziua în care-l vor face, ca să aducă pe dânsul arderi de tot, și să-l ^ystrobească cu sânge. 19 Și vei da ^zpreoților, Leviților, ce sunt din seminția lui Zadok, cei ce se apropie de mine ca să mă servească, zice Domnul, Dumnezeu, un ^avițel, drept jertfă pentru păcat. 20 Și vei lua din sângele lui, și-l vei pune pe cele patru coarne ale lui, și pe cele patru unghiuri ale pervazului, și pe margine de jur împrejur; așa vei curăți *altarul* și vei face ispășire pentru dânsul. 21 Și vei lua vițelul jertfei pentru păcat, și-l ^bvor arde într'un loc hotărit al casei, ^cafară de templu. 22 Și în ziua a doua vei aduce drept jertfire pentru păcat un țap din capre fără defect, și vor curăți altarul, cum *l-a* curățit cu vițelul. 23 Și sfârșind curățirea, vei aduce un vițel fără defect, și un berbec din turmă fără defect. 24 *Le* vei aduce înaintea Domnului; ^dși preoții vor aruncă sare pe dânsule, și le vor aduce *drept* arderi de tot Domnului. 25 ^eȘapte zile vei pregăti pe toată ziua câte un țap, *drept* jertfă pentru păcat; și vor pregăti câte un vițel și un berbec din turmă fără defect. 26 Șapte zile vor face ispășire pentru altar, îl vor curăți, și-l vor sfinți. 27 ^fȘi după ce vor trece zilele acestea, dela ziua a opta și mai departe, preoții vor aduce pe altar arderile de tot ale voastre și jertfele voastre de bucurie, și eu vă voiu ^gprimi, zice Domnul, Dumnezeu.

Despre preoții noului templu.

44 Atuncia m'a dus în drumul către poarta de din afară a templului. ^ace caută spre răsărit, și ea *eră* închisă. 2 Și zisu-mi-a Domnul: Poarta aceasta va stă închisă, și nu se va deschide, și nimenea nu va intra printr'nsa; ^bcăci

^p Lev. 26. 30.
^q 2 Reg. 16. 14.
^r Vers. 7.

^s Vers. 7.
^t Cap. 40. 4.
^u Cap. 40. 2.

^v Cap. 40. 5.
^w Esod. 20. 26.

^y Lev. 1. 5.
^z Cap. 44. 15.
^a Esod. 29. 10, 12.

^b Esod. 29. 14.
^c Ebr. 13. 11.

^d Lev. 2. 13.
^e Esod. 29. 35, 36.

^f Lev. 9. 1.
^g 1 Pet. 2. 5.

Capul 44.
^a Cap. 43. 1.
^b Cap. 43. 4.

învăță pe poporul meu să *deosebească* între curat și necurat. 24° Și la ceartă ei vor șede să judece: și-i vor judeca după judecățile mele; și vor păzi legile mele și așezămintele mele în toate sărbătorile mele; și vor sfinti sărbătorile mele. 25 Și nu vor intra la om mort, ca să se spurce; afară numai pentru părinte sau numă. pentru fiu sau fiică, pentru frate sau soră nemăritată; numai pentru aceștia se vor spurca. 26 Și după ce cel spurcat se va curăți, i-se vor număra șapte zile.

27 Și în ziua ce va intra în templu, în curtea cea mai de din lăuntru, ca să servească în templu, va aduce jertfa sa pentru păcat, zice Domnul, Dumnezeu. 28 Și iată, ce le va servi de moștenire: eu sunt moștenirea lor: deci nici o stăpânire nu le veți da în Israel: eu sunt stăpânirea lor. 29 Vor mânca darul de pâine și jertfa pentru păcat și jertfa pentru vină; și toate cele sfinite prin anatema din Israel ale lor vor fi. 30 Și toate prinoasele tuturor fructelor întâiu din toate darurile ridicate, ale voastre, vor fi ale preoților; și prinosul aluatului vostru îl veți da preotului, ca să aducă binecuvântare în casele voastre. 31 Preoții nu vor mânca din mortăciuni sau din sfâșiate, nici păseri, nici vite.

Pământ deosebit pentru templu, preoți, Leviți și domnitori.

45 Și când veți împărți din sorti pământul spre moștenire, veți despărți o parte pentru Domnul, partea sfântă a pământului; lungimea ei va fi lungime de douăzeci și cinci de mii de trestii, și lățimea ei de zece mii; această parte va fi sfântă în tot cuprinsul său de jur împrejur. 2 Din aceasta vor fi pentru templu cinci sute de trestii în lung și ei cinci sute în lat, un pătrat: și cincizeci de coti împrejur pentru împrejurimile lui. 3 Deci după această măsură să măsoari o lungime de două-

zeci și cinci de mii, și o lățime de zece mii: și în acest loc va fi templul, locul cel prea sfânt. 4 Această parte sfântă din pământ va fi pentru preoți, care servească în templu, și se apropie, ca să servească pe Domnul; va fi loc pentru case, și loc sfânt pentru templu.

5 Și douăzeci și cinci de mii de trestii în lung și zece mii în lat vor fi pentru Leviți, servii casei, ca stăpânire a lor: douăzeci de camere.

6 Și veți da drept stăpânire cetății cinci mii de trestii în lat, și douăzeci și cinci de mii în lung, lângă partea cea sfântă: aceasta va fi pentru toată casa lui Israel.

7 Și veți da părți și domnului lângă cele două părți, lângă partea sfântă și lângă stăpânirea cetății, în fața părții sfinte și în fața stăpânirii cetății, dela apus spre apus și dela răsărit spre răsărit: și lungul lor va fi în fața fiecărei din părți dela marginea despre apus până la marginea despre răsărit. 8 Aceasta-i va fi stăpânirea din pământul în Israel: și domniile mei să nu mai asuprească pe poporul meu: dar rămășița pământului o vor da casei lui Israel după semințiile lor.

Măsura și greutatea pentru jertfele de ridicat ale domnitorului.

9 Așa zice Domnul, Dumnezeu: Ajungă-vă, domni ai lui Israel, depărtați silnicia și răpirea, și faceți drept și dreptate: ridicați răpirile voastre deasupra poporului meu, zice Domnul, Dumnezeu. 10 Să aveți cumpănă dreaptă, și efa dreaptă, și bat drept. 11 Efa și batul să fie de o măsură, încât batul să cuprindă o zecime dintr'un omer, și efa o zecime dintr'un omer; măsura amândurora să fie după omer. 12 Și siclul de douăzeci de ghere; și manechul să-l aveți în bucăți de douăzeci de sicli, de douăzeci și cinci de sicli, și de cincisprezece sicli.

13 Darul ridicat, ce-l veți aduce, să

^o Deut. 17. 8.
etc.
^p Cap. 22. 26

^q Lev. 21. 1, etc.
^r Num. 6. 10.
^s Vers. 17.

^t Lev. 4. 3.
^u Ios. 13. 14, 33.

Capul 45.
^a Cap. 47. 22.
^b Cap. 48. 8.

^c Cap. 42. 20.
^d Cap. 48. 10.
^e Vers. 1.

^f Cap. 48. 13.
^g Cap. 40. 17.
^h Cap. 48. 15.

ⁱ Cap. 48. 21.
^j Ier. 22. 17.
^k Cap. 44. 6.

^l Ier. 22. 3.
^m Prov. 11. 1
ⁿ Esod. 30. 13.

fie acesta: o șesime de efă dintr'un omer de grâu; și să dați o șesime de efă dintr'un omer de orz. 14 Iar cât pentru cele hotărâte din oleiu, după măsura batului de oleiu, o zecime de bat pentru cor, zece baturi într'un omer; căci zece baturi fac un omer; 15 Și din turmă o oaie din două sute, din cele mai adăpate pășuni ale lui Israel, drept dar de pâne, drept ardere de tot și drept jertfă de bucurie. spre a face ispășire cu dânsule, zice Domnul, Dumnezeuul. 16 Tot poporul țării va da acest dar ridicat celui ce va fi domn în Israel.

17 Sarcina domnului va fi să aducă arderile de tot, darurile de pâne, și libațiunile la sărbători, la luni noi, la sabate și în toate celelalte sărbători ale casei lui Israel; el să pregătească jertfa pentru păcat, darurile de pâne, arderile de tot, și jertfele de bucurie, ca să facă ispășire pentru casa lui Israel.

Legile jertfirii.

18 Așa zice Domnul, Dumnezeuul; În luna întâia, la întâia a lunii, vei lua tu, Domnule un vițel fără defect, și vei curăți templul: 19 Și preotul va lua din sângele jertfei pentru păcat, și-l va pune pe ușorii casei, și pe cele patru unghiuri ale pervazului altarului, și pe ușorii porții curții de din lăuntru. 20 Așa vei face în ziua a șaptea a lunii pentru tot cel ce a păcătuit din neștiință, și pentru tot omul fără pricepere: așa veți face ispășire pentru casă.

21 În luna întâia, la a patrusprezecea zi a lunii, va fi pasca voastră, sărbătoare de șapte zile; azimă să se mănânce. 22 Și în ziua aceea domnul să pregătească pentru sine și pentru tot poporul țării un vițel drept jertfă pentru păcat. 23 Și în cele șapte zile ale sărbătorii să pregătească arderi de tot Domnului: șapte tauri și șapte berbeci fără defect, câte unul în fiecare zi din cele șapte zile, și în fiecare zi câte un țap drept jertfă pentru păcat.

24 Și să pregătească drept dar de pâne o efă pentru taur, o efă pentru berbec, și un hin de oleiu de efă. 25 În luna a șaptea, în ziua a cincisprezecea a lunii la sărbătoare să pregătească șapte zile aceleași lucruri, aceleași jerte pentru păcat, aceleași arderi de tot, aceleași dar de pâne și același oleiu.

Jertfa domnitorului.

46 Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Poarta curții de din lăuntru, ce caută spre răsărit, închisă să stea în cele șase zile de lucru; iar în ziua sabatului deschisă să stea, și în ziua de lună nouă deschisă să stea. 2 Și Domnul să între prin drumul porticului porții de din afară, și să stea lângă ușiorul porții, și preoții să pregătească arderile de tot ale sale și jertfele sale de bucurie, și el să se închine pe pragul porții: și apoi să iasă: dar poarta să nu se închidă până în seară. 3 Să se închine și poporul țării în intrarea porții acesteia înaintea Domnului la sabate și la luni noue.

4 Iar arderi de tot, pe care Domnul le va aduce Domnului în ziua sabatului, să fie: șase miei fără defect și un berbec fără defect. 5 Și darul de pâne să fie o efă pentru berbec; și darul de pâne pentru miei să fie cât îi va da mâna; și un hin de oleiu pentru o efă. 6 Și în zi de lună nouă să fie: un vițel fără defect, șase miei și un berbec; toate să fie fără defect. 7 Și să pregătească daruri de pâne, o efă pentru taur, și o efă pentru berbec; și pentru miei cât îi va ajunge mâna; și un hin de oleiu pentru o efă.

8 Și domnul intrând, să între prin drumul porticului porții, și să iasă pe același drum. 9 Și când poporul țării va intra înaintea Domnului la sărbători, cel ce va intra pe drumul porții de către mează-noapte, ca să se închine, să iasă pe drumul porții de către mează-zi; și cel ce va intra pe drumul porții de

o Lev. 1. 4.
p Lev. 16. 16.
q Cap. 43. 20.

r Lev. 4. 27.
s Esod. 12. 18.

t Lev. 4. 14.
u Lev. 23. 8

v Num. 28. 15,
22, 30.

x Cap. 46. 5, 7.
y Lev. 23. 37.

Capul 46.
a Cap. 44. 8.

b Cap. 45. 1.
c Cap. 45. 24.

d Vers. 2.
e Esod. 23. 14—17.

către mează-zi, să iasă pe drumul porții de către mează-noapte; să nu se întoarcă tot pe drumul prin care a intrat, ci să iasă drept înainte. 10 Și Domnul, când va intra poporul, să între în mijlocul lor; și când vor ieși ei, să iasă și el.

11 Și la sărbări și la sărbători ^f darul de pâne să fie o efă pentru taur, și o efă pentru berbece; iar pentru miei cât îi va da mâna; și un hin de oleiu pentru o efă. 12 Dar când Domnul va aduce jertfă de bunăvoie, sau de bucurie de bunăvoie Domnului, atunci ^g să i-se deschidă poarta ce caută spre răsărit, și să aducă arderile de tot și jertfele sale de bucurie, cum face în ziua saba-tului; și apoi să iasă; și după ieșirea lui să se închidă poarta.

13 Dar ^h să pregătești pe toată ziua drept arderi de tot Domnului un miel de un an fără defect; în toate zilele dimineța să-l aduci. 14 Și să aduci pentru dânsul drept dar de pâne în toate zilele dimineța o șesime dintr'o efă, și oleiu o treime dintr'un hin, ca să moi făina; dar de pâne Domnului este acesta, așezământ nesfârșit în veci. 15 Așa să aducă mielul, și darul de pâne, și oleiul, pe toate zilele dimineța, drept arderi de tot nesfârșit.

16 Așa zice Domnul, Dumnezeu; Dacă Domnul va dărui unuia din fiii săi din moștenirea sa, acest dar va rămâne la fiii săi; căci ei au drept de stăpânire prin moștenire. 17 Dar de va dărui dar din moștenirea sa cuiva dintre servii săi, darul va rămâne acestuia până în ⁱ anul liberării; după aceea iarăși se va întoarce la domn; dar stăpânirea sa, dăruiată fiilor săi, lor le va rămânea. 18 Dar ^j Domnul să nu ia din stăpânirea poporului, lipsindu-i prin apăsare de stăpânirea lor: ci să dea moștenire fiilor săi din stăpânirea sa, ca să nu se alunge poporul meu din stăpânirea sa.

19 După aceea m'a dus prin intrarea, ce ^k eră alătura cu poarta, în camerele

sfinte ale preoților ce caută spre mează-noapte; și iată acolo un loc în partea spre apus. 20 Și zisu-mi-a: Acesta este locul, unde preoții vor ^k fierbe jertfa pentru vină și jertfa pentru păcat, unde vor ^l prăji darul de pâne, ca nu scoțându-le în curtea de din afară, să sfințească pe popor.

21 Atunci m'a scos în curtea de din afară, și m'a făcut să înconjur cele patru unghiuri ale curții; și iată, eră o curte în fiecare unghi al curții. 22 În cele patru unghiuri ale curții ^m erau curți unite, lungi de patruzeci de coti, și largi de treizeci; cele patru unghiuri aceeași măsură ⁿ aveau. 23 Și ^o eră câte un rând de clădiri în jurul lor, în jurul celor patru unghiuri; și ^p erau clădite bucătării de desuptul rândurilor de jur împrejur. 24 Și zisu-mi-a: Acestea sunt camerele bucătăriilor, unde servii casei vor fierbe jertfele poporului.

Apă plină de binecuvântare, ce curge în șiroaie din templu.

47 Atunci m'a dus iarăși la ușa casei; și iată, ^q apă ieșea de supt pragul casei despre răsărit: căci fața casei ^r eră spre răsărit; și apa curgea pe de desupt, dela laturea dreaptă a casei spre partea de câtră mează-zi a altarului. 2 Și m'a scos pe drumul porții despre mează-noapte, și m'a dus împrejur pe drumul de din afară până la poarta de din afară pe drumul ce caută spre răsărit; și iată apa curgea de la laturea dreaptă.

3 Și ^b omul, ce aveă măsura în mână, ieșind spre răsărit, a măsurat o mie de coti, și m'a trecut preste apă; apele ^s îmi veniau până la glesne. 4 Și a măsurat încă o mie, și m'a trecut preste apă; apele ^t îmi veniau până la genunchi. Iarăși a măsurat o mie, și m'a trecut; apele ^u îmi veniau până la coapse. 5 Apoi a măsurat încă o mie; și ^v eră un pârâu, pre care nu puteam să-l trec; căci apa ^w eră adâncă, apă de innotat, pârâu ce nu se putea trece.

^f Vers. 5.
^g Cap. 44. 3.

^h Exod. 29. 38.

ⁱ Lev. 25. 10.

^j Cap. 45. 8.

^k 2 Cron. 85. 13.

^l Lev. 2. 4, 5, 7.

Capit. 47.

^m a Ioel. 3. 18.

ⁿ Cap. 40. 3.

6 Și zisu-mi-a: Văzut-ai, fiul omului? Atuncia m'a adus, și m'a întors la malul pârăului. 7 Și când m'am întors, iată, la malul pârăului erau ^carbori mulți foarte pe amândouă părțile. 8 Și zisu-mi-a: Apele acestea merg spre ținutul de către răsărit, se pogoară în șes, și se varsă în marea moartă; și vărsându-se în mare, apele ei se vor vindecă. 9 Și toată viețuitoarea ce foiește, ori pe unde va curge acest pârău, va trăi; și va fi o mulțime mare de pești, curgând pe acolo apele acestea; apele mării se vor vindecă; și vor trăi toate viețuitoarele pe unde va curge pârăul. 10 Și pescarii vor stă pe dânsa; dela Eu-ghedi până la Eu-Englaim vor fi locuri de întius mrejele, și o mulțime mare foarte de pești de tot felul vor fi acolo, ca peștii ^dmării celei mari. 11 Dar locurile mlăștinoase și bortoase ale ei nu se vor vindecă: vor fi pentru sare. 12 Și ^e lângă pârău, pe malul său de amândouă părțile, vor crește arbori de tot felul pentru hrană: ^ffrunzele lor nu vor vesteji, și fructul lor nu va lipsi, în toată luna va coace fructe din nou: căci apele ce-l hrănesc ies de supt templu; fructul lor va servi pentru hrană, și frunza lor pentru ^gvindecare.

Hotarele țării.

13 Așa zice Domnul, Dumnezeuul: Acestea vor fi hotarele, între cari veți împărți pământul celor donăsprezece seminții ale lui Israel: ^hIosif va avea două părți. 14 Dar veți stăpâni, unul ca și altul, pământul acesta, pentru care ⁱridicatu-mi-am mâna, jurându-mă că-l voi da părinților voștri; pământul acesta vă va ^jcădea în moștenire prin sorți. 15 Și acesta va fi hotarul pământului în laturea despre mează-noapte dela marea cea mare, ^kdrumul hotarului la Heton, cum mergi la ^lZedad; 16 ^mHamatul, ⁿBerota, Sibraimul, ce este între hotarul Damascului și hotarul Hamatului; Hazar-Hatticonul, ce este lângă hotarele

Hauranului. 17 Deci hotarul va fi: dela mare până la ^oHazar-Enan, hotarul despre mează-noapte al Damascului și al Zefanului, și hotarul Hamatului; acesta este hotarul despre mează-noapte. 18 Și laturea despre răsărit o veți măsura dela Hauran și dela Damasc și dela Galaad, și dela pământul lui Israel din dincolo de Iordan, dela hotarul de către marea dela răsărit; acesta va fi hotarul spre răsărit. 19 Iar laturea despre mează-zi, despre mează-zi dela Tamar până la papele certeii Kadeșului, până la râul, ce se varsă în marea cea mare. Acesta va fi hotarul despre mează-zi. 20 Și laturea de către apus va fi marea cea mare, dela hotarul laturei de către mează-zi până în dreptul Hamatului. Acesta va fi hotarul de către apus.

21 Așa veți împărți pământul acesta între voi, între semințiile lui Israel. 22 Și va fi când il veți împărți spre moștenire vouă și ^qstrăinilor ce locuiesc între voi, acci străini cari vor naște fii, ^rvă vor fi ca și pământeni între fiii lui Israel: ei să aibă moștenire cu voi între semințiile lui Israel. 23 În seminția, în care străinul va locui, în ea să-i dați moștenirea, zice Domnul, Dumnezeuul.

Împărțirea pământului.

48 Aceste sunt numile semințiilor; ^adela hotarul de către mează-noapte în lungul drumului către Hetlon, cum mergi către Hamat până la Hazar-Enan, hotarul Damascului spre mează-noapte, lângă Hamat; căci acestea sunt hotarele dela răsărit până la apus: partea lui Dan. 2 Și alătura cu hotarele lui Dan, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, partea lui Asser. 3 Și alătura cu hotarele lui Asser, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, partea lui Neftali. 4 Și alătura cu hotarele lui Neftali, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus partea lui Manase. 5 Și alătura cu hotarele lui Manase, dela latu-

^a Apoc. 22. 2. | ^f Iov 8. 16. | ^h Fac. 48. 5. | ^j Cap. 48. 29. | ^l Num. 34. 8. | ^o Num. 34. 9. | ^r Gal. 3. 28. | Capul 48.
^d Num. 34. 6. | ^g Apoc. 22. 2. | ⁱ Fac. 12. 7. | ^k Cap. 48. 1. | ^m Num. 34. 8. | ^p Num. 20. 13. | — | ^a Cap. 47. 15, etc.
^e Vers. 7.

ⁿ 2 Sam. 8. 8. | ^q Efes. 3. 6.

rea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Efraim. 6 Și alătura cu hotarele lui Efraim, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Ruben. 7 Și alătura cu hotarele lui Ruben dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus. *partea* lui Iuda.

8 Și alătura cu hotarele lui Iuda, dela laturea de către apus până la laturea de către răsărit, va fi ^b *partea* cea sfântă, ce veți despărți, lată de douăzeci și cinci de mii *de trestii*, și lungă ea oricare din părțile *semințiilor*. *adecă* dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus; și templul va fi în mijlocul său. 9 *Partea* ce o veți despărți Domnului va fi de douăzeci și cinci de mii *de trestii* în lung, și de zece mii în lat. 10 Și *această* parte sfântă va fi pentru aceștia; pentru preoți, spre mează-noapte douăzeci și cinci de mii *de trestii* în lung, spre apus zece mii în lat, spre răsărit zece mii în lat, și spre mează-zi douăzeci și cinci de mii în lung; și templul Domnului va fi în mijlocul său. 11 ^c *Aceasta* va fi pentru preoții cei sfințiți din fiii lui Zadok, cei ce păzesc cele de păzit ale mele, cei ce nu s'au rătăcit în rătăcirea fiilor lui Israel, ^d precum s'au rătăcit Leviții. 12 Și *această* parte din partea cea sfântă a pământului va fi a lor, prea sfântă, lângă hotarele Leviților.

13 Și alătura cu hotarele preoților vor avea Leviții douăzeci și cinci de mii *de trestii* în lung, și zece mii în lat; toată lungimea va fi de douăzeci și cinci de mii, și lățimea de zece mii. 14 ^e Nu vor vinde dintr'însa, nici o vor schimba, nici vor înstrăina prinoasele pământului; căci *este* sfântă Domnului.

15 ^f Și cinci mii *de trestii*, ce rămân în lat înaintea celor douăzeci și cinci de mii *de trestii*, vor fi ^g un loc nesfânt pentru cetate, pentru locuință și pentru împrejurimi; și cetatea va fi în mijlocul acestuia. 16 Și acestea vor fi măsurile lor:

laturea de către mează-noapte, patru mii și cinci sute; laturea de către mează-zi, patru mii și cinci sute; laturea de către răsărit, patru mii și cinci sute; și laturea de către apus, patru mii și cinci sute. 17 Și împrejurimele cetății vor fi către mează-noapte, două sute cincizeci; către mează-zi, două sute cincizeci; către răsărit, două sute cincizeci; și către apus două sute cincizeci.

18 Și rămășița din lungimea *părții* de lângă partea cea sfântă: zece mii *de trestii* către răsărit, și zece mii către apus, ce vine lângă partea cea sfântă: venitul lui va servi spre pâne lucrătorilor cetății. 19 ^h Și cei ce vor avea vre un post în cetate din toate semințiile lui Israel îl vor lucra.

20 Toată partea sfântă va fi de douăzeci și cinci de mii în lat; partea sfântă, ce o veți sfinți cu stăpânirea cetății împreună, va fi un pătrat. 21 ⁱ Și rămășița va fi pentru domn, de amândouă laturile ale părții sfinte și ale stăpânirii cetății în fața celor douăzeci și cinci de mii *de trestii* ale părții celei sfinte lângă hotarele de către răsărit, și la apus în fața celor douăzeci și cinci de mii *de trestii* lângă hotarele de către apus în dreptul părților *semințiilor*, a domnului va fi *aceasta*. Așa va fi partea cea sfântă, ^j și templul casei va fi în mijlocul ei. 22 Și stăpânirea Leviților, cum și stăpânirea cetății, vor fi în mijlocul părților stăpânirii domnului: între hotarele lui Iuda și hotarele lui Benjamin vor fi *părțile* aceste ale Domnului.

23 Și pentru celelalte seminții, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus; va fi *partea* lui Benjamin. 24 Și alătura cu hotarele lui Benjamin, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Simeon. 25 Și alătura cu hotarele lui Simeon, dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Isachar. 26 Și alătura cu hotarele lui Isacher, dela laturea de către răsărit până la la-

turea de către apus, *partea* lui Zabulon. 27 Și alătura ea hotarele lui Zabulon. dela laturea de către răsărit până la laturea de către apus, *partea* lui Gad. 28 Și alătura ea hotarele lui Gad până la laturea de către ameză-zi hotarele vor fi dela Tamar până la ^kapele certei Kadeșului. până la râul *ce se varsă* în marea cea mare.

29 ^lAceasta *este* pământul, pe care-l veți împărți semințiilor lui Israel spre moștenire. și acestea *sunt* părțile lor, Domnul, Dumnezeu.

30 Și aceasta *este* întinderea cetății despre mează-noapte, patru mii și cinci sute măsurî *de trestii*. 31 ^mȘi porțile cetății *vor fi* după numile semințiilor lui Israel: trei porți spre mează-noapte:

o poartă a lui Ruben, o poartă a lui Iuda, și o poartă a lui Levi; 32 Și la laturea de către răsărit; patru mii și cinci sute *de trestii*, și trei porți: o poartă a lui Iosif, o poartă a lui Beniamin, și o poartă a lui Dan. 33 Și la laturea de către mează-zi, patru mii cinci sute de măsurî. și trei porți: o poartă a lui Simeon, o poartă a lui Isachar, și o poartă a lui Zabulon. 34 Și la laturea de către apus, patru mii și cinci sute *de măsurî*; și porțile lor trei: o poartă a lui Gad, o poartă a lui Asser. și o poartă a lui Nef-tali. 35 Și jur împrejurul *cetății va fi* de optsprezece mii *de măsurî*.

ⁿȘi numele cetății din ziua *aceea va fi*: ^oDOMNUL ESTE ACOLO.

CARTEA LUI DANIEL.

*Creșterea lui Daniel și a trei din soții săi în prinsoare la curtea Babilonului; conștiințio-
sitatea și înțelepciunea lor.*

1 În al treilea an al domniei lui Iehoiakim, regele lui Iuda, ^aa venit Nebucodonosor, regele Babilonului, la Ierusalim, și l-a impresurat. 2 Și a dat Domnul în mână sa pe Iehoiakim, regele lui Iuda și ^bparte din vasele casei lui Dumnezeu, pe care el le-a dus ^cîn pământul Sinar, în casa zeului său: ^dși a dus vasele în casa tezaurului zeului său.

3 Și a zis regele către Așpenaz, capul eunuchilor săi. să aducă din fiii lui Israel și din seminția regelui și dintre fruntași. 4 Tănări ^eîn cari *să nu fie* defect, frumoși la față, și învățați în toată înțelepciunea, și cunoscători de științi, și plini de pricepere, și cari *să fie* în stare de a sta în palatul regelui, și ^fsă-i învețe pe ei cartea și limba Chaldeilor. 5 Și le-a rânduit regele o parte zilnică din mâncările regelui, și din vinul ce însuși bea: *ca*

astfel hrânindu-i trei ani, să poată ^gstă la sfârșitul lor înaintea regelui.

6 Și între aceștia erau din fiii lui Iuda: Daniel, Anania, Mișael și Azaria; 7 ^hCăroră capul eunuchilor le-a pus numi; ⁱpe Daniel l-a numit, Belșazzar; pe Anania, Șadrac: pe Mișael, Meșac; pe Azaria, Abed-Nego.

8 Dar Daniel și-a pus în inimă să nu se spurce ^jprin bucatele regelui, și prin vinul ce bea el; deaceea a rugat pe capul eunuchilor să nu-l silească să se spurce. 9 Și ^ka făcut Dumnezeu, ca Daniel se afle har și milă înaintea capului eunuchilor. 10 Și a zis capul eunuchilor către Daniel: Eu mă tem de domnul meu regele, care a rânduit mâncarea voastră și băutura voastră, ca nu cumva să vadă fețele voastre mai triste decât ale tănărilor de vârsta voastră, și să faceți vinovat capul meu înaintea regelui.

11 Și a zis Daniel către îngrijitorul, pe care capul eunuchilor îl rânduiseră

^k Cap. 47. 19. | ^m Apoc. 21. 12. | ^o Zech. 2. 10.
^l Cap. 47. 14. | etc. | —
21, 22. | ⁿ Ier. 33. 16. | —

preste Daniel, Anania, Mişael şi Azaria: 12 Ceară. rogu-te. pe servii tăi zece zile; şi să ni se dea legume să mâncăm şi apă să bem: 13 Şi apoi să fie văzute feţele noastre de către tine. şi faţa tânărilor, care mănâncă din bucatele regelui: şi cum ţi-se va părea fă cu servii tăi. 14 Şi le-a învoit lucrul acesta. şi i-a cercat zece zile. 15 Şi după sfârşitul celor zece zile, feţele lor s'au văzut mai frumoase şi mai grase la carne decât ale tuturilor tânărilor, care mâncau bucatele regelui. 16 Deci luatu-*le*-a îngrijitorul mâncarea lor, şi vinul ce trebuia să-l bea, şi le-a dat legume.

17 Şi ¹dat-a Dumnezeu acestor patru tânări^m pricepere şi înţelegere în toată cartea şi înţelepciunea: şi a avut Daniel ⁿpricepere în toate vederile şi visurile.

18 Şi la sfârşitul zilelor, pe care le hotărîse pentru aducerea lor, capul eunuchilor i-a dus înaintea lui Nebucodonosor. 19 Şi a vorbit cu ei regele: şi printre toţi nu se află nici unul asemenea lui Daniel, lui Anania, lui Mişael şi lui Azaria: de aceea ^oau stat ei înaintea regelui. 20 ^pŞi în tot lucrul de înţelepciune şi de pricepere, de care îi întrebă regele, îi află înzecit mai buni decât pe toţi magii şi descântătorii, ce erau în tot regatul său.

21 Şi a petrecut Daniel *acolo* până la anul întâiu al regelui Cir.

Daniel tâlcueşte visul lui Nebucodonosor despre cele patru împărăţii universale şi despre vecinica împărăţie a lui Dumnezeu şi pentru aceasta e foarte mărit.

2 În anul al doilea al domniei lui Nebucodonosor a visat Nebucodonosor visuri, şi ^ai-s'a turburat spiritul, şi ^bsomnul fugi dela dânsul. 2 ^cAtuncia a poruncit regele să *i*-se cheme magii, descântătorii, fermecătorii şi Chaldeii, ca să deslege regelui visurile sale. Deci ei au venit, şi au stat înaintea regelui. Şi le-a zis regele: 3 Visat-am vis, şi spiritul meu este în neodihnă de a cunoaşte visul.

4 Şi au vorbit Chaldeii către regele sirieneşte, *zicând*: ^dRege, în veci să trăeşti! spune servilor tăi visul, şi noi vom arăta deslegarea *lui*.

5 Răspuns-a regele, şi a zis Chaldeilor: Scăpatu-mi-a *din minte* lucrul; dar de nu-mi veţi face cunoscut visul şi deslegarea lui, veţi fi ^efăcuţi bucăţi, şi casele voastre vor ajunge bălegar: 6 Iar ^fde-mi veţi arăta visul şi deslegarea lui, veţi lua dela mine daruri, răsplătiri şi onoare mare, deci arătaţi-mi visul şi deslegarea lui.

7 Iar ei răspuns-au de a doua oară, şi au zis: Să spună regele visul către servii săi, şi noi ⁱⁱ vom arăta deslegarea lui.

8 Răspuns-a regele, şi a zis: Cu adevărat văd, că voi căutaţi *numai* a câştiga timp, fiindcă vedeţi, că lucrul mi-a scăpat. 9 Dar de nu-mi veţi face cunoscut visul, ^oo singură hotărîre este asupra-vă, căci v'aţi înţeles să spuneţi înaintea mea cuvinte mincinoase şi înşelătoare, până ce se va schimba timpul: spuneţi-mi deci visul, şi *atuncia* voi cunoaşte, că puteţi a-mi arăta şi deslegarea lui.

10 Răspuns-au Chaldeii regelui, şi au zis: Nu este nici un om pe pământ, care să poată arăta lucrul *acesta* regelui: precum nu este nici un rege, domn sau guvernător, care să ceară așa lucruri dela vre un mag, sau descântător, sau Chaldeu. 11 Şi lucrul ce-l cere regele este greu, şi nu este nimenea în stare a-l arăta regelui, ^hdecât zeii, a căror locuinţă nu este între locuitori.

12 Deci mâniatu-s'a regele, şi s'a infuriat foarte, şi a poruncit să se peardă toţi înţelepţii Babilonului. 13 Deci a ieşit o hotărîre, ca să se omoare înţelepţii: şi au căutat şi pe Daniel şi pe soţii săi, ca să-*i* omoare.

14 Atuncia a răspuns Daniel cu minte şi cu înţelepciune către Arioc, capul gardei domneşti, care ieşise ca să omoare pe înţelepţii Babilonului; 15 Răspuns-a şi a zis către Arioc, capul gar-

¹ 1 Reg. 3. 12.

ⁿ Num. 13. 6.

^p 1 Reg. 10. 1.

Capit. 2.
^a Fac. 41. 8.

^b Est. 6. 1.
^c Fac. 41. 8.

^d 1 Reg. 1. 31.
^e 2 Reg. 10. 27.

^f Cap. 5. 16.
^g Est. 4. 11.

^h Vers. 28.

dei domnești: Pentru ce această hotărîre grăbită din partea regelui? Atuncia Arioc a arătat lui Daniel lucrul. 16 Deci a intrat Daniel, și a rugat pe rege, ca să-i lase timp, și el va da regelui deslegarea *visului*.

17 Apoi s'a dus Daniel în casa sa, și a înștiințat de acest lucru pe Anania, Mișael și Azaria, soții săi: 18 ¹Ca să ceară îndurarea dela Dumnezeu cerului pentru taina aceasta, ca să nu fie pierduți Daniel și soții săi dimpreună cu ceilalți înțelepți ai Babilonului.

19 Atuncia descoperitu-s'a lui Daniel taina ²prin o vedere de noapte. Și a binecuvântat Daniel pe Dumnezeu cerului. Daniel *deci* luând cuvântul a zis: 20 ^kFie binecuvântat numele lui Dumnezeu din veci în veci; ^lCăci a lui este înțelepciunea și puterea; 21 Și el schimbă ^mtimpurile și anotimpurile: ⁿEl dă jos pe regi, și ridică pe regi. ^oDă înțelepților înțelepciune, Și celor cu pricepere știință: 22 ^pEl descopere cele adânci și ascunse; ^qCunoaște cele din întunec, ^rȘi lumina cu dânsul locuiește. 23 ^tTie, Dumnezeule al părinților mei, îți mulțumesc și te laud *Preține*, care mi-ai dat înțelepciune și putere, Și mi-ai făcut cunoscut ce noi am ^scerut dela tine; Căci tu ne-ai făcut cunoscut lucrul regelui.

24 Deci Daniel a intrat către Arioc, pe care regele îl rânduse să peardă pe înțelepții Babilonului: intrat-a, și zisui-a: Să nu pierzi pe înțelepții Babilonului; du-mă înaintea regelui, și eu voi arăta regelui deslegarea. 25 Atuncia a dus Arioc cu grabă pe Daniel înaintea regelui, și a vorbit către dânsul așa: Am aflat un bărbat din prinșii lui Iuda, care va arăta regelui deslegarea *visului*.

26 Și regele a răspuns, și a zis către Daniel, al cărui nume *erà* Beltșazzar: Au ești în stare să-mi arăți visul, ce am văzut, și deslegarea lui?

27 *Și* Daniel răspunzând regelui a zis: Taina de care întrebă regele, înțelepții, descântătorii, magii, și glivitorii nu pot să o arete regelui; 28 ^tDar este un Dumnezeu în cer, care descopere tainele, și face cunoscut regelui Nebucodonosor, ^uce are să fie în zilele cele din urmă. Visul tău și vederile capului tău pe patul tău acestea sunt: 29 Rege, ^vsuitu-s'a în *mintea ta* pe patul tău gândirea *despre* ceea ce are să fie după acestea; ^vși descoperitorul tainelor îți face cunoscut ce are să se întâmple. 30 ^xDar mie taina aceasta nu mi-s'a descoperit prin *vre-o* înțelepciune ce eu ași avea mai mult decât toți viețuitorii, ci ca să se arăte regelui deslegarea, și ^yca să cunoști cugetările inimii tale.

31 Tu, rege, priveai, și iată, un chip mare: mare foarte *erà* acel chip, și strălucirea lui măreată; el stă înaintea ta, și forma lui *erà* înspăimântătoare. 32 ^zDe aur curat *erà* capul acelu chip, pieptul și brațele lui de argint, *iar* pânțele și coapsele sale de aramă: 33 Fluterele lui de fer, picioarele lui parte de fer și parte de lut. 34 Tu-l priveai, până ce ruptu-s'a *de sine*, *iar* ^anu de mână *de om*, o peatră, care a lovit chipul preste picioarele sale cele de fer și de lut, și le-a sfărâmat. 35 Atuncia ferul, lutul, arama, argintul și aurul s'au sdrumicat la un loc, și s'au făcut ^bca pleava din arie în timpul verii; și vântul le-a spulberat, așa că nu s'a aflat ^curma lor; iar peatra, ce a lovit chipul, ^dse făcù munte mare, ^eși umplù tot pământul. 36 Acesta *este* visul; și spune-vom regelui deslegarea.

37 ^fTu, rege, *ești* regele regilor; ^gcăci Dumnezeu cerului datu-ți-a regat, putere, tărie și mărire. 38 ^hȘi *din* tot locul, unde locuiesc fiii oamenilor, fiarele câmpului și paserile cerului, datu-le-a în mâna ta, și te-a așezat domn preste toate acestea. ⁱTu *ești* capul cel de aur. 39 Și după tine se va ridică

⁴ Mat. 18. 19. ^m 1 Cron. 29. 30. ^g Ps. 139. 11. 12. ^t Vers. 40. 8. ^x Eac. 41. 16. ^a 2 Cor. 5. 1. ^d Isa. 2. 2. 3. ^j Num. 13. 6. ⁿ Iov 12. 18. ^r Cap. 5. 11. 14. ^u Fac. 49. 1. ^e Ps. 80. 9. ^h Cap. 4. 21, 22. ^k Ps. 113. 2. ^o Iac. 1. 5. ^s Vers. 18. ^v Vers. 22, & 28. ^y Vers. 38 etc. ^c Ps. 37. 10, 36. ^f Osea 8. 10. ⁱ Vers. 32.

^l Ier. 32. 19. ^p Iov 12. 22.

Și un alt regat ^k mai pe jos decât al tău, și un alt, al treilea regat, de aramă, care va domni preste tot pământul. 40 Și ^l al patrulea regat va fi tare ca ferul: ca ferul care sfărâmă și mărunțește toate: adecă ca ferul ce sdrumică toate, *așă* va sfărâmă el pe toate acestea, și le va sdrumică. 41 Iar că ai văzut ^m picioarele și degetele parte de lut de olar și parte de fer, *aceasta înscamnă*, că regatul va fi împărțit: dar va rămâneă *ceva* într'insul din puterea ferului; cum ai văzut ferul amestecat cu lut de olar. 42 Și *cum* degetele picioarelor *erau* parte de fer și parte de lut, *așă și* regatul va fi în parte tare și în parte fraged. 43 Și cum ai văzut ferul amestecat cu lut de olar, *așă* se vor amestecă cu seminția oamenilor; dar nu se vor lipi unul de altul, cum ferul nu se amestecă cu lutul. 44 Și în zilele regilor acestora va ridică ⁿ Dumnezeuul cerului un regat, ^o care în veci nu se va nimici; și domnia *dela acesta* nu va trece la alt popor; ^p el va sfărâmă și va nimici toate acele regate, dar el va rămâneă în veci. 45 ^q Iar că ai văzut, că din munte s'a rupt o peatră *de sine*, fără mână *de om*, și a sfărâmat ferul, arama, lutul, argintul și aurul:

Prin aceasta Dumnezeuul cel mare face cunoscut regelui ceea ce are să fie după acestea; și adevăr *este* visul și sigură deslegarea lui.

46 ^r Atuncia regele Nebucodonosor a căzut pe față și s'a închinat lui Daniel, și a poruncit să i-se aducă jertfe și tămâiări binemiroitoare. 47 Și regele luând cuvântul, zis-a către Daniel: Cu adevărat, Dumnezeuul vostru *este* Dumnezeuul zeilor, și Domnul regilor, care descopere tainele; fiindcă ai putut să descoperi taina aceasta.

48 Atuncia regele a mărit pe Daniel, i-a dat mari și multe daruri, și l-a pus guvernător preste toată provincia Babilonului, și capul președinților celor preste toți înțelepții Babilonului. 49 Și a cerut

Daniel dela rege, și a pus pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego preste trebele provinciei Babilonului; iar Daniel *ședcà* în poarta regelui.

Șadrac, Meșac și Abed-Nego nevoind a se închină chipului de aur, sunt aruncați în cuptorul de foc, unde sunt păstrați în vieată într'un chip minunat.

3 Regele Nebucodonosor făcut-a un chip de aur: înălțimea lui *eră* de șesezeci de coti, și lățimea lui de șese coti: l-a înălțat în câmpia Dura, în provincia Babilonului.

2 Și a trimis regele Nebucodonosor să adune pe satrapi, diregători, guvernatori, judecători, tezurari, consilieri, legiutori, și pe toți mai marii provinciilor, să vie la sfințirea chipului, pe care-l înălțase regele Nebucodonosor. 3 Deci satrapii, diregătorii, guvernătorii, judecătorii, tezaurarii, consilierii, legiutorii și toți mai marii provinciilor s'au adunat la sfințirea chipului, pe care-l înălțase regele Nebucodonosor; și au stat înaintea chipului, pe care-l înălțase Nebucodonosor.

4 Și crâinicul strigă cu tărie: ^a Popoarelor, națiunilor, și limbilor! vi se poruncește: 5 Când veți auzi sunetul trâmbiții, al naiului, al citarei, al alăutei și al psalterii, al simfoniei și al orice fel de muzică, să cădeți și să vă închinați chipului de aur, pe care l-a înălțat regele Nebucodonosor; 6 Și cel nu va cădeă și nu *i* se va închină, va fi în aceeași oară ^b aruncat în cuptorul ce arde cu foc. 7 Deaceea, cum auzirà toate popoarele sunetul trâmbiții, al naiului, al citarei, al alăutei, al psalterii și al tot felul de muzică, căzând toate popoarele, națiunile și limbile, se închinară chipului de aur, pe care-l înălțase regele Nebucodonosor.

8 Între acestea ^c apropiatu-s'au oracari Chaldei, și au pârît pe Iudei; 9 Șpu-nând și zicând regelui Nebucodonosor: ^d Rege, în veci să trăesti! 10 Tu rege, dat-ai poruncă, ca tot omul ce va auzi su-

^j Cap. 5. 28. 31. | ^l Cap. 7. 7. 23. | ⁿ Vers. 28. | ^o Luc. 1. 32. 33. | ^q Isa. 28. 16. | ^r Fapt. 10. 25. | ^k Vers. 32. | ^m Vers. 33. | ^p Ps. 2. 9.

^{Capul 3.} | ^a Cap. 4. 1. | ^b Ier. 29. 22. | ^c Cap. 6. 13. | ^d Cap. 2. 4.

netul trâmbitei, al naiului, al citarei, al alăutei, al psaltirei și al simfoniei, și al tot felul de muzică, să cadă și să se închine chipului de aur; 11 Și *că* pe cele ce nu va cădea și *nu i* se va închină, să se arunce în cuptorul ce arde cu foc. 12 ^e Sunt câțiva bărbați Iudei, pe cari tu i-ai pus preste trebele provinciei Babilonului: Șadrac, Meșac și Abed-Nego; acești oameni, rege, n'au ținut seamă de tine; pe zeii tăi nu servesc, și chipului de aur, pe care l-ai înălțat, nu se închină.

13 Atuncia Nebucodonosor cu mânie și urgie a poruncit să aducă pre Șadrac, Meșac și Abed-Nego. Și au adus pe oamenii aceștia înaintea regelui. 14 Și Nebucodonosor luând cuvântul a zis către dânșii: Au doară cu adevărat, Șadrace, Meșace și Abed-Nego, pe zeii mei nu serviți, și chipului de aur, pe care l-am înălțat, nu vă închinați? 15 Acum *deci* de sunteți gata, când veți auzi sunetul trâmbitei, al naiului, al citarei, al alautii, al psalterii, al simfoniei și al tot felul de muzică, a cădea și a vă închină chipului, pe care l-am făcut, *f bine*; iar de nu vă veți închină, veți fi aruncați în aceeași oară în cuptorul ce arde cu foc; ^g și cine *este* zeul, care vă va scăpa din mâinile mele?

16 Șadrac, Meșac și Abed-Nego răspunzând, zis-au regelui: Nebucodonosore, ^h noi nu *avem* nevoie să-ți răspundem asupra acestui lucru. 17 De *ese așa*, Dumnezeu nostru, pe care noi îl servim, poate să ne scape din cuptorul ce arde cu foc: și din mâna ta rege, *ne* va scăpa. 18 Și chiar de nu, știut să-ți fie, rege, că pe zeii tăi nu-i vom servi, și chipului de aur, pe care l-ai ridicat, nu ne vom închină.

19 Atuncia Nebucodonosor s'a umplut de mânie, și privirea feței lui s'a schimbat asupra lui Șadrac, Meșac și Abed-Nego, și vorbind a poruncit să inferbinte cuptorul înșeptit mai mult decât se obicinuiă a se inferbânta. 20 Și a poruncit celor mai puternici ai castei

sale, să lege pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego, și să-i arunce în cuptorul ce arde cu foc. 21 Atuncia bărbații aceia fură legați cu mantiele lor, pulpanele lor, legăturile lor de cap și cu *celelalte* vestminte ale lor, și fură aruncați în cuptorul ce arde cu foc. 22 Și fiindcă porunca regelui fusese aspră, și cuptorul se inferbântase foarte, para focului a omorit bărbații aceia, cari ridicaseră pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego. 23 Iar acești trei bărbați Șadrac, Meșac și Abed-Nego, au căzut legați în mijlocul cuptorului ce arde cu foc.

24 Atuncia regele Nebucodonosor s'a minunat; și sculându-se cu grabă, a vorbit, și a zis către sfetnicii săi: Au n'am aruncat în foc *numai* trei bărbați legați? *iar* ei au răspuns, și au zis regelui: Adevărat rege! 25 Și el răspunzând, a zis: Iată, eu văd patru bărbați deslegați, ⁱ preumblându-se în mijlocul focului, și nu au nici o vătămare: și privirea celui de al patrulea este ca a ^j unui fiu de Dumnezeu.

26 Atuncia apropiându-se Nebucodonosor de gura cuptorului ce arde cu foc, a vorbit, și a zis: Șadrace, Meșace și Abed-Nego, servii Dumnezeului celui Preanalt, ieșiți și veniți.

Atuncia Șadrac, Meșac și Abed-Nego au ieșit din mijlocul focului. 27 Și adunându-se satrapii, diregătorii, guvernătorii, și stetnicii regelui, au văzut pe bărbații aceștia, ^k preste corpurile cărora focul n'avusese nici o putere, și nici un păr din capul lor nu se pârlise, și mantiele lor nu se schimbaseră, nici miros de foc nu se prinsese de ei.

28 Atuncia a vorbit Nebucodonosor, și a zis: Binecuvântat *fie* Dumnezeu lui Șadrac, al lui Meșac și al lui Abed-Nego, care a trimis pe ingerul său, și a scăpat pe servii săi, care ^l sperau în el și n-au ascultat de cuvântul regelui, și și-au dat corpurile lor, spre a nu se servi nici a se închină altui zeu, fără numai Dumnezeului lor. 29 Deaceea

^e Cap. 2. 49.^f Luc. 13. 9.^g Esod. 5. 2.^h Mat. 10. 19.ⁱ Isa. 43. 2.^j Iov. 1. 6.^k Ebr. 11. 34.^l Ps. 34. 7, 8.

dau poruncă, ca orice popor, națiune și limbă, care va vorbi de rău de Dumnezeu-lui Șadrac, al lui Meșac și al lui Abed-Nego, să se facă bucăți, și casele lor să ajungă bălegar; căci alt zeu nu este, care să poată scăpa astfel. 30 Atuncia regele a înălțat pe Șadrac, Meșac și Abed-Nego în provincia Babilonului.

Visul lui Nebucodonosor despre arborele cel mare, cu tălcuirea și îndeplinirea sa.

4 Nebucodonosor, regele ^atuturor popoarelor, națiunilor și limbilor, câte locuiesc în tot pământul: pacea să se înmulțească vouă. 2 Plăcutu-mi-a a ^{vă}dă în știre semnele și minunile ^bce mi le-a făcut Dumnezeu-lui cel Preainalt. 3 ^cCât sunt de mari semnele lui! și cât de puternice minunile lui! regatul lui ^deste un regat vecinic, și domnia lui din neam în neam.

4 Eu, Nebucodonosor, fiind liniștit în casa mea, și înflorind în palatul meu. 5 Văzut-am un vis, care m'a înfricoșat, și gândurile, ^{ce mi-au venit} în patul meu, ^eși viziunile capului meu, ^fm'au turburat. 6 De aceea dat-am poruncă, să se aducă înaintea mea toți înțelepții Babilonului, ca să-mi arate deslegarea visului. 7 ^gAtuncia au intrat magii, descântătorii, Chaldeii și fermecătorii; și le-am spus visul, dar nu mi-au arătat deslegarea lui. 8 Dar în urmă a intrat înaintea mea Daniel, ^hal cărui nume ^{este} Beltșazzar, după numele zeului meu, și ⁱîn care ^{se află} spiritul zeilor celor sfinți; și pus-am înaintea lui visul. ^{zi-când}:

9 Beltșazzar, ^jmarele magilor, fiindcă cunosc, că spiritul zeilor sfinți ^{este} în tine, și nici o taină îți este prea grea, spune-mi viziunile visului meu, ce am văzut, și deslegarea lui. 10 ^{Deci} viziunile capului meu pe patul meu așa ^{erau}: priviam, și iată, ^kun arbore în mijlocul pământului, și înălțimea lui ^{eră} mare. 11 Arborele a crescut, și s'a întărit, și înălțimea lui ajungea până la cer,

și se vedeă până la marginile a tot pământul. 12 Frunzele sale ^{erau} frumoase, și fructele sale mari, și într'insul ^{eră de unde} să mănânce toți: ^lfiarele câmpului se puneau la umbră supt dânsul, și în ramurile sale locuiau paserile cerului, și din ele se hrăniă toată carnea. 13 Văzut-am în viziniunile capului meu pe patul meu, și iată, ^mun veghetor și ⁿun sfânt se pogori din cer: 14 Și a strigat eu tărie, și astfel vorbi: ^oTăiați arborele, și smulgeți ramurile sale: scuturați frunzele lui, și risipiți fructele lui: ^psă fugă fiarele de supt dânsul și paserile depe ramurile lui: 15 Dar tulpina cu rădăcinele ei să o lăsați în pământ, și să se lege cu lanțuri de fer și de aramă în iarba cea verde a câmpului; și să se adape din roua cerului, și partea lui să fie cu fiarele în iarba pământului; 16 ^{Ca} inima sa să se schimbe din ^{inimă} de om, și să i se dea inimă de fiară; și șapte ^q timpuri să treacă preste dânsul. 17 Aceasta s'a rânduit din porunca ^{zeilor} veghetori, și hotărîrea ^{este} prin cuvântul sfinților; ^rca să cunoască viețuitorii, ^scă cel Preainalt domnește asupra regatelor oamenilor, și ^{că} el le dă acelaia, căruia îi place, și pune preste dânsule pe cel mai jos din oameni. 18 Acest vis l-am văzut eu, Nebucodonosor, regele; și tu, Beltșazzare, spune deslegarea lui; ^tcăci toți înțelepții regatului meu nu sunt în stare să-mi arate deslegarea; dar tu ^{ești} în stare: ^ucăci spiritul zeilor sfinți ^{este} în tine.

19 Atuncia Daniel, ^val cărui nume ^{eră} Beltșazzar, s'a îngrozit cam o oară, și gândurile sale l-au turburat. Regele luând cuvântul, ^{îi} zise: Beltșazzare să nu te turbure visul și deslegarea lui. Beltșazzar a răspuns și a zis: Domnul meu, ^xvisul ^{să fie} asupra celor ce te urăsc, și deslegarea lui asupra inamicilor tăi. 20 ^yArborele ce l-ai văzut crescând și întărindu-se, a cărui înălțime ajungea

Capul 4.
a Cap. 3, 4.
b Cap. 3, 26.
c Cap. 6, 27.

d Vers. 34.
e Cap. 2, 28, 29.
f Cap. 2, 1.

g Cap. 2, 2.
h Cap. 1, 7.
i Isr. 63, 11.

j Cap. 2, 48.
k Ezech. 31, 2.
l Ezech. 17, 23.

m Ps. 103, 20.
n Deut. 33, 2.
o Mat. 3, 10.

p Ezech. 31, 12.
q Cap. 11, 13.
r Ps. 9, 16.

s Cap. 2, 21.
t Fac. 41, 8, 15.
u Vers. 8.

v Vers. 8.
x 2 Sam. 18, 32.
y Vers 10, 11, 12.

până la cer, și se vedeă peste tot pământul: 21 Ale cărui frunze *erau* frumoase, ale cărui fructe *erau* mari, și în care *eră de unde* să mănânce toți, supt care locuiau fiarele câmpului, și pe ramurile căruia locuiau paserile cerului: 22^z Tu, rege, *ești* *arborele* acesta, care ai crescut și te-ai întărit: căci înălțimea ta s'a înălțat, și a ajuns până la cer, ^ași domnia ta până la marginile pământului. 23^b Iar că regele văzù un veghetor și un sfânt pogorindu-se din cer, și zicând: Tăiați arborele, și-l dărâmați, și *numai* tulpina cu rădăcinele sale să o lăsați în pământ, dar *să se lege* cu lanțuri de fer și de aramă în iarba cea verde a câmpului: să se adape din roua cerului, ^cși cu fiarele câmpului *să fie* partea sa, până ce vor trece preste dânsul șapte timpuri; 24 Aceasta *este* deslegarea, o rege, și aceasta *este* hotărîrea celui Preainalt, de ceea ce se va întâmpla domnului meu rege: 25 Te vor ^dalungă dintre oameni și cu fiarele câmpului va fi locuința ta, și te vor ^ehrăni cu iarbă ca boii, și cu roua cerului te vor adăpa; și șapte timpuri vor trece preste tine. ^fpână ce vei cunoaște, că cel Preainalt domnește preste regatele oamenilor, și *că el le* ^gdă aceluia căruia îi place. 26 Și că s'a poruncit să se lase tulpina cu rădăcinele arborelui: regatul tău iarăși ți se va da, după ce vei cunoaște, că ^hcerurile domnesc. 27 Deaceea, rege, placă-ți sfatul meu, și ⁱînlătorează păcatele tale prin dreptate și fărădelegile tale prin îndurare către cei săraci; ^jpoate că aceasta îți va ^kprelungi prosperitatea.

Nebunia și smerenia regelui.

28 Toate acestea au venit asupra lui Nebucodonosor, regele. 29 La sfârșitul a douăsprezece luni, *când* se preumblă prin palatul domnesc al Babilonului. 30^l Regele vorbiă și ziceă: Au nu este acesta Babilonul cel mare, pe care eu l-am zidit, ca *să fie* scaunul regatului, prin puterea mea cea mare, și spre onoa-

rea măririi mele? 31^m Cuvântul *eră* încă în gura regelui, și căzù ⁿo voce din cer, *zicând*: Ți se dă în știre, rege Nebucodonosor, *că* regatul s'a depărtat dela tine; 32° Te vor alungă dintre oameni, și cu fiarele câmpului *va fi* locuința ta; cu iarbă ca boii te vor hrăni, și șapte timpuri vor trece preste tine; până ce vei cunoaște că cel Preainalt domnește preste regatele oamenilor, și *că* el le dă aceluia, căruia îi place.

33 Și chiar în aceeași oară s'a împlinit cuvântul asupra lui Nebucodonosor: fu alungat dintre oameni, mănă iarbă ca boii, și din roua cerului se adăpă corpul său, până ce perii i-au crescut, ca *penel* de vultur, și unghiile lui, ca *ghiarele* paserilor.

34 Și ^pla sfârșitul zilelor eu Nebucodonosor am ridicat ochii mei către cer, și mintea mea s'a întors în mine; am binecuvântat pe cel Preainalt, am laudat și am mărit pe cel ^qce în veci trăește, a cărui domnie *este* ^ro domnie vecinică, și al cărui regat *este* din neam în neam; 35 Și ^stoți locuitorii pământului întru nimica se socotesc; și ^tdupă voința sa face *toate*, *atât* în ostirile cerului, *cât* și locuitorii pământului; și ^unu *este* cine să oprească mâna sa, sau să-i zică: Ce faci? 36 În acel timp mintea mea s'a rentors în mine; și spre mărirea regatului meu mi s'a dat iarăși strălucirea mea și măreția mea; sfetnicii mei și cei mai mari ai mei *din nou* m'au căutat, m'au pus în regatul meu, și mi s'a adaus o mărire și mai mare.

37 Și acum eu, Nebucodonosor, laud și preainalt și măresc pe Regele cerului; ale cărui fapte toate *sunt* adevăr, și ale cărui căi *sunt* cele adevărate; și care pe cei ce umblă în mândrie îi umilește.

Ospățul lui Belșazzar; scrierea minunată pe părete, și tălcuirea sa prin Daniel.

5 Regele Belșazzar^a a făcut un ospăț mare mai marilor săi, o mie, și beă vin cu *acești* o mie. 2 Și în cheful vi-

^e Cap. 2. 38.
^a Ier. 27. 6, 7, 8.
^b Vers. 13.

^c Cap. 5. 21.
^d Vers. 32.
^e Ps. 106. 20.

^f Ps. 83. 18.
^g Ier. 27. 5.
^h Mat. 21. 25.

ⁱ 1 Pet. 4. 8.
^j Ps. 41. 1, etc.
^k 1 Reg. 21. 29.

^l Prov. 16. 18.
^m Cap. 5. 5.
ⁿ Vers. 24.

^o Vers. 25.
^p Vers. 26.
^q Cap. 12. 7.

^r Luc. 1. 33.
^s Isa. 40. 15, 17.
^t Ps. 115. 3.

^u Iov 34. 29.
Capul 5.
^a Est. 1. 3.

nului a poruncit Belșazzar să se aducă vasele cele de aur și de argint, pe ^bcare Nebucodonosor, părintele său, le adusesese din templul din Ierusalim, ca să bea cu dânsule regele și mai marii săi, femeile sale și concubinele sale. 3 Deci s'au adus vasele de aur, care se aduseseră din templul casei Dumnezeului din Ierusalim: și băură cu dânsule regele și mai marii săi, femeile sale și concubinele sale. 4 Băură vin și ^clăudară pe zeii lor de aur și de argint, de aramă, de fer, de lemn și de piatră.

5 ^dÎn aceeași oră au ieșit degete de mână de om, și au scris în fața poli-candruului pe tâncueala zidului palatului regelui: și regele vedeă partea *aceea* a mâncii care scria. 6 Atuncia fața regelui s'a schimbat și gândurile *întru atâta* i s'au turburat, încât încheiturile coapselor sale se desfăceau și ^egenunchile sale se loviau unul de altul. 7 Și ^fa strigat regele cu tărie ca să aducă pe ^gmagi, pe Chaldei și pe descântători. Și regele luând cuvântul, a zis către înțelepții Babilonului: Cine va ceti scrisoarea aceasta, și-mi va arătă deslegarea ei, *acela* va fi îmbrăcat cu purpură, și lanț de aur *se va pune* pe grumazul său. ^hși ca al treilea va domni în regat. 8 Atuncia au intrat toți înțelepții regelui; ⁱdar nu putură să cetească scrisoarea, nici să arate regelui deslegarea ei. 9 Și regele Belșazzar s'a ^jturburat, și mai marii săi au incremenit.

10 Și la răcnetele regelui și ale mai marilor săi a intrat regina în casa ospățului; și luând cuvântul regina, a zis: ^kRege, să trăești în veci! să nu se turbure gândurile tale, și fața ta să nu se schimbe. 11 ^lEste un om în regatul tău, în care *este* spiritul zeilor sfinți; și în zilele părintelui tău găsiu-s'a în el lumină, pricepere și înțelepciune, ca înțelepciunea zeilor; *acela* pe care regele Nebucodonosor, părintele tău, l-a pus ^mmai mare peste magi, descântători,

Chaldei și fermecători. 12 ⁿCăci un spirit ales, cunoștință și pricepere în tâlcuirea visurilor, în spunerea celor ascunse și în deslegarea nodurilor, este în acel Daniel, pe ^ocare regele l-a numit Belșazzar: acum *decî* să se cheme Daniel, și-ți va arătă deslegarea.

13 Atuncia Daniel fû dus înaintea regelui. Și regele luând cuvântul, a zis către Daniel: Au tu *ești* acel Daniel, dintre fiii celor aduși priuși din Iuda, pe cari i-a adus din Iudea regele, părintele meu? 14 Auzit-am de tine, că ^pspiritul zeilor *este* în tine, și că s'a găsit în tine lumină, pricepere și înțelepciune aleasă. 15 Și acum fost-au duși înaintea mea ^qînțelepții și descântătorii, ca să cetească scrisoarea aceasta, și să-mi arate deslegarea ei; dar n'au putut să arate deslegarea lucrului. 16 Și eu am auzit de tine, că poți să tâlcuești și să deslegi nodurile; ^rși acum, de poți să cetești scrisoarea, și să-mi arăți deslegarea ei, cu purpură vei fi îmbrăcat, și lanț de aur *se va pune* pe grumazul tău, și ca al treilea vei domni în regat.

17 Atuncia a răspuns Daniel, și a zis înaintea regelui: Darurile tale rămână-ți, și dă altuia răsplătirile tale; dar eu voiu ceti regelui scrisoarea, și-i voiu arăta deslegarea. 18 Tu, rege! ^sDumnezeul cel Preainalt a dat lui Nebucodonosor, părintele tău, regat, mărimă, și onoare; 19 Și de mărimă, ce i-a dat, ^ttoate popoarele, națiunile și limbile tremurau și se înfricoșau înaintea lui; pe cine voiă, omoră; și pe cine voiă, lăsă să trăească; și pe cine voiă, umilia. 20 ^uDar când inima lui s'a înălțat, și duhul său s'a împetrit în mândrie, fû aruncat din tronul său de rege și mărirea sa se depărtă dela dânsul. 21 Și fû ^valungat dintre fiii oamenilor, și inima lui se făcu ca a fiarelor, și locuința lui *eră* cu asinii sălbatici; cu iarbă se hrăniă ca boii, și corpul său se adăpă din roua cerului. ^xpână ce a cunoscut, că Dumnezeul cel

^b Ier. 52. 19.
^c Apoc. 9. 20.
^d Cap. 4. 31.

^e Nah. 2. 10.
^f Cap. 2. 2.
^g Isa. 47. 13.

^h Cap. 6. 9.
ⁱ Cap. 2. 27.
^j Cap. 2. 1.

^k Cap. 2. 4.
^l Cap. 2. 48.
^m Cap. 4. 9.

ⁿ Cap. 6. 3.
^o Cap. 1. 7.
^p Vers. 11, 12.

^q Vers. 7, 8.
^r Vers. 7.
^s Cap. 2. 37, 38.

^t Ier. 27. 7.
^u Cap. 4. 30-37.

^v Cap. 4. 32, etc.
^x Cap. 4. 17-25.

Preanalt domnește preste regatele oamenilor și pune preste dânsule pe cine voiește.

22 Iar tu, fiul său Belșazzar, ^y nu ți-ai umilit inima ta, deși cunoșteai toate acestea; 23 ^z Dar te-ai ridicat asupra Domnului cerului; și vasele casei sale s'au adus înaintea ta, și ați băut vin cu dânsule, tu și mai marii tăi, femeile tale și concubinele tale, și ai lăudat pe ziii cei de argint și de aur, de aramă, de fer, de lemn și de peatră, ^a care nici nu văd, nici nu aud, nici nu înțeleg, iar pe Dumnezeu, în mâna căruia *este* suflarea ta, ^b și în *puterea* lui toate căile tale, nu l-ai mărit. 24 Deaceea s'a trimis de dânsul *această* parte de mână, și s'a scris scrisoarea aceasta.

25 Și aceasta *este* scrisoarea, care s'a scris: Mene, (*numărat*) Tekel (*cumpănit*), Ufarsini (*părți*). 26 Aceasta *este* deslegarea lucrului: Mene: a numărat Dumnezeu regatul tău, și i-a pus sfârșit; 27 Tekel: ^c ești cumpănit în cumpănă, și aflat prea ușor; 28 Peres: s'a despărțit regatul tău, și s'a dat ^d Mezilor și Perșilor.

29 Atuncia a poruncit Belșazzar, și au îmbrăcat pe Daniel cu purpură, și au pus lanț de aur pe grumazul său, și proclamatu-s'a, că el va domni al treilea în regat.

30 În aceeași noapte fù ucis Belșazzar regele Chaldeilor.

31 Și Darin, Medul, a luat regatul, fiind ea de șasezeci și doi de ani.

Conjurarea președinților și a mai marilor asupra lui Daniel, care este aruncat într'o peștere de lei, și păstrat în viață într'un chip minunat.

6 Plăcut-a lui Dariu să pună ^a preste regat o sută douăzeci de satrapi, ca să fie preste tot regatul. 2 Și preste ei trei guvernători (dintre care unul *eră* Daniel), ca să se dea seamă acestor satrapi, ca să nu se facă nici o pagubă regelui, 3 Atuncia Daniel întreci pe guvernători și pe satrapi; ^b căci într'in-

sul *eră* un duh ales; și regele cugetă să-l pună preste tot regatul.

4 ^e Atuncia guvernătorii și satrapii căutară să afle ceva asupra lui Daniel privitor la *lucrurile* regatului; dar nu putură află nimic, nici un greș; căci *eră* credincios, și nu se află în el nici vină, nici greș. 5 Atuncia au zis oamenii aceștia: Nu vom află nimic asupra acestui Daniel, afară doară de nu vom află *ceva* asupra-i față cu legea Dumnezeului său.

6 Atuncia guvernătorii și satrapii aceștia se adunară la rege, și vorbiră așa către el: ^d Rege Dariu, în veci să trăești! 7 Toți guvernătorii regatului, diregătorii și satrapii, sfetnicii și mai marii s'au sfătuit să așeze o lege domnească, și să dea o aspră oprire, că oricine va face rugăciune vre unui zeu sau unui om până în treizeci de zile, fără decât numai ție, rege, aceia să se arunce în groapa leilor. 8 Și acum, rege, pune oprire, și iscălește scrisoarea *aceasta*, ca să nu se schimbe, după ^e legea Mezilor și a Perșilor, care nu se poate desființa. 9 Deci regele Dariu a iscălit scrisoarea și oprirea.

10 Și Daniel, cum a cunoscut că s'a iscălit scrisoarea, a intrat în casa sa: și ferestrele cămării sale din partea ^f către Ierusalim deschise fiind, ingenuchie pe genunchile sale ^g de trei ori pe zi, rugându-se și mulțumind Dumnezeului său, cum făcè mai nainte.

11 Atuncia oamenii aceia se adunară, aflară pe Daniel făcând rugăciune și cereri Dumnezeului său. 12 ^h Atuncia se apropiară, și vorbiră înaintea regelui, *zicând*: Au n'ai iscălit o oprire, ca tot omul, care ar face *rugăciune* vre unui zeu sau unui om până în treizeci de zile, fără decât numai ție, rege, să se arunce în groapa leilor! Regele răspunzând zise: Adevărat *este* cuvântul, ⁱ după legea Mezilor și a Perșilor, care nu se poate desființa.

13 Atuncia au răspuns, și au zis rege-

^y 2 Cron. 33. 23. | ^a Ps. 115. 5, 6. | ^c Iov 31. 6.

^z Vers. 3, 4. | ^b Ier. 10. 23. | ^d Isa. 21. 2.

Capit. 6.

^a Est. 1. 1.

^b Cap. 6. 12. | ^d Neem. 2. 3.

^e Eccl. 4. 4. | ^c Est. 1. 19.

^f 1 Reg. 8. 44, 48.

^g Ps. 55. 17.

^h Cap. 3. 8.

ⁱ Vers. 8.

lui: Daniel. *J*cel din fiii celor aduși prinși din Iuda. *k* n'a ținut nici o seamă de tine, rege, nici de oprirea ce tu ai iscălit, ei-și face rugăciunea sa de trei ori pe zi.

14 Atuncia regele, cum auzi *aceste* cuvinte, *l*s'a supărat foarte pe sine însuși, și-și îndreptă gândul la Daniel, ca să-l scape: și până la apusul soarelui stărui să-l scape. 15 Atuncia oamenii aceștia se adunară la rege, și vorbiră regelui: Știi, rege, că *m*legea Mezilor și a Perșilor *este*, că nici o oprire sau lege ce o face regele, nu se poate desființa? 16 Atuncia regele a poruncit, și au dus pe Daniel, și *l*-au aruncat în groapa leilor. *I*ar regele a vorbit, și a zis lui Daniel: Dumnezeuul tău, pe care tu necurmat îl servești, acela te va scăpa. 17 *n*Și s'a adus o piatră și s'a pus pe gura gropii; *o*și regele a sigilat-o cu însuși sigilul său și cu sigilul fruntașilor săi, ca să nu se schimbe nimic în privința lui Daniel. 18 Atuncia regele s'a dus la palatul său, și a petrecut noaptea în ajun, și nu i-s'a adus nici o concubină: *p*și somnul său a fugit dela dânsul.

19 *I*ar regele s'a sculat în zorii dimineții, și s'a dus în grabă la groapa leilor. 20 Și când a sosit la groapă, a strigat cu voce plângătoare pe Daniel: și regele luând cuvântul a zis lui Daniel: Daniele, servul Dumnezeuului celui viu! *q*Dumnezeul tău, pe care tu necurmat îl servești, putut-a oare să te scape de lei? 21 Atuncia a vorbit Daniel către rege: *r*Rege, în veci să trăești! 22 *s*Dumnezeul meu a trimis pe îngerul său, și a *t*astupat gura leilor încât nu m'au vătămat; căci în mine s'a aflat înaintea lui nevinovăție; și chiar înaintea ta, o rége, n'am făcut nici un greș. 23 Atuncia regele s'a bucurat foarte de el, și a poruncit să scoată pe Daniel din groapă. Deci Daniel fû scos din groapă, și nici o vătămare nu s'a aflat în el. *u*pentru că aveà credință în Dumnezeuul său.

24 Atuncia regele a poruncit, și au adus pe oamenii aceia, care pârăseră pe Daniel, și *i*-au aruncat în groapa leilor, pe dânsii, pe copiii lor și pe femeile lor: și mai înainte de a ajunge ei la fundul gropii, lei i-au apucat, și le-au mărunțit toate oasele lor.

25 Atuncia a scris regele Darius către toate popoarele, națiunile și limbile, ce locuiau preste tot pământul: Pacea să se înmulțiască vouă. 26 Se dă poruncă dela mine, ca în toată întinderearegatului meu să tremure oamenii și să se teamă de Dumnezeuul lui Daniel; căci el este Dumnezeuul cel viu, și *numai* el trăește în veci; regatul său nu se va sfărâma, și domnia lui *va fi până* la sfârșit. 27 El scapă și mântuie, și face semne și minuni în cer și pe pământ, el care a scăpat pe Daniel din puterea leilor.

28 Așa a prosperat Daniel în domnia lui Darius și în domnia lui Cir, Persul. *Viziune simbolică de cele patru fiare și de judecata lor, și de împărăția vecinică a fiului omului.*

7 În anul întâiu al lui Belșazzar, regele Babilonului, *a*avut-a Daniel un vis și *b*viziunii ale capului său pe patul său; și a scris visul, și a istorisit lucrurile cele mai însemnate.

2 Daniel a vorbit, și a zis: Priviam în viziunea mea de noapte, și iată cele patru vânturi ale cerului au năvălit asupra mării celei mari: 3 Și patru fiare mari, deosebite una de alta, *e*s'au suit din mare. 4 Cea dintâia *eră* *d*ca un leu, și aveà aripi de vultur: *o* priviam, până ce i-s'au smuls aripile; și sculându-se dela pământ, a stat pe picioare ca un om, și i-s'a dat inimă de om. 5 *e*Și iată *apoi* a doua fiară, asemenea unui urs, care s'a sculat pe o coastă, și *aveà* trei coaste în gura sa, între dinții săi: și așa i-se ziceà: Scoală-te, mănâncă cărnuri multe. 6 După aceasta priviam, și iată alta, ca un pardos, având pe spatele sale patru aripi

j Cap. 1. 6.
k Cap. 3. 12.
l Marc. 6. 26.

m Vers. 8.
n Plân. 3. 53.
o Mat. 27. 66

p Cap. 2. 1.
q Cap. 3. 15.
r Cap. 2. 4.

s Cap. 3. 28.
t Ebr. 11. 33.

u Ebr. 11. 33.
—

Capul 7.
a Num. 12. 6.
Amos 3. 7.

b Cap. 2. 28.
c Apoc. 13. 1.

d Deut. 28. 49.
e Cap. 2. 39.

de pasere; și fiara avea și ^f patru capete; și i-se dădă domnia. 7 După aceea priviam în viziunile de noapte, și iată ^o a patra fiară înspăimântătoare, groaznică și tare foarte; și avea dinți mari de fer; mănca și sdrumică, și rămășița o călcă în picioarele sale; și aceasta ^{eră} deosebită de toate fiarele cele de dinaintea ei; ^h și avea zece coarne. 8 Priviam coarnele, și iată ⁱ un alt corn mic a ieșit dintr'însele, de dinaintea căruia trei din coarnele cele dintâie se smulseră; și iată, în cornul acesta ^{erau} ochi ca ochii ^j de om, ^k și gură, care vorbiă lucruri sumețe.

9 ^lPriviam până ce s'au așezat tronurile, și a șezut ^m cel vechiu de zile, ⁿ al căruia vestmânt ^{eră} alb ca omătul, și perii capului său ca lâna cea curată; tronul său ^{eră} ca para focului ^o și roatele sale ^{ca} focul cel arzător. 10 ^pFluviu de foc treceau și se revărsau pe dinaintea lui; ^q mii de mii îl serveau, și miriade de miriade stăteau înaintea lui: ^r judecata s'a ținut, și cărțile s'au deschis. 11 Priviam atunci pentru vutl cuvintelor sumețe, ce vorbiă cornul; ^s priviam până ce s'a ucis fiara, și corpul ei s'a pierdut, și s'a dat focului spre ardere. 12 Cât pentru celelalte fiare, li-s'a ridicat domnia; dar viața li-s'a îndelungit până la un timp și anume timp hotărît.

13 Văzut-am în viziunile de noapte, și iată ^t unul, ca fiul de om, veniă pe nourii cerului, și a ajuns la ^u cel vechiu de zile, și l-a dus înaintea lui. 14 ^v Și i-s'a dat domnia, mărirea și regatul, ca să-l servească toate ^x popoarele, națiunile și limbile; domnia lui ^{va fi} ^y domnie vecinică, care nu va trece, și regatul lui nu se va sfărâma.

15 Eu Daniel ^z întristatu-m'am în sufletul meu, în lăuntrul corpului meu, și viziunile capului meu m'au turburât. 16 Apropiatu-m'am de unul din aceia,

care erau de față, și căutam dela el deslegarea tuturilor acestora. Și mi-a spus-o, și mi-a făcut știută deslegarea lucrurilor: 17 ^a Aceste fiare mari, care sunt patru, ^{sunt} patru regi, ^{care} se vor ridică din pământ. 18 ^b Dar sfinții celui Preainalt vor luă regatul, și vor stăpâni regatul în veci, da, în veci și continuu.

19 Atuncia voit-am să cunosc însemnarea ^c fiarei a patra, care ^{eră} deosebită de toate celelalte și preste măsură groaznică, ai cărei dinți ^{erau} de fer, și unghiile ei ^{de} aramă; mănca, sdrumică, și rămășițele le călcă în picioarele sale; 20 Și despre cele zece coarne ce ^{erau} în capul ei, și ^{despre} celalalt, ce a ieșit, și dinaintea căruia au căzut trei; ^{de} cornul acela, ^{zic}, ce avea ochi, și gură care vorbiă lucruri sumețe, a căruia privire ^{eră} mai groaznică decât a soților săi. 21 Priviam, ^d și cornul acela făcă rebel cu sfinții, și-i învingeă; 22 ^e Până ce a venit cel vechiu de zile, și ^f s'a dat judecata la sfinții celui Preainalt; și timpul a sosit, că sfinții au luat în stăpânire regatul.

23 Și a zis: Fiara a patra va fi ^g al patrulea regat pe pământ, care va fi deosebit de toate regatele, și va sfâșiă tot pământul, îl va călcă, și-l va sdrumică. 24 ^h Și cele zece coarne ^{sunt} zece regi, cari se vor ridică din regatul acesta, și în urma lor altul se va ridică; și acesta se va deosebi din cele dintâiu, și va supune trei regi. 25 ⁱ Și va vorbi cuvinte asupra celui Preainalt, va ^j urmări pe sfinții celui Preainalt, și va ^k cugetă să schimbe timpurile și legile; și ^l sfinții se vor da în mâna lui ^m până la un timp, la timpuri și jumătate de timp. 26 ⁿ Dar judecata se va ține și se va depărta domnia lui, spre a se sfărâma și nimici, până la sfârșit. 27 Și ^o domnia și puterea, și măreția regatelor de supt tot cerul, se vor da poporului sfinților celui

f Cap. 8. 8, 22. j Apoc. 9. 7. g Cap. 2. 40. k Ps. 12. 3. h Cap. 2. 41. l Apoc. 20. 4. i Vers. 20, 21. m Ps. 90. 2. j Vers. 20, 21. n Ps. 104. 2.

o Ezec. 1. 15, 16. p Ps. 50. 3. q 1 Reg. 22. 19. r Apoc. 20. 4. s Apoc. 19. 20. t Ezec. 1. 26. u Vers. 9. v Efec. 1. 22. x Cap. 3. 4.

y Ps. 145. 13. z Vers. 28. a Vers. 3. b Isa. 60. 12, 13, 14. c Vers. 7. d Cap. 8. 12, 24. e Vers. 7. f 1 Cor. 6. 2.

g Cap. 2. 40. h Vers. 7, 8, 20. i Isa. 37. 23. j Apoc. 17. 6. k Cap. 2. 21. l Apoc. 13. 7. m Cap. 12. 7. n Vers. 10, 22. o Vers. 14, 18, 22.

Preaînalt, *p*a cărui domnie *va fi* domnie vecinică, și toate puterile *îl* vor servi, și-*il* vor ascultă.

28 Până aici *este* sfârșitul lucrului. Încât despre mine, Daniel, *r*gândurile mele mult m'au turburat, și fața mi s'a schimbat; dar *s*păzit-am lucrul în inima mea.

Viziune despre împărăția Mezilor și a Perșilor, a Grecilor și despre regele erud împotriva poporului lui Dumnezeu.

8 În al treilea an al domniei regelui Belșazzar o viziune mi s'a arătat, mie lui Daniel, după aceea care mi s'a arătat *a* mai nainte.

2 Am văzut în viziune, și când am văzut, eram în *b*Șuşan, cetatea palatului, din provincia Elam; văzut-am în viziune, și eram lângă râul Ulai. 3 Și ridicând ochii mei, am văzut, și iată, stă înaintea râului un berbecu cu două coarne: și coarnele *erau* înalte, dar unul mai înalt decât celalalt: și cel mai înalt crescuse mai pe urmă. 4 Văzut-am berbecu împungând *cu coarnele* către apus și mează-noapte și mează-zi; și nici o fiară nu putea să-i stea înaintea, și nu *eră* cine să scape din mâna sa; *c*ei făcea după voința sa, și s'a mărit.

5 Iar cum luam seamă, iată, un țap veniă dela apus preste fața a tot pământul; și țapul *avea*^d un corn însemnat între ochii săi. 6 Și a venit până la berbecu cel cu două coarne, pe care-l văzusem stând lângă râu, și s'a repezit asupra lui în furia puterii sale. 7 Și l-am văzut, *că* s'a apropiat de berbecu, s'a încruntat asupra-i, a lovit pe berbecu, și i-a frânt amândouă coarnele; și nu *eră* putere în berbecu, ca să stea înaintea lui: *ei* acesta *îl* aruncă la pământ, și-l călcă *în picioare*; și nu *eră* cine să scape pe berbecu din mâna lui. 8 Și țapul s'a mărit foarte, și cum s'a înputernicit, i-s'a frânt cornul cel mare; și în locul lui au crescut *alte*^e patru însem-

nate către cele patru vânturi ale cerului. 9 *f*Și dintr'unul din ele a ieșit un corn mic, ce s'a mărit foarte *g*către mează-zi, către răsărit, și către *h*pământul cel măret. 10 *i*Și s'a mărit până la *j*oștirea cerului; și *k*a aruncat la pământ *o parte* din oștire și din stele, și le-a călcat. 11 *l*S'a mărit chiar până la *m*mai marele oștirii; și *n*s'a desființat *jertfele* cele continue *o*ale sale, și locul templului său s'a aruncat *la pământ*. 12 Și *p*o oaste împreună cu *jertfa* cea continuă s'a dat celui nelegiuit, care a aruncat la *q*pământ adevărul; *r*a încercat *multe*, și a isbutit.

13 Atuncia am auzit *s*un sfânt vorbind, și un alt sfânt, *care* vorbiă către cel numit, ce vorbiă: Până când *va țineă* viziunea *despre jertfa* continuă, și *despre* nelegiuirea pustiitoare, și darea spre călcare a templului și a oștirii? 14 Și a zis către mine: Până la două mii și trei sute zile-noptimi; atunci templul va birui.

15 Și când cu Daniel vedeam viziunea, și *t*cercetam înțelesul, atunci iată a stat înaintea mea *u*un chip de om: 16 Și am auzit voce de om *v*în mijlocul râului Ulai, care strigă și ziceă: *x*Gabriele, fă pe *omul* acesta să înțeleagă viziunea. 17 Și a venit aproape *de locul* unde stam; și când a venit, m'am înfrieșat, *y*și am căzut pe fața mea; iar el zis-a către mine: Iă aminte, fiul omului; căci viziunea *este* pentru timpul sfârșitului. 18 *z*Și precând vorbiă către mine, căzut-am ameuțit cu fața mea la pământ: *a*dar atinsu-m'a, și m'a făcut să stau *drept*. 19 Și a zis: Iată, eu te voi face să cunoști ceea ce se va întâmpla în mânia cea mai din urmă: *b*căci *ținește* la timpul hotărit al sfârșitului.

20 *c*Berbecu ce l-ai văzut, care *avea* două coarne, *sunt* regii Mediei și ai Persiei. 21 *d*Și țapul cel păros *este* regele Greciei; și cornul cel mare dintre ochii

p Luc. 1. 33.

q Isa. 60. 12.

r Vers. 15.

s Luc. 2. 19, 51.

Capul 8.

a Cap. 7. 1.

b Est. 1. 2.

c Cap. 5. 19.

d Vers. 21.

e Cap. 7. 6.

f Cap. 7. 8.

g Cap. 11. 25.

h Ps. 48. 2.

i Cap. 11. 28.

j Isa. 14. 13.

k Apoc. 12. 4.

l Ier. 48. 26, 42.

m Cap. 11. 31.

n Ios. 5. 14.

o Esod. 29. 38.

p Cap. 11. 31.

q Ps. 119. 43.

142.

r Vers. 4.

s 1 Pet. 1. 12.

t 1 Pet. 1. 10, 11.

u Ezec. 1. 26.

v Cap. 12. 6, 7.

x Luc. 1. 19, 26.

y Ezec. 1. 28.

z Cap. 10. 9, 10.

a Ezec. 2. 2.

b Hab. 2. 3.

c Vers. 3.

d Vers. 5.

săi ^eeste cel întâiu rege. 22^f Iar despre aceea, că s'a frânt, și au crescut patru în locul său, *arată că* patru regate se vor ridica din *accastă* națiune, dar nu după puterea lui. 23 Și în timpurile cele din urmă ale domniei lor, când nelegiuirile vor fi pline, ^gse va scula un rege ^hcumplit la față și priceput în uneltiri. 24 Și puterea lui va fi tare. ⁱdar nu prin chiar puterea sa; și în chip minunat va strică, va încercă *multe*, va isbuti, și va nimici pe cei puternici și pe poporul sfintilor. 25 Și prin măestriile sale va face să isbutească înșelăciunea în mâna sa; *se* va sumeți în inima sa, și în pace va nimici pe mulți; și se va ridică chiar asupra Maimarelui marilor; dar se va frânge fără mână. 26 Și viziunea despre zile-noptimi, ce ți s'a zis *este* adevărată; tu deci sigilează viziunea; că *se va împlini* după multe zile.

27 Și eu Daniel am leșinat, și am fost bolnav *câteva* zile; după aceea m'am sculat, și făceam lucrurile regelui; dar eram uimit de viziune, și-nu *eră* cine să o priceapă.

Rugămintea lui Daniel pentru vențoarcerea poporului său, și descoperiri dumnezeesti, date lui drept răspuns.

9 În anul întâiu ^aal lui Darius, fiul lui Ahasver, din semintia Mezilor, care și domni preste regatul Chaldeilor: 2 În anul dântăiu al domniei sale, eu Daniel am înțeles din cărți numărul anilor, pentru care cuvântul Domnului a fost către ^bIeremia, profetul, că el ar împlini șaptezeci de ani de pustiire a Ierusalimului. 3 ^cȘi am îndreptat fața mea către Domnul, Dumnezeu, ca să caut prin rugăciune și cereri, prin ajunare, *prin îmbrăcare* în sac, și în cenușă: 4 M'am rugat Domnului, Dumnezeului meu, m'am mărturisit, și am zis:

O ^dDoamne, Dumnezeu cel mare și înfricoșat, cel ce păstrează legământul și îndurarea către cei ce-l iubesc și păzesc

poruncile sale: 5 ^eNoi am păcătuit și am făcut fărădelegi, am nelegiuit, ne-am depărtat dela poruncile tale și dela judecățile tale; 6 ^fȘi n'am ascultat de servii tăi, profeții, cari au vorbit în numele tău către regii noștri, mai marii noștri și părinții noștri, și către tot poporul țării. 7 A ta, Doamne, ^geste dreptatea, iar nouă rusinea feței, ca în ziua aceasta bărbaților lui Iuda și locuitorilor Ierusalimului și a tot Israelul, *celor* de aproape și *celor* de departe, în toate țările unde i-ai alungat pentru abaterile lor, *cucare* s'au abătut dela tine. 8 Doamne, nouă ne *este* ^hrușinea feței, regilor noștri, mai marilor noștri și părinților noștri, fiindcă ție ți-am păcătuit. 9 ⁱLa Domnul, Dumnezeul nostru, *sunt* îndurările și iertăciunile: căci ne-am răsculat asupra-i; 10 ^jȘi n'am ascultat de vocea Domnului, Dumnezeului nostru, ca să umblăm în legile lui, pe care ni le-a pus înainte prin servii săi, profeții. 11 Ci ^ktot Israelul a călcat legea ta, și s'a abătut, neascultând de vocea ta; deaceea s'a vărsat asupra noastră blestemul și jurământul cel scris în ^llegea lui Moisi, servul lui Dumnezeu: căci am păcătuit asupra-i. 12 Și am ^mîmplinit cuvintele sale, pe care le-a vorbit asupra noastră și asupra judecătorilor noștri, care ne-au judecat, aducând asupra noastră nenorocire mare, ⁿîncât nu s'a întâmplat supt tot cerul ce s'a întâmplat în Ierusalim. 13 ^oCum *este* scris în legea lui Moisi, toată nenorocirea aceasta a venit asupra noastră; ^pcu toate acestea nu ne-am rugat Domnului, Dumnezeului nostru, *nici nu* ne-am întors dela fărădelegile noastre, și *nici nu* am luat aminte la adevărul tău. 14 Deci Domnul a ^qveghieat asupra nenorocirii, și a adus-o preste noi; căci ^rDomnul, Dumnezeu nostru, *este* drept în toate faptele sale, câte le face: ^scăci noi n'am ascultat de vocea sa. 15 Și acum Doamne, Dumnezeu nostru, ^tcel ce ai scos

^e Cap. 11. 3.

^f Vers. 8.

^g Vers. 6.

^h Dent. 28. 50.

ⁱ Apoc. 17. 13, 17.

Capit. 9.

^a Cap. 1. 21.

^b 2 Cron. 36. 21.

^c Neem. 1. 4.

^d Esod. 20. 6.

^e 1 Reg. 8. 47.

48.

^f 2 Cron. 36. 15.

16.

^g Neem. 9. 33.

^h Vers. 7.

ⁱ Neem. 9. 17.

^j Vers. 6.

^k Isa. 1. 4, 5, 7.

^l Lev. 26. 14, etc.

^m Zech. 1. 6.

ⁿ Plân. 1. 12.

^o Lev. 26. 14, etc.

^p Isa. 9. 13.

^q Ier. 31. 28.

^r Neem. 9. 33.

^s Vers. 10.

^t Esod. 6. 1, 6.

sa ^lca privirea fulgerului, ^mochii săi ca făclii de foc, brațele sale ⁿși picioarele sale ca privirea arămii lustruite, ^oși sunetul cuvintelor sale ca vuetul unei mulțimi.

7 Și ^pnumai eu singur Daniel am văzut viziunea: căci bărbații ce erau cu mine n'au văzut viziunea, ci frică mare a căzut preste dânșii, și au fugit, ca să se ascundă. 8 Deci rămas-am singur, și am văzut această mare viziune: ^qși n'a rămas putere în mine: și ^rfrumusețea puterii mele se schimbă în slutenie, și nu mi-a mai rămas puteri. 9 Căci auzisem vocea cuvintelor sale; ^sși când auzii vocea cuvintelor sale, căzui ametit pe fața mea, atingându-se fața mea de pământ. 10 ^tȘi iată, o mână s'a atins de mine, care m'a pus pe genunchile mele și ^{pe} palmale mânilor mele; 11 Și a zis către mine: Daniele, ^ubărbat iubit foarte, iă aminte la cuvintele, ce-ți voi vorbi, și stai drept: căci sunt trimis acum către tine. Și când a vorbit cu mine cuvântul acesta, am stat tremurând, 12 Și mi-a zis: ^vNu te teme, Daniele, căci din ziua întâia, de când ți-ai îndreptat inima ta spre înțelegerea *aces-tor lucruri*, și a te umili înaintea Dumnezeului tău, ^xauzitu-s'au cuvintele tale, și eu am venit pentru cuvintele tale. 13 ^yDar patronul regatului Persiei mi-s'a împotrivit douăzeci și una de zile: dar iată, ^zMihael, unul din cei mai mari *îngerii*, a venit să mă ajute: și eu am rămas acolo lângă regii Persiei; 14 Și am venit să te fac să înțelegi ceea ce se va întâmpla poporului tău ^aîn zilele de apoi: ^bcăci viziunea *este* încă pentru multe zile.

15 Și pe când vorbiă aceste cuvinte către mine, pus-am fața mea la pământ, și am amuțit. 16 Și iată, *unul* în chipul fiilor omului s'a atins de buzele mele: atuncia deschis-am gura mea, și am vorbit; și am zis către cel ce stă înaintea mea: Domnul meu, din cauza

viziunii dureri venit-au asupra-mi, și nu mi-au mai rămas puteri. 17 Și cum poate servul domnului meu să vorbească cu un astfel de domn? Și cât pentru mine, de acum n'a mai rămas în mine nici o putere; ba nici suflare n'a mai rămas în mine.

18 Și iarăși s'a atins de mine *cel* asemenea omului, și m'a împuternicit; 19 Și a zis: Nu te teme, bărbat iubit foarte: pace ție; îmbărbătează-te, da, îmbărbătează-te! Și pe când vorbiă către mine, m'am întărit, și am zis: Să vorbească domnul meu, căci m'ai întărit.

20 Și a zis: Știi oare de ce am venit la tine? și acum mă voi întoarce să mă bat cu patronul Persiei; și când voi ieși, iată, patronul Greciei va veni. 21 Dar îți voi da în știre ce este scris în Scriptura adevărului, și nu *este* nimenea cine să mă ajute întru acestea, fără numai Mihael, patronul vostru.

Prorocie despre regii Persiei, Alexandru Macedoneanul despre regii egipteni și sirieni, și mai cu seamă despre Antioch Epiphanul, prototipul lui Antecrist.

11 ^aȘi în anul întâiu al lui ^bDariu, Medul, stăteam, ca să-l întăresc, și să-l împuternicesc.

2 Și acum îți voi spune adevărul: iată, încă trei regi se vor ridica în Persia; și al patrulea va fi mult mai avut decât toți; și după ce se va întări prin averea sa, va ridica pe toți asupra regatului Greciei.

3 Și se va ridica ^cun rege viteaz, și va domni cu putere mare, și ^dva face după voia sa. 4 Și cum se va întări, ^eregatul său se va îmbucăți, și se va împărți în cele patru vânturi ale cerului; dar nu pentru urmașii săi, ^fnici după domnia ce el a domnit: căci regatul său se va stărpi, și *se va du* altora afară de aceștia.

5 Și regele de la mează-zi se va întări, și *încă unul* din mai marii săi; și acesta va învinge pe acela, și va domni: și

^l Ezec. 1. 14.
^m Apoc. 1. 14.
ⁿ Ezec. 1. 7.

^o Ezec. 1. 24.
^p 2 Reg. 6. 17.
^q Cap. 8. 37.

^r Cap. 7. 28.
^s Cap. 8. 18.
^t Ier. 1. 9.

^u Cap. 9. 23.
^v Apoc. 1. 17.
^z Fapt. 10. 4.

^y Vers. 20.
^z Apoc. 12. 7.
^a Fac. 49. 1.

^b Hab. 2. 3.

Capul 11.
^a Cap. 9. 1.
^b Cap. 5. 31.

^c Cap. 7. 6.
^d Cap. 8. 4.
^e Cap. 8. 8.
^f Cap. 8. 22.

domnia sa *va fi* o domnie mare. 6 Și după câțiva ani vor face legământ *între ei*; căci fiica regelui dela mează-zi va veni către regele dela mează-noapte, ca să facă învoire; dar ea nu va păstră puterea brațului, și nici el, nici puterea sa nu va stă; ei va fi dată ea și cei ce au adus-o, și cel născut din ea, și cel ce o sprijină, în *acele* timpuri. 7 Dar se va ridica în locul aceluia un vlăstar din rădăcinile ei, care venind cu putere, va năvăli în întăririle regelui dela mează-noapte, le va bate, și va birui: 8 Și va duce în Egipt prinși chiar și pe zeci lor cu chipurile cele vărsate ale lor, cu vasele lor cele prețioase de argint și de aur: atunci el va lăsa în *pace* câțiva ani pe regele dela mează-noapte. 9 Iar acesta va intra în regatul regelui dela mează-zi; dar se va înturna în țara sa.

10 Iar fiii aceluia se vor scula *la resbel* și vor aduna mulțime de oști mari; și *unul din ei* va veni, ^gva potopi, și se va revărsa: dar iarăși va veni și se va scula *la resbel* ^hpână la întăririle lui. 11 Atunci regele dela mează-zi se va infuria, va ieși și se va bate cu el, cu regele dela mează-noapte: acesta va ridica *la bătaie* o mulțime mare: dar mulțimea va fi dată în mâna acestuia *dela mează-zi*. 12 Și după ce va lua mulțimea, inima sa se va sumeți: și va stărpi zeci de mii; dar nu se va impuțernici *prin aceasta*; 13 Căci regele dela mează-noapte iarăși se va întoarce, și va ridica o mulțime mai mare decât cea dintâiu, și va veni cu furie după câțiva ani cu oaste mare și cu avuție mare. 14 Și în *acele* timpuri se vor scula mulți asupra regelui dela mează-zi; și din poporul tău se vor ridica cei aprigi, ca să împlinească viziunea: dar vor cădea. 15 Așa regele dela mează-noapte va veni, va ridica valuri, și va cuprinde cetăți întărite; și puterile celui de mează-zi nu se vor mai împotrivi, nici mulțimea aleșilor săi, și nu *va fi* putere de împotrivire. 16 Dar cel ce

va veni asupra-i ⁱva face după voia sa, și ^jnu *va fi* cine să stea înaintea lui: și va stă în pământul cel măreț, care *va fi* cu totul în mâinile sale. 17 Și va ^kîndreptă fața sa, ca să între cu puterea întregului său regat, și va face cu dânsul învoire: și-i va da fața *uneia* din femeile *sale* ca să strice țara; dar ea nu va stă *în partea lui*. ^lNici va fi pentru el. 18 Apoi va întoarce fața sa către insule, și va cuprinde multe: dar o căpetenie va face să înceteze ocară făcută lui; și afară *de aceasta* îi va răsplăti ocară lui. 19 Atunci va întoarce fața sa către întăririle țării sale; dar se va poticni, va cădea ^mși nu se va mai afla.

20 Și în locul său se va ridica unul, care va face să treacă un strângător de dar *prin* podoaba regatului; dar în puține zile se va nimici, *dar* nu în urgie, nici în resbel. 21 Și în locul său ⁿse va ridica un om de dispreț, căruia nu s'a hotărît onoarea de rege; dar va veni *când totul va fi* în pace, și va cuprinde regatul prin măguliri. 22 ^oȘi oștile cotropitoare se vor cotropi de dinaintea sa, și se vor frânge; ^pchiar și domnul în legământ *cu dânsul*. 23 Și după legământul *făcut* cu dânsul ^qel va întrebuința viclenie; căci se va sui, și cu puțin popor va învinge. 24 Va năvăli chiar asupra locurilor celor pacinice și grase ale provinciei; și va face *ceca* ce n'au făcut părinții săi, nici părinții părinților săi: va împărți între dânsii prăzile și răpirile și averile; și va unelti uneltirile sale asupra întăririlor; și *aceasta* pentru un timp. 25 Și va scula oastea sa și curagiul său asupra regelui dela mează-zi cu putere mare; și regele dela mează-zi se va ridica la resbel cu oaste mare și tare foarte; dar nu va putea să stea, căci vor unelti uneltiri asupra-i. 26 Și cei ce mâncău mâncările lui îl vor strica: Și oastea sa va fi ^rcotropită; și mulți vor cădea uciși. 27 Iar inimile acestor doi regi *nu vor căuta decât* a-și face rău *unul altuia*,

^g Isa. 8. 8.
^h Vers. 7.

ⁱ Cap. 8. 4. 7.
^j Ios. 1. 5.

^k 2 Cron. 20. 3.
^l Cap. 9. 26.

^m Iov. 20. 8.
ⁿ Cap. 7. 8.

^o Vers. 10.

^p Cap. 8. 10, 11.

^q Cap. 8. 25.

^r Vers. 10, 22.

și la aceeași masă *stând* vor vorbi minciuni; dar aceasta nu va isbuti; căci ^ssfârșitul *va fi* pentru un timp hotărît. 28 Atuncia se va întoarce ^tîn pământul său cu mare avuție; și inima sa *va fi îndreptată* împotriva sfântului legământ: și-și va împlini *voia*. și se va întoarce iarăși în pământul său. 29 La un timp hotărît iarăși va năvăli spre mează-zi; ^udar aceasta din urmă *dată* nu va fi ^vca cea dintâia. 30 ^xCăci corăbiile Chitteilor vor veni asupra-i; și se va înspăimânta. și întorcându-se, se va înfuria ^yîn contra sfântului legământ; și-și va împlini *voia*; și întorcându-se, se va înțelege cu cei ce au părăsit legământul cel sfânt.

31 Și oști *trimise* de el vor stă, ^zși vor pângări templul, întărirea, și vor desființa jertfa cea continuă, și vor ridică urciunea pustiirii. 32 Și pe cei ce nelegiuase asupra legământului îi va strică cu măguliri; dar poporul, care cunoaște pe Dumnezeuul său, va fi tare, și va face *lucruri mari*. 33 ^aȘi înțelepții poporului vor învăța pe mulți; ^bdar vor cădea de sabie și de flacăra, de prinsoare și de răpire, *pentru* un timp. 34 Și când vor cădea vor fi ajutați cu puțin ajutor; și mulți se vor uni cu dânșii cu fătărnice. 35 Și dintre înțelepți *cățiva* vor cădea ^cpentru ca să fie încercați și curățiți și înalbiți ^dpână la timpul sfârșitului; ^ecăci aceasta *va fi numai* pentru un timp hotărît.

36 Și regele ^fva face după *voia* sa, și ^gse va înalță și sumeți preste orice zeu, și va vorbi lucruri de necrezut ^hîmpotriva Dumnezeului zeilor, și va izbuti, ⁱpână se va împlini urgia: căci cele hotărîte se vor face. 37 Și nu va ține seamă nici de zeii părinților săi, ^jnici de dorința femeilor, ^knici nu va ține seamă de vreun zeu oarecare: ci se va sumeți preste toți. 38 Dar va onoră în pământul său pe zeul Mauzim (*întăriri-*

lor), zeu, pe care părinții săi nu l-au cunoscut: îl va onoră cu aur și argint. cu pietre prețioase și cu lucruri de preț. 39 Și va face *voia sa* întăririlor celor tari dimpreună cu zeul cel străin: cine *îl* va recunoaște, *aceluia îi* va dà multă onoare. *îl* va face să domnească preste mulți, și țara *le* va împărți-o drept răsplată.

40 ^lAstfel în timpul din urmă regele dela mează-zi se va împunge cu dânșul; și regele dela mează-noapte va năvăli asupra-i ^mca un vârtej, cu cară ⁿși cu călăreți, și cu corăbii multe; va năvăli și asupra *altor țări*. *le* ^ova potopi, și se va revărsa: 41 Va năvăli și în pământul cel măreț, și multe *țări* vor cădea, dar acestea vor scăpa din mâna sa: ^pEdomul, Moabul, și fruntașii fiilor lui Ammon. 42 Așa își va întinde mâna preste țări; și pământul Egiptului nu va scăpa. 43 Va domni preste tezaurele de aur și de argint și de toate cele plăcute ale Egiptului: și Libienii și Etiopenii vor urmă ^qpașii săi. 44 Dar știri dela răsarit și dela mează-noapte turburându-l, va ieși cu mânie mare, ca să nimicească și să piardă pe mulți. 45 Și întinzând corturile pavilionului său între mări către ^rmuntele cel măreț și sfânt, ^sva ajunge la sfârșitul său, și nu *va fi* cine să-l ajute.

Profeția se pecetluște.

12 Căci în timpul acela se va scula ^aMihael, patronul cel mare, care stă pentru fiii poporului tău; ^bși *deși* va fi timp de strămtorare, cum niciodată n'a fost, de când a stat popor până în timpul acela, totuși în timpul acela ^cva scăpa poporul tău, tot ce se va afla ^dseris în carte. 2 Da, mulți din cei ce dormiau, *ca* în țărâna pământului, se vor scula: ^eunii spre nemurire, iar alții spre ocară ^fși rușine vecinică. 3 ^gȘi înțelepții vor ^hstrăluci ea strălucirea bolții cerești, ⁱși cei ce au întors pe mulți la dreptate ^jea stelele în veci și continuu.

^s Vers. 23, 35, 40.

^t Vers. 22.

^u Vers. 25.

^v Vers. 23.

^x Num. 24. 24.

^y Vers. 28.

^z Cap. 8. 11.

^a Mal. 2. 7.

^b Ebr. 11, 35, etc.

^c 1 Pet. 1. 7.

^d Cap. 8. 17, 19.

^e Vers. 29.

^f Vers. 16.

^g 2 Thes. 2. 4.

^h Cap. 8. 11, 24.

ⁱ Cap. 9. 27.

^j 1 Tim. 14. 3.

^k Isa. 14. 13.

^l Vers. 35.

^m Isa. 21. 1.

ⁿ Ezech. 38. 4, 15.

^o Vers. 10, 22.

^p Isa. 11. 14.

^q Esod. 11. 8.

^r Ps. 48. 2.

^s 2 Thes. 2. 8.

—

Capul 12.

^a Cap. 10. 13, 21.

^b Isa. 26. 20, 21.

^c Rom. 11. 26.

^d Esod. 32. 32.

^e Mat. 25. 46.

^f Isa. 66. 24.

^g Cap. 11, 33, 35.

^h Prov. 4. 18.

ⁱ Iac. 5. 20.

^j 1 Cor. 15. 41.

42.

4 ^kȘi tu, Daniele. ^ltălmășește cuvintele, și sigilează cartea, până în ^m timpul sfârșitului: *atuncia* mulți vor cutreeră, și cunoștința se va înmulți.

5 Și eu Daniel am privit, și iată, stă doi alții, unul dincoace pe malul râului, și unul dincolo pe malul ⁿrâului. 6 Și a zis *unul* către ^obărbatul cel îmbrăcat cu *vestmânt* de in, care *eră* deasupra apelor râului: ^vCând *va fi* acest sfârșit al minunilor acestora? 7 Și am auzit pe bărbatul cel îmbrăcat în in, care *eră* deasupra apelor râului, când ^qși-a înălțat dreapta și stânga spre cer, și a jurat pe ^rcel viu în veci, ^scă *aceasta va fi* la un timp, în timpuri și jumătate *de timp*; ^tși când se va împlini sfărâmarea puterii ^upoporului sfânt, toate acestea se vor împlini.

8 Și eu am auzit, dar n'am înțeles: atuncia am zis: Domnul meu, care *este* sfârșitul acestora? 9 Și zisu-*mi-a*: Du-te, Daniele, căci cuvintele *sunt* ascunse și sigilate ^vpână la timpul sfârșitului. 10 ^xMulți se vor curăți, se vor albii și se vor lămurii; ^ydar nelegiuții vor nelegiui, și nimenea din nelegiuții nu va înțelege: ci ^zînțelepții vor înțelege. 11 Și din timpul *în care jertfa* cea continuă se va desființa, și uricimea pustiirii se va ridica, *va fi* o mie două sute și nouăzeci de zile. 12 Fericit cel ce va aștepta și va ajunge la o mie trei sute treizeci și cinci de zile. 13 Dar tu, du-te până la sfârșitul *tău*; și te vei repauza, și vei rămâne în soarta ta până la sfârșitul zilelor.

O Z E A.

Idolatria și pedeapsa Israelului.

1 Cuvântul Domnului ce a fost către Ozea, fiul lui Beerî, în zilele lui Uzîa, ale lui Iotam, ale lui Abaz, și ale lui Hezekîa, regi ai lui Iuda, și în zilele lui Ieroboam, fiul lui Ioasă, regele lui Israel.

2 Începutul vorbirii Domnului prin Ozea. Domnul zise lui Ozea: ^aMergi, ia-ți o femeie desfrânată, și *fă* în desfrânare *cu ea* fii; căci ^bțara a desfrânat, *abătându-se* din urma Domnului.

3 Deci a mers, și a luat pe Gomera, fiica lui Diblaim; și ea zămislî, și-i născu un fiu. 4 Și Domnul a zis către dânsul: Chiamă numele lui: Ezreel; căci încă puțin, ^cși voiu răsbună sângele Ezreelului asupra casei lui Iehu, ^dși voiu face să inceteze regatul casei lui Israel. 5 ^eȘi în ziua aceea voiu frânge arcul lui Israel în valea Ezreelului.

6 Și ea mai zămislî, și născu o fiică. Și Domnul a zis către dânsul: Chiamă numele ei: Lo-Ruhama (*cea fără în-*

durare): ^fcăci nu voiu mai aveă îndurare de casa lui Israel, ci cu totul îl voiu răpi. 7 ^gIar de casa lui Iuda mă voiu îndurâ, și-i voiu mântui prin *mine însuși*, care *sunt* Domnul. Dumnezeu lor; ^hnu-i voiu mântui prin arc, nici prin sabie, nici prin resbel, nici prin cai, nici prin călăreți.

8 Și după ce a întărcat pe Lo-Ruhama, ea zămislî și născu *alt* fiu. 9 Și a zis Domnul: Chiamă numele lui: Lo-Amni, (*nu-i poporul meu*); căci voi nu-*mi sunteți* popor, și eu nu vă voiu fi Dumnezeu. 10 Totuși ⁱnumărul fiilor lui Israel va fi ca nisipul mării, care nu se poate măsură, nici numără: ^jși în locul, unde li s'a zis: ^kNu sunteți poporul meu, *acolo* li se va zice: Voi *sunteți* ^lfiii Dumnezeului celui viu. 11 ^mAtuncia se vor adună la un loc fiii lui Iuda și fiii lui Israel, își vor pune un cap, și se vor sui din țară; căci mare *va fi* ziua Ezreelului.

^k Cap. 8. 26.
^l Apoc. 10. 4.
^m Cap. 10. 1.
ⁿ Cap. 10. 4.
^o Cap. 10. 5.

^p Cap. 8. 13.
^q Deut. 32. 40.
^r Cap. 4. 34.
^s Cap. 7. 25.

^t Luc. 21. 24.
^u Cap. 8. 24.
^v Vers. 4.
^z Cap. 11. 35.

^y Osea 1. 9.
^z Ioan. 7. 17.

OZEA.
—
Capul 1.
^a Cap. 3. 1.
^b Deut. 31. 16.

^c 2 Reg. 10. 11.
^d 2 Reg. 15. 10.
12.
^e 2 Reg. 15. 29.

^f 2 Reg. 17. 6.
23.
^g 2 Reg. 19. 35.
^h Zech. 4. 6.
ⁱ Fac. 32. 12.

^j Rom. 9. 25, 26.
^k Cap. 2. 23.
^l Ioan. 1. 12.
^m Isa. 11. 12, 13.

Legământul lui Dumnezeu cu poporul său rupt și renoit.

2 Ziceți fraților voștri: Ammi (*poporul meu*), și surorilor voastre: Ruhama (*cea îndurată*). **2** Certati-vă cu muma voastră, certati-vă! Căci ^aea nu este femeia mea, și eu nu sunt bărbatul ei: Ca să depărteze ^bdesfrânările ei de dinaintea ei, și adulterile sale din țatele sale; **3** Ca să nu o ^cdesbrac până la goliciune, și să nu o pun ca în ^dziua nașterii sale. Și să nu o fac ^eca un deșert, și să nu o pun ca un pământ sec, și să n'o fac să moară de ^fsete. **4** Nu voi avea îndurare nici de fiii ei. Fiindcă sunt ^gfiii desfrânării. **5** ^hCăci muma lor a desfrânat. Născătoarea lor a făcut rușine; Căci a zis: Voi merge după iubirii mei, ⁱCare-mi dau pâinea mea și apa mea, Lâna mea și inul meu, oleiul meu și băuturile mele. **6** De aceea iată, ^jeu voi îngredi calea ei cu spini, și voi zidi un zid, Ca să nu-și afle căile sale. **7** Și de va alerga după iubirii săi, nu-i va ajunge; și de-i va căuta, nu-i va afla: Atuncia va zice: ^kVoi merge și mă voi întoarce către ^lbărbatul meu cel dintâiu; Căci mai bine mi-eră atuncia decât acum. **8** Și ea nu ^mcunosc, că ⁿeu îi dădeam grâul, mustul și oleiul, și ^ocă-i înmulțiam argintul și aurul, Pe care-l întrebuițam pentru Baal. **9** De aceea și voi ^olua înapoi grâul meu în timpul său, și mustul meu în timpul său: și voi trage ^pdela dansa lâna mea și inul meu, Pe care i-le dădusem, ca să-și acopere goliciunea ei. **10** Și acum ^pvoi descoperi rușinea ei înaintea iubitorilor ei, și nimenea nu o va scăpa din mâna mea; **11** ^qȘi voi face să înceteze toată desfătarea ei, ^rSărbătorile ei, lunile cele nouă ale ei, și sabbatele ei, și toate sărbătorile ei. **12** Voi nimici viile ei și smochinii ei, ^sDe care a zis: Aceasta-i plata mea de meretrice, Pe care mi-au

dat-o iubirii mei; ^tLe voi preface într-o pădure. Și fiarele câmpului le vor mânca. **13** Și voi pedepsi asupra ei zilele Baalilor, În care le tămâia, și se ^uîmpodobiă cu cerceii săi și cu salbele sale, și mergea după iubirii săi; Iar pe mine m'a uitat, zice Domnul. **14** De aceea iată, eu o voi ademeni, și ^vo voi duce într'un deșert, și-i voi vorbi la inimă. **15** Și dintr'însul îi voi face vie, și ^xvalea strâmtoării pentru poarta speranții: și va cânta acolo ca în ^yzilele tânărății sale, și ^zca în ziua suirii sale din pământul Egiptului. **16** Și în ziua aceea, zice Domnul, Mă vei chema: Iși, (*bărbatul meu*); și nu mă vei mai chema: Baali, (*domnul meu*). **17** Căci ^avoi depărta numele Baalilor din gura ei, și nu-și va mai aminti numele lor. **18** Și în ziua aceea voi încheia ^blegământ pentru dânșii Cu fiarele câmpului, Cu paserile cerului, și cu târătoarele pământului; și ^carcul, și sabia, și resbelul le voi stârpi din țară, și voi face ca ei să ^dlocuiască în siguranță. **19** Și mi te voi logodi în veci; Da, mi te voi logodi în drept și dreptate, În iubire și îndurare: **20** Da, mi te voi logodi în credință; și ^evei cunoaște pe Domnul. **21** Și în ziua aceea voi răspunde, zice Domnul, Voi răspunde ^{cererii} cerurilor, și acestea vor răspunde ^{cererii} pământului. **22** Și pământul va răspunde ^{cererii} grâului, a mustului și a oleiului; și acestea vor răspunde ^{cererii} Ezreelului. **23** Și o voi sămăna pentru mine în țară, și mă voi îndura de cea fără îndurare; și voi zice către nepoporul meu: Poporul meu ești, și el va zice: Dumnezeuul meu ești.

Păcatul lui Israel, și îndreptarea și iertarea lui de către Dumnezeu.

3 Zis-a Domnul către mine: ^aMergi iarăși, și iubește o femeie, iubită de ^bbărbatul său, dar adulteră; iubește-o, cum iubește Domnul pe fiii lui Israel.

Capul 2.

a Isa. 50. 1.
b Ezech. 16. 25.
c Ier. 13. 22, 26.

d Ezech. 16. 4.
e Ezech. 19. 13.
f Amos. 8. 11, 13.
g Ioan. 8. 41.
h Isa. 1. 21.

i Ier. 44. 17.
j Iov. 3. 23.
k Cap. 5. 15.
l Ezech. 16. 8.
m Isa. 1. 3.

n Ezech. 16. 17, 18, 19.
o Vers. 3.
p Ezech. 16. 37.
q Amos. 8. 10.

r 1 Reg. 12. 32.
s Vers. 5.
t Ps. 80. 12, 13.
u Ezech. 23. 40, 42.
v Ezech. 20. 35.

x Ios. 7. 26.
y Ier. 2. 2.
z Esod. 15. 1.
a Esod. 23. 13.
b Iov. 5. 23.

c Ps. 46. 9.
d Lev. 26. 5.
e Ier. 31. 33, 34.

Capul 3.

a Cap. 1. 2.
b Ier. 3. 20.

dar care caută la zei străini, și le plac colacii de stafide ai *idolilor*. 2 Deci mi-am nămit-o cu cincisprezece *sicli* de argint, cu un omer de orz, și cu jumătate omer de orz. 3 Și i-am zis: Să ^elocuești cu mine zile multe; să nu desfrânezi, și să nu ai cu altul: și eu tot așa *voiu fi* cu tine.

4 Căci fiii lui Israel vor rămâne multe zile ^dfără rege, și fără domn, și fără jertfă, și fără idoli, și fără ^eefod și *fără f* terafimi. 5 După aceea fiii lui Israel se vor întoarce, și vor ^gcăuta pe Domnul, Dumnezeul lor, și pe ^hDavid, regele lor, și vor alerga la Domnul și la bunătatea lui ⁱîn zilele de apoi.

Neștiința și nelegiuirea cumplită a poporului.

4 Ascultați cuvântul Domnului, fii ai lui Israel! Căci Domnul are ^aceartă cu locuitorii *acestui* pământ, Căci nu *este* adevăr, nici iubire, nici ^bcunoștință de Dumnezeu în *acest* pământ. 2 Jurarea strâmbă, minciuna și uciderea. Furtul și adulterul s'au răspândit, și omorurile după omoruri într'una se fac. 3 Deaceea ^ceste în plângere țara, și ^dtot locuitorul din ea lăncezește. Și cu *dânșii* fiarele câmpului și paserile cerului; Da, chiar peștii mării pier. 4 Dar nimenea să nu certe, nici să mustre pe altul: Căci tot ce *este* de mustrat în poporul tău, ^eeste și în preotul tău. 5 Deaceea, *tu preotule*, aluneci ^fziua, și cu tine alunecă profetul noaptea; Deci pe muma ta, *națiunea întreagă*, o voiu nimici. 6 ^gPoporul meu se nimicește din lipsa de știință; Pentru că tu ai lepădat știința, și eu te voiu lepăda pe tine de a-mi mai preoți: Pentru că ai uitat legea Dumnezeului tău. Voiu uita și eu pe fiii tăi. 7 ^hPe cât s'au înmulțit, pe atâta au păcătuit asupra-mi; ⁱDeci onoarea lor o voiu schimbă în rușine. 8 Ei se hrănesc din păcatele poporului meu, și doresc fărădelegile lor. 9 Deaceea fi-va ^jde preot ca și de popor: Îi

voiu pedepsi pentru urmările lor. Și le voiu răsplăti *după* faptele lor. 10 Căci ^kvor mânca, dar nu se vor sătura; Vor desfrâna, dar nu se vor înmulți: Pentru că s'au lăsat de a ține seamă de Domnul. 11 Desfrânarea și vinul și mustul *le-au* ^lrăpit inima. 12 Poporul meu întrebă ^mlemnele sale. Și tocagul lui, *ca* să-i prezică; Căci ⁿduhul desfrânării *i-a* rătăcit, și el desfrânează, *abătându-se* dela Dumnezeul său. 13 ^oJertfește pe vârfurile munților, și tămăiază pe coline, Supt stejari, *supt* plopi și *supt* terebinți. Pentru că umbra lor *este* frumoasă: ^pDeaceea și fiicele voastre desfrânează. Și miresele voastre săvârșesc adulter. 14 Eu nu pedepsesc pe fiicele voastre, când desfrânează. Nici pe miresele voastre, când săvârșesc adulter: Căci ei înșiși se trag la o parte cu curvele: și jertfesc cu sodomii; Deaceea va cădea *acest* popor ^qcel fără de minte.

Iuda este îndemnată să nu cază și ea în păcate.

15 Dacă tu, Israele, desfrânezi, Iuda să nu neleguiască! ^rDeci nu mergeți la Ghilgal, Nici nu vă suiți la ^sBet-Aven. ^tNici vă jurați: „Viu *este* Domnul.“ 16 Căci Israel ^us'a îndărătnicit, ca o juncă îndărătnică: și apoi Domnul să-i mai pască acum, ca pe un miel în loc larg! 17 Efraim s'a lipit de idoli: ^vLăsați-l. 18 Băutura lor este desfrânată, Cu totul s'au dat desfrânării, ^xMai marii lor iubesc ocară. 19 ^yVântul îi va strânge în aripile sale. ^zȘi se vor rușina de jertfele lor.

Amândouă regatele sunt amenințate.

5 Ascultați, preoților, aceasta, și luați aminte, casă a lui Israel! și ia în ureche, casă a regelui! Căci asupra voastră *vine* judecata; Pentru că ^aerați nu laț la Mizpa, și o cursă întinsă la Tabor. 2 și ca să ucidă, ^bascunsu-s'au cei abătuți în infundături; Dar eu pe toți îi voiu pedepsi. 3 ^cCunosc pe E-

a Dent. 21. 13.
d Cap. 10. 3.
e Esod. 28. 6.
f Iud. 17. 5.
g Ier. 50. 4. 5.

h Ier. 30. 9.
i Isa. 2. 2.
—
Capit. 4.
a Isa. 1. 18.

b Ier. 4. 22.
c Ier. 4. 28.
d Zef. 1. 3.
e Dent. 17. 12.
f Ier. 6. 4. 5.

g Isa. 5. 13.
h Cap. 13. 6.
i Filip. 3. 19.
j Isa. 24. 2.
k Lev. 26. 26.

l Isa. 28. 7.
m Ier. 2. 27.
n Isa. 44. 20.
o Isa. 1. 29.
p Amos. 7. 17.

q Vers. 1. 6.
r Cap. 9. 15.
s I Reg. 12. 29.
t Amos. 8. 14.
u Ier. 3. 6.

v Mat. 15. 14.
x Mic. 3. 11.
y Ier. 4. 11. 12.
z Isa. 1. 29.

Capit. 5.
a Cap. 6. 9.
b Isa. 29. 15.
c Amos 3. 2.

frain, Și Israel nu este ascuns de mine; Și acum, Efraime, ^dtu desfrânezi, Israel s'a pângărit. 4 Faptele lor nu-i lasă să se întoarcă la Dumnezeu lor, Căci între ei *este* ^eduhul desfrânării; Și n'au cunoscut pe Domnul. 5 Și ^fmândria lui Israel se pleacă înaintea feții lui. Deci Israel și Efraim vor cădea în nelegiuirea lor: Ba chiar și Iuda va cădea cu dânșii. 6 ^gCu turmele lor și cu cirezile lor vor merge să caute pe Domnul; Dar nu-l vor afla: S'a tras dela dânșii. 7 ^hNecredincios purtatu-s'au către Domnul. Căci au născut copii străini! *Dar* acum ⁱo lună *va fi de ajuns*, ca să-i înghiță pe ei și moștenirile lor. 8 ^jSuflați din trâmbiță în Ghibeaa, din trâmbiță în Rama! ^kSunați tare în ^lBet-Aven: „*Iată-i* ^mindărătul tău, Beniamine!“ 9 Efraim va fi în pustiire în ziua muștrării; Între semințele lui Israel făcut-am cunoscute cele sigure. 10 Mai marii lui Iuda sunt tot atâția ⁿstrămutători de hotare: Vărsă-voiu, ca apa, asupra lor urgia mea. 11 Efraim *este* ^oasuprit și sfărâmat prin judecată; Căci de voie a mers în ^pcalea miciunii. 12 Deaceea *fost-am* lui Efraim ca molie, Și casei lui Iuda ^qca putreziciune. 13 A văzut Efraim boala sa, Și Iuda ^rrana sa. Atuncia a mers Efraim în Asiria, Și a trimis către regele cel războinic: Dar acesta n'a putut să vă însănătoșeze. Nici să vă vindecă de rana voastră. 14 Căci eu *sunt* ca un leu lui Efraim, Și ca un puiu de leu casei lui Iuda; Eu, eu, voi sfâșia și mă voi depărta. Voiu răpi, și nu *va fi* cine să scape. 15 Merge-voiu, și mă voi întoarce la locul meu, Până ce vor cunoaște că sunt vinovați, și vor căuta fața mea; În strămtoarea lor mă vor căuta.

Pedeapsa lui Dumnezeu duce la pocăință.

6 Veniți să ne întoarcem către Domnul, Căci ^ael a sfâșiat, și ^btot el ne va vindecă: El a lovit, și el ne va legă

rana; 2 ^cEl într'o zi, donă, ne va vindecă: A treia zi ne va scula. Și vom vieți înaintea lui. 3 ^dAtuncia vom cunoaște, și vom urmă a cunoaște pe Domnul; Luminos ^eca aurora va răsări el, Și ^fva veni la noi ^gca o ploaie, Ca o ploaie târzie, *care* adapă pământul. 4 ^hCe să-ți fac, Efraime! Ce să-ți fac, Iuda: Căci bunătatea ta *este* ⁱca nourul de dimineată, Și ca roua de dimineată, *care* trece. 5 Deaceea îi biciuesc ^jprin profeți. Și îiucid prin ^kcvintele gurii mele; Și judecățile *vărsate* asupra-ți ieșiră, *ca* lumina. 6 Căci ^lîndurare voi iese, și ^mnu jertfă; Și ⁿcunoștința de Dumnezeu mai mult decât arderile de tot. 7 Dar ei ^ocălcău-au legământul, ca oricare *alt* om: În el ^ppurtatu-s'au necredincios către mine. 8 În ^qGalaad, cetatea făcătorilor de rele, Plină de urme de sânge. 9 Și ca o ceată de hoți *ce* pândește pe cineva, *Așă* ^rtagma preoților ucide pe drumul la Șechem; Făptuesc rele. 10 Văzut-am ^slucruri de groază în casa lui Israel: Acolo *este* desfrânarea lui Efraim: Israel s'a pângărit. 11 Și pentru tine, Iuda, hotărātu-s'a uu seceriș. Când voiam să întorc prinșii poporului meu.

Moravurile cele stricate ale curții și ale poporului muștrate și amenințate.

7 Când voiam să vindec pe Israel, Atuncia se descoperi fărădelegea lui Efraim, Și răutățile Samariei; Căci ^aei fac înșelăciuni; *In lăuntru* furul întră. Și hoții se lătesc pe afară. 2 Și ei nu cugetă în inima lor. Că cu ^bțin minte toată nelegiuirea lor. Acum ^cfaptele lor îi impresoară: Ele sunt ^dînaintea feții mele. 3 Desfată pe rege cu răutatea lor, Și pe cei mari ^ecu minciunile lor; 4 ^fToți *sunt* adulteri, *Sunt* ca cuptorul cel aprins al pitarului; *Cel ce* atâță focul se odihnește *numai* dela frământarea aluatului Până la dospirea lui. 5 Ziua regelui nostru *a venit!* Mai marii au slăbit de

^d Ezech. 23. 5. etc.

^e Cap. 4. 19.

^f Cap. 7. 10

^g Prov. 1. 25.

^h Isa. 48. 8.

ⁱ Zech. 11. 8.

^j Cap. 8. 1.

^k Isa. 10. 30.

^l Ios. 7. 2.

^m Judc. 5. 14.

ⁿ Deut. 19. 14.

^o Deut. 28. 33.

^p 1 Reg. 12. 28.

^q Prov. 12. 4.

^r Ier. 30. 12.

—

Capul 6

^a Deut. 32. 39.

^b Ier. 30. 17.

^c 1 Cor. 15. 4.

^d Isa. 54. 13.

^e 2 Sam. 23. 4.

^f Ps. 72. 6.

^g Iov. 29. 23.

^h Cap. 11. 8.

ⁱ Cap. 13. 3.

^j Ier. 1. 10.

^k Ier. 23. 29.

^l 1 Sam. 15. 22.

^m Ps. 50. 8, 9.

ⁿ Ier. 22. 16.

^o Cap. 8. 1.

^p Cap. 5. 7.

^q Cap. 12. 11.

^r Ier. 11. 9.

^s Ier. 5. 30.

—

Capul 7.

^a Cap. 5. 1.

^b Ier. 17. 1.

^c Ps. 9. 16.

^d Ps. 90. 8.

^e Rom. 1. 32.

^f Ier. 9. 2.

apriinderea vinului, *Și* el însuși a întins mâna sa batjocuritorilor. 6 Gătesc inima lor, ca pe un cuptor, Stând la pândă: Pitarul lor doarme toată noaptea; *Iar* dimineața el arde ca un foc înflăcărat. 7 Toți aceștia sunt aprinși ca un cuptor. *Și* sfășie pe judecătorii lor; ^gToți regii lor ^hau căzut: ⁱNu se află între dânșii cine să strige către mine.

Vestirea pedepselor meritate.

8 Efraim ^js'a amestecat cu popoarele. Efraim este ca o turtă neîntoarsă. 9 ^kStrăinii au mâncat puterea lui, și el nici n'a prins de știre; Da, peri albi s'au ivit ici-colea pe el, și el n'a prins de știre. 10 *Și* ^lmândria lui Israel se pleacă înaintea feții sale; Dar cu toate acestea ^mnu se întore către Domnul, Dumnezeu lor, Nici nu-l caută. 11 ⁿEfraim este ca o porumbiță proastă, fără de minte, ^oEi cheamă Egiptul, merg în Asiria; 12 Când vor merge, ^pvoiu întinde asupra lor lațul meu, *Îi* voiu doborî, ca pe paserile cerului; *Îi* voiu pedepsi, ^qdupă cum datu-s'a în știre adunării lor. 13 Vai de dânșii! căci au fugit dela mine: Pierzarea lor! căci au nelegiuit asupra-mi: ^rEu voiam să-i răscumpăr; Dar ei vorbiră minciuni asupra mea. 14 ^sȘi nu au strigat către mine în inima lor, Ci urlau pe paturile lor: Turbau după grâu și must, *Și* se depărtau dela mine. 15 I-am deprins, și am întărit bratele lor, Dar ei mi-au socotit-o de rău. 16 Se întore, *dar* nu către cel Preaînalt: Ajuns-au ca un arc amăgitor; Mai marii lor cad de sabie pentru turbarea limbei lor: Aceasta *fi-va* lor spre batjocură în pământul Egiptului.

Dușmanul năvălește asupra poporului idolatru.

8 La gură-ți ^atrâmbița! *Inamicul vine,* ^bca un vultur asupra casei Domnului. Pentru că ^cau călcat legământul meu. *Și* au nelegiuit asupra legii mele, ²^dIsrael strigă-va către mine: „Dumnezeul

meu. ^ete cunoaștem.“ 3 Israel lepădatu-s'a de bine; *Deci* să-l urmărească inamicul. 4 ^fEi și-au pus regi, dar nu prin mine; Au așezat mai mari, dar fără știrea mea: ^gDin argintul lor și din aurul lor făcutu-și-au idoli. Ca să fie stârpiți. 5 Samario, vițelul tău *te-a* alungat, Aprinsu-s'a asupra lor mânia mea; ^hPână când *nu* vor putea să se curețe! 6 Căci *unul* din Israel, Un maestru l-a făcut; Deaceea nici nu este Dumnezeu; *Deci* vițelul Samariei fărămi se va face. 7 Căci ⁱau sămănat vânt, *Și* vor seceră vârtej: Holde nu vor fi: *Și* grânele nu vor dà făină: *Și* de va dà, ^jstrăinii o vor înghiți. 8 ^kIsrael înghiți-se-va: Ajuns-au acum între națiunii ^lCa un vas netrebnic. 9 Căci ^ms'au suit la Asiria, Ei cari *trebuiau să trăească* ca ⁿasinul sălbatic, singur; Efraim ^oimpărțit-a daruri de iubire; 10 *Și* deși a împărțit între popoare, pe acestea tot ^ple voiu adună; *Și* în curând vor tremură pentru tributul *ce au să dea* ^qregelui domnilor. 11 Căci Efraim a ^rîmmulțit altarele spre a păcătui. Avut-a altare de păcătuire. 12 Scrisu-i-am ^smărețiile legii mele, *Dar* socotitu-s'au ca lucru străin. 13 ^tJunghiat-au arderile de tot ale mele, ca să mănânce carnea lor, ^uDeaceea Domnul nu le-a primit; ^vAcum își va aminti de fărădelegile lor, și va pedepsi păcatele lor; Ei se vor întoarce în Egipt. 14 Căci Israel a uitat pe Creatorul său, și zidește palaturi: *Și* Iuda a îmmulțit cetățile întărite; Dar voiu trimite foc în cetățile lui, Care va mistui palaturile lui.

Păcatele cele grele ale lui Israel, și urmările lor cele pierzătoare.

9 Nu te bucură, Israele, cu veselie, ca celelalte popoare; Căci ^aai desfrânat, *abătându-te* dela Dumnezeuul tău; Iubit-ai ^bplata de curvă în toate ariele de grâu. 2 ^cAria și linul nu-i va nutri: *Și* mustul le va lipsi: 3 Nu vor ră-

^g Cap. 8. 4.
^h 2 Reg. 15. 10,
14. 25. 30.
ⁱ Isa. 64. 7.
^j Ps. 106. 35.
^k Cap. 8. 7.

^l Cap. 5. 5.
^m Isa. 9. 13.
ⁿ Cap. 11. 11.
^o 2 Reg. 15. 19.
^p Ezec. 12. 13.

^q Lev. 26. 14,
etc.
^r Mic. 6. 4.
^s Iov 35. 9, 10.
—

Capul 8.
^a Cap. 5. 8.
^b Deut. 28. 49.
^c Cap. 6. 7.
^d Ps. 78. 34.

^e Tit. 1. 16.
^f 2 Reg. 15. 13,
17. 25.
^g Cap. 2. 8.
^h Ier. 13. 27.
ⁱ Prov. 22. 8.

^j Cap. 7. 9.
^k 2 Reg. 17. 6.
^l Ier. 22. 28.
^m 2 Reg. 15. 19.
ⁿ Ier. 2. 24.
^o Isa. 30. 6.

^p Ezec. 16. 37.
^q Isa. 10. 8.
^r Cap. 12. 11.
^s Deut. 4. 6, 8.
^t Ier. 7. 21.
^u Ier. 14. 10, 12.

^v Amos. 8. 7.
—
Capitul 9.
^a Cap. 4. 12.
^b Ier. 44. 17.
^c Cap. 2. 9, 12.

mâneà în ^dpământul Domnului; ^eCi Efraim se va întoarce în Egipt: Și ^fvor mânca necurate ^gîn Asiria. 4 ^hNu vor aduce *libațiuni* de vin Domnului, ⁱNici îi vor fi plăcute jertfele lor; ^jLe vor fi ca pânea celor ce jelesc; ^kToți cei ce vor mânca se vor pângări; Căci *sunt* bucate ^kpentru foamea lor: Nu vor intra în casa Domnului. 5 Ce veți face în ^lziua de sărbătorire? Și în ziua sărbării Domnului? 6 Căci iată, fugit-au de *multă* desfrânare; ^mEgiptul îi va aduna, și Memfisul îi va înmormânta; Tezaurile lor de argint ⁿle va moșteni urzica; Spinii vor crește în corturile lor. 7 Venit-au zilele pedepsirii, Venit-au zilele răsplătirii: Israel ^ova cunoaște; Profetii *sunt* nebuni, ^oCei inspirați sunt smintiți. Pentru mulțimea fărădelegii tale și a urei celei mari. 8 ^pStraja lui Efraim e cu Dumnezeuul meu, Dar profetul e laț de păsărar pe toate căile sale, Și dușman în casa Dumnezeuului său. 9 ^qStricatu-s'au foarte, ca în zilele ^rGhibeei; ^sDeaceea își va aminti fărădelegea lor, Va pedepsi păcatele lor. 10 Aflat-am pe Israel *plăcut* ca un strugure în pustiu; Văzut-am pe părinții voștri, ca ^tîntăiele fructe ale smochinului ^uîn primăvară; Dar el a mers către ^vBaal-Peor, ^xS'a sfințit ^yrușinei, ^zȘi a ajuns de uriciune, ca și *lucrul* iubirii lor. 11 Efraim — ca o pasere va sbură mărirea lui — Nici naștere, nici îngrecare, nici zămislire mai mult nu va avea. 12 Căci ^achiar și de copiii, ce li se vor ridică, ^bÎi voi lipsi, ca nici unul să nu ajungă bărbat; Și ^cvai de ei, când mă voi trage dela dânsii! 13 Văzut-am pe Efraim ca Tirul, sădit în loc plăcut; Dar acest Efraim scoate-va pe copiii săi înaintea ucigașului. 14 Dă-le, Doamne! Dar ce le vei da? Dă-le mitră stearpă și țate seci. 15 Toată răutatea lor este în Ghilgal: Căci acolo învățatu-m'am a-i uri; Pentru răutatea faptelor lor îi

voiu goni din casa mea; Nu-i voi mai iubi; Toți mai marii lor *sunt* neascultători. 16 Efraim este bătut. Rădăcina lor s'a uscat: Fruct nu se va mai face; Și chiar de ar naște, Voiu omori *fructele* cele dorite ale mitrei lor. 17 Dumnezeuul meu îi va lepăda, Căci nu l-au ascultat: Și se vor rătăci între popoare.

Fără dreptate nu e mântuire.

10 Israel este ca ^ao vie buacă, Dat-a fructe; Dar cu cât fructele sale erau mai multe, cu *atâta* ^ba înmulțit altarele sale; Cu cât *eră* mai bun pământul său, cu *atâta* ^ca făcut stâlpi mai frumoși. 2 Inima lor este ^dlingușitoare, Deci se vor pedepsi; El va răsturnă altarele lor. Va sfărâma stâlpii lor. 3 ^eCăci acum zic: Noi nu vom avea rege, fiindcă nu ne temem de Domnul, Și la ce poate folosi un rege? 4 Vorbiau vorbe, Jurau mincinos, când încheiau legământul; Deaceea și judecata va răsări ^fca cucuta în brazdele țarinei, 5 Locuitorii Samariei vor tremură pentru ^gvițelul din ^hBet-Aven; Da, poporul va jeli pentru el; Și preoții lui vor tremură, Ca nu ⁱmărirea lui să se strămute din el. 6 El va fi dus în Asiria, Ca un dar ^jregelui rășboinic; Rușinea va cuprinde pe Efraim, Și Israel se va rușina ^kde sfatul său. 7 ^lPieri-va regele Samariei, Ca spuma de pe fața apei. 8 ^mȘi înălțimile din Aven, ⁿpăcatul lui Israel, se vor sfărâma, ^oSpini și ciulini vor răsări pe altarele lor: ^pȘi vor zice muntților: „Acoperiți-ne;“ Și colinelor: „Cădeți preste noi.“ 9 ^qIsraele, păcătuit-ai mai mult decât în zilele din Ghibea; Acolo ridicatu-s'au asupra celor nelegiuți; Dar un ^rresbel ca cel din Ghibea n'ar putea ajunge pe aceștia. 10 ^sDupă voia mea îi voi muștra; ^tȘi popoarele se vor aduna asupra lor, Când îi voiu lega pentru cele două uriciuni ale lor. 11 Efraim este ^ujuncă învățată, Ce iubește a triera: Deci voi pune jug pe

d Lev. 25. 23. j Deut. 26. 14. p Ier. 6. 17. v Num. 25. 3.
e Cap. 8. 13. k Lev. 17. 11. q Isa. 31. 6. x Cap. 4. 14.
f Ezec. 4. 13. l Cap. 2. 11. r Judc. 19. 22. y Ier. 11. 13
g 2 Reg. 17. 6. m Cap. 7. 16. s Cap. 8. 13. z Ps. 81. 12
h Cap. 3. 4. n 1-a. 5. 6. t Isa. 28. 4. a Iov 27. 14.
i Ier. 6. 20. o Ezec. 13. 3, etc. u Cap. 2. 15. b Deut. 28. 41, 62.

c Deut. 31. 17. d 1 Reg. 18. 21. j Cap. 5. 13. p Isa. 2. 19.
e Mic. 4. 9. k Cap. 11. 6. q Cap. 9. 9.
f Papt. 3. 23. l Vers. 3. 15. r Judc. 20.
g 1 Reg. 12. 28. 29. m Cap. 4. 15. s Deut. 28. 63.
h Cap. 4. 15. n Deut. 9. 21. t Ier. 16. 16.
i 1 Sam. 4. 21. o Cap. 9. 6. u Ier. 50. 11.

grumazul ei cel frumos; Voiu înjugă pe Efraim; Iuda va ară; Iacob va grăpă brazdele sale. 12 ^vSămânați pentru sine-vă, pentru mântuire, Secerați în îndurare, ^wArați pământul vostru cel întelenit; Căci este timpul de a căuta pe Domnul, Până ce va veni și va plouă mântuire preste voi. 13 *Dar* ^yvoi ați arat nelegiuire, ați secerat răutate: Ați mâncat fructul minciunei; Căci te-ai încrezut în calea ta, În mulțimea vitejilor tăi. 14 Deaceea pierzare se va ridica între semințiile tale, Și toate întăririle tale se vor dărâma. Cum Șalman a dărâmat Bet-Arbelul în ziua luptei, *In care* muma fii sdrobită deasupra copiilor ei, 15 Așa vă va face vouă Bet-Elul Pentru nelegiuirea voastră cea fără de margini; Într'o dimineață pieri-va cu desăvârșire regele lui Israel.

Nerecunoștința lui Israel pentru îndurarea cea fără încetare a lui Dumnezeu; amenințări și făgăduințe.

11 Pe când ^aIsrael eră prunc, eu l-am iubit. Și din Egipt am ^bchemat pe ^cfiul meu. 2 *Dar cu cât* ^dprofeții îi chemau, cu atâta se depărtau dela dânsii: ^eJertfeau Baalilor, Și tămăiau chipurilor cioplite. 3 ^eEu am dat lui Efraim un conducător, *care* îi luă în brațele sale; Dar n'au cunoscut, că eu ^fvoiam să-i îndrept. 4 Trasu-i-am cu funii de omenie, Și cu legături de iubire; Și ^gfostu-le-am ca cei ce ridică jugul depe grumaz: Și ^hpus-am nutrețul înaintea lor. 5 ⁱÎn pământul Egiptului nu se va mai întoarce; Căci Asirianul este regele lui: ^jCăci n'a voit să se întoarcă către mine. 6 Sabia cădeă-va preste cetățile lui, Și va strică zăvoarele lui, și le va mistui, ^kPentru sfaturile lor. 7 Poporul meu este pe povârnișul ^lrăsculării împotriva mea; Și ^mdeși au fost chemați către cel Preainalt, Nimenea nu l-a înălțat. 8 ⁿCum să te dau, Efraime? Cum să te părăsesc. Israele? Cum

să te fac ca ^oAdma? *Cum* să te pun ca Zeboimul? ^pInima mea s'a întors în mine, Compătimirea mea s'a aprins. 9 Nu voiu îndeplini aprinderea mâniei mele, Nu voiu mai strică Efraimul; ^qCăci eu *Dumnezeu sunt*, și nu om, Cel sfânt în mijlocul tău; Și nu voiu veni în mânie. 10 Vor urmă Domnului, *Când* ^rva mugii ca leul; Da, el va mugii; Atuncia vor alergă fiii ^sdela apus: 11 Vor alergă din Egipt, ca paserea, ^tȘi ca porumbița din pământul Asiriei; ^uȘi-i voiu reazeză în casele lor, Zice Domnul.

Răstrăbunul Iacob un tip pentru poporul său.

12 Efraim înconjuratu-m'a cu minciuni, Și casa lui Israel cu înșelăciuni. Și Iuda se rătăcește încă dela Dumnezeu, Dela cel Sfânt și Credincios. 2 Efraim ^apaște vânt, Și urmează după vântul dela răsărit; Pe toată ziua înmulțește minciunile și pierzarea, ^bDa, încheie legături cu Asirienii. Și se trimite ^coleiu în Egipt. 3 ^dDomnul are ceartă și cu Iuda. Și va pedepsi și pe Iacob după căile lui, După faptele lui îi va răsplăti. 4 *Încă* în mitra *mumei fiind*, a apucat ^ecălcăiul fratelui său, Și în vârsta sa bărbătească ^fs'a luptat cu Dumnezeu; 5 Da, s'a luptat cu îngerul, și l-a învins. *Ingerul* plânsu-s'a și s'a rugat de el; *In* ^gBet-El l-a aflat, și acolo a vorbit cu noi. 6 Da, Domnul este Dumnezeuul oștirilor; Domnul este ^hnumele lui. 7 ⁱDeaceea întoarce-te către Dumnezeul tău; Păzește îndurarea și judecata, Și ^jsperă în Dumnezeuul tău pururea. 8 *Ca* un neguțător, În ale cărui mâni *sunt* ^kcântare de înșelăciune, *Și care* iubește a înșelă, 9 Efraim zice: ^lCu adevărat inavuțitu-m'am, Câștigatu-mi-am avuții; *Dar în* toate câștigurile mele nu se va găsi în mine nici o nedreptate. nici un păcat, 10 *Dar*, ^meu Domnul, Dumnezeuul tău din pământul Egiptului. ⁿTe voiu face iarăși să locuiești în corturi. Ca în zilele de sărbători.

v Prov. 11. 18.
z Ier. 4. 3.
y Iov 4. 8.

Capul 11.
a Cap. 2. 15.
b Mat. 2. 15.
c Esod. 4. 22, 23.
d 2 Reg. 17. 16.
e Deut. 1. 31.

f Esod. 15. 26.
g Lev. 26. 13.
h Ps. 78. 25.
i Cap. 8. 13.
j 2 Reg. 17. 13.
k 14.

l Cap. 10. 6.
m Ier. 3. 6, etc.
n Cap. 7. 16.
o Ier. 9. 7.
p Fac. 14. 8.
q Deut. 32. 36.

r Mal. 3. 6.
s Ier. 31. 4.
t Zech. 8. 7.
u Isa. 60. 8.
v Ezeec. 28. 25, 26.

Capul 12.
a Cap. 8. 7.
b 2 Reg. 17. 4.
c Isa. 30. 6.
d Cap. 4. 1.

e Fac. 25. 26.
f Fac. 32. 24, etc.
g Fac. 28. 12, 19.
h Esod. 3. 15.
i Mic. 6. 8.

j Ps. 37. 7.
k Prov. 11. 1.
l Zech. 11. 5
m Cap. 13. 4.
n Lev. 23. 42, 43.

11 ^o Cuvântat-am și prin profeti, Și am înmulțit viziunile, Și parabole v'am vorbit prin profeti. — 12 *Dar* ^v în Galaad se aflau deșertăciuni și idoli mincinoși, În ^v Ghilgal jertfiau tauri, Și altarele lor erau ca bulgării pe brazdele țarinei. — 13 Și Iacob a fugit în pământul Siriei, Și Israel a servit pentru o femeie, Și pentru o femeie a păzit vite. 14 Și prin profet a suit Domnul pe Israel din Egipt, Și prin profet a fost păstrat *poporul* acesta. 15 *Dar* Efraim întăratat-a pe *Dumnezeu* amar foarte: Deaceea va vărsa sângele lui asupra lui, Și ocara lui o va întoarce Domnul său asupra lui.

Păcatul și pedeapsa lui Israel; chemări la căință, și făgăduințe.

13 Când Efraim vorbiă, *eră* spaimă; *eră* înalt foarte în Israel: *Dar* ^a de cum a păcătuit prin Baal, a murit. 2 Și acum păcătuesc din ce în ce mai mult, Și ^b și-au făcut loruși din argintul lor chipuri vărsate, Idoli după măestria lor; Toate acestea *sunt* lucruri de maestru; Zic ei de dănele, „Oamenii ce voiesc să jertfească, ^c să sărute viței.” 3 Deaceea vor fi ^d ca un nour de dimineață, Și ca roua de dimineață, ce trece, ^e Ca pleava, *ce* se spulberă depe aric, Și ca fumul în cămin. 4 *Dar* ^f cu Domnul *sunt* Dumnezeuul tău din pământul Egiptului; Și ^g alt zeu afară de mine să nu cunoști; Căci nu *este* alt mântuitor afară de mine. 5 ^h Eu te-am cunoscut în pustiu, ⁱ Într'un pământ sec. 6 *Dar* ^j pascănd s'au săturat, S'au săturat, și s'a înălțat inima lor, Deaceea ^k m'au uitat. 7 Drept care ^l le voi fi ca un leu, Și ca ^m un leopard voi pândi la drum; 8 Îi voi întâmpina ⁿ ca o ursoaică lipsită *de pui*, Și voi sfâșiă îmbrăcămintea inimii lor. Și acolo îi voi înghiți ca un leu; Fiarele câmpului îi vor sfâșiă. 9 ^o Pierdutu-te-ai Israele, ^p *Dar* în mine *este* ajutorul tău. 10 Unde este deci regele tău? ^q Să te mântuie a-

cum în toate cetățile tale! Și *unde sunt* judecătorii tăi, de care ^r ai zis: Dă-mi rege și mai mari? 11 ^s Datu-ți-am rege întru mânia mea. *Dar* ^t îl voi și lua în urgia mea. 12 ^t Fărădelegea lui Efraim *este* strânsă, Păcatul său s'a păstrat: 13 ^u Dureri de femeie în facere vor veni asupra-i, *Este* ^v fiu neînțelept; Căci nu se ^x aține la timp la spargerea nașterii. 14 ^y Din mâna infernului i-ași răscumpără; De moarte i-ași mântui: *Dar* ^z haide, moarte, cu ciuma ta! Haide, infernule cu mortăciunea ta! ^a Compătimirea fie ascunsă de ochii mei! 15 *Căci* ^b deși ^c este roditor în câmp, ^c Vântul de răsărit va veni; Vântul Domnului se va ridică din deșert, Și isvorul lui va uscă, Și fântâna lui se va secă; Acesta va răpi tezaurul tuturilor vaselor *sale* cele prețioase. 16 Samaria se va nimici; ^d Căci s'a răsculat asupra Dumnezeului său; ^e Vor cădea de sabie; Pruncii lor cei sugători sdrobi-se-vor, Și îngrecatele lor se vor spinteca.

Convertirea Israelului și înflorirea viitoare.

14 Israele, ^a întoarce-te către Domnul, Dumnezeuul tău; ^b Căci ai căzut prin fărădelegea ta. 2 Luați cu voi cuvinte și întoarceți-vă către Domnul. Ziceți-i: Ridică-ți toată fărădelegea *noastră*, și primește-*ne* bine; Așa vom plăti ^c viței buzelor noastre. 3 ^d Asiria nu ne va mântui; ^e Nu vom călări pe cai: ^f Și nu vom mai zice către lucrul mânilor noastre: Sunteți ziii noștrii; ^g Căci întru tine va afla îndurare cel orfan. 4 Voi vindecă ^h neascultarea lor, Îi voi iubi ⁱ cu bunăvoie! Căci mânia mea s'a întors dela dânsul. 5 Voi fi lui Israel ca ^j roua: Ca crinul el va înflori, Și va prinde rădăcinile sale, ca *arborele* Libanului: 6 Ramurile lui se vor întinde, ^k Mărirea lui va fi ca a maslinului, Și ^l mirosul lui ca al Libanului. 7 Se vor întoarce ^m cei ce ședeau supt umbra lui, Vor înspică *ca* grâul, și vor înflori ca via, Mirosul

o 2 Reg. 17. 13. p Cap. 5. 1. q Amos 4. 4. *Capul 13.* a 2 Reg. 17. 16. 18. b Cap. 2. 8.

c 1 Reg. 19. 18. d Cap. 6. 4. e Dan. 2. 35. f Isa. 43. 11. g Isa. 43. 11. h Deut. 2. 7.

i Deut. 8. 15. j Deut. 8. 12. 14. k Cap. 8. 14. l Plân. 3. 10. m Ier. 5. 6. n 2 Sam. 17. 8.

o Prov. 6. 32. p Vers. 4. q Deut. 32. 38. r 1 Sam. 8. 5. 19. s 1 Sam. 8. 7. t Deut. 32. 34.

u Isa. 13. 8. v Prov. 22. 3. x 2 Reg. 19. 3. y Isa. 25. 8. z 1 Cor. 13. 54. 55. a Ier. 15. 6.

b 2 Fac. 41. 52. c Ier. 4. 11. d 2 Reg. 18. 12. e Nuh. 3. 10. *Capul 14.* a Ier. 2. 13.

b Cap. 13. 9. c Ebr. 13. 15. d Ier. 31. 18. etc. e Deut. 17. 16. f Cap. 2. 17. g Ps. 10. 14.

h Ier. 5. 6. i Efes. 1. 6. j Iov. 29. 19. k Ps. 52. 8. l Fac. 27. 27. m Ps. 91. 1.

lui *va fi* ca al vinului din Liban. 8 Efraim *va zice*: ⁿCe mai am a face cu idolii? ^oAuzitu-l-am, și voiui privi spre dânsul: Fi-i-voiu ca un brad verde: ^pFructul tău *va purcede* dela mine.

9 ^aCine *este* înțelept, Ca să priceapă acesteia? Cu minte, Ca să cunoască acesteia? Căci ^rdrepte *sunt* căile Domnului. Și cei drepți pe ele umblă; Iar cei fără-delege cad pe ele.

IOIL.

Preziceri despre judecări, ce au să vină, și îndemnări la căință și rugăciune.

1 Cuvântul Domnului ce a fost către Ioil, fiul lui Petuel. 2 Ascultați aceasta, bătrânilor! Și luați în urechi, voi toți locuitorii țării! ^aUna ca aceasta întâmplatu-s'a oare în zilele voastre. Ori în zilele părinților voștri? 3 ^bSpuneți de aceasta fiilor voștri, Și fiii voștri fiilor lor, Și fiii acestora *să spună* urmașilor lor. 4 ^cMăncat-a lăcusta Cele ce au rămas dela omidă; Și forfăcarul mâncat-a Cele rămase dela lăcustă; Iar pe cele rămase dela forfăcar Măncatul-a mușița, 5 Deșteptați-vă bețivilor, și plângeți. Și căinați-vă, toți băutorii de vin, Pentru must: ^dCăci s'a răpit dela gura voastră. 6 Căci ^eun popor s'a suit asupra pământului meu, Puternic și fără număr: ^fDinții lui *sunt* ca dinții de leu. Și măselele le are, *ca* leul bătrân. 7 ^gPrefăcut-a via mea într'un deșert, Și a rodit smochinul meu: L-a desgolit cu totul, și l-a lepădat: Rămas-au albe ramurile lui. 8 ^hCăinează-te, *ca* o logodnică, încinsă în sac Pentru ⁱbărbatul tânăreții sale! 9 ^jRăpitu-s'a darul de pâne și libațiunea Din casa Domnului; Bocescu-se preoții, servii Domnului. 10 Câmpul s'a pus-tiit, ^kTarina bocește; Căci grâul s'a pus-tiit, ^lMustul s'a stors, Oleiul lipsește. 11 ^mRușinați-vă, plugarilor. Căinați-vă, vierilor! Pentru grâu și pentru orz: Că secerișul câmpului a pierit; 12 ⁿVia s'a prăpădit, și smochinul a pierit, Ro-

diul, palmierul și mărul. Toți arborii câmpului s'au uscat: Deaceea ^oa încetat veselia între fiii oamenilor.

Tânguire și rugă.

13 ^pÎncingeți-vă și plângeți, preoților. Urlați-vă servi ai altarului! Veniți, petreceți noaptea în saci, Servi ai Dumnezeului meu! Căci ^qdarul de pâne și libațiunea au conținut Din casa Dumnezeului vostru. 14 ^rRânduiți ajunare. proclamați ^szi sfântă, Adunați pe bătrâni și pe ^ttoți locuitorii țării *In* casa Domnului, Dumnezeului vostru: Și strigați către Domnul. 15 ^uVai de ziua *aceea*! Căci ^vziua Domnului *este* aproape, Și va veni *ca* o pierzare dela Atotputernicul. 16 Au nu s'au răpit mâncările de dinaintea ochilor noștri. ^xDesfătarea și bucuria din casa Dumnezeului nostru? 17 Semințele putrezesc supt brazdele lor. Grânele s'au deșertat, hambarele s'au stricat; Căci grâul lipsește. 18 Cum sbier animalele! Rătăcescu-se cirezile de boi; Căci nu au pășune, Da, turmele de oi au pierit. 19 Doamne! către tine voiui strigă: Căci focul a mistuit pășunile pustiului, Și flacăra a ars toți arborii câmpului. 20 Chiar animalele câmpului doresc de tine; Căci au secat curgerile apelor, Și focul a mistuit pășunile pustiului.

Se descrie mai departe chinul lăcustelor.

2 ^aSuflați din trâmbiță în Sion, ^bȘi dați larmă în muntele cel sfânt al meu; Să se cutremure toți locuitorii țării; Că vine ^cziua Domnului, căci se

ⁿ Vers. 3.
^o Ier. 31. 18.
^p Iac. 1. 17.
^q Ioan. 8. 47.
^r 2 Cor. 2. 16

IOEL.

Capul 1.
a Cap. 2. 2.
b Ps. 78. 4.

c Dent. 28. 38
d Isa. 32. 10.
e Prov. 30. 25,
26, 27
f Apoc. 9. 8.

g Isa. 5. 6.
h Isa. 22. 12.
i Prov. 2. 17.
j Vers. 13.

k Ier. 12. 11.
l Isa. 24. 7.
m Ier. 14. 3, 4.
n Vers. 10.

o Isa. 24. 11.
p Ier. 4. 8.
q Vers. 9.
r 2 Cron. 20. 3, 4.
s Lev. 23. 36.

t 2 Cron. 20. 13.
u Ier. 30. 7.
v Isa. 13. 6, 9.
x Dent. 12. 6, 7.

Capul 2.

a Ier. 4. 5.
b Num. 10. 5, 9.
c Zef. 1. 14, 15

apropie: ²*d* Zi de întunec și de întunecime, Zi de nouri și de negură deasă, Ca zorile lătite pe munți; ^e Un popor numeros și puternic, ^f Asemenea căruia n'a fost dela început, Și nici nu va mai fi după el, Până în anii multor neamuri, ³*g* Focul mistuie înaintea lui, Și flacăra arde înapoia lui; Pământul înaintea lui *este* ca ^h grădina Edenului, ⁱ Și înapoia lui *este* ca un pustiu deșert: Nimic nu scapă de el. ⁴*j* Chipul lor *este* ca chipul cailor; Și ca călăreții așa aleargă. ⁵*k* Ca vuetul de cară, sar pe vârfurile munților, Ca sunetul flăcării de foc, care mistuie miriștea, ^l Ca un popor puternic înșirat de bătae, ⁶ La vederea lui popoarele tremură, ^m Toate fețele pălesc. ⁷ Aleargă ca vitejii; Ca bărbații de rebel se suie pe zid, Și merg fiecare în calea sa: Nu strică șirurile lor, ⁸ Și unul pe altul nu se împing; Fiecare merge în calea sa; Prin săbii se aruncă și nu rănesc; ⁹ Grăbesc în cetate: Aleargă pe ziduri, se suie pe case: ⁿ Întră prin ferestre, ^o ca furul. ¹⁰ ^p Pământul se cutremură înaintea lor; Cerurile tremură; ^q Soarele și luna se întunecă, Și stelele își trag lumina lor. ¹¹ ^r Și Domnul trimite vocea sa înaintea ^s oastei sale: Căci *această* tabără a sa *este* mare foarte: ^t Puternic *este* împlinitorul cuvântului său; Căci ^u ziua Domnului *este* mare și îmfricoșată foarte; Și ^v cine o va putea suferi?

Îndemnare să se pocăiască în vileag.

¹² Și acum zice Domnul: ^x Întoarceți-vă către mine din toată inima voastră În ajunare, în plângere și în jale: ¹³ ^y Rupeti-vă inima, și nu ^z vestmintele, Și întoarceți-vă către Domnul, Dumnezeuul vostru; Că ^a milos și îndurător *este* el, Târziu la mânie, plin de îndurare, Și se căește de relele. *pe care le trimite*, ¹⁴ ^b Cine știe, *de nu* se va întoarce, și *nu* se va căi, Și *nu* va lăsa ^c binecuvântare pe urmă-i, ^d Dar de pâne

și libațiune Domnului, Dumnezeului vostru? ¹⁵ ^e Suflați din trâmbiță în Sion, ^f Porunciți ajunare, Proclamați zi sfântă; ¹⁶ Adunați poporul, ^g orânduți adunarea, ^h Strângeți pe bătrâni; ⁱ Adunați pe copii și pe cei ce sug țâțe; ^j Să iasă mirele din camera sa, Și mireasa din asternutul ei! ¹⁷ Plângă preoții, servii Domnului, ^k Între portic și altar, Și zică: ^l Cruță, Doamne, poporul tău, Și nu da ocării moștenirea ta, Ca să-i stăpânească popoarele: ^m De ce să se zică între popoare: Unde *este* Dumnezeul lor?

Se făgăduiește binecuvântare nouă.

¹⁸ *Făcându-se aceasta*, Domnul ⁿ a fost gelos de pământul său, ^o Și se îndură de poporul său. ¹⁹ Și Domnul răspunse și zise poporului său: Iată, eu vă voi trimite ^p grâu, must și oleiu, Și vă veți sătura de ele, Și nu vă voi mai face de ocară între popoare. ²⁰ ^q Voiu depărta dela voi *oștirea* ^r dela mează-noapte, Și o voiu împinge în pământul cel sec și deșert, Cu fața sa ^s spre marea de către răsărit, Iar cu dosul său ^t spre marea dela apus; Și putoarea sa se va sui, Și se va ridica mirosul său cel rău; Căci a făcut lucruri mari! ²¹ Nu te teme, țară! bucură-te și te desfătează! Căci Domnul a făcut lucruri mari. ²² Nu vă temeți, ^u vite ale câmpului: Căci ^v pășunile deșertului vor încolți, Căci arborele va purta fructul său. Smochinul și via vor da puterea lor. ²³ Și voi, fiii Sionului, bucurați-vă, Și vă ^x desfătați întru Domnul, Dumnezeul vostru; Căci vă ^y va da ^z ploaie timpurie cu îmbelșugare, Și va face să cadă ploaia, Cea timpurie și cea târzie, *ca* mai nainte. ²⁴ Și ariele se vor umplea de grâu, Și teascurile vor revărsa de must și de oleiu, ²⁵ Și vă voiu răsplăti anii, pe ^a care i-au mâncat lăcusta, Forfăcarul, mușita și omida, ^b Oastea mea cea mare, care am trimis-o asupra-vă. ²⁶ Și veți ^c mânca îndestul, și vă veți

^d Amos 5. 18, 20.
^e Cap. 4. 6.
^f Esod. 10. 14.
^g Cap. 1. 19, 20.
^h Fac. 2. 8.
ⁱ Zech. 7. 14.
^j Apoc. 9. 7.

^k Apoc. 9. 9.
^l Vers. 2.
^m Ier. 8. 21.
ⁿ Ier. 9. 21.
^o Ioan 10. 1.
^p Ps. 18. 7.

^q Isa. 13. 10.
^r Ier. 25. 30
^s Vers. 25.
^t Ier. 50. 34.
^u Ier. 30. 7.
^v Num. 24. 23.

^x Ier. 4. 1.
^y Ps. 34. 18.
^z Fac. 37. 34.
^a Esod. 34. 6.
^b Ios. 14. 12.
^c Isa. 65. 8.
^d Cap. 1. 9 13

^e Num. 10. 3.
^f Cap. 1. 14.
^g Esod. 19. 10, 22.
^h Cap. 1. 14.
ⁱ 2 Cron. 20. 13.
^j 1 Cor. 7. 5.

^k Ezec. 8. 16.
^l Esod. 32. 11, 12.
^m Ps. 42. 10.
ⁿ Zech. 1. 14
^o Deut. 32. 36.
^p Mal. 3. 10, 11, 12.

^q Esod. 10. 19.
^r Ier. 1. 14.
^s Ezec. 47. 18.
^t Deut. 11. 24.
^u Cap. 1. 18, 20.
^v Zech. 8. 12.

^x Isa. 41. 16.
^y Lev. 26. 4.
^z Iac. 5. 7.
^a Cap. 1. 4.
^b Vers. 11.
^c Lev. 26. 5.

sătură, Și veți laudă numele Domnului, Dumnezeul vostru, Care a făcut minuni cu voi: Și poporul meu nu se va rușina în veci. 27^d Și veți cunoaște că eu *sunt* ^e în mijlocul lui Israel, Și *că* ^f eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, și nu un altul: Și poporul meu nu se va rușina în veci.

Vărsarea sfântului duh.

3 Și după aceea Voi revărsă duhul meu preste toată carnea; Și vor profeti fiii voștri și ficele voastre; Bătrânii voștri vor visă visuri, Tânării voștri vor vedea viziuni; 2 Și chiar și preste servi și serve În zilele acelea voi revărsă duhul meu; 3 Și voi arată semne în ceruri și pe pământ, Sânge și foc și stâlpi de fum: 4 Soarele se va schimba în întunec. Și luna în sânge, Mai înainte de a veni ziua Domnului cea mare și înfricoșată. 5 Și va fi, *Că* oricine va chemă numele Domnului va fi scăpat; Căci în muntele Sionului și în Ierusalim va fi mântuire, După cum a zis Domnul Și la rămășița, pe care o va chemă Domnul.

Pedepsele lui Dumnezeu asupra dușmanilor.

4 [6] Căci ^a iată, în zilele acelea și în timpul acela Când voi întoarce pe prinșii lui Iuda și ai Ierusalimului, 2 [7] ^b Voi adună pe toate popoarele, Și le voi pogori în ^c valea lui Iosafat; Și ^d mă voi judecă cu dansurile acolo Pentru poporul meu și moștenirea mea, Israel, Pe care l-au împrăștiat între popoare, Și *pentru că* și-au împărțit *între ele* pământul meu; 3 [8] Și au ^e aruncat sorti pentru poporul meu, Și au dat un băeat pentru o curvă, Și au vândut fetele pentru vin. Ca să bea. 4 [9] Și voi, ce aveți voi cu mine, tu ^f Tirule, și tu Sidonule? Și *voi*, toate hotarele Filistenilor? Au doară ^g voiți să vă răsbunați asupra-mi? Și de voiți să vă răsbunați asupra-mi, *Atuncia* fără întârziere, curând voi întoarce asupra capului vostru fapta voastră. 5 [10] Căci

ati luat argintul meu și aurul meu, Și scutele mele cele mai frumoase le-ați dus în templele voastre. 6 [11] Iar pe fiii lui Iuda și pe fiii Ierusalimului, I-ați vândut la fiii Greciei, Trimitându-i departe de hotarele lor. 7 [12] Iată, ^h eu îi voi ridica din locul, Unde i-ați vândut, Și voi întoarce asupra capului vostru fapta voastră: 8 [13] Voi vinde pe fiii voștri și pe ficele voastre În mâinile fiilor lui Iuda; Și-i vor vinde la ⁱ Sabeeni, la un popor ^j depărtat; Căci Domnul a zis-o.

Mântuirea și starea fericită a poporului lui Dumnezeu.

9 [14] ^k Proclamați aceasta între popoare! Pregătiți rebel, deșteptați pe viteji! Să se apropie și să se ridice toți bărbații de rebel; 10 [15] ^l Fecarele voastre de plug bateți-le în săbii, Și coasele voastre în lănci; ^m Cel neputincios să zică: Sunt viteaz! 11 [16] ⁿ Grăbiți, și veniți voi, toate popoarele de jur împrejur. Și vă adunați! Acolo va răpune Domnul ^o puternicii tăi. 12 [17] Să se scoale popoarele, Și ^p să se suie în valea lui Iosafat; Căci acolo voi ședeă ca să ^q judec toate popoarele. 13 [18] ^r Puneți la secere, căci ^s secerișul este copt; Veniți, pogoriți-vă, căci ^t linul este plin, și căzile se varsă; Căci răutatea lor *este* mare. 14 [19] Mulțimi, mulțimi ^u În valea hotărârii! Căci aproape *este* ^v ziua Domnului în valea hotărârii. 15 [20] ^x Soarele și luna se vor întuneca. Și stelele își vor trage lumina lor. 16 [21] Iar Domnul va ^y mugî din Sion, Și va răsună vocea sa din Ierusalim; Și ^z cerurile și pământul se vor cutremura; ^a Dar Domnul *va fi* scăparea poporului său, Și adăpostul fiilor lui Israel. 17 [22] Așa ^b veți cunoaște, că eu Domnul *sunt* Dumnezeul vostru, Cel ce locuiesc în Sion, ^c muntele cel sfânt al meu. Atuncia Ierusalimul va fi sfânt; Și ^d străini nu vor mai trece prin el.

^d Cap. 3. 17.

^e Lev. 26. 11, 12.

^f Isa. 45. 5. 21.

22.

Capul 4.

^a Ier. 30. 3.

^b Zech. 14. 2.

3. 4.

^c 2 Cron. 20. 26.

^d Isa. 66. 16.

^e Obad. 11.

^f Amos 1. 6. 9.

^g Ezech. 25. 15,

16, 17.

^h Isa. 43. 5, 6.

ⁱ Ezech. 28. 42.

ler. 6. 20.

^k Isa. 8. 9, 10.

^l Isa. 2. 4.

^m Zech. 12. 8.

ⁿ Vers. 2.

^o Ps. 103. 20.

^p Vers. 2.

^q Ps. 96. 13.

^r Mat. 13. 39.

^s Ier. 51. 33.

^t Isa. 63. 3.

^u Vers. 2.

^v Cap. 2. 1.

^w Cap. 2. 10, 31.

^y Ier. 25. 30

^x Hag. 2. 6.

^a Isa. 51. 5, 6.

^b Cap. 2. 27.

^c Dan. 11. 45.

^d Isa. 35. 8.

18 [23] Și în aceea zi Munții vor ^epicură must, Și colinele vor curge lapte; ^fȘi apele vor curge din toate pâraele Iudeei, Și ^gun izvor va ieși din casa Domnului, Și va adăpa ^hvalea Șittimului. 19 [24] ⁱEgiptul va fi un deșert, Și ^jEdomul va ajunge un pustiu deșert, Pen-

tru silnicia *făcută* fiilor lui Iuda; Căci au vărsat sânge nevinovat în pământul lor. 20 [25] Iar *pământul lui* Iuda va fi locuit în veci, Și Ierusalimul din neam în neam. 21 [26] Și voi curăți sângele lor, *Care nu l-am curățit încă*; Căci Domnul șade în Sion.

A M O S.

Judecățile lui Dumnezeu asupra popoarelor păgâne de jur împrejur.

1 Cuvintele lui Amos, ^acare eră dintre păstorii din ^bTekoa, pe care le-a văzut despre Israel ^cîn zilele lui Uzia, regele lui Iuda și în zilele lui ^dIeroboam, fiul lui Ioasă, regele lui Israel, doi ani mai nainte de ^ecutremur. 2 Și a zis: Domnul va ^fmugi din Sion, Și va răsună vocea sa din Ierusalim: Și locașurile păstorilor vor boci, Și vârful ^gCarmelului se va uscă. 3 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale ^hDamascului, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela el *pedeapsa* lui: ⁱFiind că a treerat Galaadul cu treerătoare de fier; 4 ^jDeaceea trimite-voiu foc în casa lui Hazael, Care va mistui palaturile lui Ben-Adad. 5 Și voi frânge ^kzăvoarele Damascului, Și voi stărpi locuitorul din valea idolului, Și pe cel ce ține sceptrul din casa Edenului; Și ^lpoporul Siriei va fi dus prins la ^mKir. Zice Domnul. 6 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale ⁿGazei, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela ea *pedeapsa* ei: Fiind că a adus prins pe *poporul meu* în o prinsoare deplină. ^oDându-l Edomului: 7 ^pDeaceea trimite-voiu foc preste zidul Gazei, Care va mistui palaturile ei. 8 Și voi stărpi pe locuitorul ^qdin Așdod, Și pe cel ce ține sceptrul din Așkelon, Și voi ^rîntoarce mâna mea asupra Ekronului,

Și ^srămășița Filistenilor va pieri, zice Domnul, Dumnezeuul. 9 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale ^tTirului, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela el *pedeapsa* lui; ^uFiind că a trădat Edomului *pe poporul meu* în o deplină prinsoare; Și nu și-a amintit de legământul frătesc; 10 ^vDeaceea trimite-voiu foc preste zidul Tirului, Care va mistui palaturile lui. 11 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale ^xEdomului, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela el *pedeapsa* lui; Fiind că a urmărit pe ^yfratele său ^zcu sabie, Și a lepădat toată compătimirea, ^aȘi mânia lui ^{il}sfășie neconținut, Și urgia sa se țineă pururea; 12 Deaceea ^btrimite-voiu foc în Teman, Care va mistui palaturile Bozrei. 13 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale ^cfiilor lui Ammon, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela ei *pedeapsa* lor; Fiind că ^dau spintecat îngrecatele din Galaad. ^eCa să-și lătească hotarul lor; 14 Deaceea aprinde-voiu foc în zidul Rabbei, Care va mistui palaturile ei, Cu alarmă în zi de bătaie, Cu vârtej în zi de furtună. 15 Și regele lor va merge în prinsoare, El și mai marii lui împreună. Zice Domnul.

Mustrea lui Moab, lui Iuda și a Israelului.

2 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale ^aMoabului, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela el *pedeapsa*

^e Amos 9. 13.
^f Isa. 30. 25.
^g Ps. 46. 4.
^h Num. 25. 1.
ⁱ Isa. 19. 1, etc.

^j Ier. 49. 17.
—
AMOS.
—
Capul 1.
^a Cap. 7. 14.

^b 2 Sam. 14. 2.
^c Osea 1. 1.
^d Cap. 7. 10.
^e Zech. 14. 5.
^f Ier. 25. 30.
^g 1 Sam. 25. 2.

^h Isa. 8. 4.
ⁱ 1 Reg. 10. 33.
^j Ier. 17. 27.
^k Ier. 51. 30.
^l 2 Reg. 16. 9.

^m Cap. 9. 7.
ⁿ 2 Cron. 28. 18.
^o Vers. 9.
^p Ier. 47. 1.
^q Zef. 2. 4.

^r Ps. 81. 14.
^s Ier. 47. 4.
^t Isa. 23. 1.
^u Vers. 6.
^v Vers. 4, 7, etc.

^x Isa. 21. 11.
^y Fac. 27. 41.
^z 2 Cron. 28. 17.
^a Ezech. 35. 5.
^b Obad. 9, 10.

^c Ier. 49. 1, 2.
^d Osea 13. 16.
^e Ier. 49. 1.
—
Capul 2.
^a Isa. 40, & 16.

lui; Fiind că a^b ars oasele regelui Edomului până la var: 2 Deaceea trimite-voiu foc în Moab, Care va mistui palaturile ^cKiriotului; Și Moabul va muri cu vuet, ^dCu alarmă în sunetul trâmbiței. 3 Și voi stârpi ^e judecător dintr'insul, Și voi ucide pe toți mai marii lui cu dânsul împreună. Zice Domnul. 4 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale lui Iuda, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela el *pedeapsa* lui; ^f Fiind că a disprețuit legea Domnului, Și n'a păzit așezămintele lui; Și ^g *idolii* lor mincinoși i-au înșelat, ^h După care au umblat părinții lor: 5 ⁱ Deaceea trimite-voiu foc în Iuda. Care va mistui palaturile Ierusalimului. 6 Așa zice Domnul: Pentru trei fărădelegi ale lui Israel, ba încă pentru patru, Nu voi întoarce dela el *pedeapsa* lui; Fiind că ^j a vândut pe cel drept pentru argint, Și pe cel lipsit pentru o pereche de încălțăminte; 7 Și poștește până și țărâna pământului depe capul săracilor, Și ^k strâmbătătește calea celor sârmani; Și ^l fiul și părintele lui intră la *aceiași* fată, ^m Pângărind numele cel sfânt al meu: 8 Și se culcă pe vestminte ⁿ luate amanet, ^o Lângă orice altar: Și beau vinul celor condamnați *In casa* zeilor lor. 9 Dar eu am stârpit pe ^p Amoreu de dinaintea lor, ^q A cărui înălțime *eră* ca înălțimea cedrilor, Și *care eră* tare ca stejarii; Totuși am ^r nimicit fructul lui de deasupra, Și rădăcinile lui de desupt. 10 Și ^s v'am scos din pământul Egiptului, Și ^t v'am condus patruzeci de ani în pustiu, Ca să luați în stăpânire pământul Amoreilor. 11 Și am ridicat din fiii voștri profeti, Și dintre tânării voștri ^u nazarei; Au nu *este* așa, fiilor lui Israel? Zice Domnul. 12 Iar voi ați adăpat pe nazarei cu vin: Și ați poruncit profetilor. ^v Zicând: Nu profetiți. 13 ^x Iată, și eu *vă* voi apăsă în locul vostru. Cum apasă o căruță plină de

suopi *pe pământ*; 14 ^y Va lipsi celui iute scăparea. Și cel tare nu se va folosi de puterea sa, Și cel viteaz nu-și va putea mântui viața. 15 Pe cel ce mănuește arcul nu-l va țineă *locul*. Și cel iute la picior nu va putea scăpa, Și călărețul nu-și va mântui viața: 16 Și cel mai inimos între viteji Va fugi gol în acea zi. Zice Domnul.

Pedeapsa vine asupra lui Israel dela Dumnezeu, ca și cuvântul profetului.

3 Ascultați cuvântul acesta, pe care l-a zis Domnul asupra voastră, fiilor lui Israel; 2 Asupra a tot neamul, pe care l-am scos din pământul Egiptului, zicând: ^a Numai pe voi v'am cunoscut din toate neamurile pământului; ^b Deaceea vă voi pedepsi pentru toate fărădelegile voastre. 3 Pot oare să umble doi împreună, De nu se înțeleg? 4 Au doară ar muși leul în pădure, De nu ar avea pradă? *Sau* ar răsună vocea puilui de leu în peștera sa, De nu ar fi prins nimic? 5 *Sau* oare ar cădea paserea în laț pe pământ, De nu i *s'ar fi întins* cursă? Oare ridică-se lațul depe pământ, Fără să se fi prins ceva? 6 Au doară *poate-se*, ca trâmbița să sune în cetate. Fără ca poporul să se înspăimânte? *Sau* ^c să se întâmple vre-o nenorocire în cetate, Și să nu o fi făcut Domnul? 7 Da, Domnul, Dumnezeul, nimica nu face, Fără ^d să descopere taina sa servilor săi, profetilor. 8 ^e Leul muște, cine nu se va teme? Domnul. Dumnezeul a zis: ^f cine nu va profeti? 9 Proclamați-^l depe palaturile din Așdod. Și depe palaturile din pământul Egiptului; Și ziceți: Adunați-vă pe munții Samariei, Și priviți turburările cele mari din mijlocul ei, Și asupririle din lăuntrul ei. 10 Că ^g nu se pricep să lucreze drept. Zice Domnul, Cei ce adună silnicia și răpirea în palaturile lor. 11 Deaceea așa zice Domnul. Dumnezeul: *Iată* ^h înamicul împrejurul

b 2 Reg. 3. 27. | g Isa. 28. 15. | h Isa. 10. 2. | o Ezech. 23. 41. | r Isa. 5. 24. | u Isa. 30. 10. | v Cap. 3. | e Cap. 1. 2.
c Ier. 48. 41. | h Ezech. 20. 13. | i Ezech. 22. 11. | p Num. 21. 24. | s Esod. 12. 51. | x Isa. 1. 14. | a Deut. 7. 6. | f Fapt. 4. 20.
d Cap. 1. 14. | 16, 18, 24, 30. | m Lev. 20. 3. | q Num. 13. 28. | t Deut. 2. 7. | y Ier. 9. 23. | b Dan. 9. 12. | g Ier. 4. 22.
e Num. 24. 17. | i Ier. 17. 27. | n Esod. 22. 26. | 32, 33. | u Num. 6. 2. | c Isa. 45. 7. | c Isa. 45. 7. | h 2 Reg. 17. 3, 6.
f Lev. 26. 14, 15. | j Isa. 29. 21. | | | | | | d Fac. 6. 13. |

pământului tău! El va plecà puterea ta. Și palaturile tale se vor prădă. 12 Așa zice Domnul. Cum păstorul scapă din gura leului *Numai* vr'o două *bucăți* de picior sau un vârful de ureche, Așa vor scăpă fiii lui Israel, Cei ce șed în Samaria în colțul patului, Și pe așternut de mătasă. 13 Ascultați, și mărturisiți asupra casei lui Iacob. Zice Domnul, Dumnezeu ostirilor, 14 Că în ce zi voi pedepsi fărădelegile lui Israel asupra lui. Voi pedepsi și altarele din Bet-El: Și coarnele altarului se vor tăia, Și vor cădea la pământ; 15 Voi lovi casa de iarnă cu casa de vară, Și casele cele de fildis vor pieri, Da, casele cele mari se vor nimici, Zice Domnul.

Mustrearea mai marilor și a poporului pentru asuprire, idolatrie și necăință.

4 Ascultați cuvântul acesta. voi ^a vaci din Basan, Cele din muntele Samariei, Care apăsați pe cei sărmani, și sfărâmați pe cei lipsiți, Și care ziceți către domnii lor: „Dați-ne să bem,“ 2 ^b Domnul, Dumnezeu, a jurat pe sfințenia sa. Că iată, vor veni zile asupra voastră. În ^c care cu cârlige vă vor prinde, Și pe urmașii voștri cu undiți de pescari. 3 ^d Și veți ieși prin spărturile *zidurilor*, Fiecare drept înaintea sa: Și *vă* veți aruncă dela întărire, zice Domnul. 4 ^e Duceți-vă la Bet-El, și faceți fărădelegi; Îmmulțiți nelegiuirile *voastre* ^f în Ghilgal, ^g Aduceți jertfele voastre în toată dimineata, ^h Și zecimile voastre la fiecare trei *ani* de zile; 5 ⁱ Și aduceți jertfă de mulțumire din *pâne* dospită, Și proclamați ^j darurile *voastre* de bunăvoie; Proclamați-le. ^k Că așa vă place, fiilor lui Israel, Zice Domnul, Dumnezeu. 6 De aceea v'am dat curățenia dinților în toate cetățile voastre, Și lipsă de pâne în toate locurile voastre; ^l Dar nu v'ați întors către mine. Zice Domnul: 7 Și am oprit și ploaia dela voi Cu trei luni înainte de seceriș;

Și am plouat preste o cetate, Și preste alta n'am plouat; Într'un ogor a plouat, Și ogorul, în care n'a plouat, s'a uscat: 8 Încât două, trei cetăți se duceau la altă cetate, ca să bea apă, Și nu se săturau; ^m Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 9 ⁿ Bătutu-v'am cu arsură în grâu și *cu* gălbinare; Mulțimea grădinilor voastre, a viilor voastre, A smochinilor voștri și a maslinilor voștri, ^o Măncatu-le-a omida: Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 10 Trimis-am asupra voastră ciumă, ^p după felul din Egipt; Pe tânării voștri ucisui-am de sabie. Și luat-v'am caii voștri; Și am ridicat putoarea taberelor voastre până la nările voastre: ^q Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 11 Răsturnatu-v'am Cum a răsturnat Dumnezeu ^r Sodoma și Gomora, ^s Și ați ajuns ca un tăciune scos din foc: ^t Dar nu v'ați întors către mine, Zice Domnul. 12 De aceea, așa îți voi face. Israele, Și fiind că îți voi face așa, ^u Gătește-te să întâmpini pe Dumnezeu tău, Israele. 13 Căci iată, cel ce a făcut munții Și a creat vântul, ^v Cel ce spune omului până și gândurile lui, ^w Cel ce face zorile și întunerecul, ^x Și umblă pe înălțimile pământului. ^y Domnul, Dumnezeu ostirilor, *este* numele lui.

Plângeri asupra lui Israel; deșteptări și îndemnări la pocăință.

5 Ascultați cuvântul acesta, ce eu ^a înnalț asupra voastră, *Această* plângere, casă a lui Israel! 2 Căzut-a, și nu se va mai sculă, Fecioara lui Israel: Zace aruncată la pământ, Și nu *este* cine să o scoale. 3 Căci așa zice Domnul, Dumnezeu: Cetatea, *din* care ieșiau o mie. Va rămâneă cu o sută, Va rămâneă cu zece, În casa lui Israel. 4 Căci așa zice Domnul către casa lui Israel: ^b Căutați-mă ^c și veți trăi. 5 Și nu căutați ^d Bet-Elul, Și nu intrați în Ghilgal, Și nu treceți la ^e Beer-Șeba; Căci Ghilga-

Capul 4.
a Ps. 22. 12.
b Ps. 89. 35.
c Ier. 16. 16.

d Ezec. 12 5, 12.
e Ezec. 20. 39.
f Osea 4. 15.
g Num. 28. 3, 4.

h Dent. 14. 28
i Lev. 7. 13.
j Lev. 22. 13, 21.
k Ps. 81. 12.

l Isa. 26. 11.
m Vers. 6, 10, 11.
n Dent. 28. 22.
o Ioel. 1. 4.
p Esod. 9. 3. 6.

q Vers. 6.
r Fac. 19, 21, 25.
s Zech. 3. 2.
t Vers. 6.

u Ezec. 13. 5.
v Ps. 139. 2.
w Cap. 5. 8.
x Mic. 1. 3.

y Isa. 47. 4.
—
Capul 5.
a Ier. 7. 29.

b 2 Cron. 15. 2.
c Isa. 55. 3.
d Cap. 4. 4.
e Cap. 8. 14.

lul va fi dus în prinsoare. Și ^f Bet-Elul se va nimici. 6^g Căutați pe Domnul, și veți trăi; Ca să nu izbucnească ca focul în casa lui Iosif, Și să o mistuie, și să nu fie nimenea în Bet-El, care să-l stingă. 7 Voi care ^h prefaceti judecata în pelin, Și aruncați la pământ dreptatea. 8 Căutați pe cel ce a făcut ⁱ pleiadele și Orionul, Pe cel ce prefacă umbra morții în dimineată, ^j Și întunecă ziua ca noaptea; Pe cel ce ^k chiamă apele mării, Și le varsă preste pământ; ^l Domnul este numele lui! 9 Pe cel ce ridică sfărâmarea asupra celui puternic, Ca să între sfărâmarea în întări-turi. 10^m Ei urăsc pe cei ce muștră în poartă, Și ⁿ se îngreșează de cel ce vorbește fără prihană; 11 Deaceea fiind că căleți pe sărac, Și luați dela el daruri de grâu: *De* ^o ați zidit case de piatră cioplită. Totuși nu veți locui în ele; *De* ați sădit vii plăcute, Totuși nu veți bea vinul lor. 12 Căci cunosc fă-rădelegile voastre cele multe, Și păcatele voastre cele mari, *Ale voastre celor* ^p ce apăsați pe cel drept, Și luați mită, Și ^q strămbați dreptul celor săraci în poartă. 13 Deaceea ^r cel cu minte tace în timpul acesta; Căci este timp rău. 14 Căutați binele și nu răul, pentru ca să trăiți; Și așa Domnul, Dumnezeuul oștirilor, va fi cu voi, ^s Cum ziceți. 15 ^t Uriți răul, și iubiți binele. Și așezați dreptatea în poartă: *„Poate Domnul, Dumnezeuul oștirilor, se va îndură De rămășița lui Iosif. 16 Deaceea Domnul, Dumnezeuul oștirilor, Domnul, așa zice: Plângere va fi în toate părțile: Și în toate ulițele vor zice: „Vai, vai!“ Și vor strigă pe plugar la plângere, Și ^v pe cei cu meșteșugul bocirii la bocire. 17 Și în toate viile o bocire va fi: Căci ^x voi trece prin mijlocul tău, Zice Domnul. 18^y Vai celor ce dorește ziua Domnului! De ce folos vă va fi ziua Domnului? ^z Va fi zi de*

întunec, și nu de lumină. 19 *Este* ^a ca cum ar fugi omul de dinaintea leului, Și l-ar întâmpină un urs; Sau ar intra în casă, și sprijinind mâna sa de părete, Un șarpe l-ar mușcă. 20 Au nu va fi de întunec ziua Domnului, și nu de lumină? Ba chiar întunecime și fără lucire?

Slujba dumnezeiască esterioră numai, nu folosește nimic.

21 ^b Urăsc și mă lapăd de sărbătorile voastre. Și ^c nu-mi vor fi plăcute serbările voastre; 22 ^d De-mi veți aduce arderile de tot și darurile voastre de pâne, Nu le voi primi, Și nu voi privi jertfa voastră de bucurie din cele îngreșate. 23 Depărtează dela mine vuetul cântărilor tale, Și cântarea har-pelor tale nu o voi ascultă, 24 ^e Ci judecata să curgă ca apa. Și dreptatea ca un părau puternic. 25 Au doară mi-ați adus jertfe și daruri de pâne. Casă a lui Israel, patruzeci de ani în pustiu? 26 Dar ați purtat pe Sicut. Molocul vostru; Și pe Chiun, idolii voștri, Și pe Cocab, zeul vostru. Pe care voi vi l-ați făcut. 27 Deaceea vă voi duce prinși dincolo de Damasc. Zice Domnul, al cărui nume este Dumnezeuul oștirilor.

Amenințare împotriva lăcșului și semeției fruntașilor din Iuda și Israel.

6 Vai ^a vouă, celor fără grijă în Sion. Și celor ce se incred în muntele Samariei, *Locuri* ^b renumite între cele mai de căpetenie ale popoarelor. Către care se îndreaptă casa lui Israel! 2 ^c Treceți la ^d Calne și vedeți; Și deacolo duceți-vă la ^e Hamatul cel mare: Și pogo-riți-vă la ^f Gatul Filistenilor; ^g Au mai bune sunt acestea decât regatele voastre? Ori cuprinsul lor este mai mare decât cuprinsul vostru? 3 Voi care ^h credeți departe ⁱ ziua nenorocirii. Și ^j faceți să se apropie ^k întronarea silniciei; 4 *Voi, cei ce vă culcați pe paturi de*

^f Osea 4. 15.
^g Vers. 4.
^h Cap. 6. 12.
ⁱ Iov 9. 9.
^j Ps. 104. 20.

^k Iov 38. 34.
^l Cap. 4. 13.
^m Isa. 29. 21.
ⁿ 1 Reg. 22. 8.
^o Deut. 28. 30.

^p Cap. 2. 6.
^q Isa. 29. 21.
^r Cap. 2. 7.
^s Cap. 6. 10.
^t Mic. 3. 11.

^u Ps. 31. 14.
^v Esod. 32. 30.
^w Ier. 9. 17.
^x Esod. 12. 12.
^y Isa. 5. 19.

^z Ier. 30. 7.
^a Ier. 48. 44.
^b Osea. 8. 13.
^c Lev. 26. 31.
^d Isa. 66. 3

^e Mic. 6. 8.
—
Capul 6.
^a Luc. 6. 24.

^b Esod. 19. 4.
^c Ier. 2. 10.
^d Isa. 10. 9.
^e 2 Reg. 18. 34.
^f 2 Cron. 25. 6.

^g Nah. 3. 8.
^h Ezec. 12. 27.
ⁱ Cap. 5. 18.
^j Cap. 5. 12
^k Ps. 94. 20.

fildiş, Şi vă răsfăţaţi în aşternutele voastre, Şi mâncaţi mieii graşi ai turnii, Şi viţei din grajdul de îngrăşare; 5 ^lCare uniţi vocea *voastră* cu a harpei, Şi vă născociţi instrumente de muzică, ^mca David; 6 *Voi* ce beţi vinul în cupe, Şi vă ungeţi cu mirurile cele mai alese; ⁿDar de ranele lui Iosif nu vă întristaţi. 7 Deaceea, acum fi-veţi duşi prinşi în fruntea celor ce vor fi duşi prinşi, Şi încetă-vor ospetele celor răsfăţaţi, 8 ^oDomnul, Dumnezeuul, juratu-s'a pe sine; Domnul, Dumnezeuul oştirilor, zice: Luat-am în ură mândria lui Iacob, şi urăse palaturile lui; Deci da-voiu *în mâna inamicului* cetatea şi tot ce este într'insa. 9 Şi va fi, chiar de vor rămâneă zece oameni în vre-o casă, Ei vor muri. 10 Şi *dacă* pe unul din ei îl va ridica unchiul său, sau cel ce arde *morţi*, Ca să-i scoată oasele din casă. Şi va zice celui ce *se va afla* în lăuntru casei: „Mai *este cineva* cu tine?“ Şi acesta va răspunde: Nu. Atuncia va zice: „Taci: „Căci nu *mai este timp* de a aminti numele Domnului.“ 11 Căci iată, Domnul porunceşte, Şi va lovi casele cele mari cu ruinare, Şi casele cele mici cu surpare. 12 Alcargă cai pe stâncă? Ară *cineva acolo* cu boi? Voi însă prefaceţi judecata în fiere, Şi fructul dreptăţii în pelin; 13 *Voi, care* vă desfăţaţi în lucruri de nimic, Care ziceţi: Au nu ne-am câştigat coarne *nu-mai* prin puterea noastră. 14 Dar iată, eu voiu seula un popor asupra ta, casă a lui Israel! Zice Domnul, Dumnezeuul oştirilor; Şi vă vor apăsa Dela intrarea Hamatului, Până la păraul deşertului.

Viziuni simbolice, arătând apropierea judecărilor dumnezeieşti pentru păcatele poporului.

7 Aşa mi-a arătat Domnul, Dumnezeuul: şi iată, a format lăcuste la începutul ieşirii otăvii; şi iată, *eră* otava după cosirea regelui. 2 Şi după ce ele au sfârşit de mâncat iarba pământului, atuncia am zis: Doamne, Doamne, iartă, rogu-te; ^aCum se va putea ţineă Iacob?

Căci *este* mic. 3 ^bDomnul s'a căit de aceasta: Nu va fi, zise Domnul. 4 Aşa mi-a arătat Domnul, Dumnezeuul: şi iată, Domnul, Dumnezeuul, cheamă la judecată prin foc, şi *focul* a mistuit adâncul cel mare, şi a mistuit o parte a *pământului*. 5 Atuncia am zis: Doamne, Doamne, conteneşte, rogu-te: ^cCum se va putea ţineă Iacob? Căci *este* mic. 6 Domnul s'a căit de aceasta: Nici aceasta nu va fi, zise Domnul Dumnezeuul. 7 Aşa mi-a arătat: şi iată, Domnul stă pe un zid *făcut* la cumpănă, *şi aveă* în mâna sa o cumpănă; 8 Şi zisu-mi-a Domnul: Ce vezi tu Amoase? şi am zis: Cumpănă. Atuncia a zis Domnul: Iată, ^deu voiu pune cumpănă în mijlocul poporului meu Israel; Şi ^enu-i voiu mai iertă. 9 ^fÎnălţimile lui Isaac se vor ruina, Şi templele lui Israel se vor dărâma, Şi ^gmă voiu ridica cu sabia asupra casei lui Ieroboam.

Amos fiind învinovăţit de către Amazia, îi vesteşte acestuia pedeapsa sa.

10 Atuncia Amazia, ^hpreotul din Bet-El, a trimis către ⁱIeroboam, regele lui Israel, zicând: Amos a conjurat asupra ta în mijlocul casei lui Israel; ţara nu poate suferi toate cuvintele lui; 11 Căci aşa a zis Amos: Ieroboam de sabie va muri, şi Israel va fi dus prins din pământul său.

12 Atuncia a zis Amazia către Amos: Tu, văzătorule, mergi, fugi în pământul lui Iuda; acolo să mănânci pânea, şi acolo să profeteşti: 13 Iar ^jîn Bet-El să nu mai profeteşti; ^kcăci *este* templul regelui, şi *este* casa regelui.

14 Şi a răspuns Amos, şi a zis către Amazia: Eu nu *eram* profet, nici ^lfiu de profet, ci eram păstor, şi strângeam sicomore; 15 Şi Domnul m'a luat din urma turmei, şi a zis Domnul către mine: Du-te, profeteşte poporului meu Israel. 16 Şi acum ascultă cuvântul Domnului; tu zici: Nu profeti asupra lui Israel, şi nu picură *cuvântul* asupra casei lui Isaac. 17 Deci *asă* zice Dom-

^l Isa. 5. 12. | ⁿ Fac. 37. 25. | *Capul 7.* | ^b Deut. 32. 36. | ^d 2 Reg. 21. 13. | ^f Fac. 26. 33. | ^h 1 Reg. 12. 32. | ^j Cap. 2. 12. | ^m 1 Cron. 23. 5. | ^o Ier. 51. 14. | ^a Isa. 51. 19. | ^c Vers. 2. 3. | ^e Cap. 8. 2. | ^g 2 Reg. 15. 10. | ⁱ 2 Reg. 14. 23. | ^k 1 Reg. 12. 32. | ^l 1 Reg. 20. 35.

nul: Femeia ta va fi curvă în cetate. Și fiii tăi și fiicele tale de sabie vor cădea. Și pământul tău cu funia va fi împărțit. Și tu vei muri în pământ necurat; Și Israel va fi dus din pământul său.

Pe deapsa va deșteptă în Israelul cămătăreșe o foamă zădarnică după cuvântul lui Dumnezeu.

8 Așa mi-a arătat Domnul, Dumnezeu: și iată, un paner cu fructe de vară. ² Și a zis: Ce vezi tu, Amoase? și am răspuns: Un paner cu fructe de vară. Atuncia a zis Domnul către mine: ^a Venit-a sfârșitul asupra poporului meu Israel. ^b Nu-i voi mai iertă. ³ Și ^c cântările palatului se vor preface în bocete În ziua aceea, zice Domnul, Dumnezeu: *Vor fi multe cadavre,* ^d *Ce se vor aruncă în tăcere în tot locul.* ⁴ Ascultați aceasta, voi, cei ce ^e înghițiți pe cei lipsiți, Și stărpiți pe cei săraci ai țării. ⁵ Zicând: „De ar trece *mai curând această* lună nouă, Ca să vindem grâul! Și ^f sabatul, Ca să deschidem *să vindem* bucatele!“ ^g Micșorând efa, și măbind siclul, Și strâmbătăind balanțele cu înșelăciune: ⁶ Ca să cumpărăm cu ^h argint pe cei lipsiți, Și pe cei săraci pentru o păreche de încălțăminte, Și să vindem codina de grâu. ⁷ Domnul juratu-s'a pe ⁱ mândria lui Iacob. *Zicând:* ^j În veci nu voi uita nici una din faptele lor. ^k Au doară pământul să nu se cutremure de aceasta? Și să nu plângă cel ce locuște pe el? Să nu se verse totul ca un fluviu? Și să nu fie purtat și inecat, ^l Ca *de* fluviul Egiptului? ⁹ În ziua aceea, zice Domnul, Dumnezeu. ^m Voiu face ca soarele să apună la amezii, Și voiu întunecă pământul în ziua mare. ¹⁰ Voiu preface sărbătorile voastre în plângere, Și toate cântările voastre în bocire: ⁿ Voiu pune sac pe toată coapsa. Și pleșuvie pe tot capul; ^o Voiu face ca *țara* să plângă, cum se plânge după un *fiu* unic, Și sfârșitul său *va fi* ca o zi de amărăciune. ¹¹ Iată,

vin zilele zice Domnul, Dumnezeu. Când voiu trimite foamete asupra *acestei* țări; Nu foamete de pâne, nici sete de apă, Ci ^p de auzirea cuvintelor Domnului. ¹² Și vor merge dela mare până la mare, Și se vor duce dela meazănoapte până la răsărit, Căutând cuvântul Domnului, Dar nu-^l vor afla. ¹³ În ziua aceea fecioarele cele frumoase și tânării se vor topi de sete. ¹⁴ Cei ce ^q jură pe ^r păcatul Samariei, Și *care* zice: Dane, viu *este* Dumnezeu, Și viu *este* drumul *tău*, ^s Beer-Șeba: Vor cădea și nu se vor mai scula.

Pedepse îngrozitoare asupra Israelului.

9 Văzut-am pe Domnul stând pe altar; și a zis: Lovește pragul de sus al porții, ca să se cutremure ușorii: Și ^a dărâmă-i preste capul tuturor acestora: Iar rămășița lor cu sabia o voi uicide; ^b Nimenea din ei scăpând, nu se va mântui. ² ^c De vor săpă până în infern. Și de acolo mâna mea îi va lua: ^d Și până în cer de se vor sui. Și de acolo îi voi pogori: ³ Și până în vârful Carmelului de se vor ascunde, *Chiar* și acolo ^e voi căută, și-i voi lua: Și în fundul mării de se vor ascunde de ochii mei, ^e Acolo voi porunci șearpelui, și-i va mușcă. ⁴ Și de se vor duce prinși de inamicii lor, Acolo ^f voi porunci sabiei, și-i va omori; Și voi pune ochii mei preste ei în rău; Nu spre bine. ⁵ Căci Domnul, Dumnezeu oștirilor, *este* acela, Ce atinge pământul, și *acesta* ^g se topește; Și ^h plâng toți cei ce-l locuesc, Și se revarsă totul ca un fluviu. Și se înecă, ca *de* fluviul Egiptului. ⁶ *El este* cel ce zidește ⁱ cămărilor sale cele de sus, în cer. Și întemeiază bolta sa pe pământ; Cel ce ^j cheamă apele mării, Și le varsă pe fața pământului; ^k Domnul *este* numele lui. ⁷ Au nu-mi sunteți ca fiii Etiopienilor, Voi fiii lui Israel, zice Domnul? Au n'am scos pe Israel din pământul Egiptului. Și pe ^l Filistenii dela ^m Caftor, și pe Si-

Capul 8.
a Ezeec. 7. 2.
b Cap. 7. 8.
c Cap. 5. 23.
d Cap. 6. 9, 10.

e Ps. 14. 4.
f Neem. 13. 15, 16.
g Mic. 6. 10, 11.
h Cap. 2. 6.

i Cap. 6. 8.
j Osea 8. 13.
k Osea 4. 3.
l Cap. 9. 5.

m Iov 5. 14.
n Isa. 15. 2, 3.
o Ier. 6. 26.
p 1 Sam. 3. 1.

q Osea 4. 15.
r Deut. 9. 21.
s Cap. 5. 5.
Capul 9.
a Ps. 68. 21.

b Cap. 2. 14.
c Ps. 139. 8, etc.
d Iov 20. 6.
e Lev. 26. 33.

f Lev. 17. 10.
g Mic. 1. 4.
h Cap. 8. 8.
i Ps. 104. 3. 13.

j Cap. 5. 8.
k Cap. 4. 13.
l Ier. 47. 4.
m Deut. 2. 23.

rieni dela ⁿKir? 8 Iată, ^oochii Domnului, Dumnezeului *sunt* asupra regatului păcătos, Și-l^pvoiu nimici depe fața pământului; Dar pe casa lui Iacob nu voiu nimici-o de tot, Zice Domnul. 9 Căci iată, eu voiu porunci, Și voiu vântură casa lui Israel între toate popoarele, Cum se vântură *grâul* în ciur, Și nu va cădea grăunte pe pământ. 10 De sabia vor muri toți păcătoșii poporului meu, ^qCare zic: Nu *ne* va atinge. nici *ne* va ajunge răutatea.

Făgăduințe de restatornicire și de fericire.

11 ^rÎn ziua aceea voiu ridica cortul cel căzut al lui David, Și voiu drege spărturile lui; Voiu ridica ruinele lui, Și-l voiu rezidi, ca în zilele din vechime;

12 ^sCa să moștenească aceea rămașița ^tEdomului Și a tuturor popoarelor, care se vor numi după numele meu. Zice Domnul, cel ce face acestea. 13 Iată, ^uvin zilele, zice Domnul, Când plugarul va ajunge pe secerător; Și călcătorul de poame pe sămănătorul de grâne; Când ^vmunții vor picură must, Și toate colinele se vor revărsa *de must*. 14 Și ^xvoiu întoarce pe prinșii poporului meu Israel, Și ^yvor rezidi cetățile cele ruinate, și vor locui *în ele*; Vor sădi vii, și vor bea vinul lor; Și vor face grădini, și vor mânca fructul lor. 15 Și-i voiu sădi pe pământul lor, Și nu vor mai fi smulși depe pământul, pe care l-am dat lor, Zice Domnul, Dumnezeul tău.

O B A D I A.

Păcatele și pedepsirea Edomului; și restatornicirea și fericirea viitoare a lui Israel.

1 Viziunea lui Obadia. Așa zice Domnul, Dumnezeul, ^adespre Edom: ^bAuzit-am știre dela Domnul, Și sol trimisu-s'a între popoare: Haideti, și să ne sculam cu resbel asupra lui! 2 Iată, te-am făcut mic între popoare; Ești disprețuit foarte; 3 Sumeția inimii tale te-a amăgit, Tu cel ce locuești în spărturile ^cstâncilor; Fiind că locuința ta *este sus*. ^dTu zici în inima ta: Cine mă va plecà la pământ? 4 ^eDe *te* vei înălța, ca și vulturul, Și de vei ^fpune cuibul tău între stele. Și de acolo te voiu plecà, zice Domnul. 5 De ^gar fi intrat la tine furi Sau hoți de noapte, (Cât ești de pustiit!) Oare n'ar fi furat *numai* cele de ajuns pentru ei? Sau de ar fi intrat la tine culegător de vie, Oare ^hei n'ar fi lăsat *ceva* struguri? 6 Cât de cu amănuntul s'a cercetat Esau! Și s'a descoperit comorile lui! 7 Până la hotare te-au petrecut toți cei în legături

cu tine; ⁱCei ce erau în pace cu tine, te-au amăgit, Și te-au întrecut: *Cei ce mâncau* pânea ta întins-au cursă supt tine; ^jNu *este* într'insul înțelegere. 8 În ziua aceea, zice Domnul. ^kAu nu voiu pierde din Edom chiar și pe înțelepții, Și priceperea depe muntele lui Esau? 9 Și ^lvitejii tăi, ^mTemane! se vor spăimânta, Ca așa să se stârpească prin junghere *tot* omul din muntele lui Esau. 10 Pentru ⁿsilnicia ta către frațele tău Iacob Te va acoperi rușinea, și ^ovei fi stârpit pentru totdeauna. 11 În ziua în care ai stătut față, În ziua în care străinii au dus prinsă oastea sa, Și cei de alt neam au intrat în porțile lui; Când au ^papucat sort asupra Ierusalimului, Fost-ai și tu ca unul din ei. 12 Dar tu nu trebuiai să te ^qveselești în ^rziua năcazului fratelui tău, În ziua pierderii lui; Nici trebuiai să te ^sbucuri asupra fiilor lui Iuda În ziua peirii lor; Nici trebuiai să vorbești mândru în ziua strâmtorării *lor*. 13 Nu trebuiai

ⁿ Cap. 1. 5.
^o Vers. 4.
^p Ier. 30. 11.
Cap. 6. 3.

^r Fapt. 15. 16
17.
^s Obad. 19.
^t Num. 24. 18
^u Lev. 26. 5.

^v Ioel 3. 18.
^x Ier. 30. 3.
^y Isa. 61. 4.

OBADIA.
—
Capul 1.
^a Isa. 21. 11.
^b Ier. 49.14.etc.

^c 2 Reg. 14. 7.
^d Isa. 14. 13. 14.
15.
^e Iov 20. 6.
^f Hab. 2. 9.

^g Ier. 49. 9.
^h Deut. 24. 21.
ⁱ Ier. 38. 22.
^j Isa. 19. 11.12.

^k Iov 5. 12, 13.
^l Ps. 76. 5.
^m Ier. 49. 7.
ⁿ Fac. 27. 41.
^o Ezek. 35. 9.

^p Ioel 3. 3.
^q Ps. 22. 17.
^r Ps. 37. 13.
^s Iov 31. 29.

să întri în poarta poporului meu În ziua dărâpării lor; Nici nu trebuiai să te bucuri de nenorocirea lor În ziua dărâpării lor; Nici nu trebuiai să pui mâna și tu pe averea lor În ziua dărâpării lor: 14 Nici nu trebuiai să te ații la răspântii, Ca să stârpești pe cei din ei, care scăpau. Nici să trădezi pe rămașii lor În ziua strâmtorării lor. 15 ^tCăci aproape este ziua Domnului asupra tuturilor popoarelor; ^uCum ai făcut. *așă* ți se va face: Faptele tale întoarce-se-vor asupra capului tău. 16 ^vCăci precum ați băut *cupa mâniei*, Voi, *cei* depe muntele cel sfânt al meu, *Așă* vor bea pururea toate popoarele; Da, vor bea și vor sorbi *tot*, Și vor fi, ca cum nici n'ar fi fost. 17 ^wDar pe muntele Sionului ^yva fi scăpare, Și el va fi

sfânt; Și casa lui Iacob va stăpâni moștenirea lor. 18 Și casa lui Iacob ^zva fi focul; Și casa lui Iosif flacăra, Iar casa lui Esau miriștea; Și se vor aprinde între ei, și-i vor mistui, Și nu va rămâneă *nici* o rămășiță casei lui Esau: Căci Domnul a vorbit. 19 Și *cei dela* ameză-zi ^avor stăpâni muntele lui Esau, Și ^b*cei din șes pământul* Filistenilor; Vor stăpâni câmpia lui Efraim și câmpia Samariei: Și Benjamin *va stăpâni* Galaadul; 20 Și *cei prinși* din oastea filor lui Israel *Vor stăpâni pământul* Cananeilor ^cpână la Zerepta; Și *cei prinși* ai Ierusalimului *ce sunt* în Sefarad ^dVor stăpâni cetățile dela ameză-zi. 21 Și se vor sul ^emântuitori în muntele Sionului Ca să judece muntele lui Esau; Și împărăția va fi a Domnului.

IONA.

Iona, poruncit de a se duce la Niniva, se încearcă a fugi la Tarșiș; este aruncat în mare, dar păstrat în viață într'un chip minunat.

1 Fost-a cuvântul Domnului către ^aIona, fiul lui Amittai, zicând: 2 Scoală-te, mergi la Niniva, ^bcetatea cea mare, și strigă asupra ei: căci ^crăutatea locuitorilor s'a suit înaintea mea. 3 Dar ^ds'a sculat Iona, ca să fugă în Tarșiș de dinaintea Domnului, și s'a pogorit în ^eIafo; și aflând o corabie mergând la Tarșiș, și-a plătit chiria sa, și a intrat în ea, ca să meargă cu dânșii în Tarșiș ^fde dinaintea Domnului.

4 Dar ^gDomnul a ridicat un vânt puternic pe mare, și se făcù furtună tare în mare și corabia amenință sfărâmare. 5 Și s'au înspăimântat corăbierii, și au strigat fiecare către zeul său, și au ^haruncat uneltele de corabie în mare, ca s'o ușureze de ele, iar Iona se pogorise ⁱîn lăuntru corăbiei, și se culcase: și dormia greu. 6 Deci s'a a-

propiat de el cărmaciul, și i-a zis: Ce dormi? scoală-te. ^jroagă pe Dumnezeuul tău: ^kpoate Dumnezeu își va aduce aminte de noi, și nu vom pieri.

7 Și a zis unul către altul: Veniți, și să ^laruncăm sorti, ca să cunoaștem din vina cui ^avenit asupra-ne această nenorocire. Deci au aruncat sorti, și a căzut soarta pe Iona. 8 Atuncia au zis către el: ^mSpune-ne, din vina cui ^avenit asupra-ne nenorocirea aceasta? Care este meseria ta? și de unde vii? Care este pământul tău? și din ce popor ești? 9 Și el le-a răspuns: Eu *sunt* Evreu; și mă tem de Domnul, Dumnezeuul cerului, ⁿcare a făcut marea și uscatul.

10 Atuncia s'au înfricoșat oamenii cu frică mare, și i-au zis: Ce ai făcut? Căci cunoșteau oamenii, că fugia de dinaintea Domnului, fiind că le-o spusese. 11 Deci i-au zis: Ce să-ți facem, ca marea să ni se liniștească? Căci marea tot mai mult se înfură. 12 Și a zis către

^t Ezeec. 30. 3.
^v Ezeec. 30. 15.
^w Ier. 25. 28. 29.
^x Ioel 2. 32.

^y Amos 9. 8.
^c Isa. 10. 17.
^a Amos. 9. 12.
^b Zef. 2. 7.

^e 1 Reg. 17. 9, 10.
^d Ier. 32. 41.
^e 1 Tim. 4. 16.

IONA.
—
Capul 1.
^a 2 Reg. 14. 25.

^b Fac. 10. 11, 12.
^c Fac. 18. 20, 21.
^d Cap. 4. 2.
^e Ios. 19. 46.

^f Fac. 4. 16.
^g Ps. 107. 25.
^h Fapt. 27. 18.
19. 38.

ⁱ 1 Sam. 24. 3.
^j Ps. 107. 28.
^k Ioel 2. 14.

^l Ios. 7. 14. 16.
^m Ios. 7. 19.
ⁿ Ps. 146. 6.

dânșii: ^oRidicați-mă și mă aruncați în mare, și marea se va liniști; căci cunosc că din vina mea *veni* asupra-vă această mare furtună.

13 Dar oamenii văsliau puternic, ca să întoarcă *corabia* la uscat: ^pdar nu puteau, căci marea tot mai mult se înfuria asupra lor. 14 Drept care au strigat către Domnul, și au zis: Rugămu-te, Doamne, rugămu-te, să nu pierim pentru viața omului acestuia, și ^qsă nu pui asupra noastră sânge nevinovat; căci tu, Doamne, ai făcut cum ai voit. 15 Atuncia au ridicat pe Iona, și l-au aruncat în mare; și marea s'a alinat din furia sa. 16 Atuncia oamenii s'au temut de Domnul cu temere mare, și au adus jertfe Domnului, și au făcut voturi.

17 Și gătise Domnul un pește mare, care să înghită pe Iona; și a fost Iona în pântecul peștelui trei zile și trei nopți. *Rugăciunea, mulțumirea și scăparea lui Iona.*

2 Și s'a rugat Iona Domnului, Dumnezeului său, din pântecul peștelui și a zis: ²a Strigat-am în strâmtorarea mea către Domnul. ^bȘi el m'a auzit: Din pântecul infernului am strigat, Și tu ai auzit vocea mea. ³c Căci m'ai aruncat în adâncuri, În inima mării, Și șivoaiele m'au înconjurat: ^dToate undele tale și valurile tale au trecut deasupra mea. ⁴e Și eu am zis: Lepădat sunt de dinaintea ochilor tăi; Totuși iarăși voiu privi ^fla templul cel sfânt al tău. ⁵g Apele m'au impresurat până la suflet: Adâncul m'a împrejurat; Papura s'a împletit împrejurul capului meu; ⁶Pogoritu-m'am până la temelile munților; Zăvoarele pământului se trăsaseră după mine pentru totdeauna. Dar tu ai ridicat viața mea ^hdin stricăciune, Domnul, Dumnezeul meu! ⁷Pe când lăncezia sufletul meu în mine, Adusu-mi-am aminte de Domnul: ⁱȘi rugăciunea mea a intrat către tine, La templul cel sfânt al tău. ⁸Cei ce se dau la deșertăciunile mincinoase, Își

părăsese mila lor. 9 Dar eu îți voiu jertfi cu voce de laudă; Voiu împlini câte am făgăduit: *Căci mântuirea este dela Domnul.* 10 Și a poruncit Domnul peștelui, și a vărsat pe Iona pe uscat.

Trimiterea a doua a lui Iona în Niniva; și căința poporului.

3 Fost-a cuvântul Domnului către Iona a doua oară, zicând: ² Scoală-te, mergi în Niniva, cetatea cea mare, și strigă asupra-i strigarea, ce-ți voiu spune. ³Deci s'a sculat Iona, și a mers la Niniva după cuvântul Domnului.

Iar Niniva eră cetate mare foarte, cale de trei zile. ⁴Și a început Iona să între în cetate cale de o zi, ^aa strigat, și a zis: Încă patruzeci de zile, și Niniva se va răsturnă.

⁵Și bărbații din Niniva au ^bcrezut lui Dumnezeu, au proclamat ajunare, și s'au îmbrăcat în saci, dela cel mai mare al lor până la cel mai mic al lor. ⁶Căci cuvântul a fost ajuns către regele Ninivei, și s'a sculat depe tronul său, s'a desbrăcat de mantia sa, s'a acoperit cu sac, și a ^cșezut pe cenușă. ⁷d Și s'a proclamat și s'a făcut știut în Niniva prin decretul regelui și al mai marilor săi, zicând: Oamenii și animalele, boii și oile, să nu guste nimic, nici să pasească, nici apă să bea; ⁸Ci și omul și animalul să se acopere cu saci, și să strige tare către Dumnezeu: și ^esă se întoarcă fiecare din calea sa cea rea, și dela silnicia ce *este* în mâinile lor. ⁹Cine știe *de nu* se va întoarce, și *nu* se va căi Dumnezeu, și *nu* se va întoarce dela aprinderea mâniei sale, ca să nu pierim?

10 Și a văzut Dumnezeu faptele lor, că s'au întors dela calea lor cea rea: și s'a căit Dumnezeu de răul, ce zisese că le va face; și nu l-a făcut.

Nemulțumirea lui Iona și muștrările lui Dumnezeu.

4 Și s'a întristat Iona cu întristare mare, și s'a aprins de mânie; ²Și

^o Ioan 11. 50.
^p Prov. 21. 30.^q Deut. 21. 8.

Capul 2.
^a Ps. 120. 1.
^b Ps. 65. 2.

^c Ps. 88. 6.
^d Ps. 42. 7.

^e Ps. 31. 22
^f 1 Reg. 8. 38.
^g Ps. 69. 1.

^h Ps. 16. 10.
ⁱ Ps. 18. 6.

Capul 3.
^a Deut. 18. 22.

^b Mat. 12. 41.
^c Iov. 2. 8.
^d 2 Cron. 20. 3.

^e Isa. 58. 6.

s'a rugat Domnului, și a zis: O Doamne, au nu aceasta *eră* zicerea mea. când încă eram în pământul meu? deaceea am căutat ^asă fug în Tarșiș: căci știam, că tu *ești* Dumnezeuul ^bmilos și îndurător. târziu la mânie. plin de îndurare, și te căești de rău. 3 ^cȘi acum. Doamne, iă rogu-te, viața mea dela mine; căci ^dimi *este* mai bine să mor decât să trăesc. 4 Și a zis Domnul: Oare se cade să te mânii?

5 Și a ieșit Iona din cetate, a șezut spre răsăritul cetății. și acolo și-a făcut o colibă. și sedeă supt dânsa la umbră, până să vadă ce are să se întâmple în cetate. 6 Și găti Domnul. Dumnezeuul un kikaion, și *l*-a făcut să crească preste Iona, ca să fie de umbrar capului său, ca să-l scape de întristarea sa. Și s'a bucurat Iona cu bucurie mare de kikaion.

7 Și a gătit Dumnezeu un vierme, cum s'a ivit zorile dimineții următoare, care a lovit kikaionul, și s'a uscat. 8 Și îndată ce a răsărit soarele. a rânduit Dumnezeu un vânt de răsărit arzător: și loviă soarele capul lui Iona: și lăncezi. și poftiă în sine să moară; și a zis: ^eMai bine îmi *este* să mor decât să trăesc.

9 Și a zis Dumnezeu către Iona: Oare te superi foarte pentru kikaion? Și a zis: Foarte mă supăr, până la moarte.

10 Și a zis Domnul: Te-ai îndurat de kikaion, pentru care nu te-ai ostenit. nici nu l-ai făcut să crească, ce într'o noapte a pierit: 11 Și eu oare nu trebuiă să mă îndur de Niniva, ^f cetatea cea mare, în care sunt mai mulți decât o sută douăzeci de mii de oameni, ^g care nu *știau* a deosebî dreapta lor de stânga lor. afară de ^hvite multe?

M I C A.

Pustiirea amânduror regatelor Iuda și Israel din pricina idolatriei.

1 Cuvântul Domnului care a fost către ^aMica, Morastitul, în zilele lui Iotam, ale lui Ahaz și ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda, pe ^bcare l-a văzut despre Samaria și Ierusalim. 2 Ascultați, popoarelor toate! ^cAuzi pământule, și toate depe dânsul! Și ^dsă fie Domnul. Dumnezeuul martur asupra voastră, Domnul din ^etemplul cel sfânt al său. 3 Căci iată, ^fDomnul va ieși din ^glocul său, Se va pogori, și va călcă preste ^hînălțimile pământului: 4 Și ⁱmunții se vor topi supt dânsul. Și văile vor crăpă; *Fi-vor* ca ceara înaintea focului, Ca apele ce curg prin râpi. 5 Pentru fărădelegea lui Iacob *se vor face* toate acestea, Și pentru păcatele casei lui Israel. Ce *este* fărădelegea lui Iacob? Au nu Samaria? Și ce *sunt* înălțimile lui Iuda? Au nu

Ierusalimul? 6 Deaceea preface-voiu Samaria ^jîn grămezi *de pietre* pe câmp. În sădire de vie: Voiu rostogoli pietrile ei în vale. Și voiu ^kdescoperi temeliile ei. 7 Toate chipurile ei cele cioplite se vor sfărâmă, Și toate ^lplățile ei de curvă cu foc se vor arde, Și toți idolii ei îi voiu stărpi: Căci din plățile de curvă *i*-a adunat. Și în plăți de curvă se vor întoarce. 8 Pentru aceasta ^mvoiu plânge, și voiu urlă; ⁿVoiu umblă desbrăcat, și gol; ^oVoiu face plângere *ca de bălaur*, Și bocire *ca de struț*. 9 Căci rana sa *este* fără vindecare; Căci ^ps'a întins până la Iuda: *Inamicul* a ajuns până la poarta poporului meu, până la Ierusalim. 10 ^qNu spuneți *aceasta* în Gat, Nu plângeți: La Bet-Afra ^rrostogolește-te în țărână. 11 Treci, locuitoare din Safir, ^scu rușinea ta descoperită: Locuitoarea din Zanaan nu iese:

Capul 4.	d Vers 8.	h Ps. 36. 6.	Capul 1.	d Ps. 50. 7.	h Deut. 32 13	l Osea. 2. 5, 12	p 2 Reg. 16. 13.
a Cap. 1. 3.	e Vers. 3.	—	a Jer. 26. 18.	e Ps. 11. 4.	i Judc. 5. 5.	m Isa. 21. 3.	q 2 Sam. 1. 20.
b Esod. 34. 6.	f Cap. 1. 2.	MICA.	b Amos. 1. 1.	f Isa. 26. 21.	j 2 Reg. 19. 25.	n Isa. 20 2, 3, 4.	r Jer. 6. 26.
c 1 Reg. 19. 4.	g Deut. 1 39.	—	c Dent. 32. 2.	g Ps. 115. 3.	k Ezec. 13. 14.	o Iov 30. 29.	s Isa. 20. 4.

Bocirea Bet-Ezelului îl oprește de a stă lângă tine. 12 Căci locuitoarea din Marot este în chinuri pentru bunurile sale; Fiind că ^tse pogori nenorocirea dela Domnul în poarta Ierusalimului. 13 Locuitoare din ^uLachis. înhamă-ți caii cei iuți la car. Tu, începutul păcatului fiicei Sionului: Căci fărădelegile lui Israel în tine s'au aflat. 14 Deaceea vei da hârtie de despărțenie Moreșet-Gatului, Casele din Aczib (*înșelăciune*) înșelăciune vor fi pentru regii lui Israel. 15 Îți voi aduce și stăpân, locuitoare din Moreșa; Până la Adullam va ajunge mărirea lui Israel. 16 Fă-te pleșuv, și tunde-te pentru fiii tăi cei gingași; Lățește-ți pleșuvirea ta, ca vulturul; Căci ei se duc prinși dela tine.

Păcatele care au cășunat pustiirea Ierusalimului.

2 Vai celor ce ^acugetă fărădelege, și ^bfac rele în paturile lor! Zorile abia lucesc, și o făptuesc, De le ^ceste la îndemână. 2 De poftesc ^dțarine, și le și răpesc; Și de poftesc case, le și iau: Așa asupresc pe om și casa sa, Pe stăpân și stăpânirea lui. 3 Deaceea așa zice Domnul: Iată, gândesc asupra ^eneamului acestuia un rău, Din care nu veți scoate grumazii voștri, Și nu veți mai merge cu capul sus: ^fCăci timpul acela va fi rău. 4 În zina aceea ^gridică-se-va asupra voastră proverb. Și ^hse va plânge cu plângere bocitoare, Zicându-se: „Suntem jăfuiți; ⁱDat-a în schimb moștenirea poporului meu: Cum mi-s'a luat! Împărtesc țarinele noastre între păgâni.“ 5 Deaceea pentru tine nu va fi cine ^jsă arunce funia pentru sortul tău În adunarea Domnului. 6 ^k„Nu profetiți.“ Zic celor ce profetesc; Vor profeti; Că de nu vor profeti așa, Nu se va depărtă rușinea. 7 O tu cel ce te chemi casă a lui Iacob! Oare scurtatu-s'a duhul Domnului? Oare acestea sunt faptele sale? Oare cuvintele mele nu priesc celui ce umblă drept? 8 Dar de mult

răsculatu-s'a poporul meu ca un inamic *asupra mea*; Ați răpit și vestmânt și mantie, Pe cei ce se duc în siguranță îi faceți fugari din resbel. 9 Alungat-ați femeile poporului meu din casele cele plăcute ale lor; Ați smuls dela copiii lor mărirea mea pentru totdeauna. 10 Sculați-vă și plecați; Căci nu este ^lloc de odihnă pentru voi aicia; Fiind că ^ms'a pângărit, se va stârpi, Și încă cu stârpire crudă. 11 De va ⁿalergă cineva după vânt, și va vorbi minciuni, Zicând: „Îți voi profeti de vin și de beătură îmbătătoare.“ Cu adevărat aceasta va fi profetul poporului acestuia.

Făgăduința unui timp mai bun.

12 Adună-te-voiu cu totul, Iacobe, Strânge-voiu rămășița lui Israel; Și-i voiu pune la un loc ca pe oile din Bozra, Ca turmă în staulul lor; Vor foi de oameni. 13 Cel ce sfărâmă *pedecile* se va sui înaintea lor; Vor sfărâmă toate, și vor trece prin poartă, Și vor ieși printr'însa; Și regele lor va trece înaintea lor. Domnul în fruntea lor.

Cruzimea și șgârceia mai marilor și dirigătorilor și stricăciunea profetilor celor mincinoși.

3 Am mai zis: Ascultați acum, capi ai lui Iacob, Și mai mari ai casei lui Israel! ^aAu nu vi se cade să cunoașteți judecata? 2 Cei ce urîți binele, și iubiți răul, Cei ce smulgeți pielea depe oameni, Și carnea lor depe oasele lor; 3 Și ^bmâncați chiar carnea poporului meu, Și jupuiți pielea lor depe ei, Și sfărâmați oasele lor, Și le bucățiți ca pentru oală, Și ^cca carnea în câldare. 4 ^dVor strigă odată către Domnul, Dar nu-i va ascultă; Ba chiar va ascunde fața sa dela dânșii în timpul acela, După cum au făcut rău în toate faptele lor. 5 Așa zice Domnul: ^eDe profetii ce rătăcesc poporul meu, Care de au de ^fmușcat cu dinții lor, strigă: Pace: lar, ^gde nu aruncă *cineva ceva* în gura lor, Gătesc resbel asupra-i. 6 ^hDeaceea noaptea vă va ține loc de viziune,

^t Amos 3. 6.
^u 2 Reg. 18. 14, 17.

Capul 2.
^a Osea. 7. 6.
^b Ps. 36. 4.

^c Pac. 31. 29
^d Isa. 5. 8.
^e Ier. 8. 3.
^f Amos. 5. 13

^g Hab. 2. 6.
^h 2 Sam. 1. 17.
ⁱ Cap. 1. 15.
^j Deut. 32. 8, 9

^k Isa. 30. 10.
^l Deut. 12. 9.
^m Lev. 18 25, 28.
ⁿ Ezec. 13. 3.

Capul 3.
^a Ier. 5. 4, 5.
^b Ps. 14. 4.

^c Ezec. 11. 3, 7.
^d Ps. 18. 41.
^e Isa. 56. 10, 11.

^f Mat. 7. 15.
^g Ezec. 13. 18, 19.
^h Isa. 8. 20, 22.

Și întunerecul loc de profetie. ⁱSoarele va apune asupra profetilor *acestora*, Și ziua se va întuneca preste dânsii. 7 A-tuncia se vor rușina văzătorii, Și vor roși prezicătorii; Și toți aceștia își vor acoperi buzele lor; ^jCăci nu va fi răspuns dela Dumnezeu. 8 Dar eu prin duhul Domnului sunt plin de putere. De judecată și de tărie. ^kCa să spun lui Iacob fărădelegea sa, Și lui Israel păcatul său.

Se vestește dăvâmarca Ierusalimului.

9 Deci ascultați aceasta, capi ai casei lui Iacob. Și mai mari ai casei lui Israel! Care urîți judecata și răsuciți toată dreptatea; 10 ^lCare zidiți Sionul în sânge, Și Ierusalimul în fărădelege; 11 ⁿCapii săi judecă pentru daruri. ^oPreoții săi învață pentru plată, Și profetii săi prezic pentru argint; ^pȘi tot se razămă în Domnul, zicând: „Au nu este Domnul în mijlocul nostru? Deci nenorocirea nu va veni asupra noastră.“ 12 Deaceea Sionul pentru vina voastră se va ară, *ca un câmp*, Ierusalimul va ajunge grămezi *de pietre*. Și muntele casei, *ca înălțimile pădurii*.

Despre împărăția lui Mesia.

4 Dar fi-va ^aîn zilele din urmă, *Că* muntele casei Domnului Se va întemeia pe vârful munților, Și se va înălța preste colini; Și popoarele vor curge la dânsul. 2 Și multe națiuni se vor duce, și vor zice: Veniți, să ne suim pe muntele Domnului. La casa Dumnezeului lui Iacob; Și ne va învăța căile lui. Și vom umbla în cărările lui: Căci din Sion va ieși legea, Și cuvântul Domnului din Ierusalim. 3 Și el va judecă între multe popoare, Și va hotări între națiuni puternice, *până și între cele mai depărtate*: Și-și vor făuri săbiile lor ^bîn feară de plug, Și lăncile lor în cosoare; Popor asupra altui popor nu-și va mai ridică sabia. ^cNici nu se vor mai dedă resbelului.

4 ^dCi va ședeă fiecare supt via sa și

supt smochinul său; Și nu va fi cine să-i spăimânte: Căci gura Domnului, *Dumnezeului* oștirilor a vorbit. 5 Căci ^etoate popoarele umblă fiecare în numele zeului său; Iar ^fnoi vom umbla în numele Domnului, Dumnezeului nostru, în veci și pururea.

Reîntoarcerea și mântuirea Israelului după strămtorări mari.

6 În ziua aceea, zice Domnul. ^gVoiu strânge pe aceia ce șchiopătează, ^hȘi voiu adună pe cea alungată, Pe cea pe care am întristat-o; 7 Și voiu face pe cea șchioapă *să ajungă* o ⁱrămășiță, Și pe cea alungată o națiune tare: Și Domnul ^jva domni preste dânsii în muntele Sion De acum și până în veci. 8 Și tu, turnule al turmei. Întărirea fiicei Sionului. Va veni până la tine și dominația cea de mai nainte. Da, regatul va veni la fiica Ierusalimului. 9 De ce strigi *atât* de tare acuma? ^kNu este rege în tine? Pierit-a oare sfătuitorul tău, De ^lte cuprind dureri. Ca de o femeie în facere? 10 Fii în durere, și te sbuciumă, fiică a Sionului, Ca o femeie în facere! Căci acum vei ieși din cetate, Vei locui în câmp. Și vei merge până la Babilon; Acolo vei fi mântuită; Acolo te va răscumpără Domnul din mâna inamicilor tăi, 11 ^mDar acum adunatu-s'au asupra ta popoare multe, Care zic: S'a pângărit, Și ochiul nostru ⁿvede *împlinită dorința sa* asupra Sionului. 12 Dar ei nu cunosc ^oeugetele Domnului. Nici nu înțeleg sfatul său: Că îi va adună, ^pca pe snopi în arie. 13 ^qScoală-te, și treeră, fiică a Sionului! Căci voiu face cornul tău *de fier*, Și copitele tale le voiu face *de aramă*: Și vei ^rsfărâma popoare multe; ^sȘi voiu sfinți prăzile lor Domnului, Și averea lor ^tDomnului a tot pământul. 14 Acum strânge-te în cete, *Sioane*, fiică a cetelor! Pus-a *inamicul* asupra-ne împresurarea: Lovesc pe judecătorii lui Israel cu vergi preste falcă.

^f Amos. 8. 9.

^m Ezec. 22. 27.

Capul 4.

^c Ps. 72. 7.

^g Ezec. 34. 16.

^k Ier. 8. 19.

^o Isa. 55. 8.

^s Isa. 18. 7.

^j Ps. 74. 8.

ⁿ Isa. 1. 23.

^a Ezec. 17. 22.

^d 1 Reg. 4. 25.

^h Ps. 147. 2.

ⁱ Isa. 13. 8.

^p Isa. 21. 10.

^t Zech. 4. 14.

^k Isa. 58. 1.

^o Ier. 6. 13.

23.

^e Ier. 2. 11.

^l Cap. 2. 12.

^m Ps. 124. 2.

^q Isa. 41. 15. 16.

—

ⁱ Ier. 22. 13.

^p Isa. 48. 2.

^b Ier. 3. 10.

^f Zech. 10. 12.

^j Dan 7. 14. 27.

ⁿ Obad. 12.

^r Dan. 2. 41.

Despre orașul de naștere al lui Hristos și despre împărăția harului.

5 ^a Dar tu, ^b Betlehem-Efrata, *Deși mic ești* ^c între ^d miile lui Iuda, *Totuși* din tine va ieși cel *ce va fi* ^e domn în Israel, ^f Ieșirile căruia *sunt* din vechime, din zile vechi. **2** Pentru aceasta îi va lăsa, Până în timpul *în care* ^g născătoarea va naște; Atuncia ^h rămășița fraților săi se va întoarce cu fiii lui Israel. **3** Și va stă, și ⁱ va paște cu puterea Domnului, Cu măreția numelui Domnului. Dumnezeuului său; Și vor rămâne *singuri*; Căci acum ^j se va mări până la marginile pământului. **4** Și ^k aceasta va fi pacea. După ce va veni Asirianul în pământul nostru, Și va călea în palatele noastre, Atuncia vom ridică asupra-i șapte păstori Și opt bărbați unși. **5** Aceștia vor pustii pământul Asiriei cu sabie, Și pământul lui ^l Nimrod la intrările lui, Și ^m ne va mântui de Asirian. Dacă va veni în pământul nostru, Și dacă va călea hotarele noastre.

Mărire și convertirea Israelului.

6 Și ⁿ rămășița lui Iacob va fi în mijlocul multor popoare. ^o Ca roua dela Domnul, Ca ploaia mărunță pe iarbă, Ce nu așteaptă pe om, Nici întârzie pentru fiii oamenilor. **7** Și rămășița lui Iacob va fi între popoare, În mijlocul multor popoare, Ca leul în mijlocul fiarelor sălbatice, Și ca puiul de leu în mijlocul turmelor de oi, Care, când trece, calcă și sfășie, Și nu este cine să mântuie. **8** Mâna ta se va înălța asupra apăsătorilor tăi, Și toți inamicii tăi se vor stărpi. **9** Și în ziua aceea, zice Domnul, Voiu stărpi caii tăi din mijlocul tău, Și voiu pierde carăle tale. **10** Și voiu stărpi cetățile *întărite* ale pământului tău, Și voiu surpă toate întăririle tale. **11** Voiu stărpi fermecătoriile din mâna ta. Și nu vei avea prezicători de timp. **12** Voiu stărpi chipurile tale cele cioplite. Și stâlpii tăi din mijlocul tău;

Și nu te vei mai închina făpturii mânilor tale; **13** Voiu smulge Astarteele tale din mijlocul tău: Și voiu surpă cetățile tale; **14** Și voiu face răsbunare cu mânie și cu urgie asupra popoarelor, Care nu m'au ascultat.

Nerecunoștința poporului.

6 Ascultați acum ce zice Domnul! Scoală-te, și te judecă înaintea munților, Și să audă colinele vocea ta. **2** Ascultați, munților, ^b pricina Domnului, Și voi, temeliile cele tari ale pământului! Căci ^c Domnul are pricină cu poporul său, Și voește să se judece cu Israel. **3** Poporul meu, ^d ce ți-am făcut? Și cu ce te-am ostenit? Răspunde-mi! **4** Căci te-am scos din pământul Egiptului, Și te-am răscumpărat din casa robiei, Și am trimis înaintea ta pe Moisi, pe Aaron și pe Miriam. **5** Poporul meu, aminteste-ți ce a plănuit ^f Balak, regele Moabului, Și ce i-a răspuns Balaam, fiul lui Beor, Dela ^g Șittim până la Ghilgal, Ca să cunoști ^h îndurarea Domnului. **6** Cu ce voiu întâmpina pe Domnul, Și cu ce mă voiu plecă înaintea Preaînaltului Dumnezeu? Oare îl voiu întâmpina cu arderi de tot, Cu viței de un an? **7** Dar ⁱ aveà-va plăcere Domnul în miile de berbeci, Sau în zecile de mii de ^j rauri de oleiu? Sau îi ^k voiu dà pe întâiu născutul meu *pentru* fărădelegea mea, Fructul corpului meu *pentru* păcatul sufletului meu?

Jertfele ce-i plac lui Dumnezeu.

8 El ^l ți-a arătat, omule, ce este bine; Și ce cere Domnul dela tine, Decât numai ^m de a face dreptatea, a iubi îndurarea, Și a umblă umilit cu Dumnezeuul tău. **9** Vocea Domnului strigă către cetate, Și cel înțelept privește numele tău: Ascultați varga, și pe cel ce a rânduit-o.

Secerișul unei sămănături rele.

10 Au doară mai află-se tezaurele nelegiurii în casa nelegiurii, Și efă slabă. ⁿ urită? **11** Au doară socoti-voiu

Capul 5. ^d Esod. 18. 25. ⁱ Isa 40. 11. ^m Luc. 1. 71.
^e Fac. 49. 10. ^j Ps. 72. 8. ⁿ Vers. 3.
^a Plân 3. 30. ^f Ps. 90. 2. ^k Ps. 72. 7. ^o Dent. 32. 2.
³ Mat. 2. 6. ^g Cap. 4. 10. ^l Fac. 10. 8, 10. ^p Zech. 9. 10.
^c 1 Sam. 23. 23. ^h Cap. 4. 7. ¹¹ —

Capul 6. ^d Ier 2. 5, 31. ^h Judc. 5. 11. ^l Dent. 10. 12.
^e Esod. 12. 51. ⁱ Ps. 50. 9. ^m Fac. 18. 19.
^a Dent. 32. 1. ^f Num. 22. 5. ^j Iov 29. 6. ⁿ Dent. 25. 13—
^b Osea 12. 2. ^g Ios. 4. 19. ^k 2 Reg. 16. 3. ¹⁶ 16.
^c Isa. 1. 18.

curat pe *cel* cu ^ocumpene nedrepte, Și cu sacul cu pietre înșelătoare? 12 Căci avuții țării sunt plini de nedreptate. Și locuitorii ei au vorbit minciuni, Și ^plimba lor *este* înșelătoare în gura lor. 13 De aceea ^qlovitu-te-am până la rană, Pus-tiitu-te-am pentru păcatele tale. 14 ^rTu vei mânca, dar nu te vei sătura: Și foamea *va fi* în mijlocul tău. Vei scoate *de dinaintea inamicului*; Dar nu vei scăpa *nimic*; Și ce vei scăpa, voiui da săbii. 15 Vei ^ssămâna, dar nu vei seceră; Vei călca masline, dar nu te vei unge cu oleiu, Și struguri, dar nu vei bea vin. 16 Căci ^ts'au păzit așezămintele lui ^uOmri, Și toate lucrurile casei lui ^vAhab, Și ați ^wmers în sfaturile lor; Ca eu să te dan ^xpustiirii, Și pe locuitorii *tăi* batjocurii, Și să purtați ^yocara poporului meu.

Se află puțini evlavioși.

7 Vai mie! căci sunt ca după adunatul fructelor de vară, Ca ^abobitătură după cules; Nu-s struguri de mâncare, *Nici* ^bsmochine trufanda *după care* do-rește sufletul meu. 2 ^cCuviosii au pierit din țară, Și neprihăniți nu *sunt* între oameni; Toți pândesc sânge: ^dUnul altuia își întind cursă. 3 Amândouă mâ-nile sunt îndreptate spre a săvârși răul. ^ePrincipele cere *dar*. ^fși judecătorul *judecă* pentru plată; Și cel mare *nu* vorbește *decât* de pofta cea rea a sufletului său: Așa împletesc asta împreună. 4 Cel mai bun dintre dânsii ^geste ca spinul, Cel fără prihană *mai ghimpos* decât gardul de spini; Ziua văzătorilor tăi, pedeapsa ta. a sosit, Acum va fi tulburarea lor. 5 ^hNu vă încredeți în amic, În soț credință să nu aveți; Pă-zește ușile gurii tale de ceea ce doar-me la sânul tău. 6 Căci ⁱfiul ține de ne-bun pe părintele *său*, Fiica se scoală asupra mumei sale, Nora asupra soacrei sale; Inamicii omului *sunt chiar* oamenii casei sale.

Făgăduința harului dumnezeesc cu îmbelșu-gare, după pedepsirea aspră.

7 Iar *Je*u voiui căută în sus către Domnul; Voiui așteptă pe Domnul mân-tuirei mele; Dumnezeuul meu mă va auzi. 8 ^kNu te bucură de mine, ina-mica mea; ^lDeși am căzut, mă voiui scula. Deși am șezut la întunec, ^mDom-nul *va fi* lumina mea. 9 ⁿVoiui suferi mânia Domnului, Căci am păcătuit asu-pră-i. Până ce-mi va apăra dreptatea, și va face judecata pentru mine, Și ^omă va scoate la lumină; Voiui vedeă îndu-rarea lui. 10 Va vedeă *aceasta* ina-mica mea, Și ^prușinea o va acoperi pe ea. care mi-a zis: ^q„Unde este Dom-nul, Dumnezeuul tău?“ ^rOchii mei vor vedeă *împlinirea dorinței lor*; Căci, ea va fi călcată ^sca tina din uliți. 11 *In* ce zi ^tzidurile tale se vor rezidi. *In* aceea zi — (*deși* departe sunt cele ho-tărâte), — 12 *In* aceea zi ^uvor veni până la tine dela Asiria. Și *dela* cetățile Egiptului. Dela Egipt până la Eufrat, Dela mare până la mare, și *dela* munte până la munte; 13 După ce țara va ajunge în pustiire. Din vina locuitorilor ei, ^vPentru fructul faptelor lor. 14 Paște cu tocagul tău poporul tău, Turma moș-tenirii tale, Care locuește singuratică *în* ^xpădure pe Carmel; Ca să pască *în* Ba-san și Galaad ca în zilele din vechime. 15 ^yCa în zilele ieșirii tale din pământul Egiptului. Îi voiui arată *lucruri* minunate.

16 Popoarele ^zvor vedeă *aceasta*, și se vor rușină cu toată puterea lor: ^aPune-vor mâna pe gură, Și ure-chile lor vor asurzi. 17 Linge-vor ^bță-râna, ca șerpuii. Ca târătoarele pământului ^cse vor înspăimântă din închisorile lor; ^dAlergă-vor la Domnul, Dumne-zeul nostru, Și se vor teme de tine. 18 ^eCine *este* Dumnezeu asemenea ție, Care ^fsă ierte fărădelegea. Și să treacă cu vederea fărădelegea ^grămășiții moș-

^o Osea 12. 7.
^p Ier. 9. 3, 5.
6. 8.
^q Lev. 26. 16.
^r Lev. 26. 26
^s Hag. 1. 6

^t 1 Reg. 16. 25,
26
^u Osea 5. 11.
^v 1 Reg. 16. 30,
etc.
^x 1 Reg. 9. 8.

^y Isa. 25. 8.
—
Capul 7.
^a Isa. 17. 6.
^b Isa. 28. 4.

^c Ps. 12. 1.
^d Hab. 1. 15.
^e Osea 4. 18.
^f Isa. 1. 23.
^g 2 Sam. 23. 6, 7.
^h Ier. 9. 4.

ⁱ 2 Tim. 3. 2, 3
^j Isa. 8. 17
^k Prov. 24. 17.
^l Ps. 37. 24.
^m Ps. 27. 1.
ⁿ Plân. 3. 39.

^o Ps. 37. 6.
^p Ps. 35. 26.
^q Ps. 42. 3, 10.
^r Cap. 4. 11.
^s 2 Sam. 22. 43.
^t Amos 9. 11 etc.

^u Isa. 11. 16.
^v Ier. 21. 14.
^w Isa. 37. 24.
^x Ier. 33. 9.
^y Ps. 64. 22.
^z Isa. 26. 11.
^a Iov. 21. 5.

^b Ps. 72. 9.
^c Ps. 18. 45.
^d Ier. 33. 9.
^e Esod. 15. 11.
^f Esod. 34. 6, 7.
^g Cap. 4. 7.

tenirii sale? ^hNu ține mânia sa deapurrerea, căci îi place îndurare. 19 El iarăși se va îndurà de noi, Va învinge fărădelegile noastre: Și vei aruncà toate

păcatele lor în adâncurile mării: 20 ⁱVei împlini lui Iacob adevărul, Lui Abraam îndurarea, ^jPrecum ai jurat părinților noștri din zilele din vechime.

NAUM.

Dreptatea și îndurarea lui Dumnezeu arătată în nimicirea inamicilor săi și în mântuirea poporului său.

1 Profetie ^aasupra Ninivei. Cartea vi-ziunii lui Naum, Elkoșitul. **2** ^bGelos este Dumnezeu, și ^crăsbunător Domnul, Răsbunător este Dumnezeu, și stăpân al furiei, Domnul își răsbună asupra împotrivorilor săi, Și ține *mânie* pentru inamicii săi. **3** Domnul este ^dtârziu la mânie, dar ^emare în putere, Și *pe nelegiuit* nu-l lasă nepedepsit. ^fCalea Domnului este în furtună și vârtejuri, Și nourii sunt pulberea picioarelor sale. **4** ^gEl amenință marea, și o usucă, Și face să sece toate fluviile; ^hBasanul și Carmelul se veștejese, Și floarea Libanului se veștejește. **5** ⁱMunții se cutremură înainte-i, și ^jcolinele se tolesc, ^kPământul se ureă înaintea lui, Lumea și toți locuitorii săi. **6** Cine poate stă înaintea mâniei sale, Și ^leine să se țină înaintea aprinderii mâniei sale? ^mFuria sa se revarsă ea focul, Și stâncile crapă înaintea lui. **7** ⁿBun este Domnul, tărie în zi de nevoie, ^oEl cunoaște pe cei ce se încred în el. **8** ^pDar ca un potop ce trece el va nimici loeul *Ninivei*, Și întunerecul va urmări pe inamicii săi. **9** ^qCe mai plănuiți asupra Domnului? ^rEl o va nimici eu totul; Nenorocirea nu va veni de două ori. **10** Pe când vor fi împleteți ^sca spinii, ^tȘi beți de beție, *Atuncia* ^use vor mistui, ca o miriște eu totul uscată. **11** Din tine, *Sioane*, s'a depărtat *deja acela*, ^vCare a plănuit rele asupra Domnului, Și care a sfătuit nelegiuirea. **12** Așa

zicie Domnul: Ori cât de puternici și numeroși vor fi, Totuși ^xvor pieri, și vor ^ytree. *Sioane*, de te-am făcut să suferi, Nu vei mai suferi. **13** Și acum voiu ^zsfărâma jugul său de pe tine, Și voiu rupe legăturile tale; **14** Dar despre tine, *Asirianule*, hotărit-a Domnul. *Că* nu va mai fi moștenitor al numelui tău; Din casa zeilor tăi. Stârpi-voiu *tot* chipul cioplit și *tot* chipul vărsat; ^aÎți voiu găti mormântul; căci *îmi* ești urit. **15** Iată ^bpe munți Picioarele celui ce aduce știre bună, proclamat al păcii! Serbează, Iuda, sărbătorile tale, împlinește voturile tale; Căci prin tine stricătorul nu va mai tree; El eu totul este stârpit.

Prorocire despre dărâmarea orașului Ninive.

2 Suitu-s'a asupra-ți, *Ninivo*, ^acel ce sfărâmă: ^bPăzește-ți întăririle, ia seamă la drum, Începe-ți coapsele, adună-ți toate puterile; **2** ^cCăci Domnul va reazezà mărirea lui Iacob, Cași mărirea lui Israel; Căci ^dpustiitu-i-a pustiitorul, Și a stricat vitele lor. **3** Scutul vitejilor săi este ^eroșu, În purpură sunt *îmbrăcați* bărbații de resbel, De focul oțelului *fulgeră* carăle În ziua gătirii sale, Și lăncile se mișcă, **4** Carăle duruiese în uliți, Și se lovese în pieți: Privirea lor este ea a făcliiilor: Aleargă ea fulgerile. **5** El cheamă pe vitejii săi, Dar ei se poticnesc în calea lor, Ei se grăbese spre zid; Și aeoperișul de apărare se gătește. **6** Porțile fluviilor sunt deschise, Și palatul se risipește. **7** Pe Uzzab o due prinsă, O scot; Și servele ei oftează eu voce de *f* porumbi,

^h Ps. 103. 9.
ⁱ Luc. 1. 72, 73.
^j Ps. 105. 9, 10.

NAUM.

—
Capul 1.
^a Zef. 2. 13.
^b Esod 20. 5.
^c Dent. 32. 35.

^d Esod 34. 6.
^e Iov 9. 4.
^f Ps. 18. 7, etc.
^g Ps. 106. 9.
^h Isa. 33. 9.
ⁱ Ps. 68. 8.

^j Judc. 5. 5.
^k 2 Pet. 3. 10.
^l Mal. 3. 2.
^m Apoc. 16. 1.
ⁿ 1 Cron. 16. 34.
^o Ps. 1. 6.

^p Dan. 9. 26.
^q Ps. 2. 1.
^r 1 Sam. 3. 12.
^s 2 Sam. 23. 6, 7.
^t Cap. 3. 11.
^u Mal. 4. 1.

^r 2 Reg. 19. 22, 23.
^q Ps. 2. 1.
^x 2 Reg. 19. 35, 37.
^y Isa. 8. 8.
^z Ier. 2. 20.

^a 2 Reg. 19. 37.
^b Isa. 52. 7.
—
Capul 2.
^a Ier. 50. 23.

^b Ier. 51. 11, 12.
^c Isa. 10. 12.
^d Ps. 80. 12.
^e Isa. 63. 2, 3.
^f Isa. 38. 14.

Și se bat în piepturile lor. 8 Din timpurile vechi Niniva erà ca un lac de apă; Dar acum locuitorii ei fug: „Stați, stați;“ dar nimenea nu se întoarce. 9 Prădați argint, prădați aur, Tezaurile sunt fără fund, O mulțime de tot felul de lucruri prețioase. 10 Ea este deșertă și pustie, stoarsă cu totul; Și ^ginima se topește, ^hgenunchile tremură: ⁱDurerea este în coapsele tuturilor, ^jȘi toate fețele lor pălesc, 11 Unde este culcușul ^kleilor, Și pășunea puilor de lei? Încotro mergeă leul, leoaica. Puiul de leu, și nu erà cine să-i înspăimânte! 12 Leul răpiă în de ajuns pentru puii săi, Și sugrumă pentru leoaicele sale, Și umpleă cu pradă vizuinele sale, Și cu pradă culcușurile sale. 13 Iată, eu vin asupra-ți, zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor; Voiu aprinde cărările tale, și se vor preface în fum; Și pe puii tăi de leu sabia îi va mistui; Prada ta o voiu stârpî depe pământ, Și nu se va mai auzi vocea solilor tăi.

Fărădelegile Nimivei, și pedeapsa cea sigură a ei.

3 Vai de ^acetatea sângiuirilor! Cea plină de minciuni și silnicie; Răpirea nu încetează în ea. 2 Pocnitul bicelor, ^bvuetul roatelor tunătoare, Al căilor tropăitori și al carălor hurduitoare; 3 Călăreți făcând să trepede *caii lor*, Săbii lucitoare, și lăncile fulgerătoare, O mulțime de uciși, Grămezi de cadavre, Morți fără număr, *Cei vii*, împedându-se de morții lor, 4 Din vina mulțimii desfrânărilor *acestei* curve. Ale acestei pline de nuri și ^ciscusite, Care a vândut popoarele prin desfrânărilor ei, Și neamurile prin farmecile ei. 5 ^dIată, eu vin asupra-ți, zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor! ^eVoiu descoperi poalele tale preste fața; ta, ^fȘi voiu arăta popoarelor goliciunea ta, Și regatelor rușinea ta. 6 Voiu aruncă cu tină asupra ta, ^gTe voiu pângări, Și te voiu face de ^hprive-

liște. 7 Oricine te va vedea ⁱva fugi de tine, Și va zice: „Nimicitu-s'a Niniva!“ ^jCine o va boci? „Unde să-ți caut mângăietori.“ 8 ^kAu ești mai bună decât ^lNo-Amonul, Care erà pus între fluvii. Înconjurat de apă, Al cărui val erà un fluviu, Și zidurile cărui *se ridicau* din fluviu? 9 Etiopia cea tare și Egiptul cel fără număr, Putul și Libii te ajutau. 10 Totuși și ei *au fost* duși În mișelie și în prinsoare; ^mȘi fiii săi fură sdru micăți ⁿÎn toate răspântiile ulițelor; ^oSorti s'au aruncat peste frunțașii săi, Și toți cei mari ai săi fură puși în lanțuri. 11 Tu ^pte vei îmbătă; Vei dispărea, Și scăpare vei căută de dinaintea inamicului. 12 Toate întăririle tale *fi-vor ca* ^qsmochinii cu fructele cele întâiu; Când îi scutură, *smochinele* cad în gura aceuia, ce caută să le mănânce. 13 Iată, ^rpopoarele tale în mijlocul tău sunt ca femeile; Porțile pământului tău deschide-se-vor înaintea inamicilor tăi; Și focul va mistui ^szăvoarele tale. 14 Scoate-ți apă pentru împresurare, ^tÎntărește întăririle tale, Calcă pământ și frământă lut, Gătește cuptorul de cărămidă! 15 Acolo focul te va mistui, Sabia te va stârpî; Te va mistui ca forfăcarul; Îmmulțește-te, ca ^uforfăcarul, Îmmulțește-te, ca lăcustele. 16 Neguțătorii tăi *fast-au* mai mulți decât stelele cerului; Forfăcarul își întinde *aripele* și fuge. 17 ^vCoronații tăi *erau* ca lăcustele, Și mai marii tăi ca o ceată deomidă, Care în răcoarea zilei se tăbăresc; *De răsare soarele*, fug, Și locul unde *afost* nu se mai cunoaște. 18 ^xPăstorii tăi dorm, ^yrege al Asiriei, Puternicii tăi se odihnesc; Poporul tău *este* ^zîmprăștiat pe munți, Și nu *este* cine să-l strângă. 19 Nu *este* nici o vindecare pentru rana ta, ^aLovitura ta e fără leac; ^bToți câți vor auzi de tine vor bate în palme; Căci preste cine n'a trecut pururea răutatea ta?

^g Isa. 13. 7, 8.
^h Dan. 5. 6.
ⁱ Ier. 30. 6.
^j Ier. 2. 6.
^k Iov 4. 10, 11.

Capul 3.
^a Ezecl. 22. 2, 3.
^b Ier. 47. 3.
^c Isa. 47. 9, 12.

^d Cap. 2. 13.
^e Isa. 47. 2, 3.
^f Hab. 2. 16.
^g Mal. 2. 9.

^h Ebr. 10. 33.
ⁱ Apoc. 18. 10.
^j Ier. 15. 5.
^k Amos. 6. 2.

^l I. r. 46. 25, 26.
^m Ps. 137. 9.
ⁿ Plân. 2. 19.
^o Ier. 3. 3.

^p Ier. 25. 17, 27.
^q Apoc. 6. 13.
^r Ier. 50. 37.
^s Ps. 147. 13.

^t Cap. 2. 1.
^u Ier. 1. 4.
^v Apoc. 9. 7.
^w Esod. 15. 16.

^y Ier. 50. 18.
^z 1 Reg. 22. 17.
^a Mic. 1. 9.
^b Plân. 2. 15.

H A B A K U K.

Păcatul Iudei.

1 Profetia pe care a văzut-o profetul Habakuk. **2** Până când. Doamne, voiu strigă, ^ași tu nu vei auzi? *De silnicie tângui-mă-voiu, și tu nu mă vei mântui?* **3** De ce mă faci să văd nefericirea, și-mi arăți truda? *De ce stau înaintea mea pustiirea și silnicia? De ce este ceartă, și se ridică gâlceavă?* **4** Deaceea legea a slăbit, Și dreptatea nu iese biruitoare: Căci ^bcel nelegiuit împletecește pe cel drept: Deaceea dreptatea iese strâmbă.

Pedeapsa prin Chaldei.

5 ^cCântați între popoare, și vedeti! Minunați-vă, uimiți-vă! Căci în zilele voastre voiu săvârși un lucru. *Pe care nu l-ați crede. de s'ar spune.* **6** Căci iată, ^deu voiu scula pe Chaldei, un popor crud și iute, Care umblă în latul pământului, Ca să ia în stăpânire locuințe, *ce nu sunt ale lui.* **7** El *este* înspăimântător și groaznic; Dintr'însul iese dreptul lui și mărirea lui. **8** Caii lui sunt mai iuți decât leopardzii. Și mai repezi decât ^elupii de seară, Și călăreții săi se lătesc, Și călăreții săi vin de departe: ^fEi zboară ca vulturul. *când se repede asupra mâncării.* **9** Ei cu toții vin la răpire, Fețele lor caută tot înainte, Și ea nisipul adună pe prinși. **10** Pe regi în seamă nu-i bagă; Mai marii le *sunt* de batjocură; Și rād de orice întărire: Căci grămădesc pământ, și o supun. **11** Și apoi duhul său se sumește, El nelegiueste și se face vinovat, ^g*Insușindu-și puterea drept Dumnezeu al său.*

Rugăciunea și tânguirea profetului.

12 ^hAu nu ești tu, Doamne. din început Dumnezeu meu, sfântul meu? Noi nu vom muri, Tu, Doamne. ⁱhotărîtu-l-ai la judecată. Și tu, stâncă mea,

hotărîtu-l-ai la muștrare. **13** ^jOchii tăi *sunt* prea curați, ca să vadă răul, Și la răutate tu nu poți căuta; ^kCum ai putea tu să vezi pe cei necredincioși, Și să taci, când cel nelegiuit înghite *Pe cel mai drept decât dânsul?* **14** Au doară vei voi să faci pe oameni ca peștii mării, Ca târătorul, *ce nu are nici un domn preste dânsul?* **15** Pe toți ^lii scoate cu undița. *Îi trage cu mreaja sa, Și-i adună în năvodul său; Deaceea se bucură, și se înveselește.* **16** Deaceea ^mjertfește mrejei sale. Și tămâiază năvodului său; Căci prin ele partea sa *este* îngrășată. Și bucatele îi *sunt* grase. **17** Dar oare mreaja se va deșertă? Și va sugrumă popoarele fără cruțare?

Mângâiere pentru credincios.

2 Pusu-m'am ^ala straja mea, Stam pe turn, ^bȘi căutam. să văd ce mi se va zice, Și ce să răspund eu la *acel* îndemn al meu. **2** Și Domnul îmi răspunse și zise: ^cSerie viziunea lămurit pe table, Așa că *oricine, chiar* fugind, să o poată ceti. **3** Căci ^dviziunea *este* pentru un timp hotărît; Ea se apropie de săvârșire, și nu înșeală; Și chiar de va întârziă, așteaptă-o; Căci ^ede sigur va veni. nu va lipsi. **4** Iată, inima sa se mărește, ea nu este dreaptă într'însul; Dar ^fcel drept prin credința sa va trăi.

Prorocie despre peirea îngâmfaților. Păcatele Chaldeilor.

5 Și dacă hoțul *cel îmbăt*at de vin. Bărbatul cel mândru. ce nu se poate ține liniștit, Ce-și întinde lăcomia sa ^gca infernul, Și *este* nesățios ca și moartea; Dacă își adună toate popoarele la dânsul, Și strânge toate națiunile la sine; **6** Au nu vor ^hridică toți aceștia un proverb asupra lui, Și *vor* spune cuvânt batjocoritor asupra-i, Și vor zice: Vai celui ce a adunat *ce nu*

HABAKUK.

Capul 1.

^a Plân 3. 8.
^b Iov 21. 7.
^c Isa. 29. 14.

^d Deut. 28. 49, 50.

^e Ier. 5. 6.
^f Ier. 4. 13.
^g Dan. 5. 4.

^h Ps. 90. 2.

ⁱ 2 Reg. 19. 25.
^j Ps. 5. 5.
^k Ier. 12. 1.

^l Ier. 16. 16.

^m Deut. 8. 17.

Capul 2.

^a Isa. 21. 8, 11.
^b Ps. 85. 8.

^c Isa. 8. 1.

^d Dan. 10. 14.
^e Ebr. 10. 37.

^f Ioan 3. 36.

^g Prov. 27. 20.
^h Mic. 2. 4.

eră a lui. Până când va îngrămădi asupra-și vina? 7 Au nu se vor ridică deodată chinătorii tăi, Și se vor deșteptă strămtorătorii tăi, Ca să le ajungi de pradă? 8 ⁱFiind că tu ai prădat popoare multe. Deaceea și pe tine te va prăda toată rămășița popoarelor. ^jPentru sângele oamenilor și *pentru* silnicia ta Asupra țării, *asupra cetății acesteia* și *asupra* tuturilor celor ce locuiesc în ea. 9 Vai celui, ce ^{ka} câștigat câștig rău pentru casa sa. Ca să-și ^lpună sus cuiul său, Ca să scape de mâna răului! 10 Prin stârpire de popoare multe ai eroit rușinea casii tale. Și ai păcătuit *asupra* sufletului tău! 11 Căci din părere strigă piatra: Și ciotul din grindă îi răspunde. 12 Vai celui ce și-a zidit cetatea cu ^msânge. Și *căre* și-a întemeiat orașul cu nedreptate! 13 Iată, *au* nu vine delă Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, ⁿCă s'au ostenit popoarele pentru foc, Și națiunile pentru nimic au obosit. 14 Căci plin va fi pământul de ^ocunoașterea măririi Domnului. Precum apele acoper *fundul* mării. 15 Vai celui ce a dat de ^pbăut amicului său, Și i-a turnat băutura spumegândă, și l-a amestecat. Spre ^qa-i vedeă goliciunea! 16 Satură-te de rușine în loc de mărire! ^rBea și tu, și-ți arată goliciunea ta! Va ajunge și la tine cupa dreptei Domnului. Și scuiparea ocării asupra măririi tale. 17 Căci silnicia *ta* asupra Libanului te va acoperi, Și stârpirea fiarelor *lui*, pe care tu *le* spăimântai, ^sPentru sângele oamenilor și pentru apăsarea *ta* Asupra țării, *asupra cetății acesteia*, și *asupra* tuturilor celor ce locuiesc în ea. 18 ^tCe folosește chipul cioplit, că l-a cioplit făcătorul lui, Chipul vărsat, ^uce învață minciuni. Pentru ca cel ce l-a făcut să se încreadă în chipul său. Și să ^vfacă idoli mulți? 19 Vai celui ce zice către lemn: „Deșteaptă-te!“ Către piatra cea mută: „Scoală-te!“ Au doară ele *îl* vor învăța? Iată el *este* suflat cu aur și ar-

gint. Și într'insul nu *este* nici o suflare de viață. 20 Dar Domnul *este* în templul său cel sfânt: Tacă tot pământul înaintea lui!

Psalmul lui Habakuk de rugăciune și laudă cu încrederea de veselie.

3 Ruga lui Habakuk, profetul, ^a pe Și ghionot. 2 Doamne, auzit-am chemarea ta, și m'am temut; Doamne, ^bînnoește lucrul tău în mijlocul anilor! În mijlocul anilor fă-*l* cunoscut! În mânia *ta* amintește-ți de îndurare! 3 Dumnezeu vine depe Teman, ^cȘi Sfântul de pe muntele Paran, Sela: Măreția lui acopere cerurile, Și plin este pământul de lauda sa. 4 Strălucirea *lui* este ca a soarelui, Raze *ies* din mâna sa: Și *acolo este* cortul puterii lui. 5 ^dCiuma pășește înaintea feții sale. Și pe urmele lui umblă ^emoartea. 6 El se oprește și face pământul să se elatine, El caută împrejur, și face ca popoarele să se cutremure; ^fMunții ^gde veci se risipesc. Și colinele străvechi s'afundă: El *umblă* în căile vecinice. 7 Eu văd corturile Cușanului cuprinse de groază, Și colibele pământului Medianului se sguđuie. 8 Au asupra păraielor s'a mâniat Domnul? Aprinsu-s'a mânia ta asupra fluviilor, Aprinderea ta asupra mării, ^hDe călărești pe caii tăi. În cară de biruință? 9 Desvălitu-s'a arcul tău: *Cu* șapte vergi pedepsitoare *făcutu-s'a* porunca *ta*. Sela: ⁱCu păraiele despici pământul: 10 ^jMunții te văd, și se sguđuie: Vărsarea de apă cură: Adâncul face să răsune vocea sa, Și ^kridică în sus mâinile sale. 11 ^lSoarele și luna se opresc în locașul lor, Trasu-s'au la lumina ^msăgeților tale, Și la clipirea lăncilor tale strălucitoare. 12 Cu furie pășești preste pământ, ⁿCu mânie calci preste popoare. 13 Ieșit-ai pentru mântuirea poporului tău, Pentru mântuirea unsului tău; ^oSfărâmat-ai acoperișul din casa nelegiuitului, Și ai desvelit temelii *sa* până la grumaz. Sela:

ⁱ Isa. 33. 1. ^m Ier. 22. 14. ^q Fac. 9. 22. ^u Ier. 10. 8, 14.
^j Vers. 17. ⁿ Ier. 51. 58. ^r Ier. 25. 26, 27. ^v Ps. 115. 5.
^k Ier. 22. 13. ^o Isa. 11. 9. ^s Vers. 8. —
^l Ier. 49. 16. ^p Osea 7. 5. ^t Isa. 44. 9, 10.

Capul 3
^a Ps. 7. titlul. ^d Nab. 1. 3. ^h Deut. 33. 26, 27. ^l Ios. 10. 12, 13.
^b Ps. 85. 6. ^e Ps. 18. 8. ⁱ Ps. 78. 15, 17. ^m Ios. 10. 11.
^c Deut. 33. 2. ^f Nab. 1. 5. ^j Esod. 19. 16, 18. ⁿ Ier. 51. 33.
^g Fac. 49. 26. ^k Ios. 3. 16. ^o Ios. 10. 24.

14 Străpuns-ai capul căpeteniei lor cu însăși săgețile sale, Când se repeziră, ca să mă risipească, Și tresaltară, cași cum ar voi să înghită pe un sârman în locul ascunderii sale; 15 ^pMers-ai cu caii tăi pe mare, Pe ape puternice în turbare. 16 Auzit-am, și ^acele din lăuntrul meu s'au cutremurat, Buzele mele tremurau la auzul vocei; Fierul străbătù în oasele mele, și în locul meu mă cutremurau. Fire-ași în liniște până în ziua strămtorării, Până se va

sui cel ce va apăsa pe popor! 17 Căci smochinul nu mai înflorește, Și fruct nu mai este pe viță, Lipsește fructul maslinului, Și ogorul nu mai dă bucate; Oile lipsesc din târlă; Și nici un bou nu mai este în grajduri. 18 ^rDar eu mă ^sbucur în Domnul. Tresar în Dumnezeu mântuirii mele. 19 ^tTăria mea este Domnul, Dumnezeul, El face picioarele mele ca ale cerbului, Și mă face să merg pe înălțimile mele, Maestrului de cântare pe neghinot.

TEFANIA.

Ziua mâniei.

1 Cuvântul Domnului, care a fost către Tefania, fiul lui Cusi, fiul lui Ghedalia, fiul lui Amaria, fiul lui Hiskia, în zilele lui Iozia, fiul lui Amon, regele lui Iuda: 2 Voiu face să piară totul de pe pământul acesta, Zice Domnul. 3 ^aVoiu face să piară oameni și vite, Voiu face să piară paserile cerului și peștii mării, Și ^bpietritele de poticnire odată cu cei nelegiuiți; Da, voiu stârpî de pe fața pământului acestuia pe oameni, zice Domnul. 4 Întinde-voiu mâna mea chiar și asupra lui Iuda, Și asupra tuturilor locuitorilor Ierusalimului; Și ^cvoi stârpî din locul acesta rămășița lui Baal, Numele ^dpreoților idolatri cași ale preoților adevărați, 5 Și pe cei ^ece se închină oștirii cerului de pe acoperișurile lor, ^fȘi ce se închină, ^gjurându-se pe Domnul, Și jurându-se pe ^hMalcam; 6 Pe ⁱcei ce s'an abătut dela Domnul, Și care ^jnu caută pe Domnul, și nu întreabă de dânsul, 7 ^kTăcere înaintea Domnului, Dumnezeului! ^lCăci aproape este ziua Domnului; Căci ^mDomnul a gătit jertfa, A sfintit pe cei chemați ai săi. 8 Și în ziua jertfei Domnului Voiu pedepsi pe ⁿmai marii și pe fiii regelui, Și pe toți câți se îmbracă în vestminte

străine; 9 Și voi pedepsi în acea zi pe toți câți sar pragul, Și care umplù casa domnului lor cu silnicie și înșelăciune. 10 Și în ziua aceea, zice Domnul, Va răsună o strigare de tânguire dela ^opoarta peștilor, Și urlete din despărțirea Mișne, Și o plângere mare dinspre coline. 11 ^pLocuitori din Makteș, căinați-vă! Căci tot poporul Canaanului va fi stârpit, Stârpî-se-vor toți, câți sunt încăreți cu argint, 12 Și tot în acel timp Voiu căută în Ierusalim cu felinarul, Și voiu pedepsi pe oamenii ce ^qșed în drojdiile lor, Și ^rcare zic în inima lor: „Domnul nu face nici bine, nici nu face rău.“ 13 Deaceea averea lor va ajunge de pradă, Și casele lor de pustiire: Vor zidi case, dar ^snu le vor locui; Și vor sădi vii, dar ^tvinul lor nu-l vor bea. 14 ^uAproape este ziua cea mare a Domnului; Aproape este ea, și foarte se grăbește; O strigare va răsună în ziua Domnului; Cu amar va strigă atunci viteazul. 15 ^vZiua aceea este zi de furie, Zi de strămtorare și de nevoie, Zi de dărăpănare și de pustiire, Zi de întunec și de întunecime, Zi de nour și de negură deasă; 16 Zi de ^xtrâmbiță și de alarmă, Pentru cetățile cele întărite și pentru turnurile cele

^p Ps. 77. 19.
^q Ps. 119. 120.
^r Iov 13. 15.
^s Isa. 41. 16.

^t Ps. 27. 1.
—
TEFANIA.
—

Capul 1.
^a Osea 4. 3.
^b Mat 13. 41.
^c 2 Reg. 23. 4, 5.

^d Osea 10. 5.
^e 2 Reg. 23. 12.
^f 1 Reg. 18. 21.
^g Osea 4. 15.

^h Ios. 23. 7.
ⁱ Isa. 1. 4.
^j Osea 7. 7.
^k Hab. 2. 20.

^l Isa. 13. 6.
^m Isa. 34. 6.
ⁿ Ier. 39. 6.
^o 2 Cron. 33. 14.

^p Iac. 5. 1.
^q Ier. 48. 11.
^r Ps. 94. 7.
^s Deut. 28. 30, 39.

^t Mic. 6. 15.
^u Ier. 2. 1, 11.
^v Isa. 22. 5.
^x Ier. 4. 19.

inalte. 17 Străntoră-voiu pe oameni: Și ea^y orbii vor umblă; Căci au păcătuit asupra Domnului; Deci^z sângele lor se va vărsa ca pulberea, Și corpurile lor ca tina. 18 Nici argintul lor și nici aurul lor nu-î va putea mântui în ziua furiei Domnului; De flacăra geloziei sale va fi mistuit tot pământul acesta; Căci tuturilor celor ce locuiesc acest pământ le va găti un sfârșit grabnic.

Indemnare spre pocăință. Pedepse asupra popoarelor.

2 ^aVeniți-vă în fire; Da, veniți-vă în fire, poporule nerușinat! ²Înainte de a se naște hotărîrea, — ^bCa pleava treee timpul; — Înainte de a veni preste voi ^caprinderea mâniei Domnului, Înainte de a veni preste voi ziua mâniei Domnului. ³^dCântați pe Domnul, ^etoți săracii pământului, Voi câți împliniți legea sa! Căutați dreptatea, căutați umilința! ^fPoate, veți rămâneă aseunși în ziua mâniei Domnului. ⁴Căci ^gGaza va fi părăsită. Și Așkelonul pustiu, Așdodul isgoni-l-vor^h în amează-zi, Și Ekronul va fi desrădăcinat. ⁵Vai vouă cei ce locuiți ⁱmalul mării. Tu popor al Cretilor! Cuvântul Domnului preste voi, Tu ^jCanaanule, pământule al Filistenilor! Pierde-te-voiu până ce nici un locuitor nu va *mai* fi. ⁶Și malul mării va ajunge loc de pășune, Cisterne pentru păstori, Și^k târle de oi. ⁷Și locul acesta va fi al ^lrămășiții casei lui Iuda, Care-l vor paște, Și seara se vor odihni în casele Așkelonului! Căci Domnul, Dumnezeul lor. își va^m aminti de dânșii, Și vaⁿ întoarce pe prinșii lor. ⁸^oAuzit-am ocară Moabului. Și ^pbatjocurile fiilor lui Ammon, Cu care au defaimat pe poporul meu, Și ^qs'au întins preste hotarele lor. ⁹Deaceea viu sunt, zice Domnul, Dumnezeul oștirilor și al lui Israel! ^rMoabul va ajunge ca Sodoma. Și ^sfiii lui Ammon ca Gomorra. ^tLoc

acoperit eu urzici, groapă de sare, Și pustiu în veci: ^uRămășița poporului meu îi va prădă. Și cei rămași ai poporului meu îi vor stăpâni. ¹⁰Aceasta li se va face pentru ^vsumetirea lor, Pentru că defaimau și se măriau Asupra poporului Domnului, *Dumnezeului oștirilor*. ¹¹Înfrișat va fi Domnul asupra-le: Căci pe toți zcii pământului *acestui* îi va face să piară; Dar^x lui i-se va închină Fiecare din locul său: Toate ^yțărniurile popoarelor. ¹²^zȘi voi Etiopienilor. *Veți* cădeă de ^asabia mea. ¹³Și el va ținde mâna sa către meazănoapte, Și va^b pierde pe Asirieni, Și va preface Niniva într'o pustietate, Seacă ca un deșert. ¹⁴Și se^c vor odihni în mijlocul ei turme De^d animale de tot felul; Chiar și pelicanul și ariciul vor locui pe capetele *stălpilor* săi: În ferestre va răsună urletul lor, Pe praguri vor fi ruini; Căci tablele de cedru vor fi desgolite. ¹⁵Au aceasta *este* eetaea cea voioasă, care se ținea sigură, Care-și ziceă în inima ei: „Eu *sunt*, și afară de mine nici una!“ Cum s'a prefăcut în pustiu. În culcuș fiarelor! Oricine trece pe lângă ea, flueră, Și scutură mâinile.

Mustrarea păcatelor Iudeilor.

3 Vai cetății acesteia îndărătnice și pătate, Celei apăsătoare! ²^aN'a ascultat vocea. ^bN'a primit învățătura, Nu s'a încrezut în Domnul; De Dumnezeul ei nu s'a apropiat. ³^cMai marii ei în mijlocul ei *sunt* lei ce mugesc, Judecătorii ei *sunt*^d lupi de seară, Care nu lasă nici un ciolan pe dimineață; ⁴^eSumeți și necredincioși *sunt* profetii ei, Profetii ei pângăresc templul, ^fSilnicee legea. ⁵*Dar* ^gDomnul cel drept ^h*este* în mijlocul ei, Nu va face nici o nedreptate: Pe toată dimineața scoate la lumină dreptatea sa: Ea nici odată nu lipsește; Dar ⁱcel nedrept nu știe de rușine. ⁶Stărpit-am națiuni, Sfără-

^y Deut. 28. 20.

^z Ps. 79. 3.

—

Capit. 2.

^a Ioel. 2. 16.

^b Iov. 21. 18.

^c 2 Reg. 33. 26.

^d Ps. 105. 4.

^e Ps. 76. 9.

^f Ioel. 2. 14.

^g Ier. 47. 4, 5.

^h Ier. 6. 4.

ⁱ Ezec. 25. 16

^j Ios. 13. 3.

^k Isa. 17. 2.

^l Isa. 11. 11.

^m E-od. 4. 31.

ⁿ Ps. 126. 1.

^o Ier. 48. 27.

^p Ezec. 25. 3, 6.

^q Ier. 49. 1.

^r Isa. 15.

^s Amos 1. 13.

^t Fac. 19. 25.

^u Vers. 7.

^v Isa. 16. 6.

^x Mal. 1. 11.

^y Fac. 10. 5.

^z Isa. 18. 1.

^a Ps. 17. 13.

^b Isa. 10. 12.

^c Vers. 6.

^d Isa. 13. 21, 22.

—

Capit. 3.

^a Ier. 22. 21.

^b Ier. 5. 3.

^c Ezec. 22. 27.

^d Hab. 1. 8.

^e Ier. 23. 11, 32.

^f Ezec. 22. 26.

^g Deut. 32. 4.

^h Vers. 15, 17.

ⁱ Ier. 3. 3.

matu-s'au turnurile lor: Pustiit-am ulițele lor, de nu *este* nici un trecător *prin ele*; Nimicitu-s'au cetățile lor, de nu a rămas nici un om, Nici un locuitor. 7 *J* Zis-am: Teme-te deci de mine. Primește învățătura, Ca să nu fie stărpită locuința ei, *Ca nimic să nu se întâmple* Din cele ce am hotărât asupra-i; Dar s'au sculat de dimineată, *k* ca să facă toate relele. 8 Deaceea *l* așteptați-mă, zice Domnul, Până în ziua, în care mă voi scula la pradă; Căci hotărârea mea *este* de a *m* adună popoarele, De a strânge regatele, Ca să vărs asupra-le furia mea, Toată aprinderea mâinii mele; Căci de focul geloziei mele tot pământul *acesta* *n* va fi mistuit.

Făgăduință mângâietoare pentru timpul mesianic.

9 Și atunci voi preface *buzele* popoarelor în *o* buze curate, Ca ele toate să cheme numele Domnului, Și să-i servească într'un gând. 10 *p* De ceea parte a fluviilor Etiopiei Îmi vor aduce pe închinătorii mei, Pe fiica împărățiilor mei, *Ca* dar. 11 În ziua aceea nu te vei *mai* rușina De toate faptele tale, Cu care ai nelegiuit împotriva mea; Căci atunci depărta-voiu din mijlocul tău pe *q* mândrii tăi batjocuritori; Și nu te vei mai sumeți pe sfântul meu munte. 12 Și voi lăsa în mijlocul tău un *r* popor sărac și lipsit, Care se va încrede în numele Domnului. 13 *s* Rămășița

lui Israel *t* nu va mai face nedreptăți, *u* Și nici va *mai* spune minciuni, Și în gura lor nu se va *mai* afla limbă înșelătoare; Căci *v* ei vor paște, și se vor culca; și nu *va fi* cine să-i înspăimânte. 14 *x* Cântă fiică a Sionului! Strigă de bucurie, Israele! Bucură-te, și tresaltă din toată inima. Fiică a Ierusalimului! 15 Depărtat-a Domnul judecățile tale, Dat-a afară pe inamicul tău; *y* Regele lui Israel. Doamne, *z* *este* în mijlocul tău, Nu vei mai vedea nici un rău! 16 În ziua aceea *a* zice-se-va Ierusalimului: „Nu te teme;“ Și Sionului: *b* „Să nu-ți slăbească mâinile!“ 17 Domnul, Dumnezeuul tău *c* cel din mijlocul tău *este* viteaz, Și te va apăra; *d* Bucură-se-va cu bucurie preste tine, Tăceă-va în iubirea sa, Și se va veseli cu bucurie preste tine. 18 Strânge-voiu dintr'ai tăi pe cei *e* ce jelesc, Departă *find* de locul întrunirii, *Luă-voiu* povara ce *este* asupra-ți. ocară. 19 Iată, pierde-voiu în timpul acela pe toți, care te apasă. Și voi mântui pe *f* cea ologă, Voi aduna pe cea respinsă, Și-i voi face de laudă și de mărire În toate țările, unde au fost de rușine. 20 Și tot în acel timp *g* vă voi aduce, În timpul când vă voi strânge; Căci vă voi face de renume și de laudă Între toate popoarele pământului, Când voi aduce pe prinșii voștri înapoi înaintea ochilor voștri, Zice Domnul.

HAGGAI.

Mustrea poporului pentru lenevirea sa în zidirea templului, cu îndemnări la hărnicie.

1 În *a* anul al doilea al regelui Dariu, în luna a șasea, la întâia zi a luni, a fost cuvântul Domnului prin Haggai, profetul, către *b* Zerubabel, fiul lui Șealtiel, guvernătorul lui Iuda, și către *c* Iosua, fiul lui *d* Iosadac, arhiereul, zicând:

2 Așa vorbește Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, zicând: Poporul acesta zice: Timpul *încă* nu a sosit, Timpul pentru rezidirea casei Domnului. 3 Atunci a fost cuvântul Domnului *e* prin Haggai, profetul, zicând: 4 *Dar* *f* pentru voi este timp, să locuiți în case îmbrăcate cu săpături, Când casa aceasta *este* pus-

j Ier. 8. 6.
k Fac. 6. 12.
l Ps. 27. 14.
m Ier. 3. 2.

n Cap. 1. 18.
o Isa. 19. 18.
p Ps. 68. 31.
q Ier. 7. 4.

r Iac. 2. 5.
s Mic. 4. 7.
t Isa. 60. 21.
u Isa. 63. 8.

v Ezec. 34. 28.
x Isa. 12. 6.
y Ioan. 1. 49.
z Ezec. 48. 35.

a Isa. 3. 3, 4.
b Ebr. 12. 12.
c Vers. 15.
d Deut. 30. 9.

e Plân. 2. 6.
f Ezec. 34. 16.
g Amos 9. 14.

HAGGAI.
Capul 1.
a Ezra 4. 24.
b 1 Cron. 3. 17, 19.

c Ezra 3. 2.
d 1 Cron. 6. 15.
e Ezra 5. 1.
f 2 Sam. 7. 2.

tie? 5 Și acum așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: *g* Luați aminte la urmările voastre! 6 Ați ^hsămănat multe, dar ați adunat puține; Măncați, dar nu până la sațiu; Beți, dar nu până la beție, Vă îmbrăcați, dar nu până la încălzire; Și ⁱeine câștigă simbrie, o câștigă pentru o pungă spartă. 7 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Luați aminte la urmările voastre! 8 Suiți-vă pe munte, și aduceți lemne, Și zidiți casa mea; Și aceasta o voi bine primi. Și mă voi mări, zice Domnul. 9 ^jCăutat-ați la multe, și iată în puține s'au prefăcut; Adus-ați acasă, dar ^keu le suflam. Pentru ce? zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Pentru că casa mea este pustiiată, Și fiecare din voi aleargă *numai* pentru casa sa. 10 Deaceia ^lcerul vă oprește roua, și pământul oprește venitul său; 11 ^mAm chemat seceta preste pământ și preste munți, Preste grâu, preste must, Și ⁿpreste oleiu, și preste tot ce duce pământul, Preste oameni și preste vite, Și preste tot lucrul cu mâinile.

12 ^o Atuncia Zerubabel, fiul lui Șealtiel și Iosua, fiul lui Iosadae, arhiereul, și toată rămășița poporului ascultau de cuvintele lui Haggai, profetul, după cum l-a trimis Domnul, Dumnezeul lor; și poporul se temeă de Domnul.

13 Atuncia Haggai, solul Domnului, vorbiă în solia Domnului către popor, zicând: ^pEu sunt cu voi, zice Domnul.

14 Și ^qDomnul deșteptă duhul lui Zerubabel, fiul lui Șealtiel, guvernatorul lui Iuda; și duhul lui Iosua, fiul lui Iosadae, arhiereul; și duhul celui alt popor, ca să meargă și să luereze la casa Domnului, Dumnezeului lor. 15 În ziua a douăzeci și patra a luni a șasea, în al doilea an al regelui Dariu.

Prorocire despre mărirea viitoare a templului și despre timpul mesianic.

2 În ziua a douăzeci și una a luni a șaptea, a fost cuvântul Domnului

prin Haggai, profetul, zicând: 2 Vorbește acum lui Zerubabel, fiul lui Șealtiel, guvernatorul lui Iuda; și lui Iosua, fiul lui Iosadae, arhiereul; și celui alt popor; și zi: 3 ^aCine a mai rămas între voi *Din cei* ce au văzut casa aceasta în mărirea sa cea dintâiu? Și cum o vedeți acum? ^bAu nu este aceasta ca o nimică în ochii voștri? 4 Dar ^cfi tare, Zerubabele! zice Domnul. Și fi tare Iosua, fiule a lui Iosadae, arhiereul; Și fi tare întregule popor al țării, Zice Domnul; și lucrați! Căci eu sunt cu voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, 5 ^dDupă cuvântul *legământului* ce am încheiat cu voi, Când ați ieșit din Egipt; Și ^eduhul meu tot stă în mijlocul vostru; Nu vă temeți. 6 Căci așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^fÎncă odată, și în puțin timp, ^gVoiu clăti cerul și pământul, Marea și uscatul; 7 Și voi clăti pe toate popoarele, ^hȘi cele alese ale tuturilor popoarelor se vor duce; Și voi umpleă casa aceasta cu mărire, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; 8 Al meu este argintul și al meu aurul, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 9 ⁱMai mare va fi mărirea casei acesteia din urmă decât a acelei dintâiu, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Și pune-voiu ^jpacea în acest loc, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor.

10 În ziua a douăzeci și patra a luni a noua; în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului prin Haggai, profetul, zicând: 11 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^kÎntreabă acum pe preoții de lege, zicând: 12 De poartă cineva în poala vestmântului său carne sfințită, și se va atinge cu poala sa de pâne sau legume, sau vin, sau oleiu, sau orice fel de bucate: *atuncia* sfinți-se-va? 13 Și preoții răspunseră și ziseră: Nu. Și Haggai zise: Dacă un om ^lnecurat pentru un mort se va atinge de vre-una din acestea, fi-va necurat? Și preoții răspunseră, și ziseră: Va fi

^g Plân. 3. 40.
^h Mic. 6. 14, 15.
ⁱ Zech. 8. 10.

^j Cap. 2. 16.
^k Cap. 2. 17.
^l Lev. 26. 19.

^m 1 Reg. 17. 1.
ⁿ Cap. 2. 17.
^o Ezra. 5. 2.

^p Mat. 28. 20.
^q 2 Cron. 36. 22.

Capul 2.
^a Ezra 3. 12.
^b Zech. 4. 10.

^c Zech. 8. 9.
^d Esod. 29. 45, 46.

^e Neem. 9. 20.
^f Vers. 21.
^g Ioel 3. 16.
^h Fac. 49. 10.

ⁱ Ioan 1. 14.
^j Ps. 85. 8, 9.
^k Lev. 10. 10. 11.
^l Num. 19. 11.

necurat. 14 Și Haggai răspunse și zise: ^m Așa este acest popor, și așa națiunea aceasta, înaintea mea, zice Domnul: Și așa este tot lucrul mânilor lor: Ceea ce ei aduc drept dar este necurat! 15 Și acum ⁿ luați aminte, Din ziua aceasta și mai înainte: Înainte de a se pune piatră pe piatră la templul Domnului; 16 Înainte de a se face aceasta, ^o Venind la o grămadă de grâu de douăzeci de core, Numai zece s'au găsit: Venind la un teasc, ca să scoată cincizeci de baturi din cadă, Numai douăzeci s'au găsit, 17 ^p Lovitu-v'am cu arsură de grâu, și cu pălitură, și cu grindină, ^q În tot lucrul mânilor voastre: ^r Și cu toate acestea nu v'ati îndreptat către mine, Zice Domnul. 18 Luați aminte, din ziua aceasta și mai departe: Dela douăzeci și patru a lunii a noua, Din ziua aceasta, când s'au pus temelile templului Domnului, Luați aminte! 19 ^t Au

mai fost-a sămânță în arie? Da, fructele nu le-a dat nici via, nici smochinul, Nici rodia, nici maslinul; Dar din ziua aceasta voi eu da binecuvântarea mea.

20 Și a fost cuvântul Domnului a doua oară către Haggai, în ziua a douăzeci și patra a lunii, zicând: 21 Vorbește lui Zerubabel, guvernatorul lui Iuda, zicând: ^v Clăti-vou cerul și pământul, 22 Și ^w voi eu răsturnă tronurile regatelor, Voi eu sfărâma puterea împărățiilor popoarelor: Voi eu răsturnă carăle și călăreții lor, Și se vor prăbuși căii și călăreții lor, Fiecare de sabia fratelui său, 23 În ziua aceea, zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor, Te voi eu lua, Zerubabele, servul meu, fiul lui Șaltiel, Zice Domnul, Și te voi eu face ca un inel de sigilare: Căci eu pe tine te-am ales, Zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor.

ZAHARIA.

Chemare la căință drept introducere.

1 În luna a opta, ^a în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului ^b către profetul Zaharia, fiul lui Berechia, fiul lui Iddo, zicând: 2 Mânia-tu-s'a Domnul pe părinții voștri cu mânie mare: 3 Deaceia vei zice către ei: Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor: ^c Întoarceți-vă la mine, zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor, Și mă voi eu întoarce și eu la voi, zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor, 4 Nu fiți ca părinții voștri, ^d Pe cari i-au strigat profetii de mai înainte, zicând: Așa zice Domnul, Dumnezeuul oștirilor: ^e Întoarceți-vă, dela căile voastre cele rele, Și delu faptele voastre cele viclene: Dar n'au auzit, Nici n'au ascultat de mine, zice Domnul, 5 Părinții voștri unde sunt? Și

profetii, au în veci trăese ei? 6 Dar oare ^f cuvintele mele și hotăririle mele, Pe care le-am rânduit servilor mei, profetilor, N'au apucat oare pe părinții voștri? Și atunci s'au întors și au zis: 7 După cum Domnul, Dumnezeuul oștirilor, a gândit să ne facă, După căile noastre și după faptele noastre, Așa ne-a și făcut.

Întâia viziune a lui Zaharia, îngerul stând în dumbrava de mirți, și cei patru cai.

7 În ziua a douăzeci și patra, a lunii a unsprezecea, care este luna Sebat, în anul al doilea al lui Dariu, a fost cuvântul Domnului către profetul Zaharia, fiul lui Berechia, fiul lui Iddo, zicând:

8 Văzut-am noaptea, și iată, ^h un bărbat călăria pe un cal roșu, și stătut între mirții, ce erau într'un loc adânc;

^m Tit. 1. 15.
ⁿ Cap. 1. 5.
^o Cap. 1. 6. 9.

^p Deut. 28. 22.
^q Cap. 1. 11.
^r Ier. 5. 3

^s Zech. 8. 9.
^t Zech. 8. 12.
^u Cap. 1. 14.

^v Ebr. 12. 26.
^w Dan. 2. 44.

ZAHARIA.
Capul 1.
a Ezer. 4. 24.

^b Ezra. 5. 1.
^c Ier. 25. 5.
^d Ier. 4. 8.

^e 2 Cron. 36. 15.
^f 16.
^g Osea 14. 1.

^h Isa. 55. 1.
ⁱ Plân. 1. 18
^j Ios. 5. 13

și în dosul lui *erau* ⁱ cai roșii, murgi și albi. 9 Și am zis: Ce *sunt* aceștia, Doamne? Și îngerul care vorbea cu mine, îmi zise: Îți voi arăta ce *sunt* aceștia. 10 Și bărbatul, care stătea între mirți luă cuvântul și zise: ^j Aceștia *sunt* *aceia*, pe cari i-a trimis Domnul, ca să cutreere pământul. 11 ^k Și ei au răspuns îngerului Domnului, care stă între mirți, și au zis: Cutreerat-am pământul, și iată, tot pământul este în pace și liniște.

12 Atuncia răspunse îngerul Domnului, și zise: ^l Domne, *Dumnezeul* oștirilor, până când nu te vei îndura de Ierusalim și de cetățile lui Iuda, pe care te-ai mâniat acum ^m șaptezeci de ani? 13 Și Domnul răspunse îngerului, care vorbea cu mine, *cu* ⁿ cuvinte bune și cuvinte mângâitoare. 14 Atuncia zise îngerul, care vorbea cu mine, către mine: Cheamă, și zi: Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^o Râvnesc cu râvnă mare pentru Ierusalim și pentru Sion: 15 Și mâniatu-m'am cu mânie mare pe *aceste* popoare liniștite: Căci ^p eu m'am mâniat puțin. Dar ei au ajutat răul. 16 De aceea așa zice Domnul: ^q Mă voi întoarce cu îndurare către Ierusalim: Casa mea se va rezidi într'însul, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Și ^r funia de măsurătoare se va întinde preste Ierusalim. 17 Și iarăși strigă și zi: Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Cetățile mele iarăși se vor revărsa întru bunătați: ^s Și Domnul iarăși va mângâia Sionul, și ^t iarăși va alege Ierusalimul.

Viziunea a doua: cele patru coarne și cei patru făurari. Prezicere despre scăparea Iudeilor.

18 Atuncia ridicat-am ochii mei, și am văzut, și iată patru coarne. 19 Și am zis către îngerul, care vorbea cu mine: Ce *sunt* acestea? Și mi-a răspuns: ^u Acestea *sunt* coarnele, care au risipit pe Iuda, pe Israel și pe Ierusalim.

20 Și mi-a arătat Domnul patru făurari? 21 Și eu am zis: Ce vin aceștia să facă? și el a răspuns, zicând: Acelea *sunt* coarnele, care au risipit pe Iuda, încât nimenea nu a putut ridica capul său: și aceștia au venit să inspăimânte pe acelea, și să dea jos coarnele *acelor* popoare, care au ^v ridicat cornul împotriva pământului lui Iuda, ca să-l risipească.

Viziunea a treia: Îngerul cu funia de măsurătoare.

22 Iarăși am ridicat ochii mei, și am văzut, și iată ^a un bărbat, și în mâna lui avea o funie de măsurătoare. 2 Atuncia am zis: Unde mergi? Și el a zis către mine: ^b Să măsoz Ierusalimul, ca să văd, câtă *este* lățimea sa și câtă *este* lungimea sa.

3 Și iată îngerul, care vorbea cu mine, ieși, și un alt înger îi ieși înainte, și-i zise: 4 Aleargă, și vorbește tânărului acelnic, zicând: ^c „Locui-se-va Ierusalimul fără ziduri. Pentru mulțimea oamenilor și a vitelor dintr'însul. 5 Și eu, zice Domnul, Voiu fi ^d zid de foc în jurul său, ^e Și de mărire în mijlocul lui.“

Timp vesel al rentoarcerii din Babilon.

6 O, o! fugiți ^f din pământul dela mează-noapte, zice Domnul: Căci eu v'am ^g risipit, În cele patru vânturi ale cerului, Zice Domnul. 7 O, Sionule, ^h mântuie-te, Tu cel ce locuiești *cu* fiica Babilonului! 8 Căci așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: După mărire m'a trimis la popoarele, cari v'au prădat; Căci cine ⁱ se atinge de voi, de lumina ochilor săi se atinge. 9 Căci, iată, voi ^j scutura mâna mea preste dânsii. Și vor ajunge de pradă servilor lor: Și ^k voi veți cunoaște, că Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis.

Chemarea națiunilor.

10 ^l Cântă, și bucură-te, fiică a Sionului. Căci, iată, vin, și ^m voi locui în mijlocul tău, zice Domnul. 11 ⁿ În timpul acela ^o multe popoare se vor lipi

^l Cap. 6. 2-7. ^m Ier. 25. 11, 12. ^q Isa. 12. 1. ^u Ezra. 4. 1, 4, 7.
^j Ebr. 1. 14 ⁿ Ier. 29. 10. ^r Cap. 2. 1, 2. ^v Ps. 75. 4, 5.
^k Ps. 103. 20, 21. ^o Ier. 2. 18. ^s Isa. 51. 3. —
^l Ps. 102. 13. ^p Isa. 47. 6. ^t Isa. 14. 1.

^a Capul 2. ^d Isa. 26. 1. ^h Apoc. 18. 4. ⁱ Isa. 12. 6.
^e Ezech. 10. 3. ^e Isa. 60. 19. ⁱ 2 Thes. 1. 6 ^m Ioan. 1. 14.
^b Apoc. 11. 1. ^f Isa. 48. 20. ^j Isa. 11. 15. ⁿ Isa. 2. 2, 3.
^c Ier. 31. 27. ^g Deut. 28. 64. ^k Cap. 4. 9. ^o Cap. 3. 10.

de Domnul, Și-mi vor fi ^ppopor; Și eu voiu locui în mijlocul tău; Și ^qtu vei cunoaște, că Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis la tine. 12 Și va lua Domnul în stăpânire pe Iuda *ca* moștenirea sa, În pământul cel sfânt, Și-si va alege iarăși Ierusalimul. 13 Toată carnea tacă înaintea Domnului. Căci el s'a și sculat din locașul său cel sfânt.

Viziunea a patra: Arhiereul Iozua stând înaintea îngerului, și Satana la dreapta sa.

3 Și el mi-a arătat pe ^aIozua, arhiereul, care stă înaintea îngerului Domnului, și ^bSatana stă la dreapta sa, ca să-l părăscă. 2 Și zise Domnul către Satana: ^c„Certe-te Domnul, Satano! Da, certe-te Domnul, care ^dși-a ales Ierusalimul; ^eAu el nu *este* un tăciune scăpat din foc?“

3 Și Iozua eră îmbrăcat cu ^fvestminte scârnave, și stă înaintea îngerului. 4 Și acesta luă cuvântul, și vorbi către cei ce stăteau înaintea sa, zicând: Depărtați depe dânsul *aceste* vestminte scârnave! și zise către *Iozua*: Iată, fac să se ducă depe tine nedreptatea ta, ^gși te îmbrac cu vestminte sărbătorești. 5 Și a adaus: Puneți ^hmitră curată pe capul său; și-i puseră mitră curată pe cap, și-l îmbrăcară în vestminte: și îngerul Domnului eră de față.

Făgăduința despre Zemac (vlăstar, Messia).

6 Și îngerul Domnului mărturisî pe Iozua, zicând: 7 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: De vei umblă pe căile mele, Și de vei ⁱpăzi cele de păzit ale mele: Atuncia tu vei ^jjudecă casa mea, Și vei păzi curțile mele; Și-ți voiu da conducător dintr'aceștia ce ^kstau *aicea*. 8 Deci ascultă, Iozua, arhiereul. Tu și soții tăi cari șed înaintea ta! Căci ei *sunt* ^loameni de semne: Căci iată, aduc pe ^mservul meu. ⁿOdrasla! 9 Căci, iată, piatra, pe care am pus-o înaintea lui Iozua. ^oPe *accastă* singură piatră *sunt îndreptați*. ^pȘapte ochi: Iată, eu

singur am săpat săpătura ei. Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Și ^qîntr'o singură zi voiu depărtă fărădelegea acestei țări. 10 În ziua aceea, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Veți chema fiecare pe amicul său, Supt butucul de vie și supt smochin.

Viziunea a cincea: policandru cel de aur și proviziunea sa cu oleiu: asigurare de izbiture dată lui Zerubabel.

4 Și s'a întors ^aîngerul, care vorbiă cu mine, și m'a deșteptat, ^bca pe omul ce se deșteaptă din somnul său. 2 Și a zis către mine: Ce vezi tu? Și am zis: Eu văd, și iată, ^cun policandru cu totul *de aur*, și d'asupra lui o cupă *de oleiu*, și pe ea ^dșapte candelă. și șapte țevi la cele șapte candelă, *ce sunt* la vârful *policandru*lui; 3 ^eȘi doi maslini lângă el, unul la dreapta cupei, și altul la stânga ei.

4 Și am luat cuvântul, și am întrebat îngerul care vorbiă cu mine, zicând: Domnul meu *ce sunt* acestea? 5 Și îngerul, care vorbiă cu mine, răspunse, și-mi zise: Nu știi tu, *ce sunt* acestea? 6 Și am zis, Nu, Domnul meu! Atuncia a răspuns, și mi-a vorbit, zicând: Acesta *este* cuvântul Domnului către Zerubabel, zicând: ^f„Nu prin putere și nu prin tărie, Ci prin duhul meu, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, *se va face aceasta*: 7 „Cine ești tu, ^gmunte mare? Înaintea lui Zerubabel într'un șes *te vei preface*: Căci el va scoate până și ^hpiatra cea mai înaltă, ⁱ*Cu toate* strigările: Îndurare, îndurare pentru ea.“

8 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 9 Mânile lui Zerubabel ^jau întemeiat casa aceasta, și mânilor lui ^ko vor sfârși; și ^ltu vei cunoaște, că ^mDomnul, *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis la voi. 10 Căci cine va disprețui ziua *acestor* ⁿmici *inceputuri*? bucură-se-vor, când vor vedea cumpăna

^p Esod. 12. 49.

^q Ezech. 33. 31.

Capul 3.

^a Hag. 1. 1.

^b Ps. 109. 6.

^c Iuda 9.

^d Cap. 1. 17.

^e Amos 4. 11.

^f Isa. 64. 6.

^g Isa. 61. 10.

^h Esod. 29. 6.

ⁱ Lev. 8. 35.

^j Deut. 17. 9.

^k Cap. 4. 14.

^l Ps. 71. 7.

^m Isa. 42. 4.

ⁿ Luc. 1. 78.

^o Ps. 118. 22.

^p Cap. 4. 10.

^q Ier. 31. 34.

Capul 4.

^a Cap. 2. 3

^b Dan. 8. 18.

^c Esod. 25. 31.

^d Esod. 25. 37.

^e Apoc. 11. 4.

^f Osea 1. 7.

^g Ier. 51. 25.

^h Ps. 118. 22.

ⁱ Ezra 3. 11, 13.

^j Ezra 3. 10.

^k Ezra 6. 15.

^l Cap. 2. 9. 11.

^m Isa. 48. 16.

ⁿ Hag. 2. 3.

^o 2 Cron. 16. 9.

în mâna lui Zerubabel, ^aacești șapte ochi ai Domnului, care cutreeră tot pământul.

11 Și am răspuns, și am zis către dânsul: Ce *sunt* cei ^pdoi maslini din dreapta și din stânga ponicandului?

12 Și iarăși am întrebat a doua oară, și am zis către dânsul: Ce *sunt* cele două ramuri de maslini, care *stau* lângă cele două țevi de aur, prin care curge *oleiul* din el? 13 Și el mi-a răspuns, zicând: Nu știi tu, ce *sunt* acestea? și am zis: Nu, Domnul meu. 14 Atuncia a zis: ^aAcestea *sunt* cei doi unși, ^vcari *stau* înaintea ^sDomnului a tot pământul.

Viziunea a șasea și a șaptea: tuiul ce sboară.

5 Și iarăși am ridicat ochii mei, și am văzut; și iată, un ^atuiu ce sbură. 2 Și a zis către mine: Ce vezi tu? Și am răspuns: Văd sburând un tuiu; douăzeci de coți lungimea lui, și zece coți lățimea lui.

3 Și a zis către mine: Acesta *este* ^bblestemul, care este preste toată țara; Căci tot cel ce fură pedepsi-se-va, cum *stă scris* pe fața aceasta; și tot cel ce jură mincinos, pedepsi-se-va, cum *stă scris* pe fața aceea. 4 Îl voi u scoate, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, și va veni în casa furului, și în casa ^ccelui ce jură mincinos în numele meu; și va rămâne în casa sa, și ^do va mistui cu lemnele ei și cu pietrele ei.

Femeia din efă.

5 Și ingerul, care vorbiă cu mine, ieși, și-mi zise: Ridică-ți acum ochii, și vezi ce *este* aceasta ce iese? 6 Și am zis: Ce *este* aceasta? Și el a zis: Ce iese, *este* o efă. Și a zis: Aceasta *este* asemănarea celor din toată țara. 7 Și iată, un talant de plumb se ridică, și o femeie ședeă în efă. 8 Și el zise: Aceasta *este* nedreptatea; și o aruncă în efă; și aruncă bucată cea de plumb preste gura *efei*.

9 Atuncia am ridicat ochii mei, și am văzut: și iată, ieșiau două femei; și

vânt *eră* supt aripele lor; și acestea aveau aripi ca aripele cocostârcului; și au ridicat efa între pământ și cer. 10 Și am zis către ingerul, care vorbiă cu mine: Unde duc aceștia efa? 11 Și el zise către mine: Ca ^esă-i zidească casă ^fîn pământul Șinarului, ca acolo să fie așezată și pnsă pe temelile sale.

Viziunea a opta: cele patru cară.

6 Și iarăși am ridicat ochii mei, și am văzut, și iată, patru cară ieșiau dintre doi munți, și munții *erau* munți de aramă. 2 La carul întâiu *erau* ^acai roșii, la al doilea car ^bcai negrii; 3 La al treilea car ^ccai albi, și la al patrulea car cai pagi și țapeni. 4 Atuncia luând cuvântul, ^dam zis către ingerul, care vorbiă cu mine: Ce *sunt* aceștia, Domnul meu?

5 Și ingerul răspunse și zise către mine: ^eAceștia *sunt* cele patru vânturi ale cerului, care ies, după ce ^fau stătut înaintea Domnului a tot pământul. 6 La care *sunt* caili cei negri, *aceia* merg spre ^gpământul dela mează-noapte, și cei albi ies după ei; iar cei pagi merg spre pământul dela mează-zi. 7 După aceea ieșiră și cei suri, și căutară să meargă și ^hsă cutreere pământul; și el zise: Mergeți, cutreerați pământul; deci ei au cutreerat pământul.

8 Și a strigat la mine, și a vorbit către mine, zicând: Iată, cei ce merg spre pământul dela mează-noapte, au făcut să se potolească ⁱmânia mea, în pământul dela mează-noapte.

Cununii simbolice să se facă și să se pună pe capul arhiereului: profetia despre Mesia și biserică cea viitoare.

9 Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: 10 Iă *dela* cei din prisoare, dela Heldai, dela Tobia și dela Iedaia, cari au venit din Babilon: vino în aceeași zi, și întră în casa lui Ioșua, fiul lui Țefania; 11 Da, iă *dela* ^jdânșii argint și aur; și fă ^kcununii, și pune-le pe capul lui Ioșua, fiul lui Ioșadac, ar-

^p Vers. 3. ^s Ios. 3. 11, 13. ^b Mal. 4. 6. ^e Ier. 29. 5, 28.
^q Apoc. 11. 4. *Capul 6.* ^c Mal. 3. 5. ^f Fac. 10. 10.
^r Luc. 1. 19. ^a Ezech. 2. 9. ^d Lev. 14. 45. —

Capul 6. ^b Apoc. 6. 5. ^e Ps. 104. 4. ^h Fac. 13. 17.
^a Cap. 1. 8. ^c Apoc. 6. 2. ^f 1 Reg. 22. 19. ⁱ Judc. 8. 3.
^d Cap. 5. 10. ^g Ier. 1. 14. ^j Esod. 28. 36

hiereul. 12 Și vorbește-i, zicând: Așa zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor, zicând: Iată, ^kbărbatul, al cărui nume este ^lOdrasla! „Căci el va odrăsli de supt dânsul.^m Și va zidi templul Domnului. 13 Da, el va zidi templul Domnului, Și va ⁿpurtă mărirea Domnului; Va ședeà și va domni pe tronul său. Și ^ova fi preot pe tronul său; Și între ei amândoi va fi sfat de pace.“

14 Și cumunile vor stă la Helem, la Tobia, la Iedaia, și la Hen, fiul lui Tefania. ^pspre amintire în templul Domnului. 15 Căci ^qvor veni cei *ce sunt* departe, și vor zidi templul Domnului; și veți cunoaște, că Domnul. *Dumnezeul* oștirilor, m'a trimis la voi. Și *aceasta* se va întâmpla, de veți ascultă de vocea Domnului. Dumnezeului vostru.

Lui Dumnezeu nu-i plac posturile de din afară, ci faptele de îndurare.

7 Și în anul al patrulea al lui Dariu, regele, a fost cuvântul Domnului către Zaharia, în a patra zi a unei noi, a lui Chislen. 2 Și *cei din Babilon* au trimis la casa lui Dumnezeu pe Sarezet, și pe Regem-Melec și pe oamenii lor, să se roage Domnului; 3. Și să ^avorbească cu preoții, cari erau în casa Domnului. *Dumnezeul* oștirilor, și cu profeții: și să-i întrebe: *Trebue oare să plângem în ^bluna a cincea, și să ne înfrânăm, după cum am urmat a face de atâția ani?*

4 Și a fost cuvântul Domnului. *Dumnezeului* oștirilor, către mine, zicând: 5 Vorbește către tot poporul țării și către preoți, zicând: De ^cați postit și ați plâns în luna a cincea și ^da șaptea, ^eacești șaptezeci de ani, ^fpentru mine oare ați postit? 6 Și de ați mâncat și ați băut, nu *sunteți* voi cei ce mâncau și beau? 7 Au nu acestea *sunt* cuvintele pe care Domnul le-a proclamat prin profeții de mai nainte, pe când Ierusalimul eră încă locuit și în pace, și cetă-

țile din jurul său; și *toată ^gpartea* de către amează-zi, și *toată* câmpia erau locuite?

8 Și a fost cuvântul Domnului către Zaharia, zicând: 9 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, zicând: ^hJudecați judecată adevărată, Și arătați îndurare și compătimire unul altuia: 10 Și ⁱpe văduvă și pe orfan, Pe străin și pe sărac nu asupriți! ^jȘi în inimile voastre unul altuia rele nuplânuiți. 11 Dar ein'au voit să asculte. Și ^kdosul și l-au întors. Și ^lurechile le-au astupat, ca să nu audă. 12 Și ^minima și-au făcut-o ca diamantul, ⁿCa să nu asculte legea, Nici cuvintele, pe care le-a trimis *lor* Domnul. *Dumnezeul* oștirilor, Prin duhul său, prin profeții de mai nainte: Și așa se făcū mânie mare dela Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 13 Și a fost, *că* precum, când el strigă Și ei nu ascultau. Așa eu nu i-am ascultat, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Când au strigat ei; 14 Ci i-am spulberat între toate popoarele, pe care ei nu le cunoșteau; Și pământul *lor* a rămas în urma lor pustiu, Așa că nimenea nu *mai* treceà, nici se întorceà *din el*; Și *asa* făcūta-s'a pustiū pământul cel dorit.

Făgăduința de fericire viitoare pentru poporul lui Dumnezeu, ceea ce va atâta și pe națiuni de a căută pe adevăratul Dumnezeu.

8 Fost-a iarăși cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, zicând: 2 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ^aRâvnese cu râvnă mare pentru Sion. Da, cu mânie mare râvnese pentru el. 3 Așa zice Domnul: ^bMă voi în întoarcere în Sion, și ^cvoi locui în Ierusalim: Și Ierusalimul ^dse va chema: Cetatea Adevărului. Și ^eMuntele Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, ^fMuntele cel sfânt. 4 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^gBărbați bătrâni și femei bătrâne vor ședeà iarăși în ulițele Ierusalimului. Fiecare cu tociagul său în mână sa pentru multimea zilelor; 5 Și pline vor fi

^k Luc. 1. 78.

^l Cap. 3. 8.

^m Cap. 4. 9.

ⁿ Isa. 22. 24.

^o Ps. 110. 4.

^p Esod. 12. 14.

^q Efes 2. 13, 19.

Capul 7.

^a Mal. 2. 7.

^b Ier. 52. 12.

^c Isa. 58. 5.

^d Ier. 41. 1.

^e Cap. 1. 12.

^f Rom. 14. 6.

^g Ier. 17. 26.

^h Isa. 58. 6. 7.

ⁱ Esod. 22. 21, 22.

^j Ps. 36. 4.

^k Neem. 9. 29.

^l Fapt. 7. 57.

^m Ezech. 11. 19.

ⁿ Neem. 9. 29, 30.

Capul 8.

^a Nah. 1. 2.

^b Cap. 1. 16.

^c Cap. 2. 10.

^d Isa. 1. 21, 26.

^e Isa. 2. 2, 3.

^f Ier. 31. 23.

^g 1 Sam. 2. 31.

ulitele cetății de băeți și de fete, jucându-se în ulitele ei. 6 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; De este aceasta de mirare în ochii rămășiții poporului acestuia din zilele acestea. Oare^h fi-va de mirare și în ochii mei? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 7 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Iată, ⁱvoiu mântui poporul meu din pământul dela răsărit, și din pământul dela apus: 8 Și-i^j voiu aduce, și vor locui în Ierusalim: Și^k ei înși vor fi popor, și eu le voiu fi Dumnezeu. În^l adevăr și dreptate. 9 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^mMămile voastre fie tari. Voi cari auziți în zilele acestea Aceste cuvinte din guraⁿ profeților. Cari *au vorbit* ^oîn ziua, Când s'a pus temelie casei Domnului, Când s'a început a se zidi templul. 10 Căci înaintea acelor zile Nu eră^p răsplată nici pentru oameni, și nu eră răsplată nici pentru vite. Și^q nici cel ce ieșiă, nici cel ce intră, nu *avea* pace de inamic: Ci am rânduit pe toți oamenii unuia asupra altora. 11 Dar acum eu nu mai *sunt* ca în zilele de mai nainte, Către rămășița poporului acestuia. Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 ^rCă seminția va prospera: Butucul de vie își va da fructul său: Și^s pământul își va da venitul său: Și^t cerul își va da roua sa: Și toate acestea le voiu da în stăpânirea poporului acestuia. 13 Și precum voi, casă a lui Iuda și casă a lui Israel. Ați fost^u de blestem între popoare: Așa vă voiu mântui. Și^v veți fi binecuvântare! Nu vă temeți, ^wmămile voastre fie tari! 14 Căci așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^xPrecum am căutat a vă face rău. Pe când părinții voștri mă măniau, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ^yȘi nu m'am căit: 15 Tot așa am căutat în zilele acestea A face bine Ierusalimului și casei lui Iuda: Nu vă temeți! 16 Acestea *sunt* lucrurile ce voi trebuie să le faceți: ^zVor-

biți adevăr unul altuia; Faceți judecata adevărului și a păcii în porțile voastre: 17^a Și nu plămuiți rele, în inimile voastre unul altuia. Și^b nu iubiți jurământul mincinos; Căci toate acestea *sunt* cele ce urăsc, zice Domnul. 18 Și a fost către mine cuvântul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, zicând: 19 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: ^cPostul *lunei* a patra, ^dși postul *lunei* a cincea, ^eși postul *lunei* a șaptea, ^fși postul *lunei* a zecea vor fi casei lui Iuda *spre*^g bucurie și *spre* veselie, și *de* serbări voioase: ^hdeci iubiți adevărul și pacea.

20 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Vor veni încă și popoare și locuitori ai multor cetăți: 21 Și locuitorii unei cetăți vor merge la altă cetate, și vor zice: ⁱSă mergem să ne rugăm Domnului, și să căutăm pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: și eu voiu merge. 22 Da, ^jpopoare multe și națiuni puternice vor veni să caute în Ierusalim pe Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, și să se roage Domnului.

23 Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: În zilele acelea^k vor apucă zece bărbați, din toate limbile popoarelor, da, vor apucă colțul *vestmântului* unui Iudeu, zicând: Să mergem împreună cu voi, căci noi am auzit ^lcă eu voi este Dumnezeu.

Preziceri despre națiunile vecine păgâne.

9^a Profetie. Cuvântul Domnului asupra pământului Hadraclui, Care se va așeză preste^b Damasc: Căci Domnul *are* ^cochi *asupra* omului. Și *asupra* tntului semințiilor lui Israel: 2 Și *asupra*^d Hematului, care se hotărește cu dânsul. *Asupra*^e Tirului și a^f Sidonului, deși este atât de^g înțelept. 3 Cu toate că Tirul și-a zidit întăriri. Și^h și-a adunat argint ca pulberea. Și aur ca noroiul ulitelor: 4 Iată, ⁱDomnul va face să se ia dela dânsul^j puterea sa, Și o va

^h Rom. 4. 21. ^m Ezra 5. 1. 2. ^r Ps 67. 6. ^s Jer. 31. 28. ^t Jer. 52. 18. ^u Fac. 12. 2. ^v Vers. 9. ^w Hag. 2. 4. ^x Hag. 2. 18. ^y Hag 1. 6, 9, 10. ^z 2 Cron. 15. 5. ^o Hag 2. 21, 22. ^q Osea 2. 21, 22. ^p 2 Cron. 36. 16. ^r Cap. 7. 9. ^s Prov. 3. 29. ^t Cap. 5. 3, 4.

^c Jer. 52. 6, 7. ^d Jer. 52. 12, 13. ^e 2 Reg. 25. 25. ^f Jer. 52. 4. ^g Est. 8. 17. ^h Vers. 16. ⁱ Isa. 2. 3. ^j Isa. 60. 3, etc. ^k Isa. 3. 6. ^l 1 Cor. 14. 52.

^a Jer. 23. 33. ^b Amos 1. 3. ^c 2 Cron. 20. 12. ^d Jer. 49. 23. ^e Jer. 23. 1. ^f Ezech. 26. 17.

^g Ezech. 28. 3, etc. ^h Iov 27. 16. ⁱ Isa. 23. 1. ^j Ezech. 26. 17. ^k Capul 9.

prăbuși *în mare*; Și el însuși va fi mistuit de foc. 5^k Așkelonul va vedeà *aceasta*, și se va teme; Și Gaza o va vedeà și se va cutremurà foarte; Ca și Ekronul; căci speranța sa a rămas de rușine; Pieri-va regele din Gaza, Și Așkelonul va fi nelocuit; 6 Și ^lîn Așdod vor locui străinii; Și voiți nimicî mândria Filistenilor. 7 Și voiți depărtà sângele lui din gura lui, Și uriciunile lui dintre dinții săi; Și *așà* el va rămâneà pentru Dumnezeuul nostru; *Va fi* ca un ținut al lui Iuda, Și Ekronul ca Iebuseu. 8 Și ^mvoiu tăbări în jurul casei mele, împotriva oastei, Împotriva celor ce se due, Și împotriva celor ce se întorc; Și ⁿnu va mai trece asupritorul preste dânsii; Căci acum ^oprivesc *la tine*, cu ochii mei.

Făgăduința unui rege pacinic și puternic Mesia.

9^p Bucură-te foarte, fiică a Sionului, Tresaltă, fiică a Ierusalimului, Iată, ^qRegele tău vine la tine; Drept *este* el și mântuitor, Bland și călare pe asin, Pe un mânz, fiu de asină. 10 Și ^rvoiu stârpi din Efraim carăle, Și caii din Ierusalim; Și arcul rezbelului va fi stârpiț; Și va vorbi ^spopoarelor pace; Și domnia lui *va fi*, ^tdela o mare, până la *altă* mare, Și dela Euftrat până la marginile pământului. 11 Cât pentru tine, *Sioane*, pentru sângele legământului *încheiat* cu tine, Voiu dà drumul ^uîncătușăților tăi din groapa, în care nu *este* apă. 12 Întoarceți-vă în întărire, ^vvoi încătușați cu speranță! Da, astăzi o spun, ^xîndoite îți voiu răsplăti. 13 Căci pe Iuda îl voiu întrebuiță. ca are al meu. Și pe Efraim, ca săgeată *a mea*; Și voiu deșteptà pe fiii tăi, *Sioane*. Asupra fiilor tăi, Grecio; Și te voiu face ca sabie de viteaz. 14 Și arătà-se-va Domnul d'asupra lor; Și ^yvor ieși săgețile sale, ca fulgerile; Și Domnul, Dumnezeuul va suflà din trâmbiță. Și va

umblà ^zîn vârtejurile de mează-zi. 15 Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, îi va apărà; Și vor înghiți, și vor învinge cu pietrile de praștie; Vor beà și vor vui ca de vin, Și vor fi plini, ca cupele de jertfă, Ca ^acolțurile altarului. 16 Și Domnul, Dumnezeuul lor, va mântui în aceea zi Pe poporul său, ca pe o turmă; Căci ^b*ei sunt* pietrile diademei, ^cRidicate în pământul său. 17 O, ^dcât de mare *va fi* necrocirea sa, cât de mare frumusețea sa! ^eGrăul va veseli pe tănări, și mustul pe fecioare.

Poporul e liberat din puterea asupritorilor, e adunat și binecuvântat din nou.

10 Cereți ^ade la Domnul ^bploaie, ^cîn timpul ploii târzie, *Dela* Domnul, urzitorul fulgerilor; Și el vă va dà ploaie îmbelșugată, Pentru toată verdeața câmpului. 2 Căci ^dterafimii vorbesc minicuri, Și prezicătorii văd minciuni, Și spun visuri deșerte; și ^emângăie cu deșertăciune; De aceea se rătăcesc, ca oile, Și sufer nevoi, ^fcăci nu *au* păstor. 3 Mânia mea aprinsu-s'a asupra păstorilor, ^gȘi am pedepsit pe țapi; Căci Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, ^hîși aduce aminte de casa lui Iuda, turma sa, Și ⁱo va face ca calul său cel frumos de resbel, 4 Dintr'insul va ieși ^jpiatră unghiulară, Dintr'insul ^kțărășii. Dintr'insul arcurele de luptă, Dintr'insul toți conducătorii. 5 Și vor fi ca vitejii, ce ^lcalcă în luptă preste *neamic*. Ca pe noroiul ulițelor; Și se vor luptă; Căci Domnul *este* cu dânsii, Și vor rușină pe călăreți, pe caii lor. 6 Voiu întări casa lui Iuda, Și voiu mântui casa lui Iosif, ^lîm voiu aduce înapoi, și-i voiu face să locuească *în liniște*; Căci ^mmi-e milă de dânsii; Și vor fi ca și cum nu i-aș fi lepădat; Căci *eu sunt* Domnul, Dumnezeuul lor, ^oși-i voiu auzi. 7 Efraim va fi ca un viteaz; Și ^pinima lor se va bucurà. ca de vin; Fiii lor vor vedeà *aceasta*, și se vor bucurà; Inima lor va tresaltă în Domnul.

^k Ier. 47. 1. 5.
^l Amos 1. 8.
^m Ps. 34. 7.
ⁿ Isa. 60. 18.
^o Esod. 3. 7.
^p Isa. 62. 11.

^q Ier. 23. 5.
^r Osea 1. 7.
^s Efes. 2. 14, 17.
^t Ps. 72. 8.
^u Isa. 42. 7

^v Isa. 49. 9.
^w Isa. 61. 7.
^x Ps. 18. 14.
^y Isa. 21. 1.
^z Lev. 4. 18, 25.

^a Isa. 62. 3.
^b Isa. 11. 12.
^c Ps. 31. 19.
^d Ioel 3. 18.

Capul 10.
^a Ier. 14. 22.
^b Deut. 11. 14.
^c Iov 29. 23.

^d Ier. 10. 8.
^e Iov 13. 4.
^f Ezec. 34. 5.
^g Ezec. 34. 17.
^h Luc. 1. 68.

ⁱ Cânt. 1. 9.
^j Num. 24. 17.
^k Isa. 22. 23.
^l Ps. 18. 42.

^m Ier. 3. 18.
ⁿ Osea 1. 7.
^o Cap. 13. 9.
^p Ps. 104. 15.

8 Le voui ^qfluera, și-i voui adună; Căci eu îi voui răscumpăra; ^rȘi se vor îm mulți, ca și mai înainte. 9 Îi ^svoui semăna între popoare, Și-și vor aminti de mine, în țări depărtate. Vor trăi cu fiii lor, și se vor întoarce. 10 Îi voui duce iarăși din pământul Egiptului, Și-i voui adună din Asiria, Și-i voui duce în pământul Galaadului și în Liban: Și nu se vor mai găsi locuri pentru dânșii. 11 Și Israel va trece prin strămtorile mării. Și va lovi valurile ei, Și toate adâncurile Nilului se vor usca; Fala Asiriei se va umili; Și sceptrul Egiptului se va lua de la el. 12 Și-i voui face tari prin Domnul, Și în numele lui vor umbla. Zice Domnul.

Tânguire despre păstorii necredincioși ai poporului. Bețele, harul și unirea. Treizeci de arginți pentru bunul păstor.

11 Libanule, deschide ^aportile tale, Ca focul să mistuie cedrii tăi. 2 Văitete, ciparosule! căci cedrul a căzut. Cei măreți sunt despoiați; Văitați-vă stejari ai Basanului! ^bCăci s'a dat jos pădurea cea nestrăbătută. 3 Răsună vaetul păstorilor; Căci li-s'a răpit măreția lor; Răsună mugetul puilor de lei; Căci Iordanului i s'a răpit mândria sa. 4 Așa zice Domnul, Dumnezeuul meu: ^cPaște oile de junghere: 5 Pe care cumpărătorii lor le junghere, ^dFără să se creadă vinovați; Și vânzătorii căroră ^ezic: „Bine cuvântat fie Domnul, că m'am înavuțit.” Și ai căror păstori nu le cruță. 6 Căci nu voui mai cruță pe locuitorii pământului *acestui*a, zice Domnul; Ci iată, da-vouiu pe oameni, unul În mâna altuia, și în mâna regelui său; Și ei vor sdrumica țara. Și eu nu voui mântui-o din mâna lor. 7 Și am ^fpăscut oile de junghere: În adevăr ^go turmă mișeală! Și mi-am luat două toege; pe unul l-am numit, Frumusețe, și pe celalalt, Legături; și pășteam turma. 8 Și *numai* ^hîntr'o lună am stârpit trei păstori; căci inima mea nu-i răbdă, și sufletul lor se

disgustă de mine. 9 Și am zis: „Pe voi nu vă voui paște!” „Ce moare, să moară; Ce piere, să piară; Și cele ce vor rămâne să-și mănânce carnea una altelea.” 10 Și luatu-mi-am toeagul Frumusețe, și l-am frânt, ca să rup legământul ce am încheiat cu toate semănțiile. 11 Și s'a și rupt din aceeași zi: și așa cunoscură, — în adevăr ^jo turmă mișeală. — cei ce luau seamă la mine, că acesta ^ka fost cuvântul Domnului. 12 Și am zis către dânșii: De este plăcut în ochii voștri, dați-mi plată: iar de nu, lăsați-o. Și-mi ^kcumpăniră plata, treizeci de arginți. 13 Și a zis Domnul către mine: Aruncă-l ^lolarului, acest preț frumos, cu care am fost prețuit de dânșii! Și am luat cei treizeci de arginți, și i-am aruncat în casa Domnului, pentru olar. 14 Atuncia frântu-mi-am toeagul al doilea, Legături; ca să rup înfrățirea între Iuda și între Israel. 15 Și a zis Domnul către mine: ^mIa-ți încă și unelte de păstor nebun; 16 Căci iată, eu voui ridica un păstor în țară, Care nu va socoti pe cei pieritori. Nici pe tânăr nu va căuta; Pe cei răniți nu va tămădui, Și de cei ce vor rămâne nu se va îngriji: Va mânca încă carnea celor îngrășate, Și le va rupe copitele lor. 17 ⁿVai de păstorul prost, care părăsește turma! Sabia *va fi* preste brațul său și preste ochiul său cel drept: Brațul său va seca, și ochiul său cel drept va orbi.

Ocotirea puternică a lui Dumnezeu asupra Ierusalimului.

12 **12** *Profeție. Cuvântul Domnului asupra lui Israel. Domnul zice, ^acel ce a întins cerul. Și a întemeiat pământul; Cel ce ^ba făcut spiritul omului din lăuntrul său: 2 Iată, Ierusalimul îl voui face ^ccupă de sbuciumare, Pentru toate popoarele, de jur împrejur; Și chiar și pentru Iuda va fi, La împresurarea Ierusalimului. 3 ^dȘi în aceeași zi voui face Ierusalimul ^ePeatră împovorătoare pen-*

^q Isa. 5. 26.

^r Isa. 49. 19.

^s Osea 2. 23.

Capit. 11.

^a Cap. 10. 60.

^b Isa. 32. 19.

^c Vers. 7.

^d Ier. 2. 3.

^e Deut. 29. 19.

^f Vers. 4.

^g Zef. 3. 12.

^h Osea 5. 7.

ⁱ Ier. 15. 2.

^j Zef. 3. 12.

^k Mat. 26. 15.

^l Mat. 27. 9, 10.

^m Ezecl. 34. 2-4.

ⁿ Ier. 23. 1.

Capit. 12.

^a Isa. 42. 5.

^b Ebr. 12. 9.

^c Isa. 51. 17, 22,

23.

^d Vers. 4, 6, 8.

9, 11.

^e Mat. 21. 44.

tru toate popoarele; Toți câți se vor încerca cu ea se vor vătăma; Totuși toate popoarele pământului se vor aduna asupra-i. 4 În acea zi, zice Domnul, *f* Voiu lovi fiece cal cu turbare, Și pe călărețul său cu nebunie: Și voiu deschide ochii mei preste casa lui Iuda: Dar voiu lovi cu orbire toți caii popoarelor. 5 Și vor vorbi întru inima lor capii lui Iuda: Locuitorii Ierusalimului *sunt* pentru mine un sprijin, „Prin Domnul, Dumnezeuul oștirilor și al lor“. 6 În aceeași zi, voiu face pe capii lui Iuda, *g* Ca vatră de foc supt lemn, Și ca o făclie de foc supt snopi: Și ei vor mistui pe toate popoarele La dreapta și la stânga, de jur împrejur; Și Ierusalimul va fi locuit pe locul său, În Ierusalim. 7 Și va mântui Domnul corturile lui Iuda, *ușezându-le* în starea lor de mai înainte, Ca să nu se ridice mărirea casei lui David, Și mărirea locuitorilor Ierusalimului Preste Iuda. 8 În aceeași zi, Domnul va apăra pe locuitorii Ierusalimului; Și *h* cel slab din ei va fi, în acea zi, asemenea lui David, Și casa lui David va fi ca Dumnezeu, Ca îngerul Domnului înaintea lor.

Făgăduința duhului. Jalea poporului pentru acela pe care l-au străpuns.

9 Și în acea zi, Voiu căuta *i* să stărpesc toate popoarele, Câte vor veni asupra Ierusalimului; 10 *j* Dar preste casa lui David, Și preste locuitorii Ierusalimului, Voiu revărsa duhul harului și al rugei; Și vor *k* căuta spre mine, pe care l-au străpuns, Și vor plânge după el, *l* După cum plânge cineva după fiul unic al său; Și vor boei cu amar pentru dânsul, După cum se bocește cineva cu amar, după întâiu născutul său. 11 În acea zi va fi *m* plângere mare în Ierusalim, *n* Ca și plângerea din Adadrimmon, în valea Meghiddoului. 12 *o* Și va plânge țara, fiecare neam în deosebi; Neamul casei lui David în deosebi, și femeile lor în deosebi; Neamul casei lui *p* Natan

în deosebi și femeile lor în deosebi; 13 Neamul casei lui Levi în deosebi, și femeile lor în deosebi; Neamul lui Simeon în deosebi, și femeile lor în deosebi; 14 Și toate celelalte neamuri; Fiecare neam în deosebi, și femeile lor în deosebi.

Belșugul harului legământului nou.

13 În *a* acea zi se va deschide *b* un izvor Pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului. Pentru păcat și pentru necurătenie. 2 Și în acea zi, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Voiu *c* stărpi din țară numile idolilor. Așa că nu se va mai aminti *de ei*; Și voiu scoate din țară Pre *d* profetii cei *mincinoși* și spiritul necurat. 3 Și de va mai profeti cineva, Părintele său și mamă-sa, cari l-au născut, Îi vor zice: „Să nu mai trăești; Căci ai vorbit minciuni, în numele Domnului.“ Și-l *e* străpunge părintele său și mamă-sa, ei, cari l-au născut, Când va profeti, 4 Și în acea zi, *f* Se vor rușina profetii, Fiecare de viziunea lui, când va profeti; Și nu se vor mai îmbrăca în *g* mantie de păr, ca să înșele; 5 *h* *Ci fiecare* va zice: Nu *sunt* profet; *ei* sunt lucrător de pământ; Căci un om m'a cumpărat din tânărețea mea. 6 Atuncia *i* se va zice: Ce răni *sunt* acestea depe mâinile tale? Și el va răspunde: *Acestea sunt acelea*, cu care am fost rănit, în casa amicilor mei.

Suferințele păstorului Domnului, pedeapsa inamicilor săi și mărirea Sionului.

7 Sabie, scoală-te, asupra *i* păstorului meu, Și asupra bărbatului, *j* care este soțul meu, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; *k* Lovește păstorul, și oile se vor împrăștiă; Și mâna mea o voiu întoarce către *l* cei mici. 8 Și se va întâmpla, *Că* din toată țara, zice Domnul, Două părți din ea se vor stărpi, vor muri, *m* Și a treia *parte* va rămâneă într'însa. 9 Și *această* a treia parte o voiu duce prin *n* foc, Și o voiu *o* lămuri, cum se lămurește argintul, Și o voiu cercă, cum se

f Ps. 76. 6.

j Ier. 31. 9.

n 2 Reg. 23. 29.

Capul 13.

c Esod. 23. 13.

g 2 Reg. 1. 8.

j Ioan. 10. 30.

m Rom. 11. 5.

g Obad. 18.

k Ioan. 19. 34, 37.

o Mat. 24. 30.

a Cap. 12. 3.

d 2 Pet. 2. 1.

h Amos. 7. 14.

k Mat. 26. 31.

n Isa. 48. 10.

h Ioel 3. 10.

l Ier. 6. 26.

p Luc. 3. 31.

b Ebr. 9. 14.

e Deut. 13. 6, 8.

i Isa. 40. 11.

l Luc. 12. 32.

o 1 Pet. 1. 6, 7.

i Hag. 2. 22.

m Fapt. 2. 37.

cearcă aurul; ^pEa va chema numele meu, și cu o vom asculta; ^qEu vom zice: Ei *sunt* poporul meu; Și ei vor zice: Domnul *este* Dumnezeuul meu.

Străntorarea Ierusalimului.

14 Iată, vine ^aziua Domnului. Și împărțită va fi prada ta în tine. ²Căci ^bvoin adună la luptă, asupra Ierusalimului, pe toate popoarele; Și cetatea se va lua. ^cCasele se vor jefui, și femeile vor fi siluite, Și jumătate din cetate va merge în prinsoare, Dar rămășița poporului din cetate nu va fi stârpiată. ³Atuncia va ieși Domnul, Și va lupta cu popoarele acelea, Precum s'a luptat în zi de bătaie. ⁴Și vor stă picioarele sale în acea zi ^dPe Muntele Maslinilor, ce *este* înaintea Ierusalimului, spre răsărit; Și Muntele Maslinilor se va despica dela jumătatea sa, Spre răsărit și spre apus ^eȘi se va face o vale mare foarte: O parte a muntelui se va strămuta spre mează-noapte, Și *cealaltă* jumătate a sa spre mează-zi: ⁵Și voi veți fugi, *prin* valea dintre munții mei: Căci valea *dintr'acești* munți se va întinde până la Azal; Da, veți fugi, cum ați fugit de ^fentremur. În zilele lui Uzia, regele lui Iuda; ^gȘi vei veni tu, Domnul, Dumnezeuul meu, Și ^htoți sfinții cu tine. ⁶Și în acea zi *Luminătorii* cei strălucitori se vor ascunde; ⁷Și ea va fi ⁱzi deosebită, ^jCunoscută numai Domnului: Ea nu va fi și zi și noapte; Căci și la ^ktimp de seară va fi lumină.

Mântuirea dumnezească.

⁸Și în acea zi, Va curge ^lapă vie din Ierusalim, O jumătate din ea spre marea răsăritului, Și *cealaltă* jumătate din ea spre marea apusului: Va curge și vara și iarna. ⁹Și Domnul va fi ^mRege, preste tot pământul; În acea zi *numai* ⁿun Domn va fi, și numai numele lui. ¹⁰Toată țara ^oîn câmp se va prefăce, Dela Gheba până la Rimmon, spre mează-zi dela Ierusalim; Și se va ridica, și va fi ^plocuit pe locul său, De la poarta lui Beniamin până la locul porții întâia,

până la poarta unghiurilor, ^qȘi *dela* turnul Hananeel până la teascurile regelui. ¹¹Vor locui acolo, Și ^rnu va mai fi blestem; ^sCi în siguranță va fi locuit Ierusalimul.

Pedeșirea dușmanilor.

¹²Dar aceasta va fi plaga, Cu care Domnul va lovi pe toate popoarele, Care se vor lupta asupra Ierusalimului: Carnea lor va pieri, stând ei încă pe picioarele lor; Ochiul lor vor pieri din găurile lor; Și limba lor va pieri în gura lor. ¹³Și în acea zi, Se va trimite ^tturburare mare dela Domnul între dânsii; Și unul va apuca mâna altuia, Și ^umâna lui se va ridica asupra mânei celuilalt. ¹⁴Și *chiar* Iuda se va lupta asupra Ierusalimului; ^vȘi adună-se-vor tezaurele tuturor popoarelor de prin prejur, Aur și argint și vestminte în mare mulțime. ¹⁵Și tot acea *plagă* va fi plaga pentru cal, Catări, cămile și asini, Și pentru toate vitele, câte vor fi în tabăra lor, Ca și plaga aceea.

Mărire și împărăstirea împărăției lui Dumnezeu.

¹⁶Și toți câți vor rămâneă din toate popoarele, Care au venit asupra Ierusalimului, Se ^yvor sui din an în an, Ca să se închine regelui, Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, Și să serbeze ^zserbarea corturilor. ¹⁷Și cine nu se va sui la Ierusalim din neamurile pământului, Ca să se închine regelui, Domnului, *Dumnezeului* oștirilor, Asupra acelora nu va fi ploaie. ¹⁸Și dacă neamul Egiptului nu se va sui, și nu va veni, *Preste* care *ploaia* nu *cade*; atunci *asupra-i* acea plagă va fi, Cu care Domnul va lovi popoarele, Ce nu se vor sui să serbeze serbarea corturilor. ¹⁹Așa va fi pedeapsa Egiptului, Și pedeapsa tuturor popoarelor, Care nu se vor sui, să serbeze serbarea corturilor.

Toate vor fi sfinite lui Dumnezeu.

²⁰În acea zi vor fi *toate lucrurile* până și zurgălăii cailor: „Sfinte Dom-

^p Ps. 50, 15.

Cap. 14.

^d Eze. 11, 23.

^h Ioel 3, 11.

ⁱ Eze. 47, 1.

^p Cap. 12, 6.

^t 1 Sam. 14, 15.

^x Vers. 12.

^q Osea 2, 23.

^a Isa. 13, 9.

^e Ioel 3, 12, 14.

^f Apoc. 22, 5.

^m Dan. 2, 44.

^q Neem. 3, 1.

^u 20.

^y Isa. 60, 6, 7, 9.

^b Ioel 3, 2.

^g Amos 1, 1.

^j Mat. 24, 36.

ⁿ Efes. 4, 5, 6.

^r Ier. 31, 40.

^v Judc. 7, 22.

^z Ioan 7, 2.

^c Isa. 13, 16.

^k Mat. 16, 27.

^l Isa. 30, 26.

^o Isa. 40, 4.

^s Ier. 23, 6.

^w Eze. 39, 10, 17.

nului!“ Și *chiar* oalele în casa Domnului, Vor fi ca și cupele înaintea altarului. 21 Și toate oalele în Ierusalim și în Iuda, Vor fi sfinte Domnului, *Dumnezeului* oști-

rilor. Și toți jertfitorii vor veni. Vor lua din ele, și vor fierbe în ele. Și nu va mai fi, în ziua aceea, nici un Cananeu, În casa Domnului, *Dumnezeul* oștirilor.

M A L A H I.

Nerecunoștința lui Israel pentru îndurările cele mai alese ale lui Dumnezeu: musturarea preoților.

1 Profetie. Cuvântul Domnului către Israel prin Malahi: ^{2^a} Iubitu-v'am, zice Domnul; Și voi ziceți: În ce ne-ai iubit? Au nu *eră* Esau fratele lui Iacob? zice Domnul; Totuși ^b am iubit pe Iacob, ³ Și pe Esau l-am urit. ^c Munții săi i-am făcut pustii, Și moștenirea sa *dat-o-am* șacalilor pustiului. ⁴ Când va zice Edomul: „Suntem nimiciti; Dar vom rezidi ruinele; Așa zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor: Zidească ei; dar eu voi surpră; Și ei se vor numi: Cuprinsul nelegiuirii; Și, Poporul, preste care Domnul în veci s'a mânia. ⁵ Ochii voștri vor vedeă *aceasta*, și veți zice: ^d Măritu-s'a Domnul, preste hotarele lui Israel! ⁶ Fiul ^e onorează pe părintele său, Și servul pe domnul său; Dar, ^f de sunt părinte, unde *este* onoarea mea? Și, de *sunt* domn, unde *este* frica de mine? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, către voi, preoților, cari desprețuiți numele meu. ^g Și *mai* ziceți: În ce am desprețuit numele tău? ⁷ Aduceți ^h bucate spurcate pe altarul meu: Și *încă mai* ziceți: Prin ce te-am spurcat? Prin aceea, că ați zis: ⁱ Fie desprețuită masa Domnului! ⁸ Și ^j dacă aduceți oarbe spre jertfire, au *aceasta nu este* rău? Și dacă aduceți oloage și bolnave, au *aceasta nu este* rău? Adu-le guvernatorului tău; Oare va avea plăcere de tine? Sau ^k îți va țineă *aceasta* în seamă? Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ⁹ Și acum, rogu-mă, rugați pe Dumnezeu, ca să se în-

dure de noi; ^l S'au făcut *acestea* de voi. Și eu să nu țin seamă de voi! zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ¹⁰ O, de *ar fi* cineva între voi, care să includă ușa *casei mele*, ^m Ca să nu mai aprindeți *focul* înzadar pe altarul meu! Nu am plăcere de voi, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ⁿ Și nici voi nu primi daruri din mâna voastră. ¹¹ Căci ^o dela răsăritul soarelui și până la apusul său Mare *este* numele meu ^p între popoare, ^q Și în toate locurile se aduce ^r tămâie numelui meu, Și daruri curate; Căci mare *este* numele meu între popoare, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ¹² Dar voi l-ați pângărit, zicând: Fie spureată masa Domnului, Și fructul său fie o mâncare desprețuită! ¹³ Și *mai* ziceți: „Iată, ce mai de osteneală! Așa îl desprețuiți, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; Și aduceți furate, oloage și bolnave; Iată, ce daruri aduceți! Și eu să le primesc din mâinile voastre, zice Domnul! ¹⁴ Blestemat fie cel ce înșală, cel ce are *vite de parte* bărbătească în turma sa, Și *de a* făcut vot, jertfește Domnului pe cele betege! Căci eu *sunt* Rege mare, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Și numele meu *este* înfricoșat între popoare.

Predică de musturare împotriva preoților.

2 Și acum către voi, preoților, se îndreaptă îndemnul acesta; ^{2^a} De nu veți ascultă, și de nu veți lua la inimă. De a dà onoare numelui meu, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, Voi trimite blestem preste voi, și blestemă-

voiu binecuvântarea voastră; Da, cu adevărat o voiu blestemă, Fiindcă nu luați indemnul *meu* la inimă. 3 Iată, voiu afurisi sămânța voastră, Și vă voiu presăra noroii în față, *Ca* noroiul jertfelor voastre la sărbători: ^b Acesta va fi onoarea voastră! 4 Și veți cunoaște, că eu v'am trimis acest indemn. Ca să rămână legământul meu *încheiat* cu Levi, Zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor. 5 ^e Legământul meu de viață și de pace eră cu dânsul; Și îl dădusem, ^d Pentru temerea, cu care se temeă de mine, Și *pentru plecarea cu care se pleacă* înaintea numelui meu. 6 ^e Legea adevărului eră în gura lui, Și fărădelege nu se află pe buzele lui; În pace și neprihănire a umblat cu mine, Și ^f pe mulți i-a întors dela fărădelege. 7 ^g Căci buzele preotului trebuie să păzească cunoștința, Și din gura lui să se caute învățătura; ^h Căci el *este* trimisul Domnului, *Dumnezeului* oștirilor. 8 Dar voi v'ați abătut din cale. Și ⁱ pe mulți ați făcut să se împiedice în lege; ^j Ați stricat legământul *încheiat* cu Levi. Zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor. 9 De aceea ^k vă voiu face să fiți desprețuiți Și înjosiți înaintea poporului tot; După cum nu ați păzit căile mele. Ci în lege căutați la față.

Înscririle cu idolatri și despărțeniile cele împotriva legii se muștră.

10 ^l Au nu toți un părinte avem? ^m Au nu ne-a făcut același Dumnezeu? Dece dar suntem necredincioși unul altuia, Pângărind legământul părinților noștri? 11 Iuda este necredincios: În Israel și în Ierusalim se fac uriciuni: Căci Iuda pângărește templul Domnului, Pe care-l iubește, ⁿ Și ia în căsătorie pe fiica unui zeu străin. 12 Domnul va stărpi bărbatul, care face acestea. Pe cel ce cheamă și pe cei ce-i răspunde, Din cortul lui Iacob, ^o Și pe cel ce aduce daruri Domnului, *Dumnezeului* oștirilor. 13 Și al doilea mai faceți aceasta: Voi faceți ca altarul Domnului să fie aco-

perit cu lacrimi, Cu plângeri și oftări, Așa că *Domnul* nu mai caută la dar, Și nu-l mai primește cu plăcere din mâinile voastre. 14 Și *tot* voi ziceți: De ce? Pentru că Domnul este martor între tine și *între* ^p femeia tânăreții tale, Către care ești necredincios. ^q Deși *este* soția ta, și femeia, *cu care ai încheiat* legământ. 15 ^r Nici unul nu ar face *aceasta*, De ar mai fi rămas în el măcar un pic de dub; Căci *ce* voește unul ca acesta? El cere o ^s seminție dumnezeiască; Pentru aceea păziți dubul vostru, Ca să nu fiți necredincioși femeii tânăreții voastre! 16 Căci ^t eu urăsc despărțenia, zice Domnul, Dumnezeul lui Israel, Și *pe cel ce acopere* silnicia cu vestmântul său, Zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor; Deci păziți duhul vostru, Și nu fiți necredincioși! 17 ^u Voi osteniți pe Domnul cu vorbele voastre; Și mai ziceți: Cu ce l-am ostenit? În aceea, că ziceți: Fiecare ce face rău, *Este* plăcut în ochii Domnului. Și *că* el de dânsii are plăcere: Sau: „Unde *este* Dumnezeul judecării?”

Despre antemergătorul lui Mesia și despre venirea Domnului.

3 Iată, ^a eu trimit pe solul meu, Ca ^b să gătească calea înaintea mea: Și odată va intra în templul său Domnul, pe care-l căutați. ^c Solul legământului, pe care-l doriți; Iată, ^d vine! zice Domnul. *Dumnezeul* oștirilor. 2 Dar cine va putea suferi ^e ziua venirii lui, Și ^f cine va putea stă, când se va arată? Căci ^g el *este* ca focul topitorului, și ca leșia albitorului; 3 Cum ^h șeade acela, și topește și lămurește argintul, Așa va lămurii el pe fiii lui Levi, Și ca aurul și argintul îi va curăți, Așa că vor ⁱ aduce Domnului daruri îndreptate. 4 Și iarăși ^j va fi plăcut Domnului Darul lui Iuda și al Ierusalimului. Ca în zilele din vechime, Ca în anii de mai nainte. 5 Mă voiu apropia de voiu la judecată, Și voiu fi martor iute pentru fermecători. Pen-

^b 1 Reg. 14. 10.
^c Num. 25. 12.
^d Deut. 33. 8, 9.
^e Deut. 33. 10

^f Jer. 23. 22.
^g Hag. 2. 11, 12.
^h Gal. 4. 14.
ⁱ 1 Sam. 2. 17.

^j Neem. 13. 29.
^k 1 S. m. 26. 30.
^l 1 Cor. 8. 6.
^m Iov 31. 15.

ⁿ Ezra 9. 1.
^o Neem. 13. 28.
^p Prov. 5. 18

^q Prov. 2. 17.
^r Mat. 19. 4, 5.
^s Ezra 9. 2.
^t Deut. 24. 1.

^u Isa. 43. 24.
Capul 3.
^a Mat. 11. 10.
^b Isa. 40. 3.

^c I. a. 63. 9.
^d Hag. 2. 7.
^e Cap. 4. 1.
^f Apoc. 6. 12.

^g Isa. 4. 4.
^h Isa. 1. 25.
ⁱ 1 Pet. 2. 5.
^j Cap. 1. 11.

tru adulteri. ^kși pentru acei ce jură mincinos. Și pentru cei ce opresc plata năimiților, A văduvelor și a orfanilor, Și cari sucese *dreptul* străinului; Dar nu se tem de mine, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 6 Căci eu, Domnul, ^lnu mă schimb, ^mDeaceea voi, fii ai lui Iacob, nu ați fost pierduți. 7 Din zilele ⁿpărinților voștri. V'ați abătut, dela așezămintele mele, și nu le-ați păzit. ^oÎntoarceți-vă către mine, și eu mă voi întoarce către voi, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. ^pDar ziceți: În ce să ne întoarcem? 8 Au înșelă-va omul pe Dumnezeu? De *căutați* să mă înșelați. Dar ziceți: În ce te înșelăm? ^qÎn zecimi și daruri. 9 Sunteți blestemați cu blestem; Căci *căutați* să mă înșelați, un popor întreg! 10 ^rAduceți toată zecimea, în ^scasa tezaurului, Ca să fie bucate în casa mea, Și cereați-mă cu aceasta, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. Dacă nu ^tvă voi deschide ^uferestrele cerului. Și *de nu* voi vărsa preste voi binecuvântarea preste îndestul; 11 Și *de nu* voi înfrâna pe ^vcel mănecător pentru voi. Ca să nu vă strice fructul pământului vostru. Ca să nu mai fie neroditoare vița voastră în câmp. Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 12 Și vă vor ferici toate popoarele: Căci voi veți fi ^xpământ dorit, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor; 13 ^yCuvintele voastre s'au înăsprit asupra-mi, zice Domnul; Și tot ziceți: Ce am vorbit asupra ta? 14 ^zZiceți: „Deșert *este* a servi pe Dumnezeu, Și ce câștig *este*, că păzim cele de păzit ale lui, Și că umblăm cu umilintă înaintea Domnului, *Dumnezeului* oștirilor?” 15 ^aȘi acum

fericim pe cei mândri. Și făcătorii de rele se înavutesc, Și, *deși* ^bblestemă pe Dumnezeu, scapă. 16 *Totuși*, când cei ^cce se tem de Domnul, vorbese unul altuia. Domnul ^dascultă, și-ⁱ aude, Și se scrie ^ecarte de amintire înaintea lui. Pentru cei ce se tem de Domnul, Și gândesc la numele lui. 17 Și ^fvor fi aceștia, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor, ^gTezaurul meu în ziua, pe care o pregătesc: Și-ⁱ voi crută. Precum crută bărbatul pe fiul său, care-i servește. 18 Și vă veți întoarce, și veți vedea *ce deosebite este*, între cel drept și cel neleginit, Între cel ce servește lui Dumnezeu și cel ce nu-i servește.

4 Căci iată, ^avine ziua, care va arde ca un cuptor. Și toți ^bcei mândri și toți făcătorii de rele vor fi *ca* ^cmiriștea; Ziua ce vine îi va aprinde, Zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. Și nu le va ^dlăsa nici rădăcină, nici ramură. 2 Dar pentru voi, care ^evă temeți de numele meu. Va răsări ^fsoarele dreptății, și vindecarea *va fi* supt aripele sale. ^gȘi veți ieși, și vă veți îngrășa ca viteii cei îngrășați: 3 Și veți călca pe cei nelegiuiți: Căci ei vor fi *ca* cenușa supt picioarele voastre în ziua, Pe care o pregătesc, zice Domnul, *Dumnezeul* oștirilor. 4 Aduceți-vă aminte de ^hlegea lui Moisi, servul meu, Pe care am dat-o ⁱîn Horeb pentru tot Israelul. De ^jașezăminte și judecați. 5 Iată, eu vă trimit pe profetul ^kIlie, ^lÎnainte de ce va veni ziua Domnului cea mare și înfricoșată; 6 Și el va întoarce inimile părinților către fii. Și inimile fiilor către părinți, Ca să nu vin să ^mlovesc pământul cu blestem.

^k Zech. 5. 4. ^p Cap. 1. 6. ^t Fac. 7. 11. ^z Iov 21. 14. 15.
^l Num. 23. 19. ^q N-ent. 13. 10. ^u 2 Cron 31. 10. ^a Ps. 73. 12.
^m Plau. 3. 22 12 ^r Amos 4. 9. ^b Ps. 95. 9.
ⁿ Fapt. 7. 51. ^s Prov. 3. 9. 10. ^x Dan. 8. 9. ^c Ps. 66. 16.
^o Zech. 1. 3. ^s 1 Cron. 26. 20. ^y Cap. 2. 17. ^d Ebr. 3. 13

^e Ps. 56. 8. *Capul 4.* ^e Cap. 3. 16. ⁱ Deut. 4. 10.
^f 1 Pet. 2. 9. ^a Ioel 2. 31. ^f Luc. 1. 78. ^j Ps. 174. 19.
^g Isa. 62. 3. ^b Cap. 3. 18 ^g 2 Sam. 22. 43. ^k Luc. 1. 17.
— ^c Obad. 18. ^h Esod. 20. 3. ^l Ioel 2. 31.
— ^d Amos 2. 9. etc. ^m Zech. 14. 12

NOUL TESTAMENT

AL

DÔMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI
NOSTRU

IISUS HRISTOS.

TIPĂRIT CU SPESELE
SOCIETĂȚII BIBLICE BRITANICE.

BUCUREȘTI

1921.

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENT.

Sfânta evanghelie după Matei	aște	28	cap.	Epistola apostolului Pavel întâia			
Sfânta evanghelie după Marcu	"	16	"	cătră Timotei	are	6	cap.
Sfânta evanghelie după Luca	"	24	"	Epistola apostolului Pavel a doua			
Sfânta evanghelie după Ioan	"	21	"	cătră Timotei	"	4	"
Faptele apostolilor	"	28	"	Epistola apostolului Pavel cătră			
Epistola apostolului Pavel cătră				Tit	"	3	"
Romani	"	16	"	Epistola apostolului Pavel cătră			
Epistola apostolului Pavel întâia				Filemon	"	1	"
cătră Corinteni	"	16	"	Epistola apostolului Pavel cătră			
Epistola apostolului Pavel a doua				Ebrei	"	13	"
cătră Corinteni	"	13	"	Epistola generală a lui Iacob	"	5	"
Epistola apostolului Pavel cătră				Epistola generală întâia a lui			
Galateni	"	6	"	Petru	"	5	"
Epistola apostolului Pavel cătră				Epistola generală a doua a lui			
Efeseni	"	6	"	Petru	"	3	"
Epistola apostolului Pavel cătră				Epistola generală întâia a lui			
Filippeni	"	4	"	Ioan	"	5	"
Epistola apostolului Pavel cătră				Epistola generală a doua a lui			
Coloseni	"	4	"	Ioan	"	1	"
Epistola apostolului Pavel întâia				Epistola generală a treia a lui			
cătră Tessaloniceni	"	5	"	Ioan	"	1	"
Epistola apostolului Pavel a doua				Epistola generală a lui Iuda	"	1	"
cătră Tessaloniceni	"	3	"	Apocalipsul sfântului Ioan Teologul	"	22	"

TRADUS DIN LIMBA ORIGINALĂ GREACĂ

SUB

DOMNIA

M. S. CAROL I. REGELE ROMÂNIEI

ARHIPĂSTOR ȘI MITROPOLIT PRIMAT

FIIND

D. D. GHENADIE

DE

DR. N. NITZULESCU

PROFESOR LA FACULTATEA DE TEOLOGIE.

SFÂNȚA EVANGELIE DUPĂ MATEIU.

Cartea faptelor lui Iisus Hristos. Veacurile de om dela Abraam până la Iosif.

1 ^aCartea neamului lui Iisus Hristos, ^bfiul lui David, ^cfiul lui Abraam. 2 ^dAbraam născu pe Isaak. ^eIsaak născu pe Iacob. ^fIacob născu pe Iuda și pe frații lui. 3 Iar ^gIuda născu pe Fares și pe Zara din Tamar. iar ^hFares născu pe Esrom, Esrom născu pe Aram. 4 Iar Aram născu pe Aminadab. Aminadab născu pe Naason. Naason născu pe Salmon. 5 Iar Salmon născu pe Booz din Rachab, iar Booz născu pe Obed din Rut, Obed născu pe Iesse. 6 Iar ⁱIesse născu pe David împăratul.

^jDavid împăratul născu pe Solomon din femeia lui Uria. 7 Iar ^kSolomon născu pe Roboam. Roboam născu pe Abia. Abia născu pe Asaf. 8 Iar Asaf născu pe Iosafat. Iosafat născu pe Ioram. Ioram născu pe Ozia. 9 Iar Ozia născu pe Ioatam. Ioatam născu pe Achaz. Achaz născu pe Ezechia. 10 Iar ^lEzechia născu pe Manase. Manase născu pe Amos. Amos născu pe Iosia. 11 Iar ^mIosia născu pe Iechonia și pe frații lui. la ⁿstrămutarea în Babilon.

12 Iar după strămutarea în Babilon ^oIechonia născu pe Salatiel. Salatiel născu pe ^pZorobabel. 13 Iar Zorobabel născu pe Abiud. Abiud născu pe Eliachim. Eliachim născu pe Azor. 14 Iar Azor născu pe Sadoc. Sadoc născu pe Achim. Achim născu pe Eliud. 15 Iar Eliud născu pe Eleazar. Eleazar născu pe Matan. Matan născu pe Iacob. 16 Iar Iacob născu pe Iosif bărbatul Marii, din care fu născut Iisus care se zice Hristos.

17 Deci toate veacurile de om dela

Abraam până la David, veacuri de om patrusprezece, și dela David până la strămutarea în Babilon veacuri de om patrusprezece, și dela strămutarea în Babilon până la Hristos veacuri de om patrusprezece.

Zămislirea, numele și nașterea lui Hristos.

18 Iar ^qnașterea lui Hristos astfel a fost. Logodită fiind muma lui Maria cu Iosif, mai nainte de a fi ei împreună s'a aflat având în pântece ^rdin duh sfânt. 19 Iar Iosif bărbatul ei, drept fiind și nevoind ^ss'o vădească, se hotări s'o părăsească în ascuns. 20 Acestea cugețând în sine, iată îngerul Domnului i-se arătă în vis, zicând: Iosife, fiul lui David, nu te teme, a-ți lua femeie pe Maria, ^tpentru că cel născut în ea este din duh sfânt. 21 ^uȘi va naște fiu, și vei chema numele lui Iisus; căci ^vel va mântui pe poporul său de păcatele lor.

22 Iar toate acestea s'au făcut ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice: 23 „Iată fecioara în pântece va avea și va naște fiu, și vor chema numele lui Emanuel“, care se tâlmăcește: cu noi *este Dumnezeu*.

24 Și deșteptându-se Iosif din somn, făcu cum îi porunci îngerul Domnului, și luă pe femeia sa; 25 Și n'o cunoseu pe dânsa până ce născu fiu; și chemă numele lui Iisus.

Magii dela răsărit.

2 Și născut ^afiind Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod împăratul, iată Magii ^bdela răsărit veniră la Ierusalim zicând: 2 ^cUnde este împăratul născut al Iudeilor? căci noi am văzut ^dsteaua lui în răsărit și venirăm să ne închinăm lui.

NOUL
TESTAMENT.
—
MATEIU.
—

Capitl 1.
^o Luc. 3. 23.
^b Ps. 132. 11.
^c Gal. 3. 16

^d Fac. 21. 2, 3.
^e Fac. 25. 26.
^f Fac. 29. 35.

^g Fac. 38. 27. etc.

^h Rut. 4. 18. etc.
ⁱ 1 Sam. 16. 1.
^j 2 Sam. 12. 24.
^k Cron. 3. 3, 10.
etc.

^l 2 Reg. 20. 21.
^m 1 Cron. 3. 15.
ⁿ Dan. 1. 2.
^o 1 Cron. 3. 17.
19

^p Ezra. 3. 2.
^q Luc. 1. 27.
^r Luc. 1. 35.
^s Ieuit. 24. 1.

^t Luc. 1. 35.
^u Luc. 1. 31.
^v Fapt. 4. 12.

Capitl 2.
^a Luc. 2. 4, 6, 7.
^b Fac. 10. 30
^c Luc. 2. 11.
^d Num. 24. 17.

3 Și auzind Irod împăratul se turbură, și tot Ierusalimul cu dânsul. 4 Și adunând pe toți ^e mai marii preoților și ^f cărturarilor poporului ^g ceru știință dela dânsii unde se naște Hristos. 5 Iar ei îi ziseră: în Betleemul Iudeii; căci așa este scris prin profetul: 6 ^h „Și tu Betleem, pământul lui Iuda, nici decum nu ești mai mic între povățuitorii lui Iuda; căci din tine va ieși povățuitor, ⁱ care va paște pe poporul meu Israel.“

7 Atuncia Irod chemând în ascuns pe Magi îi întrebă cu deamănuntul *despre* timpul stelei apărute. 8 Și trimițându-i la Betleem zise: ducându-vă cercetați cu deamănuntul despre copil; și dacă l-ați aflat, dați-mi știre, pentru ca și eu venind să mă închin lui. 9 Iar ei ascultând de împăratul plecară: și iată steaua pe care o văzuse în răsărit mergea înaintea lor, până ce venind stătù d'asupra unde erà copilul. 10 Și văzând steaua se bucurară cu bucurie foarte mare.

11 Și venind în casă văzură pe copil cu Maria muma lui, și căzând se închinară lui, și deschizând comorile lor îi deteră ^j daruri, aur și tămâie și smirnă. 12 Și luând înștiințare ^k prin vis să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale se duseră în țara lor.

Fuga lui Hristos la Egipt.

13 Și plecând ei iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: sculându-te ia copilul și pe muma lui și fugi în Egipt, și stai acolo, până ce îți voi spune; căci Irod are să caute pe copil spre a-l pierde. 14 Iar el sculându-se luă noaptea pe copil și pe muma lui și plecă în Egipt. 15 Și fù acolo până la sfârșirea lui Irod; pentru ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice: ^l „din Egipt am chemat pe fiul meu.“

Uciderea copiilor la Betleem.

16 Atuncia Irod văzând că fù luat în răs de către Magi se mânie foarte; și

trimițând ucise pe toți copiii ce erau în Betleem și în toate hotarele lui, dela doi ani și mai jos, după timpul de care luase cunoștință cu deamănuntul dela Magi. 17 Atuncia se împlini ce s'a zis de Ieremia^m profetul care zice: 18 „Glas în Rama se auzi, suspin, plângere și tipăt mult; Rachel plângând pe copii ei și nu voiă să se mângâie, căci nu sunt.“

Întoarcerea și locuirea lui Iisus în Nazaret.

19 Iar sfârșindu-se Irod, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif în Egipt, 20 Zicând: Sculându-te ia copilul și pe muma lui și du-te în pământul lui Israel, căci au murit cei care căutau sufletul copilului. 21 Iar el sculându-se luă copilul și pe muma lui și veni în pământul lui Israel. 22 Dar auzind că Archelau domnește preste Iudea în locul lui Irod tatăl său, se temù să se ducă acolo; și luând știre în vis se duse în părțile Galileii. 23 Și venind se așeză în orașul numit Nazaret, pentru ca să se împlinească ce s'a zis prin profeti că Nazareu se va chema.

Ioan Botezătorul predică în pustie.

3 În zilele acelea vine ^a Ioan Botezătorul predicând ^b în pustia Iudeii. 2 Zicând: pocăiți-vă căci s'a apropiat ^c împărăția cerurilor. 3 Căci acesta este cel zis prin Isaia profetul care zice: ^d „glas de strigător în pustie: ^e gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.“ 4 Și ^f acest Ioan ^g aveà îmbrăcăminte de peri de cămilă și încingătoare de piele, împrejurul mijlocului său; iar hrana lui erà ^h lăcuste și ⁱ miere sălbatică. 5 ^j Atuncia ieșià la dânsul Ierusalimul și toată Iudea și toată împrejurimea Iordanului. 6 ^k Și se botezau de către dânsul, în râul Iordanului mărturisându-și păcatele lor.

7 Și văzând pe mulți dintre farisei și saducei venind la botez le zise: ^l pui de vipere, cine v'a arătat să fugiți de ^m urgia viitoare? 8 Faceți deci rod vrednic de pocăință. 9 Și nu gândiți să zi-

^e 2 Cron. 36. 14. | ^h Mic. 5. 2. | ^k Cap. 1. 20. | *Capul 3.*
^f 2 Cron. 34. 13. | ^j Apoc. 2. 27. | ⁱ Osea. 11. 1. | ^a Marc. 1. 4, 15.
^g Mal. 2. 7. | ^j Ps. 72. 10. | ^m Ier. 31. 15. | ^b Ios. 14. 10.

^d Dan. 2. 44. | ^f Marc. 1. 6. | ⁱ 1 Sam. 14. 25. | ^k Fapt. 19. 4 18.
^e Ioan. 1. 23. | ^g 2 Reg. 1. 8. | 26. | ^l Cap. 12. 34.
^c Luc. 1. 76. | ^h Lev. 11. 22. | ^j Marc. 1. 5. | ^m Rom. 5. 9.

ceți în înșivă. ⁿ „tată avem pe Abraam; căci vă spun, că poate Dumnezeu din piatrile acestea să deștepte fiii lui Abraam. 10 Acum securea stă la rădăcina pomilor. ^o deci orice pom ce nu face rod bun se taie și în foc se aruncă. 11 ^p Eu vă botez în apă spre pocăință; iar cel care vine în urma mea este mai tare decât mine. căruia nu-*i* sunt de indestul să-*i* port încălțăminte; ^q acesta vă va botezà în duhul sfânt și foc. 12 ^r A cărui lopată *este* în mâna lui, și își va curăți aria și va adună grâul lui în grânar, iar pleava ^s o va arde în foc nestins.

Ioan botează pe Iisus.

13 ^t Atuncia vine Iisus ^u din Galileea la Iordan către Ioan, spre a fi botezat de către acesta. 14 Iar el îl opriă zicând: eu am trebuință să fiu botezat de tine, și tu vii la mine? 15 Și răspunzând Iisus îi zise: lasă acum, căci așa ni-se cade să împlinim orice dreptate; atuncia îl lăsă.

16 ^v Iar Iisus botezat fiind, îndată ieși din apă; și iată i-se deschiseră cerurile și văzù ^x duhul lui Dumnezeu venind preste dânsul, pogorându-se ca porumb. 17 ^y Și iată glas din ceruri zicând: ^z acesta este Fiul meu cel iubit, în care am binevoit.

Iisus este ispitit de trei ori de diavolul.

4 Atuncia ^a Iisus fù dus în pustie de către ^b duhul sfânt, spre a fi ispitit de diavolul. 2 Și după ce postì patruzeci de zile și patruzeci de nopți, flămânzi apoi. 3 Și apropiindu-se de dânsul ispititorul îi zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, zi ca piatrile acestea să se facă pâini. 4 Iar el răspunzând zise: scris este. ^c „nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt ce iese din gura lui Dumnezeu.“

5 Atuncia îl duce pe el diavolul ^d în sfânta cetate și îl puse pe aripa templului, 6 Și îi zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă-te jos; căci scris

este că ^e „ingerilor săi va porunci pentru tine și pe mâni te vor ridicà, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul tău.“

7 Zise Iisus lui: iarăși este scris: ^f „nu ispitì pe Domnul, Dumnezeuul tău.“

8 Iarăși îl duce diavolul într'un munte foarte înalt și îi arată toate împărățiile lumii și mărire a lor. 9 Și îi zise: toate acestea ți le voiu dà, dacă căzând te vei închinà mie. 10 Atuncia îi zice Iisus: mergi satană, căci scris este: ^g „Domnului Dumnezeului tău te vei închinà și numai lui vei sluji.“

11 Atuncia îl lăsă diavolul, și iată ^h ingerii se apropiară de dânsul și îi slujiau.

Iisus începe propovăduirea.

12 ⁱ Și auzind că Ioan fù pus în închisoare plecà în Galileea. 13 Și părăsind Nazaretul, venind se așeză în Capernaum lângă mare în hotarele lui Zabulon și Neftalim, 14 Ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul care zice: 15 ^j „Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor.“

16 ^k „Poporul care se află în întunecere văzù lumină mare, și celor care șed în ținut și în umbră de moarte le răsări lumină.“ 17 ^l De atuncia începù Iisus să predice și să zică: ^m pocăiti-vă căci s'a apropiat împărăția cerurilor.

Alegerea celor dintâiu patru ucenici.

18 ⁿ Și umblând, pe lângă marea Galileii, văzù doi frați, pe Simon ^o numit Petru și pe Andreiu fratele lui, aruncând o plasă în mare; căci erau pescari 19 Și le zice: veniți după mine, și ^p vă voi face pescari de oameni. 20 ^q Iar ei îndată lăsând plășile îi urmară. 21 ^r Și mergând d'acolo înainte văzù alți doi frați, pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui, în vas cu Zebedeu tatăl lor, întocmindu-și plășile, și-i chemă.

22 Iar ei îndată lăsând vasul și pe tatăl lor îi urmară.

ⁿ Ioan 8. 33, 39.	^r Mal. 3. 3.	^v Cap. 2. 22.	<i>Capul 4.</i>	^c Deut. 8. 3.	^g Deut. 6. 13.	^k Isa. 42. 7.	^o Ioan 1. 42.
^o Ioan 15. 6.	^s Mal. 4. 1.	^x Marc. 1. 10.	^a Marc. 1. 12, etc.	^d Neem. 11. 1, 18.	^h Ebr. 1. 14.	^l Marc. 1. 14, 15.	^p Luc. 5. 10, 11.
^p Marc. 1. 8.	^t Mal. 4. 1.	^y Isa. 11. 2.	^b 1 Reg. 18. 12.	^e Ps. 91. 11, 12.	ⁱ Marc. 1. 14.	^m Cap. 3. 2.	^q Marc. 10. 28.
^q Fapt. 2. 3, 4.	^u Marc. 1. 9.	^z Ioan 12. 28.		^f Deut. 8. 16.	^j Isa. 9. 1, 2.	ⁿ Marc. 1. 16-18.	^r Marc. 1. 19, 20.

Iisus vindecă fel de fel de bolnavi.

23 Și străbătù în toată Galilea, ^s învătând în sinagogile lor și predicând ^t evangelia împărăției și vindecând orice boală și orice neputință în popor. 24 Și ieși vestea despre dânsul în toată Siria; și aduseră la dânsul pe toți care se aflau în suferințe, cuprinși fiind de feluri de boale și chinuri și pe demonizați și lunatici și slăbănogi, și îi vindecă. 25 Și îi urmară gloate multe din Galilea și Decapole și Ierusalim și Iudea și de dincolo de Iordan.

*Iisus ține cuvântare pe munte. Fericirile.
Demnitatea și sarcina ucenicilor.*

5 Și văzând gloatele ^a se sui pe munte; și șezând el veniră la dânsul ucenicii săi; 2 Și deschizând gura sa îi învăță, zicând:

3^b Fericiti cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.

4^c Fericiti cei blânzi, că ei vor moșteni pământul.

5^d Fericiti cei care plâng, că ^e ei vor fi mângăiați.

6 Fericiti cei care flămânzese și însetoșează de dreptate, ^f că ei se vor sătura.

7 Fericiti cei milostivi, ^g că ei vor fi miluiți.

8^h Fericiti cei curați cu inima, ⁱ că ei vor vedea pe Dumnezeu.

9 Fericiti făcătorii de pace, că ei se vor chema fiii lui Dumnezeu.

10^j Fericiti cei gonți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11^k Fericiti sunteți când vă vor muștra și vă vor gonii și vor zice împotriva voastră orice ^l rău mințând pentru mine. 12^m Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; căci ⁿ așa goniră pe profeții cei mai înainte de voi.

13 Voi sunteți sarea pământului; ^o iar dacă sarea își va fi pierdut puterea, prin ce va dobândi *iarăși* puterea ei sărătoare? Pentru nimic nu mai are

tărie, fără numai aruncată fiind în afară; să fie călcată de oameni. 14^p Voi sunteți lumina lumii. Nu se poate ascunde cetatea așezată d'asupra muntelui; 15 Nici *oamenii* nu ^q aprind lumină și o pun supt obroc, ei în șefșnic, și luminează tutulor celor *care sunt* în casă. 16 Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, pentru ^r ea să vadă faptele voastre cele bune și ^s să mărească pe Tatăl vostru, care *este* în ceruri.

Adevărata împlinire a legii.

17^t Nu gândiți că am venit să desființez legea sau profeții; n'am venit să desființez, ei să desăvârșesc. 18 Căci adevăr zic vouă, ^u până ce va fi trecut cērul și pământul, o iotă sau un corn *de literă* nu se va pierde din lege, până să se facă tot. 19^v Deci cine va fi desființat una din aceste porunci foarte mici și va fi învățat așa pe oameni, se va chema cel mai mic în împărăția cerurilor, iar cine va fi făcut și va fi învățat, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor. 20 Căci zic vouă, că dacă nu va fi prisosit dreptatea voastră mai mult^x decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra într-o împărăția cerurilor.

21 Ați auzit că s'a zis celor de demult: ^y „nu omori“; și cine va fi omorit vinovat va fi judecării. 22 Iar eu zic vouă, că ^z oricine care se mânie pe fratele său, vinovat va fi judecării, și cine va fi zis fratelui său: ^a „raca“, vinovat va fi sinedriului; iar cine va fi zis: nenuintosule, vinovat va fi la gheena focului. 23 Deci ^b dacă aduci darul tău la altar și acolo îți vei fi adus aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, 24^c Lasă acolo darul tău înaintea altarului și mergi întâiu, împacă-te cu fratele tău și atunci venind adu darul tău.

25^d Fii invoitor cu împotrivitorul tău, curând, ^e până ești pe cale cu dânsul, ca

s Luc. 4. 15. 44.
t Marc. 1. 14.

Capul 5.
a Marc. 3. 13.
b Luc. 6. 20.
c Isa. 61. 2. 3.
g Ps. 41. 1.
2 Cor. 1. 7.

d Ps. 37. 11.
e Rom. 4. 13.
f Isa. 55. 1.
g Ps. 41. 1.
Iac. 2. 13.

h Ps. 15. 2.
i Ebr. 12. 14.
j 1 Cor. 13. 12.
k Luc. 6. 12.

l 1 Pet. 4. 14.
m Iac. 1. 2.
1 Pet. 4. 13.
n 2 Cron. 36. 16.
o Marc. 9. 50.

p Prov. 4. 18.
q Marc. 4. 21.
r 1 Pet. 2. 12.
s Ioan. 15. 8.
t Rom. 3. 51.

u Luc. 16. 17.
v Iac. 2. 10.
x Rom. 9. 31.
y Esod. 20. 13.
z 1 Ioan. 3. 15.

a Iac. 2. 20.
b Cap. 8. 4.
c Iov. 42. 8.
d Prov. 25. 8.
e Ps. 32. 6.

nu cumva împotriviitorul să te dea judecătorului și judecătorul slujitorului. și vei fi aruncat în închisoare. 26 Adevăr zic ție, nu vei ieși de acolo, până când nu vei fi dat cel din urmă ban.

27 Ați auzit că s'a zis: *f* „nu săvârși adulter.” 28 Iar eu zic vouă, că oricine care se *g*uită la femeie spre a o pofti a și săvârșit adulter cu dânsa în inima lui. 29 *h* Și dacă ochiul tău cel drept te smintește, *i* scoate-l afară și-l aruncă dela tine; căci mai bine îți este ca să piară unul din membrele tale și nu tot corpul tău să fie aruncat în gheenă. 30 Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește taie-o și aruncă-o dela tine: căci mai bine îți este ca să piară unul din membrele tale, și nu tot corpul tău să se ducă în gheenă.

31 S'a zis: *j* „cine va fi lăsat pe femeia sa, să-i dea carte de despărțire.” 32 Iar eu zic vouă, *k* că oricine care lasă pe femeia sa afară de cuvânt de desfrânare, o face să fie adulteră, și cine va fi luat pe cea lăsată, se face adulter.

33 Iarăși ați auzit *l* că s'a zis celor de demult: *m* „nu jură strămb. ei” *n* dă Domnului jurămintele tale.” 34 Iar eu zic vouă *o* nu jurați nici decum: nici pe cer, că este *p* scaun al lui Dumnezeu; 35 Nici pe pământ, că este așternut al picioarelor lui: nici pe Ierusalim, că este *q* cetate a marelui împărat: 36 Nici pe capul tău nu jură, că nu poți face un păr alb sau negru. 37 *r* Ci fie cuvântul vostru așa, așa; nu, nu: iar mai mult decât acestea este dela cel rău.

38 Ați auzit că s'a zis: *s* „ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte.” 39 Iar eu zic vouă *t* nu stați împotriva celui rău; ci oricine te lovește preste falca ta *u* cea dreaptă, întoarce-i și pe cealaltă; 40 Și celui care voiește a se judeca cu tine și a-ți lua cămașa, lasă-i și vestmântul. 41 Și oricine *v* îți va pune angara pentru o milă, du-te cu dânsul donă. 42 Celui care cere dela tine dă-i,

și *x* dela cel care voiește a se împrumută dela tine nu-ți întoarce fața.

43 Ați auzit că s'a zis: *y* „iubește pe aproapele tău” *z* și urăște pe vrășmașul tău. 44 Iar eu zic vouă, *a* iubiți pe vrășmașii voștri și rugați-vă pentru cei care vă gonesc pe voi. 45 *b* Pentru ca să fiți fii ai Tatălui vostru cel din ceruri, că *c* el face să răsără soarele său preste răi și preste buni, și plouă preste drepti și preste nedrepti. 46 *d* Căci dacă iubiți pe cei care vă iubesc pe voi, ce plată aveți? Nu oare și vameșii fac aceeași? 47 Și dacă îmbrățișați cu iubire pe frații voștri numai, ce faceți mai mult? Oare nu și păgânii fac aceeași? 48 *e* Drept aceea fiți voi desăvârșiți, după cum *f* Tatăl vostru cel cerese desăvârșit este.

Iisus continuă cuvântarea pe munte.

Despre pomană, rugare și post.

6 Luați aminte să nu desfășurați virtutea voastră înaintea oamenilor spre a fi priviți de dânșii; iar de nu, plată nu aveți dela Tatăl vostru care este în ceruri. 2 Deci *a* când faci milostenie, nu trâmbiță înaintea ta, după cum fac fățarnicii în sinagogi și în strade, ca să fie lăudați de oameni; adevăr zic vouă, *e*i își iau plata lor. 3 Iar tu când faci milostenie să nu știe stânga ta ce face dreapta ta, 4 Ca să fie milostenia ta într'ascuns: și Tatăl tău care vede într'ascuns *b* îți va răsplăti ție.

5 Și când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii; că iubesc să se roage stând în sinagogi și în unghiurile stradelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr zic vouă, *e*i își iau plata lor. 6 Iar tu când te rogi, *c* intră în camera ta și închizând ușa ta roagă-te Tatălui tău cel într'ascuns, și Tatăl tău care vede într'ascuns, îți va răsplăti ție.

7 Rugându-vă *d* nu sporiți multe ca păgânii; *e* căci li se pare că în vorbirea lor multă vor fi ascultați. 8 Deci nu vă asemănați lor; căci știe Tatăl vostru

f Esod. 20. 14.
g Iov 31. 1.

j Deut. 24. 11.
k 1 Cor. 7. 10. 11.
l Cap. 18. 8. 9.
m Esod. 20. 7.

n Deut. 24. 23.
o Cap. 23. 16.
18. 22.
p Isa. 66. 1.

q Ps. 48. 2.
r Col. 4. 6.
s Esod. 21. 24.
t 1 Tes. 5. 15.

x Isa. 50. 6.
y Marc. 15. 21.
z Deut. 15. 8. 10.
g Lev. 19. 18.

a Deut. 23. 6.
a Rom. 12. 14. 20.
b 1 Pet. 2. 24.
c Iov 25. 3.

d Luc. 6. 32.
e Fac. 17. 1.
f Efes. 5. 1.
Capul 6.

b Luc. 14. 14.
c 2 Reg. 4. 33.
d Eccl. 5. 2.
e 1 Reg. 18. 26.
a Rom. 12. 8.

de ce aveți trebuință, mai înainte de a cere voi dela dânsul.

9 Deci voi rugați-vă astfel: *f* Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințiască-se numele tău; 10 Vie împărăția ta, *g* facă-se voia ta, *h* cum în cer și pe pământ; 11 *i* Pânea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi; 12 Și *j* ne iartă nouă datoriile noastre, cum și noi am iertat datorilor noștri; 13 *k* Și nu ne duce pe noi în ispită, ei *l* ne scapă de cel rău. *m* *Că a ta este împărăția și puterea și mărirea în veci; amin.* 14 Căci *n* dacă veți fi iertat oamenilor greșelile lor, vă va ierta și vouă Tatăl vostru cel cereș. 15 Iar *o* dacă nu veți fi iertat oamenilor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșelile voastre.

16 *p* Când poziți nu fiți ca fățarnicii posomorîți; căci își întunecă fețele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr zic vouă, *ei* își iau plata lor. 17 Iar tu când postești *q* unge-ți capul și spală-ți fața. 18 Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ei Tatălui tău care este într'ascuns, și Tatăl tău, care vede într'ascuns, îți va răsplăti.

Să ne ferim de cele pământești.

19 *r* Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii *le* desgroapă și *le* fură. 20 *s* Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, și unde furii nu *le* desgroapă, nici nu *le* fură. 21 Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta. 22 *t* Luminătorul corpului este ochiul. Dacă ochiul tău este curat, tot corpul tău va fi luminos; 23 Iar dacă ochiul tău este rău, tot corpul tău va fi întunecos. Deci dacă lumina ce *este* în tine, întunecare este, cât de mare *este* întunecarea.

24 *u* Nimeni nu poate sluji la doi domni; căci sau pe unul va urî și pe celalalt *îl* va iubi, sau de unul se va ține și pe celalalt *îl* va disprețui; *v* nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

25 Drept aceea, zic vouă, *x* nu vă îngrijiți pentru sufletul vostru: ce să mâncați și *ce să beți*, nici pentru corpul vostru, *cu ce să vă îmbrăcați*. Oare sufletul nu este mai mult decât hrana și corpul decât îmbrăcămintea? 26 *y* Uitați-vă la paserile cerului, că nici nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună în grânar, și Tatăl vostru cel cereș le hrănește; oare voi nu sunteți cu mult mai presus de ele? 27 Și cine dintre voi, îngrijind, poate adăuga preste vârsta sa un cot? 28 Și pentru îmbrăcăminte ce îngrijiți? Uitați-vă cu băgare de seamă la crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici nu tore. 29 Și zic vouă, că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu se îmbracă ca unul dintre aceștia. 30 Și dacă Dumnezeu îmbracă astfel a câmpului iarbă, *care este astăzi, și mâne se aruncă în cuptor*, oare nu cu mult mai vărtos pe voi, puțin eredincioșilor? 31 Deci nu vă îngrijiți zicând: ce să mâncăm, sau ce să bem, sau cu ce să ne îmbrăcăm. 32 Că toate acestea păgânii *le* caută; căci știe Tatăl vostru cel cereș, că aveți trebuință de toate acestea. 33 Căutați dar mai întâiu împărăția și dreptatea lui, și toate acestea se vor adăuga vouă. 34 Deci nu vă îngrijiți pentru mâne; căci ziua de mâne va îngriji dela sine; destul este zilei răutatea ei.

Sfârșitul cuvântării depe munte. Despre judecarea pripită și ușuratică.

7 *a* Nu judecați ca să nu fiți judecați. 2 Căci eu judecata cu care judecați veți fi judecați, *b* și cu măsura cu care măsurați, *vi se va măsura*. 3 *c* De ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui tău, și nu zărești bârna din ochiul tău? 4 Sau cum vei zice fatelui tău: stai să scot gunoiul din ochiul tău, și iată bârna *este* în ochiul tău. 5 Fățarnice, scoate mai întâiu bârna din ochiul tău, și atunci vei vedeă să scoti gunoiul din ochiul fratelui tău.

f Luc. 11, 2, etc. | *i* Iov. 23, 12. | *k* 1 Cor. 10, 13. | *n* Marc. 11, 25, 26.
g Fapt. 21, 14. | Prov. 30, 8. | *j* Ioan 17, 15. | *o* Iac. 2, 13.
h Ps. 103, 20, 21. | *j* Cap. 18, 21, etc. | *m* 1 Cron. 29, 11. | *p* Isa 58, 5.

q Rut. 3, 3. | *t* Luc. 11, 34, 36. | *x* Ps. 55, 22.
r Prov. 23, 4. | *u* Luc. 16, 13. | *y* Iov 38, 41.
s 1 Tim. 6, 19. | *v* Gal. 1, 10.

Capul 7.
a Rom. 2, 1.
b Marc. 4, 24.
c Luc. 6, 41, 42.

6^d Nu dați ce este sfânt cânilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre, înaintea porcilor. ca nu cumva să le calce cu picioarele lor și întorcându-se, să vă sfășie pe voi.

Despre puterea rugăciunii.

7^e Cereți și se va da vouă, căutați și veți afla: bateți și se va deschide vouă. 8 Căci *f* oricine care cere iă, și cine cântă află, și celui care bate *i*-se va deschide. 9^g Sau care este omul dintre voi dela care va cere fiul său pâne. nu cumva îi va da piatră? 10 Sau dacă va cere pește, nu cumva îi va da lui șarpe? 11 Deci dacă voi răi *b* fiind știți să dați lucruri bune la copiii voștri, cu atât mai vărtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune, celor care cer dela dânsul.

12 Deci toate *i* câte ați voi să vă faceți vouă oamenii, așa și voi faceți lor, căci *j* aceasta este legea și profeta.

Despre împlinirea voinții dumnezeiești.

13^k Întrați prin poarta cea strâmtă, că largă *este* poarta și lată calea care duce la peire, și mulți sunt care intra prin ea, 14 Că strâmtă este poarta și îngustă calea care duce la viață și puțini sunt care o află.

15^l Feriți-vă de profetii mincinoși. *m* care vin la voi în îmbrăcăminte de oi, și pe dinlăuntru sunt *n* lupi răpitori. 16° După roadele lor îi veți cunoaște pe dânsii; *p* au doar euleg *oamenii* struguri din spini, sau smochine din ciulini? 17 Astfel *q* orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. 18 Pom bun nu poate face roade rele, nici pom rău nu *poate* face roade bune. 19^r Orice pom, ce nu face rod bun, se taie și se aruncă în foc. 20 Drept aceea, după roadele lor, îi veți cunoaște pe dânsii.

21 Nu oricine care imi zice mie: *s* Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci care face voia Tatălui meu, care este în ceruri. 22 Mulți imi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne,

t nu în numele tău am profetit, și în numele tău am scos afară demoni, și în numele tău am făcut multe minuni? 23 Și *u* atunci voi mărturisii lor, că nici odată nu v'am cunoscut: *v* „depărtați-vă dela mine, care lucrați fărădelegea.“

24 Deci, *x* oricine, care aude aceste cuvinte ale mele și le face, va fi asemenea bărbatului cu minte, care și-a clădit casa lui pe piatră. 25 Și a căzut ploaie și au venit râurile și au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, și n'a căzut; căci eră întemeiată pe piatră. 26 Și oricine, care aude aceste cuvinte ale mele și nu le face, va fi asemenea bărbatului fără minte, care și-a clădit casa lui pe nisip. 27 Și a căzut ploaie și au venit râurile și au suflat vânturile și au izbit în casa aceea, și a căzut, și căderea ei a fost mare.

28 Și fii când sfârși Iisus cuvintele acestea, *y* gloatele rămaseră nimate de învățatura lui: 29^z Căci le învăță ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii lor.

Iisus însănătoșează pe un lepros.

8 Și dându-se el jos de pe munte, îi urma ră gloate multe. 2^a Și iată un lepros apropiindu-se de dânsul *i*-se înclină, zicând: Doamne, dacă voiești poți să mă curățești. 3 Și întinzând mâna, îl atinse, zicându-i: voiesc. fii curățit; și îndată fii curățită lepra lui. 4 Și Iisus îi zice: *b* vezi nu spune nimemui, ci mergi, arată-te preotului și dă darul, pe *c* care l-a rânduit Moise, spre mărturie lor.

Vindecarea slugii sutașului.

5^d Și intrând el în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș, rugându-l 6 Și zicând: Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, chinuindu-se cumplit. 7 Iisus îi zice: venind eu îl voi însănătoși. 8 Și răspunzând sutașul zise: Doamne, *e* nu sunt destoinic, ca să întri supt acoperișul meu: ci *f* zi numai un cuvânt și se va tămădui sluga mea.

<i>d</i> Prov. 9. 7. 8.	<i>h</i> Fac. 6. 5.	<i>l</i> Deut. 13. 3.	<i>o</i> Cap. 12. 33.	<i>s</i> Osea. 8. 2.	<i>x</i> Luc. 6. 47, etc.	<i>Capul 8.</i>	<i>c</i> Lev. 14. 3, 4, 10.
<i>e</i> 1 Ioan 3. 22.	<i>i</i> Luc. 6. 31.	<i>m</i> Mic 3. 5.	<i>p</i> Luc. 6. 43, 44.	<i>t</i> Num. 24. 4.	<i>y</i> Luc. 4. 32.	<i>a</i> Marc. 1. 40.	<i>d</i> Luc. 7. 1, etc.
<i>f</i> Prov. 8. 17.	<i>j</i> Lev. 19. 18.	<i>n</i> Papt. 25. 29.	<i>q</i> Ier. 11. 19.	<i>u</i> Cap. 25. 12.	<i>z</i> Ioan 7. 46.	etc.	<i>e</i> Luc. 15. 19, 21.
<i>g</i> Luc. 11. 11.	<i>k</i> Luc. 13. 21.	30.	<i>r</i> Ioan 15. 2. 6.	<i>v</i> Ps. 5. 5.	—	<i>b</i> Cap. 9. 30.	<i>f</i> Ps. 107. 20.
12. 13.							

9 Căci și eu sunt om supt stăpânire, având supt mine ostași, și zic acestuia: du-te, și se duce; și altuia vino, și vine; și slugii mele: fă aceasta, și face. 10 Iar Iisus auzind, se miră și zise celor care îi urmau: adevăr zic vouă, nici în Israel n'am găsit atâta credință. 11 Dar vă zic vouă, că ^gmulți dela răsărit și dela apus vor veni și vor stă la masă cu Abraam și Isaac și Iacob, în împărăția cerurilor: 12 Iar ^hfiii împărăției ⁱvor merge în întunecul cel mai din afară: acolo va fi plângerea și serășnirea dinților. 13 Și zise Iisus sutașului: du-te, fie ție cum ai crezut, și se tămădui sluga lui în acel ceas.

Iisus vindecă pe soacra lui Petru și pe alți bolnavi.

14 ^jȘi venind Iisus în casa lui Petru văzî pe ^ksoacra acestuia zăcând și aprinsă de friguri. 15 Și atinse mâna ei și o lăsară frigurile, și ea se sculă și îi slujî lui.

16 ^lIar făcându-se seară îi aduseră mulți demonizați și scoase afară dururile prin cuvânt numai, și tămădui pe toți care aveau suferințe. 17 Pentru ea să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice: ^m„acesta luă slăbiciunile noastre și boalele noastre le purtă.”

Iisus îndeamnă pe doi ucenici.

18 Și văzând Iisus gloate multe împrejurul său porunci a trece dincolo.

19 ⁿȘi apropiindu-se de el un cărturar îi zise: Învățătorule, îți voi urmări oriunde vei merge. 20 Dar Iisus îi zice: vulpile au viziumi și paserile cerului locuințe, însă Fiul omului nu are unde să-și plece capul.

21 ^oIar un altul dintre ucenicii ^psăi îi zise: Doamne, ^qdă-mi voie să mă duc mai întâiu și să îngrop pe tatăl meu. 22 Dar Iisus îi zice: urmează-mi, și lasă morții să îngroape pe morții lor.

Iisus potolește furtuna pe mare.

23 Și intrând el în vas, îi urmară ucenicii lui. 24 ^rȘi iată furtună straș-

nică se făcu pe mare, încât vasul se acoperi de valuri; iar el dormi. 25 Și apropiindu-se de dânsul ^sucenicii îl deșteptară zicând: Doamne, scapă-ne, pierim! 26 Iar el le zise: ce sunteți fricoși, puțin credincioșilor? Atuncia sculându-se certă vânturile și marea și se făcu liniște mare. 27 Iar oamenii se mirară zicând: ce fel este ^tomul acesta, pentru că și vânturile și marea îl ascultă?

Iisus vindecă pe doi îndrăciți.

28 Și trecând el dincolo în ținutul Gadarenilor, îl întâmpinară doi demonizați, ieșind din ^ugropi de morminte, foarte înfuriați, încât cineva nu putea trece pe aceea cale. 29 Și iată strigară zicând, ce avem noi cu tine Fiule al lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de timp ca să ne chinuiești? 30 Și eră departe de dânsii păscând o turmă de porci mulți. 31 Iar demonii îl rugau zicând: dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci. 32 Și el le zise: mergeți. Iar ei ieșind se duseră în turma de porci; și iată toată turma se repezi depe râpă în mare, și muri în apă. 33 Iar păzitorii fugiră, și ducându-se în oraș spuseră tot, și cele ale celor demonizați. 34 Și iată tot orașul ieși spre întâmpinarea lui Iisus, și văzându-l îl rugară ca să treacă din ținutul lor.

Iisus însănătoșază la Capernaum pe un slăbănog.

9 Și intrând în vas, trecu dincoace ^vși veni în orașul său.

2 ^wȘi iată îi aduseră pe un slăbănog zăcând pe pat, ^xȘi văzând Iisus credința lor zise slăbănogului: îndrăznește, fiule, iertate-ți sunt păcatele. 3 Și iată unii dintre cărturari ziseră întru sine: acesta defaimă. 4 Dar Iisus ^yștiind eugetele lor zise: pentru ce eugetați rele în inimile voastre? 5 Căci ce este mai lesne, a zice: iertate îți sunt păcatele, sau a zice: scoală-te și umblă? 6 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a iertă păcatele, atunci zise slăbănogului: sculându-te ridică patul tău

^g Fac. 12. 3. | ^h Cap. 21. 43. | ^j Marc. 1.29-31. | ⁱ Marc 4.32, etc. | ^k Cor. 9. 5. | ^m Isa. 53. 4.

ⁿ Luc. 9. 57, 58. | ^o 1 Reg. 19. 20.

^p Cap. 9.

^q Marc 4.37, etc. | ^r Cap. 4. 13.

^s Marc. 2. 3.

^t Cap. 8. 10.

^u Ps. 133. 2.

și mergi la casa ta. 7 Și sculându-se se duse la casa lui. 8 Iar gloatele văzând se temură și mărîră pe Dumnezeu, care dă oamenilor putere ca aceasta.

Mateiu și ucenicii lui Ioan Botezătorul.

9 ^eȘi trecând de acolo Iisus, văzù pe un om șezând la vamă. Mateiu numele lui, și îi zise: urmează-mi. Și sculându-se îi urmă:

10 ^fȘi fù când sedea el la masă în casă, iată mulți vameși și păcătoși venind, șezură la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui. 11 Și fariseii văzând, ziceau ucenicilor lui: pentru ce învățătorul vostru mănâncă cu ^gvameșii și ^hpăcătoșii? 12 Iar el auzind zise: n'au trebuință de doctor cei tari, ci care sufer. 13 Ducându-vă dar, învățați ce este: ⁱ„milă voese, iar nu jertfă.“ Căci n'am venit să chem pe drepti, ^jci pe păcătoși.

14 Atuncia vin la dânsul ucenicii lui Ioan zicând: ^kpentru ce noi și fariseii postim, iar ucenicii tăi nu postesc? 15 Și le zise Iisus: nu cunva pot ^lprietinii mirelui să se întristeze pe cât timp este mirele cu ei? Vor veni zile, când mirele va fi luat dela dânsii, și ^matuncia vor postii. 16 Nimeni nu pune bucată de petec nou la vestmânt vechiu, căci *aceea ce este pus* ca umplutura lui rupe din vestmânt, și o ruptură mai rea se face, 17 Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi: iar dacă *pun* se sparg burdufurile, și vinul se varsă și burdufurile se nimicesc: ci pun vin nou în burdufuri nouă, și amândouă se păstrează împreună.

Fieca lui Iair și femeia sângerândă.

18 ⁿAcestea vorbind el lor, iată un mai mare venind la dânsul i-se închină, zicând: flică mea muri acum: dar, venind, pune mâna ta peste dânsa, și va fi vie. 19 Și sculându-se Iisus îi urmă *și-i urmară* și ucenicii lui.

20 ^oȘi iată, o femeie cu scurgere de sânge, de doisprezece ani, apropiindu-se dinapoi atinse ciucurele vestmântului

său; 21 Căci zicea în sine: numai de voiu atinge vestmântul lui, voiu fi scăpată. 22 Iar Iisus întorcându-se și văzându-o zise: îndrăznește fiică; ^pcredința ta te-a scăpat. Și fù tămăduită femeia din ceasul acela.

23 ^qȘi venind Iisus la casa mai marei și văzând pe cântătorii din ^rfluer și gloata făcând sgomot, zise: 24 Depărtați-vă, căci n'a ^smurit fata, ci doarme. Iar ei râdeau de dânsul. 25 Și când gloata fù dată afară, intrând apucă mâna ei, și se sculă fata. 26 Și se duse vestea aceasta, preste tot pământul acela.

Doi orbi și mutul.

27 Și trecând Iisus de acolo, îi urmară doi orbi strigând și zicând: miluește-ne, ^tFiul lui David. 28 Iar el intrând în casă, se apropiară orbii de dânsul, și Iisus le zise: credeți că pot face aceasta? *Dânsii* îi zic: așa. Doamne. 29 Atuncia atinse ochii lor, zicând: după credința voastră fie vouă. 30 Și se deschiseră ochii lor. Și îi certă Iisus zicând: ^uvedeți, nimeni să nu știe. 31 ^vIar ei ieșind răspândiră vestea despre dânsul, în tot pământul acela. 32 ^xȘi plecând ei afară, iată îi aduseră un om mut, având demon. 33 Și demonul fiind scos afară, mutul vorbi. Și se mirară gloatele zicând: niciodată nu s'a arătat așa în Israel. 34 Iar fariseii ziceau: ^yprin mai marele demonilor scoate afară pe demoni.

Iisus propovăduind și vindecând, zice că sunt puțini lucrători.

35 ^zȘi străbatea Iisus toate orașele și satele, ^ainvățând în sinagogile lor și predicând evangelia împărăției și vindecând orice boală și orice slăbiciune. 36 ^bIar văzând gloatele, i-se făcù milă de dânsule, că erau leșinate și părăsite, ^cca oi, neavând păstor. 37 Atuncia zice ucenicilor săi: ^dsecerișul este mult, iar lucrători puțini: 38 Rugați-vă ^edecî de domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

^e Marc. 2. 14.

ⁱ Osea. 6. 6.

^m Fapt. 13. 2. 3.

^q Marc. 5. 38.

^t Cap. 15. 22

^x Cap. 12. 23.

^a Cap. 4. 23.

^d Luc. 10. 2.

^f Marc. 2. 15, etc.

^j 1 Tim. 1. 15.

ⁿ Marc. 5. 22, etc.

^r 2 Cron. 35. 25.

^u Cap. 8. 4.

^y Cap. 12. 21.

^b Marc. 6. 34.

^e 2 Tes. 3. 1.

^g Cap. 11. 19.

^k Marc. 2. 18, etc.

^o Marc. 5. 25.

^s Fapt. 20. 10.

^v Marc. 7. 36.

^z Marc. 6. 6.

^c Num. 27. 17.

—

^h Gal. 2. 15.

^l Ioan 3. 29

^p Luc. 7. 50.

Trimiterea celor doisprezece apostoli: îi împuternicește și povătuște.

10 Și ^a chemând la sine pe cei doisprezece ucenici ai săi, le dăe putere preste duliurile necurate, ca să le dea afară și să tămăduiască orice boală și orice slăbiciune.

2 Iar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: cel dintâiu Simon, ^b numit Petru, și Andreiu fratele lui, Iacob al lui Zebedeu și Ioan fratele lui, 3 Filip și Bartolomeu. Toma și Mateiu vameșul, Iacob al lui Alfeu și Lebeu, numit Tadeu. 4 ^c Simon Cananeul și Iuda ^d Iscariotul, care l-a și dat prins.

5 Pe acești doisprezece îi trimise Iisus, poruncindu-le lor, zicând: ^e în cale de păgâni nu mergeți și în oraș de ^f Samaritani nu intrați, 6 ^g Mergeți mai vărtos către ^h oile cele pierdute de casa lui Israel. 7 ⁱ Iar mergând, predicați, zicând, că s'a apropiat ^j împărăția cerurilor. 8 Pe neputincioși tămăduiți, pe morți înviați, pe leproși curățiți, pe demoni dați afară: ^k în dar ați luat, în dar dați. 9 ^l Nu câștigați aur, nici argint, nici ^m aramă la incingătorile voastre. 10 Nici traistă în cale, nici două vestminte, nici încălțăminte, nici toiag; ⁿ căci vrednic este lucrătorul de hrana sa

11 ^o În orice oraș sau sat veți fi intrat, cercetați cine este într'insul vrednic; și acolo rămâneți până când veți fi ieșit. 12 Iar intrând în aceea casă, urați ei bine. 13 ^p Și dacă este casa aceea vrednică, vie urarea voastră preste dânsa; ^q iar dacă nu este vrednică, urarea voastră întoarce-se spre voi. 14 ^r Și cine nu va fi primit pe voi, nici nu va fi ascultat cuvintele voastre, ieșind din casa aceea sau din orașul acela, ^s scuțurați praful de pe picioarele voastre. 15 Adevăr zic vouă, ^t mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei, în zi de judecată, decât orașului aceluia. 16 ^u Iată eu vă trimit ca oi, în mijlocul lupilor:

^v fiți dar înțelepți ca șerpui și ^x fără răutate ca porumbeii. 17 Feriți-vă de oameni; căci ^y vă vor da în sinedrii, și în sinagogile lor ^z vă voi biciui; 18 Și ^a înaintea stăpânitorilor și împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și păgânilor. 19 ^b Iar când vă vor da pe voi, nu îngrijiți cum sau ce să vorbiți; căci ^c vi se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiți; 20 ^d Căci nu sunteți voi care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este care vorbește în voi. 21 ^e Și va da frate pe frate la moarte și tată pe copil, și se vor scula copiii asupra părinților și îi vor omori pe ei. 22 Și ^f veți fi urțiți de toți pentru numele meu; ^g dar care rabdă până în sfârșit, acesta se va mântui. 23 ^h Și când vă gonesc pe voi din acest oraș, fugiți în celalalt, căci adevăr zic vouă, nu veți fi sfârșit orașele lui Israel ⁱ până ce va fi venit Fiul omului.

24 ^j Nu este ucenic mai pe sus de învățătorul, nici slugă mai pe sus decât stăpânul său. 25 Destul este ucenicului să fie ca învățătorul său, și sluga ca stăpânul său. Dacă ^k pe stăpânul casei îl numără Beelzebul, cu atât mai vărtos pe casnicii lui. 26 Deci nu vă temeți de dânsii; ^l căci nimic nu este acoperit, care să nu fie descoperit, și ascuns, care să nu fie cunoscut. 27 Aceea ce eu vă zic vouă la întunerec, spuneți la lumină; și ceea ce auziți la ureche, vestiți de pe case.

28 ^m Și nu vă temeți de cei careucid corpul, sufletul nu-l pot ucide; temeți-vă mai vărtos de acela care poate să piarză în ghecuă și sufletul și corpul. 29 Au doară nu se vând două vrăbii, pentru un ban? Și ⁿ nici una din ele nu va cădea pe pământ, fără ^o știrea Tatălui vostru. 30 ^p Chiar și perii capului vostru sunt toți numărați. 31 Drept aceea, nu vă temeți; voi sunteți mai pe sus de multe vrăbii. 32 ^q Deci oricine

Capul 10.

^a Marc. 3.13.14.
^b Ioan 1. 42.
^c Luc. 6. 15.
^d Ioan 13. 26.

^e Cap. 4. 15.
^f 2 Reg. 17. 64.
^g Cap. 15. 27.
^h Isa. 53. 6.
ⁱ Luc. 9. 2.
^j Cap. 3. 2.

^k Fapt. 8. 13.20.
^l 1 Sam. 9. 7
^m Marc. 6. 8.
ⁿ 1 Tim. 5. 15.
^o Luc. 10. 8.
^p Luc. 10. 5.

^q Ps. 35. 13.
^r Marc. 6. 11.
^s Neem. 5. 15.
^t Cap. 11.22.24.
^u Luc. 10. 3.

^v Rom. 16. 19.
^x 1 Cor. 14. 20.
^y Cap. 24. 9.
^z Fapt. 5. 40.
^a 2 Tim. 4. 16.

^b Marc. 14.11-13.
^c Esod. 4. 12.
^d 2 Sam. 23. 2.
^e Mic. 7. 6.
^f Luc. 21. 17.

^g Dan. 12.12.13.
^h Cap. 2. 13.
ⁱ Cap. 16. 28.
^j Luc. 6. 40.
^k Cap. 12. 24.

^l Marc. 4. 22.
^m Isa. 8. 12. 13.
ⁿ 1 Sam. 14. 45.
^o Luc. 12. 8.

care va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor,^p voi mărturisi și eu pentru el înaintea Tatălui meu, care este în ceruri; 33^q Și oricine mă va fi tăgăduit pe mine înaintea oamenilor, îl voi tăgădui și eu pe dânsul, înaintea Tatălui meu, care este în ceruri.

34^r Nu socotiți că am venit să pun pace pe pământ: nu am venit să pun pace, ci spadă. 35 Căci am venit să învrăjbesc pe om^s cu tatăl său și pe fată cu muma sa și pe noră cu soacra ei. 36 Și^t vrăjmași ai omului *sunt* casnicii lui. 37^u Cine iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; și cine iubește pe fiu, sau pe fiică mai mult, decât pe mine, nu este vrednic de mine. 38^v Și oricine nu ia crucea sa și nu-mi urmează mie, nu este vrednic de mine. 39^w Cine va fi aflat sufletul său, îl va pierde, și cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, *acela* îl va afla.

40^x Cine *vă* primește pe voi, pe mine *mă* primește, și cine *mă* primește pe mine, primește pe care m'a trimis pe mine. 41^y Cine primește profet în nume de profet, plată de profet va lua, și cine primește pe drept în nume de drept, plată de drept va lua. 42 Și cine va fi adăpat în nume de ucenic, pe unul dintre acești mici, numai cu un pahar de apă rece, adevăr zic vouă, nu va pierde plata sa.

Ioan trimite pe ucenicii săi la Hristos. Hristos mărturisește pentru Ioan, și seamănă pe Iudei cu copiii, care stau în târguri.

II Și a fost când sfârși Iisus, dând în-vățătură celor doisprezece ucenici ai săi, trecu de acolo ca să învețe și să predice în orașele lor.

2^a Iar Ioan auzind^b în închisoare de faptele lui Hristos, trimitând îl întrebă, prin ucenicii săi: 3 Tu ești^c care vine, sau pe altul să așteptăm? 4 Și răspunzând Iisus, le zise: mergând spuneti lui Ioan cele ce auziți și vedeți: 5^d Orbii

văd și schiopii umblă, leproșii se curătesc și surzii aud, morții se scoală și^e săracilor se binevestește: 6 Și fericit este cine nu^f se va fi suintit în mine.

7^g Iar plecând aceștia, începî Iisus să vorbească gloatelor despre Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? O^h trestie clătînându-se de vânt? 8 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în vestiminte moi? Iată cei care poartă *vestiminte* moi, sunt în casele împăraților. 9 Dar ce ați ieșit? Să vedeți un profet? Adevăr zic vouă, ⁱși mai mult decât un profet. 10 Acesta este despre care s'a scris: *J* iată eu trimit înaintea feții tale pe îngerul meu, care va găti calea ta înaintea ta." 11 Adevăr zic vouă, nu s'a ridicat dintre cei născuți de femei *vreunul* mai mare decât Ioan Botezătorul; și cine este mai mic în împărăția cerurilor, este mai mare decât dânsul. 12^k Din zilele lui Ioan Botezătorul și până acum împărăția cerurilor se ia prin stăruință, și cei care întrebuințează stăruința, pun mâna pe ea. 13^l Căci toți profetii și legea, până la Ioan profetizară. 14 Și dacă voiți să primiți, el este^m Ilie care are să fie. 15ⁿ Cine are urechi, să auză.

16° Dar, cu cine voi asemăna neamul acesta? Este asemenea unor copii, care stând în târguri, strigă către ceilalți *copii*. 17 Și zic: v'am cântat din fluer și n'ați jucat: v'am cântat de jale și nu v'ați întristat. 18 Pentru că Ioan veni aici mâncând, aici bând, și ei zic: are demon. 19 Veni Fiul omului mâncând și bând, și ei zic: iată un om mănecător și băntor de vin, prieten al vameșilor și păcătoșilor. ^qȘi s'a cunoscut de dreaptă înțelepciunea din lucrurile ei.

Mustră orașele ce nu se pocăiesc.

20^r Atuncia începî a mustră orașele în care se făcuseră cele mai multe minuni ale lui, pentru că nu s'au pocăit. 21 Vai ție Chorazin, vai ție Betsaida, că dacă în Tir și Sidon s'ar fi făcut mi-

^p Apoc. 3. 5.

^q Marc. 8. 38.

^r Luc. 12. 49.

51—53.

^s Mic. 7. 6.

^t Ps. 41. 9.

^u Luc. 14. 26.

^v Cap. 16. 24.

^x Ioan 12. 25.

^y Gal. 4. 14.

^z 1 Reg. 17. 10.

—

Capit. 11.

^a Luc. 7. 18, 19,

etc.

^b Cap. 14. 3.

^c Marc. 49. 10.

^d Isa. 29. 18.

^e Ps. 22. 26.

^f Isr. 8. 14—15.

^g Luc. 7. 21.

^h Efes. 4. 14.

ⁱ Cap. 14. 5.

^j Mal. 3. 1.

^k Luc. 16. 16.

^l Mal. 4. 6.

^m Mal. 4. 5.

ⁿ Cap. 13. 9.

^o Luc. 7. 31.

^p Cap. 9. 10.

^q Luc. 7. 35

^r Luc. 10. 13, etc.

numile ce au fost făcute în voi, de mult
 *în sac și cenușă s'ar fi pocăit. 22 Dar
 zic vouă, Tirului și Sidomului ^tva fi mai
 ușor, în zi de judecată, decât vouă.
 23 Și tu Capernaum, ^unu fuși ridicat
 până la cer? Până la iad vei fi pogorit:
 că dacă s'ar fi făcut în Sodoma minu-
 nile ce s'au făcut în tine, ar fi rămas
 până astăzi. 24 Dar zic vouă, ^vcă pământului
 Sodomei va fi mai ușor, în zi
 de judecată, decât ție.

Preamărirea Tatălui.

25 ^xÎn acel timp, răspunzând Iisus,
 zise: te laud, Tată, Doamne al cerului
 și al pământului, că ^yai ascuns acestea
 de înțelepți și pricepuți, ^zși le-ai des-
 coperit celor neștiutori. 26 Așă, Tată,
 că așă a fost bunăvoință înaintea ta.
 27 ^aOrice îmi este dat mie de către Ta-
 tăl meu, ^bși nimeni nu cunoaște bine
 pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Ta-
 tăl nu-l cunoaște bine cineva, decât nu-
 mai Fiul, și *acela* căruia ar voi Fiul să-i
 descopere.

Învița la sine pe amărății.

28 Veniți cu mine toți cei osteniți și
 împovărați, și eu vă voi odihni pe voi.
 29 Luați jugul meu asupra voastră ^cși
 învățați dela mine, că blând sunt și ^dsme-
 rit cu inima, ^eși veți afla odihnă sufle-
 telor voastre. 30 ^fCăci jugul meu este
 bun și povara mea ușoară.

Ucenicii smulg spice sâmbăta.

Iisus vindecă pe omul cu mâna uscată.

12 Într'acel timp, ^amerse Iisus sâmbăta
 prin sămănături: și ucenicii
 săi flămânzira și începura să smulgă
 spice și să mănânce. 2 Iar fariseii vă-
 zând, ziseră lui: iată ucenicii tăi fac ce
 nu se cade a face sâmbăta. 3 Iar el
 zise lor: au n'ați cetit ^bce făcū David,
 când flămânzi și cei care erau cu dânsul?
 4 Cum intră în casa lui Dumne-
 zeu și mănecă ^cpănila punerii înainte,
 ceea ce nu se cădeă lui să mănânce,
 nici celor care erau cu dânsul, ^dfără nu-
 mai preoților? 5 Sau n'ați ciftit în

^elege, că preoții spurcă sâmbăta în
 templu, și sunt fără vină? 6 Dar zic
 vouă, că aici este ^fceva mai mare de-
 cât templul. 7 Și dacă ați fi știut ce
 însemnează: ^g„milă voesc, iar nu jert-
 fă,“ n'ați fi osândit pe cei fără vină.
 8 Căci Domn al sâmbetei este Fiul
 omului.

9 ^hȘi trecând de acolo, veni în sina-
 goga lor. 10 Și iată un om având
 mâna uscată: și-l întrebă pe dânsul
 zicând: ⁱoare cade-se a tîmădui sâmbăta?
 Pentru ca să-l invinuiască pe
 dânsul. 11 Iar el le zise: care om va
 fi între voi care va aveă o oaie, și ^jdacă
 aceasta va cădeă sâmbăta în groapă, au
 nu o va apucă și o va ridică? 12 Cât
 de mult deci se deosebește un om de
 oaie! Deaceea se cade a face bine sâmbăta.
 13 Atuncia zice omului: întinde
 mâna ta; și el o întinse și se făcū să-
 nătoasă ca cealaltă.

14 Iar ^kfariseii ieșind, se sfătuiră îm-
 potriva lui cum să-l piarză. 15 Dar
 Iisus cunoscând, ^lse depărtă de acolo;
^mși îi urma ră mulți, și-i tîmădui pe
 toți. 16 Și-i ⁿcertă ca să nu-l dea pe
 față. 17 Ca să se îplinească, ce s'a
 zis prin Isaia profetul, care zice:
 18 ^o„Iată Fiul meu pe care l-am ales,
 iubitul meu ^pîntru care a binevoit su-
 fletul meu; pune-voiu duhul meu preste
 dânsul și judecată păgânilor va vesti.“
 19..Nu se va certă, nici va strigă, nici
 va auzi cineva în drumuri glasul lui.
 20 Trestie sdrobittă nu va frânge, și
 feștilă ce face fum nu va stînge, până
 ce va fi pornit judecata spre biruință.
 21 Și în numele lui vor nădăjdui nea-
 murile păgâne.“

Iisus vindecă pe un îndrăcit, dojenește bles-temarca fariseilor, și refuză a face minuni.

22 ^qAtuncia i-se aduse un demonizat
 orb și mut: și-l tîmădui, încât mutul
 grăia și vedea. 23 Și se mirau toate
 gloatele și ziceau: nu cumva acesta este
 Fiul lui David? 24 ^rIar fariseii auzind,

s Ioan 3. 7. 8.
 t Cap. 10. 15.
 u Isa. 14. 13.
 v Cap. 10. 15.
 z Luc. 10. 21.

y Ps. 8. 2.
 z Cap. 16. 17.
 a 1 Cor. 15. 27.
 b Ioan 1. 18.

c Ioan 13. 15.
 d Zech. 9. 9.
 e Ier. 6. 16.
 f 1 Ioan 5. 3.

Capul 12.
 a Deut. 23. 25.
 Marc. 2. 23.
 Luc. 6. 1.

b 1 Sam. 21. 6.
 c Esod. 25. 30.
 d Esod. 29. 32, 33.
 e Num. 28. 9.

f 2 Cron. 6. 18.
 g Osea 6. 6.
 h Marc. 3. 1.
 i Luc. 13. 14.

j Esod. 23. 4. 5.
 k Cap. 27. 1.
 l Cap. 10. 23.
 m Cap. 19. 2.

n Cap. 9. 30.
 o Isa. 42. 1.
 p Cap. 3. 17.
 q Cap. 9. 32.
 r Luc. 11. 15.

ziceau : acesta nu scoate afară demonii, decât prin Beelzebul, ca stăpân peste demoni.

25 Dar ^scunoscând gândurile lor le zise : orice împărăție desbinându-se în sine, este pustită, și orice oraș sau casă desbinându-se în sine, nu va sta. 26 Și dacă satan scoate afară pe satan, s'a desbinat în sine : deci cum va sta împărăția lui ? 27 Și dacă eu scot afară prin Beelzebul pe demoni, fiii voștri prin cine-i scot afară ? Deaceia ei vor fi judecătorii voștri. 28 Iar dacă eu, prin duh dumnezeesc, scot afară pe demoni, a ajuns deci la voi ^tîmpărăția lui Dumnezeu. 29 ^aSau cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i răpească sculele, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare, și atunci îi va prăda casa ? 30 Cine nu este cu mine, împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine, risipește.

31 Deaceia zic ^vvouă, orice păcat și defăimare vor fi iertate oamenilor, ^xdar defăimarea duhului nu va fi iertată. 32 Și oricine ^yva fi zis cuvânt împotriva Fiului omului, ^ziertat va fi lui : dar oricine va fi zis împotriva duhului sfânt, nu va fi iertat lui nici în veacul acesta, nici în cel viitor.

33 Sau spuneți că pomul este bun, și ^arodul lui bun ; sau spuneți că pomul este rău și rodul lui rău, căci din rod se cunoaște pomul. 34 ^bPui de viperă, cum puteți vorbi cele bune, fiind voi răi ? ^cCăci din prisosul inimii vorbește gura. 35 Omul bun, din comoară bună, scoate afară cele bune ; și omul rău, din din comoară rea, scoate afară cele rele. 36 Și zic vouă, că orice cuvânt nefolositor, pe care-l vor zice oamenii, vor da despre dânsul socoteală în zi de judecată. 37 Căci din cuvintele tale vei fi îndreptățit și din cuvintele tale vei fi osândit.

38 ^dAtuncia îi răspunseră unii dintre cărturari și farisei, zicând : Învățătorule,

voim dela ține să vedem un semn. 39 Iar el răspunzând, le zise : un neam rău și ^edesfrânat cere semn, și semn nu se va da lui, decât semnul lui Iona profetul. 40 ^fCăci după cum Iona fii în pân-tecele chitului trei zile și trei nopți, astfel va fi Fiul omului în inima pământului trei zile și trei nopți. 41 ^gBărbații din Ninevi se vor scula la judecată cu neamul acesta ^hși îl vor osândi : ⁱcă ei s'au pocăit la predica lui Iona, și iată mai mult decât Iona *este* aci. 42 ^jO împărăteasă dela mează-zi se va ridică la judecată cu neamul acesta și-l va osândi, că veni dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon *este* aci.

43 ^kIar când duhul necurat va fi ieșit din om, ^lumbă prin locuri fără apă căutând odihnă, și nu găsește. 44 Atuncia zice : mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit, și venind o află deșertată, măturată și gătită. 45 Atuncia se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el, și intrând locuiesc aci ; ^mși se fac cele depé' urmă ale omului aceluia mai rele, decât cele dintâin. Așa se va întâmplă și acestui neam rău.

Iisus arată cine e adevărata sa rudă.

46 Încă vorbind el gloatelor, ⁿiată muma și ^ofrații lui steteau afară, căutând să-i vorbească. 47 Și zise lui oarecine : iată muma ta și frații tăi stau afară, căutând să-ți vorbească. 48 Iar el răspunzând zise celui *care-i* spunea : cine este muma mea, și cine sunt frații mei ? 49 Și întinzând mâna sa spre necنعicii săi zise : iată numma mea și frații mei : 50 Căci ^poricine va fi făcut voia Tatălui meu, care este în ceruri, acela imi este frate și soră și numă.

Pilde cu sămăntorului, aluatul, grăuntele de muștar și altele patru.

13 În aceea zi ieșind Iisus din casă, ^aședeă lângă mare. 2 ^bȘi se adunară la dânsul gloate multe încât el in-

^s Apoc. 2. 23.

^t Dan. 2. 44.

^u Isa. 49. 24.

^v Marc. 3. 28.

^x Fapt. 7. 51.

^y Cap. 11. 19.

^z 1 Tim. 1. 13.

^a Cap. 7. 17.

^b Cap. 3. 7.

^c Luc. 6. 45.

^d 1 Cor. 1. 22.

^e Isa. 57. 3.

^f Iona 1. 17.

^g Luc. 11. 32.

^h Ier. 3. 11.

ⁱ Iona 3. 5.

^j 1 Reg. 10. 1.

^k Luc. 11. 24.

^l Iov. 1. 7.

^m Ebr. 6. 4.

ⁿ Marc. 3. 31.

^o Fapt. 1. 14.

^p Ioan. 15. 14.

Capul 13.

^a Marc. 4. 1.

^b Luc. 8. 4.

tră în ^evas ca să șază. și toată gloata stetea pe țărni.

3 Și le cuvântă lor multe în pilde, zicând:

^dIată ieși sămănătorul să semene.

4 Și sămănând el, unele *seminte* căzură lângă cale, și venind paserile le mâncară. 5 Iar altele căzură pe loc pietros, unde nu aveau pământ mult, și îndată răsăriră, pentru că nu aveau pământ adânc, 6 Răsărind însă soarele fură arse de arșiță, și pentru că nu aveau rădăcină se uscară. 7 Iar altele căzură preste spini, și creșcură spinii și le înăbușiră. 8 Altele căzură preste pământul cel bun și deteră rod, una o ^esută, alta șazeci, alta treizeci. 9 ^fCine are urechi să auză.

10 Și apropiindu-se ucenicii îi ziseră: pentru ce le vorbești în pilde? 11 Iar el răspunzând le zise: pentru că ^gvouă vi s'a dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor, dar acelora nu li s'a dat. 12 ^hCăci cine are, i-se va da și va avea de prisos; iar cine nu are, și ce are se va lua dela dânsul. 13 Deaceea le vorbește în pilde: căci *gloatele* văzând, nu văd și auzind, nu aud, nici nu pricep. 14 Și se împlinește ⁱcu dânsule profetia lui Isaia ceea ce zice: „cu auzul veți auzi, dar nu veți înțelege, și văzând veți vedea, dar nu veți cunoaște. 15 Căci s'a îngrășat inima acestui popor, și cu urechile ^ja auzit greu, și a închis ochii lui, ca nu cumva să vadă cu ochii și să auză cu urechile și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă ca să-i vindec pe ei.“ 16 ^kFericiți *sunt* ochii voștri că văd, și urechile voastre că aud. 17 Căci adevăr zic vouă, că ^lmulți profeti și drepti au dorit să vadă ce vedeți, și n'au văzut, și să auză ce auziți, și n'au auzit.

18 Deci voi, ^mascultați pilda sămănătorului. 19 Oricine aude cuvântul ⁿîmpărăției și nu înțelege, vine vicleanul și răpește ce este sămănat în inima

lui; acesta este *la care* s'a sămănat lângă cale. 20 Iar ce s'a sămănat pe loc pietros, acesta este care aude cuvântul și îndată ^ocu bucurie îl primește; 21 Dar nu are rădăcină în sine, ci este până la un timp, și întâmplându-se strâmtorare sau gonire pentru cuvânt, îndată ^pse smintește. 22 ^qIar ce s'a sămănat ^rîn spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija lumii și înșelăciunea bogății înăbușește cuvântul, și se face neroditor. 23 Iar ce s'a sămănat pe pământul bun, acesta este care aude cuvântul și înțelege, care rodește și face unul o sută, altul șazeci, altul treizeci.

24 Altă pildă le puse lor înainte, zicând: se aseamănă împărăția cerurilor omului, care samănă sământă bună în țarina sa. 25 Dar durmind oamenii, veni vrăjmașul lui și semănă neghină între grâu și se duse. 26 Iar când creșcu verdeța și făcu rod, atunci se arată și neghina. 27 Și venind slugile stăpânului casii îi ziseră: Doamne, oare nu ai sămănat sământă bună în țarina ta? De unde este dar neghina? 28 Iar el le zise: un om vrăjmaș a făcut aceasta. Și dânsii îi zice: voești dar să ne ducem s'o alegem? 29 Iar el zice: nu, ca nu cumva alegând neghina, să smulgeți împreună cu dânsa și grâul. 30 Lăsați să crească amândouă împreună, până la seceriș, și în timpul secerișului voi zice secerătorilor: alegeți mai întâiu neghina și legați-o snopi ca să fie arsă, iar ^sgrâul strângeți-l în grănarul meu.

31 O altă pildă le puse înainte zicând: ^tîmpărăția cerurilor este asemenea unui grăunte de muștar, pe care luându-l un om, îl sămăna în țarina sa; 32 Este mai mic decât toate semintele, dar când a creșcut este mai mare decât legumele și se face pom, încât vin paserile cerului și stau în ramurile lui.

33 ^uO altă pildă le vorbi: împărăția cerurilor este asemenea unui aluat, pe care luându-l o femeie l-a ascuns în

^e Luc. 5. 3.

^d Luc. 8. 5.

^c Mat. 26. 12.

^f Cap. 11. 15.

^g 1 Ioan 2. 27.

^h Cap. 25. 29.

ⁱ Isa. 6. 9.

^j Ebr. 5. 11.

^k Cap. 16. 17.

^l Ebr. 11. 13.

^m Marc. 4. 14.

ⁿ Cap. 4. 23.

^o Isa. 55. 2.

^p Cap. 11. 6.

^q 1 Tim. 6. 9.

^r Ier. 4. 3.

^s Cap. 3. 12.

^t Isa. 2. 2, 3.

^u Luc. 13. 20. etc.

trei măsuri de făină până ce s'a dospit toi.

34 ^rToate acestea le vorbi Iisus în pilde gloatelor, și fără pildă nu le vorbiă nimie. 35 Ca să se împlinească ce s'a zis prin profetul care zice: ^x„deschide-voiu gura mea în pilde, spune-voiu ^ytare cele ascunse dela întemeierea lumii.“

36 Atuncia lăsând gloatele se duse în casa sa; și se apropiară de dânsul ucenicii lui zicând: deslușește-ne nouă pilda cu neghina țarinei. 37 Iar el răspunzând zise: cel care sãmână sãmânța cea bună este Fiul omului. 38 ^zIar țarina este lumea: sãmânța cea bună, aceștia sunt fiii împărăției, iar neghina sunt ^afiii celui rău. 39 Vrăjmasul care a sãmânat-o este diavolul: iar ^bsecerișul este sfârșitul lumii, și secerătorii sunt ingerii. 40 Deci după cum se alege neghina și se arde în foc, astfel va fi la sfârșitul lumii. 41 Va trimite Fiul omului pe ingerii săi ^cși vor culege din împărăția lui toate smintelele și pe cei care fac fărădelegea. 42 ^dȘi-i vor aruncă pe ei în flacăra focului; ^eacolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. 43 ^fAtuncia dreptii vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor. ^gCine are urechi, să auză.

44 Împărăția cerurilor este asemenea unei comori ascunse în țarină, pe care găsindu-o un om a ascuns-o, și de bucurie ^hpentru ea se duce și ⁱvinde toate câte le are și ^jcumpără țarina aceea.

45 Împărăția cerurilor este iarăși asemenea unui om negustor, căutând mărgăritare bune. 46 Și găsin ^kun mărgăritar de mult preț, ducându-se vându tot ce avea și-l cumpără.

47 Împărăția cerurilor este iarăși asemenea unui năvod aruncat în mare și care ^lprinde de tot felul: 48 Pe care când s'a umplut trăgându-l ^mnăvodarii pe țarm și așezându-se au ales în vase

ⁿce eră bun, iar ^oce eră rău au aruncat afară. 49 Astfel va fi la sfârșitul lumii: vor ieși ingerii și vor ^pdespărți pe cei răi din mijlocul dreptilor. 50 ^qȘi îi vor aruncă pe dânsii în flacăra focului: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

51 Ați înțeles toate acestea? Ei îi răspund: așa Doamne. 52 Iar el le zise: deaceea orice cărturar care a fost făcut ucenic al împărăției cerurilor este asemenea unui om, stăpân al casii, care scoate din comoara sa ^rcele noi și ^scele vechi.

Iisus desprețuit în patria sa.

53 Și a fost când sfârși Iisus pildele acestea, se duse de acolo. 54 Și venind în patria sa îi învăță pe dânsii în sinagoga lor, încât ei stăteau nimiți și ziceau: de unde are acesta înțelepciunea aceasta și puterile. 55 Oare nu este el fiul teslarului? Nu se numește oare muma lui Maria și frații lui Iacob și Iosif și Simon și Iuda? 56 Și surorile lui nu sunt oare toate la noi? Deci de unde are dânsul toate acestea? 57 Și se sminteau întru el. Iar Iisus le zise: nu este un profet disprețuit, decât în patria și casa sa. 58 Și nu făcù aci multe minuni pentru necredința lor.

Uciderea lui Ioan Botezătorul.

14 În timpul acela auzi ^aIrod tetrarhul vestea despre Iisus. 2 Și zise: oamenilor săi: acesta este Ioan Botezătorul; el s'a sculat din morți, și deaceea puterile lucrează în el.

3 Pentru ^bcă Irod prinzând pe Ioan îl legă și-l puse în închisoare pentru Erodiada, femeia lui Filip, fratele său. 4 Căci Ioan îi zicea: ^cnu ți se cuvine ție s'o aibi pe dânsa. 5 Și voind să-l omoare se temù de gloată, ^dcă-l avea pe dânsul ca pe un profet. 6 Și sărbătorindu-se ziua nașterii lui Irod, fiica Erodiadei jucă înaintea ^eoaspeților și plăcù lui Irod: 7 Deaceea cu jurământ făgădui să-i deă orice ce ar cere.

^r Marc. 4. 33, 34.

^s Ps. 78. 2.

^t Rom. 16. 25, 26.

^z Cap. 24. 11.

^a Fac. 3. 15.

^b Iecl. 3. 13.

^c Cap. 18. 7.

^d Cap. 3. 12.

^e Cap. 8. 12.

^f Dan. 12. 3.

^g Vers. 9.

^h Filip. 3. 7, 8.

ⁱ Isa. 55. 1.

^j Prov. 2. 4.

^k Cap. 22. 10.

^l Cap. 25. 32.

^m Vers. 42.

ⁿ Cânt. 7. 13.

Capul 14.

^a Marc. 6. 14.

^b Marc. 6. 17.

^c Lev. 18. 16.

^d Cap. 21. 26.

8 Iar ea indemnată fiind de muma sa, dă-mi, zice, aci pe disc capul lui Ioan Botezătorul. 9 Și intristându-se împăratul pentru jurământ și pentru cei care ședeau împreună cu el la masă porunci să se dea, 10 Și trimitând tăie capul lui Ioan în închisoare. 11 Și se aduse capul lui pe un disc și fu dat fetei și-l duse mumei sale. 12 Și venind ucenicii lui luară corpul mort și-l înmormântară, și ducându-se deteră de știre lui Iisus.

Iisus satură 5000 oameni.

13 ^eIar Iisus auzind se depărtă de acolo într'un vas în loc pustiu la o parte, și auzind gloatele îi urmară pe jos din orașele lor.

14 Și ieșind văzù gloată multă, și *f* i-se făcù milă de ei și tămădui pe bolnavii lor.

15 ^gȘi făcându-se seară se apropiară de dânsul ucenicii zicând: pustiu este locul și ceasul a trecut acum; deci dă drumul gloatelor ca ducându-se în sate să-și cumpere de mâncare. 16 Iar Iisus le zise: n'au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce. 17 Dar dâșii îi zic nu avem aci decât cinci pâni și doi pești. 18 Și *le* zise: aduceți-mi acestea aci. 19 Și poruncind ca gloatele să șează la masă pe verdeață, luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând spre ^hcer binecuvântă, și frângând dete ucenicilor pânila, iar ucenicii gloatelor. 20 Și mâncară toate și se săturară, și strânseră prisosul de fărămituri douăsprezece coșuri pline. 21 Iar cei care mâncăresă erau bărbați ca la cinci mii afară de femei și copii.

Iisus umblă pe mare și dă mână de ajutor lui Petru, ce eră să se înnece.

22 Și îndată sili pe ucenicii săi să între în vas și să treacă înaintea lui de cealaltă parte, până ce va fi dat drumul gloatelor. 23 ⁱȘi după ce a dat drumul gloatelor se sui pe munte la o parte ca să se roage. ^jȘi făcându-se seară eră singur acolo. 24 Iar vasul eră a-

cum în mijlocul mării muncindu-se de valuri; deoarece vântul eră împotrivor.

25 Și la a patra strajă din noapte veni la dâșii umblând pe mare. 26 Văzându-l dar ucenicii ^kumblând pe mare se spăimântară. zicând, că este o nălucă, și de frică strigară. 27 Dar Iisus îndată le vorbi zicând, îndrăzniți, eu sunt; nu vă temeți. 28 Și răspunzându-i Petru zise: Doamne, dacă ești tu, poruncește să viu la tine pe apă. 29 Iar el zise: vino. Și dându-se jos din vas, Petru merse pe apă și veni la Iisus. 30 Văzând însă vântul tare se temù, și începând a se afundă în mare strigă zicând: Doamne, scapă-mă. 31 Atuncia Iisus îndată întinzând mâna îl apucă și-i zise: puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit? 32 Și suindu-se ei în vas se potolì vântul. 33 Iar cei din vas venind se plecară înaintea lui zicând: adevărat ^lFiul lui Dumnezeu ești.

Iisus vindecă pe toți aceia, cari se ating de dânsul.

34 Și trecând veniră în pământul Genezaret. 35 Dar cunoscându-l oamenii locului aceluia, trimiseră în tot ținutul acela și-i aduseră pe toți bolnavii, 36 Și-l rugau ca numai să atingă ciucurii vestmântului său, și câți atinseră fură scăpați cu desăvârșire.

Iisus desaproabă și dojenește poruncile omeneste.

15 Atuncia ^avin la Iisus cărturarii și fariseii din Ierusalim zicând: 2 ^bPentru ce ucenicii tăi calcă ^crânduiala bătrânilor? Căci nu-și spală mânila când mănâncă pâne. 3 Iar el răspunzând le zise, pentru ce și voi căleți porunca lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră? 4 Căci Dumnezeu a zis: ^d„cinsteste pe tatăl tău și pe muma ta, și ^ecine vorbește de rău pe tată sau pe mumă să moară negreșit.“ 5 Iar voi ziceți: cine va fi zis tatălui sau mumei: ^fdărui este Domnului orice ai folosi dela mine; *acela* neapărat nu va cinsti pe tatăl său sau pe muma sa. 6 Deci

^e Cap. 10. 23. | ^g Marc. 6. 35. | ⁱ Marc. 6. 46. | ^k Iov 9. 8.
^f Cap. 9. 36. | ^h Cap. 15. 36. | ^j Ioan 6. 16. | ^l Ps. 2. 7.

Capul 15. | ^b Marc. 7. 5. | ^d Esod. 20. 12. | ^f Marc. 7.11,12.
^a Marc. 7. 1. | ^c Col. 2. 8. | ^e Esod. 21. 17.

ați desființat legea lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră. 7^g Fățarnicilor, bine a profetit despre voi Isaia zicând:

8^h „Poporul acesta cu buzele mă cinsteste, dar inima lor departe este de mine: 9 Înzădar mă cinstescⁱ învățând învățături, *ce sunt* porunci omenesti.“

10^j Și chemând la sine gloata zise lor: ascultați și înțelegeți; 11^k Nu ce intră pe gură spurcă pe om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12 Atuncia apropiindu-se ucenicii îi zic: știți că fariseii auzind cuvântarea s'au smintit? 13 Iar el răspunzând zise: ^lorice sad, pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, va fi desrădăcinat. 14 Lăsați-i pe dânșii;^m orbi sunt arătătorii de drum la orbi; iar un orb dacă va arată drumul la *alt* orb, amândoi vor cădea în groapă.

15ⁿ Atuncia răspunzând Petru îi zise: deslușește nouă pilda *aceasta*. 16 Iar el zise: ^oși voi nu pricepeți încă? 17 Nu înțelegeți că^p orice intră în gură se duce în pânțec și se aruncă în cloacă? 18 Dar^q cele ce pornesc din gură ies din inimă, și acelea spurcă pe om. 19^r Căci din inimă ies gândiri rele, omoruri, adulter, desfrânare, furturi, mărturii mincinoase, defaimări. 20 Acestea sunt care spurcă pe om, dar a mânca cu mâni nespălate nu spurcă pe om.

Cananeanca este ascultată.

21^s Și ieșind de acolo Iisus se duse în părțile Tirului și Sidonului. 22 Și iată o femeie Caananee ieșind din laturile acelea strigă zicând: ^tmiluește-mă Doamne Fiul lui David: fiica mea este muncită rău de demon. 23 Iar el nu-i răspunse un cuvânt. Și apropiindu-se de dânșul ucenicii săi îl rugau zicând: dă-i drumul că strigă în urma noastră. 24 Și răspunzând zise: ^unu sunt trimis decât la oile cele pierdute de casa lui Israel. 25 Și venind ea i-se închină zicând: Doamne, ajută-mi. 26 Iar el

răspunzând zise: nu se cuvine a lua pâinea copiilor și a o aruncă^v cânilor. 27 Și ea zise așa este, Doamne, dar și câinii mănăncă din fărămiturile ce cad dela masa stăpânilor lor. 28 Atuncia răspunzând Iisus îi zise: femeie, mare este credința ta; fie ție cum voești. Și se însănătoși fiica ei din acel ceas.

Bolnavii însănătoșiți.

29^v Și trecând de acolo Iisus se duse^w lângă marea Galileii și suindu-se pe munte șeză acolo. 30^y Și veniră la dânșul gloate multe, având cu dânsele schiopi, orbi, muți, strâmbi și alți mulți, și-i aruncară lângă picioarele lui și el îi tămădui. 31 Astfel că gloata se minună văzând pe mulți vorbind, pe strâmbi sănătoși, pe schiopi umblând și pe orbi văzând: și măriră pe Dumnezeu lui Israel.

Ospătarea a 400 de bărbați.

32 Atuncia Iisus chemând la sine pe ucenicii săi zise: îmi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruesc lângă mine și nu au ce să mănânce; și a le da drumul nemâncate nu voesc, ca nu cumva să leșine *de foame* pe drum. 33 Iar ucenicii îi zic: de unde avem noi în pustie atâtea pâni încât să săturăm atâta gloată? 34 Și Iisus le zice: câte pâni aveți? Iar ei zic: șapte și puținii peștișori. 35 Și porunci gloatelor să șază jos pe pământ, 36 Și luând cele șapte pâni și pești, mulțumind frânse și dete ucenicilor, iar ucenicii gloatelor. 37 Și mâncară toți încât se săturară, și luară prisosul de fărămituri șapte coșuri pline. 38 Iar cei care mâncară erau patru mii de oameni, afară de femei și copii.

39 Și dând drumul gloatelor se sui în vas și veni în laturile Magdalei.

Fariseii și saduceii cer un semn ceresc.
Aluatul fariseilor.

16 Și apropiindu-se^a fariseii și saduceii ispitind cerură dela dânșul să le arate un semn din cer. 2 Iar el răspunzând le zise: când se face seară zi-

^g Marc. 7. 6.

^h Isa. 29. 13.

ⁱ Isa. 29. 13.

^j Marc. 7. 14.

^k Fapt. 10. 15.

^l Ioan 15. 2.

^m Isa. 9. 16.

ⁿ Marc. 7. 17.

^o Cap. 16. 9.

^p 1 Cor. 6. 13.

^q Iac. 3. 6.

^r Fac. 6. 5.

^s Marc. 7. 24.

^t Cap. 10. 5, 6.

^u —

^v Cap. 7. 6.

^w Marc. 7. 31.

^x —

^y Cap. 4. 18.

^z Isa. 35. 5, 6.

^a —

Capul 16.

a Cap. 12. 38.

ceți senin *va fi*, pentru că cerul este roșu; 3 Și dimineața *ziceți*: astăzi furtună *va fi*, pentru că cerul este roșu turburându-se. Fața cerului știți s'o judecați, dar semnele timpurilor nu le puteți judecă? 4^b Un neam rău și desfrânat cere semn, și semn nu se va da lui, afară de semnul lui Iona. Și lăsându-i plecă.

5 Și ^cvenind ucenicii lui în cealaltă parte uitară să ia pâni. 6 Iar Iisus le zise: ^dluați aminte și ferți-vă de aluatul fariseilor și saduceilor. 7 Și ei se gândeau întru sine zicând că pâni nu luarăm. 8 Dar Iisus înțelegând zise: ce vă gândiți în inșivă puțin credincioșilor, că nu luarăți pâni? 9 ^eNu pricepeți încă, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pâni ale celor cinci mii și câte coșuri luarăți? 10 ^fNici de cele șapte pâni ale celor patru mii și câte coșuri luarăți? 11 Cum nu pricepeți că nu despre pâni vă zisei? ci ferți-vă de aluatul fariseilor și saduceilor. 12 Atuncia înțeleseră că nu zise, ca dânșii să se ferească de aluatul pâinii, ci de învățătura fariseilor și saduceilor.

Mărturisirea lui Petru și cheile.

13 Și venind Iisus în părțile Cezariei lui Filip întrebă pe ucenicii săi zicând: ^gpe cine numese oamenii că este Fiul omului? 14 Iar ei răspund: ^hunii pe Ioan Botezătorul, alții pe Ilie, și alții pe Ieremia sau pe unul dintre profeti. 15 Dar voi, zice el, cine ziceți că sunt eu? 16 Atuncia răspunzând Simon Petru zise: ⁱtu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu cel viu. 17 Și răspunzând Iisus îi zise: fericit ești Simone, fiul lui Iona, ^jcă trup și sânge nu ți-au descoperit ție, ci ^kTatăl meu cel din ceruri. 18 Și eu zic ție că ^ltu ești Petru, și ^mpe această piatră voi clădi biserica mea, ⁿși porțile iadului nu vor fi mai tari față de dânsa. 19 ^oȘi voiu da ție cheile împărăției cerurilor, și ce vei fi legat pe pământ, va fi legat în ceruri, și ce vei

fi deslegat pe pământ, va fi deslegat în ceruri. 20^p Atuncia porunci ucenicilor ca să nu spună nimenui că el este Hristosul.

Întâia vestire despre suferințele și moartea sa. Trebuie să urmăim după urmele mântuitorului.

21 De atuncia începù Iisus ^qsă spună ucenicilor săi, că trebuie ca el să meargă la Ierusalim și să sufere multe dela bătrânii, și dela mai marii preoților și dela cărturari, și să fie omorît și a treia zi să se scoale. 22 Și luându-l la o parte Petru începù să-l certe zicând: milostiv să-ți fie *Dumnezeu*, Doamne; nu va fi pentru tine aceasta. 23 Iar el întorcându-se zice lui Petru: mergi înapoia mea, ^rsatana: ^ssminteală ești pentru mine, că tu nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor.

24 ^tAtuncia Iisus zise ucenicilor săi: dacă voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine și să ia crucea sa și să-mi urmeze. 25 Căci ^ucine va fi voit să-și scape sufletul îl va pierde pe el; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla. 26 Pentru că ce va folosi omul, dacă va fi câștigat lumea întreagă, iar sufletul său îl va fi pierdut; sau ^vce va da omul în schimb pentru sufletul său? 27 Căci ^xFiul omului are să vie în mărirea Tatălui său ^ycu toți îngerii săi, ^zși atuncia va răsplăti fiecăruia după fapta sa. 28 Adevăr zic vouă, sunt unii din cei de față care nu vor gusta moarte până ce nu vor fi văzut pe Fiul omului venind în împărăția lui.

Schimbarea la față.

17 ^aȘi după șase zile Iisus ia cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan fratele lui, și-i duce pe dânșii pe un munte înalt la o parte. 2 Și se schimbă la față înaintea lor, și străluci fața lui ca soarele și vestmintele lui se făcură albe ca lumina. 3 Și iată li se arată lor Moise și Ilie vorbind împreună cu

^b Cap. 12. 39.

^c Marc. 8. 14.

^d Luc. 12. 1.

^e Ioan 6. 9.

^f Cap. 15. 34.

^g Marc. 8. 27.

^h Cap. 14. 2.

ⁱ Cap. 14. 33.

^j Efes. 2. 8.

^k 1 Cor. 2. 10.

^l Ioan 1. 42.

^m Efes. 2. 20.

ⁿ Iov 38. 17.

^o Cap. 18. 18.

^p Cap. 17. 9.

^q Cap. 20. 17.

^r 2 Sam. 19. 22.

^s Rom. 8. 7.

^t 1 Tes. 3. 3.

^u Luc. 17. 33.

^v Ps. 49. 7. 8.

^x Cap. 26. 64.

^y Dan. 7. 10.

^z Iov 34. 11.

Capul 17.

^a Marc. 9. 3.

dânsul. 4 Atuncia începând Petru zise lui Iisus: Doamne, este bine ca să fim aici: dacă voiești voi face aci trei colibi, ție una și lui Moise una și lui Ilie una. 5^b Vorbind el încă, iată un nour luminos și umbri pe dânsii, și iată un glas din nour zicând: ^cacesta este Fiul meu cel iubit. ^dÎntru care am binevoit: ^eascultați de dânsul. 6 ^fȘi auzind ucenicii căzură cu fața lor *la pământ* și se temură foarte. 7 Și Iisus se apropiă și atingându-i zise: sculați-vă și nu vă temeți. 8 Iar ei ridicându-și ochii nu văzură pe nimeni decât numai pe Iisus.

9 Și dându-se jos depe muntele acela le porunci ^hIisus zicând: nimeni să nu spunăți vedenia până când Fiul omului se va fi sculat dintre morți. 10 Și-l întrebară pe el ucenicii zicând: pentru ce zic ⁱdar cărturarii că trebuie să vie mai întâiu Ilie? 11 Iar el răspunzând zise: Ilie vine într'adevăr și ^jva întoarni iarăși tot. 12^k Dar eu vă zic că Ilie a și venit, însă ei nu l-au cunoscut, ci ^lfăcură cu dânsul câte au voit; astfel ^mși Fiul omului va suferi dela dânsii. 13ⁿ Atuncia înțeleseră ucenicii că el le vorbise despre Ioan Botezătorul.

Vindecarea lunaticului.

14° Și mergând ei spre gloată, veni la dânsul un om căzând în genunchi la el. 15 Și zicând: Doamne, fie-ți milă de fiul meu, că este lunatic și suferă rău; căci de multe ori cade în foc și de multe ori în apă. 16 Și l-am adus la ucenicii tăi, dar ei nu putură să-l tămăduiască. 17 Iar Iisus răspunzând zise: neam necredincios și sucit, până când voi fi eu voi? Până când vă voi îngădui? Aduceți-l la mine aci. 18 Și Iisus îl certă, și demonul ieși dela dânsul, și copilul fii tămăduit din ceasul acela.

19 Atuncia apropiindu-se ucenicii de Iisus la o parte ziseră: pentru ce noi nu puturăm să-l dăm afară pe el.

20 Iar el le zise: pentru necredința voastră; căci adevăr zic vouă. ^pdacă ați aveți credință cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: treci de aici colo, și va trece, și nimic nu va fi cu neputință pentru voi. 21 Dar acest fel *de oameni* nu iese decât numai eu rugăciune și post.

A doua vestire a patimilor sale.

22 Și fiind ei în Galilea le zise Iisus: Fiul omului are să fie dat în mâni de oameni. 23 Și-l vor omori și a treia zi se va scula; iar ei se întristară foarte.

Tributul templului.

24 Și venind ei în Capernaum, se apropiară de Petru cei care strâng jumătatea de siclu și ziseră: Învățătorul vostru nu plătește jumătatea de siclu? 25 El zice: așa. Și întrând în casă Iisus îi apucă înaintea zicând: ce ți se pare, Simone? Împărății pământului de la cine iau dări sau cens? Dela fiii lor sau dela străini? 26 Dela străini, zice el. Așa dar, îi zise Iisus fiii sunt scutiți.

27 Dar ca să nu le fim spre sminteală, ducându-te la mare aruncă o undiță și peștele care va fi ieșit întâiu ia-l, și deschizând gura lui vei atla un statir; pe acela luându-l, dă-l lor pentru mine și pentru tine.

Despre simplitatea copilărească. Sminteala.

18 În ^aceasul acela se apropiară ucenicii de Iisus zicând: cine este oare mai mare în împărăția cerurilor? 2 Și chemând la sine pe un copil îl puse în mijlocul lor. 3 Și zise: adevăr zic vouă. ^bdacă nu vă veți întoarce și să fiți ca copiii, nu veți intra în împărăția cerurilor. 4 ^cDeci oricine se va smeri pe sine ca acest copil, acela este mai mare în împărăția cerurilor. 5 Și ^dcine va fi primit pe un copil ca acesta în numele meu, pe mine mă primește. 6 ^eIar cine va fi sminteala unuia din acești miei care cred în mine, mai de folos îi este să se atârne de gâtul lui o piatră de moară și să fie afundat în adâncul mării.

^b Pet. 1. 17.
^c Luc. 3. 22.

^e Deut. 18. 15, 19.
^f 2 Pet. 1. 18
^g Dan. 8. 18.

^h Cap. 16. 20.
ⁱ Mal. 4. 5.
^j Mal. 4. 6.

^k Cap. 11. 14.
^l Cap. 14. 3, 10.
^m Cap. 16. 21.

ⁿ Cap. 11. 14.
^o Marc. 9. 14.
^p 1 Cor. 12. 9.

Capit. 18.
^a Marc. 9. 31.

^b Ps. 131. 2
^c Cap. 20. 27.
^d Cap. 10. 42.

^e Marc. 9. 42.

7 Vai lumii din pricina smintelilor; căci *f* trebuie ca smintelile să vină, dar *g* vai omului aceuia prin care vine smintea. 8 *h* Deci dacă mâna ta sau piciorul tău te smintește, taie-l și aruncă-l dela tine; este bine pentru tine ca să întri în viață strâmb sau schiop, decât având două mâni sau două picioare să fii aruncat în focul cel vecinic. 9 Și dacă ochiul tău te smintește, scoate-l și aruncă-l dela tine; este bine pentru tine să întri cu un ochiu în viață, decât având doi ochi să fii aruncat în gheena focului.

10 Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul dintre acești mici, căci zic vouă că *i* îngerii lor în ceruri totdeauna privesc *j* fața tatălui meu care este în ceruri. 11 *k* Căci Fiul omului a venit ca să mântuiască pe cel pierdut. 12 *l* Ce vi se pare? Dacă un om are o sută de oi și se rătăcește una dintre ele, au nu lăsând pe cele nouăzeci și nouă în munți, plecând caută pe cea rătăcită? 13 Și dacă se întâmplă ca s'o afle, adevăr zic vouă că se bucură de ea mai mult, decât de cele nouăzeci și nouă, care nu se rătăciseră. 14 Astfel fiind, nu este voința înaintea Tatălui vostru, care este în ceruri, ca să piară unul dintr'acești mici.

Puterea cheilor.

15 *m* Și dacă îți va fi greșit ție fratele tău, mergi și ceartă-l între tine și el singur; dacă va fi ascultat de tine, *n* ai câștigat pe fratele tău. 16 Iar dacă nu va fi ascultat, ia cu tine încă unul sau doi, ca prin *o* gura a doi sau trei martori să fie statornicit orice cuvânt. 17 Și dacă nu va fi ascultat de dânșii, spune bisericii; iar dacă nu va fi ascultat nici de biserică, să-ți fie ție ca *p* păgânul și vameșul.

18 Adevăr zic vouă, *q* câte veți fi legat pe pământ vor fi legate în cer; și câte veți fi deslegat pe pământ vor fi deslegate în cer.

19 *r* Iarăși zic vouă, că dacă doi dintre

voi se vor învoi pe pământ asupra oricărui lucru ce vor cere, *s* va fi dat lor dela Tatăl meu care este în ceruri. 20 Căci unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt eu în mijlocul lor.

Despre îngăduirea și împăcarea frățescă și despre pilda datornicului mare.

21 Atuncia apropiindu-se de el Petru îi zise: Doamne, de câteori îmi va greși fratele meu și-i voi iertă lui? *t* Până de șapte ori? 22 Iisus îi zice: nu zic ție până de șapte ori, *u* ci până de șaptezeci de ori șapte. 23 Deaceea împărăția cerurilor este asemenea unui om împărat, care voi să facă socoteală cu slugile sale. 24 Și începând să facă socoteală, i-se aduse unul care-i datoră zece mii de talanți. 25 Dar neavând el *cu ce* să plătească, domnul său porunci ca *v* să fie vândut el și femeia și copiii și toate câte avea, și să se plătească. 26 Deci căzând sluga *la pământ* i-se închină zicând: Doamne, îngădueste-mă și-ți voi plăti tot. 27 Iar domnul acelei slugi având milă de dânsul îi dete drumul, și-i iertă datoria. 28 Și ieșind aceea slugă, găsi dintre cei *care erau* împreună slugi cu dânsul, pe unul care-i datoră o sută de dinari. și punând mâna pe dânsul îl strângea de gât zicând: plătește-mi, dacă ești dator. 29 Deci căzând *la pământ* cel împreună cu el slugă îl rugă zicând: îngădueste-mă și-ți voi plăti tot. 30 Dar el nu voiă, ci ducându-se îl aruncă în închisoare până ce va plăti datoria. 31 Deci slugile cele împreună cu dânsul văzând cele întâmplare se întristară foarte și ducându-se lămuriră domnului lor toate cele petrecute. 32 Atuncia chemându-l la sine domnul său îi zice: slugă rea, toată aceea datorie ți-am iertat-o, fiindcă m'ai rugat; 33 Oare nu se cădea ca și tu să aibi milă de cel împreună cu tine slugă, după cum și eu am avut milă de tine? 34 Și mâniindu-se domnul său îl dete pe

f 1 Cor. 11. 19. | *i* Ps. 34. 7. | *k* Luc. 9. 56. | *m* Lev. 19. 17. | *g* Cap. 26. 24. | *j* Est. 1. 14. | *l* Luc. 15. 4. | *n* Iac. 5. 20. | *h* Cap. 5. 29, 30.

o Deut. 17. 6. | *q* 1 Cor. 5. 4. | *s* 1 Ioan 3. 22. | *u* Col. 3. 13. | *p* Rom. 16. 17. | *r* Cap. 5. 24. | *t* Luc. 17. 4. | *v* 2 Reg. 4. 1.

mâna chinuitorilor până ce-i va fi plătit toată datoria. 35^x Astfel și tatăl meu cel cerese va face vouă, dacă nu veți fi iertat din inimile voastre fiecare fratelui său.

Răspunsul lui Iisus despre despărțire și despre fameni.

19 Și a fost ^acând sfârși Iisus cuvintele acestea, trecu din Galilea și veni în părțile Iudeii pe dincolo de Iordan. 2^b Și-i urmară gloate multe, și le tămădui acolo.

3 Și veniră la dânsul fariseii ispitindu-l și zicând: dacă se cade *omului* să își lase femeia pentru orice cuvânt? 4 Iar el răspunzând zise: n'ați citit ^ccă cel care i-a făcut dela început, „bărbat și femeie i-a făcut?” 5 Și zise: ^d„de-acea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeia sa și ^evor fi cei doi un trup,” 6 Încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci aceea ce Dumnezeu împreună omul să nu despartă.

7 Ei îi zic: ^fpentru ce dar Moise rândui a dà carte de despărțire și a o lăsa? 8 Zice lor: fiindcă Moise în vederea învârtoșerii inimii voastre vă dete voie să lăsați pe femeile voastre; dar dela început n'a fost așa. 9^g Și eu zic vouă că oricine va fi lăsat pe femeia sa nu pentru desfrânare și se va fi însurat cu alta, săvârșește adulter: și cine s'a însurat cu cea lăsată săvârșește adulter.

10 Zic lui ucenicii: ^hdacă astfel este starea omului cu femeia, nu este de folos a se însurà. 11 Iar el zise lor: ⁱnu toți pricep cuvântul acesta, ci *aceia* căror le este dat. 12 Căci sunt fameni care așa au fost născuți din pântecile mamei lor; și ^jsunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni; și sunt fameni care s'au făcut pe sine însuși fameni pentru împărăția cerurilor: cine poate pricepe să priceapă.

Iisus binecuvîntează copiii.

13^k Atuncia i-se aduseră copiii, ca

să-și pună mâinile preste dânsii și să se roage; iar ucenicii i-a înfruntat. 14 Dar Iisus le zise: lăsați copiii și nu-i opriți a veni la mine; căci împărăția cerurilor este ^la unora ca aceștia. 15 Și punând mâinile preste dânsii se duse de acolo.

Tânărul avut.

16^m Și iată unul venind la dânsul zise: ⁿÎnvățătorule *bune*, ce lucru bun să tac, ca să am viață vecinică? 17 Iar el îi zise: ce mă întrebă despre lucru bun? Unul este cel bun, Dumnezeu; dar dacă voești să întri în viață, păzește poruncile. 18 Care? zise el; iar Iisus zise: ^o„nu omori, nu săvârși adulter, nu fură, nu mărturisi mincinos, 19^p Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta, și ^qiubește pe aproapele tău ca pe tine însuți.” 20 Zice lui tânărul: toate acestea le-am păzit *din tânărețea mea*; ce-mi lipsește încă? 21 Zis-a Iisus lui: dacă voești a fi desăvârșit, ^rmergi vinde averea ta și dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino urmează-mi. 22 Iar tânărul auzind *cuvântul* plecă întristat, căci avea avuții multe.

23 Și Iisus zise ucenicilor săi: adevăr zic vouă că ^seu greu va intra un avut în împărăția cerurilor. 24 Și iar zic vouă că mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă printr'o ureche de ac decât *pentru* un avut să intre în împărăția cerurilor. 25 Și auzind ucenicii se înfiorară tare zicând: cine dar poate fi mântuit? 26 Iar Iisus uitându-se *la dânsii* le zise: la oameni aceasta este cu neputință, dar ^tla Dumnezeu tot este cu putință.

27^u Atuncia începând Petru îi zise: iată ^vnoi lăsarăm tot și-ți urmarăm ție; deci ce vom avea noi? 28 Iar Iisus le zise: adevăr zic vouă că voi care mi-ați urmat mie, la nașterea din nou, când Fiul omului va fi șezut pe tronul măririi sale, ^xveți ședeà și voi pe douăsprezece tronuri judecând pe cele două-

^x Prov. 21. 13.

^y Capul 19.

^c Fac. 1. 27.

^g Cap. 5. 32.

^j 1 Cor. 7. 32, 34.

ⁿ Luc. 10. 25.

^r 1 Tim. 6. 18.

^u Marc. 10. 28.

— ^a Marc. 10. 1.

^d Fac. 2. 24.

^h Prov. 21. 19.

^k Marc. 10. 13.

^o Esod 20. 13.

^s 1 Tim. 6. 9, 10.

^v Deut. 33. 9.

^b Cap. 12. 15.

^e 1 Cor. 6. 16.

ⁱ 1 Cor. 7. 2, 7.

^l Cap. 18. 3.

^p Cap. 15. 4.

^t Fac. 18. 14.

^x 1 Cor. 6. 2, 3.

^f Deut. 24. 1.

^q Cap. 18. 3.

^u Marc. 10. 17.

^m Marc. 10. 17.

^q Lev. 19. 18.

—

sprezece seminții ale lui Israel. 29 Și oricine care a lăsat frați sau surori sau tată sau mamă sau femeie sau copiii sau țarine sau case pentru numele meu, va primi înmulțit și va moșteni viața vecinică. 30 Mulți dar fiind întâiu vor fi în urmă și fiind în urmă vor fi întâiu.

Pilda cu lucrătorii tocmiți.

20 Căci împărăția cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care ieși des de dimineată ca să tocmeară lucrători în via sa. 2 Și învindu-se cu lucrătorii pe un dinar ziua, îi trimise în via sa. 3 Și ieșind pela al treilea ceas văzù pe alții stând fără lucru în târg. 4 Și acelora le zise: mergeți și voi în via mea, și ce este cu dreptul voiu dà vouă. 5 Și ei se dușeră. Ieșind iarși pela al șaselea și al nouălea ceas făcù asemenea. 6 Ieșind apoi pe la al unsprezecelea ceas găsi pe alții stând fără lucru, și le zise: pentru ce stați aici toată ziua fără lucru? 7 Ei îi zic: pentru că nimenea nu ne-a tocmi. Zice lor: mergeți și voi în via mea, și ce este cu dreptul veți primi. 8 Și făcându-se seară zice domnul viei către îngrijitorul lui: cheamă pe lucrători și dă plata, începând dela cei depe urmă până la cei dintâiu. 9 Și venind cei depe la al unsprezecelea ceas primiră câte un dinar. 10 Și venind cei dintâiu socoteau că vor primi mai mult, dar primiră și dânșii câte un dinar. 11 Primind însă cârtiau împotriva stăpânului de casă. 12 Zicând: acești din urmă au făcut un ceas, și i-ai pus d'opotrivă cu noi care am dus greutatea zilei și arșița. 13 Iar el răspunzând zise unuia dintre ei: prietine, nu-ți fac nedreptate; oare nu te-ai i voit cu mine cu un dinar? 14 Iă ce este al tău și pleacă. Voiesc să dau acestui din urmă ca și ție; 15 ^aOri nu mi-se cade mie să fac ce voesc cu ale mele? ^bOri ochiul tău este rău pentru că eu sunt bun?

16 ^cAstfel vor fi cei din urmă întâiu, și cei dintâiu pe urmă. ^dCăci mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

A treia vestire a patimilor.

17 ^eȘi mergând Iisus la Ierusalim luă la o parte pe cei doisprezece ucenici, și pe cale zise lor: 18 ^fIată mergem la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor și-l vor osândi la moarte; 19 ^gȘi-l vor dà în mâna păgânilor ca să-l batjocorească și să-l biciuiască și să-l răstignească, dar a treia zi se va scula.

Copiii lui Zebedeu. Carta pentru întâietate.

20 ^hAtuncia se apropie de dânșul muma ⁱfiilor lu Zebedeu cu fiii ei, plecându-se și cerând ceva dela el. 21 Iar el îi zise: ce voești? Ea îi zice: ^jzi ca să șează acești doi fii ai mei unul d'adrapta ta și altul d'astânga ta în împărăția ta. 22 Dar Iisus răspunzând zise: nu știți ce cereți. Puteți bea ^kpaharul pe care am să-l beau eu — și să fiți botezați în botezul în ^lcare mă botez eu —? Putem, îi zic ei. 23 Și el le zice: ^mîntr'adevăr veți bea paharul meu și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați —, dar a ședeă d'adrapta mea și d'astânga mea nu este al meu ⁿa dà acestea, ci se va dà acelora pentru care s'a gătit de către Tatăl meu.

24 ^oȘi auzind cei zece se mâhniră adânc asupra celor doi frați. 25 Dar Iisus chemându-i la sine zise: știți că domnitorii păgânilor îi stăpânesc pe aceștia și cei mari întrebuintează puterea asupra lor. 26 ^pNu astfel va fi între voi; ei ^qcare ar voi să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru. 27 ^rȘi care ar voi să fie întâiu între voi, va fi sluga voastră; 28 ^sDupă cum ^tFiul omului n'a venit ca să fie slujit, ^uei ca să slujească și ^vsă deă sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

Doi orbi.

29 Și pornind ei dela Ierichon, îi urmă gloată multă. 30 Și iată doi orbi,

^c Capul 20.
^e Rom. 9. 2.
^h Deut. 15. 9.

^a Cap. 19. 30.
^d Cap. 22. 14.
^e Marc. 10. 32.

^f Cap. 16. 21.
^g Fapt. 3. 13.
^h Marc. 10. 35.

ⁱ Cap. 4. 21.
^j Cap. 19. 28.
^k Cap. 26. 39. 42.

^l Luc. 12. 50.
^m Fapt. 12. 2.
ⁿ Cap. 25. 34.

^o Marc. 10. 41.
^p 1 Pet. 5. 3.
^q Cap. 23. 11.

^r Cap. 18. 4.
^s Ioan. 13. 4.
^t Filip. 2. 7.

^u Luc. 22. 27.
^v Isa. 53. 10. 11.

care ședeau lângă cale, auzind că Iisus trece, strigară zicând: Doamne, fie-ți milă de noi. Fiule al lui David. 31 Iar gloata îi înfruntă ea să tacă; dar ei mai tare strigau zicând: Doamne, fie-ți milă de noi. Fiule al lui David. 32 Și stând Iisus îi chemă și zise: ce voți să vă fac? 33 Doamne, îi zic ei, să se deschiză ochii noștri. 34 Iar Iisus pătruns fiind de milă atinse ochii lor: și îndată văzură și îi urma ră.

Întrarea în Ierusalim.

21 Și ^acând se apropiară de Ierusalim și veniră la Betfaghe la ^bmuntele maslinilor, atuncia trimise Iisus pe doi ucenici 2 Zicându-le: mergeți în satul ce este înaintea voastră, și îndată veți află o asină legată și un mânz cu dânsa; deslegând aduceți la mine. 3 Și dacă cineva v'ar zice ceva, veți spune că Domnul are trebuință de ele: și îndată le va trimite. 4 Iar aceasta s'a făcut ca să se îplinească ce s'a rostit prin profetul care zice: 5 ^c„Spuneți Fiicei Sionului: iată împăratul tău vine la tine, blând și călare pe asină, și pe mânz, fiul celui de supt jug.”

6 ^dDucându-se dar ucenicii, și făcând după cum le poruncise Iisus. 7 Adușeră asina și mânzul, ^eși-și puseră d'asupra lor vestmintele, și el se așeză pe dânsule. 8 Iar partea cea mai mare de gloată așternură vestmintele lor pe cale; și ^falții tăiau ramuri din copaci și așternură pe cale. 9 Și gloatele care mergeau înaintea lui și care veniau după dânsul strigau zicând: ^gOsana Fiul lui David, ^h„binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului.” Osana în cele de sus.

10 ⁱȘi intrând el în Ierusalim se mișcă toată cetatea zicând: cine este acesta? 11 Iar gloatele ziceau: acesta este ^jprofetul, Iisus din Nazaretul Galileii.

Curățirea templului.

12 ^kȘi Iisus intră în templul lui Dum-

nezeu, și dete afară pe toți care vindeau și cumpărau în templu, și răsturnă mesele ^lschimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei, și le zice: 13 Scris este: ^m„casa mea casă de rugăciune se va chema.” ⁿIar voi o faceți „pesteră de tâlhari.”

14 Și veniră la dânsul în templu orbi și schiopi și el îi tămădui.

15 Iar mai marii preoților și cărturarii văzând faptele minunate pe care le făcuse, și pe copiii care strigau în templu și ziceau: Osana Fiul lui David, se mâlmiră adânc, 16 Și-i ziseră: auzi ce zic aceștia? Dar Iisus le zise: adevărat: oare n'ați citit nici odată că ^o„din gura copiilor și a sugătorilor voi întocmi lauda?” 17 Și lăsându-i ieși afară din cetate la ^pBetania, și rămase noaptea acolo.

Smochinul neroditor.

18 ^qIar a doua zi întorcându-se în cetate flămânzi. 19 ^rȘi văzând un smochin lângă cale se duse la el, dar nu găsi nimic într'însul decât numai frunze. Și zice lui: de acum înainte rod din tine să nu se facă în veci. Și se uscă smochinul îndată. 20 ^sȘi văzând ucenicii se mirară zicând: cum se uscă smochinul îndată? 21 Dar Iisus răspunzând le zise: adevăr zic vouă, ^tdacă veți aveți credință și ^unu vă veți îndoii, veți face nu numai ce s'a făcut cu smochinul; ^vci chiar dacă veți zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, se va face. 22 Și ^xtoate câte veți fi cerut în rugăciune, crezând, veți primi.

Cucântările lui Iisus în templu.

23 ^yȘi venind el în templu se apropiară de dânsul, pe când învăță, mai marii preoților și bătrânii poporului ^zzicând: cu ce putere faci acestea? Și cine ți-a dat puterea aceasta? 24 Iar Iisus răspunzând le zise: vă voi întrebă și eu un cuvânt, pe care dacă mi-l spuneți, și eu vă voi spune cu ce putere fac

Capul 21.	^c Isa. 62. 11.	^g Ps. 118. 25.	^k Marc. 11. 11.	ⁿ Ier. 7. 11.	^q Marc. 11. 12.	^t Cap. 17. 20.	^x Cap. 7. 7.
^a Marc. 11. 1.	^d Marc. 11. 4.	^h Ps. 118. 26.	^l Deut. 14. 25.	^o Ps. 8. 2.	^r Marc. 11. 13.	^u Iac. 1. 6.	^y Marc. 11. 27.
^b Zech. 14. 4.	^e 2 Reg. 9. 13.	ⁱ Marc. 11. 15.	^m Isa. 56. 7.	^p Marc. 11. 11.	^s Marc. 11. 20.	^v 1 Cor. 13. 2.	^z Esod. 2. 14.
	^f Lev. 23. 40.	^j Ioan 6. 11.					

acestea. 25 Botezul lui Ioan de unde erà? Din cer sau dela oameni? Iar ei cugetau intru sine zicând: 26 Dacă zicem din cer, ne va zice: pentru ce dar n'ați crezut lui? Iar dacă zicem dela oameni, ne temem de gloată. ^apentru că toți țin pe Ioan drept un profet. 27 Și răspunzând ei lui Iisus ziseră: nu știm. Zise și el lor: nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

28 Ce vi se pare vouă? Un om avea doi fii; și ducându-se la cel dintâiu zise: fiule, du-te, lucrează azi în via mea. 29 Iar el răspunzând zise: nu voese; în urmă însă pârându-i rău se duse. 30 Și ducându-se la cel d'al doilea zise tot astfel. Iar el răspunzând zise: eu, Doamne, *mă duc*, dar nu s'a dus. 31 Care din acești doi a făcut voia tatălui? Cel dintâiu, zic ei. Iisus le zice: ^badevăr zic vouă că vameșii și desfrânatele merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu. 32 Căci ^cIoan veni la voi pe cale de dreptate, și n'ați crezut lui; iar vameșii și desfrânatele crezură lui, ^dși voi văzând nici nu v'a părut rău în urmă ca să credeți lui.

Pilda despre lucrătorii viei.

33 Ascultați altă pildă. Erà un om stăpân de casă, ^ecare sădi vie și o împrejmuî cu gard și făcù în ea lin și clădi turn, și o dete lucrătorilor, iar el ^fse duse departe. 34 Și când sosi timpul roadelor trimise slugile sale la lucrători ^gca să ia roadele lui. 35 ^hDar lucrătorii luând pe slugile lui, pe unul îl bătură, pe altul îl uciseră, iar pe altul îl omorîră cu pietrii. 36 Iarăși trimise alte slugi mai multe decât cele dintâiu, și făcură cu acestea asemenea. 37 În urmă trimise la dânsii pe fiul său zicând: se vor sfii de fiul meu. 38 Lucrătorii însă văzând pe fiul ziseră între dânsii: ⁱacesta este moștenitorul; ^jveniți să-l ucidem și să avem noi moștenirea lui. 39 ^kȘi luându-l îl aruncară

afară din vie și-l uciseră. 40 Deci când va fi venit domnul viei, ce va face acelor lucrători?

41 ^lEi îi zic: pe cei răi ^mcu rău îi va pierde, ⁿși via o va dà altor lucrători, care să-i deà roadele la timpul lor.

42 Iisus le zice: ^on'ați citit nici odată în scripturi: „Piatra pe care n'a luat-o în seamă clăditorii, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu; dela Domnul a fost ea, și este minunată în ochii noștri“? 43 Deaceea zic vouă ^pcă se va luà dela voi împărăția lui Dumnezeu și se va dà neamului care face roadele ei.

44 Și cine ^qva fi căzut pe piatra aceasta se va sfărâma; iar pe care va fi căzut ea, pe *aeela* îl va spulberà.

45 Și auzind mai marii preoților și fariseii pildele lui canoscură că vorbește despre dânsii; 46 Și căutând ca să pună mâna pe dânsul se temură de gloate, pentru că îl țineau drept un profet.

Pilda cu cei chemați la nuntă.

22 Și răspunzând Iisus le vorbi ^aiar în pilde zicând: 2 Împărăția cerurilor este asemenea unui om împărat, care făcù nuntă fiului său. 3 Și trimise slugile sale ca să strige pe cei chemați la nuntă, dar ei nu voiau să vie.

4 Iarăși trimise alte slugi zicând: spuneți celor chemați, iată prânzul meu stă gata; ^btaurii mei și cele îngrășate ale mele sunt înjunghiate, și tot este gata: veniți la nuntă. 5 Dar ei ne dând luare aminte se duseră, unul la țarina sa, altul la negustoria sa; 6 Iar ceilalți punând mâna pe slugile sale *le* înfruntară rușinos și *le* uciseră. 7 Auzind dar împăratul se umplù de mânie, și trimițând ^coștile sale nimici pe acei ucigași și arse orașul lor. 8 Atuncia zise slugilor sale: nunta este gata, dar cei chemați nu fură ^dvrednici; 9 Deci mergeți pe la ieșirile drumurilor, și pe câți îi veți fi găsit chemați-i la nuntă.

^a Luc. 20. 6. | ^d Luc. 3. 12, 13. | ^g Cânt. 8. 11, 12. | ^j Ps. 2. 2. | ^m Luc. 21. 24. | ^p Cap. 8. 12. | ^{Capul 22.} | ^b Prov. 9. 9. | ^e Ps. 80. 9. | ^h 2 Cron. 24. 21. | ^k Cap. 26. 50. | ⁿ Fapt. 13. 46. | ^q Isa. 8. 14, 15. | ^o Dan. 9. 26. | ^c Cap. 3. 1, etc. | ^f Cap. 23. 14, 15. | ⁱ Ps. 2. 8. | ^l Luc. 20. 16. | ^o Ps. 118. 22. | ^a Luc. 14. 16. | ^d Cap. 10. 11, 13.

10 Și ieșind slugile acelea ^e la drumuri strănsură pe toți câți îi aflară, și răi și buni; și se umplu nunta de oaspeți.

11 Iar împăratul intrând spre a privi pe oaspeți văzu acolo un om ^f nefiind îmbrăcat în haină de nuntă; 12 Și îi zise: prietine, cum ai intrat aci neavând haină de nuntă? Iar el tăcu. 13 Atuncia împăratul zise slujitorilor: legându-i picioarele și mâinile aruncați-l ^g în întunerecul cel mai din afară, acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. 14 ^h Căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

Dacă se cuvine a plăti cens sau tribut Cesarului.

15 ⁱ Atuncia ducându-se fariseii se sfătuiră cum să-l prinză în cuvânt. 16 Și trimit la dânsul pe ucenicii lor cu Irodianii zicând: Învățătorule, știm că ești iubitor de adevăr, și înveți în adevăr calea lui Dumnezeu, și nu-ți pasă de nimenea, pentru că nu te niți la fața oamenilor; 17 Deci spune nouă, ce ți-se pare? Se cuvine a da cens Cesarului, sau nu? 18 Iar Iisus cunoscând răutatea lor zise: ce mă ispițiți fățarnicilor? 19 Arătați-mi banul pentru cens. Iar ei îi aduseră un dinar. 20 Și Iisus le zise: al cui este chipul acesta și inscripțiunea? 21 Al Cesarului, zic dânsii. Atuncia le zice: ^j deci dați Cesarului cele ale Cesarului și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. 22 Și anzind se mirară, și lăsându-l se duseră.

Învierea.

23 ^k În ziua aceea veni ră la dânsul saduceii ^l care zic că nu este înviere, și-l întrebă 24 Zicând: Învățătorule. ^m Moise a zis: „dacă va fi murit cineva neavând copii, fratele său va lua pe femeia lui și va ridica urmaș fratelui său.“ 25 Erau între noi șapte frați, și cel dintâiu însurându-se muri, și neavând el urmaș lăsă pe femeia sa fratelui său. 26 Asemenea și al doilea și al treilea, până la al șaptelea. 27 Iar în urmă

de toți muri și femeia. 28 La înviere dar a cărui dintre cei șapte va fi femeia? Căci toți o avură.

29 Atuncia răspunzând Iisus le zise: vă rătăciți, ⁿ neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu. 30 Căci la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci ^o sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer.

31 Dar despre învierea morților n'ați citit ce s'a rostit vouă de Dumnezeu zicând: 32 ^p „Eu sunt Dumnezeu lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob?“ Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor.

33 Și auzind gloatele ^q rămaseră uimite de învățătura lui.

Porunca cea mai mare.

34 ^r Iar fariseii auzind că închise gura saduceilor se adunară lângă dânsul. 35 Și întrebă unul dintre ei, ^s învățător de lege, ispitindu-l și zicând: 36 Învățătorule, care poruncă este mai mare în lege? 37 Iar Iisus îi ^t zise: „iubește pe Domnul, Dumnezeul tău în toată inima ta și în tot sufletul tău și în tot cugetul tău.“

38 Aceasta este porunca cea mare și cea dintâiu. 39 Iar a doua asemenea aceștea: ^u „iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți.“ 40 ^v În aceste două porunci se cuprinde toată legea și profetii.

Hristos, fiul lui David și stăpânul.

41 Și adunați fiind fariseii, Iisus îi întrebă 42 Zicând: ce vi se pare despre Hristos? Al cui fiu este? Al lui David, îi zic ei. 43 Cum dar David, le zice el, îl numește în duh Domn, zicând: 44 „Zis-a Domnul, Domnului meu, șezi d'adreepta mea până ce voi fi pus pe vrăjmașii tăi sub picioarele tale.“ 45 Deci dacă David îl numește Domn, cum este fiul lui?

46 Și nimeni nu putea să-i răspundă un cuvânt, nici nu îndrăzni cineva din aceea zi să-l mai întrebe.

^e Cap. 13.38.47.

^h Cap. 20. 16.

^k Marc. 12. 18.

ⁿ Ioan. 20. 9.

^p Esod. 3. 6. 16.

^r Marc. 12. 28.

^t Deut. 6. 5.

^v 1 Tim. 1. 5.

^f 2 Cor. 5. 3.

ⁱ Marc. 12. 13.

^l Fapt. 23. 8.

^o 1 Ioan. 3. 2.

^q Cap. 7. 28.

^s Lno. 10. 25.

^u Lev. 19. 18.

—

^g Cap. 8. 12.

^j Rom. 13. 7.

^m Deut. 25. 5.

Iisus mustră pe farisei și cărturari pentru fățarnicia și mândria lor. Păcatele mari ale Ierusalimului. Vestirea despre dărâmarea templului.

23 Atuncia Iisus vorbi gloatelor și ucenicilor săi ² Zicând: ^ape scaunul lui Moise au stat cărturarii și fariseii. ³ Deci toate câte vă zic vouă, faceți și păziți, dar după faptele lor nu faceți; ^bcăci ei zic și nu fac. ⁴ ^cEi leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu voesc să le miște. ⁵ Toate ^dfaptele lor le fac spre a fi priviți de oameni, ^ecăci fac filacteriile lor late și măresc ciucurii vestmântului. ⁶ ^fIubesc cele dintâiu locuri la ospete și cele dintâiu scaune în sinagogi. ⁷ Și urările de bine în târguri și să fie numiți de către oameni Rabi. ⁸ ^gDar voi să nu fiți numiți Rabi: căci unul este învățătorul vostru, iar voi toți sunteți frați. ⁹ Și tată să nu numiți al vostru pe pământ, ^hcăci unul este Tatăl vostru cel ceresc. ¹⁰ Nici nu fiți numiți învățători: căci unul este învățătorul vostru. Hristos. ¹¹ Cine ⁱdar este mai mare între voi, va fi slujitorul vostru. ¹² ^jIar cine se va fi înălțat pe sine, va fi umilit; și cine se va fi umilit pe sine, va fi înălțat.

¹³ Vai ^kvouă, cărturari și farisei fățarnici, că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor: căci voi nu intrați, nici pe cei care vin nu-^l lăsați să intre. ¹⁴ *Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, ^lcă mâncați casele vădurilor, rugându-vă rugăciuni lungi; pentru aceasta veți luă mai multă osândă.* ¹⁵ Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că înenjurați marea și uscatul ea să faceți un proslit, și când s'a făcut, îl faceți fiu al gheenii indoit decât voi.

¹⁶ Vai vouă, ^mpovățuitori orbi, care ziceți; ⁿcine va fi jurat pe templu, nu este nimic; dar cine va fi jurat pe aurul templului, dator este. ¹⁷ Nemintoși și orbi: căci ce este mai mare? Aurul

^osau templul care sfințește aurul? ¹⁸ Și: cine va fi jurat pe altar, nu este nimic; iar cine va fi jurat pe darul ce este d'asupra lui, dator este. ¹⁹ Orbilor, căci ce este mai mare? Darul sau ^paltarul care sfințește darul? ²⁰ Deci cine a jurat pe altar, jură pe el și pe toate ce sunt d'asupra lui; ²¹ Și cine a jurat pe templu jură pe el, și pe ^qcel care locuște într'insul. ²² Și cine a jurat pe cer, jură pe ^rtronul lui Dumnezeu și pe cel care stă pe dânsul.

²³ Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, ^scă dați zeciuială *din* ismă și mărar și chimen, dar ^tați lăsat cele mai însemnate ale legii: judecarea *dreaptă* și mila și credința; pe acestea trebuia să le faceți, și pe acelea să nu le lăsați. ²⁴ Povățuitori orbi, care strecurați țânțarul, dar înghițiți cămila. ²⁵ Vai vouă cărturari și farisei fățarnici, ^ucă curățiți partea din afară a paharului și a vasului *de mâncare*, dar dinlăuntru sunt pline de răpire și necumpătate. ²⁶ Fariseule orbi, curăță întâiu partea dinlăuntru a paharului și a vasului *de mâncare*, ca să fie curată și partea lui dinafară. ²⁷ Vai vouă, cărturari și farisei fățarnici, ^vcă sămănați cu mormintele văruițe, care dinafară se arată frumoase, dar dinlăuntru sunt pline de oase de morți și de orice necurătenie. ²⁸ Astfel și voi dinafară vă arătați drepti oamenilor; dar dinlăuntru sunteți plini de fățarnicie și fărădelege.

²⁹ ^wVai vouă, cărturari și farisei fățarnici, că clădiți mormintele profetilor, și înfrumusețați monumentele dreptilor.

³⁰ Și ziceți: dacă am fi noi în zilele părinților noștri, n'am fi părtași cu dânsii la sângele profetilor. ³¹ Astfel dar mărturisii vouă înșivă că ^xsunteți fii ai celor care omorără pe profeti. ³² ^yUmpleți și voi măsura părinților voștri! ³³ Șerpi, ^zpui de viperă, cum să fugiți de osândirea la gheena?

³⁴ ^bDeaceea, iată eu trimit la voi

Capit 23.

^a Neem. 8. 4. 8.
^b Rom. 2. 19. etc.

^c Gal. 6. 13.
^d Cap. 6. 1. 2.
^e Num. 15. 38.
^f Marc. 12. 38. 39.

^g Luc. 3. 1.
^h Mal. 1. 6.
ⁱ Cap. 20. 26. 27.
^j Iov. 22. 29.

^k Luc. 11. 52.
^l Marc. 12. 40.
^m Cap. 15. 14.
ⁿ Cap. 5. 33. 34.

^o Esod. 30. 29.
^p Esod. 29. 37.
^q 1 Reg. 8. 13.

^r Ps. 11. 1.
^s Luc. 11. 42.
^t 1 Sam. 15. 22.

^u Marc. 7. 4.
^v Luc. 11. 44.
^w Luc. 11. 47.

^x Fapt. 7. 51. 52.
^y Fac. 15. 16.
^z Cap. 3. 7.
^b Cap. 21. 34. 35.

profeti și înțelepți și cărturari; ^e dintr'înșii veți omori și veți răstigni. și ^d dintr'înșii veți biciui în sinagogile voastre. și-i veți goni din oraș în oraș; 35 Ca să vie asupra voastră orice sânge drept, ce este vărsat pe pământ, dela sângele lui Abel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care il omorâți între templu și altar. 36 Adevăr zic vouă, vor veni toate acestea asupra neamului acestuia.

37 Ierusalime, Ierusalime, care omori pe profeti și ucizi cu pietri pe cei trimiși la tine, de câteori am voit să adun pe copiii tăi, după cum adună pasărea puii săi supt aripi, dar n'ai voit. 38 Iată vi se lasă casa voastră pustie. 39 Căci zic vouă, de acum nu mă mai vedeți, până când veți zice: „Binecuvântat cel ce vine în numele Domnului.“

Dărâmareu Ierusalimului. Sfârșitul veacului. Semnele venirii lui Hristos. Îndemare de a veghi.

24 ^a Și ieșind Iisus se ducea dela templu, și se apropiară de dânsul ucenicii săi ca să-i arate clădirile templului. 2 Iar el răspunzând le zise: nu vedeți toate acestea? Adevăr zic vouă, ^b nu va fi lăsată aci piatră pe piatră, care nu va fi desfăcută.

3 Și stând el pe muntele mashiului, ^e veni ră la dânsul ucenicii la o parte zicând: ^d spune nouă, când vor fi acestea? Și care *va fi* semnul venirii tale și al sfârșitului veacului? 4 Și răspunzând Iisus le zise: ^e vedeți să nu vă amăgească cineva. 5 ^f Căci mulți vor veni pe numele meu zicând: eu sunt Hristosul, ^g și pe mulți vor amăgi. 6 Și voi veți auzi războaie și știri de războaie. Luați seamă, nu vă spăimântați; căci trebuie să fie *toate*, dar nu este încă sfârșitul. 7 ^h Căci se va ridica neam preste neam și împărăție preste împărăție, și vor fi foamete și cutremure pe alocurea. 8 Dar toate acestea *vor fi* început de dureri.

9 ⁱ Atuncia vă vor da spre asuprire, și vă vor omori, și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele meu. 10 Și atuncia ^j mulți vor cădea, și se vor da în mâni unii pe alții și se vor urî unii pe alții. 11 Și ^k mulți profeti mincinoși se vor ridica și pe mulți ^l vor amăgi; 12 Și pentru înmulțirea fără-delegii se va răci iubirea multora. 13 ^m Dar cine a răbdat până în sfârșit, acesta va fi mântuit. 14 Și ⁿ se va predică această ^o evanghelie a împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; și atuncia va veni sfârșitul.

15 ^p Deci când veți fi văzut „groaza pustiirii,“ ce s'a zis prin ^q Daniel profetul, stând în loc sfânt, ^r cine citește să înțeleagă. 16 Atuncia care sunt în Iudea să fugă la munți. 17 Care este pe casă să nu se dea jos ca să ia cele din casa lui. 18 Și care este în câmp să nu se întoarcă înapoi ca să ia vestmântul lui.

19 ^s Vai dar celor ce au în pânțele și celor care dau țâță în zilele acelea. 20 Rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta. 21 ^t Căci atuncia va fi suferință mare, care n'a fost dela începutul lumii până acum, nici nu va fi. 22 Și dacă n'ar fi scurtate acele zile, n'ar scăpa nici un trup; ^u dar pentru cei aleși vor fi scurtate acele zile.

23 ^v Atuncia dacă vă zice cineva: iată aci *este* Hristosul, sau colo, nu credeți. 24 Căci ^x se vor ridica Hristoși mincinoși și profeti mincinoși, și vor da semne mari și minuni, încât să amăgească, ^y dacă se poate, chiar pe cei aleși. 25 Iată v'am spus dinainte. 26 Deci dacă vor zice vouă: iată este în pustie, nu ieșiți; iată *este* în camere, nu credeți. 27 ^z Căci precum fulgerul iese dela răsărit și se arată până la apus, astfel va fi și venirea Fiului omului: 28 ^a Orișunde este corpul mort, acolo se vor adună vulturi.

29 ^b Dar îndată după suferința acelor

^e Fapt. 5. 40.
^d Cap. 10. 17.

Capul 24.
^a Marc. 13. 1.
^b 1 Reg. 9. 7.
^c Marc. 13. 3.

^d 1 Tes. 5. 1.
^e Efes. 5. 6.
^f Ier. 14. 14.
^g Vers. 11.

^h 2 Cron. 15. 6.
ⁱ 1 Pet. 1. 16.
^j 2 Tim. 1. 15.
^k 2 Pet. 2. 1.

^l 1 Tim. 4. 1.
^m Ebr. 3. 6. 14.
ⁿ Cap. 4. 23.
^o Rom. 10. 18.

^p Marc. 13. 14.
^q Dan. 9. 27.
^r Dan. 9. 23, 25.
^s Luc. 23. 29.

^t Dan. 9. 26.
^u Isa. 65. 8. 9.
^v Marc. 13. 21.
^x Deut. 13. 1.

^y Ioan 6. 37.
^z Luc. 17. 24.
^a Iov 39. 30.
^b Dan. 7. 14. 12.

zile. ^esoarele va fi întunecat, și luna nu va da lumina ei, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor vor fi sguduite. 30^d Și atunci se va arăta semnul Fiului omului în cer; ^eși atunci se vor jeli toate semințiile pământului ^fși vor vedea pe Fiul omului venind pe nouri cerului cu putere și mărire multă. 31^g Și va trimite pe îngerii săi cu sunet mare de trâmbiță, și vor aduna pe aleșii lui din cele patru vânturi, dela cea mai depărtată margine a cerurilor până la cealaltă margine a lor.

32 Învățați asemănarea dela ^hsmochin. Când ramura lui este fragedă și înfrunzește, cunoașteți că aproape este vara. 33 Astfel și voi când veți fi văzut toate acestea cunoașteți ⁱcă el este aproape lângă uși. 34 Adevăr zic vouă, ^jnu va trece neamul acesta, până când să fie toate acestea. 35 ^kCerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

36 ^lIar despre ziua aceea și ceas nimeni nu știe, nici îngerii cerurilor, nici Fiul,^m decât numai Tatăl. 37 Și precum *au fost* zilele lui Noe, așa va fi venirea Fiului omului. 38 ⁿCăci precum în zilele acelea înainte de potop erau mâncând și bând, însurându-se și măritându-se, până în ziua când intră Noe în corabie, 39 Și nu știură până ce veni potopul și luă pe toți, astfel va fi și venirea Fiului omului. 40 ^oAtunci *din* doi care vor fi în câmp, unul este luat și unul este lăsat; 41 *Din* două râșnind la râșniță, una este luată și una este lăsată.

42 ^pDeci priveghiați, că nu știți în care zi vine Domnul vostru. 43 ^qDar cunoașteți aceasta, că dacă stăpânul de casă ar ști în care strajă vine furul, ar fi veghiat, și n'ar lăsa să i-se sape casa. 44 De aceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți vine Fiul omului. 45 Deci cine este sluga credincioasă și cuminte, pe care a pus-o stăpânul

preste slugăria sa, spre a le da de mâncare la timp? 46 Fericită este sluga aceea pe care venind stăpânul său o va găsi făcând astfel. 47 Adevăr zic vouă, că o va pune preste toată averea sa. 48 Dar dacă aceea slugă rea *find* va fi zis în inima sa: stăpânul meu întârziează, 49 Și va fi început să bată pe cei împreună cu el slugi, și mănâncă și bea cu bețivii: 50 Stăpânul acelei slugi va veni în ziua în care el nu așteaptă, și în ceasul când nu știe. 51 Și-l va despică în două, și partea lui o va pune cu fățarnicii; acolo va fi plângerea și serășnirea dinților.

Pilda cu cele zece fecioare și cu întrebuintarea talanților.

25 Atunci va fi asemănată împărăția cerurilor cu zece fecioare, care luând candelile lor ieșiră spre întâmpinarea ^amirelui. 2^b Cinci din ele erau nechibzuite, iar cinci cuminte. 3 Căci cele nechibzuite, luând candelile lor, nu luară untdelemn cu sine; 4 Iar cele cuminte luară untdelemn în vasele lor cu candelile lor. 5 Și întârziând mirele ^cdormitară toate și dormiau. 6 Iar la miezul nopții ^dse făcū strigare: iată mirele, ieșiți spre întâmpinarea lui. 7 Atunci se deșteptară toate acele fecioare și ^egătiră candelile lor. 8 Iar cele nechibzuite ziseră celor cuminte: dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelile noastre. 9 Dar cele cuminte răspunseră zicând: niciodată; nu va fi de ajuns nouă și vouă, mai bine duceți-vă la cei care vând și cumpărați-vă. 10 Și plecând ele să cumpere veni mirele, și cele gata intrară cu dansul la nuntă, ^fși se închise ușa. 11 În urmă vin și celelalte fecioare zicând: ^gDoamne, Doamne, deschide-ne. 12 Iar el răspunzând zise: adevăr zic vouă, ^hnu vă cumose.

13 ⁱDrept aceea vegheați, că nu știți ziua, nici ceasul, *când vine Fiul omului.*

c Isa. 13. 10.
d Dan. 7. 13.
e Zech. 12. 12.
f Cap. 16. 27.

g 1 Tes. 4. 16.
h Luc. 21. 29.
i Iac. 5. 9.
j Cap. 16. 28.

k Ps. 102. 26.
l Marc. 13. 32.
m Zech. 14. 7.

n Fac. 6. 3. 5.
o Luc. 17. 34, etc.
p Cap. 25. 13.

q Luc. 12. 39.

Capul 25.
a Efes. 5. 29, 30.
b Cap. 13. 47.

c 1 Tes. 5. 6.
d Cap. 24. 31.
e Luc. 12. 35.

f Luc. 13. 25.
g Cap. 7. 21-23.
h Ps. 5. 5.
i Cap. 24. 42, 44.

14 Căci după ^kcum un om plecând departe chemă slugile sale și le dă avuția sa. 15 Și unuia îi dă cinci talanți, altuia doi, iar altuia unul, ^lfiecărui după puterea sa, și îndată se duse departe. 16 Îndată plecând cel care luase cinci talanți lucră cu dânsii și făcî alți cinci talanți. 17 Asemenea care luase cei doi câștigă alți doi. 18 Iar care luase unul ducându-se săpă în pământ și ascunse argintul stăpânului său.

19 După un timp îndelungat vine și stăpânul acelor slugi, și face socoteală împreună cu dânsii, 20 Și apropiindu-se cel care luase cinci talanți aduse alți cinci talanți zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat în mână; iată alți cinci talanți am câștigat *la dânsii*. 21 Zise lui stăpânul său: bine, slugă bună și credincioasă, ^mla puține ai fost credincios, la multe te voi pune; intră întru ⁿbucuria domnului tău. 22 Apropiindu-se și care luase cei doi talanți zise: Doamne, doi talanți mi-ai dat în mână; iată alți doi talanți am câștigat *la dânsii*. 23 Zise lui stăpânul său: ^obine, slugă bună și credincioasă, la puține ai fost credincios, la multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. 24 Apropiindu-se apoi și care luase un talant zise: Doamne, te-am știut că ești om aspru, seceri unde n'ai sămănat, și aduni de unde n'ai vânturat; 25 Și fiindu-mi teamă m'am dus și am ascuns talantul tău în pământ; iată ai *ce este* al tău. 26 Iar stăpânul său răspunzându-i zise: slugă rea și neluătoare aminte: știai că secer unde n'am sămănat, și adun de unde n'am vânturat? 27 Deci trebuia ca tu să fi pus argintul meu la schimbători, și venind eu așa fi luat cu dobândă *ce este* al meu. 28 Drept aceea luați dela dânsul talantul și dați-l celui care are cei zece talanți; 29 ^pCăci tot la cel care are se va da și va prisosi, iar dela cel care nu are, și ce are se va lua dela

dânsul; 30 Și pe sluga cea nefolositoare aruncați-o ^qîn întunerecul din afară; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

Judecata din urmă.

31 ^rIar când va veni Fiul omului în mărirea sa și toți îngerii cu dânsul, atunci va stă pe tronul mării sale. 32 Și ^svor fi adunate înaintea lui toate neamurile, și ^tle va despărți pe unele de altele, după cum desparte păstorul oile de capre, 33 Și va pune oile de-a dreapta sa, iar caprele de-a stânga.

34 Atuncia va zice împăratul celor de-a dreapta sa: veniți binecuvântații Tatălui meu, ^umoșteniți împărăția ^vgătită vouă dela întemeierea lumii. 35 ^xCăci flămând am fost și mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și mi-ați dat să beau; ^ystrein am fost și m'ați adus la voi, 36 ^zGol, și m'ați îmbrăcat, bolnav am fost și m'ați căutat, ^aîn închisoare am fost și ați venit la mine. 37 Atuncia vor răspunde lui dreptii zicând: Doamne, când te-am văzut flămând și ți-am dat de mâncare, sau însetat și ți-am dat să bei? 38 Când iar te-am văzut străin și te-am adus la noi, sau gol și te-am îmbrăcat? 39 Și când te-am văzut bolnav sau în închisoare și am venit la tine? 40 Și răspunzând împăratul le va zice: adevăr zic vouă. ^bÎntrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai mei, foarte neluați în seamă, mie mi-ați făcut.

41 Atuncia va zice și celor de-a stânga: ^cduceți-vă dela mine, blestemaților, ^dîn focul cel vecinic, care este gătit ^ediavolului și îngerilor săi. 42 Căci flămând am fost și nu mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și nu mi-ați dat să beau, 43 Strein am fost și nu m'ați adus la voi, gol și nu m'ați îmbrăcat, bolnav și în închisoare și nu m'ați căutat. 44 Atuncia vor răspunde și ei zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, ori însetat, ori străin, ori gol, ori

^j Luc. 19. 12. | ^m Cap. 24. 47. | ^p Cap. 13. 12. | ^s Rom. 14. 10. | ^v Cap. 20. 23. | ^z Iac. 2. 15. 16. | ^b Prov. 14. 31. | ^d Cap. 13.40-42.
^k Cap. 21. 33. | ⁿ 2 Tim. 2. 12. | ^q Cap. 8. 12. | ^t Ezec. 20. 38. | ^x Isa. 58. 7. | ^a 2 Tim. 1. 16. | ^c Ps. 6. 8. | ^e 2 Pet. 2. 4.
^l Rom. 12. 6. | ^o Vers. 21. | ^r Zech. 14. 5. | ^u Rom. 8. 17. | ^y Ebr. 13. 2.

bolnav, ori în închisoare și nu ți-am slujit? 45 Atuncia va răspunde lor zicând: adevăr zic vouă, *f* intru cât nu ați făcut unuia dintre aceștia foarte ne-luați în seamă, nici mie nu mi-ați făcut. 46 Și *g* se vor duce aceștia la pedeapsă vecinică, iar dreptii la viață vecinică.

Cea din urmă vestire a patimilor lui Iisus.

26 Și a fost când sfârși Iisus toate cuvintele acestea, zise ucenicilor săi: 2 *a* Știți că preste două zile va fi Paștile, și Fiul omului va fi dat spre a fi răstignit. 3 *b* Atuncia mai marii preoților și bătrânii poporului se adunară în curtea arhierului care se numește Caiafa, 4 Și se sfătuiră împreună ca prin amăgire să pună mâna pe Iisus și să-l omoare. 5 Dar ziceau: nu în sărbătoare, ca să nu se facă turburare în popor.

Ungerea din Betania.

6 *c* Și fiind Iisus în *d* Betania în casa lui Simon leprosul, 7 Veni la dânsul o femeie având un alabastru cu mir foarte prețios și turnă pe capul lui când ședeà la masă. 8 *e* Iar ucenicii văzând se mâhniră adânc zicând: pentru ce pierderea aceasta? 9 Căci se putea vinde acest *mir* drept mult, și să se dea săracilor. 10 Dar Iisus cunoscând le zise: pentru ce faceți supărare femeii? Căci a făcut un lucru bun pentru mine: 11 *f* Fiindeă pe săraci îi aveți în totdeauna cu voi, dar *g* pe mine nu mă aveți totdeauna. 12 Pentru că ea turnând mirul acesta pe corpul meu, spre înmormântarea mea a făcut. 13 Adevăr zic vouă, oriunde va fi predicată evangelia aceasta în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

14 *h* Atuncia unul dintre cei doisprezece care se cheamă *i* Iuda Iscariotu, ducându-se la mai marii preoților zise: 15 *j* Ce voiți să-mi dați, și eu il voi da în mâinile voastre? Iar ei îi cumpăriră

treizeci de arginți. 16 Și de atuncia căută timp nimerit ca să-l dea în mâinile lor.

Paștile și sfânta cină sau cuminectătură.

17 *k* Iar în cea dintâiu zi a azimilor veniră ucenicii la Iisus zicând: unde voești să-ți gătim ca să mănânci Paștile? 18 Și el zise, mergeți în oraș la cineva, și-i spune-ți: Învățătorul zice: timpul meu aproape este, la tine fac Paștile cu ucenicii mei. 19 Și ucenicii făcură după cum le porunci Iisus și gătiră Paștile.

20 *l* Iar făcându-se seară, se puse la masă cu cei doisprezece ucenicii. 21 Și mâncând el zise: adevăr zic vouă, că unul dintre voi mă va dà prins. 22 Și întristându-se ei foarte, începură să-i zică fiecare: doar nu cumva sunt eu, Doamne? 23 Iar el răspunzând zise: *m* cel care a atins cu mine mâna în vas, acesta mă va dà prins. 24 Într'adevăr Fiul omului se duse după *n* cum este scris despre dânsul, dar *o* vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi lui dacă nu s'ar fi născut omul acela. 25 Și răspunzând Iuda care l-a dat prins zise: doar nu cumva sunt eu, Rabi? Zise lui: tu ai zis.

26 *p* Iar mâncând ei, Iisus *q* luând pâne și binecuvântând frânse, și dând ucenicilor zise: luați, mâncați; *r* acesta este trupul meu. 27 Și luând un pahar și mulțumind le dete zicând *s* beți din acesta toți: 28 Căci *t* acesta este sângele meu *u* al legii, el se varsă *v* pentru mulți spre iertarea păcatelor. 29 Și *w* zic vouă, deacum nu voi mai bea din acest rod al viței *y* până în ziua aceea când il voi bea cu voi nou în împărăția Tatălui meu.

30 *z* Și după ce cântară laudări, ieșiră la muntele maslinilor. 31 Atuncia le zise Iisus: *a* voi toți *b* veți avea smin-teală în mine în noaptea aceasta, căci scris este: *c* „bate-voiu păstorul și se vor împărtăși oile turmei.“ 32 Dar

<i>f</i> Prov. 14. 31.	<i>b</i> Ps. 2. 2.	<i>f</i> Deut. 15. 11.	<i>j</i> Zech. 11. 12.	<i>n</i> Ps. 22.	<i>r</i> 1 Cor. 10. 16.	<i>o</i> Ebr. 9. 22.	<i>a</i> Marc. 14. 27.
<i>g</i> Dan. 12. 2.	<i>c</i> Ioan. 11. 1. 2.	<i>g</i> Cap. 18. 20	<i>k</i> Esod. 12. 6, 18.	<i>o</i> Ioan. 17. 12.	<i>s</i> Marc. 14. 23.	<i>o</i> Marc. 14. 25.	<i>b</i> Cap. 11. 6.
Cap. 26.	<i>d</i> Cap. 21. 17.	<i>h</i> Marc. 14. 10.	<i>l</i> Marc. 14. 17-21.	<i>p</i> Marc. 14. 22.	<i>t</i> Esod. 24. 8.	<i>y</i> Fapt. 10. 41.	<i>c</i> Zech. 13. 7
<i>a</i> Marc. 11. 1.	<i>e</i> Ioan. 12. 4.	<i>i</i> Cap. 10. 4.	<i>m</i> Ps. 41. 9.	<i>q</i> 1 Cor. 11. 23-25.	<i>u</i> Ier. 31. 31.	<i>z</i> Marc. 14. 26.	

după învierea mea. ^dvoiu merge înainte de voi în Galilea.

33 Și răspunzând Petru îi zise: dacă toți vor avea sminteală în tine, eu nici odată nu voi avea sminteală. 34 Zise Iisus lui: ^eadevăr zic ție că în noaptea aceasta, mai înainte de-a fi cântat cocosul, mă vei tăgădui de trei ori. 35 Zise Petru lui: chiar dacă ar trebui ca să mor împreună cu tine, eu nu te voi tăgădui. Asemenea ziseră și toți ucenicii.

Suferințele din Ghetsemane.

36 ^fAtuncia veni Iisus cu dânșii la un loc, numit Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci până ce, ducându-mă colo, mă voi ruga.

37 Și luând cu sine pe Petru și ^gpe cei doi fii ai lui Zebedeu începî a se întrista și a se turbura adâne. 38 Atuncia le zice: ^hîntristat foarte este sufletul meu până la moarte: rămâneți aci și veghiați cu mine. 39 Și mergând puțin mai înainte căzu pe fața sa ⁱrugându-se și zicând: ^jTată, dacă este cu putință, ^ktreacă dela mine paharul acesta: dar ^lnu cum voesc eu, ci cum voești tu. 40 Și vine la ucenici și-i află dormind, și zice lui Petru: așa nu avurați tărie să veghiați un ceas cu mine? 41 ^mVeghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită. Într'adevăr duhul este nepregetător, dar trupul neputincios.

42 Iarăși ducându-se de a doua oară se rugă zicând: Tatăl meu, dacă nu este cu putință să treacă acest *pahar*, ca să nu-l beau, facă-se voia ta. 43 Și venind, iarăși îi află dormind: căci ochii lor erau îngreuiati.

44 Și lăsându-i, iarăși ducându-se se rugă a treia oară zicând același cuvânt. 45 Atuncia vine la ucenici și le zise: dormiți de acum și odihniți-vă. Iată s'a apropiat ceasul și Fiul omului este dat în mâni de păcătoși. 46 Scuțați-vă să mergem: iată s'a apropiat cel care mă va da prins.

Trădarea lui Iuda.

47 Și ⁿvorbînd el încă, iată veni dela mai marii preoților și bătrânii poporului Iuda, unul din cei doisprezece, și cu dânsul gloată multă cu spade și lănci. 48 Iar cel care avea să-l dea prins le dete semn zicând: pe care îl voi fi sărutat, el este, puneți mâna pe el. 49 Și îndată apropiindu-se de Iisus zise: bucură-te, Rabi, și ^oîl sărută. 50 Iar Iisus îi zise: ^pprietine, fă lucrul pentru ce ai venit. Atuncia apropiindu-se ei puseră mâinile pe Iisus și îl apucară.

51 Și iată ^qunul din cei care erau cu Iisus întinzând mâna trase spada sa, și lovind pe sluga arhierelui i-a tăiat urechea. 52 Atuncia Iisus îi zice: întoarcă spada ta la locul ei, ^rcăci toți care iau spadă, de spadă vor pieri. 53 Sau ți-se pare că nu pot ruga pe Tatăl meu, și-mi va pune în rând chiar acum ^smai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? 54 Dar cum vor fi implinite scripturile ^tcă așa trebuie să fie?

55 În acel ceas zise Iisus gloatelor: ca la un făcător de rele ați ieșit cu spade și lănci să mă prindeți? În fiecare zi stam în templu învățând, și nu m'ați apucat. 56 Dar toate acestea s'au făcut ca să fie implinite ^uscripturile profetilor. Atuncia ^vtoți ucenicii lăsându-l fugiră.

Prinderea lui Iisus. Înfațișarea la arhieru.

57 ^wȘi cei care prinsese pe Iisus îl duseră la Caiafa arhierul, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

58 Iar Petru îl urmă de departe până la curtea arhierului, și intrând înăuntru stă cu slujitorii să vază sfârșitul.

59 Iar mai marii preoților și bătrânii, adevă tot sinedriul, căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-l omoare. 60 Și nu găsiră, deși veniseră ^xmulți martori mincinoși. În urmă venind ^ydoi *martori mincinoși* ziseră: 61 Acesta a zis: ^apot dărâma templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l clădesc.

62 ^bȘi scuțându-se arhierul îi zise:

^d Cap. 28. 7, 10, 16.	^f Marc. 14. 32-35.	ⁱ Marc. 14. 36.	^m Marc. 13. 33.	^p Ps. 41. 9.	^s Dan 7. 10.	^v Ioan 18. 15.	^w Deut. 19. 15.
^e Marc. 14. 30.	^g Cap. 4. 21.	^j Ioan 12. 27.	ⁿ Marc. 14. 43.	^q Ioan 18. 10.	^t Isai. 53. 7, etc.	^r Marc. 14. 53.	^x Cap. 27. 40.
	^h Ioan 12. 27.	^k Cap. 20. 22.	^o 2 Sam. 20. 9.	^r Fac. 9. 6.	^u Plân. 4. 20.	^y Ps. 27. 12.	^b Marc. 14. 60.

nimic nu răspunzi? Ce zic aceștia împotriva ta? Iar ^cIisus tăcea.

63 Și arhiereul îi zise: ^dte jur pe Dumnezeu cel viu ca să ne spui dacă tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. 64 Zice Iisus lui: tu ai zis; afară de aceasta zic vouă, ^ede acum veți vedeă pe Fiul omului ^fstând de-a dreapta puterii și venind pe nourii cerului.

65 ^gAtuncia arhiereul sfășă vestmintele sale zicând că a rostit defăimare; ce mai avem trebuință de martori? Iată acum ați auzit defăimarea *lui*. Ce vi se pare vouă? 66 Iar ei răspunzând ziseră: este ^hvinovat de moarte. 67 ⁱAtuncia scuipară în fața lui și-i deteră palme, iar alții îl bătură cu nuele. 68 Zicând: profetește nouă. Hristoase, cine este care te-a lovit?

Tăgăduirea lui Petru.

69 Iar Petru stă afară în curte și veni la dânsul o slujnică zicând: și tu erai cu Iisus Galileul. 70 Dar el tăgădui înaintea tuturilor zicând: nu știu ce zici. 71 Și ieșind el la poartă îl văzu alta, și zice celor de acolo: și aceasta eră cu Iisus Nazareul. 72 Și iarăși tăgădui cu jurământ că nu știu pe omul *acesta*. 73 Iar preste puțin apropiindu-se cei care stăteau ziseră lui Petru: cu adevărat și tu ești dintre ei: căci și vorbirea ta te dă pe față. 74 Atuncia începă a se da anatema și a se jură că nu știu pe omul *acesta*. Și îndată cântă cocoșul. 75 Și Petru își aduse aminte de cuvântul lui Iisus care zisese că mai nainte de-a fi cântat cocoșul de trei ori mă vei tăgădui, și ieșind afară plânse cu amar.

Iisus înaintea lui Pilat. Căința târzie a lui Iuda.

27 Iar făcându-se dimineață ^atoți mai marii preoților și bătrânii poporului se sfătuiră împotriva lui Iisus, ca să-l omoare. 2 Și după ce îl legară, îl duseră și îl deteră ^bîn mâinile lui *Pontiu Pilat* procuratorul.

3 ^cAtuncia Iuda, care îl dase prins, văzând că fû osândit, căindu-se aduse înapoi cei treizeci de arginți la mai marii preoților și bătrâni, 4 Zicând: am greșit dând prins sânge nevinovat. Iar ei ziseră: ce ne privește pe noi? Tu vei vedeă. 5 Și aruncând arginții la templu ^dse depărtă, și mergând se spânzură.

6 Iar mai marii preoților luând arginții ziseră: nu se cuvine ai pane în cutia pentru daruri *făgăduite*, deoarece sunt preț de sânge. 7 Și sfātuindu-se cumpărară cu ei câmpul olarului spre înmormântarea străinilor. 8 Deaceea fû numit ^ecâmpul acela până în ziua de azi Câmpul sângelui. 9 Atuncia se împlini ceea ce fusese rostit prin Ieremia profetul care zice: ^f„și luară cei treizeci de arginți, prețul pentru cel prețuit pe care dânsii îl prețuiră dela fiii lui Israel. 10 Și-i deteră pentru câmpul olarului, după cum mi-a rânduit mie Domnul.“

11 Iar Iisus stă înaintea procuratorului; ^gși-l întrebă procuratorul zicând: tu ești împăratul Iudeilor? 12 Iar Iisus zise: ^htu zici. Și când se vorbiă împotriva lui de către mai marii preoților și bătrâni ⁱnimic nu răspundeă. 13 Atuncia Pilat îi zice: ^jnu auzi câte mărturisesc ei împotriva ta? 14 Și nu răspunse lui nici un singur cuvânt, încât procuratorul se miră foarte.

Iisus și Barabba.

15 ^kIar la sărbătoare procuratorul aveă obicei să deă pentru gloată drumul la un închis, pe care-l voiau. 16 Și aveau atunci pe un închis vestit, care se numia Barabba. 17 Deci adunați fiind ei împreună Pilat le zise, la care voiți să-i dau drumul pentru voi? Lui Barabba sau lui Iisus care se zice Hristos? 18 Căci știă că din ură îl dase în mâinile lui.

19 Și stând el pe scaunul de judecător trimise la dânsul femeia sa zicând: nimic să nu aibi tu cu acel drept, căci multe am suferit azi în vis pentru dânsul.

^c Isa. 53. 7.
^d Lev. 5. 1.
^e Dan. 7. 13.

^f Ps. 110. 1.
^g 2 Reg. 18. 37.
^h Lev. 24. 16.

ⁱ Isa. 50. 6.

Capul 27.
^a Ps. 2. 2.

^b Cap. 20. 19.
^c Cap. 26. 14, 15.
^d 2 Sam. 17. 23.

^e Fapt. 1. 19.
^f Zech. 11. 12,
13.

^g Marc. 15. 2.
^h Ioan 18. 37.
ⁱ Cap. 26. 63.

^j Cap. 26. 62.
^k Marc. 15. 6.

20 ^lIar mai marii preoților și bătrânii îndemnară gloatele ca să ceară pe Barabba, iar pe Iisus să-l piarză. 21 Dar procuratorul răspunzând le zise: la care din cei doi voți să-i dau drumul pentru voi? Și ei ziseră: lui Barabba. 22 Zice lor Pilat: dar ce voi face cu Iisus care se zice Hristos? Să fie răstignit, zice ei toți. 23 Și el zise: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigau zicând: să fie răstignit.

24 Și văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai mare turburare se face, ^mluând apă își spală mâinile înaintea gloatei zicând: nevinovat sunt de sângele acestui drept. voi veți vedea. 25 Și răspunzând tot poporul zise: ⁿsângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri. 26 Atuncia dete pentru ei drumul lui Barabba; iar pe Iisus ^obicinindu-l il dete ca să fie răstignit.

Biciuirea, batjocura și răstignirea lui Iisus.

27 ^pAtuncia ostașii procuratorului luând cu ei pe Iisus în pretoriu adunară lângă dânsul toată cohorta. 28 Și ^qîmbrăcându-l îi puseră o manta roșie 29 ^rȘi împletind eunună de spini puseră pe capul lui și trestie în dreapta lui; și îngenunchiând înaintea lui îl luară în răs zicând: bucură-te împăratul Iudeilor, 30 Și ^sscuipând pe el luară trestia și îl băteau preste cap. 31 Și după ce au răs de el, desbrăcându-l de manta îl îmbrăcară cu hainele lui. ^tși îl duseră ca să-l răstignească.

32 ^uȘi ieșind afară ^vgăsiră pe un om din Cirene, cu numele Simon: pe acesta îl siliră ca să-i ducă crucea. 33 ^xȘi venind la locul numit Golgota, ce se zice locul căpățanei. 34 ^yÎi deteră să bea vin amestecat cu fiere; și gustând nu voi să bea.

35 ^zIar după ce l-au răstignit împărțiră între dâșii hainele lui aruncând sortii, *ca să se împlinescă ce s'a rostit de profetul: ^aîmpărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea aruncară*

sortii. 36 ^bȘi stând îl păziau acolo. 37 ^cȘi puseră de-asupra capului său vina șa scrisă: ACESTA ESTE IISUS ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

38 ^dAtuncia sunt răstigniți împreună cu dânsul doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga.

39 Iar ^etrecătorii îl înjosiau prin vorbe, clătinând capetele lor și zicând: 40 ^fCel care dărâmi templul și în trei zile îl clădești, mântuește-te pe tine însuți: ^gdacă ești Fiu al lui Dumnezeu, dă-te jos depe cruce. 41 Asemenea și mai marii preoților luându-l în răs cu cărturarii și bătrânii ziceau: 42 Pe alții a mântuit, pe sine nu se poate mântui. *Dacă* este împăratul lui Israel, să se dea acum jos depe cruce și vom crede într'însul: 43 ^hS'a încrezut în Dumnezeu, să-l scape acum dacă îl voește; căci a zis că sunt Fiu al lui Dumnezeu. 44 ⁱAcelași lucru îi imputau și tâlharii care fură răstigniți împreună cu el.

45 ^jȘi dela al șaselea ceas se făcù întunec preste tot pământul până la al nouălea ceas.

46 Iar pe la al nouălea ceas ^kstrigă Iisus cu glas mare zicând: ^l„Eli. Eli. lama sabachtani? adecă, Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m'ai părăsit?“ 47 Și unii dintre cei care stau acolo auzind ziceau că pe Ilie îl cheamă acesta. 48 Și îndată alergând unul dintre ei și luând un burete ^mil umplù de oțet, și punându-l într'o trestie îi dete să bea. 49 Iar ceilalți ziceau: lasă, să vedem dacă vine Ilie să-l mântuiască.

50 ⁿȘi Iisus strigând iarăși cu glas mare își dete duhul.

51 Și iată ^ocatapeteasma templului se sfâșie în două de sus până jos, și pământul se cutremură, și pietrele se despicară, 52 Și mormintele se deschiseră, și multe corpuri, ale sfinților adormiți se sculară. 53 Și ieșind din

^l Marc. 15. 11. ^p Marc. 15. 16. ^t Isa. 53. 7. ^x Marc. 15. 22.
^m Dent. 21. 6. ^q Luc. 23. 11. ^u Num. 15. 35. ^y Ps. 69. 21.
ⁿ Dent. 19. 10. ^r Ps. 69. 19. ^v Marc. 15. 21. ^z Marc. 15. 24.
^o Isa. 53. 5. ^s Isa. 50. 6.

^a Ps. 22. 18. ^e Ps. 22. 7. ⁱ Marc. 15. 32. ^j Ps. 22. 1.
^b Vers. 54. ^f Cap. 26. 61. ^k Amos 8. 9. ^m Ps. 69. 21.
^c Marc. 15. 26. ^g Cap. 26. 63. ⁿ Marc. 15. 37.
^d Isa. 53. 12. ^h Ps. 22. 8. ^o Esod. 26. 31.

morminte după învierea lui intrară în sfânta cetate și se arătară multora.

54 ^pIar sutașul și cei care împreună cu dânsul păziau pe Iisus, văzând cutremurul și cele ce se făcuseră, se temură foarte zicând: cu adevărat Fiul al lui Dumnezeu eră acesta.

55 Și erau acolo femei multe privind de departe, ^qcare urmaseră din Galilea lui Iisus slujindu-l; 56 ^rÎntre care eră Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacob și Iosif, și muma fiilor lui Zebeden.

Înmormântarea lui Iisus.

57 ^sIar făcându-se seară veni un om avut din Arimatea, cu numele Iosif, care fu și el ucenic al lui Iisus; 58 Acesta ducându-se la Pilat ceru corpul lui Iisus. Atuncia Pilat porunci să fie dat. 59 Și Iosif luând corpul îl înfășură în pânză curată. 60 ^tȘi-l puse în mormântul său nou, pe care îl săpase în piatră, și prăvălind o piatră mare la ușa mormântului se duse. 61 Iar acolo eră Maria Magdalena și cealaltă Marie, stând în fața mormântului.

62 Și a doua zi, care este după ziua de pregătire, se adunară împreună mai marii preoților și fariseii la Pilat, zicând: 63 Domnule, ne-am adus aminte că acel amăgitor fiind încă viu a zis: după trei zile mă scol. 64 ^uDe aceea poruncește ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva venind ucenicii să-l fure și să zică poporului: s'a sculat dintre morți, și va fi rătăcirea din urmă mai rea decât cea dintâiu. 65 Zise lor Pilat: aveți custodie, plecați, păziți bine cum știți. 66 Iar ei plecând păziră bine mormântul cu custodie. ^vdupă ce au pecethuit piatra.

Învierea. Îngerul și femeile. Custozii mituți. Aparințele înviatului. Porunca botezului.

28 Iar ^atârziu sâmbăta, când se luminează de ziua întâia a săptămânii, veni Maria Magdalena ^bși cealaltă Marie

să privească mormântul. 2 Și iată se făcî cutremur mare; căci ^cîngerul Domnului pogorându-se din cer și venind prăvăli piatra și stă de-asupra ei. 3 Și eră ^dînfățișarea lui ca *lumină de fulger*, și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. 4 Și de spaimă de dânsul păzitorii se cutremurară și fură ca morți.

5 Iar îngerul răspunzând zise femeilor: nu vă temeți voi; căci știu că pe Iisus care fu răstignit *îl căutați*. 6 Nu este aici; căci s'a sculat după ^ecum a zis; veniți vedeți locul unde eră pus. 7 Și repede ducându-vă spune-ți ucenicilor lui că s'a sculat dintre cei morți, și ^fiată merge înainte de voi în Galilea, acolo îl veți vedeă. Iată v'am spus.

8 Și plecând ele repede dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare alergară să vestească ucenicilor lui.

9 Și, *când se duceau ele să vestească ucenicilor lui*, iată ^gIisus le întâmpină zicând; bucurați-vă. Iar ele apropiindu-se apucară picioarele lui și i-se închinară. 10 Atuncia Iisus le zise: nu vă temeți; duceti-vă vestiți ^hfraților mei ca să plece în Galileia și acolo mă vor vedeă.

11 Iar pe când se duceau ele, iată unii ai custodiei venind în cetate vestiră la mai marii preoților toate cele ce s'au făcut. 12 Și după ce se adunară împreună cu bătrânii și se sfătuiră, deteră arginți destui ostașilor. 13 Zicând: spuneți că ucenicii lui noaptea venind l-au furat, fiind noi adurmiți. 14 Și dacă aceasta se va ascultă înaintea procuratorului, noi îl vom înduplecă și pe voi fără grije vă vom face. 15 Iar ei luând arginții făcură după cum au fost învățați. Și s'a răspândit vorba aceasta între Iudei până în ziua de azi.

16 Iar cei unsprezece ucenici se duseră în Galilea, la muntele ⁱunde le rânduiseră lor Iisus. 17 Și văzându-l se închinară *lui*, iar unii se îndoiră. 18 Și apropiindu-se Iisus le vorbi zicând:

^p Luc. 23. 47. | ^s Marc. 15. 42. | ^v Dan. 6. 17.

^q Luc. 8. 2. 3.

^t Isa. 53. 9.

—

Capul 28.

^b Cap. 27. 56.

^d Dan. 10. 6.

^f Cap. 26. 32.

^h Ioan 20. 17.

^r Marc. 15. 40.

^u Cap. 16. 21.

—

^a Marc. 16. 1.

^c Marc. 16. 5.

^e Cap. 12. 40.

^g Marc. 16. 9.

ⁱ Cap. 26. 32.

j datu-mi-s' a orice putere în cer și pe pământ. 19 *k* Mergând *l* faceți ucenici toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

20 Învățându-i să păzească toate câte v'am poruncit. Și iată eu sunt eu voi toate zilele până la sfârșitul veacului. Amin.

SFÂNȚA EVANGELIE DUPA MARCU.

Botezătorul Ioan. Botezarea și ispitirea lui Iisus. Chemarea celor patru pescari, Iisus învață la Capernaum și însănătoșează pe un demonizat, pe soacra lui Petru și pe un lepros.

1 Început de evangelia lui Iisus Hristos, *a* Fiul lui Dumnezeu, 2 După cum este scris în Iezaiia profetul: *b* iată eu trimit înaintea feței tale pe îngerul meu, care va găti calea ta *înaintea ta*; 3 *c* Glas de strigător în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui. 4 *d* Ioan eră botezând în pustie și predicând botezul pocăinței spre iertare de păcate 5 *e* Și ieșiă la dânsul tot ținutul Iudeii și toți cei din Ierusalim, și se botezau de către dânsul în râul Iordanului mărturisind păcatele lor.

6 Și Ioan eră *f* îmbrăcat cu *vestmânt* de peri de cămilă și cu o incingătoare de piele împrejurul mijlocului său, și mănca *g* lăcuste și miere sălbatică. 7 Și predică zicând: *h* vine în urma mea cel care este mai tare decât mine, căruia nu-i sunt de îndestul plecându-mă să desleg cureaua încălțămintelor lui. 8 *i* Eu vă botezai în apă, dar el vă va boteza *j* în duh sfânt.

9 *k* Și se întâmplă în zilele acelea că veni Iisus dela Nazaretul Galileii și fii botezat în Iordan de către Ioan. 10 *l* Și îndată ieșind din apă văzî cerurile desfăcute și pe duhul pogorându-se spre dânsul, ca porumb. 11 Și glas *se făcî* din ceruri: *m* tu ești Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.

12 *n* Și îndată duhul îl scoate afară în pustie. 13 Și eră *ocolo* în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de către sa-

tana, și eră cu fiarele, *o* și ingerii îi slujiau.

14 *p* Iar după ce Ioan fii prins, Iisus veni în Galilea *q* predicând evangelia *împărăției* lui Dumnezeu și zicând: 15 *r* Că împlinit este timpul și *s* s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu: pocăiți-vă și credeți în evanghelie.

16 *t* Și trecând pe lângă marea Galileii văzî pe Simon și pe Andreiu, fratele lui Simon, aruncând *o plasă* în mare; căci erau pescari. 17 Și Iisus le zise: veniți după mine, și vă voi face să fiți pescari de oameni. 18 Și îndată *u* lăsând plășile *lor* îi urmară.

19 *v* Și mergând *de acolo* puțin înainte văzî pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan, fratele lui, și ei *erau* în vas întocmind plășile. 20 Și îndată îi chemă; și lăsând pe tatăl lor Zebedeu în vas împreună cu *oamenii* tocniți se duseră după dânsul.

21 *x* Și ei vin în Capernaum: și îndată sâmbăta intrând el în sinagogă învăță. 22 *y* Și erau uimiți de învățătura lui, căci îi învăță ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii.

23 *z* Și eră în sinagoga lor un om cu duh necurat, și strigă tare 24 Zicând: ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne pierzi; te știm *a* cine ești, sfântul lui Dumnezeu. 25 Și Iisus *b* îl certă zicând: închisă fie-ți gura și ieși afară din el. 26 Și duhul *c* necurat după ce îl scutură și strigă cu glas mare ieși din el.

27 Și se uimiră toți, încât cercetau împreună între dâșii zicând: ce este

<i>j</i> Dan. 7. 13, 14.	MARCU.	<i>c</i> Isa. 40. 3.	<i>g</i> Lev. 11. 22.	<i>k</i> Mat. 3. 13.	<i>o</i> Mat. 4. 11.	<i>s</i> Mat. 3. 2.	<i>y</i> Mat. 7. 28.
<i>k</i> Marc. 16. 15.	Capul 1.	<i>d</i> Mat. 3. 1.	<i>h</i> Mat. 3. 11.	<i>l</i> Mat. 3. 16.	<i>p</i> Mat. 4. 12.	<i>t</i> Mat. 4. 18.	<i>z</i> Luc. 4. 33.
<i>l</i> Isa. 52. 10.	<i>a</i> Marc. 14. 33.	<i>e</i> Mat. 3. 5.	<i>i</i> Fapt. 1. 5.	<i>m</i> Ps 2. 7.	<i>q</i> Mat. 4. 23.	<i>u</i> Mat. 19. 27.	<i>a</i> Mat. 8. 29.
--	<i>b</i> Mal. 3. 1.	<i>f</i> Mat. 3. 4.	<i>j</i> Isa. 44. 3.	<i>n</i> Mat. 4. 1.	<i>r</i> Dan. 9. 25.	<i>v</i> Mat. 4. 21.	<i>b</i> Vers. 34.
						<i>x</i> Mat. 4. 13.	<i>c</i> Cap. 9. 20.

aceasta? Învățătură nouă după *a ei* putere; chiar duhurilor necurate *le* poruncește, și ascultă de dânsul. 28 Și știrea despre dânsul se răspândi îndată pretutindeni în toată împrejurimea Galileii.

29^d Și îndată ieșind din Sinagogă veniră la casa lui Simon și Andreiu cu Iacob și Ioan. 30 Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri, și îndată îi vorbește despre dânsa. 31 Și apropiindu-se o ridică apucând de mâna ei, și o lăsară frigidurile, și ea slujii lor.

32^e Iar făcându-se seară, când apuse soarele, aduceau la dânsul pe toți care aveau suferințe și pe demonizați; 33 Și tot orașul eră adunat la ușă. 34 Și tămădui pe mulți cari suferiau de feluri de boale, și mulți demoni scoase afară, și *f* nu lăsară pe demoni să vorbească, că îl cunoșteau *că este Hristos*.

35 Și *g* a doua zi foarte de noapte sculându-se ieși și se duse într'un loc pustiu, și acolo se rugă.

36 Și-l urmăriră Simon și cei împreună cu dânsul, 37 Și-l aflară, și spun lui că toți te caută. 38 Și el le zice: *h* să mergem alt undeva în satele mari învecinate, ea să predic și acolo: căci *i* pentru aceasta am ieșit. 39 Și veni predicând în sinagogile lor în toată Galilea și scoțând afară pe demoni.

40 Și vine la dânsul un lepros. rugându-l și *căzând în genunchi* zicându-i că dacă voești poți să mă curățești.

41 Și făcându-i-se milă întinzând mâna îl atinse și zise: voesc, fii curățit. 42 Și îndată se depărtă dela dânsul lepra, și fii curățit. 43 Și înfruntându-l îndată îl scoase afară, și îi zise: 44 Vezi, nu spune nimenui nimic, ci du-te, arată-te preotului și dă pentru curățirea ta cele ce a rânduii Moise spre mărturie lor.

45 Iar el ieșind începui să spue multe și să răspândească vorba, încât el nu mai putea intra pe față în oraș; ci stă afară în locuri pustii, și veniau la dânsul din toate părțile.

Însănătoșarea slăbănogului la Capernaum.

2 Și *a* intrând iarăși în Capernaum după câteva zile, se auzi că este acasă. 2 Și se adunară mulți, încât nu mai încăpea nici locul spre ușă, și le vorbiă lor cuvântul.

3 Și vin aducând la dânsul pe un slăbănog purtat fiind de patru *inși*. 4 Și neputând ei a se apropia de dânsul din pricina gloatei, desfăcură acoperișul casei unde eră, și scobind lăsară în jos patul pe care zăcea slăbănogul.

5 Și Iisus văzând credința lor zice slăbănogului: fiule, iertate-ți sunt păcatele. 6 Și erau acolo oarecare dintre cărturari șezând și gândind în inimile lor: 7 Pentru ce vorbește acesta astfel? El defaimă; *b* cine poate ierta păcatele decât numai unul, Dumnezeu?

8 Și îndată *c* cunoscând Iisus cu duhul său că ei gândesc astfel în sine, zice lor: pentru ce gândiți acestea în inimile voastre? 9^d Ce este mai lesne, a zice slăbănogului: iertate-ți sunt păcatele, sau a zice: scoală-te și ia patul tău și umblă? 10 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a ierta păcate, zice slăbănogului: 11 Tie zic, scoală-te ia patul tău și mergi la casa ta. 12 Și se sculă, și îndată luând patul ieși înaintea tuturor, încât toți erau uimiți și măreau pe Dumnezeu zicând că astfel nici odată n'am văzut.

Chemarea lui Mateiu.

13^e Și ieși iar lângă mare; și toată gloata venia la el, și-i învăța.

14^f Și trecând văzui pe Levi al lui Alfeu stând la vamă, și-i zice: urmează-mi. Și sculându-se îi urmă.

15^g Și fii când ședeă el la masă în casa lui, și mulți vameși și păcătoși ședeau la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui; căci erau mulți și-i urmau lui 16 Și cărturarii fariseilor. Și văzând că mânca cu vameșii și păcătoșii, ziceau ucenicilor lui, că cu vameșii și păcătoșii mănâncă și bea? 17 Și auzind Iisus zice lor: n'au trebuință de

^d Mat. 8. 14. | ^f Cap. 3. 12. | ^h Luc. 4. 43. | ⁱ Isa. 61. 1.

^e Mat. 8. 16.

^g Luc. 4. 42.

—

Capul 2,
^a Mat. 9. 1.

^b Iov 14. 4.
^c Mat. 9. 4.

^d Mat. 9. 5.
^e Mat. 9. 9.

^f Mat. 9. 9.
^g Mat. 9. 10.

doctor cei tari, ei cei care suferă; n'am venit să chem pe drepti, ei pe păcătoși.

Despre post.

18 Și ucenicii lui Ioan și fariseii aveau să postească. Și vin și zice lui: pentru ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc? 19 Și Iisus le zise: nu cumva pot prietini mirelui să postească întru cât este mirele cu dânsii? Pe cât timp au pe mirele cu dânsii nu pot posti. 20 Dar vor veni zile când mirele va fi luat dela dânsii, și atunci vor posti în ziua aceea. 21 Nimeni nu coase bucată de petec nou la vestmânt vechiu; iar dacă *coase*, umplutura nouă a acelui vechiu rupe din acesta: și o spărtură mai rea se face. 22 Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar dacă *pune*, vinul *cel nou* va sparge burdufurile, și vinul se pierde și burdufurile *se nimicesc*; *ci trebuie să pună vin nou în burdufuri noi.*

Smulgerea spicelor sâmbăta.

23 Și se întâmplă ca el să treacă sâmbăta prin sămănături, și ucenicii lui începură a merge pe drum smulgând spicele. 24 Și fariseii îi ziceau: vezi, pentru ce fac sâmbăta ce nu se cuvine? 25 Și el le zise: n'ați cetit nici odată ce făcù David, când avù trebuință și flămânzi el și cei împreună cu el? 26 Cum intră în casa lui Dumnezeu în timpul lui Abiatar arhiereul, și mânca pâinile punerii înainte, pe care nu se cuvine a le mânca decât numai preoții, și dete și celor care erau împreună cu dânsul? 27 Și le zise: sâmbăta a fost făcută pentru om, și nu omul pentru sâmbăta, astfel Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

Iisus vindecă sâmbăta o mână uscată.

3 Și intră^a iar în sinagogă, și eră acolo un om având mâna uscată; 2 Și îl pândeau dacă îl tămăduiește sâmbăta, ca să-l învinuiască. 3 Și zice omului care avea mâna uscată: treci în mijloc. 4 Și zice lor: se cuvine sâmbăta a face

bine sau a face rău, a scăpa un suflet sau a omori? Iar ei tăceau, 5 Și privind-i cu mânie, totdeodată întristându-se de învârtoșarea inimii lor, zice omului întinde mâna. Și întinse, și se făcù sănătoasă mâna lui. 6 ^bȘi ieșind fariseii se sfătuiră îndată împreună cu ^cIrodianii împotriva lui, ca să-l pearză.

Iisus vindecă pe mulți îndrăceiți.

7 Dar Iisus se depărtă cu ucenicii săi spre mare, și-i urmă mulțime mare din Galilea^d și din Iudea, 8 Și din Ierusalim și din Idumea și de dincolo de Jordan și dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, auzind câte făcea. Veniră la dânsul. 9 Și zise ucenicilor săi că din pricina gloatei să fie la îndemână pentru dânsul o luntre, ca să nu-l strâmtoreze; 10 Căci tămădui mulți încât năvăleau spre dânsul, ca să-l atingă, câți aveau răni. 11 ^eȘi duhurile necurate, când îl zăreau, cădeau la picioarele lui și strigau zicând că ^ftu ești Fiul lui Dumnezeu. 12 Și-i ^gcertă mult, ca să nu-l dea pe față.

Iisus alege pe cei doisprezece apostoli.

13 ^hApoi se duce sus pe munte și chemă la sine pe care voi el însuși. 14 Și ei veniră la dânsul. Și făcù doisprezece ca să fie cu dânsul, și ca să-i trimită să predice 15 Și să aibă putere *a tămădui boalele și a scoate afară pe demoni*, 16 Și ⁱfăcù doisprezece, și puse lui Simon nume Petru; 17 Și pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui Iacob, și le puse nume Boanergheș adevă fii ai tunetului; 18 Și pe Andreiu și pe Filip și pe Bartolomeu și pe Mateiu și pe Toma și pe Iacob al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Cananeul 19 Și pe Iuda Iscariotu, care îl și dete prins.

Iisus dojenește fariseii pentru defăimarea sfântului duh.

20 Apoi vine acasă, și iarăși se adună gloată, ^jîncât ei nu puteau nici pâne să mănânce. 21 Și auzind ai săi veniră ca să-l apuce, ^kcăci ziceau că și-a ieșit

Capul 3. | ^b Mat. 12. 14. | ^d Luc. 6. 17. | ^e Cap. 1. 23, 24. | ^f Mat. 14. 33. | ^h Mat. 10. 1. | ^j Cap. 6. 31. | ^k Ioan 7. 5.

Mat. 12. 9. | ^c Mat. 23. 16. | ^g Mat. 12. 16. | ⁱ Ioan 1. 42.

din fire. 22 Iar cărturarii care veniră de la Ierusalim ziceau ^lcă are pe Beelzebul, și că prin stăpânul demonilor scoate afară pe demoni.

23 ^mȘi chemându-i la sine le zicea în pilde: cum poate satan să scoată afară pe satan? 24 Și dacă o împărăție se va fi desbinat în sine, aceea împărăție nu poate stă. 25 Și dacă o casă se va fi desbinat în sine, aceea casă nu va putea stă. 26 Și dacă satan s'a sculat asupra sa, s'a desbinat, și nu poate stă, ei are sfârșit. 27 ⁿDar nimeni nu poate intrând în casa celui tare să răpească sculele lui, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare, și atunci ia va prăda casa. 28 Adevăr zic vouă că toate păcatele vor fi iertate fiilor oamenilor și defaimările, câte vor fi rostit ei: 29 Dar cine va fi rostit defaimare împotriva duhului sfânt, nu are iertare în veci, ei vinovat va fi de păcat vecinic. 30 Pentru că ziceau: are duh necurat.

Iisus arată care sunt adevăratele sale rude.

31 Atuncia vin muma lui și frații lui, și stând afară trimiseră la dânsul chemându-l. 32 Și gloata stă împrejurul lui, și-i zic *unii*: iată muma ta și frații tăi și surorile tale afară te caută. 33 Și răspunzând le zice: cine este muma mea și frații mei? 34 Și privind la cei care ședeau împrejurul lui zice: iată muma mea și frații mei. 35 Cine va fi făcut voia lui Dumnezeu, acesta este fratele meu și soră și mumă.

Pilda cu sămănătorul, cu sămânța și grăuntele de muștar.

4 Și începî ^aiarăși să învețe lângă mare. Și se adună la dânsul gloată foarte multă, încât el intră în vas ca să șadă pe mare, și toată gloata era pe uscat lângă mare. 2 Și-i învăță mult în pilde, și le zicea ^bîn învățătura sa: 3 Ascultați. Iată ieși sămănătorul să semene, 4 Și se întâmplă când semănă, o *sămânță* căzu lângă cale, și veniră paserile și o mâncară. 5 Și alta căzu

pe loc pietros, unde nu avea pământ mult, și îndată răsări pentru că nu avea pământ adânc: 6 Și când răsări soarele fû arsă de arșiță, și pentru că nu avea rădăcină se uscă. 7 Iar alta căzu între spini, și creșcurea spinii și o înăbușiră, și nu dete rod. 8 Și altele căzură pe pământul cel bun, și deteră rod înălțându-se și creșcând, și făcî una treizeci și alta șasezeci și alta o sută. 9 Și zise: cine are urechi, să asculte cu luare aminte.

10 ^dȘi când fû singur, îl întrebară despre pilde cei care erau pe lângă dânsul împreună cu cei doisprezece. 11 Și le zise: vouă este dat *a înțelege* taina împărăției lui Dumnezeu: iar pentru cei din afară tot se face în pilde, 12 ^fCa privind să privească și să nu vază, și auzind să auză și să nu priceapă, ca nu cumva să se întoarcă și să li-se ierte *păcatele*.

13 Și le zice: nu știți pilda aceasta, și cum veți înțelege toate pildele? 14 ^gSămănătorul samănă cuvântul. 15 Iar aceștia sunt cei de lângă cale unde se samănă cuvântul, și când vor fi auzit, îndată vine satana și ia cuvântul cel sămănat într'înșii. 16 Și aceștia de asemenea sunt cei sămănați pe loc pietros, care când vor fi auzit cuvântul îndată îl primesc cu bucurie. 17 Dar n'au rădăcină în sine, ei sunt până la un timp, apoi când este strâmtorare sau prigonire pentru cuvânt îndată se smintesc. 18 Și alții sunt cei sămănați între spini, aceștia sunt cei care auziră cuvântul, 19 Dar grijile veacului ^hși amăgirea avuției și poftile de altele intrând înăbușesc cuvântul și se face neroditor. 20 Și aceia sunt cei sămănați pe pământul cel bun, care aud cuvântul și primesc, și fac rod unul treizeci și altul șasezeci și altul o sută.

21 ⁱȘi le zise ca nu cumva vine lumânarea ca să fie pusă supt obroc sau supt pat? Oare nu vine ca să fie pusă în sfeșnic? 22 ^jCăci nu este ceva as-

^l Mat. 9. 34. ⁿ Isa. 49. 24

Capul 4.

^b Cap. 12. 38.

^d Mat. 13. 10.

^f Isa. 6. 9.

^h 1 Tim. 6. 9, 17.

^j Mat. 10. 26.

^m Mat. 12. 25.

^a Mat. 13. 1.

^c Ioan 15. 5.

^e 1 Cor. 5. 12.

^g Mat. 13. 19.

ⁱ Mat. 5. 15.

cums. *care* să nu fie dat pe față; nici n'a fost *ceva* ascuns decât ca să vie la arătare. 23 ^k Dacă cineva are urechi, să asculte cu luare aminte.

24 Și zise lor: luați aminte ce auziți. ^l Cu măsura cu care măsurați, vi-se va măsura și vi-se va potrivi. 25 ^m Căci cine are, i-se va da: și cine nu are, și ce are se va lua dela dânsul.

26 Și zise: ⁿ astfel este împărăția lui Dumnezeu, precum un om aruncă sămânța în pământ. 27 Apoi doarme și se scoală noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește, cum el însuși nu știe. 28 Pământul dela sine rodește, mai întâiu paiu verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic. 29 Iar când rodul este făcut, îndată ^o trimite secerea, că a sosit secerișul.

30 Și zise: ^p cum să asemănăm împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă s'o înfățișăm? 31 *Este* asemenea unui grăunte de muștar, care când se sămână în pământ este *sămânță* mai mică decât toate semințele depe pământ. 32 Dar când s'a sămănat, crește și se face mai mare decât toate legumele, și face ramuri mari, încât paserile cerului pot locui sub umbra lui.

33 ^q Și în multe pilde de felul acesta le vorbiă cuvântul, după cum puteau să auză; 34 Și fără pildă nu le vorbiă, dar ucenicilor săi la o parte lămuria tot.

Iisus potolește marea.

35 ^r Și făcându-se seară în aceea zi le zice: să trecem dincolo. 36 Și lăsând ei gloata îl iau cu dânsii cum eră în vas, și erau și alte vase cu dânsul. 37 Și se făcù o furtună mare de vânt, și valurile se prăvăliau peste vas, încât acum eră să se umple vasul. 38 Și el eră dormind pe căpătâiu în partea din urmă a vasului: și îl deșteaptă și îi zic: Învățătorule, nu-ți este grijă că pierim? 39 Și sculându-se certă vântul și zice mării: taci, fi liniștită. Și se potoli vântul, și se făcù liniște mare. 40 Și zise lor: pentru ce sunteți așa fricoși?

Cum nu aveți credință? 41 Și se temură cu temere mare, și ziceau între dânsii: cine este dar acesta, că și vântul și marea ascultă de dânsul?

Demonizatul din ținutul Gherasenilor.

5 Și ^a veniră în cealaltă parte a mării, în ținutul Gherasenilor. 2 Și ieșind el din vas, îndată îi ieși înainte din *gropi de morminte* un om cu duh necurat. 3 Și care aveà locuința în *gropi de morminte*, și nimeni nu mai putea să-l lege nici *chiar* cu lanțuri. 4 Pentru că de multe ori el fusese *legat* cu legături de picioare și cu lanțuri, dar lanțurile fură rupte de el și legăturile de picioare sfărâmate în bucăți, și nimeni nu aveà putere să-l supue; 5 Și totdeauna noaptea și ziua în *gropi de morminte* și în munți eră strigând și loviindu-se cu pietri.

6 Și văzând pe Iisus de departe alergă și i-se plecă. 7 Și strigând cu glas mare zice: ce ai cu mine, Iisuse. Fiule a lui Dumnezeu cel preainalt? Te jur pe Dumnezeu, nu mă munci. 8 Căci îi zicea: ieși, duh necurat din omul *acesta*. 9 Și-l întrebă: cum te numești? Iar el îi zice: mă numesc legiune, că mulți suntem. 10 Și-l rugă foarte ca să nu-i trinită afară din ținutul *acelu*.

11 Iar acolo lângă munte eră păscând o turmă mare de porci; 12 Și-l rugară *toți demonii* zicând: trimite-ne între porci, ca să intrăm într'înșii. 13 Și le dete voe. Și ieșind duhurile necurate intrară în porci, și turma se repezi depe râpă în mare, ca la două mii, și se înceară în mare. 14 Și cei care îi pășteau fugiră și vestiră în oraș și la țară: și veniră să vază ce s'a întâmplat. 15 Și vin la Iisus, și văd pe demonizatul, care avusese legiunea, stând îmbrăcat și întreg la minte, și se temură. 16 Și cei care văzură le spuseră cum s'a întâmplat cu demonizatul și despre porci. 17 Și ^b începură a-l rugă ca să plece din ținutul lor.

^k Mat. 11. 15. | ^m Mat. 13. 12. | ^o Apoc. 14. 15. | ^p Mat. 13. 31.

^l Mat. 7. 2. | ⁿ Mat. 13. 24.

^q Mat. 13. 34. | ^r Mat. 8. 18. 20. | *Capul 5.* | ^b Mat. 8. 34.

^a Mat. 8. 28.

18 Și suindu-se ^e el în vas îl rugă cel care a fost demonizat ca să fie cu dânsul. 19 Dar *Iisus* nu-l lăasă. ei-i zice: du-te la casa ta la ai tăi, și vestește-le câte ți-a făcut ție Domnul, și cum avu milă de tine. 20 Și se duse și începû a vesti în Decapole câte i-a făcut Iisus; și toți se mirau.

21 ^dȘi trecând Iisus în vas iarăși de cealaltă parte, se adună gloată multă la dânsul, și era lângă mare.

Minunea lui Iisus la femeia sângerândă și la fiica lui Iair.

22 ^eȘi *iată* vine unul dintre mai marii sinagogei, anume Iair, și văzându-l cade la picioarele lui, 23 Și-l roagă foarte, zicând că fiica mea este pe moarte, ca venind să pui mânilor preste ea, ca să fie scăpată și să trăească. 24 Și plecă cu dânsul: și gloată multă îi urmă, și-l strâmtoră.

25 Și o femeie ^f fiind în curgere de sânge de doisprezece ani, 26 Și suferind multe dela mulți doctori și cheltuind tot ce aveà, și nefolosind nimic ei mergând spre mai rău, 27 Auzind cele despre Iisus, venind în gloată dinapoi, atinse vestmântul lui; 28 Căci ziceà, că dacă voi fi atins numai vestmintele lui, voi fi scăpată. 29 Și îndată fû secăt izvorul sângelui ei, și simți în corpul ei că este vindecată de rană. 30 Și îndată Iisus cunoscând în sine ^gputerea ce ieși din el, întorcându-se în gloată zise: cine îmi atinse vestmintele? 31 Iar ucenicii săi îi ziseră, vezi gloata care te strâmtorează și zici: cine mă atinse? 32 Și se uită împrejur să vază pe care făcû aceasta. 33 Iar femeia temându-se și tremurând, știind ce i-se întâmplase, veni și căzû înaintea lui, și-i spuse tot adevărul. 34 Iar el îi zise: fiică, ^hcredința ta te-a scăpat; mergi în pace, și fi sănătoasă de rana ta.

35 ⁱVorbind el încă vin *unii* dela mai marele sinagogei zicând că fiica ta a murit; pentru ce mai superi pe Învăță-

torul? 36 Iar Iisus neluând în seamă cuvântul vorbit zice către mai marele sinagogei: nu te teme, crede numai. 37 Și nu lăasă pe nimenca cu dânsul să îi urmeze împreună decât numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan fratele lui Iacob, 38 Și vin la casa mai marelui sinagogei, și vede sgomot și pe cei care plângeau și se văitau foarte, 39 Și întrând înlăuntru le zise: pentru ce faceți sgomot și plângeți? Copila n'a murit, ei ^jdoarme, 40 ^kDar ei îl luau în răs. Apoi dând afară pe toți ià cu sine pe tatăl copilei și pe muma ei și pe cei împreună cu dânsul, și intră unde erà copila. 41 Și apucând mâna copilei îi zice: Talita, cumi, ceea ce însemnează: copilă, — ție zic —, scoală-te. 42 Și îndată se sculă copila și umblă; căci erà de doisprezece ani; și ei se uimiră îndată cu uimire mare. 43 Și ^lle porunci mult ca nimeni să nu știe de aceea; și zise să *i*-se deà ei să mănânce.

Profetul desprețuit în patria sa,

6 ^aApoi ieși deacolo și vine în patria sa, și ucenicii lui îi urmează. 2 Și fiind sâmbătă începû să învețe în sinagogă; și cei mulți ascultând rămaseră uimiți zicând: ^bde unde are acesta acestea: și ce este înțelepciunea dată acestuia? Și puterile de felul acesta care se fac prin mânilor lui? 3 Oare nu este acesta teslarul, fiul Mariei și ^cfratele lui Iacob și Iose și Iuda și Simon? Și nu sunt surorile lui aici la noi? Și se ^dsmințeau în el.

4 Dar Iisus le zise că ^enu este un profet desprețuit decât în patria lui și între neamurile lui și în casa lui. 5 ^fȘi nu puteà face acolo nici o minune, decât punând mânilor preste puțini bolnavi îi tămădui. Și ^gse miră de necredința lor.

Trimiterea celor doisprezece apostoli.

6 ^hȘi umblă prin satele dimprejur învățând.

^c Luc. 8. 38. | ^f Lev. 15. 25. | ⁱ Luc. 8. 49. | ^l Mat. 8. 4.
^d Mat. 9. 1. | ^g Luc. 6. 19. | ^j Ioan 11. 11. | —
^e Mat. 9. 18. | ^h Mat. 9. 22. | ^k Fapt. 9. 40.

Capul 6. | ^b Ioan 6. 42. | ^d Mat. 11. 6. | ^f Fac. 19. 22.
^a Mat. 13. 54. | ^c Gal. 1. 19. | ^e Mat. 13. 57. | ^g Isa. 59. 16.
| ^h Mat. 9. 35.

7 ⁱȘi cheamă la sine pe cei doisprezece, și începù a-i trimite câte doi, și le dete putere *asupra* duhurilor necurate, 8 Și le porunci ca să nu iă nimic cu sine pe cale decât numai toiag, nici pâne, nici traistă, nici aramă la încingătoare, 9 Ci încălțați *j* cu sandale, și să nu îmbrăcați două vestminte. 10 ^kȘi le zise: unde veți fi intrat în casă, acolo rămâneți până când veți fi ieșit de acolo. 11 ^lȘi *în* orice loc care nu va fi primit pe voi, nici nu vor fi ascultat de voi, ieșind de acolo ^mscuturați țărâna de supt picioarele voastre spre mărturie lor. *Adevăr zic vouă, mai ușor va fi Sodomiiților și Gomorițiilor în zi de judecată, decât orașului aceleuia.* 12 Și ieșind ei predicară ca *oamenii* să se pocăiască. 13 Și scoteau afară mulți demoni, ⁿși ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i tămăduiau.

Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul.

14 ^oȘi auzi Irod împăratul, căci se făcuse cunoscut numele lui, și zicea că Ioan Botezătorul s'a sculat dintre morți, și deaceea lucrează puterile în el. 15 ^pAlții ziceau că este Ilie; iar alții ziceau că *este* un Profet, ca unul dintre profeti. 16 ^qȘi auzind Irod zicea: este Ioan al cărui cap eu l-am tăiat, acesta s'a sculat *dintre morți*,

17 Căci Irod însuși trimitând puse mâna pe Ioan și-l legă în închisoare pentru Erodiada, femeia lui Filip fraatele său; fiindcă se însurase cu ea. 18 Pentru că Ioan zicea lui Irod că ^rnu ți-se cuvine să aibi pe femeia fratelui tău. 19 Iar Erodiada aveà ură pe el și voià să-l omoare, dar nu putea; 20 Căci Irod ^sse temeà de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l păstră, și ascultându-l stă mult pe gânduri, dar il ascultă bueros.

21 ^tȘi fiind zi nimerită, când Irod de ^uziua nașterii sale făcù ospăț celor mai mari ai săi și căpitanilor și celor dintăiu din Galilea, 22 Și intrând fata

Erodiadei și jucând, plăcù lui Irod și celor care ședeau împreună cu el la masă, iar împăratul zise fetei: cere-mi orice voești, și-ți voi dau; 23 Și jură ei ^vcă orice vei fi cerut dela mine, îți voi dau până la jumătate din împărăția mea. 24 Și ieșind zise mumei sale: ce să cer? Iar ea zise: capul lui Ioan Botezătorul. 25 Și intrând îndată cu grabă la împăratul cerù zicând: voese ca numai decât să-mi dai pe disc capul lui Ioan Botezătorul. 26 ^xȘi întristându-se foarte împăratul pentru jurământ și pentru cei care ședeau la masă nu voi s'o înlătore. 27 Și îndată trimitând împăratul pe un speculator porunci să aducă capul lui; 28 Și ducându-se i-a tăiat capul în închisoare, și aduse capul lui pe disc și-l dete fetei, iar fata îl dete mumei sale. 29 Și auzind ucenicii lui veniră și luară corpul lui mort, și-l puseră în mormânt.

Săturarea celor cinci mii.

30 ^yȘi se strâng apostolii la Iisus, și îl înștiințară de toate câte făcură și învățară. 31 ^zȘi le zise: veniți voi înșivă la o parte, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. ^aCăci erau mulți care veneau și care se duceau, și nu aveau timp potrivit nici să mănânce. 32 ^bȘi plecară în vas la un loc pustiu la o parte.

33 Și mulți îi văzură ducându-se și-i cunoscură, și alergară acolo pe jos din toate orașele și sosiră înaintea lor. 34 ^cȘi ieșind Iisus văzù gloată multă și i-se făcù milă de ei, că erau ca oi neavând păstor; și ^dîncepù să-i învețe multe.

35 ^eȘi fiind acum mult timp din zi, apropiindu-se de dânsul ucenicii săi ziceau că pustiu este locul, și ceasul târziu acum; 36 Dă-le drumul ca ducându-se în locurile dimprejur și în sate să-și cumpere ce să mănânce. 37 Iar el răspunzând le zise: dați-le voi să mănânce. Dar ei zic lui: ^fducându-ne să cumpărăm pâni pentru două sute de

ⁱ Mat. 10. 1.	^l Mat. 10. 14.	^o Mat. 14. 1.	^r Lev. 18. 16.	^u Fac. 40. 20.	^y Luc. 9. 10.	^b Mat. 14. 13.	^e Mat. 14. 15.
^j Fapt. 12. 8.	^m Fapt. 13. 51.	^p Mat. 16. 14.	^s Mat. 14. 5.	^v Est. 5. 3, 6.	^x Mat. 14. 13.	^c Mat. 9. 36.	^f Num. 11. 13,
^k Mat. 10. 11.	ⁿ Iac. 5. 14.	^q Mat. 14. 2.	^t Mat. 14. 6.	^x Mat. 14. 9.	^a Cap. 3. 20.	^d Luc. 9. 11.	22.

dinari, și să le dăm să mănânce? 38 Iar el le zice: câte pâni aveți? Mergeți și vedeți. Și ei știind zic: *g* cinci și doi pești. 39 Și le porunci să-i pună pe toți să șeză mese mese pe iarbă verde. 40 Și șezură cete cete, câte o sută și câte cincizeci. 41 Și luând cele cinci pâni și cei doi pești, căntând spre cer *h* binecuvântă, și frânse pânilor și dete ucenicilor ca să le dea în mâni, și pe cei doi pești îi împărți la toți. 42 Și mâncară toți și se săturară: 43 Și luară fărâmituri douăsprezece coșuri umplute, și dela pești. 44 Și erau cei care mâncară pânilor cinci mii de bărbați.

Isus umblând pe mare.

45 *i* Și îndată sili pe ucenicii săi să intre în vas, și să treacă înaintea lui de cealaltă parte spre Betsaida, până ce el dă drumul gloatei. 46 Și după ce-i lăsa se duse pe munte să se roage.

47 *j* Și făcându-se seară vasul eră în mijlocul mării, și el singur pe uscat. 48 Și văzându-i pe dânșii muncindu-se pe când trăgeau cu lopoțile, deoarece vântul eră împotrivor, către a patra strajă din noapte vine la dânșii umblând pe mare, și *k* voia să treacă pe lângă dânșii; 49 Iar ei văzându-l umblând pe mare li-se pără că este o nălucă, și strigară tare; căci toți îl văzură și se spăimântară. 50 Dar el îndată vorbi cu dânșii, și le zice: îndrăzniți; eu sunt; nu vă temeți. 51 Și se sui la dânșii în vas și se potoli vântul; și erau uimiți foarte tare între dânșii și se mirau: 52 Pentru că nu pricepură din pâni, deoarece inima lor eră împietrită.

Vindecare de bolnavi.

53 Și trecând veniră spre țărmul Genesaretului, și traseră la uscat. 54 Și ieșind ei din vas, îndată cunoscându-l. 55 *Oamenii* cutreerară tot ținutul acela, și începură să aducă bolnavi pe paturi *acolo*, unde auziau că este. 56 Și oriunde intră în sate sau orașe sau locuri, puneau în târguri pe neputincioși, și-l rugau ca să atingă, numai ciucurele

vestmântului său: și câți îl atingeau, erau scăpați.

Isus ne îndeamnă să ne ferim de porunci omenești.

7 *a* Și se adună la dânsul fariseii și unii dintre cărturari veniți fiind dela Ierusalim. 2 Și văzând pe unii dintre ucenicii lui că mănăcă pânilor cu mâni necurate, adecă nespălate, 3 Căci Fariseii și toți Iudeii dacă nu-și spală mânilor *făcându-le* pumn nu mănăcă, ținând rânduiala bătrânilor. 4 Și dela târg *venind* dacă nu se imbăcează nu mănăcă, și alte multe sunt pe care le-au primit să le țină, *precum*, spălările prin afundare a paharelor și urcioarelor și vaselor de aramă, 5 *b* Și-l întrebară fariseii și cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu umblă după rânduiala bătrânilor, ei mănăcă pânea cu mâni necurate?

6 Iar el le zise: bine a profetiț Isaia despre voi, fățarnicilor, cum este scris: *c* „Acest popor cu buzele mă cinsteste, dar inima lor departe este de mine; 7 Înzădar mă cinstese învățând învățături *ce sunt* porunci omenești.“ 8 Lăsând porunca lui Dumnezeu țineti rânduiala oamenilor: *spălările prin afundare a ulcioarelor și paharelor; și alte de asemenea multe faceți.*

9 Și le zise: foarte bine, desfînțați porunca lui Dumnezeu, ca să păstrați rânduiala voastră. 10 Căci Moise a zis: *d* „cinsteste pe tatăl tău și pe muma ta“ și *e* „cine vorbește de rău pe tată sau pe muma să moară negreșit.“ 11 Iar voi ziceți: dacă un om va fi zis tatălui sau mumei: *f* corban, adecă dărnit este *Domnului* orice ai folosi dela mine. 12 Nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau muma sa. 13 Desfînțând *astfel* cuvântul lui Dumnezeu prin rânduiala voastră, pe care ați dat-o; și asemenea de acestea multe faceți.

14 *g* Și chemând la sine iarăși gloata le zise: ascultați-mă toți și înțelegeți. 15 Nu este nici un lucru de dinafară al omului, ce intrând într'insul poate să-l

g Mat. 14. 17. *h* 1 Sam. 9. 13.

i Mat. 14. 22. Mat. 14. 23.

k Luc. 94. 28.

Capit. 7. *a* Mat. 15. 1.

b Mat. 15. 2.

c Isa. 29. 13.

d Esod. 20. 12. *e* Esod. 21. 17.

f Mat. 15. 5. *g* Mat. 13. 10.

spuree: ci cele ce ies din om sunt care spureă pe om. 16 ^h *Dacă are cineva urechi, să asculte cu luare aminte.*

17 ⁱ Și când intră în casă dela gloată. îl întrebară ucenicii lui despre pildă. 18 Iar el le zice: astfel dar și voi nu pricepeți? Nu înțelegeți că orice intră de dinafară în om nu poate să-l spuree. 19 Că nu intră în inima lui. ci în pân-tece și iese afară în cloacă. curățind toate bucatele? 20 Și zise că ce iese din om. aceea spurcă pe om. 21 ^j Căci de dinlăuntru din inima oamenilor. ies gândirile rele. desfrânări. 22 Furturi. omoruri. adultere. porniri spre totfelul de inavuțire. răutate. înșelăciune. necumpătare. pizmă. defaimare. trufie. necuminție: 23 Toate relele acestea ies de dinlăuntru și spurcă pe om.

Iisus vindecă pe fata femeii din Sirofenicia.

24 ^k Și sculându-se de acolo se duse în ținutul Tirului și Sidonului: și intrând într'o casă. voi ca nimeni să nu știe. dar nu putu să fie necunoscut: 25 Ci îndată auzind despre dânsul o femeie. a cărei fată aveă duh necurat. venind căzu la picioarele lui: 26 Și femeia eră Elină. de neam Sirofeniciană. Și-l rugă ca să scoată demonul din fata ei. 27 Și Iisus îi zise: lasă mai întâiu să se sature copiii: căci nu este bine a lua pânea copiilor și a o arunca cânilor. 28 Iar ea răspunse și-i zise: așa este Doamne: dar și câinii de supt masă mănăcă din fărămiturile copiilor. 29 Și zise ei: pentru acest cuvânt mergi. a ieșit demonul din fata ta. 30 Și după ce se duse la casa ei află copila zăcând în pat și demonul ieșit.

Iisus vindecă pe un surdomut.

31 ^l Și ieșind iarăși din ținutul Tirului veni prin Sidon spre marea Galileii prin mijlocul ținutului Decapole. 32 Și ^m îi aduc pe un surd și mut. și-l roagă ca să pună mâna preste dânsul. 33 Și luându-l din gloată la o parte puse degetele în urechile lui și ⁿ scuipând atinse limba lui. 34 Și ^o căutând spre cer

^p suspină și-i zise: Efata. adecă. deschide-te. 35 ^q Și se deschise urechile lui. și îndată se deslegă legătura limbei lui. și vorbiă bine.

36 Și le porunci să nu spună nimemui: dar eu cât le porunceă. cu atât mai mult vestiau ei. 37 Și se mirau preste măsură zicând: bine a făcut toate; și pe surzi îi face să audă. și pe muți să vorbească.

Săturarea celor patru mii.

8 În zilele acelea ^a fiind iarăși gloată multă. și neavând ce să mănânce. chemând la sine pe ucenicii săi le zice: 2 Îmi este milă de gloată. că de trei zile acum stăruesc lângă mine și nu au ce să mănânce; 3 Și dacă le voi da drumul nemâncăți la casele lor. vor leșină *de foame* pe drum: și unii dintr'înșii au venit de departe. 4 Și îi răspunseră ucenicii săi că de unde va putea cineva să sature pe aceștia cu pâne aci în pustie? 5 ^b Și-i întreabă: câte pâni aveți? Iar ei ziseră: șapte. 6 Și poruncește gloatei să sează jos pe pământ; și luând cele șapte pâni mulțumind frânse. și dete ucenicilor săi ca să le pună înainte; și le puseră înaintea gloatei. 7 Și aveau puținii peștișori: ^c și binecuvântând puse înainte și pe aceștia. 8 Și mâncară și se săturară. și luară prisosuri de fărămituri șapte coșuri. 9 Iar ei erau ca la patru mii. Și le dete drumul. 10 Și ^d îndată intrând în vas cu ucenicii săi veni în părțile Dalmanutei.

Cererea de semne cerești. Să se ferească de aluatul fariseilor și al lui Irod.

11 ^e Și ieșiră fariseii și începură a se pricei cu dânsul. cerând dela el un semu din cer. ispitindu-l. 12 Și suspinând adânc în duhul său zice? pentru ce neamul acesta cere semu? Adevăr zic vouă că nu se va da semu neamului acestuia. 13 Și lăsându-i. intrând iarăși în vas trecu de cealaltă parte.

14 ^f Și ucenicii uitaseră să ia pâni. și nu aveau cu dânsii în vas decât o

^h Mat. 11. 15.

^j Fac. 6. 5.

^l Mat. 15. 29.

ⁿ Cap. 8. 23.

^p Ioan 11. 33, 38.

Capul 8.

^b Mat. 15. 34.

^d Mat. 15. 33.

ⁱ Mat. 15. 15.

^k Mat. 15. 21.

^m Mat. 9. 32.

^o Ioan 11. 41.

^q Isa. 53. 5, 6.

^a Mat. 15. 32.

^c Mat. 14. 19.

^e Mat. 12. 38

^f Mat. 16. 5.

pâne. 15 ^gȘi le porunci zicând: luați aminte, ferți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod. 16 Și se gândeau întru sine că pâni nu avem. 17 ^hDar *Iisus* înțelegându-le zice: ce vă gândiți că nu aveți pâni? ⁱNu pricepeți, nici nu înțelegeți? Aveți inima voastră învârtoșată? 18 Ochi având nu vedeți, și urechi având nu auziți, și nu vă aduceți aminte, 19 ^jCând am frânt cele cinci pâni la cele cinci mii, și câte coșuri pline de fărâmituri luarăți? Douăsprezece îi zic ei. 20 Și ^kcând am frânt cele șapte la cele patru mii, câte coșuri umplute cu fărâmituri luarăți? Și ei zic: șapte. 21 Și le zise: ^lnu înțelegeți încă?

Vindecarea unui orb.

22 Și vin la Betsaida. Și-i aduce pe un orb, și-l roagă să-l atingă. 23 Și luând de mână pe orb îl scoase afară din sat; și după ce ^mscuipă în ochii lui, punând mâinile pe dânsul, îl întrebă dacă zărește ceva. 24 Și uitându-se în sus zise: zăresc oameni, că văz ca copaci pe cei care umblă. 25 După aceea puse iarăși mâinile pe ochii lui, și văzù bine, și fù adus la starea de mai înainte, și vedeà în depărtare toate lămurit. 26 Și-l trimise la casa lui zicând: nu intră în sat, ⁿnici nu spune cuiva în sat.

Mărturisirea lui Petru.

27 ^oȘi ieși Iisus și ucenicii săi în satele Cesarei lui Filip; și pe cale întrebă pe ucenicii săi zicându-le: cine zice oamenii că sunt eu? 28 Iar ei îi răspunseră zicând că ^pIoan Botezătorul, alții Ilie, iar alții că *ești* unul dintre profeti. 29 Și el îi întrebă: dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răspunzând Petru îi zice: tu ești Hristosul. 30 Și-i certă ca să nu spună nimenui despre dânsul.

Întâia vestire a patimilor.

31 Și începù a-i învăța că Fiul omului trebuie să sufere multe, și să nu fie primit drept bun de către bătrânii și mai marii preoților și cărturari și să fie

omorit și după trei zile să învieze. 32 Și vorbià cuvântul pe față. Și luându-l Petru la sine începù a-l certă. 33 Iar el întorcându-se și văzând pe ucenicii săi certă pe Petru și zice: mergi înapoia mea, satană; că nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor.

34 Și chemând la sine gloata împreună cu ucenicii săi le zise: oricine voește să vie după mine, să se lepede de sine și să ia crucea sa și să-mi urmeze. 35 Căci cine va fi voit să-și scape sufletul, îl va pierde; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, și pentru evanghelie, *acesta* îl va scăpa. 36 Căci ce folosește ca omul să câștige lumea întreagă și să piarză sufletul său? 37 Căci ce ar dà omul în schimb pentru sufletul său? 38 Căci cine se va fi rușinat de mine și de cuvintele mele în acest neam desfrânat și păcătos, și Fiul omului se va rușina de el, când va veni întru mărirea Tatălui său cu sfinții îngeri.

Schimbarea la față.

9 Și zise lor: ^aadevăr zic vouă că sunt unii din cei de față care nu vor gustà moarte până ce nu vor fi văzùt ^bîmpărăția lui Dumnezeu venită întru putere.

2 ^cȘi după șase zile Iisus ià cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan și-i duce pe dânsii pe un munte înalt, singuri la o parte. 3 Și se schimbă la față înaintea lor; și vestmintele lui se făcură strălucitoare ^dfoarte albe, cum înălbitor pe pământ nu poate înălbii astfel. 4 Și li se arată lor. Ilie împreună cu Moise, și vorbeau împreună cu Iisus. 5 Și începând Petru zice lui Iisus: Rabi, este bine ca să fim aici, și să facem trei colibi, ție una și lui Moise una și lui Ilie una. 6 Căci nu știà ce să răspundă, fiindcă erau plini de spaimă. 7 Și se făcù un nour umbrindu-i pe dânsii, și fù un glas din nour *zicând*: acesta este Fiul meu cel iubit; ascultați

^g Mat. 16. 6. | ^h Mat. 16. 7. | ^j Mat. 14. 20. | ^l Cap. 6. 52. | ⁿ Mat. 8. 4. | ^p Mat. 14. 2. | *Capul 9.* | ^b Mat. 24. 30.

ⁱ Cap. 6. 52. | ^k Mat. 15. 37. | ^m Cap. 7. 33. | ^o Mat. 16. 13. | — | ^a Mat. 16. 28. | ^c Mat. 17. 1. | ^d Dan. 7. 9.

de dânsul. 8 Și deodată privind ei împrejur nu văzură pe nimenea decât numai pe Iisus singur cu dânșii.

9^e Și dându-se ei jos depe muntele acela le porunci ca să nu spue la nimeni cele ce văzură, decât numai când Fiul omului se va fi sculat dintre morți. 10 Și ei ținură cuvântul în sine cercetând împreună între dânșii ce însemnează a se scula dintre morți. 11 Și-l întrebau zicând: pentru ce zice fariseii și cărturarii ^f că trebuie să vină mai întâiu Ilie? 12 Iar el zise: Ilie venind mai întâiu, întocmește iarăși toate. 9° Dar cum este scris cu privire la Fiul omului? Să sufere multe și ^h să fie socotit drept nimic. 13 Dar zic vouă că ⁱ Ilie a și venit, și făcură cu el câte voiră, după cum este scris cu privire la dânsul.

Vindcarea unui îndrăcit.

14 ^j Și venind ei la ucenici văzură gloată multă împrejurul lor și cărturarii pricindu-se împreună cu dânșii. 15 Și îndată toată gloata văzându-l rămase uimită și alergând spre el îi urau de bine. 16 Și îi întrebă: pentru ce vă priciți cu dânșii? 17 Și ^k răspunse lui unul din gloată: Învățătorule, adusei la tine pe fiul meu, având duh mut, 18 Și oriunde l-a apucat, îl sgudue; și el spumează și scrâșnește dinții și se usucă; și am zis ucenicilor tăi să-l dea afară, dar nu fură în stare. 19 Iar el răspunzându-le zice: O neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îngădui? Aduceți-l la mine. 20 Și-l aduseră la dânsul. Și ^l văzându-l, duhul îndată îl scutură tare, și căzând la pământ se svârcolea spumând.

21 Și întrebă pe tatăl lui: cât timp este de când i-a venit aceasta? Iar el zise: din copilărie; 22 Și de multe ori l-a aruncat chiar în foc și în apă, ca să-l pearză; dar dacă poți ceva, ajută-ne, fiindu-ți milă de noi. 23 Iar Iisus îi zise: ^m „dacă poți“; tot este cu putință celui care crede. 24 Și îndată strigând

tatăl copilului zise: cred, ajută necredinței mele. 25 Iar Iisus văzând că aleargă aci gloată, certă duhul necurat zicându-i: duh mut și surd, eu îți poruncesc, ieși afară din el, și să nu mai intri întrânsul. 26 Și strigând și tare sguduindu-l ieși afară; și *copilul* fû ca un mort, încât mulți ziceau că a murit. 27 Dar Iisus apucând mâna lui îl ridică, și el se sculă.

28ⁿ Și intrând el în casă ucenicii lui îl întrebară la o parte: pentru ce noi nu puturăm să-l dăm afară? 29 Și le zise: acest fel prin nimic nu poate ieși afară, decât numai prin rugăciune și *postire*.

A doua vestire a patimilor.

30 Și ieșind ei deacolo treceau prin Galilea, și nu voia ca să știe cineva. 31° Căci învăța pe ucenicii săi, și le zicea că Fiul omului se da în mâni de oameni, și-l vor omori, și omorît fiind după trei zile se va scula. 32 Dar ei nu înțelegeau rostul, și se temeau să-l întrebe.

Galceava pentru cine e mai mare. Se recomandă smerenia și stimarea celor mici.

Să ne ferim de sminteală.

33^p Și veniră la Capernaum; și fiind în casă îi întrebă: ce vă chibzuiți pe cale? 34 Dar ei tăceau; căci se chibzuiră între dânșii pe cale cine să fie mai mare. 35 Și șezând chemă la sine pe cei doisprezece, și le zice: ^q dacă voește vreunul să fie întâiu, va fi în urmă de toți și slujitor al tutulor. 36 Și ^r luând un copil îl puse în mijlocul lor, și după ce îl îmbrățișă le zise: 37 Ori cine va fi primit în numele meu pe unul dintre acești copii, pe mine mă primește; și ^s oricine mă va fi primit, nu mă primește pe mine ci pe *cel* care m'a trimis pe mine.

38^t *Atuncia* Ioan îi zise: Învățătorule, știm pe unul care în numele tău dă afară pe demoni, care nu ne urmează și-l oprirăm, pentru că nu ne urmă nouă. 39 Dar Iisus îi zise: ^u nu-l

^e Mat. 17. 9. ^h Luc. 23. 11. ^j Mat. 17. 14. ⁱ Cap. 1. 26. ⁿ Mat. 17. 19. ^p Mat. 18. 1. ^r Mat. 18. 2. ^t Num. 11. 28.
^f Mal. 4. 5. ⁱ Mat. 11. 14. ^k Mat. 17. 14. ^m Mat. 17. 20. ^o Mat. 17. 22. ^q Mat. 20. 26, 27. ^s Mat. 10. 40. ^u 1 Cor. 12. 3.
^g Ps. 22. 6.

opriți; căci nu este nimenea care va face minune în numele meu și va putea numai decât să vorbească rău de mine. 40 Căci ^vcine nu este împotriva noastră, pentru noi este: 41 ^xCăci cine va fi dat vouă să beți un pahar de apă în numele meu, pentru că sunteți ai lui Hristos, adevăr zic vouă că nu va pierde plata sa.

42 ^yȘi cine va fi sminteală unuia dintre acești mici care cred în mine, mai bine este pentru el dacă este pusă o piatră de moară împrejurul gâtului său și este aruncat în mare. 43 ^zȘi dacă te va fi smintit mâna ta, taie-o: este bine ca tu să întri în viață strâmb, decât având două mâni să te duci în gheenă în focul nestins. 44 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stinge.* 45 Și dacă piciorul tău te smintește, taie-l; este bine ca tu să întri în viață schiop, decât având două picioare să fii aruncat în gheenă în focul nestins, 46 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stinge.* 47 Și dacă ochiul tău te smintește, dă-l afară: este bine pentru tine să întri cu un ochiu în împărăția lui Dumnezeu, decât având doi ochi să fii aruncat în gheena focului. 48 Unde „vermele lor nu moare și focul nu se stinge.“ 49 Căci ficcare va fi sărat cu foc, și orice jertfă cu sare va fi sărată.

50 Bună este sarea; iar dacă sarea se face nesărătoare, cu ce o veți îndreptă? Aveți sare în voi înșivă și aveți pace unii cu alții.

Despărțirea bărbatului de femeie.

10 Și ^asculându-se de acolo vine în ținutul Iudeii anume pe dincolo de Iordan; și iarăși se strâng gloate spre dânsul.

2 ^bȘi iarăși îi învăță, după cum aveă obiceiul. Și apropiindu-se fariseii îl întrebau dacă se cade bărbatului să lase femeia, ispitindu-l ei. 3 Iar el răspunzându-le zise: ce v' a rânduit Moise? 4 Iar ei ziseră: ^cMoise dete voe să-i scrie carte de despărțire și să o lase. 5 Și Iisus le zise: în vederea învărt-

șării inimii voastre vă scrisese această poruncă. 6 Dar dela început de făptură ^d„bărbat și femeie i-a făcut pe dânșii: 7 ^eDe aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa, și se va lipi de femeia sa. 8 Și vor fi cei doi un trup“, încât nu mai sunt doi ci un trup. 9 Deci cecece Dumnezeu împrenă, omul să nu despartă.

10 Și în casă iarăși îl întrebară ucenicii despre aceasta. 11 Iar el le zice: ^foricine va fi lăsat pe femeia sa și se va fi însurat cu alta, săvârșește adulter față cu dânsa; 12 Și dacă ea lăsând bărbatul ei se va fi măritat cu altul, săvârșește adulter.

Iisus binecuvintează pruncii.

13 ^gȘi aduceau la dânsul copiii, ca să-i atingă pe ei; dar ucenicii înfruntau pe cei care îi aduceau. 14 Iar Iisus văzând se măhni adânc și le zise: lăsați copiii să vină la mine, nu-i opriți: ^hcăci împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia. 15 Adevăr zic vouă, ⁱoricine nu va fi primit împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra într'însa. 16 Și îmbrățișându-i binecuvântă, punând mâinile asupra lor.

Tânărul avut.

17 ^jȘi ieșind el în cale, alergând unul și ingenunchiând înaintea lui îl întrebă: Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică? 18 Iar Iisus îi zise: pentru ce mă numești bun? Nimenea nu este bun decât numai unul Dumnezeu. 19 Știi poruncile: ^k„nu săvârși adulter, nu omori, nu fură, nu mărturisi mincinos, nu nedreptăți, cinstește pe tatăl tău și pe muma ta.“ 20 Iar el îi zise: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tănărețea mea. 21 Și Iisus uitându-se la el, îl iubi și-i zise: una îți lipsește: du-te, vinde toate câte ai și dă săracilor, și vei aveă ^lcomoară în cer; și vino urmează-mi, 22 Dar el măhniindu-se de cuvântul *acesta* plecă întristat; căci aveă avuții multe.

ⁿ Mat. 12. 30. ^o Mat. 10. 42.

^y Mat. 18. 6. ^z Deut. 13. 6.

Capul 10.

^a Ioan 10. 40. ^b Mat. 13. 3. ^c Deut. 24. 1.

^d Fac. 1. 27. ^e Fac. 2. 24.

^f Rom. 7. 3. ^g Mat. 19. 13.

^h 1 Cor. 14. 20. ⁱ Mat. 18. 3.

^j Mat. 19. 16. ^k Esod. 20. ^l Mat. 6. 19, 20.

23 ^mȘi Iisus uitându-se împrejur zice ucenicilor săi: cât de greu vor intra avuții în împărăția lui Dumnezeu. 24 Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele lui. Dar Iisus iarăși răspunzând le zice: copii, cât de greu este a intra în împărăția lui Dumnezeu ⁿ *aceia care se încred în avuții*. 25 Mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă prin urechea acului decât *pentru* un avut să intre în împărăția lui Dumnezeu. 26 Iar ei se înfiorară mai mult zicând între dânsii: și cine poate fi mântuit? 27 Iar Iisus uitându-se la dânsii zise: la oameni este cu neputință, dar nu la Dumnezeu: căci tot este cu putință ^o la Dumnezeu.

28 ^pȘi Petru începù a-i zice: iată noi lăsarăm tot, și ți-am urmat ție. 29 *Atuncia răspunzând* Iisus zise: adevăr zic vouă, nu este nimenea care lasă casă sau frați sau surori sau mamă sau tată *sau femeie* sau copiii sau țarine pentru mine și pentru evanghelie, 30 ^q Dacă nu va fi luat insultat acum în timpul acesta case și frați și surori și mame și copii și țarine printre urmăriri, și în veacul viitor viață vecinică. 31 ^r Mulți dar *fiind* întâiu vor fi în urmă, și cei din urmă *vor fi* întâiu.

A treia vestire a patimilor.

32 ^sȘi ei erau pe cale mergând în sus la Ierusalim, și Iisus mergea înaintea lor, și erau uimiți, iar cei care urmau se temeau. ^tȘi luând la sine iarăși pe cei doisprezece începù a le spune cele ce erau să i-se întâmple. 33 Că iată mergem în sus la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor, și îl vor osândi la moarte, și-l vor dà în mâna păgânilor. 34 Și-l vor batjocuri, și-l vor scuipă, și-l vor biciui, și-l vor omori, dar după trei zile se va sculă.

Fiii lui Zebedeu.

35 ^uȘi vin la dânsul Iacob și Ioan, fiii lui Zebedeu, zicându-i: Învățătorule, voim să ne faci cecece vom cere *dela tine*.

36 Iar el le zise: ce voiți ca eu să vă fac? 37 Iar ei ziseră: dă-ne să ședem unul de-a dreapta ta, și altul de-a stânga ta în mărirea ta. 38 Dar Iisus le zise: nu știți ce cereți. Puteti bea paharul pe care îl beau eu, sau să fiți botezați cu botezul cu care mă botez eu? 39 Și ei îi ziseră: putem. Iar Iisus le zise: paharul pe care îl beau eu îl veți bea, și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați: 40 Dar aședeă de-a dreapta mea sau de-a stânga nu este al meu a dà, ci *se va dà acelorora* pentru care s'a gătit.

41 ^vȘi auzind cei zece începură a se mâhni adânc asupra lui Iacob și Ioan. 42 Și chemându-i la sine Iisus le zice: ^xștiți că cei care se par a domni preste păgâni îi stăpânesc pe aceștia, și cei mari ai lor întrebuintează puterea asupra lor. 43 ^y Dar nu astfel este între voi; ei care ar voi să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru. 44 Și care ar voi să fie întâiu între voi, va fi sluga tuturilor; 45 Căci și Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să dea sufletul său preț de răscum-părare pentru mulți.

Bartimeu.

46 Și ei vin la Ierichon, și pornind el dela Ierichon și ucenicii lui și gloată multă, ședeă lângă cale un orb cerșitor. Bartimeu fiul lui Timeu. 47 Și auzind că este Iisus Nazareanul, începù a strigă și a zice: Fiule al lui David, Iisuse, fie-ți milă de mine. 48 Și-l înfruntau mulți ca să tacă; dar el cu mult mai tare strigă: Fiule al lui David, fie-ți milă de mine. 49 Și stând Iisus zise: chemați-l. Și ei chemară pe orb zicându-i: îndrăznește: scoală, te cheamă. 50 Iar el aruncând la o parte vestmântul său, sărind veni la Iisus. 51 Și răspunzând Iisus îi zise: ce voești să-ți fac? Iar orbul îi zise: Rabuni, să văz. 52 Și Iisus îi zise: du-te; credința ta te-a scâpat. Și îndată văzù, și îi urmă pe cale.

^m Mat. 19. 23 | ^o Ier. 32. 17. | ^q 2 Cron. 9. 25. | ^s Mat. 20. 17.
ⁿ Iov. 31. 24. | ^p Mat. 19. 27. | ^r Mat. 19. 30.

^t Cap. 8. 31. | ^u Mat. 20. 20. | ^v Mat. 20. 24. | ^y Mat. 20. 26, 28.
^x Luc. 22. 25.

Aducerea mînzului. Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

11 Și când se^a apropiară ei de Ierusalim, la Betfaghe și Betania, spre muntele maslinilor, trimite pe doi dintre ucenicii săi și le zice: **2** Mergeți în satul ce este înaintea voastră: și îndată intrând într'însul veți afla un mînz legat, pe care n'a șezut încă nimenea dintre oameni. Deslegați-l și aduceți-l. **3** Și dacă cineva v'ar zice: pentru ce faceți aceasta? Spuneți că Domnul are trebuință de el, și îndată îl trimite iarăși aci.

4 Și se duseră și aflară mînzul legat la ușă afară la drum, și-l desleagă. **5** Și unii dintre cei care stăteau acolo le ziceau: ce faceți deslegând mînzul? **6** Iar ei le spuseră cum a zis Iisus, și îi lăsară. **7** Și aduc mînzul la Iisus, și pun pe dânsul vestmintele lor, și el șeză pe dânsul.

8^b Și mulți așternură vestmintele lor pe cale; iar alții frunzis, pe care îl tăiaseră din țarini. **9** Și cei care mergeau înainte, și cei care veneau în urmă strigau: ^cOsana „binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului:“ **10** Binecuvântată este împărăția viitoare a Tatălui nostru David, ^dOsana în cele de sus.

Iisus blestemă smochinul, curăță templul, re-comandă credința, rugăciunea și îngăduirea reciprocă.

11^e Și intră în Ierusalim în templu; și privind împrejur toate, târziu fiind acum ceasul, ieși la Betania, cu cei doisprezece.

12^f Și a doua zi, ieșind ei din Betania, flămânzi. **13**^g Și văzând de departe un smochin având frunze, veni, poate va găsi ceva într'însul; și venind la el nu găsi nimic afară de frunze; căci nu era timp de smochine. **14** Și răspunzând Iisus îi zise: deacum înainte în vece să nu mai mănânce nimenea rod din tine. Și ucenicii lui ascultau.

15^h Și ei vin la Ierusalim. Și Iisus intrând în templu începă să dea afară pe cei care vindeau și pe cei care cumpărau în templu, și răsturnă mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei, **16** Și nu îngăduia ca să ducă cineva vas prin templu, **17** Și învăță și le zicea: nu este scris că ⁱ„casa mea casă de rugăciune se va chema“ pentru toate neamurile? Iar ^jvoi ați făcut-o „peșteră de tâlhari.“

18^k Și auziră mai marii preoților și cărturarii, și căutau cum să-l pearză; căci se temeau de dânsul, pentru că ^ltoată gloata era uimită de învățătura lui.

19 Și când se făcū seară, ieși afară din cetate.

20^m Și trecând ei dimineața văzură smochinul uscat din rădăcini. **21** Și aducându-și aminte Petru îi zise: Rabi, iată smochinul pe care-l blestemași s'a uscat. **22** Și răspunzând Iisus le zice: aveți credință în Dumnezeu. **23** Adevărⁿ zic vouă că oricine va zice muntelui acestuia: ridică-te și aruncă-te în mare, și nu se va îndoi în inima sa, ci va crede că se va face ce zice, *acela* va avea *orice* zice. **24** De aceea zic vouă. ^otoate câte vă rugați și cereți, credeți că ați luat, și veți avea.

25 Și când stați rugându-vă iertați dacă aveți ceva împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru care este în ceruri să vă ierte greșelele voastre. **26** *Iar dacă voi nu iertați, nici Tatăl vostru care este în ceruri nu va iertă greșelele voastre.*

Iisus își apără atotputința sa.

27 Și ei vin iarăși la Ierusalim. Și umblând el în templu vin la dânsul mai marii preoților și cărturarii și bătrânii. **28** Și îi ziceau: cu ce putere faci acestea? Sau cine ți-a dat puterea aceasta ca să faci acestea?

29 Iar Iisus *răspunzând* le zise! vă voi întreba și *eu* un cuvânt și răspundeți-mi, și voi spune vouă cu ce putere fac acestea. **30** Botezul lui Ioan

eră din cer sau dela oameni? Răspun-
deți-mi. 31 Și cugetau întru sine zi-
când: dacă zicem din cer, va zice: pen-
tru ce dar n'ați crezut lui? 32 Dar să
zicem: dela oameni? Se temeau de po-
por; căci toți țineau într'adevăr pe Ioan
că eră profet. 33 Și răspunzând lui
Iisus zice: nu știm. Și Iisus le zice: nici
eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

Pilda cu lucrătorii viei; piatra unghiulară.

12 Și ^adupă aceea începù a le vorbi în
pilde. Un om sădì vie, și o împără-
mii cu gard și făcù vas sub lin și clădi
turn, și o dete lucrătorilor, iar el se
duse departe. 2 Și la timp trimise la
lucrători o slugă, ca să ià dela lucrători
din roadele viei; 3 Dar ei luându-l îl
bătură, și-l trimiseră desert. 4 Și
iarăși trimise la dânsii pe altă slugă:
dar și pe acela îl râniră la cap și-l ne-
cinstiră. 5 Și iar trimise pe altul; dar
și pe acela îl omoriră, și pe mulți alții,
pe unii bătându-i, pe alții omorindu-i.
6 Aveà încă un singur fiu iubit: și-l
trimise în cele din urmă la lucrători
zicând că se vor sfi de fiul meu. 7 Dar
acei lucrători ziseră între dânsii că a-
cesta este moștenitorul; veniți să-l
omorim, și moștenirea va fi a noastră.
8 Și luându-l îl omoriră, și-l aruncară
afară din vie. 9 Deci ce va face dom-
nul viei? Va veni și va pierde pe lucră-
tori, și va dà via la alții. 10 N'ați
citit nici scriptura aceasta: ^b„Piatra pe
care n'au luat-o în seamă clăditorii, a-
ceasta a fost făcută pentru cap de un-
ghiu; 11 Dela Domnul a fost aceasta
și este minunată în ochii noștri?“

12 ^cȘi căutau ca să pună mâna pe
dânsul, dar se temură de gloată; căci
gloată cunoscu că pentru dânsii zise
pilda aceasta. Și lăsându-l ei se duseră.

Cestiunea despre censul Cesarului.

13 ^dȘi trimit la dânsul pe unii dintre
farisei și Irodiani, pentru ca să-l prinză
în cuvânt. 14 Și venind îi zic: Învă-
tătorule, știm că ești iubitor de adevăr,
și nu-ți pasă de nimenea: pentru că nu

te uți la fața oamenilor, ci eu adevărat
înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine
a dà cens Cesarului sau nu? Să dăm
sau să nu dăm? 15 Dar el cunoscând
fătăria lor le zise: pentru ce mă ispititi?
Aduceți-mi un dinar ca să văz. 16 Iar
ei îi aduseră. Și le zice: al cui este
chipul acesta și inscripția? Iar dânsii
î ziseră: al Cesarului. 17 Atuncia
Iisus le zise: dați Cesarului cele ale
Cesarului, și lui Dumnezeu cele ale lui
Dumnezeu. Și se mirau de dânsul.

Întrebarea despre învierea morților.

18 ^eȘi vin la dânsul saduceii ^fcare
zic că nu este înviere, și-l întrebau zi-
când: 19 Învățătorule, ^gMoise ne-a
scris că dacă va fi murit fratele cuiva,
și va fi lăsat femeie, și nu va fi lăsat
copil, fratele său să ià femeia lui și să
ridice urmaș fratelui său. 20 Șapte
frați erau; și cel dintâiu luă femeie, și
murind nu lăsă urmaș. 21 Și o luă
cel de-al doilea, și muri nelăsând ur-
maș; și cel de-al treilea asemenea;
22 Și cei șapte nu lăsară urmaș. În
urmă de toți muri și femeia. 23 La în-
viere, când vor fi înviați, a cărui dintre
ei va fi femeia? Căci șapte o' avură
femeie.

24 Zise lor Iisus: oare nu vă rătăciți
voi pentru aceasta, neștiind scripturile,
nici puterea lui Dumnezeu? 25 Căci
când vor fi înviați dintre morți, nici nu
se însoară, nici nu se mărită, ei ^hsunt
ca îngerii în ceruri. 26 Iar despre
morți că înviază, n'ați cetit în cărtea
lui Moise, cu privire la rug, cum îi spusé
Dumnezeu zicând: ⁱ„Eu sunt Dumne-
zeul lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac
și Dumnezeul lui Iacob?“ 27 Dumne-
zeu nu este al morților, ci al viilor. Tare
vă rătăciți.

Întrebarea despre porunca cea mai mare.

28 ^jȘi apropiindu-se de dânsul unul
dintre cărturari, ascultându-i pricin-
du-șe între dânsii, știind că bine le răs-
punse, îl întrebă: care poruncă este în-
tâia dintre toate? 29 Iisus răspunse

^a Capul 12. ^b Ps. 118. 22. ^d Mat. 22. 15. ^e Mat. 22. 23.

^a Mat. 21. 33.

^b Ps. 118. 22.

^d Mat. 22. 15.

^e Mat. 22. 23.

^f Fapt. 23. 8.

^g Deut. 25. 5.

^h 1 Cor. 15. 42.

ⁱ Esod. 3. 6.

^j Mat. 22. 35.

că întâia este: ^k „Ascultă Israel, Domnul Dumnezeu nostru este unicul Domn. 30 Și iubește pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot eugetul tău și din toată puterea ta.“ 31 A doua este aceasta: ^l „Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți.“ Altă poruncă mai mare decât acestea nu este.

32 Și cărturarul îi zise: bine învățătorule, adevărat ai zis că unul este Dumnezeu ^m și nu este altul afară de dânsul. 33 Și a-l iubi din toată inima și din toată priceperea și din toată puterea și a iubi pe aproapele ca pe sine însuși ⁿ este mai mult decât toate arderile de tot și jertfele. 34 Atuncia Iisus, văzându-l că răspunde înțelepțește, îi zise: nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. ^o Și nimenea nu mai îndrăsnia să-l întrebe.

David, Domnul și Fiul.

35 ^p Și începând Iisus zicea pe când învăță în templu cum zic cărturarii că Hristos este fiul lui David? 36 Însuși David îi zice ^q în duhul sfânt: ^r „Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a dreapta mea până voi fi pus pe vrăjmașii tăi scaun al picioarelor tale.“ 37 Însuși David îl numește Domn; de unde dar este fiul lui? Și toată gloata îl ascultă cu bucurie.

Să ne ferim de cărturari.

38 Și în a sa învățătură zicea: ferți-vă de cărturarii care au plăcere să umble în vestminte lungi și cărora le plac urările de bine în târguri. 39 Și cele dintâiu scaune în sinagogi și cele dintâiu locuri la ospete; 40 Care mănâncă cu desăvârșire casele văduvelor, și se roagă într'adins mult, aceștia vor lua mai multă osândă.

Paraua văduvei.

41 Și stând el înaintea cutiei pentru daruri priviă cum gloata aruncă bani de aramă în cutia pentru daruri, și mulți avuți aruncau mult; 42 Și venind o văduvă săracă aruncă două lep-

tale, adecă un quadrant. 43 Și chemând la sine pe ucenicii săi le zise: adevăr zic vouă că văduva aceasta, care este săracă, aruncă mai mult decât toți care aruncă în cutia pentru daruri; 44 Pentru că toți aruncară din ce priosește lor, iar aceasta din lipsa ei aruncă tot cât avea, tot din ce trăește.

Dărâmarea templului. Cele din urmă întâmplări. Strâmtorările. Hristoși mincinoși. Semnele cerești. Venirea lui Hristos măreață. Indemnări de a veghiă.

13 Și ^a plecând el din templu, unul dintre ucenicii săi îi zice: Învățătorule, vezi ce fel de pietrii și ce fel de clădiri! 2 Și Iisus răspunzându-i zise: vezi aceste clădiri mari? ^b Nu va fi lăsată piatră preste piatră care să nu fie desfăcută.

3 Și stând el pe muntele maslinilor în fața templului, îl întrebau la o parte Petru și Iacob și Ioan și Andreiu: 4 ^c Spune nouă, când vor fi acestea? Și care va fi semnul, când acestea au să fie împlinite toate?

5 Iar Iisus răspunzând începù a le zice: ^d vedeți să nu vă amăgească cineva. 6 Mulți vor veni pe numele meu zicând că eu sunt, și pe mulți vor amăgi. 7 Iar când veți fi auzit răsboaie și știri de răsboaie, nu vă spăimântați; căci trebuie să fie; dar nu este încă sfârșitul. 8 Căci se va ridica neam preste neam și împărăție preste împărăție; și vor fi cutremure pe alocurea, și vor fi foamete și turburări; ^e început de durere vor fi acestea.

9 Voi luați seamă de voi înșivă căci vă vor dà la sinedrii și în sinagogi veți fi bătuti și înaintea stăpânitorilor și împărăților veți stă pentru mine, spre mărturie lor. 10 Și ^g evangelia trebuie mai întâiu să fie predicată la toate neamurile. 11 Și ^h când vă duc cei care vă dau, nu îngrijiți mai nainte ce să vorbiți, ci vorbiți aceea ce va fi dat vouă în acel ceas; pentru că nu sunteți voi care vorbiți ⁱ ci Duhul Sfânt.

^k Deut. 6. 4. | ^m Deut. 4. 39. | ^o Mat. 22. 46. | ^q 2 Sam. 23. 2. | *Ceput 13* | ^c Mat. 24. 3. | ^e Mat. 24. 8. | ^g Mat. 24. 14.
^l Lev. 19. 18. | ⁿ 1 Sam. 15. 22. | ^p Mat. 22. 41. | ^r Ps. 110. 1. | ^a Mat. 24. 1. | ^d Ier. 29. 8. | ^f Mat. 10. 17, 18. | ^h Mat. 10. 19.
^b Luc. 19. 44. | ⁱ Papt. 2. 4.

12 Și *j* va dà la moarte frate pe frate și tată pe fiu; și se vor scula fiii asupra părinților și-i vor omori pe ei. 13 ^kȘi veți fi urîți de toți pentru numele meu; dar ^lcel care rabdă până în sfârșit, acesta se va mântui.

14 Iar ^mcând veți fi văzut „groaza pustiirii,” — ⁿce s'a zis de Daniel profetul — stând unde nu trebuie, cine citește să înțeleagă, ^oatuncia care sunt în Iudea să fugă la munți, 15 Iar care este pe casă să nu se dea jos, nici să nu între ca să ia ceva din casa lui; 16 Și care este la câmp să nu se întoarcă înapoi, ca să ia vestmântul lui. 17 ^pVai dar celor care au în pânțec și celor care dau tăta în zilele acelea. 18 Rugați-vă ca să nu fie *fuga voastră* iarna; 19 ^qCăci vor fi zilele acelea suferință, așa cum n'a fost până acum dela început de făptură, pe care a făcut-o Dumnezeu, și nici nu va fi. 20 Și dacă Domnul n'ar fi scurtat zilele, n'ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe care i-a ales, a scurtat zilele. 21 ^rȘi atuncia dacă vă zice cineva: iată aci este Hristosul, sau iată colo, nu credeți. 22 Căci se vor ridica Hristoși mincinoși și profeti mincinoși și vor face semne și minuni, spre a duce în rătăcire, dacă se poate, *chiar* pe cei aleși. 23 Dar ^svoi luați seamă; iată v'am spus dinainte toate.

24 ^tȘi în zilele acelea, după suferința aceea, soarele va fi întunecat și luna nu va dà lumina ei. 25 Și stelele vor fi căzând din cer și puterile care sunt în ceruri vor fi sguduite. 26 ^uȘi atuncia vor vedeà pe Fiul omului venind în nouri cu putere multă și mărire. 27 Și atuncia va trimite pe îngerii *săi* și va adunà pe aleșii săi din cele patru vânturi, dela cea mai depărtată margine de pământ până la cea mai depărtată margine de cer.

28 ^vÎnvățați asemănarea dela smochin. Când ramura lui este fragedă și

infrunzește, cunoașteți că aproape este vara; 29 Astfel și voi, când veți fi văzut acestea făcându-se, cunoașteți că *el* este aproape lângă uși. 30 Adevăr zic vouă că nu va trece neamul acesta, până când să fie toate acestea. 31 Cerul și pământul vor trece, dar ^xcuvintele mele nu vor trece.

32 Iar despre ziua aceea sau ceas nimeni nu știe, nici îngerii în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33 ^yLuați aminte, priveghiați, și *ru-gați-vă*, căci nu știți când este timpul nemerit. 34 Ca un om ducându-se departe, lăsând casa sa și dând slugilor sale putere, și fiecăruia lucrul lui, și porunci portarului să vegheze. 35 Deci veghiați, căci nu știți când vine stăpânul casei, seara sau la miezul nopții sau la cântatul cocoșului sau dimineața; 36 Ca nu venind pe neașteptate să vă afle durmind. 37 Iar ce zic vouă, zic tuturilor, veghiați.

*Sfatul mai marilor preoților și cărturarilor.
Femeia care unge capul lui Iisus.*

14 Iar ^adupă două zile erau Paștile și azimele; și mai marii preoților și cărturarii căutau cum punând ei mâna pe el prin amăgire să-l omoare. 2 Căci ziceau: nu în sărbătoare, ca să nu fie turburare a poporului.

3 ^bȘi fiind în Betania în casa lui Simon leprosul, șezând el la masă veni o femeie având un alabastru cu mir foarte scump de nard adevărat; și spărgând alabastrul turnă pe capul lui. 4 Și erau unii măhnindu-se adânc între dânsii și zicând: pentru ce s'a făcut această pierdere a mirului? 5 Căci se puteà vinde acest mir preste trei sute de dinari și să se dea săracilor; și erau mănișii pe dânsa.

6 Iar Iisus zise: lăsați-o, pentru ce îi faceți supărare? A făcut un lucru bun pentru mine. 7 Fiind că ^cpe săraci îi aveți întotdeauna cu voi și când voiți puteți să le faceți bine, dar pe mine nu

^j Mic. 7. 6.	^m Mat. 24. 15.	^p Luc. 21. 23.	^r Mat. 24. 23	^t Dan. 7. 10.	^x Isa. 40. 8.	Capul 14.	^b Mat. 26. 6.
^k Mat. 24. 9.	ⁿ Dan. 9. 27.	^q Dan. 9. 26.	^s 2 Pet. 3. 17.	^u Dan. 7. 13, 14.	^y Mat. 24. 42.		^c Deut. 15. 11
^l Dan. 12. 13.	^o Luc. 21. 21.			^v Mat. 24. 32.	—	^a Mat. 26. 2.	

mă aveți totdeauna. 8 Ea făcù ce putù; apucă mai nainte să-mi ungă corpul spre immormântare. 9 Adevăr zic vouă, în toată lumea oriunde va fi predicată evangelia, se va spune și ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

10 ^dȘi Iuda Iscariotu, unul din cei doisprezece, se duse la mai marii preoților ca să-l dea lor în mâni. 11 Iar ei auzind se bucurară și făgăduiră să-i dea argint; și el căută cum să-l dea la timp nimerit în mâinile lor.

Mielul de Paști și înființarea sfintei cuminecturi.

12 ^eȘi în cea dintâiu zi a azimelor, când ei înjunghiau *mielul de Paști*, ucenicii săi îi zice: unde voești ducându-ne să-ți gătim ca să manânci Paștile? 13 Și trimite pe doi dintre ucenicii săi și le zice: mergeți în oraș, și va ieși înaintea voastră un om ducând un vas de pământ cu apă; urmați lui, 14 Și spuneți stăpânului casei, unde va fi intrat el, că Învățătorul zice: unde este pentru mine casa de oaspeți, în care să mănânc Paștile cu ucenicii mei? 15 Și el însuși va arăta vouă o încăpere mare sus gătită cu așternut; și acolo gătiți pentru noi. 16 Și ucenicii ieșiră și veniră în oraș și gătiră după cum le-a spus; și gătiră Paștile.

17 ^fȘi făcându-se seară, vine cu cei doisprezece. 18 Și stând ei la masă și mâncând, Iisus zise: adevăr zic vouă că unul dintre voi mă va da prins, cel care mănâncă cu mine. 19 Iar ei începură a se întrista și a-i zice unul câte unul: nu cumva *sunt* eu? 20 Iar el *răspunzând* le zise: unul din cei doisprezece, care întinge cu mine în vasul *de mâncare*. 21 ^gCă într'adevăr Fiul omului se duce după cum este scris despre dânsul; dar vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi pentru el dacă nu s'ar fi născut omul acela.

22 ^hȘi mâncând ei, Iisus luând pâne, binecuvântând frânse, apoi le dete și

zise: luați, *mâncați*; acesta este trupul meu. 23 Și luând paharul mulțumind le dete, și beură din el toți. 24 Și le zise: acesta este sângele meu al legii *noi*, el se varsă pentru mulți. 25 Adevăr zic vouă că nu voi mai bea din rodul vitei până în ziua aceea, când îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.

26 ⁱȘi după ce cântară laudări, ieșiră la muntele maslinilor. 27 ^jȘi le zice Iisus că toți vă veți sminti *în mine în noaptea aceasta*; căci scris este: ^k„băte-voiu păstorul și se vor împrăștiă oile.“ 28 Dar ^ldupă învierea mea, voi merge înainte de voi în Galilea.

29 ^mIar Petru îi zise: chiar dacă toți se vor sminti, totuși eu nu. 30 Și Iisus îi zice: adevăr zic ție că tu azi în noaptea aceasta, mai nainte de-a fi cântat de două ori cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. 31 Iar el mai tare zicea: dacă ar trebui ca să mor împreună cu tine, nu te voi tăgădui. Asemenea și toți ziceau.

Suferința în Ghetsemane.

32 ⁿȘi vin la un loc al cărui nume este Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci până mă voi ruga.

33 Și iă cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, și începù a se întrista și a se turburà adânc, 34 Și le zice: ^oîntristat foarte este sufletul meu până la moarte; rămâneți aci și veghiați.

35 Și mergând puțin mai nainte căzù la pământ și se rugă că dacă este cu putință să treacă dela el ceasul, 36 Și zicea: ^pAba, Tată, ^qtot îți este cu putință; dă la o parte dela mine acest pahar, ^rînsă nu ce voese eu, dar ce tu voești. 37 Și vine și îi află durmind, și îi zice lui Petru: Simone dormi? Nu avuși tărie să veghezi un ceas? 38 Veghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. ^sÎntr'adevăr duhul este nepregător, dar trupul neputincios.

39 Și iar ducându-se se rugă zicând același cuvânt. 40 Și venind iarăși îi

^d Mat. 26. 14. ^f Mat. 26. 20, etc. ^h 1 Cor. 11. 23. ⁱ Mat. 26. 31. ^k Cap. 16. 7. ⁿ Mat. 26. 36. ^p Rom. 8. 15. ^r Ioan 5. 30.
^e Luc. 22. 7. ^g Mat. 26. 24. ^l Mat. 26. 30. ^m Zech. 13. 7. ^o Ioan 12. 27. ^q Ebr. 5. 7. ^s Rom. 7. 23.

găsi durmind; căci ochii lor erau eu totul îngreunați, și nu știau ce să-i răspundă.

41 Și vine de-a treia oară și le zice: durmiți deacum și odihniți-vă este desul; ^ta sosit ceasul, iată Fiul omului este dat în mâinile păcătoșilor. 42 ^aSculați-vă să mergem; iată s'a apropiat cel care mă dă prins.

Prinderea lui Iisus.

43 ^vȘi îndată, vorbind el încă vine dela mai marii preoților și dela cărturari și bătrâni Iuda Iscariotul, unul dintre cei doisprezece, și cu dânsul gloată *multă* cu spade și lănci. 44 Iar cel care aveă să-l deă prins pe dânsul, dase un semn învoit zicând: pe care il voi fi sărutat. el este; puneți mâna pe dânsul și duceți-l cu pază bună: 45 Și venind, îndată apropiindu-se de dânsul zice: Rabi, și îl sărută. 46 Iar ei puseră mâinile pe dânsul și-l apucară.

47 Iar unul dintre cei care steteau pe lângă dânsul trăgând spada lovî pe sluga arhiereului și-i tăie urechea.

48 ^xȘi răspunzând Iisus le zise: ca la un tâlhar ați ieșit cu spade și lănci să mă prindeți? 49 În fiecare zi eram la voi învățând în templu, și nu m'ați apucat; dar ^yse face ca să fie împlinite scripturile.

50 ^zȘi lăsându-l toți fugiră. 51 Și un tânăr oarecare îi urmă împreună, înfășurat fiind pe *corpul* gol cu un vestmânt de pânză, și ei îl prind; 52 Dar el lăsând vestmântul de pânză, fugi gol dela ei.

53 ^aȘi duseră pe Iisus la arhiereu, și se adună toți mai marii preoților și bătrânii și cărturarii. 54 Și Petru îl urmă de departe până în lăuntru în curtea arhiereului, și ședeă împreună cu slujitorii și se încălzea la foc.

Înfățișarea, mărturia și suferința la Caiafa.

55 ^bIar mai marii preoților și tot sindriul căutau împotriva lui Iisus mărturie spre a-l omori, și nu aflau. 56 Căci mulți mărturisau mincinos împotriva

lui, și mărturiile nu se potriveau. 57 Și unii sculându-se mărturiseau mincinos împotriva lui zicând: 58 Că noi l-am auzit zicând că ^eeu voiu dărâma templul acesta care este făcut de mâni, și în trei zile voiu clădi altul nefăcut de mâni. 59 Și nici așa nu se potrivea mărturia lor.

60 ^dȘi sculându-se arhiereul în mijloc întrebă pe Iisus zicând: nu răspunzi nimic? Ce mărturisese aceștia împotriva ta?

61 Dar ^eel tăcea și nu răspunse nimic. ^fArhiereul iarăși îl întrebă și-i zice: tu ești Hristosul, fiul celui binecuvântat? 62 Iar Iisus zise: eu sunt, ^gși veți vedeă pe Fiul omului stând de-a dreapta puterii și venind între nourii cerului. 63 Iar arhiereul sfâșiind vestmintele sale zice: ce mai avem trebuință de martori? 64 Ați auzit defaimarea: ce vi se pare vouă: Iar ei toți îl osândiră că este vinovat de moarte.

65 Și unii începură a-l scuipă și a-i acoperi fața și a-l palmui și a-i zice: profetește, și slujitorii îl primiră în bătaia cu nuele.

Tăgăduirea și căința lui Petru.

66 ^hȘi Petru fiind jos în curte, vine una dintre slujnicele arhiereului, 67 Și văzând pe Petru încălzindu-se, uitându-se la el zice: și tu erai cu Iisus Nazareanul. 68 Dar el tăgădui zicând: nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici. Și ieși afară înaintea curții; și cântă cocoșul. 69 ⁱȘi slujnica văzându-l începui iar să zică celor care steteau aci că și acesta este dintre ei. 70 Dar el iar tăgădui. ^jȘi preste puțin cei care steteau aci iar ziseră lui Petru: cu adevărat ești dintre ei; căci ești și Galileu; și *vorbirea ta se aseamănă*. 71 Iar el începui a se dă anatema și a se jură că nu știu pe omul acesta de care vorbiți. 72 Și îndată de-a doua oară cântă cocoșul. Și Petru își aduse aminte de cuvântul cum îi zisese Iisus că mai nainte

^t Ioan 13. 1. ^v Mat. 26. 47. ^y Ps. 22. 6. ^a Mat. 26. 57. ^e Ioan 2. 19. ^g Isa. 53. 7. ^g Mat. 24. 30. ⁱ Ioan 18. 25.
^u Ioan 18. 1, 2. ^x Luc. 22. 52. ^s Ps. 88. 8. ^b Mat. 26. 59. ^d Mat. 26. 62. ^f Mat. 26. 63. ^h Mat. 26. 58, 69. ^j Luc. 22. 59.

de-a fi cântat cocoșul de două ori, mă vei tăgădui de trei ori; și gândindu-se plângea.

Iisus înaintea lui Pilat. Lui Barabba se dă drumul. Judecarea și osândirea sa, cunună de spini.

15 Și^a îndată dimineața sfătuindu-se mai marii preoților cu bătrânii și cărturarii, adecă tot sinedriul, legând pe Iisus îl duseră și îl deteră lui Pilat.

2^b Și îl întrebă Pilat: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzându-i zice: tu zici. 3 Și mai marii preoților îl învinuiu mult. 4^c Dar Pilat iar îl întrebă zicând: nu răspunzi nimic? Iată câte spun împotriva ta. 5^d Iar Iisus nu mai răspunse nimic, încât Pilat se miră.

6 Iar^e la sârbătoare dă drumul pentru dânșii la un închis, pe care îl cereau. 7 Și eră unul care se numește Barabba închis împreună cu cei răsculați, care făcuseră omor în răscoală. 8 Și gloata venind sus începù să ceară a le dă, cum le făcè totdeauna. 9 Iar Pilat răspunse zicându-le: voiți să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor? 10 Căci cunoștea că din ură îl dase în mâinile lui mai marii preoților.

11 Dar^f mai marii preoților atătară gloata ca să deà drumul pentru dânșii mai bine lui Barabba, 12 Iar Pilat răspunzând iarăși le zise: dar ce voiți să fac cu *acesta* pe care îl numiți împăratul Iudeilor? 13 Atuncia ei iar strigară: răstignește-l. 14 Iar Pilat le zicè: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigară: răstignește-l. 15^g Și Pilat voind să facă gloatei pe voie dete drumul pentru ei lui Barabba, și pe Iisus biciuindu-l îl dete ca să fie răstignit.

16^h Iar ostașii îl duseră în curtea din lăuntru, care este pretoriu, și chemară împreună toată cohorta. 17 Și îl îmbrăcară în purpură, și împletind cunună de spini îi puseră *pe cap*; 18 Și în-

cepură a-i face urări: bucură-te, împărate al Iudeilor; 19 Și-l băteau cu o trestie preste cap și-l scui-pau, și punându-se în genunchi i-se plecau.

Răstignirea și moartea sa pe cruce.

20 Și dupăce răsèra de el, îl desbrăcară de purpură și-l îmbrăcară cu hainele lui.

Și-l duseră afară ca să-l răstignească.

21ⁱ Și silesc pe un trecător venind dela câmp, pe Simon Cireneu tatăl lui Alexandru și Rufu, ca să-i ducă crucea.

22^j Și-l duc pe locul Golgota, ce însemnează locul căpătanei. 23^k Și-i dedeau să *beà* vin dres cu smirnă, dar nu luă.

24 Și-l răstignesc, ^lși împart hainele lui, aruncând sorti pe dânsele cine ce ià.

25 Și^m eră al treilea ceas, când îl răstigniră.

26 Șiⁿ inscripția vinei lui eră scrisă: **IMPĂRATUL IUDEILOR.**

27 Și^o împreună cu dânșul răstignese doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga lui. 28 Și *fù împlinită scriptura care zice: pși cu cei fără-delege fù socotit.*

29 Și^q trecătorii îl defaimau, clătînând capetele lor și zicând: vai, ^rcel care dărâmi templul și în trei zile îl clădești, 30 Mântuește-te pe tine dându-te jos depe cruce. 31 Asemenea și mai marii preoților luându-l în răs între dânșii împreună cu cărturarii ziceau: pe alții ^a mântuit, pe sine nu se poate mântui. 32 Hristosul, împăratul lui Israel, să se deà acum jos depe cruce ca să vedem și să credem. Și^s cei răstigniți împreună cu el îi imputau.

33 Și^t fiind al șaselea ceas se făcù întunec preste tot pământul până la al nouălea ceas.

34 Și la al nouălea ceas strigă Iisus cu glas mare *zicând*: ^u „Eloi, Eloi, lama sabachtani?“ care însemnează: „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru

<i>Capul 15.</i>	<i>c Mat. 27. 13.</i>	<i>f Mat. 27. 20.</i>	<i>i Mat. 27. 32.</i>	<i>k Mat. 27. 34.</i>	<i>m Mat. 27. 45.</i>	<i>p Isa. 53. 12.</i>	<i>s Mat. 27. 44.</i>
<i>a Ps. 2. 2.</i>	<i>d Isa. 53. 7.</i>	<i>g Mat. 27. 26.</i>	<i>j Mat. 27. 33.</i>	<i>l Ps. 22. 18.</i>	<i>n Mat. 27. 37.</i>	<i>q Ps. 22. 7.</i>	<i>t Mat. 27. 45.</i>
<i>b Mat. 27. 11.</i>	<i>e Mat. 27. 15.</i>	<i>h Mat. 27. 27.</i>			<i>o Mat. 27. 38.</i>	<i>r Cap. 14. 58.</i>	<i>u Ps. 22. 1.</i>

ce m'ai părăsit?" 35 Și unii din cei care steteau aci auzind ziceau: iată cheamă pe Ilie. 36 Iar unul ^valergând și umplând un burete de oțet, punându-l într'o trestie îi dete ^xsă bea zicând: lăsați; să vedem dacă vine Ilie să-l ia jos. 37 ^yIar Iisus scoțând un glas mare își dete sufletul.

38 Și ^zcatapeteasma templului fu sfâșiată în două de sus până jos.

39 Și văzând sutașul care era aci înaintea lui că în așa chip își dete sufletul, zise: cu adevărat omul acesta era Fiu al lui Dumnezeu.

40 Și erau și femei privind de departe, între care Maria Magdalena și Maria muma lui Iacob cel mic și al lui Iose și a lui Salome, 41 Care când era el în Galilea îi urmau și îi slujiau, și altele multe care venira împreună cu dânsul la Ierusalim.

Immormântarea lui Iisus.

42 Și pentru că era zi de pregătire, adecă înainte de Sâmbătă, făcându-se acum seară, 43 Venind Iosif cel din Arimatea, sfetnic ales, care așteptă și el împărăția lui Dumnezeu, îndrăsnind întră la Pilat și ceru corpul lui Iisus. 44 Iar Pilat se miră că este mort acum, și chemând la sine pe sutaș îl întrebă dacă a murit de mult; 45 Și aflând dela sutaș dărui lui Iosif corpul mort. 46 Și cumpărând pânză luându-l jos îl înfășură cu pânză și-l puse în mormânt care era săpat dintr'o piatră, și prăvăli o piatră pe ușa mormântului. 47 Iar Maria Magdalena și Maria lui Iose priviau unde este pus.

Învierea lui Hristos.

16 Și ^adupă ce trecu Sâmbăta, Maria Magdalena și Maria lui Iacob și Salome ^bcumpărară aromate, ca venind să-l ungă. 2 ^cȘi foarte de dimineață în întâia zi a săptămânii, viu la mormânt, răsărit fiind soarele. 3 Și ziceau între sine: cine ne va prăvăli piatra din ușa mormântului? 4 Și uitându-se în

sus zărește că piatra este prăvălită; pentru că era foarte mare.

5 ^dȘi intrând în mormânt văzură pe un tânăr stând de-a dreapta îmbrăcat în vestmânt alb; și se spăimântară. 6 ^eDar el le zice: nu vă spăimântați: căutați pe Iisus Nazareanul cel răstignit; s'a sculat, nu este aci; 7 Iată locul unde l-au pus. Duceți-vă dar, spune-ți ucenicilor săi și lui Petru că merge în Galilea înainte de voi; acolo îl veți vedea, ^fdupă cum v'a zis. 8 Și ieșind ele fugiră dela mormânt: pentru că tremur și uimire le cuprinsese, ^gși nu spuseră nimenui nimie căci se temeau.

Arătările înviatului.

9 Iar după ce a înviat, se arată dimineața, în întâia zi a săptămânii. ^hmai întâiu Mariei Magdalenei, ⁱdela care scosese șapte demoni. 10 ^jAccea ducându-se vesti celor foști împreună cu el, care se tângueau și plângeau. 11 ^kȘi accia auzind că este viu și a fost văzut de dânsa nu crezură.

12 Și după acestea se arată în altă formă ^lla doi dintre dânsii, care umblau ducându-se la câmp. 13 Și accia ducându-se vestiră la ceilalți; dar nu crezură nici acelora.

Porunca botezului.

14 ^mIar după accia se arată celor unsprezece, stând ei la masă, și le impută necredința lor și învârtosarea de inimă, pentru că nu crezură celor care l-au văzut înviat.

15 ⁿȘi le zise: ducându-vă în toată lumea ^opredicați evangelia la toată făptura. 16 ^pCine va fi crezut și va fi botezat se va mântui, ^qiar cine nu va fi crezut va fi osândit. 17 Iar pentru cei care vor fi crezut vor urmă aceste semne, ^rîn numele meu vor da afară demoni; ^svor vorbi în limbi noi; 18 ^tȘerpi vor ridică în mânilor și chiar dacă vor fi băut ceva de moarte nu-i va vătămă; ^upe bolnavi vor pune mânilor și se vor însănătoși.

^v Mat. 27. 48.	^z Mat. 27. 50.	<i>Capitol 16.</i>	^d Luc. 24. 3.	^h Ioan 20. 11.	^j Luc. 24. 13.	^p Rom. 10. 9.	^t Luc. 10. 19.
^x Ps. 69. 21.	—	^a Mat. 28. 1.	^e Mat. 28. 5 6, 7.	ⁱ Luc. 8. 2.	^m Luc. 24. 36.	^q Ioan 10. 48.	^u Iac. 5. 14, 15.
^y Mat. 27. 50.	—	^b Luc. 23. 56.	^f Mat. 26. 32.	^j Luc. 24. 10.	ⁿ Mat. 28. 19.	^r Luc. 20. 17.	—
		^c Luc. 24. 1.	^g Mat. 28. 8.	^k Luc. 24. 11.	^o Col. 1. 23.	^s Fapt. 2. 4.	

Înmălțarea.

19 Domnul Iisus deci, după ce vorbi cu dânșii, fû luat în cer și șezû de-a dreapta lui Dumnezeu. 20 Iar aceia

ieșind predicară pretutindenea, lucrând Domnul împreună cu dânșii și întărind cuvântul prin semnele ce urmau. Amin.

SFÂNȚA EVANGELIE DUPĂ LUCA.

Introducere.

1 Deoarece mulți încercară să alcătuească o istorisire despre faptele adevrite cu desăvârșire între noi, ² După cum ne-a dat cei care ^b dela început au fost marturi cu ochi și slujitori ai cuvântului, ³ ^c Am găsit și eu cu cale, după ce am urmat cu deamănuntul toate dela început, ca să-ți scriu ție ^d pe rând, ^e alesule Teofile, ⁴ ^f Pentru ca să cunoști lămurit tăria privitoare la cuvintele în care ai fost învățat.

Vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul printr'un înger.

⁵ Fost-a ^g în zilele lui Irod, împăratul Iudeii, un preot oarecare cu numele Zaharia ^h din despărțirea lui Abia, și aveă femeie dintre fiicele lui Aaron, și numele ei Elisabeta. ⁶ Amândoi erau drepti ⁱ înaintea lui Dumnezeu, umblând curați în toate poruncile și hotăririle Domnului. ⁷ Și n'aveau copil, deoarece Elisabeta era stearpă, și amândoi erau înaintați în zilele lor.

⁸ Și pe când săvârșia înaintea lui Dumnezeu ^j cele preoțești în rândul despărțirii sale. ⁹ După rânduiala slujbei preoțești căzû sortul ^k ca să tămăieze, după ce a intrat în templul Domnului, ¹⁰ ^l Și toată mulțimea poporului se rugă afară în ceasul tămăierii. ¹¹ Și i-se arată lui un înger al Domnului stând de-a dreapta ^m altarului de tămăiere. ¹² Și Zaharia văzând ⁿ s'a turburat, și teamă îl cuprinse. ¹³ Iar îngerul îi zise: nu te teme, Zaharia, pentru că răgăciunea ta a fost ascultată, și femeia ta Elisabeta îți va naște un

fiu, și ^o vei numi numele lui Ioan. ¹⁴ Și va fi pentru tine bucurie și veselie, și ^p mulți se vor bucura de aceea ce va fi el. ¹⁵ Căci va fi mare în fața Domnului, nu ^q va bea nici vin, nici beutură ameteitoare, și chiar din pântecel meu sale va fi ^r plin de duh sfânt. ¹⁶ ^s Și va întoarce pe mulți dintre fiii lui Israel la Domnul Dumnezeu lor; ¹⁷ ^t Și el însuși va fi înainte mergător în fața lui în duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimi de părinți spre copii și pe neascultători în gândul dreptilor, ca să gătească Domnului un popor întocmit.

¹⁸ Și Zaharia zise către înger: „după ce voiu cunoaște aceasta? Căci eu sunt bătrân și femeia mea înaintată în zilele ei. ¹⁹ Și răspunzând îngerul îi zise: eu sunt ^v Gabriel care stau înaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis să vorbesc către tine și să-ți binevestesc acestea. ²⁰ Și iată ^w vei fi tăcând și neputând să vorbești până în ziua când vor fi acestea; pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care vor fi împlinite la timpul lor cuvenit.

²¹ Și poporul așteptă pe Zaharia, și se miră că întârziază în templu. ²² Iar după ce ieși nu putea să vorbească, atuncia ei cunoseură că a văzut o arătare în templu; și el însuși le întâria prin semn *aceasta*, și rămase mut.

²³ Și fû că după ce se împliniră ^y zilele slujbei lui, se duse la casa lui. ²⁴ Iar după aceste zile Elisabeta femeia lui rămase grea, și se ascunse cinci luni zicând: ²⁵ Că astfel mi-a făcut

LUCA.	^b Marc. 1. 1.	^d Fapt. 11. 4.	^h 1 Cron. 24. 10.	^k Esod. 30. 7. 8.	^o Vers. 60. 63.	^s Mal. 4. 5. 6.	^w Ezec. 3. 26. &
Capul 1.	^c Fapt. 15. 19.	^e Fapt. 1. 1.	19.	^l Lev. 16. 17.	^p Vers. 58.	^t Mal. 4. 5.	24. 27.
^a Ebr. 2. 3.	25. 28.	^f Ioan. 20. 31.	ⁱ Filip 3. 6.	^m Esod. 30. 1.	^q Num. 6. 3.	^u Fac. 17. 17.	^y 2 Reg. 11. 5.
		^g Mat. 2. 1.	^j 1 Cron. 24. 19.	ⁿ Juc. 6. 22.	^r Ier. 1. 5.	^v Dan. 8. 16.	1 Cron. 9. 25.

mie Domnul în zilele în care avu grijă să ridice dintre oameni înjosirea mea.

Vestirea nașterii lui Hristos prin Gabriel.

26 Iar în luna a șasea îngerul Gabriel fû trimis dela Dumnezeu într'un oraș al Galileii cu numele Nazaret. 27 Către o fecioară, ^alogodita unui bărbat cu numele Iosif, din casa lui David, și numele fecioarii *eră* Mariam. 28 Și intrând la dânsa îngerul zise: ^bbucură-te cea dăruită; ^cDomnul *este* cu tine. *Binecuvântată ești tu între femei.* 29 Iar ea, *după ce-l văzù*, ^dse turbură de cuvântul lui, și se gândiă în sine, ce fel ar fi urarea aceasta. 30 Și îngerul îi zise: nu te teme, Mariam: căci ai aflat dar la Dumnezeu. 31 ^eȘi iată vei luă în pântece și vei naște fiu, și ^fvei chemă numele lui Iisus. 32 Acesta va fi mare și fiu al celui preainalt se va chemă, ^hși Domnul Dumnezeu îi va dă tronul lui David părintele său; 33 ⁱȘi va împărăți preste casa lui Iacob în veci, și sfârșit al împărăției lui nu va fi.

34 Iar Mariam zise către inger: cum va fi aceasta, pentru că nu eunosc bărbat? 35 Și răspunzând ingerul îi zise: ^jduh sfânt va veni asupra ta, și puterea celui preainalt te va umbri; deaceea și cel care se naște *din tine* sfânt va fi numit ^kFiul al lui Dumnezeu. 36 Și iată Elisabeta rudenia ta și dânsa a zămislit fiu în bătrânețea ei, și aceasta este a șasea lună pentru dânsa care se numește stearpă; 37 ^lCăci „la Dumnezeu orice cuvânt nu va fi fără putere“.

38 Iar Mariam zise: iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Și îngerul se duse dela ea.

Vizita Mariei la Elisabeta.

39 Și seulându-se Mariam în zilele acelea se duse cu grabă în ținutul muntos ^mîntr'un oraș al *seminției* lui Iuda, 40 Și intră în casa lui Zaharia și ură Elisabetei. 41 Și fû când auzi Elisabeta urarea Mariei, săltă fătul în pân-

tecele ei; și Elisabeta se umplu de duh sfânt, 42 Și strigă cu glas mare și zise: ⁿbinecuvântată ești tu între femei, și binecuvântat *este* rodul pânteceleui tău. 43 Și de unde pentru mine aceasta ca să vie la mine muma Domnului meu? 44 Căci iată cum veni glasul urării tale la urechile mele, săltă în bucurie fătul în pântecele meu. 45 Și fericită este care a crezut că va fi împlinire celor zise ei dela Domnul.

Cântarea de laudă a Mariei.

46 Și zise Mariam: ^oMărește sufletul meu pe Domnul, 47 Și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu mântuitorul meu, 48 Că ^pva căutat spre smerenia roabei sale. Căci iată de acum ^qmă vor fericì toate neamurile, 49 Că ^rmi-a făcut mărire cel puternic, Și ^ssfânt este numele lui; 50 Și ^tmila lui la neamuri și neamuri pentru cei care se tem de dânsul. 51 ^uFăcut-a tărie cu brațul său, ^vRisipit-a pe mândrii în gândul inimei lor. 52 ^xDat-a jos pe puternicii depe tronuri, Și înălțat-a pe smeriți, 53 ^yPe flămânzi umplut-a de bunătăți. Și pe avuți scos-a afară deșerti. 54 Sprîjinit-a pe Israel sluga sa, spre a-și aduce ^zaminte de mila sa în veci, 55 ^aPrecum vorbi către părinții noștri, De Abraam și neamul său.

56 Și Mariam rămase împreună cu dânsa ca la trei luni, apoi se întoarse la casa ei.

Nașterea și tăierea împrejur a lui Ioan.

57 Iar Elisabetei i-se împlini timpul ca să nască, și născu fiu. 58 Și auziră locuitorii dimprejur și rudele ei că Domnul a mărit mila lui cu dânsa, și ^bse bucurau împreună cu ea.

59 Și ^ccând fû ziua a opta veniră să taie împrejur pe copil, și-l numiau pe numele tatălui său Zaharia. 60 Și răspunzând muma lui zise: ^dnu, ei Ioan va fi numit. 61 Și ziseră către dânsa că nimenea nu este din rudenia ta care se numește cu acest nume. 62 Iar ei

^z Fac. 30. 23.	^d Vers. 12.	^h 2 Sam. 7. 11, 12.	^j Fac. 18. 14.	^o 1 Sam. 2. 1.	^s Ps. 111. 9.	^x 1 Sam. 2. 6.	^a Fac. 17. 19.
^o Mat. 1. 18.	^e Isa. 7. 14.	ⁱ Dan. 2. 44.	^m Ios. 21. 9, 10.	^p 1 Sam. 1. 11.	^t Fac. 17. 7.	etc.	^b Vers. 14.
^h Dan. 9. 23.	^f Cap. 2. 21.	^j Mat. 1. 20.	11.	^q Mal. 3. 12.	^u Ps. 98. 1.	^y 1 Sam. 2. 5.	^c Fac. 17. 12.
^e Judc. 6. 12.	^g Marc. 5. 7.	^k Rom. 1. 4.	ⁿ Jude. 5. 24.	^r Ps. 71. 19.	^v Ps. 33. 10.	^z Ps. 98. 3.	^d Vers. 13.

faceau semn tatălui său cum ar voi să fie numit el. 63 Și cerând o tăbliță scrisă zicând: ^eIoan este numele lui. ^fȘi toți se mirară. 64 Și îndată fû deschisă gura lui și limba lui și vorbiă lăudând pe Dumnezeu.

65 Și teamă fû preste toți care locuiau împrejurul lor, și în tot ținutul muntos al Iudeii erau vorbite de unii la alții toate ^gcuvintele acestea, 66 Și toți care auziră ^hpuneau în inima lor zicând: ce va fi oare copilul acesta? Căci și ⁱmâna Domnului eră cu dânsul. *Cântarea de mărire și laudă a lui Zaharia.*

67 Și Zaharia tatăl său ^jfû umplut de duh sfânt și profetiză zicând: 68 ^kBinecuvântat este Domnul Dumnezeu lui Israel, Că ^lcercetă și făcû răs-cumpărare pentru poporul său, 69 ^mȘi înnălță nouă corn de mântuire, În casa lui David sluga sa, 70 ⁿPrecum vorbi din veci prin rostul sfinților profeti ai săi, 71 Mântuire de vrăjmașii noștri și de mâna tuturilor care ne urăse pe noi. 72 ^oCa să facă milă cu părinții noștri, Și să-și aducă aminte de așezământul său sfânt. 73 De ^pjurământul ce jură către Abraam părintele nostru, ca să ne dea 74 Ca, scăpați fiind din mâna vrăjmașilor noștri, 75 Fără ^qtemere să-i slujim. ^rÎn sfințenie și dreptate înaintea lui în toate zilele noastre. 76 Dar și tu, copile, profet al celui preainalt vei fi numit; Căci ^svei merge înaintea feței Domnului ca să gătești căile lui, 77 Să dai cunoștință de mântuire poporului său, ^tÎn iertare de păcatele lor, 78 Pentru mila duioasă a Dumnezeului nostru, Cu care ne cercetă răsăritul din înnălțime. 79 ^uCa să lumineze celor care stau în întunec și în umbră de moarte, Spre a îndreptă picioarele noastre pe cale de pace.

80 Iar copilul crește și se întăria în duh, și fû în pustie până în ziua arătării sale către Israel.

Nașterea lui Iisus la Betleem.

2 Și în zilele acelea ieși poruncă dela Cesarul August ca să se înscrie toată lumea. 2 ^aAceastă înscriere se făcû cea dintâiu pe când eră Quirin stăpânitor al Siriei. 3 Și se duceau toți ca să se înscrie, fiecare în orașul său. 4 Plecă dar și Iosif din Galilea, din orașul Nazaret, în Iudea ^bîn orașul lui David ce se numește Betleem, pentru ^ccă el eră din casa și neamul lui David, 5 Ca să se înscrie împreună ^dcu Mariam cea logodită lui, fiind ea grea. 6 Dar pe când erau ei acolo se împliniră zilele ca să nască, 7 Și născû ^epe fiul ei întâiul născut, și-l înfășă în scutece și-l culcă într'o iesle, pentru că nu aveau loc în casa de poposire.

8 Și în acel loc erau păstori stând afară în câmp și păzind strajă noaptea la turma lor. 9 Și un înger al Domnului stătû lângă dâșii și mărirea Domnului strălucî împrejurul lor, ^fși ei se înfricoșară foarte tare. 10 Și îngerul le zise: nu vă temeți; ^gcăci iată vă binevestese bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, 11 ^hCă astăzi în orașul lui David, fû născut vouă ⁱMântuitor, ^jcare este Hristos, Domnul. 12 Și acesta vă este semnul, veți găsi un copil înfășat în scutece, pus într'o iesle.

13 ^kȘi deodată se alătură cu îngerul mulțime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu și zicând: 14 ^lMărire întru cele de sus lui Dumnezeu ^mși pe pământ pace între oameni ⁿbună voire.

15 Și când se duseră dela dâșii îngerii la cer, păstorii ziseră unii către alții: să mergem dar până la Betleem și să vedem cuvântul acesta ce s'a întâmplat pe care Domnul ni-l făcû cunoscut. 16 Și veniră grăbindu-se, și găsiră pe Mariam și pe Iosif și pe copil pus în iesle; 17 Iar ei văzând făcură cunoscut despre cuvântul ce li-s'a vorbit despre copilul acesta. 18 Și toți

^e Vers. 13.	ⁱ Fac. 39. 2.	^m Ps. 132. 17.	^g Rom. 6.18. 22.	^u Isa. 9. 2.	^c Mat. 1. 16.	^g Fac. 12. 3.	^k Fac. 28. 12.
^f Vers. 90.	^j Ioel 2. 28.	ⁿ Ier. 23. 5, 6.	^r Ier. 32. 39, 40.	<i>Capul 2.</i>	^d Mat. 1. 18.	^h Isa. 9. 6.	^l Efes. 1. 6.
^g Vers. 39.	^k 1 Reg. 1. 48.	^o Lev. 26. 42.	^s Isa. 40. 3.	^a Papt. 5. 37.	^e Mat. 1. 25.	^t Mat. 1. 21.	^m Isa. 57. 19.
^h Cap. 2. 19, 51.	^l Esod. 3. 16.	^p Fac. 12. 3.	^t Marc. 1. 4.	^b 1 Sam. 16. 1, 4.	^f Cap. 1. 12.	^j Mat. 1. 16.	ⁿ Ioan 3. 16, 7

care auziră se mirau de cele vorbite lor de către păstori. 19° Iar Mariam păstră toate cuvintele acestea cumpăniindu-le în inima ei. 20 Și păstorii se întoarseră mărimd și laudând pe Dumnezeu pentru toate câte auziră și văzură precum s'a zis către dânșii.

Tăierea împrejur și aducerea lui Iisus la templu. Simion și Ana.

21^p Și când se împliniră opt zile ea să-l taie împrejur. se și numi numele său ^qIisus, care fû spus de inger mai înainte de-a fi el zămislit în pântece;

22 Și când se împliniră ^rzilele curățirii lor, după legea lui Moise, îl aduseră la Ierusalim ca să-l pună înaintea Domnului, 23 Cum este scris în legea Domnului că ^s„orice parte bărbătească deschizând pântecul sfânt Domnului se va chema.“ 24 Și să dea jertfă după ^tcum este zis în legea Domnului, „o păreche de turturele sau doi pui de porumbi“.

25 Și iată eră un om în Ierusalim, numele lui Simeon. și omul acesta eră drept și temător de Dumnezeu, „așteptând mângăierea lui Israel, și duh sfânt eră preste dânsul; 26 Și el eră înștiințat de duhul sfânt să nu ^vvază moarte până ce nu va fi văzut pe Hristosul Domnului. 27 Și veni din îndemnul ^xduhului la templu; și când aduseră părinții pe copilul Iisus ca să facă ei pentru dânsul după datina legii, 28 Și dânsul îl luă în brațele sale și binecuvântă pe Dumnezeu și zise: 29 Acum ^ylași pe robul tău, stăpâne, În pace după cuvântul tău, 30 Că ^zvăzură ochii mei mântuirea ta, 31 Pe care ai gătit-o în fața tuturilor popoarelor, 32^a Lumină ce se descoperă neamurilor, Și mărirea a poporului tău Israel. 33 Și tatăl lui și muma lui erau în mirare de cele rostite pentru dânsul. 34 Și-i binecuvântă pe dânșii Simeon și zise către Mariam muma lui: iată acesta este spre ^bcădere și ridicare a multor în Is-

rael și spre ^csemn împotriva căruia se va vorbi. 35 Dar ^dși sufletul tău îl va străpunge spadă, ca să fie descoperite gânduri din multe inimi.

36 Și eră Ana profeta, fiica lui Fannuel, din seminția lui Așer; — aceasta înaintată în zile multe, după ce trăise cu bărbat șapte ani dela fecioria ei, 37 Și dânsa o văduvă până la optzeci și patru de ani — care nu se depărtă dela templu slujind ^enoaptea și ziua cu post și rugăciune, 38 Și aceasta în același ceas fiind venită laudă pe Dumnezeu, și cuvântă despre dânsul la toți care ^fașteptă în Ierusalim răscumpărare.

39 Și când săvârșiră toate cele după legea Domnului, se întoarseră în Galileea în orașul lor Nazaret.

40^g Iar copilul crește și se întăria în duh plin fiind de înțelepciune. și bunavoința lui Dumnezeu eră preste dânsul.

Iisus la vârsta de doisprezece ani în templu; tănărețea sa în Nazaret.

41 Și părinții lui se duceau ^hîn fiecare an la Ierusalim de sărbătoarea Paștelui. 42 Și când fû de doisprezece ani, mergând ei *la Ierusalim* după datina sărbătorii, 43 Și sfârșind zilele, când se întorceau ei, băiatul Iisus rămase în Ierusalim, și părinții lui nu știură. 44 Iar ei gândind că el este între cei împreună călători veniră cale de o zi și-l căutau printre rude și cunoscuți, 45 Și neaflându-l se întoarseră la Ierusalim căutându-l.

46 Și după trei zile îl găsiră în templu șezând în mijlocul învățătorilor și ascultându-i și întrebându-i; 47 Iar ⁱtoți care-l auziau se mirau de priceperea și răspunsurile lui. 48 Și văzându-l rămaseră uimiți, și muma lui zise către dânsul: Fiule, pentru ce ne-ai făcut nouă așa? Iată tatăl tău și eu întristați fiind te căutam. 49 Și zise către dânșii: ce este că mă căutați? Nu știți că eu trebuie să fiu în ^jcele

^o Fac. 37. 11.	^r Lev. 12. 2-4, 6.	^u Isa. 40. 1.	^y Fac. 46. 30.	^b Isa. 8. 14.	^e Fapt. 26. 7.	^h Esod. 23. 15.	ⁱ Mat. 7. 28.
^p Fac. 17. 12.	^s Esod. 13. 2.	^v Ps. 89. 48.	^z Isa. 52. 10.	^c Fapt. 28. 22.	^f Marc. 15. 43.	17.	^j Ioan 2. 16.
^q Mat. 1. 21, 25.	^t Lev. 12. 2, 8.	^x Mat. 4. 1.	^a Isa. 9. 2.	^d Ps. 42. 10.	^g Cap. 1. 60.		

ale Tatălui meu? 50 Dar^k ei nu pricepură cuvântul pe care il spuse lor. 51 Și plecă împreună cu dânșii și venură la Nazaret, și eră supus lor, și muma lui și păstră toate cuvintele în inima ei.

52 Și Iisus^m sporiă în înțelepciune și vârstă și în bunăvoință la Dumnezeu și la oameni.

Arătarea lui Ioan Botezătorul. Predică și botezul lui. Mărturia sa despre Hristos.

3 Iar în al cincisprezecelea an al domnirii lui Tiberiu ca Cesar, fiind procurator al Iudeii Pontiu Pilat, și tetrarh al Galileii Irod, iar Filip fratele lui tetrarh al Iturei și al ținutului Trahonitei, și Lisania tetrarh al Abilenei, 2^a În zilele arhiereului Ana și Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3^b Și el veni în toată împrejurimea Iordanului predicând botezul pocăinței spre iertare de păcate. 4 După cum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia profetul: ^d „Glas de strigător în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte făceți cărările lui; 5 Orice vale adâncă va fi umplută și orice munte și deal va fi lăsat în jos. Și cele strâmbe vor fi căi drepte, și cele greu de umblat căi netede, 6 Și^e orice trup va vedea mântuirea lui Dumnezeu.“

7 Deci zicea gloatelor care ieșeau ca să fie botezate de el: ^f pui de viperă, cine v'a arătat să fugiți de urgia viitoare? 8 Faceți dar roade vrednice de pocăință, și nu începeți a zice în voi înșivă tată avem pe Abraam; căci vă spun că poate Dumnezeu din piatrile acestea să deștepte fiii lui Abraam. 9 Chiar acum stă securea la rădăcina pomilor; ^g deci orice pom ce nu face rod bun se taie și în foc se aruncă.

10 Și-l întrebau gloatele zicând: ^h ce să facem dar? 11 Iar el răspunzând le zicea: ⁱ cine are două vestminte să dea celui care n'are, și cine are de mâncare să facă deasemenea.

12 Și^j venură și vameșii ca să fie botezați și ziseră către dânsul: Învățătorule, ce să facem? 13 Iar el zise către dânșii: ^k nu împliniți nimic mai mult preste ce vă este hotărît.

14 Și-l întrebau și cei care slujesc în oaste zicând: și noi ce să facem? Și zise către dânșii: nu asupriți pe nimeni, ^l nu năpăstuiți pe nimenea și fiți mulțumiți cu plata voastră.

15 Iar pe când poporul eră în așteptare și toți cugetau în inimile lor despre Ioan, nu cumva ar fi el Hristosul, 16 Ioan răspunse tutulor zicând: ^m eu vă botez cu apă; dar vine cel care este mai tare decât mine, căruia nu-i sunt de îndestul să desleg cureaua încălțămintelor lui, el vă va boteza în duh sfânt și foc: 17 A cărui lopată este în mâna lui, ⁿ ca să-și curețe aria și să adune grâul în grănarul lui, iar pleava o va arde în foc nestins. 18 Deci multe anume altele îndemnând binevestiă popoului.

19° Iar tetrarhul Irod, muștrat fiind de el pentru Erodiada femeia lui Filip fratelui său și pentru toate relele pe care le făcuse Irod, 20 Adăugă la toate și aceasta, închise pe Ioan în închisoare.

Botezul și genealogia lui Iisus.

21 Iar pe când fû botezat tot poporul, și^p Iisus botezat fiind și rugându-se cerul fû deschis, 22 Și veni preste dânsul Duhul sfânt în chip adevărat ca porumb, și se făcû un glas din cer zicând: Tu ești Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.

23 Și Iisus însuși^q eră ca de treizeci de ani, când începû, fiind, după cum se zicea, un fiu al lui Iosif, al lui Eli, 24 Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melchial lui Ianai, al lui Iosif, 25 Al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nagai, 26 Al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semein, al lui Iosech, al lui Ioda. 27 Al lui Ioanan, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Sa-

^k Cap. 9. 45.

^l Dan. 7. 28.

^m 1 Sam. 2. 26.

Capul 3.

^a Ioan 11.49,51.

^b Mat. 3. 1.

^c Cap. 1. 77.

^d Isa. 40. 3.

^e Ps. 98. 2.

^f Mat. 3. 7.

^g Mat. 7. 19.

^h Papt. 2. 37.

ⁱ 1 Ioan 3. 17.

^j Mat. 21. 32.

^k Cap. 19. 8.

^l Esod. 23. 1.

^m Mat. 3. 11.

ⁿ Mic. 4. 12.

^o Mat. 14. 3.

^p Mat. 3. 13.

^q Num. 4. 3, 35,

39, 43, 47.

latiel, al lui Neri. 28 Al lui Melchi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Er. 39 Al lui Iisus, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi. 30 Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionam, al lui Eliachim, 31 Al lui Malea, al lui Mena, al lui Matata, al lui Natam, al lui David, 32 Al lui Iesai, al lui Iobed, al lui Booz, al lui Sala, al lui Naason, 33 Al lui Aminadab, al lui Admin, al lui Ezrom, al lui Fares, al lui Iuda, 34 Al lui Iacob, al lui Isaac, al lui Abraam, al lui Tara, al lui Nachor, 35 Al lui Saruch, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Eber, al lui Sala. 36 Al lui Cainam, al lui Arfaxad, al lui Sem, al lui Noe, al lui Lamech, 37 Al lui Matusala, al lui Enoch, al lui Jared, al lui Maleleel, al lui Cainam, 38 Al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

Ispitirea lui Iisus.

4 Iar^a Iisus plin de dulci sfânt se întoarse dela Iordan, și^b fû dus din îndemnul duhului în pustie. 2 Patruzeci de zile ispitindu-se de către diavolul. Și^c nu mâncă nimic în acele zile, și când se împliniră el flămânzi. 3 Iar diavolul îi zise: dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâne. 4 Și răspunse Iisus către dânsul — *zicând*: — ^d scris este că „nu numai cu pâne va trăi omul.“ — *ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu.* —

5 Și după ce-l duse în sus — *pe un munte înalt* — îi arătă în timp de-o clipeală toate împărățiile lumii. 6 Și îi zise diavolul: ție îți voi da toată puterea aceasta și mărirea lor, că^e mie îmi este dată și o dau cui voesc. 7 Deci dar dacă tu te vei fi închinat înaintea mea, toată va fi a ta. 8 Și răspunzând Iisus îi zise: — *mergi înapoia mea, Satana, căci* — ^f scris este: „Domnului Dumnezeului tău te vei închina și numai lui vei sluji.“

9 ^g Apoi îl duse în Ierusalim și-l puse

pe aripa templului, și îi zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă-te de aici jos: 10 Căci^h scris este că „Îngerilor săi va porunci pentru tine ca să te păzească.“ 11 Și că „Pe mâni te vor ridică, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul tău.“ 12 Și răspunzând Iisus îi zise că zis este: ⁱ „nu ispitii pe Domnul Dumnezeuul tău.“

13 Și după ce sfârși orice ispitire diavolul se depărtă dela dânsul până la ^j un timp nimerit.

Iisus începe învățătura publică și propovăduiește în Nazaret.

14^k Și Iisus se întoarse ^l în puterea duhului în^m Galilea; și ieși știrea despre dânsul în toată împrejurimea. 15 Și el învăță în sinagogele lor, lăudat fiind de toți.

16 Și veni laⁿ Nazaret unde fusese crescut, ^o și în ziua sâmbetei intră, după obiceiul său, în sinagogă, și se sculă să citească. 17 Și i-se dete cartea profetului Isaia, și deschizând cartea găsi locul unde era scris: 18 ^p „Dulul Domnului preste mine, pentru care m'a uns ca să binevestesc săracilor, m'a trimis să tămăduesc pe cei zdrobiți cu inimă, 19 Să vestesc iertare celor în robie, și orbilor vedere, să dau drumul celor apăsați, să vestesc an plăcut Domnului.“ 20 Și închizând cartea, dând-o îndărăt slujitorului, stete jos; iar ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți la dânsul.

21 Și începù a cuvântă către dânsii că astăzi s'a împlinit scriptura aceasta în urechile voastre. 22 Și toți mărturiseau pentru el și^q se mirau de cuvintele plăcute care ieșiau din gura lui, și ziceau: ^r nu este oare acesta fiul lui Iosif? 23 Și zise către dânsii: intr'a-devăr îmi veți spune pilda aceasta: doctore, vindecă-te pe tine însuți: fă și aici^s în patria ta câte am auzit că s'au făcut în^t Capernaum. 24 Și le zise: adevăr zic vouă că nici un^u profet nu

^a Mat. 4. 1.	^b Cap. 2. 27.	^c Esod. 34. 28.	^d Deut. 8. 3.	^e Ioan. 12. 31.	^f Deut. 6. 13.	^g Mat. 4. 5.	^h Ps. 91. 11.	ⁱ Deut. 6. 16.	^j Ioan. 14. 30.	^k Mat. 4. 12.	^l Vers. 1.	^m Fapt. 10. 37.	ⁿ Mat. 2. 23.	^o Fapt. 13. 14.	^p Isa. 61. 1.	^q Ps. 44. 2.	^r Ioan. 6. 42.	^s Marc. 6. 1.	^t Mat. 1. 13.	^u Mat. 13. 57.

este plăcut în patria sa. 25 Dar adevărat vă spun că multe văduve erau în Israel în zilele lui Ilie, când cerul fu închis trei ani și șase luni, încât se făcū foamete mare peste tot pământul. 26 Și la nici una dintre ele nu fu trimis Ilie fără numai la o femeie văduvă în Sarepta Sidonului. 27 ^xȘi mulți leproși erau în Israel pe timpul lui Eliseu profetul, dar nici unul dintre dâșii nu fu curățit fără numai Neeman Sirul.

28 Și toți auzind acestea în sinagogă se umplură de furie. 29 Și sculându-se îl scoaseră afară din oraș. și-l duseră până la sprânceană muntelui pe care eră clădit orașul lor, ca să-l repeză în jos; 30 Dar el ^ytrecând prin mijlocul lor se duse.

Iisus propovăduște în Capernaum, unde vindecă pe un îndrăcīt.

31 Și ^zveni în jos la Capernaum oraș al Galileii. Și îi învătă sâmbăta; 32 Și erau uimiți de învățătura lui. pentru ^acă cuvântul lui eră cu putere. 33 ^bȘi în sinagogă eră un om având duli de demon necurat, și strigă cu glas mare, 34 Hei, ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne pierzi? ^cTe știi cine ești. ^dsfântul lui Dumnezeu. 35 Și Iisus îl certă zicând: închisă fie-ti gura și ieși afară din el. Și demonul aruncându-l în mijloc ieși afară din el, nimic vătămându-l. 36 Și căzū frică peste toți, și vorbeau între dâșii unii către alții zicând: ce este cuvântul acesta, că cu tărie și putere poruncește duhurilor necurate, și ies afară? 37 Și porniă știre despre dânsul în orice loc din împrejurime.

Iisus vindecă pe soacra lui Petru și pe mulți bolnavi.

38 Apoi sculându-se din sinagogă veni în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon eră prinsă de friguri mari, și-l rugară pentru dânsa. 39 Și stând plecat asupra ei certă frigurile, și o lăsară; iar ea de grabă sculându-se slujiă lor.

40 Și apunând soarele toți câți aveau

bolnavi de felurite de boale îi aduseră la dânsul; iar el punând mâinile peste fiecare dintre ei îi tămădui. 41 Din mulți ieșiau și demoni strigând și zicând că tu ești Fiul lui Dumnezeu. Și certând nu-i lăsa să vorbească, pentru că știau că el este Hristos.

42 Și făcându-se ziuă ieșind se duse într'un loc pustiu, și gloatele îl căutau; și veniră până la dânsul, și-l țineau ca să nu plece dela dâșii. 43 Dar el zise către dâșii că eu trebuie să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și la alte orașe, fiindcă pentru aceasta sunt trimis. 44 Și predică în sinagogile Galileii.

Pescuitul lui Petru cu Iacob și Ioan.

5 Și ^ape când gloata se îndesă spre dânsul și ascultă cuvântul lui Dumnezeu, și el stă lângă lacul Ghenesaret, 2 Atuncia văzū două vase stând lângă lac; iar pescarii dându-se jos din ele spălau plășile. 3 Și intrând într'unul din vase, care eră al lui Simon, îl rugă ca să mâne puțin dela uscat; și stând în vas învăță gloatele.

4 Iar când încetă de-a vorbi, zise către Simon: ^bmână la adânc, și lăsați în jos plășile voastre spre pescuire. 5 Și răspunzând Simon, zise: Învățătorule, toată noaptea muncind nu prinserăm nimic; dar pe cuvântul tău voi lăsa în jos plășile. 6 Și făcând aceasta prinseră mulțime mare de pește; și se rupeau plășile lor. 7 Și făcură semn tovarășilor din celalalt vas ca venind să le ajute; și veniră, și umplură amândouă vasele, încât ele se afundau. 8 Iar Simon Petru văzând căzū la picioarele lui Iisus zicând: ^cieși dela mine Doamne, că sunt om păcătos. 9 Căci frică îl cuprinse pe el și pe toți care erau împreună cu el de pescuitul peștelui, pe care îl prinseră, 10 Asemenea și pe Iacob, și pe Ioan fiii lui Zebedeu, care erau părtași cu Simon. Și Iisus zise către Simon: nu te teme; ^dde acum vei vâna oameni. 11 Și trăgând vasele la uscat, ^elăsând tot îi urmară.

Vindecarea unui lepros.

12^f Și pe când era el într'unul dintre orase, iată un bărbat plin de lepră: văzând dar pe Iisus, și căzând pe fața sa îl rugă zicând: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești. 13 Și întinzând mâna îl atinse zicând: voese, fi curățit. Și îndată lepra se duse dela dânsul. 14^g Și el îi porunci să nu spue la nimeni; ei plecând arată-te preotului, și du pentru curățirea ta după^h cum a orânduit Moise spre mărturie lor. 15 Dar și mai mult străbatea vorba despre dânsul, șiⁱ se adunau gloate multe să asculte și să fie tămăduiți de slăbiciunile lor. 16^j Iar el se trăgea de-o parte în pustii și se ruga.

Vindecarea slăbănogului.

17 Și fù într'una din zile că el învăță, și ședeau fariseii și învățătorii de lege, care veniseră din orice sat al Galileii și Iudeii și din Ierusalim; și puterea Domnului era ca el să tămăduiească. 18^k Și iată bărbații aducând în pat pe un om care era slăbănog, și căutau să-l ducă înlăuntru și să-l pună înaintea lui. 19 Și negăsind pe unde să-l ducă înlăuntru din pricina gloatei, suindu-se pe casă îl lăsară în jos printre cărămizi cu patul în mijloc înaintea lui Iisus. 20 Și văzând credința lor zise: omule, iertate îți sunt păcatele tale. 21^l Și cărturarii și fariseii începură a se gândi zicând: cine este acesta care vorbește defaimări?^m Cine poate iertă păcate decât unul, Dumnezeu? 22 Iar Iisus cunoscând gândurile lor, răspunzând zise către dânsii: ce vă gândiți în inimile voastre? 23 Ce este mai lesne, a zice: iertate îți sunt păcatele tale, sau a zice: scoală și umblă? 24 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a iertă păcate, zise slăbănogului: ție zic, scoală-te și luând patul tău pleacă la casa ta. 25 Și îndată sculându-se înaintea tuturilor, luând patul pe care zăcea, se duse la casa sa lăudând pe Dumnezeu. 26 Și uimire eu-

prinsu pe toți, și măreau pe Dumnezeu, și se umplură de frică zicând că văzurăm lucruri minunate astăzi.

Chemarea lui Levi.

27ⁿ Și după acestea ieși, și zări pe un vameș cu numele Levi șezând la vamă, și-i zise: urmează-mi. 28 Și lăsând tot sculându-se îi urmă.

29° Și Levi îi făcù ospăț mare în casa sa, și^p era gloată multă de vameși și de alții care ședeau la masă cu dânsii. 30 Și cărteau fariseii și cărturarii lor către ucenicii lui zicând: pentru ce mâncați și beți împreună cu vameșii și păcătoșii? 31 Și răspunzând Iisus zise către dânsii: n'au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei care suferă; 32^q N'am venit să chem la pocăință pe drepti, ci pe păcătoși.

Declararea lui Iisus în privința postului.

33 Iar ei ziseră către dânsul: ucenicii lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, asemenea și ai fariseilor; iar ai tăi mănâncă și beau. 34 Iar Iisus zise către ei: nu cumva puteți face pe prietini mirelui să postească pe cât timp este mirele cu dânsii? 35 Vor veni zile, și când mirele va fi luat dela dânsii, atunci vor posti în zilele acelea.

36 Și spuse și pildă către dânsii că nimeni tăiând petec dela vestmânt nou nu-l pune la vestmânt vechiu; iar dacă pune și pe cel nou va rupe și celui vechiu nu se va potrivî petecul care este dela cel nou. 37 Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; iar dacă pune, vinul nou va sparge burdufurile, și el se va vărsa și burdufurile vor fi nimicite; 38 Ci trebuie a pune vin nou în burdufuri nouă. 39 Și nimeni după ce a băut vin vechiu nu voește vin nou; pentru că zice: cel vechiu este bun.

Ucenicii smulgy spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată, vindecat în ziua sâmbătelui.

6 Și^a într'o sâmbătă — a doua după cea dintâiu — el trecea prin sămănături; și ucenicii lui smulgeau spice

^f Mat. 8. 2. ^h Lev. 14. 4, 10. ⁱ Mat. 4. 25. ^k Mat. 9. 2. ^m Ps. 32. 6. ^o Mat. 9. 10. ^q 1 Tim. 1. 15. *Capul 6.*
^g Mat. 8. 4. 21, 22. Mat. 14. 23. ^l Mat. 9. 3. ⁿ Mat. 9. 9. ^p Cap. 15. 1. — ^a Mat. 12. 1.

și frecându-le cu mâinile mâneau. 2 Iar unii dintre farisei ziseră: pentru ce faceți ^bce nu se cade a face sâmbăta: 3 Și răspunzând Iisus zise către dânșii: nici aceasta n'ăți citit ^cce făcù David, când flămânzi el și cei care erau cu dânsul? 4 Cum intră în casa lui Dumnezeu și luă pâinile punerii înainte și mănă și dete și celor cu dânsul, ^dpe care nu se cuvine a le mănă decât numai preoții? 5 Și le zicea că Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

6 ^eȘi în cealaltă sâmbătă el intră în sinagogă și învăță. Și eră acolo un om și mâna lui dreaptă eră uscată. 7 Iar cărturarii și fariseii îl pânneau dacă tãmaduește sâmbăta, ca să găsească a-l învinui. 8 Dar el știã gândurile lor, și zise omului care aveã mâna uscată: scoală și stai în mijloc. Și sculându-se stătù. 9 Și atuncia Iisus zise către dânșii: vă întreb dacă se cuvine sâmbăta a face bine sau a face rău, a scãpã sau a pierde un suflet? 10 Și privindu-i pe toți îi zise; întinde mâna ta, iar el făcù ^{așã}; și se făcù sănãtoasă mâna lui *ca si cealaltã*. 11 Iar ei se umplurã de furie, și vorbeau între dânșii unii către alții ce ar face lui Iisus.

Alegerea celor doisprezece apostoli.

12 ^fȘi în zilele acestea el ieși la munte ca să se roage, și petrecea noaptea în rugãciune către Dumnezeu. 13 Și când se făcù ziuã chemã la sine pe ucenicii săi, ^gși după ce alese doisprezece dintre ei pe care îi numi și apostoli, 14 Pe Simon ^hpe care îl numi și Petru, și pe Andreiu fratele lui, și pe Iacob și Ioan, și pe Filip și Bartolomeu, 15 Și pe Mateiu și Toma, și pe Iacob al lui Alfeu și pe Simon, numit Zelotul, 16 Și pe Iuda ⁱal lui Iacob, și pe Iuda Iscariotu, care se făcù trãdãtor.

Predica lui Hristos dela câmp.

17 Și după ce se dete jos cu dânșii, stătù pe un loc șes, ^jși stătù gloatã multã de ucenici ai săi, și multime mare

a poporului din toatã Iudea și Ierusalim, și depe marginea mării Tirului și Sidonului, care venirã să-l asculte și să fie vindecați de boalele lor, 18 Și cei bantuiți de duhuri necurate erau tãmãduiți. 19 Și toatã gloata ^kcãutã să-l atingã, că putere ^lieseã dela dânsul și vindecã pe toți.

20 Și el ridicându-și ochii la ucenicii săi zicea:

^mFericiti voi cei săraci, că a voastrã este împãrãția lui Dumnezeu.

21 ⁿFericiti voi cei flãmânzi acum, că veți fi sãturați.

^oFericiti cei care plãngeți acum, că veți ride.

22 ^pFericiti sunteți când oamenii vă vor urî, și când ^qvã vor scoate dintre ei și vă vor disprețui și vor lepãdã numele vostru ca rău din pricina Fiului omului.

23 ^rBucurați-vã în ziua aceea și sãltați; căci iatã plata voastrã este multã în cer; ^spentru că pãrinții lor făceau în același chip cu profeții.

24 ^tDar vai vouã ^uavuților, că ^vvã luați mângãierea voastrã.

25 ^xVai vouã care sunteți sãtui acum, că veți flãmânzi:

^yVai care rãdeți acum, că vă veți întristã și veți plãnge.

26 ^zVai când toți oamenii vor zice bine de voi; pentru că pãrinții lor făceau în același chip cu profeții mincinoși.

27 ^aDar zic vouã care ascultați: inbiți pe vrãjmașii voștri, faceți bine la cei care vă urãsc, 28 Binecuvãntați pe cei care vă blestemã, ^brugãți-vã pentru cei care vă nãcãjesc. 29 ^cCelui care te lovește preste falcã dã-i să lovească și pe cealaltã, ^dși pe cel care îți iã vestmãntul, nu-l opri ^ea-ți luã și cămașa. 30 ^eDã la oricare cere dela tine, și dela cel care iã ale tale nu cere înapoi.

31 ^fȘi după cum voiți să vă facã oamenii, faceți și voi lor asemenea. 32 ^gȘi dacã inbiți pe cei care vă iubesc,

^b Esod. 20. 10.	^f Mat. 14. 23.	^j Mat. 4. 25.	ⁿ Isa. 55. 1.	^r Fapt. 5. 41.	^v Mat. 6. 2, 5, 16.	^a Esod. 23. 4.	^e Deut. 15. 7, 8;
^c 1 Sam. 21. 6.	^g Mat. 10. 1.	^k Mat. 14. 36.	^o Isa. 61. 3.	^s Fapt. 7. 51.	^z Isa. 65. 13.	^b Cap. 23. 34.	10.
^d Lev. 24. 9.	^h Ioan 1. 42.	^l Marc. 5. 30.	^p Mat. 5. 11.	^t Amos. 6. 1.	^y Prov. 14. 13.	^c Mat. 5. 39.	^f Mat. 7. 12.
^e Mat. 12. 9.	ⁱ Iuda. 1.	^m Mat. 5. 3.	^q Ioan 16. 2.	^u Cap. 12. 21.	^s Ioan 15. 19.	^d 1 Cor. 6. 7.	^g Mat. 5. 46.

ce mulțumire aveți? Căci și păcătoșii iubesc pe cei care-i iubesc pe dânșii. 33 Și dacă faceți bine la cei care vă fac bine, ce mulțumire aveți? Căci și păcătoșii fac aceiași. 34 ^hȘi dacă împrumutați pe aceia dela care nădăjduiți a lua ce mulțumire aveți? Și păcătoșii împrumută păcătoșilor ca să primească înapoi de-o potrivă. 35 Ci ⁱiubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și ^jîmprumutați, ne pierzând nădejdea de nimic; și va fi plata voastră multă, și ^kveți fi fii ai celui Preainalt, că el însuși este bun către cei nemulțămitori și răi. 36 ^lFiți deci miloși, după cum și Tatăl vostru este milos.

37 ^mNu judecați, și nu veți fi judecați; nu osândiți, și nu veți fi osândiți; iertați, și veți fi iertați: 38 ⁿDați, și vi se va da; măsură bună îndesată, clătinită și vărfuită vor da în ^osânul vostru. Căci ^pcu măsura cu care măsurăți, vi se va măsură înapoi.

39 Atuncia le spuse și o pildă. ^qNu cumva un orb poate duce pe cale pe orb? Nu vor cădea amândoi în groapă? 40 ^rNu este ucenic mai pe sus de învățătorul său; dar adus la desăvârșire fiecare va fi ca învățătorul său.

41 ^sPentru ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui tău, și nu zărești bârna ce este în ochiul tău? 42 Cum poți zice fratelui tău, frate, stai să scoți gunoiul ce este în ochiul tău, ne văzând tu însuși bârna din ochiul tău? Fătar-nice, ^tscoate mai întâiu bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți gunoiul ce este în ochiul fratelui tău.

43 Căci nu este pom bun făcând rod rău, nici iarăși pom rău făcând rod bun. 44 Căci fiecare pom se cunoaște din rodul lui; pentru că nu culeg *oamenii* smochine din spini, nici nu adună struguri din rugi. 45 Omul bun din comoara bună a inimei sale pune înainte ce este bun, și cel rău din cea rea pune ce este rău; căci din prisosul inimei vorbește gura lui.

46 Dar pentru ce mă chemați Doamne, Doamne, și nu faceți ce zic? 47 Tot care vine la mine și ascultă de cuvintele mele și le face, voi arată vouă cu cine se aseamănă: 48 Este asemenea cu un om care clădește casă, care sapă adânc și pune temelia pe piatră; și vărșându-se apele râul bătut în casa aceea, și nu putu s'o clatine, pentru că ea fu bine clădită. 49 Iar cine va fi ascultat și nu va fi făcut este asemenea cu un om care clădește casa pe pământ fără temelie, în care bătut râul și îndată căzu toată și dărâmare a acelei case fu mare.

Tisus însănătoșează la Capernaum pe sluga sutașului.

7 Și după ce sfârși toate cuvintele sale în auzul poporului, ^aîntră în Capernaum. 2 Iar a unui sutaș slugă, care era în cinste la dânșul, bolnavă fiind era să moară. 3 Și auzind de Iisus trimise la el bătrâni ai Iudeilor, rugându-l ca venind să scape pe sluga lui. 4 Iar ei venind la Iisus îl rugară înapoi, zicând că este vrednic ca să-i învești aceasta; 5 Căci iubește poporul nostru, și el însuși ne clădi sinagogă.

6 Și Iisus mergea împreună cu ei. Și fiind el acum nu departe de casă, sutașul trimise la dânșul prietini zicându-i: Doamne, nu te osteni: căci nu sunt vrednic ca să întri sub acoperișul meu; 7 Deaceea nici nu m'am crezut pe mine însumi vrednic ca să viu la tine; ci zi un cuvânt și se va tămădui sluga mea. 8 Căci și eu sunt om pus supt stăpânire, având supt mine ostași, și zic acestuia: du-te, și se duce, și altuia: vino, și vine, și slugii mele: fă aceasta, și face. 9 Iar Iisus auzind acestea se minună de el, și întorcându-se zise gloatei care îi urmă: vouă vă zic, nici în Israel n'am găsit atâta credință. 10 Și trimișii întorcându-se acasă aflară sluga sănătoasă.

Învierea tânărului din Naim.

II Și în ziua următoare se duse într'un oraș numit Naim; și mergeau în-

^h Mat. 5. 42. | ^j Ps. 37. 26. | ⁱ Mat. 5. 48. | ⁿ Prov. 19. 17. | ^k Mat. 5. 45. | ^m Mat. 7. 1. | ^o Ps. 79. 12.

^p Mat. 7. 2. | ^r Mat. 10. 24. | ^t Prov. 18. 17. | *Capul 7.*
^q Mat. 15. 14. | ^s Mat. 7. 3. | — | ^a Mat. 8. 5.

preună cu dânsul ucenici destui ai lui și gloată multă. 12 Iar când se apropiă de poarta orașului, iată se aducea afară un mort, fiu unic la muma lui, și ea însăși eră văduvă, și gloată destulă din oraș eră cu dânsa. 13 Și văzându-o Domnul i-se făcù milă de ea și îi zise: nu plânge. 14 Și apropiindu-se atinse coștigul, iar cei care-l duceau stătură, și el zise: tânăre, ție-ți zic, ^b scoală-te. 15 Și mortul se ridică în sus și începù să vorbească, și-l dete mumei lui.

16 ^c Iar pe toți îi cuprinse frică, și măriau pe Dumnezeu zicând ^d că profet mare s'a ridicat între noi, și că ^e Dumnezeu a cercetat pe poporul său. 17 Și ieși cuvântul acesta despre dânsul în toată Iudea și în toată împrejurimea.

Trimișii lui Ioan Botezătorul.

18 ^f Și duseră știre lui Ioan ucenieii săi despre toate acestea, 19 Și Ioan chemând la sine pe doi dintre ucenieii săi trimise la Iisus zicând: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm? 20 Și venind la dânsul bărbații ziseră: Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine zicând: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm? 21 Și în ceasul acela vindecă pe mulți de boale și de răni și de dăhuri rele, și anume la mulți orbi dărui vedere. 22 ^g Și răspunzând Iisus le zise: mergând spuneți lui Ioan ce văzurăți și auzirăți ^h că orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală, ⁱ săracilor se binevestește: 23 Și fericit este cine nu se va fi smintit întru mine.

24 ^j Iar după ce plecară trimișii lui Ioan, începù să vorbească către gloate despre Ioan: ce ați ieșit în pustie să vedeți? O trestie clătinându-se de vânt? 25 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în vestminte moi? Iată cei care sunt în vestminte alese și în desfățare se află în case împărătești. 26 Dar ce ați ieșit să vedeți? Un profet? Adevăr zic vouă, și mai mult decât un profet. 27 ^k Acesta este despre care s'a

scris: „Iată eu trimit înaintea feței tale pe ingerul meu, care va găti ealea ta înaintea ta.“ 28 Zic vouă, dintre cei născuți de femei nimenea nu este profet mai mare decât Ioan, și cine este mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât dânsul.

29 Și auzind tot poporul și vameșii îndreptățiră pe Dumnezeu, ^l botezați fiind ei cu botezul lui Ioan. 30 Dar fariseii și învățătorii de lege, nefiind botezați de dânsul, desființară în privința lor înșile ^m hotărîrea lui Dumnezeu.

31 Deci ⁿ eu cine voi asemăna pe oamenii acestui neam? Și cu cine se aseamănă ei? 32 Se aseamănă cu copiii care stau în târg și strigă unii către alții și zic: v'am cântat din fluer și n'ati jucat, v'am cântat de jale și n'ati plâns. 33 Căci ^o a venit Ioan Botezătorul nici pâne mâncând, nici vin bând, și ziceți: are demon. 34 A venit Fiul omului mâncând și bând și ziceți: iată om mâncător și băutor de vin, prietin al vameșilor și păcătoșilor.

35 ^p Și s'a eunoscut de dreaptă înțelepciunea de către toți fiii ei.

Păcătoasa care unge pe Iisus.

36 ^q Și unul dintre farisei îl rugă ca să mănance împreună cu dânsul; și intrând în casa fariseului șezù la masă.

37 Și iată o femeie care eră în oraș o păcătoasă, înțelegând că șade la masă în casa fariseului, aducând un alabastru cu mir, 38 Și stând dinapoi lângă picioarele lui, plângând începù să ude cu lacrimi picioarele lui și le șterse cu părul capului ei, și sărută picioarele lui și le ungea cu mir. 39 Văzând dar fariseul care-l chemase, vorbi întru sine zicând: ^r acesta dacă ar fi profet, ar cunoaște cine și ce fel este femeia care îl atinge; căci este păcătoasă.

40 Și răspunzând Iisus zise către dânsul: Simone, am să-ți spun ceva. Iar el zise: Învățătorule, spune. 41 Un împrumutător cu dobândă are două da-

^b Rom. 4. 17.

^d Ioan 4. 19.

^f Mat. 11. 2.

^h Isa. 35. 5.

^j Mat. 11. 7.

^l Mat. 3. 5.

ⁿ Mat. 11. 16.

^p Mat. 11. 19.

^c Cap. 1. 65.

^e Cap. 1. 65.

^g Mat. 11. 4.

ⁱ Cap. 4. 18.

^k Mat. 3. 1.

^m Fapt. 20. 27.

^o Mat. 3. 4.

^q Mat. 26. 6.

^r Cap. 15. 2.

tornici; unul îi datoră cinei sute de dinari, iar celalalt cincizeci. 42 Neavând ei să plătească, îi iertă pe amândoi; deci care dintre amândoi îl va iubi mai mult? 43 Răspunzând Simon zise: gândește că *acela* căruia i-s'a iertat mai mult. Iar el îi zise: drept ai judecat.

44 Și întorcându-se către femeie zise lui Simon: vezi această femeie? Îți intraiu în casă, apă pentru picioarele mele nu dedeși; dar aceasta cu lacrimi îmi udă picioarele și cu părul capului ei le șterse. 45 Sărutare nu-mi dedeși; dar aceasta de când intraiu nu încetă sărutându-mi picioarele. 46 ^sCu untdelemn nu-mi unseși capul; dar aceasta cu mir îmi unse picioarele. 47 ^tDe aceea zic ție, iertate sunt păcatele ei cele multe, că mult a iubit; iar cui puțin i-se iartă, puțin iubește. 48 Și îi zise: "iertate-ți sunt păcatele. 49 Și cei care ședeau împreună la masă începură să zică între dânșii: cine este aceasta care iartă chiar păcate? 50 Și zise către femeie: credința ta te-a mântuit, du-te în pace.

Femeile care slujesc lui Iisus și-l urmează.

8 Și după aceea el călătoria din oraș și în oraș și din sat în sat predicând și binevestind împărăția lui Dumnezeu. 2 Și ^acei doisprezece împreună cu dânsul, și oarecare femei care fusese tălmădite de dughuri rele și de boale. Maria care se numește Magdalena, ^bdela care ieșise șapte demoni. 3 Și Ioana femeia lui Chuza, îngrijitorul lui Irod. și Susana și altele multe, care îi ajutau din averea lor.

Pilda cu semănătorul.

4 ^cDar când se adună gloată multă și din cei care călătoreau la dânsul de prin orașe zise în pildă: 5 Ieșit-a semănătorul, să semene sămânța lui. Și când semănă el o *sămânță* căzù lângă cale, și fii călcată, și paserile cerului o mâncară. 6 Și alta căzù jos pe piatră, și crescând se uscă pentru că nu avea umezeală; 7 Și alta căzù în mijlocul

spinilor, și spinii crescând dimpreună o înăbușiră; 8 Și alta căzù pe pământul cel bun, și crescând făcù rod însutit. Acestea zicând strigă; cine are urechi să asculte cu luare aminte.

9 ^dIar ucenicii săi îl întrebau ce ar fi pilda aceasta. 10 Și el zise: vouă este dat să înțelegeți tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde. ^eca privind să nu vadă și auzind să nu priceapă. 11 ^fIar pilda este aceasta: sămânța este cuvântul lui Dumnezeu. 12 Iar cele de lângă cale sunt cei care auziră, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să fie mântuiți. 13 Iar cele de pe piatră *sunt cei* care când au auzit primesc cu bucurie cuvântul, dar aceștia n'au rădăcină, ei cred câtva timp, și în timp de încercare se lapadă. 14 Iar ce căzù între spini, aceștia sunt care auziră, dar supuși fiind la griji și avuție și la plăcerile vieții sunt înăbușiți și nu fac rod deplin. 15 Iar ce *căzù* în pământ bun, aceștia sunt cei care după ce auziră cu inimă curată și bună țin cuvântul și rodese în răbdare.

16 ^gNimenea aprinzând lumânarea o acopere cu vas sau o pune supt pat; ei o pune în sfeșnic, pentru ea cei care intră să vadă lumina. 17 ^hCăci nu este *ceva* ascuns, care să nu fie dat pe față, nici *n'a fost ceva* ascuns care să nu fie cunoscut și să nu vie la arătare. 18 Deci luați seamă cum auziți; ⁱcăci cine are, i-se va dà, și cine nu are, se va luà dela dânsul și ce gândește că are.

Cine e ruda lui Hristos.

19 ^jȘi veni la dânsul muma și frații lui, și nu puteau să se întâlnească cu dânsul din pricina gloatei. 20 Și i-se aduse știre că muma ta și frații tăi steteau afară dorind să te vadă. 21 Iar el răspunzând zise către dânșii: muma mea și frații mei sunt aceștia care ascultă și fac cuvântul lui Dumnezeu.

Potolirea furtunei depe mare.

22 ^kȘi într'una din zile el intră în-

^s Ps 23. 5. ^t Tim. 1. 14.

^u Mat. 9. 2.

Capitol 8.

^a Mat. 27.56.56.

^b Marc. 16. 9.

^c Mat. 13. 2.

^d Mat. 13. 10.

^e Isa. 6. 9.

^f Mat. 13. 18.

^g Marc. 4. 21.

^h Mat. 10. 26.

ⁱ Mat. 13. 12.

^j Mat. 12. 46.

^k Marc. 4. 35.

tr'un vas și ucenicii săi; și zise către dânșii: să trecem dincolo de lac; și plecară. 23 Iar mergând ei cu vasul, el adormi. Și se lăsă pe lac o furtună de vânt, și dânșii erau umpluți *de valuri* și steteau în primejdie. 24 Și venind la dânșii îl deșteptară zicând: Învățătorule, Învățătorule, suntem pierduți. Iar el deșteptându-se certă vântul și valul apei; și încetară și se făcū liniște. 25 Atuncia le zise: unde este credința voastră? Iar ei temându-se se mirară, zicând unii către alții; cine este oare acesta, pentru că poruncește chiar vânturilor și apei, și ascultă de dânșii?

Vindecarea unui îndrăcit.

26 Și veniră la uscat în ținutul Gherasenilor, care este în față dincolo de Galilea. 27 Iar ieșind el la uscat îl întâmpină un bărbat oarecare din oraș având demoni: și mult timp nu se îmbrăcase cu haină, și nu stă în casă ci în *gropi de morminte*. 28 Văzând dar pe Iisus și răcnind căzu la dânșii, și cu glas mare zise: ce ai cu mine Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu cel Preainalt? Rogu-te nu mă munci. 29 Căci poruncia duhului necurat să iasă din om: pentru că de mulți ani îl târăse cu dânșii, și eră legat cu lanțuri și păzit în legături de picioare, dar rupând legăturile eră mânat de demon în pustii. 30 Și Iisus îl întrebă zicând: cum te numești? Și el zise: legiune, că mulți demoni intrase într'insul. 31 Și-l rugau ca să nu le poruncească să se ducă ^mîn abiz.

32 Și eră acolo o turmă de porci mulți păscând în munte; și-l rugară ca să le dea voie să intre în aceia. Și le dete voie. 33 Iar demonii ieșind din om intrară în porci; și se repezî turma depe râpă în lac, și se inecă.

34 Și păzitorii văzând ce s'a întâmplat fugiră și vestiră în oraș și la țară. 35 Iar ei ieșiră să vază ce s'a întâmplat, și veniră la Iisus, și găsiră pe omul, din care ieșise demonii, îmbrăcat și întreg

la minte stând la picioarele lui Iisus; și se temură. 36 Și cei care văzură le spuseră cum fū scăpat cel demonizat.

37 Și-l rugă toată mulțimea ținutului Gherasenilor ^oca să plece dela dânșii, pentru că erau cuprinși de frică mare; iar el intrând în vas se întoarse.

38 Și ^pbărbatul din care ieșise demonii îl rugă ca să fie împreună cu dânșii; dar Iisus îl lăsă zicând: 39 Întoarce-te la casa ta, și spune câte ți-a făcut ție Dumnezeu. Și plecă, vestind prin tot orașul câte i-a făcut Iisus.

Învierea fetei lui Iair; minune la femeia în cursoare de sânge.

40 Și întorcându-se Iisus, gloata îl primi bine; căci toți îl așteptau.

41 Și iată veni un bărbat cu numele Iair, și el eră mai mare al sinagogei; și căzând la picioarele lui Iisus îl rugă ca să intre în casa lui, 42 Că aveă o singură fată ca de doisprezece ani, și aceasta eră pe moarte. Și mergând el, gloatele îl înghesuiau.

43 Și o femeie fiind în curgere de sânge de doisprezece ani, care după ce mai cheltuisese cu doctorii toată averea ei, nu putu fi tămăduită de nimeni, 44 Apropiindu-se de dinapoi atinse ciucurile vestmântului său, și îndată stătū curgerea sângelui ei. 45 Și Iisus zise: cine este care mă atinse? Și tăgăduind toți, zise Petru și cei împreună cu dânșii: Învățătorule, gloatele te împresoară și te strămtorează, și zici cine mă atinse? 46 Dar Iisus zise: cineva mă atinse, căci eu simții puterea ieșită dela mine. 47 Iar femeia văzând că nu rămase ascunsă, tremurând veni și căzând la el, spuse înaintea poporului întreg pricina pentru care îl atinse, și cum fū îndată tămăduită. 48 Și el îi zise: fiică, credința ta te-a scăpat; du-te în pace.

49 Vorbind el încă vine cineva dela mai marele sinagogei zicând că a murit fiica ta; nu mai supără pe învățătorul. 50 Iar Iisus auzindu-i răspunse *zicând*:

nu te teme, crede numai, și va fi scăpată.

51 Și după ce veni acasă nu lăsă pe nimenea să între cu dânsul, decât numai pe Petru și pe Ioan, și pe Iacob și pe tatăl copilei și pe muma ei. 52 Iar toți plângeau și se jeliu de dânsa. Și el zise: Nu plângeți; n'a murit, ei doarme. 53 Dar ei îl luau în răs, știind că a murit. 54 Atuncia el *dând afară pe toți și* apucând mâna ei strigă zicând: copilă, deșteaptă-te. 55 Și se întoarse duhul ei și se sculă îndată, și porunci a i-se da să mănânce. 56 Și rămaseră uimiți părinții ei; iar el le porunci să nu spue nimenui ce s'a făcut.

Trimiterea celor doisprezece apostoli.

9^a Și chemând la sine pe cei doisprezece le dete putere și împuternicire preste toți demonii și să tămăduiască boale. 2^b Și-i trimise să predice împărăția lui Dumnezeu și să vindece *pe bolnavi*, 3^c Și zise către dânsii: nu luați nimic pe cale, nici toag, nici traistă, nici pâne, nici argint, nici să nu aveți *câte* două vestminte. 4^d Și în ce casă veți fi intrat, acolo rămâneți și deacolo ieșiți. 5^e Și câți nu vă primesc pe voi, ieșind din ael oraș *f* scuturați praful depe picioarele voastre spre mărturie împotriva lor. 6^g Iar ei ieșind umblau din sat în sat binevestind și tămăduind pretutindenea.

7^h Și auzi Irod tetrarhul toate ce se făceau, și eră în nedumerire despre ce se spuneă de către unii că Ioan s'a sculat dintre morți. 8 Iar de către alții că Ilie s'a arătat, și de către alții că s'a sculat un profet oarecare dintre cei vechi. 9 Și Irod zise: lui Ioan eu i-am tăiat capul; dar cine este acesta despre care aud astfel de fapte? ⁱ Și căută să-l vază.

Săturarea celor cinci mii.

10^j Și întorcându-se apostolii îi spusera câte făcură. ^k Și luându-i cu sine se duse la o parte la un oraș numit Bet-

saida. 11 Iar gloatele aflând îi urmară, și el primindu-i le vorbiă despre împărăția lui Dumnezeu, și vindecă pe cei care aveau trebuință de tămăduire.

12^l Și ziua începù a se înseră: atunci venind la dânsul cei doisprezece îi ziseră: dă drumul gloatei, ca ducându-se în satele și în locurile dimprejur să poposească, și să alle de mâncare, pentru că aci suntem în loc pustiu. 13 Iar el zise către dânsii: dați-le voi să mănânce. Și ei ziseră: nu avem mai mult decât cinci pâni și doi pești, afară numai dacă ducându-ne noi vom fi cumpărat de mâncare la tot poporul acesta. 14 Și erau ca la cinci mii de bărbați. Dar el zise către ucenicii săi: așezați-i la masă cete de câte cincizeci. 15 Și ei făcură astfel și așezară pe toți la masă. 16 Iar el luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând spre cer le binecuvântă și frânse, și dete ucenicilor ea să dea în mâni la gloată. 17 Și mâncară și se săturară toți și se luă ce le rămase douăsprezece coșuri de fărămituri.

Mărturisirea lui Petru. Întăia vestire a patimilor.

18^m Și când se rugă el singur ucenicii erau cu dânsul și-i întrebă zicând: cine zic gloatele că sunt eu? 19 Iar ei răspunzând ziseră: ⁿ Ioan Botezătorul, iar alții Ilie, și alții că s'a sculat un profet oarecare dintre cei vechi. 20 Și le zise: dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răspunzând ^o Petru zise: Hristosul lui Dumnezeu. 21^p Și certându-i porunci să nu spună aceasta la nimeni. 22^q Zicând că Fiul omului trebuie să sufere multe și să nu fie primit drept bun de către bătrânii și mai marii preoților și cărturari, și să fie omorit, și a treia zi să învieze.

23^r Și vorbiă către toți: dacă voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine și să iă crucea sa în fiecare zi, și să-mi urmeze. 24 Căci cine va fi

Capul 9.	b Mat. 10. 7, 8.	e Mat. 10. 14.	h Mat. 14. 1.	k Mat. 14. 13.	m Mat. 16. 13.	o Mat. 16. 16.	q Mat. 16. 21.
a Mat. 10. 1.	c Marc. 6. 8.	f Papt. 13. 51.	i Cap. 23. 8.	l Mat. 14. 15.	n Mat. 14. 2.	p Mat. 16. 20.	r Mat. 10. 38.
	d Mat. 10. 11.	g Marc. 6. 12.	j Marc. 6. 30.				

voit să-și scape sufletul, îl va pierde; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, acesta îl va scăpa. 25^s Pentru că ce-și folosește un om câștigând lumea întreagă, și pierzându-se pe sine însuși sau fiind păgubit? 26^t Căci cine se va fi rușinat de mine și de cuvintele mele, de acesta se va rușina Fiul omului, când va veni întru mărirea sa și a Tatălui și a sfinților îngeri. 27^u Și zic vouă: sunt într'adevăr unii din cei de față care nu vor gusta moarte până ce nu vor fi văzut împărăția lui Dumnezeu.

Schimbarea la față.

28^v Și după cuvintele acestea, ca la opt zile, luând cu sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacob se suie pe munte ca să se roage. 29 Și când se rugă chipul feței lui se făcù altul, și îmbrăcămintea lui albă, strălucind. 30 Și iată vorbeau împreună cu dânsul doi bărbați, care erau Moise și Ilie. 31 Care arătându-se în mărirea spuneau sfârșitul său pe care avea să-l împlinească în Ierusalim. 32 Iar Petru și cei împreună cu dânsul^x erau îngreunați de somn; dar veghiând ei încă văzură mărirea lui și pe cei doi bărbați care stăteau împreună cu dânsul.

33 Și pe când se despărteau ei de la dânsul, Petru zise către Iisus: Învățătorule, este bine ca noi să fim aici, și să facem trei colibi, una ție, și lui Moise una și una lui Ilie, neștiind ce vorbește, 34 Zicând el acestea se făcù un nor și-i umbră; iar dânsii se înspăimântară când ei intrară în nor. 35 Și se făcù un glas din nor zicând: ^yacesta este Fiul meu cel ales, ^zascultați de dânsul. 36 Și când se făcù glasul Iisus se află singur. ^aȘi ei tăcură și nu spuseră în acele zile nimenui nimic din cele ce văzuseră.

Vindecarea unui îndrăcit. A doua vestire a patimilor.

37^b Iar în ziua următoare dându-se ei jos de pe munte, îl întâmpină gloată

multă. 38 Și iată un bărbat din gloată strigă zicând: Învățătorule, te rog, caută spre fiul meu, că îl am numai pe el. 39 Și iată duhul îl apucă și deodată răcnește și îl scutură cu spumare, și abia se depărtează de la dânsul sdrobindu-l. 40 Și m'am rugat de ucenicii tăi ca să-l dea afară, dar nu putură. 41 Și Iisus răspunzând zise: o neam necredincios și sucit, până când voi fi la voi și vă voi îngădui? Adu aci pe fiul tău. 42 Dar pe când venea la dânsul, îl scutură demonul și-l sguduie tare; iar Iisus certă duhul necurat, și tămăduie pe copil și-l dete tatălui său. 43 Și toți rămaseră uimiți de mărirea lui Dumnezeu.

Dar pe când toți se minunau de toate câte făcea, Iisus zise către ucenicii săi: 44^c Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea: căci Fiul omului are să fie dat în mâni de oameni. 45^d Dar ei nu înțelegeau rostul acesta, și eră ascuns față de dânsii, ca să nu-l priceapă; și se temeau ca să-l întrebe despre acest rost.

Ambiția ucenicilor.

46^e Și întră gând în ei, cine dintre dânsii ar fi mai mare. 47 Dar Iisus cunoscând gândul inimii lor, luând un copil îl puse lângă sine, 48 Și le zise: ^foricine va fi primit pe acest copil în numele meu, pe mine mă primește; și oricine mă va fi primit pe mine, primește pe cel care m'a trimis pe mine; ^gcăci cine este mai mic între voi toți, acesta este mare.

49^h Și răspunzând Ioan zise: Învățătorule, știm pe unul care în numele tău dă afară pe demoni, și îl opriram, pentru că nu urmează împreună cu noi. 50 Dar Iisus zise către dânsul: nu opriți, căci ⁱcine nu este împotriva noastră, pentru voi este.

Râvna ucenicilor.

51 Și când fură împlinite zilele ^jînălțării sale, și el însuși își îndreptă

^s Mat. 16. 26. | ^v Mat. 17. 1. | ^y Mat. 3. 17. | ^a Mat. 17. 9. | ^c Mat. 17. 22. | ^e Mat. 18. 1. | ^g Mat. 23.11,12. | Num. 11. 82.
^t 2 Tim. 2. 13. | ^x Dan. 8. 18. | ^z Fapt. 3. 22. | ^b Mat. 17. 14. | ^d Marc. 9. 32. | ^f Ioan 12. 44. | ^h Marc. 9. 38. | ⁱ Mat. 12. 30.
^u Mat. 16. 28. | | | | | | | | ^j Marc. 16. 19.

fata ca să meargă la Ierusalim. 52 Atuncia trimise vestitori înaintea feții sale. Și ei ducându-se intrară într'un oraș de Samariteni, ca să gătească pentru dânsul; 53 ^kȘi nu-l primiră, pentru că fata lui eră îndreptată spre Ierusalim. 54 Și văzând ucenicii săi Iacob și Ioan ziseră: Doamne, voești să zicem ca să se pogoare foc din cer și să-i mistuiască precum a făcut și Ilie? 55 Iar el întorcându-se îi certă. Și zise: nu știți ai cărui duh sunteți voi; căci Fiul omului n'a venit să pearădă suflete de oameni, ci să scape. 56 Și se duseră într'alt sat.

Urmarea după Iisus.

57 Și mergând ei, unul zise către dânsul pe cale: voiu urmă ție oriunde te vei fi dus. 58 Și Iisus îi zise: vulpile au vizuini și passerile cerului locuinte, însă Fiul omului n'are unde să-și plece capul.

59 Atuncia zise către un altul: urmează-mi. Iar el zise: Doamne, dă-mi voie ca mai întâiu ducându-mă să îngrop pe tatăl meu. 60 Și el zise: lasă morții să îngroape pe morții lor, iar tu ducându-te dă știre în toate părțile de împărăția lui Dumnezeu.

61 Și un altul zise: îți voin urmă ție. Doamne, dar mai întâiu dă-mi voie să las în rânduială pe cei care sunt în casa mea. 62 Iar Iisus zise către dânsul: nimenea punând mâna sa pe plug și uitându-se înapoi, nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu.

Trimiterea celor șaptezeci de ucenici și întoarcerea lor.

10 Iar după acestea Domnul făcù cunoscut și pe alții șaptezeci, și-i ^atrimise câte doi înaintea feții sale în orice oraș și loc, unde aveà să vie el însuși.

2 Și ziceà către dânsii: ^bsecerișul este mult, dar lucrători puțini; ^crugăți-vă deci de Domnul secerișului ca să scoată lucrători la secerișul său. 3 Mer-

geți; ^diată eu vă trimit ca miei între lupi. 4 ^eNu purtați pungă de bani, nici traistă, nici încălțăminte; nu urați la ^fnimenea pe cale. 5 ^gÎn casa în care veți fi intrat, ziceți mai întâiu: pace casei acesteia. 6 Și dacă este acolo fiul păcii, va stă asupra lui pacea voastră; iar dacă nu *este*, se va întoarce spre voi. 7 ^hRămâneți în aceeași casă ⁱmâncând și bând ce sunt la dânsii; pentru că vrednic este ^jlucrătorul de plata sa. Nu vă mutați din casă în casă.

8 Și în orice oraș intrați și vă primesc pe voi, mâncați ce vă este pus înainte, 9 ^kȘi tămăduiți pe cei bolnavi în el, și spuneți-le: ^ls'a apropiat la voi împărăția lui Dumnezeu. 10 Dar în orice oraș veți fi intrat și nu vă primesc, ieșind în stradele lui ziceți: 11 ^mȘi praful ce se lipi de noi din orașul vostru îl scuturăm vouă la picioare: dar cunoașteți aceasta, că s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu. 12 Zic vouă că în ziua aceea va fi ⁿmai ușor pentru Sodoma decât pentru acel oraș.

13 ^oVai ție Chorazim, vai ție Betsaida: ^pcă dacă în Tir și Sidon s'ar fi făcut minunile ce au fost făcute în voi, demult stând în sac și cenușă s'ar fi pocăit. 14 Dar Tirului și Sidonului va fi mai ușor la judecată decât vouă. 15 ^qȘi tu Capernaum, ^rnu fuși ridicat până la cer? ^sPână la iad vei fi pogorit.

16 ^tCine ascultă de voi, de mine ascultă. ^uși cine vă disprețuește pe voi, pe mine mă disprețuește: ^viar cine mă disprețuește pe mine, disprețuește pe cel care m'a trimis pe mine.

17 Și ^xse întoarseră cei șaptezeci cu bucurie zicând: Doamne, chiar demonii ni-se supun în numele tău. 18 Iar el le zise: ^yvăream pe satan ca un fulger căzând din cer. 19 Iată ^zv'am dat putere să călcați preste șerpi și scorpii, și preste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu va vătămă pe voi. 20 Dar nu vă bucurați de aceasta că duhurile vi

^k Ioan 4. 4, 9.

Capul 10.

^c 2 Tes. 3. 1

^g Mat. 10. 12.

^k Cap. 9. 2.

^o Mat. 11. 21.

^s Ezec. 26. 20.

^x Vers. 1.

^a Mat. 10. 1.

^d Mat. 10. 16.

^h Mat. 10. 11.

^l Mat. 3. 2.

^p Ezec. 3. 6.

^t Ioan 13. 20.

^y Ioan 12. 31.

^b Mat. 9. 37, 38.

^e Mat. 10. 9. 10.

ⁱ 1 Cor. 10. 27.

^m Mat. 10. 14.

^q Mat. 11. 23.

^u 1 Tes. 4. 8.

^z Papt. 28. 5.

^f 2 Reg. 4. 29.

^j 1 Cor. 9. 4, etc.

ⁿ Mat. 10. 15.

^r Fac. 11. 4.

^v Ioan 5. 23.

se supun; bucurați-vă că ^a numele voastre sunt scrise în ceruri.

Ruga de mulțumită a lui Iisus.

21 ^b În același ceas se înveseli în sfântul duh, și zise: te laud Tată, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit celor neștiutori; așa Tată, că așa a fost bunăvoință înaintea ta. 22 Și întorcându-se către ucenici zise: ^c toate-mi sunt date mie de către Tatăl meu, ^d și nimenea nu cunoaște cine este Fiul decât numai Tatăl, și cine este Tatăl decât numai Fiul, și *acela* căruia ar voi Fiul să-i descopere.

23 Și întorcându-se la o parte zise către ucenici: ^e fericțiți sunt ochii care văd ce vedeți. 24 Căci zice vouă ^f că mulți profeti și împărați voră să vădă ce vedeți voi, și nu văzură, și să auză ce auziți, și nu auziră.

Pilda cu Samariteanul milos.

25 Și iată un învățător de lege se sculă ispitindu-l, zicând: ^g Învățătorule, ce făcând voiți moșteni viața vecinică? 26 Iar el zise către dânsul: în lege ce este scris? Cum citești? 27 Și răspunzând zise: ^h „vei iubi pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și în tot sufletul tău și în toată tăria ta și în tot cugetul tău,“ ⁱ și „pe aproapele tău ca pe tine însuți.“ 28 Iar el îi zise: drept ai răspuns; fă aceasta și ^j vei fi viu.

29 Dar el voind ^k să se îndrepteze pe sine zise către Iisus: și cine este aproapele meu? 30 Și răspunzând Iisus zise: un om mergea în jos dela Ierusalim la Ierichon, și căzù între tâlhari, care și desbrăcându-l și rănindu-l se duseră, lăsându-l jumătate mort. 31 Din întâmplare un preot mergea în jos pe aceea cale, și văzându-l ^l trecù pe-alătura de dânsul. 32 Asemenea și un levit sosind la acel loc, după ce veni și văzù trecù pe-alătura de dânsul. 33 Dar un ^m samaritean mergând pe cale veni la el și văzându-l i-se făcù milă, 34 Și

apropiindu-se legă rănile lui turnând untdelemn și vin, și punându-l pe dobitocul său îl duse la o casă de poposire, și purtă grijă de dânsul. 35 Iar în ziua următoare dimineața când ieși, scoțând doi dinari dete celui care îl primise și zise: poartă grijă de dânsul, și ce vei fi mai cheltuit eu îți voi da înapoi, când mă întore iar aci. 36 Care dintre acești trei ți-se pare a fi fost aproapele celui care căzù între tâlhari? 37 Și el zise: cel care făcù milă cu dânsul. Atuncia Iisus îi zise: du-te, fă și tu asemenea.

Maria și Marta: un lucru este trebuincios.

38 Iar când ei mergeau el intră într'un sat: și o femeie cu numele ⁿ Marta îl primi în casa ei. 39 Și aceasta avea o soră numită Maria, ^o și care stând jos lângă picioarele Domnului ascultă cuvântul lui; 40 Iar Marta era prinsă la o parte de multă slujire. Și stând zise: Doamne, nu-ți este grijă că sora mea mă lasă singură ca să slujesc? Zi-i dar ca să pună mâna împreună cu mine. 41 Și răspunzând Domnul îi zise: Marta, Marta, pentru multe îngrijești și de multe te îngrijești, 42 Dar de-un lucru este trebuință; căci Maria și-a ales partea bună, ce nu va fi luată dela dânsa.

Rugăciunea Domnului.

11 Și pe când se rugă el într'un loc, când încetă, zise către dânsul unul dintre ucenicii săi: Doamne, învață-ne să ne rugăm, după cum și Ioan învață pe ucenicii săi.

2 Iar el le zise, când vă rugați, ziceți: ^a Tată al nostru care ești în ceruri sfîntască-se numele tău; vie împărăția ta; *facă-se voia ta precum în cer și pe pământ*; 3 Pănea noastră de toate zilele dă-ne-o nouă în fiecare zi: 4 Și ne iartă nouă păcatele noastre, căci și noi iertăm oricui ne datorează: și nu ne dnce în ispită, *ci ne scapă dela cel rău.*

5 Și zise către dânșii: cine dintre voi

^a Esod 32. 32. | ^d Ioan 1. 18. | ^f 1 Pet. 1. 10. | ^h Deut. 6. 5.

^b Mat. 11. 25. | ^e Mat. 13. 16. | ^g Mat. 19. 16. | ⁱ Lev. 19. 18.

^c Ioan 3. 35.

^j Lev. 18. 5. | ^l Ps. 38. 11.

^k Cap. 16. 15. | ^m Ioan 4. 9.

ⁿ Ioan 11. 1.

^o 1 Cor. 7. 32. | ^a Mat. 6. 9.

etc.

Capul 11.

va avea un prietin, și se va duce la dânsul în miezul nopții și-i zice: prietine, împrumută-mi trei pâni, 6 Pentru că un prietin al meu veni depe drum la mine și n'am ce să-i pun înainte? 7 Și acela răspunzând dinlăuntru zice: nu mă dà de osteneală; acum este ușa închisă, și copii mei sunt în pat eu mine; nu pot sculându-mă să-ți dau. 8 Zic vouă, ^bchiar dacă nu-i va dà sculându-se pentru că-i este prietin, totuși pentru îndrăzneala lui sculându-se îi va dà cât are trebuință. 9 ^cȘi eu zic vouă, ecreți, și se va dà vouă, căutați, și veți află, bateți, și se va deschide vouă. 10 Căci oricine cere iă, și cine caută află, și celui care bate i-se va deschide.

11 ^dȘi dela care dintre voi, ca tată, va cere fiul pâne, nu cumva îi va dà piatră? Sau *dacă* și pește *va cere*, nu cumva îi va dà șarpe în loc de pește? 12 Sau *dacă* va cere și un ou, nu cumva îi va dà un scorpion? 13 Deci dacă voi răi fiind știți să dați lucruri bune la copiii voștri, eu cât mai vărtos Tatăl vostru care este în cer va dà din cer duh sfânt la cei care cer dela dânsul?

Isus gonește un drac.

14 ^eȘi scotea un demon, și acesta era mut; și ieșind demonul mutul vorbi; și gloatele se minunau. 15 Iar unii dintre dânșii ziseră: ^fcu Beelzebul domnul demonilor dà afară pe demoni. 16 Și alții ispitindu-l ^gcereau dela dânsul un semn din cer. 17 ^hDar ⁱel știind gândurile lor le zise: orice împărăție desbinându-se în sine este pustuită, și casă preste casă cade. 18 Și dacă satan s'a desbinat în sine, cum va stă împărăția lui? Pentru că ziceți că eu cu Beelzebul scot afară pe demoni. 19 Iar dacă eu cu Beelzebul scot afară pe demoni, fiii voștri cu cine îi scot afară? Deaceea ei vor fi judecătorii voștri. 20 Și dacă eu cu ^jdegetul lui Dumnezeu scot afară demonii, a ajuns deci la voi împărăția lui Dumnezeu.

21 ^kCând cel tare intrarmat fiind păzește curtea lui, în pace sunt averile lui. 22 Dar ^lîndată ce unul mai tare decât dânsul venind îl va fi biruit, iă armătura lui în care se încrezuse, și împarte prăzile luate dela el. 23 ^mCine nu este cu mine, împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine, risipește.

24 ⁿCând duhul necurat va fi ieșit din om, umblă prin locuri fără apă căutând odihnă, și negăsind zice: mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit. 25 Și venind ^ogăsește măturată și gătită. 26 Atuncia se duce și iă cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el, și intrând locuște aci, și se fac ^pcele depe urmă ale omului acelaia mai rele decât cele dintăiu.

27 Iar pe când vorbea el acestea, o femeie din gloată ridicând glas îi zise: ^qfericit este pântecile care te-a purtat și țâtele pe care le-ai supt 28 Și el zise: ^rașa este, fericiți care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc.

Semnul lui Iona.

29 ^sȘi adunându-se gloate în grămadă începù a zice: neamul acesta este neam rău: cere semn, și semn nu i-se va dà decât numai semnul lui Iona ^tprofetului. 30 Căci după cum ^uIona fù un semn pentru Ninivițeni, astfel va fi și Fiul omului pentru neamul acesta. 31 ^vO împărăteasă dela mează-zi se va ridică la judecată cu bărbații acestui neam și îi va osândi, că a venit dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon *este aci*. 32 Bărbați Nineviți se vor sculă la judecată cu neamul acesta și-l vor osândi; ^wcă ei se pocăiră la predica lui Iona, și iată mai mult decât Iona *este aci*.

33 ^xNimenea aprinzând lumina nu o pune în ascunzătoare, nici supt obroc, ei în sfeșnie, pentru că cei care intră să vază lumina. 34 ^yLuminătorul corpului este ochiul tău. Când ochiul tău

^b Cap. 18.1, etc.
^c 1 Ioan 3. 22.
^d Mat. 7. 9.

^e Mat. 9. 32.
^f Mat. 9. 34.
^g Mat. 12. 38.

^h Mat. 12. 25.
ⁱ Ioan 2. 25.
^j Esod. 8. 19.

^k Mat. 12. 29.
^l Isa. 53. 12.

^m Mat. 12. 30.
ⁿ Mat. 12. 43.
^o Ioan 5. 14.

^p Cap. 1. 28, 48.
^q Mat. 7. 21.
^r Mat. 12. 38, 39.

^s Iona 1. 17.
^t 1 Reg. 10. 1.

^u Iona 3. 5.
^v Mat. 5. 15.
^w Mat. 6. 22.

este curat, și tot corpul tău este luminat; dar când este rău, și corpul tău este întunecat. 35 Iată seamă dar ca lumina care este în tine să nu fie întunecată. 36 Deci dacă tot corpul tău este luminat, neavând vre-o parte întunecată, luminat va fi tot, ca și când luminătorul te luminează cu raza sa.

Mustrea răutății și fătărniceii fariseilor și a cărturarilor.

37 Și pe când vorbiă il rugă un fariseu ca să prânzească la dânsul; și intrând se puse la masă. 38 Iar ^yfariseul văzând se miră că nu s'a îmbăecat mai întâiu, înainte de-a prânzi. 39 ^zȘi Domnul zise către dânsul: acum voi fariseii curățiți partea din afară a paharului și a vasului de mâncare, dar ^aînăuntru vostru este plin de răpire și răutate, 40 Nemintoșilor, oare cel care făcù ce este dinafară, nu făcù și ce este dinăuntru? 41 ^bDați dar cele dinăuntru milostenie, și iată tot vă este curat. 42 ^cDeci vai vouă fariseilor, că dați zeciuală *din* izmă și rută și *din* orice legumă, și lăsați la o parte judecarea *dreaptă* și iubirea către Dumnezeu; pe acestea trebuia să *le* faceți, și pe acelea să nu *le* lăsați. 43 ^dVai vouă fariseilor, că iubiți cel dintăiu scaun în sinagogi și urările de bine în târguri. 44 ^eVai vouă, *cărturari și farisei fătărnici*, ^fcă sunteți ca mormintele ce nu se cunosc, și oamenii care umblă pe deasupra nu le știu.

45 Și răspunzând unul dintre învățători de lege îi zise: Învățătorule, zicând acestea și pe noi ne înfrunți rușinos. 46 Iar el zise: vai și vouă învățătorilor de lege, că încăreți pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nici cu unul din degetele voastre nu atingeți sarcinile. 47 Vai vouă, pentru că clădiți mormintele profetilor, iar părinții voștri îi omorîră. 48 Deci dar sunteți martori și încuviințați faptele părinților voștri, pentru că dânsii i-au omorît, iar voi clădiți *mormintele lor*.

49 Deaceea și intelepciunea lui Dumnezeu zise; voi trimite la dânsii profeti și apostoli, și dintre ei vor omori și vor urmări. 50 Pentru ca să fie cerut înapoi dela neamul acesta sângele tuturilor profetilor, ce este vărsat dela întemeierea lumii, 51 Dela sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia care pieri între altar și templu; așa este, vă spun, va fi cerut înapoi dela neamul acesta. 52 Vai vouă învățătorilor de lege, că ați luat cheia cunoștinții; voi însă n'ați intrat și pe cei care erau să intre i-ați oprit.

53 Și când ieși el de acolo, cărturarii și fariseii începură a-l uri strașnic și a-i dă pricină să vorbească de mai multe, 54 Pândindu-l și căutând ca să prinză ceva din gura lui *pentru ca să-l învinuiască*.

A se feri de fătărnicie și de șovăire.

12 Și ^aîn același timp adunându-se zecimi de mii de gloată, încât se călcău unii pe alții, începù a vorbi mai întâiu către ucenicii săi: ^bferiți-vă pe voi însă de aluatul fariseilor, care este fătărie. 2 ^cNimic nu este acoperit de toate părțile, care nu va fi descoperit, și ascuns care nu va fi cunoscut. 3 Deaceea câte ați zis la întunec, vor fi auzite la lumină, și ce ați vorbit la ureche în cameră vor fi vestite depe acoperișul caselor.

4 ^dVouă vă zic, ^eprietinii mei, nu vă temeți de cei care omoară corpul și după acestea nu mai au ce să mai facă. 5 Vă voi arată însă de cine să vă temeți; temeți-vă de acela care după ce a omorît are putere să arunce în gheenă. Așa este, zic vouă, de acestea temeți-vă. 6 Au doar nu se vând ciuci vrăbii pentru doi bani? Și nici una din ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu. 7 Dar și perii capului vostru toți sunt numerați. Deci nu vă temeți; voi vă deosebiți de multe vrăbii.

8 ^fȘi zic vouă, oricine va fi mărturisit pentru mine înaintea oamenilor, și

^y Marc. 7. 3. | ^a Tit. 1. 15. | ^c Mat. 23. 25. | ^e Mat. 23. 27.
^e Mat. 23. 25. | ^b Isa. 58. 7. | ^d Mat. 23. 6. | ^f Ps. 5. 9.

Caput 12. | ^b Mat. 16. 12. | ^d Isa. 51. 7. 8. | ^f 2 Tim. 2. 12.
^a Mat. 16. 6. | ^e Mat. 10. 26. | ^e Ioan 15.14,15.

Fiul omului va mărturisi pentru dânsul înaintea îngerilor lui Dumnezeu, 9 Iar cine mă va fi tăgăduit înaintea oamenilor, tăgăduit va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10^g Și oricine va zice cuvânt împotriva Fiului omului, iertat va fi lui; dar celui care va fi zis defaimare împotriva Sfântului Duh nu i-se va ierta.

11^h Și când vă duc pe voi la sinagogi și diregătorii și stăpânitorii, nu îngrijiți cum sau ce veți răspunde sau ce veți zice, 12 Căci Sfântul Duh vă va învăța chiar în acel ceas ce trebuie să spuneți.

A se feri de sgârceenie și de iubirea celor lumești.

13 Și unul din gloată îi zise: Învățătorule, spune fratelui meu să împartă moștenirea cu mine. 14 Iar el îi zise: Omule, cine m'a pus judecător sau împărțitor preste voi? 15 Și zise către dânsii: I luați aminte și păziți-vă de orice pornire spre înavuțire, pentru că viața cuiva nu stă în prisosul ce are din avuțiile sale.

16 Apoi spuse o pildă către dânsii zicând: țarina unui om avut rodi bine. 17 Și se gândi în sine zicând: ce voiu face, că n'am unde să strâng roadele mele? 18 Și zise: aceasta voiu face: îmi voiu da jos grânarele și mai mari voiu clădi, și voiu strânge acolo toate roadele mele și bunurile mele. 19 Și voiu zice sufletului meu, ^ksuflete, ai multe bunuri puse pentru mulți ani: odihnește-te, mănâncă, beă, veselește-te. 20 Dar Dumnezeu îi zise: nemintosule, în noaptea ^laceasta au să ceară înapoi dela tine sufletul tău; ^mși cele ce ai gătit ale cui vor fi? 21 Așa *este* cel care adună comoară pentru sine însuși, ⁿși nu se înavuțește în Dumnezeu.

22 Și zise către ucenicii săi, drept aceea zic vouă, ^onu îngrijiți pentru sufletul *vostru* ce să mâncați, nici pentru corpul *vostru* *cu* ce să vă îmbrăcați. 23 Sufletul este mai mult decât hrana

și corpul decât îmbrăcămintea. 24 Priviți corbii, că nici nu samănă, nici nu seceră, ei n'au cameră, nici grâнар, și ^pDumnezeu îi hrănește; eu cât mai mult vă deosebiți voi de paseri! 25 Cine dintre voi îngrijind poate adăugă la vârsta sa un cot? 26 Deci dacă nu puteți nici ce *este* cel mai neînsemnat *lucru*, pentru ce îngrijiți de celelalte? 27 Priviți crinii cum *cresc*, nici nu torc, nici nu țes; și zic vouă, nici Solomon în toată mărirea lui nu se îmbracă ca unul din aceștia, 28 Dacă dar Dumnezeu îmbracă astfel în câmp iarba, *care* este azi și mâne se aruncă în cuptor, eu cât mai vărtos pe voi, puțin credincioșilor?

29 Și voi nu căutați ce să mâncați și ce să beți, și nu fiți necumpăniți; 30 Căci toate acestea *le* caută păgânii lumii: iar Tatăl vostru știe că aveți trebuință de acestea. 31 ^qDeci căutați împărăția lui, și acestea *toate* se vor adăugă vouă. 32 Nu te teme, turmă mică; pentru ^rcă Tatăl vostru a binevoit să vă dea împărăția. 33 ^sVindeți averile voastre și dați milostenie; ^tfaceți vouă înșivă pungii ce nu învechese, comoară neîncetată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu strică. 34 Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

Îndemnare de a veghiă și de a se înyădui cu iubire reciprocă.

35 ^uÎncinse fie mijloacele voastre și ^vlumânările aprinse; 36 Și voi asemenea oamenilor care așteaptă pe domnul lor însuși, când se va întoarce dela nuntă ca venind și bătând la ușă îndată să-i deschidă. 37 ^xFericite *sunt* slugile acelea pe care venind domnul le va găsi veghiând; adevăr zic vouă că se va încinge și-i va pune la masă și tre-când alătura îi va sluji. 38 Și dacă va fi venit în a doua strajă, și în a treia, și va fi găsit astfel, fericate sunt *slugile* acelea. 39 ^yCunoașteți dar aceasta, că dacă stăpânul de casă ar ști în ce ceas

^g Mat. 12. 31, 32. | ^h Ioan. 18. 36. | ^k Iac. 5. 5. | ^m Ps. 39. 6. | ^o Mat. 6. 25. | ^q Mat. 6. 33. | ^s Mat. 19. 21. | ^v Mat. 25. 1, etc.
^h Mat. 10. 19. | ^j 1 Tim. 6. 7, etc. | ^l Iov. 20. 22. | ⁿ Mat. 6. 20. | ^p Iov. 38. 41. | ^r Mat. 11. 25, 26. | ^t 1 Tim. 6. 19. | ^x Mat. 24. 46.
^y Mat. 24. 43.

vine furul ar fi veghiat, și n'ar fi lăsat să-i sape casa. 40 ^zDeci și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți vine Fiul omului.

41 Și Petru îi zise: Doamne, către noi vorbești această pildă sau și către toți? 42 Și Domnul zise: ^acine este dar econom credincios, eu minte, pe care îl va pune stăpânul preste slugăria sa, spre a da la timp cuvenit demâncarea?

43 Fericită *este* sluga aceea, pe care venind stăpânul îl va găsi făcând astfel.

44 ^bAdevărat zic vouă că îl va pune preste toată avuția sa.

45 ^cDar dacă aceea slugă va fi zis în inima sa: stăpânul meu întârziază să vie, și va fi început să bată pe slugi și pe slujnici, să mănânce și să bea și să se îmbete.

46 Stăpânul acelei slugi va veni în ziua în care el nu așteaptă și în ceasul când nu știe, și-l va despica în două, și partea lui o va pune cu necredincioșii.

47 Iar ^dsluga aceea care a știut voia stăpânului său și n'a gătit sau n'a făcut după voia lui va fi cumplit bătută.

48 ^eȘi care, n'a știut, dar a făcut *fapte* vrednice de bătae, puțin va fi bătută. Delaoricine cui mult s'a dat, mult se va cere dela dânsul, și cui s'a încredințat mult, vor cere dela dânsul mai mult.

49 ^fFoc am venit să arune pe pământ, și cât de mult voesc ca acum să fie aprins!

50 Dar ^gam un botez spre a fi botezat, și cât de neliniștit sunt până când se va fi îndeplinit!

51 ^hGândiți că am venit să dau pace pe pământ? Nu, zic vouă, ⁱei numai desbinare.

52 ^jPentru că de acum vor fi cinci într'o casă desbinați, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei. 53 Desbinați vor fi: tată împotriva fiului și fiul împotriva tatălui; muma împotriva fiicei și fiica împotriva mumei, soacra împotriva nurorii sale, și nora împotriva soacrei.

Semnele timpului.

54 Și zicea și către gloate: ^kcând vedeți nour ridicându-se dela apus, în-

dată ziceți că vine ploaie mare, și așa este; 55 Și când vedeți suflând vântul dela mează-zi, ziceți că va fi căldură mare, și este,

56 Fătarnicilor, fața pământului și a cerului știți să le cercetați, dar acest timp cum nu știți să-l cercetați? 57 Pentru ce dar nu judecați și dela voi înșivă ce este drept?

58 ^lȘi pe când mergi cu protivnicul tău la diregător, dă-ți osteneală pe^m cale ca să te desfaci de dânsul, ca nu cumva să te târască la judecător, și judecătorul să te dea în mâna slujitorului, și slujitorul să te arunce în închisoare: 59 Zic ție, nu vei ieși deacolo până ce nu vei fi plătit și cel din urmă ban.

Predica de pocăință a lui Iisus despre peirea Galilienilor.

13 Și în același timp erau de față unii aducându-i știre despre Galilieni, al căror sânge Pilat îl amestecă cu jertfele lor. 2 Și răspunzând Iisus le zise:

gândiți voi oare că acești Galilieni au fost mai păcătoși decât toți Galilienii, pentru că au pățit acestea?

3 Nu, zic vouă, dar dacă nu vă veți fi pocăit, toți asemenea veți pieri.

4 Sau acei optsprezece preste care căzû turnul în Siloam și-i omori, gândiți voi oare că ei au fost mai greșiți decât toți oamenii care locuiesc în Ierusalim? 5 Nu, zic vouă, dar dacă nu vă veți fi pocăit, toți asemenea veți pieri.

6 Și spuse pilda aceasta ^aoarecine aveă un smochin sădit în via sa, și veni căutând rod într'insul și nu găsi.

7 Atuncia zise către vier: iată trei ani de când viu căutând rod în acest smochin și nu găsesc; taie-l; pentru ce face și pământul nefolositor?

8 Iar el răspunzându-i zice: Doamne, lasă-l și anul acesta până când voi fi săpat împrejurul lui și voi fi pus gunoiu.

9 Și dacă va fi făcut rod în viitor, bine; iar dacă nu, îl vei tăia.

Vindecarea unei boli de optsprezece ani, în ziua sâmbetei.

10 Și învătă într'una din sinagogi

^z 1 Tes. 5. 6.

^b Mat. 24. 47.

^d Num. 15. 30.

^f Vers. 51.

^h Mat. 10. 34.

^j Mat. 10. 35.

ⁱ Prov. 25. 8.

^k Capul 13.

^a Mat. 24. 45.

^c Mat. 24. 48.

^e Lev. 5. 17.

^g Mat. 20. 22.

ⁱ Mic. 7. 6.

^k Mat. 16. 2.

^m Ps. 32. 6.

ⁿ Isa. 5. 2.

sâmbăta. 11 Și iată o femeie aveà de optsprezece ani duh de slăbiciune. și erà gârbovită și nu puteà să se ridice în sus nicidecum. 12 Și văzându-o Iisus o chemă la sine și-i zise: femeie, ești lăsată de slăbiciunea ta. 13 ^bȘi puse mâinile preste dânsa; și îndată se îndreptă în sus și măria pe Dumnezeu.

14 Și răspunzând mai marele sinagogii, adânc mâhnindu-se că Iisus o tãmadui sâmbăta, ziceà gloatei că ^csase zile sunt în care trebuie a se lucrà, deci într'insele venind tãmaduiți-vă și ^dnu în ziua sâmbetei. 15 Dar Domnul îi răspunse și zise: ^efătarnicilor, fiecare dintre voi sâmbăta nu desleagă boul său ori asinul dela iesle, și ducându-l îl adapă? 16 Iar aceasta, ^ffiică a lui Abraham fiind, pe care o legă satana, iată de optsprezece ani, nu trebuie să fie deslegată de legătura aceasta în ziua sâmbetei?

17 Și zicând el acestea se rușinau toți care steteau împotriva lui, și toată gloata se bucurà de toate faptele mărețe ce se săvârșeau de dânsul.

Pilde și cuvântări despre împărăția lui Dumnezeu.

18 ^gDeci ziceà: cu ce este asemenea împărăția lui Dumnezeu, și cu ce o voi asemăna? 19 Este asemenea unui grăunte de muștar, pe care luându-l un om îl aruncă în însăși grădina sa, și crescù și se făcù pom mare, și paserile cerului locuiră în ramurile lui.

20 Și iar zise: cu ce voi asemăna împărăția lui Dumnezeu? 21 Este asemenea unui aluat, pe care luându-l o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s'a dospit tot.

22 ^hȘi umblă din oraș în oraș și din sat în sat învățând și călătorind la Ierusalim. 23 Iar un oarecare îi zise: Doamne, puțin să fie oare cei care se mântuiesc? Și el zise către dânsii: 24 ⁱLuptați-vă ca să intrați prin poarta cea strâmtă, că ^jmulți, zic vouă, vor

căută să între și nu vor putea. 25 ^kÎndată ce stăpânul casei se va fi sculat și ^lva fi închis ușa, și veți fi început să stați afară și să bateți la ușă zicând: ^mDoamne, deschide-ne, și răspunzând vă va zice: ⁿnu vă știu de unde sunteți. 26 Atuncia veți începe a zice: am mâncat înaintea ta și am băut, și în stratele noastre ai învățat. 27 ^oȘi va zice: zic vouă, nu vă știu de unde sunteți: ^p„depărtați-vă dela mine toți făptuitorii de nedreptate.“ 28 ^qAcolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților, ^rcând veți vedea pe Abraam și pe Isaac și pe Iacob și pe toți profetii în împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi aruncați afară. 29 Și vor veni dela răsărit și dela apus, dela mează-noapte și dela mează-zi, și vor stă la masă în împărăția lui Dumnezeu. 30 ^sȘi iată sunt în urmă care vor fi întâiu, și sunt întâiu care vor fi în urmă.

*Pândirea din partea lui Irod.
Jalea Ierusalimului.*

31 Și în acel ceas se apropiară de dânsul niște farisei zicându-i: ieși și pleacă de-aci, fiindcă Irod voește să te omoare. 32 Și le zise: ducându-vă spuneti vulpii acestia, iată dau afară demoni și tãmaduiri săvârșesc astăzi și mâne, și a treia ^tzi slărșesc. 33 Dar trebuie ca eu să călătoresc astăzi și mâne și în ziua următoare, pentru că nu se poate să piară un profet afară din Ierusalim. 34 ^uIerusalime, Ierusalime, care omori pe profeti și ucizi cu pietri pe cei trimiși la tine, de câteori am voit să adun pe copiii tăi, după cum adună paserea puii săi supt aripi, dar n'ați voit. 35 Iată ^v„vi se lasă casa voastră“ ^wpustie. Dar zic vouă, că nu mă mai vedeți până când veți zice: ^x„binecuvântat cine vine în numele Domnului“.

Iisus însănătoșează pe un bolnav de idropică.

14 Și când intră el în casa unuia dintre mai marii fariseilor sâmbăta ca să mănânce pâne, ei îl pândeau. 2 Și iată un om bolnav de idropică erà în-

^b Marc. 16. 18. ^e Cap. 14. 5. ^h Mat. 9. 35. ^k Ps. 32. 6. ^m Cap. 6. 46. ^o Mat. 7. 23. ^r Mat. 8. 11. ^u Mat. 23. 37.
^c Esod. 20. 9. ^f Cap. 19. 9. ⁱ Mat. 7. 13. ^l Mat. 25. 10. ⁿ Mat. 7. 23. ^p Ps. 6. 8. ^s Mat. 19. 30. ^v Lev. 26. 31, 32.
^d Mat. 12. 10. ^g Mat. 13. 31. ^j Ioan 7. 34. ^q Mat. 8. 12. ^t Ebr. 2. 10. ^w Ps. 118. 26.

naintea lui. 3 Și răspunzând Iisus vorbi către învățătorii de lege și farisei zicând: se cuvine ^aoare a tămădui sâmbăta sau nu? Iar ei tăcură. 4 Și apucând îl tămădui și-i dete drumul. 5 Iar către dâșii răspunzând zise: ^bal cărui dintre voi fiu sau bou va cădea în puț, și nu îndată îl va trage în sus în ziua sâmbetei? 6 Și nu fii în stare a răspunde la acestea.

Îndemnare spre smerenie și binefacere.

7 Apoi spuse o pildă către cei chemați, după ce luă seamă cum își alegeau cele dintâiu locuri, zicând către dâșii: 8 Când vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te pune la masă în cel dintâiu loc, ca nu cumva să fie chemat de dânsul altul mai cinstit decât tine, 9 Și venind cel care te-a chemat pe tine și pe el, îți va zice: dă locul acestuia; și atunci cu rușine vei începe a ține cel din urmă loc. 10 ^cDeci când vei fi chemat, ducându-te așază-te în cel din urmă loc, ca să-ți zică, când va fi venit cel care te-a chemat: prietino, mută-te mai în sus; atunci vei avea cinste înaintea tuturilor care stau împreună cu tine la masă. 11 ^dPentru că oricine se înalță pe sine, va fi umilit; și cine se umilește pe sine, va fi înălțat.

12 Dar zicea și celui care îl chemase: când faci prânz sau cină, nu chemă pe prietini tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii avuți, ca nu cumva și ei să te cheme iar, și să ai răsplătă. 13 Ci când faci ospăț, cheamă ^esăraci, neputincioși, șchiopi, orbi, 14 Și fericit vei fi, pentru că n'au să-ți dea înapoi; dar ți-se va răsplăti la învierea dreptilor.

Pilda despre ospățul cel mare.

15 Și auzind acestea unul dintre cei care stă împreună la masă îi zise: ^ffericit este, care va mânca pâne în împărăția lui Dumnezeu.

16 ^gIar el îi zise: un om făcea cină mare, și chemă pe mulți, 17 Și ^htrimese pe sluga sa la ceasul cinei să zică

celor chemați: veniți că acum este gata. 18 Și începură unul după altul toți să ceară iertare. Cel dintâiu îi zise: țarină am cumpărat, și am trebuință să mă duc s'o văz: te rog, iartă-mă. 19 Și altul zise: am cumpărat cinci perechi de boi, și mă duc să-i încere; te rog, iartă-mă. 20 Și altul zise; m'am însurat, și deaceea nu pot veni. 21 Și întorcându-se sluga spuse domnului său acestea. Atuncia mâniându-se stăpânul casei, zise slugii sale: ieși îndată în strădele și cărările orașului și adu aici săracii și neputincioșii și orbii și șchiopii. 22 Și zise sluga, domnule, s'a făcut ce ai poruncit, și mai este loc. 23 Și zise domnul către slugă: ieși la drumuri și garduri și silește-ți să între, ca să-mi fie casa plină; 24 Căci zic vouă ⁱcă din acei bărbați care au fost chemați niciunul nu va gustă din cina mea.

Lepădare de sine.

25 Și mergeau împreună cu ei gloate multe, și întorcându-se zise către dâșii: 26 ^jDacă vine cineva la mine ^kși nu urăște pe tatăl său, pe muma ^{sa} și pe femeia ^{sa}, și pe copiii ^{săi}, și pe frații ^{săi}, și pe surorile ^{sale}, ^lși chiar și viața sa însăși, nu poate fi ucenicul meu. 27 ^mOricine nu poartă crucea sa însăși și vine după mine, nu poate să-mi fie ucenic.

28 Căci ⁿcine dintre voi voinde a clădi un turn nu stă mai întâiu și socotește cheltuiala, dacă are pentru desăvârșire? 29 Ca nu cumva punând el temelie și nefiind în stare a săvârși, toți privitorii să înceapă a-l lua în răs, 30 Zicând că acest om a început a clădi și n'a fost în stare să săvârșească.

31 Sau care împărat, plecând să se bată în războiu cu alt împărat, nu stă mai întâiu să se sfătuiască, dacă poate între zece mii să întâmpine pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii? 32 Iar dacă nu, fiind el încă departe trimițând soli se roagă pentru cele de pace. 33 Astfel dar oricine dintre voi

^a Copul 14. | ^b Esod. 23. 5. | ^d Iov 22. 29. | ^f Apoc. 19. 9. | ^h Prov. 9. 2. 5. | ^j Deut. 13. 6. | ^l Apoc. 12. 11. | ⁿ Prov. 24. 27. | ^c Mat. 12. 10. | ^e Prov. 25. 6, 7. | ^e Neem. 8. 10, 12. | ^g Mat. 22. 2. | ^k Rom. 9. 13. | ^m Mat. 16. 24. |

care nu se lapădă de toate avuțiile sale, nu poate să-mi fie ucenic.

34 Bună este sarea: dar dacă și sarea își va fi pierdut puterea, cu ce va fi îndreptată? 35 Nu este folositoare nici pentru pământ, nici pentru gnoiu: oamenii o aruncă afară. Cine are urechi să asculte cu luare aminte.

Pilda despre oaia pierdută și despre drachma pierdută. Întoarcerea fiului risipitor la tatăl său.

15 ^aȘi toți vameșii și păcătoșii se apropiiau de dânsul ca să-l asculte. 2 Dar fariseii și cărturarii murmurau, zicând că acesta primește la sine pe păcătoși ^bși mănâncă împreună cu ei.

3 Iar el spuse către dânșii această pildă zicând: 4 ^cCare om dintre voi având o sută de oi și pierzând una din ele nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în câmpie, și se duce după cea pierdută, până când o va fi găsit? 5 Și gășind o pune pe umerii săi bucurându-se. 6 Și după ce a venit acasă cheamă prietini și vecinii, zicându-le: bucurați-vă împreună cu mine, că mi-am găsit oaia ^dcea pierdută. 7 Zic vouă, că astfel pentru un păcătos, care se pocăiește, va fi bucurie în cer ^emai multă, decât pentru nouăzeci și nouă de drepti, care n'au trebuință de pocăință.

8 Sau care femeie având zece drachme, dacă va fi pierdut o drachmă, nu aprinde oare lumina și mătură casa și caută cu luare aminte, până când o va fi găsit? 9 Și după ce a găsit-o cheamă prietenele și vecinele zicând: bucurați-vă împreună cu mine, că am găsit drachma pe care am pierdut-o. 10 Astfel, zic vouă, este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos, care se pocăiește.

11 Și zise: un om avea doi fii. 12 Și cel mai tânăr dintre ei zise tatălui său: tată, dă-mi partea de avuție ce-mi cade. Și le împărți ^faverea. 13 Și nu după multe zile fiul mai tânăr, strângând toate, se duse într-o țară depărtată, și acolo

risipi avuția sa, viețuind destrămat. 14 Și după ce dânsul cheltuî tot, se întâmplă foamete mare prin aceea țară, și el începù să fie în lipsă. 15 Și ducându-se, se lipi de unul dintre locuitorii acelei țări, și-l trimise la câmpul său să păzească porcii: 16 Și dorî să-și umple pântecile din roșcovii pe care îi mâneau porcii, dar nimenea nu-i dă.

17 Și venindu-și în minti zise: câți simbriași ai tatălui meu, au prisos de pâine, iar eu pier aci de foame. 18 Scu-lându-mă, voi merge la tatăl meu și-i voi zice: tată, am greșit în fața cerului și înaintea ta. 19 Nu mai sunt vrednic a fi numit fiul tău: fă-mă ca pe unul dintre simbriașii tăi. 20 Și scu-lându-se, veni la tatăl său. ^gȘi fiind el încă departe, tatăl său îl văzù și i-se făcù milă, și alergând se plecă pe gâtul lui și-l sărută. 21 Iar fiul îi zise: tată, am greșit în fața cerului ^hși înaintea ta, nu mai sunt vrednic a fi numit fiul tău. 22 Și tatăl zise către slugile sale: aduceți emrând un vestmânt lung, cel din-tău, și îmbrăcați-l, și dați i-mel în mâna lui și încălțăminte în picioare. 23 Și aduceți vițelul cel ingrășat, înjunghiați, și mâncând să ne veselim. 24 Că acest fiu al meu mort eră și învie, pierdut eră și se adă. Și începură a se veseli.

25 Iar fiul său mai mare eră la câmp, și venind, când se apropie de casă, auzi cântare și jocuri. 26 Și chemând la sine pe una dintre slugi întrebă ce să fie acestea. 27 Și el îi spuse că fratele său a venit; și tatăl său, pentru că l-a primit sănătos, înjunghie vițelul cel ingrășat. 28 Și se întărâtă de mânie și nu voiă să între; iar tatăl său ieșind îl rugă. 29 Dar el răspunzând, zise tatălui: iată de-atâția ani îți slujese și niciodată porucea ta n'am călcat, și mie niciodată nu mi-ai dat un iedșor, ca să mă veselesc cu prietini mei. 30 Iar când veni acest fiu al tău, care îți

^a Cap. 15. | ^b Fapt. 11. 3. | ^c Mat. 18. 12. | ^d 1 Pet. 2. 10, 25. | ^e Cap. 5. 32. | ^f Marc. 12. 14. | ^g Fapt. 2. 38. | ^h Ps. 51. 4.

^a Mat. 9. 10.

măncă averea cu desfrânatele, înjunghiași pentru dânsul vitelul cel îngrășat. 31 Și el îi zise: fiule, tu întotdeauna ești împreună cu mine, și toate ale mele, ale tale sunt. 32 Trebuie să ne veselim și să ne bucurăm, că fratele tău acesta mort eră și învié: pierdut eră și se află.

Economul nedrept. Nimeni nu poate sluji la doi domni. Despre farisei. Ioan și legea.

16 Și zicea și către necenicii săi: eră un om avut, care aveă un econom și acesta fû invinuit la dânsul ca risipindu-i averea. 2 Și chemându-l îi zise: ce este aceasta ce auz de tine? Dă socoteală de economia ta, căci nu mai poți fi econom. 3 Iar economul zise în sine: ce am să fac, pentru că domnul meu iă economia dela mine? A săpă nu sunt în stare, a cerși îmi este rușine. 4 Știu ce am să fac, pentru ca *atuncia*, când voiu fi fost dat afară din economie, să mă primească chiar în casele lor. 5 Și chemând la sine, câte unul, pe fiecare dintre datornicii domnului său, zise celui dintâin: cât ești dator domnului meu? 6 Iar el zise: o sută de măsuri de untdelemn. Și el îi zise: primește-ți înscrisul și sezând serie degrab cincizeci. 7 După aceea zise celui alt: dar tu cât ești dator? Iar el zise: o sută de măsuri de grâu. Și el îi zise: primește-ți înscrisul și serie optzeci. 8 Și domnul laudă pe economul nedrept, fiindcă făcû cu minte: pentru că fiii acestui veac sunt față de neamul lor în-suși mai cu minte decât ^afiii luiinii.

9 Și eu vă zic: ^bfaceți-vă înșivă prietini din Mamona cel nedrept, pentru ca *atuncia*, când el va fi încetat să vă primească ei în locuințele vecinice. 10 ^cCel credincios în puțin este credincios și în mult, și cel nedrept în puțin, nedrept este și în mult. 11 Deci dar, dacă n'ați fost credincioși în Mamona cel nedrept, cine vă va încredința adevărul? 12 Și dacă n'ați fost credincioși în ceea ce este străin, cine va da vouă

ce este al vostru? 13 ^dNici o slugă nu poate sluji la doi domni: căci sau pe unul va urî și pe celalalt *îl* va iubi, sau de unul se va ține și pe celalalt *îl* va disprețui. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

14 Și acestea toate *le* auzeau fariseii, ^ecare erau iubitori de argint, dar *îl* luau în râs de față. 15 Și le zise: voi sunteți *oameni* care vă ^ffaceți drepti înșivă înaintea oamenilor, dar ^gDumnezeu cunoaște inimile voastre: pentru că ^hce este ales între oameni, uriciune este înaintea lui Dumnezeu.

16 ⁱLegea și profetii până la Ioan; de atunci împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare prin stăruință pătrunde în ea. 17 ^jDar mai lesne este ea să treacă cerul și pământul decât să cază un corn *de literă* din lege.

18 ^kOricine lasă femeia sa și să însoară cu alta săvârșește adulter, și cine se însoară cu cea lăsată de bărbat săvârșește adulter.

Pilda despre avutul și Lazar săracul.

19 Eră un om avut, și se îmbracă în purpură și bison, veselindu-se strălucit în fiecare zi. 20 Eră și un sărac cu numele Lazar, care fusese aruncat la poarta lui, plin fiind de răni. 21 Și dorind să se sature din cele ce cădeau dela masa avutului: 22 Dar și câinii, venind, lingeau rănila lui. Și muri săracul și el fû dus de îngeri în sânul lui Abraam: muri însă și avutul și fû înmormântat. 23 Și în iad ridicându-și ochii, fiind el în chinuri, vede de departe pe Abraam și pe Lazar în sânul lui. 24 Atuncia el, strigând, zise: Tată Abraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazar, pentru ca să intingă în apă vârful degetului său și să-mi ^lrăcorească limba, fiind ^mcă în dureri sunt, în flacăra aceasta. 25 Dar Abraam zise: fiule, ⁿadu-ți aminte că ți-ai primit cele bune în viața ta, și Lazar asemenea cele rele: acum dar el este mângăiat aici, iar tu ești în dureri. 26 Și pe lângă

^a Cap. 16. ^b Dan. 4. 27. ^c Mat. 6. 24. ^d Cap. 10. 29. ^e Mat. 23. 14. ^f Cap. 10. 29. ^g Ps. 7. 9.

^h 1 Sam. 16. 7. ⁱ Ps. 102. 26, 27. ^j Zech. 14. 12. ^k Iov 21. 13. ^l Mat. 4. 17. ^m Mat. 5. 32. ⁿ Isa. 66. 24.

toate acestea între noi și între voi este statornicită o prăpastie mare, pentru ea cei care voese. să nu poată trece de aici la voi, nici de acolo să nu treacă la noi. 27 Atuncia zise: te rog dar, tată, ca să-l trimiți în casa tatălui meu: 28 Căci am cinci frați, pentru ca să le spue adevărul, ca să nu vină și dânșii în acest loc de chin. 29 Dar Abraam zise: ^aau pe Moise și pe profeti, să asculte de dânșii. 30 Și el zise: nu, tată Abrame, ei dacă cineva dintre morți se va fi dus la dânșii, se vor pocăi. 31 Iar el îi zise: dacă nu ascultă de Moise și profeti, ^pnu vor fi induplecați, nici dacă se va fi sculat cineva dintre morți.

Despre sminteli. Iertarea păcatelor și puterea credinței.

17 Atuncia zise către ucenici: ^aeste prestă putință ca să nu vie smintelile: dar vai *acei* prin care vin; 2 Este mai folositor pentru dânsul, dacă este pusă o piatră de moară împrejurul gâtului său și a fost repezit în mare, decât să smintească pe acești mici. 3 Luați aminte de voi înșivă. ^bDacă va fi greșit fratele tău, ^cceartă-l, și dacă se va fi pocăit, iartă-l. 4 Și dacă va fi greșit ție de șapte ori pe zi și de șapte ori se va fi întors la tine, zicând: mă pocăiesc, îl vei ierta.

5 Și apostolii ziseră Domnului: dă-ne mai multă credință. 6 ^dIar Domnul zise: dacă ați aveți credință cât un grăunte de muștar, ați zice acestui sicomor: desrădăcinează-te și sădește-te în mare, și va fi ascultat.

7 Și cine dintre voi. — având o slugă arând sau păstorind, — este care-i va zice, fiind venită din câmp: trecând îndată șezi la masă? 8 Ci oare nu-i va zice: gătește ce să cinez, și incingându-te ^eslujește-mi până să mănânc și să beau, și după acestea mănâncă și bea tu? 9 Nu cumva are să mulțumească slugei, pentru că făcu ce i-s'a poruncit? 10 Astfel și voi, când veți fi făcut toate

cele poruncite vouă, ziceți că suntem / slugi nefolositoare, ce eram datori să facem, am făcut.

Vindecarea celor 10 leproși.

11 Și pe când ^gmergea la Ierusalim, dânsul trecea printre Samaria și Galilea. 12 Și intrând el într'un sat, îi ieșiră înainte zece bărbați leproși, ^hcare stătură de departe. 13 Și ei ridicară glas zicând: iisuse, învățătorule, fie-ți milă de noi. 14 Și, văzând, le zise: ducându-vă, arătați-vă preoților. Și pe când ei ⁱmergeau fură curățiți. 15 Iar unul dintre dânșii, văzând că este vindecat, se întoarse, mărind cu glas tare pe Dumnezeu. 16 Și căzu cu fața la picioarele lui, mulțumindu-i: și el eră un samaritean. 17 Și răspunzând Iisus zise: oare nu zece fură curățiți? Cei nouă unde sunt? 18 N'au fost ei găsiți întorcându-se, să dea mărire lui Dumnezeu, decât numai acesta de al neam? 19 ^jȘi-i zise: sculându-te, du-te: credința ta te-a scăpat.

Împărăția lui Dumnezeu și a doua venire a lui Hristos.

20 Și fiind întrebat de către farisei, când vine împărăția lui Dumnezeu, le răspunse și zise: împărăția lui Dumnezeu nu vine pe văzute cu ochii: 21 ^kNici nu vor zice: iată este aci sau colo: căci iată ^lîmpărăția lui Dumnezeu este în mijlocul vostru.

22 Și zise către ucenici: ^mvor veni zile, când veți dori să vedeți una dintre zilele Fiului omului, și nu veți vedea. 23 ⁿȘi vor zice vouă: iată colo, iată aci: nu vă duceți, nici nu grăbiți după dânșii. 24 ^oCăci după cum fulgerul, fulgerând din *o parte* de sub cer, luminează, până la cealaltă *parte* sub cer, astfel va fi Fiul omului, în ziua lui. 25 ^pDar mai întâiu trebuie ca el să sufere mult și să nu fie primit drept bun, de neamul acesta. 26 ^qȘi după cum a fost în zilele lui Noe, astfel va fi și în zilele Fiului omului: 27 Măneau, beau, se

^a Isa. 8, 20.
^p Ioan 12, 10, 11.

Capul 17.

^a 1 Cor. 11, 19.

^b Mat. 18, 15, 21.
^c Lev. 19, 17.

^d Mat. 17, 20.

^e Cap. 12, 37.
^f Iov 22, 3.

^g Luc. 9, 51, 52.

^h Lev. 13, 46.
ⁱ Lev. 13, 2.

^j Mat. 9, 22.

^k Vers. 23.
^l Rom. 14, 17.

^m Ioan 17, 12.

ⁿ Mat. 24, 23.
^o Mat. 24, 27.

^p Marc. 8, 31
^q Fac. 7.

insurau, se măritau, până în ziua când intră Noe în corabie, și veni potopul și pierdù pe toți. 28 ^rAsemenea după cum a fost în zilele lui Lot: mâncan, beau, cumpărau, vindeau, sădeau, clădeau: 29 Iar ^sîn ziua în care ieși Lot din Sodoma, plouă foc și pucioasă din cer, și pierdù pe toți. 30 În același chip va fi în ziua, în care se ^tdescoperă Fiul omului. 31 În acee azi, ^acine va fi pe învelișul casei și sculele lui în casă, să nu se dea jos ca să le ia, și cine ^eeste la câmp, deasemenea să nu se întoarcă îndărăt. 32 ^vAduceți-vă aminte de femeia lui Lot. 33 ^xCine va fi căutat să câștige sufletul său, îl va pierde: și cine îl va fi pierdut, îl va păstra în viață. 34 ^yZic vouă, în noaptea aceasta ^{din} doi care vor fi pe același pat, unul va fi luat, și celalalt va fi lăsat. 35 ^{din} două care vor fi râșnind împreună, una va fi luată, iar celalaltă va fi lăsată. 36 ^{din} doi care vor fi în câmp, unul va fi luat și celalalt va fi lăsat. 37 Și răspunzând dânșii îi zic: ^zunde, Doamne? Iar el le zise: unde ^eeste corpul, acolo și vulturii vor fi adunați.

Judecătorul și văduva.

18 Atuncia le spuse o pildă, că ei trebuie ^asă se roage totdeauna, și să nu pearză răbdarea. 2 Zicand: într'un oraș eră un judecător, care nu se teme de Dumnezeu și de om nu se știă. 3 Eră însă o văduvă în acel oraș, și veni la dânșul zicând: fă-mi dreptate față de protivnicul meu. 4 Și el nu voi câtva timp: dar după acestea zise în sine însuși: deși de Dumnezeu nu mă tem, nici de om nu mă sfiesc, 5 ^bTotuși, pentru că văduva aceasta îmi face supărare, îi voi face dreptate, ca nu în cele din urmă venind să mă înfrunteze strașnic. 6 Și Domnul zise: auziți ce zice judecătorul nedrept! 7 Dar ^cDumnezeu nu va face oare dreptate celor aleși ai săi, care strigă către dânșul ziua și noaptea, ^dși răbdă înde-

lung pentru dânșii? 8 Zic vouă, că va face în grabă dreptatea lor. Dar Fiul omului, când va fi venit, găsi-va el oare credință pe pământ?

Pilda despre fariseul ce se închină și vameșul.

9 Și zise ^epilda aceasta, către unii care aveau încredere în sine însuși, că sunt drepti și care disprețuiau pe ceilalți. 10 Doi oameni se duseră, sus în templu, ca să se roage, unul fariseu și celalalt vameș. 11 Fariseul, ^fstând, se rugă astfel: ^gDumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, necredincioși în căsătorie, sau și ca acest vameș: 12 Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială ^{din} toate câte dobândesc. 13 Iar vameșul de departe stând, nu voiă nici ochii să-î ridice spre cer, ci-și bătea pieptul, zicând: Dumnezeule, iartă-mă pe mine păcătosul. 14 Zic vouă, acesta sau acela se duse la casa sa, ^{ca} fiind cunoscut de drept? Pentru că oricine ^hcare se înalță pe sine va fi umilit, iar care se umilește pe sine va fi înălțat.

Isus cheamă copiii la sine.

15 ⁱȘi aduceau la dânșul și copiii mici, ca să-î atingă pe ei: și văzând ucenicii, îi înfruntau. 16 Dar Isus îi chemă la sine zicând: lăsați copiii să vină la mine și nu-i opriti: căci ^jîmpărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia. 17 ^kAdevăr zic vouă, oricine nu va fi primit împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra într'însa.

Primejdiiile bogăției.

18 ^lȘi îl întrebă un mai mare zicând: Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică? 19 Iar Isus îi zise: Pentru ce mă numești bun? Nimenea nu este bun, decât numai unul Dumnezeu. 20 ^mȘtii poruncile: „nu săvârși adulter, nu omori, nu fură, nu mărturisi mincinos, ⁿcinstește pe tatăl tău și pe mama ta.“ 21 Iar el zise: acestea toate le-am păzit din tânărețea mea.

^r Fac. 19.

^u Mat. 24. 17.

^y Mat. 24. 40, 41.

Capul 18.

^c Apoc. 6. 10.

^f Ps. 135. 2.

ⁱ Mat. 19. 13.

^l Mat. 19. 16.

^s Fac. 19. 16, 21.

^v Fac. 19. 26.

^c Iov 39. 30.

^a Col. 4. 2.

^d Ebr. 10. 37.

^g Isa. 1. 15.

^j 1 Cor. 14. 20.

^m Esod. 20. 12, 16.

^t 2 Tes. 1. 7.

^x Mat. 10. 39.

—

^b Cap. 11. 8.

^e Cap. 10. 29.

^h Iov 22. 29.

^k Marc. 10. 15.

ⁿ Efes. 6. 2.

22 Și auzind Iisus îi zise: îți mai lipsește una: ^ovinde toate câte ai și împarte la săraci, și vei avea comoară în ceruri; și vino, urmează-mi. 23 Iar el auzind acestea, se întristă tare; căci eră foarte avut.

24 Și văzându-l Iisus zise: ^pcât de greu vor intra avuții în împărăția lui Dumnezeu. 25 Căci mai lesne este *pentru* o cămilă să intre printr'o ureche de ac, decât *pentru* un avut să intre în împărăția lui Dumnezeu. 26 Iar cei care auziră ziseră: ci cine poate fi mântuit? 27 Și el zise: ^qcele ce sunt cu neputință la oameni, sunt cu putință la Dumnezeu.

28 ^rIar Petru zise: iată noi după ce lăsarăm ale noastre, ți-am urmat ție. 29 Și el le zise: adevăr zic vouă, nu este ^snimenia care *pentru* împărăția lui Dumnezeu lasă casă, sau femeie, sau frați, sau părinți, sau copii. 30 Și ^tcare să nu ia înmădțit în acest timp, iar în veacul viitor viață vecinică.

A treia vestire a patimelor.

31 ^uȘi după ce luă la sine pe cei doisprezece, zise către dânsii: iată mergem în sus, la Ierusalim, și vor fi implinite toate ^vcele scrise prin profeți *pentru* Fiul omului: 32 Căci ^xva fi dat în mâna păgânilor și va fi luat în răs și va fi înfruntat rușinos și va fi scuipat. 33 Și biciuindu-l îl vor omori, dar a treia zi se va scula. 34 ^yȘi ei nu înțeleseră nimic din acestea, și eră rostul acesta ascuns față de dânsii, și nu pricepeau cele zise.

Vindecarea unui orb.

35 Și când se apropiă el la Ierichon, ședeă lângă cale un orb, cerșind. 36 Și auzind gloată trecând, întrebă ce să fie aceasta. 37 Și-i spuseră că trece Iisus Nazareanul. 38 Și el strigă, zicând: Iisuse, Fiule al lui David, fie-ți milă de mine. 39 Și cei care mergeau înainte îl înfruntau ca să tacă; dar el și mai tare strigă: Fiule al lui David, fie-ți milă de mine.

40 Atunci Iisus stand, porunci ca el să fie adus la dânsul. Și după ce el s'a apropiat îl întrebă: 41 Ce voești să-ți fac? Iar el zise: Doamne, să văz. 42 Și Iisus îi zise: vezi: credința ta te-a scăpat. 43 Și îndată văzù, și-i urmă, mărirind pe Dumnezeu. Și tot poporul văzând, dete laudă lui Dumnezeu.

Zacheu.

19 Și intrând, treceă prin Ierichon. 2 Și iată un bărbat numit cu nume Zacheu, și el eră un mai mare prete vameși, și eră avut. 3 Și căută să vază pe Iisus cine este, dar nu puteă de gloată, pentru că eră mic de stat. 4 Și alergând înainte se sui într'un sicomor, ca să-l vază, pentru că pe acolo aveă să treacă. 5 Și Iisus când veni la locul acela, uitându-se în sus, ^{il}văzù și zise către dânsul: Zacheu, dă-te jos curând, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta. 6 Și curând se dete jos, și-l primi cu bucurie.

7 Și văzând toți, cărteau între dânsii, zicând că ^aa intrat să poposească la un om păcătos. 8 Iar Zacheu stând, zise către Domnul: iată jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor; și dacă am ^bnăpăstuit pe vreunul cu ceva, dau ^cînapoi împătrit. 9 Iar Iisus zise către dânsul, că ^dastăzi s'a făcut mântuire acestei case, deoarece și el este un ^efiu al lui Abraam: 10 ^fCăci Fiul omului veni să caute și să mântuiască ce eră pierdut.

Pilda despre banii mereduțați slugilor.

11 Și auzind ei acestea, mai spuse o pildă, pentru că el eră aproape de Ierusalim ^gși dânsii gândeau că împărăția lui Dumnezeu are să se arate îndată. 12 ^hDeci zise:

Un om de neam bun se duse într'o țară depărtată, ca să ia pentru sine o împărăție, și să se întoarcă. 13 Și chemând zece slugi ale sale, le dete zece mine și zise către ele: faceți negustorie până când vin. 14 ⁱDar cetățenii săi

o 1 Tim. 6. 19. | r Mat. 19. 27. | u Mat. 16. 21. | y Marc. 9. 32.
p Prov. 11. 28. | s Dent. 33. 9. | v Ps. 22. | —
q Ier. 32. 17. | t Iov. 12. 10. | x Mat. 27. 2.

Capul 19. | c Esod. 22. 1. | e Cap. 13. 16. | g Fapt. 1. 6.
a Mat. 9. 11. | d Rom. 4. 11. | f Mat. 18. 11. | h Mat. 25. 14.
b Cap. 3. 11. | 12. 16. | i Ioan 1. 11.

il urau, și trimiseră după dânsul o solie zicând: nu voim ca acesta să împărătească preste noi. 15 Și când veni îndărăt, după ce luase împărăția, zise ca să i-se cheme aceste slugi, cărora le-a dat argintul, pentru ca se știe cine ce negustorie a făcut. 16 Veni dar cel dintâiu zicând: Doamne, mina ta a adus câștig zece mine. 17 Și el îi zise: prea bine, slugă bună, pentru că te-ai arătat ^jcredincios în puțin, fii stăpânitor preste zece cetăți. 18 Și veni al doilea zicând: mina ta, Doamne, a adus cinci mine. 19 Iar el zise și acestuia: fii și tu ^mstăpânitor preste cinci cetăți. 20 Și veni un altul zicând: Doamne, iată mina ta pe care o aveam pusă la o parte într'un ștergar; 21 ^kCăci mă temeam de tine, fiindcă ești om aspru, iai ce n'ai pus, și seceri ce n'ai sămănat. 22 Iar el îi zise: ^ldupă cuvintele tale te voi judeca, slugă rea. ^mȘtii că eu sunt om aspru, iau ce n'am pus, și secer ce n'am sămănat? 23 Și pentru ce n'ai dat argintul meu la masa schimbătorilor? Și eu venind, cu dobândă l-aș fi cerut, 24 Și zise celor care stăteau de față: luați dela dânsul mina și dați-o la cel care are zece mine. 25 Și îi ziseră: Doamne are zece mine. 26 Zic vouă, ⁿcă se va da oricui care are, iar dela cel care nu are, și ce are se va lua dela dânsul. 27 Iar pe acești vrăjmași ai mei, care nu voră ca eu să împărătesc preste dânsii, aduceți-i aici și injungliați-i înaintea mea.

28 Și zicând acestea ^omergea înainte, ducându-se în sus la Ierusalim.

Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

29 ^pȘi când s'a apropiat de Betfaghe și Betania, spre muntele numit măslinis, trimise pe doi dintre ucenicii săi, zicând: 30 Mergeți în satul ce este înainte, în care intrând, veți află un mânz legat, pe care nimenea dintre oameni n'a șezut vreodată, și deslegându-l aduceți-l. 31 Și dacă cineva v'ar întreba: pentru

ce deslegați? Veți spune așa: pentru că Domnul are trebuință de el.

32 Și ducându-se trimișii, aflară după cum le zise: 33 Și deslegând ei mânzul, stăpânii lui ziseră către dânsii: ce deslegați mânzul? 34 Iar ei ziseră: pentru că Domnul are trebuință de el. 35 Și-l aduseră la Iisus, și aruncând vestmintele lor pe mânz, suiră de-asupra pe Iisus. 36 ^rȘi mergând el așterneau vestmintele lor pe cale.

37 Iar apropiindu-se el acum la coborâșul muntelui maslinilor, toată mulțimea ucenicilor bucurându-se, începû să laude cu glas mare pe Dumnezeu, pentru toate minunile ce văzuseră. 38 Zicând: ^s„binecuvântat“ împăratul, care vine „în numele Domnului“; ^tpace în cer, și mărire în cele de sus.

39 Și oarecare dintre fariseii din gloată zise către dânsul: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii. 40 Și răspunzând zise; zic vouă, că dacă aceștia vor tăcea, ^upietrile vor strigă.

Iisus plânge asupra Ierusalimului.

41 Și când fû aproape, văzând cetatea, ^vplânse de dânsa, 42 Zicând că dacă ai fi cunoscut și tu în această zi *a ta* cele ce sunt spre pace *ție!* Dar acum sunt ascunse dela ochii tăi. 43 Căci vor veni zile preste tine, și vrăjmașii tăi vor ^wface întăriri împrejurul tău și te vor impresură și te vor străntoră de toate părțile. 44 Și ^xte vor surpă de tot jos pe tine și pe copiii tăi în tine, și ^ynu vor lăsa în tine piatră pe piatră. ^apentru că n'ai cunoscut timpul nemerit al cercetării tale.

Iisus curăță templul.

45 ^bȘi intrând în templu, începû să dea afară pe cei care vindeau *într'însul și cumpărau*, 46 Zicându-le: ^cscris este: „și ^dva fi casa mea casă de rugăciune;“ dar voi ați făcut-o „peșteră de tâlhari.“

47 Și învăță în fiecare zi în templu; iar mai marii preoților și cărturarii și cei dintâiu ai poporului căutau să-l

^j Mat. 25. 21. ^m Mat. 25. 26. ^p Mat. 21. 1. ^r Mat. 21. 8. ^t Cap. 2. 14. ^x Isa. 29. 3, 4. ^a Dan. 9. 24. ^d Ier. 7. 11.
^k Mat. 25. 24. ⁿ Mat. 13. 12. ^q 2 Reg. 9. 13. ^s Ps. 118. 26. ^v Hab. 2. 11. ^y 1 Reg. 9. 7, 8. ^b Ioan 2. 14, 15. —
² Sam. 1. 16. ^o Marc. 10. 32. ^e Ioan 11. 35. ^c Mat. 24. 2. ^c Isa. 56. 7.

pearză. 48 Și nu găseau ce să-i facă; căci tot poporul se ținea de dânsul, ascultându-l.

De unde este botezul lui Ioan.

20 Și^a într'una din zile învățând el poporul în templu și binevestind, pășiră spre dânsul mai marii preoților și cărturarii împreună cu bătrânii. 2 Și întrebară, zicând către dânsul: spune nouă^b cu ce putere faci acestea, sau cine este care îți dăte ție această putere? 3 Iar el răspunzând, zise către dânsii: vă voi întreba și eu un cuvânt, și spuneți-mi: 4 Botezul lui Ioan eră din cer sau dela oameni? 5 Dar ei eugetară întru sine zicând, că de zicem din cer, va zice: pentru ce n'ati crezut lui? 6 Iar dacă zicem: dela oameni, tot poporul ne va ucide cu pietri: ^ccăci este încredințat că Ioan eră profet. 7 Și răspunseră că nu știu de unde eră. 8 Atuncia Iisus le zise: miei eu nu vă spun cu ce putere fac aceasta.

Pilda despre vierii cei răi.

9 Și începî a spune către popor această pildă: ^dun om sădi vie și o dăte cu invoală la lucrători, iar el se duse departe pentru mult timp. 10 Și la timp cuvenit trimise la lucrători o slugă, pentru ca să-i dea din rodul viei: dar lucrătorii bătându-l, îl trimiseră deșert. 11 Și adause a trimite pe o altă slugă; dar ei bătându-l și pe acela și necuștindu-l, îl trimiseră deșert. 12 Și adause a trimite pe un al treilea, însă ei rânind și pe acesta, îl aruncară afară. 13 Atuncia zise stăpânul viei: ce să fac? Voiu trimite pe fiul meu iubit; poate de acesta se vor sfîi. 14 Dar lucrătorii văzându-l, chibzuiau între dânsii, zicând: acesta este moștenitorul; să-l omorim, ca moștenirea să fie a noastră. 15 Și dându-l afară din vie, îl omoriră. Deci ce le va face domnul viei? 16 Va veni și va pierde pe lucrătorii aceștia, și va da via la alții.

Și ei auzind ziseră: să nu fie!

17 Iar el privind la dânsii zise: ce

este dar aceasta ce este scris: ^e„peatra pe care n'au luat-o în seamă clăditorii, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu?“ 18 Oricine va fi căzut pe aceea peatră, va fi sfărâmat; ^fiar pe care va fi căzut ea, *pe acela* îl va spulberă. 19 Și cărturarii și mai marii preoților căutară să pună mâna pe dânsul în acel ceas, dar se temură de popor; căci *poporul* cunoseu că pentru dânsii zise pilda aceasta.

Tributul Cesarului.

20 ^gȘi după ce-l pândiră, trimiseră oameni puși înadins, care se prefăceau că sunt drepti, pentru ca să-l prinză în cuvânt, spre a-l da în mâna stăpânirii și puterii procuratorului. 21 Și-l întrebară zicând: ^hÎnvățătorule, știm că drept vorbești și înveți, și nu ești părtinitor, ci cu adevărat înveți calea către Dumnezeu. 22 Se cuvine ca noi să dăm Cesarului tribut sau nu? 23 Dar el pricepând bine viclenia lor, zise către dânsii: 24 *Ce mă ispitiți?* Arătați-mi un dinar. Al cui chip și inscripție are *dinarul*? Iar ei ziseră: ale Cesarului. 25 Atuncia le zise: de aceea dați Cesarului ale Cesarului și lui Dumnezeu ale lui Dumnezeu. 26 Și nu putură să-l prindă în vorbă înaintea poporului, și mirându-se de răspunsul lui, tăcură.

Despre învierea morților.

27 ⁱAtuncia venind la dânsul unii dintre saducei, ^jcare zic că nu este înviere, îl întrebară zicând: 28 Învățătorule, ^kMoise ne scrisese, dacă va fi murit fratele cuiva având femeie, și anume *ea fi murit* fără copii, fratele său să ia femeia și să ridice urmași fratelui lui. 29 Deci erau șapte frați; și cel dintâiu luând femeie muri fără copii; 30 Și o luă al doilea și al treilea. 31 Dar în același chip: și cei șapte nu lasară copii și muriră. 32 În urmă muri și femeia. 33 Deci femeia la înviere a cărui dintre ei va fi femeie? Căci șapte o avură femeie.

34 Și *răspunzând* Iisus, le zise: fiii

^a Mat. 21. 23. ^b Fapt. 4. 7. ^c Mat. 11. 5. ^d Mat. 21. 33. ^e Ps. 118. 22.

^f Dan. 2. 34, 35. ^g Mat. 22. 16. ^h Fapt. 23. 6, 8. ⁱ Deut. 25. 5. ^j Mat. 22. 15. ^k Mat. 22. 23.

veacului acestuia se însoară și se mărită. 35 Dar aceia care se vor fi învrednicit să aibă parte de veacul acela și de învierea dintre morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită: 36 Căci nici nu mai pot muri, ^l fiindcă sunt ca îngerii, și sunt fii ai lui Dumnezeu, ^m fiind fii ai învierii. 37 Iar că morții înviază, ⁿ chiar Moise a făcut cunoscut în locul eu privire la rug, când numește pe Domnul, Dumnezeu lui Abraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacob: 38 Dumnezeu, dar nu este *Dumnezeu* al morților, ci al viilor; ^o căci toți sunt vii pentru dânsul. 39 Și răspunzând unii dintre cărturari, ziseră: Învățătorule, bine ai zis. 40 Căci nici nu mai îndrăzniau să-l întrebe nimic.

Al cui fiu este Hristos?

41 Și zise către dânsii: ^p cum zic că Hristos este un fiu al lui David? 42 Căci însuși David zice în cartea psalmilor: ^q „zis-a Domnul, Domnului meu: șezi de-adreapta mea. 43 Până voi fi pus pe vrăjmașii tăi scaun al picioarelor tale.“ 44 Deci David îl numește Domn, și cum este fiul său?

A se feri de cărturari.

45 Și auzind tot poporul, zise ucenicilor săi: 46 Feriți-vă de cărturarii care au plăcere să umble în vestminte lungi și iubesc urările de bine în târguri, și cele dintâin scanne în sinagogi, și cele dintâin locuri la ospete. 47 Care mănâncă cu desăvârșire casele văduvelor și se roagă într'adins mult, aceștia vor lua mai multă osândă.

Cei doi bani ai văduvei.

21 Și ridicând ^a privirea, văzû pe avuți aruncând darurile lor în cutia pentru daruri. 2 Și văzû pe o văduvă săracă aruncând acolo două leptale. 3 Și zise: adevăr zic vouă ^b că această văduvă săracă aruncă mai mult decât toți; 4 Pentru că toți aceștia aruncară la daruri din ce prisosește lor, iar aceasta din lipsa ei, aruncă tot avutul ce avea.

Cuvântarea lui Iisus despre dăvâmarea Ierusalimului și despre a doua sa venire.

5 ^e Și vorbind unii despre templu, că este împodobit cu pietri frumoase și cu daruri făgăduite, zise: 6 Acestea pe care le priviți, vor veni zile în care ^d nu va fi lăsată aci peatră pe peatră, care nu va fi desfăcută.

7 Și-l întrebară zicând: Învățătorule, când vor fi dar acestea? Și care *va fi* semnul, când au să fie acestea?

8 Iar el zise: ^e vedeți să nu fiți amăgiți: căci mulți vor veni pe numele meu, zicând: eu sunt; și: timpul cuvenit s'a apropiat; nu vă duceți după dânsii. 9 Și când veți fi auzit războaie și turburări, nu vă speriați: căci trebuie ca acestea să fie mai întâiu, dar sfârșitul nu este îndată. 10 ^f Apoi le zise: se va ridica neam preste neam și împărăție preste împărăție. 11 Vor fi cutremure mari și pe alocurea foamete și molime, arătări îngrozitoare și semne mari din cer.

12 ^g Dar înainte de toate acestea își vor pune mâinile pe voi și *vă* vor urmări, dându-*vă* în sinagogi și ^h la închisori, ⁱ târiți fiind înaintea împăraților și stăpânitorilor ^j pentru numele meu: 13 Și ^k se va sfârși pentru voi spre mărturie. 14 ^l Deci dar puneți în inimile voastre să nu gândiți mai dinainte a vă apăra: 15 Căci eu vă voiu da gură și înțelepciune, ^m căreia nu vor putea stă împotrivă, sau răspunde împotrivă toți care vă sunt împotrivă. 16 ⁿ Și veți fi dați și de părinți, și de frați, și de rude, și de prietini, și ^o vor omori dintre voi. 17 Și ^p veți fi urțiți de toți pentru numele meu: 18 ^q Dar păr din capul vostru nu va pieri; 19 Întru răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre.

20 ^r Când veți fi văzut dar Ierusalimul incunjurat de ostași, atunci cunoașteți, că s'a apropiat pustiirea lui. 21 Atuncia cei din Iudea să fugă la munti, și cei din mijlocul ei să plece

^l 1 Cor. 15. 42. ^o Rom. 6.10,11.
49. 52. ^p Mat. 22. 12.

Capul 21.

^a Marc. 12. 41.
^b 2 Cor. 8. 12.

^c Mat. 24. 1.
^d Cap. 19. 41.
^e Efes. 5. 6.
^f Mat. 24. 7.

^g Marc. 13. 9.
^h Fapt. 4. 3.
ⁱ Fapt. 25. 23.

^j 1 Pet. 2. 13.
^k Filip. 1. 28.
^l Mat. 10. 19.

^m Fapt. 6. 10.
ⁿ Mic. 7. 6.
^o Fapt. 7. 59.

^p Mat. 10. 22.
^q Mat. 10. 30.
^r Mat. 24. 15.

afară, și cei din câmpuri, să nu intre într'insul. 22 Căci zile de răsbunare sunt ^sacestea, spre a se împlini toate cele scrise. 23 ^tVai celor care au în pânțele și celor care dau țată în acele zile: căci va fi nevoie mare pe pământ, și urgie pentru acest popor. 24 Și vor cădea de tăișul spadei, și vor fi duși robi în toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, ^upână când se vor fi împlinit ale neamurilor timpuri.

25 ^vȘi vor fi semne în soare și lună și stele, și pe pământ strâmtorare a neamurilor în nedumerire de vuetul mării și al valului. 26 Pe când oamenii sufletul își vor da, de teamă și de frică de cele ce au să vie preste lume: ^wcăci puterile cerurilor vor fi sguđuite. 27 Și atnucia vor vedeă pe Fiul omului, ^xvenind în nour cu putere și mărire multă. 28 Iar când încep acestea să fie, mișcați-vă și ridicați capetele voastre, pentru că ^ys'a apropiat răscumpărarea voastră.

29 ^aȘi le spuse o pildă: vedeți smochinul și toți copacii: 30 Când înfrunzesc, văzând, dela voi înșivă cunoașteți, că aproape este acum vara. 31 Astfel și voi, când veți fi văzut acestea întâmplându-se, cunoașteți că aproape este împărăția lui Dumnezeu. 32 Adevăr zic vouă, că nu va fi trecut neamul acesta, până să se facă toate. 33 ^bCerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

34 Luați ^caminte de voi înșivă, ca nu cumva inimile voastre să fie îngreuiate de inbuibare și de băutură preste măsură, și de grijile vieții, și fără de veste să vie preste voi ziua aceea: 35 Căci ^dca un lat va veni preste toți, care locească pe fața a tot pământul. 36 Veghiați dar în orice timp, rugându-vă să aveți putere, ca să scăpați de toate acestea ce au să fie, și ca să fiți puși înaintea Fiului omului.

37 Și învăța ziua în templu, iar noaptea ieșind mâneă afară la muntele numit măsliniș. 38 Și tot poporul se ducea des de dimineață la dânsul în templu, ca să-l asculte.

Iuda se învoeste să deă prins pe Iisus.

22 Și ^ase apropiă sărbătoarea azimelor, care se numește Paști. 2 ^bȘi căutau mai marii preoților și cărturarii cum să-l răpue: căci se temeau de popor.

3 ^cIar satana intră în Iuda, care se numește Iscariotu, fiind el din numărul celor doisprezece. 4 Și ducându-se, vorbi cu mai marii preoților și cu căpeteniile oastei, cum să-l deă lor în mână. 5 Și se bucurară și ^dse legară să-i deă argint: 6 Și el se învoi, și căută timp nimerit, ca să-l deă lor în mână fără știrea gloatei.

Mielul de Paști și sf. cină.

7 ^eȘi veni ziua azimelor, în care trebuia să fie înjunghiat *mielul* de Paști. 8 Și trimite pe Petru și pe Ioan zicând: ducându-vă, gătiți pentru noi Paștile, ca să mâncăm. 9 Iar dânsii îi ziseră: unde voești să gătim? 10 Și le zise: iată intrând voi în oraș va ieși înaintea voastră un om, ducând un vas de pământ cu apă, urmați lui în casa în care intră. 11 Și veți spune stăpânului casei: Învățătorul îți zice, unde este casa de ospăț, unde să mânânc Paștile cu ucenicii mei? 12 Și acela va arăta vouă o încăpere mare sus cu așternut: acolo gătiți. 13 Ducându-se dar, găsiră după cum le spusese, și gătiră Paștile.

14 ^fȘi când sosi ceasul se puse la masă, și apostolii împreună cu dânsul. 15 Și zise către dânsii: eu dor am dorit să mânânc cu voi aceste Paști mai înainte de pătımirea mea: 16 Căci zic vouă, că nu le mai mânânc, ^gpână când va fi desăvârșite în împărăția lui Dumnezeu. 17 Și luând un pahar, mulțumind zise: luați acesta și împărțiți între

^c Dan. 9. 26. 27. ^r Mat. 24. 29. ^s Rom. 8. 19. 23. ^b Mat. 24. 35. ^d 1 Tes. 5. 2.
^f Mat. 24. 19. ^e Mat. 24. 29. ^a Mat. 24. 32. ^e 1 Pet. 4. 7.

^{sc} Dan. 9. 27. ^y Mat. 24. 30.

^d 1 Tes. 5. 2.

Capul 22.

^b Ps. 2. 2.

^e Mat. 26. 17

^c Mat. 26. 11.

^f Mat. 26. 20

^a Mat. 26. 2.

^d Zech. 11. 12.

^g Cap 14. 15

voi: 18 Căci ^hzie vouă, că nu voiți mai bea deacum din rodul vitei, până când va fi venit împărăția lui Dumnezeu.

19 ⁱȘi luând pâne, mulțumind, frânse și le dete zicând: acesta este trupul meu, care se dă pentru voi: ^jaceasta faceți spre a mea amintire. 20 Și paharul de-asemenea, după cinare, zicând: ^kacest pahar *este* legea nouă în sângele meu, care se varsă pentru voi.

21 ^lTotuși iată, mâna celui care mă dă prins, *este* cu mine pe masă. 22^m Că Fiul omului se duce după ⁿcum a fost hotărât, dar voi de omul acela prin care se dă prins. 23 ^oȘi ei începură a cerceta împreună între dânsii cine dintre ei ar fi, care are să facă aceasta.

Ambiția ucenicilor.

24 ^pȘi se ivi și pricire între dânsii, cine dintre ei gândește a fi mai mare. 25 ^qIar el le zise: împărății păgânilor au stăpânire preste aceștia și cei care au putere asupra lor se numesc făcători de bine. 26 ^rDar voi să nu *fiți* astfel, ^sci care este mai mare între voi să fie ca mai tânăr, și care este căpetenie să *fie* ca slujitorul. 27 ^tCăci cine este mai mare, cel care stă la masă sau cel care slujește? Nu oare cel care stă la masă? ^uEu sunt în mijlocul vostru ca cel care slujește. 28 Iar voi sunteți aceia care ați stărunit cu mine în ^vispitele mele. 29 Și ^xen întocmesc pentru voi împărăție, după cum a întocmit pentru mine Tatăl meu. 30 Ca să ^ymâncăți și să beți pe masa mea, în împărăția mea, și ^zveți ședeà pe scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

31 Simone, Simone, iată ^asatana v'a cerut pentru sine spre a vă ^bcerne ca pe grâu: 32 Dar ^ceu m'am rugat pentru tine, ca să nu înceteze credința ta: ^dși tu, când te vei fi întors, întărește pe frații tăi. 33 Iar el zise: Doamne, cu tine sunt gata să merg și în închisoare și la moarte. 34 ^eȘi el zise: îți

spun, Petre, nu va cânta azi cocoșul, până vei tăgădui de trei ori, că nu mă cunoști.

35 ^fȘi le zise: când v'am trimis fără pungă și traistă și încălțăminte, n'ati avut lipsă de ceva? Iar ei ziseră: de nimic. 36 Și le zise: acum dar cine are pungă să o iă, asemenea și traistă; și cine nu are spadă, să vânză vestmântul său și să cumpere. 37 Căci zie vouă, că trebuie a se implini în mine aceasta ce este scris: ^g„și cu cei fărădelege a fost socotit:“ căci și cele despre mine au sfârșit. 38 Iar ei ziseră: Doamne, iată aci sunt două spade. Și el le zise: destul este.

Suferința lui Iisus la muntele maslinilor.

39 ^hȘi ieșind, ⁱse duse după obicei, la muntele maslinilor; și ucenicii îi urmară. 40 ^jIar sosind la loc, le zise: rugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41 ^kȘi el fû dus la o parte dela dânsii, ca de-o aruncătură de piatră, și îngenunchiând se rugă zicând: 42 Tată, dacă voești treacă acest pahar dela mine: ^ldar nu voia mea să fie făcută, ci a ta. 43 Și i-se arătă un ^mînger din cer, întărindu-l. 44 ⁿȘi fiind în luptă cu durerea, se rugă mai stărunit. Și sudoarea lui se făcu ca picături mari de sânge, ce cad jos la pământ. 45 Și sculându-se dela rugăciune, venind la ucenici, îi găsi adormiți din pricina întristării. 46 Și le zise: ce dormiți? Sculându-vă, ^orugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

Prinderea lui Iisus.

47 Și vorbind el încă, ^piată gloată, și cel care se numește Iuda, unul dintre cei doisprezece, veni în fruntea lor, și se apropie de Iisus ca să-l sărute. 48 Iar Iisus îi zise: Iuda, prin sărutare dai prins pe Fiul omului?

49 Și cei care erau pe lângă dânsul, văzând ce are să fie, ziseră: Doamne, dacă vom lovi cu spada? 50 Și ^qunul dintre dânsii lovi pe sluga arhierului

^h Mat. 26. 29.

ⁱ Mat. 26. 26.

^j 1 Cor. 11. 24.

^k 1 Cor. 10. 16.

Ps. 41. 9.

^m Mat. 26. 24.

ⁿ Papt. 2. 23.

^o Mat. 26. 22.

^p Marc. 9. 34.

^q Mat. 20. 25.

^r Mat. 20. 26.

^s Cap. 9. 48.

^t Cap. 12. 37.

^u Mat. 20. 28.

^v Ps. 49. 14.

^w Ebr. 4. 15.

^x 2 Tim. 2. 12.

^y Mat. 8. 11.

^z Ps. 49. 14.

^a 1 Pet. 5. 8.

^b Amos. 9. 9.

^c Ioan. 17. 9, 11, 15.

^d Ps. 51. 13.

^e Mat. 26. 34.

^f Mat. 10. 9.

^g Isa. 53. 12.

^h Mat. 26. 36.

ⁱ Cap. 21. 37.

^j Mat. 6. 13.

^k Mat. 26. 39.

^l Ioan. 5. 30.

^m Mat. 4. 11.

ⁿ Ioan. 12. 27.

^o Vers. 40.

^p Mat. 26. 47.

^q Mat. 26. 51.

și îi făcî urechea dreaptă. 51 Iar Iisus răspunzând, zise: lăsați până aci: și atingându-i urechea îl vindecă.

52^r Și Iisus zise către mai marii preoților și căpeteniile templului și bătrânii care veniseră la dânsul: ca la un făcător de rele ați ieșit cu spade și lănci? 53 În fiecare zi, fiind eu cu voi în templu, n'ați întins mâinile asupra mea: dar ceasul acesta este al vostru și puterea întunerecului.

Tăgăduirea lui Petru.

54^t Și prinzându-l îl duseră și-l băgară în casa arhierelui: ^u Iar Petru urmă de departe. 55^v Și aprinzând ei foc în mijlocul curții și sezând împrenă sedea și Petru în mijlocul lor.

56 Și o slujnică văzându-l stând la foc și nitându-se bine la el zise: și acesta eră cu dânsul. 57 Dar el tăgădui zicând: femeie, nu-l cunosc. 58^x Și preste puțin altul văzându-l zise: și tu ești dintre dânsii. Iar Petru zise: omule, nu sunt. 59^y Și trecând ea un ceas, un altul adevereă cu tărie zicând: intr'adevăr și acesta eră cu dânsul, pentru că și Galileu este. 60 Dar Petru zise: omule, nu știu ce zici. Și îndată vorbind el încă, cântă cocoșul. 61 Și Domnul întorcându-se se uită în fața lui Petru. ^z și-și aduse aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zisese, că ^a mai nainte de-a fi cântat azi cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. 62 Și ieșind afară plânse cu amar.

Suferința lui Iisus înaintea lui Caiafa.

63^b Și bărbații care îl țineau legat îl luan în răs, bătându-l. 64 Și acoperindu-i fața îl întrebă, zicând: profetește, cine este care te lovî? 65 Și multe altele defaimând, ziceau către dânsul.

66^c Și când se făcî ziua, ^d se adună bătrânimea poporului, mai marii preoților și cărturarii, și-l duseră la sine-driul lor zicând: dacă tu ești Hristosul, spune nouă. 67 Iar el le zise: dacă vă spun, nu veți crede; 68 Și dacă vă

întreb, nu veți răspunde. 69 Deacum însă Fiul omului va șede de-a dreapta puterii lui Dumnezeu. 70 Și toți ziseră: ești tu dar Fiul lui Dumnezeu? Iar el zise către dânsii: voi ziceți, că eu sunt. 71 Și ei ziseră: ce mai avem trebuință de mărturie? Căci noi înșine am auzit din gura lui.

Iisus înaintea lui Pilat; asemenea și înaintea lui Irod.

23 Și ^a ridicându-se toată mulțimea lor îl duseră înaintea lui Pilat. 2 Și începură a-l învinui zicând: pe aceasta l-am găsit ^b îndrumând spre rău neamul nostru, și ^c împedecând a da tribut Cesarului, și zicând ^d că el este Hristos, împărat. 3 ^e Atuncia Pilat îl întrebă zicând: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând îi zise: tu zici.

4 Și Pilat zise către mai marii preoților și gloate: ^f nu găsesse nici o vină în acest om. 5 Dar ei și mai mult stăruiau zicând, că întărătă poporul, învățând prin toată Iudea și începând dela Galilea până aci. 6 Și auzind Pilat *de Galilea* întrebă, dacă omul este Galileu. 7 Și înțelegând, că este din ^g ținutul lui Irod, îl trimise sus la Irod, fiind și el în Ierusalim în acele zile.

8 Iar Irod văzând pe Iisus se bucură foarte: căci de mult timp ^h dorea să-l vadă, fiindcă ⁱ auzia multe despre el, și așteptă să vadă vre-o minune făcută de dânsul. 9 Și-l întrebă în multe cuvinte; dar el nu-i răspunse nimic. 10 Iar mai marii preoților și cărturarii erau de față învinuindu-l foarte tare. 11 ^j Și Irod împreună cu ceata sa de ostași desprețuindu-l și luându-l în răs, îmbrăcându-l cu vestmânt strălucitor, îl trimise sus la Pilat. 12 Și în aceea zi Irod și ^k Pilat se făcură prietini unul cu altul: căci mai nainte erau în vrăjmășie între dânsii.

Osândirea lui Iisus.

13^l Atuncia Pilat chemând la sine pe mai marii preoților, și pe cei mari, și

^r Mat. 26. 55.	^v Mat. 26. 69.	^z Mat. 26. 75.	^c Mat. 27. 1.	^e Mat. 17. 27.	^f 1 Pet. 2. 22.	ⁱ Marc. 6. 14.
^s Ioan 12. 27.	^x Mat. 26. 71.	^a Mat. 26. 34, 75.	^d Pspt. 4. 26.	^d Ioan 19. 12.	^g Cap. 3. 1.	^j Isa. 53. 3.
^t Mat. 26. 57.	^y Mat. 26. 73.	^b Mat. 26. 67, 68.	—	^e Mat. 27. 11.	^h Cap. 9. 9.	^k Pspt. 4. 27.
^u Mat. 26. 58.				^b Pspt. 17. 7.		^l Mat. 27. 23.

poporul. zise către dânșii: 14^m Mi-ați adus pe omul acesta ca turburând poporul. și iată cercetându-l înaintea voastră. „eu n'am găsit în acest om nici o vină din câte spuneți împotriva lui. 15 Dar nici Irod: căci l-a trimis sus la noi. și iată nimic vrednic de moarte n'a fost făcut de dânșii. 16° Deci dar pedepsindu-l. îi voi da drumul. 17^p Și are nevoie ca la sărbătoare să dea pentru dânșii drumul la un închis. 18 Dar ^qei strigară tare cu grămada. zicând: ia pe acesta. iar pentru noi dă drumul lui Barabba. 19 Care eră aruncat în închisoare pentru o răscoală făcută în oraș și pentru omor.

20 Și Pilat le vorbi iarăși. voind să dea drumul lui Iisus. 21 Dar ei strigau la aceasta zicând: răstignește-l. răstignește-l. 22 Și zise de a treia oară către dânșii: dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n'am găsit într'insul; deci pedepsindu-l. îi voi da drumul. 23 Iar ei stăruiau cerând cu strigăte mari. ca el să fie răstignit. și strigătele lor și ale preoților mari biruiră. 24 Atuncia^r Pilat hotări să se facă cererea lor: 25 Și dete drumul la acela. care eră aruncat în închisoare pentru răscoală și omor. pe care îl cereau; iar pe Iisus îl dete în voia lor.

Iisus în calea durerilor.

26^s Și când îl duceau. punând mâna pe un oarecare Simon Cireneu. venind dela câmp. puseră crucea pe el. ca s'o ducă în urma lui Iisus.

27 Și îi urmă mulțime mare de popor și femei. care se băteau în piept și îl plângeau cu lacrimi. 28 Iar Iisus întorcându-se către dânșele zise: fiice ale Ierusalimului. nu plângeți de mine. ci plângeți de voi înșivă și de copiii voștri. 29^t Căci iată vin zile în care vor zice: fericite sunt cele sterpe. și pântecelile care n'au născut. și tâțele care n'au aplecat. 30^u Atuncia vor începe a zice „muntilor: cădeți preste noi.

și dealurilor: ascundeți-ne.“ 31^v Pentru că dacă ei fac acestea cu copacul verde. ce va fi cu cel uscat? 32^x Și se duceau și alți doi făcători de rele. ca să fie omoriți împreună cu dânșii.

Răstignirea și moartea lui Iisus.

33 Și^y când veniră la locul numit căpătână. acolo îl răstigniră. asemenea și pe făcătorii de rele. pe unul de-a dreapta și pe altul de-a stânga.

34 Iar Iisus zicea: Tată. ^ziarță-i: căci „nu știu ce fac. Și^b împărțind hainele lui. aruncară sorti.

35^c Și stetea poporul. privind: ^dși mai marii îl luau în răs zicând: pe alții a mântuit: să se mântuească pe sine însuși. dacă acesta este Hristosul lui Dumnezeu. alesul. 36 Dar și ostașii veniți. îl luau în răs. 37 Aducându-i otet și zicând: dacă tu ești împăratul Iudeilor. mântuește-te pe tine însuți.

38^e Și inscripția *scrisă* de-asupra lui eră *în grecește. și latinește. și ebrește: ACESTA ESTE ÎMPĂRATUL IUDEILOR.*

39^f Iar mul dintre făcătorii de rele pironiți îl defaimă. zicând: nu ești tu oare Hristosul? Mântuește-te pe tine însuși și pe noi. 40 Și răspunzând celalalt. zise. înfruntându-l: nu te temi tu de Dumnezeu. că în aceiași osândă ești? 41 Și noi cu dreptate. căci luăm cele cuvenite ce am făcut: dar acesta n'a făcut nimic necuviincios. 42 Și zicea: Iisuse. adu-ți aminte de mine. când vei fi venit întru împărăția ta. 43 Și Iisus îi zise: adevăr zic ție. astăzi vei fi împreună cu mine în raiu.

44^g Și eră acum ca la al șaselea ceas. și întunerec se făcu preste tot pământul. până la al nouălea ceas. 45 Întunecându-se soarele: și^h catapeteasma templului fû sfâșiată prin mijloc.

46 Și strigând cu glas mare Iisus. zise: ⁱTată. „în mâinile tale încredințez duhul meu.“ ^jȘi aceasta zicând își dete sufletul.

^m Vers. 1. 2. ^p Mat. 27. 15. ^s Mat. 27. 32. ^v Prov. 11. 31. ^z Mat. 5. 44. ^c Ps. 22. 17. ^f Mat. 27. 44. ⁱ Ps. 31. 5. ⁿ Vers. 4. ^q Eapt. 3. 14. ^t Mat. 24. 19. ^x Isa. 53. 12. ^a Eapt. 3. 17. ^d Mat. 27. 39. ^g Mat. 27. 15. ^j Ioan 19. 30. ^o Mat. 27. 26. ^r Mat. 27. 26. ^u Isa. 2. 19. ^y Mat. 27. 33. ^b Mat. 27. 35. ^e Mat. 27. 37. ^h Mat. 27. 51.

47^k Iar sutașul, văzând ce s'a făcut, măria pe Dumnezeu, zicând: într'adevăr omul acesta eră drept.

48 Și toate gloatele, venite împreună la această priveștițe, după ce priviră cele făcute, bătându-și piepturile, se întorceau îndărăt. 49 ^lȘi toți eunoscentii lui și femeile, care îi urmau împreună din Galilea, steteau de departe spre a vedea acestea.

Înmormântarea lui Iisus.

50^m Și iată un bărbat cu numele Iosif, sfințic fiind, și bărbat bun și drept 51 — Acesta nu se invoise cu hotărîrea și cu lucrarea lor — din Arimatea, oraș al Iudeilor, și care așteptă și el înapărătia lui Dumnezeu. 52 Acesta venind la Pilat, ceru corpul lui Iisus. 53 Și luându-l jos, îl înfășură în pânză, și-l puse într'un mormânt săpat în piatră, unde nimenea nu mai fusese pus. 54 Și eră zi de pregătire, și sâmbăta aveă să înceapă.

55 Și urmându-i femeile, care veniseră împreună cu dânsul din Galilea, zăriră mormântul și cum fû pus corpul lui. 56 Și întorcându-se îndărăt gătiră aromate și mir. Și sâmbăta se odihniră după lege.

Învierea lui Hristos.

24 Iar în ^a întâia zi a săptămânei, des de dimineață, veniră la mormânt, ^b aducând aromatele ce gătiseră. 2^c Și găsiră piatra prăvălită dela mormânt. 3^d Și intrând nu aflară corpul Domnului Iisus.

4 Și pe când ele erau în mare nedumerire despre aceasta, ^e iată doi bărbați stătură înaintea lor, în vestiminte luminând ca fulgerul: 5 Iar ele sperîindu-se și plecând fețele spre pământ, ei ziseră către dânsule: pentru ce căutați pe cel viu între cei morți? 6 Nu este aci, ei s'a sculat. ^f Aduceți-vă aminte cum v'a vorbit, pe când eră încă în Galilea. 7 Zicând, că Fiul omului trebuie să fie dat în mâni de oameni

păcătoși, și să fie răstignit, dar a treia zi să învieze.

8 Și ^g ele își aduseră aminte de cuvintele lui. 9^h Și întorcându-se dela mormânt vestiră toate acestea la cei unsprezece și la toți ceilalți. 10 Și erau Maria Magdalena și ⁱ Ioana și Maria lui Iacob, și altele împreună cu dânsule, care spuneau acestea către apostoli. 11 ^j Și cuvintele acestea se părură înaintea lor ca o poveste, și nu crezură lor.

12^k Dar Petru sculându-se, alergă la mormânt, și plecându-se, vede fâșiile de pânză singure: și se duse acasă minunându-se de ce s'a făcut.

Iisus se arată ucenicilor, ce mergeau în spre Emaus.

13 ^l Și iată doi dintre dânsii se duceau în aceea zi la un sat, depărtat de Ierusalim șaizeci de stadii, al cărui nume eră Emaus. 14 Și ei vorbeau unul către altul de toate întâmplările acestea. 15 Și pe când vorbeau ei și cercetau împreună, apropiându-se și ^m Iisus însuși, mergea împreună cu dânsii: 16 Iar ⁿ ochii lor erau ținuți ca să nu-l cmoască.

17 Și el zise către dânsii: ce sunt cuvintele acestea pe care le aruncați unul altuia între voi mergând? Și ei stătură cu privirea posomorită. 18 Și răspunzând unul ^o cu numele Cleopa zise către dânsul: tu singur stai ca străin în Ierusalim și n'ai aflat cele întâmplate în el în aceste zile?

19 Și le zise: care? Iar dânsii îi ziseră: cele despre Iisus Nazareanul, ^p care a fost bărbat profet, ^q puternic în faptă și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul. 20 ^r Cum mai marii preoților și mai marii noștri îl deteră la osândă de moarte și-l răstigniră. 21 Și noi nădăjduiam, ^s că el este care aveă să scape pe Israel: dar cu toate acestea astăzi merge pe a treia zi de când s'au făcut acestea. 22 ^t Într'ade-

^k Mat. 27. 54. ^o Corpul 24. ^e Mat. 28. 2. ^f Mat. 16. 21. ⁱ Cap. 8. 3. ^l Marc. 16. 12. ^p Ioan 19. 25. ^r Cap. 23. 1.
^l Ps. 38. 11. ^a Ioan 20. 1. ^d Marc. 16. 5. ^g Ioan 2. 22. ^j Marc. 16. 11. ^m Mat. 18. 20. ^q Mat. 21. 11. ^s Cap. 1. 68.
^m Mat. 27. 57. ^b Cap. 23. 56. ^c Ioan 20. 12. ^h Mat. 28. 8. ^k Ioan 20. 3. 6. ⁿ Ioan 20. 14. ^t Ept. 7. 22. ^v Mat. 28. 8.

văr unele femei dintr'ale noastre ne-au pus în uimire, *căci* fiind duse de dimineață la mormânt, 23 Și negăsind corpul lui venură, spunând că au văzut arătare de îngeri, care zic, că el este viu. 24 Și ^use duseră la mormânt unii dintre cei cu noi, și găsiră astfel, după cum au spus și femeile, dar pe dânsul nu-l văzură.

25 Atuncia el zise către dânsii: nepricepuților și cu inima întârziatori a crede în cele ce au spus profetii. 26 ^vOare nu trebuia ca Hristos să sufere acestea și să între în mărirea lui? 27 ^xȘi începând dela ^yMoise și dela ^ztoți profetii, le tăleui cele despre dânsul, în toate scripturile.

28 Și se apropiară de satul unde mergeau, și ^ael se făcă că merge mai înainte: 29 Dar ^bei stăruiră de dânsul zicând: rămâi împreună cu noi: pentru că este spre seară și ziua s'a dus acum. Și intră ca să rămăe cu dânsii.

30 Și pe când stă el la masă împreună cu dânsii, luând ^cpâne binecuvântă și frângând le dete în mână. 31 Atuncia se deschiseră ochii lor și-l cunoscură; dar el se făcă nevăznt dela dânsii. 32 Și ziseră unul către altul: oare nu ne ardea inima în noi, când ne vorbiă pe cale, când ne lămuria scripturile?

33 Și sculându-se ei în acel ceas, se întoarseră la Ierusalim, și aflară adunați pe cei unsprezece, și pe cei împreună cu dânsii. 34 Care ziceau că într'adevăr a înviat Domnul și ^ds'a arătat lui Simon. 35 Și ei spuneau cele depe cale și cum li-s'a făcut cunoscut la frângerea pâinii.

Iisus se arată Apostolilor.

36 ^eȘi vorbind ei acestea, Iisus însuși stătu în mijlocul lor și le zise: pace vouă! 37 Dar ei spăimântându-

se și înfricoșându-se, gândeau că văd un ^fduh. 38 Și le zise: pentru ce sunteți turburați, și pentru ce se ridică gânduri în inima voastră? 39 Vedeti mâinile mele și picioarele mele, că eu însumi sunt; ^gpipăți-mă și vedeți, pentru că un duh nu are carne și oase, după cum mă vedeți pe mine că am. 40 Și zicând aceasta, le arătă mâinile și picioarele. 41 Dar ei de ^hbucurie necrezând încă și minunându-se le zise: ⁱaveți ceva de mâncare aci? 42 Și dânsii îi deteră o parte de pește fript, și dintr'un fagur de miere; 43 ^jȘi luând înaintea tuturor, mănă.

44 Apoi zise către dânsii: ^kacestea sunt cuvintele mele, pe care vi le-am vorbit, fiind încă împreună cu voi, că trebuie a fi implinite toate cele scrise despre mine în legea lui Moise și în profetii și în psalmi. 45 Atuncia ^ldeschise mintea lor să înțeleagă scripturile. 46 ^mȘi le zise că așa este scris, și că ⁿasă trebuia, ca Hristos să sufere și să învieze dintre morți a treia zi. 47 Și să se predice în numele său pocăință, spre ^oiertare de păcate la ^ptoate neamurile, începând voi dela Ierusalim. 48 Voi ^qsunteți martori de acestea. 49 ^rȘi eu trimit făgăduința Tatălui meu preste voi: dar voi stați în orașul Ierusalim, până ce veți fi îmbrăcați cu putere de sus.

Înmălțarea lui Iisus.

50 Și-i duse afară ^rpână spre Betania, și ridicând mâinile sale îi binecuvântă. 51 ^sȘi pe când îi binecuvântă se despărți de dânsii, și eră dus în sus spre cer. 52 Și ei închinându-se lui, se întoarseră la Ierusalim cu bucurie mare. 53 Și erau neîncetat în templu laudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

^u Vers. 12. ^y Fac. 3. 15. ^b Fac. 19. 3. ^e Marc. 16. 14. ^h Fac. 45. 26. ^k Mat. 16. 21. ⁿ Dan. 9. 24. ^q Isa. 44. 3.
^v 1 Pet. 1. 11. ^z Ps. 16. 9. ^a Mat. 14. 19. ^f Marc. 6. 49. ⁱ Ioan 21. 5. ^l Fapt. 16. 14. ^o Fapt. 12. 3. ^r Fapt. 1. 12.
^x Vers. 45. ^c Fac. 32. 26. ^d 1 Cor. 15. 5. ^g Ioan 20. 20, 27. ^j Fapt. 10. 41. ^m Isa. 50. 6. ^p Ioan 15. 27. ^s 2 Reg. 2. 11

SFÂNȚA EVANGELIE DUPĂ IOAN.

*Iisus Hristos este întruparea Cuvântului
vecinic.*

1 În început ^aeră Cuvântul, și Cuvântul
eră ^bla Dumnezeu, și ^cDumnezeu eră
Cuvântul. **2** ^dAcesta eră în început la
Dumnezeu. **3** ^ePrintr'însul tot fû fă-
cut, și fără dânsul nu fû făcut nici mă-
car ceva ce este făcut. **4** ^fViața eră
într'însul, și ^gviața eră lumina oamenii-
lor. **5** ^hȘi lumina în întunerec se arătă,
și întunerecul nu o prinse.

6 ⁱFost-a un om trimis dela Dum-
nezeu, al cărui nume eră Ioan: **7** ^jA-
cesta veni spre mărturie, ca să mărtu-
risească pentru lumină, ca toți să creadă
printr'însul. **8** Nu eră acela lumina, ci
veni ca să mărturisească pentru lumină.

9 ^kEră lumina cea adevărată, care
luminează pe orice om, venind în lume.
10 În lume eră, și ^llumea printr'însul
fû făcută, și lumea nu-l cunoscu.
11 ^mLa ale sale veni, și ai săi nu-l pri-
miră. **12** Iar ⁿcăți îl primiră, le dete
putere ca să fie fii ai lui Dumnezeu,
adecă celor care cred în numele lui.
13 ^oCare nu din sânge, nici din a cărnii
voință, nici din voință de bărbat, ci din
Dumnezeu fură născuți.

14 ^pȘi Cuvântul ^qtrup ^rse făcu și lo-
cu în între noi, și ^svăzurăm mărirea lui,
mărire ca a unui născut dela Tatăl,
^tplin de dar și adevăr.

15 ^uIoan mărturisește pentru dânsul
și strigă zicând: acesta eră despre care
am zis: ^vcel care vine după mine a fost
înaintea mea; ^wpentru că eră mai înainte
de mine.

16 Căci din aceea cu ce dânsul eră
^yplin, noi toți am luat, *adecă* dar preste
dar; **17** Pentru ^zcă legea fû dată prin
Moise, ^adarul și ^badevărul prin Iisus
Hristos veni. **18** Pe Dumnezeu ^cni-

meni nu l-a văzut vreodată; ^dFiul unu
născut, care este la sânul Tatălui, acela
a spus.

*Mărturisirea lui Ioan Botezătorul despre
mielul lui Dumnezeu.*

19 Și aceasta este ^emărturia lui Ioan,
când trimiseră Iudeii din Ierusalim pe
preoții și leviții, ca să-l întrebe: tu cine
ești? **20** Și ^fmărturisi și nu tăgădui,
ci mărturisi, că eu nu sunt Hristosul.
21 Și-l întrebară: ce dar? Ești ^gIlie?
Și zice: nu sunt. Ești tu ^hprofetul? Și
răspunse: nu. **22** Deci îi ziseră: cine
ești? Ca să dăm răspuns celor care ne
au trimis: ce zici despre tine însuți?
23 ⁱZise: eu *sunt* „glas de strigător în
pustie: îndreptați calea Domnului“,
după cum ^ja zis Isaia profetul. **24** Și
trimiși erau dintre farisei.

25 Și-l întrebară, și-i ziseră: pentru
ce botezi dar, dacă tu nu ești Hristosul,
nici Ilie, nici profetul? **26** Răspunse
lor Ioan zicând: ^keu botez în apă: ^ldar
în mijlocul vostru stă acela, pe care voi
nu-l știți. **27** ^m*El este* care vine după
mine, *care a fost înaintea mea*, căruia
nu sunt vrednic să desleg cureaua în-
călțămintii lui. **28** Acestea au fost în
ⁿBetania dincolo de Iordan, unde bo-
teză Ioan.

29 A doua zi vede *Ioan* pe Iisus ve-
nind la dânsul și zice: iată al lui Dum-
nezeu ^oMiel, ^pcare ridică păcatul lumii.
30 ^qAcesta este pentru care am zis:
după mine vine bărbat, care a fost în-
naintea mea, pentru că eră mai înainte
de mine. **31** Și eu nu-l știam, ci ca
să fie adus lui Israel la cunoștință,
^rpentru aceasta am venit eu botezând
în apă.

32 ^sȘi Ioan mărturisi zicând, că am
văzut duhul pogorându-se din cer, ca

IOAN.
—
Capul 1.
^a Prov. 8. 22, 23,
etc.
^b Prov. 8. 30.

^c Filip. 2. 6.
^d Fac. 1. 1.
^e Ps. 33. 6.
^f Cap. 5. 26.
^g Cap. 8. 12.
^h Cap. 3. 19.

ⁱ Mal. 3. 1.
^j Fapt. 19. 4.
^k 1 Ioan 2. 8.
^l Ebr. 1. 2.
^m Luc. 19. 14.
ⁿ Isa. 56. 5.

^o Iac. 1. 18.
^p Mat. 1. 16, 20.
^q Ebr. 2. 11, 14,
16, 17.
^r Rom. 1. 3.
^s 1-a. 40. 5.

^t Col. 1. 19
^u Vers. 32.
^v Mat. 3. 11.
^w Cap. 8. 58.
^x Cap. 3. 34.
^y Esod 20.1, etc.

^a Rom. 3. 24.
^b Cap. 8. 32.
^c Esod. 33. 20.
^d 1 Ioan 4. 9.
^e Cap. 5. 33.
^f Luc. 3. 15

^g Mal. 4. 5.
^h Dent. 18. 15, 18.
ⁱ Mat. 3. 3.
^j Isa. 40. 3.
^k Mat. 3. 11.
^l Mal. 3. 1.

^m Vers. 15. 30.
ⁿ Iudc. 7. 24.
^o Esod. 12. 3.
^p Isa. 53. 11.
^q Vers. 15. 27.
^r Mal. 3. 1.
^s Mat. 3. 16.

un porumb, și rămase preste dânsul. 33 Și eu nu-l știam, ci care mă trimise să botez în apă, acela îmi zise: preste care vei fi văzut duhul pogorându-se și rămânând preste dânsul. ^tacesta este care botează în duh sfânt. 34 Și eu am văzut, și am mărturisit, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

Cei dintâi ucenici.

35 A doua zi, iarăși stă Ioan și doi dintre ucenicii lui. 36 Și uitându-se în fața lui Iisus, care umblă, zise: ^uiată Mielul lui Dumnezeu. 37 Și cei doi ucenici îl auziră vorbind, și se duseră după Iisus. 38 Iar Iisus întorcându-se și văzându-i urmând, le zise: 39 Ce căutați? Iar ei ziseră: Rabi, — ce însemnează Învățătorule — unde stai? 40 Veniți și veți vedeă, le zice el. Deci veniră și văzură unde stă, și rămaseră la dânsul în ziua aceea: ^{și} eră ca la al zecelea ceas.

41 ^v Andreiu, fratele lui Simon Petru, eră unul dintre cei doi care auziră de la Ioan și se duseră după dânsul. 42 Această găsește mai întâiu pe fratele său Simon și-i zice: noi am găsit pe Mesia, care se tâlcuește Hristos. 43 Și-l duse la Iisus. Iar Iisus uitându-se în fața lui zise: tu ești Simon fiul lui Ioan. ^xtu vei fi numit Chefa, care însemnează Petru.

44 A doua zi, Iisus voi să plece în Galilea, și găsește pe Filip și-i zice: urmează-mi. 45 ^y Iar Filip eră din Betsaida, din orașul lui Andreiu și Petru.

46 Filip găsește pe ^z Natanael și-i zice: ^{pe acela} despre care scrise ^a Moise în lege și ^b profetii, noi l-am găsit, pe Iisus din ^c Nazaret, fiul lui Iosif. 47 Și Natanael îi zise: ^d din Nazaret poate fi ceva bun? Filip îi zise: vino și vezi.

48 Iisus văzând pe Natanael venind la dânsul și zise despre el: iată ^e eu adevărat un Israelit, în care nu este viclenie. 49 Natanael îi zice: de unde mă cu-

noști? Răspunse Iisus și-i zise: te-am văzut stând supt smochin mai înainte de-a te strigă Filip. 50 Răspunse Natanael ^{și îi zice}: Rabi, ^f tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești ^g împăratul lui Israel. 51 Răspunse Iisus și-i zise: pentru că fi-am zis că te-am văzut supt smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedeă. 52 Și-i zice: adevăr, adevăr zic vouă, ^h de acum veți vedeă cerul deschizându-se, și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se preste Fiul omului.

Prefacerea apei în vin la nunta din Cana Galilei.

2 Și a treia zi se făcù nuntă în ^a Cana Galilei, și muma lui Iisus eră acolo. 2 Și fù chemat la nuntă și Iisus și ucenicii săi. 3 Și fiind lipsă de vin, muma lui Iisus zice către dânsul: vin nu au. 4 Iisus îi zice: ^b femeie, ^c ce am eu cu tine? ^d Ceasul meu n'a venit încă. 5 Zice muma lui către cei care slujiau: faceți orice va zice vouă. 6 Și erau acolo șase vase de apă ^{făcute} din peatră, puse ^e pentru curățirea Iudeilor, luând fiecare câte două sau trei măsurii. 7 Zice lor Iisus: umpleți vasele cu ^f apă. Și le umplură până sus. 8 Și le zice: acum scoateți și duceți veghietorului mesei. Și dânsii ⁱⁱ duseră. 9 Și când veghietorul mesei gustă apa făcută vin, și nu știa de unde este, iar slujitorii care adusesse apa știau, veghietorul mesei cheamă pe mire.

10 Și-i zice: orice om pune întâiu vinul bun, și când s'au îmbătat atumeia ^{pune} pe cel prost: tu ai ținut vinul bun până acum.

11 Acest început al minunilor ⁱⁱ făcù Iisus în Cana Galilei și ^g făcù cunoscut mărirea sa, și ucenicii săi crezură întru'nsul.

12 După aceasta se duse în jos la Capernaum dânsul și muma lui și ^h frații lui și ucenicii lui: și acolo rămaseră nu multe zile.

^t Mat. 3. 11
^u Vers. 29.
^v Mat. 4. 18.

^x Mat. 16. 18.
^y Cap. 12. 21.
^z Cap. 21. 2.

^a Fac. 3. 15.
^b Isa. 4. 2.
^c Mat. 2. 23.

^d Cap. 7. 41.
42, 52.
^e Ps. 32. 2.

^f Mat. 14. 33.
^g Mat. 21. 5.
^h Fac. 28. 12.

Capul 2.
^a Ios. 19. 28.
^b Cap. 19. 26.

^c 2 Sam. 16. 10.
^d Cap. 7. 6.
^e Marc. 7. 3.

^f Cap. 4. 46.
^g Cap. 1. 14.
^h Mat. 12. 46.

Curățirea templului.

13 ⁱȘi era aproape Paștile Iudeilor, și Iisus se duse în sus la Ierusalim. 14 ^jȘi găsi în templu pe cei care vând boi și oi și porumbei și pe schimbători de bani șezând. 15 Și făcând nu bicu de împletituri, dete pe toți afară din templu, și oile și boii, și vărsă banii mărunți ai schimbătorilor și răsturnă mesele lor. 16 Și zise celor care vindeau porumbei: ridicăți acestea de-aici, nu faceți ^k casa Tatălui meu casă de negustorie. 17 Și ucenicii lui își aduseră aminte că este scris: ^l „râvna casei tale mă va mistui.”

18 Deci Iudeii răspunseră și-i ziseră: ^m ce semn ne arăți, pentru că faci acestea? 19 Răspunse Iisus și le zise: ⁿ surpați acest templu, și în trei zile îl voi ridică. 20 Dar Iudeii ziseră: acest templu fii clădit în patruzeci și șase de ani, și tu îl vei ridică în trei zile? 21 Dar el zicea ^o de templu, de corpul său. 22 Deci când se sculă dintre morți, ^p ucenicii săi își aduseră aminte că aceasta zicea, și crezură scripturii și cuvântului pe care l-a spus Iisus.

23 Iar când era în Ierusalim la Paști în sărbătoare, mulți crezură în numele lui, văzând semnele lui, pe care le făcea. 24 Dar Iisus însuși nu se încredea în ei, pentru că el cunoștea pe toți. 25 Și pentru că nu avea trebuință ca să mărturisească cineva pentru om: căci ^q el însuși cunoștea ce era în om.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodim.

3 Și între farisei era un om cu numele Nicodim, un mai mare al Iudeilor: 2^a Acesta veni la dânsul noaptea și-i zise: Rabi, știm că ai venit învățator dela Dumnezeu, pentru că ^b nimeni nu poate face aceste minuni pe care le faci tu, dacă nu ^c este Dumnezeu cu dânsul. 3 Răspunse Iisus și-i zise: adevăr zic ție, ^d dacă cineva nu va fi fost născut de sus, nu poate vedea împărăția lui Dumnezeu.

4 Zice către dânsul Nicodim: cum poate un om bătrân fiind ca să fie născut? Nu cumva poate intra de-a doua oară în pântecele mamei sale și să fie născut?

5 Răspunse Iisus: adevăr, adevăr zic ție: ^e dacă cineva nu va fi fost născut din apă și din duh, nu poate intra în împărăția lui Dumnezeu. 6 Ce este născut din carne, carne este, și ce este născut din duh, duh este. 7 Nu te miră că ți-am zis: voi trebuie să liți născuți de sus. 8 / Vântul suflă unde voeste, și vuetul lui ^f / auzi, dar nu știi de unde vine și unde se duce: astfel este oricine, care este născut din duh.

9 Răspunse Nicodim și-i zise: ^g cum pot să fie acestea?

10 Răspunse Iisus și-i zise: tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea? 11 ^h Adevăr, adevăr zic ție, că noi vorbim ce știm și mărturisim ce am văzut: și ⁱ voi nu primiți mărturia noastră. 12 Dacă v'am spus cele pământești, și nu credeți, cum veți crede dacă vă spun cele cerești? 13 Și ^j nimeni nu s'a suit în cer decât numai cel care s'a pogorit din cer. Fiul omului care este în cer. 14 ^k Și după cum Moise înălță șarpele în pustie, așa ^l trebuie să fie înălțat Fiul omului. 15 Pentru ca oricine care crede într'însul ^m să nu piară, ci să aibă viață vecinică.

16 ⁿ Căci Dumnezeu iubii lumea atât de mult, încât dete pe Fiul său unul născut, pentru ca oricine care crede într'însul să nu piară, ci să aibă viață vecinică. 17 ^o Căci Dumnezeu nu trimise pe Fiul său în lume, ca să osândească lumea, ci pentru ca lumea să fie mântuită printr'însul. 18 ^p Cine crede într'însul un este osândit, iar cine nu crede a și fost osândit, pentru că n'a crezut în numele unui născut Fiul lui Dumnezeu. 19 Iar osânda este aceasta, ^q că lumina a venit în lume și oamenii imbiră întunerecul mai mult decât lu-

ⁱ Esod. 12. 14.
^j Mat. 21. 12.
^k Luc. 2. 39.
^l Ps. 69. 9.

^m Mat. 12. 38.
ⁿ Mat. 26. 61.
^o Col. 2. 9.

^p Luc. 24. 8.
^q 1 Sam. 16. 7.

Capul 3.
^a Cap. 7. 50.
^b Cap. 9. 16, 33

^c Fapt. 10. 38.
^d Cap. 1. 13.
^e Marc. 16. 16.
^f Becl. 11. 5.

^g Cap. 6. 52, 60.
^h Mat. 11. 27.
ⁱ Vers. 32.
^j Prov. 30. 4.

^k Num. 21. 9.
^l Cap. 8. 28.
^m Vers. 36
ⁿ Rom. 5. 8.

^o 1 Ioan 4. 14
^p Cap. 5. 24.
^q Cap. 1, 4, 9-11

mina: pentru că faptele lor erau rele. 20 Căci ^roricine făptuește rele, năște lumina și nu vine la lumină, pentru ca faptele lui să nu fie mustrate. 21 Iar cine lucrează adevărul, vine la lumină, ca faptele lui să fie cunoscute, pentru că sunt săvârșite în Dumnezeu.

Ioan Botezătorul mărturisește de-a doua oară pentru Iisus.

22 După acestea veni Iisus și ucenicii săi în pământul Iudeii, și acolo petrecea timpul cu dânsii ^sși botezà. 23 Și botezà și Ioan în Enon aproape de ^tSalim, pentru că erau acolo ape multe, ^eși veniau și se botezau. 24 ^vCăci Ioan nu era încă aruncat în închisoare.

25 Deci se făcu din partea ucenicilor lui Ioan întrebare cu un Iudeu despre curățire. 26 Și veniră la Ioan și-i ziseră: Rabi, acela care era cu tine dincolo de Iordan, ^epentru care tu ai mărturisit, iată acesta botează și toți vin la dânsul.

27 Răspunse Ioan și zise: nu poate un om să iă ⁿnimic, dacă nu-i este dat din cer. 28 Voi însăși îmi sunteți martori, că am spus: ^znu sunt eu Hristosul, dar că ^asunt trimis înaintea aceluia. 29 ^bCine are mireasă este mire: iar al mirelui ^eprietin, care stă și ascultă, se bucură foarte de glasul mirelui. Deci această bucurie a mea este împlinită. 30 Acela trebuie să crească, iar eu să scad.

31 ^dCine vine de sus ^eeste de-asupra tuturilor: ^fcine este depe pământ, depe pământ este și vorbește ^gcele depe pământ. Cine vine din cer, 32 Mărturisește ^hce a văzut și auzit: dar nimeni nu primește mărturia lui. 33 Cine a primit mărturia lui, ⁱa întărit că Dumnezeu este iubitor de adevăr. 34 ^jCăci pe cine a trimis Dumnezeu, vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că *Dumnezeu* nu dă dubul ^kdupă măsură. 35 ^lTatăl iubește pe Fiul și a dat tot în mâna lui. 36 ^mCine crede în Fiul,

are viață vecinică: cine nu ascultă pe Fiul, nu va vedea viață, ci rămâne preste dânsul urgia lui Dumnezeu.

*Vorbirea lui Iisus cu femeia samaritană.
Mai mulți cred într'însul.*

4 Deci când înțelese Iisus că fariseii auzise că Iisus face și ^abotează mai mulți ucenici decât Ioan. 2 Deși Iisus însuși nu botezà, ci ucenicii săi. 3 Lăsă Iudea și se duse iar în Galilea. 4 Dar trebuia ca el să treacă prin Samaria. 5 Deci vine la un oraș al Samarii numit Sichar, aproape de locul ^bpe care îl dete Iacob lui Iosif fiul său. 6 Și acolo era puțul lui Iacob. Iisus dar ostentit fiind de călătorie, se așeză numai decât lângă puț: era ca la al șaselea ceas.

7 *Atunci* vine o femeie din Samaria ca să scoată apă. Și Iisus îi zice: dă-mi să beau: 8 Căci ucenicii lui se dusese în oraș, ca să cumpere demâncare. 9 Dar femeia samaritană îi zice: cum tu, Iudeu fiind, ceri să beai dela mine, care sunt femeie samaritană? *Căci ^cIudeii n'au a face cu Samaritanii.*

10 Răspunse Iisus și-i zise: dacă ai ști darul lui Dumnezeu și cine este care îți zice: dă-mi să beau, tu ai fi cerut dela dânsul și ți-ar fi dat ^dapă vie. 11 Doamne, îi zice femeia, nici vas de scos apă nu ai, și puțul este adânc: de unde ai apa cea vie? 12 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Iacob, care ne dete puțul, și el însuși bău dintr'însul și fiii săi și turmele sale?

13 Răspunse Iisus și-i zise: oricine care bea din apa aceasta va înseta iarăși; 14 Dar ^ecine va fi băut din apa, pe care o voiu dà eu, nu va înseta în veci, și apa pe care o voiu dà lui ^fse va face într'însul izvor de apă, curgând în viață vecinică. 15 ^gDoamne, zice femeia către dânsul, dă-mi această apă, ca să nu însetez, nici să nu mai vin aici să scot apă.

^r Iov 24. 13, 17.
^s Cap. 4. 2.
^t 1 Sam. 9. 4.
^v Mat. 3. 5. 6.

^u Mat. 14. 3.
^x Cap. 1. 7, 15, 27, 34.
^y 1 Cor. 4. 7.

^z Cap. 1. 20, 27.
^a Mal. 3. 1.
^b Mat. 22. 2.

^c Cânt. 5. 1.
^d Vers. 13.
^e Mat. 28. 18.
^f 1 Cor. 15. 27.

^g Cap. 6. 33.
^h Vers. 11.
ⁱ Rom. 3. 4.
^j Cap. 7. 16.

^k Cap. 1. 16.
^l Mat. 11. 27.
^m Hab. 2. 4.

Capul 4.
^a Cap. 3. 22, 26.
^b Fac 33. 19.
^c 2 Reg. 17. 21.

^d Isa. 12. 3.
^e Cap. 6. 35, 58.
^f Cap. 7. 38.
^g Cap. 6. 34.

16 *Iisus* îi zice: du-te, cheamă pe bărbatul tău și vino aici. 17 Răspunse femeia și zise: n'au bărbat.

Iisus îi zice: bine ai zis, că n'ai bărbat: 18 Pentru că cinci bărbați ai avut, și pe care-l ai acum nu-ți este bărbat. Adevărat ai spus aceasta. 19 Doamne, îi zise femeia, ^kvăd că tu ești profet. 20 Părinții noștri se închină pe ^lacest munte: și voi ziceți că în *Ierusalim* este locul unde trebuie a se închină.

21 Femeie, îi zise *Iisus*, crede-mă că vine un timp, ^kcând nici pe acest munte, nici în *Ierusalim* vă veți închină Tatălui. 22 Voi vă închinați ^lla ce nu știți, noi ne închinăm la ce știm, pentru că ^mmântuirea din *Iudei* este: 23 Adevărat vine un timp și acum este venit, când adevărații închinători se vor închină Tatălui în ⁿduh ^oși adevăr; căci și Tatăl pe niii ca aceștia îi voește a se închină lui: 24 ^pDuh este Dumnezeu, și cei care se închină lui, trebuie să se închine în duh și adevăr.

25 Zice lui femeia: știu că vine Messia — adică *Hristos* — : când acela va fi venit, ^qne va spune toate. 26 Zice ei *Iisus*: ^reu sunt care îți vorbesc.

27 Între acestea veni ră ucenicii săi, și se mirau că vorbiă cu o femeie: dar nimeni nu zise: ce voești, sau pentru ce vorbești cu dânsa? 28 Femeia deci își lăsă vasul de apă și se duse în oraș, și zise oamenilor: 29 Veniți, vedeți un om, ^scare mi-a spus toate câte am făcut; nu cumva acesta este *Hristosul*? 30 Deci dar ei ieșiră din oraș și veniau la dânsul. 31 Între acestea îl rugau ucenicii zicând: Rabi, mănâncă. 32 Iar el le zise: eu am să mănânc o mâncare, pe care voi n'o cunoașteți. 33 Deci ucenicii ziceau între dânsii: nu cumva i-a adus cineva să mănânce?

34 Zice lor *Iisus*: ^tmâncarea mea este ca să fac voia celui care m'a trimis și să săvârșesc lucrul lui. 35 Oare nu

ziceți voi, că sunt încă patru luni și vine secerișul? Iată zie vouă, ridicați ^uochii voștri și priviți că sămănăturile sunt albe pentru seceriș. 36 ^vAcum secerătorul primește plată, și adună rod în viață vecinică, ca să se bucure împreună și sămănătorul și secerătorul. 37 Căci în aceasta este cuvântul adevărat, că altul este sămănătorul și altul secerătorul. 38 Eu v'am trimis să secerăți ce n'ați muncit; alții au muncit, și voi ați intrat în munca lor.

39 Și din orașul acela mulți dintre samaritani crezură într'insul ^xpentru cuvântul femeii, care mărturisă că mi-a spus toate câte am făcut. 40 Deci dar samaritanii, când veni ră la el, îl rugau ca să rămână la dânsii; și rămase acolo două zile. 41 Și mult mai mulți crezură pentru cuvântul lui, 42 Și ziceau femeii, că nu credem numai pentru vorbele tale: ^ycăci noi înșine am auzit, și cunoaștem că el este cu adevărat Mântuitorul lumii, *Hristosul*.

43 Și după două zile ieși de acolo și se duse în Galilea. 44 ^zCăci *Iisus* însuși mărturisă că un profet nu are cinste în patria lui. 45 Deci când veni în Galilea, îl primiră bine Galilienii, care văzuse toate câte făcū în *Ierusalim* la sărbătoare; căci și ei venise la sărbătoare. 46 Deci *Iisus* veni iarăși în Cana Galilei, unde făcū apa vin.

Iisus tămăduiește pe fiul unui slujbaș împărătesc.

Și eră în Capernaum un om împărătesc al cărui fiu bolii.

47 Acesta auzind, că *Iisus* a venit din *Iudea* în Galilea, se duse la dânsul, și-l rugă ca să vie și să tămăduiească pe fiul său; căci eră să moară. 48 Deci zise *Iisus* către dânsul: dacă nu veți fi văzut semne și minuni, nu veți crede. 49 Doamne, zise către dânsul omul împărătesc, vino mai nainte de-a muri copilul meu. 50 Du-te, îi zise *Iisus*: fiul tău trăește. Și omul se increzū în

^k Luc. 7. 16.
^l Judec. 9. 7.
^j Deut. 12.5,11.

^k Mai. 1. 11.
^l 2 Reg. 17. 29.
^m Isa. 2. 3.

ⁿ Filip. 3. 3.
^o Cap. 1. 17.
^p 2 Cor. 3. 17.

^q Vers. 29. 39.
^r Mat. 26.63,64.

^s Vers. 25.
^t Iov. 23. 12.

^u Mat. 9. 37.
^v Dan. 12. 3.

^x Vers. 29.
^y Cap. 17. 8.

^z Mat. 13. 57.
—

cuvântul pe care i-l-a zis Iisus, și plecă. 51 Și pe când se întorcea acum, slugile lui îi ieșiră înainte și vestiră *zicând*: că copilul său trăește. 52 Deci ceru știință dela dânsii despre ceasul în care a fost mai bine: și-i spuseră că ieri la ceasul al șaptelea l-au lăsat frigurile. 53 Deci tatăl cunoscù că *l-au lăsat frigurile* în ael ceas în care îi zise Iisus: fiul tău trăește; și crezù dânsul și toată casa lui. 54 Aceasta făcù Iisus iarăși ca al doilea semn după ce veni din Iudea în Galilea.

Iisus însănătoșează sâmbăta pe un slăbănog la Bethesda, bolnav de 38 ani.

5 După^a acestea eră o sărbătoare a Iudeilor, și Iisus se duse la Ierusalim. 2 Și este în Ierusalim lângă poarta oilor o^b scaldătoare, ce se numește pe ebrește Bethesda, având cinci portice. 3 În acestea zăcea multime mare de bolnavi: orbi, schiopi, uscăți. 4 *Așteptând mișcarea apei: căci un înger al Domnului se pogorù la timp nimerit în scaldătoare, și turburà apa; și cel dintâiu care intrà după turburarea apei se făcèu sănătos de orice boală eră finit.*

5 Și eră acolo un om, având treizeci și opt de ani în boala sa: 6 Pe acesta văzându-l Iisus zăcând, și cunoscând că de mult timp este acum, îi zise: voești să fii sănătos? 7 Doamne, îi răspunse bolnavul: nu am om ca să mă arunce în scaldătoare, când apa a fost turburată: căci pe când vin eu, altul se pogoară înaintea mea. 8 ^c Scoală-te, îi zise Iisus, ia patul tău și umblă. 9 Și îndată se făcù omul sănătos, și luă patul său și umblă.

10 Dar^d în aceea zi eră sâmbătă. Deci ziceau Iudeii celui tãmaduit: este sâmbătă, ^e și nu-ți este iertat să iai patul. 11 *Iar el* le răspunse: cel care mă făcù sănătos, acela îmi zise: ia patul tău și umblă. 12 Deci îl întrebă: cine este omul care ți-a zis: ia patul tău și um-

blă? 13 Dar cel tãmaduit nu știã cine este: căci Iisus se dete la o parte fiind gloată în acel loc.

14 După acestea Iisus îl găsește în templu și îi zise: iată te-ai făcut sănătos: ^f nu mai păcătui, ca să nu-ți fie ceva mai rău. 15 *Atunci* omul se duse și înștiință pe Iudei, că Iisus este care l-a făcut sănătos. 16 Și pentru aceasta Iudeii urmăreau pe Iisus, și *căntau să-l omoare*, fiind că făcèa acesteia sâmbăta.

Cuvântări ale lui Iisus despre sine ca Judecător și ca cel ce înviază morții.

17 Dar Iisus le răspunse: ^g Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez. 18 Deci pentru ^h aceasta Iudeii căntan și mai mult ca să-l omoare, fiindcă nu numai că deslegă sâmbăta, dar și zicea că Dumnezeu este Tatăl său, ⁱ punându-se pe sine însuși de-o potrivă cu Dumnezeu.

19 Deci răspunse Iisus și le zise: adevăr, adevăr zic vouă, nu poate ^j Fiul să facă dela sine însuși nimic, dacă nu vede pe Tatăl făcând ceva: căci cele ce ar face acela, acestea le face și Fiul întocmai. 20 ^k Pentru că Tatăl iubeste pe Fiul, și-i arată toate câte face el, și îi va arată lucruri mai mari decât acestea, ca să vă minunați voi. 21 Căci după cum Tatăl deșteaptă morții și le dă viață, ^l așa și Fiul dă viață la cei pe care-i voește. 22 Pentru că nici Tatăl nu judecă pe nimenea, ci ^m judecata toată a dat-o Fiului, ca toți să cinstească pe Fiul după cum cinstește pe Tatăl. 23 ⁿ Cine nu cinstește pe Fiul, nu cinstește pe Tatăl, care l-a trimis.

24 Adevăr, adevăr zic vouă, că ^o cine aude cuvântul meu și crede în cel care m'a trimis pe mine, are viață vecinică, și la judecată nu vine, ^p ci a trecut din moarte la viață. 25 Adevăr, adevăr zic vouă, că vine ceasul și acum este *venit*, când ^q morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și care vor fi auzit,

Capul 6.
a Lev. 24. 2.

b Neem. 3. 1.
c Mat. 9. 6.
d Cap. 9. 14.

e Esod. 20. 10.
f Mat. 12. 45.
g Cap. 9. 4.

h Cap. 7. 19.
i Filip. 2. 6.

j Vers. 30.
k Mat. 3. 17.

l Luc. 7. 14.
m Mat. 11. 27.

n 1 Ioan 2. 23.
o Cap. 3. 16, 18.

p 1 Ioan 3. 14.
q Col. 2. 13.

vii vor fi. 26 Căci după cum Tatăl are viață în sine însuși, astfel a dat și Fiului să aibă viață în sine însuși. 27 Și putere i-a dat ea să facă judecată, pentru că este Fiul al omului. 28 Nu vă minunați de aceasta, că vine ceasul când toți care sunt în morminte vor auzi glasul lui. 29 Și care vor fi lucrul cele bune, vor ieși spre înviere de viață, iar care vor fi făptuit cele rele spre înviere de judecată.

30 Eu nu pot face nimic dela mine însumi: judec după cum aud, și judecata mea este dreaptă, pentru că nu caut voia mea, ci voia celui care m'a trimis pe mine, Tatăl. 31 Dacă eu mărturisesc pentru mine însumi, mărturia mea nu este adevărată: 32 Al-tul este care mărturisește pentru mine, și știu că adevărată este mărturia, pe care o mărturisește pentru mine.

33 Voi ați trimis la Ioan, și a mărturisit pentru adevăr. 34 Dar eu nu primesc mărturia dela un om, ci zic acestea, ca voi să fiți măntuiți. 35 Acela eră luminătorul, care ardea și lumina, și voi ați dorit să vă veseliți pentru un timp în lumina lui.

36 Dar eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan: căci lucrurile pe care mi le-a dat Tatăl ca să le săvârșesc, aceste lucruri, pe care eu le fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis. 37 Și Tatăl care m'a trimis, acela l'a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui nu l-ați auzit vre odată, nici fața lui n'ați văzut-o. 38 Și cuvântul lui nu-l aveți rămâind în voi, pentru că voi nu credeți pe acesta, pe care l-a trimis acela. 39 Cercetați scripturile, căci voi gândiți că într'insele aveți viață vecinică, și acelea sunt, care mărturisesc pentru mine:

40 Și nu voți să veniți la mine ca să aveți viață. 41 Nu primesc mărire dela oameni. 42 Dar v'am emosent că nu aveți în voi înșivă iubirea lui

Dumnezeu. 43 Eu am venit în numele Tatălui meu, și nu mă primiți: dacă altul va fi venit în numele său, pe acesta îl veți primi. 44 Cum puteți voi crede, când primiți mărire unii dela alții, și nu căutați mărirea, care vine dela singurul Dumnezeu? 45 Nu gândiți, că eu vă voi învinui la Tatăl meu: este cine să vă învinuească, Moise în care voi v'ați pus increderea. 46 Căci dacă ați crede pe Moise, m'ați crede și pe mine: pentru că acela scrisese despre mine. 47 Iar dacă nu credeți scripturile aceluia, cum veți crede cuvintele mele?

Săturarea celor cinci mii.

6 După acestea Iisus se duse dincolo de marea Galileii, ce se numește și marea Tiberiadei. 2 Și-i urmă gloată multă, pentru că vedeă minunile pe care le făcea la cei bolnavi. 3 Și Iisus veni sus pe munte, și acolo stete jos cu ucenicii săi. 4 Și eră aproape Paștile, sărbătoarea Iudeilor. 5 Deci Iisus ridicând ochii și văzând că vine spre dânsul gloată multă, zice lui Filip: de unde să cumpărăm pâni, ca să mănânce aceștia? 6 Iar aceasta zicea cercându-l: căci el știa ce avea să facă. 7 Filip îi răspunde: pâni pentru două sute de dinari nu le ajung, ca să iă fiecare câte puțin. 8 Și unul dintre ucenicii săi, Andreiu, fratele lui Simon Petru, îi zise: 9 Este aci un băiat, care are cinci pâni de orz și doi pești, dar ce sunt acestea pentru atâția?

10 Atuncia Iisus zise: spuneți oamenilor să stea jos la masă. Și eră iară multă în acel loc. Deci stătură jos la masă, bărbați în număr ca la cinci mii. 11 Și Iisus luă pâmile și mulțumi și dete ucenicilor și ucenicii celor care ședeau la masă: asemenea dete și din pești cât voiră. 12 Iar după ce se săturară, zise ucenicilor săi: strângeți fărmăturile ce au rămas, ca să nu se pearză ceva. 13 Deci ei strânseseră și

^r Fapt. 10. 32.

^r Vers. 19.

^a Cap. 1. 15, 19.

^e Cap. 3. 2.

ⁱ Deut. 18. 15, 18.

^m Rom. 2. 29.

^s Dan. 7. 13.

^r Mat. 26. 39.

^b 2 Pet. 1. 19.

^f Mat. 3. 17.

^j Cap. 1. 11.

ⁿ Rom. 2. 12.

^t Isa. 26. 19.

^y Cap. 8. 14.

^c Mat. 13. 20.

^g Deut. 4. 12

^k Vers. 31.

^o Pac. 3. 15.

^u Dan. 12. 2.

^e Mat. 3. 17.

^d 1 Ioan 5. 9.

^h Isa. 8. 20.

^l Cap. 12. 43.

Capul 6.

^a Mat. 14. 13.

^c Mat. 14. 14.

^d Num. 11 21, 22.

^e 2 Reg. 4. 43.

^b Lev. 23. 5, 7.

umplură douăsprezece coșuri de fărâmituri, care rămaseră celor care au mâncat din cele cinci pâni de orz.

14 Iar oamenii văzând minunea ce făcù ziceau: acesta cu adevărat este ^fprofetul care vine în lume. 15 Deci Iisus, cunoscând că au de gând să vie și să-l ia cu sila, ca să-l facă împărat, se trase iarăși la o parte în munte, el singur.

Iisus umblă pe mare.

16 ^gȘi când se făcù seară, ucenicii săi veniră jos la mare. 17 Și intrând în vas treceau dincolo de mare la Capernaum. Și-i apucă întunerecul și Iisus nu venise încă la dânsii. 18 Și suflând vânt puternic marea se întărită. 19 Deci după ce mănără ea la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, zăresc pe Iisus umblând pe mare și apropiindu-se de vas, și ei se temură. 20 Dar el le zice: eu sunt, nu vă temeți. 21 Deci voiau să-l ia în vas, și îndată vasul ajunsese la locul la care mergeau.

Iisus vorbește despre sine însuși, că e pâinea vieții și despre mâncarea cărnii sale și despre berea sângelui său.

22 A doua zi gloata care stă dincolo de mare văzù că nu fusese alt vas acolo decât unul — *acela în care intrase ucenicii lui* — și că Iisus nu intrase în vas împreună cu ucenicii săi, ci numai ucenicii lui plecase; 23 Că alte vase dela Tiberiada venise aproape de locul unde au mâncat pânea, după ce *el* mulțumì Domnului; 24 Când văzù dar gloata, că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, intrară ei în vase și veniră la Capernaum căutând pe Iisus. 25 Și găsindu-l dincolo de mare îi ziseră: Rabi, când ai ajuns aici?

26 Răspunse lor Iisus și zise: adevăr, adevăr zic vouă, mă căutați nu pentru că ați văzut minunile, ci pentru că ați mâncat din pâni și v'ați săturat. 27 Dobândiți-vă nu mâncarea cea pieritoare, ^hci mâncarea ce rămâne spre

viață vecinică, ⁱpe care Fiul omului o dă vouă, căci Tatăl, Dumnezeu, pe acesta l-a adevărit.

28 Deci ziseră către dânsul: ce să facem ca să săvârșim lucrurile lui Dumnezeu? 29 Răspunse Iisus și le zise: ^jacesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți în acela pe care-l trimise dânsul.

30 Atuncia îi ziseră: ce semn faci tu dar, ^kca să vedem și să credem în tine? Ce lucru faci? 31 ^lPărinții noștri au mâncat mană în pustie, după cum este scris: ^m„pâne din cer le dete să mănânce.“

32 Deci Iisus le zise: adevăr, adevăr zic vouă, nu Moise vă dete pânea din cer, ci Tatăl meu vă dă din cer pânea cea adevărată. 33 Căci pânea lui Dumnezeu este aceea, care se pogoară din cer și dă lumii viață. 34 ⁿDeci ziseră către dânsul: Doamne, dă-ne totdeauna această pâne.

35 Și zise lor Iisus: ^oeu sunt pânea vieții. ^pcine vine la mine nu va flămânzi, și cine crede în mine, nu va înseta nici odată. 36 ^qDar v'am spus că m'ați și văzut și nu credeți. 37 ^rTot ce-mi dă Tatăl la mine va veni, și ^spe cel care vine la mine nu-l voi da afară, 38 Pentru că m'am pogorit din cer ^tnu ca să fac voia mea. ^uci voia celui care m'a trimis. 39 Și aceasta este voia celui care m'a trimis. ^vca tot ce mi-a dat mie să nu pierz *ceva* din el, ci să-l înviez în ziua de apoi. 40 Căci aceasta este voia Tatălui meu, ^wca oricine care vede pe Fiul și crede într'însul să aibă viață vecinică și eu să-l înviez în ziua de apoi.

41 Deci Iudeii cărteau împotriva lui, pentru că zise: eu sunt pânea ce s'a pogorit din cer. 42 Și ziceau: ^ynu este acesta Iisus fiul lui Iosif, pe al cărui tată și pe a cărui munnă noi îi știm? Cum zice dar acesta, că din cer m'am pogorit?

^f Fac. 49. 10 | ⁱ 2 Pet. 1. 17. | ^l Esod. 16. 15. | ^o Vers. 48. 58. | ^q Vers. 26. 61. | ^s Mat. 24. 24. | ^u Cap. 4. 31. | ^x Vers. 27, 47, 54.
^g Mat. 14. 23. | ^j 1 Ioan 3. 23. | ^m Ps. 78. 24. 25. | ^p Cap. 4. 14. | ^r Vers. 45. | ^t Mat. 26. 39. | ^v Cap. 10. 28. | ^y Mat. 13. 55.
^h Vers. 54. | ^k 1 Cor. 1. 22. | ⁿ Cap. 4. 5.

43 Răspunse Iisus și le zise: nu cărțiți între voi. 44 ^zNimeni nu poate veni la mine, dacă nu-l trage Tatăl care m'a trimis, și eu îl voi învia în ziua de apoi. 45 ^aEste scris în profeti: „și vor fi toți învățați de Dumnezeu:” ^bdeci oricine, care a auzit dela Tatăl și a învățat, vine la mine. 46 ^cNu pentru că a văzut cineva pe Tatăl, ^dafară de cel care este dela Dumnezeu, acesta a văzut pe Tatăl.

47 Adevăr, adevăr zic vouă, ^ecine crede în mine are viață vecinică. 48 ^fEu sunt pâinea vieții. 49 ^gPărinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit; 50 ^hAceasta este pâinea care se pogoră din cer, ca cineva să mănânce dintr'însa și să nu moară.

51 Eu sunt pâinea cea vie, ⁱcare s'a pogorât din cer; dacă mănâncă cineva din această pâine, în veci va fi viu; ^jși pâinea pe care eu o voi da pentru viața lumii, este trupul meu.

52 Deci Iudeii ^kse certau între dânsii zicând: ^lcum poate acesta să ne dea să mănâcăm trupul lui?

53 Dar Iisus le zise: adevăr, adevăr zic vouă, dacă nu ^mveți fi mâncat trupul Fiului omului și nu veți fi bănt sângele lui, nu aveți viață în voi înșivă. 54 ⁿCine mănâncă trupul meu și bea sângele meu, are viață vecinică, și eu îl voi învia în ziua de apoi. 55 Căci trupul meu este mâncare adevărată, și sângele meu bentură adevărată. 56 Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu, ^orămâne în mine și eu într'însul. 57 După cum vă trimise pe mine Tatăl cel viu și eu sunt viu pentru Tatăl, ^pasa și cine mă mănâncă pe mine și acela va fi viu pentru mine. 58 ^qAceasta este pâinea, care s'a pogorât din cer, nu după cum au mâncat părinții voștri *mana* și au murit; cine mănâncă această pâine va fi viu în veci.

59 Acestea le zise în sinagogă, învățând în Capernaum.

60 ^rDe aceea mulți dintre ucenicii lui auzindu-l ziseră: aspru este cuvântul acesta; cine poate să-l asculte? 61 Și Iisus cunoscând în sine însuși, că ucenicii săi cârtesc despre aceasta, le zise: aceasta vă smintește? 62 ^sDar dacă veți vedea pe Fiul omului suindu-se unde eră mai înainte? 63 ^tDuhul este care face viu, trupul nu folosește nimic; cuvintele pe care eu vi le-am zis, duh sunt și sunt viață. 64 Dar ^usunt unii dintre voi care nu cred. Căci ^vIisus știă din început cine sunt, care nu cred, și cine este care aveă să-l dea prins. 65 Și ziceă: pentru aceasta v'am spus, că nimenea nu poate să vie la mine dacă nu-i este dat dela Tatăl *meu*. 66 De aceea mulți dintre ucenicii săi se duseră îndărăt și nu mai umblau cu dânsul.

Mărturisirea lui Petru.

67 Deci Iisus zise celor doisprezece: nu cumva voiți să plecați și voi? 68 Doamne, îi răspunse Simon Petru, la cine ne vom duce? *Tu* ai cuvinte de viață vecinică; 69 Și noi am crezut și am cunoscut, că tu ești sfântul lui Dumnezeu. 70 Răspunse lor Iisus: nu v'am ales eu oare pe voi doisprezece? Și unul dintre voi este diavol. 71 Iar el ziceă de Iuda al lui Simon Iscariotu: căci acesta, fiind unul dintre cei doisprezece, aveă să-l dea prins.

Necredința fraților lui Iisus. Vorbirea lui Iisus cu Iudeii la sărbătoarea corturilor, despre învățătura sa, despre plecarea sa și despre sfântul duh. Purtarea poporului și a fariseilor față de dânsul.

7 După acestea Iisus umblă în Galileea: căci nu voiă să umble în Iudea, ^apentru că Iudeii căutau să-l omoare.

2 ^bȘi eră aproape sărbătoarea Iudeilor, înfigerea corturilor. 3 ^cDeci ziseră către dânsul frații lui: strămută-te de aici și du-te în Iudea, pentru ca și ucenicii tăi să vază lucrurile, pe care le faci.

4 Căci nimeni nu face ceva într'as-

^e Cânt. 1. 4. ^d Mat. 11. 27. ^g Vers. 31. ^k Cap. 7. 43. ^o 1 Ioan 3. 24. ^r Marc. 16. 19. ^u Cap. 2. 24. 25. ^v Cap. 7.
^a Isa. 54. 13. ^e Cap. 3. 16, 18. ^h Vers. 51. 58. ^l Cap. 3. 9. ^p Vers. 49. 50. 51. ^s 2 Cor. 3. 6. ^a Cap. 5. 16. 18.
^b Vers. 37. ^f Vers. 36. ⁱ Cap. 3. 13. ^m Mat. 26. 26. 28. ^q Mat. 11. 6. ^t Vers. 36. ^b Lev. 23. 34.
^c Cap. 1. 18. ^j Vers. 33. 35. ⁿ Vers. 10. 5. 10. ^u Vers. 27. 40. 63. ^o Mat. 12. 16.

euns. și caută el însuși a fi fără sfială. Dacă faci acestea, fă-te cunoscut lumii pe tine însuți.

5 Pentru că^d nici frații lui nu credeau într'însul.

6 Deci Iisus le zise: ^e timpul meu nu este încă acum, iar timpul vostru întotdeauna este gata. 7 ^f Lumea nu vă poate urî pe voi, dar pe mine mă urăște, ^g pentru că eu încredințez despre dânsa că lucrurile ei sunt rele. 8 Duceți-vă voi la sărbătoare: eu nu mă duc încă la sărbătoarea aceasta, pentru^h că timpul meu nu s'a împlinit încă. 9 Și zicând acestea el rămase în Galilea.

10 Iar după ce pleară frații săi la sărbătoare, atunci se duse și el, nu de față, ci cam în ascuns.

11 Deci ⁱ Iudeii îl căutau la sărbătoare și ziceau: unde este acela? 12 Și ^j era nemulțumire mare despre dânsul printre gloată: ^k unii ziceau că este bun: iar alții ziceau: nu, ci amăgește gloata. 13 Totuși de frica Iudeilor nimenea nu vorbiă ^l de dânsul fără sfială.

14 Iar când fû jumătatea sărbătorii, Iisus se duse sus în templu și învăță. 15 ^m Deci Iudeii se minunau zicând: cum știe acesta carte fără să fi învățat?

16 Dar Iisus le răspunse și zise: ⁿ învățătura mea nu este a mea, ci a acelu care m'a trimis pe mine. 17 ^o Dacă voește cineva să facă voia lui, va cunoaște din învățătura aceasta, dacă este dela Dumnezeu, sau dacă eu vorbesc dela mine însumi. 18 ^p Cine vorbește dela sine caută mărirea sa: iar cine caută mărirea celui care l-a trimis, aceasta este adevărat și nedreptate nu este într'însul. 19 ^q Oare nu Moise v'a dat legea? Și nimenea dintre voi nu ține legea. ^r Pentru ce căutați să mă omorîți?

20 Răspunse gloata și zise: ai^s demon: cine caută să te omoare?

21 Răspunse Iisus și le zise: un lu-

eru am făcut și toți vă minunați. 22 ^t Moise v'a dat tăerea împrejur, nu pentru că este dela Moise, ^u ci dela părinți, și sâmbăta tăiați împrejur pe om. 23 ^v Deci dacă un om primește tăerea împrejur sâmbăta pentru ca să nu fie călcată legea lui Moise, pe mine vă mâniați, că ^w am făcut sâmbăta pe un om întreg sănătos? 24 ^x Nu judecați după vedere, ci judecați judecată dreaptă.

25 Deci unii dintre Ierusalemitanii ziceau: nu este oare acesta pe care ei îl caută ca să-l omoare? 26 Și iată vorbește fără sfială, și dânsii nimic nu-i zic. ^y Nu cumva cei mari au cunoscut cu adevărat, că acesta este Hristosul? 27 ^z Dar noi știm pe acesta de unde este: și când va veni Hristosul, nimeni nu știe de unde este.

28 Deci Iisus strigă învățând în templu și zicând: ^a și pe mine mă știți, și știți de unde sunt: și ^b dela mine însumi n'am venit, ci adevărat ^c este cel care m'a trimis, ^d pe care voi nu-l știți; 29 ^e Eu îl știu, pentru că dela dânsul sunt, și acela m'a trimis.

30 Deci ^f căutau ca să-l prinză, dar ^g nimenea nu puse mâna pe dânsul, pentru că nu venise încă ceasul lui.

31 Și ^h mulți din gloată crezură într'însul, și ziceau: Hristosul, când va fi venit, nu cumva va face mai multe minuni decât pe care le făcù acesta? 32 Fariseii anziră gloata șoptind acestea despre dânsul, și mai marii preoților și fariseii trimiseră slujitori ca să-l prinză.

33 Dar Iisus le zise: ⁱ puțin timp mai sunt eu voi și mă duc la cel care m'a trimis. 34 ^j Mă veți căută și nu mă veți găsi, și unde sunt eu, voi nu puteți veni.

35 Deci ziseră Iudeii unii către alții: unde are să se ducă acesta, ca noi să nu-l găsim? Nu cumva are să se ducă la Iudeii^k cei împrăștiati între Eleni și să învețe pe Eleni? 36 Ce este eu-

^d Marc. 3. 21.
^e Cap. 2. 4.
^f Cap. 15. 19.
^g Cap. 3. 19.

^h Cap. 8. 20.
ⁱ Cap. 11. 56.
^j Cap. 9. 16.
^k Mat. 21. 46.

^l Cap. 9. 22.
^m Mat. 13. 54.
ⁿ Cap. 3. 11.
^o Cap. 8. 43.

^p Cap. 5. 41.
^q Esod. 24. 3.
^r Mat. 12. 14.
^s Cap. 8. 48. 52.

^t Lev. 12. 3.
^u Fac. 17. 10.
^v Cap. 5. 8. 9. 16.
^w Deut. 1. 16. 17.

^y Vers. 48.
^z Mat. 13. 55.
^a Cap. 8. 14.
^b Cap. 5. 43.

^c Rom. 3. 4.
^d Cap. 1. 18.
^e Mat. 11. 27.
^f Marc. 14. 18.

^g Vers. 44.
^h Mat. 12. 23.
ⁱ Cap. 13. 53.
^j Osea 5. 6.
^k Isa. 11. 12.

vântul acesta pe care l-a zis: mă veți căuta și nu mă veți găsi, și unde sunt eu, voi nu puteți veni?

37 Iar ^lîn cea din urmă zi mare a sărbătorii Iisus stă și strigă zicând: ^mdacă insetează cineva să vie *la mine* și să bea. 38 ⁿCine crede în mine ^odin pătecele lui vor curge râuri de apă vie, după cum a zis scriptura. 39 ^pȘi zise aceasta de duhul, pe care aveă să-l primească cei care cred într'însul: căci duhul *sfânt* nu eră încă *dat*, pentru că Iisus nu fusese ^qîncă mărit.

40 Deci ^rmulți din gloată auzind cuvintele acestea ziceau: cu adevărat aceasta este ^sprofetul; alții ziceau: ^aaceasta este Hristosul; 41 Iar alții ziceau: nu cumva ^tdin Galilea vine Hristosul? 42 ^uOare n'a zis scriptura că Hristosul vine din neamul lui David și dela Betleem, satul ^vunde eră David? 43 Deci ^xse făcū pentru dânsul desbinare în gloată: 44 Și ^yunii dintre ei veniră ca să-l prinză, dar nici unul nu puse mâinile pe dânsul.

45 Slujitorii deci veniră la mai marii preoților și la farisei, și aceștia le ziseră: pentru ce nu l-ați adus? 46 Și slujitorii răspunseră: ^znici odată un om n'a vorbit așa, cum vorbește omul acesta. 47 Iar fariseii le răspunseră: ^anu cumva și voi ați fost amăgiți? 48 Nu cumva a crezut într'însul cineva dintre mai mari sau dintre farisei? 49 Dar gloata aceasta, care nu cunoaște legea, este blestemată!

50 Zice către ei Nicodim ^bunul dintre dânsii, cel care venise mai nainte la dânsul *noaptea*: 51 ^cOare legea noastră osândește pe om, dacă nu va fi auzit mai întâiu dela dânsul și nu va fi cunoscut ce face? 52 Răspunseră și-i ziseră: nu cumva și tu ești ^ddin Galilea? Cercetează și vezi, că din Galilea profet nu se ridică.

53 Și se duse fiecare la casa sa.

Femeia păcătoasă. Hristos vorbește de sine, de chemarea sa și de sfârșitul său. Despre adevărata libertate și robie. Iudeii sunt urmașii diavolului, iar nu ai lui Abraam

8 Iar Iisus se duse la muntele maslinilor. 2 Și des de dimineată veni iarăși în templu, și tot poporul venia la dânsul, și stând jos îi învăță.

3 Iar cărturarii și fariseii aduc *la dânsul* pe o femeie prinsă în adulter, și punându-o în mijloc. 4 Îi zice: Învățătorule, această femeie a fost prinsă chiar asupra faptului de adulter. 5 ^aȘi Moise ne-a poruncit în lege a omori cu pietrii pe unele ca acestea: deci tu ce zici *despre dânsa*? 6 Și ziceau aceasta ispitindu-l, ca să aibă *cuvânt* a-l invinui. Iar Iisus plecându-se jos scriă cu degetul pe pământ. 7 Dar fiindcă îl întrebau nencetat, ridicându-se în sus zise către dânsii: ^bcine dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâiu piatra asupra ei. 8 Și plecându-se iarăși jos scriă cu degetul pe pământ. 9 Iar ei auzind ^cși *muștrați fiind de cugetul lor*, ieșiam unul câte unul, începând dela cei bătrâni până la cei din urmă, și rămase numai Iisus și femeia stând în mijloc. 10 Atuncia Iisus ridicându-se, și *nezărind pe nimenea, afară de femeie*, îi zise: femeie, unde sunt aceia care te invinuiesc? Nu te-a osândit nimenea? 11 Și ea zise: nimenea Doamne. Atuncia Iisus îi zise: ^dnici eu nu te osândeșc: du-te ^eși nu mai păcătui.

Iisus lumina lumii.

12 Deci Iisus le vorbi iarăși zicând: ^feu sunt lumina lumii: cine-mi urmează mie nu va umbla în întunec, ci va aveă lumina vieții.

13 Și fariseii îi ziseră: ^gtu dai mărturie pentru tine însuși: mărturia ta nu este adevărată. 14 Răspunse Iisus și le zise: chiar când eu dau mărturie pentru mine însuși, mărturia mea este adevărată, pentru că știu de unde am venit și unde mă duc. Dar ^hvoi nu știți

^l Lev. 23. 36

^p Isa. 44. 3.

^t Cap. 1. 46.

^y Vers. 30.

^b Cap. 3. 2.

Capul 8.

^c Rom. 2. 22.

^f Cap. 1. 4, 5, 9.

^m Isa. 55. 1.

^q Cap. 12. 16.

^u Ps. 132. 11.

^z Mat. 7. 29.

^c Deut. 1. 17.

^d Luc. 9. 56.

^g Cap. 5. 31.

ⁿ Apoc. 22. 17.

^r Dent 18. 15. 18.

^v 1 Sam. 16. 1. 4.

^a 1 Cor. 1. 20.

^d Isa. 9. 1, 2.

^e Cap. 5. 14.

^h Cap. 7. 28.

^o Prov. 18. 4.

^s Cap. 4. 42.

^x Vers. 12.

26.

—

^a Lev. 20. 10.

—

de unde vin, sau unde mă duc. 15 ⁱVoi osândiți după vedere, ^jeu nu osândesc pe nimenea. 16 Chiar când osândesc și eu, hotărîrea mea osânditoare este adevărată. ^kpentru că nu sunt singur, ci eu și cel care m'a trimis, Tatăl. 17 ^lȘi chiar în legea voastră este scris, că mărturia a doi oameni este adevărată. 18 Eu sunt, care dau ^mmărturie pentru mine însumi, și pentru mine dă mărturie cel care m'a trimis, Tatăl.

19 Deci îi ziceau: unde este tatăl tău? Răspunse Iisus: ⁿnici pe mine nu mă știți, nici pe Tatăl meu: ^odacă m'ați ști pe mine, ați ști și pe Tatăl meu.

20 Aceste cuvinte le vorbi Iisus stând ^p lângă cutia pentru daruri ^qpe când învăța în templu: și nimenea nu-l priuse, ^rpentru că nu venise încă ceasul lui.

Cucântare în privința necredinței Iudeilor.

21 Deci iarăși le zise Iisus: eu mă duc și ^smă veți căuta, și ^tveți muri în păcatul vostru: unde mă duc eu, voi nu puteți veni.

22 Deci Iudeii ziceau: nu cumva se va omori pe sine însuși, pentru că zice unde mă duc eu, voi nu puteți veni? 23 Și le zise: ^uvoi sunteți din cele de jos, eu sunt din cele de sus: ^vvoi sunteți din lumea aceasta, eu nu sunt din lumea aceasta. 24 ^xDeci v'am spus că veți muri în păcatele voastre: ^ycăci dacă nu credeți, că eu sunt, veți muri în păcatele voastre.

25 De aceea îi ziseră: tu cine ești? Și Iisus le zise: ceace dela început vă și vorbește vouă. 26 Multe am să zic despre voi, și să osândesc: dar ^zcel care m'a trimis pe mine adevărat este, și ^aeu ce am auzit dela dânsul, acestea le vorbește în lume. 27 Și nu înțelegseră că le vorbiă despre Tatăl.

28 Deci le zise Iisus: când veți fi ridicat sus ^bpe Fiul omului, ^catuncia veți cunoaște că eu sunt, ^dși dela mine in-

sumi nimic nu fac, ci ^edupă cum m'a învățat pe mine Tatăl, acestea vorbesc. 29 Și ^fcine m'a trimis pe mine este împreună cu mine; ^gTatăl nu m'a lăsat singur, pentru ^hcă eu totdeauna fac cele plăcute lui.

30 Acestea vorbind el, ⁱmulți crezură într'insul. 31 Deci Iisus zicea către Iudeii care crezuse într'insul: dacă voi rămâneți în cuvântul meu, sunteți cu adevărat ucenicii mei. 32 Și veți cunoaște adevărul, și ^jadevărul vă va face de sine stătători.

33 ^kNoi suntem neamul lui Abraam, răspunseră către dânsul, și nici odată n'am fost robi cuiva: cum zici tu, că veți fi de sine stătători?

34 Răspunse lor Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, că ^loricine care făptuește păcatul este rob al păcatului. 35 Și ^mrobul nu rămâne în casă pentru totdeauna; iar fiul rămâne pentru totdeauna. 36 Deci ⁿdacă fiul vă va fi făcut de sine stătători, veți fi într'adevăr de sine stătători. 37 Știu că sunteți neamul lui Abraam: dar ^ocăutați să mă omoriți, pentru că cuvântul meu nu are loc în voi. 38 ^pEu vorbește ce am văzut dela Tatăl meu; și voi deci faceți ce ați auzit dela tatăl vostru.

39 Răspunseră și-i ziseră: ^qtatăl nostru este Abraam. Zice lor Iisus: ^rdacă ați fi fiii lui Abraam, ați face faptele lui Abraam. 40 ^sDar voi căutați acum să mă omoriți pe mine, un om care v'am vorbit adevărul, ^tpe care l-am auzit dela Dumnezeu; Abraam nu făcî această. 41 Voi faceți faptele tatălui vostru.

Dar ei îi ziseră: noi nu suntem născuți din desfrânare, ^uavem un tată, pe Dumnezeu.

42 Și Iisus le zise: ^vdacă Dumnezeu ar fi tatăl vostru, m'ați iubi pe mine; ^xcăci eu din Dumnezeu am ieșit și vin; ^ycăci n'am venit dela mine însumi, ci

ⁱ Cap. 7. 24.
^j Cap. 3. 17.
^k Vers. 29.
^l 2 Cor. 13. 1.
^m Cap. 5. 37.

ⁿ Vers. 55.
^o Cap. 14. 7.
^p Marc. 12. 31
^q Cap. 7. 30.
^r Cap. 7. 8.

^s Cap. 7. 34.
^t Vers. 24.
^u Cap. 3. 31.
^v Cap. 15. 19.
^x Vers. 21.

^y Marc. 16. 16.
^z Cap. 7. 28.
^a Cap. 3. 32.
^b Cap. 3. 14.
^c Rom. 1. 4.

^d Cap. 5. 19,30.
^e Cap. 3. 11.
^f Cap. 14.10.11.
^g Vers. 16.
^h Cap. 4. 34

ⁱ Cap. 7. 31.
^j Rôm. 6. 14, 18, 22.
^k Lev. 25. 42.
^l Rom. 6. 16,20.

^m Gal 4. 30.
ⁿ Rom 8. 2.
^o Cap. 7. 19.
^p Cap. 3. 32.
^q Mat. 3. 9.
^r Rom. 2. 28.

^s Vers. 37.
^t Vers. 26.
^u Isa. 63. 16
^v 1 Ioan 5. 1.
^x Cap. 16. 27.
^y Cap. 5. 13.

acela m'a trimis. 43 ^zPentru ce nu înțelegeți vorbirea mea? Pentru că nu puteți auzi cuvântul meu. 44 ^aVoi sunteți din tatăl, diavolul, și voiți să faceți poftele tatălui vostru. Acela dela început eră omoritor de oameni și ^bnu stă în adevăr, pentru că într'insul nu este adevăr. Când vorbește minciuna, vorbește din ale sale: pentru că este mincinos și tată al mincinosului. 45 Dar pentru că eu sîm adevărul, nu mă credeți. 46 Cine dintre voi mă muștră pentru păcat? Dacă vorbește adevăr, pentru ce voi nu mă credeți? 47 ^cCine este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; deaceia voi nu ascultați, pentru că nu sunteți din Dumnezeu.

48 Răspunseră Iudeii și-i ziseră: nu zicem noi oare bine, că tu ești Samaritan și ai demon?

49 Răspunse Iisus: eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl meu, și voi mă necinstiți pe mine. 50 Eu nu caut mărirea mea, este cine caută și judecă. 51 Adevăr, adevăr zic vouă, dacă va păzi cineva cuvântul, nu va vedea moarte în veci.

52 Deci îi ziseră Iudeii: acum am cunoscut, că ai demon. Abraam a murit și profeti, și tu zici: dacă va păzi cineva cuvântul, nu va gusta moarte în veci. 53 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Abraam, care a murit? Și profetii au murit: drept cine te faci pe tine însuți?

54 Răspunse Iisus: dacă eu mă voiu fi mărit pe mine însumi, mărirea mea nimic nu este: este Tatăl care mă mărește, despre care voi ziceți, că este Dumnezeul vostru. 55 Și nu l-ați cunoscut, iar eu îl cunosc. Și dacă zic că nu-l cunosc, voiu fi asemenea vouă, mincinos: dar îl cunosc și păzesc cuvântul lui. 56 Abraam tatăl vostru fii bucuros să văză ziua mea, și văzù și fii mulțumit.

57 Deci ziseră Iudeii către dânsul:

cinzece de ani nu ai încă, și ai văzut pe Abraam?

58 Zise lor Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, mai înainte de-a fi fost Abraam sunt eu.

59 Deci luară pietrii ca să arunce într'insul; dar Iisus se ascunse și ieși din templu, *trecând prin mijlocul lor, și astfel se duse.*

Tămăduirea orbului dela naștere.

9 Și trecând văzù pe un orb dela naștere. 2 Și ucenicii săi îl întrebă zicând: Rabi, ^acine păcătui, acesta sau părintii lui, ca să fie născut orb? 3 Răspunse Iisus: nici acesta nu păcătui, nici părintii lui, ^bci pentru ca lucrurile lui Dumnezeu să fie arătate la dânsul. 4 ^cNoi trebuie să facem până este ziua lucrurile celui care m'a trimis: vine noapte, când nimenea nu poate lucra. 5 Când sunt în lume, ^dlumina lumii sunt.

6 Zicând acestea ^escuipă jos și făcù noroiu din scuipat, și unse cu noroiu preste ochii orbului; 7 Și-i zise: du-te, ^fspală-te la izvorul Siloam (ce însemnează: trimis). ^gDeci se duse și se spălă, și veni văzând.

8 Iar vecinii și cei care îl vedeau mai înainte, că eră cerșitor ziceau: nu este oare acesta cel care șade și cerșește? 9 Unii ziceau că acesta este; iar alții ziceau: nu, ci seamănă cu dânsul. Acela zicea, că eu sunt. 10 Deci îl întrebau: cum dar ți-s'au deschis ochii? 11 Răspunse acela și zise: ^homul care se numește Iisus făcù noroiu și-mi unse ochii și-mi zise: du-te la izvorul Siloam și spală-te. Deci ducându-mă și spălându-mă, am dobândit vederea. 12 Și îi ziseră: unde este acela? Nu știu, zise el.

Fariseii cercetează pe orbul din naștere.

13 Deci îl duc la farisei, pe cel care altădată eră orb. 14 Și eră sâmbătă ziua, în care Iisus făcù noroiu și-i deschise ochii. 15 Deci iar îl întrebau și fariseii, cum a dobândit vederea. Și el

^e Cap. 7, 17.
^a Mat. 13, 38.

^b Iuda 6.

^c 1 Ioan 4, 6.

Capit. 9.
^a Vers. 31.

^b Cap. 11, 4.
^c Cap. 4, 34.

^d Cap. 1, 5, 9.
^e Marc. 7, 33.

^f Neem. 3, 15.
^g 2 Reg. 5, 14.

^h Vers. 6, 7.

le zise: noroiu mi-a pus pe ochi, și m'am spălat și văd. 16 Și unii dintre farisei ziceau: omul acesta nu este dela Dumnezeu, pentru că nu ține sâmbăta. Iar alții ziceau: cum poate un om păcătos să facă astfel de minuni? Și eră desbinare între dânșii. 17 Deci iarăși zic orbului: tu ce zici despre dânsul, pentru că ți-a deschis ochii? Iar el zise, că^k este profet.

18 Dar Iudeii nu crezură despre dânsul, că eră orb și a dobândit vederea, până ce chemară pe părinții celui care a dobândit vederea. 19 Și-i întrebără zicând: acesta este fiul vostru, despre care ziceți, că fû născut orb? Cum vede dar acum? 20 Deci răspunseră părinții lui și ziseră: știm că acesta este fiul nostru și că fû născut orb. 21 Iar cum vede acum, nu știm, sau cine i-a deschis ochii, noi nu știm; întrebați-l, este în vârstă, el însuși va vorbi despre sine.

22 Acestea ziseră părinții lui, pentru că^l se temeau de Iudei: căci Iudeii se învoiseră, că dacă va fi mărturisit cineva că el este Hristos,^m să fie dat afară din sinagogă. 23 Deaceea ziseră părinții lui că este în vârstă: întrebați-l.

24 Deci chemară de-a doua oară pe omul care eră orb, și-i ziseră: "dă măriri lui Dumnezeu: ⁿnoi știm că omul acesta este păcătos. 25 Iar acela răspunse: nu știu dacă este păcătos: una știu, că orb fiind, văd acum.

26 Deci îi ziseră: ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii? 27 Răspunse lor: v'am spus acum și n'ați auzit: ce voiți să auziți iarăși? Nu cumva voiți și voi să vă faceți ucenicii lui?

28 Și-l înfruntară aspru și ziseră: tu ești ucenicul aceluia, iar noi suntem ucenicii lui Moise; 29 Noi știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, ^pdar pe acesta nu-l știm de unde este. 30 Răspunse omul și le zise: ^qîn aceasta dar este minunea, că voi nu știți de unde este, și mi-a deschis ochii. 31 Știm

că Dumnezeu nu^r ascultă pe păcătoși, ci dacă este cineva temător de Dumnezeu și face voia lui, pe acesta îl ascultă. 32 Din veac nu s'a auzit, că cineva a deschis ochii vreunui născut orb. 33 ^sDacă acesta n'ar fi dela Dumnezeu, n'ar putea face nimic. 34 Răspunseră și-i ziseră: ^ttu cu totul ești născut în păcate, și tu ne înveți pe noi? Și-l deteră afară.

35 Iisus auzi că l-au dat afară, și găsindu-l zise: crezi tu ^uîn Fiul lui Dumnezeu? 36 Răspunse acela și zise: și cine este, Doamne, ca să crez într'un-sul? 37 Iisus îi zise: și l-ai văzut, și este acela care vorbește cu tine. 38 Iar el zise: crez, Doamne, și i-se închină.

49 Și Iisus zise: eu am venit în această lume spre a osândi, ca cei care nu văd să vază, și cei care văd să fie orbi.

40 Și auziră acestea *unii* dintre farisei, care erau cu dânsul, și-i ziseră: nu cumva și noi suntem orbi? 41 Zise lor Iisus: dacă ați fi orbi, n'ați avea păcat; dar acum ziceți că vedem: deci păcatul vostru rămâne.

Păstorul cel bun, Cuvintele lui Iisus la sâmbătoarea de sfințirea templului.

10 Adevăr, adevăr zic vouă, cine nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe de altă parte, acela fur este și tâlhar: 2 Iar cine intră pe ușă, păstor este al oilor. 3 Acestuia portarul îi deschide, și oile aud glasul lui, și cheamă oile sale pe nume și le duce afară. 4 Și după ce a mânat afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile îi urmează, pentru că cunosc glasul lui. 5 Dar unni străin nu-i vor urmă, ci vor fugi de dânsul, pentru că nu cunosc glasul străinilor.

6 Această asemănare le spuse Iisus; dar aceia nu înțeleseră ce erau, ce le vorbiă.

7 Deci iarăși le zise Iisus: adevăr, adevăr zic vouă, că eu sunt ușă către oi. 8 Toți câți veniră înainte de mine

^r Vers. 33. ^k Cap. 4. 19. ^m Vers. 34. ^o Vers. 16.
Cap. 7. 12, 43. / Bap. 5. 13. ⁿ Ios. 7. 19.

^p Cap. 8. 14. ^q Cap. 3. 10. ^s Vers. 16. ^u Mat. 14. 33.
r Iov 27. 9. t Vers. 2.

fini sunt și tălhari: dar oile nu ascultară de dânșii. 9^a Eu sunt ușa: dacă va fi intrat cineva prin mine, mantuit va fi, și va intra, și va ieși, și pășune va afla. 10 Furul nu vine decât ca să fure, și să înjunghe, și să piarză: eu am venit pentru ca *oile mele* să aibă viață, și să aibă de prisos. 11^b Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile *sale*. 12 Iar cel tocmit și care nu este păstor, ale cărui oi nu sunt ale sale, privește lupul venind și ^clasă oile și fuge: și lupul le răpește și împrăstie oile: 13 Pentru că tocmit este, și nu-i este grijă de oi. 14 Eu sunt păstorul cel bun, și cunosc ^dpe ale mele, și ale mele mă cunosc. 15^e După cum mă cunoaște Tatăl și eu cunosc pe Tatăl, ^fși sufletul îmi pun pentru oile *mele*. 16 Am și ^galte oi, care nu sunt din staulul acesta, și pe acelea trebuie ca eu să le duc, și vor asculta de glasul meu, ^hși va fi o turmă, un păstor. 17 Deaceia Tatăl mă iubeste, fiindcă pun sufletul meu, ⁱca iarăși să-l iau. 18 Nimenea nu-l ridică dela mine, ci eu îl pun dela mine însumi. Putere am ca să-l pun, ^jși putere am ca iarăși să-l iau. ^kAceastă poruncă am primit-o dela Tatăl meu.

19^lDeci iarăși se făcù pentru cuvintele acestea desbinare între Iudei. 20 Iar mulți dintre ei ziceau: ^mare demon, și nu este în firea lui: pentru ce îl ascultați? 21 Alții ziceau: cuvintele acestea nu sunt ale unui demonizat: nu cumva un demon ⁿpoate ^odeschide ochii orbilor?

22 Și eră *atunci* în Ierusalim *sărbătoare de sfîntirea templului*: eră iarnă: 23 Și Iisus se preumblă în templu ^pîn porticul lui Solomon. 24 Deci Iudeii îl incunjurară și îi ziceau: până când ne scoți sufletul? Dacă tu ești Hristosul, spune-ne fără sfială.

25 Răspunse lor Iisus: *v'am spus, și nu credeți: lucrurile pe care le fac*

în numele Tatălui meu: acestea mărturisese pentru mine: 26 Dar voi ^rnu credeți pentru că nu sunteți dintre oile mele, *după cum v'am spus*. 27^sOile mele ascultă de glasul meu, și eu le cunosc, și-mi urmează: 28 Și eu le dau viață vecinică, și ^tîn veac nu vor pieri, și nu le va răpi cineva din mâna mea. 29^uTatăl meu, ^vcare mi *le-a dat*, este mai mare decât toți: și nimenea nu *le* poate răpi din mâna Tatălui meu. 30^xEu și Tatăl suntem una.

31 Deci^yIudeii huară iarăși pietrii, ca să-l omoare.

32 Iisus le răspunse: multe lucruri bune v'am arătat dela Tatăl meu: pentru care lucru din ele mă omorîți cu pietrii? 33 Răspunseră lui Iudeii, *zicând*: pentru lucru bun nu te omorîm cu pietrii, ci pentru defaimare, și pentru că tu om ^zfiind, te faci pe tine însuși Dumnezeu.

34 Răspunse lor Iisus: ^anu este oare scris în legea voastră că „eu am zis: Dumnezeii sunteți?” 35 Dacă *legea* a numit Dumnezeii pe aceia, ^bcătre care a fost cuvântul lui Dumnezeu, și scriptura nu poate fi desfîntată. 36 Voi ziceți *aceluia* ^cpe care Tatăl l-a sfîntit și l-a ^dtrimis în lume, că tu rostesti defaimare, ^epentru că am zis: ^fFiul lui Dumnezeu sunt? 37 Dacă nu fac lucrurile Tatălui meu, nu mă credeți: 38 Iar dacă *le* fac, chiar dacă nu mă credeți, credeți lucrurile, ca să știți și să cunoașteți, că Tatăl este în mine și eu în Tatăl.

39 Deci căutau iarăși ca să-l prinză, dar el scăpă din mâna lor.

40 Și se duse iarăși dincolo de Iordan, în locul unde eră Ioan, când boteză în întâiași dată, și rămase acolo. 41 Și mulți veniră la dânsul și ziceau că Ioan n'a făcut nici o minune, dar toate câte a spus Ioan despre acesta erau adevărate. 42 Și mulți crezură într'insul acolo.

^a Capul 10. ^d 2 Tim. 2. 19. ^b Ezech. 37. 22. ⁱ Cap. 7. 43. ^p Eps. 2. 18. ^e Mat. 11. 27. ^l Isa. 53.7,8,12. ^m Cap. 7. 20. ^q Cap. 3. 2. ^r 1 Ioan 3. 6. ^s Vers. 4. 13. ^c Ezech. 40. 11. ^f Cap. 15. 13. ^j Cap. 2. 19. ⁿ Esod. 4. 11. ^o Cap. 9. 6, 7. ^{32. 33.} ^v Cap. 6. 38. ^u Cap. 9. 6, 7. ^{32. 33.} ^x Cap. 17. 11,22. ^y Cap. 8. 59. ^z Cap. 5. 18. ^a Ps. 82. 6. ^b Rom. 13. 1. ^c Cap. 6. 27. ^d Cap. 3. 17. ^e Cap. 5. 17, 18. ^f Luc. 1. 35.

ⁱ Cap. 6. 37. ^u Cap. 14. 28. ^v Cap. 17. 2. 6. etc. ^x Cap. 17. 11,22. ^y Cap. 8. 59. ^z Cap. 5. 18. ^a Ps. 82. 6. ^b Rom. 13. 1. ^c Cap. 6. 27. ^d Cap. 3. 17. ^e Cap. 5. 17, 18. ^f Luc. 1. 35.

Învierca lui Lazar.

11 Și erà un om bolnav, Lazar din Betania, din satul ^a Mariei și al Martei sora ei. **2** ^b Iar Maria erà *aceea* care a uns cu mir pe Domnul și i-a șters picioarele cu părul ei, al cărei frate Lazar erà bolnav. **3** Deci surorile trimiseră la dânsul, zicând: Doamne, iată pe care-l iubești este bolnav.

4 Și Iisus auzind, zise: boala aceasta nu este spre moarte. ^c ci pentru mărirea lui Dumnezeu, ca Fiul lui Dumnezeu să fie mărit printr'însa.

5 Și Iisus iubiă pe Marta și pe sora ei și pe Lazar. **6** Deci după ce auzi că este bolnav, ^d atunci mai rămase două zile în locul unde erà: **7** Apoi după aceasta zice ucenicilor: să mergem iar în Iudea. **8** Rabi, îi zice ucenicii. Iudeii căutau chiar ^e acum să te omoare cu pietrii și iar mergi acolo? **9** Răspunse Iisus: oare nu douăsprezece sunt ceasurile zilei? ^f Dacă umblă cineva ziua, nu se poticnește, pentru că vede lumina acestei lumi; **10** Iar ^g dacă umblă cineva noaptea, se poticnește, fiindcă nu este într'însul lumină.

11 Acestea vorbi, și după aceea le zice: Lazar prietinel nostru ^h a adormit; dar mă duc ca să-l deștept din somn. **12** Deci ucenicii îi ziseră: Doamne, dacă a adormit, va fi scăpat. **13** Dar Iisus vorbise despre moartea lui *Lazar*; și dânșii gândiră că vorbește despre adormirea somnului. **14** Deci atunci Iisus le spune fără sfiială: Lazar a murit. **15** Și mă bucur pentru voi, că nu eram acolo, pentru ca să credeți; să mergem dar la dânsul.

16 Deci Toma, care se numește geamăn, zice celor împreună cu dânsul ucenici: să mergem și noi, ca să murim cu dânsul.

17 Venind dar Iisus îl află având acum patru zile în mormânt.

18 Și Betania erà aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii: **19** Și

mulți dintre Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângăie pentru fratele lor. **20** Deci Marta îndată ce auzi că vine Iisus, ieși înaintea lui: iar Maria ședeà jos în casă.

21 Și Marta zise către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aci, n'ar fi murit fratele meu. **22** Și acum știu, ⁱ că Dumnezeu îți va dà câte vei cere dela Dumnezeu. **23** Fratele tău va învià, îi zise Iisus. **24** Știu, îi zice Marta, ^j că va învià la înviere, în ziua de apoi. **25** ^k Eu sunt învierca și ^l viața, îi zise Iisus. ^m Cine crede în mine, viu va fi, chiar dacă va fi murit: **26** Și oricine care este viu și crede în mine, nu va muri în veci: crezi aceasta? **27** Așà *este*, Doamne, îi zice, cu am ⁿ crezut că tu ești Hristosul al lui Dumnezeu, Fiu care vine în lume.

28 Și zicând aceasta se duse și chemă pe Maria sora ei, spunând în ascuns: Învățătorul este aci și te cheamă. **29** Aceea îndată ce auzi se scoală în grabă și vine la dânsul. **30** Și Iisus nu venise încă în sat, ci erà în locul unde îi ieși Marta înainte. **31** ^o Deci Iudeii, care erau cu dânsa în casă și o mângăiau, văzând că Maria s'a sculat în grabă și a ieșit, îi urmară, gândind că se duce la mormânt, ca să plângă acolo.

32 Deci Maria îndată ce veni unde erà Iisus, văzându-l îi căzu la picioare zicându-i: ^p Doamne, dacă ai fi fost aci, nu mi-ar fi murit fratele. **33** Iar Iisus când o văzu plângând și pe Iudeii care veniseră împreună cu dânsa, plângând și ei, gemu în duhul său și se turbură. **34** Și zise: unde l-ați pus? Doamne, îi zice *ele*, vino și vezi. **35** ^q Iisus lăcrămă. **36** Deci ziceau Iudeii: iată cât de mult îl iubiă! **37** Iar unii dintre dânșii ziceau: nu putea oare acesta, ^r care a deschis ochii orbului, să facă ca și acesta să nu moară? **38** Deci Iisus gemând iar în sine, vine la mormânt; și erà o

Capul 11.
a Luc. 10.38.39.

b Mat. 26. 7.
c Cap. 9. 3.
d Cap. 10. 40.

e Cap. 10. 31.
f Cap. 9. 4.
g Cap. 12. 35.

h Dan. 12. 2.
i Cap. 9. 31.
j Luc. 14. 14.

k Cap. 5. 21.
l Cap. 1. 4.

m Cap. 3. 36.
n Mat. 16. 16.

o Vers. 19.
p Vers. 21.

q Luc. 19. 41.
r Cap. 9. 6.

peșteră și o piatră eră pusă înaintea ei. 39 Luați piatra, zise Iisus. Doamne, îi zice Marta sora celui mort, acum miroasă rău, pentru că este a patra zi. 40 Zice ei Iisus: nu ți-am spus, că dacă crezi, vei ^svedea mărirea lui Dumnezeu? 41 Deci luară piatra *de unde eră pus mortul*.

Iar Iisus ridică ochii în sus și zise: Tată, îți mulțumesc că m'ai ascultat. 42 Eu știam, că totdeauna mă ascuți: dar am zis ^tpentru gloata ce stă împrejur, pentru ca să crează că tu m'ai trimis. 43 Și zicând acestea strigă cu glas mare: Lazăre, vino afară! 44 Și ieși mortul, având picioarele și mâinile legate cu ^ufășii de pânză, și fața lui eră înfășurată cu un ștergar. Deslegați-l, le zise Iisus, și lăsați-l să meargă.

45 Deci mulți dintre Iudei, care veniră la Maria, ^vși văzură cele ce făcū Iisus, crezură într'însul.

Uneltirile arhierilor împotriva vieții lui Iisus.

46 Iar unii dintre dânsii se duseră la farisei și le spuse cele ce făcū Iisus.

47^aDeci mai marii preoților și fariseii adunară sinedriul, și ziceau: ^yce facem, pentru că omul acesta face multe minuni? 48 Dacă îl lăsăm așa, toți vor crede într'însul, și vor veni Romani și ne vor lua și locul și neamul. 49 Iar unul oarecare dintre dânsii, ^zCaiafa, arhiepiscop fiind în anul acela, le zise: voi nu știți nimic. 50 ^aNici nu cumpăniți cu mintea, că ne este de folos, ca să moară un om pentru popor, și să nu piară tot neamul. 51 Și aceasta n'o zise dela sine însuși, ci arhiepiscop fiind în anul acela profetisă, că Iisus avea să moară pentru neamul *lor*. 52^bȘi nu numai pentru neamul *lor*, ^cci și pentru ca să aduce într'una pe fiii lui Dumnezeu cei împrăștiați. 53 Deci din aceea zi se sfătuiră ca să-l omoare.

54^dPentru aceea Iisus nu mai umblă fără sfială printre Iudei, ci se duse de acolo în ținutul aproape de pustie,

într'un oraș numit ^eEfraim, și acolo își trecea timpul cu ucenicii.

55 Și eră aproape Paștile Iudeilor, și mulți din țară veniră sus la Ierusalim mai înainte de Paști, ca să se curățească. 56 Deci căutau pe Iisus și vorbeau între dânsii stând în templu: ce vi se pare, că n'are să vie nici decum la sărbătoare? 57 Iar mai marii preoților și fariseii dedese poruncă, că dacă cineva știe unde este, să încunoștișteze, pentru ca să-l prinză.

Maria unge picioarele lui Iisus în Betania.

12 Și cu șase zile mai înainte de Paști Iisus veni la Betania, ^aunde eră Lazar, pe care Iisus îl sculase dintre morți. 2 Deci ^bîi făcură cină acolo, și Marta slujia, iar Lazar eră unul dintre cei care ședeau la masă împreună cu dânsul. 3 Atuncia ^cMaria luând o litră de mir foarte scump de nard adevărat, nuse picioarele lui Iisus și șterse cu părul ei picioarele lui: și casa se umplu de mirosul mirului.

4 Iar unul dintre ucenicii lui, Iuda Iscariotu, care avea să-l dea prins, zice: 5 Pentru ce nu s'a vândut acest mir pe trei sute de dinari și să se fi dat la săraci? 6 Dar el zise aceasta nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru că fur eră și ^dpunga având, dà la o parte din cele puse într'însa. 7 Deci Iisus zise: las-o că l-a păstrat pentru ziua înmormântării mele: 8 Căci ^epe săraci îi aveți întotdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveți întotdeauna.

9 Și gloată multă dintre Iudei află că este acolo, și veniră nu numai pentru Iisus, ci ca să vază și pe Lazar, ^fpe care îl sculă dintre morți. 10^gIar mai marii preoților se sfătuiră, ca să omoare și pe Lazar. 11^hPentru că din pricina lui mulți dintre Iudei plecau și credeau în Iisus.

Intrarea lui Iisus în Ierusalim.

12ⁱA doua zi gloată multă, care eră venită la sărbătoare, auzind că Iisus

^s Vers. 4, 23. ^r Cap. 2, 23. ^x Luc. 3, 2. ^e Cap. 10, 16.
^t Cap. 12, 30. ^y Ps. 2, 2. ^a Cap. 18, 14. ^d Cap. 4, 1 3.
^u Cap. 20, 7. ^v Cap. 12, 19. ^b Isa. 49, 6. ^e 2 Cron. 13, 19.

Capitol 12. ^b Mat. 26, 6. ^e Mat. 26, 11. ^h Cap. 11, 45.
^a Cap. 11, 1, 13. ^c Luc. 10, 38, 39. ^f Cap. 11, 43, 44. ⁱ Mat. 21, 8.
^d Cap. 13, 29. ^g Luc. 16, 31.

vine la Ierusalim. 13 Luară ramuri de fenic și ieșiră spre întâmpinarea lui, și strigau: *j* Osană. „binecuvântat este, cine vine în numele Domnului.“ împăratul lui Israel.

14 *k* Și Iisus găsimd un asin tânăr, șezù pe dânsul, după cum este scris: 15 *l* „Nu te teme, fiica Sionului, iată împăratul tău, vine șezând pe mânzul asinei.“ 16 Dar ucenicii săi nu înțeleseră acestea *m* la început, ci când fù mărit Iisus, *n* atunci își aduseră aminte că *o* acestea erau scrise pentru dânsul și acestea i-au făcut.

17 Deci mărturiseă gloata care eră cu dânsul, că a chemat pe Lazar din mormânt și l-a înviat dintre morți. 18 *p* Deaceea îl și întâmpină gloata, pentru că auzi că dânsul făcuse minunea aceasta. 19 Deci fariseii ziseră între dânșii: *q* vedeți, că nimic nu folosiți: iată lumea s'a dus după dânsul.

Despre rodul morții sale. Glas din cer.

20 Și *r* erau unii Elini dintre cei *s* care viu ca să se închine în timpul sărbătorii: 21 Aceștia dar veniră la Filip, *t* cel dela Betsaida Galileii, și-l rugară, zicând: Domnule, voim să vedem pe Iisus. 22 Filip vine și spune lui Andrei, vine Andrei și Filip și spun lui Iisus.

23 Iar Iisus le răspunde zicând: *u* a venit ceasul, ca Fiul omului să fie mărit. 24 Adevăr, adevăr zic vouă, dacă *v* grăuntele de grâu, ce a căzut pe pământ, nu va fi murit, rămâne numai el; iar dacă va fi murit, aduce rod mult. 25 *x* Cine își inbește sufletul, îl pierde, și cine își urăște sufletul în lumea aceasta, îl va păstră pentru viața vecinică, 26 Dacă îmi slujește cineva, să-mi urmeze, și *y* unde sunt eu, acolo va fi și slujitorul meu; dacă-mi slujește cineva, îl va cinși Tatăl. 27 *z* Acum sufletul îmi este turburat, și ce să zic? Tată, scapă-mă din ceasul acesta. *a* Dar pen-

tru aceea am venit în ceasul acesta. 28 Tată, mărește-ți numele.

b Deci veni glas din cer, și l-am mărit, și iar *il* voiu mări.

29 Iar gloata care stă și auzi, ziceă că tunet a fost: alții ziceau: *c* inger i-a vorbit. 30 Răspunse Iisus și zise: nu pentru mine a fost glasul acesta, ci pentru voi. 31 Acum este judecarea acestei lumi: acum va fi aruncat afară *d* stăpânitorul acestei lumi: 32 Și eu îndată *e* ce voiu fi înălțat depe pământ, voiu trage *f* pe toți la mine. 33 *g* Iar aceasta o ziceă însemnând cu ce moarte aveă să moară.

34 Deci gloata îi răspunse: *h* noi am auzit din lege, că Hristosul rămâne în veci: și cum zici tu că Fiul omului trebuie să fie înălțat? Cine este acesta Fiul omului? 35 Drept aceea Iisus le zise: lumina *i* este între voi încă puțin timp. *j* Umblați după cum aveți lumina, ca să nu vă apuce întunecul; și *k* cine umblă în întunec, nu știe încotro merge. 36 După cum aveți lumina, credeți în lumină, ca să vă faceți *l* fi ai luminii.

Acestea vorbi Iisus și plecând, *m* se ascunse de dânșii.

Necredința Iudeilor.

37 Dar deși făcuse atâtea minuni înaintea lor, nu credeau într'însul, 38 Pentru ca să fie împlinit cuvântul lui Isaia profetul, pe care l-a zis: *n* „Doamne, cine a crezut la cele auzite dela noi? Și brațul Domnului cui a fost descoperit?“ 39 Deaceea nu puteau crede, că iarăși Isaia a zis: 40 *o* „Orbit-a ochii lor și învărtoșat-a inima lor, ca să nu vază cu ochii și să nu înțeleagă cu inima, și să nu se întoarcă, și eu îi voiu vindecă.“ 41 *p* Acestea zise Isaia pentru că văzù mărirea lui și vorbi despre dânsul. 42 Totuși mulți chiar dintre mai mari crezură într'însul, dar *q* din pricina fariseilor nu mărturi-

<i>j</i> Ps. 118. 25.	<i>n</i> Cap. 7. 39.	<i>r</i> Fapt. 17. 4.	<i>v</i> 1 Cor. 15. 36.	<i>a</i> Luc. 22. 53.	<i>f</i> Rom. 5. 18.	<i>i</i> Ier. 13. 16.	<i>n</i> Isa. 53. 1.
26.	<i>o</i> Cap. 14. 26.	<i>s</i> 1 Reg. 8. 41.	<i>x</i> Mat. 10. 39.	<i>b</i> Mat. 3. 17.	<i>g</i> Cap. 18. 32.	<i>h</i> 1 Ioan 2. 11.	<i>o</i> Isa. 6. 9, 10.
<i>k</i> Mat. 21. 7.	<i>p</i> Vers. 11.	42.	<i>y</i> Cap. 14. 1.	<i>c</i> Cap. 11. 42.	<i>h</i> Ps. 89. 136.	<i>i</i> Luc. 16. 8.	<i>p</i> Isa. 6. 1.
<i>l</i> Zach. 9. 9.	<i>q</i> Cap. 11. 47.	<i>j</i> Cap. 1. 44.	<i>z</i> Mat. 26. 38.	<i>d</i> Mat. 12. 29.	27.	<i>m</i> Cap. 8. 59.	<i>q</i> Cap. 7. 13.
<i>m</i> Luc. 18. 34.	48.	<i>n</i> Cap. 13. 32.	39.	<i>e</i> Cap. 3. 14.	<i>i</i> Cap. 1. 9.		

seau, ca să nu fie dați afară din sinagogă: 43^r Căci au iubit mărirea oamenilor mai mult, decât mărirea lui Dumnezeu.

44 Și Iisus strigă și zise: ^scine crede în mine, nu crede în mine, ci în cel care m'a trimis pe mine, 45 Și cine mă vede pe mine, vede pe cel care m'a trimis pe mine. 46 Eu am venit *ca* lumină în lume, pentru ca oricine care crede în mine, să nu rămâie în întunec. 47 Și dacă cineva va fi auzit dela mine cuvintele și nu *le* va fi păzit, eu nu-l osândesc; căci n'am venit să osândesc lumea, ci să mântuiesc lumea. 48 Cine mă desprețuește pe mine și nu primește cuvintele mele, are cine să-l osândească; cuvântul pe care l-am spus, acela îl va osândi în ziua de apoi; 49 Pentru că eu n'am vorbit dela mine însumi, ci Tatăl care m'a trimis, el însuși mi-a dat poruncă, ce să zic și ce să vorbesc. 50 Și știu că porunca lui este viață vecinică. Deci cele ce vorbesc eu, după cum mi-a spus Tatăl, așa vorbesc.

Cea din urmă cină cu spălarea picioarelor.

13 Iar ^amai nainte de sărbătoarea Paștilor știind Iisus că ^bi-a venit ceasul, ca să se strămute din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai săi, care erau în lume, i-a iubit până în sfârșit. 2 Și pe când era cină, ^ccând diavolul își pusese acum în gând ca Iuda, fiul lui Simon Iscariotu, să-l dea prins, 3 Iisus, știind ^dcă Tatăl i-a dat tot în mâni, și ^ecă dela Dumnezeu a ieșit și la Dumnezeu merge, 4 ^fSe scoală dela cină și-și desbracă hainele, și luând un ștergar se încinse. 5 Apoi toarnă apă în vasul de spălat, și începî să spele picioarele ucenicilor și să *le* șteargă cu ștergarul cu care era încins.

6 Deci vine la Simon Petru. Acesta îi zice: Doamne, ^gtu îmi speli picioarele? 7 Răspunse Iisus și-i zise: tu nu știi acum ce fac eu. ^hdar vei înțelege

în urmă. 8 Petru îi zice: în veci nu îmi vei spăla picioarele. Iisus îi răspunse: ⁱdacă nu te voi spăla, nu ai parte cu mine. 9 Simon Petru îi zise: Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mâinile și capul. 10 Iisus îi zice: cine s'a scăldat, nu are trebuință să se spele, deci este cu totul curat; și ^jvoi curați sunteți, dar nu toți. 11 Căci ^kștiă pe cel care aveă să-l dea prins; deaceea zise, că nu toți sunteți curați.

12 Deci după ce le spăla picioarele și-și luă hainele și se puse iar la masă, le zise: înțelegeți ce v'am făcut? 13 ^lVoi mă numiți: Învățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sunt. 14^mDeci dacă v'am spălat picioarele, cu Domnul și învățătorul, și voi datori ⁿsunteți să spălați picioarele unii altora: 15 Căci ^opildă v'am dat, ca să faceți și voi după cum v'am făcut eu. 16^pAdevăr, adevăr zic vouă, nu este slugă mai mare, decât stăpânul său, nici trimis mai mare, decât cel care l-a trimis. 17 ^qDacă știți acestea, fericiți sunteți, dacă le veți fi făcut. 18 Nu zic despre voi toți: eu știu pe care i-am ales; ei ^rtrebuie ca să fie împlinită scriptura: ^v„cel care îmi mănâncă pâinea, ridicat-a călcâiul împotriva mea.“ 19 ^sDe acum vă zic mai nainte de-a se împlini, ca să credeți când se va fi împlinit, că eu sunt. 20 ^tAdevăr, adevăr zic vouă, cine primește pe oricare ^uîl voi fi trimis, pe mine mă primește, iar cine mă primește pe mine, primește pe *cel* care m'a trimis pe mine.

Iisus arată pe trădător.

21^uAcestate vorbind Iisus ^vse turbură cu Duhul și mărturisî și zise: adevăr, adevăr zic vouă, că ^xunul dintre voi mă va da prins. 22 *Deci* se uitau ucenicii unii la alții, nedumeriți fiind despre cine vorbește. 23 Și era lângă sânul lui Iisus ^yla masă unul dintre ucenicii săi, pe care îl iubiă Iisus. 24 Deci Simon Petru face semn acestuia și-i

^r Cap. 5. 41.
^s Marc. 9. 37.

Capitol 13.

^a Mat. 26. 2.
^b Cap. 12. 23.

^c Luc. 22. 3.
^d 1 Cor. 15. 27.
^e Cap. 8. 42.
^f Luc. 22. 27.

^g Mat. 3. 14.
^h Vers. 12.
ⁱ Ebr. 10. 22.

^j Cap. 15. 3.
^k Cap. 6. 64.
^l Filip. 2. 11.

^m Luc. 22. 27.
ⁿ Rom. 12. 10.
^o Mat. 11. 29.
^p Mat. 10. 24.

^q Iac. 1. 25.
^r Ps. 41. 9.
^s Cap. 14. 29.
^t Mat. 10. 40.

^u Mat. 26. 21.
^v Cap. 12. 27.
^x Fapt. 1. 17.
^y Cap. 19. 26.

zice: spune cine este, despre care vorbește. 25 Și acela plecându-se spre pieptul lui Iisus îi zice: Doamne, cine este? 26 Iisus răspunde: este acela pentru care eu voi întinge îmbucătura și-i voi da. Deci întingând îmbucătura ia și dă lui Iuda *fiu* al lui Simon Iscariot.

27 ^zȘi după îmbucătura *dată*, atunci intră satana în acela. Deci Iisus îi zice: ceea ce faci, fă mai curând. 28 Și nimenea dintre cei care ședea la masă, nu înțelese pentru ce i-a zis aceasta. 29 Căci unii gândeau, fiindcă ^aIuda avea punga, că Iisus îi zice: cumpără cele ce ne trebuie pentru sărbătoare, sau să dea ceva săracilor. 30 Deci după ce luă acela îmbucătura ieși îndată; și eră noapte.

Noua poruncă a iubirii.

31 Și când ieși, zise Iisus: ^bacum Fiul omului este mărit, și într'însul ^cDumnezeu este mărit. 32 ^dDacă Dumnezeu este mărit într'însul, și Dumnezeu îl va mări în sine însuși, și ^eîndată îl va mări. 33 Copii, puțin timp mai sunt împreună cu voi; mă veți căuta, și ^fdupă cum am zis Iudeilor, că unde mă duc eu, voi nu puteți veni, și vouă vă zic de acum înainte. 34 ^gPoruncă nouă vă dau, ca să vă iubiți unii pe alții, după cum v'am iubit, ca și voi să vă iubiți unii pe alții. 35 ^hÎntr'aceasta vor cunoaște toți că-mi sunteți ucenici, dacă aveți iubire unii către alții.

Iisus vestește trădarea lui Petru.

36 Doamne, îi zice Simon Petru, unde te duci? Răspunse Iisus: unde mă duc, nu poți să-mi urmezi acum, dar mai în urmă îmi vei urmă. 37 Doamne, îi zise Petru, pentru ce nu pot să-ți urmez de acum? Sufletul îmi voi pune pentru tine. 38 Iisus răspunde: îți vei pune sufletul pentru mine? Adevăr, adevăr zic ție, nu va cântă cocoșul până ce nu mă vei fi tăgăduit de trei ori.

Hristos merge la Tatăl. Făgăduiește trimiterea Mângâietorului. Unirea credincioșilor cu Hristos. Pacea lui.

14 Să ^anu se turbure inima voastră; aveți încredere în Dumnezeu, aveți încredere și în mine. 2 În casa Tatălui meu sunt multe locuințe; iar dacă n'ar fi, v'ași fi spus; ^bpentru că mă duc să vă gătesc loc. 3 Și dacă mă voi fi dus, și voi fi gătit vouă loc, ^ciar vin și vă voi lua la mine însumi, pentru ^dca unde sunt eu, să fiți și voi. 4 Și știți calea unde mă duc eu.

5 Doamne, îi zice Toma, nu știm unde te duci, și cum știm calea? 6 Iisus îi zice: ^eeu sunt calea și ^fadevărul și ^gviața; ^hnimenea nu vine la Tatăl decât prin mine. 7 ⁱDacă m'ați cunoscut pe mine, veți cunoaște și pe Tatăl meu; de acum înainte cunoașteți-l și l-ați văzut.

8 Doamne, îi zice Filip, arată-ne pe Tatăl, și ne este deajuns. 9 Iisus îi zice: de atâta timp sunt cu voi, și nu m'ai cunoscut, Filipe? ^jCine m'a văzut pe mine, a văzut pe Tatăl; cum zici tu: arată-ne pe Tatăl? 10 Nu crezi, că ^keu *sunt* în Tatăl și Tatăl este întru mine? Cuvintele pe care le zic vouă. ^lnu le spun dela mine însumi; dar Tatăl care locuiește în mine face lucrurile lui. 11 Credeți-mi, că eu *sunt* în Tatăl și Tatăl este întru mine; ^miar dacă nu, credeți-mi pentru însuși lucrurile *mele*.

12 ⁿAdevăr, adevăr zic vouă, cine crede în mine va face și el lucrurile, pe care le fac eu, și mai mari decât acestea va face, pentru că eu mă duc la Tatăl. 13 ^oȘi orice veți fi cerut în numele meu, aceasta voi face, pentru că Tatăl să fie mărit în Fiul. 14 Dacă veți fi cerut ceva în numele meu, eu voi face aceasta.

15 ^pDacă mă iubiți pe mine, veți păzi poruncile mele. 16 Și eu voi ruga pe Tatăl și va da vouă ^qalt Mân-

^e Luc. 22. 3.
^a Cap. 12. 6
^b Cap. 12. 23.
^c Cap. 14. 13.

^d Cap. 17 1,4-6.
^e Cap. 12. 23.
^f Cap. 7. 34.

^g Lev. 19. 18.
^h 1 Ioan 2. 5.

Cap. 14.

^a Vers. 27.
^b Cap. 13.33.36.

^c Fapt. 1. 11.
^d Cap. 12. 26.
^e Ebr. 9. 8.
^f Cap. 1. 11.

^g Cap. 1. 4.
^h Cap. 10. 9.
ⁱ Cap. 8. 19.

^j Col. 1. 15.
^k Cap. 10. 33.
^l Cap. 5. 19.
^m Cap. 5. 36.

ⁿ Mat. 21. 21.
^o Mat. 7. 7
^p 1 Ioan 5. 3.
^q Cap. 15. 26.

găietor, ca să fie în veci împreună cu voi, 17^r Pe Dubul adevărului, ^s pe care lumea nu-l poate primi, pentru că nu-l vede, nici nu-l cunoaște; dar voi îl cunoașteți, fiindcă rămâne la voi ^t și va fi întru voi. 18^u Nu vă voi lăsa singuri în lume, ^v vin la voi. 19 Încă puțin timp și lumea nu mă mai vede, dar ^x voi mă vedeți: ^y căci eu sunt viu, și voi veți fi vii. 20 În aceea zi voi veți cunoaște, că ^z eu *sunt* în Tatăl meu și voi în mine și eu în voi. 21 ^a Cine are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubește; iar cine mă iubește pe mine, iubit va fi de către Tatăl meu, și eu îl voi iubi și mă voi arăta însumi lui.

22^b Doamne, îi zice Iuda, nu Iscariotul: și ce s'a întâmplat, că gândești să te arăți nouă pe tine însuși și nu lumii?

23 Răspunse Iisus și-i zise: ^c dacă cineva mă iubește, va păzi cuvântul meu, și Tatăl meu îl va iubi, și la dânsul ^d vom veni, și locuință ne vom face la dânsul. 24 Cine nu mă iubește, nu păzește ^e cuvintele mele; și cuvântul pe care-l auziți nu este al meu, ci al Tatălui, care m'a trimis pe mine.

25 Acestea vi le-am vorbit fiind încă la voi; 26 Dar ^f Mângâetorul, Duhul Sfânt, pe care îl va trimite Tatăl în numele meu, ^g el vă va învăța tot și vă va aduce aminte tot ce v'am zis.

27^h Pace vă las vouă, pacea mea o dau vouă; nu după cum dă lumea vă dau eu. Să nu vi se turbure inima, nici să se sperie. 28 Ați auzit, că eu v'am zis: mă duc și vin la voi. Dacă m'ați fi iubit, v'ați fi bucurat, că mă duc la Tatăl, fiindcă Tatăl este mai mare decât mine. 29 Și acum v'am spus mai înainte de-a se face, ca să credeți când se va fi făcut. 30 Nu voi mai vorbi multe cu voi; căci vine stăpânitorul lumii, și în mine nu are nimic. 31 Dar ca să cunoască lumea, că iubesc pe Tatăl, și după cum mi-a poruncit

Tatăl, așa fac. Sculați-vă să plecăm de aici.

Vița cea adevărată. Porunca lui Hristos și cea mai mare iubire. Prietiniile aleși. Ura și vina lumii. Mângâetorul.

15 Eu sunt vița cea adevărată, și Tatăl meu este lucrătorul. 2^a Orice coardă de viță în mine, nefăcând rod o desființează, și pe oricare care face rod, o curăță ca să facă mai mult rod. 3^b Voi sunteți curăți acum pentru cuvântul pe care vi l-am spus; 4^c Rămâneți în mine, și eu *voiu rămâne* în voi. După cum coarda de viță nu poate face rod dela sine însăși, dacă nu va fi rămas în viță, așa nici voi, dacă nu veți fi rămas în mine. 5 Eu sunt vița, voi coardele viței. Cine rămâne în mine și eu *rămân* în el, acesta face rod ^d mult, pentru că fără de mine, nu puteți face nimic. 6 Dacă cineva nu va fi rămas în mine, ^e aruncat fû afară ca coarda de viță, și s'a uscat, și o strâng și în foc o aruncă, și arde. 7 Dacă veți fi rămas în mine, și cuvintele mele ^f vor fi rămas în voi, cereți orice ați voi, și se va face vouă. 8^g În aceasta este mărit Tatăl meu, ca să aduceți rod mult ^h și imi veți fi ucenici.

9 După cum m'a iubit pe mine Tatăl, și eu v'am iubit pe voi; rămâneți în iubirea mea. 10ⁱ Dacă veți fi păzit poruncile mele, veți rămâne în iubirea mea, după cum și eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în iubirea lui. 11 Acestea vi le-am spus, ca bucuria mea să fie în voi și ^j bucuria voastră să fie deplină.

12^k Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unii pe alții, după cum v'am iubit. 13^l Nimenea nu are o iubire mai mare decât aceasta, ca cineva să-și pună sufletul pentru prietini săi. 14^m Voi imi sunteți prietini, dacă veți fi făcut cele ce eu vă poruncesc. 15 Nu vă mai numesc slugi, pentru că sluga nu știe, ce face stăpânul său; v'am nu-

^r Cap. 15. 26. ^v Vers. 3. 28. ^a Vers. 15. 23. ^e Cap. 5. 19. 38.
^s 1 Cor. 2. 14 ^x Cap. 16. 16. ^b Luc. 6. 16. ^f Luc. 24. 49.
^t 1 Ioan 2. 27. ^y 1 Cor. 15. 20. ^c Vers. 15. ^g 1 Ioan 2. 20, 27.
^w Mat. 28. 20. ^z Cap. 10. 38. ^d 1 Ioan 2. 24. ^h Filip. 4. 7.

Capul 15.
^a Mat. 15. 13. ^c Mat. 3. 10. ⁱ Cap. 14. 15, 21, 23.
^b 1 Pet. 1. 22. ^f Cap. 14. 13. ^g Mat. 5. 16.
^d O-ua 14. 8. ^h Cap. 8. 31. ^j Ffes. 5. 2.
^k 1 Ioan 3. 11. ^l Ffes. 5. 2. ^m Mat. 12. 50.

mit prictini. pentru că v'am făcut cunoscut ⁿtot ce am auzit dela Tatăl meu. 16 ^oNu voi m'ați ales pe mine, ci eu v'am ales mie, și v'am rânduit ca voi ^psă vă duceți și rod să aduceți, și rodul vostru să rămăie, pentru ca ^qsă vă dea orice veți fi cerut dela Tatăl în numele meu. 17 ^rAcestea vă poruncesc, ca să vă iubiți unii pe alții.

18 ^sDacă lumea vă urăște pe voi, cunoașteți că m'a urit mai întâiu pe mine, decât pe voi. 19 ^tDacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar ^upentru că nu sunteți din lume, ci eu v'am ales mie din lume, deaceea lumea vă urăște. 20 Aduceți-vă aminte de cuvântul, pe care vi l'am zis: ^vnu este slugă mai mare, decât stăpânul său. Dacă m'au prigonit pe mine, și pe voi vă vor prigoni. ^xDacă au păzit cuvântul meu, și pe al vostru îl vor păzi. 21 Dar ^ytoate acestea le vor face vouă, din pricina numelui meu, pentru că nu știu pe cel care m'a trimis. 22 ^zDacă n'aș fi venit, și nu le-aș fi spus, păcat n'ar avea, ^adar acum nu au cuvânt de îndreptare pentru păcatul lor. 23 ^bCine mă urăște pe mine, urăște și pe Tatăl meu. 24 Dacă n'aș fi făcut între dânșii ^clucrurile, pe care nimenea altul nu le-a făcut, păcat n'ar avea; dar acum și m'au văzut și m'au urit și pe mine și pe Tatăl meu. 25 Ci ca să fie împlinit cuvântul ce este scris în legea lor, că ^d„fără cuvânt m'au urit.“

26 ^eCând va fi venit Mângăetorul, pe care eu îl voi trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, care dela Tatăl purcede, ^facela va mărturisi pentru mine; 27 Și mărturisiți și voi, pentru că dela început sunteți cu mine.

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mângăetorului. Întristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile făcute în numele lui Hristos. Fuga ucenicilor.

16 Acestea vi le-am vorbit ca ^asă nu vă smintiți. 2 ^bEi vă vor da afară

din sinagogă; într'adevăr vine un timp, ^ccă oricine care v'a omorît, să gândească că aduce jertfă lui Dumnezeu. 3 Și ^dacestea le vor face pentru că n'au cunoscut pe Tatăl, nici pe mine. 4 Dar ^eacestea vi le-am vorbit, ca să vă aduceți aminte de ele, când va fi venit timpul, că eu v'am spus. Și ^facestea nu vi le-am spus din început, pentru că eram cu voi.

5 Acum însă ^gmă duc la cine m'a trimis, și nimenea dintre voi nu mă întreabă: unde te duci? 6 Ci pentru că v'am vorbit acestea, ^hîntristarea v'a umplut inima.

7 Dar eu vă spun adevărul, este bine pentru voi, ca eu să mă duc. Căci dacă nu mă voi fi dus, ⁱMângăetorul nu va veni la voi; iar ^jdacă mă voi fi dus, îl voi trimite la voi. 8 Și venind acela, va muștra lumea pentru păcat, și pentru dreptate, și pentru judecată. 9 ^kPentru păcat, fiindcă nu cred în mine; 10 ^lPentru dreptate: ^mfiindcă mă duc la Tatăl, și nu mă mai vedeți; 11 ⁿPentru judecată, fiindcă ^ostăpânitorul lumii acesteia este judecat.

12 Mai am multe de spus vouă, ^pdar nu puteți purta greutatea lor; 13 Iar când va fi venit acela, ^qDuhul adevărului, ^rva arăta vouă calea spre tot adevărul; căci nu va vorbi dela sine însuși, ci va vorbi câte aude, și va vesti vouă, cele ce au să vie. 14 Acela mă va mări pe mine, pentru că va lua din al meu, și va vesti vouă. 15 ^sTot cât are Tatăl, al meu este, deaceea am zis, că iă din al meu și va vesti vouă.

16 ^tPuțin și nu mă mai vedeți, și iar puțin și mă veți vedea, ^ucă eu mă duc la Tatăl.

17 Deci ziseră dintre ucenicii săi unii către alții: ce este aceasta ce ne zice: puțin și nu mă vedeți, și iar puțin și mă veți vedea? Și că mă duc la Tatăl? 18 Deci ziceau: ce este acest

ⁿ Fac. 18. 17.	^s 1 Ioan 3. 1, 13.	^y Mat 10. 22.	^d Ps. 35. 19.	^b Cap. 9. 22, 34.	^g Cap. 7. 33.	ⁱ Fapt. 2. 32.	^q Cap. 14. 17.
^o 1 Ioan 4. 10, 19.	^t 1 Ioan 4. 5.	^z Cap. 9. 41.	^e Luc. 24. 49.	^c Fapt. 8. 1.	^h Cap. 14. 1.	^m Cap. 3. 14.	^r Cap. 14. 26.
^p Mat. 28. 19.	^u Cap. 17. 14.	^a Rom. 1. 20.	^f 1 Ioan 5. 6.	^d 1 Tim. 1. 13.	ⁱ Cap. 7. 39.	ⁿ Fapt. 26. 18.	^s Mat. 11. 27.
^q Cap. 4. 13.	^v Mat. 10. 24.	^b 1 Ioan 2. 23.	Capul 16.	^e Cap. 13. 19.	^j Fapt. 2. 33.	^o Luc. 10. 18.	^t Cap. 7. 33.
^r Vers. 12.	^x Ezech. 3. 7.	^c Cap. 3. 2.	^a Mat. 11. 6.	^f Mat. 9. 15.	^k Fapt. 2. 22-37.	^p Marc. 4. 33.	^u Cap. 13. 3.

puțin de care vorbește? Nu știm ce spune.

19 Dar Iisus cunoscù, că voiau să-l întrebe și le zise: despre aceasta cercetați între voi, pentru că am zis: puțin și nu mă vedeți, și iar puțin și mă veți vedea? 20 Adevăr, adevăr zic vouă, că voi veți plânge și vă veți jeli, iar lumea se va bucura: voi vă veți întrista, dar întristarea voastră va fi spre bucurie. 21 ^vFemeia când naște întristare are, pentru că i-a venit ceasul; dar când a născut copilul nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că fii născut om în lume. 22 ^xDeci și voi întristare aveți acum: dar iar vă voi vedea, și inima voastră ^yse va bucura, și nimenea nu va lua dela voi bucuria voastră. 23 Și în ziua aceea nu mă veți întreba nimic. ^zAdevăr, adevăr zic vouă, orice veți fi cerut dela Tatăl, va da vouă în numele meu. 24 Până acum n'ați cerut nimic în numele meu; cereți și veți primi, pentru ^aca bucuria voastră să fie deplină.

25 Acestea vi le-am vorbit în asemănări; dar vine ceasul, când nu voi mai vorbi vouă în asemănări, ci fără sfială vă voi da știre despre Tatăl. 26 ^bÎn aceea zi veți cere în numele meu, și nu vă zic, că eu voi ruga pe Tatăl pentru voi: 27 ^cCăci însuși Tatăl vă iubește, pentru că voi m'ați iubit și ^dați crezut, că eu dela Dumnezeu am ieșit. 28 ^eAm ieșit din Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și mă duc la Tatăl.

29 Iată, îi zic uceniciei săi, acum vorbești fără sfială, și nu spui nici o asemănare. 30 Acum știm ^fcă știi tot, și n'ai trebuință ca să te întrebe cineva; deaceia credem, că dela Dumnezeu ai ieșit.

31 Iisus le răspunse: acum credeți? 32 Iată vine ceasul, și acum a venit, ca să fiți risipiți fiecare la ale sale, și pe

mine să mă lăsați singur; dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu mine. 33 V'am spus acestea, ca să aveți pace în mine. În lume aveți strîmtorare, dar îndrăsniți, eu am biruit lumea.

Rugăciunea lui Hristos pentru sine, pentru apostoli și pentru toți credincioșii.

17 Acestea vorbi Iisus, și ridicându-și ochii spre cer zise: Tată, ^aa venit ceasul; mărește pe Fiul tău, ca Fiul tău să te mărească. 2 ^bDupă cum i-a dat lui putere preste orice trup, pentru ca să dea viață vecinică, la toți pe care ^ci-ai dat lui. 3 Și ^daceasta este viața vecinică, ca să te cunoască pe tine ^esingurul adevăratul Dumnezeu și pe Iisus Hristos, ^fpe care l-ai trimis. 4 ^gEu te-am mărit pe tine pe pământ, ^hsăvârșind lucrul pe ⁱcare mi l-ai dat să-l fac: 5 Și acum mărește-mă tu, Tată, la tine însuși cu mărirea, pe ^jcare o aveam la tine mai nainte de-a fi lumea.

6 ^kAm făcut cunoscut numele tău oamenilor, ^lpe care mi i-ai dat din lume, Ai tăi erau și mie mi i-ai dat, și cuvântul tău l-au păzit. 7 Acum au cunoscut, că tot ce mi-ai dat dela tine este; 8 Pentru că cuvintele pe ^mcare mi le-ai dat, le-am dat lor, și dânșii le-au primit, ⁿși au cunoscut cu adevărat, că dela tine am ieșit, și au crezut că tu m'ai trimis. 9 Eu pentru dânșii mă rog; ^onu mă rog pentru lume, ci pentru care mi i-ai dat, fiindcă ai tăi sunt. 10 Și tot ce este al meu, al tău este, și ^pal tău al meu, și mărit sunt într'înșii. 11 ^qȘi eu nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume, și eu la tine vin. Tată sfinte, ^rpăstrează-i în numele tău pe care mi l-ai dat, ^sca să fie una după ^tcum suntem noi. 12 Când eram eu dânșii *în lume*, ^ueu îi păstram în numele tău pe care mi l-ai dat, ^vși i-am păzit, și nici unul dintre dânșii n'a pierit, ^xdecât numai fiul peirii, pentru ^yca să fie împlinită scriptura. 13 A-

^v Isa. 26. 17.
^x Vers. 6.
^y Luc. 24. 41, 52.
^z Mat. 7. 7.
^a Cap. 15. 11.

^b Vers. 23.
^c Cap. 14. 21, 23.
^d Cap. 3. 13.
^e Cap. 13. 3.

^f Cap. 21. 17.
—
Capul 17.
^a Cap. 12. 23.

^b Dan. 7. 14.
^c Cap. 6. 37.
^d Isa. 53. 11.
^e 1 Cor. 8. 4.
^f Cap. 3. 34.

^g Cap. 13. 31.
^h Cap. 4. 31.
ⁱ Cap. 14. 31.
^j Filip. 2. 6.
^k Ps. 22. 22.

^l Vers. 2, 9, 11.
^m Cap. 8. 28.
ⁿ Cap. 16. 27.
^o 1 Ioan 5. 19.
^p Cap. 16. 15.

^q Cap. 13. 1.
^r 1 Pet. 1. 5.
^s Vers. 21, etc.
^t Cap. 10. 30.

^u Cap. 6. 39.
^v 1 Ioan 2. 19.
^x Cap. 6. 70.
^y Ps. 109. 8.

cum dar vin la tine, și acestea le rostesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplină într'înșii.

14^z Eu le-am dat cuvântul tău, ^a dar lumea i-a urit, pentru că nu sunt din lume, ^b după cum eu nu sunt din lume. 15 Nu mă rog ca să-i iai din lume, ci ^c ca să-i păzești de cel rău. 16^d Ei nu sunt din lume, după cum eu nu sunt din lume. 17^e Sfințește-i în adevărul tău; ^f cuvântul tău este adevăr. 18^g După cum m'ai trimis pe mine în lume, și eu i-am trimis în lume. 19^h Și pentru dâșii eu mă sfințesc pe mine însumi. și pentru ca și ei să fie sfințiți în adevăr.

20 Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei care cred în mine prin cuvântul lor, 21ⁱ Pentru ca toți să fie una, după cum tu, ^j Tată, ești în mine și eu în tine, ca și ei să fie în noi, ca lumea să creadă, că tu m'ai trimis. 22 Și eu le-am dat mărirea pe care mi-ai dat-o, ^k ca să fie una. după cum noi una suntem; 23 Eu *sunt* într'înșii, și tu în mine, ca să fie desăvârșiți într'una, să cunoască lumea, ^l că tu m'ai trimis și i-ai iubit după cum m'ai iubit pe mine.

24 Tată, ce mi-ai dat mie, voesc ca unde sunt eu, să fie și aceia cu mine, ca să privească mărirea mea, pe care mi-ai dat-o, pentru că m'ai iubit mai înainte de urzirea lumii. 25 Dreptule Tată, lumea nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut că tu m'ai trimis; 26 Și le-am făcut cunoscut numele tău, și-l voi face cunoscut, pentru ca iubirea cu care m'ai iubit să fie într'înșii, și eu *să fiu* într'înșii.

*Venirea lui Iuda și spaima ostașilor.
Prinderea lui Iisus.*

18 Acestea zicând Iisus ^a ieși împreună cu ucenicii săi dincolo de ^b părăul Cedron, unde eră o grădină în care intră el și ucenicii săi.

2 Și Iuda care aveà să-l deà prins știà locul, ^c pentru că adeseori Iisus s'a adunat acolo cu ucenicii săi. 3^d Deci Iuda după ce luà ostași din cohortă și slujitori dintre ai preoților mai mari și ai fariseilor, vine acolo cu făclii și felinare și arme.

4 Și Iisus știind toate ce au să vie preste dânsul, ieși și le zise: pe cine căutați? 5 Pe Iisus Nazareul, îi răspunseră ei. Eu sunt, le zice Iisus. Iar Iuda care aveà să-l deà prins, eră cu dâșii. 6 Deci când le zise: eu sunt, se deteră înapoi și căzură la pământ.

7 Și iar îi întrebă: pe cine căutați? Iar ei ziseră: pe Iisus Nazareul. 8 Răspunse Iisus: v'am spus că eu sunt; deci dacă mă căutați pe mine, lăsați pe aceștia să se ducă. 9 Pentru ca să fie împlinit cuvântul ^e pe care l-a zis, că pe care mi i-ai dat, n'am pierdut pe nici unul dintr'înșii.

10^f Deci Simon Petru având spadă, o trase și lovi pe sluga arhierelui și îi tăie urechea dreaptă; și numele slugii eră Malchu. 11 Dar Iisus zise lui Petru: pune spada în teacă. ^g Paharul pe care mi l-a dat Tatăl oare nu-l beau?

Mărturisirea lui Iisus în fața lui Ana și Caiafa. Tăgăduirea lui Petru.

12 Deci ostașii din cohortă și căpitanul și slujitorii Iudeilor prinseră pe Iisus și-l legară, 13 Și-l ^h duseră întâiu la ⁱ Ana, căci eră socrul lui Caiafa, care eră arhieru în acel an. 14 ^j Și Caiafa eră care sfătuisse pe Iudei, că este de folos. ca un om să moară pentru popor.

15^k Și lui Iisus urmă Simon Petru și alt ucenic. Și ucenicul acesta eră cunoscut arhierelui și intră cu Iisus în curtea arhierelui, 16 ^l Iar Petru stă afară la ușă. Deci ucenicul celalalt care eră cunoscut arhierelui ieși afară și vorbi portăriței, și duse pe Petru înlăuntru, 17 Deci slujnica portărița zice lui Petru: nu cumva ești și tu

^z Vers. 8. ^d Vers. 14. ^g Cap. 20. 21. ^j Cap. 10. 35.
^a 1 Ioan. 3. 13. ^e Cap. 15. 3. ^h 1 Cor. 1. 2, 30. ^k Cap. 14. 20.
^b Cap. 8. 23. ^f 2 Sam. 7. 28. ⁱ Cap. 10. 16. ^l Col. 3. 14.

Capul 18.
^a Mat. 26. 36. ^c Luc. 21. 37. ^f Mat. 26. 51. ⁱ Luc. 3. 2.
^b 2 Sam. 15. 23. ^d Mat. 26. 47. ^g Mat. 20. 22. ^j Cap. 11. 50.
^e Cap. 17. 12. ^h Mat. 26. 57. ^k Mat. 26. 58.
^l Mat. 26. 69.

dintre ucenicii acestui om? Nu sunt, îi zise el.

18 Iar slugile și slujitorii steteau după ce făcuseră jăratec, pentru că eră frig, și se încălzeau; și stă și Petru împreună cu dânșii și se încălzeă.

19 Deci arhiereul întrebă pe Iisus despre ucenicii lui și despre învățătura lui. 20 Iisus îi răspunse: ^m eu am vorbit fără sfială lumii; eu totdeauna am învățat în sinagogă și în templu, unde se adună toți Iudeii, și într'ascuns n'am vorbit nimic. 21 Pentru ce mă întrebi? Întrebă pe cei care au auzit ce le-am vorbit: iată aceștia știu ce am zis eu.

22 Și zicând el acestea unul dintre slujitori fiind ⁿ de față dete lui Iisus o palmă zicând: astfel răspunzi arhiereului? 23 Iisus îi răspunse: dacă am vorbit rău, dovedește acest rău; iar dacă *am vorbit* bine, pentru ce mă bați? 24 ^o Deci Ana îl trimise legat la Caiafa arhiereul.

25 Și Simon Petru stă și se încălzeă. ^p Deci îi ziseră: nu cumva ești și tu dintre ucenicii lui? El tăgădui și zise: nu sunt. 26 Și unul dintre slugile arhiereului, rudă fiind cu acela a cărui ureche o tăiasă Petru, zise: nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul? 27 Dar Petru iarăși tăgădui, și ^q îndată cântă cocoșul.

Judecarea înaintea lui Pilat.

28 ^r Deci duc pe Iisus dela Caiafa în pretoriu; și eră dimineată; și ^s dânșii nu intrară în pretoriu, pentru ca să nu se spurce, ci să mănânce Paștile.

29 Atuncia Pilat ieși afară la dânșii și zise: ce învinuire aduceți împotriva acestui om? 30 Răspunseră ei și-i zic: dacă acesta nu ar fi fost făcător de rele, nu ți l-am fi dat prins. 31 Deci Pilat le zise: luați-l voi, și judecați-l după legea voastră. Și Iudeii îi ziseră: nouă nu ne este iertat să omorim pe nimenea; 32 ^t Pentru ca să fie împlinit cuvântul lui Iisus, pe care l-a zis însemnând cu ce moarte aveă să moară.

33 ^u Deci Pilat ieși iar în pretoriu și chemă pe Iisus și-i zise: tu ești împăratul Iudeilor? 34 Iisus îi răspunse: zici tu aceasta dela tine însuți, sau alții ți-au vorbit despre mine? 35 Răspunse Pilat: nu cumva eu sunt Iudeu? Neamultău și mai marii preoților, te-au dat în mânil mele; ce ai făcut? 36 ^v Răspunse Iisus: împărăția mea nu este din lumea aceasta. Dacă ^x împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii mei ar fi luptat, ca să nu fiu dat prins Iudeilor; acum dar împărăția mea nu este de aici. 37 Deci Pilat îi zise: astfel dar nu ești tu împărat? Răspunse Iisus: tu zici, fiindcă sunt împărat. Eu spre aceasta sunt născut, și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc pentru adevăr; oricine care este din adevăr ascultă de glasul meu. 38 Pilat îi zise: ce este adevăr?

Și aceasta zicând ieși iar la Iudei, și le zise: eu nu găsesc nici o vină într'insul. 39 Dar voi aveți obicei ca la Paști să dau pentru voi drumul unui *închis*; deci voiți ca să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor? 40 Atuncia strigară iarăși toți zicând: nu acestuia, ci lui Baraba. Și Baraba eră tâlhar!

Iată omul. Iisus în fața lui Pilat. Biciuirea și încoronarea cu cununa de spini.

19 ^a Atuncia dar Pilat luă pe Iisus și îl biciui. 2 Și ostașii împletind cununa de spini îi puseră pe cap, și-l îmbrăcară cu vestmânt de purpură. 3 Și veneau la dânsul și ziceau: bucură-te, împăratul Iudeilor; și-i dedeau palme.

4 Și Pilat iar ieși afară și le zise: iată vi-l aduc afară ^b ca să cunoașteți că nu găsesc nici o vină într'insul. 5 Deci Iisus ieși afară, purtând cununa de spini și vestmântul de purpură. Și Pilat le zise: iată omul. 6 ^c Dar când mai marii preoților și slujitorii îl văzură strigară zicând: răstignește-l, răstignește-l. Pilat le zise: luați-l voi și răstigniți-l; căci

^m Mat. 26. 55.

ⁿ Ier. 20. 2.

^p Mat. 26. 69. 71.

^r Mat. 27. 2.

^t Mat. 10. 19.

^v 1 Tim. 6. 13.

Capit. 19.

^b Cap. 18. 38.

^o Mat. 26. 57.

^q Mat. 26. 74.

^s Fapt. 10. 28.

^u Mat. 27. 11.

^x Dan. 2. 44.

^a Mat. 20. 19.

^c Fapt. 3. 13.

eu nu găsesse vină într'însul. 7 Iudeii îi răspunseră: ^d noi avem lege, și după legea noastră trebuie să moară, pentru că ^e s'a făcut pe sine Fiu al lui Dumnezeu.

8 Deci când auzi Pilat. acest cuvânt, mai mult se temu, 9 Și intră iar în pretoriu și zise lui Iisus: de unde ești tu? Dar Iisus nu-i dete răspuns. 10 ^f Deci Pilat îi zise: mie nu-mi vorbești? Nu știi, că putere am, să-ți dau drumul, și putere am. să te răstignesc? 11 Iisus îi răspunse: ^g n'ai avea nici o putere asupra mea, dacă nu ți-ar fi fost dat de sus; pentru aceasta, cel care mă dete prins ție, mai mare păcat are.

12 Deaceea Pilat încercă să-i dea drumul; ^h dar Iudeii, strigau zicând: dacă dai drumul la acesta. nu ești prieten al Cesarului; ⁱ oricine, care se face pe sine împărat, este împotriva Cesarului. 13 Deci Pilat auzind de cuvintele acestea. aduse afară pe Iisus, și se așază pe scaunul de judecător. în locul numit Litostroton, iar ebrește Gabbata. 14 Și ^j eră zi de pregătire pentru Paști. eră ca la al șaselea ceas; și zise Iudeilor: iată împăratul vostru. 15 Deci ei strigară: ia-l. ia-l. răstigneste-l. Zice lor Pilat: pe împăratul vostru să-l răstignesc? ^k Răspunseră mai marii preoților: nu avem împărat decât pe Cesarul.

Răstignirea. Cele din urmă cuvinte și moartea.

16 ^l Atuncia îl dete lor. ca să fie răstignit. Deci luară pe Iisus și-l duseră, 17 ^m Și ducându-și el însuși crucea. ⁿ ieși la locul numit al Căpățanei, ce se cheamă pe ebrește Golgota, 18 Unde îl răstigniră, și împreună cu dânsul, alții doi, de-o parte și de-alta. iar în mijloc pe Iisus.

19 ^o Și Pilat scris și titlu și puse pe cruce; și eră scris: IISUS NAZAREUL ÎMPĂRATUL IUDEILOR. 20 Deci mulți dintre Iudei cetiră acest titlu, pentru că eră aproape de oraș locul, unde fû răstignit Iisus; și eră scris

ebrește. latinește, eleneste. 21 Deci preoții mai mari ai Iudeilor ziceau lui Pilat: nu serie: Împăratul Iudeilor, ci că el a zis: sunt împăratul Iudeilor. 22 Pilat răspunse: ce am scris, am scris.

23 ^p Ostașii deci, după ce răstigniră pe Iisus, luară hainele lui. și făcură patru părți, fiecărui ostaș o parte. *luară și vestmântul lui.* Și vestmântul eră neeuscut, țesut de sus preste tot. 24 Deci ziseră între dânsii: să nu-l sfâșiem, ci să aruncăm sorti pentru dânsul, al cui va fi. Pentru ca să fie împlinită scriptura: ^q „Împărțit-au hainele loruși. Și pentru vestmântul meu aruncară sorti.“ Deci ostașii făcură acestea.

25 ^r Și steteau lângă crucea lui Iisus, muma lui și sora mumei lui, Maria lui ^s Clopa, și Maria Magdalena. 26 Deci Iisus văzând pe muma sa ^t și pe ucenicul, pe care-l iubiă stând alături, zise mumei: ^u femeie, iată fiul tău. 27 Apoi zice ucenicului: iată muma ta. Și din acel ceas o luă ^v ucenicul la sine.

28 După aceasta Iisus știind, că totul s'a sfârșit acum, ^x pentru ca scriptura să fie indeplinită, zise: îmi este sete. 29 Și eră acolo un vas plin de oțet; deci ^y punând ei într'un isop un burete plin de oțet, îl duseră la gura lui. 30 Și când luă Iisus oțetul zise: ^z s'a sfârșit, și plecând capul, își dete duhul.

31 Deci Iudeii, ^a fiindcă eră zi de pregătire, ca să nu rămâie ^b corpurile pe cruce sâmbăta, căci ziua acelei sâmbete eră mare, rugară pe Pilat, ca să le sdrobească oasele picioarelor, și să fie ridicăți. 32 Deci ostașii veniră și sdrobiră celui dintâiu oasele picioarelor, *asemenea* și celui împreună răstignit cu dânsul, 33 Iar venind la Iisus, când îl văzură, că eră mort acum. nu-i sdrobiră oasele picioarelor, 34 Ci unul dintre ostași îi împunse coasta cu o lance, și îndată ^c ieși sânge și apă.

35 Și cel care a văzut, a mărturisit, și mărturia lui este adevărată. și acela

^d Lev. 24. 16. | ^h Luc. 23. 2. | ^k Fac. 49. 10. | ⁿ Num. 15. 36. | ^q Ps. 22. 18. | ^t Cap. 13. 23. | ^x Ps. 69. 21. | ^a Marc. 15. 42.
^e Mat. 26. 65. | ⁱ Fapt. 17. 7. | ^l Mat. 27. 26, 31. | ^o Mat. 27. 37. | ^r Mat. 27. 55. | ^u Cap. 2. 4. | ^y Mat. 27. 48. | ^b Vers. 42.
^f Isa. 53. 7. | ^j Mat. 27. 62. | ^m Mat. 27. 31, 33. | ^p Mat. 27. 35. | ^s Luc. 24. 18. | ^v Cap. 1. 11. | ^z Cap. 17. 4. | ^c 1 Ioan 5. 6, 8.
^g Luc. 22. 53.

știe, că spune adevăr, pentru ca și voi să credeți. 36 Căci acestea s'au făcut, ^dca să fie împlinită scriptura: „Os nu i-se va sdrobi.“ 37 Și iar altă scriptură zice: ^e„Privi-vor la cel, pe care l-au împuns.“

Îngroparea.

38 Și după acestea Iosif din Arimatea, ucenic fiind al lui Iisus, dar într'ascuns, de frica Iudeilor, rugă pe Pilat, ca să ridice corpul lui Iisus; și Pilat îi dăte voie. Deci veni și ridică corpul lui Iisus. 39 Și veni și Nicodim, care venise întâia oară noaptea la dânsul, aducând o amestecătură de smirnă și aloc, ca la o sută de litre. 40 Deci luară corpul lui Iisus și-l legară în fâșii de pânză cu aromate, după cum au Iudeii obiceiul să immormânteze.

41 Și eră grădină în locul unde fû răstignit, și în grădină un mormânt nou, în care nimenea nu fû pus vreodată. 42 Deci din pricina zilei de pregătire a Iudeilor, puseră pe Iisus acolo, pentru că mormântul eră aproape.

După învierea sa, Iisus se arată Mariei Magdalenei.

20 Iar ^aîn cea dintâiu zi a săptămânii, Maria Magdalena vine la mormânt, dimineața, întunec fiind încă, și vede piatra ridicată depe mormânt. 2 Deci aleargă, și vine la Simon Petru și la ^bcelalalt ucenic pe care îl iubiă Iisus, și le zise: au luat pe Domnul din mormânt, și nu știm unde l-au pus.

3 ^cDeci ieși Petru și celalalt ucenic, și veneau la mormânt. 4 Și alergau amândoi împreună; și celalalt ucenic alergă mai repede înaintea lui Petru și veni întâiu la mormânt, 5 Și plecându-se vede ^dfâșiile de pânză jos, dar nu intră înăuntru. 6 Deci vine Simon Petru urmându-i, și intră în mormânt, și privește fâșiile de pânză jos. 7 Și ^eștergarul, care eră pe capul lui, nu se află cu fâșiile de pânză, ci la o parte

înfășurat într'un loc. 8 Atuncia intră și celalalt ucenic, care veni întâiu la mormânt, și văzû și crezû: 9 Căci nu știau încă ^fscriptura, că el trebuie să se scoale dintre morți. 10 Deci ucenicii se duseră iar la ei acasă.

11 ^gȘi Maria stă la mormânt afară plângând. Și pe când plângea, se plecă să se uite în mormânt, 12 Și zărește doi ingeri îmbrăcați în alb, șezând unul la cap și altul la picioare, unde eră pus corpul lui Iisus. 13 Și aceștia îi zic: femeie, pentru ce plângi? Pentru că mi-a luat pe Domnul, le zicea ea, și nu știu unde l-au pus. 14 ^hZicând acestea se întoarse înapoi, și zărește pe Iisus stând, și nu știă că este Iisus. 15 Femeie, îi zise Iisus: pentru ce plângi? Pe cine cauți? Ea gândind, că este grădinarul, îi zise: Doamne, dacă tu l-ai dus în altă parte, spune-mi unde l-ai pus, și eu îl voi ridică. 16 Maria, îi zise Iisus. Ea întorcându-se îi zise: Rabuni, adecă Învățătorule. 17 Nu mă atinge, îi zise Iisus, căci încă nu m'am suit la Tatăl meu: du-te la ⁱfrații mei și le spune: ^jmă sui la Tatăl meu și Tatăl vostru și la ^kDumnezeul meu și Dumnezeul vostru.

18 ^lVine Maria Magdalena, vestind ucenicilor, că a văzut pe Domnul, și acestea îi zise.

Iisus se arată la cei unsprezece și apoi opt zile în urmă lui Toma.

19 ^mȘi fiind sară în ziua aceea, în întâia zi a săptămânii, și incuiate fiind ușile, unde erau ucenicii adunați de frica Iudeilor, veni Iisus și stete în mijloc, și le zise: pace vouă. 20 Și zicând aceasta le arătă mâinile și coasta. ⁿDeci se bucurară ucenicii, văzând pe Domnul. 21 ^oDrept aceea Iisus iar le zise: pace vouă; după ^pcum m'a trimis pe mine Tatăl, și eu vă trimit pe voi. 22 Și aceasta zicând, suflă asupra lor și le zise: luați duh sfânt. 23 Ale ^qcăror păcate le veți fi lăsat, lăstate sunt

^d Esod. 12. 46.
^e Ps. 22. 16, 17.

Capul 20.
^a Mat. 28. 1.

^b Cap. 13. 23.
^c Luc. 24. 12.
^d Cap. 19. 40.

^e Cap. 11. 44.
^f Ps. 16. 10.
^g Marc. 16. 5.

^h Mat. 28. 9.
ⁱ Luc. 24. 16, 31.
^j Ps. 22. 22.

^k Cap. 16. 28.
^l Efes. 1. 17.
^m Mat. 28. 10.

ⁿ Marc. 16. 14.
^o Cap. 16. 22.

^p Mat. 28. 18.
^q Mat. 16. 19.

lor: ale căror *păcate* le țineti. ținute sunt.

24 Și Toma, unul dintre cei doisprezece, ^r numit Geamăn, nu eră cu dânșii, când veni Iisus. 25 Deci ceilalți ucenici îi ziceau: am văzut pe Domnul. Dar el le zise: dacă nu voi fi văzut în mâinile lui semnul cuielor, și nu voi fi pus degetul meu, în locul cuielor, și nu voi fi pus mâna mea în coasta lui, nu voi crede.

26 Și după opt zile, iarăși erau în-lăuntru ucenicii lui, și Toma cu dânșii. Vine Iisus, ușile fiind încuiate, și stete în mijloc și zise: pace vouă. Apoi zise lui Toma: 27 Adù aci degetul tău și vezi mâinile mele. și ^s adù mâna ta și pune-o în coasta mea, și nu fii necredincios, ci credincios. 28 Și Toma răspunse, și îi zise: Domnul meu și Dumnezeu! 29 Iisus îi zise: Tomo, ai crezut, pentru că m'ai văzut; ^t fericiți *sunt*, care n'au văzut și au crezut.

30 ^u Dar Iisus făcù înaintea ucenicilor săi și alte multe minuni, care nu sunt scrise în cartea aceasta; 31 ^v Iar acestea sunt scrise, ca să credeți, că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și crezând, să aveți viață în numele lui. *Iisus se arată din nou ucenicilor la marea Tiberiadei.*

21 După acestea Iisus iar se arată ucenicilor, la marea Tiberiadei; și se arată astfel. 2 Erau împreună Simon Petru și Toma numit Geamăn și ^a Natanael cel dela Cana Galilei și ^b fiii lui Zebedeu și alții doi dintre ucenicii lui. 3 Mă duc să pescuesc, le zise Simon Petru. Venim și noi împreună cu tine, îi zic dânșii. Ieșiră și intrară în vas, și în noaptea aceea nu prinseră nimic.

4 Și făcându-se dimineată, Iisus fù la țarm, dar ucenicii ^c nu știau, că este Iisus. 5 Deci ^d Iisus le zise: copii, nu cumva aveți ceva de mâncare? Nu, îi răspunseră ei. 6 Iar el le ^e zise: arun-

cați plasa în partea dreaptă a vasului, și veți afla. Deci aruncară, și nu mai puteau să o tragă din pricina mulțimii de pești. 7 Atuncia ^f ucenicul acela, pe care îl iubiă Iisus, zice lui Petru: Domnul este. Deci Simon Petru, când auzi că este Domnul, își încinse haina, căci eră gol, și se aruncă în mare. 8 Iar ceilalți ucenici veniră cu luntrea, căci nu erau departe de uscat, ci ca la două sute de coți, târând plasa cu pește.

9 Deci când ieșiră la uscat, văd cărbuni aprinși acolo și pește pus pe dânșii și pâne. 10 Iisus le zise: aduceți din peștii, pe care i-ați prins acum. 11 Simon Petru se sui *în luntre* și trase plasa la uscat, plină de pești mari, o sută cincizeci și trei; și plasa nu s'a rupt, deși erau atât de mulți.

12 Aideți, prânziți, le zise Iisus. ^g Dar nici unul dintre ucenici nu îndrăzneă să-l întrebe: tu cine ești? știind, că este Domnul. 13 Deci Iisus vine și iă pânea și le dă, asemenea și peștele.

14 Acum pentru ^h a treia oară se arătă Iisus ucenicilor, după ce se sculă dintre morți.

Iisus întreabă pe Petru. Prorocie despre dânșul și Ioan.

15 Deci când prânziră, Iisus întreabă pe Simon Petru: Simone fiul lui Ioan, mă iubești pe mine mai mult, decât aceștia? Așa *este*, Doamne, îi răspunde, tu știi că te iubesc. Paște mieluseii mei, îi zise el. 16 Iarăși îl întreabă, de-a doua oară: Simone, fiul lui Ioan, mă iubești? Așa *este*, Doamne, îi răspunde, tu știi, că te iubesc; paște oile mele, ⁱ îi zise el. 17 De-a treia oară îl întreabă: Simone, fiul lui Ioan, mă iubești? Petru se întristă, că îi zise de-a treia oară: mă iubești? Și îi zise: Doamne, ^j tu știi tot, tu cunoști, că te iubesc; Iisus îi zise: paște turmele mele. 18 ^k Adevăr, adevăr zic ție, când erai mai tânăr, te încingeai pe tine însuți, și umblai unde voiai; dar când vei fi îmbătrânit, vei întinde mâinile tale, și

^r Cap. 11. 16. | ^u Cap. 21. 25. | *Capitul 21.* | ^b Mat. 4. 21. | ^d Luc. 24. 41. | ^f Cap. 13. 23. | ^h Cap. 20. 19. 26 | ^j Cap. 2. 24. 25.
^s 1 Ioan 1. 1. | ^v Luc. 1. 4. | ^a Cap. 1. 45. | ^c Cap. 20. 14. | ^e Luc. 5. 4, 6. 7. | ^g Fapt. 10. 41. | ⁱ 1 Pet. 2. 25. | ^k Cap. 13. 36.
^t 2 Cor. 5. 7.

altul te va încinge, și te va duce unde nu voești. 19 Și aceasta o zise, însemnând ^lcu ce fel de moarte va mări pe Dumnezeu. Și vorbind aceasta îi zise: urmează-mi.

20 Iar Petru întorcându-se, zărește venind în urmă pe ucenicul, ^mpe care-l iubiă Iisus, care se și răzimă la cină pe pieptul lui și zise: Doamne, cine este care te dă prins? 21 Deci pe acesta văzându-l Petru, zise lui Iisus: Doamne, dar acesta ce *va fi*? 22 Iisus îi zise: dacă voesc ca dânsul să rămână, ⁿpână ce vin, ce-ți este ție? Tu urmează-mi.

23 Deci ieși vorba aceasta între frați, că ucenicul acela nu moare; și Iisus nu zise, că nu moare, ci: dacă voesc ca dânsul să rămână până ce vin, ce-ți este ție?

Înceierea cărții.

24 Acesta este ucenicul, care mărturiseste pentru acestea, care a scris acestea, și știm că mărturia lui este adevărată.

25 Sunt și alte multe, pe care le făcu Iisus, care dacă s'ar fi scris, câte una, mi-se pare, că chiar lumea nu ar fi încăput în sine, cărțile ce s'au scris. Amin.

FAPTELE APOSTOLILOR.

Iisus înviat făgăduiește apostolilor venirea Sfântului Duh și se înalță la cer.

1 Cea dintâiu istorisire, ^aTeofile, am alcătuit-o despre toate câte începù Iisus să facă și să învețe. 2 ^bPână în ziua în care fù luat sus, după ce prin duh sfânt ^cdete porunci apostolilor, pe care și-i alese: 3 ^dCăroră prin multe semne netăgăduite li-se și înfățișă viu, după pătımirea sa, arătându-li-se în timp de patruzeci de zile, și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu; 4 ^eȘi mâncând împreună cu dânșii, le porunci să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe ^fcare ați auzit-o dela mine; 5 ^gPentru că Ioan botează în apă, ^hiar voi veți fi botezați în duh sfânt, nu după multe aceste zile.

6 Deci după ce s'au adunat, îl întrebară, zicând: ⁱDoamne, nu cumva ^jstatornicești iarăși în timpul acesta, împărăția pentru Israel? 7 Iar el le zise: ^knu este al vostru să știți timpurile, sau vremurile potrivite, pe care le-a așezat Tatăl, prin a sa putere, 8 ^lDar veți luă putere, când Sfântul Duh va fi ^mvenit preste voi, și imi ⁿveți fi martori

în Ierusalim și în toată Iudea și în Samaria și până la marginea pământului.

9 ^oȘi acestea zicând, fù ridicat în sus, privind ei, ^pși un nour îl luă asupra-și dela ochii lor.

10 Și pe când se uitau dânșii, cu ochii neclintiți spre cer, ducându-se el, iată li-se înfățișară și doi bărbați, ^qîn vestminte albe, 11 Și ziseră: ^rbărbați Galilieni, ce stați uitându-vă spre cer? Acest Iisus, care fù luat dela voi spre cer, astfel va veni, după cum l-ați ^svăzut ducându-se spre cer.

12 ^tAtuncia se întoarseră la Ierusalim dela muntele numit Măsliniș, ce este aproape de Ierusalim, cale de sâmbătă având. 13 Și când intrară se suiră ^uîn camera de sus, unde steteau ^vPetru și Ioan și Iacob și Andreiu, Filip și Toma, Bartolomeiu și Mateiu, Iacob al lui Alfeu și ^xSimon Zelotul și ^yIuda al lui Iacob. 14 ^zAceștia toți stăruiau într'un cuget în rugăciune, dimpreună cu ^afemeile și cu Maria muma lui Iisus și cu ^bfrații lui.

Alegerea lui Matia ca apostol.

15 Și într'aceste zile seculându-se Petru în mijlocul fraților — și eră gloată

^l 2 Pet. 1. 14.
^m Cap. 13. 23. 25.
ⁿ 1 Cor. 4. 5.

FAPTELE.
Capul 1.
^a Luc. 1. 3.
^b 1 Tim. 3. 16.

^c Mat. 28. 19.
^d Ioan 20. 19.
^e Luc. 24. 43. 49.
^f Luc. 24. 49.

^g Mat. 3. 11.
^h Joel 3. 18.
ⁱ Mat. 24. 3.
^j Isa. 1. 26.

^k Mat. 24. 36.
^l Cap. 2. 1, 4.
^m Luc. 24. 49.
ⁿ Luc. 24. 48.

^o Luc. 24. 51.
^p Vers. 2.
^q Mat. 28. 3.
^r Cap. 2. 7.

^s Dan. 7. 13.
^t Luc. 24. 52.
^u Cap. 9. 37, 39.
^v Mat. 10. 2—4.

^x Luc. 6. 15.
^y Iuda. 1.
^z Cap. 2. 1, 46.
^a Luc. 23. 49. 55.
^b Mat. 13. 55.

de persoane în acel loc. ca la o sută^c douăzeci — zise: 16 Bărbați, frați, trebuia ca să fie împlinită scriptura, pe^d care mai dinainte a spus-o duhul sfânt prin gura lui David. despre Iuda, ^e care se făcù călăuză, celor care prinseră pe Iisus. 17 Întru^f cât eră numărat între noi, și fù ales la această^g slujbă. 18^h Dar acesta își dobândi un loc dinⁱ plata fărădelegii, și căzând cu capul în jos, crăpă prin mijloc, și vărsate fură toate măruntaiele lui; 19 Și fù cunoscut tutulor, care locuiesc în Ierusalim, astfel că locul acela, fù numit în limba lor Akeldama. adică loc de sânge. 20 Pentru că scris este în cartea psalmilor: „Fie locuința lui pustie, și să nu fie care locuiește într'înșă,” și „altul să iă^k însărcinarea lui.” 21 Deci trebuie, ca unul dintre acești bărbați, care au venit împreună cu noi, în orice timp, cât Domnul Iisus a stat între noi, 22 — ^lÎncepând dela botezul lui Ioan, — până în ziua, în care fù luat Iisus dela noi, ^msă fie martor împreunăⁿ cu noi, al învierii lui.

23 Și puseră înainte pe doi, pe Iosif numit Barsaba, care fù supranumit Iustu, și pe Matia. 24 Și rugându-se, ziseră: tu, Doamne. care cunoști inimile tutulor, arată din acești doi pe unul, pe care l-ai ales. 25 Ca să iă locul acestei slujbe, și apostolii, dela care se abătù Iuda, spre a se duce la locul său.

26 Și le deteră sorti, și căzù sortul pe Matia, și fù numărat împreună cu cei unsprezece apostoli.

Pogorîrea Sfântului Duh și darul limbilor.

2 Și când fù împlinită^a ziua, cincizeci de mii toți^b erau împreună la un loc; 2 Și fără de veste se făcù sunet din cer, ca de un vânt ce bate tare, ^cși umplù toată casa unde ședeau. 3 Și li-se arătară limbi ca de foc despărțite, și se așeză preste fiecare dintre ei, 4 Și ^dtoți se umplură de duh sfânt, și înce-

pură^e a vorbi în alte limbi, după cum duhul le dă a se rosti.

5 Și erau Iudeii locuitori în Ierusalim, bărbați temători de Dumnezeu, din orice neam al celor, care se află sub cer; 6 Și după ce se făcù acest sunet, se strânse mulțimea și se turbură, pentru că fiecare îi auziă vorbind în limba sa însăși. 7 Și toți erau uimiți, și se^f minunau zicând: iată, oare nu sunt Galilei toți aceștia, care vorbesc? 8 Și cum auzim noi fiecare limba noastră însăși, în care am fost născuți, 9 Parți și Mezi și Elamiți și cei care locuiesc în Mesopotamia, Iudea și Capadocia, în Pont și Asia, 10 În Frigia și Panfilia, în Egipt și în părțile Libii de lângă Cirene, și Romanii care se află aici ca streini, Iudei și proseliți, 11 Cretani și Arabi, îi auzim vorbind în limbile noastre măririle lui Dumnezeu? 12 Și toți erau uimiți și nu se dumereau, zicând unul către altul: ce va să fie aceasta? 13 Iar alții bătându-și joc ziceau, că sunt plini de must.

Predica lui Petru despre Iisus Mesia.

14 Dar Petru stând cu cei unsprezece își ridică glasul și le rosti: Frați Iudei și toți care locuiți în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscut, și ascultați cuvintele mele. 15 Căci aceștia nu sunt beți, după cum gândiți voi, ^gpentru că este al treilea ceas din zi, 16 Ci aceasta este ce s'a zis prin profetul Ioil; 17^h „Și va fi în zilele din urmă, zice Dumnezeu, ⁱvoiu turnă din duhul meu, preste orice trup, și vor profetiză fiii voștri și ^jfiicele voastre, și tinerii voștri vedenii vor vedeà, și bătrânii voștri vise vor visà; 18 Și anume preste robii mei și preste roabele mele voiu turnă în acele zile din duhul meu, ^kși vor profetizà. 19 ^lȘi voiu dà minuni, în cer sus, și semne pe pământ jos, sânge și foc și nor de fum; 20^m Soarele va fi înfășurat în întunec și luna în sânge, mai nainte de-a fi venit ziua

^a Apoc. 3. 4.
^d Ps. 41. 9.
^e Luc. 22. 47
^f Mat. 10. 4.

^g Vers. 25.
^h Mat. 27. 5, 7, 8.
ⁱ Mat. 26. 15.

^j Ps. 69. 25.
^k Ps. 109. 8.
^l Marc. 1. 1.

^m Vers. 9.
ⁿ Ioan 15. 27.

Capul 2.
^a Lev. 23. 15.
^b Cap. 1. 14.

^c Cap. 4. 31.
^d Cap. 1. 5.
^e Marc. 16. 17.
^f Cap. 1. 11.

^g 1 Tes. 5. 7.
^h Isa. 44. 3.
ⁱ Cap. 10. 45.
^j Cap. 21. 9.

^k Cap. 21. 4, 9, 10.
^l Ioel 2. 30, 31.
^m Mat. 24. 29.
ⁿ Rom. 10. 13.

Domnului, *ziua* cea mare și strălucită. 21 Și oricine, ⁿcare va fi chemat numele Domnului, mântuit va fi“.

22 Bărbați Israeliti. ascultați cuvintele acestea: pe Iisus Nazareul, bărbat adevărat dela Dumnezeu, pentru voi ^ocu puteri și minuni și semne, pe care le-a făcut Dumnezeu printr'insul în mijlocul vostru, după cum înșivă știți. 23 Pe acesta, dat ^pfiind vouă, după sfatul rânduit și știința mai dinainte a lui Dumnezeu, ^qpironindu-l voi prin mâna celor fărădelege l-ați omorât, 24 ^rPe care Dumnezeu, după ce deslegă durerile morții, l-a înviat, pentru că nu eră cu puțință, ca el să fie ținut de dânsa. 25 Căci David zice despre dânsul: ^s„Zăriam de mai nainte pe Domnul, totdeauna înaintea mea, pentru că este de-a dreapta mea, ca să nu fiu clătinat. 26 Deaceea veselitu-s'a inima mea și s'a bucurat limba mea, chiar și trupul meu își va pune locuința pe încredere, 27 Pentru că nu vei lăsa sufletul meu în Iad, nici nu vei da pe cuviosul tău să vază stricăciune. 28 Făcutu-mi-ai cunoscut căi de viață, umplea-mă-vei de veselie cu fața ta“.

29 Bărbați frați, imi este iertat a vorbi fără sfială ^tcătre voi, despre patriarhul David, că și s'a sfârșit și înmormântat fû, și mormântul lui este între noi, până în ziua aceasta. 30 Deci profet fiind ^uși știind, că cu jurământ i-a jurat Dumnezeu, că din rodul coapsei lui va pune pe tronul lui, 31 Mai nainte văzând, vorbi despre învierea lui Hristos, ^vcă nici nu fû lăsat în Iad, nici trupul lui nu vază stricăciune. 32 ^xPe acest Iisus l-a înviat Dumnezeu, pentru ^ycare noi toți suntem martori. 33 Deci ^zînălțat fiind prin dreapta lui Dumnezeu, ^adupă ce primi făgăduința sfântului duh dela Tatăl, ^bturnă ceea ce voi și vedeți și auziți. 34 Căci nu David se sui în ceruri, dar însuși zice: ^c„zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a

dreapta mea, 35 Până ce voi fi pus pe vrăjmașii tăi, așternut al picioarelor tale“. 36 Deci toată casa lui Israel să știe neclintit, că Dumnezeu ^dl-a făcut atât Domn, cât și Hristos pe acest Iisus, pe care voi l-ați răstignit.

37 Iar ei auzind, fură străpuși prin inimă, ^eși ziseră către Petru și ceilalți apostoli: ce să facem, bărbați frați?

38 Și Petru zise către dânșii: ^fpo-căiți-vă, și fiecare dintre voi să fie botezat în numele lui Iisus Hristos, spre iertare de păcatele voastre, și veți primi darul Sfântului Duh. 39 Căci pentru voi este făgăduința, ^gși pentru copiii ^hvoștri și pentru toți cei în depărtare, pe câți îi va fi chemat la sine Domnul, Dumnezeuul nostru. 40 Și prin mai multe alte cuvinte dovediă și-i îndemnă zicând: scăpați-vă de acest neam sucit.

41 Deci ei primind cuvântul lui, fură botezați, și se adăuseră în aceea zi, ca la trei mii de suflete.

Obștea dela Ierusalim.

42 ⁱȘi stăruiau în învățătura apostolilor și în împărțășire, în frângerea pâinii și în rugăciuni. 43 Și fiecărui suflet i-se făcû teamă: multe minuni și semne se făceau prin apostoli în Ierusalim, și temere mare eră preste toți. 44 Și toți credincioșii erau la un loc, și aveau toate de obște, 45 Și-și vindeau averile și avuțiile și le împărțeau la toți, după cum aveă cineva trebuință: 46 Și în fiecare zi erau într'un gând, stărui-tori în templu, și frângând pâne din casă în casă, luau parte la masă cu bucurie și firească nevinovăție a inimei. 47 Lăudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți la tot poporul, Iar Domnul adăugă la un loc în fiecare zi, pe cei mântuiți.

Petru însănătoșează pe un șchiop cerșitor.

3 Iar Petru și Ioan se duceau sus ^aîn templu, la ceasul rugăciunii, ^bal nouălea. 2 Și ^ceră purtat un oarecare bărbat, șchiop fiind dela naștere, pe care-l puneau în fiecare zi lângă poarta

^o Ioan 3. 2. ^r Gal. 1. 1. ^u 2 Sam. 7. 12. 13. ^y Cap. 1. 8. ^b Efes. 4. 8. ^e Zech. 12. 10. ^h Efes. 2. 13. 17. *Capul 3.*
^p Mat. 26. 24. ^s Ps. 16. 8. ^r Ps. 16. 10. ^z Ebr. 10. 12. ^c Ps. 110. 1. ^f Luc. 24. 47. ⁱ Efes. 6. 18. ^a Cap. 2. 46.
^q Cap. 5. 30. ^t 1 Reg. 2. 10. ^x Vers. 24. ^a Ioan 14. 26. ^d Cap. 5. 31. ^g Ioel. 2. 28. ^b Ps. 55. 17. ^c Cap. 14. 8.

templului, numită *poarta Frumoasă*.^d spre a cerși milostenie, dela cei care intrau în templu; 3 Acesta văzând pe Petru și pe Ioan, având de gând se între în templu, se rugă a-i da milostenie. 4 Dar Petru pironind privirea la dânsul, împreună cu Ioan, zise: uită-te la noi. 5 Și-i privi cu luare aminte, așteptând să primească ceva dela dânsii.

6 Atuncia Petru îi zise: argint și aur nu am; dar ce am, aceasta îți dau:^e în numele lui Iisus Hristos Nazareul *scoală-te și umblă*. 7 Și apucându-l de mâna dreaptă îl sculă; și îndată îi fură întărite picioarele și glesnele, 8 Și^f sărind în sus stătù, și umblă, și intră împreună cu dânsii în templu, umblând și sărind și laudând pe Dumnezeu.

9^g Și tot poporul îl văzù umblând și laudând pe Dumnezeu; 10 Și-l cunoșteau, că acesta^h ședeà pentru milostenie lângă poarta Frumoasă a templului, și fură umpluți de spaimă și uimire, pentru ceea ce i-se întâmplase.

Petru cheamă mulțimea la pocăință și credință.

11 Și el ținând pe Petru și pe Ioan, alergă la dânsii tot poporul, spre porticulⁱ numit al lui Solomon, uimiți fiind. 12 Dar Petru văzând, zise către popor: bărbați Israeliti, pentru ce vă minunați de acesta, sau pentru ce pironiți ochii la noi, ca cum cu a noastră putere sau temere de Dumnezeu, am fi făcut ca el să umble? 13^j Dumnezeuul lui Abraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacob, Dumnezeuul părinților noștri, a^k mărit pe sluga sa Iisus, pe care voi^l ați dat prins și^m l-ați tăgăduit în fața lui Pilat, deși acesta găsi cu cale a-i da drumul; 14 Dar voi ați tăgăduitⁿ pe sfântul și^o dreptul, și ați cerut pe un bărbat ucigaș, a vi-se dăruì, 15 Iar pe începătorul vieții l-ați omorît, ^ppe care Dumnezeu l-a înviat dintre morți, ^qpentru care noi suntem martori. 16^r Și pentru credința în numele lui pe aceasta, pe care ^sil vedeți și-l știți, l-a în-

tărit numele lui, și credința care este *în noi*, printr'insul i-a dat întregimea aceasta, înaintea voastră a tuturilor.

17 Și acum, fraților, știu că^s din neștiință ați făcut, precum și mai marii voștri; 18 Dar Dumnezeu a împlinit astfel, ^tcele ce a vestit mai nainte^u prin gura tuturilor profetilor, că Hristosul său aveà să sufere. 19^v Deci pocăiți-vă, și întoarceți-vă spre a fi șterse ale voastre păcate, ca să vie dela fața Domnului, timpuri potrivite pentru însuflețire, 20 Și să vă trimită pe Hristos Iisus, cel mai dinainte rânduit, 21^x Pe care trebuie să-l primească cerul, până la timpuri de întocmire^y din nou a totului, despre care *timpuri*^z a vorbit Dumnezeu din veci, prin rostul sfinților săi profeti.

22 Moise a zis, că Domnul Dumnezeu va ridica vouă^a profet, ca mine, dintre frații voștri; de dânsul ascultați, în toate câte va zice către voi. 23 Și va fi: „orice suflet, care nu va fi ascultat de acel profet, nimic va fi din acel popor“. 24 Și toți profetii dela Samuel, și cei care au urmat pe rând, câți dintre ei au vorbit, au și vestit mai dinainte aceste zile. 25^b Voi sunteți fiii profetilor și ai legământului, pe care l-a întocmit Dumnezeu față de părinții voștri, zicând către Abraam: ^c„și în urmașii tăi binecuvântate vor fi toate neamurile pământului“. 26^d Pentru voi Dumnezeu înviind pe sluga sa Iisus, l-a trimis mai întâiu, ca să vă binecuvinteze, întorcându-vă fiecare dela răutățile voastre.

Petru și Ioan aduși înaintea sinedriului sunt opriti de-a mai învăța. Suferințele apostolilor.

4 Și pe când vorbeau ei către popor li se înfățișară preoții și căpitanul templului și saduceii, 2^a Foarte îngrijați, pentru că ei învăța poporul, și vesteau în persoana lui Iisus învierea dintre morți, 3 Și puseră mâinile pe dânsii și-i deteră în pază până a doua zi; căci acum erà seară.

^d Ioan 9. 8.
^e Cap. 4. 10.
^f Isa. 85. 6.
^g Cap. 4. 16, 21.

^h Ioan 9. 8.
ⁱ Ioan 10. 23.
^j Cap. 5. 30.
^k Ioan 7. 39

^l Mat. 27. 2.
^m Mat. 27. 20.
ⁿ Ps. 16. 10.
^o Cap. 7. 52.

^p Cap. 2. 24.
^q Cap. 2. 32.
^r Mat. 9. 22.
^s Luc. 23. 81.

^t Luc. 24. 44.
^u Ps. 22.
^v Cap. 2. 38.
^x Cap. 1. 11.

^y Mat. 17. 11.
^z Luc. 1. 70.
^a Deut. 18. 15,
18, 19.

^b Gal. 3. 26.
^c Fac. 12. 3
^d Mat. 10. 5.

Capul 4.
^a Mat. 22. 23.

4 Dar mulți dintre cei care ascultară cuvântul, crezură, și se făcù numărul bărbaților cinci mii.

5 Și a fost, că a doua zi fură adunați la Ierusalim mai marii lor și bătrânii și cărturarii. 6^b Și Ana arhiereul și Caiafa și Ioan și Alexandru și câți erau din neamul mai marilor preoților. 7 Și punându-i în mijloc *î* întrebare: în ^e ce putere, sau în al cui nume ați făcut voi aceasta?

8^d Atuncia Petru, plin fiind de duh sfânt, zise către dânșii: mai mari ai poporului și bătrâni *ai lui Israel*. 9 Fiindecă noi suntem astăzi judecați, pentru o facere de bine către un om neputincios, prin care acesta fù scăpat, 10 Cunoscut să vă fie vouă tutulor, și la tot poporul lui Israel, ^e că în numele lui Iisus Hristos, Nazareul, pe care voi l-ați răstignit, ^f pe care Dumnezeu l-a înviat dintre morți, în numele aceluia stă acesta de față sănătos înaintea voastră. 11^g Acela este, „peatra ce nu fù luată în seamă“ de către voi, „clăditorilor, ce a fost făcută pentru cap de unghiu“. 12^h Și în nimenea altul nu este mântuire; căci nici nu este supt cer, alt nume dat între oameni, în care *nume* noi trebuie să fim mântuiți.

13 Și văzând ei îndrăzneala lui Petru și Ioan, ⁱ și după ce înțeleseră, că sunt oameni fără carte și din lumea de jos, se mirau și cunoșteau, că ei erau împreună cu Iisus. 14 Iar privind pe omul cel tămăduit, ^j stând împreună cu dânșii, n'aveau nimic de zis împotriva. 15 Și după ce porunciră, ca ei să iasă afară din sinedriu, se sfătuiră împreună între dânșii. 16 Zicând: ^k ce să facem acestor oameni? Căci este știut tutulor locuitorilor din Ierusalim, că printr'înșii s'a făcut o minune ^l cunoscută, și nu putem tăgădui. 17 Dar ca să nu se răspândească *aceasta* mai departe în popor, să-i amenințăm, ca să nu mai vorbească în acest nume, la nici un om.

18^m Și chemându-i le porunci, ca să nu mai fie auziți pe nicăiri, nici să nu mai învețe în numele lui Iisus.

19 Dar Petru și Ioan răspunzând, ziseră către dânșii: ⁿ judecați, dacă este drept înaintea lui Dumnezeu, să ascultăm mai mult de voi, decât de Dumnezeu; 20° Căci noi nu putem să nu vorbim, cele ce ^p am văzut și auzit. 21 Iar dânșii, după ce i-au mai amenințat, le deteră drumul, ne aflând nimic cum să-i pedepsească, din ^q priciua poporului, fiindecă toți măreau pe Dumnezeu, pentru ^r ceea ce se făcuse. 22 Căci mai mult de patruzeci de ani aveà omul, asupra căruia se făcuse această minune a tămăduirii.

Rugăciunea credincioșilor.

23 Și lăsați fiind să se ^s ducă, veniră la ai lor și făcură cunoscut, câte au zis către dânșii mai marii preoților și bătrânii. 24 Iar ei auzind, ridicară într'un gând glas către ^t Dumnezeu și ziseră: stăpâne, tu care ai făcut cerul și pământul și marea și toate ce sunt într'insele, 25 Care prin duh sfânt ai zis, prin gura părintelui nostru David, sluga ta: ^u „Pentru ce s'au întărâtat neamuri, și popoare au cugetat cele deșerte? 26 Împărații pământului s'au răsculat și stăpânitarii s'au adunat împreună împotriva Domnului și împotriva Unsului său. 27 Căci ^v împotriva lui Iisus, sluga ta cea ^x sfântă, ^y pe care l-ai uns, s'au adunat cu adevărat în acest oraș, Irod și Ponțiu Pilat împreună cu neamuri și popoare ale lui Israel, 28^z Spre a face, câte mâna ta și sfatul tău au rânduit, mai dinainte ca să fie. 29 Și acum, Doamne, ià aminte la amenințările lor, ^a și dă robilor tăi, ca fără de nici o șfială să vorbească cuvântul tău, 30 Întinzând tu mâna ta spre tămăduire, ^b și spre a se face semne și minuni, ^c prin numele lui Iisus, ^d sluga ta cea sfântă.

31 Și rugându-se ei, ^e se cutremură

^b Luc. 3. 2.

^f Cap. 2. 4.

^j Cap. 3. 11.

ⁿ Cap. 5. 29.

^r Cap. 3. 7, 8.

^v Mat. 26. 3.

^z Cap. 2. 23.

^c Cap. 3. 6, 16.

^c Esod. 2. 14.

^g Ps. 118. 22.

^k Ioan 11. 47.

^o Cap. 1. 8.

^s Cap. 12. 12.

^x Luc. 1. 35.

^a Efes. 6. 19.

^d Votr. 27.

^d Luc. 12. 11, 12.

^h Mat. 1. 21.

^l Cap. 3. 9, 10.

^p 1 Ioan 1. 1, 3.

^t 2 Reg. 19. 15.

^y Ioan 10. 36.

^b Cap. 2. 43.

^e Cap. 2. 2, 4.

^e Cap. 3. 6, 16.

ⁱ Mat. 11. 25.

^m Cap. 5. 40.

^q Mat. 21. 26.

^u Ps. 2. 1.

locul, unde erau adunați, și toți fură umpluți de duhul sfânt, ^f și vorbeau fără sfială cuvântul lui Dumnezeu.

Credincioșii formează un trup și suflet.

32^g Iar inima și sufletul mulțimii credincioșilor erau una, și nici unul nu zicea, că din a sa avere este ceva al său, ci toate le erau de obște. 33 Și apostolii dedeau cu multă putere mărturia lor, pentru învierea Domnului Iisus Hristos; și preste dânșii toți eră mare dar. 34 Căci nici unul dintre dânșii nu eră în lipsă de ceva; de oarece câți stăpâneau locuri sau case, vânzându-le aduceau prețul celor vândute 35 Și-l puneau la picioarele apostolilor; și se împărția fiecăruia după cum avea cineva trebuință.

36 Iar Iosif, care fû numit de către apostoli Barnaba — ceeace însemnează fiul mângâierii — levit, de fel din Cipru 37 Având un loc la țară îl vându, aduse suma de bani și puse la picioarele apostolilor.

Anania și Safira. Minunile Apostolilor.

5 Iar un bărbat cu numele Anania împreună cu Safira, femeia sa, vându averea. 2 Și dete *ceva* la o parte pentru sine, din prețul ei, știind și femeia, ^a și aducând o parte o puse la picioarele apostolilor. 3^b Iar Petru zise: Anania, pentru ^c ce umplu satana inima ta, ca să minți tu pe duhul sfânt, și să dai la o parte pentru sineți, din prețul locului? 4 Rămânând *nevândut*, nu ți-ar fi rămas oare ție, și vândut fiind, nu eră oare *prețul* în a ta putere? Pentru ce ți-ai pus în inima ta acest lucru? N'ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu. 5 Și Anania auzind aceste cuvinte, ^d căzând jos muri; și frică mare căzù preste toți care auziră *acestea*. 6 Și sculându-se bărbații ^e mai tineri îl ridicară împreună și ducându-l afară îl immormântară.

7 Iar după un timp, cam de trei ceasuri intră și femeia lui neștiind ce s'a

întâmplat, 8 Și Petru zise către dânsa: spune-mi, dacă ați vândut locul pentru atâta? Iar ea zise: așa *este*, pentru atâta. 9 Atuncia Petru zise către dânsa: pentru ce v'ați învoit împreună, ca să cereați ^f duhul Domnului? Iată picioarele celor care immormântară pe bărbatul tău *sunt* la ușă, și te vor duce afară. 10^g Și îndată căzù la picioarele lui și muri; și întrând tinerii o găsiră moartă, și ducându-o afară o immormântară lângă bărbatul ei. 11^h Și căzù frică mare preste toată adunarea credincioșilor, și preste toți, care auziau acestea.

12 Iar ⁱ prin mâinile apostolilor se făceau multe semne și minuni în popor; ^j și toți erau într'un gând în porticul lui Solomon; 13 Și ^k nimenea dintre ceilalți, nu îndrăznea să se alătore de dânșii; ^l dar poporul îi lăudă. 14 Și se adăugau din ce în ce mai mult, cei care credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei; 15 Astfel, că scoteau la strade pe bolnavi și îi puneau pe paturi și așternuturi, ^m ca venind umbra lui măcar, să umbrească pe vreunul dintre dânșii. 16 Și venea și mulțime din orașele dimprejurul Ierusalimului, ⁿ aducând bolnavi și bântuiți de duhuri necurate, și toți erau tămăduiți.

Îngerul dă apostolilor drumul din închisoare.

17° Atuncia sculându-se arhiereul și toți cei împreună cu dânsul — care sunt secta saduceilor — se umplură de pizmă 18^p Și puseră mâinile pe apostoli și îi puseră în închisoarea obștească. 19 Dar ^q îngerul Domnului, deschizând noaptea ușile închisorii și scoțându-i afară zise: 20 Mergeți și stând vorbiți în templu poporului, ^r de toate rosturile acestei vieți. 21 Și ascultând intrară din răvărsat de zori în templu și învățau.

^s Și venind arhiereul și cei împreună cu dânsul, chemară să se adune sine-driul, adecă toată bătrânimea fiilor lui

^f Vers. 29.	^{Capul} 5.	^c Luc. 22. 3.	^f Mat. 4. 7.	^î 2 Cor. 12. 12.	^l Cap. 2. 47.	^o Cap. 4. 1, 2, 6.	26.
^g Filip. 1. 27.	^a Cap. 4. 37.	^d Vers. 10. 11.	^g Vers. 5.	^j Cap. 3. 11.	^m Mat. 9. 21.	^p Luc. 21. 12.	^r Ioan 6. 68.
—	^b Num. 30. 2.	^e Ioan 19. 40.	^h Vers. 5.	^k Ioan 9. 22.	ⁿ Ioan 14. 12.	^q Cap. 12. 7, 16.	^s Cap. 4. 5, 6.

Israel, și trimiseră la închisoare spre a fi aduși *apostolii*. 22 Dar venind slujitorii nu-i găsiră în închisoare: și întorcându-se încunoștiințară. 23 Zicând, că închisoarea am găsit-o îneciată în toată țaria, și pe păzitori stând la uși, deschizând însă, n'am găsit pe nimenia înlăuntru. 24 Iar ^tcăpitanul templului și mai marii preoților, când auziră cuvintele acestea, erau în nedumerire despre dânșii, ce ar fi aceasta. 25 Și venind un oarecare, le aduse știre, că iată bărbații, pe care i-ați pus în închisoare, stau în templu și învață poporul.

26 Atuncia plecând căpitanul cu slujitorii îi aduse, *dar* nu cu silă. ^ucăci se temeau de popor, ca să nu-i omoare cu pietri. 27 Și aducându-i, îi puseră în sinedriu. Și arhiereul îi întrebă, 28 Zicând: ^vîntr'adins ^v'am poruncit să nu învățați în acest nume, și iată ați umplut Ierusalimul, de învățătura voastră, și ^xvoiți să aduceți asupra noastră ^ysângele acestui om.

29 Dar Petru răspunzând, și ceilalți apostoli ziseră: ^ztrebuie a ascultă pe Dumnezeu mai mult, decât pe oameni. 30 ^aDumnezeul părinților noștri a înviat pe Iisus, pe care voi l-ați omorît cu ^bmânile voastre, atârnându-l pe un lemn; 31 ^cPe acesta, ^dDumnezeu prin a sa dreaptă l-a înălțat Începător și ^eMântuitor, ^fspre a da pocăință lui Israel și iertare de păcate. 32 Și ^gnoi suntem martori de aceste rosturi, precum și duhul sfânt, ^hpe care l-a dat Dumnezeu celor care îl ascultă.

33 ⁱIar ei auzind, erau sfâșiati de durere și se sfătuiau să-i omoare.

Sfatul lui Gamaliel.

34 Atuncia sculându-se în sinedriu un fariseu cu numele ^jGamaliel, învățător de lege, prețios la tot poporul, porunci ca să dea pe oameni puțin timp afară, 35 Și zise către dânșii: bărbați Israeliti, luați bine seama ce aveți de

gând să faceți acestor oameni. 36 Căci mai înainte de aceste zile se ridică Teuda, zicându-se pe sine însuși a fi ceva, la care se alătură un număr de bărbați, ca la patru sute: acesta fu omorît, și toți câți îl ascultară, fură împărștiați și nimiciti. 37 După acesta se ridică Iuda Galileul în zilele înscrierii, și atrase popor mult după sine. Și acela pieri, și toți câți îl ascultau fură risipiți. 38 Și acum vă zic, stați departe de acești oameni, și lăsați-i, pentru că dacă hotărîrea ^kaceasta, sau lucrul acesta este dela oameni, se va desființa; 39 ^lIar dacă este dela Dumnezeu, voi nu-i veți putea nimici; *stați dar departe*, ca nu cumva să fiți și ^mluptători împotriva lui Dumnezeu.

40 Și ei îl ascultară, și ⁿchemând la dânșii pe apostoli, ^obătându-i, le porunciră să nu vorbească în numele lui Iisus, și le dete drumul. 41 Deci ei plecară din fața sinedrului, ^pbucurându-se, că s'au învrednicit a fi desprețuiți, pentru numele *lui Iisus*; 42 Și în orice zi în templu și a casă nu încetau, învățând și binevestind pe Hristos Iisus.

Alegerea a șapte diaconi. Sporirea obștei.

6 Și ^aîmultindu-se ucenicii în aceste zile, se făcîu cărtire din partea ^bEleniștilor împotriva Ebreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea. ^cîn slujba din fiecare zi. 2 Atuncia cei doisprezece chemând la dânșii mulțimea ucenicilor ziseră: ^dnu este potrivit, ca noi părăsind cuvântul lui Dumnezeu, să slujim la mese. 3 Deci, fraților, ^ecăutați dintre voi șapte bărbați, dovediți cu bună purtare, plini de duh sfânt și înțelepciune, pe care îi vom pune la această îndatorire: 4 Și noi ^fvom stărui în rugăciune și în slujirea cuvântului.

5 Și cuvântul plăcî la toată mulțimea, și aleseră pe Ștefan, ^gbărbat plin de credință și de duh sfânt, și pe ^hFilip și pe Prochor și pe Nicanor și pe Timon

ⁱ Cap. 4. 1. ^y Mat. 23. 35. ^o Filip. 2. 9. ^g Ioan 15. 26. 27.
^u Mat. 21. 26. ^z Cap. 4. 19. ^d Cap. 3. 15. ^h Cap. 2. 4.
^v Cap. 4. 18. ^a Cap. 3. 13. 16. ^e Mat. 1. 21. ⁱ Cap. 2. 37.
^x Cap. 2. 23. 36. ^b 1 Pet. 2. 24. ^f Luc. 24. 47. ^j Cap. 22. 3.

^k Prov. 21. 30. ^o Mat. 10. 17. ^b Cap. 9. 29. ^f Cap. 2. 42.
^l Luc. 21. 15. ^p 2 Cor. 12. 10. ^e Cap. 4. 35. ^g Cap. 11. 24.
^m Cap. 7. 51. *Capitul 6.* ^d Ex-od. 18. 17. ^h Cap. 8. 5. 26.
ⁿ Cap. 4. 18. ^a Cap. 2. 41. ^e 1 Tim. 3. 7.

și pe Parmena și pe ⁱNicolau, proslit din Antiochia, ⁶ Pe ^j care îi înfățișară înaintea apostolilor, și ^k ei rugându-se puseră mâinile preste dânsii.

⁷ Și ^l cuvântul lui Dumnezeu sporiă, și se înmulți foarte numărul ucenicilor în Ierusalim, și multime mare^m de preoți veneau la credință.

Învinuirea lui Ștefan.

⁸ Iar Ștefan plin de dar și putere făcea minuni și semne mari în popor.

⁹ Și se seulară oarecare din sinagoga, zisă a Libertinilor și a Cireneilor și a Alexandrinilor și a celor din Sicilia și Asia, întrebându-se împremă cu Ștefan,

¹⁰ Și nu erau în stare a se împotrivi înțelepciunii și duhului cu care vorbea.

¹¹ Atuncia puseră inadins bărbați, spunând, că noi l-am auzit vorbind cuvinte defăimătoare împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu;

¹² Și întărâtară poporul, și pe bătrânii și pe cărturarii, și venind fără veste, îl târîră cu sila și-l duseră la sinedriu,

¹³ Și înfățișară martori mincinoși, zicând: omul acesta nu încetează de-a rosti cuvinte defăimătoare împotriva acestui loc sfânt, și împotriva legii;

¹⁴ Căci l-am auzit zicând, că Iisus, acest Nazareu, va dărâma locul acesta și va schimba datinele, pe care Moise ni le-a dat în primire.

¹⁵ Și pironind ochii la dânsul, toți care ședeau în sinedriu, văzură fața lui ca o față de înger.

Ștefan vorbește înaintea sinedriului despre darul lui Dumnezeu și despre îndurătnicirea poporului. Estasa și moartea.

⁷ Atuncia zise arhiereul: nu cumva acestea astfel sunt?

² Iar el zise: ^a bărbați, frați și părinți, ascultați. Dumnezeuul măririi se arată părintelui nostru Abraam, fiind în Mesopotamia, mai nainte de-a locui în Charan,

³ Și zise către dânsul: ^b ieși din pământul tău și din rudenia ta, și vino în pământul pe care ți-l voi arăta.

⁴ Atuncia ^c ieșind din pământul

Chaldeilor, locui în Charan; și de acolo îl strămută, după moartea tatălui său, în acest pământ, în care locuiți voi acum.

⁵ Și nu-i dete aci moștenire, nici o urmă de picior; ^d dar, pe când nu aveă încă copil, făgădui ca să-l dea lui în stăpânire și urmașilor săi după dânsul.

⁶ Și Dumnezeu vorbi astfel, ^e că „urmașii lui vor fi locitori vremelnici în pământ strein, și-i vor robi, și-i vor năcăji ^f patru sute de ani;

⁷ Și pe poporul, căruia îi vor fi robit, îl voi judeca eu“, zise Dumnezeu, „și după acestea vor ieși și-mi ^g vor sluji mie în acest loc“.

⁸ ^h Și îi dete legământ de tăiere împrejur; ⁱ și astfel născu pe Isaac și-l tăie împrejur în a opta zi, ^j și Isaac pe ^k Iacob, și Iacob pe cei doisprezece patriarhi.

⁹ ^l Și patriarhii pizmuind pe Iosif, îl vândură spre Egipt; ^m dar Dumnezeu fu cu dânsul.

¹⁰ Și-l scoase din toate năcazurile lui, ⁿ și-i dete dar și înțelepciune înaintea lui Farao, împăratul Egiptului, și-l făcu mai mare preste Egipt și preste toată casa sa.

¹¹ ^o Atuncia veni foamete preste tot Egiptul și Chanaan, și strămtorare mare; și nu găseau hrană părinții noștri.

¹² ^p Și auzind Iacob, că în Egipt sunt grâne, trimise pe părinții noștri mai întâiu;

¹³ ^q Și a doua oară Iosif fu cunoscut de frații lui, și se făcu cunoscut lui Farao neamul lui.

¹⁴ ^r Atuncia Iosif trimițând chemă la sine pe Iacob, tatăl său, și ^s toată rudenia, șaptezeci și cinci de suflete.

¹⁵ ^t Deci Iacob veni în Egipt, ^u și se sfârși, el și părinții noștri.

¹⁶ ^v Și fură strămutați la Sichem și puși în ^x mormântul pe care-l cumpără

Abraam, pentru un preț în argint, dela fiii lui Emor în Sichem.

¹⁷ Și cu cât se apropiă ^y timpul făgăduinții, pe care Dumnezeu o dete prin jurământul lui Abraam, ^z pe atât crescū poporul și se înmulți în Egipt.

¹⁸ Până când se ridică preste Egipt alt

ⁱ Apoc. 2. 6, 15. ^m Ioan 12. 42.

^j Cap. 1. 24.

^k Cap. 8. 17.

^l Cap. 12. 24.

ⁿ Ioan 12. 42.

^o Cap. 22. 1.

^a Cap. 22. 1.

^b Fac. 12. 1.

^c Fac. 11. 31.

^d Fac. 13. 7.

^e Fac. 15. 13. 16.

^f Esod. 12. 40.

^g Esod. 3. 12.

^h Fac. 17. 9—11

ⁱ Fac. 21. 2—4.

^j Fac. 25. 26.

^k Fac. 29. 31. etc.

^l Fac. 37. 4, 11,

^m Fac. 39. 2. 21.

ⁿ Fac. 41. 37.

^o Fac. 41. 54.

^p Fac. 42. 1.

^q Fac. 45. 4. 16.

^r Fac. 45. 9. 27.

^s Fac. 46. 27.

^t Fac. 46. 5.

^u Fac. 49. 33.

^v Esod. 13. 19.

^w Fac. 23. 16.

^x Fac. 15. 13.

^y Esod. 1. 7—9.

împărat, care nu ştia pe Iosif. 19 Acesta întrebuiţând meşteşugire împotriva neamului nostru, năcăji pe părinţii noştri spre a face lepădaţi pe copiii lor, ^aca să nu fie păstraţi în viaţă.

20 ^bÎn acel timp fû născut Moise, şi ^ceră plăcut lui Dumnezeu. El fû crescut trei luni în casa tatălui său: 21 Şi ^dfiind el lepădat, îl ridică fiica lui Farao şi-l crescû mare, ca fiu al ei. 22 Şi Moise fû învăţat în orice ştiinţă a Egiptenilor; şi eră ^eputernic în cuvintele şi faptele lui.

23 ^fIar când i-se împlinî un timp de patruzeci de ani, îi venî în minte ca să cerceteze pe fraţii săi, pe fii lui Israel. 24 Şi văzând pe unul nedreptăţit, îl apără, şi răsbună pe cel biruit, omorînd pe Egiptean. 25 Deci el gândeà, că fraţii săi înţeleg, că Dumnezeu le va dà mântuire prin mâna sa; dar nu înţeleseră. 26 ^gŞi în ziua următoare li se arată, pe când se băteau, şi îi îndemnă la pace zicând: bărbaţi, voi sunteţi fraţi; pentru ce vă faceţi nedreptate unul altuia? 27 Dar cel care nedreptăţia pe aproapele său, îl înlătură zicând: ^h„cine te-a pus mai mare şi judecător preste noi? 28 Nu cumva voeşti să mă omori, după cum ai omorit ieri pe Egiptean?“ 29 ⁱLa acest cuvânt Moise fugi, şi locui vremelnic în pământul Madian, unde născû doi fii.

30 ^jŞi după ce fură împliniţi patruzeci de ani, i-se arată în pustia muntelui Sinaia îngerul Domnului într'o flacăra de foc a unui rug. 31 Şi Moise văzând, se minună de vedenie; şi apropiindu-se el ca să privească, se făcû glasul Domnului către dânsul: 32 ^k„Eu sunt Dumnezeul părinţilor tăi, Dumnezeul lui Abraam şi Isaac şi Iacob“. Şi Moise tremurând, nu îndrăzni să privească. 33 ^lAtuncia Domnul îi zise: „deslegă încălţăminte picioarelor tale; căci locul în care stai este pământ sfânt. 34 ^mAm văzut cu adevărat nă-

cazul poporului meu, care este în Egipt, şi am ascultat suspinul lor, şi m'am pogorit să-i scot; şi acum vino, te trimit în Egipt“.

35 Pe acest Moise, pe care îl tăgăduiră, zicând: „cine te-a pus mai mare şi judecător?“ Pe acesta îl trimise Dumnezeu, ca să fie şi mai mare şi răscumpărător ⁿîmpreună cu îngerul, care i-se arată în rug. 36 ^oAcesta îi scoase afară, ^pfacând minuni şi semne în Egipt ^qşi în marea roşie, ^rşi în pustie patruzeci de ani. 37 Acesta este Moise, care zise fiilor lui Israel: „Dumnezeu va ridică vouă un ^sprofet ca mine, dintre fraţii voştri“, ^tde dânsul ascultaţi. 38 ^uAcesta este, care la adunarea *poporului* în pustie, a fost de aproape cu ^vîngerul, care îi vorbià în muntele Sinai şi cu părinţii noştri; ^xacesta primî ^ycuvinte vii, ca să ni-le deà nouă. 39 Căruia părinţii noştri nu voiră a-i fi ascultători, ci îl lepădară şi se întoarseră cu inimile lor spre Egipt, 40 ^zZicând lui Aaron: „fă-ne dumnezei, care vor merge înaintea noastră; căci acest Moise, care ne-a scos din pământul Egiptului, nu ştim ce i-s'a întâmplat“. 41 ^aŞi făcură un chip de viţel, în acele zile, şi aduseră jertfă idolului, şi se desfătau la lucrurile mânilor lor. 42 Dar Dumnezeu ^bse întoarse *dela ei* şi-i dete să slujască ^coştirii cereşti, după cum este scris în cartea profetilor: ^d„Casa lui Israel, nu cumva mi-aţi adus vite înjunghiate şi jertfe, în timp de patruzeci de ani în pustie? 43 Ba încă aţi purtat cortul lui Moloch, şi steaua dumnezeului Refan, chipurile, pe care le-aţi făcut să vă închinaţi lor; şi vă voiu strămută dincolo de Babilon“.

44 Cortul mărturii eră pentru părinţii noştri în pustie, după cum a rânduit cel care vorbi lui Moise, ^eca să-l facă după chipul, pe care l-a văzut; 45 ^fPe acesta părinţii noştri după ce l-au luat în primire, îl şi aduseră cu

a Esod. 1. 22.

e Luc. 24. 19.

i Esod. 2. 15, 22.

m Esod. 3. 7.

g Esod. 14. 21.

t Mat. 17. 5.

y Rom. 3. 2.

c Deut. 4. 19.

b Esod. 2. 2.

f Esod. 2. 11, 12.

j Esod. 3. 2.

n Esod. 14. 19.

h Esod. 16. 1, 35.

u Esod. 19. 3, 17.

z Esod. 32. 1.

d Amos. 5. 25, 26.

c Ebr. 11. 23.

q Esod. 2. 13.

k Mat. 22. 32.

o Esod. 12. 41.

r Esod. 16. 1, 35.

v Isa. 63. 9.

a Deut. 9. 16.

e Esod. 25. 40.

d Esod. 2. 3-10.

h Luc. 12. 14.

l Esod. 3. 5.

p Esod. 14, 7-11.

s Deot. 18. 15, 18.

x Esod. 21. 1.

b Ps. 81. 12.

f Ios. 3. 14.

Iozua, când luară în stăpânire neamurile, ^g pe care le fugări Dumnezeu dela fața părinților noștri, până în zilele lui David; 46 ^h Care află dar înaintea lui Dumnezeu și se rugă ⁱ să găsească o locuință pentru Dumnezeul lui Iacob.

47 ^j Și Solomon îi clădi casă. 48 Dar ^k cel prea Înalt nu locuște în cele făcute de mâni, după cum zice profetul: 49 ^l „Cerul îmi este scaun, și pământul așternut al picioarelor mele; ce fel de casă îmi veți clădi mie? zice Domnul, sau care este locul odihnei mele? 50 Oare nu mâna mea făcù acestea toate?“

51 ^m Cerbicioșilor și ⁿ netăiaților împrejur, cu inimile și cu urechile, voi totdeauna vă împotriviți duhului sfânt; și voi *sunteți* ca părinții voștri. 52 ^o Pe care dintre profeți nu-i urmăriră părinții voștri? Ba încă omorîră pe cei care au vestit mai dinainte despre venirea ^p Celui Drept, ai cărui trădători și omoritori v'ati făcut voi acum, 53 ^q Care ati primit legea prin rândueli de îngeri, și pe care n'ati păzit-o.

54 ^r Auzind acestea erau sfâșiați de durere în inimile lor, și scrâșneau cu dinții împotriva lui. 55 Iar el ^s plin fiind de duh sfânt, uitându-se neclintit spre cer, văzù mărirea lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu: 56 Și zise: iată, ^t zăresc cerurile deschise și pe ^u Fiul omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu. 57 Atuncia ei strigând cu glas tare, își ținură urechile astupate și într'o unire năvăliră asupra lui. 58 Și ^v scoțându-l afară din oraș îl omorau cu pietri. Și martorii puseră jos vestmintele lor la picioarele unui tânăr numit Saul. 59 Și pe când îl omorau cu pietri pe Ștefan, el se rugă și zicea: Doamne Iisuse, primește duhul meu. 60 Și ingenunchiând strigă cu glas tare: Doamne, nu le pune păcatul acesta. Și aceasta zicând adormi. Iar Saul încuviință împreună cu accia omorîrea lui.

Urmărirea creștinilor în Ierusalim de către Saul.

8 ^a Și în aceea zi fù urmărire mare împotriva credincioșilor, care erau în Ierusalim; și ^b toți, afară de apostoli, fură împrăștiați prin ținuturile Iudeii și Samarii.

2 Dar bărbații temători de Dumnezeu ridicară pe Ștefan, spre a-l înmormânta, ^c și-l jeliră foarte mult. 3 ^d Saul însă bântuia pe credincioși, intrând prin case, și târind bărbați și femei, îi dà prinși la închisoare. 4 Deci ^e cei împrăștiați străbătură din loc în loc, binevestind cuvântul.

Filip învață în Samaria. Simon magul.

5 Și ^f Filip venind într'un oraș al Samariei, le predică pe Hristos. 6 Și gloatele erau într'una cu luare aminte, la cele zise de Filip, ascultându-le și văzând minunile, pe care le făcea. 7 Căci ^g duhuri necurate, strigând cu glas mare, ieșeau din mulți, care le aveau; și mulți slăbănogi și schiopi fură tămăduiți. 8 Și fù bucurie mare în acel oraș.

9 Și eră mai nainte ^h în oraș un bărbat cu numele Simon, care făcea magie și puneà în uimire poporul Samariei, ⁱ zicând, că el însuși este un oarecine însemnat, 10 La care toți dela mic până la mare erau cu luare aminte, zicând: acesta este puterea cea numită mare, a lui Dumnezeu. 11 Și erau cu luare aminte la dânsul, pentru că de mult timp, îi scosese din minte cu magiile sale. 12 Dar când crezură lui Filip, care binevestea ^j despre împărăția lui Dumnezeu și despre numele lui Iisus Hristos, fură botezați atât bărbați, cât și femei. 13 Și însuși Simon crezù, și botezat fiind stăruia lângă Filip, și văzând semnele și puterile mari ce se făceau, rămase uimit.

14 Iar apostolii, cari erau în Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, trimiseră la dânsii pe Petru și Ioan. 15 Care venind se

^g Neem. 9. 24.
^h 1 Sam. 16. 1.
ⁱ 1 Reg. 8. 17.
^j 1 Reg. 6. 1.

^k 1 Reg. 8. 27.
^l Isa. 66. 1, 2.
^m Esod. 32. 9.

ⁿ Lev. 26. 41.
^o 2 Cron. 36. 16.
^p Cap. 3. 14.

^q Esod. 20. 1.
^r Cap. 5. 33.
^s Cap. 6. 5.

^t Ezec. 1. 1.
^u Dan. 7. 13.
^v 1 Reg. 21. 13.

Capul 8.
^a Cap. 7. 58.
^b Cap. 11. 19.

^c Fac. 23. 2.
^d 1 Cor. 15. 9.
^e Mat. 10. 23.
^f Cap. 6. 5.

^g Marc. 16. 17.
^h Cap. 13. 6.
ⁱ Cap. 5. 36.
^j Cap. 1. 3

4 Și căzând la pământ, auzi un glas zicându-i: Saule, ^eSaule, pentru ce mă urmărești? 5 Iar el zise: cine ești, Doamne? Și *Domnul* zise: eu sunt Iisus, pe care tu îl urmărești; *cu ^d greu îți este să calci cu piciorul preste ghimpi. Și tremurând și speriat fiind, zise: Doamne, ^ece voești să faci? Și Domnul zise către dânsul:* 6 Scoală-te dar, și intră în oraș, și ți-se va spune ce trebuie să faci tu.

7 Iar ^fbărbații care mergeau împreună cu dânsul pe cale, rămaseră incremenți, auzind glasul și nezărind pe nimenea. 8 Și Saul se sculă de jos, și deschizându-i-se ochii nu vedea nimic; și ducându-l de mână, îl aduseră în Damasc. 9 Și trei zile a fost fără vedere, și nu mănăcă, nici nu bău.

10 Și eră în Damasc un ucenic, ^gcu numele Anania, și Domnul în vedenie zise către dânsul: Anania, iar el zise: iată-mă eu sunt, Doamne. 11 Și Domnul zise către dânsul: sculându-te du-te pe strada numită Dreaptă și caută în casa lui Iuda pe Saul cu numele ^hTarsean; căci iată se roagă, 12 Și el a văzut *în vedenie* un bărbat, *Anania* cu numele, intrând la dânsul și punând mâinile preste el, ca iar să vază. 13 Și Anania răspunse: Doamne, am auzit dela mulți despre acest bărbat, ⁱcâte rele făcù sfinților tăi în Ierusalim; 14 Și aci are împuternicire dela mai marii preoților, ca să lege pe toți ^jcare cheamă numele tău. 15 Dar Domnul îi zise: du-te, pentru că acesta îmi este un vas ales, spre a duce numele meu înaintea ^kneamurilor și ^mîmpăraților și fiilor lui Israel; 16 Căci ⁿeu îi voi arăta, cât de mult trebuie să sufere el, pentru numele meu.

17 ^oDeci Anania se duse și intră în aceea casă, și ^ppunând mâinile preste dânsul zise: frate Saule, Domnul m'a trimis, Iisus, care ți-se arăta în calea pe care veneai, pentru ca iar să vezi, și

^qsă fii umplut de duh sfânt. 18 Și îndată căzură dela ochii lui ca niște solzi, și iar văzù, și sculându-se fù botezat, 19 Și luând mâncare, se întări.

^rȘi Saul fù câteva zile cu ucenicii în Damasc. 20 Și *apoi* predică îndată în sinagogi pe Iisus, ^scă acesta este Fiul lui Dumnezeu. 21 Și toți care ascultau, rămâneau uimiți și ziceau: ^tnu este oare acesta, care nimici în Ierusalim pe cei care chemau acest nume? Și pentru aceasta a venit aci, ca să-i ducă legați la mai marii preoților. 22 Dar Saul se întăriă și mai mult, ^uși puneă în încurcătură pe Iudei, care locuiau în Damasc. dumerindu-i că acesta este Hristosul.

23 Și când erau împlinite zile ^vdestule, Iudeii se sfătuiră împreună ca să-l omoare; 24 ^xDar sfatul lor fù adus la cunoștința lui Saul. Și ei păzeau porțile *Damascului* zi și noapte, pentru ca să-l omoare; 25 Iar ucenicii săi luându-l noaptea ^yil trecură prin zid, lăsându-l jos într'un coș.

26 Și ^zvenind la Ierusalim, cercă să se alătore de ucenici; și toți se temeau de dânsul, necrezând că este ucenic. 27 ^aȘi luându-l Barnaba cu sine, îl duse la apostoli, și le istorisi cum a văzut în cale pe Domnul, ^bși că i-a vorbit, și cum a predicat fără sfială în Damasc în numele lui Iisus. 28 Și ^ceră împreună cu dânsii în Ierusalim, intrând și ieșind, și predicând fără sfială în numele Domnului. 29 Și vorbiă și se întrebă cu ^dEleniștii; ^edar ei erau porniți ca să-l omoare. 30 Și frații cunoscând bine *aceasta*, îl duseră în jos la Cesaria, și-l trimiseră la Tars.

31 ^fDeci, biserica prin toată Iudea și Galilea și Samaria aveă pace, întărindu-se și înaintând în frica Domnului, și se înmulțea prin chemarea în ajutor a Sfântului Duh.

Petru tămăduiește pe Enea și înviază pe Tabita.

32 Și Petru trecând ^gpe la toți sfinții,

^c Mat. 25 40. etc.

^d Cap. 5 39.

^e Luc. 3. 10.

^f Dan. 10. 7.

^g Cap. 22. 12.

^h Cap 21. 39.

ⁱ Vers. 1.

^j Vers. 21.

^k Efes. 3. 7. 8.

^l Rom 1. 5.

^m Cap. 25. 22.

23.

ⁿ Cap. 20. 23.

^o Cap. 22. 12.

13.

^p Cap. 8. 17.

^q Cap. 2. 4.

^r Cap. 26. 20.

^s Cap. 8. 37.

^t Cap. 8. 3.

^u Cap. 18. 28.

^v Cap. 23. 12.

^x 2 Cor. 11. 32.

^y Ios. 2. 15.

^z Gal. 1. 17. 18.

^a Cap. 4. 36.

^b Vers. 20, 22.

^c Gal. 1. 18.

^d Cap. 6. 1.

^e Vers. 23.

^f Cap. 8. 1.

^g Cap. 8. 14.

veni jos la sfinții care locuiesc în Lida. 33 Și găsi acolo pe un om. Enea cu numele, care zăcând de opt ani în pat, eră slăbit cu totul. 34 Și Petru îi zise: Enea, ^hIisus Hristos te vindecă: scoală și-ți așterne însuși. Si îndată se sculă. 35 Și-l văzură toți locuitorii din Lida și ⁱSaron. dânșii ^jcare se întoarseră la Domnul.

36 Și în Iope eră o uceniță cu numele Tabita, care tâlmăcită fiind, se zice Căprioară; aceasta eră plină ^kde fapte bune și de milostenii, pe care le făcea. 37 Și bolnăvindu-se ea în acele zile, muri; și după ce o scăldară, o puseră în camera de sus. 38 Și Lida fiind aproape de Iope, ucenicii auzind, că Petru este într'insa trimiseră doi bărbați la el rugându-l: nu pregetă să vii până la noi.

39 Deci Petru sculându-se, veni împreună cu dânșii: și sosind, îl duseră în camera de sus, și i-se înfățișară toate văduvele plângând, și arătând vestimintele și hainele, câte le făcea Căprioara, când eră cu dânsele. 40 Și Petru dând pe toți afară și ingenunchiând se rugă, și întorcându-se spre corp zise: Tabita, scoală-te. Și ea își deschise ochii, și văzând pe Petru se ridică în sus. 41 Și Petru dându-i mâna o sculă în sus; și chemând pe sfinți și pe văduve, o înfățișă lor vie. 42 Și se făcù cunoscut prin toată Iopea, și mulți crezură în Domnul. 43 Și în acele zile, el rămase în Iope la un Simon, tăbăcar.

Corneliu, îndemnat fiind de un înger, trimite la Iope să cheme pe Petru. În urma unei vedenii Petru vine la Cesaria, unde botează pe Corneliu și toată familia lui, precum și pe alții.

10 Și în Cesaria eră un bărbat cu numele Corneliu, sutăș din cohorta numită Italica. 2^a Virtuos și ^btemător de Dumnezeu cu toată casa lui, făcând multe milostenii poporului și rugându-se totdeauna lui Dumnezeu. 3^c Acesta văzù lămurit într'o vedenie, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al

lui Dumnezeu intrând la dânsul. și zicându-i, Corneliu. 4 Iar el pironind ochii la dânsul și speriat fiind, zise: ce este, Doamne? Și *îngerul* îi zise: rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit spre aducere aminte înaintea lui Dumnezeu. 5 Și acum trimite bărbați la Iope și cheamă să vie Simon, care se numește Petru: 6 Acesta este primit ca oaspe la un ^dSimon tăbăcarul, a cărui casă este lângă mare. ^eAcesta îți va spune ce trebuie să faci tu. 7 Iar după ce plecă îngerul, care îi vorbea, strigând pe doi dintre casnicii săi, și pe un ostaș virtuos, dintre cei care erau pe lângă dânsul credincioși în slujbă. 8 Și spunându-le toate, îi trimise la Iope.

9 Și a doua zi, pe când aceia mergeau pe cale și ^fse apropiau de oraș. Petru se sui pe casă, pe la ceasul al șaselea, ca să se roage. 10 Și flămânzind, voiă să mănânce; și gătind ei, căzù preste dânsul uimire, 11 Și ^gzărește cerul deschis și pogorându-se la dânsul un vas ca o masă mare de pânză, legată la patru căpătaie și lăsându-se în jos pe pământ. 12 În care erau toate cele cu patru picioare și târitoare ale pământului și sburătoare ale cerului. 13 Și se făcù un glas către dânsul: Petre, sculându-te înjunghe și mănâncă. 14 Iar Petru zise: cu nici un chip, Doamne; pentru ^hcă niciodată n'am mâncat fiece spurcat și necurat. 15 Și iar un glas *se făcù* către dânsul de-a doua oară: ⁱnu zice că este spurcat, aceea ce a zis Dumnezeu că este curat. 16 Aceasta se făcù până de trei ori, și îndată vasul fù ridicat în sus spre cer.

17 Și pe când Petru nu se dumerea în sine, ce ar fi vedenia, pe care o văzù, iată bărbații trimiși de Corneliu, întrebând cu de-amănuntul de casa lui Simon, sosiră la poartă, 18 Și strigând întrebară dacă Simon numit Petru se află aci ca oaspe.

19 Dar pe când Petru se gândea în

^h Cap. 3. 6, 16. | ^j Cap. 11. 21.

| ^k 1 Tim. 2. 10.

—

Capul 10.
^a Vers. 22.

^b Vers. 35.
^c Vers. 30.

^d Cap. 9. 43.
^e Cap. 11. 14

^f Cap. 11. 5, etc.
^g Cap. 7. 56.

^h Lev. 11. 4.
ⁱ Mat. 15. 11.

sine despre vedenia sa, ^jduhul îi zise: iată, te caută trei bărbați. 20 ^kDeci sculându-te, du-te jos, și pleacă împreună cu dânsii, fără a te îndoii de ceva, pentru că eu i-am trimis.

21 Atuncia Petru dându-se jos la bărbații care erau trimiși de Corneliu la dânsul, zise: iată, eu sunt pe care-l căutați; ce este pricina, pentru care sunteți aci? 22 Iar ei ziseră: ^lCorneliu sutașul, bărbat drept și temător de Dumnezeu, ^mdovedit bun de către tot poporul Iudeilor, a fost înștiințat de către un sfânt înger, ca să trimită a te chema la casa lui și să auză cuvinte dela tine. 23 Deci chemându-i înlăuntrul îi ospătă.

Și a doua zi Petru sculându-se, ⁿieși împreună cu ei, și unii dintre frații dela Iope veniră cu dânsul. 24 Și a doua zi intrară în Cesaria; iar Corneliu îi așteptă cu rudele sale, și cu prietini săi de-aproape, pe care îi chemase împreună la sine. 25 Și când fû să între Petru, Corneliu ieșindu-i înainte și căzându-i la picioare, se plecă. 26 Dar Petru îl ridică zicând: ^oscoală-te: și eu însumi sunt un om. 27 Și vorbind cu dânsul intră, și găsește pe mulți, care se adunaseră.

28 Și zise către dânsii: voi știți cât ^pde neiertat este unui bărbat Iudeu, a se pune de-o-potrivă, sau a merge împreună cu unul de alt neam; dar mie mi-a arătat ^qDumnezeu, să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat. 29 Și deaceea fără de-a face împotrivire am venit, chemat fiind să viu. Deci întreb, pentru care cuvânt ați trimis să viu? 30 Și Corneliu zise: dela a patra zi până la ceasul acesta postiam și mă rugam în al nouălea ceas în casa mea, și iată, ^run bărbat ^sîn vestmânt strălucitor stătù înaintea mea, 31 Și zise: Corneliu, ascultată ți-a fost ^trugăciunea ^uși milosteniile tale fură aduse aminte înaintea lui Dumnezeu. 32 Deci tri-

mite la Iope și cheamă să vie Simon, care se numește Petru; acesta este primit ca oaspe în casa lui Simon tăbăcarul, lângă mare. 33 Deci îndată am trimis la tine, și tu bine ai făcut că ai venit. Acum noi dar toți suntem aci înaintea lui Dumnezeu. ca să ascultăm toate cele rânduite ție de către Domnul.

34 Și Petru deschizând gura zise: ^vcu adevărat înțeleg, că Dumnezeu nu este părtinitor, 35 Ci ^xîn orice popor, cel care se teme de dânsul și lucrează dreptate, îi este plăcut; 36 Voi cunoașteți cuvântul, pe care l-a trimis Dumnezeu fililor lui Israel, ^ybinevestind pace prin Iisus Hristos — ^zacesta este Domn al tuturilor —, 37 Voi cunoașteți cuvântul ce a mers prin toată Iudea, ^aîncepând dela Galilea, după botezul, pe care l-a predicat Ioan, 38 Pe Iisus cel din Nazaret, cum l-a uns ^bDumnezeu cu duh sfânt și putere; care a umblat din loc în loc, făcând bine și tămăduind pe toți cei împilati de către diavolul, pentru ^ccă Dumnezeu eră cu dânsul. 39 Și ^dnoi suntem martori pentru toate câte făcù în țara Iudeilor și în Ierusalim; ^epe care l-au și omorât atárnându-l pe lemn. 40 Pe acesta ^fDumnezeu l-a înviat a treia zi, și i-a dat ca să fie cunoscut, 41 ^gNu la tot poporul, ci nouă, martorilor, care mai dinainte am fost aleși de Dumnezeu, ^hcare am mâncat și am băut împreună cu dânsul după învierea lui dintre morți; 42 Și ⁱne-a poruncit să predicăm popoului și să încredințăm, ^jcă el este cel rânduit de Dumnezeu, judecător al ^kviilor și al morților. 43 ^lPentru aceasta mărturisesc toți profetii, că oricine crede în el, primește iertare de păcate prin numele lui.

44 Pe când vorbea încă Petru aceste cuvinte, duhul sfânt căzù preste toți, care ascultau cuvântul. 45 Și rămaseră uimiți credincioșii din tăerea împrejur. câți veniră împreună cu Petru,

^j Cap. 11. 12. ⁿ Vers. 45. ^r Cap. 1. 10. ^v Deut. 10. 17.
^k Cap. 15. 7. ^o Cap. 14.14.15. ^s Mat. 28. 3. ^x Gal. 3. 28.
^l Vers. 1,2, etc. ^p Ioan 4. 9. ^t Dan. 10. 12. ^y Isa. 57. 19.
^m Cap. 22. 12. ^q Cap. 15. 8. 9. ^u Ebr. 6. 10.

^z Mat. 28. 18. ^o Ioan 3. 2. ^f Cap. 2. 24. ^j Ioan 5. 23, 27.
^a Luc. 4. 14. ^d Cap. 2. 32. ^g Ioan 14. 17,22. ^k Rom. 14. 9,10.
^b Luc. 4. 18. ^e Cap. 5. 30. ^h Luc. 24.30,43. ⁱ Isa. 53. 11.
^c ^l Mat. 28.19,20.

pentru că și preste neamuri s'a vărsat darul Sfântului Duh: 46 Căci îi auzeau vorbind în limbi și mărind pe Dumnezeu.

47 Atuncia Petru zise: nu cumvâ poate cineva oprî apa. ca să nu fie botezați aceștia, care luară duh sfânt ca și noi? 48 Și rândui ca ei să fie botezați în numele lui Iisus Hristos. Atuncia îl rugară să rămâe la dânsii câteva zile.

Petru storisește la Ierusalim vedenia sa la Iope, și venirea la credință a lui Corneliu și a familiei lui.

11 Iar apostolii și frații, care erau prin Iudea auziră, că și neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu. 2 Și când veni Petru la Ierusalim, ^acei din tăerea împrejur se întrebau între dânsii împotriva lui, 3 Zicând, ^bcă ai intrat la bărbați, care n'au tăerea împrejur ^cși ai mâncat împreună cu dânsii.

4 Și Petru începând le spuse ^dpe rând zicând: 5 ^eEu mă rugam în orașul Iope, și în uimire văzui o vedenie: pogorindu-se un vas, ca o masă mare de pânză *legată* la patru căpătaie, lăsându-se jos din cer. și veni până la mine: 6 În care, uitându-mă cu privirea pironită, deosebeam cu mintea și vedeam cele cu patru picioare ale pământului și fiare și târitoare și sburătoarele cerului. 7 Am auzit și un glas zicându-mi: Petre, sculându-te înjunghie și mănâncă. 8 Și am zis: cu nici un chip, Doamne, pentru că spurcat sau necurat, n'a intrat niciodată în gura mea. 9 Dar glasul îmi răspunse de-a doua oară din cer: nu zice tu că este spurcat, ceea ce a zis Dumnezeu că este curat. 10 Și aceasta se făcù până de trei ori, și iarăși toate fură trase sus în cer. 11 Și iată, deodată se înfățișară trei bărbați la casa în care eram, trimiși fiind către mine dela Cezaria. 12 Și ^fduhul îmi zise: să mă duc împreună cu dânsii, fără a mă în-

doi de ceva. ^gȘi veniră cu mine și acești șase bărbați și intrară în casa omului. 13 ^hȘi ne spuse cum a văzut pe inger stând în casa sa și zicând: trimite la lope și cheamă pe Simon numit Petru, 14 Care va vorbi către tine cuvinte, prin care vei fi mântuit. tu și toată casa ta. 15 Și începând eu să vorbesc, căzù duhul sfânt preste dânsii, ⁱca și preste noi la început. 16 Atuncia mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, după cum zicea: ^jIoan a botezat în apă, dar ^kvoi veți fi botezați în duh sfânt. 17 ^lDeci fiindcă Dumnezeu le-a dat același dar ca și nouă. crezură în Domnul Iisus Hristos: ^meu ce putere aveam ca să opresc pe Dumnezeu?

18 Și auzind acestea se liniștiră. și măriră pe Dumnezeu zicând: ⁿDumnezeu dar dete și neamurilor pocăință spre viață.

Împrăștierea evangheliei la Antiochia. Numele creștin.

19 ^oDeci cei împrăștiati din pricina strămătorării, ce veni în timpul lui Ștefan, ajunseră până la Fenicia și Cipru și Antiochia. ne vorbind nimenui cuvântul, decât numai Iudeilor. 20 Și dintre dânsii erau unii bărbați din Cipru și din Cirene, care fiind veniți în Antiochia vorbeau către ^pElini. binevestind pe Domnul Iisus. 21 Și eră ^qmâna Domnului cu dânsii, și un număr mare crezând, ^rse întoarseră la Domnul.

22 Iar vorba despre dânsii se auzi la urechile bisericii, care este în Ierusalim, și trimiseră pe ^sBarnaba până la Antiochia. 23 Acesta venind și văzând darul lui Dumnezeu se bucură, și ^tîndemnă pe toți, ca să stăruiască cu hotărîrea inimii în Domnul. 24 Pentru că eră bărbat bun și ^uplin de duhul sfânt și de credință. ^vȘi adause Domnului gloată din destul.

25 Și Barnaba veni la ^xTars, ca să caute pe Saul, 26 Și după ce-l găsi îl aduse la Antiochia. Și timp de un

<i>Capul 11.</i>	<i>c Gal. 2. 12.</i>	<i>f Ioan. 16 13.</i>	<i>i Cap. 2. 4.</i>	<i>l Cap. 15. 8, 9.</i>	<i>o Cap. 8. 1.</i>	<i>r Cap. 9. 35.</i>	<i>u Cap. 6. 5.</i>
<i>a Gal. 2 12.</i>	<i>d Luc. 1. 3.</i>	<i>g Cap. 10. 23.</i>	<i>j Mat. 3. 11.</i>	<i>m Cap. 10. 47.</i>	<i>p Cap. 6. 1.</i>	<i>s Cap. 9. 27.</i>	<i>v Vers. 21.</i>
<i>b Cap. 10. 28.</i>	<i>e Cap. 10. 9, etc.</i>	<i>h Cap. 10. 30.</i>	<i>k Isa. 44. 3.</i>	<i>n Rom. 10. 12, 13.</i>	<i>q Luc. 1. 66.</i>	<i>t Cap. 13. 43.</i>	<i>x Cap. 9. 30.</i>

an întreg ei veniră împreună în biserică și învățară gloată destulă. și ucenicii fură numiți creștini pentru întâia oară în Antiochia.

Îngrijese de creștinii din Iudea în timpul când eră foamete mare.

27 Și în acele zile veniră ^yprofeții dela Ierusalim la Antiochia. 28 Iar unul dintre dânșii, cu numele Agab, sculându-se vesti prin duhul *sfânt*, că o foamete mare va să fie preste tot pământul locuit, care se și făcù în timpul lui Claudiu Cesarul. 29 Și ucenicii hotărîră să trimită, după cum se înlesneă fiecare dintr'înșii, mijloace de vițuire la frații, care locuesc în Iudea. 30 Ceeace și făcură trimitând la bătrâni, prin mâna lui Barnaba și Saul.

Iacob este omorît. Petru scos din închisoare de către înger, vine la casa Marii.

12 În timpul acela însă Irod împăratul, puse mâinile ca să facă rău la unii din ai bisericii. 2 Și omori eu spada pe Iacob, ^afratele lui Ioan.

3 Și văzând că place Iudeilor, mai puse mâna și pe Petru, și erau ^bzilele azimelor. 4 Și ^cprinzându-l îl puse în închisoare, dându-l la patru streji de câte patru ostași, ca să-l păzească, hotărît fiind ca după Paști să-l aducă sus înaintea poporului.

5 Deci Petru eră păzit în închisoare; și rugăciune către Dumnezeu se făcea într'una pentru dânsul, din partea bisericeii.

6 Și când aveă de gând Irod, ca să-l scoată afară, Petru eră culcat în aceea noapte între doi ostași, legat fiind cu două lanțuri și păzitori lângă ușă păzeau închisoarea. 7 Și iată, un ^dînger al Domnului stătù de-odată, și o lumină lumină în închisoare; și lovind în coasta lui Petru, îl deșteptă zicând: scoală de grabă. Și îi căzură jos lanțurile din mâni. 8 Și îngerul îi zise: încinge-te și pune-ți sandalele în picioare. Și el făcù așa. Apoi îi zise: îmbracă-ți haina

și urmează-mi. 9 Și ieșind îi urmă, și ^enu știă, că adevărat este ce se face prin înger, ci i-se părea că ^fvede o vedenie.

10 Și trecând cea dintâiu strajă, și pe a doua, veniră la poarta de fier, ce duce în oraș, ^gcare li-se deschise dela sine și ieșind apucară înainte într'o stradă, și îndată se depărtă îngerul dela dânsul.

11 Atuncia Petru venindu-și în sine zise: acum știu cu adevărat, că Domnul ^ha trimis pe îngerul său și ⁱm'a scăpat din mâna lui Irod, și din toată așteptarea poporului Iudeilor. 12 Și dându-și ^jbine seama, veni la casa Marii, muma ^klui Ioan, care se numește Marcu, unde erau mulți adunați ^lși se rugau. 13 Și bătând el la ușa porții, o slujnică cu numele Rode veni să asculte. 14 Și cunoscând glasul lui Petru, de bucurie nu deschise poarta, ci alergând înlăuntru spuse, că Petru stă înaintea Porții. 15 Iar ei ziseră către dânsa: nu ești în firea ta; dar ea încredință cu stăruință, că așa este. Și ei ziceau: ^meste îngerul lui. 16 Dar Petru stăruia bătând; și deschizând, îl văzură și rămaseră uimiți. 17 Și ⁿfăcându-le semn cu mâna ca să tacă, le spuse cum Domnul l-a scos din închisoare, și zise: spuneți acestea lui Iacob și fraților. Și ieșind se duse într'alt loc.

Moartea lui Irod.

18 Și făcându-se ziuă eră turburare nu puțină între ostași, ce s'a făcut oare Petru. 19 Și Irod căutându-l cu stăruință și negăsindu-l, cercetând cu demănantul pe păzitori, porunci ca ei să fie omoriți, și plecând din Iudea la Cesaria, rămase aci.

20 Și Irod eră în mare vrăjmășie cu locuitorii din Tir și Sidon; *dar ei* într'un gând veniră la dânsul, și înduplecând pe Blastu, care eră preste camera de culcat a împăratului, cereau pace, pentru că țara lor își aveă mijloacele de vițuire ^odin țara împărătească. 21 Și după ce fù hotărîtă o zi, Irod îm-

^y Efes. 4. 11.

Capul 12.

^a Mat. 4. 21.

^b Esod. 12. 14, 15.

^c Ioan 21. 18.

^d Cap. 5. 19

^e Ps. 126. 1.

^f Cap. 10. 3, 17.

^g Cap. 16. 26.

^h Ps. 31. 7.

ⁱ Iov 5. 19.

^j Cap. 4. 23.

^k Cap. 15. 37.

^l Vers. 5.

^m Fac. 48. 16.

ⁿ Cap. 13. 16.

^o 1 Reg. 5. 9, 11.

^g „am găsit pe David, fiul lui Iesai. ^h bărbat după inima mea, care va face toate voile mele“. 23 ⁱ Din urmașii acestuia Dumnezeu aduse lui Israel, ^j după făgăduință ^k Mântuitor pe Iisus, 24 ^l După ce Ioan predică mai înainte de venirea lui botez de pocăință la tot poporul lui Israel. 25 Și pe când Ioan sfârșia calea sa. zicea: ^m ce gândiți că sunt eu? Nu sunt eu; dar iată vine după mine, căruia nu sunt vrednic a-i deslegă încălțăminteia picioarelor.

26 Bărbați, frați, fiii neamului lui Abraam și cei care sunt între voi temători de Dumnezeu. ⁿ nouă ni-s'a trimis cuvântul mântuirii acesteia. 27 Căci cei care locuiesc în Ierusalim și mai marii lor, ^o necunoscând pe acesta și osândindu-l, au împlinit ale profetilor rostiri, ^p care se cetesc ^q în fiecare sâmbătă. 28 ^r Și negăsind nici o vină de moarte, cerură dela Pilat, ^s ca el să fie omorit; 29 ^t Și când săvârșiră toate cele scrise despre dânsul, ^u luându-l jos depe lemn ^{il} puseră în mormânt. 30 ^v Dar Dumnezeu l'a înviat dintre morți; 31 Care ^w se arată în mai multe zile, celor care veniră împreună cu dânsul ^y dela Galileea la Ierusalim, ^z care acum sunt martorii lui înaintea poporului. 32 Și noi vă binevestim vouă. ^a făgăduința făcută către părinți, fiindcă Dumnezeu pe aceasta a împlinit-o pentru copiii noștri, înviând pe Iisus. 33 După cum și este scris în psalmul al doilea: ^b „Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut“. 34 Dar că *Dumnezeu* l-a înviat dintre morți spre a nu se mai întoarce la stricăciune, a zis astfel că ^c „voi da vouă cele sfinte ale lui David, cele încredințate prin jurământ“. 35 De aceea și în alt *psalm* zice: ^d „nu vei da pe cel cuvios al tău să văză stricăciune“. 36 Căci David, slujind pentru neamul său, potrivit hotărârii lui Dumnezeu, ^e adormi și fû adăugat la părinții săi și văzû strică-

ciune: 37 Dar pe care Dumnezeu l-a înviat, nu văzû stricăciune.

38 Deci cunoscut să vă fie vouă, bărbați, frați, că ^f prin acesta să vestește vouă iertare de păcate: 39 ^g În acesta oricine care crede este îndreptat de toate, de care voi n'ați putut fi îndreptați în legea lui Moise. 40 Deci luați aminte să nu vie preste voi, ce s'a zis în ^h profeti: 41 „Vedeți, desprețuitorilor, și mirați-vă și pieriți, că eu am să fac un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu-l veți crede, dacă vi-l spune cineva“.

42 Și ieșind ei afară *din sinagoga Iudeilor* îi rugau ca să li-se spună în sâmbăta următoare rosturile acestea. 43 Și după ce se desfăcû adunarea, mulți dintre Iudei și dintre temătorii de Dumnezeu, proseliți, urmașii lui Pavel și lui Barnaba, care vorbind către dânsii îi ⁱ îndemnau să stăruiască în ^j dânsul lui Dumnezeu.

44 Și în Sâmbăta viitoare mai tot orașul se adună ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu. 45 Dar Iudeii văzând gloatele, se umplură de pizmă, ^k și se împotriveau la cele zise de Pavel, împotrivindu-se și defaimând. 46 Iar Pavel și Barnaba îndrăznind ziseră: ^l pentru voi eră de trebuință ca să vi se vorbească mai întâiu cuvântul lui Dumnezeu; ^m dar fiindcă îl lăpădați și nu vă judecați pe voi înșivă vrednici de viața vecinică, iată ⁿ ne întorcem către neamuri. 47 Căci așa ne-a poruncit Domnul: ^o „Pusu-te-am pe tine spre lumină a neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului“.

48 Și auzind neamurile se bucurau și măreau cuvântul lui Dumnezeu, ^p și câți erau rânduiți spre viața vecinică crezură;

49 Și cuvântul Domnului se împrăștia prin tot ținutul. 50 Dar Iudeii întărâtară pe femeile temătoare de Dumnezeu, pe cele alese și ^q pe cei de frunte

^g Ps. 89. 20.

^h 1 Sam. 13. 14.

ⁱ Isa. 11. 1.

^j 2 Sam. 7. 12.

^k Mat. 1. 21.

^l Mat. 3. 1.

^m Mat. 3. 11.

ⁿ Mat. 10. 6.

^o Luc. 23. 34.

^p Vers. 14, 15.

^q Luc. 24. 30, 44.

^r Mat. 27. 22.

^s Cap. 3. 13, 14.

^t Luc. 18. 31.

^u Mat. 27. 59.

^v Mat. 28. 6.

^w Mat. 28. 16.

^x Cap. 1. 11.

^y Cap. 1. 8.

^z Fac. 3. 15.

^b Ps. 2. 7.

^c Isa. 55. 3.

^d Ps. 16. 10.

^e 1 Reg. 2. 10.

^f Ier. 31. 34.

^g Isa. 53. 11.

^h Isa. 29. 14.

ⁱ Cap. 11. 23.

^j Tit. 2. 11.

^k Cap. 18. 6.

^l Mat. 10. 6.

^m Esod. 32. 10.

ⁿ Cap. 18. 6.

^o Isa. 42. 6.

^p Cap. 2. 47.

^q 2 Tim. 3. 11.

ai oraşului, şi aţâtară urmărire împotriva lui Pavel şi a lui Barnaba, şi-i scoaseră afară din hotarele lor. 51 Iar dânsii, scuturând praful depe picioare împotriva lor, veniră la Iconia: 52 Şi ucenicii erau plini de bucurie şi de duh sfânt.

Pavel şi Barnaba predică în călătoria lor. Gonîți fiind din Iconia vin la Listra, unde sunt priviți drept zei. Dela Derbe se întorc la Antiohia.

14 Şi fiind în Iconia Pavel şi Barnaba intrară în acelaşi timp în sinagoga Iudeilor şi vorbiră astfel, încât crezî mulţime mare de Iudei şi Eleni. 2 Dar Iudeii neînduplecându-se întărîtară şi înrăutăţiră sufletele neamurilor împotriva fraţilor. 3 Deci rămaseră mult timp vorbind fără sfială în Domnul, ^acare dă dovadă pentru cuvântul darului său, dând să se facă prin mâinile lor semne şi minuni.

4 Şi se desbină mulţimea oraşului, şi unii erau cu Iudeii, iar alţii cu ^bapostolii. 5 Şi când se făcî o pornire a neamurilor şi Iudeilor cu mai marii lor, ca ^csă-i înfrunteze ruşinos şi să-i omoare cu pietri, 6 Ei dându-şi bine seamă ^dfugiră în oraşele Licaoniei, Listra şi Derbe şi în împrejurime: 7 Şi binevesteau acolo.

8 ^eŞi în Listra stă jos un bărbat neputincios la picioare, care nu umblase niciodată, şchiop fiind din pântecul mamei lui. 9 Acesta ascultă pe Pavel vorbind, care uitându-se neclintit la dânsul, şi ^fvăzând că are credinţă spre a fi vindecat, 10 Zise cu glas mare: ^gscoală-te drept pe picioarele tale. Şi făcî o săritură şi umblă.

11 Iar gloatele văzând ce făcî Pavel, ridicară glasul lor în limba Licaonă zicând: ^hZei, asemănându-se oamenilor, veniră jos la noi. 12 Şi numeau pe Barnaba Joe, iar pe Pavel Mercur, fiindcă el eră călăuza cuvântului. 13 Iar preotul lui Joe, care este afară înaintea oraşului lor, aducând tauri şi cununi la

portile oraşului, ⁱvoia să înjunghe jertfă, împreună cu gloatele. 14 Şi auzind apostolii Barnaba şi Pavel, sfăşiindu-şi vestmintele lor, ^jse repeziră în gloată strigând 15 Şi zicând: bărbaţi, ^kpentru ce faceţi acestea? Şi noi ^lsuntem oameni, având ea voi aceeaşi fire şi simţire, care vă binevestim ca să vă întoarceţi dela ^maceste nimiciri ⁿspre viul Dumnezeu, care făcî ^ocerul şi pământul şi marea şi toate *ce sunt* într'însele. 16 ^pCare în veacurile trecute îngădui toate neamurile, ca să meargă pe căile lor; 17 ^qTotuşi nu se lăsă pe sine însuşi fără dovadă lucrând binele, ^rdându-ne din cer ploi şi timpuri roditoare, umplând de hrană şi veselie inimile noastre. 18 Şi zicând acestea ei abia opriră gloatele, ca să nu le înjunghe jertfă.

19 ^sAtuncia sosiră dela Antiohia şi Iconia Iudei, şi după ce înduplecară ^tgloatele şi aruncară cu pietri în Pavel, îl târau afară din oraş, gândind că este mort; 20 Şi după ce-l încunjurară ucenicii, sculându-se, intră în oraş.

Şi a doua zi ieşi împreună cu Barnaba la Derbe. 21 Şi binevestind în acel oraş şi făcând ^udestui ucenici, se întoarseră la Listra şi Iconia şi Antiohia. 22 Întărind sufletele ucenicilor, îndemuându-i să stăruiască în credinţă, şi că prin multe suferinţe trebuie să trecem noi, ca să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu. 23 Şi alegându-le prin ridicare de mâni presbiteri la fiecare biserică, rugându-se cu postiri îi lăsă Domnului, în care crezuseră.

24 Şi străbătând Pisidia veniră la Pamfilia, 25 Şi vorbind la Perge cuvântul, veniră în jos la Atalia, 26 Şi de acolo plecară pe apă la Antiohia, de unde fusese daţi darului lui Dumnezeu pentru lucrul pe care-l săvârşiră.

27 Ajungând dar şi adunând biserică, spuseră câte a făcut Dumnezeu cu dânsii, şi că a deschis neamurilor uşă de

Capul 14.

^c 2 Tim. 8. 11.^f Mat. 8. 10.ⁱ Dan. 2. 46.^j Iac. 5. 17.º Fac. 1. 1.^r Lev. 26. 4.^u Mat. 23. 19.^a Marc. 16. 20.^d Mat. 10. 23.^g Isa. 35. 6.^h Mat. 26. 65.^m 1 Sam. 12. 21.^p Ps. 81. 12.^s Cap. 13. 45.^b Cap. 13. 3.^e Cap. 3. 2.^k Cap. 8. 10.^l Cap. 10. 26.ⁿ 1 Tes. 1. 9.^q Cap. 17. 27.^t 2 Cor. 11. 25.

credință. 28 Și rămaseră acolo nu puțin timp cu uceniciei.

Adunarea apostolilor la Ierusalim pentru tăierea împrejur a neamurilor. Cuvântarea lui Petru. Cuvântarea lui Iacob. Epistola trimisă creștinilor din Antiohia.

15 ^aȘi venind unii dela Ierusalim învâtau pe frați, ^bcă dacă nu veți fi tăiați împrejur, ^cdupă datina rânduită de Moise. nu puteți fi mântuiți. 2 Și făcându-se împotrivire și cereetare nu puțină din partea lui Pavel și Barnaba față de accia, *frații* hotărîră ^dca Pavel și Barnaba și alții oarecare dintre dânșii să se ducă pentru această neînțelegere la apostolii și bătrânii, *care erau* la Ierusalim. 3 Deci ei ^etrimiși fiind din partea bisericii, treceau prin Fenicia și Samaria, ^fistorisind întoarcerea neamurilor, și făceau bucurie mare la toți frații. 4 Și ajungând la Ierusalim fură primiți de biserică și apostoli și bătrâni, și ^gspuseră câte a făcut Dumnezeu cu dânșii; 5 Dar se ridicară unii din secta fariseilor, care au crezut, zicând, ^hcă trebuie să-i tae împrejur și să le poruncească să păzească legea lui Moise.

6 Atuncia se adunară apostolii și bătrânii, să cerceteze acest lucru. 7 Și după ce se făcù multă vorbire, Petru sculându-se zise către dânșii: ⁱBărbați, frați, voi știți că de mult timp Dumnezeu își alese între noi, ca prin rostul meu să auză neamurile cuvântul evangheliei, și să crează. 8 Și ^jeunoscătorul de inimi Dumnezeu le dovedì, ^kdându-le duhul sfânt ea și nouă, 9 ^lȘi nu făcù nici o deosebire între noi și între dânșii, ^mcurățînd prin credință inimile lor. 10 Acum dar pentru ce ispitiți pe Dumnezeu *prin aceea*, ⁿcă puneți pe cerbieia ucenicilor un jug. pe care nici părinții noștri, nici noi n'am fost în stare să-l purtăm? 11 Ci ^oeredem, că suntem mântuiți prin darul Domnului Iisus Hristos, după cum și accia.

12 Atuncia ^ptăcù toată mulțimea, și ascultau pe Barnaba și pe Pavel, lămurind câte semne și minuni făcù Dumnezeu printr'înșii între neamuri.

13 Iar după ce tăcură ei, ^qluă cuvântul Iacob zicând: 14 Bărbați, frați, ascultați-mă: ^rSimeon desluși cum mai întâiu Dumnezeu își căută ca să iă din neamuri un popor pentru numele său.

15 Și cu aceasta conglăsuese cuvintele profetilor, după cum este scris: 16 ^s„După acestea iar mă voi întoarce și voi clădi din nou cortul cel căzut al lui David, și cele răsturnate ale lui iar le voi clădi, și-l voi îndreptă, 17 Pentru ca cei rămași ai oamenilor să caute pe Domnul, și *anume* toate neamurile, preste care a fost chemat numele meu asupra-le, zice Domnul, care face acestea. 18 Cunoscute dela începutul lumii“. 19 Deaceea ^teu găsesse cu cale a nu supără pe cei care dintre neamuri ^use întore la Dumnezeu, 20 Ci să li se trimită scrisoare, ca să se ferească ^vde pângăriturile idolilor, și ^wde desfrânare și de ce este sugrumat ^xși de sânge. 21 Căci Moise are din timpuri de demult în fiecare oraș, pe cei care-l predică, ^ycetit fiind în sinagogi în orice sâmbătă.

22 Atuncia apostolii și bătrânii împreună cu toată biserica găsiră cu cale. ea alegându-și bărbați dintre dânșii să trimită la Antiohia cu Pavel și Barnaba pe Iuda, care se numește ^aBarsaba și pe Sila, bărbați căpetenii între frați, 23 Scriindu-le prin mâna lor: Apostoli și bătrâni, frați multă sănătate celor dintre neamuri frați, care sunt la Antiohia și în Siria și în Cilicia. 24 Deoarece am auzit că unii dintre noi *venind* v'au ^bturburat cu cuvinte strămutând sufletele voastre, zicând *că trebuie să fiți tăiați împrejur și să păziți legea*, căroră noi nu le-am poruncit, 25 Noi am găsit cu cale într'un gând fiind, ea alegându-ne bărbați să trimitem la voi

Capit. 15.

a Gal. 2. 12.

b Ioan 7. 22.

c Fac. 17. 10

d Gal. 2. 1.

e Rom. 15. 24.

f Cap. 14. 27.

g Vers. 12.

h Vers. 1.

i Cap. 10. 20.

j 1 Cron. 28. 9.

k Cap. 10. 44.

l Rom. 10. 11.

m Cap. 10. 15.

n 28. 48.

o Rom. 3. 24.

p Cap. 14. 27.

q Cap. 12. 17.

r Vers. 7.

s Amos 9. 11, 12.

t Vers. 28.

u 1 Tes. 1. 9.

v Fac. 35. 2.

w 1 Cor. 6. 9, 18.

x Fac. 9. 4.

y Cap. 13. 15, 27.

z Cap. 1. 23.

a Tit. 1. 10, 11.

împreună cu iubiții noștri Barnaba și Pavel, ²⁶ Oameni, care și-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos. ²⁷ Deci am trimis pe Iuda și Sila, care și ei înșiși să încunoștiințeze prin cuvânt aceleași. ²⁸ Căci a găsit cu cale duhul sfânt și noi ca să nu se mai pună preste voi nici o greutate, decât acestea ce sunt de neapărată trebuință, ²⁹ ^d Să vă feriți de cele înjungheate idolilor, și ^e de sânge, și de cele sugrumate, și de desfrânare, de care păzindu-vă pe voi înșivă cu îngrijire, bine faceți. Fiți sănătoși.

³⁰ Deci trimiși fiind ei, veniră în jos la Antiohia și strângând mulțimea detersă scrisoarea. ³¹ Și cetind se bucurară de mângăerea ^{dată}. ³² Și Iuda și Sila, profeti fiind și ei, ^f îndemnară prin multe cuvinte pe frați și-i întăriră. ³³ Și rămânând câtva timp, fură trimiși ^g cu pace de către frați la cei care i-au trimis. ³⁴ Iar Sila ^{găsi} cu cale să rămâe acolo. ³⁵ ^h Dar Pavel și Barnaba rămaseră în Antiohia, învățând și binevestind împreună și cu alții mulți cuvântul lui Dumnezeu.

A doua călătorie de misiune a lui Pavel.

³⁶ Și după câteva zile Pavel zise către Barnaba: întorcându-ne acum să cercetăm pe frați ⁱ în fiecare oraș, în care am vestit cuvântul Domnului, cum se află ei. ³⁷ Și Barnaba se hotări să iă împreună cu dânsii și pe ^j Ioan, care se numește Marcu. ³⁸ Dar Pavel găseă că este drept să nu iă împreună cu dânsii pe acesta, care se despărți de ei dela Pamfilia și nu veni împreună cu dânsii la lucru. ³⁹ Și se ivi inimosie, încât se despărțiră unul de altul, și Barnaba luând cu sine pe Marcu, plecă pe apă la Cipru. ⁴⁰ Iar Pavel alegându-și pe Sila se duse, lăsat fiind de către frați în darul Domnului.

⁴¹ Și străbateă prin Siria și Cilicia întărind bisericele.

La Listra primește pe Timoteu. Din Asia Pavel trece în Macedonia la Filipi.

16 Și ajunse la ^a Derbe și Listra. Și iată acolo eră un ucenic cu ^b numele Timoteu, ^c fiu al unei femei Iudee, credincioasă și al unui tată Elen. ² El eră ^d dovedit cu bună purtare de către frații din Listra și Iconia, ³ Pe acesta voi Pavel, ca să meargă împreună cu dânsul, ^e și luându-l il tăie împrejur din pricina Iudeilor, care erau în acele locuri; căci toți știau că tatăl lui eră Elin.

⁴ Și când treceau prin orașe, le dedeau să păzească ^f poruncile găsite cu cale de către Apostolii și bătrânii cei din Ierusalim. ⁵ Deci ^g bisericele erau întărite în credință și prisoseau la număr în fiecare zi.

⁶ Și trecură prin Frigia și Galatia, după ce fură opriți de duhul sfânt ca să vorbească cuvântul în Asia; ⁷ Dar venind spre Misia, încercau să meargă în Bitinia și duhul ^{lui Iisus} nu-i îngădui, ⁸ Deci trecând pe lângă Misia ^h veniră în jos la Troa.

⁹ Și în timpul nopții se arătă lui Pavel o vedenie: un ⁱ bărbat Macedonean stă și-l rugă zicând: treci ^j în Macedonia și ajută-ne. ¹⁰ Și când văzù vedenia, îndată căutarăm să ieșim în Macedonia, judecând că Dumnezeu ne-a chemat să le binevestim.

¹¹ Deci plecând din Troa am mers drept la Samatrocia, și a doua zi la Neapoli, ¹² Și de acolo la ^k Filipi, care este întâiul oraș de colonie al părții Macedoniei; și în acest oraș am rămas câteva zile.

Pățaniile lui Pavel în Filipi. Lidia și temnicerul se fac credincioși.

¹³ Și în ziua sâmbetei am ieșit afară din poarta orașului la un râu, unde eră obiceiul să fie loc de rugăciune, și stând jos vorbeam femeilor, care erau adunate. ¹⁴ Și o femeie cu numele Lidia, temătoare de Dumnezeu, vânzătoare de purpură din orașul Tiatira, ascultă, a

c 1 Cor. 15. 30. | f Cap. 14. 22. | i Cap. 13. 4, 13. | j 2 Tim. 4. 11.
 d Vers. 20. | g 1 Cor. 16. 11. | 14. 51. | —
 e Lev. 17. 14. | h Cap. 13. 1.

Capul 16. | c 2 Tim. 1. 5. | f Cap. 15. 28, 29. | i Cap. 10. 30.
 a Cap. 14. 6. | d Cap. 6. 3. | g Cap. 15. 41. | j 2 Cor. 2. 13.
 b 2 Tim. 1. 2. | e 1 Cor. 9. 20 | h 2 Cor. 2. 12. | k Filip. 1. 1.

cărei inimă ^lo deschise Domnul, ca să iă aminte la cele vorbite de Pavel. 15 Și după ce fîu botezată ea și casa ei, ne rugă zicând: deoarece ați judecat că sunt credincioasă Domnului, intrând în casa mea rămâneți aici, și stăruind^m ne înduplecă.

16 Și pe când ne duceam noi la locul de rugăciune, ne ieși înainte o slujnică, ⁿcare aveà duh ce vorbeà din pantece, și care gâcind aduceà mult ^ocâștig stăpânilor ei. 17 Aceasta urmând lui Pavel și nouă, strigă zicând: acești oameni sunt slujitori ai lui Dumnezeu cel Preainalt, care vă vestesc vouă cale de mântuire. 18 Și aceasta o făcă în mai multe zile. ^pDar Pavel supărându-se și întorcându-se zise duhului: în numele lui Iisus Hristos, ție îți poruncese să ieși afară dintr'însa; ^qși ieși afară în acel ceas.

19 Iar ^rstăpânii ei văzând că s'a dus nădejdea câștigului lor, ^spunând mâinile pe Pavel și Sila ^tii târiră în târg înaintea mai marilor, 20 Și aducându-i căpeteniilor zisesă: acești oameni, care sunt Iudei ^uturbură orașul nostru, 21 Și aduc la cunoștință datine ce nu ne este iertat a le primi, nici a le ține. Romani fiind noi. 22 Și s'a ridicat împreună gloata împotriva lor, și căpeteniile sfășiindu-le vestmintele ^vlor porunci să-i bată cu vergi, 23 Și după ce le deteră multe lovituri, îi aruncară în închisoare poruncind păzitorului închisorii să-i păzească bine; 24 Acesta primind o astfel de poruncă îi aruncă în fundul închisorii și le înțepeni picioarele în lemn.

25 Iar după miezul nopții Pavel și Sila rugându-se laudau pe Dumnezeu și cei legați îi ascultau cu luare aminte. 26^xȘi deodată se făcù cutremur mare, încât se sguduiră temelile închisorii; și îndată fură deschise toate ușile, și legăturile tuturilor ^yfură desfăcute. 27 Iar păzitorul închisorii deșteptându-se și văzând deschise ușile închisorii, trăgând spada erà să-și răpue viața, gândind că

cei legați au fugit afară. 28 Dar Pavel strigă cu glas mare zicând: nu-ți face ție nici un rău, căci toți suntem aici. 29 Și cerând lumânări se repezi înlăuntru, și tremurând căzù înaintea lui Pavel și Sila, 30 Și ducându-i afară zise: ^zDomnilor, ce trebuie să fac eu, ca să fiu mântuit? 31 Iar ei ziseră: crede în Domnul Iisus Hristos, și vei fi mântuit tu și casa ta. 32 Și învățară cuvântul Domnului împreună, și pe toți care erau în casa lui. 33 Și luându-i la sine în acel ceas al nopții, spălă rănilor lor, și îndată fîu botezat el și toți ai săi, 34 Și ducându-i la casa sa puse masă și se veselì, fiindcă crezuse cu toată familia, lui Dumnezeu.

35 Iar făcându-se ziuă, căpeteniile trimiseră pe slujitorii lor zicând: dă drumul la acei oameni. 36 Și păzitorul închisorii spuse către Pavel cuvintele acestea că au trimis căpeteniile, ca să vi-se deà drumul; acum dar ieșind afară mergeți în pace. 37 Dar Pavel zise către dânșii: după ce ei ne-au bătut în fața lumii, fără a fi osândiți, cetățeni Romani fiind noi, ne-au aruncat în închisoare și acum pe ascuns ne dă afară? Nu așa, ei venind ei însuși, să ne scoată afară. 38 Și slujitorii aduseră căpeteniilor la cunoștință aceste cuvinte: iar ei auzind că sunt Romani se temură. 39 Și venind îi îmbunară, și ducându-i în afară îi rugau să plece din oraș. 40 Iar ei ieșind din închisoare, intrară în casa Lidiei, și văzând pe frați îi mângăiară, și apoi plecară.

Pavel cu Sila și Timoteu la Tesalonie.

17 Și trecând prin Amfipoli și Apolonia venirà la Tesalonie, unde erà o sinagogă a Iudeilor; 2 Și după obiceiul său Pavel ^aintră la dânșii, și în trei sâmbete vorbi cu dânșii din scripturi, 3 Descoperind și lămurind că Hristos trebuia să pătimizească și să învieze dintre morți, și că ^bacesta este Hristosul, Iisus pe care-l vestesc vouă. 4 ^cȘi unii dintre ei se înduplecară și

^l Luc. 24. 45. ^o Cap. 19. 24. ^q Marc. 16. 17. ^s 2 Cor. 6. 5.
^m Fac. 19. 3. ^p Marc. 1. 25. 34. ^r Cap. 19. 25. 26. ^t Mat. 10. 18.
ⁿ 1 Sam. 28. 7.

^u 1 Reg. 18. 17. ^x Cap. 4. 31.
^v 2 Cor. 6. 5. ^y Cap. 5. 19.
^z Luc. 3. 10.

Capitul 17.
^a Luc. 4. 16.

^b Luc. 24. 26. 46.
^c Cap. 28. 24.

fură dați prin sorti lui Pavel și ^dSila, mulțime mare de Eleni temători de Dumnezeu, și nu puține dintre femeile de frunte.

5 Și Iudeii pizmuind și luând cu sine pe unii bărbați răi din cei de rând și făcând gloată turburau orașul, și năvălind la casa lui ^eIason, cântau să-i scoată afară la popor; 6 Dar negăsindu-i târau pe Iason și pe unii frați la mai marii orașului, strigând că ^faceștia care au întăratat la răscoală pe toată lumea, veniți și aici, 7 Pe aceștia Iason i-a primit voios la sine; și aceștia toți lucrează împotriva poruncilor Cesarului, ^gzicând că un altul este împărat, Iisus. 8 Și turburără gloata și pe mai marii orașului, care auziau acestea. 9 Și după ce luară îndestulare dela Iason și dela ceilalți le deteră drumul.

Pavel propovăduiește la Berea.

10 Iar ^hfrații îndată trimiseră noaptea pe Pavel și pe Sila la Berea, care sosind se duseră în sinagoga Iudeilor. 11 Aceștia erau mai marimimoși decât cei din Tesalonic, dâșii primiră cuvântul cu toată vioioșia, cercetând cu deamănuntul în fiecare zi ⁱscripturile, dacă acestea ar fi așa. 12 Deci mulți dintre dâșii crezură, atât din femeile Eline cele eviincioase, cât și dintre bărbați nu puțini. 13 Dar când înțeleseră Iudeii din Tesalonic, că și în Berea s'a vestit de către Pavel cuvântul lui Dumnezeu, veniți mișcând și aci gloatele și turburându-le. 14 ^jA atunci frații îndată trimiseră pe Pavel, ca să se ducă până spre mare; și Sila și Timoteu rămaseră acolo. 15 Iar cei care însoțeau pe Pavel îl duseră până la Atena; și ^kluând poruncă către Sila și Timoteu, ca să vie cât mai curând la dânsul, plecară.

Pavel predică la Atena.

16 Și pe când Pavel îi așteptă în Atena, ^lduhul lui fii înăsprit în sine văzând că orașul este plin de idoli.

17 Deci vorbi în sinagogă cu Iudeii și cu temătorii de Dumnezeu, și în târg în fiecare zi, cu cei care-l întâlneau. 18 Și unii dintre filosofi Epicurei și Stoici intrau în vorbă cu dânsul, și alții ziceau: ce ar vrea să spue acest vorbăret? Iar alții *ziceau*: se pare că este vestitor de zeiități streine; pentru că le binevesteă pe Iisus și învierea.

19 Și luându-l eu dâșii îl duseră la Areopag zicând: putem ști ce este această învățătură nouă, ce se vestește de către tine? 20 Căci aduci la auzul nostru ceva strein: deci suntem hotărâți, să știm ce va să fie aceasta. 21 — Atenienii toți, și streinii care se află de obicei acolo nu aveau timp potrivit pentru nimic alt, decât să vorbească ceva, sau să auză ceva mai nou —

22 Atuncia Pavel stând în mijlocul Areopagului zise: Bărbați Atenieni, intru toate vă văz pe voi mai temători de Dumnezeu. 23 Căci trecând și privind de aproape lucrurile de mare cinste ale voastre, am găsit și un altar pe care este scris: NECUNOScutULUI DUMNEZEU. Deci ceea ce voi cinstiți foarte mult, fără să cunoașteți, aceasta vă vestește eu vouă. 24 ^mDumnezeu care făcù lumea și toate ce sunt într'insa, acesta fiind ⁿDomnul cerului și al pământului ^onu locnește în temple făcute de mâni, 25 Nici nu este slujit de mâni omenesti, ^pea având trebuință de ceva, ^qel însuși dând tutulor viață și suflare și toate: 26 A făcut dintr'un sânge orice neam de oameni să locuească preste toată fața pământului, întoemind timpuri hotărîte și ^rmarginile locuirii lor, 27 ^sSă caute pe Dumnezeu, doar cel puțin l-ar pipăi și l-ar afla, ^tdeși nu este departe de fiecare dintre noi; 28 Căci ^uîntr'însul viețuim și ne mișcăm și suntem, după ^vcum și unii dintre-ai voștri poeți au zis: că și noi suntem din neamul lui. 29 Deci din neamul lui Dumnezeu fiind, ^xnu

^d Cap. 15. 22, 27.
^e Rom. 16. 21.

^f Cap. 16. 20.
^g Luc. 23. 2.
^h Cap. 9. 25.

ⁱ Isa. 34. 16.
^j Mat. 10. 23.
^k Cap. 18. 5.

^l 2 Pet. 2. 8.
^m Cap. 14. 15.

ⁿ Mat. 11. 25.
^o Cap. 7. 48.
^p Ps. 50. 8.

^q Fac. 2. 7.
^r Deut. 32. 8.
^s Rom. 1. 20.

^t Cap. 14. 17.
^u Col. 1. 17.
^v Tit. 1. 12.

^x Isa. 40. 18.
—

trebuie să gândim că Dumnezeu este asemenea cu aur sau argint sau piatră, cioplitură a meșteșugului și a gândirii omului! 30 Drept aceea Dumnezeu, trecând cu vederea timpurile neștiinții, dă de știre acum oamenilor, ca toți de pretutindenea să se pocăiască, 31 Pentru că a pus o zi în care va să judece lumea în dreptate printr'un bărbat, pe care l-a rânduit, după ce dete tutulor credință *prin aceea* că l-a înviat dintre morți.

32 Și auzind de înviere de morți unii își băteau joc, iar alții ziseră: te vom ascultă despre aceasta și altădată. 33 Așa fiind, Pavel ieși din mijlocul lor. 34 Și unii bărbați alăturându-se pe lângă dânsul crezură, între care și Dionisiu Arcopagitul, și o femeie cu numele Damari, și alții împreună cu dânsii.

*Pavel stă la Corint cu Acuila și Priscila.
Galione proconzulul.*

18 După acestea plecând din Atena veni la Corint. 2 Și află pe un Iudeu cu numele ^aAcuila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, și pe Priscila femeia lui, pentru că Claudiu dase poruncă, ca toți Iudeii să plece din Roma; la dânsii veni *Pavel* 3 Și fiindcă el eră de aceeași meserie, rămase la ei ^bși lucrau, căci erau de meserie făcători de corturi. 4 ^cȘi vorbea în sinagogă în fiecare sâmbătă, și înduplecă Iudei și Eleni.

5 Și ^dcând veniră din Macedonia Sila și Timoteu, Pavel ^eeră cu totul prins de învățatură, aducând dovezi Iudeilor, că Iisus este Hristosul. 6 Dar ^fei împotrivindu-se și defaimând, *Pavel* ^gscuturându-și hainele zise către dânsii: ^hsângele vostru *vie* preste capul vostru; ⁱeu sunt curat; ^jde aici înainte mă voi duce la neamuri. 7 Și ieșind de acolo veni în casa unuia ^kcu numele Titu Iustu, temător de Dumnezeu, a cărui casă eră vecină cu sinagoga. 8 ^kȘi Crispu mai marele sinagogii crezù împreună cu

toată casa lui în Domnul; și mulți dintre Corinteni auzind, crezură și fură botezați.

9 Și ^lDomnul zise într'o vedenie de noapte lui Pavel: nu te teme, ci vorbește și nu tăceă, 10 ^mPentru că eu sunt cu tine și nimenea nu va pune mâna pe tine ca să-ți faci rău, fiindcă mult popor am eu în acest oraș.

11 Și șezù un an și șase luni, învățând între dânsii cuvântul lui Dumnezeu.

12 Dar pe când Galione eră proconzul al Achaiei, Iudeii pășiră într'un gând împotriva lui Pavel și-l duseră la judecătorie, 13 Zicând că acesta înduplecă prin cuvinte amăgitoare pe oameni, ca să se incline afară din lege lui Dumnezeu. 14 Și pe când Pavel eră să deschidă gura, Galione zise către Iudei: ⁿdacă ar fi vre-o nedreptățire sau faptă vicleană, Iudeilor, cu drept cuvânt v'as îngădui. 15 Dar fiindcă sunt neînțelegeri despre învățatură și nume și despre legea voastră, veți vedea voi înșivă, eu nu voesc să fiu judecător al acestora. 16 Și-i goni dela judecătorie, 17 Și toți *Elenii* punând mâna pe ^oSostene, mai marele sinagogii, *il*băteau înaintea judecătorii. Și lui Galione nu-i păsă nimic de acestea.

Pavel se întoarce prin Efes la Ierusalim și Antiohia.

18 Iar Pavel mai rămânând încă destule zile, lăsând fraților rămas bun se duse pe apă în Siria, și împreună cu dânsul Priscila și ^pAcuila, care-și tunde capul în ^qChenchre, căci avea o juruință. 19 Și ajunseră la Efes, și lăsă pe accia acolo, iar el intrând în sinagogă vorbi cu Iudeii. 20 Și rugându-l ei ca să rămăe mai mult timp *la dânsii*, el nu se învoi, 21 Ci le lăsă rămas bun zicând: ^rtrebuie *negreșit* ca eu să fac *la Ierusalim sârbătoarea* ce vine, și iar mă voi întoarce ^sla voi vrând Dumnezeu, și plecă dela Efes.

Capul 18.

^a Rom. 16. 3.

^b 2 Tes. 3. 8.

^c Cap. 17. 2.

^d Cap. 17, 14, 15.

^e Iov 32. 18.

^f 1 Pet. 4. 4.

^g Neem. 5. 13.

^h Lev. 20, 9, 11, 12.

ⁱ Ezech. 3. 18, 19.

^j Cap. 13. 46.

^k 1 Cor. 1. 14.

^l Cap. 23. 11.

^m Ier. 1. 18, 19.

ⁿ Cap. 23. 29.

^o 1 Cor. 1. 1.

^p Num. 6. 18.

^q Rom. 16. 1.

^r Cau. 19. 21.

^s 1 Cor. 4. 19.

22 Și după ce se dete jos la Cesaria, mergând *la Ierusalim* și făcând urări bisericeii, se duse în jos la Antiohia.

A treia călătorie apostolică a lui Pavel. Apoline la Efes.

23 Și stând câțva timp plecă, trecând prin ^tGalatia și Frigia, ^uîntărind pe toți ucenicii.

24 Iar ^vun Iudeu cu numele Apoline, de neam din Alexandria, bărbat învățat, tare fiind în scripturi, veni la Efes.

25 Acesta fusese învățat în calea Domnului: și ^xierbând în duhul său, vorbea și învăța cu deamănntul cele despre Iisus, deși cunoștea numai botezul lui Ioan: 26 Acesta începî a vorbi fără sfială în sinagogă. Și auzindu-l Priscila și Acuila îl luară la dânsii și mai cu deamănntul îl învățară calea lui Dumnezeu. 27 Și hotărându-se să treacă în Achaia, frații scriseră către ucenicii, indemnând ca să-l primească. Acesta venind ajută prin darul *lui Dumnezeu* mult celor care crezuseră. 28 Căei puternic, prin netăgăduite cuvinte, dovedî Iudeilor înaintea lumii, arătând prin scripturi, că Iisus este Hristosul.

Pavel învață în Efes.

19 Și pe când ^aApoline era în Corint, Pavel trecând prin părțile de sus, veni la Efes și găsi pe unii ucenicii. 2 Și zise către dânsii: primit-ați duh sfânt după ce ați crezut? Iar ei ziseră către dânsul: ^bdar nici n'am auzit dacă este duh sfânt. 3 Și le zise: în ce ați fost dar botezați? Și ei ziseră: ^cîn botezul lui Ioan. 4 Atuncia Pavel zise: ^dIoan a botezat botez de pocăință, zicând poporului ca să crează în cel care vine după dânsul, adecă în Iisus. 5 Și auzind fură botezați ^eîn numele Domnului Iisus. 6 ^fȘi după ce-și puse Pavel mâinile asupra lor veni duhul sfânt peste dânsii, și ^gvorbeau în limbi și profetizau. 7 Și toți bărbații erau ca la doisprezece.

8 ^hȘi întrînd în sinagogă cuvânta

fără sfială în timp de trei luni, vorbind cu ei și înduplecându-i la cele ⁱdespre împărăția lui Dumnezeu. 9 Și ^jde oarece unii erau învățogați și nu se înduplecau vorbind de rău ^kcalea Domnului înaintea mulțimii, Pavel despărțindu-se de ei deosebi pe ucenicii săi, vorbind în fiecare zi în școala lui Tiranu.

10 Și ^laceasta se făcu în timp de doi ani, încât auziră cuvântul Domnului toți care locuiesc în Asia, atât Iudei cât și Eleni.

11 Și Dumnezeu ^mfăcea prin mâinile lui Pavel minuni nu de cele neînsemnate, 12 ⁿÎncât și ștergere sau mărame dela corpul lui erau aduse peste cei bolnavi, și boalele se depărtau dela dânsii și dубurile rele oșeau afară.

13 ^oȘi oarecare dintre Iudei exorești, care umblă din loc în loc, ^pîncercară să numească peste cei care au duhuri rele numele Domnului Iisus zicând: vă jur pe Iisus pe care-l predică Pavel. 14 Și erau oarecare fii, șapte ai unui Seheva mai mare preot Iudeu, care făceau aceasta. 15 Dar duhul rău răspunzând le zise: pe Iisus îl cunosc și pe Pavel îl știu: dar voi cine sunteți? 16 Și omul, în care era duhul rău, sărind asupra lor și biruind pe amândoi avu așa de mare putere împotriva lor, încât fugiră din acea casă goli și răniți.

17 Și aceasta fî cunoscut tutulor Iudeilor și Elenilor, care locuiesc în Efes, ^qși căzî temere peste dânsii toți, și se măriă numele Domnului Iisus: 18 Și mulți dintre cei care crezuseră veneau, ^rmărturisindu-se și spunând faptele lor. 19 Și mulți dintre cei care făcură lucruri de nici un folos, aducând cărțile le ardeau înaintea tutulor: și socotiră prețurile lor împreună, și găsiră în argint cincizeci de mii *de drachme*. 20 ^sAșa de puternic sporiă și se întăreă cuvântul Domnului.

21 ^tȘi când fură ^uimplinite acestea, Pavel își puse în duh ca trecând prin

^t Gal. 1. 2.	^r Rom. 12. 11.	<i>Capul 19.</i>	^c Cap. 18. 25.	^q Cap. 2. 4.	^k Cap. 9. 2.	^o Mat. 12. 27.	^s Cap. 6. 7.
^u Cap. 14. 22.	—	^a 1 Cor. 1. 12.	^d Mat. 3. 11.	^h Cap. 17. 2.	ⁱ Cap. 20. 31.	^p Marc. 9. 38.	^t Rom. 15. 25.
^v 1 Cor. 1. 12.	—	^e Cap. 8. 16.	^f Cap. 6. 6.	^j Cap. 1. 3.	^m Marc. 16. 20.	^q Luc. 1. 65.	^u Cap. 20. 22.
		^b 1 Sam. 3. 7.		^j 2 Tim. 1. 15.	ⁿ 2 Reg. 4. 29.	^r Mat. 3. 6.	

Macedonia și Achaia să se ducă la Ierusalim, zicând că după ce vom fi fost acolo.^v trebuie ca să văz și Roma. 22 Și trimitând în Macedonia pe doi dintre cei^x care îi slujau lui, pe Timoteu și^y Erastu, el se ținu câteva timp spre Asia.

Răscoala argintarului Demetriu.

23 Și^z în timpul acela se făcu nu puțină turburare despre^a calea Domnului. 24 Căci un argintar, cu numele Demetriu, făcând temple mici de argint ale Dianei dedea^b meșterilor nu puțin de lucru; 25 Adunând pe aceștia și pe lucrători pentru unele ca acestea zise: bărbați, știți că din acest lucru ne este traiul, 26 Și vedeți și auziți că nu numai la Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta înduplecând abătù gloată destulă, zicând^c că nu sunt dumnezei aceia, care sunt făcuți de mâni. 27 Dar nu numai această parte ne este în primejdie ca să cază în dispreț, ci și templul marei Zeite Diana să fie socotit intru nimic, și are să fie chiar nimicită măreția ei, pe care toată Asia și toată lumea o cinstește.

28 Iar ei auzind și umplându-se de mânie strigau zicând: Mare este Diana Efesenilor. 29 Și se umplù orașul de amestecătură, și într'un gând porniră la teatru, răpind cu dânșii pe Caiu și Aristarch Macedoneni, împreună călători ai lui Pavel. 30 Și Pavel hotărându-se să între în popor, nu-l lăsară ucenieii; 31 Și unii dintre căpeteniile Asiei, prietini fiindu-i, trimitând la dânsul, îl rugau să nu se ducă la teatru. 32 Deci unii strigau altceva; căci adunarea eră amestecată, și cei mai mulți nu știau pentru ce se adunaseră. 33 Atuncia făcură pe Alexandru să iasă din gloată, împingându-l Iudeii înainte. Și Alexandru făcând semn cu mâna voia să se apere înaintea poporului. 34 Dar ei cunoscând că este Iudeu, se făcu un glas din partea tuturilor strigând cam două

ceasuri: Mare este Diana Efesenilor. 35 Atuncia cancelarul potolind gloata zise: bărbați Efeseni, cine este oare dintre oameni, care nu cunoaște că orașul Efesenilor este slujitor al marei Diane și al chipului ei căzut dela Joe? 36 Deci fără cuvânt de împotrivire fiind acestea, se cuvine ca voi să fiți liniștiți și să nu faceți nimic cu pornire nehibzuită. 37 Căci ați adus pe bărbații aceștia nefiind nici furi de cele sfinte, nici defaimători ai Zeitei noastre. 38 Deci dar dacă Demetriu și cei împreună cu dânsul meșteri au cuvânt împotriva cuiva, adunări pentru judecare se țin și proconzuli sunt; să se cheme în judecată unii pe alții. 39 Iar dacă cereți ceva despre altele se va lămurii în adunarea legiuită. 40 Căci suntem în primejdie de-a fi chemați la judecată pentru răscoala de astăzi, nefiind nici o pricină pentru care vom putea dà cuvânt în privința acestei îngrămădiri. 41 Și zicând acestea dete drumul adunării.

Pavel învăță în Macedonia și Grecia. La Milet vorbește bătrânilor de care se desparte.

20 Și după ce încetă turburarea, Pavel trimitând să vie ucenieii săi, și zicându-le rămas bun^a plecă să se ducă în Macedonia. 2 Și trecând prin părțile acelea, și prin multe cuvinte îndemnându-i veni în Elada,

3 Și rămânând acolo trei luni,^b și pândit fiind el de către Iudei, când eră să se ducă în Siria, găsi cu cale să se întoarcă prin Macedonia. 4 Și-l însoți până în Asia Sopatru din Berea, fiul lui Piru, iar dintre Tesaloniceni^c Aristarh și Secund și^d Gaiu din Derbe și^e Timoteu, iar dintre cei din Asia^f Tichie și^g Trofim; 5 Aceștia ducându-se înainte ne așteptară în Troa. 6 Și după^h zilele azimelor noi am plecat pe apă dela Filipi, și până în cinci zile am venit la dânșiiⁱ în Troa, unde am rămas șapte zile.

^v Rom. 15. 24— ^y Rom. 16. 23. ^z 2 Cor. 1. 8. ^a Cap. 9. 2. ^b Cap. 16. 19. ^c Ps. 115. 4. ^d Cap. 19. 29. ^e Cap. 16. 1. ^f Efes. 6. 21. ^g 2 Tim. 4. 20. ^h Esod. 12. 14, 15. ⁱ 2 Tim. 4. 13. ^x Cap. 13. 5. ^a 1 Cor. 16. 5.

Pavel înviază pe Eutichu.

7 Și în întâia zi a săptămânei adunându-ne noi ca ^ksă frângem pâne Pavel, având de gând să plece a doua zi, vorbi cu dânșii și întinse cuvântarea până la miezul nopții. 8 Și erau destule lumini ^laprinse în camera de sus, unde ne aflam adunați. 9 Și un tânăr cu numele Eutichu șezând pe fereastră, enfundat în somn adânc, pe când Pavel vorbea cu dânșii mereu înainte, târât fiind de somn, căzù jos din al treilea rând și fu ridicat mort. 10 Iar Pavel dându-se jos ^mse plecă preste dânsul și luându-l în brațe zise: ⁿnu vă speriați, căci sufletul lui este într'insul. 11 Și venind sus și frângând pânea și gustând, și vorbind de îndestul până la zori, plecă apoi. 12 Iar ei aduseră pe băiat viu, și se mângăiară preste măsură.

13 Și noi plecând înainte pe vas ne-am dus la Asu, având a lua de acolo pe Pavel iarăși cu noi, căci astfel rânduiise, deoarece el aveà să meargă pe jos. 14 Iar când ne întâlni la Asu, luându-l iar cu noi am venit la Mitilene. 15 Și de acolo plecând pe apă am ajuns a doua zi în dreptul Chiului, și în ziua următoare ne apropiarăm de Samu și rămânând în Troghilu am venit a doua zi la Milet. 16 Căci Pavel găsi cu cale să treacă pe apă pe lângă Efes, pentru ca să nu i-se întâmple să întârzie în Asia: căci ^ose grăbea să fie, dacă i-ar fi cu putință, ^pla Ierusalim în ^qziua cincizecimii.

Apostolul își ia rămas bun dela cei mai bătrâni ai obștei din Efes.

17 Și dela Milet trimitând la Efes chemă pe bătrânii bisericii să vie la dânsul. 18 Și când veniră la dânsul le zise:

Voi știți cum am fost cu voi tot timpul, ^rdin întâia zi de când am călcat în Asia. 19 Slujind Domnului cu toată smerenia și cu lacrimi și încercări, ce

mi-s'au întâmplat ^sîn pândirile Iudeilor: 20 Cum ^tn'am micșorat nimic din cele de folos ca să nu vă vestesc vouă, și să vă învăț în fața tuturilor și prin case, 21 ^uDovedind atât Iudeilor, cât și Elenilor ^vpocăința spre Dumnezeu și credința în Domnul nostru Iisus Hristos.

22 Și acum iată ^xeu silit fiind în duhul meu, mă duc la Ierusalim, neștiind cele ce au să mi-se întâmple acolo. 23 Decât numai că ^yduhul sfânt îmi dovedește în fiecare oraș zicând, că lanțuri și strâmtorări mă așteaptă. 24 Dar ^zmie însumi nu-mi socotesc sufletul vrednic de nici un cuvânt ^aca să-mi săvârșesc calea și însărcinarea ^bpe care am luat-o ^cdela Domnul Iisus, spre a mărturisi evangelia darului lui Dumnezeu.

25 Și acum iată ^deu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, printre care am trecut predicând împărăția ^{lui Dumnezeu}. 26 Deaceea vă mărturisesc în ziua de astăzi, că eu ^ecurat sunt de sângele tuturilor. 27 Căci ^fnu m'am ferit să vă vestesc vouă toată ^ghotărîrea lui Dumnezeu. 28 Deaceea luați ^haminte de voi înșivă și de toată firma în care duhul sfânt ⁱv'a pus episcopi, ca să păstoriți biserica Domnului, ^jpe care și-a dobândit-o prin însuși ^ksângele său. 29 Eu știu că după plecarea mea ^lvor intra între voi lupi grozavi, necruțând turma. 30 Și ^mdintre voi înșivă se vor ridica bărbați vorbind lucruri sucite, ca să tragă după dânșii pe ucenici. 31 Drept aceea vegheați aducându-vă aminte, că ⁿtrei ani noapte și zi n'am încetat sfătuind cu lacrimi pe fiecare *dintre voi*.

32 Și acum vă incredințez lui Dumnezeu și ^ocuvântului darului său, care poate ^psă vă întărească și să vă dea ^qmoștenire între toți cei sfințiți. 33 N'am dorit ^rargint sau aur sau îmbrăcăminte dela nimenea. 34 Voi înșivă cunoașteți, ^scă aceste mâni au slu-

^j 1 Cor. 16. 2.	^o Cap. 18. 21.	^s Vers. 3.	^x Cap. 19. 21.	^e Gal. 1. 1.	^g Luc. 7. 30.	^k Ebr. 9. 14.	^o Ebr. 13. 9.
^k Cap. 2. 42, 46.	^p Cap. 24. 17.	^t Vers. 27.	^y Cap. 21. 4, 11.	^d Vers. 38.	^h 1 Tim. 4. 16.	^l Mat. 7. 15.	^p Cap. 9. 31.
^l Cap. 1. 13.	^q Cap. 2. 1.	^u Cap. 18. 5.	^z Cap. 21. 13.	^c Cap. 18. 6.	ⁱ 1 Cor. 12. 28.	^m 1 Tim. 1. 20.	^q Cap. 26. 18.
^m 1 Reg. 17. 21.	^r Cap. 18. 19.	^v Marc. 1. 15.	^a 2 Tim. 4. 7.	^f Vers. 20.	^j Efes. 1. 7, 11.	ⁿ Cap. 19. 10.	^r 1 Sam. 12. 3.
ⁿ Mat. 9. 24.			ⁱ Cap. 1. 17.				^s Cap. 18. 3.

jit pentru cele trebuincioase mie și celor împreună cu mine. 35 În toate v'am arătat, ^tcă astfel ostenindu-vă trebuie să sprijiniți pe cei cari sunt slabi, și să țineți minte cuvintele Domnului Iisus, că însuși el a zis: fericit este a da mai mult, decât a lua.

36 Și acestea zicând, îngenunchiând se rugă împreună cu dâșii. 37 Și plânsul tuturilor a fost de îndestul, și plecându-se pe gâtul lui Pavel îl sărutau. 38 Simțind durere mai ales pentru cuvântul pe care îl zisese, că n'au să mai vază fața lui. Și-l însoțiră până la vas.

Călătoria lui Pavel la Ierusalim. La Cesarea Agab profetizează lui Pavel, că va fi prins și legat. În Ierusalim e primit de Iacob.

21 Și după ce ne despărțirăm de ei am plecat pe apă și ținând drumul drept am venit la Con, și a doua zi la Rodu, și de-acolo la Patara. 2 Și găsim un vas care eră să treacă în Fenicia, suindu-ne în el plecărăm pe apă. 3 Dar zărind Cipru și lăsându-l la stânga mergeam spre Siria, și ne-am dat jos la Tiru: pentru că în acel loc se descărcă vasul de povară. 4 Și am rămas acolo șapte zile, ^adupă ce căutând cu dinadinsul am găsit ucenici, care spuneau prin duhul *sfânt* lui Pavel, că nu trebuie să se ducă la Ierusalim. 5 Și când am făcut zilele deplin, ieșind am plecat însoțindu-ne toți cu femei și copii până afară din oraș ^bși îngenunchiând pe țărâm rugându-ne, 6 Ne-am despărțit unii de alții, și ne-am suit în vas, iar dâșii se întoarseră ^cla casele lor.

7 Iar noi sfârșind de tot călătoria dela Tiru am ajuns la Ptolemaida, și urând bun găsit fraților am rămas o zi la dâșii. 8 Și a doua zi ieșind am venit la Cesaria: și intrând în casa lui Filip, fiind un ^devangelist din ^ecei șapte, am rămas la dânsul. 9 Acesta avea patru fiice fecioare, ^fcare profetizau.

10 Și rămânând noi mai multe zile veni din Iudea un profet cu numele ^gAgab, 11 Și intrând la noi și luând incingătoarea lui Pavel, legându-și picioarele și mâinile zise: așa zice duhul sfânt: ^hastfel vor legă Iudeii în Ierusalim pe bărbatul a cărui incingătoare este aceasta, și-l vor da prins în mâinile neamurilor.

12 Și când auzirăm acestea, noi și cei care sunt de loc de acolo, îl îndeamnam ca să nu se ducă la Ierusalim. 13 Atuncia Pavel răspunse și zise: ⁱce faceți plângând și sdrobindu-mi inima? Căci eu sunt gata pentru numele Domnului Iisus nu numai a fi legat, ci și a muri la Ierusalim. 14 Și neînduplecându-se el ne-am liniștit zicând: ^jfacea-se voia Domnului.

15 Iar după aceste zile pregătiți fiind ne-am dus la Ierusalim; 16 Și veniră împreună cu noi și dintre ucenicii dela Cesaria, care ne-au adus la un oarecare Mnasone din Cipru, ucenic vechiu, la care furăm primiți în casă ca oaspeți.

17 ^kȘi sosiți fiind noi în Ierusalim, frații ne primiră cu bunăvoință.

18 Iar a doua zi intră Pavel împreună cu noi la ^lIacob, și se adunară toți bătrânii. 19 Și urând sănătate la toți ^mspunea câte una cu deamănuntul cele ce făcù Dumnezeu între neamuri ⁿprin însărcinarea *dată* lui.

20 Și ei ascultând măreau pe Dumnezeu, și-i ziseră: frate, tu vezi câte zecimi de mii sunt cei care au crezut, și toți sunt plini de ^orâvnă pentru lege; 21 Dar au fost puși în cunoștință despre tine, că înveți pe toți Iudeii, care sunt între neamuri ca să se lepede de Moise, zicând că ei nu trebuie să taie împrejur pe copii lor, nici să umble în datine. 22 Ce este dar? Negreșit trebuie să se adune mulțime; căci vor auzi că ai venit. 23 Deci fă aceasta ce-ți zicem. Avem patru bărbați, care au asupra lor juruință; 24 Pe aceștia

^t Rom. 15. 1.

Capul 21.

^a Cap. 20. 23.

^b Cap. 20. 36.

^c Ioan 1. 11.

^d Efes. 4. 11.

^e Cap. 6. 5.

^f Ioc 2. 28.

^g Cap. 11. 28.

^h Cap. 20. 23.

ⁱ Cap. 20. 24.

^j Mat. 6. 10.

^k Cap. 15. 4.

^l Cap. 15. 13.

^m Cap. 15. 4, 12.

ⁿ Cap. 1. 17.

^o Cap. 22. 3.

luându-i cu tine curățește-te împreună cu ei, și cheltuește pentru dânsii ca să își^p rază capul, și toți vor cunoaște că nu este nimic din aceea ce au fost învățați despre tine, ei urmezi și tu însuți păzind legea. 25 Iar pentru neamurile, care au crezut *noi* am trimis scrisoare după ce am hotărît, *ca ei să nu păzească nimic de felul acesta decât numai* ca ei să se ferească de ce este înjunghiat pentru idoli și de sânge și de ce este sugrumat și de desfrânare.

26 Atuncia Pavel luând cu sine pe bărbații aceia, curățindu-se împreună cu dânsii în ziua următoare, ^rintră în templu, ^sdând de știre împlinirea zilelor de curățire, până ce fû adus darul pentru fiecare dintre dânsii.

Pavel e prins în templu și adus în tabăra romană.

27 Și când erau să se săvârșească cele șapte zile, Iudeii din Asia zărindu-l în templu, întărită toată gloata și puseră mâinile pe dânsul. 28 Strigând: bărbați Israeliti, dați ajutor; acesta este omul, care învață pe toți de pretutindenî împotriva poporului și a legii, și a locului acestuia, ba încă și Eleni aduse în templu, și a spurecat acest loc sfânt: 29 Căci zăriseră mai nainte în oraș cu dânsul pe Trofin Efeseanul, despre care gândeau că Pavel l-a adus în templu. 30 Și fû mișcat orașul întreg și se adună poporul, și apucând pe Pavel îl trăgeau afară din templu, și îndată fură închise ușile.

31 Dar pe când cercau ca să-l omoare, veni veste la tribunul cohortei că tot Ierusalimul este întăritat; 32 Acesta de-îndată luând ostași și sutași alergă jos la dânsii: iar ei văzând pe tribun și pe ostași încetară să bată pe Pavel. 33 Atuncia apropiindu-se tribunul îl apucă și porunci să fie legat cu două lanțuri, și întrebă cine ar fi și ce a făcut. 34 Și strigau din gloată unii într'un fel, iar alții într'altul: și neputând el cunoaște din pricina sgo-

motului, ce este temeinic, porunci să-l ducă în tabără. 35 Și când ajunse la trepte se întâmplă ca el să fie dus de către ostași din pricina silniciei gloatei; 36 Căci mulțimea poporului urină strigând: ia-l.

37 Și când eră să intre în tabără, Pavel zice tribunului: îmi este oare iertat să spun ceva către tine? Iar el zise: știi elenește? 38 Nu ești tu dar Egipteanul, care mai nainte de aceste zile întărită la răscoală și scoase în pustie pe cei patru mii de bărbați neigași? 39 Iar Pavel zise: eu sunt într'adevăr om Iudeu, din Tarsul Ciliciei, cetățean al unui oraș nu neînsemnat; te rog dar, dă-mi voie să vorbesc către popor. 40 Și după ce el îi dete voie Pavel, stând pe trepte făcu poporului semn cu mâna;

Și făcându-se tăcere mare le vorbi în limba ebrească zicând:

Pavel vorbește poporului despre vedenia cerească și de trimiteră sa la neamuri. Cetățean Roman fiind se împotrivesc ca să fie bătut.

22 Bărbați, ^afrați și părinți, ascultați-mi apărarea către voi acum. 2 Iar auzind că le vorbea în limba ebraiească ținură mai mult liniște; atuncia zise: 3 ^bEu sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Ciliciei, dar creșcut mare în acest oraș, învățat ^cla picioarele lui ^dGamaliel după strășnicia legii părintești, ^eplin de râvnă ^ffiind pentru Dumnezeu după ^g cum sunteți astăzi și voitotți: 4 ^hEu am urmărit această cale până la moarte, legând și dând prinși la închisoare bărbați și femei. 5 După cum îmi dă dovadă atât arhiereul, cât și toată ⁱ bătrânimea, ^jde la aceștia primind și scrisori către frați m'am dus la Damasc, ca și pe cei care erau acolo să-i aduc legați la Ierusalim pentru ca să fie pedepsiți.

6 Și pe când ^kmergeam eu și mă apropiam de Damasc, fără de veste în miezul zilei străluci din cer ca un fulger împrejurul meu o lumină de indes-

^p Num. 6. 2, 13.

^r Cap. 24. 18.

^o Ciprii 22.

^b Filip. 3. 5.

^d Cap. 5. 34.

^f Cap. 21. 20.

^h Cap. 8. 3.

^j Cap. 9. 2.

18.

^s Num. 6. 13.

^a Cap. 7. 2.

^c Deut. 33. 3.

^e Cap. 26. 5.

^g Rom. 10. 2.

ⁱ Luc. 22. 66.

^k Cap. 9. 3.

^q Cap. 15. 20,29.

tulă. 7 Și am căzut în locul unde eram și am auzit un glas zicându-mi: Saule, Saule, pentru ce mă urmărești? 8 Iar eu am răspuns: cine ești, Doamne? Și zise către mine: eu sunt Iisus Nazareul, pe care tu îl urmărești. 9 Și ^lcei care erau cu mine zăriră într'adevăr lumina, dar n'auziră glasul celui care îmi vorbea. 10 Și am zis: ce să fac, Doamne? Iar Domnul zise către mine: sculându-te mergi la Damasc, și acolo ^{ți}-se va spune despre toate ce-^{ți} sunt rânduite ca să le faci. 11 Și fiindcă nu-mi ridicam ochii în sus din pricina măririi acelei lumini, dus fiind de mână de către cei care erau cu mine am venit la Damasc. 12 Și ^mun Anania, bărbat temător de Dumnezeu după lege, dovedit bun de ⁿcătre toți ^oIudeii, care locuiesc acolo, 13 Venind la mine și stând aproape îmi zise: frate Saule, uită-te în sus. Și eu chiar în acel ceas m'am uitat la el. 14 Și el zise: ^pDumnezeul părinților noștri ^qte-a ales pe tine ca să cunoști voința lui, și ^rsă vezi ^spe cel Drept, și ^tsă auzi glas din gura lui, 15 ^uCă vei fi martur pentru dânsul la toți oamenii, despre ^vcele ce ai văzut și ai auzit. 16 Și acum ce ai în gând? Sculându-te, botează-te ^xși spală-^{ți} păcatele tale, după ce vei fi ^ychemat numele lui.

17 Și ^zcând mă întorsei la Ierusalim și mă rugam în templu eu fui în uimire, 18 Și ^al-am văzut zicându-mi: ^bgrăbește și ieși curând din Ierusalim; pentru că nu-^{ți} vor primi mărturia despre mine. 19 Și eu am zis, Doamne, ^cei însuși știu că eu puneam în închisoare ^dși băteam prin sinagogi, pe cei care au crezut în tine; 20 ^eȘi când se vărsă sângele lui Ștefan martorul tău, ^feram și eu însumi de față și încuviințam împreună și păzeam vestmintele celor care-l omorau. 21 Și zise către mine: mergi că eu te voiu trimite afară între neamuri în depărtare.

22 Și-l ascultau până la acest cuvânt, și ridicară glasul lor zicând: iă depe pământ pe unul ca acesta; căci nu se cuvine ca el să trăească. 23 Și pe când strigau ei și aruncau jos vestmintele lor și asvârleau țărână în aer. 24 Tribunalul porunci ca el să fie adus în tabără, zicând să-l cerceteze cu loviri de biciu, ca să afle pentru care pricină strigau așa împotriva lui. 25 Dar când îl întinseră pentru bicele de eurele. Pavel zise către sutașul care eră de față: vă este oare iertat să bateți eu bice pe un om Roman și nejudecat? 26 Și auzind sutașul, ducându-se la tribunal îi spuse zicând? ce ai de gând să faci? Căci omul acesta este Roman. 27 Și venind tribunalul îi zise: spune-mi tu ești Roman? Și el zise: *așa este*. 28 Și tribunalul răspunse: eu cu multă sumă de bani am dobândit această cetățenie. Și Pavel zise: dar eu sunt chiar născut *Roman*. 29 Deci îndată se deteră la o parte dela dânsul, cei care aveau să-l cerceteze; și tribunalul se temu, după ce eunoscù că este Roman și că el fusese legat.

30 Și a doua zi hotărându-se să cunoască ce este temeinic, pentru ce este învinuit de către Iudei, îl deslegă și porunci ca să se adune mai marii preoților și tot sinedriul, și aducând jos pe Pavel îl puse înaintea lor.

Pavel înaintea sinedriului. Desbinarea între farisei și saducei. Arătarea Domnului.

23 Și Pavel uitându-se neclintit la sinedriu zise: bărbați, frați, ^aeu în toată cunoștința bună de mine însumi m'am purtat în chemarea mea pentru Dumnezeu până în această zi. 2 Iar arhiereul Anania porunci celor care steteau lângă dânsul ca ^bsă-l bată peste gură. 3 Atuncia Pavel zise către el: Dumnezeu te va bate pe tine, perete vărut, chiar tu șezi judecându-mă după lege, ^cși călcând legea poruncești să fiu bătut? 4 Iar cei care ste-

^l Dan. 10. 7. | ^o 1 Tim. 3. 7. | ^r 1 Cor. 9. 1. | ^u Cap. 23. 11.
^m Cap. 9. 17. | ^p Cap. 3. 13. | ^s Cap. 3. 14. | ^v Cap. 4. 20.
ⁿ Cap. 10. 22. | ^q Cap. 9. 15. | ^t 1 Cor. 11. 23. | ^x Cap. 2. 38.

^y Cap. 9. 14. | ^b Mat. 10. 14. | ^e Cap. 7. 58. | *Capul 23.*
^z Cap. 9. 26. | ^c Cap. 8. 3. | ^f Luc. 11. 48. | ^a Ebr. 13. 18.
^a Vers. 14. | ^d Mat. 10. 17. | — | ^b 1 Reg. 22. 24.
 | | | | ^e Lev. 19. 35.

teau de față ziseră: pe arhiereul lui Dumnezeu îl înfrunzezi? 5 Și Pavel răspunse: ^dnu știam. fraților, că este arhiereu; căci este scris: ^e„pe mai marele poporului tău nu-l vorbi de rău”.

6 Și cunoscând Pavel, că o parte este de saducei, iar alta de farisei, strigă în sinedriu: bărbați, frați, ^feu sunt fariseu. fiu al fariseilor; ^gpentru nădejde și înviere dintre morți sunt cercetat eu.

7 Și zicând el aceasta se ivi neînțelegere între farisei și saducei; și desbinată fû mulțimea. 8 ^hPentru că saduceii zic, că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar fariseii pe amândouă le mărturisese. 9 Și se făcî strigăt mare, și sculându-se unii dintre cărturari din partea fariseilor se certau zicând: ⁱnici un rău nu găsim în acest om; ^jdar dacă duh i-a vorbit sau înger? 10 ^kȘi făcându-se mare neînțelegere, tribunul temându-se că Pavel să nu fie sfâșiat de către dânșii, porunci ca venind oștirea jos să-l răpească din mijlocul lor și să-l ducă în tabără.

11 Iar ^lîn noaptea următoare stând Domnul lângă el zise: îndrăznește; că după cum ai mărturisit cele despre mine la Ierusalim, astfel trebuie ca tu să mărturisești la Roma.

Încercarea de a ucide pe Pavel este zădărnicită prin aducerea sa la Cesaria.

12 Și făcându-se ziună Iudeii după ce ^ms'au strâns în ceată se deteră pe ei însuși anatema, zicând nici să nu mănânce, nici să nu bea până când nu omoară pe Pavel. 13 Și erau mai mulți de patruzeci cei care făcură acest jurământ împreună: 14 Care ducându-se la mai marii preoților și la bătrâni ziseră: cu anatema ne-am dat pe noi însine, anatema să nu gustăm nimic până când nu omorîm pe Pavel. 15 Acum dar voi împreună cu sinedriul faceți cunoscut tribunului pentru ca să-l aducă jos la voi, ca cum ați aveă de gând să hotărîți mai cu de-amănuntul cele despre dânsul; iar noi mai înainte

de-a se apropiă el suntem gata să-l răpunem.

16 Dar fiul surorii lui Pavel auzind de pândirea lor, venind și intrând în tabără, spuse lui Pavel. 17 Și Pavel chemând la sine pe unul dintre sutași, zise: dî pe acest tânăr la tribun, căci are să-i spună ceva. 18 Deci el luându-l îl duse la tribun și zise: Pavel care este închis chemându-mă la sine, mă rugă să aduc la tine pe acest tânăr, având să-ți vorbească ceva. 19 Și tribunul luându-l de mână și ducându-l la o parte întrebă: ce este ce ai să-mi spui? 20 Și el zise că Iudeii s'au înțeles să te roage, ca mâne să aduci jos la sinedriu pe Pavel, ca cum ar aveă de gând să cerceteze mai cu de-amănuntul despre dânsul. 21 Deci tu nu te încrede lor; căci mai mult de patruzeci de bărbați dintre dânșii îl pândesc, ca unii care s'au dat pe ei însuși anatema ca nici să nu mănânce, nici să nu bea până când nu-l vor fi răpus; și acum sunt gata așteptând făgăduința dela tine. 22 Deci tribunul dete tânărului drumul, poruncind să nu spue la nimeni, că ai făcut cunoscut acestea către mine.

23 Și chemând la sine pe doi oarecare dintre sutași zise: dela al treilea ceas din noapte aveți gata două sute de ostași și șaptezeci de călăreți și două sute de arcași ca să meargă până la Cesaria, 24 Și să aduceți dobitoace de povară, ca punând pe Pavel să-l ducă bine la Felix procuratorul.

25 Scriind scrisoare ce aveă acest cuprins: 26 Claudiu Lisia alesului procurator Felix, multă sănătate. 27 Pe acest bărbat, prins fiind de către Iudei și având să fie omorît de dânșii, venind eu cu oștire l-am scăpat, aflând că este Roman. 28 Și voind să cunosc bine vina pentru care îl pârau l-am adus la sinedriul lor. 29 L-am găsit părât pentru nedumeriri ale legii lor, dar neavând nici o vină vrednică de moarte

^d Cap. 24. 17.^f Filip. 3. 5.^h Mat. 22. 23.ⁱ Cap. 25. 25.^j Cap. 22. 7, 17. | ^k Cap. 5. 39.^l Cap. 18. 9.^m Cap. 25. 3.^e Esod. 22. 28.^g Cap. 24. 15.

18.

sau de legături. 30 Și aducându-mi-se la cunoștință, că are să fie o cursă din partea Iudeilor împotriva acestui bărbat, de îndată l-am trimis la tine, poruncind și celor care-l învinuiesc să spună înaintea ta cele împotriva lui. *Fii sănătos.*

31 Deci ostașii luând pe Pavel, după cum le fusese rânduit, îl duseră noaptea la Antipatri. 32 Și a doua zi se întoarseră în tabără, lăsând pe călăreți să se ducă cu dânsul; 33 Care, intrând în Cesaria și dând procuratorului scrisoarea, îi înfățișară și pe Pavel. 34 Și procuratorul cetind și întrebând din care ținut este, și aflând că din Cilicia, 35 Zise: te voi asculta cu de-amănuntul, când vor fi venit și cei care te învinuiesc; poruncind ca el să fie păzit în pretoriul lui Irod.

Pavel se apără înaintea lui Felix de învinuirea ce i-se aduce de Tertul și Iudei, și vorbește înaintea lui Felix și Drusilei.

24 Și după ^acinci zile veni ^barhiereul Anania cu unii bătrâni, și cu un retor Tertul, care făcuse cunoscut procuratorului împotriva lui Pavel.

2 Și chemat fiind el, Tertul începù să-l învinuească zicând: 3 Având prin tine parte de multă pace și de întocmiri bune făcute acestui neam prin îngrijirea ta în orice parte și pretutindenea, noi cunoaștem, alesule Felix, cu toată mulțumirea. 4 Dar ca să nu te țin mult timp, te rog să ne ascuți pe scurt cu a ta bunăvoință. 5 ^cCăci aflând pe bărbatul acesta aducător de peire și îndemnând la răscoală pe toți Iudeii, care sunt preste tot pământul locuit, fiind căpetenie a eresii Nazarenilor, 6 ^dCare a încercat să spurce și templul, și pe care am pus mâna, 7 Și am voit să-l ^ejudecăm după legea noastră, dar venind ^ftribunul Lisia l-a dus jos cu multă silnicie din mâinile noastre, poruncind celor care-l învinuiau să vie înaintea ta; 8 ^gDela care poți, însuși

cercetând cu scumpătate, să cunoști cu de-amănuntul despre toate acestea pentru care noi îl învinuim.

9 Și se învoiră și Iudeii zicând că acestea așa sunt.

10 Și Pavel răspunse, după ce procuratorul îi făcù semn să vorbească: Știind că tu de mulți ani ești judecător acestui neam, bucuros mă apăr de cele pentru mine însumi, 11 Putând tu cunoaște bine, că nu am mai mult de douăsprezece zile, de când am venit la Ierusalim, ca ^hsă mă închin; 12 ⁱȘi nici în templu nu m'au găsit vorbind către cineva, sau făcând răscoală de gloată, nici în sinagogi, nici prin oraș, 13 Nici nu pot să-ți dovedescă cele pentru care mă învinuiesc ei acum. 14 Dar îți mărturisesc aceasta, că potrivit ^jcu calea pe care dânsii o numesc eresie, slujesc într'adevăr ^kDumnezeului părintesc, crezând toate cele scrise după ^llege și în profeti, 15 ^mAvând în Dumnezeu nădejde, pe care și aceștia însuși o au, ⁿcă are să fie înviere a dreptilor și a nedreptilor. 16 De aceea și ^oeu însumi mă ostenesc să am în totdeauna întreagă cunoștință de mine înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. 17 Și după mai mulți ani ^pam venit ca să fac milostenii pentru neamul meu și daruri: 18 ^qLa care m'au găsit unii Iudei din Asia curățit în templu, nu cu gloată, nici cu sgomot. 19 ^rAceia trebuia să fie de față înaintea ta și să mă învinuiască, dacă ar avea ceva împotriva mea. 20 Sau chiar aceștia să spună ce nedreptate au găsit, când am stat înaintea sinedriului, 21 Decât numai acest singur cuvânt, pe care l-am rostit tare, ^sstând între dânsii, că pentru înviere dintre morți sunt cercetat eu astăzi înaintea voastră.

22 Și Felix, auzind acestea, îi amână pentru altădată, știind mai cu de-amănuntul cele despre calea aceasta, zicând: când va fi venit ^ttribunul Lisia, voiui ho-

Capul 24.

^b Cap. 23. 2, 30, 35.

^d Cap. 21. 28. ^e Ioan 18. 31. ^f Cap. 21. 33.

^g Cap. 23. 30. ^h Cap. 21. 26. ⁱ Cap. 25. 8.

^j Amos 8. 14. ^k 2 Tim. 1. 3. ^l Cap. 26. 22.

^m Cap. 23. 6. ⁿ Dan. 12. 2. ^o Cap. 23. 1.

^p Cap. 11. 29, 30. ^q Cap. 21. 26, 27. ^r Cap. 23. 30.

^s Cap. 23. 6. ^t Vers. 7.

tări cele ale voastre; 23 Poruncind sutaşului ca Pavel să fie ținut în pază și să aibă liniște și să nu oprească ^ape nimenea dintre ai lui ca să-i slujească. 24 Și după câteva zile venind Felix cu Drusila femeia sa. care era Iudee. trimise să cheme pe Pavel. și-l ascultă despre credința în Hristos Iisus. 25 Și vorbind el cu dânsii despre dreptate și înfrânare și despre judecata viitoare. Felix înfricoșându-se răspunse: pentru acum du-te. și când voi avea timp potrivit te voi chema iar. 26 Așteptând în același timp. că i-se vor ^vda bani de către Pavel. *pentru ca să-i dea drumul*; deaceia și mai adesea trimițând să-l cheme. vorbea cu dânsul.

27 Și împlinindu-se doi ani. Felix avu urmaș pe Porciu Festu: și Felix voind să-și dobândească mulțumire dela Iudei lăsă pe Pavel închis.

Pavel se apără înaintea lui Festu și a Iudeilor veniți la Cesaria.

25 Deci Festu. după ce păși pe ținutul său. se duse după trei zile dela Cesaria la Ierusalim. 2 ^aȘi mai marii preoților și fruntașii Iudeilor îi făcură cunoscut împotriva lui Pavel. 3 Și-l rugau cerând ca îndatorire împotriva lui ca să trimită să-l cheme la Ierusalim. ^bfăcând ei *din aceasta* o cursă ca să-l răpue pe cale. 4 Dar Festu răspunse că Pavel este ținut în pază la Cesaria. și că el însuși stă să plece în curând; 5 Deci care dintre voi sunt în stare. zise el. venind împreună cu mine. să-l inviniască. ^cdacă este ceva necuviincios în acest bărbat.

6 Și stând între dânsii nu mai mult de opt sau zece zile. venind la Cesaria. șezând a doua zi pe scaunul de judecător porunci ca Pavel să fie adus. 7 Și venind el. îl încunjurară Iudeii. care veniseră dela Ierusalim. ^daducând împotriva lui multe și grele invinuiți. pe care nu puteau să le dovedească. 8 Pe când Pavel se apăra. că n'a greșit ceva. ^enici față de legea Iudeilor. nici

față de templu. nici față de Cesar. 9 Dar Festu. ^fvoind să dobândească mulțumire dela Iudei. răspunzând lui Pavel zise: ^gvoești ca mergând la Ierusalim să fi judecat acolo înaintea mea pentru acestea? 10 Și Pavel zise: eu stau înaintea scaunului de judecător al Cesarului. unde trebuie să fiu judecat; pe Iudei cu nimic nu i-am nedreptățit. după cum și tu mai bine cunoști. 11 ^hDeci dar. dacă nu sunt în drept și am făcut ceva vrednic de moarte. nu mă feresc de moarte; iar dacă nu este nimic din acelea pentru care aceștia mă învinuiesc. nimeni nu poate să mă dea lor. ⁱCer să fiu judecat de Cesarul.

12 Atuncia Festu chibzuind împreună cu cei chemați a se sfătui. răspunse: ai cerut să fi judecat de Cesarul. la Cesarul te vei duce:

Pavel este înfățișat la regele evreu Agripa.

13 Și trecând câteva zile. Agripa împăratul și Berenice sosiră la Cesaria. ea să ureze lui Festu bun venit. 14 Și fiindcă rămaseră acolo mai multe zile. Festu istorisi împăratului cele despre Pavel zicând: ^jeste lăsat în închisoare de către Felix un bărbat. 15 Pentru care. fiind eu la Ierusalim. mi-au făcut cunoscut mai marii preoților și bătrânii Iudeilor. cerând hotărîre împotriva lui; 16 Căroră le-am răspuns că Romanii n'au obicei să dea pe un om. până când invinuitul nu are de față pe invinuitorii lui. și nu ia loc de apărare pentru învinuire. 17 Deci după ce au venit ei aci. nemai făcând nici o amânare. șezând a doua zi pe scaunul de judecător am poruncit ca să fie adus bărbatul: 18 Împotriva căruia sculându-se invinuitori. nu aduceau nici o vină rea din acele pe care mi-le puneau eu în minte. 19 Ci aveau față de dânsul niște neînțelegeri pentru a lor temere de Dumnezeu și pentru un Iisus mort. despre care Pavel zicea că este viu. 20 Și eu nedumerindu-mă la cercetarea despre acestea întrebam

^a Cap. 27. 3.
^v Esod. 23. 8.

Capul 25.
^a Cap. 21. 1

^b Cap. 23. 12. 15.

^c Cap. 18. 14.
^d Marc. 15. 3.

^e Cap. 6. 13.
^f Cap. 24. 27.

^g Vers. 20.

^h Vers. 25.
ⁱ Cap. 26. 32.

^j Cap. 24. 27.

dacă el ar voi să meargă la Ierusalim și acolo să fie judecat pentru acestea. 21 Dar Pavel cerând ca el să fie ținut în păstrare pentru hotărîrea Augustului, am poruncit ca el să fie ținut în păstrare până ce-l voi trimit la Cesarul.

22 Și Agripa zise către Festu: ași vrea și eu însumi să auz pe acest om. Măne îl vei auzi, zise el.

23 Deci a doua zi venind Agripa și Berenice cu multă pompă, și intrând ei în auditoriu împreună cu tribunii și bărbații cei mai aleși ai orașului, și poruncind Festu, Pavel fû adus.

24 Și Festu zise: împărate Agripa și toți bărbații care sunteți de față cu noi, priviți pe acesta despre care mi-a vorbit toată mulțimea Iudeilor în Ierusalim și aci strigând, că el trebuie să nu mai fie viu. 25 Dar eu am înțeles, că el n'a făcut nimic vrednic de moarte, și acesta însuși cerând să fie judecat de Augustul, am hotărît să-l trimit. 26 Despre care nu am ceva temeinic ca să scriu Domnului meu. Deaceea l-am adus înaintea voastră, și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, pentru ca făcându-se cercetare cu de-amănuntul să am ce să scriu. 27 Căci mi-se pare nemintos, ca trimițând pe un închis să nu arăt și cuvintele împotriva lui.

Înaintea lui Agripa și Festu, Pavel vorbește de viața sa din trecut, de vedenia cerească și de credința sa.

26 Și Agripa zise către Pavel: îți este îngăduit să vorbești pentru tine însuși.

Atuncia Pavel întinzând mâna rostea cuvinte de apărare:

2 Împărate Agripa, mă cred pe mine însumi fericit având să mă apăr astăzi înaintea ta de toate câte sunt învinuit de către Iudei. 3 Mai ales că tu cunoști toate obiceiurile și neînțelegerile dintre Iudei; deaceea mă rog să mă ascultați cu mărinimie.

4 Deci dar viețuirea mea din tânărețe, ce fû dela început în neamul meu

în Ierusalim, o știu toți Iudeii. 5 Pentru că ei mă cunosc de mult, dacă voiesc să mărturisească, că eu am viețuit ca fariseu potrivit cu cea mai strașnică ^asectă a credinții noastre în Dumnezeu. 6 ^bȘi acum pentru nădejdea în ^cfăgăduința făcută de Dumnezeu către părinții noștri stau judecându-mă, 7 La care ^dfăgăduință cele douăsprezece seminții ale noastre, slujind cu stăruință ^enoapte și zi, nădăjduiesc ^fsă ajungă; pentru această nădejde sunt învinuit de către Iudei, împărate *Agripa*. 8 Pentru ce se socotește de necrezut la voi dacă Dumnezeu iaviază morți?

9 ^gDeaceea eu m'am gândit în mine însumi, că pentru numele lui Iisus Nazareul trebuie să lucrez multe împotriva, 10 ^hCeea ce am și făcut în Ierusalim, și pe mulți dintre sfinți eu i-am închis în închisori. ⁱdupă ce am luat împuternicirea dela mai marii preoților, și pe când erau omoriți mi-am dat glasul, 11 ^jȘi răsbunându-mi pe dânșii de multe ori prin toate sinagogile îi sileam să defaimeze, și preste măsură înfuriindu-mă asupra lor îi urmăream până și în orașele de din afară.

12 ^kÎn aceste *urmăriri* ducându-mă la Damasc cu împuternicire și cu drept de lucrare dela mai marii preoților, 13 Am văzut, împărate, în miezul zilei pe cale o lumină din cer, întrecând strălucirea soarelui, încunjurându-mă pe mine și pe cei care mergeau împreună cu mine; 14 Și căzând noi toți jos la pământ, eu am auzit un glas zicând către mine în limba ebrească: Saule, Saule, pentru ce mă urmărești? Cu greu îți este să calci cu piciorul preste ghimpi. 15 Și eu am zis: cine ești, Doamne? Iar Domnul zise: eu sunt Iisus, pe care tu îl urmărești. 16 Dar scoală-te și stai pe picioarele tale; căci pentru aceasta m'am arătat ție, ^lca să fii tu rânduit slujitor și martor atât de cele ce ai văzut, cât și de cele pentru care mă voi arăta ție. 17 Scăpându-

^a Capul 26.
b Filip. 3. 5.

^b Cap. 25. 6.
c Fac. 3. 15.

^d Iac. 1. 1.
e Luc. 2. 37.

^f Filip. 3. 11.
g Ioan. 16. 2.

^h Cap. 8. 3.

ⁱ Cap. 9. 14. 21.

^j Cap. 22. 19.
k Cap. 9. 3.

^l Cap. 22. 15.

te eu pe tine din acest popor și dintre neamuri.^m la care eu te trimit, 18ⁿ Ca să le deschizi ochii, spre^o a se întoarce dela întunecare la lumină și dela stăpânirea lui satan spre Dumnezeu,^p ca să primească ei prin credința^q în mine iertare de păcate^r și sorți între cei sfințiți.

19 De aceea, împărate Agripa, nu m'am făcut neascultător vedeniei cerești. 20 Ci^s am vestit mai întâiu atât celor din Damasc și celor din Ierusalim și în toată țara Iudeii, cât și neamurilor ca să se pocăiască și să se întoarcă spre Dumnezeu, făcând^t lucruri vrednice de pocăință.

21 Pentru acestea^u Iudeii apucându-mă, fiind eu în templu, să încercan să mă omoare. 22 Deci având parte de ajutorul lui Dumnezeu până în această zi stau, dovedit fiind bun și de mic și de mare, fiindcă nu zic nimic, decât cele ce au spus atât^v profetii, cât și^w Moise, că au să fie, 23^y Adecă dacă Hristosul are^z să fie supus la pătimire, dacă el întâiu fiind din învierea morților are^a să vestească lumină atât poporului, cât și neamurilor.

24 Și pe când rostea acestea apărându-se, Festu zice cu glas tare: ți-ai ieșit din fire, Pavele, ^bștiința multă te duce la smintire.

25 Dar Pavel zise: nu mi-am ieșit din fire, alesule Festu, ci rostesc cuvinte ale adevărului și ale cuminției. 26 Căci despre acestea știe împăratul, către care și vorbesc fără sfială fiind; pentru că nu sunt incredințat cu nimic că el nu știe ceva din acestea, fiindcă aceasta nu s'a petrecut într'un unghiu. 27 Crezi profetilor, împărate Agripa? Știi că crezi!

28 Și Agripa zise către Pavel: eu puțin mă îndupleci ca să mă fac Creștin. 29 Iar Pavel zise: ^cm'ăș rugă lui Dumnezeu ca și cu puțin și cu mult, nu numai tu, ci și toți care mă asență

astăzi să fiți astfel cum sunt și eu, afară de aceste legături.

30 Și se sculă împăratul și procuratorul și Berenic și cei care ședeau împreună cu dânșii. 31 Și trăgându-se ei la o parte vorbeau unii cu alții zicând, că omul acesta na făptuește nimic vrednic de moarte sau de legături. 32 Și Agripa zise lui Festu: omului acestuia putea să i-se dea drumul, dacă n'ar fi cerut să fie judecat de Cesarul.

Pavel cu soții săi pornește pe apă la Roma. Încurajarea marinarilor din parte-i. Sfărâmarea vasului și scăparea tuturilor.

27 Și când fii^a hotărit ca noi să plecăm pe apă în Italia, ei deteră în primire pe Pavel și pe oarecare alți închiși unui sutaș cu numele Iuliu din cohorta Augusta. 2 Și suindu-ne într'un vas dela Adramit, care avea să meargă la locurile depe lângă Asia, ne-am dus, fiind cu noi^b Aristarch Macedoneanul din Tesalonic; 3 Și a doua zi ajunserăm la Sidon, și Iulin, ^cpurtându-se omenos cu Pavel, îi dete voie să se ducă la prietini ca să capete grijire. 4 Și pornind de acolo am mers pe lângă Cipru pentru că vânturile erau împotrivoare. 5 Și trecând marea pe lângă Cilicia și Pamfilia am venit jos la Mira Liciei.

6 Și acolo sutașul gășind un vas Alexandrin mergând în Italia ne-a suit într'insul. 7 Dar fiind că în multe zile mergeam încet și cu anevoie ajungând lângă Cnidu, deoarece vântul nu ne lăsa să ne apropiem, am mers pe lângă Creta spre Salmone; 8 Și cu greutate mergând noi pe lângă dânsa, am venit la un loc numit Limanuri Frumoase, de care *loc* era aproape orașul Lasea.

9 Și trecând mult timp și călătoria fiind acum primejdioasă, ^dpentru că și postul trecuse acum, Pavel îi îndemna 10 Zicându-le: bărbați, văd că călătoria are să fie cu mare îndrăzneală și multă pagubă nu numai pentru încăr-

^m Cap. 22, 24.
ⁿ Isa. 35, 5.

^p Luc. 1, 77.
^q Efes. 1, 11.

^s Cap. 9, 20, 22.
^t Mat. 3, 8.

^v Luc. 24, 27, 44.
^w Ioan. 5, 46.

^z 1 Cor. 15, 20.
^a Luc. 2, 32.

^b 2 Reg. 9, 11.

^c 1 Cor. 7, 7.
Capit. 27.

^d Cap. 19, 29.
^e Cap. 24, 23.
^f Lev. 23, 27, 29.

cătură și vas, ci și pentru sulletele noastre. 11 Dar sutașul ascultă mai mult de cârmaci și de căpitanul vasului, decât de cele zise de Pavel. 12 Și limanul nefiind bun de iernat, cei mai mulți găsiră cu cale să plece de acolo, *incercând* dacă cumva, după ce vor fi ajuns la Fenicia, ar putea să ierneze, *fiind aci* un liman al Cretei așezat spre mează-zi și apus și spre mează-noapte și apus.

13 Și bătând încet vânt de mează-zi, părându-li-se că sunt stăpâni pe a lor punere la cal, ridicând *ancora* mergeau mai aproape pe lângă Creta. 14 Dar nu după mult timp se repezi împotriva ei vânt furtunos, care se numește Eurachilon; 15 Și vasul răpit fiind cu totul și neputând să se împotrivescă vântului, eram duși lăsându-ne în voia lui. 16 Și trecând pe lângă o insulă numită Clauda, cu anevoie am fost în stare să prindem luntrea. 17 Pe care ridicând-o sus, *oamenii* întrebuințau mijloace de apărare încingând vasul pe dedesupt? și temându-se să nu dea peste Sirte, lăsând vetrilele jos erau mânați astfel. 18 Și tare primejduiți fiind noi de furtună, aruncară a doua zi povara. 19 Și a treia zi aruncară ^ecu mâinile lor uneltele vasului. 20 Și mai multe zile ne arătându-se nici soare, nici stele, și furtună foarte mare amenințând neconținut, fu luată în cele din urmă orice nădejde de scăparea noastră.

21 Și fiindcă de mult nu mâncase nimeni, atunci Pavel stând în mijlocul lor zise: bărbați, trebuie ca ascultând de mine să nu plecați dela Creta și să fi erntat această îndrăzneală și pagubă. 22 Acum dar vă îndemn să fiți cu inimă bună: căci nici o pierdere de suflet nu va fi dintre voi afară de a vasului. 23 ^fPentru că stătui lângă mine în noaptea aceasta un inger al Dumnezeuului, al ^gcăruia sunt eu și cărui slujesc, zicând: 24 Nu te teme Pavele, tu tre-

buie să stai înaintea Cesarului; și iată Dumnezeu ți-a dăruit pe toți care călătorese cu tine. 25 Deaceea, bărbați, fiți cu inimă bună: ^hcăci am încredere în Dumnezeu, că astfel va fi după cum mi-s'a vorbit mie. 26 Dar ⁱpreste o insulă trebuie să dăm.

27 Și când fu a patrusprezecea noapte, mânați fiind noi încoaci și încolo în Adriatică, către miezul nopții oamenii vasului își dedeau cu bănuială că o țară vine aproape de dânșii; 28 Și lăsând măsura în jos găsiră douăzeci de stânjeni și depărtându-se puțin și lăsând iar măsura în jos, găsiră cincisprezece stânjeni. 29 Și temându-se ca nu cumva să dăm peste locuri stâncoase, aruncând din partea dinapoi a vasului patru ancore doreau să se facă ziuă.

30 Dar oamenii vasului căutând să fugă din vas, și lăsând luntrea jos în mare supt cuvânt că ar avea să întinză ancore dela pisc. 31 Pavel zise sutașului și ostașilor: dacă aceștia nu rămân în vas, voi nu puteți fi scăpați. 32 Atuncia ostașii tăiară funiile luntrii și o lăsară să cază.

33 Și până când eră să se facă ziuă, Pavel îndemnă pe toți să ia parte la masă zicând: astăzi este a patrusprezecea zi de când așteptând sunteți într-una nemâncăți, neluând nimic. 34 Deaceea vă îndemn să luați parte la masă; căci aceasta este spre scăparea voastră; pentru ^jcă un păr al nici unuia dintre voi nu va pieri din capul său. 35 Zicând dar acestea și luând pâne ^kmulțumii lui Dumnezeu în fața tuturilor, și frângând începui să mănânce. 36 Și toți fiind cu inima bună luară și ei să mănânce. 37 Și eram în vas toate ^lsufletele două sute șaptezeci și șase. 38 Și după ce se săturară de mâncare, ușurau vasul aruncând afară în mare cele pentru hrana lor.

39 Și când se făcui ziuă, nu cunoșteau bine pământul, dar zăreau un sân

de mare având țarm, către care se hotărîră, dacă ar putea, să mănă vasul. 40 Și desfăcînd ancorele le lăsară în mare, în același timp lăsînd în jos legăturile cârmelor și întinzînd vetrila din frunte, la adierea vîntului țineau spre țarm. 41 Dar dînd ei preste un loc între două mări întepeniră vasul: ^mși piscul înfigîndu-se stă neclintit, iar partea dinapoia vasului se sfărîmă de tăria valurilor. 42 Atuncia hotărîrea ostașilor fîu ca să omoare pe cei legați, ca nu vremul ieșînd afară în înot să scape prin fugă: 43 Dar sutașul hotărît fiind să scape pe Pavel îi împiedecă dela înțelesul lor, și porunci ca cei care pot să inoate, aruncîndu-se cei dintăiu să iasă la uscat. 44 Și ceilalți, unii pe scânduri, iar alții pe ceva de-ale vasului.

Și astfel se făcû că toți fură scăpați la uscat.

Sfărîmarea vasului la Melite. Vipera.

28 Și scăpați fiind, atunci cunoscurăm bine că ^ainsula se numește Melite. 2 Și ^bbarbarii ne arătau nu puțină bunăvoință: pentru că aprinzînd foc ne luară pe toți la dînșii din pricina ploii ce eră și a frigului.

3 Și Pavel strîngînd grămadă de uscături și punând pe foc, o viperă ieșînd de căldură îl apucă de mână. 4 Și barbarii cînd văzură victuitoarea atârnată de mîna lui zicean unii către alții: cu adevărat omoritor este omul acestă, pe care dreptatea nu-l lasă să fie viu, deși este scăpat din mare. 5 Dar el scuturînd în foc victuitoarea ^cnu suferi nici un rău. 6 Și ei așteptau că el are să se umfle sau să cadă de-odată mort. Dar așteptînd dînșii mult și văzînd că nu i-se întîmplă nici un rău, schimbîndu-se ^dziceau că el este Dumnezeu.

Fapta minunată a lui Pavel.

7 Și împrejurul acelu loc aveă țarine un anume Poplin, cel dintăiu al insulei: acesta după ce ne primî, ne ospătă prietenește trei zile. 8 Și tatăl lui Popliu

zăceă apucat de friguri și vîntre. La dînșul intrînd Pavel și rugîndu-se, ^fpunînd mîinile asupra-i îl făcû sănătos. 9 Făcîndu-se aceasta veneau la dînșul și ceilalți din insulă care aveau suferințe și erau tămăduiți: 10 Aceștia ne ^gcinstiră și cu multă cinste, și fiind noi să plecăm puseră cele pentru trebuința noastră.

Sosirea și predica lui Pavel la Roma.

11 Iar după trei luni plecarăm într'un vas Alexandrin, cu semnul Castor și Polux, care *vas* iernase în insulă. 12 Și ajungînd la Siracusa am rămas trei zile. 13 De acolo încunjurînd am sosit la Regiu: și după o zi bătînd vînt de mează-zi, am venit a doua zi la Potioli. 14 Unde gășînd frați am fost îndemnați să rămănem la dînșii șapte zile: și astfel am venit la Roma. 15 Și frații de acolo auzînd cele despre noi veniră spre întămpinarea noastră pînă la Foru lui Apiu și la Trei taberne, pe care văzîndu-i Pavel, mulțumînd lui Dumnezeu, luă îndrăzneală.

16 Iar cînd am intrat în Roma, *sutașul dete căpeteniei ostășești în primire pe cei legați, iar* ^hlui Pavel îi dete voie să rămăie singur cu ostașul care-l păzeă.

17 Și după trei zile dînșul chemă împreună la sine pe cei care erau fruntași Iudeilor: și venînd ei împreună zise către dînșii: bărbați, frați, ⁱeu ne făcînd nimic împotriva poporului sau datinelor părintești, ^jlegat fiind în Ierusalim am fost dat în mîinile Romanilor, 18 Care ^kceretîndu-mă voiau să-mi deă drumul, pentru că nici o vină de moarte nu eră în mine; 19 Dar Iudeii împotrîvindu-se prin cuvinte ^lam fost nevoit să cer a fi judecat de Cesarul, nu că aș aveă ceva ca să invinuesc neamul meu. 20 Deci pentru acest cuvînt v'am chemat ca să vă văz și să vă vorbese: căci ^mpentru nădejdea lui Israel suut împresurat cu ⁿacest lanț.

21 Iar ei ziseră către dînșul: noi

^m 2 Cor. 11. 25. ^a Cap. 27. 26. ^c Corpul 23. ^b Rom. 1. 14. ^e Marc. 16. 18. ^d Cap. 14. 11. ^f Marc. 6. 5. ^g Mat. 15. 6. ^h Cap. 24. 25. ⁱ Cap. 24. 12. ^j Cap. 21. 33. ^k Cap. 22. 24. ^l Cap. 25. 11. ^m Cap. 26. 6. 7. ⁿ Cap. 26. 29. Film. 10. 13.

n'am primit din Iudea nici serisori despre tine, nici venind vreunul dintre frați a dat știre sau a vorbit ceva rău de tine. 22 Dar găsim eu drept să auzim dela tine cele ce gândești; căci despre crezia aceasta ne este cunoscut, că pretutindenea ^o se vorbește împotriva.

23 Și hotărându-i o zi veni ră mai mulți la dânsul în casa de poposire, ^p căroră le spuse adevărind împărăția lui Dumnezeu, și încredințându-i de dimineata până seara despre Iisus atât ^q din legea lui Moise cât și din profeti. 24 Și ^r unii erau încredințați de cele spuse, iar alții nu credeau.

25 Și neînvoindu-se între dânsii pleacă ră, după ce Pavel zise un cuvânt, că bine a vorbit duhul sfânt prin Isaia profetul către părinții voștri. 26 Zicând: ^s „Du-te la poporul acesta și zi: eu au-

zul veți auzi, dar nu veți înțelege; și văzând veți vedeă, dar nu veți cunoaște; 27 Căci s'a îngrășat inima acestui popor, și cu urechile au auzit greu, și au închis ochii lor, ca nu cumva să vază cu ochii și să auză cu urechile și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă, și să-i vindec pe ei“. 28 Deci cunoscut să vă fie vouă, că neamurilor ^t s'a trimis această mântuire a lui Dumnezeu: și dânsii vor ascultă.

29 Și după ce zise el acestea, Iudeii plecară având mare neînțelegere între dânsii.

30 Iar Pavel rămase doi ani deplinii într'o casă închiriată de el însuși, și primiă pe toți care veneau la dânsul. 31 ^u Predicând împărăția lui Dumnezeu și învățând fără nici o sfială, fără nici o pedecă cele despre Domnul Iisus Hristos.

EPISTOLA APOSTOLUI PAVEL CĂTRE ROMANI.

Pavel laudă biserica din Roma pentru credința ei, arătând dorința de-a veni s'o vază.

1 Pavel slujitor al lui Iisus Hristos, ^a chemat apostol, deosebit fiind ^b pentru evangelia lui Dumnezeu. 2 ^c Pe care a făgăduit-o mai dinainte ^d prin profetii săi în scripturi sfinte, 3 Despre Fiul său născut ^e după trup ^f din sămânța lui David, 4 Rânduie Fiul al lui Dumnezeu puternic ^g după duh de sfințenie ^h prin înviere dintre morți, Iisus Hristos Domnul nostru, 5 Prin care ⁱ am luat dar și apostolic spre supunere ^j de credință între toate neamurile ^k pentru numele său. 6 Între care sunteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos,

7 Tutulor care sunteți în Roma iubiți de Dumnezeu, ^l chemați sfinți.

^m Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

Evangelia e o putere dumnezească, ce mântuește și te face fericit.

8 Mai întâiu ⁿ mulțumesc Dumnezeu-lui meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, fiindcă ^o credința voastră se vestește în toată lumea. 9 Căci ^p martor îmi este Dumnezeu, ^q căruia îi slujese în duhul meu, în evangelia Fiului său, cât de ^r neînețat îmi aduc aminte de voi 10 ^s Totdeauna în rugăciunile mele, cerând dacă cumva în cele din urmă voi avea parte prin ^t voința lui Dumnezeu să vin la voi. 11 Căci dorese să vă văz, ca ^u să vă împărtășese ceva dar dumnezeesc pentru ca voi să fiți întăriți, 12 Și aceasta este ca eu să fiu împreună îndemnat între voi prin ^v credința ce este între noi, atât a voastră cât și a mea.

13 Dar, fraților, nu voesc ca voi să nu știți, că ^x de multe ori mi-am pus în

^o Luc. 2. 34.
^p Luc. 24. 27.
^q Cap. 26. 6. 22.
^r Cap. 14. 1.

^s Isa. 6. 9.
^t Mat. 21. 41. 43.
^u Efes. 6. 19.

ROMANI.

—
Capit. 1.
a Fapt. 22. 21.

^b Gal. 1. 15.
^c Tit. 1. 2.
^d Cap. 3. 21.
^e Mat. 1. 6. 16.

^f Ioan. 1. 14.
^g Fapt. 13. 33.
^h Ebr. 9. 14.
ⁱ Cap. 12. 3.

^j Fapt. 6. 7.
^k Fapt. 9. 15.
^l Cap. 9. 24.
^m 1 Cor. 1. 3.

ⁿ Filip. 1. 3
^o Cap. 16. 19.
^p Cap. 9. 1.
^q Fapt. 27. 23.
^r 1 Tes. 3. 10.

^s Cap. 15. 23. 32.
^t Iac. 4. 15.
^u Cap. 15. 29.
^v Tit. 1. 4
^x Cap. 15. 23.

gând să vin la voi, — ^yși am fost împiedecat până acum —, pentru ca să am oarecare rod și între voi. ^zca și între celelalte neamuri. 14 ^aSunt dator atât la Eleni, cât și la barbari, atât la învățați, cât și la neînvațați; 15 Astfel într-^ucât mă privește pe mine, nu este preget ca să vă binevestesc și vouă, care sunteți în Roma: 16 Căci ^bnu mă rușinez de evangelia lui *Hristos*, pentru că ^ceste puterea lui Dumnezeu spre mântuire la tot care crede. ^datât Iuden mai întâiu, cât și Elen.

Evangelia arată dreptatea din credință pentru păgânii, ce stau supt mânia lui Dumnezeu.

17 Pentru ^ecă îndreptățire dela Dumnezeu se descopere în ea, din credință pentru credință, după cum este scris: *„Dreptul prin credință va fi viu“*. 18 ^yCăci mânia lui Dumnezeu se descopere din cer împotriva oricărei necernicii și nedreptăți a oamenilor, care țin cu silnicie adevărul în nedreptate. 19 Pentru ^hcă ce este cunoscut al lui Dumnezeu arătat este într-inșii, deoarece ⁱDumnezeu le-a făcut cunoscut lor. 20 Căci ^jcele nevăzute ale lui sunt zărite dela facerea lumii, pricepându-se cu mințea prin fapte, adecă vecinica lui putere și măreție dumnezească, pentru ca dânșii să fie fără cuvânt de apărare. 21 Pentru că deși cunoscuseră pe Dumnezeu nu l-au mărit ca pe un Dumnezeu, nici nu i-au mulțumit, ^kci fură amăgiți în gândirile lor, și în-tunecată fû nemintoasa lor inimă. 22 ^lZicând că sunt înțelepți, fură nemintoși. 23 Și schimbară mărirea nepieritorului ^mDumnezeu cu asemănare de chip de om pieritor și de sburătoare și de dobitoace și de târătoare,

24 ⁿDeaceea și Dumnezeu i-a dat prinși în poftele inimilor lor spre necurățenie, ^oca corpurile lor să fie necinstite între ^pei însuși. 25 Ca unii care au schimbat ^qadevărul lui Dumnezeu ^rîn minciună, și au cinstit și au

slujit făpturei în loc făptuitorului, care este binecuvântat în veci. Amin. 26 Pentru aceasta Dumnezeu i-a dat prinși în ^spatimi de necinste; căci și cele de parte femeiască ale lor au schimbat întrebuințarea firească pe cea împotriva firii. 27 Asemenea și cei de parte bărbătească, lăsând întrebuințarea firească a femeii, fură aprinși în pofța lor între dânșii, săvârșind rușinea, parte bărbătească în parte bărbătească, și primind în ei înșile răsplata ce trebuia a rătăcirii lor. 28 Și după cum n'au judecat de bun, ca să aibă pe Dumnezeu în deplină cunoștință, și Dumnezeu i-a dat la o gândire netrebnică, ca să facă cele ^tce nu se cuvin. 29 Plini fiind de orice nedreptate, *de desfrânare*, de răutate, de pornire spre tot felul de inavuțire, de înrăire, umpluți de pizmă, de omor, de ceartă, de înșelăciune, de violenție. 30 Șoptitori, vorbitori de rău, urțiți de Dumnezeu, sumeți, îngâmfați, laudăroși, născocitori de rele, nesupuși părinților, 31 Nepricepuți, călcători de cuvânt, fără iubire firească, *neîmpăcați*, fără milă; 32 Ca unii care cunoscând bine hotărîrea lui Dumnezeu, că cei care făptuiesc unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că fac aceleași, dar și dau încuviințare la cei care le făptuiesc.

Judecata lui Dumnezeu este pentru toți. Înzadar se mândrește Iudeii cu legea și cu tăierea împrejur. Atât Iudeii, cât și păgânii sunt păcătoși.

2 Deaceea ești ^afără cuvânt de apărare, omule, oricare judeci; ^bcăci în aceea ce judeci pe altul, pe tine însuți te osândești, pentru că tu care judeci făptuești aceleași. 2 Dar noi știm, că judecata lui Dumnezeu este după adevăr împotriva celor care făptuiesc unele ca acestea. 3 Și socotești tu aceasta, omule, care judeci pe cei care făptuiesc unele ca acestea, și care faci aceleași, că tu vei scăpa de judecata lui Dum-

^y Filip. 4. 17. ^e 1 Cor. 1. 18. ^f Hab. 2. 4. ⁱ Ioan 1. 9. ^l Ier. 10. 14. ^o 1 Cor. 6. 18. ^r Isa. 44. 20. *Capul 2.*
^z 1 Tes. 2. 18. ^d Luc 2. 30—32. ^g Fapt. 17. 30. ^j Ps. 19. 1, etc. ^m Deut. 4. 16, etc. ^p Lev. 18. 22. ^s Lev. 18. 22. ^a Cap. 1. 20.
^a 1 Cor. 9. 16. ^c Cap. 3. 21. ^h Fapt. 14. 17. ^k 2 Reg. 17. 15. ⁿ Ps. 81. 12. ^q 1 Tes. 1. 9. ^t Efes. 5. 4. ^b 2 Sam. 12. 5-7.
^o Ps. 40. 9. 10.

nezeu? 4 Sau despretuești ^cbogăția bunătații lui și a ^dîngăduirii și a ^eîndelung răbdării. ^fnecunoscând că bunătaatea lui Dumnezeu te duce la pocăință? 5 Dar după învârtoșarea ta și inimă nepocăită îți grămădești ^gție însuți mânie în zi de mânie și de descoperire a dreptei judecăți a lui Dumnezeu, 6 ^h„Care va dà fiecărnă după lucrările sale“. 7 Celor care după stăruință de bună lucrare caută mărire și cinste și nepierire *le va dà* viață vecinică; 8 Iar pentru cei care fac zavistii și ⁱnu se supun adevărului, dar sunt supuși nedreptății, *va fi* mânie și aprindere, 9 Suferință și strâmtorare *va fi* preste orice suflet de om, care lucrează cu desăvârșire rănl, atât preste al Iudeului mai întâiu, cât și al Elenului; 10 Mărire ^jînsă și cinste și pace *va fi* ori cui care lucrează binele, atât Iudeului ^kmai întâiu, cât și Elenului; 11 ^lCăci la Dumnezeu nu este părtinire.

12 Câți dar neavând legea vor fi păcătuit, că neavând legea vor și pieri; și câți având legea vor fi păcătuit, prin lege vor fi judecați; 13 Pentru ^mcă nu auzitorii legii sunt îndreptățiți înaintea lui Dumnezeu, ei împlinatorii legii vor fi îndreptățiți, 14 — Când dar neamuri, care n'au legea fac din fire cele ale legii, aceștia, lege neavând, sunt loruși însuși lege. 15 Ca unii care dovedesc lucrul legii scris în inimile lor, dovadă dându-le împreună a lor știință de sine, și gândurile învinuitoare sau și apărătoare dintre dânșii —, 16 ⁿÎn ziua când va judecă Dumnezeu ^oprin Iisus Hristos ^pdupă evangelia mea cele ascunse ale oamenilor.

17 Dacă ^qtu dar ești numit Iudeu și ^rte razemi pe lege ^sși te lauzi cu Dumnezeu, 18 Și ^tcunoști voia lui și ^uîncuviințezi pe cele bune, învățat fiind din lege, 19 Și ^vai încredere că tu însuți ești călăuză de orbi, luminează celor

întru întunec, 20 Îndreptător al nemintosoșilor, învățător al neștiutorilor. ^xavând icoana cunoștinței și adevărului în lege; 21 Deci tu care înveți pe altul, pe tine însuți nu te înveți? Care predici: nu fură, furi? 22 ^yCare zici: ^znu săvârși adulter, săvârșești adulter? Care urăști idolii, jăfuești templele? 23 Tu care ^ate lauzi cu legea, necinstești pe Dumnezeu prin călcarea legii? 24 Pentru că „numele lui Dumnezeu din pricina voastră este defăimat între neamuri“. ^bdupă cum este scris.

25 ^cCăci tăierea împrejur folosește într'adevăr dacă faci legea; dar dacă ești călcător de lege, tăierea ta împrejur s'a făcut netăiere împrejur. 26 Deci ^ddacă netăierea împrejur păzește hotărârile legii, oare netăierea lui împrejur nu va fi socotită ca tăiere împrejur? 27 Și cea din fire netăiere împrejur care împlinește legea ^ete va judecă pe tine călcător de lege în literă și tăiere împrejur. 28 Pentru ^fcă nu este Iudeu cel în afară, nici tăiere împrejur cea în afară în carne; 29 Ci Iudeu este ^gcel în ascuns și ^htăiere împrejur a inimei *este* ⁱîn duh, iar nu în literă; pentru ^jcare lauda nu *este* dela oameni ci dela Dumnezeu.

Toți oamenii fără deosebire sunt păcătoși și devin drepti fără merit, prin credință. Credința în Hristos mântuiește. Credința nu desființează legea.

3 Deci care *este* mai multul Iudeului sau care *este* folosul tăierii împrejur? 2 *Este* mult în orice chip. Mai întâiu că ^ale-au fost incredințate cuvintele lui Dumnezeu. 3 Cum dar dacă ^bunii n'au crezut? ^cNu cumva necredința lor va desființă credincioșia lui Dumnezeu? 4 ^dSă nu fie; dar ^efie Dumnezeu iubitor de adevăr, ^f„iar orice om mincinos“. după cum este scris: ^g„Ca să fii îndreptățit în cuvintele tale, și să biruești când vei judecă tu“.

c Cap. 9. 23.
d Cap. 3. 25.
e Esod. 34. 6.
f Isa 30. 18.
g Deut. 32. 34.
h Iov 34. 11.

i Iov 24. 13.
j 2 Tes. 1. 8.
k 1 Pet. 1. 7.
l Deut. 10. 17.

m Mat. 7. 21.
n Eccl. 12. 14.
o Ioan 5. 22.
p Cap. 16. 25.
q Mat. 3. 9.

r Mic. 3. 11.
s Isa 45. 25.
t Deut. 4. 8.
u Filip. 1. 10.
v Mat. 15. 14.

x Cap. 6. 17.
y Ps. 50. 16 etc.
z Mal. 3. 8.
a Vers. 17.
b 2 Sam. 12. 14.

c Gal. 5. 3.
d Fapt. 10. 34. 35.
e Mat. 12. 41. 42.
f Mat. 3. 9.
g 1 Pet. 3. 4.
h Filip. 3. 3.

i Cap. 7. 6.
j 1 Cor. 4. 5.
—
Capit. 3.
o Deut. 4. 7. 8.
b Cap. 10. 16.

c Num. 23. 19.
d Iov 40. 8.
e Ioan 3. 23.
f Ps. 62. 9.
g Ps. 51. 4.

5 Dacă dar nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva că Dumnezeu care cercetează eu mânia sa este nedrept?

- ^bca un om vorbesc. - 6 Să nu fie: căci ⁱcum va judecă Dumnezeu lumea? 7 Iar dacă în a mea minciună a prisosit adevărul lui Dumnezeu spre mărirea lui, pentru ce mai sunt și eu judecat ca păcătos. 8 Și să nu facem cele rele, ca să vie cele bune, după cum suntem defăimați și după cum spun unii că zicem noi? Osânda lor este după drept.

9 Ce este dar? Avem noi apărare? Nici decum, pentru că am înviniut mai înainte atât pe Iudei cât și pe Eleni, ^kcă toți sunt supt păcat. 10 După cum este scris că: „Nu este drept nici unul măcar. 11 ^lNu este care înțelege, nu este care caută pe Dumnezeu; 12 Toți s'au abătut, împreună netrebuitori s'au făcut; nu este care face bunătațe, nu este până la unul. 13 Mormânt deschis ^meste gâtlejul lor. Cu limbile lor vicleneau ⁿvenin de aspide supt buzele lor. 14 A căror ^ogură este plină de blestem și amărăciune; 15 ^plăși sunt picioarele lor spre vărsare de sânge. 16 Dărăpănare și silnicie în căile lor. 17 Și cale de pace n'au cunoscut. 18 ^qNu este temere de Dumnezeu înaintea ochilor lor”.

19 Știm însă că tot ^rce zice legea, pentru cei care sunt în lege le spune, ca ^sorice gură să fie închisă și ^ttoată lumea să fie vinovată lui Dumnezeu. 20 Pentru că din lucruri ale legii ^u„nimeni nu va fi îndreptățit înaintea lui”; căci ^vprin lege se ^{dă} cunoștința de păcat.

21 Astfel dar afară din lege s'a făcut cunoscut ^xîndreptățire care vine de la Dumnezeu, dovedită ^yfiind de lege și de profeți; 22 Îndreptățire care vine dela Dumnezeu ^aprin credința în Iisus Hristos pentru toți și ^bpreste toți

care cred. Căci ^bnu este deosebire. 23 Pentru că ^ctoți păcătură și au lipsă de mărirea lui Dumnezeu. 24 Îndreptățiti fiind ei prin dăruire ^dcu al lui dar ^eprin răscumpărarea care este în Hristos Iisus; 25 Pe care Dumnezeu l-a pus la privire ^fispășitor prin credința ^gîn al său sânge, spre arătare a dreptății lui, ^hpentru trecerea prin ⁱîngăduirea lui Dumnezeu a păcatelor săvârșite mai înainte. 26 Spre arătarea dreptății lui în timpul de acum, pentru ca să fie el drept și îndreptățind pe cel din credință în Iisus.

27 Deci ^junde este lauda? Afară fi lăsată. Prin care lege? A lucrurilor? Nu, ci prin lege de credință. 28 Căci socotim că ^komul este îndreptățit prin credință fără lucruri ale legii.

29 Sau Dumnezeu este al Iudeilor numai? Nu și al neamurilor? Este și al neamurilor. 30 ^lDeoarece unul este Dumnezeul, care va îndreptăți tăierea împrejur din credință, și netăierea împrejur prin credință.

31 Deci desființăm noi legea prin credință? Să nu fie, ci statornicim legea.

Abraam însuși prin credință a fost îndreptățit. Darul lui Dumnezeu fu dat lui Abraam, când nu era tăiat împrejur.

4 Deci ce vom zice că ^aAbraam strămoșul nostru a fost aflat după trup?

2 Pentru că dacă Abraam a fost din lucruri ^bîndreptățit, are cuvânt de laudă, dar nu înaintea lui Dumnezeu. 3 Căci ce zice scriptura? ^c„Abraam crezù lui Dumnezeu, și i-se socoti ca îndreptățire”. 4 Însă ^dcelui care lucrează nu i-se socotește plata cuvenită după dar, ci după datoric; 5 Iar celui care nu lucrează, dar crede în ^ecel care îndreptățește pe necinstitorul de Dumnezeu, i-se socotește credința lui ca îndreptățire.

6 După cum și David rostește lauda fericii omului, căruia Dumnezeu îi

^h Cap. 6. 19.	^m Ps. 5. 9.	^r Ioan 10. 31.	^x Fapt. 15. 11.	^e Gal. 3. 22.	^g Col. 1. 20.	^k Fapt. 13. 38.	^b Cap. 3.20,27,38.
ⁱ Fac. 18. 25.	ⁿ Ps. 140. 3.	^s Iov 5. 16.	^y Ioan 5. 46.	^d Cap. 4. 16.	^h Fapt. 13.38,39.	^l Gal. 3.8.20,28.	^c Fac. 15. 6.
^j Cap. 5. 20.	^o Ps. 10. 7.	^t Cap. 2. 2.	^z Cap. 1. 2.	^e Mat. 20. 28.	ⁱ Fapt. 17. 30.		^d Cap. 11. 6.
^k Gal. 3. 22.	^p Prov. 1. 16.	^u Ps. 143. 2.	^a Cap. 4.	^f Iev. 16. 15.	^j 1 Cor. 1,29,31	Capul 4.	^e Ios. 24. 2.
^l Ps. 14. 1-3.	^q Ps. 36. 1.	^v Cap. 7. 7.	^b Cap. 10. 12.			^a Isa. 51. 2.	

socotește fără lucruri îndreptățire, *zicând*: 7 ^f „Fericiti ale căror fărădelegi au fost lăsate și ale căror păcate au fost acoperite; 8 Fericit bărbatul al cărui păcat nu-l va socoti Domnul“.

9 Deci lauda acestei fericiri *este* pentru tăierea împrejur sau și pentru netăierea împrejur? Căci zicem: „se socoti lui Abraam credința ca îndreptățire“.

10 Deci cum se socoti? Fiind el în tăiere împrejur sau în netăiere împrejur? Nu în tăiere împrejur, ci în netăiere împrejur. 11 Și ^gsemn de tăiere împrejur primi ca pecete a îndreptățirii credinței celei în netăiere împrejur, pentru ca ^hsă fie el părintele tuturor care în netăiere împrejur *fiind* cred, spre a li-se socoti și lor îndreptățire, 12 Și părinte al tăierii împrejur pentru aceia, care sunt nu numai în tăiere împrejur, dar și merg în urmele credinței celei în netăiere împrejur a părintelui nostru Abraam.

13 Pentru că făgăduința, ca să fie el ⁱmoștenitor al lumii, n'a fost făcută nici lui Abraam, nici urmașilor săi prin lege, ci prin îndreptățire din credință. 14 Căci ^jdacă cei din lege sunt moștenitori, zădărnicită este credința și desființată este făgăduința: 15 Pentru ^kcă legea pricinuește mânie; iar unde nu este lege, nu este nici călcare de lege. 16 Deaceea din credință *sunt* moștenitori, ca *să fie* ^lei după dar, ^mpentru ca făgăduința să fie temeinică pentru toți urmașii, nu numai pentru cei din lege, ci și pentru cei din credința lui Abraam, ⁿcare este părintele nostru tuturor, 17 — După cum este scris, că ^o„te-am pus părinte al multor neamuri“ —, față de Dumnezeu înaintea căruia crezui, ^pcare dă viață celor morți și cheamă ^qcele ce nu sunt ca fiind; 18 *Abraam*, care împotriva nădejzii, pe nădejde *întemeiat* crezui, ca

să fie el părinte al multor neamuri după rostirea: ^r„astfel vor fi urmașii tăi“: 19 Și fiindcă nu fii slab în credință, ^snu-și îndreptă privirea la însuși corpul său amortit — fiind cam de-o sută de ani. — nici la amortirea pântecelui Sarei; 20 Și în vederea făgăduinței lui Dumnezeu nu șovăi în necredință, ci fii împuternicit în credință, dând mărire lui Dumnezeu, 21 Și deplin încredințat fiindcă ceea ce a făgăduit ^tputernic este să și faci. 22 Deaceea „i-se și socoti ca îndreptățire“.

23 Și ^unu s'a scris pentru dânsul numai că „i-se socoti“, 24 Ci și pentru noi căroră are să ni-se socotească, care credem ^vîn acela care a înviat dintre morți, pe Iisus Domnul nostru, 25 ^xCare „fii dat pentru greșalele noastre“, ^yși fii înviat pentru îndreptățirea noastră.

Mântuirea vine din credință. Moartea și învierea lui Hristos este pentru noi.

5 Deci ^aîndreptățiti fiind noi din credință, avem ^bpace la Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, 2 ^cPrin care am avut și apropierea prin credință la acest dar, ^dîn care stăm și ^ene lăudăm pe nădejdea măririi lui Dumnezeu.

3 Și nu numai *pe nădejde ne lăudăm*, ci ne lăudăm și în suferințe, ^fștiind că suferința pricinuește stăruință, 4 ^hIar stăruința încercare, și încercarea nădejde; 5 ⁱIar nădejdea nu dă de rușine, ^jpentru că iubirea lui Dumnezeu este turnată în inimile noastre prin duh sfânt, care ne fii dat nouă.

6 Pentru că, fiind noi încă ^kneputincioși, Hristos la timp cuvenit muri pentru necinstitori de Dumnezeu. 7 Negreșit cu anevoc va muri cineva pentru un drept; căci pentru cel bun poate și îndrăznește cineva să moară; 8 ^lDumnezeu dar învederează către noi iubirea sa însăși, pentru că Hristos, fiind noi încă păcătoși, muri pentru noi. 9 Deci îndreptățiti fiind acum ^mîn sângele lui.

^f Ps. 32. 1, 2. ^g Fac. 17. 10. ^h Luc. 19. 9. ⁱ Fac. 17, 4, etc. ^j Gal. 3. 18.

^k Cap. 3. 20. ^l Cap. 3. 24. ^m Gal. 3. 22. ⁿ Isa. 51. 2. ^o Fac. 17. 5.

^p Cap. 8. 11. ^q Cap. 9. 26. ^r Fac. 15. 5. ^s Fac. 17. 17. ^t Ps. 115. 3.

^u Cap. 15. 4. ^v Fapt. 2. 24. ^w Isa. 53. 5, 6. ^x 1 Cor. 15. 17.

Capul 5.

^a Isa. 32. 17. ^b Etes. 2. 14.

^c Ioan 10. 9. ^d 1 Cor. 15. 1. ^e Ebr. 3. 6. ^f Mat. 5. 11, 12.

^g Iac. 1. 3. ^h Iac. 1. 12. ⁱ Filip. 1. 20. ^j 2 Cor. 1. 22.

^k Cap. 4. 25. ^l Ioan 15. 13. ^m 1 Pet. 3. 18. ⁿ 1 Ioan 1. 7.

mult mai lesne vom fi scăpați prin el ⁿde mânia *Dumnezeiască*. 10 Căci ^odacă, urîți fiind noi, ^pam fost împăcați cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, mult mai vărtos, împăcați fiind, vom fi scăpați ^qprin viața lui:

11 Dar nu numai *vom fi scăpați*, ^rci și ne lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am luat acum împăcarea.

După cum păcatul și moartea a venit prin Adam, astfel dreptatea și viața prin Hristos la toți oamenii.

12 Drept aceea după cum ^sprintr'un om intră păcatul în lume, și ^tprin păcat moartea, și astfel moartea străbătută la toți oamenii, pentru că toți păcătuiră; 13 Căci până la lege eră păcat în lume, dar ^upăcatul nu se trece în socoteală când nu este lege. 14 Totuși moartea a domnit dela Adam până la Moise și preste cei care nu păcătuiră în asemănarea călcării lui Adam, ^vcare este chip al celui viitor. 15 Însă nu după cum *este* greșala, așa și darul, căci dacă cei mulți au murit prin greșala unuia, cu mult mai mult a prisosit la cei ^xmulți darul lui Dumnezeu și dăruirea prin darul unui om, Iisus Hristos. 16 Și darul nu este ca printr'unul care păcătuiește; pentru că dela unul *este* judecare spre osândă, iar darul *este* din multe greșeli spre îndreptărire. 17 Căci dacă prin greșala unuia domni moartea printr'unul, cu mult mai mult cei care primesc prisosirea darului și a dăruirii îndreptăririi vor domni în viață printr'unul, Iisus Hristos. 18 Deci dar, după cum printr'o greșală *venî* osândă pentru toți oamenii, tot așa și printr'o hotărîre de îndreptărire *venî* ^ypentru toți oamenii îndreptărire care dă viață. 19 Căci după cum prin neascultarea unui om cei mulți se făcură păcătoși, tot așa și prin ascultarea unuia cei mulți se vor face drești.

20 Dar ^zse mai alătură legea ca să se înmulțească greșala; și unde s'a înmulțit păcatul, ^aa prisosit darul preste măsură. 21 Pentru ea după cum a domnit păcatul în moarte, tot așa să domnească și darul prin îndreptărire spre viață vecinică prin Iisus Hristos Domnul nostru.

Sfințirea și noua ascultare e rodul îndreptăririi prin credință.

6 Ce ^avom zice dar? Să rămănem în păcat pentru ca să se înmulțească darul? 2 Să nu fie. Noi care ^bne-am lepădat de păcat, cum vom mai viețui într'însul? 3 Sau nu cunoașteți, ^ccă toți care am fost botezați în Hristos Iisus, ^dîn moartea lui am fost botezați? 4 Deci ^eimmormântați am fost împreună cu dânsul prin botezul în moartea *lui*, pentru că după ^fcum Hristos fî sculat dintre morți prin ^gmărire a Tatălui, ^hasa și noi să umblăm în învoire de viață. 5 ⁱCăci, dacă ne-am făcut împreună părtași în asemănarea morții lui, vom fi și în aceea a învierii lui, 6 De oarece cunoaștem aceasta, că ^jomul nostru cel vechiu fî răstignit împreună cu dânsul, ca să fie desființat ^kcorpul păcatului, pentru ca noi să nu mai slujim păcatului: 7 ^lFiindecă cine a murit este desvinovătit de păcat. 8 Dacă ^mdar am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu dânsul, 9 Știind că ⁿHristos sculat fiind dintre morți nu mai moare; moartea nu mai are stăpânire preste el. 10 Căci ceea ce a murit, ^oa murit odată pentru totdeauna față de păcat; iar ceea ce ^pviețuiește, față de Dumnezeu viețuiește. 11 Așa și voi socotiți-vă pe voi înșivă că sunteți ^qmorți față de păcat, dar ^rvietuind față de Dumnezeu în Hristos Iisus, *Domnul nostru*.

12 ^sDeci să nu domnească păcatul în corpul vostru cel muritor, spre a-l ascultă în poftele lui. 13 Nici nu înfă-

n 1 Tes. 1. 10. r Cap. 2. 17. s Ioan 15. 22. a Cap. 8. 32. s Fac. 3. 6. a Luc. 7. 47. p 2 Cor. 5. 18. 19. t Fac. 2. 17. x Isa 53. 11. y Ioan 12. 32. q Ioan 5. 26. u Cap. 4. 15. —

Capitol 6. e Col. 2. 12. j Gal. 2. 20. o Ebr. 9. 27. 28. a Cap. 3. 8. f 1 Cor. 6. 11. k Col. 2. 11. p Luc. 20. 38. b 1. Pet. 2. 24. g Ioan 2. 11. l 1. Pet. 4. 1. q Vers. 2. c Gal. 3. 27. h Gal. 6. 15. m 2 Tim. 2. 11. r Gal. 2. 19. d 1 Cor. 15. 29. i Filip. 3. 10, 11. n Apoc. 1. 18. s Ps. 19. 13.

țișați păcatului ^tmembrele voastre ca arme de nedreptate, ci ^uînfățișați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu ca fiind vii dintre morți, și membrele voastre ^{în-fățișați-le} lui Dumnezeu ca arme ale îndreptățirii. 14 Căci ^vpăcatul nu va avea stăpânire preste voi; pentru că nu sunteți supt lege, ci sub dar.

15 Deci ce *este*? Să păcătuim, ^xpentru că nu suntem supt lege ci supt dar? Să nu fie? 16 Nu știți voi. ^ycă cui vă înfățișați pe voi înșivă, robi spre ascultare, robi sunteți ai aceluia de care ascultați, fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre îndreptățire? 17 Dar mulțumită lui Dumnezeu, că ierați robi ai păcatului, și ați ascultat din inimă ^zde al învățaturii izvod, la care ați fost dați. 18 Sentiți ^afiind însă de păcat, ați fost făcuți robi pentru îndreptățire. 19 Omeneste vorbese din pricină de neputință a trupului vostru. Căci după cum ați înfățișat membrele voastre roabe necurăteniei și fărădelegii spre fărădelege, astfel acum înfățișați membrele voastre roabe îndreptățirii spre sfințire. 20 Căci când erați ^brobi ai păcatului, erați scutiți de îndreptățire. 21 Deci ^cce rod aveți atunci de la acelea de care acum vă rușinați? Pentru că ^dsfârșitul aceloră este moarte. 22 Acum dar ^escutiți fiind de păcat, și robi fiind făcuți lui Dumnezeu, aveți rodul vostru spre sfințire, iar sfârșitul viață vecinică. 23 Pentru ^fcă plata păcatului este moarte, iar darul lui Dumnezeu viață vecinică în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Legea (ceremonială) fiind desființată, trebuie să ne supunem lui Hristos.

7 Sau nu știți, fraților. — căci cunoscătorilor de lege le vorbese. — că legea are stăpânire asupra omului, pe cât timp este el în viață? 2 Căci ^afemeia măritată este legată prin lege de bărbatul ei în viață; iar dacă va fi murit bărbatul, ea este desfăcută de legea

care o *legă* cu bărbatul. 3 Deci dar ^bîn viață fiind bărbatul ei se va numi adulteră, dacă se face *femeie* altui bărbat; iar dacă va fi murit bărbatul ei, scutită este de lege spre a nu fi adulteră, fiind *femeie* altui bărbat.

4 Astfel, frații mei, și voi ^comoriți ați fost față de lege prin corpul lui Hristos, spre a fi voi ai altuia, ai celui sculat dintre morți, pentru ca să ^daducem roade lui Dumnezeu. 5 Căci, când eram în carne, patimele păcatelor care sunt prin lege ^eerau lucrătoare în membrele noastre, ca ^fsă aducă roade morții; 6 Dar acum furăm desfăcuți de lege, morți fiind *față de aceea*, în care eram ținți cu silnicie, astfel că noi slujim în inoirea ^gdubului și nu în vechimea literiei.

7 Ce vom zice dar? Este legea păcat?

Să nu fie. Dar păcatul ^hnu l-am cunoscut decât prin lege; căci pofta n' o știam, dacă nu zicea legea: *„nu pofti”*. 8 ^jPăcatul dar luând poșnire prin poruncă lucră cu desăvârșire în mine orice poftă; pentru că fără lege moartea este păcatul. 9 Și ^keu eram altădată viu fără lege; dar când veni porunca, păcatul iar a înviat. 10 Și eu am ^lmurit și porunca care eră spre viață, aceasta mi-se nimeri spre moarte: 11 Căci păcatul luând poșnire prin poruncă mă amăgi și printr'insa mă omori. 12 Astfel dar legea *este* sfântă, ^mși porunca *este* sfântă și dreaptă și bună.

13 Deci ce eră bun mi-a fost moarte?

Să nu fie; ci păcatul *mi-a fost moarte*, ca să se arete păcat *prin aceea* că prin ce eră bun mi-a pricinuit moarte, pentru că păcatul să fie prin poruncă preste măsură păcătos.

Carnea lucră împotriva duhului. Omul este robul păcatului.

14 Căci știm, că legea este în sine dumnezească; iar eu sunt de carne, ⁿvândut supt păcat. 15 Pentru că ce săvârșese nu cunose; deoarece ^onu ce

^t Cap. 7. 5.

^u Cap. 12. 1.

^v Gal. 5. 18.

^x 1 Cor. 9. 21.

^y Mat. 6. 24.

^z 2 Tim. 1. 13.

^a Ioan 8. 32.

^b Ioan 8. 34.

^c Cap. 7. 5.

^d Cap. 1. 32.

^e Ioan 8. 32.

^f Fac. 2. 17.

—

Capul 7.

^a 1 Cor. 7. 39.

^b Mat. 5. 32.

^c Cap. 8. 2.

^d Gal. 5. 22.

^e Cap. 6. 13.

^f Cap. 6. 21.

^g Cap. 2. 29.

^h Cap. 3. 20.

ⁱ Esod. 20. 17.

^j Cap. 4. 15.

^k 1 Cor. 15. 56.

^l Lev. 18. 5.

^m Ps. 19. 8.

ⁿ 1 Reg. 21. 20 25.

^o Gal. 5. 17.

voiese aceasta făptuiesc; ei ce urăse aceasta fac. 16 Iar dacă nu ce voese, aceasta fac, zic împreună cu legea, că ea este bună. 17 Acum dar nu mai săvârșese eu aceasta, ei păcatul care locuiește în mine. 18 Căci știu^p că ceva bun nu locuiește în mine, adevărat în carnea mea; pentru că a voi este în mine, dar a lucră cu desăvârșire binele nu. 19 Căci nu fac binele pe care-l voese, ei răul pe care nu-l voese, pe acesta îl făptuiesc. 20 Iar dacă ce nu voese, aceasta fac, nu mai săvârșese eu aceasta, ei păcatul care locuiește în mine. 21 Deci găsesse pentru mine, care voese legea spre a face binele, că răul îmi stă înainte. 22 Mă^q bucur însă împreună cu legea lui Dumnezeu potrivit^r omului dinlăuntru. 23 Dar văd^s în membrele mele o altfel de lege, luptându-se împotriva legii minții mele și robindu-mă pentru a păcatului lege, care este în membrele mele. 24 Muncit om sunt eu! Cine mă va scăpa de corpul acestei morți? 25 Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos, Domnul nostru. Deci dar eu însumi slujesc cu mintea legii lui Dumnezeu, iar cu carnea legii păcatului.

Credincioșii sunt scutiți de osândire, umblând după duhul divin, devin fiii lui Dumnezeu și sunt împreună moștenitori cu Hristos. Făptura suspină. Duhul mijlocește pentru cei sfinți. Unirea celor aleși ai lui Dumnezeu cu Hristos.

8 Nici o osândire acum dar pentru cei care sunt în Iisus Hristos, *cei^a care umblă nu potrivit^r cărnii, ci potrivit^r duhului.* 2 Pentru că^b legea^c duhului care duce la viață în Hristos Iisus m'a scutit de^d legea păcatului și a morții. 3 Căci^e ceea ce eră preste puțință legii, intrucât eră neputincioasă prin carne, ^f Dumnezeu, trimițând pe însuși Fiul său în asemănare de carne păcătoasă și pentru păcat, osândi păcatul în carne. 4 Pentru ca hotărîrea legii să fie împlinită în noi, ^g care nu umblăm potrivit^r cărnii, ci potrivit^r duhului.

5 Căci^b care sunt potriviți cărnii, gândesc cele ale cărnii, iar care sunt potriviți duhului, ⁱ cele ale duhului. 6 Pentru^j că gândirea cărnii este moarte, iar gândirea duhului viață și pace: 7 Deoarece^k ce gândirea cărnii este vrăjmașe împotriva lui Dumnezeu; pentru că nu se supune legii lui Dumnezeu, ^l căci nici nu poate. 8 Iar cei care sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu.

9 Voi însă nu sunteți în carne, ci în duh, dacă într'adevăr locuiește în voi^m duhul lui Dumnezeu. Iar dacă cineva nu areⁿ duhul lui Hristos, acesta nu este al lui. 10 Și dacă Hristos este în voi, corpul *este* mort față de păcat, iar duhul este viață față de îndreptățire. 11 Dacă dar duhul^o celui care sculă pe Iisus dintre morți locuiește în voi, ^p cel care-l sculă pe Hristos Iisus dintre morți, vă face vii, prin duhul său care locuiește în voi, și corpurile voastre muritoare. 12^q Deci dar, fraților, datori suntem nu cărnii, ca să viețuim potrivit^r cărnii. 13 Căci^r dacă viețuiți potrivit^r cărnii, aveți să muriți; iar dacă în virtutea duhului^s omoriți lucrările corpului, veți fi în viață.

14 Căci toți care sunt^t mânâți de duhul lui Dumnezeu, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu. 15 Pentru^u că nu primirăți^x duh de robie iar^v spre temere, ci primirăți^x duh de înfiare, în care strigăm: ^y Abba, Tată. 16^z Duhul însuși mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu. 17 Iar dacă *suntem* fii, și moștenitori *suntem*:^a moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos, ^b dacă într'adevăr suferim împreună cu dănsul ca să și fim măriți împreună cu el.

18 Căci socotese că^c suferințele timpului de-acum nu sunt de același preț față de mărirea ce are să fie descoperită pentru noi. 19 Pentru că dorul stăruitor al^d făpturei așteaptă cu nerăbdare

^p Fac. 6. 5.
^q Ps. 1. 2.
^r 2 Cor. 1. 16.
^s Gal. 5. 17.

Capul 8.
^a Gal. 5. 16. 25.
^b Ioan 8. 36.
^c 1 Cor. 15. 45.

^d Cap. 7. 24. 25.
^e Fapt. 13. 39.
^f 2 Cor. 5. 21.
^g Vers. 1.

^h Ioan 3. 6.
ⁱ Gal. 5. 22. 25.
^j Cap. 6. 21.
^k Iac. 1. 4.

^l 1 Cor. 2. 14.
^m 1 Cor. 3. 16.
ⁿ Ioan 3. 34.
^o Fapt. 2. 21.

^p Cap. 6. 4. 5.
^q Cap. 6. 7. 14.
^r Gal. 6. 8.
^s Efes. 4. 22.

^t Gal. 5. 18.
^u 1 Cor. 2. 12.
^v 2 Tim. 1. 7.
^x Isa. 56. 5.
^y Marc. 14. 36.

^z 2 Cor. 1. 22.
^a Fapt. 26. 18.
^b Fapt. 14. 12.
^c 2 Cor. 4. 17.
^d 2 Pet. 3. 13.

^e descoperirea filor lui Dumnezeu. 20 Fiindcă ^f făptura fû supusă zădărniceii, nu de bunăvoie, ci pentru acela care ^o supuse pe temeiul nădejdi. 21 Căci însuși făptura va fi scutită de robia stricăciunii, spre a fi stăpână de sine a măririi filor lui Dumnezeu. 22 Căci știm că toată făptura ^g suspină și este în dureri până acum. 23 Dar nu numai *toată făptura*, ci și noi, deși avem ^h pârnga duhului, și noi chiar ⁱ suspinăm în noi înșine, ^j așteptând cu nerăbdare înfiarea, ^k răscumpărarea corpului nostru. 24 Căci în nădejde am fost mântuiți; dar ^l nădejde văzută nu este nădejde; căci cine nădăjdueste ceea ce vede? 25 Iar dacă nădăjduim ce nu vedem, așteptăm cu stăruință.

26 Astfel dar și duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre. Căci ^m nu știm ce să cerem întrucât trebuie ⁿ în rugăciunile noastre, dar același duh mijlocește pentru binele nostru prin suspinuri de nespus. 27 Iar ^o cercetătorul inimilor știe care este gândirea duhului, fiindcă se roagă pentru sfinți ^p după cum voește Dumnezeu.

28 Știm că pentru cei care iubesc pe Dumnezeu orice lucrează spre bine împreună, ca pentru unii ^q care sunt chemați potrivit unei puneri la cale. 29 Căci pe care i-a cunoscut ^r mai dinainte, i-a și rânduit, ^s mai dinainte asemănați ^t la față cu chipul Fiului său, pentru ca ^u să fie El întâiunăscut între mulți frați: 30 Iar pe care i-a rânduit mai dinainte, pe aceștia i-a și chemat; și pe care i-a ^v chemat, pe aceștia i-a și ^w îndreptătit: pe aceștia i-a și ^x mărit.

31 Ce vom zice dar față de acestea? ^z Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine stă împotriva noastră? 32 ^a Care într-adevăr nu crută pe însuși Fiul său, ci ^b îl dete pentru noi toți, cum nu ne va dărui și împreună cu dânsul toate? 33 Cine va ridica învinuire împotriva

aleșilor lui Dumnezeu? ^c Dumnezeu este îndreptățitor? 34 ^d Cine este osânditor? Hristos Iisus care muri, dar mai vărtos care fû sculat dintre morți, ^e care este de-a dreapta lui Dumnezeu, care ^f și mijlocește pentru noi?

35 Cine ne va despărți de iubirea lui Hristos? Suferință sau strămtorare sau urmărire sau foamete sau golătate sau primejdie sau spadă? 36 După cum este scris că ^g „pentru tine suntem omoriți toată ziua, socotiți am fost ca oi de injunghere“. 37 ^h Dar în toate acestea mai mult biruim prin cel care ne iubì pe noi. 38 Căci sunt incredințat, că nici moarte, nici viață, nici îngeri, nici ⁱ stăpâniri, nici ce este acum, nici ce va fi, nici puteri, 39 Nici înălțime, nici adâncime, nici vre-o altfel de făptură, nu va putea să ne despărta de iubirea lui Dumnezeu ce este în Hristos Iisus Domnul nostru.

Făgăduința lui Dumnezeu este nestrămutată. Adevărații urmași ai lui Abraam. Darul lui Dumnezeu. Iacob și Esau, Moise și Farao.

Profetii despre alegerea neamurilor.

9 Adevăr ^a zic în Hristos, nu mint, știința de mine însumi dovedindu-mi împreună cu mine în duhul sfânt, ² ^b Că mare întristare am și neîncetată durere în inima mea. 3 Căci ^c ași dori să fiu eu însumi anatema dela Hristos pentru frații mei, rudele mele după trup. 4 ^d Ca unii care sunt Israeliti, ^e care au înfiarea și ^f mărirea și ^g așezămintele și darea ^h legii și ⁱ slujba dumnezeiască și ^j făgăduințele, 5 ^k Care au părinți, și ^l din care este după trup Hristosul, ^m care este preste toate Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.

6 ⁿ Dar nu vorbesc de felul cum a căzut cuvântul lui Dumnezeu. Căci ^o nu toți care sunt din Israil sunt Israeliti; 7 ^p Și nu pentru că sunt urmașii lui Abraam, *sunt* toți fii, ci: „în ^q Isaac ți-se va numi urmaș“; 8 Adecă nu fiii din

^e 1 Ioan. 3. 2.
^f Vers. 22.
^g Ier. 12. 11.
^h 2 Cor. 5. 5.
ⁱ 2 Cor. 5. 2, 4.
^j Luc. 20. 36

^k Luc. 21. 28.
^l 2 Cor. 5. 7.
^m Mut. 20. 22.
ⁿ Zech. 12. 10.
^o 1 Cron. 28. 9.
^p 1 Ioan 5. 14

^q Cap. 9. 11, 23, 24.
^r Esod. 33. 12, 17.
^s Etes. 1. 5, 11.
^t Ioan 17. 22.
^u Cap. 5. 6, 10.
^v Col. 1. 15, 18.

^w 1 Pet. 2. 9.
^x 1. Cor. 6. 11.
^y Ioan 17. 22.
^z Num. 14. 9.
^a Cap. 5. 6, 10.
^b Cap. 4. 25.

^c Isa. 50. 8, 9.
^d Iov 34. 29.
^e Marc. 16. 19.
^f Ebr. 7. 25.
^g Ps. 44. 22.
^h 1 Cor. 15. 57.
ⁱ Efes. 1. 21.

Capitol 9.
^a 1 Tim. 2. 7.
^b Cap. 10. 1.
^c Esod. 32. 32.
^d Deut. 7. 6.
^e Esod. 4. 22.

^f 1 Sam. 4. 21.
^g Fapt. 3. 25.
^h Ps. 147. 19.
ⁱ Ebr. 9. 1.
^j Fapt. 13. 32.
^k Deut. 10. 15.

^l Luc. 3. 23.
^m Ier. 23. 6.
ⁿ Num. 23. 19.
^o Ioan 8. 39.
^p Gal. 4. 23.
^q Fac. 21. 12.

trup sunt fii ai lui Dumnezeu, ei ^rfii din făgăduință sunt socotiți drept urmași. 9 Căci cuvântul făgăduinței este: „pe timpul acesta voi veni și Sara va avea fiu”.

10 Dar nu numai Sara avu cuvânt dumnezeesc, ei și ^tRebeca având pat de la unul, dela Isaac părintele nostru. 11 — Căci deși nu erau încă născuți copiii și nu făptuirea ceva bine sau rău, pentru ca găsirea cu cale a lui Dumnezeu să rămâie potrivit alegerii, nu din fapte, ei dela ^u„cel care cheamă —. 12 I-se zise că ^v„cel mare va sluji celui mic”; 13 După cum este scris: „pe ^wIacob l-am iubit, iar pe Esau l-am urit”.

14 Ce vom zice dar? ^yNu cumva este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie. 15 Căci zice lui Moise: ^z„voiu milui pe oricine miluiesc, și mă voi îndura de oricine mă îndur”. 16 Deci dar nu este dela cel care voește, nici dela cel care aleargă, ei dela Dumnezeu care miluiește. 17 Căci ^ascriptura zice lui Farao că: ^b„pentru aceasta chiar te-am deșteptat, ca să arăt în tine puterea mea, și ca să fie dat în știre numele meu în tot pământul”. 18 Deci dar pe cine voește ^{il} miluiește, iar pe cine voește ^{il} învățoșează.

19 Dar îmi vei zice: pentru ce se mai plânge? Căci hotărârii lui ^ccine se împotrivesc?

20 Negreșit, omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? „Nu cumva ^dva zice plâsmuitura către plâsmuitor”: pentru ce m'ai făcut astfel? 21 Sau nu are ^eolarul putere preste lutul lui, ca din aceiași frământătură să facă ^fun vas spre cinste, iar altul spre necinste? 22 Cum dar, dacă Dumnezeu voind să-și arete mânia și să-și facă cunoscut puterea îngădui în multă îndelungă răbdare ^gvase de mânia ^hîntocmite spre peire, 23 Și ca să facă

cunoscut ⁱbogăția măreții lui preste vase de milă, pe care mai dinainte le-a ^jgătit spre mărire? 24 Astfel fiind noi, ne și chemă ^knu numai dintre Iudei, ei și dintre neamuri.

25 După cum zice și Ozea: ^l„Voiu numi pe care nu este poporul meu, poporul meu, și pe care nu este iubită, iubită, 26 ^mȘi va fi în locul unde li-se zise: voi nu sunteți poporul meu, acolo vor fi numiți fii ai viului Dumnezeu”.

27 Iar Isaia strigă despre Israel: ⁿ„dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, rămășița ^ose va mântui. 28 Căci el va aduce la îndeplinire și scurt va alcătui judecată ^{in dreptate}; ^ppentru că Domnul va face judecată ^qscurt alcătuită” pe pământ. 29 Și după cum a zis mai înainte Isaia: ^r„Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi lăsat o sămânță, ^rca Sodoma am fi fost și ca Gomora am fi fost asemănați”.

30 Ce vom zice dar? ^sCă neamuri care nu aleargă după îndreptățire apucară îndreptățirea, ^tși îndreptățirea care este din credință; 31 Iar Israel ^ualergând după legea îndreptățirii ^vnu ajunsese la lege ^wdătătoare de îndreptățire. 32 Pentru ce? Pentru că ^xalergarea ^wnu din credință, ei după cum ^{este} din lucruri ^{ale legii}; căci ^x„se loviră de piatra poticnirii”. 33 După cum este scris: ^yIată eu pun în Sion piatră de poticnire și stâncă de sminteală, și cine crede într'insul nu va fi rușinat”.

Îndreptățirea din credință față cu îndreptățirea din lege. Profeții despre Iudei și neamuri.

10 Fraților, bunăvoința inimii mele și cererea către Dumnezeu sunt pentru danșii spre mântuire. 2 Căci le mărturisesc, ^acă au râvnă pentru Dumnezeu, dar nu potrivit unei depline înțelegeri: 3 Pentru că necunoscând ^bîndreptățirea dela Dumnezeu și căutând să statornicească a lor ^cîndreptățire, nu s'au supus îndreptățirii dela

r Gal. 4. 28.

s Fac. 18. 10, 14.

t Fac. 25. 21.

u Cap. 4. 17.

v Fac. 25. 23.

x Deut. 21. 15

y Deut. 32. 4.

z Psod. 33. 19.

a Gal. 3. 8. 22.

b Esod. 9. 16.

c 2 Cron. 20. 6.

d Isa. 29. 16.

e Prov. 16. 4.

f 2 Tim. 2. 20.

g 1 Tes. 5. 9.

h 1 Pet. 2. 8.

i Col. 1. 27.

j Cap. 8. 28—30.

k Cap. 3. 29.

l Osea 2. 23.

m Osea. 1. 10.

n Isa. 10. 22, 23.

o Cap. 11. 5.

p Isa. 28. 22.

q Isa. 1. 9.

r Isa. 13. 19.

s Cap. 4. 11.

t Cap. 1. 17.

u Cap. 10. 2

v Gal. 5. 4.

x Luc. 2. 34

y Ps. 118. 22.

Capul 10.

a Fapt. 21. 20

b Cap. 1. 17.

c Filip. 3. 9

Dumnezeu. 4 Căci^d sfârșit al legii este Hristos spre îndreptățire oricui care crede.

5 Căci Moise scrie despre îndreptățirea care este din lege, ^ecă „omul care va fi făcut acele *rândueli* viu va fi printr'insa“. 6 Iar *despre* îndreptățirea din credință astfel zice: ^fnu zice în inima ta: „cine se va sui în cer?“ — aceasta însemnează a aduce jos pe Hristos; — 7 Sau oricine se va pogori în abiz?“ — aceasta însemnează a scoate afară pe Hristos dintre morți. — 8 Dar ce zice? ^g„Aproape de tine este cuvântul, în gura ta și în inima ta; adevărat cuvântul credinței pe care îl predicăm. 9 Pentru^h că dacă vei fi mărturisit cu gura ta pe Domnul Iisus, și vei fi crezut în inima ta că Dumnezeu l-a sculat dintre morți, vei fi mântuit; 10 Căci cu inima se crede spre îndreptățire, iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11 Pentru că scriptura zice: ⁱ„oricine care crede într'insul nu va fi rușinat“. 12 ^jCăci nu este deosebire de Iudeu și Elen; fiindcă^k el este Domn al tuturor, ^lbogat fiind pentru toți care-l cheamă. 13^m „Pentru că oricine care va fi chemat ⁿnumele Domnului mântuit va fi“.

14 Dar cum să cheme pe acela în care nu crezură? Și cum să creadă în acela despre care nu auziră? Și cum să auză ^ofără predicator? 15 Și cum să predice dacă nu vor fi trimis? După cum este scris: ^p„cât de frumoase sunt picioarele *celor care binevestesc pace*, celor care binevestesc cele bune“. 16 Dar ^qnu toți se supuseră evangheliei. Căci Isaia zice: ^r„Doamne, cine crezî la cele auzite dela noi?“ 17 Deci credința *vine* din cele auzite, iar cele auzite prin cuvântul lui Hristos.

18 Dar întreb, oare nu auziră ei? Negreșit: ^sPreste tot pământul ieși glasul lor. ^tȘi la marginile lumii rostu-

rile lor. 19 Dar întreb, oare nu cunoscî Israel? Moise cel dintâiu zice: ^u„Eu vă voi întărită asupra unui ne-popor, asupra unui ^vpopor neînțelegător vă voi atăta la mână“. 20 Iar Isaia îndrăznește și zice: ^x„Aflat-am fost pentru cei care nu mă caută, cunoscut m'am făcut celor care nu întrecă de mine“. 21 Și către Israel zice: „toată ziua întinsei mâinile mele către un popor neascultător și împotrivor cu vorba“. *O parte de Iudei sunt aleși, iar o parte respinși. Neeredința Iudeilor este mântuirea neamurilor. Tot Israelul va fi mântuit odată.*

11 Deci întreb, ^a„oare înlătură Dumnezeu pe poporul său?“ Să nu fie. Căci ^bși eu sunt Israelit, din neamul lui Abraam, din seminția lui Beniamin. 2 „Dumnezeu nu înlătură pe poporul său“ pe care ^cil cunoscî mai dinainte. Sau nu știți ce spune scriptura unde vă vorbește de Ilie, cum să plânge el lui Dumnezeu împotriva lui Israel? 3 *Zicând*:^d „Doamne, pe profetii tăi îi omorîră, altarele tale din temelie le răsturnară, și eu am rămas singur și caută sufletul meu“. 4 Dar ce-i zice răspunsul dumnezeesc? ^e„Mi-am lăsat șapte mii de bărbați, ca unii care nu-și plecară genunchii lui Baal“. 5 ^fDeci astfel și în timpul de acum a fost o rămășiță potrivit unei alegeri din dar; 6 Iar ^gdacă este din dar, nu mai este din lucruri; altfel darul nu se mai face dar. *Și dacă este din lucruri, nu mai este dar; altfel lucrul nu mai este lucru.*

7 Deci ce este? ^hIsrael nu dobândi aceea ce căută cu stăruință, iar cei aleși dobândiră; și ceilalți fură învățoșiți, 8 După cum este scris: ⁱ„Dumnezeu le dete duh de ameteire, ^jochi ca să nu vază și urechi ca să nu auză până în ziua de azi“. 9 Și David zice: ^k„Făcă-se masa lor spre laț și spre vânare, și spre piedecă și *astfel* spre răsplată lor, 10 ^lÎntunece-se ochii lor ca să nu vază, și încovoae-se pururea spina-

^d Mat. 5. 17.
^e Lev. 18. 5.
^f Deut. 30. 12, 13.
^g Deut. 30. 14.

^h Mat. 10. 32.
ⁱ Isa. 28. 16.
^j Fapt. 15. 9.
^k Fapt. 10. 36

^l Etes. 1. 7.
^m Ioel 2. 32.
ⁿ Fapt. 9. 14.
^o Tit. 1. 3.

^p Isa. 52. 7.
^q Cap. 3. 3.
^r Isa. 53. 1.
^s Ps. 19. 4.

^t 1 Reg. 18. 10.
^u Deut. 32. 21.
^v Tit. 3. 3.
^x Isa. 65. 1.

Capit. 11.
^a 1 Sam. 13. 22.
^b 2 Cor. 11. 22.
^c Cap. 8. 29.

^d 1 Reg. 19. 10,
14.
^e 1 Reg. 19. 18.
^f Cap. 9. 27.
^g Deut. 9. 4. 5.

^h Cap. 9. 31.
ⁱ Isa. 29. 10.
^j Deut. 29. 4.
^k Ps. 69. 22.
^l Ps. 69. 23.

rea lor^o. 11 Deci întreb. oare nu se poticniră ca să cază?

Să nu fie. Ci^m prin greșala lor *s'a făcut* mântuirea pentru neamuri. ca să-i facă pe dânșii râvnitori. 12 Dacă dar greșala lor *fu* o bogăție a lumii și căderea lor o bogăție a neamurilor. cu cât mai vărtos întreg numărul lor? 13 Vonă neamurilor vă vorbese. Deciⁿ intrucât sunt eu al neamurilor apostol îmi laud slujba mea. 14 Poate cumva voi face râvnitori pe ai mei. și^o vom scăpă pe unii dintr'înșii. 15 Căci dacă înlăturarea lor este a lumii împăcare. ce *va fi* adăugarea lor. dacă nu viața dintre morți? 16 Iar dacă pârğa este^p sfântă și frământătura *este sfântă*: și dacă rădăcina este sfântă. și ramurile *sunt sfinte*.

17 Și dacă^q unele dintre ramuri fură rupte. ^rtu însă deși maslin sălbatic fiind. ai fost altoit într'însele și te-ai făcut împreună părtaş al rădăcinei și al sucului maslinului. 18 ^sNu te mândri față de ramuri: iar dacă te mândrești. nu tu ții rădăcina. ci rădăcina pe tine. 19 Dar vei zice: ramuri fură rupte pentru ca eu să lin altoit. 20 Bine: din pricina necredinții fură rupte. ^tiar tu prin credință stai. Nu fii cu gândul pe sus. ci ^uteme-te. 21 Căci dacă Dumnezeu nu cruță ramurile firești. nici pe tine nu te va cruță.

22 Deci vezi bunătațe și asprime dela Dumnezeu; asprime către cei care căzură. iar către tine bunătațe dela Dumnezeu. ^vdacă vei fi stăruit în bunătațea lui. altfel^x și tu vei fi tăiat. 23 Și aceia^y dar. dacă nu vor fi stăruit în necredință. vor fi altoiți: căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăși. 24 Căci dacă tu ai fost tăiat din firescul maslin sălbatic și împotriva firii ai fost altoit în maslin bun. cu atât mai vărtos aceștia. care sunt firești. vor fi altoiți în al lor maslin.

25 Căci nu voesc. fraților. ca voi să nu cunoașteți taina aceasta. pentru ca să nu fiți ^zînțelepți după a voastră găsi-re cu cale. că ^aînvărtoșare a fost în parte pentru Israel ^bpână ce va fi intrat întreg numărul neamurilor. 26 Și astfel tot Israelul va fi mântuit. după cum este scris: ^c„Veni-va din Sion Mântuitorul. înlătură-va necucernicii dela Iacob. 27^d Și acesta este așezământul *iesit* dela mine pentru dânșii. când voi fi înlăturat păcatele lor”. 28 Negreșit după evanghelie sunt urii *de Dumnezeu* pentru voi. dar după alegere sunt ^einubiți pentru părinții lor: 29 Căci fără părere de rău sunt darurile și^f chemarea lui Dumnezeu. 30 Pentru că după cum și voi ^gn'ați ascultat altădată de Dumnezeu. iar acum ați fost miluiți prin neascultarea lor. 31 Astfel și aceștia n'au ascultat acum. ca prin mila voastră să fie și dânșii miluiți. 32 Căci ^hDumnezeu închise împreună pe toți spre neascultare. pentru ca pe toți să-i miluiască.

Preamărirea minunatelor căi dumnezecești.

33 O. adâncime a bogății și a înțelepciunii și a cunoștinței lui Dumnezeu: ⁱcât de neprimitoare de cercetare sunt judecățile lui și cât de neprimitoare de ^jurmare căile lui. 34^k Pentru că „cine a cunoscut gândul Domnului? Sau ^lcine s'a făcut sfetnicul lui? 35 Sau^m cine i-a dat întâiu lui. și i-se va dà înapoi?” 36 Că toate sunt ⁿdintr'însul și printr'însul și pentru dânșii; ^oLui fie mărire în veci. Amin.

Îndemnuri la sfințenie. Întrebuințarea folosi-toare a deosebitelor daruri.

12 Vă^a îndemn dar. fraților. prin îndurările lui Dumnezeu. ^bca să înfățișați ^ccorpurile voastre ca o ^djertfă vie. sfântă bine plăcută lui Dumnezeu. închinăciunea voastră convenită gândirii. 2 Și^e să nu fiți în asemănare cu veacul acesta. ci să vă^f schimbați prin învoirea

m Fapt. 13. 46.
n 2 Tim. 1. 11.
o 1 Cor. 7. 16.
p Lev. 23. 10.
q Ier. 11. 16.

r Fapt 2. 39.
s 1 Cor. 10. 12.
t Cap. 12. 16.
u Prov. 28. 14.
v 1 Cor. 15. 2.

x Ioan 15. 2.
y 2 Cor. 3. 16.
z Cap. 12. 16.
a Vers. 7.

b Luc. 21. 24.
c Isa. 59. 20.
d Isa. 27. 9.
e Dent. 7. 8.

f Num. 23. 19.
g Efes. 2. 2.
h Cap. 3. 9.
i Ps. 36. 6.

j Iov 11. 7.
k Iov 15. 8.
l Iov 36. 22.
m Iov 35. 7.
n 1 Cor. 8. 6.

o Gal. 1. 5.
—
Copul 12.
a 2 Cor. 10. 1.

b 1 Pet. 2. 5.
c Ps. 50. 13, 11.
d Ebr. 10. 20.
e 1 Pet. 1. 14.
f Efes. 1. 18

minții *voastre*, pentru ca să cercetați voi care este voia lui Dumnezeu, binele și bineplăcutul și desăvârșitul.

3 Căci în puterea darului ^hcare îmi este dat mie zic oricui care este între voi. ⁱsă nu fie cu gând mai pe sus decât ceea ce trebuie să gândească. ci să gândească ca să fie întreg la minte, Dumnezeu a împărțit ^jfiecăruia după măsura de credință. 4 Pentru ^kcă după cum într'un singur corp avem multe membre, și membrele toate nu au aceeași lucrare, 5 Astfel ^lnoi cei mulți un singur corp suntem în Hristos, iar câte unul suntem membrii unui pentru alții.

6^m Având însă deosebite daruri potrivit ⁿdarului, care ne-a fost dat nouă; fie ^oprofeție după măsura credinței. *să profetizăm*; 7 Fie diaconie. în diaconie *să fim*; ^pfie că este învățător, în învățătură *să fie*; 8 Fie ^qcă este îndemnător. în îndemnare *să fie*: ^rcel care împărtășește cu firească nevinovăție *să împărtășească*; ^scel care este rânduit mai mare, cu sânguință *să fie*; cel care ^tmiluște, cu blândețe *să miluiască*. 9^a Iubirea *să fie* fără fățarie. ^vUriți răul, lipiți-vă de bine:

10^x În iubirea frățească unui către alții fiți ^ycu iubire firească, în cinste fiți călăuză unui altora. 11 În sânguință nepregetători. fiți fierbinți cu duhul, slujiți Domnului. 12 În puterea nădejzii ^zbucurați-vă, în suferință fiți statornici, în ^arugăciune fiți ^bstăruitori cu răbdare. 13 ^cLa trebuințele sfinților faceți-vă părtași, ^dgrăbiți-vă cu ospitalitatea.

14^e Binecuvântați pe cei care vă urmăresc; binecuvântați și nu blestemați.

15^f Să vă bucurați cu cei care se bucură, să plângeți cu cei care plâng. 16^g Gândiți aceiași unui pentru alții; nu gândiți la cele înalte, ci lăsați-vă a fi duși de cele smerite; ^hnu vă faceți

înțelepți după a ⁱvoastră găsim cu cale.

17^j Nu răsplătiți nimenui rău pentru rău; ^kpurtați grije de cele bune înaintea tuturilor oamenilor. 18 Dacă este cu putință, întrucât vă privește, trăiți ^lîn pace cu toți oamenii: 19^m Nu vă răsbunați voi înșivă iubiților, ci dați loc mâniei; căci scris este: „a mea este ⁿrăsbunarea. eu voi răsplăti, zice Domnul. 20° Ci dacă va fi flămânzit vrăjmașul tău, dă-i demâncare; dacă va fi însetat, dă-i să bea; căci făcând aceasta cărbuni de foc vei grămădi pe capul lui”. 21 Nu fi biruit de către rău, ci biruește răul prin bine.

Supunerea față de stăpâniri.

13 Orice suflet ^afie supus înaltelor stăpâniri. Căci ^bnu este stăpânire decât dela Dumnezeu, iar care sunt, de Dumnezeu sunt rânduite. 2 Astfel cine nu este supus stăpânirii se ^cîmpotrivesc întocmirii lui Dumnezeu; iar cei care se împotrivesc vor lua osândă pentru dânsii înșile. 3 Pentru că cei mari nu sunt o teamă pentru fapta bună, ci pentru rău. Voști dar să nu te temi de stăpânire? ^dFă binele, și vei avea laudă dela dânsa. 4 Căci este slujitoarea lui Dumnezeu spre bine ție; iar dacă vei fi făcut răul, teme-te; pentru că nu fără cuvânt poartă spadă: căci este slujitoarea lui Dumnezeu, răsbunătoare în privința mâniei pentru cel care făptuește răul. 5 Deaceea ^etrebuință este ca să fiți supuși, nu numai din pricina mâniei, ^fci și pentru a voastră știință de sinevă.

6 Căci pentru aceasta plătiți și dări: căci ei sunt slujitori ai lui Dumnezeu pentru aceasta chiar sunt stăruitori. 7^g Dați tuturilor datorii, celui care cere darea, *dați* darea, celui care cere vama, vama, celui care cere teama, teama, celui care cere cinstea, cinstea.

Îndemnare să iubim pe aproapele nostru.

8 Nu datoriiți nimenui nimic, decât

^g Efes. 5. 10, 17.
^h Efes. 3. 2, 7, 8.
ⁱ Prov. 25. 27.
^j 1 Cor. 12. 7, 11.
^k 1 Cor. 12. 12.
^l 1 Cor. 10. 17.

^m 1 Cor. 12. 4.
ⁿ Vers 3.
^o Fapt. 11. 27.
^p Fapt. 13. 1.
^q Fapt. 13. 32.
^r Mat. 6. 1—3.

^s Fapt. 20. 28.
^t 2 Cor. 9. 7.
^u 1 Tim. 1. 5.
^v Ps. 34. 14.
^w Ebr. 13. 1.
^x Filip. 2. 3.

^y Luc. 10. 20.
^z Luc. 21. 19.
^a Col. 4. 2.
^b 1 Cor. 16. 1.
^c 1 Tim. 3. 2.
^d Mat. 5. 44.

^e 1 Cor. 12. 26.
^f 1 Pet. 3. 8.
^g Ps. 131. 1, 2.
^h Prov. 3. 7.
ⁱ Prov. 20. 22.
^k Cap. 14. 16.

^l Marc. 9. 50.
^m Lev. 19. 18.
ⁿ Deut. 32. 35.
^o Esod. 23. 4, 5.

Capul 13.

^a Tit. 3. 1.
^b Prov. 8. 15, 16.
^c Tit. 3. 1.

^d 1 Pet. 2. 14.
^e Eccl. 8. 2.
^f 1 Pet. 2. 19.
^g Mat. 22. 21.
^h Iac. 2. 8.

numai a vă iubi unii pe alții: căci ^hcine iubește pe un altul a implinit legea. 9 Căci: „nu săvârși adulter. nu omori. nu fură. *nu mărturisî strâmb.* nu pofti“. ⁱși orice altă poruncă. în acest cuvânt este cuprinsă. în: *J* „iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți“. 10 Iubirea pentru aproapele nu săvârșește rău; deci cuprinsul legii este ^kiubirea.

Îndemnare să umblăm în lumină.

11 Și aceasta fiindcă știți timpul cuvenit, ^lcă acum *este* ceasul ca voi să fiți deșteptați din somn; căci acum mântuirea este mai aproape de noi. decât când am crezut. 12 Noaptea a înaintat. ziua s'a apropiat. ^mSă lepădăm dar lucrurile întunerecului. ⁿsă îmbrăcăm armele luminii. 13 ^oSă umblăm cuviincios ca în timpul zilei. ^pnu în ospete desfătătoare și betii. ^qnu în culcări rușinoase și desfrânări. ^rnu în ceartă și râvnire: 14 Ci ^sluați îmbrăcăminte pe Domnul Iisus Hristos. și nu purtați ^tgrije de trupul vostru spre poftă.

Crutare pentru cei slabi în credință. Smintea trebuie îndăturată în mâncare și în ținerea zilelor. Hristos este judecător. Fiecare să urmeze după credința sa.

14 Iar pe cel ^aslab în credință luați-l la voi. nu spre lămurirea gândurilor. 2 Unul are încredere ^bsă mănânce de toate. dar cel slab mănâncă legume. 3 Cine mănâncă să nu desprețuiască pe care nu mănâncă; ^ciar cine nu mănâncă să nu judece pe care mănâncă: căci Dumnezeu l-a luat la sine. 4 ^dTu cine ești care judeci slugă streină? Față de Domnul său numai stă sau cade; dar va stă. pentru că Domnul are putere ca să-l facă să stea.

5 ^eUnul alege o zi față de altă zi. iar altul alege orice zi. Oricine fie pe deplin incredințat în al său cuget. 6 Cine ^fține ziua pentru Domnul o ține; și cine nu ține ziua pentru Domnul nu o ține; cine mănâncă pentru Domnul

mănâncă. căci ^gmulțumește lui Dumnezeu: și cine nu mănâncă pentru Domnul nu mănâncă. și mulțumește lui Dumnezeu. 7 ^hPentru că nimenea dintre noi nu viețuește pentru sine, și nimenea nu moare pentru sine: 8 Căci și dacă viețuim pentru Domnul viețuim, și dacă murim pentru Domnul murim. Deci și dacă viețuim și dacă murim. ai Domnului suntem. 9 Căci ⁱpentru aceasta a murit și a înviat Hristos. ca să aibă stăpânire ^jși preste morți și preste vii.

10 Tu dar pentru ce judeci pe fratele tău? ^kSau și tu pentru ce desprețuești pe fratele tău? Căci toți ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecător al lui Dumnezeu. 11 Pentru că scris este: ^l„viu sunt eu. zice Domnul, că mie mi-se va plecà orice genunchiu. și orice limbă va laudă pe Dumnezeu“. 12 Deci dar ^mfiecare dintre noi va da pentru sine cuvânt lui Dumnezeu.

13 Deci să nu mai judecăm unii pe alții; ei aceasta judecați mai vârtos. ca ⁿsă nu dați fratelui cuvânt de poticneală sau smintea. 14 Știu și sunt incredințat în Domnul Iisus. ^ocă nimic nu este spurcat prin sine însuși. ^pdecât numai pentru cel care gândește că este ceva spurcat. pentru acela spurcat este. 15 Căci dacă fratele tău se mârnește. din pricina mâncării. nu mai umbli potrivit iubirii. ^qNu pierde din pricina mâncării tale pe acela. pentru care a murit Hristos. 16 ^rDeci să nu fie defaimat binele vostru. 17 ^sCăci împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și beaură. ei îndreptățire și pace și bucurie în duh sfânt; 18 Pentru că cine potrivit acesteia slujește lui Hristos. este ^tbineplăcut lui Dumnezeu. și cercat pentru oameni.

19 ^uDeci dar să urmărim cele ale păcii și cele ^vale întăririi între noi însine. 20 ^xNu dărâmă din pricina mân-

† Esod. 20. 13.
j Lev. 19. 18.
k Mat. 22. 40.
l 1 Cor. 15. 34.
m Efes. 5. 11.

n Efes. 6. 13.
o Filip. 4. 8.
p Prov. 23. 20.
q 1 Cor. 6. 9.
r Iac. 3. 14.

s Gal. 3. 27.
t Gal. 5. 16.

Capul 14.

a Cap. 17. 1, 7.
b Tit. 1. 15.
c Col. 2. 16.

d Iac. 4. 12.
e Gal. 4. 10.
f Gal. 4. 10.
g 1 Cor. 10. 31.
h 1 Cor. 6. 19.

20.

i 2 Cor. 5. 15.
j Fapt. 10. 36.
k Mat. 25. 31, 32.
l Isa. 45. 23.

m Mat. 12. 36.
n 1 Cor. 8. 9, 13.
o Fapt. 10. 15.
p 1 Cor. 8. 7, 10.
q 1 Cor. 8. 11.

r Cap. 12. 17.
s 1 Cor. 8. 8.
t 2 Cor. 8. 21.
u Ps. 34. 14.
v Cap. 15. 2.
x Vers. 15.

cării lucrul lui Dumnezeu. ^yTot este curat; ^zdar un rău este pentru omul care mănâncă prin poticneală. 21 Bine este a nu mânca carne, nici a bea vin, nici a face *cevă*, de care se poticnește fratele tău *sau se smintește sau se slăbește*. 22 Tu aibi înaintea lui Dumnezeu credința, pe care o ai după tine însuși. Fericit cine nu se judecă pe sine însuși în ceea ce încuviințează: 23 Iar cine șovăește dacă va fi mâncat, osândit este, pentru că nu din credință a mâncat; și tot ce nu este din credință, păcat este.

Trebue să ne silim a ne întări unii pe alții. Toți să slujim lui Dumnezeu.

15 ^aȘi datori suntem noi cei tari, ca să ^bîngăduim slăbiciunile celor neputincioși, și să nu ne plăcem nouă înșine. 2 ^cFiecare dintre noi să placă aproapelui său spre bine ^dpentru întărire; 3 ^eCăci și Hristos nu a plăcut sieși însuși, ci după cum este scris: ^f„muștrările celor care te muștră pe tine căzură asupra mea“. 4 Pentru ^gcă toate care fură scrise mai nainte, spre învățătura noastră fură scrise, ca prin stăruința și prin mângăierea scripturilor să avem nădejdea noastră.

5 ^hIar Dumnezeuul stăruinței și al mângăierii să vă dea ca să gândiți aceeași unii în alții după *voia lui Hristos Iisus*. 6 ⁱPentru ca într'una cu o gură să măriți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos. 7 De aceea ^jluați la voi unii pe alții, după ^kcum și Hristos va lua la sine spre mărirea lui Dumnezeu.

8 Căci zic, că ^lHristos s'a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru credințioșia lui Dumnezeu, ^mca să întărească făgăduințele *date* părinților. 9 Iar ⁿneamurile pentru milă să mărească pe Dumnezeu după cum este scris: ^o„Pentru aceasta te vom lăuda între neamuri, și vom cânta numele tău“. 10 Și iar

zice *scriptura*: ^p„Veseliți-vă neamurilor, cu poporul său“. 11 Și iar: ^q„Lăudați toate neamurile, pe Domnul, și să-l mărească pe el toate popoarele“. 12 Și iar Isaia zice: ^r„Va fi rădăcina lui Iesei și cel care se ridică să domnească preste neamuri, într'însul neamuri vor nădăjdui“.

13 Iar Dumnezeul nădejdiei să vă umple de orice ^sbucurie și de pace în credință, ca să prisosiți voi în nădejde, în puterea duhului sfânt.

Isbânda și împrăștierea evangheliei prin predica Apostolului.

14 ^tDar sunt încredințat, frații mei, și eu însumi despre voi, că și voi înșivă sunteți ^uplini de inimă bună, umpluți cu orice cunoștință, în stare ca să vă înțelepțiți și unii pe alții. 15 V'am scris însă mai cu îndrăzneală în unele părți, ca unul care vă aduc iarăși aminte pentru ^vdarul care îmi este dat dela Dumnezeu. 16 Ca ^xsă fiu eu slujitor rânduit al lui Hristos Iisus pentru neamuri, slujind preotește evanghelia lui Dumnezeu, pentru că ^yjertfa neamurilor să se facă bineprimită, sfințită în duhul sfânt. 17 Deci am laudă în Hristos Iisus, ^zpentru cele ce sunt către Dumnezeu; 18 Căci nu voiu îndrăzni să vorbesc ceva ^ace n'a săvârșit Hristos prin mine, prin cuvânt și faptă, ^bspre supunerea neamurilor, 19 ^cÎn putere de semne și minuni, în puterea duhului sfânt, încât dela Ierusalim și împrejur până în Iliria am îndeplinit evanghelia lui Hristos; 20 Căutând însă cinstea mea astfel ^dca să binevestesc nu unde fii numit Hristos, ca să nu clădesc pe temelie streină, 21 Ci după cum este scris: ^e„Vor vedeà cei cărora nu li-s'a vestit despre dânsul, și cei care nu vor fi auzit, vor înțelege“.

22 De aceea ^fam și fost oprit în cea mai mare parte ca să vin la voi: 23 Dar acum ne mai având loc în aceste ținu-

^y Mat. 15. 11.
¹ Cor. 8. 9—
12.

Capitol 15.

^a Gal. 6. 1.
^b Cap. 14. 1.
^c 1 Cor. 9. 19.

^d Cap. 14. 19.
^e Mat. 26. 39.
^f Ps. 69. 9.
^g 2 Tim. 3. 16.
17.

^h Filip. 3. 16.
ⁱ Fapt. 4. 24, 32.
^j Cap. 14. 1, 3.
^k Cap. 5. 2.
^l Mat. 15. 24.

^m Cap. 3. 3.
ⁿ Ioan 10. 16.
^o Ps. 18. 49.
^p Deut. 32. 43.
^q Ps. 117. 1.

^r Isa. 11. 1, 10.
^s Cap. 12. 12.
^t 2 Pet. 1. 12.
^u 1 Cor. 8. 1.
^v Cap. 1. 5.

^x Cap. 11. 13.
^y Isa. 66. 20.
^z Ebr. 5. 1.
^a Fapt. 21. 19.
^b Cap. 1. 5.

^c Fapt. 19. 11.
^d 2 Cor. 10. 13.
^e Isa. 52. 15.
^f Cap. 1. 13.

turi, și de mulți ani având dorința să vin la voi. 24 Îndată ce plec în Spania voi veni la voi: pentru că nădăjduesc trecând să vă văd și să fiu însoțit de voi acolo, dacă mai întâiu voi fi fost în parte indestulat de voi. 25 Acum mă duc la Ierusalim slujind sfinților. 26 Căci Macedonia și Achaia au binevoit să facă o împărțășire la săracii sfinților, care sunt în Ierusalim. 27 Au binevoit înadins, și datori sunt ei lor: pentru că dacă neamurile au avut împărțășire de cele dumnezeiești ale lor, datorează să le slujească și în cele firești. 28 Deci după ce voi fi săvârșit aceasta și voi fi încredințat lor acest rod, voi pleca pela voi în Spania: 29 și știu că venind la voi, voi veni cu aceea cu ce este plină binecuvântarea lui Hristos.

30 Vă îndemn dar, fraților, prin Domnul nostru Iisus Hristos și prin iubirea duhului să luptați împreună cu mine în rugăciunile voastre pentru mine către Dumnezeu. 31 Ca să fiu scăpat de neascultătorii din Iudea și slujirea mea rânduită pentru Ierusalim să se facă bineprimită sfinților; 32 Pentru ca, după ce voi fi venit în bucurie la voi prin voia lui Dumnezeu, să mă liniștesc împreună cu voi. 33 Iar Dumnezeuul păcii cu voi toți. Amin.

Pavel face cunoscut pe Febe, Felurite îmbrățișeri trimise la cei din Roma. Ferirea de desbinări. Doxologie.

16 Vă fac cunoscut pe Febe, sora noastră, fiind slujitoare a bisericii, care este în Chenchre. 2 Ca să o primiți în Domnul după cum se cuvine pentru sfinți și să o ajutați în lucrul în care are trebuință de voi; căci și dansa a fost îngrijitoare pentru mulți și chiar pentru mine. 3 Îmbrățișați pe Prisca și pe Acuila împreună lucrătorii mei în Hristos Iisus. 4 Ca unii care pentru sufletul meu au pus jos

gâtul lor însuși, cărora nu numai eu le mulțumesc, ei și toate bisericile neamurilor. 5 Urați și bisericii care este în casa lor.

Îmbrățișați pe Epenet iubitul meu, care este pârğa Asiei pentru Hristos. 6 Îmbrățișați pe Mariam, ea una care se osteni mult pentru voi. 7 Îmbrățișați pe Andronic și Iunian rudele mele și prinși împreună cu mine, ca unii care sunt însemnați între apostoli, și care mai nainte de mine au fost în Hristos.

8 Îmbrățișați pe Ampliat iubitul meu în Domnul. 9 Îmbrățișați pe Urban împreună lucrătorul nostru în Hristos și pe Stachi iubitul meu. 10 Îmbrățișați pe Apelle cel cercat în Hristos.

Îmbrățișați pe cei care sunt dintre ai lui Aristobol.

11 Îmbrățișați pe Irodion ruda mea. Îmbrățișați pe cei care sunt dintre ai lui Narcis, care sunt în Domnul. 12 Îmbrățișați pe Trifena și pe Trifosa, care s'au ostenit în Domnul. Îmbrățișați pe Persida iubita, ea una care mult s'au ostenit în Domnul.

13 Îmbrățișați pe Rufu alesul în Domnul și pe muma lui și a mea. 14 Îmbrățișați pe Asinerit, pe Flegonte, pe Erme, pe Patrova, pe Erma și pe frații care sunt împreună cu dâșii. 15 Îmbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nerea și pe sora lui, și pe Olimpan, și pe toți sfinții care sunt împreună cu dâșii.

16 Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă. Vă îmbrățișează bisericile toate ale lui Hristos.

Să ne ferim de amăgitori.

17 Vă îndemn, fraților, să fiți cu luare aminte asupra acelor care fac desbinări și sminteli împotriva învățaturii pe care ați învățat-o, și abateți-vă dela dâșii. 18 Pentru că unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos, ci pântecelui lor însuși, și prin

g Fapt. 19. 21. h Fapt. 15. 3. i Fapt. 19. 21. j 1 Cor. 16. 1, 2.

k Cap. 11. 17. l 1 Cor. 9. 41. m Filip 4. 17. n Cap. 1. 11.

o Filip 2. 1. p 2 Cor. 1. 11. q 2 Tes. 3. 2. r 2 Cor. 8. 4.

s Cap. 1. 10. t Fapt. 18. 21. u 1 Cor. 16. 18. v Filip. 4. 9.

Capul 16. a Fapt. 18. 18. b Filip. 2. 29.

c Fapt. 18. 2. 18, 26. d 1 Cor. 16. 19. e 1 Cor. 16. 15.

f Gal. 1. 22. g 2 Ioan 1. h 1 Cor. 16. 20. i Fapt. 15. 1.

5, 21. j 1 Cor. 5. 9, 11. k Filip. 3. 19. l Col. 2. 4.

vorbire bună și cuvinte bine puse amăgesc inimile celor fără răutate. 19 Ascultarea^m voastră însă a ajuns la toți; deaceia mă bucur de voi, și voesc ca voi să fițiⁿ înțelepți față de bine, și curați față de rău. 20 Iar^o Dumnezeuul păcii^p va zdrobi îndată pe satana supt picioarele voastre.

^qDarul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

Salutări din Corint.

21 Vă îmbrățișază^r Timoteu lucrătorul împreună cu mine, și^s Luciu și^t Iason și^u Sosipatru rudele mele.

22 Vă îmbrățișez în Domnul, eu Terțiu, care am scris epistola.

23 Vă îmbrățișază^v Gaiu ospățitorul

meu și al bisericii întregi. Vă îmbrățișază^x Erastu economul orașului și Cuartu fratele.

24^y Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi toți. Amin.

Preamărire a lui Dumnezeu.

25 Iar^z celui care poate să vă întărească pe voi pentru evangelia mea^a și predicarea lui Iisus Hristos, ^bpentru descoperirea tainei^c tăcute în veacuri vecinice, 26 Dar^d acum făcută cunoscut prin scripturi profetice după rânduală vecinicului Dumnezeu, adusă la cunoștință între neamuri spre^e ascultarea credinței. 27 Lui, prin Iisus Hristos, ^funicului înțeleptului Dumnezeuu mărire^{fie} în veci. Amin.

ÎNȚĂIA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI.

Mulțumiri aduse Corintenilor pentru credința lor.

1 Pavel^a chemat apostol al lui Hristos Iisus^b prin voința lui Dumnezeu și^c Sostene fratele² Bisericii lui Dumnezeu celei care este în Corint,^d sfințiilor în Hristos Iisus, ^echemati sfinți, tutulor care în orice loc al^f lor și al nostru^g cheamă numele Domnului^h nostru Iisus Hristos. 3ⁱ Dar vouă^j și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

4^k Mulțumesc Dumnezeului meu totdeauna pentru voi în puterea darului lui Dumnezeu, care fû dat vouă în Hristos Iisus, 5 Că în orice ați fost îmbogățit într'insul, ^lîn orice cuvântare și în orice cunoștință. 6 După cum^m mărturisirea lui Hristos fû întărită în voi, 7 Astfel că voi nu sunteți rămași pe urmă în nici un dar. ⁿașteptând eu stăruință descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos, 8° Care și vă va întări pe voi până la sfârșit^p ca să fiți neîn-

vinuți în ziua Domnului nostru Iisus Hristos. 9^q Credincios este Dumnezeu prin care ați fost chemați la^r împărțirea cu Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru.

Desbinările trebuiesc înlăturate.

10 Vă indemn, fraților, prin numele Domnului nostru Iisus Hristos, ^sca toți să ziceți aceeași și să nu fie între voi desbinări, dar să fiți învoiți în același gând și în aceeași părere. 11 Pentru că despre voi, frații mei, mi-s'a făcut cunoscut de către cei ai Choeci, că între voi sunt priciri. 12 Și zic aceasta, ^tpentru că fiecare dintre voi zice: eu sunt al lui Pavel, și eu al lui^u Apoline, și eu al lui^v Chefa, și eu al lui Hristos.

13^x Împărțit este Hristos! Nu cumva Pavel fû răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel ați fost botezați? 14 Mulțumesc lui Dumnezeu, că pe nici unul dintre voi n'am botezat, decât numai pe^y Crispu și pe^z Gaiu. 15 Ca să nu zică cineva, că ați fost botezați în

^m Cap. 1. 8. ^s Fapt. 13. 1. ^z Efes. 3. 20. ^f 1 Tim. 1. 17.
ⁿ Mat. 10. 16. ^t Fapt. 17. 5. ^a Cap. 2. 16. —
^o Cap. 15. 33. ^u Fapt. 20. 4. ^b Efes. 1. 9. CORINTENI.
^p Fac. 3. 15. ^v 1 Cor. 1. 11. ^c 1 Cor. 2. 7. —
^q 1 Tes. 5. 28. ^x Fapt. 19. 22. ^d Efes. 1. 9. *Capul I.*
^r Fapt. 16. 1. ^y 1 Tes. 5. 28. ^e Fapt. 6. 7. ^a Rom. 1. 1.

^b 2 Cor. 1. 1. ^h Cap. 8. 6. ⁿ Filip. 3. 20. ^t Cap. 3. 4.
^c Fapt. 18. 17. ⁱ Rom. 3. 22. ^o 1 Tes. 3. 13. ^u Fapt. 17. 18.
^d Iuda 1. ^j Rom. 1. 7. ^p Col. 1. 22. ^v Ioan. 1. 42.
^e Ioan. 17. 19. ^k Rom. 1. 8. ^q Isa. 49. 7. ^x 2 Cor. 11. 4.
^f Rom. 1. 7. ^l Cap. 12. 8. ^r Ioan. 15. 4. ^y Fapt. 18. 8.
^g Fapt. 9. 14. ^m Cap. 2. 1. ^s Rom. 12. 16. ^z Rom. 16. 23.

numele meu. 16 Am mai botezat și casa lui^a Stefana: afară de aceștia nu știu dacă am botezat pe vreun altul.

17 Căci Hristos nu m'a trimis să botez, ci să binevestesc,^b nu în înțelepciunea cuvântului, pentru ca să nu fie goliță crucea lui Hristos.

Cuvântul crucii pare a fi nebunie, și totuși e puterea lui Dumnezeu.

18 Căci cuvântul^c crucii este nemînțoșie^d celor pieritori, iar nouă.^e care avem să fim mântuiți este^f puterea lui Dumnezeu. 19 Căci scris este:^g „Pierde-voiu înțelepciunea înțelepților și nimicî-voiu priceperea celor cumiți“. 20^h Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este priciuitorul veacului acestuia?ⁱ Nu făcù Dumnezeu nemînțoasă înțelepciunea lumii? 21^j Căci, deoarece în înțelepciunea lui Dumnezeu lumea nu cunoscù pe Dumnezeu prin înțelepciunea ei, binevoi Dumnezeu prin nemînțoșia predicii să mântuească pe cei care cred. 22 Deoarece și^k Iudeii semne cer și Elenii înțelepciune caută, 23 Noi predicăm pe Hristos răstignit, pentru^l Iudei smînteală, iar pentru neamuri^m nemînțoșie. 24 Dar pentru cei chemați însăși, atât Iudei, cât și Eleni, predicăm pe Hristosⁿ puterea lui Dumnezeu, și^o înțelepciunea lui Dumnezeu: 25 Că ce este nemînțos al lui Dumnezeu este mai înțelept decât oamenii, și ce este slab al lui Dumnezeu, este mai tare decât oamenii.

26 Vedeți dar chemarea voastră, fraților, că^p nu mulți sunt înțelepți după carne, nu mulți sunt puternici, nu mulți sunt de neam strălucit; 27 Ci^q pe cele nemînțoase ale lumii și-le alese Dumnezeu ca să dea de rușine pe înțelepți, și pe cele slabe ale lumii, și le alese Dumnezeu, ca să le dea de rușine pe cele tari. 28 Și pe cele de neam de jos ale lumii și pe cele desprețuite și-le alese Dumnezeu, pe^r cele ce nu sunt,

șea să desființeze pe cele ce sunt, 29^t Pentru ca să nu se laude nimenea înaintea lui Dumnezeu, 30 Dintr'insul dar sunteți voi în Hristos Iisus, care se făcù pentru noi înțelepciune dela Dumnezeu, îndreptățire și sfințire și răscumpărare, 31 Pentru ca, după cum este scris: „cine se laudă, în Domnul să se laude“.

Învățătura lui Hristos este cerească, plină de putere și de duh.

2 Și eu când am venit la voi, fraților, ^a am venit aducându-vă taina lui Dumnezeu la cunoștință nu^b în măsura unei revărsări de cuvânt sau de înțelepciune. 2 Căci n'am hotărit să știu ceva între voi^c decât pe Iisus Hristos și pe acesta răstignit. 3 Și^d eu în^e slăbiciune și în temere și în multă frică am fost la voi. 4 Și vorbirea mea și predica mea^f nu eră în cuvinte înduplecătoare ale înțelepciunii *omenești*, ^g ci în dovedirea duhului și a puterii, 5 Pentru ca credința voastră să nu fie în înțelepciune omenească,^h ci în puterea lui Dumnezeu.

6 Rostim însă înțelepciuneⁱ între cei desăvârșiți, dar^j înțelepciune nu a veacului acestuia, nici a stăpânitorilor veacului acestuia,^k care au să fie desființați; 7 Ci rostim prin taină înțelepciunea lui Dumnezeu care este ascunsă, pe^l care Dumnezeu o rândui mai nainte de veacuri spre mărirea noastră; 8^m Pe care *înțelepciune* nimenea dintre stăpânitorii veacului acestuia n'o cunoscù; căciⁿ dacă ar fi cunoscut-o, n'ar fi răstignit pe Domnul mării. 9 Ci după cum este scris: ^o „Cele ce ochiul nu văzù și urechea nu auzi și la inimă de om nu se suiră, acestea le găti Dumnezeu celor care-l iubesc“. 10 Dar^p nouă ni-le descoperi Dumnezeu prin duhul său; căci duhul cercetează toate, și cele adânci ale lui Dumnezeu. 11 Pentru că cine dintre oameni știe

^a Cap. 16. 15. 17.

^f Rom. 1. 16.

^k Mat. 12. 38.

^p Ioan 7. 48.

^b Cap. 2. 1. 4.

^g Iov. 5. 12, 13.

^l Isa. 8. 14.

^q Mat. 11. 25.

^c 2 Cor. 2. 15.

^h Isa. 33. 18.

^m Cap. 2. 13.

^r Rom. 4. 17.

^d Fapt. 17. 18.

ⁱ Iov. 12. 17. 20.

ⁿ Rom. 1. 4, 16.

^s Cap. 2. 6.

^e Cap. 15. 26.

^j Mat. 11. 25.

^o Col. 2. 3.

^t Rom. 3. 27.

Capul 2.

^a 2 Cor. 10. 10.

^b Cap. 1. 6.

^c Gal. 6. 14.

^d Fapt. 13. 1.

^e 2 Cor. 4. 7.

^f 2 Pet. 1. 16.

^g Rom. 15. 19.

^h 2 Cor. 4. 7.

ⁱ Ebr. 5. 14.

^j Cap. 1. 20.

^k Cap. 1. 28.

^l Rom. 16. 25, 26.

^m Mat. 11. 25.

ⁿ Luc. 23. 34.

^o Isa. 64. 4.

^p Mat. 13. 11.

cele ^aale omului decât duhul omului, care este într'însul? ^rAstfel și cele ale lui Dumnezeu nimenea nu le-a cunoscut, decât duhul lui Dumnezeu.

12 Noi dar am primit nu duhul lumii. ci ^sduhul cel dela Dumnezeu. ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu, 13 ^tPe care *le* și rostim nu în cuvinte învățate dela înțelepciune omească, ci învățate dela duhul *sfânt*, unind cele dumnezeiești cu cele dumnezeiești. 14 ^uDar un om firesc nu primește cele ale duhului lui Dumnezeu; ^vcăci nemintoșie este pentru dânsul. ^xși nu poate să *le* cunoască, fiindcă se judecă cuminte. 15 ^yIar cel cuminte judecă toate. dar el de nimenea nu este judecat. 16 ^zCăci „cine a cunoscut gândul Domnului ca să-l judece?“ ^aNoi însă cunoaștem gândul lui Hristos.

Nepriceperea Corintenilor se vede din desbinarea între dânșii. Numai Hristos este temeliala bisericii. Creștinii sunt templul lui Dumnezeu. Înțelepciunea lumii.

3 Și eu fraților, n'am putut să vă vorbesc ca unora ^acu duh, ci ca unora de ^bcarne, ca unor de ^ccurând născuți în Hristos. 2 Cu ^dlapte v'am hrănit, nu cu bucate; ^ecăci nu puteați încă. Dar nici acum nu puteți încă. 3 Pentru că tot firești sunteți. Căci ^fdeoarece între voi este râvnire și ceartă și *desbinări*, nu sunteți oare firești și umblați după felul omului? 4 Căci când unul zice: eu sunt al lui Pavel, iar altul: ^geu sunt al lui Apoline, nu sunteți oameni?

5 Deci ce este Apoline? Și ce este Pavel? ^hSlujitori prin care ați crezut, și după ⁱcum Domnul a dat fiecăruia. 6 ^jEu am sădit. ^kApoline a udat, ^ldar Dumnezeu a făcut să crească; 7 Astfel ^mnici care sădește este ceva. nici care udă, ci care face să crească, Dumnezeu. 8 Cel care sădește și cel care udă una sunt, iar ⁿfiecare va lua plata

sa potrivit muncii sale. 9 Căci ^oai lui Dumnezeu suntem noi împreună lucrători; ai lui Dumnezeu pământ de arat, a lui Dumnezeu ^pclădire sunteți voi.

10 După ^qal lui Dumnezeu dar, care îmi fu dat, ca arhitect înțelept am pus ^rtemelie, și altul clădește de-asupra. Dar ^sfiecare să ia sama cum clădește de-asupra. 11 Căci nimenea nu poate pune altă temelie decât ^tcea pusă, ^ucare este Iisus Hristos. 12 Iar dacă cineva clădește de-asupra pe temelie aur, argint, pietri prețioase, lemne, fân, trestie, 13 ^vLucrul fiecăruia cunoscut se va face; pentru că ziua ^xva arăta, că ^yîn foc se descopere, și ce fel este lucrul, fiecăruia focul însuși va încerca. 14 Dacă al cuiva lucru. pe care-l va fi clădit, ^zva rămâne. plată va lua; 15 Iar dacă lucrul cuiva va fi fost ars de tot, păgubit va fi *de plata lui*, dar el însuși va fi mântuit, însă ^aasă ca prin foc.

16 ^bNu știți că sunteți templul lui Dumnezeu și duhul lui Dumnezeu locuște în voi? 17 Dacă cineva strică templul lui Dumnezeu, pe acesta Dumnezeu îl va strică; pentru că templul lui Dumnezeu este sfânt, cum sunteți voi *sfinți*.

18 ^cNirănea să nu se amăgească pe sine însuși; dacă cineva gândește, că este înțelept între voi în veacul acesta, să se facă nemintos, ca să fie înțelept. 19 Căci ^dînțelepciunea lumii aceștia este nemintoșie înaintea lui Dumnezeu. Pentru că scris este: ^e„Cel care prinde cu mâna pe înțelepți în viclenia lor“. 20 Și iar: ^f„Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sunt deșerte“.

21 Deaceea nimenea să nu se laude între oameni; căci tot este al vostru. 22 Fie Pavel, fie Apoline, fie Chefa, fie lume, fie viață, fie moarte, fie cele de față, fie cele viitoare. tot este al vostru, 23 Iar voi *sunteți* ai lui Hristos. și Hristos al lui Dumnezeu.

q Prov. 20. 27.
r Rom. 11. 33,
34.
s Rom. 8. 15
t 2 Pet. 1. 16.
a Mat. 16. 23.

v Cap. 1. 18, 23.
x Rom. 8. 5—7.
y Prov. 23. 5.
z Iov 15. 8.
a Ioan 15. 15.

Capul 3.

a Cap. 2. 15.
b Cap. 2. 14.
c Ebr. 5. 13.
d Ebr. 5. 12, 13

e Ioan 16. 12.
f Cap. 1. 11.
g Cap. 1. 12.
h Cap. 4. 1.
i Rom. 12. 3, 6.

j Fapt. 18. 4, 8,
11.
k Fapt. 18. 24.
l Cap. 1. 30.
m 2 Cor. 12. 11.
n Ps. 62. 12.

o Fapt. 15. 4.
p Efes. 2. 20.
q Rom 1. 5.
r Rom. 15. 20.
s 1 Pet. 4. 11.
t Isa. 28. 16.

u Efes. 2. 20.
v Cap. 4. 5.
x 1 Pet. 1. 7.
y Luc. 2. 35.
z Cap. 4. 5.
a Iuds 23.

b Cap. 6. 19.
c Prov. 3. 7.
d Cap 1. 20.
e Iov. 5. 13.
f Ps. 94. 11.

Slujitorii lui Hristos. Pavel apostol și cei pe care i-a adus la credință în Corint. Timoteu înainte mergător al lui Pavel.

4 Așa dar fiecare să ne ^asocotească ca slujitori ai lui Hristos și ^bîngrijitori ai tainelor lui Dumnezeu. 2 Astfel fiind se cere în cele din urmă dela îngrijitori, ca fiecare să fie găsit credincios. 3 Pentru mine este ceva foarte neînsemnat ca să fiu judecat de voi sau de vre-o zi omenească; dar nici eu pe mine însumi nu mă judec; 4 Căci în mine însumi nu cunosc nimic, ^cdar nu în aceasta sunt îndreptățit; Domnul este care mă judecă.

5 ^dDeaceea nu judecați ceva mai înainte de timp, până ce va fi venit Domnul, ^ecare va și da la lumină cele ascunse ale întunerecului și va face cunoscut chibzuințele inimilor; și ^fatuncia lauda va fi pentru fiecare dela Dumnezeu.

6 Dar acestea, fraților, ^gle-am înțeles de mine însumi și de Apoline pentru binele vostru, ^hca să învățați dela noi a nu trece preste ce este scris, pentru ca ⁱsă nu vă făliți unul în folosul altuia, împotriva unui altuia. 7 Pentru că cine te deosebește? ^jCe ai, ce n'ai luat? Iar dacă ai și luat, pentru ce te lauzi, ca cum n'ai fi luat?

8 Acum sunteți sătui: ^kacum v'ați îmbogățit; fără noi ați domnit; și dacă ați fi domnit măcar, ca să domnim și noi împreună cu voi! 9 Gândește însă Dumnezeu ne-a arătat pe noi apostoli ca ^lpe cei din urmă, ca osândiți la moarte, pentru că ^mpriveștițe ne-am făcut lumii, atât îngerilor, cât și oamenilor. 10 ⁿNoi suntem ^onemintosi pentru Hristos; iar voi mîntosi în Hristos ^pnoi suntem neputinciosi, iar voi tari; voi sunteți măriți, iar noi desprețuiți. 11 ^qPână în ceasul de acum și flămânzim și insetăm, și fără îmbrăcăminte suntem, ^rși cu pumni

suntem bătuti ^sși nestătători suntem, 12 ^tȘi ne ostenim lucrând cu mâinile noastre: ^uînfrunțați fiind binecuvântăm, urmăriți suferim. 13 Defăimați fiind, ne rugăm: ^vca gunoae ale lumii ne-am făcut până acum, ^{ca} o curățitură a tutilor.

14 Nu rușinându-vă pe voi seriu a-cestea, ^xci inteptându-vă ca pe copii mei iubiți. 15 Pentru că dacă ați avea zece mii de învățatori ^yîn Hristos, nu aveți însă mulți părinți; căci eu v'am născut în Hristos Iisus prin evanghelie. 16 Deci vă indemn, ^zluați-vă după mine.

17 Pentru aceasta chiar v'am trimis pe ^aTimoteu, ^bcare este fiul meu iubit și credincios în Domnul, el vă va aduce ^caminte căile mele cele în Hristos Iisus, după cum ^dînvăț pretutindenea ^eîn orice biserică.

18 ^fDar unii s'au fălit ca cum n'as veni eu la voi; 19 ^gVoiu veni însă în curând la voi, ^hdacă va fi voit Domnul, și voiu cunoaște nu cuvântul celor care s'au fălit, ci puterea lor: 20 Pentru că nu în cuvânt este ⁱîmpărăția lui Dumnezeu, ci în putere. 21 Ce voiți? Să viu ^jcu toeag la voi, sau cu iubirea duhului și a blândetii?

Anatemizarea unui nerușinat. Corinteni să se ferească de nerușinați, de răpitori și de idolatri.

5 Însfârșit se aude la voi de desfrânare, și de-o astfel de desfrânare cum nu este nici ^aîntre păgâni, ^bîncât să aibă cineva pe ^cfemeia tatălui său. 2 ^dȘi voi v'ați fălit, și nu v'ați intristat mai vartos, ^eca să fie dat la o parte din mijlocul vostru cel care a făcut lucrul acesta? 3 ^fCăci eu nefind de față cu corpul, dar de față fiind cu duhul, am judecat acum ca cum ași fi de față, pe cel care astfel a săvârșit aceasta. 4 În numele Domnului nostru Iisus Hristos, ^gadunați fiind voi împreună și duhul meu cu puterea Domnului nostru Iisus

Capul 4.	e Cap. 3. 13.	k Apoc. 3. 17.	q 2 Cor. 4. 8.	x 1 Tes. 2. 11.	d Cap. 7. 17.	j 2 Cor. 10. 3.	d Cap. 4. 18.
a Mat. 24. 45.	f Rom. 2. 29.	l Ps. 44. 22.	r Iov. 22. 6.	y Fapt. 18. 11.	e Cap. 14. 33.	—	e 2 Cor. 7. 7, 10.
b Luc. 12. 42.	g Ioan. 1. 12.	m Ebr. 10. 33.	s Fapt. 23. 2.	z 2. Tes. 3. 9.	f Cap. 5. 2.	Capul 5.	f Col. 2. 5.
c Iov. 9. 2.	h Rom. 12. 3.	n Cap. 2. 3.	t Fapt. 18. 3.	a Fapt. 19. 22.	g Fapt. 19. 21.	a Efes. 5. 3.	g Mat. 16. 19.
d Mat. 7. 1.	i Cap. 3. 21.	o Fapt. 17. 18.	u Mat. 5. 44.	b 1 Tim. 1. 2.	h Fapt. 18. 21.	b Lev. 18. 8.	
	j Ioan. 3. 27.	p 2 Cor. 13. 9.	v Plan. 3. 45.	c Cap. 11. 2.	i Cap. 2. 4.	c 2 Cor. 7. 12.	

Hristos. 5^h Să dați pe unul ca acestaⁱ satanei spre peirea cărnii, pentru ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Iisus.

6^j Nu este bun cuvântul laudei voastre! Nu știți că^k puțin aluat dospește toată frământătura? 7 Curățiți bine aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătură proaspătă, după cum sunteți fără aluat; căci și^l Paștile noastre^m Hristos înjunghiat fu. 8 Deaceeaⁿ să serbăm^o nu cu aluat vechiu, nici^p cu aluat de răutate și viclenie, ci cu azime de curățenie și adevăr. 9 V'am scris în epistola mea^q ca să nu vă amestecați cu desfrânați, 10^r Nu cu desăvârșire să nu vă amestecați cu desfrânații^s lumii acesteia sau cu cei porniți spre tot felul de înavuțire și cu răpitori sau cu idolatri, fiindcă atunci trebuie să ieșiți^t din lume. 11 Astfel dar v'am scris să^u nu vă amestecați, dacă vre-unul numindu-se frate, este desfrânat sau pornit spre orice fel de înavuțire, sau idolatru, sau înfruntător, sau bețiv, sau răpitor, cu unul ca acesta, v^v nici să nu mâncați împreună. 12 Căci ce am eu să judec pe^x cei din afară? Nu judecați voi oare pe^y cei dinlăuntru? 13 Pe cei din afară Dumnezeu îi va judecă. ^z „Dați la o parte pe cel rău dintre voi înșivă“.

Pavel mustră pe cei care se judecă pentru ale lor înaintea păgânilor.

6 Îndrăznește cineva dintre voi, pâra^ă având împotriva altuia, să se judece înaintea nedreptilor și nu înaintea sfinților? 2 Sau nu știți că^a sfinții vor judecă lumea? Și dacă lumea este judecată între voi, sunteți voi oare nedrednici de-a face judecăți foarte neînsemnate? 3 Nu știți că vom^b judecă îngeri? Necum cele trebuincioase vieții! 4^c Deci dacă aveți judecăți pentru cele trebuincioase vieții, pe cei care sunt desprețuiți în biserica voastră, pe aceștia îi puneți judecători? 5 Spre ruși-

nea voastră zic. Astfel nu este între voi nici un înțelept, care va putea hotărî între fratele său? 6 Dar frate cu frate se judecă, și aceasta înaintea necredincioșilor! 7 Însfârșit acum este o cădere pentru voi, că aveți judecăți unii cu alții. ^d Pentru ce nu lăsați mai bine să vi-se facă nedreptate? Pentru ce nu lăsați mai bine să vi-se facă pagubă? 8 Ci voi faceți nedreptate și pricinuiți pagubă, ^e și aceasta fraților! *Să se ferească de nedreptate și de desfrânare.*

9 Sau nu știți că nedreptii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu fiți rătăciți; ^f nici desfrânați, nici idolatri, nici făptuitori de adulter, nici moleșiți, nici cei care au pat cu parte bărbătească, 10 Nici furii, nici cei porniți spre orice fel de înavuțire, nici bețivii, nici înfruntătorii, nici răpitorii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu. 11 Și astfel erați unii! ^g Dar v'ați spălat, ^h dar ați fost sfințiți, dar ați fost îndreptățiți în numele Domnului Iisus Hristos și în duhul Dumnezeului nostru.

12ⁱ Toate îmi sunt iertate, dar nu toate folosesc. Toate îmi sunt iertate, dar nu eu voi fi stăpânit de ceva. 13^j Măncările sunt pentru pânțece și pânțecele pentru mâncări; dar Dumnezeu va desființă și pe acesta și pe acela. Corpul însă nu este pentru desfrânare, ci^k pentru Domnul, ^l și Domnul pentru corp. 14 Iar^m Dumnezeu a înviat și pe Domnul și pe noi ne va înviaⁿ prin puterea sa. 15 Nu știți că^o corpurile voastre sunt membre ale lui Hristos? Deci ridicând eu membrele lui Hristos, le voi face membre ale unei desfrânate? Să nu fie. 16 Sau nu știți că cel care se lipește de cea desfrânată un corp este *cu dânsa*? „Căci^p vor fi“, zice, „cei doi un trup“. 17^q Iar cel care se lipește de Domnul este un duh *cu dânsul*. 18^r Fugiți de desfrânare. Orice păcat, pe care îl va fi făcut un om,

^h Iov. 2. 6.
ⁱ Fapt. 26. 18.
^j Iac. 4. 16.
^k Cap. 15. 33.
^l Isa 52. 7.

^m Ioan 19. 14.
ⁿ Esod. 12. 15.
^o Deut. 16. 3.
^p Mat. 16. 6, 12.
^q Efes. 5. 11.

^r Cap. 10. 27.
^s Cap. 1. 20.
^t Ioan 17. 15.
^u Mat 18. 17.
^v Gal. 2. 12.

^x Marc. 4. 11.
^y Cap. 6. 1—4.
^z Deut. 13. 5.

Capul 6.

^a Ps. 49. 14.
^b 2 Pet. 2. 4.
^c Cap. 5. 12.
^d Prov. 20. 22.

^e 1 Tes 4. 6.
^f Cap. 15. 50.
^g Cap. 12. 2.
^h Cap. 1. 30.
ⁱ Cap. 10. 23.

^j Mat. 15. 17.
^k Vers. 15, 19, 20.
^l Efes. 5. 23.
^m Rom. 6. 5, 8.
ⁿ Efes. 1. 19, 20.

^o Rom. 12. 5.
^p Fac. 2. 24.
^q Ioan 17. 21-23.
^r Rom. 6. 12, 13.
^s Rom. 1. 24.

este afară din corp: iar cel care face desfrânare păcătuește ^s în însuși corpul său. 19 Sau ^t nu știți că corpul vostru este templul duhului sfânt care se află în voi. pe care-l aveți dela Dumnezeu. ^u și nu sunteți ai voștri înșivă? 20 Căci ^v cumpărați ați fost voi cu preț; măriți dar pe Dumnezeu în corpul vostru și în duhul vostru, ca unele care sunt ale lui Dumnezeu.

Despre căsătorie, necăsătorie, văduvie, desfacerea căsătoriei, căsătoria între creștini și ne-creștini. Despre tăierea împrejur. Despre robie.

Despre fecioare.

7 Iar despre cele ce mi-ați scris, ^a bine este pentru om să nu atingă femeie; 2 Din pricina desfrânarilor însă fiecare aibă femeia sa, și fiecare aibă bărbatul ei. 3 ^b Bărbatul dea femeiei datoria, asemenea și femeia bărbatului ei. 4 Femeia nu este stăpână pe corpul ei. ci bărbatul: asemenea bărbatul nu este stăpân pe corpul lui. ci femeia. 5 ^c Nu vă lipsiți unul pe altul, afară numai dacă este ceva din învoială pentru un timp convenit. ca să vă îndeletniciți cu postul și rugăciunea, și iarăși să fiți la un loc, pentru ca satana ^d să nu vă întărate la păcat din pricina necumpătării voastre.

6 Iar aceasta o zic din îngăduință, ^e nu din poruncă. 7 Doresc ^f ca toți oamenii să fie cum sunt și ^g eu însuși; ^h dar fiecare are darul său dela Dumnezeu, unul așa, iar altul într'altfel. 8 Iar celor necăsătoriți le zic și mai ales văduvelor, ⁱ bine este pentru dânșii dacă vor fi rămas ca și mine: 9 Dar ^j dacă nu se înfrânează căsătorească-se; căci mai bine este a se căsători. decât a se aprinde. 10 Iar celor care sunt căsătoriți le poruncesc, ^k nu eu ci Domnul, ^l femeia să nu se despartă de bărbat, 11 — Iar și dacă se va fi despărțit, rămâie necăsătorită sau să fie împăcată cu bărbatul ei. și bărbatul să nu-și lase femeia. —

12 Celorlalți însă le zic eu. ^m nu Domnul: dacă vreun frate are femeie necredincioasă și ea încuviințează să locuească cu dânsul. să nu și-o lase; 13 Și dacă vre-o femeie are bărbat necredincios și acesta încuviințează să șază cu dânsa, să nu-și lase bărbatul. 14 Căci bărbatul necredincios sfințit este în femeia sa, și femeia necredincioasă sfințită este în fratele bărbat: fiindcă ⁿ altfel copii voștri sunt necurați. iar acum sunt sfinți. 15 Dacă dar necredinciosul se desparte, să se despartă; nu este robit fratele sau sora în unele ca acestea. ^o În pace ne-a chemat Dumnezeu. 16 — Căci ce știi tu, femeie. dacă vei scăpa pe ^p bărbatul tău, sau ce știi tu, bărbatule, dacă vei scăpa pe femeia ta? —

17 Fără numai să știe: după cum fiecăruia i-a împărțit Domnul. după cum Dumnezeu a chemat pe fiecare, astfel să umble. ^q Și astfel pun eu la cale în toate bisericile. 18 A fost cineva chemat, fiind tăcat împrejur? Să nu se facă netăeat împrejur; este cineva chemat, fiind în netăiere împrejur? ^r Să nu se facă tăeat împrejur. 19 ^s Tăerea împrejur nimic nu este. ^t și netăierea împrejur nimic nu este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu este totul. 20 Fiecare în chemarea prin care fu chemat, în aceasta rămâe. 21 Ai fost chemat rob fiind? Nu-ți fie grije; ci și dacă ești în stare să fii de sine stătător, folosește-te mai mult. 22 Căci robul chemat în Domnul este de sine stătător al Domnului; ^u asemenea și de sine stătătorul chemat fiind este ^v rob al lui Hristos. 23 ^x Drept preț ați fost cumpărați; nu vă faceți robi ai oamenilor. 24 ^y Fiecare în ce fu chemat, fraților, în aceasta rămâe la Dumnezeu.

25 Iar despre fecioare ^z n'am poruncă dela Domnul, îmi dau însă cu părerea ^a ca un miluit de Domnul ^b ca să fiu credincios. 26 Deci socotesc că pentru

^t Cap. 3. 16.

Capul 7.

^d 1 Tes. 3. 5.

^h Mat. 19. 12.

ⁱ Mal. 2. 14. 16.

^p 1 Pet. 3. 1.

^t Ioan 15. 14.

^y Vers. 20.

^u Rom. 14. 7. 8.

^a Vers. 8. 26.

^e Vers. 12. 25.

ⁱ Vers. 1. 26.

^m Vers. 6.

^q Cap. 4. 17.

^u Ioan 8. 36.

^c 2 Cor. 8. 8. 10.

^v Fapt. 20. 28.

^b Esod. 21. 10.

^f Fapt. 26. 29.

^j 1 Tim. 5. 14.

ⁿ Mal. 2. 15.

^r Fapt. 15. 1. 5.

^v 1 Pet. 2. 16.

^a 1 Tim. 1. 16.

—

^c Ioel 2. 16.

^g Cap. 9. 5.

^k Vers. 12. 25. 40.

^o Rom. 12. 18.

^s Gal. 5. 6. 6.

^x Cap. 6. 20.

^b Cap. 4. 2.

nevoia de acum este ^ebine aceasta, că este bine pentru om să fie astfel. 27 Ești legat cu femeie? Nu căută desfacere: ești fără femeie? Nu căută femeie. 28 Dar și dacă te vei fi însurat, n'ai greșit; și fecioara dacă se va fi măritat n'a greșit; dar unii ca aceștia suferință vor avea în trupul lor, eu însă vă eruț.

29 Dar ^daceasta zic, fraților, timpul este scurt de tot: ca de aci înainte și cei care au femei să fie ca cum n'ar avea, 30 Și cei care plâng, ca cum n'ar plânge, și cei care se bucură, ca cum nu s'ar bucură, și cei care cumpără, ca cum n'ar stăpâni, 31 Și cei care se folosesc de lume, ca cum n'ar avea folos ^ede dânsa; căci ^ffața lumii acesteia trece, 32 Voesc însă ca să fiți fără griji. Neînsuratul poartă griji de ^gcele ale Domnului, cum să placă Domnului; 33 Iar care s'a însurat poartă grije de cele ale lumii, cum să placă femeii. 34 Împărțite sunt și femeia și fecioara: nemăritată poartă ^hgrije de cele ale Domnului, ca să fie sfântă și cu corpul și cu duhul; iar care s'a măritat poartă grije de cele ale lumii, cum să placă bărbatului. 35 Și aceasta o zic spre folosul vostru chiar, nu ca să arunc asupra voastră laț, ci pentru ^asporî bunacuviință și stăruința la Domnul, netrași fiind în multe griji.

36 Iar dacă gândește cineva, că se poartă urit față de fiica sa, dacă este preste floarea vârstei *nemăritată*, și *dacă* trebuie să fie în astfel de împrejurare *măritată*, facă ce voește; nu greșește, căsătorească-se. 37 Cine stă însă nemișcat în inima sa, neavând nevoie, dar are stăpânire preste voința sa, și în a sa inimă a găsit cu cale aceasta, ca să țină pe fiica sa, bine va face. 38 Astfel și cel care mărită pe fiica sa face bine, și care n'o mărită mai bine va face.

39 Femeia pe cât timp este în viață bărbatul ei este legată *de dânsul*; iar

dacă va fi murit bărbatul, este de sine stăpână ca să se mărite cu cine voește, numai în Domnul *să se mărite*. 40 Dar, după părerea mea, mai fericită este dacă rămâne astfel; și gândește și eu că am duhul lui Dumnezeu.

Nu trebuie să dăm sminteală luând parte la jertfele păgânilor.

8 ^aIar despre cele înjunghiate idolilor, știm că toți avem ^bcunoștință. — ^cCunoștința îngâmfă, iar iubirea întărește. 2 Dacă ^dcineva gândește că a cunoscut ceva, n'a cunoscut încă după cum trebuie să cunoască; 3 Dar dacă iubește cineva pe Dumnezeu, ^eacela cunoscut este de dânsul. — 4 Deci despre mâncarea celor înjunghiate ^fidolilor știm ^gcă nu este nici idol în lume, și că nu este nici un Dumnezeu, decât numai Unul. 5 Căci și dacă sunt ^hașa numiții dumnezei fie în cer, fie pe pământ, ca cum ar fi mulți dumnezei și mulți domni, 6 Dar ⁱnoi avem un singur Dumnezeu Tatăl, ^jdin care sunt toate și noi pentru dânsul, și ^kun singur Domn Iisus Hristos, ^lprin care sunt toate și noi printr'însul. 7 Dar nu în toți este ^mcunoștința aceasta; căci unii în știința de sinele de până acum despre idol mănâncă ca fiind înjunghiat idolului, și știința de sinele a lor slabă fiind ⁿse mânjește.

8 Măncare însă nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu; nici dacă vom fi mâncat nu avem mai mult, nici dacă nu vom fi mâncat nu avem lipsă. 9 Luați însă seama ca nu cumva această stare de sinevă a voastră să fie sminteală pentru cei slabi. 10 Căci dacă te va fi văzut cineva pe tine care ai cunoștință șezând la masă în capiște, oare știința lui de sine slab fiind el, nu va fi întărită ca să mănânce cele înjunghiate idolului? 11 Negreșit pierdut este prin cunoștința ta cel slab, fratele pentru care a murit Hristos. 12 Astfel dar, greșind către frații voștri și

^c Vers. 1. 8. | ^f Ps. 39. 6. | ^h Luc. 10. 49. | *Capul 8.* | ^e Rom. 14. 3, 10. | ^f Isa. 41. 24. | ⁱ Mal. 2. 10. | ^j Ioan 1. 3.
^d Rom. 13. 11. | ^g 1 Tim. 5. 5. | etc. — | ^a Fapt. 15. 20, 29. | ^d Cap. 13. 8, 9, 12. | ^g Deut. 4. 39. | ^j Fapt. 17. 28. | ^m Cap. 10. 28, 29.
^e Cap. 9. 18. | | | ^b Rom. 14. 14, 22. | ^e Esod. 33. 12, 17. | ^h Ioan. 10. 34. | ^k Ioan 13. 13. | ⁿ Rom. 14. 14, 23.

lovind a lor slabă știință de sinele, greșiți către Hristos. 13 Chiar deaceea, dacă o mâncare aduce sminteală fratelui meu, nu voi mânca carne în veci, ca să nu aduc sminteală fratelui meu.

Pavel vorbește de apostolatul său și de dreptul său. N'a primit plata datorită pentru învățătura sa. El s'a făcut tuturilor toate.

9 ^aNu sunt eu stăpân de mine? ^bNu sunt eu apostol? ^cN'am văzut oare pe Iisus Domnul nostru? Nu sunteți voi în Domnul lucrarea mea? 2 Dacă altora nu sunt apostol, vouă însă negreșit vă sunt; căci ^dvoi sunteți în Domnul pecetea apostoliei mele. 3 Aceasta este apărarea mea către cei care mă iau în cercetare. 4 ^eNu avem oare drept să mâncăm și să bem? 5 Nu avem oare drept să ducem încoace și încolo o soră ca femeie, ca și ceilalți apostoli și ^ffrați Domnului și ^gChefa? 6 Sau numai eu și Barnaba ^hnu avem drept să nu lucrăm?

7 Cine ⁱslujește vreodată ca ostaș cu plată dela sine însuși? Cine ^jsădește vie și nu mănâncă rodul ei? Sau cine ^kpăstorește turmă și nu mănâncă din laptele turmei? 8 Nu vorbesc oare acestea ca om. sau nu spune și legea acestea? 9 Pentru că în legea lui Moise este scris: ^l„nu legă gura bouului care treeră“. Oare de boi îi este grije lui Dumnezeu? 10 Sau pentru noi inadins zice? Căci pentru noi s'a scris, că ^mcel care ară. pe temelul nădejzii trebuie să are. și cel care treeră, pe temelul nădejzii ca să se împărtășească. 11 ⁿDacă noi v'am sămănat cele dumnezești, mare *lucru este* dacă noi vom seceră cele firești ale voastre? 12 Dacă alții se împărtășesc de *acest* drept asupra voastră, nu mai bine noi? ^oDar nu ne-am folosit de dreptul acesta, ci toate le suferim, ^pca să nu punem vre-o piedecă evangheliei lui Hristos.

13 ^qNu știți că cei care lucrează cele

sfinte mănâncă cele din templu? Cei care stăruesc la altar își iau partea lor cu altarul? 14 Astfel a rânduit ^rși Domnul pentru cei care dau în știre evangelia ^sca să trăească din evanghelie, 15 Dar ^teu nu m'am folosit de nimic din acestea. Și n'am scris acestea pentru ca astfel să se facă cu mine: căci frumos este pentru ^umine mai bine să mor, decât să-mi nimicească cineva cuvântul laudei mele. 16 Pentru că dacă binevestesc, n'am cuvânt de laudă; căci neapărată trebuință mă ține de aproape *să binevestesc*: ^vși vai este pentru mine dacă nu binevestesc. 17 Căci dacă de bunăvoie fac aceasta. am ^xcuvântă plată; iar dacă nu de bunăvoie *fac*, mi ^ys'a incredințat o sarcină de îngrijitor. 18 Deci care-mi este plata cuvântă? Ca ^zbinevestind să fac evangelia *a fi primită* fără cheltueală, pentru a ^anu face o rea întrebuințare de dreptul meu în evanghelie.

19 Căci stăpân de mine ^bfiind față de toți, ^cm'am făcut de mine însumi rob tuturilor. ^dca să câștig pe mai mulți: 20 ^eM'am făcut Iudeilor ca Iudeu. ca să câștig pe Iudei; celor de supt lege, ca supt lege, nefiind însumi supt lege, ca să câștig pe cei de supt lege: 21 ^fCelor ^gcare n'au legea. ca neavând eu legea, ^hnu fiind eu fără legea lui Dumnezeu, ci supus legii lui Hristos, ca să câștig pe cei fără lege; 22 ⁱM'am făcut slab celor slabi, ca să câștig pe cei slabi, ^jtuturilor m'am făcut tot, ^kca cu orice chip să scap pe unii. 23 Tot dar fac pentru evanghelie, ca să mă fac împreună părtaș al ei.

Îndemnare să râvnim după coroana nepieritoare.

24 Nu știți, că cei care aleargă în stadiu, toți aleargă. dar unul iă darul de biruitor? ^lAstfel alergați ca să dobândiți *darul de biruitor*. 25 Oricare ^mluptător însă se înfrânează de orice,

<i>Capul 9.</i>	<i>d</i> 2 Cor. 3. 2.	<i>i</i> 2 Cor. 10. 4.	<i>n</i> Rom. 15. 27.	<i>s</i> Gal. 6. 6.	<i>y</i> Filip. 1. 17.	<i>d</i> 1 Pet. 3. 1.	<i>i</i> Rom. 1. 1.
<i>a</i> Fapt. 9. 11.	<i>e</i> 2 Tes. 3. 9.	<i>j</i> Deut. 20. 6.	<i>o</i> Fapt. 20. 33.	<i>t</i> 1 Tes. 2. 9.	<i>c</i> 2 Cor. 4. 5.	<i>e</i> Fapt. 16. 3.	<i>j</i> Cap. 10. 33.
<i>b</i> Fapt. 9. 3, 17.	<i>f</i> Mat. 13. 55.	<i>k</i> Ioan 21. 15.	<i>p</i> 2 Cor. 11. 12.	<i>u</i> 2 Cor. 11. 10.	<i>a</i> Cap. 7. 31.	<i>f</i> Gal. 3. 2.	<i>k</i> Rom. 15. 14.
<i>c</i> Cap. 3. 6.	<i>g</i> Mat. 8. 14.	<i>l</i> Deut. 25. 4.	<i>q</i> Lev. 6. 16, 26.	<i>v</i> Rom. 1. 14.	<i>b</i> Vers. 1.	<i>g</i> Rom. 2. 12, 14.	<i>l</i> Gal. 2. 2.
	<i>h</i> 2 Tes. 3. 8, 9.	<i>m</i> 2 Tim. 2. 6.	<i>r</i> Mat. 10. 10.	<i>x</i> Cap. 3. 8, 14.	<i>c</i> Gal. 5. 13.	<i>h</i> Cap. 7. 22.	<i>m</i> Efes. 6. 12.

aceia dar ca să iă o cunună pieritoare, iar noi ⁿnepieritoare. 26 Eu acum astfel alerg, ^onu ca *cum ași alergă* pe neștiute, astfel mă lupt cu pumnul, nu ca cum ași bate aerul; 27 ^pCi-mi învinețese corpul cu pumnul ^qși mi-l târăsc ca pe un rob, ca nu, după ce am fost altora vestitor, eu însumi să mă fac ^rnepriimit.

Pierirea Iudeilor în pustie este un semn de asprimea dumnezească.

10 Căci nu voiese, fraților, ca voi să nu știți, că părinții noștri toți erau supt ^anour și toți trecură prin ^bmare, 2 Și toți în Moise fură botezați în nour și în mare, 3 Și toți mâncară aceiași ^cmâncare dumnezească, 4 Și toți beură aceeași ^dbeură dumnezească; căci beau dintr'o piatră dumnezească următoare, iar piatra eră Hristos; 5 Dar Dumnezeu nu binevoi în mai mulți dintre dânșii; căci ^efură răpuși în pustie.

6 Și acestea au fost semne pentru noi, ca să nu fim noi poftitori de rele, după ^fcum au poftit și aceia. 7 ^gȘi nu fiți idolatri, ca unii dintre dânșii după cum este scris: ^h„s'a pus poporul să mănânce și să beă, și se sculară să joace“. 8 ⁱNici să nu facem desfrânări, după cum făcură desfrânări unii dintr'înșii și ^jpieriră într'o singură zi douăzeci și trei de mii. 9 Și să nu punem la încercare pe Domnul, după cum ^{il}ispitiră ^kunii dintr'înșii ^lși pieriră de șerpi. 10 Și nu cârtiți, după cum cârtiră ^munii dintr'înșii ⁿși pieriră de ^operzătorul. 11 Și acestea ca semne li-se întâmplau acelora, dar ^pfă scris spre înțeleptirea noastră, la ^qcare au ajuns sfârșiturile veacurilor. 12 Astfel cine ^rgândește că stă neclintit, fie cu luare aminte să nu cază.

13 Încercare nu v'a apucat, decât numai omenească; dar credincios este ^sDumnezeu, care nu va îngădui ^tca voi să fiți încercați peste ce puteți, ci va

^uface deodată cu încercarea și scăparea, ca să puteți răbdă. 14 Deaceia, iubiiții mei, ^vfugiți de idolatrie.

Sfânta cuminecătură e o împărtășire cu Hristos.

15 Ca unor ^xmintoși vă vorbesc; judecați voi ce zice eu. 16 ^yPaharul binecuvântării pe care ^{il}binecuvântăm nu este oare împărtășire cu sângele lui Hristos? ^zPânea pe care o frângem nu este oare împărtășire cu trupul lui Hristos? 17 Pentru ^acă o singură pâne este, un singur trup suntem noi cei mulți; căci toți ne împărtășim dintr'o singură pâne. 18 Vedeți pe ^bIsrael cel ^cfiresc; ^dcei care mănâncă jertfele nu sunt oare părtași cu altarul? 19 Ce spun eu dar? ^eCă ce s'a înjunghiat pentru idoli este ceva? Sau că idolul este ceva? 20 Cică ce înjunghe ^fpagăni, ^g„injunghe pentru demoni și nu pentru Dumnezeu“, nu voesc dar ca voi să vă faceți părtași cu demonii. 21 ^hNu puteți bea paharul Domnului și ⁱpaharul demonilor. Nu puteți să vă împărtășiți de masa Domnului și de masa demonilor. 22 ^jSau întărâtăm pe Domnul? ^kNu cumva suntem mai tari, decât dânșul.

Cruțarea conștiințelor.

23 ^lTot este iertat, dar nu orice folosește: tot este iertat, dar nu orice întărește. 24 ^mNimenea să nu caute ale sale, ci ⁿfiicare ale altuia. 25 ^oMâncați orice se vinde în măcelărie, necercetând ceva pentru știința de sine; 26 „Căci ^pal Domnului este pământul și cele cu care este plin.“ 27 Dacă vă va chemă cineva dintre necredincioși și voiți să vă duceți, mâncați ^qorice vă este pus înainte, necercetând ceva pentru știința de sine. 28 Iar dacă vă zice cineva: aceasta a fost jertfită, nu mâncați ^rdin pricina aceluia care a spus și a științei de sine — ^scăci ^tal Domnului este pământul și cele cu care este plin — 29 Știință de sine însă zice, nu a ta, ci a altuia, căci ^upentru ce este judecată

ⁿ 2 Tim. 4. 8.
^o 2 Tim. 2. 5.
^p Rom. 8. 13.
^q Rom. 6. 18, 19.
^r Ier. 6. 30.

Capul 10.
^a Esod. 13. 21.
^b Esod. 14. 22.
^c Esod. 16. 15, 35.
^d Esod. 17. 6.
^e Num. 14. 29.

^f Num. 11. 4, 33.
^g Vers. 14.
^h Esod. 32. 6.
ⁱ Apoc. 2. 14.
^j Num. 25. 1, 9.
^k Esod. 17. 2, 7.

^l Num. 21. 6.
^m Esod. 16. 2.
ⁿ Num. 14. 37.
^o Esod. 12. 23.
^p Rom. 15. 4.
^q Ebr. 10. 25, 37.

^r Rom. 11. 20.
^s Cap. 1. 9.
^t Ps. 125. 3.
^u Ier. 29. 11.
^v 1 Ioan 5. 21.
^w Cap. 8. 1.

^y Mat. 26. 26-28.
^z Fapt. 2. 42, 46.
^a Rom. 12. 5.
^b Rom. 4. 12.
^c Rom. 4. 1.
^d Lev. 3. 3.

^e Cap. 8. 4.
^f Lev. 17. 7.
^g 2 Cor. 6. 15, 16.
^h Dent. 32. 38.
ⁱ Dent. 32. 21.
^j Ezec. 22. 14.
^k Cap. 6. 12.

^l Rom. 15. 1, 2.
^m 1 Tim. 4. 4.
ⁿ Esod. 19. 5.
^o Luc. 10. 7.
^p Cap. 8. 10, 12.
^q Dent. 10. 14.
^r Rom. 14. 16.

starca mea de sinemi de către o altă știință de sine? 30 Dacă eu sunt părtaș darului, pentru ce sunt muștrat de aceea ^spentru care eu mulțumesc?

31 ^tDeaceea fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți ceva, faceți tot spre mărirea lui Dumnezeu. 32 ^uFiți nesmintitori și Iudeilor și Elenilor și ^vbisericii lui Dumnezeu, 33 După cum și eu plac tuturor în toț, necăutând folosul meu însumi, ci pe al multora, ca să fie mântuiți.

Bărbatul să se roage cu capul desvelit, femeia cu capul învelit.

11 ^aLuați-vă după mine, după cum și eu *m'am luat* după Hristos.

2 Vă laud însă *fraților* ^bcă în tot vă aduceți aminte de mine și ^cțineți datinele astfel, după cum vi le-am încredințat vouă. 3 Dar voese ca voi să știți, că ^dHristos este capul oricărui bărbat, iar bărbatul *este* ^ecap al femeii și Dumnezeu *este* ^fcap al lui Hristos. 4 Orice bărbat, care se roagă sau vorbește ceva ^gprofetic având *ceva* pe cap, necinstește capul său. 5 Orice ^hfemeie, care se roagă sau vorbește profetic cu capul neînvelit, necinstește capul ei; căci una și aceeași este cu cea ⁱrasă. 6 Căci dacă o femeie nu-și învelește *capul*, și tunzase; iar dacă ^jurit este pentru femeie ca să se tunză sau să se rază, învelească-și capul. 7 Căci un bărbat nu trebuie să-și învelească capul. ^kfiind chipul și mărirea lui Dumnezeu; iar femeia este mărirea bărbatului. 8 Pentru că ^lnu este bărbat din femeie, ci femeia din bărbat; ^mȘi pentru că n'a fost făcut bărbat pentru femeie, ci femeia pentru bărbat; 10 Deaceea femeia trebuie ⁿsă aibă stăpânire asupra capului ei ^opentru ingeri. 11 Însă ^pnici femeie fără bărbat, nici bărbat fără femeie *nu este* în Domnul. 12 Căci după cum femeia *este* din bărbat, astfel și bărbatul prin femeie, iar toate ^qsunt din Dumnezeu.

13 Judecați în voi înșivă *cuvinecios* este ca o femeie neînvalită la cap să se roage lui Dumnezeu? 14 Și nu vă învață chiar firea, că un bărbat dacă poartă părul lung necinste îi este, 15 Și o femeie dacă poartă părul lung mărirea îi este? Pentru că prul lung îi este dat drept învelitoare.

16 Iar ^rdacă găsește cineva cu cale să fie iubitor de ceartă, noi nu avem un astfel de obicei, și ^snici bisericile lui Dumnezeu.

Povățuire spre a lua cu demnitate sfânta cuminicătură.

17 Poruncind însă aceasta nu laud, fiindcă nu vă adunați împreună spre mai bine, ci spre mai rău. 18 Mai întâiu pentru că venind voi împreună în ^tadunare aud, că sunt desbinări între voi, și în parte cred. 19 Căci ^utrebuie să fie și deosebiri între voi, ^vpentru că cei lămuriti să se facă cunoscuți între voi. 20 Deci când vă adunați în același loc, nu este cu putință ca să mâncați cina Domnului; 21 Pentru că fiecare iă mai dinainte cina sa la o parte când mănâncă, și astfel unuia îi este foame, ^xiar altul este beat. 22 Nu aveți dar case ca să mâncați și să beți? Sau desprețuiți ^ybiserica lui Dumnezeu, și dați de ^zrușine pe cei care n'au? Ce să vă zic? Vă voi lauda? În aceasta nu vă laud.

23 Căci ^aeu am primit dela Domnul ceea ce v'am și dat, ^bcă Domnul Iisus în noaptea când eră dat prins luă pâne. 24 Și mulțumind o frânse și zise: *Luați, mâncați*, acesta este trupul meu, care pentru voi este, *să fie frânt*; aceasta faceți spre a mea amintire. 25 Asemenea și paharul după cinare, zicând: acest pahar este noul așzământ în sângele meu; aceasta faceți, ori de câte ori ^{il} beți, spre amintirea mea. 26 Pentru că de câte ori mâncați pânea aceasta și beți paharul acesta, moartea Domnului vestiți, ^cpană când va fi venit.

^s Rom. 14. 6. ^v Fapt. 20. 28.
^t Col. 3. 17.

^u Rom. 14. 13.

Capul 11.

^a Efes. 5. 1.
^b Cap. 4. 17.
^c Cap. 7. 17.

^d Efes. 5. 23.
^e Fac. 3. 16.
^f Ioan. 14. 28.
^g Cap. 12. 10.
^h Fapt. 21. 9.

ⁱ Deut. 21. 12.
^j Num. 5. 18.
^k Fac. 1. 26. 27.
^l Fac. 2. 21. 22.
^m Fac. 2. 18, 21, 23.

ⁿ Fac. 24. 65.
^o Ecl. 5. 6.
^p Gal. 3. 28.
^q Rom. 11. 36.
^r 1 Tim. 6. 4.

^s Cap. 7. 17.
^t Cap. 1. 10—12.
^u Mat. 18. 7.
^v Luc. 2. 35.
^x 2 Pet. 2. 13.

^y Cap. 10. 32.
^z Iac. 2. 6.
^a Cap. 15. 3.
^b Mat. 26. 26
^c Ioan. 14. 3.

27^d Astfel cine cu nevrednicie mănâncă pâinea sau bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și sângele Domnului. 28 Cerce-se ^e dar omul pe sine, și astfel mănânce din această pâine și bea din acest pahar. 29 Căci cine cu nevrednicie mănâncă și bea, osânda pentru sine însuși mănâncă și bea, dacă nu judecă trupul *Domnului*. 30 De aceea între voi mulți sunt slabi și bolnavi și mulți dorm, 31 Dacă însă ne-am judecă pe noi înșine, n'am fi judecați; 32 Dar ^f judecați fiind, suntem înțelepțiți de Domnul pentru ca să nu fim osândiți deodată cu lumea. 33 Astfel, frații mei, când vă adunați ca să mâncați, așteptați unii pe alții. 34 Iar dacă îi este cuiva foame, mănânce acasă. ca să nu vă adunați spre osândă. Celelalte le vom rândui îndată ce vom fi venit.

Împărțirea și unitatea darurilor sfântului duh.
Multe membre sunt întrun corp.

12 Iar ^a despre cele dumnezești *daruri*, fraților, nu voesc ca voi să nu cunoașteți. 2 Când ^b ierați păgâni, știți că ierați duși spre ^c idoli muți. ca cum ați fi fost mânâți. 3 De aceea vă fac cunoscut ^d că nimenea vorbind în duhul lui Dumnezeu nu zice: anatema *fi Iisus*; ^e și nimenea nu poate zice: *Domn este Iisus*, decât numai în duhul sfânt.

4 Sunt însă ^f împărțiri de daruri, dar ^g același duh *este*; 5 ^h Și sunt împărțiri de slujbe, dar același Domn *este*; 6 Și împărțiri de lucrări sunt, dar același Dumnezeu *este* ⁱ care lucrează toate în toți. 7 ^j Și fiecăruia i-se dă arătarea duhului spre folos. 8 Căci unuia i-se dă prin duhul *sfânt* ^k cuvânt de înțelepciune, iar altuia ^l cuvânt de înțelegere după rânduiala aceluiași duh. 9^m Altuia credință în același duh, altuia ⁿ daruri de tămăduiri în același duh, 10° Altuia lucrări de puteri, altuia ^p profetie, ^q altuia judecări de duh, altuia ^r feluri de limbi, altuia tălmăcire de

limbi. 11 Toate acestea însă le lucrează unul și același duh ^s împărțind fiecăruia în parte după ^t cum hotărăște.

12 Căci după ^u cum corpul este unul și are multe membre, dar toate membrele corpului deși multe fiind un corp sunt, ^v așa *este* și Hristos; 13 Pentru ^x că și într'un singur duh noi ^y toți am fost botezați spre *a fi* un singur corp. fie Iudei, fie Eleni, fie robi, fie stăpâni de sine, și ^z toți cu un singur duh am fost adăpați.

14 Căci și corpul nu este un singur membru, ci multe. 15 Dacă va fi zis piciorul fiindcă nu sunt mână, nu sunt din corp. nu pentru aceasta nu este din corp. 16 Și dacă va fi zis urechea, fiindcă nu sunt ochiu, nu sunt din corp, nu pentru aceasta nu este din corp. 17 Dacă corpul întreg ar fi un ochiu, unde *ar fi* auzul? Dacă întreg *ar fi* auz, unde *ar fi* mirosul? 18 Astfel dar Dumnezeu a ^a pus membrele, pe fiecare dintre ele în corp, după ^b cum a voit. 19 Dacă însă toate ar fi un singur membru, unde *ar fi* corpul? 20 Astfel dar sunt multe membre, dar un singur corp. 21 Nu poate ochiul să zică mâinii: n'am trebuință de tine. sau capul iarăși să zică picioarelor: n'am trebuință de voi; 22 Ci ale corpului membre, care par a fi mai slabe, sunt cu mult mai mult neapărat trebuitoare, 23 Și cele care ni-se par a fi mai de necinste ale corpului, pe acestea le îmbrăcăm cu mai multă cinste, și cele necuviincioase ale noastre au mai multă bunăcuviință. 24 Iar cele cuviincioase ale noastre n'au trebuință. Ci Dumnezeu a întocmit corpul, dând mai multă cinste celui căruia îi lipsește. 25 Ca să nu fie nemire în corp, ci membrele să îngrijască de-o potrivă unele pentru altele. 26 Și dacă un membru suferă, toate membrele suferă împreună; și dacă un membru este mărit, toate membrele se bucură împreună.

^d Num. 9. 10. 13.	^a Cap. 12.	^d 1 Ioan. 4. 2. 3.	^h Rom. 12. 6—8.	ⁱ Cap. 1. 5.	^p Rom. 12. 6.	^t Ioan 3. 8.	^y Gal. 3. 28.
^e 2 Cor. 13. 5.	^b Cap. 14. 1, 37.	^e Ps. 16. 17.	ⁱ Ptes 1. 23.	^m Mat. 17. 19, 20.	^q Cap. 14. 29.	^u Rom. 12. 4, 5.	^z Ioan 6. 63.
^f Ps. 32. 5.	^b 1 Pet. 4. 3.	^f Rom. 12. 4, etc.	^j Rom. 12. 6—8.	ⁿ Marc. 16. 18.	^r Fapt. 2. 4.	^v Gal. 3. 16.	^a Vers. 28.
—	^c Ps. 115. 5.	^g Efes. 4. 4.	^k Cap. 2. 6, 7.	^o Gal. 3. 5.	^s Rom. 12. 6.	^x Rom. 6. 5.	^b Rom. 12. 3.

27^e Voi dar sunteți corpul lui Hristos și^d membre în parte. 28 Și pe unii i-a pus Dumnezeu în biserică mai întâiu apostoli, al doilea profeti, al treilea învățători, apoi *a* *pus* puteri, în urmă daruri de tămăduiri, ajutorări, îndreptări, feluri de limbi. 29 Oare toți sunt apostoli? Oare toți profeti? Oare toți învățători? Oare toți *au* puteri? 30 Oare toți au daruri de tămăduiri? Oare toți vorbesc în limbi? Oare toți tâlmăcesc? 31 Râvniți însă darurile mai mari, și la aceasta vă arăt o cale mai înaltă.

Iubirea este mai presus de toate.

13 Dacă vorbesc în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar iubire nu am, m'am făcut aramă sunătoare sau țimbal sgomotos. 2 Și dacă am ^aprofetie și știu tainele toate și tot înțelesul *lor* adânc, și dacă am toată credința ^bincât să strămut munți, iar iubire nu am, nimic nu sunt. 3 Și ^cdacă voi fi dat de mâncare *săracilor* toată averea mea, și dacă voi fi dat corpul meu ca să fiu ars, iar iubire nu am, nimic nu folosesc.

4^d Iubirea este îndelung răbdătoare, iubirea este plină de bunătăți, iubirea nu râvnește, nu este lăudăroasă, nu se îngâmăfă. 5 Nu este necuviincioasă, nu caută ale sale, ^enu întărită la mânie, nu pune în socoteală răul. 6 ^fNu se bucură de nedreptate, se ^gbucură însă împreună cu adevărul; 7 ^hToate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduște, toate le rabdă.

8 Iubirea niciodată nu cade; iar fie profetii, vor fi desființate; fie limbi, vor încetă; fie înțelesul adânc, va fi desființat. 9 ⁱCăci în parte cunoaștem, și în parte vorbim profetic; 10 Iar când va fi venit desăvârșitul, ce este în parte va fi desființat. 11 Când eram copil, vorbeam ca un copil, gândeam ca un copil, îmi dam părerea ca un copil; când m'am făcut bărbat am desființat cele ale copilului. 12 Căci acum ^jve-

dem printr'o oglindă într'un chip întunecos, dar atunci ^kfață în față; acum cunoștem în parte, dar atunci voi cunoaște în tot, după cum am și fost bine cunoscut.

13 Acum dar rămâne credința, nădejdea, iubirea, aceste trei; iar mai mare dintre acestea este iubirea.

Darul limbilor și darul profetiei. Întrebuințarea bună și întrebuințarea rea a darurilor în biserică. Femeia trebuie să tacă în biserică.

14 Alergați să ^adobândiți iubirea; râvniți însă la cele dumnezeiești *daruri*. ^bdar mai vărtos să ^cvorbiți profetic. 2 Pentru că cine vorbește în limbă, nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimenea nu înțelege, eu duhul însă vorbește taine. 3 Iar cine vorbește profetic, întărește și îndeamnă și mângăie pe oameni prin vorbirea sa. 4 Cine vorbește în limbă se întărește pe sine însuși, dar cine vorbește profetic întărește biserica. 5 Dorește ca voi toți să vorbiți în limbi, dar mai vărtos să vorbiți profetic; mai mare este însă cine vorbește profetic, decât cine vorbește în limbi, afară numai dacă tâlmăcește, pentru ca biserica să dobândească întărire.

6 Acum dar, fraților, dacă voi fi venit la voi vorbind în limbi, ce voi folosi vouă, dacă nu voi fi vorbit la voi sau în ^ddescoperire, sau în înțeles adânc, sau în profetie, sau în învățatură? 7 Cele neinsuflețite deși dau dela sine sunet, fie fluer, fie chitară, dacă însă nu vor fi dat sunetelor o deosebire, cum va fi cunoscut ce este cântat cu fluerul, sau ce este cântat cu chitara? 8 Căci dacă și trambița va fi dat un sunet nehotărit, cine se va găti la războiu? 9 Astfel și voi prin limba voastră dacă nu veți fi dat un cuvânt lesne de înțeles, cum va fi cunoscut ce este vorbit? Căci veți fi *oameni* care vorbesc în vânt. 10 Sunt mulțime poate de feluri de graiuri în lume, și

^c Rom. 12. 5.

Capul 13.

Mat. 7. 22.

^d Prov. 10. 12.

^g 2 Ioan. 4.

^j 2 Cor. 3. 18.

Capul 14.

^b Num. 11. 25. 29.

^d Efes. 5. 30.

^a Cap. 12. 8—

^b Mat. 17. 20.

^e Cap. 10. 24

^h Rom. 15. 1.

^k 1 Ioan. 3. 2.

^a Cap. 12. 31.

^c Fapt. 2. 4.

--

10, 28.

^c Mat. 6. 1, 2.

^f Ps. 10. 3.

ⁱ Cap. 8. 2.

--

--

^d Vers. 26.

nici un fel de *grai* nu este fără înțeles. 11 Deci dacă nu știu înțelesul graiului, voi fi barbar pentru cel care vorbește, și cel care vorbește *va fi* barbar la mine.

12 Astfel și voi, fiindcă sunteți râvnitori de dughuri, căutați pentru întărirea bisericii ca să aveți prisos. 13 De aceea cine vorbește în limbă, roage-se ca să tălmăcească. 14 Pentru că dacă mă rog în limbă, duhul meu se roagă, iar mintea mea este neroditoare. 15 Ce este dar? Mă voi ruga cu duhul, mă voi ruga însă și cu mintea; ^e voi cânta cu duhul, voi cânta însă și ^f cu mintea. 16 Fiindcă dacă cu duhul binecuvințezi, cel care ține locul celui neștiutor cum va zice Amin ^g la mulțumirea ta? De oarece nu știe ce zici. 17 Negreșit tu mulțumești bine, dar celalalt nu este întărit. 18 Mulțumesc lui Dumnezeu, eu vorbesc în limbă mai mult decât voi toți; 19 Dar în biserică voesc să vorbesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte în limbă.

20 Fraților, ^h nu fiți copii la minte, ci în privința răutății ⁱ fiți copii, iar la minte fiți *oameni* deplini. 21 ^j În lege este ^k scris, că „în alte limbi și în buze ale altora voi vorbi poporului acestuia, și nici astfel nu mă vor asculta, zice Domnul“. 22 De aceea limbile sunt spre semn nu credincioșilor, ci necredincioșilor, iar vorbirea profetică *este* nu pentru necredincioși, ci pentru credincioși.

23 Deci dacă biserica întreagă se va fi adunat în același loc, și toți vorbesc în limbi, și vor fi venit înăuntru neștiutori sau necredincioși, ^l nu vor zice că v'ați ieșit din fire? 24 Iar dacă toți vor fi vorbit profetic, și va fi venit înăuntru vre-un necredincios sau neștiutor, muștrat este el de toți, judecat este el de toți, 25 Cele ascunse ale inimii sale se fac învederate; și așa căzând pe

fața lui se va închină lui Dumnezeu, vestind ^m că „cu adevărat Dumnezeu este între voi“.

26 Deci ce este fraților? Când vă adunați împreună, fiecine are un psalm. ⁿ are o învățătură, are o descoperire. are o limbă, are o tălmăcire; ^o toate să fie spre întărire. 27 Fie că vorbește cineva în limbă, câte doi sau cel mult câte trei *vorbească*, și pe rând, și unul tălmăcească; 28 Iar dacă nu este tălmăciu, tacă în biserică, vorbească-și însă sieși și lui Dumnezeu. 29 Profetii însă vorbească doi sau trei ^p și judece ceilalți. 30 Dar dacă se va fi descoperit altuia care stă, tacă ^q cel dintâiu. 31 Căci puteți toți câte unul să vorbiți profetic, pentru ca toți să învețe și să fie îndemnați. 32 Și ^r dughurile de profeti sunt supuse la profeti; 33 Căci Dumnezeu nu este al neorînduelei, ci al păcii. ^s Ca în toate bisericile sfinților.

34 ^t Femeile tacă în biserici; căci nu li-se dă voie să vorbească, ci ^u să fie supuse, după cum zice și ^v legea. 35 Iar dacă voesc să învețe ceva, întrebe acasă pe bărbații lor; pentru că urit este pentru femeie să vorbească în biserică.

36 Sau a ieșit dela voi cuvântul lui Dumnezeu, sau a ajuns la voi numai?

37 Dacă cineva gândește că este profet sau cuminte, cunoască bine ce va seriu, că este porunca Domnului, 38 Dar dacă nu cunoaște cineva, să nu cunoască.

39 Astfel dar, frații mei, râvniți vorbirea profetică, și nu împiedecați vorbirea în limbi; 40 Dar tot să se facă cu bunăcuviință și după rânduială.

Învierea lui Hristos este temeliea credinței noastre. Moartea este cel din urmă vrăjmas.

Botezul pentru morți. Învierea morților.

Noul corp.

15 Vă fac cunoscut, fraților, evanghelia, ^a pe care am binevestit-o vouă, pe care ați și primit-o, ^b în care și stați, ² Prin care și sunteți mântuiți, dacă

^e Efes. 5. 19. | ^h Ps. 131. 2. | ^k Isa. 28. 11, 12. | ⁿ Cap. 12. 8—10.
^f Ps. 47. 7. | ⁱ Mat. 18. 3. | ^l Fapt. 2. 13. | ^o Efes. 4. 12.
^g Cap. 11. 24. | ^j Ioan 10. 34. | ^m Isa. 45. 14. | ^p Cap. 12. 10.

^q 1 Tes. 5. 19, 20. | ^t 1 Tim. 2. 11, 12. | ^v Fac. 3. 16.
^r 1 Ioan 4. 1. | ^u Col. 3. 18. | —

Capul 15.
^a Gal. 1. 11.
^b Rom. 5. 2.
^c Rom. 1. 16.

țineți cu tărie cu ce cuvânt v'am binevestit vouă, afară numai dacă înzadar ^dați crezut. 3 Căci ^ev'am dat în cele dintâiu aceea ^fce am și primit, că Hristos potrivit ^gscripturilor a murit pentru păcatele noastre. 4 Și că fù immortalat, și că a înviat a treia zi ^hpotrivit scripturilor, 5 ⁱȘi că se arată lui Chefa, după aceea ^jcelor doisprezece. 6 În urmă se arată de-odată la preste cinci sute de frați, dintre care mai mulți sunt rămași până acum, iar unii adormiră. 7 După aceea se arată lui Iacob, ^kîn urmă tutulor apostolilor. 8 ^lIar în urmă de tot mi-se arată și mie, nașterii timpurii oarecum. 9 Căci dintre apostoli eu sunt cel ^mmai mic, ca unul care nu sunt de îndestul să fiu numit apostol, pentru că ⁿam urmărit biserica lui Dumnezeu; 10 Însă ^oprin darul lui Dumnezeu sunt aceea ce sunt, și darul său față de mine nu s'a făcut nelucrător, dar ^pam muncit mai mult decât dânșii toți, ^qși nu eu, ci darul lui Dumnezeu împreună cu mine. 11 Deci fie că eu, fie că aceia, așa predicăm și astfel ați crezut.

12 Iar dacă se predică, Hristos că a înviat dintre morți, cum zice unii între voi, că nu este înviere de morți? 13 Iar dacă nu este înviere de morți, ^rnici Hristos n'a înviat: 14 Iar dacă Hristos n'a înviat, deșartă este dar predica noastră, deșartă și credința voastră; 15 Dar suntem aflați și martori minciñoși ai lui Dumnezeu, fiindcă ^sam mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe care nu l-a înviat dacă cu adevărat morți nu se înviază. 16 Căci dacă morți nu se înviază, nici Hristos n'a fost înviat; 17 Iar dacă Hristos n'a fost înviat, deșartă este credința voastră, ^tsunteți încă în păcatele voastre; 18 Prin urmare pierduți sunt și cei adormiți în Hristos. 19 ^uDacă în viața aceasta suntem numai nădăj-

duind în Hristos, suntem mai de plâns decât toți oamenii.

20 Acum însă ^vHristos a fost înviat dintre morți. ^xpârğa celor adormiți. 21 Căci ^ydeoarece printr'un om *este* moarte, ^zprintr'un om este și înviere a morților. 22 Pentru că după cum în Adam toți mor, astfel și în Hristos toți vii vor fi făcuți. 23 Dar ^afiecare în a sa ceată; pârğa este Hristos, apoi cei ai lui Hristos la venirea sa, 24 După aceea *va fi* sfârșitul, când dă lui Dumnezeu și Tatăl ^bîmpărăția, când va fi desființat orice domnie și orice stăpânire și putere. 25 Căci trebuie ca el să împărătească ^cpână ce „va fi pus pe toți vrăjmașii supt picioarele sale“. 26 ^dMoartea, cel din urmă vrăjmaș, este desființată; 27 „Căci tot ^ea supus supt picioarele lui“. Iar când zice că tot a fost supus, învederat *este* că afară de cel care i-a supus lui toate. 28 ^fIar când va fi supus lui toate, atunci și Fiul ^gînsuși va fi supus celui care i-a supus toate, ca să fie Dumnezeu totul în tot. 29 Fiindcă ce vor face cei care se botează pentru cei morți? Însfârșit dacă morții nu se înviază, pentru ce se mai botează pentru dânșii? 30 ^hPentru ce stăm și noi în primejdie în fiecare ceas? 31 În fiecare zi mor, pe ⁱlauda voastră, fraților. ^jpe care o am în Hristos Iisus Domnul nostru. 32 Dacă ^kca om m'am luptat cu dobitoace sălbatice în Efes, care-mi este folosul? Dacă morți nu se înviază, ^l„să mâncăm și să bem, căci mâne murim“. 33 Nu fiți rătăciți; ^mvorbiri rele strică obiceiuri bune, 34 ⁿTreziți-vă cum se cade și nu păcătuți; ^ocăci unii au necunoștință de Dumnezeu, ^pspre rușinea voastră vorbesc.

35 Dar va zice cineva: ^qcum înviază morți? În ce fel de corp vin ei?

36 Nemintosule, ^rtu ce semeni nu răsare dacă nu va fi putrezit; 37 Și

^d Gal. 3. 4.
^e Cap. 11. 2. 23.
^f Gal. 1. 12.
^g Ps. 22. 15. etc.
^h Ps. 2. 7.

ⁱ Luc. 24. 34.
^j Mat. 28. 17.
^k Luc. 24. 50.
^l Fapt. 9. 4, 17.
^m Efes 3. 8.

ⁿ Fapt. 8. 3.
^o Efes. 3. 7, 8.
^p 2 Cor. 11. 23.
^q Mat. 10. 20.
^r 1 Tes. 4. 14

^s Fapt. 2. 24.
^t Rom. 4. 25.
^u 2 Tim. 3. 12.
^v 1 Pet. 1. 3.
^x Fapt. 26. 23.

^y Rom. 5. 12, 17.
^z Ioan 11. 25.
^a Vers. 20.
^b Dan. 7. 14, 27.
^c Ps. 110. 1.

^d 2 Tim. 1. 10.
^e Ps. 8. 6.
^f Filip. 3. 21.
^g Cap. 3. 23.
^h 2 Cor. 11. 26.

ⁱ 1 Tes. 2. 19.
^j Rom. 8. 36.
^k 2 Cor. 1. 8.
^l Eccl. 2. 24.
^m Cap. 5. 6.

ⁿ Rom. 13. 11.
^o 1 Tes. 4. 5.
^p Cap. 6. 5.
^q Ezec. 37. 3.
^r Ioan 12. 24.

ce semeni. nu semeni corpul ce are să fie, ci grăuntele gol, dacă se nemerește de grâu sau de ceva din celelalte: 38 Dar Dumnezeu îi dă corp după cum a voit, și fiecăreia dintre seminte corpul ei. 39 Nu orice trup este același trup; ei altul trup de oameni, altul trup de vite, altul trup de paseri, altul de pești. 40 Și sunt corpuri cerești, și corpuri pământesti; dar alta este mărirea celor cerești, și alta a celor pământesti; 41 Alta este strălucirea soarelui, și alta strălucirea lunii, și alta strălucirea stelelor: căci stea de stea se deosebește în strălucire.

42 ^sAstfel este și învierea morților. Este semănat în putrejune, se scoală în neputrejune: 43 ^tEste semănat în necinste, se scoală în mărire; este semănat în slăbiciune, se scoală în putere; 44 Este semănat corp firese, se scoală corp cu duh; dacă este corp firese, este și cu duh. 45 Astfel și este scris: „s'a făcut întâiul om Adam ^uspre suflet de viață“; cel din urmă ^vAdam spre ^xduh dătător de viață. 46 Dar nu cu duh este cel dintâin, ci firese, după aceea cel cu duh. 47 ^yÎntâiul om este „din pământ, de lut“, al doilea ^zom, *Domnul este din cer*. 48 ^aCe fel este cel de lut, astfel *sunt* și cei de lut, ^bși ce fel este cel ceresc, astfel sunt și cei cerești; 49 Și ^cdupă cum am purtat chipul celui de lut, ^dvom purta și chipul celui ceresc.

50 Aceasta însă o zic, fraților, ^ecă trup și sânge nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu, nici putrejunea nu moștenește neputrejunea.

51 Iată, taină vă spun; ^ftoți nu vom adormi, ^gdar toți vom fi schimbați, 52 Într'un moment, într'o clipeală de ochiu, ^hla cea din urmă trâmbiță; căci va trâmbița, și morții se vor scula fără stricăciune, și noi vom fi schimbați. 53 Pentru că trebuie ca stricăciosul acesta să îmbrace nestricăciune și muritorul ⁱacesta se îmbrace nemurire.

54 Iar când stricăciosul acesta va fi îmbrăcat nestricăciune și muritorul acesta va fi îmbrăcat nemurire, atunci va fi cuvântul care este scris: ^j„înghițită fû moartea spre biruire. 55 ^kUnde îți este, moarte, biruinta? Unde îți este, moarte, acul?“ 56 Iar acul morții este păcatul, și puterea păcatului este legea. 57 Dar mulțumită lui Dumnezeu, care ne dă biruință prin Domnul nostru Iisus Hristos. 58 Deaceia, frații mei iubiți fiți nemișcați, neclintiți, prisosind totdeauna în lucrul Domnului, știind că osteneala voastră nu este deșartă în Domnul.

Strângere de ajutoare pentru Creștini.

16 Cât ^apentru strângerea de ajutoare ce este pentru cei sfinți, faceți și voi astfel după cum am poruncit bisericelor Galatii. 2 ^bÎn fiecare zi a săptămânii, fiecare dintre voi să pue de-o parte acasă strângând din aceea ce i-ar merge bine, pentru ca nu când voi fi venit, atunci să se facă străngeri de ajutoare. 3 Și când voi fi sosit la voi, pe care îi veți fi găsit buni, ^cpe aceștia îi voi trimite prin epistole, ca să ducă darul vostru la Ierusalim. 4 ^dIar dacă este cu cale ca și eu să mă duc, vor merge împreună cu mine.

5 Voi veni însă la voi, ^ecând voi fi trecut prin Macedonia; căci prin Macedonia trec, 6 Și poate voi rămâne la voi sau și voi iernă, ^fpentru ca să mă însoțiți voi unde mă voi duce. 7 Căci nu voesc ca să vă văd acum în treacăt; pentru că nădăjduesc să rămân câtva timp la voi, ^gdacă Domnul va fi dat voie. 8 Voi rămâne însă în Efes până la Cincizecime; 9 ^hPentru că ușă mare și de înrăurire îmi este deschisă, și ⁱmulți îmi stau împotriva.

Recomandarea lui Timoteiu.

10 ^jDacă dar Timoteu va fi venit, luați seama ca să fie la voi fără teamă, căci ^klucrează lucrul Domnului ca și mine; 11 ^lDeci să nu-l desprețuească

^s Dan. 12. 3.
^t Filip. 3. 21.
^u Fac. 2. 7.
^v Rom. 5. 14.

^x Ioan 5. 21.
^y Ioan 3. 31.
^z Fac. 2. 7.
^a Ioan 3. 13, 31.

^b Filip. 3. 20, 21.
^c Fac 5. 3.
^d Rom. 8. 29.
^e Mat. 16. 11.

^f 1 Tes. 4. 15-17.
^g Filip. 3. 21.
^h Zech. 9. 14.
ⁱ 2 Cor. 5. 4.

^j Isa. 25. 8.
^k Osea 13. 14.

Capit 16.

^a Fapt. 11. 29.
^b Fapt. 20. 7.
^c 2 Cor. 8. 19.

^d 2 Cor. 8. 4, 19.
^e Fapt. 19. 21.
^f Fapt. 15. 3.
^g Fapt. 18. 21.

^h Col. 4. 3.
ⁱ Fapt. 19. 9.
^j Fapt. 19. 22.
^k Rom. 16. 21.
^l 1 Tim. 4. 12.

cineva. Însoțiți-l dar^m în pace, ca să vie la mine; pentru că-l aștept cu irăți.

12 Cât pentru ⁿ Apoline, fratele, mult l-am îndemnat ca să vie la voi cu frați; și cu totul nu-i lipseă voința ca să vie acum, dar va veni îndată ce va fi găsit timp nemerit.

Pocătuiri.

13 ^o Vegheați, și fiți statornici în credință. îmbărbătați-vă. ^q întăriți-vă. 14 ^r Toate ale voastre în pace să se facă.

15 Vă îndemn însă fraților, — știți ^s casa lui Stefana, că este ^t pârga Achaii și s'au ^u rânduit pe dânșii însuși spre slujire sfinților. — 16 Ca și voi să fiți supuși unora ^v ca aceștia și oricăruia care lucrează împreună și ^x se ostenește.

17 Mă bucur de venirea lui Stefana și Fortunatul și Achaieu. ^y pentru că aceștia au implinit lipsa voastră; 18 ^z Căci au ușurat duhul meu și al vostru. Deci cunoașteți bine pe unii ca aceștia.

Salutări și încheere.

19 Vă urează bisericile Asiei. Vă urează multe Acuila și Prisca împreună cu biserica care este în casa lor. 20 Vă îmbrățișază toți frații. Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă.

21 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel. 22 Dacă cineva nu iubește pe Domnul, anatema fie. Maran ata.

23 Darul Domnului Iisus cu voi. 24 Iubirea mea cu voi toți în Hristos Iisus.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI.

Pavel biruește cu ajutorul lui Dumnezeu toate suferințele, și îi mulțumește.

1 Pavel ^a apostol al lui Hristos Iisus prin voința lui Dumnezeu și Timoteu fratele bisericii lui Dumnezeu celei care este în Corint ^b împreună cu toți sfinții care sunt în toată Achaia. 2 ^c Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3 ^d Binecuvântat este Dumnezeul și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl îndurărilor și Dumnezeu al oricărei mângăieri, 4 Care ne mângăie pe noi pentru toată suferința noastră. ca prin mângăierea cu care înșine suntem mângăiați de Dumnezeu să putem noi mângăia pe cei care sunt în orice suferință. 5 Pentru că după cum ^e patimele lui Hristos prisosesc asupra noastră. astfel prisosește prin Hristos și mângăierea noastră. 6 Fie dar că suntem strâmtorați, pentru mângăierea voastră și pentru mântuire *suntem strâmtorați*; fie că suntem mângăiați,

pentru mângăierea voastră. care este ucrătoare în ^f suferința cu răbdare a acelorași patimi pe care și noi le pătimim. Și nădejdea noastră este tare pentru voi, 7 Știind că după cum sunteți părtași ai patimilor, ^g astfel *sunteți și ai mângăierii*.

8 Căci nu voim, fraților, ca voi să nu știți de suferința noastră. ^h ce ni-s'a făcut în Asia, că foarte mult preste putere am fost îngreuiți, încât noi am fost cu desăvârșire în nedumerire și în privința vieții; 9 Dar chiar în noi înșine am avut hotărîrea morții, ⁱ ca să nu fim încrezători în noi înșine. ci în Dumnezeu care înviază morții, 10 ^j Care ne-a scăpat pe noi dintr'o moarte așa de mare și ne va scăpa. în care am nădăjduit că *ne* va scăpa și mai departe, 11 Fiindu-ne ^k și voi de ajutor cu rugăciunea pentru noi. ca din multe fețe ^l darul făcut nouă. să fie mulțumit prin mulți pentru noi.

12 Pentru că lauda noastră aceasta

^m Fapt. 15. 33.
ⁿ Cap. 1. 12.
^o Mat. 24. 42.
^p Filip. 1. 27.

^q Efes. 6. 10.
^r Cap. 14. 1.
^s Cap. 1. 16.
^t Rom. 16. 5.

^u 2 Cor. 8. 4.
^v Ebr. 13. 17.
^x Ebr. 6. 10.
^y 2 Cor. 11. 9.

^z Col. 4. 8.
—

2 CORINTENI.
—
Capitol I.
a 1 Cor. 1. 1.

^b Filip. 1. 1.
^c Rom. 1. 7.
^d Efes. 1. 3.

^e Fapt. 9. 4.
^f Cap. 4. 15.
^g Rom. 8. 17.
^h Fapt. 19. 23.

ⁱ Ier. 17. 5. 7.
^j 2 Pet. 2. 9.
^k Rom. 15. 30.
^l Cap. 4. 15.

este: mărturia științei noastre de noi înșine că^m în sfințenie și curățenie dela Dumnezeu, ⁿ nu în înțelepciune ome-nească, ci în darul lui Dumnezeu, ne-am purtat în lume, dar mai ales către voi. 13 Căci nu altele vă scriem, decât cele ce cetiți sau și înțelegeți, am însă nă-dejde că până în cele din urmă veți în-telege, 14 — După cum ne-ați și în-teles în parte, — ^o că noi vă suntem cuvânt de laudă, după cum și^p voi nouă în ziua Domnului nostru Iisus.

Apărare împotriva învinuirii, că ar fi nestatornic.

15 Și pe această deplină încredere ^qeram hotărit să vin mai întâiu la voi, ca să aveți ^run al doilea dar, 16 Și pela voi să trec în Macedonia, ^s și iarăși din Macedonia să vin la voi și să fiu petrecut de voi în Iudea.

17 Deci aceasta hotărând, nu cumva oare am făcut ceva cu ușurință? ^t Afară numai dacă ceea ce mă chibzuesc po-trivit cărnii mă chibzuesc ca să fie la mine așa așa și nu nu. 18 Dar cre-dincios este Dumnezeu *prin aceea*, că cuvântul nostru către voi nu este așa și nu.

19 Pentru ^u că al lui Dumnezeu Fiu Iisus Hristos. care fû predicat între voi prin noi, prin mine și Silvan și Timoteu, nu fû așa și nu, ^v ci așa a fost în sine. 20^x Căci atât de multe făgă-duințe ale lui Dumnezeu *sunt* într'insul așa; deaceea și printr'insul Amin, lui Dumnezeu spre mărire prin noi. 21 Iar cel care ne face statornici împreună cu voi în Hristos și ^y care ne unse, *este* Dumnezeu, 22 Care ^z ne și pecetlui și ^a dete arvuna duhului în inimile noastre.

23 Eu ^b însă chem pe Dumnezeu martor pentru sufletul meu, că cruțându-vă pe voi n'am mai venit la Corint. 24 Nu *voiu zice* că avem stăpânire preste credința voastră, ci *pentru că* suntem împreună ajutători ai bucuriei voastre; căci stați în credință.

Nevenirea lui Pavel este o cruceare pentru Corinteni. Iertarea celui desfrânat.

2 În mine însumi dar am găsit cu cale aceasta, ^a ca să nu vin la voi iarăși cu întristare. 2 Căci dacă eu vă în-tristez, cine mai este care mă învese-lește pe mine, dacă nu cel întristat de mine? 3 Și am scris chiar aceasta, ca nu după ce voiu fi venit ^b să am întris-tare din partea acelora de care trebuia să mă bucur, ^c având încredere în voi toți că bucuria mea este a voastră tu-turilor,

4 Pentru că din multă supărare și strâmtorare a inimii v'am scris printre multe lacrimi, ^d nu ca să fiți întristați, ci ca să cunoașteți iubirea pe care o am mai mult către voi.

5 Dacă ^e dar cineva a întristat, nu pe mine ^f m'a întristat, ci în parte, ca să nu-l îngreuez, pe voi toți. 6 Destul este pentru unul ca acela pedeapsa a-ceasta care *i-s'a făcut* ^g de către mai mulți, 7 ^h Încât voi dimpotrivă mai bine să-l iertați și să-l mângăiați, ca nu cumva unul ca acesta să fie înghițit de-o mai mare întristare. 8 Deaceea vă indemn să hotăriți iubire în privința lui; 9 Căci pentru aceasta am și scris, ca să cunosc lămurirea voastră, dacă sunteți ⁱ ascultători în toate. 10 Iar cui îi iertați ceva, și eu ⁱ iert; pentru că și eu, dacă am iertat ceva, am iertat aceasta pentru voi în fața lui Hristos, 11 Ca să nu fim dobândiți de satana; căci gândurile lui nu ne sunt necu-noscute.

Apostolul preamărește pe Dumnezeu pentru izbânda puternică a predicii curate despre Hristos.

12 Venit ^j fiind dar la Troa pentru evangelia lui Hristos și ^k fiindu-mi ușă deschisă în Domnul, 13 ^l N'am avut liniște în duhul meu, fiindcă n'am gă-sit pe Titu fratele meu, ci după ce m'am despărțit de dânsii am ieșit în Mace-donia.

^m Cap. 2. 17.
ⁿ 1 Cor. 2. 4, 13.
^o Cap. 5. 12.
^p Filip. 2. 16.

^q 1 Cor. 4. 19.
^r Rom. 1. 11.
^s 1 Cor. 16. 5, 6.
^t Cap. 10. 2.

^u Marc. 1. 1.
^v Ebr. 13. 8.
^w Rom. 15. 8, 9.
^y 1 Ioan. 2, 20, 27.

^x Efes. 1. 13.
^a Cap. 5. 5.
^b Rom. 1. 9.

Capul 2.
^a Cap. 1. 23.
^b Cap. 12. 21.

^c Gal. 5. 10.
^d Cap. 7. 8, 9, 12.
^e 1 Cor. 5. 1.

^f Gal. 4. 12.
^g 1 Cor. 5. 4, 5.
^h Gal. 6. 1.

ⁱ Cap. 7. 15.
^j Fapt. 16. 8.
^k 1 Cor. 16. 9.
^l Cap. 7. 5, 6.

14 Mulțumită dar lui Dumnezeu, care totdeauna ne duce în serbarea biruinței sale în Hristos, și face ^mcunoscut prin noi în orice loc mirosul cunoștinței lui. 15 Pentru că al lui Hristos ⁿbuon miros suntem noi lui Dumnezeu ^oîntre cei care sunt mântuiți și între cei care sunt pierduți. 16 ^pUnora miros din moarte spre moarte, altora miros din viață spre viață. Și ^qceine este destoinic la acestea? 17 Căci noi nu prefacem ca cei mulți cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curățenie, ci ca dela Dumnezeu vorbim înaintea lui Dumnezeu în Hristos.

Pavel se face cunoscut pe sine însuși Corintenilor. Litera și duhul. Acoperemântul lui Moise este ridicat în Hristos.

3 ^aÎncepem să ne facem iar cunoscut pe noi înșine? Afară numai dacă avem trebuință, ca unii *oameni*. de ^bepistole de cunoaștere către voi sau dela voi. 2 ^cVoi sunteți epistola noastră, înscrisă în inimile noastre, cunoscută și cetită de toți oamenii. 3 Cunoscuți fiind voi că sunteți epistolă a lui Hristos ^dslujită de noi, înscrisă nu cu cerneală, ci cu duhul viului Dumnezeu, nu ^epe plăci de piatră, ci pe ^fplăci de carne, pe inimile voastre.

4 O astfel de încredere avem dar prin Hristos către Dumnezeu, 5 ^gNu voi zice că prin noi înșine suntem destoinici să judecăm ceva ca dela noi înșine, ci ^hdestoinicia noastră este dela Dumnezeu, 6 Care ne-a și făcut ai unui ⁱășezământ nou destoinici ^jslujitori, nu ^kai literei, ci ai duhului, pentru că ^llitera omoară, ^miar duhul face viu. 7 ⁿIar dacă cea de moarte *aducătoare* ^oslujire săpată în litere pe pietri s'a făcut în măreție, ^pincât fiii lui Israel nu putură să-și țină neclintit privirea la fața lui Moise din pricina măreției feții lui, care *măreție* avea să fie desființată, 8 Cum nu va fi oare mult mai măreață ^qslujirea duhului? 9 Pentru că dacă

în slujirea *aducătoare* de osândă este măreție, cu mult mai mult prisosește în măreție slujirea *aducătoare* de ^rîndreptărire. 10 Căci chiar măreția nu este măreție în această parte din pricina măreției celei preste măsură. 11 Pentru că dacă ceea ce are să fie desființat *este* măreț, cu mult mai mult *este* măreț ceea ce rămâne.

12 Deci având o astfel de nădejde ne folosim cu multă ^sîndrăzneală. 13 Și nu *punem acoperemânt pe fața noastră* după cum Moise ^tpunea acoperemânt pe fața sa, pentru ca fiii lui Israel să nu țină neclintit privirea la sfârșitul celui ce avea să fie desființat. 14 Ci învățoșate fură gândurile lor. Căci până în ziua de astăzi același acoperemânt rămâne la cetirea vechiului așezământ, nedescoperit fiindcă este desființat în Hristos; 15 Ci până astăzi este acoperemânt pe inimile lor, când este cetit Moise; 16 Dar când se va fi întors la Domnul *inima lor*, acoperemântul este luat la o parte. 17 Domnul însă este duhul, și unde este duhul Domnului, *acolo* este stare de sine. 18 Iar noi toți, cu fața descoperită în oglindă privind mărirea Domnului, suntem schimbați în același chip dela mărire la mărire, după cum *este* dela Domnul duhului.

Evangelia este unora descoperită, altora acoperită. Toate suferințele sunt biruite pe temelul nădejzii în mărirea vecinică.

4 Deaceia având noi ^aaceastă însărcinare, ^bdupă cum am fost miluiți, nu pierdem răbdarea, 2 Ci am înlăturat dela noi cele aseunse ale rușinii neumblând în viclenie. ^cnici prefăcând cuvântul lui Dumnezeu, ^dci prin arătarea adevărului făcându-ne pe noi înșine cunoseuți către orice ^eștiință de sine a oamenilor în fața lui Dumnezeu.

3 Iar și dacă este acoperită evangelia noastră, ^fîntre cei pierduți este acoperită. 4 În care Dumnezeuul veacului

^m Cant. 1. 3.
ⁿ 1 Cor. 1. 18.
^o Cap. 4. 3.
^p Luc. 2. 34.
^q 1 Cor. 15. 10.

Capul 3.
^a Cap. 5. 12.
^b Fapt. 18. 27.
^c 1 Cor. 9. 2.

^d 1 Cor. 3. 5.
^e Esod. 24. 12.
^f Ps. 40. 8.
^g Ioan 15. 5.
^h 1 Cor. 15. 10.

ⁱ 1 Cor. 3. 5.
^j Ier. 31. 31.
^k Rom 2. 27, 29.
^l Gal. 3. 10.

^m Ioan 6. 63.
ⁿ Rom. 7. 10.
^o Esod. 34. 1, 28.
^p Esod. 34. 29.
30 35.

^q Gal. 3. 5.
^r Rom. 1. 17.
^s Efes. 6. 19.
^t Esod. 34. 33, 35.

Capul 4.
^a Cap. 3. 6.
^b 1 Cor. 7. 25.

^c Cap. 2. 17.
^d Cap. 6. 4, 7.
^e Cap. 5. 11.
^f 1 Cor. 1. 18.

acestui a întunecat ^ggândurile necredincioșilor ^hca să nu dea raze ⁱluminaarea evangheliei mării lui Hristos, ^jcare este chipul lui Dumnezeu.

5^k Pentru că nu ne predicăm pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus Domnul, iar ^lpe noi înșine slujitorii voștri prin Iisus.

6 Fiindcă Dumnezeu, ^mcare porunci „din întunerec lumineze lumina“, ⁿeste ^ocare luminează în inimile noastre spre ^pluminaarea cunoașterii mării lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7 Avem însă comoara aceasta în vase ^qde lut, pentru ^rca covârșirea puterii să fie a lui Dumnezeu și nu ^svenind dela noi; 8 În orice chip ^tsuntem ^uapăsați, dar nu strâmtorați, aduși în nedumerire, dar nu lipsiți de nădejde. 9 Urmăriți, dar nu părăsiți, ^varuncați jos, dar nu pierduți. 10 ^wTotdeauna purtând pretutindeni în corpul nostru moartea lui Iisus, ^xca și viața lui Iisus să fie arătată în corpul nostru. 11 Căci pururea noi cei vii suntem dați ^yspre moarte pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să fie arătată în carnea noastră cea muritoare.

12 Astfel ^zmoartea lucrează în noi, iar viața în voi. 13 Având dar ^{aa}aceiași duh al credinței, după cum este scris: ^{ab}„am crezut, deaceea am vorbit“, și noi încredem deaceea și vorbim. 14 Știind ^{ac}că cel care a înviat pe Domnul Iisus ne va învia și pe noi cu Iisus și ne va înfățișa împreună cu voi. 15 Căci ^{ad}toate ^{ae}sunt pentru voi, ca darul înmulțit fiind prin mai mulți să prisoasească mulțumirea spre mărirea lui Dumnezeu.

16 Deaceea nu pierdem răbdarea, ci și dacă omul nostru din afară este prăpădit, dar cel dinlăuntru al nostru este înnoit din zi în zi. 17 Pentru că micimea de puțin timp a suferinței noastre desăvârșește pentru noi în chip prestemăsură spre a covârși o cumpănă vecinică de mărire. 18 Fiindcă noi nu

îndreptăm privirea la cele ce sunt văzute, ci la cele ce nu sunt văzute; căci cele văzute sunt trecătoare, iar cele nevăzute vecinice.

Trebuie să îmbrăcăm haina nouă cerească în locul celei pământești. Dorința de viață vecinică.

5 Căci știm că dacă va fi fost desființată ^acasa noastră pământească de cort, avem în ceruri clădire dela Dumnezeu, casă nefăcută de mână, vecinică. 2 Pentru că chiar în acest ^bcort ^csuspinăm, dorind a fi îmbrăcați pe de-asupra cu locuința noastră cea din cer, 3 Și într'adevăr vom fi găsiți ^dîmbrăcați, nu goli. 4 Căci ca unii care suntem în ^eacel cort, suspinăm fiind apăsați, pentru că nu voim a fi desbrăcați, ci ^fîmbrăcați pe de-asupra, ca ce este muritor să fie înghițit de viață.

5 Iar ^gcel care ne-a desăvârșit chiar spre aceasta este Dumnezeu, ^hcare ne-a dat arvuna duhului. 6 Deci având îndrăzneală totdeauna și știind că locuind în acest corp suntem înstreinați dela Domnul: 7 — Căci prin credință ⁱumblăm, nu ^jîncunjunrați fiind prin chipul ^klui: — 8 Avem dar îndrăzneală și ^lne place mai bine să fim înstreinați din acest corp și să locuim la Domnul. 9 Deaceea, fie locuind ^mîn acest corp; fie înstreinați fiind, ne și silim să-i fim bineplăcuți. 10 ⁿPentru că noi toți trebuie să fim dați de față înaintea scaunului de judecător al lui Hristos, ^oca fiecare să ia cu sine cele ^pce sunt prin corp, potrivit cu ce a făptuit, fie bine, fie rău.

Însemnătatea slujbei ce predică ispășirea și împăcarea.

11 Drept aceea ^qcuoscând temerea de Domnul înduplecăm pe oameni, lui ^rDumnezeu însă suntem cunoscuți; și nădăjduesc că și în a voastră știință de sinevă sunt cunoscut. 12 ^sNu ne facem vouă cunoscut iar pe noi înșine, ci ^tzicem acestea dându-vă prilej la cu-

^g Ioan 12. 31.
^h Isa. 6. 10.
ⁱ Cap. 3. 8, 9.
^j Ioan 1. 18.
^k 1 Cor. 1. 13, 23.

^l 1 Cor. 9. 19.
^m Fac. 1. 3.
ⁿ 2 Pet. 1. 19.
^o Vers. 4.
^p Cap. 5. 1.

^q 1 Cor. 2. 5.
^r Cap. 7. 5.
^s Ps. 37. 24.
^t 1 Cor. 15. 31
^u Rom. 8. 17.

^v Ps. 44. 22.
^w Cap. 13. 9.
^x Rom. 1. 12.
^y Rom. 8. 28.
^z Ps. 116. 10.

^a Rom. 8. 11.
^b 1 Cor. 3. 21.

Capul 5.

^a Iov 4. 19.
^b Rom. 8. 28.
^c Apoc. 3. 18.

^d 1 Cor. 15. 53, 54.
^e Isa. 29. 23.
^f Rom. 8. 23.
^g Rom. 8. 24, 25.
^h Filip. 1. 23.

ⁱ Mat. 25. 31, 32.
^j Rom. 2. 6.
^k Iov 31. 23.
^l Cap. 4. 2.
^m Cap. 3. 1.

vânt de laudă pentru noi. ⁿca să aveți *cuvânt de laudă* către aceia care în față se laudă și nu în inimă. 13 Căci ^ofie că ne-am ieșit din fire, pentru Dumnezeu *ne-am ieșit din fire*, fie că suntem întregi la minte, pentru voi *suntem întregi la minte*. 14 Pentru că iubirea lui Hristos ne ține pe noi, după ce am judecat aceasta, că ^punul a murit pentru toți; deci ei toți au murit: 15 Și pentru toți a murit. ^qca cei vii să nu mai viețuiască pentru ei însuși, ei pentru cel care a murit și a înviat pentru dânsii.

16 ^rDe aceea noi nu cunoaștem de acum pe nimenea după trup; eliar dacă am cunoscut ^sdupă trup pe Hristos, acum nu-l mai cunoaștem. 17 Deci ^tdacă este cineva în Hristos, *este* ^ufăptură nouă; ^vcele vechi au trecut, *iată toate s'au făcut noi*. 18 Iar toate sunt de la Dumnezeu, ^xcare ne-a împăcat sieși prin *Iisus Hristos* și ne-a dat însărcinarea împăcării. 19 Pentru că ^yDumnezeu eră împăcând lumea sieși în Hristos, netrecându-le în socoteală greșalele lor, și având pus în noi cuvântul împăcării.

20 Deci pentru Hristos suntem ^zsoli ca cum Dumnezeu îndeamnă prin noi: vă rugăm pentru Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu. 21 Căci pe cel care n'a cunoscut păcat, l-a făcut pentru noi păcat, ca să fim noi îndreptățire dela Dumnezeu într'insul.

Slujitorii lui Dumnezeu în toate se arată că sunt ai lui.

6 Fînd dar împreună ^alucrători *cu Hristos* ^bvă și îndenuăm ^cca să nu primiți îndeșert darul lui Dumnezeu. 2 — Căci zice: ^d„În timp plăcut te-am ascultat și în zi de mîntuire te-am ajutat“; *iată acum timp bineplăcut, iată acum zi de mîntuire*; — 3 ^eNe dînd într'u nimic nici o smînteală, ca să nu fie defaimată însărcinarea *noastră*, 4 Ci în orice chip făcându-ne cunoscut pe

noi înșine ca ai lui Dumnezeu ^fslujitori prin multă răbdare, în suferințe, în nevoi, în strămătorări. 5 ^gÎn bătăi, în închisori, în turburări, în osteneli, în veghieri, în posturi. 6 Prin curățenie, prin cunoștință, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin duh sfânt, prin iubire fără fățurie. 7 ^hPrin cuvânt de adevăr, ⁱprin putere dela Dumnezeu: prin ^jarme de-a dreapta și de-a stînga ale îndreptării. 8 Prin mărire și înjosire, prin defaimare și laudă: ca amăgitori și ^kiubitori de adevăr. 9 Ca neștiuți și cunoscuți bine fiind, ^lca murind și iată trăim, ^mca pedepsiți și nu omoriți. 10 Ca întristați, dar totdeauna bucurându-ne, ca săraci, dar pe mulți înavuțind, ca neavînd nimic și avînd tot în stăpînire.

Apostolul ne îndeamnă să nu ne amestecăm cu necredincioșii.

11 Gura noastră este deschisă către voi, Corintenilor, ⁿinima noastră este lărgită: 12 Nu sunteți strămțați în noi, dar sunteți strămțați ^oîn cele din lăuntru ale voastre: 13 Fiți largi și voi, *în același chip, ceea ce este aceeași răsplată*. — ^pvorbesc ca unor fii. —

14 ^qNu trageți cu necredincioșii într'un jug strein vouă: ^rcăci ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtășire are lumina cu întunerecul? 15 Și care este învoirea lui Hristos față de Beliar, sau ce parte are un credincios cu un necredincios? 16 Și ce unire are templul lui Dumnezeu cu idolii? Căci ^snoi suntem templul viului Dumnezeu, după cum a zis Dumnezeu că ^tvoiu locui între dânsii și voiu umbla între dânsii, și voiu fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul meu. 17 De aceea ieșiți din mijlocul lor și fiți deosebiți, zice Domnul, și necurat nu atingeți; și eu vă voiu primi la mine, 18 Și voiu fi vouă drept Tată, și voi îmi veți fi drept fii și fiice, zice Domnul Atotțiitorul.

ⁿ Cap. 1. 14.
^o Cap. 11. 1. 16.
^p Rom. 5. 15.
^q Rom. 6. 11. 12.

^r Mat. 12. 50.
^s Ioan 6. 63.
^t Rom. 8. 9.
^u Gal. 5. 6.

^v Isa. 43. 18. 19.
^x Rom. 5. 10.
^y Rom. 3. 24. 25.
^z Iov 33. 23.

Capit 6.
^a 1 Cor. 3. 9.
^b Cap. 5. 20.
^c Ebr. 12. 15.

^d Isa. 49. 8.
^e Rom. 14. 13.
^f 1 Cor. 4. 1
^g Cap 11. 23. etc.

^h Cap. 4. 2.
ⁱ 1 Cor. 2. 4.
^j 2 Tim. 4. 7.
^k Cap. 4. 2.

^l 1 Cor. 4. 9.
^m Ps. 118. 18.
ⁿ Cap. 7. 3.
^o Cap. 12. 15.
^p 1 Cor. 4. 14.

^q Deut. 7. 2. 3.
^r 1 Sam. 5. 2. 3.
^s 1 Cor. 3. 16.
^t Esod. 29. 45.

Îndemnare spre a se sfinți.

7 ^aDeci, iubitorilor, având aceste făgăduințe, să ne curățim pe noi înșine de orice mănjitură a trupului și a duhului, desăvârșind sfințenie în temere de Dumnezeu.

2 Faceți-ne loc în inimile voastre; pe nimenea n'am adus în stare rea, ^bdela nimenea n'am luat mai mult.

3 Nu spre osândă zic *aceasta*; căci ^cam zis mai nainte că sunteți în inimile noastre spre a muri împreună și a trăi împreună. 4 ^dMultă îndrăzneală am față de voi, ^emultă laudă am pentru voi; ^fsunt plin de mângăere, prisosesc preste măsură cu bucuria în toată întristarea noastră.

5 Pentru că, și după ce am ^gvenit în Macedonia, trupul nostru n'a avut nici o liniște, ^hci în orice chip zdrobiți *eram*: ⁱdin afară lupte, din lăuntru temeri.

6 Dar ^jDumnezeu care mângăie pe cei smeriți ne-a mângăeat pe noi prin ^kvenirea lui Titu; 7 Și nu numai prin venirea lui, ci și prin mângăerea cu care a fost mângăeat la voi, aducându-ne la cunoștință dorința voastră, plângerea voastră, bunăvoința voastră pentru mine, încât mai mult m'am bucurat.

Măhnirea dumnezeescă.

8 Fiindecă și dacă v'am întristat în epistola mea, nu mă căesc; ^ldeși *mai nainte* mă căiam, căci văd că aceea scrisoare v'a întristat, deși pentru puțin timp, 9 Acum mă bucur, nu pentru că ați fost întristați, ci pentru că ați fost întristați spe pocăință; căci întristați ați fost după voia lui Dumnezeu, ca să nu fiți întru nimic păgubiți de către noi. 10 Căci ^mîntristarea după voia lui Dumnezeu lucrează pocăință spre mântuire de neăit; iar ⁿîntristarea lumii lucrează moarte.

11 Căci iată chiar această întristare după voia lui Dumnezeu a săvârșit pentru voi atâta sânguință, mai ales apărare, mai ales neplăcere, mai ales teamă, mai

ales dorință, mai ales râvnire, mai ales răzbunare. În orice chip ați dovedit că voi înșivă sunteți curați în aceea faptă. 12 Astfel dar, și dacă v'am scris, nu v'am scris pentru cel care a nedreptățit, nici pentru cel care a fost nedreptățit, ci pentru ca sânguința voastră pentru noi să fie învederată la voi înaintea lui Dumnezeu.

13 Deaceea suntem mângăeați. Dar pe lângă mângăerea noastră ne-am bucurat preste măsură, mai ales de bucuria lui Titu, că duhul lui a fost ușurat din partea voastră tuturilor; 14 Pentru că dacă m'am lăudat lui ceva pentru voi, n'am fost dat de rușine; ci după cum v'am vorbit toate în adevăr, astfel și lauda noastră înaintea lui Titu adevăr s'a făcut, 15 Și inima lui este mai mult pentru voi, când își aduce aminte de supunerea voastră tuturilor, cum l-ați primit cu temere și frică mare. 16 Mă bucur *dar* că în orice privință am încredere în voi.

Pavel laudă pe Creștinii din Macedonia pentru strângere de ajutoare și îndeamnă pe Corinteni să facă și dânsii asemenea.

8 Fraților, iar vă facem cunoscut al lui Dumnezeu dar, care a fost dat în bisericile Macedoniei, 2 Că în multă încercare de suferință *a fost* prisosirea bucurii lor ^ași sărăcia lor adâncă a prisosit spre bogăția lămuririi lor; 3 Mărturisesc, că de bună voie *au dat* după putere și preste putere, 4 Cu multă stăruință rugându-ne *ei* pentru darul și ^banume pentru împărtășirea slujirii celei pentru sfinți, 5 Și nu după cum am nădăjduit, ci pe sine însuși s'au dat Domnului mai întâiu și nouă prin voința lui Dumnezeu. 6 Pentru că ^cnoi să îndemnăm pe Titu ca după cum a început mai nainte, așa să săvârșească între voi și binefacerea aceasta.

7 Însă după cum ^dîn orice prisosiți prin credință și prin cuvânt și prin cunoștință și prin orice sânguință și prin

iubirea voastră către noi. să prisosiți ^eși în această binefacere. 8 ^fNu zic în chip poruncitor. ci prin sârguința altora încercând și ființa adevărată a iubirii voastre: 9 — Căci cunoașteți darul Domnului nostru Iisus Hristos. ^gcă bogat fiind s'a făcut sărac pentru voi. ca voi să fiți bogați prin sărăcia lui —. 10 Și părere îmi dau în aceasta; ^hcăci aceasta este bine pentru voi, ca ⁱunii care ați început mai înainte de-acum un an nu numai ^jsă faceți, ci să și voiți; 11 Săvârșiți dar acum a și face. ca după cum a fost nepreget întru a voi, astfel ^{să fie} și întru a săvârși după avere. 12 Pentru că ^kdacă este nepregetul, ^{este} bineprimit potrivit cu ceea ce nu are, 13 Căci să nu fie unora ușurare, iar vouă împovărare, ci prisosul vostru în timpul de acum să fie după potrivă la lipsa acelora, 14 Ca și prisosul acelora să fie la lipsa voastră, ca să fie potrivire, 15 ^lDupă cum este scris: „cine multul *strânsese* n'a avut mai mult, și cine puținul *strânsese* n'a avut mai puțin“.

16 Dar mulțumită lui Dumnezeu care dă aceeași sârguință în inima lui Titu pentru voi, 17 Că a primit într'adevăr îndemnarea mea, și fiind mai sârguitor a plecat de bunăvoie la voi. 18 Noi însă am trimis împreună cu dânsul pe fratele, a cărui laudă în evanghelie este prin toate bisericile, 19 Dar nu numai ^{mă} este laudat, ci și ales a fost de biserică prin ridicare de mâni ca soțul nostru de călătorie cu darul acesta, care este slujit de noi spre mărirea Domnului însuși și nepregetul nostru, 20 Ferindu-ne prin aceasta, ca să nu ne facă cineva împutări în această mulțime de daruri slujită de noi; 21 Pentru că purtăm grije de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor. 22 Am trimis dar împreună cu dânsii pe fratele nostru pe care l-am încercat de multe ori în multe,

ca fiind sârguitor. acum însă este mult mai sârguitor prin multa încredere ce are către voi. 23 Fie ^{nă} vorbesc pentru Titu, părtașul meu și împreună lucrător pentru voi: fie ^o sunt frați ai noștri, ^pei sunt trimiși ai bisericilor. mărirea a lui Hristos. 24 Deci arătați către dânsii în fața bisericilor dovada iubirii voastre și a laudei noastre pentru voi.

*Strângerea de ajutoare trebuie făcută în grabă.
Răsplata binefacerilor.*

9 Căci îmi este ^qintr'adevăr de prisos să vă scriu despre ajutorarea cea pentru sfinți; 2 Pentru că ^rbștiu nepregetul vostru ^sde care mă laud pentru voi Macedonenilor, că ^tAchaia este gata de-acum un an, și râvna voastră a însuflețit pe mai mulți. 3 ^uAm trimis dar pe frați, ca lauda noastră pentru voi să nu fie zădărnicită în partea aceasta, ca să fiți gata după cum ziceam, 4 Ca nu cumva, când vor fi venit împreună cu mine Macedonenii și vă vor fi găsit negata, să fim dați de rușine noi, ca să nu zic voi. în această încredere temeinică. 5 Deci am gândit de neapărată trebuință să îndemn pe frați ca mai înainte să vie la voi și mai înainte să gătească binecuvântarea voastră făgăduită ^vde mine mai dinainte, ca aceasta să fie gata astfel ca o binecuvântare, nu ca o pornire spre înavușire.

6 ^wAceasta însă cine samănă în chip cruțător, în chip cruțător va și seceră, și cine samănă pe temeiul binecuvântării, pe temeiul binecuvântării va și seceră. 7 Fiecare ^xsă dea după cum s'a hotărit în inima sa, ^ynu din supărare sau din silă; „pentru că ^zDumnezeu inbește pe dătătorul voios“. 8 ^{aa}Și puternic este Dumnezeu să facă a prisosi orice dar spre voi, pentru ca în orice totdeauna având orice îndestulare să prisosiți spre orice lucru bun, 9 După cum este scris: ^{ab}„Risipit-a, dat-a celor jinduți, dreptatea lui rămâne în veci“.

^e Cap. 9. 8. ^h 1 Cor. 7. 25. ^k Marc. 12. 43, 44. *Capul 9.*
^f 1 Cor. 7. 6. ⁱ Prov. 19. 17. ^l Esod. 16. 18. ^a Fapt. 11. 29.
^g Mat. 8. 20. ^j Cap. 9. 2. —

^b Cap. 8. 19. ^c Cap. 8. 24. ^e Cap. 8. 6. 17. ^f Prov. 11. 24. ⁱ Prov. 11. 24.
^d Cap. 8. 10. ^g Deut. 15. 7. 18, 22. ^h Esod. 25. 2. 25. ^j Ps. 112. 9.

10 Iar cel care ^kdă semântă semănătorului și pâne spre mâncare va da și va immulți semânta voastră și va face să crească roadele ^lîndreptătirii voastre; 11 În orice îmbogățiți fiind spre orice lămurire, ea una care lucrează prin noi mulțumire lui Dumnezeu. 12 Pentru că slujirea acestui dar nu numai că umple de tot lipsurile slinților, dar și prisosește prin multe mulțumiri către Dumnezeu; 13 Prin adevărea slujirii acesteia ^{îndemnați} mărese pe Dumnezeu pentru supunerea la mărturisirea voastră către evangelia lui Hristos și pentru lămurirea împărtășirii către toți, 14 Și dânsii cu rugăciune pentru voi vă dorește pentru al lui Dumnezeu dar, care este preste măsură asupra voastră. 15 Mulțumită lui Dumnezeu pentru darul lui cel de nespus.

Apărarea lui Pavel împotriva clevețirilor protivnicilor săi și împotriva apostolilor falși.

10 Iar ^aeu insumi Pavel vă îndemn prin blândețea ^bși bunătatea lui Hristos, *eu* care de față *sunt* într'adevăr smerit între voi, dar în lipsă îndrăznesc către voi: 2 Mă rog ca nu fiind de față ^csă îndrăznesc cu tăria încrederii cu care gândesc să cutez împotriva unora care ne țin ea umblând potrivit cărnii. 3 Pentru că deși umblăm în carne, nu ne luptăm potrivit cărnii. 4 ^dCăci armele ^eluptei noastre nu *sunt* omenesti, ci ^fputernice pentru Dumnezeu ^gspre dărâmare de locuri întărite, 5 ^hDărâmând gândirile și orice înălțime ce se ridică împotriva cunoștinței de Dumnezeu, și robind orice minte spre supunere la Hristos, 6 ⁱȘi gata fiind să răsbunăm orice nesupunere, când ^jva fi fost implinită supunerea voastră.

7 ^kVă uitați la cele ce sunt în față? ^lDacă are cineva încredere în sine că este al lui Hristos, gândească aceasta iarăși despre sine însuși, că după cum *este* el ^mal lui Hristos, astfel și noi. 8 Căci și dacă mă voi fi laudat ceva

mai mult ⁿde puterea noastră, pe care *ne-a* dat-o Domnul spre clădirea și nu spre dărâmarea voastră, ^onu mă vă voi rușina. 9 Pentru ca să nu par că v'ăși infricoșă oarecum prin epistolele *mele*. 10 Că epistolele *sale*, zice cineva, sunt într'adevăr cu grăutate și tari, dar ^pînfațișarea ^qcorpului *său* este fără putere și cuvântul desprețuit. 11 Unul ca acesta gândească aceasta, că ce fel suntem cu cuvântul prin epistole ne fiind de față, astfel *suntem* eu lucrul și de față fiind.

12 ^rPentru că nu îndrăznim să ne numărăm sau să ne punem de-opotrivă pe noi înșine cu unii dintre aceia, care se fac cunoscut pe dânsii însuși; ci dânsii măsurându-se pe sine loruși însuși și punându-se de-opotrivă pe sine loruși însuși nu sunt pricepuți. 13 ^sNoi însă nu ne vom lauda în cele fără măsură, ci după măsura marginii trasă nouă, cu care măsură *ne-a* împărțit Dumnezeu, ca să ajungem până și la voi. 14 — Căci nu ne întindem pe noi înșine prea mult, ^tca cum n'am ajunge la voi, pentru că și până la voi am ajuns în evangelia lui Hristos, — 15 Nu ne laudăm în cele fără măsură, ^uîn osteneți streine, dar având nădejde, dacă credința voastră crește, ca să ne facem mari între voi potrivit marginii trase nouă spre prisosire. 16 Ca să vestim evangelia la locuri dincolo de voi, fără a ne lauda de cele ce sunt gata înlăuntrul marginii trase altora. 17 ^vIar cine se laudă, laude-se în Domnul; 18 Pentru că ^wnu cine se face cunoscut pe sine însuși, acela este dovedit bun, ci acela pe care Domnul ^xface cunoscut.

Sărguinta lui Pavel față de Corinteni și neprimirea de plată.

11 O, dacă ați îngădui ceva puțin ^ane-cuminție dela mine! Dar mă și îngăduiți. 2 Căci ^bvă râvnesc cu râvnirea lui Dumnezeu, pentru că ^cv'am logodit

^k Isa. 55. 10.
^l Osea 10. 12.

Capul 10.
^a Rom. 12. 1.
^b Cap. 12. 5, 7, 9.
^c 1 Cor. 4. 21.

^d Efes. 6. 13.
^e 1 Tim. 1. 18.
^f Fapt. 7. 22.
^g Ier. 1. 10.

^h 1 Cor. 1. 19.
ⁱ Cap. 13. 2, 10.
^j Cap. 2. 9.
^k Ioan 7. 24.

^l 1 Cor. 14. 37.
^m 1 Cor. 3. 23.
ⁿ Cap. 13. 10.
^o Cap. 7. 14.

^p 1 Cor. 2. 3, 4.
^q 1 Cor. 1. 17.
^r Cap. 3. 1.
^s Vers. 15.

^t 1 Cor. 3. 5, 10.
^u Rom. 15. 20.
^v Isa. 65. 16.
^x Prov. 27. 2.

Capul 11.
^a Vers. 16.
^b Gal. 4. 17, 18.
^c Osea 2. 19, 20.

unui bărbat. ^dca să înfățișez lui Hristos o ^efecioară curată; 3 Mă tem însă ca nu cumva, după cum ^fșarpele amăgi prin viclenia lui pe Eva. ^gmintile voastre să fie abătute dela curătenia cea în Hristos. 4 Căci negreșit, dacă cel care vine predică pe un alt Iisus, pe care noi nu l-am predicat, sau primiți un altfel de duh, pe care nu l-ați primit, sau o ^haltfel de evanghelie, pe care n'ați primit-o, îngăduiați cu drept cuvânt: 5 Socotesc însă ⁱcă întru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalți apostoli. 6 Dar deși ^jsunt neînvățat în cuvânt, nu însă ^kîn cunoștință *neînvățat*, ci ^lîn orice noi am făcut cunoscut *aceasta* între toți în privința voastră.

7 Sau am făcut ^mgreșală că v'am binevestit în dar evanghelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi pentru ca să liți voi înălțați? 8 Alte biserici am prădat luând plată pentru a vă sluji pe voi, și de față fiind la voi și lipsă având n'am fost sarcină nimeni; 9 Căci lipsa mea a ⁿumplut-o cu desăvârșire ^ofrații după ce veniără din Macedonia; și în orice m'am păzit pe mine însumi ca să nu cad ^pgreu pentru voi, și mă voi păzi. 10 ^qEste adevăr al lui Hristos în mine, ^rcă lauda aceasta nu va fi ingrădită pentru mine în ținuturile Achaiei. 11 ^sPentru ce? Că nu vă iubesc? Dumnezeu știe. 12 Iar ceea ce fac, și voi face, *pentru aceasta fac*, ^tca să taiu prilejul celor care voesc prilej, ca în ceea ce se laudă să fie aflați ca și noi.

13 Pentru că unii ca aceștia ^usunt apostoli mincinoși, ^vlucrători vicleni, luând chip de apostoli ai lui Hristos. 14 Și nu este mirare, pentru că însuși satana ia chip de ^xinger al luminii. 15 Deci nu este mare *lucru* dacă și slujitorii lui iau chip ca ^yslujitorii ai dreptății, ^zal căror sfârșit va fi după faptele lor.

Munca grea și primejdia ce a avut-o, când a întemeiat obștea.

16 ^aIarăși zic, nu gândească cineva că nu sunt cuminte: iar dacă nu, primiți-mă și ca pe un fără minte, ca să mă laud și eu ceva puțin. 17 Ceea ce vorbesc, ^bnu vorbesc după Domnul, ci ^cca în stare de necuminție *vorbesc* în această încredere temeinică a laudei. 18 ^dDe oarece mulți se laudă potrivit cărnii, mă voi lauda și eu. 19 Pentru că bucuros îngăduiți pe cei fără minte, ^efiind voi cuminți: 20 Căci îngăduiți ^fdacă vă robește cineva cu sila, dacă ^gvă roade cineva, dacă ^hvă prinde cineva, dacă se poartă cineva mândru, dacă ⁱvă lovește cineva în față. 21 În chip de necinste zic, cum ^jcă noi am fost fără putere! Dar în ce este ^kcineva oarecum îndrăsneț, în necuminție zic, îndrăsneț sunt ^lși eu. 22 Ebrei sunt ei? Și eu. Israeliti sunt? Și eu? Neamul lui Abraam sunt ei? Și eu. 23 Slujitori ai lui Hristos sunt ei? Ieșindu-mi din minti vorbesc! ^mMai presus *sunt* eu! Prin ostenele mai mult, prin ⁿbătăi mai mult, prin închisori preste măsură, prin primejdii ^ode moarte de multe ori; 24 Dela Iudei de cinci ori patruzeci fără una *de lovitură* am luat, 25 De trei ori am fost bătut cu vergi, odată am fost improșcat cu pietrii, de trei ori am pățit spargere de vas, o noapte și o zi am făcut adâncul mării; 26 Prin călătorii de multe ori, prin primejdii de râuri, prin primejdii de tâlhari, prin primejdii din partea neamului, prin primejdii din partea păgânilor, prin primejdii în oraș, prin primejdii în pustietate, prin primejdii în mare, prin primejdii între frați mincinoși, 27 Prin osteneală și muncă, prin veghieri de multe ori, prin foame și sete, prin postiri adeseori, prin frig și golătate. 28 Afară de acestea luarea a-minte *ce am* în fiecare zi, grija tutulor

d Col. 1. 28.

e Lev. 21. 13.

f Fac. 3. 4.

g Efes. 6. 24.

h Gal. 1. 7, 8.

i 1 Cor. 15. 10.

j 1 Cor. 1. 17.

k Efes. 3. 4.

l Cap. 4. 2.

m Fapt. 18. 3.

n Fapt. 20. 33.

o Filip. 4. 10.

p Cap. 12, 14, 16.

q Rom. 9. 1.

r 1 Cor. 9. 15.

s Cap. 6. 11.

t 1 Cor. 9. 12.

u Fapt. 15. 24.

v Tit. 1. 10, 11.

x Gal. 1. 8.

y Cap. 3. 9.

z Filip. 3. 19.

a Vers. 1.

b 1 Cor. 7. 6, 12.

c Cap. 9. 4.

d Filip. 3. 3, 4.

e 1 Cor. 4. 10.

f Gal. 2. 4.

g Cap. 10. 10.

h Filip. 3. 4.

i Fapt. 22. 3.

j 1 Cor. 15. 10.

k Fapt. 9. 16.

l 1 Cor. 15. 30

m 32.

n —

bisericilor. 29 Cine este slab, și eu nu sunt slab? Cine este abătut și nu eu mă aprind *de durere*?

30 Dacă trebuie să mă laud, mă voi lauda de cele ale slăbiciunii mele. 31 Știe Dumnezeu și al Domnului Iisus Tatăl, care este binecuvântat în veci, că nu mint. 32 În Damasc căpetenia poporului împăratului Areta păzea orașul Damascenilor ca să mă prinză, 33 Și printr'o uscioară într'un coș am fost lăsat în jos prin zid și am scăpat din mâinile lui.

Vedeniile cerești ale lui Pavel. Boldul cărnii; suferințele sale mari și întărirea sa divină.

12 Este de neapărată trebuință ca să mă laud, *dar* nu-mi este de folos, voi veni însă la vedenii și descoperiri ale Domnului. 2 Știu pe un om ^a în Hristos cu patrușprezece ani mai înainte, răpit fiind unul ca acesta până la al treilea cer, dacă în corp nu știu, ^bsau fără de corp nu știu, Dumnezeu știe. 3 Și știu pe un astfel de om, dacă în corp *fă* răpit sau fără de corp nu știu; Dumnezeu știe, 4 Că *fă* răpit ^c în Raiu și auzi cuvinte de nespus, pe care nu este iertat omului a-le vorbi.

5 Pentru unul ca acesta mă voi lauda, ^ddar pentru mine însumi nu mă voi lauda, decât numai în slăbiciunile mele. 6 Căci ^edacă voi fi voit să mă laud, nu voi fi fără minte, pentru că adevăr voi spune; mă feresc însă *de lauda*, ca să nu gândească cineva în privința mea pentru ceea ce mă vede sau aude dela mine.

7 Și ca să nu mă înalț mai presus prin mulțimea preste măsură a descoperirilor, mi-s'a dat ^fbold pentru carnea mea, ^gîngerul satanei, ca să mă bată cu pumni, pentru ca să nu mă înalț preste măsură. 8 ^hPentru acesta de trei ori am rugat pe Domnul, ca *acela* să stea departe dela mine. 9 Și-mi zise: îți este de-ajuns darul meu, pentru că puterea mea în slăbiciune se desăvârșește.

Deei foarte bucuros ⁱmă voi lauda mai ales în slăbiciunile mele, ^jca să locuiesc asupra mea puterea lui Hristos. 10 Deaceea ^kam plăcere în slăbiciuni, în muștrări aspre, în nevoi, în urmăriri și în strămătorări pentru Hristos; ^lCăci când sunt slab, atunci sunt puternic.

Pavel amintește dragostea sa curată.

11 M'am făcut ^mfără minte *laudându-mă*; voi m'ați silit. Pentru că eu aveam trebuință să mă fac cunoscut de către voi: căci ⁿîntru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalți apostoli, deși nu ^osunt nimic. 12 ^pNegreșit, dovezile apostolului fură săvârșite între voi în orice stăruință prin semne și minuni și puteri. 13 ^qCăci ce este în ce ați fost mai pe jos față de celelalte biserici, decât numai că ^reu însumi nu v'am fost sarcină? Dăruiți-mi nedreptatea ^saceasta.

14 ^tIată eu sunt gata să viu pentru a treia oară la voi, ^uși nu voi fi sarcină; pentru că ^vnu dorese ale voastre, ci pe voi. Căci nu sunt datorii copiii să strângă pentru părinții lor, ci părinții pentru copiii lor. 15 Eu ^wînsă foarte bucuros voi cheltui și mă voi jertfi ^xpentru sufletele voastre. Dacă vă iubesc mai mult, sunt iubit mai puțin?

16 Fie dar așa, eu nu v'am împovărat; ei isteț fiind v'am prins prin meșteșugire. 17 Nu cumva am luat mai mult dela voi prin vreunul dintre cei pe care i-am trimis la voi? 18 Am îndemnat pe Titu și am trimis împreună *cu dânsul* pe fratele; nu cumva Titu a luat mai mult dela voi? Nu am umblat cu același duh? Nu în aceleași urme?

19 De demult gândiți să ne apărăm față de voi. Înaintea lui Dumnezeu în Hristos vorbim. Dar toate, iubiților, pentru clădirea voastră. 20 Căci mă tem ca nu cumva, după ce voi fi venit, să vă găsească nu ca pe unii cum voese, și să fiu găsit pentru voi, ca unul cum

<i>Capul 12.</i>	^c Luc. 23. 43.	^g Iov 2. 7.	^j 1 Pet. 4. 14.	^m Cap. 11. 1, 16.	^p Rom. 15. 18, 19.	^t Cap. 13. 1.	^x Filip. 2. 17.
^a Rom. 16. 7.	^d Cap. 11. 30.	^h Dent. 3. 23-27.	^k Rom. 5. 3.	ⁿ Cap. 11. 5.	^q 1 Cor. 1. 7.	^u Fapt. 20. 33.	^y Ioan 10. 11.
^b Fapt. 23. 17.	^e Cap. 10. 8.	ⁱ Cap. 11. 30.	^l Cap. 13. 4.	^o 1 Cor. 3. 7.	^r 1 Cor. 9. 12.	^v 1 Cor. 4. 14.	—
	^f Ezech. 28. 24.				^s Cap. 11. 7.		

nu voiti, ca nu cumva să se găsească între voi pricire, râvnire, întărătări, zavistii, vorbiri de rău, șoptiri, îngâmări, turburări; 21 Ca, după ce iarăși voi fi venit, să nu mă smerească Dumnezeu meu față de voi, și să plâng pe mulți dintre cei care au păcătuit mai nainte și nu se vor fi pocăit de necurătenia și desfrânarea și necumpătarea pe care le-au făptuit.

Venirea în curând a apostolului la Corint. Îndemnare la viața regulată.

13 De^a a treia oară astădată vin la voi: ^b „pe temeiul spusei a doi și a trei martori va fi statornicit orice cuvânt“. 2^c Am zis mai nainte când eram de față de-a doua oară, ^d și zic mai nainte și acum, când lipsește, celor care au păcătuit și tutulor celorlalți, că, dacă voi fi venit iarăși, ^e nu voi cruța. 3 Fiindcă voi căutați o dovadă aceluia care ^f vorbește în mine Hristos, care față de voi nu este fără putere, ci este puternic ^g între voi. 4^h Căci din slăbiciune fui chiar răstignit, dar ⁱ din puterea lui Dumnezeu este viu, pentru că și ^j noi suntem slabi într'insul, dar din puterea lui Dumnezeu față de voi vom fi vii împreună cu dânsul.

5^k Cereți-vă pe voi înșivă dacă sun-

teți în credință, dovediți-vă pe voi înșivă de buni; sau nu vă cunoașteți bine pe voi înșivă ^l că Hristos Iisus este întru voi? Afară numai dacă cumva sunteți ^m nedovediți buni. 6 Nădăjduese însă că veți cunoaște că noi nu suntem nedovediți buni. 7 Și ne rugăm către Dumnezeu ca să nu vă facă nici un rău, nu pentru ca noi să ne arătăm dovediți buni, ci pentru ca voi să faceți binele, ⁿ iar noi să fim ca nedovediți buni. 8 Pentru că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevăr. 9 Ne bucurăm însă ^o când noi suntem slabi, iar voi să fiți puternici; aceasta și ne rugăm, ^p întregirea voastră. 10 ^q De aceea nefiind de față scriu acestea, pentru ca de față fiind ^r să nu întrebuițez asprime ^s potrivit puterii pe care mi-a dat-o Domnul spre clădire și nu spre dărâmare.

Înceere.

11 Însfârșit, fraților, bucurați-vă, fiți desăvârșiți, ^t fiți mângăiați, gândiți aceeași, trăiți în pace, și Dumnezeuul iubirii ^u și al păcii va fi cu voi. 12 ^v Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare sfântă. Vă îmbrățișază toți sfinții.

13 ^x Darul Domnului Iisus Hristos și iubirea lui Dumnezeu și ^y împărtășirea Sfântului Duh *fie* cu voi toți.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE GALATENI.

Alunecarea Galatenilor dela adevărul evanghelii. Pavel istorisește viața sa de mai nainte și apostolatul său.

1 Pavel apostol, ^a nu dela oameni, nici prin om, ci ^b prin Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl ^c care l-a înviat dintre morți, 2 Și toți frații ^d împreună cu mine, ^e bisericilor Galatiei. 3 ^f Dar *fie* vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, 4 ^g Care s'a dat pe sine însuși pentru păcatele

noastre ca, după voința lui Dumnezeu și Tatăl nostru, să ne scoată ^h afară pe noi din veacul de față cel rău, 5 Lui *fie* mărire în vecii vecilor; Amin.

6 Mă mir că așa de repede vă strămutați ⁱ dela cel care vă cheamă prin darul lui Hristos la altfel de evanghelie, 7 ^j Care nu este alta: decât numai că sunt unii ^k care vă tulbură și voesc să răstoarne evanghelia lui Hristos. 8 Dar chiar dacă ^l noi sau înger din cer va fi

<i>Capul 13.</i>	<i>e</i> Cap. 1. 23.	<i>f</i> Cap. 10. 3, 4.	<i>o</i> 1 Cor. 4. 10.	<i>t</i> Rom. 12. 16, 18.	GALATENI.	<i>c</i> Fapt. 2. 24.	<i>h</i> Isa. 65. 17.
<i>a</i> Cap. 22. 14.	<i>f</i> Mat. 10. 20.	<i>k</i> 1 Cor. 11. 28.	<i>p</i> 1 Tes. 3. 10.	<i>u</i> Rom. 15. 33.	—	<i>d</i> Filip. 2. 22.	<i>i</i> Cap. 5. 8.
<i>b</i> Num. 35. 30.	<i>g</i> 1 Cor. 9. 2.	<i>l</i> Rom. 8. 10.	<i>q</i> 1 Cor. 4. 21.	<i>v</i> 1 Pet. 5. 14.	<i>Capul 1.</i>	<i>e</i> 1 Cor. 16. 1.	<i>j</i> 2 Cor. 11. 4.
<i>c</i> Cap. 10. 2.	<i>h</i> Filip. 2. 7, 8.	<i>m</i> 1 Cor. 9. 27.	<i>r</i> Tit. 1. 13.	<i>x</i> Rom. 16. 24.	<i>a</i> Vers. 11, 12.	<i>f</i> Rom. 1. 7.	<i>k</i> Fapt. 15. 1, 24.
<i>d</i> Cap. 12. 21.	<i>i</i> Rom. 6. 4.	<i>n</i> Cap. 6. 9.	<i>s</i> Cap. 10. 8.	<i>y</i> Filip. 2. 1.	<i>b</i> Fapt. 9. 6.	<i>g</i> Mat. 20. 28.	<i>l</i> 1 Cor. 16. 22.

binevestit preste ceea ce am binevestit vouă, anatema fie. 9 După cum am zis mai nainte, și acum zic iar. ^m Dacă cineva vă binevestește preste ceea ce ați primit, anatema fie. 10 Pentru ⁿ că ^o câștig eu acum chiar pentru mine pe oameni sau pe Dumnezeu? Sau ^p caut să plac oamenilor? Dacă așa plăcea încă oamenilor, slujitorul lui Hristos n'arși fi.

11 ^q Vă fac dar cunoscut, fraților, că evangelia care a fost binevestită de mine nu este după om: 12 Pentru ^r că și eu n'am primit-o, nici n'am învățat-o dela om, ci ^s prin descoperirea lui Iisus Hristos. 13 Ați auzit dar de purtarea mea altădată în Iudaism, că urmăream ^t preste măsură biserica lui Dumnezeu ^u și o duceam la peire. 14 Și spoream în Iudaism preste mulți de o vârstă cu mine în neamul meu, fiind mai mult ^v râvnitor de datinele ^x strămoșilor mei.

15 Dar când binevoi ^y cel care mă deosebi dela pântecel mumei mele și mă chemă prin darul său ^z 16 Să descopere pe Fiul său întru mine, pentru ca să-l binevestesc între neamuri, de îndată nu m'am destăinuit către trup și sânge. 17 Nici nu m'am dus la Ierusalim la apostoli mai nainte de mine, ei am plecat în Arabia, și iar m'am întors la Damasc.

18 Apoi după trei ani m'am dus la Ierusalim ca să cunosc pe Chefa, și am rămas la dânsul cincisprezece zile; 19 Iar pe un altul dintre apostoli n'am văzut, decât numai pe Iacob fratele Domnului. 20 Și cele ce vă scriu, iată înaintea lui Dumnezeu ^{scriu}, pentru că nu mint.

21 După aceea am venit în ținuturile Siriei și ale Ciliciei. 22 Și eram necunoscut la fața bisericilor Iudeii, care sunt întru Hristos; 23 Auzeau însă numai că următorul nostru de altă dată acum binevestește credința pe care oarecând o duceam la peire, 24 Și măreau în mine pe Dumnezeu.

Adunarea apostolilor în Ierusalim. Disputa lui Pavel cu Petru la Antiochia. Legea și credința.

2 În urmă după patrusprezece ani iar ^a m'am dus la Ierusalim cu Barnaba, luând împreună cu mine și pe Titu: 2 Și m'am dus potrivit unei descoperiri. ^b Și am istorisit înaintea lor evangelia pe care o predic între neamuri, iar la o parte celor însemnați, dacă nu cumva ^c alerg în deșert sau am alergat. 3 Dar nici Titu care eră cu mine, Elen fiind, nu fû silit ca să fie tăeat împrejur. 4 Pentru ^d frații mincinoși furișați, ca unii care veniră de față ca să iscodească ^e starea noastră de sine înșine pe care o avem în Hristos Iisus, pentru ^f ca să ne robească cu desăvârșire: 5 Acestora nici un ceas măcar nu le-am intrat în voie cu supunerea, pentru ca ^g adevărul evangheliei să rămâe neclintit la voi. 6 Iar dela ^h cei care se socotesc a fi ceva — oricum erau ei altădată nimic nu-mi folosește; ⁱ Dumnezeu nu este părtinitor omului; — mie însă cei însemnați nimic ^j nu mi-s'au destăinuit, 7 Ci dimpotrivă după ce ^k văzură că îmi este ^l încredințată evangelia netăierii împrejur, după cum lui Petru a tăierii împrejur. 8 — Pentru că cel care a lucrat pentru Petru față de apostolia tăierii ^m împrejur ⁿ a lucrat și pentru mine față de neamuri, — 9 Și după ce cunoscură darul care îmi fû dat mie, Iacob și Chefa și Ioan, care se socotesc a fi ^o stâlpi, ^p îmi deteră mie și lui Barnaba dreptele *lor* de însoțire, pentru ca noi să binevestim între neamuri, iar ei în tăierea împrejur; 10 Numai de săraci să ne aducem aminte, ^q ceea ce m'am și silit să fac chiar aceasta.

Pavel se împotrivește lui Petru și rămâne statornic la îndreptățirea prin credință.

11 ^r Iar când veni Chefa la Antiochia, de față m'am împotrivit lui fiindcă eră învinuit. 12 Căci mai nainte de-a fi venit unii dela Iacob ^s mănecă împreună cu neamurile; iar când veniră, se dă la

^m Deut. 4. 2.

ⁿ 1 Tes. 2. 4.

^o 1 Sam. 24. 7.

^p 1 Tes. 2. 4.

^q 1 Cor. 15. 1.

^r 1 Cor. 15. 1, 3.

^s Efes. 3. 3.

^t 1 Tim. 1. 13.

^u Fapt. 8. 3.

^v Fapt. 22. 3.

^x Ier. 9. 14.

^y Isa. 49. 1, 5.

^z 2 Cor. 4. 6.

Capul 2.

^a Fapt. 15. 2.

^b Fapt. 15. 12.

^c Filip. 2. 16.

^d Fapt. 15. 1, 24.

^e Cap. 3. 25.

^f 2 Cor. 11. 20.

^g Vers. 14.

^h Cap. 6. 3.

ⁱ Fapt. 10. 34.

^j 2 Cor. 12. 11.

^k Fapt. 13. 46.

^l 1 Tes. 2. 4.

^m Fapt. 9. 15.

ⁿ Cap. 3. 5.

^o Mat. 16. 18.

^p Rom. 1. 5.

^q Fapt. 11. 30.

^r Fapt. 15. 35.

^s Fapt. 10. 28.

o parte și se deosebea, temându-se de cei din tăierea împrejur; 13 Și se făcuseră împreună cu dânsul și ceilalți Iudei, încât și Barnaba fii amăgit prin fățăriia lor. 14 Dar când am văzut că nu calcă drept potrivit ^tadevărului evangheliei, am zis lui Chefa ^uînaintea tuturor: ^v„dacă tu Iudeu fiind trăești ca neamuri și nu ca Iudeu cum silești neamurile să trăească după datinele Iudeilor?”

15 ^xNoi prin fire *suntem* Iudei, și nu din neamuri ^ypăcătoși. 16 ^zȘtiind însă că omul nu este îndreptățit din lucruri ale legii, decât ^aprin credința în Hristos Iisus. Și noi am crezut în Hristos Iisus ca să fim îndreptățiți din credința în Hristos și nu din lucruri ale legii, pentru că ^b„din lucruri ale legii nimeni nu va fi îndreptățit“. 17 Iar dacă noi căutând ca să fim îndreptățiți în Hristos am fost aflați și înșine ^cpăcătoși, oare Hristos este slujitor al păcatului? Să nu fie. 18 Căci dacă pe cele ce le-am dărat, pe acestea iar le clădesc, mă invederez ca călcător *al legii* pe mine însumi. 19 Pentru că eu ^dprin lege ^eam murit față de lege, ca să fiu ^fviu față de Dumnezeu. 20 Am fost ^gîmpreună răstignit cu Hristos; viu însă nu mai sunt eu, dar negreșit este viu în mine Hristos; iar ceea ce trăese ^hacum în trup, trăese în credința în al lui Dumnezeu Fiul, ⁱcare m'a iubit și s'a dat pe sine însuși pentru mine. 21 Nu lapăd darul lui Dumnezeu, căci dacă prin lege ^jvine îndreptățire, Hristos a murit deci fără cuvânt.

Duhul este primit din credință. Credința lui Abraam și a fiilor săi. Făgăduința lui Dumnezeu. Legea. Hristos. Legea duce la Hristos.

Fiii credinții sunt fiii lui Abraam.

3 O nemintoșilor Galatemi! ^aCine v'a deocheat pe voi *ca să nu vă supuneți* ^badevărului, cărora înaintea ochilor fii scris mai înainte Iisus Hristos în

voi ca răstignit? 2 Aceasta numai voese să afli dela voi: din lucruri ale legii ați primit ^cduhul ^dsau din ascultarea credinței? 3 Așa de nemintoși sunteți? ^eDupă ce ați început în duh, acum în ^fcarne vă desăvârșiți? 4 ^gÎn deșert ați pătimit atât de multe, dacă și în deșert *ar fi* numai! 5 Deci cel ^hcare vă dă vouă duhul și lucrează minuni între voi, din lucruri ale legii sau din ascultarea credinței?

6 După cum ⁱ„Abraam crezù lui Dumnezeu, și i-se socoti spre îndreptățire“. 7 Cunoașteți deci că ^jcei care sunt din credință, aceștia sunt fii ai lui Abraam. 8 Și ^kscriptura, văzând mai înainte că din credință îndreptățește Dumnezeu pe neamuri, dete știre bună mai înainte lui Abraam că ^l„în tine vor fi binecuvântate toate neamurile“. 9 Drept aceea cei din credință sunt binecuvântați împreună cu credinciosul Abraam.

10 Căci câți sunt din lucruri ale legii, sub ^mblestem sunt; pentru că este scris că „blestemat *este* oricine care nu stăruiește în toate cele scrise în cartea legii ca să le facă“. 11 Iar ⁿ„că prin lege nimeni nu este îndreptățit înaintea lui Dumnezeu invederat este, fiindcă ^o„dreptul din credință va fi viu“; 12 Legea ^pînsă nu este din credință, dar ^q„cel care va fi făcut cele ale legii va fi viu prin ele“. 13 ^rHristos ne-a răscumpărat din blestemul legii după ce se făcu pentru noi blestem, pentru că scris este: ^s„blestemat este oricine care este atârnat pe lemn,“. 14 ^tPentru că binecuvântarea lui Abraam să ajungă la neamuri în Hristos Iisus, ca să luăm prin credință făgăduința ^uduhului.

15 Fraților, ca un om vorbese, ^vNimeni nu desființează un legământ întărit al unui om, sau adaugă încă întocmiri la el. 16 Iar ^xlui Abraam și

^t Vers. 5.
^u 1 Tim. 5. 20.
^v Fapt. 10. 28.
^x Fapt. 15.10,11.
^y Mat. 9. 11.

^z Fapt.13.38,39.
^a Rom. 1. 17.
^b Ps. 148. 2.
^c 1 Ioan 3. 8, 9.
^d Rom. 8. 2.

^e Rom. 6. 14.
^f Rom. 6. 11.
^g Rom. 6. 6.
^h 2 Cor. 5. 15.
ⁱ Tit. 2. 14.

Capul 3.

^a Cap. 5. 7.
^b Cap. 2. 14.
^c Fapt. 2. 88.

^d Rom.10.16.17.
^e Cap 4. 9.
^f Ebr. 7. 16.
^g Ebr. 10.35,36.
^h 2 Cor. 3. 8.

ⁱ Fac. 15. 6.
^j Ioan 8. 39.
^k Rom. 9. 17.
^l Fac. 12. 3.
^m Deut. 27. 26.

ⁿ Cap. 2. 16.
^o Hab. 2. 4.
^p Rom. 4. 4, 5.
^q Lev 18. 5.
^r Rom. 8. 3.

^s Deut. 21. 23.
^t Rom. 4. 9, 16.
^u Isa. 32. 15.
^v Ebr. 9. 17.
^x Fac. 12. 3, 7.

urmaşului său fură rostite făgăduințele. Nu zice: și urmașilor, ca de mulți, ci ca de unul: „și urmaşului tău“, care este ^vHristos. 17 Această zic dar: legământul întărit mai nainte de Dumnezeu nu-l desființează legea ^vvenită după patru sute și treizeci de ani, ^apentru ca să facă făgăduința nefolositoare. 18 Căci ^bdacă moștenirea *vine* din lege, ^cnu mai *vine* din făgăduință; dar lui Abraam i-a dăruit Dumnezeu *moștenirea* prin făgăduință.

Legea ca învățător spre Hristos.

19 Deci ce este legea? ^dPentru călări de lege fû adăugată, până când va fi venit ^eurmaşul căruia i-s'a făcut făgăduința, ^frânduită fiind *legea* prin îngeri, prin mâna ^gunui mijlocitor. 20 Și mijlocitorul nu este al unuia, ^hdar Dumnezeu este unul.

21 Deci este legea împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie. ⁱCăci dacă fû dată legea ca putând să dea viață, cu adevărat îndreptățirea ar fi din lege. 22 Dar ^jscriptura închise ^ktoate supt păcat, ca ^lfăgăduința să fie dată credincioșilor din credința în Iisus Hristos. 23 Și noi mai nainte de-a fi venit credința eram păziți supt lege ca închiși spre credința ce aveà să fie descoperită. 24 Drept ^maceea legea s'a făcut învățătorul nostru spre Hristos, ⁿpentru ca din credință să fim îndreptățiți; 25 Iar după ce veni credința nu mai suntem supt învățător. 26 Pentru că ^otoți sunteți fiii lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus: 27 Căci ^pcăți în Hristos ați fost botezați, ^qîn Hristos v'ați îmbrăcat. 28 ^rNu este Iudeu, nici Elen, nu este rob, nici stăpân de sine, nu este parte bărbătească și parte femeiească; căci voi toți ^sunul sunteți în Hristos Iisus. 29 Iar ^tdacă voi sunteți ai lui Hristos, sunteți dar urmaşul lui Abraam ^umoștenitori potrivit făgăduinței.

Cel mic este moștenitor. Robii legii și fiii lui Dumnezeu.

4 Zic însă pe cât timp moștenitorul este copil, întru nimic nu se deosebește de rob, deși este stăpân preste toate. 2 Ci este supt vieghetori și îngrijitori până la ziua hotărîtă mai nainte de Tatăl său. 3 Astfel și noi când eram copii, ^aeram robiți supt începuturile nedesăvârșite ale lumii, 4 Dar ^bcând veni împlinirea timpului, Dumnezeu trimise dela sine pe Fiul său, ^cnăscut fiind ^ddin femeie, ^enăscut fiind supt lege, 5 Pentru ca ^fsă răscumpere pe cei de supt lege, ^gca să luăm înfierea. 6 Și fiindcă sunteți fii, Dumnezeu trimise dela sine ^hduhul Fiului său în inimile noastre strigând: Aba. Tată. 7 Astfel dar nu mai ești rob, ci fiu; iar ⁱdacă ești fiu, și moștenitor ești prin Dumnezeu.

8 Atuncea însă ^jnecunoscând pe Dumnezeu ați ^kslujit dumnezeilor, care deși din fire nu sunt; 9 Dar acum ^ldupă ce ați cunoscut pe Dumnezeu, iar mai vârtos după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, ^mcum vă întoarceti iarăși la începuturile ⁿnedesăvârșite slabe și sărace, căroră iarăși voiți a le sluji din nou? 10 ^oPăziți zile și luni și timpuri hotărîte și ani! 11 Am grije de voi ^pca nu cumva să fi ostenit în deșert pentru voi.

12 Fiți ca mine că și eu *am fost* ca voi, vă rog, fraților. ^qNici o nedreptate nu mi-ați făcut; 13 Și știți ^rcă din pricina slăbiciunii trupului v'am binevestit ^sîntăia oară. 14 Și încercați fiind în trupul meu nu m'ați desprețuit, nici nu m'ați înlăturat, ei m'ați primit ^tca pe un inger al lui Dumnezeu, ^uca pe Hristos Iisus.

15 Deci unde este fericirea voastră? Căci vă mărturisese că dacă cu puțință *ar fi fost* ochii voștri scoțându-i mi-ati fi dat mie. 16 Drept aceea făcu-

y 1 Cor. 12. 12.	e Vers. 16.	k Rom. 3. 9, 19,	o Ioan 1. 12.	u Rom. 8. 17.	f Mat. 5. 17	k Rom. 1. 25.	q 2 Cor. 2. 5.
z Esod. 12. 40, 41.	f Fapt. 7. 53.	23.	p Rom. 6. 3.	Capul 4.	r Mat. 20. 28.	l 1 Cor. 8. 3.	r 1 Cor. 2. 3.
a Rom. 4. 13, 14.	g Esod. 20. 19.	l Rom. 4. 11, 12,	q Rom. 13. 14.	a Col. 2. 8, 20.	g Ioan 1. 12.	m Cap. 3. 3.	s Cap. 1. 6.
b Rom. 8. 17.	h Rom. 3. 29, 30.	16.	r Rom. 10. 12.	b Fac. 49. 10.	h Rom. 5. 5.	n Rom. 8. 3.	t 2 Sam. 19. 27.
c Rom. 4. 14.	i Cap. 2. 21.	m Mat. 5. 17.	s Ioan 10. 16.	c Ioan 1. 14.	i Rom. 8. 16, 17.	o Rom. 14. 5.	u Mat. 10. 40.
d Ioan 15. 22.	Vers. 8.	n Fapt. 13. 39.	t Fac. 21. 10, 12.	d Fac. 3. 15.	j Efes. 2. 12.	p Cap. 2. 2.	

tun'am vrăjmașul vostru ^v vorbindu-vă adevărul?

17 Ei ^e se străduiesc să vă câștige nu cuviincios, ci voesc să vă despartă, ca voi să râvniți de dânșii. 18 Este bine a fi râvnitor în bine totdeauna, și nu numai când sunt de față la voi. 19 ^v Fiii mei, pe care iarăși cu durere vă nase până când Hristos va fi luat chip întru voi. 20 Ași vrea să fiu de față la voi chiar acum și să-mi schimb glasul, căci sunt în nedumerire în privința voastră.

Sara și Agara o icoană a obștei din așezământul nou și vechiu.

21 Spuneți-mi voi care voiți să fiți sub lege, nu auziți legea? 22 Căci este scris că Abraam avu doi fii, ^z pe unul din cea roabă, și pe altul din cea ^a de sine stătătoare. 23 Cel din cea roabă ^b însă a fost născut după trup, iar cel din ^c cea de sine stătătoare prin făgăduință, 24 Ca unele care au alt înțeles de cum spun vorbele: pentru că acestea sunt două așezăminte, unul de la muntele ^d Sinai, născând spre robie, ca unul care este Agar. 25 Căci al Sinai munte este în Arabia Agar; și ea stă în același rând cu Ierusalimul de acum, pentru că ^e l robește cu fiii săi. 26 Iar ^e Ierusalimul de sus este de sine stătător, ca unul care este mumă a noastră; 27 Căci este scris: ^f „Veselește-te tu, stearpă, care nu naști, izbucnește în bucurie, și strigă tu care n'ai dureri de facere; că mulți sunt fiii, mai mulți ai celei singuratice, decât ai celei care are bărbat“.

28 Voi însă, fraților, sunteți fiii făgăduinței ca Isaac. 29 Dar după cum atuncia cel care fii născut după trup urmărea pe cel *născut* după duh, astfel și acum.

30 Dar ce zice scriptura? „Dă afară pe roabă și pe fiul ei; pentru că nu va moșteni fiul roabei cu fiul celei de sine stătătoare“. 31 Deaceea, fraților,

noi nu suntem fiii roabei, ci ai celei de sine stătătoare.

Stăruirea în stare de sine creștină împotriva amăgitorilor judaizători. Legea este desăvârșită prin credință, iubire și sfințenie.

5 Pentru a stă ^a de sine v'a făcut Hristos pe voi de sine stătători. Deci stați și nu vă prindeți iar ^b în jugul robiei.

2 Iată eu Pavel vă zic, că ^c dacă veți fi fost tăeați împrejur, Hristos nimic nu va folosi vouă, 3 Și mărturisesc iarăși oricărui om tăeat împrejur, ^d că este dator să împlinească toată legea. 4 ^e V'ați depărtat dela Hristos ca unii care sunteți îndreptățiți în lege, ^f ați căzut din dar. 5 Pentru că noi în puterea duhului ^g așteptăm din credință nădejdea îndreptării. 6 Căci ^b în Hristos Iesus nici tăerea împrejur nu poate ceva, nici netăcerea împrejur, ci ⁱ credința care se arată prin iubire.

7 ^j Alergați bine; ^k cine v'a împedecat ca să nu vă supuneți adevărului? 8 Îndemnarea nu este dela ^l cel care vă cheamă. 9 ^m Puțin aloat dospește toată frământătura. 10 ⁿ Eu am incredere în voi, în Domnul că nimic alt nu veți gândi: iar ^o cel care vă tulbură pe voi ^p va purta osânda, oricine ar fi el. 11 ^q Eu dar, fraților, dacă predic încă tăerea împrejur, ^r pentru ce mai sunt urmărit? Deci dar ^s s'a desființat smințteala crucii. 12 ^t Și dacă s'ar tăea măcar de tot cei care vă întărită pe ^u voi la răscoală!

13 Pentru că voi, fraților, ați fost chemați ca să fiți de sine stătători; numai nu ^v întoarceți starea de sine spre pornire pentru trup, ^x ei slujiți-vă unii pe alții prin iubire. 14 Căci ^y toată legea este împlinită într'un singur cuvânt, în: ^z „iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți“. 15 Iar dacă vă mușcați unii pe alții și vă mâncați, luați seama să nu fiți nimiciti unii de către alții.

v Cap. 2. 5, 14.
x Rom. 10. 2.
y 1 Cor. 4. 15.
z Fac. 16. 15.
a Fac. 21. 2.
b Rom. 9. 7, 8.

c Fac. 18. 10, 14.
d Deut. 38. 2.
e Isa. 2. 2.
f Isa. 54. 1.

Capit. 5.

a Ioan 8. 32.
b Fapt. 15. 10.
c Fapt. 15. 1.

d Cap. 3. 10.
e Rom. 9. 31, 32.
f Ebr. 12. 15.
g Rom. 8. 24, 25.
h 1 Cor. 7. 19.

i 1 Tes. 1. 3.
j 1 Cor. 9. 24.
k Cap. 3. 1.
l Cap. 1. 6.

m 1 Cor. 5. 6.
n 2 Cor. 2. 3.
o Cap. 1. 7.
p 2 Cor. 10. 6.
q Cap. 6. 12.

r 1 Cor. 15. 30.
s 1 Cor. 1. 23.
t Ios. 7. 25.
u Fapt. 15. 1, 2, 21.

v 1 Cor. 8. 9.
x 1 Cor. 9. 19.
y Mat. 7. 12.
z Lev. 19. 18.

16 Zie dar. ^a umblați potrivit duhului și nu veți împlini pofta cărnii. 17 Pentru ^b că carnea pofteste împotriva duhului, iar duhul împotriva cărnii; căci acestea stau împotriva unul altuia. ^c ca nu ceea ce ați voi acestea să le faceți. 18 Iar ^d dacă sunteți mânați de duh, nu sunteți supt lege.

19 Și ^e lucrările cărnii sunt cunoscute, ea unele care sunt desfrânare, necurățenie, necumpătare. 20 Idolatrie, fermecătorie, vrăjmașii, pricire, râvnire, întărâtări, zavistii, desbinări, deosebiri, 21 Pismuiri, beții, ospete desfătătoare și cele asemenea acestora, pe care vi-le spun mai nainte, după cum mai nainte am spus, că ^f cei care făptuiesc unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

22 Iar ^g rodul duhului este iubire, bucurie, pace, îndelungă răbdare, ^h bunătațe, ⁱ inimă bună, ^j credință. 23 Blândețe, înfrânare; împotriva unora ^k ca acestea nu este lege. 24 Și cei care sunt ai lui Hristos Iisus au răstignit carnea împreună cu patimile și poftele ei. 25 Dacă trăim cu duhul, potrivit duhului și pășim. 26 Să nu fim iubitori de mărire deșartă, dând pricină unii altora, pizmuind unii pe alții.

Indemnare spre a fi blânzi și binefăcători.

6 Fraților. ^a și dacă un om va fi fost apucat de vre-o greșală, voi ^b cei cu duh, îndreptațiți pe unul ca acesta prin ^c duhul blândetii, luând seama asupra ta însuși, ^d ca să nu fii și tu încercat.

2 ^e Purtați greutatea unii altora, și astfel veți împlini în tot ^f legea lui Hristos. 3 Pentru că ^g dacă gândește vreunul că este ceva, deși nu este ^h nimic, se amăgește pe sine însuși. 4 Lămurască ⁱ dar fiecare lucrul său însuși, și atunci va avea cuvânt de laudă pentru sine numai și ^j nu pentru un altul; 5 Că-

ci ^k fiecare va purtă sarcina sa. 6 ^l Cel care învață cuvântul împărtășească învățătorului în orice este bine.

7 ^m Nu fiți rătăciți, ⁿ Dumnezeu nu se lasă a fi luat în răs, Căci ^o ce va fi semănat un om, aceasta va și seceră: 8 ^p Că cel care samână în carnea sa, din carnea *sa* va seceră peire, iar cel care samână în duh *sfânt*, din duhul *sfânt* va seceră viață vecinică. 9 Să ^q nu pierdem dar răbdarea făcând binele; căci la timpul său nemerit vom seceră ^r nefiind oboșiți.

10 ^s Deci dar, după cum avem timp nemerit, ^t să facem binele către toți, dar mai ales către ^u cei ai noștri de-o credință.

A se ferì de eresuri. Crucea lui Iisus e mai presus de orice.

11 Vedeți cu ce litere mari v'am scris cu mâna mea. 12 Câți voesc să aibă înfățișare plăcută în carne, aceștia ^v vă silesc ca să fiți tăeați împrejur, ^x numai ca să nu ^y fie urmăriți pentru crucea lui Hristos. 13 Pentru că nici tăeații împrejur însăși nu păzesc legea, ci voesc ca voi să fiți tăeați împrejur pentru ca să se laude în carnea voastră. 14 ^z Pentru mine însă departe fie ca să mă laud, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, ^a prin care lumea imi este răstignită și eu lumii. 15 Pentru că ^b nici tăerea împrejur nu este ceva, nici netăerea împrejur, ^c ci făptură nouă, 16 ^d Și câți vor merge ^e după măsura aceasta trasă, pace preste dânsii și milă, și preste ^f Israelul lui Dumnezeu.

17 De aci înainte nimenea să nu-mi pricinuească greutate, pentru că ^g eu port în corpul meu semnele împunsăturilor lui Iisus.

18 ^h Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților; Amin.

^a Rom. 6. 12.	^g Ioan 15. 2.	Capul 6.	^f Ioan 13. 14,	^k Rom. 2. 6.	^q 1 Cor. 15. 58.	^x Filip. 3. 18.	^d Ps. 125. 5.
^b Rom. 7. 23.	^h Col. 3. 12.	^a Rom. 14. 1.	15. 34.	^j Rom. 15. 27.	^r Mat. 24. 13.	^y Cap. 5. 11.	^e Filip. 3. 16.
^c Rom. 7. 15, 19.	ⁱ Rom. 15. 14.	^b 1 Cor. 2. 15.	^g Rom. 12. 3.	^m 1 Cor. 6. 9.	^s Ioan 9. 4.	^z Filip. 3. 3, 7, 8.	^f Rom. 2. 29.
^d Rom. 6. 14.	^j 1 Cor. 13. 7.	^c 1 Cor. 4. 21.	^h 2 Cor. 3. 5.	ⁿ Iov 13. 9.	^t 1 Tes. 5. 15.	^a Rom. 6. 6.	^g 2 Cor. 1. 5.
^e 1 Cor. 3. 3.	^k 1 Tim. 1. 9.	^d 1 Cor. 7. 5, 10.	ⁱ 1 Cor. 11. 28.	^o Luc. 16. 25.	^u Efes. 2. 19.	^b 1 Cor. 7. 19.	^h 2 Tim. 4. 22.
^f 1 Cor. 6. 9.	—	^e Rom. 15. 1.	^j Luc. 18. 11.	^p Iov 4. 8.	^v Cap. 2. 3, 14.	^c 2 Cor. 5. 17.	—

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE EFESENI.

Preamărirea lui Dumnezeu pentru binecuvântarea duhovnicească în Hristos.

1 Pavel apostol al lui Hristos Iisus ^a prin voința lui Dumnezeu ^b sfinților, care sunt — în Efes — ^c și credincioșilor în Hristos Iisus. **2** ^d Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

3 ^e Binecuvântat *fie* Dumnezeu și al Domnului nostru Iisus Hristos Tată, care ne binecuvântă pe noi prin orice binecuvântare duhovnicească în cer în Hristos. **4** După ^f cum ne-a ales sieși într'insul ^g mai nainte de întemeierea lumii, ca să ^h fim noi sfinți și desăvârșiți înaintea sa. în iubire **5** ⁱ Rânduindu-ne pe noi mai nainte spre ^j înfiere către sine prin Iisus Hristos. ^k potrivit găsirii cu cale a voinții sale. **6** Spre lauda măririi darului său, ^l cu care ne-a dăruit în ^m cel iubit,

7 ⁿ În care avem răscumpărarea prin sângele lui. iertarea greșalelor noastre. potrivit ^o bogății darului său. **8** Pe care l-a prisosit către noi prin orice înțelepciune și pricepere. **9** ^p Făcându-ne cunoscut taina voinții sale. ^q potrivit găsirii sale cu cale pe care mai dinainte și-a pus-o în gând. **10** Pentru întocmirea ^r împlinirii timpurilor cuvenite, ^s să-și adune iarăși ^t toate în Hristos, cele din cer și cele depe pământ; într'insul, **11** ^u În care am și dobândit partea de moștenire rânduți fiind ^v mai dinainte ^x după punerea la cale a celui care lucrează toate potrivit sfatului voinței sale. **12** ^y Ca să fim spre lauda măririi sale noi, ^z care am nădăduit mai nainte în Hristos; **13** În care *sunteți* și voi. după ce ați auzit ^a cuvântul adevărului, evangelia mântuirii voastre, ^b în

care și crezând pecetluiți ați fost cu duhul făgăduinții cel sfânt.

Rugăminte spre a sporî în har. Hristos capul obștei.

14 ^c Care este arvuna moștenirii noastre ^d spre răscumpărare a ^e poporului dobândit de dânsul. ^f pentru lauda măririi lui.

15 Pentru aceasta și eu, ^g auzind de credința voastră în Domnul Iisus și de iubirea către toți sfinții, **16** ^h Nu încetez mulțumind pentru voi aducându-mi aminte în rugăciunile mele. **17** Pentru ⁱ ca Dumnezeu Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl măririi, ^j să vă dea duh de înțelepciune și descoperire în cunoaștere desăvârșită a lui, **18** Luminati *având* ^k ochii inimii voastre. ca să cunoașteți voi care este ^l nădejdea chemării lui. care *este* bogăția măririi ^m moștenirii lui între sfinți, **19** Și cât de preste măsură *este* către noi, care credem, ⁿ mărima puterii lui după lucrarea tăriei virtuții lui. **20** Pe care a arătat-o în Hristos ^o sculându-l dintre morți și așezându-l ^p în dreapta lui în cer. **21** ^q Sus preste orice domnie și stăpânire ^r și putere și domnire și preste orice nume ce se numește nu numai în veacul acesta. ci și în cel viitor. **22** Și ^s „tot supuse supt picioarele lui“, și pe dânsul îl dete ^t cap preste toate bisericiei. **23** Ca una care este corpul lui, plinitura celui care împlinește toate în toate.

Păcătoșii sunt mântuiți prin darul din creștința în Hristos. Neamurile sunt chemate la pace în Hristos.

2 Și ^v a ^a făcut vii pe voi ^b morți fiind prin greșalele și păcatele voastre. **2** ^c În care ați umblat oarecând potrivit

EFESENI.

Capul 1.
a 2 Cor. 1. 1.
b Rom. 1. 7.
c 1 Cor. 4. 17.
d Gal. 1. 3.

e 2 Cor. 1.
f Rim. 8. 28.
g Pet. 1. 2, 20.
h uc. 1. 75.
i Rom. 8. 29, 30.
j Ioan 1. 12.
k Mat. 11. 26.

l Rom. 3. 24.
m Mat. 3. 17.
n Fapt. 20. 28.
o Rom. 2. 4.
p Rom. 16. 25.
q Cap. 3. 11.
r Gal. 4. 4.

s 1 Cor. 3. 22, 23.
t Filip 2. 9, 10.
u Fapt. 20. 32.
v Vers. 5.
x Isa. 46. 10, 11.
y 2 Tes. 2. 13.
z Iac. 1. 18.

a Ioan 1. 17.
b 2 Cor. 1. 22.
c 2 Cor. 1. 22.
d Luc. 21. 28.
e Fapt. 20. 28.
f Vers. 6. 12.
g Col. 1. 4.

h Rom. 1. 9.
i Ioan 20. 17.
j Col. 1. 9.
k Fapt. 26. 18.
l Cap. 2. 12.
m Vers. 11.
n Cap. 3. 7.

o Fapt. 2. 24, 33.
p Ps. 110. 1.
q Filip. 2. 9, 10.
r Rom. 8. 38.
s Ps. 8. 6.
t Ebr. 2. 7.

Capul 2.

a Ioan 5. 24.
b Vers. 5.
c 1 Cor. 6. 11.

veacului lumii acesteia, potrivit ^d domnului stăpânirii aerului, duhului care lucrează în ^e fiii neascultării; 3 ^f Între care și noi toți am petrecut oarecând în ^g poftele trupului nostru, făcând voile trupului și ale gândurilor, și ^h eram copii prin fire ai mâinii ca și ceilalți; 4 Dar Dumnezeu ⁱ bogat fiind în milă, pentru multa sa iubire cu care ne-a iubit, 5 ^j Și fiind noi morți prin greșalele noastre ^k ne-a făcut vii cu Hristos, — prin dar sunteți mântuiți — 6 Și ne-a înviat împreună și ne-a așezat împreună ^l în cer în Hristos Iisus, 7 Pentru ca să arate în veacurile ce vin bogăția preste măsură a darului său prin ^m bunătate asupra noastră în Hristos Iisus. 8 ⁿ Căci prin darul lui sunteți mântuiți ^o prin credință, și aceasta nu din voi, ^p darul lui Dumnezeu este; 9 ^q Nu din fapte este darul, ca să nu se laude cineva. 10 Pentru că suntem ^r făptura lui, făcuți fiind în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care mai înainte ^s le-a gătit Dumnezeu ca să umblăm într'însele.

11 De aceea ^t aduceți-vă aminte că oarecând, voi neamurile în trup, erați numiți netăere împrejur de către cea numită tăere ^u împrejur făcută cu mâna în trup. 12 ^v Că în timpul acela erați fără Hristos, ^x înstreinați de întocmirea catățenească a lui Israel ^y și streini de legămintele făgăduinței, ^z neavând nădejde ^a și fără Dumnezeu în lume; 13 ^b Acum însă în Hristos Iisus voi, care altădată erați ^c departe, v'ăți făcut aproape prin sângele lui Hristos. 14 Căci ^d pacea noastră este el, ^e care a făcut cele două una, adecă a surpat perețele din mijloc, despărțitura, 15 Vrajmășia, ^f după ce a desființat prin ^g trupul său legea rânduelilor cuprinzătoare de porunci, pentru ca să facă în sine însuși pe cei doi un singur ^h om nou fă-

când pace. 16 Și să ⁱ împace cu Dumnezeu pe amândoi într'un singur corp prin cruce, după ce a ^j omorât vrăjmășia printr'înșă. 17 Și venind binevesti ^k pace vouă celor de departe și pace ^l celor de aproape; 18 Că ^m printr'înșul avem amândoi ⁿ într'un singur duh apropierea spre Tatăl.

19 Deci dar nu mai sunteți streini și locuitori vremelnici, ei ^o sunteți împreună cetățeni ai sfinților și de-ai ^p casei lui Dumnezeu, 20 Clădiți fiind voi în sus pe temelia ^{pusă} de apostoli și profeți, fiind piatra unghiulară a ei Hristos Iisus, 21 În care orice clădire bine împreunată fiind va spori spre templul sfânt în Domnul, 22 În care și voi sunteți împreună clădiți spre locuință a lui Dumnezeu în duh.

Taina despre mântuirea neamurilor. Pavel este apostolul neamurilor. Înălțimea evanghelii. Locuința lui Hristos este în inimile credincioșilor.

3 Pentru aceasta eu Pavel, ^a legatul lui Hristos Iisus ^b pentru voi, neamurile — 2 Dacă negreșit ați auzit ^c de întocmirea darului lui Dumnezeu, ^d care mi-a fost dat mie pentru voi, 3 ^e Că potrivit unei descoperiri ^f mi-s'a dat în ^g cunoștință taina, ^h după cum mai înainte am scris pe scurt, 4 După care puteți cetind să înțelegeți priceperea mea ⁱ în a lui Hristos taină. 5 ^j Care nu s'a dat în cunoștință în alte veacuri fiilor oamenilor, după ^k cum fû descoperită acum sfinților săi apostoli și profeți prin duh, 6 Că neamurile ^l sunt împreună moștenitoare ^m și împreună un corp și împreună ⁿ părtași ai făgăduinței în Hristos Iisus priu evanghelie, 7 ^o Al cărei slujitor m'am făcut potrivit ^p dăruirii darului lui Dumnezeu, care mi-a fost dat mie după măsura ^q lucrării puterii lui — 8 Mie ^r celui cu mult mai mic decât toți sfinții, mi-a fost dat da-

^d Cap. 6. 12.
^e Cap. 5. 6.
^f Tit. 3. 3.
^g Gal. 5. 16.
^h Ps. 51. 5.
ⁱ Rom. 10. 12.
^j Rom. 5. 6, 8, 10.
^k Rom. 6. 4, 5.

^l Cap. 1. 20.
^m Tit. 3. 4.
ⁿ Vers. 5.
^o Rom. 4. 16.
^p Mat. 16. 17.
^q 1 Cor. 1. 29-31.
^r Deut. 32. 6.
^s Cap. 1. 4.

^t 1 Cor. 12. 2.
^u Rom. 2. 28, 29.
^v Cap. 4. 18.
^x Ezech. 13. 9.
^y Rom. 9. 4, 8.
^z 1 Tes. 4. 13.
^a Gal. 4. 8.
^b Gal. 3. 28.

^c Fapt. 2. 39.
^d Mic. 5. 5.
^e Ioan. 10. 16.
^f Col. 2. 14, 20.
^g Col. 1. 22.
^h 2 Cor. 5. 17.
ⁱ Col. 1. 20-22.
^j Rom. 6. 6.

^k Isa. 57. 19.
^l Ps. 148. 14.
^m Ioan. 10. 9.
ⁿ 1 Cor. 12. 13.
^o Filip. 3. 20.
^p Gal. 6. 10.

Capul 3.

^a Fapt. 21. 23.
^b Gal. 5. 9.
^c Rom. 1. 5.
^d Fapt. 9. 15.
^e Fapt. 22. 17, 21.

^f Gal. 1. 12.
^g Rom. 16. 25.
^h Cap. 1. 9, 10.
ⁱ 1 Cor. 4. 1.
^j Fapt. 10. 28.
^k Cap. 2. 20.
^l Gal. 3. 28, 29.

^m Cap. 2. 15. 16.
ⁿ Gal. 3. 14.
^o Rom. 15. 16.
^p Rom. 1. 5.
^q Rom. 15. 18.
^r 1 Cor. 15. 9.

rul acesta, ^s ca să binevestesc neamurilor neprimitoare de cercetare ^t bogăția lui Hristos. 9 Și să lumineze *tuturilor* care este ^u întocmirea tainei ^v din veacuri ascunsă în Dumnezeu ^x care a făcut toate. 10 ^y Ca înțelepciunea ^z lui Dumnezeu cea de multe feluri ^a să fie dată acum prin biserică în cunoștință domniilor și stăpânirilor în cer. 11 ^b După punerea la cale de veacuri, pe care a desăvârșit-o în Hristos Domnul nostru. 12 În care avem îndrăzneala și ^c apropierea în deplină încredere ^d prin credința într'însul. 13 ^e Deaceea mă rog să nu pierdeți răbdarea în suferințele mele ^f pentru voi, ^g care sunt mărirea voastră.

14 Pentru aceasta plece genunchii mei înaintea Tatălui. 15 Din care își ^h trage numele orice neam în cer și pe pământ. 16 Ca potrivit cu bogăția ⁱ mării lui să vă dea ca ^j să fiți întăriți cu putere prin dubul lui față de ^k omul din lăuntru. 17 ^l Ca Hristos să locuească prin credință în inimile voastre. 18 Ca în iubire înrădăcinați și întemeiați să puneți pe deplin ca să înțelegeți împreună cu toți sfinții, care este lărgimea și lungimea și adâncimea și înălțimea. 19 Și să cunoașteți iubirea lui Hristos cea mai presus decât știința, pentru ca să fiți plini până la tot cu ce este plin Dumnezeu.

20 Iar celui care poate să facă mai presus de tot, mai de prisos decât cele ce cerem sau pricepem potrivit puterii care se arată în noi. 21 Lui *fie* mărirea în biserică și în Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor; Amin.

În mulțimea feluritelor daruri trebuie păstrată unirea credinții. Biserica este corpul lui Hristos.

4 Deci vă îndemn eu ^a legatul în Domnul ca să ^b umblați după cum se cuvine chemării cu care ați fost chemați.

2 ^c Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții în iubire. 3 Șilindu-vă să păstrați unirea dubului ^d în legătura păcii; 4 ^e Un singur corp *este* și ^f un singur duh, după cum și chemați ați fost ^g printr'o singură nădejde a chemării voastre; 5 ^h Un singur Domn, ⁱ o singură credință, ^j un singur botez; 6 ^k Un singur Dumnezeu și Tată al tuturilor, care *este* preste toți și ^l prin toți și întru toți.

7 Iar ^m fiecareia dintre noi i-s'a dat darul după măsura dăruirii lui Hristos. 8 Deaceea zice: „Suindu-se la înălțime aduse robi robime. ⁿ dete daruri oamenilor“. 9 ^p Iar „s'a suit“ ce este fără numai că s'a și pogorit în părțile mai jos decât pământul? 10 Cel care s'a pogorit este însuși și care ^q s'a suit mai presus de toate cerurile. ^r ca să umple toate.

11 ^s Și el însuși dete pe unii apostoli, pe alții profeți, pe alții ^t binevestitori, pe alții ^u păstori și ^v învățatori, 12 ^x Spre întregirea sfinților, pentru lucru de slujire, ^y pentru clădire a ^z corpului lui Hristos. 13 Până când toți vom fi ajuns la unirea credinței ^a și a cunoștinței lămurite a Fiului lui Dumnezeu, la ^b bărbat desăvârșit, la măsură de vârstă a împlințurii lui Hristos. 14 Ca să nu mai fim nevărstnici, ^c aruncați fiind de ^d valuri și duși încoace și încolo de orice ^e vânt al învățaturii prin înșelăciunea oamenilor, prin viclenie ^f spre umeltirea rățăcirii. 15 Ci ^g vorbind adevărul în iubire, ^h să creștem în toate în privința lui, ⁱ care este capul, Hristos, 16 ^j Din care tot corpul bine împreunat și împreună bine pus fiind săvârșește, prin orice simțire a dării, creșterea corpului, potrivit unei lucrări în măsură a fiecărei părți, spre clădirea lui însuși în iubire.

s Gal. 1. 16.
t Cap. 1. 7.
u Vers. 3.
v Rom. 16. 25.
x Ps. 33. 6.
y 1 Pet. 1. 12.
z Rom. 8. 38.

a 1 Cor. 2. 7.
b Cap. 1. 9.
c Cap. 2. 18.
d Ebr. 4. 16.
e Fapt. 14. 22
f Vers. 1.
g 2 Cor. 1. 6.

h Cap. 1. 10.
i Rom. 9. 23.
j Cap. 6. 10.
k Rom. 7. 22
l Ioan. 14. 23.
m Cap. 4.
n Film. 1. 9.

b Filip. 1. 27.
c Fapt. 20. 19.
d Col. 3. 14.
e Rom. 12. 5.
f 1 Cor. 12. 4, 11.
g Cap. 1. 18.
h 1 Cor. 1. 13.

i Vers. 13.
j Gal. 3. 27, 28.
k Mal. 2. 10.
l Rom. 11. 36.
m Rom. 12. 3 6.
n Ps. 68. 18.
o Iuda 5. 12.

p Ioan. 3. 13.
q Fapt. 1. 9, 11.
r Fapt. 2. 33.
s 1 Cor. 12. 28.
t Fapt. 21. 8.
u Fapt. 20. 28.
v Rom. 12. 7.

x 1 Cor. 12. 7.
y 1 Cor. 14. 26.
z Cap. 1. 23.
a Col. 2. 2.
b 1 Cor. 14. 20.
c Isa. 28. 9.
d Ebr. 13. 9.

e Mat. 11. 7.
f Rom. 16. 18.
g Zech. 8. 16.
h Cap. 1. 22.
i Col. 1. 18.
j Col. 2. 19.

Îndemnare să umblăm într-o viață nouă.

17 Deci aceasta zic și încredințez în Domnul, ^kca voi să nu mai umblați după cum umblă și neamurile ^lîn deșertăciune a minții lor. 18 ^mÎntunecați fiind ei în gândul lor, ⁿînstreinați de viața lui Dumnezeu, prin neștiința ce este într'înșii, ^oprin învârtosarea inimii lor, 19 ^pCa unii care lipsiți fiind de simțire ^qs'au dat pe sine însuși desfrânării, spre lucru de orice necurătenie, în pornire la orice fel de înavuțire. 20 Dar voi n'ati învățat astfel pe Hristos, 21 ^rDacă într'adevăr l-ati auzit și ati fost învățați într'însul după cum este adevăr în Iisus. 22 Ca ^svoi să lepădați dela sine-vă față cu purtarea de mâi nainte pe ^tomul cel vechiu, ^ucare este pierdut potrivit poftelor înșelăciunii. 23 Să ^vfiți dar înoiți în duhul minții voastre, 24 Și ^wsă vă îmbrăcați în omul cel nou, care este ^xfăcut după chipul lui Dumnezeu în dreptate și sfințenie a adevărului.

25 Deaceea lepădând dela voi mincina, ^z„vorbiți adevărul fiecare cu aproapele său.“ pentru că ^asuntem membre unii ai altora.

26 ^b„Măniati-vă și nu păcătuți:“ soarele nu apune preste întărătarea voastră.

27 ^cNici nu dați loc diavolului. 28 Furul nu mai fure, ei mai vărtos muncească lucrând ^dcu mâinile sale binele, ca să aibă să dea ^ecelui care are trebuință.

29 ^fOrice cuvânt rău nu iasă din gura voastră, ^gci dacă este vreunul bun la elădirea trebuinței, ^hca să dea un dar celor care ascultă. 30 Și ⁱnu întristați pe al lui Dumnezeu ^jduh sfânt, în care ati fost pecetluiți pentru zi de ^krăscum-părare.

31 ^lOrice amărăciune și aprindere și mânie și ^mstrigare și defăimare înlătu-

rată fie dela voi ⁿîmprenună cu orice răutate. 32 Faceți-vă dar buni unii către alții, miloși, iertători unii altora după cum și Dumnezeu v'a iertat în Hristos.

Trebue să urmăim iubirea lui Dumnezeu și a lui Hristos. Sărguința către viață curată. Rodul luminii. Datoria cu să ne purtăm cu-minte și potrivit învățătorei evanghelice.

5 ^aDrept aceea fiți următorii lui Dumnezeu, ca copii iubiți. 2 Să ^bumblați în iubire, după ^ccum și Hristos v'a iubit și s'a dat lui Dumnezeu pe sine însuși pentru noi ca prinos și jertfă ^dspre miros bineplăcut.

3 Iar ^edesfrânare și orice necurătenie sau pornire spre orice fel de înavuțire, ^fnici să nu se numească între voi, după cum se cuvine sfinților. 4 ^gNici urcinne, nici vorbire neroadă, nici vorbă glumeată, ^hcare nu se cade, ei mai vărtos *fie* mulțumită. 5 Căci cunoașteți aceasta, ⁱcă oricare desfrănat sau necurat, sau pornit spre orice fel de înavuțire, ^jcare este idolatru, ^knu are moștenire în împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu. 6 ^lNimenea să nu vă amăgească cu vorbe goale: căci pentru acestea ^mvine mânia lui Dumnezeu ⁿpreste fiii neascultării. 7 Deci nu vă faceți părtași cu dânșii.

8 ^oCăci altădată erati întunerec, acum ^pînsă lumină în Domnul: umblați ca ^qcopii ai luminii. 9 — Pentru ^rcă rodul luminii *stă* în orice bunătate și în dreptate și în adevăr. — 10 ^sDovedind de bun ce este bineplăcut Domnului. 11 Și ^tnu fiți părtași la ^ulucrurile neroditoare ale întunerecului, ei mai vărtos și ^vmuștrați-le. 12 ^xCăci cele făcute în ascuns de către dânșii este rușinos a le și spune: 13 Toate însă ^ydacă sunt muștrate se fac cunoscute de lumină, pentru că, tot ce este făcut cunoscut, lumină este. 14 ^zDe-

^k Cap. 2. 1-3.
^l Rom. 1. 21.
^m Fapt. 26. 18.
ⁿ Cap. 2. 12.
^o Rom. 1. 21.
^p 1 Tim. 4. 2.
^q Rom. 1. 24. 26.

^r Cap. 1. 13.
^s Col. 2. 11.
^t Rom. 6. 6.
^u 1 Pet. 4. 3.
^v Rom. 12. 2.
^w Rom. 6. 4.
^x Cap. 2. 10.

^y Zech. 8. 16.
^z Rom. 12. 5.
^a Ps. 4. 4.
^b 2 Cor. 2. 10. 11.
^c Fapt. 20. 35.
^d Luc. 3. 11.
^e Mat. 12. 36.

^f Col. 4. 6.
^g Col. 3. 16.
^h Isa. 7. 13.
ⁱ Cap. 1. 13.
^j Luc. 21. 28.
^k Luc. 3. 8. 19.
^l Col. 3. 2.

^m Tit. 3. 3.
—
Capit. 5.
^a Mat. 5. 45. 48.
^b Ioan. 13. 34.
^c Gal. 1. 4.
^d Fac. 8. 21.

^e Rom. 6. 13.
^f 1 Cor. 5. 1.
^g Mat. 12. 35.
^h Rom. 1. 28.
ⁱ 1 Cor. 6. 9.
^j Col. 3. 5.
^k Gal. 5. 21.

^l Ier. 29. 8.
^m Rom. 1. 18.
ⁿ Cap. 2. 2.
^o Isa. 9. 2.
^p Ioan. 8. 12.
^q Luc. 16. 8.
^r Gal. 5. 22.

^s Rom. 12. 2.
^t 1 Cor. 5. 9. 11.
^u Rom. 6. 21.
^v Lev. 19. 17.
^w Rom. 1. 24. 26.
^x Ioan. 3. 20. 21.
^y Isa. 60. 1.

aceea zice: „deșteaptă-te, tu care dormi și^a scoală-te dintre morți, și Hristos îți va lumina”.

15^b Deci luați aminte cu deamănuntul cum umblați, nu ca neînțelepți, ci ca înțelepți. 16^c Cumpărându-vă cu desăvârșire timpul nemerit, ^d căci zilele sunt rele. 17^e De aceea nu vă faceți fără minte, ci^f înțelegeți^g care este voia Domnului. 18 Și^h nu vă îmbătați de vin în care este desfrânare, ci fiți plini de duh. 19 Vorbind între voiⁱ în psalmi și laudări și cântări duhovnicești, laudând și cântând în inima voastră Domnului. 20^j Mulțumind totdeauna pentru toate lui Dumnezeu și Tatăl,^k în numele Domnului nostru Iisus Hristos, 21^l Supuși fiind unii altora în frica lui Hristos.

Datoriile căsătoritilor.

22^m Femeile fie supuse bărbaților lorⁿ ca Domnului, 23 Pentru că un^o bărbat este cap al femeii sale, după cum și^p Hristos este cap al bisericii, el însuși este mântuitorul^q corpului. 24 Dar după cum biserica este supusă lui Hristos, așa și femeile^r fie supuse bărbaților^s în tot.

25^t Bărbaților, iubiți femeile voastre, după cum și Hristos a iubit biserica și s'a dat^u pe sine însuși pentru dânsa, 26 Ca să o sfințească^v prin cuvânt, după^w ce a curățit-o prin spălare de apă, 27^x Ca să o înfățișeze el sieși biserica măreată,^y neavând pată sau încrețitură sau ceva de felul acestora, ^z ci să fie sfântă și desăvârșită. 28 Astfel dar bărbații sunt datori să-și iubească femeile lor ca corpurile lor ineseși. Cine își iubește pe femeia sa, pe sine se iubește: 29 Pentru că nimenea nu și-a urit vre-odată trupul său însuși, ci^{aa} fiecare îl hrănește și-l încălzește, după cum și Hristos biserica. 30 Fiindecă suntem membre ale corpului său^{ab} din trupul lui și din oasele lui. 31 „Pen-

tru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeia sa și vor fi cei doi un singur trup”.

32 Taina aceasta este mare, dar eu zic cu privire la Hristos și biserică. 33 Însă și voi, fiecare, astfel să-și iubească femeia sa ca pe sine însuși, iar femeia să se teamă de bărbat.

Datoriile copiilor către părinți și ale părinților către copii. Datoriile slugilor către stăpâni și ale stăpânilor către slugi.

6 Copii,^a ascultați în Domnul pe părinții voștri; căci aceasta este drept. 2^b „Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta.” care este întâia poruncă în făgăduință. 3 „Ca să-ți fie bine și vei trăi ani mulți pe pământ”.

4 Și voi^c taților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci^d creșteți-i în învățătura și înțeleptirea Domnului.

5^e Slugilor, ascultați pe stăpânii voștri firești,^f cu temere și frică^g în curătenia inimii voastre ca pe Hristos.

6^h Nu slujind numai în față, ca unii care caută să placă oamenilor, ci ca slugi ale lui Hristos făcând din suflet voia lui Dumnezeu. 7 Slujind cu bună voință ca Domnului și nu oamenilor. 8ⁱ Știind că fiecare, dacă va fi făcut ceva bun, aceasta va lua cu sine dela Domnul,^j fie slugă, fie stăpân de sine.

9 Și voi,^k stăpânilor, faceți aceleași față de dânsii,^l încetând cu amenințarea,^m știind că și Domnul lorⁿ și al vostru este în cer și părănire nu este la dânsul.

Armătura duhului.

10 În sfârșit, fiți puternici în Domnul și^o în tăria virtuții lui. 11^p Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți voi stă împotriva uneltirilor diavolului: 12 Că nu avem lupta^q împotriva sângelui și a trupului, ci^r împotriva^s domniilor, împotriva stăpânilor, împotriva stăpânilor întunerecului^{veacului} acestuia, împotriva

^a Ioan 5. 25.

^b Col. 4. 5.

^c Gal. 6. 10.

^d Ecl. 11. 2.

^e Col. 1. 5.

^f Rom. 12. 2.

^g 1 Tes. 1. 3.

^h Prov. 20. 1.

ⁱ Fapt. 16. 25.

^j Ps 34. 1.

^k Ebr. 13. 15.

^l Filip. 2. 3.

^m Fac. 3. 16.

ⁿ Cap. 6. 5.

^o 1 Cor. 11. 3.

^p Cap. 1. 22.

^q Cap. 1. 23.

^r Col. 3. 20, 22.

^s Col. 3. 19.

^t Fapt. 20. 28.

^u Ioan 3. 5.

^v Ioan 15. 3.

^w 2 Cor. 11. 2.

^x Cânt. 4. 7.

^z Cap. 1. 4.

—

Capul 6.

^a Prov. 23. 22.

^b Esod. 20. 12.

^c Col. 3. 21.

^d Fac. 18. 19.

^e Col. 3. 22.

^f 2 Cor. 7. 15.

^g 1 Cron. 29. 17.

^h Col. 3. 22, 23

ⁱ Rom. 2. 6.

^j Gal. 3. 28.

^k Col. 4. 1.

^l Lev. 25. 43.

^m Ioan 13. 13.

ⁿ Rom. 2. 11.

^o Cap. 1. 19.

^p Rom. 13. 12.

^q Mat. 16. 17.

^r Rom. 8. 38.

^s Luc. 22. 53.

dulurilor răutății în locuri cerești. 13 ^t Pentru aceea luați cu voi toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți stă împotriva ^u în ziua cea rea, și după ce veți fi săvârșit toate să rămâneți statornici. 14 De aceea ^v stați, având încins mijlocul vostru cu adevăr, și ^x îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății. 15 ^y Și încălzându-vă picioarele cu gățirea evangheliei păcii, 16 Mai luând cu voi la toate ^z scutul credinței, prin care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău. 17 Și ^a luați coiful mântuirii și a duhului ^b spadă, care este cuvântul lui Dumnezeu. 18 ^c În orice rugăciune și rugăminte, rugându-vă în duh în orice timp potrivit, și cu ^d privire la aceasta veghiând cu orice stăruință și ^e rugăminte pentru toți sfinții. 19 ^f Și

pentru mine, ca să-mi fie dat cuvânt în deschiderea gurii mele, ca ^g fără sfială să fac cunoscut taina evangheliei. 20 Pentru care ^h sunt sol ⁱ în lanțuri, ca într'insa să vorbească fără sfială, după cum trebuie să vorbească.

Încehere.

21 Iar ca să știți și voi cele ale mele, ce fac, Tichic, iubitul frate și credincios slujitor în Domnul, va face vouă toate cunoscut, 22 Pe care l-am trimis la voi chiar pentru aceasta, ca să cunoașteți cele despre noi și să mângâie inimile voastre.

23 Pace fie fraților și iubire cu credință dela Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos. 24 Darul *fie* cu toți care iubesc în chip nepieritor pe Domnul nostru Iisus Hristos.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIPENI.

Pavel arată iubirea sa către Filipeni. Roadele lanțurilor lui. Numai pentru biserică voește să mai trăiească. El trebuie să sufere pentru Hristos.

1 Pavel și Timoteiu, slujitori ai ^a lui Hristos Iisus, tuturilor sfinților celor care sunt în Filipi, împreună episcopilor și diaconilor. 2 ^b Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Hristos.

3 ^c Mulțumesc Dumnezeului meu în toată a mea aducere aminte de voi, 4 Totdeauna în orice cerere a mea pentru voi toți, făcându-mi cu bucurie rugăminte. 5 ^d Pentru unirea voastră în evanghelie din cea dintâiu zi până acum. 6 Încredințat fiind de aceasta chiar, că cel care începui în voi ^e lucru bun, îl va sfârși ^f până în ziua lui Hristos Iisus; 7 După cum este drept pentru mine ca să gândesc aceasta pentru voi toți, ^g pentru că eu vă am ^h în inima ⁱ mea, atât în

legăturile mele, cât și în apărarea mea și în întărirea evangheliei, părtași fiind ^j voi toți împreună cu mine ai darului. 8 Căci martor imi este ^k Dumnezeu ^l cât vă dorește pe voi toți în inima lui Hristos Iisus.

9 Și aceasta mă rog ^m ca iubirea voastră să prisosească încă mai mult și mai mult în cunoștință ⁿ și în orice pricepere. 10 Pentru ^o ca voi să încuviințați pe cele bune, ca să fiți lămuriiți și nesmintitori ^p pentru ziua lui Hristos, 11 Plini fiind de al dreptății rod, ^q care este prin Iisus Hristos, ^r spre mărirea și lauda lui Dumnezeu.

12 Voese însă ca voi să știți, fraților, că cele ale mele s'au întors mai vartos spre înaintarea evangheliei. 13 Astfel ^s că legăturile mele se făcuseră cunoscute în Hristos, în tot pretoriul și tuturilor celorlalți. 14 Și mai mulți dintre frați, încrezându-se în Domnul legăturilor

^t 2 Cor. 10. 4.
^u Cap. 5. 16.
^x Isa. 11. 5.
^y Isa. 59. 17.
^z Isa. 52. 7.

^a 1 Ioan 5. 4.
^b Isa 59. 17.
^c Ebr. 4. 12.
^d Luc. 18. 1.
^e Mat. 26. 41.

^f Cap. 1. 16.
^g Fapt. 4. 29.
^h 2 Cor. 3. 12.
ⁱ 2 Cor. 5. 20.
^j Fapt. 26. 29.

FILIPENI.
—
Capit. I.
^a 1 Cor. 1. 2.

^b Rom. 1. 7.
^c Rom. 1. 8, 9.
^d Rom. 12. 13.
^e Ioan 6. 29.
^f Vers. 10.

^g Vers. 17.
^h 2 Cor. 3. 2.
ⁱ Efes. 3. 1.
^j Cap. 4. 14.
^k Rom. 1. 9.

^l Cap. 2. 26.
^m 1 Tes. 3. 12.
ⁿ Rom. 2. 18.
^o Fapt. 24. 16.

^p 1 Cor. 1. 8.
^q Ioan 15. 4, 5.
^r Ioan 15. 8.
^s Cap. 4. 22.

mele, îndrăznește mai mult ca să vorbească fără teamă cuvântul lui Dumnezeu.

15 Unii negreșit și din ură și pricire, iar alții de bunăvoință predică pe Hristos: 16 Alții însă din iubire, știind că sunt hotărîți la apărarea evangheliei. 17 Iar alții din zavistie vestesc pe Hristos nu cu gând curat, socotind să^a desparte suferința legăturilor mele. 18 Cum dar? În orice chip însă fie prin cuvânt netemeinic, fie prin adevăr, Hristos se aduce la cunoștință, și de aceasta mă bucur. Dar și mă voi bucura. 19 Pentru că știu că aceasta se va sfârși pentru mine spre mântuire,^v prin rugăciunea voastră și prin dare a^x duhului lui Iisus Hristos. 20 Potrivit^y așteptării stăruitoare și nădejdiei mele, că nu voi fi dat^z în nimic de rușine, ci^a cu toată îndrăzneala ca totdeauna și acum mărit va fi Hristos în corpul meu, fie prin viață, fie prin moarte.

21 Căci pentru mine a trăi este Hristos și a fi murit câștig. 22 Dacă dar a trăi în trup, aceasta chiar îmi este un folos de lucru, și pe care din două să îmi aleg nu fac cunoscut. 23 Sunt^b ținut însă de amândouă: dorința având ca^c să mă despart *de corp* și să fiu împreună cu Hristos, căci este cu mult mai bine: 24 Dar a mai rămâne în trup este mai trebuincios pentru voi. 25 Și^d incredințat fiind de aceasta, știu că voi rămâne, și voi rămâne aici cu voi toți pentru înaintarea voastră și bucuria credinței, 26 Pentru^e ca cuvântul vostru de laudă să prisosească în Hristos Iisus în mine, prin venirea mea iarăși la voi.

27 În chemarea voastră, purtați-vă numai într'un chip vrednic de evanghelia lui Hristos, ca fie că voi fi venit și vă voi fi văzut, fie că nu sunt de față, să auziți cele despre voi, că stați într'un duh, luptându-vă împreună într'un suflet pentru credința evangheliei. 28 Și

nesperîindu-vă întru nimic de cei împotriviți, ceea ce este pentru dănsii un semn de peire, iar pentru voi de mântuire, și aceasta dela Dumnezeu: 29 Pentru că vouă vi-s'a dat darul pentru Hristos, nu numai ca să credeți într'însul, ci să și suferiți pentru dănsul. 30 Având aceeași luptă după cum ați văzut-o la mine și acum auziți la mine.

Trebuie să avem iubire unii către alții, după exemplul lui Hristos. Smerenia și mărirea lui Hristos. Trebuie să ne silim a dobândi mântuirea.

2 Deci dacă este vre un îndemn în Hristos, dacă este vre-o mângăiere de iubire,^a dacă este vre-o împărtășire a duhului,^b dacă este vre-o inimă și îndurare, 2^c Împliniți-mi bucuria ca să gândiți aceeași,^d având aceeași iubire, într'un cuget gândind aceeași. 3^e Negândind nimic în măsura zavistiei, nici a măririi deșarte,^f ci cu smerenie unii pe alții socotind mai pe sus decât pe sine însuși. 4^g Nu căutând fiecare ale sale, ci fiecare și cele ale altora.

5^h Simțiți în voi aceasta ce *fiu simțit* și în Hristos Iisus. 6 Care,ⁱ în formă de Dumnezeu fiind,^j nu socoti drept o răpire a fi de-o potrivă cu Dumnezeu, 7^k Ci se goli pe sine însuși, luând formă^l de rob, în asemănare de oameni arătându-se^m și în înfățișare aflat fiind ca om. 8 S'a smerit pe sine, ascultător fiind până la moarte,ⁿ moarte însă de cruce. 9 De aceea și Dumnezeu^o l-a înălțat foarte sus și^p i-a dăruit numele, care este mai presus de orice nume. 10^q Ca în numele lui Iisus să se plece orice genunchiu al celor cerești și al celor pământești și al celor de sub pământ. 11 Și^r orice limbă să mărturisească spre mărirea lui Dumnezeu Tatăl, că Domn este Iisus Hristos.

12 Astfel dar iubirii mei, după^s cum totdeauna m'ați ascultat, desăvârșiți cu teamă și frică mântuirea voastră, nu numai ca fiind eu de față,^t ci cu mult mai

^t Cap. 2. 3.
^u Vers. 7.
^v 2 Cor. 1. 11.
^x Rom. 8. 9.

^y Rom. 8. 19.
^z Rom. 5. 5.
^a Efes. 6. 19, 20.
^b 2 Cor. 5. 8.

^c 2 Tim. 4. 6.
^d Cap. 2. 24.
^e 2 Cor. 1. 14.
—

Capit. 2.
^a 2 Cor. 13. 14.
^b Col. 3. 12.
^c Ioan 3. 29.

^d Rom. 12. 16.
^e Gal. 5. 26.
^f Rom. 12. 10.
^g 1 Cor. 10. 21.

^h Mat. 11. 29.
ⁱ Ioan 1. 1, 2.
^j Ioan 5. 18.
^k Ps. 22. 6.

^l Isa. 42. 1.
^m Ioan 1. 14
ⁿ Mat. 26. 39, 42
^o Ioan 17. 1, 2, 5.

^p Efes. 1. 20, 21.
^q Isa. 45. 23.
^r Ioan 13. 13.
^s Cap. 1. 5.
^t Efes. 6. 6.

vărtos acum în lipsa mea; 13 Căci ^aDumnezeu este care lucrează în voi și să voiți și să lucrați pentru buna sa voință. 14 Faceți tot, fără ^vcărtiri și fără ^xindoeli. 15 Ca să ^yfiți curați și fără răutate copii ai lui Dumnezeu. desăvârșiți ^zîn mijlocul ^aunui neam strămb și sucit, între care ^bvă arătați ca luminători în lume, 16 Având la voi cuvântul vieții, spre ^claudă pentru mine, la ziua lui Hristos, că ^dnu în deșert am alergat, nici în deșert m'am ostenit.

17 Ci și ^edacă mi-se varsă sângele la jertfirea ^fși slujirea preotească a credinții voastre, ^gmă bucur și vă urez bine vouă tuturor; 18 Și chiar de aceasta bucurați-vă și voi și urați-mi bine.

Se recomandă Timoteu și Epafrodit.

19 Nădăjduesc dar în Domnul Iisus ca să vă trimit îndată ^hpe Timoteu, pentru ca să fiu și eu cu inimă bună după ce voi fi cunoscut cele ale voastre. 20 Căci nu am de același gând ⁱcu mine pe nimenea, care va îngriji în ființa adevărului de cele ale voastre; 21 Pentru ^jcă toți caută cele ale lor, nu cele ale lui Hristos Iisus. 22 Încercarea lui însă o cunoașteți, că el ca un copil părintelui a slujit împreună cu mine pentru evanghelie, 23 Pe acesta deci nădăjduesc să-l trimit îndată ce voi fi văzut oarecum cele pentru mine; 24 Am însă încredere în Domnul că și eu voi veni în curând.

25 Am socotit dar de trebuință să trimit la voi pe Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul și împreună luptătorul meu, iar al vostru trimis și slujitor al trebuinții mele. 26 Fiindcă vă doria pe voi toți și eră foarte turburat, pentru că ați auzit că a fost bolnav. 27 Și într'adevăr bolnav a fost aproape de moarte; dar Dumnezeu avu milă de dânsul, și nu numai de dânsul, ci și de mine, ca să nu am întristare preste în-

tristare. 28 Deci l-am trimis mai în grabă, ca văzându-l să vă bucurați iarăși și eu să fiu mai neîntristat. 29 Priemiți-l dar în Domnul cu toată bucuria, și aveți în cinste pe unii ca aceștia, 30 Fiindcă pentru lucrul lui Hristos s'a apropiat până la moarte, după ce s'a pus cu sufletul în primejdie, pentru ca să implinească lipsa voastră în slujirea către mine.

Pavel îndeamnă pe Filipeni să se ferească de protivnicii Iudeii și să-i urmeze lui în purtarea creștină.

3 În sfârșit, frații mei, ^abucurați-vă în Domnul. Ca să vă scriu aceleași, mie nu-mi este cu preget, iar vouă de temeinicie.

2 ^bVedeți câinii! Vedeți ^clucrătorii răi! ^dVedeți scrijilătura! 3 Căci noi suntem ^etăcerea împrejur, *noi* ^fcare slujim prin Duhul lui Dumnezeu și ^gne lăudăm în Hristos Iisus și nu ne încredem în trup,

4 Cu toate că ^heu am încredere și în trup. Dacă vreunui altuia i-se pare că are încredere în trup, mie mai mult;

5 ⁱPrin tăcere împrejur de opt zile fiind, ^jdin neamul lui Israel, ^kdin seminția lui Beniamin, ebreu ^ldin ebrei, în măsura legii ^mfariseu, 6 ⁿÎn măsura ^orâvnei următor al bisericii, ^pdesăvârșit fiind în măsura îndreptățirii ^qce este în lege. 7 Ca ^runele care imi erau căștiguri, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă. 8 Dar într'adevăr și socotesc că toate sunt pagubă ^spentru înălțimea cunoștinței lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru care toate imi fură păgubite, și le socotesc ca gmoae ca să dobândească pe Hristos, 9 Și să fiu aflat într'insul, nu având ^tîndreptățirea mea cea din lege, ci pe cea ^uprin credința în Hristos, îndreptățirea dela Dumnezeu, pe temelul credinței, 10 Ca să-l cunosc pe dânsul și puterea învierii lui și ^vîmpărtășirea patimilor lui, asemănat

^u 2 Cor. 3. 5.
^v 1 Cor. 10. 10.
^w Rom. 14. 1.
^y Mat. 5. 45.
^e 1 Pet. 2. 12.

^a Deut. 32. 5.
^b Mat. 5. 14, 16.
^c 2 Cor. 1. 14.
^d Gal. 2. 2.
^e 2 Tim. 4. 6.

^f Rom. 15. 16.
^g 2 Cor. 7. 11.
^h Rom. 16. 21.
ⁱ Ps. 55. 13.
^j 1 Cor. 10. 24, 33

Capul 3.
^a 2 Cor. 13. 11.
^b Isa. 56. 10.
^c 2 Cor. 11. 13.
^d Rom. 2. 28.

^e Deut. 10. 16.
^f Ioan. 4. 23, 24.
^g Gal. 6. 14.
^h 2 Cor. 11. 18.
ⁱ 21.

^j Fac. 17. 12.
^k 2 Cor. 11. 22.
^l Rom. 11. 1.
^m 2 Cor. 11. 22.
ⁿ Fapt. 23. 6.

^o Fapt. 22. 3.
^p Fapt. 8. 3.
^q Rom. 10. 5.
^r Luc. 1. 6.
^s Mat. 13. 44.

^t Isa. 53. 11.
^u Rom. 10. 3. 5.
^v Rom. 1. 17.
^w 1 Pet. 4. 13.

fiind de-opotrivă morții lui. 11 Dacă cumva voi^x ajunge la învierea cea dintre morți.

12 Nu *zic* că am ^ydobândit acum *darul de biruitor* sau sunt acum ^zdesăvârșit: alerg însă *spre darul de biruitor* dacă cumva *îl* dobândesc, pentru că și eu am fost dobândit de Hristos Iisus. 13 Fraților, eu nu mă socotesc încă pe mine însumi să fi dobândit: 14 Dar una *socotesc*.^a uitând pe cele din urmă, și ^bîntinzându-mă mai mult spre cele dinainte, ^calerg la semn către darul de biruitor al ^dchemării de sus a lui Dumnezeu, în Hristos Iisus.

Să râvnim după cele cerești.

15 Deci câți suntem ^edesăvârșiți, aceea ^fsă gândim: și dacă gândiți ceva de altfel, și aceasta o va descoperi vouă Dumnezeu: 16 Dar ^gla aceea ce am ajuns, ^hpotrivit ⁱcu aceeași pașiți. 17 Fraților, ^jfiți împreună cu alții următori ai mei și îndreptați privirea la cei care umblă astfel după cum ne ^kaveți pildă pe noi. 18 Căci umblă mulți, pe care de mai multe ori vi-i numiam, ^liar acum și plângând spun, că sunt vrăjmașii crucii lui Hristos. 19 ^mAl căror sfârșit este peire, ⁿal căror Dumnezeu este pântecul și ^oa căror mărire este în rușinea lor, ^pcare gândesc cele pământești, 20 Căci ^qfința statului nostru este în ceruri, de unde și așteptăm cu stăruință ca Mântuitor pe Domnul Iisus Hristos. 21 Care va schimba la chip corpul smerenii noastre, asemănat fiind la față cu corpul măririi lui, potrivit lucrării, că dânsul este în stare și să-și supue toate.

Încurajare spre uniune, spre veselie în Domnul, spre a se închină, și spre toate faptele bune.

4 Deaceea, frații mei iubiți și ^adorțiți, ^bbucuria și cumuna mea, astfel ^cstați în Domnul, iubiților.

2 Îndemn pe Evodia și pe Sintiche o îndemn^d ca să aibă același gând în

Domnul. 3 În adins te rog și pe tine, adevăratule Sizighe, pune mâna împreună cu dânsule, ca unele care ^eau luptat împreună cu mine în evanghelie, în uniune și cu Clement și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume *sunt* în ^fcarte de viață.

4 ^gBucurați-vă în Domnul totdeauna: iar voiți *zice* bucurați-vă.

5 Blandetea voastră să fie cunoscută de toți oamenii, ^hApropae este Domnul.

6 ⁱNu îngrijiți de nimic, ei în orice prin rugăciune și prin rugăminte, să fie cunoscute cu mulțumire cererile voastre către Dumnezeu. 7 Și ^ja lui Dumnezeu pace, care este mai presus de orice minte, va păzi inimile voastre și gândurile voastre în Hristos Iisus.

8 În sfârșit, fraților, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt foarte de iubit, ^kcâte sunt bine de auzit, dacă este vre-o virtute și dacă este vre-o laudă, acestea socotiți-le: 9 ^lȘi cele ce ați învățat și ați luat dela mine și ați auzit și ați văzut la mine, acestea faceți-le: și ^mDumnezeul păcii va fi cu voi.

Mulțumirea apostolului pentru binefacerea primită dela Filipeni.

10 M'am bucurat foarte însă în Domnul, că în sfârșit ați ajuns ⁿodată iar în stare de înflorire ca să vă gândiți la cele pentru mine: pentru care și vă gândeați, dar nu aveți timp potrivit. 11 Nu *gândesc* că *zic* în vederea lipsei *mele*: pentru că eu am învățat ^oîn cele ce sunt să fiu mulțumit cu ce am. 12 ^pȘtiu să fiu și smerit, știu să am și de prisos: sunt deprins să fiu în orice și în toate, și săturat să fiu și în lipsă, să am de prisos să fiu și în lipsă. 13 ^qToate le pot în cel care mă întărește pe mine. 14 ^rAți făcut însă bine, luând parte împreună cu mine la strâmtorarea mea.

15 Dar știți și voi, Filipenilor, că la

^x Fapt. 26. 7. ^e 2 Tim. 4. 7. 8. ^h Gal. 6. 16 ^m 2 Cor. 11. 15.
^y 1 Tim. 6. 12. ^d Ebr. 3. 1. ^j Cap. 2. 2. ⁿ Rom. 16. 18.
^z Ebr. 12. 23. ^e 1 Cor. 2. 6. ^j 1 Cor. 4. 16. ^o Osen. 4. 7.
^a Ps. 45. 10. ^f Gal. 5. 10. ^k 1 Pet. 5. 3. ^p Rom. 8. 5.
^b 1 Cor. 9. 24. 26. ^g Rom. 12. 16. ^l Gal. 1. 7. ^q Efes. 2. 6. 19.

Capul 4.
^a Cap. 1. 8. ^d Cap. 2. 2. ⁱ Ps. 55. 22. ⁿ 2 Cor. 11. 9.
^b 2 Cor. 1. 14. ^e Rom. 16. 3. ^j Ioan 14. 27. ^o 1 Tim. 6. 6. 8.
^c Cap. 1. 27. ^f Esod. 32. 32. ^k 1 Tes. 5. 22. ^p 1 Cor. 1. 11.
^g Rom. 12. 12. ^l Cap. 3. 17. ^q Ioan 15. 5.
^h Ebr. 10. 25. ^m Rom. 15. 33. ^r Cap. 1. 7.

începutul evanghelii, când am ieșit din Macedonia, ^snici o biserică n'a fost în împărțășire cu mine în socoteală de dare și primire, decât numai voi singuri, 16 Pentru că și în Tesalonic și odată și de două ori mi-ați trimis pentru trebuința mea. 17 Nu pentru că cer darul vostru, ^tei cer rodul care prisosește pentru socoteala voastră. 18 Am însă toate de îndestul și am de prisos; sunt plin după ce am primit dela Epafrodit cele dela voi, miros bineplăcut, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu.

19 Și Dumnezeuul meu va umplea de mărire în Hristos Iisus orice trebuință a voastră potrivit cu bogăția lui.

20 Iar lui Dumnezeu și Tatăl nostru fie mărirea în vecii vecilor. Amin.

Încheere și binecuvântare.

21 Îmbrățișați în Hristos Iisus pe oricare sfânt. Vă îmbrățișază frații care sunt împreună cu mine. 22 Vă îmbrățișază pe voi toți sfinții, dar mai ales cei din casa Cesarului.

23 Darul Domnului Iisus Hristos fie cu duhul vostru.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE COLOSENI.

Dedicatie.

1 Pavel ^aapostol al lui Hristos Iisus. prin voința lui Dumnezeu și Timoteu fratele; 2 Sfinților, care sunt în Colose și ^bcredincioși frați în Hristos. ^cDar fie vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru.

Mulțumită și rugăciune pentru credința Colosenilor.

3 ^dMulțumim totdeauna lui Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne pentru voi, 4 ^eDupă ce am auzit credința voastră în Hristos Iisus și ^fiubirea ce aveți către toți sfinții. 5 Pentru nădejdea, ^gcare vă este păstrată în ceruri, pe care ați auzit-o mai nainte în cuvântul adevărului evanghelii, 6 Care ajungând la voi ^hca și în toată lumea este aducătoare de rod și crește ca ⁱși între voi, din ziua în care ați auzit-o și ați cunoscut cu adevărat ^jdarul lui Dumnezeu; 7 După cum ați învățat dela ^kEpafra, iubitul împreună ^lslujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos. 8 Și care ne-a încunostiințat despre ^miubirea voastră în duh.

9 ⁿDeaceea și noi, din ziua în care am auzit, nu încetăm rugându-ne pentru voi și cerând ^oca să fiți plini de ^pcunoștință adâncă a voinții lui ^qprim orice înțelepciune și pricepere duhovnicească, 10 ^rCa să umblați cum se cuvine înaintea Domnului ^sspre orice plăcere, ^taducând rod în orice lucru bun și crescând prin cunoștința desăvârșită a lui Dumnezeu. 11 ^uPrin orice putere întăriți fiind potrivit tăriei măririi lui, ^vspre orice stăruință și îndelungă răbdare, ^xcu bucurie, 12 ^yMulțumind Tatălui care v'a făcut destoinici prin lumină, pentru partea ^zsortului sfinților; 13 Care ne-a scăpat din ^astăpânirea întunerecului ^bși ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii sale, 14 ^cÎn care avem răscumpărarea, iertarea păcatelor.

Mărirea lui Hristos și a evanghelii sale.

15 Care este ^dchipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai ^eîntăiu născut decât orice făptură, 16 Pentru că ^fîntr'însul au fost făcute toate în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie ^gdomnii, fie căpetenii, fie stăpâniri. Toate sunt făcute ^hprintr'însul

^s 2 Cor. 11. 8. 9.
^t Rom. 15. 28.

COLOSENI.

Capul 1.
^a Efes. 1. 1.
^b 1 Cor. 4. 17.

^c Gal. 1. 3.

^d 1 Cor. 1. 4.

^e Efes. 1. 15.

^f Ebr. 6. 10.

^g 2 Tim. 4. 8.

^h Mat. 24. 14.

ⁱ Marc. 4. 8.

^j 2 Cor. 6. 1.

^k Cap. 4. 12.

^l 2 Cor. 11. 23.

^m Rom. 15. 30.

ⁿ Efes. 1.15,16.

^o 1 Cor. 3. 5.

^p Rom. 12. 2.

^q Efes. 1. 8.

^r Efes. 4. 1.

^s 1 Tes. 4. 1.

^t Ioan 15. 16.

^u Efes. 3. 16.

^v Efes. 4. 2.

^x Fapt. 5. 41.

^y Efes. 5. 20.

^z Fapt. 26. 18.

^a Efes. 6. 12.

^b 1 Tes. 2. 12.

^c Efes. 1. 7.

^d 2 Cor. 4. 4.

^e Apoc. 3. 14.

^f Ioan 1. 3.

^g Rom. 8. 38.

^h Rom. 11. 36.

și pentru dânsul. 17 ⁱȘi el însuși este mai nainte de toate și într'insul toate stau împreună. 18 Și ^jel însuși este capul corpului, al bisericii: el este început, ^kîntăiu născut dintre morți, ca să se facă dânsul în toate cel dintăiu. 19 Pentru că într'insul a binevoit *Dumnezeu* ^lea să locuească toată plinitura. 20 Și ^mprinț'insul să împace toate față de sine, făcând pace prin sângele crucii sale, ⁿprinț'insul să *împace* fie ^ope cele de pe pământ, fie pe cele din ceruri.

21 Și ^ppe voi, fiind oarecând înstreinați și urîți ^qprin gândirea în lucrurile cele rele, v'a împăcat însă acum, 22 ^rÎn corpul trupului său prin moarte, ^sca să vă înfățișeze pe voi sfinți și curați și nevinovați înaintea lui. 23 Dacă într'adevăr rămâneți în credință, ^tintemeiați și întăriți și nefiind elintîți ^udela nădejdea evanghelii, pe care ați auzit-o, ^vcare fû predicată ^xla orice făptură ce este supt cer, al ^ycărei slujitor m'am făcut eu Pavel.

24 ^zAcum mă bucur în suferințele ^apentru voi și umplû eu totul ^blipsurile suferințelor lui Hristos cu trupul meu, ^cpentru corpul lui, care este biserica. 25 Al cărei slujitor m'am făcut potrivit ^dînsărcinării dela Dumnezeu, ce mi-s'a dat mie față de voi, ca să implinesc cuvântul lui Dumnezeu, 26 Taina cea ^eascunsă din veacuri și din neamuri, ^fiar acum fû descoperită sfinților săi. 27 ^gCăroră Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este ^hbogăția măririi tainei acesteia între neamuri, care este Hristos între voi, nădejdea măririi: 28 Pe care noi îl vestim, înțeleptînd pe oricare om, și învățînd pe oricare om prin orice înțelepciune, ca să înfățișem pe oricare om desăvârșit în Hristos; 29 Pentru aceasta mă și ostenesc, luptându-mă potrivit lucrării lui, ce se lucrează în mine cu putere.

Împotriva învătărilor mincinoși. Îmmormântați fiind noi cu Hristos, am învial. Ștergerea înscrisului împotriva noastră.

2 Voesc dar ca voi să știți cât de mare ^aluptă am pentru voi și cei din Laodiceia și câți n'au văzut fața mea în trup, 2 ^bCa să fie mângăeate inimile lor, ^cuniți fiind în iubire și pentru orice bogăție a încrederii depline, a priceperii, ^dspre cunoașterea desăvârșită a tainei lui Dumnezeu, a lui Hristos, 3 ^eÎn care *taină* sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și cunoștinții. 4 Aceasta zic, ^fea nimenea să nu vă înșele prin vorbire înduplecătoare. 5 Pentru ^gcă și dacă sunt departe cu trupul, dar eu duhul sunt eu voi împreună, bucurându-mă și văzând a voastră ^hrânduială și întărirea ⁱcredinței voastre în Hristos.

6 Deci, după ^jcum ați primit pe Hristos Iisus Domnul, umblați într'insul, 7 ^kÎnrădăcinați și elădiți fiind într'insul și întăriți prin credință, după cum ați fost învățați, pridosînd *în ea* cu mulțumire.

8 ^lLuăți aminte, nu cumva va fi cineva, care vă răpește prin filosofie și amăgire deșartă, ^mpotrivit datinei dela oameni, ⁿpotrivit începuturilor nedesăvârșite ale lumii, și nu potrivit lui Hristos: 9 Pentru ^ocă într'insul locuește în corp toată plinitura Dumnezeirii, 10 ^pȘi sunteți plini într'insul, ^qcare este corpul ^roricărei domnii și stăpâniri, 11 În care și tăeați ^sîmprejur ați fost eu tăere împrejur nefăcută de mână, prin ^tdesbrăcarea corpului cărnii, prin tăerea împrejur a lui Hristos. 12 ^uÎmmormântați fiind în botez împreună eu dânsul, în care și sculați ^vați fost împreună, prin ^xcredința în ^ylucrarea lui Dumnezeu care l-a sculat pe el dintre morți; 13 ^zȘi pe voi, morți fiind în greșalele voastre și în nețierea împre-

^t Ioan 1. 1, 3.	^p Efes. 2. 1, 2,	^r Rom. 10. 18.	^d 1 Cor. 9. 17.		^f Rom. 16. 18.	^m Mat. 15. 2.	^t Rom. 6. 6.
^j 1 Cor. 11. 3.	12, 19.	^x Vers. 6.	^e Rom. 16. 25.		^g 1 Cor. 5. 3.	ⁿ Gal. 4. 3, 9.	^u Rom. 6. 4.
^k Fapt. 26. 23.	^q Tit. 1. 15, 16.	^y Fapt. 1. 17.	^f Mat. 13. 11.	<i>Capul 2.</i>	^h 1 Cor. 14. 40.	^o Ioan 1. 14.	^v Cap. 3. 1.
^l Ioan 1. 16.	^r Efes. 2. 15, 16.	^z Rom. 5. 3.	^g 2 Cor. 2. 14.	^a Filip. 1. 30.	ⁱ 1 Pet. 5. 9.	^p Ioan. 1. 16.	^x Efes. 1. 19.
^m Efes. 2. 14—16.	^s Luc 1. 75.	^a Efes. 3. 1, 13.	^h Rom. 9. 23.	^b 2 Cor. 1. 6.	^j 1 Tes. 4. 1.	^q Efes. 1. 20 21.	^y Fapt. 2. 24.
ⁿ 2 Cor. 5. 18.	^t Efes. 3. 17.	^b 2 Cor. 1. 5, 6.	—	^c Cap. 3. 14.	^k Efes. 2. 21, 22.	^r Cap. 1. 16.	^z Efes. 2. 1, 5,
^o Efes. 1. 10.	^u Ioan 15. 6.	^c Efes. 1. 23.		^d Filip. 3. 8.	^l Ier. 29. 8.	^s Ieuit. 10. 16.	6, 11.
				^e 1 Cor. 1. 24.			

jur a cărnii voastre, v'a făcut vii împreună cu dânsul, după ce ne-a iertat nouă toate greșalele: 14^a După ce șterse ce este împotriva noastră cu poruncile din mână scris, care ne eră împotrivor și l-a ridicat din mijloc, pironindu-l la cruce: 15^b Desbrăcând domniile și eputerile le scoase fără sticală la arătare, ducându-le în serbarea biruinței sale, prin ea.

16 Deci^d să nu vă judece cineva^e în mâncare, sau în băutură, sau^f în parte de sărbătoare, sau de lună nouă, sau de sâmbete. 17^g Care sunt o umbră a celor viitoare, iar corpul este al lui Hristos. 18^h Nimenea să nu vă facă să pierdeți darul de biruitor, voind să facă aceasta prin smerenie și slujirea ingerilor, i călcând preste cele ce a văzut, indeşert fiind îngâmfat de gândirea trupului său, 19 Și neținând^j capul, de unde tot corpul luându-și îndestulare și bine pus fiind prin simțiri și legături, sporește creșterea dela Dumnezeu.

20 Dacă ați murit împreună cu Hristos, față de începuturile nedesăvârșite ale lumii, pentru ce vi-se poruncește, ca cum ați trăi în lume: 21 Nu pune mâna, nici nu gustă, nici nu atinge, 22 — Care toate sunt spre stricăciune prin întrebuintare — după poruncile și învățăturile oamenilor? 23 Ca unele care sunt având negreșit nume bun de înțelepciune, prin slujire aleasă de bunăvoe și smerenie și necruțare de corp, dar nu prin oarecare cinste față de satul trupului.

Aleșii lui Dumnezeu trebuie să caute cele cerești. Omul cel nou trebuie să îmbrace viața cea nouă.

3^a Deci dar, dacă ați fost sculați împreună^b cu Hristos, căutați cele de sus, unde este Hristos, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu; 2 Gândiți cele

de sus, nu cele de pe pământ. 3^c Căci ați murit^d și viața voastră este ascunsă împreună cu Hristos în Dumnezeu: 4^e Când se va fi arătat Hristos, f viața voastră, atunci și voi împreună cu dânsul vă veți arăta^g în mărire.

5 Deci dar^h amortițiⁱ membrele voastre cele de pe pământ: j desfrânare, necurătenie, patimă, k poftă rea și pornire spre înavuțire, ca una^l care este idolatrie. 6^m Prin care vine mânia lui Dumnezeu presteⁿ fiii neascultării, 7° Între care și voi ați umblat altădată, când trăiați în acestea: 8^p Lepădați dar acum și voi toate: mânie, aprindere, răutate, defăimare, q vorbire desprețuitoare din gura voastră, 9^r Nu vă mințiți unii pe alții, s fiindcă v'ați desbrăcat de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui, 10 Și v'ați îmbrăcat cu cel nou care^t se înocște spre cunoștință deplină, u după chipul celui care v'l-a făcut pe el. 11 Unde nu este v Elen și Iudeu, tăere împrejur și netăere împrejur, barbar, Schit rob, stăpân de sine, v ci tot și în toți este Cristos.

12 Îmbrăcați-vă^z dar, a ca aleși ai lui Dumnezeu sfinți și iubiți, cu b inimă de îndurare, cu bunăvoință, smerenie, blândete, îndelungă răbdare. 13^c Îngăduindu-vă unii pe alții și iertând unii altora, dacă are cineva vre-o plângere împotriva cuiva; după cum și Hristos v'a iertat așa și voi: 14^d Iar preste toate acestea e îmbrăcați-vă cu iubire, care este f încingătoare a desăvârșirii. 15 Și g pacea lui Hristos hotărască în inimile voastre, h la care pace ați și fost chemați într'un i singur corp: j și faceți-vă mulțumitori.

16 Cuvântul lui Hristos locuească în voi cu bogăție, în orice înțelepciune învățându-vă și înțeleptându-vă pe voi înșivă k prin psalmi, laudări, cântări dumnezeesti, l în bucurie cântând în ini-

a Efes. 2. 15.
b Fac. 3. 15.
c Efes. 6. 12.
d Rom. 14. 3, 10, 13.
e Rom. 14. 2, 17.
f Rom. 14. 5.

g Ebr. 8. 5.
h Vers. 4.
i Ezech. 13. 3.
j Efes. 4. 15, 16.

Capul 3.
a Rom. 6. 5.
b Rom. 8. 34.
c Rom. 6. 2.
d 2 Cor. 5. 7.
e 1 Ioan 3. 2.

f Ioan 11. 25.
g 1 Cor. 15. 43.
h Rom. 8. 13.
i Rom. 6. 13.
j Efes. 5. 3.
k 1 Tes. 4. 5.
l Efes. 5. 5.

m Rom. 1. 18.
n Efes. 2. 2.
o Rom. 6. 19, 20.
p Efes. 4. 22.
q Efes. 4. 29
r Lev. 19. 11.
s Efes. 4. 22, 24.

t Rom. 12. 2.
u Efes. 4. 23, 24.
v Efes. 2. 10.
x Rom. 10. 12.
y Efes. 1. 23.
z Efes. 4. 24.

a 1 Tes. 1. 4.
b Gal. 5. 22.
c Marc. 11. 25.
d 1 Pet. 4. 8.
e Ioan 13. 34.
f Efes. 4. 3.

g Rom. 14. 17.
h 1 Cor. 7. 15.
i Efes. 2. 16, 17.
j Cap. 2. 7.
k 1 Cor. 14. 26.
l Cap. 4. 6.

mile voastre lui Dumnezeu; 17 Și ^mtot, orice faceți în cuvânt sau în lucru, faceți tot în numele Domnului Iisus, ⁿmulțumind printr'însul lui Dumnezeu Tatăl.

Datoriile soților, copiilor, părinților, slugilor, stăpânilor.

18° Femeilor, fiți supuse bărbaților, după cum se cuveniă în Domnul.

19 Bărbaților, iubiți femeile voastre și nu fiți aspri față de ele.

20 Copiilor, ascultați pe părinții voștri întru toate: căci aceasta este bineplăcută în Domnul.

21 Taților, nu întărați pe copiii voștri, ca să nu fie mălmuți.

22 Slugilor, ascultați întru toate pe stăpânii voștri firești, nu slujind numai în față ca unii care caută să placă oamenilor, ci în curătenia inimii, temându-vă de Domnul. 23 Orice faceți, lucrați din suflet ca Domnului și nu oamenilor. 24 Știind că dela Domnul veți primi răsplata moștenirii. Slujiți Domnului Hristos: 25 Căci cine face nedreptate va lua cu sine nedreptatea ce a făcut, și nu este părtinire.

Rugăciunea este de trebuință. Trebuie să ne purtăm înțelepțește.

4 Stăpânilor, ^adați slugilor ce este drept și ce este potrivit, știind că și voi aveți stăpân în cer.

2^b Stăruiți în rugăciune, veghiând într'însa ^ccu mulțumire, 3^d Rugându-vă totdeauna și pentru noi, ca Dumnezeu să ne ^edeschiză ușa cuvântului, spre ^fa spune a lui Hristos taină, ^gpentru care și legat sunt. 4 Ca să o face cunoscut cum trebuie să vorbească eu.

5^h În înțelepciune umblați față de cei din afară, ⁱrăscumpărându-vă timpul nemerit. 6 Cuvântul vostru să fie ^jtotdeauna plăcut, ^kcu sare dres, ^lca să

știți cum trebuie voi să răspundeți fiecăruia.

7^m Cele ale mele toate vi-le va face cunoscut Tichic, iubitul frate și credincios diacon și împreună slujitor cu mine în Domnul. 8ⁿ Pe care l-am trimis la voi pentru aceasta chiar, ca să cunoașteți cele despre noi și să mângâie inimile voastre. 9 *L-am trimis* împreună cu ^oOnesim, credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi: ei vă vor face cunoscut toate cele de aici.

Salutări și încheiere.

10 Vă îmbrățișază ^pAristarch, prins împreună cu mine, și ^qMarcu nepotul lui Barnaba, despre care ați primit porunci — dacă va fi venit la voi primiți-l — 11 Și Iisus care se numește Iustu, care sunt din tăerea împrejur, aceștia singuri sunt împreună lucrători cu mine pentru împărăția lui Dumnezeu, ca unii care mi-au fost mângâiere.

12 Vă îmbrățișază ^rEpafra, care este dintre voi, slujitor al lui Hristos Iisus, totdeauna ^sluptându-se pentru voi în rugăciunile sale, ca să stați ^tdesăvârșiți și pe deplin încredințați în orice voe a lui Dumnezeu. 13 Căci îi mărturisese, că are multă osteneală pentru voi și pentru cei din Laodicea și cei din Ierapole, 14 Vă îmbrățișează ^uLuca medicul iubit și Dema.

15 Îmbrățișați pe frații din Laodicea și pe Nimfa și biserica care este în casa lor. 16 Și când va fi fost cetită la voi epistola, faceți ca să fie cetită și în biserica din Laodicea, și pe cea din Laodicea să o cetiți și voi. 17 Și spuneți lui Archip: vezi de diaconia pe care ai luat-o în Domnul, ca să o împlinești.

18 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de legăturile mele. Darul fie cu voi. *Amin.*

^m 1 Cor. 10. 31.

ⁿ Rom. 1. 8.

^o Efes. 5. 22.

Capul 4

^a Efes. 6. 9.

^b Luc. 18. 1.

^c Cap. 2. 7.

^d Efes. 6. 19

^e 1 Cor. 16. 9.

^f Mat. 13. 11.

^g Efes. 4. 20.

^h Efes. 5. 15.

ⁱ Efes. 5. 16.

^j Cap. 3. 16

^k Marc. 9. 50.

^l 1 Pet. 3. 15.

^m Efes. 6. 21.

ⁿ Efes. 6. 22.

^o Film. 10.

^p Fapt. 19. 29.

^q Fapt. 15. 37

^r Cap. 1. 7.

^s Rom 15. 30.

^t Mat. 5. 48.

^u 2 Tim. 4. 11.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI.

Tesalonicenii sunt de laudă pentru credința lor.

1 Pavel și ^aSilvan și Timoteu bisericeii Tesalonicenilor în Dumnezeu Tatăl și în Domnul Iisus Hristos. ^bDar fie vouă și pace *dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.*

2 ^cMulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți, aducându-ne aminte *de voi* în rugăciunile noastre, 3 ^dNe încetat aducându-ne aminte înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru de ^elucrul credinței voastre ^fși de osteneala iubirii voastre și de stăruința nădejzii voastre în Domnul nostru Iisus Hristos. 4 Știind noi, frați iubiți de Dumnezeu, ^galegerea voastră. 5 Căci ^hevangelia noastră nu s'a făcut la voi în cuvânt numai, ei și în putere și ⁱîn duhul sfânt ^jși în multă deplină încredere. — după cum ^kși știți ce fel ne-am făcut între voi pentru voi. — 6 Și ^lvoi v'ăți făcut următori ai noștri și ai Domnului, primind cuvântul în multă strămtorare ^mcu bucurie de duh sfânt, 7 Încât voi v'ăți făcut pildă tuturilor credincioșilor din Macedonia și din Achaia. 8 Pentru că dela voi ⁿa răsunat cuvântul Domnului nu numai în Macedonia și în Achaia, ei în ^oorice loc a pătruns credința noastră în Dumnezeu, încât noi n'avem trebuință să spunem ceva; 9 Căci chiar ei spun despre noi ^pce fel de intrare am avut la voi, ^qși cum v'ăți întors la Dumnezeu dela idoli, ca să slujiți viului și adevăratului Dumnezeu, și ^rsă așteptați pe Fiul său ^sdin ceruri. ^tpe care l-a sculat dintre morți, pe Iisus care ne scapă pe noi ^udin mânia ce vine.

Râvna lui Pavel pentru predicarea evangheliei. Credința statornică a Tesalonicenilor. Dorința lui Pavel ca iar să văză pe Tesaloniceni.

2 ^aDar voi înșivă știți, fraților, că intrarea noastră la voi n'a fost în desert. 2 Ci, deși am suferit mai nainte, și am fost rușinos înfrunțați în ^bFilipi ^cdupă cum știți, am îndrăznit în Dumnezeu nostru să spunem ^dcătre voi, ^ecu multă luptă evangelia lui Dumnezeu. 3 ^fCăci îndemnarea noastră nu este din rătăcire, nici din necurățenie, nici în înșelăcinne, 4 Ci ^gdupă cum am fost învredniciți de Dumnezeu, ^hca să ni-se încredințeze evangelia astfel vorbim, ⁱnu căutând să plăcem oamenilor, ^jei lui Dumnezeu, care ne lămurește inimile noastre. 5 Pentru că niciodată ^knu ne-am arătat cu cuvântare de lingușire, după cum știți, nici supt cuvânt pentru pornire spre înavuțire, ^lDumnezeu este martor, 6 ^mNici căutând mărire dela oameni, nici dela voi, nici dela alții, deși ⁿputem să fim ^oîn ciuste ^pca apostoli ai lui Hristos: 7 Ci ^qne-am arătat blânzi în mijlocul vostru, după cum o mumă încălzește pe copiii ei: 8 Astfel plini de iubire pentru voi eram ^rbucuroși să vă dăm nu numai evangelia lui Dumnezeu, ^sei și sufletele noastre chiar, pentru că v'ăți făcut iubiți nouă. 9 Căci vă aduceți aminte, fraților, de osteneala noastră și de munca noastră; noapte și ^tzi lucrând spre a nu împovără ^upe cineva dintre voi, am predicat către voi evangelia lui Dumnezeu. 10 ^vVoi sunteți martori și Dumnezeu cu cătă sfințenie ^wși drep-

1 TESALONIC.	^d Cap. 2. 13.	^k Cap. 2. 1, 5,	^q 1 Cor. 12. 2.		^f 2 Cor. 7. 2.	^m Ioan 5. 41, 44.	^s 2 Cor. 12. 15.
—	^e Ioan 6. 29.	10. 11.	^r Rom. 2. 7.	Capul 2.	^g 1 Cor. 7. 25.	ⁿ Film. 8. 9.	^t Fapt. 20. 34.
Capul 1.	^f Rom. 16. 6.	^l 1 Cor. 4. 16.	^s Fapt. 1. 11.	^a Cap. 1. 5, 9.	^h 1 Cor. 9. 17.	^o 2 Cor. 11. 9.	^u 2 Cor. 12. 13.
^a 2 Cor. 1. 19.	^g Col. 3. 12.	^m Fapt. 5. 41.	^t Paps. 2. 24.	^b Fapt. 16. 22.	ⁱ Gal. 1. 10.	^p 1 Cor. 9. 1, 25.	14.
^b Efes. 1. 2.	^h Marc. 16. 20.	ⁿ Rom. 10. 18.	^u Mat. 3. 7.	^c Cap. 1. 5.	^j Prov. 17. 3.	^q 1 Cor. 2. 3.	^v Cap. 1. 5.
^c Rom. 1. 8.	ⁱ 2 Cor. 6. 6.	^o Rom. 1. 8.	—	^d Fapt. 17. 2.	^k Fapt. 20. 33.	^r Rom. 1. 11.	^w 2 Cor. 7. 2.
	^j Col. 2. 2.	^p Cap. 2. 1.		^e Filip. 1. 30.	^l Rom. 1. 9.		

tate și desăvârșire ne-am arătat vouă, care credeți. 11 După cum știți cum *ne-am arătat* îndemnându-vă și povățuind pe fiecare dintre voi ca un tată pe copiii săi. 12 ^gȘi rugându-vă cu stăruință să umblați ^hcum se cuvine înaintea lui Dumnezeu, care vă cheamă la împărăția și mărirea sa.

13 Și pentru aceasta și noi mulțumim ^aneîncetat lui Dumnezeu, că luând voi cele auzite dela noi, cuvântul lui Dumnezeu, ați ^bprimit, nu al oamenilor cuvânt, ci după cum este adevărat al lui Dumnezeu cuvânt, care se și lucrează în voi care credeți. 14 Căci voi, fraților, v-ați făcut ^curmători ai bisericilor lui Dumnezeu care sunt în Iudea în Hristos Iisus, pentru că ați suferit și voi ^daceleași dela cei de un neam cu voi, ^edupă cum și ei dela Iudei. 15 ^fCare și pe Domnul l-au omorât, pe Iisus, și ^gpe profetii lor, și pe noi ne-au urmărit și lui Dumnezeu ^hnu sunt plăcuți și tutulor oamenilor împotriviți. 16 ⁱOprindu-ne pe noi să vorbim neamurilor ca să fie mântuite, ^jpentru ca ei să împlinescă totdeauna păcatele lor. ^kDar a ajuns preste dânsii mânia până la sfârșit.

17 Iar noi, fraților, departe fiind de la voi, foarte puțin timp, ^lcu fața, nu cu inima, mai mult ne-am silit cu mult dor ca să vedem fața voastră. 18 Deaceia am voit să venim la voi — eu Pavel — și odată și de două ori — și ne-a împedecat satana. 19 Căci care este nădejdea noastră sau bucuria sau cumuna laudei, sau nu *sunteți* și voi înaintea Domnului nostru Iisus la venirea lui? 20 Negreșit, voi sunteți mărirea și bucuria noastră.

Pavel neputând veni la Tesaloniceni le trimite pe Timoteu, care întorcându-se înapoi aduce știri bune.

3 Deaceia ^anemai răbdând ^bne-am hotărit să rămănem singuri în Atena.

2 Și am trimis pe ^eTimoteu, fratele nostru și slujitor lui Dumnezeu și *împreună lucrător cu noi* în evangelia lui Hristos, ca să vă întărească și să vă îmbărbăteze pentru binele credinței voastre. 3 ^dCa nimenea să nu fie sguđuit în strămtorările acestea. Căci *înșivă știți* ^ecă spre aceasta suntem puși: 4 ^fPentru că și când eram la voi, vă spuneam mai nainte că avem să fim strămtorați, după cum și a fost și știți. 5 Deaceia ^gși eu ne mai răbdând am trimis ca să cunoască credința voastră, ^hnu cumva v'a ispitit ispititorul și în deșert să fie ⁱostencala noastră.

6 ^jAcum însă, fiindcă Timoteu a venit la noi dela voi și ne-a adus știre bună despre credința și iubirea voastră, și că aveți de noi amintire bună totdeauna, dorind ca să ne vedeți, după ^kcum și noi pe voi. 7 Deaceia fraților, ^lîn toată nevoea și strămtorarea noastră am fost mângăeați față de voi, prin credința voastră. 8 Că acum trăim, dacă voi ^mstați în Domnul.

Rugăciune din inimă pentru obște.

9 ⁿPentru că ce mulțumire putem da în schimb lui Dumnezeu de voi în toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru. 10 ^oNoapte și zi ^prugându-ne preste măsură, ^qca să vedem fața voastră ^rși să împlinim lipsurile credinței voastre?

11 Iar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus ^ssă ne tezească spre voi drumul nostru; 12 Și pe voi să vă înavuțească Domnul și să vă facă să prisosiți în iubire unii către alții și către toți, după cum și noi *suntem avuți și prisosim în iubire* către voi.

13 Spre a întări inimile voastre *ca să fie desăvârșite în sfințenie* înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru la venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toți sfinții săi. Amin.

g Efes. 4. 1.
e 1 Cor. 1. 9.
a Cap. 1. 3.
b Mat. 10. 40.
c Gal. 1. 22.

d Fapt. 17. 5, 13.
e Ebr. 10. 33 31.
f Fapt. 2. 23.
g Mat. 5. 12.
h Est. 3. 8.

i Luc. 11. 52.
j Fac. 15. 16.
k Mat. 24. 6, 14.
l 1 Cor. 5. 3.

Capul 3.
a Vers. 5.
b Fapt. 17. 15.
c Rom. 16. 21.

d Efes. 3. 13.
e Fapt. 9. 16.
f Fapt. 20. 24.
g Vers. 1.

h 1 Cor. 7. 5.
i Gal. 2. 2.
j Fapt. 16. 1. 5.
k Filip. 1. 8.

l 2 Cor. 1. 4.
m Filip. 4. 1.
n Cap. 1. 2.
o Fapt 26. 7.

p Rom. 1. 10, 11.
q Cap. 2. 17.
r 2 Cor. 13. 9, 11.
s Marc. 1. 3.

Trebue să stăraim în curățenie și iubire.

4 Dar în cele din urmă, fraților, vă rugăm și vă îndemnăm în Domnul Iisus. ^aca după cum ați luat dela noi, ^bcum trebue voi să umblați și să plăceți lui Dumnezeu, după cum ^cși umblați, să prisosiți mai mult. **2** Căci știți ce porunci v'am dat prin Domnul Iisus. **3** Pentru că aceasta este ^dvoea lui Dumnezeu, ^esfințirea voastră, ^fca să vă feriți de desfrânare, **4** ^gFiecare dintre voi să știe a-și dobândi vasul său în sfințire și cinste. **5** ^hNu în patimă ⁱde poftă ca și neamurile ^jcare nu cunosc pe Dumnezeu, **6** ^kSă nu treacă preste marginile hotărâte și să nu iă mai mult în treburile sale dela fratele său, ^lpentru că răsbunător este Domnul de toate acestea, după cum v'am și spus mai nainte și dovezi v'am dat. **7** Căci Dumnezeu nu ne-a chemat pentru necurătenie, ^mci în sfințire. **8** ⁿDe aceea desprețitorul nu desprețuește pe om, ci pe Dumnezeu, ^ocare își dă duhul său cel sfânt la voi.

9 Iar despre iubirea frățească ^pnu aveți trebuință ca să vă scriu: pentru ^qcă voi înșivă sunteți învățați dela Dumnezeu, ca ^rsă vă iubiți unii pe alții; **10** ^sCăci și faceți aceasta către toți frații din Macedonia întregă. Vă îndemnăm dar, fraților, ^tsă prisosiți mai mult, **11** Și să căutați cinstea voastră în a trăi liniștit ^uși a face cele ale sale și ^va lucră cu mâinile voastre, după cum v'am poruncit noi. **12** ^xCa să umblați cuviincios față de cei din afară și să n'aveți trebuință de nimenea.

Speranța noastră în privința decedaților.

13 Fraților, nu voim ca voi să nu știți despre cei adormiți, ca să nu vă intristați ^yca și ceilalți ^zcare n'au nădejde. **14** Căci ^adacă credem că Iisus a murit și a înviat, așa și Dumnezeu ^bpe cei adormiți îi va aduce prin Iisus împreună cu dânsul. **15** Dar aceasta

vă spun ^cîn cuvântul Domnului, că noi ^dcei vii, cei care rămânem până la venirea Domnului, nu vom întrece nici decum pe cei adormiți; **16** Căci în-suși Domnul în îndemn, în glas de arhanghel și în trâmbița lui Dumnezeu se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâiu. **17** Apoi noi cei vii, cei care rămânem, vom fi răpiți în aer pe nourii împreună cu dânsii spre întâmpinarea Domnului; și astfel vom fi totdeauna împreună cu Domnul. **18** De aceea mângâiați-vă unii pe alții, pe temeiul acestor cuvinte.

Venirea Domnului va fi în curând. Fiii luminii trebue să vegheze. Supunere către mai marii noștri.

5 Iar despre ani și despre ^atimpurile nemerite, fraților, ^bn'aveți trebuință să vi-se scrie; **2** Căci voi înșivă știți prea bine, că ^cziua Domnului ca un fur în noapte așa vine. **3** Când își zic „pace și liniște“, atunci fără veste le vine peirea, ca ^ddurerea de facere celei care ^eare în pântec, și nu vor scăpa nici decum.

4 ^fDar voi, fraților, nu sunteți în întunecere, ca să vă apuce ziua ca un fur; **5** Pentru că voi toți sunteți ^gfii ai luminii și fii ai zilei; nu suntem ai noapții, nici ai întunecelui; **6** ^hDeci dar să nu dormim ca ceilalți, ⁱci să veghem și să fim treji; **7** Pentru ^jcă cei care dorm, noaptea dorm, și cei care se îmbată, ^knoaptea se ^lîmbată; **8** Dar noi fiind ai zilei, să fim treji, îmbrăcând ca platoșe credința și iubirea și ca coif nădejdea de mântuire; **9** Că ^mDumnezeu nu ne-a pus spre mânie, ⁿci spre dobândirea mântuirii, prin Domnul nostru Iisus Hristos. **10** ^oCare a murit pentru binele nostru ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu dânsul. **11** ^pDe aceea mângâeați-vă unii pe alții și clădiți-vă unul pe altul, după cum și faceți.

<i>Capul 4.</i>	^f 1 Cor. 6. 15. 18.	ⁱ 2 Tes. 1. 8.	^r Mat. 22. 39.	^y Lev. 19. 28.	^d 1 Cor. 15. 51.	^e Ier. 13. 21.	^k Fapt. 2. 15.
^a Filip. 1. 27.	^g Rom. 6. 19.	^m Lev. 11. 44.	^s Cap. 1. 7.	^z Efes. 2. 12.	<i>Capul 5.</i>	^f Rom 13.12,13.	^l Isa. 59. 17.
^b Cap. 2. 12.	^h Rom. 1.24.26.	ⁿ Luc. 10. 16.	^t Cap. 3. 12.	^a 1 Cor. 15. 13.	^a Mat. 24. 3. 36.	^g Efes. 5. 8.	^m Rom. 9. 22.
^c Col. 1. 10.	ⁱ Efes. 4. 17. 18.	^o 1 Cor. 2. 10.	^u 2 Tes. 3. 11.	^b 1 Cor.15.18,23.	^b Cap. 4. 9.	^h Mat. 25. 5.	ⁿ 2 Tes. 2. 13.
^d Rom. 12. 2.	^j 1 Cor. 15. 34.	^p Cap. 5. 1.	^v Fapt. 20. 35.	^c 1 Reg. 13. 17.	^c Mat. 24. 43,44.	ⁱ Mat. 24. 42.	^o Rom. 14. 8. 9.
^e Efes. 5. 27.	^k Lev. 19. 11,13.	^q Ier. 31. 34.	^x Rom. 13. 13.	^{18.}	^d Isa. 13. 6-9.	^j Luc. 24. 34.36.	^p Cap. 4. 18.

Sfătuiri și salutări.

12 Vă rugăm dar, fraților, ^asă cunoașteți pe cei care se ostenesc între voi și rânduți mai marii voștri în Domnul și înțelepților voștri. 13 Și să-i aveți în iubire mai pre sus pentru lucrul lor. ^vTrăiți în pace unii cu alții. 14 Vă ^sîndemnăm dar, fraților, înțelepțiți pe cei fără rânduială, ^tmângăeați pe cei mici la suflet, ^usprijiniți pe cei slabi, ^vfiți îndelung răbdători către toți.

15^x Luați sama să nu răsplătească cineva rău cuiva pentru rău, ci totdeauna ^ycăutați binele unii către alții și către toți. 16^z Bucurați-vă totdeauna,

17^a Rugați-vă neîncetat. 18^b Mulțumiți în orice: căci aceasta este voința

lui Dumnezeu în Hristos Iisus pentru voi. 19^c Nu stingeți duhul. 20^d Nu desprețuiți profețiile; 21^e Lămurii însă tot, ^fțineți binele; 22^f Feriți-vă de orice fel de rău.

23^g Iar însuși Dumnezeuul păcii să se sfințească desăvârșit, și să fie păzit întreg duhul vostru și sufletul și corpul fără pată la venirea Domnului nostru Iisus Hristos. 24^h Credincios este cel care vă cheamă, care și va face.

25ⁱ Fraților, rugați-vă pentru noi.

26^j Înbrățișați pe frații toți în sărutare sfântă. 27^k Vă jur pe Domnul, ca să fie citită epistola la toți frații.

28^l Darul Domnului nostru Iisus Hristos *fie* cu voi.

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL CĂTRE TESALONICENI.

Pavel laudă credința Tesalonicenilor. Hristos răsplătește și la buni și la răi la a doua venire.

1 Pavel^a și Silvan și Timoteu bisericii Tesalonicenilor ^bîn Dumnezeu Tatăl nostru și în Domnul Iisus Hristos. 2^c Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3^d Datori suntem să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraților, după cum se cuvine, că credința voastră crește preste măsură și se înmulțește iubirea fiecăruia dintre voi toți dela unii la alții, 4^e Încât ^enoi înșine ne lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu ^fpentru statornicia voastră și credincioșia ^gîn toate urmărirea voastre și în strâmtorările pe care le suferiți. 5^h Semn învederat ^hal dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca voi să fiți învredniciți de împărăția lui Dumnezeu ⁱpen-

tru care și pătimiți. 6^j Dacă eu adevărat drept este la Dumnezeu ca să dea în schimb strâmtorare celor care vă strâmtorează pe voi. 7^k Și voi, care sunteți ^kstrâmtorați, ușurare cu noi, la descoperirea ^lDomnului Iisus din cer cu îngerii puterii sale. 8^m În văpae de foc, dând osândă ⁿcelor care nu cunosc pe Dumnezeu ^oși celor care nu ascultă de evangelia Domnului nostru Iisus, 9^p Ca unii care vor lua pedeapsă, peire vecinică „dela fața Domnului și ^qdela mărirea țării lui“. 10^r Când va fi venit ca să fie mărit între sfinții săi și să fie privit cu mirare în ziua aceea între toți care au crezut, — că crezută a fost mărturia noastră către voi.

11^s Pentru care ne și rugăm totdeauna pentru voi, ca Dumnezeuul nostru să vă învrednicească de chemarea ^ssa și să îplinească cu putere orice găsim

q 1 Cor. 16. 18.	u Rom. 14. 1.	a Luc. 18. 1.	e 1 Cor. 2. 11.	2 TESALONIC.	o 1 Cor. 1. 3.	h Filip. 1. 28.	m Ebr. 10. 27.
r Marc. 9. 50.	v Gal. 5. 22.	b Efes. 5. 20.	15.	—	d 1 Tes. 1. 2. 3.	i 1 Tes. 2. 14.	n Ps. 79. 6.
s 2 Tes. 3. 11.	x Lev. 19. 18.	c Efes. 4. 30.	f Filip. 4. 8.	Capul I.	e 2 Cor. 7. 14.	j Apoc. 6. 10.	o Rom. 2. 8.
12.	y Gal. 6. 10.	d 1 Cor. 14. 1.	—	a 2 Cor. 1. 19.	f 1 Tes. 1. 3.	k Apoc. 14. 13.	p Filip. 3. 19.
t Ebr. 12. 12	z 2 Cor. 6. 10.	39.	—	b 1 Tes. 1. 1.	q 1 Tes. 2. 14.	l 1 Tes. 4. 16.	q Deut. 33. 2.

cu cale spre bunătate și lucrul credinței. 12 Ca să fie mărit al Domnului nostru Iisus nume în voi și voi într'însul, potrivit darului Dumnezeuului nostru și Domnului Iisus Hristos.

Antihrist se arată înaintea venirii lui Hristos. Stăruința în credința cea bună. Apostasia și Antehrist.

2 Vă rugăm dar, fraților, ^a în privința venirii Domnului nostru Iisus Hristos ^b și a adunării noastre împreună la dânsul, 2 ^c Ca voi să nu vă lăsați a fi clătinați îndată din minte, nici nu vă spăimântați nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin scrisoare, ca fiind dela noi, cumcă ar fi aproape ziua Domnului. 3 ^d Să nu vă amăgească cineva cu nici un chip, că *nu este aproape ziua Domnului*, ^e dacă nu va fi venit mai întâiu apostasia și nu va fi fost descoperit ^f omul fărădelegii, ^g fiul peirii. 4 Împotrivorul și care ^h se înalță ⁱ mai pe sus de tot ce se numește Dumnezeu sau ce este de mare cinste, încât însuși se așază în templul lui Dumnezeu, arătându-se pe sine că este Dumnezeu.

5 Nu vă aduceți aminte, că fiind încă la voi vă spuneam acestea? 6 Și cunoașteți ce-^l oprește acum, ca el să fie descoperit la timpul său potrivit, 7 Pentru că ^j taina fărădelegii se lucrează acum, numai *că* până să fi înlăturat din mijloc este cine să oprească chiar acum. 8 Și atunci va fi descoperit cel fărădelege, ^k pe care Domnul Iisus îl va nimici ^l cu suflarea gurii sale și îl va sfărâma ^m prin arătarea venirii sale. 9 *Pe acela* a cărui venire este ⁿ în orice putere și în orice semne și minuni ale ^o minciunii, potrivit lucrării lui satan. 10 Și în orice amăgire a nedreptății pentru ^p cei care merg spre peire, pentru că n'au primit iubirea adevărului, spre a fi ei mântuiți. 11 ^q Și chiar de aceea le trimite Dumnezeu lucrarea răătăcirii, ^r ca ei să creadă minciunii,

12 Ca să fie osândiți toți care nu crezură adevărului, ^s ci încuviințară nedreptatea.

13 Iar ^t noi datori suntem să mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi, frați iubiți de Domnul, că ^u v'a ales Dumnezeu ^v dela început spre mântuire, ^x în sfințirea duhului și în credința adevărului. 14 La care v'a și chemat prin evangelia noastră ^y spre dobândirea măririi Domnului nostru Iisus Hristos.

15 Deci dar, fraților, stați tari, și țineți bine datinele în care ați fost învățați, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.

16 Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl nostru, care ne-a înbit și ne-a dat în dar mângăere vecinică și nădejde bună. 17 Să mângăe inimile voastre și să *vă* întărească în orice lucru și cuvânt bun.

Îndemnul la rugăciune pentru răspândirea cuvântului evangheliei.

3 În cele din urmă, fraților, ^a rugați-vă pentru noi, ca cuvântul Domnului să se răspândească și să fie mărit ca și la voi, 2 Și ^b să fim scăpați de oamenii necuviincioși și răi; eăci ^c credința nu este a tuturilor. 3 Dar ^d credincios este Domnul care vă va întări și ^e vă va păzi de ce este rău. 4 Avem ^f încredere în voi în Domnul, că faceți și veți face cele ce poruncim. 5 ^g Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre iubirea lui Dumnezeu și spre statornicia lui Hristos.

Mustrea a celor ce nu umblă în rândueală.

6 Fraților, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, ^h ca să vă feriți ⁱ de orice frate care umblă ^j fără rândueală și nu potrivit ^k învățătorei pe care a primit-o dela noi. 7 Pentru că înșivă știți ^l cum trebuie să ne urmați nouă, ^m că n'am fost fără rândueală între voi, 8 Nici n'am mâncat în dar pâne dela cineva, ⁿ ci în osteneală și

Capitul 2.
a 1 Tes. 4. 16.
b Mat. 24. 31.
c Mat. 24. 4.
d Mat. 24. 4.

e 1 Tim. 4. 1.
f Dan. 7. 25.
g Ioan 17. 12.
h Isa. 14. 13.
i 1 Cor. 8. 5.

j 1 Ioan 2. 18.
k Dan 7. 10, 11.
l Iov 4. 9.
m Cap. 1. 8, 9.
n Ioan 8. 41.

o Deut. 13. 1.
p 2 Cor. 2. 15.
q Rom. 1. 24 et 3.
r Mat. 24. 5, 11.
s Rom. 32.

t Cap. 1. 3.
u 1 Tes. 1. 4.
v Efes. 1. 4.
x Luc. 1. 75.
y Ioan 17. 22.

Capitul 3.
a Efes. 6. 19.
b Rom. 15. 31.
c Papt. 28. 24.
d 1 Cor. 1. 9.

e Ioan 17. 15.
f 2 Cor. 7. 16.
g Ioan 17. 12.
h Isa. 14. 13.
i 1 Cor. 8. 5.

j Dan. 7. 10, 11.
k Iov 4. 9.
l 1 Cor. 4. 16.
m 1 Tes. 2. 10.
n Ioan 8. 41.

muncă, noapte și zi lucrând, ca să nu împovărăm pe cineva dintre voi: 9° Nu *zic* că nu avem drept, ei ca să ne dăm *p* pe noi înșine vouă pildă spre a ne urmă nouă. 10 Căci când eram la voi și aceasta v'am poruncit, *q* că dacă cineva nu voește să lucreze, nici să nu mănânce. 11 Pentru că auzim pe unii *r* umblând fără rândueală între voi, *s* nelucrând nimic, ei ostemindu-se în lucruri fără folos: 12 *t* Dar unora ca aceștia le poruncim și-i indemnăm în Domnul Iisus Hristos, *u* ca lucrând în tăcere să-și mănânce pâinea lor. 13 Voi însă, fraților, *v* nu pierdeți răbdarea fă-

când binele. 14 Iar dacă cineva nu ascultă de cuvântul nostru prin epistola aceasta, însemnați-vă pe acesta; *x* nu vă amestecați cu dânsul ca să fie rușinat: 15 *y* Și nu-l socotiți ca pe un vrăjmas, ei înțelepțiți-l ca pe un frate.

16 Iar însuși Domnul păcii să vă dea pacea totdeauna în orice loc. Domnul cu voi toți.

Salutare cu mâna lui proprie.

17 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel, care este un semn în orice epistolă; astfel scriu.

18 Darul Domnului nostru cu voi toți.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEIU.

Învățătura evanghelii trebuie ferită de învățături deșarte. Legea și darul lui Hristos. Pavel se dă pe sine pildă. Imeneu și Alexandru.

1 Pavel apostol al lui Hristos Iisus, *a* după porunca *b* lui Dumnezeu Mântuitorul nostru și a lui Hristos Iisus *c* nădejdea noastră. 2 Lui *d* Timoteu, *e* adevăratul fiu în credință, *f* Dar, milă, pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru.

3 După cum te-am indemnât ca să rămâi în Efes, *g* când plecai în Macedonia, *h* pentru ca să poruncești unora să nu învețe într'altfel. 4 *i* Nici să nu-și îndrepteze luarea aminte la istorisiri închipuite *j* și la înșirări ale neamului ce n'au margine, ca unele care pricinuesc cercetări, mai mult decât întocmirea lui Dumnezeu cea în credință, *așa fă*;

5 Iar *k* țintirea poruncii este iubire *l* din inimă curată și din știință de sine bună, și din credință fără fățarie, 6 La care unii neînemerind, s'au abătut *m* la vorbire deșartă, 7 Voind să fie învățători de lege, nepricepând cu mintea

n nici cele ce spun, nici cele despre care cu încredere se rostesc.

8 Știm însă că *o* legea este bună, dacă se folosește cineva de ea potrivit legii, 9 *p* Deoarece știi că legea nu este pusă pentru cel drept, dar pentru cei fără lege și nesupuși, pentru necinstitori de Dumnezeu și păcătoși, pentru necuvioși și lumești, pentru omoritori de tată și omoritori de mamă, pentru omoritori de oameni, 10 Pentru desfrânați, pentru cei care au pat cu parte bărbătească, pentru vânzători de oameni, pentru mincinoși, pentru cei care jură strâmb, *q* și pentru orice de altfel ce este împotriva învățături sănătoase. 11 După evangelia mării *r* fericitului Dumnezeu, *s* care mi-a fost încredințată mie.

12 Mulțumesc celui care m'a întărit, lui Hristos Iisus Domnul nostru, *t* că m'a socotit *u* credincios, *v* punându-mă spre slujire. 13 Deși mai *x* înainte eram defăimător și urmăritor și sumet; dar am fost miluit, că *y* cunoscând am făcut în necredință, 14 *z* Și a prisosit preste măsură darul Domnului nostru *a* cu cre-

o 1 Cor. 9. 6.
p Vers. 7.
q Fac. 3. 19.
r Vers. 6.
s 1 Tes. 4. 11.

t 1 Tes. 4. 11.
u Efes. 4. 28.
v Gal. 6. 9.
z Mat. 18. 17.
y Lev. 19. 17.

1 TIMOTEIU.
Capul 1.
o Fapt. 9. 15.
b Iuda 25.

c Col. 1. 27.
d Fapt. 16. 1.
e Tit. 1. 4.
f Gal. 1. 3.
g Fapt. 20. 1, 3.

h Gal. 1. 6, 7.
i Cap. 4. 7.
j Cap. 6. 4.
k Rom. 13. 8, 10.
l 2 Tim. 2. 22.

m Cap. 6. 1, 20.
n Cap. 6. 4.
o Rom. 7. 12.
p Gal. 3. 19.
q Tit. 4. 9.

r Cap. 6. 15.
s 1 Cor. 9. 17.
t 2 Cor. 12. 9.
u 1 Cor. 7. 25.
v 2 Cor. 3. 5, 6.

x Fapt. 8. 3.
y Luc. 23. 34.
z Rom. 5. 20.
a 2 Tim. 1. 13.

dință ^h și iubire ce este în Hristos Iisus. 15 ^c Credincios este cuvântul și vrednic de orice primire, că ^d Hristos Iisus veni în lume, ca să mântuească pe păcătoși, dintre care întâiu sunt eu:

16 Ci pentru aceasta ^e am fost miluit, ca în mine mai întâiu să arate Iisus Hristos toată îndelunga ^f sa răbdare, spre pildă a celor care au să crează într'însul, spre viață vecinică. 17 Iar ^g împăratului vecilor, ^h nepieritorului, ⁱ nevăzutului, ^j unicului *înțeleptului* Dumnezeu, ^k *fi* cinste și mărire în vecii vecilor; Amin.

18 Această poruncă ^l îți pun înainte, fiule Timoteiu, potrivit cu profetiile ce au fost mai înainte asupra ta, ca să lupți într'însele lupta cea bună. 19 Având credință și știință de sineți bună, pe care unii înlăturându-o, au suferit spargere de vas în ce privește credința; 20 Dintre care este Imeneu și Alexandru, pe care i-am dat lui satana, ca să fie înțelepțiți să nu defaime.

Rugăciuni pentru toți. Dumnezeu este unul și Mijlocitorul unul.

2 Deci mai înainte de toate îndemn, ca să se facă cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii. 2^a Pentru împărați și ^b pentru toți care sunt în stăpâniri înalte, ca să petrecem viața lină și liniștită, în orice temere de Dumnezeu și în orice bunăcuviință. 3 Aceasta este frumos ^c și bine primit înaintea Mântuitorului ^d nostru Dumnezeu. 4 ^e Care voește ca toți oamenii să fie mântuiți ^f și să vie la cunoștință deplină a adevărului. 5 ^g Căci unul este Dumnezeu, ^h unul este și Mijlocitor al lui Dumnezeu și al oamenilor, un om Hristos Iisus. 6 ⁱ Care s'a dat pe sine preț de ^j răscumpărare pentru toți, dovadă ^k pentru timpurile sale cuvenite; 7 ^l Pentru care *dovadă* eu am fost pus predicator și apostol, ^m adevăr spun, nu mint, ⁿ învățător al neamurilor în credință și adevăr.

Ce se cade să facă bărbații și femeile.

8 Deci hotărâse, ca bărbații să se roage ^o în orice loc, ^p ridicând mâni cuvivoase, fără mânie și fără gând de ceartă. 9 Asemenea *voesc ca* femeile *să se roage* în îmbrăcăminte cuviincioasă, cu sială firească și cu minte întreagă să se gătească, nu cu împletituri ale părului și cu aur sau mărgăritare sau vestimente foarte scumpe. 10 Ci prin fapte bune cum se cuvine femeilor, care făgăduesc temere de Dumnezeu. 11 Femeia învețe în tăcere în orice supunere; 12 Iar femeii nu-i dau voe să învețe, nici să stăpânească pe bărbat, ei să fie în liniște. 13 Pentru că Adam a fost plăsmuit întâiu, apoi Eva. 14 Și Adam n'a fost amăgit, iar femeia amăgită fiind a căzut în călcare de poruncă. 15 Dar va fi mântuită prin naștere de copii, dacă *ele* rămân cu minte întreagă, în credință și iubire și sfințire.

Episcopii și diaconii.

3 Credincios ^a este cuvântul: dacă do-rește cineva ^b episcopie, bun ^c lucru poștește. 2 Deci ^d trebuie ca episcopul să fie fără nici un fel de vină, ^e bărbat al unei singure femei, băgător de samă, cuminte, cuviincios, primitor de oaspeți, ^f îndemănat să învețe. 3 ^g Nu dat vinului, ^h nu deprins să bată, ⁱ nu dat la câștig urât, ci ^j blând, nu gâlcevitor, nu iubitor de argint. 4 Rânduindu-și bine casa sa, ^k având copii în supunere, cu toată bunăcuviință, 5 — Dacă dar cineva nu știe să rânduească casa sa, cum va purta grije de biserica lui Dumnezeu? — 6 Nu de curând sădit, ca nu întunecat fiind de mândrie ^l să cază în judecată de vre un împotrivor. 7 Dar trebuie să aibă și dovadă bună ^m dela cei din afară, ca să nu cază în muștrare ⁿ și în cursă de vre un împotrivor.

8 Asemenea ^o diaconii *trebuie să fie*

^b Luc. 7. 47.
^c Cap. 3. 1.
^d Mat. 9. 13.
^e 2 Cor. 4. 1.
^f Fapt. 13. 39.
^g Ps. 10. 16.

^h Rom. 1. 23.
ⁱ Ioan 1. 18.
^j Rom. 16. 27.
^k 4 Cron. 29. 11.
^l 2 Tim. 2. 2.

Capul 2.
^a Ezr. 6. 10.
^b Rom. 13. 1.
^c Rom. 12. 2.
^d Cap. 1. 1.
^e Ezech. 18. 23.

^f Ioan 17. 3.
^g Rom. 3. 29. 30.
^h Ebr. 8. 6.
ⁱ Mat. 20. 28.
^j 1 Cor. 1. 6.
^k Rom. 5. 5.

^l Efes. 3. 7. 8.
^m Rom. 9. 1.
ⁿ Rom. 11. 13.
^o Mal. 1. 11.
^p Ps. 134. 2.

Capul 3.
^a Cap. 1. 15.
^b Fapt. 20. 28.
^c Efes. 4. 12.
^d Tit. 1. 6, etc.

^e Cap. 5. 9.
^f 2 Tim. 2. 24.
^g Vers. 8.
^h 2 Tim. 2. 24.
ⁱ 1 Pet. 5. 2
^j 2 Tim. 2. 24

^k Tit. 1. 6.
^l Isa. 14. 12.
^m Fapt. 22. 12.
ⁿ Cap. 6. 9.
^o Fapt. 6. 3.

cuviincioși, nu cu cuvântul în două feluri, nu dați la vin mult, ^pnu dați la câștig urit. 9 ^qAvând taina credinții în știință de sine curată. 10 Dar și aceștia să fie mai întâiu cercăți, apoi să slujească, dacă sunt fără vină. 11 ^rAvând femei asemenea cuviincioase, nu zavistnitoare, băgătoare de samă, credincioase în toate. 12 Diaconii *să fie* asemenea bărbați ai unei singure femei, rânduind bine pe copiii lor și casele lor. 13 Pentru că ^scei care au slujit bine dobândesc pentru dânsii treaptă bună și multă îndrăzneală în credința care este în Hristos Iisus.

Cuprinsul principal al evangheliei.

14 Acestea îți scriu, deși nădăjduesc să vin la tine mai curând: 15 Iar dacă întârziez, să știi cum trebuie să se poarte cineva ^tîn a lui Dumnezeu casă, ca una care este a viului Dumnezeu biserică, stâlp și temelie tare a adevărului. 16 Și învederat, mare este taina credinței descoperite: ^uEl se făcù cunoscut în trup, ^vfù îndreptățit în duh, se arătă ingerilor, fù predicat între neamuri, fù crezut în lume, fù luat sus în mărire.

Învățătorii mincinoși ce au să vie.

4 Duhul ^aînsă spune lămurit, că ^bîn timpurile din urmă unii se vor depărta dela credință, îndreptând luarea aminte ^cla duhuri amăgitoare ^dși învățături de demoni. 2 ^eLa *învățături* de mincinoși prefăcuți, ^fîntierați în a lor știință de sine. 3 ^gOprind căsătorirea, ^hporuncind a se feri de mâncări. — pe care Dumnezeu le-a făcut ⁱspre împărțășire cu ^jmulțumire pentru cei credincioși, — și care au cunoscut pe deplin adevărul. 4 ^kPentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună, și nimie nu este de lepădat, dacă se iă cu mulțumire; 5 Căci este sfințit prin cuvântul lui Dumnezeu și rugăciune.

Îndemnări spre a se deprinde în evlavie.

6 Acestea supunându-le fraților, vei fi al lui Hristos Iisus bun slujitor. ^lfiindecă te hrănești cu cuvintele credinței și ale învățături bune pe care ai ornat-o: 7 Iar de ^mistorisirii închipuite lumești și băbești, ferește-te. ⁿDeprinde-te însă pe tine însuți la temere de Dumnezeu. 8 Pentru ^ocă deprinderea corporală este spre puțin de folos: ^piar temerea de Dumnezeu este spre toate de folos. ^qavând făgăduință de viața de acum și de cea viitoare. 9 ^rCredincios este cuvântul și vrednic de orice primire. 10 Căci pentru ^saceasta ne ostenim și ne luptăm, ^tcă avem nădejde în viul Dumnezeu, ^ucare este mântuitorul tutulor oamenilor, mai ales al credincioșilor.

11 ^vPoruncește acestea și învață. 12 ^xNimenea să nu desprețuească tine-rețea ta, ci ^yfă-te a credincioșilor închipuală în cuvânt, în putere, în iubire, în credință, în curățenie.

13 Până ce vin eu îndreptează luarea aminte la cetire, la indemnare, la învățatură. 14 ^zNu fi nepăsător de darul care este în tine, care ți-a fost dat prin profecie cu punerea mânilor preoților. 15 Acestea cugetă-le, fii în acestea, ca înaintarea ta să fie arătată tutulor. 16 Iă aminte de tine însuți și de învățatura ta, rămâi în acestea: căci făcând aceasta și pe tine însuți te vei mântui și pe cei care ascultă de tine.

Cum trebuie a îndemna. Care văduve trebuiesc ajutate. Despre mai marii obștei, Despre păcătoși.

5 ^aNu înfruntă pe mai bătrân, ci în-deamnă-l ca pe un tată, pe mai tineri ca pe frați, 2 Pe mai bătrâne ca pe mume, pe mai tinere ca pe surori în orice curățenie.

3 Cinstește pe văduve, ^bcare sunt într'adevăr văduve. 4 Dar dacă vre-o văduvă are copii sau urmași, ei să în-

^p Lev. 10. 9.	^u Ioan 1. 14.	^b 1 Pet. 1. 20.	^g 1 Cor. 7. 28.	^k Rom. 14. 14, 20.	^o 1 Cor. 8. 8.	^t Cap. 6. 17.	^z 2 Tim. 1. 6
^q Cap. 1. 19.	^v Mat. 3. 16.	^c 2 Tim. 3. 13.	36, 38.	^l 2 Tim. 3. 14,	^p Cap. 6. 6.	^u Ps. 36. 6.	—
^r Tit. 2. 3.	—	^d Dan. 11. 35.	^h Rom. 14. 3, 17.	15.	^q Ps. 37. 4.	^v Cap. 8. 2.	Capul 5.
^s Mat. 25. 21.	Capul 4.	^e Mat. 7. 15.	ⁱ Fac. 1. 29	^m Tit. 1. 14.	^r Cap. 1. 15.	^x 1 Cor. 16. 11.	^a Lev. 19. 32
^t Efes. 2. 21, 22	^a Ioan 16. 13.	^f Efes. 4. 19.	^j Rom. 14. 6.	ⁿ Ebr. 5. 14	^s 1 Cor. 4. 11, 12.	^y Tit. 2. 7.	^b Vers. 5. 16.

vețe a cinsti în temere de Dumnezeu mai întâiu casa lor ^eși a dà răspătiri părintilor: ^dpentru că aceasta este bine și primit înaintea lui Dumnezeu. 5 ^eIar cea într'adevăr văduvă și rămasă singură are nădejde în Dumnezeu și ^fstărnește ^gnoapte și zi în cereri și rugăcinni; 6 ^hDar aceea, într'adevăr văduvă și rămasă singură, care trăește în desfătare a murit de vie. 7 ⁱȘi acestea poruncește-le, ca să fie fără nici un fel de vină. 8 Iar dacă cineva nu poartă grije de ai săi ^jși mai ales de ai casei, a tăgăduit credința ^kși este mai ^lrău decât un necredincios.

9 O văduvă să fie trecută în catalog, dacă nu este mai mică de șaiszeci de ani. ^mdacă a fost femeia unui singur bărbat. 10 Dacă are dovadă de lucruri bune, dacă a crescut copii, dacă a ⁿprimit streini oaspeți, dacă a ^ospălat picioarele sfinților, dacă a venit în ajutor celor strămtorați, dacă a fost următoare de aproape în orice lucru bun. 11 Iar de văduve mai tinere ferește-te; căci când se vor fi aprins împotriva lui Hristos, doresc să se mărite. 12 Având osândă, fiindcă au desființat încrederea cea dintâiu: 13 ^pDar în același timp și fără plăcere de lucru învață umblând din casă în casă, dar nu numai fără plăcere de lucru, ci *sunt* și limbute și sânguitoare în lucruri fără folos, vorbind cele ce nu se cade. 14 Deci hotărăsc ca *văduve* mai tinere să se mărite, ^qsă nască copii, ^rsă fie stăpâne de casă, să nu dea împotrivorului nici un cuvânt de înfruntare: 15 Pentru că acum unele s'au abătut după satana.

16 Dacă *vre un credincios sau vre-o credincioasă* are văduve, să le vie în ajutor, și să nu fie îngreunată biserica, ca să vie în ajutor ^scelor într'adevăr văduve.

17 ^tPreoții care rânduesc bine, să fie învredniciți de îndoită cinstire, ^umai ales

cei care se ostenește în cuvânt și în învățatură.

18 Pentru că scriptura zice: ^v„boului care treeră nu-i legă gura“, și: ^x„vrednicie este lucrătorul de plata sa“.

19 Împotriva preotului nu primi învinuire, decât numai în fața ^ya doi sau trei martori.

20 ^zMustră înaintea tutulor pe cei care păcătuesc, ca și ceilalți să aibă temere.

21 Dau dovadă înaintea lui Dumnezeu și a lui Hristos Iisus și a tutulor ingerilor aleși, ca să păzești acestea fără hotărîre mai dinainte, nefăcând nimic după părtinire.

22 Nu pune îndată mâinile preste nimenea, nici nu te face părtaș de păcate streine. Păstrează-te curat pe tine însuși.

23 Nici nu mai beă numai apă, ci folosește-te de puțin vin, pentru stomacul tău și pentru deseale tale slăbiciuni.

24 Păcatele unor oameni sunt prea învederate, mergând înainte spre osândă, iar altora le și urmează de-aproape; 25 Asemenea și lucrurile bune sunt prea învederate, și cele ce sunt într'altfel nu pot fi ascunse.

Purtarea robilor creștini.

6 Căți sunt ^arobi sub jug socotească pe stăpânii lor vrednici de orice cinstire, ^bca să nu fie defaimat numele lui Dumnezeu și învățatura. 2 Iar care au pe credincioși de stăpâni, nu-i desprețuească. ^cfiindcă sunt frați, ci slujească-i mai mult, fiindcă sunt credincioși, și iubiți pe cei care sprijinesc facerea de bine. ^dAcestea învață și poruncește.

Despre ereziei.

3 Dacă cineva ^eînvață într'altfel și ^fnu se apropie de cuvintele sănătoase cele despre Domnul nostru Iisus Hristos ^gși de învățatura potrivit temerii de Dumnezeu. 4 Îngâmfat este, neștiind

^e Fac. 45.10.11.

^d Cap. 2. 3.

^e 1 Cor. 7. 32

^f Luc. 2. 39.

^g Fapt. 26. 7.

^h Iac 5. 5.

ⁱ Cap. 1. 3.

^j Isa. 58. 7.

^k 2 Tim. 3. 5.

^l Mat. 18. 17.

^m Luc. 2. 36.

ⁿ Fapt. 16. 15.

^o Fac. 18. 4

^p 2 Tes. 3. 11.

^q 1 Cor. 7. 9.

^r Cap. 6. 1.

^s Vers. 3. 5.

^t Rom. 12. 8.

^u Fapt. 28. 10.

^v Deut. 25. 4.

^x Lev. 19. 13.

^y Deut. 19. 15.

^z Gal. 2. 11. 14.

—

Capit 6.

^a Efes. 6. 5.

^b Isa. 52. 5.

^c Col. 4. 1.

^d Cap. 4. 11.

^e Cap. 1. 3.

^f Cap. 1. 10.

^g Tit. 1. 1.

nimic, ^hei bolind de cercetări și lupte ⁱde cuvinte, din care naște pizmuire, ceartă, defaimări, bâneli rele. 5 ^jCiocniri întruna de ^koameni stricați la minte și lipsiți de adevăr, ^lgândind că temerea de Dumnezeu este ^mun mijloc de câștig. *Stăi departe de unii ca aceștia.*

Îndemnare ca să ne mulțumim cu puțin.

6 Dar ⁿeste într'adevăr un mijloc de câștig mare temerea de Dumnezeu cu îndestulare.

7 Pentru ^ocă noi nimic n'am adus în lume, că nici nu putem duce ceva afară cu noi: 8 Având ^phrana de toate zilele și îmbrăcăminte, vom fi îndestulați cu acestea.

9 Iar ^qcei care se hotărâse să fie bogați, cad în ispită și laț^r și în multe poște nebune și vătămătoare, ^sca unele ce afundă pe oameni în pierzare și peire.

10 ^tCăci rădăcină a tuturilor relelor este iubirea de argint, pe care unii cu infocare dorind-o, se rătăciră dela credință și se străpunseră cu dureri multe.

Sfătuire să ne luptăm pentru bunacredință.

11 ^uDar tu, ^vo omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea; și aleargă să dobândești îndreptățire, temere de Dumnezeu, credință, iubire, răbdare, blândete îngăduitoare. 12 ^xLuptă-te lupta bună a credinței, apucă viața ^yvecinică, la care ai fost chemat și ai

mărturisit mărturisirea bună ^zînaintea multor martori. 13 ^aPoruncese înaintea lui Dumnezeu, ^bdătătorul de viață la toate și înaintea lui Hristos Iisus ^ccare mărturisi înaintea lui Ponțiu Pilat mărturia bună. 14 Ca tu, curat, fără nici un fel de vină, să ții porunca, ^dpână la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos. 15 Pe care o va arăta la timpurile ^esale cuvenite Fericitul și singurul Stăpânitor, ^fÎmpăratul celor care împărătesc și Domnul celor care domnesc. 16 ^gCare singur are nemurire, locuind în lumină de neapropiat, ^hpe care nu l-a văzut nimenea dintre oameni, nici nu-l poate vedea: ⁱLui fie cinste și stăpânire vecinică, amin.

Poruncă pentru cei bogați.

17 Bogaților în veacul de acum poruncește-le, ca să ^jnu gândească de ei lucruri înalte, nici să aibă încredere în nestatornicia ^kbogației, ci ^lîn Dumnezeu ^mcare ne dă toate cu bogăție spre folosire. 18 Ca să lucreze binele, ⁿsă fie bogați în lucruri bune, să fie ^odarnici, ^pîmpărtașitori. 19 ^qPunându-și coamoară la o parte o temelie bună pentru viitor, ca să ^rapuce într'adevăr viața.

20 O, Timoteiu, păzește ce ți-s'a încredințat, abătându-te de vorbirile deșarte lumești și de împotrivirile științei mincinoase, 21 Pe care unii laudând-o, n'au nemerit în ce privește credința. Darul cu voi.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE TIMOTEIU.

Dedicație.

1 Pavel ^aapostol al lui Hristos Iisus, prin voința lui Dumnezeu, potrivit ^bfăgăduinței de viață ce este în Hristos Iisus. 2 ^cLui Timoteiu iubitul fiu. Pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru.

Pavel laudă pe Timoteiu, Loida și Eunice. Credința și învățatura sănătoasă trebuiesc păzite. Laudă adusă casei lui Onesifor.

3 ^dMulțumesc lui Dumnezeu, ^ecăruiia îi slujesc dela strămoși în știință curată de sinemi, cum am noapte și zi ^fneînțetată aducere aminte de tine în rugă-

^h 1 Cor. 8. 2. ⁱ Tit. 3. 9. ^j 1 Cor. 11. 16. ^k 2 Tim. 8. 8. ^l Tit. 1. 11. ^m 2 Pet. 2. 3. ⁿ Rom. 16. 17. ^o Ps. 37. 16. ^p Iov 1. 21. ^q Fac. 28. 20. ^r Prov. 15. 27. ^s Cap. 3. 7. ^t Cap. 1. 19. ^u Esod. 23. 8. ^v 2 Tim. 2. 22. ^w Dent. 33. 1. ^x 1 Cor. 9.25,26. ^y Filip. 3.12,14. ^a Ebr. 10. 23. ^b Cap. 5. 21. ^c Dent. 32. 39. ^d Mat. 27. 11. ^e Filip. 1. 6, 10. ^f Cap. 1. 11, 17.

^g Apoc. 17. 14. ^h Cap. 1. 17. ⁱ Esod. 33. 20. ^j Efes. 3. 21. ^k Iov 31. 24. ^l Prov. 23. ^m 1 Tes. 1. 9. ⁿ Fapt. 14. 17. ^o Luc. 12. 21. ^p Rom. 12. 13. ^q Gal. 6. 6. ^r Mat. 6. 20. **2 TIMOTEIU.** — *Capit. 1.* ^a 2 Cor. 1. 1. ^b Efes. 3. 6. ^c 1 Tim. 1. 2. ^d Rom. 1. 8. ^e Fapt. 22. 3. ^f 1 Tes. 1. 2.

ciunile mele. 4^g Dorind să te văz, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie. 5 Luându-mi aducere aminte de cea fără fățurie^h credință ce este în tine, ca una ce a locuit mai întâiu în bunica ta Loida și în ⁱmyrna ta Eunice și sunt incredințat că și în tine *locuște*.

6 Pentru care cuvânt îți aduc aminte. ^jca să înflăcărezi darul lui Dumnezeu, care *dar* este în tine prin punerea mânilor mele. 7 Căci ^kDumnezeu nu ne-a dat duh de sfială. ^lei de putere și iubire și cumiinție.

8^m Deci nu te rușină de dovada Domnului nostru, ⁿnici de mine ^olegatul lui. ^pci suferă răul împreună cu mine pentru evanghelie, potrivit puterii lui Dumnezeu. 9^q Care ne-a mântuit și ^rne-a chemat cu chemare sfântă, ^snu după lucrurile noastre, ci ^tdupă a sa găsim cu cale și *după* darul lui, ce ne-a fost dat nouă în Hristos Iisus ^uînainte din veacuri vecinice. 10 Iar acum ^vfăcut cunoscut prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Iisus, ^xcare desființă moartea, dete la lumină viață și nemurire prin evanghelia sa. 11^y La care eu am fost pus predicator și apostol și învățător: 12^z Pentru care cuvânt și sufer acestea. ^adar nu mă rușinez: pentru că știu cui m'am încrezut, și sunt incredințat că puternic este să ^bpăzească ce mi-s'a incredințat pentru ^cziua aceea.

13^d Aibi ^einchipueală de ^fcuvinte sănătoase pe cele ce le-ai auzit dela mine în credință și iubire ce este în Hristos Iisus: 14 Aceea ce bine ți-s'a incredințat, păzește prin duh sfânt, care *locuște* în noi.

15 Știi aceasta, că și-au întors fața dela mine toți care sunt în Asia, dintre care este Figel și Ermogene. 16 Să dea Domnul milă casei lui Onesifor, că de multe ori m'a însuflețit și de lanțul

meu nu s'a rușinat. 17 Cî când fî în Roma a cercetat cu sîrguință de mine și m'a aflat. 18 Să-i dea Domnul ca să alle milă dela Domnul în ziua aceea. Și tot ce a slujit în Efes, tu mai bine cunoști.

Cumina oastei lui Hristos, Cuvîntul adevărului trebuie urmat drept.

2 Deci tu. ^afiul meu. ^bimputernicește-te în darul care este în Hristos Iisus. 2^c Și cele ce ai auzit dela mine prin mulți martori, ^dacestea incredințează-le la oameni credincioși, ca unii care vor fi ^edestoinici să învețe și pe alții.

3^f Suferă răul împreună cu mine ^gca un bun ostaș al lui Hristos Iisus. 4^h Nimenea slujind ca ostaș nu se încureă în lucruri ale vieții, pentru ca să placă celui care a strâns oaste. 5 Iar ⁱși dacă se luptă cineva, nu este încununat dacă nu se va fi luptat potrivit legii. 6^j Trebuie ca plugarul care se ostenește să se împărtășească el mai întâiu de roade. 7 Pricepe ce zic: căci Domnul îți va da pricepere în toate.

8 Adu-ți ^kaminte de Iisus Hristos, înviat dintre morți. ^lfiind dintre urmașii lui David. ^mdupă evanghelia mea. 9ⁿ În care sufer răul ^opână la legături, ca un făcător de rele, ^pdar cuvântul lui Dumnezeu nu este legat. 10 Pentru aceasta ^qrabd toate pentru cei aleși, ca ^rși dânșii să aibă parte de mântuirea ce este în Hristos Iisus, cu mărire vecinică. 11^s Credincios este cuvântul: ^tcăci dacă am murit împreună cu dânșul, și vii vom fi împreună cu dânșul: 12^u Dacă răbdăm, ^vvom și împărăți împreună cu dânșul: dacă îl vom tăgădui, și el ne va tăgădui: 13^x Dacă îi suntem necredincioși, el credincios rămâne, pentru că nu poate ^ya se tăgădui pe sine însuși.

A se feri de polemică și de eretici.

14 Acestea adu-ți-le aminte, ^zspunând

^g Cap. 4. 9. 21.	ⁿ 1 Tim. 2. 6.	^u Rom. 16. 25.	^b 1 Tim. 6. 20.	<i>Capul 2.</i>	^a 1 Tim. 1. 18.	^m Rom. 2. 16.	ⁱ Rom. 6. 5, 8.
^h 1 Tim. 1. 5.	^o Efes. 3. 1.	^v Rom. 16. 26.	^c Veis. 18.	^a 1 Tim. 1. 2.	^h 1 Cor. 9. 25.	ⁿ Fapt. 9. 16.	^u Rom. 8. 17.
^j Fapt. 16. 1.	^p Col. 1. 24.	^x 1 Cor. 15. 54.	^d Apoc. 2. 25.	^b Efes. 6. 10.	ⁱ 1 Cor. 9. 25. 26.	^o Efes. 3. 1.	^v Mat. 1 ^o . 33.
^j 1 Tes. 5. 19.	^q 1 Tim. 1. 1.	55.	^e Rom. 2. 20.	^c Cap. 1. 13.	^j 1 Cor. 9. 10.	^p Fapt. 28. 31.	^x Rom. 3. 5.
^k Rom. 8. 15.	^r 1 Tes. 4. 7.	^y Fapt. 9. 15.	^f 1 Tim. 1. 10.	^d 1 Tim. 1. 18.	^k Fapt. 2. 30.	^q Efes. 3. 13.	^y Num. 23. 19.
^l Luc. 24. 49.	^s Rom. 3. 20.	^c Efes. 3. 1.	—	^e 1 Tim. 3. 2.	^l 1 Cor. 15. 1.	^r 2 Cor. 1. 6.	^z 1 Tim. 5. 21.
^m Rom. 1. 16.	^t Rom. 8. 28.	^a 1 Pet. 4. 19.		^f Cap. 1. 8.	^l 1 Cor. 15. 1. 4. 20.	^s 1 Tim. 1. 15.	

adevărul înaintea lui Dumnezeu, ^asă nu faci luptă de cuvinte, la nimic folositor, la dărâmarea celor ce ascultă. 15 Silește-te ca lui Dumnezeu să te înfațișezi pe tine însuți dovedit bun, lucrător ne dat de rușine, urmând drept cuvântul adevărului. 16 Iar ^bde lumestile vorbiri deșerte ferește-te; pentru că ei vor înainta mai departe necucerencia. 17 Și vorbirea lor ca cangrenă va afla hrană. Dintre care este ^cImeneu și Filet. 18 Ca ^dunii care n'au meritat în ce privește adevărul, ^ezicând că învierea s'a făcut acum și răstoarnă credința omora.

19 ^fDar temelia tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: ^g„cunoscut-a Domnul pe cei care sunt ai săi“, și „depărteze-se dela nedreptate oricine numește numele Domnului“. 20 ^hÎntr'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ⁱci și de lemn și de lut, și unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste; 21 ^jDeci dacă cineva se va fi curățit pe sine bine de acestea, va fi vas spre cinste, sfințit, stăpânului folositor, ^kgătit spre orice lucru bun.

Purtarea slujitorului Domnului.

22 Iar de dorințele tinereții fugi și ^laleargă să dobândești îndreptățire, credință, iubire, ^mpace cu cei care cheamă ⁿdin inimă curată numele Domnului.

23 ^oȘi de cercetările nemintoase și lipsite de învățatură ferește-te, deoarece știi că ele nasc lupte; 24 Și ^pun slujitor al Domnului nu trebuie să se lupte, ci să fie către toți blând, învățător îndemănat, răbdător de rele, 25 Înțeleptînd cu blândețe pe cei care se împotrivesc, nu cumva le-ar da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea deplină a adevărului. 26 Și să se trezească spre voința lui, *scăpând* din lațul diavolului, vânați fiind de dânsul.

Răutatea și păcătoșia timpurilor din urmă și amăgitorii.

3 Cunoaște însă aceasta, că ^aîn zilele din urmă vor veni timpuri primejdioase. 2 Pentru că vor fi oameni iubitori de ei înșiși, ^biubitori de argint, ^clăudăroși, ^dingâmfați, ^edefăimători, ^fnesupuși părinților, ^gnemulțămitori, necuvioși, 3 ^hFără iubire firească, ⁱneprimitori de învoire, zavistuitori, ^jneînfrânați, neimblânziți, ne iubitori de bine. 4 ^kTrădători, porniți fără chibzuială, întunecați, ^lmai mult iubitori de plăceri, decât iubitori de Dumnezeu. 5 Având înfațișarea ^mtemerii de Dumnezeu, dar care au tăgăduit puterea ei; și ⁿde aceștia depărtează-te. 6 ^oCăci dintr'aceștia sunt care se vără în case și robesc femeioare încărcate de păcate, duse de felurite pofti. 7 Totdeauna învățând și neputând ^pveni nici odată la cunoștiința deplină a adevărului. 8 ^qȘi după cum Iane și Iambre se împotriviră lui Moise, astfel și aceștia se împotrivesc adevărului, ^roameni prăpădiți la minte, ^snelămuriți în ce privește credința. 9 Dar nu vor înainta mai departe; pentru că nebunia lor va fi învederată tuturilor, ^tcum a fost și a acelora.

Îndemnare să rămânem la sfânta scriptură.

10 ^uTu însă mi-ai urmat de aproape învățătura, felul vieții, hotărîrea, credința, răbdarea îndelungă, iubirea, îngăduința. 11 Urmăririle, suferințele ce fel mi-s'au făcut ^vîn Antiohia, ^xîn Iconia, ^yîn Listra; ce fel de urmăriri am răbdat, și ^zdin toate m'a scăpat Domnul. 12 Și toți, — care voesc să trăească cu temere de Dumnezeu în Hristos Iisus, — urmăriți vor fi. 13 Oamenii răi însă și amăgitori vor înainta spre mai rău, ducând în rătăcire și fiind duși în rătăcire.

14 Iar tu rămâi în cele ce ai învățat și *în cele ce ai fost întărit*, deoarece știi

^a Tit. 3. 9. 11.

^b 1 Tim. 4. 7.

^c 1 Tim. 1. 20.

^d 1 Tim. 6. 21.

^e 1 Cor. 15. 12.

^f Mat. 24. 24.

^g Naum 1. 7.

^h 1 Tim. 3. 15.

ⁱ Rom. 9. 21.

^j Isa. 52. 11.

^k Cap. 3. 17.

^l 1 Tim. 6. 11.

^m Fapt. 9. 14.

ⁿ 1 Tim. 1. 5.

^o 1 Tim. 1. 4.

^p Tit. 3. 2.

—

Capul 3.

^a 1 Tim. 4. 1.

^b Filip. 2. 21.

^c 2 Pet. 2. 3.

^d Iuda 16.

^e 1 Tim. 6. 4.

^f 1 Tim. 1. 20.

^g Rom. 1. 30.

^h Rom. 1. 31.

ⁱ Rom. 1. 31.

^j 2 Pet. 3. 3.

^k 2 Pet. 2. 10.

^l Filip. 3. 19.

^m 1 Tim. 5. 8.

ⁿ 2 Tes. 3. 6.

^o Mat. 23. 14.

^p 1 Tim. 2. 4.

^q Esod. 7. 11.

^r 1 Tim. 6. 5.

^s Rom. 1. 28.

^t Esod. 7. 12.

^u Filip. 3. 22.

^v Fapt. 13.45,50.

^x Fapt. 14. 2. 5.

^y Fapt. 14. 19.

eto.

^z Ps. 34. 19.

—

dela cine ai învățat. 15 Și fiindcă de mic copil cunoști scrieri sfinte, care pot să te facă înțelept spre mântuire, prin credința care este în Hristos Iisus. 16 Orice scriptură însoțită de Dumnezeu și folositoare este spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțire care este în dreptate. 17 Ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, gătit deplin spre orice lucru bun.

Însărcinarea de evangelist trebuie îndeplinită cu credincioșie.

4 Încredințez înaintea^a lui Dumnezeu și a lui Hristos Iisus. ^bcare are să judece viii și morții, *încredințez* atât pe arătarea lui, cât și pe împărăția lui; 2 Predică cuvântul, stăi de aproape la timp cuvenit, la timp necuvenit, ^cmustră, ceartă, ^dîndeamnă cu orice îndelungă răbdare și învățatură. 3 ^eCăci va fi un timp, când nu vor suferi ^fînvățătura sănătoasă, ^gci după ale lor poftă își vor grămădi învățători, gâdilăți fiind la auz, 4 Și dela adevăr își vor întoarce auzul, ^hdar se vor abate la istorisiri închipuite. 5 Tu însă fii treaz în toate, ⁱsufere răul, fă lucru de ^jevangelist, adeverește-ți cu desăvârșire slujba.

6 ^kPentru că acum am să-mi vărs sângele, și timpul ^ldespărțirii este aproape.

Lupta lui Pavel pentru cunună.

7 ^mLuptă bună m'am luptat, drumul l-am făcut, credința am păzit; 8 Însfârșit îmi este păstrată ⁿa îndreptăririi cunună, pe care mi-o va da ^oîn ziua aceea Domnul, dreptul Judecător, dar nu numai mie, ci și tuturilor care au iubit arătarea lui.

Vești, însărcinări și salutări.

9 Silește-te să vii curând la mine. 10^p Căci Dema m'a părăsit, ^qfiindcă a iubit veacul de acum, și a plecat la Tesalonic, Crescente în Galatia, Titu în Dalmația; 11 ^rNumai ^sLuca este cu mine. Pe ^tMarcu, luându-l, adu-l cu tine; pentru că îmi este folositor spre slujbă. 12 Pe ^uTichic l-am trimis la Efes.

13 Venind, adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troa la Carp, și cărțile, mai ales pergamentele.

14 ^vAlexandru arămarul multe rele mi-a făcut; ^wDomnul îi va da după lucrurile lui.

15 Păzește-te și tu de dânsul; pentru că tare s'a împotrivit cuvintelor noastre.

16 În întâia mea apărare nimenca nu mi-a venit în ajutor, ^yci toți m'au părăsit; ^zsă nu li-se pună în socoteală; 17 ^aDar Domnul îmi stete în ajutor și mă întări, ^bca prin mine să fie cu desăvârșire adevărită predica și să auză toate neamurile; și am fost scăpat ^cdin gură de leu. 18 ^dDomnul mă va scăpa de orice lucru rău și mă va mântui, *mutându-mă* în împărăția lui cea cerească; ^eLui *fie* mărirea în vecii vecilor, amin.

19 Urează de bine Prischi și lui Acuila și casei lui Onesifor. 20 Erastu a rămas în Corint, iar pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav. 21 Silește-te să vii mai nainte de iarnă.

Îți urează de bine Eubul și Pudente și Linu și Claudia și frații toți.

22 Domnul *Iisus Hristos* cu duhul tău. Darul cu voi. *Amin.*

Capul 4.	d 1 Tim. 4. 13.	h 1 Tim. 1. 4.	l Filip. 1. 23.	p Col. 4. 14.	t Fapt. 12. 25.	y Cap. 1. 15.	c Ps. 22. 21.
a 1 Tim. 5. 21.	e Cap. 3. 1.	i Cap. 1. 8.	m 1 Cor. 9. 25. 25.	q 1 Ioan. 2. 15.	u Fapt. 20. 4.	z Fapt. 7. 60.	d Ps. 121. 7.
b Fapt. 10. 42.	f 1 Tim. 1. 10.	j Fapt. 21. 8.	n 1 Cor. 9. 25.	r Cap. 1. 15.	v Fapt. 19. 33.	a Mat. 10. 19.	e Rom. 11. 36.
c 1 Tim. 5. 20	g Cap. 3. 6.	k Filip. 2. 17.	o Cap. 1. 12.	s Col. 4. 14.	x 2 Sam. 3. 39	b Fapt. 9. 15.	—

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE TITU.

Introducerea. Dumnezeu nădejdea mântuirii nu este mineinos.

1 Pavel slujitor al lui Dumnezeu, apostol însă al lui Iisus Hristos, potrivit credinței aleșilor lui Dumnezeu ^ași cunoștinței depline a adevărului, care este în măsura ^btemerii de Dumnezeu. ²Pe temeiul nădejzii de viață vecinică, pe care a făgăduit-o mai nainte ^dde veacuri vecinice ^enemineinosul Dumnezeu, ³Iar la timpurile sale cvenite a făcut cunoscut cuvântul său în predica, ^gce mi-a fost incredințată mie, ^hdupă porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu. ⁴Lui ⁱTitu ^jadevărata fiu, în măsura ^kcredinței de obște.

Despre ocuparea slujbelor și despre disciplina bisericască în Creta.

⁵Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să ^mîntocmești mai departe cele ⁿrămase înapoi și să pui în fiecare oraș preoți, cum eu ți-am rânduit. ⁶Dacă este cineva fără vină, ^pbărbat al unei singure femei, ^qavând copii credincioși, nu în învinuire de desfrânare sau nesupuși. ⁷Pentru că episcopul trebuie să fie fără vină ^rca econom al lui Dumnezeu, nu plăcând sieși, ^snu pornit la mânie, ^tnu dat vinului, nu deprins să bată, nu dat la câștig urit. ⁸Ci primitor de oaspeți, iubitor de bine, cuminte, drept, cuvios, înfrânat. ⁹Ținându-se de ^xcuvântul credincios, potrivit învățaturii, ca să fie în stare atât ca să îndemne, — ^ype temeiul învățaturii sănătoase, — cât și să mustre pe vorbitorii împotrivi.

¹⁰Căci ^znesupuși, vorbitori îndeșert

și ^aamăgitori sunt mulți, ^bmai ales cei din tăerea împrejur. ¹¹Căroră trebuie a le astupă gura, ^cca unii care dărapănă toate casele, învățând, ^dpentru câștig urit, cele ce nu trebuie. ¹²Unul dintre dâșii, însuși un profet al lor a zis: Cretanii *sunt* totdeauna mincinoși, fiară rele, pânteco nelucrătoare. ¹³Dovada aceasta este adevărată. ^fPentru acest cuvânt mustrează-i aspru, ca să fie ^gsănătoși în credință. ¹⁴Neîndreptând ei luarea ^haminte la istorisiri închipuite iudeești și la ⁱporunci ale oamenilor, care își întorc fața dela adevăr.

¹⁵Tot este curat celor curați, iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat, ei necurată le este atât mintea lor, cât și știința de sine a lor. ¹⁶Ei mărturisesc că știu pe Dumnezeu, dar tăgăduese prin lucrurile lor, micioși fiind și nesupuși și spre orice lucru bun nelămurii.

Sfaturi pentru bătrâni, bătrâne, tânări, slugi.

2 Dar tu vorbește cele ce se cuvî ^aînvățaturii sănătoase: ²Ca bătrânii să fie trezi, cinstiți, cuminte, ^bsănătoși la credință, la iubire, la răbdare; ³Bătrânele asemenea să fie în înfățișare cuviincioase, nu zavistuitoare, nici robite de vin mult, învățătoare de bine. ⁴Ca să cumintească pe cele tinere ^dsă își iubească copiii. ⁵Să fie cuminte, curate, casnice, bune, ^esupuse la ai lor bărbați, ^fca să nu fie defaimat cuvântul lui Dumnezeu.

⁶Asemenea îndeamnă pe cei mai tânări să fie cuminte, ⁷În toate arătându-te pe tine însuți, ca chip de lucruri bune, ca nesticăciune în învățatură, ^hca bună cuvîntă. ⁸Ca cuvânt sănătos, nepri-

TITU,	d Num. 23. 19	h Rom. 1. 12.	q 1 Tim. 3.4,12.	z 1 Tim. 1. 15.	d 1 Tim. 6. 5.	j Luc. 11.39-41.	d 1 Tim. 5. 14.
—	e Rom. 16. 25.	i Etes. 1. 2.	r Mat. 24. 45	y 1 Tim. 1. 10.	e Fapt. 17. 28.	—	e 1 Cor. 14.31.
Capul 1.	f 2 Tim. 1. 10.	m 1 Cor. 11.3f.	s Lev. 10. 9.	z 1 Tim. 1. 6.	f 2 Cor. 13. 10.	Capul 2.	f Rom. 2. 24.
a 2 Tim. 2. 25	g 1 Tes. 2. 4.	n Fapt. 14. 23.	t 1 Tim. 3. 3,8.	a Rom. 16. 18.	g Cap. 2. 2.	—	g 1 Tim. 4. 12.
b 1 Tim. 3. 16.	h 1 Tim. 1. 1.	o 1 Tim.3,2,etc.	u 1 Tim. 3. 2.	b Pspt. 15. 1.	h 1 Tim. 1 4.	a 1 Tim. 1. 10.	h Efes. 6. 24.
c 2 Tim. 1. 1.	i 2 Cor. 2. 15.	p 1 Tim. 3. 12.	v 2 Tes. 2. 15.	c Mat. 23. 14.	i Isa. 29. 13.	b Cap. 1. 13.	i 1 Tim. 6. 3.
	j 1 Tim. 1. 2.					c 1 Tim.2. 9 10.	

mitor de învinuire. ^jpentru ca cel care este împotriva ^ksă se rușineze. neavând să zică nimic rău despre noi.

9 ^lÎnceamnă pe slugi să fie supuse la ai lor stăpâni. să fie ^mîn toate bineplăcente. să nu răspundă împotriva. 10 Să nu dea *ceva* la o parte pentru dănsule. ci să arate orice bunăcredință. ⁿpentru ca să împodobească în toate învățătura. care este a Mântuitorului nostru Dumnezeu.

Harul mântuitor s'a dat tuturor.

11 Căci ^odarul mântuitor al lui Dumnezeu ^ps'a arătat tuturor oamenilor. 12 Învățându-ne. ^qca lepădând necu-cernicia ^rși poftele lămurești. să trăim înțelepțește și drept și cu temere de Dumnezeu. în veacul de acum. 13 ^sAs-teptând ^tfericeita nădejde și ^uarătarea măririi a marelui Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Hristos Iisus. 14 ^vCare s'a dat pe sine pentru noi. ca să ne scape de orice fărădelege ^xși să-și curătească sieși un popor al său. râvnitor de lucruri bune.

15 Acestea spune și înceamnă și muștră. cu orice pune-le la cale. Nimeni-menea să nu te desprețuească.

Ascultarea de autoritate. Să avătam față de oricine blândețe.

3 Adu-le aminte ^asă fie supuși stăpâ-nirilor. dregătoriilor. să asculte. ^bsă fie gata spre orice lucru bun. 2 ^cSă nu defăime pe nimeni. ^dsă fie negâl-cevitori. ^einvoitori. arătând orice ^fblân-dețe către toți oamenii. 3 ^gPentru că și noi eram altădată nepricepuți. neascu-lători. fiind duși în rătăcire. slujind poftelor și feluritelor plăceri. petrecând *viața* în răutate și pizmuire. urți fiind. unii pe alții urindu-ne.

Baia renașterii.

4 Dar când s'a arătat ^hbunătațea și iubirea de oameni a Mântuitorului nos-tru ⁱDumnezeu. 5 ^jNu din lucrurile cele din dreptate. pe care le-am făcut noi. ci după a sa milă ne-a mântuit ^kprin baie de naștere de-a doua oară și prin înnoire de duh sfânt. 6 ^lPe care l-a turnat preste noi cu bogăție. prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru. 7 ^mCa îndreptățiți fiind prin darul lui. ⁿsă ne facem — potrivit nădejzii — moșteni-tori ^ode viață vecinică.

Felurite sfătuiri, însărcinări și salutări.

8 ^pCredincios este cuvântul. și hotă-răse. ca tu să te rostegști cu încredere despre acestea. ca cei care s'au încre-zut lui Dumnezeu. să poarte ^qgrije a ocroti lucruri bune. Acelea sunt bune și folositoare pentru oameni: 9 Iar ^rde cercetări nemintoase și de înșirări ale neamului și ceartă și lupte legiste fe-rește-te. ^spentru că sunt nefolositoare și deșerte. 10 De omul desbinător. după întâia ^tși a doua muștrare. ^ufer-ește-te. 11 Deoarece știi că unul ca acesta s'a abătut și păcătuiește. fiind de sine osândit.

12 Când voiu trimite pe Artema la tine sau pe Tichic. silește-te să vii la mine în Nicopole: căci acolo am găsit cu cale să iernez. 13 Pe Zena legistul și pe Apoline trimite-i mai înainte cu îngrijire. ca să nu ne lipsească nimic. 14 Și să învețe și ai noștri ca să îngri-jească de lucruri bune pentru trebuin-tele neapărate. ca să nu fie neroditori.

15 Te îmbrățișază toți care sunt cu mine. Fă urări de bine celor care ne iubesc în credință. Darul cu voi toți. *Amin.*

^j Neem. 5. 9.	^o Rom. 5. 15.	^t Fapt. 24. 15.	Copul 3.	^d 2 Tim. 2. 24.	^h Cap. 3. 11.	^m Rom. 3. 24.	^r 1 Tim. 1. 4.	
^k 2 Tes. 3. 14	^p Luc. 3. 6.	^u Col. 3. 4.		^a Rom. 13. 1.	25.	ⁱ 1 Tim. 2. 3.	ⁿ Rom. 8. 23. 24.	^s 2 Tim. 2. 14.
^l Efes. 6. 5.	^q Luc. 1. 75.	^v Gal. 1. 4.		^b Col. 1. 10.	^e Filip. 4. 5.	^j Rom. 3. 20.	^o Cap. 1. 2.	^t 2 Cor. 13. 2.
^m Efes. 5. 24.	^r 1 Pet. 4. 2.	^x Ebr. 9. 14.	^c Efes. 4. 31.	^f Efes. 4. 2.	^k Ioan. 3. 3. 5.	^p 1 Tim. 1. 15	^u Mat. 18. 17.	
ⁿ Mat. 5. 16.	^s 1 Cor. 1. 7.	—		^g 1 Cor. 6. 11.	^l Ezec. 36. 25.	^q Vers. 1. 14.	—	

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILEMON.

Pavel laudă pe Filimon și mijlocește ca să ierte pe Onesim robul său, primindu-l iarăși ca pe un frate în Domnul.

1 Pavel ^alegat al lui Hristos Iisus și Timoteiu fratele lui Filemon, iubitul și împreună ^blucrătorul cu noi, **2** Și Appii sora *noastră* și lui ^cArchip, ^dostețeanul nostru împreună cu noi, și ^ebisericeii în casa ta. **3** ^fDar vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos. **4** ^gMulțumesc totdeauna Dumnezeului meu, aducându-mi aminte de tine în rugăciunile mele. **5** ^hAuzind de iubirea ta și de credincioșia pe care o ai către Domnul Iisus și către toți sfinții, **6** Ca împărtășirea cu credincioșia ta să se facă lucrătoare pentru Hristos, în ⁱcunoașterea desăvârșită a oricărui bine ce este întru voi: **7** Căci multă bucurie și mângâiere am avut în iubirea ta, fiind că inimile sfinților ^jau fost nșurate prin tine, frate.

8 Deaceia, ^kdeși având îndrăzneală în Hristos, ca să-ți poruncesc ce se cuvine. **9** *Te rog* mai mult pentru iubire: astfel fiind eu, ca Pavel bătrân, iar acum ^lși legat al lui Hristos Iisus, **10** *Te rog* pentru copilul meu, ^mpe care l-am născut în legăturile mele, pe ⁿOnesim. **11** Care altădată îți eră nefolositor, dar acum și ție și mie folositor, pe care

ți-l-am trimis înapoi. **12** Pe dânsul, adecă inima mea. **13** Eu voiam să-l țin la mine, ^oca să-mi slujească pentru tine, în legăturile evanghelii, **14** Dar fără încuviințarea ta nimic n'am voit să fac, ^ppentru ca binele dela tine să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie. **15** ^qCăci, poate pentru aceasta, s'a despărțit puțin timp, ca să-l aibi vecinic. **16** Deacum nu ca rob, ci mai sus de rob, ca ^rfrate iubit, mai vartos mie, ^sși cu atât mai mult ție și în trup și în Domnul. **17** Deci dacă mă ^tai părtaș, primește-l la tine ca pe mine. **18** Iar dacă te-a păgubit în ceva sau datorează, pune aceasta în socoteala mea; **19** Eu Pavel, am scris cu mâna mea, eu voi plăti, ca să nu-ți zic că chiar tu insuți îmi rămâi mie încă dator. **20** Așa, frate, eu ași avea folos de tine în Domnul: ^uușurează-mi inima în Hristos.

21 Incredințat fiind de ^vascultarea ta și-am scris, știind că vei face și preste cele ce zic. **22** În același timp însă gătește-mi și casa de poposire: căci nădăjduiesc că prin rugăciunile voastre voi fi dăruit vouă.

23 Te îmbrățișază Epafra cel prins împreună cu mine în Hristos Iisus. **24** Marcu, Aristareh, Dema, Luca, împreună lucrători cu mine. **25** Darul Domnului Iisus Hristos cu duhul vostru.

EPISTOLA CĂTRE EBREL.

Dumnezeu a trimis oamenilor pe Fiul său care este preste toate, mult mai pe sus decât îngerii chiar.

1 După ce în multe părți și ^aîn multe chipuri vorbi Dumnezeu de demult

părinților în profeți, ^bla sfârșitul acestor zile ne ^cvorbi în Fiul. **2** ^dPe care l-a pus preste toate moștenitor, ^eprin care și făcî veacurile; **3** ^fCare, — fiind strălucire a măririi lui și chip al ființii lui

FILEMON	c Col. 4. 17.	g Efes. 1. 16.	h 1 Tes. 2. 6.	o 1 Cor. 16. 17.	s Col. 3. 22.	EBREL.	e Ioan 1. 17.
Capul 1.	d Filip. 2. 25.	h Efes. 1. 15.	l Vers. 1.	p 2 Cor. 9. 7.	t 2 Cor. 8. 23.	Capul 1.	d Ps. 2. 8.
a Efes. 3. 1.	e Rom. 16. 5.	l Filip. 1. 9. 11.	m 1 Cor. 4. 15.	q Fac. 45. 5. 8.	u Vers. 7.	a Num. 12. 6. 8.	e Ioan 1. 3.
b Filip. 2. 25.	f Efes. 1. 2.	j 2 Cor. 7. 13.	n Col. 4. 9.	r Mat. 23. 8.	v 2 Cor. 7. 16.	b Deut. 4. 30.	f Ioan 1. 11.

g și ducând toate cu cuvântul puterii sale. *h* după ce săvârși curățire de păcate, — a *i* șezut de-a dreapta mării în cele de sus. 4 Fiind făcut cu atât mai bun decât îngerii, cu cât *j* a moștenit nume mai deosebit decât dânsii.

5 Căci cărui dintre îngeri a zis vreodată: *k* „Fiul meu ești tu, eu azi te-am născut?” Și iarăși: *l* „Eu îi voi fi Tată și el îmi va fi Fiul?”

6 Și, când va fi adus iar *m* în lume pe Întâiul născut, zice: *n* „Și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu”.

7 Și de îngeri zice: *o* „Cel ce face pe îngerii săi vânturi și pe slujitorii săi pară de foc”.

8 Iar de Fiul zice: *p* „Tronul tău, Dumnezeule, este în veacul veacului, și sceptrul dreptății este sceptrul împărăției tale. 9 Iubit-ai dreptatea și ai urit nedreptatea: deaceea, Dumnezeule, Dumnezeul tău *q* te-a uns pe tine cu untdelemn al bucurii mai pre sus de părtașii tăi”. 10 Și: *r* „Tu Doamne, în început întemeiat-ai pământul, și lucruri ale mâinilor tale sunt cerurile; 11 *s* Ele vor pieri, dar tu rămâi pururea: și toate ca o haină se vor învechi. 12 Și ca pe un vestmânt le vei schimba și schimbate vor fi, dar tu același ești și anii tăi nu vor încetă”.

13 Și către cine dintre îngeri a zis vreodată: *t* „Șezi de-a dreapta mea, până ce voi fi pus pe vrăjmașii tăi scaun al picioarelor tale?” 14 *u* Nu sunt oare toți duhuri slujitoare trimise spre slujbă, pentru cei care au să moștenească mântuirea?

Suntem datori să ascultăm de cuvântul lui Hristos.

2 Deaceea trebne ca noi cu atât mai mult să luăm aminte la cele auzite, ca nu cumva să ne strecurăm pe lângă ele. 2 Căci dacă cuvântul vestit prin îngeri a fost temeinic, *a* și orice abatere și *b* neascultare a luat dreaptă răspătire,

3 Cum vom scăpa noi, dacă vom fi fost nepăsători la o astfel de mântuire?

d Ca una care, vestită fiind din început prin Domnul, *e* fii adevărită între noi de cei care auziră. 4 *f* Dând Dumnezeu dovadă la aceasta, împreună cu dânsii, *g* prin semne și minuni și felurite puteri și prin ale duhului sfânt *h* împărțiri *i* după a lui voință.

Calea lui Hristos prin suferințe la mărire.

5 Pentru că nu îngerilor a supus *Dumnezeu* *j* lumea viitoare despre care vorbim. 6 Dar a mărturisit oarecine undeva zicând: *k* „Ce este omul că-ți aduci aminte de dânsul? Sau Fiul omului că te uiți cu luare aminte spre el? 7 Pusu-l-ai puțin timp mai pe jos de îngeri, cu mărire și cinste l-ai încununat, și *l*-ai pus preste lucrurile mâinilor tale. 8 *l* Tot ai supus supt picioarele lui”. Dar prin aceea că a supus lui pe toate, nimic n'a lăsat nesupus lui; acum însă *m* nu vedem încă pe toate supuse lui: 9 Dar vedem pe *n* cel pus puțin timp mai pe jos de îngeri, pe Iisus, cu mărire și cinste *o* încununat pentru patima morții, cum prin darul lui Dumnezeu gustă moarte *p* pentru fiecare.

10 Căci se cuveneă lui, *r* pentru care *sunt* toate și prin care *sunt* toate, fiindcă duse mulți fii la mărire, *s* să desăvârșească prin patimi *t* pe începătorul mântuirii lor. 11 Pentru că *u* și care sfințește și care sunt sfințiți, dintr'unul *v* sunt toți: deaceea *x* nu se rușinează ca să-i numească frați. 12 Zicând: *y* „Spune-voi fraților mei numele tău, în mijlocul bisericei te voi lauda:”. 13 Și iar: *z* „Eu mă voi crede într'însul;” și iar: *a* „Iată eu și copiii pe *b* care mi i-a dat Dumnezeu”. 14 Deci, fiindcă copiii au avut împărtașire de sânge și trup, *c* și el se împărtași de ele în chip foarte apropiat, ca prin moartea sa să desființeze pe cei care are stăpânirea

g Ioan 1. 4.
h Cap. 7. 27.
i Ps. 110. 1.
j Efes. 1. 21.
k Ps. 2. 7.
l 2 Sam. 7. 14

m Rom. 8. 29.
n Deut. 32. 43.
o Ps. 104. 4.
p Ps. 45. 6, 7.
q Isa. 61. 1.
r Ps. 102. 25, etc.

s Isa. 34. 4.
t Ps. 110. 1.
u Fac. 19. 16.
—
Capul 2.
a Deut. 33. 2

b Num. 16. 30, 31.
c Cap. 10. 28, 29.
d Mat. 4. 17.
e Luc. 1. 2.
f Marc. 16. 20.

g Fapt. 2. 22, 43.
h 1 Cor. 12. 4.
i 7. 11.
j Efes. 1. 5, 9.
k Cap. 6. 5.
l Iov 7. 17.

m 1 Cor. 15. 25.
n Filip. 2. 7—9
o Fapt. 2. 33.
p Ioan 3. 16.
q Luc. 24. 46

r Rom. 11. 36.
s Fapt. 3. 15.
t Luc. 13. 32.
u Cap. 10. 10, 14.
v Fapt. 17. 26.
w Mat. 28. 10.

y Ps. 22. 22, 25.
z Ps. 18. 2.
a Isa. 8. 18.
b Ioan 10. 29.
c Ioan 1. 14.

mortii, adică pe diavolul. 15 Și să scape pe aceștia, câți de frica morții în toată viața erau ținți în robie. 16 Căci, negreșit, nu de îngeri are grije, ei de urmașii lui Abraam are grije. 17 De aceea trebuia ca întru toate să fie asemănat fraților, ca să fie milos și credincios arhieru în cele către Dumnezeu, spre a ispăși păcatele poporului. 18 Căci pentru aceea că a suferit, fiind însuși ispitit, poate să ajute celor care sunt ispitiți.

Hristos este mai mare decât Moise. Dacă abaterea dela legea lui Moise nu rămâne nepedepsită, cu atât mai puțin nu rămâne nepedepsită abaterea dela legea lui Hristos.

3 De aceea, frați sfinți, părtași ai^a chemării cerești, îndreptați luarea aminte^b la trimisul și arhierul mărturisirii noastre, la Iisus. 2 Care este credincios celui care îl rândui, după cum și^c Moise eră credincios în toată casa lui.

3 Pentru că acesta a fost învrednicit de mai mare mărime decât Moise, după cum are mai multă cinste, decât casa^d care a clădit-o desăvârșit. 4 Căci orice casă este desăvârșit clădită de cineva, ^edar Dumnezeu este care clădi desăvârșit tot. 5 ^fȘi într'adevăr Moise eră credincios în toată casa lui ca^g slugă, ^hspre a da dovadă de cele ce erau să fie vorbite: 6 Hristos însă caⁱ în este credincios preste casa lui, ^ja cărui casă suntem noi, ^kdacă vom fi ținut până la sfârșit nesfiala temeinică și cuvântul de laudă al nădejzii.

7 De aceea, după cum zice^l duhul sfânt: ^m„Astăzi, dacă veți fi auzit glasul lui, 8 Nu învățosați inimile voastre ca în întărâtare, ca în ziua ispitirii în pustie, 9 Unde mă ispitiră părinții voștri spre încercare, și văzură lucrurile mele patruzeci de ani. 10 De aceea m'am supărat pe neamul acesta, și am zis: totdeauna sunt rătațiți cu inima; dar ei nu cunoscără căile mele. 11 Cum

am jurat în mânia mea: nu vor intra în repausul meu“. 12 Luați aminte, fraților, nu cumva va fi în cineva dintre voi inimă rea de necredință, ca să se depărteze dela viul Dumnezeu. 13 Ci îndemnați-vă unii pe alții, în fiecare zi, până ce se zice încă: „Astăzi“, ca să nu fie învățosat cineva dintre voi prin înșelăciunea păcatului: 14 Căci ne-am făcut părtași ai lui Hristos, numai dacă vom fi ținut începutul temeinic al încrederii până la sfârșit. 15 Prin aceea că se zice: „Astăzi dacă veți fi auzit glasul lui, nu învățosați inimile voastre ca în întărâtare“.

16 Cine întărâtară dar, deși auziră? Dar n'au fost toți care ieșiseră din Egipt prin Moise? 17 Și pe cine se supără patruzeci de ani? Nu oare pe cei care păcătuiseră, ale căror trupuri căzură în pustie? 18 Și cărora se jură că n'au să intre în repausul lui, dacă nu celor care nu ascultară? 19 Vedem dar, că nu putură să intre pentru necredință.

Răpaușul făgăduit Iudeilor este dat celor care cred în Hristos. Puterea cuvântului lui Dumnezeu. Despre arhieria lui Hristos.

4 Deci, ^afiindecă rămâne încă făgăduință spre a intra în repausul lui, să ne temem, ca nu cumva să pară cineva dintre voi că a rămas în urmă. 2 Căci făgăduință avem negreșit, după cum și accia: dar cuvântul ce fû auzit nu le folosi, fiindcă n'a fost amestecat cu credință la cei care auziră. 3 ^bCăci intrăm în repaus cei care am crezut, după cum a zis: ^c„Cum am jurat în mânia mea: nu vor intra în repausul meu“, deși lucrurile erau făcute dela întemeierea lumii. 4 Pentru că a zis undeva despre ziua a șaptea astfel: ^d„Și s'an repausat Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile lui“. 5 Și în acest loc iarăși: „Nu vor intra în repausul meu“.

6 Deci, fiindcă rămâne încă să intre unii într'insul, și ^ecei mai dinainte care

Capul 3.
a Rom. 1. 7.
b Rom. 15. 8.

c Num. 12. 7.
d Zech. 6. 12.
e Efes. 2. 10.

f Vers. 2.
g Esod. 14. 31.
h Deut. 18. 15.

i Cap. 1. 2.
j 1 Cor. 3. 16.
k Mat. 10. 22.

l 2 Sam. 23. 2.
m Ps. 95. 7.

Capul 4.
a Cap. 12. 15.

b Cap. 3. 14.
c Ps. 95. 11.

d Fac. 2. 2.
e Cap. 3. 19.

avură făgăduință n'au intrat pentru neascultare. 7 Iar hotărăște o zi ^f „astăzi“, zicând în David după atâta timp, cum s'a spus mai înainte: „Astăzi dacă veți fi auzit glasul lui, nu învățosați inimile voastre“. 8 Căci dacă Iisus i-ar fi dus la repaus, n'ar vorbi *Dumnezeu* după acestea de altă zi. 9 Deci dar rămâne încă repaus de Sâmbătă, pentru poporul lui Dumnezeu. 10 Căci cine a intrat în repausul lui, acela s'a și repausat de lucrurile sale, după cum Dumnezeu de ale lui.

11 Să ne sârguim dar ca să intrăm în acel repaus, ca nimenea să nu cadă ^g în aceeași pildă a neascultării.

12 Pentru că ^h viu este cuvântul lui Dumnezeu și lucrător și ⁱ mai tăietor decât ^j orice spadă cu două tăisuri și ^k pătrunzând până desparte suflet și duh, rosturi și măduve, și judecător al gândurilor inimii: 13 ^l Și nu este faptură ascunsă înaintea lui, chiar toate *sunt* goale ^m și descoperite ochilor lui, către care avem cuvântul.

14 Deci având arhiereu mare, care străbătă cerurile, pe Iisus Fiul lui Dumnezeu, să ținem cu tărie mărturisirea. 15 Pentru că nu avem arhiereu, care nu poate suferi împreună la slăbiciunile noastre, dar *arhiereu* ispitit fiind în toate potrivit asemănării noastre, afară de păcat. 16 Deci să ne apropiem cu încredere de tronul darului, ca să luăm milă și să aflăm dar spre ajutor, la timp convenit.

Hristos este arhiereu în veci, preot ca Melchisedec. Pentru cei mari este trebuință de hrană tare, pentru cei mici de lapte.

5 Pentru că orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, ^a este pus pentru oameni ^b în cele către Dumnezeu, ^c ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate, ² ^d Putând fi îngăduitor către cei neștiutori și rătăcitori, fiindcă ^e și el însuși este împresurat de slăbiciune, ³ Și

^f pentru aceasta dator este, după cum *aduce* pentru popor, așa și pentru sine să aducă pentru păcate.

4 ^g Și nimenea nu-și ia sieși *aceasta*, ci chemat fiind de Dumnezeu, după cum ^h și Aaron. 5 ⁱ Astfel și Hristos nu se mări pe sine însuși ca să fie făcut arhiereu, ci cel care vorbi către dânsul: ^j „Fiul meu ești tu, eu azi te-am născut;“ 6 După cum și în alt loc zice: ^k „Tu ești preot în veci, după rândueala lui Melchisedec“.

7 Care în zilele trupului său, fiind că ^l aduse cereri și rugăcuni stăruitoare, ^m cu strigăt tare și lacrimi către acela ⁿ care putea să-l scape din moarte, și ascultat fiind ^o pentru temerea sa de Dumnezeu. 8 ^p Deși Fiu fiind, învăță ^q ascultare din cele ce pătimim, 9 Și desăvârșit fiind, se făcă tutulor care ascultă de dânsul pricinuitor de mântuire vecinică. 10 Numit fiind de Dumnezeu arhiereu după rândueala lui Melchisedec.

11 Despre care avem mult să vorbim și cu anevoie să spunem lămurit, fiindcă v'ați făcut întârziatori cu auzurile. 12 Căci voi trebuind chiar să fiți învățatori de mult timp, iarăși aveți trebuință ca cineva să vă învețe cele dintâiu începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, și v'ați făcut având trebuință de lapte, nu de hrană tare. 13 Pentru că cine se împărtășește numai din lapte este neștiutor de cuvântul de dreptate, căci este copil; 14 Iar hrana tare este a celor desăvârșiți, care prin deprindere au simțurile destoinice, spre deosebirea binelui și a răului.

Ferește-te de-a te abate dela credință.

6 Deaceia ^a lăsând învățătura începătoare despre Hristos să înaintăm cu sârguință spre desăvârșire, nepunând voi iarăși temelie cu pocăință ^b de lucruri moarte, și cu credință în Dumnezeu, ² ^c Cu învățatură despre botezuri, ^d și punerea mânilor, ^e și învieră

^f Ps. 95. 7.	ⁱ Prov. 5. 4.	^m Iov 26. 6.	^b Cap. 2. 17.	^g 2 Cron 26. 18.	^l Ioan 17. 1.	^q Filip. 2. 8.	^e Fapt. 19. 4, 5.
^g Cap. 3. 12, 18, 19.	^j Efes. 6. 17.	—	^c Cap. 8. 3, 4.	^h Esod. 28. 1.	^m Ps. 22. 1.	—	^d Fapt. 8. 14-17.
^h Isa. 49. 2.	^k 1 Cor. 14. 24, 25.	Capul 5.	^d Cap. 2. 18.	ⁱ Ioan 8. 54.	ⁿ Mat. 26. 53.	Capul 6.	^e Fapt. 17. 31, 32.
	^l Ps. 33. 13, 14.	^a Cap. 8. 3.	^e Cap. 7. 28.	^j Ps. 2. 7.	^o Mat. 26. 37.	^a Filip. 3. 12-14.	^f Fapt. 24. 25.
			^f Lev. 4. 3.	^k Ps. 110. 4.	^p Cap. 3. 6.	^b Cap. 9. 14.	

morților. ^fși judecata vecinică. 3 Și aceasta o vom face, ^gnumai dacă Dumnezeu dă voie.

4 Căci ^heste cu neputință pe ⁱcei care au fost luminați odată și au gustat ^jdarul cerese^k și s'au făcut părtași ai duhului sfânt. 5 Și au gustat cuvântul bun al lui Dumnezeu și puterile ^lveacului viitor.

6 Și care au căzut, a-i înouă iarăși spre pocăință. ^mfiindecă ei răstignesc din nou loru-și pe Fiul lui Dumnezeu și-l dau de pildă. 7 Pentru că pământul, care a bănt ploaia ce vine adesea peste dânsul și care naște verdeață folositoare aceloră pentru care și este lucrat, ⁿiă parte la binecuvântare dela Dumnezeu: 8 ^oIar făcând spini și pălămidă nu este găsit bun și aproape de blestem este, sfârșitul lui este spre ardere.

Îndemnare să rămânem statornici și să avem încredere în făgăduirile.

9 Dar suntem incredințați despre voi, iubitorilor, de mai bune lucruri și care țin de mântuire, și dacă vorbim astfel. 10 ^pCăci ^qDumnezeu nu este nedrept, ca să uite ^rlucrul vostru și iubirea pe care ați arătat-o pentru numele lui, prin aceea că ați ^sslujit sfinților și slujiti. 11 Dorim dar ca ^tfiecare dintre voi să arate aceeași râvnă, pentru încrederea ^udeplină a nădejzii până la sfârșit. 12 Ca să nu fiți întârziatori, dar următori ai celor care prin credință și îndelungă răbdare ^vmoștenesc făgăduințele.

13 Căci Dumnezeu când a dat făgăduință lui Abraam, fiindcă nu avea să jure pe nimenea mai mare, ^wjură pe sine. 14 Zicând: „eu adevărat binecuvântând te voi binecuvânta și înmulțind te voi înmulți“; 15 Și astfel, fiindcă avu îndelungă răbdare, dobândi făgăduința.

16 Pentru că oamenii jură pe cel care este mai mare, și ^xjurământul le este sfârșit spre statornicire a oricărui

cuvânt de împotrivire: 17 În aceasta Dumnezeu, voind să arate mai mult moștenitorilor făgăduinței nestrămutarea hotăririi lui, mijloci prin jurământ. 18 Ca prin două fapte nestrămutate, în care este cu neputință ca Dumnezeu să fi mințit, să avem îndemnare puternică noi care am scăpat, ca să ținem cu tărie nădejdea pusă înainte. 19 Pe care o avem ca ancoră neclintită și temeinică a sufletului și intrând în lăuntru catapeteasmei. 20 Unde a intrat pentru noi Iisus, ca înainte mergător, fiind făcut după rânduiala lui Melchisedec arhieru în veci.

Melchisedec este mai mare decât Abraam și Leviu. Hristos este arhierul nostru desăvârșit în veci.

7 Căci acest ^aMelchisedec, împăratul Salemului, preotul lui Dumnezeu celui Preainalt, care întâmpină pe Abraam întorcându-se ^bacesta dela tăierea împăraților și-l binecuvântă. 2 Căruia și zecineală din toate îi împărți Abraam, însemnează mai întâiu împăratul dreptății, iar apoi și împăratul Salemului, care este împărat al păcii. 3 Fără tată, fără mamă, fără istorisire de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, dar cu totul asemănat fiind Fiul lui Dumnezeu, rămâne preot pururea.

4 Vedeți dar cât de mare este acesta, ^bcăruia chiar zecineală îi dete Abraam din cele mai bune, el patriarbul! 5 Și într'adevăr ^ccei din ființi lui Levi, care primesc preoția au potrivit legii poruncă ca să iă zecineală dela popor, adecă dela frații lor, măcar că și ^daceștia au ieșit din coapsa lui Abraam: 6 Iar cel care nu-și trage neamul dintr'înși a luat zecineală dela Abraam, ^dși a binecuvântat ^epe cel care are făgăduințele. 7 Fără vre un cuvânt de împotrivire dar, cel mic este binecuvântat de cel mare. 8 Și aci oamenii muritori iau zecinele, iar acolo unul ^fcare este do-

^g Fapt. 18. 21. ^h Mat. 12. 31. 32. ⁱ Ioan 4. 10. ^k Gal. 3. 2. 5. ^j Cap. 10. 32. ^l Cap. 2. 5.

^m Cap. 10. 29. ⁿ Ps. 65. 10. ^o Isa. 5. 6.

^p Prov. 14. 31. ^q Rom. 3. 4. ^r 1 Tes. 1. 3.

^s Rom. 15. 25. ^t Cap. 3. 6. 14. ^u Col. 2. 2.

^v Cap. 10. 36. ^w Fac. 22. 16. 17. ^x Fac. 22. 16. 17. ^y Esod. 22. 11.

^z Cap. 7. ^a Fac. 14. 18. etc. ^b Fac. 14. 20.

^c Num. 18. 21. 26. ^d Fac. 14. 19. ^e Rom. 4. 13. ^f Cap. 7. 6.

vedit că trăește *luă zeciueală*. 9 Și cum am zice, prin Abraam a dat zeciueală și Levi, care iă zeciueali; 10 Pentru că eră încă în coapsa tatălui său, când îl întâmpină Melchisedec.

11 ^gDeci dar, dacă eră desăvârșire prin preoția levitică, — pentru că poporul pe temeiul ei a primit legea, — ce trebuință mai eră ca după rândueala lui Melchisedec să se ridice un altfel de preot, și nu se zice *preot* după rândueala lui Aaron? 12 Preoția dar fiind schimbată, este de neapărată trebuință să se facă și o schimbare a legii. 13 Căci acela, cu privire la care sunt zise acestea, s'a împărtășit de o altfel de seminție, dela care nimenea n'a slujit altarului; 14 Pentru că este foarte învederat că ^hdin Iuda a răsărit Domnul nostru, cu privire la care seminție Moise nu zise nimic despre preoți. 15 Și încă cu mult mai cunoscut este, dacă după asemănarea lui Melchisedec se ridică un astfel de preot. 16 Care s'a făcut nu după legea unei porunci trupești, ci după puterea unei vieți nepieritoare. 17 Căci este dovedit că ⁱ„tu ești preot în veci după rândueala lui Melchisedec“.

18 Pentru că o desființare a unei porunci ce a fost mai înainte, se face din pricina ^jslăbiciunii și a nefolosului ei. 19 — Căci ^klegea n'a desăvârșit nimic — și se face o intrare preste dânsa a ^lunei nădejdi mai bune, prin care ^mne apropiem de Dumnezeu.

20 Și întrucât *s'a făcut preot* nu fără săvârșire de jurământ, — pentru că aceea au fost făcuți preoți fără săvârșire de jurământ, 21 Iar el cu săvârșire de jurământ *a fost făcut preot* prin cel care zice către dânsul: „Jurată-a Domnul și nu se va căi: tu ești preot în veci.“ *după rândueala lui Melchisedec*. 22 Întru atât ^os'a făcut Iisus chezaș al unui mai bun așezământ.

23 Și accia într'adevăr au fost mai

mulți făcuți preoți, pentru aceea că sunt împiedecați prin moarte ca să rămână; 24 Dar el pentru aceea că rămâne în veci are preoția nestrămutată; 25 De aceea poate și să măntuească cu desăvârșire pe cei care se apropie printr'insul de Dumnezeu, fiind totdeauna viu, spre a mijloci pentru dânsii.

26 Căci astfel de arhieru se cuvenea pentru noi, curat, fără răutate, fără pată, deosebit de păcătoși, și fiind mai sus decât cerurile. 27 Care nu are în fiecare zi neapărată trebuință să aducă, ca arhierii, jertfe mai întâiu pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului; căci a făcut aceasta odată pentru totdeauna, aducându-se *jertfă* pe sine însuși. 28 Căci legea pune arhierii oameni care au slăbiciune, iar cuvântul jurământului săvârșit, care fî în urma legii, *pune* pe Fiul desăvârșit în veci.

Arhierul nostru cerese este mijlocitorul unui nou așezământ mult mai bun decât cel vechiu.

8 Iar vârf la cele ce zicem *este*: avem astfel de arhieru, ^acare s'a așezat de-a dreapta tronului măririi în ceruri, 2 Ca preot jertfitor al ^btemplului *adevărat* și al ^ccortului adevărat pe care l-a înfipt Domnul. *iar* nu om.

3 Căci ^doricare arhieru este pus ca să aducă daruri și jertfe, deaceea ^eeră de neapărată trebuință ca și acesta să fi avut ceva ce să aducă. 4 Dacă dar ar fi pe pământ, nici n'ar fi preot, fiind că sunt cei care aduc potrivit legii darurile. 5 Ca unii care slujesc unei închipuituri și unei ^fumbre a templului cerese, după cum a primit dumnezeiască poruncă Moise, când eră să înființeze cortul, ^gcăci zice: „iă seama, vei face toate potrivit chipului ce ți-a fost arătat pe muntele *Sinai*“; 6 Acum însă a ^hdobândit slujbă preotească mai deosebită, cu cât este și mijlocitor al unui așezământ mai bun, ca unul care este legiuit pe temeiul făgăduințelor mai bune.

^g Gal. 2. 21.
^h Isa. 11. 1.

ⁱ Ps. 110. 4.
^j Rom. 8. 3.
^k Fapt. 13. 39.

^l Cap. 6. 18.
^m Rom. 5. 2
ⁿ Ps. 110. 4.

^o Cap. 8. 6.

Capul 8.
^a Efes. 1. 20.

^b Cap. 9. 8, 12,
24.
^c Cap. 9. 11.

^d Cap. 5. 1.
^e Efes. 5. 9.

^f Col. 2. 17
^g Psod. 25. 40.
^h 2 Cor. 3. 6, 8, 9.

7 ⁱPentru că dacă acela întâiul *Așezământ* eră desăvârșit, nu se căută loc pentru al doilea. 8 Dar muștrându-i zice: „Iată vin zile, zice Domnul, și voi alea un nou *Așezământ* față de casa lui Israel și față de casa lui Iuda. 9 Nu ea *Așezământul* pe care îl făcu părinților lor, în ziua când i-am apucat de mână, ca să-i scot din pământul Egiptului, că ei nu stăruiră în *Așezământul* meu, *deaceea* și eu nepăsător am fost de dânsii“, zice Domnul. 10 Că acesta este *Așezământul* pe care îl voi întocmi casei lui Israel. După acele zile, zice Domnul, punând legile mele în gândul lor, și pe inima lor le voi înscrie și voi fi lor Dumnezeu, și ei îmi vor fi popor. 11 Și n'au să mai învețe fiecare pe cetățeanul său, și fiecare pe fratele său zicând: cunoaște pe Domnul. Că toți mă vor cunoaște dela mic până la mare ai lor. 12 Că voi fi milostiv la nedreptățile lor, și nu-mi voi mai aduce aminte de păcatele lor și de *fărădelegile* lor“.

13 Prin aceea că zice un „Nou“ *Așezământ* a învechit pe *Întâiul Așezământ*: iar ce este învechit și bătrân este aproape de peire.

Deosebirea între templul pământesc și cel cereș. Ispășirea după legea lui Moise nu este desăvârșitoare; dar ispășirea făcută de Hristos este desăvârșitoare.

9 Într'adevăr aveă și întâiul *Așezământ* hotăriri pentru slujba dumnezească și ^atemplul pământesc. 2 ^bCăci fii întocmit ^cun cort întâiul, în care se ^dafli ^esfeșnicul și ^emasa și punerea înaintea a pânilor, care *cort* se cheamă *loc* sfânt. 3 ^fIar după a două catapeteasmă fii întocmit un cort care se cheamă *loc* preasfânt, 4 Având tămaetoare de aur ^gși chivotul *Așezământului* ferecat preste tot cu aur, în care eră un ^hvas de aur având mană, și toaagul lui ⁱAaron, care odrăzlise și ^jtablele

Așezământului. 5 Iar ^kde-asupra lui Heruvimii măririi umbrind ispășitorul: despre acestea nu este acum de vorbit eu deamănuntul.

6 Astfel fiind întocmite acestea, ^lpreoții intră totdeauna în întâiul cort, săvârșind slujbele dumnezești. 7 Iar în al doilea, ^modată pe an, numai arhierul, nu fără sânge ⁿpe care-l aduce pentru sine și pentru ale poporului greșeli din neștiință, 8 ^oÎnvederând duhul sfânt aceasta: ^pcă calea *locului* celui prea sfânt să nu fie încă arătată, pe cât timp mai stă întâiul cort, 9 Ca unul care este o asemănare față de timpul de acum, ^qpotrivit căruia *cort* se aduc daruri și jertfe, ce nu pot desăvârși în știința de sine pe cel care face slujbă dumnezească. 10 Fiind pe lângă ^rmâncări și beuturi și ^sfelurite spălări, ^tnumai întocmire ale trupului puse până la timp de îndreptare.

11 Iar Hristos, venit ^uarhieru al ^vbururilor viitoare, ^xprin cortul mai mare și mai desăvârșit, nu făcut de mână, adecă nu al acestei făpturi, 12 Nici ^yprin sânge de țapi și viței, ^zdar prin sângele său, întră ^aodată pentru totdeauna în *locul* cel preasfânt, ^bdupăce dobândi răscumpărare vecinică. 13 Căci dacă ^csângele de țapi și de tauri și a juninței ^dcenușă, ce stropește pe cei spurcați, sfințește spre curățirea trupului, 14 Cu cât mai mult ^esângele lui Hristos, ^fcare, prin duh vecinic, ^gse aduse pe sine desăvârșit lui Dumnezeu, ^hva curăți cunoștința de ⁱsinevă a voastră de lucruri moarte, ^jea să slujiti vinului Dumnezeu.

15 ^kȘi pentru aceasta este ^lmijlocitor al unui *Așezământ* nou, ^mea prin aceea că se făcu moarte spre răscumpărare de abaterile de supt întâiul *Așezământ*, să iă cei chemați făgăduința moștenirii vecinice.

16 Căci unde este diată, este de ne-

ⁱ Cap. 7. 11, 18
^j Ier. 31. 31—34

^b Esod. 26. 1.
^c Esod. 26. 35
^d Esod. 25. 31.
^e Esod. 25. 23, 30.
^f Esod. 26. 31, 33.
^g Esod. 25. 10.

^h Esod. 16. 33. 34.
ⁱ Num. 17. 10.
^j Esod. 25. 16, 21.
^k Esod. 27. 18, 22.
^l Num. 28. 3.
^m Esod. 30. 10

ⁿ Cap. 5. 3.
^o Cap. 10. 19, 20.
^p Ioan. 14. 6.
^q Gal. 3. 21.
^r Lev. 11. 2.

^s Num. 19. 7.
^t Ef. 2. 15.
^u Cap. 3. 1.
^v Cap. 10. 1.
^x Cap. 8. 2.

^y Cap. 10. 4.
^z Fapt. 20. 28.
^a Zech. 3. 9.
^b Dan. 9. 24.
^c Lev. 16. 11, 16.

^d Num. 19. 2.
^e 17. etc.
^f 1 Pet. 1. 19.
^g Rom. 1. 4.
^h Efes. 5. 2.
ⁱ Cap. 1. 3.

^j Cap. 6. 1.
^k Luc. 1. 74
^l 1 Tim. 2. 5
^m Cap. 7. 22
ⁿ Rom. 3. 25.

apărată trebuință ca să fie moartea ⁿ celui care face diată; 17 Pentru că o diată este temeinică la cei morți, fiindcă niciodată nu are tărie, când trăiește cel care face diata. 18 ^o Deaceea nici întâiul *Așezământ* n'a fost sărbătorit fără sânge.

19 ^p Căci, după ce fiecare poruncă, potrivit legii, fū spusă de Moise la tot poporul, după ce ^q lăună sângele vițelor și al țapilor, ^r cu apă și lână boită roșu și isop, stropi atât cartea însăși, cât și tot poporul, 20 Zicând: ^s „acesta este sângele *Așezământului* pe care l-a poruncit vouă Dumnezeu“. 21 Și stropi asemenea cu sânge cortul și toate vasele pentru slujba dumnezească. 22 Și aproape toate sunt prin sânge curățite, potrivit legii, și fără vărsare de sânge nu se face iertare.

23 Deci este într'adevăr de neapărată trebuință, ca închipuitura celui ce este în ceruri să fie curățită prin acestea, iar însuși cerescul *templu să fie sărbătorit* prin mai bune jertfe decât acestea.

24 Pentru că Hristos intră, nu în *locul* cel preasfânt făcut de mâni, închipuitură a celui adevărat, ci chiar în cer, ca să se înfățișeze acum pentru noi înaintea feței lui Dumnezeu; 25 Nici nu intră în cer, ca să se aducă de mai multe ori jertfă pe sine însuși, după cum intră arhiereul, în fiecare an, cu sânge strein, în *locul* cel preasfânt, 26 Fiindcă altfel trebuia ca el să fi pățimit de mai multe ori dela întemeierea lumii; acum dar la sfârșitul veacurilor s'a arătat o singură dată spre desființarea păcatului prin jertfirea sa. 27 Și într'u cât este hotărit oamenilor să moară o singură dată, iar după aceea judecată, 28 Astfel și Hristosul, fiind o singură dată adus jertfă ca să înlătore păcatele multora, de-a doua oară fără păcat se va arăta celor care cu stăruință îl așteaptă spre mântuire.

Legea este umbra Așezământului nou. Jertfele ispășitoare ale legii și adevărata jertfă ispășitoare a lui Hristos. Jertfele sunt desființate. Mare este pedeapsa celor care se abat dela învățătura evangheliu. Lauda credinții statornice.

10 Pentru că legea având o ^a umbră a ^b bunurilor viitoare, nu însăși icoana lucrurilor, ^c nu poate nici odată prin aceleași jertfe în fiecare an, pe care le aduc neîncetat, să ^d desăvârșească pe cei care se apropie; 2 Căci n'ar fi încetat oare jertfele aduse, pentru aceea că cei care fac slujbă dumnezească, curățiți fiind odată, nu mai au nici o cunoștință de păcate? 3 ^e Dar într'insele este în fiecare an o aducere aminte de păcate.

4 Pentru că ^f este cu neputință ca sânge de tauri și de țapi să înlătore păcate. 5 Deaceea intrând în lume zice: „Jertfă și prinos n'ai voit, dar corp mi-ai întocmit. 6 ^g Arderi de tot și *jertfe* pentru păcat n'ai binevoit; 7 Atuncia am zis: iată eu vin, — în volumul cărții este scris pentru mine — ca să fac voea ta, Dumnezeu!“ 8 Zicând mai sus că „jertfe și prinoase și arderi de tot și *jertfe* pentru păcate n'ai voit, nici n'ai binevoit“, — ca unele ce sunt aduse potrivit legii — 9 Atuncia a zis: „iată eu vin, ca să fac voința ta. Desființează *dar* ce este *zis* întâiu ca să statornicească ce este *zis* a doua oară; 10 ^h În care voință suntem sfințiți odată, pentru totdeauna, ⁱ prin prinosul corpului lui Iisus Hristos.

11 Și într'adevăr ^j oricare preot stă liturgisind în fiecare zi și aducând de mai multe ori aceleași jertfe, ca unele ^k care nu pot nici odată să înlătore cu totul păcate; 12 ^l Acesta însă, după ce aduse o singură jertfă pentru păcate, se așază pentru totdeauna de-a dreapta lui Dumnezeu. 13 Așteptând de acum ^m până ce vor fi puși vrăjmașii săi scaun al picioarelor sale. 14 Căci printr'un ⁿ singur prinos a desăvârșit pentru totdeauna pe cei care sunt sfințiți.

ⁿ Cap. 3. 1.
^o Gal. 3. 15.
^p Esod. 24. 6, etc.

^q Esod. 24. 5, 6, 8.
^r Lev. 14. 4, 6,
7. 49. 51. 52.

^s Esod. 24. 8.

Copul 10.
^a Col. 2. 17.
^b Cap. 9. 11.

^c Cap. 9. 9.
^d Vers. 14.
^e Lev. 16. 21.

^f Mic. 6. 6, 7.
^g Ps. 40. 6, etc.
^h Ioan. 17. 19.

ⁱ Cap. 9. 12.
^j Num. 28. 3.
^k Vers. 1.

^l Col. 3. 1.
^m Ps. 110. 1.
ⁿ Vers. 1.

15 Dar și duhul sfânt ne dă dovadă; căci după ce a zis: 16 ^o „Acesta este Așezământul pe care-l voiu alecătui față de dânșii, după acele zile, zice Domnul: dând legile mele în inimile lor, le voiu serie și în gândul lor. 17 Și de păcatele lor și de fărădelegile lor nu-mi voiu mai aduce aminte“. 18 Unde este dar iertare a acestora, nu mai este jertfă pentru păcate.

Mărirea noului așezământ ne îndeamnă să fim statornici în credință și în mărturisire.

19 Deci, fraților, având ^pîn sângele lui Iisus încredere temeinică ^qspre intrarea în *locul* cel preasfânt. 20 ^rPe care *intrare* o deschise ^spentru noi ca o cale nouă și vie prin catapeteasma, adecă prin trupul lui. 21 Și *având* mare ^tpreot preste ^ucasa lui Dumnezeu. 22 ^vSă ne apropiem cu inimă adevărată, în desăvârșită cunoștință ^xde credință, fiindcă suntem curățiți în inimile noastre ^yde știința rea de noi înșine: 23 Și, fiindcă suntem ^zspălați pe corp cu apă curată, ^asă ținem cu tărie mărturisirea statornică a nădejzii noastre, căci ^bcredincios este cel care făgădui. 24 Și să îndreptăm luarea aminte unii asupra altora, spre întrairipare de iubire și lucruri bune, 25 ^cNe părăsind adunarea noastră, după cum au unii obicei, ei indemnându-*ne* și ^dcu atât mai mult, cu cât vedeți ziua ^eapropiindu-se.

26 Căci ^fdacă noi de bunăvoie păcătuim, ^gdupă ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate. 27 Dar *rămâne* o infriçoșetoare așteptare a judecării și o ^hințime a focului viitor, ca să mistuească pe împotrivitori, 28 ⁱCine a lepădat legea lui Moise „moare“ fără milă ^j„pe temeiul spusei a doi sau trei martori“; 29 ^kGândiți, de cât mai rea pedeapsă va fi învrednicit cel care a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu și ^la socotit de necurat al Așezământului sânge, în care

fû sfințit, ^mși a întâmpinat cu dispreț duhul darului. 30 Pentru că cunoaștem pe cel care a zis: ⁿ„a mea este răsbunarea, eu voiu răsplăti“. și iar: ^o„Domnul va judecă pe poporul său“. 31 ^pInfriçoșător este a cădea în mâinile viului Dumnezeu.

32 ^qAduceți-vă dar aminte de zilele de mai nainte, în care după ce ați fost ^rluminați, ați răbdat o ^smare luptă de suferințe, 33 Pe de-o parte, prin muștrări și strămătorări, fiind puși spre ^tprivești, iar pe de alta ^ufăcându-vă părtași ai celor care se aflau astfel. 34 Pentru că ați suferit ^vîmpreună, atât cu cei închiși, ^xcât și răpirea averii voastre ați primit-o cu bucurie, cunoscând că ^yaveți pentru voi o avere mai bună și stătătoare. 35 Deci nu dați la o parte îndrăzneala voastră, ^zce are negreșit răsplătire mare.

36 Căci aveți trebuință de răbdare ca, după ce ați făcut voea lui Dumnezeu, să luați cu sine-vă făgăduința. 37 Pentru că puțin timp mai este, foarte puțin, „cel care este să vie va veni și nu va întârziă; 38 Și cel drept al meu va fi viu prin credință, și dacă din sfială se va fi dat la o parte, sufletul meu nu binevoește într'insul“. 39 Dar noi nu suntem ai sfielii spre peire, ci ai credinții, spre dobândirea sufletului.

Credința și roadele ei dovedite de cei mai nainte.

11 Iar credință este încredere temeinică despre cele ce sunt nădăjduite, dovadă dobândită despre ^alucrurile ce nu sunt văzute. 2 Căci în ^baceasta a-vură dovadă bătrânii.

3 Prin credință pricepem, ^ccă veacurile au fos întocmite prin cuvântul lui Dumnezeu, ca ceea ce este văzut să nu fie făcut din cele ce se arată.

4 ^dAbel credință având, aduse lui Dumnezeu mai bună jertfă decât Cain,

^o Ier. 31. 33. 34. ^p Rom. 5. 2. ^q Cap. 9. 8. 12. ^r Ioan 10. 9. ^s Cap. 9. 3. ^t Cap. 4. 14. ^u 1 Tim. 3. 15. ^v Cap. 4. 16. ^w Efes. 3. 12. ^x Cap. 9. 14. ^y Ezech. 36. 25. ^z Cap. 4. 14. ^a 1 Cor. 1. 9. ^b Fapt. 2. 42. ^c Rom. 13. 11. ^d Filip. 4. 5. ^e Num. 15. 30. ^f 2 Pet. 2. 20, 21. ^g Ezech. 36. 5. ^h Cap. 2. 2. ⁱ Deut. 17. 2. 6. ^j Cap. 2. 3. ^k 1 Cor. 11. 29. ^l Mat. 12. 31. 32. ^m Deut. 32. 35. ⁿ Deut. 32. 36. ^o Luc. 12. 5. ^p Gal. 3. 4. ^q Cap. 6. 4. ^r Filip. 1. 29. 30. ^s 1 Cor. 4. 9. ^t Filip. 1. 7. ^u Filip. 1. 7. ^v Mat. 5. 12. ^w Mat. 6. 20. ^x Mat. 5. 12.

Capul 11.
^a Rom. 8. 24, 25.
^b Vers. 39.
^c Fac. 1. 1.
^d Fac. 4. 4.

prin care *credință* primii dovadă, că este drept, dând Dumnezeu mărturie la darurile lui, și printr'insa ^e vorbește încă, deși a murit.

5 Pentru *a sa* credință *f* Enoch fii strămutat, ca să nu vază moartea, și „nu fii aflat pentru că Dumnezeu îl strămutase“. Căci, mai nainte de strămutarea sa, a fost dovedit că plăcuse lui Dumnezeu. 6 Fără credință dar nu este cu putință a plăcea lui Dumnezeu; pentru că cel care se apropie de Dumnezeu, trebuie să creadă că este și că se face răsplătitor celor care-l caută.

7 ^g Noe, după ce fii înștiințat de Dumnezeu despre cele ce nu erau încă văzute, credință având, făcù cu luare aminte ^h o corabie pentru scăparea casei sale, prin care *credință* osândi lumea, și se făcù moștenitor al ⁱ îndreptăririi, potrivit credinții.

8 Pentru *a sa* credință *j* Abraam, chemat fiind, se supuse ca să iasă la locul pe care avea să-l ia în moștenire, și ieși, neștiind încotro merge. 9 Credință având, stătù vremelnic în pământul făgăduinții ca în pământ străin, locuind ^k în corturi, cu Isaac și Iacob, împreună ^l moștenitori ai aceleiași făgăduinți; 10 Pentru că așteptă ^m cetatea ce are temelii, ⁿ al cărei meșter și întemeietor este Dumnezeu.

11 Și chiar ^o Sara, credință având, primii putere, spre întemeiere de urmași și afară din timpul cuvenit ^p al vârstei, fiindcă socoti ^q credincios pe cel care făgădui. 12 Pentru aceea și dela unul, ^r și încă amorfii fiind, fură născuți în mulțime ^s ca stelele cerului și ca nisipul cel nenumărat, ce este pe țărmul mării.

13 ^t Potrivit credinții au murit aceștia toți, neluând cu sine făgăduințele, ^u ei de departe văzându-le și zicând bun venit, și ^v mărturisind că străini și trecători sunt pe pământ, 14 Pentru că cei care zic unele ^x ca acestea, arată

că caută eu stăruință o patrie. 15 Și într'adevăr, dacă aveau în minte pe aceea din care ieșiră, aveau timp ca să se întoarcă; 16 Dar acum doresc mai bună, adecă cerească. Pentru aceea Dumnezeu nu se rușinează de dânșii, ca ^y să fie numit Dumnezeul lor; căci ^z le-a gătit cetate.

17 ^a Abraam, având credință, a adus jertfă pe Isaac, când fii încercat, și ^{el} care primii în sine făgăduințele ^b aducea jertfă pe unicul născut, 18 *El* către care fii zis că ^c „în Isaac ți-se va numi urmaș“, 19 Gândind ^d în sine, că puternice este Dumnezeu a sculă și dintre morți; de aceea îl luă cu sine și din punerea în primejdie. 20 Credință având despre cele viitoare, binecuvântă ^e Isaac pe Iacob și pe Esau.

21 Credință având, Iacob ^f binecuvântă, când eră ^g să moară, pe fiecare dintre fiii lui Iosif și „se rugă răzâmat pe vârful toașului său“.

22 Credință având ^h Iosif, făcù, — pe când eră să se sfârșească, — aducere aminte despre ieșirea filor lui Israel și dete poruncă în privința oaselor sale.

23 Credință fiind, ⁱ Moise, după ce fii născut, a fost ascuns trei luni de către părinții lui, pentru că l-au văzut copil plăcut și nu se temură de ^j porunca împăratului.

24 Credință având ^k Moise, nu primii, — când fii mare, — ca să fie numit fiul unei fiice a lui Farao, 25 ^l Alegând mai bine să sufere răul în același timp cu poporul lui Dumnezeu, decât să aibă o plăcere trecătoare a păcatului, 26 Socotind ^m înfruntarea lui Hristos drept mai mare bogăție, decât comorile Egiptului; pentru că își îndreptă privirea la ⁿ răsplătire.

27 Credință având, ^o părăsi Egiptul, ne temându-se de mânia împăratului; pentru că stărui cu stărnice, ^p ea zărind pe cel care nu este zărit.

^a Fac. 4. 10. ^j Fac. 12. 1. 4. ^o Fac. 17. 19. ^t Vers. 39. ^x Filip. 3. 20. ^e Fac. 27.27.39. ⁱ Esod. 2. 2. ⁿ Cap. 10. 35.
^f Mat. 23. 35. ^k Fac. 12. 8. ^p Luc. 1. 36. ^u Vers. 27. ^a Fac. 22. 1. 9. ^j Fac. 48. 5, 16, ^j Esod. 1.16.22. ^o Esod.10.28,29.
^g Fac. 6. 13, 22. ^l Cap. 6. 17. ^q Rom. 4. 21. ^v Fac. 23. 4. ^b Iac. 2. 21. ²⁰. ^k Esod. 2.10,11. ^p Vers. 13.
^h 1 Pet. 3. 20. ^m Cap. 12. 22. ^r Rom. 4. 19. ^x Cap. 13. 14. ^c Fac. 21. 12. ^g Fac. 47. 31. ^l Ps. 84. 10. ^m Cap. 13. 13.
^d Rom. 3. 22. ⁿ Cap. 3. 1. ^v Fac. 22. 17. ^y Esod. 3. 6, 15. ^d Rom. 4. 17, ^h Fac. 50.24,25. ^m Cap. 13. 13.
19, 21.

28 Credință ^qavând, a rânduit Paștile și stropirea sângelui, ca pierzătorul celor întâiu născuți să nu atingă pe ai lor.

29 Credință având, ^rtrecură prin marea roșie ca pe pământ uscat, pe când Egiptenii, făcând încercare cu ea, fură înghițiți.

30 Credință fiind, ^szidurile Ierihonului căzură, după ce fură încunjurate șapte zile.

31 Credință având ^tRaab desfrânata, nu pieri împreună cu cei neascultători, fiindcă ^uprimise cu pace pe iscoditorii poporului.

32 Și ce mai zic încă? Căci timpul nu-mi va ajunge, spunând despre ^vGhedeon, ^xBarac, ^ySamson, ^zIeftai, ^aDavid și ^bSamuel și despre profeți, 33 Care în puterea credinții biruiră împărății, făcură dreptate, ^cdobândiră ^dfăgăduinți, astupară guri de lei, 34 ^eStinseră putere de foc, ^fscăpară de ascuțișuri de spadă, ^gse imputerniciră din slăbiciune, ^hse făcură tari în războiu, înfrânseră tabere de străini: 35 ⁱFemei primiră prin înviere pe morții lor; ^jiar alții înținși pe roată fură chinuiți neprimind scăparea, pentru ca să dobândească mai bună înviere; 36 Iar alții suferiră batjocuriri și biciuiri, ^kba încă legături și închisoare; 37 ^lFură uciși cu pietrii, fură ispitiți, fură hierăstruiți, muriră de moarte cu spada, umblară incoaci și încolo *îmbrăcați* în piei de oaie, în piei de capră, în lipsă fiind, apăsați, suferind răul, 38 *Ei*, de care lumea nu eră vrednică, rătăciră în pustii și în munți și în peșteri și în crepăturile pământului.

39 Și aceștia toți, deși primiră în puterea credinții lor bună dovadă, nu luară cu sine făgăduință. 40 Rânduind mai nainte Dumnezeu ceva mai bun pentru noi, ca să nu fie ei desăvârșiți fără noi.

Hristos este începătorul și desăvârșitorul credinții. Dumnezeu înțelepțește prin suferințe pe fiii săi.

12 Deaceea și noi, fiindcă avem împrejurul nostru un așa de mare nou de martori, ^alepădând orice greutate și păcatul ce lesne împresoară, ^bsă alergăm ^ccu stăruință în lupta ce ne stă înainte, 2 Îndreptând privirea la începătorul și desăvârșitorul credinții, Iisus, ^dcare după ce desprețui rușinea, suferi crucea pentru bucuria ce-i stă înainte, ^eși șade de-a dreapta tronului lui Dumnezeu.

3 *f* Uitați-vă dar bine la cel care a suferit în sine dela cei păcătoși o așa de mare împotrivire cu vorba, pentru ^gca să nu oboșiți, fiind în sufletele voastre osteniți. 4 Nu v'ăți împotrivit ^hîncă, până la sânge, luptându-vă împotriva păcatului,

5 Și ați uitat de tot indemnul care vă vorbește ca unor fii? ⁱ„Fiul meu, nu socoti drept puțin înțeleptirea dela Domnul, nici nu osteni, când ești muștrat de dânsul; 6 Căci ^jpe care-l iubeste Domnul, îl înțelepțește, și biciu-este pe oricare fiu pe care *dânsul* îl primește la sine“. 7 ^kSpre înțeleptire suferiți, Dumnezeu se poartă cu voi ca cu fiii: căci care fiu este pe care nu-l înțelepțește Tatăl? 8 Iar dacă sunteți fără înțeleptire, ^lde care toți s'au împărtășit, sunteți dar fii firești și nu sunteți fii *adevărați*.

9 Apoi aveam înțelepțitori pe părinții noștri după trup și ne sfiam; nu ne vom supune cu mult mai vartos ^mTatălui duhurilor și vom fi vii? 10 Pentru că ei după a lor găsim cu cale ne înțelepțeau pentru puține zile, iar acesta spre folosul nostru, ⁿca să ne împărtășim de sfințenia lui.

11 Orice înțeleptire la starea de acum, nu pare într'adevăr că este de bucurie, ci de întristare, dar mai în urmă

g Esod. 12. 21. etc.	n Ios. 2. 1. v Judc. 6. 11.	a 1 Sam. 16. 1. 13. b 1 Sam. 1. 20.	e Dan. 3. 25. f 1 Sam. 20. 1.	i 1 Reg. 17. 22. j Psal. 22. 25.	Capul 12. a Col 3. 8.	e Ps. 110. 1. f Mat. 10. 24. 25.	j Ps. 94. 12. k Deut. 8. 5.
r Esod. 14. 22. 29. s Ios. 6. 20.	x Judc. 4. 6. y Judc. 13. 24.	c 2 Sam. 7. 11. etc.	g 2 Reg. 20. 7. etc.	k Mac. 39. 20. l 1 Reg. 21. 13.	b 1 Cor. 9. 24. c Rom. 12. 12.	g Gal. 6. 9. h 1 Cor. 10. 13.	l Ps. 73. 14. m Num. 16. 22
4 Ios. 6. 23.	z Judc. 11. 1.	d Judc. 14. 5, 6.	h Judc. 15. 8. 15.	—	d Luc. 24. 26.	i Iov 5. 17	n Lev. 11. 44

o dă celor deprinși prin ea rod de pace al dreptății.

Îndemnare să fim evlavioși, având în vedere Ierusalimul ceresc.

12 De aceea^p îndreptați iar mâinile obosite și genunchii slăbănogiți. 13^q Și faceți urme drepte cu picioarele voastre, ca ce este șchiop să nu se abată. ^rci mai vărtos să fie vindecat.

14^s Căutați pace cu toții și sfințirea, ^tfără care nimenea nu va vedea pe Domnul, 15^u Îndreptând cu îngrijire luarea aminte, ^vca nu rămânând vre unul în urmă dela darul lui Dumnezeu, ^x„ca nu vre-o rădăcină de amărăciune crescând în sus să bântue“ și printr'insa cei mulți să fie molipsiți, 16^y Ca să nu fie vre-un desfrânat sau vre-un lumesca Esau, ^zcare pentru o singură mâncare dete dreptul său de întâiu născut. 17 Pentru că știți că și mai în urmă, ^acând dori să moștenească binecuvântarea, ^bnu fû luat în seamă, căci nu află loc pentru schimbare de gând, deși cu lacrimi o ceru.

18 Căci nu v'ati apropiat de ^cmunte ce se pipăe și aprins de foc, și de nour întunecos și de întunecime și de furtună. 19 Și de sunet de trâmbiță și de al cuvintelor glas, pe care auzindu-l ei, ^dse rugară, ca să nu li-se mai vorbească; 20 — Căci nu sufereau porunca: ^echiar dobitoc dacă va fi atins muntele, va fi omorit cu pietri sau cu săgeată va fi străpuns; 21^f Și — astfel de înfricoșătoare eră arătarea! — Moise zise: „inspăimântat sunt și tremur!“ — 22 Ci v'ati apropiat de ^gmuntele Sion și ^hde cetatea viului Dumnezeu, de Ierusalimul ceresc, ⁱși de zecimi de mii de îngeri, 23 De adunare spre serbare și de adunare de întâiu ^jnăscuți, scriși în ceruri, ^kși de judecător, Dumnezeu tuturilor, ^lși de dühuri ale ^mdrepților desăvârșiți, 24 Și de Iisus ⁿmijlocitorul! Așezământului de curând și de

al stropirii ^osânge. ^pcare vorbește mai bine decât Abel.

25 Luați seama, nu părăsiți pe cel care vă vorbește: căci ^qdacă accia n'au scăpat când părăsiră pe cel care rostește pe pământ cuvinte dumnezești, mult mai vărtos noi nu vom scăpa, noi care ne întoarcem, dela cel ^rcare rostește cuvinte dumnezești din cer. 26^r Al cărui glas sgudui atuncia pământul, iar acum făgădui zicând: ^s„cu voui clătina încă odată nu numai pământul, ci și cerul“. 27 Iar acest „încă odată“ arată ^tschimbarea celor ce sunt sguduite ca a unor lucruri făcute. pentru ca să rămăe cele ce nu sunt sguduite. 28 Pentru aceea, fiindcă primim împărăție neclintită, mulțumim, prin care ^umulțumire să slujim lui Dumnezeu cu bună plăcere, cu luare aminte și sfială; 29 Căci și este ^vDumnezeul nostru „foc mistuitor“.

Îndemnare spre iubire; să ne ferim de desfrânare și de șgârzenie.

13^a Iubirea frățescă să rămăe. 2^b Nu uitați ospitalitatea. căci prin aceasta ^cunii, fără să știe, primiră oaspeți pe îngeri.

3^d Aduceți-vă aminte de cei legați ca legați împreună cu voi, de cei care suferă răul ca fiind și voi înșivă în corp.

4 De cinstite ^{fe}căsătoria, în toate. și patul curat; ^ecăci pe desfrânat și pe adulteri îi va judecă Dumnezeu.

5 Gândirea și purtarea ^{fe}neiubiitoare de argint, ^ffiți îndestulați de cele de acum; căci el însuși a zis: ^g„nici-decum n'am să te las, în nici un chip nu te părăsesc“, 6^h Astfel noi îndrăznind zicem: „Domnul îmi este ajutor, nu mă voui teme; ce-mi va face omul?“

Amintire să urmăm numai după învătătorii cinstiți.

7ⁱ Aduceți-vă aminte de mai marii voștri. ca unii care v'au vorbit cuvântul lui Dumnezeu, al căror sfârșit al vieții

o Iac. 3. 18.
p Iov 4. 3. 4.
q Prov. 4. 26. 27.
r Gal. 6. 1.
s Ps. 34. 14.
t Mat. 5. 8.

u 2 Cor. 6. 1.
v Gal. 5. 4.
x Deut. 29. 18.
y Efes. 5. 3.
z Fac. 25. 33.

a Fac. 27. 34.
36. 38.
b Cap. 6. 6.
c Esod. 19. 12,
18, 19.
d Esod. 20. 19.

e Esod. 19. 13.
f Esod. 19. 16.
g Gal. 4. 26.
h Filip. 3. 20.
i Dent. 33. 2.
j Esod. 4. 22.

k Luc. 10. 20.
l Fac. 8. 25.
m Filip. 3. 12.
n Cap. 8. 6.
o Esod. 24. 8.
p Fac. 4. 10.

q Cap. 2. 2, 3.
r Esod. 19. 18.
s Hag. 2. 6.
t Ps. 102. 26.
u Esod. 24. 17.

Capul 13.
a Rom. 12. 10.
b Mat. 25. 35.
c Fac. 18. 3.
d Mat. 25. 36.

e 1 Cor. 6. 9.
f Mat. 6. 25. 34.
g Fac. 28. 15.
h Ps. 27. 1.
i Vers. 17.

privindu-l de aproape. *J*urmați credința lor.

8 Iisus Hristos, ieri și azi, *k* același *este* în vezi. 9 ^l Prin învățături felurite și străine nu vă amăgiți; căci este bine ca prin dar să fie întărită inima. ^m nu prin mâncări din care n'au avut folos cei care umblă cu dânsele. 10 ⁿ Avem altar dela care n'au drept să mănânce cei care slujesc cortului.

11 Căci ^o corpurile dobitoacelor, al căror sânge este dus pentru păcat în locul preasfânt prin arhiereu, corpurile acestora sunt arse afară din tabără. 12 Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească prin sângele său poporul, ^p pătimă afară din poartă. 13 Deci dar să ieșim la dânsul afară din tabără, ^q suferind înfruntarea lui: 14 ^r Căci nu avem aci cetate stătătoare, ci căutăm cu stăruință pe cea viitoare. 15 ^s Deci printr'însul să aducem ^t totdeauna lui Dumnezeu jertfă de laudă. ^u adecă rod de buze, care laudă numele lui.

16 ^v Nu nițați dar facerea de bine și împărtășirea; căci ^x la jertfe de acestea găsește Dumnezeu bună plăcere.

17 ^y Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă, pentru că ^z ei veghează

pentru sufletele voastre, ca unii care dau seamă, ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând; căci aceasta vă este nefolositor.

Îndemnări finale și salutări.

18 ^a Rugați-vă pentru noi, căci socotim că avem știință ^b bună de noi înșine, fiindcă dorim să fim bine în toate. 19 ^c Și mai mult vă îndemn să faceți aceasta, ca să fiu mai curând înapoiat vouă.

20 Iar ^d Dumnezeuul păcii, cel ^e care a scos afară dintre morți ^f pe marele păstor al oilor ^g prin sângele unui Așezământ vecinic, pe Domnul nostru Iisus. 21 ^h Să vă aducă la desăvârșire, în orice lucru bun, ca să faceți voea lui, lucrând în noi ce este bineplăcut înaintea lui, prin Iisus Hristos. Lui *fie* mărirea în vezi veșilor. Amin.

22 Vă îndemn însă, fraților, îngăduiți cuvântul îndemnării; căci și pe scurt v'am scris.

23 Ațlați că s'a dat drum fratelui Timoteiu, cu care vă voi vedea, dacă vine mai curând.

24 Urați bine la toți mai marii voștri și la toți sfinții. Vă urează bine cei din Italia. 25 Darul cu voi toți.

EPISTOLA LUI IACOB.

Ispitele sunt de folos. Avuțiile sunt trecătoare.

1 ^a Iacob, ^b slujitor al lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos, ^c celor douăsprezece seminții, ^d ce sunt în împărășiere, multă sănătate.

2 Frații mei, ^e socotiți drept orice bucurie, ^f când veți fi căzut în felurite ispite, 3 ^g Știind că încercarea voastră în credință lucrează stăruință; 4 Iar stăruința să aibă lucru deplin, ca să fiți desăvârșiți și întregi, neavând lipsă de nimic.

5 ^h Dacă dar cineva dintre voi are lipsă de înțelepciune, ⁱ cerea dela Dumnezeu care dă tutulor de-adreptul și nu înfruntă, ^j și i-se va da. 6 ^k Cereă însă în credință, neîndoindu-se de nimic: pentru că cine se îndoeste seamănă cu valul mării mișcat de vânt și aruncat incoaci și incolo. 7 Adecă să nu gândească că va lua ceva dela Domnul acel om, 8 ^l Bărbat îndoelnic, nestatornic în toate căile sale.

9 Fratele smerit laude-se dar de in-

<i>j</i> Cap. 6. 12.	<i>o</i> Esod. 29. 14.	<i>t</i> Lev. 7. 12.	<i>z</i> Ezec. 3. 17.	<i>e</i> Fapt. 2.24,32.	I A C O B.	<i>e</i> Fapt. 26. 7.	<i>h</i> Prov. 2. 3.
<i>k</i> Ioan. 8. 58.	<i>p</i> Ioan. 19. 17,18.	<i>u</i> Osea. 14. 2.	<i>a</i> Rom. 15. 30.	<i>f</i> Isa. 40. 11.	—	<i>d</i> Deut. 32. 26.	<i>l</i> Mat. 7. 7.
<i>l</i> Efes. 4. 14.	<i>q</i> Cap. 11. 26.	<i>v</i> Rom. 12. 13.	<i>b</i> Fapt. 23. 1.	<i>g</i> Zech. 9. 11.	Capul I.	<i>e</i> Mat. 5. 12.	<i>j</i> Ier. 29. 12.
<i>m</i> Rom. 14. 17.	<i>r</i> Mic. 2. 10.	<i>x</i> 2 Cor. 9. 12.	<i>c</i> Fim. 22.	<i>h</i> 2 Tes. 2. 17.	<i>a</i> Fapt. 12. 17.	<i>f</i> 1 Pet. 1. 6.	<i>k</i> Marc. 11. 24.
<i>n</i> 1 Cor. 9. 13.	<i>s</i> Efes. 5. 20.	<i>y</i> Filip. 2. 29.	<i>d</i> Rom. 15. 33.	—	<i>b</i> Tit. 1. 1.	<i>g</i> Rom. 5. 3.	<i>i</i> Cap. 4. 8.

nălțimea lui. 10 Iar bogatul de smerenia lui, că va trece^m ca o floare a ierbei. 11 Pentru că răsări soarele împreună cu arșița și „uscă iarba, și floarea ei căzî“ și podoaba feții ei pieri; astfel și bogatul va pieri cu încetul, în umbletele sale.

12ⁿ Fericit este bărbatul care rabdă ispită, că, lămurit fiind, va lua a vieții^o cunună. ^ppe care a făgăduit-o *Domnul* celor care îl iubesc.

Obârșia păcătuirii.

13 Nimenea, ispitit fiind, să nu zică că sunt ispitit dela Dumnezeu: pentru că Dumnezeu este necercat de rele, și dânsul nu ispitește pe nimenea. 14 Dar fiecare este ispitit, fiind tras și momit de a sa poftă. 15 Apoi ^qpofta, după ce a zămislit, naște păcat, iar păcatul, după ce a fost desăvârșit, — ^rnaște moarte.

16 Nu fiți răcăciți, frații mei iubiți. 17^s Orice dare bună și orice dar desăvârșit se pogoară de sus dela al luminilor Tată, ^tla care nu este schimbare sau umbră *făcută* de mutare. 18^u Binevoind ne-a născut prin cuvânt de adevăr, ^vca să fim noi o^v pîrgă a fapturilor sale.

Primirea și făptuirea după cuvântul lui Dumnezeu.

19 Să știți, frații mei iubiți: ^yorice om fie ager la auzire, ^zîncet la vorbire, ^aîncet la mânie; 20 Căci a bărbatului mânie nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21 Deaceea, ^blepădând orice necurățenie și prisosire de răutate, primiți cu blândețe cuvântul sădit, ^ccare poate să mântuească sufletele voastre.

22 Faceți-vă^d dar împlinitori ai cuvântului, și nu numai auzitori, înșelându-vă pe voi înșivă. 23 Că ^edacă cineva este auzitor al cuvântului și nu împlinitor, acesta seamănă bărbatului care privește în oglindă fața firii sale; 24 Căci s'a privit pe sine și a plecat, și îndată a uitat ce fel eră. 25 Cine ^fs'a

uitat însă de aproape în legea desăvârșită a stării de sine, și a stăruit la ea, nefăcându-se auzitor uituc, ci îndeplinitor al lucrului, acesta va fi fericit în îndeplinirea ei.

26 Dacă gândește cineva a fi slujitor lui Dumnezeu, neținându-și în frâu limba sa, ci amăgindu-și inima, slujirea de Dumnezeu a acestuia este deșartă. 27 Slujirea lui Dumnezeu curată și fără pată la Dumnezeu și Tatăl este aceasta: a cercetă pe orfani și văduve în strâmtorarea lor, a te păzi pe tine însuți curat față de lume.

Nu trebuie a desprețui pe săraci. În iubirea către aproapele este împlinită legea.

2 Frații mei, să nu aveți^a cu părtinire credința Domnului nostru Iisus Hristos, ^ba măririi. 2 Căci dacă va fi intrat în adunarea voastră un bărbat, având inel de aur în deget, *îmbrăcat* în vestmânt strălucitor, și va fi intrat și un sărac în vestmânt soios. 3 Și vă veți fi uitat cu luare aminte spre cel care poartă vestmântul cel strălucitor și veți fi zis: tu șezi aci bine, și săracului îi veți fi zis: tu stai colo sau șezi la picioarele mele, 4 Nu v'ați îndoitoare în voi înșivă și v'ați făcut judecători de gândiri rele?

5 Ascultați, frații mei iubiți, ^coare Dumnezeu nu și-a ales pe cei săraci pentru lume, ca să fie^d bogați și moștenitori ai împărăției, pe ^ecare a făgăduit-o celor care-l iubesc? 6 Iar ^fvoi ați desprețuit pe cel sărac. Oare nu bogații vă împilează^g pe voi, și ei vă târăsc la judecăți? 7 Nu defăimează ei numele bun, care fii chemat preste voi? 8 Dacă într'adevăr împliniți legea împărătească: ^h„Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți“, potrivit scripturei, bine faceți. 9 Iar ⁱdacă sunteți părtinitori, lucrați păcat, muștrați fiind de lege ca călcători.

10 Pentru că cine va fi păzit toată legea, dar va fi păcătuit într'o singură

^m 1 Ioan 2. 17.
ⁿ 1 Ioan 5. 17.
^o 1 Cor. 9. 25.
^p Mat. 10. 22.

^q 1 Ioan 15. 85.
^r Rom. 6. 21. 23.
^s Ioan 3. 27.
^t Num. 23. 19.

^u Ioan 1. 13.
^v Efes. 1. 12.
^x Ier. 2. 3.
^y Eccl. 5. 1.

^z Prov. 10. 19.
^a Prov. 14. 17.
^b Col. 3. 8.
^c Fapt. 13. 26.

^d Mat. 7. 21.
^e Cap. 2. 14, etc.
^f 2 Cor. 3. 18.

Capul 2.
^a 1 Cor. 2. 8.
^b Lev. 19. 15.

^c Ioan. 7. 48.
^d Luc. 12. 21.
^e Esod. 20. 6.
^f 1 Cor. 11. 22.

^g Fapt. 13. 50.
^h Lev. 19. 18.
ⁱ Vers. 1.

poruncă, *j* s'a făcut vinovat de toate *poruncile*. 11^k Pentru că cine a zis „nu săvârși adulter“, a zis și „nu omori“; iar dacă nu săvârșești adulter, dar omori, te-ai făcut călcător de lege.

12 Astfel vorbiți și astfel faceți, ca cei care au să fie judecați prin ^llegea stării de sine. 13 Căci ^mjudecata este fără milă, pentru cel care nu face milă: ⁿ„mila se mândrește față de judecată.

Credința adevărată se dovedește prin fapte.

14° Care este folosul, frații mei, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința îl poate mântui?

15^p Dacă un frate sau o soră sunt goli și au lipsă de hrana trebuincioasă în fiecare zi, 16 Și ^qcineva dintre voi le va fi zis: mergeți în pace, încălziți-vă și săturați-vă, dar nu le dați cele trebuincioase corpului, care este folosul?

17 Astfel și credința, dacă nu va fi avut fapte, moartă este în sine, 18 Dar va zice cineva: tu ai credință, și eu am fapte: arată-mi credința ta fără fapte, ^rși eu îți voi arăta din faptele mele credința. 19 Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci: ^sși demonii cred și se infiorează. 20 Voesti dar să cunoști, omule deșert, că credința fără fapte este nelucrătoare?

21 Abraam tatăl nostru nu fû îndreptătit din fapte, fiindcă aduse jertfă pe altar pe Isaac fiul său? 22 Vezi că credința lucrează împreună cu faptele lui, și din fapte fû desăvârșită credința, 23 Și fû implinită scriptura care zice: „iar Abraam crezû lui Dumnezeu, și i-se socoti spre îndreptățire, și fû numit prieten al lui Dumnezeu“. 24 Vedeti că din fapte este îndreptătit omul și nu din credință numai. 25 Dar asemenea și Raab desfrânata nu fû îndreptătită din fapte, fiindcă primi pe vestitori și-i scoase afară pe altă cale? 26 Căci după cum corpul fără duh este mort, astfel și credința fără fapte moartă este.

Cetitorii nu trebuie să aibă învățători mulți. Cu greu este a înfrâna limba.

3 Nu fiți ^amulți învățători, frații mei. ^bȘtiind că mare osândă vom lua. 2 Pentru ^ccă toți mult păcătuim: ^ddacă cineva nu păcătuiește în cuvânt, ^eacesta este bărbat desăvârșit, în stare să înfrâneze și tot corpul. 3 Dacă ^fnoi dar punem frânele în gurile cailor ca să ni-i supunem, ducem după noi și tot corpul lor. 4 Iată chiar ^gvasele, deși sunt așa mari și mânate de ^hvânturi iuți, sunt duse de cârmă mică încotro hotărăște pornirea celui care îndreptează: 5 Astfel și limba mic membru este și vorbește lucruri mari. Iată ce foc, ce pădure aprinde 6 ⁱLimba. Foc, lumea nedreptății! Limba se rânduiește între membrele noastre, ^jși mânjește tot corpul și arde în flacăra roata firei și în flacăra este arsă de gheenă. 7 Pentru că orice fire de fiare și paseri, de târitoare și de vietuitoare în mare este domolită și a fost domolită de firea omului, 8 Dar limba nimenea dintre oameni nu poate să o domolească: este un rău fără încetare. ^kplină de venin aducător de moarte. 9 Cu dânsa binecuvântăm pe Domnul și Tatăl, și cu dânsa blestemăm pe oameni, ^lcare sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu; 10 Din aceeași gură iese binecuvântare și blestem. Nu trebuie, frații mei, ca acestea să fie astfel. 11 Nu cumva izvorul aruncă din aceeași deschizătură dulcele și amarul? 12 Oare poate, frații mei, un smochin să facă masline sau o viță smochine? Nici apă sărată nu poate da apă dulce.

Înțelepciunea de sus.

13^m Cine este înțelept și înțelegător între voi? *Acela* arate din purtarea bună faptele lui cu blândete de înțelepciune. 14 Iar dacă aveți râvnire amară și zavistie în inima voastră, nu vă mândriți față de adevăr, și mințiți. 15 Această înțelepciune nu vine de sus, ci este

^j Deut. 27. 26. ^k Esod. 20. 13, 14. ^l Cap. 1. 25. ^m Iov 22. 6, etc.

ⁿ Ioan 4. 17, 18. ^o Mat. 7. 26. ^p Iov 31. 19, 20.

^q 1 Ioan 3. 18.

^r Cap. 3. 13. ^s Mat. 8. 39.

Capul 3.

^a Mat. 23. 8, 10. ^b Luc. 6. 37.

^c 1 Reg. 8. 46. ^d Ps. 34. 13. ^e Mat. 12. 37. ^f Ps. 32. 9.

^g Prov. 12. 18. ^h Ps. 12. 3. ⁱ Prov. 16. 27.

^j Mat. 15. 11, 13, 19, 20. ^k Ps. 140. 3.

^l Fac. 1. 26. ^m Gal. 6. 4.

pământească, firească, demonicească, 16 Căci unde este râvnire și zavistic, acolo este neorânduială și orice lucru rău. 17 Iar înțelepciunea de sus este mai întâiu curată, apoi pacinică, învitoare, ascultătoare, plină de milă și roade bune, neîndoelnică, fără fățarie. 18 Și sămânța de dreptate este în pace semănată de cei care fac pace.

Urâciunea pizmei.

4 De unde sunt războaie și de unde lupte între voi? Nu de aci, din poftele voastre ^a care se oștesc în membrele voastre? 2 Pofțiți, și nu aveți: omoriți și pizmuiți, și nu puteți dobândi; vă luptați și vă războiți. Și nu aveți pentru că voi nu cereți: 3 ^b Cereți și nu primiți, ^c pentru că cereți rău, ca să cheltuiți în poftele voastre.

Recomandarea smereniei.

4 ^d Desfrânaților. Nu știți ^e că prietenia lumii este vrăjmașe lui Dumnezeu? Deci ^f cine se va fi hotărît să fie prieten al lumii, se face vrăjmaș al lui Dumnezeu. 5 Sau gândiți că în deșert zice scriptura? Cu pismă dorește ^g duhul care locuiește în noi, 6 Însă dați mai mare dar. De aceea zice: ^h „Dumnezeu se împotrivesc mândrilor, iar smeriților le dă dar“. 7 Deci supuneți-vă lui Dumnezeu; dar împotriviți-vă deavolului. ⁱ și va fugi dela voi: 8 ^j Apropiați-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. ^k Curățiți-vă mâinile, ^l păcătoșilor, și sfințiți inimile, ^m îndoelnicilor. 9 ⁿ Simțiți durere și întristați-vă, plângeți; răsul vostru prefacă-se în întristare și bucuria în rușine de voi înșivă. 10 ^o Fiți smeriți înaintea Domnului, și el vă va înălța.

11 ^p Nu vorbiți de rău unii pe alții, fraților. Cine vorbește de rău pe fratele său ori judecă pe fratele său, vorbește de rău legea ^q și judecă legea; iar dacă judecă legea, nu ești împlinitor al legii. ci judecător, 12 Unul este legiuitor și judecător, cel ^r care poate să mântuească

și să pearză; ^s cine ești dar tu, care judeci pe aproapele?

Să ne ferim de îndrăzneala prea mare în afacerile lumesti.

13 ^t Veniți acum cei care ziceți: aștăzi sau mâine vom pleca la orașul cutare și vom face acolo anul și vom face negustorie și vom câștiga, 14 — Ca unii care nu știți cele de mâine; căci cum este viața voastră? Pentru că ^u sunteți abur ce puțin timp se arată, apoi și dispăre: — 15 În loc ca voi să ziceți: ^v dacă Domnul voește vom și trăi. vom și face aceasta sau aceea. 16 Acum lăudați-vă dar în mândria voastră deșartă; ^x orice laudă de felul acesta este rea. 17 Deci cine știe ^y să facă bine și nu face, acela păcat are.

Despre amăgirea bogăției.

5 Veniți ^a acum cei care sunteți bogăți, plângeți, jelindu-vă de muncile ce vin preste voi. 2 Bogăția voastră a putrezit, și ^b vestmintele voastre au fost mâncate de molii. 3 Aurul vostru și argintul sunt pline de rugină, și rugina lor va fi împotriva voastră și ca foc va mânca trupurile voastre. ^c V'ati adunat comoară în zilele de-apoi! 4 Iată ^d plata lucrătorilor care au secerat țările voastre, *plata ce rămâne în urmă*, ^e strigă dintre voi, și strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Dumnezeu. 5 ^f V'ati desfătat pe pământ și v'ati desmerdat, ați hrănit inimile voastre în zi de înjunghere. 6 ^g Ați osândit, ați omorât pe cel drept: nu vi se împotrivesc.

Despre îndelunga răbdare față de frați.

7 Deci fiți îndelung răbdători, fraților, până la venirea Domnului. Iată plugarul așteaptă pentru dânsul rodul prețios al pământului, fiind îndelung răbdător până ce primește ^h ploaie timpurie și târzie; 8 Fiți și voi îndelung răbdători, întâriți inimile voastre, ⁱ că s'a apropiat venirea Domnului.

<i>Capul 4.</i>	<i>d Ps. 73. 27.</i>	<i>i Efes. 4. 27.</i>	<i>n Mat. 5. 4.</i>	<i>s Rom. 14. 4, 13.</i>	<i>y Luc. 12. 47.</i>	<i>b Iov 13. 28.</i>	<i>f Iov 21. 13.</i>
<i>a Rom. 7. 23.</i>	<i>e 1 Ioan. 2. 15.</i>	<i>j 2 Cron. 15. 2.</i>	<i>o Iov 22. 29.</i>	<i>t Prov. 27. 1.</i>	—	<i>c Rom. 2. 5.</i>	<i>g Cap. 2. 6.</i>
<i>b Iov 27. 9.</i>	<i>f Ioan 15. 19.</i>	<i>k Isa. 1. 16.</i>	<i>p Efes 4. 31.</i>	<i>u Iov. 7. 7.</i>	<i>Capul 5.</i>	<i>d Luc. 19. 13.</i>	<i>h Deut. 11. 14.</i>
<i>c Ps. 66. 18.</i>	<i>g Fac. 6. 5.</i>	<i>l 1 Pet. 1. 22.</i>	<i>q Mat. 7. 1.</i>	<i>v Fapt. 18. 21.</i>	<i>a Prov. 11. 28.</i>	<i>e Deut. 24. 15.</i>	<i>i Filip. 4. 5.</i>
	<i>h Iov 22. 29</i>	<i>m Cap. 1. 8.</i>	<i>r Mat. 10. 28.</i>	<i>x 1 Cor. 5. 6</i>			

9^j Nu suspinați unii împotriva altora, fraților, ca să nu fiți judecați: iată judecătorul^k stă înaintea ușilor. 10^l Luați fraților, ca pildă a suferinții și a îndelung răbdării pe profeții, care vorbiră în numele Domnului. 11 Iată^m fericiim pe cei care răbdară cu statornicie: ⁿ de răbdarea lui Iob ați auzit și ^o sfârșitul dela ^p Domnul, vedeți că foarte milos este Domnul și îndurător.

A nu jură ușuratec.

12 Dar înainte de toate, frații mei, ^q nu jurati, nici pe cer, nici pe pământ, nici pe orice alt jurământ; ci fie al vostru așa, așa, și al vostru nu, nu, ea să nu cădeți supț judecată.

Despre puterea rugăciunii.

13 Suferă cineva între voi? Să se roage; este cineva cu inima bună? ^r Să cânte. 14 Este cineva bolnav între voi? Să cheme la sine pe preoții bisericeii, și ei să se roage preste dânsul,

^sungându-l cu untdelemn în numele Domnului. 15 Și rugăciunea credinței va scăpă pe cel bolnav și Domnul îl va sculă; ^t chiar dacă a făcut păcate, i-se va iertă.

16 Deei mărturisiți-vă unii altora păcatele, și rugăți-vă unii pentru alții, ea să fiți tămăduiți: ^u mult poate rugăciunea dreptului, deoarece ea luerează. 17 Ilie eră om asemenea nouă la fire, și cu rugăciune se rugă ca să nu plouă, și n'a ploat pe pământ trei ani și șase luni; 18 Și iarăși se rugă, și cerul dete ploae și pământul odrăslî rodul lui.

Despre dragostea față de rătăciți.

19 Frații mei, dacă cineva între voi se va fi rătăcit dela adevăr, și cineva îl va fi întors, 20 Să știe că cel care a întors pe păcătos din rătăcirea căii lui, va scăpă sufletul lui din moarte și va acoperi o mulțime de păcate.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PETRU.

Introducere.

1 Petru apostol al lui Iisus Hristos aleșilor, locuitori trecători ai^a împrăștierii în Pont, Galatia, Capadocia, Asia și Bitinia. 2^b După ^c știința de mai nainte a lui Dumnezeu Tatăl, ^d în sfințirea duhului, spre ascultare și ^e stropire cu sângele lui Iisus Hristos. ^f Dar vouă și pace să fie îmmulțită.

Mărire și laudă lui Dumnezeu pentru marea nădejde și mântuire a credincioșilor.

3^g Binecuvântat este Dumnezeu și al Domnului nostru Iisus Hristos Tată, care, ^h după mare mila sa, ⁱ ne năseu iarăși spre nădejde vie ^j prin învierea lui Iisus Hristos dintre morți. 4 Spre moștenire nepieritoare și fără pată^k și neveștejită, ^l păstrată în ceruri pentru noi. 5^m Care suntem în puterea lui

Dumnezeu păziți spre mântuire, gata ea să fie descoperită în timpul de-apoi. 6ⁿ De care vă veseliți, ^o deși puțin timp acum, dacă se cuvine, ^p sunteți întristați în felurite ispite. 7 Pentru ea ^q a credinței voastre lămurire mai prețioasă decât^r a aurului pieritor, lămurit însă prin foc, ^s să fie aflată spre laudă și mărire și einste la descoperirea lui Iisus Hristos; 8^t Pe care deși nu l-ați văzut il iubiți. ^u în care deși nu-l vedeți acum, dar crezând, vă veseliți cu bucurie de nespus și mărită. 9 Luând^v voi de-aci sfârșitul credinții voastre, mântuirea sufletelor.

10^x Despre care mântuire căutară cu stăruință și cercetară cu deamăunntul profeții, eare profetizară despre darul *rânduît* pentru voi, 11 Cercetând ei

Capul 1.
^j Cap. 4. 11. ^p Num. 14. 18. ⁿ Fac. 20. 17. ^a Ioan 7. 35.
^k Mat. 24. 33. ^q Mat. 5. 31, etc. ^b Rtes. 1. 4. ^c Rom. 8. 29.
^l Mat. 5. 12. ^r Efes. 5. 19. ^d 1. P E T R U. ^e Ioan 1. 7.
^m Ps. 94. 12. ^s Marc. 6. 13. ^f Rom. 1. 3. ^g 2 Cor. 1. 5.
ⁿ Iov 1. 21, 22. ^t Isa 33. 24. ^h — ⁱ — ^j Col. 1. 5. ^k Cap. 5. 4.
^o Iov 42.10, etc. ^u — ^v — ^w — ^x —

^d 2 Tes. 2. 13. ^f Ioan 3. 3, 5. ⁿ Mat. 5. 12. ^s Rom. 2. 7, 10.
^e Ebr 10. 22. ^j 1 Cor 15. 20. ^o 2 Cor. 4. 17. ^t 1 Ioan 4. 20.
^f Rom. 1. 7. ^k Cap. 5. 4. ^p Iac. 1. 2. ^u Ioan 20. 23.
^g 2 Cor. 1. 3. ^l Col. 1. 5. ^q Iac. 1. 3, 12. ^v Rom. 6. 22.
^h Iit. 3. 5. ^m Ioan 10. 28, 29. ^r Iov 23. 10. ^x Fac. 49. 10.

la ce sau la ce fel de timp învederă *duhul* lui Hristos, care *duh* era într'însii, dovedind mai dinainte patimile *rânduite* ^z pentru Hristos și măririle după acestea; 12 ^a Căroră le fû descoperit că ^b nu pentru dânșii însuși, dar pentru voi slujeau aceleăși, care acum fură vestite vouă prin cei care vă binevestiră în ^c *duh* sfânt trimis din cer, la care *lucruri* îngerii doresc ^d să se uite de aproape.

Îndemnare spre a duce o viață sfântă.

13 Pentru aceea, ^e încingându-vă mijloacele gândirii voastre, ^f fiind deștepți, nădărduiți desăvârșit în darul ce vi se aduce ^g în descoperirea lui Iisus Hristos. 14 Fiindcă sunteți fii ai ascultării, ^h neasemănându-vă poftelor de mai nainte ⁱ în neștiința voastră, 15 ^j Ci după Sfântul care v'a chemat, fiți și voi sfinți, în orice mers al vieții voastre. 16 Pentru că scris este: ^k „fiți sfinți, pentru că sfânt sunt eu“.

17 Și dacă voi chemați în ajutor ca Tată ^l pe cel care cu nepărtinire judecă după lucrul fiecăruia, ^m petreceți în temere timpul ⁿ vremelniciei voastre, 18 Deoarece știți ^o că nu prin cele stricacioase, argint sau aur, ați fost răscumpărați din mersul vostru deșert în viață dat ^p dela părinți. 19 Ci ^q eu sânge prețios, ^r ca al unui miel desăvârșit și fără pată al lui Hristos, 20 ^s Cunoscut fiind într'adevăr mai nainte de întemeerea lumii, ^t dar la sfârșitul timpurilor arătat pentru voi, 21 Care printr'însul ați crezut în Dumnezeu, ^u care îl sculă dintre morți și-i dete mărire, ^v astfel că credința voastră și nădejdea este în Dumnezeu.

22 ^x După ce ați curățit sufletele voastre în ascultarea adevărului, *prin duh*, spre ^y iubire trătească, fără fățarie, iubiți-vă dăinuitor din inimă unii pe alții, 23 ^z Născuți fiind iarăși, nu din semă-

nare pieritoare, ci nepieritoare, ^a prin al lui Dumnezeu cuvânt viu și stătător în *veci*. 24 Pentru că: ^b „Orice trup este ca o iarbă, și orice mărire a lui ca o floare a ierbii; s'a uscat iarba, a căzut și floarea: 25 ^c Iar cuvântul Domnului rămâne în *veci*“. ^d Și acesta este cuvântul care fû binevestit către voi.

Să ne apropiem de peatra cea vie. Preoție împărătească. Viață curată. Supunerea către mări mari. Trebuie să suferim, având pildă pe Hristos.

2 Deci, - ^a lepădând orice răutate și orice viclenie și fățării și pizmui și orice vorbiri de rău, 2 ^b Fiindcă sunteți copii născuți de curând, - ^c doriți cu înfocare laptele cuvântător neprefăcut, ca în el să creșteți spre mântuire, 3 Dacă „ați ^d gustat că bun este Domnul“.

4 Către care apropiindu-vă, *către* peatra cea vie, neluată într'adevăr în seamă de oameni, ^e dar la Dumnezeu aleasă, prețioasă. 5 ^f Și voi fiindcă sunteți pietrii vii, clădiți sunteți ^g casă dumnezească spre ^h preoție sfântă, ca să aduceți ⁱ jertfe dumnezești ^j bineprimite lui Dumnezeu prin Iisus Hristos. 6 Pentru că se cuprinde în scriptură: ^k „Iată eu pun în Sion peatră unghiulară aleasă, prețioasă, și cine crede într'însa nu va fi rușinat“. 7 Deci vouă care credeți ^l *vă* este cinstea; iar necredincioșilor, ^m „peatra pe care n'o luară în seamă clăditorii, aceasta fû făcută pentru cap de unghiu,“ și: peatră de poticnire și stâncă de sminteală. 8 ⁿ Acelora, care neascultând cuvântul se lovesc, ^o pentru care și ^p opuși au fost. 9 Dar voi sunteți ^q „seminție aleasă, ^r preoție împărătească, ^s neam sfânt, ^t popor al său dobândit, ca să vestiți afară virtuțile“ celui care v'a chemat din ^u întunerec la lumina lui minunată; 10 ^v Voi care altădată *erați* nu popor, dar acum popor al lui Dumnezeu, care *erați* nu miluiți, dar acum ați fost miluiți.

y Cap. 3. 19.
z Ps. 22. 6.
a Dan. 9. 24.
b Ebr. 11. 13, 39, 40.
c Papt. 2. 4.
d Esod. 25. 20.

e Luc. 12. 35
f Luc. 21. 34.
g Luc. 17. 30.
h Rom. 12. 2.
i Papt. 17. 30
j Luc. 1. 74, 75.
k Lev. 11. 44.

l Deut. 10. 17.
m 2 Cor. 7. 1.
n 2 Cor. 5. 6
o 1 Cor. 6. 20.
p Esod. 20. 18.
q Papt. 20. 28.
r Ezech. 12. 5.

s Rom. 3. 25
t Gal. 4. 4.
u Papt. 2. 24.
v Mat. 28. 18.
x Papt. 15. 9.
y Rom. 12. 9, 10.
z Ioan 1. 13.

a Iac. 1. 18.
b Ps. 103. 15.
c Ps. 102. 12, 26.
d Ioan 1. 1, 14.
—
Capul 2.
e Efes. 4. 22, 25.

31.
b Mat. 18. 3.
c 1 Cor. 3. 2.
d Ps. 34. 8.
e Ps. 108. 22.
f Efes. 2. 21, 22
g Ebr. 3. 6.

h Isa. 61. 6.
i Osea 14. 2.
j Filip. 4. 18.
k Isa. 28. 16.
l Ps. 118. 22.
m Isa. 8. 14.
n 1 Cor. 1. 28.

o Esod. 9. 16.
p Deut. 10. 15.
q Esod. 19. 5, 6.
r Ioan 17. 19.
s Deut. 4. 20.
t Papt. 26. 18.
u Osea 1. 9, 10.

11 Inbiților, vă indemn, fiindcă ^vsunteți vremelnici și locuitori trecători, ^wsă vă feriți de poftele firești, ca unele ^ycare se oștose împotriva sufletului. 12 ^zAvând mersul vieții voastre bun între neamuri, ca în aceea ce vă vorbește de rău ca pe făcători de rele, ^apentru lucrurile bune, văzându-*le* cu ochii, să laude pe Dumnezeu ^bîn zi de cercetare.

13 ^cSupuneți-vă pentru Domnul oricărui întocmiri omenești, fie împăratului fiindcă este înalt stăpânitor, 14 Fie dregătorilor pentru că sunt trimiși de dânsul, ^dspre pedepsirea făcătorilor de rele și ^espre lauda făcătorilor de bine; 15 Că astfel este voea lui Dumnezeu, ca ^fvoi făcând bine să lăsați fără cuvânt neștiința oamenilor fără minte; 16 ^gCa stătători de sine. și anume nu ca cum ați avea starea de sine — drept acoperământ al răutății. ^hci ca robi ai lui Dumnezeu.

17 ⁱCinstiți pe toți, ^jiubiți frăția, ^ktemeți-vă de Dumnezeu. cinstiți pe împăratul.

Datoriile slugilor.

18 ^lVoi ai casei, supunându-vă în orice temere stăpânilor, nu numai celor buni și blânzi. ci și celor suciți. 19 Căci aceasta este ^mplăcut, dacă cineva, pentru știința ce Dumnezeu are de dânsul, suferă întristări, pătimind pe nedrept. 20 ⁿPentru că ce fel de laudă este, dacă greșind și palmuiți fiind veți răbdă? Ci dacă. — făcând bine și pătimind, veți răbdă, aceasta este plăcut lui Dumnezeu.

21 ^oCăci pentru aceasta ați fost chemați, că și ^pHristos a pătimit pentru voi, ^qlăsându-vă pildă ca să urmați de aproape în urmele lui, 22 ^rCare, „păcat nu făcù, nici nu se află viclenie în gura lui“: 23 ^sCare fiind aspru înfruntat, nu răspundeă împotriva prin aspre înfruntări, pătimind — nu amenință.

^tdar se dă pe sine celui care judecă drept; 24 ^uCare păcatele noastre el le-a dus la corpul lui pe lemn, ca după ce am murit față de păcate să trăim pentru dreptate; prin ale cărui semne de lovituri ați fost vindecați. 25 Pentru că erați ca oi rătăcite, dar cum v'ați întors la păstorul și veghetorul sufletelor voastre.

Sfaturi către femei și bărbați.

3 Deasemenea, voi ^afemeilor, supunându-vă bărbaților voștri, ^bca chiar dacă unii nu ascultă cuvântul, ^csă fie dobândiți prin purtarea fără vorbă a femeilor, 2 ^dVăzând de aproape a voastră purtare curățită în temere *de Dumnezeu*; 3 ^eA căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii părului și a punerii de seule de aur sau îmbrăcări de haine, 4 Ci ^fomul ascuns al inimii în nepieritoarea *podoabă* a duhului blând și liniștit, care este de mult preț înaintea lui Dumnezeu. 5 Pentru că astfel altădată și sfințele femei, care nădăjduceau în Dumnezeu, se împodobeau, supunându-se la bărbații lor. 6 După cum Sara ascultă de Abraam, ^gnumindu-l domn, ale cărei fiice v'ați făcut, făcând bine, și netemându-vă de nici o frică.

7 ^hVoi bărbaților de asemenea, trăind înțelepțește împreună cu *făptura* femeiască, ⁱca eu o făptură mai slabă, dând cum se cuvine einste ca și unora împreună moștenitoare de darul de viață, ^jca să nu fie curmate rugăciunile voastre.

Îndemnare spre dragoste și blândete.

8 Însfârșit ^ktoți de același gând, împreună pătimitori. ^liubitori de frați. ^mmiiloși, smeriți, 9 ⁿNerăsplătind rău pentru rău sau aspră înfruntare pentru aspră înfruntare, dimpotrivă binecuvântând, că spre aceasta ați fost chemați ^oca să aveți parte de binecuvântare. 10 ^pPentru că „cine voește să iubească

v 1 Cron 29. 15.
x Rom. 13. 14.
y Iac. 4. 1.
z Rom. 12. 17.
a Mat. 5. 16.
b Luc. 19. 44.

c Mat. 22. 21.
d Rom. 13. 4.
e Rom. 13. 3.
f Tit. 2. 8.
g Gal. 5. 1, 13.
h 1 Cor. 7. 22.

i Rom. 12. 10.
j Ebr. 13. 1.
k Prov. 24. 21.
l Efes. 6. 5.
m Mat. 5. 10.
n Cap. 3. 14.

o Mat. 16. 24.
p Cap. 3. 18
q Ioan 13. 15.
r Isa. 53. 9.
s Isa. 53. 7.

t Luc. 23. 46.
u Isa. 53. 4, 5,
6, 11.

Capul 3.

a 1 Cor. 14. 34.
b 1 Cor. 7. 16.
c Mat. 18. 15.
d Cap. 2. 12.

e 1 Tim. 2. 9.
f Ps. 45. 13.
g Fac. 18. 12.
h 1 Cor. 7. 3.
i 1 Cor. 12. 23.
j Iov 42. 8.

k Rom. 12. 16.
l Rom. 12. 10.
m Efes. 4. 32.
n Prov. 17. 13.
o Mat. 25. 34.
p Ps. 34. 12, etc.

viață și să văză zile bune, oprească-și limba dela rău și buzele să nu vorbească viclenie, 11^r Abată-se dela rău și facă bine, ^scaute pace și alerge s'o dobândească"; 12 Că „ochii Domnului sunt preste drepti ^tși urechile lui spre rugăciunea lor. iar fața Domnului asupra făcătorilor de rele”.

13^u Și cine este, care se vă vatăme pe voi. dacă vă faceți râvnitori de bine? 14^v Dar și dacă ați suferi pentru dreptate, fericiți *sunteți*. Și ^xde teama lor nu vă temeți. nici nu vă turburați. 15 Ci sfințiți pe Domnul, pe Hristos, în inimile voastre, ^yfiți gata totdeauna spre a dă răspuns la oricine vă cere socoteală de nădejdea voastră, însă cu blândețe și cu temere de Dumnezeu, 16^z Având știință bună de voi înșivă, ^aca în ceea ce sunteți vorbiți de rău, să fie dați de rușine cei care desprețuiesc purtarea voastră bună în Hristos. 17 Pentru că mai folositor este ca făcând bine să suferiți, dacă astfel ar fi voea lui Dumnezeu, decât făcând rău.

Ducerea lui Hristos la duhurile din închisoare. Despre botez.

18 Că și Hristos ^bsuferi pentru păcate o singură dată, drept pentru nedrepti, ca să ne apropie de Dumnezeu, ^comorit fiind ^dîn trup, ^edar făcut viu în duh: 19 În care și ^fducându-se, predică duhurilor ^gîn închisoare, 20 Neascultătoare altădată când ^hașteptă îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, pe când se întocmea ⁱcorabia, ^jîn care puțini, adevă opt suflete, fură scăpați prin apă, 21 Care apă desăvârșit închipuitoare vă scapă acum și pe voi ca botez, nu lepădară de necurățenie de trup, ci cerere de știință bună de sine către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos, 22 Care este de-a dreapta lui Dumnezeu. dus fiind în cer, supuși fiindu-i îngerii și stăpânii și puteri.

Viața noastră trebuie să o dăm lui Dumnezeu și fraților. Să ne bucurăm de încercarea suferințelor.

4 Deci. fiindcă ^aHristos a suferit în trup, înarmați-vă și voi cu aceeași gândire, pentru că cine a suferit în trup, ^ba încetat dela păcat. 2^c Ca timpul rămas să nu mai ^dtrăească în trup, după poftele oamenilor, ^eci după voința lui Dumnezeu. 3^f Căci destul este, că în timpul trecut ați făcut ^gcu desăvârșire voea neamurilor, umblând în destrămări. în poftele, în nesățiu de beții, în ospete desfătătoare, în petreceri cu băuturi și în idolatrii neiertate. 4 De care se miră, că voi nu alergați împreună la aceeași revărsare a desfrânării. ^hdefăimând. 5 Cei care vor dă socoteală celui care este gata ⁱsă judece pe vii și morți. 6 Căci spre aceasta se binevesti și morților, ca să fie ^jjudecați, potrivit oamenilor în trup, dar să trăească în duh. potrivit lui Dumnezeu.

7 Dar ^ksfârșitul tutului s'a apropiat. Deci cumpătați-vă și ^ltreziți-vă spre rugăciuni,

8^m Având înainte de toate iubire dăinuitoare unii către alții, pentru că ⁿ„iubirea acopere mulțime de păcate“, 9° Fiți primitori de oaspeți unii către alții, ^pfără cârtire,

10^q Fiecare după cum a primit darul, slujindu-vă cu dânsul unii pe alții, ^rca îngrijitori buni ai ^sdarului felurit al lui Dumnezeu: 11^t *Vorbind* ca cuvinte ale lui Dumnezeu, dacă cineva vorbește, ^uslujind ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, dacă slujește cineva, pentru ca ^vîn toate să fie mărit. prin Iisus Hristos Dumnezeu, ^xcăruia îi este mărirea și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12 Iubiților, nu vă mirați de focul ^yaprins între voi, făcut vouă spre încercare, ca cum vi-s'ar întâmplă ceva strein. 13^z Ci întru cât ^asunteți părtași

g Iac. 1. 26.
r Ps. 37. 27.
s Rom. 12. 18.
t Ioan. 9. 31.
u Prov. 16. 7.
v Mat. 5. 10-12.

x Isa. 8. 12, 13.
y Ps. 119. 46.
z Ebr. 13. 18.
a Tit. 2. 8.
b Rom. 5. 6.
c 2 Cor. 13. 4.

d Col. 1. 21, 22
e Rom. 1. 1.
f Cap. 1. 12.
g Isa. 42. 7.
h Fac. 6. 3, 5, 13.
i Ebr. 11. 7.

j Fac. 7. 7.
—
Capitol 4.
a Cap. 3. 18.
b Rom. 6. 2. 7.

c Rom. 14. 7.
d Gal. 2. 20.
e Ioan. 1. 13.
f Ezech. 44. 6.
g Efes. 2. 2.
h Fapt. 13. 45.

i Fapt. 10. 42.
j Cap. 3. 19.
k Mat. 24. 13, 14.
l Mat. 26. 41.
m Col. 3. 14.
n Prov. 10. 12.

o Rom. 12. 13.
p 2 Cor. 9. 7.
q Rom. 12. 6.
r Mat. 24. 45.
s 1 Cor. 12. 4.
t Ier. 23. 22.

u Rom. 12. 6-8.
v Efes. 5. 20.
x 1 Tim. 6. 16.
y 1 Cor. 3. 13.
z Fapt. 5. 41.
a Rom. 8. 17.

la suferințele lui Hristos. bucurați-vă.
^bca și la descoperirea măririi lui să vă bucurați. veselindu-vă.

14 ^cDacă sunteți muștrați în numele lui Hristos. fericiți sunteți, pentru că duhul măririi și al lui Dumnezeu stă asupra voastră. *după dânsii însă numele lui Hristos este defăimat. iar după voi este mărit.*

15 Adecă să nu suferi cineva dintre voi ca omorător. sau fur. sau răufăcător. sau ca veghetor de cele streine.

16 Iar dacă *sufere cineva* ca creștin. să nu se rușineze. ci să mărească în numele acesta pe Dumnezeu.

17 Că este timp nemerit. ca să înceapă judecata dela casa lui Dumnezeu; și dacă *începe* întâiu dela noi. care *va fi* sfârșitul celor care nu ascultă de evangelia lui Dumnezeu?

18 Și „dacă dreptul abia este scăpat. necinstitorul de Dumnezeu și păcătosul unde se va arăta”? 19 Astfel și cei care suferi. după voința lui Dumnezeu. să dea spre pază credinciosului întemeitor sufletele lor. în facerea binelui.

Datoriile presbiterilor și ale celorlalți. Trebuie să ne împotrivim diavolului.

5 Deci pe presbiterii dintre voi. îi îndemn eu împreună ^apresbiter cu ei și ^bmartor al patimilor lui Hristos. și ^cpărtașul măririi ce are să fie descoperită; 2 ^dPăstoriți cea între voi turmă a lui Dumnezeu. *vegându* ^enu cu silnicie. ci de bunăvoie. potrivit lui Dumnezeu. nici pentru câștig urit. ^fci cu nepreget. 3 Nici ca cum ^gstăpâniți cu apăsare pe cei ^hdați prin sorti. ci ⁱfăcându-vă pilde ale turmei; 4 Și când

se va fi arătat ^jArhipăstorul. veți lua ^kcununa ^lde amarant a măririi.

Îndemnare spre smerenie. spre încredere în Dumnezeu. spre veghere.

5 Deasemenea voi tănărilor. supuneți-vă presbiterilor. și ^mtoți îmbrăcați-vă unii pentru alții cu smerenia. că ⁿ„Dumnezeu se împotrivesc mândrilor. iar smeriților ^ole dă dar”. 6 Deci smeriți-vă supt ^pmâna cea tare a lui Dumnezeu. ca să vă înalțe la timp cuvenit. 7 ^qAruncând toată grija voastră pe dânsul. că el îngrijește de voi.

8 ^rTrezitiți-vă. privegheați. ^sÎmpotrivorul vostru. diavolul. ca un leu răcnind. umblă căutând pe cine să înghiță: 9 ^tAcestuia împotriviți-vă întăriți în credință. ^uștiind că aceleași suferințe au a suferi și frații voștri în lume.

Binecuvântarea.

10 Dar Dumnezeuul oricărui ^vdar. care v'a chemat pe voi la mărirea lui vecinică în Hristos. după ce veți fi suferit ^xpuțin timp. ^yel vă va aduce la desăvârșire. ^zvă va întări. vă va împuternici. vă va întemeia. 11 A lui este *mărirea și stăpânirea în vecii vecilor.* Amin.

Salutări și încheere.

12 Prin Silvan credinciosul frate. după cum socotesc. v'am scris prin puține cuvinte. îndemnând și dând dovadă că adevăratul dar al lui Dumnezeu este acesta. în care stați.

13 Vă îmbrățișază împreună aleasa din Babilon și Marcu fiul meu. 14 Îmbrățișați-vă unii pe alții în sărutare de iubire.

Pace vouă tuturilor. care sunteți în Hristos *Iisus.* Amin.

^b Cap. 1. 5. 6.
^c Mat. 5. 11.

Capit. 5.

^a Film. 9.

^b Luc. 24. 48.

^c Rom. 8. 17. 18.

^d Ioan 21. 15-17.

^e 1 Cor. 9. 17.

^f 1 Tim. 3. 3. 8.

^g Ezech. 34. 4.

^h Ps. 33. 12.

ⁱ Filip. 3. 17.

^j Ebr. 13. 20.

^k 1 Cor. 9. 25

^l Cap. 1. 4.

^m Rom. 12. 10.

ⁿ Luc. 4. 6.

^o Isa. 57. 15.

^p Luc. 4. 10

^q Ps. 37. 5.

^r Luc. 21. 34. 36.

^s Iov. 1. 7.

^t Efes. 6. 11. 13

^u Eapt. 14. 22.

^v 1 Cor. 1. 9.

^x 2 Cor. 4. 17.

^y Ebr. 13. 21.

^z 2 Tes. 2. 17.

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PETRU.

În credință trebuie să adăugăm virtute, iar în virtute știință.

1 Simeon Petru, slujitor și apostol al lui Iisus Hristos, celor care dobândiră ^acredință de același preț cu a noastră. în dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos. **2** ^bDar vouă și pacesă fie înmulțită în cunoștință deplină a lui Dumnezeu și a lui Iisus Domnul nostru.

3 Cumcă dumnezeiasca lui putere ne-a dăruit toate cele spre viață și temere de Dumnezeu, ^cprin cunoștința deplină a celui ^dcare ne cheamă prin mărirea și virtutea sa, **4** ^ePrin care a dăruit făgăduințele prețioase nouă și mari, ca prin acestea să vă faceți ^fpărtași de fire dumnezeiască, ^gfugind de stricăciunea din lume în poftă. **5** Și chiar pentru aceasta ^hpunând voi orice sânguință, mai adăugați în credința voastră virtutea, iar în virtute ⁱcunoștința, **6** Iar în cunoștință înfrânarea, iar în înfrânare răbdarea stăruitoare, iar în răbdarea stăruitoare temerea de Dumnezeu. **7** Iar în temerea de Dumnezeu iubirea frățească, iar ^jîn iubirea frățească iubirea. **8** Căci acestea avându-le și prisosind, ele ^kvă fac nu nelucrători, ^lnici neroditori, spre cunoștință deplină a Domnului nostru Iisus Hristos; **9** Pentru că cine nu are acestea, ^meste orb slab la vedere, uitând curățirea păcatelor sale de demult. **10** De aceea cu atât mai mult. fraților, sânguiți-vă ⁿsă faceți temeinică chemarea și alegerea voastră; căci făcând acestea nu ^oveți greși niciodată. **11** Căci astfel vi se va da cu bogăție intrarea în împărăția vecinică a Domnului nostru și Mântuitorul Iisus Hristos.

Despre schimbarea la față a lui Hristos și despre cuvântul profetic temeinic.

12 Pentru aceea ^pvoiu îngriji totdeauna, ca să vă aduc aminte de acestea. ^qdeși știți și sunteți întăriți în adevărul de față. **13** Și socotesc că este drept ca, ^rpe cât timp sunt eu în acest cort, ^ssă vă deștept prin aducere aminte, **14** ^tFindeă știu, că grabnică este lepădarea cortului meu, după cum și ^uDomnul nostru Iisus Hristos mi-a făcut cunoscut. **15** Dar mă voiu și sârgui ca voi să puteți în orice timp, după ieșirea mea, să țineți minte de acestea.

16 Pentru că noi, nu urmând ^vistorisirilor închipuite, născocite cu iscusință, ^wam făcut cunoscut puterea Domnului nostru Iisus Hristos ^xși venirea lui, ei fiind singuri văzători ai măreții aceuia.

17 Adecă luând dela Dumnezeu Tatăl cinste și mărire, când i-se aduse acest glas de către mărirea cea măreață: ^y„acesta este fiul meu cel iubit, în care eu am binevoit“.

18 Și acest glas noi l-am auzit adus din cer, fiind noi împreună cu dânsul, în ^zmuntele cel sfânt.

19 Și avem mai temeinic cuvântul profetic, la care bine faceți luând aminte ca la ^ao lumină luminătoare într'un loc păcios, până să lumineze ziua și ^bluceafărul dimineții să răsară în inimile voastre, **20** Cunoscând întâiu aceasta, ^ccă nici o profetie a scripturii nu se face din tâlcuirea ei.

21 ^dPentru că nici odată prin voință de om nu fû adusă profetia, ci mânați de duh sfânt oamenii vorbiră dela Dumnezeu.

2 PETRU.	<i>b</i> Dan. 4. 1.	<i>f</i> 2 Cor. 3. 18.	<i>j</i> Gal. 6. 10.	<i>n</i> 1 Ioan 3. 19.	<i>r</i> 2 Cor. 5. 1, 4.	<i>v</i> 1 Cor. 1. 17.	<i>a</i> Ps. 119. 105.
Capul 1.	<i>c</i> Ioan 17. 3.	<i>g</i> Cap. 2. 18, 20.	<i>k</i> Ioan 15. 2.	<i>o</i> Cap. 3. 17.	<i>s</i> Cap. 3. 1.	<i>x</i> Mat. 17. 1, 2.	<i>b</i> 2 Cor. 4. 4, 6.
<i>a</i> Rom. 1. 12.	<i>d</i> 1 Tes. 2. 12.	<i>h</i> Cap. 3. 18.	<i>l</i> 1 Ioan 2. 9, 11.	<i>p</i> Rom. 15 14, 15.	<i>t</i> Dent. 4. 20, 22.	<i>y</i> Mat. 3. 17.	<i>e</i> Rom. 12. 6.
	<i>e</i> 2 Cor. 7. 1.	<i>i</i> 1 Pet. 3. 7.	<i>m</i> Efes. 5. 26.	<i>q</i> 1 Pet. 5. 12.	<i>u</i> Ioan. 21. 18, 19.	<i>z</i> Esod. 3. 5.	<i>d</i> 2 Tim. 3. 16.

Venirea învățătorilor mincinoși. Pilde de pe-deapsa ce așteaptă pe desfrânați și amăgitori.

Greșala celor care se lapădă de credință.

2 Dar^a au fost în popor și profeti mincinoși, după cum^b și între voi vor fi învățători mincinoși, ca unii care vor băgă pe furis eresuri de peire. ^cTagăduind chiar pe stăpânul care i-a^d răscumpărat, ^eaducându-și lor grabnică peire; 2 Și mulți vor urma, după destrămările lor, din a căror pricină este defăimată calea adevărului, 3 Și^f în pornire, spre orice fel de înavuțire, vor căută^g dela voi câștig prin cuvântări plăsmuite; ^hpentru dânșii osânda nu întârziază de demult, și peirea lor nu dormitează.

4 Căci dacă Dumnezeu nu cruțăⁱ pe îngerii care au greșit, ^jei aruncându-i în tartar îi dete lanțurilor întunerecului, ^kpăstrați fiind spre judecată, — 5 Și nu cruță lumea veche, ci păzi pe^l Noe, al optelea^m predicator de dreptate, cândⁿ aduse potop peste lumea netemătorilor de Dumnezeu. 6 Și^o orașele Sodomei și Gomorei, după ce le prefăcî în cenușă, ^ple osândî la răsturnare, punându-le pildă a celor care au să fie netemători de Dumnezeu, 7 ^qȘi scăpă pe dreptul Lot tare muncit de petrețerea în desfrânare a celor fărădelege; 8 Pentru că locuind între dânșii dreptul acesta^r prin vedere și auzire chinuîa din zi în zi cu lucruri nelegiuite un suflet drept, — 9 ^sȘtie Domnul să scape din ispite pe temători de Dumnezeu, iar pe nedrepti să-i păstreze spre a fi pedepsiți la zi de judecată,

10 Și mai vartos^t pe cei care umblă după trup în poftă de necurățenie și desprețuesc stăpânirea. ^uÎndrăzneții îngâmfați, ei nu se cutremură defăimând măririi. 11 Pe când^v îngerii, fiind mai mari în tărie și putere, nu aduc înaintea Domnului judecată defăimătoare împotriva lor. 12 Aceștia însă^x ca do-

bitoace necuvântătoare, născute firești, spre prindere și stricăciune, defăimând cele ce nu știu, stricați vor fi și ei în a lor stricăciune. 13 ^yAvând să iă cu dânșii răsplată de nedreptate: ^zsocotind plăcere desfătarea zi cu zi, ^apete de necurățenie și pete de rușine, desmierdându-se în înșelăciunile lor ^bos-pătând împreună cu voi. 14 Având ochii plini de adulter și nesățioși de păcat, momind suflete neîntărite, ^cavând inimă deprinsă de lăcomie, copii ai blestemului! 15 Părăsind calea dreaptă se rătăciră, urmând calea lui^d Balaam fiul lui Bosor, care iubi plată de nedreptate. 16 Și primi muștrare pentru a lui călcare de lege: asin, fără glas, grăind în glas de om, oprî nebunia profetului.

17 ^eAceștia sunt puturi fără apă și neguri mânate de furtună, pentru dânșii este păstrată întunecimea întunerecului. 18 Căci^f rostind cuvinte trufașe de deșertăciune, momesc în poște de trup prin desfătări pe cei care abia fug de cei^g care viețuesc în rătăcire, 19 Făgăduindu-le^h stăpânire de sine, fiind ei însășiⁱ robi ai stricăciunii; pentru că de cine este biruit cineva, acelaia îi este și rob. 20 Căci^j dacă, după ce au fugit de necurățeniile lumii prin cunoștință deplină a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos, iarăși s'au incurcat într'acestea, sunt biruiți, li s'au făcut cele depe urmă mai rele decât cele dintăiu.

21 Pentru că mai bine eră pentru dânșii să nu fi cunoscut deplin calea dreptății, decât, după ce o cunoscură deplin, să se întoarcă din sfânta poruncă dată lor în primire.

22 Lor li-s'a potrivit ceea ce se potrivește cu pilda adevărată: „câne care s'a întors la vărsătura sa“, și: „porc care s'a spălat în tăvălitură de mocirlă“.

Capul 2.	e Filip 3. 19	j Ioan 8. 44.	o Fac. 19. 24.	s Ps. 34. 17, 19.	y Filip. 3. 19.	d Num. 22. 5, 7.	h Gal. 5. 13.
a Deut. 13. 1.	f Rom. 16. 18.	k Luc. 8. 31.	p Num. 26. 10.	t Iuda 4. 7, 8.	z Rom. 13. 13.	21, 23, 28.	i Ioan 8. 34.
b Mat. 24. 41.	g 2 Cor. 2. 17.	l Fac. 7. 1, 7, 23.	q Fac. 19. 16.	u Iuda 8	a Iuda 12.	e Iuda 12. 13.	j Mat. 12. 45.
c Iuda 4.	h Deut. 32. 35.	m 1 Pet 3. 19.	r Ps. 119. 139.	v Iuda 9.	b 1 Cor. 11. 20, 21.	f Iuda 16.	—
d 1 Cor. 6. 20.	i Iov 4. 18.	n Cap. 3. 6.	158.	x Ier 12. 3.	c Iuda 11.	g Cap. 1. 4.	

Siguranța venirii mântuitorului și a sfârșitului lumii, ce în aparență zăbovește.

3 Iubiților, vă seriu această epistolă acum ca a doua. în care ^adeștept în aducere aminte lămurita voastră gândire. **2** Ca să vă aduceți aminte de cuvintele zise de mai înainte de sfinții profeti ^bși de a apostolilor voștri poruncă a Domnului și Mântuitorului, **3** ^cCunoscând întâiu aceasta. că vor veni cu batjocură în zilele depe urmă batjocuritori, ^dumblând potrivit cu însăși poftele lor, **4** Și zicând: ^eunde este făgăduința venirii lui? Căci de când adormiră părinții, tot rămâne tot astfel dela început de făptură.

5 Pentru că ei dorind aceasta le este ^fnecunoscut că cerurile erau de demult și pământul ^geste încheșat prin cuvântul lui Dumnezeu din apă și prin apă. **6** ^hPrin care lumea de atunci pieri potopită fiind cu apă: **7** Iar ⁱcerurile de acum și pământul sunt prin același cuvânt păstrate. ținute fiind pentru ^jloc la zi de judecată și de peire a oamenilor necinstitori de Dumnezeu.

8 Și aceasta una să nu vă fie necunoscută vouă, iubiților, că o singură zi la Domnul este ^ko mie de ani, și o mie de ani ca o singură zi. **9** ^lDomnul nu întârziează cu făgăduința sa, după cum unii socotesc întârziere. ei ^mrabdă îndelung pentru voi. ⁿnevrând ca unii să peară, ^oei toți să vie la pocăință. **10** ^pVa veni însă ca un fur ziua Domnului, în care ^qzi cerurile vor trece cu iuțeală

văjeitoare, iar stichiile arse fiind. vor fi desființate, și pământul și lucrurile de pe dânsul vor fi arse de tot.

Pregătirea demnă pentru aceasta.

11 Deci fiindcă toate acestea sunt desființate. ce fel trebuie să fiți voi ^rîn mersurile sfinte ale vieții și în temeri de Dumnezeu. **12** ^sAșteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu. pentru care ^tzi cerurile aprinse fiind, ^uvor fi desființate și stichiile ^vvor fi nimicite. arse fiind. **13** Dar noi așteptăm — potrivit făgăduințelor lui, ^wceruri noi și pământ nou, în care locuște dreptate.

14 Pentru aceea, iubiților. așteptând acestea, sărguiți-vă ^xca să fiți pentru dânsul aflați în pace, nepătați și fără greșală. **15** Și ^yîndelunga răbdare a Domnului nostru socotiți-o drept scăpare, după cum și iubitul nostru frate, Pavel. ^zv'a scris. potrivit înțelepciunii date lui, **16** Cum ^zv'a scris și în toate epistolele. când ^zvorbește într'însele despre acestea, în care *epistole* sunt greu de înțeles unele, pe care cei neștiutori și neîntăriți le întortochează ca și pe celelalte scripturi, spre peirea lor însăși.

Încheiere.

17 Deci voi, iubiților. ^afiindcă știți mai dinainte. ^bpăziți-vă. ca nu, lăsându-vă a fi duși de rătăcirea celor fără-delege, să cădeți din întărirea voastră. **18** Ci creșteți în darul și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorul Iisus Hristos. A lui este mărirea și acum și în ziua veacului. Amin.

INTÂIA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Dovada despre cuvântul vieții. Dumnezeu este lumină și cei care sunt ai lui umblă în lumină.

Sângele lui Hristos ne curățește de păcate.

1 ^aCe eră dela început. ce am auzit. ce am văzut cu ochii noștri, ^bce pri-

virăm și ^cmânile noastre pipăiră, despre Cuvântul vieții; **2** Și ^dviața ^ese arată, și am văzut ^fși mărturisim ^gși vestim vouă viața vecinică, ^hcare eră la Tatăl și se arată nouă; **3** ⁱCe am vă-

Capul 3.
a Cap. 1. 13.
b Iuda 17.
c 1 Tim. 4. 1.
d Cap. 2. 10.

e Isa. 5. 19.
f Fac. 1. 6, 9.
g Ps. 24. 2.
h Fac. 7. 11.
i Vers. 10.

j Mat. 25. 41.
k Ps. 90. 4.
l Hab. 2. 3.
m Isa. 30. 18.
n Ezeec. 18. 23, 32.

o Rom. 2. 4.
p Mat. 24. 43.
q 1s. 102. 26.
r 1 Pet. 1. 15.
s 1 Cor. 1. 7.

t Ps. 50. 3.
u Mic. 1. 4.
v Isa. 65. 17.
x 1 Cor. 1. 8.
y Rom. 2. 4.

z Rom. 8. 19.
a Marc. 13. 23.
b Efes. 4. 14.

1 IOAN.
Capul 1.
a Ioan 1. 1.
b Ioan 1. 14.
c Iuc. 24. 39.

d Ioan 1. 4.
e Rom. 16. 26.
f Ioan 21. 24.
g Cap. 5. 20.
h Ioan 1. 1, 2.
i Fapt. 4. 20.

zut și am auzit, vestim și vouă, ca și voi să aveți împărtășire cu noi. Și ^j împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul său Iisus Hristos. 4 Și acestea scriem noi, ^k ca bucuria noastră să fie împlinită.

5 ^l Și aceasta este solia pe care am auzit-o dela dânsul și pe care iarăși o vestim vouă, că ^m Dumnezeu este lumină și într'însul nu este nici un întunerec. 6 ⁿ Dacă zicem că avem împărtășire cu dânsul, și umblăm în întunerec, mințim și nu făptuim adevărul: 7 Iar dacă umblăm în lumină, fiindcă el însuși este în lumină, avem împărtășire unii cu alții și ^o sângele lui Iisus Fiul său ne curățește de orice păcat.

8 ^p Dacă zicem că nu avem păcat, ne amăgim pe noi înșine ^q și adevărul nu este în noi. 9 ^r Dacă mărturisim păcatele noastre, el este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nedreptate. 10 Dacă zicem că n'am păcătuit, îl facem mincinos, și cuvântul lui nu este în noi.

Hristos este mijlocitorul nostru către Tatăl și ispășirea noastră. Porunci pentru a ne iubi unii pe alții. Iubirea lumii. Adevărul creștin ține poruncile sale, iubeste frații și fuge de poftele lumesti.

2 Copiii mei, acestea vi-le scriu ca să nu păcătuiți. Și dacă va fi păcătuit cineva, ^a avem mijlocitor la Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept; 2 Și ^b el însuși este ispășire de păcatele noastre, dar nu numai de-ale noastre, ci ^c și de ale lumii întregi.

3 Și în aceasta știm că l-am cunoscut, dacă păzim poruncile lui. 4 ^d Cine zice că l-am cunoscut, și poruncile lui nu le păzește, ^e mincinos este și adevărul nu este în aceasta; 5 Iar ^f dacă păzește cineva cuvântul lui, iubirea lui Dumnezeu este ^g într'acesta cu adevărat desăvârșită. ^h În aceasta cunoaștem că suntem într'însul. 6 ⁱ Cine zice că rămâne într'însul, ^j este dator ca și el însuși să umble astfel cum a umblat acela.

7 Iubiților. ^k nu poruncă nouă vă scriu, ci poruncă veche. ^l pe care o aveți dela început: porunca cea veche este cuvântul pe care l-ați auzit *dela început*.

8 Iarăși ^m ca poruncă nouă vă scriu ceea ce este adevărat într'însul și în voi. ⁿ fiindcă întunerecul trece și ^o lumina adevărată se arată acum. 9 ^p Cine zice că este în lumină și urăște pe fratele său, acela este până acum în întunerec. 10 ^q Cine iubește pe fratele său, rămâne în lumină, și ^r sminteală nu este într'însul; 11 Iar cine urăște pe fratele său, este în întunerec și ^s umblă în întunerec, și nu știe încotro se duce, pentru că întunerecul a orbit ochii lui.

12 Vă scriu vouă, copiilor, fiindcă pentru numele lui iertate vă sunt ^t păcatele. 13 Vă scriu vouă, părinților, fiindcă ați cunoscut pe ^u Cel dela început. Vă scriu vouă, tânărilor, fiindcă ați biruit pe cel rău. V'am scris vouă, copiilor, fiindcă ați cunoscut pe Tatăl.

14 V'am scris vouă, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel dela început. V'am scris vouă, tânărilor, fiindcă ^v sunteți tari și cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi și ați biruit pe cel rău.

15 ^x Nu iubiți lumea nici cele *ce sunt* în lume. Dacă cineva ^y iubeste lumea, iubirea Tatălui nu este într'însul. 16 Fiindcă tot ce este în lume, pofta trupului ^z și pofta ochilor și mândria deșartă a vieții, nu este dela Tatăl, ci este din lume. 17 Și ^a lumea trece, și pofta ei; dar, cine face voea lui Dumnezeu, rămâne în veci.

Să ne ferim de antecreștini și să rămânem în Hristos.

18 ^b Copii, ^c este ceasul depe urmă, și după cum ați auzit că vine ^d antecrist, ^e și acum mulți s'au făcut antecristi, de unde cunoaștem ^f că este ceasul depe urmă. 19 ^g Dintre noi au ieșit, dar nu erau dintre noi, căci ^h dacă

j Ioan 17. 21. p 1 Reg. 8. 46.
k Ioan 15. 11. q Cap. 2. 4
l Cap. 3. 11. r Ps. 32. 5
m Ioan 1. 9. —

Capul 2.

a R. m. 8. 34. e Cap. 1. 8.
b Rom. 3. 25. f Ioan 11 21, 23.
c Ioan 1. 29. g Cap. 4. 13.
d Cap. 1. 6. h Cap. 4. 13.
e Ioan 11. 29. i Ioan 15. 4. 5.
f Mat. 11. 29

k 2 Ioan 5. j Cap. 3. 11.
m Ioan 13. 34. n Rom. 13. 12.
o Ioan 1. 9. p 1 Cor. 13. 2.

q Cap. 3. 14. r 2 Pet. 1. 10.
s Ioan 12. 35. t Luc. 24. 47.
u Cap. 1. 1. v Etes. 6. 10.

x Rom. 12. 2. y Mat. 6. 24.
z Ecol. 5. 11. a 1 Cor. 7. 31.
b Ioan 21. 5. c Ebr. 1. 2.

d 2 Tes. 2. 3, etc.
e Mat. 24. 5, 24.
f 1 Tim. 4. 1.
g Deut. 13. 13.
h Mat. 24. 24.

ar fi fost dintre noi, ar fi rămas cu noi; ci ⁱca să se arate că nu sunt toți dintre noi. 20 Și ^jvoi aveți ungeră ^kdela cel sfânt, ^lși toți știți.

21 Nu v'am scris vouă fiindcă nu știți adevărul, ci pentru că-l știți și că orice minciună nu este din adevăr. 22 ^mCine este mincinosul, dacă nu cel care tăgăduiește că Iisus nu este Hristosul? Acesta este antecristul, cel care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul. 23 ⁿOricine care tăgăduiește pe Fiul nu are nici pe Tatăl: ^ocine mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

24 Voi ^pce ați auzit dela început, în voi să rămâe. Dacă va fi rămas în voi ce ați auzit dela început, ^qveți rămâne și voi în Fiul și în Tatăl. 25 ^rȘi aceasta este făgăduința pe care însuși ne-a făgăduit-o nouă, viața vecinică.

26 Acestea v'am scris ^sdespre cei care vă amăgesc pe voi. 27 Și voi, ^tungerea pe care ați luat-o dela dânsul rămâne în voi, și ^unu aveți trebuință ca să vă învețe cineva, ci după cum ungera lui vă învață despre toate, și adevărat este și nu este minciună, și după cum v'am învățat, rămâneți într'însul.

28 Și acum, copii, rămâneți într'însul, ca, — dacă se va fi arătat, — să avem îndrăzneală și să nu fim dați de rușine de către dânsul, la venirea lui.

29 Dacă știți că el este drept, cunoașteți că și oricine care făptuește dreptatea este născut dintr'însul.

Fiii lui Dumnezeu sunt fericiți prin nădejdea într'însul, curați de păcat, iubitori de frați, urâți de lume. Iubirea către aproapele și către Dumnezeu.

3 Vedeți ce fel de mare iubire ne-a dat nouă Tatăl ^aca să fim numiți fii ai lui Dumnezeu, și suntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaște, ^bfiindcă nu-l cunosc pe dânsul. 2 Iubiților, ^cacum suntem fii ai lui Dumnezeu, și

nu s'a arătat ^dîncă ce vom fi. Știm că dacă se va fi arătat, ^evom fi asemenea lui, fiindcă ^fil vom vedea după cum este. 3 ^gȘi oricine, care are nădejdea aceasta într'însul, se curățește pe sine, după cum acela curat este.

4 Oricine care făptuește ^hpăcatul, săvârșește și călcarea legii și păcatul este călcarea legii. 5 Și voi ⁱștiți că acela s'a arătat, ^jca să ridice păcatele, și ^kîntr'însul nu este păcat. 6 Oricine, care rămâne într'însul, nu păcătuiește; ^loricine care păcătuiește, nu l-a văzut, nici nu l-a cunoscut.

7 Copii, ^mnimenca să nu vă amăgească. ⁿCine făptuește dreptatea este drept, după cum și acela drept este; 8 ^oCine săvârșește păcatul, este din deavolul, pentru că dela început deavolul păcătuiește. ^pPentru aceea s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să sfărâme lucrurile deavolului. 9 ^qOricine care este născut din Dumnezeu nu săvârșește păcat, pentru că ^rsămânța lui rămâne într'însul; și nu poate păcătuî, fiindcă este născut din Dumnezeu.

10 În aceasta sunt învederați fiii lui Dumnezeu și fiii deavolului: ^soricine care nu făptuește dreptate nu este din Dumnezeu, ^tadecă cine nu-și iubește pe fratele său.

11 Pentru ^ucă aceasta este solia pe care ați auzit-o dela început, ^vca să ne iubim unii pe alții; 12 Nu după cum eră ^xCain din cel rău și ucise pe fratele său; și pentru ce-l ucise? Fiindcă lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte. 13 Și nu vă mirați, fraților, dacă ^ylumea vă urăște. 14 ^zNoi știm că ne-am strămutat din moarte la viață, că iubim pe frați; ^acine nu iubește *pe fratele său* rămâne în moarte. 15 ^bOricine care urăște pe fratele său este omoritor de oameni, și știți. ^ccă orice omoritor de oameni nu are viață vecinică rămânând într'însul.

ⁱ 1 Cor. 11. 19. ^o Ioan 14. 7, 9, 10. ^t Vers. 20.
^j 2 Cor. 1. 21. ^p 2 Ioan 6. ^u Ier. 31. 33, 34.
^k Marc. 1. 24. ^q Ioan 14. 23.
^l Ioan 10. 4, 5. ^r Ioan 17. 3.
^m Cap. 4. 3. ^s Cap. 3. 7.

Capul 3.

^a Ioan 1. 12.
^b Ioan 15. 18, 19.
^c Isa 56. 5.
^d Rom. 8. 18.

^e Rom. 8. 29.
^f Iov 19. 26.
^g Cap. 4. 17.
^h Rom. 4. 15.
ⁱ Cap. 1. 2.
^j Isa. 53. 5, 6, 11.

^k 2 Cor. 5. 21.
^l Cap. 2. 4.
^m Cap. 2. 26.
ⁿ Ezec. 18. 5-9.
^o Mat. 13. 38.
^p Fac. 3. 15.

^q Cap. 5. 18.
^r 1 Pet. 1. 23.
^s Cap. 2. 29.
^t Cap. 4. 8.
^u Cap. 1. 5.
^v Ioan 13. 34.

^x Fac. 4. 4, 5.
^y Ioan 15. 18, 19.
^z Cap. 2. 10.
^a Cap. 2. 9, 11.
^b Mat. 5. 21, 22.
^c Gal. 5. 21.

16^d În aceasta am cunoscut iubirea, că acela și-a pus sufletul său pentru noi; și noi datori suntem să punem sufletele pentru frați. 17 Iar ^e cine are avutul lumii și privește pe fratele său, care are trebuință, și-și închide inima *întorcându-se* dela dânsul, ^f cum rămâne într'insul iubirea lui Dumnezeu?

18 Copii, ^g să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci în faptă și adevăr. 19 Și în aceasta vom cunoaște că ^h suntem din adevăr, și vom liniști inimile noastre înaintea lui *Dumnezeu*. 20 ⁱ De orice ne-ar învinui inima noastră, fiindcă Dumnezeu este mai mare, decât inima noastră și cunoaște tot. 21 ^j Iubiților, dacă inima noastră nu ne învinuiește, ^k avem îndrăzneală la Dumnezeu. 22 Și, ^l orice cerem, primim dela dânsul, pentru că păzim poruncile lui ^m și facem cele plăcute înaintea lui. 23 ⁿ Și aceasta este porunca lui, ca să credem numele Fiului său, Iisus Hristos. ^o și să ne iubim unii pe alții, după cum ne-a dat poruncă. 24 Și cine păzește poruncile lui într'insul, rămâne și el într'insul; și în aceasta cunoaștem că rămâne în noi, din duhul pe care ni l-a dat.

Trebuie să ne ferim de duhuri amăgitoare. Iubirea lui Dumnezeu către noi cere iubirea noastră către frați. Dumnezeu e dragoste.

4 Iubiților, ^a nu credeți oricărui duh, ci ^b cercați duhurile, dacă sunt din Dumnezeu, fiindcă ^c mulți profeti mincinoși au ieșit în lume. 2 Cunoașteți în aceasta duhul lui Dumnezeu: ^d orice duh care mărturisește pe Iisus ca Hristos venit în trup este din Dumnezeu. 3 Și ^e orice duh care nu mărturisește pe Iisus *ca Hristos venit în trup* nu este din Dumnezeu; și acesta este al lui anticrist, despre care ați auzit că vine, ^f și acum este în lume încă.

4^g Voi sunteți din Dumnezeu, copii, și i-ați biruit, pentru că mai mare este cel care este în voi, decât ^h cel care este

în lume. 5 ⁱ Ei sunt din lume; pentru aceea vorbesc din lume ^j și lumea îi ascultă. 6 Noi suntem din Dumnezeu; cine cunoaște pe Dumnezeu, ne ascultă, ^k cine nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă. Din aceasta cunoaștem ^l duhul adevărului și duhul rătăcirii.

7^m Iubiților, să ne iubim unii pe alții, pentru că iubirea este din Dumnezeu, și oricine care iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu. 8 Cine nu iubește, ⁿ n'a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că ^o Dumnezeu este iubire.

9^p În aceasta fû cunoscută iubirea lui Dumnezeu către noi, că Dumnezeu a trimis în lume pe Fiul său unul născut, ^q ca să trăim printr'insul. 10 În aceasta este iubirea, ^r nu pentru că noi am iubit pe Dumnezeu, ci pentru că el ne-a iubit și a trimis pe Fiul său, ^s ispășire de păcatele noastre. 11 Iubiților, ^t dacă Dumnezeu ne-a iubit astfel, și noi datori suntem să ne iubim unii pe alții. 12 ^u Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut vre odată; dacă ne iubim unii pe alții, Dumnezeu rămâne în noi și ^v iubirea lui desăvârșită este în noi.

13^x În aceasta cunoaștem, că rămânem într'insul și el în noi, fiindcă ne-a dat din duhul lui. 14 Și ^y noi am primit și mărturisim, că ^z Tatăl a trimis pe Fiul Mântuitor al lumii. 15 Cine va fi mărturisit că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el și el în Dumnezeu.

16 Și noi am cunoscut și am crezut iubirea pe care ^o are Dumnezeu către noi. Dumnezeu este iubire, și cine rămâne în această iubire, rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne în el. 17 În aceasta este desăvârșită iubirea între noi, ca să avem îndrăzneală în ziua judecății, fiindcă ^{ce fel} este acela, *astfel* suntem și noi în lumea aceasta.

^d Ioan 3. 16.	ⁱ 1 Cor. 4. 4.	ⁿ Ioan 6. 29.	^b 1 Cor. 14. 29.	^g Cap. 5. 4.	^l Isa. 8. 20.	^q Cap. 5. 11.	^v Cap. 2. 5.
^e Deut. 15. 7.	^j Iov 22. 26.	^o Mat. 22. 39.	^c Mat. 24. 5, 24.	^h Ioan 12. 31.	^m Cap. 3. 10, 11, 23.	^r Ioan 15. 16.	^x Ioan 14. 20.
^f Cap. 4. 20.	^k Ebr. 10. 22.		^d 1 Cor. 12. 3.	ⁱ Ioan 3. 31.	ⁿ Cap. 2. 4.	^s Cap. 2. 2.	^y Ioan 1. 14.
^g Ezech. 33. 31.	^l Ps. 34. 15.	Capul 4.	^e Cap. 2. 22.	^j Ioan 15. 19.	^o Vers. 16.	^t Mat. 18. 33.	^z Ioan 3. 17.
^h Ioan 18. 37.	^m Ioan 8. 29.	^a Ier. 29. 8.	^f 2 Tes. 2. 7.	^k Ioan 8. 47.	^p Ioan 3. 16.	^u Ioan 1. 18.	—

18 Temere nu este în iubire. ci iubirea desăvârșită dă afară temerea, fiindcă temerea are chin de pedeapsă. și cine se teme. nu este desăvârșit în iubire. 19 Noi iubim. pentru că el cel întâiu ne-a iubit.

20 Dacă zice cineva că iubesc pe Dumnezeu și urăște pe fratele său. mincinos este: căci cine nu iubeste pe fratele său pe care l-a văzut. nu poate iubi pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut. 21 Și această poruncă avem dela dânsul. că cine iubeste pe Dumnezeu, iubeste și pe fratele său.

Credința ce a biruit lumea. Prin credință și supunere iubim pe Dumnezeu.

5 Oricine care ^a crede că ^b Iisus este Hristosul, este ^c născut din Dumnezeu, ^d și oricine care iubeste pe cel care a născut, iubeste și pe cel născut dintr'insul.

2 În aceasta cunoaștem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu și facem poruncile lui.

2 ^e Căci iubirea lui Dumnezeu este aceasta. să ^f păzim poruncile lui și poruncile lui nu sunt grele. 4 Pentru că ^g orice este născut din Dumnezeu, biruește lumea; și această biruință. care a biruit lumea, este credința noastră. 5 Cine este care biruește lumea. dacă nu ^h cel care crede, că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

Mărturia duhului.

6 Acesta este cel care veni ⁱ prin apă și sânge, Iisus Hristos; nu în apă numai, ci în apă și în sânge: ^j și duhul este care mărturisește, fiindcă duhul este adevărul. 7 Căci trei sunt care mărturisesc — în cer: Tatăl, ^k Cuvântul și sfântul Duh, ^l și aceștia trei sunt unul. 8 Și trei sunt care mărturisesc pe pământ — duhul și apa și sângele; și acești trei pentru unul sunt.

9 Dacă primim ^m mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare, ⁿ căci aceasta este mărturia lui Dumnezeu. că a mărturisit pentru Fiul său.

10 Cine crede în Fiul lui Dumnezeu, ^o are mărturia în sine însuși; cine nu crede lui Dumnezeu, ^p l-a făcut mincinos, pentru că n'a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul său. 11 ^q Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat viața vecinică. ^r și această viață este în Fiul său. 12 ^s Cine are pe Fiul, are viață; cine nu are pe Fiul lui Dumnezeu, nu are viață.

13 ^t Acestea v'am scris vouă, care credeți în numele Fiului lui Dumnezeu. ca să știți că aveți viață vecinică și să credeți.

Puterea rugăciunii.

14 Și aceasta este nesfiala pe care o avem la dânsul. ^u că. dacă cerem ceva. potrivit cu voința lui, ne ascultă. 15 Și dacă știm că ne ascultă ceea ce cerem. știm că avem cererile pe care le-am cerut dela dânsul.

16 Dacă vede cineva pe fratele său păcătuiind, păcat nu spre moarte, ^v va cere, ^x și-i va da viață. celor care păcătuiesc nu spre moarte. ^y Este păcat spre moarte; ^z nu zic ca să se roage pentru *păcatul* acela. 17 ^a Orice nedreptate este păcat, și este păcat nu spre moarte.

18 Știm că ^b oricine care a fost născut din Dumnezeu, nu păcătuiește, ci care fii născut din Dumnezeu, ^c se păstrează pe sine și cel Rău nu-l atinge. 19 Știm că din Dumnezeu suntem, ^d și lumea întreagă zace în cel Rău. 20 Știm iar că Fiul lui Dumnezeu a venit și ^e ne-a dat minte, ^f ca să cunoaștem pe cel adevărat: și suntem în cel adevărat, în Fiul său Iisus Hristos; ^g acesta este adevăratul Dumnezeu și viața vecinică.

21 Copii, păziți-vă de idoli.

Capul 5.

^a Ioan 1. 12.	^d Ioan 15. 23.	^h 1 Cor. 15. 57.	^m Ioan 8. 17, 18.	^r Ioan 1. 4.	^v Cap. 3. 22.	^α Cap. 3. 4.	^e Luc. 24. 45.
^b Cap. 2. 22, 23.	^e Ioan 14. 15, 21, 23.	ⁱ Ioan 19. 34.	ⁿ Mat. 3. 16, 17.	^s Ioan 3. 36.	^x Iov 42. 8.	^β 1 Pet. 1. 23.	^f Ioan 17. 3.
^c Ioan 1. 13.	^f Mic. 6. 8.	^j Ioan 14. 17.	^o Rom. 8. 16.	^t Ioan 20. 31.	^y Mat. 12. 31, 32.	^γ Iac. 1. 27.	^g Isa. 9. 6.
	^g Ioan 16. 33.	^k Ioan 1. 1.	^p Ioan 3. 33.	^u Cap. 1. 1. 2.	^z Ier. 7. 16.	^δ Gal. 1. 4.	—
		^l Ioan 10. 30.	^q Cap. 2. 25.				

A DOUA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Iubirea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor lui. Trebuie să fugim de amăgitori.

1 Bătrânul alesei Doamne și copiilor ei, ^ape care eu îi iubese în adevăr, și nu numai eu, ci și toți care au cunoscut ^badevărul. **2** Pentru adevărul ce rămâne în noi, și cu noi va fi în veci. **3** ^cCu noi va fi dar, milă, pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Iisus Hristos Fiul Tatălui, ^dîn adevăr și în iubire.

4 M'am bucurat foarte, că am aflat dintre copiii tăi ^eumblând în adevăr, după cum am primit poruncă dela Tatăl.

5 Și acum rogu-te, Doamnă, ^fnu scriindu-ți ca poruncă nouă, ci pe care o aveam dela început, ^gca să ne iubim unii pe alții. **6** Și ^haceasta este iubirea, ca să umblăm potrivit cu poruncile lui: această poruncă este, după ⁱcum ați auzit dela început, ca să umblați într'însa.

7 Că ^jmulți amăgitori au ieșit în

lume, ^kcare nu mărturisesc pe Iisus ca Hristos venit în trup; ^lacesta este amăgitorul și antecristul.

8 ^mLuată seama de voi înșivă, ⁿca să nu pierdeți cele ce ați lucrat, ci să primiți plată deplină.

9 ^oOricine care înaintează mai departe și nu rămâne în învățătura lui Hristos, nu are pe Dumnezeu: cine rămâne în învățătura lui, acesta are și pe Tatăl și pe Fiul.

10 Dacă vine cineva la voi și nu aduce învățătura aceasta, nu-i primiți în casă, ^pși nu-i ziceți bun venit: **11** Căci cine îi zice bun venit, se face părtaș cu lucrurile lui cele rele.

12 Multe având a vă serie, n'am voit să *le scriu* pe hârtie și cu cerneală, nădăduesc însă să vin la voi și să vorbesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13 Te îmbrățișează copiii surorii tale cea aleasă.

A TREIA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Ospitalitatea lui Gaiu este lăudată și recomandată către frați.

1 Bătrânul către Gaiu iubitul, ^ape care eu îl iubesc în adevăr.

2 Iubitule, doresc ca tu să aibi parte în orice și să fii sănătos, după cum are parte sufletul tău. **3** M'am bucurat foarte, când veni ră frații și deteră dovadă pentru adevărul tău, după cum ^bumblă tu în adevăr. **4** Nu am bucurie mai mare, decât aceasta, ca să auz că ^ccopiii mei umblă în adevăr.

5 Iubitule, cu credincioșie săvârșești orice faci pentru frați și anume străini. **6** Care au dat înaintea bisericii dovadă

de iubirea ta, pe care trimițându-i mai nainte, bine vei face după cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu. **7** Căci pentru numele lui Hristos au plecat, ^dneluând nimic dela neamuri. **8** Deci noi datori suntem să ocrotim pe unii ca aceștia, ca să ne facem împreună lucrători pentru adevăr.

Să ne ferim de-a da exemplu rău.

9 Am scris ceva bisericii; dar Diotrefe, care năzuește să răpească întâetatea preste dânsii, nu ne primește.

10 Pentru aceea, dacă voi fi venit, îi voi aduce aminte lucrurile pe care le face, flecărind de noi cu vorbe rele, și

2 IOAN.	b Ioan 8. 32.	f 1 Ioan 2. 7, 8.	h Ioan 14. 15, 21.	k 1 Ioan 4. 2, 3.	n Gal. 3. 4.	3 IOAN.	b 2 Ioan 4.
—	c 1 Tim. 1. 2.	g Ioan 13. 34, 1.	i 1 Ioan 2. 24.	l 1 Ioan 2. 22.	o 1 Ioan 2. 23.	—	c 1 Cor. 4. 15.
Capul 1.	d Vers. 1.	15. 12.	j 1 Ioan 4. 1.	m Marc. 13. 9.	p Rom. 16. 17.	Capul 1.	d 1 Cor. 9. 12, 15.
a 3 Ioan 1.	e 3 Ioan 3.					a 2 Ioan 1.	

nemulțumit fiind de acestea, nici el nu primește pe frați. și împedecă pe cei care voesc să-i primească, și-i dă afară din biserică.

11 Iubitule, ^enu urmă răul, ci binele. ^fCine face bine, este din Dumnezeu; cine face rău, n'a văzut pe Dumnezeu.

12 Lui Demetriu ^gi-s'a dat bună dovadă de către toți și de către însuși a-

devărul; și chiar noi dăm dovadă, și știi că dovada noastră este adevărată.

13 Multe aveam să-ți scriu, dar nu voesc să-ți scriu cu cerneală și condeiu.

14 Nădăjduesc însă să te văz în curând și vom vorbi gură către gură.

15 Pace ție. Te îmbrățișază prietinii; îmbrățișază pe nume pe frați.

EPISTOLA LUI IUDA.

Iuda îndeamnă pe cetitori să lupte pentru credința ce s'a dat celor sfinți. Pildă de pedeapsă a celor greșiți: Iudei, îngeri, sodomiti și gomoriți, Arhanghelul Mihael și satan. Cuvintele lui Enoch și ale apostolilor. Să ne ferim de ispășitorii vițioși.

1 Iuda, slujitor al lui Iisus Hristos, ^afrate însă al lui Iacob, ^bcelor chemați care sunt iubiți în Dumnezeu Tatăl ci ^cpăstrați pentru Iisus Hristos. 2 Milă vouă și ^dpace și iubire să fie înmulțită.

3 Iubiților, când puneam toată silința să vă scriu despre ^emântuirea de obște a noastră, avui nevoie să vă scriu îndemnând ^fca să luptați pentru credința dată sfinților o singură dată. 4 ^gPentru că s'au vârit pe ascuns unii oameni, ^hcare de demult sunt scriși mai dinainte spre această judecată, netemători de Dumnezeu, ⁱschimbând ^jdarul Dumnezeului nostru în desfrânare și ^ktăgăduind pe unicul stăpân și pe Domnul nostru Iisus Hristos.

5 Voesc dar să vă aduc aminte, fiindcă știți odată toate, că ^lDomnul, după ce a scăpat pe popor din Egipt, ^ma pierdut de-a doua oară pe cei care n'au crezut, 6 Și ⁿpe îngeri care nu și-au păzit stăpânirea, ci au părăsit locuința lor, ^oi-a păstrat supt întunecare în vecinice legături ^pspre judecata zilei celei mari; 7 După cum ^qSodoma și

Gomora și orașele dimprejurul lor, fiindcă s'au dat cu totul la desfrânare, în același chip ca aceștia și au umblat după trup străin, stau înainte dovadă suferind pedeasă de foc vecinic,

8 ^rAsemenea dar și aceștia visând, pângăresc trupul, desprețuesc stăpânire, ^sdefaimă măririi. 9 Dar ^tMihael Arhanghelul. când pricinindu-se cu deavolul se certă despre corpul lui Moise, ^unu îndrăzni să aducă o judecată de defaimare, și zise: ^v„certe-te Domnul“. 10 ^xAceștia însă defaimă cele ce nu cunosc, iar cele ce știu din fire ca dobitoacele necuvântătoare, în acestea se prăpădesc. 11 Vai lor, că umblară în calea ^ylui Cain, și pentru ^zplată se dederă cu totul în rătăcirea lui Balaam, și pieriră ^aîn împotrivirea lui Cora.

12 ^bAceștia sunt ^cpetele de necurătenie în mesele voastre obștești, ospătând fără teamă împreună ^{cu voi}, pășunându-se pe sine însuși, ^dnouri fără apă ^emânați înainte de vânturi, pomi tomnatici fără rod, de două ori uscați, ^fdesrădăcinați fiind, 13 ^gValuri firoase ale mării ^hspunegând rușinea lor, stele rătăcitoare. ⁱpentru dâșii este păstrată în veci întunecimea întunecului.

14 Dar și Enoch, ^jal șaptelea dela Adam, profetiză pentru aceștia zicând:

^e Ps. 37. 27.
^f 1 Ioan 2. 29.
^g 1 Tim. 3. 7.

IUDA.

Capul 1.

^a Luc. 6. 6.

^b Rom. 1. 7.

^c Ioan 17. 11, 12, 15.

^d 1 Pet. 1. 2.

^e Tit. 1. 4.

^f Filip. 1. 27.

^g Gal. 2. 4.

^h Rom. 9. 21, 22.

ⁱ 2 Pet. 2. 10.

^j Tit. 2. 11.

^k Tit. 1. 16.

^l 1 Cor. 10. 9.

^m Num. 14. 29, 37.

ⁿ Ioan 8. 44.

^o 2 Pet. 2. 4.

^p Apoc. 20. 10.

^q Fac. 19. 24.

^r 2 Pet. 2. 10.

^s Esod. 22. 28.

^t Dan. 10. 13.

^u 2 Pet. 2. 11.

^v Zech. 3. 2.

^x 2 Pet. 2. 12.

^y Fac. 4. 5.

^z Num. 22. 7, 21.

^a Num. 16. 1. etc.

^b 2 Pet. 2. 13.

^c 1 Cor. 11. 21.

^d Prov. 25. 14.

^e Efes. 4. 14.

^f Mat. 15. 13.

^g Isa. 57. 20.

^h Filip. 3. 19.

ⁱ 2 Pet. 2. 17.

^j Fac. 5. 8. 1.

iată^k venit-a Domnul în zecimi de mii de sfinți ai lui. 15 Ca să facă judecată împotriva tuturilor și să mustre pe toți netemătorii de Dumnezeu, pentru toate lucrurile netemerii lor de Dumnezeu pe care le-au făcut cu netemere de Dumnezeu și pentru^l cuvintele aspre pe care le-au vorbit împotriva lui păcătoșii, netemători de Dumnezeu. 16 Aceștia sunt cârtitorii nemulțumiți de a lor soarte, deși umblă potrivit cu poftele lor, și^m gura lor vorbește cuvinte trufase, ⁿdeși dau cinste unor fețe pentru folos.

17° Voi însă, iubitorilor, aduceți-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos. 18 Că vă spuneau: în timpul depe urmă ^pvor fi batjocuritori umblând, potrivit cu ale lor poftes, de netemători de Dumnezeu. 19 Aceștia ^qsunt

care fac deosebiri. ^roameni firești neavând duh.

Îndemnare să rămânem statornici în credință și în învățătura curată.

20 Dar voi, iubitorilor, ^selădindu-vă pe credința voastră preasfântă, ^trugându-vă în duhul sfânt. 21 Păstrați-vă în iubirea lui Dumnezeu, ^uașteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viață vecinică. 22 Și pe unii sovăitori muștrați-i. 23 Iar pe alții ^vscăpați-i ^xrăpindu-i din foc, iar pe alții miluiți-i în temere, urind și cămașa mânăjită de trupul lor. 24 Iar celui care poate să vă păzească pe voi fără greșală și să vă pună înaintea mării lui desăvârșiți în veselie. 25 Unicului *înțeleptului* Dumnezeu Mântuitorul nostru prin Iisus Hristos Domnul nostru mărire, mărie, tărie și stăpânire mai înainte de tot veacul și acum și în toate veacurile. Amin.

APOCALIPSUL LUI IOAN.

Ioan trimite urări de bine la șapte biserici.

1 Descoperirea lui Iisus Hristos, pe ^acare i-o dăte Dumnezeu, ca să arate slujitorilor săi cele ce ^btrebuie să se facă în curând, și ^cpe care ^ctrimitând prin îngerul său le însemnă lui Ioan slujitorul său, 2^d Care mărturisă cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos, ^ecâte văzù.

3^f Fericit cine cetește și cei care ascultă cuvântul profetiei, și păstrează cele scrise într'însa; căci ^g timpul cuvenit este aproape.

4 Ioan celor șapte biserici, care sunt în Asia. Dar vouă și pace dela ^hcel care este și ⁱcare eră și care vine, ^jși dela cele șapte dhuri, care sunt înaintea tronului său, 5 Și dela Iisus Hristos, ^kmartorul credincios, ^lîntâiul născut dintre morți și ^mDomnul împărățiilor pământului.

Celui ⁿcare ne iubește și ^one deslegă din păcatele noastre în sângele său. 6 Și ne ^pfacù pe noi împărăție, preoții lui Dumnezeu și Tatăl său, Lui ^qfie ^qmărirea și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

7^r Iată vine cu nouri, și orice ochiu îl va vedeà și ^scei care îl împunseră, și vă vor jeli pentru dânsul toate semințiile pământului. Așà, amin.

8^t Eu sunt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, ^ucare este, care eră și care vine. Atotșitorul.

În Patmu vede pe fiul omului glorificat.

9 Eu Ioan, fratele vostru și împreună ^vpărtaș în strâmtoare și ^xîn împărăție și în răbdare stăruitoare în Iisus, am fost în insula numită Patmu ^ypentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Iisus. 10^z Am fost în

^k Deut. 33. 2. | ^p 1 Tim. 4. 1. | ^u Tit. 2. 13. | APOCALIPS. | ^e Cap. 22. 16. | ^h Esod. 3. 14. | ⁿ Ioan 13. 34. | ^t Isa. 41. 4.
^l 1 Sam. 2. 8. | ^q Prov. 18. 1. | ^v Rom. 11. 14. | — | ^f 1 Cor. 1. 6. | ⁱ Ioan 1. 1. | ^o Ebr. 9. 14. | ^u Vers. 3.
^m 2 Pet. 2. 18. | ^r 1 Cor. 2. 14. | ^x Amos 4. 11. | *Capul 1.* | ^g 1 Ioan 1. 1. | ^j Zech. 3. 9. | ^p 1 Pet. 2. 5. 9. | ^v Filip. 1. 7.
ⁿ Prov. 28. 21. | ^s Col. 2. 7. | — | ^a Ioan 3. 32. | ^h Ioan 8. 14. | ^q 1 Tim. 6. 16. | ^x Rom. 8. 17.
^o 2 Pet. 3. 2. | ^t Rom. 8. 26, | — | ^b Vers. 3. | ^g Luc. 11. 28. | ⁱ 1 Cor. 15. 20. | ^r Dan. 7. 13. | ^y Vers. 2.
| | | | | ^d 1 Cor. 13. 11. | ^m Efes. 1. 20. | ^s Zech. 12. 10. | ^c Fapt. 10. 10.

—
^a Ioan 3. 32.
^b Vers. 3.
^c Fapt. 10. 10.

duh în ^aziua Domnului, și auzii în urma mea ^bglas mare ca de trâmbiță 11 Zicând: ^cce vezi, scrie în carte și trimite ^dcelor șapte biserici: la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatira și la Sarde și la Filadelfia și la Laodicea.

12 Și mă întorseiu să văz glasul care vorbea cu mine; și ^eîntorcându-mă, văzui șapte sfeșnice de aur, 13 ^fȘi în mijlocul sfeșnicelor asemuit ^gpe Fiul omului ^hîmbrăcat în vestmânt lung până la picioare, și ⁱîncins la piept cu încingătoare de aur; 14 Iar capul lui și ^jpărul alb ca lâna albă, ca zăpada, și ^kochii lui ca flacăra de foc, 15 ^lȘi picioarele asemenea cu aramă lucitoare, ca în cuptor ars, și ^mglasul lui ca vuet de ape multe.

16 ⁿȘi avea în mâna lui dreaptă șapte stele, și ^odin gura lui ieșea o spadă ascuțită cu două tășuri, ^pși înfățișarea lui cum lucește soarele în puterea sa.

Taina celor șapte stele și sfeșnice.

17 Și când îl ^qvăzui, am căzut la picioarele lui ca mort, și ^rpușe mâna lui dreaptă asupra mea zicând: nu te teme; ^seu sunt cel dintâiu și cel din urmă, 18 Adecă ^tcel viu, și am fost mort și iată sunt viu în vecii vecilor, și am cheile morții și iadului. 19 Deci scrie cele ce ai văzut și cele ce sunt și cele ce au să fie după acestea, 20 Taina celor șapte stele pe care le-ai văzut pe dreapta mea, și cele șapte sfeșnice de aur. Cele șapte stele sunt îngerii celor șapte biserici, și sfeșnicele sunt cele șapte biserici.

Epistola întâia către Efeseni, Nicolaiții.

2 Scrie îngerului bisericii din Efes: acestea zice, ^acel care ține cele șapte stele în dreapta lui, cel ^bcare umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur;

2 ^cȘtiu lucrurile tale și osteneala și răbdarea ta stăruitoare, și că nu poți suferi pe răi, și ^dai cercat pe cei care

^ese zic pe sine apostoli și nu sunt, și i-ai aflat mincinoși; 3 Și ai răbdare stăruitoare, și ai suferit pentru numele meu, și ^fnu te-ai obosit.

4 Dar am împotriva ta, că ai părăsit iubirea ta cea dintâiu. 5 Deci adu-ți aminte de unde ai căzut, și pocăște-te și fă lucrurile dintâiu: ^giar dacă nu, vin ^hcurând la tine și voi mișca sfeșnicul tău din locul lui, dacă nu te vei fi pocăit. 6 Dar ai aceasta că urăști lucrurile ^hNicolaiților, pe care și eu le urăș.

7 ⁱCine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorului îi voi dărui ^jsă mânânce ^kdin al vieții lemn, care este în raiul lui Dumnezeu.

Epistola lui Hristos către obștea dela Smirna.

8 Și îngerului bisericii din Smirna scrie-i: acestea zice ^lcel dintâiu și cel din urmă, care fû mort și fû viu.

9 ^mȘtiu strâmtorarea ta și sărăcia, — dar ești ⁿbogat —, și defăimarea dela ^ocei care se zic pe sine că sunt Judei, și nu sunt, ^pci sinagogă a satanei. 10 ^qNu te teme nici decum de cele ce ai să pătimesti. Iată deavolul are să arunce dintre voi în închisoare ca să fiți ispitiți, și veți avea strâmtorare zece zile. ^rFii credincios până la moarte și-ți voi da ^scununa vieții.

11 ^tCine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorul nu va fi nici decum vătămat de ^ua doua moarte.

Epistola lui Hristos către obștea dela Pergam.

12 Și îngerului bisericii din Pergam scrie-i: acestea zice ^vcel care are spada ascuțită cu două tășuri;

13 ^xȘtiu unde locuiești; ^yunde este tronul satanei; și ții numele meu, și n'ai tăgăduit credința mea, și în zilele acelea ^{eră}Antipa, martorul meu credincios, care fû omorît la voi, unde locuiește satana.

14 Dar am puține împotriva ta, fiindcă ai acolo pe care țin povața lui ^zBa-

^a Ioan 20 26. ^b Cap 4. 1. ^c Vers. 8. ^d Vers. 17. ^e Esod. 25 37. ^f Cap. 2. 1. ^g Ezech. 1. 26. ^h Dan. 10. 5. ⁱ Cap. 15 6. ^j Dan. 7. 9. ^k Dan. 10. 6. ^l Ezech. 1. 7. ^m Ezech. 43. 2. ⁿ Vers. 20. ^o Isa. 49. 2. ^p Fapt. 26. 13. ^q Ezech. 1. 28. ^r Dan. 8. 18. ^s Isa. 41. 4. ^t Rom. 6. 9. ^u — ^v — ^w — ^x — ^y — ^z —

^b Cap. 1. 13. ^c Ps. 1. 6. ^d 1 Ioan 4. 1. ^e 2 Cor. 11 13. ^f Gal. 6. 9. ^g Mat. 21. 41, 43. ^h Vers. 15. ⁱ Mat. 11. 15. ^j Cap. 22. 2 14. ^k Fac. 2. 9. ^l Cap. 1, 8, 17, 18. ^m Vers. 2. ⁿ Luc. 12. 21. ^o Rom. 2. 17, 28. ^p Cap. 3. 9. ^q Mat. 10. 22. ^r Mat. 24. 13. ^s Iac. 1. 12. ^t Vers. 7. ^u Cap. 20. 14. ^v Cap. 1. 16. ^w Vers. 2. ^x Vers. 9. ^y Vers. 9. ^z Num. 24. 14.

laam. care învăță pe Balac să pue pie-decă înaintea fiilor lui Israel, ca ei^a să mănânce înjunghiate idolilor^b și să facă desfrânări. 15 Astfel ai și tu pe care țin învățătura^c Nicolaiților asemenea. 16 Pocăște-te; iar dacă nu, vin curând la tine^d și mă voi război cu dânșii, cu spada gurii mele.

17^e Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul: biruitorului îi voi da din mana cea ascunsă, și-i voi da o pietricică albă, și pe pietricică un^f nume nou scris, pe care nimenea uu-l știe, decât numai primitorul.

Epistola lui Hristos către obștea dela Tiatira.

18 Și ingerului bisericii din Tiatira scrie-i: acestea zice al lui Dumnezeu Fin,^g care are ochii săi ca flacăra de foc, și picioarele sale sunt asemenea aramei lucitoare:

19^h Știu lucrurile tale și iubirea și credința și îngrijirea și răbdarea stăruitoare, și lucrurile tale din urmă sunt mai multe decât cele dintâiu.

20 Dar am împotriva ta, că lași pe femeiaⁱ Iezabela, care zicându-se pe sine profetă și învață și rătăcește pe slujitorii mei, ca^j să facă desfrânări și să mănânce înjunghiate idolilor. 21 Și i-am dat timp^k să se pocăească, și nu voește să se pocăească de desfrânarea ei. 22 Iată o arunc în pat, și în strâmtorare mare pe cei care fac desfrânări cu dânsa, dacă nu se vor pocăi de lucrurile ei. 23 Și pe copiii ei îi voi omori negreșit, și vor cunoaște toate bisericile, că^l eu sunt care cercetez rărunchi și inimi, și^m voi da vouă fiecăruia, potrivit cu lucrurile voastre.

24 Iar vouă vă zic celor rămași în Tiatira, câți nu aveți învățătura aceasta, ca unii care n'ați cunoscut adâncurile satanei, după cum zic ei: ⁿnu pun preste voi altă greutate; 25 Dar^o ceea ce aveți țineți până ce voi veni.

26 Și cine biruește, și cine păstrează

până la sfârșit lucrurile mele, ^qîi voi da stăpânire preste neamuri. 27^r Și le va pășună cu toeag de fier, ca vasele de pământ sunt sfărâmate, după cum și eu am luat dela Tatăl meu. 28 Și îi voi da steaua cea de dimineată. 29 Cine are urechi să asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola a cincea către Sardiiani.

3 Și ingerului bisericii din Sarde scrie-i: acestea zice cel^a care are cele șapte dhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele;

^bȘtiu lucrurile tale, că ai nume, că trăești^c și ești mort. 2 Fii veghetor, și întărește pe cele ce erau să moară: căci n'am găsit lucrurile tale depline înaintea Dumnezeului meu. 3 Deci^d adu-ți aminte cum ai primit și ai auzit, și păstrează și^e pocăște-te. ^fDeci dacă nu vei fi vegheat, voi veni ca un fur, și nu vei cunoaște nici decum în ce ceas voi veni la tine. 4^g Dar ai în Sarde puține nume, care nu și-au^h mânjit vestmintele lor, și vor umblăⁱ cu mine în vestminte albe, fiindcă sunt destoinici.

5 Biruitorul^j astfel va fi îmbrăcat în vestminte albe, și nu voi^k șterge nici decum numele lui din^l cartea vieței, și^m voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui meu și înaintea ingerilor săi. 6ⁿ Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola lui Hristos către obștea dela Filadelfia.

7 Și ingerului bisericilor din Filadelfia scrie-i: acestea zice^o Sfântul,^p Adevăratul, care are cheea lui David, care deschide^q și nimenea nu va închide, ^rși care^s închide și nimenea nu va deschide:

8^t Știu lucrurile tale; iată am lăsat înaintea ta^u ușă deschisă, pe care nimenea nu poate să o închidă; fiindcă ai putere mică și ai păstrat cuvântul meu, și n'ai tăgăduit numele meu.

a Fapt. 15. 29.	e Vers. 7. 11.	j Esod. 34. 15.	p Ioan 6. 29.
b 1 Cor. 6. 13, etc.	f Cap. 3. 12.	k Rom. 2. 4.	q Mat. 19. 28.
c Vers. 6.	g Cap. 1. 14, 15.	l 1 Sam. 16. 7.	r Ps. 2. 8, 9.
d Isa. 11. 4.	h Vers. 2.	m Ps. 62. 12.	—
	i 1 Reg. 16. 31.	n Fapt. 15. 28.	
		o Cap. 3. 11.	

<i>Capul 3.</i>	e Vers. 19.	k Esod. 32. 32.	q Isa. 22. 22.
a Cap. 1. 4. 16.	f Mat 24. 42, 43.	l Filip. 4. 3.	r Mat. 16. 19.
b Cap. 2. 2.	g Fapt. 1. 15.	m Mat. 10. 32.	s Iov. 12. 14.
c Etes. 2. 1. 5.	h Iuda 23.	n Cap. 2. 7.	t Vers. 1.
d 1 Tim. 6. 20.	i Cap. 4. 4.	o Fapt. 3. 14.	u 1 Cor. 16. 9.
	j Cap. 19. 8.	p 1 Ioan 5. 20.	

9 Iată ^vam să dau din sinagoga satanei, dintre cei care se zic pe sine că sunt Iudei, și nu sunt, ei mint; iată-i ^xvoiu face ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și să cunoască că eu te-am iubit. 10 Fiindcă ai păzit cuvântul meu, al răbdării mele ^ystăruitoare, și eu te voiu păzi de al încercării ceas, ce are să vie ^zpreste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii de ^ape pământ. 11 ^bViu curând; ^eține ce ai, ca nimenea să nu iă ^dcununa ta.

12 Biruitorul. îl voiu face ^estălp în templul Dumnezeului meu, și nici decum nu va mai ieși afară, și ^fvoiu scrie pe el numele Dumnezeului meu și numele cetății Dumnezeului meu, noul ^gIerusalim, care se pogoară din cer dela Dumnezeul meu. ^hși numele meu cel nou. 13 ⁱCine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Epistola lui Hristos către obștea dela Laodicea.

14 Și ingerului bisericei din Laodicea scrie-i: ^jacestea zice Aminul, ^kmartorul credincios și adevărat, ^linceputul făpturei lui Dumnezeu;

15 ^mȘtiu lucrurile tale, că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, dacă ai fi rece sau fierbinte! 16 Astfel fiindcă ești încropit, adevărat nici fierbinte, nici rece, am să te vărs din gura mea. 17 Pentru că zici, că sunt ⁿbogat și am fost îmbogățit și n'am trebuință de nimic, și nu știi că tu ești muncitul și vrednic de plâns și sărac și orb și gol, 18 Te sfătuiesc ^osă cumperi dela mine aur lămurit de foc, ca să fii bogat, și ^pvestminte albe ca să fii îmbrăcat și să nu fie arătată rușinea goliciunii tale, și alifie de ochi să-ți ungi ochii, ca să vezi. 19 Eu ^qpe câți îi iubesc îi mustru și îi înțeleptesc; deci râvnește și pocăește-te. 20 Iată stau la ușă și bat; dacă va fi auzit cineva glasul meu și va fi deschis ușa, și eu voiu intra la dânsul și voiu cină cu dânsul și el cu mine.

21 Biruitorul. lui îi voiu da să șază cu mine pe tronul meu, fiindcă și eu am biruit și am șezut cu Tatăl meu pe Tronul său. 22 Cine are urechi asculte ce zice bisericilor duhul.

Privești cerească. Tronul lui Dumnezeu cu douăzeci și patru de bătrâni și patru ființe.

4 După acestea văzui și iată ușă deschisă în cer, și întâiul ^aglas ca de trâmbiță, pe care-l auzii vorbind cu mine, zicând: ^bsue-te aci ^cși-ți voiu arăta cele ce trebuie să se facă după acestea.

2 Îndată ^dam fost în duh, și iată un tron eră pus în cer, și pe ^etron unul șezând, 3 Și cel care ședeă ^{eră} la vedere asemenea pietri de iaspe și de sardiu, ^fși curcubeul de jur împrejurul tronului la vedere asemenea smaragdului. 4 ^gȘi de jur împrejurul tronului ^{văzui} douăzeci și patru de tronuri, și pe tronuri douăzeci și patru de bătrâni, ^hșezând îmbrăcați în vestminte albe, ⁱși pe capetele lor cununi de aur. 5 Și din tron ieșeau ^jfulgere și vuet și tunete; ^kși șapte făclii de foc arzând înaintea tronului, care sunt ^lcele șapte dhuri ale lui Dumnezeu; 6 Și înaintea tronului ca ^mo mare sticloasă asemenea cristalului, ⁿși în mijlocul tronului și împrejurul tronului patru ființe pline de ochi dinainte ^oși dinapoi. 7 ^pȘi întâia ființă asemenea leului, și a doua ființă asemenea vițelului, și a treia ființă având fața ca de om, și a patra ființă asemenea vulturului sburător. 8 Și cele patru ființe, având fiecare din ele câte șase aripi, sunt pline de ochi de jur împrejur și de dinlăuntru, și răpauș nu au zi și noapte zicând: „Sfânt, sfânt, sfânt Domnul Dumnezeu Atotțitorul, Care eră și care este și care vine.“

9 Și de câte ori ființele vor fi dat mărire și cinste și mulțumită celui care șade pe tronul celui viu în vecii vecilor, 10 Cei douăzeci și patru de bătrâni

v Cap. 2. 9.	b Filip. 4. 5.	g Gal. 1. 26.	i Col. 1. 15.	q Iov. 5. 17.	e Cap. 1. 19.	h Cap. 3. 4. 5.	m Esod. 38. 8.
x Isa. 49. 23.	c Vers. 3.	h Cap. 22. 4.	m Vers. 1.	—	d Cap. 1. 10.	i Vers. 10.	n Ezecl. 1. 5.
y 2 Pet. 2. 9.	d Cap. 2. 10.	i Cap. 2. 7.	n Ozea 12. 8.	Capit. 4.	e Isa. 6. 1.	j Cap. 8. 5.	o Vers. 8.
z Luc. 2. 1.	e 1 Reg. 7. 21.	j Isa. 65. 16.	o Mat. 13. 44.	a Cap. 1. 10.	f Ezecl. 1. 28.	k Esod. 37. 23.	p Num. 2. 2. etc.
a Isa. 24. 17.	f Cap. 2. 17.	k Cap. 1. 5.	p 2 Cor. 5. 3.	b Cap. 11. 12.	g Cap. 11. 16.	l Cap. 1. 4.	—

vor cădea înaintea celui care șade pe tron. și se vor închina celui Viu în vecii vecilor și vor arunca cununile lor înaintea tronului, zicând: 11 Vrednic ești, Doamne Și Dumnezeu nostru, să primești mărirea și cinstea și puterea. Pentru că tu ai făcut toate. Și pentru voea ta erau și fură făcute.

Cartea cu șapte peceti se dă Mielului, care este lăudat cu cântări cerești.

5 Și văzui pe dreapta aceluia care șade pe tron ^acarte scrisă pe dinlăuntru și pe dinapoi, ^bpecetluită cu șapte peceti.

2 Și văzui inger puternic, vestind cu glas mare: cine este destoinic să deschiză cartea și să desfacă pecetile ei?

3 Și nimenea ^cîn cer, nici pe pământ, nici supt pământ nu putea să deschiză cartea, nici să se uite în ea. 4 Și plângeam tare, că nimenea nu fû găsit destoinic să deschiză cartea, nici să se uite în ea.

5 Și unul dintre bătrâni îmi zise: nu plânge: iată a biruit ^dLeul care este din seminția lui Iuda. ^erădăcina lui David, să deschiză cartea ^fși cele șapte peceti ale ei.

6 Și văzui între tron și cele patru ființe și între bătrâni ^gun Mielușel stând ca înjungheat, având șapte coarne și ^hșapte ochi, care sunt ⁱcele șapte dureri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul. 7 Și veni și luă ^jcartea din dreapta celui care șade pe tron.

8 Și când luă cartea, cele patru ființe și ^kcei douăzeci și patru de bătrâni căzură înaintea Mielușelului, având fiecare ^lchitară și cupe de aur pline de tămâe, ^mcare sunt rugăciunile sfinților.

9 Și ⁿcântă cântare nouă zicând: ^oVrednic ești să iai cartea și să deschizi pecetile ei, ^pFiindcă fuși înjungheat și ^qrăscumpărași pentru Dumnezeu, în sângele tău, ^rDin oricare seminție și limbă și popor și neam, 10 ^sȘi-i făcuși Dum-

nezeului nostru împărăție și preoți, Și vor împărăți pe pământ.

11 Și văzui, și auzii ca glas de îngeri mulți, ^tîmprejurul tronului și al ființelor și al bătrânilor, și numărul lor eră ^uzecimi de mii de zecimi de mii și mii de mii, 12 Zicând cu glas mare:

^vVrednic este Mielușelul cel înjungheat ca să ia puterea și bogăție și înțelepciune și tărie și cinste și mărire și laudă.

13 Și pe ^xorice făptură, care este în cer și pe pământ și supt pământ și pe mare, adecă pe toate dintrînsele le auzii zicând: ^yCel care șade pe tron și Mielușelul Are lauda și cinstea și mărirea și stăpânirea. În vecii vecilor. 14 Și cele patru ființe ziceau: Amin, și bătrânii căzură și se înclinară.

Desfacerea celor dintâiu șase peceti. Cea dintâiu vestește biruința lui Hristos, cele care urmează vestesc omoruri și suferințe; a șasea pecete vestește judecata.

6 Și ^avăzui când deschise Mielușelul pe una din cele șapte peceti, și auzii pe ^buna dintre cele patru ființe zicând ca vuet de tunet: vino și ^cuită-te. 2 Și văzui, ^cși iată cal alb, ^dși cel care ședeà pe dânsul aveà arc, ^eși i-se dete cumună, și ieși biruitor și să biruească.

3 Și când deschise pecetea a doua, ^fauzii pe a doua ființă zicând: vino și ^guită-te. 4 ^gȘi ieși alt cal roșu ca focul, și celui care ședeà pe dânsul i-se dete să ia pacea depe pământ și să se înjunghe unii pe alții, și i-se dete cuțit mare.

5 Și când deschise pecetea a treia, ^hauzii pe a treia ființă zicând: vino și ⁱuită-te. Și văzui, și iată ⁱcal negru, și cel care ședeà pe dânsul aveà cumpănă în mâna sa. 6 Și auzii ca un glas în mijlocul celor patru ființe zicând: o măsură de grâu un dinar, și trei măsururi de orz un dinar! ^jȘi nu păgubi untdelemnul și vinul.

Capul 5.	d Fac. 49. 9. 10.	i Cap. 4. 5.	n Ps. 40. 3.	v Esod. 19. 6.	y Cron. 29. 11.	b Cap. 4. 7.	g Zech. 6. 2.
a Ezec. 2. 9, 10.	e Isa. 11. 1, 10.	j Cap. 4. 2.	o Cap. 4. 11.	i Cap. 4. 4, 6.	—	c Zech. 6. 3.	h Cap. 4. 7.
b Isa. 29. 11.	f Vers. 1.	k Cap. 4. 8. 10.	p Vers. 6.	u Ps. 68. 17.	Capul 6.	d Ps. 45. 4, 5.	i Zech. 6. 2.
c Vers. 13.	g Isa. 53. 7.	l Cap. 14. 2.	q Fapt. 20. 28.	v Cap. 4. 11.	a Cap. 5. 5—7.	e Zech. 6. 11.	j Cap. 9. 4.
	h Zech. 3. 9.	m Ps. 141. 2.	r Dan. 4. 1.	x Filip. 2. 10.		f Cap. 4. 7.	

7 Și când deschise pecetea a patra ^kauzii glasul ființei a patra zicând: vino și uită-te. 8 ^lȘi văzui, și iată un cal galben-verde, și cel care ședeă de-asaupra lui aveă numele Moartea, și iadul urmă împreună cu dânsa, și li-se dete stăpânire preste a patra parte a pământului, ^mca să omoare cu spadă și foamete și moarte ⁿși prin fiarale pământului.

9 Și când deschise pecetea a cincea, văzui supt ^oaltar ^psufletele celor înjungheați ^qpentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru ^rmărturia pe care o aveau. 10 Și strigară cu glas mare zicând: ^spână când, stăpâne ^tsfinte și adevărate, ^unu judeci și nu răsbuni sângele nostru, față de locuitorii pământului? 11 Și ^vli-se dete ficăruia vestmânt alb, și li-se zise ^xsă se mai repauzeze puțin timp, până să îplinească *numărul* și cei împreună slujitori ai lor, și frații lor, care au să fie omoriți ca și ei.

12 Și văzui când deschise pecetea a șasea, ^yși se făcù cutremur mare, și ^zsoarele se făcù negru ca un sac de păr și luna întregă se făcù ca sânge. 13 ^aȘi stelele cerului căzură pe pământ. după cum un smochin scuturat de vânt mare își aruncă smochinele sale iernatice, 14 ^bȘi cerul se desfăcù ca o carte înfășurată, și ^corice munte și insulă se mișcară din locurile lor. 15 Și împărații pământului și mai marii și căpitanii și bogatii și puternicii și oricare rob și stăpân de sine ^dse ascuseră în peșteri și în stâncile munților. 16 ^eȘi zic munților și stâncilor: „cădeți preste noi și ascundeți-ne“ de fața celui care șade pe tron și de mânia Mielușelului. 17 ^fCă a venit ziua cea mare a mâniei lor, ^gși cine poate să stea?

Pecetluirea a o sută patruzeci și patru de mii din seminția lui Israel.

7 Și după aceasta văzui patru îngeri stând la cele patru unghiuri ale pământului, ^aținând cele patru vânturi

ale pământului, ^bca să nu sufle vânt pe pământ. nici pe mare, nici preste orice arbore.

2 Și văzui alt inger venind dela răsăritul soarelui, având pecetea viului Dumnezeu, și strigă cu glas mare celor patru îngeri cărora li-se dase să vate me pământul și marca, 3 Zicând: ^cnu vătămați pământul, nici marea, nici arbori, până ce vom fi ^dpecetluit ^epe frunțile lor pe slujitorii Dumnezeului nostru.

4 ^fȘi auzii numărul celor pecetluiți. ^go sută patruzeci și patru de mii pecetluiți, din orice seminție a lui Israel:

5 Din seminția lui Iuda douăsprezece mii pecetluiți. Din seminția lui Ruben douăsprezece mii, Din seminția lui Gad douăsprezece mii, 6 Din seminția lui Așer douăsprezece mii, Din seminția lui Neftalim douăsprezece mii, Din seminția lui Manase douăsprezece mii, 7 Din seminția lui Simeon douăsprezece mii. Din seminția lui Levi douăsprezece mii. Din seminția lui Isachar douăsprezece mii, 8 Din seminția lui Zebulon douăsprezece mii, Din seminția lui Iosif douăsprezece mii, Din seminția lui Beniamin douăsprezece mii pecetluiți.

Fericita ceată a mântuiților din toate națiile.

9 După acestea văzui, și iată gloată ^hmultă, pe care nimenea nu putea s'o numere, ⁱdin orice neam și seminții și popoare și limbi, stând înaintea tronului și înaintea Mielușelului, ^jimbrăcați în vestminte albe și ramuri de fenic în mânilor lor: 10 Și strigă cu glas mare zicând: ^kMântuirea este a Dumnezeului nostru, ^lcare șade pe tron Și a Mielușelului.

11 ^mȘi toți îngerii steteau împrejurul tronului și al bătrânilor și al celor patru ființe, și căzură pe fețele lor înaintea tronului și se închinară lui Dumnezeu, 12 ⁿZicând: Amin, lauda și mărirea și înțelepciunea Și mulțumita

^k Cap. 4. 7.
ⁱ Zech. 6. 3.
^m Ezec. 14. 21.
ⁿ Lev. 26. 22.
^o Cap. 8. 3.

^p Cap. 20. 4.
^q Cap. 1. 9
^r 2 Tim. 1. 8.
^s Zech. 1. 12.
^t Cap. 3. 7.

^u Cap. 11. 18.
^v Cap. 3. 4. 5.
^x Ebr. 11. 40.
^y Cap. 16. 18.
^z Ioel 2. 10, 31.

^a Cap. 8. 10.
^b Ps. 102. 26.
^c Ier. 3. 23.
^d Isa 2. 19.
^e Ozea 10. 8.

^f Isa 13. 6, etc.
^g Ps. 76. 7.
—

Capul 7.
^a Dan. 7. 2.
^b Cap. 9. 4.
^c Cap. 6. 6.
^d Ezec. 9. 4.

^e Cap. 22. 4.
^f Cap. 9. 16.
^g Cap. 14. 1. 3.
^h Rom. 11. 25.
ⁱ Cap. 5. 9.

^j Cap. 3. 5. 18.
^k Ps. 3. 8.
^l Cap. 5. 13.
^m Cap. 4. 6
ⁿ Cap. 5. 13, 14.

și cinstea și puterea și tăria. Sunt ale Dumnezeuului nostru, în vecii vecilor, amin.

13 Și unul dintre bătrâni luă cuvântul zicându-mi: aceștia îmbrăcați în ^ovestminte albe cine sunt și de unde veniți? 14 Și i-am zis: Domnul meu, tu știi. Și-mi zise: ^paceștia sunt care vin din mare strâmtorare și ^qspălară vestmintele lor și le albiră în sângele Mielușelului. 15 Pentru aceasta sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, și-i slujesc zi și noapte în templul său, și cel care șade pe tron va ^rlocui preste dânsii. 16 ^sNu vor mai flămânzi, nici nu vor mai însetă, ^tnici nu va cădea asupra lor soarele, nici orice arșiță. 17 Pentru că Mielușelul care este în mijloc, spre tron, îi ^uva pășună și-i va călăuzi la ale vieții izvoare, ^vși va șterge Dumnezeu orice lacrimă din ochii lor.

A șaptea pecete. Șapte îngerii cu șapte trâmbițe.

8 Și când ^adeschise a șaptea pecete se făcù tăcere în cer, ca o jumătate de ceas.

2 ^bȘi văzui cei șapte îngeri, care stau înaintea tronului, ^cși li-se deteră șapte trâmbițe.

3 Și alt inger veni și stete la altar, având tămâetoare de aur, și i-se dete tămâe multă, ca să o dea ^drugăciunilor tuturilor sfinților, pe ^ealtarul cel de aur înaintea tronului. 4 Și rugăciunilor sfinților se sui ^ffumul tămâii din mâna ingerului înaintea lui Dumnezeu. 5 Și ingerul a luat tămâetoearea și o umplù din focul altarului și aruncă pe pământ; și ^gse făcură tunete și vуетe și fulgere ^hși cutremur.

Cele dintâiu patru trâmbițe.

6 Și cei șapte îngeri având șapte trâmbițe se gătiră să trâmbițeze.

7 Și întâiul trâmbiță: ⁱși se făcù grindină și foc amestecat în sânge și fù aruncat ^jpe pământ, și a treia parte din

pământ fù arsă de tot, și a treia parte ^kdin arbori fù arsă de tot, și orice iarbă verde fù arsă de tot.

8 Și al doilea inger trâmbiță: ^lși ca un munte mare aprins de foc fù aruncat în mare; ^mși a treia parte din mare ⁿse făcù sânge. 9 ^oȘi muri a treia parte din făpturi ce sunt în mare, care au suflare, și a treia parte din vase fură stricate.

10 Și al treilea inger trâmbiță, ^pși căzù din cer stea mare aprinsă ca o făclie, ^qși căzù preste a treia parte din râuri și preste izvoarele apelor. 11 ^rȘi numele stelei se cheamă Amărăciune. ^sȘi se prefăcù în amărăciune a treia parte din ape, și mulți dintre oameni muriră de ape, fiindcă se făcuse amari.

12 ^tȘi al patrulea inger trâmbiță, și fù izbită a treia parte din soare și a treia parte din lună și a treia parte din stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei, și noaptea asemenea.

Cele trei vaiuri.

13 Și văzui, și auzii un vultur sburând în înălțimea miezului zilei, zicând cu glas mare: Vai, vai, vai, locuitorilor depe pământ, din pricina celorlalte glasuri ale trâmbiței celor trei îngeri, care au să trâmbițeze.

Trâmbița a cincea cu întâiul vai. Locuste din abiz arată oștile vrăjmașilor cu împăratul Abaddon.

9 Și al cincelea inger trâmbiță: ^ași văzui o stea căzută din cer pe pământ, și i-se dete cheia ^bpuțului abizului. 2 Și deschise puțul abizului: ^cși se sui fum din puț, ca fum din cuptor mare, și soarele și aerul fură întunecate de fumul puțului. 3 Și din fum ieșiră locuste pe pământ ^dși li-se dete putere, ^ecum au putere scorpiele pământului.

4 Și li-se zise ^fsă nu vateme ^giarba pământului, nici vre-o verdeață, nici vre-un arbore, fără numai pe oameni.

^o Vers. 9.	^t Ps. 121. 6.	<i>Capul 8.</i>	^d Cap. 5. 8.	ⁱ Ezech. 38. 22	ⁿ Ezech. 14. 19.	^s Esod 15. 23.	^e Ioel 2. 2. 10.
^p Cap. 6. 9.	^u Ps. 23. 1.	^a Cap. 6. 1.	^e Esod. 30. 1.	^j Cap. 6. 2.	^o Cap. 16. 3.	^t Isa. 13. 10.	^d Esod. 10. 4.
^r Isa 1. 16.	^v Isa. 25. 8.	^b Mat. 18. 10.	^f Ps. 148. 2	^k Ezech. 2. 13.	^p Isa. 14. 12.	<i>Capul 9.</i>	^e Vers. 10.
^r Isa 4. 5. 6.	—	^c 2 Cron. 29. 25.	^g Cap. 16. 18.	^l Ier. 51. 25.	^q Cap. 16. 4.	^a Luc. 10. 18	^f Cap. 6. 6.
^r Isa 49. 10.	—	28.	^h 2 Sam. 22. 8	^m Cap. 16. 3.	^r Rut. 1. 20.	^b Luc. 8. 31	^g Cap. 8. 7

ca unii care nu au ^hpecetea lui Dumnezeu pe fruntea lor. 5 Și li-se dete ca să nu-i omoare, ⁱei să fie muncii cinci luni; și muncirea lor, ca muncire de scorpie, când va fi început pe om. 6 Și în acele zile oamenii ^jvor căuta moartea și nu vor găsi-o, și vor dori să moară și moartea fuge de dânșii.

7 Și ^kchipurile locustelor asemenea cu caii gătiți spre războiu. ^lși pe capetele lor *erau* ca cununi asemenea aurului, ^mși fețele lor ca fețe de oameni. 8 Și aveau păr ca părul de femei, și ⁿdinții lor erau ca de lei. 9 Și aveau platoșe ca platoșe de fier, și vuetul aripilor lor ^oca vuet de cară, de cai mulți, alergând la războiu. 10 Și au coade asemenea scorpiilor, și ace, și în coadele lor ^pputerea lor, spre a vătămă pe oamenii aceia cinci luni. 11 ^qAu preste dânșii împărat pe ^rîngerul abizului, care pe ebrește are numele Abaddon, și în elenește are nume Pierzătorul.

12 ^sVaiul întâiu trecu; iată mai vin două vauri după acestea.

Trâmbița a șasea cu vaiul al doilea.

13 Și al șaselea înger trâmbiță; și auzii un sunet din cele patru cornuri ale altarului de aur ce este înaintea lui Dumnezeu, 14 Zicând celui al șaselea înger, care are trâmbița; desleagă pe cei patru îngeri, care sunt legați ^tla râul cel mare, Eufrat. 15 Și ^ufură deslegați cei patru îngeri, care erau gătiți pentru ceasul și ziua și luna și anul, ca să omoare a treia parte din oameni. 16 Și numărul oștilor de călăreți douăzeci de mii de zecimi de mii; auzii numărul lor.

17 Și astfel în vedenie văzui caii și pe cei care ședeau pe dânșii având platoșe ca de foc și de iacint și de pucioasă; și capetele cailor ca capete de lei, și din gurile lor iese foc și fum și pucioasă.

18 De acestea trei — *plăgi* — fură omoriți a treia parte din oameni, de fo-

cul și de fumul și de pucioasa ce iese din gurile lor. 19 Pentru că puterea cailor este în gura lor și în coadele lor; căci coadele lor sunt asemenea șerpilor, având capete și cu dânsele vătămă.

20 Și cei rămași dintre oameni, care nu fură omoriți în aceste plăgi, nici nu se pocăiră de lucrurile mânilor lor, ca să nu se închine la demoni și la idoli cei de aur, și de argint, și de aramă, și de peatră, și de lemn, care nu pot nici să vază, nici să auză, nici să umble. 21 Și nu se pocăiră de omorurile lor, nici de fermecătoriile, nici de desfrânarea, nici de furturile lor.

Îngerul cu cartea deschisă. Săvârșirea tainei se apropie. Ioan mănâncă cartea îngerului.

Cele șapte tunete.

10 Și văzui pe alt înger tare pogorindu-se din cer, încunjurat de nouri. ^ași curcubeul preste capul lui, și ^bfața lui ca soarele, și ^cpicioarele lui ca stâlpi de foc. 2 Și având în mâna lui cârticică deschisă. ^dȘi puse piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ. 3 Și strigă cu glas mare, după cum mugește un leu. Și când strigă, cele ^eșapte tunete spuseră glasurile lor. 4 Și când spuseră cele șapte tunete eram să scriu; și auzii glas din cer zicând: ^fpecetluște cele ce spuseră cele șapte tunete, și nu le scrie.

5 Și îngerul, pe care-l văzui stând pe mare și pe pământ, ^gridică mâna lui dreaptă spre cer. 6 Și jură pe cel viu în vecii vecilor, ^hcare făcu cerul și cele ce sunt într'însul, și pământul și cele ce sunt pe dânșul, și marea și cele ce sunt într'însa, că nu va mai fi ⁱ timp, 7 Ci în zilele glasului celui de-al șaptelea înger, când are să trâmbițeze, atunci este săvârșită taina lui Dumnezeu, cum a binevestit slujitorilor săi: profetii.

8 Și glasul pe care-l auzisem din cer iarăși vorbind cu mine și zicând: du-te, iă cârticica cea deschisă în mâna înge-

^h Cap. 7. 3.
ⁱ Vers. 10.
^j Iov 3. 21.
^k Ioel 2. 4.

^l Naum 3. 17.
^m Dan. 7. 8.
ⁿ Ioel 1. 6.

^o Ioel 2. 5—7.
^p Vers. 5.
^q Efes. 2. 2.

^r Vers. 1.
^s Cap. 8. 13.
^t Cap. 16. 12.

^u Ps. 68. 17.

Capul 10.

^a Ezec. 1. 28.
^b Mat. 17. 2.

^c Cap. 1. 15.
^d Mat. 28. 18.
^e Cap. 8. 5.
^f Dan. 8. 26.

^g Esod 6. 8.
^h Neem. 9. 6.
ⁱ Dan. 12. 7.

rului, care stă pe mare și pe pământ.
 9 Și mă dusei la inger, zicându-i să-mi dea cărticica. Și-mi zise: iă și mânâncă-o de tot, și-ți va amări pântecul, dar în gura ta va fi dulce ca mierea.
 10 Și luaiu cărticica din mâna ingerului și o mâncau de tot, și eră în gura mea ca miere dulce; și când o înghitii, amărit fû pântecul meu.

11 Și-mi zise: trebuie ca tu iarăși să profetizezi pentru popoare și pentru neamuri și pentru limbi și pentru mulți împărați.

Măsurarea templului. Doi martori omoriți de fiară înviază și se înalță la cer.

11 Și mi-se dete o ^atrestie asemenea unei vergi, zicând: ^bscoală și măsoară templul lui Dumnezeu și altarul, și pe cei care se închină într'însul.
 2 Și ^ccurtea cea din afară a templului scoate-o afară și n'o măsură, pentru ^dcă fû dată neamurilor, și vor ^ecălca sfânta cetate ^fpatruzeci și două de luni.

3 Și voiu dà celor doi ^gmartori ai mei, și vor ^hprofetiză îmbrăcați în saci, ⁱo mie două sute șazeci de zile.

4 Aceștia sunt cei ^jdoi maslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.

5 Și dacă voește cineva să-i vatăme, ^kfoc iese din gura lor, și mistue pe vrăjmașii lor; ^lși dacă ar voi cineva să-i vatăme, el trebuie astfel să fie omorît.

6 Aceștia ^mau putere să închiză cerul, ca ploae să nu plouă în zilele profetiei lor, și ⁿputere au preste ape să le schimbe în sânge și să lovească pământul cu orice plagă, ori de câte ori vor fi voit.

7 Și când ^ovor fi sfârșit mărturia lor, ^pfiara care se sue ^qdin abiz ^rva face cu dânșii războiu, și-i va birui, și-i va omori.
 8 Și corpurile lor moarte vor stă pe strada ^scetății celei mari, care spiritual se numește Sodoma și Egipt, ^tunde fû răstignit și Domnul lor.

9 ^aȘi din popoare și semintii și limbi și neamuri vor vedeă trei zile și jumătate corpurile lor moarte, ^vși nu vor lăsa să fie puse în mormânt corpurile lor moarte,
 10 ^xȘi locuitorii depe pământ se bucură de dânșii și se veselesc, ^yși daruri trimit unii altora, ^zpentru că acești doi profeți munciră pe locuitorii depe pământ.

11 ^aȘi după cele trei zile, și jumătate întră într'însii ^bduh de viață din Dumnezeu, și steteră pe picioarele lor, și teamă mare căzû preste cei care îi priveșe.
 12 Și auziră glas mare din cer, zicându-le: suiți-vă aici; ^cși se suiră ^dîn nour spre cer, ^eși vrăjmașii lor îi priviră.

13 Și în acel ceas ^fse făcû cutremur mare, și a zecea parte din ^gcetate căzû, și pieriră în cutremur nume de oameni șapte mii, ^hși cei rămași se temură și deteră mărire Dumnezeului cerului.

14 ⁱAl doilea vai trecû: iată al treilea vai vine curând.

Trâmbița a șaptea.

15 ^jȘi al șaptelea inger trâmbiță; ^kși se făcură glasuri multe în cer zicând: ^lîmpărăția lumii s'a făcut a Domnului nostru și a Hristosului său, ^mși va împărăți în vecii vecilor.

16 Și cei douăzeci și patru de bătrâni dinaintea lui Dumnezeu, care șed pe tronurile lor, căzură pe fețele lor și se închinară lui Dumnezeu,
 17 Zicând: Mulțumim ție, Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule, Care ești și care erai — și care vii —, Și pentru că ai luat puterea ta cea mare și ai împărățit.
 18 Și neamurile fură întăritate, și veni mânia ta, Și timpul celor morți să fie judecați, Și să dai plată slujitorilor tăi, profetilor, Și sfinților și celor, care se tem de numele tău, celor mici și celor mari, Și să prăpădești pe cei care strică pământul.
 19 Și se deschise al lui Dumnezeu templul, care este în cer, și

Capul 11.	e Dan. 8. 10.	f Ps. 52. 8.	o Luc. 13. 32.	t Ebr. 13. 12	x Cap. 16. 10.	d Isa. 60. 8.	i Cap. 8. 13.
a Ezec. 40. 3.	f Cap. 13. 5.	h 2 Reg. 1.10,12.	p Cap. 13. 1, 11.	u Cap. 17. 15.	a Vers. 9.	e 2 Reg. 2.1,5,7.	j Cap. 10. 7.
b Num. 23. 18.	g Cap. 20. 4.	i Num. 16. 29.	q Cap. 9. 2.	v Ps. 79. 2, 3.	b Ezec. 37. 5,9.	f Cap. 6. 12.	k Isa. 27. 13.
c Ezec. 40.17,20.	h Cap. 19. 10.	m 1 Reg. 17. 1.	r Dau. 7. 21.	x Cap. 12. 12.	10, 14.	g Cap. 16. 19.	l Cap. 12. 10.
d Ps. 79. 1.	i Cap. 12. 6.	n Esod. 7. 19.	s Cap. 14. 8.	y Est. 9. 19. 22.	c Isa. 14. 13.	h Ios. 7. 19.	m Dau. 2. 44.

se arată chivotul Așezământului său în templul său, Și se făcură fulgere și vete și tunete și cutremur și grindină mare.

Femeia îmbrăcată cu soarele și Bălaurul. Bălaurul biruit de Mihael urmărește pe femeie și pe cei din sămânța ei.

12 Și semn mare se arată în cer, o femeie înfășurată în soare, și luna supt picioarele ei, și pe capul ei cunună de douăsprezece stele. **2** Și având în pânțele, și strigă, ^a fiind în dureri de facere și muncindu-se să nască.

3 Și se arată alt semn în cer, și iată ^b bălaur mare roșu ca focul, ^c având ^d șapte capete și zece coarne, și pe capetele lui șapte diademe, **4** Și ^e coada lui târăște a treia parte ^f din stelele cerului, ^g și le aruncă pe pământ.

Și bălaurul stă ^h înaintea femeii, care este să nască. ⁱ ca să înghită pe copilul ei. când va fi născut. **5** Și născu fiu bărbat, ^j care are să pășuneze cu tocag de fier toate neamurile; și copilul ei fu răpit la Dumnezeu și la tronul său.

6 Și ^k femeia fugi în pustie, unde are loc gătit dela Dumnezeu, ca acolo să o hrănească timp de ^l o mic două sute șazeci de zile.

7 Și se făcu războiu în cer, spre a se război ^m Mihael și îngerii lui ⁿ cu bălaurul. Și bălaurul se război și îngerii lui.

8 Și nu izbutiră, nici locul lor nu mai fu aflat în cer. **9** Și ^o fu aruncat bălaurul cel mare, ^p șarpele cel din început, care se numește deavolul și satana. ^q care rătăcește lumea întregă, ^r fu aruncat pe pământ. și îngerii săi cu dânsul fură aruncați. **10** Și auzii glas mare în cer zicând:

^s Acum se făcu mântuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru, Și stăpânirea Hristosului său, Pentru că fu aruncat învinitorul fraților noștri, ^t Care îi învinuște înaintea Dumnezeului nostru zi și noapte. **11** Și ^u ei

il biruiră pentru sângele Mielușelului. Și pentru cuvântul mărturii lor, Și ^v nu iubiră viața lor până la moarte. **12** Pentru aceea ^x veseliți-vă ceruri și cei care locuiți într'însele; ^y Vai de pământ și de mare, Fiindcă se pogori deavolul la voi, având mânie mare, ^z Știind că puțin timp are.

13 Și când văzù bălaurul că fu aruncat pe pământ, urmări pe femeia care născu pe bărbat. **14** Și fură date femeii cele două aripi de vultur mare, ca să zboare în pustie la locul ei, unde este hrănită acolo „timp și timpuri și jumătate de timp“, departe de fața șarpelui. **15** Și aruncă șarpele din gura lui în urma femeii apă ca un râu, ca să o facă dusă de apă. **16** Și pământul veni femeii în ajutor, și deschise pământul gura sa și înghiti râul, pe care îl aruncase bălaurul din gura lui.

17 Și s'a mâniat bălaurul pe femeie, și plecă să facă războiu cu cei rămași din seminția ei, care păstrează poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Iisus. **18** Și stătui pe nisipul mării.

Fiara care se sue din mare, defaimând pe Dumnezeu și dând războiu sfinților.

13 Și văzui. ^a suindu-se din mare o fiară, ^b având zece coarne și șapte capete, și pe coarnele ei zece diademe. și pe capetele ei nume de defaimare. **2** ^c Și fiara pe care o văzui eră asemenea unei pantere, ^d și picioarele ei ca de urs, ^e și gura ei ca gură de lei. ^f Și-i dete bălaurul puterea lui ^g și tronul lui ^h și stăpânire mare. **3** Și ⁱ văzui unul din capetele ei ca înjungheat spre moarte, și ^j rana morții ei fu vindecată.

Și ^k tot pământul se minună urmând fiarei, **4** Și se închinară bălaurului. fiindcă dete fiarei stăpânirea și se închinară fiarei zicând: ^l cine este asemenea fiarei, și cine poate să se războească cu dânsa? **5** Și i-se dete ^m gură să vorbească lucruri mari și defaimări,

Capul 12.	e Cap. 9. 10. 19.	f Ps. 2. 9.	o Luc. 10. 18.	t Iov 1. 9.	y Cap. 8. 13.	c Dan. 7. 6.	h Cap. 12. 4.
a Isa. 66. 7.	f Cap. 17. 18.	k Vers. 4.	p Fac. 3. 1. 4.	u Rom. 8. 33. 34.	e Cap. 10. 6.	d Dan. 7. 5.	i Vers. 12. 14.
b Cap. 17. 3.	g Dan. 8. 10.	l Cap. 11. 3.	q Cap. 20. 3.	37.	Capul 13.	e Dan. 7. 4.	j Cap. 17. 8.
c Cap. 17. 9. 10.	h Vers. 2.	m Dan. 10. 13.	r Cap. 9. 1.	v Luc. 14. 26.	a Dan. 7. 2. 7.	f Cap. 12. 9.	k Cap. 18. 18.
d Cap. 13. 1.	i Esod. 1. 16.	n Vers. 3.	s Cap. 11. 15.	x Ps. 96. 11.	b Cap. 12. 3.	g Cap. 16. 10.	l Dan. 7. 8.

și i-se dete putere să lucreze ^mpatruzeci și două de luni. 6 Și deschise gura ei spre defăimări împotriva lui Dumnezeu, să defaime numele lui ⁿși locuința lui, pe cei care locuiesc în cer. 7 Și i-se dete ^osă facă războiu cu sfinții, și să-i biruească, ^pși i-se dete stăpânire preste orice seminție și popor și limbă și neam. 8 Și se vor închină lui toți locuitorii depe pământ, ^qal căror nume nu este scris, ^rdela întemeierea lumii, în cartea vieții Mielușelului celui înjungheat. 9 ^sDacă are cineva urechi, asculte.

10 ^tDacă cineva duce în robie, în robie se duce; ^udacă va omori cineva cu spadă, trebuie ca el să fie omorît cu spadă. ^vAci este răbdarea stăruitoare și credința sfinților.

Fiara cu două coarne din pământ.

11 Și văzui altă fiară, ^xsuindu-se din pământ, și avea două coarne asemenea unui mielușel, și vorbea ca bălaur. 12 Și toată stăpânirea celei dintăiu fiare o săvârșește înaintea ei. Și face pământul și pe locuitorii depe el, ca să se închine fiarei celei dintăiu, ^ya cărei rană de moarte fû vindecată. 13 Și ^zface semne mari, ^acă face să se po-goare și foc din cer pe pământ, înaintea oamenilor. 14 Și ^brătăcește pe locuitorii depe pământ, ^cpentru semnele ce-i fură date să le facă înaintea fiarei, zicând locuitorilor depe pământ să facă chip pentru fiara, care are rana spadei ^dși fû vie, 15 Și i-se dete să dea duh chipului fiarei, ca și să vorbească chipul fiarei, și să facă să fie omoriți, câți nu se vor fi închinat chipului fiarei. 16 Și face pe toți, pe cei mici și pe cei mari, și pe cei bogăți, și pe cei săraci, și pe cei stăpâni de sine, și pe cei robi, ca ei să-și pună semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe fruntea lor, 17 Ca să nu poată cineva cumpără sau vinde afară de cine are semnul, numele fiarei sau numărul numelui ei.

18 Aci este înțelepciunea. Cine are priceperea socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Și numărul ei este șase sute șazeci și șase.

Mielușelul stă pe muntele Sion cu cei însemnați 144.000.

14 Și văzui și iată ^aMielușelul stând pe muntele Sion, și cu dânsul ^bo sută patruzeci și patru de mii ^cavând scris pe frunțile lor numele său și numele Tatălui său.

2 Și auzii glas din cer, ca ^dvuet de ape multe, și ca vuet de tunet mare, și glasul pe care-l auzii ca al ^echitariștilor cântători cu chitarele lor; 3 Și ^fcântă cântare nouă înaintea tronului și înaintea celor patru ființe și a bătrânilor: și nimenea nu putea să învețe, fără ^gnumai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei răscumpărați depe pământ.

4 Aceștia sunt, care nu avură a face cu femei; ^hcăci sunt curați. Aceștia sunt, care urmează Mielușelului ⁱori unde ar merge. Aceștia ^jfură răscumpărați dintre oameni, ^kpârgă lui Dumnezeu și Mielușelului. 5 Și ^lîn gura lor nu fû găsită minciună; ^mpentru că sunt desăvârșiți.

Trei îngerii cu o solie bună.

6 Și văzui alt înger, ⁿsburând în mijlocul cerului, ^oavând evanghelie vecinică, ca să binevestească pentru cei care șed pe pământ, ^pși pentru orice neam și seminție și limbă și popor, 7 Zicând cu glas mare: ^qtemeți-vă de Dumnezeu și dați-i mărire, fiindcă veni ceasul judecării lui, ^rși închinați-vă Celui care făcû cerul și pământul și marea și izvoare de apă.

8 Și alt înger al doilea urmă zicând: ^s„căzû, căzû Babilonul“ ^tcel mare, care a adăpat toate neamurile din vinul aprinderii desfrânării sale.

9 Și alt înger al treilea le urmă zicând: cu glas mare: ^udacă se închină

m Cap. 11. 2.	r Cap. 17. 8.	x Cap. 11. 7.	e 2 Tes. 2. 9. 10.	b Cap. 7. 4.	g Vers. 1.	l Ps. 32. 2.	q Cap. 1. 18.
n Ioan 1. 14.	s Cap. 2. 7.	y Vers. 3.	d 2 Reg. 20. 7.	c Cap. 7. 3.	h 2 Cor. 11. 2.	m Etes. 5. 27.	r Neem. 9. 6.
o Dan. 7. 21.	t Isa. 33. 1.	s Dent. 13. 1-3.		d Cap. 1. 15.	i Cap. 3. 4.	n Cap. 8. 13.	s Isa. 21. 9.
p Cap. 11. 18.	u Fac. 9. 6.	a 1 Reg. 18. 38.	Capit. 14.	e Cap. 5. 8.	j Cap. 5. 9.	o Etes. 3. 3-11.	t Jer. 51. 7.
y Esod. 32. 32.	v Cap. 14. 12.	b Cap. 12. 9.	a Cap. 5. 6.	f Cap. 5. 9.	k Iac. 1. 18.	p Cap. 13. 7.	u Cap. 13. 14-16.

cineva fiarei și chipului ei, și primește semn pe fruntea sa, sau pe mâna sa, 10 Și ^vel va bea din vinul aprinderii lui Dumnezeu, ^xce este turnat neamestecat, ^yîn paharul mâinii lui, și ^zva fi muncit în ^afoc și pucioasă înaintea ingerilor sfinți și înaintea Mielușelului. 11 Și ^bfumul muncii lor în veci de veci se urcă în sus, și n'au repaus zi și noapte cei care se închină fiarei și chipului ei, și dacă primește cineva semnul numelui ei.

12 ^cAci este răbdarea stăruitoare a sfinților, ^dcare păstrează poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus. 13 Și auzii glas din cer zicând: serie; ^efericiți morți. ^fcare în Domnul mor de acum, așa zice duhul, ^gcă se vor repauza de ostenele lor: căci lucrurile lor urmează cu dânșii.

Seceriș vesel și toamnă îngrozitoare.

14 Și văzui, și iată nour alb, și pe nour ^{văzui} șezând ^hasemuit pe fiul omului, ⁱavând pe capul lui cumună de aur. și în mâna lui secere ascuțită.

15 Și alt inger ^jieși din templu, strigând cu glas mare celui care șade pe nour; ^ktrimite seecerea ta și seceră, că veni ceasul să seceri, fiindcă s'a copt secerișul ^lpământului.

16 Și aruncă cel care șade pe nour seecerea lui pe pământ și secerat fù pământul.

17 Și alt inger ieși din templu, ce este în cer, având și el cosor ascuțit;

18 Și alt inger ieși din altar, având putere asupra focului, și strigă cu glas mare celui care are cosorul ascuțit, zicând: trimite cosorul tău cel ascuțit și eulege strugurii viei pământului, fiindcă sunt în puterea coptului borboanele lor.

19 Și aruncă ingerul cosorul său pe pământ, și eulose via pământului, și aruncă în linul cel mare al mâinii lui Dumnezeu. 20 Și linul fù călcat afară din cetate, și ieși sânge din lin până la

frânele cailor, departe o mie șase sute de stadii.

Cântarea biruitorilor fiarei.

15 Și ^avăzui în cer alt semn mare și minunat, ^bșapte îngeri având șapte plăgi cele din urmă, ^cfiindcă în acestea fù săvârșită mânia lui Dumnezeu.

2 Și văzui ca ^do mare sticloasă ^eamestecată cu foc, ^fși pe biruitorii asupra fiarei, și a chipului, și ^asemnului ei, și a numărului numelui ei, stând pe marea cea sticloasă, ^gavând chitare ale lui Dumnezeu. 3 Și cântă ^hcântarea lui Moise, slujitorul lui Dumnezeu și cântarea Mielușelului zicând:

ⁱMari și minunate sunt lucrurile tale, Doamne Dumnezeule. Atotțitorule; ^jDrepte și adevărate sunt căile tale, Împărate al neamurilor. 4 ^kCine nu se va teme *de tine*, Doamne, Și nu va mări numele tău? Că singur ești cuvios, Că ^ltoate neamurile vor veni și se vor închină înaintea ta, Că hotărârile tale fura cunoscute.

Cele din urmă șapte plăgi. Pregătire spre a se vărsa cele șapte cupe cu mânie.

5 Și după acestea văzui, și se deschise ^mtemplul cortului mărturii în cer, 6 Și ieșiră din templu cei șapte îngeri, care au cele șapte plăgi, îmbrăcați în în curat strălucitor și încinși împrejurul piepturilor cu încingători de aur.

7 Și una din cele patru ființe dete celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu celui viu în vecii vecilor. 8 Și templul fù umplut de fum din mărirea lui Dumnezeu și din puterea lui, și nimenea nu putu să între în templu, până vor fi sfârșite cele șapte plăgi ale celor șapte îngeri.

Vărsarea celor șapte cupe ale mâinii divine, cele șapte plăgi ce vin asupra pământului.

16 Și auzii glas mare zicând ^acelor șapte îngeri: mergeți, vărsați pe pământ cele șapte cupe ale ^bmâinii lui Dumnezeu.

v Ps. 75. 8.
z Cap. 18. 6.
y Cap. 16. 19.
z Cap. 20. 10.
a Cap. 19. 20.

b Isa. 34. 10.

c Cap. 13. 10.

d Cap. 12. 17.

e Ecl. 4. 1, 2.

f 1 Cor. 15. 18.

g 2 Tes. 1. 7.

h Ezech. 1. 26.

i Cap. 6. 2.

j Cap. 16. 17.

k Ioel 3. 13.

l Ier. 51. 33.

—

Capul 16.

a Cap. 12. 1. 3.

b Cap. 16. 1.

c Cap. 14. 10.

d Cap. 4. 6.

e Mat. 3. 11.

f Cap. 13. 15—17.

g Cap. 5. 8.

h Esod. 15. 1.

i Deut. 32. 4.

j Ps. 145. 17.

k Esod. 15. 14—16.

l Isa. 66. 23.

m Num. 1. 50.

—

Capul 16.

a Cap. 15. 1.

b Cap. 14. 10

2 Și se duse cel dintâiu și vărsă cupa lui ^e pe pământ: ^dși se făcù rană rea și pricinuitoare de durere pe oamenii, ^e care au semnul fiarei și ^f se închină chipului ei.

3 Și al doilea vărsă cupa lui ^g în mare: ^hși se făcù sânge ca de mort. și orice suflare de viață muri. ⁱcele ce sunt în mare.

4 Și al treilea vărsă cupa lui ^j în râuri și în izvoarele apelor: ^kși se făcù sânge.

5 Și auzii pe îngerul apelor zicând: ^ldrept ești tu. ^mcare ești și care erai. Cuviosule, fiindcă ai incuviințat acestea. 6 Fiindcă ei vărsară sânge ⁿde sfinți ^oși de profeti. și ^psânge le-ai dat să beă: vrednici sunt.

7 Și auzii altarul zicând: așa ^qDoamne Dumnezeu. Atotțiitorule, ^radevărurate și drepte sunt judecățile tale.

8 Și al patrulea vărsă cupa lui ^s pe soare. ^tși i-se dete să dogorească pe oameni în foc. 9 Și dogoriți fură oamenii de arșită mare, și ^udefăimară numele lui Dumnezeu, care are puterea preste plăgile acestea, și ^vnu se pocăiră ca ^xsă-i deă mărire.

10 Și al cincelea vărsă cupa lui pe ^ytronul fiarei; ^zși se făcù împărăția ei întunecoasă, ^ași ei își mușcau limbile de durere. 11 Și ^bdefăimară pe Dumnezeu cerului de durerile lor și de ^crănilor lor, ^dși nu se pocăiră de lucrurile lor.

12 Și al șaselea vărsă ^ecupa lui în râul cel mare, Eufrat; și ^fsecată fù apa lui. ^gca să fie gătită calea împărăților celor dela răsărit de soare.

13 Și văzui ^hdin gura bălaurului și din gura fiarei și din gura ⁱprofetului mineinos, trei dhuri necurate ^jca broaște; 14 Căci ^ksunt dhuri de demoni. ^lfăcătoare de semne, care ^mduhuri se due la împărății lumii întregi, ^mca

să-i adune la ⁿrăzboiul zilei celei mari. a lui Dumnezeu Atotțiitorul.

15 ^oIată vin ca un fur; fericit cine veghiază și păstrează vestmintele sale. ^pca să nu umble gol. și să vază ei rușinea lui.

16 Și-i adună la locul numit ebreeste Armagedon.

17 Și al șaptelea vărsă cupa lui în aer, și ieși din templu dela tron glas mare zicând: s'a făcut.

18 Și se făcură fulgere și vucte și tunete. și cutremur se făcù mare. cum nu se făcù de când se făcù om pe pământ, atât de tare, cutremur așa mare.

19 Și se făcù cetatea cea mare în trei părți. și cetățile neamurilor căzură. Și Babilonul cel mare fù adus aminte înaintea lui Dumnezeu. ca să-i deă paharul vinului aprinderii mâinii lui.

20 Și orice insulă fugi, și munții nu fură aflați. 21 Și grindină mare ca de greutatea unui talant se pogoară din cer preste oameni; și defăimară oamenii pe Dumnezeu de plaga grindinei. pentru că foarte mare este plaga ei.

Desfrânata cea mare, numită Babilonul cel mare, umblă beată de sânge, pe o fiară cu șapte capete și zece coarne, biruită de miel.

17 Și veni ^aunul dintre cei șapte îngeri, care au cele șapte cupe, și vorbi cu mine zicând: vino. ^biți voi arată judecata ^cdesfrânatei celei mari. ^dcare șade pe ape multe, 2 ^eCu care făcură desfrânări împărății pământului. ^fși cei care locuesc pământul fură îmbătați de vinul desfrânării ei.

3 Și mă duse în duh ^gîn pustie. Și văzui o femeie șezând pe ^ho fiară roșie, plină de ⁱnume de defăimare, ^javând șapte capete și ^kzece coarne. 4 Și femeia ^leră înfășurată în purpură și roșu, ^mși împodobită cu aur și pietrii prețioase și mărgăritare; ⁿavând pahar de aur în mâna ei, ^oplin de grozăvii și ne-

^e Cap. 8. 7.	^j Cap. 8. 10.	^g Cap. 15. 3.	^y Cap. 13. 2.	^f Ier. 50. 38.	^m Luc. 2. 1.	^b Cap. 16. 19.	ⁱ Cap. 13. 1.
^d Esod. 9.9-11.	^k Esod. 7. 20.	^r Cap. 13. 10.	^z Cap. 9. 2.	^g Isa. 41. 2, 25.	ⁿ Cap. 17. 14.	^c Naum. 3. 4.	^j Vers. 9.
^e Cap. 13. 16, 17.	^l Cap. 15. 3.	^s Cap. 8. 12.	^a Cap. 11. 10.	^h 1 Ioan 4. 1-3.	^o Mat. 24. 48.	^d Ier. 51. 13.	^k Vers. 12.
^f Cap. 13. 14.	^m Cap. 1. 4. 8.	^t Cap. 9. 17, 18.	^b Vers. 9. 21.	ⁱ Cap. 12. 3, 9.	^p 2 Cor. 5. 3.	^e Cap. 18. 3.	^l Cap. 18. 12, 16.
^g Cap. 8. 8.	ⁿ Mat. 23. 34, 35.	^u Vers. 11. 21.	^c Vers. 2.	^j Cap. 19. 20.	—	^f Ier. 51. 7.	^m Dan. 11. 38.
^h Esod. 7. 17, 20.	^o Cap. 11. 18.	^v Dan. 5. 22, 23.	^d Vers. 9.	^k 1 Tim. 4. 1.	^{Capul} 17.	^g Cap. 12. 6. 14.	ⁿ Ier. 51. 7.
ⁱ Cap. 8. 9.	^p Isa. 49. 26.	^x Cap. 11. 13.	^e Cap. 9. 14.	^l 2 Tes. 2. 9.	^a Cap. 21. 9.	^h Cap. 12. 3.	^o Cap. 14. 8.

curăţeniile desfrânării ei, ⁵ Şi pe fruntea ei nume scris: ^ptaină, Babilonul ^qcel mare, ^rmuma desfrânatei şi a grozăviilor pământului.

6 Şi văzui ^sfemeia îmbătată ^tde sângele sfinţilor şi de sângele ^umartorilor lui Iisus. Şi văzându-o, mă minunai minune mare.

7 Şi-mi zise îngerul: pentru ce te minunaşi? Eu îţi voi spune taina femeii şi a fiarei care o poartă, care are cele şapte capete şi cele zece coarne.

8 Fiara pe care o văzui eră şi nu este, şi ^vare să se sue din abiz şi ^xsă meargă spre peire; şi ^yse vor minuna cei care locuesc pe pământ, ^zal căror nume nu este scris pe cartea vieţii dela întemeierea lumii. deşi văd fiara că eră şi nu este şi de faţă va fi.

9 Aci este mintea, care are înţelepciune. Cele şapte capete sunt şapte munţi, unde şade femeia asupra lor, 10 Şi împăraţi şapte sunt: cei cinci căzură, unul este, celalalt încă n'a venit. şi când va fi venit, trebuie ca el să rămăc puţin timp. 11 Şi fiara care eră şi nu este, e al optulea, şi din cei şapte este. şi merge spre peire.

12 Şi cele zece capete care le văzuşi, sunt zece împăraţi, ca unii care nu luară încă împărăţie. ei ca împăraţi primesc stăpânire un singur ceas cu fiara. 13 Aceştia au un singur gând. ei dau fiarei atât puterea, cât şi stăpânirea lor. 14 Aceştia se vor război cu Mieluşelul, şi Mieluşelul îi va birui. pentru că este Domn de domni şi Împărat de împăraţi, şi cei împrenă cu dânsul chemaţi *sunt* şi aleşi şi credincioşi.

15 Şi îmi zise: apele pe care le văzuşi, unde şade desfrânata, popoare şi gloate sunt şi neamuri şi limbi. 16 Şi cele zece coarne, pe care le văzuşi, şi fiara, aceştia vor uri pe desfrânata, şi o vor face pustie şi goală. şi vor mânca cărnurile ei, şi de tot o vor arde cu foc; 17 Căci Dumnezeu dete în inimile lor.

ca să facă gândul ei, şi să facă o singură părere, şi să dea fiarei împărăţia lor, până vor fi săvârşite cuvintele lui Dumnezeu.

18 Şi femeia pe care o văzuşi este cetatea cea mare, care are împărăţie preste împărăţii pământului.

Se vesteşte căderea desfrânatei celei mari, Babilonul. Poporul lui Dumnezeu primeşte poruncă să iasă de acolo.

18 ^aDupă acestea văzui pogorându-se din cer alt înger, având stăpânire mare, ^bşi pământul fû luminat de mărirea lui. 2 Şi strigă cu glas tare zicând: ^c„căzû, căzû Babilonul^a cel mare, şi se ^dfăcû loc de locuit al demonilor şi închisoare a oricărui duh necurat, şi închisoare a oricărei ^epăsărele necurate şi urite. 3 Pentru că din vinul ^faprinderii desfrânării ei au băut toate neamurile. şi împărăţii pământului cu dânsa făcură desfrânări. ^gşi neguţătorii pământului se îmbogăţiră din puterea desfătării ei.

4 Şi anzii alt glas din cer zicând: ^hieşiţi dintr'insa, poporul meu, ca să nu fiţi părtaşi cu păcatele ei, şi să nu luaţi din plăgile ei, 5 ⁱPentru că păcatele ei ajunseră până la cer şi ^jDumnezeu aduse aminte nedreptăţile ei. 6 ^kDaţi-i înapoi cum *vă* dete şi ea, şi îndoîţi îndoit, potrivit cu lucrurile ei; ^lîn paharul în care turnă. ^mturnaţi-i îndoit; 7 ⁿCâte o măriră şi o desfătară, atât daţi-i muncire şi întristare. Fiindeă în inima ei zice: că ^oşed împărăteasă şi văduvă nu sunt. şi întristare nici de cum nu voi vedeă, 8 Pentru aceea, ^pîntr'o singură zi, vor veni plăgile ei. moarte şi întristare şi foamete, şi ^qîn foc va fi arsă de tot; ^rpentru că tare este Domnul Dumnezeu, care o judecă.

Jalea regilor. Neguătorii şi marinarii. Bucurie în cer.

9 Şi ^svor plânge şi se ^tvor jeli de dânsa ai pământului împăraţi, care fă-

^p 2 Tes. 2. 7.	^t Cap. 13. 15.	^y Cap. 13. 3.	<i>Capul 18.</i>	^d Isa. 13. 21.	^h Isa. 48. 20.	^l Cap. 14. 10.	^p Isa. 47. 9.
^q Cap. 11. 8.	^u Cap. 6. 9, 10.	^z Cap. 13. 8.	^a Cap. 17. 1.	^e Isa. 14. 23.	ⁱ Fac. 18. 20 21.	^m Cap. 16. 19.	^q Cap. 17. 16.
^r Cap. 18. 9.	^v Cap. 11. 7.	—	^b Ezec. 48. 2.	^f Cap. 14. 8.	^j Cap. 16. 19.	ⁿ Ezec. 28. 2, etc.	^r Ier. 50. 34.
^s Cap. 18. 24.	^x Cap. 13. 10.	—	^c Isa. 13. 19.	^g Vers. 11. 15.	^k Ps. 137. 8.	^o Isa. 47. 7, 8.	^s Ezec. 26. 16, 17.
							^t Ier. 50. 46.

cură desfrânări cu ea, și se desfătă, ^ucând vor vedeà fumul arderii ei, 10 De departe stând de teama muncirii ei, zicând: ^vvai, vai, cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că într'un singur ^xceas veni judecata ta.

11 Și ^yneguțătorii pământului plâng și se întristează de dânsa, pentru că nimenea nu mai cumpără marfa lor, 12 ^zMarfă de aur și argint și pietrii prețioase și mărgăritare. și de bis și purpură și mătăsărie și roșu, și orice lemn mirositor bine, și orice vas de fildeș, și orice vas din lemn prețios și aramă și fier și marmoră. 13 Și scorțișoară și mirodenii, și mirosuri și mir și tămâie, și vin și untdelemn și făină de grâu curat, și grâu și vite și oi, și cai și căruțe și robi, și ^asuflete de oameni. 14 Și rodul poștei sufletului tău se duse dela tine, și toate cele grase și strălucite, periră dela tine, și nici de cum nu le vor mai afla.

15 ^bNeguțătorii de acestea, care se îmbogățiră dela dânsa, vor stă departe de teama muncirii ei, plângând și întristându-se. 16 Zicând: vai, vai, cetatea cea mare, ^ccea îmbrăcată în vestmânt de bis și purpură și roșu, și împodobită cu aur și pietrii prețioase și mărgăritare, că într'un singur ceas fû pustiită bogăția așa de mare.

17 ^dȘi oricare cârmaciu, și oricine merge pe apă, la un loc și marinari ^eși câți lucrează marea de departe steteau. 18 ^fȘi strigau văzând fumul arderii ei, zicând: ^gcine este asemenea cu cetatea cea mare? 19 Și ^hpuseră țărână pe capetele lor, și strigau plângând și întristându-se, zicând: vai, vai, cetatea cea mare, în care se îmbogățiră din prețioasele ei, toți care au vasele pe mare. ⁱfiindcă într'un singur ceas fû pustiită.

20 ^jVeseleşte-te de dânsa, cerule, și sfinților și apostolilor și profetilor, pen-

tru că ^kDumnezeu judecă judecata voastră față de ea.

21 Și un înger vârtos ridică o peatră, ca o peatră mare de moară, și aruncă în mare zicând: ^lcu astfel de repezi-ciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, ^mși nici de cum nu va mai fi aflată. 22 ⁿȘi glas de chitariști și de cântăreți, și de cântători din fluer și de trâmbițași, nu va mai fi auzit nici de cum în tine, și oricare meșter de orice meșteșug, nu va mai fi aflat nici de cum în tine, și uruit de peatră de moară nu va mai fi auzit nici de cum în tine, 23 ^oȘi lumină de sfeșnic nu se va mai arată nici de cum în tine, ^pși glas de mire și de mireasă nu va mai fi auzit nici decum în tine, fiindcă ^qneguțătorii tăi erau mai marii pământului. ^rfiindcă în fermecătoria ta fură rătăcite toate neamurile.

24 Și în ea fû aflat sânge de profeti și de sfinți și de toți cei înjungheați pe pământ.

Cântare de biruință.

19 După acestea auzii, ^aca glas mare de gloată multă în cer, zicând:

Aliluia, ^bMântuirea și mărirea și cinstea și puterea sunt ale Dumnezeului nostru! 2 Pentru ^ccă adevărate și drepte sunt judecățile lui; Pentru că judecă pe desfrânata cea mare, Ca una care strică pământul în desfrânarea ei, ^dȘi răsbună sângele slujitorilor lui din mâna ei. 3 Și de-al doilea ziseră aliluia; Și ^efumul ei se sue în vecii vecilor.

4 Și ^fcăzură bătrânii cei douăzeci și patru și cele patru ființe, și se închinară lui Dumnezeu, care șade pe tron, zicând: ^gAmin, aliluia.

5 Și ieși din tron glas zicând: ^hlăudați pe Dumnezeul nostru toți slujitorii lui, care vă temeți de dânsul, ⁱcei mici și cei mari.

Nunta Mielului.

6 ^jȘi auzii ca glas de gloată multă,

^u Vers. 18.
^v Isa. 21. 9.
^x Vers. 17. 19
^y Ezec.27.27-36.
^z Cap. 17. 4

^a Ezec. 27. 13.
^b Vers. 3. 11.
^c Cap. 17. 4.
^d Vers. 10.
^e Isa. 23. 14.

^f Ezec. 27.30.31.
^g Cap. 13. 4.
^h Ios. 7. 6.
ⁱ Vers. 8.
^j Isa. 44. 23.

^k Luc. 11. 49,50.
^l Jer. 51. 64.
^m Cap. 32. 8.
ⁿ Isa. 24. 8.
^o Ier. 25. 10.

^p Ier. 7. 34.
^q Isa. 23. 8.
^r 2 Reg. 9. 22.

Capul 19.

^a Cap. 11. 15.
^b Cap. 4. 11.

^c Cap. 15. 3.
^d Deut. 32. 43.
^e Isa. 34. 10.
^f Cap. 4. 4, 6, 10.

^g 1 Cron. 16. 36.
^h Ps. 134. 1
ⁱ Cap. 11. 18.
^j Ezec. 1. 24.

și ea vuet de ape multe, și ea vuet de tunete tari, zicând: Aliluia, Pentru că ^kDomnul Dumnezeu nostru, Atotțiitorul își ia împărăția. 7 Să ne bucurăm și să ne veselim, și să-i dăm mărire, Fiindcă ^lveni nunta Mielușelului, și femeia lui se găti.

8 Și ^mi-se dete să se îmbrace în vestmânt de bis strălucit curat; ⁿcăci vestmântul de bis sunt răsplățile sfinților.

9 Și-mi zice, scrie: ^oferiți cei chemați la ospățul nunții Mielușelului. Și îmi zice: ^paceste cuvinte sunt adevărate ale lui Dumnezeu.

10 Și ^qcăzui înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Și-mi zice: ^rvezi să nu faci; sunt împreună slujitor al tău și al fraților tăi, ^scare au mărturia lui Iisus; lui Dumnezeu închină-te: căci mărturia lui Iisus este Duhul profetiei.

Arătarea lui Hristos.

11 ^tȘi văzui cerul deschis și iată ^uun cal alb, și cel care șade pe dânsul *este* numit ^vcredincios și adevărat, și ^xîn dreptate judecă și se răsboește. 12 ^yIar ochii lui flacăra de foc, ^zși pe capul lui diademe multe, ^aavând nume scris, pe care nimenea nu-l știe, decât numai el, 13 ^bȘi îmbrăcat în haină stropită cu sânge, și se cheamă numele lui ^cCuvântul lui Dumnezeu.

14 ^dȘi oștile în cer îi urmau pe cai albi, ^eîmbrăcate în haine de bis alb curat.

15 Și ^fdin gura lui ieșea spadă ascuțită, ca cu ea să lovească neamurile; și ^gel îi va pășună cu toeag de fier; și el va ^hcăleca linul vinului aprinderii mâinii lui Dumnezeu - Atotțiitorul. 16 Și ⁱare pe haina și pe coapsa lui nume scris: ^jÎmpărat de împărați și Donu de domni.

Răsturnarea fiarei și a profetului mincinos.

17 Și văzui un inger stând în soare, și strigă cu glas mare, zicând tutulor paserilor care zboară în înălțimea mie-

zului zilei: aideți, adunați-vă la ospățul cel mare al lui Dumnezeu, 18 Ca să mâncați cărnuri de împărați și cărnuri de căpitani, și cărnuri de viteji și cărnuri de cai, și ale celor care șed pe dânsii, și cărnuri de toți stăpânii de sine și de robi, și de mici și de mari.

19 Și văzui fiara și pe împărații pământului și oștile lor adunate să facă răsboiu, cu cel care șade pe cal și cu oastea lui.

20 Și prinsă fû fiara și cu dânsa profetul mincinos, care făcuse înaintea ei semnele, în care rătăci pe cei care luară semnul fiarei, și pe cei care se închină chipului ei; vii fură aruncați cei doi în al focului lac, care arde în puicioasă. 21 Și cei rămași fură omoriți, în spada celui care șade pe cal, care *spadă* ieșise din gura lui, și toate paserile fură săturate de cărnurile lor.

*Bălaurul este legat timp de o mie de ani.
Întăia înviere.*

20 Și văzui inger pogorându-se din cer, ^aavând cheia abizului și lanț mare pe mâna lui. 2 Și apucă pe ^bbălaur, șarpele cel din început, care este deavolul și satana, și-l legă pe timp de o mie de ani, 3 Și-l aruncă în abiz, și închise și ^cpecetlui de-asupra lui, ^dca să nu mai rătăcească neamurile, până vor fi sfârșiți cei o mie de ani; după aceeaștia trebuie ca el să fie deslegat puțin timp.

4 Și văzui ^etronuri, și șezură pe ele, și li-se dete ^fjudecarea, și ^gvăzui ^gsufletele celor tăeați cu securea pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvântul lui Dumnezeu, ca unii ^hcare nu se închină fiarei, ⁱnici chipului ei și nu luară semnul pe frunte și pe mâna lor; și ^jinviară și împărățiră cu Hristos o mie de ani. 5 Cei rămași dintre morți nu inviară până vor fi sfârșiți cei o mie de ani. Aceasta este întâia înviere.

6 Fericit și sfânt cine are parte în

^k Cap. 11. 15, 17.
^l Mat. 22. 2.
^m Ps. 45. 13, 14.
ⁿ Ps. 132. 9.
^o Mat. 22. 2, 3.

^p Cap. 21. 5.
^q Cap. 22. 8.
^r Fapt. 10. 26
^s 1 Ioan 5. 10.

^t Cap. 15. 5.
^u Cap. 6. 2.
^v Cap. 3. 14.
^x Isa. 11. 4.

^y Cap. 1. 14.
^z Cap. 6. 2.
^a Cap. 2. 17.
^b Isa. 63. 2, 3
^c Ioan 1. 1.

^d Cap. 14. 20.
^e Mat. 28. 3.
^f Isa. 11. 4.
^g Ps. 2. 9.
^h Isa. 63. 3.

ⁱ Vers. 12.
^j Dan. 2. 47.
—
Capul 20.
^a Cap. 1. 18.

^b 2 Pet. 2. 2, 4.
^c Dan. 6. 17.
^d Cap. 16. 14, 16.
^e Dan. 7. 9, 22.

^f 1 Cor. 6. 2, 3.
^g Cap. 6. 9.
^h Cap. 13. 12.
ⁱ Cap. 13. 15, 16.
^j Rom. 8. 17.

întâia înviere; asupra acestora a doua^k moarte nu are stăpânire, ei vor^{li} fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos,^m și vor împărăți cu dânsul o mie de ani.

Gog și Magog.

7 Și când vor fi sfârșiți cei o mie de ani,ⁿ deslegat va fi satana din închisoarea sa, 8 Și^o va ieși să rățească neamurile, care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe^p Gog și Magog,^q ca să-i adune la războiu, al căror număr este ca nisipul mării. 9^r Și se suiră pe fața pământului și încunjurară tabăra sfinților și cetatea cea iubită; și se pogori foc din cer și-i mistui; 10^s Și deavolul care-i rățește fu aruncat în lacul focului și pucioasei,^t unde este atât fiara, cât și profetul mincinos, și^u vor fi muncii zi și noapte în vecii vecilor.

Judecata din urmă.

11 Și văzui tron mare alb, și pe cel care ședeă pe dânsul, dela a cărui față^v fugi pământul și cerul,^x și nu fu aflat loc pentru dânsule. 12 Și văzui pe morții,^y pe cei mari și pe cei mici, stând înaintea tronului,^z și cărți fură deschise; și altă carte fu deschisă, care este a vieții; și fură judecați morții din cele scrise în cărți, potrivit cu lucrurile lor. 13 Și dete marea pe morții care sunt în ea, și moartea și iadul deteră pe morții care sunt într'însele, și fură judecați fiecare, potrivit cu lucrurile lor.

14 Și moartea și iadul fură aruncate în lacul focului. 15 Și dacă cineva nu fu aflat scris în cartea vieții, aruncat fu în lacul focului.

Cerul cel nou; pământul cel nou. Noul Ierusalim. Douăsprezece porți și temelii. Lumina cerească.

21 Și^a văzui cer nou și pământ nou; ^bcăci întâiul cer și întâiul pământ se duseră, și marea nu mai este.

2 Și^c văzui cetatea sfântă, noul Ie-

rusalim, pogorându-se din cer dela Dumnezeu,^d gătită ca o mireasă pentru bărbatul ei. 3 Și auzii glas mare din tron zicând: iată^e cortul lui Dumnezeu cu oameni, și va locui cu dânsii, și ei vor fi poporul lui, și el va fi Dumnezeu cu dânsii, 4^f Și va șterge orice lacrimă din ochii lor,^g și moarte nu va mai fi,^h nici întristare, nici strigăt, nici durere nu va mai fi, fiindcă se duseră cele dintâiu.

5 Și ziseⁱ Cel care șade pe tron: ^jiată voi face toate noi.

Și zice: scrie, fiindcă^k aceste cuvinte sunt credincioase și adevărate.

6 Și-mi zise: ^ls'a făcut, ^mEu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. ⁿEu îi voi da însetatului din izvorul apei vieții în dar. 7 Biruitorul va moșteni acestea,^o și-i voi fi Dumnezeu și el îmi va fi fiu. 8^p Iar fricoșilor și necredincioșilor, și uricioșilor și omoritorilor, și desfrânaților și fermecătorilor, și idolatrilor și tutulor mincinoșilor, partea lor *le va fi* în^q lacul ce arde cu foc și pucioasă, ceace este moartea a doua.

9 Și veni unul din^r cei șapte îngeri, care au cele șapte cupe, ce sunt umplute cu cele din urmă șapte plăgi, și vorbi cu mine zicând: vino, îți voi arăta pe Mireasa, femeia^s Mielușelului.

10 Și mă duse^t în duh pe un munte mare și înalt, și-mi arătă^u cetatea sfântă, Ierusalimul, pogorându-se din cer dela Dumnezeu, 11^v Având mărirea lui Dumnezeu: luminătorul ei asemenea cu peatră foarte prețioasă, ca peatra de iaspis, sticlind ca cristal; 12 Având zid mare și înalt,^x având douăsprezece porți, și la porți doisprezece îngeri, și nume scrise de-asupra, care sunt ale celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel. 13^y Despre răsărit trei porți, și despre mează-noapte trei porți, și despre mează-zi trei porți, și despre

^k Cap. 2. 11.	^q Cap. 16. 14.	^v 2 Pet. 3. 7, 10.	<i>Caput 21.</i>	^d Isa. 54. 5.	^j Isa. 43. 19.	^o Zech. 8. 8.	^t Cap. 1. 10.
^l Isa. 61. 6.	^r Isa. 8. 8.	11.		^e Lev. 26. 11, 12.	^k Cap. 19. 9.	^p 1 Cor. 6. 9, 10.	^u Ezec. 48.
^m Vers. 4.	^s Vers. 8.	^x Dan. 2. 35.		^f Isa. 25. 8.	^l Cap. 16. 17.	^q Cap. 20. 14, 15.	^v Vers. 23.
ⁿ Vers. 2.	^t Cap. 19. 20.	^y Cap. 19. 5.	^a Isa. 65. 17.	^g 1 Cor. 15. 26, 54.	^m Cap. 1. 8.	^r Cap. 15. 1, 6, 7.	^x Ezec. 48. 31-34.
^o Vers. 3. 10.	^u Cap. 14. 10, 11.	^c Dan 7. 10.	^b Cap. 20. 11.	^h Isa. 35. 10.	ⁿ Isa. 12. 3.	^s Cap. 19. 7.	^y Ezec. 48. 31-34.
^o Fzec. 38. 2.		—	^c Isa. 52. 1.	ⁱ Cap. 4. 2, 9.			

apus trei porți. 14 Și zidul cetății având douăsprezece temelii, și pe ^zdânsele douăsprezece nume, ale celor douăsprezece apostoli ai Mielușelului.

15 Și vorbitorul cu mine ^aavea măsură o trestie de aur, ca să măsoare cetatea și porțile ei, și zidul ei. 16 Și cetatea este în patru unghiuri, și lungimea ei cât și lățimea, și măsură cu trestia cetatea preste douăsprezece mii de stadii; lungimea și lărgimea și înălțimea ei sunt de-o potrivă. 17 Și măsoară zidul ei o sută patruzeci și patru de coți, măsură de om, care este a îngerului.

18 Și ziditura pe dinlăuntru a zidului ei ^{eră} de iaspă, și cetatea de aur curat, asemenea cristalului curat. 19 ^bTemeliile zidului cetății ^{erău} împodobite cu orice piatră prețioasă; întâia temelie ^{eră} de iaspă, a doua de safir, a treia de chalchedon, a patra de smaragd, 20 A cincea de sardonix, a șasea de sardiu, a șaptea de chrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de chrisopras, a unsprezecea de iacint, a douăsprezecea de ametist. 21 Și cele douăsprezece porți ^{erău} douăsprezece mărgăritare; fiecare dintre porți ^{eră} dintr'un mărgăritar. ^cȘi strada cetății ^{eră} de aur curat, ca cristalul luminos.

22 ^dȘi templu nu văzui într'însa, pentru că Domnul Dumnezeu Atotțitorul este templul ei, și Mielușelul. 23 ^eȘi cetatea n'are trebuință de soare nici de lună, ca să o lumineze; fiindcă mărirea lui Dumnezeu o lumină, și sfeșnicul ei ^{este} Mielușelul.

24 ^fȘi vor umbla neamurile prin lumina ei, și împărații pământului aduc mărirea lor la dânsa; 25 ^gȘi porțile ei nu sunt nici decum închise ziua, ^hcăci noapte nu va fi acolo; 26 ⁱȘi vor aduce la dânsa mărirea și cinstea neamurilor, 27 Și ^jnu intră nici decum într'însa orice ^{este} spurcat, și cine

face uriciune și minciună, afară numai cei scrși în ^kcartea vieții Mielușelului *Râul și pomul vieții. Fericirea vecinică. Ioan este martorul credincios. Făgăduința și judecata lui Dumnezeu. Venirea lui Hristos.*

22 Și-mi arată un ^arâu de apă de viață, curat ca un cristal, ieșind din tronul lui Dumnezeu și al Mielușelului. 2 ^bÎn mijlocul stradei ei și al râului de-o parte și de alta ^clemn de viață, făcând douăsprezece roduri, dând pe fiecare lună rodul ei, și frunzele lemnului sunt ^dspre tămăduire a neamurilor.

3 Și ^eorice vrednic de blestem nu va mai fi. ^fȘi tronul lui Dumnezeu și al Mielușelului va fi într'însa, și slujitorii lui îi vor sluji. 4 Și ^gvor vedea fața lui și ^hnumele lui pe frunțile lor. 5 ⁱȘi noapte nu va mai fi, și nu au trebuință de lumină de sfeșnic, și de lumină de soare, pentru că ^jDomnul Dumnezeu va lumina preste dânșii, ^kși vor împărați în vecii vecilor.

Sfătuire și îndemnare serioasă.

6 Și-mi zise: ^laceste cuvinte sunt credincioase și adevărate, și Domnul Dumnezeu dădurilor profetilor ^mtrimise pe îngerul său să arate slujitorilor săi cele ce trebuie să se facă în curând. 7 ⁿȘi iată viu curând. ^oFericit cine păstrează cuvintele profetiei cărții aceștia.

8 Și eu sunt Ioan, care privesc și auz acesteia. Și când auzii și privii, ^pcăzui să mă închin înaintea picioarelor îngerului, care-mi arată acesteia. 9 Și-mi zise: ^qvezi să nu faci; sunt împreună slujitorul tău, și al fraților tăi profeti, și al celor care păstrează cuvintele cărții acesteia; lui Dumnezeu închină-te.

10 ^rȘi-mi zise: nu pecetlui cuvintele profetiei ^scărții acesteia; căci timpul este aproape. 11 ^tCine face nedreptate, mai facă nedreptate, și mânjitul să fie încă mânjit, și dreptul dreptate să mai facă, și sfântul să fie încă sfânt.

^e Mat. 16. 18.

^a Ezec. 40. 3.

^b Isa. 54. 11.

^c Cap. 22. 2.

^d Ioan 4. 23.

^e Isa. 24. 23.

^f Isa. 60. 3, 5.

^g Isa. 60. 11.

^h Isa. 60. 20.

ⁱ Vers. 24.

^j Isa. 35. 8.

^k Filip 4. 3.

—

Capul 22.

^a Ezec. 47. 1.

^b Ezec. 47. 12.

^c Fac. 2. 9.

^d Cap. 21. 24.

^e Zech. 14. 11.

^f Ezec. 48. 35.

^g Mat. 5. 8.

^h Cap. 3. 12.

ⁱ Cap. 21. 23, 25.

^j Ps. 36. 9.

^k Dan. 7. 27.

^l Cap. 19. 9.

^m Cap. 1. 1.

ⁿ Cap. 3. 11.

^o Cap. 1. 3.

^p Cap. 19. 10.

^q Dan. 8. 26.

^r Cap. 10. 4.

^s Cap. 1. 3.

^t Ezec. 3. 27.

12 ^uIată viu curând și ^vplata mea este cu mine, ca ^xsă dau fiecăruia după cum este fapta lui.

13 ^yEu sunt Alfa și Omega, cel dintâiu și cel din urmă, începutul și sfârșitul.

14 ^zFericiți care spală îmbrăcămintele lor, ^aca să fie stăpânirea lor preste lemnul vieții, ^bși prin porți să intre în cetate. 15 ^cAfară, ^dcâinii și fermecătorii, și desfrânații și omorătorii, și idolatrii și oricine face și iubește minciună!

16 ^eEu Iisus, trimisei pe îngerul meu să vă mărturisească acestea, în fața bisericilor. ^fEu sunt rădăcina și neamul lui David, ^gsteaua luminoasă cea de dimineață.

17 Și duhul și ^hmireasa zic: vino!

Și cine aude zică: vino! ⁱȘi cine înseamnă să vie, și cine dorște să ia apă de viață în dar.

Începere.

18 Eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele profeției cărții aceștia; ^jdacă cineva va fi adăugat la ele, Dumnezeu va adăuga asupra lui plăgile ce sunt scrise în cartea aceasta. 19 Și dacă cineva va fi înlăturat din cuvintele cărții profeției aceștia, ^kDumnezeu va înlătura partea lui dela lemnul vieții, și din ^lcetatea sfântă, ce sunt scrise în cartea aceasta.

20 Zice ^mcel care mărturisește acestea: așa, viu curând. ⁿAmin, ^ovino, Doamne Iisuse!

21 ^pDarul Domnului Iisus cu toți.

^u Vers. 7.
^v Isa. 40. 10.
^w Rom. 2. 6.

^y Isa. 41. 4.
^z Dan. 12. 12.
^a Cap. 2. 7.

^b Cap. 21. 27.
^c 1 Cor. 6. 9, 10.

^d Filip 3. 2.
^e Cap. 1. 1.

^f Cap. 5. 5.
^g Num. 24. 17.

^h Cap. 21. 2. 9.
ⁱ Isa. 55. 1,
^j Deut. 4. 2.

^k Esod. 32. 33.
^l Cap. 21. 2.
^m Vers. 12.

ⁿ Ioan 21. 25.
^o 2 Tim. 4. 8.
^p Rom. 16. 20, 24.

